

စိတ်ကူးချိုချိုအနုပညာ

BURMESE
CLASSIC

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

နှစ် ၁၀၀၊ စာ ၁၀၀

အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရာပြည့်
(၁၉၁၅-၂၀၁၅)သို့ အကြံရုဏ်ပြုလျက် စုစည်းသည်။

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ၊ ကမ္ဘာ့ သိပ္ပံလမ်း၊ တာမွေ၊
 ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၁၇၉၊ မန်းချိုလမ်း၊ ရန်ကင်း၊
 မျက်နှာဖုံးပန်းချီ - မောင်ဒီ၊ အတွင်းသရုပ်ဖော် - မုတ်သန်
 ၂၀၁၄၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ပထမအကြိမ်၊ အုပ်ရေ ၅၀၀
 ရောင်းချေး ၁၀၀၀၀ ကျပ်

၀၀၀.၀၄

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နှစ် ၁၀၀၊ စာ ၁၀၀
 သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းနှင့်အခြား ၊ -ခန့်ကုန်း၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ၊ ၂၀၁၃၊
 စာမျက်နှာ ၆၀၇၊ မျက်နှာ၊ ၀၃၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ၊ ၂၀၁၃၊ စိတ်ကူး
 (၁) ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နှစ် ၁၀၀၊ စာ ၁၀၀

စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နှစ် ၁၀၀၊ စာ ၁၀၀

အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရာပြည့်
(၁၉၁၅-၂၀၁၅)သို့ အကြို
ဂုဏ်ပြုလျက် စုစည်းသည်။

အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး၏ ရာပြည့်အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ထုတ်ဝေသော ယခုစာအုပ်သည် စိတ်ကူးချိုချို၏ တက္ကသိုလ်နေ့ဝင်း ရှေး ဝိုက်ချစ်အောင်ဆန်း၊ အတိတ်မှအပိုပံ့ပိုး ပြီးနောက် ဒုတိယပြောက်စာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။ ဝိုက်ချစ်အကြောင်း ဝွဲသီ လွမ်းဆွတ် ဂုဏ်ပြု ပုံဖော်ခဲ့ကြသော ကဗျာနှင့် စာကောင်းများကို ရွေးထုတ်စုစည်းထားပါသည်။ နှစ် ၁၀၀၊ စာ ၁၀၀ ကို ကလောင် ၁၀၀ ဖြင့် ရွေးချယ်ကြသည်ဆိုသော်လည်း ချွန်မထားရစ်လိုသော စာများကို နောက်ဆက်တွဲများအဖြစ် ဖော်ပြပါသည်။ စာအုပ်အဖြစ် စုစည်းခဲ့ကြပြီးသော စာအများစုကို ချွန်မထိုင်ခဲ့သော်လည်း စာရေးဆရာ၏ဂုဏ်အင်အားနှင့် အကြောင်းအရာလိုအင်အရာ ပါဝင်စေလိုသောစာများကိုမူ ပြန်လည်ထည့်သွင်းထားပါသည်။

မြတ်သန်းခဲ့ကြဖူးသော နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေးအခြေအနေအရ ဆိုရှယ်လစ်ရေးအယူအဆ ဆက်စပ်အကောက်အယူများပါဝင်နေသော စာများအတွက် စာရေးသူ၏ အာဘော်မပျက် ကောက်နုတ်ချက်သဘောအဖြစ် လိုအပ်သမျှသာ ဖော်ပြပါသည်။ ဤစာအုပ်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ပိုင်းဝန်ခဲ့ကြသော ဆရာမြတ်သက်၊ ဆရာကျော်စိုးဝင်း၊ ဆရာစိုးမြင့်လတ်၊ ဆရာသိမ်းတင်သာနှင့် ကိုသန်းထွန်းအောင်၊ အကောင်းဆုံးနှင့်ချိတ်များ ဖန်တီးပေးခဲ့ကြသည့် ဆရာမောင်အိ၊ ဆရာမှတ်သန်းတို့အား ကျေးဇူးမှတ်တမ်းပြုအပ်ပါသည်။

စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်တိုက်

မာတိကာ

၁။ အာဇာနည်လေးချိုးကြီး	သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း	၁
၂။ ဗိုလ်ချုပ်အား တမ်းတသော 'သံချိုကဗျာ'	ဟံသာဝတီ ဦးဘရင်	၁၃
၃။ ပြောလိုက်ပါဘိ ဟောပါဘိ	ဇော်ဂျီ	၅
၄။ ခေါင်းဆောင်ကောင်း	ဗန်းမော်ညိုနွဲ့	၇
၅။ အောင်ဆန်းစသော မျိုးချစ်သူရဲကောင်းများသို့	တင်မိုး	၉
၆။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသို့	မင်းယုဝေ	၁၁
၇။ သူ	ထွဏ်းနေနွယ်	၁၃
၈။ နှမြောမိ ဗိုလ်ချုပ်ကို	ငွေတာရီ (ကဗျာ)	၁၅
၉။ ဇာနည်ဖွား	နယဉ်	၁၇
၁၀။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ကလေးဘဝနေ့ရက်များ	တက္ကသိုလ်မောင်မြင့်သိန်း	၁၉
၁၁။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း	မိုးမင်း	၂၂
၁၂။ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် ကိုအောင်ဆန်း	ဇေယျာစိုး	၂၈
၁၃။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝ အောင်ဆန်း	ဦးအောင်သန်း	၃၅
၁၄။ မှတ်မိသမျှ ကိုအောင်ဆန်း၏ ကျောင်းသားဘဝ	သခင်ကျော်စိန်	၄၃
၁၅။ ကျွန်တော် ငရဲခွေးဆောင်းပါး ရေးစဉ်က	ညိုမြ	၄၆
၁၆။ အောင်ဆန်းနှင့် အောင်ကျော်	ကိုသိန်းအောင်	၅၅
၁၇။ ပဲခူးဆောင်ကျောင်းသားဟောင်း ဦးကိုကိုနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း	ပဲခူးဆောင်မဂ္ဂဇင်းကော်မတီ	၅၇
၁၈။ ကိုအောင်ဆန်း၏ အာပတ်ဖြေမှတ်တမ်း	ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေး	၆၀
၁၉။ ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ကျွန်တော်	ဗိုလ်တာရာ	၆၅
၂၀။ ကျွန်တော်သိသော သခင်အောင်ဆန်း	ဗိုလ်ခွန်ဖြူ	၈၁
၂၁။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ထွက်ရပ်လမ်း	ရွှေဂူစိုးမြင့်ခင်	၈၈
၂၂။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတက်ရောက်ခဲ့သော လယ်သမားအရေးတော်ပုံကြီး	ပြည်သူ့ကြယ်	၉၃

	မြကောတု	၉၆
၂၃။ အိမ်နိမ့်စံ ကိုအောင်ဆန်း		
၂၄။ အဲဒါအောင်ဆန်း၊ အောင်ဆန်း၏ တကယ့်တိုက်ပွဲနှင့် သူ့စရိုက် သူ့စိတ်ထား	နတ်မောက်ဘုန်းကျော်	၁၀၃
၂၅။ သဘောကောင်းသူ	မြဝတီရဲခေါင်	၁၂၃
၂၆။ အောင်ဆန်းနှင့် ဘာသာရေး	ဗိုလ်ဥက္ကမကျော်	၁၃၁
၂၇။ ကျွန်တော်သိသော ဦးနောင်ချို	ရွှေမိုး	၁၃၆
၂၈။ ဗိုလ်ချုပ်နှင့် အသုတ်	မောင်ကျော်လှိုင်(အသုတ်)	၁၄၃
၂၉။ အောင်ဆန်း = ချာချီ + ဝယ်လင်တန်	ဗမိုး	၁၄၆
၃၀။ အောင်ဆန်းနှင့် လမ်းနှစ်သွယ်	စံလွင်	၁၄၉
၃၁။ တော်လှန်ရေးပန်းခြံတွင် အောင်မြေနှင့်ခဲစဉ်က	ဗိုလ်တိုက်စိုး(အောင်ဆန်းမြို့)	၁၅၅
၃၂။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမိသားစုနှင့် ကျွန်တော်	ဦးဖေသိန်း (အောင်ဆန်းမြို့)	၁၆၀
၃၃။ တော်လှန်ရေး၏ ရင်ဖိုစရာကလေးများနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အပေါ် သူတို့သဘောထား	အထောက်တော် မင်းအောင်	၁၆၆
၃၄။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးခရီးကြမ်း	ထိန်လင်း	၁၇၂
၃၅။ စစ်ဝန်ကြီးရုံးဝယ်	ဗိုလ်သံတိုင်	၁၇၇
၃၆။ ကျွန်တော် ဗိုလ်ချုပ်ဆက်သား	ရဲဘော်နေဒွန်း	၁၈၅
၃၇။ အောင်ဆန်းရှိတယ်ကား	ရွှေကို (တပ်ကြပ်ကြီးဟောင်း)	၁၉၃
၃၈။ ဗိုလ်ချုပ်နှင့်ကျွန်တော်	ဖေချစ် (စိတ်ပညာ)	၁၉၈
၃၉။ ဗိုလ်ချုပ်၏ တော်လှန်ရေးအဆင့်နှင့်	ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်တစ်ဦး	၂၀၃
၄၀။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဆင်နွဲ့ခဲ့သည့် ပြည်သူ့ဆန္ဒပြပွဲကြီးနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအပေါ် မြန်မာတိုင်းရင်းပြည်သူများ၏အမြင်	ရဲထွန်း (စစ်ပညာ)	၂၀၈
၄၁။ ဗဟိုနှင့် နယ်ခေါင်းဆောင် အပြန်အလှန်လေးစားချစ်ကြည်မှု ဗိုလ်ချုပ်က လက်တွေ့ပြသွားသည်	ဗိုလ်အောင်နိုင်	၂၁၆
၄၂။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသာ မကျဆုံးခဲ့လျှင်	ဗိုလ်ဘုန်းမြင့် (ရဲဘော်သုံးကျိပ်)	၂၁၉
၄၃။ ဗိုလ်ချုပ် ထောင်ထဲလာရောက်တွေ့စဉ်က	ရဲဘော်နေအောင်	၂၂၃
၄၄။ ဘဝတစ်ကွေ့	မုန်တိုင်း ဗိုလ်ရဲဒင်	၂၃၂
၄၅။ ကိုယ်ကျိုးမမက် တိုင်းပြည်အတွက် ကြိုးပမ်းခဲ့သူ သူလိုလူနှင့် ဗမာ့တပ်မတော်၏ အုတ်မြစ်	ဗိုလ်မှူး ဗိုလ်မင်းခေါင် (ရွှေတူ)	၂၃၆
၄၆။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ မှာတမ်း၊ သခင်အောင်ဆန်း၏ လွတ်လပ်သော မြန်မာပြည်	မောင်နေဝင်း	၂၄၆
၄၇။ စိုးမိုးလျက်ရှိသော ဝိညာဉ်	ညောင်တုန်း သခင်ချစ်	၂၅၂
၄၈။ လူထုခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း	တက္ကသိုလ် နေဝင်း	၂၅၆
၄၉။ ရင်တမမနေရသော ဘီလပ်ဆွေးနွေးပွဲ	ဦးဗဆွေ	၂၅၉
၅၀။ ဖအေတူသား	ပြည်သူ့ဟစ်တိုင် တင့်ဆွေ	၂၆၅
၅၁။ အော် ... ဗိုလ်ချုပ် ... ဗိုလ်ချုပ်	မောင့်ဘက်တန်	၂၆၉
၅၂။ ဗိုလ်ချုပ်ကတော်၏ ပထမဆုံး တိုင်းပြည်သို့ မှာကြားချက်	လူထုသတင်းစာ	၂၇၀

၅၃။ သေနာပတိ	ရွှေတူဂျာနယ်	၂၇၂
၅၄။ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး	ဒေါ်ရီကြိန်	၂၇၅
၅၅။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ နိုင်ငံရေးအမြင်	မောင်ညွန့်အုံး	၂၇၈
၅၆။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဘဝနှင့်အမြင်	မြဝတီမဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာအဖွဲ့	၂၈၂
၅၇။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို မှတ်မိကြသေးရဲ့လား	မောင်ထင်	၂၈၄
၅၈။ ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်	ဇဝန	၂၈၉
၅၉။ ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်မှ ဒီမိုကရေစီသို့	ဦးထွန်းဖေ	၂၉၁
၆၀။ ဗိုလ်ချုပ်၏ နည်းပရိယာယ်ခေါ် ဗိုလ်ချုပ်၏ ဒီပလိုမေစီ	ဦးယုမောင်	၂၉၃
၆၁။ ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ် ကျွန်ုပ်အမြင်	ဦးဘသန်း	၂၉၆
၆၂။ သခင်လို နေချင်လို့	တက္ကသိုလ်ထင်ရှား	၂၉၈
၆၃။ ဗိုလ်ချုပ်၏ နိုင်ငံရေးသဘောတရား	ဗိုလ်သိမ်းဆွေ	၃၀၃
၆၄။ စီးပွားရေးသတင်းစာခေါင်းကြီး	ဦးစံမြင့်(ဘီအေ)	၃၀၆
၆၅။ တိုးတက်ရေးသတင်းစာခေါင်းကြီး	ဦးဘတင်	၃၀၈
၆၆။ ကျန်နေသေးသော တော်လှန်ရေး	ဗိုလ်အောင်နိုင်	၃၁၀
၆၇။ လူထုအကျိုး	လှသမိန်	၃၁၃
၆၈။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ပြည်ထောင်စုညီညွတ်ရေး၏ အခြေခံတရားများ	ဝိမုရ သခင်ချစ်မောင်	၃၁၅
၆၉။ တပ်မတော်	တပ်မတော်သမိုင်းစာစောင်	၃၂၀
၇၀။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် တပ်မတော်	အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး	၃၃၀
၇၁။ တစ်နှစ်တစ်ခါ ဆုံကြရာဝယ်	ကျောက်ဆည် မောင်မောင်	၃၃၄
၇၂။ ဗိုလ်ချုပ်၏ စိတ်ထား	မောင်သုတ	၃၄၀
၇၃။ ကိုင်း-ကျွန်းမှ ကျွန်း-ကိုင်းမှ	မိုးကြိုး ဦးအုန်းခင်	၃၄၃
၇၄။ အောင်ဆန်းနှင့်တွေ့စဉ်က	ဟယုဂျင်းကင်း	၃၄၇
၇၅။ ဗိုလ်ချုပ်	သခင်နု	၃၅၀
၇၆။ လွတ်လပ်ရေး နောက်ခံကား	ဒဂုန်တာရာ	၃၅၂
၇၇။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနဲ့ တွေ့ခဲ့တုန်းက	အဘိုးကြီး	၃၅၆
၇၈။ စာရေးဆရာ ဦးအောင်ဆန်း	လှမြင့် (ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)	၃၅၉
၇၉။ စာရေးဆရာ ဦးအောင်ဆန်း	မောင်ကျော်သာ	၃၆၃
၈၀။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဇာတ်သဘင်	ဌေးမောင်	၃၆၈
၈၁။ ဖေဖေမှတ်မိသေးတဲ့ မနူးမနပ် ကိုအောင်ဆန်း	လူထုဦးလှ	၃၇၂
၈၂။ ရိုးရိုးကုပ်ကုပ်နေတတ်တဲ့ ဗိုလ်ချုပ်	ဗလာရီကူဒီနေ့	၃၇၆
၈၃။ သူတို့မြင်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း	မောင်နေညွန့်	၃၇၈
၈၄။ တော်လှန်ရေးဗိုလ်ချုပ်	ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင်	၃၈၂
၈၅။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဒေါ်ခင်ကြည်	ဒေါက်တာမြင့်ဆွေ	၃၈၅
၈၆။ ဗိုလ်ချုပ်မင်္ဂလာဆောင်	သခင်အောင်ကြီး (ပေါင်းတည်)	၃၉၁
၈၇။ ကျွန်တော်မသိသော ဗိုလ်ချုပ်	ဌေးဒေါင်း	၃၉၉

၈၈။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း:	ဗိုလ်အေးမောင်	၄၀၄
၈၉။ ဗိုလ်ချုပ်ဆန္ဒနှင့် ဆရာဝါသနာ	မင်းသုဝဏ်	၄၁၄
၉၀။ ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်	တက္ကသိုလ် ငဘ	၄၁၉
၉၁။ သူ့အကြောင်း ကျွန်တော်မှတ်မိသမျှကလေး	တက်တိုး	၄၂၃
၉၂။ ဝါရီဝေဂဗျူဟာ	တက္ကသိုလ်မောင်မောင်ကြီး	၄၂၆
၉၃။ ဗိုလ်ချုပ်ဆုံးဖြတ်သော ရဲဘော်၏ တန်ဖိုး	မောင်ယဉ်ခန့်	၄၂၉
၉၄။ အောင်ဆန်း၏ ကမ္ဘာ့အမြင်	မင်းနွယ်ဆွေ	၄၃၂
၉၅။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ နိုင်ငံတော်တရား	မောင်မောင်ကျော်	၄၃၈
၉၆။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ နိုင်ငံရေးအတွေးအခေါ်များ	ထက်ဇော်	၄၄၁
၉၇။ Is Aung San a Genius?	Theippan Soe Yin	၄၄၆
၉၈။ Aung San: Hero of Burma's Victory	Dr. Maung Maung	၄၄၉
၉၉။ A Humble Act of Memory to Aung San The Wild	Thakin Hla Kun	၄၅၃
၁၀၀။ Thakin Aung San-Commander-in-Chief, Burma Defence Army	Mya Doung Nyo	၄၅၉

နောက်ဆက်တွဲများ

၁၀၁။ Aung San's efforts: To build a New Burma in the New World	Ye Htun (Sitpyinnya)	၄၆၉
၁၀၂။ Aung San's Way to National Unity	Ye Htun (Sitpyinnya)	၄၇၂
၁၀၃။ BOGYOKE	Maung Aung	၄၇၅
၁၀၄။ လွတ်လပ်မှုအရသာ ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ကျွန်တော် မဂိုလမ်း ပလာတာဆိုင်မှာ	ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ရွှေတူ	၄၇၆
၁၀၅။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဓနသဟာယ	ဗိုလ်ဥက္ကမကျော်	၄၈၁
၁၀၆။ အောင်ဆန်း၏ ခေါင်းဆောင်မှု	ဗိုလ်ဥက္ကမကျော်	၄၈၆
၁၀၇။ မျက်ရည်မိုးဖွဲ မစဲသောနေ့	ဗိုလ်ဥက္ကမကျော်	၄၉၀
၁၀၈။ ကျွန်ုပ်တို့ မမေ့နိုင်သော ခေါင်းဆောင်ကြီးများ	ပြည်သူ့ကြယ်	၄၉၅
၁၀၉။ မိုးသက်မုန်တိုင်း ကျသည့်နေ့	ဦးဗဆွေ	၅၀၀
၁၁၀။ ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ဆုငွေ ၅ ကျပ်	သခင်တင်မြ	၅၀၇
၁၁၁။ တော်လှန်ရေးသို့	နတ်မောက်ဘုန်းကျော်	၅၁၁
၁၁၂။ အာရှနှင့် အောင်ဆန်း	မောင်ထင်	၅၁၉
၁၁၃။ ဗိုလ်ချုပ်၏ စိတ်ကူးနှင့် လက်တွေ့	မောင်ထင်	၅၂၃
၁၁၄။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဒေါ်ခင်ကြည်တို့၏ လက်ထပ်ပွဲ	ဒေါက်တာမြင့်ဆွေ	၅၂၈
၁၁၅။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အတွေးအခေါ်များ	မြတ်မော်	၅၃၂
၁၁၆။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဓာတ်ပုံအတ္ထုပ္ပတ္တိ		၅၈၅
၁၁၇။ ဂန္ဓိမြင်သော ဂျင်နရယ်အောင်ဆန်း	ပါရဂူ	၆၁၈

အာဇာနည်လေးချိုးကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း

ဪ ... အဆောင်ဆောင်နန်းတွေ ကြွန်းတွေနှင့်နော၊ အခေါင် မမြန်းခင်က၊ အောင်စာတမ်းချို့စေဖို့၊ အောင်ပန်းညိုရရှာတဲ့၊ တောင်တမန်း တို့ဗမာမှာ အဟောင်းသံသရာ အငုတ်တွေနှင့်၊ အောင်ဆန်းတို့ မသာမယာဟာ ၎င်းကြမ္မာ အလုပ်ပေထင်၊ သောင်းမြန်းမရဏစမှတ်မှာတော့ ချုပ်သနဲ့ ယင်း အလိုတွင်၊ ဒေါင်းလံပဝါအုပ်ပါလို့ ကျုပ်ဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်ချင်။

ဪ ... တပည့်အရင်းတွေမို့၊ ကဝိမတင်းနိုင်ဘုကဲ့၊ သတိကင်းကာ မျက်ရည်ကျကျပြီး၊ ခက်ကပြီ လက်ဆည်လို့ မရနိုင်ဘူး၊ သောကဗလောင် ဆူတော့၊ တောင်ဇမ္ဗူ ပုဂံခေတ်ဆီက ယခေါင်မူ ယမန်သနစ်တွေပေါ့၊ ရန်အဖြစ် မကွဲ မနွေးသနော် တစ်သောင်းဒီဇမ္ဗူရမ်းနေကြ၊ ကျန်ရစ်ခဲ့မြေးတော် အလောင်း စည်သူရဲ့နန်းကိုဖြင့်၊ လူကြမ်းဓားပြတွေ ကြမ်းလာ ရမ်းလာတဲ့အရေးတွင်မှ၊ ဘေးအပေါင်းကြီးစွာ ဝေဒနာအစုံနဲ့၊ သွေးချောင်းစီးကာ သေရှာပုံရဲ့ပြင်၊ ရွှေမြန်မာ ဘုံမှ အမင်းမင်းသမ္မတတွေနဲ့၊ သတင်းလှတဲ့ အင်းဝရာဇာအမွန် သာလွန်မင်းကိုမှ၊ သားရင်း ရှင်တရုပ်ကယ်က၊ ရှင်ဘုရင် လုပ်မယ်အကျယ်ယေးတွင်ဖြင့်၊ ထားဝယ် သားတွေ ဗိုလ်ဝင်ခံလို့မို့၊ ဟိုအရင် ယမန်နန်းတော်စီးစဉ်က၊ အပျက်ကြီးပျက်ကာ အသက်ခန္ဓာတွေဆုံးပုံနဲ့၊ တထုံးနောက် တနဲ့မှာတော့၊ မင်းရဲနန္ဒမိတ်ခမျာမှာ ညီသနင်းပေပေါ့၊ ပြည်မင်း ဂုဏ်ခံလို့၊ မှန်မှန်ဆန်ဆန် ပုန်ကန်တဲ့တိုင်းရဲ့ပြင်၊ တလိုင်းနယ် ရွှေပြည်တခွင်မတော့၊ ဓမ္မစေတီဘုရင် လက်ထက်တုန်းဆီက၊ လက်ရုံးရည် တသိန်လျှမ်းပေတဲ့၊ သမိန်ဘရမ်းဆိုသူ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကိုဖြင့်၊ မဟုတ်တရုတ်အကောင် တေလေ တစ္ဆေကိုက်တာနဲ့၊ ဪ ... ဖွေဖွေရှာရှာ မကျေစရာပေပေါ့နော၊ မရေမရာ သေရွာဆိုက်သလိုပဲ၊ အခိုက်အခါတူလို့ မို့၊ ဆရာတမူ မကြာမကြာ လွမ်းရပါတဲ့၊ ဘမရာ အဆူဆူ ကြာကြွန်းတွေနှင့်၊

J

မြန်မာဇမ္ဗူ အညာမန်းတွေဖြင့်၊ ငါတလူ ငါသရမ်းရောမဟဲ့လို့၊ သာခန်းပလ္လင်
ညွှန်းပြီး၊ မြင်ကွန်းပိုင် သူပုန်ထစဉ်က၊ ကြုံရသူ မသာတော်နှင့်၊ ပမာတော်တူ
တယ်လို့ နှိုင်းမိတယ်၊ ရိုင်းသနဲ့ အတိတ်ယခင်လိုနော်ကွယ်၊ စစ်ကိုင်းတပည့်
ဂိုဏ်းအဖွဲ့တွေနဲ့၊ မိုင်းရဲ့စိတ်ထင်။

နန်းမြို့တည်ရန်၊ မှန်းလို့ရည်ကာသန်နဲ့၊ ညီလာခံဗိုလ်ရှုပွဲတွင်မှ၊ ထိုထို
လူခပ်ကို မကြည်ညိုတဲ့၊ ဝသီအလို တဖြည်းဖြည်း ရူးမဟဲ့လို့၊ တနှေးနှေးမူးပြီး
ခွေးဘီလူးလို အကောင်မိုက်တွေက၊ ဪ... အမှောင်စရိုက်ကယ်နှင့်၊ ပြောင်
ပြောင်ပဲ မိုက်မပေါ့လို့၊ မြောင်ကိုက်သဟာမှာ ယာယီယတြာ အချိန်နဲ့ဇာတာ
မှိန်လို့မို့၊ ဂနာမငြိမ် တာဝတိံ ယွန်းကြပေါ့၊ ဖြေမကြည် နေရီတော့ လွမ်းစေဖို့၊
မြန်မာပြည်ပေါ်ကို ခမ္မစည်တော်ရွမ်းချိန်မို့၊ အစွမ်းကုန်သည် တစ်ခါဖြင့်၊ ပြည်ရွာ
ညီညာဖို့အလုပ်ပေပေါ့၊ သုဿန်တံခွန်စောင်းရရှာတဲ့၊ ရုပ်အကျန် ခုနစ်လောင်း
ရယ်နှင့်၊ အလွန်ကောင်းစွာ ကမ္ဘာတည်မည့်၊ အာဏာနည်ဗိမာန်ပုထိုးကိုဖြင့်၊
ပါရမီအဓိဋ္ဌာန်တစ်မျိုးရယ်နှင့်၊ ရှိခိုးကာ ဆရာကန်တော့ချင်ရဲ့၊ မြန်မာမတော့
ပူစရာဖို့၊ တဗျူဟာအောင်ခမန်းတွင်မှ၊ လူမသမာ အမှောင်သန်းချိန်မို့၊ သောင်
ကမ်းမို့မို့ဆီက၊ ဖောင် နန်းကူးတို့နှင့်၊ အကြောဒဂုန်တည်းဟူသော ရေစုန်မျော
လေရဲ့၊ ဪ... တောင်နန်းမြောက်နန်း၊ အဆောင်ဆောင် ကြငှန်းနဲ့၊ အခေါင်
မမြန်းရခင်က အောင်ပန်းညိုရရှာတဲ့၊ အောင်ဆန်းတို့သေပုံနုမြော။ ။

[မူရင်းသတ်ပုံအတိုင်း]

ဗိုလ်ချုပ်အား တမ်းတသော ‘သံချိုကဗျာ’

ဟံသာဝတီ ဦးဘရင်

ပင်ရုက္ခေ ဓမ္မုမှတ်ရယ်နှင့်၊ ကျွန်းမြတ် ပါကာဝင်တဲ့၊ တိုင်းရပ်
မြန်ပြည်ကြီးမှာလ၊ ရှစ်ထီးက ဒဏ်ထူလို့၊ ယမန်မူ မြို့ကြုန်းတွေနှင့်၊ ရွှေနန်း
ရွှေတောင်ပ၊ ထွတ်ဘုန်းခေါင် ဘုရင်တို့ စိုးစဉ်က၊ ရေအိုး ရင်မှာပွေ့သည်သို့၊
မွေ့ကြပေ့များဗိုလ်ပုံ။ ။

ကိန်းအရမှာတော့၊ ဧက-ဒုယာနှင့်၊ ဇ-အလာသတ္တာစွန်းပါလို့၊
(၁၂၄၇ ခု)၊ ခေါ်ညွှန်း-မြို့စွာထောင်တဲ့၊ လ-တန်ဆောင် ရှစ်ရက်စွန်းသောခါ၊
စာညွှန်းသိုက်အမျိုးတွေနှင့်၊ မုဆိုး-စနေထီးရယ်က၊ အပြီးတိုင် ရိုက်ကာမူန်း
သော်ကြောင့်၊ သာသနာ-ဘာသာဆုံးတဲ့ပြင်၊ လူမျိုးပါ မကြာပြုန်းတော့မယ်၊
နှုန်း ... မချိုကြုံ။ ။

မြန်အလုံးမှာဖြင့်၊ မီးအုံးကြိမ်အသွင်သို့ မဆင်ခြင် တစ်ကိုယ်ကောင်း
တွေတို့၊ ငဲ့စောင်းဟန်ဆောင်လို့၊ မြန်တိုင်းဘောင်အခေါင်လင်းစေဟု၊ ခပင်း-
အပါဆွယ်၍၊ အသွယ်သွယ်ပြုကာ နွဲ့ပေမဲ့၊ သဲထဲရေသွန်သို့၊ ပုံတသွင် အမှန်
ကျတာကြောင့်၊ ကပ်ဦးသူ လ-နေ-တသည်သို့၊ ကိုးရန်ပရှာကြတုံ၊ ပြောင်မုန်
သို့တဝဲ။ ။

သေ့မဖီ၊ မျိုးချစ်တစ်ခါညီလို့၊ အတည်တည်သျှင်လူများငယ်တို့၊
 လိုလားအာသီကြောင့်၊ ရဲဇာနည်ခေါင် ကြငှန်းပါတဲ့၊ မိုက်မှောင်ကို
 တန်ဆောင် ထွန်းသည့်နှယ်၊ အောင်ဆန်း အမည်ပြောင်လို့၊ ဗိုလ်မင်းရောင်
 သူ့အဘိုးလိုပဲ၊ မြန်ပြည်ကို ပြန်လည်ကြီးသော်ကြောင့်၊ လူဆိုးမသမာမှန်တဲ့၊
 မိန်းမညဏ် တစ်ခါမိုးပါလို့၊ ဝန်ကြီးတွေ အသက်ဆုံးခဲ့ရ၊ မြန်ပြည်သူ
 လူအလုံးမှာဖြင့်၊ ယူကျုံးဘယ်မရသည့်ပြင်၊ သည်းဆွဗလောင်ဆူ၍၊
 ကိုးစားသူ လူအများမှာ ဖြင့်၊ နှမ်းခွေကာ မှန်းခြေနှင့်မကြားနိုင်ဘူး၊ မ
 တစ်ထောင် တစ်ကောင်ဘွား တို့ကြောင့်၊ ဂုဏ်ရောင်ကို ပုံဆောင်ငြားပေမဲ့၊
 ရှည်လျားဘယ်မဆုံးမှာကြောင့်၊ မြန်ဗဟို သံချိုနှင့်နှုန်းလိုက်ရတယ် (ကွယ်...)
 ချိုးချကြေကွဲ။ ။

မြတ် (၄လိုင် ၁၉၇၄)

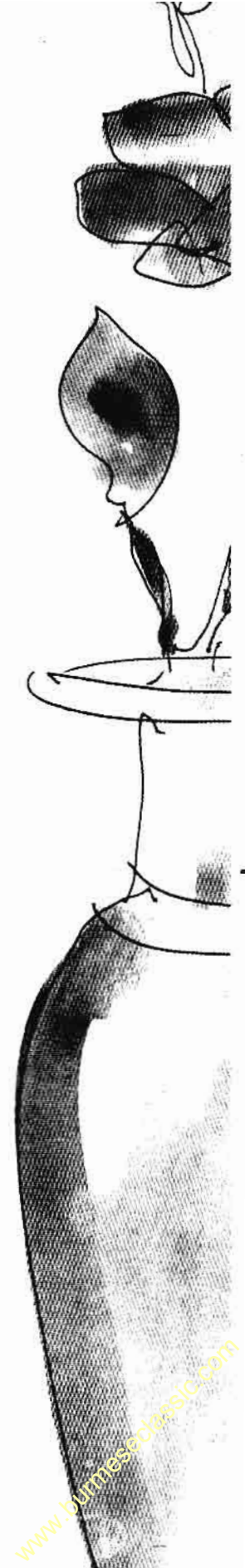
ပြောလိုက်ပါဘိ ဟောပါဘိ ဇော်ဂျီ

ငါ့ညီပြောင်ဝင်း၊ မောင်သစ်ဆင်း
 မင်း၏သက်လှယ်၊ မင့်သားငယ်သည်
 သက်နှစ်ဆယ်ပင် ပြည့်ခဲ့ပြီ။
 သုံးနှစ်သူသား၊ ဖော်ချင်းများနှင့်
 အူရားဖားရား
 ကစားရာမှ၊ နွားရုပ်ချ၍
 နတ်ကျသည့်သွင်၊ မင်းရင်ခွင်သို့
 ပြေးဝင်ပုန်းလာ၊ သူ့မူရာကို
 ငါမြင်ခဲ့၏၊ မှတ်မိ၏။
 မိုးကစိုစို၊ ကျီးအုပ်ပြို၍
 ထိုမှဤမှ၊ တို့လမ်းမတွင်
 ပျံကြဝဲကြ၊ ငရဲထသို့
 အုံကြွမြည်အာ၊ မသာယာကို
 ငါကြားခဲ့၏၊ မှတ်မိ၏။

ထိုနေ့၌ပင်၊ ထိုချိန်ထင်၏
 သခင်အောင်ဆန်း၊ ပြည်သူ့ပန်းသည်
 ပွင့်လန်းခါစ၊ ကြွေလိုက်ရ၏
 မြေခသတင်း၊ မိုးကြိုးခွင်းသို့
 အိမ်တွင်းအိမ်ပြင်၊ ဒို့လမ်းခွင်၌
 မချင့်မရဲ၊ ဝမ်းနည်းခံခက်
 မျက်စိမျက်နှာ၊ ညှိုးကြရှာသည်
 ရွာဦးပိုင်းမှ၊ သင်္ချိုင်းထိ။
 ငါ့ညီပြောင်ဝင်း၊ မောင်သစ်ဆင်း
 မင်း၏သားငယ်၊ နှစ်ဆယ်သက်စစ်
 သူတို့ခေတ်၌၊ တိုင်းချစ်ပြည်ခင်
 မြတ်စေချင်၏၊ မင်းမြင်ငါကြား
 စကားဥဒါန်း၊ ဆန်း ၏သတ္တိ
 ဆန်း ၏သမာဓိ၊ ဆန်း ၏ပညာ
 ဆန်းမှာဆုံပေါင်း၊ ယောက်ျားကောင်းတို့
 ခေါင်းဆောင်သဘော၊ မင့်သားချောကို
 ပြောလိုက်ပါဘိ၊ ဟောပါဘိ။ ။

ဝိုင်းချုပ်အောင်ဆန်းကဏ္ဍများ (၁၉၆၄ ခုနှစ်)

ခေါင်းဆောင်ကောင်း ဗန်းမော်ညိုနွဲ့

ငါလုပ်ဆောင်၍
အောင်ပွဲထပ်ထပ်၊ ဆင့်ဆင့်ဖြတ်ကာ
လွတ်လပ်ရေးရ၊ တိုင်းပြည်လှဟု
ကြိုးပဟစ်ကြွေး၊ ကိုယ်ရည်သွေးသည်
ခွင့်ရေးမယူခဲ့ဘူးချေ။

ငါကြိုးစား၍
ငါ့ဓားဖွေးဖွေး၊ သူ့မြတ်လေးတည့်
သွေးရေးသမိုင်း၊ ဤသည့်တိုင်းဝယ်
နှိုင်းမရှိရာ၊ ငါမှငါဟု
အာဏာလက်ရ၊ စုန်စုန်ကြွသည်
မာနမတက်ခဲ့ဖူးချေ။

1987 NE

ဤချင်းရည်တွက်
 ချစ်ကြည်လေးမြတ်၊ တိုင်းလုံးအပ်၍
 ရပ်ရာတည်ရာ၊ သူ့နောက်ပါကြ။
 ကိုးကွယ်ရာဖြစ်၊ ခေါင်းဆောင်စစ်မို့
 ခေတ်ကြောင့်မတိမ်၊ တထိန်ထိန်တည့်
 ဂုဏ်သိရ်ပွင့်လန်း၊ ကမ္ဘာကန်းစေ
 အောင်ဆန်းမသေနိုင်တဲ့ပါပြီတည်း။ ။

မြတ်မူဝင်း (ဇူလိုင်လ ၁၉၆၆ ခုနှစ်)

အောင်ဆန်းစသော
မျိုးချစ်သူရဲကောင်းများသို့
တင်ဇိုး

သူသာရှိလျှင်
သူ၏နိုင်ငံ၊ ကြမ္မာကံကို
စီမံလိမ့်မည်၊ ဖန်တီးမည်ဟု
ပြည်သူတိုင်းက၊ ယုံကြည်ကြ၏။

သူသာရှိလျှင်
သူ၏ပြည်ဖွား၊ ဆင်းရဲသားတို့
စားဝတ်နေမှု၊ ကျန်းမာမှုနှင့်
သိမှုတတ်မှု၊ ယဉ်ကျေးမှုကို
ဂရုစိုက်မည်၊ စောင့်ရှောက်မည်ဟု
ပြည်သူတိုင်းက၊ ယုံကြည်ကြ၏။

သူသာရှိလျှင်
 သူ၏ဉာဏ်စွမ်း၊ ကိုယ့်အစွမ်းသည်
 သူ့ဝမ်းသူ့ခါး၊ သူ့မယားနှင့်
 သူ့သားတွက်ပေ၊ မဟုတ်လေဘဲ
 သူနေထိုင်သည့်၊ သူတိုင်းပြည်တွက်
 သူ့ပြည်နေရာ၊ သူ့ကမ္ဘာတွက်
 မေတ္တာဓာတ်ခံ၊ အပင်သန်လျက်
 အားမာန်ထုတ်မည်၊ ဦးဆောင်မည်ဟု
 ပြည်သူတိုင်းက ယုံကြည်ကြ၏။

သူသာရှိလျှင်
 သူ၏ပြည်အား၊ ကျူးစော်ကားက
 အသားအသွေး၊ သက်စတေးလျက်
 ပြည်ရေးဆောင်မည်၊ ကာကွယ်မည်ဟု
 ပြည်သူတိုင်းက ယုံကြည်ကြ၏။

သူသာရှိလျှင်
 သူ၏ပြည်တွင်း၊ တသွေးချင်းတို့
 စစ်ခင်းသည့်ပွဲ၊ ပြီးပြတ်စဲလို့
 လက်တွဲလက်ချိတ်၊ ညီနောင်စိတ်ဖြင့်
 ပွဲတိတ်စေမည်၊ ဖြေရှင်းမည်ဟု
 ပြည်သူတိုင်းက ယုံကြည်ကြ၏။

အရုဏ်တက်တွင်၊ တိုက်ပွဲဝင်ခိုက်
 သူလျှင်ကျဆုံး၊ တစ်ပြည်လုံးက
 ယူကျုံးမရ၊ ဖြစ်ခဲ့ရလည်း
 သူကရှေ့ဆောင်၊ မီးတန်ဆောင်သည်
 ထွန်းပြောင်နေဘိ၊ လင်းတုန်းရှိ၍
 သူ၏ကိုယ်စား၊ သူ့စိတ်ထားက
 ညွှန်ကြားလိမ့်မည်၊ ခေါင်းဆောင်မည်ဟု
 ပြည်သူတိုင်းက ယုံကြည်ကြ၏။ ။

ပန်းတောင်း (၁၉၆၇ ခုနှစ်) မှ

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသို့

မင်းယုဝေ

သင့်ကိုယ်ကျိုးတွက်၊ ငဲ့မကွက်ဘဲ
ပြည်တွက်ကောင်းအောင်
ကြိုးစားဆောင်သည်
ခေါင်းဆောင်အသင် ပီသည်တကား။

စေတနာလည်းရှိ၊ ဉာဏ်လည်းရှိ၍
သတ္တိလည်းကောင်း
စိတ်ဓာတ်ကောင်းသည်
ခေါင်းဆောင်အသင် ပီသည်တကား။

စည်းစိမ်မမက်၊ မာန်မတက်ဘဲ
လက်တွဲပြည်သူ၊ များရှင်လူနှင့်
အေးတူပူမျှ၊ သင်နေပြ၍
လောကကောင်းအောင်
ပြည်ကျိုးဆောင်သည်
ခေါင်းဆောင်အသင် ပီသည်တကား။

MOST
TUNE-
2/13

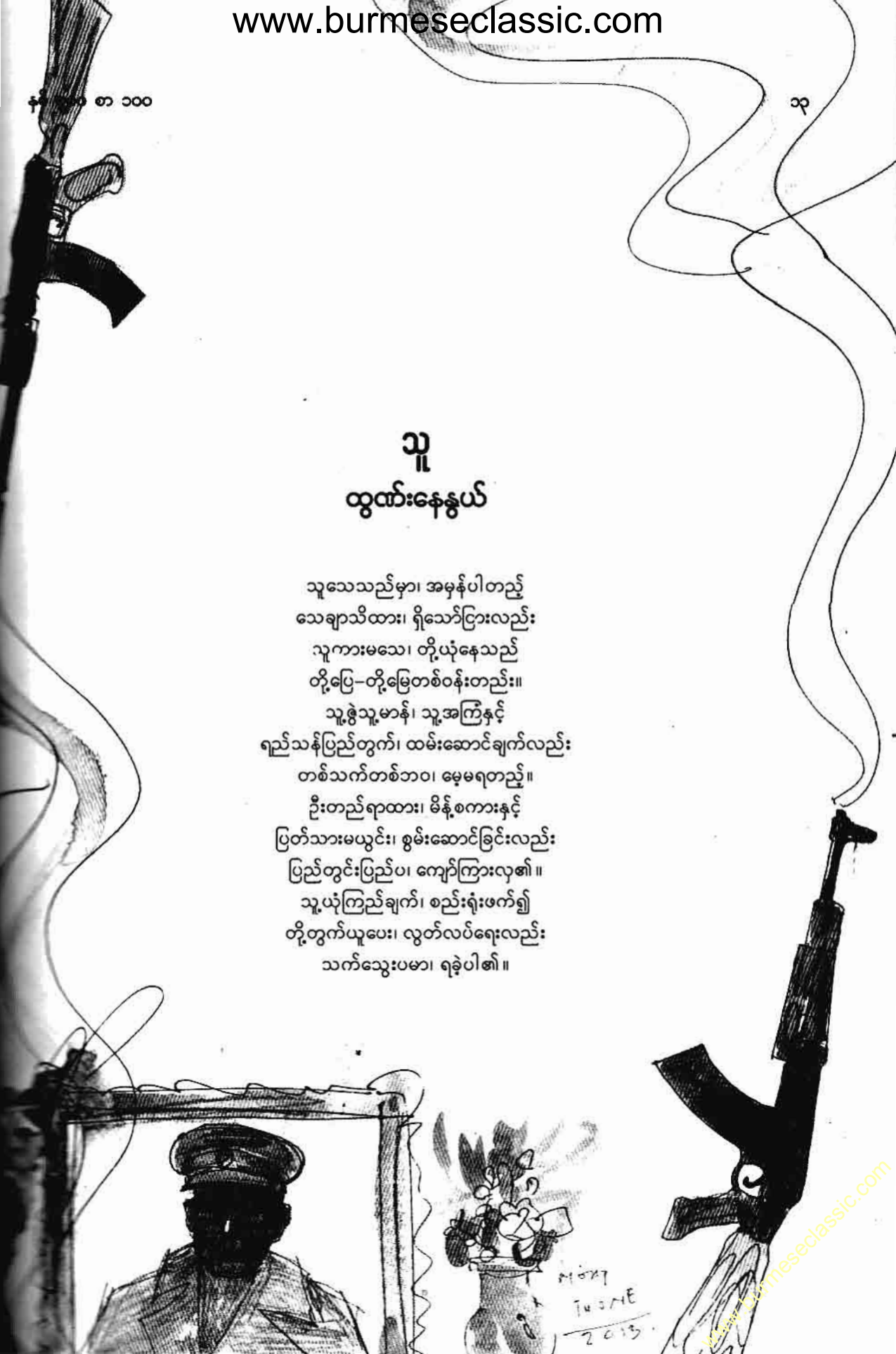
ထို့ကြောင့် ပြည်သူ၊ များရှင်လူတို့
 ကြည်ဖြူချစ်ခင်၊ မေတ္တာဝင်၍
 သင်သွားလေရာ၊ အတူပါလျက်
 ညီညာလက်တွဲ၊ အပွဲပွဲကို
 ဆင်နွဲ့အောင်ခဲ့သည်တကား။

ယခုခါတွင်
 အသင်ကွယ်ပြီ၊ ကာလရှည်လည်း
 ပြည်သူအပေါင်း၊ သင့်အကြောင်းကို
 ပြန်ပြောင်းပြောဆို၊ ချစ်ကြည်ညိုလျက်
 သင့်ကိုလွမ်းရာ၊ တသသနှင့်
 တမ်းတမဆုံးရှိုသည်တကား။ ။

ဇွဲကနီပုဂံ (အောက်တိုဘာ ၁၉၆၇ ခုနှစ်)

သူ ထွက်နေနွယ်

သူသေသည်မှာ၊ အမှန်ပါတည်
 သေချာသိထား၊ ရှိသော်ငြားလည်း
 သူကားမသေ၊ တို့ယုံနေသည်
 တို့ပြေ-တို့မြေတစ်ဝန်းတည်း။
 သူ့စွဲသူမာန်၊ သူ့အကြံနှင့်
 ရည်သန်ပြည်တွက်၊ ထမ်းဆောင်ချက်လည်း
 တစ်သက်တစ်ဘဝ၊ မေ့မရတည့်။
 ဦးတည်ရာထား၊ မိန့်စကားနှင့်
 ပြတ်သားမယွင်း၊ စွမ်းဆောင်ခြင်းလည်း
 ပြည်တွင်းပြည်ပ၊ ကျော်ကြားလှ၏။
 သူ့ယုံကြည်ချက်၊ စည်းရုံးဖက်၍
 တို့တွက်ယူပေး၊ လွတ်လပ်ရေးလည်း
 သက်သွေးပမာ၊ ရခဲ့ပါ၏။

MAY
 ISSUE
 2013

သူပင်သေသွား၊ မှန်ပေငြားလည်း
 မိန့်ကြားသူမြွက်၊ ချက်အလက်နှင့်
 လိုက်ဖက်လမ်းစဉ်၊ သူ့လိုအိပ်မူ
 တသွင်ပြောင်းလာ၊ ပြည်မြန်မာ၏
 သာယာဆန်းသစ်၊ မျက်မှောက်ခေတ်ထိ
 တည်ရစ်ခိုင်မာ၊ မငြင်းသာမို့
 သေကာသူသွား၊ မှန်ပေငြားမင့်
 သူကားမသေ၊ တို့ယုံနေသည်
 တို့ပြေ တို့မြေ တဝန်းတည်း။ ။

ပြတီပုဂ္ဂိုလ် (ဇူလိုင်လ၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်)

နှမြောမိ ပိုလ်ချုပ်ကို ငွေတာရီ

မ၊ တစ်ထောင် တစ်ကောင်ဖွားပါတဲ့
ဘ၊ သားလူရည်ချွန်မို့
ပြည်မွန်မှာ သေလွန်စောပြန်တော့
နှမြောမိ ပိုလ်ချုပ်ကို . . .။

အတိတ်ထူးပုံက
စိတ်ကူးနော် တယဉ်ယဉ်နဲ့
မြန်နယ်ခွင် ငါပင် သိမ်းမယ်တဲ့
ကြိရွယ်ဆင် မာန်တင်ဟိန်းကာပ
ကြိမ်းခဲ့ အဟို . . .။

လွတ်လမ်းကို ဖွေရှာရင်းသာပ
[သ- ကျွတ်တန်းကို သေချာနင်းရောထင်
လွတ်ကင်းချိန် မတိုင်ခင်က
ကံယိုင်လျှင် ခန္ဓာငြိမ်းပါလို့
တိမ်းခဲ့ပေါ့ ဇာတာညို
နပျိုတဲ့ ရွယ်ကောင်း . . .။

ဝဋ်ကြွေးငယ်စင်
 လွတ်ရေးရယ် တကယ်ထင်တော့
 မြတ်ဂုဏ်အင် ဘယ်တွင်မေ့နိုင်ဘု
 နွမ်းမြေပြို တခွေခွေပ
 အော် - စိမ့်မျက်ရည်တထွေထွေနဲ့
 အမျှပေ - အောင်မြေကျွန်းဆီက
 ဗိုလ်ချုပ်ဆီ ရည်ခွေခွေညွှန်းလို့ရယ်
 သွန်းရေစက်လောင်း...။

ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ် (၁)

ဇာနည်ဖွား နယဉ်

အမိမြေမှ၊ ဆင့်ဆင့်ကြရာ
 သူကထူးခြား၊ ဇာနည်ဖွား၏။
 သူငယ်ဘာဝ၊ ဆော့မြူးကြလျှင်
 သူကငေးကာ၊ တစ်နေရာမှ
 မျက်လွှာမယုက်၊ အတွေးနက်၏။
 ကျောင်းသားတကာ၊ ဖွေရှာသိပ္ပ
 ဆည်းပူးကြခိုက်၊ သူကထူးချွန်
 ဇာတိမာန်ဖြင့်၊ ထက်သန်လုံ့လ
 ရဲသွေးကြွ၏။
 အသက်သုံးဆယ်၊ ဝန်းကျယ်ဝယ်၌
 အရွယ် စက၊ ခေါ်တုံကြလည်း
 သူကသတ္တိ၊ ရဲရဲငြိလျက်
 အမိမြန်မာ၊ ရတနာသား
 ဇာနည်ဖွားဟု၊ ထင်ရှားပီပီ
 ရှေ့သို့ချီ၏။

ဪ... ဇာနည်သတ္တိ၊ တိုင်းမရှိ၍
 သူ၏မေတ္တာ၊ အထုမှာလည်း
 နှိုင်းရာမရ၊ ကြီးမားစွာကို
 ကြုံရဘေးရန်၊ အတန်တန်၌
 နောက်ပြန်မတွန့်၊ ရဲရဲဝံ့သည်
 သက်စွန့်ခန္ဓာ ကြွေသည်တိုင်။ ။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကဏ္ဍများ (၁၉၆၄ ခုနှစ်)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ကလေးဘဝ နေ့ရက်များ

တက္ကသိုလ်မောင်မြင့်သိန်း

ရန်ကုန်-သာစည် အမြန်ရထားသည် အရှိန်ပြင်းစွာ လယ်ကွင်းကြီးများကို ဖြတ်သန်း ပြေးဆွဲလျက်ရှိသည်။ လယ်ကွင်းကြီးများမှာ ရှုမဆုံးအောင် ကျယ်ပြန့်သော လယ်ကွင်းကြီးများ ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့ စီးလာသော ရထားသည် ပျဉ်းမနားမြို့တွင် ညအိပ်ရပ်နား၍ နောက် တစ်နေ့နံနက် နတ်မောက်သို့ ဆက်လက် ထွက်ခွာခဲ့ပေ သည်။

“ဟောဟိုက လှမ်းမြင်ရတဲ့ ချောင်းကြီးက ယင်း ချောင်းကြီးလို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီချောင်းကြီး ဖြတ်ကျော် လိုက်ရင် နတ်မောက်မြို့ကို ရောက်တော့တာပါပဲ” ကျွန် တော်နှင့် ပါလာသော ရဲဘော်တစ်ယောက်က ပြောလိုက် ခြင်းဖြစ်သည်။ နတ်မောက်မြို့နား နီးလာလေလေ ကျွန် တော်စိတ်များ လှုပ်ရှားတက်ကြွလာလေလေ ဖြစ်သည်။ ကြာတောင့်ကြဲခဲ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း၏ ကလေးဘဝကို လေ့လာရမည်ဖြစ်၍ ကျွန်တော်စိတ်များ လှုပ်ရှားတက်ကြွနေခြင်း ဖြစ်သည်။

နတ်မောက်မြို့သည် ပျဉ်းမနား၊ ကျောက်ပန်း တောင်း မီးရထားလမ်းပေါ်တွင် တည်ရှိပေသည်။ မကွေး ခရိုင်အတွင်း ပါဝင်သော မြို့တစ်မြို့တည်း။ နတ်မောက် မြို့သည် မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်း မိုးခေါင်ရေရှား ရပ်ဝန်း

ဒေသတွင် တည်ရှိသည်။ မိုးခေါင်ရေရှား ရပ်ဝန်းဒေသ တွင် တည်ရှိသော်လည်း ယင်းချောင်း၏ တောတောင် ရေမြေသဘာဝကြောင့် နတ်မောက်မြို့မှာ လှပနေပေ သည်။ ဤလှပသော ပတ်ဝန်းကျင်က အမျိုးသားခေါင်း ဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို မွေးဖွားပေးခဲ့သည်။

ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့သည် နတ်မောက်မြို့ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းလမ်း၊ မြို့ပိုင်ကြီး ဦးကျော်စိန်၏ အိမ်တွင် တည်းခိုကြသည်။ ဦးကျော်စိန် မိသားစုက ကျွန်တော် တို့ကို အစွမ်းကုန်ပြုစု စောင့်ရှောက်ကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း၏ ကလေးဘဝကို လေ့လာနိုင်အောင် စီစဉ် ပေးသည်။ ပထမနေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ငယ် သူငယ်ချင်းလည်းဖြစ်၊ ဆရာတစ်ဆူလည်း ဖြစ်သော ဦးရွှေထိုက်နှင့် တွေ့ရသည်။

“မောင်အောင်ဆန်းဟာ ငယ်စဉ်က စာ သိပ်တော် တယ်၊ ကျောင်း စအပ်တဲ့ နေ့တစ်နေ့တည်းနဲ့ ကကြီး ခခွေး အစအဆုံး ရတယ်ကွ”

ဆရာကြီး ဦးရွှေထိုက်က သူ့အတွေ့အကြုံကို အား ပါးတရ ပြောပြပါသည်။ ဆရာထိုက် ပြောပြချက်သည် အပို မပါပါ။ အမှန်ချည်း ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းသည် ပင်ကိုဉာဏ် ထက်မြက်သည့်အတွက် စတော

လားရှစ် ဆုများ ရရှိခဲ့ခြင်းက ဆရာထိုက် ပြောပြချက် မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေပြလျက်ရှိနေသည်။ မောင်အောင်ဆန်းသည် စာတော်သူဖြစ်သည်။ ဦးသောဘိတကျောင်းတွင် မောင်အောင်ဆန်းကလေးသည် အမြဲတမ်း ပထမ စွဲသည်။ မောင်အောင်ဆန်းသည် ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး ဦးသောဘိတနှင့် ကျောင်းရှိ ဆရာများကို ကြောက်ရွံ့ရုံမသေသည်။ စည်းကမ်းလည်း အလွန်ကြီးသည်။ အမြဲတမ်း အချိန်မှန်မှန် ကျောင်းတက်သည်။ စည်းကမ်းသေဝပ်ခြင်း၊ တာဝန်သိတတ်ခြင်း၊ လုံ့လဝီရိယ ရှိခြင်း၊ စာကြိုးစားခြင်းတို့မှာ သူ၏ ငယ်စဉ်များ ဖြစ်ပေသည်။

မောင်အောင်ဆန်းတွင် ထူးခြားချက်တစ်ခု ရှိသေးသည်။ ကလေးဘဝ ကျောင်းသားငယ်တို့ဘဝ ကျောင်းဆင်းချိန်၊ ကျောင်းအားလပ်ချိန်တို့ကို အခြားကလေးများ စိတ်စောနေကြသော်လည်း သူကား ကျောင်းအားလပ်ချိန်ကို မမျှော်သူ ဖြစ်သည်။ ကျောင်းအားလပ်ချိန်ဟူသည် သူ့အတွက် မထူးဆန်းသောအချိန်တည်း။ သူသည် အားလပ်ချိန်များတွင် အမြဲတမ်းလိုလို တွေးတောနေတတ်သည်။

ကျွန်တော်သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ကျောင်းနေဘက်၊ ကစားဘက်ဖြစ်သူ ဦးဘိုးကံနှင့် တွေ့ပြန်သည်။ ဦးဘိုးကံက ပြောပြသည်။

“မောင်အောင်ဆန်းဟာ ငယ်ငယ်က အားကစားလည်း ဝါသနာပါတယ်။ တစ်နေ့ ငါတို့ ကစားကြတယ်။ အဲဒီတုန်းက မောင်အောင်ဆန်းရယ်၊ ငါရယ်၊ မောင်တင်လေးရယ် ကစားကြတယ်။ ငါနဲ့ မောင်တင်လေးက နပန်း သတ်ရတယ်။ မောင်အောင်ဆန်းက ဒိုင်လူကြီး လုပ်တယ်။ ငါတို့ကစားတိုင်း သူက ခေါင်းဆောင် လုပ်တာပဲ။ တစ်ခါတစ်ခါ ငါက မကစားချင်ဘူး။ မောင်အောင်ဆန်းက အတင်း ကစားခိုင်းတယ်။ ပိုက်ဆံတစ်မတ်ပေးပြီး အတင်းကစား ခိုင်းတာပဲ။ နောက်ပြီး သူ ကစားလေ့ ကစားထရှိတာ တစ်မျိုးရှိသေးတယ်။ အဲဒါက စစ်တိုက် ကစားတာပဲ။ စစ်တိုက်တမ်း ကစားတာကို သူ အင်မတန် ခုံမင်တယ်။ တို့အုပ်စုခွဲပြီး စစ်တိုက်တမ်း ကစားတော့လည်း သူ အမြဲတမ်း စစ်ဗိုလ်လုပ်တယ်။ ဦးသောဘိတ ကျောင်းဝင်းအတွင်းက တမာပင်

ကြီးတွေဟာ အောင်ဆန်းတို့ ငါတို့ရဲ့ တိုက်ပွဲလေ့ကျင့်ရာ ဌာနတွေပေါ့”

“မောင်အောင်ဆန်းဟာ စစ်တိုက် ဝါသနာပါပေမဲ့ သီချင်းဆိုလည်း ဝါသနာပါတာပဲ။ ကဗျာလင်္ကာတွေဆို ကျက်လိုက်ရတာ အမောပေါ့။ အနန္တသူရိယရဲ့ သူတည်းတစ်ယောက် ကောင်းဖို့ရောက်မူ ဆိုတဲ့ ကဗျာတို့၊ မဲဇာတောင်ခြေ ရတုတို့ကို ငယ်ငယ်ကတည်းက အလွတ်ရတယ်ကွဲ့”

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ငယ်စဉ်ကပင် အနုပညာကို မြတ်နိုးသူတစ်ယောက်ဖြစ်၏။ ကြီးပြင်းလာသော အခါလည်း အနုပညာကို မပစ်ပယ်ခဲ့ပေ။

၁၉၄၆-၄၇ လွတ်လပ်ရေးအတွက် နေ့မအား၊ ညမအား အပြင်းအထန် ကြိုးပမ်းနေရသည့်ကြားက အချိန်ရလျှင် သူ့အပါးတော်မြဲ ဗိုလ်ထွန်းလှကို စန္ဒရာတီးခိုင်းသည်။ ကဗျာဆိုခိုင်းသည်။ သီချင်းဆိုခိုင်းလေ့ရှိသည်ဟု ကျွန်တော် ကြားဖူးပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်သည် တစ်ခါတစ်ရံ စိတ်လက်ရွှင်ပျံချိန်တွင် သူ့ အကြိုက်ဆုံး သီချင်းဖြစ်သည့် ဘိလပ်ပြန်သန်း သီဆိုသော 'မြပန်းခွေ' သီချင်းကလေးကို အမြဲသီဆိုတတ်သည်ဟု ကျွန်တော်တို့ ကြားခဲ့ဖူးသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ခေါင်းဆောင် အင်္ဂါရပ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ကြီးသူကို ရိုသေ၊ ရွယ်တူကို လေးစား၍၊ ငယ်သူကို သနားတတ်သည်။ သဘောထား ကြီးကြီးထားတတ်သည်။ သည်းခံစိတ်၊ ခွင့်လွှတ်စိတ်ရှိသူ ဖြစ်သည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ငယ်စဉ်က ကစားဘက်ဖြစ်သူ နတ်မောက်မြို့၊ ရွှေဟင်္သာ ဆေးလိပ်ရုံပိုင်ရှင် ဦးအေးမောင်က မောင်အောင်ဆန်း၏ ကလေးဘဝ အရွယ်က စိတ်ထားမြင့်မြတ်ပုံ၊ သဘောထားကြီးပုံ၊ သည်းခံစိတ်ရှိပုံတို့ကို တဖျစ်တောက်တောက် ပြောမဆုံးနိုင်လောက်အောင် ယနေ့ထိ ပြောလျက်ရှိသေးသည်။

“တစ်နေ့မှာ ငါနဲ့ မောင်အောင်ဆန်း ရန်ဖြစ်ကြတယ်ဟေ့။ ငါက မောင်အောင်ဆန်းထက် အသက်နည်းနည်း ကြီးတာကိုး။ ဒီတော့ ရန်ဖြစ်တဲ့အခါ မောင်အောင်ဆန်းကို ထိုးကြိတ် ရိုက်နှက်မိတယ်ကွာ။ ဒါပေမဲ့ မောင်အောင်ဆန်းက ငါ့ကို ကလဲ့စား မချေရှာဘူး။ အမှတ်လည်း မထားဘူး။ ဗွေလည်း မယူဘူး။ နောက်ရက်တွေမှာ ငါနဲ့ ကစားမြဲ ကစားတာပဲကွာ။ အင်မတန်ကို

သဘောထားကြီးရှာတဲ့ ကလေးပါပဲ”

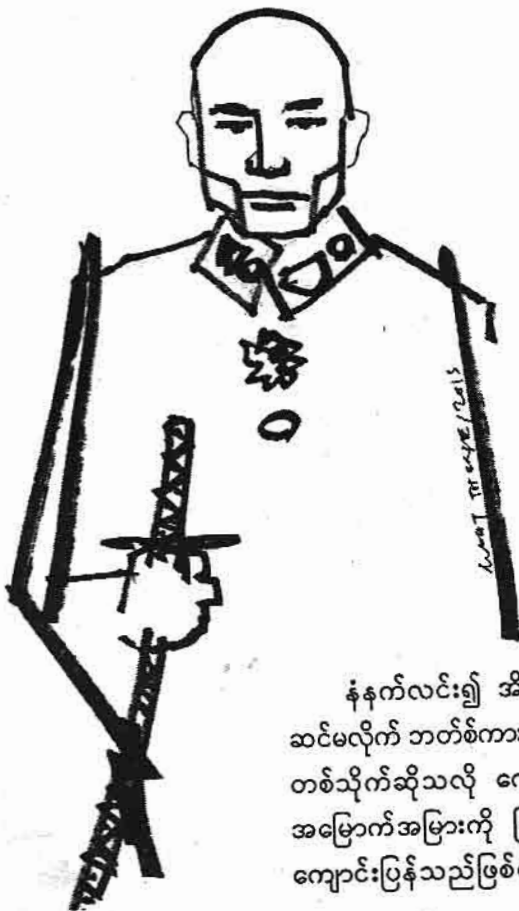
ကျွန်တော်သည် မောင်အောင်ဆန်း၏ ငယ်ဆရာများ၊ ကျောင်းနေဖက်သူငယ်ချင်းများ၊ ကစားဖော် ကစားဘက် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ၊ ဗိုလ်ချုပ်၏ ဆွေမျိုးသားချင်းများ ရှင်းပြသော မောင်အောင်ဆန်း၏ ကလေးဘဝ နေ့ရက်များကို ကြားနာခဲ့ရသည်။ ဗိုလ်ချုပ်၏ ကလေးဘဝ နေ့ရက်များသည် စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်းလှသည်။ မှတ်သားမကုန်နိုင်အောင် ရှိရသည်။ ပြောပြသူများကလည်း ကလေးဘဝ အတွေ့အကြုံများကို အားပါးတရ ပြောပြရှာသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် သူတို့ အတူစာသင်ခဲ့၊ ကစားခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း ၄၀ ကျော် ကြာမြင့်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သော်လည်း သူတို့၏စိတ်ထဲတွင် မနေ့တစ်နေ့ကပင် ပူပူနွေးနွေး ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည့် အဖြစ်အပျက်များကို ပြန်ပြောနေရသလို စိတ်တွင် ထင်မြင်နေကြဟန် ရှိသည်။ ပြောမဝနိုင်အောင်လည်း ရှိနေသည်။ နားထောင်ရသူအဖို့လည်း နားထောင်မဝ ဖြစ်ရသည်။ သူတို့သည် အတိတ်က မောင်အောင်ဆန်း၏ ဖြစ်ရပ်များကို ပြောရမည်ဆိုလျှင် ဘယ်သောအခါမှ မောနိုင်ပန်းနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ သူတို့၏ မျက်နှာများမှာ ငယ်သွေးငယ်မှုများ တက်ကြွနေ

သည်။ မျက်လုံးများကလည်း အရောင် တောက်နေသည်။ နားထောင်ရသူအဖို့လည်း သူတို့၏ ခံစားချက်များ၏ စိတ်ဓာတ် ကူးစက်ရိုက်ခတ်ကာ ဗိုလ်ချုပ်ငယ်စဉ်က အဖြစ်အပျက်များကို ကိုယ်တိုင်တွေ့ကြုံရသည့် ပမာမျက်စိထဲတွင် မြင်ယောင်လာသည်။ စိတ်ထဲတွင် ခံစားမိလာစေပါသည်။

နတ်မောက်မြို့မှ ပြန်လည် ထွက်ခွာလာသော မီးရထားသည် တကျိုးကျိုး တဒိုင်းဒိုင်းဖြင့် အချိန်မှန်မှန် ခုတ်မောင်းလျက်ရှိသည်။ ကျယ်ပြန့်သော လယ်ကွင်းကြီးများနှင့်အတူ နတ်မောက်မြို့သည် တဖြည်းဖြည်း ဝေး၍ ဝေး၍ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ နတ်မောက်မြို့သည် တဖြည်းဖြည်း ဝေး၍ နောက်ဆုံးတွင် ကျန်ရစ်ပျောက်ကွယ်ခဲ့ပေပြီ။ နတ်မောက်မြို့မှ ဝေး၍သွားသော်လည်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ကလေးဘဝ နေ့ရက်များသည် ကျွန်တော့်နှလုံးသားနှင့် ဦးနှောက်နှင့် တဖြည်းဖြည်း ပို၍ နီးကပ်လာခဲ့သည်။ သူ၏ ကလေးဘဝနေ့ရက်များသည် ကျွန်တော်၏ နှလုံးသားထဲတွင် ထာဝစဉ် စွဲထင်လျက် ရှိနေမည်ဖြစ်ပါသည်။ ။

ဇူလိုင် ၁၃ ၁၉၇၀

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိုးမင်း

နံနက်လင်း၍ အိမ်ပြတင်းတံခါးကို ဖွင့်လိုက်သည် ဆိုလျှင်ပင် ဆင်မလိုက် ဘတ်စ်ကားလမ်းဘက်မှ တစ်သုတ်ပြီး တစ်သုတ်၊ တစ်သိုက်ပြီး တစ်သိုက်ဆိုသလို ကျောင်းတက်ရန် လာနေကြသော ကျောင်းသား အမြောက်အမြားကို မြင်တွေ့ရပါသည်။ ကျောင်းသွားသည်ဖြစ်စေ၊ ကျောင်းပြန်သည်ဖြစ်စေ ကျွန်တော်၏ အိမ်ရှေ့လမ်းကိုသာ သူတို့

အသုံးပြုကြသည့်အတွက် သူတို့ကို နေ့တိုင်းပင် အာရုံစိုက်မိပါသည်။ သူတို့တစ် တွေကိုကြည့်ရင်း ရှုလိုမဆုံး၊ ကြည့်လိုမမှန်း ဆိုသလိုလည်း စိတ်တွင်းဝယ် အမြဲတစေ ခံစားမိပါသည်။

တစ်သက်တာအတွင်း ကျောင်းသားဘဝတည်း ဟူသော အပိုင်းအခြားကာလသည် သာယာမှုနှင့်အတိ ပြီးသလို မျှော်လင့်ချက်လည်း အဆုံး မထင်အောင် ရှိနေ သည့်ကာလပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ကျောင်း မှ ထွက်ခဲ့ပြီးနောက် ဆင်းရဲဒုက္ခအဖုံဖုံကို မျိုးစုံအောင် ထွေးလုံးရစ်ပတ်နှင့် အဆက်မပြတ် ခံစားနေရသူများကို မဆိုထားဘိ၊ လူ့လောကအလယ်တွင် တင့်ချင်တိုင်း တင့်၍ ဝင့်ချင်တိုင်းဝင့်နေနိုင်သူများပင် ဝေးလံစွာ ကျန်ရစ် ခဲ့ပြီးသော အတိတ်က ကျောင်းသားဘဝကို မမေ့နိုင်၊ မမေ့တတ်ကြောင်း ထုံးဟောင်းသာဓက အနတက္ကမ ရှိနေပေသည်။ ဤရွေ့၍မျှအထိ ကျောင်းသားဘဝ၏ သာယာမှုသည် လေးနက်လှပါ၏။

ဤမျှလောက် အရေအတွက် များပြားလှသည့် ကျောင်းသားများအတွင်းမှ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုး အသရေ မညှိုးအောင် မစ စောင့်ရှောက်မည့် ခေါင်းဆောင်ကြီး တွေ ဘယ်နှယောက်လောက် ပေါ်ထွက်လာမည်ကိုကား ခန့်မှန်း၍ မရနိုင်ပါ။ တွေးတော၍ မသိနိုင်ပါ။ သို့သော် ခေါင်းဆောင်လောင်းများတော့ ပါရှိနေမည်မှာ မလွဲစကန် ဖြစ်ပါ၏။

သူတို့ကိုကြည့်ရင်းမှ အနှစ်နှစ်ဆယ်ကျော် ကာလ က ကျောင်းသားဘဝကို ပြန်လည်သတိရမိပါသည်။ မိဘ၏အရိပ်ကို ခိုလှုံကာ မကြောင့်မကြ မတောင့်မတ နေခဲ့ရသည့် ဟိုတုန်းက ရွှေထီးဆောင်းဘဝကို မိုး ကလေးက ညိုညိုတွင် လွမ်းစိတ်တွေပိုရင်းဖြင့် စားမြုံ့ပြန် နေမိပါသည်။

ကျောင်းသားအချင်းချင်း အတူတူနှင့် အနုနုမို့ ဘယ်သူက ဘယ်သူထက် သာသည်ဟူ၍ ပြောရန် မဖြစ် သေးသည့်အချိန်၊ မိမိတို့ ရှိရင်းစွဲ အရောင်အသွေးကို ကြည့်၍ အကဲခတ်ရန် လုံးဝမဖြစ်နိုင်သည့် အချိန်ကာလ မျိုးတွင် နောင်အခါ၌ ဗမာတစ်မျိုးသားလုံး၏ ခေါင်း ဆောင်ကြီးအဖြစ်နှင့် လူတိုင်း၏ ချစ်ကြည်လေးစား အားကိုးအားထားပြုခြင်းခံရသည့် ပြည်တော်ချစ် ဗိုလ်ချုပ်

အောင်ဆန်းဖြစ်လာမည့် အောင်ဆန်းသည်လည်း ကျွန် တော်တို့နှင့်အတူ ရှိနေခဲ့ပါသည်။

ထိုစဉ်တုန်းက အောင်ဆန်း၏အရောင်အသွေးကို သာ ကြည့်ရှု အကဲဖြတ်ရမည် ဆိုသော် စာတော်သူ တစ်ယောက်အဖြစ်နှင့် အင်္ဂလိပ်အစိုးရ၏ လက်အောက် တွင် မြို့အုပ် ဝန်ထောက်လောက်တော့ သေချာပေါက် ဖြစ်နိုင်မည်ဟု ဆိုရပေမည်။

ကျွန်တော်နှင့် အောင်ဆန်း၊ တစ်မြို့တည်းသားချင်း ဖြစ်ကြ၍ ဆွေမျိုးနီးစပ်လည်း တော်သည်။ တစ်ကျောင်း တည်းနေ၊ တစ်တန်းတည်း ပညာသင်ဖက်လည်း ဖြစ် ခဲ့သည်။ တစ်အိမ်တည်းနေ၊ ထမင်းတစ်ပွဲတည်းတွင် လက်ဆုံစား၊ စားပွဲတစ်လုံးတည်းတွင် စာကျက်၊ ကျောင်း တက်ကျောင်းဆင်း အတူတူ၊ လမ်းလျှောက်လျှင် မခွဲ၊ ဤသို့အားဖြင့် ကျောင်းနေချိန်မှ ကျောင်းထွက်ချိန်အထိ ဒွန်တွဲလျက်သာ ရှိခဲ့ကြသည်။ ဤသို့လျှင် ပင်ကိုက ရင်းနှီးခဲ့သူချင်းဖြစ်သည့်အလျောက် ဟိုက်စကူးကျောင်း သား အောင်ဆန်း၊ ကောလိပ်ကျောင်းသား ကိုအောင် ဆန်း၊ နိုင်ငံရေးသမား သခင်အောင်ဆန်း၊ ဂျပန်ခေတ် တပ်မတော်မှူးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်ကြီး ဦးအောင်ဆန်းဟူ၍ တစ်ဖြစ်ပြီးတစ် ဖြစ်၊ တစ်ဘဝပြီးတစ်ဘဝ ပြောင်းလဲတိုးတက်သွားသည့် အောင်ဆန်းအား နောက်မှနေ၍ လှမ်းမျှော်ကြည့်မိပါ တော့သည်။

x x x

စာနင်းကန်ဖတ်သော အောင်ဆန်း

၁၉၂၈ ခုနှစ်တွင် အောင်ဆန်းသည် ရေနံချောင်း မြို့ အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်းတွင် ၄ တန်းမှစ၍ ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ သို့သော် သူ၏ အင်္ဂလိပ်စာ အခံမှာ ၄ တန်း မကပါ။ နတ်မောက်တွင်ရှိစဉ်က အစ်ကို ဖြစ်သူများ၏ သင်ပြချက်ကို ခံယူခဲ့သောကြောင့်ဟု သိရ ပါသည်။

ထိုစဉ်က Candidate, qualify, distinguish, distinction, exhibition, honours, စသည့် စကားကြီး စကားကျယ်များကို အသက်အရွယ်၊ အတန်းနှင့် မလိုက် အောင် သိပြီးဖြစ်နေပါသည်။ ယူနီဗာစီတီကောလိပ်မှ

ဆရာများအမည်၊ နာမည်ကြီးကျောင်းသား ကျောင်းသူ များ၏အမည်၊ ဒီနှစ် ဘီအေ အောင်သူ ဘယ်နှယောက်၊ အိုင်အေ အောင်သူ ဘယ်နှယောက်ဆိုသည်တို့ကိုလည်း ဒိုးခနဲ ဒက်ခနဲ ပြောနိုင်ပါသည်။

အောင်ဆန်းသည် ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် နောက်ဆုံး ကျင်းပသည့် အစိုးရစစ် အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ အလယ်တန်း စာမေးပွဲကို စကောလားရှစ်နှင့် အောင်မြင်ခဲ့သည်။ စတန်းသို့ ရောက်သည့်အခါ အစ်ကိုဖြစ်သူ ဆရာ ကိုဘဝင်း (ကွယ်လွန်သူဝန်ကြီးဦးဘဝင်း)က (Ivanhoe, Prisoner of Zenda) စသည့် စာမျက်နှာ ၉၀-၁၀၀ ခန့်ရှိ စာအုပ်ပါးကလေး ၁၀ အုပ်လောက်ကို အလွတ် သဘော လေ့လာရန် ဝယ်ပေးခဲ့သောကြောင့် အောင်ဆန်း သည် ရှိသမျှ စာအုပ်များကို တစ်လုံးမကျန် အကုန်ဖတ် ပြီး လေ့လာပြီးသည်အထိ အားထုတ်ခဲ့သည်။ စာဖတ်လျှင် အသံကိုဖွင့်၍ ပါးစပ်ကို မွဲကာရွဲ့ကာ ဖတ်တတ်သည်။

၁၉၃၂ ခုနှစ်၊ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ အမျိုးသား ကျောင်း ၁၀ တန်းတွင် ရှိခဲ့စဉ်က ကျောင်းအုပ်ကြီး ဦးပု (ယခု Chief Inspector of Mines and Explosives) သည် အင်္ဂလိပ်စာပြချိန်တစ်ခု၌ Treasure Island (ရတနာသိုက်) စာအုပ်ကို သင်ကြားစဉ်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနေ့က အချို့အချို့ စကားပြောခန်းများများ ပါသည့် အပိုင်းကို သင်ပြခြင်းဖြစ်၍ ဆရာကြီးဦးပု က ကျောင်း သားအချို့ကို မတ်တတ်ရပ်စေကာ သူ့အပိုင်းနှင့်သူ သတ်မှတ်ချက်ပေးပြီး ဖတ်စေပါသည်။ အသွင်အားဖြင့် အတန်းထဲတွင် ပြဇာတ်ခင်းပြနေသကဲ့သို့ ရှိပါသည်။ ဤအထဲတွင် အောင်ဆန်းနှင့် ကိုမော်သန်း(အင်းစိန် အင်ဂျင်နီယာကျောင်းမှ မြို့ပြ အင်ဂျင်နီယာစာမေးပွဲကို အောင်မြင်ပြီးနောက် အင်္ဂလိပ်လက်ထက်က ရေနံချောင်း မြို့တွင်ပင် အလုပ်လုပ်ရင်း ကွယ်လွန်ခဲ့သူ)တို့ ပါရှိပါ သည်။

အောင်ဆန်းနှင့် ကိုမော်သန်းတို့က အပြန်အလှန် စကားပြောနေသည့်ပမာ တစ်လှည့်စီ ဖတ်ကြရာ၌ အောင်ဆန်းစာဖတ်ပုံကို ဆရာနှင့်တကွ ကျောင်းသား အားလုံး စိတ်ဝင်စားကြပြီး မကြာခဏ သူ့အား လှမ်း ကြည့်မိကြပါသည်။ အောင်ဆန်းကား အားလုံးက သူ့ကို အာရုံစိုက်နေကြောင်း မသိဘဲ ပါးစပ်ကို မွဲကာ ရွဲ့ကာ

သံနေသံထားနှင့် ဖတ်နေရင်းက "That's all what you are to hear my son" (ငါ့သား မင်းသိထားဖို့က ဒါတွေ ပဲကွဲ့) ဟူသော စာပိုဒ်သို့အရောက်တွင် တစ်တန်းလုံး တဟားဟားနှင့် ပွဲကျသွားခဲ့ပါသည်။ ပွဲကျသွားခြင်းမှာ အောင်ဆန်းက ကိုမော်သန်းကို ငါ့သားဟု တကယ်ခေါ် ပြီး တကယ်ပြောနေသလိုဖြစ်သွားသည့်အတွက်ပင် ဖြစ် ပါသည်။ ဤဖြစ်ရပ်ကို ထိုစဉ်က တစ်တန်းတည်းသားချင်း ဖြစ်ခဲ့သည့် သခင် ခင်ဇော်နှင့် စစ်ရုံးချုပ် အင်ဂျင်နီယာ ဌာနမှ ဗိုလ်မှူးရီဇ တို့ မှတ်မိကြမည်ဟု ယူဆပါသည်။

ဒီအကျင့်၊ ဒီဝါသနာမှာ ငယ်စဉ်ကပင် ရှိခဲ့သည့် အတွက် အခြားပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးနှင့် တူချင်တူနေမည် ဖြစ်သော်လည်း အတုခိုးခြင်းကား မဟုတ်ဟူ၍ ရဲဝံ့စွာ ပြောလိုပါသည်။ စာဖတ်ရာ၌ ခွဲကြီးလှသော အောင်ဆန်း သည် စာဖတ်နေခိုက်တွင် ခြင်္ကိုက်သည်။ ကြမ်းပိုးထိုး သည်တို့ကို အာရုံမပြုမိအောင်ပင် ဖြစ်တတ်သည်။ ဖတ် သည့်စာအုပ်တစ်အုပ်လုံး ဆုံးသွားသည်အထိ ထိုင်ရာမှ မထတတ်သည့် သူ့သဘောကို ကောလိပ်တွင် ကျောင်း နေဖက်ဖြစ်ခဲ့ဖူးသူအချို့က ဖော်ထုတ်ရေးသားခဲ့ဖူးပါပြီ။

အင်္ဂလိပ်စာ အရေးအသားနှင့်ပတ်သက်၍ "ဒီလူ က နေရှယ်နယ်ကျောင်းက ထွက်လို့သာ...စိန်ပေါလ်က များဆိုရင် အင်္ဂလိပ်တွေကိုတောင် ပြန်သင်မှာပဲ" ဟု အချို့က အောင်ဆန်းအပေါ်တွင် မှတ်ချက်ချကြသည်။

x x x

ထူးချွန်သူ လူတော်များ နှင့် ခေါင်းဆောင်ကြီးများကို ကြည့်ညို့ လေးစားတတ်သူ အောင်ဆန်း

ထိုခေတ်အတွင်းက အခြားကျောင်းသားများနည်း တူပင် အောင်ဆန်းသည် ပညာဘက်တွင် ထူးချွန်သူ ဒေါက်တာဘမော်နှင့် ဒေါက်တာဘဟန် ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်တို့ကို စိတ်ဝင်စားခဲ့ဖူး၏။ ဤညီအစ်ကို နှစ်ယောက်မှာ စာဖတ်ရန်အတွက် ရသမျှသော အချိန် တိုင်းကို လက်လွှတ်မခံတတ်ပုံ၊ ဓာတ်ရထားစောင့်နေ ရင်း ဓာတ်ရထား မလာမီအချိန်အတွင်း စာအုပ်ကို ဖတ် နေတတ်ပုံ၊ ဓာတ်ရထားပေါ်တွင် စီးနင်းလိုက်ပါနေခိုက် မှာပင် စာအုပ်ကိုပင် အာရုံစိုက်နေတတ်ပုံတို့ကို အောင် ဆန်း များစွာ သဘောကျခဲ့၏။ သို့သော် ရေနံချောင်း

တွင် အောင်ဆန်း စာသင်နေဆဲကာလတွင် ဒေါက်တာ ဘဏ္ဍာတို့လည်း ရေနံချောင်းသို့ မလာဘူး။ အောင်ဆန်း လည်း ရန်ကုန်သို့ မရောက်ဘူးသဖြင့် ဒေါက်တာဘမော်၊ ဒေါက်တာဘဟန်တို့မှာ ဖြူလေသလား မည်းလေ သလားဟုပင် အောင်ဆန်း မသိခဲ့ချေ။

ထိုကဲ့သို့ မသိမမြင် မတွေ့ဖူးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ အပေါ်၌ အားကျလေးစားကာ တတ်နိုင်သမျှ စိတ်ဝင် စားခဲ့သော အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၆ ခုနှစ်က ရွှေတိဂုံ ဘုရား အနောက်မုခ်တွင် လူထုအစည်းအဝေးပွဲကြီးခေါ်ကာ ကွန်မြူနစ်ပါတီကို ဖဆပလအတွင်းမှ ဘာကြောင့် ထုတ်ပယ်လိုက်ရကြောင်း ရှင်းလင်းပြခဲ့ရာ၌ လူတစ်သိန်းကျော် တက်ရောက်ခဲ့သော်လည်း တစ်ချိန်တည်းတွင် ကန်တိုမင် ဥယျာဉ်အတွင်း ကျင်းပသော တစ်ကြိမ်က သူကိုယ်တိုင် လေးစားခဲ့သည့် ဒေါက်တာဘမော်၏ တရားပွဲသို့ လူအနည်းငယ်မျှသာ တက်ရောက်၍ ပွဲမစည်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ခဲ့ရပေသည်။

x x x

ဦးဘဖေနှင့်အောင်ဆန်း

၁၉၃၂ ခုနှစ်တွင် ကျွန်တော်ရော၊ အောင်ဆန်းပါ ၁၀ တန်းတွင် သင်ကြားနေကြစဉ်၌ အိန္ဒိယနှင့် ဗမာ ခွဲရေး တွဲရေး ပြဿနာမှာလည်း အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်နေဆဲအချိန်ဖြစ်လေသည်။

၂၁ ဦးပါတီခေါင်းဆောင် ဦးဘဖေမှာ ခွဲရေးဘက်မှ လုံးပန်းနေခဲ့၏။ ဤကိစ္စအတွက် ဝါဒဖြန့်ရန် ရေနံချောင်း သို့ ဦးဘဖေ ဆိုက်ရောက်လာသည့်အခါ ကျွန်တော်တို့ တစ်ကျောင်းလုံး သွား၍ ကြိုဆိုခဲ့ကြပါသည်။ ဦးဘဖေမှာ ထိုစဉ်ကာလက ဗမာပြည်တွင် နာမည် အကျော်ကြားဆုံး၊ လူကြည်ညိုအများဆုံးသော ခေါင်းဆောင်ကြီးဖြစ်သည့် အတိုင်း ကျွန်တော်တို့ကဲ့သို့ ကြိုဆိုသူ အသင်းအပင်း အဖွဲ့အစည်းများမှာ မြို့ပေါ်တွင် မကျန်သလောက် နားပြားလှပါသည်။

ကြိုဆိုရာတွင် မပါဝင်သော်လည်း နာမည်ကြီး သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးအား မြင်ဖူးပါသည်ဟု ပြောဆိုနိုင်ရန် အရပ်ထဲမှ ထွက်၍ ကြည့်ကြသူများကလည်း ဒုနဲ့ဒေး ဖြစ်ပါသည်။ လမ်းတွေပင် ပိတ်နေပါသည်။ သို့နှင့်

ဦးဘဖေ၏ကားမှာ ရွှေကြောင့်ရပ်ကွက် လမ်းထိပ်တွင် ရှေ့မဆက်နိုင်ဘဲ ရပ်နေရပါသည်။

ဦးဘဖေ၏ကားနောက်မှ လူအုပ်ကြီးနှင့်အတူ ၂ယောက်တစ်တွဲ စီတန်း၍ လိုက်ပါခဲ့ကြသည့် ကျွန်တော် နှင့် အောင်ဆန်းသည် စီတန်းနေရာမှ ထွက်ခဲ့ကြပြီး ဦးဘဖေ၏ ကားပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကြိတ်ခဲနေသော လူအုပ်ထဲသို့ အတင်း တိုးဝင်ခဲ့ကြသည်။ ကားနားသို့ ရောက်မှ နာမည်ကြီးသလောက်၊ ဂုဏ်သတင်းမွှေးပျံ့ သလောက်၊ ဥပမိရုပ်ကောင်းသော ဦးဘဖေမှာ အသား ဖြူဖြူ၊ နှုတ်ခမ်းမွှေးကျင်စွယ်နှင့် နံ့သာရောင် ခေါင်း ပေါင်းကို အုပ်ပေါင်း ပေါင်းထားပြီး နံ့သာရောင် ပိုးရင်ဝုံး အင်္ကျီ၊ ငှက်ပျောနုသွေး ဘန်ကောက်လုံချည်တို့ကို သားနား သပ်ရပ်စွာ ဝတ်စား ဆင်ယင်လျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရသည့်အတွက် ငေးစိုက်၍ နေခဲ့ကြပါ၏။

ထိုသို့ဖြစ်ပျက်ခဲ့ပြီး၍ ၁၃ နှစ်မျှသော အချိန်ကာလ တို့ကို လွန်မြောက်ခဲ့ပြီးသည်တွင် ...

အောင်ဆန်းသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဟူသော အမည်ဖြင့် ဗမာပြည်တွင်း၌သာမက နိုင်ငံရပ်ခြား တိုင်း တစ်ပါးသို့ပင် ဂုဏ်သတင်း ပျံ့သင်းလျက်ရှိနေချိန်၊ ဦးဘဖေမှာလည်း ဘဝဟောင်းမှ တစ်ဖြစ်ပြောင်းကာ ဘကြီးဘဖေဟူ၍ အားလုံးက ခေါ်ဝေါ်ပညတ် ဆိုစမှတ် ပြုလာသည့်အချိန်ဖြစ်သော ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ...

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဖဆပလ စည်းရုံးရေး အတွက် နယ်လှည့်တရားဟောထွက်ခဲ့စဉ် ဗိုလ်ချုပ်သွား လေရာသို့ ဒူးနာကြီးကြောင့် ထော့နဲ့ထော့နဲ့နှင့် ဖြစ်နေ ရှာသော ဘကြီးဘဖေသည် ပြောင်းဖူးပြုတ်၊ ငှက်ပျော သီးနှင့် ကန်စွန်းဥတို့ကိုသာ အာဟာရအဖြစ် မှီဝဲသုံး ဆောင်ရင်း လိုက်ပါနေသည်ကို ကျောက်ဆည်မြို့ အရေး ပိုင်ရုံးတွင် စာရေးအလုပ်နှင့် အရိုးထုတ်နေရသူ ကျွန် တော်က မြင်လိုက်ရ တွေ့လိုက်ရပါသည်။

x x x

နိုင်ငံရေးတွင် စိတ်ဝင်စားခဲ့သည့် အောင်ဆန်း ရေနံချောင်းမြို့ အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်းရှိ ဆရာအားလုံးမှာ ၂၁ ဦးပါတီကို လိုလား ထောက်ခံနေ ကြသူများ ဖြစ်ခဲ့ကြ၏။ တစ်ခါတစ်ရံ အလှဦးသင့်သည့်

အခါ ၁၀ တန်းကျောင်းသားများအား ၂၁ ဦးပါတီ အကြောင်း ဦးဘဖေ၏ အရည်အချင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည် တို့ကို ဆရာများက ပြောပြလေ့ရှိသဖြင့် အတော်အသင့် သိထားခဲ့ကြ၏။

ကျောင်းသားသမဂ္ဂကို ဆရာများက ကမကထပြု၍ ဖွဲ့စည်းပေး၏။ ကျောင်းသားများ၏ အရည်အချင်း တိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်းလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်စေခဲ့၏။ ဆရာများက ဖေးမ ကူညီခဲ့၏။

အမျိုးသားကျောင်းတွင် ပညာရင်နှို့ သောက်ဖို့ခွဲကြသူများဖြစ်သည်နှင့်အညီ အမျိုးသားစိတ် ရှိခဲ့ကြ၏။

မြို့ပေါ်ရှိ သမ္မတ ဦးစိုးသိမ်းစသည့် ဝံသာနု နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်ကြီးများ၏ တရားပွဲများကလည်း မြို့လယ်ရှိ လယ်ပေါ် ကျောင်းဝိုင်းအတွင်း တစ်ခါတစ်ရံ မြို့မဈေးမြောက်ဘက်ရှိ ရတနာမဉ္ဇူ ဘုရားကုန်းတော်ပေါ်တွင် အပတ်စဉ် ရှိနေခဲ့သည်။ ဤသို့သော ပတ်ဝန်းကျင်များအတွင်း ရောက်ရှိတွေ့ထိနေခဲ့သည့် အောင်ဆန်းသည် နိုင်ငံရေးကိစ္စများတွင် စိတ်ပါဝင်စားခဲ့၏။ အဖွဲ့အစည်းစိတ် ရှိခဲ့၏။

ထိုသို့ အခြေခံ ပါရှိခဲ့ခြင်းကြောင့်လည်း ကောလိပ်သပိတ် စသော ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှုများအတွင်း ပါဝင်ကာ ထိထိရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ကြောင်းတွေ့ရပေသည်။ အထူးခြားဆုံးဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အရည်အချင်းမှာ တစ်သက်တာ ပတ်လုံး ညီညွတ်ရေးစိတ်ဓာတ် ကိန်းအောင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ သူ၏ ခေါင်းဆောင်မှုအောက်တွင် ကျောင်းသားသမဂ္ဂအတွင်း အက်ကြောင်းမထင်ခြင်းမှာ သူ၏ ကြီးမားကြံ့ခိုင်သော နှလုံးရည်ကို ဖော်ပြရာ ပထမဆုံး မှတ်ကျောက်ပင် ဖြစ်တော့သည်။

ဗမာ နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂကို ကျောင်းသားဘဝနှင့်ပင် အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့၏။ နောက်မှ ကျွန်ဘဝတွင် ကျောင်းသားလောက၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို မျှော်လင့်၍ ကျောင်းသားဘဝနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်းကား အချည်းနှီးသာ ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးလောကထဲသို့ ခြေစုံပစ်ဝင်ပြီး တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးလွတ်လပ်သည်အထိ အသက်ပေး ဆောင်ရွက်မှသာ ကျောင်းသားအရေးလည်း ပြီးမြောက်နိုင်တော့မည်ဟု

ကျောင်းမှ ထွက်လိုက်သည်။

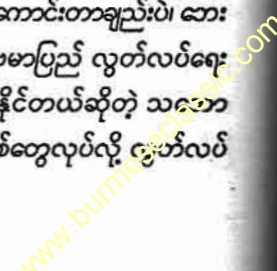
နိုင်ငံရေးသမားဘဝသို့ ကူးပြောင်းခဲ့ရာ၌ ညီညွတ်ရေး စိတ်ဓာတ် ကိန်းအောင်းနေသူ ဖြစ်သည့်အတိုင်း ညီညွတ်ရေး၏ အန္တရာယ်ဖြစ်သော ကိုယ်ကျိုးရှာမှု၊ တစ်ကိုယ်ကောင်းကြံမှု၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အထင်ကြီးမှု၊ ငါ့ပါတီမှငါ့ပါတီဟူသော အယူအဆပြင်းထန်မှု၊ လိမ်လည်မှု၊ ကောက်ကျစ်မှု၊ စဉ်းလဲမှု၊ လျှို့ဝှက်မှု၊ ဟန်ဆောင်မှု စသည်တို့ကို အကြွင်းမဲ့ သုတ်သင် ပယ်ရှားနိုင်ခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့်လည်း အဖွဲ့အစည်းတိုင်းကို အသိအမှတ်ပြုသည်။ ဦးဘဖေ၊ ဂဠုန်ဦးစော၊ သခင်စိုး၊ သခင်သန်းထွန်း စသည့် ခေါင်းဆောင်ကြီးများကိုလည်း တန်ဖိုးထား၍ ဖဆပလအတွင်း နေရာပေးခဲ့သည်။ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်ကို စတင်တည်ထောင်သည့်အခါ၌ ငါသာ ခေါင်းဆောင်လုပ်မည်ဟူသော သဘောမျိုးကင်းမဲ့စွာဖြင့် သခင်စိုးကြီးကိုပင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန် ထောက်ခံခဲ့၏။ ကိုယ်တိုင်အဆိုသွင်းခဲ့သည်။ တိုက်တွန်းခဲ့သည်။

ဂိုဏ်းဂဏစိတ်နှင့် ဟိုတစ်ကွဲ့၊ သည်တစ်ကွဲ့ဆိုသလို အင်အားစုတွေ ဖရိုဖရဲ ဖြစ်မသွားရေးမှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ၏အဓိကဆန္ဒဖြစ်မည်။ ထိုဆန္ဒနှင့်အညီ အကောင်အထည်ပေါ်ပေါက်လာရန်လည်း ကြိုးစားခဲ့သည်။

ပုလိပ်အရာရှိတစ်ဦးက အောက်ပါအတိုင်း ပြောခဲ့ဖူးသည်ကို အမှတ်ရမိလာသည်။

“ကျွန်တော် အရင်က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ဘယ်လိုကြည့်ညှိရမှန်း မသိခဲ့ဘူး။ သာစည်မှာတုန်းက သူ့တရား သွား နာကြည့်တယ် ... ဟာ ... ဒီတော့မှ တကယ်ကြည့်ညှိစရာကောင်းတဲ့လူမှန်း သိတော့တယ် ဗျာ ... သူက သူ့ဖဆပလမှ ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ သဘောမဟုတ်ဘူး .. အဲဒီနေ့က သူ ပြောတာက ‘ဖဆပလကို ကြည့်ညှိရင် ဖဆပလထဲ ဝင်လုပ်၊ ကွန်မြူနစ်ကို ကြည့်ညှိရင် ကွန်မြူနစ်ပါတီထဲ ဝင်လုပ်၊ ဗမာပြည်ဟာ ကျွန်ဘဝက မလွတ်သေးဘူး ... အားလုံး အလုပ်လုပ်ဖို့ လိုတယ်။ ဘယ်အထဲ ဝင်လုပ်လုပ်၊ ကောင်းတာချည်းပဲ၊ ဘေးတော့ ထွက်ထိုင် မနေကြနဲ့ ... ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရေးရအောင် ဖဆပလ ကသာ လုပ်နိုင်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောထား ကျုပ်မှာမရှိဘူး။ ကွန်မြူနစ်တွေလုပ်လို့ လွတ်လပ်

ရေးရရင်လည်း ဝမ်းသာတာပဲ။ အဓိကဖြစ်တာက ကျုပ်တို့ရဲ့ လွတ်လပ်ရေးပဲ 'တဲ့'။ ဒါကြောင့် အခု သူ့ကို ဣန္ဒာ တော် ကြည်ညိုလာပြီလေ”

ပင်လုံကွန်ဖရင့်တွင် တစ်ကြိမ် တစ်ခါတည်းနှင့် ပင်လုံစာချုပ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ကာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု အားလုံးအား ဗမာပြည်မကြီးနှင့် တစ်သားတည်းဖြစ်အောင် ဆက်စပ်နိုင်ခဲ့ခြင်းမှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် တစ်မျိုးသားလုံး စည်းလုံးညီညွတ်ရေး၏ တန်ဖိုးကို အဆုံးအမရှိ သိမြင်ကြောင်းကို ဖော်ပြသည့် အခြားသာဓကတစ်ခုပင် ဖြစ်၏။

x x x

တကယ့်ခေါင်းဆောင်ကြီးဦးအောင်ဆန်း

“သူကြီးဖြစ်မယ့်ကောင် သျှောင်ကလေးပြောင်လို့” ဟူသော စကားအတိုင်း ဗမာ့ရာဇဝင် အခန်းကဏ္ဍသစ်ကို ရေးသူအဖြစ် ပေါ်ထွက်လာမည့် အောင်ဆန်းသည် ငယ်စဉ်မှစ၍ မဖြစ်ညစ်ကျယ်လုပ်တတ်သည့်သဘောကင်း၏။ မရောင်ရာ ဆီလိမ်းခြင်းမျိုးကိုလည်း စက်ဆုပ်၏။ ဘာမဟုတ်သည့်အရာတွင် အသားယူခြင်း၊ ဂုဏ်ယူခြင်းမျိုး လုပ်တတ်ဖို့ဝေးစွာ ... တကယ့် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော အောင်မြင်မှုများအတွက်ပင် ဟိတ်ကြီးဟန်ကြီးမလုပ်၊ ခပ်ကုပ်ကုပ်ပင် နေခဲ့၏။

ပတ်ဝန်းကျင်ကို အလေးမမူသည့် ဟိုက်စကူးကျောင်းသား အောင်ဆန်းသည် တစ်နေရာရာတွင် ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် လမ်းလျှောက်နေရင်းက ရုတ်တရက် ခါးထောက်ကာ ရပ်ပြီး ဦးခေါင်းကို တစ်ဖက်သို့ ခပ်စောင်းစောင်း ထားလိုက်ကာ အဝေးမှ သဲ့သဲ့မျှသာ ကြားနေရသော အသံတစ်ခုကို နားစွင့်သည့်ပမာ ငိုငိုနေ

တတ်သည်။

တစ်စုံတစ်ယောက်က အောင်ဆန်းဟု လှမ်းခေါ်လိုက်သော် ရုတ်တရက် မကြားတတ်၊ ကြား၍ လှည့်ကြည့်ပြန်လျှင်လည်း မေးသည်ကို ပြန်မပြောတတ်၊ ပြောပြန်သော် စကားပလွင်မခံဘဲ လိုရင်းကို တဲ့တိုးပြောတတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ မေးသူကို ကျောပေး၍ ခေါင်းယမ်းပြတတ်သေးသည်။

ဤသို့ပင် အူကြောင်ကြောင် အလုပ်မျိုးကိုသာ လုပ်ခဲ့သည့် အောင်ဆန်းကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဖြစ်လာသည့်အခါ လူတွေက ကြောက်ကြသည်။ တိုတောင်းသော်လည်း အမှန်ကိုသာ ပြောပြတတ်သည့်အတွက် သူ့အား ယုံကြည်ကြသည်၊ အားကိုးကြသည်။ နောက်ဆုံးတော့ အူကြောင်ကြောင် လုပ်တာကိုပင် သဘောကျနေကြတော့သည်။

တကယ်တော့ အူကြောင်ကြောင် လုပ်သည်မဟုတ်ပါ။ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတာဝန်ကြီးမားသည့်အလျောက် နည်းကောင်း လမ်းကောင်းတွေကို ရှာဖွေကြံဆနေခြင်းဖြစ်သည့်အတွက် ပေါ့ပေါ့တန်တန်နှင့် အမှတ်မထင်ကြည်လင်ရွှင်ပျနေကြသူများလို မနေနိုင်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအကျိုးကိုသာ အစဉ်သဖြင့် စိတ်ဝင်စားသူဖြစ်ခြင်းကြောင့် တစ်စုံတစ်ဦးအား အငြိုးထား၍ မျက်မှန်တင်းသည့် သဘောမျိုးဖြင့် တမင်ကြည့်ခြင်းမျိုး မဟုတ်နိုင်ပါ။ သူ့အိမ်တွင် အဆင့်အတန်းမရွေး လူတွေ ခြေချင်းထပ်အောင် ဝင်ထွက်နေကြသည့် အချက်က ဗိုလ်ချုပ်သည် ကြောက်စရာမဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားစေပေသတည်း။ ။

ပြတ်၊ အံ့ ၄ အမှတ် ၉ (ဇူလိုင်-၁၉၅၅)

ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် ကိုအောင်ဆန်း လေ့လာစဉ်

[၁]

ရတနာပုံနေပြည်တော်ဟု ခေါ်တွင်သော မန္တလေး မြို့သည် နွေရာသီတပေါင်းလတွင် ပူအိုက်လှသလောက် ဆောင်းရာသီ ပြာသိုတွင် မေးချင်းရိုက်၍ အရိုးခိုက်အောင် အေး၏။ ၁၉၃၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ မြန်မာလိုပြာသိုလ၏ တစ်နေ့သောနံနက်မိုးသောက်ချိန် နှင်းတစ်ပေါက်ပေါက်ကျလျက်ရှိစဉ် ကျွန်တော်သည် အိမ်တော်ရာ ဘုရားတန်ဆောင်းထဲ၌ သပိတ်မှောက် ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များနှင့် ခေါင်းချင်းရိုက်၍ ဆွေးနွေးနေကြ၏။ သပိတ်မှောက်ကျောင်းသားများမှာ အစိုးရဆရာဖြစ်သင်ကျောင်း၊ နော်မန်ကျောင်းဟု ခေါ်သော မူလတန်းဆရာဖြစ်သင်ကျောင်းမှ ဖြစ်လေသည်။ ကျောင်းသားတစ်ရာငါးဆယ်ခန့်တို့သည် ကျောင်းဆရာများ၏ ဘက်လိုက်မှုကို မကျေနပ်၍ သက်ဆိုင်ရာသို့ တိုင်ကြားသော်လည်း အရေးမယူသဖြင့် သပိတ်လက်နက် စွဲကိုင်၍ သပိတ်မှောက်လာပြီး အိမ်တော်ရာဘုရားအတွင်း သပိတ်စခန်းချနေစဉ်ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်တော့်မှာ ထိုအချိန်က မန္တလေးဥပစာ ကောလိပ်ကျောင်းသားသမဂ္ဂ၏ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ မန္တလေး မြို့လုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂ၏

အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်နေရ၏။ တာဝန်ရှိသည့်အတိုင်း နော်မန်ကျောင်းသားများ၏ သပိတ်စခန်းသို့ ရောက်ရှိနေပြီးလျှင် ပြာသိုလ၏ အေးချမ်းလှသည့် နံနက် ဝေလီဝေလင်းအချိန်တွင် ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များနှင့် ဆွေးနွေးနေခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ဆွေးနွေးပွဲမှာ မနေ့ညကတည်းက ဆွေးနွေးခဲ့ရာ မပြီးပြတ်သေးသဖြင့် မိုးလင်းလုဆဲ ဝေလီဝေလင်းအချိန်အထိ ဆက်လက်ဆွေးနွေးနေခြင်းဖြစ်သည်။ သပိတ်အရေးကိစ္စများ အပူတပြင်းဖြစ်နေသဖြင့် ဆောင်း၏အအေးကိုပင် ကျွန်တော်တို့ သတိမထားမိလိုက်ပေ။ လွန်ခဲ့သည့်နေ့က ကျွန်တော်သည် ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များနှင့်အတူ နော်မန်ကျောင်း ကျောင်းအုပ်ကြီး ဦးတင့်ဆွေထံသို့ သွားရောက်ခဲ့၏။ ကျောင်းသားများ၏ မကျေနပ်ချက်ကို တင်ပြ၏။ သက်ဆိုင်ရာ ကျောင်းဆရာများကို အရေးယူပေးရန် တောင်းဆို၏။ သို့သော် ကျောင်းအုပ်ကြီး ဦးတင့်ဆွေ၏ အဖြေကား ... “သပိတ်လှန်ပါ။ ကျောင်းပြန်တက်ပါ။ ကျောင်းသားများ လိုအပ်ချက်အတိုင်း သက်ဆိုင်ရာ ဆရာများကို စုံစမ်းစစ်ဆေး အရေးယူပေးပါမည်” ဟု ထပ်တလဲလဲ ပြောနေပေ၏။ သူ၏အဖြေကား နှိုင်း၍

နေ၏။ ထိုအဖြေကို ကျောင်းသားများက လက်မခံ၊ ကျောင်းဆရာတွေကို အရေးယူပြုမှသာ သပိတ်လှန်မည် ဖြစ်နေကြ၏။

ကျောင်းသားများသည် ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့ကို သပိတ် လက်နက်ကိုင်စွဲကာ အာဏာဖီဆန်ခဲ့၏။ ၁၉၃၅-၃၆ ခုနှစ် အထွေထွေကျောင်းသားသပိတ်တွင် ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့ တို့ ခူးတုန်ခဲ့၏။ ထိုသပိတ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားသမဂ္ဂမှ ထုတ်ပြန်သော အိုးဝေမဂ္ဂဇင်းပါ ဆောင်းပါးရှင် ကိုညိုမြ၏ ရေးသားချက်ကို ရန်ကုန် တက္ကသိုလ် ကျောင်းအာဏာပိုင်များ မကျေနပ်သည်မှ အစ၊ အယ်ဒီတာ ကိုအောင်ဆန်းအား ကျောင်းမှ ထုတ် ပယ်သည်ကို အကြောင်းပြု၍ သပိတ်မှောက်ခဲ့၏။ ယခုမူ ကိုအောင်ဆန်းသည် မြန်မာပြည်လုံးဆိုင်ရာ ကျောင်း သားသမဂ္ဂဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်နေပေသည်။ သို့သော် ၁၉၃၈ ခုနှစ် အတွက် ဥက္ကဋ္ဌ ကိုအောင်ဆန်း၏ လမ်းစဉ်မှာ သပိတ် မှောက်ခြင်းများကို ခေတ္တ ရပ်ဆိုင်းထားရန်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ကိုလည်း သပိတ်လက်နက်ကို အရမ်း မသုံး စွဲရန် ညွှန်ကြားထားပြီးဖြစ်သည်။

ယခု မန္တလေးနော်မန်ကျောင်းသပိတ်ကား အထက် ပါလမ်းစဉ်နှင့် မညီသော သပိတ်ဖြစ်၍ စေ့စပ် ပြေငြိမ်း ရန် ဥက္ကဋ္ဌထံမှ ညွှန်ကြားထားချက်ရှိသဖြင့် ကျွန်တော့် မှာ မည်သို့လုပ်ဆောင်ရမည်ကိုပင် မသိအောင် အခက် အခဲနှင့် ကြုံနေရပေသည်။ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် များနှင့် ထိုနေ့ညတစ်ညလုံး ဆွေးနွေးရာ နောက်တစ် နေ့နံနက်သို့ပင် ရောက်ရှိခဲ့သော်လည်း ဆုံးဖြတ်ချက် ဘာမျှချ၍မရသေးချေ။ ဦးတင့်ဆွေ၏ကတိကို အတွင်း ရေးမှူးက တာဝန်ယူနိုင်ပါမလားဟု ကျောင်းသားသပိတ် ခေါင်းဆောင်၏အမေးကို ကျွန်တော် မဖြေနိုင်။ သို့နှင့် နောက်ဆုံး မြန်မာပြည်လုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂ ဥက္ကဋ္ဌ ကိုအောင်ဆန်းနှင့်တွေ့ဆုံ၍ သူ၏အကူအညီကို တောင်းရန်ဟူသော လမ်းစဉ်ကို ကျွန်တော်တို့ ဆုံးဖြတ် ချက် ချမှတ်လိုက်ရပေသည်။

[၂]

ကျွန်တော်သည် ထိုနေ့တွင် သမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်များအား အရေးပေါ် အစည်းအဝေးခေါ်၍ အစီရင်ခံပြီး ညနေ

၄နာရီ ရထားဖြင့် ရန်ကုန်သို့ လိုက်လာခဲ့သည်။

နောက်တစ်နေ့ နံနက် ၇ နာရီခွဲတွင် ရန်ကုန် တက္ကသိုလ် သထုံကျောင်းဆောင်အတွင်းရှိ ကိုအောင် ဆန်း၏အခန်းသို့ ရောက်လာခဲ့၏။ ကိုအောင်ဆန်း၏ အခန်းတံခါးပိတ်နေသဖြင့် အခန်းသားက ကျောင်းသား ကြီးကိုမေးရာ “ဩ ... ကိုအောင်ဆန်းလား ... အခန်း မှာ မရှိရင် သမဂ္ဂရုံးခန်းကိုသွား၊ အဲဒီမှာ အမြဲရှိတယ်” ဆို၍ ကျွန်တော် လိုက်သွားရာ ကိုအောင်ဆန်းမှာ သမဂ္ဂ ကျောင်းဆောင်အပေါ်ထပ် ဥက္ကဋ္ဌစားပွဲတွင် စာရေးနေ သည်ကို တွေ့ရပေသည်။ ကျွန်တော့်အား တွေ့လျှင် အတန်ကြာ ကြည့်နေပြီး ... “ခင်ဗျား ကိုတင်စိုး မဟုတ် လား” ဟု နှုတ်ဆက်၍ “ထိုင်ပါ” ဟု နေရာပေးသဖြင့် ကျွန်တော်သည် ထိုင်ရင်း ခရီးရောက်မဆိုက် လာခဲ့သည့် ကိစ္စကို အစအဆုံး သူ့ကို ရှင်းပြနေမိသည်။ ကိုအောင် ဆန်းသည် ဖောင်တီနီကိုချ၍ စကားတစ်ခွန်းမှ မပြော ဘဲ ကျွန်တော်ပြောပြသမျှကို နားထောင်နေလေတော့၏။ ကျွန်တော်လည်း သူ့အကဲကိုခတ်ရင်း သူ မန္တလေးကို လိုက်ပြီးဖြေရှင်းမှ ပြီးနိုင်မည့်အကြောင်းကို သဘော ပေါက်လာအောင် တင်ပြရပေတော့သည်။

ကျွန်တော်၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရန်ကုန်ရောက်လျှင် ဥက္ကဋ္ဌနဲ့ ဆွေးနွေးအကျိုးအကြောင်းပြောဆိုတင်ပြပြီးလျှင် မိတ်ဆွေများထံ ခေတ္တ လည်ပတ်၍ နက်ဖြန်ညနေ ရထားနှင့် မန္တလေးသို့ ကိုအောင်ဆန်းကိုပါ ခေါ်ပြီးပြန် မည်ဟု မိမိ လုပ်ငန်းစဉ်ကို သတ်မှတ်ခဲ့၏။ သို့သော် မတုန်မလှုပ်နှင့် နားထောင်နေသော ဥက္ကဋ္ဌကြီး ကိုအောင် ဆန်းသည် ကျွန်တော့်စကား ဆုံးလိုက်သည်နှင့် “ကိုင်း ဒါဖြင့် ညနေ (၄)နာရီ ရထားနဲ့လိုက်မယ်ဗျာ ... ခင်ဗျား ကျွန်တော်နဲ့ လိုက်ပြီး ထမင်းစား” ဟု ပြောပြောဆို ဆို ထ၍ ကျွန်တော့်ကိုမကြည့်ဘဲ ထွက်သွားပါတော့ သည်။ ကျွန်တော် မမျှော်လင့်သော စကားကို ကြားရ၍ ကျွန်တော့်မှာ ကြက်သေ သေနေမိ၏။ ထို့နောက် ကျွန် တော်သည် သူ့နောက်သို့ ကပျာကယာလိုက်ရပါတော့ သည်။ “ကျွန်တော်နဲ့ ထမင်းစား လိုက်ခဲ့ပေတော့” ဆိုသဖြင့် သမဂ္ဂဆိုင်တွင် ကျွန်တော့်အား ထမင်းကျွေး မည်ဟု ထင်မိသမျှ တက်တက်စင်အောင် လွဲပေတော့ သည်။ သူသည် ကျွန်တော့်အား သထုံကျောင်းဆောင်

ကို ပြန်၍ ထမင်းစားဆောင် အပေါ်ထပ်ကို ခေါ်သွားပြီး လျှင် သူ့ထမင်းစားပွဲမှ ကျောင်းထမင်းကို ကျွေးပါတော့သည်။ ထမင်းစားအဆောင်အထိ သွားသောခရီးတစ်ထောက်တွင် သူသည် ကျွန်တော့်အား စကားတစ်ခွန်းမှ မပြောပါ။ မည်သူ့ကိုမျှ စကားမပြောဘဲ လမ်း၏အလယ်တည့်တည့်မှ ရှေ့တည့်တည့် ကြည့်ပြီး ထမင်းစားဆောင်အရောက် လမ်းလျှောက်လာခဲ့ပေသည်။ လမ်းတွင် မည်သူ့ကိုမှ လမ်းဖယ်မပေးခဲ့ပါ။ တခြားသူများကသာ သူ့ကို ဖယ်ပေးပြီး သွားကြပါသည်။ ကျွန်တော်လည်း လမ်းဖယ်၍ သွားသော ကျောင်းသားများကို များစွာ အားနာမိပါသည်။

သူနှင့်အတူ ထမင်းစားပြီးနောက် ကျွန်တော်က “ညနေမီးရထားကို ခင်ဗျားဘာသာ ဆင်းလာမလား၊ ကျွန်တော် လာခေါ်ရမလား၊ ခင်ဗျားအတွက် ရထားလက်မှတ် ကျွန်တော် ဝယ်ထားရမလား” ဟု မေးရာ “ကျွန်တော့်အတွက် လက်မှတ်လည်း မဝယ်ပါနဲ့။ ကျွန်တော့်ဘာသာ လာခဲ့ပါ့မယ်။ ကိုဘဟိန်းကို လိုက်ပို့ခိုင်းမယ်” ဟု ပြောပါသည်။ နောက်ထပ် မပြောတော့ပါ။ ဤသို့ဖြင့် စကားပြီးဆုံးသွားပေသည်။ ကျွန်တော်လည်း “သွားတော့မယ်၊ ရထားမှာ ဆုံမယ်” ဟု ပြောပြီး ထွက်လာခဲ့ပါသည်။

နက်ဖြန်မှ မန္တလေးပြန်ရန် အစီအစဉ်ပျက်ပြီး လည်ပတ်ချိန်မရသဖြင့် ကျွန်တော်သည် စိတ်ပျက်ပျက်နှင့် သူငယ်ချင်းတွေ လိုက်နှုတ်ဆက်ပြီး မြို့ထဲသွား၍ ဂလုပ်ရုံတွင် ရပ်ရှင်ဝင်ကြည့်ပါသည်။ ရပ်ရှင်မှထွက်လျှင် ကွမ်းခြံဘူတာသို့ လာပြီးစောင့်နေပါသည်။ ကိုအောင်ဆန်း မပေါ်လာသေးပါ။ မီးရထားတွဲ ထိုးသဖြင့် ကျွန်တော်သည် တတိယတန်းတွင် နေရာယူထားလိုက်ပါသည်။ မျက်နှာချင်းဆိုင် ခုံတန်းနှစ်ခုကို အိပ်ရာလိပ်ဖြင့် ခင်းထား၍ နေရာဦးထားလိုက်ပါသည်။ ကိုအောင်ဆန်းမှာ မီးရထားထွက်ခင် ၁၀ မိနစ်အလိုတွင် ဘူတာရုံသို့ ဝင်လာသည်။ ကိုဘဟိန်းက လိုက်ပို့သည်။ ကိုဘဟိန်းက ကျွန်တော့်အား “ကိုယ့်ဆရာရေ ... ကြည့်ခေါ်သွားပေတော့” ဟု ပြောပြီး နှုတ်ဆက်ထွက်သွားပါသည်။ သူထွက်မသွားမီ ကိုအောင်ဆန်းလက်ထဲသို့ ငွေငါးကျပ်ထည့်လိုက်သည်ကိုလည်း မြင်လိုက်ရပါသည်။

“အင်း ... ဒီလူ မန္တလေးကို လိုက်လာတာ ဒီငွေ ငါးကျပ်ဟာ အရေးကုန်ပဲထင်တယ်” ဟု ယူဆမိပါသည်။

မီးရထားပေါ်ရောက်၍ မျက်နှာချင်းဆိုင် ထိုင်မိလျှင် ကျွန်တော်က ကိုအောင်ဆန်းကို အကဲခတ်မိပါသည်။ သူ့တွင် ဘာပစ္စည်းမှ ပါလာသည်ကို မတွေ့ရပါ။ သူ့မှာ ပင်နီအပေါ်အင်္ကျီကိုဝတ်၍ ယောလုံချည်နှင့် လွယ်အိတ်တစ်လုံး၊ ဖောင်တိန်တစ်ချောင်း၊ ဖိနပ်တစ်ရန်သာ ပါလာသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ “ခင်ဗျား အိပ်ရာလိပ် မပါခဲ့ဘူးပေါ့” ဟု မေးရာ “မပါဘူးဗျာ ... ကိစ္စမရှိပါဘူး ... ကျွန်တော် မအိပ်ဘူး၊ မန္တလေးရောက်မှ အိပ်မယ်” ဟု ပြောပါသည်။ ကျွန်တော်က အနွေးထည်မပါဘူးလား ... စောင် မပါဘူးလားဟု မေးရာ “ကိစ္စမရှိပါဘူး ... ပင်နီအင်္ကျီက နွေးပါတယ်” ဟု ပြောပါသည်။ ကျွန်တော့်မှာ သူ့အတွက် အတော်စိတ်အိုက်မိပါသည်။ ရထားမှာ မန္တလေးသို့ နံနက်ဝေလီဝေလင်းအချိန်တွင် ရောက်လေ့ရှိသဖြင့် “ဒီလူတော့ အေးတာနဲ့ မေးချင်းရိုက်တော့မယ်” ဟု တွေး၍ သနားမိပါသည်။

မီးရထားထွက်လျှင် ကိုအောင်ဆန်းသည် သူ၏ လွယ်အိတ်ထဲမှ စာတွဲကို ထုတ်၍ စာရေးပါတော့သည်။ ဘာတွေရေးသည်ကို ကျွန်တော် မကြည့်တော့ပါ။ ကျွန်တော်လည်း အိပ်ရေးပျက်သဖြင့် အိပ်လိုက်လာခဲ့ပါသည်။ ပဲခူးသို့ ရထားဆိုက်သဖြင့် ထမင်းထုပ်ဝယ်ရန် ကိုအောင်ဆန်းကို လှမ်း၍ “ဘာဟင်းစားမလဲ” ဟု မေးရာ ဘာဟင်းဖြစ်ဖြစ်ဟု ပြောသဖြင့် ကြက်သားဟင်း၊ ဘဲဥပြုတ်ပါသော ထမင်းနှစ်ထုပ် ဝယ်လိုက်သည်။ ငါးကြော်တွေ့၍ ကျွန်တော်က “ခင်ဗျား ငါးကြော် စားသလား” ဟု မေးရာ “ကောင်းသားပဲ” ဟု ဆိုသဖြင့် ဝယ်ရပြန်ပါသည်။ ကျွန်တော်က ငါးကြော်တစ်ကောင်စား၍ ကိုအောင်ဆန်းကို ငါးကြော်စားရန်ပြောရာ ခေါင်းညိတ်သော်လည်း ငါးကြော်ကိုမူ ယူမစားပေ။ ကျွန်တော်တို့ ထမင်းစားပြီးနောက် ငါးကြော်များ ကျန်နေသဖြင့် လွှင့်ပစ်ရလျှင်ကောင်းမည်ဟု လွှင့်ပစ်မည်လုပ်နေစဉ် “လွှင့်မပစ်ပါနဲ့ဗျာ ... ကျွန်တော့်ကိုပေး” ဆိုပြီး ဖက်ဖြင့် ထုပ်ထားသော ငါးကြော်ကိုယူ၍ ခေါင်းရင်းပိုင်းထောင့်အနီးတွင် တင်ထားလိုက်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျွန်တော်လည်း ထမင်းစားပြီး၍ ဆေးလိပ်သောက်ရင်း

ကိုအောင်ဆန်းအကြောင်းစဉ်းစားနေမိပါသည်။ “အင်း... ငါးကြော်ကျွေးတုန်းက မစား၊ နောက်မှ တောင်းပြီး သိမ်းထားတာ ဘယ်လိုများလဲ” ဟု စဉ်းစားနေမိပါသည်။

ကိုအောင်ဆန်းမှာ ထမင်းစားပြီး၍ လက်သုတ်ပြီးနောက် စာတွဲကိုင်၍ စာကို ဆက်ရေးနေပြန်ပါသည်။ ကျွန်တော့် ထိုစုကား စကားတစ်ခွန်းမှ မပြောချေ။ ကျွန်တော်လည်း စကားပြောစရာလူမရှိ၍ ပြန်အိပ်နေလိုက်ပါသည်။

မီးရထားသည် တောင်ငူသို့ ဆိုက်လာသောအခါ အနည်းငယ် အေးစပြုလာပါသည်။ ကျွန်တော် အိပ်ရာမှ ထလာချိန်တွင် ကိုအောင်ဆန်းသည် စာမရေးတော့ချေ။ ငါးကြော်ကို တဖြည်းဖြည်း စားနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ “ငါးကြော် စားဦးမလား” ဟု ကျွန်တော့်ထံ ငါးကြော်ထုပ်ကို ထိုးပေးနေတော့၏။ ကျွန်တော်က ထားမပြောဘဲ ခေါင်းခါပြလိုက်၏။ ကိုအောင်ဆန်းမှာ ငါးကြော်ကို တချွတ်ချွတ် ဝါးနေပေတော့သည်။ မီးရထားထွက်သဖြင့် စကားပြောစရာ မရှိ၍ ပြန်အိပ်လိုက်၏။

အတန်ကြာသော် ကျွန်တော့်ကို “ဟေ့လူ ... ထစမ်းပါဦးဗျ” ဟု သူက ဇွတ်နှိုးပါသည်။ ကျွန်တော် ထထိုင်သောအခါ ကိုအောင်ဆန်းသည် ၁၉၃၆ ခုနှစ် သူတို့ သပိတ်မှောက်စဉ်အကြောင်းများကို ကရားရေသွန်သလို ပြောနေပေတော့သည်။ “အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့သမားဟာ မုချကန် ကျဆုံးရမယ်။ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ကို တိုက်တဲ့နေရာမှာ လိမ္မာပါးနပ်ဖို့လိုတယ်။ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ဟာ ဉာဏ်မာတယ်။ ဒါကြောင့် အချိန်ကာလကိုကြည့်ပြီး ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့ဆန်ကျင်ရေးကို လုပ်ရမယ်။ ဥပဒေအတွင်း တိုက်ပွဲလုပ်သင့်တဲ့အချိန်လုပ်ပြီး ဥပဒေအတွင်းတိုက်ပွဲ အချိန်ကုန်လျှင် လက်နက်ကိုင် တော်လှန်တဲ့အပိုင်း ဆျာရင်ရောက်မယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ လူငယ် ဆွဟာ အလဟဿ အင်အား မကုန်စေရဘူး။ ဒီနှစ်မှာ သပိတ်မှောက်ဖို့မကောင်းဘူး၊ ဒီနှစ်ဟာ ကျွန်တော်တို့ အချိန်ယူ စည်းရုံးရမယ့်အချိန်ဖြစ်တယ် ...” စသည်ဖြင့် မီးရထားလည်း မရပ်ဘဲ ခုတ်နေသလို သူကလည်း တစ်ချက်ကလေးမှ မရပ်ဘဲ တရစပ် ပြောနေပေတော့သည်။ ဤသို့ လေပန်းရင်းဖြင့်ပင်လျှင် သာစည်ဘူတာသို့ မီးရထားဆိုက်ပါလေသည်။ ဆောင်းတွင်းညဖြစ်၍

အတော်ချမ်းအေးလှပါသည်။

“ကဲ ကဲ ... ဒီမှာ ခင်ဗျား ချမ်းလာပြီ၊ ဒီစောင်ခြုံအိပ်” ဟု ကျွန်တော်ခြုံထားသောစောင်ကို သူ့အား ကမ်းပေးလိုက်၏။ “ခင်ဗျားတော့ ဘာနဲ့ခြုံမလဲ” ဟု သူက ပြုံးပြီး မေးပါသည်။ ကျွန်တော်က “ကျွန်တော့်မှာ ဝမ်းမွေ့ရာပါတယ်၊ ကော်ဇောပါတယ်။ ဝမ်းမွေ့ရာကို ခြုံအိပ်မယ်။ ခင်ဗျား ဒီစောင်နဲ့ ကွေးပေတော့” ဟု ဆိုပြီး စကားကိုဖြတ်၍ ကျွန်တော်လည်း အိပ်ရာထဲ လှဲပြီး မိုးနိုးနေပါသည်။

နံနက် ၅ နာရီခွဲအချိန်တွင် မန္တလေးသို့ မီးရထားဆိုက်ပါသည်။ နှင်းတွေက ပိတ်နေ၏။ ဘူတာရုံ၌ မန္တလေးကျောင်းသား သမဂ္ဂဥက္ကဋ္ဌက လာကြိုနေသည်ကို တွေ့ရှိရ၏။ ကိုအောင်ဆန်း ပါလာသည်ကို မြင်လျှင် သူ့မျက်နှာမှာ ပြုံး၍ဝမ်းသာနေ၏။ ပျာပျာသလဲ ကြိုပေတော့သည်။ မန္တလေး ကျောင်းသား ဥက္ကဋ္ဌသည် ကျွန်တော်နှင့် ကိုအောင်ဆန်းကို ဘူတာကြီးအပြင်မှာ ထားသော အငှားယာဉ်ပေါ်သို့ ခေါ်ဆောင်သွား၏။ မော်တော်ယာဉ်မှာ မန္တလေးတွင် အဆင့်အတန်းအားဖြင့် အကောင်းဆုံး အငှားမော်တော်ယာဉ်ဖြစ်သော ဗီအိပ်ဖို့ဒ် မော်တော်ကားအသစ်ဖြစ်၏။ ထိုခေတ်က မှန်ကားမပေါ်သေး၍ တာလပတ်အမိုး မိုးထားရသောကြောင့် ဘေးက ဟာလာဟင်းလင်းဖြစ်နေ၏။ ကိုအောင်ဆန်းမှာ ချမ်းလာသဖြင့် ကားပေါ်တွင် လက်နှစ်ဖက်ကို ပိုက်ပြီး ကုပ်ကုပ်ကလေး ထိုင်နေပေတော့သည်။ သူ စကားမပြောနိုင်၊ မေးတုန်၍နေပေသည်။ ဗီအိပ်ဖို့ဒ်ကားသည် မြူနင်းအတီ ဖုံးနေသော လမ်းမကြီးတွင် ရုံးတော်ကြီးဘက်သို့ မောင်း၍ ထိုမှ ဗောဓိကုန်းဘက်ချိုးပြီး မန္တလေးကောလိပ်ကျောင်းသို့ တစ်နာရီ မိုင်(၄၀)နှုန်းနှင့် မောင်းနှင်၍နေပေတော့သည်။ ကိုအောင်ဆန်းမှာ အနွေးထည် မပါ၍ ဆတ်ဆတ်တုန်နေရှာပေသည်။ သို့သော် သူသည် စကားတစ်ခွန်းမျှ မပြောပါ။ မန္တလေးဥပစာကောလိပ်သို့ ရောက်ပြန်သောအခါ သူ့တစ်ကိုယ်လုံးမှာ ချမ်းလွန်း၍ ဆတ်ဆတ်တုန်နေသဖြင့် အိပ်ခန်းထဲသွင်းကာ အနွေးထည်၊ ဝမ်းကပ်စောင်များကိုခြုံပြီး သူ့ကို ဇွတ်အိပ်ခိုင်းရ၏။ ဆရာဇော်ဂျီနှင့် တွေ့ချင်သည်ဟု ပြောရာ ကျွန်တော်တို့က “စောပါသေးတယ် ... အိပ်သာအိပ်ပါ

ဦး။ အိပ်ရာကနိုးတော့ တွေ့တာပေါ့” ဟု ပြော၍ ဇွတ် အအိပ်ခိုင်းမှ အိပ်နေပါလေသည်။

နံနက် ၉ နာရီထိုးလျှင် ကိုအောင်ဆန်းကိုနိုး၍ မျက်နှာသစ်စေပြီး ထမင်းပွဲသို့ ခေါ်လာခဲ့၏။ ဆရာ ဇော်ဂျီနှင့် ကျွန်တော်တို့ပါ အတူထမင်းစားရင်း ပြုံးပြုံး ရွှင်ရွှင် အာလာပသလ္လာပ ပြောနေကြပါသည်။ ကျွန် တော်နှင့် ရန်ကုန်မှာ စတွေ့သည့်အချိန်မှ မန္တလေးရောက် သည်အထိ ကိုအောင်ဆန်းပြုံးသည်ကို တစ်ခါမှ မတွေ့ ရပါ။ ယခု ထမင်းစားပွဲတွင်မှ သူ ပြုံးသည်ကို ပထမဆုံး တွေ့ရပါသည်။

ထမင်းစားပြီးနောက် ကျွန်တော်တို့ ကားပေါ်တက် ကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ မန္တလေး ကျောင်း သားသမဂ္ဂဥက္ကဋ္ဌလည်း ပါလာပါသည်။ အိမ်တော်ရာ ဘုရားဝင်းအတွင်း သပိတ်စခန်းသို့ သွားကြပါသည်။

သပိတ်မှောက်ကျောင်းသားများလည်း ရန်ကုန် တက္ကသိုလ် ကျောင်းကြီးမှ မြန်မာပြည်လုံး ဆိုင်ရာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂ ဥက္ကဋ္ဌ ကိုအောင်ဆန်း လာရောက် မည်ဆိုသဖြင့် ဘုရားတန်ဆောင်းအတွင်း အေးလုံး စုဝေး ရောက်ရှိနေကြတော့သည်။ ကိုအောင်ဆန်းသည် ကျောင်းသားထုကို အတန်ကြာအောင် စူးစူးစိုက်စိုက် ကြည့်နေစဉ် ကျွန်တော်က ကျောင်းသားသပိတ်ခေါင်း ဆောင်များ တစ်ယောက်စီကို ကိုအောင်ဆန်းနှင့် မိတ် ဆက်ပေးပါသည်။ ကိုအောင်ဆန်းက ခေါင်းတညိတ် ညိတ်ဖြင့် နှုတ်ဆက်သည်။ မိတ်ဆက်ပေးရာ၌ “ဝမ်းသာ ပါသည်၊ ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ အသိမိတ်ဆွေဖြစ်ရတာ ဝမ်းသာပါသည်” စသည့် စကားများကို သူ့ထံမှ ကျွန်တော် မကြားရပေ။ ကိုအောင်ဆန်းသည် ခေါင်း ညိတ်၍ နှုတ်ဆက်ခြင်းမှလွဲ၍ စကားတစ်ခွန်းမှမပြော၊ ကျွန်တော်က ကိုအောင်ဆန်း ဘယ်လိုလုပ်ချင်သည်ကို မေးတော့မည်အပြုတွင် ကိုအောင်ဆန်းက “ကျွန်တော် ခဏ စကားပြောမယ်ဗျာ” ဟု ပြောလာပါသည်။ ကျွန် တော်က “အခမ်းအနားနဲ့ စရမလား” ဟု ကိုအောင်ဆန်း သဘောကို မေးရာ ... “ကိစ္စမရှိဘူး ကြာနေမယ်။ ကျွန် တော် တစ်ခါတည်း ပြောမယ်” ဟု ပြောပြောဆိုဆို သပိတ်မှောက်ကျောင်းသား ပရိသတ်ကို စ၍ ပြောနေပေ တော့သည်။ ကျွန်တော်လည်း သူ့အား ပရိသတ်နှင့် သူ

သည် မည်သူမည်ဝါဖြစ်သည်ဟုလည်း မိတ်ဆက်မပေး ရသဖြင့် ကိုအောင်ဆန်းက သူ့ဘာသာသူ မည်သူမည်ဝါ ဖြစ်သည်ကို တစ်ခွန်းတစ်ပါဒမျှ မပြော။ သူ့အတွက် ပြောစရာ မလိုဟု ယူဆလေသလားမသိ၊ သို့မဟုတ် စကားအပိုတွေ မပြောချင်၍လားမသိ၊ နှုတ်ခွန်းဆက် စကားမပြောဘဲ သပိတ်ကိစ္စကို တစ်ခါတည်းပြောပါတော့ သည်။ သူက “ကျွန်တော် ခင်ဗျားတို့ သပိတ်ကိစ္စကို စေ့စပ်ဖို့ လာခဲ့တယ်။ သပိတ်မှောက် ကျောင်းသားများ ရဲ့ နစ်နာမှုကို ကျွန်တော် နားလည်ပြီးဖြစ်တယ်။ ကျွန် တော်ဟာ ခင်ဗျားတို့အတွက် အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် စီစဉ်ပါမယ်။ ခင်ဗျားတို့အားလုံး ယုံကြည်စေချင်တယ်။ ဒါပဲ” ဟုပြောပြီး ကျွန်တော်ဘက်လှည့်၍ “က- ဦးတင့်ဆွေ ဆီကို သွားမယ်” ဟု တစ်ဆက်တည်း ပြောပါသည်။ ကျွန်တော်လည်း ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် နှစ်ယောက် နှင့် မန္တလေးကျောင်းသားသမဂ္ဂဥက္ကဋ္ဌကိုပါ ခေါ်ခဲ့ပါ သည်။ ကျွန်တော်နှင့် ကိုအောင်ဆန်းပါ စုစုပေါင်း ငါး ယောက်တို့သည် ကားပေါ်တက်၍ နော်မန်ကျောင်းသို့ ထွက်ခဲ့လေသည်။

နော်မန်ကျောင်းအုပ်ကြီးထံသို့ ရောက်ရှိခဲ့ရာတွင် နော်မန်ကျောင်းအုပ်ကြီး ဦးတင့်ဆွေသည် ကိုအောင်ဆန်း ကို ဖျာဖျာသလဲ ခရီးဦးကြိုပြုပေသည်။ ကိုအောင်ဆန်း နှင့် ကျွန်တော်တို့သည် ကျောင်းအုပ်ကြီးဧည့်ခန်းအတွင်း တွင် ထိုင်ကြပါသည်။

ကျောင်းအုပ်ကြီးကပင် စ၍ “ကိုအောင်ဆန်း ဒီသပိတ်ကိစ္စတွက် လိုက်လာသလား၊ သပိတ်ကတော့ ဒီလိုဗျာ” ဟု စကားစ၍ ဖြစ်ကြောင်းရယ်တဲ့ကုန်စင် တင်ပြပါလေသည်။ ကျောင်းအုပ်ကြီးဦးတင့်ဆွေမှာ စကားကို စီကာပတ်ကုံး ပြောတတ်သည့်အလျောက် သူပြောပြနေသည်မှာ အလွန်နားထောင်ကောင်းလှပေ သည်။ သူပြောသမျှ စကားအားလုံး၏ အချုပ်မှာ ကျောင်းသားများ၏ တောင်းဆိုချက်ကို သူ ကောင်းစွာ သိပါသည်။ အရေးယူမည်ဟု စီစဉ်နေဆဲ ကျောင်းသား များ စိတ်နောက်ကိုယ်ပါ သပိတ်မှောက်သွားကြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားများ၏ တောင်းဆိုချက်အတိုင်း အပြစ်ရှိသော ဆရာများအပေါ် စုံစမ်းစစ်ဆေး အရေးပူ ပေးပါမည်ဟု ကျွန်တော်တို့ကို ပြောသည့်အတိုင်း ပြော

ပြနေပေသည်။ ကိုအောင်ဆန်းမှာမူကား ကုလားထိုင် ပေါ်တွင် ခေါင်းငိုက်စိုက်ချ၍ နားထောင်လေသလား မသိ။ ဘာတစ်ခွန်းမှ ပြန်၍မပြော။ မေးခွန်းလည်း မထုတ်။ တုံ့ဆိုတာလေလုပ်နေသဖြင့် ကျွန်တော်မှာ အားမလို အား မရဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ အဖြစ်မှန်ကို ပြောပြရရင် ဦးတင့်ဆွေ စကားပြောကောင်းလှသဖြင့် ကျွန်တော်တို့က နိုင်အောင် ပြန်၍မပြောနိုင်။ ဦးတင့်ဆွေစကားကသာ လွမ်းမိုးနေခဲ့ သဖြင့် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ကိုအောင်ဆန်းကို တအားကိုး၍ ရန်ကုန်ဆင်းပြီးခေါ်လာခဲ့ရာ ယခု ဥက္ကဋ္ဌကြီး ကိုအောင် ဆန်းကလည်း ဦးတင့်ဆွေကို စကားတစ်ခွန်းမှ ပြန်မပြော သဖြင့် ကျွန်တော်တို့ စိတ်ဓာတ် ကျဆင်းစ ပြုလာပါ သည်။ ဒီတစ်ပွဲမှာ ကျွန်တော်တို့ မျက်နှာပန်း လှမှ လှပါ မလားဟု စိုးရိမ်နေမိပါသည်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံး ကိုအောင်ဆန်း၏ တုံ့ဆိုဘော နေပုံကို အာရုံစိုက်၍ ကြည့်နေကြပါသည်။ ဦးတင့်ဆွေ၏ စကားမှာလည်း ထရားရေသွန်သလို မရပ်ဘဲရှိတော့၏။ အတော်ကြီး ကြာတော့မှ ဦးတင့်ဆွေလည်း စကားရပ်ရန် ဟန်ပြင် တော့၏။ ကိုအောင်ဆန်းကလည်း စကားတစ်ခွန်းမှ ပြန်လှန်မပြော။ ဆင်ခြေမကန်၊ စောဒက မဝင်သဖြင့် ဦးတင့်ဆွေသည် မိမိစကား အောင်ပြီဟူသော မျက်နှာဖြင့် "ကဲ ဒါပါပဲ ကိုအောင်ဆန်း" ဟု သူ့စကားကို အဆုံး ဖြတ်လိုက်ပါသည်။ ထိုအခါကျမှ ကိုအောင်ဆန်းလည်း ခေါင်းကိုမော့၍ "ခင်ဗျား ပြောစရာကုန်ပြီလား" ဟု ဦးတင့်ဆွေအား တဲ့တိုးကြီးမေးရာ ဦးတင့်ဆွေက "ဒါပါပဲ ဟုာ ... ဒါပါပဲ" ဟု ပျာပျာသလဲ ဖြေပါသည်။ ဤတွင်မှ ကိုအောင်ဆန်းက "ခင်ဗျားက သပိတ်လှန်ရင် ကျောင်း သားတွေ တောင်းဆိုချက်အတိုင်း သက်ဆိုင်သူတွေ အားလုံး စစ်ဆေး အရေးယူပေးပါမယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဒီတော့ ဒီမကျေနပ်ချက်ကို ကျေနပ်အောင် လုပ်ပေးမယ် ဆိုရင် သပိတ်ဆက်မှောက်လို့လည်း အဓိပ္ပာယ်မရှိဘူး။ ဒီတော့ ခင်ဗျားပြောသလို ကျောင်းသားတွေရဲ့ တောင်း ဆိုချက်အတိုင်း သက်ဆိုင်ရာ ဆရာတွေကို အရေးယူပေး ဆို။ ကျွန်တော် သပိတ်ကို လှန်ခိုင်းလိုက်မယ်။ သို့သော် ခင်ဗျား ကတိတည်ဖို့လိုတယ်။ ခင်ဗျား ကတိတည်နိုင် ပြီလား" ဟု တဲ့တိုးမေးလိုက်ရာ ဦးတင့်ဆွေက သူသည် ကိုအောင်ဆန်းနှင့် ကျောင်းနေစဉ်က လုပ်ဖော်လုပ်ဖက်

ဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် အရှည်ကြီးပြောပြပြီးလျှင် သူက ကိုအောင်ဆန်းအပေါ် ကတိဖျက်မည်မဟုတ်ကြောင်း ထပ်မံ ကတိပေးပါသည်။ ကိုအောင်ဆန်းက "ဒီကိစ္စ ဟာ ကျောင်းသားအရေးကိစ္စဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်က ကျောင်းသားတွေရဲ့ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်တယ်။ ခင်ဗျား အခုပေးတဲ့ကတိကိုဖျက်ရင် ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒီကျောင်း သားတွေကို သစ္စာဖောက်သလို ဖြစ်နေမယ်။ ကျွန်တော့် အကြောင်းလည်း အသိသားပဲ။ ခင်ဗျား ကတိဖျက်လျှင် ကျွန်တော်ကတော့ ခင်ဗျားအပေါ် ကမ္ဘာကြေတောင်မှ မကျေနိုင်ဘူး ... ခင်ဗျားကတိအတိုင်း မတည်ဘူးလို့ သိရတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ခင်ဗျားဟာ ကတိဖျက်သူ တစ်ယောက်အနေနဲ့ တိုင်းပြည်ကို ကြေညာရမယ်" ဟု တစ်ဇွတ်ထိုး ပြောပါတော့သည်။ ဦးတင့်ဆွေက "ဒီလို မဟုတ်ပါဘူးဗျာ ... ကျွန်တော် ကတိတည်ပါတယ်။ မဟုတ်တာဗျာ ... မလုပ်ဝံ့ပါဘူးဗျာ" ဟု စုတ်တသတ် သတ် ရင်တမမနှင့် ပြော၍အဆုံး သပိတ်လှန်မည်ကို သိရှိသော ဦးတင့်ဆွေခမျာမှာ ကျေးဇူးတင်၍လားမသိ။ ကျွန်တော်တို့အားလုံးကို ခေါက်ဆွဲကျွေး၍ ကော်ဖီတိုက် လိုက်ပါသည်။ ခေါင်းအတော် အေးသွား၍ ကျေးဇူး တင်ပုံရပါသည်။ ကျွန်တော့်မှာ ခေါက်ဆွဲနှင့်ကော်ဖီ မသောက်ခင်ကပင် ရင်ပူလှ၍ ရေဖန်ခွက်တစ်ခွက် တောင်း သောက်ရသေး၏။ ကျွန်တော့်ရင်ပူခြင်းမှာ ဦးတင့်ဆွေ အတွက် တွေး၍ တွေး၍ ရင်ပူခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

ခေါက်ဆွဲစားပြီး ကျွန်တော်က ဦးတင့်ဆွေကို ယခု ကျောင်းသားများနှင့်အတူ ကျောင်းသို့ ပြန်လာမည့် အကြောင်းပြော၍ ကိုအောင်ဆန်းနှင့်အတူ သပိတ်စခန်း သို့ ပြန်ခဲ့ကြပါသည်။

ဘုရားသို့ ရောက်လျှင် မျှော်တလင့်လင့်ဖြင့် စောင့်နေကြသော ကျောင်းသားများကို ကိုအောင်ဆန်းက စုဝေးခိုင်းစေပြီး သပိတ်ကိစ္စပြီးပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ကျောင်း အုပ်ကြီးက ကျောင်းသားများ၏ တောင်းဆိုချက်အတိုင်း ဆရာများကို အရေးယူပေးမည်ဟု ကတိပေးကြောင်း၊ ဦးတင့်ဆွေက သက်ဆိုင်ရာ ဆရာများအားလုံးကို အရေး ယူမည်ဖြစ်၍ ကျောင်းသားများ ကျောင်းပြန်ဝင်ကြရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုကိစ္စမှာ မိမိက ဦးတင့်ဆွေကို အာမခံ ကြောင်း၊ မိမိကို ကျောင်းသားအားလုံးက ယုံကြည်စေလို

ကြောင်း၊ ကျောင်းသားများ၏ တောင်းဆိုချက်အတိုင်း မအောင်မြင်သည့်ကိစ္စဆိုလျှင် မိမိ ကတိပြုမည်မဟုတ်ကြောင်း၊ ယခုကိစ္စမှာ ကျောင်းသားများ တောင်းဆိုချက်အတိုင်း အားလုံးဖြစ်လာနိုင်မည်ဟု မိမိယုံကြည်သောကြောင့် တာဝန်ယူကြောင်း စသည်ဖြင့် ရှင်းလင်းပြောကြားပါသည်။ ထိုသို့ ရှင်းလင်းပြောပြပြီးလျှင်ပြီးချင်း သူ၏ရှေ့တည့်တည့်မှထိုင်၍ လက်ရေးတိုနှင့် လိုက်နေသော ရဲစုံထောက်အား “ကဲ- ကျွန်တော် ညနေရထားနဲ့ ရန်ကုန်ပြန်မယ်၊ ဗျို... ဆရာကြီး” ဟု ရယ်သွမ်းသွေးသလို ပြော၍ နိဂုံးချုပ်လိုက်ပါသည်။ ရဲစုံထောက်ခမျာမှာလည်း အံ့အားသင့်၍ ထိုင်ရမလို ထရမလိုဖြစ်၍ ကျန်ရစ်ခဲ့ပါသည်။

ကျောင်းသားများကို ဘတ်စ်ကားပေါ် အားလုံး တက်စေပြီး ကျွန်တော်တို့က ရှေ့ဆောင်၍ နော်မန်ကျောင်းသို့ ဝင်လာခဲ့၏။ ကျောင်းသားများအားလုံးကို ဘတ်စ်ကားပေါ်မှ ဆင်းစေ၍ တစ်နေရာတည်းတွင် စုဝေးထားပါသည်။ ကျောင်းအုပ်ကြီးဦးတင့်ဆွေက “ကျွန်တော်ဟာ ကျောင်းသားများရဲ့ တောင်းဆိုချက်အတိုင်း လုပ်ဆောင်ပါမယ်လို့ မြန်မာပြည်လုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ ဥက္ကဋ္ဌ ကိုအောင်ဆန်းကို ကတိပြုပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ထားတဲ့ ကတိအတိုင်း တည်အောင် ဆောင်ရွက်မည့်အကြောင်း ထပ်လောင်းပြီး ဥက္ကဋ္ဌ ကိုအောင်ဆန်းရှေ့မှာ ပြောပါတယ်” ဟု ပြောကြားပါသည်။ ထို့နောက် ကျောင်းသားများအားလုံး လူစုခွဲပြီး သပိတ်ကိစ္စပြီးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့သည် ကျောင်းသားအားလုံးကို နှုတ်ဆက်၍ ဥပစာကောလိပ်ကျောင်းသို့ ပြန်ခဲ့ကြလေသည်။ ကိုအောင်ဆန်းကို ဘယ်များ သွားချင်သေးသလဲဟုမေးရာ ဘယ်မှမသွားလိုကြောင်း၊ ညနေမီးရထားကို ပို့ရန်သာ ပြောပါသည်။

နေ့လယ်စာကို ကျောင်းမှာပင် စား၍ ခေတ္တအိပ်ကြ

ပါသည်။ ညနေ သုံးနာရီတွင် ဘူတာရုံသို့ သွား၍ ကိုအောင်ဆန်းအတွက် ဒုတိယတန်းမှ လက်မှတ်ဝယ်၍ ဒုတိယတန်းမှတွဲတွင် ထည့်ပေးလိုက်ပါသည်။ မီးရထားထွက်ခါနီးတွင် လမ်း၌သုံးရန် ငွေတစ်ဆယ်တန် စက္ကူတစ်ချပ်ကို ကျွန်တော်က ထုတ်ပေးမည်ပြုရာ သူက လက်ကာ၍ သူ့အိတ်ထဲမှ ကိုဘဟိန်း ပေးလိုက်သော ငွေငါးကျပ်ကို ထုတ်ပြပါသည်။ မီးရထားလည်း ထွက်ရန် ဥသြမှုတ်နေပြီဖြစ်၏။ ကိုအောင်ဆန်း စီးသွားသော ဒုတိယတန်း တွဲထဲတွင် အထက်တန်းလွှာမှဟု ထင်ရသော ချောမောလှပသည့် မိန်းမပျိုတစ်ဦး ရောက်ရှိနေသည်ကို ကျွန်တော်တို့ သတိထားမိပါသည်။ မိန်းကလေး၏ မိခင်ကြီးက ကိုအောင်ဆန်းကို မှာနေသည်ကို တွေ့ရ၏။ မည်သည့်ကိစ္စမှာကြားနေသည်ကိုကား မသိပါ။ ကိုအောင်ဆန်းကား သူ၏ထုံးစံအတိုင်း ခေါင်းသာ ညိတ်နေ၏။ စကားပြန်၍မပြော။ အဒေါ်ကြီးက သူ့သမီးကို စောင့်ရှောက်ရန် မှာနေဟန် တူပါသည်။ ကိုအောင်ဆန်းက တာဝန်ယူမည့်အနေနှင့် ခေါင်းညိတ်နေသလား၊ သို့မဟုတ် အထက်တန်းလွှာ လူတန်းစားအကြောင်း နိုင်ငံရေးအမြင်နှင့် သုံးသပ်ရင်း ခေါင်းညိတ်နေသလား ကျွန်တော်တော့ မပြောတတ်ပါ။ နိုင်ငံရေးမှ အပ ဘာကိုမျှ စိတ်မဝင်စားသော သူ့လိုလူကို အားကိုးတကြီး မှာကြားနေခြင်းမှာ နွား၏ဦးချိုတွင် ဆီညစ်သကဲ့သို့သာရှိမည်ကို ထိုအဒေါ်ကြီး သိပုံမရပါ။

မီးရထားလည်း ထွက်စပြုသဖြင့် အဒေါ်ကြီးလည်း ရထားပေါ်ကအဆင်း၊ ကျွန်တော်လည်း အသွင်မတူသော ထိုခရီးသည်နှစ်ဦး၏ တစ်ညတာခရီးစဉ်ကို စဉ်းစားရင်း သက်ပြင်းချမိပါတော့သည်။ သူ၏ ရိုးသားဖြောင့်မတ်၍ ဘွင်းဘွင်းရှင်းရှင်း စိတ်ထားကို ကျွန်တော်တို့ ယနေ့တိုင် မေ့ပျောက်၍မရနိုင်သေးပါ။ ။

ဗုဒ္ဓပျက်၍မသော အောင်ဆန်း ဂူရိုင်းခုခမ်း

တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝ အောင်ဆန်း ဦးအောင်သန်း

၁၉၃၂ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ရောက်လာသော အောင်ဆန်းမှာ လူထူးလူဆန်းတစ်ယောက် ဖြစ်နေလေသည်။ ထိုခေတ်က တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများမှာ များသောအားဖြင့် အထက်လွှာမှ လာကြပြီး အလွန်ရှိုးထုတ်ကြသည်။ ဝတ်စားဆင်ယင်ရာတွင် ကောင်းပေ ညွန့်ပေဆိုသည့် အဝတ်များကို ဝတ်ဆင်ကြလျက် အများစု၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာလည်း တက္ကသိုလ်ဘွဲ့များယူလျက် မြို့အုပ်၊ ဝန်ထောက်စသော ရာထူးကြီးများ ရရေးဖြစ်လေသည်။

အောင်ဆန်းမူကား အဝတ်ကိုလည်း ဂရုမစိုက်၊ အစားကိုလည်း ဂရုမစိုက်၊ အနေအထိုင်ကိုလည်း ဂရုမစိုက် ဖြစ်သလိုနေသည်။ အခြားကျောင်းသားများဘိုကေပြောင်နေအောင် ဖိးလိမ်းပြင်ဆင်သင်္ခလောက် အောင်ဆန်းမှာ ဆံပင်စုတ်ဖွားဖြင့် ဖြစ်နေတတ်သည်။ အခြားကျောင်းသားများ ပိုး၊ ဖဲ၊ ကတ္တီပါ၊ ဘန်ကောက်စသော အကောင်းစားအထည်များ ဝတ်ဆင်ကြသော်လည်း အောင်ဆန်းမှာ မန္တလေးလုံခြည်တစ်ပတ်နွမ်း၊ ဝင်နီတိုက်ပုံအင်္ကျီ၊ တစ်ခါတစ်ရံ သတ္တလုပ်အင်္ကျီတစ်ထတ်နွမ်း စသည်တို့ကိုသာ ဝတ်ဆင်လေ့ရှိသည်။ အခြားကျောင်းသားများ ပြောင်လက်နေသော အကောင်းစား

ရှူးဖိနပ်များ စီးကြသော်လည်း အောင်ဆန်းမှာ များသောအားဖြင့် ခြေညှပ်ဖိနပ်သာ စီးလေ့ရှိသည်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် တောင်တွင်းကြီး ရိုးကုမ္ပဏီမှ လိုက်ဝယ်ပေးသော ရှူးဖိနပ်တစ်ရံ ရှိသော်လည်း ထိုဖိနပ်ကို စီးခဲ့သည်။ စီးသောအခါလည်း ခြေအိတ်မပါဘဲ စီးသည်။ ကျွန်တော်က 'ခြေအိတ်ဘယ်ရောက်သွားသလဲ' ဟု မေးသောအခါ ဖိနပ်သုတ်ပြီး ချောင်ထဲပစ်ထားကြောင်း ပြောသည်။ ဖိနပ်ကို ဝက်မှင်ဘီးဖြင့် မဖြီးဘဲ ခြေအိတ်ဖြင့် သုတ်သော အောင်ဆန်းပါပေ။ ကျွန်တော်အဖို့ သက်ပြင်းချရုံမှတစ်ပါး ဘာများကော တတ်နိုင်ဦးမည်နည်း (ဗန်းမော်တင်အောင့် လေအတိုင်း)။

အခြားကျောင်းသားများ မိမိတို့အခန်းကို လှပအောင် မွမ်းမံခြယ်လှယ်ထားကြသလောက် အောင်ဆန်း၏အခန်းမှာ ရှုပ်ပွနေသည်။ တစ်ခန်းလုံး စာအုပ်များ ပြန်ကြဲနေလျက် အင်္ကျီ၊ လုံခြည်တို့မှာလည်း နေရာအနှံ့ ရောက်နေသည်။ အိပ်ရာကို မည်သည့်အခါမှ မသိမ်းဘဲ ခြင်ထောင်ကိုလည်း အမြဲထောင်ထားသည်။ အတိုချုပ်ဆိုရလျှင် အောင်ဆန်း၏ အခန်းမှာ အလွန် စိတ်ပျက်ဖွယ်ကောင်းသည်။

အဝတ်အစား၊ အနေအထိုင် ဂရုမစိုက်သော်လည်း

အောင်ဆန်းသည် စာအလွန်ဖတ်သည်။ ကျောင်းစာအုပ်များသာမက နိုင်ငံရေးစာအုပ်များပါ ဖတ်သည်။ ဖတ်ရာတွင်လည်း အခန်းနီးချင်းများအား အနှောင့်အယှက်ဖြစ်မည် မဖြစ်မည် ဂရုမထား၊ အော်ဖတ်လိုက် ဖတ်တတ်သည်။ လောကွတ်မလုပ်တတ်။ သူ့အား ဖော်ရွေစွာ နှုတ်ဆက်သည့် ကျောင်းသားများကိုလည်း ပြန်လည်နှုတ်ဆက်ချင်မှ နှုတ်ဆက်သည်။ ထိုသို့သော အောင်ဆန်းအား ကျောင်းသားအများက 'လူ့ခွစာ' ဟု ကင်ပွန်းတပ်ကြသည်မှာ မဆန်းလှပေ။ သို့သော်လည်း သူနှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံဖူးသူများကမူ သူ့ကို တစ်သက်လုံး စွဲသွားတော့သည်။

အောင်ဆန်းမှာ အမြဲစဉ်းစားနေရကား ပတ်ဝန်းကျင်လောကကို မေ့နေဟန်တူသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် အင်္ဂလိပ်စာ ပါမောက္ခ မစ္စတာရိုဒ်စ် (F.W.W. Rhodes) က 'မင့်ညီ မိုးပေါ်ခဏ ခဏ တက်နေလို့၊ ငါက ပြန်ပြန် ချပေးနေရတယ်' ဟု ကျွန်တော့်အား ရယ်မော ပြောဆိုဖူးပါသည်။

လူပျိုရွယ်ကလေး ဖြစ်နေပြီဖြစ်သော်လည်း အောင်ဆန်းသည် မိန်းကလေး၊ မိန်းမငယ်များကို စိတ်မဝင်စား။ နိုင်ငံရေးတစ်ခုတည်းကိုသာ စိတ်ဝင်စားပုံပေါ်သည်။ လူကြီးသူမများ မကြာခဏပြောဖူးသည့် အဘိုးဦးမင်းယောင်ကို အားကျပုံပေါ်သည်။ အဖနိုင်ငံကို လူယူသိမ်းပိုက်ထားသော အင်္ဂလိပ်များကို တိုက်ထုတ် မောင်းနှင်ပစ်ချင်ပုံပေါ်သည်။ ငယ်စဉ်ကစ၍ အဘွား ဒေါ်သူစာနှင့် အမိဒေါ်စုတို့၏ အင်္ဂလိပ်များက မြန်မာပြည်ကို အဓမ္မ သိမ်းပိုက်ထားပုံ၊ ဦးမင်းယောင်က အနိုင်မခံ အရှုံးမပေးဘဲ အသက်စွန့်တိုက်ခိုက်ပုံ စသည့် ပြောကြားချက်များကို ကြားနေရကား အောင်ဆန်းတွင် တော်လှန်ရေး စိတ်ဓာတ်များ တဖွားဖွားဖြစ်ပေါ်နေပုံပေါ်သည်။

အောင်ဆန်း တက္ကသိုလ်ရောက်စ ၁၉၃၂ ခုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ (တကသ) က ကြီးမှူးလျက် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် စကားရည်လှပွဲတစ်ခု ကျင်းပသည်။ ထို စကားရည်လှပွဲတွင် ကျွန်တော်က 'ဘုန်းတော်ကြီးများ နိုင်ငံရေးမလုပ်သင့်' ဟူသော အဆိုကို တင်သွင်းလျက် ကိုအေးချိုဆိုသူက ကန့်ကွက်သည်။ အဆိုပါ နိုင်ငံရေးဆံနေရကား အပြင်မှ နိုင်ငံရေးသမား

များလည်း တက်ရောက်ကြသဖြင့် 'တကသ' ခန်းမတစ်ခုလုံး ပြည့်လျှံသွားသည်။

အောင်ဆန်းသည် ပရိသတ်ထဲမှထ၍ အဆိုကို ထောက်ခံပြောဆိုသည်။ အဆိုကို ထောက်ခံခြင်းမှာ ကျွန်တော် အဆိုရှင်ဖြစ်နေ၍မဟုတ်။ သူ၏ ယုံကြည်ချက်အတိုင်း ထောက်ခံခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအရွယ်ကပင် (၁၈ နှစ်သား) အောင်ဆန်းသည် နိုင်ငံရေးနှင့် ဘာသာရေးကို မရောထွေးသင့်ဟု ပြတ်ပြတ်သားသား မြင်သူဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်စကားကို ရေရေလည်လည် မပြောတတ်သေးသည့်ပြင် လူဂိုက်ကလည်း ခွကျတတ ဖြစ်နေရကား ပရိသတ်၏ အော်ဟစ်လှောင်ပြောင်ခြင်း ခံရသည်။ ကျွန်တော်ပင် အတော်ကြောင်သွားသည်။ သို့သော် အောင်ဆန်းသည် မိမိပြောချင်သည်တို့ကို ပါဠိစကားလုံးများပါ ညှပ်လျက် ပြောပြီးမှသာ ထိုင်သည်။ အောင်ဆန်း၏ ပွဲဦးထွက် နိုင်ငံရေးခြေစမ်းပွဲဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။

၁၉၃၄ ခုတွင် အင်္ဂလိပ်စာ၊ အပိုအင်္ဂလိပ်စာ၊ သမိုင်း၊ စိတ်ကြိုက်မြန်မာစာနှင့် ပါဠိဘာသာတို့ ယူလျက် အိုင်အေစာမေးပွဲ အောင်ပြီးနောက် အောင်ဆန်းသည် ကျောင်းသားနိုင်ငံရေး စတင်ဆောင်ရွက်သည်။ ထိုနှစ် တကသ အမှုဆောင်ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင် အရွေးခံရာ အောင်ဆန်း အရွေးမခံရပေ။ ကျောင်းသားအများကပင် သူ့ကို လူ့ခွစာဟာ သတ်မှတ်ထားကြဆဲဖြစ်သည်။

သို့သော် အောင်ဆန်း စိတ်ပျက်မသွားပေ။ သူ့အား မဲမပေးသူများကိုလည်း စိတ်ခုမသွားပေ။ နောက်နှစ် (၁၉၃၅-၃၆) တွင် အရွေးခံရလျက် တကသအာဘော်ဖြစ်သော 'အိုးဝေ' မဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရသည်။ ဥက္ကဋ္ဌမှာ ကိုနု (ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း) ဖြစ်၍ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးမှာ ကိုသီဟန် (ဝန်ကြီးဟောင်း၊ စစ်ပစ္စည်းဝယ်ယူရေးဌာန ညွှန်ကြားရေးဝန်) ဖြစ်သည်။ ထိုနှစ် တကသအမှုဆောင်အဖွဲ့မှာ အတက်ကြွဆုံးဖြစ်၍ တက္ကသိုလ်အာဏာပိုင် မျက်နှာဖြူများ၏ အငြိုအငြင် ခံရဆုံးလည်းဖြစ်သည်။

မြန်မာကျောင်းသားများအား ကျွန်စိတ်သွင်းပေးလိုသော တက္ကသိုလ်အာဏာပိုင်များနှင့် မျိုးချစ်ဖိတ်ဖတ်

ပြင်းထန်သော တကသ အမှုဆောင်တို့သည် မကြာခဏ ပဋိပက္ခဖြစ်ရသည်။ ထိုအတောအတွင်း ဥက္ကဋ္ဌ ကိုနုက အစည်းအဝေးတစ်ခုတွင် 'သမဂ္ဂအပေါ်တွင်လည်းကောင်း၊ မျိုးချစ်စိတ်ရှိသော ကျောင်းသားများအပေါ်တွင်လည်းကောင်း အစိုးရက နှိမ်လိမ့်မည်' ဟု ဟောမိသဖြင့် တက္ကသိုလ်အာဏာပိုင်များသည် ကိုနုကို ကျောင်းထုတ်ပစ်လိုက်ကြသည်။ ကျောင်းသားများ၏ မကျေနပ်မှုမှာ ပြင်းထန်သည်ထက် ပြင်းထန်လာသည်။

တစ်ဆက်တည်းလိုပင် 'အိုးဝေ' မဂ္ဂဇင်းတွင် (A Hell Hound at Large) 'လွတ်နေသော ငရဲခွေးကြီး တစ်ကောင်' ဟူသော ဆောင်းပါးတစ်ခု ပါလာသည်။ ထိုဆောင်းပါးတွင် အကျင့်စာရိတ္တ ပျက်ပြားနေသော တက္ကသိုလ်အရာရှိတစ်ယောက်အကြောင်းကို စောင်းပါး ခိုပ်ခြည် ဖော်ပြထားသည်။

အာဏာမာန်ယစ်နေသော တက္ကသိုလ်အာဏာပိုင်များသည် မိမိတို့ 'လူ' ကို ပုတ်ခတ်ထားသော ဆောင်းပါးဖတ်ရသောအခါ ဆတ်ဆတ်ခါ နာလျက် အယ်ဒီတာအောင်ဆန်းကိုခေါ်၍ ဆောင်းပါးရေးသူကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရမည်ဟု တောင်းဆိုကြလေသည်။ ဆောင်းပါးရေးသူ၏ နာမည်ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုက ၎င်းအား မည်သို့မျှ အရေးမယူဟုလည်း ပြောလိုက်သေးသည်။

အမှန်မှာ တက္ကသိုလ်အာဏာပိုင်များသည် ဆောင်းပါးရေးသူသည် မည်သူမည်ဝါဖြစ်သည်ကို ရိပ်မိတန်သလောက် ရိပ်မိသည်။ ဆောင်းပါးရေးသူမှာ နောက်ပိုင်း 'အိုးဝေညိုမြ' ဟု လူသိများလာသော 'သိန်းတင်' ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ထိုရောက်စွာ အရေးယူနိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ခံအယ်ဒီတာ၏ အတည်ပြုချက် ရယူလိုဟန်တူသည်။

တက္ကသိုလ်အာဏာပိုင်များသည် အောင်ဆန်းကို လျှော့တွက်ပုံပေါ်သည်။ ချော့လိုက်၊ ချောက်လိုက်လျှင် အောင်ဆန်းထံမှ မိမိတို့ လိုချင်တာ ရလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ကြဟန်တူသည်။ မှားလေစွ၊ ချော့၍လည်း မပျော့၊ ချောက်၍လည်း မကြောက်တတ်သော အောင်ဆန်းက 'အယ်ဒီတာတို့မည်သည် ဆောင်းပါးရှင်၏ နာမည်ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရိုး ထုံးစံမရှိ၊ ခင်ဗျားတို့ လုပ်ချင်သလို ထုတ်ပြော၊ ထုတ်ဖော်မပြောနိုင်' ဟု ပြောကာ ကျောင်းအုပ်

ကြီးအခန်းမှ ထွက်လာလေသည်။
(ထိုအချိန်က အောင်ဆန်းမှာ အသက် ၂၁ နှစ်မျှသာ ရှိသေးသည်။)

၁၉၃၆ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် တက-သ ခန်းမဆောင်၌ ကျောင်းသားထုအစည်းအဝေးကျင်းပသည်။ ကျောင်းထွက်ပြီးဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော်သည် ထိုအစည်းအဝေး ရောက်သွားသည်။ ရောက်သွားပုံမှာ ထိုနေ့ထုတ် သတင်းစာများတွင် 'ကိုအောင်ဆန်းကိုလည်း ကျောင်းထုတ်ဦးမည်လော' ဟူသော သတင်းဖတ်ရသဖြင့် အောင်ဆန်းနှင့်တွေ့ရန် သွားခြင်းဖြစ်သည်။

အစည်းအဝေးတွင် ကျောင်းသားတစ်ယောက် နှစ်ယောက် စကားပြောပြီး အောင်ဆန်း ထသည်။ ပရိသတ်၏ ဩဘာသံမှာ နားကွဲလှမတတ် ဆူညံသွားသည်။ ကျောင်းသားထုက အောင်ဆန်းကို 'လူ့ခွစာ' ဟု သဘောမထားတော့ဘဲ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ဟု အသိအမှတ်ပြုစ ပြုကြဟန်တူသည်။ မြန်မာလိုပြောရန် စလိုက်ရာ ကုလားလူမျိုး ကျောင်းသားတစ်ယောက်က 'အင်္ဂလိပ်လိုပြောပါ၊ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာစကား ကောင်းကောင်း နားမလည်ဘူး' ဟု ပြောသဖြင့် အောင်ဆန်း အင်္ဂလိပ်လို ပြောရတော့သည်။ ထိုနေ့က အောင်ဆန်း၏ ပြောကြားချက်မှာ စောစောပိုင်း (၁၉၃၂) ခုနှစ်က ပြောကြားချက်နှင့် ဆီနှင့်ရေပမာ ကွာခြားနေသည်။ အင်္ဂလိပ်စကားကို ရေရေလည်လည် နိုင်နိုင်နင်းနင်း ပြောနိုင်သည့်ပြင် အချက်အလက်များမှာလည်း ထိလှ၊ မိလှရကား ကြားရသူများအဖို့ ကြက်သီးမွှေးညင်းထစရာပင်။

လေးနှစ် (၁၉၃၂ မှ ၁၉၃၆) အတွင်း အောင်ဆန်း၏ တိုးတက်မှုမှာ အံ့ဩစရာဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ တိုးတက်လာသည်မှာ အောင်ဆန်းသည် ကျောင်းစာအုပ်များသာမကဘဲ ရာဇဝင်တွင် ကျော်ကြားသည့် အင်္ဂလိပ်နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များ၏ မိန့်ခွန်းများကို အလွတ်ရလောက်နီးနီး ဖတ်ထားသောကြောင့် ဖြစ်ဟန်တူသည်။

ကျောင်းသား လေးငါးယောက်ခန့် စကားပြောပြီးနောက် ကျောင်းသားထုက သပိတ်မှောက်ရန် ဆုံးဖြတ်ပြီး အသင့်စောင့်နေသော ဘတ်စ်ကားဖြင့် ရွှေတိဂုံဘုရားသို့ ချီတက်ကြသည်။ ကျွန်တော်လည်း ကျောင်းသား

များနှင့် အတူရောနှောကာ ရွှေတိဂုံဘုရားထိ ပါသွားသည်။

(အချို့စာအုပ်များတွင် သပိတ်မှောက်သည့်နေ့ကို ၁၉၃၆ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂ ရက်ဟု ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်)

အလိုတော်ရိ ကျောင်းသားအချို့မှာ ချန်နေခဲ့ရုံသာ မကဘဲ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များကိုပင် ရန်ပြုရန် ကြိုးစားကြသည်။ သို့သော်လည်း ၎င်းတို့ဦးရေမှာ မပြောပလောက်ပေ။ (နောက်ပိုင်း အာဏာရလာသော အခါ အောင်ဆန်းသည် ထိုကျောင်းသားများထဲမှ အချို့ကို ရာထူးကြီးများပေးကာ အသုံးချသည်ကို တွေ့ရသည်။ အောင်ဆန်း၏ သဘောထားကြီးမှုတစ်ရပ်ပင်။ အခြား သဘောထားကြီးမှုများကို နောက်ပိုင်းတွင် တွေ့ရပါလိမ့်ဦးမည်။)

အလုပ်လုပ်ဆုံး၊ အတက်ကြွဆုံး သပိတ်ခေါင်းဆောင်များတွင် အောင်ဆန်း ပါဝင်သည်ကို အထူးဖော်ပြရန် လိုမည်မထင်ပါ။ ဥက္ကဋ္ဌ ကိုနုမှာ စကားပြော ကောင်းသော်လည်း လုပ်ငန်းစဉ်ချမှတ်ရေး၊ လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရေးတွင် စိတ်မဝင်စားသဖြင့် ထိုတာဝန်များကို အောင်ဆန်း၊ ကိုကျော်ငြိမ်း (ဒု-ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း)၊ ရာရှစ် (ဝန်ကြီးဟောင်း) စသူတို့က ထမ်းဆောင်ရလေသည်။

ကိုနုသည် ထိုအရွယ် (၂၉) နှစ်သားကပင် အင်းအိုင် ဂါထာမန္တယား စသည်ကို ယုံကြည်ဟန်တူသည်။ ကျောင်းသားမဟုတ်တော့သော်လည်း ကျွန်တော်သည် သပိတ်ခန်းဖြစ်သော ရွှေတိဂုံဘုရားသို့ နေ့စဉ်လောက် ရောက်ရာ တစ်နေ့တွင် ကိုကျော်ငြိမ်းက 'ဟေ့ ... ကိုနု၊ အိပ်ရာပေါ် မထိုင်နဲ့၊ အင်းချထားတယ်' ဟု ရယ်မောပြောဆိုသည်ကို မှတ်မိပါသေးသည်။

ကိုနုတွင် အခြားသူများတွင်မရှိသော အရည်အချင်းတစ်ခု ရှိသည်။ ထိုအရည်အချင်းမှာ ကျောင်းသားထု (နောက်ပိုင်းတွင် ပြည်သူလူထု)ကို လှုံ့ဆော်ရေး (ဝါ) မိမိဘက် ပါလာအောင် ဟောပြောနိုင်ရေးပင် ဖြစ်သည်။

ထိုအရည်အချင်းကြောင့် ကိုနုသည် ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်ဘဝမှစ၍ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် တက်ဖြစ်

သည်ဟု ကျွန်တော်ထင်ပါသည်။

ထိုအရည်အချင်းကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် (Demagogy)၊ ထိုအရည်အချင်းရှိသူကို (Demagogue) ဟု ခေါ်သည်။ ဤစာအုပ်ရေးနေရင်း ငယ်စဉ်က ဖတ်ဖူးသော စာအုပ်တစ်အုပ်၌ ပါသည့် 'ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီ၏ ရွတ်ယွင်းချက်တစ်ခုမှာ (Demagogue) များစားသဖြင့်ပင်ဖြစ်သည်' ဟူသော အပိုဒ်ကို ပြန်လည် သတိရမိသည်။

သပိတ်လုပ်ငန်းများကို အချိန်ပြည့် ဆောင်ရွက်နေရကား အောင်ဆန်းသည် ထိုနှစ် ၁၉၃၆ ခုတွင် ကျင်းပသည့် ဘီအေစာမေးပွဲကို မဖြေရတော့ချေ။

တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် အောင်ဆန်းအဖို့ တစ်နှစ်ပုပ်၍သွားလေသည်။ အောင်ဆန်းသည် မည်သည့်အခါမျှ လုပ်ငန်းအပေါ်တွင်လည်းကောင်း၊ ရဲဘော်များ အပေါ်တွင်လည်းကောင်း သစ္စာမဖောက်ပေ။

အချို့ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များသည် ကျောင်းသားထုရှေ့တွင် လက်သီးလက်မောင်းတန်းကာ အာပေါင်အာရင်းသန်သန်ဖြင့် ဟောပြောကြသော်လည်း စာခိုးကျက်သဖြင့် ထိုနှစ်စာမေးပွဲကို ဝင်ရောက်ဖြေဆိုအောင်မြင်သွားကြသည်ဟု ကြားသိရသည်။

ကျောင်းသားသပိတ်တိုက်ပွဲ ပြီးသည့်နောက် အောင်ဆန်း တက္ကသိုလ်ပြန်သွားသည်။ ထိုနှစ် (၁၉၃၆-၃၇) တွင် အောင်ဆန်းသည် တကသ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ (ဗကသ)၏ ဒုဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်သည်။

ဥက္ကဋ္ဌမှာ ရာရှစ်ဖြစ်သည်။ ကျဉ်းမြောင်းသော အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ်ရှိသည့် ကျောင်းသားအချို့က ကုလားလူမျိုးဖြစ်သော ရာရှစ်အား ဥက္ကဋ္ဌမတင်လိုကြပေ။ အောင်ဆန်းမူကား 'ထိုက်သင့်သူကို ထိုက်သင့်သော နေရာပေးရမည်' ဆိုသည့်မူကို လက်ခံထားသည့် အတိုင်း ရာရှစ်ကို ထောက်ခံခဲ့လေသည်။

အောင်ဆန်းသည် ဤ မှန်ကန်သော 'မူ' ကို ငယ်စဉ်မှစ၍ ကျဆုံးသည့်နေ့အထိ လက်ခံကျင့်သုံးသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် သူ့တွင် ကျဉ်းမြောင်းသော မနာလိုစိတ်၊ ကုလားထိုင်လုလိုစိတ် မရှိပေ။ ထို့ကြောင့်

င် သူ၏ လုပ်ငန်းများ အောင်မြင်သည်ဟု ထင်ပါသည်။

အောင်ဆန်းသည် အချိန်ပြည့် ကျောင်းသားနိုင်ငံ ဆု လုပ်နေသည့်ကြားမှ ၁၉၃၇ ခု၊ မတ်လတွင် ကျင်းပ သော ဘီအေစာမေးပွဲကို အင်္ဂလိပ်စာပေ၊ ခေတ်သစ် စာပေ၊ နိုင်ငံရေးဗေဒဘာသာများ ယူလျက် ချောမော စွာ အောင်မြင်သည်။ ထိုအချိန်ထိ အောင်ဆန်း တစ်ခါ မှ စာမေးပွဲ မကျဖူးပေ။

မှတ်မိပါသေးသည်။

ထိုနှစ် ဧပြီလကုန်လောက်တွင် ကျွန်တော် မင်းဘူး မှ အလုပ်သင်မြို့ အုပ်လုပ်နေစဉ် အောင်ဆန်း ကျွန်တော့် အိမ်သို့ ရောက်လာသည်။ သူ့တွင် လွယ်အိတ်တစ်လုံး နှင့် ထည့်လျက် လုံချည်နှစ်ထည်သာ ပါလာသည်။ နှစ်ရက် သုံးရက်ခန့် နေလျက် နယ်ကျောင်းသား ခေါင်း ဆောင်များနှင့် လုပ်ဖွယ်ကိစ္စများ ပြီး၍ ပြန်သွားသော အခါ လုံချည်တစ်ထည် မှကျန်ရစ်သဖြင့် ကျွန်တော်က ပါဆယ်လုပ်၍ စာတိုက်မှ ပို့လိုက်ရသည်။

ထိုနှစ် ဇွန်လတွင် အောင်ဆန်း တက္ကသိုလ်ပြန် သွားပြီး ဥပဒေတန်းတက်လျက် ကျောင်းသားနိုင်ငံရေး ဆက်လုပ်နေသည်။ တကသဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်သင့်သော်လည်း ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်သာ ဆက်တင်ကြလျက် အပြင်မှ ကျောင်း သားကြီးတစ်ယောက် ကိုဗဂျမ်း (ဝန်ကြီးဟောင်း ပုဂံ ဦးဘဂျမ်း) ကို ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တင်လိုက်ကြသည်။

ဥက္ကဋ္ဌ မလုပ်ရသော်လည်း အောင်ဆန်း စိတ် ဆောက်၍မသွားဘဲ ကျရာတာဝန်ကို သစ္စာရှိရှိ ရွတ်ရွတ် ခြံဆောင်ရွက်သည်။ ကုလားထိုင် (ဝါ) ရာထူး အဆင့် အတန်းကို မမက်ကြောင်း ပြသည့် သာဓကပင်။

(အောင်ဆန်းကို ဥက္ကဋ္ဌ မတင်သည်မှာ သူ၏ ဆက်ဆံရေးကို မကျေနပ်သေး၍ဟု အချို့က အကြောင်းပြ ကြသည်။ အချို့ကမူ တစ်ယောက်တည်း ဗကသဥက္ကဋ္ဌ နှင့် တကသဥက္ကဋ္ဌ မလုပ်သင့်သောကြောင့်ဟု အကြောင်း ပြသည်။ ဒဂုန်တာရာ စသည်တို့က ထိုအကြောင်းပြချက် တို့ နိုင်လုံသည်ဟု မယူဆကြပေ။ အောင်ဆန်း ခြေထိုးခံ နေသည်ဟု ယူဆကြသည်။)

၁၉၃၇-၃၈ ခုနှစ်တွင် အောင်ဆန်းသည် ကျောင်း သား နိုင်ငံရေးသာမက တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေရကား ဥပဒေဝိဇ္ဇာ ပထမနှစ် စာမေးပွဲ

ရုံးလေသည်။

သူ၏ ပထမဆုံးနှင့် နောက်ဆုံးစာမေးပွဲ ရုံးခြင်း ပေတည်း။

အောင်ဆန်းကား တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ များ ဂရုစိုက်သူ မဟုတ်ပေ။ အောင်ထားပြီးသော ဘီအေဘွဲ့ ကိုပင် ဘွဲ့ နှင်းသဘင်၌ တက်မယူခဲ့ပေ။

ထို့ကြောင့်ပင် တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ ရသူများ ဝတ်စုံဖြင့် ရိုက်ထားသော အောင်ဆန်း၏ ဓာတ်ပုံများ မတွေ့ရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၁၉၃၈ ခု၊ ဇွန်လ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ပြန်ဖွင့်သော အခါ အောင်ဆန်းသည် တကသ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ရော၊ ဗကသ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ပါ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း ခံရ သည်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသာမက ဗမာတစ် နိုင်ငံလုံးရှိ ကျောင်းသားများကပါ သူ့အား ခေါင်းဆောင် အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုကြလေပြီ။

ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်ဖြစ်နေစဉ် အောင်ဆန်း သည် တကသ အဆောက်အအုံ၌သာ အိပ်စားနေလေ့ ရှိသည်။ အိပ်ရာတွင် အခင်း၊ အခြံ အလျှင်းမပါဘဲ ခုံတန်းလျားများပေါ်တွင် ကြမ်းပိုးအကိုက်ခံ၊ ခြင်အကိုက် ခံ၍ အိပ်လေ့ရှိသည်။

သူဖြစ်အင်ကို မကြည့်ရက်သော တကသ၏ ဖွား ဖက်တော်အစောင့် ဦးကံသိန်းက စောင်း၊ ခြင်ထောင် စသည်တို့ ထုတ်ပေးသောအခါ 'ကျုပ်က နိုင်ငံရေးလုပ် မယ့်လူ၊ ထောင်ထဲက ထွက်ရမှာမဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ခုကတည်းက ကျင့်နေတာ' ဟု ပြန်ပြောလေ့ရှိသည်ဟု ဦးကံသိန်းက ကျွန်တော့်အား ပြောဖူးပါသည်။

အောင်ဆန်းသည် ကျောင်းသားဘဝကပင် ဆင်နွှဲ လတ္တံ့သော တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲအတွက် ပညာအရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံစေရန်သာမက လွတ်လပ် ရေးတိုက်ပွဲတစ်လျှောက်တွင် တွေ့ကြုံခံစားရမည့် ဒုက္ခ သုက္ခများကို ကြိုကြိုခံနိုင်ရန် ပြင်ဆင်နေကြောင်း သိသာ ထင်ရှားပေသည်။

တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးရရန်အတွက် ကျောင်းသား နိုင်ငံရေးလုပ်နေရုံဖြင့်မပြီး၊ ကြမ်းတမ်းသော နိုင်ငံရေး ကို ကိုယ်ထိလက်ရောက် ဆောင်ရွက်မှ ဖြစ်မည်ဟု သဘောပေါက်သည့်အတိုင်း အောင်ဆန်းသည် ထိုနှစ်

မကုန်မီပင် ကျောင်းမှထွက်ကာ ထိုစဉ်က အတိုးတက် ဆုံး၊ အတက်ကြွဆုံးဖြစ်သော 'တို့ဗမာအစည်းအရုံး' (သခင်ပါတီ) ဝင်လေသည်။

x x x

အောင်ဆန်း တို့ဗမာအစည်းအရုံး ရောက်လာပုံနှင့် ပတ်သက်၍ ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း ပြောဖူးသည်ကို တစ်ဆင့် ဖောက်သည်ချလိုက်ပါသည်။ နယ်ထွက် တရားဟောရင်း ဆရာကြီးသည် တောင်တွင်းကြီး ရောက်၍ ဦးဥက္ကဋ္ဌကျောင်းတွင် အိပ်ရင်း ဦးမင်းယောင်၏ တပ်သားဟောင်းကြီးအချို့နှင့် စကားလက်ဆုံကျလေသည်။

နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးတပ်သားဟောင်းကြီးများက ဆရာကြီးအား သူတို့ခေါင်းဆောင် ဦးမင်းယောင် အကြောင်း ပြောပြရင်း 'ဆရာတို့ ရန်ကုန်ကောလိပ်မှာ သူ့မြေးကလေးတစ်ယောက်ရှိတယ်' ဟု ပြောလိုက်လေသည်။

ထိုအချိန်လောက်တွင် အောင်ဆန်းသည် ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းအိမ်သို့ မကြာခဏ ရောက်ဟန်တူ သည်။

တောင်တွင်းကြီးမှ ပြန်ရောက်သောတစ်နေ့တွင် အောင်ဆန်း ပေါက်လာရာ ဆရာကြီးက 'နေပါဦး အောင်ဆန်းရ ... မင်းအမျိုးအနွယ် ပြောစမ်းပါဦး' ဟု မေးသဖြင့် အောင်ဆန်းက ပြောပြလေသည်။

ထိုအခါ ဆရာကြီးက 'ဟိုဟာကြီးတွေ ပြောလိုက်တာ ဒီဟာကလေးကို' ဟု သဘောပေါက်လေသည်။ ထို့နောက် 'ကျောင်းထွက် နိုင်ငံရေးလုပ်တော့ကွာ' ဟု ပြောလိုက်ရာ အောင်ဆန်းသည် နောက်နေ့တွင် ရှိစုမဲ့စု အထုပ်အပိုးယူလျက် တို့ဗမာအစည်းအရုံး ရောက်လာလေတော့သတည်း။

သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းမှတစ်ပါး တို့ဗမာအစည်းအရုံးခေါင်းဆောင်များမှာ လူငယ်များဖြစ်လေသည်။ ထိုခေတ်က တို့ဗမာအစည်းအရုံးသည် အတိုးတက်ဆုံး၊ အတက်ကြွဆုံး နိုင်ငံရေးပါတီဖြစ်သည်နှင့်အမျှ နယ်ချဲ့ ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ အဖိနှိပ်အခံရဆုံးလည်း ဖြစ်သည်။

'သခင်ပေါက်စ ထောင်ခြောက်လ' ဟုပင် ပြော

စမှတ်ပြုကြသည်။ 'နောင်လာနောက်သား ကောင်းစား ဖို့ရာ တို့ကိုယ်ကျိုး လုံးလုံးမပါ' ဟု တို့ဗမာသီချင်းတွင် ပါသည့်အတိုင်း သခင်ခေါင်းဆောင်များသည် ကိုယ်ကျိုး လုံးဝမဖက်၊ တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးအတွက်သာ စောက်ချ ဆောင်ရွက်ကြလေသည်။

လူကြီး နိုင်ငံရေးသမားများက 'ဟုမ္မရူး' ခေါ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးလောကသာ ပန်းတိုင်အဖြစ် သတ်မှတ်ကြသော်လည်း သခင်ခေါင်းဆောင်များကမူ 'လုံးဝ လွတ်လပ်ရေး၊ သို့မဟုတ် 'ကိုယ့်မင်းကိုယ့်ချင်း' ဖြစ်ရေးကို ပန်းတိုင်အဖြစ် သတ်မှတ်ကြလေသည်။

x x x

တို့ဗမာအစည်းအရုံးရောက်ပြီး နောက်များမကြာမီ အောင်ဆန်းသည် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဖြစ်လာလေသည်။

ထိုစဉ်က သခင်များမှာ အလွန်ဆင်းရဲကြသည်။ 'ထမင်းရက်ချန်၊ ရေရက်မှန်' ဆိုသကဲ့သို့ တို့ဗမာအစည်းအရုံးဌာနချုပ်တွင် တာဝန်ယူနေကြသော သခင်များမှာ ထမင်းနပ်မှန်အောင် မစားရပေ။

တစ်ခါတစ်ရံ နှစ်ရက်သုံးရက် ထမင်းမစားရ။ တစ်ခါတစ်ရံ ဘယာကြော်လောက်နှင့်ပင် ပြီးလိုက်ရသည်။ မည်မျှပင် ငတ်ပြတ်နေစေကာမူ အောင်ဆန်းသည် မည်သည့်အခါမျှ မညည်းညူ၊ စားရလျှင်စား၊ မစားရလျှင် စာဖတ်၍သာ နေလေ့ရှိသည်ဟု တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်တွင် 'ကြေကွဲဝမ်းနည်းကြောင်းအဆို' တင်သွင်းရင်း ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဦးနု ထည့်သွင်းပြောသွားလေသည်။

အောင်ဆန်းအိပ်သော အခန်းမှာလည်း အလွန်ကြမ်းပိုးကိုက်သဖြင့် သူမှတစ်ပါး မည်သူမျှ မအိပ်နိုင်ချေ။ အောင်ဆန်းမူကား ငတ်ပြတ်သည်ကိုလည်း မမူ၊ ကြမ်းပိုးကိုက်သည်ကိုလည်း မမူပေ။ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ ခရီးကြမ်းတစ်လျှောက်တွင် ထိုဒုက္ခများထက် အဆပေါင်းများစွာ ကြီးကျယ်သော ဒုက္ခများနှင့် ရင်ဆိုင်ရဦးမည်ကို အောင်ဆန်း သဘောပေါက်ပုံပေါ်သည်။

ဤနေရာတွင် သနားစရာလည်း ကောင်း၊ ရယ်စရာလည်း ကောင်းသည့် အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို ဖော်ပြလို

ပါသည်။

တစ်နေ့တွင် သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်လှကျွေ တို့သည် အနီးအနားရှိ အဒေါ်ကြီးတစ်ယောက်၏ ထမင်း ဆိုင်တွင် ထမင်းဝင်စားကြသည်။

ထမင်းစားပြီးသောအခါ ပေးရန်ပိုက်ဆံ မရှိရကား အောင်ဆန်းက 'အဒေါ်ကြီး ကျုပ်တို့တော့ ခင်ဗျားထမင်း စားပြီးပြီ။ ပေးစရာ ပိုက်ဆံမရှိဘူး။ ကျုပ်ပါးကို ရိုက်ပေ တော့' ဟု ပြောကာ ပါးထိုးပေးလေသည်။

ထမင်းဆိုင်ရှင်အဒေါ်ကြီးက 'ပြောရက်ပလေ ... သခင်အောင်ဆန်းရယ်။ အဒေါ်က မင်းတို့ကို ကြည့်ညှို့ ပြီးသားပါ။ ဘာဖြစ်လို့ ပါးရိုက်ရမှာတုန်း' ဟု ပြန်ပြော သည်ဟု သခင်လှကျွေက ကျွန်တော့်အား ပြောဖူးပါ သည်။

ဤအဖြစ်အပျက်ကလေးသည် တစ်နည်းအားဖြင့် အောင်ဆန်း၏ စိတ်နေသဘောထားကို ဖော်ပြသလို ရှိ သည်။ အောင်ဆန်းသည် သူတစ်ပါး၏ ပစ္စည်းကို အလကားမယူလို၊ တန်ရာတန်ဖိုးပေး၍သာ ယူလို ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

အောင်ဆန်း အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးဖြစ်လာ သည့်အချိန်မှစ၍ တို့ဗမာအစည်းအရုံး၏ ပေါ်လစီ လမ်း ဧည့်တို့မှာ တိုးတက်သည်ထက် တိုးတက်လာသည်။ အောင်ဆန်းတို့ မရောက်မီက တို့ဗမာအစည်းအရုံးသည် အမျိုးသားရေးကို အဓိကထားဟန်တူသည်။ အောင်ဆန်း တို့ ရောက်ပြီးနောက် အမျိုးသားရေးသာမက ပစ္စည်းမဲ့ ကျောခွဲတို့၏ ဘဝလွတ်မြောက်ရေးကိုလည်း အလေးပေး ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် တို့ဗမာအစည်းအရုံး သည် လက်ဝဲဆန်လာသည်ကို ထိုစဉ်က ထုတ်ပြန်သော ကြေညာချက်များ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်များ၊ ညီလာခံမိန့်ခွန်း များအရ သိသာနိုင်ပေသည်။

အောင်ဆန်းသည် သခင်ဖြစ်လာသည့် အချိန်မှစ၍ ရန်ကုန်မြို့ ရေကျော်ရပ်ရှိ ပါတီဌာနချုပ်တွင်နေလျက် အချိန်ပြည့် အလုပ်လုပ်လေသည်။ နတ်မောက်ရှိ မိခင် ကြီးထံမှလည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်တို့ အစ်ကိုတွေထံမှ လည်းကောင်း ငွေကြေးအကူအညီမတောင်းခံဘဲ ဖြစ် သလို စား၊ ဖြစ်သလိုနေလျက် ငတ်တစ်လှည့် ပြတ်တစ်

လှည့်ဖြင့် နိုင်ငံရေးတစ်ခုတည်းကိုသာ စောက်ချ ဆောင် ရွက်လေသည်။

သို့ ဆောင်ရွက်သည်နှင့်အမျှ သူသည် နာမည် ကြီးလာသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော်သည် ပခုက္ကူ ခရိုင်၊ ရေစကြို၌ မြို့အုပ်လုပ်နေရာ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဆာပေါ်ထွန်းသည် တိုင်းခန်းလှည့်လည်လာရင်း (His brother is a big Thakin) 'သူ့ညီဟာ သခင်ကြီးပေါ့' ဟု ပြောကာ ကျွန်တော့်အား သူ့ဇနီး အမေရိကန်သူနှင့် မိတ်ဆက်၍ပေးသည်ကို မှတ်မိပါသေးသည်။ စာရေး ဆရာ ဒဂုန်တာရာရေးသကဲ့သို့ အောင်ဆန်းသည် 'တစ်ခု တည်းသော ယုံကြည်ချက်နှင့် တစ်ခုတည်းကိုသာလုပ် သော နိုင်ငံရေးသတ္တဝါ' ဖြစ်သည်။ စားဝတ်နေရေးကို ဂရုမစိုက်ရုံမက မွေးရပ်ဌာနီ နတ်မောက်သို့ ခေတ္တမျှပင် မပြန်တော့ပေ။ သူ အလွန်ချစ်သော၊ သူ့ကိုလည်း အလွန် ချစ်သော မိခင်ကြီးနှင့်ပင် အဆက်ပြတ်နေသည်။ မိခင် ကြီးသည် မနေနိုင်တော့ရကား တစ်နေ့ ရန်ကုန်သို့ ဆင်း လာသည်။ မိခင်ကြီး တည်းခိုနေရာ ကြည့်မြင်တိုင်သို့ အောင်ဆန်းသည် သခင်လှဖေ(ဗိုလ်လက်ျာ)နှင့်အတူ လာရောက်တွေ့ဆုံသော်လည်း ခေတ္တခဏမျှသာနေပြီး ပါတီဌာနချုပ်သို့ ပြန်လာလေသည်။ မိခင်ကြီးက သူ့ အား သနားကြင်နာစွာကြည့်လျက် မေးသည့် မေးခွန်း များကိုလည်း တိုတိုပြတ်ပြတ်ပင် ဖြေသည်။ ငယ်စဉ်က မိခင်ကို အမြဲဖက်အိပ်လေ့ရှိသော၊ 'အမ ကျောင်းနေမှ နေမယ်' ဟု ပြောခဲ့သော အောင်ဆန်းသည် တိုင်းပြည် အတွက် မိခင်ကိုပင် သံယောဇဉ်ဖြတ်လိုက်ပုံပေါ်သည်။

အမေစု နတ်မောက်ပြန်သောအခါ မီးရထားပေါ် တွင် ရသေ့ဦးစံသိန်းနှင့် တွေ့သည်။ ဦးစံသိန်းက အမေစု ကို ရှိခိုးကန်တော့လျက် 'ခင်ဗျားကို ရှိခိုးတာမဟုတ်၊ သခင်အောင်ဆန်း ကိန်းဝပ်ခဲ့တဲ့ဗိုက်ကို ရှိခိုးတာ' ဟု ပြောသည်ဟု အမေစုက ပြောဖူးပါသည်။ ရသေ့ ဦးစံသိန်းသည် လူကဲခတ် အလွန်တော်သူဖြစ်သည်။ အာဝဇွန်းလည်း အလွန်ရွှင်သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် လူ အများက သူ့အား 'ရသေ့ထူး ဦးစံသိန်း' ဟု ခေါ်ကြ သည်။

အောင်ဆန်း၏ စိတ်အာရုံတွင် တိုင်းပြည်လွတ် လပ်ရေးတစ်ခုတည်း ရှိပုံပေါ်သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ချစ်

လှစွာသော မိခင်နှင့်တကွ မွေးချင်းပေါက်ဖော်များ အပေါ်တွင်ပင် သံယောဇဉ်ပြတ်နေပုံပေါ်သည်။ ၁၉၄၆ ခုတွင် ကျွန်တော်တို့ အစ်မကြီး ဒေါ်ခင်ညွန့် ဆုံးသွားသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော်လည်း နိုင်ငံရေးနယ်ထဲ ရောက်နေပြီဖြစ်ရာ ရန်ကုန်ဆင်းလာရင်း သူ့အိမ်တွင် တည်းခိုနေသည်။ ကျွန်တော်က 'မမတော့ ဆုံးပြီ' ဟု ပြောလိုက်ရာ အောင်ဆန်းက 'ဟုတ်လား' ဟု တစ်ခွန်းတည်း ပြောပြီး နိုင်ငံရေးစကားများကိုသာ ဆက်ပြောသည်။

နိုင်ငံရေးပြောရာတွင် အောင်ဆန်းသည် မည်သည့် အခါမှ ရောင့်ရဲတင်းတိမ်ဟန်မတူ၊ အမျှင်မပြတ် ပြောလေ့ရှိသည်။ ကျွန်တော် သူ့အိမ်မှာ တည်းခိုနေစဉ် တစ်ခါ တစ်ရံ ကျွန်တော့်အခန်းလာပြီး နိုင်ငံရေးပြောနေရာ ည ၁၂ နာရီထိုးသည့်တိုင် မပြီးပေ။ နိုင်ငံရေးစာအုပ် ကြီးငယ်များမှ ကောက်နုတ်ချက်များ ဖတ်ပြုလျက် မည်သူတွေ၏ လမ်းစဉ်တွေ မည်သို့မှားနေသည် စသည်ဖြင့် ရှင်းပြလေ့ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် မော်စီတုန်း ရေးသားချက်များကို ဖတ်ပြပြီး ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ မည်သို့မှားနေသည် စသည်ဖြင့် ရှင်းပြလေ့ရှိသည်။ ကျွန်တော်က 'အိပ်ချင်ပြီကွာ' ဟု ပြောမှ သူ့အခန်းပြန်တော့သည်။

သခင်ဘဝက ဟင်္သာတခရိုင်၊ ဇလွန်တွင် တစ်ညလုံး မအိပ်ဘဲ နိုင်ငံရေးပြောသည်ဟု သခင်ချစ်မောင် (ဝိဇ္ဇာ) ကလည်း ကျွန်တော့်အား ပြောဖူးပါသည်။

(အောင်ဆန်းသည် ကွန်မြူနစ်ပါတီအပေါ်တွင် အတော်သံယောဇဉ်ရှိပုံပေါ်သည်။ ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ အမှားများကို ထောက်ပြရာတွင် အာဇာတဖြင့် မဟုတ်ဘဲ ကရုဏာဒေါသောဖြင့် ထောက်ပြသည်ကို သတိချပ်မိပါသည်။)

သူ့အရည်အချင်းနှင့် စိတ်ဓာတ်ကို ကောင်းစွာ သိသော ဗြိတိသျှအစိုးရသည် သူ့ကို အလွန်ကြောက်ပူပေါ်သည်။

၁၉၃၉ ခုနှစ်ဦးလောက်တွင် ဗြိတိသျှအစိုးရသည် အောင်ဆန်းကို ဖမ်းဆီးလျက် ရန်ကုန်ထောင်တွင် အကျဉ်းချထားလေသည်။ သို့သော် ရုံးတင် တရားစွဲနိုင်လောက်အောင် သက်သေခံအထောက်အထား မရနိုင်ရကား ရက်ပိုင်းအတွင်း ပြန်လွှတ်ရသည်။ (ထိုစဉ်က ပုဒ်မ ၅ မပေါ်သေးပါ။ အဟောဝတ ကောင်းလေစွ။)

ဦးအောင်သန်းထူး အောင်သန်းသိသာရမှ ကောက်နုတ်ချက်

မှတ်မိသမျှ ကိုအောင်ဆန်း၏ ကျောင်းသားဘဝ သခင်ကျော်စိန်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း (ဝါ) သခင်အောင်ဆန်း (ဝါ) ကိုအောင်ဆန်းနှင့် ကျောင်းနေဖက် နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းကိုင်ဖက်တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့၍ ကျောင်း၌နေစဉ်က မှတ်မိသမျှကို မှတ်တမ်းတင်လိုက်ပါသည်။

ကိုအောင်ဆန်းသည် ကျွန်တော်တို့ထက် ၂ နှစ်စော၍ တက္ကသိုလ်သို့ ရောက်ရှိနေပါသည်။ ကိုအောင်ဆန်းကို ကျွန်တော်တို့ အတန်းဆင်းချိန်နှင့် သူ့အတန်းတက်ရန် သုတ်သီးသုတ်ပျာ လာချိန်တို့တွင် 'အင်းဝ' ဆောင်ရွေ့တွင် မကြာခဏ ဆုံစည်းမိတတ်ကြပါသည်။ နောက် ကိုအောင်ဆန်းနှင့်ကျွန်တော်တို့ ခင်မင်ရင်းနှီးလာခဲ့ကြပါသည်။

ကိုအောင်ဆန်း၏ ကျောင်းသားဘဝ ၀တ်ပုံ၊ ဆင်ပုံမှာ ကျွန်တော်တို့အဖို့ အထူးအဆန်းမဟုတ်သော်လည်း အများအဖို့ အတော်ကြီးထူးဆန်းနေသလို ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ရုပ်အင်္ကျီကို ကြယ်သီးအပြည့် တတ်ဘဲ ပင်နီအပေါ်အင်္ကျီကို ထပိုက်ရိုဝတ်၍ မန္တလေးလုံချည်

အနွမ်းကိုပင် ဆင်မြန်းကာ ဆံပင်စုတ်ဖွားနှင့် သင်ကြားပို့ချချက်များလိုက်ရန် မှတ်စုစာအုပ် လက်တွင်ကိုင်ပြီး စိုက်စိုက်စိုက်စိုက်သွားတတ်သည်ကို ယခုတိုင်ပင် မှတ်မိလျက်ရှိပါသည်။ ကျွန်တော်တို့အသိမိတ်ဆွေ သူငယ်ချင်းများနှင့်တွေ့လျှင် ကိုအောင်ဆန်းသည် ပြုံး၍သာ နှုတ်ဆက်ပြီး ရှေ့ဆက် စိုက်စိုက်စိုက်စိုက် သွားလေ့ရှိပါသည်။ တစ်ခုခုကို အစဉ်အာရုံစိုက်ပြီးနေသော အသွင်မှာ အမြဲထင်ရှား၍ နေပါသည်။ ကိုအောင်ဆန်းသည် ကျောင်းတွင် သူငယ်ချင်းများနှင့် 'ဟေးလားဝါးလား' စကားဖွဲ့လေ့မရှိပါ။ သင်ကြားပို့ချသမျှကို အမြဲ အာရုံစိုက်ပြီး နားထောင်မှတ်သား လေ့ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ကိုအောင်ဆန်း စာမေးပွဲတိုင်းကောင်းစွာအောင်မြင်သည်ချည်း ဖြစ်ပါသည်။ ကိုအောင်ဆန်းနှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးလာပြီး သူ၏ အခန်းသို့ သွားရောက်လည်ပတ်သောအခါ

သူ၏ အခန်းမှာ မသေသပ်ဆုံးအခန်းတစ်ခု အမြဲဖြစ်နေသည်ကို ကောင်းစွာ သတိပြုမိသည်။

တစ်ခါတစ်ရံ ကိုအောင်ဆန်းသည် ညလုံးပေါက် စာဖတ်လေ့ရှိပါသည်။ စာသင်ခန်းတွင် နှုတ်ဆိုတ် သလောက် သူ၏အခန်းရောက်၍ စကားစမိလျှင် ကိုအောင်ဆန်းသည် အာပေါင်အာရင်းသန်သန်နှင့် စိတ်ပါလက်ပါ ပြောလေ့ရှိပါသည်။ မည်သည်ကို လေ့လာလေ့လာ နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် အပင်ပန်းခံပြီး လေ့လာတတ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကိုအောင်ဆန်း စကားပြောလျှင် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ပြောလည်း ပြောနိုင်ပါသည်။ သူ၏ ပြောဟန်ထဲမှ 'ဒီမယ်-ဒီမယ်' ဟု ပြောပုံများ 'ကိုယ့်လူ-ကိုယ့်လူ' ဟု ပြောပုံများမှာ နားထဲတွင် စွဲ၍ ယနေ့တိုင် ရှိနေပါသေးသည်။

တစ်ညနေတွင် သထုံဆောင်၌နေသော ကိုကျော်ငြိမ်း (ယခု ဒုဝန်ကြီးချုပ်)၊ ကိုအောင်ဆန်းနှင့် ကျွန်တော်တို့သုံးဦးသား တက္ကသိုလ်ရိပ်သာလမ်းနှင့် အင်းလျားလမ်းထောင့် (ယခု ကုလားလက်ဖက်ရည်ဆိုင်နား) တွင် ရောင်းနေသော အကြော်ဆိုင်၌ တဝစားကြပြီး အင်းလျားကန်ဘက်ကို လျှောက်ကြပါသည်။ ဘင်္ဂါလီလူငယ်များ၏ ခြောက်လှန့်သတ်ဖြတ်ရေးဝါဒ (Terrorism) ကို သူ ရွံရှာမုန်းတီးပုံ အားရပါးရပြောပြီးလျှင် သူသည် တစ်ဦးချင်း လူစွမ်းကောင်းဝါဒကို မုန်းတီးကြောင်း၊ စုပေါင်းစည်းရုံးလုပ်ကိုင်ခြင်း (Organised Action) ကိုသာ ယုံကြည်ကြောင်း တစ်နာရီကျော်ကျော်ခန့် ပြောနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ကိုအောင်ဆန်း စာဖတ်ပုံမှာ အတော်ကြီး စနစ်ကျ လှပါသည်။ ပထမ စာအုပ်၏ မာတိကာကို ကောင်းစွာ မှတ်သားပါသည်။ နောက် တစ်ခန်းစီဖတ်လျက် ဖတ်ပြီးသားအခန်းများ၏ အချုပ်သဘောကို မှတ်စုစာအုပ်ဖြစ်စေ၊ စာရွက်လွတ်၌ဖြစ်စေ မာတိကာခေါင်းစဉ်ချ၍ အတိုချုပ် (summary) မိမိဘာသာမိမိ ရေးသားလေ့ရှိပါသည်။ ကိုအောင်ဆန်းသည် ကျောင်းစာနှင့် အပြင်စာနှစ်ခုလုံးကို ကျေလည်အောင် ဖတ်နိုင်သောသတ္တိရှိသူ ဖြစ်လေသည်။

ထိုခေတ်အခါက ပေါ်ပေါက်နေသော ပြဿနာများ၊ အခြေအနေများကို မကြာခဏဆိုသလို ကိုအောင်

ဆန်းနှင့် ဆွေးနွေးကြပါသည်။ ကိုအောင်ဆန်းသည် အဖြိုးအဖြန်းမပါဘဲ လိုရင်းအချက်များကို ပြတ်ပြတ်သားသား တစ်တစ်ခွခွ ဖော်ထုတ်လေ့ရှိပါသည်။ စာရေးရာတွင်လည်း အင်္ဂလိပ်ဘာသာနှင့်ဖြစ်စေ၊ မြန်မာဘာသာနှင့်ဖြစ်စေ ထိထိမိမိ ထင်ရှားပေါ်လွင်အောင် ရေးသားနိုင်ပါသည်။ နှစ်ဘာသာစလုံးကို ကောင်းကောင်းကြီးကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် ရေးနိုင်သူများ နည်းပါးသော်လည်း ကိုအောင်ဆန်းမှာ ထိုသို့ရေးနိုင်သူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

ကိုအောင်ဆန်း ဥပဒေတန်းပထမနှစ် သင်ကြားနေခိုက် ထိုစဉ်က ကွယ်လွန်သူ ဒေါက်တာသိန်းမောင်ဦးစီးသော မြန်မာပိုင် အင်္ဂလိပ်သတင်းစာ 'နယူးဘားမား' တွင် အချိန်ပိုင်းအယ်ဒီတာအဖြစ် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်လည်း ထိုသတင်းစာတွင်ပင် အချိန်ပိုင်း သတင်းအယ်ဒီတာအဖြစ် လုပ်လျက်ရှိပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ဦးစလုံးသည် ညနေ ၃ နာရီခွဲကျော်မှ သတင်းစာတိုက်သို့ ရောက်ကြပါသည်။ သတင်းစာတိုက်ရောက်လျှင် ကိုအောင်ဆန်းသည် နောက်တစ်နေ့အတွက် သတင်းခေါင်းကြီးကို ကြိုတင်စဉ်းစားလာခဲ့သည့်အတိုင်း ထိုင်ရာမထ ဆိုသလို တစ်ထိုင်တည်းနှင့်အပြီး ရေးလေ့ရှိပါသည်။ ကိုအောင်ဆန်း ရေးခဲ့သော သတင်းစာခေါင်းကြီးပိုင်းများမှာ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးများသာ ဖြစ်ကြပါသည်။ အင်္ဂလိပ်စာကို ရေးရာ၌ နိုင်နင်းသည်နှင့်အမျှ ခက်ခဲလှသော ပြဿနာတို့ကို ရှင်းလင်းပီသစွာ ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့သဖြင့် နယ်ချဲ့အစိုးရနှင့် နိုင်ငံရေးရပ်ကွက်တို့တွင် ကိုအောင်ဆန်း၏ 'ခေါင်းကြီးပိုင်း' များကို လေးလေးစားစား ရှိခဲ့ကြရလေသည်။

မြန်မာဆောင်းပါးများကိုမူ 'မဟာဒဂုန်' မဂ္ဂဇင်းကြီး၌ ရေးလေ့ရှိခဲ့ပါသည်။ မြန်မာဆောင်းပါးများ ရေးသောအခါတွင်လည်း ကိုအောင်ဆန်းသည် မြန်မာသံပီပီသသနှင့်သာ ရေးလေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

ဟောပြောရာ၌မူ ကိုအောင်ဆန်းသည် 'ဒေါ' များများပါပြီး ပြောချင်စေကြီးနေသည်ကို မကြာခဏ ကြုံရတတ်ပါသည်။

'အိုးဝေ' မဂ္ဂဇင်းစာတည်းအဖြစ် ကိုအောင်ဆန်း ဆောင်ရွက်နေစဉ်က 'ငရဲခွေးကြီးလွတ်လာလေပြီ' ဟု

သော အင်္ဂလိပ်စာကဏ္ဍပါ ဆောင်းပါးမှာ တက္ကသိုလ် နယ်မြေသာမက တစ်နိုင်ငံလုံး သိမ့်သိမ့်တုန်သွားခဲ့ပါ သည်။ ထိုဆောင်းပါးတွင် ဖွင့်ချလိုက်သော အချက်များ ထို အကြောင်းပြု၍ ကျောင်းသားအရေးတော်ပုံ ပေါ်ခဲ့ ရလေသည်။ ဗမာ့နိုင်ငံရေးဖြစ်စဉ်တွင် မှတ်တိုင်ကြီး တစ်ခုဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

သမဂ္ဂကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်း ထိုအောင်ဆန်းသည် အပင်ပန်းခံကာ အစားအသောက် အအိပ်အနေကို ပမာမပြုဘဲ လုပ်လေ့ရှိပါသည်။ အလုပ် လုပ်ရမှာကို ဘယ်သောအခါမျှ ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိသူ နှုတ်တွင် ကိုအောင်ဆန်းသည် ထိပ်ဆုံးက အမြဲရှိပါ သည်။ ဇွဲလည်း အလွန်ပြင်းထန်ပါသည်။ ဘာလုပ်လုပ် စိတ်ရောကိုယ်ပါ လုပ်တတ်၍လည်း သူလုပ်သမျှမှာ

ခရီးရောက်လေ့ရှိပါသည်။

ကျောင်းသားဘဝ၌ ဟန်ရေးပြခြင်းကို စက်ဆုပ် ပြီး ထိထိမိမိ လေ့လာမှတ်သားကာ ဇွဲရှိရှိနှင့် လုပ်သား ကိုင်သားကျသော ကိုအောင်ဆန်းသည် သခင်အောင် ဆန်းအနေနှင့်လည်းကောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအနေ နှင့်လည်းကောင်း နိုင်ငံ့တာဝန်တို့ကို မမောနိုင် မပန်း နိုင် ဆက်လက်ထမ်းဆောင်ပြီး နိုင်ငံ့လွတ်လပ်ရေးမှခံဦး သို့ အရောက်ပို့ဆောင်နိုင်ခဲ့ခြင်းမှာ ကျောင်းသားကျောင်း သူတိုင်း အားကျနည်းယူဖွယ်ပင် ဖြစ်တော့သည်။

ကျောင်းသားကျောင်းသူတိုင်း ကိုအောင်ဆန်း နည်း တူ နိုင်ငံအတွက် ကြိုးပမ်းအားထုတ်နိုင်ကြပါစေ။ ။

နန်းတက္ကသိုလ် နှစ်ငါးဆယ် (၁၉၂၀-၁၉၇၀)

ကျွန်တော် “ငရဲခွေး” ဆောင်းပါးရေးစဉ်က ညိမြ

၁၃၃၀ ခုနှစ်၊ လပြည့်နေ့ထုတ် အိုးဝေဂျာနယ်မှာ ဦးနုရဲ့ သဝဏ်လွှာတစ်ခု ပါရှိခဲ့တယ်။ အောက်ပါ အတိုင်း ..

ညီလေး ညိမြ

စာနယ်ဇင်းလုပ်ငန်းဟာ မင်းကို သိပ်အကျိုးပေး တယ်။ ကျောင်းသားဘဝက "Hell hound at large" ဆိုတဲ့ ဆောင်းပါးတိုကလေးတစ်ခုတည်းနဲ့ တက္ကသိုလ် လောကမှာ အညကြဘဝက ကျော်ဇောထင်ရှားတဲ့ဘဝ ကို မင်း ရောက်ခဲ့ရတယ်။ သတင်းစာထောင်ပြန်တော့ လည်း မရပ်မနား ရိုက်နေတဲ့ စက်တွေဟာ ကျိုးရတဲ့ အထိ မင်းသတင်းစာဟာ လူကြိုက်များခဲ့ရတယ်။ အခု ဂျာနယ်ထုတ်ပြန်တော့လည်း နှိပ်သမျှ ရောင်းမလောက် ဘူးလို့ ကြားရတယ်။ အများကြီး ဝမ်းသာတယ်။ မင်းနဲ့ ငါဟာ တက္ကသိုလ်မှာ ရင်းရင်းနှီးနှီး ပေါင်းခဲ့တယ်။ ၁၉၃၆ ခုနှစ်၊ တက္ကသိုလ်သပိတ်အတွင်းကလည်း အတော် ရင်း ရင်းနှီးနှီး ပေါင်းသင်းခဲ့ရတယ်။ အဲဒီအခါတွေတုန်းက မင်းကိုတွေ့ရတိုင်း ငါကြားဖူးတဲ့ ဒဏ္ဍာရီကလေးကို ငါ ပြေးပြေးသတိရတယ်။ ဒီဒဏ္ဍာရီက ဒီလို ... အရပ်တစ်ရပ် မှာ သိပ်ပျင်းတဲ့ သူဌေးသားတစ်ဦးရှိတယ်။ ဖခင် သူဌေး

ကြီးဟာ တစ်နေ့ကျတော့ သူ့သားနဲ့ အပျင်းပြိုင်လို့ နိုင် တဲ့လူကို ဆုငွေတစ်ထောင်ပေးမယ်လို့ ကြေညာလိုက် တယ်။ ဒီသတင်းကြားရတဲ့ မောင်ပျင်း မယ်ပျင်းတွေဟာ သူဌေးသားနှင့်အပျင်းပြိုင်ရအောင် အများကြီး လာကြ တယ်။ သူဌေးကြီးဟာ ရောက်လာကြတဲ့လူတွေနှင့် အပျင်းပြိုင်ရအောင် သူ့သားကိုခေါ်တဲ့အခါ သူ့သားဟာ အိပ်ရာပေါ်က မထဘဲ ‘အပျင်းပြိုင်ရမှာ ပျင်းတယ် ဖေဖေ’ လို့ ပြောပြီး ပြန်အိပ်သွားတယ်။

ဒါပေမဲ့ မင်းနဲ့ငါ အလှမ်းဝေးသွားတာ အတော် ကြာပြီ။ အဲဒီအလှမ်းဝေးနေတဲ့ အချိန်အတွင်းမှာ မင်းဟာ အများကြီး ပြုပြင်ပြောင်းလဲသွားပြီလို့ ငါမျှော်လင့်တယ်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲပါစေလို့လည်း ငါ အများကြီး ဆု တောင်းပါတယ်။ အခုလို ဂျာနယ်မှာသာ ရပ်မနေဘဲ မင်း အင်မတန်စိတ်ဝင်စားတဲ့ အိုးဝေဂျာနယ်သတင်း စာကြီး ထွက်ပေါ်လာတဲ့အထိ ဆောင်ရွက်ပါစေလို့ အထူး ဆုမွန်ကောင်း တောင်းလိုက်ပါတယ်။

(ပုံ) မောင်နု ၁၊ ၁၀၊ ၆၀။

အထက်ပါ ဦးနုရဲ့ သဝဏ်လွှာနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော် (အယ်ဒီတာ၏မှတ်ချက်) အနေနှင့် ပြန်

ကုန်ရာမှာ အောက်ပါအချက် ပါရှိခဲ့တယ်။ ကိုကြီးနု
 ဆေးခွဲတဲ့ (ငါးနှစ်ရာသီ မြန်မာပြည်) စာအုပ်မှာ အစိုးရ
 ညွှိတ်ချက်များနှင့် ပတ်သက်လို့ အင်မတန် နှုတ်လှရ
 တယ်။ ဒါကြောင့် ဝန်ကြီးများ စည်းဝေးပွဲမှာ ကြားသိ
 ခဲ့ရတဲ့ (ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးဆုံးသွားပြီ) ဆိုတဲ့
 သတင်းကိုတောင် အိမ်က ဇနီးသည် ဒေါ်မြရီသို့ ပြော
 သင့် မပြောသင့် ချီတုချီတု ဖြစ်မိပုံများ ရေးသားပါရှိ
 တယ်။ ယခု ကိုကြီးနုက အိုးဝေကို ချီးမြှင့်ဆောင်းပါးမှာ
 ဆာလိပ်သပိတ်မှောက်ချိန်က ငရဲခွေးကိစ္စကို ရေးသူဟာ
 ညီမြလို့ ထုတ်ဖော်ထားတယ်။ ဟိုတုန်းက ဗိုလ်ချုပ်
 အောင်ဆန်းက ဖွင့်မပြောဘဲ ရေငုံခွဲတဲ့ကိစ္စမှာ ကိုကြီးနု
 က ခုတော့ ဖွင့်ပြောနေပြီကိုး။ ဟဲဟဲ။ အခုလို ကိုကြီးနု
 ဆို ကလိတာကတော့ အခြားမဟုတ်ဘူး။ နှစ်ပရိစ္ဆေဒ
 နှင်း ကြာညောင်းခဲ့ပြီမို့ ဖွင့်ပြောရင်လည်း အရေးမကြီး
 ဆော့တဲ့ ကိစ္စတွေ။ အစိုးရလျှို့ဝှက်ချက်တွေကို အိုးဝေ
 နှင်းမှာ (ငါးနှစ်ရာသီ နောက်ဆက်တွဲ) အနေနှင့်
 အပတ်စဉ် ရေးသားပေးစေချင်လို့ပါပဲ။ ကိုကြီးနု ကျန်းမာ
 ချမ်းသာပါစေ။

(ပုံ) ညီမြ

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဖွင့်မပြောဘဲ ရေငုံခွဲတဲ့
 ကိစ္စမှာ ကိုကြီးနုက ခုတော့ ဖွင့်ပြောနေပြီကိုး ဟဲဟဲ
 ဆိုတဲ့ ကလိချက်ဟာ အမှန်မှာ ၁၉၃၆ ခုနှစ်၊ တက္ကသိုလ်
 သပိတ်ဖြစ်ရပ်တစ်ခုရဲ့ သမိုင်းအတိုချုပ်လို့ ဖြစ်နေပါ
 တယ်။ ထိုအချိန်တုန်းက တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂအမှုဆောင်
 အဖွဲ့မှာ ဥက္ကဋ္ဌက ဦးနု၊ ဒုဥက္ကဋ္ဌက ဦးရာရစ်၊ ဝါဒဖြန့်
 နှင်းရေးရာမှာ အယ်ဒီတာက ကိုအောင်ဆန်း (ဗိုလ်ချုပ်)၊
 အတွင်းရေးမှူးက ကျွန်တော် ညီမြတို့ ဖြစ်ကြပေတယ်။
 ၁၉၃၆ ခု၊ သပိတ်ဖြစ်ပေါ်စေတဲ့ အဓိကတရားခံ ၄ ဦး
 က အဲဒီလူတွေပါပဲ။

မိုး ဘာကြောင့် ရွာရတယ်၊ ဖားအော်လို့ ရွာရတယ်'
 ဆိုသလို အကျိုးနှင့်အကြောင်း ကွင်းဆက်တွေ ရှိစမြဲ
 ချေ။

အကြောင်း (၁)ကတော့ အဲဒီနှစ်က ဦးနုကို
 ကျောင်းထုတ်ပစ်လိုက်တယ်။ ကျောင်းသားအနေနှင့်
 ကျောင်းကိစ္စတွေမှာ ဦးဆောင်ရုံသာမဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံရေး

မိန့်ခွန်းတွေပြောလို့တဲ့။ ပြင်ပ ဆန္ဒပြပွဲတွေမှာ ပါဝင်လို့
 တဲ့။ ဦးနုကို ဒါမျိုးတွေ ဘာကြောင့် လုပ်လဲမေးရင်
 'လွတ်လပ်ရေး လိုချင်လို့ပါ' လို့ ပြောမှာပဲ။ မိုးရွာအောင်
 ဖားအော်တယ်ပေါ့။

အကြောင်း (၂)ကတော့ အဲဒီနှစ်က 'အိုးဝေ'လို့
 စတင်နာမည်ပြောင်းပြီး ထုတ်ဝေတဲ့ တက္ကသိုလ် သမဂ္ဂ
 မဂ္ဂဇင်းမှာ ကျွန်တော်က 'ငရဲခွေးကြီး လွတ်ပြေးနေ
 သည်'ဆိုတဲ့ ဆောင်းပါးကို ရေးထည့်လိုက်တယ်။ အဝီစိ
 အာဏာပိုင် (ယမမင်း)ရဲ့ ထုတ်ပြန်ကြေညာချက်တစ်ရပ်
 အနေနှင့် ရေးလိုက်ခြင်းပဲ။ အင်္ဂလိပ်လိုရေးတဲ့ အဲဒီ
 ဆောင်းပါးတိုကလေးရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ 'နယ်ချဲ့
 လက်ကိုင်တုတ်အဖြစ်နှင့် အဝီစိကို ကျရောက်လာတဲ့
 ခွေးနက်ကြီးတစ်ကောင်ဟာ ငရဲပြည်က လွတ်ပြေးသွား
 တယ်။ အဲဒါ သတိပြုကြပါ။ အထူးသဖြင့် တက္ကသိုလ်
 နယ်မြေမှာ သောင်းကျန်းနေတယ်။ သူ့ကိုတွေ့ရင် ငရဲ
 ပြည်ကို ပြန်ပို့လိုက်ကြပါ' တဲ့။ အတိုချုပ်ကတော့
 ဒါပါပဲ။ အဖွဲ့အနွဲ့ အစောင်းအထွေများနှင့် တန်ဆာ
 ဆင်ပြီး တက္ကသိုလ်အာဏာပိုင်များကို တအားပစ်ထု
 လိုက်တဲ့ နာနတ်သီးကလေးလိုပါပဲ။ နာနတ်သီးနှင့်
 ဘာကြောင့် ထုရသလဲလို့ မေးရင် သမဂ္ဂဥက္ကဋ္ဌကို
 ကျောင်းထုတ်ပစ်လိုပေါ့။ အသင်းအဖွဲ့ တစ်စုံတစ်ရာ
 ထိပါးရင် အဲဒီအဖွဲ့ရဲ့ ပြန်ကြားရေးဌာနက ဖြေရှင်းခြင်း၊
 ပြန်အုပ်ခြင်းများကို လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ရတယ်
 မဟုတ်လား။ ကျွန်တော်ကလည်း ဟိုတစ်ချိန်က
 တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂ ပြန်ကြားရေးဌာနမှာ အတွင်းရေးမှူး
 မဟုတ်ပါလား။ အဖွဲ့မှာ ကျွန်တော်က ကလောင်ကိုင်
 ဖြစ်နေတော့ ရေးစရာရှိရင် ကိုယ့်တာဝန်ပဲပေါ့။ ဘယ်သူ
 ကိုမှ လွှဲချလိုမရဘူး။ နှာစေးနေလို့ မဖြစ်ဘူး။ သမဂ္ဂ
 အဖွဲ့မှာ ဥက္ကဋ္ဌတစ်ယောက်လုံးကို ကျောင်းထုတ်ခံရပြီး
 နောက် သမဂ္ဂပြန်ကြားရေးဌာနက ဘာမှ ပြန်ရေးဖော်မရ
 ဘဲ တုံ့လိုတာပေ နေမယ်ဆိုရင် မခက်ပါလား။ မခေပါ
 လား။

အကြောင်း (၃)ကတော့ ကျွန်တော့် လက်ရာပါရှိ
 တဲ့ အိုးဝေမဂ္ဂဇင်း ထွက်ပေါ်လာချိန်မှာ ကျောင်းအုပ်
 ကြီး မစ္စတာစလော့က ကိုအောင်ဆန်း (ဗိုလ်ချုပ်)ကို
 ခေါ်ပြီး ငရဲခွေးကြီးဆောင်းပါးရှင် 'ယမမင်း' ဆိုတာ

ဘယ်သူလဲလို့ မေးတယ်။ ကိုအောင်ဆန်းက တာဝန်ခံ အယ်ဒီတာပေကိုး။ ဒီတော့ ကိုအောင်ဆန်းက 'စာနယ် ဇင်းလောကမှာ ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ အဲဒီလိုမေးခွန်းမျိုး ကို ဖြေရှင်းလေ့မရှိဘူး။ အရေးယူချင်ရင် ကျွန်တော့်ကို ပဲ အရေးယူပါ'လို့ ပြန်ပြောခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် မကြာမီ သူ့ကိုလည်း ကျောင်းထုတ်ပစ်ပြန်ရော။

အကြောင်း(၄)က အဲဒီလို ဦးနုရော၊ ကိုအောင်ဆန်း ရော ကျောင်းထုတ်ပြီးချိန်မှာ တစ်ဗိုလ်ကျ တစ်ဗိုလ်တက် ဆိုသလို သမဂ္ဂ ဒုဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ ဦးရာရှစ်က ခေါင်းဆောင် တာဝန်များကို ခံယူတယ်။ ကျောင်းသားထု စည်းဝေးပွဲ ကြီး ကျင်းပတယ်။ သပိတ်မှောက်ဖို့ လှုံ့ဆော်တယ်။ သပိတ်မှောက်တော့လည်း ရွပ်ရွပ်ချွံချွံ ခေါင်းဆောင်မှု ပေးခဲ့တယ်။ အဲဒီ အဓိက သပိတ်တရားခံ ၄ ဦးဟာ ၁၉၃၆ ခုနှစ်၊ တက္ကသိုလ်သပိတ်အရေးတော်ပုံရဲ့ လျှမ်း လျှမ်းတောက် ဇာတ်လိုက်ကြီးတွေလို့ မဆိုလိုပါဘူး ခင်ဗျာ။ ရင်ဘတ်စည်တီး ဝါကြွားခြင်းမဟုတ်ပါခင်ဗျာ။ ဖြစ်ပုံဖြစ်ရပ်ကို အရှင်းဆုံး နားလည်နိုင်အောင်သာ တင် ပြခြင်းပါ။ အမှန်မှာ အဲဒီတရားခံ ၄ ဦးဟာ စစ်ဦး ဘီလူးဆိုသလို ပွဲဦးထွက် ဇာတ်ကောင်များသာ ဖြစ်ပါ တယ်။

ဒီပြင်သပိတ်ဆိုရင် သပိတ်မှောက်ကောင်စီမှာ ပါဝင်တဲ့ ကိုကျော်ငြိမ်း (အတွင်းရေးမှူး)၊ ကိုအုန်း၊ ကို သီဟန့်၊ ကိုလှဖေ(ဗိုလ်လက်ျာ)၊ ကိုထွန်းအုန်း၊ ကိုထွန်း တင်၊ တီကေ ဘွန်း၊ ကိုအေးချို၊ ကိုသန်းတင်၊ ကိုသာလှ စသည်ဖြင့် ကောလိပ်ဇာတ်ကောင်တွေ အများကြီးပါပဲ။ စွန့်စားခန်းမှာဆိုရင်လည်း ကျွန်တော်တို့ထက် ပြန်ပိုပြီး အဆင်းရဲခံရတဲ့ ကျောင်းသားတွေ တစ်ပုံကြီးပါပဲ။ သူတို့ က နေပူကျဲကျဲ ကတ္တရာစေးလမ်းပေါ်မှာ လှဲအိပ်ပြီး သပိတ်တားတယ်။ ဟိုခေတ်က ဘော်ကျောတွေလို့ ယူဆ ကြတဲ့ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားတွေဟာ အဲသလို ပလက် ဖောင်း သူတောင်းစားများနှင့်မြဲစား ဆန္ဒပြခဲ့ကြသမျှ။ ဒီပြင်လည်း အမြို့မြို့အနယ်နယ်မှာ ပြိုင်တူ သပိတ် မှောက် ဆန္ဒပြတဲ့ ဟိုက်စကူးကျောင်းသား ညီငယ်များ လည်း ထောင်သောင်းပါပဲ။ သူတို့အားလုံးဟာ အလေး ပြုထိုက်တဲ့ ၁၉၃၆ ခု၊ ကျောင်းသားသပိတ် ဇာတ်လိုက် တွေချည်းပါပဲခင်ဗျား။

ဒီပြင်လည်း တက္ကသိုလ်ကျောင်းသူတွေ အများကြီး ပါကြသမျှ။ မအုံးတို့၊ မအာမာတို့၊ မခင်မြတို့၊ မမကြီးတို့ စသည်ဖြင့်ပေါ့။ ဟိုအချိန်က ကျွန်တော်တို့ သီဆိုခဲ့ကြ တဲ့ သပိတ်သီချင်းဟာ သူတို့ ကျောင်းသူများရဲ့ လက်ရာ ပေပဲ။ 'ကျွန်စိတ်မွှေးတဲ့ တက္ကသိုလ်ပါ။ မနေလိုလို့ ထွက် ခဲ့တာ။ တို့တစ်တွေ ညီညာရုံးစုကာ ရွေ့တိဂုံပေါ်မှာ'

x x x

[ ]

ဟိုခေတ်က သပိတ်မှောက်ရာမှာ ပါဝင်ခဲ့သူ စာရေး ဆရာ ကိုဌေးမြိုင်ခေါ် ဒဂုန်တာရာက ကိုအောင်ဆန်းနှင့် ကျွန်တော့်အကြောင်းကို စစ်ပြီးခေတ်မှာ သရုပ်ဖော် ဆောင်းပါး စာရေးဖူးပါတယ်။ ကိုအောင်ဆန်းကိုတော့ 'အောင်ဆန်း သို့မဟုတ် အရိုင်း'တဲ့။ ကျွန်တော့် အကြောင်းကိုတော့ 'ညိုမြ ခေါ် မတုန်မလှုပ် ကျောက် ရုပ်'တဲ့ဗျ။ သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း ပြောဖူးတဲ့ ပုံပြင်တစ်ခု မှာ ဆိတ်နှင့်ခွေး အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့ပြီး အစာရှာထွက်ကြ သတဲ့။ အဲသလိုပဲ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှာ အရိုင်း အောင် ဆန်းနှင့် ကျောက်ရုပ် ညိုမြတို့ ဆုံတွေ့ကြပြီး အိုးဝေ မဂ္ဂဇင်းလုပ်ကြရာမှာ သပိတ်မှောက် (ဝါ) ငါးပါးမှောက် ကုန်တယ်လို့ ဆိုချင်ဆိုနိုင်ပါတယ်။

ကိုအောင်ဆန်းဟာ အရိုင်းခွစာ ကျောင်းသားတစ် ဦးပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ "There is method in his mad- ness" ဆိုသလို သူ့အရိုင်းဘဝဟာ ရည်ရွယ်ချက်နှင့်မို့ မခေပါဘူး။ ကျွန်တော် ၁၉၃၄ ခုနှစ်လောက်က သူနှင့် စတင်သိရှိချိန်မှာ သူက သမဂ္ဂအမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်နေ ပြီး သူက ဘီအေအောက်တန်းမှာ၊ ကျွန်တော်က အိုင် အေ အထက်တန်း။ ထိုအချိန်က ကျွန်တော်ဟာ ချာ တိတ်ကျောင်းသားဖြစ်သော်လည်း ထမင်းစားရာမှာတော့ ကျူတာကြီးများဖြစ်တဲ့ ဆရာခေင်ဂျီတို့၊ ဆရာမင်းသုဝဏ် တို့နှင့် တစ်စားပွဲတည်း စားတယ်။ အဲဒီဆရာတွေက ကျွန်တော့်အစ်ကို တင်ထွတ်၊ ကိုစိုးတင့်တို့ရဲ့ မိတ်ဆွေ တွေမို့ပါ။

တစ်ခါက ကျွန်တော်တို့ ညစာထမင်းစားအပြီးမှာ မင်းသုဝဏ်ရဲ့ အခန်းထဲမှာ လေပန်းနေကြတယ်။ အဲဒီ မှာ ကိုအောင်ဆန်း ရုတ်တရက်ဝင်လာပြီး

'ဒီနှစ် သမဂ္ဂမဂ္ဂဇင်းကို ကိုညိုမြက အယ်ဒီတာ လုပ်စေချင်တယ်'

'ဟောဗျ ... ဘယ့်နှယ်ဟာတုံး ... ကျွန်တော် ငယ်ပါသေးတယ်၊ မလုပ်ပါနှင့်'

'ဂန္ထလောက မဂ္ဂဇင်းမှာ ခင်ဗျားရေးတာတွေကို ကျွန်တော် အမြဲဖတ်ပါတယ်။ ခင်ဗျား အယ်ဒီတာလုပ် ရင် ကောင်းမယ်'

'အယ်ဒီတာဆိုတာ ကျောင်းသားကြီးတွေကသာ လုပ်စမြဲပါ။ ကျွန်တော်က အိုင်အေတောင် မအောင်သေး ဘူး'

'ခက်တယ်ဗျ ... ဒီနှစ် သမဂ္ဂအဖွဲ့က ကျွန်တော့်ကို ဝါဒဖြန့်ချိရေးမှူးတာဝန် ပေးထားတယ်။ မဂ္ဂဇင်းကို လည်း ကျွန်တော်ပဲ ကိုင်ရမယ်။ ကျွန်တော်က မိန့်ခွန်း တို့၊ ပြန်တမ်းတို့ ရေးတတ်ပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့ အနုစာပေ တော့ မလုပ်တတ်ဘူး။ ခင်ဗျားနှင့် ပိုကိုက်တယ်'

'ချာတိတ်ကို အယ်ဒီတာမြှောက်တော့ သမဂ္ဂမှာ ဂုဏ်ငယ်မှာပေါ့။ ကောလိပ်မဂ္ဂဇင်းနှင့် ပြိုင်ရာမှာ အပြ ကောင်းဘူးပေါ့'

'ကြီးတာ ငယ်တာထက် ကောင်းတာ လိုရင်းပါ' 'ကိုင်း ... ခင်ဗျား ဒီလိုလုပ်ပါ။ ကိုအောင်ဆန်း ထ ဘီအေတန်း ရောက်နေပြီမို့ ဒီနှစ်တော့ ခင်ဗျားပဲ အယ်ဒီတာလုပ်ပါ။ ကျွန်တော်က မဂ္ဂဇင်းအဖွဲ့မှာ အတွင်းရေးမှူးလုပ်မယ်။ အယ်ဒီတာလုပ်စေချင်တယ်ဆို ကျွန်တစ်ခါ လုပ်တာပေါ့'

အဲသလိုနှင့် ကျွန်တော်နှင့် ကိုအောင်ဆန်းတို့ အသေးအယူ ဖြောင့်သွားတယ်။

'အရိုင်း သို့မဟုတ် အောင်ဆန်း' ဟာ စည်းရုံးရေး မှာ သူ့နည်းသူ့ဟန်နှင့် မခေပါဘူး။ ကျွန်တော်လည်း အဲသလို သူက လာပြီး ချောဆွဲတာနှင့် သမဂ္ဂအဖွဲ့ထဲ ချီတော်ရောက်သွားတယ်။ အဲသလို လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ဖြစ်ရာက နောက်တော့ ကိုအောင်ဆန်းဟာ ကျွန်တော်တို့ ထမင်းစားပွဲကို ပြောင်းလာပြီး အတူစားကြတယ်။

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှာ မဂ္ဂဇင်းနှစ်စောင် ရှိခဲ့တယ်။ ကောလိပ်မဂ္ဂဇင်းနဲ့ သမဂ္ဂမဂ္ဂဇင်းပါပဲ။ ကောလိပ်မဂ္ဂဇင်း က ငွေအားပိုကောင်းတယ်။ တစ်ကျောင်းလုံးနှင့်ဆိုင်လို့ အောင်ချ ၃၀၀၀ လောက် ထုတ်ရတယ်။ ရန်ပုံငွေလည်း

၃၀၀၀ ကျပ် ရှိတယ်။ အယ်ဒီတာကို ကျောင်းအုပ်ကြီး ရွေးချယ်ခန့်တယ်။ ဒါကြောင့် အလိုတော်ရိမဂ္ဂဇင်းပေါ့။ သမဂ္ဂမဂ္ဂဇင်းကတော့ အသင်းဝင်ရှိသလောက်ပဲ ထုတ်ပေ တယ်။ သမဂ္ဂအဖွဲ့ထဲကို တစ်ကျောင်းလုံး ဝင်လေ့မရှိ ဘူး။ ဒါကြောင့် အသင်းဝင် ၅၀၀ ရှိတယ်ဆိုရင် မဂ္ဂဇင်း ရန်ပုံငွေ ၅၀၀ ပဲ ရှိတယ်။ အယ်ဒီတာကို သမဂ္ဂအမှု ဆောင်အဖွဲ့က ခန့်တယ်။

သမဂ္ဂအသင်းဆိုတာ လူဆူတွေ၊ ခွစာတွေ စုရုံးရာ အရပ်မို့ သူတို့မဂ္ဂဇင်းကတော့ အတိုက်အခံအာဘော် ပေါ့။ ဥပမာဆိုရင် ကောလိပ်မဂ္ဂဇင်းက ပညာရေးဝန်ကြီး အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဦးစားပေးပြီး ထည့်မယ်။ ကိုအောင်ဆန်း နှင့် ကျွန်တော်တို့ ပူးတွဲလုပ်တဲ့နှစ်မှာတော့ 'တက္ကသိုလ် နယ်မြေ၏ လေးစားထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ' ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နှင့် (၁)မြက်ရိတ်တဲ့ မာလီကုလားကြီးပုံ၊ (၂) သမဂ္ဂဒလဝမ် ဦးကံသိန်းပုံတွေကို သမဂ္ဂစာစောင်က ဦးထိပ်ထားတယ်။ ဒါကြောင့် သမဂ္ဂမဂ္ဂဇင်းဟာ အစိုးရ က အာမခံငွေတောင်းတဲ့ အတိုက်အခံစာနယ်ဇင်း စာရင်း မှာ ပါဝင်တယ်။

ကိုအောင်ဆန်းက သမဂ္ဂမဂ္ဂဇင်းကို နာမည်ပြောင်း ချင်တယ်။ မျက်နှာဖုံးမှာ အမြဲသုံးခဲ့တဲ့ အမည်က 'ရန် ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများသမဂ္ဂအသင်း မဂ္ဂဇင်း' လို့ ဆိုတော့ အဲဒါကို သူက အင်မတန် ရှည်လျားလွန်း တယ် ထင်တယ်။ ဒါကြောင့် ကျောင်းသားများက နာ မည်သစ် ပေးကြဖို့ ဖိတ်ခေါ်လိုက်တယ်။ ရောင်နီတို့၊ ရောင်ဖြူတို့၊ ရောင်ခြည်သစ်တို့ စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး အကြံပေးကြတာကိုး။ သူက တစ်ခုမျှ မကြိုက်ဘူး။ ဒါ ကြောင့် နောက်ဆုံးမှာ ကျွန်တော်က အသည်းထဲမှာ လျှို့ဝှက်သိမ်းဆည်းထားတဲ့ နာမည်တစ်ခုကို သူ့ထံ ဖွင့်ပြောခဲ့တယ်။

x x x

'ဒီမှာ ကိုအောင်ဆန်း၊ ကျွန်တော် မန္တလေးမှာ ကျောင်းနေတုန်းက 'ခေါင်းယာဉ်ပျံ' ဆိုတဲ့ ဇာတ်မင်း သမီးကလေးတစ်ယောက်ကို သဘောကျဖူးတယ်။ သူက တော့ ကျွန်တော်တို့နှင့် ရွယ်တူလောက်ပါပဲ။ လောဘာတီ မမြရင်လို အစ်မကြီးအရွယ်လို မဟုတ်ဘူး'

‘ဆိုစမ်းပါဦး ... ခင်ဗျားက စွန့်ခဲ့ရဲ့လား’

‘ဒီလိုလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒါ ဒေါင်းယာဉ်ပျံက သီချင်းဆိုတယ်။ ‘အိုးဝေ ... အိုးဝေ’ တဲ့။ အဲဒီအိုးဝေကိုပဲ ခုနစ်သံပြောင်းလဲပြီးဆိုတာ နားထောင်လို့ မငြီးဘူး’

‘ဒီတော့ ဘာဖြစ်လဲ’

‘ဒီတော့ နောင်အခါမှာ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဝါသနာအတိုင်း စာနယ်ဇင်းလောကကို ရောက်ရင် ‘အိုးဝေ’ ဆိုတဲ့ နာမည်နဲ့ ထုတ်မယ်လို့ စိတ်ကူးယဉ်မိတယ်။ သဘောကတော့ ‘မြန်မာပြည်သည် ဥဒေါင်းနိုင်ငံ၊ အိုးဝေသည် ဥဒေါင်းအသံ’ ပေါ့။ အဲဒါပါပဲ’

‘ဟဲ ဟဲ ... ကောင်းသားပဲဗျ။ အဲဒီအတိုင်း ကျွန်တော်တို့ တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂမဂ္ဂဇင်းကို ‘အိုးဝေလို့’ နာမည်မှည့်လိုက်ရုံပေါ့။ သဘောတရားချင်း အတူတူပါပဲ’

‘အလို ဘုရား ... ဘုရား .. ဒီလိုဆိုတော့လည်း ကျွန်တော့်မှာ ‘အရင်းဆုံးပြီး ဆားလင်းကုန်းရောက်’ သလို ဖြစ်နေပြီ။ ကျွန်တော် ကျောင်းထွက်ပြီး သတင်းစာထောင်တော့ ဘာနာမည်သုံးရမလဲ’

‘အိုးဝေလို့ပဲ ခေါ်ပေါ့ဗျာ။ သတင်းစာက နေ့စဉ်ထုတ်ပဲ။ ကျွန်တော်တို့ သမဂ္ဂအသင်းက တစ်နှစ်မှ တစ်ကြိမ်ထုတ်ဆိုတော့ စီးပွားရေးချင်း တခြားစီပဲ’

‘ကျွန်တော်ပေးတဲ့ ဒီနာမည်ကို ကျွန်တော်ကပဲ ခိုးချသလို ဖြစ်မနေပါလား’

‘ဒါတော့ မပူပါနှင့်။ အကြောင်းရှိရင် ကျွန်တော်က သက်သေလိုက်မှာပေါ့’

x x x

ကိုအောင်ဆန်းက အဲသလိုပြောပြီး သမဂ္ဂမဂ္ဂဇင်းကိုလည်း အဲဒီနှစ်ကစပြီး ‘အိုးဝေ’ လို့ ပြောင်းလဲ အမည်တွင်စေခဲ့ပါတယ်။ ဒီနာမည်ကို ကိုသိန်းတင်ခေါ် ညိုမြက ပေးခဲ့တာပါ’ လို့လည်း အင်္ဂလိပ်စာကဏ္ဍမှာ သူက ရေးသား မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ပါတယ်။

x x x

အဲဒီနှစ် အမျိုးသားနေ့မှာ ဥက္ကဋ္ဌ ကိုနုက တက်ရောက်မိန့်ခွန်းပြောတာနှင့်ပတ်သက်ပြီး သူ့ကို ကျောင်း

ထုတ်ခံရတယ်။ အမှန်မှာ ကျောင်းထုတ်ခံရတာ ကိုနုသာမက ကိုစိုးမြင့်ဆိုသူလည်း ‘ဆာ’ မထူးလို့ဆိုပြီး စောစောပိုင်းက ကျောင်းထုတ်ခဲ့တယ်။ ကျောင်းသင်ပုန်းပေါ်က ကြော်ငြာစာ စက္ကူကို ခွာမိတဲ့ ကိုအောင်မြင့်တစ်ယောက်လည်း ကျောင်းထုတ်ခံရတယ်။ အဲဒါတွေကြောင့် ကျောင်းသားလောကမှာ မခံချိုမခံသာ ဖြစ်နေတယ်။

အလိုတော်ရီ ကျောင်းသားများကို အခွင့်အရေးပေးပြီး ရိုးရိုးမှန်မှန်နေသူများ အနှိမ်ခံရ၊ ဒဏ်ရိုက်ခံရဆိုတဲ့ ကိစ္စမျိုးတွေက မခံချင်စရာ မကြာခဏ ပေါ်ပေါက်နေတယ်။ အပြင်လောကမှာ ‘သခင်ပေါက်စ ထောင် ၆ လ’ ဆိုတဲ့ ဖိနှိပ်မှုမျိုး ကြုံတွေ့နေချိန်မှာ တက္ကသိုလ်နယ်မြေတွင်းမှာလည်း အာဏာပိုင်များက ကျောင်းသားများသမဂ္ဂများကို မျက်မှန်းကျိုးနေချိန်ဖြစ်တယ်။

ကိုနုကို ကျောင်းထုတ်ပြီးနောက်မှာ ကိုကျော်ငြိမ်းက ကျောင်းအုပ်ကြီး မစ္စတာစလော့နှင့် သွားရောက်စေ့စပ်တယ်။ တင်းမာမှု လျော့ပါးမသွားဘဲ ‘မင်းတို့ လုပ်ချင်ရာလုပ်ကွာ ... ငါလည်း မလျော့နိုင်ဘူး’ ဆိုတဲ့ အပေါက်မျိုး ပြောလွှတ်လိုက်တယ်။

ကျောင်းမှာ ခပ်အေးအေး စာကျက်ဖို့၊ စာသင်ဖို့ စိတ်ရင်းကောင်းနှင့် လာသူတွေဟာ ဆရာဝတ်၊ တပည့်ဝတ် ကျော့ပွန်ကြတဲ့ ရင်းရင်းနှီးနှီး မေတ္တာ စေတနာလောကမျိုး မတွေ့ရဘဲ သခင်နှင့် ကျွန် ဆက်ဆံရေးတွေ၊ မမျှော်လင့်တဲ့ ကသိကအောက်တွေသာ ကြုံတွေ့နေရတယ်။ အာဏာပိုင်အဖွဲ့မှာ ပါဝင်တဲ့ မြန်မာများကလည်း ပြေလည်ရေးကို အားမပေးဘဲ ကိုယ့်အမျိုးသား တပည့်လူငယ်များကို ရန်လုပ်ဖို့၊ အရေးယူဖို့၊ ချောက်တွန်းဖို့ စိတ်ထားမျိုးသာ အံ့ဩစရာ ကြုံတွေ့နေရတယ်။ တက္ကသိုလ်နယ်မြေဟာ ‘တက္ကသိုလ်အေးရိပ်သာ’ ဒေသမျိုးမဟုတ်တော့ဘဲ ဖုတ်ပြိတ္တာများ ကြီးစိုးရာ တစ္ဆေရွာကျက်ရွာလို ဖြစ်လာတယ်။

[၃]

ရှေးခေတ် ဂရိပြည်က ပြဇာတ်စာရေးဆရာကြီး ယူရိပိဒီးရဲ့ အဆိုမှာ ‘နတ်ဒေဝါများက သူတို့အလိုမရှိသူများကို ဖျက်ဆီးချင်သောအခါ ပထမအဆင့်အနေဖြင့်

www.burmeseclassic.com

ထိုသူများကို ရူးအောင်လုပ်၏ 'တဲ့။ တက္ကသိုလ်အာဏာ ခိုင်များကို တန်ပြန်တိုက်ပွဲဆင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်မိချိန်မှာ ကျွန်တော်ဟာ အထက်ပါ ထိုးနှက်နည်းကို သတိရမိတယ်။ အာဏာပိုင်များ ဒေါသထွက်ပြီး အလွဲလွဲအချော်ချော်တွေ လုပ်မိကုန်အောင်၊ အိုးနင်းခွက်နင်းဖြစ်ကုန်အောင် ခပ်ရိုင်းရိုင်းစာပေမျိုး အိုးဝေမဂ္ဂဇင်းမှာ ရေးပြီး အုပ်ထည့် ထိုက်မှပဲလို့ သဘောပိုက်မိတယ်။ ခါတိုင်း ကျွန်တော်ရေးသမျှ စာတိုပေစကို နီးစပ်ရာ ဆရာသမားများ၊ မိတ်ဆွေများ၊ သူငယ်ချင်းများကို ပြသတိုင်ပင်လေ့ရှိသော်လည်း 'ငရဲခွေးကြီး'ဆောင်းပါးကိုတော့ ဘယ်သူမှ မတိုင်ပင်တော့၊ မပြောတော့ဘူး။ သန်းခေါင်ကျော်မှာ အခန်းတံခါးပိတ်ပြီး ရေးတယ်။ နောက်တစ်နေ့မှာ စာပုံနှိပ်တိုက်ကို ပို့လိုက်တယ်။ ကိုအောင်ဆန်းလည်း ပုံနှိပ်တိုက် ရောက်လာပြီး အဲဒီစာကို အလွယ်တကူ ခွင့်ပြုလိုက်တယ်။

ငရဲခွေးဆောင်းပါးကို အင်္ဂလိပ်လို ရေးလိုက်ခြင်း ထလည်း အကြောင်းရှိပါတယ်။ သမဂ္ဂမှာ ပါဝင်တဲ့ ကျောင်းသားတွေဟာ အပြင်လောကမှာ သခင်တွေကို ကြမ်းပိုးဆန်ဆန် သတ္တဝါတွေလို အထင်သေးပြီး 'ကိုဘီအေမြို့အုပ်လောင်းများ' သာ အထင်ကြီးတဲ့ခေတ်မျိုးပေပဲ။ စာမေးပွဲ တဖုန်းဖုန်းကျသူများသာ သမဂ္ဂမှာ စုဝေးပြီး ဆူလားပူလားလုပ်တတ်တယ်ထင်ကြတယ်။ အဲဒါကြောင့် 'သမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်များ အင်္ဂလိပ်လိုလည်း ရေးတတ်ပါတယ်။ မယုံလျှင် ကျောင်းအုပ်ကြီး စလော့ကိုယ်တိုင် သာ ဖတ်ကြည့်ပါတော့' ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ရေးလိုက်ခြင်းပါပဲ။

ဖေဖော်ဝါရီလမှာ အိုးဝေမဂ္ဂဇင်း ပုံနှိပ်ပြီးစီးတယ်။ အိုးဝေထုတ်လုပ်ရေးအတွက် သမဂ္ဂမှ အမှုတော်ငွေ ၅၀ ထုပ် ထုတ်ပေးတယ်။ အဲဒီငွေနှင့် တစ်နှစ်လုံး ဖူလုံအောင် သုံးစွဲရပါတယ်။ ကိုအောင်ဆန်းနှင့် ကျွန်တော့်အဖို့ အတိတ်ကားခလောက်သာ ရကြပါတယ်။ မဂ္ဂဇင်းစာအုပ်တွေ ချုပ်လုပ်ပြီးတဲ့နေ့မှာတော့ ကျွန်တော်တို့လည်း ဝမ်းသာအားရနှင့် တက္ကစီမံတော်ကား မငှားစဖူး ငှားပြီး ကျောင်းကို ပြန်ကြတယ်။ မဂ္ဂဇင်းစာအုပ်တွေ ကားပေါ်တင်ပြီး ပြည်လမ်းတစ်လျှောက်က ပြန်ခဲ့ကြတယ်။ မော်ဆော်ကားစီးရင်း လေညှင်းခံရတာက ဖိမိပါပဲ။ ကျွန်

တော်တို့အဖို့ မကြုံစဖူး အမောပြေစေပါတယ်။ တစ်နှစ်လုံး လုံးပန်းခဲသမျှ ပြီးမြောက်ချိန်ပေပဲ။

ကားပေါ်မှာ အိုးဝေစာအုပ်ထုပ်တွေကလည်း လေကစားလို့ တဖျတ်ဖျတ် တလွင့်လွင့် လှုပ်ရှားလိုက်ပါလာကြတယ်။ ငရဲခွေး ဆောင်းပါးပါရှိတဲ့ စာစောင်ဖြစ်လို့မို့ အမှန်မှာ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်ဟာ တက္ကသိုလ်ကို မကြာမီ ပေါက်ကွဲစေမည့် မိုင်းပွဲများကို သယ်ဆောင်လာသလို ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့အဖို့ ဘာမျှ စိုးရိမ်စိတ်မရှိပါ။ နောင်ခါလာ နောင်ခါဈေးပေါ့။ သစ္စာတရားကို အခြေခံထားသူများအဖို့ 'အသောက် ဝိရစ္ဆာဓေမံ'ဆိုတဲ့ မင်္ဂလာတရားတော်အတိုင်း ဘာမှ ကြောင့်ကြစရာ မလိုပါဘူး။ ကားစီးရင်း မျက်လုံးမှေးပြီး လေနုအေးကလေးကို တဝ ရှူရှိုက်ဖို့က ပိုအရေးကြီးပါတယ်။

[၄]

'စိန္တိတမ္ပိ အစိန္တိတမ္ပိ' ဂါထာမှာ လာတဲ့အတိုင်း 'လောကမှာ မကြံစည်ဘဲနှင့်လည်း ဖြစ်မြောက်အောင် မြင်တတ်တယ်။ ကြံစည်လျက်နှင့်လည်း မဖြစ်မြောက်တတ်ဘူး'တဲ့။ ကျောင်းသားတရားခံတစ်ဦးအနေနှင့် ကျွန်တော် ပြန်လည်သုံးသပ်ကြည့်ရာမှာ ၁၉၃၆ ခု၊ ကောလိပ်သပိတ်ဟာ ကြိုတင် ကြံစည်ခြင်း မရှိဘဲ အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး 'စည်းလုံးညီညာ အောင်ကြောင်းဖြာ' ဆိုသလို ကျောင်းသားထုရဲ့ ညီညွတ်စွာ ရပ်တည်မှုကြောင့် ရာခိုင်နှုန်းအပြည့် အောင်မြင်သွားတဲ့ကိစ္စတစ်ရပ်ပါပဲ။ အရေးကြီးချိန်မှာ မိမိနှင့် သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်များကို မဆိုင်းမတွ အလှည့်ကျ ဆောင်ရွက်ပြသခဲ့ကြလို့ အားလုံး ဘေးမသီ ရန်မခဘဲ ရှော့ရှော့ ရှူရှူ အောင်မြင်ပြီးဆုံးသွားတဲ့ စံပြအရေးတော်ပုံတစ်ခုပေပဲ။

သမဂ္ဂဥက္ကဋ္ဌ ကိုနုက သူ့ကို ကျောင်းထုတ်တော့ ဘယ်သူ့ကိုမှ ကယ်ပါယူပါလို့ အကူအညီမတောင်းခဲ့ပါဘူး။ သူ့အတွက် ဆန္ဒပြဖို့ ကျောင်းသားတွေကို မလှုံဆော်ဘဲ သူ့အဖြစ်ကို ငြိမ်ငြိမ်ကလေးခံယူခဲ့တယ်။ သမဂ္ဂပြန်ကြားရေးဌာနကိုလည်း ဘာမျှ အရေးမခိုင်းပါဘူး။ ကျွန်တော်က ငရဲခွေးဆောင်းပါးနှင့် အာဏာပိုင်များရဲ့ ပျော့ကွက်ကိုရှာပြီး ပြန်လည်ထိုးနှက်တော့လည်း

ဘယ်သူ့ကိုမှ သေဖော်မညီပါဘူး။ ဒီကိစ္စက အန္တရာယ် ရှိပြီး ကျောင်းထုတ်ခံရဖို့များလို့ အယ်ဒီတာ ကိုအောင် ဆန်းကလွဲလို့ ဘယ်သူ့ကိုမှ အသိမပေးဘဲ ရေးထည့် ခြင်းဖြစ်တယ်။

ဒီကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကိုအောင်ဆန်းက 'ကိုယ့် လူ အေးအေးနေပါ' လို့ ကျွန်တော့်ကို တစ်ခွန်းတည်း ပြောခဲ့ဖူးတယ်။ ကျောင်းအုပ်ကြီးနှင့် ရင်ဆိုင်စရာတွေကို သူ့ဟာသူ တစ်ယောက်တည်း ကြည့်လုပ်သွားတယ်။

အဲဒီလို ကိုနုရယ်၊ ကိုအောင်ဆန်းရယ်၊ ကျွန်တော် ရယ် သုံးဦးသားတို့က တစ်ယောက် တစ်မျိုးစီ မိမိ ကောင်းတယ်ထင်သလို စခန်းထဲပြီးချိန်မှာ အခြား ကျောင်းသားများက ကျန်တဲ့တာဝန်များကို ခပ်အေး အေးပဲ ဝေခွဲထမ်းဆောင်သွားကြတယ်။ ၁၉၃၆ ခု သပိတ် ဟာ အဲသလောက် ရှင်းလင်းသိမ်မွေ့ပါတယ်။

x x x

အလားတူ ထုံးဟောင်းသာခကကို ရှာဖွေပြသမယ် ဆိုရင် ဧကနိပါတ်တော်ထဲက နိဂြောဓ သမင်မင်း ဇာတ် ထုပ်နှင့် ခပ်ဆင်ဆင်ပါပဲ။

အဲဒီမှာ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးက သမင်သားစားချင် တယ်ဆိုတော့ သမင်တွေကို အမြဲတမ်း ရှာဖွေပစ်ခတ်ရ တဲ့ တထိတ်ထိတ်တလန့်လန့် အခြေအနေမျိုးက လွတ် ကင်းအောင် သမင်ချင်း ခေါင်းချင်းဆိုင်၊ ချိုချင်းထိ တိုင် ပင်ကြတယ်။ စားဖို့မျိုးရဲ့ ခုတ်တုံးမှာ နေစဉ် တစ်ကောင် ကျ အလှည့်ကျ သွားရောက်ပြီး လည်ပင်းကို လှဲပေးဖို့ ဆုံးဖြတ်ကြတယ်။ ဒါနဲ့ ကိုယ်ဝန်ဆောင် သမင်မ အလှည့်ကို ရောက်တော့ တစ်ချိန်တည်းမှာ အသက် နှစ် ခု ဆုံးရှုံးရမှာကြောင့် မီးဖွားပြီးမှ သေပါရစေလို့ တောင်း ပန်တယ်။ အဲဒီတော့ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်တဲ့ နိဂြောဓ သမင် ကြီးကိုယ်တိုင် သမင်မရဲ့ နေရာကို ယူလိုက်တယ်။

အဲဒီအကြောင်းတွေကို ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးက အချိန် မိ ကြားသွားလို့ မသတ်ဖြစ်တော့ပါဘူး။ တိရစ္ဆာန် လောကမှာတောင် အဲသလောက် စိတ်ထားနှင့် စည်း ကမ်း ကောင်းမွန်ပုံတွေ ချီးကျူးပြီး မင်းကြီးက သမင် အားလုံးကို ဘေးမဲ့ပေးတော်မူခဲ့တယ်။

x x x

[၅]

ကျွန်တော်ဟာ 'ငရဲခွေးကြီး' ဆောင်းပါးရေးသူ တရားခံအဖြစ်နှင့် ဘာမှ အထူးတလည် ထုချေစရာ မရှိပါ။ အဲဒီ စာတိုကလေးဟာ အတော်ပဲ ကြမ်းပါတယ်။ ကြမ်းတာကလည်း အထက်ပါ ဆရာကြီး 'ယူရိပီးဒီး' ရဲ့ ဆောင်ပုဒ်ကို မှတ်ဖွယ် စာပေအဖြစ်သာမက စစ် ပရိယာယ်တစ်ခုအနေနှင့် အသုံးပြုလိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ် ပါတယ်။ အယူခံစရာ တစ်ချက်တော့ ရှိပါတယ်။ အဲဒါ ကတော့ ကျွန်တော့် ရေးသားချက်ဟာ ပုဂံခေတ် ကျောက် စာတွေထဲက ကျိန်ဆဲချက်တွေထက် ပိုမဆိုးပါဘူးလို့ ထင်မိတာပဲ။

x x x

အဲဒီဆောင်းပါးရဲ့ ဂယက်ကလေးများကို တစ်ဆင့် ဖောက်သည်ချချင်ပါတယ်။

- (၁) ဒီဆောင်းပါးဟာ ညစ်ညမ်းချက် ပါစေကာမူ လက်ရှိ အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီတယ်။ ရေးတာ နည်းသေးတယ်လို့ သပိတ်မှောက် အင်းလျား ကျောင်းသူများက မှတ်ချက်ချခဲ့တယ်။
- (၂) အဲဒီဆောင်းပါးတိုကလေးကို ရန်ကုန်နှင့် မန္တလေး ကျောင်းသားများက ဟိုတုန်းက အန္တရာယ်ကင်း ဂါထာတစ်ခုလို အရကျက်မှတ် ရွတ်ဆိုသူများ ရှိခဲ့ တယ်။
- (၃) အဲဒီဆောင်းပါး ပါရှိတဲ့ သမဂ္ဂအသင်းရဲ့ အိုးဝေ မဂ္ဂဇင်းဟာ စောင်ရေ ၅၀၀ သာ ထုတ်ဝေလို့မို့ မလောက်မငြစ်ခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် တက္ကသိုလ် အာဏာပိုင်များက ကျွန်တော် လွန်ကျူးပုံကို အစိုးရဌာနအသီးသီးရှိကြဖို့ ဝါဒဖြန့်ရန် လက်နှိပ် စက်ဖြင့် နောက်ထပ် စောင်ရေများစွာ ဖြန့်ဖြူးကြ တယ်။ ဒုတိယပုံနှိပ်ခြင်းလို့ပဲ ဆိုကြပါစို့။
- (၄) တစ်နေ့က ပခုက္ကူအမတ်ဟောင်း ဦးညွန့်က အဲဒီ ကျွန်တော့်လက်ရာကို အိုးဝေ ဂျာနယ်မှာ ထပ်မံ ပုံနှိပ်ပေးပါလို့ အမှာစာ ပေးပို့တယ်။ ကျွန်တော်က မလိုက်လျောလိုပါ။ တစ်ချိန်က မလွဲမရှောင်သာလို့ ရေးခဲ့ရတဲ့ အကြမ်းစာပေဖြစ်ပါတယ်။ အနုစာပေ မဟုတ်တော့ပါ။ 'ဆူးနှင့်မာလာ' ဆိုသလို ပဒိုင်း

သီး စာပေမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ ခုချိန်မှာတော့ တက္ကသိုလ်မှာ နှစ် ၅၀ မြောက် ပွဲတော် ကျင်းပနေ တယ်။ အဲဒီမှာ 'ငရဲခွေး' ဆောင်းပါးကို သမိုင်း ဝင်အဖြစ် ဓာတ်ပုံရိုက်ကူးပြသမယ်လို့ ကြားသိရ တယ်။ အမတ်မင်း ဦးညွန့်လည်း အဲဒီပွဲ သွား ကြည့်ပါ။ ဒါမှမဟုတ်လည်း ကောလိပ်ပိဋကတ် တိုက်နှင့် အစိုးရသမိုင်းဌာနကို သွားကြည့်ပါ။

ကျွန်တော့်အဖို့မှာတော့ 'တရားခံတစ်ဦးဟာ သွေးစွန်းခဲ့တဲ့ သူ့လက်နက်ကို ပြန်မကြည့်ချင် တော့' သလို ဖြစ်မိတာပဲ။ မေ့ပစ်ချင်ပြီ။

၅) ငရဲခွေးဆောင်းပါးရေးသူအဖြစ်နှင့် ကျွန်တော် နှစ်သိမ့်စရာတစ်ကွက်တော့ ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့ သပိတ်သမားတွေ ရွေ့တိုက်ရပ်မှာ ရှိနေတုန်း က လာရောက်အားပေးကြသူများမှာ ဂျီစီဘီအေ သမ္မတကြီး ဦးစိုးသိမ်းလည်း ပါဝင်တယ်။ သူ့ကို ကျွန်တော် မတွေ့ဖူးပါ။ ဒါပေမဲ့ သူဟာ ဂျီစီဘီအေ ခေတ်မှာ အပြင်းထန်ဆုံးခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ် ပြီး ဘာရာထူးမှမယူဘဲ အားလုံး အတိုက်အခံလုပ်ခဲ့ သူဆိုတာတော့ ကြားဖူးပါတယ်။ သူက သပိတ် စခန်းမှာ ကျွန်တော့်ကို အထူးမေးမြန်းရှာဖွေတယ်။ တွေ့ကြတော့ 'ဟေ့ ... ညိုမြ မင်းလို ရေးရမယ် ကွ။ မင်းတို့၊ အောင်ဆန်းတို့လို လုပ်ရမယ်။ ဒါမှ ငါတို့ကောင်းမယ်၊ တိုးတက်မယ်' တဲ့။ ကျွန်တော့် လက်ကို သမ္မတကြီး ဦးစိုးသိမ်းက အားပေးတရ ဆုပ်ကိုင်ခြင်းဟာ တစ်နည်းအားဖြင့် ဂျီစီဘီအေ လက်ထက်က မြန်မာခေါင်းဆောင်ကြီးတွေ တီထွင် ခဲ့တဲ့ ဝံသာနုစိတ်ဓာတ် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားတွေကို နောင်တစ်ခေတ်အတွက် မီးကြိုးဆက်သွယ်ပေးခဲ့ ဟန် တူပါတယ်။ ကျွန်တော် တုန်လှုပ်မိပါတယ်။

[၆]

ခုချိန်မှာ အဲဒီ ဒုတိယတက္ကသိုလ်သပိတ် ပေါ် ဆက်ခဲ့တာ ၃၄ နှစ်တောင် ကြာရှိခဲ့ပါပြီ။ ဒီအချိန်ကာလ အတွင်းမှာ ဟိုတုန်းက ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တဲ့ အာဇာတများ သည်း အားလုံး ပြေပျောက်သင်ပုန်းချေခဲ့ကြပါပြီ။ ဥပမာဆိုရင် ကျောင်းအုပ်ကြီး ဒီဂျေစလော့ကို စစ်

ပြီးခေတ်မှာ သူ့တပည့်ဟောင်း ဦးနုက ဝန်ကြီးချုပ်အနေ နှင့် မြန်မာပြည်ကို အလည်ဖိတ်ခဲ့ပါတယ်။ သူ မလာနိုင် သော်လည်း ခရီးကြိုကြိုက်လို့ ရန်ကုန်လေဆိပ်မှာ ဦးနု က သူ့ကို ဧည့်ခံပြုစုခဲ့ပေတယ်။

ဆရာကြီးစလော့ဟာ ကျွန်တော်တို့ သပိတ်ကိစ္စ ပြီးတော့ ဟောင်ကောင်တက္ကသိုလ်ကို ပြောင်းရွှေ့သွား တယ်။

အဲဒီမှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဂျပန်များက ဖမ်းချုပ်ထားကာ စစ်ပြီးမှ လွတ်မြောက်တယ်။ ရန်ကုန် ကို ခေတ္တဝင်ရောက်တော့ အင်မတန် ပိန်ချုံးနေသတဲ့။ မြန်မာပြည်ကို ချစ်မြတ်နိုးတဲ့စိတ်တော့ အပြည့်အဝပဲ ရှိနေပါသတဲ့။

ကျွန်တော်က ငရဲခွေးဆောင်းပါးကို ရေးရာမှာ ဟို တုန်းက ဆရာကြီးစလော့ရဲ့ လက်ထောက်အဖြစ်နှင့် ရွက်ဆောင်သူ မြန်အောင် ဦးတင်ကို စောင်းချိတ်ရေး သားတယ် ဆိုကြတယ်။ အမှန်ကတော့ ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန် မဟုတ်ပါ။ နယ်ချဲ့ကို အဓိကရည်စူးရာမှာ သူတို့အနီး အပါးကို ရောက်နေသူ မြန်မာများလည်း မလွှဲမရှောင် သာ ရောနှောထိခိုက်သွားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုကိစ္စ မျိုး ရှေးခေတ်က မင်းကြီး ဦးကောင်းတို့ခေတ်မှာ ကြုံခဲ့ ဖူးပါတယ်။

မြန်အောင် ဦးတင်ကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ရှိစဉ် ကပဲ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်မှာ ယုံကြည်စွာ အမှုဆောင် တာဝန် ပေးအပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဦးနုလက်ထက်မှာလည်း သူ ကို ဝန်ကြီးတစ်ဦးအနေနှင့် မြောက်စား ချီးမြှင့်ခဲ့ပုံများ ကို ကျွန်တော်က အထူးဝမ်းသာမိပါတယ်။

အများသိချင်မှ သိမည်ဖြစ်သော်လည်း တစ်ကြိမ် က မြန်အောင် ဦးတင်ကို အိုးဝေတိုက်မှာ ပင့်ဖိတ်ပြီး ကျွန်တော် ကန်တော့ခဲ့ပါတယ်။ 'ဆရာကို ကျွန်တော် ရှိဦးဝတ်ချပါရစေ။ တစ်ချိန်က လွန်သမျှကို ခွင့်လွှတ်ပါ' ဆိုတော့ သူ့ခများမှာ မျက်ရည်မဆည်နိုင်ရှာဘူး။ 'ကျွန် တော် ဒီလိုဝတ်ချရတာကို အားမရသေးဘူး။ အမှတ်တရ ဖြစ်အောင် ဓာတ်ပုံရိုက်ထားချင်ပါတယ်။ ဓာတ်ပုံဆိုင် ကို သွားချင်ပါတယ်' ဆိုလို့လည်း မြေနှီကုန်း ဓာတ်ပုံ ဆိုင်ကို လိုက်လာပါတယ်။ ကျွန်တော်က သူ့ခြေဦးခိုက် ဝန်ချတဲ့ ဓာတ်ပုံတွေကို လိုအပ်သလို သုံးစွဲနိုင်အောင်

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

၅၄

သူ့လက်ကို အပ်နှံခဲ့ပါတယ်။

သံသရာမှာ ရေစက်မကင်းလို့ ဆုံတွေ့သူများဟာ အခိုက်မသင့်ချိန်မှာ တစ်ဖက်တစ်လမ်းစီ ဖြစ်တတ်ကြ စမြဲပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အချင်းချင်းအဖို့မှာဆို ဇာတ်ကြီး ၁၀ ဘွဲ့ထဲက ဇာတ်ပေါင်းခန်းတွေကို နမူနာယူ

ကျင့်သုံးနိုင်ရင် အကောင်းဆုံးပဲ မဟုတ်ပါလား။
သတ္တဝါအများ ချမ်းသာကြပါစေ ...။ ။

အိုးတော် ဌာရတသတင် လက်မွှောင်
(၁၉၇၃ ခု နိုဝင်ဘာလ)

အောင်ဆန်းနှင့် အောင်ကျော်

ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်ဟောင်း ကိုသိန်းအောင်

သမဂ္ဂအသင်း ငွေထိန်းလုပ်ရခြင်းသည် အတော် မျက်နှာပူစရာကောင်း၏။ အသင်းဝင်ကြေး ငွေသုံးကျပ် ထို မျှော်လင့်ကာ ရှိသမျှကျောင်းသူကျောင်းသားများကို သတာပေါ် ပျားရည်လောင်းထားသော မျက်နှာပေးဖြင့် မျက်နှာချိုသွေးရ၏။ မြင်သမျှ ကျောင်းသူကျောင်းသား များကို မရက်မကြောက် လိုက်၍ မိတ်ဖွဲ့ရ၏။ စကားကို ဆောင်လောက်အောင်ပြောကာ တွေ့သည့်ကျောင်းသား အိတ်ထဲမှ ငွေသုံးကျပ်ကို ရအောင်နှိုက်ယူရ၏။ သို့ရာ တွင် ထို မျက်နှာပူစရာကောင်းသော အလုပ်ကပင် ကျွန် ဆောင်အား ရဲဘော်ကိုအောင်ကျော်နှင့် မိတ်ဖွဲ့ပေးခဲ့၏။

တစ်နေ့တွင် သမဂ္ဂအသင်း အလုပ်ခန်းထဲ၌ အသင်းသား ဦးရေစာရင်းလုပ်ရန် စီစဉ်နေမိ၏။ ထိုစဉ် ယုဒသန် ကျောင်းသား ၂ ဦးသည် အလုပ်ခန်းထဲသို့ ဝင်လာ၏။ တစ်ယောက်က

‘ကိုသိန်းအောင် ... အသင်းဝင်ကြေး ကောက်ထား တဲ့ငွေ ပေးချင်လို့ ဘယ်ကိုပေးခဲ့ရမလဲ’

‘ကျွန်တော်ကိုပဲ ပေးခဲ့လေ၊ ဘယ်လောက်လဲ’

‘အများကြီးတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ငွေ ၂၀ ကျပ် ဆည်းပါ’

‘အသင်းဝင်လက်မှတ်တွေတော့ ခုမှ စီစဉ်ရတုန်း

ရှိသေးတယ်။ ထုတ်မပေးနိုင်သေးဘူး။ ငွေလက်ခံဖြတ် ပိုင်းကို ခင်ဗျားကို ပေးလိုက်မယ်။ ဘယ်သူလို့ ရေးလိုက် ရမလဲ’

‘အောင်ကျော်’

‘ခင်ဗျားတို့ဘက်က သမဂ္ဂအသင်းကိုယ်စားလှယ် တစ်ယောက်ယောက်ကို ပေးလိုက်ရင် အပြီးသားပဲ။ ထိုင် ပါဦး ဘာသောက်မလဲ။ လက်ဖက်ရည်သောက် မှာ လိုက်မယ်။ ခင်ဗျားသူငယ်ချင်းနဲ့လည်း မိတ်ဖွဲ့ ပေးပါ ဦး’

‘ဪ ... ဪ ... မေ့နေလို့။ ဒါက ကိုထွန်းရှိန် တဲ့။ ကျွန်တော်နဲ့ ကျောင်းဆောင်အတူတူပဲ။ ခင်ဗျားတော့ သူက သိပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့အပတ်က (Hostellers' Commonwealth) ကျောင်းအိပ်ကျောင်းစားအသင်းမှာ ခင်ဗျား လာတရားဟောတုန်းက မြင်ဖူးပြီးသားပဲ။ ကျွန် တော်တို့ကျောင်းက လူတွေက မေးနေကြတယ်။ သမဂ္ဂ အသင်းဝင်ရင် ဘာအကျိုးထူး ခံစားရမလဲတဲ့’

‘ကျွန်တော်တို့လည်း လာမယ့်ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ကျရင် ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းခန်းကြီးထဲမှာ သမဂ္ဂအသင်း အကြောင်း လာပြောမယ်လို့ စီစဉ်ထားတယ်။ ကိုအောင် ဆန်းရယ်၊ ကျွန်တော်ရယ် နှစ်ယောက် ပြောမှာပဲ။ (Stu-

dent Body Association) ကျောင်းသားအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ ကိုစံထွန်းက လက်သင့်ခံပြီးပြီ'

'ခင်ဗျားတို့ အဆွဲကောင်းရင်တော့ တစ်ကျောင်းလုံး အသင်းသားတွေ ဖြစ်ကုန်မှာပါပဲ။ ကောင်းကောင်းသံ ရှင်းပြပါ။ နားထောင်ဖို့ ကျောင်းသားတွေတော့ ကျွန်တော် လိုက်ဆော်သြပြီး စုထားလိုက်ပါမယ်။ ကိုင်း-သွားလိုက်ဦးမယ်'

ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တိုင်း ယုဒသန်ကျောင်း ခန်းမကြီးတွင် ကျောင်းသူကျောင်းသားအားလုံးသည် နေ့လယ် ၁၂ နာရီ မှ ၁ နာရီအထိ စုပေးလေ့ရှိကြ၏။ ကထိကဆရာများက အလှည့်ကျစီ သြဝါဒပေးလေ့ရှိ၏။ ချိန်းထားသော ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် ကိုအောင်ဆန်းနှင့် ကျွန်တော်တို့သည် တရားဟောရန် ယုဒသန်ခန်းမကြီးဆီသို့ ထွက်ခဲ့၏။ ထိုနေ့ကား အစီအစဉ်မှာ (Dr.Hillman) ဒေါက်တာ ဟင်လမင် ဆိုသူက ပထမနာရီဝက်၊ ကျွန်တော်တို့က ဒုတိယနာရီဝက် ပြောရန်ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့ ရောက်သောအခါ ကိုစံထွန်းနှင့် အမှုဆောင်အချို့က ခရီးဦးကြို ထွက်၍နှုတ်ဆက်ကြ၏။ ကိုအောင်ကျော်လည်း ကျွန်တော်တို့ကိုမြင်၍ ပြုံးပြနှုတ်ဆက်ကာ ကျွန်တော့် ဆီသို့လာ၍ စကားပြောနေရာ ကျွန်တော်က ...

'ဟေ့ ... ဘိုးအောင်ဆန်း။ ခင်ဗျား အားကျပြီး ကတုံး ဗိုလ်ကေထားတဲ့ လူနှစ်ယောက်တော့ ရှိပြီ။ ကိုလှရွှေရယ်၊ ခု ကိုအောင်ကျော်ရယ်လေ'

အောင်ဆန်း ။ 'လွတ်လပ်တဲ့ ဗမာပြည်ကြီးမှာ ကျွန်တော် အာဏာရှင်ဖြစ်ရင် အကုန်လုံး ကတုံးဗိုလ်ကေထားဖို့ အမိန့်ပေးမယ်'

အောင်ကျော် ။ 'ကတုံးဗိုလ်ကေချင်း ထားတာတူပေမယ့် ရူးတာချင်းတော့ ကိုအောင်ဆန်းက သာပါတယ်'

အောင်ဆန်း ။ 'မိုက်တဲ့နေရာကျတော့ ခင်ဗျားက သာပါတယ်။ ခင်ဗျားရုပ်ကိုက မှန်ကုပ်ကုပ် ပုကွကွနဲ့'

ထိုစဉ် ခေါင်းလောင်းတီးသံကြား၍ ကြည့်လိုက်ရာ ကျောင်းသားအသီးသီး လက်ဖက်ရည်သောက်ရန် ပြန်နေကြသည်ကို မြင်ရ၏။ ဒေါက်တာ ဟင်လမင်မှာ ထိုနေ့က စကားပြောလို့ အတော်အရသာတွေ့ဟန်ရှိ၏။ နာရီဝက် ပြောရမည်ကို သတိမရဘဲ တစ်နာရီကြာမှ အဆုံးသတ်တော့၏။ ကျွန်တော်တို့လည်း ကြောင်တက်တက်နှင့် ငေးနေစဉ် ကိုအောင်ကျော်က ရှူးရှူးရှဲရှဲ ဖြင့် ...

'ဒါ ဒီကောင်တွေ တမင်လုပ်တာဗျ။ ခင်ဗျားတို့ မဟောရအောင် အချိန်ဆွဲသွားတာ။ နောက်လည်း တော်တော်နဲ့ ချိန်းလို့မလွယ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ မခံဘူးဗျ။ နောက်ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ခင်ဗျားတို့ ပြောရအောင် ကျွန်တော်တို့ ဆရာကြီးနဲ့ သွားပြောမယ်။ ကိုစံထွန်းကလည်း ပြောဗျာ၊ မခံနဲ့'

နောက်ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၌ကား ကိုအောင်ဆန်းနှင့် ကျွန်တော် အားရပါးရ အတိုးနှင့် တရားဟောခဲ့ရ၏။ ။

(ဗိုလ်အောင်ကျော် အမှတ်စဉ်အောင်ပီအု ကောက်နုတ်ချက်) အိုးပေဟူင်း အတွဲ (၈) အမှတ် (၁) ၁၉၄၀-၄၁

ပဲခူးဆောင်ကျောင်းသားဟောင်း ဦးကိုကိုနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း

ပဲခူးဆောင်မဂ္ဂဇင်းကော်မတီ

➢ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်ကို အန်ကယ် စတင် ဆက်ရောက် ပညာသင်ကြားခဲ့ပုံကို ပြောပြပေး အထိုပါတယ်။

* ကျွန်တော် ဒေလီမှာ ဘွဲ့ယူဖို့ တက်ပါသေးတယ်။ အဲဒီအခါတုန်းက အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ တက္ကသိုလ်ပညာရေး ဝန်ထမ်းတွေက အဆင့်အတန်းတော့ ရှိတယ်။ နိမ့်တာ ဆရာ မဟုတ်ဘူး။ စာမှန်မှန်ကျက်သွားရင် ဘွဲ့ရနိုင်ပြီး အဆင့်အတန်း ရဖို့လည်း မခက်ဘူး။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ရဲ့ အဆင့်အတန်းကတော့ သိပ်မြင့်တယ်။ ကျွန်တော် မြန်မာ ပြည် ပြန်ဖို့စိတ်ကူးတော့ ဟိုမှာ အိုင်စီအက်စ် ဦးတင် နဲ့ ရိုနေတယ်။ ဦးတင်ထွဋ်ကို တိုင်ပင်တဲ့အခါ “မင်း ကိုယ့်နိုင်ငံကို ပြန်ကွာ ... မင်း စာကျက်ပုံမျိုးနဲ့ဆိုရင် ကျွန်တို့မှာ အောင်မှာပါ” တဲ့။ အဲဒါနဲ့ ပြန်လာဖြစ်တယ်။

၁၉၄၄-၄၅ ခုနှစ်လောက်မှာ အိန္ဒိယက ကျွန်တော် ကိုယ်လားတဲ့အခါ ပဲခူးဆောင်မှာ နေပါတယ်။ ကျွန်တော့် ကျောင်းကို အောင်ဆန်းနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးတယ်။ ခေတ်သစ် နိုင်ငံရေး သိပ္ပံနဲ့ အင်္ဂလိပ်စာပေ ဘာသာရပ်အတွက် ကျွန်တော့် ကိုအောင်ဆန်းနဲ့ တူပါတယ်။ နောက်တော့ ကျွန်တော်နဲ့ ကိုအောင်ဆန်း ရင်းရင်းနှီးနှီး ခင်မင်သွား တယ်။

➢ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနဲ့ အန်ကယ် ရင်းနှီးတယ် ဆိုတော့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအကြောင်း နည်းနည်း လောက် ပြောပြပါ။

◆ ကျောင်း ရောက်စမှာလည်း ကိုအောင်ဆန်းက ကျွန်တော့်ကို “ခင်ဗျား နိုင်ငံရေး ဝါသနာပါသလား” လို့ မေးတယ်။ ကျွန်တော်က “ခင်ဗျားသိတဲ့အတိုင်း ဒီကျောင်းကို ရောက်ရတာက လွယ်တဲ့ကိစ္စမှ မဟုတ်ဘဲ။ ဘွဲ့ရအောင်တော့ ပထမ လုပ်ရဦးမှာပေါ့ဗျာ” လို့ ဖြေ တယ်။ ကိုအောင်ဆန်းက “ကျွန်တော်ကတော့ လွတ် လပ်ရေးရအောင် လုပ်ရမှာပဲ” လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော် က “ခင်ဗျား ... ကျွန်တော့်ကို မျိုးချစ်စိတ် မရှိဘူးလို့ မထင်ပါနဲ့။ ကိုယ့်နိုင်ငံကို တိုင်းတစ်ပါးက သိမ်းထားတာ ဘယ်ခံချင်မလဲ။ မတတ်သာလို့ ကြည့်နေရတာပေါ့။ ရည်မှန်းချက်အတိုင်း ဘွဲ့ရအောင်တော့ လုပ်ရဦးမှာပေါ့ ဗျာ” လို့ ကျွန်တော်က ပြန်ပြောပြလိုက်ရတယ်။

တစ်ညနေမှာ ကိုအောင်ဆန်းက ကျွန်တော့်ရဲ့ အခန်းထဲ ရောက်လာပြီး ဘာတွေသင်သလဲဆိုပြီး Lec- ture Notes လာကြည့်တယ်။ “ခင်ဗျားကလည်း ခင်ဗျား အိပ်ရာပေါ်ထိုင်လည်း ကြိုက်တဲ့လူမဟုတ်ဘူး။ ပက်လက် ကုလားထိုင်လည်း မထားဘူး။ ဒီတော့ဗျာ ... ကျွန်တော်

ကုလားထိုင်မှာပဲ ထိုင်မယ်” တဲ့။ အဲဒီနောက် Lec-
ture Notes ကို ယူသွားဦးမယ်တဲ့။ ကျွန်တော်က “ညမှာ
ပြန်ရေးဦးမှာ ... ပြန်ပေးဦးနော် ... ပျောက်တော့ မပျောက်
စေပါနဲ့” လို့ပြောတော့ ကိုအောင်ဆန်းက “ရပါတယ်”
တဲ့။ ကိုအောင်ဆန်းဟာ မှတ်ဉာဏ် တကယ်ကောင်း
တယ်ဗျာ။ တစ်ခေါက်ဖတ်ရင် အကုန် မှတ်မိတယ်။
စာမေးပွဲနားနီးလို့ ဆွေးနွေးကြတဲ့အခါ ကျွန်တော်တို့
တစ်ခါတလေ မမှတ်မိတာရှိရင် သူက ထောက်ပြတယ်။
ပြီးတော့ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းလည်း ပြောတတ်တဲ့လူပါ။

➤ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်ရဲ့ ပညာရေးအဆင့်
သိပ် မြင့်တယ်လို့ ရှေ့ပိုင်းမှာ အန်ကယ် ပြောခဲ့ပါ
တယ်။ ဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီး ရှင်းပြစေလိုပါတယ်။

◆ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှာ အောင်ဖို့က သိပ်ခက်တယ်။
တော်ရုံတန်ရုံ မရဘူး။ သမိုင်း(ဂုဏ်ထူးတန်း)တက်တာ
ပထမဆုံး စာမေးပွဲမှာတင် ပြုတ်သွားတယ်။ ပါမောက္ခ
ဟောက နည်းနည်းလေးမှ စာ အမှား မခံဘူး။ ခြစ်ချပစ်
လိုက်တယ်။ သမိုင်း(ဂုဏ်ထူးတန်း)မှာ (4-) (4+) ပေး
တော့ သေရောဗျာ။ အင်္ဂလိပ်စာမှာတော့ (5+) ရသေး
တယ်။ ကျွန်တော်တို့ အဆောင်မှူး မစ္စတာဘရစ်စ်
(ကထိက) အကြံပေးတဲ့အတိုင်း ကျွန်တော် ဘီအေ ရိုးရိုး
တန်းကို ပြောင်းလိုက်ပါတယ်။

➤ အန်ကယ်တို့ ခေတ်က တက္ကသိုလ်ကျောင်း
သားတွေ အချင်းချင်း နေထိုင်ဆက်ဆံကြပုံ ဘယ်
လိုများ ရှိပါသလဲ။

◆ ကျွန်တော်တို့ ခေတ်တုန်းက တက္ကသိုလ်ကျောင်း
သားတွေဟာ စာကြိုးစားတယ်။ စာကျက်နေရင် တစ်
ယောက်နဲ့တစ်ယောက် မနှောင့်ယှက်ကြဘူး။ သူတို့ရဲ့
ခံယူချက်ကိုက မိဘရဲ့ ငွေကြေးနဲ့ ခဲခဲယဉ်းယဉ်း တို့
ကျောင်းလာတက်နေကြတာ။ မိဘပိုက်ဆံ တို့ မဖြုန်း
ဆိုတဲ့ အသိစိတ် ရှိကြတယ်။ ဦးအုန်းဖေတို့၊ ကိုလှဖေ
တို့၊ ကိုသိန်းမောင်တို့လို ကျောင်းသားကြီးတွေကလည်း
ကျောင်းသားငယ်တွေကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တယ်။
ကူညီတယ်။ မိဘပိုက်ဆံ မဖြုန်းဖို့၊ အပျော်အပါး သွားတဲ့
အခါလည်း သွား၊ အပျော်မကြူးဖို့ အမြဲ သွန်သင် ဆုံးမ
ကြတယ်။ အချင်းချင်းလည်း ကူညီစောင့်ရှောက်မှု ရှိကြ
တယ်။

➤ အန်ကယ်တို့ ခေတ်မှာ ပဲခူးဆောင် မဂ္ဂဇင်း
ထုတ်ဖူးပါသလား။

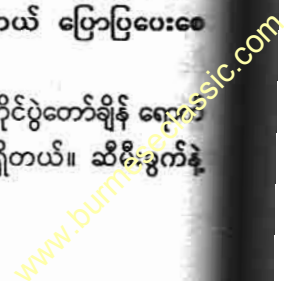
◆ ၁၉၃၄-၃၅ ခုနှစ်မှာ ကျွန်တော်တို့ ပဲခူးဆောင်မှာ
ဟံသာကြေးမုံ (Pegu Mirror) ဆိုတဲ့ လက်ရေးမဂ္ဂဇင်း
ထုတ်ခဲ့တယ်။ ၁၉၃၅-၃၆ ခုနှစ်မှာလည်း မောင်ဘို (ဗိုလ်
မှူးကြီး မောင်ဘို)တို့ ဆက်ပြီး ထုတ်တယ်။ လက်ရေး
စာမူ စာအုပ်ထုတ်ပြီး အဆောင်မှာ လှည့်ဖတ်ကြတယ်။
ကျွန်တော်က အင်္ဂလိပ်စာ အယ်ဒီတာ လုပ်တယ်။
မဂ္ဂဇင်းမှာ ကိုအောင်ဆန်း၊ ကိုနု၊ ကိုကျော်ရင်ရဲ့ သား
ကေလင်း (စာပေဗိမာန်ကျော်လင်း)၊ ကိုဖေခင် (သံ
အမတ်ကြီး)၊ ကိုစိန်လင်း (တရားသူကြီးချုပ်)၊ ထားဝယ်
က ကိုသန်းမောင်(ကိုဒိုးပတ်)၊ ကိုသက်တင် (ကထိက)၊
ကိုလှရွှေ (ပါမောက္ခ)စတဲ့ ကျောင်းသားကြီးတွေ ပါဝင်
လုပ်ဆောင်ကြတော့ မဂ္ဂဇင်းဖြစ်လာတယ်။ ပဲခူးဆောင်
သား ကေလင်းဟာ ကာတွန်းဆွဲတာ အလွန်တော်တယ်။
ကေလင်းဟာ မဂ္ဂဇင်းမျက်နှာဖုံးအတွက် ဟင်္သာရုပ်ကြီး
ဆွဲပေးတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ပဲခူးဆောင် သဟာယနဲ့ စာဖတ်
အသင်း ဥက္ကဋ္ဌ ကိုဝင်း (ဘောလုံးနာမည်ကျော်)က ခင်ဗျား
ကိုအောင်ဆန်းကို ရေးခိုင်းဗျာ... တခြားလူပြောရင်
ဘုပြောနေဦးမယ်။ ခင်ဗျား ကိုအောင်ဆန်းနဲ့ အလွမ်း
သင့်တယ်တဲ့။ ပြောတာဆိုတာမှာ ကိုအောင်ဆန်းက
တစ်ခါတလေ သိပ် ဘုနှိပ်တယ်။ ကျွန်တော့်ကိုလည်း
ဘုနှိပ်တာပဲ။ ဒါပေမဲ့ သူငယ်ချင်း... ငါ နောက်တာပါ
ကွာ၊ ကျီစားတာ မခံနိုင်ဘူးလားဆိုပြီး ပြန်ချော့လေ့ရှိ
တယ်။

အဲဒီလို ကိုအောင်ဆန်းက ဟင်္သာကြေးမုံမှာ
အင်္ဂလိပ်လို ရေးပေးတော့ ... အမှန်အတိုင်းပြောရရင်
သူ့ရဲ့ အင်္ဂလိပ်အဆင့်အတန်းက သိပ်မြင့်နေတော့ ကျွန်
တော် မပြင်တတ်လို့ ဒီအတိုင်းပဲ ထည့်ပေးလိုက်တယ်။

➤ ပဲခူးဆောင် ကျောင်းသားဘဝမှာ ဘာသာ
ရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စတွေကို ဘယ်လိုဘယ်ပုံ လုပ်ကြ
ကိုင်ကြတယ်ဆိုတာကို အန်ကယ် ပြောပြပေးစေ
လိုပါတယ်။

◆ ပဲခူးဆောင်မှာ တန်ဆောင်တိုင်ပွဲတော်ချိန် ရေတံ
ရင် ဆီမီးထွန်းတဲ့ အစဉ်အလာရှိတယ်။ ဆီမီးခွက်နဲ့

ဆီမီးထွန်းကြတယ်။ ဆီလောင်းထည့်ပေးကြရတယ်။ အကျွေးအမွေးတွေလည်း ပါတယ်။ ဆီမီးထွန်းတာကို အဆောင်ချင်း အပြိုင်အဆိုင်လုပ်ကြတယ်။ ရှေ့ ပေါ်တီတို့မှာ ဘာလုပ်ကြမလဲ တိုင်ပင်ကြတဲ့အခါ ကိုသက်တင်က ပန်းချီဆွဲတတ်တော့ ဘုရားပုံ ဆွဲမယ်လို့ ပြောတယ်။ ထိုသက်တင် ခင်ဗျား ... ဘုရားပုံဆွဲရင် တူအောင် ဆွဲရတယ်နော် ... ကြည့်လုပ်ဦးလို့ ကျွန်တော်က ပြောတယ်။ ထိုသက်တင် ဆွဲပေးတဲ့ မတ်တတ်ရပ် ဘုရားပုံတော်ကြီးတို့ ရှေ့ ပေါ်တီကိုမှာ ထားပြီး ပူဇော်ကြတာ အမှတ်ရမိပါသေးတယ်။

အင်းလျားဆောင်ကို စတိုင်ကျကျ၊ ရှိုးကျကျ သွားလည်တဲ့လူတွေ ရှိပါတယ်။ တစ်ခါ ကျွန်တော် ဘင်တန်အဆောင်ကို သွားတယ်။ ရင်ရင် (စောမုံညင်း)က အဲဒီတုန်းက ဘင်တန်အဆောင်မှာ နေတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ ဆွေမျိုးတော်တယ်။ သူတို့အဆောင်မှူး မစ်စ်ဟန်က လာရင် သိပ်ကျေနပ်တာ မဟုတ်ဘူးဗျ။ ဟာ ... မေးတာ စမ်းတာပါပဲဗျာ၊ ဘာလို့လာသလဲ၊ ဘာလဲ ညာလဲ မေး

တယ်။ ကျွန်တော်တို့က မိန်းမသာ ရရော၊ ဒါမျိုး စိတ်ကူးတဲ့လူက အလွန် နည်းပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ခေတ်ကျောင်းသားတွေဟာ ရည်မှန်းချက်ကို ပန်းတိုင်ထားပြီး လုပ်ကြ ကိုင်ကြတာ များတယ်။

အဆောင်မှူးက အဲသည်လို ဟိုမေး ဒီမေး မေးနေတော့ ကျွန်တော်က "I'm not like other fellows. I come here with my purpose dispatching one packet from my sister. She is my cousin" လို့ ခပ်မာမာပဲ ပြန်ပြောလိုက်တယ်။ အဲဒါနဲ့ ရင်ရင်ကို ခေါ်တယ်။ ရင်ရင်ကို ဘာတော်သလဲလို့ မေးသေးတယ်။ ရင်ရင်က ကျွန်မနဲ့ ဘာတော်ပါတယ်လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ရင်ရင်ကို အထုပ်ပေးလိုက်တယ်။ ပေးပြီး ပြန်တော့မယ်ပြောတော့ 'မြန်လှချည်လား' လို့ ရင်ရင်က ပြောတယ်။ ကျွန်တော်က 'ဟာ... တော်ပါပြီ။ နောက် ဘယ်တော့မှလည်း မလာတော့ဘူး' လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ။

ပဲခူးဆောင်ပုဂ္ဂိုလ် (ဒီင်သာ-၁၉၉၅)

ကိုအောင်ဆန်း၏ အာပတ်ဖြေမှတ်တမ်း

ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေး

စွန့်ရဲကြပါ့မလား

၁၉၃၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလအတွင်း တစ်နေ့ခင်းက ကျွန်တော်သည် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် သမဂ္ဂအသင်းတိုက်သို့ ဘီလီယက်ထိုးရန် သွားခဲ့သည်။ ဘီလီယက်ထိုးဖက် မရှိ၍ အသင်းတိုက် အပေါ်ထပ်သို့ တက်သွားသည်။ အသင်းတိုက် စာကြည့်ခန်း၌ ကိုအောင်ဆန်း (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း)သည် စာအုပ်တစ်အုပ် ဖတ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော်လည်း သူနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်၌ ထိုင်လျက် စားပွဲပေါ်ရှိ မဂ္ဂဇင်းစာအုပ်များကို လှန်လှောနေသည်။ တစ်အောင့်လောက်ကြာသည့်အခါ ၌ ကိုအောင်ဆန်းသည် စာရွက်စတစ်စနှင့် စာမျက်နှာကို မှတ်လိုက်ပြီးလျှင် စာအုပ်ကို ချထားလိုက်သည်။ သူသည် ခဏမျှ တွေးနေသည်။ ထို့နောက် သူက “ကိုခင်မောင်ကလေး” ဟု ကျွန်တော့်အား လှမ်းခေါ်လိုက်ပြီးလျှင် “ကျွန်တော်တို့ ကောလိပ်ကျောင်းသူတွေဟာ တိုင်းပြည်အတွက် စွန့်ရဲကြပါ့မလား” ဟု မေးသည်။ “ခင်ဗျားက ဘာများတွေးပြီး မေးလိုက်တာလဲ” ဟု ကျွန်တော်က ပြန်မေးလိုက်သည်။

ကတော်ဖြစ်ချင်လို့

ကိုအောင်ဆန်းက “ကျောင်းသူတွေကြည့်ရတာ တယ် မျိုးချစ်စိတ်ရှိပုံ မရဘူး။ သူတို့ဟာ စာတတ်ချင်လို့ လာကြတာမဟုတ်ဘူး ... ဘွဲ့လိုချင်လို့ လာကြတာများ။ ပြောရရင် ပကာသန စာသင်တာ၊ ကတော်ဖြစ်ချင်ကြလို့” ဟု ပြောနေစဉ် ကျွန်တော်က သူ့စကားကိုဖြတ်ပြီး .. “အားလုံးတော့ ဒီလို ဘယ်ဟုတ်ပါ့မလဲ၊ သက်သက် ဘွဲ့လိုချင်တာလည်းရှိမယ်၊ ဒီပညာနဲ့ လုပ်စားမှာလည်း ရှိမယ်။ ခင်ဗျားပြောသလို ကတော်ဖြစ်ချင်လို့လည်း ဖြစ်မယ်။ တစ်ခုတော့ ရှိတယ်။ ဒီခေတ်မှာ မိန်းကလေးတွေ ကတော်ဖြစ်ချင်တာကိုတော့ ပြောကြတယ် ... ယောက်ျားကလေးတွေကကော အိုင်စီအက်စ်၊ ဘီစီအက်စ်၊ မြို့အုပ်၊ ဝန်ထောက်၊ အရေးပိုင် ဖြစ်ချင်နေကြတာပဲ မဟုတ်လား။ ကဲဗျာ ... ပြောကြစို့ဆိုရင် ခင်ဗျားတောင် ဘီအေ အောင်ချင်သေးတာ” ဟု ကျွန်တော်က ပြောလိုက်သည်။

ကိုအောင်ဆန်းက “ဟုတ်တယ်ဗျာ” ဟု ဝန်ခံလိုက်ပြီးလျှင် သူက ဆက်၍ “ဒါပေမဲ့ ယောက်ျားကလေးတွေထက် မိန်းကလေးတွေက ပိုပြီးကဲတယ် ... ကတော်လုပ်ချင်ကြတာက များတယ်” ဟု ထပ်၍ စွဲချက်တင်လိုက်

ပြန်သည်။

အရေးကြီးလာမှ

“ဒါနဲ့ ကိုအောင်ဆန်း ... ခင်ဗျား ရည်းစားစာပေးတဲ့ မိန်းကလေးက အိုင်စီအက်စ် ရမှ လက်ခံမယ်လို့ ဗျား စာပြန်လိုက်လို့ ခင်ဗျားက ကောလိပ်ကျောင်းသူတွေကို ဝါးလုံးနဲ့ သိမ်းပြီး မျက်မှန်းကျိုးနေတာလား” ဟု ကျွန်တော်က ကိုအောင်ဆန်းကို နောက်လိုက်သည်။

ကိုအောင်ဆန်းက “ကိုယ့်လူရာ ... စကားကောင်းပြောနေတာ မနောက်စမ်းပါနဲ့။ ကျွန်တော် ဒါလောက် သတ္တိ မရှိဘူး ... မျက်စိကျနေတာလည်း မရှိဘူး။ ကျွန်တော်က သူတို့ကိုကြည့်ပြီး အားမလို အားမရဖြစ်နေတာပါ။ ဆိုပါတော့ဗျာ ... အမျိုးသားရေးကိစ္စ တစ်ခုခုလုပ်ကြရင် ယောက်ျားတွေချည်းပဲ လုပ်လို့ မဖြစ်ဘူး။ မိန်းမတွေ ထည်း ပါသင့်သလောက် ပါရမယ်။ ဒါမှ အောင်မြင်မှာ။ မိန်းမတွေပါလာရင် မိန်းမတွေထဲမှာ ခေါင်းဆောင်ရှိရမယ်။ ခေတ်ပညာတတ်တွေဆိုရင် ပို မကောင်းဘူးလား” ဟု ပြောသည်။

“ယောက်ျားရင့်မကြီးတွေကကော ဘယ်လောက် ဗျား စွန့်စွန့်စားစားလုပ်ကြလို့ မိန်းမတွေကို ဒါလောက် အထင်သေးနေတာလဲ။ မနှစ်တုန်းက သပိတ်မှောက်ဖို့ ခံနိုင်ကြတယ်။ စိုင်းပြင်းကြတယ်။ ခင်ဗျားတို့ ဘာဖြစ်သလဲ။ ဘာမှ မဖြစ်ခဲ့ဘူးလို့ သိရတယ်။ ဒါလည်း သတင်း သိုးသိုးသန့်သန့် ကြားရတာပါ။ ကျွန်တော်တို့ မန္တလေးမှာဆိုတော့ အတိအကျတော့ ဘာသိမလဲဗျာ - အဲဒါမဟုတ်ဘူးလား” လို့ ကျွန်တော်က မေးလိုက်တော့ ကိုအောင်ဆန်းက “ဟုတ်တယ်ဗျာ” ဟု ဝန်ခံသည်။

“ဒီမယ် ကိုအောင်ဆန်း ... လူဆိုတာ သူ့အခြေအနေနဲ့သူ၊ သူ့အချိန်အခါနဲ့သူ စွန့်တာပဲ။ လုပ်ခွဲတာပဲ။ တိုက်ထဲ ထင်နေသလောက်လည်း လုပ်နိုင်ချင်မှ လုပ်နိုင်ကြမယ် ... ကိုယ်က ထင်ထားတာထက်လည်း လုပ်ချင်ချင်ကြမယ်။ ဒါက အရေးကြီးလာမှ သိရမှာပါ”

“အင်... ဆိုပါတော့” ဟု ကိုအောင်ဆန်းခမျာ အာင့်သက်သက်နှင့် ဝန်ခံလိုက်ရပြန်သည်။

ဒါလောက်ကလေးနဲ့များ

“အင်းလျားကျောင်းဆောင်က ဒီနှစ် သမဂ္ဂ ကိုယ်စားလှယ်တွေဟာ တော်တော် တက်ကြွတာပဲလို့ ပြောကြတယ်။ ကြည့်ရတာတော့ သူတို့ဟာ ပေမီတယ်လို့ ထင်တာပဲ။ ဒါလည်း ကျွန်တော့်ပေကို မီတာပြောတာ။ ခင်ဗျားပေကို မီသလားတော့ မပြောတတ်ဘူး” ဟု ကျွန်တော်က သူ့အား ပြောသည်။ ကိုအောင်ဆန်းက “ခင်ဗျားပေက ဘာလဲ” ဟု မေးသည်။

“ရွှေတိဂုံဘုရားအနောက်မှန်မှာ ကျင်းပတဲ့ ဒီနှစ် အမျိုးသားနေ့ အစည်းအဝေးကို ကောလိပ်ကျောင်းသူတွေ ပထမဆုံးအကြိမ် တက်ကြွတယ်။ သူတို့ အခုလို တက်ကြွတာဟာ မမကြီး၊ မခင်မြ၊ မအမာနဲ့ မသိန်းကြည် တို့ကြောင့် ဆိုတာကိုတော့ အသိအမှတ် ပြုရမှာပဲ။ မမကြီး (ခြင်းကြား မြူနီစီပယ်မင်းကြီးဟောင်း ဦးထွန်းအုံ၏ ဇနီး)၊ မခင်မြ (ပဲခူး ပီအိပ်ချ်ဒီ ကထိက၊ ပညာရေး တက္ကသိုလ်)၊ မအမာ (လူထု)၊ မသိန်းကြည် (ပုသိမ်)၊ ယခု ဟင်္သာအစိုးရအလယ်တန်းကျောင်းအုပ်)၊ မအုန်း (ပါဠိပါမောက္ခဟောင်း၊ မန္တလေး)၊ မခင်ခင် (ပဲခူး၊ ကွယ်လွန်)၊ မရီရီ (ပဲခူး၊ အမ်အေ)၊ မစောညွန့် (အိ၊ သထုံ)၊ မသန်းစိန် (ဦးလေးကြီး၊ ပြည်)၊ မဝံကြူ (ကျော်၊ ဗန်းမော်)၊ မအေးချစ်စိန် (ဖျာပုံ)၊ မစိုးမြင့် (ပုသိမ် လဲ့လဲ့ဝင်း၊ ယုဒသန်ကောလိပ်)၊ မအုန်းတင့် (ယုဒသန်ကောလိပ်) တို့နဲ့ ကျောင်းသူတော်တော်များများဟာဆိုရင် မြို့ထဲ လှည့်တော့လည်း လိုက်ကြသေးတယ်။ ဒါဆိုရင် သူတို့ တစ်ဆင့်တက်လာကြတာပဲ မဟုတ်လား” ဟု ကျွန်တော်က ရင်းပြနေစဉ် ကိုအောင်ဆန်းက “ဒါလောက်ကလေးနဲ့များဗျာ ...” ဟု ငေါ့တော့တော့နှင့် ဝင်ထောက်လိုက်သည်။

“ခင်ဗျားအနေကတော့ ဒါလောက်ကလေးပဲပေါ့။ သူတို့လောက်ထဲမှာဆိုရင် သူတို့ကို ခပ်ဖယ်ဖယ်၊ ခပ်ပယ်ပယ်နဲ့ သူတို့နောက်ကွယ်မှာ နှုတ်ခမ်းရွဲ့၊ မျက်နှာ ရှဲ့မဲ့ပြီး အတင်းနက်ကြတာကို သူတို့ဟာ ငဲ့ခံနေကြရတယ်။ ခင်ဗျားပြောသလို ‘ကတော်လောင်း’ တွေအတွက် ကတော့ တကယ့်စွန့်စားခြင်းပဲဗျ။ ဒါလောက်ဆိုရင် ကျွန်တော့်ပေကို သူတို့မိကြတယ်” ဟု ကျွန်တော်က အဖြေပေးလိုက်သည်။

လိပ်ပြာလေးလိုပဲ

“ကိုခင်မောင်ကလေး ခင်ဗျား ပြောမယ့်အထဲက မခင်မြ တစ်ယောက်ကိုတော့ ကျွန်တော်က သိပ်ပြီး အထင်မကြီးဘူး၊ ကြည့်လို့လည်း မရဘူး။ သူက တယ် လှချင် ပချင်တာပဲ။ လိပ်ပြာကလေးလိုပဲ” ဟု ကိုအောင် ဆန်းက ပြောသည်။ “လှချင်ပချင်တာနဲ့ လိပ်ပြာကလေး နဲ့ တူတာနဲ့ စိတ်ထက်တာနဲ့ မျိုးချစ်စိတ်ရှိတာနဲ့ ဘာဆိုင် သလဲဗျာ။ အချိန်အခါ၊ အခြေအနေတန်တော့သာ လုပ် မလုပ်၊ မျိုးချစ်စိတ် ရှိ မရှိကို သိရမှာပါ။ ကျွန်တော် ဒီလောက်တော့ လူကဲခတ် မည့်ဘူးလို့ ထင်တယ်” ဟု ကျွန်တော်က ပြန်ပြောသည်။

“ကဲဗျာ ... စောင့်ကြည့်ကြသေးတာပေါ့” ဟု ပြောရင်းက သူ ဖတ်လက်စ စာအုပ်ကို ကောက်ယူလိုက် ပြီးလျှင် “ဆာတယ်ဗျာ ... တစ်ခုခု ဝယ်ကျွေးစမ်းပါ။ ဗိုက်ပြည့်တဲ့ဟာမှ စားချင်တယ်” ဟု ကိုအောင်ဆန်းက ပြောသည်။ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်လည်း ကျောင်းဝင်း အတွင်းရှိ တရုတ်ဆိုင်သို့သွား၍ ခေါက်ဆွဲကြော် စားကြ ပြီးနောက် လူချင်းခွဲလိုက်ကြသည်။

လူကဲခတ်မှားမိပြီ

၁၉၃၆ ခုနှစ်၊ ကျောင်းသားသပိတ်ကို လှန်ရန် အတွက် ၁၉၃၆ ခုနှစ်၊ မေလ ပထမအပတ်အတွင်း လောက်၌ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များသည် လက် သိပ်ထိုး ဆွေးနွေးကြသည်။ တစ်နေ့ညနေခင်း၌ ကို အောင်ဆန်းသည် ကျွန်တော်အား ရွှေတိဂုံဘုရား ရင်ပြင် တော်ပေါ်သို့ လက်တို့၍ ခေါ်သွားသည်။ ဘုရားရင်ပြင် တော် စနေထောင့်ရှိ ဗောဓိညောင်ပင်အောက်၌ ထိုင်ကြ ပြီးနောက် ကိုအောင်ဆန်းက သပိတ်လှန်မှဖြစ်တော့မည့် အကြောင်းကို စ၍ ပြောပြီးလျှင် “ခင်ဗျား ... မခင်မြက သပိတ် မလှန်ဖို့ လိုက်စည်းရုံးနေတယ်လို့ ကြားရတယ်။ သူက စိတ်လည်း ထက်တယ်၊ စကားပြောလည်း ကောင်း တယ်၊ သူ့ကို ထိန်းပေးမှဖြစ်မယ်” ဟု ပြောသည်။ “ဟုတ်ရဲ့လား ကိုအောင်ဆန်း” ဟု ကျွန်တော်က မေး လိုက်သည့်အခါ၌ ကိုအောင်ဆန်းက “ကျွန်တော် လူ ကဲခတ် မှားတယ်ဗျာ၊ မြန်မာမိန်းကလေးတွေကို အထင် သေးမိတာလည်း မှားတယ်ဗျာ” ဟု သူ့ဘာသာသူ ပြော

နေသည်။

“ဟင် ... ခင်ဗျားက သူ့ကို စိတ်ဝင်စားနေပါလား၊ ဘယ်လိုလဲ” ဟု ကျွန်တော်က ထပ်မေးလိုက်သည်။

“အေးဗျာ ... စိတ်ဝင်စားတာကတော့ ရိုးရိုးပါ။ သပိတ်မှောက်တဲ့ ညနေက သူက ထဘီနီကြီးဝတ်လာပြီး သမဂ္ဂရှေ့မှာ ကျောင်းသူတွေကို ကြပ်ကြပ်မတ်မတ်နဲ့ ကားပေါ်တင်နေတာကို သတိထားမိလိုက်တယ်။ နောက် ပြီးတော့ အင်းလျားဆောင်ထဲကို ဝင်သွားပြီး ကျောင်း သူတွေကို သူ ခေါ်ချလာတယ်လို့ သူများပြောသံကြားရ ပြန်တော့ ဟန်ပဲလား၊ တကယ်ပဲလားလို့ သူလုပ်တာတွေ ကို ကျွန်တော် မဝေခွဲနိုင်ဘူး။ သို့လော သို့လောပဲ ... နောက် ရွှေတိဂုံဘုရား ရောက်တော့လည်း သူ့ရော၊ ကျောင်းသူတွေရော သတိထားတယ်”

ရင်ပေါင်တန်း

“သပိတ်မှောက်တဲ့ညက မော်လမြိုင်ဧရပ်မှာ ငါး သေတ္တာတွေ ဖောက်၊ ကြက်သွန်တွေ လှီး၊ ပေါင်မုန့်တွေ လှီးပြီး ကျောင်းသားတွေကို ကျွေးလိုက်ကြတာ၊ သူတို့ တစ်တွေဟာ အခိုင်းအစေတွေ ကျနေတာပဲ။ နောက်ပြီး တော့ သူတို့ ကျောင်းသူတွေဟာ နောက်ဆုံးကျမှ မလောက်မငါ၊ မဝတဝ စားကြရတာကို မြင်ရပြန်တော့ ကျွန်တော် စိတ် အတော်ထိခိုက်တယ်။ အဲဒီညကဆိုရင် သူတို့ဟာ ပုံပျက်ပန်းပျက်ပဲ၊ အိပ်ရတော့လည်း ဖြစ်သလို အိပ်ကြရတာကိုး။ သူတို့တစ်တွေ အင်းဝကျောင်းဆောင် ရှေ့မှာ သပိတ်တားကြတဲ့အဖြစ်အပျက်ကို ပြန်ကြားရ တော့ ကျွန်တော် ယုံတောင်မယုံဘူး။ သတင်းစာထဲမှာ ဓာတ်ပုံတွေကို မြင်ရတော့ ကျွန်တော်စိတ်ဟာ တုန်လှုပ် သွားတယ်။ သူတို့တစ်တွေ နေပူကျဲကျဲမှာ ယောက်ျား ကလေးတွေနဲ့ ရင်ပေါင်တန်းပြီး သပိတ်တားကြတယ်။ အလိုတော်ရိတွေက မကြားတကြား သရော်ကြတာတွေ ကို သူတို့ ခေါင်းငုံ့ခံနေကြတယ်။ ပရိဖက်ဆာ ပီးကော့ က ကုလားထိုင် ထိုးပေးတော့ မခင်မြက ‘ကျေးဇူးတင် ပါတယ် ဆရာကြီး ... ကျွန်မတို့ မောင်ကြီးတွေနဲ့ပဲ အတူတူ မတ်တတ်ရပ်နေပါမယ်’လို့ စကားချိုချိုနဲ့ သတ္တိ ပြလိုက်တယ်။ အလိုတော်ရိတွေနဲ့ ဘောင်းဘီပတ် ကပြားတွေက သူတို့ကို အတင်း တိုးသွားမယ်လုပ်ကြ

တယ်ဆိုတာတွေကို ကြားရတော့ ငါထင်တာတွေဟာ အမှားချည်းပဲလို့ မြင်လာတယ်ဗျာ” ဟု ကိုအောင်ဆန်းသည် သူ၏စိတ်ဖြစ်စဉ်ကို ပြန်၍ ပြောပြသည်။

“အထင်နဲ့အမြင်ဟာ တူတာလည်းရှိတယ်။ ကွဲတာလည်း ရှိတယ်။ အခု ခင်ဗျားအထင်နဲ့ ခင်ဗျားအမြင် ဟာ တခြားစီဖြစ်နေတာပေါ့” ဟု ကျွန်တော်က ကိုအောင် ဆန်းကို စကားတောက်လိုက်သည်။

ကိုအောင်ဆန်းသည် သူ့စကားကို ပြန်၍ ဆက်ပြန်သည်။ “မမကြီးရယ်၊ မအမာရယ်၊ မခင်မြရယ် သပိတ်မှောက်တဲ့ညက ဘုရားရင်ပြင်ပေါ်မှာ ပြောကြတဲ့ စကားတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ယောက်ျားကလေးတွေကို ရဲဆေးထိုးပေးလိုက်တာပဲ။ ‘ရှင်တို့ယောက်ျားတွေ ကျွန်မတို့လို တတော်လောင်းတွေလောက်မှ လိုက် မလုပ်နိုင်ကြရင် ရှင်တို့ဟာ မိန်းမလျာတွေပဲ ... ထဘီဝတ်ထားကြ’ လို့ မမကြီးပြောတာကို ကျွန်တော် နားထဲက မထွက်ဘူး။ ကျောင်းသားတွေကို နေ့စဉ် ထမင်းကျွေး၊ ကော်ဖီတိုက်ကြတော့လည်း သူတို့ဟာ ဖတ်ဖတ်ကိုမောလို့၊ ဒါလည်း သူတို့ကို ခိုင်းလို့ဝင်လုပ်ကြတာမဟုတ်ဘူးလို့ မစ္စတာဘွန်း(မစ္စတာ တီကောဘွန်း၊ လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီး၊ ကွယ်လွန်)က ပြောတယ်။ ဒီအထဲ စောက်မှန်းကမ်းမှန်းမသိတဲ့ ကျောင်းသားအချို့က ခနဲ့တဲ့တဲ့ ပြောကြသေးတယ်။ သူတို့ဟာ ပေါ်ကြော့ နေကြတဲ့ မိန်းကလေးတွေပဲ။ အခုလို စိတ်ထက်သန်သန်၊ စေတနာကောင်းကောင်းနဲ့ လုပ်ကြ၊ ကိုင်ကြတာတွေကို မြင်ရပြန်တော့ ... အေးဗျာ သူတို့ကို ကျွန်တော် အထင်ကြီးလာတယ်။ ဒီထက် အရေးကြီးတဲ့ အမျိုးသားရေး ကိစ္စမှာဆိုရင်လည်း တို့မြန်မာအမျိုးသမီးများဟာ တကယ် အားထားနိုင်ပါ တလားလို့လည်း မြင်လာတယ်”

အထင်သေးမိလေခြင်း

“တက္ကသိုလ်စုံစမ်းရေးကော်မတီမှာ အစစ်ခံကြတုန်းက မခင်မြ အစစ်ခံချက်ဟာ ရေပက် မဝင်ဘူး၊ အထိခိုက်ဆုံးပဲလို့ ဘိုင်ရှစ်(ကိုရာရှစ်)က ပြောတယ်။ အဲဒီစုံစမ်းရေးကော်မတီမှာ မခင်မြ၊ မမကြီး၊ မအုန်း၊ မသန်းစိန်၊ မအမာ၊ မရီရီ စတဲ့ သူတို့ကျောင်းသူတွေသာ အစစ်ခံရင်၊ သတ္တိ မကောင်းရင်၊ တစ်ခါတည်း အရှက်ကွဲမှာပဲ။

ကျွန်တော်တို့လည်း မျက်နှာအိုးမည်းသုတ်ထားကြရမှာ။ ဟုတ်တယ်ဗျာ ... ကျွန်တော် မခင်မြကို လူကဲခတ် မှားတယ်။ မြန်မာမိန်းကလေးတွေကိုလည်း အထင်သေးမိတာ မှားတယ်” ဟု ကိုအောင်ဆန်းသည် သူ့အမှားကို ဝန်ခံရင်းက ရွှေတိဂုံဆံတော်ရှင်ကြီးကို တွေ့၍ ကြည့်နေသည်။

ကိုအောင်ဆန်းသည် သူ့ကိုယ်သူ အတော် မကျေမနပ်ဖြစ်နေပုံရသည်။ အပြစ်တစ်ခုခုကို ကျူးလွန်ခဲ့မိ၍ နောင်တရနေသကဲ့သို့လည်း ဖြစ်နေသည်။ ဟင်း... ဟု သက်ပြင်းရှည်ကြီးတစ်ချက် ချလိုက်ပြီးနောက် “ကိုခင်မောင်ကလေး အောက်ဆင်းကြစို့” ဟု ကိုအောင်ဆန်းက ပြောသည်။

သက်လုံကောင်းပါဦးလော့

၁၉၃၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၈ ရက်နေ့၌ ဂျူဗလီခန်းမတွင် မြန်မာပြည်လုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများကွန်ဖရင့်ကို ပထမဆုံးအကြိမ် ကျင်းပသည်။ ထိုကွန်ဖရင့်၌ မခင်မြ စကားပြောသည်ကို ကျောင်းသား ကျောင်းသူများသည် အံ့အားသင့်ကြသည်၊ အံ့ဩကြသည်၊ နှစ်သက်ကြသည်၊ ပီတိဖြစ်ကြသည်။

သပိတ်မှောက်ကျောင်းသား ကျောင်းသူတို့သည် မခင်မြ၏ သပိတ်မှောက် မှတ်တမ်းစာအုပ်၌ သရဲကိုဘအေး (သရက် ဗကပ လူထွက်)က “မခင်မြ၏ ရဲစွမ်းသတ္တိကို စုံစမ်းရေးတွင် ပြလိုက်ကြောင်းကို တစ်ဆင့်စကား ကြားသဖြင့် များစွာ ချီးမွမ်းပါ၏” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သမဂ္ဂဥက္ကဋ္ဌ ကိုနုက “လွတ်လပ်ရေးအလုပ်ကြီးကို မြမြတို့လူစု စပြီးလုပ်ခဲ့ချေပြီ၊ နောက်နောင် အရေးကြိုတဲ့အခါ သက်လုံကောင်းပါဦးလော့” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အဘိုးကြီး ကိုသိန်းဖေ (စစ်တွေ၊ ကွယ်လွန်)က “သင်နှင့် သင်၏ ရဲမေတစ်စုကို ချီးကျူးလိုသည်။ သင်တို့တစ်စု၏ လုပ်ရည်ကိုင်ရည် စိတ်ထားကို မြင်၍ ကျွန်တော်သည် မြန်မာအမျိုးသမီးများအား လေးစားလာသည်” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သမဂ္ဂပဋိပက္ခတိုက်မှူး ကိုထွန်းအံ့ (မြန်မာ့စီပယ်မင်းကြီးဟောင်း)က “အဆွေကား တိုင်းပြည်ကို အသက်ပေး၍ ချစ်၏၊ အသင့်အားလည်း တိုင်းပြည်က အသက်ပေး၍ ချစ်ရိုးအမှန်ပင်၊ တိုင်းပြည်အတွက်

သင့်အသက်ကို လျှူလော့” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကိုကျော်ငြိမ်း (ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း)က “၁၉၃၆ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၂၈) ရက်နေ့ နံနက်တွင် စုံစမ်းရေး ကော်မတီရှေ့၌ မောင်ဆက် ကဲ့သို့သော ရန်သူကြီးပင် ပါးစပ်ဟာ နေရလောက်အောင် သွက်သွက်လက်လက်၊ ရေရေလည်လည်၊ ရဲရဲရင့်ရင့် ပြောခဲ့သော မခင်မြ၏ စကားများကို ကျွန်တော်၏ နားထဲတွင် အမြဲ ကြားယောင်မိတော့၏” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပုသိမ်မြို့မှ အထက်တန်းကျောင်းသူ မခင်ညွန့်က “မြရတနာ(ဝါ)မြ သည် တက္ကသိုလ် သပိတ်မှောက်ကျောင်းသား ကျောင်းသူများ၏ စိတ်ဓာတ်ကိုလည်းကောင်း၊ အထက်တန်းကျောင်း သပိတ်မှောက် ကျောင်းသားကျောင်းသူများ၏ စိတ်ဓာတ်ကိုလည်းကောင်း ကြည်လင်အေးမြ စေနိုင်သူ ရှင်မကြီးဖြစ်ပါသည်” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သမဂ္ဂ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ ကိုရာရှစ်က “နောင်တစ်ခေတ်တွင် မြန်မာပြည်၌ ထူးချွန်သည့် အမျိုးသမီးကြီး တစ်ဦးဖြစ်လာမည်ဟု မျှော်လင့်ရသည့် သူမထံသို့” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မအမာ (လူထု)က “တို့ဗမာ မခင်မြ၊ မြန်မာ တန်ခိုးပြမည့် မခင်မြလို့ ယူဆပါရစေတော့” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကိုစိန်ဘွား(စစ်ကိုင်း၊ သံအမတ်ဟောင်း) က “ကွန်ဖရင့်ကြီး၌ ဟောပြောသော စကားများ ကြားရ၍ မခင်မြသည် အမိမြန်မာပြည်ကြီး၏ သမီးကောင်းရတနာတစ်ယောက် ဖြစ်ပေမည်ဟု ဆိုစမှတ်ပြုသင့်၏” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မမကြီး (ခြင်းကြား၊ မြူနီစီပယ်မင်းကြီးဟောင်း ဦးထွန်းအုံ၏ ဇနီး)က “မြမြရေ ... ခြင်းကြားကို ဘယ်တော့မှ မမေ့နဲ့နော်။ မြမြရဲ့ ရဲရင့်ခြင်း၊ စိတ်ရှည်ခြင်း၊ ဇွဲသန်ခြင်းကို ကား ခြင်းကြား အစဉ်ပဲ သတိရမယ်။ တွေ့သမျှ လူအပေါင်းကိုလည်း မြမြရဲ့ သတ္တိနဲ့ အာဇာနည်သွေး၊ အာဇာနည်စိတ်ကို အတုယူဖို့ ပြောပြမယ်နော်။ ခြင်းကြား

လည်း စိတ်နည်းနည်း အားငယ်တဲ့အခါမှာ မြမြကိုပဲ သတိရပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဆုံးမမယ် မြမြရေ” ဟူ၍လည်းကောင်း ရေးသားလိုက်ကြသည်။

မှတ်တမ်းစာစောင်ဝယ်

သပိတ်လုန်ရန် အစည်းအဝေး လုပ်မည့်နေ့က ကိုအောင်ဆန်းသည် မခင်မြ၏ သပိတ်မှောက် မှတ်တမ်း၌ ဤသို့ ရေးသားလိုက်သည်။

“သပိတ်အတွင်း၌ သပိတ်မှောက် ကျောင်းသူများ၏ လုပ်ရည်ကိုင်ရည် အစွမ်းသတ္တိနှင့် ဇွဲကို တွေ့မြင်ခဲ့ရသဖြင့် မြန်မာအမျိုးသမီးများသည် မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ၌ တစ်တပ်တစ်အား စွမ်းစွမ်းတမံ ပါဝင်နိုင်ကြမည်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်သည်”

အောင်ဆန်း
၁၀-၅-၃၆

x x x

ကိုအောင်ဆန်းသည် မခင်မြနှင့်တကွ ကောလိပ်ကျောင်းသူများ၊ မြန်မာအမျိုးသမီးများအား ဝစီကံဖြင့်လည်းကောင်း၊ မနောက်ဖြင့်လည်းကောင်း ပြစ်မှားမိခဲ့သည်ကို ဤကဲ့သို့ မှတ်တမ်းရေးသားလျက် အာပတ်ဖြေလိုက်လေသည်။ ကိုအောင်ဆန်းသည် သူ၏ အစွဲမှားကြီးမှလည်း ကျွတ်သွားသည်။

ကိုအောင်ဆန်းသည် ပြောရသည်၊ အမှားကိုလည်း ဝန်ခံရသည်၊ ထို့ကြောင့် ယောက်ျားပီသသည်။

ရဲဘော်ကြီးကိုအောင်ဆန်း ... ကျွန်တော်သည် ရဲဘော်ကြီးအား ဤဆောင်းပါးဖြင့် ဂါရဝပြုလိုက်ပါသည်။ ။

ဗဟုတုနယ် အတွဲ ၁ အမှတ် ၁၁ (၁၅-၇-၅၃)

ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ကျွန်တော် ဗိုလ်တာရာ

ဘဝ၏ အစ

ကျောင်းခန်းတစ်ခန်းလုံး တိတ်ဆိတ်နေ၏။
ကျောင်းအုပ်ကြီး ဦးလှမောင်၏ ထက်မြက် ပိုင်နိုင်
ဆော စကားပြေ ရှင်းလင်းချက် အသံသာလျှင် လွမ်းမိုးနေ
တော့၏။ ကျွန်တော်တို့ ပျဉ်းမနားမြို့ရှိ ကေအီအမ်
အထက်တန်းကျောင်းကြီး၏ ရှစ်တန်းသင်တန်းကျောင်း
ခန်းတွင် ညနေပိုင်း နောက်ဆုံး အင်္ဂလိပ်ဘာသာ သင်
တန်းပေးနေခိုက်ဖြစ်တော့သည်။

ဆရာကြီးဦးလှမောင် (ဗိုလ်စကြာ၏ ဦးလေး
ဓမ္မတာ ဂလူစမင်း)က ကမ္ဘာကျော် ကဗျာဆရာကြီး ရှိတ်
စပီးယား ရေးသားသည့် ရိုမီယိုနှင့် ဂျူးလိယက်ပြဇာတ်
တို့ စကားပြေအဓိပ္ပာယ်ရှင်းပြ၍ ကောင်းနေခိုက်ဖြစ်ပါ
သည်။

ကျွန်တော်၏စိတ်ထဲဝယ် တစ်ချို့တစ်ချို့ ရှိတ်စပီး
ယား၏ကဗျာဂုဏ်နက်နဲမှု လှိုင်းဂယက်ထဲတွင် မျောကာ
နစ်ကာ ပြဇာတ်၏အရသာကို ခံစားရင်း တစ်ခါတစ်ခါ
ကျောင်းခန်းထိပ်ရှိ နာရီကြီးကို ကြည့်မိ၊ မြင်မိသည်တွင်
ညနေ လေးနာရီထိုးရန် နာရီဝက်သာ လိုတော့သည်
ကြောင့် ကျောင်းဆင်းလျှင် ကျွန်တော်၏ အလွန်ဝါသနာ
ဖြစ်လှသည့် အလေးမ၊ လက်ဝှေ့ထိုး လေ့ကျင့်မှုတို့ကို

ပြေး၍ စိတ်စောပြီး ပညာနှင့် ကစားခုန်စားမှုတို့ လွန်ဆွဲ
မှုအကြား၌ လူးလာတုံ့ပြန် ပါရှိနေလေသည်။

ရိုမီယို၏ ကြေကွဲဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ မှာတမ်းတစ်ပုဒ်
ကို စိတ်ဝင်စားစွာ လေ့လာ၍ အလွမ်း၏အရသာကလေး
ကို ခံစားနေခိုက်တွင် မမျှော်လင့်သော ခြေသံပြင်းပြင်း
ကြောင့် စာအုပ်မှ မျက်နှာကို အသာခွာ၍ ကြည့်လိုက်မိ
သည်။

အရပ်ငါးပေ သုံးလက်မခန့် မြင့်၍ ဘိုကေတိုတို
တွင် ပိုးရိုးဖားရားနှင့် ဖြီးလိမ်းပြုပြင်မှု ကင်းဝေးခဲ့ကြောင်း
ကို နီကြောင်ကြောင်အရောင်နှင့် ထိုးထိုးထောင်ထောင်
ဖြစ်ပျက်နေသည့်အဖြစ်က အတိုင်းသား ဝန်ခံနေသော
အသားနီစပ်စပ် လူတစ်ယောက်ကို စာသင်ခန်းဝတွင်
မပြုံးတပြုံးနှင့် တွေ့ရပါတော့သည်။

ပင်နီကြမ်း အပေါ်ဖုံးအင်္ကျီကို ကပိုကရီဝတ်၍
အောက်ခံ ပေါ်ပလင်အဖြူအင်္ကျီမှာလည်း အရောင်သိပ်
မပေါ်ပါ။ အောက်ပိုင်းမှ ယောလုံချည်အနက်သာလျှင်
အနက်ရောင်မပျက်ကောင်း၍ တော်တော်ဟောင်းနေ
သည့်အဖြစ်နှင့် ခြေဖဝါးနှစ်ဖက်တွင် လေယာဉ်ပျံဖိနပ်
ကို စီးထားသည့် ဧည့်သည်တစ်ယောက်ကို ခပ်ကြောင်
ကြောင်နှင့် တွေ့ရတော့၏။ ထိုဧည့်သည်၏ ညာဘက်

လက်တွင် ရှမ်းလွယ်အိတ်တစ်လုံးကို ဆွဲကိုင်ထားသည်ကို တွေ့ရပြီး ၎င်း၏ မျက်နှာမှာ ကရင်လိုလို၊ ချင်းလိုလိုနှင့် သူကလွဲလျှင် အခြားလူများကို ဂရုမစိုက်သည့် မျက်နှာပေါက်မျိုးကို အကဲခတ်၍ “ဧကန္တ ဒီလူဟာ လယ်တီစံကျောင်း (ကျွန်တော်တို့ကျောင်းအနောက်ဘက်၌ ကပ်လျက်တည်ရှိသည်)ကို လာဖူးရင်း တို့ကျောင်းသားတွေကို စာသင်ပုံ မမြင်ဘူး၍ ခေတ္တဝင်ကြည့်သည့် တောနယ်က ဧည့်သည်တစ်ယောက်ပဲ” ဟု မှတ်ချက်ချကာ ခပ်အေးအေးနေလိုက်ပါသည်။

ကျောင်းအုပ်ကြီး ဦးလှမောင်က စိတ်ပါလက်ပါ သင်ကြားနေသော အင်္ဂလိပ်ဘာသာကို ခေတ္တရပ်နားလိုက်ပြီး မျက်မှန်ကို နေသားတကျ ပြန်လည်၍ နှာခေါင်းရိုးပေါ်သို့တပ်ကာ အခန်းဝသို့ ခြေသံပြင်းပြင်းနှင့် ရဲရဲဝဲဝဲ လာရပ်ဝံ့သည့် ထိုဧည့်သည် လူထူးကို စူးစူးစိုက်စိုက် လှည့်ကြည့်လိုက်တော့သည်။

ဆယ်စက္ကန့်လောက်ကြာမှ ကျောင်းအုပ်ကြီးက ပြန်းခနဲ သတိရဟန်ဖြင့် အားရပါးရ ပြီးလိုက်ပြီး အခန်းဝဆီသို့ ခပ်သွက်သွက် လှမ်းသွားကာ ထိုဧည့်သည်၏ ပခုံးကို ခပ်ဆတ်ဆတ်ကလေး ပုတ်လျက် ...

“မင်း ဘယ်တုန်းက ရောက်နေသလဲဟေ့ ... အမယ်လေးကွာ ... ဘာသံမကြား၊ ညာသံမကြားနဲ့”
“ခုပဲ”

မျက်နှာနီစပ်စပ်နှင့် အခန်းဝရှိ ဧည့်သည်က ခပ်တိုတို မပွင့်တပွင့်နှင့် ဖြေဆိုလိုက်သည်။

ဤတွင် ဆရာကြီးဦးလှမောင်က “အေးအေး ... နေဦး ... မင်းကို ငါ့တပည့်တွေနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးရဦးမယ် ... ကိုင်း အထဲလာစမ်း”

သူ၏ဝါသနာအတိုင်း ကျောင်းအုပ်ကြီးက ဝမ်းသာအားရနှင့် ထိုဧည့်သည်၏ ဘယ်ဘက်လက်ကို ဆွဲကိုင်၍ အခန်း၏အလယ်သို့ ဆွဲခေါ်ခဲ့ပြီး ...

“ဟေ့ ... ငါ့တပည့်တို့၊ ဒီဟာပေါ့ကွ ... သေသေချာချာမှတ်ထား၊ မင်းတို့ ကျောင်းသားတွေရဲ့ ခေါင်းဆောင် သခင်အောင်ဆန်း ဆိုတာပေါ့ကွ .. ဟဲဟဲ ဟဲဟဲ”

ထိုအခါကျမှ ထို ကရင်လိုလို၊ ချင်းလိုလို မျက်နှာနီစပ်စပ် တောကျကျဧည့်သည်မှာ ကျွန်တော်တို့ခေါင်းဆောင် သခင်အောင်ဆန်းမှန်း သိလိုက်ရတော့သည်။

သခင်အောင်ဆန်းကလည်း ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသားတစ်သိုက်ကို ဘယ်ပြန်ညာပြန်ကြည့်၍ မပြုံးတပြုံးနှင့် တဟဲဟဲ အရယ်ကလေး ရယ်လိုက်တော့သည်။ ကျောင်းသားတွေကလည်း ဘာသဘောမှန်းမသိ တဟဲဟဲနှင့် ပြန်၍ ရယ်သူရယ်၊ တခွီးခွီးနှင့် ပါးစပ်ပိတ်၍ ရယ်သူများ၏အသံများပါ ထွက်ပေါ်လာတော့သည်။ အနားရှိ ကျောင်းသားတစ်ယောက်က “ဒါလားကွ .. ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်၊ ကြည့်ရတာ ဘယ်နှုတ်ကြီးမှန်းမသိဘူး ... အချိုးအစားမကျ ခွကျကျကြီး” ဟု မှတ်ချက်ချလိုက်သည်။

ကျွန်တော့်အဖို့မှာတော့ သခင်အောင်ဆန်းအား လူထဲမှ လူတစ်ယောက်အနေနှင့်တွေ့ရပြီး ဆက်ဆံပုံ၊ ဝတ်ပုံ၊ စားပုံ ထူးခြားချက် ခွကျကျအမူအရာတွေကို လက်ဦးဆုံး ပထမ မှတ်သားမိလိုက်၍ “ဪ ... နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်ဆိုတာ ဒီလိုပါလား” ဟူ၍ မှတ်ချက်ချလိုက်ပါတော့သည်။

x x x

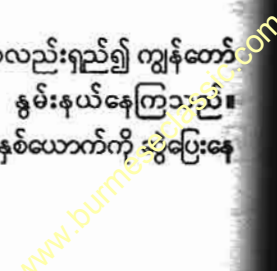
နိုင်ငံရေးသံသရာ၏လမ်းကူး

ကျွန်တော်ကား ... နိုင်ငံရေးရောဂါ ရခဲ့ပေပြီ ..။ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။

ထိုမှတစ်ဆင့် ခရိုင် တို့ဗမာအစည်းအရုံး၌လည်း အမှုဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် နိုင်ငံရေးဇာတ်ခုံသို့ တက်ရောက်မိတော့သည်။ ဗမာ့လက်ရုံးတပ် ခရိုင် ရဲစည်းအုပ် တာဝန်ကိုလည်း သဘောတွေ့တွေ့ မနှော့ခွေ၍ ကျောင်းစာတွေ မေ့မမန်း တာဝန်ယူမိခဲ့ပြန်သည်။

ထို့ကြောင့် ယခုအခါ၌ ရန်ကုန်ဗဟို တို့ဗမာအစည်းအရုံးသို့ သာယာဝတီမြို့တွင် ကျင်းပမည့် ညီလာခံကျင်းပရေးစီစဉ်မှု အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ရန် ပျဉ်းမနားအပိုင်မှ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်နှင့် သခင်သိန်းမောင်(ဖြူတံခွဲ)နှင့် ကျွန်တော် ရန်ကုန်ဘူတာကြီးသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပြန်သည်။

မီးရထားက ကျပ်၊ ခရီးကလည်းရှည်၍ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်စလုံး ပင်ပန်း နွမ်းနယ်နေကြသည်။ ရေကျော်ဘက်သို့ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်ကို ခွဲပြေးနေ

သော လန်ချားကုလားကား ခြေကုန်နေပုံရအောင် နေ့သည့်အတွက် ထမင်းဆာနေသည်ကြောင့် ဒေါသထွက်နေသူ သခင်သိန်းမောင်က “ဂျာလတီး ဂျာလတီး” ဟု အတင်းနှင်းနေသည်။ ဘေးမှ ကျွန်တော်က “ဗျို့ ဆရာသိပ် ဂျာလတီး မနေနဲ့၊ ဘေးက ကားတွေကိုလည်း ကြည့်ဦး” ဟု ဝင်ရောက်ဖျောင်းဖျောင်း ရေးကျော်ရှိ ဗဟိုအစည်းအရုံးသို့ ဟောဟောဒိုင်းဒိုင်း ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်။ ရုံးကြီးပေါ်၌ ပုပုကွကွ၊ ရှည်ရှည် မည်းမည်း၊ ဖြူဖြူပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုးနှင့် ဗမာတစ်ပြည်လုံးရှိ သခင်တိုယ်စားလှယ်တွေ ဆင်းချီတက်ချီနှင့် ခြေရှုပ်နေကြလေသည်။

ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်က ကိုယ့်သားရေအိတ်တိုယ်ဆွဲ၍ ရုံးကြီးပေါ်သို့ တက်ရောက်ခဲ့ပြီး စုံစမ်းရေးဌာနဧည့်ခံကော်မတီ ဟူသော ဆိုင်းဘုတ်များရှိရာသို့ ခပ်သွက်သွက်ခြေလှမ်းခဲ့ပြီး ကျွန်တော်တို့၏ သက်ဆိုင်ရာလက်မှတ်နှင့် အစီရင်ခံစာများကို တင်ပြလေသည်။ နောက်မှန်တစ်ဝင်နှင့် အသက် သုံးဆယ်တွင်းရှိ ဆံပင်တိုတိုညှပ်ထားသည့် စုံစမ်းရေးဌာနတာဝန်ခံက ကျွန်တော်တို့လက်မှတ်များကို စစ်ဆေးပြီး ဧည့်ခံရေးဌာနသို့ ဖို့သည်။ ထိုဌာန တာဝန်ခံက ကျွန်တော်တို့ကိုကြည့်၍ “ကောင်းပြီလေ” ဟု ပါးစပ်မှ တစ်ခွန်းတည်း မှတ်ချက် ချလိုက်သည်။ ကျွန်တော်တို့က နေရာထိုင်ခင်း ချပေးထိမိမည်ဟူသော တွေးလုံးနှင့် အသာစောင့်နေသည်။ သို့ရာတွင် ဘာမှ နောက်ထပ် နောက်ဆက်တွဲမှတ်ချက် မပေါ်လာ။

ဆယ်မိနစ်ခန့်တိုင် သားရေအိတ်ကြီးတွေကိုင်ကာ ဆောင့်နေရသော်လည်း ဘာမှ စကားပြန်မရသည့်အဆုံးတွင် ကျွန်တော်က ဧည့်ခံကော်မတီရဲဘော်ထံသို့ “ဘယ့်နဲ့လဲဗျို့ ... လုပ်စမ်းပါဦး ... ကျုပ်တို့ ဘယ်မှာတည်းရမှာလဲ”

ဤတွင် ဧည့်ခံရဲဘော်ကြီးက ဘိုရှူးတိုတိုကလေးတို့ အသာကုပ်ကာ စုံစမ်းရေးရဲဘော်ထံသို့ “ဟောဒီမှာ သခင်လေးမောင် ... ပျဉ်းမနားရဲဘော်တွေက နေရာမနေပြန်ပြီဗျ။ ဟဲ ဟဲ ... သူတို့ သခင်ဆိုတဲ့အဓိပ္ပာယ် ဆိုကြသေးဘူးထင်တယ်၊ ပြောရမှာ ခက်တယ်ဗျာ” ဟု ညည်းညည်းညူညူ ရယ်မောရင်း လှမ်းပြောလိုက်ပြီး

“ဟောဟိုဘက်ခန်းမှာ ကံကောင်းရင် နေရာလွတ်ကလေး ရှိပါလိမ့်မယ်။ ဒီလိုပေါ့ဗျာ... ကြည့်ပြီးနေကြပေါ့” ဟု တစ်ဖက်ခန်းသို့ လက်ညှိုးထိုးပြသောကြောင့် ကျွန်တော်တို့က ထွက်ခွာသွားရန် ခြေလှမ်း ပြင်လိုက်စဉ် သခင်လေးမောင်က “ခင်ဗျားတို့ပစ္စည်းတွေ နေရာချထားပြီးရင် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးဆီ သွားပြီး တစ်ဆိတ် အစီရင်ခံလိုက်ကြဦးဗျို့” ဟု လှမ်းပြောလိုက်သေး၏။

ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် စိတ်တိုတိုနှင့် အလုပ်အမှုဆောင်များ အလုပ်လုပ်နေရာ ခန်းမကြီးသို့ ခပ်တင်းတင်း ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ထောင့်တစ်ထောင့်ရှိ စားပွဲရှည်ကြီးတွင် မျက်မှန်ဝိုင်းကြီးနှင့် သခင်စိုး၊ စာကုန်းရေးနေသော သခင်သန်းထွန်း၊ သခင်စံထွန်းလှ စသည့် ဧရာမခေါင်းဆောင်ကြီးများကို တွေ့ရပြီး စားပွဲတစ်လုံးတွင် ရေးမှတ်နေသည့် သခင်အောင်ဆန်းနှင့် အခြားရဲဘော်နှစ်ယောက်ကိုတွေ့ရကာ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဟူသော စာတမ်းကြောင့် သူတို့စားပွဲရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်မိခဲ့သည်။ ပြီးလျှင် ကျွန်တော်တို့က အစီရင်ခံစာများကို ထုတ်၍ သခင်အောင်ဆန်းရှေ့မှောက် တင်ပြလိုက်သည်။ တစ်ခဏတွင် သူက စာကုန်းရေးနေရာမှ ဖျတ်ခနဲ မော့ကာကြည့်လိုက်ပြီး ...

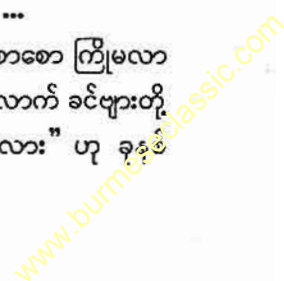
“ခင်ဗျားတို့ ဘယ်ကလဲ ဆိုစမ်း ...” ဟု ပုလိပ်စစ်စစ်နေပြန်ပါသည်။

“ကျွန်တော်က ပျဉ်းမနားခရိုင်ကလေးဗျာ .. ကဲ အစီရင်ခံစာ ဖတ်ကြည့်ပေတော့”

“ခင်ဗျားတို့ ရုံးဆင်းခါနီးမှ ဘာလို့လာသလဲ။ သိပ်ခွကျတဲ့လူတွေ”

မဆီမဆိုင် သခင်အောင်ဆန်းက စ၍ ဆူပါတော့သည်။ သခင်သိန်းမောင်ကလည်း နဂိုကပင် ကျွဲမြီးတိုနေရာ ပိုမိုဒေါပွလာပြီး “ခုမှ မီးရထားဆိုက်တယ်၊ ခုခင်ဗျားတို့ဆီ ရောက်တယ်။ ခုလို ခင်ဗျားက အခြောက်တိုက် နောက်ကျတယ်လို့ ဆူနေတာ ဘာကောင်းသလဲဗျ” ဟု မခံမရပ်နိုင် ပြန်ပက်လေတော့၏။ သခင်အောင်ဆန်းကလည်း ရှူးရှူးရဲရဲဖြစ်လာပြီး ...

“ဘာဖြစ်လို့ ခင်ဗျားတို့ ရက်စောစော ကြုံမလာသလဲ၊ ဒီမှာ ကျုပ်တို့တစ်တွေ ဘယ်လောက် ခင်ဗျားတို့အတွက် ခေါင်းရှုပ်နေရသလဲ သိရဲ့လား” ဟု ခုနှစ်

မောင်းတင်လာပြန်တော့သည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း “ဘယ်လို လူစားတွေနဲ့ တွေ့ရပြန်ပြီလဲ” ဟု နိုင်ငံရေး သမားမဟုတ်ဘဲ လူမိုက်ကန်းကန်းတွေလို လူစား ဟူသော အတွေးနှင့် ရှေ့စခန်းကို စဉ်းစားခိုက်တွင် စားပွဲ ကြီးမှ သခင်စိုးက ကြားဝင်၍ “ဒီမှာ သခင်အောင်ဆန်း ဖြည်းဖြည်းမှ စကားပြောပါ ... ဒီလူတွေ ခရီးပန်းလာ ကြတယ်ထင်တယ်။ ရဲဘော်တို့ ထမင်းသွားစားကြဦး ပြီးမှ အေးအေးဆေးဆေး ပြောကြပေါ့ဗျာ ...” ဟု ဖျန်ဖြေ လိုက်သည်တွင် အားလုံးသဘောတူ ပြောအေးသွားတော့ ၏။ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်လည်း ကိုယ့်ပစ္စည်းများကို စနစ်တကျ ပြန်လည်ထားရှိရန် တည်းခိုခန်းလုပ်ထား သော အခန်းထဲသို့ စိတ်ဆိုးဆိုးနှင့် ပြန်ဝင်ခဲ့သည်။

ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်က ရေမိုးချိုးပြီး အဝတ် အစားလဲကာ ရေကျော်ရပ်ရှိ အစည်းအရုံးနှင့် ခပ်နီးနီး ဗမာထမင်းဆိုင်ရှိရာသို့ ခပ်သွက်သွက် ခြေလှမ်းတင် ခဲ့၏။ သပ်သပ်ရပ်ရပ် ခင်းကျင်းထားသော လေး ယောက်စား စားပွဲများဖြင့် သန့်ရှင်းပုံရသည့် ရုပ်ချော ချော မိန်းမသုံးဦးတို့ ရောင်းချနေသော ထမင်းဆိုင်ဝသို့ ခြေစုံရပ်ကာ နေရာထိုင်ခင်း ရှာမိသည်။ သို့ရာတွင် နေရာ ကွက်လပ် မရှိသလောက် ထမင်းစားချိန်ဖြစ်၍ လူကျပ် နေသည့်အတွက် နောက်ပိုင်းသို့ ပြန်လှည့်မည်အလုပ် တွင် ...

“ဟေ့လူတွေ လာကြ ... ဒီမှာ နှစ်ယောက်စာ နေရာ ရှိတယ်”

ထမင်း ပလုတ်ပလောင်းစားနေသည့် လူအုပ်ထဲမှ အသံတစ်သံကြောင့် ခြေလှမ်းတုံ့သွားရာမှ ဂရုတစိုက် ဖိတ်ခေါ်ရာသို့ ပြန်ကြည့်မိသည်တွင် ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်ကို တမင်တကာ ခေါ်နေသူမှာ ဗဟို တို့ဗမာ အစည်းအရုံးကြီးမှ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ဘောက် ဆရာကြီး သခင်အောင်ဆန်း ဖြစ်နေတော့သည်။ သူက ပါးစပ်က ခေါ်ရုံတွင်မကသေး သူနှင့် ထမင်းလွေးနေ သော သခင်စိုးကပါ ကမန်းကတန်း ထကာ အခန်း ထောင့်ကျကျ သူတို့ထိုင်နေရာတွင် ကုလားထိုင်နှစ်ခု ပြင်ဆင်ပေးနေမှုကြောင့် ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်မှာ အားနာစွာနှင့်ပင် ထမင်းဆိုင်ထဲသို့ စွတ်ဝင်ခဲ့မိသည်။ သခင်အောင်ဆန်းက ထမင်းရောင်းသူ မိန်းမငယ်ကို

ထမင်းနှစ်ပွဲ၊ ဝက်သားဟင်း စသည်တို့ကို လှမ်းမှာရင်း ရယ်ရယ်မောမောနှင့် ကျွန်တော်တို့နှစ်ဦးအား နှုတ်ဆက် ၍ အာလာပ သလ္လာပ စကားပြောတော့၏။

ထိုအခါကျမှ သခင်သိန်းမောင် ပြုံးလာဖော်ရ၏။ ကျွန်တော်အဖို့ ယခင် သခင်အောင်ဆန်းကို တွေ့စက တော်တော် အပေါက်ဆိုးသော လူတစ်ယောက်ဟု သဘောထားခဲ့သည့်နောက် ယခု ထမင်းဆိုင်တွင် တော် တော် ဖော်ဖော်ရွေရွေတွေ့ရပြန်သဖြင့် အစဉ်းစားရ ကျပ်ရလေ၏။

သခင်အောင်ဆန်းက ကျွန်တော့်ကို ဂရုတစိုက် ခြေဆုံးခေါင်းဆုံး ကြည့်ကာ “နေပါဦးဗျာ ... ခင်ဗျားကို ကျုပ် ဘယ်တုန်းကလဲမသိဘူး ... မြင်ဖူးပါတယ်”

“ခင်ဗျား ကျုပ်တို့ ကေအီအမ်ကျောင်း လာတုန်း က ဖြစ်မှာပေါ့။ ဆရာကြီးဦးလှမောင်နဲ့ လာတွေ့တုန်း ကလေ” ကျွန်တော်က ကူညီထောက်ပေးမှ ...

“ဟား ဟား ... ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်တယ် ... ခုမှ အမှတ်ရတယ် .. ဒါနဲ့ နေပါဦး ... ခု ခင်ဗျား ကျောင်း နေတုန်းလား”

“ခု ၁၀ တန်းမှာပေါ့ဗျာ ... တစ်ဖက်က နိုင်ငံရေး လုပ်ပြီး တစ်ဖက်က ကျောင်းနေသေးတယ် .. ဆိုစမ်း ပါဦး ... ဘယ်လိုဝေဖန်ဦးမလို့လဲ”

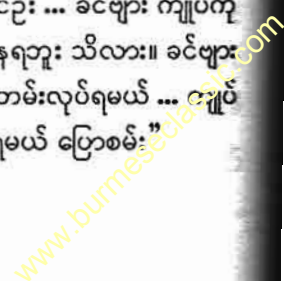
“ကျုပ်က ဒီလိုလူမျိုးတွေ ရှာနေတာ ... နေပါဦး... ခု ခင်ဗျားအသက် ဘယ်လောက်လဲ ... လူကောင်က ထွားသလောက် မျက်နှာက နုနေလို့ပဲ”

စူးစူးစိုက်စိုက်နှင့် ကျွန်တော့်ကိုကြည့်ကာ စစ်တမ်း ထုတ်ပြန်တော့သည်။

ကျွန်တော်က လက်ဆေးခွက်တွင် လက်ကိုနှစ်ကာ ဆေးရင်း ... “ဆယ့်ရှစ်နှစ်ထဲမှာပဲ” ဟု ထမင်းဆာနေ သည်ကြောင့် ခပ်တိုတို ဖြေလိုက်ပါသည်။

သို့ရာတွင် သခင်အောင်ဆန်းကား အလိုက်ကမ်း ဆိုးမသိပါ။ သူက ထမင်းစားနေသော ဇွန်းခက်ရင်းကို ပစ်ချလိုက်ပြီး ဝမ်းသာအားရနှင့် ...

“ဟေ့ ... သခင် ခင်မောင်ဦး ... ခင်ဗျား ကျုပ်ကို ကတိပေးရမယ်၊ မပေးရင် မနေရဘူး သိလား။ ခင်ဗျား နိုင်ငံရေးကို ကျုပ်နဲ့ အတူ မခွဲတမ်းလုပ်ရမယ် ... ကျုပ် လုပ်သမျှ ခင်ဗျား လိုက်လုပ်ရမယ် ပြောစမ်း”

သူ၏ညာဘက်လက်ကို ကျွန်တော့်ဆီသို့ ကမ်းပေးရင်း အတင်း ကတိတောင်းသည်ကြောင့် ကျွန်တော့်မှာ မတတ်သာသည့်အဆုံးတွင် လက်ဆေးနေသော ကျွန်တော်၏ ညာဘက်လက်ကို ပြန်၍ သူ့လက်တွင်းသို့ ပေးလိုက်ပြီး ...

“ကောင်းပါပြီဗျာ ... ခင်ဗျားဆန္ဒအတိုင်း ပြည့်စုံပါစေမယ် ... ကျွန်တော့်ကတိပေးအပ်ပါပြီ”

ဘေးမှ ထမင်းလွှေးနေသော သခင်စိုး၊ အလုပ်အမှုဆောင်အချို့နှင့် နယ်မှ သခင်အပေါင်းတို့က ထမင်းစားပွဲများကို ပုတ်ကာ လက်သီးလက်မောင်းတန်း၍ “တို့ဗမာတွေ ... အောင်ရမယ်” ဟူသော ဆူညံစွာ ကြွေးကြော်ချီးကျူးသံများက ထမင်းဆိုင်ကလေးကို တစ်ခဏအတွင်း ဖုံးလွှမ်းလိုက်ပါသည်။

အငွေ့တထောင်းထောင်းနှင့် ကျွန်တော့်ရှေ့ လာချသော ထမင်းပန်းကန်ကို ကျွန်တော်က ဆာလောင်စွာ နှင့်ကြည့်၍ ဟင်းပန်းကန်အလာကို စောင့်မျှော်နေမိသည်။ ဗြန့်ခနဲ သခင်အောင်ဆန်းက သူ့ထမင်းပန်းကန်ထဲက ဝက်သားတုံးကြီးတစ်တုံးကို မပြောမဆိုနှင့် ကျွန်တော်၏ ထမင်းပန်းကန်ထဲသို့ ထည့်ပေးရင်း ...

“စားဗျာ ... စားဗျာ ... ခင်ဗျား ဆာနေရော့မယ်”

သို့ရာတွင် ကျွန်တော် မှန်သည့်အတိုင်း ဝန်ခံရလျှင် ထမင်းစားချင်စိတ် ပျောက်သွားပါပြီ။ အကြောင်းမှာ သခင်အောင်ဆန်း အနည်းငယ်ဖဲစားပြီးသား ဝက်သားတုံးကို ကျွန်တော် စားလိုသည့်ဆန္ဒ မရှိပါ။ ကျွန်တော် ငယ်ငယ်ကတည်းက ကြောင်တတ်သောဗီဇ (ဝါ) ရွဲတတ်မှုက ကျွန်တော့်ကို ကောင်းကောင်းကြီး ဒုက္ခပေးလေ၏။ ဤကား သခင်အောင်ဆန်း၏ ဒုတိယမြောက် အလိုက်ထမ်းဆိုးမသိမှုပင်။ ထို့ကြောင့် ဟင်းပန်းကန်လာချသည်တွင် ကမန်းကတန်း ကျွန်တော်က ဟင်းတုံးတစ်တုံး ဆင်ကာ သူပေးထားသော ဟင်းတုံးလိုလို အမှတ်တမဲ့ စတင်စားသောက်ရင်း သခင်အောင်ဆန်း၏ ထမင်းစားရင်း နားမငြီးတမ်း ပြောနေသော ဗမာ့နိုင်ငံရေး သဘောတရားကို နားစွင့်မိပါတော့သည်။

x x x

သခင်ဝါဒလှိုင်းယဉ်သာမှာ

“ဗမာပြည်သည် တို့ပြည်၊ ဗမာစာသည် တို့စာ၊ ဗမာစကားသည် တို့စကား၊ တို့ပြည်ကို ချစ်ပါ၊ တို့စာကို ချီးမြှင့်ပါ၊ တို့စကားကို လေးစားပါ”

တို့ဗမာအစည်းအရုံး၏ ဆောင်ပုဒ်ကြွေးကြော်သံကား ဗမာပြည်တစ်ဝန်းလုံးလိုလို ပျံ့နှံ့ဖြူးကွန့်လျက် နိုင်ငံရေးလှိုင်းတက်ကြွနေခိုက်ဖြစ်တော့သည်။ ထိုလှိုင်းယဉ်သာ၌ ကျွန်တော်လည်း ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးကို လိုချင်ရမ္မက် အားကြီးသူပီပီ သခင်တစ်ယောက်အနေဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဗမာ့လက်ရုံးတပ်သားတစ်ယောက်အနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကျောင်းသားသမဂ္ဂ ရဲဘော်တစ်ယောက်အနေဖြင့်တစ်ဖုံ ကူးသန်းကား မြူးတူးရင်း အထက်ပါ တို့ဗမာဆောင်ပုဒ်ကို အနုလုပ်ပဋိလုံ နှလုံးသွင်းလျက် သာယာဝတီညီလာခံကြီးသို့ သခင်အောင်ဆန်းတို့ နောက်မှ တက်ရောက်ခဲ့လေသည်။

တို့ဗမာသီချင်းကို ပိုင်အိမ်ဘီသခင်တင်က တရားစင်ထိပ်မှ အာပေါင်အာရင်းသန်သန်နှင့် တိုင်ကာပေးလျက် တရားစင်ရှေ့၌ ပင်နီအင်္ကျီ အုန်းခွဲရောင်နီဝါဝါနှင့် ပါးစပ်တွင် ကွမ်းသွေးကြောင်းများနှင့် အလွန် ထင်ရှားသော သခင်စိုးက ဒေါပါမာန်ပါနှင့် လက်သီးလက်မောင်းတန်းကာ လိုက်ဆိုလျက် သခင်အောင်ဆန်းက ခပ်မှန်မှန် မျက်လုံးမှေးကာ စာရွတ်သလို သီချင်းလိုက်ဆိုနေသည်ကို မှတ်သားလိုက်မိပါ၏။ သူတို့နောက်တွင် ကျွဲကော်ကိုင်းမျက်မှန်ဖြင့် သခင်လှဖေ (ဗိုလ်လက်ျာ)၊ ပင်နီအင်္ကျီ ခပ်နုနုဖြင့် သခင်အောင်ဆန်း (ဗိုလ်စကြာ)တို့အပြင် သခင်သန်းဖေ၊ သခင်ဗဟိန်းကြီးတို့တစ်သိုက် သီချင်းသံပြိုင်လိုက်နေသည်ကိုကြည့်ရင်း ကျွန်တော်သည် ဗမာပြည်ကြီးလွတ်လပ်ရေးကို မရမနေလုပ်တော့မည်ဟူသော အဓိဋ္ဌာန်ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်မိပါတော့သည်။

ညီလာခံ ဒုတိယနေ့တွင် ဟောဟောဒိုင်းဒိုင်းနှင့် မိုးကြီးက ရွာချလိုက်သည်ကြောင့် မထွာပဲတွေ မလုံဘဲ မိုးယို၍ တရားပွဲကို ခေတ္တရပ်နားလျက် တို့ဗမာ ဗဟိုအမှုဆောင်ရဲဘော်ကြီးများမှာ ပြင်းထန်လှသော မိုးပေါက်များ၏ ဒဏ်ကို အမြန်ဆုံး သင်ဖြူးဖျာများဖြင့် ခေါင်းပေါ်တင်ကာ ကာကွယ်ရင်း ဒုက္ခစရိယာကျင့်နေသည်။

ထိုအခိုက်တွင် ခပ်နောက်နောက် သခင်တစ်ဦးက

www.burmeseclassic.com

“ကဲ ကဲ ... ရဲဘော်တို့ မိုးတိတ်အောင် တို့ဗမာ ကမ္ဘာဝါစာ ဖတ်သလို ဌာန်ကရိုဏ်းကျကျနဲ့ ‘တကောင်းအဘိရာဇာ’ အစချီ၍ တို့ဗမာကမ္ဘာဝါစာဖတ်သည်တွင် သခင်အပေါင်း တို့လည်း ခေါင်းခြီးခြံ့ သင်ဖျာများအောက်မှ တညီ တညွတ်တည်း တို့ဗမာကမ္ဘာဝါကို မာန်ပါပါ ဌာန်ကရိုဏ်း ကျကျ ဝိုင်းဖတ်ကြသည်တွင် မဏ္ဍပ်တစ်ခုလုံး တဟား ဟား ပွဲကျနေတော့၏။

တစ်ညဉ့် ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျွန်တော် ဝင်ရောက် ဆွေးနွေးရန် အလှည့်ကျလေ၏။ လက်ရုံးတပ်သားတွေ အစောင့်ချထားသော ဆွေးနွေးခန်းထဲတွင် ကိစ္စတစ်ခုကို အကြောက်အကန် ငြင်းနေကြသော အမှုဆောင် လူကြီး များနှင့် နယ်ကိုယ်စားလှယ်တစ်သိုက်ကို တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော်က သူတို့အုပ်စုထဲသို့ ဝင်ရောက်ထိုင်မိသော အခါ ဆွေးနွေးပွဲအလယ်ကောင်တွင် မှောက်လျက်အိပ် ကာ တစ်စုံတစ်ခု စဉ်းစားလွန်နေသော သခင်အောင်ဆန်း ကို တွေ့ရပါတော့သည်။

အမှုဆောင်တစ်ဦးက သခင်လှဖေသို့ လှမ်း၍ “ဘယ်နဲ့လဲ သခင်လှဖေ ... သခင်အောင်ဆန်းရဲ့ အကြမ်း ဖက်မှု လုပ်ငန်းစဉ်ကို လက်ခံနိုင်ပါ့မလား” ဟု တွေ့ပေ စဉ်းစားနေသော သခင်လှဖေသို့ စကား စပေးလိုက်ပါ သည်။

သခင်လှဖေက မျက်ခုံးကလေးနှစ်ခု အသာပင့်ကာ ကျွန်တော့်အား ကြည့်လိုက်ပြီး “ဒီမှာ သခင် ခင်မောင်ဦး ကျုပ်တို့ အတွင်းရေးမှူးလုပ်သူ သခင်အောင်ဆန်းက ဗမာ့လွတ်လပ်မှုမှာ လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးဟာ အဓိကဖြစ်လို့ သခင်မှန်သမျှ လက်နက်ကိုင်တပ်သဘော မျိုးဖြစ်အောင် ကြိုးပမ်းကြဖို့အဆိုကို သူကိုယ်တိုင် သွင်း မယ်လို့တဲ့။ သခင် ခင်မောင်ဦးသဘောကော ဘယ်လိုရ သလဲ”

“ဒီနည်းဟာ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးရဖို့ သေချာတယ် ဗျို့ ... လက်နက်ကို လက်နက်ချင်း ယှဉ်ပြိုင်ဖို့ပဲရှိတယ်။ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးမှာ အကြမ်းမဖက်ဘဲ အောင်မြင်ဖို့ စိတ်မကူးလေနဲ့”

ကျွန်တော်က ဖြေလိုက်သည်တွင် ဘေးက အမှု ဆောင်တစ်သိုက်က ဩဘာပေးလိုက်သည်။

“လုပ်ကွာ ... ဘိုးအောင်ဆန်း ... လူတစ်ယောက်

လာပြန်ပြီဟေ့”

သို့ရာတွင် ဝမ်းလျားမှောက်နေသော သခင်အောင် ဆန်းက မတုန်မလှုပ်၊ ဘေးက ပရိသတ်ကို သူ့စိတ်ထဲ၌ ရှိသည်ဟူ၍ပင် ထင်ဟန်မတူ။

မနေနိုင်သော သခင်ပုကြီးက သခင်အောင်ဆန်း အံ့လက်မောင်းကို တို့ကာ “ဟေ့ ... ရဲဘော်ရဲ့ ... မင်း အဆိုကို ထပြေး တစ်ခါ ရှင်းပြစမ်းပါဦးကွ”

မျက်လုံးပေကလပ်ပေကလပ်နှင့် စဉ်းစားနေသော သခင်အောင်ဆန်းကား နကမ္မတိ အရေးမစိုက်၊ သူ့ဘာ သာ စဉ်းစား၍ကောင်းတုန်းပင်။ ဘေးက အမှုဆောင် တစ်သိုက်ကသာ သူ့အဆိုကို ဝေဖန်ကာ ကုလားတိုက် ကျားကိုက်ခမန်း အချေအတင် ဆွေးနွေးနေတော့သည်။

ည ၉ နာရီထိုးသည်အထိ သခင်အောင်ဆန်းကား ဝမ်းလျားမှောက်လျက် စကားကား နတ္ထိ၊ ဆွေးနွေးပွဲသာ အချိန်ကုန်၍ ရုပ်သိမ်းလိုက်ရသည်။ သခင်အောင်ဆန်း ကား မှောက်လျက် မလှုပ်မယှက်။

တစ်ခါက ဌာနချုပ်တွင် သခင်အောင်ဆန်းနှင့် မျက်နှာချင်း ဆုံမိပြန်သည်။ ဒီတစ်ချိတွင် သူက စကား သွက်လှတော့၏။ သူက ကျွန်တော့်ကို တော်တော်ချစ် နေသည်။ သူ့ညီကလေးလို သဘောထား၍ သခင် ခင်မောင်ဦးအစား “ဟေ့ကောင်လေး” ဟု နာမ်စားတပ် ကာ ကျွန်တော့်ကို ခေါ်ဝေါ်နေပြန်သည်။

တွေ့တွေ့ချင်း “ဟေ့ကောင်လေး ... ငါ့ကို လက် ဖက်ရည်တိုက်စမ်း” ဟု ခပ်တည်တည် အမိန့်ပေးသည် ကြောင့် ကျွန်တော်ကလည်း စေတနာ မတွန့်တိုဘဲ “လာလေဗျာ ... ခင်ဗျား အဝန်ပုံရမယ်နော် ... အလှ မလုပ်နဲ့”

သူက ဟန်ဇားလုံချည် တစ်ပတ်နွမ်းကလေးကို ကယျာကယာပြင်ဝတ်လိုက်ပြီး တဟီးဟီး ပြုံးပြုံးကြီးနှင့် ကျွန်တော့်တို့နှင့်အတူ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်သို့ တစ်ပြုံးကြီး ဝင်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

ကျွန်တော်လည်း အစားကြီးသူ ဖြစ်ပါသည်။ ကာယဗလ တောင့်တင်း လေ့လာသူဖြစ်၍ အစားကို အရှုံးမပေးသလောက် ဒီပြင် ကျွန်တော့်ရဲဘော်များကို လည်း စားစေလိုလှသည်။ ထို့ကြောင့် သခင်အောင်ဆန်း တို့ကို မုန့်၊ လက်ဖက်ရည်တို့ကို ခွက်ဆင့် စည်းခဲလိုက်

၏။ ကျွန်တော်နှင့် မိတ်ဆွေတစ်ယောက် သခင်အောင်ဆန်းနှင့် ရုံးအမှုဆောင်နှစ်ယောက် ပေါင်း ငါးယောက် ထေတမ်း အဝစား၊ အဝသောက်ကြသည်မှာ နောက်ဆုံး ကျွန်တော် ငွေနှစ်ဆယ်ကျော် စာရင်းတွင် ပေးလိုက်ရတော့၏။ ဤတွင် ကိုယ်တော်မြတ်က မကျေနပ်သေး။

သူ့ရုံးခန်းထဲသို့ ခေါ်ကာ တော်လှန်ရေး အဘိဓမ္မာကို ကျွန်တော်နှင့် ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေကို အတင်းနားထောင်၏။ ဆွေးနွေးပွဲတုန်းက တေမိလက်သစ် သခင်အောင်ဆန်းနှင့် ယခုလေဖောနေသော အောင်ဆန်းတို့၏ အဖြစ်ဘဝကား ကွာခြားလှ၏။ သူ၏တော်လှန်ရေးလမ်းသည် ထား မဆုံးတော့ပြီ။ ဗမာပြည်တော်လှန်ရေး၊ အိန္ဒိယ ဆော်လှန်ရေးတို့ကို မူတည်၍ ကမ္ဘာတော်လှန်ရေးကြီးပါ ထောင့် အတင်းနားထောင်စေ၏။ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ ထက်ဖက်ရည်ခွက် ဆင့်ချခဲ့သည့်ဒဏ်ကြောင့် ဆီးကြော ဆွေတင်းနေ၍ အပြင် တပိုတပါးသွားလိုသဖြင့် ... ထေ့ မတ်တတ်ရပ်သည်ကိုပင် သခင်အောင်ဆန်းက နှိပ်စားပေး။ “ဟေ့ .. ကောင်လေး ထိုင်စမ်း ... နားထောင်ကွ၊ ဘိုတိုင်းပြည်က တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်ဟာ” ဟု အစချီ၍ တော်လှန်ရေး ဋီကာကြီး ဖွင့်နေပြန်တော့၏။ ကျွန်တော်၏ မိတ်ဆွေကိုလည်း သူက ချမ်းသာမပေး။ သူ့ခမျာ သခင်အောင်ဆန်းကို အားနာ၍ အပေါ့အလေး ဝင် စွန့်ခွင့်မရ။ ကြာတော့ စားပွဲအောက်မှနေ၍ ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေက ကျွန်တော့်ကို လက်ကုတ်၍ “ခက်ပြီလကွာ” ဟူသော အချက်ပေးတော့၏။ မည်မျှကြာအောင် တော်လှန်ရေးတရားတော် နားဆင်ရသည်မသိ။ တစ်ဖက်ခန်းမှ သခင်တင်မောင်က “ဗျို ... သခင်အောင်ဆန်း ဒီပြင် အိပ်နေတဲ့လူတွေကို တစ်ဆိတ် အားနာပါဦးဗျ... အိပ်ချိန် ကျွန်သွားပြီ ဟီး ...”

မတတ်သာသည့်အဆုံးတွင် ဘေးက အိပ်ချင်နေသော သခင်တစ်စုက ထကာ ပွက်တော့မှ သခင်အောင်ဆန်းက မကျေနပ်ပုံဖြင့် “သိပ်ခက်တဲ့လူတွေ ... အိပ်ဖို့လောက် အားထားနေတဲ့လူတွေ” ဟု မြည်တွန်ရင်း ကျွန်တော်တို့ကို လူစွဲလိုက်ရတော့၏။ သူစကားပြောချိန်မှာ သိပ်မကြာ။ ညနေ လက်ဖက်ရည်သောက်ပြီး ၄ နာရီမှ ည ၁၁ နာရီလေးဆယ်မိနစ်အထိသာ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်၏ ရဲဘော်မှာ ဆီးစပ်သို့ ရှုံ့ရှုံ့မဲ့မဲ့နှင့် နှိပ်ရင်း ‘သောက်ကျိုးနည်းလူဗျာ ... သူဖြင့် မမောမပန်း တစ်ခါတလေမှ မထဘဲ စကားပြောနိုင်တယ်၊ ခု ကျုပ်ဖြင့် ဆီးအောင်နေပြီ’ ဟု သခင်အောင်ဆန်း၏ ဇွဲကြီးပုံကို ရှုံ့ရှုံ့မဲ့မဲ့နှင့် ချီးကျူးသံ ထွက်ပေါ်လာပြန်၏။

x x x

ဘဝ၏အလယ်မှဟိုင်နန်ကျွန်း

“ရဲရဲတောက် တို့ဗမာပြေ ... သတ္တိခဲတွေ ... ရာဇဝင် ထိုးလောက်အောင် စွန့်ပေ”

ဗမာ့လက်ရုံးတပ် စစ်ချိစစ်တပ် သီချင်းသံကား ဂျပန်တို့၏ စစ်ချိသီချင်း “မိရီတိုခိုင်နော်” နှင့် နပန်းလုံးနေကြတော့၏။ ဟိုင်နန်ကျွန်း “ဆန်းင” စစ်စခန်းတစ်နေရာ၌ကား ဗမာစကား၊ ဂျပန်စကား၊ သဒ္ဒါမမှန်သော အင်္ဂလိပ်စကားသံများဖြင့် မိုးမွန်နေတော့သည်။

“လူတွေကြည့်တော့ နှုတ်ခမ်းမွေး၊ မုတ်ဆိတ်ဖားဖား၊ အသားနက်မှောင်၍ ကုလားရုပ်၊ ပြောတော့ ဗမာစကား၊ ဂျပန်စကားကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာ စွက်၍ ဘယ်လိုလူမျိုးတွေလဲ မသိရအောင် ဝတ်ဆင်ထားတော့ ဂျပန်စစ်ဝတ်စစ်စားတွေမို့ တို့ကို မြင်ရတဲ့ လူတွေကတော့ လူတစ်မျိုးတွေ ... လူမျိုးတစ်ရာတစ်ပါးမှာ တို့ပါ တစ်ရာနှစ်ပါးလူမျိုးကွ”

တစ်ခါက ကျွန်တော်တို့အဖြစ်အပျက်ကို လေ့ကျင့်ခန်းဆင်းရာ၌ ဝေဖန်မိကြရင်း ဗိုလ်မြဒင်၏ မှတ်ချက်မှာ ကျွန်တော်တို့၏ ဘဝမှန်ကို မှန်ထဲ၌ အကွင်းသား ပြနေသည်နှင့် တူတော့၏။

သခင်အောင်ဆန်းဦးစီးသည့် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်ကြီး၏ အမြဲတေတို့ စုဝေး ပေါက်ဖွားရာ ဟိုင်နန်ကျွန်းစစ်စခန်းတစ်နေရာမှ ရဲဘော်သုံးကျိပ်တို့ကို စိတ်ဓာတ် မကျဆင်းစေရန် သခင်အောင်ဆန်း၊ သခင်အောင်သန်း၊ သခင်လှဖေတို့က ကွပ်ကဲအားပေးနေခိုက်ပင်။

ကျွန်နှင့် နွားနှင့် ပြိုင်ကာ စစ်ပညာတတ်မြောက်မှု အတွက် အရွယ်နှင့်မလိုက်အောင် ပင်ပန်းနေကြသည်။ ဒိုင်းအိပန်၊ ဒိုင်းနီဟန်၊ ဒိုင်းစံပန် (အမှတ် ၁ ၊ အမှတ် ၂၊ အမှတ် ၃ တပ်ခွဲ) များအနက် သခင်အောင်ဆန်းက

ခိုင်းစံပန် အမှတ် ၃ တပ်ခွဲ၌ စစ်ပညာသင်ယူရင်း တစ်ဖက်က ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးစီမံကိန်းကို ရေးဆွဲကာ တစ်ဖက်က ဂျပန်စစ်ဘက်နိုင်ငံရေး ထိပ်တန်းပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများနှင့် နိုင်ငံရေး ပရိယာယ်လွန်ပွဲ ကျင်းပရသေး၏။ တစ်ချိန်တစ်ချိန် သူက ဤချောင်ကျကျ အညတရစစ်စခန်းမှ ဂျပန်ပြည် တိုကျိုမြို့ပေါ်သို့ စစ်ရေးဆွေးနွေးပွဲအတွက် ခရီးထွက်ရသေး၏။ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေသာ ဟိုင်နန်ကျွန်း၏ ငှက်ဖျားတောထဲ၌ ခြင်ကိုက်၊ မှက်ကိုက်ခံရင်း ရွံ့နွံဆူးရစ်ချုံ့များကြားမှနေ၍ အမြောက်ကြီး အမြောက်လေးတွေကို ကျောပိုးကာ ဗမာ့လွတ်လပ်မှုဒဏ်ကို မချီတင်ကဲ ခံနေကြရ၏။

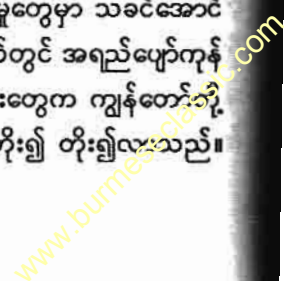
(ဗိုလ်စကြာ) သခင်အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်လင်းယုန်၊ ဗိုလ်အောင်ဆန်းနှင့် ကျွန်တော်တို့လေးယောက်မှာ ဂျပန်နှစ်ယောက်နှင့် တစ်ခြင်ထောင်ထဲတွင် စုအိပ်ခဲ့ရသည်။ ကျွန်တော်နှင့် ဗိုလ်လင်းယုန်သာ ခြင်ထောင်သိမ်း၊ အိပ်ရာခင်း တာဝန်ယူရ၍ သူတို့လူကြီးနှစ်ယောက်က ကျွန်တော်တို့ကို “ကောင်ကလေးတွေ ဒါတွေလုပ်ဦးကွ” ဟု အတွင်သာ ခိုင်းလေ့ရှိသည်။ တစ်ချိန်တစ်ချိန်တွင် ကျွန်တော်တို့ ထမင်းချက်အလှည့်တွင် သခင်အောင်ဆန်းမှာ ကန့်လန့်ကန့်လန့် ပါလာသည့်အတွက် ဂျပန်ဆရာတွေကို ကျွန်တော်တို့ခေါင်းဆောင်ကြီးအား ဤသို့ ထမင်းချက်မခိုင်းရန် သွားရောက်တောင်းဆိုမိသည်။ ဂျပန်ဆရာများက ရှူးရှူးရှဲရှဲ ဒေါပွကာ “ခေါင်းဆောင်ကော ဘာကော နားမလည်ဘူး၊ ခုအချိန်ဟာ စစ်သားတွေပဲ။ စစ်သားမှန်ရင် စစ်တပ်တာဝန်ကို လုပ်ရမယ်” ဟု ပြတ်တောင်းစွာ ပြောဆိုသည်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ကြားဝင်၍ “မင်းတို့ ဘာမှမပြောကြနဲ့ .. ဟုတ်တယ်၊ စစ်သားဟာ စစ်သားပဲကွ” ဟု အတင်းဖြေရှင်းလိုက်သည်။

ထို့ကြောင့် သူ့ကို ကျွန်တော်တို့တစ်တွေက ထမင်းချက် လုပ်ငန်းတွင် ဣန္ဒြေအရဆုံး၊ အသက်သာဆုံးဖြစ်သော ပန်းကန်ဆေး၊ စားပွဲခင်းတာဝန်ကို ပေးအပ်ကာ ကျွန်တော်တို့လူတစ်စုမှာ ဆွေးတစ်လုံးလုံးနှင့် ထင်းပေါက်ရေခပ်၊ ထမင်းအိုးတည်နှင့် အတော်ကလေး ပင်ပန်းလိုက်ရ၏။

လူနာတင်ထမ်းစင်လိုလို စင်ကလေးတစ်ခုပေါ်တွင်

ဆရာကြီးတွေအတွက် ထမင်းဟင်းပန်းကန်၊ တူ၊ လက်သုတ်ပဝါအစုံဖြင့် ပြည့်နှက်နေအောင် ဆင်ပြီး အံ့ရှေ့မှ လန်ကွတ်တီမှတစ်ပါး အခြားမဲ့ ကိုယ်တုံးလုံးနှင့် သခင်အောင်ဆန်း၊ နောက်က ဗိုလ်စောအောင်က စင်ကလေးကို ထိန်းရင်း စစ်မြေပြင် လူနာကောက်သလို ဂျပန်ဆရာကြီးတွေ (ဗိုလ်ကြီးတွေ) ရှိရာသို့ ထမင်းပို့ သွားသည်ကို သတိရမိ၏။ ဗိုလ်စောအောင်မှာ လေ့ကျင့်ခန်းက ပင်ပန်း၊ စိတ်က ဆင်းရဲသည်ကြောင့် ဆရာကြီးတွေထံ ထမင်းပို့သွားသည့်လုပ်ငန်းကို ဗမာပြည် အညာရပ်က မသာ ကစားသလို ထမ်းစင်ကလေးကို မြှင့်လိုက်၊ ဆွဲလိုက် ကစားပြီး ပါးစပ်က မသာဆိုင်း တီးကာ စိတ်ထင်ရာလုပ်နေသည်ကြောင့် ရှေ့မှ သခင်အောင်ဆန်း ခမာမှာ အနေရ အသွားရခက်ပြီး “ဟေ့ ... တော်ပါတော့ကွ ... တော်တော်ကြာ မှောက်ကျကုန်လို့ သောက်စကားများကုန်မယ်” ဟု တောင်းပန်သည်ကို ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ မီးဖိုထဲမှ မြင်ရ၍ အူနိပ်နေအောင် ရယ်မိကြပါသည်။

ဂျပန်ဆရာတွေမှစ၍ ဂျပန်စစ်ကျောင်းသားတွေက ပါ ကျွန်တော်တို့ ရဲဘော်သုံးကျိပ် ဗမာကျောင်းသားတွေကို နည်းအမျိုးမျိုး၊ ပုံအမျိုးမျိုးနှင့် နိမ့်ချ ညှဉ်းဆဲကြလေသည်။ အစားအသောက်က ဝက်စာကျွေးသလောက်မှ မဟန်သည့်အထဲတွင် လေ့ကျင့်ခန်းက အဆမတန် ပြင်းထန်မှုအဆုံးတွင် ရဲဘော်တိုင်း၏ မျက်နှာမှာ မခံမရပ်နိုင်။ တစ်စုံတစ်ခု ပြတ်ပြတ်သားသား လုပ်ချင်စိတ်များ အထင်းသား ပေါ်လွင်နေတော့၏။ ဤအချိန်တွင် သခင်အောင်ဆန်းက ဗမာရဲဘော်အားလုံး အားလပ်ချိန်တွင် စုရုံးစေပြီး “ငါ့ညီတို့ သတိထားကြပါကွာ ... တို့ အကြံအစည် အထမြောက်တော့မှာ သိပ် မဝေးတော့ပါဘူး။ သေမြေကြီး ... ရှင်ရင်ရွှေထီးပေါ့ ... သည်းခံကြပါ။ ဒီတစ်ချိန် တို့တစ်တွေ စွမ်းဆောင်မှုသတ္တိဂုဏ်ထူးနဲ့ ဗမာ့ရာဇဝင်တစ်ခေတ်ပြောင်းလိုက်ကြရအောင်” ဟု ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင်နှင့် သြဝါဒအားပေးမှုကြောင့် ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ၏ ဒေါသတွေ၊ မကျေနပ်မှုတွေမှာ သခင်အောင်ဆန်း၏ ခေါင်းဆောင်မှုအောက်တွင် အရည်ပျော်ကုန်တော့သည်။ ဂျပန်ကျောင်းသားတွေက ကျွန်တော်တို့အပေါ် စော်ကားမောက်မာမှု တိုး၍ တိုး၍လားသည်။

ကျွန်တော်တို့လူငယ်ပိုင်းက သခင်အောင်ဆန်းတို့ လူကြီး ဆွေအသိမပေးဘဲ တိတ်တဆိတ် စည်းဝေးကြပြီး ဂျပန် ဆောင်းသားထဲက အစွာဆုံး “နော်ဟာရား၊ နမ်ဘ” ဤ နှစ်ကောင်ကို ဗိုလ်မင်းခေါင်၊ ဗိုလ်ဇင်ယော်တို့နှင့် အစချီ ချန်ဖြစ်စေတော့၏။ ဗလုံးဗထွေးဖြစ်နေခိုက်တွင် ကျွန် တော်တို့ဗမာကျောင်းသားတွေက ဘေးမှ ဖျဉ်သလိုလုပ် ပြီး ဂျပန်နှစ်ကောင်ကို ဝိုင်းချုပ်ကိုင်ပေးလိုက်၏။

မကြာမီ ကျောင်းအုပ်ကြီး ကာဝါရှိုးမား ရှေ့မှောက် ဂျပန် ဗမာကျောင်းသားတွေ အတန်းစီ ရောက်ရလေ၏။ ဆောင်းအုပ်ကြီးက သိပ်အရှည်မပြောဘဲ ဂျပန်-ဗမာ ဆောင်းသားများ ညီအစ်ကိုဖြစ်ကြ၍ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး သည်းခံရန် ဆုံးမကာ သခင်အောင်ဆန်းတို့ကို ချန်လှပ် ခဲ့ပြီး ကျွန်တော်တို့ကို တန်းဖြုတ်လွှတ်လိုက်သည်။

တစ်ခဏမျှကြာလျှင် ဗမာကျောင်းသားများကို သခင်အောင်ဆန်းက စုပြီး လူငယ်ပိုင်းခေါင်းဆောင် ဗိုလ်အောင်၊ ဗိုလ်ရန်နိုင်နှင့် ကျွန်တော်တို့ကို မဲတင်းကာ “မင်းတို့ညံ့လို့ ဒီလိုရန်ဖြစ်ရတာ” ဟု စွပ်စွဲ၍ သဲသဲမဲမဲ ကြမ်းပါတော့သည်။ ဗိုလ်အောင်နှင့် ဗိုလ်ရန်နိုင်တို့ကား ခေါင်းကြီးတွေ ငိုက်စိုက်နှင့် ဘာမှ ပြန်ရှင်းဖော်မရ။ ကြာသော် မနေနိုင်သည့်အဆုံးတွင် ကျွန်တော်က “ကျွန် တော်တို့ကို စော်ကားလွန်းလို့ ကျွန်တော်တို့ စီစဉ်ပြီး ပြန်ချလွှတ်လိုက်တယ်။ ခင်ဗျားတို့လူကြီးတွေ မကျေ ဖော်ရင် ကျွန်တော်တို့ကို ကြိုက်သလိုတီးပေတော့” ဟု သတိအနေနှင့် ရင်ကော့ကာ ခပ်ပြုံးပြုံး ဖြေလိုက်မိပါ သာ၏။ ဤတွင်မှ သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်လှဖေ ညီညွတ်စိတ်ဆိုးရာက ပြန်ခနဲ ပြုံးပြုံးကလေးတွေ ဖြစ်လာ ပြီး “မင်းတို့ အတော်ရှုပ်တဲ့အကောင်လေးတွေ၊ အချိန် အကုသိုလ်သေးဘူးကွ ... သူတို့ကို မလုပ်နဲ့ဦး” ဟု ဂျပန်- ဗမာ ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကြီး ပလပ်ခဲ့ကြလေသည်။

စစ်လောကတစ်ခုလုံးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ကျွန်တော် အမှတ်မိဆုံးအချိန်မှာ ဟိုင်နန်ကျွန်း၏ ကျွန်တော်တို့ နောက်ဆုံးပိတ် စစ်လေ့ကျင့်ခန်းဆင်းသည့် အထိတည်း။ ဂျပန်ဆရာကြီး ဆရာလေး လုပ်သူများက ဂျပန်ဗမာကျောင်းသားတို့ စိတ်ဓာတ်စစ်ပညာလေ့ကျင့်မှု ကို ချီစုံစမ်းရန် အထူးတလည် စီစဉ်ကာထားသော နည်းလမ်းတို့ကိုပွဲကြီးဖြစ်လေသည်။ နံနက် ငါးနာရီမှ

တပ်ခွဲသုံးခွဲ ခွဲကာ ကျောင်းအုပ်ကြီးကိုယ်တိုင် မြင်းများ စီး၍ ကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်ကြပြီး ဟိုင်နန်ကျွန်း၏ အရှေ့ပိုင်း ရေတပ်စခန်းမှစ၍ တိုက်စစ်ဆင်စေ၏။ ဗိုလ်မင်းခေါင် နှင့် ဗိုလ်ဘုန်းမြင့်တို့က ရှေ့ဖျားကင်းထောက်၊ ကျွန်တော် က ရှေ့ဖျားတပ်ခွဲ၊ တပ်စိတ်မှူးအဖြစ်နှင့် တပ်ခွဲမှူးအဖြစ် သခင်အောင်ဆန်းက အုပ်ချုပ်၍ ချီတက်တိုက်ခိုက်ကြ သည်။ ဆရာတွေပြောပုံဆိုပုံအရ စစ်ကြောင်းခရီးမှာ မိုင် လေးဆယ်ဟု သိလိုက်ရ၍ ကျွန်တော် မျက်လုံးပြူးသွား ပါသည်။

ရှေ့ဦးဆုံး ရန်သူကင်းနှင့် ကျွန်တော်တို့တပ်ဖွဲ့များ စတင်တွေ့ရှိ၍ တိုက်ခိုက်ကြပြီးနောက် ဗိုလ်မင်းခေါင်နှင့် ရှေ့ဖျားကင်းတပ် ဂျပန်ဆရာတို့ ရန်ဖြစ်ကြတော့၏။ ဂျပန်ဆရာက သူထင်တိုင်း ခိုင်းမရ၍ ဗိုလ်မင်းခေါင်ကို ဆဲသည်။ ဗိုလ်မင်းခေါင်က မောပန်းနေရာတွင် ဆဲရမည် လားဟု ဆရာကို ဆဲရုံမက သေနတ်နှင့်ရိုက်မည်ပြုသည် ကြောင့် ၎င်းကို ကျွန်တော့်နေရာသို့ပြန်ပို့ပြီး ကျွန်တော် မှာ အခြောက်တိုက် အရှေ့ဖျားကင်းတာဝန်ကို ယူလိုက် ရ၏။

ခရီးကား ဆယ့်ငါးမိုင်လောက် ပေါက်ခဲ့ပေပြီ။ ထုံးစံ အတိုင်း ဟိုင်နန်ကျွန်း၏နေသည် မညာမတာ ပူတော့ ၏။ တစ်ချို့တွင် နောက်ပိုင်း တပ်မသို့ ပြန်၍ သတင်းပို့ ရောက်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်လက်ျာတစ်ယောက် ၁၀ မိုင်အလွန် တွင် အမောဆို၍ မေ့မြောကျန်ရစ်ကြောင်း သိရသည်။ ဂျပန် လေးယောက်လည်း ထိုနည်းတူစွာပင် ... သခင် အောင်ဆန်းကို မြင်ရသည်မှာ မသက်သာ၊ ဟန်သာ ရှိ တော့သည်။ လက်တစ်ဖက်က ဓားလွှတ်ကိုကိုင်ကာ ပါးစပ်မှ အမြှုပ်ထွက်နေအောင် စစ်မိန့်ပေးနေ၏။ ကျွန် တော်လည်း မောနေပါ၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်ကား ကာယဗလသမား လူကြမ်းတစ်ယောက်ဖြစ်၍ ခံနိုင်စွမ်း ရှိ၏။ သခင်အောင်ဆန်းခမျာ ရှေ့သို့ တအားလွှား၍ ကိုက် အစိတ် အတင်းတက်လိုက်ရာ ခလုတ်တိုက်ကာ ကျွမ်းထိုးမှောက်ခုံနှင့် လဲကျပြီး မထနိုင်တော့ပါ။ ဤတွင် ကျွန်တော့်မှာ မနေသာဘဲ သူ လဲကျနေရာသို့ အပြေး ရောက်သွားမိပြီး သူ့ကို ထူမကာ ယပ်ခတ်ပေးမိ၏။ ကျွန်တော့်နောက်ကျောသို့ တစ်စုံတစ်ယောက်က ခပ် ဆတ်ဆတ်ကလေး တစ်စုံတစ်ခုနှင့် ရိုက်လိုက်သည်

ကြောင့် သခင်အောင်ဆန်းကို ပွေ့ထားရာမှ မော့ကြည့်လိုက်သည်။ မျက်နှာဆိုးဆိုးနှင့် စိတ်မနှံ့တန့်နှင့် ဂျပန်ဆရာ နော်ဆေးဆိုသူက အပြစ်တင်သည့် အမှုအရာဖြင့် “မကောင်းဘူး ... မင်းဒီကိုလာပြီး ကူညီတာ မကောင်းဘူး ... ရှေ့တက်ပါ ... မင်း တာဝန်မဟုတ်ဘူး၊ သူသေရင်လည်း ဘာဖြစ်သလဲ ခုထွက် ခုတက်”

ကျွန်တော် ထူပူသွားသည်။ လုံ့လတပ်ထားသော ရိုင်းဖယ်ကို ဆုပ်ကိုင်ကာ ဗိုလ်မင်းရောင်ထက်ဆိုးသော အလုပ်ကို ရှေ့ရှုလိုက်သည်။ တုန်ရီနေသော လက်တစ်ဖက်က ကျွန်တော့်လက်မောင်းကို ဆွဲလိုက်တော့သည်။ မှေးမှိန်ရီဝေနေသော မျက်လုံးများဖြင့် သခင်အောင်ဆန်းက ကျွန်တော့်ကို အပြစ်တင် တားဆီးသည့်ဟန်နှင့် ကြည့်၍ ခေါင်းခါပြတော့သည်။ ဤတွင် ဂျပန်ဆရာကို ရော သူ့ကိုရော ဒီလောက် သည်းခံရပါမလားဟု ရောနှော အပြစ်တင်ကာ စိတ်ဆိုးလွန်းသဖြင့် ဝုန်းခနဲ ထ၍ ရှေ့သို့ အပြေးတက်ခဲ့သည်။

ထိုနေ့ ခရီးရှည်တိုက်ပွဲသည် ည ၉ နာရီမှ ပြီးဆုံးသည်။ တပ်စခန်းသို့ ပြန်ရောက်နိုင်သူ ဗမာကျောင်းသား ဗိုလ်လင်းယုန်၊ ဗိုလ်ဇင်ယော်၊ ဗိုလ်ရန်နိုင်၊ ဗိုလ်တာရာ၊ ဗိုလ်ဉာဏ၊ ဗိုလ်မြင့်အောင်နှင့် ဂျပန်ကျောင်းသား လေးယောက်၊ ပေါင်း ၁၀ ယောက်သာ ရှိသည်။ ခေတ္တသတင်းပို့စဉ်၊ သတိအနေ မပျက်အောင် မနည်း ဒုက္ခခံကာ ချုပ်တည်းထားလိုက်ရ၏။ ကျန်စစ်ကျောင်းသားများကို ကားနှင့် ပြန်တိုက်ယူခဲ့ရသည်။ လေ့ကျင့်ခန်း သုံးရက် အနားပေးယူရသည်။ မပေး၍လည်းမဖြစ်ပါ။ ကျောင်းသားအားလုံး ဆေးရုံတက်ယူရသောကြောင့်တည်း။ သခင်အောင်ဆန်းက ဆေးရုံထဲ၌ ကျွန်တော်ဝင်လာစဉ်

“ဟေ့ ကောင်လေး ... သတိထားနော် ... သည်းခံစမ်းပါကွာ ...” ဟု ခပ်ပြုံးပြုံးကြီးပြောရင်း သူ့ကို နှိပ်ခိုင်းတော့သည်။

x x x

စစ်လောကခရီးကြမ်းဝယ်

ဘန်ကောက်တစ်မြို့လုံး ဂျပန်စစ်တပ်တွေ တင်းကျပ်နှင့် ယိုးဒယားပြည်တစ်ခုလုံး နိပုန်အလံများ လွှမ်းမိုးလျက် ကမ္ဘာ့အရှေ့ပိုင်းတစ်ခုလုံး ဂျပန်စစ်ဘီလူးကြီး

က ဝါးမျိုထားခိုက်ဖြစ်တော့သည်။

ဗိုလ်အောင်ဆန်းခေါ် ဗိုလ်တေဇ၊ တစ်ချိန်တစ်ခါက အညတရ သခင်အောင်ဆန်းဖြစ်ခဲ့သူ ဦးစီးသည့် ဗမာလွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် စစ်ဌာနကြီးကား ဘန်ကောက်မြို့အရှေ့တောင်ထောင့်ရှိ ဇရပ်နီရပ်ကွက်ခေါ် ဆာလာဒင်ရပ်၊ နိုင်ငံခြားသားများ သံရုံးတစ်ခုလုံး၌ ခုံညားစွာ စခန်းချလျက် စစ်ရေးပြင်နေတော့သည်။ ဗိုလ်အောင်ဆန်းကား ဒုတိယ စစ်သေနာပတိအဖြစ်နှင့် တိုက်ရေးခိုက်ရေးက စ၍ တပ်မတော် ဖွဲ့စည်းရေးပါမကျန် တာဝန်ခံယူရသည်ဖြစ်သဖြင့် စိတ်ပန်းလှပန်း ဖြစ်နေပုံရလေသည်။

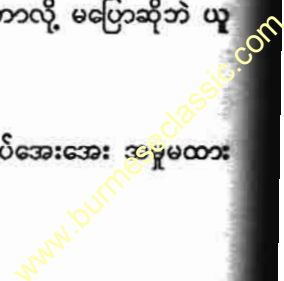
ကျွန်တော် စခန်းချသော အမေရိကန် သံအမတ် အိမ်၌ ကြီးကျယ်လှသည့် စာဖတ်ခန်းမကြီးထဲမှ စစ်နှင့်ပတ်သက်သော စာအုပ်များကို အားလပ်ခွင့်ရတိုင်း မွေ့နှောက်အမြတ်ထုတ်၍ ကျွန်တော်က စာကြမ်းပိုးလုပ်နေမိ၏။ တစ်နေ့တွင် အခန်း တစ်ခန်းထဲမှ ကျွန်တော့်ခြေထောက်နှင့် တိုင်းချုပ်ထားသလို အံ့ကိုက်နေသော Top boots ဒူးဆစ်အထိရှည်၍ ပထမတန်း သားရေနှင့် ချုပ်ထားသည့် စစ်ဖိနပ်ရှည် အနက်တစ်ရန်ကို ကျွန်တော်တွေ့ရှိ၍ ကျကျနန ဆေးတိုက်ပြီး အိပ်ရာခြေရင်း၌ စနစ်တကျ ထောင်ထား၏။ ညနေ စစ်လေ့ကျင့်ခန်းမှ အပြင်တွင် ကျွန်တော်အလွန် နှစ်သက်လှသော ဖိနပ်ရှည်ကြီး ကြက်ပျောက်ငှက်ပျောက် ပျောက်နေတော့၏။ အိမ်ခန်းစောင့် ရဲဘော်တစ်ဦးကို ခေါ်ယူ စစ်ဆေးသည်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက အိမ်ခန်းများကို လာရောက်စစ်ဆေးသည်တွင် ကျွန်တော့်ဖိနပ်ကို တွေ့သွားသဖြင့် ဘာမပြော ညာမပြောနှင့် အသင့် စီးထွက်သွားကြောင်း အစစ် ခံလေတော့သည်။

သူ့ဌာနချုပ်ရုံးခန်းထဲ၌ စမတ်ကျကျ ကျွန်တော့်ဖိနပ်ကို အခဲသားစီးကာ မြေပုံတွေကြည့်နေသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို တွေ့ရ၍ ဒေါသဖြစ်နေသော ကျွန်တော်က အလေးပြုလိုက်ပြီး ...

“ခင်ဗျား ... ဒီဖိနပ်ကို ဘာလို့ မပြောဆိုဘဲ ယူသွားသလဲ”

“ငါစီးချင်လို့ကွ”

သူက ခပ်တည်တည် ခပ်အေးအေး အမှုမထား

သလို ပြန်ဖြေသည်တွင် ...

“ခင်ဗျားတို့ လူကြီးတွေ ဘာမှ စည်းကမ်း မရှိဘူး၊ သိပ်ခက်တယ် ...”

ဒေါပုပ္ဖနှင့် ကျွန်တော်က နင်းဆူပါတော့သည်။ သူက စိတ်ဆိုးသည့်အခါ စီးကရက်ကို အားရပါးရ နှာလိုက်ပြီး ပြုံးဖြဲဖြဲကြီးနှင့် ကျွန်တော့်ဆီသို့ ဆေးလိပ် နွေများ မှုတ်ထုတ်လျက် ...

“ကွာ ... ငါ့ညီကလည်း ... ငါ့ညီဖိနပ်ကို စီးစရာ ချို့လို့ ငါ ယူစီးတယ် ... မင့်ဖိနပ်ဟာ ငါ့ဖိနပ်ပဲကွ၊ ပြီး ဆော့ ခု ငါနေရတာက စစ်သေနာပတိရာထူး ယူထားရ ဆော့ တကယ်လို့ ငပုတွေ(ဂျပန်စစ်ဌာနချုပ်)နဲ့ တွေ့ဆုံ စကားပြောတဲ့အခါမှာ ငါ့ကို အထင်သေးခံရရင် မင်းတို့ ထို အထင်သေးခံရတာနဲ့ အတူတူပဲ မဟုတ်လား၊ ပြီး ဆော့ ငါ့ညီဖိနပ် ပြန်ယူပေါ့ကွာ ... စိတ်ချပါ ... ငါပြော ထိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ် ရှင်းရဲ့မဟုတ်လား .. လူကြီးစိတ် ထားစမ်း ဟေ့ .. ကောင်ကလေး”

ဤတွင် ကျွန်တော့်မှာ သူ၏အဖြစ်ကို ဒေါသဖြစ် စရာမှ သနားလာပြီး သူပြောဆိုသည့် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်စစ်သေနာပတိကို ဂျပန်တွေ အထင်သေး ခံစေရမူရည်ရွယ်ချက် အကြောင်းပြချက် ခိုင်လုံနေသော ကြောင့် အဆုံးတွင် “ကောင်းပါပြီဗျား ... ခင်ဗျားစီးပြီး ဆော့ ပြန်ပေးနော်”

“အင်း ...”

သူက ကျေနပ်စွာ တစ်ခွန်းတည်း ဖြေဆိုလျက် .. ကျွန်တော့်ကို သေနင်္ဂီဗျူဟာနှင့် နည်းပရိယာယ်အကြောင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးစေပါသည်။

ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် စစ်ဌာနချုပ်ကြီး တစ်ခုလုံး တိတ်ဆိတ်နေပါသည်။ ထိန်ထိန်သာသော ဆိုးဒယားပြည်၏ ညနေခင်းက ကျွန်တော်တို့ ရဲဘော် သုံးကျိပ်ဝင်တို့ကို သာယာမူရင်ခွင်ဆီသို့ ညှို့ယူခေါ် ဆောင်သွားပါသည်။ တိုက်ကြီးအထက်ထပ်၊ အောက် ထပ်တွင် မီးတွေ လင်းနေသလောက် ကင်းစောင့်ရဲဘော် များနှင့် ကျွန်တော်သာ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ စစ်လောက တွင်းက စစ်သားတွေပီပီ မသေမီ ပျော်သလိုသာ နေ ထိုက် ကိုယ့်လူရေ ဆိုသလို ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်တို့သည် ငြိမ်ပ ယိုးဒယားညနန်းသို့ ခပ်မူးမူးနှင့် ခြေကုန်သုတ်

သွားကြသည်။ ကျွန်တော်သာ လက်ရွေးစင် ရှာဖွေထား သော စစ်သေနင်္ဂီဗျူဟာအခြေခံများစာအုပ်ကို အလွန် စိတ်ဝင်စားစွာ လေ့လာနေခိုက်ဖြစ်လေသည်။

“ဟေ့ကောင်လေး ... ဘာတွေဖတ်နေသလဲကွ” လန့်ဖျပ်သွားအောင် အသံဩဩကြီးနှင့် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းက မေးရင်း ကျွန်တော့်အနား ဝင်ထိုင်လိုက် သည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်က ဖတ်ကောင်းတုန်းမို့ စကားပြန်မပြောလိုက်ပါ။

သူက “ပြစမ်းပါဦးကွ ... မင့်စာအုပ် ခဏကလေး” ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် ကျွန်တော်ဖတ်နေသော စာအုပ်ကို အတင်းဆွဲယူပါတော့သည်။

ကျွန်တော်က သတိရပြီး “ဟင် ... အစ်ကိုကြီး တစ်ယောက်လည်း ကျန်ရစ်ခဲ့သကဲ့”

“အေးပေါ့ကွာ ... အလကားဟာတွေ ... ပိုနေတာ ပဲ”

သူက သိပ် အရေးမကြီးပုံနှင့် ပါးစပ်ကသာဖြေ၍ မျက်စိက စာမျက်နှာတွေနှင့် ကမန်းကတန်း မိတ်ဖွဲ့ နေ ပါသည်။

“သိပ်ကောင်းတဲ့စာအုပ်ဗျ ... ကျွန်တော်တော့ ပွတာပဲ”

သို့ရာတွင် သူ့ဆီက လုံးဝ စကားပြန်မရတော့ချေ။ ဆယ့်ငါးမိနစ်ခန့်ကြာအောင် သူက စာသားများကို ဖတ် နေပြီး ..

“ဒီစာအုပ်ကို ငါ့ပေးလိုက်လကွာ ... သိပ်ကောင်း တယ်ဟေ့”

“ဟာဗျာ ... ခင်ဗျားကြီးကလည်း တစ်ခါလာ ဖိနပ်ယူ၊ စာအုပ်ယူနဲ့ သိပ်ဗိုလ်ကျနေတာပဲ”

“မင်း ဘာနားလည်လို့လဲ ... မင်းတို့က ရှေ့ဆုံး ချီတက်ရမယ့် တပ်မှူးတွေက ... စစ်မြေပြင်မှာ ဒီစာအုပ် ဟာ တိုက်ရင်းခိုက်ရင်းနဲ့ ပျောက်သွားရင် တို့အဖို့ ဘယ် လောက်နစ်နာမလဲ ... ငါက စစ်ဌာနချုပ်ကို အုပ်စီးပြီး လိုက်ရမှာမို့ ငါယူခဲ့မယ်။ ဗမာပြည်ရောက်တော့ ဆက် ဆက် မင့်စာအုပ်ကို ပြန်ရစေမယ်”

ဤသို့နှင့်ပင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းထံသို့ ကျွန်တော် ၏ စစ်ဖိနပ်ရော၊ အလွန်မြတ်နိုးလှသော စစ်ကျမ်းစာအုပ် ရော ပေးလိုက်ရ၏။ ရန်ကုန်တွင် ဆုံမိကြသောအခါ

ကျွန်တော်က အကြွေးတောင်းသလို အတင်းပူဆာသည် တွင် သူက ... “ငါ ဘယ်နား သိမ်းမိမှန်း မသိဘူးကွ... နောက်မှ ငါ့ရှာပေးမယ် ... စိတ်ချနေ” ဟု ခြေရာဖျောက် ပြောကာ ခေါင်းရှောင်ခဲ့၏။ ယခုအထိ ဖိနပ်နှင့် စာအုပ် ဇာတ်ဆုံးခဲ့ရတော့၏။

“လူနီနီ ဘောင်းဘီဝတ်ပါလို့ ဓားစလွယ်ငွေကွပ်လို့ ပြည်ညွှတ်အောင် လာချီသေးရဲ့ ဘိုးတော်ကြီးမြေး”

ဤတဘောင်ကား မှန် မမှန် မပြောတတ်ချေ။ ကျွန်တော်တို့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗိုလ်တေဇနှင့် ဗိုလ်ချုပ် ဗိုလ်မိုးကြီးတို့ ဦးစီးကာ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် ကြီးအား နိပုန်စစ်တပ်များနှင့်အတူ ဗမာပြည်တွင်းသို့ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့သမားများကို ဓားလှံစွပ်၊ ကျည်ဆန်၊ ဗုံး ဆန်၊ အမြောက်ဆန်တို့ဖြင့် လမ်းရှင်းပြီး ဝင်ရောက်ခဲ့ နိုင်၏။ ဘန်ကောက်မြို့တော်ကို ဗြိတိသျှလေကြောင်း ဘက်မှ တန်ပြန်ထိုးစစ်ဆင်သည့် ပထမညဦးပိုင်းတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် စစ်ဝတ်စစ်စား အစုံဖြင့် ဂျပန် ဓားရှည်ကို ခါးတွင်ပတ်ကာ ပုန်းရ ရှောင်ရမှန်းမသိသည့် အလား နေရာအနှံ့အပြားပြေးလွှား၍ တပ်ဖွဲ့ဝင်ရဲဘော်များ ကို ရှောင်ရှား အကာအကွယ်ယူရန် အမိန့်ပေးနေ၏။ ရန်သူလေယာဉ်ပျံများက ချထားသော မီးကျည်အလင်း ရောင်တွင် သူက ဘိုင်စကုပ် အရိုက်ခံရမည့် ဇာတ်လိုက် မင်းသားပမာ ဆလိုက်ထိုးထားသည့် အလင်းရောင် အောက်တွင် မကြောက်မရွံ့တပ်များကို ကွပ်ကဲအမိန့်ပေး သည်ကို ဘေးက မြင်ရသော ဂျပန်အရာရှိများက နေရာ မယူရကောင်းလားဟု အပြစ်တင်နေကြသည်။ အမှန်မှာ ရန်သူလေယာဉ်ပျံများက ဗုံးချရုံသာမဟုတ်သေး ... စက် သေနတ်နှင့် ထင်ရာမြင်ရာ ပစ်ခတ်နေသောကြောင့် တည်း။

x x x

လောကီဇာတ်ခုံပေါ်ကဗိုလ်ချုပ်

“ရာဇဝင် အတ္ထုပ္ပတ္တိလည်း ရှိရမယ် ... မော်ကွန်း လည်း ထိုးလောက်တဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ ဗိုလ်အောင်ဆန်းရယ်”
ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ၏ မင်္ဂလာအခမ်းအနားတွင်းမှ ပဲ့တင်ထွက်လာသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ချီးကျူးထားသည့် သီချင်းသံ

မှာ ဗမာပြည်တစ်ဝန်းလုံးသို့ တစ်ခဏချင်း ဝဲပျံလွှမ်းမိုး ပြီးသားဖြစ်သွား၏။ တစ်ခါက ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့သမား၏ လက်ပါးစေ မျက်နှာဖြူ အရေးပိုင်တစ်ဦး၏ ဆုတော်ငွေ ငါးကျပ်တိတိ ထုတ်ကာ ဖမ်းဆီး သတင်းပေးရန် အရေး ကြီးခဲ့သော တရားခံအောင်ဆန်းကား ယခုအခါ၌ ဗမာ့ ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် (သို့မဟုတ်)ကျွန်တော်မှ သခင် ခေတ်သို့ ပို့ဆောင်ခဲ့နိုင်သူ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး၏ ခေါင်း ဆောင် လွတ်လပ်သော ဗမာ့ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့၏ ဖခင်ကြီးအဖြစ် ကောင်းမြတ်သော ဘိသိက်မင်္ဂလာအခါ တော်ယူခိုက်ဖြစ်၍ လောကီဇာတ်လမ်းတစ်ခုကို ကပြရန် လောကဇာတ်ခုံပေါ်၌ သူ၏ချစ်သူ ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့် စုလျားရစ်ပတ် လက်ထပ်ချိန်ကြီးပင် ဖြစ်တော့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက သူ မိန်းမ ယူသည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်တို့ထံ ဝေဖန်ချက်များ တောင်း ၏။ သူက သူ့ညီငယ်များ၏ဆန္ဒကို အထူး သိလိုသည့် အတွက် ကြိုးစားခဲ့၏။ ကျွန်တော့်အလှည့်တွင် “ခင်ဗျား သဘောကျလို့၊ ခင်ဗျားကြိုက်လို့၊ ခင်ဗျား ယူတယ် ... ခင်ဗျားကျေနပ်ရင် ပြီးတာပဲ” ဟု ဝေဖန်ချက်ပေးပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ခပ်နောက်နောက် “ဥတ်တယ်ထင်ရင် ဒူးသာဒူးပေါ့” ဟု အဆုံးသတ် အဖြေပေးလိုက်၏။

မိန်းမယူဖို့ အချစ်ကိစ္စလက်ခံဖို့ တစ်ခါကမှ စိတ် မကူး မစဉ်းစားခဲ့နိုင်သော ကျွန်တော့်မှာ ချစ်သူ သက် လယ်နှင့် တွေ့မိတော့သည်။ တစ်နေ့တွင် ဗိုလ်မှူးကြီး စကြာ၏ စေတနာ့ဝန်ထမ်း သတင်းပို့ချက်ကြောင့် ကျွန်တော့် အချစ်ရေးကိစ္စသတင်းကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ထံ ပေါက်ရောက်သွားတော့၏။ သူက မဆိုင်းမတွန့် ကျွန်တော့်ကို ခေါ်ကာ မေးမြန်းသည်တွင် ဝါသနာ အတိုင်း ကျွန်တော်ကလည်း ဘွင်းဘွင်းပင် ဟုတ်မှန် ကြောင်း အစစ်ခံလိုက်သည်။

ကျွန်တော့်ကို ခြေဆုံးခေါင်းဆုံးကြည့်ကာ “ဟေ့ ကောင်လေး တာရာ ... ဒီကိစ္စကို မင့်သဘောအရ အရမ်း လုပ်လို့ ဘယ်ဖြစ်နိုင်မလဲ ... တို့နဲ့တိုင်ပင်မှပေါ့ကွ”

“ဗျာ ... လူ့အခွင့်အရေးကို ခင်ဗျားက ဘာလို့ ဝင်ပြီး ချုပ်ချယ်ချင်သလဲ ... ခင်ဗျားလည်း ဥတ်တယ် ထင်လို့ ဒူးလိုက်တယ်မဟုတ်လား ... ဗိုလ်ချုပ်”
“အံ့မာ မင်းက နိုင်ငံရေးစကားတွေဘာတွေနဲ့ ဟုတ်

ဆရာကွာ ... ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် တို့လူကြီးတွေခေါ်ပြီး မင်းဇနီးလောင်းကို စစ်ဆေးဦးမယ် ... မင်း တို့စကား နားထောင်ရမယ်။ ဒါဟာ ငါ့အမိန့်ပဲ”

ခပ်တင်းတင်းပြောပြီး ကျွန်တော်၏ဇနီးလောင်း ဗဟိုစစ်ဆေးရုံကြီးမှ ဆရာမ စောချစ်ဦးကို စစ်ဦးစီးအဖွဲ့ဝင် ဗိုလ်ချုပ်တို့ ခေါ်ယူ၍ နောက်ပိုင်းရာဇဝင်နှင့် ကျွန်တော့်အပေါ် သဘောထားပုံများကို စစ်ဆေးလျက် မေးခွန်းအမျိုးမျိုး ထုတ်လိုက်ပါသေး၏။ နောက်မှ ကျွန်တော်တို့ လက်ထပ်ခွင့် အမိန့်ပြန်တမ်းကို တစ်ပါတည်း ထုတ်ပေးလိုက်ပြီး သူတို့ကိုယ်တိုင် အိမ်ကိုလာကြ၍ တဟားဟား ပွဲကျအောင် ဟိုကနောက် ဒီကနောက် နှင့် လုပ်ကြတော့၏။

ဆိုင်းသံ ဗုံသံတို့ ဆူညံနေသော သီတင်းကျွတ်ပွဲတော်သို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်ရဲထွဋ်၊ ဗိုလ်ဇင်ယော်၊ ဗိုလ်မင်းရောင် အစရှိ၍ ကျွန်တော်ကပါ ကန်တော့စရာ ထက်ဆောင်များနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ နေအိမ်၊ ယခု ဖျဉ်းမနားမြို့ ရှမ်းကန်အနောက်မြောက်ထောင့်သို့ နံနက်စောစော ဝင်သွားတော့သည်။ သူက ဆိုဖာပေါ်တွင် စာအုပ်တစ်အုပ်ကို အခန့်သား ဖတ်နေ၏။

ကျွန်တော်တို့က သူ့ကို တန်းစီ အလေးပြုလိုက်ကြသည်။ သူက ဖတ်နေသောစာအုပ်ကို အသာစားဖယ်လိုက်ပြီးနောက် ကျွန်တော်တို့တစ်တွေကို စူးစူးဝါးဝါးကြီး ချက်နာထားတင်းတင်းနှင့် ကြည့်နေပါတော့၏။ ပြီးမှ...

“ဟေ့ကောင်တွေ ... မင်းတို့ကိုမင်းတို့ ပြန်ကြည့်စမ်း” ဟု ငေါက်လိုက်သည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ဗမာအခါတော်ဖြစ်၍ ယူနီဖောင်းအစား ဗမာပီပီ ပိုးလုံချည်တိုက်ပုံအင်္ကျီတွေနှင့် အတော် စတိုင်ထုတ်ပြီး ကန်တော့ထာခိုက်ဖြစ်သည်။ ပြီးမှ “ထို” ဟု ဆောင့်ကြီးအောင့်ကြီးနှင့် တံတွေးထွေးလိုက်ပြီး “မင်းတို့ တပ်မှူးကြီးတွေ ထုပ်နေတယ် .. ဘာမှ မစဉ်းစားဘူး ... ရဲဘော်လေးတွေမှာတော့ ယူနီဖောင်းအစုတ်စုတ်၊ မင်းတို့ကတော့ ဦးလုံချည်တပြောင်ပြောင် သူတို့စိတ်ထဲ ဘယ်လိုနေကြလဲ ... စဉ်းစားကြည့်စမ်း”

ဤတွင်မှ ကျွန်တော်တို့မှာ ကိုယ့်ချွတ်ယွင်းချက်အမှားကို သိရသဖြင့် မျက်နှာ မထားတတ်အောင် ဖြစ်သွားကြ၏။

“ခုသွား ... ငါ့အိမ်ခန်းထဲမှာ ငါ့ယူနီဖောင်းတွေ သွားဝတ်ပြီးမှ ငါ့ကို လာကန်တော့ ... ကိုင်း ... ခုသွားလဲကြ။ မင်းတို့လုံချည်အင်္ကျီတွေ အကုန်ချွတ်ပစ်ခဲ့”

ဗိုလ်ချုပ်အမိန့်ကြောင့် အခန်းထဲသို့ အမြန်လစ်ခဲ့ရတော့၏။ သူ၏ ဘီရိုသေတ္တာကို အမြန်ဖွင့်၍နေသော ဗိုလ်မင်းရောင်က နှာခေါင်း တရွံ့ရွံ့နှင့်ဖြစ်နေပြီး “ဟေ့ချည်စော်ကြီး နံနေတယ်ကွ”

ဗီရိုထဲမှ စုပုံထားသော ဖြစ်ကတတ်ဆန်း ဗိုလ်ချုပ်၏ ယူနီဖောင်းများကို အနံ့ဆိုးစွာဖြင့် ဗိုလ်မင်းရောင်က ဆွဲယူ၍ ကျွန်တော်တို့ဆီသို့ ပစ်ပေးလိုက်ပြီးနောက် “ဟီးဟီး ... ကြည့်သာဝတ်ကြပေတော့ကွာ ... ချည်စော်နံတာ လက်စသတ်တော့ ငမိုး အဝတ်အစားတွေကကိုး”

ကျွန်တော်တို့ ဘာမှ မတတ်နိုင်၊ သူသဘော အတိုင်း မလျှော်မမွပ်ဘဲ ဂရုမစိုက်ထားသည့် “ချည်စော်နံ” ယူနီဖောင်းများကို မတန့်တတန့် ဝတ်ကာ ကြာလျှင် နောက်ပိုင်းက မီးတောက်မည့် နိမိတ်လက္ခဏာကြောင့် ဝတ်ဆင်ပြီး ဗိုလ်ချုပ်ရှေ့မှာ တန်းစီခဲ့သည်။

သူက မျက်မှောင်ကုတ်ရာမှ ခပ်ပြုံးပြုံးကြီးဖြစ်လာပြီး “အေး ... ကန်တော့ကြ၊ ကန်တော့ကြ ... ပြီးရင် ဒီအတိုင်းပြန်၊ မင်းတို့ သောက်သုံးမကျတဲ့ လုံချည်တွေ တစ်ခုမှ ပြန်မယူနဲ့ ကြားလား ...”

ကန်တော့ကောင်းလွန်း၍ ကျွန်တော်တို့ ပိုးလုံချည်အင်္ကျီတွေ ဆုံးခဲ့ရတော့၏။ အချိုးမကျ ကွတတ ... မတန့်တတန့် ယူနီဖောင်းတွေကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်ကားကို ကမန်းကတန်း စီးကာ ကိုယ့်အိမ်အရောက် လေ၏ လျင်မြန်ခြင်းနှင့်အတူ သုတ်ခြေတင်ခဲ့ရလေသည်။

ကျွန်တော့်အား အထက်ဗမာပြည်သို့ ဗိုလ်ဇေယျ တပ်ရင်းနှင့် ပို့လိုက်သည်။ ယခင်က ကျွန်တော် အလုပ်အထူးကြိုးစားခဲ့သည်နှင့်အမျှ ဗိုလ်ချုပ်က နှုတ်ဖြင့်၊ စာဖြင့် ချီးမွမ်း၏။ အားပေးခြင်းခံရ၏။ ယခုမှာမူ ခါတိုင်းထက် ကျွန်တော် အလုပ်ကြိုးစားခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် သူ့ဆီက “ဟေ့ ကောင်လေး ... မင်းအလုပ် ဂရုစိုက်စမ်း ... သိပ်နေရာမကျဘူး” ဟု တွေ့တိုင်း ဆူနေတော့၏။ တစ်ခါလည်းမဟုတ်၊ နှစ်ခါလည်းမဟုတ်၊ ခဏခဏဆူလွန်းသည့်အဆုံးတွင် ကျွန်တော်က သူ့ဆီ စာရေးလိုက်၏။ ခင်ဗျား ဒီလောက် ဆူနေရင် ကျွန်တော်

ဘာမှမလုပ်တော့ဘူး ထိုင်နေမယ်” ဘုကျကျ အစီရင်ခံလိုက်သည်။ စစ်ဌာနချုပ်မှူး ဗိုလ်မှူးကြီးလကျာ က ကျွန်တော့်ကို ခေါ်ပြီး “မင်းစာကို ဗိုလ်ချုပ် ရတယ်လို့ ပြောတယ် ... မင်း သူ့ကို ဘုရေးတယ်ပြောတယ်။ သူက မင်းကို ခဏခဏဆူတာ မင်းကောင်းဖို့ပဲကွာ ... အရင် တုန်းက မင်း လူပျိုဘဝဆိုတော့ မင်းကို မြောက်ပေးတယ်။ မင်း မိန်းမရပြီးတော့ သူက မင်း စိတ်ပေါ့သွားမှာစိုးလို့ ခဏခဏ ဆူပေးတာပါတဲ့ ... တကယ်ဆိုတော့ မင်းရဲ့ဆောင်ရွက်မှုတွေဟာ အတော်တိုးတက်နေတယ်” ဟု ဗိုလ်ချုပ်၏ ကျွန်တော့်အပေါ် သံယောဇဉ်ကြီးမှု အမှန်ကို သိရပါတော့၏။

ဗမာပြည်တွင်းသို့ လက်ဝဲဝါဒ မှန်တိုင်းသည် တဟောဟော ကျဆင်းဆိုင်ရောက်လာတော့၏။ ဤတွင် တပ်မတော်အတွင်းမှ ဗိုလ်များ၊ အကြပ်များ၊ တပ်သားများမှာ ထိုလက်ဝဲမှန်တိုင်းဒဏ်သင့်ကာ မာ(ခံ)ဝါဒ မြဲမှုန်တွေ လူးကပ်လျက် လက်ဝဲဝါဒတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့၏။ ကျွန်တော်လည်း ထိုအထဲတွင် တစ်ယောက် အပါအဝင်ဖြစ်လေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ စကားပြောတိုင်း၌ လက်ဝဲစကားလုံးများ ပါနေမှုကြောင့် ကျွန်တော်က ဗိုလ်ချုပ်ကို ကျွန်တော်ကဲ့သို့ လက်ဝဲဝါဒ သမားတစ်ဦးဖြစ်နေပြီဟု ထင်မိ၏။ ဒါကြောင့်လည်း ကျွန်တော်က သူလုပ်သလို၊ သူယူဆသလို လိုက်နာမိတော့၏။

“စံပြလည်း မသွားနှင့် မဲသလည်း မစားနှင့်” ဟူသော စကားအတိုင်း ကျွန်တော်မှာ စံပြတပ်ရင်းသို့ ခြေလျင်တပ်ခွဲမှူးတာဝန်နှင့် ကူးပြောင်းခဲ့ရ၏။ ဗိုလ်ကျော်ဇောက တပ်ရင်းမှူး၊ ဗိုလ်ဘုန်းမြင့်က စိန်ပြောင်းတပ်ခွဲမှူး၊ ကျွန်တော်က ခြေလျင်တပ်ခွဲမှူး၊ ဗိုလ်ဗလက အရာရှိသင်တန်းတပ်ခွဲမှူးများအဖြစ် တာဝန်ယူရင်း ကျွန်တော်လက်ဝဲဝါဒကို အတော်လေ့လာလိုက်စားရာမှ သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့၏။ “စံပြသွားလျှင် ဖားတုတ်သည်၊ မဲသစားလျှင် ယားတုတ်သည်” ဟူသော စကားပုံအဖြေအတိုင်း ကျွန်တော်က စစ်တာဝန်များကို တစ်ဖက်က အထူးကျေပွန်စွာ လုပ်ဆောင်ကာ တစ်ဖက်က ရဲဘော်များကို တပ်ရင်းမှူးလုပ်သူနှင့် နားလည်မှုယူ၍ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ ချမှတ်ပေးအပ်ခဲ့ကာ

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကြီးဆီသို့ တရိပ်ရိပ်ကူးပြောင်းခဲ့တော့၏။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းထံ မကြာခဏ သွားတွေ့စဉ် ကျွန်တော့်ကို သူက လက်ဝဲဝါဒကို အလွန်အကြူးမလိုက်စားရန်နှင့် တစ်ဖက်သက် သက်ဝင်ယုံကြည်မှု မရှိရန် သတိပေးခဲ့၏။

x x x

ဘဝ၏ အဆုံး

ကျွန်တော်သည် လက်ဝဲဝါဒ ကျွန်မြူနစ်တစ်ယောက်ဖြစ်လာခဲ့ပြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအားလည်း ကွန်မြူနစ်တစ်ယောက်ဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု ထင်ခဲ့၏။ သည်လို သူ့အနေနှင့် အမျိုးသားတပ်ပေါင်းစု ဖဆပလအဖွဲ့တွင် ကျန်ရစ်ခဲ့၏။ ထိုအခိုက်တွင် ဝါဒ လှိုင်းဂယက်ပြင်းထန်စွာ ပုတ်ခတ်ဝေဖန်မှုဒဏ်ကြောင့် ဖဆပလနှင့် ကွန်မြူနစ်ပါတီတို့ ကွဲခဲ့ရ၏။ အခါကောင်း ယူနေသော ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့သမားများက ကွန်မြူနစ်ပါတီ ကို ဖိနှိပ်၍ နိုင်ငံရေးသမားများကို ရက်ရက်စက်စက် သတ်ဖြတ်ကြလေ၏။ ဖဆပလအဖွဲ့ကြီးသည်လည်း ဗမာပြည်လွတ်လပ်မှုကို အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ရန် ရွေးကောက်ပွဲကြီးကျင်းပဖို့ ကြိုးပမ်းနေကြလေသည်။

တစ်နေ့တွင် ကွန်မြူနစ်တို့၏ အခြေခံစခန်း ပျဉ်းမနားနယ်သို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မဲတရားဟောလာလိမ့်မည်ဟူသော သတင်းရောက်ရှိခဲ့၏။ ထိုအချိန်က ဗမာပြည်အုပ်ချုပ်ရေးမှာ ဗြိတိသျှလက်တွင်း၌ ရှိနေသေးသ၍ သူတို့၏ ဖိနှိပ်သတ်ဖြတ်မှု မခံနိုင်ကြသည့် ရဲဘော်ဟောင်းများ၊ ကွန်မြူနစ်များမှာ တောခိုကာ လက်နက်ကိုင်၍ နယ်ချဲ့သမား ဗြိတိသျှတပ်များနှင့် တိုက်ခိုက်နေခိုက်ဖြစ်သည်။ ထိုဗိုလ်ချုပ် လာမည့်သတင်းရသည့်အတွက် ကျွန်တော်က တောတွင်းရှိ လက်နက်ကိုင်တပ်များကို မော်တော်ကားလမ်းနှင့် ဝေးသည်ထက်ဝေးအောင် စီမံလျက် ဗိုလ်ချုပ်လာမည့်လမ်းခရီး သာယာဘေးကင်းမှုကို တာဝန်ယူမိသည်။ သူသည် ဗဟိုဖဆပလ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်၍ ကျွန်တော်က ကွန်မြူနစ်တစ်ဦးဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော့်အနေနှင့် စိတ်ထားမပြောင်း ဗိုလ်ချုပ်သည် ကျွန်တော့်ဗိုလ်ချုပ်၊ ကျွန်တော့်အစ်ကိုကြီးဟု အစဉ် အောက်မေ့ယုံကြည်ခဲ့၏။

ဗိုလ်ချုပ်တို့ကားများ တောင်ငူမှ ပျဉ်းမနားနယ်စပ် သို့ ကူးလာစဉ် မော်တော်ကားဒရိုင်ဘာလုပ်သူက တောတွင်းဝယ် အန္တရာယ်ကို ကြောက်ရွံ့၍ မျက်နှာပျက်နေစဉ် နောက်ပိုင်း ကားတွင်းရှိ ဗိုလ်ချုပ်က ဒရိုင်ဘာ ရဲဘော် သို့ “ဟေ့ .. စိတ်ချလက်ချ မောင်းပါကွ။ တို့ကို တောထဲက အကောင်တွေ ဘာမှ မလုပ်ပါဘူး ... တာရာဟာ ငါ့ကို သစ္စာမဖောက်ပါဘူး” ဟု ရယ်မောရင်း ပြောလိုက်ကြောင်းကို ကားမောင်းသူမှတစ်ဆင့် ကျွန်တော့်သို့ သတင်းပို့၍ ကျွန်တော် ထခုန်ခမန်း ဝမ်းသာသွားတော့၏။

သို့ရာတွင် ပျဉ်းမနားမြို့ မဲတရားပွဲတွင် ဗိုလ်ချုပ်က ဖရိုသတ်အလယ်တွင် “တာရာ ဟာ ကျုပ် တပည့်၊ ဒီကောင်ဟာ ကျုပ် မပြည့်ဘူး” ဟု ကျွန်တော့်ကို ဆော်ထည့်ပါသည်။ ကျွန်တော့်အဖို့ မတုန်လှုပ်ပါ။ တဟားဟားသာ ရယ်ပြီး “အဘက ဆဲလှချည့်လားကွ” ဟု ဆဖန်ချက်ပေးမိ၏။ ဖဆပလအဖွဲ့သို့ အာဏာလွှဲပြောင်းခါနီး စပ်ကူးမပ်ကူး အချိန်တွင် ဗြိတိသျှအစိုးရက ကျွန်တော်တို့ လွတ်လပ်သော ပြင်ပလောကတွင် မနေနိုင်အောင် နိုင်ငံရေးဥပဒေနှင့် ဖမ်းကာ လက်စတုံးဖျောက်ညှဉ်သတင်းကို ခိုင်လုံစွာရရှိသည်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ တောခိုခဲ့ရတော့၏။

ထိုအချိန်မှစ၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ကျွန်တော်တို့ကြားဝယ် အကန့်အသတ်မရှိသော တံတိုင်းကြီးက ထားဆီးခြားနားနေတော့သည်။ သို့ရာတွင် သတင်းစာတို့ တောတွင်းသို့ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ရောက်အောင် ထူစေပြီး သူ့သတင်းတွေကို အာရုံစိုက်၏။ လုပ်ငန်းစဉ်တို့ ဝေဖန်၏။ ဆွေးနွေး၏။ သူ့ဓာတ်ပုံကို တရိုတသေခေါင်းရင်းတွင် ချိတ်ထားမှုကြောင့် ကွန်မြူနစ်ဆရာကြီး နူးနှင့် ကျွန်တော် မကြာခဏ စကားစစ်ထိုးရလေသည်။

တောပြင်ကို ကျောတင်၍ အိပ်ခဲ့၏။ တောင်လွှာတို့ ရှောင်ကာဖြတ်ကူးရင်း စစ်ရေးဆင်ခဲ့၏။ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့သမား တပ်များကို အချက်ပိုင်ပိုင် အနိုင်စီး၍ ကျွန်တော်၏ တပ်ဖွဲ့များကို လက်နက်တပ်ဆင်ခဲ့နိုင်၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်၏ ညီအစ်ကို ရဲဘော်များပါသော တောတပ်မတော် တပ်ရင်း(၄)နှင့် ရင်ဆိုင်ရမည့်အလှည့်တွင် စစ်ရေးရှောင်ကာ တိုက်ပွဲလွှဲခဲ့၏။ တပ်ရင်း(၄)က

လည်း ကျွန်တော့်အပေါ် သံယောဇဉ်ကြီးလှစွာနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးကို မကြာခဏ လက်ကမ်းနေတော့၏။

တစ်နေ့သောအခါ သခင်တင်ထွန်း စခန်းသို့ ရောက်လာ၏။ သူက ရန်ကုန်က ပြန်လာသည်မှာ ၂ရက်၊ ၃ရက်သာ ရှိသေး၍ ရန်ကုန်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် တွေ့ခဲ့ကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်က ကျွန်တော့်အစ်ကို သခင်တင်ထွန်းကို ကျွန်တော့်အကြောင်းမေးပြီး တောခိုနေမှုမှ ပြန်လည်၍ အလင်းသို့ဝင်ခဲ့ရန် မှာကြားသည်မှာ

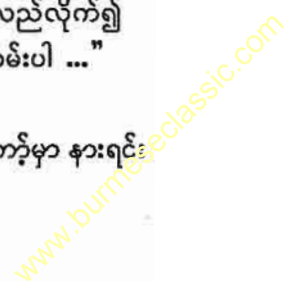
“ကျုပ်တော့ ဒီကောင်လေးကြောင့် ခက်နေတယ်။ တာရာကလည်း ကျုပ်လိုပဲ တစ်ယူသန်မို့ အင်းလေ... ကျုပ်ကလည်း ကျုပ်ရဲ့ရဲဘော်ရဲဘက်တွေကို မေ့နေခဲ့တာ၊ သူ့အပြစ်ချည်းလည်း မဟုတ်ဘူး၊ ကောင်းပြီ ... ကွဲပြားနေတဲ့ ကျုပ်ညီ ရဲဘော်တွေကို အမြန်ဆုံး ပြန်စုမယ်။ တာရာကို ဆက်ဆက် ပြောလိုက်ပါတဲ့”

အစ်ကိုကြီးအောင်ဆန်း၏ မျက်နှာနှင့် ကျွန်တော့်အပေါ် အလိုလို ခင်ပုံကို ချက်ချင်းလိုလို မြင်လာပြီး “ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ငါသွားပြီး အတွေ့ခံမယ်၊ ငါ့ကို လုပ်ချင်သလိုလုပ်၊ သူ့ရှေ့မှာ ရဲဘော်ပီပီ လည်စင်းပေးလိုက်မယ်၊ သူ အဓိပ္ပာယ်ရှင်းတော့မှ သူနဲ့အတူ ဗမာပြည်သစ် တည်ဆောက်မယ်” ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုလိုက်၏။

ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ကျွန်တော်တို့ နှစ်ဦးစလုံး နောင်တရကြပေပြီ။

ပျဉ်းမနားအနောက်ဘက် ၁၀ မိုင်ကွာ ကျင်းမြောင်းစခန်းကား ... နေ့ ၁၀နာရီခန့်ရှိ၍ နေ အတော်ပူပြင်းနေပေပြီ။ ချိုးကူသံများသည် တစ်စခန်းလုံး ဆူညံနေပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် မြို့ခြေစခန်းရှိ ဗိုလ်ကြီးလှကြည်က ရဲဘော်တစ်သိုက်နှင့် ကျွန်တော့်စခန်းသို့ မျက်နှာပျက်ပျက်ဖြင့် ရောက်လာကြသည်။ ကျွန်တော်က သူတို့ စခန်း၌ အကြီးအကျယ်နှစ်နာချက်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်ပြီဟု တွက်ချက်မိ၏။ ကျွန်တော်နှင့် နှစ်ကိုယ်ချင်းဆုံမိသောအခါ လေသံကလေးမှာ လည်ချောင်းထဲမှ မထွက်နိုင်ရှာဘဲ...

“ဗိုလ်ချုပ်တို့ ဆုံးပြီဗျ ...”
 ကျွန်တော်က ရုတ်တရက် နားမလည်လိုက်၍
 “ဘာတုံးဗျ ... ကျယ်ကျယ်ပြောစမ်းပါ ...”
 “ဗိုလ်ချုပ်တို့ အသတ်ခံရပြီ”
 “ဗျာ ... အမယ်လေး” ဟု ကျွန်တော့်မှာ နားရင်း

နှစ်ဖက်ကို လက်ဖဝါးများဖြင့်ပိတ်ကာ နားတွင်းသို့ မိုးကြိုးစက်ကျသည် ထင်လိုက်မိ၍ ကျွန်တော့်လက် ချောင်းတွေမှာလည်း ဆတ်ဆတ်တုန်နေသည်ကို တစ်ခဏကြာမှ သတိပြုလိုက်မိသည်။ ကျွန်တော် သတ္တိ မကြောင့်ပါ။ စစ်ပွဲတိုင်းနဲ့ခဲ့သော လက်နက်ဆေး၊ ရန်သူ ဆေးမှ မသေ၍ ယခု စာရေးသည်အထိ အသက်ရှင်နိုင် ခဲ့သော ကျွန်တော့်အဖို့မှာ ပူဆွေးခြင်း၊ ဝမ်းနည်းခြင်း၊ စိုးရိမ်ခြင်းတို့က ချယ်လှယ်နေကြသည်။

ကျွန်တော်က ချက်ချင်းအသေခံခဲ့သော ဗမာ့တပ် မတော် ရဲဘော်ဟောင်းကြီး နှစ်ဦးကို တိတ်တဆိတ် ရန်ကုန်သို့ စုံစမ်းရန် လွှတ်လိုက်၏။

သုံးရက်ကြာသည့်နောက်တွင် မျက်ရည်ပေါက်ကြီး တွေနှင့် ကျွန်တော့်ရဲဘော်နှစ်ယောက် ပြန်ရောက်လာပြီး

“ဗိုလ်ချုပ်တို့ အသတ်ခံရပြီ ဗိုလ်မှူး ... ဗမာပြည် အဖို့တော့ သွားပြီဗျ” ဟု သတင်းလည်းပို့၊ ချုံးချ၍လည်း ငိုကြွေးလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်လည်း မရှက်နိုင်တော့ ပါ။ စွဲကိုင်ထားသော ဓားရှည်ကို မြေပေါ်သို့ပင် ချလိုက် ပြီး ... ကျွန်တော်တို့၏ ဖခင်ကြီး၊ အစ်ကိုကြီးအတွက်

အားရပါးရ ငိုကြွေးလိုက်သည်။ မင်္ဂလာဆောင်စဉ် သတို့သမီး၏ အဖအနေနှင့်လည်းကောင်း၊ အစ်ကိုကြီး အနေနှင့်လည်းကောင်း ဦးဆောင်မှုပေးခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းအတွက် ကျွန်တော်၏ဇနီး မစာချစ်ဦးလည်း မြေ၌ လူးလိုမိကာ ငိုကြွေးနေသည်ကြောင့် သွားရောက် ဖျောင်းဖျလိုက်ရပါသည်။

အလင်းသို့ ထွက်လာခဲ့သော ကျွန်တော့်အဖို့ ကျွန်တော်၏အဖေ၊ အသက်ရှင်နေသော ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းအစား သူ ပြုစု ဦးဆောင်ခဲ့သော လွတ်လပ်ရေး ကျောက်တိုင်ကြီးနှင့် သူ၏လွတ်လပ်ရေး ဆုလာဘ်ကြီး အာဇာနည်ဗိမာန်တို့ကသာ ကျွန်တော့်ကို ဝမ်းနည်း ကြေကွဲစွာဖြင့် ဆီးကြိုနှုတ်ဆက်နေသယောင်ရှိတော့၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ကျွန်တော်တို့ နောင်တမှာ ကား ... ခရီးလွန် ဘဝခြားမှ သေကွဲကွဲ၍ ယခုဘဝတွင် ပြန်လည် မဆုံစည်းနိုင်အောင် ရာဇဝင်ဆောင်စေသည့် နောင်အခါမှ တမ်းတပူဆွေးစေသည့် နောင်တများသာ လျှင် ဖြစ်တော့သတည်း။ ။

ဗဟုသုတပြုပုဂံ အောင်ဆန်း ဇူလိုင်-၁၉၆၆

ကျွန်တော်သိသော သခင်အောင်ဆန်း ဗိုလ်ခွန်ဖြူ

အချိန်မှာ အင်္ဂလိပ်ခေတ်မလျက်မီ ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊
အောက်တိုဘာလအတွင်း ဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်မြို့ရှိ ရပ်ကွက်အချို့တွင် ကျောက်ရောဂါ
ဖြစ်ပွားနေသဖြင့် ကျန်းမာရေးဌာနမှ ကျောက်ကြီးရောဂါ
ကာကွယ်ဆေးကို ကျောင်း အသီးသီးရှိ ကျောင်းသူ
ကျောင်းသားများအား အလျင်အမြန် ထိုးပေးနေရသော
အခါလည်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်သည် ထိုအချိန်၌ ရန်ကုန်မြို့ ဆရာဖြစ်
သင်ကောလိပ် (ပြည်လမ်း) တွင် ဆရာလောင်းအဖြစ် သင်
ကြားနေဆဲဖြစ်သည့်အလျောက် ဆရာ ဆရာမလောင်း
များအားလုံး ကျောက်ဆေးထိုးပြီးကြလင့်ကစား ကျွန်
တော်တစ်ယောက်မှာမူ ကံမကောင်း အကြောင်းမလှ
သဖြင့် ကျောက်ဆေးထိုးပြီးသည့်ကြားမှ (Chicken
pox) ခေါ် ရေကျောက်ရောဂါ ရုတ်တရက် ကပ်ရောက်
လာပါတော့၏။

ကျွန်တော့်တစ်ကိုယ်လုံးမှာလည်း နေရာအရှိန်ဖြင့်
အေးသကဲ့သို့ ပူနွေးလျက်ရှိသည်ဖြစ်ရာ ကျောင်းမှ အာ
ဆာပိုင်များက ရောဂါပြန့်ပွားကူးစက်မည်စိုးသောကြောင့်
ကျွန်တော့်အား ကန်တော်လေးအနီး ယခု အောင်ဆန်း
လွှမ်းအရှေ့မြောက်ဘက် ကပ်လျက်ရှိ (C.D.H) ခေါ်

ကူးစက်တတ်သောရောဂါကုဆေးရုံသို့ သူနာတင်ကား
နှင့် ချက်ချင်းပို့လေတော့သည်။

ထိုအချိန်က ထိုဆေးရုံရှိ အခန်းအမှတ် ၂ မှာ
ကျောက်ရောဂါသည်များ သတ်သတ်ထားသော အခန်း
ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ကျွန်တော့်ကို ဆိုင်ရာမှ ထိုအခန်း
ရှိ လစ်လပ်နေသော ခုတင် တစ်လုံးပေါ်သို့ ပို့လိုက်ပါ
သည်။ ကျွန်တော်လည်း အပူရှိန်ရှိနေသေးသဖြင့် ကိုယ်
လက် မအီမသာဖြစ်ကာ စောင်ကို ခေါင်းမြီးခြုံ၍သာ
မှိန်းနေရပါသည်။

ထိုအချိန်၌ပင် ကျွန်တော်၏ ဘယ်ဘက်ဘေး
ခုတင်တစ်လုံးပေါ်မှ လူတစ်ယောက်သည် “ဝေဝေစီစီ
ရွှေငွေအလီလီ၊ သာကီဇာနည် မင်းလုပ်ခဲ့တဲ့နေပြည်”
အစချီသော အဝမ်းရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီမှ ရွှေညာမောင် စပ်ဆို
ထားသည့် “ခေတ်ဆန်းချိန်” သီချင်းကို ဂီတမဆန်၊
ကာရန်မညီ ဆောင့်ကြီးအောင့်ကြီးနှင့် အားပါးတရ
ဟစ်အော်သီဆိုနေရာ ကျွန်တော့်မှာ အလန့်တကြားဖြင့်
ခြုံထားသော စောင်ကို ရုတ်တရက် ပင့်ကာ ကြည့်လိုက်မိ
ပါသည်။

မြင်ရပုံကား အသက်အစိတ်ခန့်ရှိ လူတစ်ယောက်
သည် ခုတင်ပေါ်တွင် ဘယ်ဘက်ဘေးကို ထောင်ထားလျက်

ညာဘက်ခြေထောက်က ထောင်ထားသော ဒူးပေါ်တွင် ပြန်ချိတ်ကာ အဆိုပါ နိုင်ငံရေးနှင့် စပ်ဆိုင်သော သီချင်းကို လွတ်လပ်စွာ အော်ဆိုနေခြင်းပင် ဖြစ်သတည်း။ ထို့ကြောင့်လည်း ဘေးက လူနာအားလုံးမှာ သူ့အား အထူးအဆန်း အရူးအနမ်းသဖွယ် စိုက်၍ကြည့်နေကြသည်။ သို့သော် သူက မည်သူ့ကိုမျှ ဂရုစိုက်ပုံမရ။

ကျွန်တော့်မှာလည်း သူ့အား အကဲခတ်ကြည့်ရင်းကပင် ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် စိတ်မနှံ့သူတစ်ယောက်ဖြစ်နေမည်လောဟု သံသယဖြစ်နေသည်။ ထိုအတောအတွင်း သူသည် သီချင်း၏ နောက်ဆုံးအပိုဒ်ဖြစ်သော “အမျိုးသားတွေ၊ နိုးကြားလာကြသည်၊ ကြီးစားလာကြသည်၊ ကူညီညာပိုင်း၊ တို့တိုင်း တို့ပြည်၊ တို့တိုင်း တို့ပြည် သာယာပေတော့မည်” စသည်တို့ကို ‘လှေကားအဆင်းလင်းကွင်းလွတ်ကျသော အသံမျိုးဖြင့်’ သူတစ်ဦးတည်း အရသာခံကာ မြန်ရေရှက်ရေ သီဆို၍ ရပ်ဆိုင်းလိုက်တော့သည်။ ကျွန်တော်မှတ်မိသလောက်မှာ ၎င်းသီချင်းသည် နိုင်ငံရေးသီချင်းဖြစ်၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက ပိတ်ပင်ထားသော သီချင်းများအနက် တစ်ပုဒ်အပါအဝင်ဖြစ်ပေသည်။

သို့နှင့် ကျွန်တော်လည်း သူ့အား စိတ်မနှံ့သူ ဟု ယူဆထားသည့်အလျောက် ဂရုမစိုက်တော့ဘဲ မျက်စိကို ဇွတ်မှိတ်၍ တရားတမော အိပ်လိုက်ပါသည်။ တရားနိုးပြီးချိန် ညနေ ၅ နာရီခန့်တွင် အဖျား မရှိသူများကို ဆေးရုံမှ ထမင်းကျွေးပြီး အပူရှိန်ရှိသူ ကျွန်တော့်ကိုမူ ကော်ဖီနှင့် ပေါင်မုန့်တစ်ချပ် လာကျွေးပါသည်။ ထိုသို့ စားသောက်ပြီးသောအခါ ဘင်္ဂါလီကုလားတစ်ယောက်သည် အပြင်မှရောက်လာကာ စိတ်မနှံ့သူ ဟု ထင်ရသော စောစောကပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အင်္ဂလိပ်လို နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးနေသံကို ကြားရလျှင် ကျွန်တော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ်မနှံ့သူဟု ယူဆမိရာမှ သံသယဖြစ်လာ၏။ သူတို့နှစ်ဦး တစ်နာရီခန့် ဆွေးနွေးပြီးနောက် ဘင်္ဂါလီကုလားလည်း ဆေးရုံမှ ပြန်ထွက်သွားလေသည်။

ထိုအခါ စိတ်မနှံ့သူ ဟု ထင်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ကောက်ကိုင်လျက် ဆေးပြင်းလိပ်သောက်ရင်း စာဖတ်နေသည်။ သူ့ကြည့်ရပ်မှာ သပ်သပ်ရပ်ရပ်နေတတ်ဟန်မရှိ၊ မညှပ်ရသေးသော ဆံပင်ရှည်

များကိုလည်း မြီးလိမ်းမထား၊ စားပွဲပေါ်၌ တင်ထားသော ပစ္စည်းများမှာ ဖရိုဖရဲဖြင့် ပြန်ကျလျက်နေသည်။ စာအုပ်များမှာ အချို့မှောက်လျက်၊ အချို့လှန်လျက်၊ အချို့မှာ စားပွဲပေါ်တွင် စုပုံလျက်ရှိသည်။ ချွတ်ထားသော ခုံဖိနပ်မှာ ခြေရင်းတွင် တစ်ဖက်တွေ့ရပြီး အခြားတစ်ဖက်မှာ စားပွဲအနီးတွင် မြင်ရသည်။ ဆေးရုံမှပေးထားသော အင်္ကျီကျားနှင့် ဘောင်းဘီကျားတို့သည် ဖားဖားလျားလျားဖြစ်နေသည့်ပြင် ဝတ်ထားပုံမှာလည်း ကပိုကရို ရှိလှ သည်။

ည ၈ နာရီအချိန်လောက်ကစပြီး ကျွန်တော် အိပ်လိုက်သည်။ တစ်ရေးနိုးချိန် ၁၁ နာရီခန့်တွင် ဆေးရုံမှ မြန်မာအမျိုးသား လက်ထောက် ဆရာဝန်တစ်ဦးနှင့် အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်တို့ နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးနေသံများ ကြားရပြန်သည်။ ထို့နောက် ဆရာဝန်လည်း ဘယ်အချိန်က ထွက်သွားသည်မသိ၊ ကျွန်တော်လည်း ထပ်မံ၍ အိပ်လိုက်ပြန်လေသည်။

နောက်တစ်ရက် နေ့လယ် အချိန်လောက်တွင် အသက် ၁၄ နှစ်ခန့်ရှိ ပန်ချာပီ ကုလားကလေးတစ်ယောက် ရေကျောက်ရောဂါဖြင့် ကျွန်တော်တို့နေသော အခန်းသို့ ရောက်လာသည်။ ၎င်းကုလားလေးမှတစ်ပါး တစ်ခန်းလုံးရှိ အားလုံးသောလူနာများမှာ လူကြီးများသာ ဖြစ်သည်။

ထို ကပိုကရိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တစ်ခန်းလုံးရှိ လူကြီးများကို မည်သူ့အားမျှ စကားမပြောဘဲနေခဲ့ရာက အဆိုပါ ကုလားကလေးကိုမှ စတင်၍ “မင်း ကျောင်းနေသလား” ဟု မေးသံကို ကြားရသည်။ ကုလားလေးက နေကြောင်း၊ ၈ တန်းရောက်ပြီဖြစ်ကြောင်း ပြန်ပြောသောအခါ ...

- ကပိုကရိုပုဂ္ဂိုလ်က ...
- “မင်း ၁၀ တန်းအောင်ပြီးရင် ဘာလုပ်မလဲ”
- “ကျွန်တော် ၁၀ တန်းအောင်ပြီး အစိုးရလခစားလုပ်မယ်”
- “မင့်အဖေ ဘာလုပ်သလဲ”
- “ကျွန်တော့်အဖေ ဈေးဆိုင်ဖွင့်ထားပါတယ်”
- “မင့်အဖေလို ဈေးရောင်းပါလားကွ ... လခစားအလုပ်ကို ဘာလို့လုပ်ချင်တာလဲ”
- “လခစားအလုပ်ဟာ စတိုင်ကျတယ်၊ လူများက

ဂရုစိုက်တယ်ဗျ”

ထိုအခါ ကပိုကရီပုဂ္ဂိုလ်သည် ကျွန်တော်တို့ဘက်သို့ လှည့်ကာ “ကြည့်ပါဦးဗျာ .. အင်္ဂလိပ်အစိုးရပညာရေးဟာ လူတိုင်းကို ‘Slavish Mentality’ ကျွန်စိတ်သွင်းထားတယ်ဗျ။ ဒါကြောင့်လည်း လူတွေဟာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကျောင်းသားအရွယ်ကအစ ကိုယ်ပိုင်အလုပ် မလုပ်ချင်ကြတော့ဘူး” ဟု ညည်းညူပြောဆိုလေသည်။

ထိုအခါ ကျွန်တော်လည်း မနေသာတော့ဘဲ ထိုကပိုကရီပုဂ္ဂိုလ်အား “နေပါဦး ... ခင်ဗျားက ဘာအလုပ်လုပ်သလဲ” ဟု မေးလိုက်မိသည်။

ထိုအခါ ကပိုကရီပုဂ္ဂိုလ်က “ကျွန်တော်လား နိုင်ငံရေးသမားပါ။ နာမည်က သခင်အောင်ဆန်း ခေါ်တယ်။ ဇာကျော်ရပ်ကွက် တို့ဗမာအစည်းအရုံးမှာ အတွင်းရေးမှူးလုပ်နေတယ်။ ခင်ဗျားကော ဘာလုပ်သလဲ” ဟု ကျွန်တော့်အမေးကိုဖြေကာ ကျွန်တော့်ကိုလည်း တုံ့ပြန်မေးခွန်းထုတ်ပါတော့သည်။ ထိုအခါကျမှ ကျွန်တော်လည်း သူ့အား တစ်ချိန်က နာမည်သာ ကြားဖူးသည့် တက္ကသိုလ် သပိတ်မှောက် ခေါင်းဆောင်ဟောင်းကိုအောင်ဆန်းဖြစ်သည်ကို သိလိုက်ရသောအခါ နဂိုက ကြည်ညိုရင်းစွဲရှိသည့်အလျောက် ရင်းနှီးပြီးသား ဖြစ်သွားပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ကျွန်တော်က ဝမ်းသာအယ်လဲပင် ...

“ကျွန်တော်က ဆရာဖြစ်သင် ကောလိပ်ကျောင်းသားပါ”

“ခင်ဗျားက ကရင်လူမျိုးလား ...”

“မဟုတ်ပါဘူး ... ရှမ်းလူမျိုးပါ ..”

“ကျွန်တော်က ခင်ဗျားလို ကရင် လို့ ထင်မိတယ်။ ရှမ်းဆိုတော့ တောင်ကြီးက ကိုဘစ် တစ်ယောက် သိမှာပေါ့။ သူ ဘာလုပ်နေသလဲ”

“ကိုဘစ် (တောခိုပြီးကျဆုံး)ဟာ P.H.I ကျန်းမာရေးအင်စပိတ်တော် သင်တန်းတက်ပြီး အခု ဘာလုပ်နေတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်မသိဘူး။ ၁၉၃၆ ခုနှစ် ကိုအောင်ဆန်းတို့ တက္ကသိုလ်က သပိတ်မှောက်တော့ ကိုဘစ်ကို ကျွန်တော်တို့ ခေါင်းဆောင်တင်ပြီး တောင်ကြီးမြို့ အေဘီအမ်ကျောင်းက သပိတ်မှောက်ကြပါတယ်။ သူ့ကို

ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်စားလှယ်အနေနဲ့ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို လွှတ်ခဲ့လေးတာပဲ”

သခင်အောင်ဆန်းသည် တစ်နေရာသို့ ငေးနေပြီး ဆက်ပြောပြန်သည်။

“ဟုတ်ကဲ့၊ အဲဒီတုန်းကစပြီး သူ့ကို သိပါတယ်။ ရှမ်းပြည်က ကိုတင်အေးကိုရော သိသလား”

“သိပါတယ် ... သူဟာ ညောင်ရွှေကပဲ။ ကျွန်တော်နဲ့ တစ်မြို့တည်းသားဖြစ်ပါတယ်”

“ခင်ဗျားတို့ ရှမ်းပြည်မှာမှာ အင်္ဂလိပ်တွေဟာ ပုဒ်မ (၁၀)ကို အမြဲတမ်းထုတ်ထားပြီး ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံရေးသမားတွေကို ၂၄ နာရီအတွင်း မောင်းထုတ်လေ့ရှိတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ကျွန်တော်တို့ ရှမ်းပြည်ကို သွားလို့မရဖြစ်နေတယ်။ အင်္ဂလိပ်အစိုးရဟာ ခင်ဗျားတို့ကို သက်သက် မျက်စိမပွင့်အောင် လုပ်ထားတာဗျ”

ဤနေရာ၌ ကျွန်တော်သည် သခင်အောင်ဆန်းနှင့် တစ်သဘောတည်းဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ...

“ဟုတ်ကဲ့ ... မှန်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အခုထက်ထိ နိုင်ငံရေးဆိုတာ ဘာမှန်းတောင် မသိရသေးဘူး။ ခင်ဗျားတော့ နိုင်ငံရေးသမားဆိုတော့ အတော်နားလည်မှာပဲ ... ခင်ဗျား နိုင်ငံရေး လုပ်လာတာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ”

“ကျွန်တော် နိုင်ငံရေးကို စပြီး လေ့လာလိုက်စားတာဟာ အသက် ၁၆ နှစ်ကတည်းကပဲ။ ခု ကျွန်တော် အသက် ၂၅ နှစ်ရှိပြီ။ ဘီအေ အောင်ပြီး ဘီအယ်လ်ကို ဆက်တက်ခဲ့တယ်။ ၁၉၃၉ ခုနှစ် ဘီအယ်လ် ဒုတိယနှစ်မှာ ကျောင်းက သပိတ်ကိစ္စနဲ့ စာမေးပွဲ မဖြေနိုင်ဘဲ ထွက်ခဲ့တယ်။ ကျောင်းထွက်ပြီးကတည်းက တို့ဗမာအစည်းအရုံးမှာ သခင်နုတို့နဲ့အတူ နိုင်ငံရေးပဲ ဆက်လုပ်နေတယ်”

ထိုအခါ ကျွန်တော်က တိုက်ဆိုင်လာသော အခွင့်အလမ်းကို လက်ကမ်း၍ ယူသည့်အနေဖြင့် ...

“ကျွန်တော်တော့ နိုင်ငံရေးသဘောတရား ကောင်းကောင်း နားမလည်ဘူး။ ကျွန်တော့်ကို နိုင်ငံရေးတရားဟောပါဗျာ ...” ဟု တောင်းပန်ရတော့သည်။

သို့နှင့် သခင်အောင်ဆန်းသည် ထိုနေ့ညနေ ထမင်းစားပြီးချိန် ၅ နာရီခွဲလောက်ကစပြီး ကမ္ဘာ့သမိုင်းနှင့်

စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံကို ဟောလေတော့သည်။ ည
၁၁ နာရီအချိန်ရောက်သော်လည်း တရားဟော၍ မပြီး
သေးချေ။ ၅ နာရီခန့်အကြာ ဆက်တိုက် မရပ်မနား
ပြောနိုင်သည်ကို ကျွန်တော်မှာ မအံ့ဩဘဲ မနေနိုင်ပါ။
ကျွန်တော် အတော်အိပ်ချင်ကြောင်းကို သူသိသဖြင့်
သူက “ခင်ဗျားအိပ်ချင်ပြီ ... အိပ်ဦး ... နက်ဖြန်မှ ဆက်
ဟောဦးမယ်” ဟု ပြောပြီး နှစ်ယောက်သား အိပ်လိုက်ကြ
သည်။

နောက်တစ်နေ့မနက်ပိုင်း လက်ဖက်ရည်သောက်
ပြီး ဆက်ဟောပြန်တော့သည်။ နေ့လယ်အချိန်ကျရောက်
မှ ယခု သူဟောသမျှမှာ အခြေခံသာဖြစ်ကြောင်း ပြော
ပြသည်။ နားထောင်ရသူ ကျွန်တော်မှာကား မသက်သာ
လှပါ။

ထိုသို့ တရားနာပြီးနောက် သူ့ကို ပိုမို၍ ကြည်ညို
လေးစားလာသောစိတ်သည် ကျွန်တော်၏ နှလုံးသား
တွင် တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်နေပါတော့သည်။

ထို့ကြောင့်လည်း မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို သာမန်လူ
နှင့်မတူလျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထူးလျှင်လည်း ထူးရမည်။
ရှူးလျှင်လည်း ရှူးရမည်ဟု ဆိုရိုးစကားရှိသည့်အလျောက်
ပထမသော် တွေ့တွေ့ချင်း သာမန်လူနှင့်မတူ တစ်မူထူး
ခြားသောကြောင့် ရူးသည်ဟု ကျွန်တော် ထင်မိသော
ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အရူးမဟုတ်၊ တကယ်ထူးသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်
ကြောင်းကို ထင်ရှားစွာ တွေ့ရပါတော့သည်။

x x x

နောက်တစ်နေ့ နေ့လယ်အချိန်တွင် ဆေးရုံကြီးမှ
(Matron) ခေါ် သူနာပြုဆရာမကြီးတစ်ယောက်သည်
ဦးခေါင်းတွင် အဝတ်ဖြူပေါင်းလျက် ကျွန်တော်တို့
အခန်းထဲ ဝင်လာပါသည်။

သူသည် လူနာများကို တစ်ယောက်စီ တစ်ယောက်
စီ လိုက်လံစစ်ဆေးရာမှ သခင်အောင်ဆန်း ခုတင်နားသို့
ရောက်သောအခါ စားပွဲပေါ်ရှိ ရေသောက်ခွက်ထဲ၌
ထည့်ထားသော ပိုက်ဆံ အကြွေများကို တွေ့လျှင်
အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် “ဘာကြောင့် ပိုက်ဆံကို ရေခွက်ထဲ
မှာ ထည့်ထားသလဲ၊ လူနာများ ပိုက်ဆံ မကိုင်ရဘူးဆို
တာ မသိဘူးလား”

“ခင်ဗျာ ... ဥပဒေ ထုတ်ထားတာ ကျုပ် မတွေ့ရ
သေးဘူး ... ဖတ်လည်း မဖတ်ဖူးသေးဘူး၊ ဒီဥပဒေ
ဘယ်သူထုတ်ထားသလဲ”

“တို့ ထုတ်ထားတယ်”

“ဥပဒေကို ခင်ဗျားထုတ်တယ်၊ ခင်ဗျားလည်း လူပဲ၊
ကျုပ်လည်းလူပဲ၊ လူလုပ်တဲ့ဥပဒေကို လူဖျက်တယ်၊
ကျုပ် ဖျက်တယ်။ ကျုပ်မှ မဖတ်ရဘဲ ... ဘာတတ်နိုင်
မလဲ” ဟု ဘုမ္မတ်လိုက်ရာ ဆရာမကြီးမှာ ဒေါသ အမျက်
ခြောင်းခြောင်းထွက်ကာ ရှူးရှူးရှဲရှဲမြည်တွန်တောက်တီး
ပြီး မျက်နှာတစ်ခုလုံး နီမြန်းလျက် ဆောင့်အောင့် ထွက်
သွားတော့၏။ နောက်တစ်နေ့တွင်မူ ဆေးရုံမှ ဆရာ
ဆရာမများသည် သန့်ရှင်းရေးကို အားကြီးမာန်တက်
လုပ်ကိုင်နေကြသည်ကို ထူးခြားစွာ တွေ့မြင်ရသော
ကြောင့် စုံစမ်းကြည့်ရာ မြို့တော်ဝန် လာရောက်စစ်ဆေး
မည်ဟု သိရပေသည်။

သို့နှင့် မကြာမီ မြို့တော်ဝန်သည် ကူးစက်တတ်
သောရောဂါဆေးရုံသို့ စစ်ဆေးရန် ရောက်လာတော့
သည်။

မြို့တော်ဝန်သည် ရှိသမျှလူနာခန်းများကို အကုန်
လုံး လိုက်လံစစ်ဆေးပြီးနောက် ကျွန်တော်တို့အခန်းကို
မူ နောက်ဆုံးမှ လာရောက်စစ်ဆေးကြည့်ရှုပါသည်။

မြို့တော်ဝန်မှာ အင်္ဂလိပ်ကပြားဖြစ်သည်။ အခန်းထဲ
သို့ရောက်ပြီး လူနာများကို တစ်ယောက်ချင်း လိုက်လံ
ကြည့်ရှုသည်။ သခင်အောင်ဆန်းကို တွေ့တွေ့ချင်း ...
“ဟဲလို...သခင်အောင်ဆန်း...ဂွတ်မောနင်း” ဟု နှုတ်ခွန်း
ဆက်လေသည်။

သခင်အောင်ဆန်းမှာ အိပ်ရာမှမထ၊ ဒူးတစ်ဖက်
ကိုထောင်လျက် အခြားတစ်ဖက်မှာ ထောင်ထားသော
ဒူးပေါ်တွင် တင်ပျဉ်ချိတ်တင်ကာ မလှုပ်မရှက်နှင့် “ဂွတ်
မောနင်း” ဟု ပြန်၍ နှုတ်ဆက်သည်။

ထိုအခါ မြို့တော်ဝန်သည် အင်္ဂလိပ် ဘာသာဖြင့်
“ခင်ဗျား ဆေးရုံမှာနေတာ အစားအသောက်
ဆင်းရဲသလား...”

သခင်အောင်ဆန်းက အင်္ဂလိပ်လို ပြန်ပြောသည်။
“ခံသာပါတယ်”
“အစားအသောက်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဟင်း ထမင်းဘို့

ကောင်းရင် ဆရာဝန်ကိုပြောပါ။ သူက ကောင်းအောင် စီစဉ်ပေးဖို့ ကျွန်တော် ပြောခဲ့မယ်”

“ကိစ္စမရှိပါဘူး ... စားနိုင်ပါတယ်”

“ကောင်းပြီ ... ဒါဖြင့် သွားလိုက်ဦးမယ်”

ထိုသို့နှုတ်ဆက်ပြီး အခန်းပြင်သို့အထွက်တွင် သခင်အောင်ဆန်းက ကျွန်တော်တို့ဘက်သို့လှည့်ကာ မြို့တော်ဝန် လာစစ်ဆေးတာ တခြားအကြောင်းကြောင့် ဟုတ်ဘူး ... မနေ့က ဆရာမကြီးကို ကျွန်တော် ဘု ဘောက်ပြောလိုက်တာနဲ့ သူတို့တိုင်တန်းလို့ အကြောင်း ချုပ်ပြီး လာတာပါ” ဟု မှတ်ချက်ချလိုက်သည်။ သူထင် သည့်အတိုင်းလည်း မှန်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ ညအချိန် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးနေကျ လက်ထောက်ဆရာ ဝန်ထံမှ ထိုအတိုင်း ဟုတ်မှန်ကြောင်း ကြားရခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

သခင်အောင်ဆန်း၏စရိုက်မှာ အစဉ်လိုလို စာဖတ် ထွက်နေသည်။ တစ်ခါတလေ စာရေးနေတတ်သည်။ သူ ဖတ်သော စာအုပ်များမှာ များသောအားဖြင့် ဒေါက် ဘာဘာမော်ထံမှ ငှားထားသော စာအုပ်များဖြစ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံလည်း ဝါးခမောက် ဆောင်းထားသော သခင်များ သူ့ထံသို့လာပြီး နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးကြ၏။ ထွတ်တော်မှအမတ်များ မည်သို့မည်ပုံ ဆွေးနွေးကြ ကြောင်း ပြောကြသည်။ အထူးသဖြင့် ဂဠုန်ဦးစောကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဝေဖန်သံ ကြားရ၏။

ထိုအခါက နန်းရင်းဝန်မှာ ဂဠုန်ဦးစောဖြစ်သည်။ ဦးခမောက်ဆောင်းထားသော သခင်များ ပြန်သွားကြပြီး နောက် သခင်အောင်ဆန်းသည် ကျွန်တော်ဘက်သို့လှည့် ထာ “ဦးစောဟာ ဆင်ကြည့်ကြည့်လေ့ရှိတယ်။ ဒီလူဟာ ဆင်ကြိုကြိုတတ်တယ်” ဟု လှမ်းပြောလေသည်။

ထိုမှတ်ချက် မည်မျှ တိကျ မှန်ကန်သနည်းဟူမူ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ဦးစော၏ ဆင်ကြိုမှုကြောင့် ကြိုတင်၍ မှတ်ချက်ချထားခဲ့ဖူးသူ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း (ယခင် သခင်အောင်ဆန်း)ကိုယ် တိုင် ရေတိမ်တွင် နစ်ခဲ့ရရှာပေသည်။

သခင်အောင်ဆန်းကား ပြောသလို လုပ်၍ လုပ် သလိုပြောသူတည်း။ ထိုစဉ်က သူသည် ဆေးပြင်းလိပ် ဆောက်၏။ တစ်နေ့တွင် ဆေးပြင်းလိပ်ကုန်သွားရာ

သူ၏ ခုတင်သားမှ လူနာတစ်ယောက်ဖြစ်သော ကိုကို လေး ဆိုသူ ပုလိပ်တစ်ယောက်က စီးကရက်တစ်လိပ် ထုတ်ပေးသည်။ သခင်အောင်ဆန်းက လက်မခံဘဲ “ဟာ... သခင်နဲ့ စီးကရက် ဘယ်အပ်စပ်မလဲဗျာ ... မသောက်တော့ပါဘူး” ဟုဆိုကာ တစ်နေ့လုံး အငတ်ခံ၍ နေသည်။ ညနေပိုင်း သူ့နိုင်ငံရေးမိတ်ဆွေများ ရောက် လာတော့မှ ဆေးပြင်းလိပ် ဝယ်ခိုင်းပြီး အားပါးတရ ရှုမြှိုက်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။

x x x

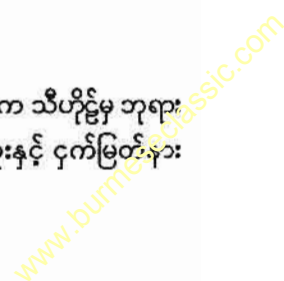
ထို့ပြင်လည်း သူ၏အကြောင်းကို အမှတ်တရ ရေးလိုက်ရပေဦးမည်။ ထိုအခါက ကျွန်တော်တို့အခန်း တွင် တာဝန်ကျသော အမျိုးသမီးဆရာဝန်မတစ်ယောက် ရှိသည်။ သူမ၏အသက်မှာ ၂၅ နှစ်ခန့်ရှိပြီဖြစ်၍ ကိုယ် လုံးကိုယ်ပေါက် တောင့်တင်းပြီး သူမ၏မျက်နှာမှာ လက်ခါရအောက်အောင်ပင် ချောမောလှပသူဖြစ်၏။ နေ့စဉ် ဘန်ကောက်ထာဘီ တစ်ထည်ကျကို ပြောင်း၍ ပြောင်း၍ ဝတ်လာတတ်သေး၏။

တစ်နေ့သောအခါ ကျွန်တော်နှင့် သခင်အောင် ဆန်း ထိုင်၍စကားပြောနေစဉ် အဆိုပါဆရာဝန်မသည် အခန်းထဲသို့ လာရောက်စစ်ဆေးပြီးနောက် ပြန်ထွက် သွား၏။ ကျွန်တော်နှင့် သခင်အောင်ဆန်းမှာ ဆရာဝန် မလေးကို အမှတ်မထင်ကြည့်မိရာမှ သခင်အောင်ဆန်း က “အင်း .. ကျုပ်တို့လည်း နောင်တစ်နေ့ မိန်းမယူရင် ဆရာမ ယူမှ ကောင်းမယ်ထင်တယ်။ သူတို့မှ လင်သား ကို ပြုစုယုယတတ်တယ်” ဟု ရယ်မောသလိုနှင့် မှတ် ချက် ချလိုက်လေသည်။

ထိုသို့ပြောလိုက်သည့် သခင်အောင်ဆန်း၏ စကား သံကို ကြားယောင်နေသော ကျွန်တော်သည် ဂျပန်ခေတ် တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက သူနာပြုဆရာမ ဒေါ်ခင် ကြည်ကို လက်ထပ်လိုက်ကြောင်း ကြားသိရသောအခါ မည်သို့မျှ မအံ့ဩမိတော့ပေ။

x x x

ထို့ပြင် မိုးကုတ်မြို့မှ သူဌေးများက သီဟိုဠ်မှ ဘုရား တစ်ဆူအံ့တွက် လှူဒါန်းသော စိန်ပူးနှင့် ငှက်မြတ်နား

မှာ ရွှေတိဂုံဘုရားကုန်းတော်ပေါ်မှ သီဟိုဠ်သို့ မပို့မီ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအတွက် စံပယ်လျက်ရှိနေ၏။

၎င်းစိန်ဖူးကိုလည်း ရန်ကုန်မြို့တွင်းသို့လည်း ဒေသစာရိလှည့်လည်ရန် စီစဉ်ထား၏။ အကြောင်းအား လျော်စွာ တိုက်ဆိုင်နေသည်မှာ ရေကျော်မှ တို့ဗမာအစည်းအရုံးကလည်း ထိုနေ့၌ပင် အင်အားပြ လမ်းလျှောက်ရန် စီစဉ်ထားခြင်းပေတည်း။

အင်အားမပြုမီတစ်ရက်၌ ညနေပိုင်းတွင် အစည်းအရုံးဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ သခင်နုသည် ကန်တော်ကလေးကူးစက်တတ်သောဆေးရုံ အခန်းအမှတ် (၂)ရှိ သခင်အောင်ဆန်းထံသို့ ရောက်လာသည်။ ထိုစဉ်က သခင်နု၏ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက်မှာ မပိန်မဝ၊ ဆံပင်မှာ မတိုမရှည် ညှပ်ထားသည်။ လမ်းလျှောက်လျှင် ခေါင်းအနည်းငယ်ငုံ့၍ လျှောက်တတ်သည်။ မြို့တော်ဝန် လာစဉ်က ဂရုမစိုက်ဘဲ အေးစက်စက်နေခဲ့သော သခင်အောင်ဆန်းသည် သခင်နု လာသောအခါ ခုတင်ပေါ်မှ ဖျတ်လတ်စွာဆင်းလျက် သခင်နုကို ဆီးကြိုလေသည်။

သခင်နုက “သခင်အောင်ဆန်း ... မနက်ဖြန် ကျွန်တော်တို့ အစည်းအရုံးက အင်အားပြ လမ်းလျှောက်မလို့၊ ဒါကြောင့် ခင်ဗျား ဆေးရုံက ဆင်းနိုင်ရင်လည်း ဆင်းဖို့လာစုံစမ်းတာပါ။”

“ကျွန်တော့် ဆင်းရက်တော့ သန်ဘက်ခါပဲ။ နက်ဖြန်ခါ ကျွန်တော်မပါရင် မပြီးဘူးလား။”

“ရတော့ ရတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ လူမစုံတော့ အားလျော့တာပေါ့။”

“ဆင်းရက်က သန်ဘက်ခါဆိုတော့ တစ်ရက် ကြိုတင်ဆင်းရရင် ဆေးရုံအနေနဲ့ သိပ် အရေးမကြီးဘူးလို့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။ သခင်နုအနေနဲ့ ဆရာဝန်ကြီးဆီ အခွင့်တောင်းကြည့်ပါ။ ကျွန်တော် စောင့်နေမယ်။”

ထိုအခါ သခင်နုသည် ဟိုတုန်းက လျှောက်နေကျ အတိုင်း ခေါင်းအနည်းငယ်ငုံ့လျက် ဆရာဝန်ကြီးထံ သွားလေသည်။

ဆရာဝန်ကြီးမှာ ကုလားလူမျိုးဖြစ်သည်။ မကြာသေးမီက မေထရွန်တစ်ဦးကို ဘုဘောက်လုပ်ခဲ့သော သခင်အောင်ဆန်းအား စိတ်မကျေသေးဟန်ဖြင့် ချက်ကောင်းယူကာ ဆင်းခွင့်မပြုချေ။ သူ့အကြောင်းပြချက်

ကို သခင်နုမှတစ်ဆင့် သခင်အောင်ဆန်း သိရသည်မှာ...

လူနာများကို ဆေးရုံမှ ရက်မစေဘဲ လွှတ်လိုက်ခြင်းကြောင့် ရောဂါပြန့်ပွားကူးစက်လာလျှင် ဆရာဝန်ကြီး၏တာဝန်ဖြစ်လိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် သူက ခွင့်မပြုနိုင်ကြောင်းပင် ဖြစ်သည်။

ထိုအခါ သခင်အောင်ဆန်းက ချက်ချင်းပင် သခင်နုကို “ကျွန်တော် လိုက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးပြီ၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် လိုက်မယ်” ဟု ဇွတ်တရွတ် ကတိပေးလိုက်၏။

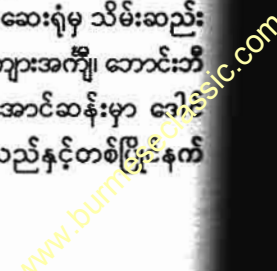
သို့သော် ထိုအချိန်တွင် လူနာများကို ၃ နာရီတစ်ကြိမ်ခန့် လဲလှယ်စောင့်ရှောက်၍ တာဝန်ကျနေသော ဆိုခဲ့ပြီးသည့် အမျိုးသမီးဆရာဝန်မက ထိုအကြောင်းကို ကြားသဖြင့် “သခင်အောင်ဆန်း ... ခုဆင်းသွားရင် ကျွန်မအချိန်တွင် ဖြစ်နေပါတယ်၊ ကျွန်မမှာ တာဝန်ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်မအချိန်က ညနေ ၆ နာရီအထိ ဖြစ်ပါတယ်။ ထွက်သွားချင်ရင် ၆ နာရီထိုးပြီးမှ ထွက်ဖို့ ကျွန်မ တောင်းပန်ပါတယ်” ဟု မေတ္တာရပ်ခံလေရာ သခင်အောင်ဆန်းမှာ မှန်ကုပ်စွာ ခေတ္တမျှစဉ်းစားနေပြီး ...

“ကောင်းပြီလေ ... ဗမာအမျိုးသမီးတစ်ယောက် ထိခိုက်နစ်နာမယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားပြောတဲ့အတိုင်း ၆ နာရီအထိ စောင့်မယ်။ ဒါပေမဲ့ ၆ နာရီထိုးပြီးရင်တော့ ထွက်ရလိမ့်မယ်” ဟု ပြောလိုက်လေသည်။

ထို့နောက် သခင်အောင်ဆန်းသည် အခန်းစောင့်ကုလားလေးတစ်ယောက်ကို ဆေးရုံက သိမ်းဆည်းထားသော သူ့အင်္ကျီနှင့် လုံချည်များ ယူခိုင်းရာ ကုလားလေးမှာ အထက်လူကြီးများသိပြီး သူ့ကို အလုပ်ဖြုတ်မည် စိုးသည့်အတွက် မယူပေးဝံ့ကြောင်း တောင်းပန်ခယပြောတော့သည်။

သခင်အောင်ဆန်းလည်း ကုလားလေး၏ အခက်အခဲကို သနားသွားပြီး “ဒါဖြင့်နေပေစေ ... ရော့ ... မင်းဖို့ ဘောက်ဆူး” ဟုဆိုကာ ရေသောက်ခွက်ထဲရှိ ပိုက်ဆံအကြွေအားလုံးကို သွန်၍ပေးလိုက်၏။

ဆေးရုံရောက်ကတည်းက လူနာများ ဝတ်လာကြသော အရပ်ဝတ်အရပ်စားများကို ဆေးရုံမှ သိမ်းဆည်းထားပြီး လူနာအမှတ်အသား မြင်းကျားအင်္ကျီ၊ ဘောင်းဘီကိုသာ ပေးဝတ်ထားရာ သခင်အောင်ဆန်းမှာ ဒေါင်းဒေါင် စသည်ဖြင့် ၆ နာရီထိုးသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်

ဆေးရုံ မှ အဝတ်အစားများကို ဝတ်မြဲဝတ်လျက်ကပင် ထွန် လူနာအားလုံးကို စတင်နှုတ်ဆက်တော့သည်။

ကျွန်တော်၏ လိပ်စာကိုလည်း တောင်းသည်။ ထွန်တော်ကလည်း ပေးလိုက်၏။ သူ့လိပ်စာကို တောင်းသောအခါ၌မူ သူက လိပ်စာအတည်တကျမရှိ "အောင်ဆန်း မြန်မာပြည်" ဟု ရေးမှရမည်။ သူ ဘယ်အချုပ်ထောင်မှာ ကျရောက်ပြီး နေမည်ကိုတောင် မသိသေးဟု ပြောလေသည်။

ထို့နောက် စာအုပ်များကိုပိုက်လျက် သခင်နုနှင့် အတူ ဂိတ်ပေါက်တူရူသို့ လျှောက်သွားကြသည်။ ဂိတ်ပေါက်စောင့်ကုလားမှာ မြင်းကျားအင်္ကျီနှင့် ဘောင်းဘီတို့ ဝတ်လာသော သခင်အောင်ဆန်းအား မြင်သည်နှင့် စာမိပြိုင်နက် လူနာဖြစ်ကြောင်း တပ်အပ်သိသည့်အလျောက် အတင်းတားကာ ဂိတ်ပေါက်ကို ပိတ်ထားလေသည်။

သခင်အောင်ဆန်းမှာလည်း သွားရန် သန္နိဋ္ဌာန်ချထားသည့်အတိုင်း သူ့အား အတင်းအကျပ် ဟန့်တား

ထားသော ဂိတ်ပေါက်စောင့် ကုလားကို လက်သီးဖြင့် တအား ကျုံးထိုးလိုက်ကာ ခပ်တည်တည် ထွက်သွားတော့သည်။ ဂိတ်စောင့်ကုလားမှာ 'အပါးပါး' ဟု မချီမဆုံအော်လျက်သာ ကျန်ရစ်နေခဲ့၏။

နောက် ၂ ရက်ကြာသောအခါ သခင်အောင်ဆန်းနှင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးနေကျဖြစ်သော ဆရာဝန်သည် ကျွန်တော်တို့အခန်းထဲသို့ သတင်းစာတစ်စောင်ကို ကိုင်လျက် ပြုံးပြုံးကြီး ဝင်လာလေသည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော်တို့အား 'ဖတ်ကြည့်ပါဦး ... တစ်နေ့ညက ဂိတ်ပေါက်မှာ ဆူဆူညည်ညည်လုပ်သွားတဲ့ သခင်အောင်ဆန်းရဲ့ သတင်းကို' ဟု ပြောလိုက်သဖြင့် ကျွန်တော်တို့လူနာတစ်စု သတင်းစာကို အလှအယက်ဖတ်ကြရာ လူထုအင်အားကြီးမားလှသော တို့ဗမာအစည်းအရုံး၏ အင်အားပြပွဲဓာတ်ပုံနှင့်တကွ ဗိုလ်တထောင်တရားပွဲ၌ သခင်အောင်ဆန်း တက်ရောက် ဟောပြောသော သတင်းကို ဝမ်းသာအားရ ဖတ်ရှုကြရပေသတည်း။ ။

ငယ်လျှောက်၌ပင်သော အောင်ဆန်း၊ ဇူလိုင်-၁၉၆၆

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ထွက်ရပ်လမ်း ရွှေတိုင်းမြင့်ခင်

ကမ္ဘာ့သမိုင်းဝင် နိုင်ငံခေါင်းဆောင် အသီးသီးတို့သည် မိမိတို့ တိုင်းပြည်ကောင်းစားရေးအတွက် နေရာအသီးသီးမှ ကျရာတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရင်း အချို့လည်း လမ်းခုလတ်တွင် တစ်ပိုင်းတစ်စနစ်ကို ကွယ်လွန် ကျဆုံးရှုရသည်။ အချို့မှာ တာဝန်ကို အစအဆုံး ကျေပေး ထမ်းဆောင်ပြီးမှ ကွယ်လွန်ရသည်။

သို့သော် တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများမှာ လူပင်
သေသော်လည်း နာမည် မသေကြပါ။ သမိုင်းဝင် မှတ်
တမ်းအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ ၎င်းတို့၏ လုပ်
ဆောင်ချက်များကို ရင်းနှီးသူများက မှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့
ကြသည်မှာ အထင်အရှားပင်။

ဤသို့ မှတ်တမ်းတင် သမိုင်းရေးထိုးရာ၌ အချို့
က မွေးဖွားသည်မှ သေလွန်သည်အထိ အဖြစ်အပျက်
များကို အမှန်အတိုင်း လေ့လာမှတ်သား၍ စာတစ်စောင်
ဆတစ်ဖွဲ့ ရေးသားသလို အချို့ကလည်း ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာ
အရ လှုပ်ရှားသွားလာနေထိုင်မှု၊ ဟောပြော မိန့်ကြားမှု
များကို တစေ့တစောင်း လေ့လာမှတ်သားမှုကို ရှုထောင့်
အမျိုးမျိုးမှ စာနယ်ဇင်းများတွင် တင်ပြခဲ့ကြသည်။

ဗမာပြည်၏ လွတ်လပ်ရေး ဗိသုကာကြီး၊ ဗမာ
အမျိုးသားတို့၏ ပဲ့ကိုင်ကြီး၊ အာရှသူရဲကောင်းကြီးဟု
အမျိုးမျိုး ချီးကျူးကင်ပွန်းတပ်ခဲ့သော ဗမာ့ခေါင်းဆောင်
ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမှာ ဗမာ တစ်မျိုးသားလုံး
လွတ်မြောက်ရေး၊ ကိုယ့်မင်းကိုယ့်ချင်း နိုင်ငံတည်ဆောက်
ရေးကို လုံးပန်း ဆောင်ရွက်ရင်း လမ်းခုလတ်တွင် လူ
သေမာတို့၏ လက်ချက်ဖြင့် ကျဆုံးခဲ့သည်မှာ ယခုအချိန်
တွင် ၂၆ နှစ်တင်းတင်း ပြည့်ခဲ့လေပြီ။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကွယ်လွန်ခဲ့သည်မှာ အနစ်
၂၀ ကျော်ခဲ့သော်လည်း နာမည်မှာ မသေသေးပါ။
ဗိုလ်ချုပ်၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် အပေါင်းအသင်း ရောင်း
ရင်းချား၊ ဗိုလ်ချုပ်နှင့်အတူ တိုက်ပွဲအမျိုးမျိုး ဝင်ရောက်
ဆင်နွှဲခဲ့ကြသော ရဲဘော်များ၏ ကိုယ်တွေ့မှတ်သားချက်
များကို တင်ပြရေးသားခြင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်၏မိန့်ခွန်းများကို
စာနယ်ဇင်းများ၌လည်းကောင်း၊ ဗမာ့အသံမှလည်း
ကောင်း မကြာခဏ ဖတ်ရှုကြားနာနေရသဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်
အောင်ဆန်းသည် မသေသေးဘဲ ယနေ့တိုင် ပြန်ရှင်
ဆင်နွှဲရေးရှိနေပါကလားဟု ထင်မှတ်နေရသည်။

သို့သော် အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးသား မှတ်တမ်းတင်ရာ၌
အသေအဘေးဖြင့် မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ လှုပ်ရှားမှု၊
ဆောင်ရွက်မှုများကိုသာ အမွမ်းတင် ချီးကျူးရေးသား
ကြသည်သာ များပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ လူမသိသူမသိ
သော လုပ်ဆောင်မှုကလေးများမှာ ချောင်ကပ်ကာ မထင်
မရှု ကျန်ရစ်ခဲ့သည်များလည်း ရှိတတ်ပါသည်။

ယခု တင်ပြမည့်ကဏ္ဍမှာ စာရေးသူကိုယ်တိုင်
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသခင်အောင်ဆန်းဘဝဖြင့် တွေ့ဆုံရုံကို
လွန်ခဲ့သော ၂၂-၁-၇၄ နေ့ထုတ် လုပ်သားပြည်သူ့
သတင်းစာတွင် ဖော်ပြထားသော တရုတ်နှင့် တောင်
ဗီယက်နမ်တို့ အငြင်းပွားလျက်ရှိသော “ပါရာဘဲလ်” ကျွန်း
မြေပုံကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် တစ်ချိန်က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
စိတ်ဝင်စားခဲ့သော၊ ထပ်တလဲလဲ ကြည့်ရှုလေ့လာခဲ့သော
တရုတ်ပြည် တစ်စိတ်တစ်ဒေသမြေပုံကို တွေ့မြင်ရသဖြင့်
ဤဆောင်းပါးကို ရေးသားမိပါတော့သည်။

သခင်အောင်ဆန်းကို ဌာနချုပ် တို့ဗမာအစည်းအရုံး
မှ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး တစ်ယောက်အနေဖြင့်
သိထားသည်။ ကျွန်တော်တို့ မြို့နယ်အစည်းအရုံးများ
သို့ ဌာနချုပ်မှ ပေးပို့သော ညွှန်ကြားလွှာများတွင် ရေးထိုး
ထားသည့် လက်မှတ် ဖြည့်စွက်ထားသည့် လက်ရေးစာ
များကိုကြည့်၍ သခင်အောင်ဆန်း၏ဆိုင်း(လက်မှတ်)
နှင့် လက်ရေးကို ကောင်းစွာ မှတ်မိနေသည်။ သခင်
အောင်ဆန်းကိုမူ တစ်ခါဖူးမှ မမြင်ဖူး၊ မတွေ့ဆုံဖူးပါ။

သို့သော် ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ၌ မော်လမြိုင်မြို့တွင်
ကျင်းပသော ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ တို့ဗမာအစည်းအရုံး
ညီလာခံကျင်းပစဉ်က ကျွန်တော်သည် ရွှေဂူမြို့မှ ကွယ်
လွန်သူ သခင်ကျော်ရနှင့်အတူ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်
တက်ရောက်ခဲ့ရသဖြင့် ဌာနချုပ်အတွင်းရေးမှူး သခင်
အောင်ဆန်းကို အနီးကပ် တွေ့မြင်ဖူးသည်။ စကားတစ်
ခွန်းမှ မပြောဖူးခဲ့ပါချေ။

အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လာပါသည်။

၁၉၄၀ ခု၊ နွေဥတု ကျောင်းပိတ်ချိန်ဖြစ်ပါသည်။
တစ်နေ့တွင် ကသာ သခင်ကံဆက် (မြသီတာဆေးတိုက်၊
ဟိုပင်)ထံမှ သခင်အောင်ဆန်း ကသာသို့ ရောက်နေ
သည်။ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ရန် လာသင့်
ကြောင်း အကြောင်းကြားစာရ၍ ဥက္ကဋ္ဌ သခင်ကျော်ရ
အား အကျိုးအကြောင်း သွားရောက်ပြောပြီး သခင်အောင်
ဆန်းနှင့် သွားရောက်တွေ့ဆုံရန် စီစဉ်ကြတော့သည်။

သို့သော် ကျွန်တော်တို့ ခရီးသွားမှုအတွက် အခက်
ကြုံရပြန်သည်။ ထိုအချိန်က ကျွန်တော်တို့သည် ၁၃၀၀
ပြည့်နှစ် အရေးတော်ပုံ၌ ကျောင်းသားသပိတ် ဦးဆောင်
မှု၊ တောင်သူလယ်သမားကြီးများ မြေခွန်တော် မပေးရေး

အတွက် သပိတ်မှောက်လှုံ့ဆော် ဦးဆောင်မှုများကြောင့် အရေးတော်ပုံ ပြီးချိန်တွင် ပုလိပ်ဌာနာ မှတ်တမ်းဝင် နိုင်ငံရေးသမား လူဆိုးများဖြစ်နေသောကြောင့် ကျွန်တော် တို့ သွားလာလှုပ်ရှားလေတိုင်း နောက်မှ လူဆိုးစုံထောက် များ တစေ့တစောင်း ချောင်းမြောင်းစုံထောက်နေခြင်း ခံရ ပါသည်။

အထူးသဖြင့် တရုတ်-ဗမာ လမ်းမကြီး ဖောက်လုပ် ပြီးစီးပြီဖြစ်၍ တရုတ်ပြည်အတွက် အင်္ဂလိပ်-အမေရိကန် က ထောက်ပံ့သော စစ်လက်နက်ပစ္စည်း၊ ဓာတ်ဆီ၊ ရေနံ ဆီများကို ဗန်းမော်တွင် သိုလှောင်ပြီးလျှင် တရုတ်ပြည် ကူမင်းသို့ ပို့ဆောင်နေပြီဖြစ်သဖြင့် ဗန်းမော်ကဲ့သို့ နယ် ခြားဒေသတွင် အရေးကြီးသော စစ်ပစ္စည်းများကြောင့် အထူးစုံထောက်များ လွှတ်ထားသည်ဖြစ်ရာ နိုင်ငံရေး သမားများကို မျက်ခြည်ပြတ်မခံတော့ချေ။

ရွှေဂူမှ ကသာသို့ အစုံကူးတို့သင်္ဘော စီးသွားရ သဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ထင်ထင်ရှားရှား သွားရန်မလွယ်ကူ ပါ။ အကယ်၍ စုံထောက်ဘက်က တွေ့မြင်လျှင် နောက် မှ တကောက်ကောက်လိုက်နေဦးမည်ကို သိထားသဖြင့် ကျွန်တော်နှင့် သခင်ကျော်ရသည် တစ်ယောက် တခြားစီ စက်ဘီးကိုယ်စီ စီးကာ ရွှေဂူ၏ အောက်ဘက် ၁၀ မိုင် ခန့်ဝေးသော သင်္ဘောထင်းတင်သည့် ကျောက်ကြီးရွာ ဆိပ် အရောက်လာကာ ၎င်းဆိပ်ကမ်းမှ ကသာအရောက် သင်္ဘောဖြင့် သုတ်ခြေတင်ရပါတော့သည်။

ကသာသို့ ရောက်သောအခါ သခင်ကံဆက်အိမ် ၌ တည်းခိုပြီး သခင်အောင်ဆန်းနှင့်တွေ့ရန် စီစဉ်ပါ တော့သည်။ သခင်အောင်ဆန်းမှာ ဇရစ်ချောင်ရွာ (ယခု ဇေယျာချောင်ကွက်သစ်)တွင် တည်းခိုပြီး လူစိမ်းများနှင့် အတွေ့မခံဟု သိရသည်။

နောက်တစ်နေ့ညနေတွင် သခင်ကံဆက်၏ စီစဉ် ပေးချက်အရ ကသာမြို့ ကျောင်းသားများသမဂ္ဂဥက္ကဋ္ဌ ကိုတင်အောင် (ယခုကုန်သည်)၏ အိမ်တွင် သွားရောက် တွေ့ဆုံကြပါသည်။ ထိုစဉ်က သခင်အောင်ဆန်းသည် ထိုခေတ်အခေါ်အားဖြင့် ဆံပင်ကို နယူးဖက်ရှင်ခေါ် မတို မရှည် ညှပ်ထားသည်။ ပင်နီချော ရှပ်လက်ရှည်စတစ် ကော်လာ၊ မန္တလေး ဘန်ကောက်ညွန့် ပိုးလုံချည် စကား ဝါရောင်ဝတ်ထားသည်။ သူ့အမြဲဆောင်းသော ဦးထုပ်

မှာ တို့ဗမာဝါးဖတ်ဦးထုပ်ဖြစ်သည်။ သခင်အောင်ဆန်း ၏ လက်ထဲ၌ ထိုနေ့ထုတ် ဆယ်သန်းသတင်းစာ၊ ဂျာနယ်ကျော်နှင့် ဗန္ဓုလဂျာနယ်များ ကိုင်လာခဲ့သည်။

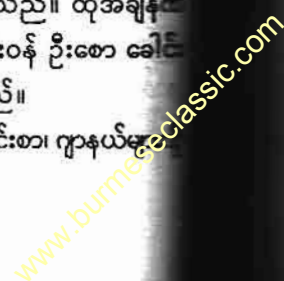
ကိုတင်အောင်၏ အိမ်အပေါ်ထပ်တွင် ကျွန်တော် တို့နှင့် တွေ့ဆုံမိသောအခါ သခင်ကံဆက်က ကျွန်တော် တို့နှင့် သခင်အောင်ဆန်းကို မိတ်ဆက်ပေးသည်။ သို့သော် သခင်အောင်ဆန်းက ဘာစကားမှ မပြောသေး ဘဲ သူ၏လက်ထဲ၌ပါလာသော သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်များ ကို တစ်ရွက်စီလှန်ကြည့်လိုက်၊ ကျွန်တော်တို့ကို ကြည့် လိုက်နှင့် အကဲခတ်နေသည်။

သခင်အောင်ဆန်း ကြည့်နေသော ဆယ်သန်း သတင်းစာ မျက်နှာဖုံးတွင် တရုတ်ပြည် ကန်တုံနယ်၊ အမွိုင်မြို့ကို ဂျပန်များ သိမ်းပိုက်မိပြီဖြစ်၍ ကန်တုံမြို့ ကိုလည်း ယခုအချိန်၌ ဂျပန်များ အပြင်းအထန် ဖုံးကြံ တိုက်ခိုက်နေပြီဖြစ်၍ မကြာမီ ဂျပန်များ သိမ်းပိုက်မိမည် ဖြစ်ကြောင်း ရေးထားသည်။

ဗန္ဓုလဂျာနယ် မျက်နှာဖုံးတွင်မူ တရုတ်ပြည် အရှေ့တောင်ပိုင်း ဟိုင်နန်ကျွန်းအပါအဝင် အမွိုင်မြို့ ကန်တုံမြို့ တည်နေရာ အနေအထားမြေပုံကို ၂၂-၁- ၇၄ နေ့ထုတ် လုပ်သားပြည်သူ့နေ့စဉ် သတင်းစာပါ ပုံအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် ကန်တုံမှ ကုန်း လမ်းအတိုင်း ယူနန်ပြည် ချုံကင်းသို့ ဆက်သွယ်ထား သော လမ်းကြောင်းကိုလည်း ရေးဆွဲဖော်ပြထားသည်။ ဂျာနယ်၏ အဘော်သတင်းဝေဖန်ချက်တွင် “အမွိုင် ဂျပန်လက်ဝယ် ရောက်ရှိသဖြင့် တရုတ်ဗမာ လမ်းမကြီး ကို စိုးရိမ်ရပြီ” ဟု ရေးသားဖော်ပြထားသည်။

ဂျာနယ်၏ လက်ယာဘက်ထောင့်မှာမူ ဂဠုန်ငှက် ခေါင်းစွပ်ထားသော ဦးစောသည် သူ့နာပြုဆရာမအဝတ် ကို ဝတ်ကာ ကြက်ခြေနီဆေးသေတ္တာကို ကိုင်ပြီး ရှေ့တွင် ဒဏ်ရာပြင်းထန်စွာဖြင့် လဲနေသော လင်းတဦးဘေ အား “ရှင့်ဒဏ်ရာတွေက ပြင်းလွန်းလို့ ကျွန်မတော့ မထူ နိုင်တော့ဘူး” ဟု ပြောနေသော ရုပ်ပြောင်ကို ကာတွန်း ဦးဟိန်စွန်းက ရေးဆွဲသရော်ထားသည်။ ထိုအချိန်ထဲ မျိုးချစ်ပါတီခေါင်းဆောင် နန်းရင်းဝန် ဦးစော ခေါင်း ဆောင်သည့် အစိုးရဖွဲ့ပြီးစဖြစ်သည်။

သခင်အောင်ဆန်းသည် သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်များ

ဆောင်လှန်မြောက်လှန် ကြည့်ရှုပြီးနောက် ကျွန်တော်တို့ အရပ်မှ အခြေအနေလှုပ်ရှားမှုများကို မေးသည်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း မျိုးချစ်လူငယ်များနှင့် ကျောင်းသားများကို စည်းရုံးသိမ်းသွင်းကာ အင်္ဂလိပ်မုန်းတီးရေးနှင့် ဘိုလှိုင်စနစ်တို့ကို ဖျက်ရေး၊ ကျွန်ဘဝလွတ်မြောက်ရေး ဆရာများဟောကာ နဂါးနီစာအုပ်များ ဖတ်ရှုလေ့လာနေကြောင်းကို ပြောပြပါသည်။

သခင်အောင်ဆန်းက “အရေးတော်ပုံကြီး နီးကပ်လာပြီဖြစ်၍ မကြာမီ ဆင်နွှဲရတော့မည်ဖြစ်သည်။ ယခုအချိန်၌ နှစ်ခြမ်းကွဲနေသော တို့ဗမာအစည်းအရုံးမှ သခင်ဗျား(နှစ်ခြမ်းကွဲ တို့ဗမာမှာ သခင်ဗစိန်အဖွဲ့နှင့် သခင်ထိုက်တော်မှိုင်းအဖွဲ့) ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီ (ဖဆပလခေတ်၊ ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ) ဆင်းရဲသားအဖွဲ့ (ဒေါက်တာ ဘမော် ခေါင်းဆောင်သည့် ဓားမပါတီ) များ နှုတ်ခေါင်းကာ ဗမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်းအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပြီး ဥရောပတွင် အင်္ဂလိပ်များ စစ်မီးပိုင်းနေစဉ် ဗမာပြည်မှ အရှိုက်ကို ထိုးရတော့မည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအချိန်ကစ၍ မိမိတို့ မြို့ရွာတွင် မီးနှင့် ခိုးသား ဓားပြကို အကြောင်းပြုပြီး အာလက်ရုံးတပ်များဖွဲ့ကာ စစ်ပညာများ တိတ်တဆိတ် သို့မဟုတ် သင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မြို့ကြီးများတွင် နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့ကာ သခင်များနှင့် အမြဲညှိနေကြောင်းများကို အကျယ်တဝင့် ပြောပြသဖြင့် ကျွန်တော်တို့မှာ ငြိမ်သက်စွာ နားထောင်နေမိပါ၏။

“စစ်ပညာဆိုတာက ဘယ်သူ့ကို သင်ခိုင်းရမှာလဲ” ကျွန်တော်က မသိရောင့်ရဲဖြင့် မေးလိုက်သောအခါ သခင်အောင်ဆန်းက ခပ်ယုံယုံကလေးပြီးကာ “စစ်ပညာတော့ မတတ်ကြဘူးပေါ့။ တတ်တဲ့လူဆိုမှာ သင်၊ သင်သူဆိုမှာ သင်ရမလဲဆိုတော့ ခင်ဗျားတို့အရပ်မှာ ဘာမကမ္ဘာစစ်တုန်းက လိုက်သွားတဲ့ ဗမာစစ်ပြန်ကြီးတွေ မရှိဘူးလား ... ရှိရင် သူတို့ကို စည်းရုံးသိမ်းသွင်းပြီး ထပ်သင်ပေါ့” ဟု ပွင့်လင်းစွာ ရှင်းပြသည်။

သခင်ကျော်ရကလည်း အင်္ဂလိပ်များကို အိုင်ယာဇန် ဆင်ဖိန်းအဖွဲ့၏ လုပ်ရပ်အတိုင်း ချောင်းမြောင်းပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်လိုကြောင်း ပြောပြသောအခါ သခင်အောင်ဆန်းက ဒီလိုသတ်ဖြတ်မှုမျိုး ယခုအချိန်၌ မလုပ်သင့်ကြောင်း၊ အင်္ဂလိပ်တစ်ယောက် သေရုံမျှဖြင့် တစ်ဖွဲ့

လုံး မပျက်စီးနိုင်ကြောင်းကို ရှင်းပြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ထိုအချိန်အခါကပင် ချောင်းမြောင်းလုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုများ ဝါသနာ မပါကြောင်းမှာ ထင်ရှားလှတော့၏။

သို့ဖြင့် သခင်အောင်ဆန်းက မိမိတို့ရပ်ရွာရောက်လျှင် ဗမာ့လက်ရုံးတပ်များ ဖွဲ့စည်းပြီး ဗမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်း တည်ထောင်လှုပ်ရှားရန် အသေးစိတ် ညွှန်ကြားပြီးနောက် တရုတ်-ဗမာ လမ်းမကြီးအကြောင်းကို မေးသည်။ ကျွန်တော်က ဗန်းမော်မှ တရုတ်ပြည် ဝမ်တိမ်အထိ ဓာတ်ဆီပို့သောကားဖြင့် လိုက်ဖူးကြောင်း၊ မြန်မာ့နယ်စပ်အလွန် တရုတ်ပိုင်နယ်မြေသို့ ရောက်သောအခါ ချန်ကေရှိတ် စစ်သားများ ရမ်းကားသဖြင့် တရုတ်ပြည် ဝမ်တိမ်တွင် ဗမာကားသမားများအဖို့ အတော်ပင် အနေအထိုင် အသွားအလာ ခက်ကြောင်းကို ပြောပြမိသည်။

ဤတွင် သခင်အောင်ဆန်းက ဂျာနယ်တွင်ပါသော တရုတ်ပြည်မြေပုံကို စူးစိုက်ကြည့်ပြီး “ဝမ်တိမ်က ကူမင်းကို ဗမာကားတွေ ဓာတ်ဆီသွားပို့သလား” ဟုမေးရာ ကျွန်တော်က ဗမာလက်ရွေးစင် ဒရိုင်ဘာတွေကို တရုတ်ဒရိုင်ဘာ စစ်သားများနှင့် ပူးတွဲပို့ရကြောင်း ပြောလျှင် သခင်အောင်ဆန်းက “ခင်ဗျားတို့ အဆက်အသွယ်နဲ့ ကျုပ် တရုတ်ပြည်ထဲ ဝင်ချင်တယ်၊ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား” ဟု ရုတ်တရက် မေးလိုက်သည်။

သခင်အောင်ဆန်း၏ အမေးကြောင့် သခင်ကျော်ရမှာ ကြောင်ငေးငေးဖြစ်နေသည်။

“ကျုပ် ... ခင်ဗျားတို့ပြောတဲ့ ဝမ်တိမ် ရောက်ရင် တော်ပြီ”

သခင်အောင်ဆန်းက ဗန္ဓုလဂျာနယ်တွင်ပါသော တရုတ်ပြည်မြေပုံကို စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်ရင်း ပြောပြန်သည်။ ကျွန်တော့်အနေဖြင့် သခင်အောင်ဆန်းသည် အဘယ်ကြောင့် တရုတ်ပြည်သို့ အရေးတကြီး သွားလိုသနည်း။ ယခု ဗမာပြည်တွင် ဖွဲ့စည်းထားသော ဗမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်းနှင့် တရုတ် မည်သို့များ ဆက်သွယ်မည်နည်းဟု သခင်အောင်ဆန်း၏ ထွက်ရပ်လမ်းအတွက် နိုင်ငံရေးသဘောတရားကို မသိတတ်၊ နားမလည်သူပီပီ ရှည်ရှည်ဝေးဝေး စဉ်းစားနေမိသည်။ အတန်ကြာ ငြိမ်သက်နေကြပြီးမှ “သခင်အောင်ဆန်းအနေနဲ့ သွားဖို့က

သိပ် မလွယ်ဘူးထင်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့အရပ်က ဖရန့်တီယာအက် ဆိုတဲ့ နယ်ခြား ဥပဒေရှိတယ်။ မသင်္ကာလျှင် ချက်ချင်း ဖမ်းချုပ်ပြီး ချက်ချင်း နယ်နှင့်နိုင်သမျှ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ကို လည်း အစိုးရကို အကြည်ညိုပျက်အောင် လှုံ့ဆော်သူ တွေဆိုပြီး ဂတ်မှာ နာမည်ပျက်စာရင်းသွင်းထားပြီး ကျွန်တော်တို့နောက်ကို စုံထောက်က တစေ့တစောင်း အမြဲလိုက်နေတာပျ။ အဲဒီတော့ သခင်အောင်ဆန်းနဲ့ ကျွန်တော်တို့တွဲပြီး ဗန်းမော်ကို ရောက်မယ်ဆိုရင်တော့ တရုတ်ပြည်မရောက်ဘဲ အဆွဲခံရမှာ သေချာတယ်ပျ။ ဗန်းမော်က တရုတ်ပြည်ကို ဓာတ်ဆီ ပို့တဲ့ ကားသမားတွေ ကတော့ ကျွန်တော်တို့နဲ့ အဖွဲ့ကျပါတယ်။ တစ်ကားကား နဲ့တော့ ပြေလည်အောင်ပြောပြီး လိုက်ရမှာတော့ သေချာ ပါတယ်။ အခု ကျွန်တော် ပြောသလို စုံထောက်စက်ကွင်း က မလွတ်မှာဘဲ စိုးရိမ်ပါတယ်။”

ကျွန်တော်က နယ်ခြားတွင် နိုင်ငံရေးသမားများ သွားလာမှု မလွယ်ကူကြောင်း တင်ပြသည်တွင် သခင် အောင်ဆန်းက ခပ်ယုံယုံပြုံးပြီး “ခင်ဗျားကလည်း အိုင် ယာလန်ဆင်ဖိန်းကို သဘောကျတယ်လဲဆိုရဲ့၊ ဆင်ဖိန်း လိုမှ မကျင့်သုံးတတ်ဘဲ” ဟုပြောပြီး ဆယ်သန်း သတင်း စာကို လှန်နေပြန်သည်။

“သခင်နုတို့တောင်မှ တရုတ်ပြည်ကို လေယာဉ်ပျံ နဲ့ သွားလို့ အပြန်မှာ ဂန္ဓာလရာဇ်စာအုပ်တွေ ဘာတွေ တောင် ရေးပြီးလို့ ထွက်လာပြီ၊ သခင်အောင်ဆန်းလည်း သူတို့လို လေယာဉ်ပျံနဲ့ သွားပေါ့။”

ကျွန်တော်က မသိရောင့်ရဲစွာဖြင့် အကြံပေးလိုက်ရာ သခင်အောင်ဆန်းက ဆတ်ခနဲ ခေါင်းကိုမော့ပြီး “သူတို့ သွားတာကတစ်မျိုး၊ ကျုပ်က တစ်မျိုးပဲ။ သွားတာချင်း တူပေမဲ့ အလုပ်ချင်းက မတူကြဘဲ” သခင်အောင်ဆန်း က ခပ်ပြတ်ပြတ်ပင် ပြောလိုက်သည်။ အမှန်အားဖြင့် သခင်အောင်ဆန်းသည် တရုတ်ပြည်သို့ နေ့ချင်း၊ ညချင်း ထသွားလိုစိတ် အတော်ပြင်းပြဟန်တူသည်။

“အဲလေ ... သခင်အောင်ဆန်းအနေနဲ့ တကယ့်

တကယ်သွားချင်တဲ့ဆန္ဒရှိရင် တစ်မျိုးတစ်ဖုံကြံစည်ပြီး သွားကြတာပေါ့။ ကျွန်တော်တို့ပါ လိုက်မယ်ဗျာ” သခင် ကျော်ရက စိတ်အားထက်သန်စွာဖြင့် ပြောလိုက်သော အခါ သခင်အောင်ဆန်းမှာ လမ်းမဘက်သို့ စိုက်ကြည့် ပြီး တွေ့နေသော်လည်း အတန်ကြာမှ သခင်အောင်ဆန်း သည် သက်ပြင်းတစ်ချက်ချပြီး “အင်း ... ကျုပ်တို့ ထွက်ရပ်ဂိုဏ်းက ဗမာ့ထွက်ရပ်လမ်းဆိုတော့ မဖြစ် ဖြစ်တဲ့နည်းနဲ့ အနေးနဲ့အမြန် စီစဉ်ရမှာပဲလေ။ ခင်ဗျား တို့လည်း အရပ်ကိုရောက်သွားရင် ကျုပ်ပြောသလို လက်ရုံးတပ်တွေ ဖွဲ့ကြပါ။ လူငယ်တွေကိုလည်း စည်း ရုံးထားပေါ့။ ကျုပ် ရန်ကုန်ရောက်မှ လုပ်ရပ်ကို အကြောင်းကြားမယ်။ တက်ဘုန်းကြီး သိန်းဖေ (သိန်းဖေ မြင့်)လည်း ဗန်းမော်ကို လာလိမ့်မယ်။ ဘယ်တော့လာ မယ်တော့ မပြောနိုင်ဘူး။ သတင်းလေးဘာလေး နား ထောင်ပြီး သွားတွေ့ကြပေါ့” ဟု သခင်အောင်ဆန်းက ဗမာ့ထွက်ရပ်လမ်းအတွက် ခပ်တိုတိုပင် ပြောပြီးနောက် ဂျာမနီနာဇီများ စစ်ရေးအရ ဥရောပ၌ ဝင်ကြားပုံကို ပြော ပြပြီး တရုတ်ဗမာလမ်းမကြီးအကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ နှင့် မေးမြန်း ဆွေးနွေးပြီး တော်တော်ကလေးမှောင်မှ လူချင်းခွဲကြပါတော့သည်။

အမှန်အားဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဗမာ့ ထွက်ရပ်လမ်းအတွက် တရုတ်ပြည်သို့ သွားရန် ကျွန် တော်တို့ နယ်ခြားမြေမှ ထွက်ခွာရန် ပထမစီစဉ်စိတ် ကူးခြင်းဖြစ်သည်။ မအောင်မြင်ချေ။ တရုတ်ပြည် အမြိုင်မြို့သို့ ပင်လယ်ကူးသင်္ဘောဖြင့် ရုပ်ဖျက်ကာ ဗမာ့ လွတ်လပ်ရေးအတွက် အောင်မြင်စွာ ထွက်ခွာသွားခြင်း သည် ဒုတိယအကြိမ် အဆက်အသွယ်ကောင်းများဖြင့် ထွက်ခွာသွားခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထင်မြင်မိပါသတည်း။

ဤသည်ကား ... ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဗမာ့ လွတ်လပ်ရေးဆောင်ရွက်ချက်သမိုင်းတွင် မထင်မရှား လူမသိဘဲ ထင်ကျန်ရစ်သော ဖြစ်ရပ်ကလေးတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ ။

မြတ်၊ အတွဲ ၂၂ အမှတ် ၉ (၁၉၆၅-၁၉၆၆)

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတက်ရောက်ခဲ့သော လယ်သမားအရေးတော်ပုံကြီး ပြည်သူ့ကြယ်

ဒုတိယအကြိမ်မြောက် နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ တောင်သူ
ထယ်သမားညီလာခံကြီးကို ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ
၁၃-၁၄ ရက်နေ့များ၌ တောင်မြို့၊ နေရှင်နယ်ကျောင်း
ဆောင်းကြီးမြေကွက်လပ်တွင် ဆောက်လုပ် ပြင်ဆင်
ထားသော မဏ္ဍပ်ကြီးအတွင်း၌ ကျင်းပသည်။ ညီလာခံ
ကြီး၌ တောင်သူလယ်သမားမြောက်မြားစွာတို့သည်
အရေးတော်ပုံဖြင့်လည်းကောင်း၊ မီးရထား၊ မော်တော်
ကား၊ နွားလှည်းယာဉ်များဖြင့်လည်းကောင်း တက်
ရောက်လာကြသည်။

ထန်းတပင်မြို့နယ်မှ တောင်သူလယ်သမား
အစည်းအရုံးဥက္ကဋ္ဌ၊ သခင်ထွန်းမြိုင်၊ တွဲဖက်ဥက္ကဋ္ဌ သခင်
ကျော်စွာ၊ အတွင်းရေးမှူး သခင်ဘဟိန်း၊ တွဲဖက်အတွင်း
ရေးမှူး သခင်ချစ်စိန်၊ သခင်ချန်ထွန်း၊ သခင်တင်မြ၊
သခင်လှမောင်၊ သခင်လှစိန်တို့ ခေါင်းဆောင်သော
တောင်သူလယ်သမား ၃၀၀ ကျော်တို့ တက်ရောက်
ကြသည်။

ဧကရာဇ်မြို့နယ် တို့ဗမာအစည်းအရုံးမှ ခေါင်း
ဆောင်၍ ကောင်သူလယ်သမားတစ်ထောင်ကျော်တို့
သည် မြေလျှင်ခရီးဖြင့် တက်ရောက်သည်။ ဇေယျဝတီ
ဒေသအမျိုးသား ၁၀၀၀ တို့လည်း တက်ရောက်

သည်။ ဒေါ်ရီ တာဝန်ယူဦးဆောင်သော အမျိုးသမီး
၂၀၀၀ ကျော်တို့လည်း တက်ရောက်သည်။ မြို့နယ်
တိုင်းမှ တောင်သူလယ်သမားများ တက်ရောက်သည်။
ညီလာခံကြီးအောင်မြင်ရေးအတွက် ဒေါ်ရီ၊ ဒေါ်ဌေးဌေး၊
ဒေါ်ညွန့်ညွန့်၊ ဒေါ်မြညွန့်၊ ဒေါ်သန်း၊ ဒေါ်ခင်ခင်၊
ဒေါ်ဖွားသင်၊ ဒေါ်ရှင် (သခင်လှမြိုင်၏မိခင်)၊ မအုန်း
တင် (သခင်လှမြိုင်၏အစ်မ)၊ သခင်အောင်၏ဇနီး
ရေတာရှည်မြို့မှ ဒေါ်စိန်ရင်၊ ဒေါ်ခင်မေ၊ ဒေါ်ခင်ရွှေ
စသော အမျိုးသမီးကြီးများသည် ညီလာခံကြီး အောင်
မြင်ရေးအတွက် အဘက်ဘက်မှ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်
ကြသည်။

သခင်ဗညွန့်ခေါင်းဆောင်သော ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ
က ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များ ကျွေးမွေးရေးအတွက်
ထမင်းထုပ်များ ကောက်ခံစုဆောင်း၍ သယ်ပို့ပေးကြ
သည်။ ညီလာခံသို့ ဗမာတစ်နိုင်ငံလုံးမှ ကိုယ်စားလှယ်
၃၀၀ ကျော်နှင့် လေ့လာသူ တောင်သူလယ်သမားကြီး တစ်
သောင်းကျော်တို့ တက်ရောက်ကြသည်။ ညီလာခံ ကျင်းပ
နေသည့် ကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် စိန်ဂျွန်းသူနာပြု
တပ်၊ အမျိုးသားသူနာပြုတပ်၊ မီးသတ်အဖွဲ့၊ ရဲတပ် ဗမာ
လက်ရုံးတပ်များက စောင့်ရှောက်အကူအညီပေးကြသည်။

ဗမာ့လက်ရုံးတပ်၊ ရဲတပ်များက ထမင်းထုပ်များ ကောက်ခံပေးပို့ရာ မြို့လူထုကြီးသည် ညီလာခံသို့ တက် ရောက်လာသော လူထုကြီးတစ်ရပ်လုံးအတွက် လုံလောက် စွာ ထမင်းထုပ်များဖြင့် ကူညီအားပေးကြသည်။ ညီလာခံ မဏ္ဍာပ်အနီးတွင် ပုလိပ်အရာရှိများ၊ စစ်ပုလိပ်များ ကြို တင်၍ ရွက်ထည်တဲများထိုးကာ နေ့ရောညပါ ညီလာခံ အား စောင့်ကြည့်အကဲခတ်နေကြသည်။ ညီလာခံသို့ တက်ရောက်သောလူထုအား ခြိမ်းခြောက်နေသည့် သဘောပင်ဖြစ်သည်။

ညီလာခံသို့ ဗဟို တို့ဗမာအစည်းအရုံးမှ တက် ရောက်လာကြသော ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၊ သခင်မြ၊ သခင်တင်၊ သခင်သန်းထွန်း၊ သခင်စိုး၊ သခင်အောင်ဆန်း (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း)၊ သခင်လှ မောင် စသော ခေါင်းဆောင်ကြီးများသည် ညီလာခံ မဏ္ဍာပ်သို့ ရောက်ရှိလာသောအခါ ညီလာခံကိုယ်စား လှယ်များအားလုံးက ရပ်၍ တို့ဗမာဟု ကြွေးကြော် နှုတ် ဆက်ကြသည်မှာ တစ်ခဲနက် ဆူညံသွားတော့သည်။

ခေါင်းဆောင်ကြီးများအား အထက်တန်းလွှာ သား သမီးများက အမိအဘများ၏ ဆန္ဒနှင့် ဆန့်ကျင်၍ ပန်း စည်းများ ဆက်ကာ ဂုဏ်ပြုကြသည်။ ညီလာခံမဏ္ဍာပ် ကြီးတစ်ခုလုံးသည် တို့ဗမာ သုံးရောင်ခြယ် တူတံစဉ် အလံများ လွင့်ထူထားသည်။ ရဲရဲတောက်နေသည့် ညီလာခံကြီးကို ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၃ ရက်နေ့ ၁၂ နာရီအချိန် စတင်၍ တို့ဗမာသီချင်းကို သီဆိုဖွင့်လှစ် သည်။ ဧည့်ခံအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌသခင်ဝင်းစု “တောင်ငူ မြူနီ စီပါယ်အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ” က နှုတ်ဆက်မိန့်ခွန်းပြောကြား သည်။ သခင်ဝင်းစု၏ မိန့်ခွန်းအစအဆုံးကို သခင် ကြွယ် တောင်ငူက ဖတ်ကြားတင်ပြသည် ညီလာခံ ကိုယ် စားလှယ်စာရင်းကို ကြေညာသည်။

ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ တို့ဗမာအစည်းအရုံးကြီး၏ နာယက ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းသည် မိန့်ခွန်း ပြောရန် ထလိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ညီလာခံကိုယ်စား လှယ်များ၊ လေ့လာသူများ၊ လူထုများက သြဘာလက် ခုပ်ပေး၍ တို့ဗမာဟု ကြွေးကြော်ကာ ကောင်းချီးပေးကြ သည်မှာ ညီလာခံကြီးတစ်ခုလုံး ဟိန်းသွားသည်။

ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း ဆက်လက်မိန့်ခွန်း

ပြောကြားသည်။ ညီလာခံဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် သခင်မြ အတွင်း ရေးမှူးအဖြစ် သခင် ခင်အောင် (သာယာဝတီ)တို့က ဆောင်ရွက်သည်။ ညီလာခံမှ အောက်ပါဆုံးဖြတ်ချက် များ ချမှတ်ကြလေတော့သည်။

- ၁။ လယ်သီးစားများအပေါ်၌ မကျေကျေနရှိသော လယ်သီးစားများကို လျှော့ပစ်ရန်။
- ၂။ လယ်သီးစားများ ချေးယူသော လယ်ကစိ ပတ် ကြွေးများကို တစ်ကြိမ်တည်း အပြေ မပေးနိုင်သူများအား အရစ်ကျဆပ်ပေးခွင့် ပြုရန်။
- ၃။ လယ် သီးစားခဥပဒေနှင့်အညီ လယ်သီးစားခ များပေးကြရန်။
- ၄။ လယ်ယာလက်မဲ့များကို အစိုးရက မြေရိုင်း များနှင့် အချို့သော ကြိုးဝိုင်းများတွင် လယ် လုပ်နိုင်သည့် မြေလွတ်များကို တီထွင်တိုး ခွေပိုင်ခွင့်ပြုရန်။
- ၅။ လယ်လုပ်သားများ၊ လယ်ကူလီများက ချေးယူထားသော စပါးတိုး၊ ငွေတိုးများကို သင့်တင့် လျှောက်ပတ်၍ မျှတသော အတိုး နှုန်းများ ထားရှိရန်။
- ၆။ လယ် သီးစားခ မကျေသော်လည်း လယ် သမား အလုပ်လက်မဲ့ပြဿနာကို ထောက် ထားသောအားဖြင့် လက်ငုတ်လယ်ကို စနစ် သစ်တစ်ခုတီထွင်၍ ပြန်လည်ချထားရန်။
- ၇။ လယ်လုပ်စားသူ မဟုတ်သော သူတို့ထံမှ လယ်ယာများကို အစိုးရက သိမ်းယူပြီး နောက် တကယ် လယ်လုပ် စားသူများအား အဖိုးအခမရှိ အလကား ဝေငှပေးရန်စသော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ချမှတ်ကြလေတော့ သည်။

သခင်ဗေသိန်း

x x x

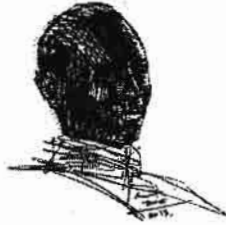
ထိုအချိန်မှာ မြန်မာပြည်သည် အင်္ဂလိပ်လက် အောက်ခံဘဝနှင့် နေရစဉ် လွတ်လပ်သော လူမျိုးမဟုတ် သဖြင့် ယခုအခါကဲ့သို့ တောင်သူလယ်သမားနေပူသော

နေ့ရက်မျိုးမရှိခဲ့သော်လည်း မြန်မာတောင်သူလယ်သမား
ကြီးများသည် အုပ်စိုးသူ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးများ မျက်လုံး
မျက်ဆန်ပြူး၍ အထိတ်တလန့်ဖြစ်အောင် ပြည်လုံးကျွတ်
ဆောင်သူလယ်သမားညီလာခံကြီးများကို ပြောင်မြောက်

သော သတ္တိများဖြင့် ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ကြသည်မှာ အံ့ဩ
ချီးမွမ်းဖွယ်ရာ သမိုင်းဝင်စွန့်စားမှုလုပ်ရပ်ကြီးများ ဖြစ်
လေသည်။ ။

ပြည်သူ့ကဏ္ဍ အမှတ် ၁၆ (၁-၃-၁၉၇၀)

အိမ်နိမ့်စံ ကိုအောင်ဆန်း

မြကောတု

စစ်ပြီး တက္ကသိုလ်သို့ ကျွန်တော် ခြေဦး မလှည့်နိုင်ခဲ့သည်မှာ အတော်ကြာမြင့်လှပါပြီ။ ဤတစ်ကြိမ်တွင် ကား တက္ကသိုလ်အဆောက်အဦများရှိရာဘက်သို့ မလှည့်လျှင် မဖြစ်သလောက် အလုပ်ကိစ္စတစ်ခုပေါ်ပေါက်လာသဖြင့် နဂါး ဘတ်စ်ကားကြီး၏ ပို့ဆောင်ရာသို့ ကျွန်တော် လိုက်ခဲ့ပါသည်။ သထုံကျောင်းဆောင်ရှေ့ရှိ လမ်းမှ ဗဟိုကျောင်းဆောင်များရှိရာသို့ ကျွန်တော် တစ်လှမ်းချင်း ဝင်လာခဲ့ရာ (၁၀)နှစ်ပတ်လုံး ကျွန်တော် မခွဲမခွာ နေလာခဲ့ဖူးသည့် သထုံကျောင်းဆောင်ကြီးမှာ မားမားမတ်မတ် ကျွန်တော့်အား ဆီးကြိုနှုတ်ဆက်နေသည့်အယောင် ထင်ရပါတော့သည်။ စင်စစ်အားဖြင့် “စစ်ရှေ့-တက္ကသိုလ်” နှင့် “စစ်နောင်း-တက္ကသိုလ်” တို့မှာ အတော်ပင် ကွာခြားနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သထုံကျောင်းဆောင် နာမည်ကို စာလုံးဖြူကြီးဖြင့် ကင်ပွန်းတပ်ထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။

သထုံကျောင်းဆောင်ရှေ့တွင် ကျွန်တော်သည် မည်မျှကြာအောင် တွေဝေငေးမောနေမိသည်မသိ၊ ရှေးဖြစ်ဟောင်းတို့သည် အောက်မွေဖွယ်ကြီးပင် မျက်စိရှေ့၌ ပေါ်လာကြတော့သည်။ ယခင် (၁၅)နှစ်လောက်က ဤသထုံကျောင်းဆောင်သည် ဂဠုန်နာမည်ကိုခံယူလျက်

“ဂဠုန်ကျောင်းဆောင်” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သထုံ “ဂဠုန်” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ တက္ကသိုလ် နယ်တစ်ဝိုက်တွင် ထူးချွန်စွာ ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။ သထုံကျောင်းဆောင်မှ ထုတ်ဝေသည့် မဂ္ဂဇင်းကိုလည်း “သထုံလက်သီး” ဟူ၍ အမည်ပေးကာ တက္ကသိုလ် အနီးအဝေးတွင် သတင်းမွှေးခဲ့သည်မဟုတ်ပါလော။ ဘောလုံးပွဲများတွင်လည်း သထုံသည် ဗိုလ်စွဲခဲ့ရာ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းလိုပင် ပြည်ကျောင်းဆောင်နှင့် သထုံကျောင်းဆောင်တို့သည် ဗိုလ်လုပွဲ ကျင်းပကြရလေတော့သည်။ ပြည်ကျောင်းဆောင်ကလည်း “မြေ” ဟူသော အတိတ်နိမိတ်ကို ယူ၍ နဂါးဟူသော အောင်သံဖြင့် “ဂဠုန်သထုံ” ကို နိုင်အောင် ချမည်ဟူ၍ ကြိမ်းဝါးခဲ့ကြပေရာ ကျောင်းဆောင်အချင်းချင်း ဗိုလ်လုပွဲတိုင်းလိုပင် သထုံနှင့် ပြည်သည် ရန်ပွဲ မဖြစ်ရဘဲ မည်သည့်အခါမျှ အဆုံးမသတ်နိုင်ခဲ့ကြပေ။ ပြည်ကျောင်းဆောင်မှူး ဆရာခြူးမှာလည်း ဒူးပင်နာသော်လည်း ထောင့်ထောင့်နှင့်ပင် ကျောင်းသားများကို အုပ်ထိန်းနိုင်ရန် ကွင်းထဲသို့ ဆင်းရသည်။ သထုံကျောင်းဆောင်မှူး ဆရာ ဦးကာစင်မှာလည်း “ဂဠုန်” များကို ထိန်းမရမှာစိုးသဖြင့် ကွင်းထဲသို့ အစောကြီး ရောက်နေရတော့သည်။

ကျွန်တော်သည် သထုံကျောင်းဆောင်ရှေ့တွင် ညီမျှကြာအောင် ရပ်နေမိသည်မသိ။ ကျွန်တော် သတိ ရသောအခါတွင်မူကား ကျွန်တော်၏ ခြေထောက်များ သည် ကျောင်းဆောင်လှေကားသို့ တဖြည်းဖြည်းတက် ချိမ့်သည်ကိုသာ တွေ့ရတော့သည်။ ရှေးဖြစ်ဟောင်း သည် အောက်မေ့ဖွယ်ပင် စိတ်မျက်စိ၌ ထင်မြင်လာ ပြန်ပါသည်။ ယခင် (၁၅)နှစ် (၂၀)နှစ်ခန့်က ဤ သထုံ ကျောင်းဆောင်တွင် လူပေါင်းစုံဝင်လာနေထိုင်ခဲ့ဖူးသည်။ ထူထဲ လူတေများပေါသလောက် လူလိမ္မာများကိုလည်း ခုနှင့်ဒေး မွေးပေးခဲ့သည်မဟုတ်ပါလော။ အိုင်စီအက် ဆောင်ပန်းကို ဆွတ်လှမ်းခဲ့သူများအနက် သထုံကျောင်း ဆောင်မှ ဦးစိန်တင်၊ ဦးဘတင့် စသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့ သည်လည်း(၁၀)ယောက်ထက်နည်းမည်မဟုတ်။ ယခင် ထမူ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့၏ ဓာတ်ပုံများကို သထုံဆောင် သဟာယနှင့် စာဖတ်အသင်းက အောက်ထပ်ရုံ စာဖတ် ခန်းတွင် ချိတ်ဆွဲထားကြသည်။ စစ်ဘေး စစ်ဒဏ်ကြောင့် ဤဓာတ်ပုံကြီးတို့သည်လည်း ပျက်စီးယိုယွင်းကြလေ တွန်ပြီ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များတွင်မက ကျောင်းသားခေါင်း ဆောင်များဖြစ်ကြသော ကွယ်လွန်သူ ကိုဘဟိန်း၊ ကို သိန်းမောင်တို့သည်လည်း ဤကျောင်းဆောင်သားများ သည် ဗိုလ်ရန်နိုင်၊ ဗိုလ်ဇေယျတို့သည်လည်း ဤကျောင်း ဆောင်သားများပင် ဖြစ်တော့သည်။

စာရေးဆရာများထဲမှာလည်း ညိုမြနသိုးမှာ ဤ ကျောင်းဆောင်ထွက်ပင်ဖြစ်၍ မြကေတု၊ မိုးနက်၊ မောင် ခင်၊ ကုသ၊ ဇော်ကျီတို့မှာလည်း ဤသထုံကျောင်းဆောင် သားများပင် ဖြစ်တော့သည်။ ညိုမြနသိုးသည် ပေါ့တိုကိုခဲ၍ "နန်းကြာညို" နှစ်ပြားတန်ဝတ္ထုကို ရေးသည်မှာလည်း ဤ သထုံကျောင်းဆောင်ပင် မဟုတ်ပါလော။ ဤမျှ ဆက် လူစုံပေါက်ဖွားပေးသော သထုံကျောင်းဆောင် သား ကျွန်တော်သည် မေ့နိုင်ပါတော့အံ့လော။

ရှေးဖြစ်ဟောင်းကို အောက်မေ့ရင်းပင် ကျွန်ုပ်သည် အဆိုဆုံးအထပ်သို့ ရောက်ရှိလာတော့သည်။ ဤ ကျောင်းဆောင်၌ပင်လျှင် ကျွန်ုပ်သည် နည်းပြဆရာ ကလေးအဖြစ်ဖြင့် (၃)နှစ်၊ ဒုတိယအဆောင်မှူးအဖြစ် ဖြင့် (၄)နှစ် အုပ်ချုပ်ခဲ့ဖူးလေသည်။ ကျွန်ုပ် အဆောင်မှူး ဖြစ်သည့်နှစ် ၁၉၃၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လကစ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်၏အပေါ်တွင်ကား အဆောင်မှူးကြီးအဖြစ် ဆရာ ဦးကာစင်က အုပ်ချုပ်ပါသည်။

အဆောင်မှူးကလေးအဖြစ် လုပ်ကိုင်နေသော (၄) နှစ်တာအတွင်း ကျွန်ုပ်သည် အဆောင်မှူးကလေးတို့ ခံစားအပ်သော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးကို ဒုန့်ဒေး တွေ့ခဲ့ပေသည်။ ကျွန်ုပ် အဆောင်မှူးလုပ်သည့်နေ့မှစ၍ပင် ကျောင်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌ လှုပ်ရှားမှုများ အနည်းနှင့်အများ ဖြစ်ပေါ်စ ပြုပါတော့သည်။ ကျောင်းသည် မကြာခဏ သပိတ်မှောက်ခဲ့သည်။ အတွင်းဝန်ရုံးသို့ ဝိုင်း၍လည်း ကျောင်းသားများ သွေးမြေကျခဲ့ရသည်။ ဗိုလ်အောင် ကျော်လည်း သေဆုံးခဲ့ရသည်။ အဆောင်မှူးကလေး အဖြစ် (၄)နှစ်တာ ကာလပတ်လုံး အထိတ်ထိတ် အလန့် လန့်နှင့်သာ အချိန် ကုန်လွန်ခဲ့ရတော့သည်။ ကျောင်း သားများ ဆူပူသပိတ်မှောက်ကြစဉ်ကလည်း သထုံ ကျောင်းဆောင်ကို ကျောင်းသားများ ဝိုင်း၍ အဆောင် မှူးကလေး၊ အဆောင်မှူးကြီးတို့၏ နာမည်များကို ထုတ်ဖော်ပြီး ဆဲကြသည်ကိုလည်း ခံခဲ့ရဖူးပြီ။ မုန်း၍ မဟုတ်၊ ပျော်လွန်း၍ဖြစ်ဟန်တူသည်။ တေပေသော ကျောင်းသားအပေါင်းတို့၏ အနွံအတာကို ခံခဲ့ရပြီး မူးလာသော ကျောင်းသားကိုလည်း ချော၍ ရေချိုးပေးခဲ့ရ သည်။ ဘိုင်ကျ၍ အိမ် မပြန်နိုင်သော ကျောင်းသားကို လည်း ပြန်စရိတ်ပေးကာ ကျောင်းဆောင်မှ မောင်းထုတ် ခဲ့ရဖူးပြီ။

ဤမျှ မချမ်းသာသော သထုံကျောင်းဆောင်ကို ကျွန်ုပ်သည် ရှေးရှေးအခါက ဆုတောင်းဖက်ဖြစ်လေ ရောသလားမသိ။ ရိုးမြေကျပေါင်းရန် သစ္စာဆိုလျက် မပစ်မခွာရက်နိုင်ဘဲ ပေပေတေတေနှင့်သာ အုပ်ချုပ်ခ မရသော ကျောင်းဆောင်မှူးကလေး၏ဘဝ၌ အခမဲ့နေရ ခြင်းကိုပင် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲလျက် သာယာသလိုလို ထင်မိယောင်မှားတော့သည်။

၁၉၄၀-၄၁ ခုနှစ်သည်ကား ကျောင်းဆောင်မှူး ကလေးဖြစ်သော ကျွန်ုပ်အား အနီ သထုံကျောင်းဆောင် သည် ဒုက္ခအများဆုံး ပေးသောနှစ်ပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။ အခန်းနံပါတ်(၈၂)တွင် နေသော ကိုထွန်းရှိန်(ယခု ဗိုလ် ရန်နိုင်)သည်လည်း ကျွန်ုပ်အား ပြုံးပြုံး ပြုံးပြုံးနှင့်ပင် ဒုက္ခပေးခဲ့သည်။ ကွယ်လွန်လေပြီးသော သခင်ဘဟိန်း

သည်လည်း အခန်းနံပါတ် (၁၀၅)တွင်နေ၍ မကြာခဏပင် ကျွန်တော့အား ခေါင်းနားပန်းကြီးစေသည်။ မျက်လုံးမျက်ဆန်ပြူးစေသည်။ ကျားဘမ်းပရတ်ဆီနှင့် နယ်ရအောင်လည်း ခေါင်းကိုက်စေသည်။ ဗိုလ်ဇေယျသည်လည်း ဤနည်းနှင့်ပင်။ ကျောင်းသားဆိုးကလေးတွေဖြစ်၍ ဤရွှေကိုယ်တော်မြတ်ကလေးတစ်တွေကို ကျွန်ုပ်သည် မျက်ခြည်မပြတ်အောင် ကြည့်နေရတော့သည်။

သူတို့ ဒုက္ခပေးပုံကား သူတို့၏အိပ်ရာပေါ်တွင် ခေါင်းအုံးနှစ်လုံးကို အရှည်လိုက်ထား၊ ဖောင်မြို့ မီးဖွင့်၊ အတွင်းက ကလန့်ထိုး၍ (အခန်းတွင်း၌ အိပ်နေလေဟန်)နှစ်ကိုယ်ခွဲပြီးလျှင် မြို့ထဲသို့ တစ်ညလုံး ပြန်မလာဘဲ လစ်တတ်ကြသည်။ အလဟဿ လစ်သည်ကား မဟုတ်၊ ကျောင်းသား သမဂ္ဂလုပ်ငန်း၊ အစိုးရဆန့်ကျင်ရေးလုပ်ငန်းများကို တွင်ကျယ်အောင် လုပ်နေခြင်းကြောင့် သူတို့ တစ်ခါတစ်ရံ ကျောင်းဆောင်သို့ ပြန်၍ မအိပ်နိုင်ကြခြင်းဖြစ်သည်ကို ကျွန်တော် သိပါသည်။ သို့သော် အဆောင်မှူး၏ တာဝန်ကား ကြီးလှဘိတောင်း။ ဤကျောင်းသားများကို ဤသို့ နှစ်ကိုယ်ခွဲကာ လစ်နေစေခြင်းဖြင့် နောင် အပြင်ဘက်၌ တစ်ခုခုဖြစ်လာသော် အဆောင်မှူးကလေးအပေါ်၌သာ အပြစ်သည် ပုံကျရတော့မည်ပင်။

များမကြာမီ နှစ်ကိုယ်ခွဲဆရာ ရွှေကိုယ်တော်မြတ်တို့သည် တဖြည်းဖြည်း နယ်ချဲ့လာကြသည်။ နှစ်ကိုယ်ခွဲ၍ ရန်ကုန်မြို့တွင်းသို့သာ ထွက်သည်သာမက ဗမာပြည်အရပ်ရပ် အနှံ့အပြားသို့ ခြေစကြာလှည့်ကြသည်။ ည (၁၁)နာရီထိုး၍ မီးပိတ်ချိန်တွင်ကား ရွှေကိုယ်တော်မြတ်တို့၏ မိတ်ဆွေများက ကိုယ်တော်မြတ်တို့၏ အခန်းတံခါးများကို အပြင်မှ သော့ခတ်၍ ပါရမီဖြည့်ကြတော့သည်။

အဆောင်မှူးကလေးဖြစ်သော အကျွန်ုပ်တို့အဖို့ ဤကဲ့သို့ ကျောင်းဆောင်စည်းကမ်းကို ဖောက်ဖျက်၍ ညစဉ်လိုပင် နှစ်ကိုယ်ခွဲကာ အလည် ကြူးကြသော ကိုဘဟိန်း၊ ကိုထွန်းရှိန်တို့၏ အကြောင်းကို သိပါသော်လည်း နံနက် သူတို့ပြန်ရောက်လာကြသည့်အခါတွင်ကား မျက်နှာချိုသွေးကာ ပြုံးစိစိနှင့် လူလိမ္မာကလေးများသဏ္ဍာန် ပေါက်နေကြပြန်သဖြင့် ကျွန်ုပ်အဖို့ မသိ

ချင်ဟန်ဆောင်နေခြင်းက ပိုကောင်းလိမ့်မည်ဟူ၍ ထင်မိတော့သည်။

ဤရွှေကိုယ်တော်မြတ်တို့၏အကြောင်းကို အဆောင်မှူးကြီး ဆရာကာစင်က မကြာခဏ မေးမြန်းစုံစမ်းလေ့ရှိရာ ကျွန်ုပ်ကပင် ကိုဘဟိန်းနှင့် ကိုထွန်းရှိန်တို့မှာ ယခုအခါ လူကောင်းကလေးဖြစ်နေတော့သဖြင့် အလည်မကြူးကြတော့ဘဲ ညစဉ်ညတိုင်း အခန်းတွင်းအောင်း၍ စာကျက်နေတတ်ကြောင်းတို့ကို ပြောပြသဖြင့် အဆောင်မှူးကြီးသည် အတော်ကျေနပ်နေပုံရပါသည်။

ထိုအချိန်အခါက ၁၉၄၀ ခုနှစ်အတွင်း ဖြစ်ဟန်တူသည်။ ရေနံမြေအလုပ်သမားတို့သည် ချောက်မြို့ ရေနံချောင်းမြို့များတွင် ဘီအိုစီကုမ္ပဏီကို သပိတ်မှောက်ကာ ဗိုလ်အာဠာဝကကြီး ခေါင်းဆောင်၍ ရန်ကုန်မြို့အထိ ချီတက်လာကြသောအခါ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအချိန်အခါတွင် သထုံကျောင်းဆောင်မှ ရွှေကိုယ်တော်မြတ်ကလေးနှစ်ဦးတို့သည် ဘယ်နေ့ ဘယ်ရက်က ရေနံမြေသို့ ရောက်သွားသည်ကို ကျွန်ုပ်လည်း မသိ၊ သတိလည်း မထား၊ သူတို့၏အခန်းများကိုကား ပိတ်မြိပ်တံ၊ အိပ်မြဲအိပ် နှစ်ကိုယ်ခွဲ၍ အတော်ပင် စာကြိုးစားနေကြလေဟန် အိပ်ရာခေါင်းအုံးနံဘေးတွင် စာအုပ်ကလေးများကိုပင် ဖွင့်၍ ထားခဲ့ကြလေသည်။ သို့နှင့်ပင် နံနက်တိုင်း အဆောင်မှူးထံသို့ ကျောင်းစည်းကမ်းအရ လွန်ခဲ့သည့်ညက ကျောင်းသားစစ်တမ်းကို ပေးပို့ရာတွင် ကိုဘဟိန်းနှင့် ကိုထွန်းရှိန်တို့ ထိုထိုသော ညများ၌ လူလိမ္မာကလေးများပီပီ ကျောင်းဆောင်မှ တစ်ဖဝါးမခွာ၊ သနားစရာ စာကြိုးစားနေကြလျက် မီး မပိတ်မီ ပုတီးစိပ်နေကြကြောင်းကို အစီရင်ခံခဲ့ပါသည်။

ရေနံမြေအလုပ်သမားတို့ ချီတက်လာကြ၍ မကွေးမင်းဘူးလောက် အရောက်တွင် ရွှေကိုယ်တော်မြတ်ကလေးတို့သည် အစိုးရ ဆန့်ကျင်ဘက် တရားရေးအေးများကို ကျောင်းသားတစ်သိုက်နှင့် တိုက်ကျွေးရင်း လိုက်ပါလာကြရာ အစိုးရက ပုဒ်မ ၁၄၄ နှင့် ၎င်းတို့အား ဖမ်းချုပ်၍ တက္ကသိုလ်အာဏာပိုင်များထံသို့လည်း ၎င်းတို့အား ချုပ်ထားကြောင်းကို ကြေးနန်းရိုက်ကြားလိုက်လေတော့သည်။ အဆောင်မှူး ဆရာကာစင်သည် ဤကြေးနန်းကို ရရချင်း အတော်ပင် မျက်လုံးပြူးသွားပါ

တော့သည်။ သောက်နေသော ဆေးပြင်းလိပ်ကြီးသည် ထည်း လွတ်ကျသွားပါတော့သည်။ လွန်ခဲ့သောညကပင် ရွှေကိုယ်တော်မြတ်ကလေးတို့ 'စောစောအိပ်ထ၊ ပြုကျင့် ထ၊ တွင်းပ ကိုယ်ခန္ဓာ' ဟူသော ကျင့်ထုံးကို နှလုံးသွင်း၍ စောစောအိပ်ရာဝင်ကြသည်မဟုတ်ပါလော။

ညနေစောင်းတွင် မလာစဖူး အလာ ထူးသော အဆောင်မှူးကို ကျောင်းဆောင်ဝတွင် ကျွန်ုပ် တွေ့လိုက် ရသဖြင့် ရင် အတော်တုန်လှုပ်မိသည်။ သို့နှင့်ပင် ကို သဟိန်းနှင့် ကိုထွန်းရှိန်တို့ကို ရှိ မရှိ မေးလေတော့သည်။ သူတို့၏ ညညထွက်တတ်သည့် ဇီးကွက်ဝါဒကို ကျွန် ဆော်သိသော်လည်း ညက နှစ်ဦးလုံး ရှိကြကြောင်း ခပ်သွက်သွက် ပြောပြရာတွင် အဆောင်မှူးကြီး၏ ခြေ ထောက်များမှာ အခန်းနံပါတ် (၈၂) သို့လည်းကောင်း၊ အခန်းနံပါတ် (၁၀၅) သို့ လည်းကောင်း လှမ်းနေပါတော့ သည်။ အပြင်မှ သော့ခတ်ထားသော အခန်းတွင်းသို့ ထရုတ်ကတ်ကြားမှ ကြည့်ရာတွင် ခြင်ထောင်တွင်း၌ ခေါင်းမြီးခြံ၍ အိပ်ပျော်နေကြဟန်တူသော ရွှေကိုယ်တော် မြတ်တို့၏ ကိုယ်ခွဲ ကို တွေ့ကြရသည်။ သော့ကို ရိုက် ချိ၍ တံခါးကို ဖွင့်ကြည့်စေရာတွင် ရွှေကိုယ်တော်တို့၏ ခိုယိခွဲတို့သည် စောင်းကို ဆွဲလိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် စတီရပ် ပေါ်လာကြသဖြင့် အဆောင်မှူးကြီးသည် စုတ် ထသပ်သပ်နှင့်ပင် ၎င်း ရထားသော ကြေးနန်းစာကို ကျွန်ုပ်အား လှမ်း၍ပေးလေတော့သည်။ ဖတ်ကြည့်ရာ သူ့ အချုပ်နန်းစံရသော ကျွန်ုပ်၏ ကျောင်းဆောင်သား နှစ်ယောက်ကို ပြေး၍ ဒေါသလည်း ထွက်မိတော့သည်။ ထပြည်းဖြည်း သနားလည်း သနားမိသည်။

ထို ကိုယ်တော်မြတ်ကလေးတို့ လစ်နေခဲ့သည်မှာ ကြာပြီ။ ကျွန်ုပ်လည်း သိခဲ့သည်။ သူတို့၏ ကျောင်း သားသမဂ္ဂလုပ်ငန်းများကို လေးစားမိသဖြင့်လည်း ကျွန်ုပ် မသိချင်ဟန် ဆောင်နေမိခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ကျောင်းဆောင်မှူးကလေးအဖြစ် တာဝန် ဝတ္တရား သါလျော့ရာရောက်တော့သည်။ တာဝန် မကျေပွန်မှု အခည်းကွက်မှာ အစွန်းထင်၍ ပေကျံနေတော့သည်။

ဤသို့ဖြစ်ခြင်းကို ရွှေကိုယ်တော်မြတ်ကလေး နှစ်ဦးလုံးပင် ကျွန်ုပ်ထံသို့ အချုပ်မှ လွတ်လျှင်လွတ်ချင်း သာရောက်တောင်းပန်သဖြင့် ပြီးဖြေဖြေလုပ်နေသော သူ

တို့၏ မျက်နှာကလေးများသည် ကျွန်ုပ်၏ အသည်းနှလုံး ကို အရည်ပျော်စေတော့သည်။ ကျေနပ်လိုက်ရပေတော့ သည်။ ယခုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်ကလေးတို့သည် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးတွေ ဖြစ်နေပြီ။

သို့နှင့်ပင် ၁၉၄၁ ခုနှစ်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့လေပြီ။ ထို ၁၉၄၁ ခုနှစ်သည်လည်း ကျွန်ုပ်အား အဆောင်မှူးဘဝ နှင့်ပင် "ဂြိုဟ်" မွေလျက်ရှိတော့သည်။ သထုံကျောင်း ဆောင်ကို အစိုးရစစ်ရုံးအဖြစ် ထားရှိရန် စစ်ဌာနချုပ်က တောင်းဆိုသဖြင့် တက္ကသိုလ်က ထိုးအပ်လိုက်ရပေတော့ သည်။

ကျွန်ုပ်အားလည်း သထုံကျောင်းဆောင်မှ စပြီလ ဆန်း(၁)ရက်နေ့ကို နောက်ဆုံးထား၍ ထွက်ခွာပေးရန် နို့တစ် ပေးထားလေပြီ။ သို့သော် ထိုစာရသည့်အချိန်မှာ မတ်လ (၁၅)ရက်ခန့်ဖြစ်၍ အနည်းဆုံး (၁၅)ရက်တော့ နေနိုင်သေးသည်ဟု အားတင်းရတော့သည်။ ကျောင်း တွင်လည်း စာမေးပွဲများ ပြီးဆုံးပြီဖြစ်၍ ကျောင်းသား အသီးသီးတို့ အိမ်ပြန်ကြလေပြီ။ သထုံကျောင်းဆောင် တွင်ကား ကျောင်းသားတစ်ယောက်မျှ မကျန်တော့ပေ။ ကျောင်းသားများ အကုန်ပြန်ကြလျှင် ကျောင်း ပရိဘောဂ ကို ကျွန်ုပ်စစ်ဆေးရသေးသဖြင့် ကျောင်းသားများ ပြန် အပ်ကြသော ဗီရို၊ စားပွဲ၊ ကုလားထိုင်၊ ဓာတ်မီးဖန်သီး၊ စလောင်း၊ စာအုပ်တင်ခုံ၊ ကုလားအုပ် မွေ့ရာခင်း၊ တရပတ်ထည် စသည်တို့ကို ကျွန်ုပ် သိမ်းဆည်း၍ အခန်းနံပါတ် (၁၁၀) တွင် ထားသည်။ ၎င်းနံပါတ် (၁၁၀) သည် (Dark Room) ခေါ် အမှောင်ခန်းဖြစ်၍ ကျောင်းသားများကို ၎င်းအခန်းတွင် နေထိုင်ဖို့ အခွင့် မပြုပေ။ ကျောင်းဆောင်တွင် အခန်းပေါင်း (၁၃၄)ခန်း ရှိ၍ နံပါတ် (၁၃၄) အခန်းကိုမူ ဒုတိယအဆောင်မှူး၏ ရုံးခန်း အဖြစ်ထား၍ အခန်းနံပါတ် (၁၁၀) ကိုလည်း အမှောင်ခန်းအဖြစ် ထားကြသည်သာ များသည်။ ကျွန်ုပ် သည် ပစ္စည်းများဖြစ်သော အိပ်ရာခင်းများကို စုပေါင်း၍ ၎င်းအခန်းနံပါတ်(၁၁၀)အမှောင်ခန်းတွင် ထည့်ထားပါ သည်။

ထိုအချိန်တွင် မြန်မာပြည်မှ ကိုအောင်ဆန်းကို စုံထောက်များ မျက်ခြည်ပြတ်သွားသဖြင့် ဒေါင်ချာစိုင်း နေသောအချိန်ဖြစ်သည်။ ကိုအောင်ဆန်းသည် ယိုးဒယား

ဘက်သို့ ကူးသွားပြီဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဗမာပြည်တွင်း မှာပင် ပုန်းအောင်းနေသေးသည်ဟူ၍လည်းကောင်း အမျိုးမျိုး ပြောဆိုဝေဖန်နေကြ၍ ရှိန်းဆာယာ ပိုမောက်၍ ကိုယ်ပျောက်သော ကိုအောင်ဆန်းကို ဘိုးဘိုးအောင် မနေပြီဟူ၍ ထင်ကြေးပေးနေကြသည်။ ထိုခေတ်ကား ဘိုးဘိုးအောင်ခေတ် ဖြစ်သည်။ နောက်များမကြာမီ အင်္ဂလိပ်အစိုးရသည် ကိုအောင်ဆန်းကို တွေ့ရှိ သတင်း ပေးပို့နိုင်သူအား ဆုငွေ ၅- ပေးမည့်အကြောင်း သတင်း စာများတွင် ပါလာလေတော့သည်။ ကိုအောင်ဆန်း သည် နာနာဘာဝရုပ် မဖန်ဆင်းနိုင်သူဖြစ်၍ “ငါ့တိုင်း ပြည်က ဒင်း ဘယ်လို လွတ်အောင်ပြေးမည်နည်း” ဟူ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက ကြိမ်းပါးလေတော့သည်။

ထိုအချိန်တွင် ကျောင်းဆောင်တိုင်းလိုလိုပင် ကျောင်းသားများ ကုန်လုပြီ။ သို့သော် ညစဉ် ညတိုင်းလို ပင် ကျွန်ုပ်ကျောင်းဆောင်ဘက်သို့ ကူးလာသော ခုံဖိနပ် သံတစ်ခုကို ကျွန်ုပ် ကြားယောင်ယောင်ရှိလှတော့သည်။ ပဲခူးကျောင်းဆောင်မှ မောင်မောင်ခင်သည်လည်း ယခု ထက်တိုင် မပြန်သေး။ မောင်မောင်ခင်သည် ကျွန်ုပ်၏ သထုံကျောင်းဆောင်ကို ဖြတ်၍ ပဲခူးကျောင်းဆောင် ဘက်သို့ အမြဲကူး သွားလာနေသည်ကိုလည်း သတိထား မိသည်။ ညစဉ်ညတိုင်း (၇)နာရီခန့်တွင် မြို့တွင်းမှ ပြန်လာ၍ လက်ထဲတွင်လည်း အထုပ်ကလေး တစ်ထုပ် အမြဲပါလာသည်ကို တွေ့ရသည်။

တစ်နေ့သော် မောင်မောင်ခင် ကျွန်ုပ်တို့ဘက်သို့ ကူးလာသဖြင့် ကျောင်းဆောင်အောက်တွင် ကျွန်ုပ်နှင့် ပက်ပင်းတွေ့ရသည်။

“မောင်မောင်ခင် ... မပြန်သေးဘူးလား” ဟု ကျွန်ုပ် က မေးသည်။

“ပြန်မယ်ဆရာ ... ကိစ္စလေးတွေ မပြီးသေးလို့” ဟူ၍ မောင်မောင်ခင်က ဖြေသည်။ ဤသို့ စကားပြော ရင်းပင် ကိုအောင်ဆန်းအကြောင်းသို့ ရောက်သွား၍ ကျွန်ုပ်ကပင် ...

“ကိုအောင်ဆန်းတစ်ယောက်တော့ ဘယ်ရောက်နေ ပြီလဲ ... ယိုးဒယားရောက်နေပြီထင်တယ်” ဟု မေးရာ မောင်မောင်ခင်သည် အနည်းငယ် မျက်နှာပျက်သွားဟန် တူသည်။

ထို့နောက် မောင်မောင်ခင်က “ရှိမှာပေါ့ ဆရာ” ကျွန်ုပ်။ ။ “ဟာ .. ရှိရင် မိမှာပေါ့၊ ဆုငွေတောင် ထုတ်ထားတာပဲ”

ခင်။ ။ “ဆုငွေထုတ်ထားတာက အလကားပါ ဆရာ၊ ကိုအောင်ဆန်းကို နာမည် မကြီး ကြီးအောင် လုပ်နေတာပါ”

ကျွန်ုပ်။ ။ “ဒါဖြင့် ပုန်းနေတယ်ဆိုရမှာပေါ့”

ခင်။ ။ “ကျွန်တော် ဘယ်သိပါ့မလဲ ဆရာ” ကျွန်ုပ်။ ။ “ပုန်းနေမယ်ဆိုရင်လည်း ဂုဏ်မငယ် ပါဘူး။ အကြံမှ အထမမြောက်သေးတဲ့ အခါဆိုတော့ မဟော်သဓာတောင်မှ အိုးဖိုသို့ပြေးပြီး အရေးသစ်ကြံနေ ရသေးတာပဲ”

သို့နှင့်ပင် မောင်မောင်ခင်နှင့် စကားပြတ်သွားပါ သည်။ ကျွန်ုပ်လည်း ကျောင်းသားအားလုံး ပြန်ကြပြီဖြစ် ၍ ကျောင်းသားများအား အုပ်ထိန်းရန် တာဝန်မရှိတော့ လေရကား နေ့တိုင်းလိုလိုပင် မြို့သို့ထွက်၍ လည်မိပေ သည်။ ညည ပြန်လာသည့်အခါတွင်မူကား နံပါတ် (၁၁၀)ရှေ့ရှိ ဓာတ်မီးသည် ငြိမ်း၍ မည်းမှောင်နေသည်ကို သာ တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော် မှတ်မိသည်။ ဤဓာတ်မီး ကို ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် ဖွင့်ထားခဲ့သည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် နံပါတ် (၁၁၀)ခန်းထဲတွင် အဖိုးတန် အိပ်ရာ ခင်းများ ရှိသည် မဟုတ်ပါလော။

ထိုညတွင် မောင်မောင်ခင်၏ဖိနပ်သံကို (၇)နာရီ လောက်အချိန်တွင် ကျောင်းဆောင်အောက်ထပ်မှ ကြား လိုက်ရပြီး ပျောက်သွားသည်။ ကျောင်းဆောင် အောက် ဆုံးထပ် ရေချိုးခန်းများရှိရာ အခန်းအရှေ့ဘက် မြေ ကွက်လပ်တွင် ဖက်ရွက်စိမ်းများ ပြန့်ကြဲလျက် နံနက် တိုင်း ခွေးများ ၎င်းနေရာတွင် အစာ လာရောက်ရှာဖွေ နေကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုအချိန်အခါကား ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ မတ်လကုန်လုနီးရှိပြီဟု ကျွန်ုပ် ထင်သည်။ အတိ အကျ ပြန်လှန် တွေးဆ၍ မခန့်မှန်းနိုင်အောင် ဖြစ်တော့ သည်။

ထိုနေ့တွင် ကျွန်ုပ်သည် ကုလား အဘိုးကြီး၏ ထမင်းဆိုင်တွင် နံနက်စာ ထမင်းများ စားသောက်ပြီး၍ ကျောင်းဆောင်ပေါ်သို့ အရှေ့ဘက် လှေကားမှ တူးလာခဲ့သည်။

ကျွန်ုပ်၏စိတ်တွင် ကျောင်းဆောင်မှူးကလေး၏ တာဝန်တစ်ခု ကျန်နေသေးသည်ဟု ထင်မြင်မိနေသည်။ ထိုတာဝန်မှာကား အမှောင်ခန်းဖြစ်သော အခန်းနံပါတ် (၁၁၀)တွင် ထားသည့် အိပ်ရာခင်း၊ ဓာတ်မီး၊ ဖန်သီး စသည်တို့ကို သူခိုးများ ယူချသွားမည်ကို စိုးရိမ်မိသည်။ တစ်နေ့ကပင် ၎င်းအမှောင်ခန်းရှေ့ရှိ မီးခလုတ်ကို ကျွန်ုပ် ဖွင့်ထားခဲ့ပါလျက် ညအချိန် ကျွန်ုပ် မြို့တွင်းမှ ပြန်လာ သည့်အခါ မည်သူပိတ်ထားသည်ကို မသိ၊ ထိုနေရာတွင် မှောင်ကျနေတော့သည်။ ကျောင်းဆောင်သို့လည်း ချစ်သူမျှ မလာပါတကား။

သို့နှင့်ပင် အခန်းနံပါတ်(၁၁၀)ကို သော့ခလောက် ဆွဲကြည့်မည်စိတ်ကူးနှင့် အရှေ့ဘက်လှေကားမှ ကျွန်ုပ် ဖြည်းဖြည်းစွာ တက်လာသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ရာဘာခံ ဝိန်းတန်းဖိနပ်မှာ ချွတ်နင်း လာဘိသကဲ့သို့ တိတ်ဆိတ် စွာ ရှိလှသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ညည်းသံလိုလို တစ်ချက်ကြားလိုက် သည့်အတွက် လိပ်ပြာလန့်သွားသည်။ နေ့လယ်ကြီး ဖြစ်၍ တစ္ဆေကား မခြောက်နိုင်ဟု အောက်မေ့သည်။ ကျွန်ုပ် အခန်းနံပါတ် (၁၁၀)ရှေ့သို့ ရောက်သောအခါ ညည်းသံမှာ တိတ်သွားသည်ဟု ထင်ရသည်။ သို့သော် သက်ပြင်းရှူသကဲ့သို့ကြားရပြန်သည်။ ကျွန်ုပ်စိတ်ထင် မှာ ကျောင်းစောင့် ဒရဝမ်ကုလားသည် အချောင်ခို၍ တစ်ဖက်ခန်းတွင် လာအိပ်နေပြီဟု အောက်မေ့မိသဖြင့် "ဒရဝမ်၊ ယော့ ဒရဝမ်" ဟု ကျွန်ုပ် ခေါ်ကြည့်သည်။ အသံမှာ အိပ်ပျော်နေသူတစ်ဦး၏ ဟောကံသံမဟုတ်၊ အဖျားတက် နေသူတစ်ဦး၏ အသံဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ် ယူဆသည်။ ထိုအသံမှာလည်း အခန်းနံပါတ် (၁၁၀) အမှောင်ခန်းမှ ဖြစ်တော့သည်။ ကျွန်ုပ်သော့ကို ကျွန်ုပ် ပြန်ကြည့်မိသည်။ ဤသော့မျိုးမှာ သော့တူမရှားသဖြင့် အပြင်လူများ ဖွင့်မည် ဆိုက် ဖွင့်နိုင်သည်။ ထိုအတောအတွင်း စာအုပ်တစ်အုပ် ကြမ်းပေါ်သို့ လွှတ်ချသည့်အသံကို ကြားရသည်။ ၎င်း အသံမှာ အမှောင်ခန်းထဲမှပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်သည် အိပ်ကပ်ထဲတွင် အဆင်သင့်ပါလာသော အမှောင်ခန်း၏ သော့ကို ဆွဲထုတ်၍ ထိုအခန်းကို ဖွင့်လိုက်သည်။

ကျွန်ုပ်သည် အံ့ဩတွေဝေ၍ ကြက်သေသေနေမိ တော့သည်။ များစွာလည်း အားနာမိသလိုလို ရှိသည်။

ကျွန်ုပ် ပြန်လည်သိမ်းဆည်းထားသော ကျောင်းသား များ၏ ခင်းနှီးထပ်ကြီးအပေါ်တွင် ကိုအောင်ဆန်း အဖျား တက်နေသည်ကို ကျွန်ုပ် တွေ့ရသည်။ စာဖတ်သူတို့ ယုံချင်မှ ယုံမည်။ ယုံနိုင်ဖွယ်ရာအကြောင်းလည်း မရှိ။ ဤအဖြစ်အပျက်တို့ကို ကျွန်ုပ်သည် ကိုအောင်ဆန်းကို လေးစားမိသည့် အားလျော်စွာ နှုတ်လှုံခဲ့သည်မှာလည်း ယခု စာရေးနေသည့်အချိန်အထိပင် ဖြစ်တော့သည်။

"ကိုအောင်ဆန်း ... အဖျားတက်နေသလား" ဟု ကျွန်ုပ် မေးမိသည်။

"ကျုပ် ဘာလုပ်ပေးရမလဲ ... အဖျားကျဆေးတစ် ခွက်လောက် ..."

ကိုအောင်ဆန်းသည် ဘာမျှ ပြန်မပြောသေး ... ချွေးများကိုသာ စောင်ဖြင့် တို၍နေပါသည်။

"ကျုပ် ဒီည သွားမှာပဲ။ ကျုပ်ကိုတွေ့တာ မပြော နဲ့ ... ဒါပဲလိုချင်တယ်"

သူ့စကားသည် တုံးတိတ် ရှိလှသည်။ အောက်ကျ နေသော စာအုပ်ကို ကျွန်ုပ် ကောက်တင်ပေးခဲ့သည်။ သူ့မျက်စိတွင် ကျွန်ုပ်အား အခန်းထဲ၌ ကြာရှည်နေစေ လိုဟန်မတူ။ အပြင်ဘက်သို့ ကဲ၍ကြည့်နေသဖြင့် ကျွန်ုပ် ပြန်ထွက်လာခဲ့သည်။

ထိုညတွင် တက္ကစီတစ်စီး ကျောင်းဆောင်အောက် တွင် ရပ်လာသည်ကို တွေ့ရပြီးလျှင် ဆင်ဝင်အောက်ရှိ မီးမှာ ငြိမ်းသွားသည်။ ကျွန်ုပ်လည်း ကျွန်ုပ်အခန်း ဝရန် တာမှ အောက်သို့ ကဲကြည့်လိုက်ရာတွင် မောင်မောင်ခင် နှင့်တူသော လူရိပ်မည်းမည်းကို တွေ့ရသည်။ များမကြာ မီ ကားစက်နှိုးသံကြား၍ အောက်သို့ပြန်ကြည့်ရာတွင် လူမမာ တစ်ဦးအား လူနှစ်ယောက်က တွဲ၍ ကားပေါ် တက်သွားသည်ကို တွေ့ရပြီး ကားလည်း ခပ်မြန်မြန် ထွက်သွားသည်။

ကိုအောင်ဆန်းအပေါ်၌ ဤအချိန်အထိ နှုတ်လှုံ ကာ နေရခြင်းကို ကျွန်ုပ် ဂုဏ်ယူမိသည်။ ကိုအောင် ဆန်းသည် စစ်အပြီးတွင် ဤအကြောင်းကို မေ့ပျောက် ဟန်မတူပေ။ ကျွန်ုပ်အားလည်း ကျေးဇူးတင်ဟန်တူ သည်။ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်ကြီးကို ရှေးဦးစွာ ရွေ့တိဂုံ ဘုရားခြေရင်းတွင် ဖွဲ့စည်းပြီး ကွန်ဖရင့်ကြီးပြုလုပ်စဉ် က ကျွန်ုပ်သည် ကိုအောင်ဆန်းနှင့်တွေ့ရာ စစ်မဖြစ်မီ

က တွေ့ရသော ကိုအောင်ဆန်းမဟုတ်တော့ဘဲ ဖော်ဖော် ရွေ့ရွေ့ သွက်သွက်လက်လက်နှင့် ကျွန်ုပ်အား နှုတ်ဆက် ပေးသည်။ ကျွန်ုပ်သည် တောင်ငူခရိုင်မှ ကိုယ်စားလှယ် တစ်ဦးအဖြစ်ဖြင့် ထိုကွန်ဖရင့်သို့ တက်ရောက်ရာတွင် ကိုအောင်ဆန်းသည် ကျွန်တော်နှင့် တွေ့လျှင်တွေ့ချင်း

“ဆရာ ... အခု နိုင်ငံရေး လိုက်နေပြီလား။ နိုင်ငံ ရေးဆိုတာ ကျောင်းသားတုန်းကလို အေးနေလို့တော့ မဖြစ်ဘူးဆရာ” ဟူ၍ ရယ်မောပြောဆိုလျက် လူကြားထဲ တွင် အလုပ်များသဖြင့် ပျောက်သွားပြန်ပါတော့သည်။ ဤသို့အားဖြင့် တစ်နှစ်ခန့်ကြာပြီးနောက် တောင်ငူမြို့ သို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဖဆပလ အဖွဲ့ကြီး၏ အကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပထမဆုံးအကြိမ် တရားလာ ရောက်ဟောရာတွင် ကျွန်ုပ်ပိုင် “ရင်စီနီမာရုံ”၌ တရားပွဲ ကို ကျင်းပပေးလေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် တရားပွဲအတွက် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်စရာရှိသည်တို့ကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် နေခိုက် မော်တော်ကားဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်တို့ တောင်ငူမြို့သို့ ရောက်လာကြပြီးလျှင် တရားပွဲ ကျင်းပမည့် ရင် စီနီမာရုံ သို့ မသွားသေးဘဲ ...

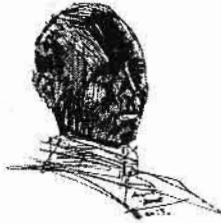
“တောင်ငူက ကိုချမ်းမြဲ ဆိုတာ သိသလား။ ကျုပ်ကို

သူ့အိမ်ကို အရင်ပို့စမ်းပါ။ နောက်မှ တရားပွဲ သွားတာ ပေါ့” ဟု ဆိုသဖြင့် မြို့ခံလူကြီးများက ကျွန်ုပ်အိမ်သို့ လိုက်ပို့သည်။ ကျွန်ုပ်၏ စစ်ပြီး ဆောက်ရသောအိမ်မှာ သပ်သပ်ရပ်ရပ် မရှိသော်လည်း ဗိုလ်ချုပ်တို့ကားကြီး ထိုးရပ်တော့သဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ တူမကလေးနှင့် အဘွား အို တို့မှာ ပျာပျာသလဲဖြစ်နေကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်သည် အိမ်ထဲသို့ တောက်လျှောက်ဝင်ပြီး မျက်နှာသစ်ချင်သည် ဆိုသောကြောင့် ကျွန်ုပ်အိမ်သားများက ရေနနှင့် မျက်နှာ သုတ်ပဝါများ ပေးကြသည်။ ကျွန်ုပ်အိမ်တွင် နာရီဝက် ခန့် နားနေပြီးနောက် တရားဟောရာဌာနသို့ ရောက်ကြ သည်။ ကျွန်ုပ်နှင့် တွေ့တွေ့ချင်းပင် ...

“ကိုချမ်းမြဲ ... ခင်ဗျားအိမ်မှာ ကျုပ် နားခဲ့ပြီ။ တောင်ငူရောက်ရောက်ချင်း ခင်ဗျားဆီကို ကျုပ် အရင် ပင်တယ်နော်”

ကျွန်ုပ်က “ဟုတ်ကဲ့ ဗိုလ်ချုပ် ... ကျေးဇူးတင်ပါ တယ်” ဟု ခေါင်းညိတ်ပြီးလျှင် ပြန်ပြောလိုက်ပါသည်။ သူ့စိတ်ထဲတွင် အခန်းနံပါတ် (၁၁၀)ကို သတိရနေလေ ဦးမည်လောမသိ။ ။

ပြတီ၊ အတွဲ ၈၊ အမှတ် ၇ (၁၉-၁၉၅၇)

အဲဒါ အောင်ဆန်း၊ အောင်ဆန်း၏ တကယ့်တိုက်ပွဲနှင့် သူ့စရိုက် သူ့စိတ်ထား နတ်မောက်ဘုန်းကျော်

အဲဒါ အောင်ဆန်း

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို မမိလိုက်၊ မသိလိုက်ကြရ
သော လူငယ်ကလေးများသာ... “ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
ဆိုတာ ဘယ်သူလဲ၊ ဘယ်လိုလူလဲ” ဟု မေးလာခဲ့သည်
ဖြစ်အံ့။ “ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဆိုတာ အဲဒါပဲ” ဟု ဖြေရန်မှ
တစ်ပါး အခြားစကား မရှိ။ တိုင်းပြည်၏ အညွန့်အဖူး
လူငယ်ကလေးများသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အမွေ
တို့ ဆက်ခံနိုင်ကြပါစေ။

[၁]

ဪ... ဘာလိုလိုနှင့် သူ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်မှာ
အနှစ် ၂၀ ပင် ပြည့်လေပြီ။ နှစ်တွေ ကြာသော်လည်း
သူ့ကို အစဉ်သတိရမိသည်။ မေ့လို့ ဖျောက်လို့မရ။ သူ
ကွယ်လွန်သွားသော်လည်း သူသည် ကျွန်တော်တို့ ကြား
ထဲဝယ် ရှိနေသေးသလို ထင်ယောင်မြင်ယောင် ဖြစ်ရ
သည်မှာလည်း မကြာခဏပင်။

“သေသူကို ရှင်သူက တရပါလိမ့်”.... ဟူသော
အောင်းထောင်ဦးကျော်လှ၏ သံချိုသည် အခြားကိစ္စများ
တွင် မည်သို့ အကျိုးပတ်သက် ဟပ်စပ်လေမည်ကိုမသိ။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်ပတ်သက်လျှင်မူကား များစွာ
မှန်ကန်နေပါသည်။ နိုင်ငံရေးကိစ္စကို ဆွေးနွေးကြသူတိုင်း
သည် “ဒီအချက်မျိုးမှာ ငမိုး (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း)
သာရှိရင် ဘယ်လိုပြောမှာပဲ” ဟု တမ်းတကြရသည်ချည်း
ဖြစ်ပါသည်။

သူ့ကို တမ်းတချင်၍သာ တမ်းတကြသည်။
တမ်းတ ယူကြရလောက်အောင် သူသည် ရုပ်လည်း
မချော၊ အပြောလည်း မချို၊ လောကွတ်လည်းမပို၊ အဝတ်
အစား ကပိုကရိုနှင့် အလွန်ခွကျသူတည်း။ လူယဉ်ကျေး
ဆိုသူတို့ သတ်မှတ်ထားအပ်ကုန်သော လောကတံထွာ
ပကာသန ထုံးတမ်းစဉ်လာမူများကိုလည်း အသိအမှတ်
ပြုချင်မှ ပြုသူတည်း။ သို့သော် မြန်မာပြည်သား ပြည်
သူလူထုကြီးသည် သူ့ကို အလွန်ချစ်ခင်ကြ၏။ သူက
ဘာခိုင်းခိုင်း လိုက်နာလုပ်ကိုင်ရန် အသင့်ရှိနေကြ၏။
လူထုကြီးသည် ဘာကြောင့် သူ့ကို တမ်းတမ်းစွဲ ချစ်ခင်
ကြရသနည်း။ အပြောမချို လောကွတ်မပိုသည့် ခွကျကျ
သူဖြစ်သော်လည်း လူထုက ချစ်ခင်စရာအကွက်ကလေး
တော့ ရှိပါလိမ့်မည်။ အဘယ်ကြောင့် တမ်းတမ်းစွဲ ချစ်

ခင်ကြရာအားကိုးသူအဖြစ်နှင့် အသင့်အတင့် ဖော်ပြမှသာ တစ်စွန်းတစ်စ ရိပ်မိနိုင်တန်၏။ သူသည် မည်သို့သောသူနည်း။

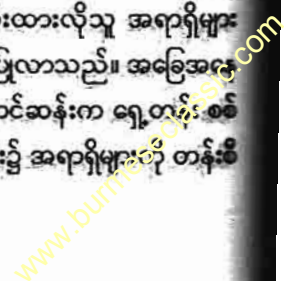
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အသက် ၁၇ နှစ်တွင် ဆယ်တန်းအောင်ပြီး တက္ကသိုလ်ကျောင်းသို့ ရောက်ရှိလာ၏။ အသက် ၂၀ တွင် တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ၏ ကြွေးကြော်သံဖြစ်သော “အိုးဝေ” မဂ္ဂဇင်း၏ တာဝန်ခံ အယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရသည်။ ၁၉၂၆ ခုနှစ်၊ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား သပိတ်ကြီး၌ သပိတ်မှောက်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် ဗြိတိသျှအစိုးရကို ဥပဒေအတွင်းမှ စတင်ပုန်ကန်စဉ်က သူ့အသက်မှာ ၂၁ နှစ်သာရှိသေး၏။ အသက် ၂၂ နှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများသမဂ္ဂအသင်း၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခံရ၏။ အသက် ၂၃ နှစ်တွင် ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ဒို့ဗမာ(သခင်)အစည်းအရုံး၌ အတွေ့ထွေအတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်၏။ သာယာဝတီ ညီလာခံ၌ ဗြိတိသျှအစိုးရကို လက်နက်ဖြင့် တော်လှန်ပုန်ကန်ရန် အစီအစဉ်ရေးဆွဲ ချမှတ်စဉ်က သူ၏အသက်မှာ ၂၅ နှစ် မျှသာ ရှိသေး၏။ အသက် ၂၅ နှစ်နောက်ပိုင်းတွင် နိုင်ငံခြားအဆက်အသွယ်ရရှိစေရန် နိုင်ငံခြားသို့ ထွက်သွားသည်။ ဗြိတိသျှတို့ကို တိုက်ခိုက်ရန် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်၏ ဗိုလ်ချုပ်အဖြစ်နှင့် မြန်မာပြည်သို့ ချီတက်စဉ်က သူ့ အသက် ၂၆ နှစ် ရှိပြီ။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို သူ့တပ်မတော်နှင့်ပြန်၍ တော်လှန်တိုက်ခိုက်စဉ်က သူ့အသက် ၃၀ ရှိပြီ။ “တစ်နှစ်အတွင်း လုံးဝ လွတ်လပ်ရေး ရရမယ်” ဟု ကြိုးဝါးစဉ်က သူ့အသက် ၃၂ နှစ်။ ပထမဆုံး တိုင်းပြုပြည်ပြုလွတ်တော် ခေါ်ယူကျင်းပပြီးလျှင် သမ္မတနိုင်ငံထူထောင်ခဲ့စဉ်က သူ့အသက် ၃၂ နှစ်သာ ရှိသေးသည်။ လွတ်လပ်ရေးဗိမာန်ကြီးကို တည်ဆောက်ပေးပြီး၍ သူ့ကျဆုံးသွားသောအခါ၌ သူ့အသက် ၃၃ နှစ်မျှသာ ရှိသေး၏။ ဤအသက်ပိုင်းမျှနှင့် သူ့လုပ်သွားခဲ့သော လုပ်ငန်းများကိုကြည့်ပါ။ သူ တယ်လီလူဖြစ်ကြောင်း ရိပ်မိကောင်းပါသည်။ ဤမျှသော အသက်အရွယ်ငယ်ငယ်ဖြင့် ဤမျှကြီးလေးသော တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်သွားနိုင်သည့် သူ၏ စွမ်းရည်များကား အဘယ်နည်း။

၂]

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတွင် ထူးခြားသော ဝိဇ္ဇာစွမ်းရည်များ ရှိပါသည်။ ဆန်းစစ်ကြည့်လျှင် မြင်နိုင်ပါသည်။ သူ့စွမ်းရည်များဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။ သူ့အပြော၊ သူ့စရိုက်၊ သူ့ဓလေ့၊ သူ့စိတ်ထား၊ သူ့လုပ်ဟန်များသည် သူ၏ စွမ်းရည်များတည်း။

အချိန်မှာ ၁၉၄၀ ခုနှစ် အတွင်းဝယ်။ အောင်ဆန်းသည် ထိုအချိန်အခါ၌ တက္ကသိုလ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်၏။ တစ်နေ့ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ အစည်းအဝေးအပြီးတွင် ဗြိတိသျှစစ်တပ်မှ အရန်ဗိုလ်မှူးကလေးလည်းဖြစ်၊ ထက်မြက်သော ပညာမင်းကြီးလည်းဖြစ်သူ မေဂျာကင်းဘဲလ်သည် အောင်ဆန်းကို သူ၏ကားပေါ်တွင် တင်ဆောင်ခဲ့ပြီး မြို့ထဲသို့ ပြန်လာကြ၏။ ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီယန္တရားအတွင်း၌ ထက်မြက်သူတစ်ဦးဖြစ်သည့် ကင်းဘဲလ်နှင့် ဗြိတိသျှကိုလိုနီစနစ်ကြီးတစ်ခုလုံးကို အမြစ်မှ တူးဖျိနေသော အောင်ဆန်းတို့ကား တစ်စီးတည်း အတူ စီးလာကြခြင်းမှာ ထူးဆန်းပေစွ။ မေဂျာကင်းဘဲလ်က ယခု ဖြစ်ပွားနေသော ကမ္ဘာစစ်ကြီးတွင် ဗြိတိသျှတို့အား အကူအညီ ပေးပါမည့်အကြောင်း သနားစဖွယ် တုန်ရီသောအသံဖြင့် အောင်ဆန်းထံ အကူအညီတောင်း၏။ တခြားသူတစ်ဦးသာဖြစ်ပါမူ သူ့မော်တော်ကားတွင် စီးလာမိသဖြင့် ကတိ မပေးသည့်တိုင် ဝိနည်းရှောင်ပြီး အဖြေပေးပေးလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် စကားကို လိမ်လည်မပြော၊ ဘွင်းဘွင်းရှင်းရှင်း ပြောတတ်သော အောင်ဆန်းသည် မိမိမှာ ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီစနစ်ကို ဖြိုဖျက်ရန် တာဝန်ရှိသူဖြစ်သောကြောင့် မေဂျာကင်းဘဲလ် တောင်းပန်သကဲ့သို့ မကူညီနိုင်ခြင်းကို ဝမ်းနည်းကြောင်း မြောင့်ဖွင့်ပြောလိုက်လေသည်။ ပြောင်ပါပေ၊ ရှင်းပါပေ။

တော်လှန်ရေးကာလအတွင်းဝယ် အချို့အရာရှိများ အတွေးအခေါ်လွဲပြီး အင်္ဂလိပ်အုပ်ချုပ်ရေးကို မျှော်နေကြသည်။ အင်္ဂလိပ်စာတတ်ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် အခြားတော်လှန်ရေးအစဉ်အလာကို ထိန်းသိမ်းထားလိုသူ အရာရှိများ အချင်းချင်း ကြည့်၍မရ ဖြစ်စပြုလာသည်။ အခြေအနေကို သိထားသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ရှေ့တန်း စစ်မျက်နှာ သရက်ချောင်းရွာစခန်း၌ အရာရှိများတို့ တန်းစီ

ပြေးလျှင် အောက်ပါအတိုင်း စကားပြောလေတော့သည်။

“..... စောင့်ကြည့်ကြသေးတာပေါ့။ ရဲဘော်တို့ ဆင်သလို အင်္ဂလိပ်ပြန်လာရင် ရာထူးပဲ တိုးကြမလား၊ ဆန်နတ်မောင်းပဲ ထပ်ချိုးကြရမှာလားဆိုတာ၊ ဟိုအခါ လူတော့ သိရပါလိမ့်မယ်။ အင်္ဂလိပ်အုပ်ချုပ်ရေးကို မျှော်ပြီး အတွေးလွန်မနေကြနဲ့။ နားအလည်လွယ်ဆုံး ပြောထိုက်မယ်။ အခု ဂျပန်က ကျုပ်တို့တစ်တွေနဲ့ တိုင်းရင်းသား အားလုံးကို ‘...’ သွားပေးမယ့် ဆီဆွတ်လို့ ဆော်သေးတယ်။ အင်္ဂလိပ်ပြန်လာရင် ဆီဆွတ်ဘဲ ‘...’ လိမ့်မယ်။ ဒါပဲ ကျုပ်ပြောခဲ့မယ်။’

ဂျပန်ခေတ်အတွင်း မည်သူမျှမလုပ်ရဲသော အချိန်တွင် “လွတ်လပ်ရေးရပေမဲ့ စာပေါ်က လွတ်လပ်ရေးခံ ခင်ဗျားတို့က ဒုက္ခရောက်လှတယ်ဆိုပြီး ငြီးတွားနေကြတယ်။ ဒါအစရှိသေးတာပဲ။ နောက် လာစရာဒုက္ခတွေ ချိန်သေးတယ်” ဟု ဖွင့်ပြောရုံသာ အောင်ဆန်းဖြစ်၏။ အောင်ဆန်းသည် လောကွတ်မနေဘဲ၊ ပြောစရာရှိလျှင် သွင်းသွင်းရှင်းရှင်း ပြောတတ်၏။ လိမ်လည်ညာဝါး၍ ပြောတတ်။ ဝေလည်ကြောင်ပတ် ပြောနေလေ့မရှိ။ နှုတ်သည်ထင်လျှင် မည်သူမျှကန်ကန်မျှမထောက် ပြောင်ပြောင်တတ်၏။ ဤသည်တို့ကား အောင်ဆန်း၏အပြော။

[၃]

ဂျပန်ခေတ် (၁၉၄၂-၄၅) အတွင်းက ဗမာ့တပ်တော်၏ စစ်ဝန်ကြီးနှင့် စစ်သေနာပတိ ဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၌ စစ်အင်္ကျီ နှစ်ထည်၊ ဘောင်းဘီ နှစ်ထည်သာရှိ၏။ သူ ဂျပန်က ယူလာသော ခပ်လတ်လတ် သက္ကလတ်အစိမ်း ယူနီဖောင်း တစ်စုံကို ဤအရေးသူအားပေးပြီး၊ သူကမူ အပေါက်အပြဲများ ဖာထားသည့် စစ်ဝတ်စုံတစ်စုံကို ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးပြီးသည်အထိ ဝတ်ဆင်သွားခဲ့သည်။ သူတွင် အောက်ခံစွပ်ကျယ်အင်္ကျီ တစ်ထည်မျှပင် ကောင်းကောင်းမရှိ။ ရှိသည့် စွပ်ကျယ်မှာလည်း ဇာပေါက် ဖောက်ထားသလို အပေါက်များ ဝေလွန်နှင့်။ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဖြစ်နေသော ၁၉၄၇ ခုနှစ်၌ သူတွင် လုံချည် ၂ ထည်၊ ရုပ် ၃ ထည်၊ အင်္ကျီ ၁ ထည်သာ ရှိလေသည်။

“ကျုပ် ဘိလပ်ကပြန်လာတာ ဘာပါသလဲ မေးရင် ယူနီဖောင်းတစ်စုံပဲ ပါလာတယ်” ဟု ပြောပြသေးသည်။ သူနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် နေခဲ့ဖူးသူတိုင်း ဤကိစ္စများကို သိကြမည်ထင်သည်။ အောင်ဆန်းသည် ပလွား ကြား ပါမှုမရှိ၊ ဖြစ်သလိုဝတ်၊ ဖြစ်သလိုနေ၊ ကြိုသလိုစား၏။ ဤကား အောင်ဆန်း၏စရိုက်။

[၄]

အောင်ဆန်းသည် လိုလျှင် လိုသလို၊ မလိုလျှင် မလိုသလို ပြောလေ့လုပ်လေ့မရှိ။ ရှုသို့သို့ ပုံသဏ္ဍာန်တွင် စကားနည်းသည်။ စကားမပြောသော်လည်း လူသဘောကို သိတတ်၏။ သူ့ကို ကပ်၍ သာပေါင်းညာစားလုပ်မည့်သူများကို လက်မခံ။ သတ္တိကြောင်သူ၊ စိတ်သဘောထား သေးသိမ်သူများသည် ဓမ္မတာအားဖြင့် ကိုယ်က အပေါ်စီးရသည့်အခါ ဆောင့်ကြားကြားနိုင်တတ်၏။

ဆောင့်ကြားကြားနိုင်တတ်သူတို့သည် မိမိတို့အရေးမလှသည့်အခါ အမြီးကုတ်သွားလေ့ရှိတတ်၏။ အာဃာတ တစ်ခွဲသား ထားတတ်၏။ အောင်ဆန်းသည် အာဏာမရှိသဖြင့် မည်သူ့ကိုမျှမကြောက်၊ အာဏာရှိလာသောအခါတွင်လည်း မည်သူ့ကိုမျှ မတရားမလုပ်။ အာဃာတလည်းမထားတတ်။ အောင်ဆန်းက လက်စားချေသောကြောင့် ထောင်ကျသူ၊ ဒုက္ခရောက်ရသူ တစ်ဦးမျှ မရှိ၊ ဤကား အောင်ဆန်း၏ စိတ်ထား။

[၅]

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် စစ်အတွင်းက သူ့လျှိုတစ်ဦးကို သူ့ကိုယ်တိုင် သေဒဏ် ပေးဖူး၏။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ရဲဘော်တစ်ဦးက အင်္ဂလိပ်ပြန်လာသောအခါ သတင်းပေး စွဲချက်တင်၏။ ထို့ကြောင့် သူ့ကိုဖမ်းရန် အင်္ဂလိပ်တို့က စီစဉ်နေသည်။ ဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်က သူ့ကို ထိုအကြောင်း ဟုတ်၊ မဟုတ် နှစ်ကိုယ်ကြားမေးပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက အေးဆေးတည်ငြိမ်စွာဖြင့် ထိုကိစ္စမှန်ကြောင်း၊ အားလုံးအတွက် သူတာဝန်ခံယူကြောင်း ပြောပြရာ ဆာဒေါ်မန်စမစ် ကိုယ်တိုင်ကပင်လျှင် သူ၏နှလုံးရည်ကို ချီးကျူးလေးစား

ကြောင်း ဖွင့်ပြောခဲ့သည်။ ဂျပန်တို့နှင့် ပူးပေါင်းမိခြင်း အတွက် အမှားကို နောက်လိုက်များအပေါ် လွှဲမချ။ ကိုယ်တိုင် မှားကြောင်းဝန်ခံ၏။ တာဝန်ယူ၏။ အနစ်နာ ခံစရာရှိလျှင် ခေါင်းဆောင်ပီပီသူသာလျှင် တာဝန်ယူ၍ အနာခံသည်။ မှားလျှင်မှားကြောင်း ဝန်ခံသည်။ အမှားကို ကိုယ်လွတ်ရုန်းပြီး နောက်လိုက်များအပေါ် လွှဲမချ။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် အချင်းချင်းအပေါ် မည်သည့်အခါမျှ အကောက်မကြံ၊ ချောက်မတွန်း၊ ဤသည်တို့ကား အောင်ဆန်း၏ ဓလေ့နှင့် အောင်ဆန်း၏ခေါင်းဆောင်မှု။

[၆]

၁၉၄၆ ခု၊ အောက်တိုဘာလအတွင်းက ပြုလုပ်သော လူထုရှင်းလင်းပွဲတစ်ခုကို အမှတ်ရမိပါသေးသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သော (ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်ကြီး) ကို ကွန်မြူနစ်များက သွားပုပ်လေလွင့် ပြောနေလေသည်။ ကွန်မြူနစ်များ လွန်လာသောအခါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ထပြီး အရင်းအမြစ်က စ၍ ရှင်းလင်းရလေသည်။ သူ့ခမျာ မပြောချင်ပါဘဲ လျက် ပြောခဲ့ရသည်။

“ကျုပ်ကတော့ ခင်ဗျားတို့(လူထု)ကို မလိမ်ဘူး။ ရှေးကလည်း မလိမ်ခဲ့ဘူး။ ယခုလည်း မလိမ်ဘူး။ နောက်လည်း မလိမ်ဘူး။ သခင်စိုးတို့လို ဘုရားငဆောင်း ကျင့်နည်း။ သူများ သားပျိုသမီးပျိုတွေလည်း မဖျက်ဆီးဘူး။ ရွှေငွေ စိန်ကျောက်တွေလည်း ရအောင် ကျုပ်တို့ မလုပ်ဘူး။ နိုင်ငံရေးနဲ့ စီးပွားမရှာဘူး။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် အချင်းချင်းကိုလည်း ရန်သူလက် ဘယ်တော့မှ မအပ်ဘူး။”

“ဂျပန်ခေတ် တစ်ခေတ်လုံးမှာလည်း စစ်ဝန်ကြီးဆိုပေမဲ့ ကျွန်တော့်မှာ အဝတ် နှစ်ထည် သုံးထည်ကလွဲပြီး အပို မရှိခဲ့ပါဘူး။ ယခုခေတ် ရောက်ပြန်တော့ ဒါတွေကို ဝတ်နေရတာပဲ။ အခု 'ဝတ်နေတဲ့ ဘောင်းဘီနဲ့ အင်္ကျီတောင် ယခုဝန်ကြီး ရာထူးဝင်ယူပြီးမှ မိတ်ဆွေတွေက ကြည့်မကောင်းလို့ အတင်းအချုပ်ခိုင်း ဝတ်ပေးလို့ ဝတ်နေရတာပဲ”

(မှတ်ချက်။ ။ “ဘုရားငဆောင်း”ဆိုသည်မှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးမဖြစ်မီက မြေလတ်တွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူးသည်။ ရင်ငွေ့လှိုက်က ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည်)

ဤစကားများကိုထောက်၍ အောင်ဆန်းအကြောင်း ပို၍သိနိုင်ပါသည်။ အောင်ဆန်းသည် သူများသားပျိုသမီးပျိုကို မဖျက်ဆီး၊ ဘုရားငဆောင်းအကျင့်မျိုးမကျင့်၊ မိန်းမမှု မပွေ၊ နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းတွင် သန့်ရှင်း၏။ ဆင်းရဲသား ပြည်သူလူထုကို သနားလှချည့်ရဲ့ဟု စင်မြင့်ပေါ်မှ လူသိနတ်ကြား အော်ဟစ်ပြီးနောက် နိုင်ငံခြားသို့ ဖွဲ့နွဲ့ခိုးရောင်းစားသော နိုင်ငံရေးသမားမျိုး မဟုတ်ပါ။ အောင်ဆန်းသည် စိန်ရွှေ မစု၊ အောင်ဆန်းသည် နိုင်ငံရေးဖြင့် အမြတ်မထုတ်၊ သူသေသွားသောအခါ သူပိုင်ပစ္စည်းဆို၍ ပုဆိုးသုံးထည်၊ ရှပ်နှစ်ထည်၊ အပေါ်အင်္ကျီ နှစ်ထည်သာ ကျန်ရစ်ခဲ့၏။ သူပိုင် မော်တော်ကား၊ တိုက်အိမ်၊ မြေယာ၊ ရွှေငွေပစ္စည်း ဘာမျှမကျန်ရှိ။ နတ္ထိ။ ဤကား အောင်ဆန်း၏ ကိုယ်ကျင့်တရား၊ အောင်ဆန်း၏ ရိုးဖြောင့်မှု။

[၇]

ဂျပန်များကို တော်လှန်နေစဉ် အချိန်အတွင်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဗြိတိသျှအမှတ် ၁၄ တပ်မတော်၏ စစ်သေနာပတိ စစ်သူကြီးဆလင်းတို့ တွေ့ဆုံစကားပြောဆိုကြပါသည်။ တွေ့ဆုံပုံနှင့် ဆွေးနွေးပုံများကို စစ်သူကြီးဆလင်းက သူ၏ “အရှုံးမှ အနိုင်သို့” စာအုပ်တွင် ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြထားလေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆလင်းက “ကျွန်ုပ် အောင်ဆန်းကို စွဲမှတ်မိသည်။ သူသည် ကိုယ်ကျိုးရှာသမား မဟုတ်၊ ကျွန်ုပ် ယူဆထားမိသကဲ့သို့ မယုံကြည် မလေးစားအပ်သည့် ပြောက်ကျား ခေါင်းဆောင်မျိုးလည်းမဟုတ်။ သူ့တွင် မျှော်မှန်းချက်တစ်ခုတော့ ရှိသည်။ ယင်းမျှော်မှန်းချက်မှာ စစ်ပြီး မြန်မာပြည်ကို ကယ်တင်သူတစ်ဦး ဖြစ်လိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ် အယူအားဖြင့် အောင်ဆန်းသည် တကယ့်မျိုးချစ် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်သည့်ပြင် စိတ်ကူးယဉ်သမားမဟုတ်၊ အမှားအမှန်ကိုချင့် ချိန်နိုင်စွမ်းရှိသူဖြစ်သည်။ သူသည် အလွန်ရိုးသားဖြောင့်မတ်သည်။ ကတိတစ်လုံးပေးမိလျှင် ယင်းကတိကို တည်ကြည်စွာစောင့်ထိန်းသူဖြစ်သည်။ အောင်ဆန်းသည် ကတိတည်သည်။ ကျွန်ုပ် အောင်ဆန်းနှင့် အလုပ်လုပ်ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် သူ့ကို မမာပြည်

၏ ဗိုလ်ချုပ်စမတ်အဖြစ် သဘောထားကာ လေးလေး
စားစားဆက်ဆံပါသည်” ဟု ထုတ်ဖော် ရေးသားသွားလေ
သည်။

အောင်ဆန်းသည် အပြောနှင့်အလုပ်တွင် ပြတ်သား
၏။ ရှင်း၏။ သူသည် ပြောသလို လုပ်၍ လုပ်သလို
ပြော၏။ သူ တာဝန်မယူနိုင်သည်ကို ဝါကြွား၍ လုပ်နိုင်
သည်။ လုပ်ပေးမည်ဟု မပြော။ စကားကို လိမ်၍ ညာ၍
ပြောသလို အလုပ်ကိုလည်း လိမ်၍ညာ၍ မပြတ်မသား
သယ်တော့မှမလုပ်။ “တစ်နှစ်အတွင်း လွတ်လပ်ရေး ရရ
အဖယ်” ပြော၏။ ပြောသလို တစ်နှစ်အတွင်း လွတ်လပ်
ရေးအောင် လုပ်ပြသွား၏။ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအတွက်
ဆင်းရဲခဲနိုင်လွန်း၏။ အငတ်ခံနိုင်၏။ မည်သည့် ဒုက္ခ
အခက်အခဲတွေ့တွေ့ မည်သည့်။ အောင်ဆန်းသည်
အလုပ်ရှိလျှင် အိပ်ရမှန်းမသိ၊ စားရမှန်းမသိ လုပ်လေ့ရှိ၏။
အောင်ဆန်းသည် ကတိတစ်လုံးပေးပြီးလျှင် ထိုကတိကို
ပြောသည့်အတိုင်း တည်အောင် စောင့်ထိန်း၏။ ဤကား
အောင်ဆန်း၏ လုပ်ဟန်။

[၈]

အောင်ဆန်းသည် သဘောထားကြီးမား၏။ လူကြီး
မိတ်ထားရှိ၏။ ဆရာမင်းသုဝဏ်က စာရေးသူအား
ပြောပြဖူးသည်မှာ အောင်ဆန်း တက္ကသိုလ်ကောင်စီ အဖွဲ့
ဝင်ဖြစ်နေချိန်၌ ဦးတင်ထွတ်က ဒုတိယအဓိပတိ ဖြစ်နေ
သည်။ အောင်ဆန်းလုပ်သမျှ ဦးတင်ထွတ်က အမြဲနှိမ်
ညှပ်ခဲ့၏။ ဦးတင်ထွတ် လုပ်သမျှ အောင်ဆန်းက အမြဲ
ထိန်းတွက်လေ့ရှိ၏။ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် ဘယ်
ဘာသာ တည်ရွာသင့်မြတ်သည်မရှိ၊ ဆေးရေးနှင့် တောက်
ဆွဲတို့လို သူတို့ နှစ်ဦးမှာ ပန်မစားကြ။ အောင်ဆန်းသည်
အနီးအဖွဲ့တွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဖြစ်နေချိန်၌ ဦးတင်ထွတ်
၏ကလဲ့စားချေမည်ဆိုပါက ဦးတင်ထွတ်ခံမှာ ဒုက္ခ ရောက်
နိုင်သလို၏။ အောင်ဆန်းက လက်စားချေသလား။ ဝေး
သွားစွာ။ “ဦးတင်ထွတ်ဟာ လူတော်၊ တစ်ယောက်ဗျ။
သူတို့ ကျုပ်တို့အထဲရောက်အောင် ဆွဲယူပြီး သုံးရမယ်”
ဟု ပြော၏။ ပြောသည့်အတိုင်း သူ့ကို နှိမ်လေ့ရှိသော
ဦးတင်ထွတ်ကို သူ့လူဖြစ်အောင် လုပ်သွား၏။ သင့်မြတ်
ထိတ်ကြတဲ့ဖြစ်ခြင်း၊ သိကြသည့်အတိုင်းပင်။

နောက်တစ်ခု သူ့ကို လူသတ်မှုဖြင့် အင်္ဂလိပ်တို့ထံ
စွဲချက်တင်ခဲ့သော သူ၏ရဲဘော်တစ်ဦးကို ကလဲ့စားချေခဲ့
သလား။ ဝေးပွ။ “သူလည်း သူ့အကြောင်းနဲ့သူမို့ ပြောရ
တာ ဖြစ်မှာပါကွာ” ဟု ခွင့်လွှတ်သွား၏။ သာမန်လူ
တစ်ဦးအဖို့ သည်းခံနိုင်စွမ်း မရှိနိုင်သည်ကို သည်းခံပြီး
လျှင် ခွင့်လွှတ်လေ့ရှိ၏။ ဤကား လူပင်ငယ်သော်လည်း
ရင့်ကျက်သော အောင်ဆန်း၏ သဘောထား။

[၉]

ဂျပန်နှင့်ဗြိတိသျှတို့သည် မိမိတို့ရန်သူဖြစ်ခဲ့သော
အောင်ဆန်းကို အစိမ်းလိုက်ဝါးစားချင်မည်မှာ ဗေဒင်ဓေး
ဖို့မလို။ သို့ရာတွင် သူတို့သည် အောင်ဆန်းကို တကယ်
မုန်းခဲ့ကြသလား။ ပွင့်လင်းမြေငှက်မတ်၍ နိုင်ငံရေးကို
ယုံကြည်ချက် သန့်ရှင်းစွာဖြင့် လုပ်နေသော အောင်ဆန်း
၏ မြေငှက်မတ်မှုကို သူတို့ အလွန် တန်ဖိုးထားကြ၏။
လေးစားကြ၏။ လန်ဒန်မြို့၊ အိန္ဒိယ မဟာမင်းကြီးရုံး
တွင် ကျင်းပသော အိန္ဒိယပြည် လွတ်လပ်ရေးနေ့ အခမ်း
အနား၌ မြန်မာပြည်ဘုရင်ခံ ဆာဟူးဘတ်ရန်စံက “ဒီလို
နေ့မှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မရှိတာ ဝမ်းနည်းမိတယ်။
သူသာရှိရင် ဘယ်လောက် ဝမ်းသာမည်လဲ” ဟု တမ်းတ
ရှာ၏။ သူနှင့် နိုင်ငံရေး ကျားကစားဘက်တစ်ဦးဖြစ်သူ
မြန်မာပြည်ဘုရင်ခံ(ဟောင်း) ဆာဒေါ်မန်စမစ်မှာ မကျန်း
မာ၍ အင်္ဂလန်သို့ ပြန်သွားရလေသည်။ သူ မပြန်မီ
ကလေးတွင် နောက်ဆက်ခံမည့်ဘုရင်ခံအတွက် အခြေ
အနေ မှတ်တမ်းကို ရေးခဲ့၏။ ယင်းမှတ်တမ်း၌ “အောင်
ဆန်းသည် မြန်မာပြည်၏ ပေါ်လွင်သော အမျိုးသား
ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဤတိုင်းပြည်ရှိ နိုင်ငံရေး
ခေါင်းဆောင်တို့တွင် နောက်လိုက်အများဆုံးရှိသူဖြစ်
သည်ကို ယုံမှားသံသယရှိဖို့မလို။ ကျွန်ုပ်အမြင်ဖြင့် ပြော
ရလျှင် သူသည် အလွန်ရိုးသားမြေငှက်မတ်သူ ဖြစ်သည်။
သူ၏ အမျိုးသားတပ်ပေါင်းစုအဖွဲ့ကြီးသည် တစ်မျိုး
သားလုံးကို ကျယ်ပြန့်စွာ စုစည်းထားသော အဖွဲ့ဖြစ်
သည်” ဟု ရေးသားခဲ့ရာသည်။ အသစ်ရောက်ရှိလာ
သော ဘုရင်ခံ ဆာဟူးဘတ်ရန်စံကလည်း ‘အောင်ဆန်း
သည် ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည်။ ဗမာပြည်ကို
အခြေတကျဖြစ်အောင်လုပ်ရန် သူ၏ ပူးပေါင်းကူညီမှု

မပါရှိဘဲနှင့် လုပ်၍ မဖြစ်နိုင်”ဟု ယုံကြည်ကြောင်း ဖွင့်ဟပြောဖူးသည်။ မြန်မာပြည် စစ်ကြောင်း၏ ပြည် သိမ်း တပ်မတော် ဂျပန်စစ်သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အီးဒါးကလည်း “အောင်ဆန်းသည် ငွေကိုလည်း မမက်၊ တစ်ကိုယ်ကောင်းလည်း မဆန်၊ ဒါ့ကြောင့် ဂျပန်တွေက သူ့ကိုလေးစားသည်”ဟု ပြော၏။ ဤသည်ကို ကြည့်ပါ။ အောင်ဆန်းကို သူ၏စစ်ပြိုင်ဘက် ရန်သူများကပင် တန်ဖိုးထားကြသည်။ လေးစားကြလေသည်။ ဤကား အောင်ဆန်း၏ ဂုဏ်သိက္ခာ။

[၁၀]

အောင်ဆန်းသည် မိုးပေါ်ကကျလာသူ မဟုတ်။ လူထုထဲက လူတစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူ့ကို ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ ကိုး ကွယ်မှုပြုလို၍ ဤစာကို မရေး။ လူထုထဲမှ တစ်ဦးဖြစ် သည့် သူ၏ ကောင်းမွန်သော အမူအကျင့်၊ စရိုက်စလေ့၊ စိတ်ထား စသည်တို့ကို အတုယူလိုသူတို့ အတုယူနိုင်စေ ခြင်းငှာသာ ရေးသားတင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။

သူ့ခေတ်က သူ မည်သို့ တိုင်းပြည်အတွက် အလုပ်

လုပ်သည်၊ မည်သို့စည်းရုံးသည်၊ မည်သို့ ခေါင်းဆောင်မှု ပေးသွားသည်တို့ကို သင်ခန်းစာယူ၍ ယခုခေတ်လူငယ် တွေက အလုပ်လုပ်လျှင် တိုင်းပြည်အတွက် အကျိုး ကျေးဇူးရှိမည်ဟုလည်း ယူမှတ်ပါသည်။

လူထုကြီးသည် သူ့အပြော၊ သူ့စရိုက်၊ သူ့ စိတ် ထား၊ သူ့စလေ့၊ သူ့စာရိတ္တ၊ သူ့လုပ်ဟန်၊ သူ့သဘော ထားများကြောင့် သူ့ကိုချစ်ကြ၊ မြတ်နိုးကြ၊ ခင်တွယ်ကြ သည်။ လူထုကြီးနှင့် အောင်ဆန်း၊ အောင်ဆန်းနှင့် လူထု တစ်သားတည်းကျနေလေသည်။ ခွဲ၍မရ။

အောင်ဆန်းကို မသိလိုက်၊ မစိလိုက်ကြသူ လူငယ် များက “ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဆိုတာ ဘယ်သူလဲ၊ ဘယ်လိုလူလဲ” ဟုမေးခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ “ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းဆိုတာ အဲဒါပဲ” ဟု ဖြေလိုက်ပါရစေ။ တိုင်းပြည်၏ အညွန့်အဖူး လူငယ်လူရွယ်ကလေးများသည် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း၏ အမွေကို ဆက်ခံနိုင်ကြပါစေ၊ အတုယူ နိုင်ကြပါစေ။ ။

သမိုင်းသင်တန်းအတွက် ကိုယ်တွေ့ထုတ်ဖော်ချက်

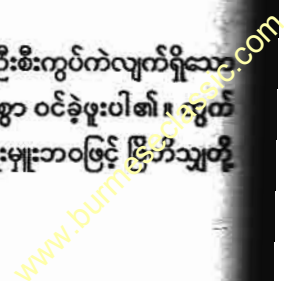
အောင်ဆန်း၏ တကယ့်တိုက်ပွဲ

[၁]

မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုသမိုင်းတွင် ခေတ် အလိုက် ခေါင်းဆောင်အမျိုးမျိုး၊ ပြည်သူတည်းဟူသော နောက်လိုက်အင်အားအမျိုးမျိုး၊ နည်းပရိယာယ်လုပ်ငန်း စဉ်အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲပေါင်းများစွာ ဆင်နွှဲခဲ့ဖူးပြီ။ လွတ်လပ်ရေးကား မရခဲ့။ ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်း ခေါင်းဆောင်သော ခေတ်ကျကာမှ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲ အပြင်းထန်ဆုံး၊ အလေးနက်ဆုံး ဆင်နွှဲရပြီး လုံးဝ လွတ်လပ်ရေးကို ရရှိခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဗိုလ် ချုပ်အောင်ဆန်းအား လွတ်လပ်ရေးရရှိအောင် ဦးစီး ခေါင်းဆောင်ပြုခဲ့သော သူ၏ဂုဏ်ရည်ကြောင့် ပြည်သူ ပြည်သားများက “လွတ်လပ်ရေးဖခင်ကြီး၊ လွတ်လပ် ရေးဗိသုကာကြီး” ဟု ချီးကျူးဂုဏ်ပြုခဲ့ကြခြင်းဖြစ်၏။ အောင်ဆန်းသည် စကားပြောလျှင် ပရိယာယ်

မာယာမနော၊ ဘွင်းဘွင်းနှင့် ရှင်းရှင်းပြောတတ်၏။ သူ ဘာပြောပြော လူတိုင်း စဉ်းစားလက်ခံ၏။ သူသွားလေ ရာ လူအုပ်ကြီးအမြဲရှိတတ်၏။ လူထုနှင့် အောင်ဆန်း၊ အောင်ဆန်းနှင့်လူထု ခွဲ မရခဲ့။ လူထု၏အသံသည် အောင်ဆန်း၏အသံဖြစ်၏။ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ၏ နောက်ဆုံးတိုက်ပွဲကာလတွင် ပြည်သူလူထုနှင့် အောင် ဆန်းကို ခွဲမရ။ ထို့ကြောင့် ယင်းနောက်ဆုံးတိုက်ပွဲသည် ပြည်သူတို့တိုက်ပွဲ(ဝါ) အောင်ဆန်း၏ တိုက်ပွဲပင်ဟု ဆို ချင်၏။ ဘာကြောင့် ဤသို့ဆိုချင်ရသနည်း။ တိုတိုပြော ရလျှင် အောင်ဆန်းနှင့်လူထု ခွဲမရ၊ တစ်သားတည်း ကျနေသောကြောင့်တည်း။

လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲကို ဦးစီးကွပ်ကဲလျက်ရှိသော အောင်ဆန်းသည် တိုက်ပွဲများစွာ ဝင်ခဲ့ဖူးပါ၏။ ငွေတံ ရပ်ဂိုဏ်းအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးဘဝဖြင့် ငြိမ်သက်တို့

နှင့် ဆင်နွဲရသောတိုက်ပွဲ၊ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် စစ်သေနာပတိအဖြစ်ဖြင့် ဆင်နွဲခဲ့ရသော နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေးတိုက်ပွဲများ၊ မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော် စစ်သေနာပတိအနေဖြင့် ဆင်နွဲခဲ့ရသော နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေးတိုက်ပွဲများ၊ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ချုပ်ကြီး၏ ဥက္ကဋ္ဌအနေဖြင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသော နိုင်ငံရေးတိုက်ပွဲများ၊ ယင်းတိုက်ပွဲများစွာတွင် (ဖဆပလ)ဥက္ကဋ္ဌအနေဖြင့် ဦးစီးကွပ်ကဲ ဆင်နွဲခဲ့သော နှလုံးရည်တိုက်ပွဲသည် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲများစွာတို့အနက် အချိန်အတိုဆုံးနှင့် အပြင်းထန်ဆုံးတိုက်ပွဲဖြစ်သည်။ ထိုပွဲသည် အောင်ဆန်း၏တကယ့်တိုက်ပွဲဖြစ်၏။ အောင်ဆန်း၏ တကယ့်တိုက်ပွဲမှာ ၁၉၄၅ ခု၊ နိုဝင်ဘာလမှ စတင်၍ ၁၉၄၇ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်တွင် ပြီးဆုံးသွား၏။ အချိန်ကား တစ်ဆယ့်ရှစ်လမျှသာ ကြာလေသည်။

x x x

[၂]

ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို တော်လှန်ပြီး မေလ (၁)ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော်က ရန်ကုန်မြို့ကို သိမ်းယူခဲ့၏။ ဗြိတိသျှနှင့် မဟာမိတ်တပ်များသည် မေလ (၃)ရက်နေ့ကျမှ ရန်ကုန်မြို့တွင်းသို့ ဝင်ရောက်နေရာယူကြသည်။

ထို့နောက် ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်များရပ်ကွက်တွင် မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော်ကို ဆက်လက်ထားရှိရေး၊ မထားရှိရေးပြဿနာ ဖြစ်ပွားလာ၏။ ၁၉၄၅ ခု၊ မေလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဗြိတိသျှ (၁၄) တပ်မတော် တပ်မှူးကြီး ဗိုလ်ချုပ်ဆလင်းတို့ တွေ့ဆုံကြရာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက မိမိတို့သည် မြန်မာပြည် ယာယီအမျိုးသားအစိုးရအဖွဲ့ကို တည်ထောင်ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း အရိပ်အမြွက် ပြောကြားခဲ့ဖူးသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ဗြိတိသျှတို့မှာ အောင်ဆန်း၏ မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော်နှင့် ယာယီအမျိုးသားအစိုးရအဖွဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်ဆောင်နေသော (ဖဆပလ)အဖွဲ့ချုပ်ကြီးတို့အတွက် ခေါင်းခဲစပြုလာခဲ့သေးသည်။ ထိုစကားမှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက သူ၏ ချွေလှာမည့်တိုက်ပွဲများအတွက် လမ်းရှင်းကျည်ဆန်များ ဖော်ထုတ်ထားလိုက်ခြင်းသာဖြစ်၏။ တစ်ဖက်နှင့် တစ်

ဖက် အပေးအယူလုပ်ကြံရသော တိုက်ပွဲများဖြင့် မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော်ကို နောင်ဖွဲ့မည့် ဗမာ့တပ်မတော်တွင် ပါဝင်ခွင့်ရစေရေး၊ ရပ်ရွာငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး၊ စက္ကူဖြူစာတမ်းပါ အချက်များကို လေ့လာဆွေးနွေးပြင်ဆင်စေရေး ကိစ္စများကို ရရှိအောင်မြင်သည်အထိ ဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။ ၁၉၄၅ ခု၊ ဇူလိုင်လနှင့် ဩဂုတ်လသို့ ရောက်ရှိလာသောအခါ ဗြိတိန်ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ၌ ချာချီ၏ ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီကို လောဘာပါတီက အနိုင်ရရှိပြီးလျှင် မစ္စတာအက်တလီ ခေါင်းဆောင်သော လောဘာအစိုးရအဖွဲ့တက်ရောက်လာခဲ့ရာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် တိုက်ပွဲ၏ မဟာဗျူဟာနှင့် နည်းဗျူဟာများကို ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲထားလိုက်လေ၏။ ယင်းပြောင်းလဲမှုမှာ နှလုံးရည်ကို အဓိကထားသော မဟာဗျူဟာကို သုံးစွဲရေးပင်ဖြစ်၏။ သူ၏မိန့်ခွန်းများကို ဆန်းစစ်လေ့လာလျှင် ယင်းမဟာဗျူဟာအပြောင်းအလဲကို တွေ့ကြရပေမည်။ အောင်ဆန်းသည် မဟာဗျူဟာ ပြောင်းလဲမှုအတိုင်း နည်းဗျူဟာများကို ချမှတ်ပေးရာ ဖွဲ့စည်းနေရာ ချထားပေးရာများတွင်လည်း အံ့ဖွယ်ကောင်းလောက်အောင် တိုက်ပွဲအချိန်ကာလနှင့် လျော်ညီတိကျစေသည်ကို တွေ့ကြရ၏။ သူ၏ ထူးခြားသောနည်းဗျူဟာတစ်ခုမှာ ဗြိတိသျှအစိုးရက ဒိုမီနီယံပေးမည်ဆိုခြင်းတို့ကို ပြတ်ပြတ်သားသား ငြင်းပယ်လိုက်ပြီးလျှင် အမျိုးသားအစိုးရတည်ထောင်ရေး၊ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် ကျင်းပရေး၊ လုံးဝ လွတ်လပ်ရေး ရရှိစေရေးတို့အတွက် ကြိုတင်ပြီးလုပ်ငန်းစဉ်များ ချမှတ်ပေးထားနိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ၁၉၄၅ ဩဂုတ်လ၊ ခေါင်းဆောင်များအစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသော သူ့မိန့်ခွန်းအရ သိကြရ၏။ ဤခြေလှမ်းများသည် အောင်ဆန်း၏ တကယ့်တိုက်ပွဲများအတွက် ပဏာမလုပ်ငန်းများသာဖြစ်ကြောင်း တွေ့ကြရ၏။

တကယ့် တိုက်ပွဲ စတင်သော နေ့မှာ ၁၉၄၅ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၁၇ ရက်နေ့ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည် ဘုရင်ခံဟောင်း ဆာဒေါ်မန်စမစ်သည် အောက်တိုဘာလ ၁၆ ရက်နေ့၊ နံနက် ၁၀ နာရီခွဲတွင် ရန်ကုန်သို့ ရောက်ရှိခဲ့၏။ ၁၇ ရက်နေ့တွင် မြူနီစီပယ် မြို့တော်ခန်းမ၌ မြို့မိမြို့ဖများက ဆာဒေါ်မန်စမစ်ကို ဂုဏ်ပြု စဉ်ခံအခမ်းအနားကျင်းပရာ ဆာဒေါ်မန်စမစ်က ကျွေးဇူး

တင်စကားပြောရင်း မြန်မာပြည်အတွက် စီမံလျာထားသည့်အုပ်ချုပ်ရေးအကြောင်း ထည့်သွင်းပြောကြားသွားလေသည်။ ဆာဒေါ်မန်စမစ်က

“ဘယ်သင်း ဘယ်ဟာကို ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမယ်ဆိုတာ အတွေ့အကြုံများက သင်ပေးထားလို့ သိရပါပြီ။ လွတ်လပ်ရေးဆိုတာ ဘာကိုဆိုလိုတာလဲဆိုတဲ့ နားလည်မှုအသစ်လည်း ရရှိထားပြီ။ ကျွန်တော် မြန်မာပြည်ကို ပြန်လာခဲ့တာ ယခင်တုန်းက အတွေးအခေါ်ဟောင်း၊ စိတ်ထားဟောင်းနဲ့ ပြန်လာတာမဟုတ်ပါ။ အစီအစဉ် လုပ်ငန်းစဉ် တိတိကျကျရှိပြီးသားနဲ့ လာတာပါ။ မြန်မာပြည်ဟာ မကြာမီ အခြား လွတ်လပ်တဲ့ တိုင်းပြည်တွေရဲ့ကြားမှ လွတ်လပ်တဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ်နဲ့ သူ့နေရာသူ ယူပါတော့မယ်။ ဗမာပြည်ရဲ့ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲဟာ ပြီးနေပါပြီ”

ဟု နိဒါန်းပျိုးလိုက်လေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက လွတ်လပ်ရေး၏ တကယ့်တိုက်ပွဲကို တိုက်ရန်ပြင်ဆင်နေချိန်တွင် ဆာဒေါ်မန်စမစ်က မြန်မာတို့ မျက်စိလည်သွားစေရန် ‘တိုက်ပွဲပြီးနေပြီ’ ဟု လမ်းလွှဲပေးလိုက်၏။

ဤတွင်မျှမကသေး။ ဆာဒေါ်မန်စမစ်က “ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ငန်းကို အမြန်ဆုံး လုပ်ပေးပါမယ်။ ဘုရင်ခံရဲ့ သဘောကျ အမှုဆောင်ကောင်စီအဖွဲ့ တစ်ခုလည်း ဖွဲ့ပြီး အုပ်ချုပ်ပါမယ်” ဟု ထပ်ကွန့်လိုက်လေရာ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲအတွက် မဟာဗျူဟာ အဆင့်ဆင့်နှင့်နည်းဗျူဟာများကို စနစ်တကျ ချထားပြီးသော အောင်ဆန်းအဖို့ ပစ်ကွင်းကောင်းကို အလိုလိုရရှိသွား၏။

မကြာမီ ဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးစီးသော (ဖဆပလ) အဖွဲ့ကြီးအား သူ၏ အမှုဆောင်ကောင်စီတွင် နေရာဝင်ယူပါဟု ဖိတ်ခေါ်၏။ (ဖဆပလ) အဖွဲ့ချုပ်က ဘုရင်ခံနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်။ အမှုဆောင်ကောင်စီတာဝန်ခံလူကြီး ၁၁ နေရာတွင် ဘုရင်ခံက (၄)နေရာ ကြိုက်သူကို ရွေးပါ။ (ဖဆပလ)အဖွဲ့ကို (၇)နေရာ ပေးပါ။ နိုင်ငံခြားရေး၊ ကာကွယ်ရေး၊ ဘဏ္ဍာရေး စသည်တို့တွင် ဘုရင်ခံကိုင်ထားခြင်းကို ရှိစေတော့၊ (ဖဆပလ)မှ ရွေးသူများအား ပြည်ထဲရေးကို ခွင့်ပေးရမည်ဟု တောင်းဆိုသောအခါ ဗိုလ်ချုပ်

အောင်ဆန်း ဦးစီးသော (ဖဆပလ) အဖွဲ့ချုပ်ကြီးနှင့် ဘုရင်ခံမှာ သဘောကွဲလွဲသွားလေသည်။ (ဖဆပလ) သည် ဘုရင်ခံ၏ အမှုဆောင်ကောင်စီသို့ ဝင်ရောက်ခြင်း မပြုချေ။ ဘုရင်ခံကလည်း မိမိကြီးဆွဲရာ က၊မည် မည်သည့်ပါတီ၊ မည်သည့် လူတန်းစားကိုမျှ ကိုယ်စားမပြုသော နိုင်ငံရေး ကျားသေများကို အမှုဆောင် ကောင်စီလူကြီးများအဖြစ် ခန့်ထားပြလိုက်ခြင်းဖြင့် အောင်ဆန်းကို ရန်စလိုက်လေသည်။ ဘုရင်ခံသည် ဤတွင်မျှ မကသေး စစ်ပြီးဆုံးသွားသော်လည်း မြန်မာပြည် ကာကွယ်ရေးဥပဒေကို မရုပ်သိမ်းဘဲ ထားရှိခြင်း။ ချောက်၊ ရေနံချောင်း စသော ဗြိတိသျှအရင်းရှင် ရေနံလုပ်ငန်း အချက်အချာနေရာများနှင့် တနင်္သာရီတိုင်းတွင် စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကို ဆက်လက်ထားရှိခြင်း။ ၁၉၄၃ အထူး တရားရုံး အက်ဥပဒေအရ မျိုးချစ် နိုင်ငံရေးသမားများကို အရမ်းကာရာ ဖမ်းဆီးနှိပ်စက်ခဲ့ခြင်းဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခြေလှမ်းမှားစေရန် ‘ဆွ’ ပေးလေ၏။ အလိုလေး ... လေး ... အောင်ဆန်းကို ဒီလိုလုပ်လို့ ရပါရိုးလား။

ဤမျှအခြေအနေအထိ ပမာမခန့် လုပ်လာသော အခါ အောင်ဆန်းသည် တစ်စခန်းထရပြန်၏။ ၁၉၄၅ နိုဝင်ဘာ ၁ ရက်နေ့တွင် ရွှေတိဂုံစေတီတော် အလယ်ပစ္စယ်၌ ပြည်သူ့အစည်းအဝေးကြီးတစ်ခု ကျင်းပပြီးလျှင် အောင်ဆန်းက ဘုရင်ခံကို သတိပေး၍ ဗြိတိသျှအစိုးရ တစ်ဖွဲ့လုံးကို စိန်ခေါ်လိုက်၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက-

“ဘုရင်ခံသည် ၁၉၃၅ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၉ အရ တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်ရာတွင် တစ်ဦးတည်းသဘောနှင့် ထင်ရာလုပ်ကြောင်း၊ ဖက်ဆစ် ဆန်ကြောင်း၊ ဖက်ဆစ်ဆန်ကျင်ရေးသမား မျိုးချစ်များကို မတရား ဖမ်းဆီးနေကြောင်း၊ အမှုဆောင်အဖွဲ့ထဲသို့ (ဖဆပလ)က ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုသည်မှာ ဘုရင်ခံနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ ကွဲပြားမှုမဟုတ်၊ ပေါ်လစီ ကွဲပြား၍ဖြစ်ကြောင်း၊ ဗြိတိသျှအစိုးရသည် စစ်အပြီးတွင် လူမမာ နာလန်ထကြီးလီ အသည်းကြေ ကြေနေပြီး အင်အား မရှိဘော့ကြောင်း၊ လွတ်လပ်ရေးလုပ်ငန်းကို တော့ ဒီမို

ကရေစီနိုင်ငံများ အကူအညီယူ၍ တိုက်ပွဲဝင်မည်။ ဤသို့ အေးဆေးစွာ ဆောင်ရွက်နေခြင်းမှာ စစ်ဒဏ် နှစ်ကြိမ် ခံထားရသော တိုင်းပြည်ကို သနားညှာ တာ၍သာဖြစ်ပြီး မည်သူ့ကိုမျှ ကြောက်ရွံ့၍ မဟုတ်ကြောင်း၊ သတ္တိရှိလျှင် လွတ်လပ်သော ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပပေးရန် ဗြိတိသျှအစိုးရကို အရေးဆိုကြောင်း ...”

စသည်ဖြင့် တိုက်ပွဲအရှိန်ကို တိုးမြှင့်ပေးလိုက်လေ သည်။

အောင်ဆန်းသည် မြောင်ကျကျပြောလေ့၊ လုပ်လေ့ ရှိ၏။ ပွင့်လင်းသည်။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် တင်သွင်း ဆုံးဖြတ်မည့်အဆိုတစ်ခုကို အစည်းအဝေး မကျင်းပမီ ရုတ်အနည်းငယ်ကပင် ဆာဒေါ်မန်စမစ်ကို အသိပေး ထား၏။ ထိုအစီအစဉ်တစ်ခုမှာ ဤသို့ဖြစ်၏။ ပုဒ်မ သူ့အရ မိမိထင်သလို ဖက်ဆစ်ဆန်ဆန် တိုင်းပြည်ကို နှိပ်ကွပ်နေသော “ဤသို့သော ဘုရင်ခံမျိုးအား ဗြိတိန် ထံသို့သော ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတစ်ခုက ကိုယ်စားမပြုထိုက်” ဟူသောအဆိုပြုချက်ဖြစ်၏။ ယင်း အဆိုပြုချက်ကို ဆွဲရသောအခါ ဆာဒေါ်မန်စမစ်က မျက်လုံးပြူးသွား ဖြေလျှင် “ကိုယ့်လူ ... ခင်ဗျား သိပ် မရမ်းပါနဲ့ဗျာ၊ တိုင်း ငြိမ်ရဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးလည်း ကြည့်ပါဦး” ဟု တောင်းပန် ယူရလေသည်။ အဆိုပါအစည်းအဝေးတွင် လူထုကြီး၏ စည်းကမ်းရှိခြင်း၊ တက်ကြွခြင်းတို့နှင့် အောင်ဆန်း၏ ဩဇာအရှိန်ကြီးမားပုံကို သိရှိသွားပြီးနောက် ဆာဒေါ်မန် စမစ်က ဗြိတိသျှအစိုးရအဖွဲ့ထံ စာရေးအစီရင်ခံရာတွင် “အောင်ဆန်းနဲ့ သူ့ရဲဘော်ရဲဘက်တွေဟာ နိုင်ငံရေးနယ် မှာ ပြိုင်ဘက်မရှိ၊ ဘယ်နိုင်ငံရေးပါတီမှလည်း သူတို့ ဆောက် စည်းရုံးရေးအင်အား မကောင်း၊ ဘယ်သူမှ သူတို့နဲ့ ယှဉ်မရပ်နိုင်ပါ” ဟု ထည့်သွင်းရေးသားရလေ တော့၏။ ဤကား အောင်ဆန်း၏ ထိုစစ်အရှိန် ထပ်ကြ ထိရောက်လာခြင်းကို ဖော်ပြရာရောက်လေ၏။

ဆာဒေါ်မန်စမစ်ခမျာမှာလည်း ဤမျှအံ့သည့် ဘုရားမျိုးမဟုတ်။ အောင်ဆန်းနှင့် အဆင်မပြေလျှင် အလုပ်ဖြစ်ရန်ခက်ခဲမည်ကို သူသိပါသည်။ သို့သော် သူ အား ၁၉၃၅ ခုနှစ်၊ အုပ်ချုပ်ရေးအက်ဥပဒေနှင့် စက္ကူဖြူ စာတမ်း အခွင့်အာဏာများကို အပ်နှင်း၍ မြန်မာပြည်

သို့ ဗွေဆော်ဦး စေလွှတ်လိုက်သော ချာချီ၏ ကွန်ဆာ ဗေးတစ်အစိုးရက ခိုင်းစေသမျှ သူ ဆောင်ရွက်ကြည့်ရ ခြင်းသာ ဖြစ်၏။ လောဘာအစိုးရတက်လာသည့်အခါ တိုင်အောင် ဗြိတိန်အစိုးရအဖွဲ့က စက္ကူဖြူသေနင်္ဂဗျူဟာ အစုတ်ကြီးကို ဆက်လက် ကိုင်စွဲ စစ်ဆင်ခိုင်းနေခြင်း ကြောင့် တစ်ဖန် ဆက်လက်ပြီး စက္ကူဖြူတိုက်ပွဲကို ခင်း နေရခြင်းဖြစ်၏။ သူသည် ဤတိုက်ပွဲဇာတ်လမ်းတွင် လူကြမ်း မလုပ်လို။ မင်းသားအောင်ဆန်းကို နှိပ်စက်၍ ရလိမ့်မည်ဟုလည်း သူမထင်၊ လူထုက မင်းသားနောက် မှာ အလုံးလိုက် အခဲလိုက်။ ထို့ကြောင့် ဒီဇင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့က ဘီလပ်အစိုးရထံ အစီရင်ခံသောအခါ “(ဖဆပလ)အဖွဲ့ကြီးဘစ်ခလုံးရဲ့ အင်အားဟာ အောင် ဆန်းအပေါ် လုံးလုံးတည်နေတယ်။ အဖွဲ့ရဲ့ အင်အား ဟာ အောင်ဆန်းရဲ့ အင်အားပဲ” ဟု ဆာဒေါ်မန်စမစ်က သူ လူကြမ်းဘဝကိုအဆုံးသတ်ဖို့ သွေးတိုးစမ်းပြီး အစီရင် ခံလိုက်၏။ သို့သော် ပေါ်လစီက ပြောင်းလဲ၍မလာ သေး၊ နေမြဲ။ ဤကြားထဲ ထစ်ခဲနဲ့ဆိုလျှင် မြန်မာတို့ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် နှိမ်ချင်သော “ပီးယားစ်” တို့ကဲ့သို့ သော ကွန်ဆာဗေးတစ် လက်ဝေခံ မြို့ပြအုပ်ချုပ်ရေးအရာ ရှိတွေကလည်း တစ်မှောင့်။ အိမ်တော်ပါ အလိုတော်ရိ ဆာပေါ်ထွန်းတို့ကလည်း တစ်မျိုး။ ဆာဒေါ်မန်စမစ်မှာ ကိုယ့်တပ်ဖွဲ့ကိုယ် မနိုင်ချင်။ စက္ကူဖြူတိုက်ပွဲဇာတ်လမ်း ကလည်း ချွန်နာပါတေး၊ ဇာတ်ဆရာတပ်မျိုး ဆာဒေါ်မန် စမစ် အရူးဆေးမစားမိရုံတမယ်သာ ရှိရာလေ၏။

ဆာဒေါ်မန်စမစ်မှာ အောင်ဆန်းနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ အလွန်ခင်မင်ပါ၏။ သို့သော် အောင်ဆန်းက မဟာ ဗျူဟာ၊ နည်းဗျူဟာနဲ့ အလုပ်ကို အလုပ်နှင့်တူအောင် လုပ်သော လူစားမျိုး၊ ပုဂ္ဂိုလ်ချင်းခင်တာက တခြား၊ လုပ်ငန်းက တသန့်။

x x x

[R]

ဤကြားထဲတွင် ဆာဒေါ်မန်စမစ်၏ ရုပ်သေးအမှု ဆောင်အဖွဲ့မှ ကောင်စီဝင်လူကြီး သခင်ထွန်းအုပ်က ၁၉၄၆ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့က ကျင်းပသော အစည်းအဝေးတွင် “အောင်ဆန်း ဘီအိုင်အေဇာတ်တန်း

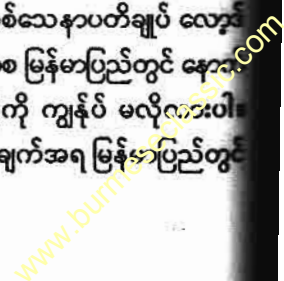
က လူသတ်ခဲ့တယ်” ဟု သွေးရူးသွေးတန်း ပြောလိုက်၏။ သခင်ထွန်းအုပ်က ဤသို့ စွဲချက်တင်လိုက်သော အခါ ပုလိပ်က စုံစမ်းရေးလုပ်လာ၏။ ထုံးစံအတိုင်း ဥပဒေအရ အရေးယူကြမည်။ ပီးယားစ် (Pearce) တို့ လူသိုက်ကလည်း အောင်ဆန်းကို ဖမ်းချင်ကြ၏။ ဤနည်းဖြင့် လူကြမ်း မလုပ်လိုပါဟုဆိုသော ဆာဒေါမန် စမစ်က အောင်ဆန်းအား လိုအပ်လျှင် ဖမ်းဆီးခွင့်ပြုပါဟု ဘီလပ်အစိုးရထံ သံကြီးရိုက်ပြီး ခွင့်တောင်းရလေသည်။ ဘီလပ်မှ ညွှန်ကြားချက် ပြန်လာ၏။ “ဒီ ထွန်းအုပ်ဆိုတဲ့ ငနဲသားဟာ နာမည်သိပ်ကောင်းသူမဟုတ်၊ သူလည်း အဲဒီတုန်းက အကြမ်းပတမ်းတွေ လုပ်လာတာပဲ။ အောင်ဆန်းကို ခုချက်ချင်း ဖမ်းဖို့မသေချာဘဲနဲ့ သွားမလုပ်နဲ့”

သို့သော် ပီးယားစ် ကဲ့သို့သော မြို့ပြအုပ်ချုပ်ရေး အရာရှိများက အောင်ဆန်းကို ဖမ်းချင်၏။ ၁၉၄၆ ခု၊ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဘုရင်ခံအိမ်၌ အောင်ဆန်းကို ဖမ်းဆီးရန် ဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပကြသည်။ ဆာဒေါမန် စမစ် မေမြို့ရောက်နေသဖြင့် ထိုအစည်းအဝေးတွင် ခေတ္တဘုရင်ခံ ဆာဂျွန်ဂိုက်စ်က သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်၏။ အစည်းအဝေးသို့ မြန်မာပြည်စစ်နယ်၏ ဗြိတိသျှစစ်သေနာပတိဖြစ်သူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘရစ်ဂ်နှင့် စစ်ဦးစီးအရာရှိများလည်း တက်ရောက်လာကြ၏။ ဆာဂျွန်ဂိုက်စ်က အခြေအနေများကို တင်ပြပြီးနောက် “အောင်ဆန်းဖမ်းဖို့ကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အရှေ့တောင်အာရှ စစ်သေနာပတိချုပ် (လော့ဒ်မောင့်ဘက်တန်) ဆီက စကားလုံး ပြင်းပြင်းထန်ထန် သုံးထားတဲ့ ကြိုးမဲ့ကြေးနန်းတစ်စောင် ကနေပဲရပါတယ်။ စစ်သေနာပတိချုပ်က သေချာချာ မစုံစမ်းရသေးမီ အောင်ဆန်း ဖမ်းဆီးထားဖို့ကိစ္စကို သူ မနှစ်သက်ဘူး။ ဒီအတိုင်းပဲ အိမ်ဖြူတော် (ဝန်ကြီးချုပ်) ဆီလည်း သူ အကြောင်းကြားထားတယ်လို့ ပါရှိတယ်။ ခင်ဗျားတို့သဘောကကော ဘယ်လိုလဲ။ ဘုရင်ခံ မနက်ဖြန်ပြန်လာရင် အားလုံးသဘောထား သူ သိချင်မှာမို့ ပြောကြပါ” ဟု ဆို၏။

အစည်းအဝေး လာရောက်သူများက မိမိတို့ သဘောထားများကို အသီးသီးတင်ပြကြ၏။ ပုလိပ်မင်းကြီး မစ္စတာချက်တယ်လ်က ဒီမောင့်ကို ဖမ်းလျှင်တော့

သူပုန်ထမှုတစ်ခုတော့ ဖြစ်တော့မယ်ဟု ဆို၏။ မြန်မာပြည် စုံထောက်မင်းကြီး မစ္စတာအောကလည်း ပုလိပ်မင်းကြီးအယူအဆအတိုင်း တင်ပြ၏။ မစ္စတာဂိုက်စ်က အသတ်ခံရသော သူကြီး၏ ဇနီးက တိုင်ချက်ဖြင့်ပြီး ပုလိပ်က ဖမ်းထားလျှင် မကောင်းဘူးလားဟု ဆို၏။ ပုလိပ်မင်းကြီးကမူကား ဤကိစ္စမှာ ပဒုအုံ တုတ်နှင့်ထိုးသလို သူ့အား အထိုးခိုင်းမှန်းသိသဖြင့် စစ်အတွင်းက ဤသို့သော ပြစ်မှုမျိုး ကျူးလွန်ခဲ့သူမှန်သမျှ ချမ်းသာခွင့်ပေးဖို့ ဒီအစည်းအဝေးက ခွင့်ပြုလိုက်ဖို့ကောင်းတယ်ဟု ပြော၏။ မြန်မာပြည်စစ်နယ် စစ်သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘရစ်ဂ်နှင့် သူ၏စစ်ဦးစီးအရာရှိများကမူ “အောင်ဆန်းကိုဖမ်းလျှင် ဗမာ့တပ်မတော်ပုန်ကန်မှုဖြစ်နိုင်တယ်။ တပ်ထဲမှာ အောင်ဆန်းတပ်သား (မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော်မှ ဝင်လာသူများ) လေးထောင်လောက်ရှိတယ်။ သူတို့က ပုန်ကန်လိမ့်မည်။ ကျေးရွာတိုင်းအထိ အောင်ဆန်းရဲ့ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေရှိတယ်။ သူတို့ကလည်း အောင်ဆန်းအတွက် လက်တုံ့ပြန်လိမ့်မယ်။ အောင်ဆန်းကိုသာ ဖမ်းလိုက်ရင်တော့ အမှားကြီး မှားမယ်။ အောင်ဆန်းကို နှိမ်နင်းဖို့ တပ်ဖွဲ့များ မပေးနိုင်။ ဒါကြောင့် ဒီကိစ္စကို ရှောင်ဖြစ်အောင် ရှောင်ကြပါ” ဟု ရှင်းရှင်း ဖွင့်ပြောသည့်အပြင် လေဘာအစိုးရက စက္ကူဖြူစာတမ်းကို ထပ်မံ ဆန်းစစ်ပြီး မြန်မာတွေကို သူတို့တိုင်းပြည် သူတို့လက်ထဲပြန်လွှဲပေးလိုက်ဖို့ နေ့ရက်သတ်မှတ်ပေးသင့်ပြီဟု ဆို၏။ ဤမျှနှင့်ပင် အစည်းအဝေး ရွှေ့ဆိုင်းရပြန်လေသည်။

ဆာဒေါမန်စမစ်က ဤလူသတ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ဟုတ်၊ မဟုတ် နှစ်ကိုယ်ကြား မေးကြည့်၏။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက “ဒီကိစ္စ ဟုတ်သားပဲ၊ ကျုပ်တာဝန်ပဲ” ဟု တည်ငြိမ်အေးဆေးစွာ ပြန်ပြောလိုက်ရာ ... အောင်ဆန်း၏ ပွင့်လင်းဖြောင့်မှန်၍ ဗျတ္တိရှိမှုကို ဆာဒေါမန်စမစ်က အံ့သြချီးကျူးရလေ၏။ နောက်ဆုံးတွင် အောင်ဆန်းကို “ဖမ်းတော့” “မဖမ်းနဲ့” ဟူသည့်ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စစ်သေနာပတိချုပ် လော့ဒ်မောင့်ဘက်တန်က “စစ်ပြီးကာစ မြန်မာပြည်တွင် နောင်ထပ်စစ်ပွဲတစ်ပွဲ ဖြစ်ရဦးမည်ကို ကျွန်ုပ် မလိုလားပါ။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လိမ်၏ ခန့်မှန်းချက်အရ မြန်မာပြည်တွင်

သူပုန်ထမှုဖြစ်ခဲ့သော် တပ်မနှစ်တပ်ဖြင့် နှိမ်နင်းရန် လို ညော် ဆိုပါသည်။ တပ်မ နှစ်တပ်ဆိုသည်မှာ မြန်မာပြည် ဝေခွဲရေးတွင် ကျွန်ုပ်တို့ အသုံးပြုနေသော အင်အား အတိတ် ကြီးမားနေသောကြောင့် မျိုးချစ်မဟုတ်မတော် (အောင်ဆန်း)ကို နှိမ်နင်းရန် မလွယ်ပါ” ဟု ဆိုလေ သည်။ ဗြိတိသျှစစ်ဘက်ထိပ်တန်းအရာရှိကြီးမှန်သမျှက အောင်ဆန်းကို မနှိမ်လိုကြချေ။ တစ်ကမ္ဘာလုံးက ဗြိတိသျှ ဘီစီကို နှစ်ပြားမျှ တစ်ဖိုးထားကြတော့မည်မဟုတ်။

x x x

[၄]

ဗြိတိသျှ မြို့ပြရေးရာ အရာရှိပိုင်းက ဤသို့ မိမိ အား ဖမ်းမည်ဆီးမည် လုပ်နေခြင်းကို အောင်ဆန်း မသိ သူလား။ ဤကိစ္စများကို အောင်ဆန်း ကောင်းကောင်း ငြီး သိပါသည်။ “မင်းတို့ ငါ့ကို ဒီလိုစမ်းသလားကွ” ဟု အောင်ဆန်းက တေးထားကာ တစ်ဖွဲ့ပြီးတစ်ဖွဲ့၊ တစ်တပ်ပြီးတစ်တပ် အသုံးပြုကာ သူ၏ ထိုးစစ်ကို ဆက် ထက် ဆင်နွှဲပါလေသည်။

တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ရေးတွင် အခွန်ဘဏ္ဍာ မရရှိက ဘဏ္ဍမလုပ်နိုင်။ အောင်ဆန်းသည် လူဦးရေ ၁၀၀ လျှင် ၅ ရာခိုင်နှုန်းရှိသော တောင်သူလယ်သမားများကို ချွတ်တန်းတင်၍ တိုက်ပွဲ စတင်လိုက်ပြန်၏။ မြေခွန်တော် မေးရေးနှင့် သီးစားခ မပေးရေး တိုက်ပွဲကို တစ်တိုင်း ဖြည့်လုံးတွင် ဆင်နွှဲစေ၏။ ထို့နောက် အလုပ်သမားများ ချွတ်တပ်လှန့်ချီတက်စေ၏။ ဘီအိုစီအလုပ်သမားသပိတ်၊ နှစ်ဆယ့်ငါးရပ်များသပိတ်၊ စာတိုက်အမှုထမ်းများသပိတ်၊ ဝန်ထမ်းများသပိတ်၊ သင်္ဘောမှစ၍ ပုလိပ်အမှုထမ်းများသပိတ်၊ အင်္ဂလိပ်တပ်သပိတ်၊ ဈေးပေါင်းစုံသပိတ် စသဖြင့် သပိတ်တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး မှောက်စေခြင်းဖြင့် လယ် သမား၊ အလုပ်သမား၊ မြို့နေလူတန်းစား စသည့် လူ တန်းစားပေါင်းစုံ တပ်ဖွဲ့များဖြင့် ထိုးစစ်အရှိန်ကို မြှင့်တင် သွားလေ၏။ တစ်တိုင်းပြည်လုံး ဗြိတိသျှအုပ်ချုပ်ရေး ဝန်ထမ်းများကြီးကို မီးခိုးတိတ် ရပ်တန့်သွားအောင် ချွတ်တပ်ပစ်လိုက်၏။ ဒီကြားထဲတွင် (Mass Disobe- dience) အာဏာဖိဆန်ရေး စီတန်းလမ်းလျှောက်ပွဲ များ ဆန္ဒပြပွဲများကို ထပ်ဆင့် စစ်ကူတင်ပေးလိုက်

သေး၏။
အောင်ဆန်းသည် လက်တံရှည်လှ၏။ သူ၏ ထိုး စစ်သည် မြန်မာပြည်တွင်း၌သာမက ဗြိတိသျှပါလီမန် အထိ ရောက်ရှိသွား၏။ ဗြိတိသျှပါလီမန်၌ မစ္စတာ တွန် ဒရိုင်းဘတ်တို့လို ပုဂ္ဂိုလ်များက စက္ကူဖြူစာတမ်းကို ပြန် လည်ပြုပြင်ပြီး အောင်ဆန်းလက်ထဲ အာဏာအပ်ရန် ဆူပူတိုက်တွန်းလာကြ၏။ တိုက်ပွဲနောက်ဆုံးအဆင့် နီးလာပြီ။ အောင်ဆန်းသည် မဟာမိတ်အင်အားများကို သုံးစွဲ၍ မြို့သိမ်းအမြောက်ကြီးတွေကို တန်းစီပြီး ပစ် ဖောက်နေလေပြီ။ စစ်နယ်ပိုင်းတစ်ခုလုံးတွင် အောင်ဆန်း တပ်များက သပိတ်သံပေးပြီး အလံများ တလူလူဖြင့် ကွပ်ကဲအုပ်စိုး၍ နေ၏။

ဧပြီလ (၂၂) ရက်နေ့တွင် ဆာဒေါမန်စမစ်က အတွင်းဝန် မစ္စတာ အာသာ ဟင်ဒါဆင် ထံသို့ သတင်း ပို့၏။ သူ့အစီရင်ခံစာ သတင်းပို့ချက်မှာ ဤသို့ဖြစ်၏။

“စက္ကူဖြူစီမံကိန်းကို ပြန်စစ်ဆေးပြုပြင်ပေးပါ။ ယာယီအမျိုးသားအစိုးရအဖွဲ့အာဏာ(ဖဆပလ)ကို လွှဲ ပေးခွင့်ပြုရန်မလွယ်” ဗြိတိသျှဂုဏ်သိက္ခာ ထိခိုက်မည်။ နိုင်ငံရေးအခြေ ပြင်းထန်ဆဲ။ ၄၇ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲ လုပ်ပေး။ ၄၈ ခုနှစ် အာဏာလွှဲပေး။ ဒါတွေလုပ်ပေးလျှင် အောင်ဆန်းက လက်ခံမှာပါ” ဟု ဆို၏။ “ကျုပ် လက် မြှောက်ပါပြီ။ အောင်ဆန်း နိုင်သွားပါပြီ။ အောင်ဆန်းကို အာဏာလွှဲလျှင် ကျုပ်ဂုဏ်သိက္ခာလေးစားသောအားဖြင့် ကျုပ်နေရာအတွက် ၁၇ ရင်ခံအသစ်တစ်ယောက် လွှတ် ပေးပါ” ဟုလည်း ဆာဒေါမန်စမစ်က တောင်းပန်လိုက် ၏။ ဤတွင် ဘေးမှ တိုက်ပွဲအခြေအနေကို အကဲခတ်နေ သော လော့ဒ်မောင့်ဘက်တန်က “ကဲ ... မင်းကို ငါ အစက မပြောလား” ဟု ပြောမည်ဆိုလျှင် ပြောနိုင်သွား လေ၏။ ဤသို့ဖြင့်ပင် ဆာဒေါမန်စမစ်ခမျာ ကျန်းမာ ရေး မကောင်းဟု အကြောင်းပြပြီးလျှင် မေလ ၂၇ ရက်နေ့ တွင် ဘီလပ်သို့ ပြန်သွားရှာလေ၏။

ဆာဒေါမန်စမစ် နေရာမှာ ဘယ်သူပို့မည်လဲ။ လော့ဒ်မောင့်ဘက်တန်က “ဗိုလ်ချုပ်ရန်နစ် ကို ပို့ပါ။ သူနဲ့ အောင်ဆန်းနဲ့ အတော် ခင်မင် ရင်းနှီးကြတယ်” ဟု ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာအက်တလီကို ပြောလိုက်၏။ အက် တလီက ဇူလိုင် ၃၁ ရက်နေ့တွင် ရန်နစ်ကို မြန်မာပြည်

ဘုရင်ခံအဖြစ် ခန့်ထားလိုက်သည်။ Rance ရန်စံက မြန်မာပြည်လာခါနီး မစ္စတာအက်တလီကို နှုတ်ဆက်ရာ မှာ “အောင်ဆန်းမပါဘဲ ဘာမျှလုပ်လို့ရမှာမဟုတ်။ ခင်ဗျားတို့ စက္ကူဖြူစာတမ်း ချောင်ထိုးထားလိုက်ပါ။ “အစီအစဉ်သစ်” တစ်ခုခု အမြန်လုပ်၊ ကျုပ် သွားမယ်” ဟု ပြောခဲ့၏။ မစ္စတာ အက်တလီကလည်း လျှင်ပါ သည်။ ရန်စံ ပြောသော “အစီအစဉ်သစ်” ဆိုသည်မှာ ဆာပေါ်ထွန်းတို့လူသိုက်ကို ဖယ်ရှားပြီး မြို့သိမ်းအောင်ပွဲ အတွက် အောင်ဆန်းကို အာဏာလွှဲလိုက်ဖို့ဆိုလိုကြောင်း သိပြီး၊ ရိပ်မိပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဒါနဲ့ မစ္စတာအက်တလီ က “မင်းပဲ တော်သလို ကြည့်လုပ်တော့ကွာ” ဟု လွှဲ ပေးလိုက်၏။ ဗိုလ်ချုပ် ရန်စံသည် ဩဂုတ်လထဲတွင် ရန်ကုန်သို့ ရောက်လာလေသည်။ စက်တင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ရန်စံက အောင်ဆန်းကိုခေါ်၍ အာဏာလွှဲ အပ်လိုက်၏။ အောင်ဆန်းက ယာယီအမှုဆောင် ကောင်စီအစိုးရအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်လေသည်။ မြို့ သိမ်းရန် မြို့တံခါးဝသို့ အောင်ဆန်းတပ်များ ရောက် သွားလေပြီ။

x x x

[၅]

စက်တင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းသည် အစိုးရအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်း၏။ စက်တင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် စက္ကူဖြူအုပ်ချုပ်ရေး ကန့်ကွက်ပွဲ ကျင်းပ ပြန်၏။ တိုက်ပွဲကို ဆက်တိုက်နေတုန်းပင်။

နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် အောင်ဆန်းက “မြို့ ကို အပ်မှာလား၊ မအပ်ဘူးလား” ဟု ရာဇသံပေးပြန်၏။ လွတ်လပ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဗြိတိသျှအစိုးရက ကြေညာ ပါ။ မကြေညာလျှင် အစိုးရတစ်ဖွဲ့လုံး နုတ်ထွက်မည် ဟူ၏။ မစ္စတာအက်တလီတို့လူစုကလည်း မပေးလျှင် အေးမည်မဟုတ်ကြောင်း သိထားရကား မြန်မာပြည်ကို ဗြိတိသျှဓနသဟာယထဲ နေနေ၊ မနေနေ လွတ်လပ်သော နိုင်ငံအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုပါမည်ဟု ဒီဇင်ဘာ ၂၀ ရက် နေ့တွင် ကြေညာလိုက်၏။ လွတ်လပ်ရေးကိစ္စ ဆွေးနွေး ကြရအောင် အောင်ဆန်းလာပါဟု ဖိတ်ခေါ်လိုက်ရပြန် သည်။ ဤနည်းဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့လူစု ဘီလပ် သွားပြီးလျှင် “အောင်ဆန်း-အက်တလီ” စာချုပ် ချုပ်ဆို ခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဖေဖော်ဝါရီ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ပင်လုံစာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့ပြီး ဧပြီလ ၇ ရက် ရွေးကောက်ပွဲတွင် (ဖဆပလ) မဲအများ ဆုံး၊ နေရာအများဆုံးရအောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။ ဇွန်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်မှနေ၍ အောင်ဆန်းက မြန်မာပြည်ကို လွတ်လပ်သော သမ္မတ နိုင်ငံအဖြစ် တည်ထောင်ကြောင်း ကြေညာလိုက်ရာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ တကယ့်တိုက်ပွဲ၊ နောက်ဆုံး တိုက်ပွဲမှာ ဤတွင် ပြီးဆုံးသွားလေသတည်း။ တစ်ဆယ့် ရှစ်လမျှသော အချိန်အတွင်း အောင်ပွဲရအောင် တိုက် သွားသော အောင်ဆန်း၏ တကယ့်တိုက်ပွဲမှာ နည်းယူ လောက်ပါဘိ။ ။

ရွှေဘို အတွဲ ၂၀၊ အမှတ် ၃ (၁၁-၁၅)

သူ့စရိုက် သူ့စိတ်ထား

(၁)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဆိုသည်မှာ အခြားသူမဟုတ်။ ဗြိတိသျှ လက်အောက်ကျရောက်ခဲ့ရသော မြန်မာပြည်၏ လွတ်လပ်ရေးကို ရရှိအောင် ဦးဆောင်ကြိုးပမ်းပေးခဲ့သည့် လွတ်လပ်ရေး ဗိသုကာကြီးတည်း။ သူကွယ်လွန်သွားသည်မှာ ယခုအချိန်ဆိုလျှင် ၂၃ နှစ် ရှိခဲ့လေပြီ။ သူသေသွားသည်မှာ ကြာပြီ။ သို့သော်

သူ့ကို မြန်မာပြည်သူပြည်သားတိုင်းက ယနေ့အထိ မမေ့ ကြ။ သူတိုင်းပြည်အတွက် သူ၏ဆောင်ရွက်ပုံ ဆောင် ရွက်ဟန်များကို စကားစပ်မိ ပြောမိကြလျှင် အားတက် ကြရသည်။ နည်းယူကြရသည်။ သူ၏ရိုးသားဖြူစင် သော စာရိတ္တနှင့် စရိုက်ဓလေ့ကလေးတွေကို အမှတ် ရပြီး သူ့ကိုချစ်မြဲ ချစ်ကြရသည်။ သူ့ကျဆုံးရေးအပေါ် အကြောင်းကို ပြောပြီး မျက်ရည်မစဲ ငိုပွဲဆင်ကြရသည်။

အနေအထိ အမှတ်တရ လွမ်းဆွတ်နေရာ၊ တမ်းတနေကြ နေပင်ဖြစ်သည်။

သူ့ကို တမ်းတချင်ကြ၍သာ တမ်းတကြရသည်။ တမ်းတယူရလောက်အောင် ရုပ်လည်း မချော၊ အပြောလည်း မချိုသာ။ အဝတ်အစား ကပိုကရီနှင့် အလွန်ခွဲလှသည်။ လောကတွင် အများတကာ သုံးစွဲလိုက် နေကြသော ဟန်ဆောင် ပကာသန၊ လောကွတ်အပို အနီတွေကိုလည်း သူ အလွန်မှန်း၏။ အသားလတ်လတ်၊ အရပ်က ၅ ပေ၊ ၄ လက်မခန့်၊ စူးရှကြည့်လင်သော နှုတ်လုံး၊ လူပုံက ပိန်ပိန်ပါးပါး၊ လမ်းသွားလျှင် စကားပြော၊ ခေါင်းငိုက်စိုက်နှင့် စဉ်းစားရင်း သွားလေ့ရှိ၏။ အဝတ်အစားကလည်း သပ်သပ်ရပ်ရပ် ဘယ်တော့မှ မဝတ်၊ စကားပြောလည်း မှန်တယ်ထင်လျှင် ပိဿာလေး နဲ့ ဘေးပစ်သလို ပြောတတ်၏။ ဤမျှဘုခွကလန်ကျ သူတည်း။

သို့သော် မြန်မာပြည်သူပြည်သားများသည် သူ့ကို အလွန်ချစ်မြတ်နိုးကြ၏။ သူက ထိုင်ဆို ထိုင်ကြပြီး၊ ဆိုလိုလျှင် ထကြ၏။ သူက ဘာခိုင်းခိုင်း လိုက်နာရန်၊ ထုတ်တိုင်ကြရန် အဆင်သင့်။ ကျေးတောမှ အဘိုးအို အတွားအိုများသည် သူ့ကို တကူးတကလာရောက်ကြည့် ကြရ၏။ သူနှင့် လူထု၊ လူထုနှင့်သူ့ကို ခွဲခြားသတ်မှတ် မရခဲ့ချေ။ အောင်ဆန်းသွားလေရာ လူထုရှိသည်ချည်း သာ။ လူထုကြီးသည် ဘာကြောင့် သူ့ကိုဤမျှ တမ်းတမ်းစွဲ မြတ်နိုးချစ်ခင်ကြရသနည်း။ အထက်က ပြောခဲ့သလို သူသည် အလွန်ခွဲကျသူဖြစ်ခဲ့သော်လည်း သူ့အား လူထု ကြီးက ချစ်စရာ၊ ခင်စရာ အကွက်ကလေးများတော့ ရှိပါ သိန်မည်။ သူ့ကို လူထုကြီးက ဘာကြောင့် ဤမျှ ချစ်ခင် ကြသည်ကို သူ့အကြောင်း အနည်းအကျဉ်း ပြောပြမှ သာလျှင် တစ်စွန်းတစ်စလောက် ရိပ်မိနိုင်ပါလိမ့်မည်။ သူသည် လူထဲက လူတစ်ယောက်ဖြစ်သည် မှန်၏။ သို့သော် သူ့တွင် အများနှင့်မတူ တစ်မူထူးခြားသော စိန္တမ်းရည်ရှိပါသည်။ သေသေချာချာ ဆန်းစစ်ကြည့် လျှင် သူ့စိန္တမ်းရည်များကို တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ သူ့စွမ်း ရည်များဆိုသည်မှာ အဘယ်အရာများပေနည်း။ သူ့ အပြော၊ သူ့စလေ့၊ သူ့စရိုက်၊ သူ့စိတ်ထား၊ သူ့လုပ်ဟန် များသည် သူ့စွမ်းရည်များတည်း။

(၂)

အောင်ဆန်းသည် ငယ်ငယ်ကတည်းက ဖြောင့်မတ် သူဖြစ်၏။ စကားပြောရာ၌ လိမ်ညာပြောခြင်းကို သူ မကြိုက်မှန်သည့်အတိုင်းပြောလေ့ရှိ၏။

သူငယ်စဉ်က နတ်မောက်မြို့ ဦးသောဘိတ ကျောင်းတွင်နေရ၏။ ထိုစဉ်က သူ၏အကြောင်း သူပြန် လည် ရေးသားထားရာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်၏။

“ကျွန်တော်တို့ နေရသည့် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ဥပုသ်နေ့တိုင်းပိတ်၏။ သို့သော် ယောက်ျားကလေး များမှာ ဥပုသ်နေ့ပင် ဖြစ်သော်လည်း ကျောင်းသို့ သွားမြဲ သွားကြ၍ ရေခပ်၊ မြက်နုတ်လုပ်ရသည်။ တစ်နေ့သော် နေ့ခင်းတွင် ကျောင်းသားများ အလုပ်မရှိ၍ “အလုပ်မရှိရင် အိပ်နေကြ၊ မကစား ကြနဲ့” ဟု ဘုန်းကြီးက အမိန့်ရှိလေသည်။ အားလုံး ကျောင်းသားများအား မအိပ်ချင်ဘူးလား ဟု မေးသောအခါ မအိပ်ချင်ကြသော်လည်း ဘုန်း တော်ကြီး စိတ်ကြိုက်လိုက်ပြီး အိပ်ချင်ကြသည်ဟု ဘုန်းကြီးအလိုကျ လျှောက်ကြသည်။ ကျွန်တော့် အား ဘုန်းကြီးက “အောင်ဆန်းကော မအိပ်ချင်ဘူး လား” ဟု အထူးတလည် မေး၏။ ကျွန်တော်က “မအိပ်ချင်ပါဘူးဘုရား” ဟု ပြန်လျှောက်ရာ ဘုန်း တော်ကြီးမှာ ပြုံး၍နေလေသည်။

အောင်ဆန်းသည် ထိုမျှအရွယ်ငယ်စဉ်ဘဝကပင် လျှင် လိမ်လည်ပြောဆိုခြင်းကို မနှစ်ခြိုက်၊ ကြီးလာသော အခါ၌လည်းမသားမပါ၊ လက်မချောဆိုသောအများ၏ အပြောကို သူ လက်မခံ မကျင့်သုံး။

အမေစု၏ပြောပြခဲ့ဖူးသော အဖြစ်ကလေးတစ်ခုမှာ ဤသို့ဖြစ်၏။ တစ်နေ့၌ အောင်ဆန်းသည် အိမ်အောက် ထပ်တွင်တစ်ယောက်တည်း ကစားနေရင်း သူ၏အစ်မ တစ်ဦးရက်လုပ်ထားသော ရက်ကန်းစင်မှ ပိုးရော ချည်ပါ လုံချည်စကိုချည်ဖြတ်သောဓားငယ်ကလေးဖြင့်ထိုးဖောက် ကစားပစ်၏။ ရက်ပြီးသား ချည်စမှာ အသုံးပြုမရလောက် အောင် ဓားဖောက်ရာ ဗရပွန်နှင့် ပျက်စီးသွား၏။ အမေစု သိသောအခါ စိတ်ဆိုးပြီး ဘယ်သူ လုပ်သွားသည်ကို ဟိုလူမေး ဒီလူမေးနှင့် လူစုံအောင်မေး၏။ လက်သည်ကို ရှာမတွေ့။ တစ်နေရာတွင် တစ်ယောက်တည်း ကစားနေ

သော အောင်ဆန်းကို မသင်္ကာ၍ခေါ်ရိုက်၏။ ကြောက်
ပါပြီဟုလည်း မပြော၊ ဘာမျှပြန်မပြောချေ။ အမေစုက
“အောင်ဆန်း... ဒါ မင်းလုပ်တာလား” ဟု မေးသောအခါ
ဟုတ်တယ်ဟု ဝန်ခံ၏။ အောင်ဆန်းသည် အရိုက်ခံရ
မည်ကို သိလျက်နှင့် လိမ်ညာမပြောတတ်ခြင်းကို အမေစု
က သဘောကုလုသဖြင့် ဆက်လက်မရိုက်တော့ဘဲ နောက်
မလုပ်ရန်ကိုသာ ပြောပြလေ၏။

ငယ်စဉ်က လိမ်ညာ၍ မပြောသော အောင်ဆန်း
သည် အရွယ်ရောက်လာသောအခါ၌လည်း လိမ်ခြင်း၊
ညာခြင်းကို စက်ဆုပ်လေ့ရှိ၏။ မှန်ရာကို ပြော၏။
ပကာသနလောကွတ် အပိုအမို ပြောခြင်းကိုလည်း စက်
ဆုပ်၏။

အချိန်မှာ ၁၉၄၀ ခုနှစ်

ထိုအချိန်၌ အောင်ဆန်းသည် တက္ကသိုလ်မှ ဒီဂရီ
ရပြီး တို့ဗမာအစည်းအရုံးကြီးတွင် အထွေထွေ အတွင်း
ရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေ၏။ တက္ကသိုလ်
အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တွင်လည်း အဖွဲ့ဝင်လူကြီးတစ်ဦးဖြစ်
၏။ တစ်နေ့အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့အစည်းအဝေး အပြီးတွင်
ထက်မြက်သော ပညာမင်းကြီးလည်းဖြစ်၊ ဗြိတိသျှအရန်
တပ်မှ ဗိုလ်မှူးကလေးလည်းဖြစ်သူ မေဂျာ ကင်းဘဲ(လ်)
သည် အောင်ဆန်းကို သူ၏မော်တော်ကားပေါ် ခေါ်တင်
ခဲ့ပြီး မြို့ထဲသို့ ပြန်လာကြ၏။ ဗြိတိသျှကိုလိုနီ စက်
ယန္တရားအတွင်း၌ ထက်မြက်သူတစ်ဦးဖြစ်သည့် အင်္ဂလိပ်
လူမျိုး မေဂျာကင်းဘဲ(လ်)နှင့် ဗြိတိသျှကိုလိုနီ စနစ်တစ်ခု
လုံးကို အမြစ်မှ တူးဖျက်ပျက်ဆီးနေသော အောင်ဆန်းတို့
ကားတစ်စီးတည်း အတူစီးလာကြခြင်းမှာ အံ့ဖွယ်
ကောင်းလေစွ။ ကားပေါ်တွင်ပင် မေဂျာကင်းဘဲ(လ်)က
ယခု ဗြိတိသျှနှင့် ဂျာမနီတို့ဖြစ်ပွားနေသော စစ်ကြီးတွင်
မြန်မာတို့ ဗြိတိသျှတို့ဘက်မှ ပါဝင် ကူညီလာအောင်
ဆောင်ရွက်ပေးပါမည့်အကြောင်း မေတ္တာရပ်ခံတောင်းပန်
လေ၏။ အောင်ဆန်းသည် ထိုအချိန်က တို့ဗမာအစည်း
အရုံးကြီး၏ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးဖြစ်သည့်အပြင်
နိုင်ငံရေးအဖွဲ့များကို စုပေါင်းထားပြီး ဗြိတိသျှတို့ထံ
လွတ်လပ်ရေး တောင်းဆိုနေသော ဗမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်းကြီး
၏ အတွင်းရေးမှူးလည်းဖြစ်၏။ မေဂျာကင်းဘဲလ်သည်

မြန်မာနိုင်ငံရေးအဖွဲ့များတွင် လူထု၏လေးစားကြည်ညို
မှုရရှိထားသော အောင်ဆန်းနှင့် နားလည်မှု ရလျှင်
ဗြိတိသျှတို့အဖို့ အသက်ရှူချောင်မည်ကို သိခြင်းကြောင့်
အောင်ဆန်းအား မေတ္တာရပ်ခံနေခြင်းဖြစ်၏။ အောင်ဆန်း
၏ စရိုက်ကို သိဟန်မတူ။ အောင်ဆန်းနေရာတွင်
အခြားသူတစ်ဦးသာ ဖြစ်ပါဘိမူ သူ့မော်တော်ကားပေါ်
စီးလာမိခြင်းကြောင့် ကတိမပေးနိုင်၍ မပေးနိုင်သည့်တိုင်
ဝိနည်းရှောင်ပြီး နားခံသာအောင် အဖြေပေးပေလိမ့်မည်။
သို့ရာတွင် စကားကို လိမ်၍မပြော၊ ဘွင်းဘွင်းရှင်းရှင်း
ပြောတတ်သော အောင်ဆန်းက မိမိမှာ ဗြိတိသျှကိုလိုနီ
စနစ်ကို ဖြိုဖျက်ရန် တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးဖြစ်နေခြင်းကြောင့်
မေဂျာကင်းဘဲ(လ်) တောင်းပန်သကဲ့သို့ အကူအညီ
မပေးနိုင်ခြင်းအတွက် ဝမ်းနည်းကြောင်း ပြောင်ဖွင့်ပြော
လိုက်လေသည်။ ရှင်းပါဘိ။

တစ်ခါကလည်း အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၂ ခုနှစ်
ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်ကို ဦးစီးချိတ်ကပ်လာစဉ်က
သထုံခရိုင်အတွင်းရှိ ကျေးရွာတစ်ရွာမှ သူကြီးတစ်ဦးကို
သူ့လျှိုဖြင့် သေဒဏ်ပေးခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့်
အောင်ဆန်းကို လူသတ်မှုဖြင့် စွဲချက် တင်သင့်ကြောင်း
မလိုသူ ရဲဘော် ရဲဘက်တစ်ဦးက ဥပဒေပြုကောင်စီတွင်
ဖွင့်ပြော၏။ ထိုစကားအရ ဘုရင်ခံ ဒေါ်မန်စမစ်က
အောင်ဆန်းကို ခေါ်ယူ တွေ့ဆုံပြီးလျှင် ဟုတ် မဟုတ်
မေးမြန်း၏။ အောင်ဆန်းက ငြင်းဆိုမည်ဆိုလျှင် ငြင်းဆို
နိုင်သော်လည်း မငြင်းဆို၊ ဟုတ်ကြောင်း ဝန်ခံလေ၏။
ဆာဒေါ်မန်စမစ်သည် ထိုကိစ္စကြောင့် အောင်ဆန်း၏
မှန်ကန်သော နှလုံးရည်ကို လေးစားသွားကြောင်း
ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့ရ၏။

လွတ်လွတ်လပ်လပ် မည်သူမျှစကား မပြောရုံကြ
သော ဂျပန်ခေတ်၌ ဂျပန်ပေးသော လွတ်လပ်ရေးမှာ
လွတ်လပ်ရေးအစစ် မဟုတ်ဟု ဂျပန်၏ ဓားအောက်က
ဖြောင့်ဖွင့်ပြောရုံပဲသူမှာလည်း အောင်ဆန်းပင်။ အောင်
ဆန်းသည် လောကွတ်မနေဘဲ မပြောမချီ ပြောစရာရှိလျှင်
ဘွင်းဘွင်းရှင်းရှင်း ပြောတတ်၏။ လိမ်လည် ညာဝါး
မပြောတတ်။ ဤကား အောင်ဆန်း၏အပြော၊ အောင်
ဆန်း၏ ပွင့်လင်းဖြောင့်မှန်မှု၊ အောင်ဆန်း၏ စရိုက်။

(၃)

အောင်ဆန်းသည် စကားကို လိမ်လည် ညှာဝါး၍ ပြောတတ်သလို နေမှုထိုင်မှုတွင်လည်း အဆောင် အထောင် ပကာသန လွှမ်းမိုးမှုများကို မနှစ်သက်။ စိတ်ရင်း အတနာကောင်းလျှင် ပြီးစတမ်း။ အပိုအမို ပလွှားကြား ဝါးများကို စက်ဆုပ်၏။

အောင်ဆန်းသည် ငယ်စဉ်ကျောင်းသားဘဝက အည်းကပင် အဝတ်အစား ဖိတ်ဖိတ် ပြောင်ပြောင် ဖတ်စားပလွှားမှုကို ရွံမုန်း၏။ စုတ်ပြတ်နေစေကာမူ ခြုံစင်စင်ရှိလျှင် ဘာဖြစ်ဖြစ်သူဝတ်ဆင်၏။ အထက် တန်းကျောင်းသားဘဝ၊ ရေနံချောင်း အမျိုးသားကျောင်း တွင် နေစဉ်ကလည်း အဝတ်အစား ဝတ်ဆင်ရာ၌ ဖြစ်သလို ဝတ်လေ့ရှိ၏။ လုံချည်အောက်နှုတ်ခမ်းသား တွဲနေလျှင် အစချင်း ဆွဲထုံးထား၏။ တက္ကသိုလ် ဆောင်းသားဘဝရောက်သောအခါတွင်လည်း အများနှင့် တွေ့ ဖြစ်သလိုဝတ်၊ ဖြစ်သလိုနေလေ့ရှိ၏။ ၁၉၃၂ ခုနှစ် အောင်ဆန်းတက္ကသိုလ်ကျောင်းသို့ရောက်လာသောအခါ အောင်ဆန်းသည် အများတကာနှင့်မတူ တစ်မူထူးနေ၏။ ခိုဆတ်က တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဆိုသူများမှာ ငွေရှင် ခြင်းရှင်များ၏ သားသမီးများက များပြား၏။ ဝတ်စား ဆင်ယင်ရာတွင် ဟော်လံဒီယာပင်မင်းပြန် သက္ကလပ်တိုက်ပုံ အတို ပိုးလုံချည် တရွှမ်းရွှမ်း၊ ဂျူးဖိနပ်အရောင် တပြောင် ခြောင်၊ ရေမွှေးပေါင်ဒါနဲ့ တထောင်းထောင်း၊ တလှိုင်လှိုင် နှင့် စတိုင်အလွန်ပေးနေကြသော အချိန်တည်း။ ဤ အချိန်၌ ဆံပင်မဖြိုး၊ ခေါင်းမွေးစုတ်ဖွား၊ ပင်နီအင်္ကျီ လေးလျား၊ ဘန်ကောက်လုံချည်တစ်ပတ်နှမ်းကို ခြေသလုံး ဆင်ဆောင်ဝတ်၊ ဘုံဘိုင်ရေ သားရေခြေညှပ်ဖိနပ်စီးလျက် ထက်ထဲတွင် အိမ်တော်ရာ ထီးတစ်လက်ကိုင်၍ နေပူ ခြေရာရှောင်သွားလာနေသူတစ်ဦးကို အဆိုပါတက္ကသိုလ် ဆောင်းသားများအကြား၌ တွေ့ရပေလိမ့်မည်။ သူကား အခြားသူမဟုတ်။ ဖြစ်သလိုဝတ်၊ ဖြစ်သလိုစား၊ ဖြစ် သလို သွားလာနေသော အောင်ဆန်းထည်း။

ဒီလိုနှင့် အောင်ဆန်းကို လူ့ခွစာဟု ပြောလာကြ ၏။ သို့သော် သူနှင့် ကြာကြာပေါင်းသင်းမိလာသော အခါ သူ၏ပကာသန မဖက်၊ ဖြူစင်သော စိတ်ရင်း အတနာသက်သက်ကို သိရှိလာကြ၏။ ထိုသူတို့သည်

အောင်ဆန်းမှ အောင်ဆန်းဟု ခင်မင်လာကြ၏။ သူ့စိတ် ရင်းစေတနာနှင့် သူ့လုပ်ရပ်များကြောင့် သူ့ကို ကျောင်း သား ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် တင်မြှောက်လာကြရ ၏။ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်အနေဖြင့် ကျောင်းသား တိုင်း သူ့ကို လေးစားကြ၏။ ထိုနောက် တို့ဗမာ အစည်း အရုံးဝင် သခင်တစ်ဦးဖြစ်လာပြန်၏။ သူ့စိတ်ထား၊ သူ့ စေတနာ၊ သူ့လုပ်ဟန်များကြောင့် သူသည် အစည်းအရုံး ကြီး၏ အရေးပါသော အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးနေရာ သို့ သူ့ရဲဘော်များ၏ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းခံရ ပြန်၏။ တို့ဗမာအစည်းအရုံးဝင် သခင်လူငယ်များသည် တိုင်းပြည်အကျိုးဆောင်ရွက်ရာတွင် အလွန်အဆင်းရဲခဲ နိုင်ကြ၏။ ထိုလူစုထဲ၌ အဆင်းရဲခဲသည့်ဘက်တွင်လည်း အောင်ဆန်းသည် ထိပ်ဆုံးကဖြစ်၏။ အောင်ဆန်းသည် တစ်ခါတစ်ရံ ထမင်း သုံးလေးရက် မစားရဘဲနှင့် အလုပ် ကို ဖိလုပ်နေတတ်၏။ အောင်ဆန်းအိပ်သော အိပ်ရာ တွင် ကြမ်းပိုးပေါလွန်းသဖြင့် မည်သူမျှ ဝင်မအိပ်နိုင်။ အဝတ်အစားဆိုလျှင်လည်း အောင်ဆန်းသည် လုံချည် အင်္ကျီနှစ်ထည်စီမျှဖြင့် ဖြစ်သလို ဝတ်နေတတ်၏။

ထိုနောက် ဗြိတိသျှတို့ကို မောင်းထုတ်ရန် ဗမာ့ လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် ဖွဲ့စည်းပြီးလျှင် အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်လျက် မြန်မာပြည်အတွင်းသို့ ချီတက်လာ ကြ၏။ အောင်ဆန်းသည် အဆိုပါ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်၏ စစ်သေနာပတိဖြစ်၏။ ဗမာ့လွတ်လပ် ရေး တပ်မတော် စစ်သေနာပတိကြီး စစ်ချီနေစဉ် သူ၏ အဆောင်အယောင် ဝတ်ပုံစားပုံကို ကြည့်ပါဦး။ သူ၏ စာရွက်စာတမ်း ဖိုင်တွဲများနှင့် စုပေါင်းထားသော ဘောင်းဘီအပို၊ အင်္ကျီအပို တစ်ထည်စီကို လုံချည် ဟောင်းတစ်ထည်ဖြင့် ထောင့်စွန်းချင်း ချည်ထုပ်လျက် သူ့ရဲဘော်တစ်ယောက်က အမြဲ တယုတယ ယူလာရ၏။ ထိုသို့ အပိုယူလာသော ဘောင်းဘီနှင့် အင်္ကျီမှာလည်း ရန်ကုန်မှထွက် ကသာမြို့နား ရောက်သည်အထိ ဒီအတိုင်း ပင်။ တစ်ခါမျှ ထုတ်ပြီးဝတ်ခဲ့ရတာမဟုတ်။ အောင်ဆန်း သည် ဝတ်ထားသော ဘောင်းဘီခူးပြ အင်္ကျီပခုံးပြနှင့် ပင် အထက် မြန်မာပြည်အထိ စစ်ချီသွားခဲ့၏။ ဤမျှ အထိ အောင်ဆန်းသည် အဝတ်ကို ဖြစ်သလို ဝတ်တတ် ၏။ ပကာသန ရှိုးထုတ်ခြင်းကို ဘယ်တော့မှ သူ လုပ်

လေ့လုပ်ထမရှိ။ သူ့တာဝန်၊ သူ့လုပ်ငန်းမှ လွဲ၍ အဝတ် အစား အနေအထိုင်များကို ဇီဝာမကြောင်။

၁၉၄၂ ခုနှစ်၊မေလထဲတွင် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် ဖျက်သိမ်းရေးနှင့် ပတ်သက်သော အစည်း အဝေးတစ်ခုကို မေမြို့ရှိ မြန်မာပြည်၊ ဂျပန်ကြည်းတပ် စစ်ဌာနချုပ်၌ ကျင်းပကြ၏။ ထိုအစည်းအဝေးသို့ “ဘီ အိုင်အေ” စစ်သေနာပတိ အောင်ဆန်းသည် ဒေါက်တာ ဘမော်နှင့်အတူ တက်ရောက်၏။ ထိုအစည်းအဝေး၌ ဂျပန်တို့က ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်ကို ဖျက်သိမ်း လျှင် ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်၊ ပြည်စောင့်တပ် ဖွဲ့စည်းထားရှိရန် အောင်ဆန်းနှင့် ဒေါက်တာဘမော်တို့ က စစ်ဌာနချုပ်ရှိ စစ်သေနာပတိ ဂျင်နရယ်အိဒါး၊ လက် ထောက်စစ်ဦးစီးချုပ်၊ ဂျင်နရယ်နာစုစသော ဂျပန်စစ် ဘက် ထိပ်တန်းအရာရှိများထံ တင်ပြပြောဆိုကြ၏။ အစည်းအဝေးတွင်အောင်ဆန်းသည် သူ့ဆန္ဒအတိုင်း နောက်ထပ် အမြဲတမ်း စစ်တပ်တစ်တပ် ဖွဲ့စည်းခွင့်ရရေး အတွက်သာ ပြော၏။ အခြား အပိုစကားများ တစ်လုံးမျှ မပြောဘဲ သူ့နဂို အမှုအကျင့်အတိုင်း နှုတ်ငြိမ်တိတ်ဆိတ် နေလေ၏။

ဂျပန်စစ်ဘက်မှ ထိပ်တန်း အရာရှိကြီးများသည် နာမည်ကြီးလှသော အောင်ဆန်းနှင့် တွေ့ကြုံရာ၌ ဤ အကြိမ်သည်ပထမဆုံးအကြိမ်ဖြစ်ကြ၏။ သူတို့ကလည်း အောင်ဆန်းကို တစ်ခါမျှ မတွေ့ခဲ့ဖူး။ အောင်ဆန်းက လည်း သူတို့ကို ဤတစ်ကြိမ်သာ တွေ့ဆုံဖူး၏။ ဤ ပထမအကြိမ် တွေ့ဆုံပွဲ၌ အောင်ဆန်းသည် သူ့ဝသီ အတိုင်း ကြေမု၍ အဆင်းအရောင်ပျက်ကာ စုတ်ပြီနေ သော ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် စစ်သေနာပတိ စစ်ဝတ်အင်္ကျီဖြင့် တက်ရောက်လာ၏။ ဆံပင်ကလည်း ဆီ မလိမ်း၊ ဖြီးမထားသဖြင့် ဖိုသီဖတ်သီနှင့် ...။ ဂျပန် စစ်ဦးစီးအရာရှိများသည် ထိုအခါက ဘီအိုင်အေ စစ်ဗိုလ် အချို့၏ ဆောင့်ကြားကြားနိုင်မှုများကို ယေဘုယျအား ဖြင့် ကြားသိခဲ့ရာ အောင်ဆန်းမှာ ထိုကြားခဲ့ဖူးသော စစ်ဗိုလ်မျိုးနှင့် သိသိသာသာ ခြားနားနေသည်ကို တွေ့ ကြလေ၏။ အောင်ဆန်း၏ စကား နည်းပါးမှုနှင့် ဟိတ်ဟန်မလုပ်မှုများသည် ဂျပန်စစ်ဦးစီးအရာရှိများက သူ့ကို စွဲလမ်းသွားစေရ၏။ နောင်သောအခါ ထိုအစည်း

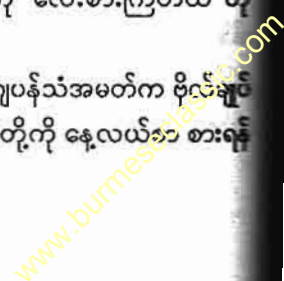
အဝေးတွင် ပါဝင်ခဲ့သူ ဂျပန်အရာရှိ ဗိုလ်မှူးကြီး ဟိရာ အိုကာ က ဒေါက်တာဘမော်အား ...

“အောင်ဆန်း ဝတ်လာတဲ့ ကြွေမွှေးတဲ့ စစ်အင်္ကျီ အစုတ်ကို တွေ့ရတော့ ဂျပန် အရာရှိကြီးတွေက သူ့ကို လေးစားသွားကြတယ်။ ဒီလိုအဝတ်အစား ယူနီဖောင်းကို ဖြစ်သလိုဝတ်ထားပုံက ကျုပ်တို့ ဂျပန် စစ်သားတွေနဲ့ တူနေတယ်။ ပြီးတော့ အောင်ဆန်း ဟာ စကားပြောရာမှာ ပြောသင့်သလောက် နည်း နည်းပါးပါး ပြောပြီး နှုတ်ဆိတ်နေတာကိုလည်း သဘောကျကြတယ်။ ဒီလိုယူနီဖောင်း အစုတ်အပြဲ ဝတ်ထားတာနဲ့ စကားနည်းတာကတော့ စိတ် သဘောထားဖြူစင်တဲ့ ကျုပ်တို့ ဆာမူရိုင်သူရဲ ကောင်းတွေရဲ့ အမှတ်လက္ခဏာတစ်ခုမို့ ဒါတွေကို ကျုပ်တို့ ဂျပန်တွေက အလွန်တန်ဖိုးထားကြတယ်။ ဒါတွေ ထောက်ပြီး ‘အောင်ဆန်းဟာ တို့အထဲက လူပါ။ တို့လိုပါပဲ’ သူဟာ တို့ကို ဘယ်တော့မှ သစ္စာဖောက်မှာ မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောကြတယ်”

ဟု ပြန်ပြောသည်ဆို၏။ ထိုပွဲသည် အောင်ဆန်း၏ အောင်ပွဲဖြစ်လေ၏။ ဂျပန်စစ်ဌာနချုပ်သည် အောင်ဆန်း ကို သဘောကျလေးစားသည့်အတိုင်း အောင်ဆန်းအား ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော်၏ စစ်သေနာပတိအဖြစ် ခန့်ထားလိုက်၏။ ဂျပန်အရာရှိကြီးများသည်အောင်ဆန်း ၏ ဝတ်ပုံစားပုံနှင့် နေထိုင်ပုံကြောင့် သူ့ကို များစွာ ယုံကြည် စိတ်ချသွားကြ၏။ နောက်ပိုင်း ဂျပန်တို့ကို တော်လှန်ရ ခြင်းမှာမူကား ဂျပန်တို့၏ ချွတ်ယွင်းချက်နှင့် မြန်မာ တို့၏ အမျိုးသား လွတ်လပ်ရေးပြဿနာကြောင့်သာ ဖြစ်ရခြင်းကို ဂျပန်တို့ ကိုယ်တိုင်ကလည်း သဘောပေါက် နားလည်သွားကြပါသည်။

မြန်မာပြည်စစ်နယ်ဝှန်းရှိ ဂျပန်တပ်များ၏ စစ်သေနာပတိဖြစ်သူ ဂျင်နရယ်အိဒါးက “အောင်ဆန်းသည် ငွေကို မမက်၊ အာဇာတန်ခိုးကို မမက်မော၊ တစ်ကိုယ် ကောင်းမဆန်၊ ထိုကြောင့် မြန်မာပြည်ရှိ ဂျပန်တပ်မတော် တစ်ခုလုံးက အောင်ဆန်းကို လေးစားကြတယ်”ဟု ပြောပြဖူးလေသည်။

“ဂျပန်ခေတ်တစ်နေ့မှာ ဂျပန်သံအမတ်က ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနဲ့ကျွန်တော်တို့ကို နေ့လယ်ခင်း စားရန်

ဖိတ်ပါသည်။ ထိုနေ့မှာ နေအတော်ပူပြင်းပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဝတ်ထားတဲ့ ယူနီဖောင်းများမှာ အတော် ထူသဖြင့် ရေနေ့အိုးထဲ ပြုတ်ထားသလို ချွေးတလုံးလုံး ဖြစ်နေကြရပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဝတ်ထားတဲ့ ယူနီဖောင်းက ဂျပန် တပ်မတော်က သက္ကလတ်အထူးစားဆီတော့ ပိုထူပြီး ပိုပူကာ ရေနေ့နဲ့ပြုတ်ထားသလို ဖြစ်နေပါသည်။ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ အိုက်စပ်စပ် ဖြစ်နေကာ၊ အခဲရခက်တာ မြင်နေတော့ ဂျပန် သံအမတ်က အပေါ်အကျီများ ချွတ်ချင်ချွတ်ထားဖို့ အလိုက်သိစွာ အကြံပေးပါသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း သူ့အကြံအတိုင်း မဆိုင်းမတွ အပေါ်က စစ်အကျီကြီးတွေကို ချွတ်လိုက်ကြပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကတော့ အကျီကိုတော်တော်နှင့် မချွတ်သေးဘဲ စဉ်းစားနေပါသည်။ နောက်ဆုံး ဗိုလ်ချုပ်လည်း ပူအိုက်လွန်းလို့ သူ့အကျီကို ချွတ်လိုက်ပါရော၊ ဂျပန် သံအမတ်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ပါ သိပ်အံ့ဩသွားကြပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ စွပ်ကျယ်မှာ ရစရာမရှိအောင် ဆန်ခါပေါက်တွေ လို ပေါက်ပြဲနေပါသည်။ အစတစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆွဲချည်ပြီးထားသလားဟုပင် ထင်ရပါသည်။

ဟု အောင်ဆန်းနှင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ဗိုလ်မှူးကြီး (သောင်း)တစ်ဦးက ရေးသားခဲ့ဖူး၏။ ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော်၏ စစ်သေနာပတိဖြစ်နေသော အောင်ဆန်းသည် အဝတ်အစားကို ဤမျှအထိ လျစ်လျူပြုခဲ့၏။ သူ့အလေ့အထ စရိုက်မှာ ယခင်အတိုင်းပင်။ သူသည် ဆတ်မှု၊ စားမှုတွင် ကြေးမများ။ ကမ္ဘာတွင် အစားဆင်းရဲ၊ အဝတ်ဆင်းရဲ၊ အနေဆင်းရဲ စသည်ဖြင့် အဆင်းရဲ အခံနိုင်ဆုံး ဂျပန်တပ်မတော်မှ စစ်သားများပင် သူ့လို အဆင်းရဲ မခံခဲ့နိုင်။ ထိုကြောင့် သူ့ကို ဂျပန်တို့က ဆေးစားကြသည်မှာ မဆန်းပါချေ။

ဂျပန်ခေတ်အတွင်း ဗမာ့တပ်မတော်၏ စစ်သေနာပတိနှင့် စစ်ဝန်ကြီးဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၌ စစ်အကျီ ၂ ထည်၊ ဘောင်းဘီ ၂ ထည်သာရှိ၏။ စွပ်ကျယ်အကျီပင် ကောင်းကောင်းမရှိခဲ့။ အပေါက်အပြဲများကို ဖာထေးထားသည့် စစ်ဝတ်စုံတစ်စုံတည်းကိုပင်

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးပြီးသည့်အထိ ဝတ်ဆင်သွားခဲ့သည်။ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးအဖြစ် ထင်ရှားနေသော ၁၉၄၆- ၄၇ ခုနှစ်၌ သူ့တွင် ချည်လုံချည် ၂ ထည်နှင့် ပိုးလုံချည် ၁ ထည်သာ ရှိ၏။ အပေါ်အကျီတစ်ထည်သာရှိ၏။

(၂၀-၁၀-၄၆) ရွှေတိဂုံစေတီတော် အနောက်ဘက် မုခ် တရားပွဲ၌ “အခု ဝန်ကြီးဖြစ်နေရပေမဲ့ ကျွန်တော့်မှာ ဘာမှ ထူးခြားခြား မရှိဘူး။ ဂျပန်ခေတ်တုန်းကလည်း စစ်ဝန်ကြီးဆိုပြီး ကျွန်တော့်မှာ အဝတ်နှစ်ထည်၊ သုံးထည်က လွဲပြီး အပိုမရှိခဲ့ပါဘူး။ ယခုခေတ် ရောက်ပြန်တော့ ဒါတွေကိုပဲ ဝတ်နေရတာပါပဲ။ အခုဝတ်နေတဲ့ဘောင်းဘီနဲ့ အကျီတောင် အခု ဝန်ကြီးရာထူးကို ဝင်ယူပြီးမှ ကြည့်မကောင်းလို့ မိတ်ဆွေတွေက အတင်းအချုပ်ခိုင်းတာနဲ့ ကြိဖန်ပြီးချုပ်လိုက်ရတာပါ”ဟု ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကိုယ်တိုင်က ဖွင့်ပြောခဲ့လေသည်။ ဘယ်လို ကြိဖန်ချုပ်ရသည်ကိုကား ရင်းနှီးသူများသာ သိပေမည်။

ဤမျှအထိ ဟိတ်ဟန်မရှိဖြစ်သလိုနေ၍ ခါးဝတ်နှင့်သာ ရောင့်ရဲသော အောင်ဆန်းပါပေ။ သူသာ အဝတ်အစားကို ကြွားကြားလွှားလွှား ဝတ်မည်ဆိုက ဝတ်နိုင်သော အခြေအနေရှိပါလျက် ထောင်လွှားကြွားဝါမှု မပြုလိုသော သူ့စိတ်ထားကို တွေ့ဖူးသူတိုင်းက သတိပြုမိ၊ လေးစားမိကြ၏။ ဤသည်ကား အောင်ဆန်း၏ စရိုက်လေ့၊ အောင်ဆန်း၏ ရိုးသားမှု။

(၄)

အောင်ဆန်းသည် နိုင်ငံရေးနှင့် ကိုယ်ကျိုးမရှာ၊ အမြတ် မထုတ်၊ စိန်ရွှေ မစု၊ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးကို ချစ်လှချည့်ရဲ့ဟု ပါးစပ်က အော်ပြီး၊ တိုက်ဆောက်၊ မော်တော်ကား ဝယ်၊ မယားငယ်ယူလေ့ရှိသော နိုင်ငံရေးသမားမျိုးမဟုတ်။ သူသေသွားသောအခါ သူပိုင်ပစ္စည်းဆို၍ ပုဆိုးသုံးထည်၊ ရုပ်အကျီနှစ်ထည်၊ အပေါ်အကျီနှစ်ထည်သာ ကျန်ရစ်ခဲ့၏။ တိုက်အိမ်၊ မြေရာ၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ ပစ္စည်းဘာမျှ မကျန်ရှိ။ နိုင်ငံရေးဖြင့် ကိုယ်ကျိုးမရှာခဲ့ကြောင်း အစစ်အဆေးခံနိုင်ကြောင်းကို လူထုတရားပွဲတွင် “စိန်” ခေါ်ခဲ့သော အောင်ဆန်း။ ဤကားအောင်ဆန်း၏ ရိုးသားမှု။

ဂျပန်ခေတ်တွင် နှမ်းဆီ၊ ပဲဆီ ရှားလှ၏။
 ချက်ပြုတ်ရာတွင် ဝက်ဆီကို အသုံးပြုကြရ၏။
 စစ်ဝန်ကြီးနှင့် စစ်သေနာပတိဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်
 အောင်ဆန်း၏ ထမင်းစားရပုံကို ကြည့်ပါဦး။ ပြောင်
 လက်ကျယ်ပြန့်သော လေးတောင့်စားပွဲရှည်ကြီးပေါ်တွင်
 ထမင်းကလည်း ခူးပြီးသည်မှာ နည်းနည်းကြာလာသဖြင့်
 အေးစက်နေ၏။ ဟင်းရည်သောက်ပန်းကန်စောက်ကြီး
 နှင့် ထည့်ထားသော ချဉ်ပေါင်ဟင်း အရည်ကျကျမှာ
 ငုံ့ကြည်လျှင် မျက်နှာအရိပ်ကိုပင် မြင်လောက်ပါသည်။
 အာလူးနိုင်းချင်း၊ ဝက်သားတုံး သေးသေးကလေးများ
 ပါလေရုံ၊ ဝက်ဆီဖြင့် ချက်ထားသောကြောင့် အေးစက်
 ပြီး အပေါ်ယံတွင် ဝက်ဆီတွေ ခဲနေသော ဟင်းတစ်ခွက်။
 ငံပြာရည်ကြည်လောင်လောင်ထဲသို့ ငရုတ်သီးမှုန့် သင့်ရုံ
 ထည့်ဖျော်ထားသော ဟင်းတစ်ခွက်၊ တို့မြှုပ်စားစရာ
 ကန်စွန်းနွယ် တစ်ပန်းကန်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အိမ်ပေါ်ထပ်မှ ဆင်းအလာကို
 စောင့်နေရင်း စာရေးသူ၊ ဗိုလ်မှူးရဲထွဋ် (ယခုပါတီဌာန
 ချုပ်)၊ ဗိုလ်ကျော် (ယခုမှတ်တမ်းရုံး)၊ ကျွန်တော်တို့ သုံးဦး
 သားမှာ အေးစက်နေသော ထမင်းစားပွဲတွင် ထိုင်၍
 ဖော်ပြပါ ဟင်းများကိုကြည့်ပြီးလျှင် စိတ်ပျက်သက်ပြင်း
 ချမိကြလေသည်။ လောကဓံကို အမှုမထား၊ ဒေါင်လိုက်
 ကျကျ၊ ပြားလိုက်ကျကျ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် နေလေ့ရှိသော
 ဗိုလ်မှူးရဲထွဋ်၏ မျက်နှာမှာ ဝက်ဆီဟင်းကို ကြည့်ပြီး
 မချိုမချဉ်ဖြစ်နေ၏။ မကြာမီ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
 အိမ်ပေါ်ထပ်မှ ဆင်းလာသော ခြေသံကြားရပြီးလျှင်
 ထမင်းစားခန်းအတွင်းသို့ ဝင်လာလေသည်။ သူသည်
 ရုပ်အင်္ကျီလက်တိုကလေးဝတ်ထား၏။ ဦးခေါင်းငိုက်စိုက်
 စဉ်းစားလာရာမှ ဒေါ်ခင်ကြည်၏ ဘေးရှိ ကုလားထိုင်
 တွင် ဝင်ထိုင်ပြီး မည်သူ့ကိုမျှ ငဲ့စောင်း၍လည်းမကြည့်၊
 စကားတစ်ခွန်းမှလည်းမပြော လက်ဆေးကာ ထမင်းကို
 တန်းစားလေ၏။ သူသည် ဝက်ဆီတွေ ခဲနေသော
 ဝက်သားအာလူးဟင်းဆိုသည့် ဟင်းကို ထမင်းပန်းကန်
 ထဲ ခပ်ထည့်ပြီး အားရပါးရ စားလိုက်၊ မှန်ရောင်ထနေ
 သော ချဉ်ပေါင်ဟင်း အေးစက်စက်ကို သောက်လိုက်ဖြင့်
 မြိန်ရှက်စွာစားနေ၏။ ဗိုလ်မှူးရဲထွဋ်၊ ဗိုလ်ကျော်နှင့်
 ကျွန်တော်တို့မှာ ဝက်ဆီတွေ ခဲပျစ်နေသော ဟင်းကို

တစ်လုတ်မျှဝါးစားမိကြရာ ပါးစပ်ထဲ နံ့ခွဲခွဲဖြစ်နေသဖြင့်
 ထွေးထုတ်မပစ်မိရန် အတွင်သာမျိုချနေကြရ၏။ ငံပြာ
 ရည်ကြည်လောင်လောင်နှင့် ကန်စွန်းနွယ်များကို တို့မြှုပ်
 စားနေသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမှာမူကား အစားမပျက်
 မြိန်ရေရှက်ရေ စားနေလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ ထမင်း
 လေးငါးလုတ်မျှ ဆုတ်ဆိုင်းဆိုင်း စားနေစဉ်တွင်ပင် ဗိုလ်
 ချုပ်မှာ ထမင်းစားပြီး၊ လက်ဆေးပြီး၊ ရေသောက်ပြီး
 သူ့ ဝသီအတိုင်း မည်သူ့ကိုမျှ နှုတ်ဆက်မနေ၊ အိမ်ပေါ်
 ထပ်သို့ ပြန်တက်သွားလေ၏။ ကျွန်တော်တို့က ထမင်း
 လေးလုတ် ငါးလုတ် စားရရုံရှိသေး၊ သူ့မှာ ထမင်း
 နှစ်ပန်းကန်ပြား ကုန်အောင် စားပြီးသွားလေပြီ။

သူနဲ့အတူ တစ်အိမ်တည်းနေကြရစဉ်အတွင်း သူနှင့်
 ကျွန်တော်တို့ စားသောက်ရသည်မှာ အထက်ပါ ရေချိုန်
 အတိုင်း ဖော်စပ်ချက်ပြုတ်ထားသော ထမင်းဟင်းများပင်
 ဖြစ်၏။ တစ်ခါတစ်ခါ ကံကောင်းသဖြင့် ကြက်ဥ၊ ဘဲဥ
 ကြော်၊ အာလူးကြော်၊ ပဲဟင်း၊ ငါးဟင်း စသည်များကို
 လည်း စားရပါသေး၏။ ဝက်ဆီကတော့ ဇာတ်လိုက်မို့
 ပါမြဲပင်။ ကြာလာသောအခါ သူ့လောက် ခံနိုင်ရည်
 မရှိသော ကျွန်တော်တို့မှာ တစ်ခါတစ်ခါ အိမ်က ထမင်း
 ဟင်းစား မကောင်းလျှင် ဗဟန်းထိပ်ရှိ ခေါက်ဆွဲကြော်
 ဆိုင်သို့ သွားစားမိပါသည်။ တစ်ခါ တစ်ခါတွင်မူ ကျွန်
 တော်က ကျွန်တော် အုပ်ချုပ်သော စစ်ဝန်ကြီး ကိုယ်ရံ
 တော်တပ်မှ ရဲဘော်များထံ ပြောင်းရွှေ့စား၏။ ရဲဘော်များ
 စားရသော ထမင်းဟင်းမှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းစားနေ
 သော ထမင်းဟင်းထက် အတော်ပင် ပို၍ကောင်းပါ
 သည်။ ဗိုလ်မှူး ရဲထွဋ်လည်း တစ်ခါတစ်ရံ တာဝါလိန်း
 တွင်နေသော အာရှလူငယ်အသင်းမှ မလှိုင်လှိုင် (နောင်
 သောအခါ ဗိုလ်မှူးရန်အောင်၏ ဇနီး)တို့ အိမ် သွားစား
 ၏။ ဗိုလ်ကျော်က တာမွေဘက် လမ်းလျှောက်ထွက်ရင်း
 ကြိုသလိုစား၏။ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ သူထမင်း သူ
 စားသလို မစားနိုင်ကြောင်းကို သူလည်း လူပါးတစ်ဦးမို့
 သိပါသည်။ သိရှိ ရိပ်မိသော်လည်း သူသည် ကျွန်တော်
 တို့ကို လုံးဝ မမေးခဲ့ပေ။ ဗိုလ်ချုပ်ကတော် ဒေါ်ခင်ကြည်
 မှာလည်း တပ်က ပေးသမျှရိက္ခာဖြင့် ထမင်းချစ်
 ကုလားမအား ချက်စေခြင်းဖြစ်ရာ ဤထက် ပိုကောင်း
 လာရန် မလွယ်လှပါ။ ဒေါ်ခင်ကြည်ကိုယ်တိုင် ဤသို့

အဆင်းရဲခံ၍ စားနေနိုင်ခြင်းကိုလည်း ကျွန်တော်တို့က ချီးကျူးမိကြပါသေးသည်။ ဗိုလ်ချုပ်နှင့် လိုက်လည်း ထိုက်ကြပါပေသည်။ သူသည် အသက်အရွယ် ငယ်ငယ် ဖြင့် ကွယ်လွန်သွားရချိန်အထိ မိမိရှိရှိ မိမိခံပြီး စားခဲ့၊ မနေခဲ့သည်တို့ကို စဉ်းစားမိတိုင်း ယခုအထိ ကျွန်တော်တို့ စိတ်မကောင်း ဖြစ်ကြရပါသည်။

သူစားကောင်းခြင်း မစား၊ အိပ်ကောင်းခြင်း မအိပ်၊ ဝတ်ကောင်းစားလှ မဝတ်၊ မိမိရှိသည် ဆိုသော စကား အဓိပ္ပာယ်ကိုပြည့်ပြည့်ဝဝ ခံစား မသွားရရှာသည့်အတွက် ကျွန်တော်တို့တစ်တွေကသာ တွေးမိတိုင်း စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရသော်လည်း စင်စစ်သူ့မှာ တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေး ထာဝန်ကြီးကို အချိန်ပြည့် စဉ်းစားတွေးတောပြီး မအိပ် ထမ်း၊ မနားတမ်း လုပ်ကိုင်နေခြင်းကြောင့် အစား အသောက်၊ အနေအထိုင်၊ အဝတ်အစားမှစ၍ ဟန်လုပ် နှိုထုတ်မှုများကို ခေါင်းထဲထည့် စိတ်ကူးစဉ်းစားချိန်ပင် နှိုဟန်မတူပေ။ သူသည် အများထဲမှ လူတစ်ဦးတစ် ယောက်ဖြစ်သော်လည်း သူ့နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးအတွက် ထင်သက်သက် လူ့ဘဝသို့ ခေတ္တခဏ ရောက်လာခဲ့ရ သော “လွတ်လပ်ရေးသတ္တဝါ” တစ်ဦးဖြစ်ဟန်ရှိပါသည်။

သူသည် ကျွေးလျှင်စား၍ မကျွေးလျှင် နားမပူဘဲ ထုပ်စရာရှိသော အလုပ်ကို ကုန်းကျွန်းလုပ်နေလေ့ရှိ၏။ သူ၏စစ်ဝန်ကြီး လစာမှာ သူ့အိမ်က သုံးစွဲရသည်မရှိ။ ဆင်းရဲညှိုးနွမ်းနေသောသူ၏ နိုင်ငံရေးရဲဘော်များကို ဆန္ဒပေးကမ်းရသည်က များပါသည်။ တစ်ခါတစ်ခါ အိမ်တွင် ကော်ဖီဖုန်နှင့် သကြားအစား၊ ကော်ဖီဖျော်ရန် ဩဇာကာ ပြတ်လပ်သွားသောကြောင့် အိမ်နီးနားချင်း မှုထဲမှလည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်တို့နှင့် ခင်မင်ရင်းနှီး သော ဦးခင်မောင်လတ် (ယခင် ပြည်သူ့ထောက်ပံ့ရေး ဝန်ကြီး) တို့ထံမှလည်းကောင်း၊ နီးစပ်ရာများထဲမှ မကြာ သော စာရေးသူက လိုက်လံချေးငှားပေးရ၏။ တစ်ခါ တစ်ရံ မော်တော်ကားစင်းလိုက် တင်၍ နှမ်းဆီများလာ ဆောင်းချတတ်သော တောင်တွင်းကြီးမှ မိတ်ဆွေ သူငယ် များများဖြစ်သူ ကိုအောင်မြတ်၊ ကိုရွှေ၊ ကိုညီဒွေးတို့ သူတို့ရောက်လာလျှင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း စားရန် နှမ်းဆီ မှန်ခွဲ သုံးပုံ ယူထားလိုက်ရသည်လည်း ကြုံရ၏။ မှန်ဆီဖြင့် ဟင်းချက်စားနေရပြန်သော်လည်း “ဘယ်က

ရသလဲ၊ ဘာလဲ” တစ်ခွန်းမျှ မမေး။ သူသည် သူ့အား နှမ်းဆီဖြင့် ချက်ကျွေးနေမှန်းပင် သိဟန် မရှိပါ။ ထမင်း ဟင်းကို အရသာခံ စားပုံမရချေ။ အံ့ဖွယ်လူပါပေ။ ဤ ကား အောင်ဆန်း၏ ခံနိုင်ရည်ရှိမှုတည်း။

အောင်ဆန်းအား သူနှင့် ရန်သူဖြစ်ခဲ့ရသော စင်ပြိုင်ဘက်များကပင် လေးစား ချီးကျူးရ၏။ သူတို့ သည် အောင်ဆန်း၏ ဟိတ်ဟန်မလုပ်၊ ရိုးသားပွင့်လင်း မှုကို အထူးလေးစားကြလေသည်။ တန်ဖိုးထားကြသည်။ အိန္ဒိယမဟာမင်းကြီးရုံးတွင် ကျင်းပသော အိန္ဒိယပြည် လွတ်လပ်ရေးနေ့ အခမ်းအနားတွင် မြန်မာပြည်ဘုရင်ခံ ဆာဟူးဘရန် (စ်)က “ဒီလိုနေ့မှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မရှိတာ သိပ်ဝမ်းနည်းမိပါတယ်။ သူသာရှိရင် အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံတစ်ခု လွတ်လပ်ရေးရတာကို ဘယ်လောက်ဝမ်းသာ ရှာမလဲ” ဟု တမ်းတရှာ၏။

မြန်မာပြည် ဘုရင်ခံဟောင်း ဆာဒေါ်မန်စမစ်မှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် နိုင်ငံရေး အင်အားပြိုင်ဘက်ဖြစ် သော်လည်း ဗိုလ်ချုပ်၏ စွမ်းရည်ကို သံသယမရှိ၊ ချီးကျူး ခဲ့၏။ ဆာဒေါ်မန်စမစ်သည် သူ့နေရာတွင် ခေတ္တဆက်ခံ မည့် ဆာဟင်နရီနိုက်အတွက် အခြေအနေ မှတ်တမ်းရေး ပေးခဲ့ရာ၌ “အောင်ဆန်းသည် မြန်မာပြည်၏ပေါ်လွင် သော အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဤ တိုင်းပြည်ရှိ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တို့တွင် အောင်ဆန်း၌ နောက်လိုက် အများဆုံးရှိသည်ကို ယုံမှား သံသယရှိရန် မလို။ ကျွန်ုပ်အမြင်ဖြင့် ပြောရလျှင် သူသည် အလွန်ရိုး သား ဖြောင့်မတ်သူဖြစ်သည်။ သူ၏ အမျိုးသား တပ် ပေါင်းစုကြီးသည် တစ်မျိုးသားလုံးကို ကျယ်ပြန့်စွာ စုစည်းထားသော အဖွဲ့ဖြစ်သည်” ဟု ရေးသားခဲ့လေ သည်။ ဂျပန် စစ်မှူးကြီးများဖြစ်ကြသော ဂျင်နရယ်အိဒါ၊ ဂျင်နရယ်ကီမုရာတို့ကလည်း အောင်ဆန်းရိုးဖြောင့်တည် ကြည်ပုံကို ပြောကြပါသည်။ ဗြိတိသျှစစ်မှူး၊ စစ်သေနာ ပတီများဖြစ်ကြသော ဂျင်နရယ်ဆလင်း၊ လော့ဒ်မောင့် ဘက်တန်တို့ကလည်း အောင်ဆန်း၏ စိတ်ထားဖြူစင်ပုံ တစ်ကိုယ်ကောင်းမဆန်ပုံ၊ ရှာမှရှားသော မျိုးချစ်ခေါင်း ဆောင်တစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း စသည်များကို ပြောပြ ကြပါသည်။ ဤမျှအထိ အောင်ဆန်းကို လေးစားကြ သည်။ ဤကားအောင်ဆန်း၏ ဂုဏ်သိက္ခာ။ အောင်ဆန်း

၏စိတ်ထား။အောင်ဆန်း၏ တန်ဖိုး။

(၅)

အောင်ဆန်းသည် လူထုထဲက လူတစ်ဦးဖြစ်၏။ သူသည် မိုးပေါ်က ကျလာသူ မဟုတ်။ လူတစ်ဦးဖြစ်သောသူ၏ ကောင်းမွန်သော အမှုအကျင့်၊ စရိုက်စလေ့၊ စိတ်နေစိတ်ထားတို့ကို အတုယူလိုသူတို့ အတုယူနိုင်စေခြင်းငှာ ရေးသားတင်ပြခြင်း ဖြစ်၏။ သူ့ကို မသိလိုက်မီ လိုက်ကြသော လူငယ်များက “ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဆို

တာ ဘယ်သူလဲ” ဟု မေးလာအံ့။ “အဲဒါ အောင်ဆန်း” ဟု ဖြေလိုက်ပါသည်။

သူတိုင်းပြည်အတွက် သူဘယ်လို အလုပ်လုပ်သည်။ မည်သို့ကိုယ်ကျိုးစွန့်သည်။ မည်သို့ရိုးဖြောင့်စွာဦးဆောင်မှုပေးသွားသည်များကို သင်ခန်းစာယူလျက် ယခုခေတ်လူငယ်တွေက အလုပ်လုပ်ကြလျှင် လူမျိုးနှင့် တိုင်းပြည်ကို ချစ်မြတ်နိုးကြလျှင်၊ ဗမာပြည်သည် ကျွန်နိုင်ငံပြန်၍ မဖြစ်နိုင်ပါ။ ။

ဇွဲဦး အဖွဲ့ သု အမှတ် (၁၅-၇-၁၉၅၅)

သဘောကောင်းသူ မြဝတီ ရဲခေါင်

အတိတ်၌ ကျန်ရစ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သော ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး ဘုရင်အစီအစဉ်တွင် အထူးထူးအပြားပြားသော ဂုဏ် အင်္ဂါများကြောင့် ပြည်သူတို့၏ ချစ်၊ ကြောက်၊ ရိုသေခြင်း ဖြစ်သော ခေါင်းဆောင်များကား ကမ္ဘာနှင့်အဝန်း တိုင်း ပြည်တိုင်း၌ပင်လျှင် အခြေအနေအရ ပေါ်ထွက်ခဲ့ဖူးကြ ဖြစ်၏။ ယင်းသို့သော ခေါင်းဆောင်များအနက် အချို့မှာ အပြောကောင်း၏၊ အချို့မှာ သဘောကောင်း၏၊ အချို့မှာ သတ္တိကောင်း၏၊ အချို့မှာ ကိုယ့်ကျင့်တရား ကောင်း၏၊ အချို့မှာ မှတ်ဉာဏ်ကောင်း၏၊ အချို့မှာ စာရေးကောင်း၏၊ အချို့မှာ အစီအမံကောင်း၏၊ အချို့မှာ စည်းစဉ်း ကြီးကျယ်၏။

ဤသို့လျှင် ကာလ၊ ဒေသ၊ ပယောဂအားလျော်စွာ ခေါင်းဆောင်တွင် ပေါ်ထွက်ခဲ့ဖူးသော ခေါင်းဆောင်ထူး များအနက် ယခု ကျွန်တော်ရေးလတ္တံ့သော သခင်အောင် သန်း ခေါ်၊ ငမိုး ခေါ်၊ အိုမိုတ ခေါ်၊ ဗိုလ်တေဇ ခေါ်၊ ဦးမောင်ချို ခေါ်၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည်လည်း အပါ အဝင်ဖြစ်၏။

တခြားသူများအဖို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား နှစ်သိမ့်ခြင်းမည်ကို မသိသော်လည်း ကျွန်တော်ကမူ နေ့စဉ်ရောအခါက ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအပေါ်၌

“သဘောကောင်းသူ” တစ်ဦးအဖြစ် ရိုးသားစွာ မြင်တွေ့ သိရှိခဲ့ရဖူးပါ၏။

x x x

အချိန်ကား ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လအတွင်း၌ ဖြစ် သည်။ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်နှင့် နိပုန်တပ် မတော်သည် ရန်ကုန်မှ မြိတ်သို့နယ်ချဲ့စစ်တပ်များအား မောင်းနှင်ထုတ်ပြေးသည့်နောက် မြို့ပြအုပ်ချုပ်ရေးကို အုတ်မြစ်ချစ အချိန်တွင် တပ်မတော်မှ ရဲဘော်သုံးကျိပ် ဝင် ထိပ်တန်းအရာရှိကြီးအချို့နှင့် တို့ဗမာအစည်းအရုံး ဝင် အုပ်ချုပ်ရေးဘက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ခံအချို့မှာ ရွှေ တောင်ကြားလမ်းအတွင်း၌ နေထိုင်ကြ၏။

ထိုအခါက (ယခု အလံပြဘုရားလမ်းရှိ အင်္ဂလိပ် မက်သဒစ်ကျောင်း၌) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကိုယ်တိုင် ရုံးထိုင်သော စစ်သေနာပတိချုပ်ရုံး G.S.O ဖွင့်လှစ်ထား ရာ ထိုရုံးမှနေ၍ ရန်ကုန်မြို့တွင်း၌ တပ်စွဲထားသော တပ် အသီးသီးနှင့်တကွ မြန်မာပြည်အနှံ့အပြားသို့ ရောက်ရှိ နေသော ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် တစ်ခုလုံး၏ စစ်ဆင်ရေးနှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများကို ခွဲဝေ ချမှတ်ပေး ၏။

ထိုအချိန်၌ပင် ကျွန်တော်အပါအဝင်ဖြစ်သော ယိုးဒယားဗိုလ်လှေဦးစီးသည်တပ်သည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ရှိ သူပုန်သူကန်များအား နှိမ်နင်း၍ ရန်ကုန်မြို့၊ ကြည့် မြင်တိုင် မျက်မမြင်ကျောင်း၌ အနားယူဆဲဖြစ်ရာ ထိုနေ့ က အထက်အမိန့်အရ ထားဝယ်သား ဗိုလ်ကျော်ဒင် (ထိုခေတ်က တပ်စိပ်မှူးကို တပ်စိပ်ဗိုလ်ဟု ခေါ်သည်) တိုက်ရိုက်အုပ်ချုပ်သော ကျွန်တော်တို့ ကင်းတပ်စိပ် တစ်စိပ်အား ရွှေတောင်ကြားလမ်းရှိ တပ်မတော်အရာရှိ ကြီးတစ်ဦး၏ အိမ်၌ စောင့်ရှောက်စေလွှတ်သောကြောင့် ဝတ္တရားအလျောက် နေရင်းတပ်စခန်းမှ ထွက်လာခဲ့ရ လေသည်။

အမှန်ကို ဝန်ခံရမည်ဆိုသော် ထိုအချိန်အထိ ကျွန် တော်သည် တပ်သားသစ်တို့ဘာဝ စိတ်အားတက်ကြွနေ ချိန်ဖြစ်သောကြောင့် အရာရာ၌ ထောင့်မကျိုးသေးဘဲ ဆတ်ကျော့ လတ်ကျော့ဖြစ်နေ၏။ စစ်ပညာဟူ၍လည်း သေနတ်ထမ်း၊ သေနတ်ချ၊ အလေးပြု၊ ချီတက်၊ သေနတ် ပစ်မှလွဲ၍ ဘာကိုမျှ စနစ်တကျ မယ်မယ်ရရ မတတ် သေး။ စစ်စည်းကမ်းဆိုသည်မှာလည်း ဝေလာဝေး။

ထိုအချိန်က ကျွန်တော်၏ ခံယူချက်မှာ အထက် လူကြီးများ တားမြစ်သော အချက်မှန်သမျှကို ရှောင်ကြဉ် ၍ အထက်လူကြီးများက စေခိုင်း၊ တိုက်တွန်းသော အရာ မှန်သမျှကို ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အမှားအမှန် ဝေဖန်ရန်မလို၊ အရှုံးအမြတ် တွက်နေရန်မလို၊ ရှေ့ရေးနောက်ရေးတွေး နေရန်မလိုဘဲ တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ရေး သာလျှင် ဖြစ်၏။

ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ကြည့်မြင်တိုင် မျက်မမြင်ကျောင်း မှသည် ရွှေတောင်ကြားလမ်းသို့ ခြေလျင်ချီတက်လာကြ ရင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ရမည့် နေအိမ်သို့ရောက်သော အခါ ကျွန်တော်တို့သည် ရှိရင်းစွဲတပ်စိပ်နှင့် ကင်းချင်း လဲလှယ်၍ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများကို ပြုလုပ်ရလေသည်။

ထိုအိမ်ကား “ဗိုလ်အောင်၊ ခြံအမှတ် ၅၆” (ယခု အီတလီသံအမတ်အိမ်နှင့်ကပ်လျက်) ဖြစ်၏။

ကျွန်တော်စောင့်ရမည့် ကင်းအလှည့်သို့ ရောက် သည်ဆိုလျှင်ပင် နေအိမ်အတွင်း ကျွန်တော်တို့အတွက် ပေးထားသော သီးသန့်ခန်းမှ အိမ်ဝရံ ကင်းဂိတ်သို့ ထွက် လာခဲ့ရသော ကျွန်တော်အဖို့ တာဝန်ချိန်အတွင်း သက်

ပြင်းတချချ၊ ရင်တမမဖြင့် ဆက်ဆံရဦးမည့် ဧည့်သည် အမျိုးမျိုး၏အကြောင်းကို စဉ်းစား မျှော်တွေး၊ ရင်လေး၍ နေမိပေသည်။

ထိုခေတ်က ဗိုလ်မှူးအောင် (ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌဟောင်း)မှာ အိမ်ထောင်မကျသေး၊ လူပျိုကြီးဖြစ် ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း အိမ်သို့လာသော ဧည့်သည်များ အနက် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ အရာရှိများ၊ နိုင်ငံရေးသမားများ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ သက်ဆိုင်ရာ ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေများနှင့် အမျိုးအစား များပြားလှသော အရပ် သားဧည့်သည်များအပြင် ဆွေမျိုးတော်ချင်သူများလည်း ပါ၏။ လာရောက်သူများကို ကြည့်ပါဦး ... လေသံ အမျိုးမျိုးဖြစ်သည်ကို တွေ့ရမည်။

“ဟေ့ ... မင်းတို့ ဗိုလ်အောင်ဒင် ရှိလားကွ၊ ငါ သူ ဦးလေးပဲ သူနဲ့တွေ့ချင်လို့။”

ဤသို့ အမျိုးမာန်ဝင့်၍ လာသူများ ...။

“ကျုပ် သခင်စံလှိုင်နဲ့တွေ့ချင်လို့၊ ကိစ္စအရေးကြီး တယ်”

ဤသို့ ကမူးရှူးထိုးနှင့်လာသူများ ...။

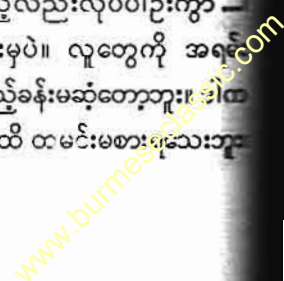
“ဒီမယ် ဒကာလေး ... မင်းတို့ ဗိုလ်မှူးကို သွား ပြောချေစမ်း၊ မန္တလေးက အာဇာနည် အသျှင်ဓမ္မိဿရ ကိုယ်တော် ကြွလာတယ်လို့၊ သွား ... သွား ... အမြန် သွား။ ငါ သူနဲ့မတွေ့လို့မဖြစ်ဘူး”

ဤသို့ လူမြင်သမျှ ကပွိုယကဲ့သို့ သဘောထား သော ဘုန်းဘုန်းများ ...။

“ဒါ မောင်စံလှိုင်နေတဲ့အိမ် မဟုတ်လား။ ပြော လိုက်ပါ။ ကျုပ်နာမည်က ( ) တဲ့၊ သူသိပါတယ်”

ဤသို့ အလွန်တရာ ရင်းနှီးဟန်နှင့် ဘာကောင် မှန်း မသိရသော(ဝါ) လူလော၊ နတ်လော ခွဲခြား၍မရ သော သူတို့သည် တစ်နေ့တစ်နေ့ ဝင်၍ဝင်၍သာ သွား ကြပြီး ပြန်ထွက်ကြသည်မရှိသောကြောင့် ဧည့်ခန်းမဆုံး မခံမညားဖြစ်လာသောအခါ ကင်းဗိုလ်ဖြစ်သူမှာ မနေသာ တော့ဘဲ ကျွန်တော်ထံသို့ ပြေးလာ၍ ...

“ဟေ့ ... ရဲခေါင်၊ ကြည့်လည်းလုပ်ပါဦးကွာ ... မင်းဥစ္စာကလည်း ငါ့လခွေးမှပဲ။ လူတွေကို အရင် မလွှတ်ပါနဲ့ကွ။ အခု ဟိုမှာ ဧည့်ခန်းမဆုံးတော့ဘူး၊ ဒါထ ထားဦး ... တို့ဗိုလ်မှူး ခုထက်ထိ တမင်းမစားရသေးဘူး”

ကြည့်စမ်း... ဘယ်အချိန်ရှိနေပလဲ၊ နမ်းမေဂရီး... ဒီလိုသာ လူတိုင်း လက်ခံ စကားပြောရရင် သေးတောင် ခေါက်ရမှာမဟုတ်ဘူး” ဟု ဆိုပါလေတော့သည်။

ပြောမည်ဆိုလည်း ပြောစရာပင်၊ လာရောက်သော ဧည့်သည်များတွင် အလည်အပတ်သက်သက်၊ သားရေး သမီးရေးကိစ္စနှင့် အချိန်ဖြုန်းရန် လာသောသူများ၊ အောက်လက်ငယ်သား ပုလိပ်၊ ဆယ်အိမ်ခေါင်းမျှနှင့် ပြီးစီးနိုင်သောကိစ္စများကိုပင် မြစ်ချောင်းအသွယ်သွယ်၊ မြို့နယ်အစုစု၊ လူမှုအဆင့်ဆင့်ကို ဖြတ်ကျော်၍ တကူးတကန့် ဒုက္ခပေးရန်အတွက် လာသူများ၊ မိမိတို့၏ အရေးကိစ္စကို တိုတိုတုတ်တုတ်နှင့် လိုရင်းမပြောဘဲ အတိတ်ကိုဆောင်၍ နိပါတ်တော်ခင်းပြီး “မိုးတလင်း” ပြောမည့်သူများမှာ အဆိုးဆုံးဖြစ်လေသည်။ ထိုသူများသည် အလိုက်ကမ်းဆိုး လုံးဝမသိတတ်သူများဖြစ်၍ သူတို့၏အပြုအမူများကိုလည်း တားမြစ်၊ တိမ်းဖယ်၊ ပြုပြင်ရ လွယ်သူများမဟုတ်ကြ။

ထို့ကြောင့် ဧည့်သည်များ လာလျှင် ဧည့်သည်၏ အရေးကိစ္စကို အမျိုးအစားခွဲခြား၍ ရုံးကိစ္စဖြစ်လျှင် ရုံးသို့ ဆလွတ်လိုက်ရန်နှင့် အိမ်ကိစ္စဖြစ်ပါမူလည်း သူ့အား ချဉ်းစွာ အသိပေး အကြောင်းကြားရန် မှာထားသော ကြောင့် နောင်သောအခါ၌ ကျွန်တော်သည် ဗိုလ်မှူးအောင်ဒင်နှင့် တွေ့လိုသော ဧည့်သည်များကို တပ်စိပ် နီလ်၏ ဩဝါဒအမိန့်တော်အတိုင်း ဦးထိပ်ရွက် ပန်ဆင် ဖန် ဟန်ပြင်ရလေတော့သည်။

ဤသို့ပြုလုပ်လိုက်ပြန်ပါသော်လည်း ကျွန်တော်၏ တပ်စစ်ဗိုလ်ခမ္ဘာမှာ သက်သာလှသည်တော့မဟုတ်၊ ကျွန်တော်တို့က ဘယ်လိုပင် လူဝင် ကန့်သတ်ရေးအတွက် “မူ” ပြောင်းထားပေမဲ့ လာရောက်သောသူများမှာ “လူ” မပြောင်းသောကြောင့် လာလာသမျှအား အတိယာစက စကားမြွက်ကြားပြောဆိုနေရသည်ကပင် ညွှန် တံတွေးမျိုးချချိန်မရ၊ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် နုတ်မပျောက်အောင် သူတို့ပဲ လာနိုင်လွန်းကြသည်။

ဤတွင် ကျွန်တော်တို့ တပ်စိပ်ဗိုလ်မှာ အိမ်ကိစ္စအတွက် လူလာတိုင်း သူပါရသည်ဖြစ်သောကြောင့် မိတာ ၂၀ ခန့်မှ ဝေးသောအိမ်ဝန်နှင့် ကင်းဂိတ်ကို တောင်ပြေး ခြောက်ပြေး ရွာဆော်ကြီးခွေးကဲ့သို့ လျှာထွက်မတတ်

ပြေးရဖန်များသောအခါ ဖဝါးနာပြီး မစားသာသော အခြေသို့ ဆိုက်ရောက်လာလေရကား... ချမှတ်ပြီးသော လမ်းစဉ်ကို နောက်ထပ်တစ်ဖန် ပြင်ရပြန်၏။

“ကဲ ... ရဲခေါင်ရေ .. ဒီတစ်ခါတော့ ဒီလိုလုပ်ကြ မှ ထင်တယ်၊ အိမ်ကိစ္စနဲ့ လူလာတိုင်းလည်း မင်း ငါ့ကို မခေါ်နဲ့တော့ကွာ ... မင်းဘာသာမင်း လူရိပ်လူကဲကို ကြည့်ပြီး အထဲကို လွှတ်သင့်တယ်ထင်မှ လွှတ်တော့ ဟုတ်လား ... တော်ရုံတန်ရုံတော့ကွာ ... မင်းသဘောနဲ့ မင်းကြည့်ပြီး ကောင်းသလိုသာ ရှင်းလိုက်ပေတော့ နားလည်လား ...”

“ဟုတ်ကဲ့ ဗိုလ်လေး .. စိတ်ချပါ၊ ဒီလိုဆို ကျွန်တော် ကြည့်လုပ်လိုက်မယ်”

x x x

ထိုသို့ လူဝင်ကန့်သတ်ရေးအတွက် အချုပ်အခြာ အာဏာ ကျွန်တော်လက်တွင်းသို့ ရောက်လာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ကျွန်တော်နှင့် လူခွစာများ၊ လူကတ်ဖဲများ၊ စိတ်ကြီးဝင်နေသောသူများမှာ ခွေးနှင့်ကြောင်ကဲ့သို့ တစောင်စောင်ဖြစ်ရုံမျှမက မီးခဲနှင့် ပြောက်အိုးကဲ့သို့ ဝင်တိုးတိုင်း မီးပွင့်လေတော့သည်။

နုနုနှင့် ပြောမရသူများကို ခပ်ထန်ထန်ပြောရ၏။ ပြောရင်းက ကဲတက်လာသောသူများကိုမူ လက်မောင်းရင်းကို ဆွဲ၍လည်းကောင်း၊ ရင်ဘတ်ကို တွန်း၍လည်းကောင်း ထုတ်ရတော့သည်။ ဤသို့မှ မလုပ်လျှင်လည်း မရ၊ လူလူချင်း ဆက်ဆံရသည်မှာလည်း အတော်ခက် လှပေသည်။ လက်နက်ရုံတစ်ရုံကို စောင့်ရှောက်ရခြင်း ထက် လူတစ်ယောက်ကို ထိန်းသိမ်းရသည်မှာ အလွန် တရာ တာဝန်ကြီးလှပါ၏။ လက်နက်နှင့် လူမှာ ပေါက်ကွဲထိရုံပဲချင်း တူသော်လည်း တုံ့ပြန်ပုံ၌ မတူချေ။ လူသည် လက်နက်ထက် နည်းပရိယာယ်များ၏။ အချို့သော သူများမှာ အလိုက်လည်းမသိ၊ ကိုယ်ချင်းစာတရားလည်းမရှိပေ။ ထိုသူများသည် တစ်ဖက်သားအား စကားဖြင့် မခံချင်အောင် ပြော၏။ အမူအရာဖြင့် မသိမသာ စော်ကား၏။ ထိုအခါ စစ်သားများက မခံနိုင်လွန်းသဖြင့် စိတ်လိုက်မာန်ပါ ပြန်၍လုပ်လိုက်သောအခါ ကာလပျက်ခမန်း “စစ်သားတွေ ကြမ်းသည်၊ ရမ်းသည်၊ ရိုင်း

သည်” ဟု ဆိုရိုးပြုကြတော့သည်။ “ကဲ ဒီတော့ မခက်ပါလား။”

သို့နှင့်ပင် ကျွန်တော်၏ကင်းတာဝန်ချိန် ၂ နာရီကား ပြီးဆုံးခဲ့ပါပြီ။ ကျွန်တော်သည် စိတ်ရောကိုယ်ပါ အနားရပါမည်ဖြစ်၍ လေကလေးတချွန်ချွန်ဖြင့် အလွန်ပင် ပျော်နေမိသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်၏ ပျော်ရွှင်မှုကား ရေပြွန်ပမာ ခဏသာတည်း။ အကြောင်းကို ဆိုသော် ...

“ရဲခေါင်ရေ ... ကျင်မောင် တစ်ယောက်ကွာ ... အဖျားတက်နေလို့ မင်း သူ့အစား နောက် ၂ နာရီ စောင့်ပေးလိုက်ပါဦးကွာ ..”

ကျွန်တော်တို့ တပ်စိတ်ဗိုလ်၏ စကား မဆုံးမိပင် ကျွန်တော်သည် လွတ်ခါနီးမှ နောက်မူပေါ်လာသော အကျဉ်းသားနှင့်မခြား စိတ်တွင်းမှ ဘုရားတ၍ သက်ပြင်းကို ချလိုက်မိသည်။

“အင်း ... နောက် ၂ နာရီ၊ နောက် ၂ နာရီ”

ကျွန်တော်သည် စိတ်ထဲမှ ရေရွတ်ရင်း နောက် ၂ နာရီအတွင်း ထပ်မံတွေ့ဆုံရဦးမည့် လူသတ္တဝါများ အကြောင်းကို တဖြည်းဖြည်းတွေး၍ ရင်လေးနေမိသည်။ သို့သော် ယခုကိစ္စမှာ နာမကျန်းဖြစ်နေသော ရဲဘော်တစ်ဦးအတွက် ကူညီရမည့်ကိစ္စဖြစ်သောကြောင့် (ကမ္မသကာ ဖြစ်ချင်တိုင်းဖြစ်၊ နစ်ချင်တိုင်းနစ်ကရော၊ စိတ်မညစ်သာဘိဘူး၊ ပဉ္စာဝုဓ မင်းသားထုံး မလွဲသာ၍ ရန်သူတွေ ခြင်္သေ့ခံ ခံရအောင်) ဟူသော ဝိဇယပြဇာတ်ထဲမှ ဦးပုညစာချိုးအတိုင်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်၍ အားပေးရပါတော့သည်။

x x x

ကျွန်တော်သည် သေနတ်ကိုပိုက်၍ ထိုမှ ဤမှ လမ်းသလားနေရသည်နှင့်အမျှ ကျွန်တော်၏စိတ်များမှာလည်း ဂနာမငြိမ်ဖြစ်နေသည်။ ကျွန်တော်၏ မျက်လုံးများမှာမူ ရွှေတောင်ကြားလမ်းတစ်လျှောက် နောက်ရောက်မည့် ခွင်ကိုသာ စိတ်ထဲမှ ကျိန်ဆဲရင်း စောင့်မျှော်နေမိ၏။

ထိုအချိန်တွင် လူတစ်ယောက်သည် ချင်းချောင်းအဲလင်းနယူးဘက်မှသည် ရွှေတောင်ကြားလမ်းအတိုင်း

ကျွန်တော်ရှိရာဘက်သို့ နှေးကွေးစွာ လျှောက်လာနေ၏။ အချိန်မှာ ညနေ ၅ နာရီနှင့် ၆ နာရီကြား လူလုံးလှူချိန် ဖြစ်သော်လည်း ဝဿန်ကာလ၏ သဘာဝစုတ်ချက်များက မီးခိုးရောင် မှုန်း၍ လူလုံး မှိန်ထားသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ မိုးရတု စာငွေမျှင်များက သူ့ပတ်ဝန်းကျင်တွင် တဖွဲဖွဲကျနေသောကြောင့်တစ်ကြောင်း မည်သူမည်ဝါဖြစ်သည်ကို မသိနိုင်။

သို့သော် တစ်ခုတော့ပြောနိုင်သည်။ ဤသို့ မိုးဖွဲရွာနေသည့်ကြားထဲ၌ ထီးမပါ၊ အကာမရှိ၊ ဘယ်ကိုဆိုဘယ်ကိုမျှမကြည့်ဘဲ ဦးခေါင်းငုံ့ကာ စဉ်းစား၍ လာနေသူသည် ဧကန္တ စိတ္တရောဂါသည် တစ်ဦးသာဖြစ်ရမည်။ ဤသို့ ကျွန်တော်က ထင်၏။

သူသည် တဖြည်းဖြည်း ကျွန်တော်နှင့် နီးကပ်လာရာမှ လွန်၍သွား၏။ ထိုအချိန်အထိ သူသည် ဘယ်ကိုမျှမကြည့်သေး။ လမ်းထိပ်ကွေ့သို့ ရောက်သောအခါမှ သူသည် ရုတ်တရက် သတိရဟန်ဖြင့် ဖျတ်ခနဲခေါင်းထောင်၍ ဗိုလ်မှူးအောင် အိမ်ဘက်သို့ တစ်ချက် မှော်ကြည့်လိုက်ပြီး ကျေနပ်ပြီး ပြီးကာ ပြန်လှည့်လာပြန်၏။ သို့သော် သူ၏ခေါင်းမှာမူ ငုံ့မြင့်လျက် ...

“ရော ... ဘယ်ကိုများ .. လာဦးမလို့ပါလိမ့်”

ကျွန်တော်သည် ဤသို့တွေးရင်း သူ့အား ပို၍ပို၍ စိတ်ဝင်စားလာမိသည်။ သူသည် ခြံပေါက်အတွင်းသို့ တန်းတန်းမတ်မတ် ဝင်လာသော်လည်း ဘာကိုမျှ ဂရုမပြု၊ ဘယ်သူ့ကိုမျှ စစ်မေးခြင်းမရှိ။

သူသည် ကျွန်တော့်ရှေ့မှ ဖြတ်၍ တက်ရန်ပြင်လိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် လှံစွပ်တပ်ထားသော ကျွန်တော်၏ ရိုင်ဖယ်သေနတ်သည် သူ၏ရင်ဘတ်သို့ ကန်လန်ဖြတ် တားထားလိုက်ရပါတော့သည်။ ထိုအခါ သူသည် သေနတ်ကိုတစ်လှည့် ကျွန်တော့်ကိုတစ်လှည့် အေးစက်သော အမူအရာဖြင့် ကြည့်ပြီးမှ ...

“ဩ ... ရဲဘော် ခင်ဗျားကို ကျုပ်မမြင်မိဘူး”

အလို ... ဘုရားရေ ... လူတစ်ယောက်လုံး ရပ်နေတာတောင် မမြင်မိဘူးတဲ့၊ ကဲ ... ကျွန်တော်က သူ့ထံ အံ့ဩစွာပင် ကြည့်လိုက်ရင်း စိတ်တွင်းမှလည်း အပေါ်၌ တစ်မျိုးတစ်မည် ထင်မှတ်မိပြန်သည်။

“တန်တော့ဒီလူဟာ ကြောင်တောင်ကန်းများလား”

ကျွန်တော်သည် ဤသို့ တွေးတောရင်း သူ၏ပုံပန်း သဏ္ဍာန်ကို တစ်ရစ်စီ ခြေဆုံးခေါင်းဆုံး လေ့လာလိုက်မိ၏။

ကြည့်ပါ ... ခေါင်းမွေးစုတ်ဖွား၊ မေးရိုးကားကား၊ ဗျက်ပေါက်ကျဉ်းကျဉ်း၊ စွပ်ကျယ်လက်တို၊ တစ်ပတ်ရစ်ယောပုဆိုး၊ သဲကြိုးနီ လေယာဉ်ပျံဖိနပ်နှင့် ပိန်ကပ်ခွဲခြောက်ခြောက် လူတစ်ယောက်။

“ခင်ဗျား ဘယ်သူလဲ၊ ဘယ်သူလဲ၊ ဘယ်သွားမလို့လဲ ...”

ကျွန်တော်က သူ့အား သိလိုသော မေးခွန်းများကို ဆက်တိုက် တစ်သွန်တည်း မေးချလိုက်၏။ သို့ရာတွင် သူသည် ကျွန်တော်၏ မေးခွန်းများကို ပြည့်စုံစွာ မဖြေ၊ ကျွန်တော်က သူ့ကို စိတ်ဝင်စားနေသော်လည်း သူက ကျွန်တော့်အား ပြန်လှည့်၍ စိတ်ဝင်စားဟန်မတူ၊ သူ့ကြည့်ရသည်မှာ ခပ်ကြောင်ကြောင်ပင်ဖြစ်၏။ သူသည် ကျွန်တော့်အား မကြည့်ဘဲ ဗိုလ်မှူးအောင်ဘက်သို့ သာကြည့်ရင်း ကျွန်တော့်မေးခွန်းကို ဖြေ၏။

“ဒီကိုပါပဲ၊ ကျုပ်နေတာ ဒီနားမှာပဲ”

ကဲ ကြည့် ... ဖြေပုံကိုက ငုံးတိတ်နှင့် ဘယ်လောက်များ ခွကျသော လူစားထဲကပါလဲ။ ဒီလို ခွငနဲမျိုးပေါင်းများစွာကို လွန်ခဲ့သောအချိန်များက ကျွန်တော်သည် ထက်မောင်းကို ဆွဲ၍လည်းကောင်း၊ ရင်ဘတ်ကို တွန်း၍လည်းကောင်း၊ နားရင်းကို အုပ်၍လည်းကောင်း ထုတ်ခွဲပြီး မဟုတ်ပါလား။ ယခုလည်း လာပြန်ပြီတစ်ယောက်၊ ကျွန်တော်သည် စိတ်နောက်နောက်ဖြင့် သူ့အား ကြည့်၍ ...

“ဒီမှာဗျို ... ဆရာ၊ ခင်ဗျား ဒီကိုလာတဲ့ကိစ္စ ပြောမိပါ”

“ကျုပ် ဗိုလ်အောင်ဒင်နဲ့ တွေ့ချင်လို့”

“ရုံးကိစ္စလား၊ အိမ်ကိစ္စလား”

“အိမ်မှာတွေ့ပြီး ပြောမှဖြစ်မယ့် ရုံးကိစ္စပဲ”

“ဟင် ...”

သူပြောသောစကားကြောင့် ကျွန်တော့်မှာ ကြောင်အမ်းအမ်းဖြင့် ပါးစပ်အဟောင်းသား ဖြစ်သွား၏။ ကျွန်တော်က ဘာကိုမျှ ပြန်၍မပြောနိုင်မီ သူသည် သူပြောခဲ့သော စကားများကို ဆက်ပြောသွား၏။

“ကျုပ်အဖို့ရာ အိမ်ဟာလည်း ရုံး၊ ရုံးဟာလည်း အိမ်ပဲ။ အိမ်နဲ့ ရုံးကို ခွဲခြားနေဖို့ရာ အချိန်မရဘူး ရဲဘော်။ ဒါကြောင့် အခု ကျုပ် ...”

သူသည် စကားကိုပင် အဆုံးမသတ်ဘဲ ခြံတွင်းသို့ ပြောပြောဆိုဆိုဖြင့် တစ်လှမ်းချင်း ဝင်သွား၏။ ကျွန်တော်သည် စက္ကန့်ပိုင်းမျှ သူ၏အပြုအမူကို အံ့အားသင့်ကာ ကြည့်နေပြီးမှ ကဗျာကယာ သူ၏လက်မောင်းကို ပြေးကိုင်ပြီး ခြံဝသို့ ဆွဲထုတ်ခဲ့၏။ သူသည် ကျွန်တော်၏လက်တွင်းဝယ် ယက်ကန်ယက်ကန်ဖြင့် ပါလာရင်း ခြံပြင်သို့ ရောက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ကျွန်တော်၏ ဗားနဲကြိမ်းမောင်းခြင်းကို ခံရရှာတော့သည်။ သို့ရာတွင် သူက အပြုံးမပျက်ပါ။ ထိုသို့ အပြုံး မပျက်လေလေ ကျွန်တော်က ဒေါပွလေလေ။

“ခင်ဗျား ဘယ်လိုလူလဲဟင် ... ခင်ဗျား ဘာကောင်လဲ။ ဒီလို ဗိုလ်မှူးတစ်ယောက်အိမ်ထဲကို အရမ်းဝင်ချင်တိုင်း ဝင်လို့ရလား ... ခင်ဗျား တယ်ဇွတ်တရွတ် နိုင်တဲ့လူပါလား ... ခင်ဗျားကို ဘယ်သူက ဝင်ခွင့်ပေးလို့လဲ”

ကျွန်တော်က ဒေါပွပွဖြင့် သူ့အား ကြိမ်းမောင်းနေစဉ်ပင် သူသည် ကျွန်တော် ကြိမ်းမောင်းသမျှကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် နားထောင်နေပြီးခါမှ စကားတစ်ခွန်းကို လေးကန်စွာ ပြောလိုက်လေသည်။

“မဟုတ်ဘူး ရဲဘော် ... ကျုပ်ဟာ အောင်ဆန်းပဲ၊ ရဲဘော် ကျုပ်ကို မသိလို့ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ရဲဘော်တို့ကင်းဗိုလ်ကို ခေါ်လိုက်ပါလေ ... ကျုပ် သူနဲ့တွေ့ပါမယ်”

ထိုအခါကျမှ ကျွန်တော်၏ခေါင်းထဲသို့ အကြောင်းတစ်ရပ်သည် ဖျတ်ခနဲ ဝင်လာ၏။ (ဗိုလ်တေဇခေါ်သခင်အောင်ဆန်း)

ထို အတွေးနှင့်အတူပင် ကျွန်တော်၏ ပါးစပ်မှာ အဟောင်းသားပွင့်ကာ သူ့အား ခြေဆုံးခေါင်းဆုံး ပြန်၍ စေ့စပ်စွာကြည့်ရင်း မယုံရအခက်၊ ယုံရအခက် ဖြစ်နေ၏။ ဝေခွဲမရသော ကျွန်တော်၏ မျက်လုံးများမှာလည်း သူ့အား အချိန်ကြာမြင့်စွာ တွေ့ဝေငေးငိုင်း၍ ကြည့်နေမိသည်။ သူသည် ကျွန်တော်၏ ဝမ်းတွင်းသဏ္ဍာန်ကို ဝေဖန် နိပ်စားမိ၍လား မပြောတတ်။

“ကဲပါလေ ... ကင်းဗိုလ် ကိုသာ ခေါ်လိုက်ပါ ရဲဘော် ... ကျုပ် ချမ်းလှပြီ” ဟု ဆိုရှာပါသည်။ သူက ထိုသို့ပြောလိုက်မှ ကျွန်တော်သည် သတိရ၍ ဤကိစ္စတွင် ကျွန်တော့်အနေဖြင့် ဘုမသိ ဘမသိ ဆုံးဖြတ် လုပ်ကိုင်ခြင်းသည်သာလျှင် ကျွန်တော့်အဖို့ အကောင်းဆုံးဖြစ်မည်ကို တွေးမိ၏။ ဗိုလ်ကျော်ဒင်မှာ ကျွန်တော့်ထက် စစ်ဝါရင့်သူလည်းဖြစ်သည်။ တပ်မတော်မှ အရာရှိကြီးများကို အတော်များများ သိမြင်ထားသူလည်း ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် ကင်းဗိုလ်အား ခွန်းဆင့်၍ ခေါ်လိုက်ရတော့သည်။ ကျွန်တော်၏ခေါ်သံကြောင့် ဗိုလ်ကျော်ဒင်သည် ကင်းဂိတ်သို့ ဒရောသောပါးပြေးလာကာ သူ့ကိုယ်သူ “အောင်ဆန်း” ပါဟု ဆို၍နေသော လူကိုမြင်လိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဖျတ်ခနဲ အလေးပြုလိုက်ရင်း ...

“ဟာ ... ဗိုလ်ချုပ် ရေတွေစိုလို့ပါလား ... ကြွပါ ဗိုလ်ချုပ် အထဲကိုကြွပါ” ဟု ပြောပြောဆိုဆို ခရီးဦးကြွ ပြုပါတော့သည်။

ဤဖြစ်ရပ်ကို မြင်ရသော ကျွန်တော့်မှာမူ ကောင်းကင်အတက် ပြဒါးရှင်လုံး ထွက်ကျသော ပဋိခယားမင်းသားကဲ့သို့ ထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည် ရပ်တန့်ကုန်၏။ ၂၀ ရာစုနှစ်သမီးပျို၏ ခါး၌တင်၍ မွှေ့အပ်သော ဖင်လိမ်ကွင်း ကဲ့သို့လည်း မြင်ကွင်း အားလုံးတို့သည် ချာလပတ်လည်နေ၏။ ကျွန်တော်၏ နှုတ်ဖျားမှလည်း ချုပ်ထားသကဲ့သို့ ဖွင့်ဟ၍မရတော့။ နားထင် နားရင်း များမှာလည်း ဒေါက်ဖိနပ်ဖြင့် အရိုက်ခံရသူကဲ့သို့ ထူပူ၍ လာ၏။ ကိုင်ထားအပ်သော သေနတ်မှာလည်း အရက်ဖြတ်ထားသော စာရေးဆရာလက်မှ ဖောင်တိန်ကဲ့သို့ တဆတ်ဆတ်တုန်၏။ ရင်တွင်း၌မူ သန့်ရှင်းနှင့် တည်မြဲ မဲခွဲသောနေ့က ပြည်သူလူထု၏ နှလုံးသားကို ကျွန်တော် တစ်ဦးတည်း မျိုးထားရသကဲ့သို့ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများ ပြင်းစွာ ဖြစ်၏။

“ဪ ... ငါ မှားလေခြင်း ... ငါ မိုက်လေခြင်း” ဟု မသိတတ်သား ဆိုးရွားလှသော ကျွန်တော့်ကိုယ်ကိုလည်း ကျွန်တော် ပြန်၍အပြစ်တင်မဆုံးတော့။

“ပြောမယုံ၊ ကြုံဖူးမှသိ” ဆိုသကဲ့သို့ နယ်ချဲ့ စစ်တပ်များမှ ကြေးစားအရာရှိကြီးများနှင့် လွတ်လပ်ရေး

တပ်မတော်မှ မျိုးချစ်အရာရှိကြီးများ၏ ခြားနားမှုကို လည်း စံပြု၍နှိုင်းယှဉ်မိတော့သည်။

သူတို့ထွက်သွားပြီးနောက် အချိန်ကား မကြာမြင့်လှပါ။ ဗိုလ်ကျော်ဒင်ခမျာ သုတ်သီးသုတ်ပျာဖြင့် ပြေးလာ၏။ သူ့နောက်၌လည်း ရဲဘော်တစ်ယောက် အပိုပါလာသည်။

“ဟေ့ ... ရဲခေါင်၊ မင်း ဗိုလ်ချုပ်ကို ဘာလုပ်လိုက်သလဲ ... ဟင်”

“အာ ... ဗိုလ်ချုပ်မှန်း ဘယ်သိမလဲဗျ၊ ယူနီဖောင်းမပါ၊ ဘာမပါနဲ့ ... သူ့ကိုလည်း ကျွန်တော်က သိတာမှ မဟုတ်ဘဲ။ နောက်ပြီး သူကလည်း အစက ဘာမှ ပြောတာမဟုတ်ဘူး ... အပြင်ကို ဆွဲထုတ်ပြီးမှ သူက ပြောတာ၊ အဲဒီတော့မှ ကျွန်တော်လည်း ဗိုလ်လေးကို ခေါ်လိုက်တာ”

“အဲဒါမှ သောက်ခွဲပဲကွာ ... အစက ဘာလို့ ငါ့ကို မပြောတာလဲ ဟကောင်ရ”

“နို့ ... ဗိုလ်လေးက လူကဲခတ်ပြီး ကြည့်လုပ်ရမယ်ဆို”

“အားပါး ... ကျွတ်ကျွတ် နမ်းမေဂလိုလီရေး ... အိုး ... ဟိုး ... ဟိုး ..”

သူသည် သူ၏နဖူးကို လက်ဝါးဖြင့်ရိုက်၍ ငရုတ်သီး စပ်သကဲ့သို့ စုတ်သပ်ညည်းညူလိုက်ကာ ဘာမှ မပြောတော့ချေ။

“ကဲ ... ဒါဖြင့် မင်းလိုက်ခဲ့ဦး ... ဗိုလ်ချုပ်ထမင်းကို ခေါ်ခိုင်းလို့၊ ငါတော့ သေသာ သေချင်တော့တာပဲ ရဲခေါင်ရာ”

ထို့နောက် ပါလာသော ရဲဘော်အား ကျွန်တော် နေရာ၌ ခေတ္တအစားထားပြီး ဗိုလ်ချုပ်ရှိရာ ဧည့်ခန်းသို့ ကျွန်တော်တို့နှစ်ဦးသား ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ အတွေးမှန်ကိုယ်စီနှင့်။

အိမ်၏ ဘယ်ဘက် အဆောင်ရှိ ဧည့်ခန်းအတွင်း စန္ဒရားခုံကို ဖင်တစ်ဝက်မှေးကာ မတ်တတ်ရပ် လက်ပိုက်၍ ခေါင်းငုံ့ရင်း တစ်စုံတစ်ခု စဉ်းစားနေသော သခင်အောင်ဆန်း။

အနီး၌မူ ဗိုလ်မှူးအောင်သည် တည်ငြိမ်သော အပြုံးဖြင့် ဆိုဖာတစ်လုံးပေါ်တွင် ထိုင်နေ၏။

လူမှာ စဉ့်ခန်းဝသို့ ရောက်နေသော်လည်း အထဲသို့ ဝင်ရန် မရုံ့မရဲဖြင့် ခြေဆွဲ၍နေသူကား ကျွန်တော် ...။

ဗိုလ်ကျော်ဒင်၏ စစ်သံပါပါ အော်ကာဟစ်ကာ သတင်းပို့လိုက်သော အသံကြောင့် ကျောက်ရုပ်ပမာ ငြိမ်ချက်သားကောင်းနေသော ဗိုလ်ချုပ်သည် တဖြည်းဖြည်း ခေါင်းမောလာကာ စောစောက ကျွန်တော် သူ့ကို ခြည့်နည်းမျိုးဖြင့် သူက ကျွန်တော့်ကို ပြန်ကြည့်၏။ ခုန့်ဟူသည်ကား မသေမီက လိုက်သည်ကို ကျွန်တော် ချက်ချင်း နားလည်လိုက်ပါ၏။ ထို့နောက် သူသည် သူ၏ မေးဖျားကို လက်ဖြင့်ပွတ်သပ်နေရင်း ...

“အင်း ... ရဲဘော်နာမည်”

“ရဲခေါင်”

“တပ်ထဲဝင်တာ မကြာသေးဘူးထင်တယ်”

“ဟုတ်ကဲ့”

“အင်း”

(သူသည် ရှေ့သို့ စကားမဆက်ဘဲ စဉ့်စားနေရာ

ထဲ)

“အင်းပေါ့ကွာ ... ရဲဘော်တို့ တာဝန်ကျေပွန်မှုကို နှီးကျူးပါတယ် ... ဟုတ်လား၊ စောစောက ကိစ္စကို ဘာမှ ခေါင်းထဲထည့်ပြီး စဉ့်စားမနေနဲ့ ဟုတ်လား။ အချိန်မှာ ဒီလိုလုပ်ရမှာပဲ ... အဲဒါ ရဲဘော် မှန်တယ် ဟုတ်လား ... ကဲ ... ကဲ သွားနိုင်ပါပြီ”

ထိုအချိန်၌ ဗိုလ်ချုပ်ပါးစပ်ဖျားမှ ထွက်လာသော စကားများကို ကျွန်တော့်နားက သံသယဖြစ်နေသည်။

“ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါ့မလား” ဟူ၍လည်း ဝမ်းမသာခံအောင် ဖြစ်နေသေးသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း “ခင်ဗျာ” ဟု နား ရောင်းဟန်ဖြင့် ထပ်မေးလိုက်တော့မှ ...

“ဪ ... ရဲဘော် မမှားဘူး။ အဲဒါကိုပြောတာ၊ ဒီတော့ လုပ်စရာသာ ဆက်လုပ် ဟုတ်လား။ အေး ... ဆီခဲ သတိထား၊ စိတ်လိုက်မာန်ပါမလုပ်နဲ့ ...အဲဒါပဲ”

ကျွန်တော်သည် ဗိုလ်ချုပ်စကားဆုံးသည်နှင့်တစ် ဖြည့်နက် မူလ တာဝန်ကျရာအရပ်သို့ ကလေးငယ်ပမာ နှိန်ဆက်မြူးတူးကာ ပြန်လာမိသည်။ စောစောက ရင် ဆွင်း၌ ပူလောင်လှစွာ ရေငတ်လွန်းသော ဝေဒနာမှာ သည်း အဘယ်သို့ ပျောက်သွားသည်မသိ။

ကျွန်တော်၏ ဦးနှောက်တွင်း၌မူ “သဘောကောင်း

သူ” ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အကြောင်းကိုသာ ထပ် လောင်းခါခါ စဉ့်စား၍နေမိပါ၏။

ယနေ့မှစ၍ ရက်သတ္တ ၂ပတ်ကျော်လျှင် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနှင့်တကွ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ ရှေ့တန်းခေါင်းဆောင်ကြီးများ ကုန်သလောက်နီးနီး ကျဆုံးပြီးသော ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက် (အာဇာနည်နေ့)သို့ ရောက်ပြန်လေဦးတော့မည်။

ရှေးအခါကဆိုမူ ကျွန်တော်သည် ပြည်သူလူထု တစ်ရပ်လုံးနှင့်အတူ အာဇာနည်နေ့အထိမ်းအမှတ် သဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပရာ တရားပွဲဥပစာများသို့ သွား ၍လည်းကောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအကြောင်း သိကောင်းစရာအဖြာဖြာကို ပုဂ္ဂိုလ်အသီးသီး ရှာမှီးတင်ပြ ကြသော သတင်းဆောင်းပါးဖြစ်ရပ်များကိုလည်းကောင်း၊ ကြားနာမှတ်သား ကျေးဇူးပွားခြင်းဖြင့်သာ နေလာခဲ့ရ သော်လည်း ယခုအခါ၌ဆိုလျှင် အိမ်ထောင်ရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်၍နေသော ကျွန်တော်ပတ်ဝန်းကျင်တွင် တရားနာ ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ကျွန်တော်၏ သားငယ်များသည် ကျွန် တော်ပြောပြမည့် “သဘောကောင်းသူ” ခေါင်းဆောင် ကြီးတစ်ဦး၏ အကြောင်းကို စုတ်သပ်အံ့ဩ နှမြော တမ်းတကာ ကြားနာနေရှာပေလိမ့်မည်။ ထိုအခါ၌ ကျွန် တော်သည် ...

“သားရေ ... ဟောဒီလောကမှာလေ ... လူသတ္တဝါ တွေရဲ့ အကျိုးအတွက် ပေါ်ထွက်ခဲ့ကြတဲ့ ဘာသာရေး ဆိုင်ရာ၊ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ၊ ပညာရေး ဆိုင်ရာ၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်အမျိုးမျိုး အနက် ဖေဖေတို့ပြည်ထောင်စု ဗမာနိုင်ငံမှာ တစ်ခါက ပေါ်ထွက်ခဲ့ဖူးတဲ့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သို့တာဟာလေ ဖေဖေသီရိသလောက်တော့ အလွန်ကို သဘောကောင်း တဲ့ ခေါင်းဆောင်ကြီးတစ်ယောက်ပေါ့ကွယ်။ သူနဲ့ ဖေဖေ စပြီးတွေ့ခဲ့တဲ့အချိန်ကတော့ ...”

ဤသို့ အစချီကာ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးသမိုင်း၏ ကွေ့ တစ်ကွေ့တွင် အမှတ်မထင် ကျွန်တော်နှင့် ရှေ့ဦး ပထမ တိုက်ဆိုင်ဆုံစည်းခဲ့ရသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ၏အကြောင်းကို ထပ်လောင်းပြောပြရပေလတ္တံ့။

သို့သော် ထိုဖြစ်ရပ်သည် ကျွန်တော် ငယ်ငယ်က ကျွန်တော့်ဖေဖေပြောပြသည့် “ရွှေယုန်နှင့် ရွှေကျား”

သက်ငယ်ရိတ်သွားသော ဒဏ္ဍာရီပုံပြင်စကားမဟုတ်။

စင်စစ် ကျွန်တော်ပြောပြမည့် ရဲဘော်ခလေး ကိုယ်
တွေ့ဖြစ်စဉ်များသည် ကျွန်တော့်သားငယ်များ၏ နှလုံး
သားတွင် ရာသက်ပန် စွဲဝင်သွားစေရုံသာမက သူတို့၏
ပတ်ဝန်းကျင် ကစားဖော်များရှေ့တွင်လည်း “အဲဒီ ဗိုလ်
ချုပ်အောင်ဆန်း ဆိုတာဟာလေ ... တစ်ခါက ငါတို့ရဲ့
ဖေဖေနဲ့ တွေ့ခဲ့ရဖူးသတဲ့” ဟူ၍လည်းကောင်း။

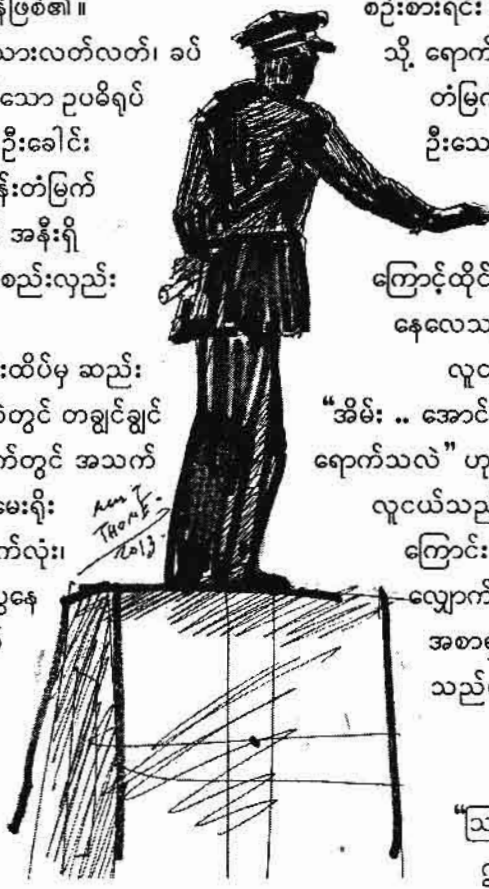
သို့မဟုတ် သူတို့ပတ်ဝန်းကျင်၊ သူတို့သားငယ်
များရှေ့တွင်လည်း “အဲဒီဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဆိုတာ
ဟာလေ ... တစ်ခါတုန်းက သားသားရဲ့ဘိုးဘိုးနဲ့ တွေ့ခဲ့
ရဖူးသတဲ့” ဟူ၍လည်းကောင်း။

ထိုသို့ ထိုသို့ အစချီကာ သားစဉ်မြေးဆက် ဂုဏ်ယူ
စရာမှတ်တမ်းတစ်ကွက်ဖြစ်လိမ့်ဦးမည်သာတည်း။ ။
ပုဂံပျက်၌ပုဂံသာ အောင်ဆန်း၊ ဇူလိုင်-၁၉၆၆

အောင်ဆန်းနှင့် ဘာသာရေး ဗိုလ်ဥက္ကဋ္ဌမကျော်

အချိန်မှာ ညနေစောင်းအချိန်ဖြစ်၏။
သက်တော် ၅၀ နီးပါး၊ အသားလတ်လတ်၊ ခပ်
ပိန်ပိန်၊ အရပ်မြင့်မြင့်၊ ကြည်လင်သော ဥပမိရုပ်
ပုံသည့် ဆရာတော်တစ်ပါးသည် ဦးခေါင်း
ညိုညိုပြုကာ မတ်တတ်ရပ် အနီးတံမြက်
တံမြက်ဖြင့် မန်ကျည်းပင်ကြီးနှစ်ပင် အနီးရှိ
ထိပ်ထပ်ကျောင်းရှေ့တွင် တံမြက်စည်းလှည်း
လှည့် ရှိနေလေသည်။

ဒီပက်ရာ ဘုရားတန်ဆောင်းထိပ်မှ ဆည်း
ဆည်းများအသံသည် လေပြည်ထဲတွင် တချင်ချင်
သံသံသံ မြည်၍နေ၏။ ထိုအချိန်တွင် အသက်
၅၀ နီးခန့်၊ အသားလတ်လတ်၊ မေးရိုး
ထူထား၊ ကြည်လင်စူးရှသောမျက်လုံး၊
မျက်ခွံလိမ်းထားသဖြင့် ဆံပင်ရှုပ်ပွနေ
သော ဗိုလ်ဆံတောက်ဖြင့် လူငယ်
တစ်ဦးသည် ဖိနပ် နှစ်ဖက်ကို
သယ်တစ်ဖက်မှ စု၍ကိုင်ကာ
ကျောင်းဝင်း ပေါက်မှ ဝင်လာ
လေသည်။ လူငယ်သည် ဘေးဘီ
ထိပ်ကြည့်၊ မြေကြီးကို ငဲ့ကြည့်

စဉ်းစားရင်း လျှောက်လာရာ ကျောင်းရှေ့
သို့ ရောက်ရှိလာလေ၏။ ထိုအခါကျမှ
တံမြက်လှည်းနေသော ဆရာတော်
ဦးသောဘိတကို မြန်းခနဲ တွေ့မြင်
မိပြီး ပြောင်နေသော မြေ
တလင်းပေါ်တွင် ဆောင့်
ကြောင့်ထိုင်ကာ ဆရာတော်ကို ရှိခိုးဦးချ
နေလေသည်။ ဆရာတော်သည်လည်း
လူငယ်ကို တွေ့မြင်သွားလေ၏။

“အိမ် .. အောင်ဆန်းလား ... ဘယ်တုန်းက
ရောက်သလဲ” ဟု ဆရာတော်က မေးလေ၏။
လူငယ်သည် ဆရာတော် နားသီသီလေး
ကြောင်း သိပြီးဖြစ်၍ ခပ်ကျယ်ကျယ်
လျှောက်ထားလိုက်ရာ မနီးမဝေးတွင်
အစာရှာစားနေသော ခိုကလေးများ
သည်လန့်၍ ပျံသွားကြလေသည်။
“တပည့်တော် မနေ့က
ရောက်ပါတယ်ဘုရား”
“ဩ ... ရက်အတော်ကြာမှကိုး”
ဤမျှ အော်ဟစ်လျှောက်ထား

*Am I
Thank
2013*

စေကာမူ ဆရာတော်မှာ နားလေးတော်မူ၍ ကြားဟန် မတူကြောင်း ပြန်လည် မိန့်ကြားတော်မူသော စကားအရ သိသာနိုင်လေသည်။ အောင်ဆန်းဟု အခေါ်ခံရသော လူငယ်၏ မျက်နှာမှာ ရှုံ့၍သွားလေ၏။ ဆရာတော် သည် တံမြက်စည်းကို မန်ကျည်းပင်ခြေရင်းတွင် ထောင် ထားခဲ့ပြီး ရှေ့မှဦးဆောင်၍ တစ်ထပ်ကျောင်းပေါ်သို့ ကြွသွားရာ လူငယ်လည်း ထ၍ နောက်မှ လိုက်ပါသွား လေသည်။ ဆရာတော်သည် ကျောင်းဝရန်တာမှ ရေအိုး စင်တွင် လက်ဆေးသုတ်သင်ပြီးနောက် သင်ဖြူးများ ခင်းထားသော နေရာတွင် ထိုင်တော်မူလေရာ လူငယ် လည်း ဆရာတော်ကို ဦးချရိုခိုးပြီးလျှင် အနီးတွင် ကြို့ကြို့ထိုင်နေ၏။ ဆရာတော်က ကျောက်သင်ပုန်း ကလေးတစ်ချပ်နှင့် ကျောက်တံတစ်ချောင်းကို လူငယ်၏ အနီးတွင် ချပေးလိုက်၏။ ပြီးလျှင် ဆရာတော်က စတင် မိန့်ကြားတော်မူသည်။

“ကျောင်းပိတ်သလား”

လူငယ်က ကျောက်သင်ပုန်းတွင် လက်ရေး ခပ် သော့သော့ဖြင့် “တင်ပါ့ဘုရား” ဟု ရေးပြလေ၏။

“မင်းတို့ ကျောင်းသားသမဂ္ဂညီလာခံအကြောင်း သတင်းစာမှာ ဖတ်ရတယ်။ မင်းတို့ လုပ်တာတွေ ကောင်းပါရဲ့”

လူငယ်က ခေါင်းညိတ်ရိုခိုးလျက် “တင်ပါ့” ဟု လျှောက်ထားလေသည်။ ဆရာတော် ကြား မကြား သူ မသိချေ။ လူငယ်က စာရေးပြီး ကျောက်သင်ပုန်းကို ဆရာတော်ရှေ့ ချပြပြန်၏။

“တပည့်တော် ဘီအယ်လ် မဖြေချင်တော့ဘူး ... သခင်အဖွဲ့ထဲ ဝင်ပြီး နိုင်ငံရေးလုပ်တော့မယ် ဘုရား”

ဆရာတော်သည် ဦးခေါင်းညိတ်ကာ ညိတ်ကာဖြင့် အောင်ဆန်းကို ခပ်ပြုံးပြုံးကြည့်နေပြီးလျှင် မိန့်တော်မူ ပြန်၏။ “သခင်အဖွဲ့ဆိုတာ ဟို ... ခွေးချိုက ဘသောင်း တို့အဖွဲ့ ပြောတာလား”

“တင်ပါ့ဘုရား”

ဆရာတော်နှင့် လူငယ်တို့သည် သခင်အဖွဲ့ အကြောင်း၊ ငါးပွင့်ဆိုင် အဖွဲ့အကြောင်း၊ နယ်များတွင် ဆိုးဝါးညံ့ဖျင်းလှသော ဒုစရိုက်ကောင်စီ(ခေါ်) ဒီစတြိတ် ကောင်စီအဖွဲ့များအကြောင်း၊ ပညာရေးစနစ် ညံ့ဖျင်းပုံ

များအကြောင်းများကို ကျောက်သင်ပုန်းကလေးနည်းဖြင့် ဆွေးနွေးနေကြလေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် လူငယ်က ဗမာပြည်တွင် အချို့ဘုန်းတော်ကြီးများ နိုင်ငံရေးထဲ ဝင် ဆောင်ရွက်မည့်အစား နယ်ခြားဒေသများတွင် သွား ရောက်သာသနာပြုဖို့ကောင်းကြောင်း ရေးသားလျှောက် ထားလေသည်။ ဆရာတော်က ...

“အိမ် ... အဲဒါလည်း လိုတာပဲ။ တို့ ရှေးက သုဓမ္မာ ဂိုဏ်း မှတ်တမ်းတွေထဲမှာတော့ တွေ့ဖူးတယ်။ ကရင်နီ နယ်နဲ့ ကလေး၊ မိုးညှင်းဘက်ကို ဆရာတော်တွေ သွား ပြီး သာသနာပြုတာ။ ဒါပေမဲ့ အခုအခါ အင်္ဂလိပ်အစိုးရ က အားပေးမယ် မထင်ဘူး”

လူငယ်က ခရစ်ယာန်သာသနာပြု ဘုန်းကြီးတွေ ဆင်းဆင်းရဲရဲဖြင့် ချင်းတောင်တန်း၊ ကချင်တောင်တန်း များတွင် သွားရောက်သာသနာပြုပုံ၊ ဗမာဘုန်းကြီးတွေ လည်း စွန့်စားသွားရောက်ပြီး သာသနာပြုဖို့ကောင်းပုံ များကို ရေးသား လျှောက်ထားပြန်သည်။ ဆရာတော် က စာကိုဖတ်ပြီးလျှင် ခေါင်းငုံ့စဉ်းစားနေတော်မူပြီးမှ ပြန်လည်မိန့်ကြားတော်မူ၏။

“အိမ် ... ဒါက မင်း စိတ်စောနေတာကိုး ... ချင်းတောင်တန်း၊ ကချင်တောင်တန်းသွား သာသနာပြု ဖို့ဆိုတာက ဒီအင်္ဂလိပ်ကောင်တွေရှိနေသမျှ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ကိုယ့်မင်းကိုယ်ချင်းနေနိုင်မှ ဖြစ်မှာ။ တို့တစ်တွေ အရာရာ တိုင်းမှာ ခံဘက်ကချည်းပဲ ... မင်း စဉ်းစားကြည့်၊ မြန်မာ ပြည်မှာ ကုလားဗလီနဲ့ အင်္ဂလိပ် ဘုရားရှိခိုးကျောင်း မရှိတဲ့မြို့ ဘယ်နှမြို့ရှိသလဲ။ ငါ့ ရေတွက်ပြခဲ့စမ်းပါ။ အဲဒါကိုသာ မင်း နက်နက်နဲ့နဲ့ စဉ်းစား”

နေလုံး ဝင်သွားပြီဖြစ်၍ ကျောင်းဝရန်တာတွင် အလင်းရောင် ဖျော့၍သွားလေ၏။ ဆရာတပည့်နှစ်ဦး မှာ အတွေးကိုယ်စီဖြင့် ငြိမ်၍နေကြလေသည်။

တစ်ချိန်က “တပည့်တော် နိုင်ငံရေးလုပ်တော့မယ် ဘုရား” ဟု ဆရာတော် ဦးသောဘိတကို လျှောက်ထား ခဲ့သော အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ဗမာ့လွတ် လပ်ရေးတပ်မတော်ကို ဦးစီးလျက် အင်္ဂလိပ်တို့ကို တိုက် ထုတ်လိုက်လေသည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ သူ၏အသက် ၂၂ နှစ်တွင် သူသည် ဗမာ့တပ်မတော်၏ စစ်သေနာပတိနှင့် စစ်ဝန်ကြီးအဖြစ် တိုင်းပြည်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရင်း

ဆရာတော် ဦးသောဘိတ မေးခဲ့သော မေးခွန်းကို အစဉ်
သတိရနေဟန်တူလေသည်။ ဂျပန်ခေတ် အရှေ့အာရှ
ထူထောင်မှုများ အစည်းအရုံးဌာနချုပ်တွင် စည်းရုံးရေးမှူး
ညီလာခံတစ်ခု ကျင်းပခဲ့သည်။ ယင်းညီလာခံတွင်
နိုင်ငံဘာလ ၁၈ ရက်နေ့၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက “ဗမာ
အလားအလာနှင့် လူငယ်တကာဝန်” ဟူသော ခေါင်းစဉ်
နှင့် ဟောပြောချက်တစ်ခု ဟောပြော၏။ ထိုဟောပြော
ချက်တွင် ဆရာတော်နှင့် ဆွေးနွေးခဲ့သော အချက်အချို့
ထိုဝင် ပုံကြမ်းပြန်လည်ဖော်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရလေသည်။
သူ့ဟောပြောချက်ထဲမှ ကောက်နုတ်ချက်ကိုကြည့်လျှင်
သိနိုင်ပါ၏။

“အင်္ဂလိပ်ဘုန်းကြီးတွေဟာ အစာငတ်၊ ရေငတ်ခံပြီး
ကချင်နယ်၊ ချင်းနယ်တွေမှာ သွားပြီးတော့ သူတို့
ဘက်ပါလာအောင် စိတ်ဓာတ်သွင်းပေးကြတယ်။
ကျုပ်တို့ ဗမာဘုန်းကြီးတွေကတော့ ဘာမှ မလုပ်
ကြဘူး... ဘုန်းကြီးအချို့ဟာလည်း ပုထုဇဉ်တွေ
ဖြစ်တယ်။ ဆွမ်းခံတဲ့အခါမှာလည်း ရသမျှနဲ့
မတင်းတိမ်တာရှိမယ်၊ မင်းဆရာ ဖြစ်ချင်ကြ
တာကလည်း ရှိသေးတယ်”

ဟု သူ့စိတ်ထဲတွင် တအံ့နွေးနွေးရှိသော ဘာသာ
သာသနာ ထွန်းကားပြန့်ပွားရေးအတွက် ခံယူချက်များ
ဖွင့်အံ့၍ ထွက်ပေါ်လာလေသည်။ ယင်း ဟောပြောချက်
တွင် ဆက်လက်၍ အာရှလူငယ်စည်းရုံးရေးမှူးများကို
ဆာကြိုတောင်ကြားသွားပြီး အဆင်းရဲခံ ဆောင်ရွက်ရန်
တိုက်တွန်းထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရလေသည်။ သူ့
ဆရာတော်မှာ ဘာသာ သာသနာအတွက် စိတ်စောနေခြင်း
ကြောင့် သာသနာ့ဝန်ထမ်း ပုဂ္ဂိုလ်အချို့အတွက် အား
မထို အားမရ ရှိခဲ့ပုံရလေသည်။ သူသည် သာသနာ့ဝန်
ထမ်း ပုဂ္ဂိုလ်များကို ထိခိုက်သော အင်္ဂါရပ်မူမျိုး ပြုမှု
ကြောင့်ဆိုခြင်းကား မဟုတ်ပေ။

သူသည် ဘာသာရေးကို ခုတုံးလုပ်၍ နိုင်ငံရေး
အတွက်ကောင်းယူခြင်း၊ မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက် အလွဲ
ဆုံးစားလုပ်ခြင်းများကို စက်ဆုပ်ရွံရှာပုံရလေသည်။ ထိုသို့
ဘာသာရေးကို ခုတုံးပြုလုပ်သူများကိုလည်း အလွဲသုံး စား
မလုပ်နိုင်အောင် ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အမြဲ သတိ
ပေးခဲ့လေသည်။ ဘာသာရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသော သူ၏

စေတနာနှင့် ခံယူချက်ကို ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့ဦးစီး
နာယကဆရာတော်ကြီးများနှင့် တွေ့ဆုံလျှောက်ထား
ချက်များတွင် ထင်ရှားပေါ်လွင်လာသည်။

x x x

၁၉၄၆ ခု၊ မေလ ၃၁ ရက်နေ့ကတည်းက အစပြု၍
ရွှေဂုံတိုင်လမ်း၊ ဘုရားကြီးကျောင်းတိုက်တွင် ဂိုဏ်းပေါင်း
စုံ သံဃာ့အဖွဲ့ချုပ်ကြီး၏ ဦးစီးနာယက၊ ဩဝါဒါ စရိယ
မဟာနာယက ဆရာတော်ကြီးများ နှစ်ပတ်လည်အစည်း
အဝေးကြီးကို ကျင်းပနေသည်။ အဆိုပါ နာယက ဆရာ
တော်ကြီးများသည် မြန်မာပြည်တစ်ပြည်လုံး နေရာအသီး
သီးမှ သာသနာရေးအတွက် တပင်တပန်း ကြွရောက်
လာကြခြင်းဖြစ်၏။ မြို့ပေါ်မှ ဒကာ၊ ဒကာမများ၊
နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အသီးသီးတို့မှ ခေါင်းဆောင်များသည်
ဖော်ပြပါ ဩဇာတိက္ကမ ထက်မြက်တော်မူသည့် နာယက
ဆရာတော်ကြီးများကို လာရောက်ဖူးမျှော်ကြလေသည်။
ဆရာတော်ကြီးများကို လာရောက်ဖူးမျှော်ရာ၌ အချို့
နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များသည် ရိုးရိုးသားသား ဖူးမျှော်
သွားသည်မဟုတ်၊ မိမိတို့ နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အတွက် အမြတ်
ထုတ်သွားကြလေသည်။ သူတို့သာလျှင် သာသနာကို
အလေးစားဆုံးသူများဖြစ်ပြီး ကျန် (ဖဆပလ)နှင့် အခြား
အဖွဲ့များသည် သာသနာ့ရန်သူ ကွန်မြူနစ်ဝါဒသမား
များသာဖြစ်ကြောင်း မလိမ့်တပတ် လျှောက်ထားကာ
ဆရာတော်ကြီးများနှင့် (ဖဆပလ)ကို မသိမသာ တွန်း
ခဲ့၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။

ဇွန်လ ၂ ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်
ဆန်းနှင့် (ဖဆပလ)ကို အတိုက်အခံ ပြုလုပ်နေသော
ရှေးခေတ် နိုင်ငံရေးသမားကြီးများဖြစ်ကြသည့် ဆာပေါ်
ထွန်း၊ ဦးမြတ်သာဒွန်းနှင့် ဂဠုန်ဦးစောတို့ ဇနီးမောင်နှံ
တို့သည် ဆရာတော်ကြီးကို လာရောက် ဖူးမျှော်သွားကြ
၏။ ဇွန်လ ၃ ရက်နေ့တွင် သခင်ဗစိန် ရောက်လာပြန်
ပြီး... “တပည့်တော်သည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးများကို
လေးစား ကြည်ညိုပါတယ်။ သာသနာရေးကိုလည်း
အစဉ်အားပေးရန် အသင့်ရှိပါတယ်။ တပည့်တော်ကို
ခိုင်းချင်ရာခိုင်းပါ” ဟု စာအုပ်ကြီးအတိုင်း လျှောက်ထား
သွားလေသည်။

ထိုအချိန်သို့ ရောက်ရှိသောအခါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဘာသာရေးကို ခုတုံးလုပ်၍ ကိုယ်ကျိုးရှာသူများ ရန်ကို ခုခံကာကွယ်ရန် အချိန်တန်ပြီဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်လေသည်။ ဇွန်လ ၄ ရက် (နယုန်လဆန်း ၅ရက်) နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အရပ်ဝတ်အရပ်စားဖြင့် ကုပ်ကုပ်ကလေး ဆရာတော်ကြီးများထံ ရောက်ရှိလာခဲ့ပေသည်။ ထိုအခါ မကွေးဆရာတော် ဦးနာရဒက “ဆရာတော်ကြီးအား ဖူးမျှော်ရန် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ရောက်ရှိလာပါတယ်။ အဖူးမျှော်ခံ ကြွတော်မူကြပါဘုရား” ဟု ပင့်ဖိတ်ပေးလေသည်။ သက်တော် ဝါတော်ကြီးမားသော ဆရာတော်ကြီးများသည် အဖူးမျှော်ခံနေရာသို့ ကြွရောက်လာပြီးလျှင် ဝမ်းသာအားရ “ပြီးဟဲ့ ... ဘယ်မလဲ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဆိုတာ” ဟု သက်ရွယ်ကြီးသူတို့၏ အမူအတိုင်း မျက်မှောင်ကို လက်ဝါးကာပြီး ဝိုင်းဝန်းကြည့်ရှုကြလေ၏။ အချို့ဆရာတော်ကြီးများက “ဟ ... ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ... ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနဲ့ နာမည်က ကြီးလိုက်တာ လွန်ပါရော ... ပြီးတော့ အငယ်သာ ရှိပါသေးကလား” ဟု မိန့်တော်မူကြလေသည်။ ဘုရားကြီးဆရာတော်က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ယခုဆရာတော်ကြီးများကို ဘာများ လျှောက်ထားချင်သေးသလဲ၊ လျှောက်ထားလိုက လျှောက်ထားရန် တိုက်တွန်းလေ၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဆရာတော်ကြီးများ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ အောက်ပါအတိုင်း ဘွင်းဘွင်းရှင်းရှင်း လျှောက်ထားလေရာ ဆရာတော်ကြီးများက များစွာ သဘောကျပြီး ရယ်မောကြလေ၏။

“တပည့်တော် ဘာမျှ အထူး မလျှောက်ထားလိုပါ။ သက်တော်ဝါတော်ကြီးသော ဆရာတော်ကြီးများကို မင်္ဂလာတရားအရ လာရောက်ဖူးမျှော်ကန်တော့တာပါဘုရား ... တပည့်တော်တို့ ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေတဲ့ကိစ္စမှာ ဆရာတော်ကြီးများကို မဲဆွယ်ဖို့နဲ့ ဆရာတော်ကြီးများကို နိုင်ငံရေးထဲ ဆွဲသွင်းဖို့ လာခြင်းမဟုတ်ပါ။ တပည့်တော်မှာ အခြားနိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်ကြီးများလို မဲရလိုမှုအတွက် ရည်ရွယ်ပြီး ဆွမ်းကျွေးခြင်း၊ သင်္ကန်းလှူခြင်းတွေလည်း မပြုလုပ်နိုင်ပါ။

လှူဒါန်းဖို့လည်း တပည့်တော်မှာ ငွေ မရှိပါ။ အလွန် ဆင်းရဲပါတယ်။ တတ်နိုင်လို့လှူတောင်မှ နိုင်ငံရေး မျှော်မှန်းချက်အတွက် မဟုတ်ဘဲ စေတနာ သန့်သန့်ရှင်းရှင်းနဲ့သာ လှူမှာပါ။ အခုလည်း မတတ်နိုင်သေးပါဘုရား”

ဆရာတော်ကြီးများသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ လျှောက်ထားချက်ကို များစွာ သဘောကျတော်မူကြ၍ ရယ်မောတော်မူကြ၏။ “အေး ... တယ်လည်း မြောင်ကျတာကိုး ... ကြိုက်သကဲ့” ဟု ရယ်မော မိန့်တော်မူကြလေ၏။

ထို့နောက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဆရာတော်ကြီးများ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ...

“ဆရာတော်ကြီးများသည် ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်ဖြင့် ရိုးရိုးကြီး နေထိုင်ပြီး သာသနာတော် ကြီးပွားရေးကို ရွက်ဆောင်နေတယ်ဆိုတာ တပည့်တော် ယုံကြည်ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးသမားတွေဟာ နည်းပရိယာယ်များပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ မကောင်းတဲ့ နည်းပရိယာယ်ထဲ မကျရအောင် ပညာသိက္ခာကြီးမားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများပီပီ သတိထားတော်မူဖို့ တပည့်တော် လျှောက်ထားပါရစေ။ တပည့်တော်တို့တော့ ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရေးအတွက် မီးကုန်ယမ်းကုန် ဆောင်ရွက်နေကြပါတယ်။ ဒီနိုင်ငံရေးကိစ္စထဲကို တပည့်တော်အနေနဲ့ ဆရာတော်ကြီးများကို ဆွဲ မသွင်းလိုပါ။ ဒုက္ခ မပေးလိုပါ။ လူထုအားနဲ့ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးပြီး ဆောင်ရွက်သွားပါမယ် ဘုရား။ သာသနာတော်ကို အလွဲသုံးစား မပြုလိုပါဘုရား”

ဟု ရှင်းလင်းလျှောက်ထားလိုက်၏။ ဆရာတော်ကြီးများသည် ဗိုလ်ချုပ်၏ ရှင်းရှင်းလျှောက်ထားချက်ကို သဘောကျပြီးလျှင် အောက်ပါအတိုင်း ပြန်လည် မိန့်ကြားတော်မူလေသည်။

“အေး ... လွတ်လပ်ရေးရအောင် ကြိုးစားကွဲ - ဆရာတော်တို့အနေနဲ့ ဘယ်သူ့ရောင်းအစားမှ မခံပါဘူး။ မင်း စိတ်ချသွားပေတော့”

x x x

ဤသည်တို့ကား ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဘာသာ
 အပေါ် ခံယူချက်နှင့် ကျင့်သုံးချက်များပင် ဖြစ်လေ
 သည်။ သူသည် ဘာသာရေးကို အခြေပြု၍ နိုင်ငံရေး
 ထုပ်လုပ်၊ ဘာသာရေးနှင့် နိုင်ငံရေးကိုလည်း ထွေးရော
 ဆက်တင် မလုပ်၊ ဘာသာရေးက သတ်သတ်၊ နိုင်ငံရေး
 က သတ်သတ်၊ သူ့စည်းနှင့်သူ ရှိစေချင်ကြောင်း ထင်ရှား
 ၏။ လူတစ်ယောက်တည်းက နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်
 လိုလို၊ ဘုရားအလောင်းလိုလို လုပ်ကိုင်ပုံကိုလည်း သူ
 ကြိုက်။

သူသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ဦးအနေဖြင့် သူ
 ဘာသာ သာသနာ ကြီးပွားထွန်းကားစေလိုစိတ်ရှိမည်မှာ
 အထူးမပြောလို။ ပုထုဇဉ်ပီပီ သူ့ဘာသာတရား ကြီးပွား

စေချင်မည်မှာ သေချာပါ၏။ သို့သော် သူသည် သူ
 ဘာသာ သာသနာသာလျှင် ကြီးပွားစေပြီး တခြား
 ဘာသာတရားကို ခြေဖြင့် နင်းလိုသော ဆန္ဒမရှိ။ ထို
 အချက်ကို သူ တင်သွင်းသော ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ
 လမ်းညွှန်ချက်များတွင် “လူတိုင်း လွတ်လပ်စွာ ကိုးကွယ်
 ခွင့်၊ ညီမျှစွာ ခံစားခွင့်ရှိရမည်” ဟူသော ဖော်ပြထားချက်
 က ထင်ရှားစွာ ထောက်ခံထားလေသည်။

ဤအကြောင်းတွေ့ရေးလျှင် ကုန်ဆုံးနိုင်ဖို့မရှိ။ ဤ
 အကျဉ်းဖော်ပြချက်များကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်၍သာလျှင်
 ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဘာသာရေးတရားအပေါ် ခံယူ
 ချက်၊ ကျင့်သုံးချက်များကို ရိပ်စားမိကြစေသတည်း။ ။

ဗုဒ္ဓံ အတ္ထံ ၁၅ အုတ် ၄ (၁၅-၄-၁၉၆၉)

ကျွန်တော်သိသော ဦးနောင်ချို ရွှေမိုး

ဦးနောင်ချိုသည် ...

- * မိမိ၏ ကိုယ်ရေးကိုယ်လာကို လုံးဝ ဂရုမထားသူ နိုင်ငံရေးသမားအစစ်ဖြစ်သည်။
- * စိတ်ရင်းစေတနာ အဖြူစင်ဆုံးနှင့် အသန့်ရှင်းဆုံး ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည်။
- * မြန်မာတိုင်းရင်းသား ပြည်သူလူထုကြီးတစ်ရပ်လုံး၏ အကျိုးစီးပွားကို မိမိ၏အကျိုးနှင့် ထပ်တူထပ်မျှထားသူဖြစ်သည်။
- * ယနေ့ အချို့သော ကွန်မြူနစ်အမည်ခံများနှင့် အချို့သော ဆိုရှယ်လစ်အမည်ခံများလို ယောင်တောင်တောင်ဖြစ်နေခြင်းထက် တကယ့် ဆိုရှယ်လစ်သဘောတရားများကို နက်ရှိုင်းပိုင်နိုင်စွာ သိမြင်နားလည်သူ၊ အခြေအနေကို မှန်ကန်စွာ အသုံးချတတ်သူ၊ ဆိုရှယ်လစ်အမြင်ကို ကြည်လင်စွာ ထားရှိသူ၊ တကယ့်ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးသဘောကို နားလည်သူ ခေါင်းဆောင်ကြီးဖြစ်ပေသည်။

x x x

[၁]

ကျွန်တော်သည် ဦးနောင်ချိုနှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး သိကျွမ်းခဲ့ရလိမ့်မည်။ ဆွေးဆွေးနွေးနွေး ဆက်ဆံခဲ့ရလိမ့်မည်ဟု ဘယ်တုန်းကမျှ မမျှော်လင့်ခဲ့ပေ။

သို့သော် ထိုနေ့တွင် ဦးနောင်ချို၏ ရှေ့မှောက်သို့ မမျှော်လင့်ဘဲ ရောက်ခဲ့ရပေ၏။

ကန်တော်ကြီးကို ဖြတ်၍ တိုက်လာသော လေနအေးသည် ပတ်လမ်းရှိ ဦးနောင်ချို၏ အိမ်ဖြူပြတင်းပတ်ဝင်ရောက်ကာ အဖြူနုရောင် စားပွဲခင်းစကို တော့၍ တော့၍ ဆော့နေပေ၏။ စားပွဲပေါ်ရှိ ကော်ဖီပန်းကန်များလည်း အေးစက်၍နေပြီဖြစ်ရာ ကစီနစ်များပင် တက်နေပေပြီ။ နံနက် ၁၁ နာရီမှစ၍ စားပွဲပေါ်သို့ ရောက်လာသော ကော်ဖီပန်းကန်များကို ယခု ညနေစောင်း ၃ နာရီထိအောင် မသောက်ရသေး။ သောက်ခဲ့လည်း ကောင်းတော့မည်မဟုတ်။

“အဲဒါပဲကွ ... အလုပ်ကို နည်းမှန်အောင်လုပ်ကြဖို့ပဲလိုတယ်။ ကမ္ဘာ့အခြေအနေက ကောင်းနေပြီ - ဒီတစ်ခါတော့ တို့ရဲ့ (Revolution)ဟာ အောင်ရအမှန်ပဲ ... ကဲ ... ကော်ဖီသောက်ကြဦးကွာ”

လေးနာရီလုံးလုံး မရပ်မနားဘဲ ကြီးစွာသော အာ

တစ်ခါတစ်ရံဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင် ရဲဘော်
တစ်စုအား ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေးနှင့် ဗမာ့နိုင်ငံရေးများကို ရှင်း
တင်းပြောဆိုနေသော ဦးနောင်ချိုသည် သူ့ရှေ့မှ ကော်ဖီ
ခန်းကန်ကို ကောက်ယူ၍ သောက်လိုက်ပေသည်။
ထိုအခါကျမှပင် ကျွန်တော်တို့လည်း ကော်ဖီပန်းကန်များ
ကို အသီးသီး ကိုင်ယူမိကြပေတော့သည်။

ထိုနေ့ကိုကား ဘယ်တော့မှ မေ့နိုင်တော့မည်
မဟုတ်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဦးနောင်ချိုအပေါ်ဝယ်
အထင်လွဲ အမြင်မှားဖြစ်လာခဲ့သမျှသည် ထိုနေ့တွင်
ပျောက်လွင့်ကုန်သောကြောင့်ပေတည်း။ ဦးနောင်ချိုနှင့်
တွေ့သေးမိက ဦးနောင်ချိုနှင့်ပတ်သက်၍ ဦးထွန်းဝေ
၏လူတစ်သိုက်ထံမှ ကြားသိခဲ့ရသည်မှာ တစ်မျိုးဖြစ်ခဲ့
၏။ ဦးနောင်ချိုအကြောင်း မကောင်းတာများကိုသာ
ကြားသိခဲ့ရ၏။ ဦးနောင်ချိုအပေါ်တွင် အထင်လွဲ အမြင်
မှား ဖြစ်ခဲ့၏။

ယခုမူကား ထိုသည့်အထင်အမြင် လွဲမှားခြင်းများ
သည် မရှိကြတော့ပြီ။ ဦးနောင်ချိုအပေါ်ဝယ် ယုံကြည်
အားကိုးသော စိတ်တို့သည် တထောင်းထောင်း ဖြစ်ပေါ်
ခဲ့ပေပြီ။ ဦးနောင်ချိုကို အားကိုးရာခေါင်းဆောင်ကြီးဟူ၍
ထင်စရာ ယူဆလိုက်ပေပြီ။

ထို့ကြောင့် ... ထိုနေ့ကို မေ့နိုင်တော့ ...။

x x x

[၂]

မေ့နိုင်သော ထိုနေ့ကား အခြားမဟုတ် ၁၉၄၄ခု၊
အောက်တိုဘာလ ၃ ရက်နေ့ပင်ဖြစ်၏။

ဒေးဒရဲမြို့ရှိ ကွန်မြူနစ်ပါတီ (ဗမာပြည်)ဌာနချုပ်
ဆရာကြီးဦးထွန်းဝေထံမှ ပြန်ရောက်ခါစ ရှိသေး၏။
ဦးထွန်းဝေနှင့် ဒုတိယအကြိမ်မြောက် တွေ့ဆုံဖူးခြင်း
သည် ဖြစ်၏။ ဦးထွန်းဝေရေးခဲ့သော ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ
ကျမ်းကို ဖတ်ဖူးခဲ့သည့်အချိန်မှစ၍ မာ့စ်လီနင်ဝါဒ၏
အတွင်းတော်သားဖြစ်ခဲ့သော ကျွန်တော်သည် ဦးထွန်း
ဝေ၏ အဝေးမှ ကြည့်ညို၍ နေခဲ့၏။ ဘုရားရှိခိုးတိုင်း
၌ ဦးထွန်းဝေနှင့်တကွ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒအကြောင်းကို
အသေးဖူးကြသော သခင်ဗဟိန်း၊ သခင်သန်းထွန်း၊

တက်ဘုန်းကြီး ကိုသိန်းဖေ၊ သခင်ဗိုလ် အစရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ သက်တော်ရာကျော်ရှည်ကြာပါစေမည့်
အကြောင်း အကြိမ်ကြိမ် ထပ်လောင်း၍ ဆုတောင်းခဲ့ပေ
၏။ ဘီအိုင်အေကာလကို လွန်၍ ဘီဒီအေခေတ်တွင်းသို့
ဝင်လာသောအခါ ဆရာကြီးဦးထွန်းဝေ ဦးစီးသော
ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် ကျွန်တော်သည် အဆက်အသွယ်
ရခဲ့ပေ၏။ တပ်နီဗိုလ်ချုပ်ဟောင်း ဗိုလ်သိန်းတန်မှတစ်
ဆင့် ကွန်မြူနစ်ပါတီ (ဗမာပြည်)၏ ဗဟိုကော်မတီဝင်
လူကြီးဖြစ်သူ ကိုတင်မြ (သခင်တင်မြ)နှင့် ရှေးဦးစွာ
တွေ့ဆုံခဲ့ရ၏။ ထို့နောက် ကိုတင်မြမှတစ်ဆင့် ဆရာကြီး
ဦးထွန်းဝေထံ လူကိုယ်တိုင် ရောက်ခဲ့ပေတော့၏။

ဦးထွန်းဝေကို မြင်လျှင်မြင်ချင်း ရင်ဖိုခဲ့၏။ ဦးထွန်း
ဝေ၏ ဖော်ရွေမှုနှင့် သဘောတရားစာပေများကို အံ့ဩ
လောက်အောင် ကိုးကား၍ ပြောဆိုနိုင်မှုတို့ကို တွေ့ရ
သောအခါ ကျွန်တော့်ကိုယ်ကို ကျွန်တော် ဦးထွန်းဝေ
အတွက်ဟူ၍ ရည်စူးကာ လှူထားလိုက်တော့၏။
ဦးထွန်းဝေ၏ ပြောစကားကို တစ်လုံးမကျန် နားထောင်
မိ၏။ တရားမင်၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ခင်လေရာ ထိုမှတစ်ဖန်
သူ့တရားသည် ကျွန်တော်၏ဦးနှောက်ဝယ် နက်နဲစွာ
ပင် ဝင်လာပေတော့၏။

ထို့ကြောင့်လည်း ဦးထွန်းဝေက “သခင်အောင်
ဆန်းဟာ စစ်ဝါဒသမားကြီးပါ ... မျက်ကန်းမျိုးချစ်ကြီး
တစ်ယောက်ပါ” ဟု ဆိုသောအခါ ကျွန်တော်သည်
မစဉ်းစားတော့ဘဲ မျက်စိမှိတ်၍ ယုံခဲ့လေတော့၏။

၁၉၄၄ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၃ ရက်နေ့သို့ ရောက်
သောအခါမှသာ ကျွန်တော်သည် ဦးထွန်းဝေ၏ ဩဇာ
အောက်မှ လွတ်မြောက်ရန် လူးလွန့်စ ပြုခဲ့ရလေသည်။

“ကိုယ့်လူတို့ ဦးနောင်ချိုနဲ့ နက်ဖြန်ခါ သွားတွေ့
ကြရမယ် ... မေ့မနေကြနဲ့ဦး”

ရဲဘော် ကိုတင်မြက ကျွန်တော်တို့ရဲဘော်တစ်စု
အား လိုက်လံ၍ အကြောင်းကြားထား၏။ ဦးနောင်ချို
အပေါ်ဝယ် အထင်မကြီးလှသော ကျွန်တော်သည်
ကိုတင်မြ၏ စကားကြောင့် ကြောင်၍နေမိ၏။ ဘာကိစ္စ
ကြောင့် ဦးနောင်ချိုနှင့် သွားတွေ့ကြရဦးမှာပါလိမ့်။

ရဲဘော် ဗိုလ်သိန်းတန်ကမူ “ဗိုလ်ချုပ်ကိုတော့
အထင်မသေးနဲ့ဗျာ ... သူလည်းပဲ ဆိုရှယ်လစ်ဇင်သမား

ပါပဲ။ သူ့စေတနာဟာ တိုင်းပြည်အတွက်ပါပဲ။ ဒါတော့ သံသယဖြစ်စရာမရှိပါဘူး” ဟု မျှတသောအမြင်ဖြင့် ပြောဆိုပါသေးသည်။

သို့သော်လည်း ကျွန်တော်သည် ဆရာကြီးဦးထွန်းဝေ ဟု အမည်တွင်ခဲ့သော “ဆရာကြီး” သခင်စိုးနှင့် ကိုစံညွန့် (ကွယ်လွန်သူ) တို့၏ တစ်ဖက်နားသွင်းစကားများကြောင့် ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်ကြီး၏ သေနာပတိဖြစ်သော သခင်အောင်ဆန်းအပေါ်၊ ဦးနောင်ချိုအပေါ်ဝယ် အထင်မကြီးနိုင်အောင် ဖြစ်နေပေသေး၏။ ထို့ကြောင့် “ဂျပန်နဲ့ပေါင်းခဲ့တာ မှားခဲ့တာပဲမဟုတ်လား” ဟု ပြောခဲ့ပေ၏။

ယခုတော့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဦးနောင်ချိုနဲ့တွေ့၍ သြဝါဒပေးခြင်းကို ခံရပေဦးတော့မည်။ စိတ်ထဲတွင်ကား လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ မရှိသေး။

ဦးထွန်းဝေ ဦးစီးသော ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင် ရဲဘော်များဖြစ်ကြသည့် ဗိုလ်သိန်းတန်၊ ဗိုလ်စိုးမောင် (ယခုကိုချစ်ကောင်း)၊ ဗိုလ်လှမော် (တောခိုကွယ်လွန်သူ)၊ ကိုထွန်း၊ ကိုစိုးတင့်၊ ကိုစိန်လှိုင်၊ ကိုစံညွန့်၊ ကိုတင်မြနှင့် မောင်စန်းငွေ(ခေါ်) ကျွန်တော်တို့သည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ လုပ်ငန်းများကို ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်ထဲတွင် လုပ်ဆောင်ကြတော့မည်ဖြစ်ရာ ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် နားလည်မှု ရပြီးခါစဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ သခင်မြ၊ ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း၊ ဦးဗဆွေ၊ ဦးကျော်ငြိမ်းတို့၏ ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီခေါင်းဆောင်များနှင့် တိုင်ပင်စီစဉ်ကြရမည်ဖြစ်၏။ စစ်ထဲတွင် နိုင်ငံရေးသင်တန်းပေးကြရမည့် ကျွန်တော်တို့လူစုအား ဦးနောင်ချို(ခေါ်) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် မိတ်ဆက် တွေ့ဆုံပေးရန် ကိုတင်မြက စီစဉ်ပေ၏။

လျှို့ဝှက်ရေးကာလ၏ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ကျွန်တော်တို့က ဦးနောင်ချိုဟူ၍လည်းကောင်း၊ သခင်စိုးကို ဦးထွန်းဝေ(သို့မဟုတ်)ကိုဦးဟူ၍လည်းကောင်း၊ သခင်သန်းထွန်းကို ဦးဘမောင်ဟူ၍လည်းကောင်း ခေါ်ဝေါ်ကြပေ၏။

ဦးနောင်ချို(ခေါ်) ငမိုး(ခေါ်) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ပထမဆုံး မြင်ဖူးခဲ့သည်မှာ မင်္ဂလာဒုံ ဒုတိယပတ် ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်းဖွင့်ပွဲဖြစ်၏။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်သည်

ဒုတိယပတ် ဗိုလ်သင်တန်းကို တက်ရောက်ရန် ပျဉ်းမနားစခန်းရှိ တပ်ရင်း(၃)မှ ရောက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

ပေါ်လွင်ခဲ့သော စစ်ဝတ်စုံဖြင့် ပထမဆုံးအကြိမ် မြင်ရသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို မျက်စိထဲတွင် မြင်ယောင်နေသေး၏။ ထိုစဉ်က “ပညာရှာ ပမာ သူဖုန်းစားဆိုတဲ့စကားလို မင်းတို့ သင်ရမယ်၊ ပညာကို ကောင်းကောင်းတတ်ကျွမ်းအောင် သင်ကြ၊ ဒါပဲ ငါ ပြောချင်တယ်” ဟု တိုတောင်းစွာ ပြောကြားခဲ့သောအခါ သူ့စကားများ၏ အတိမ်အနက်ကို ပိုးတိုးဝါးတားသာလျှင် ခန့်မှန်းနိုင်ခဲ့ပေ၏။ ကြည်ကြည်လင်လင်တော့ဖြင့် မထင်မြင်နိုင်ခဲ့။ ထင်မြင်နိုင်စွမ်းလည်း မရှိခဲ့။ မှောင်အတိကျ၍ နေသေးသော ကာလကြီးပင် ဖြစ်၏။

မင်္ဂလာဒုံမှ ဆင်းခဲ့၍ ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီနှစ်ရပ်၏ လှုပ်ရှားမှုများနှင့် အဆက်ရပြီးသောအခါမှာသာ မဟာမိတ်နှင့်ပေါင်း၍ ဖက်ဆစ်ဂျပန်များကို တော်လှန်ရဦးမှာပါတကားဟူသော အသိဉာဏ်အလင်းရောင်ကို ရရှိခဲ့ပေ၏။ ယခု ထိုအလင်းရောင်ကို ပို၍ ဝင်းပြောင်စေမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ဦးနောင်ချိုတို့ တွေ့ရပြန်တော့မည်ဖြစ်ပေ၏။ စိတ်ထဲတွင် လှိုက်လှဲမှု မရှိသေးဟုဆိုသော်လည်း မဝေခွဲတတ်သော လှုပ်ရှားမှုကလေးများကိုတော့ ခံစားရပေသေးသည်။

၁၉၄၄ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၃ ရက်နေ့၊ နံနက် ၁၀ နာရီလောက်တွင် ဗိုလ်သိန်းတန်အစရှိသော ကျွန်တော်တို့လူစုသည် နှစ်ယောက်စီခွဲ၍ ဦးနောင်ချို၏ အိမ်ဝင်းတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကြ၏။ ဂျပန်ကင်ပေတိုင်သူလူတို့ မရိပ်မိဖို့က အရေးကြီးသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

အိမ်အောက်ထပ်မှ အိမ်ပေါ်သို့ တက်သွားကြရ၏။ လှေကားထိပ်ရှိ ဧည့်ခန်းတွင် ဒေါ်ခင်ကြည်က နေရာထိုင်ခင်းပေးပြီး အိပ်ခန်းထဲရှိ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဦးနောင်ချိုအား သွားရောက်၍ပြော၏။ ချည်ကြမ်းလုံချည် အဖြူကွက်နှင့် စွပ်ကျယ် လက်တိုကို ဝတ်ဆင်ထားသော ဦးနောင်ချိုသည် အခန်းဝတွင် ပေါ်လာကာ ကျွန်တော်တို့အား တစ်ချက်မျှကြည့်ပြီး ပြတင်းပေါက်အနီးတွင် ထိုင်၏။

“မင်းတို့ ဘယ်တော့သွားကြမှာလဲ” ဦးနောင်ချိုက ကိုတင်မြနှင့် ဗိုလ်သိန်းတန်ဘက်သို့

ကြည့်၍ မေးလိုက်၏။

“တစ်ရက်နှစ်ရက်အတွင်း ထွက်ဖြစ်ကြမှာပဲ။ အဲဒါ ဦးနောင်ချို မှာချင်တာ မှာဖို့ပဲ ...”

ကိုတင်မြက ပြန်၍ဖြေ၏။ ဦးနောင်ချိုသည် ကျွန်ုပ်တို့အား တစ်ယောက်စီ ကြည့်လိုက်သေးသည်။ သူမ၏ ဦးနှောက်က ညီမနှင့်တူသည့် အမျိုးသမီးတစ်ဦး ညီမကော်ဖီပန်းကန်များကို တည်ခင်းနေသည်။

ဦးနောင်ချိုသည် ဘာမျှမပြောသေးဘဲ သူ၏ အိပ်ခန်းတွင်းသို့ ဝင်သွား၏။ ခဏကြာမှ ထွက်လာပေသည်။ ဖိုင်တွဲတစ်ခုမှ လက်နှိပ်စက်နှင့် ရိုက်ထားသော စာတစ်ခုကို ဆွဲထုတ်ကာ ...

“ဟောဒီမှာ ... ညီညွတ်ရေးတပ်ဦးနဲ့ပတ်သက်လို့ ငါ့ထံ ရေးထားတာရှိတယ် ... ပြီးရင် ကိုထွန်းဝေဆီ ပေးဦးမယ်” ဟု ပြောဆို၏။ စာမူကို အင်္ဂလိပ်လို ရေးထားရာ အရေးကြီးသော စာပိုဒ်များကို အနည်းငယ် ခြောက်နုတ်၍ ဖတ်ပြပေ၏။

“မင်းတို့ သင်တန်းတက်တာ ဘယ်လောက်ကြာခဲ့ပြီလဲ”

ဦးနောင်ချိုသည် ကျွန်တော်တို့အား အကဲခတ်သော မှတ်စိတ်ဖြင့် ကြည့်၍ မေးလေသည်။

“တစ်လကျော်ကျော်လောက် ကြာခဲ့ပါတယ်”

“ခု ဘယ်လို အစီအစဉ်ရှိထားကြလဲ”

ကိုတင်မြက ...

“တိုင်းအလိုက်ခွဲပြီး တပ်တွေနဲ့ နယ်တွေမှာ စည်းရုံးပွဲ ... သင်တန်းတွေလည်း ပေးဖို့ပဲ” ဟု ရှင်းပြပေသည်။

“ဒါပေမဲ့ ဒီလိုလုပ်ရုံနဲ့ မပြီးသေးဘူးကွ”

ဦးနောင်ချိုသည် ဘယ်လက်ကို ကုလားထိုင် လက်ခုပ်တင် တင်ကာ ညာလက်တံကို သူ၏ညာဘက် ညာဘက်တွင် ထောက်၍ သူ၏စကားကို နိဒါန်းပျိုးပါလေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် သူ့ပါးစပ်မှ ထွက်ပေါ်လာသည့် စကားများကို နားစွင့်၍နေကြကုန်၏။ သူသည် ချောင်းတစ်ချက်ဟန်လိုက်ပြီးလျှင်..

“မင်းတို့သင်တန်းပေးထားတဲ့ ကေဒါ(တပ်သား) တို့ကို ရွာတိုင်းလွှတ်ပြီး Anti-Fascistကော်မတီတွေ ချုပ်ချယ်။ ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေးအင်အားစုမှန်သမျှကို

နေရာတိုင်းမှာ စည်းရုံးရမယ်၊ ဒါမှလည်း တို့လုပ်ငန်းရဲ့ အခြေခံဟာ ကျယ်ပြန့်မယ်။ ဒီမီထရော့ဖ်ရေးတဲ့ The Working Class Against Fascism စာအုပ်ထဲမှာပါတဲ့ ညီညွတ်ရေးတပ်ဦးဖွဲ့စည်းပုံနည်းလမ်းတွေဟာ အတော်ပဲ ကောင်းတာကွ။ အဲဒါတွေ သေသေချာချာ လေ့လာကြဦး ...။ မင်းတို့ချည်းပဲ ရှေ့ရောက်လွန်းရင် လူထုနဲ့ ကင်းကွာသွားနိုင်တယ်။ လီနင်ဟောသလို ရှေ့လည်း မရောက်လွန်း၊ နောက်လည်း မကျစေဘဲ ချီတက်နိုင်ရမယ် မဟုတ်လား။ ဒါလည်း သဘောတရားမြင်မှပဲ လုပ်နိုင်ကြမယ်။ စတာလင်ပြောသလို အကန်းလည်း မဖြစ်စေရဘူး။ အမြဲလည်း မဖြစ်စေရဘူး။ ဒါကို နားလည်ပြီး Alert (နိုးနိုးကြားကြား) ဖြစ်နေဖို့ လိုတယ်”

ကျွန်တော်တို့သည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဦးနောင်ချို၏ စကားလုံးများဝယ် ငြိတွယ်မိကြလေပြီ။ ကျွန်တော်အဖို့ မှာကား အံ့အားသင့်ခြင်းနှင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းတို့သည် ရောယှက်၍နေတော့သည်။ ကျွန်တော်၏စိတ်ကို ဦးနောင်ချို၏စကားများက ညှို့သွားလေပြီ။ ကွန်မြူနစ်ပေါက်စဖြစ်သော ကျွန်တော်သည် စာအုပ်ကြီးထဲတွင် ပါသော ကွန်မြူနစ် ဝေါဟာရ အသုံးအနှုန်းများတွင် မွေ့လျော်၍နေတုန်းအခါဖြစ်ပေရာ ဦးနောင်ချို၏ လီနင်၊ စတာလင်၊ ဒီမီထရော့ဖ်တို့အား ကိုးကား၍ ပြောဆိုနေသော စကားများကို ကြားနာရသည်တွင် ဖရဏာပီတိ ဝှမ်းဆီထိဘိအလား အကျေနပ်ကြီး ကျေနပ်မိပါတော့၏။ ဦးနောင်ချိုသည် သိပ္ပံနည်းကျသော ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒအမြင်ကို ဦးထွန်းဝေလောက် ပြောနိုင်မည်ဟု မထင်ထားခဲ့။ ယခုတော့မှ ဦးနောင်ချိုအား စိတ်ဝင်စားလာရလေပြီ။ ဦးနောင်ချိုသည် လက်နှစ်ဖက်ကိုလှုပ်ကာ ယမ်းကာ စိတ်ထက်သန်စွာ ပြောပြနေလေသည်။

“အမှန်ကတော့ သဘောတရားဆိုတာ မရှိလို့ မဖြစ်ဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ ခုလို မင်းတို့ ဆွေးနွေးလေ့လာခဲ့ကြတာ ကောင်းတာပဲ။ အေး... လှေခင်းထစ် မယူဖို့ အရေးကြီးတယ်။ Marx တို့၊ Engels တို့က ပြောတာလည်း ရှင်းသားပဲ။ Our theory is not a dogma, but a guide to action. ဒီနေရာမှာ ဒီစကားရဲ့အဓိပ္ပာယ်ကို သဘောပေါက်ဖို့လိုတယ်။ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ Phenomena တွေကို သေသေချာချာ လေ့လာပြီး အခြေအနေနဲ့

ကိုက်ညီအောင် လုပ်တတ်ဖို့လိုတယ်။ ပညာဆိုတာ ဒါပဲကွ ”

ဦးနောင်ချို၏ စကားလုံးတိုင်းသည် ကျွန်တော်၏ ဦးနှောက်ထဲသို့ ဝင်၍ ဝင်၍ နေတော့၏။ တစ်သက် တွင် မမေ့နိုင်တော့မည့် စကားလုံးများပင် ဖြစ်ပါပေ၏။

သူသည် မမောနိုင်၊ မပန်းနိုင် ဆက်တိုက်ပြောနေ ပေ၏။ ခေတ်ကြီးများ အတောမသတ် ပြောင်းလဲခဲ့ပုံ၊ စီးပွားရေးစနစ်များ မတည်မြဲကြပုံ၊ အရင်းရှင်ခေတ်သို့ ရောက်ခဲ့ရပုံ၊ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားစုနှင့် ကုန်လုပ်ဆက်ဆံ ရေးများ အဆင်မပြေကြသဖြင့် စီးပွားပျက်ကပ်များ၊ စစ်ပွဲကြီးများ ဖြစ်ပွားခဲ့ကြရပုံ၊ ဖက်ဆစ်ဝါဒ ပေါ်ပေါက် လာရပုံ၊ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး၏ အသွင်အပြင်များ ပြောင်း လဲလာပုံ၊ ကမ္ဘာ့ပြည်သူ့စစ်ပွဲကြီးအသွင် ဆောင်လာပုံ၊ စစ်ပြီးသွားလျှင် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးအလားအလာ ပွင့် လန်းလာမည်ပုံ၊ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးကို အခြေခိုင် အောင် မည်သို့လုပ်ရပုံ၊ အဓိက လုပ်ငန်း၏ အချိန်အခါ ကို ရွေးချယ်တတ်ဖို့လိုပုံ။

နံရံမှ နာရီသည် သုံးချက် ထိုးသွားလေပြီ။ သို့သော် ဦးနောင်ချို၏ ပြင်းပြသောစိတ်ဓွဲရှိန်သည် ပျော့မလာ သေး။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း နားမညောင်းသေး။ တစ်ခန်းလုံးတွင် ဦးနောင်ချို၏ စိတ်တန်ခိုးပါသောအသံ သည် ဝဲပျံ့၍နေပေ၏။

“အရေးကြီးတာက ဒါပဲ ... တော်လှန်ရေးဆိုတာ လူထုအင်အားနဲ့လှုပ်ရှားပြီး အခြေခံကနေပြီး ပြောင်းလဲ နေတာကို ပြောတာပဲ။ ဒါလည်းပဲ (Emotional)စိတ် လိုက်မာန်ပါဖြစ်လို့ မရဘူး။ (Transformation of Quantity into Quality) အရေးအတွက်သဘော ပြောင်း လဲရာက အရည်အချင်းသဘောကို ကူးပြောင်းရတာပဲ။ ဒါကို နားလည်ပြီး စည်းရုံးတတ်ဖို့လိုတယ်။ တို့ရဲ့ (Anti Japanese Front) ကိုလည်း ဒီသဘောနဲ့ယှဉ်ပြီး လုပ် သွားရမှာပဲ။ အဲဒါပဲကွ ... အလုပ်ကို နည်းမှန်အောင် လုပ်ကြဖို့ပဲလိုတယ်။ ကမ္ဘာ့အခြေအနေက ကောင်းနေပြီ။ ဒီတစ်ခါတော့ တို့ရဲ့ Revolution ဟာ အောင်ရမှာ အမှန် ပဲ။ ကဲ .. ကော်ဖီသောက်ကြဦးကွာ ...”

ထိုအခါကြမှပင် ကျွန်တော်၏ အေးစက်၍ ကစီ နှစ်တက်သော ကော်ဖီပန်းကန်များကို သောက်ကြတော့

သည်။ လေတိုက်နေသဖြင့် ကော်ဖီပန်းကန်များတွင် ယင်ကောင်များ ခိုနားခြင်းမရှိ၍ တော်ပါသေး၏။

ကိုတင်မြက ...

“တပဲထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ လုပ်လို့ရအောင် ဆိုင်ရာ တပ်မှူးတွေနဲ့ Understanding ရဖို့တော့ ဗိုလ်ချုပ်တို့ စီစဉ်ပေးမှပဲထင်တယ်” ဟု ပြောရာ ဦးနောင်ချိုက ကျွန် တော်တို့အား ကြည့်ပြီး ...

“ဒါတော့ တို့စီစဉ်ပေးပါ့မယ် ... မင်းတို့ရဲ့ Initiative ကိုလည်း သုံးကြရမှာပဲ” ဟု အားပေးလေ၏။

ကျွန်တော်တို့သည် ဦးနောင်ချို၏ ဩဝါဒများကို နားခံကြပြီးနောက် လုပ်ငန်း၏ လက်တွေ့ကိစ္စများကို အနည်းငယ် ဆွေးနွေးကြသည်။ ဦးနောင်ချိုသည် ဘုရား တတ်သည်။ စိတ်တိုတတ်သည်ဆိုသော ကြိုတင် ကြား နားထားခြင်းများမှာ မှားသည်ဟု ကျွန်တော် ဆိုချင်၏။ ဦးနောင်ချိုသည် ကျွန်တော်တို့ရဲဘော်များအား စိတ်ရှည် လက်ရှည် ရှင်းလင်း၍ ညွှန်ကြားနေခဲ့ပေ၏။

ဦးနောင်ချို၏ အိမ်မှ စမ်းချောင်းရုံ တပ်တွင်းသို့ ပြန်ရောက်သောအခါ ကျွန်တော်၏ ဦးနောင်ချိုအပေါ် တွင် အထင်အမြင်လွဲမှားခဲ့ခြင်းများသည် လွင့်၍ ပျောက် ကွယ်သွားကုန်၏။ ဦးနောင်ချိုနှင့် မတွေ့သေးမီက ဦးနောင်ချိုကို စစ်ဝါဒီကြီးဟု နားလည်ခဲ့၏။ ယခုက ဦးနောင်ချိုသည် တကယ့်ဆိုရှယ်လစ် ဒီမိုကရေစီသမားကြီးဟု ယုံကြည်မိပေပြီ။ ဦးနောင်ချို၏ စကားများသည် မကြားနာရသေးမီက သူ့အား သိပ္ပံနည်းကျသော ဆိုရှယ် လစ်ဝါဒ၏ ရန်သူကြီးဟူ၍ ထင်ခဲ့၏။ ယခုက ဦးနောင်ချိုသည် တကယ်မှန်သော တော်လှန်ရေးဆိုရှယ်လစ် ဝါဒသမားကြီးဖြစ်သည်ဟု ကြည်ညိုမိလေပြီ။

ကျွန်တော်သည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဦးနောင်ချိုနှင့် တစ် သက်သော ဆရာကြီးဦးထွန်းဝေ၏ ထင်မြင်ချက်များ အပေါ်ဝယ် သံသယများ ရှိစပြုလာပေတော့သည်။

x x x

[R]

ဦးနောင်ချိုနှင့် တွေ့ဆုံပြီးသည့်နောက် နှစ်နှစ် အကြာတွင် ဦးနောင်ချိုထံသို့ ဗိုလ်မှူးရန်အောင် (ဦး သုံးကျိပ်ဝင်)နှင့်အတူ သွားရပြန်၏။ သူ့ထံမှ စာတမ်း

ဆောင်ယူရန် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်နှင့် ဗိုလ်မှူးရန်အောင် (ယခု တောခိုကွန်မြူနစ်)သည် အနောက်တိုင်း စစ်ဌာနချုပ်၏ နယ်ပယ်များတွင် ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးညီညွတ်ရေးတပ်ဦးတို့၏ စည်းရုံးရေးနှင့် ဆိုင်သောကိစ္စများကို အတူတူတိုင်ပင်၍ ဆောင်ရွက်သွားပါရန် ပါတီက တာဝန်လွှဲအပ်ခဲ့ပေ၏။ ဌာနချုပ်၏ အနောက်တိုင်းစစ်လက်အောက်ခံ တပ်အသီးသီးတွင် နိုင်ငံရေးသဘောတရား သင်တန်းများကို ပေးကာ စည်းရုံးရေးကေဒါ (တပ်သား)များကို ဖွဲ့စည်းရမည်ဖြစ်၏။ ထိုကေဒါများကို တောလက် ကျေးရွာများသို့ ဆွေလွတ်ကာ ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်၏။

ဦးနောင်ချိုသည် ကျွန်တော်၏ လုပ်ငန်းတွင် အခက်အခဲ မတွေ့စေရန် “ယခု သင်တန်းပေးရန် စေလွှတ်ထားသူသည် ငါ၏ ရဲဘော်ဖြစ်၍ ဆိုင်ရာတပ်မှူးများက ကူညီကြရမည်။ အောင်ဆန်း” ဟူသော စာတိုလေးတစ်စောင်ကို ကျွန်တော့်အား ရေးပေးလိုက်သည်။

အနောက်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်သို့ မသွားရောက်ရသေးမီ ကျွန်တော့်ကို စစ်ဝန်ကြီးရုံးရှိ ဦးစီးဗိုလ်ချုပ်ဖြစ်သူ ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း (ယခုတော်လှန်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌကြီး) ခေါ်ယူသဖြင့် သတင်းသွားပို့ရာ ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းက ကျွန်တော့်အား အလုပ်လုပ်ရာတွင် ဂျပန် မရိပ်မိအောင် နှိပ်ချိန်ရန် သတိပေးပါ၏။ ထို့နောက် ကိုစံညွန့်က သွားတွေ့လိုက်ပါဟုဆိုသဖြင့် ဗိုလ်လက်ျာထံသို့လည်း သတင်းပို့ရပါသေး၏။ ဗိုလ်လက်ျာသည် အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်သေးသော ကျွန်တော်၏ ငယ်ရွယ်လွန်းပုံကို ကြည့်ကာ “ငယ်လှချည်လား ... ဖြစ်မှ ဖြစ်ပါ့မလား” ဟု ကိုစံညွန့်ကို ပြောလေ၏။ ထိုအခါတွင် ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော်ထမ်းဆောင်ရမည့်တာဝန်အတွက် မိမိကိုယ်မိမိ စိတ်အားငယ်သလို ဖြစ်ရပါသေး၏။ သို့သော် သည်း ဦးနောင်ချို၏ စာရွက်ကို အားကိုးကာ ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် အားပေးရတော့သည်။

အနောက်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်သို့ ရောက်သောအခါ ဗိုလ်မှူးရန်အောင်နှင့် ဗိုလ်မှူးအောင် (ရဲဘော်သုံးကျိပ်)၊ ဗိုလ်မှူးစိန်မှန်(ကွယ်လွန်သူ)၊ ဗိုလ်မှူးစိန်ဝင်း၊ ဗိုလ်မှူးစန်းယု (ယခုတော်လှန်ရေးကောင်စီဝင်များ)

စသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ၏ အကူအညီဖြင့် ကျွန်တော်၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို အခက်အခဲများစွာ မတွေ့လှဘဲ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပေသည်။

ထိုအချိန်မှစ၍ ၁၉၄၅ ခု၊ မတ်လ ၁၅ ရက်ထိ အောင် အနောက်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်တည်ရှိရာ (ပြလို့ရွာစခန်း)မှသည် ဆရာကြီးဦးထွန်းဝေခေါ် သခင်စိုး၏ ဒေးဒရဲဌာနချုပ်စခန်းသို့လည်းကောင်း၊ ဦးထွန်းဝေ စခန်းမှသည် ဦးနောင်ချို(ခေါ်) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ စခန်းသို့လည်းကောင်း၊ ရံဖန်ရံခါ ဦးဘမောင်(ခေါ်) သခင်သန်းထွန်းထံသို့လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်သည် တာဝန်အမျိုးမျိုးအတွက် အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ လှည့်လည်၍ ကျက်စားခဲ့ရပေ၏။ ထိုသို့ လှည့်လည်၍ ကျက်စားနေခဲ့ရစဉ် အတွင်း ကျွန်တော် မောင်စန်းငွေခေါ် မောင်ချစ်လှိုင်ဆိုသူ နိုင်ငံရေးသမား ကွန်မြူနစ်ပေါက်စနစ်ကလေးသည် ဦးထွန်းဝေ၊ ဦးနောင်ချို၊ ဦးဘမောင် အစရှိသည့် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်ကြီးများနှင့် မမျှော်လင့်ဘဲ ရင်းနှီးခွင့်ရခဲ့ပေသည်။

တစ်နည်းအားဖြင့် ကျွန်တော်သည် နိုင်ငံရေး နယ်ပယ်သို့ ဝင်လာခဲ့ကတည်းက အောက်သက် မကျေခဲ့။ သို့သော် အထက်သက်ကား အလွန်ပင် ကျေခဲ့ရပါ၏။ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်ဆိုသူများကို နီးကပ်စွာ လေ့လာခွင့်ရခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ (ယခု လွတ်လပ်ရေးခေတ်တွင် အာဏာရခဲ့သော ဖဆပလ၊ ပထစ ခေါင်းဆောင်များကိုလည်း လေ့လာဖူးပါ၏)

အခြားသောခေါင်းဆောင်များ၏ တန်ဖိုးကို ထိခိုက်ရာ မရောက်စေရအောင် ရေးသားဖော်ပြရမည်ဆိုလျှင် ...

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း(သို့မဟုတ်) ဦးနောင်ချိုသည် မိမိ၏ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာကို လုံးဝ ဂရုမထားသူ နိုင်ငံရေးသမားအစစ်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်၏။

ဦးနောင်ချိုသည် စိတ်ရင်းစေတနာ အဖြူစင်ဆုံးနှင့် အသန့်ရှင်းဆုံးခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်၏။

ဦးနောင်ချိုသည် မြန်မာတိုင်းရင်းသားပြည်သူလူထုကြီးတစ်ရပ်လုံး၏ အကျိုးစီးပွားကို မိမိ၏အကျိုးနှင့် ထပ်တူထပ်မျှထားသူဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်၏။

ဦးနောင်ချိုသည် ယနေ့ အချို့သော ကွန်မြူနစ်အမည်ခံများနှင့် အချို့သော ဆိုရှယ်လစ်အမည်ခံများလို့

ယောင်တောင်တောင်ဖြစ်နေခြင်းထက် တကယ် ဆိုရယ်လစ် သဘောတရားများကို နက်ရှိုင်းပိုင်နိုင်စွာ သိမြင်နားလည်သူ၊ အခြေအနေကို မှန်ကန်စွာ အသုံးပြုတတ်သူ၊ ဆိုရယ်လစ်အမြင်ကို ကြည့်လင်စွာ ထားရှိသူ၊ တကယ့် ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးသဘောကို နားလည်သူ ခေါင်းဆောင်ကြီးဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်၏။ (ယနေ့ အဖို့ဆိုလျှင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းသည် ဦးနောင်ချို၏ မပြီးဆုံးသေးသော တော်လှန်ရေးကြီးကို မတိမ်းမစောင်းရအောင် ထိန်းကျောင်းလျက်ရှိပြီ)

ဦးနောင်ချိုနှင့်ပတ်သက်၍ မမေ့နိုင်သော စကားတစ်ခွန်းနှင့် ဟောကိန်းတစ်ခုကို ဖော်ပြလိုပါသေး၏။

၁၉၄၅ ခု၊ ဧပြီလ ကုန်ခါနီးတွင် သရက်ခရိုင်၊ မင်းတုန်း၊ ကမ္မနယ်၊ သရက်ချောင်းရွာကလေးတွင် စခန်းချနေခိုက် နိုင်ငံရေးသဘောတရားများကို ဆွေးနွေးကြစဉ် ဦးနောင်ချိုက ရုတ်တရက် ညာလက်ကိုမြှောက်ကာ ...

“ဟေ့ ... မော်စီတုန်းတို့လည်း ဆိုရယ်ဝါဒကို တရုတ်ဇာတ်သွင်းတာပဲ။ တို့လည်း ဗမာဇာတ်သွင်းထားတဲ့ ဆိုရယ်လစ်ကို လုပ်ကြရမှာပဲ” ဟု ခပ်ကျယ်ကျယ် အော်ပြောလိုက်သည်ကို ဗိုလ်မှူးဗလ (ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်)နှင့် ကျွန်တော်တို့၏ နားဝယ် ကြားယောင်နေမိပေသည်။

လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအလုပ်များ ပြီးစီးပြီးနောက် ကျွန်တော်သည် ပြည်သူ့ရဲဘော်ကိစ္စနှင့် ဗိုလ်ချုပ် ဦးနောင်ချိုအိမ်သို့ နှစ်ကြိမ်မျှ ရောက်ရပေသည်။ ထိုအတွင်း ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ ဒုတိယ ကွန်ဂရက်တွင် ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်များက မလိမ့်တပတ် လုပ်၍ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းအပါအဝင် ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီခေါင်းဆောင်များနှင့် ဗိုလ်ချုပ် ဦးနောင်ချိုတို့ကို ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင်များအဖြစ်မှ ချန်လှပ်ထားခဲ့ကြ၏။ ထိုအချက်ကြောင့် ဦးနောင်ချိုသည် ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်တို့အပေါ်ဝယ် အတော်ပင် စိတ်နာခဲ့၏။

ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ ကွန်ဂရက် ကျင်းပပြီး ရက်သတ္တ တစ်ပတ်ခန့် ကြာလေသော် ကျွန်တော်သည် ပဲခူးမှ ရန်ကုန်သို့ ပြန်ရောက်၏။ ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ သဘောထားနှင့် ပတ်သက်၍ ဦးနောင်ချိုထံ သွားတွေ့သောအခါ ဦးနောင်ချိုသည် ပါတီအပေါ် စိတ်နာစကား

ပြောဆိုပါ၏။ သူသည် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး၏ ရှေ့စခန်းများကို ရှင်းပြပြီးနောက် ရုတ်တရက် စားပွဲကို ထုလိုက်လေသည်။ ကျွန်တော်သည် အံ့အားသင့်သွား၏။

“ဒီလူတွေ ငါ့ကို ပါတီက ထုတ်တာမှားတယ်။ ငါလည်း မာ့စ်ဝါဒသမားပါပဲကွ။ ဟေ့ ... ကြည့်ပါကွာ ငါလည်း မာ့စ်အဖွဲ့တစ်ခု ဖွဲ့ပြပါဦးမယ်။ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးကိုသာ အဓိကထားပြီးလုပ်ရင် ရပါတယ်ကွာ။ တစ်နေ့ကျရင် တစ်ပြည်လုံး ငါ့နောက်လိုက်ရမယ်။ အဲဒီတော့မှ ဒီနေ့တွေ သူတို့မှားကြောင်း ဝန်ခံမှာပဲ” ဦးနောင်ချိုသည် စိတ်နာသော မျက်နှာဖြင့် ပြောခဲ့ပေ၏။ ယနေ့တိုင် မြင်ယောင်နေပေ၏။

ယခုမူကား အများပြည်သူတို့ သိကြသည့်အတိုင်းပင် ဗိုလ်ချုပ် ဦးနောင်ချို (ဝါ) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နောက်သို့ မြန်မာပြည်ထောင်စုကြီးတစ်ခုလုံး လိုက်ပါခဲ့ကြပြီမဟုတ်ပါလား။

သို့သော် ဦးနောင်ချို၏ မူမှန်သော မာ့(ခ်)ဝါဒအသင်းကိုကား မမြင်ရနိုင်တော့။

ဗိုလ်ချုပ်တို့ အစိုးရအဖွဲ့ ဖွဲ့သောအခါ ကျွန်တော်သည် ဇာတိချက်ကြွ ရပ်ဌာနေသို့ ပြန်ခဲ့လေသည်။

၁၉၄၇ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့ညတွင် ကျွန်တော်သည် အဆိုကျော်မေရှင်၏ နန်းကေသီ သီချင်းကို ဝေခွန်၍နေစဉ် ကျွန်တော်အစ်မဖြစ်သူသည် မျက်စိမျက်နှာပျက်၍ ရောက်လာ၏။

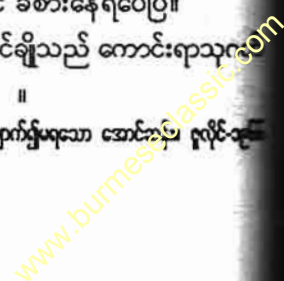
“ဟဲ့ ... နင်ကြားပြီးပလား”
“ဘာလဲ မမ”
“ဗိုလ်ချုပ်သေပြီတဲ့”
“ဘာ”

ကျွန်တော်၏ ရှေ့တွင် မြန်မာပြည်ကြီးသည် သွက်သွက်ခါ၍ ပြိုကျသွားပြီဟု ထင်လိုက်ပါတော့၏။

ကျွန်တော်၏ မျှော်လင့်ချက်တောင်ကြီးနှင့် တူသော ဦးနောင်ချိုသည် ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ မရှိတော့လေပြီ ဟူသော အသိတရား၏ ထိုးဆွချက်တို့ တွေးမိတိုင်း မချီ အောင်ပင် ခံစားနေရပေပြီ။

ကျေးဇူးရှင်ကြီး ဦးနောင်ချိုသည် ကောင်းရာသုဂံသို့ လားပါစေသတည်း။ ။

ဗေဒနာပညာရှင် ဦးအောင်ဆန်း

ဗိုလ်ချုပ်နှင့် အသုတ် မောင်ကျော်လှိုင်(အသုတ်)

၁၉၄၄ ခု၊ စက်တင်ဘာလ(၈)ရက်၊ သောကြာနေ့။
အသုတ်မြို့ရှိ ဘူတာလမ်းနှင့် အရှေ့လမ်းမတော်
ဆုံရာတစ်ဝိုက်တွင် ခါတိုင်းနှင့်မတူ လူစည်ကားနေ
သည်။ ထိုနေ့က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရောက်မည့်သတင်း
ကြား၍ အနီးအနားရှိ သုံးခွ၊ ငှက်ပျောတောကွင်း၊ ဒေါင့်
ပြေရိုး၊ ဒေါင့်ကြီး၊ ဆိပ်သာ၊ တန်ဇောင်းရိုး၊ ဝက်ရုပ်၊
ဆလုံး စသော ရွာများမှ လူများသည် အသုတ်မြို့သို့
အစွဲခွဲရောက်ရှိလာကြသည်။ အသုတ်မြို့ပေါ်ရှိ လူကြီး
သူငယ်များလည်း ဗိုလ်ချုပ်လာမည့် ကျောင်းကုန်းလမ်း
ဦးသာ မျှော်မှန်းလည်ဆန့်နေကြသည်။

ထိုစဉ်က မြန်မာပြည်၏ အခြေအနေမှာ ဖက်ဆစ်
ဂျပန်တို့၏ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်းဒဏ်ကို ကောင်းကောင်း
မြင် ခံနေရချိန်ဖြစ်၏။ ဂျပန်တို့၏ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှု
ကို ပထမဆုံး ခံရသူများမှာ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ဟိုင်နန်
ကျွန်းနှင့် တိုင်ဝမ်ကျွန်းတို့တွင် စစ်ပညာသင်ခဲ့ရသော
သော်သုံးကျိပ်တို့ဖြစ်၏။ စစ်သင်တန်းတွင် ဂျပန်တို့၏
ညှဉ်းပန်းမှုကို ဦးစွာခံရပြီး မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက်
ဆည်းခံလာခဲ့သူများဖြစ်သည်။

ဂျပန်တို့သည် ၁၉၄၂ ခုတွင် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး
အပစ်အခတ် (ဘီအိုင်အေ)နှင့်အတူ မြန်မာပြည်သိမ်းစဉ်

က မော်လမြိုင်ကို သိမ်းပြီးလျှင် လွတ်လပ်ရေးကြေညာ
ပါမည်ဟု ပြောသော်လည်း ၁၉၄၂ ခု၊ ဇန်နဝါရီ ၃၁
ရက်တွင် မော်လမြိုင်ကို သိမ်းပြီးသောအခါ ကတိကို
ဖျက်တော့သည်။ မြန်မာပြည်တစ်လုံး သိမ်းပြီးသော်
လည်း လွတ်လပ်ရေးမပေးချေ။ ဂျပန်တို့သည် တစ်နေ့
တခြား မြန်မာတိုင်းရင်းသား ရဟန်းရှင်လူများအပေါ်
ညှဉ်းပန်းရက်စက်လာကြသည်။ ၁၉၄၃ ခု၊ ဩဂုတ်လ
(၁)ရက်တွင်မှ မြန်မာတို့အား အတုအယောင် ရွှေရည်စိမ်
လွတ်လပ်ရေးကို ပေးခဲ့သည်။

ထိုစဉ်က ဗိုလ်ချုပ်သည် ဂျပန်တို့၏ ရွှေရည်စိမ်
လွတ်လပ်ရေးကို ကောင်းစွာသိ၏။ လွတ်လပ်ရေး
အခမ်းအနား၌ ဗိုလ်ချုပ်က သွယ်ဝိုက်ပြီး လွတ်လပ်ရေး
အစစ်ကို တိုက်ယူမှု ရနိုင်ကြောင်း ပြောခဲ့သည်။ ၁၉၄၄ခု၊
ဩဂုတ်လ (၁)ရက်၊ လွတ်လပ်ရေး တစ်နှစ်ပြည့် အခမ်း
အနား၌မူ ဗိုလ်ချုပ်က ဂျပန်စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကဝါဘီ
ရှေ့မှောက်၌ လွတ်လပ်ရေးဆိုသည်မှာ စာရွက်ထဲတွင်
ရှိကြောင်း၊ ရှေ့ဆက်ပြီး စခန်းသွားနိုင်၊ စွန့်စားနိုင်မှ ရမည်
ဖြစ်ကြောင်း ပြောဖွင့်ပြောခဲ့သည်။

ထို့နောက် ဖက်ဆစ်ဂျပန် တို့ကို တော်လှန်ရန်
၁၉၄၄ ခု၊ ဩဂုတ်လ(၄)ရက်နေ့တွင် ပဲခူးမြို့၌ ဖက်ဆစ်

ဆန့်ကျင်ရေး ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေး (ဖဆပလ)ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ယင်းသို့ ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် ဂျပန်တော်လှန်ရေးအတွက် အမျိုးသား သွေးစည်း ညီညွတ်ရေး အထူး လိုအပ်ကြောင်း ဗိုလ်ချုပ် ကောင်းစွာ သိသည်။ ဗိုလ်ချုပ်သည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်မှ ကရင်တိုင်းရင်းသားများနှင့် အမျိုးသားညီညွတ်ရေး ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးတို့အတွက် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်သို့ ခရီးထွက်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ခရီးထွက်စဉ်က ဗိုလ်ချုပ်မှာ စစ်ဝန်ကြီးတာဝန် ထမ်းရွက်ချိန်ဖြစ်သည်။ မဟာမိတ်တပ်များလည်း ရခိုင်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းကို တစ်မိုစီမို ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်လာကြပြီ။

နေ့လယ် ၁ နာရီလောက်တွင် အသုတ်မြို့ပေါ်၌ လူကြီးလူငယ်၊ အမျိုးသား အမျိုးသမီးများ၊ အာရှလူငယ်များ၊ ကာကွယ်ရေး တပ်သားများနှင့် အနီးအနား ရွာများမှ လူများသည် တဖြည်းဖြည်း စုဝေးများပြားလာကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ် လာ၍ တရားဟောမည်ဆိုသော ဦးအောင်သာ (ဗြိတိသျှခေတ် ငါးပွင့်ဆိုင်အမတ်ဟောင်း) အိမ်ရှိရာ အရှေ့လမ်းမတော်နှင့် ဘူတာလမ်းဆုံရာ တစ်ဝိုက်တွင် လူထုကြီးမှာ အထူး စည်ကားနေပါသည်။

နေ့လယ် ၂ နာရီလောက်တွင် ကျောင်းကုန်းမြို့မှ ဗိုလ်ချုပ်တို့ ကားသုံးစီးဖြင့် ရောက်လာကြသည်။ ရှေ့ဆုံးကားနှင့် နောက်ဆုံးကားများတွင် လက်နက်ကိုင်တပ်သားများ ပါ၍ အလယ်ကားတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်မှူးကြီး စောကြာခို၊ ဗိုလ်မှူးကြီး ဇေယျ၊ ဗိုလ်မှူးရဲထွဋ်၊ ဗိုလ်ရန်အောင်၊ သခင်ဝတင် စသူတို့ လိုက်ပါလာကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်တို့ကားသည် ဦးအောင်သာအိမ်ရောက်ခါနီးတွင် ရပ်၍ ဆင်းလျှောက်လာသောအခါ အသုတ် ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့က လမ်းဘေးဝဲယာမှ အလေး ပြု၍ အာရှလူငယ်အဖွဲ့က ကြိုဆိုကြပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်တို့ကို အသုတ်သူကြီး ဦးဖူးညို၊ ဦးအောင်သာ၊ ဦးသန်းဦးနှင့် လူကြီးများက ကြိုဆို၍ ဦးအောင်သာ အိမ်ပေါ်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကို တွေ့မြင်လိုသော ပရိသတ်ကြီးသည် အိမ်ရှေ့အိမ်ဘေး၊ တာလမ်းများပေါ်မှ တိုးဝှေ့၍ မေးတမော့မော့ ဖြစ်နေကြသည်။ မကြာခင် ဗိုလ်ချုပ်သည် တရားဟောရန် ဖိနပ်ချွတ်သို့ ဆင်းလာပါသည်။ ဖိနပ်ချွတ်တွင်

ကုလားထိုင် ခုံမြင့်ချထား၍ ကော်ဇောခင်းထားပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်က ကုလားထိုင်၊ ကော်ဇော မလိုကြောင်း ဦးအောင်သာနှင့် လူကြီးများအား ပြောဆိုငြင်းပယ်၍ မတ်တတ်ရပ်ပြီး တရားဟောပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်က ပြောရာတွင် ...

“မိမိကို တခမ်းတနားကြိုဆိုစေလို၍ လာခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ ယခုအခါ စစ်သည် အလွန်အရေးကြီးသော အချိန်ဖြစ်ကြောင်း၊ စစ်ဖြစ်ချိန်တွင် မြန်မာတိုင်းရင်းသားများအားလုံး စည်းလုံးညီညွတ်စွာဖြင့် မိမိတို့၏ ပြည်တွင်းပြည်ပ ရန်သူများကို အသက်ပေး၍ တွန်းလှန်စေလိုကြောင်း၊ မြန်မာတိုင်းရင်းသားမှန်လျှင် သတ္တိ မညံ့ကြကြောင်း၊ သီပေါမင်း ပါတော်မူပြီးသောအခါတွင် မြန်မာတိုင်းရင်းသားများ သူ့ကျွန်မခံ တော်လှန်ခဲ့သော သမိုင်းသက်သေရှိကြောင်း၊ မိမိ၏အဘိုး ဦးမင်းရောင်မှာ တောင်တွင်းကြီး နယ်တစ်ဝိုက်တွင် ဗြိတိသျှတို့ကို ရွပ်ရွပ်ချွံချွံ အသက်ပေး တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း၊ ဒါကြောင့် စစ်တွင် မြန်မာတိုင်းရင်းသားတို့အနေဖြင့် တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးစို့လိုကြောင်း၊ မြန်မာ ကရင် စသည့် တိုင်းရင်းသားများမှာ အစားအသောက် အနေအထိုင်ချင်း မတူကြ သော်လည်း တခြား တစ်နေရာ တစ်ဒေသသို့ ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်သွားကြရာတွင် အစားအသောက် စံမရွေးဘဲ စားကြရသကဲ့သို့ မြန်မာတိုင်းရင်းသားတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင် လွယ်လပ်ရေးကို အရယူရန်အတွက် စည်းလုံးဖို့လိုကြောင်း” ပြောပါသည်။

ထိုသို့ ဟောနေစဉ် မိုးတဖွဲဖွဲ ရွာလာပါသည်။ ပရိသတ်ကြီးမှာ ဘယ်မှ မခိုနားဘဲ ခွဲဖြင့် ရပ်ပြီး နားထောင်နေပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်က “... မိမိက အိမ်ထဲနေ၍ တရားဟောရသည်မှာ မတရား၊ ပရိသတ်များနှင့် အတူ မိုးရွာထဲမှာ ဟောမည်” ဟု ပြောပြီး အိမ်အောင် မိုးရွာထဲသို့ ဆင်းလာပါသည်။ ဤတွင် ပရိသတ်များက ဗိုလ်ချုပ်ကို ပြန်တက်ရန် ဝိုင်း၍ တောင်းပန်ကြသဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်က အိမ်ပေါ်သို့ ပြန်တက်ပြီး တရားဆက်ပေးပါသည်။

“ယခုအချိန်တွင် မြန်မာပြည်၏ အခြေအနေမှာ လယ်ထွန်နေသော လယ်ထွန်ယောက်ျားအနီးတွင် ခွပ်နေသော တောကြက်နှစ်ကောင်နှင့်တူကြောင်း၊ ကြက်နှစ်ကောင် မမောဘဲ ဖမ်းလျှင် မရနိုင်ဘဲ မောမှဖမ်းလျှင် လယ်ထွန်လည်း ညက်၊ ကြက်လည်း မောမည်ဖြစ်ကြောင်း” ဖြင့် ဗြိတိသျှနှင့် ဂျပန်တို့ကို သွယ်ဝိုက်၍ ပြောခဲ့ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်က ဆက်လက်ပြီး ပြောရာတွင် ...

“ရှေးမြန်မာဘုရင်လက်ထက်အခါက တစ်ဦးကိုတစ်ဦး မနာလို မသင့်မြတ်သော ဦးချက်ကြီးနှင့် ဦးရွှေပန်းတို့ရှိကြောင်း၊ တစ်နေ့မှာ ဦးချက်ကြီး မြို့စားဖြစ်သောအခါ ဦးရွှေပန်းကို မတ်တတ်ရပ်ခိုင်းပြီး “ချက်ကြီးနဲ့ရွှေပန်း ဘယ်သူက အထက်၊ ဘယ်သူက အောက်လဲ” ဟု မေးပြီး နှိပ်စက်ကြောင်း၊ နောက်တစ်ခါ ဦးရွှေပန်း မြို့စားဖြစ်သောအခါ ဦးချက်ကြီးကိုခေါ်၍ ကင်းမြီးကောက်ထောင် ခိုင်းပြီး “ရွှေပန်းနဲ့ ချက်ကြီး ဘယ်သူက အထက်၊ ဘယ်သူက အောက်လဲ” ဟု မေး၍ နှိပ်စက်ကြောင်း၊ ရပ်ရွာကိစ္စတွေ မလုပ်အားဘဲ အချင်း

ချင်း ပဋိပက္ခနှင့်ပင် အချိန်ကုန်ကြောင်း၊ ယခုအခါတွင် ချက်ကြီးနှင့် ရွှေပန်းတို့လို ရာထူးလုဖို့၊ ပဋိပက္ခဖြစ်ဖို့မဟုတ်ကြောင်း၊ မြန်မာပြည်၏ လွတ်လပ်ရေးအတွက် ရန်သူဟူသမျှကို တိုက်ရန် ရှမ်း၊ ချင်း၊ ကချင်၊ ကရင်၊ ကယား စသည်ဖြင့် မြန်မာတိုင်းရင်းသားတို့ သွေးစည်းညီညွတ်ရေး အထူးလိုအပ်ကြောင်း” ရှည်လျားစွာ ဟောပြောပြီး တရားပွဲကို ညနေ ၄ နာရီလောက်တွင် ရုပ်သိမ်းလိုက်ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်တရားဟောစဉ်က အသုတ်တွင် ဂျပန်များ ရှိပါသည်။ ဂျပန်ကင်ပေတိုင်ရုံးကို ရွှေရေစည်လမ်း၊ ဒေါ်လှခင်၏အိမ်တွင် ဖွင့်လှစ်ထားပါသည်။ ဂျပန်တို့၏ ရှေ့မှောက်တွင် ဂျပန်တို့ကို တော်လှန်ရေးလုပ်မည့် အကြောင်း သွယ်ဝိုက်ပြောခဲ့ပါသည်။ ညအချိန်တွင် အာရှလူငယ်များနှင့် ဦးအောင်သာအိမ်၌ ဆွေးနွေးပြီး နောက်တစ်နေ့ စက်တင်ဘာ ၉ ရက်နေ့ မနက်တွင် အသုတ်မှ ဟသံတသို့ ထွက်ခွာသွားပါသည်။

မြတ်စွာဘုရား အပတ် ၉ (၁၉၄၅-၁၉၄၆)

အောင်ဆန်း = ချာချီ+ဝယ်လင်တန် ဗမိုး

[၁]

မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်းတွင် မည်သည့်အခါမှ နာမည် ကွယ်ပျောက်နိုင်မည်မဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ ဂုဏ် ပုဒ်တို့ကို ဖော်ထုတ်ချီးကျူးခြင်းသည် ယင်းပုဂ္ဂိုလ်အဖို့ များစွာထူးခြားလှမည် မဟုတ်ပါချေ။ သို့သော် သူ့စွမ်း ဆောင်ချက်၊ သူ့အရည်အသွေးတို့ကို မိမိမြင်ရာရှုထောင့်မှ သုံးသပ်ဆင်ခြင်သည့်အခါတွင်ကား မိမိ၏ဇာတိမြေကို ပိုမိုနားလည်လာသော အကျိုးကျေးဇူးများကို ရရှိလေသည်။

ဤဇာတိမြေမှ မွေးဖွားပေးလိုက်သော အာဇာနည် သားကောင်းတို့၏ ထူးကဲသောစွမ်းရည်ကိုလည်း သိမြင် လာ၏။ သည်အခါ မိမိကိုယ်တိုင်ပင် တစ်မှဟုတ်ချင်း ခွန်အား၊ ဉာဏ်အား တိုးပွားလာသည်ဟုပင် ထင်မှတ်မိ တော့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကဲ့သို့သော မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကွယ်လွန်ပြီးသည်၏ နောက် ပိုင်းမှာပင် နိုင်ငံနှင့်လူမျိုး၏ အကျိုးကို ဖြည့်စွမ်းလျက်ရှိ နေတော့၏။

[၂]

၁၉၄၅ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၄-၅ ရက်များက ဖြစ် သည်။

ဗြိတိသျှ အာဏာပိုင်တို့၏ ဖိတ်ခေါ်ချက်အရ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းအမှူးပြုသော မြန်မာအဖွဲ့သည် သီဟိုဠ်(သီရိလင်္ကာ)ကျွန်း ကန္နီမြို့၌ မဟာမိတ် စစ် သေနာပတိချုပ် လော့ဒ်မောင့်ဘက်တန်နှင့် တိုင်ပင်ဆွေး နွေးရန် သွားရောက်ခဲ့ကြသည်။ ဆွေးနွေးရန်အမိတ ကြောင်းမှာ ဗမာ့တပ်မတော်ကိစ္စ ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဗြိတိသျှ စစ်အာဏာပိုင် တို့က သူ့ရဲဘော်များအား ဆက်ဆံရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး များစွာ ခံပြင်းလျက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ဗမာ့တပ်မတော် အား ထိုက်သင့်သော လေးစားမှုဖြင့် ဆက်ဆံရေး၊ ရသင့် သော အခွင့်အရေးများ ရရှိရေးတို့အတွက် အရေးဆို ရန် လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ တောင်းဆိုချက်တွေ ရလျှင်ရ မရလျှင် အညံ့တော့မခံ၊ 'ချ' သင့်က 'ချ' မည်ဟူ၍လည်း ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်သည်။

သို့နှင့် ၁၉၄၅ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၆ ရက်နှင့် ၇ ရက် နေ့များတွင် မဟာမိတ် စစ်သေနာပတိချုပ် လော့ဒ်မောင့် ဘက်တန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ကိုယ်စားလှယ်များ ဆွေးနွေးကြ သည်။ ဆွေးနွေးပွဲအပြီးမှာ 'ကန္နီစာချုပ်'ဟူ၍ အောက် သဘောတူညီချက်များ ပါဝင်သော စာချုပ်တစ်ရပ် ဖွဲ့စည်း ပေါ်လစာခဲ့လေသည်။

ဒြီးသန့်၏ ပြည်တော်သာခရီး-ပ)

[၃]

(က) မျိုးချစ် ဗမာ့တပ်မတော်ကို တစ်ကွဲ တစ်ပြားစီ ဖျက်သိမ်း၍ တစ်ဦးစီ စစ်တပ်အတွင်းသို့ သိမ်း သွင်းရန် ဟူသော ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ မူလရည်ရွယ်ချက်ကို ရပ်ဆိုင်းထားမည်။

(ခ) ဗမာ့တပ်မတော်အား မြန်မာနိုင်ငံ စစ်တပ်အတွင်း သို့ ပူးပေါင်းလိုက်ရန် သဘောတူသည်။

(ဂ) ဗမာ့တပ်မတော်အတွင်း၌ ဆက်လက်အမှု ထမ်း ရွက်လိုသူ ကျန်းမာရေးနှင့် ပြည့်စုံသည့် တပ်သား ၅၂၀ နှင့် အရန် ၃၀၀၀ ကို လက်ခံရန် သဘောတူသည်။

(ဃ) တပ်မတော်ဗိုလ် ၂၀၀ နှင့် အရန်ဗိုလ် ၂၀၀ ကို လက်ခံရန် သဘောတူသည်။

(င) တပ်မတော်သားများနှင့် သက်ဆိုင်သော ကိစ္စ အဝဝကို စုံစမ်းရန်အတွက် မဟာမိတ် ကိုယ်စား လှယ်၊ တပ်မတော် ကိုယ်စားလှယ်တို့ ပူးတွဲကာ အဖွဲ့ဖွဲ့စည်း၍ ဆောင် ရွက်ရန် သဘောတူသည်။

(စ) တပ်မတော်သားများသည် လစာ၊ ခွင့်ရက်၊ ဆေးဝါးကုသခွင့် စသော ရသင့်ရထိုက်သည့် အခွင့် အရေးများကိုလည်း ရရှိစေရန် သဘောတူသည်။

ဤသို့သော လိုလားချက်များကို ရရှိခဲ့ခြင်းမှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအဖို့ ကြီးမားလှသော အောင်မြင်မှု ဝင် ဖြစ်သည်။ လိုလားချက်တွေကို လိုက်လျောရပြီး နောက် လူချင်းခွဲခါနီးတွင် လော့ဒ်မောင့်ဘက်တန်က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား .. “ခင်ဗျား အနေနဲ့ ချာချီ ဖြစ်ချင်သလား၊ ဒါမှမဟုတ် ဝယ်လင်တန်ဖြစ်ချင်သလား ဆိုတာ ဆုံးဖြတ်ရလိမ့်မယ်။ လူတစ်ကိုယ်ထဲက တစ်ချိန် အည်း စစ်သားရော၊ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်ရော မဖြစ်နိုင် သူ့” ဟု ပြောကြားလိုက်လေသည်။

ခေါတ်တာမောင်မောင်၏ Aung San of Burma တွင် ပါရှိ သော ဦးတင်ထွဋ်၏ A Churchill or A Wellington) မောင့်ဘက်တန်အနေနှင့် မည်သည်ကို ရည်ရွယ်၍

ပြောလိုက်သည်ကိုမူ သူ့ကိုယ်တိုင်သာ သိပေမည်။ သို့သော် ဤစကားကို ပြောဆိုရာတွင် သူသည် မြန်မာ နိုင်ငံ သဘာဝကို လည်းကောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဖွဲ့စည်းဆောင်ချက်တို့ကိုလည်းကောင်း မျက်ကွယ်ပြု ထားခဲ့သည်ဟုဆိုချင်ပါသည်။

သမိုင်းကြောင်းတစ်လျှောက် ကြုံတွေ့ခဲ့သော အဖြစ်များကြောင့်လည်းကောင်း၊ နယ်ချဲ့ အရင်းရှင်လက် အောက်တွင် နေခဲ့ရ၍လည်းကောင်း မြန်မာနိုင်ငံသည် ‘ဖွံ့ဖြိုးဆဲ’ နိုင်ငံအဆင့်မှာပင် ရှိနေရသည်။ ‘ဖွံ့ဖြိုးဆဲ’ နိုင်ငံဆိုသည်ကိုပင် မကြာလှသေးသော နှစ်များကမှ စတင်ခေါ် ခေါ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သော ဆယ်နှစ် ကျော်ကဆိုလျှင် မြန်မာနိုင်ငံအပါအဝင် အာရှ နိုင်ငံ များစွာတို့ကို ‘မဖွံ့ဖြိုးသေးသော’ နိုင်ငံများဟု ပေါင်းရုံး သတ်မှတ်ထားသည်။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် မြန်မာ၊ တရုတ်၊ ယိုးဒယား၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ပါကစ္စတန်၊ အိန္ဒိယ၊ သီဟိုဠ် စသော အာရှနိုင်ငံများ ပါဝင်သည်။ အမေရိကန်၊ အင်္ဂလန်၊ ဂျာမနီနှင့် ဂျပန် အမှူးပြုသော နိုင်ငံတို့ကို တိုးတက်သော နိုင်ငံများဟု သတ်မှတ်ထားသည်။ ဤသို့ သတ်မှတ်ရာတွင် စံချိန်မှာ စီးပွားရေးနှင့် သိပ္ပံပညာတိုး တက်မှုကို အခြေပြုထားလေသည်။

တိုးတက်သောနိုင်ငံနှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတို့၏ ခြားနား ချက်ကို စီးပွားရေးရှုထောင့်မှကြည့်လျှင် ကုန်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်မှုဘက်တွင် ထင်ရှားစွာ တွေ့မြင်နိုင်သည်။ အလွယ်ဆုံးပုံစံတစ်ခုမှာ တွယ်အပ် ထုတ်လုပ်ခြင်းဖြစ် သည်။ တိုးတက်သော နိုင်ငံတွင် တွယ်အပ်တစ်ချောင်း အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိရေးအတွက် သံအရည်ကျိုခြင်း၊ တွယ် အပ်အရွယ် သံချောင်းများ ပြုလုပ်ခြင်း၊ ဖြတ်ခြင်း၊ အဖျားချွန်ခြင်း၊ ထိပ်ဖူးပြုလုပ်ခြင်း၊ ငွေရည်အရောင် တင်ခြင်း၊ ဘူးသွပ်ခြင်း စသည့် အဆင့်ဆင့်သော အလုပ် များကို အလုပ်သမား တစ်ဦးစီ၊ သို့မဟုတ် ဌာနတစ်ခုစီ က တာဝန်ယူ၍ လုပ်ကိုင်ရသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတွင် ကား ဤအလုပ်တွေ အားလုံးကို တစ်ဦးတည်း၊ သို့ မဟုတ် အများဆုံး နှစ်ဦးလောက်က အစမှအဆုံး လုပ် ကိုင်ကြရသည်။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲ နိုင်ငံအဖို့တွင် တွယ်အပ် ထုတ်လုပ် ခြင်းကဲ့သို့သော ကာယလုပ်အား၌သာမက ဉာဏလုပ် အား အသုံးပြုရသည့် အလုပ်များ၌ပင် လေး ငါးဦး အနည်းဆုံးခွဲ၍ လုပ်ကိုင်ရမည့် အလုပ်ကို တစ်ဦးတည်း က အောက်ခြေမှ ပြီးစီးသည်အထိ တာဝန်ယူရသည်။

စက်မှုတိုးတက်သော နိုင်ငံမှ ဘတ်စ်ကားမောင်းသူသည် ကား မောင်းကျွမ်းကျင်ရုံမျှဖြင့် အသက်မွေးမှုအတွက် ဖူလုံသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတွင်ကား ကားမောင်းသူ များစွာ တို့မှာ ကားပျက်လျှင် ပြင်ဆင်တတ်ရန် လိုအပ်နေ၏။ ဤမှာဘက်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၌လည်း စက်မှုတိုးတက် သော နိုင်ငံများအတိုင်း ပြောင်းလဲလျက်ရှိသည်ကို ယနေ့ တွေ့မြင်နိုင်ပေသော်လည်း ဤသည်မှာ မြို့ကြီးများ၌သာ ဖြစ်သေးသည်။ ဉာဏအားများစွာပါဝင်သော... ပုံစံအား ဖြင့် ... ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းတွင်ကား စက်မှုတိုးတက်နေသော နိုင်ငံမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ လက်ဖျားခါရလောက်အောင်ပင် မြန်မာ ဒါရိုက်တာ တစ်ဦးတည်းက ဇာတ်လမ်းရေး၊ ဇာတ်ညွှန်း ခွဲ၊ သင်ကြားပြသမှုနဲ့ အချို့ဆိုလျှင် ထုတ်လုပ်ရေးဆိုင် ရာ လုပ်ငန်းအားလုံးကို တစ်ဦးတည်း ဒိုင်ခံ၍ လုပ်ကိုင်ရ လေသည်။ ဤသို့ နိုင်ငံ၏ သဘာဝအခြေအနေအရ လုပ်ကိုင်ခဲ့ရာတွင် တစ်ခါတစ်ခါ ကမ္ဘာနှင့် ယှဉ်လောက် သော အဆင့်သို့ ရောက်နိုင်ခဲ့သည်။

ထို့ထက် တစ်ဆင့်ကျော်၍ ဆင်ခြင်ကြပါဦးစို့။ အခြားအခြားသော အာရှနိုင်ငံများနည်းတူပင် မြန်မာနိုင်ငံ သည် နယ်ချဲ့လက်အောက်တွင် ကျွန်ုပ်ပေါက်အဖြစ် နေထိုင်ခဲ့ရသဖြင့် လွတ်လပ်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ရာ တွင် ကျောင်းသားတို့သည် ကျောင်းစာအုပ်အပြင် နိုင်ငံ ရေးကိုပါ စိတ်ဝင်စားခဲ့သည်။ ကျောင်းသားဘဝနှင့် နယ်ချဲ့အား တိုက်ထုတ်ရေးကို ဆင်နွှဲခဲ့ရသည်။ လယ် သမား၊ အလုပ်သမားတွေလည်း ထိုနည်းတူ။ ဖက်ဆစ် ဂျပန်ကို တော်လှန်ခဲ့စဉ်ကဆိုလျှင် တောင်သူလယ်သမား ဦးကြီးတွေမှာ တံစဉ်နှင့် ဓားရှည်ကို ပူးတွဲ၍ လွယ်ထားခဲ့ ကြရသည်။ ဤသို့သော အခြေအနေအားလုံးကို ဖြတ် သန်းခဲ့ရပြီး လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ၏ ထိပ်ပိုင်းမှနေခဲ့ရသူ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအဖို့မှာကား ကျောင်းသား ခေါင်း ဆောင်၊ သခင်အဖွဲ့ဝင်၊ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်၊ ထိုမှသည် ဗိုလ်ချုပ်၊ ထို့နောက် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင် စသဖြင့် တစ်ဦးတည်းက တစ်ချိန်တည်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ရခြင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ သဘာဝအခြေအနေက ပေးအပ်ခဲ့ခြင်း ကြောင့် မဟုတ်လော။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် သူ့ရဲဘော်များ၏ ဖက်ဆစ် တော်လှန်ရေး၌ စက်မက်ရေးရာ ကျွမ်းကျင်မှုမှာ ကမ္ဘာ

စစ်ရေးဆိုင်ရာ ပါရဂူများက အသိအမှတ်ပြုခြင်းကို ခံခဲ့ ပြီးဖြစ်သည်။ ယင်းကို မောင့်ဘက်တန် ကိုယ်တိုင် ထုတ် ဖော် ချီးမွမ်းဖူးသည်။

[၄]

ဝယ်လင်တန်၏ အမည်အပြည့်အစုံမှာ 'အာသာ ဝယ်လစ်စလီ ဝယ်လင်တန်' ဖြစ်သည်။ သူသည်လည်း စိတ်ဝင်စားဖွယ်၊ အားကျဖွယ် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ၁၉ ရာစုနှစ် ဥရောပ တစ်လွှားတွင် များစွာ နာမည်ကျော် ကြားခဲ့သည်။ သူသည် ပထမ မြို့စား၊ ထိုမှသည် စ ဗိုလ်ချုပ်ဖြစ်ပြီး နာမည်ကျော် ဝါတာလူးစစ်ပွဲကို ဦးဆောင် ဆင်နွှဲခဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ထိုစစ်ပွဲ ပြီးသည့်နောက်ပိုင်း တွင် ၁၈၂၈ မှ ၁၈၃၀ ခုအထိ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ် သည်။ ၁၈၄၂ ခုနှစ်မှ ကွယ်လွန်သည်အထိ စစ်သေနာပတိဖြစ်သည်။

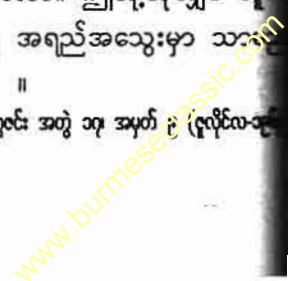
'ဆာဝင်စတန်ချာချီ' ကား နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင် နှင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်သမိုင်း ရေးသားခဲ့သူအဖြစ် ထင်ရှား ခဲ့သည်။ ဝယ်လင်တန်နှင့် ချာချီတို့ နှစ်ဦးစလုံးမှ အသက် ၈၀ ကျော်အထိ နေသွားသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကား လုပ်ကြံခံရစဉ်က အသက် ၃၃ နှစ်မျှသာ ရှိသေးသည်။ ဤ အသက်အရွယ်မျှနှင့်ပင် ဗိုလ်ချုပ်မှာ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်၊ စစ်သေနာပတိနှင့် ရေးသားမှုအတတ်ပညာဘက်တွင် ပြောင်မြောက်ထူးချွန် သော အရည်အသွေးများရှိသည်ကို သူ၏ ဆောင်ရွက်ချက် များနှင့်အရေးအသားများက သက်သေပြလျက်ရှိပေသည်။

နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်မှုဆိုသည်မှာ မိမိနိုင်ငံ လက်ရှိအခြေမှ ရောက်သင့်၊ ဖြစ်သင့်သော အခြေအ ဖွဲ့ဆောင်သော စွမ်းရည်ဖြစ်သည်ဟူ၍ 'အတွေးအခေါ် အဘိဓာန်တွင်' 'ဒဗလျူ၊ အာ၊ အယ်လ်ဂျာ'ဆိုသူ ရေးသားချက်ကို တွေ့ရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကား မြန်မာနိုင်ငံကို ကျွန်ုပ်အပြစ် မှ လွတ်လပ်သောနိုင်ငံအဖြစ်သို့ ပို့ ဆောင်ပေးခဲ့သူတို့ ခေါင်းဆောင်ပင်မဟုတ်လော။ ဤသို့ဆိုလျှင် သူ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်မှု အရည်အသွေးမှာ သားပေး တော့ မဟုတ်တန်ရာ။ ။

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ အတွဲ ၁၇၊ အမှတ် ၉ (ဇူလိုင်လ-၁၉၇၅)

အောင်ဆန်းနှင့် လမ်းနှစ်သွယ် စံလွင်

အကြောင်း။ ။ မြဝတီ၊ အတွဲ-၁၇၊ အမှတ်-၉၊
ဇူလိုင်လ၊ မျက်နှာ ၃၂-၃၄ တို့၌ “အောင်
ဆန်း-ချာချီ+ဝယ်လင်တန်” ပါ၏။ ဗမိုး ရေးသည်။
ဆောင်းပါး နဖူးစည်းပါ လူနာမည် သုံးရပ်စလုံးကို
ဗဟိုက စိတ်ဝင်စားမှုကြောင့် တွေ့လျှင်တွေ့ချင်း ဖတ်
ပြန်သည်။

ဆောင်းပါး၏ အခန်း(၂) အဆုံး၌ အတန်ငယ်
ပြင်ဆင်မိ၏။ ဗမိုးကား အမျိုးချစ်သောဇောဖြင့်တစ်တန်၊
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ကြည်ညို တမ်းတသော
အသံဖြင့် တစ်ဖုံ၊ အဂ္ဂမဟာသေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ်မှူး မောင်
သော်တန်၏ စကားအတိမ်အနက်ကို စဉ်းငယ် ကောက်
ချလှည့်ပေပြီ။ သူ၏ဆောင်းပါးအဆုံးထိ ဖတ်ပြီးရာကား
ဤထူးဆန်းချက် မြဲမြံသွားရ၏။

ကျွန်ုပ်တို့ဗိုလ်ချုပ်က “ကျုပ်ထက်ပိုပြီး တိုင်းပြည်
မှန်တဲ့လူ မရှိ” ဆင်ဆင်စကားမျိုး ပြောခဲ့ဖူးပါ၏။ ထို
ပြည်ထောင်ယောင်ဆိုရလျှင် မြန်မာပြည်သားတိုင်း ဗိုလ်
ချုပ်အောင်ဆန်းကို ချစ်သူချည်တည့်။ သို့ရာတွင် ပုဂ္ဂိုလ်
အင်ဆန်းသဖြင့် တရားကို ခင်လွယ်လွန်းခြင်းကား မဖြစ်
အပ်ပေ။ အတည့်ကို အတည့်သာ ဖြစ်စေလိုသည်။
ပြည်ထောင်မျှပင် တစောင်းမဖြစ်စေလိုပေ။

ဆောင်းပါးဆရာ ဗမိုး ထင်သကဲ့သို့ မောင်ဘက်
တန်က “မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝကိုလည်းကောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်
အောင်ဆန်း၏ စွမ်းဆောင်ချက် တို့ကိုလည်းကောင်း
“မျက်ကွယ်ပြုထားခဲ့သည်” ဟု ကျွန်တော်မထင်ပါ။
(စာလုံးများ မည်းနေခြင်းမှာ လေးနက်စေလိုသော ကျွန်ုပ်
၏ဆန္ဒကြောင့် ဖြစ်ပါသည်) ဗမိုး ဆိုသော အနီ ဤ
မြန်မာပြည်မှာ ‘ဖွံ့ဖြိုးဆဲ’ သာဖြစ်၏။ မဖွံ့ဖြိုးသေးပါ။
တစ်နည်း တိုင်းပြည်ငယ်မျှသာဖြစ်သည်။ တိုင်းငယ်
လူမျိုးငယ်တို့သဘာဝ ဇာတိမာန် တက်ကြွလွန်မြဲ ဖြစ်
သည်။ ယနေ့ ကမ္ဘာ၌ ‘ရှိ’သော နိုင်ငံများနှင့် ‘မရှိ’သော
နိုင်ငံများ ကွဲပြားလျက်နေရာ မြန်မာပြည်ကို မရှိသော
နိုင်ငံမျိုးက တစ်ခါတစ်ရံ ‘မသိ’ ဘဲ ဖြစ်လေ့ရှိပါသည်။
မရှိမှန်းကို ‘သိ’ ပါမှ ရှိလာအောင် မှန်ကန်စွာ ကြိုးစား
နိုင်ပေလိမ့်မည်။ တစ်ထွာကို တစ်ညို မြင်တတ်ပါမှ
တန်ကာကျမည်။ သို့မှသာ တစ်တောင်ကို မြန်စွာရမည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ပြည်မြန်မာနှင့် အမျိုးသား
တို့အား ဆရာဗမိုး ထားရှိအပ်သော စေတနာတွင် ကျွန်ုပ်
၏ စေတနာနှင့် အတ္တနောမတိကို ဖြည့်စွက်လိုပေသည်။
ဤကား အကြောင်းတည်း။ အကျိုးအားဖြင့်မူ
အောက်ပါစာကို ရေးအပ်ပါ၏။

www.burmeseclassic.com

မောင့်ဘက်တန် က “အောင်ဆန်း” ကို စစ်တပ်မှ အနားယူခိုင်းခဲ့ခြင်းပါ။

မောင့်ဘက်တန်နှင့် အောင်ဆန်း သီဟိုဠ်ပြည်၊ ကန္နီမြို့၌ တွေ့ကြုံရာဝယ် ဗိုလ်ချုပ်နှစ်ဦး တွေ့ဆုံကြခြင်းအဖြစ် စတင်၏။ “၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ” အတွင်း တွေ့ကြုံ၏။ သမိုင်းဝင် ကန္နီစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးကြပြီးနောက် လူချင်းခွဲကြရာ၌ကား မိတ်ဆွေနှစ်ယောက် ခွဲကြခန်းဖြစ်လေသည်။

မိတ်ဆွေရောင်းရင်းချင်းဟူဘိ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အတွင်းသဘောကို စင်းစင်းသိကြမြဲဖြစ်သည်။ အောင်ဆန်း တည်းဟူသော ယောက်ျားဘသားတစ်ဦး၏ အရည်အသွေးကို မောင့်ဘက်တန် တည်းဟူသော ယောက်ျားဘသားတစ်ယောက်သည် ပြက်ပြက်ထင်ထင် သိမြင်ရလေပြီ။ ယောက်ျား ရင့်မကြီးနှစ်ယောက် ခွဲခွာကြရာ အောက်ပါအမှာစကားကို လေးစားချစ်ကြည်စွာ မောင့်ဘက်တန်က အောင်ဆန်းအား ပြောကြားခဲ့လေသည်။

“ခင်ဗျား ... ချာချီ(တစ်ယောက်) ဖြစ်ချင်သလား၊ ဒါမှမဟုတ် ဝယ်လင်တန်(တစ်ယောက်)ဖြစ်ချင်သလား ဆိုတာ ဆုံးဖြတ်ရလိမ့်မယ်။ လူတစ်ကိုယ်တည်းက တစ်ချိန်တည်းမှာ စစ်သားရော၊ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်ရော မဖြစ်နိုင်ဘူး”

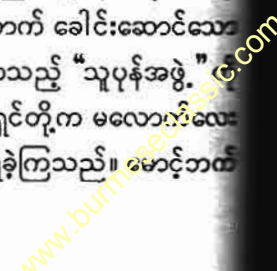
ထိုအခါ ဘုကျသော အောင်ဆန်းက အသို့လျှင် ဖြေကြားခဲ့ဘိသနည်း။ ဒေါက်တာမောင်မောင် ရေး “မြန်မာပြည်မှ အောင်ဆန်း” စာအုပ်ပါ ဦးတင်ထွဋ်ရေး “ချာချီလို၊ ဒါမှမဟုတ် ဝယ်လင်တန်လို” စာပုဒ်၌ အောင်ဆန်း၏ အဖြေကို ခြွင်းချန်ခဲ့လေသလော မသိရချေ။

ထိုအခါ အတည့် ကို အတည့်မြင်တတ်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အသို့လျှင် တွေးဘိသနည်း။ ဤတစ်ကွက် မြန်မာပြည်၏ သမိုင်းတွင် လစ်လပ်နေ၏။ မောင့်ဘက်တန်၏ စကားမှာ အမှန်အားဖြင့် ကမ္ဘာ့ရာဇဝင် သမိုင်းကို အောက်မေ့စေသော စကားဖြစ်သည်။ သူ၏ စကားနောက်ကွယ်၌ ရှေးလူ မျက်မှောက်ခေတ်လူတို့၏ စံနမူနာများ တည်ရှိ၏။ နက်နဲသော စကားတစ်ခွန်းဖြစ်သည်။ တိုတိုဖြင့် လိုရင်းကို ရောက်စေသော စကားဖြစ်သည့်ပြင် ဥပယ်တံမျဉ်ဖြင့် ပြောသောစကားလည်း ဖြစ်စွာ၏။

ထိုစကား၏ အတိမ်အနက်ကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ကောင်းစွာ နားလည်သည်မှာကား ယုံမှားဖွယ်ရာ မရှိချေ။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ လူ့ရည်လူ့သွေးကို သိ၍လည်း ဗိုလ်ချုပ်မှူး မောင်ဘက်တန်က “ချာချီ” နှင့် “ဝယ်လင်တန်” သာခေမများဖြင့် အောင်ဆန်းကို အရိပ်ပြအကောင်ထင်စေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အောင်ဆန်း အဘယ်လူစားမှန်း သိ၍ပင် မောင့်ဘက်တန် က အောင်ဆန်းကို ခင်မင်ခဲ့သည်။ အပြန်အလှန် ထားရှိခဲ့ကြသော ခင်မင်မှု ဖြစ်ပေ၏။ ‘ကျုပ် ခင်မင်သော လော့ဒ်မောင့်ဘက်တန် (မိုင်ဒီးယား လော့ဒ် မောင်ဘက်တန်)’ အစချီကာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ရင်းနှီးစွာ ဗိုလ်ချုပ်မောင့်ဘက်တန်ထံ စာရေးခဲ့သည်။ ‘မိုင်’ ကျုပ် တစ်လုံးပိုရှိဖြင့် ထိုစာမှာ ထုံးတမ်းစဉ်လာ ရှေးရိုးရေးစဉ်စာမျိုးထက် ပို၏။ ရင်းနှီးခင်မင်သူချင်း ပေးသောစာအဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။

ခင်မင်သူချင်း ကန္နီ၌ တွေ့ဆုံနှီးနှောကြရခြင်းလည်း မှန်၏။ လူပွင့်လင်းနှစ်ယောက် ဘွင်းဘွင်း ပြောဆိုကြခြင်းလည်း မှန်ပေသည်။ အောင်ဆန်းရော၊ မောင့်ဘက်တန်ပါ နှစ်ဦးစလုံး ဇိုးဇိုးဇော်ဇော် လုပ်တတ်၊ ဒိုးဒိုးဒေါက်ဒေါက် ပြောတတ်ကြသူများ ဖြစ်ကြ၏။ ထိုအခါက မောင့်ဘက်တန်၏ ဂုဏ်သိက္ခာ အလွန်ကြီး၏။ “ဆီးအက်” ခေါ် အရှေ့တောင် အာရှ စစ်တိုင်းကြီးတစ်တိုင်းလုံးကို ဦးစီးခန့်ခွဲရသော “ဆူပရီမို” ခေါ် အဂ္ဂမဟာသေနာပတိ စစ်ဗိုလ်ချုပ် အခေါင်တစ်ဦးဖြစ်လေသည်။ ထိုအချိန်ရှိ ဗြိတိသျှအင်ပိုင်ယာကိုယ်စား မဟာမိတ်တပ်ပေါင်း စစ်ခေါင်းဆောင် အရှေ့တောင်အာရှ စစ်တိုင်းကြီးတစ်ခွင်လုံး အာဏာပိုင်ဖြစ်လေသည်။ ဗြိတိသျှအစိုးရတို့အမြင်တွင် အောင်ဆန်းကား “သူ့ကိုယ်သူ ဗိုလ်ချုပ်ခေါ်တွင်နေလည်း” ငွေငါးကျပ် ဆုငွေထုတ်ထားသော “ဝရမ်းပြေး သခင်ဟောင်း သူပုန်ငယ်တစ်ဦး” မျှသာ ဖြစ်သည်။

ဤကား ထိုအချိန်က ဗြိတိသျှအင်ပိုင်ယာရှင်တို့၏ အမြင်အသိ အတိအကျဖြစ်သည်။ “ဂျပန်အလိုတော်ရီ” အောင်ဆန်းကဲ့သို့ လူတစ်ယောက် ခေါင်းဆောင်သော ဂျပန်ကို တော်လှန်မည်ဆိုလာသည့် “သူပုန်အဖွဲ့” ဟု ဗြိတိသျှအင်ပိုင်ယာ အာဏာရှင်တို့က မလေးစားလေးမလောက်စား သဘောထား ရှိခဲ့ကြသည်။ မောင့်ဘက်

တော်လှန်ရေးကိုယ်တွေ့စာ၌ ရေးခဲ့၏။ (ဂျွန်ဘင်ဂမ် ရေးဦးသန့်၊ ငြိမ်းချမ်းရေးရှာပုံတော် စာအုပ်၊ မျက်နှာ ၁၄၀ တွင် အဆိုပါ ကိုးကားချက်ကို အလွယ်တွေ့နိုင်သည်)

အောင်ဆန်း။ ဗြိတိသျှအင်္ဂလိပ်အမျိုးကို မမုန်း။ ထိုအမျိုးသားအစိုးရ အာဏာစက်မှ မြန်မာပြည် လွတ်မြောက်ရေးသာ အဓိက အရေးဖြစ်ကြောင်း အသက်အစိတ် ကျော်ခါကပင် မှန်ကန်စွာ မြင်တတ်သော အောင်ဆန်း။ ထိုအောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၅ ခုအလယ်၌ အသက်သုံးဆယ်ပြည့်ခါရှိသေး၏။ လူရွယ်တစ်ဦးသာ ရှိသေး။ လူဦးရေသန်းနှစ်ဆယ်မျှ၏ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ဖြစ်ချေပြီ။ ခေါင်းဆောင်ပီပီ ခြင်္သေ့မင်း ခံတွင်း ဆင်းသကဲ့သို့ ဗြိတိသျှတို့၏ အမှတ်(၁၄) တပ်မတော်ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်ဆလင်းထံမှောက် အခြံအရံကင်းစွာ သွားရောက်ခဲ့လေသည်။

တစ်နှစ်တိုင်မိက ဗြိတိသျှ ဗိုလ်ချုပ်တစ်ဦးသည် အောင်ဆန်းခေါ် မြန်မာ ဗိုလ်ချုပ် ကို တွေ့မြင်သိကျွမ်းခဲ့လေပြီ။ ဗိုလ်ချုပ်ဆလင်းသည် “ကျုပ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း” ဆိုကာ နောက်ပါခြေရံကင်းစွာ ဝင်လာသောသူတွေ့မြင်အံ့အားသင့်သွားခဲ့ဖူးသည်။ ထိုအချိန်ကား ခြံခြံအညီ အောင်ဆန်းနှင့်တကွ ရဲဘော်ရဲဘက်များ ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်အချို့က သူပုန်သူကန်အဖြစ်သာ မြင်ကြသည်။ ပြည်မြန်မာ လူထုတစ်ရပ်လုံး၏ သွတ်လုပ်လိုသောဆန္ဒ၊ ပြည်မြန်မာ တစ်တိုင်းလုံး၏ ဝမ်းလုံးညီညွတ်မှုတို့ကို “စက္ကူဖြူကက်စာ” အာဏာပိုင်တို့ နောင်မှသာ မြင်ကြရပေမည်။ ဆလင်းနှင့် အောင်ဆန်း နှစ်ဦးသား တွေ့ကြချိန်မှာ “အောင်ဆန်းကို ပုန်ကန်မှု၊ လူသတ်ရာဇဝတ်မှုတို့ဖြင့် စွဲရန်၊ ချုပ်ရန်ပင် ခြံချယ်သောအချိန်ဖြစ်သည်။ (ရဲဘော်သုံးကျိပ် သမိုင်း အရ ဂျပန်ပြည်၌ဖြစ်၏။ ဗိုလ်မိုးကြိုးက ပထမကမ္ဘာစစ်အတွင်း ရုရှားအရပ်သားတစ်စုအား သူ သတ်ဖြတ်ခဲ့ပုံကို အောင်ဆန်းအား ပြောပြသောဟူ၏။ “အဲဒီအတိုင်း သူ့ မင်းလည်း မိန်းမရော၊ ကလေးရော မချန်နဲ့။ ဗြိတိသျှတွေကို အကုန်သတ်ရမယ်ကွ” ဟု ပြောလေသည်။ “ကျွန်ုပ်သည် ထိုအချိန်က ဗြိတိသျှဆန့်ကျင်စိတ် အလွန်ပြင်းထန်နေဆဲပင် ဖြစ်သော်လည်း ထိုမျှ ရိုင်းစိုင်းကြောက်ရွံ့ရက်သည် မဟုတ်ချေ” ဟု အောင်ဆန်းက

တော်လှန်ရေးကိုယ်တွေ့စာ၌ ရေးခဲ့၏။ (ဂျွန်ဘင်ဂမ် ရေးဦးသန့်၊ ငြိမ်းချမ်းရေးရှာပုံတော် စာအုပ်၊ မျက်နှာ ၁၄၀ တွင် အဆိုပါ ကိုးကားချက်ကို အလွယ်တွေ့နိုင်သည်)

အောင်ဆန်း။ ဗြိတိသျှအင်္ဂလိပ်အမျိုးကို မမုန်း။ ထိုအမျိုးသားအစိုးရ အာဏာစက်မှ မြန်မာပြည် လွတ်မြောက်ရေးသာ အဓိက အရေးဖြစ်ကြောင်း အသက်အစိတ် ကျော်ခါကပင် မှန်ကန်စွာ မြင်တတ်သော အောင်ဆန်း။ ထိုအောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၅ ခုအလယ်၌ အသက်သုံးဆယ်ပြည့်ခါရှိသေး၏။ လူရွယ်တစ်ဦးသာ ရှိသေး။ လူဦးရေသန်းနှစ်ဆယ်မျှ၏ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ဖြစ်ချေပြီ။ ခေါင်းဆောင်ပီပီ ခြင်္သေ့မင်း ခံတွင်း ဆင်းသကဲ့သို့ ဗြိတိသျှတို့၏ အမှတ်(၁၄) တပ်မတော်ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်ဆလင်းထံမှောက် အခြံအရံကင်းစွာ သွားရောက်ခဲ့လေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ဆလင်းက “မင်းကို တို့က ဖမ်းချုပ်မှာ မကြောက်ဘူးလား” အစရှိစွာ မေး၏။ “ကျုပ် ဘာလိုကြောက်ရမှာလဲ။ ဗြိတိသျှလူမျိုးတွေ ဖြောင့်မှန်သစ္စာရှိတာကို ကျုပ် အသိသားပဲ” အစရှိသည်ဖြင့် မြန်မာဗိုလ်ချုပ်က ပြန်ပြောခဲ့၏။ တရားသိသော အောင်ဆန်း။ အတည်ကို အတည် မြင်တတ်သောသူ၊ သဘောဖြူအူစင်း “အရိုင်း” အောင်ဆန်းတကား။ (ရှုံးပွဲမှ အောင်ပွဲသို့) မည်သော ဗိုလ်ချုပ်ဆလင်း၏ စာအုပ်တွင် ဤတွေ့ဆုံခန်းကို ကြည့်နိုင်ပါ၏။)

ဗိုလ်ချုပ်ဆလင်းနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ တွေ့ကြချိန်က မြန်မာပြည်စစ်ပွဲကား မပြီးသေး။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကန္နိမြို့သို့ သွားသောအခါတွင်မူ မြန်မာပြည် စစ်ပွဲမှာ ပြီးလှပြီ။ ဂျပန် ရန်ကြွင်း ရန်ကျန် တို့ကို ရှင်းလင်းနေရဆဲ အခြေမျှသို့ ရောက်ပေပြီ။ ကမ္ဘာ၏ အနောက်ဘက်ခြမ်းတွင် ဂျာမန်က လက်နက်ချ၍ ကမ္ဘာစစ်ကား ပြီးနှင့်လေပြီ။ ကမ္ဘာ၏ အရှေ့ဘက်ခြမ်းမှာလည်း ကမ္ဘာစစ်မှာ ပြီးလှအချိန်ဖြစ်သည်။ ယူအက်စ်အက်စ် မစ်ဇူးရီး စစ်သင်္ဘောကြီး ကုန်းပတ်ပေါ်၌ ဂျပန်က လက်နက်ချသည့် အခမ်းအနားမှာ ရက်ပိုင်းမျှသာလို၏။ (၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့၌ အမေရိကန် ဗိုလ်ချုပ်မှူး မက်အာသာ က ဂျပန်ပြည်၏

လက်နက်ချခြင်းကို အခမ်းအနားဖြင့် ခံယူ၏။) ဂျပန်သည် သြဂုတ်လ ၆ ရက်နှင့် ၉ ရက်၊ ဟိရိုးရီးမားနှင့် နာဂစကီးတို့နောက် လုံးဝဥသပုံ စစ်ရှုံးပြီးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ၌လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ၌လည်းကောင်း စစ်ရန်ငြိမ်းပေပြီ။

ထိုသို့ စစ်ရန်ငြိမ်းပြီးမှ ကန္တိမြို့၌ ဗိုလ်ချုပ်နှစ်ဦး မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရှေ့ရေးကြမ္မာ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ဗြိတိသျှ အာဏာစက်မှ လွတ်လပ်ရေးကို ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ယူရအံ့လော။ အနုနည်း၊ နိုင်ငံရေးလမ်းအားဖြင့် အရေးဆိုကာ ပြန်လည်ယူရအံ့လော။ ထိုကြမ္မာနှစ်ရပ်အနက် အဘယ်ကြမ္မာဖြင့် ဆုံကြုံရအံ့သည်ကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ကွပ်ကဲသော မြန်မာလူထုက ဆုံးဖြတ်ရမည့်အခါဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဗိုလ်ချုပ်မောင်ဘက်တန်တို့ ဆွေးနွေးပွဲမှ အကျိုးသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အကြမ်းအနု လွတ်လပ်ရေး အောင်ပွဲလမ်းနှစ်သွယ်ကို တစ်နည်းတစ်ဖုံ ရွေးချယ်ပေးခဲ့သည်။

ဤနည်းနှင့် နှင် ဖြစ်နိုင်ငံသမိုင်း အဘယ်ကြမ္မာဆိုက်အံ့ကို ကိုယ်တိုင်ဆုံးဖြတ်နေကြကြောင်း ကန္တိ၌ ဗိုလ်ချုပ်နှစ်ဦးစလုံး သတိရှိနေကြပေမည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တိုင် ပစ္စုပ္ပန်သမိုင်းကို ပြုနေကြသူနှစ်ဦးမှာ အနာဂတ်သမိုင်းကိုလည်း မြော်မြင်ခဲ့ကြပေလိမ့်မည်။ ပစ္စုပ္ပန်သမိုင်းကိုလည်း သတိချုပ်မိကြပေလိမ့်မည်။ အတိတ်သမိုင်းကိုပင် အောက်မေ့ခဲ့ကြလေသည်။

အတိတ်သမိုင်းကို အောက်မေ့သဖြင့်ပင် ဝယ်လင်တန်ကို မောင့်ဘက်တန်က အောက်မေ့မိ၏။ စစ်ဗိုလ်ချုပ်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဝယ်လင်တန်ကား ဗြိတိသျှတို့အဖို့ အခါအခွင့်သင့်တိုင်း အောက်မေ့ထိုက်သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ဝယ်လင်တန်နှင့် မတွေ့မီ ပြင်သစ် စစ်ဧကရာဇ် နပိုလီယံသည် ဥရောပအလုံးတမျှ အောင်မြင်ပြီး၏။ ရုရှားပြည်ကြီးအတွင်း မော်စကို ရောက်တိုင်ချင်းနင်း တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီးလည်း ဖြစ်၏။ ဥရောပတစ်ခွင် နပိုလီယံကို နှိမ်နင်းနိုင်သသူ ရှိသေးအံ့လော။ ဗိုလ်ချုပ်ဝယ်လင်တန် ရှိခဲ့ပါပေသကော။ ဗိုလ်ချုပ်ဝယ်လင်တန်သည် နပိုလီယံကို ဝါတာလူးတိုက်ပွဲ၌ အပြတ်အသတ်နိုင်ခဲ့သည်။ ဝါတာလူးနောက်၌ကား နပိုလီယံခေတ်

ကွယ်လေသည်။ နပိုလီယံစစ်လည်း ဖယ်လေ၏။

ကျွန်ုပ်တို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပိုင် ဝါတာလူးကား ဗိုလ်ချုပ်ဆလင်းနှင့် တွေ့ပွဲ၌ စတင်ခဲ့ယူသော သင့်နှိုင်းထင်ပေသည်။ ယူနိုင်သည်ဆိုပါသော် ကန္တိ၌ မောင့်ဘက်တန်နှင့် တွေ့သောအခါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဝါတာလူးပွဲသည် အောင်မြင် ပြီးပြည့်စုံလှတမျှ ရှိသည်။ အကယ်၍သာ ကန္တိ၌ ချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ်ကို မချုပ်ဆိုဖြစ်အံ့။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအဖို့ ဝါတာလူး တိုက်ပွဲဆက်ရချေဦးမည်။ သမိုင်းကြောင်းပြောင်း၍ ဗြိတိသျှတို့ကို “ချ” ရပေဦးမည်။ ယခုမူ ကန္တိစာချုပ် အောင်မြင်ထမြောက်ခဲ့ပြီးရကား ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအဖို့ ဝါတာလူးပွဲကို အောင်မြင်ပြီ။ အတိတ်က ကြုံခဲ့ဖူးသော-ဝယ်လင်တန်အောင်ပွဲမျိုးကို ဗိုလ်ချုပ်သည် ပစ္စုပ္ပန်၌ ဂျပန်ရော၊ ဗြိတိသျှတို့အပေါ်ပါ ရပြီးလေပြီ။

ပစ္စုပ္ပန်၌ ကမ္ဘာတွင် မိုးမိုးမားမား အောင်ပွဲရနေသူကား ဝင်စတန်ချာချီဖြစ်သည်။ ထိုအခါက ချာချီသည် ဗြိတိသျှ ကြည်း-ရေ-လေ တပ်ပေါင်း ဗိုလ်ချုပ်မှူးဖြစ်သည်။ သို့သော် ချာချီသည် စစ်သားကား မဟုတ်ချေ။ လူထုကိုယ်စားလှယ်အစိုးရက တိုင်းရေးပြည်ရာများကို ခန့်ခွဲသော နိုင်ငံထုံးအညီ အရပ်သားနိုင်ငံဝန်ထမ်း အမှုအချုပ်ဖြစ်သူ ချာချီသည် စစ်အတွင်း ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ စစ်ရေးစစ်ရာများကို ခန့်ခွဲရာ၌လည်း အမှူးအချုပ်ဖြစ်ရသည်။

ဗြိတိန်နိုင်ငံသည် ချာချီ၏ ကွပ်ကဲဦးဆောင်ကောင်းမှုဖြင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ပွဲကြီးကို အောင်နိုင်၏။ မဟာမိတ်အမေရိကန်၊ ရုရှား၊ ပြင်သစ် စသောနိုင်ငံများနှင့်အတူ အောင်နိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ နာဇီဂျာမန်၊ ဖက်ဆစ်အီတာလျံနှင့် ဂျပန်တို့၏ ကမ္ဘာကို အဓမ္မ နိုင်လိုမင်းထက် စိုးအုပ်လိုသော စစ်ပွဲကို မဟာမိတ်တို့က စစ်လက်နက်ဖြင့်လည်း အောင်သည်မှန်၏။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဒီမိုကရေစီတည်းဟူသော လူထုအပေါင်း လွတ်လပ်ခွင့်ဝါဒ ကို အဓမ္မစစ်ဝါဒီတို့က ပက်စက်စွာ တိုက်ဖျက်မည်ကြံခြင်းထိုအောင်ရာမှာကား မဟာမိတ်တို့၏ ဒီမိုကရေစီစိတ်အောင်ပွဲဖြစ်သည်။ မဟာမိတ်တို့၏ နိုင်ငံရေးအောင်ပွဲဖြစ်သည်။ မောင့်ဘက်တန်အလို ဒီမိုကရေစီဘက်တော်သူတို့ကို သွေးစည်းလှုံ့ဆော် ခေါင်းဆောင်နိုင်ခဲ့သော ချာချီ

နိုင်ငံရေးအောင်ပွဲဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်ကို လွတ်လပ်ရေးရန် တွန့်တိုသော ချာချီသည် မြန်မာတို့အမြင်မှာ နှစ်ချီသမားတစ်ဦးသာ ဖြစ်၏။ ကမ္ဘာတစ်လွှားကို လွတ်လပ်ခွင့်ပေးရန်၊ ကမ္ဘာကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးကို တစ်ဆင့်တစ်ဖက် ကူညီတည်ထောင်ခဲ့သော ချာချီကြီးကား ကမ္ဘာနိုင်ငံရေးအမြင်တွင် ဧရာမလူကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာနိုင်ငံရေးတွင် ချာချီမှာ ဧရာမလူကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်သည်နှင့်မခြား မြန်မာနိုင်ငံရေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည်ပင် ဧရာမလူကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်မှန်း မောင့်ဘက်တန်သည် တပ်အုပ် ထိုးထွင်းသိမြင်၏။ နန္ဒရီအရာ၌ မြန်မာပြည်တွင် စစ်ကုန်ပြီ။ အောင်ဆန်းအတွက်ကား ဝယ်လင်တန် စခန်းသိမ်းခဲ့ပြီ။ အနာဂတ်ဦးစွာမျှော်ပါက အောင်ဆန်းအဖို့ ချာချီလမ်းကို လိုက်ရန် မြင်သာသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူသာ အောင်ဆန်းကို ဆက်လက် တာဝန်ယူခဲ့ပါက ဗြိတိသျှတို့၏ အစွမ်းအားကို ဝှံ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံနှင့် စစ်စည်းကမ်းဥပဒေအရ အောင်ဆန်းအဖို့ နိုင်ငံရေးကို ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ပိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း ဖြစ်၏။ ထို့ပြင် နိုင်ငံရေးအသိ၊ နိုင်ငံရေးအရည်အားဖြင့် ကမ္ဘာကို လွတ်လပ်ရေးအောင်ပွဲတိုင် ချာချီက (တောလင်၊ ရုစမဲ့၊ ထရူးမင်း စသူတို့နှင့် လက်တွဲ၍) ခေါင်းဆောင်ပြီးစ ဖြစ်၏။ ထို့အတူ နိုင်ငံရေးအသိ မရှိသော အောင်ဆန်းအားဖြင့် မြန်မာပြည်ကို လွတ်လပ်ရေးအောင်ပွဲတိုင် အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်ရအံ့သည်ကို မောင့်ဘက်တန်က မြင်ခဲ့သည် ထင်ပါ၏။

မောင့်ဘက်တန်သည် စစ်သားဖြစ်သည်။ စစ်သားအား တစ်ဦးဖြစ်၏။ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင် ချာချီ၏ အစွမ်းအားကို ခံယူ၍ အရှေ့တောင်အာရှစစ်တိုင်းတွင် ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောင်မြောက်စွာဖြင့် အနိုင်တိုက်ခဲ့ပြီး အင်ပိုင်ယာနိုင်ငံရေးကား သူနှင့်မဆိုင်။ သူ၏ အမိအဖ ဦးစိုးကရေစီထုံးနှင့်အညီ အနာဂတ် နိုင်ငံရေးရာတို့ကို နိုင်ငံရေးတာဝန်ရှိသူတို့က ခန့်ခွဲကြလေမည်။

သို့သော် သူ၏ထံ၌ နိုင်ငံရေးအမြင်ကျယ်စွာ ရှိ၏။ ကမ္ဘာ့သမိုင်းကို ကိုယ်တိုင် တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ပြုသူပီပီအောင်အမြင်လည်း ကျယ်စွာရှိသည်။ ကမ္ဘာ၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ စစ်သေနာပတိချုပ် ဝန်ထမ်းခဲ့သူပီပီ ဗြိတိသျှစစ်

အင်အား၏ အကဲအလျှောက်ကို သိပေမည်။ ဤအရှေ့တောင်အာရှဒေသကြီးတစ်ဝန်းလုံး၏ စစ်ရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ အတွင်းရေး သတင်းများကိုပါ ပိုင်ပိုင်သိထားသူဖြစ်၏။ မြန်မာပြည် နိုင်ငံရေးဒီရေကို ကောင်းစွာ အကဲခတ်နိုင်သူသာ ဖြစ်ပေမည်။ စစ်တကာကို ပြတ်စေမည့် (ဒုတိယကမ္ဘာ)စစ်ပွဲ၊ ကိုလိုနီနိုင်ငံတို့၏ လွတ်လပ်ခွင့် (မိမိနိုင်ငံကြမ္မာ မိမိကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ခွင့်)ကို အရယူ တိုက်ပေးသော စစ်ပွဲဟူသော ကြွေးကြော်သံ၏ သဘောကိုလည်း ရေလည်စွာ စောကြောမိသူဖြစ်ရာသည်။

ထို့ထက်ကား မောင့်ဘက်တန်ဟူသော ယောက်ျားရင့်မကြီးသည် အောင်ဆန်းဟူသော ယောက်ျားရင့်မကြီး၏ ဇွဲနပဲ၊ စစ်ရေးထက် နိုင်ငံရေးစိတ်ဓာတ် အလေးသာမူ၊ တော်တည့်မှန်ကန်သော စိတ်ထား၊ မိမိနိုင်ငံ၏ ခေါင်းဆောင် စင်စစ်ဖြစ်ရုံမက ခေါင်းဆောင်အင်အားဖြင့် ပြည့်စုံကုံလုံစွာရှိခြင်းအဖြစ်ကို ကိုယ်တွေ့ အကဲခတ်မိသူ ဖြစ်သည်။ အနာဂတ် မြန်မာနိုင်ငံ၌ အဘယ်နေရာမှ အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်ရမိမည်ကို ကန့်သတ်၍ အတိုင်း သူမြင်သည် ယူအပ်၏။ ဝါတလူးတိုက်ပွဲပြီးပြီ အညီ အောင်ဆန်းအတွက် ဝယ်လင်တန် နေရာကို ဆက်ယူနေရန် မလိုပြီ။

ထို့ကြောင့် စစ်တပ်ရေးရာများကို ထိုက်တန်သူအားသာ လွှဲအပ်လေလော့။ အောင်ဆန်းအား မြန်မာပြည်က နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်အဖြစ်သာ အချိန်ပြည့် လိုအပ်လျက်ရှိပြီ။ စစ်တပ်မှ အနားယူလေလော့။ အနာဂတ် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ချာချီ၏ နေရာမျိုးကို အောင်ဆန်းယူပါလေလော့။ သို့လျှင် မောင့်ဘက်တန်သည် အောင်ဆန်းကို ခင်မင်ကြည်ညိုစိတ်ဖြင့် ကန့်သတ် စစ်သားပီပီ ဘွင်းဘွင်း ပြောခဲ့သည် ယူအပ်၏။

အောင်ဆန်းသည် မိတ်ဆွေကြီး မောင့်ဘက်တန်၏ စကားဆို နာခံခဲ့သော၊ မနာခံခဲ့သော ဟူသည်မှာမူ ဤနေရာ၌ အရာမဟုတ်။ (အောင်ဆန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်လျှင် နိုင်ငံရေးမှ အနားယူအံ့။ ပြည်သူ၏ မျက်ကွယ်ရာမှ စာရေးသားအံ့ဟု အတိအလင်း ပြောဖူးသည်သာ) သူသည် ဖြစ်တန်ချိန်ဖြစ်တန်ခိုက် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားသမဂ္ဂခေါင်းဆောင်၊ စာရေးဆရာ၊ တို့ဗမာသခင်၊ မြေအောက်တော်လှန်ရေးသမား၊ ရဲဘော်သုံးကျိပ်

ခေါင်းဆောင်၊ ဗိုလ်တေဇ ခေါ် 'ငမိုး'၊ စစ်ဝန်ကြီး၊ ဂျပန် တော်လှန်ရေးအတွင်း ဦးနောင်ရို၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ဖဆပလဥက္ကဋ္ဌ ဦးအောင်ဆန်း ဘဝအမျိုးမျိုး ကြုံကြိုက် ကျင်လည်သွားခဲ့လေသည်။

အောင်ဆန်း၏ ကံကြမ္မာနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကံ ကြမ္မာအလျောက်ပင် အောင်ဆန်း၏ လူလားမြောက်ရွယ် ဘဝဖြစ်စဉ်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေး အရေးတော်ပုံ

၏ အောင်မြင်စွာ ဇာတ်သိမ်းခန်းသမိုင်းတို့မှာ တစ်ထပ် တည်း၊ တစ်သားတည်း ဖြစ်လျက်ရှိရပြီ။ နောက်ဆုံးဖြစ် ချိန်တန်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဦးအောင်ဆန်းဘဝဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ လွတ်လပ်ရေးလမ်း ကို ခင်းပေးသွားခဲ့ခြင်းကား သမိုင်းတွင် ကျန်ရစ်ခဲ့ပေ သာတည်း။

မြတ် အံ့ ၊ အုတ် (စက်တင်ဘာ-၁၉၄၇)

တော်လှန်ရေးပန်းခြံတွင် အောင်မြေနှင်းခဲစဉ်က ဗိုလ်တိုက်စိုး (အောင်ဆန်းမြို့)

လွန်ခဲ့သော ၂၅ နှစ်က နောက်ကြောင်းကို ပြန်ပြောင်း၍ သတိရမိပါတော့သည်။ ထိုနေ့ကား ၁၉၄၅ ခု ဇူလိုင်လ (၁၇) ရက်နေ့၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဦးဝိစာရလမ်းနှင့် ဆောင်ဒရီလမ်းထောင့်ရှိ ကစားကွင်းကြီးကား စိမ်းလန်းသော မြက်ခင်းပင်များ ဖုံးအုပ်နေ၏။ ဆောင်းရာသီ နေထိုင်ခင်း၏ နှင်းငွေ့များ မှန်မှိုင်းမှိုင်းရှိ၏။ နှင်းမိုးတဖွဲဖွဲ ရွာနေ၍ အထက်ကောင်းကင်၌ အုံ့အုံ့ဆိုင်းဆိုင်းဖြင့် နှင်းခွက်ကို တရေးရေးမျှသာ မြင်ရ၏။

ကွင်းကြီးထဲမှာကား ရန်ကုန်နေပြည်တော် အတွင်း မြို့အတတ်မတော်များ စုရုံး တန်းစီရန် နေရာများ၊ အကန့်အသန့် မှတ်သားမျဉ်းများ၊ မှတ်တိုင်များ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ထပ်ရင်းအလံများ အစီအရီဖြင့် တွေ့ရ၏။ ကွင်းကြီး၏ အထယ်၊ ဦးဝိစာရလမ်းဘက် ခပ်ယွန်းယွန်း ပေ ၄၀ ခန့်အကွာ တစ်နေရာတွင် စင်မြင့်တစ်ခု တွေ့ရ၏။

၁၂ ပေပတ်လည် အကျယ်အဝန်း၊ အမြင့် ၃ ပေ နီးပါး စင်မြင့်ခုတ်ရုံရှိ၏။ ကြမ်းခင်းမှအထက် ၂ ပေ ခန့်၌ လက်တန်း လက်ရန်း ဝရန်တာတိုင်ငယ်များ ဆွဲဖြုတ်၍ စိုက်ထား၏။ ပိုးကျစ်ကြိုးဖြူကလေးများ သွယ်တန်းထား၏။ စင်မြင့်၏ အရှေ့ဘက် ၁ ပေကျယ် လှေကားငယ်တစ်ခု တပ်ဆင်ထား၏။

လှေကားလက်တန်းများလည်း ဆေးဖြူသုတ်ထား၏။ လှေကားနေရာမျှသာ ဝရန်တာ လက်တန်း မရှိဘဲ စင်မြင့် ခုံတက်လမ်းအဖြစ် ဖွင့်လှစ်ထား၏။

စင်မြင့်ကြမ်းခင်း ပျဉ်ပေါ်တွင်လည်း ခန်းလုံးပြည့် ကော်ဇောနီကြီး ခင်းထား၏။ စင်မြင့်အလယ်ရှိ စားပွဲကြီး တစ်လုံးပေါ်မှာလည်း ငွေဖလားကြီး ၃ လုံးဖြင့် နှင်းဆီပွင့်နီနီရဲရဲကြီး အခိုင်လိုက်အတွဲလိုက် စိုက်ထူထား သဖြင့် စိမ်းရောင်များကလည်း တလွင်လွင်ရှိနေတော့၏။ ဖန်ရေချိုင့် ၂ ခုနှင့် ရွှေဖလားထည့်ထားသော ငွေလင်ပန်း များကလည်း စားပွဲပေါ်တွင် အစီအရီဖြင့် ရှိ၏။ စားပွဲကြီးနှင့် ယှဉ်လျက် ကုလားထိုင်ကြီး ၃ လုံးကို တစ်တန်း တည်းချထား၏။ နောက်နားမှာကား စကားပြန်ထိုင်ရန် ကုလားထိုင်ငယ်တစ်လုံး ခွဲခြား၍ထားရှိ၏။ အသီးသီး သော ကုလားထိုင်များမှာကား စကားပြောခွက်များ အသင့်ပြောရန် တပ်ဆင်ထားလေသည်။ စင်မြင့်နှင့် ၆ ပေအကွာ၌ အလံတိုင်တစ်ခု စိုက်ထူထား၏။

အလံတိုင်အမြင့် ၁၅ ပေရှိ၏။ ထိပ်ဖျားတွင် ပွတ်လုံးဆင့်ထားပြီး တစ်တိုင်လုံး ဆေးဖြူသုတ်ထား၏။ တိုင်ထိပ်တွင် ဆေးနီ သုတ်ထားသော အချင်း ၃ လက်မ ရှိ စက်သီးငယ်တစ်ခု တပ်ဆင်ထား၏။ စက်သီး၏

တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် ငါးပဲ လုံးခန့်ရှိ ပိုးကျစ်ကြိုး အစိမ်းရောင်ရင့်ရင့် တစ်ဖက်ကြီးစ တစ်စစ၊ စက်သီးငယ် နှင့် ကပ်လျက်ရှိသည့် ကြိုးစတွင် နိုင်ငံတော်အလံကို အလိုက်သင့်ခေါ်၍ ချည်ထား၏။ အခြားကြိုးစ ကား တိုင်ခြေ မြေပြင်မှ ၆ ပေအမြင့်၌ အသင့်ကြိုးစကို ဆွဲ၍ အလံတော်လွှင့်ရန် အသင့် 'ကွင်းလျှော့'ချည်ထား၏။

အလံတိုင်နှင့် စင်မြင့်အား မျက်နှာမူ၍ နောက်ဘက် ၆ ပေ အကွာတွင် အမိုးမပါ အကာကို ရာဇမတ်ဝါးကပ် လေးထောင့်ကွက်များဖြင့် မဏ္ဍာပင်ငယ် တစ်ခုရှိ၏။ ဆေးဖြူများသုတ်ထား၏။ ဦးဝိစာရလမ်း အဝင်ပေါက်မှ အလံတိုင်နှင့် စင်မြင့်အထိ သဲဖြူလမ်းခင်းထား၏။ ရာဇမတ်ဝါးကပ်လေးထောင့်ကွက်များကိုလည်း ၃ ပေမြင့်ထိ သဲလမ်းကို ကာရံထား၏။ သတ်မှတ်လမ်း၊ သီးသန့် လူဝင်လမ်းအဖြစ် ဖွင့်လှစ်ထားရှိ၏။

အလံတိုင်၏ တစ်ဖက်တစ်ချက် ၃ ပေအကွာ တိုင် ခြေရင်း၌ စစ်ယူနီဖောင်းဝတ်စုံ ဝတ်ထားသော ရဲဘော် ကြီး နှစ်ယောက်သည် စစ်သားပီပီ ခံခံညားညား မားမား မတ်မတ်ရပ်လျက်ရှိ၏။ ရဲဘော်တို့ကား အနီးရှိစကား ပြောခွက်မှ သတ်မှတ်သောအချိန်ရောက်သည်နှင့် အစီ အစဉ်များ ပြောသွားရန်နှင့် အလံတော်လွှင့်ရန် အသင့် စောင့်မျှော်လျက်ရှိကြတော့၏။

ထိုနေ့ ဆောင်းရာသီ နံနက်ခင်းသည် တဖြည်း ဖြည်းနှင့် နံနက် ၇နာရီခန့်သို့ ရောက်သောအခါ တက် လာသော နေရောင်ဖြင့် နှင်းဖွဲနှင့်ငွေ့များ တရွေ့ရွေ့ လွင့်ပျောက်စ ပြုလေပြီ။ ထိုအချိန်တွင် ကစားကွင်း ကြီးသို့ ရှေ့ရှု၍ချီတက်လာကြသော တပ်အသီးသီးတို့ သည် ဘောင်ဒရီလမ်းနှင့် ဦးဝိစာရလမ်း နှစ်ဖက် သတ် မှတ်ထားသော ဝင်ပေါက်များမှ ဝင်လာကြ၏။ နေရာ ယူကြ၏။ ထိုစဉ်က ချီတက်လာသော ရန်ကုန်၌ရှိ တပ်ပေါင်းစုကား ...'

- ၁။ ခြေလျင်တပ်ရင်းများ
- ၂။ စက်မှုလက်မှုတပ်ရင်း
- ၃။ လေ့ကျင့်ရေးတပ်
- ၄။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတပ်
- ၅။ ရိက္ခာဖြည့်တင်းရေးတပ်
- ၆။ အချက်ပြ ဆက်သွယ်ရေးတပ်

- ၇။ စက်အမြောက်တပ်
- ၈။ အမြောက်ကြီးတပ်
- ၉။ စစ်ဝန်ကြီး ကင်းတပ်
- ၁၀။ စစ်သမီးတပ်ဖွဲ့များ ပါဝင်ကြ၏။

ထိုသို့ချီတက်ကြ၊ စုရုံးကြ၊ အမိန့်ပေးကြသည့် အသံများဖြင့် သတ်မှတ်နေရာများတွင် နေရာယူကြ၏။ စစ်သံပေး၍ စစ်ရေးပြကြသည့်အတိုင်း မြင်ရသူများထံ စစ်သွေးတကြွကြွရှိကြသည်ကို မြင်ယောင်ကြားယောင် ဖြစ်ပါတော့သည်။

တပ်များ၏ ရှေ့မျက်နှာစာ မျက်နှာမူရာဘက်တွင် တစ်စတစ်စတက်လာသော နေရောင်အားဖြင့် ကွဲသွား သော နှင်းငွေ့တဝေဝေကြားမှ ရွှေတိဂုံဘုရားကြီးအား စိတ်အာရုံပြုလျက် ဖူးမြော်ကြ၏။ ကန်တော့ကြ၏။

ထိုအချိန်ကပင် စတင်၍ တပ်ပေါင်းအား ဦးစီး ချီတက်မည့် ဦးစီးဗိုလ်မှူးသည် တပ်များကို တပ်ဖွဲ့ အလိုက် တစ်တပ်စီ အလေးပြုခြင်း၊ တပ်အုပ်ခြင်း သတင်းပို့ခြင်း အားဖြင့် တပ်များကို လက်ခံပြီး မိမိဘေး ရှိ စကားပြောခွက်မှ စစ်ထွက်အခမ်းအနား အစီအစဉ် ထု ပြောကြားပါသည်။

စစ်ထွက်အခမ်းအနား အစီစဉ်

- ၁။ စ နာရီ စစ်သေနာပတိချုပ်နှင့် အဖွဲ့ ကြွလာမည် (ကြိုဆိုရေးအဖွဲ့မှ ကြိုဆိုမည်)
- ၂။ ဆက်၍ အဖွဲ့အလံတိုင်သို့ ရှေးရှုလာမည်။ (ကောင်းကင်ယံ လေတပ်မှ အလေးပြုမည်)
- ၃။ အလံတော်လွှင့်တင်မည်။
- ၄။ အလံတော်အလေးပြုရန် အမိန့်ပေးမည်။ (တပ်မတော် တီးဝိုင်းဖြင့် တီးမှုတ်အလေးပြုမည် (ဗိုလ်များ ဓားထုတ်၊ ရဲဘော်များ လှံစွပ်တစ် သေနတ်နှင့် အလေးပြုရမည်)
- ၅။ အဖွဲ့စင်မြင့်သို့လာမည်။
- ၆။ စစ်သေနာပတိချုပ်အား အလေးပြုမည်၊ တပ်အစီအစဉ် မည်။
- ၇။ မိန့်ခွန်းမြွက်ကြားမည်။
ပထမစစ်သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
စစ်သေနာပတိချုပ် ဒေါက်တာဘမော်။

ဂျပန် စစ်သေနာပတိမေဂျာဂျင်နရယ်ဆာကူရိုင်း
တပ်ပေါင်းချီတက်ခွင့် တောင်းမည်။ အလေးပြု
မည်။

တပ်ပေါင်းချီတက်မည်။

အခမ်းအနား ရုပ်သိမ်းမည်။

သို့ အခမ်းအနား အစီအစဉ် ပြောကြားစဉ်မှာ ပင်
လမ်းဘက်မှလည်းကောင်း၊ ဘောင်ဒရီ
ဘက်မှလည်းကောင်း၊ အလံနီ၊ အလံပြာ တပ်ဆင်
ထားသော ကားငယ်များတစ်စီးပြီးတစ်စီး ဖြည်းညင်းစွာ
သော်လာကြ၏။ ကြိုဆိုကြ၏။ မဏ္ဍပ်သို့ ဖိတ်ခေါ်ကြ
၏။ နေရာချထားကြ၏။

ထစားကွင်းကြီး ဘေးပတ်ဝန်းကျင်မှာကား
ပျံ့ထွန်းမြို့တော် ပြည်သူလူထုကြီးသည် တလှုပ်လှုပ်
အရပ်လေးမျက်နှာမှ စုရုံးရောက်ရှိလာကြ၏။ ထို
အထဲမှ အမျိုးသမီးထုကား အောင်သပြေပန်း၊
အောင်ရေချမ်းအိုးများကို အသင့်ကိုင်ဆောင်ထားကြ၏။
အချို့လည်း ငွေဖလား၊ ရွှေဖလားကြီးများတွင် အောင်
သပြေခက်များဖြင့် အသင့်စောင့်ကြ၏။ အချို့မှာလည်း
ပျံ့လှသော စားမြိန်ထုပ်များ၊ ခြင်းကြီး ခြင်းငယ်ဖြင့်
အသင့်စောင့်လင့်ကြ၏။

အထဲတလူလူနှင့် ကားကြီးများ

နံနက် ၈ နာရီထိုးရန် ၁၁ မိနစ်ခန့်အလိုတွင်
ဘောင်ဒရီလမ်းဘက်မှ ဘယ်ကွေ့ပြီး ဦးဝိစာရလမ်းဘက်
သို့ လှေ့၍ အဆက်မပြတ် တီးလာသော ဟွန်းသံနှင့်
နေရာအနောင်းဝင်လာသော ရှေ့ပြေးမော်တော်ဆိုင်ကယ်
စီးသူကန်မှ

ရှေ့ပြေးစစ်ဌာနချုပ် ဦးစီးအရာရှိ၏ အလံပြာ
တပ်ဆင်ထားသောကား

ဧကနိုင်ငံ ဗမာ့တပ်မတော် စစ်သေနာပတိ၏ ကား။
(သုံးရောင်ခြယ်အလံနှင့် ၎င်းအလံအထက်မှ တြိဂံ
ဖွဲ့ သုံးရောင်ခြယ်အလယ်တွင် ဒေါင်းရုပ်ပါသော
ဒေါင်းအလံ) အလံ ၂ ဆင့်တပ်ထားသည်။

ဧကနိုင်ငံ၊ ဗမာ့တပ်မတော် စစ်သေနာပတိချုပ်၏
ထား (အစိုးရအဖွဲ့ ဒေါင်းလံ၊ တြိဂံသုံးရောင်ခြယ်
အလံ၊ အလယ်တွင် ဒေါင်းရုပ်ပါသော ဒေါင်းလံနှင့်

၎င်းအလံ (၂)ဆင့်အောက်မှ သုံးရောင်ခြယ်အလံ
ရိုးရိုးအားဖြင့် အလံ (၃)ဆင့်တပ်ထားသည်)

ထိုကား ၄စီးနှင့် နောက်မှ ကိုယ်ရံတော်ကားများ
အလံတလူလူ တလွင့်လွင့်ဖြင့် တစ်စီးပြီး တစ်စီး ဖြည်း
ညင်းစွာ မောင်းနှင်၍ ဝင်လာသည်။

အသင့်စောင့်ကြိုနေကြသော စစ်ဝန်ကြီးရုံး၊ စစ်ဌာန
ချုပ်ရုံး၊ ဂျပန်စစ်ဌာနချုပ်ရုံးများမှ ဗမာနှင့် ဂျပန် စစ်ဦးစီး
အရာရှိချုပ်များ ဗိုလ်မှူးကြီးများက အလေးပြုကြ၏။
ကြိုဆိုကြ၏။ နှုတ်ဆက်ကြ၏။ ထိုမှ ဆက်၍အဖွဲ့သည်
ရာဇမတ်ကာ သံလမ်းမှ အလံတိုင်သို့လျှောက်လာကြ
၏။ အလံတိုင်အနီးတွင် မတ်တတ်ရပ်ကြ၏။

ထိုစဉ်ခဏတွင် ကောင်းကင်ယံ လေတပ်မှ အလေး
ပြုကြ၏။

လေကြောင်းအလေးပြုပုံ

အထက်ကောင်းကင်မှ လေ တပ်မတော် တိုက်လေ
ယာဉ် ၁၆ စင်းသည် တဝီဝီတစ်စီဖြင့် ရွှေတိဂုံဘုရားကြီး
ကို ဦးတည်၍အနောက်မှ အရှေ့သို့လည်းကောင်း၊
တောင်မှ မြောက်သို့လည်းကောင်း၊ အထက်မှ အောက်
အနိမ့် ဆင်း၍လည်းကောင်း၊ စတုရန်းကွက် ပုံသဏ္ဍာန်၊
နန္ဒင်းမကင်းကွက်ပုံသဏ္ဍာန်၊ မြားဦးပုံသဏ္ဍာန်၊ မြား ၁စင်း၊
မြား ၂စင်း စသည်ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲ၍ ပျံဝဲ
ပြီး စစ်မြေပြင်ထွက်မည့် တပ်ပေါင်းအား အလေးပြုကြ
ပါသည်။ လေယာဉ်သံရပ်စဲသွားသည်နှင့် တပ်ပေါင်း၏
ညာဘက်အစွန်ဆုံးရှိ ဦးစီးဗိုလ်မှူးသည် ဓားအိမ်မှ ဓား
ထုတ်၍ ...

“ဗမာနိုင်ငံတော် တပ်ပေါင်း၊ သတိ ... လှံစွပ်တပ်”
ဟူ၍ အမိန့်ပေးလိုက်သည်တွင် ...

အလံတိုင်မှ ရဲဘော် ၂ ဦးသည် ကြိုးစကို ဆွဲဖွင့်၍
အလံတော်ကို လွှင့်လိုက်ပါသည်။

တပ်ဗိုလ်များက ဓားအိမ်မှ ဓားထုတ်၍ အသင့်ရှိကြ
ပါသည်။ တပ်သားများကလည်း လှံစွပ်အိမ်မှ လှံစွပ်
ထုတ်၍ အသင့်ရှိကြပါသည်။ တပ်ဗိုလ်များ၏ ခါးပန်း
မွှားကြိုး အပြာရောင် အနီရောင်ကလေးများကလည်း
တလွင့်လွင့်၊ ဓားရောင်လှံစွပ်ရောင်တို့ကလည်း တက်လာ
သော နေရောင်ဖြင့် တပြောင်ပြောင် တလက်လက်

အရောင်ထွက်နေသည်မှာ စစ်ချီတက်မည့် အရေးစစ်သွေး စစ်မာန်တကြွကြွဖြစ်စေပါတော့သည်။

ထိုခေတ်အလေးပြုပုံ

“ဗမာနိုင်ငံတော်တပ်ပေါင်း... နိုင်ငံတော်အလံကို အလေးပြု” ဟု အမိန့်ပေးလိုက်သည်နှင့် နိုင်ငံတော်သီချင်း တီးမှုတ်၍ တစ်ကွင်းလုံး အလေးပြုလိုက်ကြပါသည်။ အသံရပ်စဲသည်နှင့် ...

‘တပ်ပေါင်းနေမြဲ’ ဟူ၍ အမိန့်ပေးလိုက်ပါသည်။ အဖွဲ့သည် စင်မြင့်သို့သွား၍ မတ်မတ်ရပ်လိုက်သည်နှင့် ဗမာနိုင်ငံတပ်ပေါင်း စစ်သေနာပတိချုပ်အား အလေးပြုရန် ညာ ... ကြည့်’ ဟူ၍ အမိန့်ပေးလိုက်ရာ တပ်ဗိုလ်များက ဓားဝင့်၍လည်းကောင်း၊ တပ်သားများက လှံစွပ်တပ်သေနတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မဏ္ဍပ်တွင်းမှလည်း ထုံးတမ်းစဉ်လာအရလည်းကောင်း တညီတညွတ်တည်း အလေးပြုလိုက်ကြပါသည်။ အလေးပြုပြီးနောက် ...

‘တပ်ပေါင်း ... နေမြဲ’

‘ရန်အောင်ဗိုလ်မှူး၊ ဒုစစ်ဦးစီးဗိုလ်ချုပ်၊ ဗမာနိုင်ငံတော်တပ်ပေါင်း အောင်မြေခင်းရန် အသင့်’ ဟူ၍ တစ်ဆက်တည်း တပ်အပ် သတင်းပို့လိုက်ပါသည်။

ထိုမှဆက်လျက် ... ‘တပ်ပေါင်း...သက်သာ’ ဟူ၍ ထပ်ဆင့် အမိန့်ပေးလိုက်သည်နှင့် စစ်သေနာပတိချုပ်နှင့် အဖွဲ့သည် စင်မြင့်ပေါ်ရှိ ကုလားထိုင်များတွင် ထိုင်ကြ၏။ ထိုင်နေသူများမှ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် စစ်သေနာပတိချုပ်အား အလေးပြု ခွင့်ပန်၍ စစ်ထွက်မိန့်ခွန်းမြွက် ကြားပါသည်။

စစ်ထွက်မိန့်ခွန်း

ရဲဘော်တို့ ...

“ကျုပ်အကျယ်ချဲ့ပြီး ရှည်ရှည် မပြောလိုဘူး၊ ခုဒီနေရာမှာလာပြီး အောင်မြေရယ်လို့ နင်းကြတယ်။ အောင်မြင်မယ့်နိမိတ်လို့ဆိုရမယ်။ အောင်မြေနင်းတာ ဘာအတွက်လဲဆိုရင် ရန်သူကို တိုက်ဖို့၊ ရန်သူကို အောင်မြင်အောင်တိုက်ဖို့ နင်းတယ်ဆိုတာ နားလည်ပြီး ဖြစ်ကြမှာပါပဲ။

အောင်မြေနင်းပြီး စစ်မြေပြင်ထွက်ရမယ်။ ဆင်းရဲ

မယ်၊ ငတ်မယ်၊ အအိပ်အစား၊ အသွားအလာ အစစအရာရာ ဆင်းရဲမယ်။ ဒီဆင်းရဲတွေ ခံနိုင်မှ ကျော်လွန်နိုင်မှ စစ်မြေပြင်ထွက် စစ်တိုက်တာဟာ အောင်မြင်နိုင်မယ်ဆိုတာ သတိပြုရမယ်။

ဒီတော့ အဲဒီအဆင်းရဲတွေကို ဂရုမစိုက်ဘဲ ရင်မြေကတုတ်ထားပြီး ဗမာပီပီ ဗမာသွေးပြပြီး၊ ဒီအောင်ပွဲကို ရအောင် ကြိုးစားတိုက်ကြ။ အထက်ဗိုလ်များရဲ့ အမိန့်နာခံကြ။ အထက်ဗိုလ်များကလည်း သာသာညီညီ မျှမျှတတဆင်းရဲအတူတူ ငတ်အတူတူ ရဲဘော်စိတ်နဲ့ အောင်မြင်အောင်ကြိုးစားကြဖို့ ကျုပ်တိုက်တွန်းလိုတယ်။ ကျုပ်ကိုယ်တိုင်လည်း စစ်မြေပြင်ထွက်တိုက်မယ်၊ ရဲဘော်တို့နဲ့အတူ အဆင်းရဲခံမယ် ဒါပဲ”

ဟူ၍ မိန့်ခွန်းပြောပြီးနောက် ဆက်လက်၍ စစ်သေနာပတိချုပ်နှင့် ဂျပန်စစ်သေနာပတိတို့လည်း မိန့်ခွန်းပြောကြားကြပါသည်။

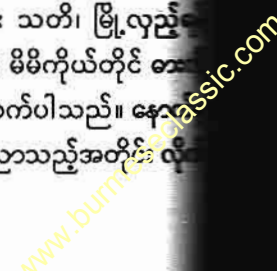
မှတ်ချက် ။ (ဂျပန်စစ်သေနာပတိ မိန့်ခွန်းကို စကားပြန်မှ တစ်ဆက်တည်း ဗမာလို ပြန်ကြားပါသည်) ထိုသို့ မိန့်ခွန်းပြောကြားပြီးနောက် နိုင်ငံတော်စစ်သေနာပတိချုပ်သည် နေရာမှ စင်မြင့်ရှေ့ မတ်တပ်ရပ်လိုက်သည်နှင့် တစ်ကွင်းလုံး သတိပြု မတ်တပ်ရပ်လျက်ရှိစဉ် ဦးစီး ဗိုလ်မှူးမှ

ဗမာနိုင်ငံတော် တပ်ပေါင်း သတိ၊ စစ်သေနာပတိချုပ်အား အလေးပြုရန် ညာကြည့်’ ဟု အမိန့်ပေးလိုက်သည်နှင့် တပ်များနှင့်တကွ အားလုံးမှာ အလေးပြုကြပါသည်။ ထိုနောက် ‘နေ ... မြဲ’ ဟူသော အသံနှင့် တစ်ဆက်တည်းပင် တပ်ပေါင်း ဦးစီး ဗိုလ်မှူးမှ အလေးပြုလျက် ...

တပ်ပေါင်းစစ်မြေပြင် ချီတက်ခွင့် ပြုပါဟူ၍ ခွင့်တောင်း အလေးပြုပြီးနောက် အဖွဲ့သည် စင်မြင့်မှ ထွက်ခွာလမ်းအတိုင်း ပြန်လည်ထွက်ခွာသွားကြပါသည်။

ထိုနောက် ဗိုလ်မှူးရန်အောင်သည် မြင်းစီး၍ စင်မြင့်ဘေးရှိ အလံတိုင်အနီးမှ ...

‘ဗမာနိုင်ငံတော် တပ်ပေါင်း သတိ၊ မြို့လှည့်ချီတက်’ ဟူ၍ အမိန့်ပေးပြီးလျှင် မိမိကိုယ်တိုင် ဓားစာအိမ်တွင်း သွင်းပြီး ရှေ့မှ ချီတက်ပါသည်။ နောင်တပ်ပေါင်းသည် အစီအစဉ်ကြေညာသည့်အတိုင်း လိုက်

ချီတက်ကြပါသည်။

မြို့တော်လူထုကြီးမှ ဆန်ပန်းပေါက်ပေါက် ကြဲဖြန့် ချိတ်လည်းကောင်း၊ အောင်သပြေပန်း၊ အောင်ရေချမ်းပက် ချိတ်လည်းကောင်း၊ စားရိက္ခာထုပ်များ ဝေငှကမ်းလှမ်း ချိတ်လည်းကောင်း အားပေးကြ၏။ ချီးမြှောက်ကြ၏။ ဆန်တံဆိပ်တံဆိပ် နှုတ်ဆက်ကြ၏။ နောက်ဆုံး လူထုကြီး မှ ထက်ရုံး လက်မောင်းတန်း၍ 'ဗမာ့တပ်မတော် အောင် ရမည်၊ ဗမာ့တပ်မတော် အောင်ရမည်' ဟူ၍ ဗမာ့သွေး အစာအာနိတ်ဖြင့် ဟစ်အော်ကြွေးကြော်ပြီး အားပေးလိုက်ကြ ပါသည်။

လွန်ခဲ့သော ၂၅ နှစ်က ထိုအဖြစ်ကို ယနေ့ပြန်လည် ဖြစ်ပေါ်ထောင်မိပါတော့သည်။ တပ်မတော်နဲ့ လူထု၊ လူထု နဲ့ တပ်မတော် တစ်သွေးတည်း တစ်သားတည်း စည်းလုံး

ခဲ့၊ ညီညွတ်ခဲ့၊ သွေးစည်းခဲ့ကြပါသည်။ တစ်နိုင်ငံလုံး စည်းလုံးညီညွတ်မှုဖြင့် အောင်ပွဲရခဲ့ကြပါသည်။ ထို့အတူ ပင် တော်လှန်ရေးအစိုးရမှ ယခုချီတက်လျက်ရှိသည့် ဆိုရှယ်လစ်ဘဝသစ်ခရီးကိုလည်း ဟိုယခင်က စည်းလုံး ခဲ့၊ ညီညွတ်ခဲ့၊ သွေးစည်းခဲ့တဲ့ တိုင်းရင်းသား စိတ်ရင်း ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဇွဲစိတ်ဓာတ်၊ သတ္တိ၊ သစ္စာ၊ ပီရိယ တို့ဖြင့်လည်းကောင်း တစ်နိုင်ငံလုံး စည်းလုံးညီညွတ်စွာ ဖြင့် ချီတက်ကြပါစို့။ ။

သင်တို့နှင့်အတူ

ဗိုလ်တိုက်စိုး(အောင်ဆန်းမြို့)

၁၇-၃-၇၀

ပြည်သူ့ကြမ်း အမှတ် ၁၇ (၁၄-၁၉၇၀)

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမိသားစုနှင့် ကျွန်တော် ဦးဖေသိန်း (အောင်ဆန်းမြို့)

တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးရဖို့အတွက် ကြိုးပမ်းကြရာမှာ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့ကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တော်တော်များများတို့သည် မိမိတို့၏ အတွေ့အကြုံများကို အခြေခံပြီး ဆောင်းပါးရှည်များ၊ သို့မဟုတ် ဝတ္ထုရှည်များ ရေးသားခဲ့ကြပြီးဖြစ်ပါသည်။ ရေးသားကြဆဲလည်း ရှိပါသည်။ ဤသို့ မှတ်တမ်းတင် ရေးသားကြသူတွေ ရှိကြသဖြင့် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲအဆင့်ဆင့်မှာ ပါဝင်ဆင်နွှဲခဲ့ကြပြီး အသက်မသေဘဲ ကျန်ရစ်နေခဲ့သော ရဲဘော်ရဲဘက်များအနေဖြင့် မိမိတို့၏ တိုင်းပြည်အတွက် အနစ်နာခံမှုနှင့် စွန့်လွှတ်ရမှုများကို ပြန်ပြောင်းသတိရရင်း ပီတိဖြစ်ကြရသည့်နည်းတူ နှောင်းလူများအနေနှင့်လည်း မိမိတို့၏ ဖခင်များ၊ ဦးကြီး၊ ဦးလေးများ၊ အစ်ကိုကြီးများသည် တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးအတွက် အိုးပစ်အိမ်ပစ်၊ သားပစ်၊ မယားပစ်၊ စည်းစိမ်ပစ်၊ အစာငတ်ခံ၊ အနှိပ်စက်ခံ စသည့် ဒုက္ခအမျိုးမျိုးကို ရင်ဆိုင်ပြီး ကြိုးပမ်းခဲ့ကြပုံတွေကို သိရှိခွင့်ရကြပါသည်။ အကျိုးဆက်အားဖြင့် အားကျဂုဏ်ယူလိုစိတ်၊ လွတ်လပ်ရေးကြီးအခွန်ရှည်စွာ တည်မြဲနေအောင် ထိန်းသိမ်းလိုစိတ်၊ အာဇာနည်စိတ်တွေ ပွားများလာနိုင်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။ လွန်စွာ ကောင်းပါ၏။ ထိုသို့သော စာပေများကို အမြဲ

ကြိုဆိုနေပါ၏။
သမိုင်းကြောင်းဖြစ်ရပ်များကို ပြန်ပြောင်းသတိရပြီး ရေးသားကြရာတွင် လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း (၃၀)ပတ်ဝန်းကျင်မှ အဖြစ်အပျက်များဖြစ်ခဲ့လေရာ အသေးစိတ် ရေးသားသည့်အခါတွင် နှစ်ကြာညောင်းသည်နှင့်အညီ သတိချွတ်ယွင်း၍ တိမ်းစောင်းမှု၊ ချွတ်ချော်လွဲမှားမှု တချို့တလေရှိမည်မှာ သေချာပါသည်။ ခံယူသုံးသပ်မှုပိုင်းကို ဆိုရလျှင်လည်း အတူတကွ လက်တွဲဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသူအချင်းချင်းအတွင်းမှာပင် သဘောချင်း မတိုက်ဆိုင်မှုတွေ ရှိကြမှာ မှချပင်ဖြစ်ပါသည်။
အထူးသဖြင့် နိုင်ငံရေးအမြင်တွင် တစ်ဖက်တစ်လမ်းစီဖြစ်နေကြသူများ ကြားမှာမူကား ဆိုဖွယ်မရှိတာမျှမျှ။ သူ့ဘက်ကိုယ့်ဘက် တင်ပြစရာများ ရှိကြမှာ အနှစ်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် စာဖတ်ပရိသတ်တစ်ဦးအဖြစ်နှင့် ဆန္ဒပြုရလျှင် မပြောပလောက်သည့် ချွတ်ချော်တိမ်းပါးမှုတို့ကို ခွင့်လွှတ်သင့်သည်ထင်ပါသည်။
ဤဆောင်းပါးသည် ထိုသို့ ကွဲလွဲချက်ရှိသည့် အရေးအသားပေါ် အခြေပြုဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဆောင်းပါးဖြစ်ပါသည်။ တစ်နေ့တွင် အလုပ်ခွင်တစ်ခုထဲ၌ နှစ်ပေါင်းများစွာ အတူလုပ်ကိုင်နေဖက် သင်တန်းဆရာချင်း

ရဲဘော်ကိုဖေသည် သြဂုတ်လထုတ် မြဝတီ စာအုပ်ကို ကိုင်လာပြီး စာရေးဆရာမြလှိုင် ရေးသားသည့် "သဝတစ်ကွေ့မှ အတွေ့အကြုံများ" တွင် ပါဝင်သည့် အချက်အချို့ကို ဘဝင်မကျ၊ မကျေနပ်ကြောင်း ဖွင့်ဟ ဆက်ပါသည်။

ရဲဘော်ကိုဖေမှာ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး မတိုင်မီ (၁၁) ရက်အလိုတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဇနီး ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့်အဖွဲ့ ဖျာပုံဘက်သို့ တိမ်းရှောင်ခရီး သွယ်ရာ၌ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခဲ့ရသူ ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်း၏ လက်စွဲတော်ကြီးဖြစ်ပါသည်။

ရဲဘော်ကိုဖေက "ကြည့်ပါဦး ဆရာရယ် ... ဂျပန် ဆက်လှန်ရေးလုပ်လုဆဲဆဲမှာ ဗိုလ်ချုပ်ကတော် ဒေါ်ခင် ကြည်တို့ ဖျာပုံဘက် ခရီးထွက်ကြရာမှာ အိမ်ထောင် ပြောင်းတမျှ ပစ္စည်းတွေပါသတဲ့၊ လူလေးငါးယောက် ပြီးသယ်ရတာ ပန်းသားနီလန်သတဲ့။ သနပ်ခါးတောင်း၊ ဆီဆီသေတ္တာ၊ ကလေးကစားစရာတွေ ပါတယ်တဲ့" ဟု ပြောကြားပါသည်။

ထိုအခါ ဆောင်းပါးရှင်က "အဲဒါ ဘာဖြစ်တဲ့... ဘာနေရာက တစ်နေရာကို ပြောင်းရွှေ့ရင် ဒါတွေ ပါရမှာ သေး... တခြားပရိဘောဂတွေ ပါသေးသတဲ့လား" ဟု ပြန် ဆက်လိုက်မိသည်။

"ဘယ်ပါပါမလဲဆရာရယ် ... သွားကြရတာက နှိပ်သိပ်သိပ် လျှို့ဝှက်သွားကြရတာပါ။ ခရီးသွားတွေ ကိုနိုင်တစ်ရွက်စီပဲ ပါကြတာပါ။ မြောင်းမြကို ခဏ ကြိုတင် အလည်အပတ်သွားဟန်မျိုး သွားခဲ့ကြတာပါ" ဟု ရဲဘော်ကိုဖေက ဆက်လက်ပြောကြားပါသည်။

ထိုစဉ်က ဗိုလ်ချုပ်ကတော် ဒေါ်ခင်ကြည်တို့ ခရီး သွယ်ရာ၌ပတ်သက်၍ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ တာဝန်ယူ ရသူ ရဲဘော်ကိုဖေ၏ ပြောပြချက်အသေးစိတ်ကို ဆက်လက် ဆက်ပါအတိုင်း တစ်ဆင့် ဖောက်သည်ချလိုက်ရပါ သည်။

x x x

နေ့ရက်ကတော့ ၁၉၄၅ ခု၊ မတ်လ ၁၆ ရက်နေ့ ဖြစ်ပါသည်။ ညနေပိုင်းလောက်မှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း က ကျွန်တော့်ကိုခေါ်ပြီး ...

"မင်း ဆောင်ရွက်ရမယ့်တာဝန်တွေ အသင့်ဖြစ်ပြီ လား" ဟု မေးပါသည်။

"ပြီးပါပြီ ဗိုလ်ချုပ်" ကျွန်တော်က ခြေစုံရပ်ပြီး ဖြေ လိုက်ပါသည်။

"အေး .. နောက်ထပ်ပေးမယ့် တာဝန်ကို မင်းခေါင် ပြောလိမ့်မယ်။ သူနဲ့သွားတွေ့" ဟု ခပ်ပြတ်ပြတ်ပင် အမိန့်ပေး ပြောဆိုပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကို အလေးပြုပြီး ဗိုလ်မင်းခေါင်ဆီ လှည့် ထွက်ခဲ့ပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်မေးသော (မင်း ဆောင်ရွက်ရ မယ့် တာဝန်တွေဆိုသည်မှာ) ဗိုလ်ချုပ်တို့ ၁၇ ရက်နေ့ မှာ ရန်သူတွေကိုတိုက်ဖို့ စစ်ထွက်ကြတော့မည်ဖြစ်ရာ အိမ်စောင့်အဖြစ် ကျန်ရစ်နေခဲ့ကြရမည့် ရဲဘော်များ အတွက် ရိက္ခာစုဆောင်းရေးတာဝန် ဖြစ်ပါသည်။

ဗိုလ်မင်းခေါင်ထံ သွားနေစဉ် ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ မရှင်းလင်းသည့် ခံစားမှုတစ်ရပ် ဖြစ်နေပါသည်။ ဗိုလ် ချုပ်က သူ စစ်ထွက်သည့်အခါ ကျွန်တော့်ကိုပါ ခေါ်သွား မည်ဟု ပြောဖူးသည့်အတွက် ထိုအစီအစဉ် ပျက်သွား မည်လားဟု စိုးရိမ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဗိုလ်မင်းခေါင်ထံ သတင်းပို့ရသည့်အခါတွင် ကျွန်တော်စိုးရိမ်သည့်အတိုင်း ပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။

ဗိုလ်မင်းခေါင်က "တို့ ဒီအိမ်မှာရှိတဲ့ ရဲဘော်တွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ နောက်ဆုံးအစီအစဉ်ကတော့ (၃)စုခွဲမယ်။ တစ်စုက ဗိုလ်ချုပ်နဲ့ လိုက်ရမယ်။ တစ်စုက ဒီအိမ်ကို စောင့်ကြပ်ဖို့ တာဝန်ယူရမယ်။ နောက်တစ်စုက ဗိုလ်ချုပ် ကတော် ဒေါ်ခင်ကြည်တို့ ဖျာပုံဘက် ခရီးထွက်တာ လိုက်ပို့ရမယ်။ မင်းရယ်၊ ဗိုလ်ကျော်ရယ်၊ ကိုသာဆန်း ရယ်၊ မောင်ဘမောင်ရယ်က ဗိုလ်ချုပ်ကတော်တို့ကို စောင့်ကြပ်ဖို့ တာဝန်ယူရမယ်။ လုပ်ငန်းစဉ် အသေးစိတ် ဗိုလ်ကျော်ကို ပြောပြီးပြီ" ဟု စစ်မိန့်ပေးသလို ရှင်းပြ ပါသည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာလည်း "သတိရှိဖို့၊ ပီပီရီရီ ဖြစ်ဖို့နဲ့၊ ရဲဘော်ဆိုတာ ကျရာတာဝန်မှာ ကျကျော့ပွန်ပွန် ရှိဖို့လိုကြောင်း" သြဝါဒပေးပါသည်။ ပြီးတော့ ဗိုလ်ချုပ် ရှိရာဘက်သို့ ထွက်သွားပါသည်။

ကျွန်တော့်မှာ ဝမ်းနည်းခြင်း၊ ဝမ်းသာခြင်းကို တစ်ပြိုင်တည်းလို ခံစားလိုက်ရပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်နှင့် သေအတူ ရှင်မကွာ လိုက်ပါခွင့် မရသည့်အတွက် ဝမ်း

နည်းရပြီး ဗိုလ်ချုပ်ကတော်နှင့် သားသမီးများ၏ လုံခြုံရေးကို ယုံကြည်စိတ်ချစွာ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသည့်အတွက် ဝမ်းသာရပါသည်။

မတ်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ကျွန်တော်တို့ ၄ဦးသားမှာ လုပ်ငန်းများကို စတင် အကောင်အထည်ဖော်ကြရပါသည်။ ရဲဘော်တစ်ဦးလျှင် ဂျပန်မြင်းစီး ရိုင်ဖယ်တစ်လက်စီ ရွေးချယ်ကြပါသည်။ လက်နက်များကို စင်ကြယ်အောင် တိုက်ချွတ်ပြီး သေနတ်ဒင်ကိုဖြုတ်ကာ အိပ်ရာလိပ်များအတွင်းမှာ လိပ်ထည့်ကြပါသည်။ လက်ပစ်ဗုံးများနှင့် စနက်တံများ၊ ကျည်ဆန်များကိုတော့ ခွဲဝင်တောင်းများထဲမှာထည့်ပြီး အပေါ်ကနေ ကြက်သွန်၊ ငရုတ်သီး၊ အာလူး၊ ဆန်တို့နှင့် ဖုံးအုပ်ကာ အသင့် ပြုလုပ်ကြပါသည်။

နောက်တစ်နေ့ မတ်လ ၁၈ ရက်နေ့ ညနေ ၅ နာရီခန့်တွင် ဗိုလ်ချုပ်နေရာ ကန်တော်ကြီးပတ်လမ်းနှင့် ဦးထွန်းမြတ်လမ်းထောင့်ရှိ နေအိမ်ကြီးမှနေ၍ မြင်းလှည်းတစ်စီးဖြင့် ပစ္စည်းများတင်ပြီး ကြည့်မြင်တိုင်ဆိပ်ကမ်းသို့ ထွက်လာခဲ့ကြပါသည်။

လမ်းခရီးတွင် ဗိုလ်ကျော်က ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များကို စဉ်းစားနေပုံရပါသည်။ အရိပ်အခြေကိုလည်း အကင်းပါးပါးနှင့် အကဲခတ်နေဟန်တူပါသည်။ ရဲဘော်သာဆန်းက မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဘက်မှာ အစားအသောက် ပေါမည့်အကြောင်း အားရဝမ်းသာ ပြောနေပါသည်။ ကိုဘမောင်က “ဆရာကလည်း စားဖို့ပဲ စဉ်းစားနေ၊ ရှေ့လျှောက် ဘာလုပ်ရမှန်းဖြင့် မသိဘဲ” ဟု ပြောဆိုသံကြားလိုက်ရပါသည်။ ရဲဘော်သာဆန်းက “ဟေ့ .. ဘမောင်ရ၊ ရဲဘော်ဆိုတာ သေလည်းပျော်ပျော်၊ ရှင်လည်း ပျော်ပျော်ပေါ့ကွ။ မသေခင် အစာဝထားဖို့က အရေးကြီးတယ်မဟုတ်လား” ဟု အချီအချပြောဆိုနေကြပါသည်။ ရဲဘော်သာဆန်းတို့ ပြောဆိုနေသံကြားရတော့ ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲမှာ တစ်ကြိမ်က ဗိုလ်ချုပ်ဆုံးမဖူးသည်ကို သွား အမှတ်ရလိုက်ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အိမ်ရှေ့ မြက်ခင်းပြင်ပေါ်မှာ ဗိုလ်ချုပ်က အလယ်မှာ ထိုင်နေပြီး ရဲဘော်သာဆန်း၊ ရဲဘော်ပန်းမြိုင်နှင့် ကျွန်တော်တို့ရဲဘော်တစ်စုက ဗိုလ်ချုပ်ကို ဝိုင်းထိုင်နေကြပါသည်။ ထိုစဉ် ဗိုလ်ချုပ်က “ရဲဘော်တို့ မင်းတို့

တပ်မတော်ထဲဝင်ကြတာ ဘာရည်ရွယ်ချက်တွေ ပါကြသလဲကွ” ဟု ရင်းရင်းနှီးနှီး မေးကြပါသည်။ ထိုအခါ ရဲဘော်ပန်းမြိုင်က “လွတ်လပ်ရေး လိုချင်လို့ပေါ့ ဗိုလ်ချုပ်” ဟု ပြန်ဖြေပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်က “အေး ... လွတ်လပ်ရေးကို တကယ်လိုချင်ရင် အဆင်းရဲခံနိုင်ရမယ်၊ အငတ်ခံနိုင်ရမယ်၊ တိုင်းပြည်နဲ့ တပ်မတော်အပေါ်မှာ သစ္စာရှိရမယ်၊ ပေးအပ်တဲ့တာဝန်ကို ကျေပွန်အောင် ထမ်းဆောင်နိုင်ရမယ်” စသည်ဖြင့် ဩဝါဒ ပေးဖူးပါသည်။ ထိုဩဝါဒကို ရဲဘော်သာဆန်းလည်း ကောင်းစွာ ခံယူသည်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်ပါသည်။ သူ့ဆန္ဒက ရတုန်းရခိုက် စားထား၊ ငတ်တော့လည်း ငတ်တဲ့ အလျောက်ပေါ့” ဆိုသည့် သဘောထားဟု ကျွန်တော်က တွေးကြည့်နေမိပါသည်။

ညနေ ၆ နာရီခန့်တွင် ကြည့်မြင်တိုင်ဆိပ်ကမ်းသို့ ရောက်ကြသည့်အခါ ကြိုတင်စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း သမ္ဗန်ကြီးတစ်စီးနှင့်အတူ တော်လှန်ရေးရဲဘော် ကိုမောင်ကြွယ်ကို အသင့်တွေ့ရပါသည်။ စပါး ၂၀၀ ဆွဲခန့် သမ္ဗန်ကြီးတစ်စီးနှင့် စပါး ၂၅ တင်းဆွဲခန့် သမ္ဗန် ၂စီးတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့တွင် ပါလာကြသော အိပ်ရာလိပ်များကို သမ္ဗန်ငယ်ပေါ်မှာ တင်ပြီး တောင်သုံးလုံးကို သမ္ဗန်ကြီးပေါ်မှာ နေရာချထားလိုက်ကြပါသည်။

ကျွန်တော်မှာ ဖျာပုံခရိုင် သမိန်ထောရွာဇာတိဖြစ်ပြီး ကိုမောင်ကြွယ်မှာ ဖျာပုံခရိုင် ကြက်ဖမွေးစောင်းရွာသားဖြစ်သဖြင့် ခင်မင်ကြသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ထိုမောင်ကြွယ်၏ အစ်ကိုမှာ ထိုခေတ်က ကြက်ဖမွေးစောင်းရွာနှင့် အနီးတစ်ဝိုက်တွင် အလွန်တရာ ဩဇာညောင်သော သူကြီး ဦးစိန်ကြီးဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းတို့၏ စောင့်ရှောက်မှုဖြင့် ဒေါ်ခင်ကြည်တို့မိသားစုကို ကြက်ဖမွေးစောင်းရွာတွင် ထားရှိရန် စီစဉ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ရဲဘော်သာဆန်းမှာ ရုပ်ရည်ချောချော၊ အရပ်မြင့်မြင့်၊ အသားဖြူဖြူ ဖြစ်သည့်အပြင် ဂျပန်စစ်ဝတ်စုံအပြည့်နှင့် ခါးတွင် ဂျပန်ဓားရှည်ကြီးလည်း ချိတ်ထားပါသည်။ ကိုမောင်ကြွယ်က တစေ့တစောင်းကြည့်မိသကဲ့သို့ဖြင့် အကဲခတ်နေသည်ကို ကျွန်တော် သတိထားလိုက်မိသဖြင့် သူတို့နှစ်ဦးကို မိတ်ဆက်ပေးလိုက်

www.burmeseclassic.com

သည်။ ဒီတော့မှ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး သိကျွမ်းသွားကြပြီး ခိတ်ချလက်ချ စကားပြောကြပါတော့သည်။

မကြာမီမှာပင် မော်တော်ကား အနက်ကလေးတစ်စီး ဆိုက်ရောက်လာပါသည်။ ကျွန်တော်နှင့် ကိုမောင်ကြွယ်တို့က တံခါးများ ဖွင့်ပေးလိုက်သည့်အခါတွင်မှ ခိတ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဇနီး ဒေါ်ခင်ကြည် (ကိုယ်လေးထက်ဝန်)နှင့် ညီမအရင်း ဒေါ်အမာ၊ ဒေါ်ကျော့တင် (ခိတ်ချုပ်အောင်၏မရီး)၊ ဗိုလ်ချုပ်၏သားများဖြစ်ကြသည့် အောင်ဆန်းဦး၊ အောင်ဆန်းလင်းနှင့် အိမ်ဖော်မကလေး မစိန်ကြည်တို့ ဆင်းလာကြပါသည်။ အားလုံးပင် ယူစရာရှိတာယူပြီး သမ္ဗန်များဆီသို့ ခပ်သုတ်သုတ် ဆင်းကြပါသည်။ ဒေါ်ကျော့တင်က လွယ်အိတ်တစ်လုံး ချွယ်ပြီး ဆွဲခြင်းတစ်ခု ဆွဲကာ ရှေ့မှ လျင်မြန်စွာ ချွယ်ဆောင်ဆင်းသွားပါသည်။ ကျွန်တော်နှင့် ဒေါ်အမာတို့က ကလေးတစ်ယောက်စီကိုချီးမြှင့် ဆင်းကြပါသည်။ ဒေါ်အောင်ကြွယ်နှင့် ကိုဘမောင်တို့က ထန်းခေါက်ဖာတစ်ခုကို အိပ်ရာလိပ်တစ်ခုနှင့် နို့ဘူးခြင်းတောင်းတို့ကို မျှပြီး ဆွဲထားကြပါသည်။ ရဲဘော်သာဆန်းကတော့ နောက်မှ ဆွဲယူနီဖောင်းအပြည့်၊ ရှိုးအပြည့်နှင့် စောင့်ကြပ်လိုက်လာပါသည်။

သမ္ဗန်ငယ်ပေါ်မှာ ဗိုလ်ကျော်၊ ရဲဘော်သာဆန်းနှင့် ကိုဘမောင်တို့က လိုက်ပါကြပါသည်။ သမ္ဗန်အကြီးပေါ်မှာ အမျိုးသမီးတစ်စုနှင့် ကလေးတွေကို သမ္ဗန်ဝမ်းထဲမှာ နေရာချထားပြီး ကိုမောင်ကြွယ်က ပဲ့ပိုင်းမှာ နေရာယူပါသည်။ ကျွန်တော်က ဦးပိုင်းမှာ ထိုင်ပါသည်။ ညီမ နာရီခန့်မှာ ကြည့်မြင်တိုင်ဆိပ်ကမ်းကနေ စတင် ချွယ်ခွာခဲ့ကြပါသည်။

သမ္ဗန် ၂စီး ရှေ့နောက်ကပ်ပြီး လှော်ခတ်လာခဲ့ကြတဲ့ တွေးဝ ဓနိတောအရောက်မှာ ရေလယ်တည့်တည့် ချွယ်ခံဇောကို ကျောက်ချထားသည့် ဂျပန်ကင်းစခန်းက ဂျပန်လို လှမ်းအော်မေးမြန်းပါတော့သည်။ ရဲဘော်သာဆန်းက မတ်မတ်ရပ်လိုက်ပြီး “ဘိရုံမာ်ဟေတိုက်-ဘိရုံမာ်ဟေတိုက်” ဟု မြန်မာစစ်သားများဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြလို ပြန်အော်လိုက်မှ ဆက်လက်သွားခွင့်ရပါသည်။

ဆက်လက်သွားခွင့်ရသော်ငြားလည်း ရေကျလာပြီဖြစ်သဖြင့် ခရီး မတွင်တော့ပါ။ ဂျပန်များနှင့် မြန်မြန်

ဝေးအောင်သာ ကြိုးစားလှော်ခတ်ကြပြီး ခနောင်တိုချောင်းထဲဝင်ကာ ရေတက်ချိန်ကို စောင့်ကြပါသည်။

သိပ်မကြာလိုက်ပါ။ သမ္ဗန်ဆရာတို့မှာ မောမောနှင့် အိပ်မောကျကုန်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ မအိပ်နိုင်ကြသေးပါ။ သမ္ဗန်ဆရာတို့၏ လက်ဖက်ရည်ကြမ်းအိုးကို သုံးပြီး သမ္ဗန်ပဲ့ပိုင်းမှာ ဝိုင်းဖွဲ့ကြကာ ရှေ့အစီအစဉ်များအတွက် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းကြပါသည်။ မူလက စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း ယခုအသုံးပြုလာခဲ့သည့် သမ္ဗန်များကို တွဲတေးမှာပင် ထားခဲ့ပြီး သမ္ဗန်အသစ်များ ထပ်ငှားရေးကို စီစဉ်ကြပါသည်။ သမ္ဗန်များ ရပ်ထားလိုက်သည်နှင့် ဝမ်းဗိုက်ထဲမှာ လေမရတော့သည့်အတွက် ပူအိုက်လာသဖြင့် ကလေးနှစ်ယောက်လုံး အိပ်ရာမှ နိုးကြပြီး ဝိုကြပါတော့သည်။ အမျိုးသမီးများလည်း ဖယောင်းတိုင် ထွန်းသူထွန်း၊ နို့ဘူးဖျော်သူဖျော်၊ ယပ်ခတ်သူခတ် စသည်ဖြင့် အလုပ်ရှုပ်ကုန်ပါသည်။ သမ္ဗန်ပေါင်းမိုး တစ်ချပ်ကို နောက်ဆွဲချလိုက်မှ လေအေးကလေးများ ဝင်လာပြီး ကလေးငယ်တို့မှာ တိတ်ငြိမ်သွားပါသည်။

ည ၁၀ နာရီကျော်ကျော်တွင် ရေတက်လာသဖြင့် သမ္ဗန်များကို တွဲတေးမြို့ဆီသို့ လှော်ခတ်ကြပါသည်။ ဈေးဆိပ်မှာ ဆိုက်ကပ်ထားပြီး မိုးလင်းအောင် စောင့်ဆိုင်းနေကြပါသည်။ နံနက်လင်းသည့်အခါ ဒေါ်ခင်ကြည်၊ ဒေါ်အမာ၊ ကလေးနှစ်ယောက်နှင့် ကျွန်တော်တို့သာ သမ္ဗန်ပေါ်မှာ နေရစ်ခဲ့ပြီး အားလုံး ကုန်းပေါ်သို့ တက်သွားကြပါသည်။ နာရီဝက်ခန့်အကြာတွင် ရဲဘော်သာဆန်းနှင့် ကိုမောင်ကြွယ်၊ ကိုဘမောင်တို့ သမ္ဗန် ၂စင်း ငှားလာကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ပစ္စည်းများ ပြောင်းရွှေ့ပြီးသောအခါ အခြားသူများလည်း ပြန်ရောက်လာကြပြီဖြစ်သဖြင့် တစ်ဖက်ကမ်းရှိ ချောင်းငယ်တစ်ခုအတွင်းဆီသို့ လှော်ခတ်သွားကြပြီး နေခိုကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ထိုအခါကျမှ အိပ်ကြရပါတော့သည်။

မတ်လ ၁၉ ရက်နေ့ နံနက်၊ နေ ထန်းတစ်ဖျားသာသာခန့်တွင် သမ္ဗန်ဆရာကြီးက “ဟေ့ .. ကိုရင်တို့ ... ကိုရင်တို့ .. ထကြလေကွာ၊ ထမင်းစားကြရအောင်” ဟု အော်ဟစ်နှိုးတော့မှ အိပ်ရာမှ ကပျာကယာ ထကြရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် မူလကတည်းက ဆန်၊ ဆီ၊

ငရုတ်၊ ကြက်သွန်တို့ကို ယူလာသည်ဖြစ်ရာ နံနက်က တွဲတေးဈေးထဲက ဝယ်ခြမ်းလာခဲ့သော သားငါးများနှင့် ချက်ပြုတ်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ထမင်းစားသောက်ပြီး အတန်ကြာသောအခါ နေအတော် ပြင်းလာပြီဖြစ်သဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကတော်က “ကလေးတွေလည်း ပူအိုက်လှပြီ၊ တို့တစ်တွေ ကုန်းပေါ်တက်ပြီး သစ်ပင်ရိပ်မှာ နေကြရရင် ကောင်းမယ်ကွယ်” ဟု ပြောသဖြင့် ရဲဘော်များက ကုန်းဘောင်ထိုးပြီး ထိုးဝါးတွေကိုစိုက်ကာ လက်တန်းလုပ်ပေးကြပါသည်။ လမုပင်ကြီးတစ်ပင်အောက်မှာ နေရာထိုင်ခင်းပြုလုပ်ပြီး အေးအေးလူလူ နေကြစဉ် ကလေး ၂ဦးသည် ပထမတွင် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် ရှိကြသော်လည်း မကြာမီ ငိုယိုကြပါတော့သည်။ သစ်ပင်ပေါ်မှ ကျသော ပုရွက်ဆိတ်များကိုက်သည့်အတွက်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် ထိုးဝါးများကိုပင် အသုံးပြုပြီး စောင်များနှင့် အမိုး မိုးပေးလိုက်တော့မှ အဆင်ပြေသွားပါတော့သည်။

မကြာမီမှာပင် ကိစ္စတစ်ခု ပေါ်လာပြန်ပါသည်။ ကလေးများအတွက် နို့ကုန်ပြီဖြစ်ကြောင်း ဒေါ်အမာက ပြောပါသည်။ ကျွန်တော့်မှာ ကလေးများအတွက် နို့ရှာဖို့ စီစဉ်ရပါသည်။ သမ္ဗန်ထဲဆင်းပြီး ယူနီဖောင်း လဲရပါသည်။ ကျွန်တော်လဲသည့် ယူနီဖောင်းမှာ စစ်ယူနီဖောင်းမဟုတ်ပါ။ ရှာနီစောင်ကို ချုပ်ထားသည့် လက်တိုအင်္ကျီအစုတ်နှင့် ကရင်လုံချည်ဟောင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ကရင်အမျိုးသားတစ်ဦးနှင့်တူအောင် ရုပ်ပြောင်းရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ နို့ပုလင်းနှစ်လုံးဆွဲပြီး လယ်တဲများဆီသို့ နို့ရှာထွက်ရပါသည်။ နွားနို့မရ၊ ကျွဲနို့သာရသဖြင့် ကျွဲနို့ကိုပင် ဝယ်ရပါသည်။ ကျွဲနို့ ၂ ပုလင်းအတွက် ၅ကျပ်တန် ထုတ်ပေးလိုက်ရာ ရိုးသားသော ကျွဲပိုင်ရှင်ကြီးက နို့တစ်ပုလင်း ၁ ကျပ်သာဖြစ်၍ ၅ ကျပ် မယူလိုကြောင်းနှင့် နောက်ထပ် နို့ ၃ပုလင်းစာကို အိုးနှင့်ထည့်ပြီး လိုက်ပို့ပေးကြပါသည်။ သူတို့၏ ရိုးသားမှုကို ကျွန်တော့်အနေဖြင့် စိတ်ထဲမှ ကျိတ်ပြီး ချီးကျူးမိရပါသည်။

ညစာထမင်းကို စောစောပင် ချက်ပြုတ်စားကြပြီး နောက် ၄ နာရီကျော်ကျော်ခန့်တွင် ရေတက်လာပြီဖြစ်၍ ချောင်းငယ်မှထွက်ကာ တွဲတေးတူးမြောင်းအတွင်း ခရီးဆက်ကြပါသည်။ မကြာမီမှာပင် ထိုခေတ်က အထူး

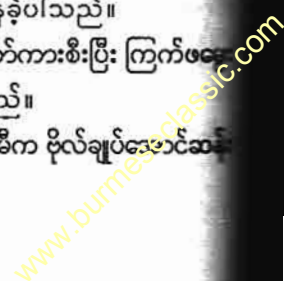
နာမည်ကြီးခဲ့သည့် ဘတ်ဖဲလိုးခေါ် ကျွဲညီနောင် အနိမ့်ပျံလေယာဉ်နှစ်စီးက ချောင်းရိုးတစ်လျှောက် စက်သေနတ်ဖြင့် ဝင်မွှေသွားပါသည်။ ကိုယ့်နေရာမှာ ကိုယ်ဝပ်ပြီး ဘုရားကိုသာ တနေကြရပါသည်။ သမ္ဗန်အချို့မှာ မီးလောင်ပျက်စီးသွားကြသော်လည်း ကျွန်တော်တို့မှာ ကံကောင်းထောက်မသဖြင့် ဘေးမသိ ရန်မခံခဲ့ကြပါ။

ကျွန်တော်တို့သည် ညခရီးကို တစ်လှည့်စီ ကင်းစောင့်၍ ဆက်လက်လှော်ခတ်လာကြရာ ၂၀ ရက်နေ့ နံနက် ၉ နာရီတွင် ကျိုက်ထော်ရွာကို ရောက်ကြပါသည်။ ကျိုက်ထော်ရွာရှိ ဗိုလ်မှူး ဖိုးကွန်း၏ အိမ်မှာပင် နံနက်စာထမင်းများ စားသောက်ကြပြီး နေခဲ့ကြပါသည်။ ညနေ ၄ နာရီသာသာခန့်တွင် အခြားသမ္ဗန်နှစ်စီးနှင့် ပြောင်းလဲခရီးဆက်ကြပြန်ပါသည်။ ယခု သမ္ဗန်ဆရာတို့မှာ အထူးယုံကြည်စိတ်ချရသော တော်လှန်ရေးရဲဘော်များဖြစ်ကြသည်ဟု သိရပါသည်။ ရဲဘော်များသည် ဖျာပုံအရောက်ကြိုးစားအားထုတ်ပြီး ပို့ပေးခဲ့ကြပါသည်။ ၂၁ ရက်နေ့ နံနက် ၁၀ နာရီခန့်တွင် ဖိုးတုတ်ရွာကို ရောက်ကြပြီး ထိုရွာရှိ အာရှအမျိုးသမီးကြီး ဒေါ်တင်၏ နေအိမ်၌ နေခဲ့ကြပါသည်။ ၎င်းမှတစ်ဆင့် ခရီးဆက်ကြရာ ရေထလည်း စုန်ရေဖြစ်ပြန်၊ သမ္ဗန်ရဲဘော်ကြီးများကလည်း အထူး အားကြိုးမာန်တက် လှော်ခတ်ကြသဖြင့် ဖျာပုံမြို့ကို ၂၁ ရက်နေ့ ည ၁၀ နာရီခန့်တွင် ချောမောစွာ ဆိုက်ရောက်ကြပါသည်။ သမ္ဗန်များကို ဖျာပုံမြို့၏ အစွန်ဆုံးဖြစ်သော စာတိုက်လမ်းဆိပ်တွင် ဆိုက်ကပ်စေပါသည်။ လက်တွန်းလှည်းတစ်စီးနှင့် ပစ္စည်းများ တင်ပြီး ၄ လမ်းမှာ နေထိုင်သည့် ဦးခင်မောင်၏ ဇနီး အာရှအမျိုးသမီးခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဒေါ်ဖွား၏ တိုက်တွင် ခေတ္တနားနေကြပါသည်။ ည ၂ နာရီခွဲခန့်တွင် အပြောင်လမ်းဆိပ်ကမ်းမှနေ၍ သမ္ဗန်ငယ်များငှားပြီး ကြက်ဖေမွေးစောင်ရွာဘက်သို့ အတွင်းလမ်းမှ ခရီးဆက်ကြပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ဖျာပုံနယ်မှ လူသိများနေသူဖြစ်၍ ဗိုလ်ချုပ်ကတော်တို့နှင့် အတူ မလိုက်သင့်ဟု ယူဆပြီး ဖျာပုံမြို့ပေါ်မှာပင် ပုန်းလျှိုးနေခဲ့ပါသည်။

၂၄ ရက်နေ့တွင် မော်တော်ကားစီးပြီး ကြက်ဖေမွေးစောင်ရွာသို့ လိုက်သွားပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ခရီးမထွက်မီက ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

ထိုက်တိုင် လက်မှတ်ရေးထိုးထားပြီး ကျွန်တော့်ကို ပေးထားသော စာနှစ်စောင် အတူပါလာပါသည်။ စာတစ်စောင်မှာ (ရဲဘော်ဖေ အား ၂၇.၃.၄၅ နေ့အထိသာ နေရပ်သို့ ပြန်ခွင့်ပေးလိုက်သည်)ဟု ရေးထားပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကတော် ဒေါ်ခင်ကြည်၊ ဒေါ်ကျော့တင်တို့အပါအဝင် ကျန်ရဲဘော်များနှင့် တိုင်ပင်ပြီး ထိုစာကို ရပ်ရွာမှ ဩစာရှိသူ လူကြီးများထံ ပြသ အသိပေးလိုက်ပြီး ၂၅ နှစ်နေ့ ညနေ ၅ နာရီသာသာခန့်တွင် ကျွန်တော်လည်း ဩရွာမှ ထွက်ခွာလာခဲ့ပြီး ကိုယ်ယောင်ဖျောက်ကာ ရှေ့ထုတ်ငန်းစဉ်များကို ဆက်ရပါတော့သည်။

ထိုနေရာမှာပင် ဆရာဖေက ဇာတ်လမ်းအဆုံးသတ် ထိုက်ပါသည်။

“ခင်ဗျားကို ဗိုလ်ချုပ်ပေးလိုက်တဲ့ နောက်ထပ်စာတစ်စောင်ဆိုတာကရော” ဟု ကျွန်တော်က အထူးစိတ်

ဝင်စားပြီး မေးလိုက်ပါသည်။

သူက ခပ်ပြုံးပြုံးလုပ်ပြီး “ဒါတွေက နောက်ဆက်ရဦးမယ် ဆရာရဲ့ ... တကယ်ဆိုတော့ ကျွန်တော်ဟာ ဗိုလ်ချုပ်ဆီမှာ ၁၉၄၃ ခုနှစ်ကတည်းက ၁၉၄၇ ခုနှစ်အထိ အောက်ခြေသိမ်းလုပ်ကိုင်ပြီး နေတာဆိုတော့ ပြောရမယ်ဆိုရင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမိသားစုနဲ့ ကျွန်တော်ဆိုပြီး စာတစ်စောင်တစ်ဖွဲ့လောက်ကို ရနိုင်တယ်”

“အင်း .. ကောင်းတယ်ဗျာ၊ ကောင်းတယ်။ ခင်ဗျားတို့လို ဗိုလ်ချုပ်အိမ်မှာ နေလာပြီး အနီးကပ် လေ့လာသိရှိခွင့်ရတဲ့ အညတရရဲဘော်ကြီးတွေဆီက ထွက်လာတဲ့ ဗိုလ်ချုပ်အကြောင်းတွေ လူအများ သိထိုက်ပါတယ်ဗျာ” ဟု ကျွန်တော်က နိဂုံးစကား ပြောလိုက်မိပါတော့သည်။ ။

မြတ်၊ အတွဲ ၂၊ အပုဒ် ၃ (ဇန်နဝါရီ-၁၉၅၅)

တော်လှန်ရေး၏ ရင်ဖိုစရာကလေးများနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သူတို့သဘောထား အထောက်အတော် မင်းအောင်

တော်လှန်ရေး၏ ရင်ဖိုစရာကလေးများ

ဂျပန်တော်လှန်ရေးပြုလုပ်ရန်မှာ အချိန်နီးကပ်လာပြီဖြစ်သောကြောင့် တပ်များဖျောက်ဖျက်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာတပ်မှူးများသည် နေ့ရောညပါ အလုပ်မအားနိုင်အောင် ဖြစ်နေကြသည်။

တပ်အသီးသီးတွင် တွဲဖက်ထားရှိသော ဂျပန်အကြံပေးအရာရှိများမှာ ဗမာ့တပ်မတော်၏ လှုပ်ရှားမှုကို မျက်ခြည်ပြတ်မခံဘဲ ဂရုတစိုက် စောင့်ကြည့်နေသည်ဖြစ်သောကြောင့် ထိုအချိန်က ခြေလှမ်းတစ်ချက်မှားသွားလျှင် တော်လှန်ရေးကြီးတစ်ခုလုံး ပျက်ပြားသွားနိုင်သည်ဖြစ်၍ အစစအရာရာတွင် လွန်စွာ သတိထားနေရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်လှုပ်ရှားမှု

ဂျပန်အကြံပေးအဖွဲ့အရာရှိချုပ်ဖြစ်သော မေဂျာဂျင်နရယ်(ဆာကူရိုင်း)သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ သွားလာလှုပ်ရှားမှုများကို အထူးဂရုစိုက်၍ စောင့်ကြည့်နေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကလည်း ထိုအကြောင်းကို သိထားသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် တစ်ဖက်၌ ဂျပန်တော်လှန်ရေးကိစ္စများကို စစ်ရေး၊ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များ

နှင့် လျှို့ဝှက်သိပ်သည်းစွာ စီစဉ်ဆောင်ရွက်၍ တစ်ဖက်တွင်လည်း ဂျပန်များနှင့် မှုမှန်အတိုင်း ဆက်ဆံနေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဆက်ဆံရေး မှန်ကန်ကြောင့် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၇ ရက်နေ့၌ (တော်လှန်ရေးပန်းခြံနေရာတွင်)ပြုလုပ်သော တပ်ထွက်အခမ်းအနားသို့ မေဂျာဂျင်နယ်(ဆာကူရိုင်း)သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်အတူ တက်ရောက်ပြီး မိန့်ခွန်းပြောလိုက်သေးသည်။

မဟာမိတ်ဆက်ဆံရေး

ဂျပန်နှင့် ဆက်ဆံရေးတွင် ဤကဲ့သို့ အခြေအမှားရှိသလို မဟာမိတ်တို့နှင့် ဆက်ဆံရေးတွင်လည်း စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ အခြေအနေများကို တွေ့ရသည်။ ဂျပန်တော်လှန်ရေးပြုလုပ်ရန်အတွက် ဗမာ့ကာကွယ်တပ်မတော်ကို မဟာမိတ်တို့က လက်နက်ခဲယမ်းကျောက် ထိုက်သင့်သလို ထောက်ပံ့နေသည်။ သို့မဟုတ် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်သို့ လက်နက်ပို့ပေးခြင်း

ဆိုင်းရန် အရှေ့တောင်အာရှကုန်းတပ်များ၏ သဘာပတိ
ဆက်ဖန် ဂျင်နရယ်လီးစ်က အမိန့်ထုတ်လိုက်သည်။

ဗမာပြည်တွင်းရှိ တော်လှန်ရေးအင်အားစုများနှင့်
ထည်းကောင်း၊ ဖဆပလအဖွဲ့ကြီးနှင့်လည်းကောင်း
ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နေသော အမှတ် ၁၃၆ တပ်ဖွဲ့ဟု
ခေါ်သော အက်စ်အိုအီးခေါ် Special Operations
Executiveအဖွဲ့က မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစု သေနာပတိ
ချုပ် မောင့်ဘက်တန်ထံသို့ လက်ဖတင်နှင့်ဂျင်နရယ်
ထီး၏အမိန့်ကို တင်ပြလိုက်သောအခါ ဗမာ့ကာကွယ်
ရေးတပ်မတော်ကို သင့်တင့်သောကာကွယ်မှုများ၊ လက်
နက်များဆက်လက် ထောက်ပံ့တင်ပို့ရန် ဖေဖော်ဝါရီလ
၂၄ ရက်နေ့တွင် မောင့်ဘက်တန်က အမိန့်ချမှတ်လိုက်
သည်။

မောင့်ဘက်တန်ပြန်တမ်း

ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး သေနာပတိချုပ် မောင့်
ဘက်တန်က ၎င်း၏ပြန်တမ်း၌ ဖော်ပြထားပုံမှာ
(အကယ်၍ မိမိသည် ဗမာပြည်မှ တော်လှန်ရေးအင်
အားစုများကို ယခုအချိန်တွင်မှ ကူညီအားပေးရန် ငြင်း
ဆန်ရမည်ဆိုလျှင် ဗမာ့တော်လှန်ရေးအင်အားစုများက
ဆန့်ကျင်သော အကူအညီများအား ငြင်းပယ်ရာရောက်မည့်
အပြင် ဂျပန်တပ်များကို ထတိုက်ရန် အဆင်သင့်ရှိနေ
ကြသည့် ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်ကိုလည်း မိမိ၏
တပ်များက တိုက်ခိုက်နှိမ်နင်းနေရသည့် အခက်အခဲကြီး
ကို တွေ့လာရပေမည်)ဟူ၍ ဖော်ပြထားသည်။

ဇီကုန်းသို့

အခြေအနေအရပ်ရပ်မှာ ထိုကဲ့သို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ
နေသည့် ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော်တို့၏ တပ်ဖွဲ့ကို ပြောင်း
ရွှေ့ရန် အမိန့်ကျလာသည်။ ဧတော်လှန်ရေးအတွက် တပ်
များက ရာတွင် ပြေပြစ်ချောမောစေရန် အစီအစဉ်ဖြင့်
သာယာဝတီတွင်ရှိနေသော ကျွန်တော်တို့၏ တပ်ဖွဲ့ကို
ဇီကုန်းမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ရမည်ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့၏ တပ်ဖွဲ့ကို အုပ်ချုပ်သူမှာ ဗိုလ်ကြီး
ချစ်မြိုင် (ယခု ယူဂိုဆလပ်ပြည်ရှိ မြန်မာသံအမတ်ကြီး
ချစ်မြိုင်ကြီးဟောင်း ဦးချစ်မြိုင်)ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့

တပ်ဖွဲ့သည် ဂျပန်ခေတ်ထုံးစံအတိုင်း မီးပေါင်ကျလျှင်
ရပ်နေပြီး မီးပေါင်တက်လျှင် တရွေ့ရွေ့ခတ်မောင်းနေ
သောရထားဖြင့် သာယာဝတီမှ ဇီးကုန်းသို့ ပြောင်းရွှေ့
ကြသည်။

တပ်ပြောင်းရွှေ့သောနေ့က လဆုတ် မွန်းလွဲ (၁)
နာရီအချိန်ခန့်တွင် ကျွန်တော်တို့ စီးနင်းလိုက်ပါလာ
သော မီးရထားသည် စစ်ကွင်းနှင့် ဝက်လှကလေးဘူတာ
ကြား၌ မီးပေါင်ကျသဖြင့် ခေတ္တရပ်နေသည်။ ထိုအချိန်
မှာပင် မြောက်ဘက်မှနေ၍ မဟာမိတ်တို့၏ လေယာဉ်
ပျံကြီးတစ်စင်း ပေါ်လာသည်။

ကျွန်တော်တို့တပ်ဖွဲ့သားများသည် မီးရထားလမ်း
တစ်ဖက်တစ်ချက်ရှိ လမ်းကွင်းထဲသို့ ဆင်းပြီး ရှောင်
တိမ်းကြသည်။ ထိုအချိန်က ကျွန်တော်တို့၏ကိုယ်ပေါ်
တွင် ဂျပန်ယူနီဖောင်းများကို ဝတ်ဆင်ထားကြသည်။
လေယာဉ်ပျံကြီးသည် ကျွန်တော်တို့စီးလာသော ရထား
ကို နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ် လှည့်ပတ်ပျံဝဲပြီး စက်သေနတ်နှင့်
ပစ်ခတ်တော့သည်။

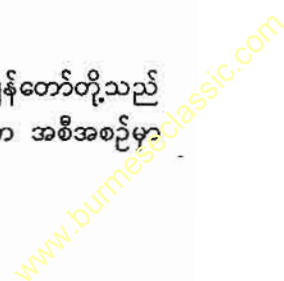
လေယာဉ်ထိုးကျ

တစ်ကြိမ်တွင် လေယာဉ်ပျံကြီးတစ်စင်း မီးရထား
စက်ခေါင်းဘက်မှ ခပ်နိမ့်နိမ့် ပျံလာခိုက် မီးရထားလမ်း
အရှေ့ဘက်လယ်ကွက်ထဲတွင် ရှောင်တိမ်းနေသော တပ်
ကြပ်ကလေး ကိုဖလသည် ၎င်း၏ လက်ထဲတွင်ရှိသော
ဘရင်းဂန်းနှင့် ပစ်ခတ်လိုက်ရာ လေယာဉ်ပျံကြီးမှာ
မထိန်းနိုင် မသိမ်းနိုင်ဖြစ်ပြီး ၂မိုင်ခန့်အကွာတွင် ထိုးကျ
သွားသည်။

စက်ခေါင်း၌ မီးပေါင်တက်လာသောအခါ ကျွန်
တော်တို့သည် ဇီးကုန်းသို့ အရောက်ဆက်လက်ထွက်ခွာ
လာကြသည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် သာယာဝတီမှ ဂျပန်
စစ်ဗိုလ်များသည် ဇီးကုန်းသို့ လိုက်ပါလာသည်။ ထို့နောက်
ရာထူးတစ်ဆင့် တိုးပေးကြသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ
(ငိုအားထက် ရယ်အားသန်)ဆိုသလို ဖြစ်နေကြသည်။

မတ်လ ၂၇ ရက်

မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့ မတိုင်မီ ကျွန်တော်တို့သည်
တပ်ဖျောက်ကြသည်။ စောစောပိုင်းက အစီအစဉ်မှာ

ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့တွင် တော်လှန်ရေးလုပ်ရန်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ပြောင်းလဲလာသော အခြေအနေအရ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် တော်လှန်ရေးပြုလုပ်ရန် ညွှန်ကြားချက် ရောက်ရှိလာသဖြင့် ဂျပန်တော်လှန်ရေးကို မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် တစ်ပြိုင်တည်း ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

တော်လှန်ရေးအစတွင် ကျွန်တော်တို့တပ်ဖွဲ့သည် ရန်ကုန်ပြည်လမ်းရှိ မြို့အသီးသီးတွင် တပ်စွဲထားသော ဂျပန်များကို ပြောက်ကျားနည်းဖြင့် တိုက်ခိုက်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ပဲခူးရိုးမကို ဖြတ်ကျော်ဆုတ်ခွာသော ဂျပန်များအား လိုက်လံတိုက်ရင်းခိုက်ရင်းနှင့်ပင် ပဲခူးရိုးမ တောင်ခြေသို့ ရောက်သွားသည်။

ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိ

ဧပြီလသို့ ရောက်သောအခါ ကျွန်တော်တို့ တပ်ဖွဲ့ သို့ လေထီးဖြင့် ဆင်းလာသော မဟာမိတ်တို့ဘက်မှ ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိတစ်ဦးရောက်လာသည်။ သူတွင် ဝါယာလက်စက်တစ်လုံးပါလာပြီး လိုအပ်သော လက်နက်နှင့် ဆေးဝါးများကို မကြာခဏ မှာယူပေးသည်။ သူ၏အမည်အုပ်မှာ (မေဂျာဂုဒ်)ဖြစ်သည်။

တစ်နေ့တွင် အလွန် အင်အားကောင်းသော ဂျပန် တပ်ကြီးတစ်တပ် ပဲခူးရိုးမတောင်ခြေသို့ ဆိုက်ရောက် လာသည်။ အဆိုပါ ဂျပန်တပ်ကြီးမှာ လူရော လက်နက် ပါ အင်အားကောင်းလှသဖြင့် ရုတ်တရက် ပြိုကွဲသွား အောင် တိုက်ခိုက်ရန် မလွယ်ကူပါ။ ဤတွင် မေဂျာဂုဒ် က အလွယ်တကူအနိုင်ရရှိရေးအတွက် နည်းလမ်းတစ်ခု တီထွင်လုပ်ကိုင်သည်။

မေဂျာဂုဒ်က သူ့ကိုယ်တိုင် စာတစ်စောင်ရေးသည်။ (ဤနေရာ ဒေသတွင် မဟာမိတ် လေထီးဆင်း ပြောက် ကျားတပ်သားတွေ အများအပြား ရောက်နေသည်။ ဗမာ့တပ်မတော်မှ တပ်ဖွဲ့များလည်းရှိသည်။ သို့ဖြစ်၍ အကြောင်းမဲ့ အသေမခံဘဲ လက်နက်ချပါ)စသည်ဖြင့် စာထဲတွင် ပါရှိသည်။

အောင်ဆန်းရှာရန်

ထိုစာကို ရွာသားတစ်ယောက်အား ဂျပန်တပ်ရှိရာ သို့ အပို့ခိုင်းသည်။ ညနေ နေဝင်ရီတရောတွင် ရွာသား ပြန်လာသည်။ ဂျပန်တပ်မှူး၏ ပြန်စာလည်း ပါလာ သည်။ (မိမိတပ်ရင်းသည် ဗမာ့တပ်မတော်ကိုလည်း ကောင်း၊ မဟာမိတ်တပ်ကိုလည်းကောင်း တိုက်ရန် ရောက်လာခြင်းမဟုတ်ပါ။ အောင်ဆန်းကို ရှာရမည်ဟု အထက်က အမိန့်ပေးထားသဖြင့် အောင်ဆန်းကို ရှာဖွေ နေခြင်းဖြစ်သည်။ လက်နက်ချရန် ဆန္ဒမရှိပါ။ ယခုအခါ အောင်ဆန်းကို ရှာဖွေတွေ့ရှိရန် အခြေအနေမရှိသဖြင့် စစ်တောင်းမြစ်ကို ဖြတ်ကျော်၍ မော်လမြိုင်ဘက်သို့ ဆက်လက်ချီတက်မည်) စသည်ဖြင့် စာထဲတွင် ဖော်ပြ ထားသည်။

အဆိုပါ ဂျပန်တပ်မှ ဗိုလ်ချုပ်တနခါး၏ အမှတ် ၃၃ ဂျပန်တပ်မမှ တပ်ရင်းတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် အဆိုပါ ဂျပန်တပ်ရင်းကြီး စစ်တောင်း မြစ်သို့ အမြန်ဆုံးရောက်အောင် နောက်မှနေ၍ ခပ်သွယ် သွက်ကလေး တွန်းပို့လိုက်ပါသတည်း။ ။

အိုးဆာ၊ အမှတ် ၄၀ (၂၇-၃-၁၉၄၅)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သူတို့သဘောထား

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဘီအိုင်အေခေါ် ဗမာ့ လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကို ခေါင်းဆောင်ပြီး နယ်ချဲ့ အင်္ဂလိပ်တို့အား တိုက်ထုတ်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဝီဘီအက်ဖ်ခေါ် မျိုးချစ် ဗမာ့တပ်မတော်ကို ခေါင်းဆောင်ပြီး ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့ အား တော်လှန်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေး(ဖဆပလ)အဖွဲ့ချုပ်ကြီးကို ခေါင်း ဆောင်ပြီး ပြည်ထောင်စုသားအားလုံးတို့၏ ညီညွတ်ရေး အင်အားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲ ဝင်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မည်ကဲ့သို့သော အောင်

ဆောင်မျိုးဖြစ်သနည်း။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအပေါ် သူတို့
မည်ကဲ့သို့မြင်သနည်း။ ဤအချက်ကို ကျွန်တော်တို့
သည် အလေးအနက်ထား၍ လေ့လာသုံးသပ်ရပေမည်။
သူတို့အဆင့်မှနေ၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအပေါ် မြင်သမျှ
ကို ကွယ်ဝှက်ထားနိုင်ဘဲ သူတို့ကိုယ်တိုင် ထုတ်ဖော်
ပြောကြားခြင်းသည်ပင်လျှင် အံ့ဩဖွယ်ရာ ထူးခြားချက်
ဖြစ်ပါသည်။

“အောင်ဆန်းမှာ ယနေ့ ဗမာပြည်တွင် အရေးပါ
အရာရောက်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်နေသည်ကို
ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် လက်ခံရမည်သာဖြစ်သည်ဟု
ကျွန်ုပ်ထင်ပါသည်။ လူတိုင်းက သူ့အား ယုံကြည်
လေးစားကြသည်။ သူ့စစ်တပ်များကလည်း သူ့
အား ချစ်ခင်ကြည်ညိုကြသည်။ သူ့ခိုင်းသမျှ လုပ်
ကြံမည်ဖြစ်သည်။ သူ(အောင်ဆန်း)သည် ဗမာ
ပြည်အတွင်းသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ဤမျှမြန်မြန် ပြန်ဝင်
မလာသည်တိုင် ဂျပန်များအား ထကြွပုန်ကန်ရန်
အစီအစဉ်များ လုပ်ထားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ သူသည်
ကိုယ်ကျိုးအတွက် ရည်မှန်းချက်ကြီး ထားသူလည်း
မဟုတ်ပေ”

ဤသည်တို့မှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ပြီးစဖြစ်သော
အချိန်တွင် ဗမာပြည်ဘုရင်ခံဒေါ်မန်စမစ်က ဗြိတိသျှ
အစိုးရအဖွဲ့ ဗမာပြည်ဆိုင်ရာအတွင်းဝန် ဖရက်ဒရစ်ဝီလျံ
ဘီသစ်လောရင့်(စ်)ထံသို့ အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းရာ
တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ထည့်သွင်း
တင်ပြလိုက်သော စာပိုဒ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

ရဲဘော်သုံးကျိပ်ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ခဲ့သော ဗိုလ်မှီးကြီး
“အောင်ဆန်းဟာ သိပ် ရိုးသားတယ်၊ သတ္တိဗျတ္တိနဲ့
ညွှန်တဲ့ စစ်သားခေါင်းဆောင်လည်း ဖြစ်တယ်၊ မျိုးချစ်
လည်း ပြင်းထန်တယ်။ ဒါကြောင့် ဂျပန်တွေက သူ့
အပေါ် လေးစားကြတာပဲ” ဟု အမှန်အတိုင်း ထုတ်ဖော်
ပြောဆိုလေသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဗမာပြည်ရှိ ဂျပန်
အစိုးရ(လ်)တပ်မတော်ကြီး၏ သေနာပတိဖြစ်သော
ဂျင်နရယ် အီးဒါးကလည်း “အောင်ဆန်းဟာ ငွေလည်း
မတတ်၊ အာဏာလည်း မမက်၊ တစ်ကိုယ်ကောင်းလည်း
မရှိဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ သူ့ကို ဂျပန်တွေက လေးစားတယ်”

ဟူ၍လည်း ထုတ်ဖော်ပြောကြားခြင်းပြုလေသည်။

ဂျပန်စစ်ဘက် အရာရှိကြီးများသည် စည်းကမ်း
အလွန်ကြီးပြီး နေမျိုးနွယ်များကို အလွန်အထင်ကြီးသူ
များဖြစ်သည်။ နိုင်ငံခြားသားတစ်ဦးတစ်ယောက်အပေါ်၌
တော်ရုံမျှဖြင့် ချီးမွမ်းပြောဆိုရန် ခဲယဉ်းသည်။ သို့သော်
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကိုမူ သူတို့၏အမြင်တွင် အလွန်
ထူးခြားနေသောကြောင့် ထုတ်ဖော် ချီးကျူးကြခြင်းဖြစ်
လေသည်။

ဗမာပြည်ကို ပြန်လည် တိုက်ခိုက်ရာတွင် ခေါင်း
ဆောင်ခဲ့သော အမှတ် ၁၄ တပ်မတော် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဖြစ်
သူ ဖီးမာရှယ် ဆာဝီလျံ ဆလင်းကလည်း “ကျွန်ုပ်သည်
အောင်ဆန်းကို လေးစားရတော့သည်။ သူသည် ကိုယ်
ကျိုးရှာပြောကံကျားခေါင်းဆောင်မဟုတ်၊ စိတ်ကူးယဉ်
သမားမဟုတ်၊ လက်တွေ့သမားဖြစ်သည်။ မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်
အစစ်ဖြစ်သည်။ ရိုးသား၍ ကတိတည်သည်။ ကျွန်ုပ်
သည် အောင်ဆန်းနှင့် အလုပ်လုပ်၍ဖြစ်သည်” ဟု အတိ
အလင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။

မောင့်ဘက်တန်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို အကြောင်းပြု၍ ၁၉၄၆
ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် မဟာမိတ် တပ်ပေါင်းစု
အတွင်း၌ ထိပ်ပိုင်း အရာရှိကြီးနှစ်ဦး သဘောကွဲလွဲမှု
ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ အရှေ့တောင်အာရှ ကြည်းတပ်များ
၏သေနာပတိဖြစ်သော ဂျင်နရယ်လီး(စ်)က ဗမာ့
ကာကွယ်ရေး (ဘီဒီအေ)တပ်မတော်သို့ လက်နက်များ
ထောက်ပံ့ခြင်းမပြုရ၊ ပို့ပေးခြင်းမပြုရဟု အမိန့်တစ်ရပ်
ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။ ထိုအမိန့်ကို အရှေ့တောင်အာရှ
(ကြည်းရေးလေ)မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစု စစ်သေနာပတိ
ဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လော့ဒ် မောင့်ဘက်တန်ထံသို့
တင်ပြလိုက်သောအခါ ဂျင်နရယ်လီး(စ်)၏အမိန့်ကို
ပယ်ဖျက်ပြီး ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်အား လက်
နက်များ သင့်လျော်သလို ထောက်ပံ့ရန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး
မောင့်ဘက်တန်က အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ကွဲလွဲမှု

ထိုအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မောင့်

ဘက်တန်က ရေးသားရာတွင် “ကျွန်ုပ်တို့က ထောက်ခံသည်ဖြစ်စေ၊ မထောက်ခံသည်ဖြစ်စေ ဗမာတပ်များသည် ထကြွပုန်ကန်တော့မည်မှာ ထင်ရှားသည်။ သေချာစွာ စဉ်းစားဝေဖန်ပြီးသည့်နောက်တွင် ဗမာတပ်များ၏ ပုန်ကန်မှုကို အစွမ်းကုန်အားပေးကူညီရမည်ဟု ကျွန်ုပ် အမိန့်ထုတ်လိုက်ပါသည်” ဟု ဖော်ပြထားလေသည်။ ထို့အပြင် စစ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ အကြံပေးအရာရှိများက (အောင်ဆန်းနှင့် ပူးပေါင်းခြင်းသည် နိုင်ငံရေးအရ ဥပါဒ်ပေးနိုင်သည်)ဟု အကြံပေးသည်။ မောင့်ဘက်တန်က (အောင်ဆန်းနှင့် မပူးပေါင်းခြင်းသည် ပို၍ ဥပါဒ်ဖြစ်နိုင်သည်)ဟု အဖြေပေးခဲ့သည်။

ဖိတ်ခေါ်ဆွေးနွေးခြင်း

အရှေ့တောင်အာရှ မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုံ စစ်သေနာပတိဗိုလ်ချုပ်ကြီး မောင့်ဘက်တန်သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား လေးစားသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏လုပ်ရပ်ကို ယုံကြည်သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ကနီမြို့သို့ ဖိတ်ခေါ်ဆွေးနွေးရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မောင့်ဘက်တန်က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား (အင်စပက်တာဂျင်နရယ်)ရာထူးဖြင့် အမြဲတမ်း ဗမာ့တပ်မတော်သို့ ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်ပါရန် တိုက်တွန်းပြောကြားသည်။

နှုတ်ဆက်စာ

ဗမာပြည်သို့ ပြန်ရောက်ပြီးနောက် များမကြာမီ အတွင်းမှာပင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် “ကျွန်ုပ်၏ ချစ်စွာသော လော့ဒ်လူးဝစ်” ဟု အစချီပြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မောင့်ဘက်တန်ထံသို့ စာတစ်စောင် ရေးသားပေးပို့လိုက်သည်။ စာထဲတွင် ဖော်ပြထားသည်တို့မှာ “ကျွန်ုပ် အနေဖြင့် စစ်ဘက်တွင် အမှုထမ်းရခြင်းကို အခြားအလုပ်များထက် ပို၍နှစ်ခြိုက်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏အသည်းနှလုံးတွင် အမြဲတမ်း ခင်မင်မှုရှိနေမည်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ကို တုံ့ပြန်ကျေးဇူးဆပ်သောအားဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် မိတ်ဆွေကြီးပြောသည့်အတိုင်း တပ်မတော်ထဲသို့ ဝင်ချင်ပါသည်။ သို့သော် နိုင်ငံရေးတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရမည်ဖြစ်၍ တပ်မတော်တွင် အမှုထမ်းနိုင်တော့

ခြင်းကို အထူးဝမ်းနည်းမိပါသည်။ စစ်တပ်မှ မထွက်မီ မိတ်ဆွေကြီးကို နှုတ်ဆက်ခဲ့ပါသည်” စသည်ဖြင့် ပါရှိသည်။

တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ထာဝစဉ်ခင်မင်မှုရှိနေမည်ဖြစ်သောအကြောင်းကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဆက်လက် ရေးသားလိုက်ပုံမှာ “ကျွန်ုပ်တို့ကြားဝယ် အနာဂတ်၌ ဘယ်လိုအကြောင်းအရာ ပေါ်ပေါက်လာသည်ဖြစ်စေ ယခု ကျွန်ုပ်နှင့် မိတ်ဆွေကြီးအား ချည်နှောင်ထားသည့် ခင်မင်မှုနှောင်ကြီးကို ဆက်လက်ထားရှိနိုင်မည်ဟုလည်း ကျွန်ုပ် မျှော်လင့်ပါသည်။ မိတ်ဆွေကြီးအား ကျွန်ုပ် လက်ဆောင်ပေးခဲ့သည့် ဂျပန်ဆာမူရိုင်းဓားကိုလည်း ယခု ပြီးဆုံးခဲ့ပြီဖြစ်သော အရှေ့တောင်အာရှ စစ်ပွဲကြီးအတွင်း၌ မိတ်ဆွေကြီးက ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ချက်များအား လှိုက်လှဲစွာ ကျေးဇူးတင်ခြင်းအထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ထာဝစဉ်ထားရှိပါမည့်အကြောင်း မေတ္တာရပ်ခံပါသည်” ဟု ဖော်ပြပါရှိလေသည်။

အဓိကစာတမ်း

ထိုစာနှင့်ပတ်သက်၍ အင်္ဂလိပ် မြန်မာ ပထမနှစ် နောက်ဆုံးတိုက်ပွဲစာအုပ်ကို ရေးသားသော ရန်ကုန်အရေးပိုင်ဟောင်း မောရစ်ကောလစ်က ဝေဖန်ချက်ပြုထားသည်မှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်သည်။ “အသက် ၃၀ ပင် မပြည့်သေးဘဲ ထိုအချိန်တိုင် မထင်ရှားလှသေးသည့် လူငယ်ကလေးသည် ထိုစဉ်က အာရှတွင် တန်ခိုးအကြီးထွားဆုံးဖြစ်နေသည့်သူအား တန်းတူအနေဖြင့် ဆက်ဆံနှုတ်ဆက်ခဲ့လေသည်။ ဗမာပြည်၏ဖြစ်ရပ်များတွင် အဓိကစာတမ်းတစ်စောင်အဖြစ် တည်ရှိနေသည်” ဟု ဝေဖန်မှု ပြုထားသည်။

၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ဗြိတိသျှအစိုးရက ဗမာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တစ်ခု လန်ဒန်မြို့သို့ လာရောက်ပါရန် ဖိတ်ကြားသည်။ ဤသို့ဖိတ်ကြားချက်အရ လိုအပ်သော ပြင်ဆင်မှုများကို ပြုလုပ်ပြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းခေါင်းဆောင်သော မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ၁၉၄၇ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၇ ရက်နေ့တွင် လန်ဒန်မြို့သို့ ထွက်ခွာသွားသည်။ ဤသို့ထွက်ခွာမီ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက (အကောင်းဆုံးကို မျှော်လင့်ကာ အဆုံးအတွက်

ပြင်ဆင်ကြပါ)ဟူ၍ တိုင်းသူပြည်သားများအား မှာကြား သွားသည်။

အပြောင်မြောက်ဆုံး

အောင်ဆန်းအက်တလီစာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုး ပြီးနောက် ဇန်နဝါရီလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် လန်ဒန်မြို့ မြောက်စတာဟိုတယ်၌ သံအမတ်ကြီးများနှင့် အမတ် များအား ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဧည့်ခံပွဲကြီးတစ်ခုဖြင့် ဖြစ်ခင်းစဉ်ခံသည်။ သံအမတ်ကြီးများနှင့် အမတ်များ သည် အကဲခတ်ကြသည်။ ထိုဧည့်ခံပွဲတွင် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းသည် အပြောင်မြောက်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့သည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဆိုင်းဆောင်သော မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် လန်ဒန်မြို့မှ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လည် ထွက်ခွာလာ သည်။

ဗမာ့သတ်သမားလက်ချက်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်

လည်ရောက်ရှိပြီးနောက် သူချစ်သော တိုင်းသူပြည်သား များနှင့်လည်းကောင်း၊ သူချစ်သော ရဲဘော်များနှင့် လည်းကောင်း ကြာရှည်စွာ မနေလိုက်ရပေ။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ရက်စက်သော လူသတ် သမားများ၏ လက်ချက်ဖြင့် သွေးအိုင်ထွန်းကာ အခြား ခေါင်းဆောင်ကြီးများနှင့်အတူ ကျဆုံးခဲ့ရရှာသည်။

“သေသောသူ ကြာလျှင်မေ့သည်” ဟူ၍ဆိုရိုးစကား ရှိသော်လည်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကိုမူ ကျွန်တော်တို့ သည် ဘယ်သောအခါမှ မမေ့နိုင်ကြပါ။ ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးအတွက် အသက် ပေး၍ ဆောင်ရွက်သွားခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းချမှတ်သွားသော လမ်းစဉ်အတိုင်း လိုက်နာ၍ ဆိုရှယ်လစ်ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံသို့ ချီတက်ရပေ မည်။ သာယာဝပြောသော ဆိုရှယ်လစ်ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ တည်ဆောက်ပေးခြင်းဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ကျေးဇူးတရားကို တုံ့ပြန်ရန်မှာ ကျွန်တော်တို့၏ ကြီးမား သော တာဝန်တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။ ။

ဣတုဂ္ဂဟံ အတွဲ ၁ အမှတ် ၁၁ (၁၅-၇-၁၉၇၁)

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး ခရီးကြမ်း ထိန်လင်း

ဒို့ဗမာအစည်းရုံးဝင် သခင်များသည် အလွန် ဆင်းရဲ ပင်ပန်းသည်။ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် ကိုအောင်ဆန်းဘဝမှ နိုင်ငံရေးနယ် ခြေစုံပစ်ဝင်လာသော သခင်အောင်ဆန်းသည် ဒို့ဗမာအစည်းအရုံး စားပွဲပေါ် တွင် ပုဆိုးမြို့ ကွေးရသည်။ နယ်မှလာသော သခင်များက လက်ဖက်ရည်တိုက်မှ သောက်ရသည်။ ထမင်းကျွေးမှ စားရသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ထမင်းငတ်သည်။ တစ်နပ် မဟုတ်၊ နှစ်နပ်သုံးနပ်အထိ ငတ်သည်များ ရှိသည်။

ဆင်းရဲချမ်းသာ ခံစားခံနိုင်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် စည်းစိမ်မခံတတ်။ စား၊ ဝတ်၊ နေထိုင်မှုတွင် စီစဉ်ကြောင်း။ ယင်းသို့ ဆင်းရဲဒဏ် ခံနိုင်သလို ချမ်းသာဒဏ်ကိုလည်း ခံနိုင်သူဖြစ်သည်။ ၁၉၄၆ ဘုရင်ခံ အမှုဆောင်အဖွဲ့ ဒုတိယ သဘာပတိ ရာထူးကို လက်ခံပြီးနောက်မှာပင် 'ကြည်ရေး ... ပဲပြတံ နှင့် နံပြား စားချင်တယ်' (ဇနီးသည် ဒေါ်ခင်ကြည်ထံ ပေးစာ) ဟူသော သမိုင်းဝင် စာတိုကလေးက ဗိုလ်ချုပ်၏ ရိုးသားစွာ နေထိုင်စားသောက်ပုံကို တွေ့နိုင်သည်။

အကြီးဆုံးရလဒ်

ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် စတင်ဖွဲ့စည်းသော ဘန်ကောက် သွေးသောက်ပွဲ အထက်ပါ မိန့်ခွန်းတွင် "ငါတို့ စစ်တိုက်ရင်း စားသောက်ကြရင် စားနပ်ရိက္ခာ အစားအစာဆိုလို့ လုံးဝ မရှိ။ ဝတ်စရာဆိုလို့ တစ်ထည် တစ်ပိုင်းမျှမရှိ။ ဒါကြောင့်မို့ ရဲဘော်တို့သည် စစ်ပွဲ တစ်လျှောက် အိပ်ဖို့ မြေကြီး၊ စားသောက်စရာဆိုလို့ ကျောက်ခဲနဲ့ သလဲ ပဲရှိတယ်။ ဒါပဲတတ်နိုင်တယ်။ ဒီဗမာ့ လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်အတွင်း ဝင်ရောက်စစ်မှုထမ်း ခြင်းဖြင့် ရာထူး စသည် အခွင့်အရေးများ ရကြလိမ့်မည် သူဌေး သူကြွယ်ကြီးများ ဖြစ်ကြလိမ့်မည်ဟု မမျှော်လင့် ကြပါနဲ့။ အကြီးဆုံးရလဒ်ကတော့ သေမင်းပဲ" အခွင့် အရေး မျှော်သူတို့အတွက် မမှားကြရန် ကြိုတင်သတိ ပေးခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်သည် အခွင့်အရေး မျှော်လင့်ချက်ထက် တပ်မတော်ကို ထူထောင်ခဲ့ခြင်းမဟုတ်ဘဲ မျိုးချစ်စိမ်း အခြေခံဖြင့် ကိုယ်ကျိုးစွန့် အနစ်နာခံ နိုင်သူတို့ကိုသာ အခြေခံ၍ ထူထောင်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်သည် အသိ၊ အပြော၊ အလုပ်တို့ဖြင့် အောင်ကျင့်ကြသူဖြစ်၏။ ဂျပန်ခေတ် စစ်ဝန်ကြီးရုံးတွင်

အကြပ်တပ်သားများနှင့်အတူ တစ်စားပွဲတည်း အစားစားသည့် ထမင်းကိုသာ စားသည်။ အဝတ်မှာ ယူနီဖောင်းနှစ်စုံ သာရှိရာတွင် တစ်စုံမှာ ဘောင်းဘီက ပြန်သည်။ စွပ်ကျယ်နှစ်ထည်မျှ ရှိရာတွင် ဒါသည်ပင် အခေါက်အပြဲများ ဖြစ်၏။

ဒီအိုင်အေခေတ်

ဘီအိုင်အေခေတ်တွင် ဗိုလ်၊ အကြပ်၊ တပ်သား အလုံး လစာတစ်ပြားမှမရှိ။ ယူနီဖောင်း မပေး။ ကိုယ့်ပါ အဝတ်ဝတ်။ ရိက္ခာမရှိ။ လူထုပေးသော ထမင်းထုပ် သို့သာ ကြိုရာ ဖြစ်သလို စားရသည်။ ချီတက်ရင်း စစ် ညာသင်လေ့ကျင့်၊ လေ့ကျင့်ရင်း တိုက်ကြရသည်။

ဒီအေခေတ်

ဘီဒီအေကျတော့ ယူနီဖောင်းရသည်။ သို့သော် အပြစ် ဖြစ်ကြမ်းအင်္ကျီ၊ ဖြစ်ကြမ်းဘောင်းဘီသာ ဖြစ်၏။ ရိက္ခာစနစ်ရှိသည်။ တပ်က ထမင်းကျွေးသည်။ လစာရ ပြီး သို့သော် စစ်သားတစ်ဦး ဂျပန်ငွေစက္ကူ ခုနစ်ကျပ်၊ ချီတော် ဆေးလိပ်ဖိုးပင်မရှိ။ လခထုတ်သည်နေ့ လက် ချပ်ရည်ဆိုင်တစ်ခါထိုင် ကုန်ကြ၏။

ဗမာကာကွယ်ရေး တပ်မတော်သည် ဂျပန်စစ်တပ် နှစ်ထက်ဆံ့သာဖြစ်လေရာ ဂျပန်စစ်တပ်သည် အတော် ဆင်ရဲသောတပ်ဖြစ်၏။ ဗမာတပ်ကို လက်နက်တပ်ဆင် သည့်အိုင်၏။ စစ်ဝတ် မဖြစ်စလောက်သာ ရ၏။ ပြည် တွင်ဖြစ် ဖြစ်ကြမ်းသာ ဝတ်ရ၏။ ရိက္ခာကို ကိုယ့် ဘာသာ နှစ်တီးရ၏။ ဂျပန်တို့သည်ပင် မြန်မာ့ရိက္ခာ ရယူ၏။

အတူ ငတ်အတူ မျှမျှတတ

ဖက်ဆစ် တော်လှန်ရေး စစ်ထွက်ကာလကား အဆင်းရဲဆုံးဖြစ်၏။ ဗိုလ်ချုပ်သည် တပ်မတော်သား များအား စား၊ ဝတ်၊ နေရေးကိစ္စ၌ သံမဏိသားကျအောင် သားတင် လေ့ကျင့်ထားလေရာ စစ်မြေပြင်ထွက်ခါ ၁၉၄၅၊ မတ်လ ၁၇ ရက်နေ့ နံနက် ရွှေတိဂုံစေတီ အောက်ဘက်၊ စစ်ရေးပြကွင်း ယခု တော်လှန်ရေးပန်းခြံ စစ်ထွက်မိန့်ခွန်းတွင် “အောင်မြေနှင့်ပြီး စစ်မြေပြင်ထွက် ခါ” ဆင်းရဲမယ်၊ ငတ်မယ်။ အအိပ်၊ အစား အသွား

အလား၊ အစစအရာရာ ဆင်းရဲမယ်။ ဒီဆင်းရဲတွေကို ကျော်နိုင်မှ စစ်ထွက်ခြင်းဟာ အောင်မြင်နိုင်မယ်ဆိုတာ သတိပြုပါ။ ဒီတော့ ဆင်းရဲတွေကို ဂရုမစိုက်ဘဲ ရင်မြေက တုတ်ထားပြီး ဗမာပီပီ ဗမာ့သွေးပြပြီး အောင်ပွဲကို ရအောင် ကြိုးစားကြ။ အထက်ဗိုလ်များရဲ့ အမိန့်ကို နာခံ ကြ။ အထက်ဗိုလ်များကလည်း သာသာညီညီ၊ မျှမျှတတ၊ ဆင်းရဲအတူ သေအတူတူ ရဲဘော်အစစ်အဖြစ်ဖြင့် အောင် မြင်အောင် ကြိုးစားရန် တိုက်တွန်းလိုတယ်။ ကျုပ် ကိုယ် တိုင်လည်း စစ်မြေပြင် ထွက်တိုက်မယ်။ ရဲဘော်တို့နှင့် အတူ ဆင်းရဲခံမယ်၊ ဒါပဲ” ဟု စစ်မြေပြင်တွင် တွေ့ကြုံ ရမည့် ဒုက္ခအဝဝအတွက် ကြံကြံခံနိုင်ရန် သတိပေး လိုက်၏။

မတ်လ ၂၇ ရက် စစ်ထွက်ည

ကျွန်တော်သည် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကာလက မင်းလှစည်သူတပ်ဖွဲ့ တိုင်း ၁ စစ်ဌာနချုပ်တွင် တာဝန်ကျ ၏။ တိုင်း ၁ စစ်ဌာနချုပ်သည် ရန်ကုန်မှ မတ်လ ၁၉ ရက်နေ့က ကားများဖြင့် စစ်ထွက်ခဲ့ရပြီး မတ်လ ၂၄ ရက်တွင် ပေါင်းတည်မြို့သို့ ရောက်၏။ ပေါင်းတည် သည် ကျွန်တော်တို့၏ ကားလမ်းခရီးဆုံးဖြစ်၏။ ပေါင်း တည်တွင် စခန်းချ ရပ်နားနေစဉ်အတွင်း ချီတက်ရေး ပြင်ဆင်မှု၊ စစ်ရေးပြင်ဆင်မှုများ စီစဉ်၏။

ပေါင်းတည်မှ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့ညတွင် တပ် ဖျောက်တပ်ထွက်ခဲ့သည်။ လက်နက်များကို ဝှက်၍ လှည်း ပေါ်တင်ကာ စစ်သားများက အရပ်ဝတ်ဖြင့် လှည်း နောက်လိုက်ရ၏။ တိုင်း ၁ တိုင်းမှူးမှာ ဗိုလ်မှူးမောင် မောင် (ဗိုလ်မှူးချုပ်၊ သံအမတ်ကြီးငြိမ်း) ဖြစ်၏။ စစ် ဌာနချုပ်နှင့်အတူ ဗိုလ်မှူးသိန်းမောင် (ဗိုလ်မှူးကြီး သံ အမတ်ကြီး ကွယ်လွန်)၏ တပ်ရင်း ၁၀၄ မှ တပ်ခွဲအချို့ နှင့်အတူ ချီတက်ရ၏။ တစ်ညလုံး ချီတက်ကြရလေရာ မအိပ်ရခြင်း၊ ရေငတ်ခြင်း၊ ခရီးကြမ်းစသော စစ်ချီခြင်း၏ ပင်ပန်းဆင်းရဲမှုတို့ကို ကိုယ်တွေ့ကြုံရတော့သည်။

အတွေ့အကြုံမရှိသေးလို့

ယင်းသို့ဖြင့် ညချီတက်၊ နေ့နား၊ ၁၀ ရက်ခန့် ဆက် တိုက် ခရီးကြမ်းချီရ၏။ အတူချီတက်လိုက်ပါလာသည့်

ဘီဒီအေတပ်ရင်း ၄ (တပ်ရင်း ၁၀၄) သည် စ ဖွဲ့စက ဗိုလ်မှူးကျော်စော တပ်ရင်းမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြီး ဂျပန်တပ်နှင့် တွဲဖက်၍ မြန်မာပြည်မြောက်ဖျား အင်းတော်၊ ကသာနယ်၊ မဏိပူရ နယ်စပ်အတွင်း လမ်းများဖောက်ရခြင်း၊ အင်္ဂလိပ်ဗိုလ်ချုပ် ဝင်းဂိတ်တပ်များနှင့် တိုက်ရခြင်းစသော ချီတက်ရေး အတွေ့အကြုံ၊ စစ်ရေးအတွေ့အကြုံရှိ၏။ ခံနိုင်ရည်မရှိ၊ စစ်ရုံးမှာသာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ရသော ကျွန်တော်တို့ ရုံးအဖွဲ့သားများအဖို့ အလွန်ပင်ပန်းလှ၏။

ရိက္ခာအတွက် ဆန်ကြမ်း၊ ဆား၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်အနည်းငယ်၊ ဆီ အသင့်အတင့်သာ ပါလာရာ အကောင်းဆုံးအစာမှာ ငါးခြောက်ဖုတ် ၃ လက်မခန့်ဖြစ်၏။ များသောအားဖြင့် ငါးပိဖုတ်နှင့် ပြီးရ၏။ တစ်ခါတစ်ရံ ဆန်ပြုတ်သာ သောက်ရ၏။

သို့သော် ဗိုလ်အကြပ်တပ်သား ခွဲခြားခြင်းမရှိ။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ သာသာညီညီ မျှမျှတတ ဆင်းရဲအတူတူ ရဲဘော်စစ်အဖြစ် အောင်မြင်အောင် ကြိုးစားဟူသော စစ်ထွက်မိန့်ခွန်းအတိုင်း လိုက်နာကျင့်ကြံကြသဖြင့် တပ်တွင်း စည်းလုံးညီညွတ်၏။ ဗိုလ်၊ အကြပ်၊ တပ်သား အားလုံး စိတ်ဝမ်းမကွဲ၊ တစ်သားတည်းဖြစ်၏။

ရုပ်ဆိုင်စခန်း

ဆယ်ရက်ခန့် ကြိုးပိုင်းအတွင်း ချီတက်ပြီး ဧပြီ ၅ ရက်နေ့တွင် ရုပ်ဆိုင်ရွာ ဗိုလ်တဲသို့ ရောက်ရှိ၏။ တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်၌ စခန်းချ၏။ တပ်အချို့ ရုပ်ဆိုင်ရွာထဲတွင် အိမ်များ၌ ဖြန့်ထား၏။ ဗိုလ်တဲပေါ်နှင့် အိမ်များတွင် နေရသဖြင့် မြေကြီးပေါ် အိပ်ခဲ့ရသည်နှင့်စာလျှင် အနေအထိုင် ကောင်းသော်လည်း အစားမူကား ဆင်းရဲမြဲ။

ရုပ်ဆိုင်ရွာမှာ အိမ်ခြေ ၅၀ ခန့်ရှိပြီး ပေါင်းတည်နှင့် မိုင် ၂၀ ကျော်တွင် တည်ရှိ၏။ သစ် ထုတ်လုပ်သားများနှင့် တောင်ယာသမားများနေသော သစ်တောကြိုးပိုင်းအတွင်း အလွန်ခေါင်သောရွာဖြစ်၏။ ရွာသူရွာသားများမှာ ဆင်းရဲ နွမ်းပါးလှ၏။ တပ်မတော်နှင့် ရဲဘော်များအပေါ် သဒ္ဓါတရားရှိသော်လည်း ရိက္ခာအကူအညီမရ။ ဟင်းအဖြစ် ဆူးပုပ်ရွက်၊ ထိကရုံး၊ မန်ကျည်းရွက်ကိုသာ ငါးပိနှင့် ရောကျိုပြုတ်ထားသော ဟင်းချိုကို နေ့စဉ်လိုလို

စားရ၏။ ဒါသည်ပင် ဖောဖောသီသီ မဟုတ်။ ဟင်းရွက်ပါလေဟန် ရေကျဲကျဲသာဖြစ်၏။

ဟင်းခွက်လက်ဆေး

ပန်းကန်ခွက်ယောက်မှာလည်း မလုံလောက်။ ထမင်းပန်းကန်အဖြစ် လေယာဉ်သတ္တုပန်းကန်မှာ နည်းနည်းသာရှိသဖြင့် အလှည့်ကျ စားရ၏။ ဟင်းခွက်မရှိသဖြင့် ဝါးပိုးဆစ်များကို ဖြတ်တောက်ဟင်းခွက်လုပ်ရ၏။ ဖွန်း မလုံလောက်လို့ ဝါးဆစ်များကို ဖွန်းလုပ်သုံးရ၏။

တစ်ခါသော် တောရွာများမှ ရိက္ခာလာပို့သူများအား ဝါးပိုးခွက်နှင့် ထည့်ထားသော မန်ကျည်းရွက်ဟင်းချိုဖြင့် ထမင်းကျွေးရာ ဟင်းချိုခွက်ကို လက်ဆေးခွက်အထင်ဖြင့် လက်နှိုက်ဆေး၏။ အချိုးကျ ရသော ဟင်းချို အဆုံးမခံနိုင်သဖြင့် ရဲဘော်များက လက်ဆေးလိုက်သော ဟင်းချိုကို သောက်ပြလိုက်ရာ သူတို့ခမျာ အားတောင့်အားနာ ဖြစ်သွားရှာ၏။

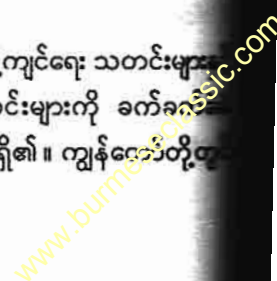
ဗိုလ်ချုပ်မိန့်ဆိုချက် သတိရ

ယင်းသို့ အစား ဆင်းရဲ၊ အနေ ဆင်းရဲမှုများနှင့် တွေ့ကြုံရတော့မှ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ စစ်ထွက်မိန့်ခွန်းသည် ရဲဘော်တို့အတွက် ခံနိုင်ရည်ရှိစေသော အားဆေးသဖွယ်ဖြစ်၏။ လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုသည် ပန်းခင်းလမ်းမဟုတ်၊ သွေးချွေးတို့ဖြင့် ရင်းရသော ထူးငန်းဖြစ်ကြောင်း ကိုယ်တွေ့သိနားလည်ရ၏။

ရုပ်ဆိုင်စခန်းတွင် စခန်းချနေစဉ် ရွာများတွင် ငြည့်သူစစ်များဖွဲ့ခြင်း၊ စစ်ပညာသင်ပေးခြင်း၊ ရိက္ခာစုဆောင်းခြင်း၊ နိုင်ငံရေး သင်တန်းပို့ချခြင်း၊ ဖက်ဆစ်ဂျပန်သတင်းများ စုဆောင်းခြင်း စသော အင်အားတည်ဆောက်သည့် လုပ်ငန်းများလုပ်ရင်း ဆင်းရဲပင်ပန်းမှုကို ကြိတ်မှိတ်ခံရ၏။

ဖက်ဆစ်တို့ ရုံးပြီ

နိုင်ငံတကာဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး သတင်းများ မြန်မာပြည် စစ်မျက်နှာသတင်းများကို ခက်ခဲခက်ခဲ ရေးဒီယိုသတင်းများ ဖမ်းယူရရှိ၏။ ကျွန်တော်တို့

အဖို့ထိုတစ်လုံးပါ၏။ သို့သော် ဘက်ထရီအားသွင်းစက်
 ချိန် ဗိုလ်ကြီးသီဟန် (နောင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး) ၊
 ဦးဆောင်၍ ဒုဗိုလ်သိန်းမောင်တို့သည် လှည်းဘီးကြီးများ
 ချိန် လူအားဖြင့် လည်စေပြီး ဘက်ထရီအားသွင်းကာ
 အဖို့ထို နားထောင်ရ၏။ အီတလီအာဏာရှင် မူဆိုလိုနီ
 အား ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးပြည်သူများက စောက်ထိုးဆွဲ
 အား စက်သေနတ်နှင့် ပစ်သတ်၊ အလောင်းကို လူနှစ်
 သောင်းခန့် ခြေထောက်ဖြင့် ကန်ကြောက်သည့်သတင်း။
 ဂျာမနီ အာဏာရှင် ဟစ်တလာ သတ်သေသောသတင်း။
 ဆစ်ကို မဟာမိတ်တပ်များသိမ်းသည့်သတင်း။ ဂျာမနီ
 ဆက်နက်ချသည့် သတင်းများနှင့် မိတ္ထီလာဘက်မှ
 မဟာမိတ်စစ်ကြောင်းများ ချီတက်လာပုံ။ ရခိုင်ဖက်ဆစ်
 ဆန့်ကျင်ရေး သတင်းများ၊ မျိုးချစ်ဗမာတပ် တိုက်ပွဲများ
 သတင်းများကို အားတက်ဖွယ် ကြားရ၏။

ဆင်ဆိုး ဖိုးစိန်

ဧပြီလအတွင်း နေ့တစ်နေ့ နံနက်ခင်းတွင် အရပ်
 သား လေးငါးဦး တိုင်းရုံးရောက်လာ၏။ သူတို့က ဤရုံး
 မှာ တစ်မိုင်ခန့်အကွာ တောတွင်းတွင် ဖိုးစိန် အမည်ရှိ
 ဆင် တွေ့ခဲ့ကြောင်း၊ ဖိုးစိန်သည် ယခင် စတီးဘရားသား
 ဦးဦးစိန် ပြီး ဆင်ဦးစီးနှစ်ယောက်အား ထိုးသတ်ပြီး တော
 သို့ ဝင်သွားကြောင်း သတင်းပို့၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်များသည် သွားလာရင်း အမှတ်မထင်
 ဆင်ဖိုးစိန်ကို တွေ့သဖြင့် လာပြောခြင်းသာဖြစ်၏။

ကျွန်တော်တို့သည် ထိုသတင်းကို တိုင်းမှူး ဗိုလ်မှူး
 ဆင်မောင်အား ဆင်ဦးစီး နှစ်ယောက်သတ်ပြီး တော
 သို့နေသော ဆင်ဖိုးစိန်သည် တိုင်းရုံးနား ရောက်လာ
 ကြောင်း၊ လူတွေကို လိုက်သဖြင့် ထွက်ပြေးလာကြောင်း
 သိသော ချဲ့ကားပြီး သတင်းပို့လိုက်၏။

ဆင်ဆိုးကို သတ်စေ

တိုင်းမှူးက “လူတွေကို အန္တရာယ်ပေးနေရင် ပစ်
 သတ်” ဟု အမိန့်ပေးပါလေတော့သည်။ ကျွန်တော်တို့
 ချီချင်တာ သည်အမိန့်ပဲဖြစ်၏။

ဝါသနာကြီးကြသော ရဲဘော်ငါးဦး သေနတ်
 ထိပ်စီဆွဲကာ ဆင်ပစ်ထွက်ခဲ့ကြ၏။ မှတ်မိသည်မှာ

ရဲဘော်သောင်းညွန့် (ဘုန်းဝင်း၊ မူလတန်း)ပါ၏။ ဒုဗိုလ်
 ထွန်းလွင် (ကွယ်လွန်)သည် လိုက်လာပြီး “အရမ်းတစ်
 ယောက်တစ်ပေါက် မလုပ်နဲ့။ မင်းတို့ ဆင်လိုက်နင်း
 အစွယ်နဲ့ထိုးရင် သေကုန်မယ်” ပြောပြောဆိုဆို သူ ဦး
 ဆောင် ချီတက်၏။ သူက တော်မိဂန်းကို သောင်းညွန့်
 အား ပေးလိုက်ပြီး ဂျပန်မြင်းစီးရိုင်ဖယ်ကို ယူလိုက်၏။
 ဂျပန်မြင်းစီးရိုင်ဖယ်သည် ပေါ့ပါးပြီး စက်သေနတ်ကြီး
 ကျည်ဆန်ဖြင့် ပစ်ရသဖြင့် ယမ်းအား ကောင်း၏။

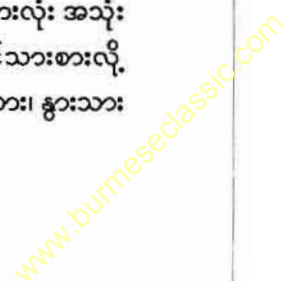
ကံဆိုးသူ ဆင်ဖိုးစိန်

ကျွန်တော်တို့သည် ဆင်ရိုရာ တောတွင်းသို့ ဝင်
 ရောက်သွားရာ ကိုက်နှပ်ရာခန့်တွင် ရပ်ပြီးတွေ့နေသော
 ဖိုးစိန်ကို တွေ့၏။ ဆင်နှင့် နီးရာသို့ သေနတ်နှင့်ချိန်ရင်း
 ချဉ်းကပ်သွားပြီး ပစ်ရန်ပြုစဉ် ဆင်သည် ဝေါခနဲ အသံ
 ပေးကာ ကျွန်တော်တို့၏ ဘယ်ဘက်မှ ညာဘက်သို့
 ထွက်သွား၏။ အဝေးသို့မသွား။ ဗိုလ်ထွန်းလွင်သည်
 သူ ပစ်မည်ဖြစ်ကြောင်း လက်ဟန်ပြု၍ ဆင်ရိုရာ ကပ်
 သွား၏။ ကျွန်တော်တို့က ရင်ပေါင်တန်းလိုက်၏။
 ဆင်သည် ကံဆိုးလှ၏။ လူတစ်ရပ်သာသာ ကမူပေါ်
 တွင် ကျွန်တော်တို့နှင့် ဘေးတိုက်အနေအထား ပစ်ကွင်း
 ပေါ် ရပ်နေ၏။ ဗိုလ်ထွန်းလွင်က သူပစ်မည်ဟု အချက်
 ပြပြီး ဆင်၏ ဘယ်ဘက် နားတွင် ချိန်ကာ သေနတ်
 မောင်းဖြုတ်လိုက်၏။ ‘ဒိုင်း’ ခနဲ သေနတ်သံနှင့် ဆင်
 သည် ကမူပေါ်မှ ချိုင့်ထဲကျသွား၏။ ဆင်နားကပ်သွား
 ရာ လုံးဝ မလှုပ်တော့။ ဆင်ဖိုးစိန် သေရှာလေပြီ။

ဆင်တစ်ကောင်လုံး အသုံးချကြ

တပ်သားများ၊ ရွာသားများ ရောက်လာကြပြီး ဆင်
 သေကောင်ကို ဖျက်ကြ၏။ နံနက် ၁၀ နာရီခွဲမှ စတင်
 သော ဆင်ဖျက်လုပ်ငန်းသည် ညနေ ၄ နာရီ မတိုင်မီ
 လုံးဝပြီး၏။

ဆင်မှာ အသုံးဝင်လှ၏။ ဘာကိုမှ ပစ်ရသည်မရှိ။
 အစွယ်၊ အရိုး၊ အရေ၊ ဆင်ခွာ၊ ဆင်မြီး အားလုံး အသုံး
 ဝင်၏။ ငတ်နေတုန်းမို့လားမသိ။ ဆင်သားစားလို့
 မဆိုး။ နည်းနည်းကြမ်းတာကလွဲလို့ ကျွဲသား၊ နွားသား
 အရသာ မျိုး ဖြစ်၏။

နာမောင်းကြီးကို ရှုံးမဲပြီး ကောက်ရိုးမီးမြိုက် အပေါ် လွှာများကို ခြစ်ထုတ်ပြီး ချက်စားရာ ထုတ်ထုတ်နှင့် စားကောင်း၏။ ဆင်သားကို အမြွှာများ ပြုလုပ်ပြီး အခြောက်လှမ်း၏။ ဆင်သားခြောက်သည် အစိုထက် ပိုစားလို့ရ၏။

စစ်တောင်း စစ်မျက်နှာသို့

ကျွန်တော်တို့ တိုင်း ၁ သည် ပြည်၊ အင်းစိန် စစ် မျက်နှာမှ ၁၉၄၅၊ ဇူလိုင် ၁၄ ရက်နေ့တွင် မဟာမိတ် မော်တော်ယာဉ်များ အကူအညီဖြင့် စစ်တောင်းစစ်မျက် နှာတွင် တိုက်ရန် ပဲခွယ်ကုန်းမြို့လေးသို့ ပြောင်းရွှေ့ ခဲ့ရ၏။

ဤစစ်မျက်နှာကား ဂျပန်တပ်များသည် အလယ် ရိုးမမှ မန္တလေး-ရန်ကုန် ကားလမ်းဖြတ်၊ စစ်တောင်း မြစ်ကူး ဆုတ်ခွာလေရာ မျိုးချစ်တပ်မတော်နှင့် မဟာ မိတ်တပ်များက တိုက်ရ၏။ တိုက်ပွဲ ပြင်းထန်လှ၏။ မိနစ်၊ စက္ကန့်မစဲ၊ အမြောက်သံ၊ သေနတ်သံ၊ လေယာဉ် ပစ် စက်သေနတ်သံများ ကြားနေရ၏။

မဟာမိတ် အကူအညီ

မဟာမိတ်တပ်များ၏ အကူအညီရပြီဖြစ်သဖြင့် လက်နက်ကျည်ဆန်၊ ရိက္ခာ၊ ယူနီဖောင်း ရ၏။ လက် ဖက်ရည်၊ ကော်ဖီ၊ ဘီစကစ်၊ ထောပတ်၊ ချိစ်၊ ငါး သေတ္တာ၊ ဝက်သား၊ အမဲသားဘူးများ၊ အာလူးခြောက်၊ သစ်သီးဘူးများ၊ စီးကရက်၊ အရက်၊ နို့ဆီ၊ နို့စိမ်း ဖောဖောသီသီရ၏။

နေ့စဉ် စားရတော့ မြန်မာ့ခံတွင်းနှင့် မတွေ့ကြတော့ မစားနိုင်။ ငါးသေတ္တာနှင့် အသားဘူးများကို ငါးပိ၊ ချဉ်ပေါင်ဟင်းတို့နှင့် ရွာသားများထံ လဲစားကြ၏။

ခက်ခဲသော အလုပ်

ဂျပန်တို့ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်တွင် လက်နက်ချ၏။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ မနားရသေး။ ဂျပန်ဘုရင့်

လက်နက်ချအမိန့်ကို မသိကြသော ဂျပန်တို့သည် တော ထဲတွင် သွားလာလှုပ်ရှားနေ၏။ သူတို့ကို တောတွင်း လိုက်လံရှာဖွေ၊ ဂျပန်ဘုရင့်အမိန့်ကို သိအောင်လုပ်ရ၏။ ဤအလုပ်သည် စစ်တိုက်ရသည်ထက် ခက်ခဲလှ၏။ ဂျပန်စစ်သားတွေသော်လည်း ကိုယ်က မပစ်ရ။ သူတို့ က ပစ်သော်လည်း ခံမပစ်ရ။ အကာအကွယ်ယူပြီး ဂျပန် ဘုရင့်လက်နက်ချအမိန့်ကို နားလည်အောင် ပြောရ၏။ နောက်ပိုင်းတွင် ဂျပန်တပ်မှ အရာရှိများ မဟာမိတ်တပ်မှ အရာရှိများနှင့် တွဲဖက်လုပ်ဆောင်ရ၏။

ဂျပန်စစ်အရာရှိက တောတွင်းဂျပန်များကို ဂျပန်လို စစ်မိန့်ပေး ခေါ်ယူ တန်းစီစေကာ ဘုရင့် လက်နက်ချ အမိန့်ကို ဖတ်ပြ၏။ အချို့ဂျပန်အရာရှိနှင့် စစ်သားများ သည် ရန်သူထံ လက်နက်ချရသည်ထက် အသေခံမည် ဟူသော ဇာတိမာန်ဖြင့် လက်ပစ်ဗုံး၊ သေနတ်များဖြင့် မိမိကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်ကြသည်များ ရှိ၏။

ဂျပန်ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးတွင် တပ်မတော်သည် ချီတက်ရေး ပင်ပန်းဆင်းရဲမှု၊ အစားအသောက် ငတ်ဖြတ် ဆင်းရဲမှုများကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်မှာချက်တို့ ဦးထိပ်ပန်ဆင်ကာ ကြံကြံခံခဲ့၏။ တစ်ခုတည်းသော လွတ် လပ်ရေး ရည်မှန်းချက်အတွက် စွန့်လွှတ်စွန့်စားခဲ့၏။

မြန်မာ့ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးသည် ကမ္ဘာ့ထံ ဆိုင်ရာ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်၏။ ဖက်ဆစ်ဂျာမနီ၊ အီတလီ၊ ဂျပန်တို့ကို မဟာမိတ်နိုင်ငံများ နှင့် ကမ္ဘာ့ဖက်ဆစ် ဆန့်ကျင်ရေး ပြည်သူ့အင်အားစုများ က အနိုင် တိုက်နိုင်သကဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း ဗိုလ် ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သော ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ် ကြီး၏ ရှေ့ဆောင်မှုအောက်တွင် တပ်မတော်၊ ကွန်မြူနစ် ပါတီ၊ ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံ ပါတီတို့က မဟာမိတ်တပ် များ၏ အကူအညီ၊ ပြည်သူတို့၏ ပူးပေါင်းမှုဖြင့် အောင်မြင် ခဲ့၏။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးသည် လွတ်လပ်ရေး ထပ်မံ တစ်ကမ်းအရောက်ပို့ခဲ့ပြီး နှစ်နှစ်ခန့်အကြာတွင် လွတ် လွတ်လပ်ရေးရခဲ့ပါသတည်း။ ။

နိဂုံး (ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း)

စစ်ဝန်ကြီးရုံးဝယ် ဗိုလ်သံတိုင်

အနောက်မြောက်တိုင်းမှ အနောက်တိုင်း မြစ်ဝ
ညွှန်းပေါ်တစ်လျှောက် ဒေသအတွင်း၌ တော်လှန်ရေး
အတွက် နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေးအရ အစီအစဉ်များ အလွန်
တောင့်တောင့်တင်းတင်းနှင့် အားကောင်းလျက်
ပြုလေသည်။

စစ်ဝန်ကြီးရုံးများ တိုးချဲ့လာသည်နှင့်အမျှ တပ်
တော် တပ်ရင်းများ၊ ဌာနကြီးများတွင် လူဦးရေ တိုး
တက်ခန့်ထားခဲ့ရပြန်ပါသည်။ တိုးတက်ခန့်ထားရာ၌
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝက
တော်တော်ကိုင်ဖက် ကျောင်းသားရဲဘော်များကို ရွေးချယ်
ကြ၏။ ထိုကဲ့သို့သော ရဲဘော်အများအပြားကို စစ်ဝန်
ကြီးရုံးသို့ ခေါ်ယူပြီး တာဝန်များ ဇွတ်ထမ်းဆောင်စေ
ပါသည်။ ကျွန်တော်မှတ်မိသမျှ ဦးသီဟနန် (ယခု တော်
လှန်ရေးကောင်စီအစိုးရ နိုင်ငံခြားရေးတာဝန်ခံ)၊ ဦးလှ
အောင် (ယခု ဗိုလ်မှူးကြီး လှအောင်)၊ ဦးဘို (ယခု
ဗိုလ်မှူးကြီးဘို)၊ ဦးသိန်းအောင် (ယခု ဗိုလ်မှူးကြီး
သိန်းအောင်)၊ ဦးဘသန်း (ယခု အငြိမ်းစားဗိုလ်မှူးကြီး
ဘသန်း)၊ ဦးထွန်းလှ ခေါ် တက္ကသိုလ်နေဝင်း (ဗိုလ်ကြီး
ထွန်းလှ၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အပါးတော်မြို့)၊ ဦးတင်
အောင် (ယခု ရေနယ်ဌာန တွဲတေး)၊ ဦးလှ (သားရေနယ်လုပ်

ဝန်းဌာန)၊ ဦးထွန်းစိန်(အဆောက်အဦဌာန)၊ ဦးအုန်းကြိုင်
(စာရင်းကိုင် အဆောက်အဦဌာန)တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။
ကျွန်တော်တို့ စစ်ဝန်ကြီးရုံးကို တိုးချဲ့ပြီးနောက် နံနက်စာ
ကို စစ်ဝန်ကြီးရုံး၏ အလယ်ဗဟို၌ အလျားပေ ၁၅၀၊
အနံပေ ၁၅၀ ခန့်ရှိ ထမင်းစားရုံကြီးတစ်ရုံကို ဆောက်
လုပ်ထားပြီးလျှင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမှ ရဲဘော်ပေါက်စ
ကလေးအထိ ၁၁ နာရီခွဲ မောင်းတီးလိုက်သည်နှင့် ဌာန
တိုင်း ရာထူးအကြီးအသေးမကျန် အားလုံး မပျက်မကွက်
လာကြရပါသည်။ ထိုအခါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက အလယ်
ဗဟို စားပွဲကြီး၏ ထိပ်ဆုံးကုလားထိုင်တွင် ထိုင်ပါသည်။
ဗိုလ်မှူးကြီးလက်ျာ၊ ဗိုလ်မှူးကြီးဇေယျ၊ ဗိုလ်မှူးများ၊
ဗိုလ်ကြီးများ၊ ဗိုလ်၊ ဒုဗိုလ်၊ အရာခံဗိုလ်၊ အကြပ်ကြီး၊
အကြပ်၊ ဒုအကြပ်၊ ရဲဘော် အားလုံး မတ်တပ်ထ၍ တိုင်း
ပြည်က ကျွေးသော ထမင်းကို အလေးပြုကြရပါသည်။
ထို့နောက် ထိုင်၊ စားဟု အမိန့်ရမှ အားလုံး ဇွန်းသံ၊ ပန်းကန်
သံတွေ တချင်ချင် မြည်စပြုပြီး စားကြရပါတော့သည်။

ကျွန်တော် မှတ်မိသမျှ ဗိုလ်မှူးဝင်း (ယခု ဗိုလ်မှူး
ကြီးဝင်း)က အမြဲလိုလို ထမင်းရေး၊ ဟင်းရေး အစီအစဉ်
ဖန်တီးရေး ထမင်းစားအမိန့်ကိုလည်း အမြဲလိုလိုပင်
သူ ပေးရသည့်အလှည့်က များခဲ့ပါသည်။

နေ့စဉ်လိုလို ရုံးပိတ်ရက်မှအပ နံနက်စာကို ထမင်းစားရုံကြီးထဲတွင် စားကြရတိုင်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ထမင်းမစားခင် ရောက်ရှိလာကြသော အရာရှိအကြပ်တပ်သားများကို တစ်ယောက်စီ စစ်ဆေးလေ့ရှိပါသည်။ မရောက်လာသေးသည့် အရာရှိ အကြပ်တပ်သားများကိုလည်း တမော့မော့နှင့် မိဘက သားသမီးများအား ထမင်းစားချိန်မတွေ့လျှင် တစောင့်စောင့်နှင့် နေသလို ကရုဏာအပြည့်အဝ မျက်နှာထားဖြင့် ထမင်းကို တဖြည်းဖြည်းချင်း တစ်ဇွန်းချင်း လေးလေး ယူစားနေတတ်ပါသည်။ ကြောင့်ကြလှရှာပါသည်။ အနီးရှိ အရာရှိများအား တဖွဖွနှင့် ထို မလာသေးသောသူများအား 'ဘယ်ခိုင်းထားသလဲ ဗိုလ်လက်ျာ၊ အပြင်သွားနေလို့လား။ ကနေ့ ရုံးတက်သလား၊ နေကောင်းရဲ့လား' စသည်ဖြင့် ခဏခဏ မေးမေးပြီး လူဝင်ပေါက်ကိုလည်း အမြဲတစေ မျှော်ကြည့်ကာ ထမင်းစားတတ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ထိုခေတ် ထိုအချိန်က ဘယ်ကစာအုပ်အဟောင်းအဆွေးတွေကိုမှ ခိုးမချခဲ့ပါ။ သူ့အချိန်မှာ သူဖြစ်ချင်သလို အလိုအလျောက် ဉာဏ်စွမ်းဉာဏ်စကလေးများဖြင့် စစ်စည်းကမ်း၊ လူ့ကျင့်ဝတ်များ၏ ဘောင်အတွင်းရောက်အောင် စီမံဖန်တီးပြီး နေထိုင်ကြရပါသည်။

စစ်ဝန်ကြီးရုံးကြီးကို ချဲ့ထွင်ဖွဲ့စည်းရာ၌လည်း မျက်နှာမလိုက်ဘဲ သင့်တော်သလိုနေရာချထားခဲ့ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ရဲဘော်သည် တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအတွက်ဟူသော ဆောင်ပုဒ်ကို ဦးထိပ်ရွက်၍ တပ်မတော်တွင်းရှိ အရာရှိနှင့် အကြပ်တပ်သားများမှာ ရဲဘော်စိတ်မွေးလျက် စည်းလုံးညီညွတ်စွာ ရှိခဲ့ကြပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ညွှန်ကြားချက်များကိုလည်း ကျန်အရာရှိနှင့် တပ်ကြပ်တပ်သားများက လေးလေးနက်နက် တစ်စည်းတစ်လုံးတည်း အားကြိုးမာန်တက် လိုက်နာဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကလည်း ကျွန်တော်တို့ ရဲဘော်တွေကို တစ်အိုးတစ်အိုးထောင် တစ်မိပေါက်များကဲ့သို့ ကြင်နာယုယသည့် ကရုဏာတရားဖြင့် ကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်ခဲ့လေသည်။ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်သည် ကျောင်းသားဘဝမှ ဗိုလ်ချုပ်ဘဝသို့ တစ်ရှိန်ထိုးတက်ခဲ့ရသဖြင့် လောကကြီး၏ ဆန်း

ကြယ်မှုများနှင့် တွေ့ကြုံရသည့်အချိန် နည်းခဲ့လေသည်။ အိမ်ထောင်ရေးမှာလည်း သက်တမ်းမရင့်သေးပါ။ ထို့ကြောင့် ရဲဘော်တိုင်း၏ လောကီ အိမ်ထောင်ရေး ပြဿနာများကို ခေါင်းထဲ မသွင်းနိုင်ခဲ့ပေ။ ဗိုလ်ချုပ်သည် သူ့စိတ်တွင် ရည်မှန်းဦးတည်ထားသော လွတ်မြောက်ရေး ပန်းတိုင်ရောက်ရှိရန်သာ တွေးတော ပူပင်လျက်ရှိနေပါသည်။ ဤအရေးမှ ထိုအရေးသို့ ခေါင်းမလှည့်ခဲ့ပါ။ ဤအရေးကိုသာလျှင် စိတ်ရောက်ယုံပါ အားသွန်ပြီး စူးစိုက်နေခဲ့ပါသည်။ အစစအရာရာတွင် သူ့ကိုယ်တိုင် ဝင်မပါဘဲ တပ်မတော်၏ ဖခင်သဖွယ် သိတန်မှသိ၊ မြင်တန်မှ မြင်ရပါသည်။

ဗိုလ်မှူးကြီး လက်ျာက စစ်ဝန်ကြီးရုံးသို့ ဌာနကြီးများကို တပ်မတော်၏ မိခင်သဖွယ် အစစ တိုင်ပင်ဖြောဆို စီမံရလေသည်။

စစ်ရေးအရဆိုလျှင် စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းက ဗမာပြည်တစ်ပြည်လုံး အနှံ့အပြားရောက်ရှိနေကြသည့် တပ်ရင်းများကို စစ်ရေးအရ ပြဿနာအသေးအကြီးပါမကျန် တာဝန်ယူ ကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်နေရလေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း၏ စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်မှာ ရန်ကုန်မြို့ ဦးဝိစာရလမ်းနှင့် ဘောင်ဒရီလမ်းထောင့်ရှိ စစ်ဦးစီးရုံးတွင် တည်ရှိပါသည်။ အနောက်တိုင်း စစ်ရုံး၌ ဗိုလ်မှူး ရန်အောင်က တိုင်းမှူး၊ ဗိုလ်မှူးအောင်က ဒုတိုင်းမှူးအဖြစ် ဦးစီးကွပ်ကဲလျက်ရှိနေကြပါသည်။

တပ်မတော် စစ်ဝန်ကြီးရုံးရှိ ထမင်းစားရုံကြီးအတွင်း မည်သည့်ရဲဘော်၊ အကြပ်၊ အရာရှိမဆို မိမိတို့ ထမင်းစားပန်းကန်၊ ဟင်းထည့်ပန်းကန်လုံး၊ ဇွန်းဟူ၍ ခွဲခြားထားမှုမရှိ။ ဗိုလ်ချုပ်စားသည့်ဇွန်းကိုလည်း ခွဲခြားပြီး သီးသန့်မထားခဲ့ကြပါ။ ယနေ့လိုနေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ဗိုလ်မှူးကြီးများ၊ ဗိုလ်မှူးများ စားသော ပန်းကန်ပြားများ၊ ဇွန်းများသည်လည်း မနက်ဖန် ရဲဘော်အကြင်တွေလက် ရောက်ချင်ရောက်ပါသည်။ (ငွေစက္ကူနှင့် ငွေအကြွေများ သူငွေလက်၊ အရာရှိလက်၊ ဆင်းရဲသားလက်များသို့ ပြောင်းလွှဲရောက်ရှိသလို ဖြစ်ပါသည်။) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကလည်း ဒီဇွန်း ဒီပန်းကန် အတွက် သီးသန့်ထားဟူ၍ ခွဲခြားထားရန် အမိန့်မေးခဲ့ဖူးပါ။ အားလုံး ကြွေရည်သုတ် သံပန်းကန်ပြား၊ ပန်းကန်

အခြေအနေအထားဖြစ်ကြပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို အချို့က
သေလိုလို လောကွတ်လုပ်ပြီး ဆီရွဲနှင့် ဟင်းကောင်း
ဘောင်း သီးခြားပွဲ ပြင်ပေးချင်ကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်က
အခြေအနေအထားကြိုက်၊ လက်မခံမှန်းသိသဖြင့် မလုပ်ကြပါ။

ဟန်ကြီးပန်ကြီးလုပ်ရမှန်းမသိရှာသော ဗိုလ်ချုပ်ကို
အခြေအနေအထားများဖြင့် ပရိယာယ်လုပ်ပြီး ပုံသွင်း၍ ရခဲ့သည်
ဖြစ်ပါ။ အချို့က ဗိုလ်ချုပ်ကို မျက်နှာချိုသွေးပြီး ကပ်ပြီး
သိချင်ကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်က ဒီလိုအပြုအမူမျိုး ပြုတတ်
သူများ၏ ခြေလှမ်းကို ကြိုတင်မြင်ပြီး မြောင်းပြောလွတ်
တတ်ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်က ရိုးသည်။ ညီအစ်ကိုပြော ပြောတတ်
သည်။ ရဲဘော်ရဲဘက်အနေနှင့် ပရိယာယ်မသုံးတတ်ပါ။
မြောင်းပြော ရိုးရိုးပြော၊ ရှင်းရှင်းဘွင်းဘွင်းပြော၊ တိုတို
ပြောတတ်ပါသည်။ သူကိုယ်တိုင်က ရိုးလွန်းသည်။
သူများကိုလည်း သူလို လူရိုးတွေပဲဟု သူ ယူဆသည်။
အလုံး ရဲဘော်တွေကို သူချစ်သည်။ သူယုံကြည်သည်။
သူ အားကိုးသည်။ စားအတူ၊ သွားအတူ၊ လာအတူ၊
သွားအတူ၊ ရှင်အတူ၊ သဘောပိုက်ထားသည်။

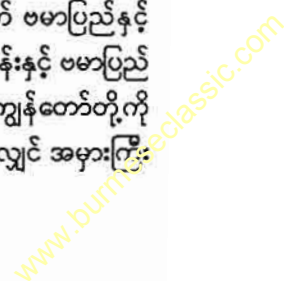
တပ်မတော်သားတစ်ယောက်အနေနှင့် (လုပ်ရဲလျှင်
အခြေအနေအထား)ဆိုသည့် ဆောင်ပုဒ်အရ ဘာပဲလုပ်လုပ် မလုပ်
မိဘ စဉ်းစားခိုင်းပါသည်။ 'လုပ်ပြီဆိုမှတော့ မကြောက်
နူး။ လမ်းဆုံးအောင် ထိပ်ဆုံးသို့ တိုးပါ။ တက်ပါ။
ဆုတ် မဆုတ်ပါနှင့်။ ခြေဆုံးခေါင်းဆုံးအောင် မိုးဆုံး
ခြေဆုံးအောင် တက်ပါ' ဟု အားပေးတတ်ပါသည်။
အညံ့သည့်ကိစ္စမဆို လိမ်မပြောစေချင်။ လိမ်တာကို သူ
အလွန် ရွံရှာစက်ဆုပ်ပါသည်။ လိမ်မပြောရန် အတန်
အနည်းဆုံးမသည်။ ခိုးတာကိုလည်း သူ မုန်းသည်။ ဖြစ်
အာသည့် ကိစ္စမှန်သမျှ အမှန်ကို ဝန်ခံမှကြိုက်သည်။
အညံ့ပတ်ပြောဆိုနေလျှင် သူက ဇာတ်ကြောင်း လျှောက်
ပြီး သဘောတရားပါ ပြောပြဖော်ထုတ်တတ်ပါသည်။
အညံ့သည့်ဖြစ်စေ ဘာလုပ်လုပ် မှန်တာကို ဝန်ခံမှ ကြိုက်
သည့် ဗိုလ်ချုပ်ဖြစ်ပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ် ပြုံးတာတော့
အလွန်ခဲလှပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်စိတ်တိုတာတော့ ကျွန်တော်
အခြေအနေအထားလို မြင်မိသည်။ စိတ်အေးလက်အေးနှင့် ပြုံးကာ
အညံ့တာ နေထိုင်သည်ကို မတွေ့ရဖူးပါ။ တစ်ခုခုကို

သူ အမြဲ စဉ်းစားနေသည်ကို မြင်ကြရပါသည်။

တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်တော်တို့နှင့် စကားစပ်မိလျှင်
သတ္တုတွင်းအကြောင်းတွေ စမေးသည်။ 'ကျုပ်တို့ တိုင်း
ပြည်က သိပ်ဆင်းရဲတယ်ဗျာ။ ကျုပ်တို့ ရွှေတွင်းတွေ
တူးမှ ကျုပ်တို့ထင်သလို တိုင်းပြည်ကို ချမ်းသာအောင်
လုပ်နိုင်မယ်။ ကျုပ်တို့ လွတ်လပ်ရေးရရင် သတ္တုတွင်း
လုပ်ငန်းတွေ စလုပ်မှဖြစ်မယ်' ဟု ပြောခဲ့ဖူးပါသည်။
အမေရိကန်ပြည်ဟာ အစက ဘာမှရှိတာမဟုတ်ဘူးဗျ။
သူတို့သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်းက စပြီး တိုးတက်ကြီးပွားလာ
တာပဲဗျဟု ပြောပါသည်။ ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရေးရ
အောင် မည်သို့လုပ်မည်၊ လွတ်လပ်ရေးရလျှင် တိုင်း
ပြည်ကို တိုးတက်ချမ်းသာအောင် မည်သို့လုပ်ရမည်ဟု
သူ့စိတ်တွင် အမြဲစဉ်းစားစိတ်ကူးနေကြောင်း တွေ့ကြ
ရပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်နှင့်တွေ့တိုင်း တပ်မတော်မှ ပေး
သည့် ထောက်ပံ့ကြေးနှင့် လောက်အောင် စားသုံးနိုင်ရ
မည်၊ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲရမည်ဟု အမြဲပြောလေ့ရှိပါ
သည်။ သူကိုယ်တိုင်လည်း ချွေတာသုံးစွဲလျက်ရှိကြောင်း
ကို ကျွန်တော်တို့အားလုံး သိကြပါသည်။ သူ့တွင် စွပ်
ကျယ်အင်္ကျီနှစ်ထည်သာ ရှိ၏။ ရှိသော ယင်းစွပ်ကျယ်
နှစ်ထည်မှာလည်း အပေါက်အပြဲ ဗရပူဖြင့် ပြည့်နှက်နေ
ပါသည်။ စစ်ဝတ်စုံနှစ်စုံသာရှိပြီး တစ်စုံမှာ ဘောင်းဘီ
က စုတ်ပြီနေပါသေးသည်။

ရဲဘော်တွေကလည်း ဗိုလ်ချုပ်ကို ချစ်ကြသည်။
ရိုသေကြသည်။ ကြောက်ကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကလည်း
ရဲဘော်တွေကို ချစ်သည်။ ကြင်နာသည်။ ထို့ကြောင့်
ဗိုလ်ချုပ် ကြံသမျှ စည်သမျှ မဖြစ်လျှင် ဖြစ်အောင်
ရဲဘော်တွေက အသက်ပေးကာ ရှေ့က အသေခံသွား
ကြသည်။ ထိုခေတ် ထိုအချိန်က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏
အမည်ကြားရုံနှင့် လူထုက ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို
ကြည့်ညိုလေးစားကြသည်။ သူ့ခေတ်နှင့်သူဆိုလျှင်
မမှားနိုင်အောင် တကယ်ပင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို
အသက်ပေး လေးစားကြပေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်မပါလျှင် မပြီးသလောက် ဗမာပြည်နှင့်
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဗမာပြည်
မှာ ခွဲခြား၍မရခဲ့ပေ။ ဤသို့ဆိုသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကို
သူရဲကောင်းဝါဒ ကိုးကွယ်သူများဟုဆိုလျှင် အမှားကြီး

မှားပါလိမ့်မည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို သိမှီလိုက်သည့် ယခုတိုင် အသက်ထင်ရှား ရှိသူများကို မေးမြန်းကြည့် လျှင် ကျွန်တော်တို့ ဆိုသကဲ့သို့ ဟုတ် မဟုတ် သိနိုင် ကြပါသည်။ အရေးတော်ပုံတိုင်းတွင် ခေါင်းဆောင် ကောင်း ရှိရမည်ကား အငြင်းပွားနေရန် မလိုပါ။ သို့ သော် ဗိုလ်ချုပ်သည် သူတစ်ဦးတည်းသဘောဖြင့် ဘာကိုမျှ ဇွတ်မလုပ်၊ စုပေါင်း ခေါင်းဆောင်မှုဖြင့် အရာ ရာတွင် ဆောင်ရွက်သွားကြောင်းကို သတိပြုမိကြရန် လိုမည်ထင်ပါသည်။ တပ်ကို အုပ်ချုပ်ရာ၌ အရင်း အဖျား မခွဲခြားဘဲ ကျောသားရင်သား တစ်သားတည်း ထားခဲ့သည်။ သေတူရှင်ဘက် ရဲဘော်ရဲဘက်များကို အဆင့်အတန်း မခွဲခြားဘဲ ဆက်ဆံခဲ့လေသည်။ ထို့ နောက် တပ်မတော် စစ်ဝန်ကြီးရုံးကို တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းကြ ရသဖြင့် အရပ်သားများကို တပ်မတော်ထဲသို့ ဇွတ်ခေါ် ယူ နားချ သွတ်သွင်းခဲ့ကြရပါသည်။ အချို့ကလည်း တပ်မတော်ထဲ မဝင်လို၊ တပ်မတော် စစ်ဝတ်ကို မဝတ် လိုသည်ကတစ်ကြောင်း၊ အချို့မှာ တပ်မတော်သားတစ် ဦးဖြစ်ရန် ဖွဲ့စည်းပုံစစ်စည်းကမ်းများနှင့် မကိုက်ညီသည် ကတစ်ကြောင်းများကြောင့် ကျွန်တော်တို့ တပ်မတော် ပြန်တမ်းဝင် အရာရှိများနှင့် အဆင့်အတန်း တူညီသည့် အခြားရာထူးများပေးပြီး ခန့်ထားခြင်း ပြုကြရပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များကို အရပ်သား တွဲဘက်စစ်အရာရှိများ အဖြစ်ဖြင့် ဒုဗိုလ်မှ ဗိုလ်ကြီးအထိ (အပြာရောင် မြား ခေါင်း) ဗိုလ်မှူးမှ ဗိုလ်မှူးကြီးအထိ (အနီရောင် မြား ခေါင်း) တံဆိပ်များကို လက်ဝဲရင်ဘတ်တွင် တပ်ဆင် စေကြရပါသည်။

သို့သော် တပ်မတော်သားများသည် ထို တွဲဘက် အရာရှိများကို အလေးပြုခြင်းမရှိကြပေ။ ထိုသို့ အလေး မပြုကြခြင်းမှာ ယင်းအရပ်သား အရာရှိများမှာ တပ် စည်းကမ်းကိုလည်း ရဲဘော်များကဲ့သို့ အပြည့်အဝ လိုက် နာကြရခြင်းမရှိ။ တိုက်ခိုက်ရေး တာဝန်များကိုလည်း မထမ်းဆောင်ကြသောကြောင့် ထိုသူများအပေါ် ရိုသေ လေးစားမှု ပေါ်ခြင်းသာဖြစ်၏။ နောင်သောအခါ စစ်ဝန် ကြီးရုံးမှ ထိုအရပ်သား အရာရှိများကိုလည်း ရာထူး အလျောက် တပ်သားများက လေးစားရန် ပြန်တမ်းထုတ် ဆင့်ခဲ့ပါသည်။ တပ်မတော်ထဲတွင် (ပြန်တမ်းဝင်)

အရာရှိတစ်ဦးဦးသည် တစ်ခါတစ်ရံ အရေးပေါ် အရပ် ဝတ်ဖြင့် တွေ့ရှိပါက ရဲဘော်အကြပ်များသည် စစ် စည်း ကမ်းအရ အလေးပြုကြရပါသည်။ မသိသော အရာရှိ များကို မဆိုလိုပါ။ တပ်မတော်ထဲတွင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး (အလေးပြု)ခြင်းသည် တပ်မတော်အတွက် အလွန် အဓိ မဖြတ်နိုင်သော တိုးတက်မှု၊ စည်းလုံးညီညွတ်မှု၊ ခိုင်စာ မှု၊ တောင့်တင်းမှု၊ သစ္စာရှိမှုကိုပြလျက်ရှိနေသည် အင်အားတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုခေတ် ထိုအချိန် က တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အရာရှိနှင့်ရဲဘော် ဘယ်နေရာ ဘယ်နှခါတွေ့တွေ့၊ တွေ့တိုင်း(အလေးပြု)ကြရပါသည်။

ဌာနဆိုင်ရာရုံးများ၊ တပ်ဖွဲ့ဆိုင်ရာရုံးများ၊ ကင်းရဲ များနှင့် တပ်ဖွဲ့အဆောက်အဦထဲ ဝင်မိလျှင် လက်ထ ရော၊ နှုတ်ကပါ လှုပ်ရှားပြီး (လေးစားပါတယ် ရဲဘော်) ဟု ဆိုလေ့ရှိကြပါသည်။ လက်နှင့် မပြနိုင်လျှင်လည်း နှုတ်အားဖြင့် (လေးစားပါတယ် ရဲဘော်)ဟု ပြန်၍ အလေးပြုခြင်းနှင့်မခြား ပြောဆိုကြပါသည်။ ယင်း အပြု အမူနှင့် ယဉ်ကျေးသော ထိုစကားလုံးမှာ အရာရှိတိုင်း တွင် အကျင့်ပါခဲ့ကြပါသည်။ (လေးစားမှု) ဆိုရာမှာ လည်း တကယ် စိတ်ရောမာန်ပါ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ လေး စားလေ့ရှိကြပါသည်။ လေးလေးစားစားနှင့် တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး ဆက်ဆံကြခြင်း၊ ရိုသေကြခြင်း၊ သစ္စာအဓိဌာန် ပြုကြခြင်း၊ ကတိပြုကြခြင်း၊ နှုတ်ဆက်ကြခြင်းများမှာ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက်၊ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး သေတူ ရှင်ဖက်ဟော့နော်လို့ ပြောလိုက်ကြသလို စိတ်ထဲစွဲသွားခဲ့ ကြပါသည်။ အမှန်တရားမှာမူကား ရဲဘော်ပါဗွား ကလေးဖြစ်စေ၊ ရဲဘော်ပေါက်စကလေးဖြစ်စေ ထိုရဲ ဘော်များက ဗိုလ်ချုပ်၊ ဗိုလ်မှူးကြီး၊ ဗိုလ်မှူး၊ ဗိုလ်ကြီး များဖြစ်ကြသော အရာရှိတစ်ဦးဦးအား စတင်အလေးပြု သည်ကို မြင်လိုက်သည်နှင့် ချက်ချင်း ထိုရဲဘော်လေး ပေးသော ရိုသေမှုကို ထိုအရာရှိတစ်ဦးဦးသည် တုံ့ပြန် လှုပ်ရှား၍ ထိုရဲဘော်နည်းတူ (အလေးပြု)ကြရပါသည်။ အကယ်၍ မထီမဲ့မြင် ဂရုမစိုက်လိုက်ပါက တပ်မတော် ၏ သိက္ခာတစ်ဝက် ချက်ချင်း ကျဆင်းပြီဟု မှတ်ယူခဲ့ ကြပါသည်။ ထိုမျှမကသေး ရဲဘော်တစ်ဦးဦးက အရပ် တစ်ဦးဦးအား ရိုသေမှုကင်းမဲ့ပြီး အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့ လှုပ် လိုက်ပြန်လျှင်လည်း တပ်မတော်သည် အရေးတော်ပုံ

သိဒ္ဓိသော် (ဝါးအစည်းပြေ)သကဲ့သို့ ကွပ်ကဲနိုင်စွမ်း ဖြစ်ပွား ကင်းဝေးတတ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ထိုခေတ်က တပ်မတော်သားများသည် သော်ပေါက်စကလေးမှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအထိ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး အလေးပြုကြရာဝယ် မွန်မွန်မြတ်မြတ် အူလှိုက် သည်းလှိုက် အလေးပြုခြင်းကို အထူးဂရုစိုက် ပြုလုပ်ခဲ့ ကြပါသည်။

ထိုမျှမက တာဝန်တစ်ရပ်အနေနှင့် မိမိကိုင်ဆောင် ရန် တိုင်းပြည်မှ ပေးအပ်ထားသော လက်နက်နှင့် ခဲယမ်း ကျောက်များကို သတိရှိရှိဖြင့် တန်ဖိုးထားပြီး ကိုင် ဆောင်ကြလေ့ရှိကြပါသည်။

ကျွန်တော် မှတ်မိလိုက်ပါသေးသည်။ တစ်နေ့ သာအခါတွင် စစ်ဝန်ကြီးရုံးရှိ ဗိုလ်မှူးကြီးလက်ျာ၏ နားထောင်ရုံတွင် ရုံးခန်းရှေ့တွင် ဗိုလ်ရွေးပွဲဝင်ရန် ခါး ဆောင်းများကျိုက်ပြီး တန်းစီလျက်ရှိသော အရပ်သား များကို တွေ့ရပါသည်။ အသက်နှင့် ကိုယ်ခန္ဓာကို ဆေးခံလိုသည့် တိုင်းပြည်၏ သားကောင်းရတနာများ အဖြစ် ဖြစ်ပွားတစ်နှစ် တပ်မတော်ထဲသို့ တဖွဲဖွဲ ဝင်ရောက် သာလျက်ရှိခြင်းအတွက် ကျွန်တော်တို့မှာ အထူး ဝမ်း သက်ကြပါသည်။ ထိုစဉ်အခါက တပ်မတော်ထဲသို့ ဝင်တောင်းကျိုက်ပြီး ဝင်လာသော မျိုးချစ်အရပ်သား များသည် ပညာတတ်များသည် ပစ္စုပ္ပန် ယခုမျက်မှောက် အထိတွင် တိုင်းပြည်၏ တာဝန်ကြီးများကို ထမ်းဆောင် ကြလေ့ရှိပါသည်။ ထိုခေတ် ထိုအချိန်က ဤ စတုတ္ထအပတ် အထိ သင်တန်းကျောင်းအတွက် သင်တန်းသားများ ခေါ် ခေါ်ခေါ်ခေါ် ဖြစ်ခြင်းမှာ ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်၏ ရာဇဝင် တွင် နောက်ဆုံးပိတ် ခေါ်ယူခဲ့သော ဗိုလ်သင်တန်းပင် ဖြစ်လေသည်။ ထိုရဲဘော်အသစ်များမှာ နှုတ်အားဖြင့် သည်းကောင်း၊ စာပေပညာများအားဖြင့်လည်းကောင်း အားရှိပြီး စစ်ဆေးခံပြီး အောင်မြင်မှ မင်္ဂလာဒုံ ဗိုလ်သင် တန်းကျောင်းသို့ အပို့ခံခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပေါ့ပေါ့ လွယ်လွယ်နှင့် ဝင်ရောက်သင်ကြားခွင့် မရခဲ့ကြပါ။ သို့သော် ဗိုလ်သင်တန်းသို့ တက်ရောက်သင်ကြားနိုင် ချိန်အလွန်တရာမှ ခဲယဉ်းခဲ့ကြပါသည်။

ထိုအချိန်က တော်ရုံမျိုးချစ်စိတ် အနုညာတ သာထံ ရှိရုံနှင့် တပ်မတော်ထဲဝင်နိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်သော

အချိန်ကာလမျိုးလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ဘယ်သောငှာ ဘယ် ကမ်းသို့ ဆိုက်မည်ဟု မည်သူမျှ မပြောနိုင်ပေ။ အခွင့် အရေး ရရှိရန်မူကား အလွန်ဝေးပါသည်။ လောလော ဆယ် ခံစားရမည့် ဆင်းရဲခြင်း ငါးမျိုးကို လက်ဦး ခံစား ကြရပေမည်။ ထိုဆင်းရဲကြီးငါးမျိုးမှာ - တပ်မတော်ဝင်း အတွင်း ခြေတစ်လှမ်းဝင်လိုက်ပြီးလျှင် လက်မှတ်ထိုး လိုက်သည်နှင့် (၁) အစား၏ဆင်းရဲခြင်း၊ (၂) အနေ အထိုင် ဆင်းရဲခြင်း၊ (၃) နေ့စဉ် နံနက်လင်းအားကြီး ထပြီ ပညာအချိန်အထိ မအားမလပ်အောင် လေ့ကျင့် သင်ကြားရမည့် စစ်ပညာများအတွက် အလုပ်အကိုင်၏ ဆင်းရဲခြင်း၊ (၄) အဂတိအစား၏ ဆင်းရဲခြင်း၊ (၅) နေ့မအား ညမအား ထမ်းဆောင်ရသော တာဝန် ဝတ္တရား များကြောင့် အအိပ်ဆင်းရဲခြင်း ... စသည်တို့ ဖြစ်ပါ သည်။ ဤ ကြားထဲတွင် အဆင်မသင့်ပါက ရန်သူ လေယာဉ်ပျံမှ ပစ်ခတ်သော စစ်သေနတ်ဒဏ်၊ ဗုံးဒဏ် ဖြင့် အချိန်မရွေး သေဆုံးနိုင်ပါသည်။

ဤသို့ တွေ့ကြုံရမည့် ဆင်းရဲဒုက္ခဘေးဥပဒ်များ ကိုပင် ဂရုစိုက်ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအတွက် မိမိတို့ ၏ အသက်နှင့် ခန္ဓာကို ပေးအပ်နေကြသော ထိုလူငယ် များ၏ စိတ်ဓာတ်မှာ ရှာမှရှားသော မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုလူငယ် မျိုးချစ်များမှာ ဆင်ကန်းတော တိုးခြင်းကဲ့သို့ မဟုတ်ပါ။ အပြင်လောကတွင် ဆင်းရဲ ဒုက္ခရောက်နေ၍လည်း မဟုတ်ပါ။ မိကောင်းဖခင် သား သမီး လူရွယ်လူငယ် မျိုးချစ်ကလေးများ ဖြစ်ကြပါ သည်။ မိုက်ရူးရဲများ မဟုတ်ကြပါ။ ထိုလူငယ်များမှာ ခေတ်ပညာများ တတ်မြောက်ကြပြီး အချို့မှာ တက္ကသိုလ် များမှ ဒီဂရီရပြီးသူများလည်း အမြောက်အမြား ပါဝင်ခဲ့ ကြပါသည်။

ထို မင်္ဂလာဒုံ စစ်ကျောင်းကြီးနှင့် တွဲဖက်၍ အသက် အရွယ်အားဖြင့် ငယ်ရွယ်သည့် မျိုးချစ်ကျောင်းသား ကလေးများနှင့် အရပ်အမောင်း ခွန်အားဗလ မပြည့်ဝ ကြသည့် မျိုးချစ်လူငယ်ကလေးများအတွက် သီးသန့် (ကလေးစစ်ကျောင်း) ဖွင့်ပြီး သင်ကြားလျက်ရှိနေချိန် လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို ကလေးစစ်ကျောင်းကို 'မူလ တန်း စစ်တက္ကသိုလ်' ဟု ခေါ်ပါသည်။ ထိုလူရွယ် မရောက်တရောက် ကျောင်းသားကလေးငယ်များမှာ

လည်း မိဘမျိုးရိုး မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်မှစ၍ အစစ ထူးချွန်သော လူငယ်ကလေးများ များပြားပါသည်။ ထိုလူငယ်ကလေးများမှာ ယခုခေတ်တွင် အရာရှိကြီးများဘဝသို့ ရောက်သူရောက်ရှိခဲ့ကြပြီးလျှင် ဂျပန်တော်လှန်ရေးခေတ်တွင်လည်း တကယ့်သူရဲကောင်းကလေးများ ဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။ အချို့အချို့မှာ လွတ်လပ်ရေးခေတ်တွင် တက္ကသိုလ်ကျောင်းများအထိ တက်ရောက်ပြီး ခေတ်ပညာများကို ဒီဂရီပွဲ ရသည်အထိ ဆက်လက်သင်ကြားခဲ့ကြကြောင်း သိရလေသည်။

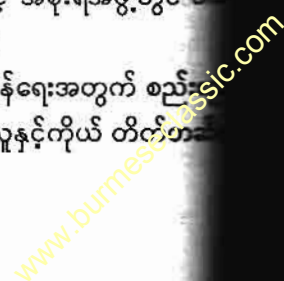
ယင်းမူလတန်း စစ်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားတို့၏ စစ်ဝတ်ပစ္စည်းများမှာ သူတို့ကိုယ်နှင့် ကိုက်ညီသော စစ်ဝတ်စုံများကို သီးခြားချုပ်လုပ်ပေးကြရပါသည်။ ထိုငယ်ရွယ်သော စစ်ကျောင်းသားကလေးများသည် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးနှင့် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲများ၌ အရွယ်နှင့် မမျှတအောင် စွန့်စားတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြပါသည်။ အချို့မှာ အသက်ကို စွန့်လှူသွားကြပါသည်။

ပညာအရည်အချင်း ဒီဂရီလက်မှတ်ထက် လုပ်ရည်ကိုင်ရည်ကို ပို၍ လေးစားခဲ့ကြသော ထိုခေတ် ထိုအချိန်က မြန်မာစာကိုသာ တဟုန်တည်း ကူးပြောင်း သုံးနှုန်းခဲ့ကြရသဖြင့် အင်္ဂလိပ်လိုရေးခြင်း ပြောခြင်းကို မေ့လောက်အောင် ရှိခဲ့ကြပါသည်။ အင်္ဂလိပ်လို တတ်မှ ရာထူးလုပ်ငန်းတာဝန်ပေးမည်ဟု မသတ်မှတ်ခဲ့ပါ။ အင်္ဂလိပ်တို့၏ စာနှင့် စကားကို မသုံးမဖြစ်သော နေရာများမှ အပ လုပ်ငန်းတွင် ထည့်မသုံးလိုကြပါ။ အသည်းနာစိတ်နာနေကြသောအချိန် ဖြစ်ပါသည်။ အင်္ဂလိပ် အသုံးအနှုန်းတွေ အားလုံးကိုပင် အင်္ဂလန်သို့ ပြန်ပို့လိုက်ကြသလားဟု ထင်ကြရပါသည်။ အင်္ဂလိပ်လို ပြောရမှာ မရဲကြပါ။ ရှက်ကိုးရှက်ကန်းဖြစ်ကုန်ကြပါသည်။ အင်္ဂလိပ်စာတတ်ဖြစ်ကြောင်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မပြောချင်၊ မဖော်ချင်ကြပါ။ ကျွန်တော် အင်္ဂလိပ်လို ဘယ်နှုန်း အောင်ပါသည်၊ တက္ကသိုလ်က ဘာဒီဂရီ ရခဲ့ပါသည်ဟု ဘယ်သူမှ ပြောပြလေ့လည်း မရှိကြပါ။ အင်္ဂလိပ်တို့၏ အသုံးအနှုန်း ဓလေ့ထုံးစံတွေ ဘာတွေ ဘယ်ရောက်ကုန်မှန်း မသိတော့ပါ။ အချို့လည်း အင်္ဂလိပ်ကို မျှော်မှန်းတမ်းတနေရှာပေမည်။ သို့သော် မြောင်တော့မဟုတ်ပါ။ အိမ်အတွင်းမှာ တစ်ကိုယ်တည်း

သူများ မကြားအောင် လေသံကလေးများဖြင့် ညည်းချင် ညည်းမိကြပေမည်။ ကျွန်တော်တို့၏ အလံတော်ကတော့ ဒေါင်းအလံပဲ သုံးလျက် ရှိနေကြပါသေးသည်။ အဓိပတိ အစိုးရကလည်း (ကဒေါင်း) တံဆိပ်ကိုပဲ အသုံးပြုပါသည်။ အနောက်တောင်ပင်လယ်ပြင် အစော့မှ တိုက်ခတ်လာသော လေပြေလေညှင်းများဖြင့် စစ်ခံကြီးရုံး အလံတိုင်ပေါ်သို့ ဆွဲတင်ထားသော အလံကြီးမှာလည်း တစ်မိနစ်မှ မနားဘဲ လေထဲတွင် တဖြုတ်ဖြုတ် ဝင့်ကြွားလှုပ်ရှားလျက် ရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုမျှမက ကျွန်တော်တို့ တပ်မတော်သားများမှာလည်း နားချိန်မရအောင် တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ လှုပ်လှုပ်ရွရွနှင့် အသစ်လောင်းပြီး အလုပ်လုပ်လျက် ရှိနေကြပါသည်။ တော်လှန်ရေးအချိန်သို့ နီးကပ်လာလေလေ တပ်မတော်သားများမှာ အလုပ်များလေလေ ဖြစ်နေကြပါသည်။ တွေ့ကြုံရမည့် အရေးတော်ပုံအတွက် အားလုံး အသုံးဖြစ်နေရန် ကြိုးစားကြရပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့နေ လူကြီးတစ်ရပ်လုံးကလည်း ဗိုလ်ချုပ်ဘောင်ဆန်းနှင့် တပ်မတော်တစ်ခုလုံးက ဂျပန်ကို မကျေနပ်ကြကြောင်း ရိပ်မိဟန် ရှိကြပါသည်။

မျိုးချစ်စိတ်ရှိကြသော အချို့ လူငယ်လူရွယ်တွေကလည်း တော်လှန်ရေးအရေးတော် မူချဖြစ်မည်ကို စိတ်သိရှိပြီး အရေးတော်ပုံတွင် ပါဝင်ဆင်နွှဲနိုင်ရန် တပ်မတော်ထဲသို့ ဝင်နေကြပါသည်။ စာရင်းပေးနေကြပါသည်။ အင်္ဂလိပ်အလိုတော်ရိ အချို့ကလည်း အင်္ဂလိပ် ပြန်လွှာရင် ဗိုလ်ချုပ်နှင့် တပ်မတော်သားတွေတော့ ဒုက္ခကောင်းကောင်းရောက်ကြတော့မှာပဲဟု ထင်မှတ်နေကြပါသည်။ အချို့ကလည်း ဂျပန်ကို ဘယ်တော့မှ မြန်မာမည်မဟုတ်ဟု ထင်ခဲ့ကြပါသည်။ အချို့အချို့ သမ္မတနိုင်ငံရေးသမားများကလည်း ဘာသိဘာသာ ရွှေ့ဘုရားပေါ်ရှိ ဇရပ်များတွင် ကိုယ့်အတွေးနှင့်ထိုအတွေးနွေးနေကြပါသည်။ အချို့ သမ္မတနိုင်ငံရေးအဖွဲ့များလည်း တပ်မတော်ထံ ရောက်သူရောက်ကြပြီးလျှင် အဖွဲ့မှာ လူမှုဝန်ထမ်းအဖွဲ့များနှင့် အစိုးရအဖွဲ့တွင် ထည့်သွင်းဆောင်ရွက်နေကြလေသည်။

ထိုအချိန်တွင် တော်လှန်ရေးအတွက် စည်းစည်းလုံးလုံး မရှိကြသေး။ ကိုယ့်လူနှင့်ကိုယ် တိုက်ဘာသာ

ဆန်းသွားနေကြဟန်တူပါသည်။ တပ်ထဲတွင်လည်း ငြိမ်သို့အရေးတော်ပုံပါတီကို လိုလားသူ၊ ကွန်မြူနစ်ပါတီကို လိုလားသူ၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အမိန့်အတိုင်း ဆုတ်မည့်သူများဟူ၍ သုံးစုကွဲပြားနေလေသည်။ အချို့မှာ ဝါဒသဘောတရားတွေ သက်ဝင်လာပြီးနောက် စစ်ဆင်နပ်ပတ်ဖြစ်သူ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကိုပင် ဝေဖန် ဖြစ်တင်လိုသူများ ရှိလာခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ထိုသူများသည် ဗိုလ်ချုပ်နှင့် မြောင်ဆွေးနွေးခြင်း မပြုခဲ့ကြပါ။

တော်လှန်ရေးအတွက် စုစုစည်းစည်း မရှိကြသည့် အထဲ တပ်တွင်း၌ နိုင်ငံရေးကွဲပြားမှုများ ဝင်ရောက်လာသောကြောင့် စိတ်မချမ်းသာမိခဲ့ကြပါ။ ဂျပန်ကလည်း ခြေရာအမြစ်နေသည့်အပြင် ဂျပန်သူလျှို့များကလည်း တပ်မတော်၏ လှုပ်ရှားမှုကို သတိနှင့် စောင့်ကြည့်နေ နိုင် ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နေ့သောအခါတွင် ဗိုလ်မှူးကြီး တော်ဝန်၏ ရုံးမှ ကျွန်တော်တို့ စစ်ဝန်ကြီးရုံးသို့ ဌာန အသီးသီးရှိ အရာရှိများအားလုံး ညီလာခံ ခန်းမဆောင် ကြီးထဲသို့ ယခု အမြန်လာရောက် သတင်းပို့ကြရမည် ဟုသော နှုတ်မိန့်ကို ရရှိကြပါသည်။ စစ်ဝန်ကြီးရုံးရှိ အရာရှိများအားလုံးက ဘာကိစ္စကြောင့် ခေါ်သည်ကို ရှင်းစားရင်း ညွှန်ကြားထားသော ခန်းမဆောင်အတွင်း သို့ သွားရောက်သတင်းပို့ပြီး ကုလားထိုင်များတွင် အသီးသီး နေရာယူ ထိုင်နေကြရပါသည်။

နာရီဝက်ခန့် အကြာတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သည် ခန်းမကြီးအတွင်းသို့ ဝင်လာပြီးနောက် သုန်မှုန် စိတ်ဆိုးလျက်ရှိနေသော မျက်နှာထားဖြင့် ထိပ်ဆုံး စားပွဲ ကြီး၏ အလယ် ကုလားထိုင်ကြီးအနီးတွင် ရပ်နေပြီး ဆောက် ရောက်ရှိလာကြသော အရာရှိအားလုံးကို ကြည့် ရုတ်တရက်နေသည်။ ကျွန်တော်တို့က စစ်ထုံးစံအတိုင်း အလေးပြုလိုက်သည်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကပင် (ထိုင်)ဟု အမိန့် ထုလိုက်ပါသည်။ နောက် ဆက်လက်၍ ထိုနေရာမှ ကျွန်ုပ်တို့ကြည့်ရင်း ဘယ်အရာရှိ လာပြီလား၊ ရောက်ပြီ လား၊ ဘယ်သွားနေကြတုန်း၊ စည်းကမ်းတွေ ပျက်နေ ကြတုန်းပြီ။ လူတွေက နည်းနည်းကလေးမှ စည်းကမ်း ထို မလေးစားချင်ကြဘူးဟူ၍ စတင်ပြီး ဆူပါတော့ သည်။ ထို့နောက် ဆက်လက်ပြီး ဗိုလ်ဝေလင်းကောဟု ဆလိုက်သည်။ ဗိုလ်မှူးဝေလင်း (မြိတ်-ကျဆုံး)က

ရောက်ရှိပါပြီ ဗိုလ်ချုပ်ဟု ထ၍ ပြောလိုက်သည်နှင့် 'အေး မနေ့ညက ဘာဖြစ်တာလဲ။ ဒီလို လူတစ်ယောက်ကို မင်းတို့ သွားရိုက်လို့ ဘာများ အကျိုးထူးကြမှာလဲ။ မိုးတုတ်ဆိုတဲ့လူနဲ့မှ မင်းတို့ သွားရန်ဖြစ်ရသလား။ မင်း တို့ရဲ့ လူ့န္ဒြေသိက္ခာကို မင်းတို့ မစောင့်ထိန်းနိုင်ကြဘူး လား။ မင်းတို့ အရက်သောက်ရင် ကိုယ့်သိက္ခာနဲ့ကိုယ် သောက်ကြဖို့ မင်းတို့မှာ သတိရှိရမယ်' စသည်ဖြင့် ပြော ပြောဆိုဆို ဘီလူးကြိမ်း ကြိမ်းပါတော့သည်။ ကျွန်တော် တို့ မျက်နှာတွေကိုလည်း တစ်ဦးစီ လှမ်းကြည့်ကြည့်ပြီး ကြိမ်းမောင်းနေပါတော့သည်။ ဆက်လက်၍ 'စစ်မဖြစ် ခင် မြားမကုန်စေနဲ့။ မြားမကုန်စေရဘူး။ နားလည်လား။ နွားရှေ့ထွန်မကျူးရဘူး။ ဘယ်သူတွေ အခုကတည်းက ငါမသိအောင် ဘာတွေ ကြိုတင်လုပ်နေကြတယ်ဆိုတာ တွေ့၊ ဘယ်သူ့ခြေ ဘယ်လောက်ပြေးနေသလဲဆိုတာ တွေ့ကို ငါ အားလုံးသိတယ်။ ငါ မပြောချင်လို့ နေခဲ့တာ။ အခုမှ အားလုံးပြောတော့မယ်' ဟု ပြောပြောဆိုဆို တပ်တွင်းတွင် သူ့ကို အသိမပေးဘဲ နိုင်ငံရေးပါတီ ကလာပ်စည်းများဖွဲ့ပုံ၊ အုပ်စုကလေးများ ကွဲနေပုံ၊ တစ် တိုင်းပြည်လုံး၏ သေရေးရှင်ရေးကိစ္စကို စိတ်ရောက် မာန်ပါ တစ်ဖွဲ့ကောင်းနှင့်လုပ်လျှင် ဒုက္ခရောက်မည့် အကြောင်းများနှင့် ဂျပန်တို့ အခြေအနေများကိုပါ ရှင်း လင်းပြောပြပါသည်။ 'နောက်ကို ငါမသိဘဲ တပ်ထဲမှာ ထင်ရာတွေ လျှောက်လုပ်နေရင် ငါနဲ့အတွေ့ပဲ' ဟု ကြိမ်းမောင်းပါတော့သည်။

ကျွန်တော်တို့လည်း ထို ကြိမ်းပုံ၊ ဆူပုံများ ဘာမှ နားမလည်ခဲ့ပါ။ ဘယ်သူ့ကို ကြိမ်းသည်ဟုလည်း ကွဲကွဲ ပြားပြား မသိခဲ့ပါ။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမှာမူ အရာရှိ များ၏ မျက်နှာများကို တစ်ဦးချင်း ကြည့်ပြီး ဆုမြ ဆုနေ လေသည်။ ထိုအခါမှ ကျွန်တော်တို့မှာ ရိပ်မိရုံ ရိပ်မိပါ သည်။ ကျွန်တော်တို့ (အ) ခဲ့ပါသည်။ အမှန်မှာ ကျွန် တော်တို့လို တပ်တွင်းကိစ္စများတွင် အလုပ်များနေသူ များအဖို့ ယင်း နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းများတွင် လှည့်မကြည့် အားသဖြင့် အခြေအနေကို အသေးစိတ် မသိရချေ။ ထို့ကြောင့် ကွဲကွဲပြားပြား မသိဘဲ (အ)ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အတူတကွ အမြဲတွဲပြီး လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲတစ်လျှောက် သေ

အတူ ရှင်အမျှ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး သစ္စာရှိရှိ အားကိုးကြကာ လုပ်ကိုင်ရန် စိတ်ဆုံးဖြတ်ထားကြပါသည်။ အထက်အရာရှိများကို ရိုသေလေးစားခဲ့ခြင်းကြောင့် သစ္စာရှိရမည်ဆိုသည့်အချက်ကလွဲပြီး ဘာမျှ မစဉ်းစားခဲ့ပါ။

မည်သည့်အခါမှ မိမိဆရာ (ဝါ) အထက်အရာရှိများကို ဝေဖန်ခြင်း၊ အပြစ်တင်စကားများ ရှေ့တွင်လည်း မပြော၊ နောက်ကွယ်ရာမှာလည်း ဆင်ခြင်ခဲ့ပါသည်။ သေသည်အထိ မိမိတို့၏ ဆရာဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို တော်လှန်ပုန်ကန်ရန် အိပ်မက်ထဲပင် ထည့် မမက်ပါ။ အမြဲတစေ ကိုယ့်ထက်ကြီးသူက ပေးအပ်သော အမိန့်နှင့် တာဝန်ကို ထူးထူးချွန်ချွန် ဆောင်ရွက်ရန်သာ စိတ်စောခဲ့ကြပါသည်။ ဘယ်သောအခါမှလည်း စိတ်ထားမပြောင်းခဲ့ပါ။ စိတ်ရှည်ရှည်နှင့်သာ လက်ခံခဲ့ကြပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ အရာရှိများအားလုံး ဗိုလ်ဝေလင်းနှင့် ရန်ကုန်အနောက်ပိုင်း အင်္ဂလိပ်ခေတ်က မိုက်ဂုဏ်ကျော်ကြားခဲ့ဖူးသော (လမ်းမတော် ဖိုးတုတ်)အား ရိုက်ခဲ့ကြသည့် သတင်းနှင့်ပတ်သက်၍လည်းကောင်း၊ တပ်တွင်း နိုင်ငံရေးများနှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း ဆူပူခံခဲ့ကြရသော်လည်း ကျွန်တော်တို့မှာ စိတ်မညစ်နိုင်ကြပါ။ ရယ်ရယ်မောမော ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်နှင့်ပင် ညီလာခံ ခန်းမဆောင်ကြီးမှ ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ထို့နောက် ထိုတစ်နေ့လုံး ဌာနအသီးသီးရှိ အရာရှိများမှာ ကိုယ့်ဌာနမှ အခြားဌာနသို့ အကြောင်းပြတစ်ခုနှင့် ကူးလူးသွားလာကြပြီးလျှင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမိလိတ်သည့် အကြောင်းများကို တီးတိုးတီးတိုးဖြင့် ခေါင်းချင်းဆိုင် ဆွေးနွေးမေးမြန်းနေကြပါသည်။ ဆူလိုက်သည့် ကြိမ်းလိုက်သည့် စကားရပ်များကို ပြေး၍ ပြေး၍ ကြည့်လိုက်ဘိသည့်အလား မည်သူတွေ မည်မျှ ခြေပြေးနေကြသည်ကို ထိုအခါကျမှ မြင်လိုက်ပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့မှာ အဘယ်ပါတီမှ အားကိုးမရှိ၍ အနေကျပ် အဖြေကျပ်ဖြင့် စိတ်ကို ခိုင်ခိုင်မာမာထားပြီး တာဝန် စတ္တရားများကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြရပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ တိုင်းပြည်က ယုန်ထင်ကြောင်ထင်ဖြစ်အောင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား တီးတိုး ဝါဒဖြန့်ဝေဖန်ကဲ့ရဲ့လိုက်ကြသူများကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ရိပ်စားမိပါသည်။ သို့သော် ပြောမကောင်းသဖြင့် မပြော

ဘဲ နေခဲ့ကြပါသည်။ အဆူအပူခံရသော တစ်ဖက်သူများကိုလည်း ဤကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်ပြီး မေးခြင်းမပြုလုပ်ခဲ့ပါ။ အမြင်မှန်ကို ဘေးမှ ခုံစမ်းရပါသည်။

အမှန်မှာ ဝိုင်းကွဲခြင်း၊ ဝါဒကွဲခြင်း၊ နွားရှေ့ကျူးခြင်းမျိုးလည်း ဟုတ်မည်မထင်ပါ။ မလုပ်တတ်အကြိမ်းခံရခြင်း ဖြစ်တန်ပါသည်။ ထိုအချိန်က ထိုအက ဂျပန်ခေတ်တစ်ခေတ်လုံး ဂျပန်ကို ပြန်တော်လှန်ခေါင်းကြီးပိုင်းမှ အောက်ငယ်သားပိုင်းအထိ ကိုအစွမ်း ကိုယ့်ညဏ်စွမ်း၊ ကိုယ်ကျွမ်းကျင်သည့် နယ်မြေများတွင် စည်းရုံးရေး လုပ်ကြပါသည်။ ထိုကဲ့လက်သီးပုန်းခုတ်ပြီး မြေအောက်အစီအစဉ်များကို ဆောင်ကြရာတွင် တပ်တွင်းမှ အချို့အရာရှိများ အပြင်လောကတွင် ရှိနေကြသော သခင်နိုင်ငံရေး သမားများ၊ အာရှလူငယ်အစည်းအရုံးများနှင့် လက်တွဲခဲ့ပါသည်။ အချို့လည်း ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါ ကွန်မြူနစ်ပါတီတို့နှင့် လက်တွဲခဲ့ကြပါသည်။ ဇလည်း လုပ်ရပေမည်။ မလုပ်ဘဲလည်း နေ၍မရခဲ့။ ထိုလုပ်ငန်း အစီအစဉ်လုပ်ကြရာမှာလည်း လွယ်တူသော အရေးမဟုတ်။ အဘက်ဘက်မှ သတိရှိရသည်။ အရာရာမှာ ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုးနှင့် ဖုံးရ ဖိရသည်။ သစ္စာရှိရှိ တာဝန်များကို သိရပေမည်။ ဂျပန်ကြားမှာကလည်း ပူရလေသည်။ မပြီးခင် လူသိမှာလည်း စိုးရလေသည်။ လျှို့ဝှက်စွာဖြင့် ကိုယ့်နယ် ကိုယ့်နယ်များတွင် လူအင်အား၊ လက်နက်အင်အား၊ အုပ်ချုပ်ကိုင်ခိုင်မှု အင်အားတွေ ပို၍ ပို၍ လိုအပ်ကြောင်း ကြိုတင်သိမြင်ထားခဲ့ကြသည့်အလျောက် သူ့ထက်ငါ ကြီးစီစဉ်ကြပါသည်။ သို့သော် တပ်မတော်သား အရာရှိများအနေဖြင့်ကား တပ်စည်းကမ်း ပထမဦးစားပေးမိမိတို့ လုပ်ချင်သည်များကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတင်ပြ၍ လုပ်ဆောင်ခွင့်တောင်းကြရမည့် တာဝန်ရှိပါသည်။ ယခုမူ ဤသို့ မိမိတို့လုပ်ငန်းကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအသိမပေးရုံသာမက၊ ဗိုလ်ချုပ်ကိုပင် အလကား အသမားလိုလို ပြန်လည်ဝေဖန်ကြသည်အထိ ဆိုးဝါးသဖြင့် အကြိမ်းခံကြရခြင်း ဖြစ်ဟန်တူပါသည်။

လွတ်လပ်ရေးအရေးတော်ပုံတမ်း
အောင်

ကျွန်တော် ဗိုလ်ချုပ်ဆက်သား ရဲဘော် နေဒွန်း

စိတ်ဆက်

ဤဆောင်းပါးရေးသူမှာ ဂျပန်ခေတ်၊ တိုင်း (၇) အနောက်တိုင်းမှ ဗိုလ်တင်ဦးဖြစ်ပါသည်။

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးအတွက် တာဝန်သတ်မှတ်ရာတွင် မြေထဲမြို့နယ်ကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ရန် ဗိုလ်မင်းလွင် (ယခုပြည်သူ့အိုးအိမ်)နှင့်အတူ တပ်တွင်း နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်အဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသူတစ်ဦးလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ဖက်ဆစ်ဂျပန်များအား တော်လှန်မည့်ဆဲဆဲ၊ ပြင်ဆင်နေချိန်ကာလတွင် စစ်သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် တိုင်း(၇) စစ်ဌာနချုပ်စခန်းရှိရာ "ပြလို" စခန်းသို့ ရောက်ရှိလာပြီး အရေးကြီးသော တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်များသို့ အထူးဆက်သားများ ဆွဲလွှတ်ကာ စစ်ဆင်ရေးကိစ္စအဝဝကို စီစဉ်ကွပ်ကဲနေသော ကာလဖြစ်သည်။

ဗိုလ်တင်ဦးသည် တိုင်း(၂)မြစ်ဝကျွန်းပေါ်တိုင်းရှိ ဗိုလ်မှူးကြီးနေဝင်းနှင့် သခင်စိုးတို့ရှိရာ စစ်ဌာနချုပ်စခန်းသို့ စစ်သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းမှ အထူးဆက်သားအဖြစ် ရွေးချယ်တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသူ တပ်ဗိုလ်တစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။

တိုင်း (၂) မြစ်ဝကျွန်းပေါ်သို့ ရောက်ရှိပြီးနောက် စစ်ဌာနချုပ်တွင် တွဲဖက်တာဝန်ယူရပြီး ဖက်ဆစ်ဂျပန်များအား တိုက်ခိုက်ရာတွင် ခေါင်းဆောင်ခဲ့သူ တပ်ဗိုလ်တစ်ဦးလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ဗိုလ်တင်ဦးမှာ ယခု ကုန်သွယ်ရေးကော်ပိုရေးရှင်းတစ်ခုတွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူ ဦးနေဒွန်းဖြစ်ပါသည်။

အယ်ဒီတာ

၁၉၄၅ ခု၊ မတ်လ တတိယပတ်နေ့ကပ်ပိုင်း

ပြလိုစခန်းမှ ထွက်လာခြင်း

ဗိုလ်စိန်မှန်၊ ရန်ကုန် စစ်ဝန်ကြီးရုံးမှ သတင်းစုံနှင့် ပြန်ရောက်လာပြီးအချိန် ဖြစ်ပါသည်။

တိုင်း(၇)စစ်ဌာနချုပ် ရုံးစိုက်ရာ ပြလိုစခန်းတွင် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေးအတွက် ဖတပလ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် စစ်သေနာပတိချုပ်၏ ညွှန်ကြားချက်များအတိုင်း စီစဉ်ပြင်ဆင်နေကြရ၍ အလုပ်များနေကြသော်လည်း ရဲဘော်အားလုံး ပျော်ရွှင်၍ နေကြပါသည်။

ကျွန်တော်မှာ အုပ်ချုပ်မှုပြန်တမ်းအမှတ်(၁) ၁၉-၃-၄၅ ပါ တာဝန်ပေးချက်အရ မြေထဲမြို့နယ်ရှိ ဂျပန်

များအား တိုက်ခိုက်ရေးအတွက် ဗိုလ်မင်းလွင် (ယခု ပြည်သူ့အိုးအိမ်)နှင့်အတူ ဟပ်ဖွဲ့များအား ပြင်ဆင်ခြင်း၊ အသေခံတပ်သား ရွေးချယ်ခြင်း၊ စစ်လှုပ်ရှားရန် ဒေသများသတ်မှတ်ခြင်း စသည့်အစီအစဉ်များကို ဆောင်ရွက်နေပါသည်။

တစ်ရက်သောနံနက်ခင်းတွင် ဗိုလ်သန်းနိုင်နှင့်အတူ စားသောက်ဆိုင်လေးများရှိရာ ကားဆိပ်ဘက်သို့ ထွက်ခဲ့ပါသည်။

လမ်းကြားဘက်ဆီမှ လက်ဖက်ရည်ပွဲယူလာသည့် ရဲဘော်လေးတစ်ယောက်ကို တွေ့ရ၍

“ဟေ့ ... ရဲဘော် ဘယ်လဲကွ”

“ဘုန်းကြီးကျောင်းကို”

“အမ်မာ ... ဘုန်းကြီးတွေဖြင့်မရှိဘဲ မင်းက ဘယ်သူ သွားပို့မလို့လဲ”

“အာကန္တရောက်လို့ပါ”

(ပြလိုကျောင်းမှ ဘုန်းတော်ကြီးများနှင့် ကျောင်းသားများပါမက ကျေးရွာရှိ ယောက်ျား မိန်းမ ကလေး မကျန် မဟာမိတ်လေယာဉ်တို့ နေ့စဉ်ပစ်ခတ်သည့် ရန်ကြောင့် ရွာလုံးကျွတ် တခြားရွှေ့ပြောင်းနေကြ၍ တပ်မတော်သာ ရွာမှာရှိသည့်အချိန်ဖြစ်ပါသည်)

ထိုရဲဘော်လေးအား ကျွန်တော်တို့က

“ဘာရမလဲ ချ” ဟုပြောပြီး

လက်ဖက်ရည်ပွဲတွင် ပါလာသည့် ကျောက်ကျောပန်းကန်ထဲမှ မုန့်တစ်ဝက်ယူ၍ စားလိုက်ကြပါသည်။ ရဲဘော်လေးက “ဗိုလ်လေးတို့ပဲ စားလိုက်ကြပါ” ပြောရင်း ကျောက်ကျောပန်းကန်ကို ယူမသွားတော့ဘဲ ဗုံးခိုကျင်းနှုတ်ခမ်းတွင် တင်ထားခဲ့ပြီး လက်ဖက်ရည်ပွဲနှင့် ရဲဘော်လေး ထွက်သွားပါသည်။

ကျွန်တော်တို့လည်း ရဲဘော်လေးစေတနာ သဘောကျစွာနှင့် ထားခဲ့သည့် မုန့်များအား အကုန်လွှေးလိုက်ကြပါသည်။

ကားဆိပ်မှအပြန် ဗိုလ်မှူးအောင်အိမ်သို့ ဘုန်းကြီးကျောင်းဘက်မှ လှည့်ဝင်လိုက်ကြရာ

ဗိုလ်သန်းနိုင်က “ဟေ့ .. ကင်ပေ၊ ကင်ပေ” ဟု လက်ညှိုးထိုးပြရာသို့ ကြည့်လိုက်မှ စွပ်ကျယ်အင်္ကျီ လက်ရှည်အဖြူ၊ ပလေကပ်လုံချည်အဖြူနှင့် အနက်

ကွက်ကျုံဝတ်ထားပြီး ဂျပန်စစ်ဦးထုပ်ဆောင်းထားသည့် ဂျပန်ကြီးကို တွေ့လိုက်ရသည်။

၎င်းဂျပန်မှာ ထိပ်က ထိုင်ရင်း ဗိုလ်မှူးအောင်နှင့် အပြန်အလှန်စကားပြောနေကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဘေးမှလည်း လူတွေဝိုင်းလို့။

“ဟေ့ ... လစ်မှ” ဆိုပြီး ကျွန်တော်တို့နှစ်ဦး လစ်ပြေးကြပါသည်။

ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်း ဘုရားကြားအတွင်းမှ စောင့်နေသောကင်းမှ ပြေးထွက်လာသော ကျွန်တော်တို့နှစ်ဦးကို အလစ်မပေးပါ။ ဖမ်းတားထားပြီး ဗိုလ်မှူးအောင်အိမ်သို့ပင် အပ်ပေးသည်။

ကျွန်တော် အံ့အားသင့်နေစဉ်မှာပင်

“အား ... ဗိုလ်ချုပ်” ဟူသော ဗိုလ်သန်းနိုင် အသံ

ထွက်လာပြီး ကျွန်တော်တို့နှစ်ဦးစလုံး သတိအနေအထားနှင့် အလေးပြုပြီးသားဖြစ်သွားပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်က “မင်းတို့ ဘာလို့ပြေးကြတာလဲ”

ကျွန်တော်တို့ “(ဗိုလ်ချုပ်ကို) ကင်ပေကြီးထင်လို့” (သံပြိုင်) ဗိုလ်ချုပ်မှာ ကျွန်တော်တို့က သူ့အား ဂျပန်ကင်ပေတိုင်လို့ဆိုသည့်အဖြေကို ကြားရပြီး အားရပါးရယ်ပါတော့သည်။

“အေး ... ထိုင်ကြ” ဆိုမှ ကျွန်တော်တို့ ဝင်ထိုင်

ကြပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် ထိုင်နေသော ဗိုလ်မှူးအောင်အပြင် ဗိုလ်မှူးထွန်းအုံ (မြူမင်းကြီးဟောင်းဦးထွန်းအုံ)အပါအဝင် အရပ်ဝတ်နှင့် ၃-၄ဦးမှာ ဗိုလ်မှူးအောင်အိမ် မီးတင်းကုပ်ဘေးနှင့် မန်ကျည်းပင်အကွေ့ဘက်တွင် ထိုင်နေကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

စောစောက ကျွန်တော်တို့ဖြတ် ‘အုပ်’ လိုက်သော လက်ဖက်ရည်ပွဲမှာ ဗိုလ်ချုပ်တည်းခိုရာသို့ ရဲဘော်လေးတစ်ဦးသွားပို့သည့် ဗိုလ်ချုပ်အတွက် လက်ဖက်ရည်ပွဲ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ အနိုင်ကျင့်သည်ကို စေတနာစရာနှင့် ကျွေးရင်း ပန်းကန်ပြားပါ ထားခဲ့သည့် ရဲဘော်လေးတစ်ဦးမှာ ဗိုလ်ချုပ်ရောက်နေသည်ကို ကျွန်တော်တို့ သိသွားမည်စိုး၍ အစာခွဲပြီး ခပ်မြန်မြန် ထွက်သွားကြသော ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့မှာ ရဲဘော်လေး၏ လှည့်ကွက်ကို ဒီကျမှပင် ရိပ်မိပါတော့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်သည် ဆောင်းထားသည့် ဦးထုပ်ကိုချွတ်ပြီး စားပွဲပေါ်သို့ တင်လိုက်ပါသည်။

ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းနဖူးပေါ်ရှိ ဗိုလ်မှူးအောင်အိမ်မှာ ပြင်ပန်းအားဖြင့် ငြိမ်သက်၍နေပါသည်။

ဆင်ဦးကင်းသဏ္ဍာန် ချွန်မောက်သည့် ကတုံး (ခေါင်းတုံး)၊ တောက်ပသည့် မျက်လုံးအစုံနှင့် တစ်မူတစ်ခြားသော ဗိုလ်ချုပ်သွင်ပြင်ကိုကြည့်နေရင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမည့်စကားကိုသာ အားလုံး နားစွင့်နေကြပါသည်။

“မြစ်ကြီးနားမှာဆို ဒီနေ့ မဟာမိတ်တပ်က မြို့ခိုင်းလိုက်၊ နောက်ရက် ဂျပန်က မြို့ပြန်သိမ်းလိုက်နဲ့ တစ်ပြန် ကျားတစ်ပြန်ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီမှာ တို့ဆီက ကျွန်တော် (အာရှလူငယ်များကို ဆိုလိုသည်) ဂျပန်က မြို့ပြန်သိမ်းထားရင် အာရှလူငယ်ဆိုင်းဘုတ် ပြန်တင်နိုင်ရပြန်၊ မဟာမိတ်(အင်္ဂလိပ်)က မြို့ပြန်သိမ်းပြန်၊ ဆိုင်းဘုတ်ပြောင်းပြန်လှန်လိုက်နဲ့ မှောက်ချီလှန်ချီလုပ်နေရတယ်” ဟု မြစ်ကြီးနားက ရဲဘော်များအကြောင်း ပြောရင်း ဗိုလ်ချုပ် သဘောကျစွာ ရယ်လိုက်ပြန်ပါသည်။

ဧရာဝတီမြစ်ရေအယဉ်မှ တသွင်သွင် ငြိမ်သက်စွာ စီးဆင်းနေပါသည်။

ကျွန်တော်တို့အားလုံး ငြိမ်သက်စွာပင် နားထောင်ကြပါသည်။

“ဂရိတ်မှာ ဖက်ဆစ်ဂျာမန်တွေကို ဂရိတ်မျိုးချစ်တွေ တိုက်ထုတ်လိုက်တယ်။ တိုက်ထုတ်ပြီးနောက် အင်္ဂလိပ်တပ်တွေ ဝင်လာတယ်။ အင်္ဂလိပ်တပ်တွေ ပြန်ဝင်လာတော့ အရင် ဂျာမန်နှင့် ပေါင်းခဲ့သူတွေဟာ အင်္ဂလိပ်တွေနဲ့ ပြန်ပလူးကြပြန်တယ်။”

“ဂရိတ် မျိုးချစ်လူငယ်တွေက ဂျာမန်ဖက်ဆစ်နဲ့ ပေါင်းသူတွေရော၊ ဂျာမန်သူလျှိုတွေကိုပါ ‘မြောင်’ ချစ်သင်ပစ်ခဲ့ကြတယ်။”

အခု အင်္ဂလိပ်ပြန်ဝင်တော့ လက်ဝဲမျိုးချစ်လူငယ်တွေက ယောက်ကို (အမည်ပါပြောသည်) လူ ၈၀ ကျော် ပြီး သေဒဏ်ပေးပစ်တယ်။ အမှန်ကတော့ သူလျှိုတွေက ဖက်ဆစ်နဲ့ ပေါင်းခဲ့တဲ့လူတွေကို သုတ်သင်တာပဲ။

“အဲဒါမျိုး ငါတို့လူတွေက သင်ခန်းစာယူတတ်

ရမယ်။

စစ်ဝန်ကြီးရုံးက ပို့ထားတဲ့ စာစောင်တွေထဲမှာ ပြည့်စုံအောင် ညွှန်ကြားပြီးဖြစ်တယ်”

ဗိုလ်ချုပ်စကားဆက်အပြတ်တွင် အလိုက်သိစွာ ကျွန်တော်တို့ အလေးပြုပြီး ဗိုလ်မှူးအောင်အိမ်မှ ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။

(စစ်ဝန်ကြီးရုံးမှ တော်လှန်ရေးပြင်ဆင်ချိန်ကာလ ပို့ပေးထားသည့် (International Law) ဘာသာပြန်တွင် စစ်မြေပြင်ဦးစီးသူ (Captain) အဆင့်ရှိသူ၏ အမိန့်နှင့် သူလျှိုသုတ်သင်က လူသတ်မှုဖြင့် အမှုမဖွင့်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရသည်ဟု အမှတ်ထားမိသည်)

ကျွန်တော်တို့၏ စုပေါင်းရိပ်သာဖြစ်သော ဗိုလ်စိန်မှန်အိမ်ရှိ ပစ္စည်းများကို သိမ်းဆည်းနေကြပါသည်။

ဗိုလ်စိန်မှန် ခပ်သုတ်သုတ် အိမ်ပြန်လာသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဗိုလ်စိန်မှန်က “တို့ဆီမှာ အရက်ဘယ်နှလုံးရှိသလဲ”

တစ်ယောက်က “ဘရန်ဒီ ၂၇ လုံးရှိတယ်”

“အဲဒါအားလုံး ဖျက်ဆီးပစ်ရမယ်”

အရက်အားလုံး ဖျက်ဆီးပစ်ရမည်ဟု ဗိုလ်စိန်မှန် ပြောသောစကားကို ကျွန်တော်တို့အားလုံး ဝိုင်းကြည့်နေကြပါသည်။

ဗိုလ်စိန်မှန်က “ငါက ဗိုလ်ချုပ်ကို တော်လှန်ရေးအတွက် ရဲဘော်တွေ စိတ်တက်ကြွပြီး စိတ်အားထက်သန်နေပုံ ပြောပြတယ်။ ဘယ်လောက်စိတ်ထက်သန်နေသလဲဆို တချို့ရဲဘော်တွေ တော်လှန်ရေး ရက်ရွှေ့တော့ (ပထမ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့မှ ဒီဇင်ဘာ ၂ ရက်သို့ ရွှေ့လိုက်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်) အရက်သောက်တာတို့ ဘာတို့ တောင် ဖြစ်ကုန်ကြတယ်လို့ ငါလည်း ပြောပြီးရော ဗိုလ်ချုပ်က ဘာ သွားသတိရတယ်မသိဘူး ‘အရက်တိုက်ပြီးလုပ်ရမယ့် တော်လှန်ရေးဆို မလုပ်ပါစေနဲ့၊ အရက်တွေရှိနေရင် အားလုံး ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ဖို့ပြောတယ်” ဆိုမှ ဗိုလ်ချုပ်ပေးလိုက်သည့် အမိန့်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ထိုသို့ပြောအပြီးတွင် ရှိနေသည့် အရက်ပုလင်းအားလုံးကို ဗိုလ်စိန်မှန်ကိုယ်တိုင် ကျွန်တော်တို့ရှေ့မှာ ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ပါသည်။

www.burmeseclassic.com

စစ်သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် စစ်ဦးစီး အဖွဲ့ဝင်အချို့တို့ ပြုလုပ်စခန်းသို့ ရောက်ရှိနေကြောင်း သိရ ပါပြီ။ ဗိုလ်ချုပ်ရောက်လာသည့်အတွက် ဝမ်းသာကြရ သလောက် တစ်ဖက်က တာဝန်ပိုကြီးပြီး လျှို့ဝှက်ရေးကို ခါတိုင်းထက် ပိုကျင့်သုံးပြီး ပိုဂရုစိုက်နေရပါသည်။

တစ်နေ့သောနံနက်ပိုင်းတွင် ဗိုလ်မှူးအောင်နှင့် ဗိုလ်ဘသိန်း(သခင်တင်မြ)တို့မှ ဗိုလ်တင်ဦးကို မြစ်ဝကျွန်း ပေါ် ဖျာပုံဘက် တာဝန်ပေးစရာရှိတယ်။ ဗိုလ်မှူးကြီး နေဝင်းနှင့် သခင်စိုးတို့ကို ရှာဖွေဆက်သွယ်ရမှာဖြစ် တယ်။ ဒီကိစ္စ ဗိုလ်ချုပ်ကိုယ်တိုင် ညွှန်ကြားမှာဖြစ်လို့ အသင့်ပြင်ဆင်ပြီး အိမ်သို့လာခဲ့ရန် ဗိုလ်မှူးအောင်က အချိန်အခါ သတ်မှတ်ပေးပါသည်။

လျှို့ဝှက် ဆောင်ရွက်ရမည့် တာဝန်ဖြစ်သည့် အတွက် ကျွန်တော်နှင့်အတူ တွဲဖက်တာဝန်ထမ်းဆောင် ရသူ ဗိုလ်မင်းလွင်အား “တိုင်းရုံးမှ ခေါ်ထား၍ သတင်း သွားပို့ရမည့်အကြောင်း” ကိုသာပြောပြီး ရှိစေ့စု အကောင်း ဆုံး စစ်ဝတ်တန်ဆာများဝတ်ကာ ဖျင်ကြမ်းကျောပိုးအိတ် ပါ ပြင်ဆင်ပြီး ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းနဖူးရှိ ဗိုလ်မှူးအောင် နေအိမ်သို့ သွား၍ သတင်းပို့ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်နှင့်မတွေ့ရမီ ဗိုလ်မှူးအောင်က ခရီးသွား ရာတွင် လိုအပ်မည့် ခြောက်လုံးပူး၊ လက်ပစ်ဗုံးနှင့် လမ်း တွင် သုံးရန်ငွေ၊ အခက်အခဲကြုံလျှင် သုံးရန်ငွေများကိုပါ ကြိုတင်ထုတ်ပေးထားနှင့်ပါသည်။

တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်တစ်ခုလုံး ပြောင်းရွှေ့ရေးတာဝန် နှင့် အလုပ်များနေသော ဗိုလ်စိန်မှန်က ခရီးသွားရာတွင် လူချင်းသူချင်းတူစေရန် အင်္ကျီကို ဗိုလ်သန်းနိုင် (သခင် ဗဟိန်းညီ)ထံမှ ဆွဲပေးပြီး ဖိနပ်အတွက်ကို သူစီးသည့် တော့ဘွတ်ကို ယူသွားရန် ပြောပါသည်။ ဗိုလ်စိန်မှန် အစီးခိုင်း၍ တော့ဘွတ်ကို စီးကြည့်လိုက်ခါမှ ခြေသလုံး တစ်ဝက်တွင် တစ်နေ့၍ “ရှိုးမှပဲ ... မင်းခြေသလုံးက လည်း ကရင်ခြေသလုံးကျနေတာပဲ” ဟု ဗိုလ်စိန်မှန်က ပြောရင်းဆိုရင်း ရိက္ခာရုံရှေ့တွင် ဘယ်သူ့ချွတ်ထားမှန်း မသိသော ဖိနပ်တစ်ရန် ဆွဲပေးလိုက်ပါသည်။

ဗိုလ်ဘသိန်းအား သရက်ဘက်ကမ်းရှိ လက်ရွေးစင် ကင်းဖွဲ့စည်းထားသည့်ရွာများ အောက် မနိမ့်၊ အောက် မမြင့် ဆင်ကော်၊ မြို့လှ၊ အထူးသဖြင့် ဘန်းကုန်း ပုဏ္ဏား

ကျေးရွာများရှိ အမာခံကင်းအဖွဲ့ စာရင်းများနှင့် ပြည် ရွှေတောင်၊ ဝက်ထီးကန်၊ ပေါင်းတလည်၊ ပေါက်ခေါင်း ငါးခုအိုင်ကျေးရွာ စသည့်နယ်မြေအခြေအနေ၊ စည်းရုံး ရေးမှတ်စုများကိုပါ ပေးခဲ့ပါသည်။

၂၄-၃-၄၅ နေဝင်းဖျိုးဖျအချိန်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်း ကိုယ်တိုင် ကျွန်တော့်အား တွေ့ဆုံ ညွှန်ကြားပါ သည်။ ဗိုလ်ချုပ် ညွှန်ကြားနေချိန်တွင် ဗိုလ်မင်းခေါင် (ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်)၊ ဗိုလ်မှူးထွန်းအုံ (မြန်မာစီပယ်မင်း ကြီးဟောင်း ဦးထွန်းအုံ)၊ ဗိုလ်ဘသိန်း (သခင်တင်မြ) တို့မှာ ဗိုလ်ချုပ်အနီးတွင် ရှိနေကြပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်မှ ဗိုလ်မှူးကြီးနေဝင်းနှင့် သခင်စိုးတို့ထံ ပေးရမည့်စာများကို ကိုယ်တိုင်ပေးပြီး ...

“ရဲဘော်အား ပေးမယ့်တာဝန် သိပြီးဖြစ်တယ်။ ပေးအပ်တဲ့တာဝန်ကို အသက်နဲ့လဲပြီး ဆောင်ရွက်ပါ။ လမ်းမှာ ဘယ်လိုအခက်အခဲနဲ့တွေ့တွေ့ အခက်အခဲကို ကျော်လွန်ပြီး လိုရာခရီးကို မရောက်ရောက်အောင် သွား ပါ။ လမ်းတွေ့တဲ့အခက်အခဲများကို တပ်ဖွဲ့များနဲ့ ငါတို့ အဖွဲ့အစည်းများထံ ဝင်အကူအညီတောင်းပါ။

ဒီက ညွှန်ကြားချက်တွေကို ရန်သူလက် ဘယ်နည်း နှင့်မျှ မကျရောက်ပါစေနဲ့။

ဗိုလ်မှူးကြီးနေဝင်းနှင့် သခင်စိုးဆီ အထူးမှာချင် တာတော့ အဆက်မပြတ်ရေးအတွက်ပဲ။ အဆက်မပြတ် ရေးအတွက် လူဆက်သားရေး၊ ဝိုင်ယာလက်ပါ ၂ မျိုး စလုံး အသုံးပြုရမယ်။ တိုင်း (၇)မှတစ်ဆင့် ဆက်သွယ် ရန် ပြောပါ။”

“ငါတို့အခု ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးမှာ ဘီလူးစည်း လူစည်း ခွဲခြားရတာ လွယ်တယ်။ ရှုပ်ထွေးမှု သိပ်မရှိ နိုင်ဘူး။ စစ်ရေးကျွမ်းကျင်မှု၊ လူထုအကူအညီနဲ့ အောင်မြင် ရဖို့ သေချာတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး မှာ ရှုပ်ထွေးမှုမရှိနိုင်ဘူး။”

“ရဲဘော်တို့ဟာ ရှေ့လာမယ့် ဒီမိုကရေစီဆိုတဲ့ ခေတ်မယ် ရှုပ်ထွေးပွေလီတဲ့လမ်းကို လျှောက်ရလိမ့်ဦး မယ်။ သတ္တိရှိရှိမက နိုင်ငံရေးပရိယာယ်ပါ နားလည်ထား ရမယ်။

အဲဒီအခါမျိုးမယ် ရဲဘော်တို့ မျက်စိမလည်ဘဲ ကိုယ့်ရည်မှန်းချက်အတိုင်း သွားနိုင်ရမယ်။”

ဆိုသည့် သတိပေးသည့်အချက်များအပါအဝင် ဗိုလ်ချုပ်မှ ၄၅ မိနစ်ခန့်ကြာ နှုတ်ဖြင့် အမိန့်ပေးပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ညွှန်ကြားနေချိန်မှာပင် ဗိုလ်စိန်မှန် ကျွန်ုပ်တို့အား အစီခိုင်း၍မတော်သော 'တော့ဘွတ်'ကို ဗိုလ်ချုပ်ထွန်းအုံအတွက် ရဲဘော်တစ်ယောက် လာပို့သည်ကို တွေ့ရ၍ သံသရာလည်သော တော့ဘွတ်ကိုကြည့်ပြီး ဖြစ်ခဲ့ပါသေးသည်။

ဗိုလ်ချုပ်၏ သွန်သင်ညွှန်ကြားချက်များပြီးနောက် အထွတ်ထွေခွင့်နှင့်အတူ သီးသန့်ပေးသည့် အော်စတင်တစ်ဦးနှင့် ပြုလို့စခန်းမှ စတင်ခရီးထွက်ခဲ့ပါသည်။

x x x

ထင်ရှားစွာ

ပြုလို့စခန်းမှ ခရီးထွက်ခဲ့၍ ပြည်ဘက်သို့ နီးကပ်လာသောအချိန်တွင် သစ်ခက်၊ အုန်းလက်များနှင့် စနစ်တကျဖုံးပြီး ရုပ်ဖျက်ထားသော ဗိုလ်ချုပ်တို့ကားမှာ ညွှန်တော်တို့ ကားရှေ့သို့ ကျော်တက်သွားပါသည်။ ညွှန်တော်အရောက်တွင် ရှေ့သို့ ခရီးမဆက်တော့ဘဲ နေချနေသော ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ရုံးရှိရာသို့ သတင်းပို့ပြီး ညွှန်တော်အတွက် ရပ်နားလိုက်ပါသည်။

ရွှေတောင်တွင် ခေတ္တစခန်းချထားသော ဗဟိုစစ်ဦးစီး အဖွဲ့ရုံးနှင့် တပ်များအပြင် ဗိုလ်မှူးရန်အောင် ရဲဘော် ၃ကျပ်ဝင်၊ ယခုတောတွင်းကျဆုံး)ထံသို့ သတင်းပို့ပြီး ရွှေတောင်မှ စတင်ခရီးထွက်ခဲ့ပါသည်။

ညဦးပိုင်း ပေါင်းတည်မြို့တွင်းသို့ ကားဖြတ်အဝင် ဖြစ် ရဲဘော်တစ်ဦးက ကားကို ရှေ့မှ ဖမ်းတားထားပြီး ဗိုလ်ချုပ်ရှိတဲ့နေရာသိရင် ပြောပါ ... အရေးကြီးလို့ပါ။ ဖြစ်ပြောင်းဖို့ အရေးကြီးလို့ပါ။ ရက်မပြောင်းရင် ကျုပ်တို့ အထွေထွေ ခံရတော့မှာမို့ပါ” ဟု တစ်ဆက်တည်းပြောနေသော “မိနာရှိဂမ်း” တံဆိပ်ပါသည့် ဗိုလ်တစ်ဦးကို တွေ့ရပါသည်။

ကားကို လက်ပြုပြီး ဖမ်းတားလိုက်သည်မှစပြီး ရဲဘော်၏ အမှုအရာကို မသင်္ကာစိတ် ဝင်လာပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်သွားသည့်နေရာ ခြေရာခံလိုက်နေတဲ့သူများ ဖြစ်နေမလားဟုတွေးပြီး ပိုမသင်္ကာလည်းဖြစ်သွား

ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ် ဘယ်ရှိတယ်ဆိုတာ ငါမသိကြောင်း၊ ငါက တာဝန်နှင့် ခရီးထွက်လာရသည်ဖြစ်ကြောင်း စကားဖြတ်လိုက်ပြီး မိမိလမ်းအတိုင်း ခရီးဆက်ထွက်ခဲ့ပါသည်။

(၎င်းရဲဘော်မှာ တိုင်း(၄) စစ်ဌာနချုပ် ဗိုလ်မှူး ကျော်စောထံမှ အရေးတကြီးလွှတ်လိုက်သော ဆက်သွား ဗိုလ်တင်ဦး(ယခု မကွေးမြို့နယ် ကုန်သွယ်ရေးဦးစီး မန်နေဂျာ)ဖြစ်ကြောင်း နောက်ပိုင်းမှ သိရသည်)

ညလုံးပေါက် ကားမောင်းခဲ့ပြီး နောက်နေ့နံနက်တွင် သာယာဝတီသို့ ရောက်ပါသည်။ သာယာဝတီအရောက်တွင် မီးကုန်းမှ ဗိုလ်ချစ်မြိုင်တို့ တပ်စခန်းချထားရာ ကျောင်းသို့ သတင်းပို့ပါသည်။ ထိုနေရာမှာပင် ဗိုလ်ချစ်မြိုင် (ဗိုလ်မှူးကြီးဟောင်း၊ သံအမတ်ကြီး ဦးချစ်မြိုင်)နှင့် အဆင်သင့်တွေ့ရပြီး ရှေ့ခရီးအခြေအနေပါ စုံစမ်းရင်း ခရီးတစ်ထောက်နားလိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော် နားနေချိန်မှာပင် ဗိုလ်ချစ်မြိုင်က တပ်အတွက် စီစဉ်စရာများစီစဉ်ရန် ကားတောင်း၍ ဗိုလ်ချစ်မြိုင်သို့ ကားပေးလိုက်ပါသည်။

ဗိုလ်ချစ်မြိုင်အား ကားပေးလိုက်ပြီးခါမှ စိတ်မောနေရပါသည်။ ကားတစ်ခုခုဖြစ်၍ ရှေ့သို့ ခရီးမဆက်နိုင်လျှင် မိမိတာဝန်ပျက်ကွက်မည်ကို တွေးမိရင်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အပြစ်တင်ကာ စိတ်မောလူမော စောင့်ရပါသည်။ ဗိုလ်ချစ်မြိုင် ညနေပိုင်း ပြန်ရောက်လာမှ စိတ်အေးသွားရပါသည်။

သာယာဝတီမှ ထိုနေ့ညနေပိုင်း ခပ်စောစောပင် ခရီးဆက်ထွက်ခဲ့ပါသည်။

မြို့ပြင် ခပ်လှမ်းလှမ်း ကားလမ်းလက်ယာဘက် ဘေး သစ်ပင်အုပ်ကောင်းကောင်းနေရာများတွင် (သင်္ချိုင်း ဟုထင်ပါသည်) ဂျပန်များ နေရာယူတပ်ချထားသည်ကို တွေ့ရသည့်အတွက် ဂျပန်က စ ချမလားဟု စိုးရိမ်သွားပါသည်။ တပ်ချထားသည့် ဂျပန်များက ကားပဲအရပ်ခိုင်းမလား၊ သေနတ်နဲ့ပဲ စပစ်မလား စသော စိုးရိမ်စိတ်နှင့် လူ့န္ဒြေမပျက် ကားကို ခပ်မြန်မြန် အမောင်းခိုင်း၍ ပါလာသည့် ရှိစေ့စေ့ လက်နက်များကိုသာ အသင့်ပြင်ဆင်ထားရသည်။

ဂျပန်ကင်းများမှ ဂရုစိုက်ကြည့်သည့် သဘောမျိုး သာရှိပြီး တားမြစ်ခြင်းမရှိဘဲ ၎င်းတို့ကို ကျော်လာမှ စိတ်ချလက်ချဖြစ်သွားသည်။

သာယာဝတီမှ ထွက်ခဲ့၍ တစ်နာရီခွဲကျော်မျှ ကားမောင်းမိသောအခါ ရှေ့ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် ကားလမ်းဘေးနှင့် ယှဉ်နေသော လှည်းလမ်းအတိုင်း ချီတက်လာသော တပ်မတော်သားများကို လှမ်းမြင်နေရသည်။ အချို့တပ်သားများမှာ လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်နှင့် ပစ္စည်းအချို့တင်ထားသော မြင်းလှည်းနှောက်က ကပ်၍ လိုက်လာကြပါသည်။ အကာအကွယ် သစ်စိမ်းခက်များဝေဝေဆာဆာထိုးပြီး တပျော်တပါးကြီး ချီတက်လာသည့် တပ်မတော်ကို တွေ့နေရပါသည်။

ချီတက်လာသည့် တပ်မတော်သားများနှင့် ကျွန်တော်တို့ကား ထိပ်တိုက်ဆုံမိရာတွင် တပ်သားများက လက်ပြ၍တားသည့်အတွက် သတင်းထူးလိမ့်မည်ထင်ပြီး စိတ်ထင်သွားပါသည်။ ကားရပ်ပြီး “ဘာလဲကွ” မေးမှ ရဲဘော်များ ဝိုင်းအုံလာပြီး ထုံးစံအတိုင်း “ဗိုလ်လေး မုန့်ဖိုး” ဟု ပြောပြီး မုန့်ဖိုးတောင်းကြသည်။

လမ်းခရီးတွင်သုံးရန် ပေးလိုက်သည့်ငွေထဲမှ ဝိုင်းလာသည့်ရဲဘော်များအား မုန့်ဖိုး ဖွဲပေးခဲ့ရပါသည်။

(ထိုစဉ်က ရဲဘော်များသည် ဤနည်းအတိုင်းပင် တပ်မတော်ဗိုလ်များကိုတွေ့လျှင် မိမိတို့အစ်ကိုကြီးများသဖွယ် ရင်းရင်းနှီးနှီးပင် မုန့်ဖိုးတောင်းကြသည်။ ဗိုလ်များကလည်း ရှိစုစုဖွဲ၍ ပေးကြရသည်)

သာယာဝတီအတွင်း တွေ့ခဲ့ရသော ဂျပန်တပ်များကင်းချထားသည့်သတင်းကို ၎င်းရဲဘော်တို့အား ပြောပြလိုက်ပါသည်။

ရှေ့ ဆက်လက် ခရီးထွက်ရင်း ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ ပြန်ကြည့်လိုက်ရာ ကားလမ်းဘေးအတိုင်း ငြိမ်သက်တည်ငြိမ်စွာ လှုပ်ရှားချီတက်နေသော တပ်မတော်ကြီးမှာ နေဝင်ဖျိုးဖျါ ရောင်ခြည်အောက်ဝယ် ပဏာရလှပြီး စိတ်တွင်းခံစားမှုတစ်မျိုး ပေါ်နေပါသည်။

ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း

ချီတက်သွားသော တပ်မတော်ထံမှ ‘ဆရာကြီး (သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း) ရန်ကုန်ဘက်ကို ကုန်တင်ကား

ကြီးတစ်စီးနှင့် သွားနေတယ်။ တွေ့ရာမှာ ရှာခေါ်သွားပါ” ဆိုသည့် လက်ဆင့်ကမ်းသတင်း အဆက်မပြတ် ရောက်လာပါသည်။ ထိုသတင်းကြောင့် တွေ့သမျှ ကုန်တင်ကားများကို ကျော်တက်ပြီး ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း ပါ မပါသတင်းမေးရင်း ရှာရပါသည်။

ပေါက်ကွဲရန် တာစူနေသည့် ခုချိန်ခါမျိုးဝယ် အန္တရာယ်များလှသည့် လမ်းမကြီးပေါ်တွင် အေးအေးဆေးဆေး ခရီးသွားနေသော ဆရာကြီးအတွက် ပူဝင်သောကရောက်စွာနှင့် တွေ့ရာ ကုန်တင်ကားတိုင်းသို့ ဆရာကြီး ပါ မပါမေးရင်း ရှာရပါသည်။

ခရီးတစ်ထောက်နားနေရင်း စခန်းချနေသော ကားများဆီသို့ “ဆရာကြီးပါသလား” ဟု လှမ်းမေးလိုက်ရာ “ပါတယ်” “ပါတယ်” ဟု သံပြိုင်ထွက်လာပြီး ဆရာကြီးက “လာပြီဟေ့ တပည့်ရ ...” ပြောပြောဆိုဆို လွယ်အိတ်နှင့် ပုသိမ်ထီးကိုင်ကာ ထွက်လာသည့် ဆရာကြီးထံကိုယ်တိုင် သွား ရောက်ကြိုဆိုပြီး ကားအရောက် ခေါ်ခဲ့ပါသည်။

ယခင် သခင်တရားပွဲများတွင် စင်မြင့်မှ တရားဟောသည်ကို ဆရာကြီးအား အဝေးမှ မြင်ရတွေ့၍ အရပ်ခပ်ပြတ်ပြတ်ဟု တွေးထင်ခဲ့ပါသည်။ အနီးထပ်တွေ့ရတော့မှ ထောင်ထောင်မောင်းမောင်းနှင့် ယခုထို မြန်မာပီသသည့် ဥပမိရုပ်ကိုကြည့်ပြီး ပီတိဖြစ်မိရင် ကျန်းမာစွာတွေ့ရသော ဆရာကြီးအတွက် တစ်စထဲကလည်း စိတ်အေးသွားပါသည်။

နေမျိုးနွယ်တို့၏ ကားများပင် စက်ပျက်လွန်း၍ “တွန်းစတပ်” ဘဝမှ လွတ်ကင်းခဲ့လှသော ဤအချိန်မှစ၍ ဝယ် စက်ကောင်း၊ တာယာကောင်းနှင့် ခုချိန်ထိ ဒုက္ခမပေးသေးသော ကားကလေးဆွဲရာသို့ ဆရာကြီးကိုယ်တော်မှိုင်းအပါအဝင် ခရီးဆက်နှင့်ခဲ့ပါသည်။

ဆရာကြီးမှာ ကားနောက်ခန်းမှ ရှေ့ထိုင်ခုံ လမ်းတန်းကိုင်ကာ “တပည့်ရ .. ဘမော် ဆိုတဲ့အကောင်အတော့ လူမပြောနဲ့ နွားတောင် ဥပဒေလုပ်ပေးနိုင်တဲ့ကောင် မဟုတ်ဘူး။ ခုလည်း လူရောနွားပါ ချွေးတပ်ဆွဲနေပြီပြီကွ” ဟု အစချီပြီး ဂျပန်တပ်များအတွက် ဒေါက်တာ ဘမော်အစိုးရက လူပါမက နွားများပါ ချွေးတပ်ဆွဲနေရပြီး ‘စာဥပဒေ’ မှ လုပ်မပေးနိုင်သည်များသို့ ဝိုင်း

တစ်စများနှင့် ပြောပြနေပါသည်။ တစ်ဆက်တည်း ...

“အခုလည်း တပည့်တို့ကို အထက်တက် စစ်မျက်
တော့အတိုက်လွတ်တယ်ဆိုပြီး အင်္ဂလိပ်ကတစ်ဖက်၊
ဗုဒ္ဓကတစ်ဖက် ညှပ်အချခံရမှာစိုးရတယ်”

စသည့် စကားများကို စိတ်ပါလက်ပါနှင့် ပြောရင်း
ထိုက်ပါလာပါသည်။

ဆရာကြီးပြောသမျှ စကားများကို ‘ဟုတ်ကဲ့’ ‘ဟုတ်
ဦး’ ဟု လေးလေးစားစား ခွန်းတုံ့ပြန်ကာ အဖြေ ပေးရင်း
အလေးဆွဲဆောင်ရာသို့ လိုက်ပါခဲ့ကြပါသည်။

ထိုက်ကြီးအရောက်တွင်

ညဘက် ၈ နာရီခွဲကျော် ၉ နာရီခန့်အချိန်တွင်
ဆောင်ချထားသည့် တိုက်ကြီးမြို့သို့ ရောက်ပါသည်။

စခန်းထောက်သဖွယ်ဖြစ်သည့် ကားဆိပ် လက်
စာရည်ဆိုင်များရောက်မှ တိုက်ကြီးဘူတာရုံကို နေ့ခင်း
အင်္ဂလိပ်လေယာဉ်ပျံများက ဗုံးကြဲစက်သေနတ်
တစ်စုံတစ်ရာ တပ်မတော်မှ ရိက္ခာနှင့် ခဲယမ်းမီးကျောက်များ
အတော် မီးရထားတွဲအချို့ပါ မီးလောင်ပျက်စီးကြောင်း
သတင်းရရှိသည်။

၎င်းလက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာပင် ပြည်မြို့သို့ ရာဇဝတ်
အဖြစ် ပြောင်းရွှေ့မည့်သခင် ခင်မောင် (ကမာရွတ်)
အဖွဲ့ဝင်များနှင့်အတူ ကြိုတင်ရောက်နေသော သခင်
အောင်စိန် (ယခုကော်ပိုရေးရှင်း ၉ အဖွဲ့ဝင်လူကြီး)ကို
တွေ့ရသည်။

ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းမှ “ဒါ သခင်
အောင်စိန်” ဟု မိတ်ဖွဲ့ပေး၍ သခင်ကျော်စိန်ရော ကျွန်
တော်ပါ ထူးထူးထွေထွေ ဘာမှမပြောကြဘဲ တစ်ဦး
တစ်ဦး ပြုံးပြီး နှုတ်ဆက်လိုက်ကြပါသည်။

တိုက်ကြီးတွင် စခန်းချနေသော ဗိုလ်လွန်းတင်တပ်
မဟာမိတ် မူလတန်း စစ်ပညာသင်ကျောင်းမှ ကျောင်း
အားလုံး ၂၃ ရက် (မတ်လ ၂၃ ရက်)နေ့က တပ်
အားလုံးသွားကြကြောင်း သတင်းရရှိပါသည်။

ထိုသတင်းကြောင့် မင်္ဂလာဒုံမှ ဖြတ်၍ ရန်ကုန်မြို့
သို့ စင်ရန်အခြေအနေဆိုးမှာ သေချာနေပါသည်။

တိုက်ကြီးတွင် တစ်ညနားပြီးမှ ခရီးလမ်းစုံစမ်းနေ
သော နောက်ရက်များတွင် အခြေအနေ ပိုဆိုးလာနိုင်

ပြီး အချိန်နောက်ကျသည်နှင့်အမျှ ဒီထက်အခြေအနေ
ပိုဆိုးမှာ သေချာနေပါသည်။

ဤအခြေအနေတွင် ကျွန်တော်တို့အဖို့ ရှေ့သို့ ခရီး
ဆက်မလား၊ ရန်ကုန်သတင်းစုံစမ်းရေးအတွက် တိုက်
ကြီးတွင် နားမလားဆိုသည်ကို ယတိပြတ် ဆုံးဖြတ်ရမည့်
အချိန်ဖြစ်ပါသည်။

ခရီးမထွက်မီအချိန် ပြလို့ စခန်းတွင် စိတ်အား
ထက်သန်စွာနှင့်

“ရဲဘော်အား ပေးအပ်တဲ့တာဝန် အသက်နဲ့လဲ
ဆောင်ရွက်ပါ” ဆိုသည့် ဣဒရ်ဗူဗိုလ်ချုပ်၏ အမိန့်
သံကို ကြားယောင်နေပါသည်။

“ငါ့ကိုစိတ်ချပြီး ပေးအပ်လိုက်တဲ့တာဝန် မကျေပွန်
မှဖြင့် ဆိုသည့်” ရှက်စိတ်ဝင်လာပြီး မင်္ဂလာဒုံမှပင်
ညချင်းဖြတ်ဝင်ရန် စိတ်ပိုင်းဖြတ်လိုက်ပါသည်။

မင်္ဂလာဒုံမှ ဖြတ်ဝင်ခြင်း

မှောင်ရိပ်တစ်နေရာသို့ သွားပြီး ဗိုလ်ချုပ်ပေးလိုက်
သည့် စာများကို ရှာဖွေ၍မလွယ်မည့် ကိုယ်တွင်းနေရာ
များတွင် စနစ်တကျ ပြင်ဆင်ထည့်လိုက်ပါသည်။

ပါလာသည့် လက်ပစ်ဗုံးများကိုလည်း အရေးရှိက
အလွယ်တကူသုံးနိုင်ရန် ကျောပိုးအိတ်ထိပ်ကို ကြိုးဖြတ်
ထားပြီး အသင့်ပြင်ထားပါသည်။

စိတ်ချလက်ချပြင်ဆင်ပြီးမှ တိုက်ကြီးမှ ည ၉နာရီခွဲ
ခန့်တွင် စတင်ခရီးထွက်ခဲ့ပါသည်။

“မင်္ဂလာဒုံ မူလတန်း စစ်ပညာသင်ကျောင်းမှ ကျောင်း
သားများ ၂၃ ရက်နေ့က တပ်ဖျောက်သွားတယ်” ဆိုသည့်
သတင်းကို ဆရာကြီးပါ ကြားသဖြင့် ဒီကိစ္စအတွက်
ဆရာကြီးပြောမည့်စကားကိုသာ နားစွင့်နေပါသည်။

ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းမှာ စောစောကလို
စကားမပြောတော့ဘဲ တစ်ခုခုအာရုံပြု၍လိုက်ပါလာပါ
သည်။ “ဆရာကြီး ကားနောက်ပိုင်းက အေးအေးဆေး
ဆေး အိပ်သာလိုက်ခဲ့ပါ” လို့ပြောမှ ကျွန်တော်ပြောသည့်
အတိုင်း အိပ်လိုက်လာပါသည်။

ညအချိန်တွင် ကင်းဝပ်ပြီး အငိုက်ဖမ်းတတ်သည့်
ဂျပန်များနှင့် ဘယ်နေရာ ရင်ဆိုင်တိုးမလဲဟု တိုက်ကြီးမှ
ထွက်ကတည်းက စိတ်တထင့်ထင့် ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။

www.burmeseclassic.com

မင်္ဂလာဒုံစစ်နယ်နိမိတ်သို့ တဖြည်းဖြည်း နီးကပ်လာ၍ ပိုသတိထားရပါသည်။ ကင်းဂိတ်ရောက်ခါနီးလမ်းများပေါ်တွင် ခုံတန်းလျားများကို ရှေ့တိုးနှောက်ဆုတ်ထားပြီး စနစ်တကျ ကွေ့ကောက်ပိတ်ထားသည့် လမ်းအတိုင်း ခက်ခက်ခဲခဲ ဖြတ်ဝင်ခဲ့ပါသည်။

ဂျပန်ကင်းအရောက်တွင် ကင်းမှ အရပ်မခိုင်းမီပင် ကားစက်ရှိန်သတ်ပြီး ရပ်ပေးလိုက်ပါသည်။

ဂျပန်ကင်းမှူးမှာကား ရှေ့ပိုင်းရော၊ နောက်ပိုင်းပါ ကိုယ်တိုင် လက်နှိပ်ဓာတ်မီးထိုးကြည့်ရင်း ရှာဖွေသည့် အသွင်ဖြင့် ဈေးစပ်စပ်ကြည့်ရင်း စတင်စစ်ဆေးပါတော့သည်။

ကျွန်တော်က “ငါတို့ အရေးကြီးလို့ လာတယ်” လို့သာ အဖြေပေးလိုက်ပါသည်။

ဂျပန်ကင်းမှူးမှာကား ရဲဘော်ကိုသာ ဖိစစ်နေပါသည်။ ဂျပန်ကင်းတပ်သားများမှာ ကားဘေးမှ ဝိုင်းထားကြပါသည်။

တပ်ကြပ်ညွှန်ခင်မှာ ဂျပန်စစ်မေးသမျှကို ပြန်၍ ပြန်၍ ဖြေနေရပါသည်။

ကျွန်တော်မှာ “ငါတို့ အရေးကြီးလို့လာတယ်” ဟု ပြောပြီး တခြားဘာစကားမှ ဝင်မပြောဘဲ ခပ်တည်တည် ထိုင်နေပါသည်။

ကားရှေ့ခန်းတွင် ဣန္ဒြေမပျက် ထိုင်နေရသော်လည်း အရေးကြုံက ကားအပြင် အမြန်ရောက်ရေး၊ ပထမဆုံး ကိုယ်က လက်ဦးရေး၊ နောက်ဆုံး လက်ပစ်ဗုံးခွဲပြီး ခရီးဆက်နိုင်ရေးသာ စဉ်းစားနေရပါသည်။

အမေးအစစ်ထူလှသော ဂျပန်ကင်းမှူး၏လေသံမှာ ပြောင်းလဲခြင်းမရှိသေးဘဲ ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းအိပ်နေရာ ကားနောက်ခန်းသို့ မီးရောင် ရောက်သွားပြန်ပါသည်။

ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းမှန်း သိသွားရင် ဘယ်လိုနေမလဲဆိုသည့်အတွေးပေါ်လာပြီး ကျွန်တော်ခေါင်းကြီးသွားပါသည်။

မလှုပ်မယှက် ငြိမ်သက်စွာအိပ်နေသော ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းကိုသာ ဂျပန်ကင်းမှူးက မီးနှင့်ထိုး

ပြပြီးရင်း၊ ထိုးပြရင်းနဲ့ အထပ်ထပ် စစ်မေးနေပြန်ပါသည်။ တပ်ကြပ်ညွှန်ခင်က “ငါ့အဖေ လူမမာ ဆေးကုန်ခေါ်လာတာ” ဟု ရှင်းပြနေသည်။

ဂျပန်ကင်းမှူးက စစ်လိုက်၊ ရဲဘော်ညွှန်ခင်က ဖြေဖြေလိုက်နှင့် အပြန်အလှန် အမေးအဖြေလုပ်နေကြသည်။ ကျွန်တော်မှာ ဂျပန်ကင်းမှူး၏ အမူအရာကိုသာ ဂရုစိုက်နေရပါသည်။

ဂျပန်ကင်းမှူးမှာ အပြန်အလှန်စစ်ဆေး၍ ရဲဘော်ညွှန်ခင်၏အဖြေများကို ကျေနပ်ပုံရသွားပါသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ဂျပန်ကင်းမှူးက ကျွန်တော်၏ တပ်မတော်အဆင့်ကို မီးနှင့်ထိုးကြည့်ပြီး ကင်းသားများပါ တန်းစီအလေးပြုမှ စိတ်အေးသွားပါသည်။

ရဲဘော်ညွှန်ခင်မှာ ကားဂရုစိုက်မောင်းခြင်း၊ ထားမောင်းရင်း လေယာဉ်ပျံသံကြားလျှင်၊ လေယာဉ်နှင့်တွေ့လျှင် လမ်းဘေးအကာအကွယ်ကောင်းသည့်နေရာရွေးချယ်ရပ်ခြင်း၊ ကားရပ်တိုင်း ရေ၊ ဆီ၊ ကားစက်များ ဂရုစိုက်စစ်ဆေးခြင်း စသည့် တာဝန်များကို ကျေပွန်လေးစားစိတ်ချရသော်လည်း စကားနည်းလွန်းလှသည်။

တပ်ကြပ်ညွှန်ခင်၏ ဂျပန်စစ်ဆေးသမျှ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်နှင့် ဂျပန်လို ရေရေလည်လည် ပြန်ဖြေပြီး အကင်းပါးခြင်းမှာ တာသွားပြီး တန်ဖိုးကြီးလှသည်။

အလေးပြန်ပြုပြီးချိန်မှာပင် ကျွန်တော်၏လက်နက်ရဲဘော်ညွှန်ခင်၏တင်ပါးကို နှစ်ချက်ဆက်ပြီး ပုတ်ငါးသား ဖြစ်သွားပါသည်။ “မြန်မြန်ထွက်” ဆိုသည့် အချက်ပေးလိုက်သည်ကိုသိသည့် ရဲဘော်ညွှန်ခင်မှာ ကားတစ်စီးထိုး ထွက်လိုက်ပါသည်။

ကားတစ်စီးထိုးထွက်၍ ဒုတိယဂီယာသံမစ်မီမှာ နောက်ခန်းတွင် မလှုပ်မယှက် အိပ်နေသော ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းမှာ ထထိုင်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဆရာကြီးမှာ ကျွန်တော်တို့အား ဂျပန်က အကြံကြိမ် အထပ်ထပ်စစ်ဆေးနေသည်တို့ကို အကျိုးအကြောင်းပင် မမေးဘဲ ငြိမ်၍ လိုက်ပါလာပါတော့သည်။

ပြည်သူ့ဌာန အဖွဲ့ ၁ အဖွဲ့ ၂ (၁၅-၁၆)

အောင်ဆန်းရှိတယ်ကား ရွှေကို(တပ်ကြပ်ကြီးဟောင်း)

အချိန်မှာ တော်လှန်ရေးဖြစ်ခါနီးတွင် ဖြစ်သည်။
အချိန်တွင် ဥရောပရှေ့တန်း စစ်မျက်နှာ၌လည်း
ကောင်း၊ နောက်တန်းစစ်မျက်နှာ၌လည်းကောင်း၊ ဖက်
တစ်မှာမီ ဟစ်တလာ၏ တပ်များသည် မဟာမိတ်တပ်
များ အရှုံးကြီး ရှုံးနေချိန်ဖြစ်သကဲ့သို့ အာရှအရှေ့
ဘက်ရှိ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့သည်လည်း တပ်လန်
ချိန်ဖြစ်လေသည်။

ဤကဲ့သို့သော အချိန်တွင် စာရေးသူမှာ ကြံခင်းမြို့
အလယ်အသင်းတွင် ကျရာတာဝန်ကို ကိုယ်စွမ်းရှိ
ဆောင်ရွက်နေရပါသည်။ ဂျပန်တပ်များနှင့်အတူ
လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်မှာ မြန်မာပြည်မှ အင်္ဂလိပ်
တပ်များကို မောင်းထုတ်ပြီးနောက် ဗမာ့ကာကွယ်ရေး
တော်ဟူ၍ အမည်ပြောင်းလိုက်ပါသည်။ ဗမာ
ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် ရန်ပုံငွေအတွက် ကြံခင်း အာရှ
အဖွဲ့မှ ဦးဆောင်ကာ ပြဇာတ်များ ကပြ၍ ရန်ပုံ
ငွေခွဲရာ ဗိုလ်ချောကြီး (ဗဟိုရဲပြသရေးမှူး)၊ ဒု
တိယကြီးဟောင်း တင်ထွန်း (ယခု ပလက)နှင့် ဦးပါ
အလင်းသတင်းစာ)တို့၏ တိုက်တွန်းခေါင်းချက်
အရ ငါတို့အဖွဲ့သည် ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့ရသည့်
စာရေးသူမှာ “ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း” တေးသီချင်း

သီဆို၍ ရန်ပုံငွေရှာဖွေရာ၌လည်း ပါဝင်ခဲ့ရပါသည်။

“အနုပညာသည် ပြည်သူအတွက်ဖြစ်ရမည်” ဆို
သည့် ဆောင်ပုဒ် မှန်၏။ စာရေးသူမှာ အနုပညာအနွယ်
ဝင် မဟုတ်ပေ။ သို့သော် ယနေ့ အနုပညာသည်တစ်ဦး
ဖြစ်ပါ၏။ အထက်ပါ ဆောင်ပုဒ်သည် ထိုခေတ် ထို
အခါကတည်းက ပေါ်ထွက်ဖို့ ကောင်းခဲ့ပါသည်။
အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ ယင်းခေတ်က ကဖြစ်ခဲ့သည့် “ဗမာ
သွေးခဲ” ပြဇာတ်သည်လည်းကောင်း၊ စာရေးသူတို့ ပါဝင်
ခဲ့ရသည့် ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် ရန်ပုံငွေပြဇာတ်
များသည်လည်းကောင်း သီဆိုခဲ့သည့် တေးသီချင်းများ
သည်လည်းကောင်း ဇာတိသွေး ဇာတိမာန်ကို တက်ကြွ
စေခဲ့ပြီး ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့အား တိုက်ထုတ်ရန် ပြည်သူ
လူထုတစ်ရပ်လုံးကို တပ်လှန်နိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါ
သည်။

အနုပညာသည်များနှင့် ပတ်သက်၍ ပြောဆိုလျှင်
တစ်ကြိမ်က နာမည်ကျော်ကြားလှသော မင်းသား ချစ်
ဆွေ(လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲကျဆုံး)၊ မင်းသား မောင်မောင်
အေး၊ မင်းသား တင်ငွေ၊ လူရွှင်တော် ဦးသာဂေါင်၊
ဒါရိုက်တာ ဦးချင်းစိန်၊ အဝမ်းဦးတင်မောင်နှင့် ယနေ့
လူကြိုက်များနေသည့် ရုပ်ရှင်မင်းသား ကိုကျော်ဆွေ

တို့လည်း တစ်ချိန်က ဘီအိုင်အေ တပ်မတော်တွင် တပ် ဗိုလ်၊ တပ်သားများ ဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။ အခြား အနုပညာ သည် အများအပြား တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအတွက် ကျရာ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြပါသည်။ သို့သော် စာရှည် မည်စိုး၍ လက်လှမ်းမီသမျှလောက်သာလျှင် ဖော်ပြလိုက် ရပါသည်။

ကွယ်လွန်သူ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းသည်ပင် အနုပညာသမား တစ်ယောက် မဟုတ်ပါလော။ သူ အနုပညာသမားဟု ဖော်၍ မပြော ခဲ့ရုံသာ ရှိခဲ့သော်လည်း သူ့ကိုယ်တိုင် ရေးသားသည့် သူ့အကြောင်းစာ (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အတ္ထုပ္ပတ္တိမှ) တွင် “ငယ်ငယ်တုန်းက ကျွန်တော် အတီး၊ အမှုတ်၊ အက၊ အခုန် အတော်ဝါသနာပါ၏။ အထူးသဖြင့် ဆိုင်း တီး အတော်ဝါသနာပါသည်။ စားပွဲဖြစ်စေ၊ ခေါက်စရာ တွေ့လျှင် အမြဲခေါက်လေ့ရှိရာ ကျွန်တော်၏ လက်မှာ ယနေ့တိုင် အချိန်မှန်မှန် လက်ရေကွဲကျခဲ့လေသည်။ သို့သော် ကျွန်တော် ကြီးပြင်းလာသည်နှင့် လူကြီးမိဘ များက ကျွန်တော့်အား အတီးအမှုတ် ဝါသနာကို ခွင့် မပြု။ နဂို ဝါသနာမဟုတ်၍လားမသိ။ ယခု ဤစိတ်မျိုး ပျောက်သလောက်ရှိခဲ့သည်” ဟု ရေးသားခဲ့သည့်အပြင် “ကျွန်တော် လွတ်လပ်ရေးရပြီးရင်တော့ နိုင်ငံရေး မလုပ် တော့ဘူး။ သူများ လုပ်တာကိုပဲ ကြည့်ပြီး စာရေးဆရာပဲ လုပ်တော့မယ်” ဟု ပြောခဲ့ပါသည်။ စာရေးဆရာသည် အနုပညာသမားပင် မဟုတ်ပါလော။

ထို့ကြောင့် အနုပညာသမားသည် အခြေအနေအရ လက်နက်ကိုင်၍ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအတွက် တိုက်ပွဲ ဝင်တတ်သကဲ့သို့ ကလောင်တစ်ချောင်း၊ တယောတစ် လက်ထမ်း၍ တိုင်းကျိုးပြည်ကျိုးကို မျှက်ဆောင်တတ် လေသည်။

စာရေးသူ၏ ဖြစ်ရပ်ကလေးမှာ အညတရသာမန် ဖြစ်ရပ်ကလေးမျှသာ ဖြစ်သော်လည်း ဤဖြစ်ရပ်ကလေး နှင့် ဆက်နွယ်၍ စာရေးသူတွင် မကြာခဏဆိုသလို ခံစားမှုတစ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်နေခဲ့ရပါသည်။ ဤခံစားချက်မှာ စာရေးသူသည် ရဲဘော်ဟောင်း အနုပညာသည်တစ်ဦး ဖြစ်သော်လည်း ရဲဘော်ရဲဘက်များနှင့် ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း

ရဲဘော်ဟောင်းများ စုပေါင်းထုတ်ဝေသည့် “ပြည်သူ့ ကြယ်” ကဲ့သို့ စာစောင်မျိုး ပေါ်ပေါက်နေသော်လည်း စာတစ်စောင် ပေတစ်ဖွဲ့ မိမိတတ်နိုင်သလောက် မရေး သားနိုင်ခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား အရှေ့တောင်အာရှ စစ် သေနာပတိချုပ်၊ လူပီ မောင့်ဘက်တန်ကလည်းကောင်း၊ မြန်မာတို့နှင့် ရင်းနှီးသည့် စာရေးဆရာ မောရစ်(စ်)ကာ လစ်ကလည်းကောင်း၊ အိန္ဒိယ ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာတို တာဝန်ယူရသည့် ဖီးမာရှယ် ဝီလျံဆလင်း စသည့် အနောက်တိုင်းသားတို့က ချီးကျူးဂုဏ်ပြုစာများ အများ အပြား ထုတ်ဖော်ကြသကဲ့သို့ အရှေ့တိုင်းသားများ ဖြစ် သည့် အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ် နေရူး(ကွယ်လွန်)နှင့် ဂန္တီကြီး တို့ကလည်း ဗိုလ်ချုပ်ကွယ်လွန်သောအခါ ဗိုလ်ချုပ်၏ ဂုဏ်ပုဒ်များကို ချီးကျူးဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ထို့ ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်အား မိတ်ဆွေများက လေးစားချစ်ခင် သလို ရန်သူများကလည်း ကြည်ညိုခဲ့ကြပါသည်။ ယင်းတို့ အနက် ဂျပန်များလည်း အပါအဝင်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းဂျပန်တို့ ဗိုလ်ချုပ်အား မည်မျှကြည်ညိုကြောင်းဆို စာရေးသူ၏ဖြစ်ရပ်ကလေးက ဖော်ဆောင်နိုင်လိမ့်မည် ဟု ယူဆပါသည်။

အထက်က ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း စာရေးသူ ကြီးခင် အာရှလူငယ်အဖွဲ့တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေစဉ် ဖက်ဆစ် ဂျပန်တော်လှန်ရေးကြီးမှာလည်း နီးကပ်လျက်ရှိပါသေး သည်။ ထိုအချိန်တွင် မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်ရှိ အဖွဲ့အစည်း များအား ဂျပန်ကင်ပေတိုင်မှ စုံထောက်များက မျက်ခြည် မပြတ် စောင့်ကြည့်နေကြပါသည်။ စာရေးသူတို့ ကြီးခင် ဘက်တွင်လည်း အာရှလူငယ် အသင်းသားများသည် ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်နှင့် ပူးပေါင်းကာ ဂျပန်တို့ အား တော်လှန်မည်ဟု သတင်းရ၍ အာရှအဖွဲ့ဝင်များ အား ဂျပန်ကင်ပေတိုင်များက လိုက်လံရှာဖွေ ဖမ်းဆီးထိန်း နည်းမျိုးစုံနှင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းသတ်ဖြတ်လျက် ရှိပါ သည်။

သို့ဖြစ်၍ စာရေးသူတို့ အင်းလပ်ပိုင်း အာရှလူငယ် အဖွဲ့ဝင်များမှာ တပ်ဖျောက်နေကြရပါသည်။ ထိုအတိုင်း ဝယ် ရန်ကုန်ဌာနချုပ်မှ စေလွှတ်လိုက်သော ဗိုလ်ချုပ်ကြီးခင်မြို့သို့ ရောက်ရှိလာပါသည်။

www.burmeseclassic.com

ဗိုလ်ဝဏ္ဏသည် စာရေးသူအပါအဝင် ကြံခင်းမြို့ အင်းလပ်ပိုင်းရှိ အာရှလူငယ်အသင်းသား ၁၀ ဦးခန့်ကို သူကြီးအိမ်၌ စုဝေးစေပါသည်။ ထို့နောက် ဖက်ဆစ် ဂျပန်တို့အား ဗိုလ်ချုပ်က တော်လှန်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဗြိတိန်ကူးစနစ်ဖြင့် ရန်သူကို တိုက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဘီကြောင့် ကျည်ဆန်ကို အရမ်းမဖြုန်းကြစေလိုကြောင်း၊ ရန်သူအားလည်း တတ်နိုင်ပါက အရှင် ဖမ်းရမည်ဖြစ် ကြောင်း စသည်ဖြင့် ခေါ်ယူကာ ဩဝါဒပေးပါသည်။

ယင်းနောက် အထက်မှ ညွှန်ကြားချက်များကို ပြောပြ ပြီး စာရေးသူတို့ကလည်း မရှင်းသည့်အချက်များကို မြေခင်းဆွေးနွေးကြပါသည်။ ဆွေးနွေးပွဲပြီးသည့်အခါ ကြံခင်းမြို့သူမြို့သားများပင် မသိစေဘဲ ပြန်လည်ကာ ဘိဇ္ဇာကုန်ဆောင်ခဲ့ကြပါသည်။

ဂျပန်တပ်များမှာလည်း မြောက်ဘက်ရှိ မဟာမိတ် တပ်များနှင့် တိုက်ခိုက်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ ရခိုင်ပြည် ဘက်ရှိ မဟာမိတ်တပ်များနှင့် တိုက်ခိုက်ရာတွင်လည်း ကောင်း၊ အရှုံးကြီးရှုံးကာ ကစဉ့်ကလျားနှင့် အောက် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဆုတ်ခွာနေကြရပါသည်။

စာရေးသူတို့ ကြံခင်းမြို့သို့လည်း ရခိုင်ပြည်ဘက်မှ ဆုတ်ခွာလာသော ဂျပန်တပ်များသည် ဖိုးဦးတောင်၊ နန်းတောင်၊ ဆိတ်သာ၊ ပေါက်တိုင်း မြို့ရွာများကို ဖြတ် ဆွတ်လျက် ရန်ကုန်ဘက်သို့ သွားရန် ရောက်ရှိလာခဲ့ကြ ပါသည်။ ဤသို့ တောင်ကုတ်ဘက်မှ ဆင်းလာရာ၌ မိတ္ထာများကိုသာ မြင်းများနှင့် တင်ဆောင်ခဲ့ကြပြီး လူ ချည်းသက်သက် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်စွာနှင့် ဆုတ်လာခဲ့ကြ သေးသည်။ မြို့တွင်းသို့ ရောက်သောအခါ ဈေး၌လည်း ဆောင်း၊ ရပ်ရွာထဲ၌လည်းကောင်း အစားအစာများကို ဆုတ်ယူစားသောက်ကာ အချေမငံဆက်ဆံသူများကို သတ်ဖြတ်ပြီး ထွက်ခွာသွားကြပါသည်။

ယင်း ဂျပန်တို့ ထွက်ခွာသွားသောအခါ ကြံခင်း မြို့သို့ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သော ဂျပန်ဗိုလ်မှူးအဆင့် မြင့်သည့် သုံးဦး ရောက်လာကာ အစားအသောက်များကို ဆောင်းမွန်စွာ လာရောက် တောင်းစားကြပါသည်။ ယင်း ဂျပန် စစ်ဗိုလ်မှူး သုံးဦးမှာ အသက်အရွယ်ကလည်း ကြီး၍ အသားများမှာလည်း ဖြူဖြူရောင်နှင့် ဝါထိန် ခြင်းဖြင့် ဖျားနာလာကြဟန် တူပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကြံခင်း

မြို့ကို ဓွေနှောက်သွားသော ဂျပန်တပ်များကို အမိမလိုက် နိုင်ဘဲ နောက်ကျ၍ ကြံခင်းမြို့သို့ ရောက်လာကြခြင်း ဖြစ်ဟန်တူပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် စာရေးသူအပါအဝင် အင်းလပ်ပိုင်း အာရှလူငယ်အဖွဲ့ဝင်များသည် ဈေးအတွင်းသို့ ရောက် နှင့်နေပြီးဖြစ်သည်။ ဂျပန်သုံးဦးအား အရှင်ဖမ်းရန် ဈေး ဆိုင်များတွင် မယောင်မလည်လုပ်နေကြပါသည်။ ဈေးသူ ဈေးသားများကလည်း ဂျပန် ဗိုလ်မှူး အဖိုးကြီး သုံးဦးအား စေတနာထက်သန်စွာနှင့် ကျွေးမွေးနေခဲ့ကြပါသည်။

စာရေးသူအပါအဝင် ဈေးအတွင်းသို့ ရောက်နေ သည့် အာရှလူငယ်အဖွဲ့ဝင်များမှာ ဦးစိန်ဝင်း(ဟင်္သာတ ကျောင်းဆရာ) တာကလေးရပ်၊ ကိုစံရွှေ (ကျောင်းဆရာ၊ ကြံခင်းမြို့)၊ မောင်ခင်သောင်း(ခေါ်) ဘသန်း-၂(ယခု အတွင်းဝန်များရုံး ထောက်လှမ်းရေးရုံး)၊ ဒုဗိုလ်မှူးကြီး တင်ထွန်း(ပလက)၊ ကိုစန်းမောင် (ကျောင်းဆရာ၊ ကြံခင်းမြို့)၊ ဗိုလ်ချောကြီး (ပြသရေးမှူး ဗဟိုရုံ)၊ ကိုကြည် မောင်ကြီး(သခင်နု ကိုယ်ရံတော်ဟောင်း၊ ရဲဘော်ဖြူများ တောခိုရာတွင် တောတွင်း၌ ကျဆုံးသည်)တို့ ဖြစ်ကြပါ သည်။

ဂျပန်ဗိုလ်မှူးများမှာ ဈေးအတွင်းရှိ ဖရဲသီး၊ စိမ်း စားဥ စသည်များကို ဆာလောင်မွတ်သိပ်စွာနှင့် အားရ ပါးရ စားသောက်ပြီး ၎င်းတို့ စားသောက်ရာအနီး၌ မယောင်မလည် ရပ်ကြည့်နေသည့် မောင်ခင်သောင်း (ဘသန်း-၂)အား ရေပေးရန် တောင်းပါတော့သည်။ ထိုအခါ ဘသန်း(၂)က မနီးမဝေးရှိ ဈေးဆိုင်များ၌ ဂျပန် များအား အရှင်ဖမ်းရန် စောင့်နေကြသည့် ကျွန်တော်တို့ အား မျက်ရိပ်ပြကာ ရေ သွားယူပါသည်။

စာရေးသူတို့သည် ရေတွင် အဆိပ်ခတ်၍ ဂျပန် များအား သတ်ရန်ကြံလျှင် ရခိုင်သော်လည်း ရန်ကုန် ဌာနချုပ်မှ ရောက်လာသည့် ဗိုလ်ဝဏ္ဏ၏ ညွှန်ကြားချက် အရ တတ်နိုင်ပါက ရန်သူအား အရှင် ဖမ်းရမည်ဖြစ်၍ တစ်ကြောင်း၊ နဂိုကလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာလူမျိုးများ ဖြစ်သဖြင့် မိမိတို့အပေါ် မည်မျှပင် နှိပ်စက် သတ်ဖြတ် ခဲ့သည့် ဂျပန်များပင် ဖြစ်သော်လည်း ဤသို့ ဒုက္ခရောက် လာသည့်အခါ မသတ်ရက်သည်က တစ်ကြောင်းတို့ ကြောင့် အခြေအနေကိုသာ စောင့်ကြည့်နေကြပါတော့

သည်။ ရေသွားယူသော ဘသန်း(၂)သည် ရေအိုးကို ပိုက်၍ ပြန်ရောက်လာကာ ဂျပန်များရှေ့သို့ ချပေးလိုက် ပါသည်။ ထိုအခါမှပင် မမျှော်လင့်သောကိစ္စ ပေါ်လာ ရပါတော့၏။

ဘသန်း(၂) ရေအိုးချပေးလိုက်စဉ်တွင် ၎င်းခါးပုံစ နှင့် အုပ်ထားသည့် ခြောက်လုံးပူးသေနတ်မှာ ပေါ်သွား ပါတော့သည်။ ဤသည်ကို ဂျပန်များကလည်း ချက်ချင်း တွေ့သွားတော့ရာ ဂျပန်ဗိုလ်မှူးအိုတစ်ဦးက မျက်လုံး မျက်ဆန်ပြူးပြူးနှင့် “ကြံခင်း အောင်ဆန်းရှိတယ်ကား” “မြန်အောင် အောင်ဆန်းရှိတယ်ကား” ဟု အော်ရင်း ပြောရင်းဖြင့်ပင် ၎င်း၏ ပေါင်ရင်း၌ ဝှက်၍ချည်ထား သည့် လက်ပစ်ဗုံးကို ဖြုတ်လိုက်ပါတော့သည်။

ထိုအခါ ဘသန်း(၂)လည်း ခပ်ကြောင်ကြောင်နှင့် ဖြစ်နေရာမှ ၎င်းဂျပန်ဗိုလ်မှူး၏ ရင်အုံသို့ သေနတ်ဖြင့် သုံးချက် ဆက်ပစ်ရင်း ပြေးပါတော့သည်။ စာရေးသူ တို့မှာလည်း ကြောက်လန့်တကြားနှင့် ဗုံးလွှတ်လိုလွှတ် ကြောင်း ပြေးသူပြေး၊ မှောက်သူက မှောက်၊ သစ်ပင်ကို ကွယ်သူက ကွယ်နှင့် နေရာယူလိုက်ကြရပါသည်။

ကျန် ဂျပန်ဗိုလ်မှူး ၂ဦးမှာလည်း ပါးစပ်မှ ဝူးဝူး ပါးပါးအော်ကာ အဖြစ်အပျက်မှာ မြန်ဆန်လွန်းလှသဖြင့် သေနတ်ထိမှန်သွားသော ဂျပန်ဗိုလ်မှူးအား ကြောင်တက် တက်နှင့် ကြည့်နေကြပါသည်။ ထိုအခါ သေနတ်ထိမှန် ထားသော ဂျပန်သည် လက်ပစ်ဗုံးပင်ကို ဖြုတ်ပြီးသည် နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ကျန်ဗိုလ်မှူး ၂ဦး၏ ခြေသလုံးများကို အတင်းဖက်လိုက်သည်တွင် လက်ပစ်ဗုံးမှာလည်း ပေါက် ကွဲသွားပါတော့သည်။

ဗုံးသံကြောင့် ဈေးအတွင်းရှိ ဈေးသူဈေးသားများ သည်လည်း ကြောက်လန့်စွာ ထွက်ပြေးသွားကြပါတော့ သည်။

လက်ပစ်ဗုံးပေါက်ပြီး၍ ခဏအကြာတွင် စာရေး သူတို့ အာရှလူငယ်အဖွဲ့သားများ သွားရောက်ကြည့်ရှု သောအခါ ဂျပန်ဗိုလ်မှူး ၃ ဦးမှာ မြင်မကောင်း၊ ရှု မကောင်း သေကျေနေကြပါတော့သည်။ ယင်းနောက် စာရေးသူတို့လည်း ဂျပန် ၃ ဦးအလောင်းကို ကောင်းမွန် စွာပင် မြှုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်လိုက်ကြပါသည်။

“အောင်ဆန်းရှိတယ်ကား” ဟု ဟစ်အော်သွားသော

ဂျပန်ဗိုလ်မှူး၏ စကားမှာ အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်ဟု ထင်ပါ သည်။ ယင်းအနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ မြန်အောင်သွား သွား၊ ကြံခင်း သွား သွား၊ မြန်မာပြည်မှာရှိတဲ့ ဘယ်ဒေသ၊ ဘယ်အရပ်ကိုပဲသွားသွား အောင်ဆန်းသည် ရှိသည်။ အောင်ဆန်း၏ လူများသည် ရှိသည်။ ဘယ်နေရာသို့ သွားသွား မိမိတို့မှာ သေရမည်သာဖြစ်သည်။ အဘယ် ကြောင့်ဆိုသော် မိမိတို့မှာ မြန်မာပြည်အား လွတ်လပ် ရေးပေးမည်ဟူသည် ကတိကို ပေးခဲ့သော်လည်း ကတိ မတည်ဘဲ လွတ်လပ်ရေး အတုကိုသာ ပေးခဲ့ပြီး စစ် ဖိနပ်အောက်သို့ မြန်မာပြည်သူတို့အား ဇွတ်သွင်းခဲ့ သဖြင့် ကတိတည်ပြီး သစ္စာရှိသော အောင်ဆန်းအား မိမိတို့ အရှုံးခံရတော့မည်ဟု ဆိုလိုပြီး ကြံခင်း၌ပင် သေ တော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ “ဟာရာကိရီ” လုပ်သွားကြ ခြင်း ဖြစ်ဟန်တူပေသည်။

အောင်ဆန်းသည် ကတိ တည်သူဖြစ်ကြောင်း၊ ရိုးသားဖြောင့်မတ်ကြောင်း၊ အလုပ်လုပ်ရာ၌ ပြတ်ပြတ် သားသားလုပ်တတ်ကြောင်းကို ဂျပန်များသည် သေသေ ချာချာ သိထားကြပေလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်၍လည်း “အောင် ဆန်းရှိတယ်ကား”၊ “အောင်ဆန်း ရှိတယ်ကား” ဟု အော်သွားခြင်းဖြစ်ပေမည်။

စာရေးဆရာ မောင်ထင်ရေးသည့် “ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်း၏ ခေါင်းဆောင်အင်္ဂါ” တွင် ဗိုလ်ချုပ်၏ ဂုဏ်ထူး ဝိသေသ ငါးရပ်ကို ပြန်လှန်စစ်ဆေးကြည့်လျှင် ဗိုလ်ချုပ် သည် အများထက် ပို၍ ထူးခြားအောင် လုပ်သော အချက်တစ်ချက်ရှိသည်။ ထိုအချက်ကား သတ္တိရှိခြင်း၊ သန့်ရှင်းခြင်း၊ အလုပ်ပိုလုပ်ခြင်း၊ ကိုယ်ကျိုးကိုလျှော့၍ ခံစားခြင်းဟူသော ဂုဏ်နှင့်သာ ပြည့်စုံရုံမက သူနှင့် အပေါင်းပါတို့သည် သူကဲ့သို့ပင် ထိုဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ လာအောင် ဆွဲဆောင်နိုင်သော အစွမ်းပင်ဖြစ်၏” ဟု ဖော်ပြထားပေသည်။

ဤ မောင်ထင်ရေးသားသည့် “ဗိုလ်ချုပ်၏ ခေါင်း ဆောင်အင်္ဂါ” တို့ကို ဂျပန်များ ကောင်းကောင်း သိကြရ ပေမည်။ သိ၍သာ ထိုသို့ အော်သွားခြင်းဖြစ်သည်ဟု စာရေးသူက ထင်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်နှင့် အတူတူအလုပ်လုပ်ပြီး တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည့် ဂျပန်စစ်ဗိုလ်မှူးကြီး ဗိုလ်မိုးကြိုးက ပို၍ သိပေမည်။ အဘယ်ကြောင့်

www.burmeseclassic.com

သူမ “အောင်သန်း၏ အောင်ဆန်း” စာအုပ်တွင် ရန်ကုန်
 ဆောင်ကြီး၌ စစ်ရှုံး၍ အကျဉ်းချထားခြင်းခံရသော
 ဗိုလ်မှူးကြီးအား ဗိုလ်ချုပ်က ဤသို့ဖြစ်ရ၍ စိတ်မကောင်း
 ကြောင်း၊ မိမိ နက်ဖြန်ကျလျှင် လာတွေ့ပါဦးမည်ဟု
 ပြောသွားကြောင်း၊ သို့သော် အောင်ဆန်းမှာ ကတိတည်
 သူဖြစ်သဖြင့် ထိုနေ့က မလာသောအခါ များစွာ အံ့ဩ
 နှိပ်စားကြောင်း၊ သို့သော် ယင်းနေ့တွင်ပင် အောင်ဆန်း
 အသတ်ခံရကြောင်း ကြားသိရပါသည်ဟု ဗိုလ်မှူးကြီး
 (ဗဟိုက ဆူဇူကီ)က ပြောသွားခဲ့ပါသည်။ မြန်မာပြည်
 အယ်အရပ်သို့ သွားသွား အောင်ဆန်းရှိသည်မှာလည်း
 နှစ်၏။ အောင်ဆန်းသည် “သူနှင့် အပေါင်းပါတို့သည်

သူကဲ့သို့ပင် ဂုဏ်သတ္တိတို့နှင့် ပြည့်စုံလာအောင် စွမ်း
 ဆောင်နိုင်သော အစွမ်း” ရှိသည်မှာ မမှားကြောင်းကို
 အတိတ် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေးကလည်းကောင်း၊
 ယနေ့ ခေတ်ပြောင်းကာလကလည်းကောင်း ဖော်ပြလျက်
 ရှိနေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယနေ့လည်း “အောင်ဆန်း
 ရှိတယ်ကား”

(ဤအညတရဖြစ်ရပ်ကလေးဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အား
 ကန်တော့အပ်ပါကြောင်း)
 မှတ်ချက်။ ။ ဤကိုယ်တွေ့အဖြစ်အပျက်ရေးသူ ‘ရွှေကို’ မှာ
 ရုပ်ရှင်မင်းသား ‘ရွှေကို’ပင် ဖြစ်သည်။

ပြည်သူ့ကြမ်း အမှတ် ၂ (၁၉-၇-၁၉၇၀)

ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ကျွန်တော် ဖေချစ် (စိတ်ပညာ)

အချိန်မှာ ၁၉၄၅ ခု၊ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး ပြီးဆုံး
ခါနီးကာလဖြစ်သည်။

မိတ္ထီလာကန်တော်ကြီးပတ်ပတ်လည်တွင် မိုးဦးကျ
အခါ မှိုကျင်းမှ မှိုပွင့်များ ပေါက်လာသကဲ့သို့ ရွက်ဖျင်
တဲများသည် မျက်စိတစ်ဆုံး ပြည့်နှက်လျက်ရှိတော့၏။
ဗြိတိသျှ ၁၄ နံပါတ် တပ်မတော်ဌာနချုပ်သည် မိတ္ထီလာ
တွင် ခေတ္တစခန်းချလျက် ရှိနေပေသည်။

ကျွန်တော်သည် ကန်စပ်ရှိ ရွက်ဖျင်တဲတစ်ခုအနီး
မှ ကုက္ကိုပင်ကြီးတစ်ပင်၏ ခြေရင်းတွင် ခြေပစ်လက်ပစ်
ထိုင်ချလိုက်၏။ ကျွန်တော်၏ ကိုယ်တွင် ဗြိတိသျှတပ်
မတော်စစ်ဝတ်စုံကို ဆင်မြန်းထားပြီး ဂျပန်ခေတ်တစ်
ခေတ်လုံး မတွေ့ခဲ့ရသည့် ကပ်စတန်ဆေးတံသောက်
ဆေးထည့်ထားသော ဆေးတံကို စိမ့်ပြေနေပြေ စိမ့်ခံ၍
ဖွာလျက်ရှိ၏။

မိတ္ထီလာကန်တော်ကြီး၏ ရေပြင်သည် မထိတထိ
တိုက်ခတ်နေသည့် လေပြည်လေညင်း၏ ပယောဂကြောင့်
လှိုင်းကလေးများဖြင့် လှုပ်ရှားလျက်ရှိ၏။ နောက်ခံ မိုး
ပြာရောင် ကောင်းကင်နှင့် မိတ္ထီလာကန်တော်ကြီး၏ စိမ်း
လဲ့လဲ့ရေရောင်မှာ ပဏာရလှပေသည်။ ဤသာယာလှ
သည့် သဘာဝရှုခင်းကို ကန်တော်ကြီးပတ်လည်ရှိ စိမ်း

ပုပ်ပုပ်အရောင် ရွက်ဖျင်တဲများက ဖျက်ဆီးနေသလို
စိတ်ထဲတွင် ထင်မိရင်း မချင့်မရဲဖြစ်နေမိသည်။ ပတ်ဝန်း
ကျင်သဘာဝ၏ ရိုက်ခတ်မှုကို ခံစားရင်း မှုတ်ထုတ်လိုက်
သည့် မီးခိုးပိုင်းကလေးများကြားမှ ဗြိတိသျှ ၁၄ နံပါတ်
တပ်မတော်သို့ ကျွန်တော်ရောက်ရှိလာပုံကို ပြန်ပြောင်
စဉ်းစားမိကာ ခပ်ယဲ့ယဲ့ ပြုံးလိုက်မိလေသည်။

x x x

မုံရွာခရိုင်နှင့် စစ်ကိုင်းခရိုင်မှ ဖက်ဆစ်တော်လှန်
ရေးပြောက်ကျားရဲဘော်များနှင့် ဗမာ့တပ်မတော်မှ ရဲဘော်
များ ပူးပေါင်းထားသည့် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး ပြောက်
ကျား တပ်ဖွဲ့တစ်ခုသည် စစ်ကိုင်းခရိုင်နှင့် မုံရွာခရိုင်
အကြားရှိ ချောင်းဦး၊ ခင်မွန်၊ ကျိုကုန်းရွာတစ်ဝိုက်တွင်
စခန်းချလျက်ရှိ၏။ ယင်း ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့တွင်
စုစုပေါင်း ၂၅ ယောက်ခန့်ရှိ၍ စစ်ကိုင်းခရိုင် အခြေစိုက်
တပ် ဗိုလ်သိန်းဦးထံမှ စေလွှတ်လိုက်သည့် တပ်ကြီး
ကြီးတစ်ဦးက စစ်ရေးကို ဦးဆောင်၏။ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ
ဆောင်မှာ ရေဦးမှ ရဲဘော်တင်ငွေဖြစ်၏။ ယင်းပြောက်
ကျားတပ်ဖွဲ့တွင် ကျွန်တော်သည်လည်း အညွှန်
ပြောက်ကျားရဲဘော်တစ်ယောက်အဖြစ် ယိုဝင်ခဲ့

ကျွန်တော်တို့တပ်ဖွဲ့တွင် ရဲဘော်လှရွှေ (ယခုဗိုလ်ကြီး) နှင့် အငယ်ဆုံးရဲဘော်ဖြစ်သည့် ရဲဘော်တင်ညွန့် ယခုလွတ်တော်ရှေ့နေ ဦးတင်ညွန့်)တို့လည်း ပါဝင်လေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် တပ်မကြီးမှ ကွဲထွက်လာသည့် နှစ်တပ်ဖွဲ့ကလေးများကို လစ်လျှင်လစ်သလို ပြောက်ကျား ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြ၏။ တစ်နေ့တွင် ကျွန်တော်တို့သည် တပ်မကြီးမှ ကွဲလာသည့် ဂျပန်တပ်ဖွဲ့ငယ်တစ်ခုကို အောင်မြင်စွာ တိုက်ခိုက်နိုင်ခဲ့၍ လက်နက်အစည်းငယ်ရရှိခဲ့ရာ အလွန်ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်နေကြလေသည်။ ညဘက်တွင် တိုက်ပွဲမှ ရရှိခဲ့သည့် ရိုင်ဆယ်ဆန်ကပ်များ၊ ပစ္စတိုများနှင့် လက်ပစ်ဗုံးများကို ရွာအနီးရှိ ဘုန်းကြီးကျောင်းခေါင်းရင်းတွင် စီ၍ ထောင်ထားကာ အောင်ပွဲခံရင်း ညဉ့်နက်မှ အိပ်ကြတော့သည်။

နံနက်လင်းအားကြီးတွင် ရွာထဲမှ ကျွန်တော်တို့၏ အဆတ် ရွာသားတစ်ယောက် ကျွန်တော်တို့နေသည့် ဘုန်းကြီးကျောင်းဆီသို့ ပြေးလာ၏။

“ညက ဂျပန်တပ်ဖွဲ့တစ်ခု ရွာထဲဝင်လာတယ်။ ကျွန်တော်တို့နဲ့တွေ့လို့ တိုက်ပွဲဖြစ်ရော အောက်မေ့တယ်” ဟု ထိုသူက ပြော၏။

“ဒီဘက်မလာလို့ မတွေ့လိုက်ရလို့သာပေါ့ ... ကျွန်တို့တွေ့လိုက်ရရင် ဘယ် ချမ်းသာပေးလိမ့်မလဲ။ ကျွန်တို့တွေ့ကို အတီးပေါ့” ဟု ကျွန်တော်တို့က အားပါးစွာ ပြန်ပြောလိုက်၏။

ထို့နောက် ကျောင်းအောက်သို့ ဆင်းခဲ့ရာ ကျောင်းအောက် မြေကြီးတွင် ဂျပန်စစ်ဖိနပ်ရာများနှင့် စီးကရက်အစုံများ ရှုပ်ယှက်ခတ်နေသည်ကို တွေ့ရမှ ကျွန်တော်တို့ရဲဘော်တစ်စုမှာ မျက်လုံးပြူးပြီး ရင်ဖိုသွားကြတော့သည်။

“ဂျပန်တွေ ကျောင်းပေါ်ကို တက်လာခဲ့ရင် ... ကျွန်တော်တို့ရဲဘော်တစ်ဦးဦး ကျောင်းအောက်ကို အခင်းပြင်း အခင်းလေးသွားဖို့ ဆင်းလိုက်မိခဲ့ရင်” ဟူသော အတွေးများက ကျွန်တော်တို့ကို ရန်ခန့်စေခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ ကံကြမ္မာကို မတွေးဝံ့အောင် ရှိပါတော့သည်။ ကင်းချ၍ မအိပ်မိသည်ကို ထိုအခါကျမှ နောင်တကြံသည်။ ယင်းဖြစ်ရပ်ကို နောင်တွင် ပြန်လည်

စဉ်းစားမိတိုင်း ရင်ခန့်မိ၏။ ပြုံးမိ၏။

ဗိုလ်ချုပ်စလင်း၏ ဗြိတိသျှ ၁၄ နံပါတ်တပ်မတော် ကျွန်တော်တို့နယ်မြေသို့ ဝင်ရောက်လာသောအခါတွင်မူ ကျွန်တော်တို့ ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့ကို ဖျက်သိမ်းရန် အမိန့်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ပြောက်ကျားရဲဘော်များသည် စွဲကိုင်ထားသည့် လက်နက်များကို ခေါင်းဆောင်များထံ အပ်နှံပြီး ကိုယ့်မြို့ကိုယ်ရွာသို့ မပြန်ချင်ပြန်ချင်ဖြင့် ပြန်လာခဲ့ကြရတော့သည်။

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးရဲဘော်များသည် ဗြိတိသျှ၏ ရန်သူဖြစ်သည့် ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို အသက်စွန့်ကာ ရင်မြေကတုတ်လုပ်၍ တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသော်လည်း ဗြိတိသျှတပ်မတော်ကမူ သံသယမျက်စိဖြင့် ကြည့်ခဲ့ကြ၏။ ဗြိတိသျှထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့တို့သည် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးရဲဘော်များကို လိုက်လံစုံစမ်းကာ ဖမ်းဆီးရန် ကြိုးစားလာသည်ကို တွေ့လာရသည်။ ထို့ကြောင့် ရဲဘော်များသည် လွတ်ရာကင်းရာသို့ ရှောင်တိမ်းနေကြရတော့သည်။

ကျွန်တော့်မှာမူ “လက်ရင်းနာနာကပ်လျှင် သက်သာမည်” ဟူသောမူကို နှလုံးသွင်းမိ၍ ဗြိတိသျှ ၁၄ နံပါတ် တပ်မတော်မှ တပ်ဖွဲ့တစ်ခုတွင် တပ်ကြပ်ကြီး စာရေးအဖြစ် ဝင်ရောက်လိုက်တော့သည်။ သူတို့အထဲ ရောက်သွားသည့်အတွက် သူတို့ မျက်ခြည်ပြတ်သွားပြီး သူတို့လူ ဖြစ်သွားတော့၏။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ ဗမာများ လက်နက်ကိုင်ခွင့်ပေးရန်အတွက်မူ ဝန်လေးနေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ရုံးအလုပ်များကိုသာ လုပ်ကိုင်စေပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကျွန်တော်၏ကိုယ်တွင် ဗြိတိသျှစစ်ဝတ်စုံကို စမတ်ကျကျ ဆင်မြန်းလျက်ရှိပါတော့သည်။ ကျွန်တော်သည် ကိုယ့်အဖြစ်ကိုယ် စဉ်းစားမိရင်း ဝတ်ဆင်ထားသည့် စစ်ဝတ်စုံကို ငုံ့ကြည့်ကာ ပြုံးနေမိစဉ် ... “ရဲဘော် ... ရဲဘော် ဗမာလား” ဟု ကျွန်တော်၏ နောက်ဘက်မှ မေးလိုက်သောအသံကို ပြုံးခနဲ ကြားလိုက်ရမှ လန့်ဖျပ်သွားကာ ကျွန်တော်၏ အတွေးသံသရာမှ သတိပြန်လည်ရရှိလာတော့၏။

ကျွန်တော်လှည့်ကြည့်လိုက်ရာ ဗမာ့တပ်မတော် အရာရှိစစ်ဝတ်စုံနှင့် ရာထူးကြယ်များကို ဝတ်ဆင်ထားသည့် ဗမာစစ်ဗိုလ်တစ်ယောက်ကို မြင်တွေ့လိုက်သဖြင့်

အံ့အားသင့်ကာ “ဟုတ်ပါတယ်ခင်ဗျာ” ဟု ဖြေလိုက်မိ၏။

“ကိုယ့်လူက စတိုင်ထွားလှချည်လား”

ကျွန်တော် ဆေးတံခဲထားသည်ကို မျက်စောင်းတစ်ချက်ထိုးရင်း ထို ဗမာစစ်ဗိုလ်က ပြောလိုက်၏။ တစ်ဆက်တည်းလိုလိုပင် “ဗမာအချင်းချင်း နှုတ်တောင်မဆက်နိုင်တော့ဘူးလား” ဟု ပြောလိုက်ပြန်ပါသည်။

ဤတွင်မှ ကျွန်တော်သည် သတိထားစဉ်းစားလိုက်မိ၏။ ကျွန်တော်၏ တံနှင့် မနီးမဝေးရှိ တံတစ်ခုတွင် ယမန်နေ့က ဂျပန်စစ်ဝတ်စုံဟု ထင်ရသော စစ်ဝတ်စုံကို ဝတ်ထားသည့် လူတစ်စုကို ဗြိတိသျှစစ်တပ်များကြားတွင် အမှတ်မထင် မြင်လိုက်မိသည်ကို ပြန်လည်သတိရမိ၏။ ဂျပန်စစ်ဗိုလ်တွေလား၊ ဗမာစစ်ဗိုလ်တွေလားဟု တော့ သဲသဲကွဲကွဲ မသိလိုက်ချေ။ စစ်စည်းကမ်းအရ လျှို့ဝှက်ကိစ္စများကို မသိသင့်။ သိအောင်လည်း မပြုလုပ်ရလေရာ ကျွန်တော်သည် ခပ်မဆိတ်ပင် နေခဲ့၏။

ကျွန်တော်က ထိုဗမာစစ်ဗိုလ်အား ...

“ကျွန်တော်က သာမန်ရဲဘော်ကလေးတစ်ဦးပါ။ ဗိုလ်မှူးတို့က ဘာကိစ္စနဲ့ လာမှန်းမသိဘော့ လျှို့ဝှက်တဲ့ ကိစ္စတွေဖြစ်နေရင် မခက်ပါလားခင်ဗျာ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်က ဗိုလ်မှူးတို့ဆီကို လာနှုတ်မဆက်တာပါ။ ပြီးတော့ ဗမာစစ်ဗိုလ်တွေဆိုတာကိုလည်း သဲသဲကွဲကွဲ မသိပါဘူး။ ဂျပန်စစ်ဗိုလ်တွေလား၊ ဒါမှမဟုတ် ဗမာစစ်ဗိုလ်တွေလားလို့တော့ တွေးမိပါတယ်” ဟု ပြန်ဖြေလိုက်ပါသည်။

“ဗမာအချင်းချင်းပဲဗျာ ... ကိစ္စမရှိပါဘူး။ လာသာလာပါ” ဟု ယင်းဗမာစစ်ဗိုလ်ကပြောပြီး သူနှင့်အတူ လိုက်ရန်ခေါ်သဖြင့် သူတို့တဲဘက်သို့ လျှောက်သွားကြပါသည်။ တဲထဲသို့ ရောက်သောအခါ အခြားဗမာစစ်ဗိုလ် လေးငါးယောက်ကိုလည်း တွေ့ပါသည်။ တချို့က အဝတ်ခုတင်များအပေါ်တွင် လဲလျောင်းလျက်ရှိကြ၏။ ကျွန်တော်နှင့်အတူ ပါလာသည့် ဗိုလ်က ထိုင်ခိုင်းသဖြင့် ခုတင်တစ်ခုပေါ်တွင် အသာထိုင်လိုက်ပါသည်။

ထိုဗိုလ်ကပင် “ရဲဘော် ... ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဆိုတာ ကြားဖူးသလား” ဟု မေးလိုက်၏။

“ဘယ် မကြားဖူးဘဲ ရှိပါ့မလဲ။ ကျွန်တော်တို့

ဗိုလ်ချုပ်ကို” ဟု ကျွန်တော်က ဖြေလိုက်၏။

“ဒါဖြင့် မြင်ရင် မှတ်မိပါ့မလား”

“ဟာ ... ဘယ်မှမှတ်မိဘဲ ရှိပါ့မလဲ” ဟု ကျွန်တော်က ဖြေလိုက်ရာ တဲအတွင်းရှိ ဗမာစစ်ဗိုလ်များအားလုံး ဝါးခနဲ ရယ်လိုက်ကြသဖြင့် ကျွန်တော်ထံ ကြောင်တက်တက်ဖြစ်သွားပါသည်။

ကျွန်တော်နှင့်ပါလာသည့်ဗိုလ်က မျက်နှာပိုးသတ်ကာ အဝတ်ခုတင်တစ်ခုကို ညွှန်ပြရင်း ...

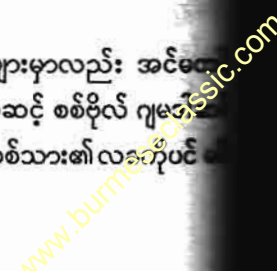
“ဟို ခုတင်ပေါ်ကလူ ဘယ်သူလဲ သိသလား” ဟု မေးလိုက်၏။

ကျွန်တော်သည် ထိုဗိုလ်ညွှန်ပြသည့် ခုတင်ပေါ်သို့ သေသေချာချာ ကြည့်လိုက်တော့မှ ကျွန်တော်တို့၏ ဗိုလ်ချုပ် ... ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဖြစ်နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရ၍ အံ့အားသင့်ပြီး ပါးစပ်ဟလျက်သား ဖြစ်သွားပါတော့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်သည် ခပ်ပြုံးပြုံးမျက်နှာထားနှင့် ငါ့လျောင်း နေရာမှ ထထိုင်ပါသည်။ ထို့နောက် “ရဲဘော် ဒီတပ်နဲ့ ပါလာသလား၊ ဘီအိုအာ (B.O.R) ရသလား” ဟု မေးလိုက်၏။

ဘီအိုအာ (B.O.R) မှာ အရှည်အားဖြင့် (British Other Ranks) ဗြိတိသျှစစ်သားအဆင့်ကို ဆိုလို၏။ ဗြိတိသျှစစ်တပ်တွင် အိန္ဒိယစစ်သား အဆင့် I.O.R (Indian Other Ranks) နှင့် ဗြိတိသျှစစ်သားအဆင့် ဟူ၍ ခွဲခြားထား၏။ အိန္ဒိယစစ်သား အဆင့်ရရှိသူ သာမန်စစ်သားမှ ဆူဗဒါ မေဂျာ အဆင့်အထိရှိ၏။ “ဂျပဒါဆပ်” (ဂျပဒါအဆင့်ကို တံမြက်လှည်းသည့် ဂျပဒါနှင့် မမှားစေရန် “ဆပ်” ဟု နောက်က ထည့်ထည့် “ဂျပဒါဆပ်” ဟု ခေါ်ရန် အမိန့် ထုတ်ဆင့်ထား၏) ဆူဗဒါ၊ ဆူဗဒါမေဂျာအဆင့်များကို အိန္ဒိယဘုရင်ခံချုပ် ခန့်အပ်သည့် အရာရှိများ V.C.O (Viceroy Commissioned Officers) ဟု ခေါ်၏။ ဗြိတိသျှစစ်ဗိုလ်များမှာ ဘုရင်က တိုက်ရိုက်ခန့်သည့် အရာရှိများ ခေါ်၏။

ရရှိသည့် အခွင့်အရေးများမှာလည်း အင်မတန် ကွာခြားလှပါသည်။ အိန္ဒိယအဆင့် စစ်ဗိုလ် ဂျပဒါဆပ်၏ လခသည် ဗြိတိသျှသာမန်စစ်သား၏ လခထက်ပင်

အစားအသောက်နှင့် အခြားအခွင့်အရေးများမှာ ဆီနှင့်ရေကဲ့သို့ ကွာလှ၏။ အိန္ဒိယအဆင့် ရဲဘော်များမှာ ချာပါတီ၊ ထမင်းနှင့် ဟင်းညှို့များကိုသာ ရ၏။ ဗြိတိသျှအဆင့် ရဲဘော်များမှာ ပေါင်မုန့်၊ ထောပတ်၊ ကြက်ဥ၊ ဝက်ပေါင်ခြောက်၊ ဒိန်ခဲမှစ၍ အစားအသောက်ကောင်းများ စားရ၏။ စီးကရက်တွင်လည်း "ဖော်ကျွန်း" စီးကရက်အညွှန်နှင့် "ပလေးယား" စီးကရက်အစားစား စသည်ဖြင့် ကွာခြား၏။ ရုပ်ရှင်ကြည့်ရာတွင်လည်း ခွဲခြားထား၏။ ဗြိတိသျှအဆင့် စစ်သားများက ပြသသော ရုပ်ရှင်များကို အိန္ဒိယအဆင့်စစ်သားများက ကြည့်ခွင့်မရှိပေ။ ယုတ်စွအဆုံး အိမ်သာတက်ရာတွင် ခွဲခြားထားလေသည်။ အိန္ဒိယစစ်သား စစ်ဗိုလ်သည် ဗြိတိသျှစစ်သား စစ်ဗိုလ်အတွက် အိမ်သာများကို တက်ရချေ။ ဗြိတိသျှစစ်သား စစ်ဗိုလ်များကို အိန္ဒိယစစ်သားက မဖမ်းနိုင်ချေ။ သို့သော် ဗြိတိသျှစစ်ရဲများသည် အားလုံးကို ဖမ်းနိုင်၏။ ကျွန်တော်တို့ ဗမာရဲဘော်များသည် (များသောအားဖြင့်) ဗြိတိသျှအဆင့်ရကြလေအိန္ဒိယစစ်ရဲများကို မှုစရာမလိုခဲ့ချေ။

ထို့ကြောင့်ပင် ဗိုလ်ချုပ်က ယခုလို ဘီအိုအာအဆင့်အစားဟု မေးလိုက်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ "ရပါတယ်" ကျွန်တော်က ဖြေလိုက်၏။

"ရမှာပေါ့၊ ဗမာ့တပ်မတော်က ဒီလောက်တောင် ကျွန်တို့ကို တိုက်ထားတာပဲ" ဟု ဗိုလ်ချုပ်က ဆက်ပြောသည်။

ထိုအခါမှပင် ကျွန်တော်တို့ဗမာရဲဘော်များ ဗြိတိသျှအဆင့်အခွင့်အရေးများ ရခြင်းနှင့် ဗိုလ်ချုပ်နှင့်တကွ ဗမာ့တပ်မတော်၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို သိရပါတော့သည်။

ထို့နောက် ဟိုရောက်သည်ရောက် စကားများပြောပြီး ကျွန်တော်လည်း ကျွန်တော်၏ တံသို့ ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်၏ ရင်ထဲတွင် ဗိုလ်ချုပ်ပြောလိုက်သော စကားနှင့် ဗိုလ်ချုပ်၏ စေတနာကို တမြို့မြို့ခံစားရင်း ခြိမ်းနေမိပါတော့သည်။

နောက်ရက်တွင် ကျွန်တော်တို့တပ်တွင်းသို့ အတူတူစသည့် စစ်ကိုင်းမှ ရဲဘော်မောင်ကလေးနှင့် မုံရွာမှ ရဲဘော်အောင်ကျော် (ယခု ချွေတာစုဆောင်းရေးမင်းကြီး

ဦးအောင်ကျော်)တို့ကိုခေါ်၍ ဗိုလ်ချုပ်နှင့် သွားတွေ့ကြပါသည်။ ဗြိတိသျှစစ်တပ်သည် ကျွန်တော်တို့အပေါ်မည်သို့ဆက်ဆံသည်၊ သဘောထားသည် စသည်တို့ကို မေးမြန်းရင်း ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ကျွန်တော်တို့ စကားလက်ဆုံကျလျက်ရှိပါတော့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်တို့ ဗြိတိသျှ ၁၄ နံပါတ် တပ်မတော်ဌာနချုပ်သို့ ရောက်လာသောကိစ္စမှာ ဗိုလ်ချုပ်စလင်းနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် ရောက်လာခြင်းဖြစ်သည်ဟူ၍ အကြမ်းဖျင်းမျှသာ စကားပြောရင်း အကဲခတ်မိပါသည်။

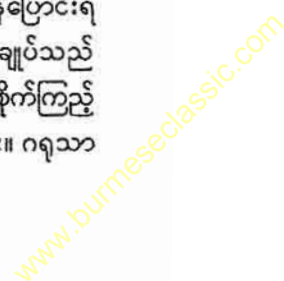
ထိုသို့ဖြင့် နှစ်ရက်သုံးရက်အကြာတွင် ကျွန်တော်တို့ ဗြိတိသျှ ၁၄ နံပါတ် တပ်မတော်ဌာနချုပ် စခန်းသည် ရန်ကုန်သို့ ပြောင်းရွှေ့ရတော့မည်ဟု သိရသည်။ ရန်ကုန်ကို ဂျပန်လက်မှ ပြန်လည်သိမ်းပိုက်ပြီးခါစ ဖြစ်သည်။

စစ်ဥပဒေအရ တပ်အပြောင်းအရွှေ့ကို မည်သူ့ကိုမျှ ပြောပြခွင့်မရှိပေ။ ကျွန်တော်တို့ ဗမာရဲဘော်များမှာလည်း ဗိုလ်ချုပ်ကို ထိုသတင်းပေးချင်ကြ၏။ သို့သော် ပြောင်မပြောရဲကြပေ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့က စကားအရိပ်အမြွက်ဖြင့် မကြာမီ တပ်ပြောင်းရလိမ့်မည်ထင်ကြောင်း ဗိုလ်ချုပ်အား စောင်းပါးရိပ်ခြည် ပြောပြကြသည်။

ဗိုလ်ချုပ်က "မပြောင်းနိုင်သေးပါဘူး။ လမ်းမှာ မအေးသေးဘူး ... တောင်ငူတစ်ဝိုက်မှာ တိုက်ကြတုန်း ရှိသေးတယ်။ ပဲခူးရိုးမဘက်ကိုတက်ဖို့ ဂျပန်တွေ ကြိုးစားနေတယ်" ဟု ပြောပါသည်။

ကျွန်တော်တို့မှာ နောက်တစ်နေ့နံနက်လင်းအားကြီးတွင် တပ်ပြောင်းရမည်ကို အသေအချာ သိသော်လည်း မပြောဝံ့၍ နှုတ်ပိတ်ကာ ပြန်လာခဲ့ကြပါသည်။ နောက်တစ်နေ့နံနက်စောစောတွင် ထရပ်ကားကြီးများ ရောက်လာကာ တဲများဖျက်ပြီး ပစ္စည်းများ ကားပေါ်တင်ကြပါတော့သည်။ ထွက်ခါနီးတွင် ဗိုလ်ချုပ်ထံ အပြေးသွားကာ ..

"ဗိုလ်ချုပ် ကျွန်တော်တို့တော့ ရန်ကုန်ပြောင်းရတော့မယ်" ဟု ပြောလိုက်မိပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်သည် အံ့အားသင့်သည့် အမူအရာနှင့် ကျွန်တော်တို့ကို စိုက်ကြည့်ကာ "ရဲဘော် ... လမ်းမှာ ရန်မအေးသေးဘူး။ ဂရုသာ

စိုက်သွားပေတော့ ... ဘေးရန်ကင်းပါစေ” ဟု ပြောလိုက်ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်တောင်းလိုက်သည့်ဆုကို ကြားရ၍ ကျွန်တော်စိတ်ထဲတွင် လိုက်လိုက်လဲ့လဲ့ ပီတိဖြစ်သွားပါသည်။ တစ်ဖန် သူက တပ်မပြောင်းနိုင်သေးပါဟု ဆိုသော်လည်း လက်တွေ့မှာ ကျွန်တော်တို့ ပြောင်းကြရပါတော့မည်။ “ဒီတစ်ခါ တို့ဗိုလ်ချုပ်တော့ အတွက်မှားပြီ” ဟု စိတ်ထဲတွင် တွေ့ထင်မိရင်း ပြုံးလိုက်မိပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်နှင့်တကွ အခြားဗမာစစ်ဗိုလ်များကို နှုတ်ဆက်ပြီး ကားပေါ်ခုန်တက်ကာ မိတ္ထီလာနယ်မြေမှ ထွက်ခွာခဲ့ကြရပါတော့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်နှင့် အခြားဗိုလ်များသည် လက်ပြရင်း ကျန်ရစ်ခဲ့ကြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့၏ ကားတပ်ကြီးမှာ အရှေ့သို့ကြည့်လိုက်လျှင်လည်း မဆုံးပါ။ နောက်သို့ကြည့်ပြန်ကလည်း အဆုံးကို မမြင်ရလောက်အောင်ပင် များပြားလှ၏။ ရှေ့ပြေးကင်းပင်လျှင် ဂျစ်ကားအစီး ၅၀ ဖြစ်သည်။ ရှေ့ပြေးကင်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အားလုံးသည် မောင်းပြန်သေနတ်များ(တော်မိဂန်းများ)ကိုသာ ကိုင်စွဲထားကြသည်။

ကျွန်တော်တို့ကားတပ်ကြီးသည် လမ်းတွင် တစ်ညအိပ်၍ နောက်တစ်နေ့ ဆက်လက်ထွက်ခွာခဲ့ကြသည်။ ထွက်၍မကြာမီ ရှေ့မှ ဆက်သားရဲဘော်များ မော်တော်ဆိုင်ကယ်များဖြင့် ရောက်လာကာ တပ်ရပ်ရန် ပြောလာ၏။ ရှေ့တွင် တိုက်ပွဲဖြစ်နေကြောင်း သိရ၏။ ကျွန်တော်လိုက်ပါလာသည့် ကားနှင့်မူ အတော်အလှမ်းဝေးသဖြင့် မော်တာသံလိုလို တစ်ခါနှစ်ခါလောက် ကြားရပြီး စက်သေနတ်သံကိုမူ သဲ့သဲ့မျှသာ ကြားရလေသည်။

နှစ်နာရီခန့် ရပ်နားနေပြီး ဆက်လက်ချီတက်ခဲ့ကြသည်။ တိုက်ပွဲဖြစ်သောနေရာသို့ရောက်၍ လှမ်းကြည့်လိုက်၏။ လမ်းကွေ့ ကုန်းမြင့်ထိပ်တွင် မြေပြင်၏ အမြောက်ငယ်တစ်ခုကို တွေ့ရသည်။ လမ်းဘေးသို့ ထိုးကျနေသည့် ဗြိတိသျှရှေ့ပြေးကင်းမှ ဂျစ်ကားတစ်စီးကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ဂျပန်အလောင်း ၂လောင်း၊ ၃လောင်းကိုလည်း လမ်းဘေးခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် မြေလိုက်ရသည်။

ရန်ကုန်ရောက်၍ ရှေ့ပြေးကင်းအဖွဲ့မှ ရဲဘော်များနှင့်တွေ့တော့မှ အကြောင်းစုံ သိရလေသည်။ ဂျပန် သေယောက်ခန့်သည် အမြောက်ငယ်တစ်လက်၊ စက်သေနတ်တစ်လက်ဖြင့် လမ်းထိပ်မှ ဆီးပစ်ရာ ဂျစ်ကားတစ်စီးမှောက်၍ ဗြိတိသျှစစ်သားများ သေသူသေ၊ ဒဏ်ရသူရ ဖြစ်ကုန်၏။ ကျန်ဗြိတိသျှစစ်သားများက အတင်ပိုင်းညှပ်ပစ်ခတ်မှ သေသည့် ဂျပန်များ အလောင်းထုတ်ထားခဲ့၍ အတင်း ထွက်ပြေးကြောင်း သိရ၏။ ဤလောက် များပြားသည့် ဗြိတိသျှတပ်မတော်ကားတပ်ကြီးကို ဆယ်ယောက်မျှလောက်နှင့် ခံတိုက်ဝံ့သည့် ဂျစ်ကားစစ်သားများ၏ သတ္တိကို ဗြိတိသျှစစ်သားများက ခဲ့ထရွဲ့ကာဖြင့် အသိအမှတ်ပြုကြရလေသည်။

ကျွန်တော်တို့ ဗိုလ်ချုပ်၏ “တပ်မပြောင်းနိုင်သေးပါဘူး” ဟူသည့်အတွေးသည် မှားခဲ့သော်လည်း အမှတ်ထဲမှ အမှန်တစ်ကွက်မှာ “လမ်းမှာ ရန်မအေးသေးသဖြင့် ဂရုသာ စိုက်သွားပေတော့” ဟု ကြိုတင်၍ အန္တရာယ်ကို သတိပေးလိုက်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါတော့သတည်း။
မြတ်၊ အတွဲ ၁၇၊ အမှတ် ၅ (ဖတ်ခတ်)

ဗိုလ်ချုပ်၏တော်လှန်ရေးအဆင့်ဆင့် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်တစ်ဦး

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ၁၉၃၆ ခုနှစ်၊ ကျောင်းသား
ခေါင်းဆောင်အဖြစ်မှစ၍ သိခဲ့ပါသည်။

ရေစက်ဆုံ၍ ဟိုင်နန်ကျွန်းတွင် ပြန်တွေ့ရသည်။
သူနှင့် စကားလက်ဆုံကျချိန်တိုင်း သူဝါသနာပါသည့်
နိုင်ငံရေးကိုသာ စကားဖောင်လောက်အောင် ပြောတတ်
သည်။ သူ့အပြောများကို ကျွန်တော် မှတ်မိသမျှ တင်ပြ
ရလျှင် “ဟေ့ ယာမ တို့တိုင်းပြည်ရဲ့ လွတ်လပ်ရေး တိုက်
ပွဲအတွက် ဗမာ့အာဇာနည်သူရဲကောင်းများဟာ မတွန့်
ဆုတ် မကြောက်မရွံ့နှင့် တိုင်းပြည်အတွက် တိုက်ခိုက်
ပြီး အသက်ပေးခဲ့ကြရုံမကဘူး... တို့ကိုလည်း စံနမူ ယူ
လောက်အောင် သင်ခန်းစာတွေလည်း ပေးခဲ့တယ်ကွဲ့။”

“သူတို့ပေးခဲ့တဲ့ စံနမူနာတွေကို မင်း ဘယ်လိုရယူ
သလဲကွ” ဟု မေးသည်။

ကျွန်တော်ကတော့ တရားနာခံပီပီ နားထောင်ရင်း
“အစ်ကိုကြီးသဘောသာ ပြောပါ... ကျွန်တော်တို့
ဗဟုသုတ ရတာပေါ့” ဟု ပြန်ပြောလိုက်ရာ ...

“အေး ... ငါ့အတွက်တော့ တို့အာဇာနည်ခေါင်း
ဆောင်တွေ တိုင်းချစ်ပြည်ချစ်စိတ် ရာလုံးပြည့်နှင့်လုပ်
တာတော့ မှန်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့အချိန်တုန်းက ပြည်သူ
ထူထူ စည်းရုံးမှုဟာ လိုနေချိန်မှာ ပုန်ကန်တိုက်ခိုက်တော့

မအောင်မြင်ဘူးပေါ့။ ဒီထဲ အချင်းချင်း မညီညွတ်၊ ဒါ
ထက် ဆိုးဝါးတာက တုံးခုန်တက်တဲ့ အလိုတော်ရှိ သူလျှို
တွေလည်းပါတော့ အသက်မသေသော်လည်း ဆေးကုန်ကြတာ
ပေါ့။ ဒါကြောင့်လည်း ငါ့အဘိုး ရွှေလရောင်ဘွဲ့ခံ ဗိုလ်
မင်းရောင်လည်း ကျဆုံးခဲ့တာပါပဲ။ ဒါတွေကို စံနမူနာ
ယူပြီး တို့ယခုနယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်ကို တော်လှန်တိုက်ခိုက်ရာ
မှာ ညီညွတ်ခြင်းသည်အင်အား၊ ပြည်သူလူထု၏ စိတ်
ရောကိုယ်ပါ ထောက်ခံမှုသည် အောင်မြင်မှုတစ်ရပ်” ဆို
တာကို အသည်းထဲမှာစွဲပြီး စည်းကမ်းရှိရှိ သေသေဝပ်ဝပ်
နှင့် ဇွဲရှိရှိလုပ်မှ အောင်မြင်မယ်၊ သို့မဟုတ်ရင် တို့လည်း
ရှေ့က အာဇာနည်တွေရဲ့ သွားရာလမ်းအတိုင်း ဖြစ်ကုန်
ကြမှာပဲ”ဟု စိတ်ရှည်လက်ရှည်ပြောခဲ့သည်။

တို့အချိန်ကား ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ပထမအသုတ်
နှင့် ဒုတိယအသုတ်တို့သာ ဟိုင်နန်ကျွန်းသို့ ရောက်ချိန်
ဖြစ်သည်။ ဗမာလူဦးရေအားဖြင့် (၁၁)ဦးသာ ရှိသေး
သည်။ ထို့ကြောင့် ညနေပိုင်း နားချိန်တွင် စကားလက်
ဆုံကြသည်။ ရံဖန်ရံခါလည်း နိုင်ငံရေးခရီးတစ်လျှောက်
တွင် “ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင်” ပေါများခြင်း၊ ရာထူးမက်ခြင်း၊
ငွေမက်ခြင်းတို့ကြောင့် အချင်းချင်း သွေးကွဲသတ်ဖြတ်
မှုများကို စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ကောင်းကြောင်းကို သူ ပြော

ခဲ့သည်။

သူပြောသော စကားများက ငယ်ရွယ်သူ ကျွန်တော့် အဖို့ မှတ်စရာ၊ လိုက်နာစရာ သင်ခန်းစာ ရရှိသကဲ့သို့ လူငယ်ပီပီ သူ့ကိုလည်း အပြောနှင့်အဟော ညီသူမှ ဟုတ်ပါလေစဟု စောင့်ကြည့်လိုသော ဆန္ဒရှိနေသည်။

ကျွန်တော်၏ စူးစမ်းမှုကို ဦးစွာဆုံးမသည့် ဆန္ဒပြည့်ဝလာသည့်အချိန်ကား ရဲဘော်သုံးကျိပ်စလုံး ဟိုင်နန်ကျွန်းသို့ စုံညီရောက်ရှိချိန်ဖြစ်ပါသည်။

ရဲဘော်သုံးကျိပ်စလုံးသည် တို့ဗမာအစည်းအရုံး သခင်အဖွဲ့မှ သဘောချင်း မတိုက်ဆိုင်သည့် သခင်နှစ်ဖွဲ့ ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဖွဲ့မှာ သခင် ဗစိန်အဖွဲ့နှင့် ကျန်အဖွဲ့မှာ ဆရာကြီး ကိုယ်တော်မှိုင်း ကြီးမျိုးသည့် သခင်အဖွဲ့တို့ ဖြစ်ကြသည်။

နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်တွင် ဗမာပြည်တွင်းမှာကဲ့သို့ အချင်းချင်း ကွဲပြားနေလျှင် လူပုံအလယ်တွင် ရှက်ဖွယ် လိလိဖြစ်ကြောင်းကို ဗိုလ်ချုပ် တွေးမိသည်။

လွတ်လပ်ရေးအတွက် အသက်ပေးဆောင်ရွက်ကြမည့် လူငယ်မျိုးချစ်များဖြစ်လျက် ညီညွတ်မှု မရှိလျှင် လုပ်ငန်းကြီး မြင့်မြတ်သလောက် စိတ်ထားသေးသိမ်ရာ ရောက်မည်ကိုမြင်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ရဲဘော်အားလုံး ညီညွတ်စွာဖြင့် ညီရင်းအစ်ကိုကဲ့သို့ ချစ်ခင်စွာလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ထိုနှစ်ဖွဲ့၏ ညီညွတ်ရေးအတွက် ဆွေးနွေးပြီး တစ်ဖွဲ့တည်းသော ခေါင်းဆောင် ဦးစီးကို ရွေးချယ်ခဲ့လေသည်။

ထိုအချိန်၌ ဂျပန်ပြည်ရောက် ရဲဘော်များတွင် ဆရာကြီးကိုယ်တော်မှိုင်းအဖွဲ့မှ လူများစုဖြစ်သော်လည်း “ညီညွတ်ရေး”ကိုသာ အဓိကထားသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် လူနည်းစု၏ဦးစီးမျိုး “သခင်ထွန်းအုပ်”ကို ခေါင်းဆောင်အဖြစ် တင်မြှောက်၍ သူကမူ စစ်ကျောင်းသားများ၏ စစ်ရေးတာဝန်အဖြစ် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ဤအပြုအမူမျိုးကို သိရသော ကျွန်တော့်အဖို့ သူ၏ “ရာထူး မမက်ခြင်း” စည်းရုံးရေး ညီညွတ်ရေးကိုသာ အာရုံပြုသူအဖြစ် စိတ်ထဲတွင် မှတ်တမ်းတင်လိုက်ရပါသည်။

ဤအပြုအမူကို တွေ့ရှိရသည့်နေ့မှစ၍ သူ၏ ခေါင်းဆောင်မှုဖြင့် နယ်ချဲ့အား တော်လှန်ရာ၌ အောင်

မြင်နိုင်မည်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်လာပါသည်။

သူ့အနေအားဖြင့်လည်း ရဲဘော်သုံးကျိပ်စလုံးများ စစ်ရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ ပြည်သူလူထုနှင့် ဆက်ဆံရေးများအတွက် မကြာခဏ စကားစပ်မိတိုင်း သိသင့်သိထိုက်သည်များ ပြောကြားဆုံးမခဲ့သည်။ သူ့အနေနှင့် ကျွန်တော်တို့လူငယ်များ ဇာတိမာန်ကြွလာအောင် သုံးလှေပြောလေ့ရှိသောစကားမှာ “မင်းတို့ဟာ နေမဝင်တဲ့ အင်ပိုင်ယာကို ဖြိုမယ်လူတွေ၊ ဒီတော့ ဇွဲရှိရှိနှင့် ပညာကို ဆည်းပူးရမယ်။ ခံနိုင်ရည်ရှိအောင် လုပ်ရမယ်” ဟူ၍ အမြဲနားသွင်းခဲ့သည်။ သူ့စကားကြောင့် ရဲဘော်တိုင်းသည် သင်ယူအပ်သော စစ်ပညာကို အထူးကြိုးစား သင်ကြားလုပ်ဆောင်ကြလေသည်။

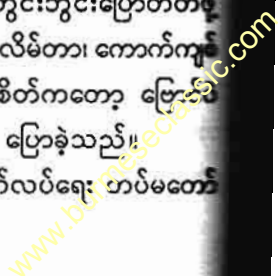
ရဲဖန်ရဲခါလည်း “တို့တပ်တွေဟာ တိုင်းပြည်ရောက်ရင် စစ်ရေး အုပ်ချုပ်ရေးကို လုပ်ရမယ်၊ ဒီတော့ မင်းတို့ အမြဲမှတ်ထားဖို့က ဗမာလူမျိုးဟာ စည်းကမ်းပျော့ရင်လည်း မလေးစားဘူးကွ၊ စည်းကမ်းတင်းကျပ်ရင်လည်း ဖိရင်ကြတဲ့အမျိုး။ ဒါကြောင့် မင်းတို့ လူကြီးလုပ်ပြီး အုပ်ချုပ်တဲ့အခါမှာ ...

ဟောဒီလို အုပ်ချုပ်ရမယ်” ဆိုပြီး လက်သီးကို တင်းကျပ်စွာဆုပ်လျက် ဖွလိုက်ဆုပ်လိုက် လုပ်ပြပါသည်။ သူ ပြောခဲ့သည့်စနစ်အတိုင်းပင် မတင်းလွန်း မလျော့လွန်းသောစနစ်ဖြင့် ကျွန်တော်တို့လူသိုက်အား စစ်ကျောင်းနေစဉ် အုပ်ချုပ်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။

သူကား အပြောနှင့်အဟောကို ကိုက်ညီအောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်လုပ်ကိုင်သည်။ အသက်အားဖြင့် ထိုအချိန်ဝယ် (၂၆)နှစ်အရွယ်ပင် ရှိလင့်ကစား တကယ့်လူကြီးကဲ့သို့ နေထိုင်ပြောဆိုသည်။ စကားပြောရာတွင်လည်း သူ၏စိတ်ရင်းတိုင်းကို ပရိယာယ်မပါ ကျွန်တော်တို့အား ဖောက်သည်ချတတ်ပါသေးသည်။

“တို့တစ်တွေ ပြည်သူလူထုနှင့် ဆက်ဆံတဲ့နေရာမှာ ရော၊ စည်းရုံးတဲ့နေရာမှာရော၊ စကားပြောတဲ့အခါ ရိုးစိုးသားသား ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဘွင်းဘွင်းပြောတတ်ဖို့ လိုတယ်။ တို့ဗမာလူမျိုးတွေဟာ လိမ်တာ၊ ကောက်ကျွန်တာတွေ သိပ်မကြိုက်ဘူး၊ ငါ့စိတ်ကတော့ မြေခိုင်ကြိုက်တယ်” ဟူ၍ မကြာခဏ ပြောခဲ့သည်။

ဤအတိုင်းပင် ဗမာ့ လွတ်လပ်ရေး ဘက်မတော်

ပွဲစည်း၍ တပ်မတော်သားများ ဘန်ကောက်မြို့တော်မှ စစ်ထွက်ခါနီးတွင် သူ့မိန်းခွန်းသည် ရှင်းလင်းသည်။ တိကျလှသည်။ စိတ်ဓာတ်သာ မတက်ကြွသည့် အချိန် အခါမျိုး၌ ဗိုလ်ချုပ် ထိုစကားကိုပြောလျှင် စစ်ထဲဝင်၍ တိုင်းပြည်အတွက် တိုက်မည့်သူပင် ရှိလိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော် မထင်ပါ။

သူ့မိန်းခွန်း မည်မျှပွင့်လင်းသည်ကို လေ့လာကြည့်ပါက ...

“ရဲဘော်တို့ ... ယခု စစ်တိုက်ထွက်ရမယ်၊ မိမိရဲ့ သားမယား၊ အသက်စည်းစိမ် အိုးအိမ်ကို စွန့်လွှတ်နိုင်ရမယ်၊ မစွန့်လွှတ်နိုင်ရင် မလိုက်ကြနဲ့။ မလိုက်နိုင်တဲ့လူတွေ အခုကတည်းက ထွက်နေနိုင်တယ်။ အခုစစ်ပွဲဟာ အင်္ဂလိပ်နှင့် ဂျပန် စစ်ကြေညာပြီး တိုက်တဲ့စစ်ပွဲဖြစ်တယ်။ ဂျပန်က အင်္ဂလိပ်ကိုမိရင် စစ်သုံးပန်းအဖြစ်နှင့် ထားမယ်၊ အင်္ဂလိပ်ကလည်း ဂျပန်ကိုမိရင် မသတ်ဘူး၊ သုံးပန်းအဖြစ်ထားရမယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ကတော့ သူပုန်တွေဖြစ်တယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ကို အင်္ဂလိပ်က မိရင် သူပုန်တွေအနေနှင့် ကြီးစင်တင်ပြီး သတ်မယ်။ ဒါမှမဟုတ်ရင် တစ်ကျွန်းပို့မယ်၊ စစ်တိုက်တယ်ဆိုတာ ရှုံးမယ်၊ နိုင်မယ်ဆိုတာ သေမည် ရှင်မည်ဆိုတာလည်းမသိ၊ ကံကောင်းလို့ လွတ်လပ်ရေးရရင် ရာထူးဌာနန္တရနှင့် သူဌေးဖြစ်မယ်ဆိုပြီး မျှော်လင့်ကြီးနှင့်တော့ မလိုက်နဲ့။ တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးရလို့ တိုင်းပြည်ထူထောင်တဲ့အခါ လုပ်အားပေးမယ်၊ ဒီလုပ်အားပေါ်မူတည်ပြီး အရည်အချင်းအလိုက် နှိုင်းမြင့်မယ်ဆိုတဲ့ အာမခံချက်ကလွဲလို့ ရဲဘော်တို့အတွက် ဆာတီမပေးနိုင်ဘူး။”

ဟူ၍ ပွင့်လင်းစွာ ပြောခဲ့သည်။ ဤသို့ ပြောကြားခဲ့သည့်အတွက် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်တွင် စတင် ဝင်ရောက်ခဲ့သည့် ရဲဘော်များမှာ အခွင့်အရေးကို ရရ မစိုက်ဘဲ တိုင်းပြည်အတွက် စွမ်းအားရှိသလောက် အသက်ပေး၍ ကြိုးစားဆောင်ရွက် တိုက်ခိုက်ပေးခဲ့ကြသည်။

ဤကဲ့သို့ ရဲဘော်များ၏ လုပ်အားကို ပွင့်လင်းစွာ ဖြင့် ရယူနိုင်သကဲ့သို့ပင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ပြည်သူလူထု၏ လှိုက်လှဲစွာ ထောက်ခံမှုကိုလည်း အစဉ်အမြဲ သတိပြုသည်။ လူထုအုံကြွမှုမရှိဘဲ တော်လှန်ရေး

တစ်ခုသည် အောင်မြင်ရန် လမ်းစမရှိဟု သူ့စိတ်ထဲက အမြဲစွဲနေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် ချီတက် တိုက်ခိုက်ရာတွင် ပြည်သူလူထုက ထောက်ခံမှုရရှိလာအောင် “ဗိုလ်ချုပ်ကလေး ဗိုလ်တေဇ” အမည်ဖြင့် ကြေညာချက်များကို ထုတ်လျက် ပြည်သူလူထုကို ဆွဲဆောင်ပုံမှာ “ရဲဘော်ပြည်သူအပေါင်းတို့ တို့ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကြီး ချီတက်လာလေပြီ ... ကြိုကြ ဆိုကြလော့ ... သုံးရောင်ခြယ်နှင့် ဒေါင်းအလံကို လွှင့်တင်ကြလော့။ အနှစ်ငါးဆယ်ကျော် တစ်ရာမျှ မှေးမှိန်နေသည့် ဗမာ့ရာဇဝင်ကို ပြန်လည်ထွန်းတောက်စေလော့။ မြန်မာ့မေတ်သစ် လွတ်လပ်သော မြန်မာပြည် တည်ထောင်ကြလော့။ ဗမာ့သတ္တိသွေးကို လေးလေးနက်နက် တစ်ခဲနက်ပြလော့” ဟူသော ထုတ်ပြန်ကြေညာချက်အမျိုးမျိုးတို့ကြောင့် လွတ်လပ်ရေးကို လိုချင်နေကြသော ပြည်သူလူထုသည် အုံကြွ၍ ဗိုလ်ချုပ်နှင့်တကွ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်ကို ထောက်ခံလာကြသည်။

ဤသို့ ပြည်သူလူထု ထောက်ခံအားပေးလာသည်နှင့်အမျှ ပြည်သူလူထုနှင့် တပ်မတော် နီးစပ်အောင်လည်း ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်အကြောင်းကို ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်သည့်အထဲမှ ကောက်နုတ်တင်ပြရသော် ...

“ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်သည် မြန်မာနိုင်ငံအားလုံး နိုင်ငံရေးအားလုံး ညီညွတ်အောင်လုပ်ရမည့် တကယ့်လွတ်လပ်ရေးကို လိုလားသူတို့သည် တစ်စည်းတစ်လုံးတည်းရှိအောင် လုပ်ရမည်” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်သည် ရှမ်း၊ ကချင်၊ ချင်း၊ ကရင် စသော တိုင်းရင်းသားတို့နှင့် တစ်သွေးတည်း၊ တစ်စိတ်တည်းရှိ၏။ မြန်မာပြည်အတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသားအားလုံး ဗမာအပေါင်းတို့သည် အခွင့်အရေးတန်းတူ ရှိစေရမည်ဟူသော ကြေညာချက်များဖြင့် ပြည်သူလူထုအား အသိပေး စည်းရုံးခဲ့ရာ ပြည်သူလူထုများ သဘောပေါက်နားလည်ကြသည့်အတွက် အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့အား အင်တိုက်အားတိုက် တိုက်ခိုက်မောင်းနှင်ထုတ်ကြသည်။ သို့အတွက် နေမဝင်အင်ပိုင်ယာကြီး ဖြိုခွင်းပွဲသည် အောင်မြင်မှုပန်းတိုင်သို့ရောက်၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

၏ပထမတော်လှန်ရေးအဆင့် အောင်ပန်းကို ဆွတ်ခူးနိုင်ခဲ့လေသည်။

ထို ပထမတော်လှန်ရေးတွင် အောင်ပန်းဆင့်နှင့် ခဲ့သလို တော်လှန်ရေး၏ အတွေ့အကြုံ ဗဟုသုတများကိုလည်း ရခဲ့ပေသည်။ ထိုအတွေ့အကြုံများ တော်လှန်ရေးလုပ်ငန်းကြီးတစ်ခုတွင် လုပ်ဆောင်ရာ၌ (၁)ကေဒါကောင်းများလိုခြင်း၊ (၂) ပြည်သူနှင့် ဆက်ဆံရာတွင် တဖက်ဖက်မှ ပြည်သူနှင့် စိတ်သဘော တိုက်ဆိုင်အောင် လုပ်ဆောင်တတ်ခြင်း၊ (၃) သစ္စာရှိခြင်း၊ (၄) တာဝန်ပေးအပ်သည့်အတိုင်း လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်ကို လက်တွေ့ တွေ့ရသည်။

ဤဟာကွက်များကို ဘီအိုင်အေ အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် လိုနေခဲ့ပုံများကို လက်တွေ့ဆည်းပူးခဲ့ရပေသည်။

ထိုသို့ ရရှိခဲ့သော အတွေ့အကြုံသင်ခန်းစာများအရ ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် အချိန်အခါတွင် ကေဒါသစ်များကို မွေးထုတ်သည့် ဗိုလ်လောင်းများ သင်တန်းဝယ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ရဲဘော်များ၏အသည်းနှလုံးထဲသို့ သွေးသစ် အမြင်သစ်ကို လောင်းထည့်ပေးခဲ့လေသည်။ ထို ဗိုလ်လောင်းများ၏ သင်တန်းဆင်းမိန့်ခွန်းများထဲမှ အချို့ကို ကောက်နုတ်တင်ပြရလျှင် ...။

“ပထမဆုံး ရဲဘော်တို့ကို မှာချင်တာက ငါတို့ အခု ဗမာနိုင်ငံဟာ ကိုယ့်မင်းကိုယ့်ချင်းနိုင်ငံဖြစ်တယ်။ ဒီနိုင်ငံဟာ တစ်နိုင်ငံလုံး တစ်မျိုးသားလုံးရဲ့အကျိုးအတွက် ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီနိုင်ငံ ဒီအကျိုးကို ကာကွယ်ရမယ့် ဗမာ့တပ်မတော်ဟာလည်း ဗမာတစ်နိုင်ငံလုံး၊ တစ်မျိုးသားလုံးအတွက်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ နားလည်ရမယ်။ ဒါကြောင့် ဒီတပ်မတော်ဟာ နိုင်ငံနှင့် အမျိုးကို သစ္စာအမြဲစောင့်သိရှိသေရမယ်။ တခြားမှာကြားလိုတဲ့အချက်ကတော့ ပြောနေကြစကားပဲ။ ဒါပေမဲ့ ထပ်ပြီး အဓိပ္ပာယ်လေးနက်အောင် ပြောပြဦးမယ်။ ငါတို့စစ်တပ်ဟာ နိုင်ငံသူနိုင်ငံသားတွေကို ညှဉ်းဖို့မဟုတ်၊ လက်နက်အားကိုးတန်ခိုးပြဖို့မဟုတ်။ စစ်တပ်ဟာ နိုင်ငံအခြေခံဖြစ်ရမယ်။ နိုင်ငံဟာ စစ်တပ်ရဲ့ အစေခံဖြစ်ရဘူး။ ဒါဟာ စကားရိုင်းရိုင်းနှင့် နားလည်အောင် ပြောပြတာပဲ ... ဒီစကား ကျုပ်ပြောတာဟာ စစ်တပ်ကို ပြန်နှိမ်ဖို့မဟုတ်ဘူး။ ငါတို့

တပ်ဟာ လက်နက်ရှိလူတွေဖြစ်ကြသော်လည်း မတရားမလုပ်၊ နိုင်ငံရဲ့ ရန်သူတွေမဟုတ်၊ နိုင်ငံမိတ်ဆွေဆိုတာ အားလုံး သဘောပေါက်အောင် ပြောပြခြင်းပဲ။ နောက်တစ်ချက် မှာချင်တာက ရှေ့ကို ရဲဘော်တို့ လူကြီးဖြစ်ပြီ၊ လူကြီးဆိုတာ ဘာလဲ ... အသက်ကြီးတာကို ဆိုသလား၊ မဟုတ်ဘူး၊ အသက်မကြီးပေမဲ့ လုပ်တဲ့ အလုပ်ကြီးရင် လူကြီးပဲ။ ယခု ငါတို့ရဲ့အလုပ်ဟာ ငါတို့နိုင်ငံရဲ့ လွတ်လပ်ရေး၊ ငါတို့နိုင်ငံရဲ့ နယ်မြေ၊ ငါတို့နိုင်ငံရဲ့ အချုပ်အခြာအာဏာတွေကို ငါတို့ ရင်မြေကတုတ် လုပ်ပြီး ကာကွယ်ဖို့ပဲ။ ဒီထက် အလုပ်ကြီးနိုင်ပါဦးမလား” ဟူ၍လည်းကောင်း ...။

“ရဲဘော်တွေကို ငါ ကတိပြုမယ် ... နိုင်ငံနှင့်အမျိုးအကျိုးနှင့်သစ္စာကို ကျုပ် ဘယ်တော့မှ မဖောက်၊ ရဲဘော်ထဲကဖြစ်ဖြစ်၊ ဒီတပ်ထဲကဖြစ်ဖြစ် ကျုပ်ထက်တော်တဲ့လူထွက်ပြနိုင်ပါစေ ... ကျုပ်ဖယ်ပေးဖို့ အသင့်ပဲ။ နောက်ဆုံး မှာချင်တာကတော့ ငါတို့သာ နိုင်ငံကိုချစ်တယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်မထားကြဖို့ပဲ။ ဒီနိုင်ငံမှာဖြစ်ဖြစ်၊ ဒီပြင်နိုင်ငံမှာဖြစ်ဖြစ် စစ်သားတွေချည်း နိုင်ငံချစ်တဲ့လူရှိတာမဟုတ်ဘူး။ တခြားစစ်သားမဟုတ်ပေမဲ့ နိုင်ငံအတွက် အမျိုးမျိုးအနစ်နာခံတဲ့လူတွေလည်း ရှိတာပဲ။ ဒါတွေကို နားလည်ထားစေချင်တယ်။ ကျုပ်တို့ စစ်တပ်ကို မတရားနှိမ်မယ်။ စစ်တပ်ရဲ့ အခွင့်အရေးများကို ချိုးဖျက်မယ့်လူဆိုရင် ကျုပ်အနေနှင့် အစွမ်းကုန် ကြိုးစားတိုက်ဖျက်မယ်ဆိုတာ ရဲဘော်တို့ သိထားစေချင်တယ်...” စသော မိန့်ခွန်းအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် ဗိုလ်လောင်းနှင့် ရဲဘော်အပေါင်းတို့အား သွေးသစ်လောင်းခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့်ပင် ဗမာ့တပ်မတော်သားများအား ဂျာနယ်ဖက်ဆစ်ကို တွန်းလှန်ရန် တိုင်းအသီးသီးရှိ ရွာများသို့ စေလွှတ်၍ တာဝန်ချချိန်၌ ဗိုလ်ချုပ်၏ အမှာစကားကို အသည်းနှလုံးတွင် စွဲထားသူများပီပီ မိမိတို့နေထိုင်သည့် တာဝန်ကျအိမ်များတွင် အိမ်သားများနှင့်အတူ ထင်းရှေ့ရေခပ် မောင်းထောင်း စသော အိမ်တာဝန်များအပြင် တောင်ယာခုတ်၊ လယ်ယာလုပ် စသော အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ အားလုံးကိုပါ ရဲဘော်များသည် အိမ်သူအိမ်သားများနှင့်အတူ လက်တွေ့လုပ်ပြနိုင်ခဲ့ကြ

သည်။ ပြည်သူလူထု၏ ချစ်ခင်လေးစားမှုကို ရယူနိုင်ခဲ့သည်။

ဤသို့ ဗမာ့တပ်မတော်များ၊ ရဲဘော်များ၏ တိုင်းပြည်အပေါ် သစ္စာရှိရှိ ပြည်သူလူထုနှင့် မကင်းကွာမှုတို့ကြောင့် ပြည်သူလူထုသည် ရဲဘော်များအား သားရင်းအဖေ ချစ်ခင်လေးစားလျက် လိုအပ်သော အကူအညီများကို ပြည်သူလူထုသည် အသက်ပေး၍ လက်တွဲလျက် အတူဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်ပြင် သမီးပေး ဆွေမျိုးတော်စပ်သည် အထိ လုပ်ဆောင်လာကြသည့်အတွက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကြီးမှူးသည့် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကြီးသည် တစ်ပြည်လုံး အံ့ကြွထောက်ခံမှုကို ရရှိလာပြီးလျှင် ဖက်ဆစ်ဂျပန်များကို ဗမာပြည်မှ လွယ်ကူစွာပင် မောင်းနှင်ထုတ်နိုင်ခဲ့လေသည်။

ဖက်ဆစ်ဂျပန်များအား ဗမာ့မြေမှ မောင်းထုတ်ခဲ့သည့် ပြည်သူလူထု၏ လှိုက်လှဲစွာ ထောက်ခံမှုအရှိန်ကို ဆောင်းစွာ သဘောပေါက်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် ဦးလည်မသွန် တိုင်းပြည်၏ တာဝန်ကို ကျေပွန်အောင် ဆက်လက်ထမ်းဆောင်ပြန်လေသည်။

ထိုထမ်းဆောင်ရာ၌ တိုင်းရင်းသားညီညွတ်ရေးသည်သာ အဓိကအင်အားအဖြစ် ယုံကြည်သည့်အားဖြင့် ၉၁ ဌာနအုပ်ချုပ်ရေးက တောင်တန်းနယ်များမှ တိုင်းရင်းသားများနှင့် ဗမာလူမျိုးတို့ ရင်းနှီးမှုများ မဖြစ်ဖြစ်အောင် ပင်လုံမှ စတင်၍ ညီညွတ်မှုအုတ်မြစ်ချလျက် လွတ်လပ်ရေးကို တစ်နှစ်အတွင်း ရရမည် ဟူသော ကြိုးကြော်သံဖြင့် တော်လှန်ရေးခရီးကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရင်း ပြည်သူလူထုအား ...

“လွတ်လပ်ရေးလိုချင်ရင် လွတ်လပ်ရေးကို ရနိုင်အောင်တဲ စည်းကမ်းရှိကြပါ။ လွတ်လပ်ရေးလိုချင်ရင် လွတ်လပ်ရေးကို ရနိုင်တဲ့ ညီညွတ်မှုကို ထိန်းသိမ်းကြပါ။ လွတ်လပ်ရေးကို လိုချင်ရင် လွတ်လပ်ရေးကို ရနိုင်

တဲ့ ထူထောင်မှုကို လုပ်ကြပါ” ဟူ၍လည်းကောင်း ...

“နိုင်ငံရေးလုပ်တဲ့နေရာမယ် ... အထူးသဖြင့် ခေါင်းဆောင်တဲ့လူဟာ နောက်လိုက်လူတွေထက်ပိုပြီး အမြင်ကျယ်ရမယ်။ ခေါင်းဆောင်ဟာ ဟိုလူပြော ဟုတ်နိုးနိုး၊ ဒီလူပြော ဟုတ်နိုးနိုး ယောင်ချာချာလုပ်ရင် ခေါင်းဆောင်မဟုတ်ဘူး။ ကျုပ်ကတော့ မေတ္တာနှင့် သစ္စာကို ရှေ့ထားပြီး အုပ်ချုပ်မယ်။ ကောင်းတယ်။ မှန်တယ်ထင်လို့ရှိရင် အသက်စွန့်ရဲတဲ့ ခေါင်းဆောင်ပီပီ ရှေ့က ခေါင်းဆောင်ဟာ ရှေ့က မခိုမကပ်လုပ်ရင် အောင်မှာပဲ” ... စသော ပြည်သူလူထုကိုလည်း သူ၏ ပြတ်သားစွာ ခေါင်းဆောင်မှုကို တင်ပြ၍ ပြည်သူလူထု၏ တစ်ခဲနက် ထောက်ခံမှုကို ရရှိလာအောင် လုပ်ဆောင်ခဲ့လေသည်။

ထိုသို့ အမြင်ကျယ်စွာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ကြိုးပမ်းမှုကြောင့် ပြည်သူလူထုသည် လှည်းနေလှေအောင်း မြင်းစောင်းမကျန် တစ်ခဲနက် ထောက်ခံလာသည်။ သူ ယုံကြည်နေသော “ပြည်သူလူထု၏ အားသာ အဓိက” ဟူသော အပိုင်းကို ထိရောက်စွာ လုပ်ဆောင်သွားနိုင်ခဲ့သဖြင့်လည်း လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲကြီးတွင် တစ်နှစ်အတွင်း လွတ်လပ်သော ပြည်ထောင်စုဗမာ နိုင်ငံကြီးအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလာနိုင်ခဲ့လေသည်။

ယနေ့ ၂၇ နှစ်မြောက် တော်လှန်ရေးနေ့ကြီးတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ဖခင် တိုင်းပြည်၏ ခေါင်းဆောင်ကြီးဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ရှေ့ပိုင်းမှ သွန်သင်ပြသွားသည့် နမူနာအဖြစ် ထားခဲ့အပ်သော သင်ခန်းစာတို့ကို မျက်ခြည်မပြတ်၍ လူမှုတော်လှန်ရေးကြီးတွင်လည်း အောင်ပန်းဆင်နိုင်ရန် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးသည် “ညီညာမှ ပြည်သာမည်” ဟူသော ဆောင်ပုဒ်ကို နှလုံးတွင်ပိုက်လျက် တိုင်းပြည်အကျိုး၊ လူမျိုးအကျိုးအတွက် သစ္စာရှိစွာ လုပ်ဆောင်သွားရန် သင့်အပ်လှကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသတည်း။ ။

ဗဟိုကော်မရှင် အဖွဲ့ ၂ အဖွဲ့ ၄ (၁၄-၁၉၅၂)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဆင်နွဲ့ခဲ့သည့် ပြည်သူ့ဆန္ဒပြပွဲကြီးနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအပေါ် မြန်မာတိုင်းရင်းပြည်သူများ၏အမြင် ရဲထွန်း (စစ်ပညာ)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဆင်နွဲ့ခဲ့သည့် ပြည်သူ့ဆန္ဒပြပွဲကြီး

အရှေ့တောင်အာရှဒေသသို့ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မီးကြီး ကူးစက်တောက်လှောင်လာပြီးနောက် ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ မေလ ဒုတိယအပတ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ ထွက်ခွာပျောက်ကွယ် သွားသော(ဘုရင်ခံ ဆာရယ်ဂျီနယ် ဒေါ်မန်စမစ် အမျိုးသား) မြန်မာပြည် စစ်ပြေးအစိုးရသည် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင်

မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်လာသောအခါ စက္ကူဖြူစာတမ်းကို မိမိတို့နှင့် တစ်ပါတည်း ဆောင်ယူလာခဲ့ကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအား ဆက်လက် ကျွန်ုပ်တို့အုပ်စိုးရေး ဦးစီးကိန်းဖြစ်သော အဆိုပါ စက္ကူဖြူစာတမ်း၌ အချုပ်အားဖြင့် “အစိုးရသည် မြန်မာနိုင်ငံကို ၁၉၃၅ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၉ အရ ဘုရင်ခံတစ်ဦးတည်း၏ သဘောဖြင့် တိုက်ရိုက်အုပ်ချုပ်မည်။ ဘုရင်ခံ၏ တိုက်ရိုက် အုပ်ချုပ်ချိန်သည် ၃ နှစ် ကြာမည်။ ထိုကာလ ကုန်ဆုံးပြီးနောက်တွင်မူကား ရွေးကောက်ပွဲတစ်ခု ဖျင်းပ၍ ၁၉၃၅ ခုနှစ် အက်ဥပဒေတွင် ပါရှိသည့် ဥပဒေချက်များနှင့်အညီ ၉၁ ဌာနမင်း တိုင်ပင်လွှတ်တော် (ဥပဒေပြုလွှတ်တော်)ကို ထူထောင်ပေးလိမ့်မည်။ ဤနောက်တွင် နိုင်ငံရေးပါတီပေါင်းစုံမှ ကိုယ်စားလှယ်များအား မြန်မာနိုင်ငံကို ဗြိတိသျှဓန သဟာယအတွင်း အုပ်ချုပ်အုပ်ချုပ်ရေးရရှိနိုင်ရန် ဥပဒေများကို ပါလီမန်၌ တင်သွင်းရယူရမည်။

သို့သော် ကချင်၊ ကရင်၊ ချင်း၊ ရှမ်း အစရှိသည်တို့ အပိုင်သော တောင်တန်းဒေသများကိုမူ ယင်းဒေသများက မိမိတို့နေထိုင်ရာ ဒေသများကို မြန်မာပြည်မ ဦးစီးပူးတွဲပေါင်းစပ်လိုပါသည်ဟု ထုတ်ဖော်မပြောဘဲ သီးသန့်ခွဲခြားအုပ်ချုပ်ထားမည်” ဟူသည့်အချက်ကို ဖော်ပြပါရှိလေသည်။

ဤအချိန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်မှုဖြင့် ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး ပြည်သူ့တပ်မတော် (ဖတပလ) အဖွဲ့ချုပ်ကြီးက ဦးစီး ကျင်းပသည့် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ သြဂုတ်လ ၁၉ ရက်နေ့ နေ့သူရိန် ဦးစည်းဝေးပွဲကြီးတွင် (က) ဗမာ့တပ်မတော်အဆိုတိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်အဆိုနှင့် (ဂ) တစ်နိုင်ငံတညီညွတ်ရေးအဆိုတို့ကို တင်သွင်းဆုံးဖြတ်ထားပြီး ဖြစ်၏။ နေ့သူရိန်ပြည်သူ့စည်းဝေးပွဲကြီးက ဆုံးဖြတ်အတည်ပြုထားသည့် ဗမာ့တပ်မတော်အဆိုကို မြန်မာနိုင်ငံလုံး ဝိုင်းဝန်းထောက်ခံခဲ့သည့်အတွက်ကြောင့် ဤစည်းဝေးပွဲကြီး၏ အကျိုးအမြတ်များသည် ဗမာ့တပ်မတော် (ဗမာ့တပ်မတော်) မိမိတို့အလိုကျ တစ်ဖက်သတ် အုပ်ချုပ်သိမ်းနိုင်တော့ဘဲ အရှေ့တောင်အာရှ မဟာမိတ် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် အုပ်ချုပ် လောဒ် လူဝီ မောင့်ဘက်တန်က

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းခေါင်းဆောင်သော မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို သီဟိုဠ်ကျွန်း ကန္ဒီမြို့သို့ ဖိတ်ခေါ်၍ (နောက်ဆုံး၌) ဗမာ့တပ်မတော်ကိစ္စကို ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် နှစ်ဖက်သဘောတူ ဖြေရှင်းပေးခဲ့ရပြီး ဖြစ်ပေ၏။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဆန္ဒအရ မြို့ပြရေးရာ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ကို ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် တရားဝင် ဖျက်သိမ်းပေးခဲ့သည်။

အစကနဦးက ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်သည် နေ့သူရိန် အစည်းအဝေး ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အဓိကထား၍ ဘုရင်ခံ၏အမှုဆောင်ကောင်စီထံသို့ ဝင်ရန် အောက်တိုဘာလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ဘုရင်ခံနှင့် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခဲ့လေသည်။ ဆွေးနွေးပွဲတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သော ဖဆပလ ကိုယ်စားလှယ်များက နေ့သူရိန် အစည်းအဝေး ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည့် ယာယီအမျိုးသားအစိုးရကို ရည်မှော်၍ ပွင့်လင်းဖြောင့်စင်းစွာ ဆွေးနွေးခဲ့ကြသလောက် ဘုရင်ခံက နိုင်ငံခြားရေးအပါအဝင် ကာကွယ်ရေး၊ တောင်တန်းဒေသများအရေး၊ ပြည်ထဲရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး (၄) နေရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စကားအရိပ်အမြှင်မျှပင် မပြောကြားခဲ့ချေ။ ဖဆပလ ကိုယ်စားလှယ်များက ဘုရင်ခံသည် အမှုဆောင်ကောင်စီ ဝန်ကြီးရာထူးများကို သူ၏ ကောင်စီဝန်ကြီးများနှင့် တိုင်ပင်၍ ခွဲဝေသင့်ကြောင်း၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးရာထူးကိုမူ လွန်ခဲ့သည့် ၃ နှစ်ကတည်းကပင် တိုင်းပြည်အခြေအနေကို ကောင်းစွာသိ၍ မိမိ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ ပြည်သူများ၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ထိရောက်စွာ စည်းရုံးနိုင်မည်လည်းဖြစ်သော ဖဆပလ ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးကို ပေးအပ်သင့်ကြောင်း တင်ပြခဲ့ကြပေသည်။

ဘုရင်ခံသည် ဤဖဆပလ၏ ကျိုးကြောင်း သင့်မြတ်သောတင်ပြချက်ကို မငြင်းဆို၊ မချေပနိုင်ပါဘဲလျက်နှင့် တိကျသောအဖြေကို မပေးခဲ့ချေ။ အောက်တိုဘာလ ၂၃ ရက်နေ့ ဖဆပလ ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ အစည်းအဝေး ဆုံးဖြတ်ချက်အရ အောက်တိုဘာလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် တင်သွင်းခဲ့သည့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအပါအဝင် ပုဂ္ဂိုလ် ၁၁ ဦးကိုလည်း အောက်တိုဘာလ ၂၅ ရက်နေ့တွင်

ဘုရင်ခံက အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြ ငြင်းပယ်ခဲ့သဖြင့် ထိုနေ့မှာပင် ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့သည် ဘုရင်ခံထံ တင်သွင်းထားသော အမည်စာရင်းကို ပြန်လည်ရုတ်သိမ်းခဲ့လေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်မလာမီ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ရန်ကုန်မြစ်တွင်း “ကမ်းဘားလင်း စစ်သင်္ဘောပေါ် ဆွေးနွေးပွဲ” နှင့် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်လာပြီးနောက် အောက်တိုဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပခဲ့သော မြို့တော်ခန်းမ စည့်ခံကြိုဆိုပွဲတို့၌ ဘုရင်ခံက “မြန်မာပြည်၏ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲသည် ပြီးဆုံးခဲ့ပါပြီ” ဟု ဝင့်ကြားစွာ ကြေညာခဲ့သော်လည်း ယခုအခါ ဘုရင်ခံ၏ သဘောတရား မပြောင်းလဲသေး၍ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲလည်း မပြီးဆုံးသေးကြောင်းကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် တကွသော ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်က ထင်ရှားစွာ သိမြင်သဘောပေါက်သွားခဲ့လေပြီတည်း။

ထို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းခေါင်းဆောင်သော ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်က ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ စက္ကူဖြူစာတမ်းကို ပြတ်ပြတ်သားသား ငြင်းပယ်၍ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သော “ဆာပေါ်ထွန်းအစိုးရ” ကို စတင်တိုက်ဖျက်ခဲ့သည်။ နိုဝင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပခဲ့သည့် ရွှေတိဂုံ အလယ်ပစ္စယံ လူထုအစည်းအဝေးပွဲကြီး၌ ဘုရင်ခံ၏ ဖက်ဆစ်ဆန်သော အပြုအမူကို ရှုတ်ချခဲ့သည်။ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့၌ ကျင်းပခဲ့သည့် ရွှေတိဂုံ အလယ်ပစ္စယံ ဖဆပလညီလာခံတွင် (၁) အင်္ဂလိပ်တို့ မြန်မာပြည်ကို သိမ်းပိုက်သောအခါက ရှမ်းပြည်ကိုပါ တစ်ပါတည်း သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြောင်း၊ ယခုမြန်မာပြည်ကို လက်လွှတ်ရမည့်အခါသို့ ရောက်လာသောအခါ ရှမ်းပြည်ကို ချန်မထားဘဲ တစ်ပါတည်း လက်လွှတ်သင့်ကြောင်း၊ (၂) မြန်မာပြည်နှင့် ရှမ်းပြည်လွတ်လပ်ရေး ကိစ္စကြီးတွင် ရှမ်းပြည်ခေါင်းဆောင်များနှင့် မြန်မာပြည် ခေါင်းဆောင်များသာ ဆွေးနွေးသင့်ကြောင်း၊ တတိယပါတီ မပါဝင်သင့်ကြောင်း၊ (၃) ရှမ်းပြည်ခေါင်းဆောင်များနှင့် မြန်မာပြည်ခေါင်းဆောင်များ မတွေ့နိုင်အောင် ပြုလုပ်ထားသော နယ်နှင့် ဥပဒေကို ဖျက်သိမ်းသင့်ကြောင်း စသည် သဘောအချုပ်ပါဝင်သော အဆိုတစ်ရပ်ကို တင်သွင်းဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့၍ ဖဆပလ အလံတော်အောက်သို့ မြန်မာ

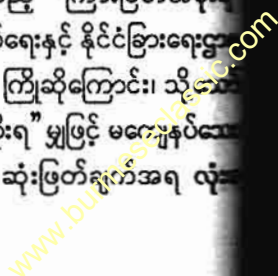
တိုင်းရင်းပြည်သူအားလုံး စုရုံးရောက်ရှိလာခဲ့၏။ နောက်ဆုံး၌ ဘုရင်ခံ ဒေါ်မန်စမစ်ကိုယ်တိုင် ကျန်းမာရေးကို အကြောင်းပြ၍ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံသို့ အပြီးအပိုင် ထွက်ခွာသွားခဲ့ရတော့သည်။

၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် (ကယ်စတီစစ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ ညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူးသော) ဘုရင်ခံသစ် ဆာ ဟူးဘတ်ရန့်စ်သည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်လာသောအခါ ကောင်းစွာ စီမံထားရှိပြီးဖြစ်သော အထွေထွေသပိတ်ကြီးနှင့် ရင်ဆိုင်တိုးနေခဲ့လေသည်။

သို့ကြောင့် ရန့်စ်မှာ သပိတ်များ လှန်သည်အထိ စောင့်မနေနိုင်တော့ဘဲ ဗိုလ်အောင်ဆန်းခေါင်းဆောင်သော အမှုဆောင်ကောင်စီ “ကြားဖြတ်အစိုးရ” ကို ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ရလေသည်။

ရန့်စ်က ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်အား အမှုဆောင်ကောင်စီဝန်ကြီး ၁၁ ဦးအနက် ၆ ဦး၏အမည်စာရင်းကို တင်သွင်းရန် ဖိတ်ခေါ်သည်တွင် ကာကွယ်ရေးနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဌာနများမှာ အမှုဆောင်ကောင်စီ ဒုတိယ သဘာပတိ (လက်တွေ့အားဖြင့် ဝန်ကြီးချုပ်)အဖြစ် တင်မြှောက်ခြင်းခံရသည့် ဗိုလ်အောင်ဆန်း၏ လက်ဝယ်သို့ ရောက်ရှိသွားခဲ့လေသည်။

ပြည်သူအား ကိုယ်စား မပြုသော “ဆာပေါ်ထွန်းအစိုးရ” အား ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းခေါင်းဆောင်သော ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်အစိုးရဖြင့် အစားထိုး ဖွဲ့စည်းခြင်းကား “စက္ကူဖြူစီမံကိန်း” ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ခြင်းပင်တည်း။ ဖဆပလသည် ဘုရင်ခံ၏ အမှုဆောင်ကောင်စီဝန်ကြီးအဖွဲ့ထံသို့ ဝင်ရောက်ပြီးနောက် စက်တင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ကြေညာချက်တစ်ရပ် ထုတ်ခဲ့သည်။ ဖဆပလအနေဖြင့် အမှုဆောင်ကောင်စီဝန်ကြီးအဖွဲ့အား ကာလအတန်ကြာက ပေါ်ပေါက်နေသော နိုင်ငံရေးပြဿနာကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်မည့် “ကြားဖြတ်အစိုးရ” အဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး ကာကွယ်ရေးနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဌာနများ လက်ခံရရှိခြင်းကိုလည်း ကြိုဆိုကြောင်း၊ သို့သော် ဖဆပလသည် “ကြားဖြတ်အစိုးရ” မှဖြင့် မကျေနပ်သောဘဲ နေသူရိန်အစည်းအဝေး ဆုံးဖြတ်ချက်အရ လုံးဝ

လွတ်လပ်သော မြန်မာနိုင်ငံကို ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်နိုင်စေမည့် “ယာယီ” အမျိုးသားအစိုးရ ဖွဲ့စည်းနိုင်ရေးကို ဆက်လက်ကြိုးပမ်းမည်ဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ကြေညာခဲ့လေသည်။

သို့နှင့် စက်တင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ဖဆပလသည် ရန်ကင်းနှင့် သဘောတူညီချက် မရမီကပင် ကျင်းပရန် စီစဉ်ထားခဲ့သည့် ပြည်လုံးကျွတ် “စက္ကူဖြူစီမံကိန်း”

ကန့်ကွက်ပွဲကြီးကို မဖျက်သိမ်းဘဲ ဆက်လက် ကျင်းပကာ ဗိုလ်အောင်ဆန်းကိုယ်တိုင် ရှေ့တန်းမှ ပါဝင်ချီတက်၍ ဆန္ဒပြခဲ့လေသည်။ ဤပြည်သူ့ဆန္ဒပြပွဲကြီးကား မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကိုယ်တိုင် ကြီးမှူး၍ ပါဝင်ဆင်နွှဲခဲ့သည့် ပထမဆုံးသော ပြည်သူ့ဆန္ဒပြပွဲကြီးပေတည်း။ ။

ရွှေဘူတာရုံ၊ အတွဲ ၂၊ အမှတ် ၅ (၁၅၄-၁၅၅)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအပေါ် မြန်မာတိုင်းရင်းပြည်သူများ၏အမြင်

ကမ္ဘာ့သမိုင်းတွင် ကျော်စောထင်ရှားသော အမျိုးသား အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများသည် အချိန်အခါ၊ နေရာဌာနနှင့် အခြေအနေများ၏ လိုအပ်တောင်းဆိုချက်အလျောက် ပေါ်ထွန်းလာတတ်ကြပြီး မိမိတို့တာဝန်ကို တစ်စိတ်တစ်ဒေသဖြစ်စေ၊ လုံးလုံးလျားလျားဖြစ်စေ ဖြည့်တင်း ဆောင်ရွက်ပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ရွေ့လျားပျောက်ကွယ်သွားတတ်ကြပေသည်။

ခေါင်းဆောင်ကြီးများသည် အသက်သွေးခဲ အမြဲမရှိသဘောဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ လူသတ်သမားများ၏ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုဖြင့်သော်လည်းကောင်း ရွေ့လျားပျောက်ကွယ်သွားတတ်ကြပေ၏။ ဤသို့ဖြင့် ကမ္ဘာကျော် အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး အများအပြား ကွယ်လွန်သွားခဲ့ပြီးဖြစ်ပေရာ ကျွန်တော်တို့မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကမ္ဘာကျော် အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမှာမူ အမေရိကန်သမ္မတကြီး လင်ကွန်း၊ အိန္ဒိယ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဂန္တီတို့နည်းတူ လူသတ်သမားများ၏ လက်ချက်ဖြင့် ကွယ်လွန်သွားရရှာသူ ဖြစ်လေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကား တစ်ကမ္ဘာလုံး၏ အသိအမှတ်ပြုထားခြင်းကို ခံရသည့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရှေ့ဆောင် လမ်းပြကြီး၊ ဗမာ့ လွတ်လပ်ရေးဗိသုကာကြီး၊ ဗမာ့နိုင်ငံရေးသုခမိန့်ကြီးနှင့် ဗမာ့တပ်မတော်၏ ဖခင်ကြီးဖြစ်ပေသည်။

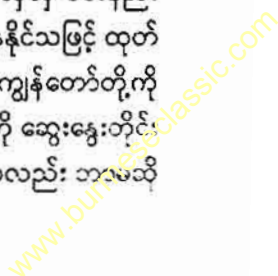
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ကွယ်လွန်ချိန်၌ အသက် ၃၃ နှစ်သာ ရှိသေး၍ ဤမျှသော အသက်အရွယ်တွင် ဤလိုကြီးမြင့်သော ဘာအဆင့်အတန်းသို့ရောက်ခဲ့ခြင်း

ကိုကပင် ထူးခြားလှပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း “အောင်ဆန်း” ဟူသော နာမည်ကို ကြားရုံမျှဖြင့် ကျွန်တော်တို့သည် တစ်ကိုယ်လုံး သိမ့်သိမ့်တုန် ကြက်သီးမွေးညှင်းထကာ ဂုဏ်ယူမဆုံး၊ အမျိုးသားအားမာန် တက်ကြွမဆုံး ဖြစ်ကြရပါတော့သည်။

ကျွန်တော်တို့သည် မြန်မာတစ်မျိုးသားလုံး၏ ဂုဏ်ယူစရာ၊ အားမာန်တက်ကြွစရာဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ဘယ်သောအခါမှ မေ့နိုင်ကြမည်မဟုတ်။ အာဇာနည်နေ့တွေ ရောက်လာတိုင်း ရောက်လာတိုင်း တိုး၍ တိုး၍ အောက်မေ့တသ သတိရနေကြဦးမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ကျွန်တော်တို့၏ စိတ်အာရုံ၌ ဘာကြောင့် ဤမျှ မပျောက်မပျက် စွဲထင်ကျန်ရစ်နေပါသနည်း။ ဤတွင် စာရေးသူ၏ အမြင် မဖက်သော မြန်မာတိုင်းရင်းပြည်သူများ၏ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအပေါ် အမြင်သက်သက်ကို ဖော်ထုတ် တင်ပြလိုပေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကချင်အမျိုးသားခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဆမားဒူးဝါး ဆင်ဝါးနောင်က “ဗိုလ်ချုပ်၏ ကရုဏာ သဘောထား ဘယ်လိုရှိတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်ပြောဖို့တော့ မလိုပါဘူး။ သို့သော် ကျွန်တော် လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ဝမ်းနည်းတဲ့အချက်တစ်ခုကိုတော့ မပြောဘဲ မနေနိုင်သဖြင့် ထုတ်ဖော်ပြောရပါလိမ့်မည်။ ဗိုလ်ချုပ်ဟာ ကျွန်တော်တို့ကို ပြောကြားရန်ရှိတဲ့အကြောင်းကိစ္စများကို ဆွေးနွေးတိုင်ရှင်းရှင်းရှင်းပဲ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ဘာသမိုဏ်

ရှင်းရှင်းပြောနိုင်ခွင့်ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကချင်နယ်ကိုသွားတုန်းက ဗိုလ်ချုပ်အကြောင်းကို ပြောကြရာတွင် “ဗိုလ်ချုပ်ဟာ ကချင်ပဲထင်တယ်။ ကချင်တွေနဲ့ သဘောထား သိပ်တူညီတယ်။ ဘာမဆို ပြောင်ပြောတတ်တယ်” အစရှိသည်ဖြင့် အမျိုးသားများ ပြောနေတာကို ကြားရတယ်။

“ဗိုလ်ချုပ်၏ ဂုဏ်များကို ပြောဆိုနေခြင်းဖြင့် ကုန်နိုင်မည့်အကြောင်း မရှိသော်လည်း မပြောလျှင် စိတ်မချမ်းသာသဖြင့် ထပ်ပြောဦးမည်။ ဗိုလ်ချုပ်ဟာ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကွဲကွာနေတဲ့ မြန်မာပြည်မနှင့် တောင်တန်းသားများပေါင်းပြီး ရှေ့သို့တိုး၍ ဆောင်ရွက်နိုင်အောင် ပေါင်းစည်းထားခဲ့တယ်။ ရှေးရာဇဝင်အရ တကယ်အဖြစ်အမှန်အရဆိုလျှင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာတိုင်းရင်းသားအားလုံး၊ မြန်မာပြည်ရှိ လူအားလုံးဟာ တစ်အိမ်သားများသာ ဖြစ်တဲ့အတိုင်း မူလအခြေမှန်ကို ရောက်အောင် ဗိုလ်ချုပ်ပေါင်းစည်းထားခဲ့ပေတယ်။”

“ဗိုလ်ချုပ်ကို လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ မချီးကျူးဘဲ မနေနိုင်သည့်အချက်တစ်ခုမှာလည်း သူများတွေ နန်းရင်းဝန်တို့ ဘာတို့လုပ်တယ်ဆိုလျှင် အိမ်ဝင်းတံခါးပေါက်တွင် ပုလိပ်အစောင့်တို့၊ ဘာတို့ ထားရှိတယ်ဆိုတာ သိရတယ်။ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်က ဘာမှ မထားချင်ဘူး။ အကုန်ပြောရမည်ဆိုလျှင် မည်သည့် ဆင်းရဲသားမဆို မိမိတို့၏ အရေးပြဿနာများကို ဗိုလ်ချုပ်ထံ အလွယ်တကူ ဝင်ရောက်ပြောဆိုနိုင်ခွင့်ရှိတယ်။ သည်လို အချက်တွေကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ဟာ တိုင်းပြည်ဆင်းရဲသားများကို မည်သို့ ကရုဏာရှိပြီး မည်ကဲ့သို့ လွတ်လပ်ခွင့်ပေးတယ်ဆိုတာကို အလွယ်တကူ ကျနစွာ သိသာနိုင်ပါတယ်” ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

ကရင် အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူ စောစံဘိုးသင်က “ကျွန်တော်တို့ ၁၉၄၂ ခုနှစ်က ဖြစ်ပျက်တဲ့ ကရင်-ဗမာ အဓိကရုဏ်းမှာ ကျွန်တော်လည်း ပါဝင်တယ်။ ခေါင်းဆောင်ခဲ့တယ်။ အဲဒီအချိန်အခါမှာ အဲသည် ဘီအိုင်အေ၊ ဗိုလ်ချုပ်ခေါင်းဆောင်တဲ့ ဘီအိုင်အေကို ကျွန်တော်က ရန်သူဖြစ်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော် အခုပြောချင်တာက ဗိုလ်ချုပ်ဟာ ရန်သူကို ဘယ်လို မိတ်ဆွေဖြစ်အောင် ပြန်လုပ်တတ်သလဲဆိုတာ အင်မတန်

ထူးကဲတဲ့ အချက်တစ်ချက်ဖြစ်ပါတယ်။ အဲသည် ၁၉၄၃ ခု၊ ဩဂုတ်လ (၁)ရက်နေ့ ဗမာပြည်ဟာ လွတ်လပ်ပြီဆိုတာ ကြေညာတယ်။ ကြေညာတော့ ကျွန်တော် ရန်ကုန်ဆင်းလာတယ်။ ဆင်းလာတော့ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေများက ရန်ကုန်မသွားနဲ့၊ သခင်တွေ ခင်ဗျားကို သတ်မယ်လို့ ပြောတယ်။ သို့သော် ကျွန်တော်က သွားရမည်လို့ပြောပြီး ထွက်လာခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်ရောက်လာတော့ ပထမဦးဆုံး သခင်ဗိုလ်နှင့် တွေ့တယ်။ ပြီးတော့ သခင်မောင်ကြီး ... သူတို့နှင့်တွေ့ပြီးသကာလ ကျွန်တော်က ပြောတယ် ... အဲသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ကျွန်တော် တွေ့ချင်တယ်။ ဒါနှင့် ဟိုကတစ်ဆင့် သူတို့ရဲ့ သခင်သန်းထွန်းဆီ ခေါ်သွားတယ်။ ဟိုကတစ်ဆင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် သွားတွေ့တယ်။ သွားတွေ့တော့ ကျွန်တော်က သူ့ကို ပြောပြတယ်။ ‘ကျွန်တော်ဟာ စောစံဘိုးသင်ပဲ ... ခင်ဗျားရဲ့ ရန်သူဖြစ်ပါတယ်’ သူက ကျွန်တော့်ကိုကြည့်ပြီး ဘယ်လိုပြောသလဲဆိုရင် “A brave enemy is a good friend” သည် စကားကို ကျွန်တော်ကြားပြီးတော့ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ကျွန်တော့်ကိုတော့ သတ်မှာမဟုတ်ဘူးဆိုပြီး နောက်တဖြည်းဖြည်း ကျွန်တော်တို့ ဗမာ့ တပ်မတော်ထဲမှာ ဝင်ပြီးတော့ ခေါင်းရွက်တယ်။”

“ကျွန်တော်တို့ ကရင်တစ်မျိုးလုံးကလည်း အဲသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို အားကိုးပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကျွန်တော့်ကို အကြံတစ်ခု ပေးခဲ့တယ်။ အဲသည် ကျွန်တော်တို့ ကရင်လူမျိုးများက Electional Boy Cott လုပ်မည့်အခါမှာ သူ့ဆီသွားပြီးတော့ ကျွန်တော် တောင်းပန်တဲ့အခါ သူက ပြောလိုက်တယ်။ ခေါင်းဆောင်က ခေါင်းဆောင်မည်လား၊ သို့မဟုတ် လူထုက ခေါင်းဆောင်မည်လား။ ခေါင်းဆောင် ခင်ဗျား လုပ်မည်ဆိုလျှင် ခင်ဗျား ခေါင်းဆောင်ပါ။ အဲသည်လို သူ အကြံပေးတာနှင့် ကျွန်တော်ကလည်းပဲ အဲသည် ခေါင်းဆောင်ဖို့ ကြိုးစားဖို့ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ချထားပြီးတော့ ကျွန်တော် အင်မတန်ခင်တဲ့ မိတ်ဆွေများက ကျွန်တော့်ကို ဆဲဆိုလုပ်တော့လည်း ကျွန်တော် မရတော့ပါ။ မိန်းမကိုယ်တိုင်က ငိုပြီးတော့ မလုပ်ပါနှင့်လို့ ပြောသော်လည်း မရတော့ဘူး။ နောက်ဆုံး ကျွန်တော့်ကို ကွာလိုက်ဦးမည်လို့ဆိုတောင် ကျွန်တော်ကတော့ မလျှော့

ယခုတွင်က ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ရန်သူကနေပြီးတော့ အခု မိတ်ဆွေ၊ မိန်းမ ပစ်တာ ပဓာနမထားဘဲနှင့် အဲသည် ဆို ကျွန်တော် ချစ်ချစ်ခင်ခင် ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ချစ်လာတာ။ အဲသည်လို သံလိုက်လို လူဟာ ကျွန်တော်တို့ အပြည်မှာ မရှိခဲ့ပါဘူး” ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

ချင်း အမျိုးသားခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးဝမ်တို့ဟောက “ကျွန်တော်သည် ပင်လုံအစည်းအဝေးကြီး သည် ပထမဆုံး မြန်မာပြည်နဲ့ တောင်တန်း အမျိုးသား များ ဆက်ဆံရေးအတွက် ချင်းများ၏ ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် လာစဉ်အခါ ဗိုလ်ချုပ်ကို ပထမဆုံး တွေ့ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အကျဉ်းအားဖြင့် မေတ္တာ ကရုဏာနှင့် သူ၏ ဆောင်ပေါ်သားများကို ဖွတ်မြတ်သည့်သဘောထားဖြင့် မိမိ၏ သွေးရင်းသားရင်းအဖြစ် နီးနှောတိုင်ပင်သည့် အတွက်လည်း ချင်းကိုယ်စားလှယ်တော်များ၏ ချစ်ခြင်း မေတ္တာနှင့် ကြည်ညိုလေးစားခြင်းကို အောင်မြင်ခဲ့ပါ တယ်။ သူ၏ အကျင့်စာရိတ္တ ဝီရိယနှင့် ရိုးသားဖြောင့် ဖတ်ခြင်းအားဖြင့် ပင်လုံစာချုပ်ကြီးကို ချုပ်ဆိုနိုင်ပါသည် ဟု ကျွန်တော် ဆိုလိုပါသည်။ သူ၏ ရိုးသားဖြောင့်မတ် ခြင်းသည် လူတိုင်း၏ ယုံကြည်ခြင်းဖြစ်စေသည့် အလျောက် ဗိုလ်ချုပ်၏ မိန့်ခွန်းသည် ကတိစာချုပ်ဖြစ် သည်ဟု ယုံကြည်စိတ်ချပါသည်။

“လယ်သမား၊ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများနှင့် အရပ်ရပ် ဥပဒေများ ကျွမ်းကျင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များကို သူ့စစ်ဓာတ်အားသဖွယ် ထောက်ခံ အားပေးလျက် Sarrento Villa ခန်းမ၌ တစ်ပြည်လုံးအတွက် လော ဆာဆယ် အရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်သော ပြန်လည် ဆွဲဆောင်ရေးကိစ္စကို အမြန်ဆုံးနည်းနှင့် ဖြစ်မြောက်ရန် ဦးစီးခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။ တိုးတက်မှုတွင် ချို့တဲ့သည့် ဆောင်တန်းနယ်များတွင် လမ်းပန်းဆိုင်ရာနှင့် ကျောင်း များ၊ ဆေးရုံများ ဖွင့်လှစ်ထူထောင်ရန်ကိစ္စတွင် သူက စိတ်ရောကိုယ်ပါ ဆောင်ရွက်ရန် စေတနာ အမြဲရှိပါ သည်” ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးကျော်ငြိမ်း တွင် “ကျွန်တော်တို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဟာ ကျောင်း သားခေါင်းဆောင် ဘဝကနေပြီး သခင်ခေါင်းဆောင်

တစ်ဦးအဖြစ်နှင့် ဆောင်ရွက်တဲ့အခါကျတော့လည်း ကျွန်တော် သူ့ကို လေးစားခဲ့ပါတယ်။ အဲသည်နောက်မှ တစ်ခါ အသက်ကို စွန့်ပြီးတော့ အင်္ဂလိပ်တွေနှင့် ဂျပန် စစ်ဖြစ်တဲ့အခါမှာ လွတ်လပ်ရေးဟာ ထောင်ကျရုံနှင့် အင်္ဂလိပ်ကို ဆဲရုံနှင့်မရဘူး။ တိုက်မှရမည်ဆိုပြီးတော့ ကာ ကြံစည်ပြီးတော့ သက်ဆိုင်ရာ သက်ဆိုင်ကြောင်း၊ စပ်မိရာစပ်မိကြောင်း၊ ယုံကြည်ရာ ယုံကြည်ကြောင်း လူ ၄-၅-၁၀ ယောက်လောက် တိုင်ပင်ပြီး ငါတို့တော့ ထချ မှပဲဆိုပြီး ကြံစည်ကြတုန်းမှာ ကျွန်တော် သိရပါတယ်။ သည်အချိန်အခါတုန်းကဆိုလို့ရှိရင် တော်တော့လူတွေ ဆိုလို့ရှိရင် သူပုန်ထဖို့ အိပ်မက်တောင် မမက်ရဲပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ဗမာလူမျိုးတွေဆိုလျှင် လက်နက်ဆိုလို့ ဓားမတိုတစ်ချောင်းထက် ပိုပြီး မရှိပါဘူး။ သည့်လောက် တောင် လေယာဉ်ပျံတပ်၊ စက်သေနတ်တပ်တွေများတဲ့ အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို ဟိုအချိန်အခါတုန်းက လက်နက် ဘာမှမရှိဘဲနှင့် သူပုန်ထဖို့ ကြံစည်ရဲတဲ့လူ၊ သူပုန်ထဖို့ စိတ်ဓာတ်ကြီးဖြစ်လာအောင် ဆောင်ရွက်ရဲတဲ့လူဟာ အင်မတန် ရှားပါတယ်။ အဲသည်လို ဆောင်ရွက်ဖို့၊ သူပုန်ထဖို့၊ တိုင်းပြည်အတွက် သေချင်သေပေစေဆိုပြီး ထပြီးတိုက်ဖို့ အကြံဉာဏ်ပေးတာ၊ ကျန်တဲ့လူတွေကို အားပေးတာ၊ သတ္တိ မရှိတဲ့လူတွေကို သတ္တိရှိလာအောင် လုပ်ရဲတာ၊ မသေရဲတဲ့လူတွေကို သေရဲအောင်လုပ်ရဲတာ၊ ဟိုအချိန်အခါတုန်းက သည်လိုဆောင်ရွက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ကျွန်တော်တို့ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဖြစ်ပါတယ်”

“ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ်ကို သူပုန်ထမည်လို့ ရည် ရွယ်တုန်းက ပိုက်ဆံကလည်း တစ်ပြားမှမရှိ၊ စားစရာက လည်း မရှိ၊ လက်နက်ဆိုလို့ ဝေးလို့၊ အဲသည်အထဲကနေ ပြီး နိုင်ငံခြားအကူအညီရအောင်ဆိုပြီးတော့ ရတဲ့နည်းနှင့်၊ ရတဲ့သင်္ဘောနှင့် အသက်စွန့်ပြီး ဘယ်တော့မှ ရန်ကုန် အပြင်ဘက်ကို တစ်မိုင်နှစ်မိုင်တောင် မရောက်ဖူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ နိုင်ငံခြားကိုစွန့်ပြီး ထွက်သွားတယ်။ နိုင်ငံခြား မှာလည်း ရန်သူတွေက အမျိုးမျိုးသတ်မယ်လို့ ကြံကြ တယ်။ အဲသည်လိုကစပြီး ဗမာ့တပ်မတော်ကြီးဖြစ်အောင် တည်ထောင်လာတယ်။ ဗမာ့တပ်မတော်ကြီးဖြစ်ပြန်တော့ လည်း ဂျပန်တွေရဲ့ ညစ်ပတ် မလိမ္မာတဲ့ ဖက်ဆစ်စနစ် ကြောင့် ဂျပန်ကို ပြန်ချရတဲ့ အခြေအနေမျိုးရောက်ပြန်

တယ်။ အဲသည်အချိန်အခါတုန်းက ကျွန်တော် မှတ်မိသေးတယ်။ မနက်ဖြန်ခါကို ကျွန်တော်တို့ လူစုပြီး သန်ဘက်ခါကို ကျွန်တော်တို့ ဗမာတစ်ပြည်လုံးမှ ဂျပန်စစ်တပ်တွေကိုတိုက်ဖို့ ကြံစည်တယ်။ သန်ဘက်ခါလိုမှာ တိုက်ရအောင် မနက်ဖြန်မနက် လူစုခွဲ၍ သည်နေ့ညနေ လိုမှာ ကျွန်တော်တို့ နောက်ဆုံးတွေ့ကြတယ်။ ကျွန်တော် မှတ်မိသေးတယ်။ ဗမာတပ်မတော်ထဲမှာ စစ်ဗိုလ်မှူး တစ်ဦးဖြစ်နေတဲ့ ကရင် လူငယ်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ကာနယ် စောကြာဒိုးလည်း ရှိတယ်။ ဗိုလ်ဇေယျလည်း ရှိတယ်။ ခင်ဗျားတို့ ကျုပ်တို့ မနက်ဖြန်ခါ ထွက်မယ်။ အခုနောက်ဆုံး နှုတ်ဆက်တာပဲ။ သည်တစ်ခါတော့ သေလျှင်လည်းသေ၊ မသေလျှင် ဗမာပြည်ကြီးလွတ်လပ်ဖို့ သေချာအောင် လုပ်ရမည်ဆိုပြီး မျက်နှာပြုံးပြုံးနှင့် ပြောသွားတယ်” ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

စာရေးဆရာ ဦးသိန်းဖေမြင့်က “စက်တင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့ညနေတွင် ဗိုလ်အောင်ဆန်း၊ သခင်သန်းထွန်း၊ သခင်လှဖေ(ဗိုလ်လက်ျာ)တို့ ကျွန်တော်တို့ဆီ ရောက်လာကြလေသည်။ ဦးဘဖေလည်း ပါလာခဲ့၏။ သူတို့သည် ကာလကတ္တားမှတစ်ဆင့် ကန္နီသို့ သွားကြရန် ဖြစ်၏။ ကိုညိုထွန်းလည်း သူတို့နှင့် လိုက်ပါသွားရန် ဖြစ်သည်။ ကန္နီမြို့တွင် မောင့်ဘက်တန်နှင့် တွေ့ဆုံပြီး ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်နှင့် ဘားမားရိုင်ဖယ်တို့အား တစ်ခုတည်းသော ဗမာ့တပ်မတော်အဖြစ်သို့ ပေါင်းပစ်ရန် အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲရန်ဖြစ်ပေသည်။ အရေးအကြီးဆုံးသော ကွဲလွဲချက်မှာ ကျွန်တော်တို့ဘက်က ဗမာ့ လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်နှင့် ဘားမား ရိုင်ဖယ်ကို တန်းတူအခြေခံတွင်ထားပြီး ပေါင်းပစ်လိုသည်။ မောင့်ဘက်တန်နှင့် အင်္ဂလိပ်အာဏာပိုင်များက ဘားမားရိုင်ဖယ်ထံသို့ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကို ထည့်သွင်းလိုသည်။ အင်္ဂလိပ်အာဏာပိုင်တို့ ကျေနပ်သော စည်းမျဉ်းနှင့် လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်မှ လူများကို စစ်ဆေးကာ လက်ခံရန်သာဖြစ်၏။ ဤအခြေခံကွဲလွဲမှုပေါ်တွင် အမှီပြုပြီး အခြား အသေးကွဲလွဲမှုများ ပေါ်လာသည်။ ကန္နီတွင် ကျွန်တော်တို့ဘက်က ကျွန်တော်တို့ ဖြစ်စေချင်သော မူအရ ပါအောင်ကြိုးစားပြီး အင်္ဂလိပ်တို့ကလည်း သူတို့လိုချင်သောမူအရ ဆွဲဆောင်လိမ့်မည်ဖြစ်

သည်။ ကျွန်တော်တို့ဘက်တွင် ဘယ်သူမှ လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်နှင့် ဘားမားရိုင်ဖယ်ကို ပေါင်းပစ်ရန် မူအားဖြင့် သဘောတူသူ မရှိ။ သခင်သန်းထွန်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝိုရှယ်သည်လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်သည်လည်းကောင်း၊ ဗိုလ်အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်လက်ျာ၊ ဦးဘဖေစသည်တို့နှင့် ထပ်တူပင် ဤမူတွင် ယုံကြည်ကြလေသည်။

ကျွန်တော်တို့ကြားတွင် အငြင်းပွားစရာ ပြဿနာ တစ်ရပ် ပေါ်လာလေသည်။ ပူးပေါင်းပစ်လိုက်သော ဗမာ့တပ်မတော်တွင် ဗိုလ်အောင်ဆန်းပင် ဆက်လက်ဗိုလ်ချုပ်လုပ်မည်လော၊ သို့မဟုတ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် စစ်ဘက်မှထွက်ပြီး နိုင်ငံရေးထဲသို့ ဝင်ရမည်လော။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း စစ်ထဲမှာ ဆက်လက် အမှုထမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံရေးဝင်ရေးပြဿနာကို ကျွန်တော်တို့သည် အမြင်နှစ်မျိုးဖြင့် ဆွေးနွေးကြသည်။ တစ်မျိုးမှာ ရှေ့အဖို့ နိုင်ငံရေးတိုက်ပွဲက ပိုအရေးကြီးတော့မည်။ နိုင်ငံရေးအင်အားစုအမျိုးမျိုးကို စုစည်းနိုင်သော ခေါင်းဆောင်လိုနေသည်။ ထိုနေရာနှင့် ဗိုလ်အောင်ဆန်း သင့်လျော်သည်။ အခြားတစ်မျိုးမှာ နိုင်ငံရေးတိုက်ပွဲက ပိုအရေးကြီးသည်ဆိုသောအချက်ကို မငြင်း။ သို့သော် စစ်ရေးအခန်းမှာလည်း မသေးဟု ဆိုသည်။ ဗိုလ်အောင်ဆန်းမှာ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်အနေနှင့် အရည်အချင်း မပြည့်၊ ဆက်ဆံမှုညံ့သည်၊ ပရိယာယ် မတတ်၊ ဗိုလ်အောင်ဆန်းသည် စစ်ဗိုလ်ချုပ်အဖြစ်ဖြင့် ပိုအသုံးဝင်မည်။ ပထမအမြင်နှင့်ဆိုက စစ်ဘက်တွင် အခြား ထမ်းရွက်နိုင်သူများ ရှိသည်။ နိုင်ငံရေးဘက်တွင် အင်အားစု အမျိုးမျိုး ဆုံစည်းရန်နှင့် အမျိုးသားညီညွတ်ရေး တည်ဆောက်ရန် တာဝန်ကို ဗိုလ်အောင်ဆန်းသာလျှင် အကျေပွန်ဆုံး ထမ်းရွက်နိုင်မည်ဟု ဖြေရှင်းကြလေသည်။

ထိုကိစ္စကို ကျွန်တော်တို့သည် ဗိုလ်အောင်ဆန်းတို့ ကန္နီအသွားတွင်လည်း ဆွေးနွေးကြ၏။ ပြန်အလာမှာလည်း ဆွေးနွေးကြ၏။ ဗိုလ်အောင်ဆန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဘယ်လို ယူဆထားသလဲဟု ကျွန်တော်က သခင်သန်းထွန်းအား မေးကြည့်ရာ “သူကတော့ ကျုပ်တို့နဲ့ သူတို့ တစ်ဘက် တစ်ဘက် ကစားပြီး ကြားက ဘက်ထိုင်မှာပဲ” ဟု တိတ်တိတ် ကျိတ်ဖြေလေသည်။ ကျုပ်တို့

ဆိုသည်မှာ ကွန်မြူနစ်များဖြစ်၍ သူတို့ဆိုသည်မှာ ဆို
 နှစ်လစ်များဖြစ်လာမည့် လူတစ်စုကို ဆိုလိုလေသည်။
 ဤကား သခင်သန်းထွန်း၏ ဗိုလ်အောင်ဆန်းနှင့် ပတ်
 သတ်သော အခြေခံအမြင်ပင်တည်း။ ဗိုလ်အောင်ဆန်း
 စစ်ထဲ ဆက်နေမလား။ နိုင်ငံရေးထဲ ဝင်မလားဟူသော
 ပြဿနာကို အတိအလင်း ဆွေးနွေးကြရာ၌ သခင်သန်း
 ထွန်းကား တိကျသောအဖြေကို မပေးပေ။ မြဲနေသည်။
 ဦးစွယ်ကား ဗိုလ်အောင်ဆန်း နိုင်ငံရေးသို့ မဝင်ထိုက်။
 စစ်ဘက်မှာသာ ခေါင်းဆောင်ထိုက်သည်ဟု ဆိုလေ
 သည်။ ခိုင်ခိုင်မာမာ သူ့လိုအင် ကို တင်ပြသည်။

ညောင်ရွှေစော်ဘွားကြီးက "ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
 သည်ပင်လျှင် မြန်မာပြည်၏ ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ မီးရှူး
 ဆိုင် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်း၏ပညာစွမ်း၊ လုံ့လစွမ်းတို့ဖြင့်
 နှင်းမှောင်လျက်ရှိသော စစ်ဒုက္ခကျရောက်နေသည့် ဗမာ
 ပြည်ကြီးကို အလင်းရောင် ပေးခဲ့ပါသည်။ လွန်ခဲ့သည့်
 (၁၀)နှစ်ကျော်ကာလ ကျောင်းသားဘဝမှစ၍ လူထု
 စစ်ဘက်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ခေါင်းဆောင်ခဲ့သည်သာ
 ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ကျောင်းသားလောက၊ နိုင်ငံရေးလောက၊
 ဗိုလ်ချုပ်ရေးလောက အစရှိသောနေရာဌာနအသီးသီးတို့၌
 ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို မသိသူ အလွန်ရှားလိမ့်မည်။
 သည်ကြည်မှု၊ ရိုးဖြောင့်မှု၊ အမြင်ကျယ်မှုတို့ဖြင့် လူထု
 ချစ်ခင်နှစ်ခြိုက်မှုများ၌ ရှေ့ဆောင်ခဲ့ပါသည်။ တိုင်းရင်းသား
 ဦးညွတ်ရေး၊ လူထုညီညွတ်ရေး၊ အာရှတိုက်နိုင်ငံများ
 ဦးညွတ်ရေး စသည်ဖြင့် အဆင့်ဆင့်သော ညီညွတ်မှု
 ဦးတို့ အမြဲထာဝရ လုံးပန်းခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်
 အောင်ဆန်း၏ လုံ့လ ဥဿဟကြောင့်ပင်လျှင် မြန်မာ

နိုင်ငံတွင် ကြံ့ကြိုက်ခဲလှစွာသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုး
 ပေါင်းစုံ၏ ညီညွတ်မှုကို ယခု ရရှိလျက်ရှိပါသည်။
 အထူးသဖြင့် နယ်စပ်ဒေသ တိုင်းရင်းသားများ အား
 အကိုးကြီးကိုးခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကျဆုံးခဲ့ရ
 သဖြင့် နယ်စပ်ဒေသတိုင်းရင်းသားများဟာ ယူကျုံးမရ၊
 တွေးမိတိုင်း ဆွေးမြည့်ရသည့်အခြေသို့ ရောက်ရပါတော့
 သည်" ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

ဤသို့လျှင် ကချင်၊ ကရင်၊ ချင်း၊ မြန်မာ၊ ရှမ်း
 အစရှိသော မြန်မာတိုင်းရင်းသား ပြည်သူများက
 ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အကြောင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍
 မိမိတို့၏ သဘောထားအမြင်ကို အသီးသီး ဖော်ထုတ်
 ပြောဆိုခဲ့ကြပါသည်။

ဤ မြန်မာတိုင်းရင်းပြည်သူများ၏ ဗိုလ်ချုပ်အောင်
 ဆန်းအပေါ် သဘောထားအမြင်သည် ပြီးပြည့်စုံသည်
 မဟုတ်သော်ငြားလည်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ထူးခြား
 ချက်များ (Personality) နှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည်
 ကျွန်တော်တို့၏ စိတ်အာရုံ၌ ဘာကြောင့် ဤမျှ မပျောက်
 မပျက် စွဲထင်ကျန်ရစ်နေသည်ဟူသော အချက်တို့ကိုကား
 တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့် ထင်ဟပ် ဖော်ညွှန်းနိုင်
 စကောင်းသည်ဟု ယူဆမိပါသတည်း။ ။

(မှတ်ချက်။ ။ မြန်မာနိုင်ငံတော် တိုင်းပြည်ပြု
 လွှတ်တော် ဒုတိယညီလာခံ မှတ်တမ်း၊ ဒေါက်တာ
 မောင်မောင်၏ "Aung San of Burma" နှင့် သိန်းဖေ
 မြင့်၏ "စစ်အတွင်းခရီးသည်" တို့ကို အခြေခံ၍ ရေးသား
 ပါသည်)

ရွှေဦး အဖွဲ့ ၁၇ အမှတ် ၄ (၁၅-၇-၁၉၇၀)

ပဟိုနှင့်နယ်ခေါင်းဆောင် အပြန်အလှန်လေးစားချစ်ကြည်မှု ဗိုလ်ချုပ်က လက်တွေ့ပြသွားသည် ဗိုလ်အောင်နိုင်

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့၌ နယ်ချဲ့လက်ချက်ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်သည် ကျဆုံးခဲ့ရ၏။ ထိုအချိန်မှစ၍ ကျွန်တော့်ရှေ့တွင် မြင်းမိုရ်တောင်ကြီး ပြုလဲသွားပြီးဖြစ်ပါ၏။ သို့သော် မြင်းမိုရ်တောင်ကြီး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုကား လွမ်းဆွတ် တမ်းတ အောက်မေ့သတိရလျက်ရှိပါ၏။

အချိန်ကား ၁၉၄၆ ခု။ အခြေအနေကား ဖဆပလ တပ်ပေါင်းစုနှင့် ကွန်မြူနစ်ပါတီတို့ အကွဲတွင် ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့မှ ကွန်မြူနစ်အဖွဲ့များသည် "တပ်နီ" ဟု အမည်တပ်ကာ ထူထောင်နေသော အခြေအနေ။ တိုက်ပွဲကား ဗိုလ်ချုပ်ရှေ့ဆောင်ဦးစီးနေသည့် ဖဆပလမှ "တစ်နှစ်အတွင်း လုံးဝလွတ်လပ်ရေး အရယူရေး" ပါတည်း။

ထိုကာလတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့၏ သေနာပတိလည်းဖြစ်၊ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်၏ ဥက္ကဋ္ဌလည်းဖြစ်ကာ အင်္ဂလိပ် နယ်ချဲ့သမားအား နိုင်ငံရေးထိုးစစ်ဆင်ရင်း "စစ်ရေးအသင့်ပြင်" အနေအထားဖြင့် လူထုအား စည်းရုံးလျက် လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲကို ရှေ့ဆောင်နေသော ကာလဖြစ်ပါ၏။

ပြည်သူ့ရဲဘော် တပ်ဖွဲ့မှ တပ်နီများအဖြစ် ခွဲခွာကြရာတွင် ပြည်သူ့ရဲဘော် တပ်ဖွဲ့ ပဟိုဌာနချုပ်တွင်

ဗိုလ်မှူးအောင်၊ ဗိုလ်မှူးထွန်းလင်း၊ ဗိုလ်လှအေး၊ ဗိုလ်ဘတင်၊ ဗိုလ်အောင်ဒင်၊ ဗိုလ်စောမောင်၊ ဗိုလ်ခင်စိုး၊ ဗိုလ်သိုးထိန်းတို့သာ ကျန်ရစ်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်မှူးစိန်မှန်အား စစ်တပ်မှ နုတ်ထွက်စေကာ တပ်ခွဲအား အင်အားဖြည့်ခြင်း၊ ဗိုလ်တိုက်စိုးအား ဗဟိုသို့ ခေါ်ယူ အားဖြည့်ခြင်းဖြင့် ဗဟိုယန္တရားကို လည်ပတ်စေခဲ့သည်။

တပ်ဖွဲ့နှင့် ဖဆပလ၏ တိုက်ပွဲ ကြွေးကြော်သံများကို ပြည်သူတို့အား ကျယ်ပြန့်စွာ သိစေရန် "ပြည်သူ့ရဲဘော်ဂျာနယ်" ကို တည်ထောင်၍ ဗိုလ်မှူးအေးဇွ (ဒဂုန်မြတ်လေးနွယ်) ဗိုလ်မှူးထွန်းအုံတို့အား ဦးစီးစေသည်။ ထို့နောက် ဗိုလ်အောင်စိန်အား တာဝန်ယူစေခဲ့သည်။

အင်းစိန်ခရိုင်အခြေအနေကို တွက်ချက်၍ ဗဟိုဌာနချုပ်သည် ကျွန်တော့်အား အင်းစိန်ခရိုင်တစ်ခုလုံးပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့များ ပြန်လည်ပေါ်ပေါက်ရေးအတွက် ခရိုင်စည်းရုံးရေးတာဝန်ကို ပေးအပ်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်သည် တပ်ဖွဲ့များပေါ်ပေါက်ရေးနှင့်အတူ တစ်နှစ်အတွင်း လုံးဝလွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ အလံတော်အောက်တွင် ပြည်သူတို့အား စည်းရုံးလျက် အနယ်နယ်အရပ်ရပ် လိုက်လံ ဟော

ပြောလျက် ရှိပါသည်။

ဤသို့နယ်ဆင်း တရားဟောရာတွင် တစ်ခါတစ်ရံ ညီညွတ်သော တပ်ဖွဲ့ ဗဟိုနှင့် ဖဆပလ ဗဟိုတို့မှ ခေါင်းဆောင်တို့သည်လည်း ကြွရောက် ဟောပြော ရှင်းလင်း ပြောဆိုပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် အင်းစိန်မြို့နယ် သိမ်ချောင်းကျေးရွာ၌ တရားဟောရန် အလှည့်သို့ ရောက်လာပါသည်။ ထိုတရားပွဲ၌ ဗိုလ်ချုပ်အား ဖိတ်ခေါ်ဟောပြောရန်လည်း စီစဉ်ထားကြသည်။ သိမ်ချောင်းကျေးရွာ၏ တရားပွဲမှာ ဗိုလ်ချုပ်ဟောမည့် တရားပွဲဖြစ်သဖြင့် အခြားကျေးရွာများကလည်း အားတက်သရော တက်ရောက်ရန် ကြိုတင်လှုံ့ဆော်စိုင်းပြင်းထားရပါသည်။ ဟောပြောပွဲသည် အချိန်သည် နံနက် ၈ နာရီခွဲဟု သတ်မှတ်ထားပြီး ကျွန်တော်က ပထမဦးစွာ ဟော၍ ဗိုလ်ချုပ်က ဒုတိယအဆင့်ဆုံးဟောမည်ဟုလည်း ကျေးရွာများအား ကြိုတင်ကြေညာထားပါသည်။

ဤသို့ဖြင့် ဟောပြောမည့်နေ့သို့ ရောက်သောအခါ ကျွန်တော်သည် အင်းစိန်မြို့မှ ရန်ကုန်မြို့သို့ ဖြတ်လျက် သိမ်ချောင်းကျေးရွာသို့ ဂျစ်ကားဖြင့် သွားခဲ့ပါသည်။ သို့သော် လမ်းက ပျက်စီးကြမ်းတမ်းနေခြင်းနှင့် ကားက ဆိတ်ဆိတ်ခြင်းတို့ကြောင့် ၉ နာရီခွဲကျော်လောက်တွင် ရွာတွင်းသို့ ရောက်ပါတော့သည်။

ရွာတွင်းတရားပွဲရှိရာ ဘုန်းကြီးကျောင်းကွက်လပ် မထုန်းကြည့်လိုက်ရာ ပရိသတ်ကြီးသည် ရုတ်ရုတ် ခုတ်ခတ်မှု မလုပ်၊ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်စွာ စောင့်ကြည့်လျက် ... တစ်ဖန် တရားဟောစင်မြင့်ပေါ်သို့ ကြည့်လိုက်ရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်သည် အံ့ဩဖွယ် အလှူထိုင်တွင် တည်ငြိမ်စွာထိုင်နေလျက် ... တရားပွဲအစပတ်လုပ်သူ ကျေးရွာလူကြီးမှာလည်း သဘာပတိအဖြစ်တွင်ပင် ငြိမ်သက်စွာထိုင်နေလျက် ...

ကျွန်တော်သည် အံ့ဩခြင်း၊ လှုပ်ရှားခြင်းကြီးစွာ မပြုဘဲ တရားဟောစင်မြင့်ပေါ်တက်ရန် စင်မြင့်အနီး ချဉ်းကပ်ကာ စင်တွင် ဗိုလ်ချုပ်၏ ကိုယ်ရံတော် ဗိုလ်မင်းလွင် ဟောစဉ် ဗိုလ်အောင်နိုင်၊ ဗိုလ်ချုပ်တရားဟောပြီးသွားစဉ် ခင်ဗျားနောက်ကျနေလို့ စောင့်နေတယ်”

ဗိုလ်မင်းလွင်၏ နှုတ်ဆက်စကားဖြင့် ကျွန်တော် အချိန်နောက်ကျသော ချွတ်ယွင်းချက်ကို သိလိုက်ပါ

၏။ ကျွန်တော်သည် ဗိုလ်ချုပ်ရှိရာ စင်မြင့်ပေါ်သို့ ခေါင်းငိုက်စိုက်နှင့် တက်သွားပါ၏။ ဗိုလ်ချုပ်နားရောက်လျှင် ခြေစုံရပ် အလေးပြုလိုက်၏။

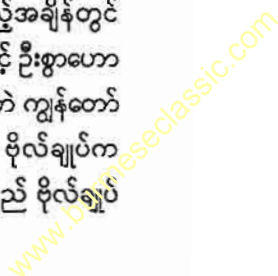
ကျွန်တော့်တွင် ချွတ်ယွင်းချက် ရှိပါကြောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ် ဟောပြီး၍ ကျွန်တော် ဟောရန် မလိုတော့ပါကြောင်း သတင်းပို့၍ သတိအနေအထားဖြင့် ကျွန်တော်သည် ရပ်နေ၏။

ထိုအချိန်တွင် စင်မြင့်အောက်ရှိ ပရိသတ်ကြီးသည် ကျွန်တော်၏ လှုပ်ရှားမှုကို ပွဲကြည့် ပရိသတ်အလား တိတ်ဆိတ်စွာ စောင့်ကြည့်နေ၏။ အသံချဲ့စက်မိုက်ခွက်ကလည်း အနီးအနားတွင် ရှိနေသဖြင့် ကျွန်တော်၏ သတင်းပို့ချက်ကို ပရိသတ်အတိုင်းသား ကြားနေ၏။ ကျွန်တော်၏ သတင်းပို့ အစီရင်ခံချက်အပေါ် ဗိုလ်ချုပ်က မည်သို့ တုံ့ပြန်မည်ကိုလည်း ကျွန်တော် ငဲ့မျှော်သလို ပရိသတ်ကြီးကလည်း စိတ်ဝင်စားစွာ ငဲ့မျှော်နေ၏။

ဗိုလ်ချုပ်သည် မျက်မှောင်ကုတ်လိုက်ပြီး “ငါ့တာဝန် ပြီးပြီ၊ မင်းတာဝန် မင်းဆက်လုပ်” ဟု တည်ငြိမ်စွာပင် အမိန့်ချလိုက်တော့၏။

ကျွန်တော်သည် ဆုတ်ဆိုင်းခြင်းမရှိ မိုက်ခွက်နားကပ်ရန် ဗိုလ်ချုပ်ကို ကျောပေးကာ ပရိသတ်ဘက် မျက်နှာမူလိုက်ပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အမိန့်အတိုင်း ကျွန်တော် ဟောရမည့်အခန်းကို ၁၀ မိနစ်ခန့် ဟောလိုက်ပါ၏။ တရားဟောပြီး၍ နောက်ဘက်သို့ လှည့်လိုက်ရာ ဗိုလ်ချုပ်သည် စိုက်၍ နားထောင်နေကြောင်း သတိပြုမိလိုက်ပါသည်။ တရားပွဲ ရပ်သိမ်းကြောင်း သဘာပတိကြေညာပြီးဆုံးသွားသောအခါမှသာ ဗိုလ်ချုပ်သည် ထ ပြန်သွားပါတော့သည်။

ဤသိမ်ချောင်းတရားပွဲတွင် ကျွန်တော်သည် ဗိုလ်ချုပ်အား ထပ်လောင်းကြည်ညိုလေးစားမိပါ၏။ တရားပွဲအစီအစဉ်တွင် ကျွန်တော်က ပထမ၊ ဗိုလ်ချုပ်က ဒုတိယ ဟောရမည်ဖြစ်၏။ ယခု ကျွန်တော်က အချိန် အဆမတန် နောက်ကျ၍ ဗိုလ်ချုပ်သည် သတ်မှတ်သည့်အချိန်တွင် ရောက်ရှိပြီး ကျွန်တော် မလာရောက်နိုင်သဖြင့် ဦးစွာဟောခဲ့၏။ တရားဟောပြီး၍လည်း ထပြန်မသွားဘဲ ကျွန်တော်အား စင်မြင့်ပေါ်တွင် ထိုင်စောင့်နေ၏။ ဗိုလ်ချုပ်က ထိုင်စောင့်နေသဖြင့်လည်း ပရိသတ်ကြီးသည် ဗိုလ်ချုပ်

ထိုင်စောင့်နေသည်ကို သိမြင်၍ ထပြန်ခြင်းမရှိဘဲ ငြိမ်သက်စွာပင် ထိုင်စောင့်နေကြ၏။ ဗိုလ်ချုပ်အား ဤမျှလေးစားကြသော လူထုဖြစ်ပါ၏။

ဗိုလ်ချုပ် တရားဟောပြီး၍ ဗိုလ်ချုပ်က ထပြန်သွားမည်ဆိုလျှင် လူထု ပရိသတ်ကလည်း ထပြန်ကြမည်သာဖြစ်၏။ ဤအချက်ကို ဗိုလ်ချုပ်သည် ကောင်းစွာသိ၏။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်သည် “ပရိသတ်ကို ထိန်းထားရင်း ထိုင်စောင့်သည်ကို ကျွန်တော်ချက်ချင်းပင် နားလည်လိုက်မိ၏။ ဤ နယ်ကား ကျွန်တော် စည်းရုံးရေး ဆင်းနေသော နယ်ဖြစ်ကြောင်း ဗိုလ်ချုပ် သိ၏။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်သည် ကျွန်တော်၏ နယ်လူထု ရှေ့မှောက်တွင် ကျွန်တော်၏ တာဝန်ကို ကျေစေရန်နှင့် နယ်လူထုရှေ့မှောက်၌ ပင် ဗဟိုခေါင်းဆောင်နှင့် နယ်ခေါင်းဆောင်အကြား အပြန်အလှန် လေးစားချစ်ကြည်မှု၏ အခန်းကဏ္ဍကို စကားဖြင့် မဟုတ်ဘဲ လက်တွေ့ကျင့်စဉ်အားဖြင့် ဤသို့ ပြုလုပ်ကြောင်း ကျွန်တော် နားလည်ပါ၏။

ဤတရားပွဲ ခဏမျှသာ အချိန်ကလေးမှာပင် ကျွန်တော်သည် ဗိုလ်ချုပ်အား ...

- * အချိန်ကို လေးစားသော ဗိုလ်ချုပ်
- * ရဲဘော်၏ ချွတ်ယွင်းချက်ကို စကားအားဖြင့် မဟုတ်ဘဲ အလိုအလျောက် သိရှိလာအောင် ပဲ့ပြင်ဆုံးမ သွားနိုင်သော ဗိုလ်ချုပ်။
- * ခေါင်းဆောင်နှင့် နောက်လိုက်တာဝန်ကို တိကျစွာ ခွဲခြားပေးပြီး လူထုရှေ့မှောက်မှာပင် တာဝန်ယူနိုင်သော ဗိုလ်ချုပ်
- * နယ်လူထုရှေ့မှောက်၌ပင် နယ်ခေါင်းဆောင်အား အလေးထား အရေးပေးသော ဗိုလ်ချုပ်
- * စိတ်ရှည်သည်းခံခွင့်လွှတ်နိုင်စွမ်းသော ဗိုလ်ချုပ်ချစ်ကြောက်ရိသေ လေးစားအပ်သော ဗိုလ်ချုပ်တို့ တကား ဟု တွေးတောမိပါတော့သည်။ ဤသို့သော ဗိုလ်ချုပ်အား ကျွန်တော်သည်လည်းကောင်း ပြည်သူတို့သည်လည်းကောင်း အဘယ်မှာလျှင် မေ့နိုင်ပါတော့မည်နည်း။

ဗိုလ်ချုပ်သည် ကျဆုံးခဲ့ချေပြီတကား ... ကျွန်တော်၏ ရှေ့တွင် မြင်းမိုရ်တောင်ကြီးသည် ပြိုလဲသွားပြီး ဖြစ်၏။ ။

ပြည်သူ့ကြမ်း အပုဒ် ၂၁ (၁၉-၇-၁၉၅၅)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသာ မကျဆုံးခဲ့လျှင် ဗိုလ်ဘုန်းမြင့် (ရဲဘော်သုံးကျိပ်)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို နယ်ချဲ့လက်ပါးစေတို့ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခဲ့သဖြင့် ကျဆုံးခဲ့သည်မှာ ၂၁ နှစ်ကျော် ၂၂ အတွင်းသို့ ချင်းနင်း ဝင်ရောက်လာလေပြီ။ ထိုအချိန်က မွေးဖွားခဲ့သော ကလေးမှာ ယနေ့ လူလား မြောက်၍ တိုင်းပြည်တာဝန်ကိုပင် ထမ်းဆောင်နိုင်လောက်အောင် ကြီးပြင်းနေပေလိမ့်မည်။

ယနေ့ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်နေသော နိုင်ငံရေးအခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို ကြည့်၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသာ မသေခဲ့လျှင်ဆိုသော တွေးခေါ်မျှော်မြင်မှု အမျိုးမျိုးရှိခဲ့ကြပါ၏။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် အထိုက်အလျောက်နေခဲ့ကြရသဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အနေအထိုင်၊ အတွေးအခေါ်၊ အဆိုအမိန့်တို့ကို မှတ်သားနားခံခဲ့ဖူးကြပါ၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ကျွန်တော် စ၍ တွေ့သော နေရာမှာ ဟိုင်နန်ကျွန်း၊ စင်ရွာ လှေကျင့်ရေးစခန်းတွင် ဖြစ်ပါ၏။ တိုင်ဝမ်ကျွန်းမှ တောက်လျှောက် လေယာဉ်ဖြင့် ခြောက်နာရီကျော်စီးခဲ့ရသဖြင့် ငြီးစိစိနှင့် ဖျားချင်သလို နာချင်သလိုလိုနှင့် စစ်မော်တော်ယာဉ်မှ စစ်တန်းလျားထဲသို့ မြန်မာလူငယ် ခုနှစ်ဦးဝင်ရောက်လာသည့် အချိန်၌ ဝမ်းသာအားရဖြင့် “တို့ဗမာဟေ့... တို့ဗမာဟေ့”

ဟု အပြန်အလှန် ကြွေးကြော်နှုတ်ဆက်ပြီး နေရာထိုင်ခင်း ချထားပေးသည်။

ဗမာပြည်မှ အခြေအနေများနှင့် တို့ဗမာ အစည်းအရုံးမှ ခေါင်းဆောင်များအကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကျောင်းသားသမဂ္ဂအကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကိုစောလွင် (ဗိုလ်မင်းခေါင်)အား မေးမြန်းပါ၏။ ကျွန်တော်တို့ လူသိုက်အား သေချာစွာ ကြည့်ပြီးနောက် စစ်ပညာ သင်ကြားရန်အတွက် ရဲဘော်များကို မှာရာတွင် တောင့်တင်းသန်မာသော ရဲဘော်များကို ပိုပြီး အလိုရှိနေသူအဖို့ ကျွန်တော်တို့လို ဆယ့်ကိုးနှစ်၊ နှစ်ဆယ်ပတ်ဝန်းကျင် ပိန်ပိန်ရှည်ရှည်ကလေးများကို ကြည့်ပြီး စိတ်မောနေဟန်ရှိပါ၏။

သခင်အောင်ဆန်းကို တို့ဗမာအစည်းအရုံးတွင် လူကြီးတစ်ယောက်အဖြစ်နှင့် သာမန်တွေ့မြင်ခဲ့ဖူးပါ၏။ ယခု မြင်ရသည့်အမြင်မှာ ယခင်ကနှင့်မတူ၊ လုံးဝ ခြားနားနေပြီး ရုတ်တရက်ပင် မှတ်မိစရာမရှိ။ သူ၏ ပြုံးရွှင်သော မျက်နှာသည်သာ အဓိက အမှတ်အသားဖြစ်နေတော့၏။

သူ့ဘိုကောမှာ လက်နှစ်သစ်ကျော်ကျော် ရှည်ထွက် လျက်ရှိ၏။ ဂျပန်နေဗီဘောင်းဘီတို ခေါ်ဖလား၊ စက

ခေါ်မလားမသိ၊ ကာကီရောင် ခပ်ပွတတ ဘောင်းဘီ တိုမှာ ဒူးခေါင်း လက်လေးသစ်အထိ ကျလျက်ရှိပြီး ပိုးစွပ်ကျယ် လက်ရှည်ကို လက်မောင်းရင်းအထိ လိပ် လျက်သားနှင့် သူက ကျွန်တော်တို့ တစ်သိုက်အား နှုတ်ဆက်ရှာသည်။

ကျွန်တော်တို့ကလည်း သူ့ရုပ်သွင်ကို ခပ်ငေးငေး ကြည့်ပြီး ပြန်လှန်နှုတ်ဆက်ကြပါ၏။

စိတ်မောနေဟန် ရှိသောသူကား သခင်အောင်ဆန်း ပင် ဖြစ်ပါ၏။

စခန်းသို့ရောက်ပြီး တစ်ရက်နား၍ အရင်ရောက် နှင့်နေသော သခင်ဘဂျမ်း (ဗိုလ်လရောင်)၊ သခင်အေး မောင် (ဗိုလ်မိုး)၊ ကိုထွန်းရှိန် (ဗိုလ်ရန်နိုင်)နှင့် ဂျပန် ရဲဘော်များ၊ ကျွန်တော်တို့ အစုဖြစ်သော ကိုရွှေ (ဗိုလ် ကျော်ဇော)၊ ကိုစောလွင် (ဗိုလ်မင်းခေါင်)၊ သခင်ထွန်းရွှေ (ဗိုလ်လင်းယုန်)၊ သခင်သန်းတင် (ဗိုလ်သန်းတင်)၊ ကိုစိုး (ဗိုလ်မြင့်အောင်)၊ သခင်အောင်သိန်း (ဗိုလ်ရဲထွဋ်)နှင့် ကျွန်တော် အပါအဝင် လူပေါင်း နှစ်ဆယ်ခန့်ကို တပ်စု (၃)စုဖွဲ့၍ လေ့ကျင့်ခန်းများ စတင်၍ ယူကြရပါ၏။

အစပိုင်းတွင် သက်သက်သာသာ လေ့ကျင့်ခန်းများ ဆင်းခဲ့ရပြီး၊ တဖြည်းဖြည်းနှင့် ပြင်းပြင်းထန်ထန် လေ့ကျင့်လာရပါ၏။ ထိုသို့ လေ့ကျင့်သည့်အချိန်တွင် မကျန်းမာသည့်အခါနှင့် စိတ်အားငယ်သည့်အခါတွင် သခင်အောင်ဆန်းက စိတ်ဓာတ်တက်ကြွဖွယ်များကို နှော့ကြားလေ့ရှိပါ၏။ သင်တန်းဖြုတ်၍ စားသောက်ပြီး ကြည့်၍ သူ့အနားပိုင်း၍ ထိုင်ပြီး သူ့ပြောသမျှ မှတ်သား ကြ၍ မသိသည်ကို မေးလေ့ရှိပါ၏။ သူ့စကားမှ မမေ့နိုင် ဖွယ်များကတော့...။

“ကျုပ်ရဲ့အတိုးကတော့ ဗိုလ်မင်းရောင်တဲ့၊ ဗမာပြည် ကို အင်္ဂလိပ်သိမ်းတုန်းက သူ့ကျွန်မခံဘဲ လက်နက်နဲ့ စွဲကိုင်ပြီး သေသည့်အထိ တော်လှန်ခဲ့တာပဲ၊ ကျုပ်အနေ နဲ့တော့ ဘယ်သူတွေ ဘယ်ပြောပြော၊ ဘယ်သူတွေ ဘာ လုပ်လုပ်၊ နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်ကိုတော့ ဖြစ်တဲ့နည်းနဲ့ တော် လှန်မှာပဲ လွတ်လပ်ရေးကို အရယူမှာပဲ”

“ဗမာပြည် လွတ်လပ်ပြီးတဲ့အခါမှာ ဗမာပြည်ထီး တည်းနေလို့မရဘူး၊ အင်ဒိုချိုင်းနား ကျွန်းဆွယ်မှာပါတဲ့ တိုင်းပြည်တွေပေါင်းပြီး မဟာမိတ် ဖွဲ့ရမယ်၊ သူတို့

လွတ်လပ်ရေးကိုလည်း အားပေးရမယ်၊ လက်တွဲရမယ်၊ ဒါမှ ကျုပ်တို့လွတ်လပ်ရေးလည်း တည်တံ့မယ်”

“ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရေး ရပြီးလျှင် စက်မှုလက်မှု တွေထောင်မယ်၊ မြေတွင်းမြေပေါ် သယံဇာတ ပစ္စည်း တွေပေါတော့၊ မြန်မြန်ဖြစ်နိုင်မယ်၊ တိုးတက်ကြီးပွားနေ တဲ့ တိုင်းပြည်ကြီးတွေနဲ့ ရင်ပေါင်တန်း တိုးတက်အောင် လုပ်မယ်” ဟူ၍ ဖြစ်ပါ၏။

ကျွန်တော် မှတ်သားမိသရွေ့ဆိုရလျှင် သခင်အောင် ဆန်းဘဝတွင် ပျော်စရာပါးစရာရယ်လို့ တွေးမှ တွေးမိ ပါလေစ။ အချိန်ရှိသရွေ့ မြန်မာပြည်ကို ဘယ်လို လွတ်လပ်အောင်လုပ်မယ်၊ ဘယ်လို ထူထောင်မယ်ဆို သည့် စကားသာ သူထံမှ တစ်ရံမပြတ်သာ ကြားနားခဲ့ရ ပါ၏။ ကျွန်တော်တို့ လူငယ်အထဲမှာဆိုလျှင် နောက်ကြ ပြောင်ကြ ရယ်စရာလုပ်ကြ၏။ ရယ်စရာလုပ်လျှင် သူက ပြုံးရုံသာ ပြုံး၏။ ဟက်ဟက်ပက်ပက် ရယ်သည်ကို တွေ့ခဲ့လှ၏။ သူ့ခေါင်းထဲမှာ အချိန်ရှိသရွေ့ တိုင်းပြည် နှင့် လူမျိုးအတွက်သာ တွေးတောနေခဲ့ရပါသည်။

ဟိုင်နန်သင်တန်းနှင့် တိုင်ဝမ်ကျွန်း သင်တန်းပြီး၍ ဗမာပြည်ထဲသို့ ဝင်ရန် ဆိုင်းရုံမှ ဖြတ်ပြီး ဘန်ကောက်သို့ ရောက်ခဲ့ကြ၏။ ဘန်ကောက်မြို့ ဘော်နီယို သစ်ကုမ္ပဏီ ဝင်းထဲ၌ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်အတွက် ရဲဘော် များ စုဆောင်း၍ သင်တန်းပေးပြီး၊ ဗမာ့လွတ်လပ် ရေး တပ်မတော် ဖွဲ့စည်းသည့်အခါ၌ အားလုံး လက်မောင်း သွေးများ ဖောက်ကာ ငွေဖလားတွင် ထည့်၍ သစ္စာပြု သောက်ပြီး ပြောခဲ့သည်မှာ ...

“ရဲဘော်တို့... အဘတိုင်းပြည် လွတ်လပ်ရေးအတွက် ငါတို့တိုက်ပွဲဝင်ရန် ပေါ့ပေါ့တန်တန်နဲ့ ပြီးမြောက်မယ်၊ အောင်မြင်မယ်လို့ မယူဆနဲ့၊ ခက်ခဲကြမ်းတမ်းတဲ့ လမ်းကို ဖြတ်သန်းကြရမယ်၊ သေကြမယ်၊ အနာတရဖြစ်ကြမယ်၊ သင်တို့စားစရာအတွက် သစ်ရွက်နဲ့ ကျောက်ခဲဟာ အဆင်သင့်ဖြစ်လိမ့်မယ်၊ အိပ်ရာကတော့ မြေကမ္ဘာလှည့် ဆူးမွေ့ရာဖြစ်လိမ့်မယ်၊ အခက်အခဲကို ရင်ဆိုင်ဖို့ အသင့်ပြင်ထားကြ” ဟု မိန့်ကြားခဲ့လေသည်။

အမှန်ကိုထောက်ပြ၍ စိတ်ကူးယဉ် မျှော်လင့်ချက် မပေးဘဲ တည့်တည့်မှန်မှန် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းသာ ပြောခဲ့ လေသည်။ မည်သည့်မက်လုံး မြူလုံးမှ မပေးခဲ့ပေ။

www.burmeseclassic.com

ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်သည် ဗမာပြည်ထဲဝင်ပြီး ဧရာဝတီမြစ် အနောက်ဘက်ကမ်းကို သီးခြားတာဝန် ယူ၍ အင်္ဂလိပ်တို့အား တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး၊ ဗမာပြည်မြောက်ပိုင်းသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့၏။ ကျွန်တော်ဦးစီးသော တပ်မဟာ အမှတ် (၆)မှာ ကောလင်းမြို့၌ ခေတ္တနားနေခိုက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အခေါ်လွှတ်၍ သွားရောက် သတင်းပို့ပြီး သောအခါ “မင်းတပ် ထမံသီကို ချီတက်ရမယ်” ဟု အမိန့်ပေးပါ၏။ ရှေ့တွင်ချထားသော မြေပုံကြီးတွင် လေ့လာသောအခါ၌ လူနေကျေးရွာ ခေါင်းပါးသော ဒေသကို ဖြတ်သန်းချီတက် ရမည်ဖြစ်သည်ကိုတွေ့ရ သဖြင့် ရိက္ခာအခက်အခဲတွေ့မည့်အကြောင်း တင်ပြရာ၊ မည်သို့အခြေသို့ ဆိုက်ဆိုက် ထမံသီသို့ အရောက် ချီတက်ရမည်။ စစ်ချီစစ်တက်၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ပြည့်စွမ်းနိုင်မှသာ၊ စစ်အောင်နိုင်မှုကို ဖြည့်စွမ်းနိုင်မည် ဖြစ်သည်ဟု အမိန့်ရှိပါ၏။ ပေးအပ်သော တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်မည်ဖြစ်ကြောင်း အလေးပြု သတင်းပို့ပြီး အသေးစိတ် ညွှန်ကြားချက်များကို ထက်ခံ၍ ထမံသီသို့ ချီတက်ရန် ထွက်ခဲ့ပါ၏။

မိုးကောင်းသို့ မီးရထားဖြင့် ထွက်ခွာခဲ့ပြီး မိုးကောင်း မှ လှိုင်ခင်းနမ်းယားကို ဖြတ်၍ ကသိုင်းတောင် ကျော်ပြီး ဆောင်ပါးရွာသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပါ၏။ ထိုတောင်ပါးရွာ တွင် ရောက်နှင့်ပြီးသော ဂျပန်တပ်နှင့် တာဝန်လွှဲယူပြီး ဆက်လက်၍ ရေကော်မီး၊ နန်းဥရုချောင်းမှ ဖြတ်၍ ဆိုက်ခွာသို့ ချီတက်ခဲ့ကြပါ၏။ ၎င်းရွာမှတစ်ဆင့် ထမံသီသို့ရောက်ခဲ့သည်။ (ဤလမ်းခရီး၏ခက်ခဲမှုများ၊ ဆေးကျကျဆုံးမှုများကို ယခုဆောင်းပါးနှင့် မပတ်သက် ၍ ဖော်ပြတော့ပါ) ထမံသီသို့ရောက်သောအခါတွင် မူ ဆောင်အားလုံးနီးနီး မကျန်းမာကြ။ ၎င်းများရောဂါ၊ ခန်းကိုက်ရောဂါ၊ ကာလဝမ်းရောဂါတို့ အပြင်းအထန် နှိပ်စက် ဖြစ်တော့သည်။ ကျွန်တော်တို့ အထက်ပိုင်း၌ ဆပ်ခွဲထားသော တရုတ်တပ်မကြီးမှာလည်း ကာလဝမ်း ရောဂါကြောင့် တစ်နေ့ လူနှစ်ဆယ် နှစ်ဆယ့် ငါးယောက် အနီးမှန်မှန်သေလျက် ချင်းတွင်းမြစ်အတွင်း အထက်မှ ဗမာ့လွတ်နေကြရပေ၏။

ဗိုလ်ချုပ်၏ အမိန့်အရ ထမံသီသို့ ရောက်ရပါပြီ။ အစီအစဉ်လမ်းလုံး ... တရုတ်ပြောက်ကျားတို့ဒဏ်၊ ရောဂါ

ဘယတို့ ဒဏ်ကြောင့် တပ်အင်အားမှာ ယုတ်လျော့ လျက်ရှိပြီးလက်ကျန်တပ်ကိုပင် ရပ်ရွာဒေသမှလှုံ့လောက် အောင် မကျွေးနိုင်။ ပြည်သူတို့မှာလည်း စစ်ဒဏ်ကို အလူးအလဲ ခံနေရသည်မဟုတ်လော၊ ဒါထက်ဆိုးသည် မှာ ကုစရာ ဆေးမရှိသည့်အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ တစ်ရွာလုံး မြန်မာဆေးဆရာကြီးတစ်ဦးသာ ရှိပြီး ဆေးမှာလည်း လက်သီးဆုပ်ခန့် စေတီပုံ ဆေးတစ်တောင့်သာ ရှိသည်။ ရောဂါမျိုးစုံကို ရေလဲနှင့် ကုသပေးရှာသဖြင့် မသေကျန် ရှိသော ဖိုးသက်ပြင်းများအား အသက်ဆက်ပေးလိုက်ရှာ ပေသည်။ ဤသို့ ခဲရာခဲဆစ်များနှင့် ရင်ဆိုင်ရင်းဖြင့် မမျှော်လင့်နိုင်သော အမိန့်ပေးမှုတစ်ရပ် ရောက်ရှိလာပါ ၏။

ကျွန်တော်တို့စခန်းချထားသော စစ်တန်းလျားကို လေယာဉ်တစ်စင်းသည် ပတ်ချာလှည့်၍ ဝဲလျက်ရှိ သဖြင့် ပစ်ခတ်ရန် နေရာယူပြင်ဆင်ပြီး သေချာစွာ ကြည့်လိုက် ရာတွင် ဂျပန်လေယာဉ်ပုံဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရ၍ အောက် မှ အလံဖြင့်ပြန်လှန်အချက်ပြသောအခါ အထုပ်နီနီ တစ်ထုပ်ကို ပစ်ချပေးခဲ့ပါ၏။ ဝမ်းသာအားရ ကောက်၍ ဖြေကြည့်သောအခါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အမိန့်စာ ပါလာ၏။ မန္တလေးမြို့သို့ ယခု အမိန့်ရလျှင်ရချင်း တပ်ခေါက် ဆင်းလာရန် ဖြစ်၏။ အမိန့်အရ တပ်များ ခေါက်၍ မန္တလေး မြို့သို့ ပြန်ခဲ့ကြပါ၏။

ဘီအိုင်အေကို ဖျက်၍ ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မ တော်ကို ဖွဲ့စည်းပါပြီ။ ကျွန်တော်လည်း ချင်းတွင်းမြစ်ဖျား မှ ရလာသော ၎င်းများရောဂါကြောင့် ရန်ကုန်တွင် ဆေးရုံ တက်၍ ကုသရပြန်ပါသည်။ ဆေးရုံမှာ ယခု စစ်ရုံးချုပ် လုပ်ထားသော နေရာဖြစ်ပြီး ဆရာဝန်ကြီး ဦးဘသန်းနှင့် အဖွဲ့ဝင်များက အုပ်ချုပ်လျက်ရှိပါသည်။

ထိုဆေးရုံကြီး၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလည်း တက် ရောက်ကုသလျက်ရှိပြီး နာလန်ထခါစဖြစ်၏။ ကျွန်တော် လည်း ဆေးဝါးကုသ၍ ရက်အသင့်အတင့် ရလာသော အခါ အနီးအနားသို့ လျှောက်ကြည့်ရင်း ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း အခန်းသို့ရောက်သွားပါ၏။ သူ၏အခန်းမှာ ထည်ထည်ဝါဝါ မရှိ၊ သာမန်သာဖြစ်ပြီး သူပိုင် အဝတ် အစားမှအပ အပိုပစ္စည်းဘာမျှမရှိ။ ကျွန်တော့်ကိုတွေ့ လျှင် ဗမာပြည် နောင်ရေး၊ ကမ္ဘာ့အရေးများသာ ပြောဆို

မိန့်ကြားပါ၏။

ညပိုင်း၌ ဆရာဝန်ကြီး ဦးဘသန်းတို့အခန်းသို့ သွားရောက်၍ လည်ပတ်ရန် ကျွန်တော့်ကို အဖော်အဖြစ် ခေါ်၍ လိုက်ပါသွားရသည်။ အိမ်ရှင်များက ကျွေးမွေး စည့်ခံကာ တီးမှုတ် ဖျော်ဖြေကြပါ၏။ ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းအနေဖြင့် ကျွေးသရွေ့ ကြိုက်ရာစား၏။ နားထောင် ၏။ ပြုံးပြုံးနှင့် စကားအသင့်အတင့်သာ ပြော၏။ သူ့အလှည့်ရောက်သောအခါ ကမ္ဘာ့အရေးအခင်းများ၊ မြန်မာ့နောင်ရေးများကို ညဉ့်နက်သည်အထိ ပြောပြ လျက်ရှိပါ၏။ အိမ်ရှင်များရော ကျွန်တော်ပါ ငိုက်မျဉ်းစ ပြုလာပါ၏။ နောက်ဆုံး အသာလစ်၍ ပြေးခဲ့ရပါ၏။

ဗိုလ်ချုပ်နှင့် တွေ့ရသရွေ့ အချိန်တွင် နိုင်ငံရေးမှ အပ ဘာမျှမပြော၊ ဘာမှ စိတ်မဝင်စား။ သူ စိတ်ဝင်စား သမျှကို ပြောပြနေသည်သာ တွေ့ရပါ၏။ သူ့ဘဝတစ် လျှောက်တွင် ပျော်ပျော်ပါးပါးနေရသည့် ရက်များ ရှိမှ ရှိပါလေစဟု တွေးမိပါ၏။

ဤသို့ဖြင့် ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် သက်တမ်းတစ်လျှောက် ဖြတ်သန်း၍ ဖက်ဆစ်တော်လှန် ရေးကာလ နီးကပ်သောအခါ၌ ဗိုလ်သိန်းတန် (ယခု ပါတီဌာနချုပ်)နှင့်အတူ သူ၏အိမ်သို့ ရောက်ခဲ့ကြပြန်ပါ သည်။ ထိုအချိန်တွင် သူ့တစ်ကိုယ်တည်း မဟုတ်တော့ ဘဲ ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့် အိမ်ထောင်ကျလျက် ... အောင် ဆန်းဦး ပင်လျှင် မွေးဖွားပြီးချိန်ဖြစ်ပါသည်။ ယခင်က ထက် သူ့ဘဝမှာ စိုစိုပြည်ပြည် ရှိလာလိမ့်မည်ဟု ထင်မှတ်မိခဲ့ပါ၏။

ကျွန်တော်တို့ လာရင်းအကြောင်းရင်းဖြစ်သော ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး တပ်မတော် တွင်းမှ လူငယ်တစ်သိုက်၏ သဘောထားကို တင်ပြရန်

ဖြစ်ပါ၏။ ဗမာပြည်တွင် တိုင်းကြီး ခုနစ်တိုင်း ဖွဲ့၍ တော်လှန်ရေး စတင်ရန် တင်ပြသော စာတမ်းပါ တင်ပြ ဆွေးနွေးရန် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ တင်ပြသော စာရွက်ကို ဖောက်၍ ဖတ်ကြည့်ပါသည်။ ဒေါ်ခင်ကြည် က လက်ဖက်ရည်၊ မုန့်စသည်များ လာချပေးပြီး ထွက် သွားပါသည်။ အချိန်မှာ နံနက် ရှစ်နာရီခန့်ဖြစ်ပြီး ထိုအချိန်မှစ၍ ချပေးထားသော လက်ဖက်ရည်နှင့် မုန့် ကိုမျှ မတိုမထိတော့ဘဲ ဥရောပစစ်မျက်နှာ အခြေအနေ၊ အာရှစစ်မျက်နှာ အခြေအနေနှင့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး၊ ဗမာ့ နိုင်ငံရေးများကို တောက်လျှောက်ပြောဆိုလာခဲ့သည်မှာ ညနေ သုံးနာရီကျော် လေးနာရီအထိ ရောက်ခဲ့ပါ၏။

အဆုံးသတ်၌ “အိမ် ... မင်းတို့တင်ပြချက်ကို ထပ် ပြီး ဖတ်ဦးမယ်၊ မင်းတို့လူငယ်တွေလည်း စုစည်းထား သိပ်သိပ်သည်းသည်းရှိပစေ၊ ငါတို့မကြာခင် အလုပ်စကြ မှာပဲ” ဟု နိဂုံးသတ်လိုက်ပါ၏။

အစာမစား၊ အပေါ့ပင် ထမသွားဘဲ ဤမျှ တောက် လျှောက် ပြောနိုင်သည်မှာ အံ့ဩဖွယ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

သူ့ဘဝတစ်လျှောက်တွင် သူ့အပြုအမူ၊ သူ့အကြံ အစည်၊ သူ့စေတနာကို လေ့လာလျှင် မည်သူတစ်ဦးတစ် ယောက်မျှ သူ့စေသမျှ၊ ခိုင်းသမျှ၊ တောင်းသမျှတို့ကို ငြင်းကြမည်မဟုတ်။ အသက်ကိုပင် ပေးလှူကြလိမ့်မည် ဟု ထင်မိသည်။

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး ပြီးသည့်နောက်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ မိန့်မြွက် ပြောဆိုချက်များကို မှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့ကြပါ၏။ ကျွန်တော်တို့လည်း နိုင်ငံရေးသံသရာမျိုးစုံ ကျင်လည်လျက် . . . ။

ပြည်သူ့ကြွယ်၊ အမှတ် ၃ (ဇူလိုင်လ ၁၉၈၈)၊ ကောက်မှတ်ချက်

ဗိုလ်ချုပ် ထောင်ထဲလာရောက်တွေ့စဉ်က ရဲဘော် နေအောင်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဘိလပ် အစိုးရနှင့် အင်အားမတူသည့် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် သွားရောက် ဆွေးနွေးပြီး ဗမာပြည်သို့ ပြန်ရောက်ပြီးနောက် 'တစ်နှစ်အတွင်း လွတ်လပ်ရေးရမည်' ဟူသော ကြွေးကြော်သံဖြင့် ပြည်သူ၏ ဆန္ဒကို ရယူပြီး တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ကို ခေါ်ဆိုနိုင်ရေးကို ရှေ့ရှုကာ ဗမာတစ်ပြည်လုံးသို့ လှည့်လည် တရားဟောနေချိန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့၊ ည ၆ နာရီအချိန်လောက်တွင် (ဗိုလ်ချုပ် အာလံမြို့မှတစ်ဆင့် သရက်မြို့သို့ရောက်လာပြီး ည ၇နာရီအချိန်တွင် သရက်မြို့အကျဉ်းထောင်ကြီးအနီးရှိ သတ္တဋ္ဌာန ဘုရားရှင်ပြင်တွင် ဗိုလ်ချုပ်၏ လူထုတရားပွဲရှိသည်) ဟု သရက်မြို့နယ် ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌထံမှ ထောင်တွင်းသို့ ချွတ်ကပ်ပေးပို့သော စာတစ်စောင်ကို ကျွန်တော် ရရှိတော့ရာ အတိုင်းထက်အလွန် ဝမ်းသာမိသည်နှင့်အမျှ ဝမ်းနည်းကြီး နည်းမိပြန်တော့သည်။

ဝမ်းသာမိခြင်းမှာကား တော်လှန်ရေးရဲဘော်တို့၏ အင် ဗိုလ်ချုပ်အား ထောင်အတွင်းရောက်နေကြသော ကျွန်တော်တို့ ရဲဘော်များက မမြင်ရ၊ မတွေ့ရသည်မှာ ထစ်နှစ်ခန့်ပင် ရှိပေပြီ။ ယခု ဗိုလ်ချုပ်လာပြီး လူထု

တရားပွဲလုပ်မည်ဟု သိလိုက်ရသောအခါတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကို မမြင်ရ မတွေ့ရသည်တိုင်အောင် တရားပွဲမှာ ထောင်နားတွင် ကပ်နေသဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်၏ အသံကိုတော့ ကြားနိုင်သေးသည်ဖြစ်၍ ရသေ့စိတ်ဖြေနှင့် ဝမ်းသာသွားမိသေးသည်။

ဝမ်းနည်းခြင်းဖြစ်ရသည်ကား ဗမာပြည်သို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက်လာသော ဗြိတိသျှအစိုးရသည် အိန္ဒိယပြည်တွင် စစ်ပြေးဘဝနှင့်နေစဉ်က ဗမာပြည်ကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက်ပြီးသောအခါ ဗြိတိသျှ၏ လက်အောက်ခံ ဗမာပြည်အဖြစ်မျိုးပင် ဆက်လက်ထားရှိရေးအတွက် (ဆင်းမလား စီမံကိန်း)ကို ရေးဆွဲ ယူဆောင်လာပြီးနောက် ဗြိတိသျှစစ်အုပ်ချုပ်ရေးဖြင့် အုပ်စိုးချိန်တွင် မျိုးချစ် ဗမာ့တပ်မတော်မှ တော်လှန်ရေးရဲဘော်ဟောင်းမှန်သမျှကို အပြစ်အမျိုးမျိုးရှာ၍ နှိပ်ကွပ်ညှဉ်းဆဲ ထောင်ချ သတ်ဖြတ်နေပေတော့သည်။ ထိုသို့ဖြင့် ဓားပြမှု၊ လူသတ်မှု စသော အမှုအမျိုးမျိုးဆင်ကာ ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ လက်ပါးစေတရားရုံးများမှ ထောင်ဒဏ်အပြစ်ပေးခြင်း၊ ကြိုးမိန့်ပေးခြင်း စသော အပြစ်ဒဏ်များဖြင့် ဗမာပြည် ထောင်အသီးသီးတွင် ရဲဘော်ပေါင်း တစ်ထောင်မျှမက ထောင်သွင်းအကျဉ်းချထားခြင်း ခံရပေသည်။

ကျွန်တော် ကြားသိရသလောက် သရက်ခရိုင် အတွင်းရှိ မင်းတုန်းနယ်၊ ဆင်ပေါင်ဝဲနယ်များတွင် တော် လှန်ရေးရဲဘော်အချို့ကို ဓားပြမှုနှင့် ဆင်ဖမ်းပြီး လမ်း တွင် ထွက်ပြေး၍ သေနတ်နှင့် ပစ်ဖမ်းရာမှ သေသွား သည်ဟူသော အဓိပ္ပာယ်မရှိ ဆင်ခြေပေးကာ အကြောင်း မဲ့ ပစ်သတ်ခြင်းခံကြရသော ရဲဘော်များမှာ ဆယ်ယောက် ထက် မနည်း ရှိပေသည်။

ဤမျှလောက် တော်လှန်ရေးရဲဘော်များအပေါ် ရက်စက်ယုတ်မာလှသော ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ လက်ပါး စေများ လက်ချက်ဖြင့် သရက်ထောင်ကြီးတွင် ကျွန်တော် အပါအဝင် ရဲဘော်ဟောင်း ၂၀၀ နီးပါးခန့်မှာ အကျဉ်း ခံနေကြရရာတော့သည်။ ထိုအထဲတွင် ကျွန်တော်နှင့် ရဲဘော် ၆ ယောက်မှာ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးအတွင်း က လူသတ်မှုများ ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု ဆိုကာ သူတို့ တရားရုံးမှ “မသေမချင်း လည်ပင်းကြိုးကွင်းတပ် သတ် စေ” ဟူသော အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ရဲဘော် ၇ ဦးမှာ ကျဉ်းကျပ်လှသော ကြိုးတိုက်ခန်းများ တွင် တစ်ဦးလျှင် တစ်ခန်းကျစီ နေကြရပါသည်။

ထိုအချိန်က ဗမာပြည်၏ ဘုရင်ခံမှာ ဆာဒေါ်မန် စမစ်ဖြစ်၍ နန်းရင်းဝန်မှာ ဆာပေါ်ထွန်းဖြစ်သည်။ အမျိုး သားတပ်ပေါင်းစုကြီးဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးစီးသည့် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ကြီးမှာ လူမျိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ၊ လူတန်းစားအဖွဲ့အစည်း အသီးသီးများ အပြင် အစိုးရလစာများနှင့် ပုလိပ်အဖွဲ့ကြီးပင် ပါဝင် စည်းရုံး၍ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် အုံကြွအရေးဆို နေကြသည်နှင့်အမျှ ဗြိတိသျှအစိုးရကလည်း တစ်ဖက် တွင် သွေးမြေကျ ထန်းတစ်ပင်သေနတ်ပစ်မှုကြီးနှင့် တကွ အမျိုးမျိုးသော ဖိနှိပ်ရက်စက်မှုများဖြင့် အဓမ္မ အုပ်စိုးနေချိန်ဖြစ်ရာ အမှုဆင်၍ ထောင်ချခံနေရသော ရဲဘော်များ၏ လွတ်မြောက်ရေးမှာ မျှော်လင့်ချက် ကုန် ဆုံးနေတော့သည်။ အထူးသဖြင့် ကြိုးမိန့်သေဒဏ် အပေးခံနေရသော ကျွန်တော်နှင့်တကွ ရဲဘော် ၆ ယောက် အဖို့တွင် ဟိုက်ကုတ်တရားရုံးသို့ အယူခံဝင်ရာတွင် ကျွန်တော်မှအပ ကျန်ရဲဘော် ၆ ဦးကိုသာ သေဒဏ် အပြစ်မှလွတ်ကာ တစ်သက်တစ်ကျွန်း အနှစ် ၂၀ ထောင် ဒဏ်သို့ လျော့ချအပြစ်ခံစေပြီး ကျွန်တော်၏အယူခံကို

ပယ်လိုက်ကာ အောက်ရုံးအမိန့်အတိုင်း သေဒဏ်ကိုသာ အတည်ပြုလိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော် ကျခံရသော အပြစ်ဒဏ်မှာ လူသတ်မှု ၂ မှုဖြင့် စွဲဆိုခံရခြင်းဖြစ်၍ တစ်မှုအတွက် သေဒဏ် ကြိုးမိန့်နှင့် နောက်တစ်မှုအတွက်လည်း သေဒဏ်ကြိုး မိန့်ပင်ဖြစ်ရာ လူတစ်ယောက်ကို ၂ ခါသတ်၍ မရနိုင် သဖြင့် အမှု ၂ မှုပေါင်း၍ ကြိုး ၂ကြိုးကို တစ်ပါတည်း ခံစေဟု အမိန့်ချလိုက်သဖြင့် ကျွန်တော့်အဖို့ မျှော်လင့် ချက်မရှိသလောက် ဖြစ်နေပါတော့သည်။

ကျွန်တော်၏ အယူခံလွှာကို ဟိုက်ကုတ်တရားရုံး မှ ပယ်ချလိုက်ပြီးနောက် ကြိုးတိုက်ခန်းကလေးထဲတွင် ၃ လခန့်နေပြီးအချိန်တွင် ဖဆပလ တပ်ပေါင်းစုကြီး၏ အုံကြွအရေးဆိုမှုကို ထိတ်လန့်လာသော ဗြိတိသျှ အစိုးရ သည် အသွင်တစ်မျိုးပြောင်းလဲကာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကို ဖဆပလခေါင်းဆောင်များနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး ဆည့် အခြေအနေအထိ လင်းရောင်ခြည်ကလေး ပေါ်ထွက် တော့သည်။ ဤအချိန်တွင် ဘုရင်ခံ ဒေါ်မန်စမစ်လည်း ဝမ်းကိုက်ရောဂါရှိသည်ဆိုကာ ခွင့်ယူ၍ အင်္ဂလန်သို့ ပြန်သွားတော့ရာ စစ်ဗိုလ်ချုပ်တစ်ဦးဖြစ်သူ မေဂျာ ဂျွန် နရယ်ဆာဟူးဘတ်ရန်(စ်)မှာ ဘုရင်ခံအဖြစ် ရောက်လာ ပြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ခေါ်ယူကာ ဆွေးနွေး နေကြ ရတော့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကလည်း ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် အမှုဆောင်များနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ပြီးနောက် ဖဆပလ ၏သဘောတူညီချက်အရ ဘုရင်ခံ၏ အုပ်ချုပ်ရေး အတိုင်ပင်ခံကောင်စီတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် လက်ခံ လိုက်သည့်အချိန်မှစပြီး ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့လက်ပါးစေတို့ ၏ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုများ အနည်းငယ် လျော့ပါးလာတော့ သည်။

ဘုရင်ခံ၏ အတိုင်ပင်ခံကောင်စီတွင် ဗိုလ်ချုပ်ထံ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေချိန်အတွင်း ဟိုက်ကုတ်တွင် အယူခံ ရှုံးသော ကျွန်တော်၏အမှုအတွက် သခင်မြ၊ ဦးဗဆွေ ဦးဝင်း၊ ဗိုလ်မှူးအောင်၊ ဦးကျော်မြင့်ကလေး စသော ခေါင်းဆောင်များ၏ ကြိုးပမ်းမှုဖြင့် နောက်ဆုံး ဘုရင်ခံ ထံ အသနားခံစာ တင်သွင်းရတော့သည်။ တစ်ဖက်တွင် လည်း နိုင်ငံရေး အုံကြွအရေးဆိုမှုအနေဖြင့် ရန်ကုန်

ဆန်တော်ကြီး နေသူရိန်ရုံကြီးတွင် လည်းကောင်း၊ ဆူးလေဘုရားရင်ပြင်ပေါ်တွင် လည်းကောင်း ဦးဝင်း၊ ဦးဘင်ညွန့်၊ ဒေါ်ခင်လှတို့ ခေါင်းဆောင်၍ လူထုအစည်းအဝေးများ ကျင်းပကာ ကျွန်တော့်လွတ်မြောက်ရေးအတွက် “ဗိုလ်နေအောင်ကို ကြီးမိန့်မှ အမြန်လွှတ်ပေး” ဟူသော ကြွေးကြော်သံတို့ဖြင့် အရေးဆိုကြတော့သည်။

ကျွန်တော် အဖမ်းခံရသည့်အချိန်မှာ တပ်မတော်မှ ထွက်ပြီး ဆိုရှယ်လစ်ပါတီလက်အောက်ခံ ရန်ကုန်ခရိုင် စပကာသအဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူးနှင့် ဗဟိုဈေးအစည်းအရုံးအတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေချိန်ဖြစ်ရာ အဖမ်းခံရသည့်အခါတွင် ကျွန်တော်၏ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ရှေ့တန်းမှ ဆောင်ရွက်ပေးကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များတွင် အထူးသဖြင့် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ ဌာနချုပ်ခေါင်းဆောင်ကြီးများကိုယ်တိုင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးတော့သည်။

ကျွန်တော်၏ သေဒဏ်မှ လွတ်မြောက်ရေးအသနားခံလွှာ ဘုရင်ခံထံ ရောက်သွားရာတွင် ဗမာပြည်နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားနေချိန်ဖြစ်၍ ဘုရင်ခံက ကျွန်တော်၏ အသနားခံလွှာကို စိစစ်ရန် အချိန်မရ၍ သူ၏အတွင်းဝန် မစ္စတာနက်(ရှ်) အိုင်စီအက်စ်အား တာဝန်လွှဲလိုက်ရာ အဆိုပါအတွင်းဝန်က ကျွန်တော့်အမှုတွင် ဆိုင်ရာနယ်အရေးပိုင်နှင့် ရာဇဝတ်ဝန်တို့၏ မှတ်ချက် ပထမအမိန့်ချသော အထူးတရားသူကြီး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဟိုက်ကုတ်ချွတ်တော်တရားဝန်ကြီးချုပ်နှင့် တရားဝန်ကြီး (အင်္ဂလိပ်သူဗျိုးတရားဝန်ကြီးများဖြစ်သည်)တို့၏ စီရင်ချက်များအပေါ် မူတည်၍ ...

“ဗိုလ်နေအောင်သည် အလွန်တရာ ကြောက်စရာကောင်းသူတစ်ယောက်ဟု ယုံကြည်သည်။ ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ အုပ်ချုပ်ရေးစက်ယန္တရားကိုလည်း အထူးပင် အနှောင့်အယှက်ပေးနိုင်သူဟု ထင်မြင်သည်။ ထို့ကြောင့် သူ့အား သေဒဏ်မှအပ အခြားအပြစ်ဒဏ်သို့ လျှော့ပေါ့ပေးရန် အကြောင်းမရှိပါ” ဟု ဘုရင်ခံထံ အစီရင်ခံစာပေးသွင်းလိုက်တော့သည်။

ကျွန်တော်၏ အသနားခံလွှာကို ပယ်၍ သေဒဏ်ချသော အတည်ပြုပါရန် အတွင်းဝန်က ဘုရင်ခံထံသို့ အစီရင်ခံချက်ကို သိရှိသွားသော ဗိုလ်ချုပ်မှာ ဒေါသထွက်

ကာ မခံနိုင် မရပ်နိုင်ဖြစ်ပြီး ဘုရင်ခံနှင့် အရေးဆိုတော့၏။

“ခင်ဗျားတို့နဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးမှာ လက်တွဲပြီး ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေချိန်မှာ ကျုပ်ရဲ့ ရဲဘော်တွေကို လူသတ်မှုနဲ့ ကြီးမိန့်ပေးပြီး သတ်မယ်ဆိုရင် ကျုပ် မခံနိုင်ဘူး။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးမှာ ကျုပ်ဟာ စစ်သေနာပတိဖြစ်တယ်။ ကျုပ်အမိန့်အတိုင်း ကျုပ်လက်အောက်က စစ်ဗိုလ်စစ်သားတွေဟာ လိုက်နာရတယ်။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးမှာ ရန်သူအားပေးတဲ့လူတွေ၊ ကိုင်းပြည်သစ္စာဖောက်တွေမှန်ရင် စစ်အမိန့်အရ သတ်ရမှာပဲ။ ခင်ဗျားလည်း စစ်ဗိုလ်ချုပ် လုပ်လာတာ အထူးပြောစရာမလိုပါဘူး။ ကျုပ်အမိန့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်တဲ့ ကျုပ်လက်အောက်က စစ်ဗိုလ်တွေ၊ စစ်သားတွေကို အရေးယူမယ်ဆိုရင် သူတို့ကို အရေးယူစရာ မလိုဘူး။ အမိန့်ပေးတဲ့ ကျုပ်ကိုသာ အရေးယူနိုင်တယ်။ ကျုပ်စကားကို လက်မခံနိုင်ဘူးဆိုရင် ဘုရင်ခံရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီမှာ ကျုပ်တို့ ပါနေလို့လည်း အပိုဖြစ်မယ်” ဟု ဗိုလ်ချုပ်က ဘုရင်ခံအား အရေးဆိုတော့သည်။

ထိုအချိန်တွင် ဘုရင်ခံ၏ အနား၌ ဘုရင်ခံ၏ အတွင်းဝန်ဖြစ်သူ မစ္စတာနက်ရှ်က သူ၏ဘုရင်ခံထံ အစီရင်ခံချက်အတိုင်း ကျွန်တော့်အား ဘယ်နည်းနှင့်မျှ သေဒဏ်မှ ပြောင်းလွှဲနိုင်စရာအကြောင်း မမြင်ပါဟု နှုတ်ဖြင့် ဘုရင်ခံအား အစီရင်ခံပြန်တော့ရာ ...

ဗိုလ်ချုပ်မှာ ဒေါသ ပိုထွက်သွားပြီး အတွင်းဝန် မစ္စတာနက်ရှ်ဘက်သို့ လှည့်၍ “ဒီမှာ မစ္စတာနက်ရှ် ... ကျုပ်က ဘုရင်ခံနဲ့စကားပြောနေတာကို ခင်ဗျား ကြားကဘာမှ ဝင်ပြောစရာအကြောင်းမရှိဘူး။ ကျုပ်ဟာ ဘုရင်ခံအတိုင်ပင်ခံကောင်စီမှာ ဒုတိယသဘာပတိဖြစ်လို့ ကျုပ်က ခင်ဗျားထက် ရာထူးကြီးတယ်ဆိုတာ နားလည်ထားပါ” ဟု အော်ဟစ်ပစ်လိုက်မှ အတွင်းဝန် ငြိမ်သွားတော့သည်။

ထို့နောက် ဗိုလ်ချုပ်မှာ ဘုရင်ခံဘက်သို့ ပြန်လှည့်ပြီး “ဗိုလ်နေအောင်ရဲ့ အသနားခံလွှာကို လက်ခံပြီး သေဒဏ်မှ ထောင်ဒဏ်ကို ပြောင်းလဲပေးစေချင်တယ်။ ထောင်ဒဏ်တော့ ဘယ်နှုန်းစချချ ကိစ္စမရှိဘူး။ နေ့နက်မှ

ကျုပ်ဟာကျုပ် ကြည့်လုပ်မယ်။ ခု ကျုပ်တင်ပြတဲ့ အကြံပေးချက်ကို လက်ခံမယ်ဆိုရင် ခုပဲ ခင်ဗျားရဲ့ အတွင်းဝန်မှတစ်ဆင့် တရားဌာနအတွင်းဝန်ဆီ အမိန့်ထုတ်ပေးစေချင်တယ်” ဟု ဗိုလ်ချုပ်က ခပ်တင်းတင်းပင် အရေးဆိုလိုက်ရာ ဘုရင်ခံမှာ ချက်ချင်းပင် သူ့အတွင်းဝန်အား သေဒဏ်မှ ထောင်ဒဏ်သို့ ပြောင်းလဲလိုက်ကြောင်း တရားဌာနသို့ အမိန့်ထုတ်ရန် ညွှန်ကြားတော့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တကွ ဆိုရှယ်လစ်ပါတီခေါင်းဆောင်ကြီးများနှင့် ပြည်သူ့ရဲဘော် ခေါင်းဆောင်ကြီးများ၏ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ပေးမှုကျေးဇူးကြောင့် သာလျှင် ယနေ့ထိ ကျွန်တော် အသက်ရှင်လျက် ဤသို့သော ‘ကိုယ်တွေ့အဖြစ်အပျက်တစ်ရပ်’ကို ရေးသားတင်ပြနိုင်ပေတော့သည်။

(ဤအထက် ဖော်ပြပါအကြောင်းခြင်းရာများကို ကျွန်တော် ထောင်မှ လွတ်လာပြီးနောက် ရန်ကုန် ပြန်ရောက်သောအခါ ဆိုရှယ်လစ်ပါတီခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးကျော်မြင့်ကလေးက ဗိုလ်ချုပ်၏ ပြောပြချက်ကို ကျွန်တော့်အား ပြန်ပြောင်းပြောပြ၍ သိရှိရခြင်းဖြစ်ပါသည်။)

ဗိုလ်ချုပ်မှာ သူ၏စိတ်တွင် မှန်သည်ထင်သော ကိစ္စတစ်ရပ်ကို မဖြစ်မနေ သတ္တိရှိရှိနှင့် ပြောရဲလုပ်ရဲသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်၍ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအတွက် ဆောင်ရွက်ကြိုးပမ်းခဲ့သော လုပ်ရပ်များသည် ဗိုလ်ချုပ်ကျဆုံးပြီးသည့်တိုင်အောင် ကမ္ဘာပင် ကျေသော်လည်း ဥဒါန်းကား ကျေလိမ့်မည်မဟုတ်ပါပေ။

x x x

ကျွန်တော်က ကြိုးတိုက်ခန်းကလေးထဲတွင် ကြိုးပေးသတ်မည့်ရက်ကိုသာ စောင့်မျှော်ရင်းနှင့် ဗိုလ်ချုပ်၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ဘာမှ မသိနိုင်ဘဲ ဖြစ်နေပါသည်။ သေဒဏ်ကြီးမိန့်ပေးခံရသော တရားခံအား ဟိုက်ကုတ်မှ အယူခံပယ်လိုက်သည်ဆိုသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဘုရင်ခံထံ နောက်ဆုံး အသနားခံလွှာတစ်ချက် ရှိသေးသည်မှန်သော်လည်း ထိုရက်အတွင်း ပထမအမိန့်ချလိုက်သော အထူးစက်ရှင်တရားသူကြီးက ထိုကြိုးဒဏ်ခံရမည့် တရားခံအား ဘယ်နေ့ ကြိုးမိန့်ပေးရမည်ဆိုသော ရက်

ပိုင်းအချိန်ကို သတ်မှတ်ရပေသည်။ နောက်မှ ဘုရင်ခံထံ အသနားခံလွှာကြောင့် ထောင်ဒဏ်သို့ အပြစ်ပြောင်းလွှဲလိုက်သည်ဆိုသော အမိန့်ရောက်မှသာ ကြိုးဒဏ်ခံရရန် သတ်မှတ်ထားသောရက်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

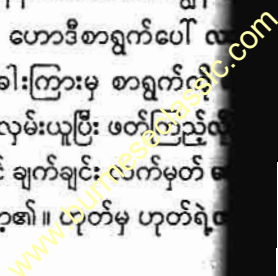
ကျွန်တော်နေရသော ကြိုးတိုက်ခန်းကလေး၏ အပြင်ဘက် အဝင်သံတံခါး၏ ထိပ်နားတွင် ထောင်ဥပဒေအတိုင်း တရားခံ၏အမည်၊ အဘအမည်၊ ကိုယ်ပေါ်ရှိ အမှတ်အသား၊ အမှုတွဲနံပါတ်နှင့် အမိန့်ချလိုက်သော အပြစ်ဒဏ်များကို ရေးမှတ်ထား၍ ဟိုက်ကုတ်အယူခံ ရုံးသွားသည့်အခါ ကြိုးပေးမည့်ရက်ကို နောက်ထပ်ဖြည့်စွက်ရေးထားသော ကပ်ပြားတစ်ခုကို ချိတ်ထားပါသည်။

ကျွန်တော် အပြင်ထွက် ရေချိုးရချိန်တွင် ထိုထပ်ပြားကို ဖတ်ကြည့်လိုက်ရာ ကျွန်တော့်အား ကြိုးသတ်မည့်ရက်မှာ (၁၉၄၇ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့)ဖြစ်ကြောင်းကို သိရှိရပါတော့သည်။ ထိုသို့ သေမည့်ရက်ကို သိရှိပြီးသော အချိန်မှစ၍ ကျွန်တော်သည် သူတို့၏လက်ချက်နှင့်တော့ အသတ်မခံ၊ တစ်နည်းနည်းဖြင့် ကြိုးတိုက်ခန်းမှထွက်၍ ထောင်ဖောက်ထွက်ပြေးရန် အကြံပေါ်လာရာမှ တော်လှန်ရေးရဲဘော်များအပေါ် လေးစားကြင်နာသော အမည်မဖော်လိုသည့် ထောင်မှူးကလေးတစ်ဦး၏ ထောင်တွင်းအကူအညီလည်းကောင်း၊ ထောင်ပြင်ဘက်ရှိ ရဲဘော်များ၏ ထောက်ပံ့မှုအကူအညီကိုလည်းကောင်း ရယူပြီး ထောင်မှ လွတ်မြောက်ရန် တိတ်တဆိတ် ကြိုးစားရတော့သည်။

x x x

၁၉၄၇ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၉ ရက်နေ့၊ နေ့လယ်ခန့် အချိန်ခန့်ဖြစ်ပါသည်။

ထောင်မှူးကြီးမှာ ကြေးနန်းစာတစ်စောင် ကျွန်တော်ဆီ ယူလာပြီး “ကိုယ့်လူ ... ဟောဒီစာရွက်ပေါ် လိုက်မှတ်ထိုးပါ” ဟု သံတိုင်တံခါးကြားမှ စာရွက်ကို ပေးသောကြောင့် စာရွက်ကို လှမ်းယူပြီး ဖတ်ကြည့်လိုက်ရာ ဝမ်းသာလုံးဆိုသွားသဖြင့် ချက်ချင်း လက်မှတ်ထိုးနိုင်သေးအောင် ဖြစ်နေမိတော့၏။ ဟုတ်မှ ဟုတ်ရဲ့တ

ဟုလည်း ထင်လိုက်မိသေး၏။ ထောင်မှူးကြီးက ထပ်ပြီး လက်မှတ်ထိုးရန် သတိပေးလိုက်တော့မှ လက်မှတ်ထိုးပြီး စာရွက်ကို လှမ်းပေးကာ ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောလိုက်ရ၏။ သံကြိုးစာထဲမှ အမိန့်စာမှာ (ဗိုလ်နေအောင် အား သေဒဏ်ကြီးမိန့်မှ တစ်သက်တစ်ကျွန်း အနစ် ၂၀ အပြစ်ဒဏ်သို့ ပြောင်းလဲလိုက်သည်)ဆိုသော ထောင်မင်းကြီးထံမှ အမိန့်စာပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့နောက် ကြိုးတိုက်ခန်းမှထွက်၍ ဘီကလပ်စ်(အထူးတန်း)သို့ ပြောင်းရွှေ့၍ တစ်သက်တစ်ကျွန်းစံအဖြစ် အကျဉ်းသား ဘဝတွင် နေရစဉ်အတွင်း ကျွန်တော်၏အသက်သခင် ကျေးဇူးရှင်နှင့် ရဲဘော်တို့၏ ဖခင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမှာ သရက်မြို့သို့ ရောက်လာပါလျက်နှင့် ကျွန်တော်တို့က ဗိုလ်ချုပ်ကို တွေ့ချင် မြင်ချင်ပါသော်လည်း သံတိုင်နှင့် အုတ်တံတိုင်းကြီး ခြားနေသဖြင့် မတွေ့မြင်နိုင်သော အကျဉ်းသားဘဝမျိုးကြောင့် ဝမ်းနည်းပက်လက်ဖြစ်ကြရပါတော့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အား တစ်နည်းနည်းဖြင့် တွေ့နိုင်အောင် အကြံထုတ်ရတော့သည်။ ကျွန်တော်နှင့်တကွ ရဲဘော်တွေ သရက်ထောင်ထဲတွင် ရှိနေသည်ဆိုသောအကြောင်းကို ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် တိုင်းပြည်အဝန်း လှည့်ပြီး တရားဟောနေရသော ဗိုလ်ချုပ်အဖို့ သတိထားမိကောင်းမှ ထားမိပေလိမ့်မည်။ တို့ရဲဘော်တွေ ထောင်ထဲ နို့သည်ဟု ဗိုလ်ချုပ်က သိပြီး တို့ကလည်း ဗိုလ်ချုပ်ကို တွေ့ပါရစေဖို့ ခွင့်ပန်စာပေးပို့လျှင်ကား ရဲဘော်တွေကို တကယ်ချစ်သော ဗိုလ်ချုပ်မှာ ဘယ်နည်းနှင့်မဆို တို့ဆီလာတွေ့လိမ့်မည် ထင်သည်ဟု အကြံပေါက်မိကာ ကျွန်တော်၏ အိပ်ခန်းဘေးရှိ အခန်းမှ ကျွန်တော်ကဲ့သို့ လူသတ်မှုဖြင့် အနစ် ၂၀ ထောင်နန်းစံနေရသော ဗိုလ်လှဆွေ(ဂျပန်ခေတ်)၊ ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော်၊ ကျွန်တော်၏ တပ်ခွဲမှ တပ်စုမှူးဖြစ်ခဲ့သူ)အား လှမ်း၍ တိုင်ပင်ရာ ...

“ဟာ ... ဗိုလ်ချုပ်နဲ့တွေ့ရမယ်ဆိုရင် သိပ်ဝမ်းသာတာပေါ့ အစ်ကိုကြီးရာ ... မြန်မြန်တွေ့ဖြစ်အောင် ကြိုးစားစမ်းပါ” ဟု တိုက်တွန်းပြန်သဖြင့် လူယုံတော် ထောင် ပြာတာမှတစ်ဆင့် ဗိုလ်ချုပ်၏အပါးတော်မြဲ ဗိုလ်ထွန်းလှထံ ညတွင်းချင်း စာရေး၍ လျှို့ဝှက်စွာ ပေးလိုက်ပါတော့

သည်။
ထိုအချိန်က ထောင်ကျရဲဘော် ၂၀၀ ခန့်ကို စုစည်းကာ (သရက်အကျဉ်းထောင် ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့)ကို ဖွဲ့စည်းပြီး ဌာနချုပ် ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့နှင့် တရားဝင် ဆက်သွယ်ထားပြီးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်က အကျဉ်းထောင် ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့၏ စစ်ခေါင်းဆောင်အနေဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ထံ စာရေး အစီရင်ခံလိုက်ပါတော့သည်။

မှ
ဗိုလ်နေအောင်
စစ်ခေါင်းဆောင်
သရက်အကျဉ်းထောင်၊ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့
နေ့စွဲ ၂၆-၃-၄၇

သို့
သေနာပတိ
ဌာနချုပ် ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့
ခေတ္တ သရက်မြို့

ခင်ဗျား ...
ကျွန်တော် ဗိုလ်နေအောင်နှင့် ရဲဘော် ၂၀၀ ခန့်မှာ ပြစ်မှုအမျိုးမျိုးနှင့် သရက်အကျဉ်းထောင်ထဲတွင် အကျဉ်းခံနေကြရသည်မှာ တစ်နှစ်နီးပါးခန့် ရှိကြပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့မှာ ဖက်ဆစ်ဂျပန်များကို တော်လှန်တိုက်ထုတ်ခဲ့ကြသော တပ်မတော် ရဲဘော်ဟောင်းများဖြစ်လျက်နှင့် ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့လက်ပါးစေတို့က အပြစ်မရှိ အပြစ်ရှာကာ သူတို့၏ တရားရုံးများမှ လူသတ်မှု၊ ဓားပြမှုများဖြင့် အနည်းဆုံး ထောင် ၅ နှစ်မှ တစ်သက်တစ်ကျွန်း အနစ် ၂၀ ထိ အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း ခံနေကြရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ရဲဘော်များမှာ ယခုအချိန်တွင် အကျဉ်းသားဘဝမျိုးတွင် ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာ ဖိနှိပ်ညှဉ်းဆဲ မှုဒဏ်များကို ခံနေရသဖြင့် ကြိတ်မနိုင် ခံမရနှင့် ဒေါသထွက်ခြင်း၊ ဝမ်းနည်းမိခြင်းများ ဖြစ်ရသော်လည်း ဖခင်ဗိုလ်ချုပ်အား တစ်ခဏလောက်ပင်ဖြစ်စေ တွေ့ရ မြင်ရပြီး ဗိုလ်ချုပ်၏ ဆုံးမဩဝါဒကို ခံယူရလျှင် ကျွန်တော်

တို့၏အကျဉ်းသားဘဝကို နှစ်သိမ့်နိုင်စရာ အကြောင်းရှိပါသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ထံ လာရောက်တွေ့ဆုံပါမည့် အကြောင်း လေးစားစွာ အစီရင်ခံရပါသည် ဗိုလ်ချုပ်ခင်ဗျား ...။

လေးစားစွာဖြင့်
(ပုံ)ဗိုလ်နေအောင်

x x x

အထက်ပါစာအတိုင်း လူယုံတော် ထောင်ပြာတာမှတစ်ဆင့် ဗိုလ်ထွန်းလှထံသို့ ချောချောမောမော ရောက်သွားပြီးနောက် တရားပွဲ အပြီးတွင် ဗိုလ်ထွန်းလှက ကျွန်တော်၏ ပေးစာကို ဗိုလ်ချုပ်လက်သို့ ပေးအပ်လိုက်ရာ ဗိုလ်ချုပ်က စိတ်မြန်သူတစ်ယောက်ပီပီ ညတွင်းချင်း ထောင်ထဲသို့ သွား၍ ကျွန်တော်နှင့် ရဲဘော်များကို တွေ့မည်ဟု အရေးပိုင် မစွတာ မလျှိုင်း၊ အိုင်စီအက်စ်အား အကြောင်းကြားတော့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်၏ စိတ်ဓာတ်ကို သိရှိထားပြီးဖြစ်သော အင်္ဂလိပ်အရေးပိုင်မှာ မျက်လုံးပြူးသွားပြီး “ယခုည အချိန်မှာ ထောင်ပိတ်ထားချိန်ဖြစ်ပါသည်။ ရဲဘော်တွေက များ၍ ထောင်အိပ်ခန်း ဖွင့်ပေးလျှင် ရဲဘော် မဟုတ်သော တခြား အကျဉ်းသားများပါ ရောယောင်ပြီး ထွက်လိုက်လျှင် အုပ်မနိုင် ထိန်းမရ ဖြစ်မည်စိုးပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်က ညတွင်းချင်း တွေ့မှဖြစ်မည်ဆိုလျှင်လည်း ဘိကလပ်စ်တွင် တစ်ဦးတည်းနေသော ဗိုလ်နေအောင် တစ်ယောက်သာ တွေ့နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ အကောင်းဆုံးနည်းမှာ အကျဉ်းသားအားလုံးပါ တွေ့နိုင်ရန် နံနက်စောစော နာရီဝက်လောက် တင်ကြိုပြီး ရဲဘော်အကျဉ်းသား အားလုံးကို အိပ်ခန်းတံခါး ဖွင့်ပေးပါမည်” ဟု တောင်းပန်သောအခါမှ ဗိုလ်ချုပ်က လက်ခံလိုက်ပြီး ဗိုလ်ထွန်းလှကို ခေါ်ကာ...

“မနက်စောစော ၅ နာရီအချိန်မှာ ထောင်ထဲခဏ သွားပြီး ရဲဘော်တွေနဲ့တွေ့မယ်။ ငါ မနက် ထောင်ထဲ လာကြည့်မယ်ဆိုတာကို ဗိုလ်နေအောင်ဆီ ခုည စာရေးပေးလိုက်။ ပြီးတော့ မနက် ၆ နာရီမှာ အလံဘက် ကူးရဦးမှာဆိုတော့ ရဲဘော်တွေကို တွေ့ဖို့ အချိန် သိပ်ရမှာမဟုတ်ဘူး။ ဒီတော့ နေအောင်ဆီ စာရေးရင် အချိန်

မရလို့ အလွန်ဆုံး နာရီဝက်လောက်ပဲ တွေ့နိုင်မယ်။ ရဲဘော်တွေရဲ့ အမှုတွေကို တစ်ယောက်စီ လိုက်မေးမနေနိုင်ဘူး ... စာရွက်နဲ့ရေးထားပြီး ငါနဲ့တွေ့တော့ ဖတ်ပြရင် အချိန်နည်းနည်းနဲ့ ကိစ္စပြီးပြတ်နိုင်မယ်။ ငါ ပြောတဲ့အတိုင်း ခုည ထောင်မှူးတစ်ယောက်ယောက်က တစ်ဆင့် နေအောင်ဆီကို စာရေးလိုက်”

အထက်ပါ ဗိုလ်ချုပ် အမိန့်အတိုင်း ည ၁၁ နာရီ လောက်တွင် ထောင်မှူး ဦးသူကြွယ် (ယခု ဒုတိယ ထောင်ပိုင်ဝန်ဖြစ်နေသူ)က ဗိုလ်ထွန်းလှထံမှ စာကို ယူလာပြီး ကျွန်တော့်အား ပေးပါတော့သည်။

ထောင်မှူး၏နှုတ်မှလည်း “ဗိုလ်နေအောင်တို့တော့ ကုသိုလ်ကောင်းတာပဲ။ မနက် ၅ နာရီမှာ ခင်ဗျားတို့ ရဲဘော်တွေကို ဗိုလ်ချုပ် လာတွေ့မတဲ့။ ခု ဗိုလ်ထွန်းလှက ပေးလိုက်တဲ့စာလည်း ဒီအကြောင်းဖြစ်မှာပါပဲ” ဟု ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် နှုတ်ဆက်ပြန်သွားတော့သည်။

“ဗိုလ်ချုပ် ထောင်ထဲ လာတွေ့မတဲ့” ဟူသော သတင်းကို ကြားလိုက်ကတည်းက ကျွန်တော့်မှာ ဝမ်းသာလိုက်မိကာ စာကိုပင် ချက်ချင်းမဖောက်နိုင်သေးဘဲ တစ်ဖက်ခန်းရှိ ဗိုလ်လှဆွေအား မနက် ဗိုလ်ချုပ်လာမည့် အကြောင်းကို လှမ်းပြောလိုက်ရာ သူကလည်း ဝမ်းသာသွားတော့သည်။

ထို့နောက် ကျွန်တော်က မှန်အိမ်နားသွားပြီး ဗိုလ်ထွန်းလှစာကို ဖောက်ဖတ်လိုက်ရာ ဗိုလ်ထွန်းလှအား ဗိုလ်ချုပ်အမိန့်ပေးသည့် အထက်ဖော်ပြပါ စကားအတိုင်း ဗိုလ်ထွန်းလှ၏စာတွင် ပါရှိရာ ကျွန်တော်က ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ မှတ်တမ်း ဖိုင်ထဲမှ ထောင်ကျရဲဘော်များ၏ ကိုယ်ရေးရာဇဝင်အကျဉ်းနှင့် တရားစွဲခံရသော ပုဒ်မ အပြစ်ဒဏ်များကို ဗိုလ်ချုပ်အား ဖတ်ပြရန် စာရွက်တစ်ရွက်ပေါ်တွင် ကူးယူရေးမှတ်ရတော့သည်။

တစ်ဖက်ခန်းမှ ဗိုလ်လှဆွေကိုလည်း လှမ်း၍ နက်ဖြန် နံနက် ၅ နာရီ အိပ်တန်းဖွင့်လျှင် ရဲဘော်အားလုံး ထောင်ယူနီဖောင်းဝတ်စေပြီး အထူးသဖြင့် ရှေ့ဆုံး တန်းမှ သံခြေချင်းခတ် အကျဉ်းသား ရဲဘော်များကို တန်းစီစေရမည်။ (အကြောင်းမှာ သံခြေချင်း ခတ်တာ သော ရဲဘော်တွေကို ဗိုလ်ချုပ်မြင်လိုက်လျှင် ရဲဘော်တွေကို ပိုသနားပြီး ဗိုလ်ချုပ်စိတ်မှာ စွဲသွားလိမ့်မည်ဟု

ကျွန်တော်က ယူဆတွက်ချက်မိ၍ ဤပုံ စီစဉ်စေခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထောင်ဘူးဝအဝင်မှ တတိယအတွင်း သံတိုင်တံခါး ငြိမ်း၏ ရှေ့မျက်နှာစာ ကွက်လပ်တွင် တပ်ဖွဲ့ဝင် ရဲဘော် အားလုံး တန်းစီစေပြီးနောက် တပ်မတော်တွင် အမှုထမ်း စဉ်ကအတိုင်း ညာညှိ၊ နေမြဲ၊ သတိ၊ သက်သာနှင့် ဆန္ဒတူညီကို အလေးပြုပုံ ပြုနည်းများကို ၂ခါ ၃ခါ လောက် လေ့ကျင့်ထားရမည်။ သေနာပတိဗိုလ်ချုပ်အား အလေးပြုပြီး စာနှင့် ရေးထားသော ရဲဘော်များ၏ အမှု ကို ဖတ်ပြအစီရင်ခံမည်။

ထို့နောက် ဗိုလ်ချုပ်က မိန့်ခွန်းစကားမှာကြားမည်။ မိန့်ခွန်းပြောပြီးနောက် ဗိုလ်ချုပ်ကို အလေးပြုပြီး တန်း ဖြတ်လိုက်ရမည်ဟု စစ်ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သော ကျွန် တော်က ဒုတိယစစ်ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သော ဗိုလ်လှဆွေ အား အသေးစိတ် ညွှန်ကြား ပြောဆိုရတော့သည်။

ထောင်အိပ်တန်းလျားအသီးသီးတွင် ရှိကြသော ရဲဘော်များအားလည်း ဗိုလ်ချုပ် လာတွေ့မည်ဖြစ်၍ ဤအစီအစဉ်အတိုင်း လုပ်ရမည်ဟု ညတွင်းချင်းပင် ထောင်ပြာတာများမှတစ်ဆင့် အကြောင်းကြားလိုက်ရ တော့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်နှင့် မနက်တွင် တွေ့ရတော့မည်ဖြစ်၍ ဝမ်းအသာကြီးသာကာ ရဲဘော်တွေ၏ ကိုယ်ရေးရာဇဝင် အကျဉ်းနှင့် မှုခင်းကိစ္စများကို ရေးမှတ်ရသည်ပင် မပြီး နိုင်အောင် ဖြစ်နေပေသည်။

ဤသို့ဖြင့် လင်းအားကြီး ၃ နာရီ ထောင်သံချောင်း ဆက်ချိန်မှ ရေးမှတ်ပြီးစီးတော့ရာ အိပ်ရာပေါ်တွင် ခါး ညောင်းဆန့်လိုက်ရင်း ဗိုလ်ချုပ်နှင့်တွေ့ရမည်ကို တွေး ဆွေးပြီး ဝမ်းသာနေသဖြင့် နံနက် ၄ နာရီ သံချောင်း ဖင် ခေါက်သွားတော့သည်။ ဇွတ်မှိတ်၍ တစ်ရေးလောက် အိပ်ကြည့်ရာ အိပ်ပျော်သလို မပျော်သလိုနှင့် ၅ နာရီ သံချောင်းခေါက်ပြီးနောက် ထောင်မှူး ဦးသူကြွယ်က သံတံခါးလာဖွင့်ပေးသဖြင့် ကျွန်တော်လည်း အိပ်ရာမှ ဆကာ မျက်နှာသစ်၊ ဇင်အဖြူရှုပ်လက်ရှည်၊ ဇင်အဖြူ ဖိတ်လုံချည်ကိုဝတ်ကာ ထောင်မှူးများထံမှ ဖော့ဦးထုပ် ၂ လုံးကို ချက်ချင်းငှားပြီး ကျွန်တော်နှင့် ဗိုလ်လှဆွေ တို့ ဆောင်းကြပါသည်။

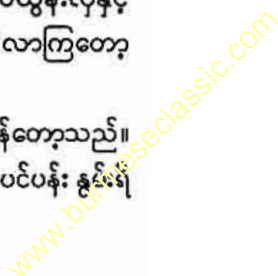
ဗိုလ်လှဆွေမှာ တပ်ဖွဲ့တန်းစီမည့်နေရာသို့ အရင် သွားနှင့်ပြီး ကျွန်တော်၏ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း ရဲဘော် များကို တန်းစီကာ လေ့ကျင့်နေတော့သည်။ ၁၀ မိနစ် လောက်အကြာတွင် ကျွန်တော်က တပ်ဖွဲ့ကို သွားရောက် စစ်ဆေးရာ ဗိုလ်လှဆွေက ကျွန်တော့်ကို တပ်အပ်ပါ သည်။ ကျွန်တော် တပ်ဖွဲ့ကို စစ်ဆေးချိန်တွင် အစုအဝေး လိုက် တပ်ဖွဲ့ရဲဘော်များကြည့်ပြီး၊ အထူးသဖြင့် ရှေ့ ဆုံးတန်းမှ သံခြေချင်းကြီးများနှင့် တန်းစီနေသော ရဲဘော်များကိုမြင်လိုက်ရသည့်အခါတွင် ကျွန်တော်၏ ရင်တွင်းမှ တလှုပ်လှုပ်ဖြစ်လာပြီး ဝမ်းနည်းသွားမိတော့ သည်။ ရဲဘော်တွေကို အကျဉ်းသားဘဝနှင့် နေ့စဉ် မြင်တွေ့နေရသော ကျွန်တော်သည်ပင်လျှင် ဤမျှ စိတ် ထိခိုက်မိသေးလျှင် ယခုအခါမှ ပထမဆုံး မြင်လိုက်ရ သော ဗိုလ်ချုပ်အဖို့ဆိုပါမူ အဘယ်မျှ စိတ်ထိခိုက်သွား ပေမည်နည်းဟု ကျွန်တော်က တွေးကြည့်လိုက်မိသည်။

၅ နာရီခွဲရန် ၅ မိနစ်လောက်အလိုတွင် “ဗိုလ်ချုပ် လာနေပြီ” ဟု ထောင်မှူးကလေးတစ်ယောက်က အပြေး လာပြောရာသည်။ ကျွန်တော်က “ဗိုလ်ချုပ်လာနေပြီ” ဟု သတိပေးလိုက်ပြီးနောက် ထောင်ဘူးဝဘက်ဆီသို့ အာရုံစူးစိုက်နေမိတော့သည်။

မကြာမီ မိနစ်ပိုင်းအတွင်း ပထမ သစ်သား တံခါးမ ကြီး ပွင့်လာပြီး ထောင်မှူးတစ်ယောက်နှင့်အတူ ဗိုလ်ချုပ် ၏ ကိုယ်ရံတော် လက်ဖတင်နှင့် ဗိုလ်သန်းဝင်း (ယခု ဗမာ့တပ်မတော် ဗိုလ်မှူးဖြစ်နေသူ)ဝင်လာပြီး ထောင်မှူး၊ ထောင်ပိုင်ရုံးခန်းများသို့ဝင်၍ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီးနောက် ပြန်ထွက်သွားပါသည်။

နောက်မကြာခင် ထိုတံခါးမကြီး ပြန်ပွင့်လာပြီး ထောင်ပိုင်၊ အရေးပိုင်နှင့် ကိုယ်ရံတော်တို့ ရှေ့ဆောင် လမ်းပြဖြင့် ဗိုလ်ချုပ် ဝင်လာပါတော့သည်။ ဗိုလ်ချုပ် နောက်ဆွယ်မှ ဦးကျော်မြင့်ကလေး၊ ဌာနချုပ် ဖဆပလ မှ လူကြီး ၂ဦး၊ သရက်မြို့ ဖဆပလမှ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးကျော် ညွန့်(ရှေ့နေ)၊ ဗိုလ်ချုပ်အပါးတော်မြဲ ဗိုလ်ထွန်းလှနှင့် ရာဇဝတ်ဝန် ထောင်မှူးများပါ လိုက်ပါလာကြတော့ သည်။

ဒုတိယ သံတိုင်တံခါးကြီး ပွင့်လာပြန်တော့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကိုတွေ့မြင်ရသည်မှာ မျက်နှာမှာ ပင်ပန်း နှမ်းရံ

နေပုံရသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ဝတ်ထားသော ကာကီယူနီဖောင်း မှာလည်း လျော့ရဲရဲနှင့် အနည်းငယ် ညစ်ထေးနေသည်။ ရဲဘော်တွေကို တွေ့မြင်ရတော့မည်ဖြစ်၍ ဖျော့တော့နေသော မျက်နှာမှာ အနည်းငယ် ပြုံးလာဟန်ရသည်။ တတိယ သံတံခါးကို ဖွင့်လိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ကျွန်တော်က တပ်ဖွဲ့ကို အမိန့်ပေးလိုက်တော့သည်။

“တပ်ဖွဲ့ သတိ”

“သေနာပတိအား အလေးပြုရန် ညာ ကြည့်”

“နေမြဲ”

“နေအောင်ပါ။ ရဲဘော် ၂၀၀ တို့ တန်းစီပြီး အသင့်”

ဗိုလ်ချုပ်အား တပ်ဖွဲ့အပ်လိုက်ပြီးနောက် လိုက်လံ စစ်ဆေးရာတွင် ရှေ့တန်းမှ သံခြေချင်းခတ် ရဲဘော်များကို မြင်တွေ့လိုက်ရသော ဗိုလ်ချုပ်၏ မျက်နှာမှာ ရုတ်ခြည်း ညှိုးသွားတော့သည်။

တပ်ဖွဲ့ကို သက်သာ အနေအထား ပေးပြီးနောက် ညက ရေးထားသော အကျဉ်းသားရဲဘော်များ၏ ကိုယ်ရေးရာဇဝင်အကျဉ်းနှင့် မှုခင်းကိစ္စများစာရင်းစာရွက်ကို ဗိုလ်ချုပ်အား ပေးအပ်လိုက်ပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်မှာ စာကို ဖတ်ပြီးနောက် ဗိုလ်ထွန်းလှလက်သို့ စာရင်းစာရွက် ပေးလိုက်ပါသည်။ ထို့နောက် ဗိုလ်ချုပ်က ရဲဘော်များအား မိန့်ခွန်းစကား ပြောပါသည်။

“ရဲဘော်တွေနဲ့ ခုလို မမျှော်လင့်ဘဲ တွေ့ရတာ ငါ့အဖို့ ဝမ်းသာဝမ်းနည်းဖြစ်မိသလို ရဲဘော်တွေကလည်း ငါ့ကို တွေ့လိုက်ရတော့ ဝမ်းသာ ဝမ်းနည်းဖြစ်မှာပဲ။ မင်းတို့ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်နေအောင် ဆီက ထောင်ထဲက ရဲဘော်တွေက ဗိုလ်ချုပ်ကို တွေ့ချင်မြင်ချင်၊ ဆုံးမစကား ကြားချင်ကြတဲ့ အတွက် ဗိုလ်ချုပ်လာတွေ့ဖို့ အစီရင်ခံစာရတော့ ညတွင်းချင်း တရားဟောပြီးတဲ့အချိန်မှာ မင်းတို့ဆီ လာဖို့ ငါ စိတ်ကူးလိုက်တယ်။ ဒါနဲ့ အရေးပိုင် မေးကြည့်တော့ ထောင်အိပ်တန်းဖွင့်ရင် တခြား ထောင်သားတွေပါ ရဲဘော်တွေနဲ့ ရောယောင်ပြီး လိုက်ရင် မထိန်းနိုင် မသိမ်းနိုင်ဖြစ်မှာ စိုးရိမ်ရတယ် လို့ အရေးပိုင်က ပြောတာနဲ့ပဲ ခု မနက်စောစော လာတွေ့တာပဲ။ မင်းတို့နဲ့တွေ့တုန်း စကားများများ ပြောချင်ပေမယ့်လို့ ငါ့မှာ အားချိန်ကို မရဘူး။

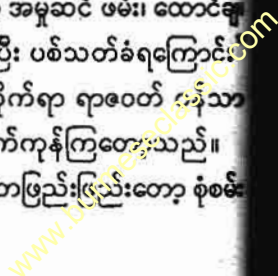
၆ နာရီခွဲဆိုရင် အာလံအရောက် ကူးရဦးမယ်။ ဒီတော့ မင်းတို့ကို ငါ ခပ်တိုတိုပဲ မှာခဲ့မယ်။ ရဲဘော်ဆိုတာ ဘယ်ဘဝမျိုးမှာရောက်ရောက် ရဲဘော်စိတ် မွေးရမယ်။ ရဲဘော်ကျင့် ကျင့်ရမယ်။ ရဲဘော်တွေဟာ ထောင်သားအားလုံးရဲ့ စံနမူနာပြုဖြစ်စေရမယ်။ ထောင်စည်းကမ်း ဥပဒေတွေကို လိုက်နာရမယ်။ ထောင်ကျခံနေရတာမျိုးကတော့ ကောင်းတာမဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ မင်းတို့ ခံလက်စနဲ့ သည်းခံနေကြဦး။ ငါတို့ လွတ်လပ်ရေးရဖို့ မနားမနေလှမ်းနေတယ်။ အလွန်ဆုံးကြာရင် တစ်နှစ်ပဲ ...အဲ... လွတ်လပ်ရေးရတာနဲ့ မင်းတို့ကိုလည်း ပြန်စစ်ဆေးပြီး မတရားခံရတဲ့ ရဲဘော်တွေမှန်ရင် အားလုံး လွတ်ပစ်မှာပဲ။ ဒီတော့ ထောင်ထဲမှာ ဆူဆူပူပူမလုပ်နဲ့။ ထောင်အာဏာပိုင်တွေက မတရားဖိနှိပ်ရင် အရေးပိုင်ကတစ်ဆင့် ငါ့ဆီကို စာနဲ့ရေးပြီး လှမ်းတိုင်နိုင်တယ်။ ငါ အချိန်မရဘူး ... ဒီလောက်ပဲ ပြောခဲ့မယ်။ နေအောင်က ဘာပြောချင်သေးသလဲ”

ကျွန်တော်က ထောင်သားတွေအပေါ် အထူးသဖြင့် ရဲဘော်တွေအပေါ်မှာ ထောင်အာဏာပိုင်တချို့က ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ပုံ၊ မတရားအလုပ်ခိုင်းပုံ၊ လူလိုမစားရ မသောက်ရပုံ၊ ထောင်ဟာ အကျဉ်းသားတွေရဲ့ ပျက်စီးနေတဲ့ အကျွန်းစာရိတ္တတွေကို ပြုပြင်ပေးရမည့်အစား ပိုပြီး ပျက်စီးဆိုးသွမ်းအောင် ဖန်တီးပေးနေပုံ၊ လာဘ်ပေးလာဘ်ယူလှစ်ပုံများကို တိုင်ကြားလိုက်ရာ ထောင်ပိုင်၊ ထောင်မှူးများမှာ မျက်စိမျက်နှာ ပျက်ကုန်ကြတော့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်က “မင်းတို့အကျဉ်းသားတွေ ရသင့်ရထိုက်တဲ့ အခွင့်အရေးတွေကို စာနဲ့ရေးပြီး ငါ့ဆီပို့လိုက်” ဟု မှာကြားပြီးနောက် “ဒါပဲလား .. နောက် ဘာပြောစရာရှိသေးလဲ” ဟု မေးပြန်ရာ ...

အခွင့်အရေးသင့်စိုက် အားလုံးဖွင့်ချ တိုင်တန်းလိုက်မည်ဟု စဉ်းစားပြီး “ဒီခရိုင်က ရာဇဝတ်ဝန်ကြီးဟာ တော်လှန်ရေးရဲဘော်ဟောင်းတွေကို အမှုဆင် ဖမ်း၊ ထောင်ချတာမျိုးကို ထွက်ပြေးတယ်ဆိုပြီး ပစ်သတ်ခံရကြောင်း များကိုပါမကျန် တိုင်ကြားလိုက်ရာ ရာဇဝတ် ဝန်ထမ်းမက အရေးပိုင်ပါ မျက်နှာပျက်ကုန်ကြတော့သည်။

“အေး ... ဒီကိစ္စတွေကို တဖြည်းဖြည်းတော့ စုံစမ်း

အရေးယူမှာပဲ။ မင်း ခုနတင်ပြတဲ့ ထောင်ကျရဲဘော်
ထရင်းထဲမှာ မိန်းမမှုနဲ့ ရဲဘော်တစ်ယောက်တွေ့လိုက်
တယ်။ ကိုယ်သောက်ကမြင်းထလို ခံရတာမျိုးတော့
ရဲဘော်ဖြစ်နေပေစေ၊ ငါလုပ်မပေးနိုင်ဘူး။ ကိုယ့်မိုက်ပြစ်နဲ့
ညီနဲ့ ခံရရုံပဲရှိတယ်”

ဗိုလ်ချုပ်မှာ ပြောစရာရှိသမျှကို အချိန်လုပြီး ရှင်း
ပြောပြောပြောပြီးနောက် တပ်ဖွဲ့၏အလေးပြုကို
ပြန်သွားတော့သည်။

ကျွန်တော်လည်း ဗိုလ်ချုပ်နောက်မှ လိုက်သွားပြီး
ထွန်းလှ၊ ဗိုလ်သန်းဝင်းနှင့် ဦးကျော်မြင့်ကလေး
အား နှုတ်ဆက်ရတော့သည်။ နောက်ဆုံး သစ်သား
ခဲခါးကြီးပွင့်သွားပြီးနောက် ဗိုလ်ချုပ်နှင့်တကွ မိတ်ဆွေ
များမှာ ကားများပေါ်သို့ တက်ပြီး ကျွန်တော်တို့အား

ခွဲခွာသွားပါတော့သည်။ ကျွန်တော်က တစ်မျှော်ကြီး
လှမ်းကြည့်နေရင်းမှ သစ်သားတံခါးကြီးက ပိတ်သွား
တော့ရာ ရင်ထဲမှာ ဆိုနှင့်ရင်းနှင့် ဘီကလပ်စ် အိပ်ခန်း
သို့ မလှမ်းချင် လှမ်းချင်နှင့် ပြန်ခဲ့ရတော့သည်။

ဗိုလ်ချုပ် ထောင်ထဲလာတွေ့သောနေ့မှာ ၁၉၄၇
ခု၊ မတ်လ ၂၇ ရက် (ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးနေ့)ကြီးဖြစ်၍
ထောင်အာဏာပိုင်များထံ ခွင့်ပန်ပြီး ထောင်အလယ်ဘူးဝ
မျှော်စင်ထိပ်ရှိ အင်္ဂလိပ်ယူနီယံဂျက်အလံ လွှင့်ထူနေကျ
အလံတိုင်တွင် တော်လှန်ရေးအလံကို လွှင့်ထူလိုက်ပြီး
နောက်နေ့ ၁၂ နာရီအချိန်တွင် ထောင်သားအားလုံး
စုဝေးစေကာ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်
ကို ကျင်းပရပါတော့သတည်း။ ။

မြတ်၊ အတွဲ ၈ အမှတ် ၅ (ဖက်-၁၉၆၀)

ဘဝတစ်ကွေ့ မှန်တိုင်း ဗိုလ်ရဲဒင်

ကြယ်ရောင်လေးများကား မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ်နှင့် လဆန်းခါစရက် ဖြစ်သည့်အလျောက် လရောင်၏ အလင်းရောင်ကလည်း စိတ်ထင်သလောက် မပေးစွမ်းနိုင်။

ဝါးပင်များကား တစ်ပင်နှင့်တစ်ပင် ထိကပ်လျက် ပေါက်နေကြသည့် လျှိုမြောင်နှင့် သစ်ပင်ဝါးပင်ကြီးများ ချုံပုတ်ကြီးများကား နဂိုက အလင်းရောင်နည်းသည့် အလျောက် ပို၍ မှောင်အောင် ဖန်တီးနေသကဲ့သို့ ရှိပေသည်။ ထိုမှောင်ရိပ်တော မျက်မည်းထဲတွင် လှုပ်လှုပ် ရွရွနှင့် ခြေသံလှံအောင် လျှောက်နေကြသည့် လူသဏ္ဍာန် တစ်အုပ်ကား တစ်တောဝင်၊ တစ်လျှိုဆင်းနှင့် မရပ်မနား တမ်း တက်နေကြသည်။

ခြေသံကို သိပ်သည်းစွာ လျှောက်နေကြရ၏။ ၎င်း တောင်စောင်း တောင်ခါးပန်း အဟက်များတွင်လည်း ကောင်း၊ မမြင်မစမ်း ဂရုစိုက် လျှောက်နေကြရ၏။ ပင်ပန်းလှသည်။ ညနာရီပြန် ၂ နာရီခန့်ရှိသော်လည်း ထိုသူတို့ကား မရပ်နားသေးပါ။ ည၏ အေးမြသော အချိန်ဖြစ်သော်လည်း သူတို့မျက်နှာမှာ ဖုန်အလိမ်းလိမ်း ရွေးတွေစိုပြီး ကျောပြင်မှ အင်္ကျီအပြင်သို့ပင် စိမ့်ထွက်နေသည်။ တစ်ချက် တစ်ချက် ခပ်ဝေးဝေးအရပ်ဆီမှ

ချေဟောက်သံသည် ည၏ တိတ်ဆိတ်မှုကို ဖြိုခွင်းသွားသည်။ လူ၏ခြေသံကြောင့်လန့်၍ ထပြေးသော ကြွက်ကြီးများ၏ အသံများ၊ ထ၍ပျံကြသည့် မြေထဲမှ ငှက်များ၏ အသံများကလည်း တိတ်ဆိတ်ခြင်းကို ဖြိုခွင်းနေသည်။

လေယူရာတိမ်းရင်း တကျိကျိမြည်နေသည့် ဝါးပင်ချင်း ပွတ်တိုက်သံကား ပျင်းရိငြိုးငွေ့ဖွယ်ကောင်းလေ။ ဝါးပင်ချင်း ပွတ်တိုက်မှုကြောင့် တောမီးများကား အပြောအပြား တောက်လောင်လျက် ...။ ထိုမီးရောင်ကပင် မလူစုအား လူသွားလမ်း လွယ်ကူအောင် သဘာဝအလျောက် အလင်းရောင် ဖန်တီးပေးနေပါသည်။

ထိုလူစုကား သူများ အိပ်ကောင်းသော်လည်း မအိပ်နိုင်ပါ။ ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် လူ၁၅၀ ကျော်ခန့်ရှိသည့် သူတို့ကား ဗမာတစ်မျိုးလုံး ကျွန်တိုင်းမှ လွတ်မြောက်ရေးအခမ္မ စနစ်ဖြင့် ဖက်ဆစ်ဆန်ဆန် ဗမာတစ်မျိုးလုံးကို နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းနေသည့် ဖက်ဆစ်ဂျပန်အား တော်တော်ရင်း လွတ်လပ်ရေးရရှိရေးအတွက် ချစ်သူသက်ထား မယား၊ သားသမီး၊ ဆွေမျိုး၊ အိုးအိမ်ပစ္စည်းနှင့် စွန့်ခွာ၍ တိုင်းပြည်အတွက် ထွက်လာခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးစီးသော တော်လှန်ရေးသမားများထံ

စာရေးသူ အပါအဝင် ရဲဘော်ရဲဘက်များသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးစီးသော စစ်ဌာနချုပ်သည် တိုင်း (၇) ဗိုလ်မှူးအောင် ဦးစီးသော အနောက်တိုင်း တော်လှန်ရေး နယ်မြေတွင် သွားရောက်ပူးပေါင်း စစ်ရေးဆင်နွှဲရန် ဆောင်ရွက်ရုံသာကြသည်။

ကျွန်တော်တို့ အစုကို ဗိုလ်မှူးကြီးဝင်း (ယခု) ဂျပန် စစ်သံမှူးက ဦးဆောင်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေမှာ အရက်မြို့တပ်ရင်း (၆) နယ်မြေမှ ညနေ ၅ နာရီမှစပြီး အရက်နယ်မြေနှင့် မင်းဘူးနယ်မြေကြားသို့ ချီတက်ကြသည်။ ချီတက်ရာတွင် လမ်းကောင်းကို ဖွဲ့ကာ တောထဲခရီးဖြင့်သာ အပြင်ချီတက်ခဲ့ကြသည်။ ငလိုင်ချုံရွာသို့ တောင်ကုန်းများကို ကျော်လွှားကာ ရောက်ရှိခဲ့ကြသည်။ မနေ့ညကလည်း အောင်လံမှ သီတန်း၊ စအိုင်း၊ အက်ကမ်းသို့ ကူးပြီး တပ်ရင်း (၆)ဝင်း အပြင်ဘက် ခြေရာလမ်းဘေးမြောင်းထဲတွင် အိပ်ခဲ့ကြရသည်။

ရန်ကုန်မှ ခရီးကြမ်း အချိန်မီချီတက်၍ လမ်းတစ်လျှောက်လုံး အိပ်ပျက်ခဲ့ရာ စားပျက်၊ ဖုန်နှင့် ဆွေးဆေးများ ထပ်ကာ တစ်ကိုယ်လုံး ပေကျဲနေကြသည်။

ရေလည်း မချိုးရ၊ ယခု ငလိုင်ချုံရွာကို ည ၉ နာရီခန့်ရောက်သည်။ အိပ်ချင်လိုက်သည့်ဖြစ်ခြင်း။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမှာ ရွှေတောင်မြို့တွင် ဗိုလ်မှူးထွန်းအံ့(မြူမင်းကြီးဟောင်း)နှင့်အတူ တွေ့ရပြီး ရွှေတောင်မှ ပန်းတောင်းဘက်ကို ဖြတ်ကူးကာ သတ်မှတ်ထားသော နေရာသို့ ကြိုတင်သွားနှင့်ပြီ။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ရွှေတောင်တွင် တွေ့စဉ် မည်သူနှင့်မျှစကား ဟက်ဟက်ပက်ပက် မပြော၊ မှုန်တောတေနှင့် ...။ သူ၏တာဝန်ကား တိုင်းပြည်တစ်ခုလုံး၏ သေရေးရှင်ရေးပါတကား။

ငလိုင်ချုံရွာမှ ည ၁၀ နာရီခန့်တွင် ဆက်လက်ချီတက်ကြရသည်။ အိပ်ပျက်ဖန်များ၍ တောတစ်ခွင်လုံး အသံပြင်လို ရေပြင်လို ဖြစ်နေသည်။ တစ်ယောက်၏ ခြေတံတစ်ယောက်ကိုင်ရင်း မျက်စိမှိတ်လျှောက်ရင်း အိပ်ပျက်သည်။ ခြေထောက်က လျှောက်လျက် မျက်စိမှိတ်က အိပ်ပျော်သည်။ မယုံမရှိနှင့် ကိုယ်တွေ့။

လမ်းခရီးတွင် ချင်းအမျိုးသားတစ်စုကို ဖမ်းဆီးနှိပ်နှိပ်နေသော ဂျပန်တစ်စုနှင့် တွေ့၍ တိုက်ပွဲကလေး

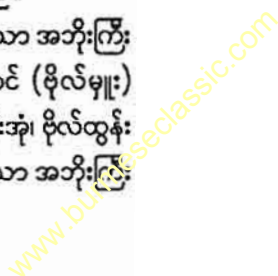
ဖြစ်ပွားရာ ကျွန်တော်တို့ဘက်မှ ဗိုလ်စိန်ထွန်း သေနတ် ၁၀၀ ရာရလာသည်။ ထီးရိုးရွာအရောက် ခေတ္တအနားယူရင်း ဗိုလ်စိန်ထွန်း ကျဆုံးသွားခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ထန်းပင်ကိုမှီကာ မတ်တတ်ရပ်ရင်း သေနတ်ကို ပေါင်ကြားညှပ်ကာ ထိုင်ရင်း အိပ်ပျော်ခဲ့သည်။

ခရီးပြင်းကား ပင်ပန်းလှဘိ၏။ လမ်းခရီးတွင် လူသွားလမ်းကောင်းကလေးတွေ တွေ့ရသလို ဝါးရုံတွေကို ဖဲ့ချိုးခုတ်ထွင် လမ်းရှာ၍လည်း သွားခဲ့ရသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ရွာကလေးတစ်ရွာ အနားသို့ရောက်လျှင် ရွာတွင် ရန်သူ ရှိ မရှိ ကင်းထောက်စေလွှတ်သည့်အချိန် ရွာပြင်တွင် ခေတ္တနားခိုက် ခြေထောက်ကို တောင်နံရံကို ကန်၍ လူက ပက်လက်လှန်ပြီး နေရသည်။ လျှောက်ရဖန်များ၍ ခြေထောက်များ သွေးကျပြီး ရောင်ကိုင်းနေသည်။ စီးထားသော ဝက်ရည်နှင့် ချုပ်ထားသည့် ဂျပန် စစ်ဖိနပ်သည် ကြိုးပြတ်ပြီး ကွဲထွက်သည်။ ဒါကြောင့်ပဲ သွေးပြန်ကျစေရန် ခြေထောက်ကို အပေါ်သို့ ထောင်ထားရသည်။ ပင်ပန်းလွန်း၍ စစ်မြင်းကြီးပင် လူမစီးဘဲ အမော ဆိုကာ လမ်းတွင် သေဆုံးခဲ့သည်။

အဆက်မပြတ် ချီတက်ရလွန်း၍ ဗိုလ်သာဒွန်းဦး (ယခု) ဒုဗိုလ်မှူးကြီး (ကုန်သွယ်ရေး) စိတ်တိုနေသည်။ သေနတ်ကို ဆောင့်ချလိုက်သည်။ အရပ်က ရှည်ရှည်၊ လူကပိန်ပိန်ပါးပါး၊ မောလွန်းတော့ စိတ်မရှည်နိုင်။ ဗိုလ်တင် (နှုတ်ခမ်းမွေး) ယခု (ဒု) ဗိုလ်မှူးကြီးတင် (ဟိုတယ်နှင့် ပျော်ပွဲစားရုံ)က ဖျောင်းဖျာသမား၊ ဗိုလ်ပါလေး၊ ယခု ဗိုလ်ကြီးပါ (စစ်ရုံး) ဒီကြားထဲ ဖျားပြီး သူမိန်းမ ဒေါ်မေစိ ရှိလျှင် ဘယ်လောက်ကောင်းမလဲတဲ့။ ကျွန်တော်တို့ပြုစုနေတဲ့ကြားက ညည်းညူနေသေးသည်။

နေ့ခင်းဘက် နေပူလွန်း၍ တောင်ပေါ်က တောမီးရှိန်ကြောင့် အခိုးတွေနဲ့ တံလျှပ်တွေ မျက်စိကျိန်းအောင် ရှိလှသည်။ ဒီကြားထဲ တောမီးလောင်တဲ့ ကြားတွေထဲက ဖြတ်သွားရတော့ မူးကလည်းမူး၊ မီးခိုးတွေကလည်း မျက်စိစပ်၊ တော်တော်ဒုက္ခကြီးပါပေသည်။

ကျွန်တော်နှင့်အတူ အသက်ကြီးရင့်သော အဘိုးကြီးများလည်း ပါကြသည်။ အဘမောင်မောင် (ဗိုလ်မှူး) (ဆေးတပ်) ဗိုလ်ကြီးဘကျော်၊ ဗိုလ်မှူးထွန်းအံ့၊ ဗိုလ်ထွန်းစိန်(အဆောက်အဦးမှ ဒုအင်ဂျင်နီယာ)စသော အဘိုးကြီး

များလည်းပါကြသည်။ ထိုကဲ့သို့ ခရီးပြင်း နှင်ရင်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဌာနချုပ်တည်ရာ သရက်ချောင်း ရွာ (မင်းတုန်းသရက်နှင့်) မင်းဘူးခရိုင်ကြားသို့ ရောက်ရှိ ကြသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကား သရက်ချောင်းရွာ တောစပ် စမ်းချောင်းကလေးဘေးတွင် ကနားဖျင်းတဲငယ် ကလေးတစ်လုံးနှင့် နေရာသည်။ သူ၏အနီးတွင် ဗိုလ်မှူး စမိုက် (ယခု ဗိုလ်မှူးကြီးလှအောင် (တောင်တက်) ဗိုလ် မှူးမင်းခေါင်၊ ဗိုလ်မှူးဇေယျ၊ ဗိုလ်မှူးခင်မောင်ကလေး တို့ ရှိကြသည်။ မကြာခဏ ဗိုလ်မှူးစိန်ဝင်း (ယခုမှူး ချုပ် ပ-လ-က)၊ ဗိုလ်မှူးစိန်မှန် (ကွယ်လွန်)၊ ဗိုလ်မှူး အောင်တို့ လာရောက်ဆွေးနွေးကြသည်။ ဗိုလ်မှူးရန် အောင်၊ ဗိုလ်မှူးဗလတို့လည်း လာရောက်ကြသည်။

ကျွန်တော်တို့နှင့် အနီးကပ်ဆုံး အတူတကွ နေထိုင် ကြဆောင်ရွက်ကြရသူများမှာ ဗိုလ်မှူးဘသန်း (ဓမ္မိက) ဗိုလ်တိုက်စိုး (ပ-လ-က)၊ ဗိုလ်ခင်အောင်တင် (ဆိပ် ကမ်းဝန်) ဗိုလ်မောင်မောင်ကြီး (ရေ) (ဗိုလ်မှူး)၊ ဗိုလ် ပန်းသီး (ယခု ဗိုလ်မှူးပန်းသီး (ပ-လ-က)၊ ဗိုလ်သာ ဒွန်းဦး (ကုန်သွယ်ရေး ဒုမှူးကြီး)၊ ဗိုလ်တင် (ယခု ကုန်သွယ်ရေးဟိုတယ်) ဒုမှူးကြီး၊ ဗိုလ်မှူးကြီးဝင်း (စစ် သံဂျပန်)၊ ဗိုလ်မင်းလွင်(ပ-လ-က)၊ ဗိုလ်တင်ထွန်း (ဒု မှူးကြီးဟောင်း ပ-လ-က)၊ ဗိုလ်ရီအေး (ဒုမှူးကြီးပင်စင်)၊ ဗိုလ်သိန်းအောင် (စစ်ပြန်ရဲဘော်ဟောင်း အတွင်းရေးမှူး)၊ ကုန်သွယ်ရေး ကိုအုံးမောင် (ယခု ဒုမှူးကြီး၊ ကုန်သွယ် ရေး)၊ ဗိုလ်ထိန်ဝင်း (ကင်းတပ်) ဗိုလ်စောနေောင်၊ ကုန် သွယ်ရေး ဗိုလ်ပါ (ယခုဗိုလ်ကြီးပါ) စစ်ရုံး၊ ဗိုလ်ထွန်း စိန်(အဆောက်အဦး အင်ဂျင်နီယာဌာန) စသည်ဖြင့် လူတော်တော်များများ ပါဝင်ကြလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်သည် အညာစောင် (ခေါ်) ဂျပန်တော်စောင် တစ်ထည်ကို ခေါင်းထိအောင် ခြုံပြီး ဝါဆစ်ပိုင်းကို ခေါင်း အုံးအိပ်ရင်း စဉ်းစားနေတတ်သည်။ ထိုအချိန်အခါက ဗိုလ်ချုပ်မှာ ဦးနောင်ချိုဟု အမည်ပြောင်းထားသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကား မည်သည့်အခါမျှနေမှု စားမှုကိုမရွေး ကျွေးသမျှဖြစ်သလို သံပန်းကန်ပြားနှင့် စားသည်။ အိပ်ရာတွင် ခြင်ထောင်မရှိ၊ စောင်ကို ခေါင်းမြီး ခြုံကာ ဝါးဆစ်ပိုင်းကို ခေါင်းအုံးအိပ်ရင်း စဉ်းစားနေ

တတ်သည်။ အတော် စိတ်ဓာတ်ရင့်သန်သည့် ပုဂ္ဂိုလ် ပါပေ။ ကျွန်တော်တို့လူစုမှာ ဗိုလ်ချုပ်၏ လုံခြုံမှုအတွက် ကင်းစောင့်ကြရ၏။

ကျွန်တော်တို့နှင့် မကြာခဏကင်းကျသူများမှာ ဗိုလ် မှူးကြီးဘသန်း၊ ကိုခင်အောင်တင်၊ ကိုစိန်တင်၊ ဗိုလ်ထံ မြင့်၊ ကိုတင်ရွှေတို့ အတူအကျများသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ရွာပြင် သင်္ချိုင်းတွင် ကျသည်။ ည လူခြေတိတ်၊ ရွာပြင် ကလည်း မှောင်မည်း၊ တောအလယ် မြွေကြောက်စရာ တောတိရစ္ဆာန်ကြောက်ရ၊ ရန်သူကို သတိထားရနှင့် အလစ်မပေးရပေ။

အချိန်မှာလည်း တဖြည်းဖြည်း ကုန်ဆုံးလာခဲ့ သည်။ မေလ အလယ်ပိုင်းလောက်ရောက်သည်နှင့် မိုးက တရကြမ်း ရွာချတော့သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ သစ်ထင် ကြီးများအောက်တွင် ခိုက်ခိုက်တုန်အောင် ချမ်းနေသော် လည်း တာဝန်အရ ချုံပတ်ထဲမှ မထွက်ဘဲ စောင့်ရသည်။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ကင်းအလှည့် လဲလှယ်ရာတွင် ဤ မှောင်မည်းနေသော အချိန်ကာလတွင် နာရီကိုမမြင်နိုင် တော့ပါ။ မီးထွန်းကြည့်ရန်လည်းမဖြစ်၊ ရန်သူလက်ချုပ် နှင့် တွေ့မည်။ လိုလျှင်ကြံဆ နည်းလမ်းရဆိုသည့် အတိုင်း အနားတွင် တလက်လက်နှင့် ပျံသန်းနေသော ပိုးစုန်းကြူးကလေးများကို ဖမ်း၍ ဒိုင်ခွက်ပေါ် တင်လိုက် သည်။ နာရီဒိုင်ခွက်ပေါ်တွင် ပိုးစုန်းကြူးကလေးက စ ကနဲ တောက်လိုက်သည့်အချိန် နာရီကို ကြည့်ရသည်။ ဒီနည်းဖြင့် ကင်းလဲကြရသည်။

ကင်းလဲပြီးသော်လည်း ကင်းတာဝန်မဲ့သူ အိပ်ရန်စီစဉ်ကြပြန်သည်။ ချုံပေါ်တွင် လွှမ်း၍တင်ထား သည့် မိုးကာအင်္ကျီအောက်တွင် ရေစီးကြောင်းကလေး တွေရှိနေသည်။ မည်ကဲ့သို့ အိပ်၍ရပါမည်နည်း ကျောက်တုံးကြီး အနည်းဆုံး ၃-၄ လုံးကို ရှာထား သည်။ ခြေထောက်တွင်တစ်လုံး၊ ခါးတွင်တစ်လုံး၊ ခေါင်း တွင်တစ်လုံး အနည်းဆုံး ၃ လုံးလောက်ခံ၍ အိပ်ပါ။ မရဘဲနေမည်လား၊ အိပ်ပျက်လျှင် မတ်တတ်ရပ်လျှင် ပင် အိပ်၍ပျော်သေးသည်။

တော်လှန်ရေးအတွင်း အနည်းအများ ဆိုသည့် ဆင်းရဲခံရခြင်း၊ တိုက်ပွဲများ ရင်ဆိုင်တိုးရခြင်းက တော်လှန်ရေးသမားအနေဖြင့် မဆန်းလှပါ။ ရည်ရွယ်

ချစ်က မွန်မြတ်လှသော လွတ်လပ်ရေးပင်တည်း။
အကြောင့်လည်း အဆင်းရဲခံရလည်း မဖြူ၊ ဒဏ်ရာရ
သော်လည်း ဝမ်းမနည်း၊ သေသော်မှမဆန်းလှ၊ ဒါက
အင်ရင်းစေတနာ။

တိုက်ပွဲများ အကြောင်းနှင့် ကြုံတွေ့ရမှု ဆင်းရဲ
ဆင်းစုံကို ရေးသားက ရှည်အံ့မည်ထင်ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ရဲဘော်တို့ ဒီယုန်မြင်၍
ဒီချစ် မထွင်ပါနဲ့။ ဒီ ချစ်ထွင်၍ ဒီယုန်ကို ရပါစေဟု မိန့်

ကြားခဲ့ဖူးသည်။

စကား၏ အဓိပ္ပာယ်အတိုချုပ်မှာ မင်းတို့တစ်တွေ
ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ မျှော်ကိုးပြီးတော့ နိုင်ငံအတွက်မလုပ်
ပါနဲ့၊ နိုင်ငံအတွက် စေတနာသန့်သန့်နဲ့ လုပ်ကိုင်ရင်း
ရရှိတဲ့အကျိုးခံစားခွင့်တော့ ရှိပါစေဟူသတည်း။ ။

ပြည်သူ့ကြယ် အမှတ် ၂
ကောက်မှတ်ချက်။

ကိုယ်ကျိုးမမက် တိုင်းပြည်အတွက် ကြိုးပမ်းခဲ့သူ သူလိုလူ နှင့် ဗမာ့တပ်မတော်၏ အုတ်မြစ် ဗိုလ်မှူး ဗိုလ်မင်းခေါင် (ရွှေတူ)

ကိုယ်ကျိုးမမက် တိုင်းပြည်အတွက်ကြိုးပမ်းခဲ့သူ သူလိုလူ

ဇူလိုင်လ (၁၉) ရက်နေ့ မရောက်မီ အကြို ၂ ရက် လောက်ကပင် ကျွန်တော်တွင် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ စိတ်၏ မချမ်းသာမှု နှမြောတသမှုများနှင့် တွေ့ထိ ခံစားရပါ သည်။

ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းကား ...

တခြား အကြောင်းတော့ မဟုတ်ပါ။ ရေတိမ်တွင် သိလျက်နှင့် နစ်ရှာခဲ့ရသည့် ကျွန်တော်၏အစ်ကိုကြီး တိုင်းပြည်၏ ဖခင်ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါ သည်။

အတိတ်ကားချုပ်ကို ပြန်ပြောင်းတင်ပြရသော် ...

ဂဠုန်ဦးစောသည် နယ်ချဲ့လက်ပါးစေများနှင့် ပူး ပေါင်း၍ ဖဆပလခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နှင့်တကွ အပေါင်းအပါများကို လုပ်ကြံရန်နှင့် တိုင်းပြည် တွင် သူပုန်ထရန် ကြံစည်နေကြသည့် သတင်းကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဖဆပလ ခေါင်းဆောင်များ ရရှိထားပြီး ဖြစ်လေသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် ဂဠုန်ဦးစော၏အိမ်နှင့် သူပုန်ထရန် ကြံရာပါများအား ရှာဖွေရန် ၁၈-၇-၄၇ ခုနေ့ ညပိုင်းတွင်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ နေအိမ်တွင် အစီအစဉ်များပြု လုပ်ကြသည်။ နောက်နေ့ရှာဖွေရာ၌ ရဲအဖွဲ့ဝင်များအား အကူအညီပေးနိုင်ရန် ရန်ကုန်ခရိုင်အတွင်းရှိ “ပြည်သူ့ ရဲဘော်” အဖွဲ့ဝင် ရဲဘော်များအား ၁၉-၇-၄၇ နေ့ နံနက် ၈ နာရီတွင် အရန်သင့် စောင့်ဆိုင်းနေစဉ် ထိုစဉ်က ရန်ကုန်ပြည်သူ့ရဲဘော် အဖွဲ့၏ စစ်ခေါင်းဆောင် ကျွန်တော် (ဗိုလ်မင်းခေါင်)အား တာဝန်ပေးထားသည့် ပေးထားသည့်တာဝန်ကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများပြုလုပ်ရန် ကျွန်တော်သည် ၁၈-၇-၄၇ နေ့ ညပိုင်းကပင် တိုက်နယ် အသီးသီးသို့ ကွင်းဆင်း၍ ညွှန်ကြားထားပြီးဖြစ်သည်။

၁၉-၇-၄၇ နေ့၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ဝန်ကြီး များ အစည်းအဝေးရှိ၍ ၎င်းတို့၏ လုံခြုံမှုအတွက်လည်း ပြည်သူ့ရဲဘော်ဌာနချုပ် (၃)ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်မှူးအောင် ဆန်း၏ ညွှန်ကြားချက် အရ စစ်ရဲတပ်စိတ် ၂ စိတ်ကိုလည်း သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထဲရေးဌာနဝန်ကြီး ဦးမြ ထံမှ အစီ ခံယူလျက် ဗိုလ်ချုပ်နှင့်အတူ သွားလေရာတွင် အဖွဲ့ဝင် နေရန် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနေအိမ် တာဝါလိန်းသို့ ဦး မြ ထားလိုက်ပါသေးသည်။

၁၉-၇-၄၇နေ့တွင် ရန်ကုန်ခရိုင် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ ရုံးမှရောက်လာမည့် ညွှန်ကြားချက် စကားပြောကြေးနန်း ကို စောင့်မျှော်စောင့်ဆိုင်းနေခဲ့သည်။

ထိုနေ့ ၁၉-၇-၄၇ နံနက်၏ ၁၀နာရီ ၄၅ မိနစ် အချိန်ခန့်တွင် မျှော်လင့်နေသည့် အမိန့်ညွှန်ကြားချက် စာ ရောက်မလာဘဲ "ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ဝန်ကြီးများ အတွင်းဝန် ရုံးတွင် စက်သေ့ကတ်များဖြင့် လုပ်ကြံခံရသည်။ အမြန် လိုက်လာပါ" ဟူသော စကားပြော တယ်လီဖုန်းသံသာ ကြားလိုက်ရသည်။

ကျွန်တော်လည်း စကားပြော တယ်လီဖုန်းကို နားထောင်နေရင်း "အသက်မှ မိပါဦးမလား" ဟု လွှတ်ခနဲ နှုတ်ဖျားမှ ထွက်သွားသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရဲဘော် ရဲမေများတို့က "ဘာဖြစ်လို့ လဲဟင် ... ဘာသတင်းထူးသလဲ" ဟု ပျာယီးပျာယာ မေး ကြရာ ...

"အတွင်းဝန်ရုံးမှာ ဗိုလ်ချုပ်တို့ လုပ်ကြံခံရလို့" ဟု သာ တိုတိုတောင်းတောင်း ဖြေရင်းပင် ... ကားရှိရာသို့ အပြေးသွားရင်း အတွင်းဝန်ရုံးသို့ အမြန်လိုက်ပါသွားပါ သည်။

အတွင်းဝန်ရုံးတွင် ပျားပန်းခတ်မျှ ရှုပ်ထွေးနေ သည်။ အဝင်အထွက်များလည်း ရှုပ်ယှက်ခတ်နေသည်။ ကျွန်တော်၏ အထူးဝင်ခွင့် လက်မှတ်ကိုပြရင်း ဗိုလ်ချုပ် ရုံးခန်းဆီသို့ ပြေးခဲ့ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ရုံးခန်း၏ နံဘေးစည်းဝေးခန်းမကြီးတွင် သွေးချင်းချင်းနီလျက် ...။

ရဲဘက်စုံစမ်းရေး အရာရှိများ၊ ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိများလည်း စစ်ဆေးကြည့်ရှုမှုများ လုပ်ကိုင်နေ ကြသည်။

ကျွန်တော်လည်း ဗိုလ်ချုပ်တို့ဘယ်မှာလဲဟု စုံစမ်း ရာ ဆေးရုံကြီးသို့ သယ်ယူသွားပြီဟု သိရသဖြင့် ဆက်၍ လိုက်သွားသည်။

အချိန်ကားနောက်ကျနေခဲ့ပါပြီ။

အဝတ်ဖြူဖြင့် ပတ်၍ မျက်နှာကို ဖုံးအုပ်ထားသည့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အလောင်းကိုသာ မြင်တွေ့ရပါ တော့သည်။

ကျွန်တော်၏ အားထားရာ မှီခိုရာ အစ်ကိုကြီးကား

သူချစ်သော တိုင်းပြည်နှင့် ရဲဘော် ရဲမေများအား စွန့်ခွာ သွားပါပြီ။

ဗိုလ်ချုပ်၏ အလောင်းနံဘေးတွင် ထိုင်နေရင်း ဝိုင်နေမိသည့် ကျွန်တော်၏ နှလုံးသွေးများရပ်နေသည် လား ထင်မိပါသည်။

တသွင်သွင်စီးဆင်းနေသည့် မျက်ရည်များကိုလည်း မသုတ်မိ...။ ဗိုလ်ချုပ်၏ မျက်နှာဖုံး အဝတ်ကို လှန်၍ ထားသော ကျွန်တော်၏ လက်သည်လည်း မလှုပ်မရှား ဖြစ်နေသည်။

နောက်ပိုင်းမှ ... ဗိုလ်မှူး ... ပြည်သူ့ရဲဘော်ဌာန ချုပ်မှာ ဖဆပလနှင့် အဖွဲ့ချုပ်များ၏ အလုပ်အမှုဆောင် ပူးပေါင်း အစည်းဝေးရှိလို့ ဗိုလ်မှူးကို အခေါ်လွှတ် လိုက်လို့" ဟု ...

ဗိုလ်သိန်းဝင်း (ကွယ်လွန်သူ)က ပခုံးကိုင်လျက် လှုပ်၍ ခေါ်မှပင် သတိပြန်လည်ကာ ဗိုလ်ချုပ်၏ မျက် နှာဖုံး အဝတ်ကို ပြန်လည်၍ ဖုံးအုပ်လျက် ပြည်သူ့ရဲဘော် ဌာနချုပ်သို့ ပြန်လာခဲ့ပါတော့သည်။

ပြည်သူ့ရဲဘော်ဌာနချုပ်သို့ ရောက်သောအခါ သခင်နု၊ ကိုကျော်ငြိမ်း၊ ဗိုလ်မှူးအောင်၊ ကိုဗဆွေ၊ ဖဆပလ ခေါင်းဆောင်များ အဖွဲ့ချုပ်အသီးသီးတို့၏ ခေါင်းဆောင်များရောက်နေကြပါပြီ။

ကျွန်တော်လည်း အစည်းအဝေး စားပွဲပိုင်းတွင် နေရာယူလိုက်ပါသည်။ မကြာသော အချိန်ပိုင်းတွင် အစည်းအဝေး စတင် ကျင်းပပါသည်။

အစည်းအဝေး၏ သဘာပတိ သခင်နုက "ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနှင့် ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ကျဆုံးသွားသည့် အတွက် အထူးပင် တုန်လှုပ်ချောက်ချားပြီး စိတ်မကောင်း ကြောင်းကို ဘုရင်ခံဆာဟူးဘတ်(စ)ရန်(စ်)က ပြောကြား ကြောင်း" စကားပလ္လင်ခံပြီးနောက် တိုင်းပြည်၏မပြီး ပြတ်သေးသော လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆက်လက် လုပ်ကိုင် ရန် ဖဆပလမှ တာဝန်ယူ ထမ်းဆောင်မည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ စာရင်းကို ယနေ့ညနေ (၁၉-၇-၄၇)နေ့တွင် ကြေညာ နိုင်ရန် စဉ်းစားဆွေးနွေးရန် တင်ပြသည်။

အတွင်းရေးမှူး ကိုဗဆွေက အစိုးရအဖွဲ့ခေါင်း ဆောင်ကို ရွေးချယ်ရန်တင်ပြသောအခါ တညီတညွတ် တည်းလိုပင် လက်ရှိ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ

ကြီး သခင်နုအား ရွေးချယ် တင်မြှောက်လိုက်ကြသည်။ လစ်လပ်နေသည့် ဝန်ကြီးများနေရာအတွက် အဖွဲ့ချုပ် အသီးသီးမှ ဝန်ကြီးများ စာရင်းပေးရန် ဆွေးနွေးသည့် အခါ တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ကိုယ့်ဆန္ဒများတင်ပြနေ သည့် အသံများ ဆူညံနေသည်။

ကျွန်တော့်မှာမူ ဤအသံများ ကြားမှ ...

“ဟေ့ ငါတော့ ... တိုင်းပြည် လွတ်လပ်ရေး ရပြီး ရင်တော့ ... နိုင်ငံခေါင်းဆောင်တဲ့နေရာက အနားယူမယ် ကွ” ဟူသော ဗိုလ်ချုပ်အသံများသာ ဝင်လာလျက် ...

ရူတည်သော သူ၏မျက်နှာသာ ကျွန်တော့်စိတ် ဝယ် ထင်လာသည်။ ဗိုလ်ချုပ်၏အသံများသည် နားထဲမှ ကြားယောင်လာရာမှ နောက်ကြောင်း ကားချပ်တို့သည် တရားရေး ပေါ်လာသည်မှာ ...

ကျွန်းဟိုင်နန်၏ စစ်ကျောင်းဝယ် ရဲဘော်သုံးကျိပ် ဝင် ပထမသုတ်နှင့် ဒုတိယသုတ် ရဲဘော် ၁၁ ဦးနှင့် ဂျပန်ရဲဘော်ကျောင်းသား အချို့သာ စစ်ပညာသင်ကြား နေချိန်ဖြစ်ပါသည်။

သင်တန်းပြီးဆုံး၍ ခေတ္တရဲဘော်များ ဝိုင်းဖွဲ့ထိုင်နေ စဉ် ဗိုလ်ချုပ်သည် ထမင်းချက် တာဝန်ပြီးဆုံးသဖြင့် ဝိုင်းဖွဲ့ ရာသို့ ဝင်ထိုင်ရင်းပင် ...

“ဟေ့ ဘာတွေများ စကားလက်ဆုံကျနေတာလဲကွ” ဟု မေးလိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော်ကပင် “တခြားတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒီနေ့ သင်ကြားခဲ့ရတဲ့ သင်တန်းအကြောင်း စားမြို့ပြန်နေတာ ပါ ကိုကြီး ...”

“အေး ... ဒါကောင်းတဲ့ ဉာဉ်ပဲကွ၊ ဒါနဲ့ စကားမစပ် မင်းတို့ကို မေးရဦးမယ် ... ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးရအောင် တိုက်ခိုက်လို့ပြီးရင် မင်းတို့ တိုင်းပြည်အတွက် ဘာ တာဝန်တွေ ဆက်ယူမလဲ ...” ဟု မေးလိုက်ရာ ...

ရဲဘော်အချို့က စစ်တပ်တွင် ဆက်လက် အမှုထမ်း သွားမည်ဟု ဖြေ၍ တချို့ကလည်း နိုင်ငံရေး၊ တချို့က လည်း အုပ်ချုပ်ရေးဝိုင်းများတွင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြ မည်ဟု အသီးသီး ပြန်လည်ဖြေကြားကြသည်။

အားလုံးအဖြေများ ဆုံးသွားသည့်အခါ သူက ပြုံး လိုက်သည်။ ရဲဘော်များကို အကဲခတ်လိုက်ရင်း ...

“အေး ... အလုပ်လုပ်ရာမှာတော့ စိတ်အား ထက်

သန်ပြီး ဝါသနာပါတဲ့အလုပ်ကတော့ အကောင်းဆုံးပေါ့” ဟု စကားကို နိဂုံးချုပ်လိုက်ကာ အတွေးနယ်ချဲ့နေလေ သည်။

ရဲဘော်များ သူ့ကို ကြည့်၍ သဘောကျနေသည်။ ကျွန်တော်လည်း ကျွန်တော်တို့ကို ဘာလုပ်မလဲဟု မေး ခွန်းတော့ မေးသည်။ သူ့အလှည့်ကျ မဖြေဘဲ တွေးနေ သည့် သူ့အမူအရာကို မကျေနပ်၍ ကောက်ကာငင်ကာ မေးခွန်းထုတ်လိုက်မိပါသည်။

“ဒီမှာ ... ကိုကြီး ... ကိုကြီးရော လွတ်လပ်ရေး ရပြီးရင် ဘာလုပ်မလဲ”

“အေး ဟုတ်သားပဲ ... သူများမေးပြီး၊ ငါ့အလှည့် မရောက်ခဲ့ဘူး... ငါ့တာဝန်ကတော့ စစ်မှန်တဲ့ လွတ်လပ် ရေးရအောင် လုပ်ပေးမယ်၊ တိုင်းပြည်လွတ်လပ်သွားရင် အနားယူ စာရေး၊ ခြံ ယာစိုက်ပျိုးပြီး အေးအေးပဲ စာဖတ် နေတော့မယ်။ ဒါအကောင်းဆုံးပဲ မဟုတ်လား” ဟုဖြေရင်း မေးခွန်းဆက်လာသည်။

‘ဟာ မဟုတ်တာဘဲ ...’

ဟူသော အာမေဇိုတ်သံများ ဝိုင်းထဲမှ ထွက်လာပြီး နောက် ...။

ဗိုလ်လရောင် (ကွယ်လွန်သူ) က “တိုင်းပြည်ထူ ထောင်ရေးအတွက် လုပ်စရာတွေ အများကြီးကျန်သေး တာပဲ ဟု” စကားဝင်ထောက်လိုက်ရာ...

သူက “ဒါတော့ မှန်တယ် ... လွတ်လပ်ရေးကြီး ပမ်းပြီးရင် ကိုယ်ရမယ့် အခွင့်ထူး၊ အခွင့်အရေး ခံစားနိုင် တဲ့ ကိုယ်ကျိုးများကို စွန့်နိုင်တဲ့ စိတ်ဓာတ်ကိုလည်း ခေတ်လူငယ်များအတွက် သင်ခန်းစာအဖြစ် ကျွန်တော် ပေးခဲ့ချင်တယ်။

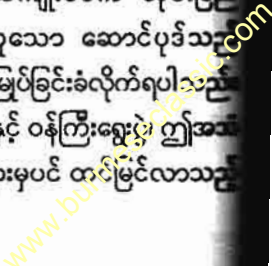
ဒါကြောင့် လွတ်လပ်ရေးရပြီးရင် ကျွန်တော် အနား ယူမယ်လို့ ယတိပြတ် ဆုံးဖြတ်ထားတယ်”

သူ၏ အဖြေကြောင့် ...

အားလုံးဆိတ်ငြိမ်သွားကြသည်။

ကျွန်တော့်တွင်မူ “ကိုယ်ကျိုးမမက် တိုင်းပြည် အတွက်သာ သူ့လုပ်မည်” ဟူသော ဆောင်ပုဒ်သား အသည်းတွင် ပထမဦးဆုံး နှစ်မြှုပ်ခြင်းခံလိုက်ရပါသည်။

ခေါင်းဆောင်သစ် ရွေးပွဲနှင့် ဝန်ကြီးရွေးပွဲ ဤအသံ များလည်း မစဲသေးသည့် ကြားမှပင် ထင်မြင်လာသည်။

ရုပ်လုံးများကား ...

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး စစ်ထွက်ချိန် ...။ ခေတ္တကြိုပင်ကောက်မြို့၌ ရန်သူလေယာဉ်ပျံဆေးမှ ကင်းဝေးစေရန် မြို့၏အရှေ့ဘက်၊ ရှမ်းစုရွာ ... ကျွန်တော်၏မိဘဇနီးတစ်ယောက်အား အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်မှူးထွန်းအုံ (မြန်မာစီပယ်မင်းကြီးဟောင်း)နှင့် ကျွန်တော်ပါ သုံးဦး ခေတ္တ ဝင်ရောက်နားနေခိုက် ကျွန်တော်၏ယောက်ဖ ဦးလှကျော်က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ၎င်းသိလိုသည့် အကြောင်းခြင်းရာများကို မေးသည်မှာ ...

“ဗိုလ်ချုပ်တို့ ဂျပန်တော်လှန်ပြီးရင် လွတ်လပ်ရေးရဖို့ သေချာပြီလား ...” ဟု မေးလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်

စိတ်ရှည်စွာဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်က “ဂျပန်တော်လှန်ရေးပြီးရင် မဟာမိတ်တွေ (အင်္ဂလိပ်)က ချက်ချင်းတော့ လွတ်လပ်ရေးပေးမယ် မဟုတ်ဘူး၊ ဆက်ပြီး အရေးဆိုရဦးမှာပဲ။ အေးအေးဆေးဆေး အရေးဆိုလို့ မရလည်း တစ်ခါထပ်ပြီး တိုက်ဖို့၊ ယခုတည်းက ပြင်ထားရမှာပေါ့” ဟု ပြောလိုက်ရာ ...

ဦးကျော်လှက “ဟုတ်ကဲ့ နားလည်ပါပြီ၊ ဒါနဲ့ ဗိုလ်ချုပ်ကော လွတ်လပ်ရေးရပြီးရင် တိုင်းပြည်တာဝန်တို့ ဆက်လက်ထမ်းဆောင်ဦးမလား” ဟု မေးသည့်အခါ

“ကျွန်တော် ... ရာထူးရာခံကြီး လူ့ဇနီးနဲ့ လုပ်ရတဲ့ အလုပ်ကို ဝါသနာ မပါဘူး၊ အေးအေးထိုင်ပြီး စာရေးမယ်၊ ဒီခြံမျိုးပဲ စိုက်စားမယ်။ မင်းသားကြီးလုပ်ပြီး ခေါင်းပေါင်းစ ထောင်ချင်သူတွေ ဆက်လုပ်ကြပါစေ” ဟု သူ၏စိတ်တွင် ရှိသည့် မူလရည်ရွယ်ချက်ကို ဖြေလိုက်ပြန်သည်။

ကျွန်တော့်စိတ်တွင် ဘာမှန်းမသိသော ဝေဒနာခံစားရပြန်ပါသည်။ မှတ်ချက်လည်း ချမိသည်။ သူကား ကိုယ်ကျိုးမမက် တိုင်းပြည်အတွက်သာ စွန့်ခွဲသူပါ တကား...

နောက်အတိတ်၏ အရိပ်များ ထင်လာမှုကြောင့် ပို၍ စိတ်၏ဆွေးမြည့်မှုများ ခံစားနေရသည့်အထဲမှပင် နောက်အရိပ်တစ်ခုလည်း ပေါ်လာပြန်ပါသည်။

တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်အတွက် ပဏာမ ညီလာခံ

ကြီးကျင်းပနေဆဲအချိန် ရန်ကုန်ခရိုင်၊ ဖဆပလကိစ္စတစ်ခုဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်၏နေအိမ်သို့ ကျွန်တော်ရောက်သွားခဲ့ပြန်သည်။ အလုပ်ကိစ္စများပြီး၍ ကျန်ပုဂ္ဂိုလ်များ ပြန်သွားသည့်အခါ ...

“ဟေ့ မင်းခေါင်... ခဏနေရစ်ခဲ့ဦး” ဟူသည့် သူ့အသံကြောင့် ကျွန်တော်တစ်ယောက် သူ့အိမ်တွင် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။

နံနက်စာ စားချိန်ရောက်နေ၍လည်း သူနှင့် ထမင်းစားရင်း စကားလက်ဆုံ ကျမိပြန်ရာ ဗိုလ်ချုပ်က စတင်ခနဲလိုက်သည်။

“ဘယ်နဲ့ အမတ်မင်း ... ရှေ့ကို ဆက်ပြီး နိုင်ငံရေးပဲ လုပ်ဦးမလား၊ တိုင်းပြည် ဝန်ထမ်းတစ်ယောက် လုပ်မလား” ဟု မေးလိုက်သည်။

မှတ်ချက် ။ ။ ထိုအချိန်က ကျွန်တော်သည် ကြည့်မြင်တိုင်နယ်မှ တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် အမတ်တစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်က ပြုံးရင်း ... “ကိုကြီးကလည်း လူကို မခနဲပါနဲ့။ ခါတိုင်းလိုပဲ ပြောရောပေါ့”

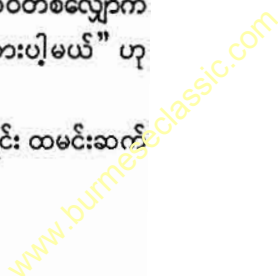
“ညော် ... ငါက မင်းအမတ်ဖြစ်နေတော့ ကိုယ့်ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ဘဝဟောင်းများ မေ့နေပြီလားလို့ စိတ်ကို စမ်းကြည့်တာပါ”

“ကျွန်တော့် စိတ်က တစ်သမတ်တည်းပဲ ထားပါတယ်... ကျွန်တော်ဟာ တိုင်းပြည်အတွက် မွေးလာတဲ့ သူလို့ အမြဲရင်ဝယ်ပိုက်ထားပါတယ်”

“အေး ... ငါ ဒါကို သတိပေးဖို့ ခေါ်ထားတာ၊ တက်စအရွယ်ဟာ နိုင်ငံရေးနေရာ အဆင့် ရလာရင် ဘဝင်မြင့်ပြီး လူထုနဲ့ကင်းကွာတတ်တယ်၊ ကိုယ်ကျိုးရာ တတ်တယ်... ဒါတွေမဖြစ်အောင် ကြပ်ကြပ် သတိပြု” ဟု ဆုံးမရာ ...

“စိတ်ချပါ ကိုကြီး ... ကျွန်တော် ဘဝတစ်လျှောက်လုံး အောက်ခြေ မလွတ်အောင် ကြိုးစားပါ့မယ်” ဟု ထပ်မံ၍ ကတိပေးလိုက်ပါသည်။

သူက ဝမ်းသာစွာဖြင့် ကြည့်လိုက်ရင်း ထမင်းဆက်လက်စားနေပါသည်။

ကျွန်တော် သူ့ကို သေချာစွာ ကြည့်မိသည်။ သူ့ကို မေးခွန်း နှစ်ခွန်းမေးရန် စိတ်ကူးမိသည်။

သူက ထမင်းစားရင်း ကျွန်တော့်ကို အကဲခတ်သည်။

“ဘာမေးချင်လို့လဲ” ဟု လမ်းဖွင့်ပေးလိုက်သဖြင့် ...

“ကိုကြီး ... ဒီတစ်ခါ လွတ်လပ်ရေးစစ်စစ် ရပါ့မလား။ ဂျပန်ခေတ်တုန်းကလို ရွှေရည်စိမ်နဲ့ ကြိုနေဦးမှာလား” ဟု မေးလိုက်သည့်အခါ ...

သူက ထမင်းလုတ်ကို အစသတ်လိုက်ကာ “တိုတိုနဲ့ လိုရင်းဖြေရရင် လွတ်လပ်ရေးစစ်စစ်ရမယ်လို့ တွက်ထားတယ်။ မင်း စဉ်းစားကြည့်ပေါ့။ ခုဆို တို့စိတ်ကြိုက် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံတွေ ရေးဆွဲထားမှ လွတ်လပ်ရေး မစစ်ရင် ဘယ်ဟာကို လွတ်လပ်ရေးစစ်တယ်လို့ မင်း ပြောမလဲ” ဟု မေးလိုက်ရာ ...။

အဖြေ၏ တိကျမှုကြောင့် ငြင်းချက်ပင် ထုတ်ရန် မရှိပါ။ ကျွန်တော် လက်ခံလိုက်ပါသည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော်ကပင် ဆက်လက်၍ ...

“ကိုကြီး .. လွတ်လပ်ရေးရပြီးရင် ကိုကြီး နိုင်ငံရေး ဆက်လုပ်မလား” ဟု မေးမိသည်။

သူ့ကျွန်တော့်ကို စိမ်းစိမ်းဝါးဝါး ကြည့်သည်။ အတန်ကြာမျှ အကဲခတ်နေသည်။

ပြီးမှ “ဘာလဲ ... မင်းက အခုတို့အဖွဲ့ဟာ အာဏာတွေ တန်ခိုးတွေပြည့်စုံတဲ့ အခြေအနေမှာ ငါ ရာထူးရာခံတွေ လက်ခံပြီး နိုင်ငံရေးဆက်လုပ်မယ်လို့ မင်းယူဆသလား။ ဝေးပါသေးတယ်ကွာ... မင်းလည်း သိပြီးသားပါ။ ငါ စာရေးမယ်၊ ခြံစိုက်မယ်၊ နိုင်ငံရေး အနားယူမယ်၊ တိုင်း ပြည်ထူထောင်မှုကို ကျန်တဲ့လူတွေ ဆက်လုပ်ကြပေါ့။ ငါပြမယ့် စံနမူနာတွေ ငါ ယတိပြတ်ပဲ။ ဘာဖြစ်လို့ ထပ်မေးရတာလဲ”

“ကိုကြီး ပြောခဲ့တာတွေ မယုံလို့ မဟုတ်ပါဘူး။

လက်ရှိ အခြေအနေက ကိုကြီးကို တစ်ပြည်လုံးက ဗိုလ်ချုပ်မှ ဗိုလ်ချုပ်ဖြစ်နေတုန်း... ကိုကြီးက သစ်စိမ်းချိုး ချိုးသွားရင် လူထုစိတ်ဓာတ်တွေ ကျကုန်မှာစိုးလို့ပါ”

“သူ့ရဲကောင်း ကိုးကွယ်တဲ့ ဝါဒမျိုးရှိလို့ ဘယ်ကောင်းမလဲ ... ငါရှိမှ တိုင်းပြည် တည်ဆောက်မှု လုပ်ငန်းတွေ အောင်မြင်ရမယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆတွေ မင်းတို့ မထားနဲ့၊ တစ်ဗိုလ်တက် တစ်ဗိုလ်ဆင်း ... ငကန်းသေ ငရွှေပေါ်တာမျိုးသာ ဖြစ်ရမယ်။ ဒါမှလည်း တိုင်းပြည်မှာ လူတော်လူကောင်းတွေ ပေါ်ထွန်းလာမှာပေါ့ ...။

ငါ့အနေနဲ့ လွတ်လပ်ရေး ရပြီးရင် ကိုယ်ကျိုး အားလုံးစွန့်ပြီး နေမယ်ဆိုတာ မှတ်ထားပေးရော” ဟု ပြောရင်း ထမင်းဆက်စားနေလေသည်။

ကျွန်တော်လည်း သူ၏ စကားကြောင့် ထမင်းစင်မစားနိုင်တော့ပါ။

သူ့ကိုကြည့်ရင်းသာ “ကိုယ်ကျိုးမမက် တိုင်းပြည် တွက်သာ စိတ်ထားတဲ့သူ” ဟု နှုတ်မှ တဖွဖွရွတ်မိတော့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်မျက်နှာသာ မြင်ယောင်နေဆဲ ... “ပြည်သူ့ရဲဘော်အဖွဲ့ကလည်း အခုဖွဲ့စည်းမယ့် အစိုးရအတွက် ကိုယ်စားလှယ်ပေးပါ” ဟူသော သခင်နု၏ စကားသံကြားမှ ပြန်၍ သတိရပါတော့သည်။

ကျွန်တော့် အသည်း၊ တိုင်းပြည်၏ အချစ်တော် ဗိုလ်ချုပ်တစ်ယောက် အမြဲတမ်းအနားယူသွားပါပြီ။

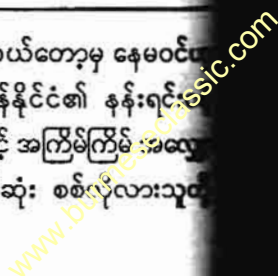
သူ့စကားအတိုင်း တစ်ဗိုလ်ဆင်း တစ်ဗိုလ်တစ်ဖြစ်နေပါပြီ ... ဗိုလ်ချုပ်ကဲ့သို့ “ကိုယ်ကျိုးမမက် တိုင်းပြည်တွက် သူလိုလူမျိုး” ထွန်းကားပါစေ။ ။

ပြည်သူ့ကြွယ် အမှတ် ၂၀ (၁၉-၇-၁၉၅၅)

ဗမာ့တပ်မတော်၏ အုတ်မြစ်

ကမ္ဘာ့အနောက်ဘက်ခြမ်းတွင် စစ်မီးကြီးသည် တစ် ရှိန်ထိုး တောက်လောင်လာသည်။ နာဇီ - ဂျာမန်များ သည်လည်း တစ်နိုင်ငံပြီး တစ်နိုင်ငံ ချဉ်းနင်း ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ဆဲ ဖြစ်သည်။

ဗြိတိသျှအင်ပါယာတွင် ဘယ်တော့မှ နေမဝင်ပေ ဝင့်ကြားခဲ့သော နေမဝင် ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ နန်းရင်းခံ ချိန်ဗာလိန်သည် နာဇီ ဂျာမန်တို့နှင့် အကြိမ်ကြိမ် အလှူပေး စေ့စပ်ခဲ့သော်လည်း နောက်ဆုံး စစ်လို့လားသူထံ

အလှိုက်လျော့လွန်းလျှင် မီးခိုးမဆုံး ဖြစ်မည်ကို နှိုးရိမ်လာသဖြင့် ဂျာမန်တို့အား ၁၉၃၉ ခု စက်တင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင်စစ်ကြေညာ တိုက်ခိုက်ရတော့သည်။

စစ်ကြီးနှင့် ရင်ဆိုင်လာပြီဖြစ်သော ဗြိတိသျှတို့သည် လက်အောက်ခံ ကိုလိုနီနိုင်ငံများတွင် စစ်အတွက် လိုအပ်သော ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ၊ လူအကူအညီများကို နည်းမျိုးစုံဖြင့် ကြိုက်လုံးပေးကာ အကူအညီရရှိအောင် လုပ်ဆောင်ရတော့သည်။

ထိုအတွင်း ဗြိတိသျှနှင့် အမေရိကန်တို့သည် အတ္တလန္တိတ် ကြေညာချက်ကို ရေးဆွဲလျက် မိမိတို့နှင့် ဖူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြသော နိုင်ငံငယ်များအား လွတ်လပ်ရေးပေးမည်ဟု ကမ္ဘာသိ ပဋိညာဉ်ပေးခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် ထိုကြေညာချက်သည် ဗြိတိသျှလက်အောက်ခံ အတွင်းရှိ နိုင်ငံများနှင့် မသက်ဆိုင်ဟု ရှင်းလင်းလာပြန်သည်။

ထိုသောအခါ မြန်မာနိုင်ငံသည်လည်း အမျိုးသားဦးဆုံးလုံးရေး စိတ်ဓာတ်၊ နယ်ချဲ့ကို တော်လှန်လိုသော စိတ်ဓာတ်များသည် ပိုမိုပြင်းထန်နေချိန်ဖြစ်လေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်သူတို့၏ လိုအင်ဆန္ဒသည် “လွတ်လပ်ရေး” ဖြစ်သည်။ ... သို့သော်လည်း ...

နှစ်ပေါင်း ၁၂၀ ကျော်မျှ ထင်သလို ခြယ်လှယ်ခြင်း ခံရသော မြန်မာနိုင်ငံအား ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီသမားဗျားက လက်လွှတ်ပေးရန် မည်သို့မျှ မစဉ်းစားခဲ့ပေ။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ သမိုင်းတစ်လျှောက်တွင် အကြမ်းဖက်နှိပ်ကွပ်ခြင်းသာ ခံစားရသော မြန်မာပြည်သားများအဖို့ စေတနာကောင်းဖြင့် လွတ်လပ်ရေးရမည် မဟုတ်ဟု ယတိပြတ် ယုံကြည်နေကြသည်။ ထိုအတွင်း အတ္တလန္တိတ် စာချုပ်၏ ရှင်းလင်း ကြေညာချက်သည် မျှော်လင့်ကြီးစွာဖြင့် စောင့်မျှော်နေသော မြန်မာလူထုအတွက် လွတ်လပ်ရေးဆောင်ရွက်ရမည့် လမ်းစဉ်သစ် ချမှတ်ရန် ဖြစ်လာသည်။

ရင်ဆိုင်တိုက်ပွဲသာလျှင် လွတ်လပ်ရေး၏ လမ်းစဉ်သစ်ဟု ချမှတ်လိုက်ပြီးနောက် ...

လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ၏ ရှေ့ပြေး တိုက်ပွဲအဖြစ် ၁၉၄၀ ပြည့် အလုပ်သမား အရေးတော်ပုံကြီးနှင့် ကျောင်းသား အရေးတော်ပုံကြီးသည် နယ်ချဲ့အား ပြင်းထန်စွာ

ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ရင်း ဗိုလ်အောင်ကျော်မှအစ မြန်မာသားကောင်းများသည် ရှေ့တန်းမှ တိုင်းပြည်၏ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲအတွက် အသက်များကို ပေးလှူစတေးခြင်းဖြင့် အမိတိုင်းပြည်အား ကျေးဇူးဆပ်ခဲ့ကြလေသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ... ဤအရေးတော်ပုံကြီးများသည် ပြည်သူတို့၏ နိုင်ငံရေးနိုးကြားမှု အထွတ်အထိပ်သို့ ပို့ဆောင်နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ရင်ဆိုင်တိုက်ပွဲသည် လူထုဆန္ဒပြပွဲဖြင့်သာ ခရီးဆုံး မရောက်နိုင်ဟု အမြော်အမြင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ထိုစဉ်က လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲကို ရည်စူး၍

(၁) အမ်အေ ဦးမောင်ကြီး ဖွဲ့စည်းသည့် မြန်မာပြည်ရဲတပ်။

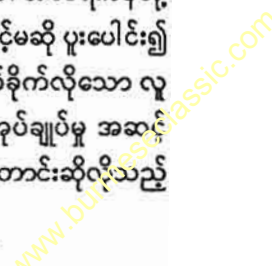
(၂) တို့ဗမာအစည်းအရုံးမှ ကြီးမှူးဖွဲ့စည်းထားသည့် လက်ရုံးတပ်ဖွဲ့နှင့်

(၃) ကျောင်းသားသမဂ္ဂမှ ဦးစီး ဖွဲ့စည်းထားသည့် “သံမဏိ”တပ်တို့သည် စစ်ပညာများကို လက်တွေ့ဆည်းပူး၍ ရင်ဆိုင်ရမည့် တိုက်ပွဲကို စောင့်မျှော်ငုံလင့်နေသည်။

စစ်ပညာ နည်းပရိယာယ်ကို ထိုတပ်ဖွဲ့တို့သည် သင်အံ လေ့လာဆည်းပူးနိုင်ငြားသော်လည်း လက်တွေ့လက်နက်ကိုင်ဆောင် အသုံးပြုနည်းများကိုကား အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။ ထိုသို့ အသုံးပြုနည်းများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဗြိတိသျှ လက်အောက်ခံ မြန်မာတပ်သားတို့ထံမှ အကူအညီဖြင့် ရသမျှ အခွင့်အရေးကို နည်းမျိုးစုံဖြင့် အသုံးပြုနေကြရလေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များသည် ပြည်သူတို့၏ တက်ကြွလာသည့် နိုင်ငံရေးနိုးကြားမှု၏ အခွင့်ကောင်းကို လက်မလွှတ်စေခြင်းငှာ စုရုံးတိုင်ပင် ဆွေးနွေးလာကြသည်။

တို့ဗမာ အစည်းအရုံးကြီးမှ သခင်များ၏ အမှုဆောင် အစည်းအဝေးကြီးတွင်လည်း ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် အရှေ့တစ်လွှားတွင် အင်္ဂလိပ်၊ အမေရိကန်တို့အား တိုက်ခိုက်မည်။ မည်သည့်နိုင်ငံနှင့်မဆို ပူးပေါင်း၍ လက်နက်ဖြင့် လွတ်လပ်ရေးကို တိုက်ခိုက်လိုသော လူတစ်စု၊ ဗြိတိသျှတို့နှင့် ပူးပေါင်း၍ အုပ်ချုပ်မှု အဆင့်အတန်း တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် တောင်းဆိုလိုသည်

လူတစ်စုဟု နှစ်စုကွဲပြားရလေသည်။

လက်နက်ဖြင့် လွတ်လပ်ရေးကို တိုက်ခိုက်ရယူ လိုသော လူစု၏ခေါင်းဆောင် သခင်မြ၏ ညွှန်ကြားမှု ဖြင့် သခင်အောင်ဆန်း (ဗိုလ်ချုပ်)၊ သခင်လှမြိုင် (ဗိုလ်ရန် အောင်)တို့သည် လက်နက်အကူအညီပေးနိုင်မည့် မဟာ မိတ် နိုင်ငံကို ရှာဖွေရန် တရုတ်ပိုင် ဟိုင်လီ သင်္ဘောဖြင့် မြန်မာပြည်မှ ၁၉၄၀ ခု ဩဂုတ်လ ၈ ရက်နေ့၌ ထွက်ခွာ လာရာ အမြိုင်တွင် သောင်တင်နေရင်း ဂျပန်တောင်ပိုင်း စစ်ဌာနချုပ်၏ ဌာနမှူးတစ်ဦးဖြစ်သော ဗိုလ်မှူးကြီး ဇူစုကီး (ဗိုလ်မိုးကြီး)တို့ တွေ့ဆုံရာမှ ဗြိတိသျှနှင့် အမေရိ ကန်တို့အား စစ်မက်ပြိုင်မည့် ဂျပန်၏ အကူအညီကို ရယူနိုင်လေတော့သည်။

သခင်အောင်ဆန်းနှင့် ကာနယ်ဇူစုကီး(ဗိုလ်မိုးကြီး) တို့သည် မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲအတွက် အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲပြီးနောက် ဂျပန်ပြည် စစ်ဘက် အုပ်ချုပ်ရေးတပ်များသို့ တင်ပြပြီး သဘောတူညီချက် ကို ရယူသည့်အခါ "ဗမာ့လက်နက်ကိုင်" တပ်မတော် တစ်ခုကို တည်ထောင်နိုင်ခြင်းငှာ မြန်မာပြည်သို့ သခင် အောင်ဆန်းသည် တိတ်တဆိတ် ဂျပန်ပြည်မှ ပြန်ဝင်လာ ကာ သခင်မြ အမှူးရှိသော နိုင်ငံရေး လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် များကို အသေးစိတ် ရှင်းလင်းပြသည်။

ဂျပန် - မြန်မာ ၂ ဦးတို့၏ သဘောတူညီချက် အရ မြန်မာနိုင်ငံမှ ရဲဘော် (၃) ကျိပ်တို့အား ထုတ်ဆောင် နိုင်အောင် သခင်ခေါင်းဆောင်များသည် အစီအစဉ်ပြု လုပ်လျက် ဗမာလူငယ်များကို ဂျပန်ပြည်သို့ ပို့ဆောင်ကြ တော့သည်။

သခင်အောင်ဆန်းလည်း မြန်မာပြည်မှ စေလွှတ် သော မြန်မာလူငယ် ပထမ အသုတ်နှင့်ပင် ဂျပန်ပြည် သို့ ပြန်လည်ထွက်ခွာခဲ့လေသည်။ ဤသို့ဖြင့် တစ်သုတ် ပြီး တစ်သုတ် ကုန်းလမ်း၊ ရေလမ်းခရီးတို့နှင့် ဂျပန်ပြည် သို့ ပို့ဆောင်ခဲ့ရာ "ရဲဘော် သုံးကျိပ်" တို့သည် ဂျပန်သို့ ရောက်မောစွာ ရောက်ရှိသွားနိုင်ခဲ့သည်။

ထို ရဲဘော်သုံးကျိပ်သည် ကျွန်းဟိုင်နန်း၏ စန်းင ရွာတွင် စစ်ပညာများကို လေ့လာဆည်းပူးရင်း မြန်မာ နိုင်ငံသို့ ပြန်၍ ဗမာ့တပ်မတော်ဖွဲ့စည်းရေးကို တွေးတော ကြံဆလျက် အစီအစဉ်များ ပြုလုပ်ရေးဆွဲနေခဲ့လေသည်။

လုပ်ငန်း ဟူသည် အမြဲ အဆင်မပြေ ဆိုသည့် အတိုင်း ရဲဘော်များ ပညာစုံ၍ ပြည်တော်ပြန်ရန် နီးလာ သည့်အခါ ကမ္ဘာ့စစ်ရေး၊ နိုင်ငံရေးဇာတ်ခုံသည် တစ်မျိုး တစ်ဖုံ ပြောင်းလဲလာသည်မှာ ဂျာမနီနိုင်ငံသည် အပွဲပွဲ တို့တွင် အောင်လာနိုင်သည်နှင့်အမျှ ၎င်းအား ကူညီရန် မဟာမိတ်အဖြစ် ဂျပန်၊ စပိန် (ဂျပန်ရယ် ဖရန်ကို သူပုန် အစိုးရ) အီတလီတို့သည် မဟာမိတ်အဖြစ် ရပ်တည်လာ သဖြင့် အင်အားတောင့်တင်းလာသည်နှင့်အမျှ နယ်ချဲ့ ဗြိတိသျှသည်လည်း အကျပ်အတည်းမျိုးစုံဖြင့် ရင်ဆိုင် လျက် ဂျာမနီတို့၏ တိုက်ခိုက်မှုအောက်တွင် ပြားပြား ဝပ်နေလေသည်။

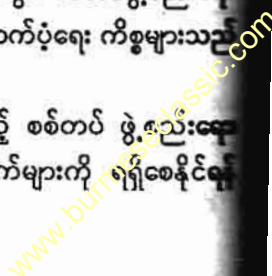
ထိုအချိန်တွင် အရှေ့တစ်လွှား၌ ဂျပန်၏ စစ်ရေး ပြင်ဆင်မှုသည် မျှော်လင့်သည်ထက် ပိုမို အခွင့်အရေး ကောင်းလာရာ ဂျပန်သည် မူလက မြန်မာလူငယ်များ ၏ အကူအညီဖြင့် မြန်မာပြည်အား တိုက်ခိုက်ရန် အစီ အစဉ်ကို စစ်ဘက်ဆိုင်ရာမှ စိတ်ဓာတ်ပြောင်းလာသဖြင့် "ရဲဘော်သုံးကျိပ်၏ ပြည်တော်ပြန်ခန်း" သည် အိပ်မက် အသွင်သို့ ဆိုက်ရောက်ရတော့သည်။

မူလ အဆက်အသွယ်ပြုလုပ်၍ လုပ်ငန်းများကို ဦးစီး ထမ်းဆောင်ရသော "ကာနယ်ဇူစုကီး"သည် ၎င်း၏ လုပ်ငန်းမှာ အရာမထင်၊ သဲထဲရေသွန်သလိုဖြစ်ရမည့် အရေးကို သိရှိသည့်အခါ ချစ်ခင်ရင်းနှီးခဲ့သော မြန်မာ လူငယ်များဘက်မှ မားမားရပ်လျက် ဂျပန်အစိုးရ၏ စစ်ဘက်၊ နိုင်ငံရေးဘက်နှင့် နယ်ဘက်ဆိုင်ရာတို့တွင် အပြင်းအထန်အရေးဆိုတော့သည်။

သတ်ဖြတ်သည်ထိ

ထိုသို့အရေးဆိုသောအခါ၌ ရင်ဆိုင်တွေ့ကြုံရ သည့် ခလုတ်တံသင်းတို့အား လိုအပ်လျှင် သတ်ဖြတ်ခြင်း နည်းပါးမရှောင် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လာသည့် အချိန် မှ "ရဲဘော်သုံးကျိပ်အား ပြည်တော်ပြန်ရန် ဂျပန်အစိုးရထံ သဘောတူခဲ့လေသည်။ သို့ရာတွင် စစ်တပ်ဖွဲ့စည်းရေး လက်နက်၊ ရိက္ခာပစ္စည်း ထောက်ပံ့ရေး ကိစ္စများသည် ရုပ်လုံး မဖော်နိုင်ခဲ့သေးပေ။

ရုပ်လုံး မပေါ်သေးသည့် စစ်တပ် ဖွဲ့စည်းရေး လက်နက် ခဲယမ်း မီးကျောက်များကို ရရှိစေနိုင်ရန်

ကာနယ်ဇူစုကီးသည် ဂျပန်တပ်မ (၁၀)၏ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး
ဒါး၊ မေဂျာဂျင်နရယ် အီစယာနှင့် တပ်မ၏ အုပ်ချုပ်
ရေးဆိုင်ရာ ကာနယ် နကာတာ စသော ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်
ဖြစ်ပေါ်မှုများစွာ ဆွေးနွေးရလေသည်။

ကာနယ်ဇူစုကီး ကြိုးစားမှု၏ ရလဒ်ကြောင့်ပင်
အိုင်ဝမ်ကျွန်း တမာသာတိုမြို့၌လည်းကောင်း၊ အင်ဒို
နီးရှားဆေးဂုံမြို့၌လည်းကောင်း၊ ဘန်ကောက်မြို့များ
တွင် သောင်တင်ရေမကျ ဖြစ်နေရသော ဗမာ့ရဲဘော်သုံး
ကျိပ်အား ဘန်ကောက်မြို့တော်သို့ စုရုံးစေနိုင်သည့်ပြင်
အာလွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကို ဖွဲ့စည်းနိုင်ရန် လိုအပ်
သော ပြင်ဆင်မှုနှင့် ယိုးဒယားတွင်ရှိ မြန်မာအမျိုးအနွယ်
များထံမှ စစ်သားစုဆောင်းရန်ကို ၁၉၄၁ ခုနှစ်
ဒီဇင်ဘာလ ၂၆ ရက် နေ့စွဲဖြင့် အမိန့်ထုတ်ဆင့်နိုင်သည့်
အခြေသို့ ရောက်ခဲ့ရသည်။

ထိုအမိန့် ရရှိသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဗိုလ်ချုပ်
အောင်ဆန်းသည် ယိုးဒယား ဘန်ကောက်မြို့ရှိ မျက်စိကု
ဆရာဝန်ကြီး ဦးလွန်းဖေ နေအိမ်တွင် မြန်မာပြည်သို့
ရောက်တိုက်ခိုက်မည့် ရဲဘော်များ၏ သွေးစည်းပွဲ (၀၁)
အကြိမ် သွေးသောက်ပွဲကြီးကို ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဒီဇင်
ဘာလ ၂၇ ရက် စနေနေ့တွင် ကျင်းပလေသည်။

၂၇-၁၂-၄၁ နေ့ကား ဗမာ့တပ်မတော်ကို စတင်
ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် တပ်မတော်၏ စစ်သူရဲကောင်းများ
အမှုထုတ်သည့်နေ့ ...

ဗမာ့တပ်မတော်၏ အခြေခံ ပထမ အုတ်ချုပ်၏
အုတ်မြစ်ကို တည်ဆောက်ခဲ့သည့်နေ့ ...

၁၉၄၁ ဒီဇင်ဘာလ ၃၀ ရက် အင်္ဂါနေ့သို့ ရောက်
သောအခါ အာရှက အရှေ့တစ်လွှားရှိ ဒေသအသီးသီး
တွင် သောင်တင်နေကြသော ရဲဘော်သုံးကျိပ်တို့သည်
ဘန်ကောက်မြို့သို့ အရောက်ညီကြပြီဖြစ်၍ ဗိုလ်ချုပ်
အောင်ဆန်းနေအိမ်၌ ဒုတိယ သွေးသောက်ပွဲကျင်းပလျက်
တပ်မတော်ကို စတင်အုတ်မြစ်ချခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအဖြစ်
အထွန်းများကို ပေးအပ်လိုက်ခြင်းဖြင့် ဒုတိယအုတ်ချုပ်
အုတ်မြစ်ချထားလိုက်လေသည်။

ရဲဘော်သုံးကျိပ်လည်း ပေးအပ်ထားသည့် တာဝန်
အား ဦးဆွေးဆံမြည့်ထမ်းဆောင်ကြမည်ဟု သစ္စာအမိဋ္ဌာန်
ပြုဆိုကြသည်။

မြန်မာပြည်တွင်းသို့ ချီတက် တိုက်ခိုက်နိုင်ရေး
အတွက် ရဲဘော်သုံးကျိပ်တို့သည် ရဲဘော်တပ်သားများ
စုဆောင်းရန် (၁)ဘန်ကောက်မြို့၊ (၂)လမ်းပန်၊ (၃)
မဲဆောက်၊ (၄)ကမ်းဘူရီ၊ (၅) စင်းမယ် စသောဒေသများ
သို့ သွားရောက်စုဆောင်းနိုင်ခဲ့လေသည်။

ထိုနောက် ရဲဘော်များအား ရန်သူနှင့် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်
ရန် လိုအပ်သော စစ်ပညာများကို သင်ကြားပေးပြီး
'ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကြီး' ကို ၁၉၄၁ ခုနှစ်
ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက် နေ့တွင် စစ်ရေးပြ အခမ်းအနား
ပွဲ ကျင်းပလျက် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ပြီးလျှင် စစ်ကြောင်း
ကြီး ၅ ကြောင်း ဖြစ်သော ...

- ၁။ ကော့သောင်းဝိတိုရိယစစ်ကြောင်း
- ၂။ ထားဝယ်စစ်ကြောင်း
- ၃။ မြဝတီစစ်ကြောင်း
- ၄။ ဖာပွန်စစ်ကြောင်း
- ၅။ ပြည်တွင်းသူပုန်အဖျက် စစ်ကြောင်းတို့ဖြင့် ချီတက်
တိုက်ခိုက်ရန် အမိန့်ထုတ်ပြန်လိုက်လေသည်။

ထိုအခမ်းအနားပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင် ဗမာ့လွတ်
လပ်ရေးတပ်မတော်သည် မြင့်မားသော၊ တောတောင်
ထူထပ်သော တောကြီးမျက်မည်းနက်ရှိုင်းလှသည့်မြစ်
အသွယ်သွယ်တို့ကို ဖြတ်သန်း၍ သမိုင်းပေးတာဝန်အရ
ချင်းနင်းဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့တော့သည်။

ယိုးဒယားပြည်ပေါက် မြန်မာမျိုးချစ်သူရဲကောင်း
များသည် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် ရာပေါင်းများစွာ
သော အသက်ကို ပူဇော်ခြင်းအားဖြင့် ဗမာ့တပ်မတော်
၏ အုတ်မြစ်ချပွဲတွင် ပါဝင်ခဲ့လေသည်။

ဤမျှ တိုင်းပြည်အတွက် သမိုင်းပေးတာဝန်ကို
ကျေပွန်စွာ မိမိအသက်သွေးဖြင့် ရင်းနှီးခဲ့သော ဗမာ
လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်သည်ပင်။

မြန်မာ့မြေပေါ်ဝယ် အောင်ပွဲအဆင့်ဆင့်ရရှိလာမှုကို
မကြည့်ရက်နိုင်သော မြန်မာ မျိုးဖျက်များသည်၎င်း၊
ခေါင်းပေါင်းစ ထောင်လိုသော အာဏာရူးများသည်
လည်းကောင်း၊ ဂျပန်အလိုတော်ရိ သစ္စာဖောက်တို့သည်
တပ်မတော်ကို ပျက်စီးအောင် ကြံဆောင်လာကြတော့
သည်။

ထိုကြံဆောင်မှုများကြောင့် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး

တပ်မတော်နှင့် ဂျပန်ဘုရင်၏ တပ်မတော်တို့သည် တစ်ဦးပေါ်တစ်ဦး ယုံကြည်မှု ကင်းလာကြသည်။

ဂျပန်အစိုးရနှင့် ဂျပန်တပ်မတော်သည် မူလက ထားရှိခဲ့သော လွတ်လပ်ရေးကို ဆောလျင်စွာ ပေးမည့် ကတိကို မတည်သည့်အပြင် မြန်မာ့ လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်ကိုပင် ဖျက်သိမ်းပစ်ရန် ကြိုးစားလာတော့ သည်။

တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးအတွက် စေတနာသန့်သန့် ဖြင့် တည်ဆောက်ခဲ့သည့် တပ်မတော် ...။

ပြည်သူထဲမှ ပေါက်ဖွားလာသည့် ပြည်သူ့ တပ်မ တော် ...။

ကိုယ်ကျိုးမဲ့၊ တိုင်းပြည်အတွက်သာ ဟူသော အဓိက ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် တပ်မတော်ဖြစ်၍ ဖျက်သိမ်းပစ်ရန် မလွယ်ကူဘဲ ရှိနေစဉ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ကြိုးစားမှုကြောင့် ...

၁၉၄၂ ခု ဩဂုတ်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် မြန်မာ ပြည်အား ကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက်ဟူသော အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်သည့် “ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် (ဘီဒီ အေ) ကြီးကို ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ပြန်သည်။

ဤသို့ဖြင့် ဂြိုဟ်ဆဲဆဲ ဗမာ့တပ်မတော်ကို ခိုင်ခံ့ သော တတိယအုတ်ချပ်၏ အုတ်မြစ်သည် ထပ်ဆင့်ခြင်း ဖြင့် ခိုင်မြဲလာပြန်သည်။

ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်အဖြစ် ပြောင်းလဲလာ သည့်အခါ ပြည်သူတို့သည် ဝမ်းမြောက်စွာ ကြိုလင့် သည်။

မြန်မာ အမျိုးသားများသာ ဦးစီး တည်ထောင် အုပ်ချုပ်ခဲ့သည့် တပ်မတော်မျိုးကား ဤတစ်ကြိမ်သာ မျက်မှောက်ခေတ်တွင် မြင်ဖူးကြလေသည်။

အများပြည်သူ၏ ချစ်ခြင်းမေတ္တာကို ခံယူနိုင်ခဲ့ သော်လည်း တပ်မတော်ရှင်သန်ကြီးထွားမှုကို မလိုလား ကြသည့် နိုင်ငံရေးသမားများသည် ဝါဒမှိုင်းမျိုးစုံကို မြန်မာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်ထံသို့ ပို့ဆောင်လျက် တပ်တွင်းညီညွတ်ရေးကို ဖျက်ခဲ့ကြသည်။

သို့ရာတွင် “တပ်မတော်သည် တိုင်းပြည်အတွက် ဖြစ်ရမည်” ဟူသော ဆောင်ပုဒ်သည် ရဲဘော်တိုင်း၏ အသည်းနှလုံးတွင် အစဉ်ကိန်းအောင်းနေပြီဖြစ်၍ မလိုသူ

များ၏ လုပ်ဆောင်မှုသည် မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။

၁၉၄၃ ခု စက်တင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် မြန်မာပြည်အား ဂျပန် တိုက်ကျီအစိုးရသည် မလွဲမရှောင် သာ အကြောင်းများကြောင့် “လွတ်လပ်ရေး အတူ အယောင်” ကို ပေးအပ်ခဲ့ရလေသည်။

ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော်သည်လည်း လွတ် လပ်သော ဗမာနိုင်ငံ၏ တပ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မြန်မာ့ ကာကွယ်ရေး တပ်မတော်”မှ “ဗမာ့တပ်မတော်” အသွင် သို့ ကူးပြောင်းလာသည်။

တပ်မတော်၏ အရည်အသွေးနှင့်ပြည့်စုံလုံလောက် အောင် အဘက်ဘက်မှ ပြုစုပျိုးထောင်လာသည်နှင့်အညီ တပ်မတော်၏ အုတ်မြစ်သည် ပိုမို၍ ခိုင်မာလာသည်။

“တပ်မတော်”သည် ဖက်ဆစ် လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ ချုပ်တွင် တစ်တပ်တစ်အားအနေနှင့်ပါဝင်ကာ ဂျပန် ဖက်ဆစ်တို့အား ၁၉၄၅ ခု မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့မှစ၍ မြန်မာ့မြေပေါ်မှ တိုက်ထုတ်ခြင်းဖြင့် သမိုင်း၏ တာဝန် တစ်ရပ်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့လေသည်။

ဤသို့တော်လှန်ချိန်၏ ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် “ဗမာ့တပ်မတော်” ကို “မျိုးချစ်တပ်မတော်” ဟူ၍ အမည် ဖြင့် အုတ်မြစ်ကို ချခဲ့ပြန်သည်။

မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးသည်လည်းကောင်း၊ တပ်မ တော်တစ်ရပ်တည်ရေးသည်လည်းကောင်း၊ မရေမ မသေချာသော ဘဝတွင်ပင် ရှိနေသေးသည်။

ထို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် သရက်ချောင်းရွာ တော်လှန်ရေးဌာနချုပ်မှ ကိုယ်ရံသော တပ်မှူး ဗိုလ်မှူးမင်းခေါင်၊ ဌာနချုပ်အရာရှိ ဗိုလ်မှူး လှအောင်နှင့်အတူ မိတ္ထီလာတွင် တပ်စခန်းချနေသော (၁၄) နံပါတ်တပ်မတော်၏ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်းထံ သွားရောက်အရေးဆိုခဲ့လေသည်။

ထို အရေးဆိုပွဲသည် မအောင်မြင်ခဲ့သည့်ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဂုဏ်သိက္ခာကိုပင် ပျက်ရယ်သော ပြုခံခဲ့ရသေးသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကား တပ်မတော် အုတ်မြစ် ခိုင်ခံ့ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရခြင်းဖြစ်၍ အပြိုးမထု မတုန်မလှုပ်ခဲ့ပေ။

နောက်ဆုံး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် မျိုးချစ်ထံ

ဘော်တို့၏ စွမ်းအား

နိုင်ငံသမိုင်းတစ်လျှောက်၌ မကြိဖူးသော ပြည်သူ့ဗဟုတို့၏ ညီညွတ်သွေးစည်းမှုအင်အား

တပ်မတော်ရဲဘော်များ၏ ဆန္ဒဒီလှိုင်းများကြောင့် (၁၉၄၅)ခု၊ စက်တင်ဘာလ (၆)ရက်နေ့များတွင် မဟာမိတ် စစ်သေနာပတိချုပ် လော့ဒ် မောင့်ဘက်တန်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့အဖွဲ့သည် သီဟိုကျွန်း၊ ကန္နိမြို့၌ သွေးနွေးပြီးနောက် မျိုးချစ်တပ်မတော်အတွက် “နောင်ရေးကို ဖန်တီးမည့် အောက်ပါ အချက်အလက်များပါ သော ကန္နိ စာချုပ်” ကို ချုပ်ဆိုနိုင်ခဲ့သည်။

(၁) မျိုးချစ် ဗမာ့တပ်မတော်ကို တစ်ကွဲတစ်ပြားစီ ဖျက်သိမ်း၍ တစ်ဦးစီစစ်တပ်အတွင်းသို့ သိမ်းသွင်းရန် ဟူသော ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ မူလရည်ရွယ်ချက်ကို ရပ်ဆိုင်းထားမည်။

(၂) ဗမာ့တပ်မတော်တွင်း၌ ဆက်လက် အမှုထမ်းရွက်လိုသူ ကျန်းမာရေးနှင့် ပြည့်စုံသည့်တပ်သား ၅၂၈၀ နှင့် အရန် ၃၀၀၀ ကို လက်ခံရန်။

(၃) ဗမာ့တပ်မတော်အား မြန်မာနိုင်ငံစစ်တပ်အတွင်းသို့ ပူးပေါင်းရန်။

(၄) တပ်မတော် ဗိုလ် (၂၀၀)၊ အရန်ဗိုလ် (၂၀၀) ကို လက်ခံရန်။

(၅) တပ်မတော်သားများနှင့် သက်ဆိုင်သော ကိစ္စအဝဝကို စုံစမ်းရန်အတွက် မဟာမိတ်ကိုယ်စားလှယ်၊ တပ်မတော် ကိုယ်စားလှယ်တို့ ပူးတွဲကာ အဖွဲ့ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ရန်။

(၆) တပ်မတော်သားများသည် လစာ၊ ခွင့်ရက်၊ ဆေးဝါးကုသမှု စသော ရသင့်ရထိုက်သည့် အခွင့်ရေးများကိုလည်း ရရှိစေရန်။

ထိုစာချုပ်ပါ အချက်အလက်များအရ မျိုးချစ်တပ်မတော်သည် အသွင်းပြောင်း၍ ဗြိတိသျှတို့ လက်

အောက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံ၏ စစ်တပ်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။

“ဗမာ့တပ်မတော်” ၏ ကြီးထွား ခိုင်မာမှုသည် ရှင်သန်နေဆဲ ...။

၁၉၄၈ - ၃ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်တွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ကြိုးပမ်းမှုကြောင့် အချုပ်အခြာ အာဏာနှင့် ပြည့်စုံသော မြန်မာနိုင်ငံဖြစ်လာသည်။ တပ်မတော်သည်လည်း ဗြိတိသျှစစ်တပ်အောက်မှ ကင်းလွတ်ကာ “ဗမာ့တပ်မတော်” ကြီး အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ရလေသည်။

“ဗမာ့တပ်မတော်” ၏ အုတ်မြစ်ချရာ၌ အမြင်အကြား ကဏ္ဍအားဖြင့် လွယ်ငြားသော်လည်း ဖြတ်သန်းလာရသော ခရီးလမ်းတစ်လျှောက်၏ ခလုတ်တံသင်းအပျက်အစီးများသည်လည်းကောင်း၊ အခက်အခဲ ပေါင်းစုံတို့ကား များပြားလှသည်များကို စာဖွဲ့၍ပင် မဖြစ်ပေ။ တပ်မတော်၏ အုတ်မြစ်ကား ခိုင်မာလာပြီဖြစ်သည်။

တပ်မတော်သည် ပြည်သူ့၏ ရင်သွေး အစစ်ဖြစ်သည်။ ပြည်သူ့မှပေါက်ဖွားလာသည်ကိုလည်း ရဲဘော်တို့ အစဉ်မမေ့အပ်။

ပြည်သူ့တပ်မတော်ပီပီ ပြည်သူ့ကြည်ဖြူ၍ ပြည်သူအသည်းအဖြစ် အစဉ်ထာဝရ ရပ်တည်ရန်လိုသည်။

တိုင်းပြည်၏ ကာလအားလျော်စွာ ပေးအပ်သည့် သမိုင်းပေးတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရာ၌ အမြဲအစဉ် ပြည်သူတို့နှင့် လက်တွဲညီညီ ချီတက်မှသာ လုပ်ငန်းများ အောင်မည်ကို သတိချပ်ရာသည်။

ဗမာ့တပ်မတော်ကြီး အဓွန့်ရှည်စွာ တည်မြဲအောင် အားသွန်ကြိုးပမ်းကြပါစို့ ...။ ။

“တိုင်းပြည်သည် ရဲဘော်အတွက်မဟုတ်”

“ရဲဘော်သည် တိုင်းပြည်အတွက်ဖြစ်သည်”

ပြည်သူ့ကြမ်း အုတ် ၂ (၃၅-၇-၃၅၇)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ မှာတမ်း၊ သခင်အောင်ဆန်း၏ လွတ်လပ်သော မြန်မာပြည် မောင်နေဝင်း

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ မှာတမ်း

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်ကို ဖန်တီးတည်ဆောက်သည့် ဗိသုကာလည်းဖြစ်၊ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲကို ဦးဆောင်သူလည်းဖြစ်၊ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး သူရဲကောင်းကြီးလည်းဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်းခံရကာ ကျဆုံးသွားခဲ့ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ၏ လမ်းခုလတ်၌ ကျဆုံးရစဉ်အခိုက်အတန့်တွင် အသက် ၃၂ နှစ်သာ ရှိသေးသည်။ လူ့ဘဝ၏ ငယ်ရွယ်သေးသော ပျိုမျှစ်သေးသော အရွယ်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းလိုက်သော ကြားဖြတ်ယာယီအစိုးရအဖွဲ့၏ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနများကိုလည်းကောင်း၊ ဦးစီးတာဝန်ယူလျက်ရှိလေသည်။ ယင်းနှစ် မေလတွင် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်၏ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးအစည်းအဝေးတစ်ရပ်ကို ကျင်းပကာ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်သို့ တင်သွင်းရမည့်အဆိုတွေကို ဦးဆောင်ဆွေးနွေးချမှတ်ခဲ့

သည်။ တစ်ဖန် ဇွန်လတွင် ဆိုရွန်တိုဗီလာ စီမံကိန်းအမည်တွင်သော ၂နှစ် စီမံကိန်းတစ်ရပ်ကို ဦးဆောင်ရေးဆွဲခဲ့ပြန်သည်။ ယင်းလ ၁၀ ရက်နေ့၌ ကျင်းပသော တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက လွတ်လပ်သည့် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွက် ရေးဆွဲရမည့် ဖွဲ့စည်းချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ပတ်သက်သော လမ်းညွှန်ပြဋ္ဌာန်းချက်အဆိုတစ်ရပ်ကို တင်သွင်းခဲ့သည်။

ယင်းအဆိုတင်သွင်းရင်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လွတ်လပ်သော အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် သမ္မတနိုင်ငံကိုသာ လိုလားသည်။ အချုပ်အခြာအာဏာမှာ လူထုဆင်းသက်သည်ဟု ယုံကြည်သည် စသည်ဖြင့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ အချုပ်အခြာအာဏာ သဘောသကန်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ပြခဲ့လေသည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် လဆန်းတွင် စစ်ပညာထောက်ပံ့ရေးတပ်မှ ဘရင်းဂန်းအလက် ၂၀၀ နှင့် ယူဆန်များ ပျောက်ဆုံးသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို နိုင်ငံရေးအရ လုပ်ကြံကြတော့မည်စသော သတင်း

ပေါ်ထွက်လာသည်။ စစ်ပစ္စည်းထောက်ပံ့ရေးတပ်ကို ဦးစီးအုပ်ချုပ်နေသူများမှာ ဗြိတိသျှစစ်အရာရှိများသာဖြစ်ကြောင်း လူတိုင်းသိကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဖဆပလအဖွဲ့၏ နိုင်ငံရေးရန်သူမှာ မည်သူမည်ဝါဖြစ်သည်ကိုလည်း လူတိုင်း သိကြသည်။ “ဗမာပြည်ကို လွတ်လပ်ရေး ပေးလိုက်ရင် သွေးချောင်းစီးလိမ့်မည်” ဟု ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့ ကိုလိုနီသမားတို့၏ ဦးစီးပွဲကိုင်ကြီး ဝင်စတန်ချာချီက နိမိတ်ဖတ်ထားသည်မှာလည်း ပူပူ နွေးနွေးပင် ရှိနေသေးသည်။

ထို့ကြောင့် အခြေအနေမှာ ရှင်းနေ၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို လူပုဂ္ဂိုလ်အရ အစတုံး ဖျောက်ဖျက်လျက် နိုင်ငံရေး လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုကြီး တစ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ရန်အတွက် ပြည်တွင်းမှ အမျိုးသား သစ္စာဖောက်များနှင့် နယ်ချဲ့သမားများ လက်ဝါးရိုက် ထားကြပြီးလေပြီ။

သို့ရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အမျိုးသား သစ္စာဖောက်တစ်စုနှင့် နယ်ချဲ့သမားတို့ကို ကြောက်ရွံ့ တုန်လှုပ်ပါသလော၊ မကြောက်ပါ။ မတုန်လှုပ်ပါ။ သူ့ ကိုယ်ပိုင် အနာဂတ်၏မည်းမှောင်သော အလားအလာ ကို မြင်ရုံဖြင့် နောက်ဆုတ်ပါသလော။ မဆုတ်ပါ။ သူ့ အသက်နှင့် သားမယားကို ခင်တွယ်သည့်အတွက် သွေး နေသောလမ်းမှ ဖယ်ရှား ရှောင်ခွာပါသလော၊ မဖယ်ရှား မရှောင်ခွာပါ။

ဤသို့အားဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အမျိုး သားသစ္စာဖောက်များနှင့် နယ်ချဲ့သမားတို့၏ ပူးပေါင်း လုပ်ကြံမှုဖြင့် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ကျဆုံးခဲ့ရပါသည်။

နိုင်ငံတကာမှ များစွာသော ခေါင်းဆောင်တို့သည် မိမိအသက်ကို စွန့်လွှတ်ရခါနီးတိုင်း သူတို့ ချစ်မြတ်နိုး သော တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအတွက် အမှာစကား ပြော ကြားလေ့ရှိခဲ့ကြသည်။ သေတမ်းစာအဖြစ် ပြောကာ ရေးကာ ထားခဲ့ကြသည်။ ထူးဆန်းသော အိပ်မက်ကို မြင်မက်သည့်အတွက် မိမိနှင့်တကွ အမေရိကန်တစ်ပြည် လုံးတွင် ထူးခြားသော အဖြစ်အပျက်တစ်ရပ် ပေါ်ပေါက် လိမ့်မည်ဟု နောက်ဆုံးပြောခဲ့သော အမေရိကန်သမ္မတ လင်ကွန်း၏ စကားသည် လင်ကွန်း၏ သေတမ်းစာပင်

ဖြစ်လေသည်။ ဒေါက်တာဆွန်ယက်ဆင်က သေအံ့ဆဲဆဲ မှာကြားခဲ့သောစကားများသည် တရုတ်တစ်မျိုးသားလုံး ၏ ဝံသာနုရက္ခိတ တရားများဖြစ်လာကြသည်။ ဦးဝိစာရ ကိုယ်တော်ကြီး၏ “လိမ္မာရစ်ကြပါ” ဟူသော အဆို အမိန့်သည် မြန်မာတစ်မျိုးသားလုံး၏ အမျိုးသားရေး စိတ်ဓာတ်ကို လှုပ်နှိုးခဲ့သော နောက်ဆုံးမှာတမ်းပင် ဖြစ် လေသည်။

အလားတူစွာပင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် လုပ် ကြံ မခံရမီ (၆) ရက်အလို၊ ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၏ မြို့တော်ခန်းမ၌ ကျင်းပသော ရန်ကုန် နယ်လုံးဆိုင်ရာ နိုင်ငံရေးရှင်းလင်းပွဲကြီးတွင် နောက်ဆုံး ဖြစ်သော မိန့်ခွန်းတစ်ရပ်ကို ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါမိန့်ခွန်းတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက တိုင်းပြု ပြည်ပြုလွှတ်တော်တွင်း၌ သူ ဘာတွေ လုပ်သည်၊ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်၏အခြေအနေမှာ မည်သို့ ရှိသည်၊ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်၏ ရှေ့ခြေလှမ်း မည်သို့ လှမ်း မည် စသော တိုင်းပြည်က သိသင့် သိထိုက်သည့် အကြောင်းကိစ္စမှန်သမျှကို ဖွင့်ဟရှင်းပြခဲ့သည်။

“တိုင်ပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ဟာ အချုပ်အခြာ အာဏာကို ရအောင်လုပ်တဲ့နေရာတွေလည်း ရှိပါသေး တယ်။ ဥပဒေသဘောပြောရင် အချုပ်အခြာအာဏာ မရ သေးဘူး။ အချုပ်အခြာအာဏာသဘောဖြစ်တဲ့ အဆင့် အတန်းကိုတော့ ရတယ်” ဟု တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် ၏အနေအထားအမှန်ကို ဖွင့်ပြောလေသည်။

မြန်မာပြည်သူတို့၏ တစ်ခုတည်းသော ဦးတည် ချက်နှင့် မယိမ်းယိုင်သောဆန္ဒမှာ အချုပ်အခြာအာဏာ ပိုင် သမ္မတနိုင်ငံ ထူထောင်ရေးသာဖြစ်ကြောင်းနှင့် စပ် လျဉ်း၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ... “ဗမာပြည်ဟာ လုံးဝ လွတ်လပ်ရေး လိုချင်တယ်။ ဘယ်လိုအဆင့်အတန်းမှ မလိုချင်ဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တာ သိတဲ့အတိုင်းပဲ လွန်ခဲ့တဲ့ မေလက ဖဆပလ ပြင်ဆင်မှု ပဏာမ ညီလာခံသဘင် မှာ အချုပ်အခြာအာဏာနှင့် ပြည့်စုံတဲ့ သမ္မတနိုင်ငံ ထူထောင်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်မှာ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် တင်သွင်းဆုံးဖြတ် ခဲ့တဲ့ အချုပ်အခြာအာဏာနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ သမ္မတနိုင်ငံ ထူထောင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးပြီ” ဟု အတိအလင်း ထုတ်ဖော်

ပြောဆိုခဲ့သည်။

“ကျွန်တော်တို့ အစိုးရဟာ တိုင်းပြည်လူထုက ထောက်ခံလို့ဖြစ်လာတဲ့ အစိုးရဖြစ်တယ်။ တိုင်းပြည်လူထုက မကြည်ညိုဘူးလို့ သိလာတဲ့တစ်နေ့မှာ တွယ်ကပ်မနေဘူး၊ ထွက်ပေးမယ်။ သို့သော် တစ်နှစ်လောက်စောင့်ကြည့်တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လိုလူစားလဲဆိုတာ သိလိမ့်မယ်။ ရာဇဝင်မှာ အဆဲခံရမယ့် လူစားမဟုတ်ဘူးဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ကိုယ်တိုင် သိမယ်” ဟု သူ ရာထူး မမက်၊ အစိုးရဖြစ်ရေးကို မခင်တွယ်၊ ရာဇဝင်တွင် အဆဲ မခံလိုပုံကို ရိုးရိုးသားသားပင် ဝန်ခံပြောဆိုပါသည်။

ဤနေရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ပြည်သူလူထုအပေါ်၌ အဘယ်မျှ ယုံကြည်ကိုးစား စေတနာထားသည်ကို ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း တွေ့မြင်နိုင်လေသည်။

ပြည်သူလူထုကို ယုံကြည်သလောက် အမျိုးသားသစ္စာဖောက်များနှင့် နယ်ချဲ့သမားကို သူ မကြောက်။ သူ့ကို ယုတ်မာကောက်ကျစ်စွာ နိုင်ငံရေးအရ လုပ်ကြံတော့မည့် ရက်ပိုင်းအလို၌ပင် သူသည် နယ်ချဲ့ဖောက်ပြန်ရေးသမားများနှင့် မစေ့စပ်၊ နယ်ချဲ့ဖောက်ပြန်ရေးသမားတို့ရှေ့မှောက်၌ ခူးမထောက်၊ နယ်ချဲ့ဖောက်ပြန်ရေးသမားတို့၏ ရန်စနက်ဘေးမှ လွတ်ကင်းအောင် ထွက်မပြေး၊ ခေါင်းအေးအေး၊ သတ္တိရှိရှိဖြင့် ရင်ဆိုင်ကာ

စိန်ခေါ်ခဲ့ပါသည်။

လွတ်လပ်ရေးကို “နောက်ဆုံးနည်းအေးအေးဆွဲမရရင် ရတဲ့နည်းနဲ့လုပ်ရမယ်” ဟု ရာဇဝံ ပေးလိုက်ပါသည်။ ဤရာဇဝံသည် နယ်ချဲ့ဖောက်ပြန်ရေးသမားများအတွက် သေမင်းတမန် ခေါင်းလောင်းသံလည်း ဖြစ်ပါသည်။

“လွတ်လပ်ရေးလိုချင်ရင် လွတ်လပ်ရေးရတဲ့ စည်းကမ်း ညီညွတ်မှုတွေကို ထိန်းထားပါ။ ထူထောင်မှုတို့ လုပ်ကြပါ။ ဒီလိုလုပ်ပြီးတဲ့နောက် ရှေ့ကို လွတ်လပ်ရေးအရသာကိစ္စအတွက် အလုပ်လုပ်တဲ့နေရာမှာ စည်းကမ်းရှိဖို့၊ ပြင်ဆင်သင့်တာတွေ ပြင်ဆင်ဖို့ ခင်ဗျားတို့ x ကျွန်တော့် ပြင်ဖို့လိုနေပြီလို့ ကျွန်တော်ပြောခဲ့မယ်”

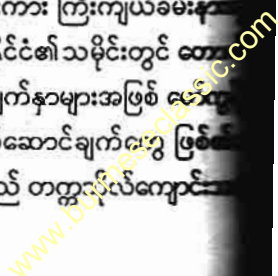
မှန်၏။ x ကျင့်တွေ ပြင်ဖို့လိုနေပြီဟု ဗိုလ်ချုပ်က ပြောခဲ့လေသည်။ စကားလုံး ကြမ်းသော်လည်း သူရင်တွင်း နှလုံးသားတွင်း၌ ရှိသမျှစိတ်စေတနာကို လုံ့လညီညွတ်စွာ ပုံအောက် ဖွင့်ချမှတ်သွားခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသို့လျှင် နယ်ချဲ့သမားကို ရာဇဝံပေးသော တိုင်းပြည်၏ နောင်ရေးအတွက် တဖွဖွ မှာကြားသော အထက်တန်းမိန့်ခွန်းသည် လွတ်လပ်ရေးအတွက် သူ့အသက်နှင့် ခန္ဓာကိုယ်ကို သွေးစိမ်းရှင်ရှင်တို့အကြား၌ ယစ်တင်စွန့်လွှတ်ပူဇော်ရင်း အသေခံသွားသည့် အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး၏ မှာတမ်းဟူ၍ပင် ဆိုရပါတော့မည်။

မြတ်၊ အတွဲ ၁၆၊ အမှတ် ၉ (ရလိုင်ချုပ်)

သခင်အောင်ဆန်း၏ လွတ်လပ်သော မြန်မာပြည်

လွန်ခဲ့သော ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား နယ်ချဲ့လက်ပါးစေတို့က လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ လွတ်လပ်ရေးနှင့် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ရေးအတွက် တစ်မျိုးသားလုံးကို စုစည်းဦးဆောင်ကာ ရွပ်ရွပ်ခွဲခွဲ တိုက်ပွဲဝင်ရင်း နယ်ချဲ့လက်ပါးစေတို့၏ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုကြောင့် ကျဆုံးရသည့်အချိန်၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အသက်မှာ ၃၂ နှစ်သာ ရှိသေးသည်။

၃၂ နှစ်ဟူသော သက်တမ်းမှာ ရာဇဝင်မျက်စိကြည့်သောအခါ အလွန်တရာ တိုတောင်းလှသော မျက်စိတစ်မှိတ် လျှပ်တစ်ပြက်မျှ ကာလသာဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ၃၂ နှစ် သက်တမ်းအတွင်း လုပ်ဆောင်ချက်များကား ကြီးကျယ်ခမ်းနားပေ၏။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏သမိုင်းတွင် တောကြားပြောင်သော စာလုံးများ၊ စာမျက်နှာများအဖြစ် ဖော်ထုထိုးကာ ထားရစ်ရမည့် လုပ်ဆောင်ချက်တွေ ဖြစ်၏။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား

ဘဝ၊ နိုင်ငံရေးသမားဘဝ၊ လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး အုပ်သားဘဝ၊ လူထုလှုပ်ရှားမှုဦးစီးကြီးကိုင်ဘဝ စသည် ဖြင့် ဘဝမျိုးစုံ၊ အတွေ့အကြုံအဖုံဖုံနှင့် အခက်အခဲ အထွေ ထွေကို ရင်ဆိုင်ကာ မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးအတွက် တူရာတာဝန်ကို ရောက်ရာနေရာမှ ထမ်းဆောင်ခဲ့၏။

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် နယ်ချဲ့လက် ခံအစိုးရ၏ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်း ခံရချိန်အထိ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းသည် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာဟူသမျှ၊ ကိုယ်ကျိုး စီးပွားဟူသမျှကို ပစ်ပယ်ကာ သူချစ်မြတ်နိုးသော တိုင်း မြည်အတွက် အလုပ်လုပ်သွားလေသည်။

နိုင်ငံရေးနယ်သို့ စဝင်ချိန်မှ အမျိုးသားခေါင်းဆောင် ဦးအဖြစ် ကျဆုံးချိန်အထိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ စိတ် အတသိက်သည် “မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေး” စိတ်စေ အသိက်သာ ဖြစ်၏။ သွားရာမှာလည်း ဤစိတ်၊ စား ရာမှာလည်း ဤစိတ်ဟု ဆိုလောက်အောင် နိုင်ငံလွတ် လပ်ရေးအတွက် သူ ဈာန်ဝင်စားခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အနာဂတ်အရေးကို သူ တွေးသည်။ တစ်နေ့တစ်ချိန်တွင် လွတ်လပ်လာရမည့် မြန်မာပြည်၏ ပုံစံကို စိတ်ကူး ထုတ်ကြည့်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံအား ခြိတ်ချွန်နယ်ချဲ့သမားတို့၏ ကျွန်ပြု စိုးမိုးမှုအောက်မှ လွတ်မြောက်စေရန်အလို့ငှာ ဂျပန်ပြည်သို့ သွားရောက် အာ စစ်ပညာအရပ်ရပ်ကို ပြင်းထန် သဲမဲစွာ ကြိုး စားဆင်ကြားနေရစဉ်ကလည်း တစ်နေ့သောအခါ၌ မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်လာရတော့မည်ဖြစ်ရာ ယင်းသို့ လွတ်လပ်လာရမည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ ဗုဒ္ဓရေး စနစ်များကို အကြမ်းသဘော ရေးခြစ်ကြည့် သည်။

၁၉၄၁ ခုနှစ်အတွင်း ဂျပန်ပြည်သို့ ရောက်နေစဉ် အခါက သခင်အောင်ဆန်းမှာ အသက် ၂၆ နှစ်မျှသာ ရှိသေးသည်။ နေ့မအား၊ ညမအား ပင်ပန်းဆင်းရဲကြီး စွာဖြင့် စစ်ပညာတွေကို သင်ယူမှတ်သားနေရသော အာလဖြစ်သည်။

ယင်းပတ်ဝန်းကျင်၊ ယင်းကာလ အခိုက်အတန့်မှာ စင် သခင်အောင်ဆန်းသည် ရသမျှ အားလပ်ချိန်၌ မြန်မာ နိုင်ငံ၏ အနာဂတ်အရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အလျဉ်းသင့် သလို ဆွေးနွေးလေ့ရှိသည်။ စိတ်ကူးထုတ်လေ့ ရှိသည်။

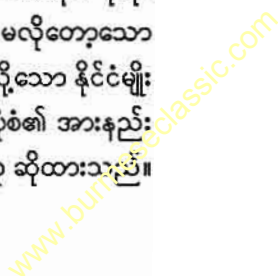
၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီနှင့် ဖေဖော်ဝါရီလလောက်တွင် သခင်အောင်ဆန်းသည် မြန်မာပြည်၏ အနာဂတ်အရေး အတွက် သူ့စိတ်ကူးများကို အမှတ်မထင် ရေးခြစ်ထား ခဲ့ဖူးလေသည်။

သခင်အောင်ဆန်းသည် မြန်မာပြည်၏ အနာဂတ် အရေးကို အကြမ်းအားဖြင့် အချက် ၆-ချက် ခွဲ၍ ရေး သားထားခဲ့သည်။ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် လွတ်လပ် သော မြန်မာနိုင်ငံဖြစ်လာလျှင် သူ ဘာတွေလုပ်ချင် သည်၊ အဘယ်ကဲ့သို့သော နိုင်ငံပုံစံမျိုး ဖြစ်စေချင်သည်၊ ယင်း လွတ်လပ်သော မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွား ရေး၊ လူမှုရေးဘဝများအား အဘယ်ကဲ့သို့ ရှိစေချင်သည် စသော သခင်အောင်ဆန်း၏ စိတ်ကူးများမှာ ယနေ့ နိုင်ငံရေးအမြင်ဖြင့် ပြန်လည်သုံးသပ်သည်ရှိသော် များစွာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်ပေသည်။

“လွတ်လပ်သော မြန်မာနိုင်ငံတော်ကို တည်ထောင် ရန်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့ ဖြတ်သန်းရမည့် အဆင့် ၃-ဆင့် ရှိသည်ဟု အကြမ်းအားဖြင့် ဆိုရပါမည်။ ယင်းအဆင့် ၃-ဆင့်မှာ ပြင်ဆင်ရေးကာလ၊ အခိုင်အမာ စုစည်းရေး ကာလနှင့် စစ်ပြီးခေတ် ပြန်လည် တည်ဆောက်ရေး ကာလတို့ပင် ဖြစ်ပေသည်” ဟု သခင်အောင်ဆန်းက နိဒါန်းဖျိုးထားလေသည်။

သခင်အောင်ဆန်း စိတ်ကူးထုတ်ခဲ့သော ယင်း “လွတ်လပ်သည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အနာဂတ်ရေး” ပုံစံ၏ အချက် ၆ ချက်အနက် ပထမအချက်တွင် ...

(၁) “ကျွန်ုပ်တို့၏ ရည်မှန်းချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့၏ အခြေ အနေများ၊ လိုအပ်ချက်များအရ လွတ်လပ်သော မြန်မာနိုင်ငံတစ်ရပ်ကို တည်ထောင်ရန်ပင် ဖြစ် သည်။ ပြန်လည်ပေါ်ထွန်းလာအံ့သော မြန်မာနိုင်ငံ အတွက် မင်းဧကရာဇ် စိုးမိုးအုပ်ချုပ်မှုစနစ်သည် သင့်လျော်ပါသလော ဟူသော မေးခွန်းပေါ်လာ သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အတိတ်ရာဇဝင်က အထင် အရှားပြပြီးဖြစ်သည့်အတိုင်း မင်းဧကရာဇ် စိုးမိုး အုပ်ချုပ်မှုစနစ်မှာ စဉ်းစားရန်ပင် မလိုတော့သော ပြဿနာဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကဲ့သို့သော နိုင်ငံမျိုး တွင် မင်းဧကရာဇ် စိုးမိုးအုပ်ချုပ်မှုပုံစံ၏ အားနည်း ပုံမှာ များစွာ ထင်ရှားလှလေပြီ” ဟု ဆိုထားသည်။

ယင်း ပထမ အချက်တွင် သခင်အောင်ဆန်းသည် တည်ဆောက်အံ့သော မြန်မာနိုင်ငံအတွက် မင်းဧကရာဇ် စိုးမိုးမှုစနစ် အဘယ်ကြောင့် မလိုအပ်၊ မသင့်လျော်သည့် အကြောင်း၊ မင်းဧကရာဇ် စိုးမိုးအုပ်ချုပ်မှုစနစ်သည်သာ မက အခြေခံအုပ်ချုပ်ရေးဥပဒေအရ မင်းဧကရာဇ်က စိုးမိုးသော ကွန်စတီကျူရှင်နယ် မိုနာခီ စနစ်ကိုပါ မလိုအပ်ကြောင်း အကိုးအကားနှင့်တကွ ရှင်းပြထားလေသည်။ မြန်မာလူမျိုးတို့သည် “ရှေ့ဆောင်နွားလား ဖြောင့်ဖြောင့် သွားသော် နောက်နွားတစ်သိုက် ဖြောင့်ဖြောင့်လိုက်” သော လူမျိုးဖြစ်သည်။ ခိုင်မာသော၊ ပိုင်းပြတ်သော၊ ခေါင်းဆောင်မှုကို အမြဲတမ်း လိုအပ်နေသည့် လူမျိုးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းခေါင်းဆောင်မှုမျိုးအောက်တွင် လွတ်လပ်သော မြန်မာနိုင်ငံကို တည်ထောင်ရမည်ဟု ဆိုပါသည်။

ဒုတိယအချက်၌ သခင်အောင်ဆန်းက “အထက်ပါ နိုင်ငံပုံစံမျိုး ဖန်တီးရန်အတွက် အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု တည်ဆောက်ရေးမှာ မလုပ်လျှင် မဖြစ်သော အခြေခံ လိုအပ်ချက်ဖြစ်သည်” ဟု ဖော်ပြပေသည်။ ဗြိတိသျှအုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားကြောင့် ကျန်ရှိနေခဲ့သည့် မြန်မာလူမျိုးများနှင့် တောင်တန်းဒေသလူမျိုးများအကြား ကွဲပြားခြားနားမှုတွေကို ပပျောက်အောင် လုပ်ဆောင်ရမည်။ ဗြိတိသျှအုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားက ထားရစ်ခဲ့သော နယ်ပယ်ဒေသ ခွဲခြားအုပ်ချုပ်မှု အကြွင်းအကျန်တွေကို ဖျက်သိမ်းရမည်။ ပြည်နယ်ပြည်မအကြား သဘာဝအတားအဆီးတွေကို ဖယ်ရှားလျက် ခေတ်မီ ကူးလူးဆက်ဆံရေးအတွက် ရထားလမ်းများ၊ ကားလမ်းများ ဖောက်လုပ်မည်။ ယင်းအခြေခံပေါ်တွင် အမျိုးသားစည်းလုံးရေး တည်ဆောက်သွားရမည်ဟု သခင်အောင်ဆန်းက လျာထားလေသည်။

ကောင်းပြီ၊ လွတ်လပ်သော မြန်မာနိုင်ငံဟူ၍ ပေါ်လာချေပြီ။ လွတ်လပ်သော မြန်မာနိုင်ငံဟူ၍ ပေါ်လာရုံမျှဖြင့် လုပ်ငန်းမပြီးသေး။ ယင်းနိုင်ငံတွင် ပြည်တွင်းပြည်ပ ပေါ်လစီ ရေးရာများ ရှိရပေဦးမည်။ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးအခြေခံလမ်းစဉ်များ ရှိရပေဦးမည်။

ပြည်တွင်း ပေါ်လစီ ရေးရာများနှင့် ပတ်သက်၍ သခင်အောင်ဆန်း စိတ်ကူးထုတ်ခဲ့သော အချက် ၆ ချက်

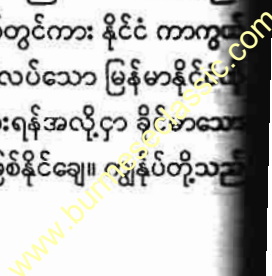
အနက် တတိယအချက်တွင် ...

“ပေါ်ထွန်းလာသည့် လွတ်လပ်သော မြန်မာနိုင်ငံ သစ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ ပေါ်လစီမှာ ပျော်ရွှင်ခိုင်မာ၊ ခေတ်မီသော နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံအဖြစ် ဖန်တီးရန်ပင်ဖြစ်သည်။ လူနေမှုအဆင့်အတန်းကို မြှင့်တင်ပေးမည်။ လူတစ်ဦးစီ၏ ဝင်ငွေတိုးပွားစေရမည်။ လူဦးရေကို လျင်မြန်နိုင်သမျှ လျင်မြန်စွာ တိုးပွားစေရမည်။ ပြည်သူလူထု၏ ပညာရေး၊ စည်းစနစ်ရေး၊ ကျန်းမာရေး စသည်တို့ကို မြှင့်တင်ပေးမည်။ ကြီးနိမ့်စနစ်ဖြင့် ခေါင်းပိုင်း လေးနေသော အုပ်ချုပ်မှုပုံစံကို ပြောင်းလဲရမည်။ လက်ရှိ တရားဥပဒေ၏ ပေါ်လစီရေးရာနှင့် စနစ်များကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပစ်မည်” ဤသည်ကား နိုင်ငံရေးဘက်ဖြစ်သည်။

စီးပွားရေးဘက်ကဆိုသော် ဗြိတိသျှထံမှ သိမ်းပိုက်သော ငွေပင်ငွေရင်းများအား အုပ်ချုပ်ရေးအတွက် ကျွန်ုပ်တို့ စဉ်းစားရမည်။ ပြည်တွင်းကြွေးမြီအားလုံး လျော်ပစ်ရမည်။ မြေမဲ့များအတွက် မြေယာ ဝေခြမ်းပေးရမည်။ မြေရှင်စနစ်ကို ဖျက်သိမ်းရမည်။ ခေတ်မီလယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးစနစ်ကို ဖန်တီးရမည်။ စက်မှုလက်မှု ထွန်းကားရေးအတွက် တိကျသော ပေါ်လစီတစ်ရပ်ကို ရေးဆွဲရမည်။ ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ ရရှိရေး၊ အသေးစား စက်မှုလုပ်ငန်းများ အလျင်အမြန် အကောင်အထည်ဖော်ရေးတိုးတက်သော ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု ပေါ်လစီရေးရာများ ချမှတ်ရေးအတွက်လည်း လုပ်ဆောင်ရမည်” ဟု သခင်အောင်ဆန်းက အကြမ်းအားဖြင့် လျာထားခဲ့သည်။

သခင်အောင်ဆန်းသည် နိုင်ငံစီးပွားရေးအတွက် အလေးအနက် စဉ်းစားပြန်၏။ ထွက်ကုန်များကို ထိန်းချုပ်ရန်၊ သွင်းကုန်များကို ကန့်သတ်ရန်၊ ဈေးနှုန်းနှင့် ရောင်းဝယ်မှုကို ကန့်သတ်ရန်၊ ဆင်းရဲသားများအပေါ်၌ အနှောင်အဖွဲ့ ကင်းလွတ်စေလျက် ကြေးရတတ် ဓနရှင်များအပေါ်၌သာ အခွန်အတုတ်တိုး၍ ကောက်ခံသော စနစ်ကို တီထွင်ရန်၊ ငွေကြေး တည်ငြိမ်ရန် စသည့် အစီအစဉ်တွေကိုလည်း ထည့်သွင်း ကြံဆထားသေးသည်။

စတုတ္ထနှင့် ပဉ္စမ အချက်တွင်ကား နိုင်ငံ ကာကွယ်ရေးကို ဖော်ပြသည်။ “လွတ်လပ်သော မြန်မာနိုင်ငံသည် ထိန်းသိမ်း တည်ဆောက်သွားရန်အလို့ငှာ ခိုင်မာသော ကာကွယ်မှုလုပ်ငန်းမရှိဘဲ မဖြစ်နိုင်ချေ။ ကျွန်ုပ်တို့သည်

ဆင်အားကြီးမားသော တပ်မတော်၊ ရေတပ်နှင့် လေတပ်များအား တည်ဆောက်ပေးမည်။ အာရှတိုက်တစ်တိုက်ဆုံး၏ ကာကွယ်ရေး ပေါ်လစီ တစ်ရပ်ကို အာရှတိုက်နိုင်ငံများက ညှိနှိုင်း ချမှတ်သင့်သည်” ဟု ဖော်ပြထားသည်။

နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဆဋ္ဌမအချက်တွင်မူ သခင်အောင်ဆန်းက စီးပွားရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးကိစ္စရပ်များတွင်သာ နိုင်ငံအချင်းချင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်သာသာ နိုင်ငံအချင်းချင်း ညှိရင်းအစ်ကိုပမာ ပူးပေါင်းစုစည်းထားမည့်အချိန်ကို စောင့်စားလျက်ရှိသည်။ ဤအချိန်သို့

တစ်နေ့တွင် ရောက်ရမည်ဟု မျှော်လင့်ကြောင်း ဖော်ပြထားလေသည်။

အချုပ်ဆိုရသော် သခင်အောင်ဆန်း “စိတ်ကူးခဲ့သော မြန်မာပြည်” ၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးပုံစံများမှာ လွန်ခဲ့သော ၂၅ နှစ်ခန့်က တွေးခဲ့သော အတွေးများဖြစ်ကြားသော်လည်း တိုးတက်သော ခေတ်သစ်နိုင်ငံရေးအတွေးအခေါ်များ လွှမ်းမိုးလျက်ရှိသော သခင်အောင်ဆန်း၏စိတ်ကူးမှာ သာဓက ပြထားခြင်းဖြစ်သည် ဟု ယူဆသော် မှားအံ့မထင်ပေ။ ။

မြဝတီ အတွဲ ၁၄၊ အမှတ် ၉ (ဇူလိုင်-၁၉၆၆)

စိုးမိုးလျက်ရှိသော ဝိညာဉ် ညောင်တုန်း သခင်ချစ်

ပြည်ထောင်စုနေ့သို့ ရောက်လေတိုင်း ပို၍ပင် သူ့ကို သတိရကြသည်။ သူ့အသက်ထင်ရှားရှိစဉ်က သူ့အား လူထုတစ်ရပ်လုံးက လေးစားကြသည်။ ယုံကြည်ကိုးစား ကြသည်။ သူ၏ သက်မဲ့ဘဝတွင် ပြည်ထောင်စုသား တိုင်းက တိုး၍ပင် လေးစားသမှုပြုကြသည်။ သူပြော ကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း၊ ချမှတ်ခဲ့သော လမ်းစဉ်၊ စီမံခဲ့သော ရည်မှန်းချက်များကို ပြည်ထောင်စုတစ်ခုလုံးက မြတ်နိုး ကြသည်။ နာယူလက်ခံကြသည်။ သူ၏ဝိညာဉ်ကား ရှင်သန်လျက် ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းလုံးသို့ စိုးမိုးလျက် ရှိသည်။ လမ်းညွှန်လျက်ရှိ၏။

သူကား နှစ်ပေါင်း တစ်ရာကျော်အတွင်း တစ် ယောက်သာ ပေါ်ထွန်းလာသော လွတ်လပ်ရေးဖခင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပင် မဟုတ်ပါလော။ ဗိုလ်ချုပ်ချစ် သော ပြည်ထောင်စုသားတို့၏ ဘဝသမိုင်းကို အခါအား လျော်စွာ ပြန်လည်၍ အမှတ်တရ ဖော်ထုတ်ရန်လိုအပ် လာပါသည်။

တိုင်းရင်းသား

တောတောင်အထပ်ထပ်မှ ဖြတ်သန်းစီးဆင်းလျက် ရှိသော စမ်းရေများသည် ကွေ့ကာဝိုက်ကာ လျှိုမြောင်း

အကြားတို့မှ တောင်ဘက်သို့ တစ်ဟုန်တိုး စီးဆင်းလျက် ရှိ၏။ အကွဲကွဲအပြားပြား စီးဆင်းလာသော ရေအယာဉ်စု ကလေးများသည် ပေါင်းယှက်ကာ ချောင်း အဖြစ်သို့ ရောက်ပြန်သည်။ ယင်းမှတစ်ဖန် ဆက်လက်စီးဆင်းဖြန့် သော် မေခနှင့် မေလိခတို့ ပေါင်းဆုံ၍ ဧရာဝတီဖြစ်လာ ပြန်သည်။ အလယ်ပိုင်းသို့ရောက်သော် ချင်းတွင်းမြစ် သည် တောင်ဘက်သို့ စီးဆင်း၍ ဧရာဝတီမြစ်နှင့် ပေါင်းဆုံကာ သမုဒ္ဒရာပင်လယ်ပြင်သို့ စီးဝင်သွား၏။

ထို့အတူပင် မြန်မာနိုင်ငံသားတို့သည် အာရှတိုက် ကုန်းမြေအမြင့်အရပ်မှ တောင်ဘက်ဒေသသို့ ဆင်းသက် လာကြခြင်းဖြစ်၏။ မည်သည့်အရပ်မှ ဆင်းသက်လာစေ ကာမူ မြန်မာနိုင်ငံနယ်မြေအတွင်းသို့ ရောက်ရှိကြသော အခါတွင် ချင်းတွင်းမြစ်နှင့် မေခ မေလိခ၊ ဧရာဝတီ၊ ရွှေလီမြစ်တို့ ပေါင်းဆုံ၍ မြစ်ကြီးမြစ်ငယ်ဖြစ်လာသကဲ့ သို့ တိုင်းရင်းသားတို့သည် အချင်းချင်း ပေါင်းဆုံဖွဲ့ယှက် လျက် တစ်မြေတည်းနေ၊ တစ်ရေတည်းသောက်သော ညီရင်းအစ်ကို မောင်နှမစစ်စစ်များ ဖြစ်လာကြ၏။

သို့ရာတွင် တိုင်းရင်းသားတို့သည် ရေမြေအား ခြားနားသယောင်ရှိ၍ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဓလေ့ထုံးစံ စကား များ ခြားနားလာကာ လူမှုရေးတွင် အနည်းနှင့်အများ

ကွဲပြားလာစေကာမူ မျိုးနွယ်တူများဖြစ်ကြ၍ အရေးကြီး သွေးနီကြသည်များကို ရှေးနှစ်ပေါင်း ၂၀၀၀ ကျော်ခန့် ထပ် ရှိခဲ့၏။ ဘုရင် အနော်ရထာခေတ်၊ ဘုရင့်နောင် ခေတ်၊ အလောင်းဘုရားခေတ်၊ ဆင်ဖြူရှင်မင်း လက် ထက်များတွင် တိုင်းရင်းသားညီအစ်ကိုတို့ ကျောချင်း ထပ်လျက် တစ်စုတစ်ဝေးတည်း ရှိနေကြသည်ကို နိုင်ငံ သမိုင်းတို့၌ အထင်အရှားတွေ့မြင်နိုင်သည်။ ယင်းတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် လူမျိုးရေး ဝိစူအား အောက်ပါအတိုင်း မိန့်ကြားခဲ့၏။

တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးရေး

“လူမျိုးရေးအကြောင်းကို ပြောလိုပါတယ်။ လူမျိုး ရေး ဆိုတာမှာလည်း ရှေးခေတ်က ဟစ်အော်လာကြတဲ့ အမျိုးဘာသာ သာသနာ ပညာ ဆိုတဲ့ စကားမျိုးကို ထက်သုံးပြုလို့ မလုံလောက်တော့ဘူး။ အမျိုးဆိုရာမှာ ဘယ်လိုအမျိုးတို့ တည်ရမလဲ... ဗမာ၊ ကရင်၊ ကချင်၊ ချင်းနှင့် အခြားအမျိုးများလည်း ရှိသေးတယ်။ တခြား နိုင်ငံများကို ကြည့်လိုက်လျှင် ဗမာပြည်မှာလို တိုင်းရင်း သားလူမျိုးအများရှိတာကို တွေ့နိုင်ပါတယ်”

“တရုတ်၊ ဂျပန်ပြည်နှင့် ရုရှားပြည်တို့မှာလည်း သည်အတိုင်းပဲ။ အမေရိကန်ပြည်လည်း အင်္ဂလိပ်စကား ဆို ပြောကြသော်လည်း အင်္ဂလိပ်၊ အီတလီ စတဲ့ လူ အမျိုးမျိုးတို့ စုပေါင်းပြီး သူတို့ကိုယ်ကို လူတစ်မျိုးဖြစ် အောင် ထူထောင်ပြီး အမေရိကန်ဟု ဆိုကြတာပဲ။ အကြောင့် လူမျိုးရေးအားဖြင့်ကြည့်လျှင် လူမျိုးတစ်မျိုး ထည်းကို လိပ်ခဲတည်းလည်းစွဲပြီး ယူဆလို့မဖြစ်နိုင်ဘူး”

ဘာသာစကားကွဲသော်လည်း

“ဘာသာစကားပင် တူသော်လည်း လူမျိုးခြားနားမှု ထည်း ရှိပါတယ်။ ဘာသာပင် မတူသော်လည်း လူမျိုး သီးခြားဖြစ်နေတာလည်း ရှိပါတယ်။ ရုရှားပြည်မှာဆို လျှင် ဘာသာစကားအမျိုးပေါင်းများစွာ ကွဲသော်လည်း ထူမျိုးကတော့ ထစ်မျိုးတည်းဖြစ်ပါတယ်”

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် တိုင်းရင်းသား ညီအစ်ကို တွေ စည်းလုံးရေးအတွက် ၁၁-၂-၄၇ ခုနှစ်ည ပင်လုံ ဆော်ဘွားများ ထမင်းစားပွဲတွင် ကမ္ဘာ့လူမျိုးရေးကိစ္စကို

ထည့်သွင်းမြွက်ကြားသွားသောအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ တိုင်းရင်းသားများသည် ရေကြည်ရာ မြက်နုရာသို့ လှည့် လည်နေထိုင်ကြရင်း ကာလကြာသော် ရေမြေဒေသ အလိုက် ဓလေ့ထုံးစံစကားများ ခြားနားလာခဲ့ကြ၍ တော တောင်ကြီးများ ကာဆီးနေသဖြင့် ကူးလူးဆက်ဆံမှု ကင်းကွာလာကြကာ တစ်ရွာတစ်ပုဒ်ဆန်းဆိုသော ရှေး စကားမျှသာဖြစ်၍ အမျိုးအနွယ် ကွဲပြားမှု မရှိကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။

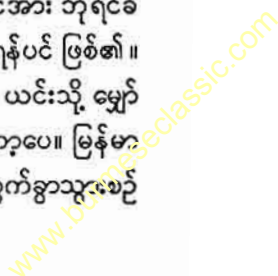
ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့

သို့ရာတွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် ဗြိတိသျှလူမျိုးတို့နှင့် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် စစ်ကြီးဖြစ်ပွားလျက် မြန်မာတစ်နိုင်ငံ လုံး တစ်ပါးသူလက်အောက်သို့ ကျရောက်သောအချိန် ကစ၍ တိုင်းရင်းသားတို့သည် ရှေ့ကကဲ့သို့ အချင်းချင်း စည်းလုံးခွင့်မရခဲ့ကြ။ နယ်ချဲ့တို့၏ နည်းပရိယာယ်အမျိုး မျိုးနှင့် သွေးခွဲမှုကို ခံရကာ တိုင်းရင်းသားတို့သည် တစ်ဦး နှင့်တစ်ဦး ယုံကြည်မှုကင်းကွာလျက် ကွဲပြားမှုရှိလာပြန် ၏။ သို့ရာတွင် ဂျပန်တို့၏ ဖက်ဆစ်အန္တရာယ်ဆိုးကြီး မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ ဆိုက်ရောက်လာသောအချိန်တွင် မူ တိုင်းရင်းသားတို့သည် ကျောချင်းကပ်လျက် အရေး ကြီး သွေးနီကာ ညီအစ်ကိုတွေ စည်းလုံးသော အင်အား ဖြင့် ဖြိုဖျက်ခံနိုင်ကြသည်များမှာ နိုင်ငံသမိုင်းတွင် မြင့်မား ထင်ရှားလျက်ရှိ၏။

ကမ္ဘာ့စစ်ကြီးအပြီး

ဒုတိယကမ္ဘာ့စစ်ကြီးအတွင်းက ဗြိတိသျှတို့သည် မြန်မာနိုင်ငံအား လက်လွှတ်လိုက်ရလိမ့်မည်ဟု အိပ်မက် ပင် မက်မည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံကို ပြန်လည် သိမ်းပိုက်ပြီးသောအခါ စိုးမိုးရန်အတွက် အုပ်ချုပ်ရေး နှင့် စပ်လျဉ်း၍ စက္ကူဖြူစာတမ်းကို ထုတ်ပြန်ကြေညာ လိုက်လေသည်။ ယင်းကြေညာစာတမ်းအရ ၁၉၃၅ ခုနှစ် အက်ဥပဒေကိုအခြေခံလျက် မြန်မာနိုင်ငံအား ဘုရင်ခံ တစ်ဦးတည်းသဘောဖြင့် အုပ်ချုပ်သွားရန်ပင် ဖြစ်၏။

သို့ရာတွင် စစ်ကြီးကား ပြီးလေပြီ။ ယင်းသို့ မျှော် လင့်ချက်သည် မှန်းချက်နှင့် မကိုက်တော့ပေ။ မြန်မာ နိုင်ငံသည် ဗြိတိသျှတို့ ၁၉၄၂ ခုနှစ်က ထွက်ခွာသွားစဉ်

ကလို မဟုတ်တော့ပြီ။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဦးဆောင်မှု ဖြင့် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ကြီး၏ လမ်းညွှန်မှုအောက်တွင် မြန်မာနိုင်ငံသားတို့သည် တစည်းတလုံးတည်း ရပ်တည် လျက် ထူးထူးခြားခြား ညီညွတ်စည်းလုံးနေသည်ကို အံ့ဩစွာ မြင်တွေ့ကြရ၏။ ထိုတွင်မက မြန်မာတိုင်းရင်း သားများသည် ဆုံးရှုံးခဲ့သော လွတ်လပ်ရေးကြီးကို အမြန်ဆုံးရရန် တစ်ခဲနက် တောင်းဆိုလိုက်ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် မကြုံစဖူး ထူးကဲစွာ စည်းလုံး ညီညွတ်နေသည်ကို တွေ့ရသော ဗြိတိသျှတို့သည် မြန်မာပြည်မကို မတတ်သာ၍ လက်လွှတ်ပေးရစေကာ မူ တောင်တန်းဒေသကို ဆုပ်ကိုင်ထားနိုင်ရေးအတွက် နည်းပရိယာယ်အမျိုးမျိုးဖြင့် သွေးခွဲရန် စီမံဖန်တီးကြ ပြန်သည်။

တောင်တန်းဒေသနှင့် ဗိုလ်ချုပ်

ဗြိတိသျှတို့၏ နည်းပရိယာယ်ကို ကြိုတင်တွက်ဆ ပြီးဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် ခေါင်းဆောင်များသည် တောင်တန်းဒေသများ၌ ဗြိတိသျှ တို့၏ ၀ါဒဖြန့်မှုတို့ကြောင့် တွေဝေနေသော ရှမ်းအမျိုး သားတို့အား အခြေအနေ အရပ်ရပ်နှင့် မှန်ကန်သည့် သဘောထားများကို သွားရောက် ရှင်းလင်းပြကြ၏။ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ နှစ်ဦးလောက်တွင် ရှမ်းပြည် ပင်လုံမြို့၌ ပထမအကြိမ် စည်းဝေးသော ဖော်ဘွားများညီလာခံ၌ ရှမ်းပြည်စည်းလုံးမှုကြီးကို ရခဲ့လေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းသည် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများအား ဗြိတိသျှတို့ ၏ သဘောထားရှိပုံကို အောက်ပါအတိုင်း ရှင်းလင်း မြှောက်ကြားခဲ့၏။

မြန်မာများ စိုးမိုးလို၍မဟုတ်

“ဗြိတိသျှတို့က တောင်တန်းနယ် လူမျိုးများသည် အောက်ကျနောက်ကျဖြစ်နေသေးသဖြင့် လွတ်လပ်ရေး နှင့်မတန်ဟု ထင်ကြောင်း၊ ထိုသို့ ထင်မြင်ချက်ကို မြန်မာ များက သဘော မတူကြောင်း၊ မြန်မာပြည် လွတ်လပ် ရေးရသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် တောင်တန်းနယ် လွတ်လပ် ရေးရမည်ဟု မြန်မာများက ထင်မြင်ကြောင်း၊ မြန်မာများ သည် တောင်တန်းဒေသအတွက် ပြောဆိုခြင်းမှာ အုပ်ချုပ်

စိုးမိုးလို၍ မဟုတ်။ သို့ရာတွင် တောင်တန်းနယ်များသည် မြန်မာပြည်နှင့် တန်းတူအဆင့်အတန်း အခွင့်အရေး ရစေလိုသောကြောင့်ပင်ဖြစ်ကြောင်း။

မြန်မာများသည် ဗြိတိသျှ၏ကျွန် မဖြစ်လိုကြောင်း ထိုနည်းတူစွာ တောင်တန်းလူမျိုးများလည်း ဗြိတိသျှ ကျွန်များအဖြစ် မရောက်စေလိုကြောင်း၊ ထို့ပြင် တောင် တန်းလူမျိုးများသည် မြန်မာ့ကျွန်အဖြစ် မဖြစ်စေလို ကြောင်း။”

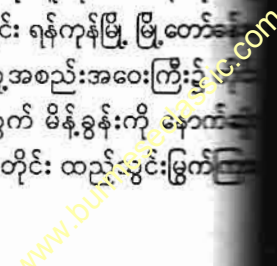
၈-၂-၄၇ ခုနှစ်၊ ပင်လုံမြို့တွင် ကျင်းပသော တောင်တန်းဒေသ ညီလာခံကြီး၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သည် လူမျိုးစုများအပေါ်တွင် မိမိနှင့် မြန်မာညီအစ်ကို များ၏ မွန်မြတ်သော စေတနာ သဘောထားများကို အကွင်းလိုက် အကွက်လိုက် ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာ ဖြေကြားခဲ့၏။

ခုတ်ယ ပင်လုံညီလာခံ

နယ်ချဲ့ဗြိတိသျှတို့သည် နည်းပေါင်းစုံဖြင့် တိုင်း ရင်းသား စည်းလုံးမှုအင်အားကို အစွမ်းကုန် ဟန့်တား ဖျက်ဆီးခဲ့ကြသော်လည်း သဲထဲရေသွန်သကဲ့သို့မျှ ရှိ၏။ တိုင်းရင်းသား ညီအစ်ကိုတို့သည် စုပေါင်းရပ်တည်ခြင်း အင်အား၏ စွမ်းအားကို ကောင်းစွာ သဘောပေါက်လာ ကြသည်နှင့်အမျှ တိုင်းရင်းသားအားလုံးတို့သည် စည်း လုံးညီညွတ်သော မြန်မာပြည်ထောင်သစ်ကြီး တည် ဆောက်ရာတွင် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ကြရန် သဘော တူညီကြပြီး၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအပါအဝင် တောင် တန်းဒေသမှ ကိုယ်စားလှယ် ၂၂ ဦးတို့သည် ၁၉၄၇ ခု ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့၌ စာချုပ်လက်မှတ် ရေးထိုး လိုက်ကြသည်။

တိုင်းရင်းသားညီညွတ်ရေး

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ပြည်ထောင်စုဗိမာန်ကြီး တည်ဆောက်ပြီး၍ ၁၉၄၇ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့ လုပ်ကြံမခံရမီ ရက်ပိုင်းအတွင်း ရန်ကုန်မြို့ မြို့တော်ကြီး၌ ကျင်းပသော ပြည်သူ့အစည်းအဝေးကြီး၌ တောင် တန်းရင်းသား ညီညွတ်ရေးအတွက် မိန့်ခွန်းကို နောက်ဆုံး မိန့်ခွန်းအဖြစ် အောက်ပါအတိုင်း ထည့်သွင်းမြှောက်ကြား

ခဲလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်

“အဲဒီတော့ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း ညီညွတ်ရေး၊ တိုင်းရင်းသားလူထုညီညွတ်ရေး ... စားဖားသမားတွေ ညီညွတ်တာ ကျွန်တော် မလိုချင်ပါဘူး။ တိုင်းရင်းသား အချင်းချင်းညီညွတ်ရေး၊ တိုင်းသူပြည်သား လူထုညီညွတ် ရေး ... အဲဒီညီညွတ်ရေးနှစ်ခုမရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး ဒီတိုင်းပြည်ဟာ လွတ်လပ်ပင် လွတ်လပ်ငြားသော်လည်း ဘယ်ပါတီတက်တက်၊ ဘယ်အစိုးရလုပ်လုပ် ဖာသည် တိုင်းပြည်ဖြစ်နေမှာပဲလို့ ကျွန်တော်ပြောချင်တယ်”

“အဲဒီတော့ ဒီနှစ်ခုကို ခင်ဗျားတို့ မပျက်ပြားပါစေ နဲ့၊ ဘယ်သူက ဘာလုပ်လုပ် မပျက်ပါစေနဲ့။ အဲဒါ

အင်မတန် အရေးကြီးပါတယ်”

ပြည်ထောင်စု ဗိသုကာ လွတ်လပ်ရေးဖခင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မရှိမဖြစ်သော ပြည်ထောင်စု တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေး၊ ပြည်ထောင်စု စိတ်ဓာတ် ထာဝစဉ်ရှင်သန်ရေးတို့ကို အလေးအနက် ထား၍ ပြည်ထောင်စုသားတိုင်း မှတ်သားရန် တိကျပုံကို မြွက်ကြားခဲ့ပေသည်။

ပြည်ထောင်စုသားတိုင်းသည် ဗိုလ်ချုပ်အား ချစ် မြတ်နိုးသည်နှင့်အမျှ ဗိုလ်ချုပ်အနှစ်သက်ဆုံးဖြစ်သည့် တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးရေးမဏ္ဍိုင် မပြိုလဲ မပျက်စီးစေ ရန် စောင့်ရှောက်ကာကွယ်ပါမည်ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုကြပါ စို့။ ။

ရွှေဘူရားနယ်၊ အတွဲ ၂၊ အမှတ် ၁ (၁၅-၂-၁၉၅၂)

လူထုခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တက္ကသိုလ် နေဝင်း

အတိတ်ကတော့ ဝေးကွာ၍ ကျန်ရစ်နေခဲ့ပါပြီ။ သို့ရာတွင် အတိတ်၏ ပန်းချီကားချပ်ထဲမှ အချို့သော ရှုခင်းတို့ကိုမူ လွယ်လွယ်နှင့် မေ့ပျောက် မရနိုင်အောင် ရှိနေပါသေးသည်။

လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၄၇ခုနှစ်၊ နွေဦးကာလဆီကဖြစ်ပါသည်။

မညာမတာ ပူပြင်းလျက်ရှိသော အညာနေ၏ အပူ ရှိန်အောက်ဝယ် မကွေးမှ နတ်မောက်မြို့သွား မော်တော်ကားလမ်းမှာ ဖုန်တထောင်းထောင်းထလျက်ရှိလေသည်။

ရှေ့မှ သွားနှင့်သော ဂျစ်ကားနောက်မှ မလှမ်းမကမ်းတွင် စတေရှင်ဝက်ဂွမ်း အမျိုးအစား မော်တော်ကား တစ်စီးသည် ခပ်မှန်မှန်မောင်းနှင်လျက် ရှိလေသည်။

ကားအတွင်း၌ ကာကီရောင် ယူနီဖောင်းဝတ်ပြီး နေရောင်ကာ မျက်မှန်နက် တပ်ကာ တစ်စုံတစ်ခုကို လေးနက်စွာ စဉ်းစားနေဟန်ဖြင့် ငြိမ်သက်စွာ လိုက်ပါလာသူကား ဖဆပလ အဖွဲ့ဌာနချုပ်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပင် ဖြစ်လေသည်။

ထိုအခိုက် ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် တစ်စုံတစ်ခုကို မြင်လိုက်ရသဖြင့် ကျွန်တော်က ...

“ဗိုလ်ချုပ် .. ရှေ့မှာတော့ လူတွေစုပြီး ကျွန်တော်တို့

ကားကို တားနေကြပြီ။ ဘယ်နှယ်လုပ်ကြမလဲ” ဟု မေးလိုက်ရာ ဗိုလ်ချုပ်သည် ချက်ချင်း ခေါင်းထောင်လာပြီး မူလ ကျွန်တော်တို့အစီအစဉ်အရ လမ်းတွင် ရပ်နားရန် အစီအစဉ် ရှိ မရှိ ပြန်မေးပါသည်။ ကျွန်တော်က မရှိကြောင်း ဖြေသောအခါ ဗိုလ်ချုပ်သည် လက်ပတ်နာရီကို တစ်ချိန်လှမ်းကြည့်ပြီး တစ်စုံတစ်ခုကို ဆုံးဖြတ်လိုက်ဟန်ဖြင့်

“ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်ကွာ ... အစီအစဉ် မရှိပေမဲ့ ဒီလောက်နေပူကြီးထဲ တပင်တပန်း လာစောင့်နေတဲ့သူတွေထို့တော့ ငဲ့ရမှာပဲ။ ကားရပ်လိုက်စမ်း ....”

ဟု အမိန့်ပေးပြီး ကျွန်တော့်ကား လမ်းဘေးတွင် ဆေးလိပ်၊ သောက်ရေများနှင့် စောင့်နေသူ လူထုထံသို့ ဆင်း၍ နှုတ်ခွန်းဆက် စကားစမြည် ပြောလေသည်။

အမှန်မှာ ထိုနေ့က ကျွန်တော်တို့ အချိန်ကို လှူ၍ နတ်မောက်မြို့သို့ သွားနေကြခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်က မန္တလေး၊ စစ်ကိုင်းမှ ရွှေဘို၊ မုံရွာ၊ ပခုက္ကူ မြို့များဆီသို့ တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ခရီးလှည့်လည် တရားဟောရင်း အပြန်တွင် ညောင်ဦး၊ ချောက်၊ ရေနံချောင်း၊ မကွေးမြို့များကို ဖြတ်ပြီး သူ၏ဇာတိချက်ကြွေ နတ်မောက်မြို့သို့ လာကြသည်။ ထိုအချိန်မှာပင် နတ်မောက်သို့ မရောက်ဘူးသေး

သာ ဗိုလ်ချုပ်ကတော် ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့် သားသမီးများ ပြည်၊ အာလံ၊ တောင်တွင်းကြီးမှတစ်ဆင့် ခရီးထွက် ဘာပြီး ဗိုလ်ချုပ်နှင့် နတ်မောက်မြို့တွင် လာဆုံကြရန် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ အတိအကျ အစီအစဉ်ဖြင့် နတ်မောက် သို့ တစ်ချိန်တည်း ရောက်ရန်ရှိရာ လမ်းခရီး၌ မူလ အစီအစဉ် မရှိဘဲ လူထုက စုရုံးပြီး ဗိုလ်ချုပ်၏ ကားကို အားကြတိုင်း ရပ်ပေးမည်ဆိုလျှင် အချိန်များစွာ လစ် ဖောင်းတော့မည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်ကို လူထုက အားပြီး ရပ်ခိုင်းတိုင်း ရပ်၍ ဆင်း နှုတ်ဆက်ခဲ့လေသည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

ဗိုလ်ချုပ်သည် အညာဒေသအရပ်သားတစ်ယောက် ဖြစ်သော်လည်း များစွာသော လူထုကြီးက ဗမာ့လွတ် လပ်ရေးကို ရွပ်ရွပ်ခွံခွံ ကြိုးပမ်း အရယူနေသော အမျိုး သားခေါင်းဆောင်ကြီးအား နီးကပ်စွာ မမြင်ဖူးခဲ့ကြ။ သူ့လို အခွင့်ကြီးတုန်းမြင်ဖူးတွေ့ဖူးလိုကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ် လည်း စိတ်ရှည်ရှည်နှင့် တွေ့ဆုံအားပေးခဲ့၏။

ကျွန်တော်တို့ နတ်မောက်ရောက်သွားသော အချိန် တာ ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့် သားသမီးများသည် ရောက်နှင့်၍ ခြေခိုးပြီးနေကြသည့်ပြင် သားလတ်(အောင်ဆန်းလင်း) က အမေစု(ဗိုလ်ချုပ်မိခင်)၏ ရှေ့မှာပင် ကစား၍နေပါပြီ။

ဗိုလ်ချုပ်ကား သူ၏ ချစ်ဇနီး၊ သားသမီးတည်းဟူ သော အိမ်ထောင်စုထက် ပြည်သူလူထုကြီးအား ပိုမို ချီးမွမ်းပေးတတ်သူ၊ လူထုအား အခါခပ်သိမ်း လေးစား သူ၊ တကယ့်ခေါင်းဆောင်ပီသသော နိုင်ငံရေးသမား တစ်ဦးပင် ဖြစ်ပါသတည်း။

သူထုအပေါ် ယုံကြည်အားကိုးမှု

ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ဗမာပြည်သူလူထု ခွဲခြား၍ မရအောင် ကြိုးပမ်းဆက်ဆံနေသော နိုင်ငံမာမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ၁၉၄၅ခု ခုနှစ်လဆန်း ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကာလအတွင်း သရက် နိုင်အနောက်ဘက် သရက်ချောင်းရွာကလေးတွင် ဌာန ချုပ် စခန်းပြုနေကြခိုက် ဗိုလ်ချုပ်ပြောခဲ့သော စကားများ သို့လည်း ပြန်လည် အမှတ်ရစရာပင် ဖြစ်ပါသည်။

လူအင်အား လက်နက်၊ ခဲယမ်းအင်အား တောင့် ဆင်းလှသော ဂျပန်စစ်တပ်ကြီးတစ်ခုလုံးကို တိုက်ခိုက် ချမှန်းရမည့် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကြီး၏ စစ်ရေး

ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ဦးစီးကွပ်ကဲခဲ့ရသော ဗိုလ်ချုပ်၏ တာဝန်ကား ကြီးလေးလှခဲ့ပေသည်။ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ် ၏စိတ်တွင် စိုးရွံ့တုန်လှုပ်ခြင်း၊ ဖြစ်ပါ့မလားဟူသော သံသယစိတ်ရှိခြင်းများ လုံးဝ မပေါ်ခဲ့ပေ။ တော်လှန်ရေး အတွက် သူ အဓိကထား အားကိုးသည်ကား ဗမာပြည်သူ လူထုကြီးပင်ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

ဟေ့ ... ငါတို့ရဲ့ အဓိက အားကိုးရာ အင်အားထ တော့ ပြည်သူလူထုကြီးပဲ။ လူထုအပေါ် သစ္စာရှိပြီး လူထု က တို့ကို အားပေးကူညီနေသမျှ တို့ရဲ့ တော်လှန်ရေးကြီး က ဘယ်တော့မှ မကျဆုံးနိုင်ဘူး။ မုချ အောင်မြင်ရမှာပဲ။ ဒါကြောင့် ငါတို့ ရဲဘော်တွေအားလုံးဟာ လူထုကို သစ္စာ ရှိရမယ်။ အရေးကြီးတိုင်း လူထုထံကိုပဲ ချဉ်းကပ်ရမယ်။

ထိုအချိန်က ဗိုလ်ချုပ် ဤသို့ပြောဆိုခဲ့ခြင်းမှ လတ် တလောဖြစ်ပွားနေသော ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးသမား မဟုတ်၊ ဂျပန်ပြေးပြီးနောက် ဗြိတိသျှတို့က ဗမာ့လွတ် လပ်ရေး မပေးခဲ့ပြန်သော် ဆက်ပြီး လက်နက်ကိုင် တိုက်ရ ဦးမည့် ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့တော်လှန်ရေးကိုပါ ရည်ရွယ်၍ ပြောခြင်းဖြစ်ပေသည်။

သူပြောခဲ့သည့်အတိုင်းလည်း ဗိုလ်ချုပ်သည် ကိုယ် တိုင် လူထုအင်အားအပေါ် ယုံကြည်ကိုးစားမှုထားရှိသည် နှင့်အမျှ ကိုယ်ကျိုးမငဲ့မှု၊ နိုင်ငံရေးသန်ရှင်းမှုများဖြင့် တည် ဆောက်အပ်သော ပြည်သူလူထုကြီး၏ ပြန်လည်အား ကိုးမှု၊ တစ်ခဲနက် ထောက်ခံမှုများကို ရရှိခဲ့လေသည်။

မှတ်မိပါသေးသည်။ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ မတ်လက ဗိုလ် ချုပ်သည် ဖဆပလ စည်းရုံးရေးအတွက် ဦးအောင်ဖေ၊ ဟင်္သာတဦးမြ၊ သခင်မြတို့နှင့်အတူ ရခိုင်ပြည်ဘက်သို့ ခရီးထွက်ခဲ့ရလေသည်။ ပြည်တစ်ဖက်ကမ်း ပန်းတောင်း မြို့မှ တောင်ကုတ်မြို့သို့ ဖော်တော်ကားဖြင့် အသွားလမ်း တွင် ဦးအောင်ဖေက ရခိုင်ပြည်ကျရင် လမ်းပန်းဆက် သွယ်မှု ခက်ခဲခြင်းကြောင့် ကျေးလက်မြို့နယ်များသို့ အသွားအလာ ဆင်းရဲ ခက်ခဲမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်ကို ရခိုင် ကျေးလက်လူထုက အထူးမျှော်လင့် တောင့်တနေကြောင်း စသည်ဖြင့် ပြောပြရာ ဗိုလ်ချုပ်က လမ်းပန်းခရီး ခက်ခဲ ဆင်းရဲပါစေ၊ လူထုကသာ လက်ခံ လျှင် ဘယ်အရပ်ကိုမဆို သွားမည်ဟု မဆိုင်းမတွ ပြန် ပြောခဲ့လေသည်။

စက်ဘီးကိုယ်စီဖြင့်

တကယ်လည်း ရခိုင်ပြည်ဘက် ရောက်သောအခါ ကျွန်တော်တို့ ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာ ခရီးသွားခဲ့ရသည်။ ဖဆပလအစိုးရ မဖြစ်သေးချိန်ကာလဖြစ်၍ အစိုးရဘက်မှလည်း ဘာ အကူအညီမှ မရ။ ဖြစ်သလို ခရီးသွားခဲ့ရသည်။ မင်းပြား၊ မြေပုံဘက်တွင် စက်ဘီးကိုယ်စီဖြင့် စီးသွားကြရပြီး ဗိုလ်ချုပ်က စက်ဘီး မစီးတတ်သဖြင့် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ပင် သူ့ကိုတင်ပြီး စက်ဘီးနင်းပို့ခဲ့ရပါသေးသည်။

သို့ရာတွင် ရောက်လေရာအရပ်မှ ရခိုင် တိုင်းရင်းသား လူထုကြီးက ဗိုလ်ချုပ်အား သောင်းသောင်းဖြဖြ လက်ခံကြိုဆိုခဲ့ကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်၏ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ယူရေး တရားများကို စိတ်ပါဝင်စားစွာ တက်ရောက်ကြားနာခဲ့ကြလေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကား လူထုထောက်ခံမှု ရသည်ကိုပင် ခရီးပန်းသည့်ကြားမှ နှစ်သိမ့် ကျေနပ်စွာ ပြုံးနေပါတော့သည်။

ရခိုင်တိုင်းရှိ တကယ့်လူများစု ဆင်းရဲသား လူထုကြီးကား ဗိုလ်ချုပ်ကို ကြည့်ပြီး ရာဇဝင်မြောက် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကြီးကို အောင်မြင်သည်အထိ ခေါင်းဆောင်မှု ပေးခဲ့သော ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်လျှင် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးကို မရ ရအောင် ရှေ့ဆောင် ယူပေးနိုင်စွမ်းရှိကြောင်း ယုံကြည်သွားကြပေသည်။

အမျိုးသားခေါင်းဆောင်

ဗိုလ်ချုပ်မှာ ပြည်သူလူထုကြီး၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှု အင်အားကို အကြွင်းမဲ့ယုံကြည်အားကိုးသူ တစ်ဦးဖြစ်လေသည်။ သူ၏ နိုင်ငံရေးလက်တွေ့က လှုပ်ရှားမှု ပထမပိုင်း (တို့ဗမာအစည်းအရုံးဝင် သခင်ဘဝ)က ချွတ်ယွင်းချက်များကို ပြန်လည်ဝေဖန် သုံးသပ်ရင်း စစ်ကြိုခေတ် ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့တော်လှန်ရေး စည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှုနှင့်ပတ်သက်၍

“ကျွန်ုပ်တို့ အပါအဝင် ဗမာလူငယ် နိုင်ငံရေး သမားတို့မှာ အရင်းရှင်ပေါက်စ လူတန်းစားဘဝ မှ လာသူများပီပီ အတွေးအခေါ် ပြတ်သားမှု မရှိခြင်း၊ ပြည်သူလူထုကြီးအား လှုံ့ဆော်စည်းရုံးမှုနှင့် လူထုအင်အားအပေါ် ယုံကြည် အားကိုးမှု ကင်းမဲ့

ခြင်းများ ရှိခဲ့ပေသည် ...

ဟု ၁၉၄၅ ခုနှစ်က ဖွင့်ဟဝန်ခံခဲ့ဖူးလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ် တကယ် အားကိုးသော လူထု အင်အားဆိုသည်မှာ ပြည်မမှ ဗမာအမျိုးသားများသာမက ပြည်နယ်အသီးသီးမှ လူမျိုးစု တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုများကိုပါ ဆိုလိုသည်။ ဘီအိုင်အေ ခေတ်က အဖြစ်အပျက်ကြောင့် ဆက်ဆံမှု တင်းမာနေသော ကရင်အမျိုးသားများကို စစ်အတွင်းကပင် နားလည် ညီညွတ်မှု ရအောင် စည်းရုံးခဲ့၏။ ၁၉၄၅ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလကစပြီး ဆမားဒူးဝါးကြီးကို စတင်ဆက်သွယ်ရန် ကချင်ပြည်နယ် လူထုထံ ရင်းနှီးစွာ ချဉ်းကပ်ခဲ့၏။ ပင်လုံ ကွန်ဖရင့် (၁၉၄၇ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်)မတိုင်မီကပင် ရှမ်းပြည်နယ် တစ်ခွင်သို့ ကိုယ်တိုင်လှည့်လည်၍ ရှမ်းအမျိုးသားများလည်း စည်းရုံးခဲ့လေသည်။

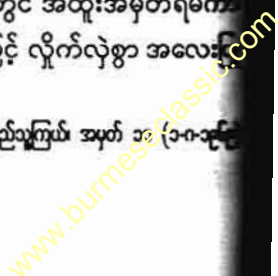
ဤသို့လျှင် ဗိုလ်ချုပ်သည် စေတနာ သန့်ရှင်းမှု၊ နိုင်ငံရေးအတွေးအခေါ် မှန်ကန်မှုတို့ကြောင့် ဗမာပြည်နိုင်ငံရေးသမိုင်းတွင် မကြုံဘူးအောင် ပြည်သူလူထုကြီး တစ်ရပ်လုံး၏ အကြွင်းမဲ့ထောက်ခံယုံကြည်မှုကို ရရှိကာ တကယ့် အမျိုးသားခေါင်းဆောင်အဖြစ် မော်ကွန်းတင်ရလောက်သော အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့လေသည်။

ဗမာပြည်မှ အောင်ဆန်းသည် ဗမာတိုင်းရင်းသား အားလုံး စည်းလုံးညီညွတ်မှု၏ အမှတ်အသား လက္ခဏာ တစ်ခုပင် ဖြစ်သည် ...

ဟု လူမျိုးခြား နိုင်ငံရေးအကဲခတ်များကပင် မှတ်ချက်ချခဲ့ဖူးပေသည်။

ရာဇဝင်သမိုင်းအရ အနှစ် ၁၀၀ တွင် တစ်ကြိမ် ပေါ်ပေါက်ရန် ခဲယဉ်းသော သူလို အဖိုးတန်ခေါင်းဆောင်ကြီးမျိုး၊ လွတ်လပ်ရေးပန်းတိုင် ရောက်လုဆဲကျ ရေတိမ်နစ်ခဲ့ရသည်မှာ ယူကျုံးမရဖြစ်ဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်တို့ ကျဆုံးခဲ့ရာ ၂၂ နှစ် တင်းတင်း ပြည်သော ယနေ့(အာဇာနည်နေ့)တွင် အထူးအမှတ်ရမိကာ ဗိုလ်ချုပ်အား ဤဆောင်းပါးဖြင့် လှိုက်လှဲစွာ အလေးပြုလိုက်ရပါသတည်း။ ။

ရင်တမမနေရသော ဘိလပ်ဆွေးနွေးပွဲ

ဦးဗဆွေ

သည်းထိတ်ရင်ဖိုလာချိန်

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၃ ရက် နေ့သည်ကား မာပြည်အနာဂတ်အတွက် အရေးကြီးလှသော တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးပွဲကို စတင်သည့်နေ့ဖြစ်လေသည်။ ဘိလပ် အစိုးရကိုယ်စား ဝန်ကြီးချုပ် (ထိုစဉ်က နန်းရင်းဝန်ခေါ်သည်) မစ္စတာအက်တလီနှင့် နိုင်ငံရေးဝန်ကြီး မစ္စတာ ဘီဘင် တို့က ခေါင်းဆောင်သည်။ ဗမာပြည်ကိုယ်စား ဆွယ်အဖွဲ့ကိုမူ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ခေါင်းဆောင် လေသည်။

ဤအချိန်ကား ဗမာပြည်တစ်ပြည်လုံး သည်းထိတ် နှင်ဖိုနေရသောအချိန်ဖြစ်ပါသည်။ လူတိုင်း နားတစွင့် စွင့်နှင့် ဘိလပ်ဆွေးနွေးပွဲကို စိတ်ဝင်စား အာရုံစိုက်လျက် ဖြစ်ကြသည်။ လူချင်းဆုံလျှင် ဤအကြောင်းပဲ ပြောကြ ဆွေးနွေးကြသည်။ ဖဆပလ ဌာနချုပ်နှင့် လက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးမှ တာဝန်ခံခေါင်းဆောင်များမှာ သည်း တကျိတ်ကျိတ်နှင့် အလုပ်များလျက်ရှိကြသည်။ အဘယ့်ကြောင့် ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး ဤမျှ စိတ်ဝင် စား အာရုံစိုက်နေရပါသနည်း၊ ဘာကြောင့်များ ခေါင်း ဆောင်တွေ ဤမျှ တကျိတ်ကျိတ်ဆွေးနွေးပြီး အလုပ်ရှုပ် နေကြရပါသနည်း။

ဘိလပ်ဆွေးနွေးပွဲ မအောင်မြင်က ဖဆပလသည် အစိုးရအဖွဲ့မှ နုတ်ထွက်ကြရမည် မဟုတ်လော။ နုတ် ထွက်ရုံတွင်လော ... မဟုတ်ပါ။ ဖဆပလသည် ဥပဒေ ဘောင်အတွင်း တရားနည်းလမ်းရှိသမျှ လွတ်လပ်ရေး အတွက် ကြိုးပမ်းမည်၊ မရသည့်အဆုံးတွင် ရနိုင်သည့် နည်းလမ်းကို သုံးမည်၊ လုပ်မည်ဟု ကြေညာထားပါ သည်။ ဤဘိလပ်ဆွေးနွေးပွဲကား ဥပဒေဘောင်အတွင်း အေးချမ်းစွာဖြင့် လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှု၏ နောက်ဆုံး စခန်းပင် မဟုတ်ပါလော။

သည်းထိတ်ရင်ဖိုရဆုံး

ကျုပ်တို့ အတိအလင်း ကြေညာထားတဲ့ ရည်ရွယ် ချက်တွေကို တရားနည်းလမ်း၊ စည်းကမ်းများအရ ရယူ နိုင်မည့် အခွင့်အရေးများရှိရင် အဲဒီအခွင့်အရေးများကို ပထမ ရှေ့ဦးစွာ ကုန်အောင် အသုံးပြုရမယ်ဟု ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းက ဆိုခဲ့သည်။ ဤဘိလပ်ဆွေးနွေးပွဲသည် ထို တရားနည်းလမ်း စည်းကမ်းများအတွင်း နောက်ဆုံး ကြိုးပမ်းမှု၊ နောက်ဆုံးပွဲဖြစ်လေသည်။ လက်ကုန် တက် ကုန် အစွမ်းကုန်ကြိရမည့်ပွဲလည်း ဖြစ်ပေသည်။ ဤပွဲ တွင် မအောင်မြင်က ကြားကာလဟူ၍မရှိတော့။ အချိန်

ဆွဲနေ၍မဖြစ်တော့။ လူထုအုံကြွမှုနှင့် လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးကို ပူးပေါင်း၍ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ၏ နောက်ဆုံးအဆင့်သို့ ချက်ချင်း ကူးပြောင်းရမည်ဖြစ်လေ သည်။ ဤအချိန်ပိုင်းသည် အင်မတန်မှ အရေးကြီးလှ သော အချိန်ပိုင်းဖြစ်ခဲ့သည်။ တစ်ဖက်တွင် ဘီလပ်ဆွေး နွေးပွဲ အောင်မြင်မှုအတွက် အစွမ်းကုန် ကြိုးပမ်းရသလို တစ်ဖက်တွင်လည်း တိုက်ပွဲ၏ နောက်ဆုံးအဆင့် အတွက် အစွမ်းကုန် မောင်းတင်၊ အစွမ်းကုန် ပြင်ဆင် ခဲ့ကြရသည်။ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲသမိုင်းတစ်လျှောက် တွင် ဤအပိုင်းသည် သည်းထိတ်ရင်ဖိုရဆုံးသော အပိုင်း ဖြစ်လေသည်။ သို့သော် ရုပ်လုံးဖော်နိုင်သူများက ယနေ့ တိုင် မဖော်ခဲ့ကြသဖြင့် မြှုပ်ကွက်လို ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို အချိန်တွင် ဦးကျော်ငြိမ်းမှာ နိုင်ငံခြားဆက်သွယ်ရေးကိစ္စ ဘီလပ်သို့ ဖဆပလကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့် သွားရရေး ကိစ္စ၊ နောက်လည်း အစိုးရအဖွဲ့တွင် ဝင်၍ တာဝန်ယူ ရရေးကိစ္စများကြောင့် ဖဆပလ အထွေထွေအတွင်းရေး များချုပ်တာဝန်ကို စာရေးသူက ဝင်ရောက် တာဝန်ယူနေ ရသည့်အချိန်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစဉ်က မိမိတို့ဆိုင်ရာအခန်း များမှ အသီးသီး တာဝန်ယူထမ်းဆောင်ရသည့် ပုဂ္ဂိုလ် များ၊ တာဝန်ခံများ မြောက်မြားစွာ ရှိကြပါသည်။ တာဝန် ပေးချက်အရ ကျွန်ုပ်နှင့် အများဆုံး ပူးပေါင်း၊ အများဆုံး လက်တွဲလုပ်ခဲ့ရသူများမှာ ဗိုလ်မှူးအောင်၊ ဗိုလ်စိန်မှန် (ကွယ်လွန်)၊ ဗိုလ်မင်းခေါင်တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ ဤ အရေးကြီးလှသော အချိန်ပိုင်းမှ သည်းထိတ်ရင်ဖိုစရာ မြှုပ်ကွက်များရှိပါက ထိုပုဂ္ဂိုလ်များက ဖြည့်စွက်ပေးစေ လိုပါသည်။ ပထမဆုံး ဘီလပ်ဆွေးနွေးပွဲ အောင်မြင်မှု အတွက် မဲတင်းပေးသည့် လုပ်ငန်းရပ် လှုပ်ရှားမှုများကို တင်ပြလိုပါသည်။

ခေတ်စားခဲ့သည်မှာ

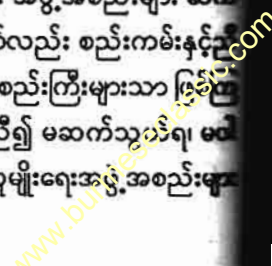
၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့မှ ၁၆ ရက်နေ့ကို လွတ်လပ်ရေးဆန္ဒပြ၊ အင်အားပြ ရက်သတ္တ ပတ်အဖြစ်ဖြင့် သတ်မှတ်၍ ရန်ကုန်နှင့်တကွ တစ်ပြည် လုံးတွင် ချီတက်သံများ၊ ကြွေးကြော်သံများဖြင့် ပဲ့တင် ထပ်စေခဲ့ပါသည်။ ထိုဆန္ဒပြပွဲ၊ အင်အားပြပွဲများတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် 'ရရင်ရ၊ မရရင် ချမယ်' ဟု ရဲရဲတောက်

ကြွေးကြော်သံကို အတိအလင်း ကြွေးကြော်ခဲ့ကြသည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ ရှင်းပါသည်။ ဘီလပ်ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျွန်ုပ် တို့ လိုလားချက်များ ရလျှင်ရ၊ မရလျှင် လက်နက်ကိုင် တိုက်ပွဲ ဆင်နွှဲတော့မည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။ ထိုစဉ်က လူချင်းတွေ့လျှင် 'ရရင်ရ၊ မရရင်ချမယ်' ဟူသော ကြွေး ကြော်သံဖြင့် နှုတ်ဆက်ကြသည်အထိ ရေပန်းစားခဲ့သည်။ ခေတ်စားခဲ့သည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤကြွေးကြော်သံကို အကြောင်းမဲ့ အဓိပ္ပာယ်မဲ့ ကြွေးကြော်ခဲ့ကြသည်မဟုတ်။ မိမိတို့ တကယ်လုပ်တော့မည့်အလုပ်ကို နယ်ချဲ့အား သတိပေး လို၍တစ်ကြောင်း၊ လူထုအား နောက်လာမည့် တကယ် တိုက်ပွဲအတွက် မောင်းတင်လို၍တစ်ကြောင်း ဤသို့ ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ကြွေးကြော်ခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက 'အင်္ဂလိပ်အစိုးရဟာ မမာပြည် မှာ ဒီလို လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲမျိုး ထပ် မြင်ချင်ဆေး သလား၊ မမြင်ချင်ဘူးလားဆိုတဲ့ မေးခွန်းအပေါ်မှာ တည် တယ်။ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲဖြစ်ရေး မဖြစ်ရေးဟာ ကျွန်ုပ် တို့လက်မှာ မရှိဘဲနဲ့ သူတို့လက်ထဲမှာပဲ ရှိတယ်' ဟု ဆိုခဲ့သည်မဟုတ်ပါလော။ ယခု ဘီလပ်ဆွေးနွေးပွဲတွင် သည်လို မေးခွန်း၏ အဖြေကို ဘီလပ်အစိုးရက ပေးရမည့် အခါပင်ဖြစ်လေသည်။ ဤအခါမျိုးတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ပရိယာယ်ဝေစုစီဖြင့် လှည့်ပတ်မှုကို မခံတော့။ အချို့သော် အချိန်ဆွဲမှုကို မခံတော့။ နှစ်နိုင်ငံချစ်ကြည်မှုအတွက် အေးချမ်းသောနည်းဖြင့် မိမိတို့ လွတ်လပ်ရေးကို ရလျှင် ရ၊ မရလျှင် ရသည့်နည်းဖြင့် ရယူတော့မည်ကို ပြရတော့ မည်၊ ပြောရတော့မည်မဟုတ်ပါလော။ အမှန်ကိုသိပြီး ဆုံးဖြတ်ရန်မှာ ဘီလပ်အစိုးရ၏ တာဝန်သာဖြစ်လေသည်။

မောင်းတင်ပေးသောအခါ

ထို့ပြင် ဖဆပလသည် ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး၏ ထောက်ခံမှုကို ရရှိသည်။ ဖဆပလ လက်အောက်တွင် လူထု၊ လူတန်းစား၊ လူမျိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ ဆက် သွယ်လျက်ရှိကြသည်ဆိုသော်လည်း စည်းကမ်းနှင့်ညီ သော နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းကြီးများသာ ဖြစ်ကြ လေသည်။ စည်းကမ်းနှင့် မညီ၍ မဆက်သွယ်ရ၊ မထိ ဝင်ရသော လူထု၊ လူမှုရေး၊ လူမျိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ

သည်လည်း များစွာကျန်လျက်ရှိကြသည်။ ထိုအဖွဲ့အစည်းများမှာ စည်းကမ်းအရ အဖွဲ့လိုက် ဆက်သွယ်ခွင့်၊ ပါဝင်ခွင့် မရကြသော်လည်း အဖွဲ့ဝင် အများစုမှာ ဖဆပလသို့ စာစဉ်းချင်း ပါဝင်၍ တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်ရှိကြသည်။ ယခုလို အရေးကြီးနေသော အချိန်တွင် ဖဆပလအစဉ်းက ဦးစီး၍ ဆန္ဒပြနေ၊ အင်အားပြနေရုံနှင့် လုံလောက်။ လှည်းနေလှေအောင်း မြင်းစောင်းမကျန် ဖြည့်သူလူထု တစ်ရပ်လုံးက လွတ်လပ်ရေးအတွက် ဘာမဆို စွန့်လွှတ်ဖို့၊ စွန့်စားဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်ကြသည် ဖို့ ပြရမည်မဟုတ်ပါလော။ နောက်ဆုံးတိုက်ပွဲအဆင့်အတွက် ဖဆပလအဖွဲ့ဝင်များကိုသာ မဟုတ်၊ ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံးကို အစွမ်းကုန် မောင်းတင်ပေးရမည့်အခါ မဟုတ်ပါလော။ (မောင်းတင်သည်ဆိုသော စကားမှာ လူထုစိတ်ဓာတ်ကို မြှင့်တင်ပေးသည့်ကိစ္စ၊ ဆုံးဖြတ်ချက် သန့်ရှင်းမှုကို ခိုင်မာအောင် လုပ်ပေးသည့်ကိစ္စကို ဆိုလိုသည်။ ထိုစဉ်က အင်မတန်မှ ခေတ်စားလှသည့် တွန့်ပုံတို့ လက်သုံးစကားဖြစ်ပါသည်)

လှည်းနေလှေအောင်း မြင်းစောင်းမကျန်

ထို့ကြောင့် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲတွင် ဖဆပလနှင့် ဆက်တွဲ၍ ကျရာတာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်လိုကြသည့်အဖွဲ့အစည်းများ စာရင်းသွင်းကြရန် ဆင့်ခေါ်ခဲ့သည်။ အစိုးရဌာနအသီးသီးမှ အမှုထမ်း၊ အရာထမ်းအဖွဲ့အစည်းများ၊ မီးသတ်၊ သူနာပြု အစရှိသည့် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများသာမက ကျောင်းဆရာ၊ ဗမာဆေးအရာ အစရှိသည့် လူထုအဖွဲ့အစည်းများ၊ မွန်၊ မြေပြန့်၊ နှစ်၊ မြေပြန့် ချင်း အစရှိသည့် လူမျိုးစုအဖွဲ့အစည်းများ၊ သာဓက၊ ကုန်းယာဉ်(ကား)၊ မြင်းလှည်း၊ ဆိုက်ကားအစရှိသည့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဆက်ဆံဆုံး ရောက် အစည်းအရုံးများ အပါအဝင် အဖွဲ့အစည်းပေါင်း သုံးရာကျော်မျှ စာရင်းသွင်းခဲ့ကြသည်။ အဖွဲ့အစည်းများကို လွတ်လပ်ရေးပဋိညာဉ်ခံ အဖွဲ့အဖြစ်ဖြင့် ဖဆပလက လက်ခံခဲ့လေသည်။

အောင် ဟိန်းခဲပုံက

ထိုပဋိညာဉ်ခံ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပဋိညာဉ်ပေး

သစ္စာခံပွဲကို ဗန္ဓုလပန်းခြံတွင် စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပခဲ့သည်။ ပဋိညာဉ်ခံ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီးမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အဖွဲ့ဝင်တို့သည် အိုးစည်ခုံမောင်းများ တီးမှုတ်၍ ဇာတ်မာန်တက်ကြွဖွယ် သံချပ်များ ထိုး၍ တစ်မျိုး၊ ရဲရဲတောက် ကြွေးကြော်သံများ ကြွေးကြော်ရာ တစ်မျိုး ချီတက်ခဲ့ကြရာ ဗန္ဓုလပန်းခြံကြီး ပြည့်လှုံ့မျှစုရုံးမိကြသည်။ ထိုအခမ်းအနားတွင် ပဋိညာဉ်ခံအဖွဲ့အသီးသီးမှ ကိုယ်စားလှယ်များက လွတ်လပ်ရေးအတွက် ပေးအပ်သည့်တာဝန်ကို အသက်ပေး၍ ဆောင်ရွက်ကြပါမည်ဟု သဘောသက်ရောက်သည့် ပဋိညာဉ်ခံစာတမ်းတွင် လက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။ ထို့နောက် ပဋိညာဉ်ခံစာတမ်းကို တညီတညွတ်တည်း လက်ရုံးလက်မောင်းတန်းကာ တိုင်ဆို သစ္စာပြုကြသည်။ စိတ်မာန်တက်ကြွစွာဖြင့် တိုင်ဆိုကြသည့်သစ္စာပြု တိုင်ဆိုသံကား မိုးထိအောင် ဟိန်းခဲလေသည်။

မဲတင်းလိုက်ခြင်း

ဤကား ဘီလပ်ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မဲတင်းပေးသည့် လုပ်ငန်းရပ်၊ လှုပ်ရှားမှုများမှ တချို့တစ်ဝက်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင်လည်း ဘီလပ် ဆွေးနွေးပွဲ မပြီးမချင်း လှုပ်ရှားမှုများကို မနားတမ်း တောက်လျှောက်လုပ်ခဲ့ကြပါသည်။ ယခု ဆက်လက်၍ ဘီလပ်ဆွေးနွေးပွဲပျက်ကပြုလုပ်မည့် ပြင်ဆင်မှုများကို အနည်းငယ် တင်ပြပါမည်။ လူထုအုံကြွမှုလုပ်ငန်းများနှင့်ပတ်သက်၍ အတိုချုံး၍ ဆိုရသော် ...

(က) ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ တောင်သူလယ်သမားများ၊ အစည်းအရုံးများအဖွဲ့ချုပ်က လယ်သိမ်းတိုက်ပွဲများ၊ ထွန်တုံးတိုက်ပွဲများ၊ သစ်တောဥပဒေဖိဆန်ရေးတိုက်ပွဲများကို ဗမာပြည်တစ်ပြည်လုံး ဆင်နွှဲရန် စနစ်တကျ စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲ၍ ခရိုင်မြို့နယ်များသို့ ညွှန်ကြားပြီးဖြစ်လေသည်။ ခရိုင်၊ မြို့နယ်များကလည်း အသေးစိတ်လုပ်ငန်းများ ချမှတ်ပြီး အထက်မှ အချက်ပြအမိန့်ပေးသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် တိုက်ပွဲဝင်ရန် တာဝန်လျက်ရှိကြသည်။

(ခ) အလုပ်သမားများကလည်း အထွေထွေ သပိတ်ကြီး မှောက်ရန် အဆင်သင့်ပြင်ဆင်၍ အချိန်ကို

စောင့်လျက်ရှိကြသည်။

(ဂ) ငှာနဆိုင်ရာ အစိုးရအမှုထမ်း အရာထမ်းများ ကလည်း အုပ်ချုပ်ရေးစက်ယန္တရားကြီးတစ်ခု လုံးဝ ရပ်စဲ ပစ်ရန် အရာရာ ပြင်ပြီးဆင်ပြီးဖြစ်ကြသည်။

(ဃ) ခရိုင်မြို့နယ် ဖဆပလ အဖွဲ့များနှင့် လူထု အဖွဲ့အစည်းများကလည်း ခလုတ်နှိပ် အချက်ပေးလိုက် သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ရိက္ခာတိုက်ပွဲများ ဆင်နွှဲကာ အစိုးရ ပြည်သူ့ထောက်ပံ့ရေး ဂိုဒေါင်များ၊ ရိက္ခာဂိုဒေါင် များကို သိမ်းပိုက်ရန် စီစဉ်ပြီးဖြစ်ကြသည်။

ဤကား လူထုအုံကြွမှုအတွက် ပြင်ဆင်ထားသည့် တချို့တစ်ဝက်မျှသော လုပ်ငန်းရင်းများဖြစ်ကြပါသည်။

တော်လှန်ရေးအတွက် ပြင်ဆင်ခြင်း

လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲ၊ လက်နက်ကိုင် တော်လှန် ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အနည်းငယ်ဆိုရသော် ...

(က) ဗမာ့တပ်မတော်အတွင်း ရောက်နေပြီးဖြစ်ကြ သော ဗမာ့မျိုးချစ်တပ်မတော်များကလည်း မိမိတို့ဆိုင် ရာ တပ်ရင်းတပ်ခွဲအလိုက် မိမိတို့ လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းနှင့် တာဝန်များကို ရေးဆွဲ၍ ခန့်ခွဲပြီးဖြစ်ကြ သည်။ အချက်ပေးလက်ပြုလိုက်ရန်နှင့် မိမိတို့ဆိုင်ရာ တပ် ရင်းတပ်ခွဲများမှ အင်္ဂလိပ်စစ်ဗိုလ်များ၊ အလိုတော်ရှိ စစ် ဗိုလ်များကို ဖမ်းဆီးပြီး လက်နက်ခဲယမ်း မီးကျောက်များ ကို သိမ်းပိုက်ရန် အဆင်သင့်ဖြစ်ကြသည်။ မိမိတို့ယူရ မည့် နေရာများကို ရွေးပြီး သတ်မှတ်ပြီးဖြစ်ကြသည်။

(ခ) ဗမာ့ရေတပ်မတော်နှင့် ပတ်သက်လျှင်လည်း တပ်တွင်းရဲဘော်များနှင့် ပြည်သူ့ရဲဘော်များ ပူးပေါင်း ကာ တော်လှန်ရန် အချက်ပေးသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် စစ်ယာဉ်၊ စစ်သင်္ဘောများနှင့် လက်နက်တိုက်၊ ခဲယမ်း မီးကျောက် ဂိုဒေါင်များကို အပြီး သိမ်းပိုက်နိုင်ရန် စီစဉ် ပြီး တာဝန်ခန့်ခွဲပြီးဖြစ်ကြသည်။

(ဂ) ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်များတွင်လည်း ပြည်သူ့ရဲ ဘော်နှင့် ဆိုရှယ်လစ်များ ပူးပေါင်း၍ မိမိတို့ဆိုင်ရာနယ် များအတွင်း လိုင်စင်ဖြင့် ထုတ်ပေးထားသည့် လက်နက် စာရင်းများနှင့် ကိုင်ဆောင်သူ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ နေရပ်လိပ် စာအပြည့်အစုံကို ကောက်ယူပြီးဖြစ်ကြသည်။ အချိန် ရောက်ပြီဆိုသည်နှင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်များထံမှ သေနတ်နှင့်

ယမ်းတောင့်များကို နားလည်မှုဖြင့် ယူနိုင်သည်ကို ယူ၍ အတင်း သိမ်းရမည်ကို သိမ်းရန် အသေးစိတ် စီစဉ်ခန့်ခွဲ ပြီးဖြစ်ကြသည်။

(ဃ) ကျွန်ုပ်တို့သည် ပထမနယ်ချဲ့တော်လှန်စဉ်က လည်းကောင်း၊ ထို့နောက် ဖက်ဆစ်တော်လှန်စဉ်က လည်းကောင်း လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲအတွက် လိုလျှင် သုံးနိုင်ရန် ဗမာပြည်အနှံ့အပြား ကျေးရွာတိုင်းလိုလိုတွင် လက်နက်ပုန်းများကို ဖြန့်ထားခဲ့ကြသည်။ ထိုလက်နက် ပုန်းများကိုလည်း စာရင်းကောက်နိုင်သမျှ ကောက်ယူ ပြီး တိုက်နယ်အုပ်စုအလိုက် ခွဲဝေပေးပြီးဖြစ်ကြသည်။ ထို့ပြင် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီဖြစ်ဖြစ်၊ ပြည်သူ့ရဲဘော်ဖြစ်ဖြစ်၊ ကွန်မြူနစ်ဖြစ်ဖြစ် အဖွဲ့တိုင်းတွင် မိမိတို့ပိုင် လက်နက် ပုန်းများ ခရိုင်၊ တိုင်း၊ မြို့နယ်တိုင်းတွင် အနည်းနှင့် အများရှိကြသည်သာဖြစ်လေသည်။ ထို မိမိတို့ပိုင် လက် နက်ပုန်းများကိုလည်း ဖြန့်သင့်သည်ကို ဖြန့်၍ မိမိတို့ အခိုင်အမာ စခန်းပြုလုပ်မည့်နေရာများသို့ ရွှေ့သင့်သည် ကို ရွှေ့ပြီးဖြစ်ကြသည်။

(င) ဂျပန် တော်လှန်ရေးအပြီး အင်္ဂလိပ်စစ်အုပ် ချုပ်ရေးကာလတွင် လက်နက်မျိုးစုံ ကိုင်ဆောင်သည့် ဓားပြဂိုဏ်းကြီးများ ဗမာပြည်အနှံ့အပြားတွင် ပေါ်ပေါက် ခဲ့သည်။ အချို့ဂိုဏ်းများတွင် စစ်ပြန်တော်လှန်ရေး ရဲဘော်များလည်း ပါဝင်လျက်ရှိကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ သည် နိုင်ငံရေးပညာ၊ နိုင်ငံရေးအသိပေး၍ လွတ်လပ် ရေး တိုက်ပွဲအတွင်းသို့ ထိုသူများကို သိမ်းသွင်းခဲ့ရာ များစွာအောင်မြင်ခဲ့လေသည်။ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်ထံမှ အချို့မှာ အသိမှန် အမြင်မှန်ရကာ တိုင်းပြည်နှင့် ပြည်သူ့လူထု အကျိုးကို ရိုးသားစွာ သယ်ပိုး လုပ်ဆောင်ကြသဖြင့် နိုင်ငံရေးလောကတွင် အောင်မြင်နေသူများရှိသလို အချို့ လည်း တရားရကာ သာသနာရေးဘက်တွင် နာမည်ကြီး သူများ ဖြစ်လာကြသည်ကို တွေ့ရသည်)

(စ) ဗမာပြည်အနှံ့အပြား ရဲဋ္ဌာနများ၊ ကင်းဂါးများနှင့် ဆိုရှယ်လစ်တို့ကို ပူးတွဲတာဝန်ပေးခဲ့ရာ ခရိုင် အလိုက်၊ မြို့နယ်အလိုက် အသေးစိတ် အစီအစဉ်များ ပြုလုပ်ပြီးဖြစ်ကြသည်။

ရဲများမှာလည်း ပြည်သူ့ခေတ်တွင် ပြည်သူ့ရဲများ ဖြစ်နေပြီးဖြစ်၍ စည်းရုံးရန်၊ နားလည်မှုပူပန် မခဲယူ

ပါပေ။ ခပ်များများမှာ နားလည်မှုဖြင့် ထိုးအပ်၍ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ပြည်သူ့ဘက်သို့ ကူးပြောင်းရန် ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်ကြသည်။ ထိုသို့ စည်းရုံး၍ မရသဖြင့်၊ နားလည်မှုယူ၍ မရသဖြင့် အတင်းတိုက်၊ အတင်း သိမ်းယူရမည့် ခွဲခွာနည်းများ၊ ကင်းဂါတ်များမှာ ပြောပလောက်အောင် နှိမည်မဟုတ်ပါပေ။

တကယ့်အမြောက်သံ

ဤကား ဘိလပ်ဆွေးနွေးပွဲပျက်လျှင် လုပ်ဆောင်ရန် အဆင်သင့်ပြင်ဆင်ခဲ့သည့် အရေးကြီးသော လုပ်ငန်းစဉ်များမှ တချို့တစ်ဝက်ဖြစ်ပါသည်။ လုပ်ငန်းစဉ်အားဖြင့် လွတ်လပ်ရေးကို တစ်ဖက်သတ် ကြေညာပြီး လွတ်လပ်ရေးအစိုးရ ထူထောင်ရေးမှစ၍ များစွာ ကျန်ပါသေးသည်။

ထို့ကြောင့် ပြည်သူလူထုတို့သည် ဘိလပ်ဆွေးနွေးမှုကို နားစွင့်ရင်း သည်းထိတ်ရင်ဖိုဖြစ်ခဲ့ကြသည်မှာ အထူးအဆန်းမဟုတ်ပါပေ။

‘ရရင်ရ၊ မရရင်ချမယ်’ ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ကြွေးကြော်ခဲ့သည်။ ကြွေးကြော်သံသည် အဆန်မပါသည့် သင်္ကြန်အမြောက်သံမဟုတ်။ အသံနောက်တွင် အဆန်ပါသည့် တကယ့်အမြောက်သံဖြစ်သည်ကို သိသူတိုင်း အသည်းဆိတ် ရင်ဖိုရမည်ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် စစ်ရေးနှင့်ပတ်သက်သော အချို့ကိစ္စများကိုသာ ထိပ်တန်းဌာနမှ ထွက်ထား၍ ပြင်ဆင်မှု ခပ်များများကို ဖြောင်ပြောဖြောင်ဆိုကာ ပြောင်ပြောင်တင်းတင်းပဲ လုပ်ခဲ့ကြ၏။ ပြည်သူလူထုမှာ မသိချင်မှအဆုံးဖြစ်ကြသည်။ နယ်ချဲ့တို့လည်း သိတန်၊ ရိပ်မိတန်သင့်သလောက် သိကြ၊ ရိပ်မိကြသည်။

ဤသည်လည်း အခြေအနေအရ တမင် ကျင့်သုံးသည့် နည်းပရိယာယ်တစ်ရပ်ဖြစ်လေသည်။

နိုင်ငံရေးရာသီဥတု

ထိုစဉ်က ပြည်သူလူထု၏ စိတ်ဓာတ်တက်ကြွမှု၊ ပြင်းပြမှုမှာ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်နေသည်ဟု ဆိုရမည်။ ဥပမာအားဖြင့်ဆိုရသော် ထိုအချိန်မတိုင်မီက ပြည်သူ့ရဲဘော်အဖွဲ့ချုပ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကိုယ်

တိုင် ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်ခဲ့သော်လည်း တစ်ပြည်လုံးတွင် ရဲဘော်၊ ရဲမေ လေးသိန်းခန့်သာ ရှိခဲ့သည်။ ထိုပြင်ဆင်မှု အချိန်ပိုင်း၌ကား စိတ်ဓာတ်တက်ကြွကာ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲအတွက် စာရင်းသွင်းကာ အလှူအယက်ဝင်ကြရာ အဖွဲ့ဝင် ရဲဘော် ရဲမေများမှာ ဆယ်သိန်းကျော်သည်အထိ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

ထိုအတွင်း ဘိလပ်ဆွေးနွေးပွဲမှာလည်း လွန်ဆွဲပွဲလိုဖြစ်လျက်ရှိလေသည်။ ဘိလပ်အစိုးရက လျှော့လိုက်၊ တင်းလိုက်လုပ်နေရာ နိုင်ငံရေးရာသီဥတုမှာ ကောင်းတစ်ခါ ဆိုးတစ်လှည့်ဖြစ်လျက်ရှိလေသည်။

တစ်ခါတလေ ဆွေးနွေးပွဲပင် ပျက်လုနီးနီး အခြေအနေသို့ ရောက်ခဲ့သည်။ ဤသို့ ဆိုးရွားရာမှ ဘိလပ်အစိုးရက ဗမာအလိုသို့ လျှော့လိုက်ပြန်ရာ မှောင်ရာမှလင်းသလိုဖြစ်လာပြန်သည်။ ဤသို့ လင်းလိုက်၊ မှောင်လိုက်၊ အကောင်းတစ်ခါ အဆိုးတစ်လှည့် အမျိုးမျိုးဖြစ်နေသည့် သတင်းမျိုး နားစွင့်နေရသည်မှာလည်း သည်းထိတ်ရင်ဖိုဖွယ်ပင် မဟုတ်ပါလော။ ရင်တမမနှင့် လေရှည်ကြီး ရှူလိုက်၊ သက်ပြင်းကြီးချလိုက်၊ ရင်မောစရာလည်း ကောင်းလှပါသည်။

ကျားမြီးဆွဲရချိန်

ဤသို့ အမှောင်တစ်ခါ၊ အလင်း တစ်လှည့် မရမရာဖြစ်နေသောအချိန်တွင် အစွမ်းကုန် မောင်းတင်ထားသော လူထု၊ သွေးကြွ လက်ရွှေနေသည့် လူငယ်ရဲဘော်များကို ထိန်းရ သိမ်းရသည်မှာ လွယ်ကူလှသည့်အလုပ်မဟုတ်ပါပေ။ ကျားမြီးဆွဲရသည်ကမှ လွယ်ပေလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ပြင်ဆင်မှုများလုပ်စဉ်ကပင် အချိန်မရောက်မီ တပ်ကျမှုများမဖြစ်ဖို့၊ မလုပ်ဖို့ အကျပ်အတည်း အထပ်ထပ် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။

ဤအထဲမှ တပ်ကျမှုများ များစွာဖြစ်ခဲ့သေးသည်။ အချို့ဒေသများတွင် တော်လှန်ရေးစိတ်စောကာ လိုင်စင်နှင့် ထုတ်ပေးထားသည့် သေနတ်များကို လိုက်သိမ်းကြသည်။ အချို့နေရာများတွင် ရဲများနှင့် နားလည်မှုယူကာ ကင်းဂတ်များကို စီးကြသည်။ အချို့ခရိုင်များတွင် ရိက္ခာဂိုဒေါင်များကို စီးကြ၊ လုကြသည်။ ဗိုလ်မြသွေးတို့ မြောင်းမြခရိုင်တွင်ကား လက်နက်များလည်း သိမ်း၊

ရဲဋ္ဌာန၊ ကင်းဓာတ်များကိုလည်း စီးခဲ့ကြသည်အထိ တပ် ကျဲမှုများဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ရဲဘော်အချို့လည်း တောခို ကြသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဤတပ်ကျဲမှုများကို အထွေ ထွေထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေး၍ ဖြေရှင်းရလေ သည်။

နိုင်ငံရေးရာသီ

ဤသို့အချိန်မရောက်မီ တော်လှန်ရေးစိတ်စော၍ လုပ်မှုကိုင်မှု၊ တပ်ကျဲမှုများကို အချိန်မီ ထိန်းနိုင်၊ သိမ်း နိုင်ရန် အပြင်းအထန် အနိုင်အနင်း လုပ်ခဲ့ကြရသည်။

ဘိလပ်ဆွေးနွေးပွဲမှာလည်း လင်းလိုက် မှောင်လိုက် ဖြင့်သာ တစ်ပတ်ကုန်ဆုံး၍ ဆယ်ရက်ထဲ ရောက်ခဲ့ပြီး အခြေအနေအထား သိပ် မထူးလှသေး။ ဆယ်ရက်ကျော် ၍ နှစ်ပတ်သို့ ချဉ်းကပ်လာမှ အောင်မြင်မည့် အရိပ် အယောင် သန်းလာသည်။ နိုင်ငံရေးရာသီဥတု သာယာ သလို ဖြစ်လာသည်။ လိုလားချက်များရသဖြင့် ဇန်နဝါရီ လ (၂၇)ရက်နေ့တွင် သဘောတူ စာချုပ်လက်မှတ်ရေး ထိုးတော့မည်ဆိုရာ လူတိုင်း သက်ရှုချောင်ပြီး ရယ်နိုင် မောနိုင်ဖြစ်လာသည်။

အသားထဲက လောက်ထွက်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက 'အကယ်၍ ကျုပ်တို့ လွတ် လပ်ရေးကို အေးအေးဆေးဆေးနဲ့ ရရင်လည်း ကောင်း တာပဲ မဟုတ်လား ... အေးအေးဆေးဆေးနဲ့ ရမယ်ဆို ရင် ဘယ်သူမလိုချင်ဘဲ ရှိမလဲ။ မလိုချင်ဘူးဆိုတဲ့သူ ဟာ အရူးပဲ' ဟု ဆိုခဲ့သည်။

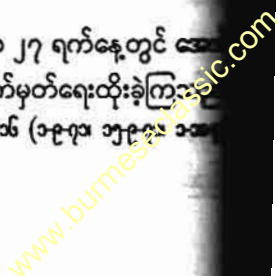
ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူလူထု တစ် ရပ်လုံးသည်လည်းကောင်း သွေးဆာနေသူများမဟုတ်၊ အေးအေးချမ်းချမ်းနဲ့ လွတ်လပ်ရေးရက လိုချင်ကြသည်။ ဝမ်းမြောက်ကြမည်ဖြစ်ကြသည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့ ဝမ်းမြောက်ဖို့ ချိန် မရမီပင် ဘိလပ်တွင် ပြဿနာပေါ် လေပြီ။ ဝမ်းမြောက်ရမည့်အစား ရင်ဖိုကြရပြန်သည်။ ဘိလပ်အစိုးရက လိုက်လျောသဖြင့် ချောချောမောမော ဖြစ်၍ သဘောတူစာချုပ် ရေးထိုးကြမည်ဆိုမှ အသား ထဲက လောက်ထွက်မှုပေါ်ခဲ့သည်။

ဗမာပြည်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တွင် အတိုက်အခံမှ ဦးစောနှင့် သခင်ဗစိန်တို့ ပါခဲ့ရာ သဘောတူ စာချုပ်တွင် သူတို့ လက်မှတ် မထိုးနိုင်ဟု ပြဿနာလုပ်တော့သည်။ သို့သော် ဘိလပ် အစိုးရက သူတို့ မပါဘဲ ဖဆပလ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် သဘောတူ စာချုပ်ကို လက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့သဖြင့် ဆွေးနွေးပွဲမှာ မပျက်၊ အောင်မြင်စွာဖြေ ဖြီးဆုံးခဲ့လေသည်။

ဆန်ကောလောက်မှ တောက်မနက်

ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက လွတ်လပ်ရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တောင် ဆိုချက်တွေကို ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ ၃၁ ရက်နေ့ နောက်ဆုံးထားပြီး မရလျှင် ဖဆပလ ဝန်ကြီးရာထူးမှ နုတ်ထွက်ပြီး လူထုတိုက်ပွဲဆင်နွှဲမယ်ဆိုတဲ့ ဖဆပလရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တိုင်းပြည်လူထု သိတယ်မဟုတ်လား။ အဲဒီတုန်းက စော၊ စိန်၊ မော်တို့ရဲ့ ခြေလှမ်းဟာ တခြား ဟာမဟုတ်ဘူး ... ကျွန်တော်တို့ရာထူးက နုတ်ထွက် သွားရင် သူတို့တက်ယူမယ်ဆိုတဲ့ ခြေလှမ်းပဲ။ အဲဒီထောင့် တို့တို့ပြောရမယ်ဆိုရင် ဘိလပ်အစိုးရက ဆွေးနွေးပွဲ တစ်ရပ် ကျင်းပရအောင် ဖိတ်လိုက်တယ်။ အဲဒီအထဲမှာ စောနဲ့ စိန်တို့လည်း ပါလာကြတယ်။ သူတို့ရဲ့အကြံ ကတော့ နှစ်ခုရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လိုတာတွေ မရဘဲ ဆွေးနွေးပွဲ ပျက်နိုင်တယ်။ ပထမနည်းနဲ့ ဆွေးနွေးပွဲ မပျက် ရင် ဘယ်နည်းနဲ့မဆို ဒုတိယနည်းနဲ့ ဆွေးနွေးပွဲကို ဖြစ် အောင် သူတို့စီစဉ်ထားကြတယ်။ အဲဒီတော့ သူတို့ သဘောတူညီချက်ကြေလို့ လက်မှတ်ထိုး ဆိုတော့ သူတို့ မထိုးကြတော့ဘူး။ သူတို့ရဲ့အကြံက သူတို့ လက်မှတ် မထိုးရင် ဆွေးနွေးပွဲ ပျက်မယ်၊ ဆွေးနွေးပွဲပျက်မှ ဇန်နဝါရီလ ၃၁ ရက်နေ့မှာ ကျွန်တော်တို့ ရာထူးမှ နုတ်ထွက်ကြရမယ်။ ကျွန်တော်တို့ နုတ်ထွက်မှ သူတို့ က တက်ယူမယ်ဆိုတဲ့ အကြံပဲ' ဟု ဘွင်းဘွင်းကြီး ရှင်း ခဲ့လေသည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် အောင် ဆန်းအက်တလီစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည့် ရက်နေ့ အစွဲ အဖတ် ၁၄-၁၅-၁၆ (၁၉-၇-၁ ၁၅-၇-၁ ၁၆-၇-၁

ဖအေတူသား ပြည်သူ့ ဟစ်တိုင် တင့်ဆွေ

ဇာတ်မင်းသား (တေဇ) ကို ဂျပန်ခေတ်ကပင် ရန်ကင်းပရိသတ်ကြီး အထူး သဘောကျနှစ်ခြိုက်ကြ၏။ ဘန်ခါတစ်ရံ “ဆိုကာ- မိုယား” သားကြီးနှင့် အကြိတ်အနယ် ကလေးရှိခဲ့၏။ ထိုသို့ မင်းသားနှစ်လက် ပြိုင်တူလေလေ၊ မင်းသား တေဇ တော်ကြောင်း လူသိများလေလေ ဖြစ်လာ၏။ တေဇ၏ နာမည်မှာ ဗမာပြည် အနှံ့အပြားသို့ပင် ဟိုးလေးတကျော် ဖြစ်လာပြန်သည်။ တောကြီးတိုများတွင် ထိုစဉ်ကို တေဇကို အသံကြားရုံနှင့် ချွန်ကြည့်ချင်ကြကုန်သည်။ လေသံကြားလောက်နှင့် အချို့တောရွာက လူတို့သည် “အင်း မင်းသား တေဇ” ဘန်ခါလောက်မြင်ဖူးရင်ဖြင့် သေပျော်ပါပြီ” ဟူ၍ပင် ခြောက်ခြင်းပြုလာကြလေသည်။ ဤမျှလည်း မင်းသားအစား ကုသိုလ်ထူးပါပေ၏။

အင်္ဂလိပ်များ ဗမာပြည်သို့ ပြန်ရောက်လာသည်နှင့်အမျှ သည် ဖစကလပ်ဇာတ်သဘင်အဖွဲ့ကြီး၏ ခေါင်းဆောင်မင်းသား အဖြစ်ဖြင့် ဗမာပြည်တစ်ပြည်လုံးကို ချွန်တော်ခံလေတော့၏။ တစ်ခါက ထိုဇာတ်သဘင်အဖွဲ့ကြီးသည် ရွှေတိဂုံစေတီအလယ်ပစ္စယံ၌ အစမ်းသဘာကပြရာ လူပေါင်းတစ်သိန်းကျော် နေ့စဉ်လိုလို ကြည့်ကြရုံမကသေး၊ နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်များ

ပင်လျှင် တေဇ၏ ခြေစ လက်စ အကဲခတ်သဘောဖြင့် လာရောက်ကြည့်ရှုရသည်အထိ ဖြစ်လေသည်။

ထိုစဉ်က အစိုးရရုံးတော်ကြီးတွင် ဇာတ်ကန်ထရိုက် မယ်ဒေါ်မန်က (ဆားပေါ့ကျွန်း) မင်းသားကို ငှားရမ်းလျက် တေဇကို အပြိုင်ချိုးစေသည်။ သို့သော် ဆားပေါ့ကျွန်းမင်းသားကြီးက “ငါ လူမိုက်ဥက္ကဋ္ဌ ဆယ်နှစ်လုပ်ခဲ့တယ်” ဟူသော သီချင်းကို ဆိုမိသဖြင့် သူ၏ ဇာတ်ရုံသို့ လူကြည့်သူမရှိဖြစ်ကာ နောက်ဆုံးကန်ထရိုက် မယ်ဒေါ်မန်သည် သူ့ရွာသို့ ပြန်ပြေးရသောအဖြစ်နှင့် ရင်ဆိုင်ရလေတော့သည်။

သို့သော် ဆားပေါ့ကျွန်းမင်းသားကို လက်မလျှော့ကြသေးဘဲ၊ ကန်ထရိုက်တာ ဟင်နရီက တစ်ကြိမ်၊ ကိုရင်ဟူးဘတ်က တစ်ကြိမ် ကြိုးစားပြီး အစိုးရရုံး၌ သွင်းကြသေး၏။ ထိုသို့ တစ်ဖက်က ကြိုးစားလေလေ “ဖစကလပ်ဇာတ်သဘင်အဖွဲ့ကြီး” ကို လူကြိုက်များလေလေ ဖြစ်လေသည်။ နောက်ဆုံးအစိုးရရုံးက အလုပ်သမားမျိုးစုံတို့ကပါ ဇာတ်မင်းသားတေဇ၏ ဇာတ်ပွဲကို သွားရောက်ကြည့်နေကြပြန်သောကြောင့် ဤအတိုင်းသာ ဆက်ကနေလျှင် အစိုးရက ကန်ထရိုက်များ မရမလှ မွဲပြာကြမည့်အရေးကို မြင်လာသည်နှင့် ဆားပေါ့ကျွန်း

မင်းသားကို ဖြုတ်ပြီး တေဇကိုပင် ငွေများများပိုပေး၍ ငှားရမ်းရလေသည်။

တေဇတွင် ထိုအချိန်၌ “ငဘော်” ဆိုသော သားနှင့် “ငမေ” ဆိုသော သမီးထွန်းကားလျက် ရှိလေပြီ။ ထိုသို့ အစိုးရရုံတော်ကြီးတွင် တက်ကရသည်ဆိုခြင်းမှာလည်း တေဇမင်းသားတစ်လက်တည်း မကရပေ။ တေဇတို့ “ဖစကလပ်ဇာတ်သဘင်အဖွဲ့ကြီး” က လက်ထောက်မင်းသား ခြောက်လက်နှင့် ကန်ထရိုက်တာ ကိုရင်ဟူးဘတ် အကြိုက် မင်းသားလေးလက်တို့နှင့် တွဲကရပေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ တေဇ၏အကြံမှာ ဤကဲ့သို့ အစိုးရရုံတော်ကြီး၌ တက်ကနေရင်းက အခွင့်အရေးပေါ်လာ တိုင်း ဘိလပ်ကရုံပိုင်ကြီး ကြားလောက်အောင် “လွတ်လပ်ရေး ချက်ချင်းပေး” ဟူသော သီချင်းကို သီဆိုရန်ဟု ကြိတ်၍ ကြံထားသူဖြစ်၏။

“လွတ်လပ်ရေး ချက်ချင်းပေး” ဆိုသော သီချင်း၏ အဓိပ္ပာယ်လိုရင်းသည် အစိုးရရုံကြီးတစ်ခုလုံးကို ဗမာလူထုပိုင် လွတ်လွတ်လပ်လပ် အသုံးပြုဖို့ ပြန်ပေးဟု တောင်းခြင်းပင် ဖြစ်လာသည်။ ထိုသို့ တောင်းယူမှလည်း ဗမာလူထုကြီး၏ အလိုဆန္ဒနှင့် ကိုက်ညီမည်။ လူထုပိုင်ရုံကြီးဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်း ပွဲအလွန်ကြိုက်နှစ်သက်သော ဗမာလူထုကြီးအဖို့ သက်သက်သာသာနှင့် ပွဲကြည့်နိုင်မည်။ ရုံဝင်ခများမှာ ဗမာလူထုကြီး၏အကျိုး မှန်သမျှအတွက် ပြုလုပ်ပေးနိုင်မည် စသည်ဖြင့် တွက်ကိန်းလည်း ချလာခဲ့သူဖြစ်လေသည်။

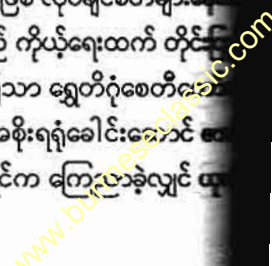
တေဇတွင် ဤသို့ အစိုးရရုံကြီးပေါ်သို့ တက်ကရလင့်ကစား “လွတ်လပ်ရေး ချက်ချင်းပေး” ဟူသော သီချင်းကို ဆိုမိ၍ အကျဉ်းအကျပ်နှင့် ရင်ဆိုင်လာလျှင် အစိုးရရုံကြီးကို ပိုင်ရှင်က အနုနည်းအရမပေးသော်၊ အကြမ်းနည်းကို အသုံးပြုရလိမ့်မည်ဖြစ်သောကြောင့် တစ်ဗိုလ်ဆင်း တစ်ဗိုလ်တက်ရန် လှူရှာတော့၏။ အကယ်၍ များ ငါသေသွားလျှင်ဟုလည်း သူတောင်း၍ပူပန်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း သူလှူရှာ၏။ သူ့လက်အောက် မင်းသားများကို သူပြန်ကြည့်သည်။ သူ့သိပ်စိတ်တိုင်းကျမဟုတ်သည်ကို တွေ့ရပြန်၏။

ဤကိစ္စအတွက် မင်းသားတေဇ အတော်စိတ်ရှုပ်ရလေသည်။ သူ၏သား “ငဘော်” နှင့် သမီး “ငမေ” တို့

ကို ပြေးကြည့်ပြန်၏။ သူတို့ လူမမယ်ကလေးတွင်ဖြစ်ရုံမက၊ အကယ်၍ အကြမ်းဖက်ပြီး အစိုးရရုံးကို ပြန်လှူလျှင် အားကိုးအားထားပြုရန်ဆိုပြီး အက-အဆိုကို သင်မပေးဘဲ၊ အလှူအယက် အရိုက်အနက်နည်းတွေသာ သင်ကြားပေးမိရက်သားဖြစ်နေပြန်၏။ “သားရေ ... တို့တော့ အနုနည်းနဲ့ အစိုးရရုံကို ပြန်တောင်းလို့ မရဘူးကွယ်... က် ချကြစို့လား” ဟု တေဇက ပြောလျှင် သားတင်မထသမီးပါ “အဖေ အသာကလေးနေ ကျွန်တော်တို့ ချမယ်ကျွန်မတို့ ချမယ် ... စသည်ဖြင့် လွယ်လွယ်နှင့်အဖြေပေးကြသည်မှာ တေဇအတွက် အထူးအားရစရာပင်ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် သူလို ခေါင်းဆောင်မင်းသားအနေဖြင့် ပြုလုပ်ဖို့ရာ (၀၁) ဖအေခြေရာလိုက်နင်းနိုင်ဖို့ အရေးကြီးသော ဘယ်နည်းနဲ့မဆို သူလို အကရော အဆိုပါ ပညာတတ်မြောက်မှ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ဤကိစ္စ၌ တေဇအလွန်အခက်တွေ့ရရှာ၏။ “ငါများ သေသွားခဲ့လျှင် ဟူသော အတွေး၊ တေဇ၏ဦးနှောက်ထဲ ပေါ်လာတဲ့ အချိန်က စပြီး တေဇသည် နောက်ဆုံးအကြံရကာ သေကြီး ‘ငဘော်’ ကို သူနှင့်ပူးပူးကပ်ကပ် နေစေပြီးလျှင် နောက်ထပ် မွေးသော သားငယ်များကိုသာ အကြမ်းနည်းများကို လှေ့ကျင့်စေခိုင်းခြင်း ပြုလာတော့သည်။ ထိုအချိန်က စတင်လျက် တေဇ၏သားကြီး ငဘော်ကို လက်ထောက်ဇာတ်မင်းသားအဖြစ် မမြင်နိုင်သော်လည်း စတင်ခုံပေါ်၌ ကားဆွဲနေရာတွင် တွေ့လာရလေသည်။

လောကတွင် တစ်မျိုးသားလုံးအရေးထက် ကိုယ်ရေးကိုယ်ဖက်ကြသည်သာ များတော့၏။ တေဇ၏အကြံသည် တစ်မျိုးသားလုံးအရေးဖြစ်၏။ သူ ယခုလို အစိုးရရုံတော်ကြီးထဲ၌ ခေါင်းဆောင်မင်းသားအဖြစ် ကနေခြင်းသည် ထိုအစိုးရရုံတော်ကြီးကို ဗမာဆင်းရဲသားလူထုပိုင်ရန်ဟု ရည်ရွယ်ချက်ရှိခြင်းကြောင့် ကနေ၏။ သို့သော် တစ်ခါက အစိုးရရုံတော်ကြီး၌ပင် ခေါင်းဆောင်မင်းသားအဖြစ် ကခဲ့ဖူးသော မင်းသား ယုဂန်ဒါသည် သူ့အလျှင် ခေါင်းဆောင်မင်းသားအဖြစ် လုပ်ချင်စိတ်များနေ၏။

မင်းသား ယုဂန်ဒါသည် ကိုယ့်ရေးထက် တိုင်းကိုယ်ရေးကို မဇ်နိုင်ပေ။ အကယ်၍သာ ရွှေတိဂုံစေတီအောက်ရွှေပြားများကို လာဘ်ထိုးမှ အစိုးရရုံခေါင်းဆောင် စတင်မင်းသားလုပ်ရမည်ဟု ရုံပိုင်ရှင်က ကြော်ငြာခဲ့လျှင် ထို

ဒါးသည် ဘုရားရွှေပြားကို အမှန်တကယ်ခွာလျက် လာဘ် ထိုးပေလိမ့်မည်ဟု သူ၏ ဆိုင်းဆရာဟောင်း ဟင်္သာတ ဦးဂွကိုယ်တိုင်က ထုတ်ဖော်ပြောဖူး၏။ ယုဂန်ဒါးခေါင်း ဆောင် မင်းသားဖြစ်စဉ်က မယားတွေ မှိုလိုပေါက်အောင် ထုဖူးသည်။ ဤသို့ မယားမှိုလိုပေါက်အောင် ယူရခြင်း သည်ပင် ယုဂန်ဒါးအဖို့ နိဗ္ဗာန်နှင့်မလဲနိုင်သော လောကီ ချမ်းသာဖြစ်၏။

နောက်ဆုံး ယုဂန်ဒါးသည် ရာထူးစိန်နှင့် ပူးပေါင်း ခြံ အတွင်းကြိတ်ကြိတ်၏။ တစ်နေ့သော် တေဇတို့ ဇာတ် အဖွဲ့ကြီး ဒေါင်းနင်းစိနီးမားရုံသို့ သွားကရလေတော့ သည်။ တေဇလည်း အကွက်ကောင်းဆိုက်ပြီဟုဆိုကာ အကယ်၍ ဒေါင်းနင်းလမ်း စိနီးမားတွင် 'လွတ်လပ်ရေး ချက်ချင်းပေး' ဟူသော သီချင်းကို ရဲရဲတင်းတင်းဆိုပြီး ထပြု၍မှ ဘိလပ်ရုံပိုင်ရှင်က ဗမာပြည်ရှိအစိုးရရုံးကြီးကို ပြန်မပေးလျှင် အကြမ်းနည်းကို သုံးမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကြ ၏။ သူ မသွားခင် သူ၏သားကြီး 'ငဘော်' နှင့် သားငယ် များကိုပါ တိုးတိုး ကြိတ်မှာခဲ့၏။

ဒေါင်းနင်းလမ်းစိနီးမားရုံတွင် တေဇသည် 'လွတ် လပ်ရေးချက်ချင်းပေး' သီချင်းကို ဆို၍ ကရာ ဘိလပ်ရုံ ပိုင်ရှင်ကြီး မျက်လုံးပြူးနေ၏။ ဗမာပြည်တွင်လည်း တေဇ ၏သား 'ငဘော်' တို့သည် တောအောင်းလျက် ခြေလွန် ထက်လွန်ဖြစ်ကုန်ကြ၏။ ယုဂန်ဒါးနှင့် ရာထူးစိန်တို့က ဆာဇေကို အရွံ့တိုက်ပြီး 'လွတ်လပ်ရေး ချက်ချင်းပေး' သီချင်း၏ သံပြိုင်ဆိုရမည့်နေရာတွင် လုံးလုံးပါးစပ်ပိတ် ချကြ၏။ လူမညီသဖြင့် နောက်ဆုံး ဘိလပ်ရုံပိုင်ရှင်က "ငင်းတို့လိုချင်တဲ့အစိုးရရုံးကို ပြန်ပေးပါ့မယ်။ ဒါပေမဲ့ သယ်လိုလူထုပိုင်ရုံကြီး လုပ်ပြီး ကမယ်ဆိုတဲ့ ရုံစည်းမျဉ်း နေဆွဲပြီး ဘိလပ်သို့ ပို့ပါ" ဟူ၍သာ နောက်ဆုံးလိုက် သောပေးလိုက်သည်။ ဤမျှနှင့် တေဇလည်း ကျေနပ် ထာ ပြန်ခဲ့ရရှာသည်။

ဗမာပြည်ပြန်ရောက်ပြန်သောအခါ တေဇ၏သား 'ငဘော်' တို့ ခြေလွန်လက်လွန်ဖြစ်ကုန်ကြသည့်ကိစ္စကို ပြန်၍ အဖတ်ဆယ်နေပြန်၏။ ထိုကြားထဲက မင်းသား ယုဂန်ဒါးနှင့် ရာထူးစိန်တို့က လူထုကို အမျိုးမျိုး တေဇ အပေါ် အထင်မြင်လွဲမှားအောင် လုပ်ကြသေးသည်။ မည် သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ လူထုအပေါ်သစ္စာရှိပြီး ကိုယ်ကျိုးကို

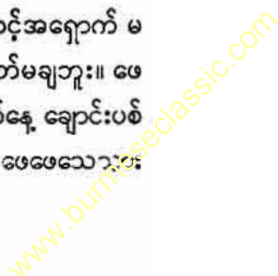
စွန့်ပယ်သော တေဇအပေါ်၌ လူထုက စိတ်ကွက်ခြင်း မရှိပေ။ ပို၍ ယုံကြည်အားထား၏။ ထို့ကြောင့် မင်းသား ယုဂန်ဒါးနှင့် ရာထူးစိန်တို့ အစိုးရရုံက အပယ်ခံရသည့် အပြင် ယုဂန်ဒါးကို အယုံကြည် ကင်းနေသည့် လူထု အချို့က ချောင်း၍ သေနတ်နှင့် ပစ်တော့သည်။

မင်းသား ယုဂန်ဒါး သေနတ်ပစ်ခံရ၍ မသေဘဲ မျက်စိ၌သာ ဒဏ်ရာရခြင်းကိုပင် တေဇအတွက် ကံဆိုး မိုးမှောင်ကျခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု မည်သူမျှမသိကြသေး ပေ။ ထိုသို့ ဖြစ်ပွားပြီး များမကြာမီ ရုံစည်းမျဉ်းရေးဆွဲရန် အတွက် လူရွေးပွဲလုပ်ရသည်။ ထိုလူရွေးပွဲတွင် တေဇ၏ သား 'ငဘော်' မှာ သူဘာသာ လွတ်လွတ်လပ်လပ် အရွေး ခံရသော်လည်း အချို့ ဖစကလပ်ဇာတ်အဖွဲ့ဝင်များကို တေဇကိုယ်တိုင် နယ်လှည့်ပြီး သီချင်းဆိုပြု၊ ကပြမှ အရွေး ခံကြရ၏။ ဤတုန်းကပင် တေဇအတော်ကြီး စိတ်ပျက် မိပေသည်။

စိတ်ပျက်ရုံတွင်မဟုတ် ပို၍လည်း စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်း ဖြစ်လာ၏။ ထို့ကြောင့် ဤတစ်ကြိမ်တွင် သူ၏ သား 'ငဘော်' ကို အစိုးရရုံတွင် ကားဆွဲနေရာ၌ မထားနိုင်တော့ ဘဲ လက်ထောက်မင်းသားငယ်အဖြစ် အသုံးပြုလာရပြန် သည်။ သူ၏ယုံကြည်ချက်တွင် သူ၏သားလျှင် သူ၏ ခြေရာကို နင်းပေလိမ့်မည်။ လူထုအပေါ်၌ သစ္စာရှိပေ မည်၊ ကိုယ်ကျိုးကိုပင် ပယ်ပေလိမ့်မည် စသည်ဖြင့် စွဲ လမ်းထား၏။ ထို့ကြောင့် တေဇကို တစ်ဖက်က အစိုးရ ရုံးကြီးကို လူထုပိုင်ဆိုင်ရေး လုပ်ငန်း၊ အခြားတစ်ဖက်က သူ၏သား 'ငဘော်' နှင့် သားငယ်များကို အစွမ်းကုန်မြေ တောင်မြှောက်ပေးလျက်ရှိလေသည်။

ဤနေ့ကား (၁၉၄၇) ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့ ပင်တည်း။ တေဇသည် ဇာတ်ရုံသို့ သွားရန် အဝတ်အစား များ လဲနေ၏။ မောကြီး ပန်းကြီးနှင့် လှေခါးမှပြေးတက် လာသော သား 'ငဘော်' ကို ဆီးကြိုပွေ့ဖက်ရင်း "ဘာ များလဲ ငါ့သားကြီးရဲ့ ရေးကြီးသုတ်ပျာ ရှိလိုက်တာ" ဟု မေးလိုက်သည်။

"ဟာ ... ဖေဖေ ဒီလို ဘာမှ အစောင့်အရှောက် မ ထားဘဲ သွားလာ ကခုန်နေတာ သားစိတ်မချဘူး။ ဖေ ဖေကို တစ်ယောက်ယောက်ကတော့ ဟစ်နေ ချောင်းပစ် သတ်လိမ့်မယ်လို့ သားစိတ်မှာစွဲနေတယ်။ ဖေဖေသေသွား

ရင် ခက်မယ်နော် ... ဖေဖေရှိရက်နဲ့တောင် သားကိုကို
စော်ကားခံရသေးတယ်မဟုတ်လား ... ဖေဖေအစောင့်
ထားပါ” ... ဟု ငဘော်က ခရားရေလွှတ်သလို စိုးရိမ်
တကြီးနှင့် ပြောနေ၏။

“ဒါလောက်လည်း မစိုးရိမ်ပါနဲ့ သားရယ် ...
ယောက်ျားဆိုတာ သတ္တိရှိရတယ် ... ရန်သူကို ရင်ဆိုင်
ဝံ့ရတယ် ... မှန်တာကို လုပ်ရဲ ပြောရဲ ရေးရဲရတယ် ...
နောက်ပြီး ဖေဖေဟာ လူထုခေါင်းဆောင်ပါ ... ဖေဖေအစိုး
ရရုံမှာ ကနေပေမယ့် ဖေဖေကတဲ့ အစိုးရရုံဟာလည်း
လူထုကြိုက်အစိုးရရုံပါ ... ဘာမှလက်နက်နဲ့ ကာကွယ်
စရာမလိုပါဘူး ... လက်နက်နဲ့ ကာကွယ်နေရတယ်ဆို
ကတည်းက လူထုခေါင်းဆောင်ဆိုတာ အဓိပ္ပာယ်မရှိ
တော့ဘူး။ ဒီလိုနေလို့မှ သတ်ချင်တဲ့ လူက သတ်လည်း
သေပေစေ သားရယ် ... ဖေဖေသေပေမယ့်လို့ ငါ့သား
ကြီးတွေ ရှိသေးသားပဲ ... မဟုတ်ဘူးလား။ ဖေဖေနေရာ
ကို တက်ရုံပေါ့ကွယ် ...” ဟု တေဇက ကျောရင်သပ်၍
နှစ်သိမ့်စေ၏။

သားလုပ်သူက ဤကဲ့သို့ စကားဦးသန်းလိုက်သည်
နှင့် ဇနီးလုပ်သူက တေဇကို အစိုးရရုံမဆင်းရန် တားသေး
၏။ သို့သော် ဥပစ္စေဒကမိုဗ်းသည် တေဇနှင့် အပေါင်း
ပါတစ်စုအပေါ် သွန်အံ့ဆဲအချိန်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မည်သူ
မျှ တား၍မရ။ တေဇ ထွက်သွား၏။ နံနက် ၁၀ နာရီခွဲ
သည်နှင့် တေဇနှင့် လက်ထောက် မင်းသားတစ်စု သေ
နတ်နှင့် အပစ်ခံရ၍ သေဆုံးကြပါပြီဟု ဗမာတစ်ပြည်လုံး
သတင်းပြန့်လွင့်လာ၏။ တေဇအပေါ် အထူးချစ်ကြည်

အားကိုးကြသော ဗမာလူထုကြီး၏ မျက်ရည်တို့ကို စု
ပေါင်းလိုက်လျှင် ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာကြီးတစ်ခုသဖွယ် ဖြစ်
ရမည်မှာ မုချဖြစ်၏။ လူတိုင်းငိုကြွေးကြ၏။ လူတိုင်း
ဒေါသဖြစ်ကြ၏။ လူတိုင်းအားငယ်ကြသည်။

တေဇသည် ဤအရေးကို ရှေးဦးမဆွကပင် မြင်
ထားခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ‘ငါ့သေခွဲလျှင်’ ဟု သူတွေးခဲ့၏။
တွေးခဲ့သလောက်လည်း သူ့နေရာ၌ သူ့အစားသွင်းရမည့်
သူကို ရှာခဲ့ပေသည်။ သူ၏ဇာတ်အဖွဲ့ထဲ၌လည်း သူမ
တွေ့။ ထို့ကြောင့် သူ၏သား ‘ငဘော်’ ကို ကြိတ်၍
သင်ကြားပေးခဲ့သဖြင့် ‘ငဘော်’ သည် သူ့ရှိစဉ်က လက်
ထောက်မင်းသားအဖြစ်ပင် ကပြခဲ့လေသည်။ သူ့သား
သေခွဲလျှင် သူ့သား ‘ငဘော်’ ကို သူ့ခြေရာနင်းစေချင်
၏။ သူမသေမီကလည်း သူ့သားကို သူ့လိုဖြစ်စေချင်
လွန်း၍ သူ၏လမ်းစဉ်ကို ကြိတ်၍ သင်ကြားပေးခဲ့သည်။

ယခု ‘တေဇ’ တည်းဟူသော ဗမာလူထု အသံ
မင်းသားကြီးက သေလွန်လေပြီ။ ဗမာလူထုကြီးလည်း
ဆွေးတသိမ့်သိမ့်နှင့် အားငယ်လျက်နေချေပြီ။ တေဇ
အလွန်အားကိုးသော သား၊ ‘တေဇ’ ကြိတ်၍ သူ့လမ်းစဉ်
ကို ပြခဲ့သော သား၊ ဖအေတူသား ငဘော်ကား ယခု
အဘယ်ချောင်ကပ်နေဘိသနည်း။ လူထုကြီးက ရှာ
၍ ကုတ်နှင့်ကော် စင်ပေါ်တင်ရမည်လော ...။ ‘ငဘော်’
ကိုယ်တိုင် ထွက်ကရမည်လော။ ။

[လူထု စဉ်းစားတွေးတောကြပေတော့]

၁၉၄၇ခု ဖတ်လ ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ် (၂)

အော်... ဗိုလ်ချုပ်... ဗိုလ်ချုပ်

၁၁-၃-၄၈ နေ့ ဗမာပြည်ထောင်စုသမ္မတ အိမ်တော် ညစာထမင်းစားပွဲတွင် အိန္ဒိယဘုရင်ခံချုပ် လော့စ်မောင့်ဘက်တန် မိန့်ခွန်းစကားမှ ဖော်ပြချက်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တကယ်တမ်းလိုချင်သော အချက်တစ်ချက်ကို အခါများစွာ မိမိတွေ့ရှိခဲ့ရာတွင် ထို အချက်မှာ တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရန် တစ်ခုတည်း သော ရည်ရွယ်ချက် အောင်မြင်ရေးအတွက် ညည်ညည်နည်းကို မဆို အသုံးပြုရန် အသင့် နိုသည်ကို မိမိတွေ့ခဲ့ရပါကြောင်း။ ထိုအချက် ထို သတိပြုမိ၍ပင်လျှင် ဗိုလ်ချုပ်က ဗမာ့ မြူးချစ်တပ်မတော်ကို မိမိလက်အောက်၌ ထားရန် ချက်ချင်းသဘောတူသောအခါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အဆက်အသွယ်ပြု၍ နေ့စပ်ရန် ဗြိတိသျှစစ်ဌာနချုပ်မှာ အာဏာ ထောင်းခဲ့ကြောင်း။

မိမိ လူကဲခတ်မှန်သည်ကို ဖြစ်ပျက် ထားသည့်အကြောင်းများက သက်သေခံနေကြောင်း၊

ဓမ္မန်ခဲ့သည့် နှစ်က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

*Am
Thorn
2013*

လုပ်ကြံခံရသည့်သတင်းကို ကြားရ သောအခါ မိမိတုန်လှုပ်မိကြောင်း၊ မိမိတို့ ခေါင်းဆောင်ကြီး မဟာတ္ထမ ဂန္ဒီအတွက် စိတ်ပူဆွေးသကဲ့သို့ ဗိုလ်ချုပ်အတွက် မြန်မာ ပြည်က ပူဆွေးသောက ဖြစ်မည်ကို မိမိသိရှိကြောင်း။

သို့ရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်မှာ မြန်မာပြည် ဂျပန်လက်မှ လွတ်သည်ကို မြင်ရလျက် ရှေ့အဖို့တွင် မြန်မာပြည်မှာ လွတ်လပ်ရေးနှင့် မဝေးတော့ပြီဟူသော အချက်ကို သိသွားကြောင်း၊ မိမိသည် ၎င်းနှင့် ကန်ဒီမြို့တွင် တွေ့သည်များကို လည်းကောင်း၊ လန်ဒန်တွင် တွေ့ခဲ့ရသည်များကိုလည်းကောင်း သတိရနေပါသေးကြောင်း.....။ ။

ဗိုလ်ချုပ်ကတော်၏ ပထမဆုံး တိုင်းပြည်သို့ မှာကြားချက်

ချဲ့ထွင်ပြီး မပြောလို

ကျွန်မ၏ ခင်ပွန်းသည်ဖြစ်တဲ့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဟာ လူမျိုးအတွက် ကြီးပမ်းရင်း လမ်းခုလတ်မှာပဲ အခုတော့ ကျဆုံးသွားရှာပါပြီ။ ဒီတော့ကာ ကျဆုံးသွားရတဲ့ လူတွေလည်း ကျဆုံးသွားကြပြီဖြစ်တဲ့အတွက် ချဲ့ထွင်လို့လည်း မပြောလိုတော့ပါဘူး။

ရည်ရွယ်တဲ့ပန်းတိုင်

ကျဆုံးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကို ချစ်ကြည်လေးစားကြရင် ဖြင့် သူတို့ရည်ရွယ်ထားခဲ့တဲ့ ပန်းတိုင်အဝင်ရောက်အောင် ချမှတ်ခဲ့တဲ့ လမ်းစဉ်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြပါလို့ ပြောပါရစေတော့။

ဖခင်လိုဖြစ်ထွန်းအောင်

ကျွန်မမှာတော့ ကြီးလေးတဲ့တာဝန်တွေကို ရှေ့ဆောင်ရှေ့ရွက်အဖြစ်နဲ့ မလုပ်နိုင်သေးလို့ နောက်ကနေပြီးတော့ပဲ ဗိုလ်ချုပ် ချမှတ်ခဲ့တဲ့ လမ်းစဉ်များကို တစ်နည်းတစ်ဖုံ ပြုစုအားပေးပြီး သူ့ရဲ့ ရင်နှစ်ဖြစ်တဲ့ ကလေးများကို သူတို့ရဲ့ ဖခင်သွေးပီပီ ဖခင်လို ဖြစ်ထွန်းလာစေဖို့ ပြုစုပျိုးထောင်ပေးတော့မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးပါပြီ။

တကယ်ချစ်ရိုးမှန်ရင်

ကျွန်မနည်းတူ ကျွန်မနှင့် ကံတူအကျိုးပေးဖြစ်ကြရတဲ့ ကျဆုံးသွားကြတဲ့ ခေါင်းဆောင်ကြီးများရဲ့ စိတ်သည်များမှာလည်း ဝမ်းနည်းပက်လက်ဖြစ်ကြစေမယ်လို့ သိပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်မ ပြောလိုတာကတော့ သူတို့ကို တကယ်ချစ်ရိုးမှန်ရင်ဖြင့် သူတို့ချမှတ်ထားတဲ့ လမ်းစဉ်ကို လိုက်ကြစေလိုပါတယ်။ ဒါမှပဲ သူတို့ချစ်ရာခင်ရာရောက်ပါလိမ့်မယ်။

အကောင်အထည်ပေါ်အောင်

ဒီတော့ ကျွန်မတို့က အကောင်အထည်ပေါ်အောင်ပိုင်းဝန်းကြီး အားပေးကြဖို့လိုပါတယ်။ ကျွန်မတို့ သို့သော် သူပြည်သားများကလည်း ကျဆုံးသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများကို လေးစားတဲ့အနေနဲ့ ဒေါသရှေ့ထားပြီး စိတ်ထိုက်မာန်ပါ မလုပ်ကြဘဲ ကွယ်လွန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့ ချစ်ထားခဲ့တဲ့ လမ်းစဉ်အတိုင်း တစ်သဝေမတိမ်း လိုက်ဆောင်ရွက်ဖို့ လိုပါတယ်။

လုံးဝလွတ်လပ်ရေးသို့

ဖဆပလ အဖွဲ့ကြီးနဲ့ ဖဆပလ အစိုးရအဖွဲ့

နှစ် ၁၀၀ စာ ၁၀၀

၂၇၁

အားလုံးထောက်ခံကြပြီး ကွယ်လွန်ရှာကြတဲ့ ခေါင်း
ဆောင်ကြီးများရဲ့ ရည်မှန်းချက်ဖြစ်တဲ့ 'လုံးဝ လွတ်လပ်
ရေး' မရမနေ ကြီးစားအားထုတ်ကြပါလို့သာ တိုင်းပြည်
အား အပြီးသတ် မှာကြားခဲ့ပါတယ်။ ။

[ဧပြီလ ၂၅ ရက်၊ ဆာကြာနေ့ ညဦးအချိန်တွင် ဗိုလ်ချုပ်
ကတော် ဒေါ်ခင်ကြည်၏ တိုင်းသူပြည်သားများအား
ပြောကြားချက်]

ရုက္ခသင်္ဃာ (၆-၇-၁၉၇၅)

သေနာပတိ ရွှေတူဂျာနယ်

သေနာပတိကား တိုင်းပြည်လူထု၏ဖခင် ကျေးဇူး ရှင် လွတ်လပ်ရေးဗိသုကာကြီး၊ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့၏ စစ်သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပင် ဖြစ်လေသည်။

ဤကဲ့သို့ တိုင်းပြည်၏အစဉ်မမှေနိုင်သည့် ကျေးဇူး ရှင်ဖြစ်ရန်မှာ မလွယ်ကူလှပေ။ တိုင်းပြည်အတွက် မည် သို့ပင် စေတနာထား၍ ဆောင်ရွက်စေကာမူ ကာလ၊ ဒေသနှင့် မကိုက်ညီ၍လည်းကောင်း၊ လုပ်နည်းလုပ်ဟန် ချွတ်ယွင်း၍လည်းကောင်း၊ နောက်ပိုင်း ရိုးသားမှု ချို့ယွင်းချက်များ ရှိ၍လည်းကောင်း၊ လုပ်ငန်းများ မအောင်မြင်ခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း မြန်မာပြည်၌ အများအပြားပင် ရှိလေသည်။

ရိုးသားစွာ ဝတ်ဆင်ခြင်း

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအနေနှင့်မူ တိုင်းပြည်အတွက် လုပ်ဆောင်ရာတွင်

- ၁။ တိုင်းပြည်၏ လွတ်လပ်ရေး
- ၂။ တိုင်းပြည်၏ ဒီမိုကရေစီ တည်တံ့ရေးများကို သာ အဓိကထား၍ မိမိကိုယ်ရေးကိုယ်တာဖြစ်သော ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ရပ်တည်နိုင်မှု၊ စည်းစိမ်ရှိမှု၊ ကျန်းမာမှု၊ အသက်ရှည်စွာ နေမှုတို့ကို လုံးဝ လျစ်လျူရှု၍

တိုင်းပြည်အတွက်သာ သဲသဲမဲမဲ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတော်၏ ခေါင်းဆောင်ကြီး နိုင်ငံတော်၏ အစိုးရ ဒုဥက္ကဋ္ဌကြီးအဖြစ် လုပ်ဆောင်ခဲ့သော်လည်း အနေကုပ်၍ စစ်ဝတ်နှစ်စုံ၊ အရပ်ဝတ်နှစ်စုံသာ ရှိသော ခေါင်းဆောင်ကြီးဖြစ်လေသည်။

(မှတ်ချက်) ဖော်ပြထားသော ဓာတ်ပုံများကိုကြည့်လျှင် ဗိုလ်ချုပ်၏ ရိုးသားစွာ ဝတ်ဆင်နေထိုင်သွားပုံကို တွေ့မြင်နိုင်လေသည်။

သူကား တိုင်းပြည်အတွက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ခေါင်းဆောင်လုပ်ရမှ၊ ရာထူးကြီးကြီးရမှ လုပ်ဆောင် မဟုတ်ပေ။ ကျရာတာဝန်မှာ ထမ်းဆောင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

သာဓက တင်ပြရသော် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်ကျ ပျပ်ပြည်တွင် စုံလင်စွာ ရောက်ရှိနေချိန်ဖြစ်သည်။ ရောက်နေသော ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များမှာ သာ အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့မှ အဖွဲ့ဝင်များ ဖြစ်ကြသည်။

တစ်ဖွဲ့မှာ သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းဦးစီးသော သာ အဖွဲ့နှင့် ကျန်တစ်ဖွဲ့မှာ သခင်ဗစိန်ဦးစီးသော သခင်တို့ ဖြစ်ကြလေသည်။

ထိုနှစ်ဖွဲ့မှာ မြန်မာပြည်တွင်း၌ အယူအဆ

ကျည်ကြ၍ နှစ်ခြမ်းကွဲနေသော်လည်း ဂျပန်ပြည်သို့ ဆက်သောအခါ လူကြီးများဖြစ်ကြသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်လက်ျာ (သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းအဖွဲ့)၊ သခင်ထွန်းအုပ်၊ ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း၊ ဗိုလ်စကြာ(သခင်အိန်)တို့ ညီညွတ်ရေးကို ဆွေးနွေးကြသည်။

ထိုအခါ ရဲဘော်သုံးကျိပ်၏ ခေါင်းဆောင်ရွေးချယ်ရာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် သဘောထားကြီးစွာနှင့် ဖင် သခင်ထွန်းအုပ်အား နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်အဖြစ် ဆင်ခြောက်၍ ၎င်းသည် သာမန်စစ်ရေးတာဝန်ခံအဖြစ် ဆန်းဆောင်လျက် စေ့စပ်မရသော နှစ်ခြမ်းကွဲ သခင်အဖွဲ့တို့ ဂျပန်ပြည်တွင် တိုင်းပြည်၏ လွတ်လပ်ရေး၊ ညီညွတ်ရေးသည်သာ အဓိကဟူသော ခံယူချက်ဖြင့် ခေါင်းဆောင်မှုကို မမက်မောဘဲ ညီညွတ်ရေးကိုသာ အဓိကထား၍ တည်ဆောက်ခဲ့သူဖြစ်သည်။

သူ့အား သိက္ခာချသော်လည်း

မြန်မာပြည်သို့ ပြန်ရောက်ပြီးနောက် ဂျပန်များ၏ အတိ မတည်မှုကို တွေ့ရှိရသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဂျပန် ဖက်ဆစ်စနစ်ကို တွန်းလှန်ရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်၍ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (B.I.A)ကပင် ဆက်လှန်ရေးကို စတင်တာဝန်ခံခဲ့လေသည်။

သို့ရာတွင် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကို ဗမာ့အာဏာပိုင်ရေးတပ်မတော်အပြောင်းတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ သဘောထားကြီးမှုကို မမြင်ဘဲ စစ်တပ်ရာထူးအင်အားများတွင် မကျေနပ်ကြသည့်သူများသည် ဗိုလ်ချုပ်သည် ရာထူးစည်းစိမ် ယစ်မှူး၍ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့အား တော်လှန်ရန် စိတ်မကူး ဟူသော စိဒ္ဓါဖြန့်မှုများ တပ်တွင်းတွင်လည်းကောင်း၊ ပြင်ပတွင်လည်းကောင်း ဝါဒဖြန့်၍ တိုက်ခိုက်လာကြသည်။

မည်သို့ပင် ၎င်းအား တိုက်ခိုက်လာကြသော်လည်း ညီညွတ်ရေးသည် အင်အား၊ ညီညာမှု ပြည်သာမည် ဟု ယုံကြည်နေသော ဗိုလ်ချုပ်သည် ၎င်းတို့၏ အန္တရာယ်ကို ဂရုမစိုက်ဘဲ လုပ်ငန်းအားဖြင့် ကွန်မြူနစ်ဝါဒီ၊ ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံ ပါတီ၊ တပ်မတော် (၃)ခုကို ဖူတည်၍ တိုင်းရင်းသား လူမျိုး အဖွဲ့အစည်းပေါင်းစုံဖြင့် ၁၉၄၄ ခု၊ ဩဂုတ်လ၌ မြေအောက်တော်လှန်ရေး

အဖွဲ့ကြီးဖြစ်သော ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး၊ ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ ချုပ်ကြီးကိုလည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် စီမံရေးဆွဲ၍ တည်ထောင်နိုင်ခဲ့လေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်- ဆာဝီလီယံဆလင်းနှင့် တွေ့ဆုံစဉ်က

ထိုမျှမကသေး ... ဖက်ဆစ်ဂျပန်တော်လှန်ရေးချိန်တွင် (၁၄)နံပါတ် တပ်မတော်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆာဝီလီယံဆလင်းက ဖက်ဆစ်ဂျပန်များအား တိုက်ခိုက်ရန် အသေးစိတ် အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲရန်အတွက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ၎င်းတပ်စခန်းချသော မိတ္ထီလာမြို့သို့ လာရောက်ရန် တစ်လကျော်ကြာမျှ ဆက်သွယ်၍ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။

ထိုဖိတ်ခေါ်မှုကို လက်ခံ၍ ရန်သူများ ပတ်လည်ဝိုင်းပြီး ၃ ရက်ကြာမျှ တိုက်ခိုက်ခံနေရသော မိမိတပ်စခန်းမှ ရန်သူတို့မျက်စိအောက်က အလွတ်ရုန်းထွက်၍ သရက်မြို့သို့ လာခဲ့သည်။

ထိုမှတစ်ဆင့် မိတ္ထီလာမြို့သို့ စစ်လေယာဉ်ဖြင့် သွားရောက်ခဲ့၏။ ဗမာ့မျိုးချစ်တပ်မတော် ဗိုလ်ချုပ်တစ်ဦးအား ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိ ဒုဗိုလ်မှူးကြီးအဆင့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက လာရောက်ကြိုဆို၍ မိတ္ထီလာတပ်စခန်းသို့ ရောက်သောအခါ သာမန်စစ်သားများ နေထိုင်သည့် မိုးကာတဲငယ်တစ်ခုတွင် ဗိုလ်ချုပ်နှင့်ရဲဘော် ဂျီ (ဗိုလ်မင်းခေါင်နှင့် ဗိုလ်မှူးလှအောင်)တို့အား နေထိုင်စေသည်။

စားနပ်ရိက္ခာလည်း တောင်း၍ယူမှသာ ရခဲ့လေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်သည် ရသည့်ရိက္ခာထဲမှ စီးကရက်တစ်လိပ်ကို သောက်၍ တိုင်းပြည်ရေး လုပ်ရတာ ဒီလိုပေါ့ ဟု မကျေနပ်သော်လည်း ကျန်ရဲဘော်နှစ်ဦးအား နှစ်သိမ့်ဖော်ရပေသည်။

နောက်နေ့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆလင်းနှင့် တွေ့ဆုံသည့် အခါ၌လည်း လက်ဆွဲနှုတ်မဆက် ကုလားထိုင်မပေးဘဲ ရိုင်းပျစွာ ဆက်ဆံမှုကို ခံရသည်။ သူ အတော် မကျေနပ်မည်ဖြစ်သည်။

သို့သော် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲဆိုတာ ဇွဲနှင့် သည်းခံစိတ်ရှိရမယ်လို့ ဆုံးမစကားကို ပြောကြားခဲ့သေးသည်။

နောက်ပိုင်းစာဖြင့် လိုအပ်သော အချက်အလက်များကို မေးမြန်းရာ၌လည်း ဗိုလ်ချုပ်အား နှိမ့်ချသော အနေဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အမည်ခံ (Styld Major General Aung San) ဟူ၍ ခေါင်းစဉ်တပ်လျက် ဖိတ်ကြားသော စဉ်သည်တော်အား စော်ကားခဲ့လေသည်။

သူကား သာမန်လူသားဖြစ်၍ ဒေါသဖြစ်ခဲ့လေသည်။

သို့ရာတွင် “ငါလုပ်သမျှသည် တိုင်းပြည်အတွက် ဟူသော ခံယူချက်” ကြောင့် လုပ်ငန်းဟူသမျှကို ပြေလည်အောင် သည်းခံ၍ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့လေသည်။

သူ၏ ရည်မှန်းချက်

ဤမျှမကသေး ... တိုင်းပြည်အတွက် ဆောင်ရွက်မှုများတွင် သူကား အခက်အခဲမျိုးစုံနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသော်လည်း သူ့နှလုံးသားထဲတွင် ကိန်းအောင်းနေသော စိတ်ဓာတ်မှာ

“တိုင်းပြည်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်မှုဟာ လူတစ်ဦးထဲက ခေါင်းဆောင်မှုမျိုးမဟုတ်ဘဲနှင့် အဖွဲ့နှင့် ခေါင်းဆောင်မှုမျိုး ဖြစ်ရမယ်။ အဖွဲ့ရဲ့ ဆန္ဒမဟုတ်ဘဲ ငါ့ဆန္ဒ ငါ့သဘောလုပ်တဲ့ ခေါင်းဆောင်မျိုးမဟုတ်ဘဲ အဖွဲ့ဆန္ဒ ရယူပြီး အဖွဲ့ရဲ့ အုပ်ချုပ်မှုအောက်မှာရှိတဲ့ ခေါင်းဆောင်မှုမျိုး ဖြစ်ရမယ်။

လူမျိုးရေးတရားဟာလည်း ငါ့လူမျိုးမှ ငါ့လူမျိုး၊ တခြားလူမျိုးတွေဟာ ငါ့လူမျိုးလောက် မမြတ်၊ ငါ့လူမျိုးသာ ကမ္ဘာကို ကြီးစိုးရမယ်ဆိုတဲ့ ကျဉ်းမြောင်းသေးသိမ်တဲ့ လူမျိုးရေးတရားမဟုတ်ဘဲ ကိုယ့်လူမျိုး ကိုယ်ချစ်ခင်သော်လည်း တခြားလူမျိုးများကို မုန်းတီးခြင်း၊ အထင်သေးခြင်းမဖြစ်ဘဲ ကမ္ဘာမှာ တိုင်းပြည် အချင်းချင်း သင့်မြတ်စွာ တစ်ဦးအကျိုးတစ်ဦး ဖြစ်ပွားစေအောင် ဆောင်ရွက်တဲ့ လူမျိုးရေးတရားဖြစ်ရမယ်။

ဂျပန်ပြည်မှာလို စစ်ဘက်က လက်ဝါးကြီးအုပ်ပြီး တိုင်းပြည်လွှတ်တော်က ဘာမှ အစိုးမရတဲ့ စစ်အာဏာ

ရှင်ဝါဒမျိုး မရှိရအောင် စစ်ဘက်ကို တိုင်းပြည်လွှတ်တော်က အုပ်စိုးနိုင်ခွင့်ရှိရမယ်။

နောက် လွတ်လပ်စွာ ဖော်ပြခွင့်၊ စည်းရုံးခွင့်၊ အစည်းအဝေးခေါ်ခွင့်နှင့် စီတန်းလမ်းလျှောက်ခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာ တွေးတောခွင့်၊ ကိုးကွယ်လိုရာ ဘာသာကို ကိုးကွယ်ခွင့်၊ တရားနှင့်မညီသော အဖမ်းအဆီး၊ အချုပ်အနှောင်မှ ကင်းလွတ်ခွင့်၊ ကိုယ်ရေး လွတ်လပ်ခွင့်၊ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ့်ရာနှင့် နေထိုင်ခြင်းကို မတရားသဖြင့် နှောင့်ယှက်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်၊ လူတိုင်း ပညာသင်ကြားနိုင်ခွင့်၊ အခမဲ့ ဆေးဝါးအကူအညီရရှိခွင့်၊ မတရားသဖြင့် စီးပွားချုပ်ချယ်မှုများမှ လွတ်ကင်းချမ်းသာခွင့်၊ အလုပ်သမားလယ်သမားများရဲ့ အနည်းဆုံး အခွင့်အရေးများကို အစိုးရက စောင့်ရှောက်ပေးခြင်း၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားများ၏ အနည်းဆုံး အခွင့်အရေးများကို အစိုးရက စောင့်ရှောက်ပေးခြင်း၊ တိုင်းပြည်တွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတိုင်း ကိုယ့်ဘာသာ၊ ကိုယ့်ခလေ့၊ ကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှုအတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်၊ အိုစာနာစာ၊ အထိအခိုက်လျော်ကြေး၊ ရန်ပုံငွေ အစရှိသည်တို့ကို အစိုးရက ထောက်ပံ့အိုမင်း၍လည်းကောင်း၊ နာဖျား၍လည်းကောင်း၊ ထိခိုက်နာကျင်၍လည်းကောင်း၊ အလုပ်လုပ်ချင်သော်လည်း အလုပ် မရနိုင်၍သော်လည်းကောင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း မပြုစွမ်းနိုင်သူများသည် အစိုးရ၏ အထောက်အပံ့ကို ရရှိခွင့်၊ ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေးမျိုးတွေလည်း ရှိရမယ်။”

(ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်း)

ဟူသော သူ့ဆန္ဒပြင်းပြနေမှုကြောင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာ၌ အခက်အခဲအားလုံးကို သူသည် သည်းခံလျက် တိုင်းပြည်အတွက် အသက်စတေးပြည်သူများ၏ ‘သေနာပတိ’ဘွဲ့ကို ခံယူနိုင်ခြင်း ဖြစ်သတည်း။ ။

ရွှေတူကုန်း အတွဲ ၁ အပုဒ် ၁၁ (၁၇၄)

ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဒေါ်ရီကြိန်

အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အပေါင်းပါ အာဇာနည် မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ကျဆုံးသွားခဲ့သည်မှာ ယခု ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ၂၃ နှစ် တင်းတင်း ပြည့်ခဲ့လေပြီ။

တိုင်းပြည်အတွက် အသက်ပေးသွားသူများဖြစ်၍ လွမ်းဆွတ်တသ အောက်မေ့ရတိုင်း အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး အသက်ရှင်စဉ်က တိုင်းပြည်အတွက် ပြောခဲ့၊ ဟောခဲ့၊ စီမံကြံစည်ခဲ့ပုံများမှာ ဘယ်ခေတ်၊ ဘယ်အခါမှ ခေတ်မီကောနိုင်သော အဖိုးတန်စကားများ၊ ခေတ်တိုင်း ခေတ်တိုင်း မှန်ကန်နေသော စကားများ၊ အမြဲဆန်းသစ်နေသော ကြံစည်ဆောင်ရွက်မှုများသာ ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရပေသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး လွတ်လပ်ရေး ရပြီးသည့် အချိန်မှစ၍ နိုင်ငံတွင် ပြန်လည် ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ခဲ့ကြရပေသည်။ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးနေသော ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးနှင့် ရင်ပေါင်တန်းနေနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းနေခြင်းသည်ပင်လျှင် ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများဟု ခေါ်ရပေမည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြည်တွင်း ပြည်ပရန်များ မကင်းသေးသရွေ့ အဖျက်အဆီးများလည်း မကင်းနိုင်၊ အဖျက်

အဆီးတို့ကြောင့် ပျက်စီးသွားသမျှကို အမြဲ ပြန်လည် တည်ထောင်နေကြရပေသည်။

အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးနှင့် အပေါင်းပါ အာဇာနည်တို့ ကျဆုံးသည့်ကာလတွင် အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ကိုယ်တိုင် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပေးခဲ့သော မိန့်ခွန်းကို ပြန်လည်လေ့လာပါက အဖိုးမဖြတ်နိုင်လောက်အောင် တန်ဖိုးရှိသော စကားများကို တွေ့ရပါသည်။

ရှေ့ဖြစ်ဟောဆရာများဖြစ်သော ဗေဒင်ဆရာများသည် မိမိတို့ထံ ချဉ်းကပ်လာသူများအား ဘယ်အရပ်မသွားနှင့် ဖျားလိမ့်မည်၊ ဘယ်ထောင့်နေလျှင် သွေးထွက်သံယိုဖြစ်မည် စသည့် ဟောကိန်းထုတ်သကဲ့သို့ အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်ကြီးသည် သူ့အတွေ့အမြင်၊ သူ့ပညာဗဟုသုတ အမြော်အမြင်တို့ဖြင့် ရှောင်ရန်၊ ဆောင်ရန် ဟောကိန်းများ ထုတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ခေါင်းဆောင်ကြီး၏ ရှောင်ရန်၊ ဆောင်ရန်ဟောကိန်းများ မှန် မမှန်လေ့လာဆန်းစစ်နိုင်ရန် ဖော်ပြလိုက်ရပါသည်။

၁၉၄၇ ခု၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်းရှိ (ယခုစာပေဗိမာန်အဆောက်အဦ) ဆိုရန်ဟို ဗီလာ၌ မြန်မာပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း

ကွန်ဖရင့်အစည်းအဝေးတွင် အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးက အောက်ပါအတိုင်း ဟောကိန်းများ ထုတ်ခဲ့သည်။

- * လှေခါးထစ်အစီအစဉ်မျိုးမှာ များသောအားဖြင့် ကောင်းသော အစီအစဉ်မျိုးမဟုတ်။ တိုင်းပြည်၏ ပေါ်ပေါက်ဆဲ၊ ပေါ်ပေါက်လတ္တံ့သော အကြောင်း တရားအမျိုးမျိုးနှင့် သင့်လျော်ပြေပြစ်အောင် ရေးဆွဲသော အစီအစဉ်မျိုးသာလျှင် ကျေနပ်လောက်သော အစီအစဉ်ဖြစ်ပါသည်။
- * အဆိုးအကောင်း ဆွဲတတ်သော သာမန်လူစားတို့ အတွေ့အကြုံ၊ အကြံဉာဏ်ဗဟုသုတများကလည်း ကျွန်တော်တို့လုပ်ရမည့် အမှုကိစ္စတွေအတွက် အရေးကြီးပါသည်။
- * ရှေးဦးလုပ်သင့်သည့် လုပ်ငန်းကို ရှေးဦးလုပ်ကိုင် သွားသော နည်းစနစ်ကို လိုက်နာရန်၊ ကိစ္စအမြောက်အမြားကို တစ်ကြိမ်တည်း စဉ်းစားဆွေးနွေးသည့် အလုပ်ကို မပြုလုပ်ရန် သတိထားရပါ လိမ့်မည်။ အရေးမကြီးလှသော ကိစ္စများကို အရေးကြီးသောကိစ္စများအလျင် တင်ကူး၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုအပ်ပါ။
- * မိမိကိုယ်တိုင် တင်ကူး နှစ်ခြိုက်လျက်ရှိနေသော အကြောင်းခြင်းရာများကို ပထမရှေးဦးစွာ အရေးယူလိုသော ဆန္ဒများ ပေါ်ပေါက်လာတတ်ပါ သည်။ သို့ရာတွင် ဤသို့ မဖြစ်စေရန် သတိမူရန် လိုပါသည်။
- * အရေးကြီးသောကိစ္စများတွင် တတ်စွမ်းနိုင်သမျှ တစ်ခုပြီးမှတစ်ခု လုပ်ရပေလိမ့်မည်။ တစ်ပြိုင်နက် အကြံအစည် များလွန်းက ဘေးဥပါဒ်အန္တရာယ် ဆိုက်ရောက်တတ်ပေသည်။
- * မိမိတို့တိုင်းပြည်အတွင်း အစွမ်းကုန် ဆောင်ရွက် လိုသော စိတ်ဆန္ဒထက်သန်ခြင်းကြောင့် စီမံချက် များ ပြုလုပ်ရာတွင် လိုဘကြီးလွန်းသော စီမံကိန်း များ မပြုလုပ်ရန်အတွက် ဂရုပြုရပေလိမ့်မည်။
- * နေထိုင်ရေး စရိတ်စက လျော့ကျဖို့ကိစ္စနှင့်ပတ် သက်၍ ဆိုလျှင် ယခုကဲ့သို့ စရိတ် ကြီးမြင့်နေရ သည့်အကြောင်းရင်း ပထမအချက်မှာ အရေး မကြီး၊ မရှိလည်း ဖြစ်နိုင်သော ကုန်စည်များကို

- ဈေးကြီးပေး၍ ဝယ်နေခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့ အရေး မကြီးလှသော ကုန်စည် များကို နိုင်ငံခြားမှ အတင်အသွင်းလျှော့ရန်၊ သို့ မဟုတ် လုံးဝ ရုပ်စဲပစ်ရန် လိုပါသည်။
- * နေထိုင်ရေးစရိတ် လျော့ပေါ့သွားစေလိုလျှင် တိုင်း ပြည်အုပ်ချုပ်ရေးဘက်တွင် တတ်နိုင်သမျှ ခြိုးခြံ ချွေတာရန် လိုပါသည်။ ယခုလက်ရှိ အုပ်ချုပ်ရေး မှ တိုင်းပြည်က စရိတ် မတတ်နိုင်လောက်သော အုပ်ချုပ်ရေးဖြစ်နေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ချက်ချင်း လက်ငင်းပင် အသုံးစရိတ်ကို လျော့ပစ်ရပါမည်။ ... ထို့ပြင် အရေးကြီးသော ကုန်စည်များ ဝေငှရေး စနစ်ကိုလည်း ကောင်းသည်ထက် ကောင်းလာ အောင် စီမံပေးရန် လိုပါသည်။ ဖြန့်တီးမှုများနှင့် တံစိုးလက်ဆောင် စားမှုများကိုလည်း နှိပ်ကွပ်ထိ ရပါလိမ့်မည်။
- * အရေးမကြီး၊ မရှိလည်းဖြစ်နိုင်သော ကုန်စည်များ သွင်းယူမှုဆိုလျှင် ကျွန်တော်တို့မှာ မရှိမဖြစ် အရေး ကြီးသည့် ကုန်တွေ အကြီးအကျယ် ရှားပါးသည့်အခါတွင် စည်းစိမ်ခံကုန်၊ အရေးမကြီးသည့် ကုန်များကို သွင်းယူ စည်းစိမ်ခံနေကြရန် မလိုအပ် ဟု ဆိုသည့် အချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

အထက်ပါစကားတို့ကား အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အသက်ရှင်စဉ်အခါက နိုင်ငံ၏ အခြေအနေအရ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် မည်သို့ကြိုးပမ်းရမည်ကို ပြောဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ခေါင်းဆောင်ကြီး ကွယ်လွန်ပြီးသော် နောက် နိုင်ငံတွင် အမျိုးမျိုးပြောင်းလဲခဲ့ပြီဖြစ်သော်လည်း ပြန်လည် ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများကား လုပ်ရဆဲပင် ရှေ့လည်း လုပ်ဆောင်ရဦးမည်ဖြစ်လေသည်။

ခေါင်းဆောင်ကြီး ဟောပြောခဲ့သမျှတို့တွင် စေတနာ အပြည့် ပါရှိရုံမျှမက အလေးအနက် လေ့လာထား၍ အမြော်အမြင်ကြီးကြီးနှင့် ပြောခဲ့သည်ချည်းသာ ဖြစ်ပါ သည်။

အထက်ပါ ကောက်နုတ်ချက်များကို ဟစ်ထုတ် တစ်ဝါကျစီ၊ တစ်လုံးစီ လုံးစေ့ပတ်နေ ဖတ်ရှုလျှင်

ဧည့်ဆိုပါက ယခုအချိန်ထိ အသုံးဝင်ရုံမက တိုင်းပြည် တည်သရွေ့ အသုံးချ စံထားနိုင်သော စကားများပင် ဖြစ်ပေ၏။

နိုင်ငံအတွက်သာမက အိမ်ထောင်စုတစ်စု ဦးစီးနေသူတစ်ယောက်အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ မိမိ ကောင်းစားရေးအတွက် ကြိုးပမ်းနေသူ အတွက်သော်လည်းကောင်း မှတ်သား လေ့လာ ကျင့်သုံးထိုက်သော စကားများပင် ဖြစ်ပေသည်။

လွတ်လပ်ရေးအတွက် ခေါင်းဆောင်ကြီး ကြိုးပမ်းခဲ့သမျှကို တန်ဖိုးထား၍ ခေါင်းဆောင်ကြီး၏ ကျေးဇူးကို မေ့သူဖြစ်အံ့။ ခေါင်းဆောင်ကြီး ချမှတ်ထားသော လမ်းစဉ်ကို မသွေမဖည် လိုက်နာကျင့်သုံးလိုသူ ဖြစ်အံ့။ ကျွန်ုပ်တို့ ခေါင်းဆောင်ကြီးပြောခဲ့သော ဆောင်ရန်၊ ရှောင်ရန်များကို ဆောင်ပါ၏လော၊ ရှောင်ပါ၏လော...။ ခေါင်း

ဆောင်တိုင်း၊ ပြည်သူပြည်သားတိုင်းက ပြန်လည်ဆန်းစစ်ရပေမည်။

တိုင်းပြည်ကိုချစ်၍ တိုင်းပြည် စည်ပင်ပြော ဖွံ့ဖြိုးနေလိုသူဖြစ်လျှင် အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး၏ ပြန်လည် ထူထောင်ရေးနှင့်ပတ်သက်သော သြဝါဒများကို ကျင့်သုံးရပေမည်။

ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့ကား အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးသည် နိုင်ငံအတွက် အသက်သွေးခဲ စွန့်လွှတ်ခဲ့ရသောနေ့ပေတည်း။ နိုင်ငံကောင်းစားအောင် ဆောင်ရွက်နေပါသည်ဟု ကြွေးကြော်နေသူတိုင်း ဗိုလ်ချုပ်ဖြစ်စေလိုသော နိုင်ငံဖြစ်အောင် ဗိုလ်ချုပ် နည်းပေး လမ်းပြခဲ့မှုများကို မိမိတို့ ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် ချိန်ထိုးပြီး စံ ကိုက် မကိုက် ဆန်းစစ်သင့်ကြပါသတည်း။ ။

ဇွဲညို အတွဲ ၁၇ အမှတ် ၄ (၁၅-၇-၁၉၈၈)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ နိုင်ငံရေးအမြင် မောင်ညွန့်အုံး

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ သက်တမ်း(အသက် ၃၂ နှစ်၊ ၅ လ၊ ၆ ရက်)အတွင်း ရေးသားပြောဟောခဲ့သော တရားများ၊ မျှော်မှန်းခဲ့သော ရည်ရွယ်ချက်ကြီးများနှင့် လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သော လုပ်ငန်းကြီး များကိုကြည့်ပါလျှင် ကမ္ဘာတွင် ထူးကဲသော ပုဂ္ဂိုလ်ကျော် ကြီးတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း တွေ့မြင်ကြမည်သာ ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှု၊ တို့ဗမာ သခင်လှုပ်ရှားမှု၊ ဗမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်းနှင့် မြေ အောက်လှုပ်ရှားမှု၊ တပ်မတော်လှုပ်ရှားမှုနှင့် ဖက်ဆစ် ဂျပန်တော်လှန်ရေး၊ ဖဆပလနှင့် လွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှု အဆက်ဆက်တွင် တစ်သမတ်တည်း ပါဝင်ရှေ့ဆောင်ခဲ့ သူ ဖြစ်ပေသည်။ တစ်နည်းဆိုသော် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သည် လူထုထဲမှ ပေါ်ထွက်လာသော အမျိုးသားခေါင်း ဆောင်ကြီးဖြစ်ပေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အသက် တစ်ဝက်သည် နိုင်ငံနှင့် လူမျိုးတို့၏ လွတ်လပ်ရေးအတွက် ပေးလှူခဲ့ သော နှစ်များ ဖြစ်ပေသည်။

ပြည်ထောင်စုဖွား တိုင်းရင်းသားတို့၏ မျိုးဆက် အနွယ်အားလုံးသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ကိုယ်ကျိုး စွန့် ဆောင်ရွက်မှုများကို လေးစားစွာ အမြဲ သတိတရ

ဖြစ်နေကြမည်သာ ဖြစ်သည်။

အောက်ပါတင်ပြချက်မှာ အမျိုးသားခေါင်းဆောင် ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ နိုင်ငံရေးအမြင်တစ်ခုထုတ် မဟုတ်ပေ။ နိုင်ငံရေး၊ ဝါဒရေး၊ တော်လှန်ရေးဆိုင်ရာ အခန်းများထဲမှ ကောက်နုတ်၍ စီစဉ်ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ် ပါသည်။

နိုင်ငံရေး

“ကျွန်တော့် အယူအဆတွင်ကား နိုင်ငံရေး လောကဓာတ်အရ မြင်မှ ထင်မှ ဟုတ်သည်ဟု ထင်၏။ နိုင်ငံရေးဆိုသည်မှာ လူအဝုန်းနှင့် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံ ကူးလူး အုပ်ချုပ်သော ကိစ္စပင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံ ရေးကို (ဆိုရှယ်ဆိုင်းယင့်) ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံ လောကဓာတ်ပညာဟု ယူဆရမည်။ ထို လူအချင်းချင်း ဆက်ဆံမှုမှ ပေါ်ပေါက်လာသော ပြဿနာအရပ်ရပ်ကို အကြောင်းနှင့်အကျိုးတရားကို အမှီထား၍ ရှာဖွေ နှစ်စစ်ဆေးဝေဖန် ခွဲခြားစိမ့်အုပ်ချုပ်မှုပင် ဖြစ်၏။ ဤလို ကို အကျဉ်းအားဖြင့် နိုင်ငံရေးဝါဒတိုင်း တစ်နိုင်ငံပင် အရေးဟု ယူကြ၏။ သို့သော် ယခုအခါ နိုင်ငံရေး အဓိပ္ပာယ်မှာ တစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံ၊ တစ်ပြည်ထောင်

လောက်သာ မဟုတ်တော့။ တစ်ကမ္ဘာလုံးကိစ္စ ဖြစ်လာ
၏။”

နိုင်ငံရေးသည် လူမှုသူမှုကိစ္စအားလုံးပင် ဖြစ်၏။
လူ၏ အသိဉာဏ်ဖြင့် လူ၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို
ဆောင်ရွက်ကြရာ ပိုမိုများပြား ရှုပ်ထွေးလာသောအခါ
နိုင်ငံရေးတည်းဟူသော လူ့ပင်မတရား ပေါ်ပေါက်လာ
၏။ စတိတ်ဆိုတဲ့ နိုင်ငံရေးအဆောက်အအုံကြီးဖြစ်လာ
တော့ အမှန်မှာတော့ တစ်တန်းစားက တစ်တန်းစားကို
အုပ်စိုးချုပ်ချယ်သည့်စနစ် အရင်းခံပင် ဖြစ်လေသည်။
ယခုဆိုလျှင် လူတစ်ဦးက တစ်ဦး၊ တစ်တန်းစားက တစ်
တန်းစား နှိမ်ရုံတင်မဟုတ်ဘဲ တစ်တိုင်းပြည်က တစ်
တိုင်းပြည်ကို နှိမ်၍လာ၏။

ထို့ကြောင့် ဗမာပြည်မှာဆိုရင် အုပ်စိုးကြတဲ့သူများ
နိုင်ငံရေးကတစ်မျိုး၊ နယ်ချဲ့စနစ်ဆိုတာကို အမှီပြုနေ၏။
အလှည့်ခံရသည့် ဗမာလူမျိုးတွေ၏ နိုင်ငံရေးကတစ်မျိုး၊
လွတ်လပ်ရေးအခြေခံထားလျက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံ
ရေးတွင် သူ့အကျိုး၊ သူ့အမြင်နှင့် ဝါဒတွေ မိုးမွန်နေခြင်း
စင်။ အချို့ကတော့ ဝါဒဆိုတာ မလိုပါဘူး။ ဗမာပြည်
ဗမာပြန်ရပြီး ဗမာ့အကျိုး ဆောင်ရွက်ရလျှင် ပြီးတာပဲ
ဟု ပြောကြ၏။ ပြောကြတဲ့လူတွေကိုယ်တိုင်က သူတို့ရဲ့
အကျိုး၊ သူတို့ရဲ့ အမြင်အရဖြစ်တဲ့ ဝါဒကို ဟောနေမှန်း၊
လုပ်နေမှန်း မသိကြပေ။ သိလျှင်လည်း လိမ်ခြင်းပင်
ဖြစ်၏။

အမှန်မှာ နိုင်ငံရေးမှာ လောကီရေးပင် ဖြစ်၏။ နိုင်ငံ
ရေးမှာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းတရား မဟုတ်ပေ။ သို့သော်
လည်း လောကီမှာလည်း လောကုတ်ရှိနိုင်၏။ လောကီ
တည်နိုင်၏။ အူမတောင့်မှ သီလ စောင့်နိုင်၏။ ထို့
ကြောင့် နိုင်ငံရေးကား ပင်မတည်း။ သူ့ကို လက်လွှတ်၍
မဖြစ်။ အားလုံးနှင့် ဆိုင်၏။

စင်စစ် နိုင်ငံရေးမှာ တိုးတက်လိုသည့် ပင်မ တရား
ကြီးတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်၏။ ထိုအရာကား လောကီနိဗ္ဗာန်
ကို နောက်ဆုံး ရည်မှန်းလေသည်။ နိုင်ငံရေးသည်
လူတိုင်းနှင့် သက်ဆိုင်၏။ လူတိုင်း လုပ်မှဖြစ်မည်။

ဝါဒရေး

နိုင်ငံရေးအကြောင်း တွေးလျှင် ဝါဒ ပါစမြဲဖြစ်၏။

ဝါဒ မရှိသည့် နိုင်ငံရေးဟူ၍ ဘယ်ကမ္ဘာတွင်မှမရှိ။ ဝါဒ
မလိုဘူး။ ဗမာဆိုလျှင် ဗမာစိတ်ရှိတာပဲ။ ဗမာ ကောင်းစား
ဖို့ဆိုလျှင် လူတိုင်း လိုချင်တာပေါ့။ ဝါဒဆိုတာပေါ့ ဘာ
ခနရှင်ဝါဒ၊ ဘာဝါဒနှင့် ဇာချဲ့နေစရာလိုသလဲ စသည်
ဖြင့် ပြောကြ၏။ တစ်ရံရောအခါ ပဲခူးမြို့တွင် ခနရှင်
ကြီးတစ်ယောက် ပြောသည်ကို မှတ်လိုက်ရဖူး၏။ အမှန်
မှာ နိုင်ငံရေး နားမလည်၍ တစ်ကြောင်း၊ သူ၏ အတန်း
အစား စိတ်အမြင်နှင့် ဆန့်ကျင်၍တစ်ကြောင်း၊ ဝါဒ
မလိုဟု ပြောလိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ဝါဒ မရှိလျှင် ဘယ်
နိုင်ငံရေးမျိုး လုပ်နိုင်မလဲ။ ... မိမိကိုယ်ကို နာမည်ကြီး
အောင်၊ ကြွယ်ဝအောင် လုပ်တတ်သည်မှာ နိုင်ငံရေး
မဟုတ်။ တိုင်းပြည်ကောင်းအောင် လုပ်တတ်မှ နိုင်ငံရေး
ဖြစ်၏။

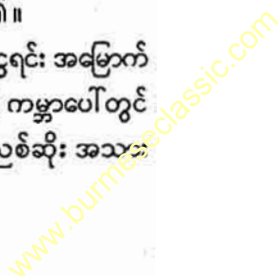
တိုင်းပြည်ရဲ့ အနာက ဘာလဲ။ တိုင်းပြည်ရဲ့ လွတ်
ရာလွတ်ကြောင်းဖြစ်တဲ့ လောကနိဗ္ဗာန်လမ်းဟာ ဘယ်လို
ရှိသလဲဟု စိတ်ကူးမှာ မကူးတတ်။ စိတ်ကူးတတ်ရန်မှာ
ဝါဒအရင်းခံဖြစ်၏။

နိုင်ငံရေးနှင့် ဝါဒ ခွဲလို့မရ။ ဝါဒရှိမှ ရမည်။ ဝါဒ
ဆိုသည်မှာလည်း မိုးပေါ်က ကျမလာ။ ဘယ်ကျောက်စာ၊
ဘယ် သိုက်ကမှ တူးဖော်၍ ကြည့်စရာမလို။ ထာဝရ
ဘုရားသခင်ကလည်း ဖန်ဆင်းမပေး။ ဝါဒဆိုသည်မှာ
သူ့ခေတ် သူ့ဒေသ၊ သူ့ကိန်းအလျောက် ပေါ်လာရ၏။

ကမ္ဘာရာဇဝင် အစီအစဉ်တွင် ရုပ်နှင့် နာမ် ပြောင်း
လွဲဖောက်ပြန်မှုကြောင့် ရုပ်နှင့် နာမ် အပြန်လှန် ဆက်ဆံ
မှုကြောင့် ဝါဒဆိုသည့် စကား ကြားရ၏။ ဝါဒဆိုသည့်
အကြံ လုပ်ရ၏။ ယခု ကမ္ဘာတွင် အထင်အရှားအားဖြင့်
ဝါဒကြီး ၃ မျိုးရှိ၏။ တစ်မျိုးကား ခနရှင်ဝါဒ၊ တစ်မျိုး
ကား ဘုံဝါဒ (နောက် ဆိုရှယ်လစ်၊ ကွန်မြူနစ်ဝါဒ)၊
တစ်မျိုးကား ဖက်ဆစ်ဝါဒ၊ သုံးမျိုးသုံးစား အထင်အရှား
ရှိ၏။ ကြားဝါဒများလည်း ရှိသေး၏။ [၁]

... ဖက်ဆစ်ဝါဒ ဆိုတာ ဘာလဲဟု မေးစရာရှိ၏။
ဖက်ဆစ်ဝါဒဆိုသည်မှာ အရင်းရှင်ဝါဒ၏ အဆိုးအသွမ်း
ဆုံးသော ဘဝသို့ ရောက်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။

“အရင်းရှင်ဝါဒဆိုသည်မှာ ငွေပင်ငွေရင်း အမြောက်
အမြား စိုက်ထုတ်နိုင်သော သူတို့သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင်
ကြီးနိုင်ငယ်ညှိုးဆဲလိုသည့် ယုတ်မာညစ်ဆိုး အသား

စား ဘီလူးမျိုးနှင့် နယ်ချဲ့၍ နှိပ်စက်ကလူ ရန်မူသော တစ်ကိုယ်ကောင်း အယူဝါဒကို ယူသူများ၏ ဝါဒ ဖြစ်ပေသည်။”

“အရင်းရှင်ဝါဒသမားတို့သည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး၊ တစ်စုနှင့်တစ်စု၊ တစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုး၊ တစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံ တပု ယှဉ်ပြိုင်သောကြောင့် တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ပပဉ္စတရား ၃ ပါး တွင်တွင်ကြီး နယ်ချဲ့လေတော့၏။ နောက်ဆုံး၌ အရင်းရှင်နှင့် အလုပ်သမား၊ နယ်ချဲ့သမားနှင့် လက်အောက်ခံနိုင်ငံများ၊ အရင်းရှင်အချင်းချင်း၊ နယ်ချဲ့သမားအချင်းချင်း၊ ရန်သူခပင်း တိုးပွား၍ ကမ္ဘာတစ်ခုလုံး ကိုးရိုးကားရား ကမောက်ကမ ဖြစ်လာလေတော့၏။”

“ဤ အရင်းရှင်ဝါဒ ကမ္ဘာပေါ် ပျံ့နှံ့နေသရွေ့ ကာလပတ်လုံး ... တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုသော် ဤအရင်းရှင်ဝါဒ ပပျောက်ပြီးလျှင် ဗြဟ္မစိုရ်တရားတို့ အခြေပြုသော ဆိုရှယ်လစ်ဇင်း ခေါ် လူအများကောင်းစားရေးဝါဒ၊ လူထု ကောင်းစားရေးဝါဒ မပြန့်ပွား မစည်ကားသရွေ့ ကာလပတ်လုံး ကျွန်ုပ်တို့ ကမ္ဘာမြေပြင်ဘွင် အထွေထွေသော ကပ်ကြီးများ ဆိုက်ရောက်လျက်ပင် ရှိကြပေလိမ့်မည်။ [၂]

အခုခေတ် အခါမှာတော့ ကားလ်မာ့ကွဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က စတဲ့ မာ့ကွဝါဒတွေရဲ့ သဘောတရားဟာ တဖြည်းဖြည်း ခေတ်စားလာတယ်။ အဲဒီဝါဒဟာလည်း အဆုံးစွန်တရား မဟုတ်သေးဘူး။ ရှာတုန်း ဖွေတုန်း တိုးတက်တုန်းပဲ။ အဲဒီလို သဘောအမျိုးမျိုးဆိုပေမဲ့ နိုင်ငံရေးဟာ စီးပွားရေးအုတ်မြစ်ပေါ်မှာ တည်တယ်ဆိုတာကိုတော့ ဘယ်သူမှ မငြင်းနိုင်တော့ပါဘူး။

တကယ့် ဒီမိုကရေစီ

...လူတွေက တင်မြောက်ပြီး လူတွေရဲ့ အကျိုးကို လုပ်တဲ့ လူတွေရဲ့ အစိုးရသာလျှင် ဒီမိုကရေစီဖြစ်နိုင်မယ်။ အခြားဟာတွေဟာ ဒီမိုကရေစီအစစ် မဖြစ်နိုင်ဘူး။ အတုတွေသာ ဖြစ်တယ်။

ဒီမိုကရေစီတိုင်း ဒီမိုကရေစီတာ မဟုတ်ဘူး။ ဒီမိုကရေစီ ခေတ်စားလာတဲ့အခါမို့ ရောယောင်ပြီး သံဖမ်း ပြောကြတာတွေလည်း အများကြီးပဲ။ ဒါဖြင့် ဒီမိုကရေစီ

ဆိုတာ ဘာလဲ။ လူလူချင်း၊ လူတန်းစား အချင်းချင်း လူမျိုး အချင်းချင်း အစရှိသည်အားဖြင့် အခွင့်အရေး တန်းတူ ကျပ်ပြည့်တင်းပြည့် မရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး ဒီမိုကရေစီ ကျပ်ပြည့်တင်းပြည့် မဟုတ်သေးဘူး။

အခု ဒီမိုကရေစီတွေ ခေါ်နေတဲ့ တိုင်းပြည်တွေ အများဟာ တကယ့်ဒီမိုကရေစီ မဟုတ်သေးဘူး။ ငါးစုသုံးမူး၊ တစ်ပဲလောက်ပဲ ဒီမိုကရေစီတွေ ဖြစ်ကြသေးတယ်။ အဲဒီ ဒီမိုကရေစီတွေဟာ အရင်းစစ်လိုက်တော့ အရင်းရှင်ခေါ်တဲ့ ပစ္စည်းရှင်၊ အရင်းရှင်တွေ စီးပွားရေး ချယ်လှယ်တဲ့ စနစ်အခြေခံတဲ့ ဒီမိုကရေစီတွေ ဖြစ်တယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် အရင်းရှင်တွေရဲ့ အာဏာရှင်စနစ် အုပ်ချုပ်ရေးကို ဒီမိုကရေစီကို ဗန်းပြပြီးထားတဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးပဲ။

တကယ့်ဒီမိုကရေစီဆိုတာ နိုင်ငံရေး သဘောတရား အရ ပြည်သူတွေရဲ့ အကျိုးအတွက် ပြည်သူတွေက တင်မြှောက်တဲ့၊ ပြည်သူတွေရဲ့ အစိုးရဖြစ်ရုံနဲ့ မပြီးသေးဘူး။ အဲဒီအစိုးရဟာ ပြည်သူတွေရဲ့ စီးပွားအဆင့်အတန်းကို အခွင့်အရေး တန်းတူ ရနိုင်တဲ့ အခြေအထိ မြှင့်တင်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးမှ တကယ့်ဒီမိုကရေစီအထိ တစ်လှမ်းနိုင်မယ်။

...ကျုပ်တို့လုပ်ချင်တာကတော့ (Greatest Happiness of Greatest Number) လူအများဆုံး အကောင်းဆုံး ချမ်းသာသုခရအောင်၊ အဲဒီလို အများဆုံး က ကြီးကိုင်တဲ့ အာဏာရှင်လုပ်တဲ့ ဒီမိုကရေစီမျိုးကိုသာ လိုချင်တာပဲ။ အကုန်လုံး အကျိုးရှိတဲ့ ဒီမိုကရေစီဆိုတာတော့ ခုလို အရင်းရှင်၊ အလုပ်သမား၊ လယ်ရှင် အစရှိတဲ့ လူတန်းစား ကွဲပြားမှုတွေ ရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး မဖြစ်နိုင်သေးဘူး။ လယ်ရှင် အကျိုးရှိတိုင်း လယ်သမား အကျိုးမရှိနိုင်ဘူး။ အရင်းရှင် အကျိုးရှိတိုင်း အလုပ်သမား အကျိုးမရှိနိုင်ဘူး။ သူတို့အချင်းချင်း အကျိုးတွေဟာ တစ်ခါတလေ စေ့စပ်လို့မရနိုင်ဘဲ တစ်ဦးအကျိုးရှိရင် တစ်ဦးထိမယ်ဆိုတဲ့ အခြေမျိုး ဖြစ်လာတဲ့အခါ အနီးကပ် ဟာ တစ်ဘက်ဘက်က ပင်းမှ ဖြစ်နိုင်မယ်။ အဲဒီအခါက ဒီမိုကရေစီစနစ်သစ်ဆိုတာ အစိုးရက လူများရဲ့ အကျိုးကို လူဆင်းရဲတွေဘက်က ထုံးစံအတိုင်းတော့ ပင်းပင်း ဆိုတဲ့ သဘောပဲ။ [၃]

တော်လှန်ရေး

ကျုပ်တို့ဟာ တော်လှန်ရေးသမားပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်တို့ဟာ ရည်ရွယ်မှန်းထားချက် မရှိဘဲ မျက်ကန်းလိုလုပ်တဲ့ တော်လှန်ရေးမျိုးကိုတော့ မကြိုက်ဘူး။ အမှန်စင်စစ် တော်လှန်ရေးဆိုတာ ဘာလဲ။ ကျုပ်အမြင်ပြောရမယ်ဆိုရင် တော်လှန်ရေးဆိုတာ အကြမ်းပတမ်း တိုက်ခိုက်တဲ့ ဘိဇ္ဇာကိုမှ တော်လှန်ရေးလို့ ဆိုလိုတာမဟုတ်ဘူး။ လက်ရှိ ဧကန်ဟောင်းကို တော်လှန်ပြီး စနစ်သစ် ဘွားခနဲ ပေါ်ဆက်လာတာကို ဆိုလိုတာပဲ။ အဲဒီတော့ တော်လှန်ရေးဆိုတာ တစပ်တည်းဖြစ်နေတာပဲ။ [၄]

... တော်လှန်တယ်ဆိုတာ အဓိပ္ပာယ် ဘာလဲ။ များသောအားဖြင့် ယူဆနေကြတာက သွေးထွက်သံယို ဖြစ်တဲ့ တော်လှန်ရေးကိုသာ တော်လှန်ရေးလို့ ယူဆနေကြတယ်။ ဒါဟာ လုံးဝ မမှန်ဘူး။ တော်လှန်ရေးဟာ သွေးထွက်သံယိုရှိတဲ့ တော်လှန်ရေး၊ သွေးထွက်သံယို မရှိတဲ့ တော်လှန်ရေးရယ်လို့ ၂ မျိုးရှိတယ်။ ... မည်သည့်တိုင်းပြည်မှာမဆို သူတိုင်းပြည်မှာ သူ့အကြောင်းနှင့် တော်လှန်ရေးဖြစ်စဉ်များ ရှိကြတာပဲ။ [၅]

... တော်လှန်ရေးဆိုတာ လူထုက လူထုရဲ့ ကံကြမ္မာကို အခြေခံကနေပြီး ဖန်တီးရာမှာ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ်ဆိုပြီး လူထုကိုယ်တိုင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်တယ်။ ရာဇဝင်ကြောင်းအရ မလွဲမရှောင်သာလို့ဘဲ လိုအပ်လို့ဖြစ်တယ်။ ဖြစ်ပျက်ပေါ်ပေါက်နေတဲ့ ရာဇဝင်အခြေအနေ အချက်အလက်တွေနဲ့ အခြားတစ်လမ်းဖြစ်တဲ့ အခြောက်တိုက် စိတ်ကူးစီမံကိန်းမျိုးနဲ့တော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ပြီးတော့ မျက်စိစုံမှိတ်ပြီး အကန်းလို ရမ်းလို့

တော့ မဖြစ်ဘူး။ တစ်ဖက်တွင်သာ လုပ်တဲ့အလုပ်၊ အလိုအလျောက် လူထုထကြွမှုပျက်စီးရုံအလုပ်ကိုလည်း လက်မခံနိုင်ဘူး။ အဲဒါတွေကြောင့် တော်လှန်ရေးဆိုတာ အကြီးကျယ်ဆုံး ပြုပြင်ဖန်တီးတတ်တဲ့ သတ္တိရှိပါတယ်။ တော်လှန်ရေးရဲ့ အခြေခံ ရည်ရွယ်ချက်ကြီးကတော့ လုပ်စားကိုင်စား လူထုကြီး လွတ်လပ်မှုဖြစ်ပါတယ်။ တော်လှန်ရေးရဲ့ အခြေခံအုတ်မြစ်ကတော့ လူထုပါဝင်အောင် ဆောင်ရွက်ရေး ဖြစ်ပါတယ်။ တော်လှန်ရေးအောင်မြင်ဖို့ အခြေခံကတော့ လူထုကြီးရဲ့ နိုးကြားထကြွမှု၊ တစ်နည်းအားဖြင့် လူထုကြီးဟာ ဘယ်အထိ ဖွဲ့ဖွဲ့စည်းစည်းရှိလို့ ဘယ်အထိ မိမိရဲ့ တာဝန်နဲ့ တန်ခိုးအာဏာကို သိရှိနားလည် နိုးကြားသလဲဆိုတဲ့အပေါ်မှာ တည်ပါတယ်။ [၆]

* ဂဏန်းသင်္ကေတ အညွှန်းများ

- (၁) နိုင်ငံရေးအမျိုးမျိုး ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်း (၁၉၄၀)မှ။
- (၂) ရွှေတိဂုံအလယ်ပစ္စယ်၊ ဖဆပလညီလာခံ မိန့်ခွန်း (၁၉၄၆)မှ။
- (၃) ဖဆပလ ပဏာမ ပြင်ဆင်မှုညီလာခံ မိန့်ခွန်း (၁၉-၅-၄၇)မှ။
- (၄) အသံလွှင့်မိန့်ခွန်း (၁-၁-၄၇)မှ။
- (၅) တော်လှန်ရေးနေ့မိန့်ခွန်း၊ အောင်လံ (၂၈-၃-၄၈)မှ။
- (၆) ဖဆပလ ပဏာမ ပြင်ဆင်မှု ညီလာခံ မိန့်ခွန်း (၁၉-၅-၄၇)မှ။

ရှုထောင့် အမှတ် ၈ (၁၅-၇-၁၉၆၉)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ဘဝနှင့် အမြင် မြဝတီမဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာအဖွဲ့

အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဇူလိုင်လအတွင်း၌ ကျဆုံးခဲ့ရလေသည်။ မြန်မာပြည်သူ့ ပြည်သားများ အပေါင်းတို့သည် မိုးနှင့်အပြိုင် မျက်ရည်ဖြိုင်ဖြိုင် ကျဆင်းခဲ့ကြရလေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကျဆုံးရသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံအတွက်သာ ဆုံးရှုံးခြင်း မဟုတ်။ အာရှတိုက်အတွက်ပါ၊ ကမ္ဘာကြီးအတွက်ပါ ဆုံးရှုံးခြင်း ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ကြည်ညိုလေးစား အားထားကြသော မြန်မာလူထုသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ဘဝကို လေ့လာနမူနာယူခြင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏အမြင်ကို သုံးသပ်ဝေဖန် လက်ခံယူကာ လုပ်ငန်း လမ်းညွှန်အဖြစ် ကျင့်သုံးခြင်းတို့ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပေးဆပ်ရာရောက်ပေလိမ့်မည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ဘဝကိုကြည့်လျှင် အရွယ်ရောက်ကတည်းက နိုင်ငံ၏လွတ်လပ်ရေး၊ လူမျိုး၏ ကြီးပွားရေးကိုသာ အာရုံစိုက်၍ တစ်ဆက်တည်း အင်တိုက်အားတိုက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။ ကျောင်းသားဘဝ၊ ဒို့ဗမာအစည်းအရုံးဝင် သခင်ဘဝ၊ စစ်သားဘဝ၊ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်ဘဝ စသည်တို့ကို ကျင်လည်ခဲ့ရာတွင် ဘဝအထွေထွေ အားလုံး၌ပင် နိုင်ငံ

လွတ်လပ်ရေး၊ လူမျိုးကြီးပွားရေးကို ကြိုးပမ်းလျက်ရှိခဲ့သော ဖြစ်ပေသည်။

မည်သည့်ဘဝ၌ ကျင်လည်နေရသည်ဖြစ်စေ နိုင်ငံတဝန်ကို မအားမလပ်နိုင်အောင် ထမ်းရွက်နေရသည်ကြားမှပင် နိုင်ငံအကျိုးပြုစာပေများကို ရေးသားဖြစ်အောင် ရေးသားခဲ့ပေသေးသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ နိုင်ငံနှင့် ပြည်သူလူထုအပေါ် မေတ္တာစေတနာ ကြီးမားလွန်းလှသူဖြစ်ချေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဟောပြောချက်၊ အရေးအသားနှင့် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုတို့သည် အမြဲတမ်း ခေတ်မီနေကာ လမ်းညွှန်အဖြစ် လက်ခံ ကျင့်သုံးနိုင်သည်နှင့်အမျှ အကျိုးသက်ရောက်မှု ဖြစ်ထွန်းနေပေသော ဖြစ်ပေသည်။ ဤနေရာတွင် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်က ဆိုရန်တိုဗီလာ (ယခုပြည်လမ်းစာပေဗိမာန်) ကျင်းပသည့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းကွန်ဗွန်းရှင် မိန့်ကြားခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အမြင်နှင့် လမ်းညွှန်ချက်များကို ထုတ်နုတ်ဖော်ပြလိုပေသည်။

“ယခုခေတ်၌ တကယ့် အချုပ်အခြာအာဏာသည် တိုင်းသူပြည်သား လူအများတို့လက်တွင် တည်ရှိသည့် ဆိုသည့်အချက်ကို နေရာတကာတွင် ယူဆထားကြ

ဖြစ်ပါသည်။ ယခု ကျွန်တော်တို့ တွေ့ကြုံနေရတဲ့ လက်ငင်း ပြဿနာများနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာ ပေါ်ပေါက်နေသည့် ပြဿနာများကို ထောက်ရှု ခြံဆိုရလျှင် ကျွန်တော်တို့ ချက်ချင်းလက်ငင်း ဖြေရှင်းရေး ဧည့်ကြရမည့် ကိစ္စကြီးရစ်ရပ်ရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ထိုကိစ္စများမှာ ...

- ၁။ နေထိုင်ရေး စရိတ် လျှော့ပေါ့ရန်၊ တိုင်းသူပြည် သားများ၏ နေထိုင်ရေးစရိတ်ကို နဂိုအခြေသို့ ပြန်ရောက်အောင် ပြုပြင်ပေးရန်။
- ၂။ အလုပ်လက်မဲ့များ လျော့သွားအောင်၊ တတ်နိုင် လျှင် အလုပ်လက်မဲ့ လုံးဝ ပပျောက်သွားအောင် ပြုပြင်ပေးရန်။
- ၃။ လမ်းပန်း အဆက်အသွယ်များကို ပြန်လည်ထူ ထောင်၍ တိုးချဲ့ပေးရန်။
- ၄။ အိုးခြေအိမ်ခြေ ဟူထောင်နိုင်အောင် စီစဉ်ပေးရန်။
- ၅။ ပညာရေး ပြန်လည်ထူထောင်ရန်။
- ၆။ ပြည်သူလူအများ ကျန်းမာရေးအတွက် စီစဉ်ပေး ရန်။
- ၇။ နိုင်ငံအုပ်ချုပ်ရေးကို စေတနာ ကောင်းစွာနှင့် သန့်ရှင်း ကျော့ပွန်စွာ ထမ်းရွက်ခြင်းရှိအောင် ပြုပြင် ပေးရန်။
- ၈။ နိုင်ငံ ငြိမ်းချမ်း သာယာလာအောင် ဆောင်ရွက် ပေးရန်။

အထက်ပါပြဿနာကြီးများကို ချက်ချင်းလက်ငင်း နှင်းလင်းရေးအတွက် ကျွန်တော်တို့ လက်ဦးပထမ အားသွန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြရန် အဓိကဖြစ်သည်” ဟု ထင်မြင်ပါသည်။

“ထို့ပြင် အရေးကြီးသော ကုန်စည်များ ဝေငှရေး ဇနစ်ကိုလည်း ကောင်းသည်ထက် ကောင်းလာအောင် စီမံပေးရန်လိုပါသည်။ ဖြုန်းတီးမှုများနှင့် တံစိုးလက် ဆောင် စားမှုများကိုလည်း နှိပ်ကွပ်ပစ်ရပါလိမ့်မည်။

ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်အတွင်းမှာပဲ အရေးကြီးသည့် ကုန်စည်များကို စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် စီမံကိန်းတစ်ရပ် လည်း ပြုလုပ်ရပါလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်တို့ စီးပွားရေး အတွက် နိုင်ငံခြားများနှင့် ဆက်ဆံမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဆိုလျှင် ကျွန်တော်တို့ ထွက်ကုန်ဘက်က ငွေပိုရအောင် အားထုတ်ကြိုးပမ်းကြရပါလိမ့်မည်။ နိုင်ငံငြိမ်သက် သာယာရေး ကိစ္စကလည်း ရှိပါသေးသည်။ နေထိုင်ရေး စရိတ် လျှော့ပေါ့ သက်သာရေးကိစ္စကြီးကို ရွက်ဆောင် ကြရာ၌ ဆောင်ရွက်သင့် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ဖြစ်သော အခြား ကိစ္စများလည်း ဧကန်ပင် ပေါ်ပေါက်လာပါလိမ့်မည်။ နေထိုင်ရေးစရိတ် လျှော့ပေါ့ သက်သာရေးကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထည့်သွင်းပြောပြခဲ့ပြီးဖြစ်သော အဆိုပါကိစ္စ များကို ကျွန်တော် အကျယ်ချဲ့၍ ပြောရမည်ဆိုလျှင် အရေး မကြီး၊ မရှိလည်း ဖြစ်နိုင်သော ကုန်စည်များ သွင်းယူမှုဆိုလျှင် ကျွန်တော်တို့မှာ မရှိမဖြစ် အရေးကြီး သည့်ကုန်တွေ အကြီးအကျယ် ရှားပါးနေသည့်အခါတွင် စည်းစိမ်ခံ ကုန်၊ အရေးမကြီးသည့် ကုန်များကို သွင်းယူ စည်းစိမ်ခံနေကြရန် မလိုဘူး ဆိုသည့်အချက် ဖြစ်ပါ သည်။ တိုင်းသူပြည်သားများမှာ မရှိမဖြစ် အရင်းခံ လိုအပ်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများ ပြည့်စုံမှု လိုပါသည်။ အဆိုပါ ကုန်ပစ္စည်းမျိုးကိုသာ ကျွန်တော်တို့က ရအောင် စီမံပေး၍ စည်းစိမ်ခံ ကုန်များကို လုံးဝ ထုတ်ပစ်ဖို့ လိုပါ သည်”

အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ၏ လမ်းညွှန်ချက်ကို မြန်မာနိုင်ငံသားတိုင်း မိမိအခန်း ကဏ္ဍအလိုက်၊ လက်တွေ့ ကျင့်သုံးသွားကြမည်ဆိုလျှင် မည်သည့်အခက်အခဲမျိုးကိုမဆို ကျော်လွှား၍ အောင်ပွဲ ဆင်နိုင်မည်မှာ သေချာလှပေသတည်း။ ။ (မှတ်ချက် ။ ။ မြဝတီမဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာအဖွဲ့၏ ကောက်နုတ်ချက် ဖြစ်ပါသည်)

မြဝတီ အတွဲ ၂၃ အမှတ် ၉ (ဇူလိုင်လ-၁၉၇၇)

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို မှတ်မိကြသေးရဲ့လား မောင်ထင်

ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်း၏ တန်ဖိုးကို မဖြတ်တတ်သော နိုင်ငံသည် ကြီးပွား တိုးတက်သောနိုင်ငံဖြစ်ဖို့ရာ ဝေးသေးသည်။

ဤလောက လူ့ဘောင်ကို တည်ဆောက်ရာ၌ လူတိုင်း လူတိုင်း အေးချမ်းသာယာစွာဖြင့် မိမိအလုပ်ကို မိမိ အနှောင့်အယှက်မရှိ လုပ်ကိုင်၍ နေထိုင်စားသောက်ကြရန် အလိုရှိကြသည်။ ဤအလိုကို ပြည့်ဝအောင် ရိုးသား ဖြောင့်မတ်ခြင်းကို အခြေခံရမည် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ယနေ့ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတို့၏ လုပ်ပုံကိုင်ပုံကို ကြည့်လျှင် လွတ်လပ်ခြင်း၊ တရားမျှတခြင်းဟူသော စကားတို့ကို တဖွဖပြောနေကြသော်လည်း ရိုးသားဖြောင့်မတ်သည့် စေတနာချို့ငဲ့ခြင်းကြောင့် လွတ်လပ်ခြင်းနှင့် တရား မျှတခြင်းတို့သည် အဘယ်အရပ်၌ ချောင်ခိုနေကြသည်ကိုပင် ကျွန်ုပ်တို့ မသိနိုင် ရှိချေသည်။

ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်း လမ်းစဉ်သည်သာလျှင် အောင်မြင်ကြောင်း လမ်းစဉ်ဖြစ်သည်။

ရှေးခေတ်က ကျွန်ုပ်တို့သည် လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု အမျိုးမျိုးတို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ မြန်မာတို့သည် လွတ်လပ်မှုကို အလွန်ကြိုက် နှစ်သက်သော လူမျိုးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရှေးခေတ်လွတ်လပ်ရေး ကြိုး

ပမ်းမှုများ၌ 'တို့မြန်မာတစ်တွေ လွတ်လပ်ဖို့ဟေ့' ဟု ညာသံပေးလိုက်လျှင် လှည်းနေလှေအောင်း မြင်းစောင်း မကျန် ဝိုင်း၍လာကြသည်။ မြန်မာ့စည်းလုံး ညီညွတ်သည် တစ်ခဲနက် ဖြစ်လာကြသည်။

သို့သော် စည်းလုံးညီညွတ်မှုအင်အား အထွေအထိပ်သို့ ရောက်လာသောအခါ စည်းဖောက်လာကြသည်။ ထိုအင်အားကိုယူ၍ ဆက်ကြေးဗုန်းသော ကုမ္ပဏီ အစုရှယ်ယာ အပျောက်ရိုက်သူ၊ ရာထူးရအောင် ကြံဆောင်သူ၊ လူစုပြီးလျှင် အခွင့်အရေးရှာသူတို့ ပေါက်လာခဲ့သည်။ လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းရန် စည်းရုံးတို့သည် တစ်ကိုယ်ကောင်းသမားများကို မတော်လှန်ကြချေ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့လည်း လုံးပါး ပါးလာပြီဟု အများတကာနှင့် ရောနှော၍ ဆက်ကြေးစားလာကြသည်။ ကုမ္ပဏီဖွဲ့ကာ အစုရှယ်ယာ အပျောက်ရိုက်သူသည်။ ရာထူးရာခံရဖို့ကိုသာ ရည်ရွယ်လာကြသည့် အခွင့်အရေးတို့ကို လူစု၍ ဝိုင်းအုပ်ကြသည်။

လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုတွင် သမိုင်းကို ပြန်ကြည့်လျှင် ဤအခြင်းအရာတို့ကြောင့် မြန်မာတစ်မျိုးလုံး အနယ်ချဲ့ပရိယာယ်ထဲသို့ သက်ဆင်းခဲ့ကြရသည်မှာ ဖြစ်သည်။ အုပ်ချုပ်ရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ပေါ်ထွက်

လာသောအခါ ဟုမ္မရူး၊ ဒိုမီနီယံ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး အစရှိသဖြင့် အပြောကြီးခဲ့သူတို့သည် ဒိုင်အာခီခေါ် ဒွီသန္တက အုပ်ချုပ်ရေး အမြစ်တွယ်အောင် နယ်ချဲ့အား အထောက်အပံ့ပြုခဲ့ကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အခြေခံ ဥပဒေပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပေါ်လာသောအခါ ၉၁ ဌာန အုပ်ချုပ်ရေးကိုပင်လျှင် နယ်ချဲ့အကြိုက် ထောက်ခံလာ ကြရသည်။ လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုသဘောကို မျက် ခြည် ပြတ်လာကြသည်။

ဤသည်တွင် မရိုးမဖြောင့်သော နိုင်ငံရေးသည် မြန်မာလူ့ဘောင်ကို လှိုက်၍လှိုက်၍စား လာလေသတည်း။

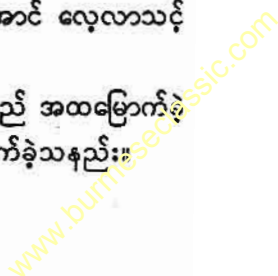
ထိုကဲ့သို့သော အချိန်အခါမျိုးတွင် ရွေးကောက်ပွဲ တစ်ခု လုပ်တော့မည်ဟုဆိုလျှင် ရပ်ထဲ ရွာထဲတွင် ပိုက်ဆံ ကြောင့် လူရာဝင်နေသော သူ၊ ကာလသားခေါင်းလုပ်နေ ၍ အများက ကြောက်ရွံ့နေရသူ၊ စွာကျယ် စွာကျယ် လုပ်တတ်၍ လူတွင်ကျယ်ဖြစ်ရသောသူ၊ မင်းကပ် စိုး မြောင်လုပ်၍ ထမင်းစားနေရသောသူ၊ ဤသူ ထိုသူ တည်းဟူသော လူ့ဗာလ၊ လူ့အန္တ၊ လူ့သုည တို့သည် လူထုကို တလိမ့်ခေါက်ကွေးလိမ့်အောင် လှိမ့်ကြသည်။ အချို့က တိုင်းပြည်အတွက် မည်မျှလောက် ချစ်ပါသည် ဟု ဆို၍ ဝိုပြကြသည်။ လူထုသည် နိုင်ငံရေးဇာတ်သမား အလွမ်းသယ်သည်ကို အဟုတ်မှတ်၍ လွမ်းကြသည်။ အချို့က တိုင်းပြည်အတွက် မည်မျှလောက် ချစ်ပါသည် ဟုဆို၍ လက်သီးလက်မောင်းတန်းကာ နယ်ချဲ့ကို ဆဲဆို ကြိမ်းမောင်းသည်။ လူထုသည် နိုင်ငံရေး ဝဿက ပုဏ္ဏား ကို အာဇာနည်ဟု ထင်မှတ်၍ ရောယောင်ကာ ရေရွတ် ဆဲရေးကြသည်။ နောက်ဆုံး၌ အလွမ်းသယ်မိသော လူထုသည် နိုင်ငံရေးဇာတ်သမားက အုပ်စားသွားသော ကြောင့် တကယ်ပင် ငိုရသောက်နိုးသို့ ဆိုက်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေးဝဿကပုဏ္ဏား မြောက်ပင့်ပေးသည်ကို လိုက်၍ လုပ်မိသော လူထုသည် နယ်ချဲ့သမား နံပါတ်တုတ် ကြောင့် ထိပ်ပေါက်၊ ခေါင်းကွဲ ဖြစ်ရပြီးလျှင် ဆေးရုံကိုမျှ ပင်လျှင် မတက်နိုင်သောကြောင့် ထုံးနွမ်းနှင့် အနာကို သိပ်ပြီး ကျိတ် ကုရသည်။ ငိုပြသော ခေါင်းဆောင်နှင့် ဖိန်ဖိန်တုန်အောင် ကြိမ်းမောင်းသော ခေါင်းဆောင်တို့ ထား နယ်ချဲ့ထံပါးတွင် ပြားပြားဝပ်ကာ လခကို ယူကြ သည်။

ဤကဲ့သို့ မရိုးမဖြောင့်သောသူတို့ နိုင်ငံရေး နယ် ပယ်ထဲတွင် လူတွင်ကျယ်လုပ်လာခြင်းကြောင့် မြန်မာ လူ့ဘောင်လောကထဲတွင် အလုပ်သမား၊ လယ်သမား ပြဿနာတို့သည် ထွင်း၍ ထွင်း၍ စားလာသည်။ ကိုယ် ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးကို တစ်စတစ်စရအောင် တိုက်ပွဲဆင်မည် ဟု အသံဗလံပေးနေချိန်တွင် ချစ်တီးတို့သည် မြန်မာ လယ်ယာ ချောင်းမြောင်းတို့ကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု သိမ်းနေ သည်။ ဗြိတိသျှအရင်းရှင်တို့သည် မြန်မာ့သယံဇာတ ပစ္စည်းများကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု ထုတ်နုတ်ယူနေသည်။ ထို့ ကြောင့် လယ်ခွန်တော်မပေးရေး၊ လူမျိုးရေးအဓိကရုဏ်း၊ အလုပ်သမားသပိတ်၊ တောင်သူလယ်သမား သူပုန်ဟူ၍ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ဤသို့ ပေါ်ပေါက် လာရပါသော်လည်း အုပ်ချုပ်သူ ဗြိတိသျှတို့သည် နယ်ချဲ့ အတွက် မသာခေါင်းလောင်းထိုးသံကို မကြားမိချေ။ ကြက်မကြီးသည် ကြက်ကလေးကို လှည့်စားဘိသကဲ့သို့ မရိုးမဖြောင့်သူတို့၏ အကြားဝယ် လှည့်စားခြင်းကိုသာ လျှင် ဖိ၍လုပ်နေသည်။

ဤအခြေတွင် နိုင်ငံရေး ရေစုန်မျောလာပြီကို သိရှိ သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းခေါင်းဆောင်သည့် နိုင်ငံချစ် လူငယ်တစ်သိုက် ပေါ်ထွန်းလာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် လည်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကိုယ်ထိလက်ရောက် ဆောင်ရွက် ရသော တော်လှန်ရေးကြီးသည် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ် ၏။

ဗိုလ်ချုပ် ကိုယ်ထိလက်ရောက်လုပ်ခဲ့သော တော် လှန်ရေးသည် အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ယနေ့ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗိုလ်ချုပ်၏အောင်မြင်မှုကို အရင်းအနှီးပြု၍ စားသောက် နေကြသည် မဟုတ်လော။ ဗိုလ်ချုပ်သည် တော်လှန်ရေး မှထွက်သော အမြတ်တို့ကို တစ်ပြားတစ်ချပ်မျှ မခံစား ခဲ့ရ၊ မခံစားရသည့်အပြင် လူ့ဗာလတို့၏ လုပ်ကြံခြင်း ကိုပင် ခံလိုက်ရသေးသည်။ သို့သော် ကျန်ရစ်ခဲ့သော ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗိုလ်ချုပ် မစားဘဲ စွန့်သွားသောအရာ တို့ကို ရေရှည်၌ ဝဝလင်လင် စားနိုင်ဖို့ရာ ဗိုလ်ချုပ်၏ လုပ်ပုံလုပ်နည်းတို့ကို နားလည်အောင် လေ့လာသင့် သည်။

ဗိုလ်ချုပ်၏ တော်လှန်ရေးသည် အထမြောက်ခဲ့ သည်။ အဘယ့်ကြောင့် အထမြောက်ခဲ့သနည်း။

ဗိုလ်ချုပ်သည် လူထုက အလွမ်းကြိုက်သောအခါ လူထု လွမ်းရအောင် ငိုပြခြင်းကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလော။ လူထုက အကြမ်းကြိုက်သည့်အခါ နိုင်ငံ ရေပတ်ကြမ်းတိုက်၍ ပြခြင်းကြောင့် အောင်မြင်ခဲ့သလော။

ရှေးက နာမည်ကျော် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တို့ အများပင် ထွန်းကားခဲ့၏။ ထိုခေါင်းဆောင်တို့သည် လူထုကို ငိုအောင်၊ ရယ်အောင် လက်သီးလက်မောင်းတန်းအောင်၊ ပုဏ္ဏကတိုက်အောင်၊ အမျိုးမျိုးဖန်တီးနိုင်သော အရည်အချင်း ရှိ၏။ ဖွင့်ပြော၍ မကောင်းသောကြောင့်သာ ကျွန်တော် မပြောလို။ ကျွန်တော် ငယ်စဉ်က လူထုကို တစ်ထိုင်တည်းတွင် ငိုအောင် ရယ်အောင် လုပ်ခဲ့သော နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်ကြီးတစ်ဦးကို တွေ့ဖူးသည်။ ထိုခေါင်းဆောင်ကြီးသည် မီးရထားတွဲတစ်ခုတွင် သူ၏ နောက်လိုက်နောက်ပါ ကပ်ပါးရပ်ပါးတို့နှင့်အတူ စားလား သောက်လား ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် ခရီးသွားနေစဉ် မီးရထားသည် သူ၏ မဲဆန္ဒရှင် လူထုရှိရာ ဘူတာသို့ ဆိုက်ရောက်လာသည်။ ထိုအခါ တဟားဟားနှင့် ရယ်မောနေသော ခေါင်းဆောင်ကြီးအား လက်ပါးစေတစ်ဦးက ခေါင်းဆောင်ကြီး၏ မဲဆန္ဒနယ်ထဲသို့ ရောက်လာပါပြီဟုသတိပေးသည်။ ထိုခေါင်းဆောင်ကြီးသည် ရယ်မောရာမှ ရုတ်တရက် ရပ်၍ မီးရထားထဲမှ ခေါင်းပြုထွက်ပြီးလျှင် ၎င်း၏ မဲဆန္ဒရှင်များအား သူ၏ လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုခရီး ကြမ်းတမ်းလှသည်နှင့် မျက်ရည်ပင် ကျမိကြောင်း ဟောပြောရင်း နှုတ်ဆက်သည်။ ခေါင်းဆောင်ကြီး၏ မျက်စိထဲမှ မျက်ရည်တို့သည် ပုလင်းထဲမှ လက်ကျန်ပီစကီ တောက်တောက် တောက်တောက် ကျဆင်းဘိသကဲ့သို့ ကျဆင်းလာလေ၏။ ဤနည်းဖြင့်လျှင် ခေါင်းဆောင်ကြီးသည် ရွေးကောက်ပွဲ၌ အောင်မြင်မှုကို ရခဲ့သည်။

တော်လှန်ရေး၌ ဗိုလ်ချုပ် အောင်မြင်သည်မှာ ဤသမားရိုးကျနည်းဖြင့် ရခဲ့ပါသလော။

စင်စစ် ကျွန်တော်သည် တက္ကနယ်ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်၏ လုပ်ငန်းကို ဆန်းစစ်နေခြင်းဖြစ်၍ ဤသို့ မေးရခြင်းဖြစ်၏။ ယခု ကျွန်တော် ဤသို့ မေးလိုက်သည်ကိုပင်လျှင် ဗိုလ်ချုပ်အား ချစ်မြတ်နိုးသူတို့က ကျွန်တော်သည် ဤကဲ့သို့ မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော နှိုင်းယှဉ်ချက်တို့ဖြင့် ဤစာကို

ရေးနေရသလောဟု စိတ်ဆိုးမိကြပေလိမ့်မည်။

ဗိုလ်ချုပ်၏ တော်လှန်ရေးအောင်မြင်သည်မှာ အခြားကြောင့်မဟုတ်။ ဗိုလ်ချုပ်သည် လူထုအား လှည့်ဖြားသော မရိုးမဖြောင့်သည့် ဆောင်ရွက်ပုံ ဆောင်ရွက်နည်းတို့ကို တော်လှန်နိုင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်သည် ဗြိတိသျှကို ဂျပန်ဖြင့် တော်လှန်၏။ ဂျပန်ကို ဗြိတိသျှဖြင့် တော်လှန်၏။ ဤသည်ကို အဓမ္မက ဂျပန်အား ပင့်ဖိတ်ခေါ်ဆောင်လာခြင်းကြောင့် ဗိုလ်ချုပ် မှားသည်ဟု ဆိုသည်။ ဗြိတိသျှတို့က ဗိုလ်ချုပ်ထံ သစ္စာဖောက် ဟူ၍ပင် ရေရွတ်ကြသေးသည်။

ဗိုလ်ချုပ် သစ္စာဖောက်သည်ဟုဆိုရအောင် ဗိုလ်ချုပ်သည် အဘယ်မည်သောဗြိတိသျှကို သစ္စာခံခဲ့ပါသနည်း။ အဘယ်မည်သော ဂျပန်ကို သစ္စာခံခဲ့ပါသနည်း။

ဗိုလ်ချုပ်သစ္စာခံသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့၏ မြန်မာနိုင်ငံကိုသာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်တို့၏ လုပ်ငန်း လုပ်ဟန်ကို အပြစ်ဆိုဖွယ်ရာ မမြင်။ နယ်ချဲ့အောက်မလွတ်မြောက်အောင် တော်လှန်သည့်အရာတွင် အဘယ်မည်သော နယ်ချဲ့ကို သစ္စာစောင့်ရပါမည်နည်း။

သို့သော် ဤနေရာ၌ ကျွန်တော်သည် စွပ်စွဲချက်တို့ကို ခွန်းထောက်ခံ၍ ဖြေရှင်းဖို့ရာ ရည်ရွယ်ရင်းမဟုတ်။ ဗိုလ်ချုပ်ကို မှားသည်ဟုဆိုဆို၊ မှန်သည်ဟုဆိုဆို၊ ဆိုချင်ရာဆိုကြစေ။ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်သည် သူ့အမှားတို့ကို ဖုံးကွယ်ရန် လည်းကောင်း၊ သူ့အမှန်တို့ကို ပုံကြီးချဲ့ကြစေရန် လည်းကောင်း၊ လူထုကို လှည့်ဖြား၍ မရိုးမဖြောင့်သော နိုင်ငံရေးအလုပ်ကို မလုပ်ခဲ့သည်ဟု အများသိပင် ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်သည် ဂျပန်ကို ခေါ်ထုတ်လာသောအခါ သူခေါ်ထုတ်နိုင်ရန်အလို့ငှာ လူထုအား လှည့်ပတ်ဖြားယောင်းခြင်းမပြု။ ရိုးရိုးပင် ယုံယုံကြည်ကြည်နှင့် ဆောင်လာသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း တော်လှန်ရေး ယုံကြည်သော မြန်မာတစ်မျိုးသားလုံးက ဗိုလ်ချုပ် ဂျပန်ကို ပင့်လာသဖြင့် ငါတို့ဆွေမျိုးတစ်တွေ ပစ္စည်းပေးပါရပါသည်။ အသက် သေရပါသည်ဟူ၍ မပြောချေ။ လွတ်လပ်ရေးအလို့ငှာ တော်လှန်ရေး ယဇ်လွှတ် ဗိုလ်ချုပ်ကိုပင် အမှူးထား၍ အသက်သွေးခဲတို့ကို ပူဇော်ခဲ့ကြသည်။ တစ်စုံတစ်ရာမျှ မညည်းတွားခဲ့။ တစ်စုံတစ်

မျှ မတုန်လှုပ်ခဲ့။

ထို့နောက် ဗိုလ်ချုပ်သည် သူခေါ်ဆောင်လာသော ဂျပန်ဖက်ဆစ်တို့သည် မြန်မာ့အပေါ် သစ္စာမဲ့လာသည်ကို တွေ့ခဲ့သည်။ ထိုအခါ၌လည်း ဗိုလ်ချုပ်သည် သူကြီးပွားတိုးတက်၍ ကျော်စောက်တို့ ရှိပါစေဟူသော စေတနာနှင့် သူ့အမှားကို လူထုက လက်ခံလာအောင် ဝရိယာယ မဆင်ခဲ့ချေ။ မလှည့်ဖြားခဲ့ချေ။ ပတ္တီးမရိုက်ခဲ့ချေ။

“ကိုယ့်လူတို့၊ ဂျပန်ဖက်ဆစ်ကတော့ ငါတို့ တစ်နိုင်ငံလုံးကို ပါးရိုက်လာပြီ၊ ငါတို့ ဂျပန်ကို တော်လှန်မှဖြစ်မယ်” ဟု ရိုးရိုးဖြောင့်ဖြောင့် ပြော၍ ဂျပန်ဖက်ဆစ်ကို တော်လှန်ခဲ့သည်။ ဂျပန်ဖက်ဆစ်ကို တော်လှန်နေစဉ် ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့ကိုလည်း တော်လှန်မှဖြစ်မည်ဟု နှလုံးသွင်း ရှိရင်းအတိုင်း ဗြိတိသျှတော်လှန်ရေးကိုလည်း ယုံယုံ ကြည်ကြည် ရိုးရိုးဖြောင့်ဖြောင့်နှင့်ပင် လုပ်ခဲ့၏။

သူ့အလုပ်ကိုသူ ရိုးရိုးဖြောင့်ဖြောင့် လုပ်ခဲ့ခြင်းကြောင့်လည်း တော်လှန်ရေးပြီးသွားသောအခါ ဂျပန်အမျိုးသားတို့ကလည်းကောင်း၊ ဗြိတိသျှအမျိုးသားတို့ကလည်းကောင်း သူ့ကို လေးစားကြသည်။ ဂျပန်ဖက်ဆစ်နှင့် ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့တို့သည် ရန်သူဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို အမှန်ပင် အစိမ်းလိုက် ဝါး၍ စားလိုကြသည်။ သို့သော် ရိုးဖြောင့်မှုကို တန်ဖိုးထားတတ်သော ဂျပန်အမျိုးသားတို့နှင့် ဗြိတိသျှအမျိုးသားတို့သည် ဗိုလ်ချုပ်ကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ အထင်မသေးကြချေ။

ဗိုလ်ချုပ်သည် တော်လှန်ရေးလုပ်ငန်းအတွက် မြန်မာတစ်မျိုးသားလုံးအား ရာထူးနှင့် လည်းကောင်း၊ အခွင့်အရေးနှင့်လည်းကောင်း၊ အမတ်ကြေးနှင့်လည်းကောင်း၊ ပြည်တော်သာနှင့်လည်းကောင်း၊ သွင်းကုန်လိုင်စင်နှင့်လည်းကောင်း ဖြားယောင်းခြင်းကို မပြုချေ။ ဗိုလ်ချုပ်လုပ်ခဲ့သမျှ မှန်သည်လည်း ရှိ၏။ မှားသည်လည်း ရှိ၏။ သို့သော် မှန်သည့်အခါ ဗိုလ်ချုပ်သည် ‘ငါ့ကြောင့်’ ဟု ဝင့်ဝါခြင်းမပြု၊ မှားသည့်အခါ ‘ငါ့ကြောင့်’ မှားတာမဟုတ်ဘူး၊ ဘယ်သူ့ကြောင့်ပဲ၊ ဘယ်ဝါကြောင့်ပဲ’ ဟု လှီးလှဲ၍ မပြော။ မှားသည်ဖြစ်စေ၊ မှန်သည်ဖြစ်စေ တော်လှန်ရေးလမ်းကြောင်းကို ဖြောင့်ဖြောင့် မတ်မတ် လျှောက်သည်။ စကားကိုလည်း ဝေ့လည်ကြောင်ပတ်

မပြော။ အလုပ်ကိုလည်း လိမ်လည်လှည့်ဖြား၍ မလုပ်။

ထို့ကြောင့်လည်း ဗိုလ်ချုပ်ကို လူထုက အသည်းခွဲခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ဗိုလ်ချုပ်၏ထံဝါးဝယ်ကြီးစွာသော အဆောက်အအုံ ရှိသည်။ လူထုစည်းရုံးခြင်းသည် မတ်မတ်မားမား ရပ်တည်နိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

လူထုကို တစ်ခါလိမ်သော် ရကောင်း၏။ နှစ်ခါလိမ်သော် ရကောင်း၏။ သို့သော် လူထုသည် ကြိမ်ဖန်များစွာ လိမ်သောသူကို ပြန်၍ ဒဏ်ခတ်လေ့ရှိသည်။

ယနေ့အဖို့ လူထုသည် နိုင်ငံရေး လိမ်ကောက်မှုဟူသမျှတို့ကို ဒဏ်ခတ်ရန် အရိပ်အကဲကို ကြည့်နေကြသည်။

သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်၏ တော်လှန်ရေးအမြတ်ကို စား၍နေကြသော ခေါင်းဆောင်အခေါ်ခံသူ အချို့တို့သည် ဗိုလ်ချုပ်၏ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်တို့ကို မေ့လျော့၍ နေကြပြီ။ ၎င်းတို့ လူထုခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာရသည်မှာ ဘုန်းကြောင့် ကံကြောင့်ဟု အောက်မေ့လာကြပြီးလျှင် လူထုအား ဤကွေ့ကျလျှင် ဤတက်နှင့်လှော်ရန်၊ ထိုကွေ့ကျလျှင် ထိုတက်နှင့်လှော်ရန် သညာပေးနေကြသည်။ အလုပ်ကို ရိုးရိုးဖြောင့်ဖြောင့်လုပ်သွားရန် မတွေးကြသေးချေ။ မိမိတို့ ရာထူးနှင့် အခွင့်အရေး မြဲမြံစွာရနေဖို့ရာ လူထုကို လှည့်ဖြားသော နိုင်ငံရေးစည်းရုံးမှု၌သာ မွေ့လျော်ရန် ရည်သန်နေကြသည်။

နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းစဉ်သဘောကို ပြောရလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ပြည်သူပိုင်ဟုဆိုလျှင် ပြည်သူပိုင်စနစ်ကို ရိုးရိုးဖြောင့်ဖြောင့် လုပ်သွားလျှင် မအောင်မြင်နိုင်စရာမရှိ။ ဒီမိုကရေစီဟု ပြောကြလျှင် ဒီမိုကရေစီကို ရိုးရိုးဖြောင့်ဖြောင့် လုပ်သွားကြလျှင် မအောင်မြင်နိုင်စရာမရှိ။

သို့သော် ပြည်သူပိုင်ဟုဆိုသောသူသည် သူတစ်ပါးလုပ်ငန်းကို ငါတို့ အပိုင်တက်စီးရန်ဟူသော မရိုးဖြောင့်သည့် မနသိကာရကို နှလုံးသွင်းသည်။ ဒီမိုကရေစီဟု အော်ဟစ်သူကလည်း ဘာမဆို သူ့သဘောနှင့်သူ လုပ်သွားဖို့ဟူသော မရိုးဖြောင့်သည့် မနသိကာရကို နှလုံးသွင်းသည်။ ဤလုပ်နည်း လုပ်ဟန်အတိုင်း လုပ်နေကြမည်ဆိုပါက မဝေးသောကာလတွင် စီးပွားရေး ရည်မှန်းချက်နှင့် ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံရေး ရည်မှန်းချက်တို့သည် မုချ ကျဆုံးရမည် ဖြစ်သည်။

တော်လှန်ရေးနေ့ရောက်ပြီဟုဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံးသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဟု နှုတ်ခမ်းဖျားတွင် တင်၍ ပြောကြသည်။ ယနေ့တိုင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နာမည်ကို အများကပင် မှတ်မိနေသည်မှာ ကျေးဇူးတင် စရာပင်ဖြစ်၏။ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အတွေး အခေါ်နှင့် လုပ်နည်းလုပ်ဟန်တို့ကိုမူကား ကျွန်ုပ်တို့ မှတ်မိချင်မှ မှတ်မိလိမ့်မည်။ များသောအားဖြင့် မေ့ကုန်

ကြပြီ။ နက်ဖြန်လောက်ဆိုလျှင် ဗိုလ်ချုပ်၏ နာမည်ကိုမှ မှတ်မိကြပါဦးမည်လော။

မှတ်မိပါသေးတယ်ဟု ဆိုသူရှိအံ့။ ထိုသူသည် မင်း မမြောင့်သော သဘောတရားတို့ကို ရိုးသားမြောင့်မတ်မှု နှင့် တော်လှန်နိုင်မှသာ တကယ်မှတ်မိပါသေးသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ယုံကြည်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ။

မြတ်၊ အမှတ် ၆၂ (ဆက်)

ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်

လစန

သင်သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သွားခဲ့သမျှတို့ကို ယုံကြည်လေးနက်စွာ ထောက်ခံပါသလော။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ကြည်ညိုလေးစားသူဖြစ်ပါသလော။ သို့ဖြစ်လျှင် သင်သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား မည်သို့သော နည်းဖြင့် ဂုဏ်ပြုပါအံ့နည်း။ အဖြေကို ကျွန်ုပ်တို့ရှာကြစို့။

မြန်မာရာဇဝင်ကို ကြည့်လျှင် မြန်မာပြည်သည် ထာဝရလွတ်လပ်သော နိုင်ငံကြီးအဖြစ်ဖြင့် ရာဇဝင်တစ်လျှောက်လုံး မနေခဲ့ရ။ မကြာခဏ တိမ်ဖုံးသော လပမာတဲသို့ တိုင်းတစ်ပါးသားတို့၏ လွှမ်းမိုးခြင်းခံခဲ့ရ၏။ ထိုသို့ သူတစ်ပါးလက်အောက်ရောက်သည့်အခါတိုင်း လူစွမ်းကောင်းများ ပေါ်လာကာ လွတ်လပ်ရေးကို ပြန်လည်ရရှိအောင် ယူခဲ့ကြ၏။

ကျွန်ုပ်တို့သည် မြန်မာပြည်၏ လွတ်လပ်ရေးအောင်ဖမ်းကို ဆွတ်လှမ်းပေးကြသော သူရဲကောင်းများကို မမေ့နိုင်ကြသကဲ့သို့၊ အင်္ဂလိပ်လက်အောက်သို့ ရောက်ခဲ့ရသော မြန်မာပြည်ကြီး၏ လွတ်လပ်ရေးကို နောက်ဆုံးတိုက်ခိုက်အရယူလိုက်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကိုလည်း ဘယ်အခါမှ မေ့နိုင်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ မေ့လည်း မမေ့အပ်ပေ။

ထိုသို့ မမေ့ထိုက် မမေ့အပ်သည့်အားလျော်စွာ ဗိုလ်

ချုပ်အောင်ဆန်းအား အစဉ်အမှတ်တရ ဖြစ်စိမ့်သောငှာ လမ်းများကို ဗိုလ်ချုပ်လမ်းဟု မှည့်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်ကျောက်တိုင်စိုက်ထူခြင်း စသည်တို့ ပြုလုပ်ရန် တစ်နိုင်ငံလုံး စီမံခိုင်းပြင်းလျက်ရှိကြလေသည်။ သို့သော် ဤသို့ ပြုလုပ်ကြခြင်းအားဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား အမြဲသတိရခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်မည်လော။ ဗိုလ်ချုပ်အား ဂုဏ်ပြုခြင်းကို ကြပ်ပြည့်ဒင်းပြည့် ဖြစ်စေနိုင်မည်လောဟု စဉ်းစားကြရပေလိမ့်မည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် သခင်အောင်ဆန်းအဖြစ်ဖြင့် နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်ထဲသို့ စတင်ဝင်ရောက်သည့်အခါက မိမိတို့နေထိုင်သော ရေကျော်ရပ်ရှိ ဒို့ဗမာ အစည်းအရုံးမှ ဈေးသစ်ကြီးသို့ နံနက်တိုင်း သွားလေ့ရှိ၏။ မကျန်းမမာခွန်အားနည်းပါးသဖြင့် ဆန်းကာဖေးတွင် ကြက်ဥပေါင်းစားလေ့ရှိ၏။ ဆင်းရဲလှသော သခင်ဘဝတွင် စေတနာကြီးရင့်သော ဦးထွန်းရင်၏ အခါခပ်သိမ်း အကြွေးပေးနေခြင်းဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်၏အသက်သည် ရှည်၍လာခဲ့ရ၏။ ထိုသို့ သခင်အောင်ဆန်း လျှောက်လေ့ရှိသော လမ်းကို ဗိုလ်ချုပ်လမ်း၊ ဈေးသစ်ကို ဗိုလ်ချုပ်ဈေးဟု မှည့်ခေါ်ကြ၏။ သို့ပြုလုပ်ရုံမျှဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ဂုဏ်ပြုရာ ရောက်ပြီလော။

ရန်ကုန်မြို့တွင် လူနာမည်ဖြင့် လမ်းအမျိုးမျိုးရှိ၏။

မြန်မာပြည်ကို အုပ်စိုးသွားခဲ့သော ဘုရင်ခံများ စစ်ဗိုလ်ချုပ်များ၏ အမည်ဖြင့် မှည့်ခေါ်ထားသော လမ်းအမျိုးမျိုးရှိ၏။ လမ်းထဲတွင် နေထိုင်သူတို့အနက်၊ ထင်ရှားသော သူတို့ကို စွဲ၍ ဦးအုံးခိုင်လမ်း၊ ဒေါ်ဒွေးလမ်း၊ မူတူးဆာမိလမ်း စသည်တို့ရှိ၏။ များသောလမ်းတို့မှာ ဂုဏ်ပြု၍မှည့်သည်ဟု မဆိုနိုင်။ အမှတ်အသားလွယ်ကူစိမ့်သော ငှာ မှည့်ထားခြင်းသာ များလေသည်။ အချို့အချို့ နာမည်တပ်၍ မှည့်ထားသော လမ်းတို့မှာ- အမည်ရှင်ကို ပင် ဂုဏ်ပျက်လောက်အောင် မတော်တရော် လုပ်ကိုင်နေထိုင်ကြသူတို့ အများပင်ရှိပေတော့သည်။

နိုင်ငံရေးကား တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုသော် လောကီကျိုးအတွက်ဖြစ်သော ဘာသာရေးတစ်မျိုးပင် ဖြစ်လေသည်။ အတုမရှိ မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တရားတော်ကို ယုံကြည်သက်ဝင်သူတို့သည် ဘာသာရေးကိစ္စဆောင်ရွက်ကြသည့် နည်းမျိုးနှင့် မခြား၊ နိုင်ငံရေးဝါဒ ယုံကြည်သူတို့၏ အပြုအမူများသည် များစွာခြားနားလှခြင်းမရှိပေ။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားကို ရည်မှန်း၍ ဥဒ္ဓိဿစေတီများ တည်ထားကြသကဲ့သို့ နိုင်ငံရေးတွင်လည်း ခေါင်းဆောင်များ၏ ကျောက်တိုင်များ စိုက်ထူကြလေသည်။ စေတီများတွင် ရှိခိုးကြသကဲ့သို့ ကျောက်တိုင်များကို အလေးပြုကြသည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဆင်းတုတော်များ ထုလုပ်ကိုးကွယ်ကြသကဲ့သို့ ခေါင်းဆောင်များ၏ ကျောက်ရုပ်၊ ကြေးရုပ် သွန်းလုပ် တည်ထားကြလေသည်။ တစ်ခုတည်းသော ခြားနားချက်မှာ ခေါင်းဆောင်များ အမည်နှင့် လမ်းများသာ ရှိကြ၏။ မြတ်စွာဘုရားအား အထိမ်းအမှတ်ရစိမ့်သောငှာ - ကောက္ကသံလမ်း၊ ဂေါတမလမ်း စသည်တို့ မရှိခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ မှည့်ခြင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ် ၉ ပါးကို ချီးကျူးရိုသေခြင်းပြုရာ မရောက်သည့်အတွက်ကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

မြတ်စွာဘုရားအား ရည်မှန်း၍ စေတီပုထိုးတည်ခြင်း၊ ဆင်းတုပြုလုပ်ကိုးကွယ်ခြင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအား လေးစားကြည်ညိုခြင်း (ခေတ်သုံးစကားဖြင့်ဆိုသော်) ဂုဏ်ပြုချီးကျူးခြင်းသည် ပြည့်စုံပြီဟု မဆိုနိုင်။

စေတီပုထိုးတည်ပြီးနောက် အမြဲမြဲပြင် မွမ်းမံခြင်းမရှိ။ ပြီးပြီးပစ်ပစ် ထားခဲ့ကြခြင်းဖြင့် ပျက်ယိုယွင်း ပျောက်

ကွယ်ကုန်သော စေတီပုထိုးများ၊ ဆိတ်တက် နွားတစ်ရွှေကပ်စရာမကောင်းသော ဘုရားငုတ်တို့များကို မြန်မာပြည်အနှံ့အပြားတွေ့နေရခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား မေ့လျော့မှုတို့ကြောင့် ဖြစ်ရာ စေတီပုထိုးတည်ထားရုံ တည်ထား၍ အမြဲဝေယျာဝစ္စပြုလုပ်ရန် ပေါ့လျော့ခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

တစ်ခေတ်တစ်ခါတွင် ပေါ်ပေါက်သော ခေါင်းဆောင်ကို သူ့ခေတ်ရှိစဉ် ပြုလုပ်စိုက်ထူသော ကျောက်ရုပ် ကျောက်တိုင်များနှင့်မတူ။ သာသနာတည်မြဲသော ဘုရားဒကာများပေါ်ပေါက်လျက် တည်ထားကြသည့် စေတီပုထိုးများကို မေ့လျော့တတ်ကြ၏။ ဘုရားအနီးမှာ ဖြတ်သန်းသွားလာလျက် လက်အုပ်ချီကန်တော့ရန် မကြသေး၏။ ကျောက်ရုပ် ကျောက်တိုင်တို့ကား ဆိုစွာတစ်ရာ မရှိပြီ။ တစ်ဦးတစ်ယောက်က တစ်နှစ် တစ်ကြိမ် အထိမ်းအမှတ်ပြုလုပ်ရန် ဆော်ဩသည့်အခါမှ သတိရပြီး ထိုတစ်ရက်တွင် အလေးပြုကြပြီး ကျန် (၃၆၄) ရာလုံးလုံးမေ့ပစ်ကြစမြဲဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးဝါဒအားဖြင့် ဆန့်ကျင်သူတို့ တန်ခိုးအာဏာတက်လာသည်။ ပုဂံပြည်တွင် စေတီပုထိုးများ ဖျက်ဆီးခံရသကဲ့သို့ ထိုကျောက်တိုင် ကျောက်ရုပ်များကို ဖျက်ဆီးခံရပေသေးသည်။ ဂုဏ်လက်ထက်တွင် ဂျော့ဘုရင်၏ ကြေးရုပ်မှာ အခြောက်ဆံဘဝသို့ ကူးပြောင်းခံရတော့သည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို လေးစားယုံကြည်ကြရာ၌ မြတ်စွာဘုရား ဂုဏ်တော် (၉) ပါး၊ တရားဂုဏ် (၆) ပါး၊ သံဃာဂုဏ် (၉) ပါးကို အမြဲသတိရပြီး ယေကြားတော်မူခဲ့သောတရားတို့ကို ထာဝရစိတ်မှာ ထည့်သွင်းလိုက်နာကျင့်ဆောင်ခြင်း၊ သာသနာတော် ပြန့်ပွားအောင်ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား အသတိရခြင်း၊ ချီးကျူး ပူဇော်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်ပေသည်။

သင်သည် ဗိုလ်ချုပ်ကို ကြည်ညိုသလော၊ ဗိုလ်ချုပ်၏ လုပ်ငန်းကို ယုံကြည်သလော၊ သို့ဖြစ်လျှင် (ဗိုလ်ချုပ်၏ လမ်းစဉ်) ကို လိုက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင် ဗိုလ်ချုပ်အား ဆန်းအား ဂုဏ်ပြုချီးကျူးရာ ရောက်နိုင်လိမ့်မည် ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်မှ ဒီမိုကရေစီသို့

ဦးထွန်းဖေ

(ဟံသာဝတီနေ့စဉ် သတင်းစာအယ်ဒီတာချုပ်- ယာယီပါလီမန်အမတ်)

သတင်းစာဆရာ အသင်းဥက္ကဋ္ဌ

ယနေ့ နိုင်ငံရေးဝေါဟာရတို့သည် အဖန်တလဲလဲ သုံးဖန်များသဖြင့် အချို့မှာ စာအဓိပ္ပာယ်လုံးလုံး ပျက်နေချေပြီ။ အင်္ဂလိပ်ကဗျာဆရာကြီး ရိုတ်စပီးယား ရေးသော လင်္ကာတစ်ပုဒ်ကို ပြေး၍ တွေးမိသည်။ နှင်းဆီပန်းကလေးအကြောင်းကို ရေးရာ နာမည်ကို ပဓာန မထားပါရစေနှင့်တော့၊ ပန်းကလေးကို ရှုရှုကြည့်သည့်အခါ မွှေးတဲ့သဘောပါတာပါပဲ ဟူသော စကားကို ပြေး၍ သတိရပေသည်။ နိုင်ငံရေးစကားလုံးများတွင် ဒီမိုကရေစီဟူသော စကားသည် အသုံးများ၍ အဓိပ္ပာယ်အပျက်ဆုံးဖြစ်လေသည်။ ဂရိတ်တိုင်းပြည်၏မြို့တော် အေသင်မြို့တော်ကောင်းစားစဉ်ကပင် ထိုစကားပေါ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟာဝင်ကြီးအရ သင်္ဂါယနာတင်စဉ်က ဤသဘောပေါ်သည်ပင်ဖြစ်စေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေး၍ လုပ်ကိုင်သော စနစ်သည် ဒီမိုကရေစီစနစ်ပင် ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော် ယူဆပါသည်။

သတင်းစာဆရာဘဝတွင် နေရခြင်းသည် ကောင်းသည့်နေရာတွင် ကောင်း၏။ ဆိုးသည့်နေရာများကား ရှိသေး၏။ ကိုယ်နှင့်မည်မျှပင် ချစ်ကျမ်းတဝင်ဖြစ်သော်လည်း အမြင်ချင်းမတူလျှင် အတိုက်အခံ ရေးရသော

သဘောသို့ မကြာမကြာ ဆိုက်ရောက်တတ်ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကိုကား အခါတပါးက ကျွန်တော် ကြည့်၍မရ ဖြစ်ခဲ့သည်။ အသင်သည် ဖက်ဆစ်ကြီးပဲဟု သတင်းစာတွင် ရေးသားသည်ကအစပြု၍ ရန်ကုန် တာဝါလိမ်း နံပါတ် - ၅၊ ဗိုလ်ချုပ်၏ အိမ်အောက်ထပ်၌ နှစ်ယောက်ချင်း ဆွေးနွေးကြရသည့် ဘဝသို့ ရောက်သွားခဲ့ဖူးသည်ကို သတိရမိသေးသည်။

မြန်မာပြည်က ထွက်ပြေးစဉ် တရုတ်ပြည်သို့ ရည်မှန်း၍ သွားရခြင်း၊ မတော်တဆ ဂျပန်ပြည်သို့ ရောက်သွားရခြင်း၊ ဂျပန်တို့နှင့်ပါလာစဉ် ဒီမိုကရေစီသဘောတရားကို သစ္စာရှိရခြင်း၊ ဤသဘောတရားကို ယုံကြည်၍ တော်လှန်ခဲ့ရခြင်း၊ ယနေ့ ဤသဘောကိုပင် သစ္စာထိန်းရခြင်းကို ဗိုလ်ချုပ်က ပြောပြရာ သူဟာ တကယ် ဒီမိုကရေစီဘက်သို့ ရှေ့ရှုပါတကားဟု ယုံကြည်လာခဲ့သဖြင့် သူ့ကို ဤလောက် ထောက်ခံ ရေးသားခဲ့ရပေသည်။

ဒီမိုကရေစီဟူ၍ ယနေ့ခေါ်ဝေါ်နေသော သဘောမှာ ပညာရေးတည်းဟူသော ရေသောက်မြစ်အပေါ်တွင် တည်နေပါသည်။ ထိုပြင် ဆက်လက်ဖော်ပြရသော် ကိုယ်လူမျိုး၏ ယဉ်ကျေးမှုအပေါ်တွင် တည်နေပါသည်။

၂၉၂

ဝိလ်ချပ်ကောင်ဆန်

မြန်မာတိုင်းရင်းသားတို့သည် မင်းနှင့်ငါနှင့် သဘောချင်း မတူဘူးကွာဟု ပြောဆိုပြီး လည်ပင်းကို ဖက်နိုင်လောက်သောအခြေသို့ ရောက်ဖို့ရန်လိုပါသည်။

သဘောချင်းမတူယုံမျှနှင့် သူလျှိုလွတ်စုံစမ်းစေသော အပြုအမူ၊ ပရိယာယ်ဆင်၍ ဆော်ချသော အပြု

အမူများကား ဖက်ဆစ်ဖြစ်ပါသည်ဟု မည်သူက မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူလည်းကောင်း၊ ဘယ်အစိုးရအဖွဲ့ပင် တစ်စေကာမူလည်းကောင်း ဤသဘောနှင့် ဒီမိုကရေစီဗိမာန်ဆောက်လုပ်ကြပါစို့။ ။

၁၉၄၇ခု၊ ဇူလိုင်လ၊ ဝိလ်ချပ်လမ်းစဉ် (၆)

ဗိုလ်ချုပ်၏နည်းပရိယာယ် ခေါ် ဗိုလ်ချုပ်၏ ဒီပလိုမေစီ

ဦးယုမောင်

(အယ်ဒီတာ၊ ရန်ကုန်နေ့စဉ်သတင်းစာ)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အသက်ရှိစဉ်ကပင် အချို့သော အပေါင်းအဖော်များက ဗိုလ်ချုပ်သည် ဒီပလိုမေစီဆို အသုံးပြုခြင်းမရှိဟု အယူရှိကြလေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ အယူအဆမှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဒီပလိုမေစီအလွန်နားလည်သော သူတစ်ယောက်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆထား၏။ ဤနေရာ၌ အခြားသူများ၏ အယူအဆမှာ စကားပရိယာယ်ကို အသုံးပြုခြင်း၊ မှန်တာကို တိုက်ရိုက်ပြောဘဲ သွယ်ဝိုက်၍ ပြောခြင်း၊ လူများသည် မိမိတို့အပြစ်ကို အထက်လူကြီး အရာရှိကြီးများ၊ နာမည်ကြီးသူများက တိုက်ရိုက်ပြောခြင်း သို့မဟုတ် ကိစ္စတစ်ခုနှင့် ဖတ်သက်၍ တိုက်ရိုက်ပြောဆိုမှုတို့ကို ခံရရာ၌ နားဝင်ချိတ် ရှိတတ်ခြင်း များကြောင့် သွယ်ဝိုက်လှည့်ပတ်၍ ပြောခြင်း၊ စကားပရိယာယ်ဖြင့် ပြောခြင်းကိုပင် ဒီပလိုမေစီဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူဟန် ရှိသည်ဟုပင် ရပေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဗိုလ်ချုပ်သည် ဒီပလိုမေစီကို သုံးဟု ပြောဆိုနေကြခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပေသည်။ ၎င်းအပြင် မဟုတ်တာကို ဟုတ်သယောင်ယောင် ဖြစ်အောင် ပြောဆိုမှုကိုလည်း ဒီပလိုမေစီဟု အချို့က စွဲမှတ်ကောင်း မှတ်ထင်ပေလိမ့်မည်။

သို့ ၁၉၃၂ ခုနှစ်တွင် တစ်နှစ်တည်း ရောက်ရှိလာသော ကျောင်းနေဘက်ဖြစ်သဖြင့် ဒီပလိုမေစီကိစ္စကို တစ်နေ့တွင် ၎င်း၏အိမ်၌ ပြောဆို ဆွေးနွေးဖူးလေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အားလည်း ခင်ဗျားလို ခွဲခိုးပြောတတ်လွန်းအားကြီးသည်ဆိုကာ ဒီပလိုမေစီ နားလည်ဖူးဟု အချို့သူများ ပြောလျက်ရှိကြောင်းဖြင့် ဘွင်းဘွင်းပြောခဲ့၏။

ထိုအခါတွင် ဗိုလ်ချုပ်က ကျွန်ုပ်အား ပြန်လည်ဖြေကြားသည်မှာ ဒီပလိုမေစီဆိုတာ အင်အားရှိမှ ပြုလုပ်နိုင်တဲ့ ကိစ္စပဲ ခု ကျုပ်နောက်မှာ လူအင်အားစုပြပါ။ လက်နက်အင်အားအမျိုးမျိုးရှိနေပါ။ ကျုပ်ဒီပလိုမေစီကို သုံးပြုပါမည်။ မသုံးတတ်လို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ အားမရှိသေးလို့ မသုံးခြင်းဖြစ်ပါသည်ဟု ပြောပြလေသည်။ ဤကဲ့သို့ ပြောဆိုသော အချိန်သည် အင်္ဂလိပ်ဝင်ပြီး ဘုရင်ခံဆာဒေါ်မံစမစ် အုပ်စိုးစဉ်နှင့် ဆာပေါ်ထွန်းတို့ ဝန်ကြီးဖြစ်သောအခါနှင့် ပုလိပ်သပိတ် အထွေထွေသပိတ်များ မှောက်ခြင်းမရှိသေးသောအခါပင် ဖြစ်လေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမှာလည်း ထိုစဉ်အခါက ဖဆပလဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လျက်ရှိနေသော အချိန်ပင် ဖြစ်လေသည်။

ဤသို့ ဗိုလ်ချုပ်ပြောစကားမှန် မမှန်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်သည် နောက်လိုက်အင်အားတောင့်လာသောအခါ ဒီပလို

မေစီကို သုံးမသုံး စိစစ်ရန်လိုပေလိမ့်မည်။ ထိုသို့ မစိစစ်မီ ရှေးဦးစွာ ဒီပလိုမေစီဆိုသောစကားကို ကောင်းမွန်စွာ အဓိပ္ပာယ်ဖော်ရန် လိုပေလိမ့်မည်။ ဒီပလိုမေစီဆိုသော စကားမှာ လက်တင်ဘာသာအားဖြင့် ဒီပလိုမာတာ ဟူသော စကားမှ ဆင်းသက်လာ၍ အင်္ဂလိပ်ဘာသာအားဖြင့် ဒီပလိုမာဟူသော စကားမှ ဆင်းသက်လာသည်ဟု ယူဆရန် ရှိလေသည်။ ရာဇဝင်အရဆိုသော် ရောမရာဇဝင်တွင် ဒီပလိုမာ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ဘုရင်က ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးအား အခွင့်အရေးတစ်ခုခုကို သတ်မှတ်ပေးသော အနေဖြင့် စာချွန်တော်အမိန့်ပင် ဖြစ်လေသည်။ ဤသို့ ပေးရာ၌ သတ္တုပြားတစ်ခုကို နှစ်ဖက်ခေါက်ချိုးကာ ၎င်း သတ္တုပြားပေါ်၌ ဤသူကား ဤမည်သော အခွင့်အရေးပေးသည်ဟု ရေးသားပြီးလျှင် လက်မှတ်ထိုး၊ တံဆိပ်ခတ်ပေးခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု ကြားသိရဖူးလေသည်။ မဇ္ဈိမခေတ်တွင် ဒီပလိုမာဟူသောစကားကို စာချုပ်စသည်တို့ကို ခေါ်ဝေါ်အသုံးပြုသည်ဟု လေ့လာဖူးလေသည်။ ဂရိစ်စာပေကျမ်းဂန်တို့၌ နှစ်ခေါက် ခေါက်ထားသော ပစ္စည်းကို ဒီပလိုမာဟု ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲခဲ့ပေသည်။ ယခုခေတ်တွင် ဒီပလိုမာဆိုသည်မှာ တက္ကသိုလ် သို့မဟုတ် ကျောင်းတစ်ခုခုက အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပညာရပ်အဖြစ်ဖြင့် လုပ်ကိုင်နိုင်သော အရည်အချင်း သို့မဟုတ် ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ်နိုင်ခွင့်ရှိသော စာမေးပွဲကို အောင်မြင်ခြင်း၏ သက်သေအထောက်အထားဖြစ်စေရန် ပေးသော လက်မှတ်ကို ဒီပလိုမာဟု ခေါ်ဝေါ်အသုံးပြုနေကြပေသည်။

သို့ရာတွင် ဒီပလိုမေစီဟူသော စကားမှာ လူမျိုးအချင်းချင်းကို နိုင်ငံခြားရေးဆောင်ရွက်မှုဖြင့် ဆက်သွယ်မှုတို့ကို စေ့စပ်တတ်ကျွမ်းမှုအလေ့အထကိုလည်းကောင်း၊ ပညာကိုလည်းကောင်း ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲသော အဓိပ္ပာယ်ပင် ဖြစ်သည်။

ထိုအဓိပ္ပာယ်အရ ဗိုလ်ချုပ်သည် ဒီပလိုမေစီကို အင်အား တောင့်တင်းလာသောအခါ နိုင်နင်းစွာသုံးသည်ကို တွေ့ရလေသည်။

အမှန်အားဖြင့်ဆိုသော် ဗြိတိသျှတို့အား အလွန်ပင် မုန်းတီးနေသော မြန်မာများနှင့် ဗြိတိသျှလူမျိုးတို့ ဆက်ဆံရေးကို ချောချောမောမောနှင့် သွေးထွက်သံယို မဖြစ်ဘဲ ယခုကဲ့သို့ လွတ်လပ်ရေးရရန် ကြိုးပမ်းမှုတွင် ဗိုလ်ချုပ်

သည် ဒီပလိုမေစီကို အစွမ်းကုန်သုံးသောကြောင့်သာ ရှိသည်ဟု ကျွန်ုပ် တထစ်ချ ပြောနိုင်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စစ်ပြီးသောအခါတွင် မြန်မာများသည် အင်္ဂလိပ်တို့က ချက်ချင်းပင် လွတ်လပ်ရေးပေးမည်ဟု ထင်ခဲ့ကြ၏။ မျှော်လင့်ခဲ့ကြ၏။ ထိုသို့ မမျှော်လင့်မိကလည်း အင်္ဂလိပ်သည် မြန်မာပြည်ကို လုယက်တိုက်ခိုက် ယူရုံသာမက ရှေးမြန်မာလူကြီးများအချင်းချင်းကို သွေးကွဲအောင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်ကို အခဲမကြေဘဲ မုန်းသောစိတ်ထားများ ထားခဲ့ကြ၏။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ပြီးသောအခါတွင် လွတ်လပ်ရေးကို မရရှိဘဲ နိုင်ငံတစ်ဦးဖြစ်သော ဖဆပလနှင့် စေ့စပ်ရာ၌ ပထမတွင် အောင်မြင်ခြင်းမရှိပေ။ ထို့အပြင် အင်္ဂလိပ်ကုမ္ပဏီကြီးများမှာ မြန်မာစီးပွားရေးကို လက်ဝါးကြီးအုပ်လျက်ရှိသည်ကို မြန်မာလူထု အမြင်ကျယ်လာမှုနှင့်တကွ အမျိုးသားစိတ်ဓာတ်တစ်ကြိမ်မျှပင် ပေါင်း၍ ဗြိတိသျှတို့အား အလွန်ပင် မုန်းတီးသော စိတ်ဓာတ်ရှိခဲ့ပေသည်။ ဤမျှ ဗြိတိသျှကို မုန်းတီးနေသော မြန်မာလူမျိုးများကို ဗိုလ်ချုပ်သည် ဗြိတိသျှတို့နှင့် စေ့စပ်ရာ၌ အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းမရှိခြင်းမှာ ဒီပလိုမေစီကို မသုံးတတ်ဘဲ နားမလည်ဘဲ မှီလျှင်မှု မည်သို့မျှ ဖြစ်မြောက်ဖွယ်ရာအကြောင်းမရှိသော ဘီလပ်သို့ သွားရောက်စဉ်က သတင်းစာဆရာများက မေး၍ဖြေပုံ၊ လွတ်လပ်ရေး မရလျှင် သူပုန်ထမလားဟု မေးသည်ကို ဖြေပုံတို့မှာ ဒီပလိုမေစီကို အသုံးပြုခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ ဤမျှမကသေး ဘီလပ်မှ ပြန်လာသောအခါတွင် နိုင်ငံရေးရှင်းပွဲ ပြုလုပ်လေသည်။ ထိုအခါက နားထောင်သော လူထုစိတ်ကျေနပ်သွားအောင် ပြောပြနိုင်ခြင်းတို့မှာလည်း ဒီပလိုမေစီကို အသုံးပြုသွားပေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်၏ ဒီပလိုမေစီ၏ နောက်ခံအားပေးလျှင် ရှိသော အထောက်အပံ့များမှာ ဒဲဒိုးပြောခြင်း၊ ဖြောင်ဖြောင့်ခြင်း၊ မှန်ရာလုပ်၍ လုပ်တိုင်းမှန်သမျှကို ရလျှင်ရသည် ဖြစ်လျှင်ဖြစ်သည်။ လုပ်နိုင်လျှင်လုပ်မည်၊ မလုပ်နိုင်လျှင် မလုပ်ဘူး စသဖြင့် ပြောဆိုခြင်းများ၊ ၎င်းအပြင် မှန်ရာ ပြောဆိုသည်နှင့်အမျှ ကိုယ်ကျင့်တရားစောင့်ထိန်းခြင်း နိုင်ငံရေး ရိုးသားမှုရှိခြင်း၊ နိုင်ငံအကျိုးကိုသာကြည့်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သွေးမကြီးဘဲ ရိုးရိုးနေကတည်းက ဖြစ်သည်။

အထောက်အပံ့အဖြစ် အကူအညီရရှိခဲ့လေသည်။

အယူအားဖြင့် ရှမ်း၊ ချင်း၊ ဂျိန်းဖော၊ ကရင် စသော တိုင်းရင်းသားအားလုံးတို့ကို ညီညွတ်စွာ စုပေါင်းရန် စကားအပြောအဆို အပြုအမူ အဆက်အသွယ် အပေး အယူပြုလုပ်ရာတို့၌ ဗိုလ်ချုပ်သည် ဒီပလိုမေစီကို မှောက် ချီတစ်ခါ လှန်ချီတစ်လှည့်၊ စောင်းချီတစ်ဖုံဖြင့် အမျိုးစုံ အောင် သုံးသွားခြင်းကြောင့်ပင်လျှင် ယခုကဲ့သို့ လွတ် ထပ်သော မြန်မာပြည်တွင် တိုင်းရင်းသားတို့၏ ညီညွတ် စုတို့ မြန်မာရာဇဝင်တစ်လျှောက်လုံး မကြုံစဖူး၊ ထူးထူးကဲ ကဲ ရရှိခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်သည် ယခုထက်တိုင် အသက်ရှင်လျက်ရှိနေခဲ့ပါလျှင် ကမ္ဘာရှိကွဲပြားနေသော ထူထုကို သွေးစည်းညီညွတ်အောင် ပြုလုပ်နိုင်သော

ကမ္ဘာ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်လာမည်မှာ မလွဲပင်ဖြစ် ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ အသက်ငယ်ငယ်နှင့် သေမင်းနောက် သို့ လိုက်ပါသွားရသော ဗိုလ်ချုပ်အား ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆုံးရှုံးခြင်းမက ဆုံးရှုံးရလေပြီ။

ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော အကြောင်းများကြောင့်ပင်လျှင် ဤ ဆောင်းပါးကို နောင်လာနောင်သားနှင့် ယခုခေတ်လူများ အသိဉာဏ်ပိုမိုရှိလာရန်လည်းကောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်ကျဆုံး သည်မှာ ၇ လ ပြည့်သောအထိမ်းအမှတ်အားဖြင့်လည်း ကောင်း ဖြစ်စေလိုသော အာသီသဖြင့် ဤဆောင်းပါးကို ရေးသား၍ ဗိုလ်ချုပ်အား အလေးပြုလိုက်ရပါသတည်း။

ဘဏ္ဍာရေး ဗဟိုဌာန၊ ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ် (၁)

ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ် ကျွန်ုပ်အမြင်

ဦးဘသန်း

(အတွင်းရေးမှူး၊ မြန်မာနိုင်ငံသတင်းစာဆရာအသင်း)

လုပ်ကြံခြင်းခံရ၍ ကျွန်ုပ်တို့၏ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ကွယ်လွန်လေပြီသောအခါတွင် ခေတ်စားလာသော စကားတစ်ခွန်းကို ကျွန်ုပ်တို့ သတိပြုမိသည်။ ထိုစကားက ... “ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်အရ” ဟူသော စကားဖြစ်ပေသည်။ ထိုစကားကို ပုဂ္ဂလိကသမားများကလည်း သုံးစွဲကြသည်။ ဖဆပလကလည်း သုံးစွဲလေသည်။ ကွန်မြူနစ်တို့ကလည်း ထိုစကားကိုပင် ပြောဆို၍ ဆိုရှယ်လစ်တို့ ထိုစကားကိုပင် မကြာခဏသုံးစွဲနေသည်ကို မြင်ရ၏။ အချုပ်ဆိုရလျှင် တစ်တိုင်းတစ်ပြည်လုံးကပင် သုံးစွဲနေကြပြီဖြစ်၏။

ဘယ်လိုလမ်းစဉ်လဲ

ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်သည် မည်သို့ လမ်းစဉ်ဖြစ်သနည်း။ ဘာကြောင့် လူတိုင်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း၊ အဖွဲ့အစည်းတိုင်းသည် ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်ကို နှစ်သက်ထောက်ခံနေကြသနည်း။

ဗိုလ်ချုပ်သည် ရိုးသား၍ ရဲဝံ့စွန့်စားသောသတ္တိရှိလျက် နိုင်ငံရေးရာ၌ အစားထိုး၍ မရနိုင်သော သွေးစည်းရေးခေါင်းဆောင်ကြီးစင်စစ်ဖြစ်၏။ ကြီးကျယ်ထည်ဝါသော စကားလုံး ထီးသုံးနန်းသုံးအားဖြင့် ယဉ်ကျေးသော

အသုံးအနှုန်းမပါဘဲ၊ စိတ်ရင်းမှရှိသမျှ လူကြီးက ကလေးငယ်အား သွန်သင်ဆုံးမရိုက်နှက်သလို (ဖာသယ်နိုင်ငံ ဖြစ်သွားမယ် ... ချစရာရှိရင် ခေါင်းဆောင်က စပြီး ချမယ် ...) စသော လူထုထဲမှ လူများအား လူတစ်ယောက်၏စကားမျိုးဖြင့် လူတိုင်းနားလည်လွယ်သော စကားမျိုး ပြောလေ့ပြောထရှိသော ခေါင်းဆောင်ကြီးဖြစ်၏။

လူတို့၏ပင်ကိုယ်ဇာတိကို နှုတ်ကပြသည်ဆိုသော စကားတစ်လုံးကို ယုံကြည်လျှင် ဗိုလ်ချုပ်၏ နှုတ်သံများကို ကျွန်ုပ်တို့ အကဲခတ်သင့်ပေသည်။

လူတစ်ဦးတစ်ယောက်အား ကြည်ညိုလေးစားရာ (ဂုဏဂုဏ်) (ဝယဂုဏ်) အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ဇာဂုဏ်) (ညဏဂုဏ်) အားဖြင့်လည်းကောင်း တစ်မျိုးတစ်မျိုး၌ အကျုံးဝင်ကာ ကြည်ညိုလေးစားလေ့ရှိကြကုန်၏။ ဗိုလ်ချုပ်အား ကြည်ညိုလေးစားခြင်း၌ကား ... အထူးဆုံးသော သတ္တိဗျတ္တိဂုဏ်ကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ ဝန်ခံရပေမည်။ ပြောသမျှစကားများသည် ပရိယာယ်မရှိ။ ဘွင်းဘွင်းနှင့် ရှင်းရှင်းကြီးများသာ ဖြစ်ခဲ့လေ။ ဗိုလ်ချုပ်၏ပင်ကိုယ်ဇာတိမှာလည်း ပရိယာယ်မရှိ ရှင်းရှင်းနှင့် ဘွင်းဘွင်းသာလျှင် ဖြစ်ချိမ့်မည်ကား ... ဗိုလ်ချုပ်သည် တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်တို့

အစဖြစ်၍ ခေါင်းဆောင်ပီသရာ၌ အဆုံးဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့ အစားရှာဖွေ၍ မရ။ ထိုအကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့နှင့် တကွ လူထုသည် သိရှိခဲ့ရာ၊ ထိုဗိုလ်ချုပ်၏ လမ်းစဉ်ကို (၁၁) လူကြိုက်များခဲ့သော ဝါဒကို အဘယ်မှာ မလိုက်ဘဲ နေကြမည်နည်း။

သို့သော် ခေတ်စားသော သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို လူတိုင်း နှုတ်တတ် ဆိုရွတ်နိုင်လင့်ကစား ထိုသီချင်း၏ အဓိပ္ပာယ် ထို သိသူကား ရှားပါးလှသကဲ့သို့ ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်ကို နှုတ်တတ်တဖွဖွ ပြောဆိုနေကြလင့်ကစား ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်မှာ ဘာဖြစ်သည်ကို တိကျသော ဆောင်ရွက်မှုအား ဖြင့် မသိကြဘဲ၊ လူကြိုက်များရာနောက်သို့ ခေတ်စားရန် အလို့ငှာ လိုက်နေကြသော လူများလည်း ရှိကောင်းရှိပေ လိမ့်မည်။ ရှင်းရှင်းပြောရလျှင် ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်ဆိုသော စကားတစ်လုံးကို ယူ၍ ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်အား တက်လှေ ထားသဖွယ် အသုံးပြုရန် ကြံရွယ်သူများလည်း ရှိကောင်း ရှိပေလိမ့်မည်။

ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်ကား

ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်ကား သဘောတရားတွေ အကြီးအကျယ် သုံးသပ်ဆင်ခြင် ဝေဖန်နေရသော လမ်းစဉ်ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်ကြီး မဟုတ်။ ထိုသို့မဟုတ်ကြောင်း တို့ ဗိုလ်ချုပ်ပြောခဲ့သော စကားကို ပြန်လည်စစ်ဆေးလျှင် သိနိုင်လေသည်။ အဆုံးစွန်အားဖြင့်ကား ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်သည် တကယ့်လက်တွေ့လမ်းစဉ် ...။

- အခြေအနေအရ လုပ်ကိုင်သောလမ်းစဉ်
- အပြောနည်းသောလမ်းစဉ်
- အမျိုးသားတပ်ပေါင်းစုညီညွတ်ရေးလမ်းစဉ်
- အဖြစ်ကို ဦးတည်သောလမ်းစဉ်

များသာဖြစ်၏။ အမျိုးသားပြည်ထောင်စုသားတွေ ညီညွတ်အောင် လက်တွေ့လုပ်ခဲ့၏။ အခြေအနေအရ ဘီလပ်အစိုးရနှင့် စာချုပ်များ ချုပ်ဆိုခြင်း ပြုလုပ်၏။ အလုပ်လုပ်၍ရသမျှ ပထမတစ်နှစ်အတွင်း လွတ်လပ်ရေး ရစေမည်ဟု တိတိကျကျပြော၏။ ပြောသမျှဖြစ်၏။ ဖြစ်အောင်လည်း လုပ်၏။ ညစ်ပတ်လိုစိတ်ကား ဗိုလ်ချုပ်၌ မရှိ။

ဤသို့ဖြစ်ခဲ့လျှင်

ဤသို့ဖြစ်ခဲ့လျှင် ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်အား လိုက်နေကြသော ပုဂ္ဂလိကဝါဒပါတီ အလီလီသော ပုဂ္ဂိုလ်စုတို့သည် မိမိတို့နှစ်သက်သော ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်အတွင်း-

လက်တွေ့လုပ်ကြရန်သာရှိပေသည်။ လက်တွေ့လုပ်နေကြပါသည်။ လုပ်ပါမည်ဟု သန့်ဋ္ဌာန်ချထားပြီး လျှင်လည်း-

“ခင်ဗျားတို့ ပြုနေအောင် ကြိုးစားပါမှ အလုပ်ကို လုပ်ပါမှ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ နလန်တူမှုဟာ ဒင်ပြည့်ကြပ်ပြည့် ရနိုင်မယ်”

“တာဝန်ကို မလိုချင်ဘူး၊ ပျင်းနေမယ်၊ အလဟဿ စကားသာများနေမယ်ဆိုရင် အင်္ဂလိပ်ကပေးတဲ့ လွတ်လပ်ရေး မပြောနဲ့ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ သိကြားမင်းကြီးက ဆင်းပေးတဲ့လွတ်လပ်ရေးဖြစ်ပစေ အလကား ပါနီဝါလား လွတ်လပ်ရေးလို့ မှတ်ကြပါ”။

ဟူသော ဗိုလ်ချုပ်စကားကလေးတစ်ခွန်းကို အိတ်ဆောင် ခါးပိုက်ဆောင်အဖြစ် ထားကြပါဟု နောက်ဆုံး သတိပေးရေးသားလိုက်ပါသတည်း။ ။

၁၉၇၇ ဇူလိုင်လ

သခင်လို နေချင်လို့ တက္ကသိုလ် ထင်ရှား

ကျွန်ုပ်တို့ဖူးသူတို့သည် ကျွန်၏အရသာကို သိ၏။ ကျွန်၏ဘဝအခြေအနေ အဆင့်အတန်းကို ခံစားခဲ့ကြဖူးပေမည်။ အကျွန်တို့ ဗမာနိုင်ငံကြီးသည် တစ်ရံရောအခါက သူတစ်ပါးနိုင်ငံ၏ နင်းပြားဖြစ်ခဲ့ရဖူး၏။ ဤမျှလောက် ဝေးကွာသော ရေခြား မြေခြား အနေခြားသည် သူတစ်စုက အကျွန်တို့နိုင်ငံကို လက်ဝါးကြီးအုပ်ကာ မင်းမူခဲ့ပုံတွေကို စဉ်းစားကြည့်ကာ ထူးဆန်းသလိုလို ဖြစ်နေလေသည်။ အကျွန်လူ့ဘဝသို့ သက်ဆင်းလာသည်မှ စ၍ ကျွန်ဘဝနှင့်ပင် ဇာတ်လမ်းဆင်ခဲ့ရပြီး မကြာခင်က မှ သခင်ဟူသော ဘဝသစ်ကို ကင်ပွန်းတပ်ရပြန်သဖြင့် အသက်တစ်သက်တည်းနှင့် နှစ်ဘဝတွေ့ကြုံခံစားရလေရာ၊ အကျွန်သည် သခင်ဘဝ၏ အရသာသည် မည်သို့ မည်ပုံဖြစ်သည်ကို မသိရသေးသော်လည်း ကျွန်ဘဝနှင့် မွေးကတည်းက ခံစားခဲ့ရသော ဒဏ်ရာ ဒဏ်ချက်တွေကို ကား မမေ့နိုင်ပါ။ ဗမာနိုင်ငံကို အင်္ဂလိပ်များ သိမ်းစဉ် အခါက မည်ကဲ့သို့သော အခြေအနေများ ပေါ်ပေါက်မည်ကို မသိရသေးသော်လည်း အကျွန်လူ့ဘဝသို့ ရောက်လာသော အချိန်တွင် တွေ့ကြုံရသော အင်္ဂလိပ်၏ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုများကား မနည်းပေ။ မခံနိုင်အောင် ဆိုးဝါးသော အချက်များလည်း ဒုနဲ့ဒေးရှိလေသည်။ သို့ပင် ဖြစ်လင့်

ကစား ကျွန်မှိုင်းမိနေသော အကျွန်တို့ လူမျိုးကား ထိုသို့ ခံစားခဲ့ရသော ကျွန်ဘဝကိုပင် လားလားမျှမဖြစ်သွားကြီးကြီးနှင့် ငဲ့ခံခဲ့ကြ၏။ မဖြစ်စလောက် တော်လှန်မှုမျိုးများကား ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်ဘဝကို မြေလှန်မပစ်နိုင်ကြခြင်းကြောင့် နှစ်ထပ်တစ်ရာကျော်မျှ ထိုဘဝ၏ စက်ကွင်း၌ ဆုံလည်နေရစွာပမာ တဝဲဝဲတလည်လည်နှင့် နေခဲ့ကြရ၏။

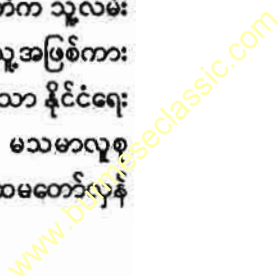
ထိုကဲ့သို့ လွတ်မြောက်ရေးကို မတွေးတောကြသင့်ဘဲ သမားများ တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာသော အချိန်၌လည်း လူထုသည် ကျွန်ဘဝနှင့် သခင်ဘဝ မခွဲခြားတတ်ဘဲ၊ ငိုဘဲသမားကြီးများ၏ လှည့်ပတ်ချက်များကို ယုံကြည်ကာ၊ တစ်နေ့ချမ်းသာနိုးနိုးနှင့် စောင့်ဆိုင်းသော အချိန်ကုန်ခဲ့ရ၏။ တကယ့်လွတ်မြောက်ရေးလိုလားသော တကယ့်အချိန်ကား ဂျပန်ကြီးစိုးသောအခါ ဖြစ်၏။ ရှေးအင်္ဂလိပ်လက်ထက်ကဆိုလျှင် ရွာလပ်ရေး ချက်ချင်းပေးဟု အော်နေသောသူများမှာ သူတွေကလွဲ၍ အခြားမည်သူမျှ မအော်ဝံ့။ ထိုသခင်ဘဝထဲ၌လည်း ရောင်တော်ပြန် ခါတော်မှီ သခင်တွေ့ရသော အသင်္ချေနှင့် အနန္တ၊ တစ်နည်းဆိုရသော် ရှေးအင်္ဂလိပ်လက်ထက်ကဆိုလျှင် လူအပေါင်းတို့သည် ကျွန်လူ

ဖြစ်နေသည့်တိုင်အောင် ပျော်ရွှင်စွာနှင့်ပင် မိမိတို့ဘဝကို နှစ်သိမ့်ကြ၏။ ထိုအခါက ကျွန်ုပ်တို့ဗမာလူမျိုးတို့သည် လွတ်လပ်လိုသည် လွတ်လပ်ရေးကို ဘယ်တော့မှ မစဉ်းစားဘဲ ဘယ်တော့မှ အိပ်မက်ပင် မမက်ခဲ့ပေ။ ရှေးဗမာနိုင်ငံ အနောက်ပိုင်းဆောင်ကြီးများသည် နိုင်ငံတော်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးအတွက် ဘိလပ်သွားကာ အရေးဆိုခဲ့ကြ၏။ တစ်ချည်း လွတ်လပ်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ကြ၏။ ထို့ပြင် သည်း အခြားသောပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ဤမည်သော အမည်မှာမဖြင့် အသီးသီး အသက-အသက စသော "ပါတီ" အသင်းအဖွဲ့မျိုးများကို ထောင်ကာ နိုင်ငံရေးကို ဆောင်ရွက်ကြ၏။ ထို ရှေးယခင် အင်္ဂလိပ်များလက် အောက် နိုင်ငံရေးအသင်းအဖွဲ့များသည် နိုင်ငံရေး၊ တိုင်း ညွှန်ရေးထက် မိမိတို့ကိုယ်ရေးလောက်ကိုသာ ကြိုးစား အားထုတ်ခဲ့ကြသည်ကိုလည်း မည်သူမျှ ငြင်းလို့မရ။ ဤမည်သော ပါတီမှ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦးသည် ပါတီ၏ နှစ်ဆယ်အင်အား တောင့်တင်းမှုကြောင့် ဝန်ကြီးဖြစ်လာ သောအခါ ရှေးခေတ်ဝန်ကြီးများ၏ ဖြစ်စဉ်သဘောတရား အတိုင်း အရက်သောက်၊ မကောင်းသော မိန်းမများနှင့် ချစ်ခင်ပွားခဲ့သော ကျွန်ုပ်တို့၏နှင့် တတ်အပ်မြင်တွေ့ခဲ့ရသဖြင့် သူတို့၏ မျက်စိထဲက မထွက်သေး။ ဤကဲ့သို့သော တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ၏ လက်အောက်တွင် နေသော လူထုသည် သခင်ဘဝကို မတွေ့လို မမြင်လို ကြဘဲ၊ ကျွန်ုပ်တို့နှင့်သာ ကွေးနေကြသည်မှာလည်း အံ့ ခြေစရာမရှိ။ ထို့ကြောင့်ပင် အင်္ဂလိပ်တစ်ခေတ်လုံး(စစ် ဖြစ်မီ)က မိမိကိုယ်ကို မိမိနိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်၊ တိုင်း ညွှန်ခေါင်းဆောင် စသော စကားများဖြင့် ဟိန်းဟောက် အသားယူခဲ့သော ဤမည်သောခေါင်းဆောင်ကြီး များကား နိုင်ငံအတွက် ဆန်ကုန်မြေလေးသည့် မနုဿ သတ္တဝါကြီးတွေသာ ဖြစ်တော့၏။

အထက်က ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်းပင် "သခင်လိုနေချင် သော" စိတ်မျိုး ကျွန်ုပ်တို့စိတ်ထဲသို့ ဝင်ရောက်တွယ်ကပ် အသည်မှာ မကြာသေးဟု ဆိုက မမှားနိုင်။ အဘယ် ကြောင့်ဆိုသော သခင်လိုနေချင်သောစိတ်သည် ဂျပန် များ ဗမာနိုင်ငံကို ဝင်ရောက်အုပ်စိုးမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်ဖြစ်လေသည်။ ထိုအချိန်က လူထု၏စည်းရုံးမှုသည် အနိုင်နှုန်းအားဖြင့် ၉၉ ဆိုလျှင် မှားမည်မထင်။ အသက်

၁၀ နှစ်အရွယ်မှ စ၍ သက်ကြားအိုကြီးအရွယ် အထိ ထိုအချိန်က မေးကြည့်လိုက်လျှင် ဂျပန်ကိုနှင်ချင်သည် သာ များနေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဂျပန် အောက်တွင်လည်းကောင်း၊ အင်္ဂလိပ်အောက်တွင်လည်း ကောင်း ကျွန်ုပ်သဘောကသဖွယ် ဖြစ်နေသော ကျွန်ုပ်တို့ ဗမာတစ်တွေသည် မည်ကဲ့သို့သော ဒုက္ခစရိယာတွေ ခံစားလာရသည်ကို အကျယ်ချဲ့ရေးလျှင် ကျယ်သွားပေ လိမ့်မည်။ ခံစားခဲ့ရသော ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုများမှာကား အလူးအလဲပင်။ ထို့ကြောင့်ပင် သခင်လိုနေချင်လွန်းလို့ သခင်ဖြစ်ရန်အကြောင်းရင်း ရှာကြသောအခါတွင် ဂျပန် တစ်ခေတ်လုံးတွင် ခေါင်းဆောင်လာသော ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း ပေါ်ပေါက်လာ၏။ တစ်ချက်လည်း နိုင်ငံ အတွက် အိန္ဒြေမပျက် အစမှ အဆုံးအထိ စခန်းသွားခဲ့ သော ဒေါက်တာဘမော်လည်း ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် လူငယ်ကြိုက် ဗိုလ်ချုပ်လောက် ခံတွင်းမတွေ့ခဲ့ပေ။ ဗိုလ်ချုပ် အမြဲတမ်း ပြောလေ့ရှိ သော သခင်လိုနေချင်ရင် သခင်လိုကျင့်ကြပါ။ သခင်လို အဘယ်ကဲ့သို့သော ကျင့်စဉ်များကို သုံး၍ ကျင့်ရမည် များကိုလည်း လက်တွေ့လုပ်ပြသွားသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကား မရှိတော့ပြီ။ သူမရှိသော်လည်း သူ့လမ်းစဉ်ကို အခြေအနေအရ စဉ်းစားကြည့်၍ လျှောက်သွားလျှင် သူ ညွှန်ပြသွားသော တကယ့်လွတ်လပ်ရေး ဗိမာန်ကြီးသို့ ရောက်မည်မှာ မှချတည်း။ ဗိုလ်ချုပ်စကားအရပင် ချုပ် ချယ်မှုမကင်းသော သူသည် မိမိဘဝမှ တစ်ဆင့်တက်၍ လွတ်လပ်ရေး (ဝါ) သခင်ဘဝသို့ တက်လှမ်းသောအခါ တွင် ထိုသူသည် သခင်လိုနေရန်အတွက် တော်လှန်ရေး သုံးမျိုးကို တော်လှန်ရမည်ဟု ဆိုထား၏။ ထိုတော်လှန် ရေးသုံးမျိုးကား (၁) နိုင်ငံရေးတော်လှန်ရေး၊ (၂) စီး ပွားရေးတော်လှန်ရေး၊ (၃) တစ်ဦး၏ ယဉ်ကျေးမှုအားဖြင့် နိုင်ငံချင်းသွေးစီးမှုတော်လှန်ရေး စသော တော်လှန်မှုကြီး သုံးခု ဖြစ်လေသည်။

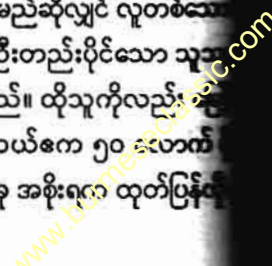
ဗိုလ်ချုပ်သာရှိခဲ့လျှင် သူသည် အထက်က သူ့လမ်း စဉ်အတိုင်း သူ့လုပ်မည်ဖြစ်သော်လည်း သူ့အဖြစ်ကား ဆိုးလှတော့၏။ ပထမတော်လှန်ရေးဖြစ်သော နိုင်ငံရေး တော်လှန်ရေးကြီး အပြီးမသတ်ခင်ပင် မသမာလူစု ကြောင့် သေပွဲဝင်ခဲ့ရလေပြီ။ ယခုကား ပထမတော်လှန်

ရေးဟု ဆိုအပ်သော နိုင်ငံရေးတော်လှန်ရေးကြီး ပြီးဆုံး သွားလေပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ နိုင်ငံတော်ကြီးသည် လွတ်လပ် သော သမ္မတနိုင်ငံကြီးဖြစ်လာလေပြီ။ ထို့ကြောင့်ပင် ဒုတိယ တော်လှန်မှုဖြစ်သော စီးပွားရေးတော်လှန်မှုကြီး စရပေ တော့မည်။ တော်လှန်ရေးဟူသော ဝေါဟာရ၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကား ပြောင်းလဲခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ ဥပမာ- စနစ်ဟောင်းကို စနစ်သစ်ဖြစ်အောင် ပြောင်းလဲပစ်ခြင်းကို တော်လှန်သည်ဟု ဆိုလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ပြောင်းလဲရာ တွင် (ဝါ) တော်လှန်ရာတွင် သွေးထွက်သံယိုမှုဖြစ်ပွား ကာ သူပုန်ထခြင်းအားဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်နိုင်သည် မဟုတ် ဘဲ အခြားနည်းအမျိုးမျိုးကို အခြေအနေအရကြည့်၍ ဆောင်ရွက်သွားရလေသည်။ ဥပမာဆိုရသော် ဗိုလ်ချုပ် သည် ပထမအဆင့်ဖြစ်သော နိုင်ငံရေး (ဝါ) နိုင်ငံ အာဏာရရေးအတွက် တော်လှန်ခဲ့ရာတွင် အကြမ်းနည်း ကို မသုံးဘဲ နိုင်ငံတကာ၏ရေးရာ၊ ကမ္ဘာ၏ရေးရာ အဖြစ်အပျက် အခြေအနေကို စုံစမ်းဆန်းစစ်ပြီးမှ တော် လှန်ခဲ့ရာ (ဝါ) ပြောင်းလဲပစ်ခဲ့ရာ ဗမာနိုင်ငံသည် ယခု အခါတွင် နောက်ထပ်၍ ပစ်ခတ်မှုမဖြစ်ပွားရဘဲ လွတ် လပ်သောနိုင်ငံအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့လေပြီ။ သို့သော်လည်း ယခုတိုင် နိုင်ငံရေးအာဏာလှုပ်များကို ကျင်းပနေသော လူတစ်စုလည်း ရှိပေသေးသည်။ ထိုကဲ့သို့သော ချိုး ဖောက်မည့်သူများကား ဓမ္မတာအတိုင်းရှိရမည်။ မြတ်စွာ ဘုရားသော်မှ ဒေဝဒတ်နှင့် မာန်နတ်မင်းတို့၏ တော်လှန် မှု (ဝါ) အာခံတုံ့ပြန် ရန်ပြုသူများကို ခံခဲ့ရသေးသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ အကျွန်တို့ကား “သခင်လိုနေချင် ကြသဖြင့်” သခင်ကျင့်စဉ်လမ်းမကြီးကို ဦးလည်မသန်ဘဲ အခြေအနေအရ ဝေဖန်ပြီး ချီတက်သွားရပေမည်။

ယခုသော်ကား အထက်က ဆိုခဲ့သော စာပိုဒ်ကဲ့ သို့ပင် ဒုတိယအဆင့်ဖြစ်သော စီးပွားရေးတော်လှန်ရန် အချိန်သို့ ရောက်လာလေပြီ။ လွတ်လပ်သော နိုင်ငံတစ် ခုသည် စီးပွားရေးဘက်၌ ချို့တဲ့နေလျှင် ဗိုလ်ချုပ်ပြော သွားသောစကားကဲ့သို့ပင် ဖာနိုင်ငံကြီးဖြစ်သွားလိမ့်မည်။ ထိုစီးပွားရေး (ဝါ) စီးပွားကုန်သွယ်ရေး လွတ်လပ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ နိုင်ငံခြားသားပိုင်ပစ္စည်းများကို အမျိုးသား ပိုင်ပစ္စည်းအဖြစ် အကုန်ပြောင်းလဲပစ်ရန် ဦးစွာပထမ အရေးကြီးသောအချက်တစ်ရပ် ဖြစ်လေသည်။ ထို့ပြင်

လည်း နိုင်ငံ၏အဓိက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်သော ဆန်စပါး၊ သစ်၊ ရေနံ၊ သတ္တု စသော အလုပ်ကြီး အကိုင် ကြီးများကိုလည်း အမြန်ဆုံး ပြည်သူပိုင်လုပ်ငန်းများဖြစ် စေရန် ဖန်တီးပေးရမည်။ ဝင်ကုန် ထွက်ကုန်၌လည်း သေးငယ်သော အပ်ချောင်းလေးမှ စ၍ ကြီးမားသော ကျောက်ဆူးကြီးအထိ သွင်းကုန်လုပ်ရာတွင်လည်း ဗမာ နိုင်ငံပိုင် ဖြစ်ရပေမည်။ ယခုသော်ကား အရေးကြီးသော ဒုတိယအဆင့်သို့ ရောက်နေပေပြီ။ ဘဏ္ဍာရေး တော် တင်းမှုသည် နိုင်ငံတော်၏အဓိက လုပ်ငန်းဖြစ်စေမည်။ ဘဏ္ဍာရေးမတောင့်တင်းလျှင် ဘာမှ လုပ်ကိုင်၍ရမည် မဟုတ်တော့ပေ။ ယခုအခါတွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် ထိုဒုတိယအဆင့်ကို အသက်သွင်းနေပေပြီ။ နိုင်ငံခြား သားပိုင်ပစ္စည်းများကို လျော်ကြေးပေး၍ သိမ်းယူသော ကိစ္စသည် အကျွန်စိတ်တွင် အလွန်ဖီလာကျ၍ အတိ သက်သက်ခံရသော အဖြစ်ပင် ဖြစ်သော်လည်း နိုင် ငံတော်အစိုးရ၏အခြေအနေအရ ပြောင်းလဲ၍ ဆောင်ရွက် မှုကို များစွာ အလေးပါ၏။ အားပေးပါ၏။ သို့သော် ယခုတလော ကြွက်စိကြွက်စိနှင့် ဂယက်ရိုက်လာသော ကိစ္စတစ်ချက်ကား လယ်ရှင်နှင့်လယ်သမားများအပေါ် ပင် ဖြစ်တော့၏။ ဤအရေးကိစ္စကို ဆန်းစစ်ကြည့်သော အခါ တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ပေါ်လစီ (ဝါ) ဝါဒသည် အလွန်မွန်မြတ်သော ရည်ရွယ်ချက်ကြီးဖြစ်ကြောင်း လေ့လာရသောအခါ သာဓုခေါ်မိပါသည်။ သို့သော် ကဲ့သို့ ကိစ္စမျိုးကား အခြေအနေအရဆိုလျှင် လုပ် မသင့်သေးဟု ကျွန်တော်ထင်မြင်မိပါသည်။ လယ်ရှင် အား အခွန်တော်၏ နှစ်ဆသာ သီးစားခ ပေးရသည့် အစိုးရ၏မြောင်ကျကျ ဇွတ်လုပ်လိုက်သောကိစ္စဖြစ် ထင်သည်။ မြေရှင်စနစ်ကို ဖြိုခွဲမည်။ ဓနရှင်စနစ်ကို လုပ်မည် စသော ဝါဒများသည် အလွန်ကောင်းသော ဝါဒများဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ဗမာနိုင်ငံသည် ဓနရှင် အလွန်နည်းသော နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ မြေရှင်ဆိုပါ သော်လည်း ပျမ်းမျှခြင်းတွက်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် လူတစ်ယောက် တွင် လယ်ဧက ၅၀ ကို တစ်ဦးတည်းပိုင်သော သူတစ် ယောက်လောက်သာရှိမည်။ ထိုသူကိုလည်း ခွန်ပိုင် ရှင်ပင် ခေါ်လေသည်။ ထိုလယ်ဧက ၅၀ လောက် ပိုင် သောမြေပိုင်ရှင်အဖို့ကား၊ ယခု အစိုးရက ထုတ်ပြန်ချက်

သော ဥပဒေအရဆိုလျှင် မစဉ်းစားဝံ့အောင် ဖြစ်နေချေ
ပြီ။ အချို့ ၈က ၅၀ ဆ၊ ၁၀၀ ဆ ပိုင်ကြသော မြေပိုင်ရှင်
လေးများသည် ထိုလယ်များပေါ်တွင် မှီတင်းနေထိုင်ခဲ့
ရာမှ စစ်ဖြစ်နေသောအခါသမယတစ်လျှောက်လုံးတွင်
သယ်မှ ပိုက်ဆံတစ်ပြားတစ်စိမမှ မရသည့်ပြင် အရင်းစိုက်
အိမ်ထားရသော ကျွဲ၊ နွား၊ လှည်း၊ လှေ၊ ထွန်တုံး၊ စပါး
ထျှီ စသော လယ်လုပ်ကိရိယာများပင် ဆုံးရှုံးခဲ့ရလေ
သည်။ ဂျပန်ခေတ်တစ်ခေတ်လုံး မြေပိုင်ရှင်လေးများမှာ
လယ်များမှ စပါးမထွက်သဖြင့် ပရိယေသနာ ဝမ်းစာ
အတွက် မရှက်မကြောက်ဘဲ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကား၍
တစ်လီ၊ ကုန်သည်ပွဲစားအဖြစ်တစ်တန် မိမိဝမ်းရေး
အတွက် စခန်းသွားခဲ့ရပုံများကို နိုင်ငံတော်အစိုးရ မြင်
စမ်းစေချင်တော့သည်။

လယ်လုပ်သူ လယ်ပိုင်ရမည်၊ လယ်သမားတွေ
ဘဝအသွင် ပြောင်းကြရမည်ဆိုသော နိုင်ငံတော်အစိုးရ
၏ဒသည့် အလွန်ပင် လျှောက်မွန်မြတ်သောဝါဒကြီး ဖြစ်
သည့်တိုင်အောင် မွဲနေသောလူထုကို ထပ်လောင်း၍ ဖိ
ထောင်းမည့်ကိစ္စကြီးဖြစ်ခြင်းကြောင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရ
မင်းများ စဉ်းစားရန်သင့်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆို
သော် မြေပိုင်ရှင်ငယ်လေးများသည် လယ်သမားများနှင့်
ဘာမျှဘဝခြားနားပါ။ သို့သော် အချို့အချို့သော မြေ
ပိုင်ရှင်များရှိချေသေး၏။ ထိုမြေပိုင်ရှင်များကား အကျယ်
အကျယ် မငြိမ်းဖွယ်ကိစ္စများကို ထပ်မံ၍ မကြားလို မမြင်
လိုကြတော့သည့်အတိုင်း ကိုင်း ... ဒီလောက်တောင်မှ
ဖြစ်ရင်လည်း မထူးပါဘူးဟာ လယ်မပိုင်ရရင်လည်း
နေပါစေတော့ အသက်လေးဆက်မိအောင် စားသောက်ဖို့
အတွက် အစိုးရကို တို့လယ်တွေကို တန်ရာတန်ဖိုးပေးပြီး
ယူသင့်တယ် စသည်ဖြင့် ညည်းတွားကြသည်ကိုလည်း
ကြားရ ပြန်တော့၏။

ထိုအချက်ကို အစိုးရမင်းများ စဉ်းစားဖို့သင့်လေ
သည်။ အချို့သော လယ်ပိုင်ရှင်လေးများမှာ အစိုးရ၏စီမံ
ကိန်းများကို မနှစ်မြို့သည့်တိုင်အောင် ဖိလာလုပ်ချင်ဟန်
မရှိကြဘဲ မိမိတို့၏ဘိုးဘွားစဉ်ဆက် ပိုင်လာခဲ့သော
လယ်မြေများကို တန်ရာတန်ဖိုးဖြင့် ရောင်းချရန်အဆင်
သင့်ရှိကြလေသည်။ သို့မှသာ ထိုအရင်း ငွေကလေးကို
မတည်ကာ၊ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကား၍ တသက်တာ

အတွက် နေထိုင်နိုင်သွားပေလိမ့်မည်။ သို့တည်းမဟုတ်
တစ်ဖက်သတ်ကျသွားမည့် အစိုးရဝါဒကြောင့် တိုင်း
ပြည်၌ ဆူပူမှုများဖြစ်ပွားမည်ကို သတိရှိနေရပေမည်။
ထို့ကြောင့် စီးပွားမှုတော်လှန်ရေးသည် နိုင်ငံခြားသား
များနှင့် ယှဉ်ပြိုင်၍ မတော်လှန်ရဘဲ ကိုယ့်ဘက်သားခြင်း
တော်လှန်နေရမည်ဆိုလျှင် ကောင်းနိုင်မည့်လမ်းစဉ်
မဟုတ်နိုင်ပေ။ အမှန်စင်စစ်အားဖြင့်ဆိုရသော် ဗမာနိုင်ငံ
၌ သခင်လိုနေချင်ကြသူတွေ အတော်ပေါများလာပေ
သည်။ ထိုသို့ ပေါများလာသော သခင်တုကိုအခြေအနေ
အရ အချိုးကျစီမံပေးသွားနိုင်သော အစိုးရ (ဝါ) အသင်း
အဖွဲ့ကို လူထု အားပေးမည်မှာ သေချာလှတော့၏။
စစ်ပြီးစ နိုင်ငံတိုင်းတွင် လူတိုင်း ဒုက္ခရောက်ရလေသည်။
ထိုဒုက္ခရောက်လာသော လူထုကို တတ်နိုင်သမျှ ကြီးစား
ဆောင်ရွက်ပေးရမည့် ဝတ္တရားမှာ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်တို့
၏ဝတ္တရား ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့မဟုတ်ဘဲ မိမိတို့၏
အာဏာတည်မြဲရေးလောက်ကိုသာ အဓိကထားပြီး သူ
တော့သာစေ သူတော့နာစေ ဟူသော သဘောထား၍
ဆောင်ရွက်မည်ဆိုချေသော် ထိုအစိုးရအပေါ်၌ စေတနာ
မေတ္တာတရား ပျက်ကွက်တော့မည် အဘယ်ကဲ့သို့ပင်
သခင်လိုနေချင်သည့်တိုင်အောင် မိမိတို့၏ ဝမ်းရေးမလုံ
လောက်ပါက စောင့်စည်းအပ်သော ကျင့်စဉ်နှင့်တကွ
စိတ်ဓာတ်များလည်း ပျက်ပြားဖွယ်ရာ ရှိပါသည်။ သို့
သော်လည်း နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် ဤကဲ့သို့သော ကိစ္စ
များကို မပေါ့ဘဲ အရေး ယူစုံစမ်းကာ မကြာမီပင် သမစိတ္တ
မျှတသော စီမံကိန်းကို ကြေညာတော့မည်ဟုလည်း
ယူဆနေရပါသည်။ မျှော်လင့် တောင့်တနေရပါသည်။
ယခု လောလောဆယ်တွင် တိုင်းပြည်အစိုးရအဖို့ ကြီးမား
ကျယ်ဝန်းလှသော ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းကြီး
မှာ များပြားလှသဖြင့် ကသီလင်တနိုင်ကာ အရာရာတွင်
လူထုကျေနပ်မှုများ ရှိချင်မှရှိပေလိမ့်မည်။ အပြောလွတ်
လပ်ရေးမဟုတ်ဘဲ တကယ့် လွတ်လပ်ရေးရလာပြီဖြစ်
သည့်အတိုင်း နိုင်ငံတော်အစိုးရကလည်း နိုင်ငံကောင်း
စားမှုအတွက် တကယ်ပင် နဖူးတွေ၊ ခူးတွေ၊ ဆောင်ရွက်
နေပေပြီ။ ယခုဆောင်ရွက်နေကြသော တိုင်းပြည်ဦးနှို့
ခေါင်းဆောင်ကြီးများသည် နိုင်ငံတော်ကို ဘယ်အောင်
သစ္စာဖောက်ကျမည့် သူများမဟုတ်ချေ။ သို့ပင်ဖြူလှစွာ

ကစား ပညာရှိသတိဖြစ်ခဲ့ဆိုသော စကားပုံကဲ့သို့ပင် အချို့နေရာအတွေးလွန်နေကြသည့်အတိုင်း တိမ်းပါး ချွတ်ချော်သွားလျှင် စောင့်ကြည့်နေသော လူထုက ရှေးက ကဲ့သို့ ချောက်မတွန်းတဲ့ အဆိုးနှင့်အကောင်းကို ဝေဖန် ကာ နိုင်ငံကို ကူညီကြလျှင် နှစ်ဦး နှစ်ဝအကျိုးဖြစ်ထွန်း ဖွယ်သာ ရှိချိမ့်မည်။ ရှေးကအစိုးရသည် အကျွန်တို့၏ တကယ် အားကိုးဖွယ်ရာ အစိုးရမဟုတ်သည့်အတိုင်း ချက်ဆိုနားခွက်က မီးတောက် ထစ်ခဲခဲ့ဆို အစိုးရကို ဝိုင်း နှံခြင်းသည် ရှေးကအကျိုးရှိလေသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ရှေးယခင်က အစိုးရသည် တိုင်းတစ်ပါးသား အင်္ဂလိပ်၏ ခေါင်းဆောင်ချက်နှင့်တကွ အလိုတော်ရှိ အချို့တို့ ပူးပေါင်းကာ တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် မတရားသောကိစ္စများ ပေါ်လာသောအခါ လူထုက တရားသော တော်လှန်ခြင်းကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခြင်း သည် အဆင်ပြေသောလုပ်ငန်းများ ဖြစ်လေသည်။ သို့ သော် ယခုအကျွန်တို့ နိုင်ငံတော်ကြီးသည် အကြွင်းမရှိ လွတ်လပ်သော သမ္မတနိုင်ငံကြီးဟု ကမ္ဘာ့အမျိုးသားစစ် စစ် အစိုးရပေါ်လာလေပြီ။ ထိုအမျိုး သားအစိုးရသည် အကျွန်တို့ အမျိုးသားတွေကို နစ်နာအောင် ဘယ်တော့မှ ကျင့်ကြံမည်မဟုတ်။ သို့သော် တစ်ခါတစ်ရံသာ စမ်းတ ဝါးဝါးနှင့် စတည်ထောင်ရသော ကိစ္စဖြစ်ခြင်းကြောင့် သာ မှားလျှင်မှားတော့မည်။ အကျွန်တို့ တစ်တွေအားလုံး သည် “သခင်လိုနေချင်လို့” ဟု ရည်ရွယ်ကာ ကမ္ဘာကို လွတ်လပ်ရေး ကြေညာပြီးခဲ့လေပြီ။ သခင်ဟူသော အဆင့်အတန်းသည် မြင့်လှပါပေသည်။ သခင်လို မိမိ ကိုယ်ကို မိမိကင်ပွန်းတပ်ထားသော အကြင်ဗမာလူမျိုး တို့သည် သခင်ပီပီသဘောထားကြီးကြစေလိုသည်။ သဘောထားကြီးကြီး ထားဖို့ရာသည် ယခုအချိန် ရောက် လာလေပြီ။ အစိုးရမှားတိုင်းသာ ဝိုင်းတွယ်ရမည်ဆိုလျှင် တစ်လလျှင်တစ်ခေါက်လေစက် အစိုးရပြောင်းမည်မှာ

သေချာလှတော့၏။ ထိုကဲ့သို့သော အဖြစ်မျိုးများမှာ ကမ္ဘာကို ကိုယ့်အရှက်ကိုယ်ဖော်ထုတ်သည်နှင့် တူနေ ပေမည်။ ထို့ကြောင့် ယခုလယ်ရှင်နှင့် လယ်သမားများ ကိစ္စမှ အစိုးရရှိသည့်အခြေအနေအရ မှားနေသည်ကို ထု ထုက ဖေးဖေးမမနှင့် အစိုးရကို အကျိုးအကြောင်းဖြင့် အရေးဆိုသင့်လေသည်။ အစိုးရလုပ်ငန်းမှန်သမျှကို ဝေ ဖန်ရန်မှာ လူထု၏တာဝန်ဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့ ဝေဖန်သည် ဆိုသော်လည်း မိမိဝေဖန်ချက်မှာ (Constructive) ဆောင် တည်ရေး (၀၁) အကျိုးဖြစ်ထွန်းရေးသာ ဖြစ်စေပြီး (Destructive) ချုပ်ငြိမ်းရေး (၀၂) ဖျက်ဆီးရေးမဖြစ် စေရာ။ သို့သော် ယခုတိုင် ဝေဖန်နေပုံမှာ နိုင်ငံတွင် နောက်ထပ် နောင်ရှိမိမိဇာတ်ခင်းရမလို ဖြစ်နေပေသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုပေါ်ထွက်လာမည့် “အောင်ဆန်းလီ (၀၂) (၀၁) အောင်ဆန်းအဖွဲ့သည် “သခင်လိုနေချင်လို့” က ကမ္ဘာကို ကြေညာခဲ့သော နိုင်ငံတော် သမ္မတအစိုးရ၏ တရားသော ဝေဖန်ခြင်းအားဖြင့် လမ်းမှန်သို့ရောက်စေပြီး လျှင် ကွဲပြားနေသော နိုင်ငံရေးအသင်းအဖွဲ့များကိုထည့် ကောင်း စိတ်စနောင်စနင်းဖြစ်နေသော ဘာသာလူမျိုးတို့ များကိုလည်းကောင်း၊ တတ်အားသမျှ စေ့စပ်ရေးကြံရွယ် ကို အလျင်အမြန်ဆောင်ရွက်နိုင်လိမ့်မည်ဟု ထင်ကြံ နှစ်ခြင်းကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် နောက်ဆုံးအဖြစ် အမျိုးသားအပေါ် အား သတိပေးလိုက်သည်မှာ လွတ်လပ်ရေးကမ္ဘာ့ ကြေညာသည်မှာ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူအပေါင်းတို့အား ငါတို့ တစ်တွေ “သခင်လိုနေချင်ပြီလို့” ဟူသော အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်စေသဖြင့် ကျွန်ဘဝမှ သခင်ဘဝကို တစ် လှမ်းလာကြသော အကျွန်တို့တစ်တွေသည် ကျွန်တို့ ကျင့်ကြံခဲ့သော သေးသိမ်သော အကြံအစည်အားလုံးကို ဖျောက်၍ သခင်ပီပီ အမြော်အမြင်ကြီးကြီးနှင့် အကြံ ကျယ်ကျယ်ကို မြင်နိုင်ကြပါစေသတည်း။ ။

၁၉၄၇ ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

ပိုလ်ချုပ်၏နိုင်ငံရေး သဘောတရား ဗိုလ်သိမ်းဆွေ

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကိုယ်တိုင် ရေးသား၍ ကိုယ်
တိုင်စတုရန်းသည့် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်
ရာညီလာခံသဘင် ဥက္ကဋ္ဌ မိန့်ခွန်းကို ၁၉၄၆- ၃ ဇန်န
ဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့ ရွှေတိဂုံစေတီအလယ်ပစ္စယ်၌ ဟော
ပြောခဲ့သည်တို့မှ ထုတ်နှုတ်ဖော်ပြလိုက်ပါ၏။ ဤမိန့်ခွန်း
၌ နိုင်ငံရေးသဘောတရားကို သေချာစွာရှင်းလင်းပိုင်း
ပြသုံးသပ်ဖော်ပြထားသည်ကို မျက်ဝါးထင်ထင် လူထု
အင်စွနားလည်ဆင်ခြင်စေရန်နှင့် ရေးသားတင်ဆက်
ဆိုက်ရပါကြောင်း။

“အမျိုးသားရေး၊ လူမျိုးတစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုး ဆက်
ဆံ့ရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ ကြီးပွားရေး၊ ယဉ်
ကျေးဇူးရေး၊ ဘာသာရေး၊ အကျင့်ကောင်းရေး စသော ထို
အရာများအပေါ်မှာ စင်စစ်မှာ ဤရောထွေးယှက်
ကပ်လျက်ရှိသော ကမ္ဘာ့ပြဿနာကြီး၏အစိတ်အပိုင်း
အဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ခေတ်ကာလနှင့်လိုက်၍
အပြောင်းအလဲတိုက်သဘောသဏ္ဍာန်ပြောင်းလျက်ရှိကြပေသည်။
ဤပြောင်းလဲလျက်ရှိသောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤ
အရာများ၊ ဤကိစ္စများကို အသီးသီး အသက် တစ်ခုနှင့်
တစ်ခု မဆိုင်ဘိသကဲ့သို့ စဉ်းစားခြင်းငှာ မဖြစ်နိုင်တော့
တော့ ဤအရေး၊ ဤကိစ္စ ဥသည့်အလုံးစုံကို ဆင်ခြင်စဉ်း
စားသောအခါ၌လည်း ကျွန်ုပ်တို့သည် ခေတ်မမီသော

အတွေးအဆင်၊ ခေတ်နောက်ကျ ကျန်ရစ်ခဲ့သော ဥပဒေတို့
ကို လှေကမ်းထစ်လိုက်နာခြင်းငှာ မဖြစ်နိုင်တော့ချေ။
ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံတွင် ယခုအချိန်အခါ၌ ခေတ်ပြောင်း ခေတ်
လွဲအငြင်းမရှိဘဲလျက် သံသယမဲ့ ရှေးက အတွေး အဆ
မျိုး ထားသူများ ရှိကြပေသေး၏။ အချို့သော သူများ
သည် ယခုထက်ထိပင် ယုတ်မာညစ်ထေး ရှေးက နိုင်ငံ
ရေးမျိုးကို သိလျက်နှင့်ဖြစ်စေ၊ မသိဘဲနှင့်ဖြစ်စေ လိုက်
စားလျက်ရှိကြသေး၏။

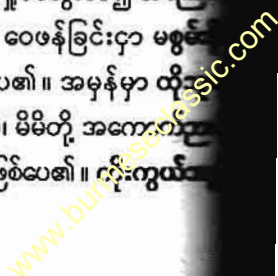
နိုင်ငံရေးမည်သည် ယုတ်မာညစ်ထေးသည်
ဟု ဆိုရမည်လော။ စင်စစ်မှာ နိုင်ငံရေးသည်
ယုတ်မာ ညစ်ထေးသည်မဟုတ်။ နိုင်ငံရေးကို ညစ်
ထေးအောင်လုပ်သူကိုသာလျှင် ယုတ်မာခြင်းသာ
ဖြစ်ပေ၏။ နိုင်ငံရေးဆိုတာ ဘာလဲဟု မေးဖွယ်ရာရှိပြန်
၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် သာမန်ပုထုဇဉ်များ ဖြစ်သော
ကြောင့် နိုင်ငံရေးကို မလုပ်သင့်။ နိုင်ငံရေးသည် အလွန်
မြင့်မြတ်သည့်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် မတန်မရာလေးမြတ်
စွာ မျှော်ရှုရန်သာလျှင် ရှိသည်ဟူ၍ ဆိုရမည်လော။ သို့
တည်းမဟုတ် နိုင်ငံရေးသည် အချို့သော လူညာ လူလိမ်
တို့သည် တောအုပ်ကုန်း၊ ကျေးတောသား လူရိုး လူအတို့
ကို အတိတ်၊ တကောင်၊ စနည်း၊ သဘောတို့ကို တွင်တွင်
ကြီးဟောပြော၍ ထိုသူတို့၏ မနောအကြိုက်ကို လိုက်

၍ အငိုက်ကိုဖမ်းပြီးနောက် စားပေါက်ထွင်ကြသည့် ကိစ္စ ဟု ဆိုရမည်လော။ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံရေးသည် ကန္တာရခရီးပမာ ကြောက်မက်ဖွယ်သော အန္တရာယ်များစွာ ရှိသော အရေးကိစ္စဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် မတတ်သာလျှင် ရှောင်ရှားသင့်သည်ဟု ဆိုရမည်လော။ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံရေးသည် ကျွန်ုပ်တို့ ပြောလေ့ ပြောထရှိသည့်အတိုင်း အမျိုးဘာသာ သာသနာရေးဟူ၍ပင် ဆိုရဦးမည်လော။ နိုင်ငံရေးသဘောအမှန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ လူသားတို့နှင့် မတန်မရာ မြင့်မြတ်လွန်းသည် မဟုတ်နိုင်မိကျလွန်းသည်လည်းမဟုတ်။ မျက်လှည့်ဗေဒင် လည်းမဟုတ်။ အဂ္ဂိရပ်လည်းမဟုတ်။ ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းသော ကန္တာရခရီးလည်းမဟုတ်။ ဘယ်သူသေသေ ငတေမာပြီးရော စိတ်ဇောနှင့်လုပ်သော အရေးကိစ္စလည်း မဟုတ်။ ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်၌ ပေါ်ပေါက်ဖြစ် ပွားလျက်ရှိသော အခြေပေါ်တွင် မျှော်ခေါ်၍ ဆောင် ရွက်ရမည်ဖြစ်သော အရေးကိစ္စသာလျှင် ဖြစ်ပေ ၏။ အတိုချုပ်ဆိုရလျှင် နိုင်ငံရေးဆိုသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ လူလောကတွင် တွေ့ကြုံနေကြရသော ကိစ္စပင်ဖြစ်ပေသည်။

တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုသော် နိုင်ငံရေးဆိုသည်မှာ လူ့ကိစ္စဟုဆိုရပေမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ စားမှု သောက်မှု နေမှု ထိုင်မှု သွားမှု လာမှု အစုစုသည် နိုင်ငံရေးပင် ဖြစ် ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် နိုင်ငံရေးကို မဆင်ခြင် မတွေးတော မိစေကာမူ နိုင်ငံရေးသည် ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အမြဲတစေ ဆက် သွယ်နေ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် နိုင်ငံကိုရှောင်ရှားစေကာမူ နိုင်ငံရေးသည် ကျွန်ုပ်တို့အိမ်၊ ရုံး၊ အလုပ်ရုံ စသည်တို့၌ ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိ၏။ ဤဌာနများ၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ နိုင်ငံရေးကိုပင် လုပ်နေကြရပေသည်။ အလုပ်သမားသည် အခကြေးငွေအတွက် အလုပ်လုပ်ရ ၏။ အခကြေးငွေကို တိုးတက်၍ ရပြီးလျှင် စားသာ သောက်သာသော အခြေအနေကို ရလို၏။ တောင်သူ လယ်သမားသည် မိမိ၏လယ်မြေကို တိုးတက်ကောင်း မွန်စေ၍ သက်သာချောင်ချိလာလို၏။ စာရေး စာချီ အမှု ထမ်းသည်လည်း လစာငွေအတွက် အလုပ်လုပ်ရ၏။ ကုန်သည်ပွဲစားသည် အသီးသီးဝင်ငွေရရန် လုပ်ကြရ၏။ အချုပ်မှာ စားသောက် နေထိုင်ရေးအတွက်ပင် ဖြစ်၏။

အလုပ်သမားသည်လည်း ရုံး၌ တကုတ်ကုတ် လုပ်နေ ရသော ဘဝထက် လွတ်လွတ်လပ်လပ် ချောင်ချောင် လည်လည်ရှိသော အခြေအနေကို ရောက်လိုကြ၏။ ကုန်သည်ပွဲစားတို့လည်း လွယ်လွယ်ကူကူ တိုးခဲ့၍ ကူးသန်းရောင်းဝယ်လိုကြ၏။

ဤကဲ့သို့ လူတိုင်းလူတိုင်း မိမိတို့၏ အခွင့် အရေးကို ရယူလိုက်ခြင်းသည် နိုင်ငံရေးဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ကြုံတွေ့နေရသော နေထိုင်စားသောက်မှုသည် ပြောင်းလဲလျက်ရှိသည့် အလျောက်စွာ ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံရေးသည်လည်း ပြောင်းလဲလျက် ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး သက်သက်သာသာ ချောင် ချောင်ချီချီ လူတန်းစေ့နေနိုင်ရန်အတွက် အခွင့်အရေးများ ပိုမိုရရှိနိုင်အောင် ကျွန်ုပ်တို့ လွတ်လပ်ရေးကို တောင့်တ ကြပေသည်။ လွတ်လပ်ရေးဆိုရာ၌ နေရေးထိုင်ရေး လွတ် လပ်မှု၊ လူတစ်ဦး တစ်ယောက်အနေနှင့်လည်းကောင်း တစ်မျိုးလုံးအနေနှင့်လည်းကောင်း တိုးတက်ကြီးပွား အောင် စီမံဆောင်ရွက်နိုင်အောင် လွတ်လပ်မှု ကျွန်ုပ်တို့ ၏ ကာယ၊ ဉာဏ၊ စိတ္တ အဆင့်အတန်း တိုးမြှင့်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လွတ်လပ်မှု စသည်တို့ကို ဆိုလိုပေ သည်။ ဤလွတ်လပ်မှု ရယူလိုမှုသည်ပင်လျှင် နိုင်ငံရေးဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရကား နိုင်ငံရေးသည် လူမှု မျှသာ ဖြစ်၏။ နိုင်ငံရေးကို ကျွန်ုပ်တို့ နားမလည်နိုင်အောင် အကြောင်းမရှိချေ။ သို့ပါလျက်ကယ်နှင့် အချို့သော များသည် နိုင်ငံရေးသည် ယုတ်မာညစ်ထေးသည်ဟု ကြ၏။ အချို့ကလည်း နိုင်ငံရေးသည် ကိုးကွယ်ရာ သာတရားတမျှ မြင့်မြတ်လှ၏ ဟူ၍ ဆိုကြပြန်၏။ ထို တို့၏အယူတို့မှာ အလွဲလွဲအမှား အကွဲကွဲအပြားပြား ရှိကြကုန်၏။ နိုင်ငံရေးကို ဘာသာတရားတမျှ ပြောကြ သောသူများမှာ ယုတ်မာညစ်ထေးသော နိုင်ငံရေး သမားပင်လျှင် ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသူတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်ကား ဤကဲ့သို့ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် လီဆည်၍ ပြောဆိုပြီး အားဖြင့် ပြည်သူတို့၏စိတ်ကို ရှုပ်ထွေးစေ၍ အကြောင်း အကျိုး အကောင်းအဆိုးကို ဝေဖန်ခြင်းငှာ မစွမ်းမ အောင် လုပ်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပေ၏။ အမှန်မှာ ထိုအယူ ပြုလုပ်မှုသည် နိုင်ငံရေးမဟုတ်။ မိမိတို့ အကောင်းအဆိုး ကိုသုံး၍ မိမိတို့ ကြီးပွားရေးပင်ဖြစ်ပေ၏။ ကိုးကွယ်သူ

ဘာသာရေးမှာ လူအသီးသီးတို့၏ သက်ဝင်ယုံကြည်မှုဖြစ်၏။ နိုင်ငံရေးမှာကား လူအသီးသီးတို့၏ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှု သိပ္ပံအတတ်သာလျှင် ဖြစ်၏။ သိပ္ပံအတတ်အနေအားဖြင့် နိုင်ငံရေးသည် လူအသီးသီးတို့၏ အခွင့်အရေးကို စောင့်ရှောက်ရပေလိမ့်မည်။ ဤအခွင့်အရေးများတွင် လွတ်လပ်စွာ ဘာသာကိုးကွယ်နိုင်မှုလည်း ပါဝင်လေ၏။ ဤအခွင့်အရေးပေးရာ၌ပင် ကျွန်ုပ်တို့သည် နိုင်ငံရေးနှင့်ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာရေးနှစ်ဌာနစပ်ကြားတွင် စည်းတားရပေလိမ့်မည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် နိုင်ငံရေးနှင့်ဘာသာရေးမှာ သဘောမတူအမှုကွဲပြား တခြားစီဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ဘာသာရေးနှင့် နိုင်ငံရေးကို ရောစပ်ပါမူ ဘာသာရေး၏ သဘောတရားကို ဆန့်ကျင်ရာ ရောက်ပေ၏။ အကြောင်းမူကား ဘာသာရေးသည် နောင်တမလွန်ဘဝများကို (ဝါ)လောကုတ္တရာကို ရှေ့ရှုသည်ဖြစ်သဖြင့် လောကအရေးနှင့်များစွာ မသက်ဆိုင်ချေ။ နိုင်ငံရေးမှာမူကား လောကီရေးရာသာဖြစ်ပေ၏။

လုပ်ငန်းသဘောမှာ လူမှုတိုးတက်ရေးနှင့် ဘာသာရေးသည် အခြေခံသဘောအားဖြင့် ဆန့်ကျင်စရာအကြောင်းမရှိဟု ယူဆမိပေသည်။ ဘာသာတရားက သစ္စာ မေတ္တာနှင့် သမ္မာအာဇီဝ သမ္မာကမ္မန္တ စသည်တို့ကို ဓမ္မအနေနှင့် ဟောကြားခဲ့ရာ လူမှုတွင်လည်း ဤဓမ္မတို့ကို လေးစားကြပေသည်။ သို့ပါလျက်လည်း ဘာသာတရား၏ နာမတို့ကို အလွဲသုံးစားပြုကြပြီးလျှင် လူတစ်ဦးသည် တစ်ဦး၏ဆင်ခြင်တုံတရား ကင်းမဲ့ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ မတရားမှုကို လျစ်လျူရှုခြင်း ဘယ်နည်းနှင့်မှပြုနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ အကယ်၍ ဘာသာကို အမှီပြုလျက် အသက်မွေးသူသည် ဘာသာ၏အမည်ကို သုံးလျက်တရားဓမ္မဖြစ်လေဟန် ဟောပြောချက်တစ်ခုကို ပြုလျှင် လူအများကို နစ်နာစေမည်ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် လူချမ်းသာကို လိုလားသည့်အားလျော်စွာ တားမြစ်ရပေလိမ့်မည်။ ဤဥပဒေသည် ကျွန်ုပ်က ထွင်လိုက်သော ဥပဒေမဟုတ်ချေ။ အကျွန်ုပ်တို့၏ ရာဇဝင်တွင် အလွန်ကျော်ကြား ထင်ရှားသော အနော်ရထာဘုရင်မင်းမြတ်သည် ဤဥပဒေကို ထိထိရောက်ရောက် လိုက်နာဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူးလေသည်။ ရာဇဝင်ကိုကြည့်မူ ဘာသာတရားကို မှီ

၍ အသက်မွေးကြကုန်သောသူများကို ခွဲခြား၍ သိနိုင်ကြပေလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်တို့ လူမှုကို ဘာသာတရားသည် ရှုပ်ထွေးစေမည်မဟုတ်။ ဘာသာတရားကိုမှီ၍ အသက်မွေးကြကုန်သော သူတို့သာလျှင် ရှုပ်ထွေးစေကြ၏။ ဘာသာတရားကို ကြည့်ပြန်မူ ဤကဲ့သို့သော သူမျိုးကို အားပေးခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရမြင်ကြရပေလိမ့်မည်။ သို့သော်လည်း အသီးသီးသော ဘာသာတရားတို့ကို မှီ၍ အသက်မွေးကြကုန်သော သူများရှိခဲ့ဖူးလေပြီ။ ဥရောပတိုက်၌ ရဟန်းမင်းကြီးများနှင့် ဧကရာဇ်မင်းတို့ အချင်းချင်းဖြစ်ပွားခဲ့ပုံ၊ ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံ၌ အရည်းကြီးများနှင့် နော်ရထာမင်းမြတ်အရေးတွေ့ရပုံ၊ အနောက်နိုင်ငံကြီးများ နယ်ချဲ့ရာတွင် သမ္မာကျမ်းစာကိုင်သူတို့က ရှေ့သွားလုပ်၍ အလံကိုင်သူနှင့်ကုန်သည်တို့က နောက်မှလိုက်ရပုံ အကြောင်းစုံတို့ကို ထောက်ထားလျက် မည်သည့်ကာလဒေသ၌မဆို ဘာသာတရားကို မှီ၍ အသက်မွေးကြသူများရှိခဲ့ဖူးကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ သတိရကြပေလိမ့်မည်။

စင်စစ်မှာ နိုင်ငံရေးတို့မည်သည်ပြီးဆုံးခြင်းကို ရောက်ပြီဟူ၍ မရှိနိုင်ချေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်ုပ်တို့သံသရာ၌ ကျင်လည်နေရပေ၍ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်မြတ်အတိုင်း အကြောင်းနှင့်အကျိုး၊ အတိတ်နှင့်ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန်နှင့် အနာဂတ်ဆက်စပ်၍ မရပ်မနားရှည်လျားလှသော ခရီးကို တသွားတည်း သွားနေရပေပြီ။

ဤကဲ့သို့ အကြောင်းတရား အကျိုးတရား အမျိုးအစားကို လိုက်၍ ဖြစ်ပျက်နေခြင်းကိုပင် လျှင် နိုင်ငံရေးဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ယုတ်မာညစ်ထေးသောနိုင်ငံရေး ယခုခေတ် ခြေထိုးတတ်သော နိုင်ငံသမားမျိုးမှ ကင်းလွတ်ကြစေသတည်း။ ဘာသာရေးနှင့်လည်း မရောထွေးစေဘဲ လူကိစ္စ လူအသီးသီးတို့၏ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှု သိပ္ပံအတတ် လူတိုင်းလူတိုင်း မိမိတို့၏အခွင့်အရေးကို ရယူလိုခြင်း လွတ်လပ်မှု ရယူလိုမှုအကြောင်းတရား အကျိုးတရားအမျိုးအစားကို လိုက်၍ဖြစ်ပျက်နေခြင်းကို နိုင်ငံရေးဟု ခေါ်ဆိုလေသည်။ (ဤဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ် နိုင်ငံရေးအမြင်) အရ ကျွန်ုပ်တို့၏ (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအဖွဲ့ချုပ်ကြီး) ကို တည်ဆောက်ရပေမည်မလွဲတည်း။

စီးပွားရေး သတင်းစာခေါင်းကြီး ဦးစံမြင့် (ဘီအေ) (၁၆-၁-၄၈ မေ့ထုတ် ခေါင်းကြီးမှ ထုတ်နှုတ်ဖော်ပြချက်)

ဗိုလ်ချုပ်၏လမ်းစဉ်

မြန်မာပြည် မလွတ်လပ်သေးမီအချိန်တွင် လွတ်လပ်ရေး ရရှိရန် ရည်စူး၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် လွတ်လပ်ရေး လမ်းစဉ်များကို ရေးဆွဲသတ်မှတ်၍ လက်တွေ့လုပ်ကိုင်ခဲ့၏။ အဆိုပါ လွတ်လပ်ရေးလမ်းစဉ်တွင် (ဖဆပလ) လုပ်ငန်းအားဖြင့် တိုင်းပြည်လူထုအား စည်းလုံးရန်လည်းကောင်း၊ မြန်မာပြည်တိုင်းရင်းသားများအားလုံး ညီညွတ်ရန်လည်းကောင်း အေးချမ်းသော အနုနည်းလမ်းဖြင့် လွတ်လပ်ရေးကို ကြိုးပမ်းရန်လည်းကောင်း၊ လုပ်ငန်းစဉ်များကို ပါဝင်စေခဲ့၏။

ထိုလုပ်ငန်းစဉ်တွေ စီးစီးနင်းနင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့်လည်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် လွတ်လပ်ရေးကို တစ်နှစ်အတွင်း ရစေမည်ဟူသော ၎င်း၏ဂတိကို ဖြည့်စွမ်းတည်မြဲစေ၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် လွတ်လပ်ရေးရရှိမှုတစ်ခုတည်းကိုသာ အာရုံပြုထားသည် မဟုတ်သေး။ လွတ်လပ်ပြီးနောက် တိုင်းပြည်အား ပြန်လည်ထူထောင်ရာတွင် စနစ်တကျရှိစေရန် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး 'ကွန်ဖရင့်' တစ်ရပ်ကို ကျင်းပ၍ စီမံကိန်းများကို ရေးဆွဲစေခဲ့၏။ ဤနည်းအားဖြင့် လွတ်လပ်သောမြန်မာနိုင်ငံတော်အား အင်အား

ပြည့်ဖြိုး၍ လွတ်လပ်ရေးတည်မြဲစေရန် ရည်ရွယ်ခဲ့၏။ အင်အားပြည့်ဖြိုးတောင့်တင်းသော မြန်မာပြည်တွင် ကုန်းတပ်၊ ရေတပ်၊ လေတပ်များ မည်သို့ မည်ပုံဖြစ်စေရမည်။ တိုင်းပြည်အစိုးရ၏ တိုးတက်သော ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုကို မှီငြမ်းပြု၍ လွတ်လပ်သော မြန်မာနိုင်ငံတော်၌ ကုန်းတပ်အင်အားမည်မျှ၊ ရေတပ်အင်အားမည်မျှ၊ လေတပ်အင်အားမည်မျှ စသည်ဖြင့် ထားရှိ၍ ကာကွယ်ရေးအတွက် တိုင်းသူပြည်သားများအား (၁၀) နှစ်အတွင်း သို့မဟုတ် (၁၅) နှစ်အတွင်း မည်မျှခရီးရောက်အောင် လေ့ကျင့်ပေးနိုင်မည်ဟူသော တွေးတောပုံမျိုးဖြင့် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းမှာ များစွာစိတ်ကူးယဉ်ခဲ့၏။

အထက်ဖော်ပြပါနည်းအားဖြင့် စိတ်ကူးယဉ်မှုကို ဗိုလ်ချုပ်သည် ၎င်း၏ နောက်ဆုံးပိတ် မိန့်ခွန်းတို့တွင် တော်ခန်းမကြီး၏ ဆင်ဝင်ပေါ်မှ မိန့်ကြားရာတွင် ထူးဖော်ခဲ့၏။ သို့ဖြစ်လေရာ မြန်မာပြည်၏ ကာကွယ်ရေးအစဉ်များကို အခြေတည်၍ စဉ်းစားသင့်ပေမည်။ ၎င်းစိတ်ကူး၌ ကာကွယ်ရေးလမ်းစဉ်ကြီးတစ်ရပ် တွေးတောရေးဆွဲပြီးပင် ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုနိုင်လောက်မည်။

ထိုမှတစ်ပါး လွတ်လပ်သော မြန်မာပြည်အတွက် လွတ်လပ်ပါသည်ဟု မည်မျှပင် ပြောနိုင်စေကာမူ

ပြည်၏ အင်အားနှင့် ထိုက်တန်ရုံမျှသော လွတ်လပ်ရေး အခွင့်အရေးများကို ကမ္ဘာပေါ်တွင် ခံစားခွင့်ရရှိမည်ဖြစ် ခေရာ ထိုအချက်ကို ဂရုအထူးပြုမိသော ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းသည် လွတ်လပ်ရေး ကြေညာနိုင်ရုံမျှသော အဆင့် အတန်းမျိုးကို ကျေနပ်နှစ်သက်ခဲ့သည် မဟုတ်ချေ။

အနောက်နိုင်ငံတိုင်းပြည်များသည် ပစ္စည်းအင်အား၊ စက်နက်အင်အားနှင့် လောကဓာတ်ပညာအင်အားတို့ တွင် အရှေ့တိုင်းပြည်များထက် ကြီးမားကြသည့်အလျောက် ထိုသို့ အင်အားကြီးနေသမျှ ကာလပတ်လုံး အရှေ့တိုင်း နိုင်ငံများပေါ်၌ သင့်ရာသင့်ရာ ကြီးစိုးလွှမ်းမိုး၍ နေကြ မည်ကို ဗိုလ်ချုပ်တွေ့မိခဲ့၏။

ထိုလွှမ်းမိုးမှုကို အရှေ့အာရှတိုက်ရှိ တိုင်းငယ်ပြည် ငယ်တိုင်း အမည်အားဖြင့် လွတ်လပ်ပြီးစေကာမူ ဆက် ဆက်၍ ခံစားနေကြရဦးမည်ဖြစ်၏။ ထိုဘေးရန်ကို တွန်း ထုန်ပယ်ဖျက်နိုင်မည့် နည်းမှာလည်း အာရှတိုက်ပြည် ဆောင်ကလေးများ စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းနည်းလမ်းသာ ဖြစ်သည့်အလျောက် ဗိုလ်ချုပ်သည် ဗမာပြည်၏ လွတ် လပ်ရေးကို စာတွေ့ရော လက်တွေ့ရော အထမြောက်စေ နှစ် ရည်သန်လျက် အရှေ့အာရှပြည်ထောင်များ၏ စည်း ဆုံးရေးကို မလွတ်လပ်သေးမီကပင် မျှော်မှန်းခဲ့၏။

မြန်မာပြည်အား တကယ် လွတ်လပ်စေလိုသော ဗိုလ်ချုပ်၏ စေတနာသည် မြန်မာပြည် တစ်ပြည်တည်း အတွက်သာ တည်ခဲ့သည်မဟုတ်။ မြန်မာပြည်နှင့်နီးစပ် သော တိုင်းငယ် ပြည်ငယ်အားလုံး၏ လွတ်လပ်ရေး အတွက်ကိုပါ ပျံ့နှံ့၍ တည်ခဲ့၏။ မြန်မာပြည်အား အမည် အားဖြင့် လွတ်လပ်ရေးရရှိစေရန် ကြိုးပမ်းရာ၌ မြန်မာ အမည်ခံသူများအတွက်သာ မဟုတ်ဘဲ တိုင်းရင်းသားဟူ သမျှ၏ လွတ်လပ်ရေးအတွက်ကိုပါ စေတနာထားခဲ့ သည့်အတိုင်းပင် ဖြစ်၏။

မြန်မာပြည်၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် အနာဂတ်ကို ထိုးထွင်း၍ မျှော်မှန်းခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်၏ လမ်းစဉ်များကား ကြီးမားနက်နဲလှလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်၏ လမ်းစဉ်အရ ဟူ၍ ပြောဆိုလုပ်ကိုင်ကြ သူများသည် ထိုလမ်းစဉ်အတိုင်း တကယ်ဆောင်ရွက်ကြ ရန် ရည်မှန်းလျက် ကြီးမားလေးလံလှသော တာဝန်များ ရှေ့၌ ဆောင်ရွက်ရန်များစွာ ကြွင်းကျန်၍ နေသည်ကိုသာ သတိပြုသင့်ကြ၏။

လွတ်လပ်ရေး ရပြီဟုဆိုကာ ရပြီးသော လွတ်လပ် ရေးအတွက် အထင်ကြီးနေကြလျှင် မုချမှားမည်ဖြစ် ကြောင်း သတိပေးနှိုးဆော်လိုက်ရပေသတည်း။ ။

တိုးတက်ရေးသတင်းစာခေါင်းကြီး

ဦးဘတင်

(၂၁-၁-၄၈ နေ့ထုတ်တိုးတက်ရေးသတင်းစာခေါင်းကြီးမှ ထုတ်နှုတ်ဖော်ပြချက်)

ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်နှင့် စီးပွားရေးဆောင်ရွက်မှု

ကွယ်လွန်သူ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို တစ်တိုင်း တစ်ပြည်လုံးက ရိုသေလေးစားရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့လည်း အပါအဝင်ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဗိုလ်ချုပ်သည် နိုင်ငံရေးတွင်သာလျှင် အမြင်ကျယ်ကျယ်နှင့် ကြည့်ပြီးလျှင် ဆောင်ရွက်တတ်ရုံမျှမကဘဲ စီးပွားရေးတွင်လည်း ရှေ့အဖို့တွင် မည်သို့မည်ပုံ ဆောင်ရွက်မှသာလျှင် တိုးတက်ကြီးပွားမည်ကို မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပေသည်။

ဤသို့သော အမြင်မျိုးဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်မကွယ်လွန်မီ အချိန်အနည်းငယ်အတွင်းတွင် ရန်ကုန်ပြည်လမ်း (ဆိုရွန်တို) အဆောက်အဦးတွင် အစိုးရဝန်ကြီးများ၊ အစိုးရအရာရှိများ၊ သတင်းစာဆရာများနှင့် အရပ်သား ကုန်သည်ကြီးငယ်တို့ကို ဖိတ်ကြားပြီးလျှင် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များပြုလုပ်သည့် အစည်းအဝေးကြီးတစ်ရပ်ကို ကျင်းပပြီးလျှင် စီမံကိန်းများကို ရေးဆွဲခဲ့လေသည်။

ထိုသို့ စီမံကိန်းရေးဆွဲရာတွင် တိုင်းပြည်အတွက် ပထမဦးဆုံး အရေးတကြီး ထား၍ ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းသည် စီးပွားရေးဖြစ်သည်ဟူ၍ ဗိုလ်ချုပ်မိန့်ကြားသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ကောင်းစွာ သတိပြုမိပေသည်။

ယခုအခါ ဗိုလ်ချုပ်လည်း ကွယ်လွန်သွားပြီးနောက် ဗိုလ်ချုပ်ချမှတ်ထားသည့် လမ်းစဉ်တစ်ရပ်ဖြစ်သော စီးပွားရေးစီမံကိန်းများသည် မည်သို့သော အခြေအနေအထားဆိုင်ရာကနေသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ မသိရချေ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ယခုအချိန်သည် မနောင်းသော အစိုးရအဖွဲ့က ကွယ်လွန်သူ ဗိုလ်ချုပ်ချမှတ်ထားသော လမ်းစဉ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်သွားပါမူ တိုင်းပြည်မှာ စီးပွားရေးဘက်တွင် တိုးတက်ကြီးပွားဖွယ်ရာ လမ်းများ ရှိပေသေးသည်။

ဤတွင်မကြာမီက ဘင်္ဂလားအနောက်ပိုင်း ဘုရား (စီရာချာဂိုပါလ်ချယ်ရီ) က စီးပွားရေးကွန်ဗရင့်တစ်ခုကို တွင် ပြောဆိုသွားချက်များကိုလည်း အစိုးရတို့အား ကျွန်ုပ်တို့ ထပ်မံသတိပေးလိုသည့်အပြင် ဝန်ကြီးရာထူးမှ နုတ်ထွက်သွားသော ဟင်္သာတ ဦးမြအား အမျိုးသားစီမံကိန်းအဖွဲ့ အကျိုးဆောင်ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်ဖြင့် ခန့်ထားခြင်းသည် သခင်နုအစိုးရ၏ အမြင်ကျယ်မှုပင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရမည်။

သို့ရာတွင် စီးပွားရေးနှင့်လည်း သက်ဆိုင်သော လုပ်ငန်းများတွင် ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်သော အစိုးရနှင့်တကွ တိုင်းပြည်မှာ ပို၍ အကျိုးများမည်

ကျွန်ုပ်တို့ ယူဆသဖြင့် ဇန်နဝါရီလ (၁၆) ရက်နေ့က အိန္ဒိယပြည် အမျိုးသားကုန်သည်ကြီးအသင်း အစည်းအဝေးကြီးတစ်ရပ်တွင် ဥက္ကဋ္ဌ (ဒီစီဒရိုင်ဘာ) ပြောဆိုချက်ကို အောက်တွင် အကျဉ်းချုပ်၍ ဖော်ပြလိုပေသည်။

အစိုးရတို့သည် ပြည်တွင်းလုံခြုံမှုနှင့် တကွ တိုင်းသူ ပြည်သားတို့၏ အသက်နှင့် စည်းစိမ်ကို ထာကွယ်ပေးရုံမျှနှင့် မပြီးစီးသေးဘဲ၊ အစိုးရ၏ ဝထမဦးဆုံး အဓိကဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းသည် စီးပွားရေးတိုးတက်မှုဖြစ်လေသည်။ ထိုသို့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း တိုးတက်စေရန် ထွက်ကုန်များ ပို၍တိုးတက်စေခြင်းငှာ လိုအပ်သော အချက်များကို တိုးတက်ဆောင်ရွက်ပြီးလျှင် ထွက်သည့် ထုန်ပစ္စည်းများကိုလည်း ညီတူညီမျှဖြစ်အောင် ခွဲဝေ အသုံးချတတ်စေရမည်။

အထက်ပါ အိန္ဒိယအမျိုးသား ကုန်သည်ကြီး

အသင်းအစည်းအဝေးတွင် ပြောဆိုသောစကားများနှင့် ဗိုလ်ချုပ်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ထပ်တူထပ်မျှဖြစ်လျက်နေသောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗိုလ်ချုပ်အား ကြည်ညိုလေးစားပြီးလျှင် ၎င်းချမှတ်သွားသောလုပ်ငန်းစဉ်များကို အောင်မြင်စေရန် အစိုးရအဖွဲ့အား အကြံဉာဏ်အားဖြင့် ကူညီလျက်နေခြင်းဖြစ်ပေသည်။

စီးပွားရေးတိုးတက်ကြီးပွားမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အစိုးရတို့က (၂ နှစ်) စီမံကိန်းရေးဆွဲထားသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ကြားသိရာ ယခုအခါ တိုင်းပြည်သို့ ထုတ်ပြန်ကြေညာခြင်း မရှိသေး၍ မည်ကဲ့သို့ အစီအစဉ်မျိုးပြုလုပ်ထားသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ မသိရသေးချေ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဗိုလ်ချုပ်၏ လမ်းစဉ်အတိုင်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်း တိုးတက်ကြီးပွားရေး အစီအစဉ်များကို လည်း အစိုးရအဖွဲ့သည် မမေ့မလျော့ဘဲ ဆောင်ရွက်သွားရန် အရေးကြီးသည်ကို အချိန်မီသတိပေးရပေသတည်း။

ကျန်နေသေးသော တော်လှန်ရေး

ဗိုလ်အောင်နိုင်

(ရဲဘော်ဂျာနယ် အမှုဆောင် အယ်ဒီတာ)

* ကွယ်လွန်သူ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ လမ်းစဉ် ဘယ်လို လိုက်နေကြသလဲ။

* နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုတွင် အဘယ်သူတွေ အများဆုံး ပါဝင်၍ ထိထိရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်ကြသလဲ။

* ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ လမ်းစဉ် ဘယ်လိုလဲ။

“ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကျဆုံးသွားတာ တိုင်းပြည် ငါးပါးမှောက်လုမတတ်ရှိနေပြီ” ဟု နိုင်ငံရေးရပ်ကွက် ရှိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ တပည့်ကျော် လူငယ်သွေး သောက်ဗိုလ်တို့ မကြာခဏ ညည်းညူသံကို နားလျှံ အောင် ကြားရသည့်အပြင် ...။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကျဆုံးသွားတာ အချောင် သမားနဲ့ ဖော်လံဖားသဘောတရားသမားတွေ ငေါက် တောက် ထထိုင်ရဖို့နဲ့ တန်ခိုးအာဏာပြည့်ဝဖို့ ဖန်တီး လာတာပဲ။ ကြည့်ပါလား ဗိုလ်ချုပ်တို့တစ်တွေ လုပ်ကြံ ခံရတယ်ဆိုရင်ပဲ လက်ဝဲသဘောတရားတွေကို လူရှေ့သူ ရှေ့မှာ ဆီမန်း မန်းသလို မန်းကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် တော် လှန်ရေးလုပ်နေတဲ့ လက်ဝဲသွေးဖီသမားအဖြစ်နဲ့ နိုင်ငံ ရေးဇာတ်ခုံပေါ်မှာ Social Chauvinist လက်ဝဲ သဘော တရား အရောင်ပြ ဖောက်ပြန်ရေးသမားတွေ ထကြွ သောင်းကျန်းဖို့ ဖြစ်လာတော့တာပဲ။

ဒီအတိုင်းဆိုရင် တိုင်းပြည်ကဆိုးမိုးမှောင်ကျချင်လို့ လားလို့ တွေးကြရတော့မယ်။

ဤကဲ့သို့သော အသံတွေကို နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း ကြားနေရသည်။ သတင်းစာတွေကလည်း အမျိုးမျိုးထပ် ထပ် အခု လက်ရှိ အစိုးရကို ဝေဖန်နေကြသည်။

ဖ-ဆ-ပ-လ မှာ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးကို တွေ့ ရှုခြင်း မရှိတော့သည့်အပြင် ပါတီအရေးတွေကို အားမပေး နေပြန်သည်။ ပါတီအရေးများကို အားပေးရာတွင် နေပြည်မှာ ပေါ်ပေါက်နေသည့် လက်ဝဲပါတီတွေ အထူး ကိုပင်မဟုတ် ဖ-ဆ-ပ-လ အထဲမှာသာရှိသော အစည်း အရုံးများကိုသာ အားပေးနေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်မှာ လွန်ခဲ့သည့် တစ်နှစ်ခန့်က ကွန်မြူနစ် ပါတီကို ဖ-ဆ-ပ-လ ထဲမှ ထုတ်လိုက်ရာတွင် ကွန်မြူနစ်ပါတီကိုသော်လည်းကောင်း ကွန်မြူနစ်ဝါဒကိုသော်လည်းကောင်း ဗမာပြည်ပေါ်မှာ ဆုံးဆုံးမြှုပ်သွားအောင် တိုက်ဖျက်လိုက်ခြင်းမဟုတ်ဆိုသည်ကို လက်ဝဲသမားများ လက်ဝဲဝါဒကို သက်ဝင်ယုံကြည်နေသည့် ဗိုလ်ချုပ်၏စိတ်ထားကို စိစစ်ခြင်းအားဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အပြုအမူများမှာ မည်မျှလောက်သာ အဓိပ္ပာယ်ရောက် သည်ကို နားလည်ကြသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အသက်ရှိစဉ်က ဖ-ဆ-ပ-လ အစိုးရကို ဖွဲ့စည်းပြီးစလောက်မှာ ပြောသွားဖူးသည့် စကားတစ်လုံးကို သတိရကြလေဦးမည်။ Revolutionary Phrase Mongering တော်လှန်ရေး ဗန်းပြသွားတဲ့လူတွေ တော်လှန်ရေးဗန်းသမားတွေကို တိုက်ပစ်နိုင်မှ ဒီမိုကရေစီ၏ အလားအလာကို တည်ဆောက်နိုင်မည်ဟု မိန့်ထားခဲ့ဖူးသည်။

ယခု မည်သူတို့မှာ တော်လှန်ရေး ဗန်းပြသမားတွေဆိုသည်ကို လူထုရှေ့မားမားမတ်မတ်နှင့် ရုပ်လုံးကြီးပေါ်လာပေပြီ။

တော်လှန်ရေးကို ကစားသလို လုပ်၍မရကြောင်းကို ကမ္ဘာတော်လှန်ရေးသမားခေါင်းဆောင်များ၏ မှာတမ်းအပြင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး၏ပါးစပ်မှလည်း အဖန်တလဲလဲပြောခဲ့ဖူးသည်ကို တွေ့ဖူး၊ ကြားဖူးပါ၏။ သို့သော် ယခုလူတစ်စု မည်သို့သောလမ်းစဉ်ကို လိုက်နေသလဲ။ နိုင်ငံရေးမှာ တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့် တိုးတက်၏။ တော်လှန်ရေးလမ်းစဉ်ကို လုပ်ရမည်ဟု ဗိုလ်ချုပ်အမိန့်ရှိခဲ့ရာ၊ ယခု၎င်းတို့ မည်သို့သော တော်လှန်ရေးလမ်းစဉ်ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်နေကြသနည်း။ ကျွန်ုပ်တို့ မြင်ရသမျှမှာ ဗိုလ်ချုပ်၏ တော်လှန်ရေးလမ်းစဉ်နှင့် ကိုက်ညီပါ၏လား?။

ဗိုလ်ချုပ်ချပေးထားသည့် လမ်းစဉ်အတိုင်းလိုက်ရန်အတွက် ဖ-ဆ-ပ-လကြီးကို တစ်တိုင်းတစ်ပြည်လုံးမှ ထောက်ခံအားပေးလျက် ရှိသေးသည်။

ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်ကြီးမှ ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်သည်ဆိုအံ့။ မည်သည့်လမ်းစဉ်ကို လိုက်ရမည်ဟု ညွှန်ကြားခဲ့ခြင်းရှိသည်ကို မတွေ့ရသေးချေ။ ပါတီအရေးလို လုပ်နေသည်ကိုသာ တွေ့ရ၏။ ဘယ်လိုဖြစ်သနည်း။ ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်ရှိ ခေါင်းဆောင်နေရာတွေကို ပါတီခေါင်းဆောင်တွေက အကုန်လုံး သိမ်းကျုံးပြီး ယူထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျန်ရဲဘော်နှင့် လူငယ်တို့မှာ လူနည်းစုခေါင်းဆောင်များအဖြစ် ပါရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်အရ အမျိုးသားရေး တော်လှန်ရေးမှာ ဗမာနိုင်ငံ ကျွန်ုပ်တို့က လွတ်မြောက်လာအောင် တော်လှန်တိုက်ခိုက်လာကြသည့်အချိန်တုန်းက အမျိုးသားရေး တော်လှန်ရေးအသွင်ကို အပြင်သဏ္ဍာန်အားဖြင့် ဆောင်လာခဲ့ကြသော်လည်း အတွင်း အဇ္ဈတ္တသဏ္ဍာန်ကို ဝင်

ကြည့်လိုက်လျှင် ဒီမိုကရက်တစ် တော်လှန်ရေးဆိုသည့် ပြည်သူ့စစ်ကို ခင်ခဲ့ကြသည်ကို နားလည်ကြရမည်။ လွန်ခဲ့သော တော်လှန်ရေးများမှာ အမျိုးသားတော်လှန်ရေးဖြစ်ခဲ့၏။ ပြည်သူ့စစ်ကို အုတ်မြစ်ချသွားခဲ့ပြီး ဖြစ်၍ အမျိုးသားရေးမှ ဒီမိုကရေစီသဘောသို့ တက်လှမ်းသည်ဖြစ်သည့်အတိုင်း တော်လှန်ရေးလုပ်ငန်းများ ကျန်ရှိနေလေသေးသည်။

လွန်ခဲ့သော တော်လှန်ရေးပထမပိုင်းတွင် ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည့် လူတန်းစားတွေကို ကြည့်ကြပါ။ မည်သူများနည်း။ အများအားဖြင့် တောသူ တောင်သားလယ်သမားတွေ အများဆုံးပါဝင်ခဲ့ကြသည်။

လူငယ်လူရွယ်ကျောင်းသားတွေ ကျောင်းစာသင်ခန်းမကြီးထဲမှ ထွက်ပြီး လွတ်လပ်ရေးကြွေးကြော်သံ အမျိုးမျိုးနှင့် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြသည်။ သေနတ် ခဲယမ်းမီးကျောက်တွေ ကိုင်ပြီး စစ်မြေပြင်ဆင်းခဲ့ကြသည်။ သွေးမြေကျခဲ့သည်။ သွေးတွေ ယနေ့အထိ မခမ်းမြောက်သေး။ အရိုးတွေ တောင်လိုပုံပဲ့သည်။ ယနေ့အထိ ထိုအရိုးများ မကြေမမ့ရှိသေးသည်။

ဤလူတန်းစားများ မည်သည့်အတွက် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြသနည်း။ လွတ်လပ်ချင်သည်။ လူချင်းတူတူသူချင်းမျှမျှ နေချင်ကြသည်။ သူတို့တစ်တွေ ထကြွလာခဲ့ကြခြင်းမှာ မည်သူ့ကိုမျှ အားမကိုးခဲ့။ လွတ်လပ်ရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီရေးအတွက် ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ အခွင့်အရေးများ ဖြစ်မြောက်ရန်လည်း ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်ချမှတ် သည်။ အစပျိုးခဲ့သည်။ ရှေ့ဆောင်ခဲ့သည်။

ယခု ဗိုလ်ချုပ်ကျဆုံးပြီ။ သူတို့ အားကိုးစရာမရှိ။ ဗိုလ်ချုပ်ကျဆုံးသည်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ် ဘယ်မှာမှန်း မသိဖြစ်နေ၏။

အထူးသဖြင့် ရဲဘော်တွေမှာ သာ၍ဆိုးဝါးခဲ့သည်။ ရဲဘော်များမှာ ဗိုလ်ချုပ်နောက်မှ မကွဲမကွာ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ် မရှိသည်နှင့် ရဲဘော်များ ဖရိုဖရဲဖြစ်ရန် ကြိုးပမ်းသူများ မရှားတော့ချေ။ တွေ့နေရသည်။ မြင်နေရသည်။ ကြားနေရသည်။ သို့သော် ရဲဘော်တွေ လိမ်မာသဖြင့် ပါးနပ်သဖြင့် အဖက်ဆယ်နိုင်ခဲ့သေးသည်။

ရဲဘော်တွေ စေတနာကောင်းနှင့်တိုင်းပြည်အကျိုးလုပ်ရာမှ ပါတီအကျိုးမပါ၍ တိုက်ဖျက်ခံခဲ့ကြရ၏။

ဥပမာတင်ရသော် ရဲဘော်ဗိုလ်သိမ်းဆွေကို ကြည့်အံ့၊ ဗိုလ်သိမ်းဆွေမှာ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝမှာ တော်လှန်ရေးတွင် ဝင်ရောက်လာရာ တော်လှန်ရေးလမ်းစဉ်တစ်လျှောက်တွင် သူရာဇဝင် ပါဝင်ချီတက်ခဲ့၏။

သို့သော် နောက်ဆုံးဘယ်သူတွေ တိုက်ဖျက်ခြင်းကို ခံလိုက်ရသည်ကို လူထုမျက်မြင်ဖြစ်၍ ထပ်ပြီး ရှည်ရှည်လျားလျား ရေးနေရန် မလိုတော့ပေ။

အရင်းစစ်လိုက်သော် တိုင်းပြည်အတွက် ရဲရဲတော်လှန်လိုက်၍ အချောင်သမားတို့ တစ်သိုက်က အာဏာလက်နက်ဖြင့် တိုက်ထုတ်လိုက်ခဲ့သည်။ သို့သော် ရဲဘော် ဇွဲကား အာဇာနည်ဗိမာန်ဝင်မှသာ အဆုံးရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း အားပေးတိုက်တွန်းလိုက်သည်။

သူကဲ့သို့ ခံလိုက်ရသော ရဲဘော်တွေအများအပြား ရှိသေး၏။ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်လုံးလည်း သူနည်းနှင့် နှင်ခံနေကြရသည်။ လက်ဝဲနိုင်ငံဘဝသစ် အစစ်ကို မရရှိသမျှ လောကပတ်လုံး အချောင်သမား ဝါဒစိတ်ဓာတ်များ မကျသေးသ၍၊ သို့သော် အပြုအမူများ ပပျောက်မည်မဟုတ်ကြောင်းကို ယုံကြည်သည်။

ဒီမိုကရေစီခေတ်ဖြစ်သော နိုင်ငံသစ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ဖန် ဖန်တီးသွားကြရဦးမည်မှာ ဆုံးခန်းတိုင်အောင် မရောက်ရှိကြသေးရကား ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်ကို ပြန်ပြောင်းကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ၁၇၀၇ ခုနှစ်လောက်က ပြင်သစ်ပြည်တွင် ပြင်သစ်အရေးတော်ပုံ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ကြရာတွင်

ထိုအရေးတော်ပုံမှာ ဆင်းရဲသား တောသူလယ်သမား အတန်းစားတို့၏ တော်လှန်ရေးကို တွေ့ခဲ့ရသည်။ သို့သော် ထိုတော်လှန်ရေးကို ခေါင်းဆောင်ခဲ့သူတို့ ဖြစ်သော (Danton and Robespierre) ဒန်တန်နှင့် ရိုဗက်စပီးအရ်တို့သည် ဂျက်ကိုဗင် ဂိုဏ်းသားများ၏ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာသော အပြုအမူတို့ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူ့လုံခြုံရေးကို ကောင်းစွာမပြုလုပ်ပေးနိုင်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ခေတ္တမျှသော အချိန်ကလေးအတွင်း တည်တံ့ခဲယွင်းသော ပြင်သစ်သမ္မတနိုင်ငံအစိုးရအဖွဲ့မှာ မည်သို့ပင် လူထုက စိတ်အားထက်သန်စွာ အစပထမက အားပေးမှုကို ပြုခဲ့သော်လည်း လူထုလက်သို့ အခွင့်အရေးများ ထိရောက်စွာ မထည့်ပေးနိုင်ခဲ့ကြ၍ ပြုတ်ကျခဲ့ဖူးသည်ကို သတိမူကြရမည်ဖြစ်သည်။

ဤဗမာပြည်တွင် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ ဆင်နွှဲစဉ်က ဗိုလ်ချုပ်ဦးစီး၍ လူထုအုံကြွလာခဲ့ကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ဆွဲထားသော လမ်းစဉ်ကိုလည်း တသဝေမတိတ် လိုက်နာကြသည်။

ကျွန်နိုင်ငံဘဝမှ လောကနိဗ္ဗာန်သို့ ချီတက်ကြမည့် ဗမာ့လူထုကား တော်လှန်ရေးလမ်းစဉ်အစကို ထပ်ထင်ရှားရှား တွေ့မြင်ခဲ့ပြီ၊ ပါဝင်ခဲ့ရပြီ။ သို့သော် တကယ်ဒီမိုကရေစီသစ်နိုင်ငံတော်ကြီးအဖြစ် ဖန်တီးရန်အတွက် တော်လှန်ချီတက်ကြရန် လုပ်ငန်းများကား ကျန်ရှိနေသေးတော့သတည်း။ ။

လူထုအကျိုး

(ကိုယ်တွေ့ ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်)

လှသမိန်

အချိန်ကား မြန်မာပြည်လုံးကျွတ် ဖ-ဆ-ပ-လ ညီလာခံကြီး ကျင်းပသော ၁၉၄၆ ခု ဇန်နဝါရီလ ၂၁ ရက်နေ့ည ဖြစ်လေသည်။

နေရာကား ရွှေတိဂုံစေတီတော်အလယ်ပစ္စယံ ညီလာခံမဏ္ဍပ်ကြီးအနီးရှိ ဒိုက်ဦးဇရပ်တွင် ဖြစ်လေသည်။ ထိုအချိန် ထိုနေရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ် တစ်ခုကို သိရှိခဲ့ရလေသည်။

ထိုစဉ်က ညီလာခံကြီးကျင်းပရန် မြန်မာပြည်ခရိုင် မြို့နယ်အသီးသီးမှ ကိုယ်စားလှယ် အချိုးကျတက်ရောက်ရန် ဖဆပလဌာနချုပ်မှ ကြေညာချက်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်ထားခဲ့လေသည်။ ထိုအချိန်တွင် ညီလာခံသို့ တိုယ်စားလှယ်များ တက်ခွင့်ရရန် နယ်များတွင် ဖဆပလ အတွင်းရှိ ပါတီများ အကြိတ်အနယ် ကြိုးစားကြသော အချိန်ဖြစ်လေသည်။

ဌာနချုပ်မှ ကြေညာချက်များမှာ အချို့နယ်များသို့ ညီလာခံရက်နီးကပ်မှ ရောက်ရှိလာလေသည်။ ထိုသို့ ရောက်ရှိလာရာတွင် အချိန်မီပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွေးကောက်စေလွှတ်ရန် မဖြစ်နိုင်တော့သဖြင့် အလျဉ်း သင့်သလို ကိုယ်စားလှယ်များ ရွေးကောက်ကြရလေသည်။ အချို့ခရိုင်များ နယ်များတွင်လည်း ပါတီရေးများ

ကြောင့် ကြေညာချက်နေ့ဝင်ကြသည်ဟုအကြောင်းပြကာ လက်သင့်ရာ ကိုယ်စားလှယ်အချို့ ရွေးခဲ့ကြလေသည်။ အချို့လည်း ဖြစ်ကတတ်ဆန်း အစည်းအဝေးဖြင့် အဆိုသွင်း၍ ရွေးခဲ့ကြလေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသို့မညီမညွတ်သော ခရိုင်များမှာ အနည်းငယ်မျှ မဆိုစလောက်သာဖြစ်၍ ပြည်လုံးကျွတ်ကိုယ်စားလှယ်များသာ များပြားခဲ့လေသည်။

ထိုစဉ်က ကိုယ်စားလှယ်ရရှိရေးအတွက် ပါတီများ ကြိုးစားကြခြင်းမှာ ညီလာခံတွင် ဦးစီးအဖွဲ့ဝင်များ ရွေးချယ်မည်ဖြစ်သဖြင့် ဦးစီးအဖွဲ့တွင် ပါတီအင်အားများပြားစေရန် အကြိတ်အနယ်ပြိုင်ကြခြင်းဖြစ်လေသည်။ ထိုစဉ်က ပါတီချင်းပြိုင်မှုရှိစေကာမူ လူထု၏ အဆုံးအဖြတ်သာ လျှင် ပဓာနဖြစ်၍လည်းကောင်း ဦးစီးအဖွဲ့တွင် ပါတီအနေနှင့်ကိုယ်စားလှယ်သွင်းမည် မဟုတ်သဖြင့်လည်းကောင်း (ဖဆပလ) အပြင်မှ ပါတီများနှင့် လူထုကိုပါ ကိုယ်စားလှယ်တက်ခွင့်ပေးထားခဲ့သဖြင့်လည်းကောင်း ပါတီရေးအနည်းငယ်မျှ ပေါ်ပေါက်ခဲ့စေကာမူ တညီတညွတ်တသံတည်း ထွက်သော ပြည်သူ့ညီလာခံကြီးအဖြစ် ထွက်ပေါ်လာခဲ့ပေသည်။

ဤတွင် ဗိုလ်ချုပ်သည် ပါတီရေးထက် လူထုရေးကို

သာ ရှေ့ရှု၍ (မဆပလ) ကို ဗမာပြည် လူဦးရေ (၁၇) သန်းလက်ဝယ်သို့ ပုံအပ်ခဲ့လေသည်။

ထိုသို့ ညီလာခံအတွက် ကိုယ်စားလှယ်များ ဆိုက်ရောက်လာကြရာတွင် ခရိုင် ၃ ခုမှ ဦးစီးအဖွဲ့ဝင်ရွေးချယ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ မကျေမနပ်မှုများ ထွက်ပေါ်လာခဲ့လေသည်။ ထိုခရိုင်များအနက် မကျေမနပ်ဖြစ်ပွားမှု တစ်ခုမှာ ပါတီရေးများကြောင့် ဖြစ်ရာ တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် ငြင်းခုံရာမှ အတွင်းရေးများလည်းအပြင်သို့ ပေါ်ထွက်လှနီးပါးဖြစ်ခဲ့လေသည်။

ထိုမကျေနပ်မှုများမှာ သာမန်ပါတီရေးမျှဖြစ်သော်လည်း ညီလာခံကြီးတစ်ခုလုံးကို ပျက်စီးစေနိုင်သော အကြောင်းရှိလေသည်။ ဦးစီးအဖွဲ့ဝင်များကို နောက်တစ်နေ့ ညီလာခံတွင် ကြေညာရမည်ဖြစ်ရာ ညအချိန်အထိ ထိုခရိုင်သုံးခုမှ အဆုံးအဖြတ်မရောက်နိုင်ဘဲ ပွစိပွစိဖြစ်နေခဲ့ရာ နောက်ဆုံးတွင် ဗိုလ်ချုပ်ရှေ့မှောက်တွင် အဆုံးအဖြတ်ခံရန် စခန်း သို့ ရောက်လေတော့သည်။

ကျွန်ုပ်သည် မကျေနပ်မှုများပေါ်ပေါက်သည့် ခရိုင်တစ်ခုမှ မည်သည့်ပါတီမှ မဟုတ်သော လူထုကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တက်ရောက်ခဲ့ရ၏။

ထိုနေ့ညနေတွင် ဗိုလ်ချုပ်သည် မပြီးပြတ်သော (၃) ခရိုင်ကို ဆင့်ခေါ်လိုက်၏။ တစ်ခရိုင်ပြီး တစ်ခရိုင် မကျေနပ်မှုများကို တံခါးပိတ်၍ ဖြေရှင်းပေးလိုက်၏။ ကျွန်ုပ်တို့ခရိုင် (၃၀) ကျော်ပြီး နောက်ဆုံးအလှည့်ကျသွား၏။

လူတိုင်းဗိုလ်ချုပ်မည်သို့ ဆုံးဖြတ်မည်ကို သိလိုနေကြ၏။ ပြီးစီးသွားသော ခရိုင်များကို လိုက်လံမေးမြန်းသော်လည်း မကျေနပ်မှုအကြောင်းခြင်းမတူသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ကိစ္စကို မည်သို့အဆုံးအဖြတ်ပေးမည်ကို မသိနိုင်တော့ပေ။

ဒုတိယခရိုင်ပြီး၍ တံခါးဖွင့်ထွက်လာကြသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့ခရိုင် ကိုယ်စားလှယ်များမှာ ဗိုလ်ချုပ်အံ့ကို ကြည့်၍ ရင်တထိတ်ထိတ်နေကြ၏။ ပါတီဝင်များကား ၎င်းတို့ တိုက်ရိုက်အရေးဖြစ်၍ မိမိတို့အရေးသာမှု အတွက်

စိတ်စောကြ၏။ ကျွန်ုပ်ကား ဗိုလ်ချုပ်မှာ လူဖြောင့် စိတ်တိုသမားတစ်ဦး ဘွင်းဘွင်းသမားတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း သိထားသဖြင့် ကြိမ်းမောင်းဆူပူတော့မည်ကိုသာ ကြောက်နေ၏။

ဆွယ်တာလက်ပြတ်နှင့် လည်ပင်းတွင် လည်ပတ်ကို ကပိုကရိုပတ်ကာ လက်တွင် စိတ်ပုတီးစိပ်ရင်း ခေါင်တုန့်ခေါက်ပြန် လျှောက်နေသော ဗိုလ်ချုပ်ကိုတွေ့ရသောအခါ ထင်သလို စိတ်ဆိုးပုံမပေါ်သဖြင့် အတော်စိတ်သက်သာရာရမိ၏။

နောက်ဆုံးတွင် သခင်ဝတင်က လာခေါ်၍ ကျွန်ုပ်တို့တစ်စု လိုက်သွားကြ၏။ ဗိုလ်ချုပ်ရှေ့တွင် အရွပ်အထည်ပုံကို ဖွင့်ချပြ၏။ အားလုံးငြိမ်သက်ကာ အဆုံးအဖြတ်ပေးနာခံနေကြ၏။

“ခက်တယ်ဗျာ ခင်ဗျားတို့ဟာ ကြည့်လုပ်ကြပါဦး” ဟု ဗိုလ်ချုပ်အသံထွက်လာသောအခါ လူတိုင်းနားစွင့်ကြ၏။

“ကျုပ်ဆုံးဖြတ်တာ နာခံမလား” ဟု နောက်ဆုံးစကားတစ်ခွန်း ထွက်ပေါ်လာသောအခါ အားလုံးကလဲဝန်ခံလိုက်ကြ၏။

“ကဲ ဒါဖြင့် ခင်ဗျားတို့ လူများစု ဆုံးဖြတ်ရာမှာ နာခံကြဖို့ပဲရှိတယ်။ ပါတီနဲ့တွက်လို့ မပြီးဘူး လူထုကို စားလှယ်ဖြစ်ဖို့ပဲ အရေးကြီးတယ်” ဟူသော စကားအဆုံးတွင် ကျွန်ုပ်တို့ခရိုင်မှ လူများစုရွေးချယ်တင်မြှောက်လိုက်သည့်အတိုင်းပင် အတည်ပြုလိုက်လေတော့သည်။

ထိုအချိန်တွင်မှ ဗိုလ်ချုပ်မှာ ပါတီရေးထက် လူများရေးကို ရှေ့ရှုသောလမ်းစဉ်တစ်ရပ်ကို လိုက်နာစောင့်ထိန်းပါပေတကားဟု နှလုံးသွင်းမိပေတော့သည်။

ဤကား ကိုယ်တွေ့ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ။

ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ် တည်မြဲပါပေ

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ပြည်ထောင်စုညီညွတ်ရေး၏ အခြေခံတရားများ ဝိဓူရ သခင်ချစ်မောင်

ရှေးပဝေသဏီကာလမှစ၍ မြန်မာနိုင်ငံသည် လူမျိုးစု ပေါင်းစုံ နေထိုင်ရာ တိုင်းပြည်ဖြစ်ခဲ့သည်။ မြောက်ဘက်စွန်းတွင် 'ဟိမဝန္တာတောင်တန်းကြီး၏ တောင်စွယ်၊ တောင်ခါးပန်းများ၊ တိဘက်ကုန်းမြင့်ကြီးများ၊ အနောက်နှင့် အရှေ့ဘက်တွင် ကြီးမားလှသော အိန္ဒိယ ပြည်ကြီးနှင့် တရုတ်ပြည်ကြီး၊ တောင်ဘက်တွင် မိုင်ပေါင်းများစွာ ရှည်လျားလှသော အရှေ့တောင်အာရှ တွန်းဆွယ်ကြီး၏ ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်း ... ဤသို့သော ဖတ်ဝန်းကျင်အခြေအရံအတွင်းတွင် မြန်မာပြည်သည် လူမျိုးစု ပေါင်းစုံဆင်းသက် အရည်ပျော် စုဝေးရာဒေသ ဖြစ်ပေသည်ဟု ကမ္ဘာက သမုတ်ထားပေသည်။

အိန္ဒိယပြည်အစိုးရ၏ ၁၉၁၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် လူမျိုးစုများ လေ့လာရေး စစ်တမ်းအရလည်းကောင်း၊ ၁၉၃၁ ခုနှစ် သန်းခေါင်စာရင်းအရလည်းကောင်း၊ မြန်မာပြည်တွင် လူမျိုးစုကြီး ၁၁ မျိုး၊ လူမျိုးအနွယ်အားဖြင့် ၅၅ မျိုး၊ ဘာသာစကားငယ်ပေါင်း ၁၃၁ မျိုးရှိသည် ဟု ဆိုလေသည်။ ထို့အတူ ဘာသာပေါင်းစုံကိုလည်း လွတ်လပ်စွာ ကိုးကွယ်ခွင့်ရှိသော နိုင်ငံဖြစ်လေသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ ၈၄ ရာခိုင်နှုန်း၊ နတ် ၅.၂ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဟိန္ဒူ ၃.၉ ရာခိုင်နှုန်း၊ မူဆလင် ၄ ရာခိုင်နှုန်း၊ ခရစ်ယာန် ၂.၃

ရာခိုင်နှုန်း၊ ကွန်ဖြူးစီးယာ(စ်) ၀.၂ ရာခိုင်နှုန်း၊ ရေဝတီ ၀.၀၀၈ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဆစ် ၀.၀၇ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ဂျိန်းဘာသာ ၀.၀၀၅ ရာခိုင်နှုန်း ဟူ၍ ဖြစ်ပေသည်။ ယခုခေတ် နောက်ဆုံးသုတေသနပြုချက် တရားဝင်စာရင်းအရ ဆိုလျှင် မြန်မာပြည်တွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုပေါင်း (၆၇)မျိုး ရှိလေသည်။

ဤသို့ဖြင့် မြန်မာပြည်သည် လူမျိုးစုပေါင်းစုံနေထိုင်ရာ၊ ဘာသာပေါင်းစုံ ကိုးကွယ်ရာ တိုင်းပြည်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။ တိုင်းရင်းသား အမျိုးအနွယ်အားဖြင့် ထိုသို့ ကွဲပြားစုံညီရုံသာမက နိုင်ငံကြီးနှစ်ခုအကြားတွင် နယ်ချဲ့နိုင်ငံကြီးတစ်ခု၏ ကျွန်သပေါက်အဖြစ် နှစ်ပေါင်းတစ်ရာကျော် ခံစားခဲ့ရပြန်ရကား နိုင်ငံခြားသားပေါင်းစုံ လွတ်လပ်စွာ ပျော်မြူးသွေးစုပ်ခဲ့ရာ နိုင်ငံလည်း ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာပြည်တွင် လူမျိုးစုပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရာ၌လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားသားပေါင်းစုံ လွှမ်းမိုးခံရမှုပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရာတွင်လည်းကောင်း၊ အလွန်နက်နဲ ခက်ခဲ၍ ရှုပ်ထွေးသော အခြင်းအရာများ ရှိနေရကား တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်တို့သည် ကြီးမားသော အမြော်အမြင်၊ နက်နဲသော သတိသမ္မဇဉ်တို့ဖြင့် ဖြေရှင်းရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ပြည်ထောင်စုညီညွတ်ရေး(ဝါ)လူမျိုးစုအားလုံး သွေးစည်း ညီညွတ်ရေး ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရာတွင် အောက်ပါ ထူးခြားသော အခြင်းအရာကြီး ၅ ရပ်ကို အစဉ် အလေးမူရမည်ဟု ယူဆပေသည်။ ၎င်းတို့မှာ

(က) များစွာသော လူမျိုးစုများသည် ပြည်မကြီးကို ဝိုင်းရံထားသော ဒေသများ၊ တံခါးပေါက်ကြီးများကို အစဉ် စောင့်ထိန်း နေထိုင်ကြသည်ဟူသော အချက်။ (လူမျိုးစုများ ဝိုင်းရံနေထိုင်ရာ တောင်တန်းဒေသများ သည် တိုင်းပြည်စရိယာ၏ ၄၃ရာခိုင်နှုန်း ရှိသည်)

(ခ) မြန်မာလူမျိုးစုမှာ အရေအတွက်အားဖြင့်လည်း ကောင်း၊ အရည်အချင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း နှိုင်းယှဉ် လျှင် များစွာ သာလွန်ကွာဟမှုရှိ၍ အခြားသော လူမျိုးစု မှာ ပဒေသရာဇ်စနစ်နှင့် နယ်ချဲ့စနစ်တို့၏ နှစ်ပေါင်းများ စွာ သွေးခွဲညှဉ်းပန်းထားခဲ့မှုကြောင့် လွန်စွာ အောက်တန်း ကျသည့်ဘဝတွင် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်ဟူသောအချက်။

(ဂ) တစ်ပြည်ထောင်လုံးရှိ စီးပွားရေးအခြေအနေ များ၊ သယံဇာတ ပစ္စည်းဝတ္ထုထုတ်လုပ်နိုင်မှုအနေအထား များသည် တစ်ပြည်ထောင်လုံးရှိ လူမျိုးစုများ သွေးစည်း ညီညွတ်မှု၊ စုပေါင်းအားထုတ်မှုသာ စုစည်းဖြစ်မြောက် နိုင်သည်ဟူသောအချက်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဆန်ရေ စပါး၊ လမ်းပန်းအဆက်အသွယ်၊ ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်း၊ လူထုလုပ်အား သာလွန်သော မြန်မာမျိုးစုနှင့် သစ်တော၊ သတ္တု၊ ကျောက်သံပတ္တမြား စသည့် သယံဇာတပစ္စည်း များ ကြွယ်ဝလှသည်။ အခြားလူမျိုးစုများသည် ဘောဂ ဗေဒနည်းအရ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ကင်းကွာ ဆန်ကျင် ၍မဖြစ်၊ စုစည်းအားထုတ်မှုသာ တိုးတက်နိုင်သည်ဟူ သော အချက်။

(ဃ) ပထဝီနှင့် သမိုင်း အစဉ်အလာအရ များစွာ သော လူမျိုးများသည် ရှေးပဒေသရာဇ်ခေတ်မှာရော၊ ကိုလိုနီခေတ်မှာရော လွတ်လပ်စ ပြည်ထောင်စုခေတ် မှာရော သူ့ဒေသနှင့် သူ့ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံများအရ သာ သီးသီးခြားခြား အေးအေးလူလူ နေထိုင်လာခဲ့ကြ သည်ဟူသောအချက်။ (ဤအချက် များစွာအရေးကြီးပါ သည်)

(င) လူမျိုးစုကြီး တစ်စုတစ်စုအတွင်းတွင် အနွယ် တူ မျိုးကွဲအုပ်စုငယ်များဖြင့်သာ မြောက်မြားစွာ ဖွဲ့စည်း

နေထိုင်ကြသည်ဟူသောအချက်။

ပြည်ထောင်စုညီညွတ်ရေးပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန် စဉ်းစားတိုင်း အထက်ဖော်ပြပါ အခြင်းအရာကြီး ၅ရပ် ကို အထူးတလည် ထည့်သွင်း အခြေခံရမည်။ စဉ်းစား ရမည်ဟု ယူဆပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအခြင်းအရာကြီး ၅ရပ်သည် မြန်မာပြည်လူမျိုးစုများ အတွင်းတွင် အစဉ်အလာများအရ တကယ်ရှိနေ၊ ဖြစ်နေ သော အမှန်တရားများ ဖြစ်နေသောကြောင့်ပေတည်း။

ထို့နောက် လူမျိုးစုပေါင်းစုံနေထိုင်ရာ မြန်မာနိုင်ငံ အတွက် သွေးစည်းညီညွတ်နိုင်ရာ အခြေခံမူကြီးများ သည် မည်သည်တို့ဖြစ်သင့်သနည်းဟု ဆက်လက်စဉ် ဖွေရန် ဖြစ်ပေသည်။ နိုင်ငံတကာအတွေ့အကြုံများ အထူးအားဖြင့် လူမျိုးစုပေါင်းစုံနေထိုင်ရာ ဆိုရှယ်လစ် နိုင်ငံများ၏အတွေ့အကြုံများကိုလည်း စိစစ်လေ့လာ သင့်ပေသည်။ ထို့နောက် မြန်မာပြည်၏အထက်ပါ ထူးခြားသော အခြင်းအရာကြီး ၅ ရပ်နှင့် ဆက်စပ် အခြေခံနိုင်ရမည်ဖြစ်ပေသည်။

ဤနေရာတွင် လူမျိုးပေါင်းစုံ သွေးစည်းညီညွတ် ရေး၏အခြေခံမူကြီး ၃ရပ်ကို တွေ့ရှိရပေသည်။ ၎င်းတို့ မှာ (၁) တန်းတူညီမျှဖြစ်ရေး၊ (၂) ညီရင်းအစ်ကို သွေး စည်းညီညွတ်စွာ ဖွဲ့နောင်နေထိုင်ရေးနှင့် (၃) အပြန် အလှန် ပူးပေါင်းကူညီရေးဟူ၍ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအခြေခံ မူကြီးတစ်ခုတစ်ခုကို အကျယ်ဝိတ္ထာရပြု၍ ဆွေးနွေး စိစစ်ကြည့်ပါက များစွာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်သည့်အပြင် ကျယ်ဝန်းသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကြီးများကိုလည်း ဆောင်ကြဉ်းနေလေသည်။

သာဓကအားဖြင့် လူမျိုးစုများအားလုံး နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအရ တန်းတူညီမျှဖြစ်ရေးပြဿနာ ဆိုပါစို့။ နိုင်ငံတော်၏ အချုပ်အခြာအာဏာကို တန်းတူညီမျှဖြစ် ရန် မည်သူတို့ လက်ထဲတွင် မည်သို့ ထားမည်နည်း၊ နိုင်ငံတော်ကို မည်သို့ ဖွဲ့စည်းမည်နည်း၊ နိုင်ငံတော်ထံ တစ်ခုတည်းပုံစံဖြင့် ဖွဲ့စည်းမည်လော၊ ပြည်ထောင်စု ဖက်ဒရယ်ပုံစံဖြင့် ဖွဲ့စည်းမည်လော၊ တန်းတူညီမျှဖြစ်ရ မည်ဆိုသောကြောင့် လွတ်လပ်သော အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်ပြည်နယ်များဖြင့်သာ ပြည်ထောင်စုကို ဖွဲ့စည်း မည်လော၊ သို့မဟုတ် အရေအတွက်အရသော်လည်း

ကောင်း၊ အရည်အချင်းအရသော်လည်းကောင်း၊ နှိုင်း
ဆိုင်လျက် များစွာသာလွန်ကွာဟနေသော မြန်မာလူမျိုးစု
ကြီးနှင့် အခြားလူမျိုးစုများကို တစ်လုံးတစ်စုတည်းသော
နိုင်ငံတော်ပုံစံအတွင်းတွင် ရောမွှေကာ တန်းတူညီမျှမှု
ကို ရောနှော အကောင်အထည်ဖော်မည်လော စသည်...
စသည်... အစွန်းထွက်ပြဿနာများသည် မြောက်မြား
စွာ ရှိနေပေသည်။

မည်သို့ပင်ရှိစေ လူမျိုးစုပေါင်းစုံနေထိုင်ရာ နိုင်ငံ
အစ်နိုင်ငံအတွက် တကယ်တမ်း သွေးစည်းညီညွတ်မှု၊
တိုးတက်ကြီးပွားမှု ရယူတည်ဆောက်လိုပါက လူမျိုးစု
တိုင်းသည် တန်းတူညီမျှအခွင့်အရေးကို သဘောတရား
ဆရာ၊ လက်တွေ့တွင်ပါ ခံစားခွင့်ရှိနေမည်မှာ မချစ်ဖြစ်ပေ
သည်။ တန်းတူညီမျှ အခြေခံပေါ်တွင် ဖွဲ့စည်းနေထိုင်မှု
မပြုနိုင်ပါက မည်သည့်လူမျိုးစုကြီးငယ်မျှ ကျေနပ်ပြေလည်
နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ လက်ဝါးကြီးအုပ် လူမျိုးကြီးဝါဒ၊
ထည်းမြောင်းသော လူမျိုးငယ်ဝါဒတို့၏ ပဋိပက္ခများဖြင့်
သာ ညီညွတ်မှုအားလုံး၊ တိုးတက်မှုအားလုံးတို့ကို ကြီးစွာ
အတားအဆီးပြုနေမည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ အတိတ်
မြန်မာနိုင်ငံပြည်ထောင်စုဖွဲ့စည်းပုံ၏ တန်းတူညီမျှ မဖြစ်
ခဲ့မှု၊ သဘောတရားနှင့် လက်တွေ့ များစွာ ကွာဟခဲ့မှု
တို့သည် ကြီးစွာသော သွေးကွဲမှုနှင့် သွေးထွက်သံယိုမှုများ
ကို ဖြစ်စေခဲ့ပေပြီ။ ယနေ့ ကမ္ဘာတွင် အနည်းငယ်သော
ဥပဒေမူရိုရုံမျှနှင့် အကြီးအကျယ် သပ်လျှို၍ ခွဲစိတ်ပစ်
ဆိုက်မည့် နယ်ချဲ့ပယောဂများသည် များလှပါဘိတောင်း။

ထို့ကြောင့်လည်း ကွယ်လွန်သူ အမျိုးသားအာဇာ
နည်ခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် လူမျိုး
စုများ သွေးစည်းညီညွတ်ရေးတွင် "တန်းတူညီမျှ အခြေခံ
စာရား"သည် မည်မျှအရေးကြီးကြောင်း အောက်ပါ
အတိုင်း မိန့်ကြားခဲ့ပေသည်။

"ဗြိတိသျှတို့က တောင်တန်းနယ် လူမျိုးများသည်
အောက်ကျနောက်ကျဖြစ်နေသေးသဖြင့် လွတ်လပ်ရေး
နှင့်မတန်ဟု ထင်ကြောင်း၊ ထိုသို့ ထင်မြင်ချက်ကို မြန်မာ
ဗျားက သဘောမတူကြောင်း၊ မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေး
ရသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် တောင်တန်းနယ် လွတ်လပ်ရေး
ရမည်ဟု မြန်မာများ ထင်မြင်ကြောင်း၊ မြန်မာများသည်
တောင်တန်းဒေသအတွက် ပြောဆိုခြင်းသည် စိုးမိုးအုပ်

ချုပ်လို၍မဟုတ်၊ သို့ရာတွင် တောင်တန်းနယ်များသည်
မြန်မာပြည်နှင့်တန်းတူ အဆင့်အတန်း အခွင့်အရေး ရစေ
လိုသောကြောင့်ပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ မြန်မာများသည် ဗြိတိသျှ
ကျွန် မဖြစ်လိုကြောင်း၊ ထိုနည်းတူစွာ တောင်တန်းလူမျိုး
များသည်လည်း ဗြိတိသျှကျွန်များအဖြစ် မရောက်စေလို
ကြောင်း၊ ထို့အပြင် တောင်တန်းလူမျိုးများသည် မြန်မာ
ကျွန်အဖြစ်လည်း မဖြစ်စေလိုကြောင်း။ (၁၉၄၇ ခု၊ ဖေဖော်
ဝါရီလ ပင်လုံတောင်တန်းဒေသညီလာခံ မိန့်ခွန်းမှ)

ထို့အတူ မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေးကြေညာစာ
တမ်း အပိုဒ်(၆)တွင်လည်း "ငါတို့၏ မူလအပိုင်ဖြစ်သော
လုံးဝလွတ်လပ်ရေးကို ငါတို့ပြန်ယူကြပြီး တိုင်းရင်းသား
အပေါင်းတို့ သွေးစည်းညီညွတ်ကြလျှင် အခွင့်အရေး
အဆင့်အတန်း တူညီသည့် ပြည်နောင်စုသမ္မတနိုင်ငံ
တော်ကြီးကို တည်ထောင်ပြီး ငါတို့ကြေညာချက်ကို
တစ်ကမ္ဘာလုံး တစ်ယောက်မကျန် ကြားသိစေသတည်း"
ဟူ၍ ဖော်ပြကြေညာခဲ့လေသည်။

ထို့ကြောင့် အနာဂတ်ဆိုရှယ်လစ်ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံတွင် လူမျိုးစုများအားလုံး သွေးစည်းညီညွတ်မှု
၏ ပထမအခြေခံ တရားကြီးဖြစ်သော "တန်းတူညီမျှ
ဖြစ်မှု" ကို မည်သို့သော နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံမျိုးဖြင့်
သရုပ်ဖော်ကြမည်နည်း၊ မည်သို့သော သဘောတရားနှင့်
လက်တွေ့ပေါင်းစပ် အကောင်အထည် ဖော်ကြမည်
နည်း။ ဤပုစ္ဆာသည် ယနေ့ ဆိုရှယ်လစ်လမ်းကြောင်း
ချီ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် များစွာ အရေးကြီးလှပါသည်။
လူမျိုးပေါင်းစုံနေထိုင်သော တိုင်းပြည်တစ်ပြည်အဖို့
လူမျိုးတိုင်း တန်းတူညီမျှ (Equality of Political Sta-
tus) အခွင့်အရေး ရစေနိုင်သည့် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ
ပြဿနာဖြေရှင်းရေးသည် ပြဿနာအားလုံး၏ သေ့
ချက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဤပထမအခြေခံမူကြီးကို ထူ
ထောင်နိုင်ပါမှ ဒုတိယအခြေခံမူကြီးဖြစ်သော ညီရင်း
အစ်ကို သွေးစည်းညီညွတ်စွာ (Fraternal Bond)
ဖွဲ့နှောင်နေထိုင်ရေးသည် အတိအကျ အကောင်အထည်
ပေါ်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် နိုင်ငံရေး
အခြေခံရပ်တည်မှုပြေလည်ပါမှ စီးပွားရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊
လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု စသည် အခန်းကဏ္ဍများ ကိုယ်စီ
ကိုယ်င ပြေလည်ရှင်းလင်းနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့မှသာ

တတိယ အခြေခံမူကြီးဖြစ်သော အပြန်အလှန် ပူးပေါင်း ကူညီရေး (Mutual Co-operation) ဟူသော လုပ်ငန်းများမှာ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေး စီမံကိန်းစနစ်ပေါ်တွင် တကယ်တမ်း လက်ညှိတက်ညှိ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ထိုအကြောင်းများကြောင့်လည်း အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံသစ် အုတ်မြစ်ချပွဲကြီးဖြစ်သော ဖဆပလ ပဏာမပြင်ဆင်မှု ညီလာခံကြီးတွင် ၁၉၄၇ ခု၊ မေလ ၂၃ ရက်နေ့စွဲ၌ ရာဇဝင်ကျော်အဆိုကြီး ၁၄ ရပ်ကို ခေါင်းဆောင်ချမှတ်ခဲ့လေသည်။ ဤအဆိုကြီးများအတွက် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အခြားသော နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်ကြီးများနှင့်တကွ ရှမ်း၊ ကချင်၊ ကရင်၊ မွန်၊ ချင်း၊ ရခိုင် စသော လူမျိုးစုခေါင်းဆောင်ကြီးများနှင့်ပါ ကျနုပြေလည်စွာ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းပြီးမှ ချမှတ်ခဲ့သော လမ်းစဉ်ဖြစ်ပေသည်။ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးတည်ဆောက်မှု အနှစ်သာရ၏ အထွတ်အထိပ်ပင် ဖြစ်တော့သည်။ အကယ်၍သာ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တကွ ကျဆုံးခဲ့ရသော မန်းဘခိုင်၊ မိုင်းပွန်စော်ဘွားကြီး စသော ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ဆက်လက်အသက်ရှင်နေခဲ့ပါမူကား မြန်မာနိုင်ငံစုစည်းပုံသည် ပြည်ထောင်စုဖွဲ့စည်းပုံဖြစ်ရုံသာမက ထိုပြည်ထောင်စုအတွင်းတွင်လည်း လူမျိုးစုတိုင်း တန်းတူညီမျှ အခြေခံအခွင့်အရေး မူကြီးသည် တကယ်ပင် တိတိကျကျ အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ထိုအခါ၌လည်း အခြားအခြေခံမူကြီးနှစ်ရပ်ဖြစ်သော ညီရင်းအစ်ကို သွေးစည်းဖွဲ့နှောင်ရေးနှင့် အပြန်အလှန် ပူးပေါင်း ကူညီရေးတို့သည်လည်း အပြည့်အဝ ရှင်သန် လန်းဆန်းလာခဲ့မည်မှာ စိုးစဉ်းမျှယုံမှားဖွယ်ရာမရှိခဲ့ပေ။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မြန်မာပြည်အတွက် အနာဂတ်နိုင်ငံရေးလမ်းကြောင်းသည် ဆိုရှယ်လစ်လမ်းကြောင်းသာ ဖြစ်သည်ဟူသော ယုံကြည်ချက်နှင့် လူမျိုးပေါင်းစုံနေထိုင်ရာမြန်မာနိုင်ငံအတွက် အသင့်လျော်ဆုံး ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ရမည့်ပုံစံသာ ဖြစ်ရမည်ဟူသော ယုံကြည်ချက်ကို အခိုင်အမာ ပေါင်းစပ် လက်ခံထားပြီးဖြစ်သော

ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်သောကြောင့်ပေတည်း။

ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ကျဆုံးပြီးသော နောက်ပိုင်းကာလတွင်မူကား အချို့သော မရိုးသားသော ခေါင်းဆောင်တို့သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ “ပြည်ထောင်စုပုံစံ” ကိုယူ၍ အနှစ်သာရအားဖြင့်မူ “တစ်နိုင်ငံတည်း ကျင့်သုံးပုံ သဘောကို အလေးပေး ကျင့်သုံး” ခဲ့ရကား ပုံစံနှင့် အနှစ်သာရတို့မဟပ်ဘဲ ပဋိပက္ခဖြစ်ကာ အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ကွဲပြား၍ ပြည်ထောင်စုသားချင်း စစ်ခင်းသတ်ဖြတ်ခံရသည့်အခြေသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ရလေသည်။ ဤသို့သောအခြေသို့ ရောက်ခဲ့ရသောအခါ “မျက်ဖြူဆိုက်ထေဆရာကြိုက်လေ” ဆိုသော စကားအတိုင်း နယ်ချဲ့ပယောဂတို့သည် လူမျိုးရေးတိုက်ပွဲကြီးများအပေါ်တွင် မြန်ရေရှက်ရေ အမြတ်ထုတ်နိုင်ခဲ့ကြလေသည်။ ဤသည်မှာ မြန်မာပြည်နောင်ရေးအတွက် ကြီးစွာ တန်ဖိုးပေးခဲ့ရသော သင်ခန်းစာကြီးပေတည်း။

ခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အရင်းခံယုံကြည်ချက်ဖြစ်သော ပြည်ထောင်စုဖွဲ့စည်းပုံ မျှော်မှန်းခြင်းကို အဆိုပါ ဖဆပလ ပဏာမညီလာခံ ဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ်(၂)နှင့် အမှတ်(၈)တွင် ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့ရပေမည်။ အမှတ်(၈) ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်သော ပြည်ထောင်စုအာဏာခွဲဝေရေးပုံသဏ္ဍာန်ကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားခဲ့ပေသည်။

“ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်သည် ပြည်ထောင်စုပြည်နယ်၊ ‘ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးပြည်နယ်’၊ ‘လူမျိုးစုပြည်နယ်’ တို့အား ပိုင်းခြား ခွဲဝေ လွှဲအပ်ထားသော အာဏာများမှတစ်ပါး လွတ်လပ်သော အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ ဥပဒေပြုအာဏာကိုလည်းကောင်း၊ အုပ်ချုပ်မှုအာဏာကို လည်းကောင်း၊ တရားစီရင်မှုအာဏာကိုလည်းကောင်း စိုးပိုင်ရမည်။ ထိုအာဏာတို့ကို နိုင်ငံဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေတည်ထောင်ထားသော ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရဌာနများကသော်လည်းကောင်း၊ ထိုဌာနများ၏ အမိန့်အရသော်လည်းကောင်း သုံးစွဲနိုင်ရမည်” ဟူ၍ ချမှတ်ခဲ့ပေသည်။

ထိုသဘောထားအတိုင်းပင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၆ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၈

ရက်နေ့စွဲဖြင့် မြစ်ကြီးနားမြို့၊ ကချင်ခေါင်းဆောင်များ နှင့် ပထမဆုံးအကြိမ် သွေးစည်း နှီးနှောပွဲကြီးတွင်လည်း အောက်ပါအတိုင်း အတိအလင်း ပြောကြားခဲ့ပြီးဖြစ် ပေသည်။ ကချင်အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးထုကြီး၏ ထောက်ခံမှုကြီးကို ရယူခဲ့ပြီး ဖြစ်ပေသည်။ သူ၏မိန့်ခွန်း ဘစ်နေရာတွင် ကချင်နယ်ကို ကချင်များသာ အုပ်ချုပ် ချုပ်စွဲမည်မဟုတ်ကြောင်း၊ ကချင်တောင်တန်းနယ်ကို အချင်များသဘောကျ အုပ်ချုပ်နိုင်ကြောင်း။ သို့ရာတွင် စစ်ပြည်ထောင်လုံးနှင့် သက်ဆိုင်သော ဘဏ္ဍာရေး၊ အာကွယ်ရေး၊ နိုင်ငံခြားရေး စသည်တို့ကိုမူကား ကချင် ဇနီးများပါဝင်သော အစိုးရအဖွဲ့က တိုင်ပင်ဆောင် ဖြတ်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဘာသာရေး၌လည်း လွတ် သပ်စွာ ကိုယ်ကြိုက်နှစ်သက်ရာ ယုံကြည်သော ဘာသာ ဝါဒကို ကိုးကွယ်နိုင်ကြောင်းဟူ၍ ပါရှိခဲ့ပါသည်။

ထို့ကြောင့် မြို့လိုက်လျှင် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနှင့် သူ၏ ရဲဘော်ကြီးများ၏ ပြည်ထောင်စု ညီညွတ်ရေးအခြေခံတရားမှာ ဆိုရှယ်လစ်စနစ် ထူထောင် ရေးလမ်းကြောင်းနှင့် ပြည်ထောင်စုဖွဲ့စည်းရေးပုံစံပင် အမှန်ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နှင့် သူ၏ကျဆုံးဖက် ရဲဘော်ကြီးများသည် ထိုလမ်း ကြောင်းနှင့် ထိုဖွဲ့စည်းရေးပုံစံကို နယ်ချဲ့လက်ပါးစေ များ၏လက်ဦးချက်ကို ခံလိုက်ရမှုကြောင့် ပြည့်ပြည့်ဝဝ တိတိကျကျ အကောင်အထည် မဖော်လိုက်နိုင်ရှာခဲ့ပေ။ ပွဲဦးထွက်မှာပင် အသက် သွေးမြေကျ ဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။

ပြည်သူ့ကြမ်း အမှတ် ၂၁ (၁၉-၇-၁၉၇၀)
 ကျောက်တန်း

တပ်မတော်

တပ်မတော်သမိုင်းစာစောင်

ဗိုလ်ချုပ်စာတမ်း

“ကျွန်ုပ်သည် ဗမာနိုင်ငံတော်မှ တရုတ်သင်္ဘော သားများ စီမံခန့်ခွဲမောင်းနှင်သည့် နော်ဆေးပိုင် သင်္ဘော ပေါ်တွင် တိတ်တဆိတ် ပုန်းအောင်းထွက်ခွာ လိုက်ပါ သွားရလေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ခရီးအဆုံးဌာနမှာ အမွိုင်မြို့ ဖြစ်၍ ထိုမြို့မှနေ၍ ကျွန်ုပ်၏ ကိစ္စများကို ခန့်ခွဲစီမံရမည် ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်၏ အဖြစ်ကား သန်းခေါင်လကွယ် တော အုပ်အလယ်၌ ရောက်သူပမာရှိတော့သည်။ ကျွန်ုပ် သွား ရမည့်နေရာနှင့်ပတ်သက်၍ ဘာတစ်ခုမှမသိ၊ ဆွေလည်း မရှိ။ ကမ္ဘာ့အရှေ့ပိုင်းအကြောင်း အတုအယောင်မျှ လောက်သာ သိ၏။ သိသမျှလည်း မရေရာလှ၊ ဆိုးရွား လှလေစွ။ လူငယ်တို့၏ တစ်ရှူးထိုး(တုံးတိုက်-ကျား ကိုက်)စိတ်၏ လှုံ့ဆော်မှုကြောင့်သာ ထွက်မိခဲ့ခြင်းဖြစ် သတည်း။ အလုပ်အစီအစဉ်ဟူ၍ အတိအကျ ဘာမျှ ရှိသည်မဟုတ်ချေ။ ကျွန်ုပ်၏ မျှော်မြင်တတ်သမျှ ဉာဏ် ဖြင့်သာ ကြုံရမည့်အရေးဟူသရွေ့ကို စီမံဆောင်ရွက်ရန် ကျွန်ုပ်၏ ရဲဘော်များက အာဏာကုန် လွှဲအပ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ အဘယ်သို့ပင်ဖြစ်စေ ငါသေသွားသည့် တိုင်အောင် မြတ်သောသေခြင်း၊ နိုင်ငံအတွက် သေခြင်း သာဖြစ်သည်ဟု ကိုယ့်ကိုယ်ကို နှစ်သိမ့်ရတော့၏” ဟူ၍

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး အရေးတော် ပုံစာတမ်းတွင် ရေးသားခြင်းကို ထောက်ချင့်၍ ထိုစဉ်က လက်နက်နိုင်ငံတစ်ခုခု၏ အကူအညီရရှိရန် စွာဆု ဆက်သွယ်ရေးမှာ ဖြောင့်ဖြူးလွယ်ကူလှသည်မဟုတ်ချေ။ သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်လှမြိုင်တို့မှာ အနိုင် တွင်ပင် ဂျပန်စစ်ဘက်နှင့် အဆက်အသွယ်ရပြီး တိုက် သို့ ရောက်သွားကာ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် ယခင် က ဂျပန်စစ်ဌာနချုပ်၏ အစီအစဉ်များကိုပါ လေ့လာ ဆွေးနွေးကြသည်။

၎င်းတို့သည် ဂျပန်ပြည်သို့ ရောက်ရှိစဉ်အတွင်း ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရေးအတွက် အကူအညီပေးရန် စွဲ စည်းထားသည့် “မီးနားမီးချီကန်” အဖွဲ့နှင့် ဗမာ့လွတ် လပ်ရေးကိစ္စများကို အကြိမ်ကြိမ် ဆွေးနွေးကြသည့် သခင်အောင်ဆန်း၏ အကြံပေးချက်အရ မြန်မာလူငယ် များအား ဂျပန်ပြည်သို့ လျှို့ဝှက်ခေါ်ယူပြီး စစ်ပညာ သင်ကြားရန်ကို စီစဉ်ကြပြန်သည်။

ထိုကိစ္စအတွက် မစ္စတာစူဂီးနှင့် သခင်အောင်ဆန်း တို့သည် ၁၉၄၁ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် “ရှန်ဘိန်-မရူး” သင်္ဘောနှင့် ဂျပန်ပြည်မှ ထွက်ခွာ ကြ၏။ ၎င်းသင်္ဘောသည် ပုသိမ်တွင် ဆိုက်ကပ်

သခင်အောင်ဆန်းကမူကား ရုပ်ဖျက်လျက် ရန်ကုန်သို့ ဆက်လက်ထွက်ခွာလာရာ ၎င်းနှစ် မတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့သို့ ကောင်းစွာ ဆိုက်ရောက်သည်။ ရန်ကုန်တွင် သခင်မြတို့လူသိုက်နှင့် တွေ့ဆုံပြီး ဂျပန်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားရန် လူစာရင်းများကို စိစစ်ဆွေးနွေးကြသည်။ ထို့နောက် သခင်အောင်ဆန်းသည် ၎င်းနှင့်အတူ မြို့ချစ်မြန့်မာလူငယ်အချို့ကို ခေါ်ဆောင်လျက် ၁၉၄၁ ခု မတ်လ ၉ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာသွားကြရာ ဂျပန်ပြည်သို့ မတ် ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဆိုက်ရောက်သွားကြလေသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် "မီးနားမီးချိကန်း" ဥပဒေချုပ်သည် မြန့်မာပြည်မှ မျိုးချစ်လူငယ်ရဲဘော်သုံး နှစ်ပတ်အား သင်္ဘောဖြင့် ၄ ကြိမ်တိတိ လာရောက်ပြီး ဩဂုတ်စွာ ခေါ်ဆောင်သွားကြလေသည်။ ၎င်းတို့အနက် သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်သန်းတင်(၂)တို့မှာ နန်းလမ်းဖြင့် ယိုးဒယားမှတစ်ဆင့် လေယာဉ်ပျံနှင့် ဂျပန်သို့ ရောက်သွားကြသည်။

၁၉၄၁ ခု၊ ဧပြီလဆန်းတွင် ဂျပန်တို့သိမ်းပိုက်ထားသော တရုတ်ပြည် ကန်တုန်နယ်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် နယ်လယ်တွင်းရှိ ဟိုက်နန်ကျွန်းပေါ်ရှိ "ဝိုရို" တောင်ခြေဆောင်တန်းတစ်နေရာတွင် သစ်လွင်သော စစ်စခန်းတန်းလျားကလေးများသည် အစီအရံ တည်ဆောက်ပြီး ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရ၏။ ထိုစခန်း ဝင်းခြံမြေအဝင်ဝပျင်းကြီးမားသော စာလုံးကြီးများဖြင့် (Special Farmer Training Place) လယ်သမားသင်တန်းကျောင်းဟူ၍ ရေးထားသည်ကို တွေ့ရမည်ဖြစ်သော်လည်း အမှန်စင်စစ်မှာ ထိုနေရာသည် ဗမာမျိုးချစ်ရဲဘော်သုံးကျိပ်တို့ စစ်ညာလျှို့ဝှက်သင်ကြားရာစခန်းပင် ဖြစ်လေသည်။ ဤသို့ကျိပ်တို့အား ဗမာ့မြေမှ မောင်းနှင်ထုတ်ရန် အင်အားစုကြီးရာ အောင်မြေဌာနလည်းဖြစ်ပေသည်။

၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်တို့သည် စစ်သင်တန်းကို စတင်လေသည်။ သခင်အောင်ဆန်း ရေးဆွဲတင်ပြထားသော "ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးစီမံကိန်း" စာတမ်းအရ ထိုစစ်သင်တန်းကို နည်းအပြီအစီ သင်ကြားလေ့ကျင့်ရမည်၊ သူတို့သည် စစ်စခန်း၌ အစားအသောက်ဆင်းရဲ၊ အနေဆင်းရဲ၊ အနာခံသော လေ့ကျင့်ခန်းများကို ရင်ဆိုင်ရသော်လည်း

ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် အားတက်သောစိတ်ဓာတ်ကြောင့် အပြိုးမပျက်ကြ။

စားသောက်ရသော အစားအသောက်များမှာ များစွာ ညံ့ဖျင်းသည်။ ဆန်ကို ဂျုံစေ့နှင့်ရောပြီး ချက်ကျွေးသဖြင့် ဂျုံစေ့နပ်အောင် ကြာကြာထားပြန်လျှင်လည်း ဆန်စေ့မှာ ပျော့ပြသွား၏။ ဆန်စေ့ ပျော့ပြမသွားရအောင် အဆင်သင့်တွင် ထမင်းအိုးချလိုက်ရာ ဂျုံစေ့ကမနပ်၊ စိမ်းဆတ်ဆတ်ဖြစ်ပြီး ဝမ်းရောင်၍ ဝမ်းသွားကုန်ကြရသည်။ သို့သော် ကောင်းသည်ဆိုသည် မည်ည်းညူကြ။

စစ်ညာလေ့ကျင့်ခန်းများနှင့်ပတ်သက်၍ အခက်အခဲများစွာ တွေ့ရ၏။ အစပထမတွင် တစ်ဦး၏ ဘာသာစကားကို တစ်ဦးက နားမလည်နိုင်ကြ၍ ကိစ္စများ ကြန့်ကြာလေ့ရှိသည်။ နောင်သောအခါတွင်မူ အသားကျ၍သွားသဖြင့် အခက်အခဲများ တဖြည်းဖြည်းနည်းပါးသွားသည်။

စစ်လေ့ကျင့်ခန်းတွင် ကိုင်တွယ်ရသော လက်နက်များမှာ ရှေးဟောင်းစစ်ပြတိုက်တစ်ခုမှ ငှားရမ်းခဲ့လေသလောဟု တွေးထင်၍ယူရလောက်အောင် သေနတ်အမျိုးအစား စုံလင်လှသည်။ မီးကျိုး၊ မောင်းပျက်၊ ပုံပန်းပျက်နေသော တရုတ်သေနတ်များ၊ ဂျာမနီ၊ ရုရှား၊ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယား စသော တိုင်းပြည်များမှ ပြုလုပ်သည့် သေနတ်အမျိုးမျိုး ပါဝင်လေသည်။

ဂျပန်တို့သည် ၎င်းသေနတ်များကို တရုတ်ပြည်စစ်မြေပြင်မှ သိမ်းဆည်းရမိပြီး အသုံးမပြုတ်ထားသော သေနတ်များဖြစ်သည်။ ရဲဘော်သုံးကျိပ်တို့မှာ ဤသို့သောလက်နက်များကို ကိုင်ဆောင်နေရသဖြင့် ညည်းညူခြင်းမရှိ၊ စိတ်ပျက်ခြင်းမရှိ၊ ဖြစ်သလို ပြင်ဆင်၍ ကိုင်ဆောင်နေကြသည်။ ခရီးရှည်တိုက်ပွဲများနှင့် တောင်တက်တိုက်ပွဲများကို ပင်ပန်းလွန်း၍ လမ်းတစ်ဝက်မှာပင် မူးမေ့လဲကျကျန်ရစ်သူက ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ဤမျှအထိ ဇွဲသတ္တိကြီးမားစွာဖြင့် စစ်ရေးလေ့ကျင့်ခန်းများကို လေ့ကျင့်ခဲ့ကြသည်။

၁၉၄၁ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ကုန်ခါနီးလောက်တွင် သင်တန်းမှာ ပြီးစီး၍သွားသည်။ သင်တန်းမှ ဂျပန်နည်းပြဆရာများနှင့် ရဲဘော်သုံးကျိပ်တို့သည် ဟိုင်နန်

ကျွန်းမှ တိုင်ဝမ်ကျွန်း (Pamarato) စခန်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ပြီး ကမ္ဘာ့အခြေအနေများကို စောင့်ဆိုင်း အကဲခတ်ကြရသည်။ ထိုစခန်းတွင် နေစဉ်အတွင်း ဂျပန်တပ်မတော်မှ ခေတ်မီ၍ ကောင်းမွန်သော လက်နက်များကို ကိုင်ဆောင်ကာ စစ်ရေးလေ့ကျင့်ခန်းများကို ဆက်လက်လေ့ကျင့်ခဲ့သည်။

ဤသို့ လေ့ကျင့်နေစဉ်အတွင်း ၁၉၄၁ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် အရှေ့အာရှစစ်ပွဲကြီး စတင်ဖြစ်ပွားလာလေရာ တိုင်ဝမ်ကျွန်းမှ မကာအိုမြို့သို့လည်းကောင်း၊ ၎င်းမြို့မှတစ်ဆင့် မီးနားမီးချီကန်အဖွဲ့ချုပ်တည်ရှိရာ ယိုးဒယားပြည် ဘန်ကောက်မြို့သို့ ခရီးထွက်ခွာလာကြသည်။

ယိုးဒယားသို့ ရောက်ရှိကြပြီး ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ဖွဲ့စည်းရန် အစီအစဉ်များကို အဆောတလျင်ဆောင်ရွက်စီစဉ်နေကြရလေသည်။

ဂျပန်သည် စစ်ကြေညာပြီးသည်နှင့် မရှေးမနှောင်း အင်ဒိုချိုင်းနားတွင်ရှိသော တပ်မကြီးများနှင့် ယိုးဒယားနယ်ထဲသို့ ဇွတ်ထိုးဝင်သွားပြီးနောက် ကရာ (Kara) ကျွန်းဒေသအထိ ချီတက် တပ်ဖြန့်၍ ထားလိုက်လေသည်။ ဂျပန်ကပ်များ ဤကဲ့သို့ ချီတက်လှုပ်ရှားနေစဉ် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် စိုင်းပြင်းနေကြသော မီးနားမီးချီကန်အဖွဲ့နှင့် ရဲဘော်သုံးကျိပ်တို့မှာလည်း ဘန်ကောက်တွင် ရုံးစိုက်လျက် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ဖွဲ့စည်းရန် ပြင်ဆင်လျက်ရှိကြသည်။

ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့မှစတင်၍ မီးနားမီးချီကန်အဖွဲ့ဝင်များမှာ ယိုးဒယားပြည်ထဲတွင် မနားမနေ သွားလာဆောင်ရွက်နေကြသည်။ ဒီဇင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့နံနက်တွင် သခင်အောင်ဆန်း၊ ကပ္ပတိန် ကာဝါရိုးမား၊ ဆာဂျင်ကီဆာကိုးတို့သည် အင်ဒိုချိုင်းနားပြည် ဆေဂုံမှ တစ်ဆင့် ဘန်ကောက်မြို့တော်သို့ ဆိုက်ရောက်လာကြသည်။

ဘန်ကောက်မြို့တော်မှာ တိုကျိုမြို့တော်နှင့် ရန်ကုန်မြို့အကြား အရေးကြီးသော နေရာဌာန အချက်အခြာ တစ်ခုဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ဂျပန်က ဗြိတိသျှ-အမေရိကန်တို့အား စစ်ကြေညာသောအခါ ဘန်ကောက်မြို့တွင်ရှိသော မြန်မာများနှင့် မြန်မာသမဂ္ဂအသင်းကြီးမှာ လှုပ်

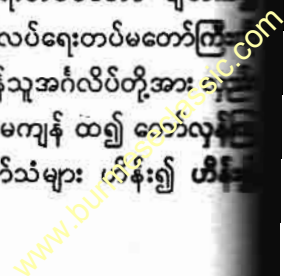
လှုပ်ရွရွဖြစ်လာကြသည်။ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက်မည်သို့ ဆောင်ရွက်ကြရမည်နည်းဟူသော နည်းလမ်းများကို လျှို့ဝှက်အစည်းအဝေးများ ခေါ်ဆို၍ မကြာခဏ ကျင်းပကြလေသည်။ များမကြာမီ ယိုးဒယားလူကုံထံ တစ်ဦးဖြစ်သော လွင်ကျစ်ထကန်က ဘန်ကောက်မြို့ရှိ မြန်မာလူကြီးများအား ယိုးဒယားပြည် မြဘုရားကျောင်းတော်အနီးရှိ ကပွဲရုံကြီးတစ်ရုံသို့ ဖိတ်ခေါ်၍ အစည်းအဝေးတစ်ရပ်ကို ကျင်းပသည်။ ထိုအစည်းအဝေးသို့ ယိုးဒယားရှိ မြန်မာများနှင့် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ဝင်စားသော ယိုးဒယား အမျိုးသားများ၊ အိန္ဒိယ အမျိုးသားများပါ တက်ရောက်ကြလေသည်။

ယင်းအစည်းအဝေးတွင်ပင် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးအသင်းကို တည်ထောင်၍ ရဲဘော်သုံးကျိပ်တို့နှင့် ငှာပေါင်းလာလေသည်။

၁၉၄၁ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ကာနယ်စူဆူကီးနှင့် သခင်အောင်ဆန်း စသောသူများနှင့်တကွ ယိုးဒယားရှိ မြန်မာလူမျိုးတို့သည် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကို စတင်တည်ထောင်ကြသည်။ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် မျိုးချစ်သူငယ်များသည် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ဗိုလ်အမည်များကို ခံယူလျက် လက်မောင်းသွေးထိ ဖောက်သောက်ပြီး ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် နောက်မဆုတ်တမ်း သစ္စာဆိုကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်အား စတင်တည်ထောင်သူ နေ့ကို ပြောပြဆိုလျှင် ၁၉၄၁ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့သည် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် စတင်ပေါက်ဖွဲ့သောနေ့ဟု ဖြေဆိုရပေလိမ့်မည်။

ကမ္ဘာ့သို့ အသံလွှင့်ပြီ

ထိုအချိန်အခါမှစ၍ တိုကျိုအသံလွှင့်ရုံနှင့် ဘန်ကောက်အသံလွှင့်ရုံများမှနေ၍ ရဲဘော်အပေါင်းတို့အင်္ဂလိပ်တို့အား ကျူးပင်ခုတ် ကျူးငုတ်မကျန် တော်ထွက်ပစ်မည့် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် ချီတက်လာတော့မည်။ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကြီး ဆီးကြိုကြ၊ အားပေးကြ၊ ရန်သူအင်္ဂလိပ်တို့အား ငှာပြန်နေလေအောင် မြင်းစောင်းမကျန် ထံ၍ ဘော်လှန်ကြဟူသောအသံလွှင့် လှုံ့ဆော်သံများ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။

ထွက်ပေါ်လာကြလေသည်။

စစ်ကြောင်းကြီး ၃ ကြောင်း

ယိုးဒယားပြည်ဝယ် ဖွဲ့စည်းလိုက်သော ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကြီးသည် စစ်ကြောင်းကြီး ၃ကြောင်း မြန်ခွဲ၍ ၁၉၄၁ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့မှ စတင် ချီတက်၍ လာကြသည်။

မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်းချီ တပ်မကြီးကို ဗိုလ်မှူးကြီး ကောတာဂျီမား ဦးစီး၍လည်းကောင်း၊ ထားဝယ်ကြောင်း ချီ တပ်ဖွဲ့ကို ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကာဝါရီးမားဦးစီး၍လည်း ကောင်း၊ ရေကြောင်းချီ စစ်တပ်ကို ဗိုလ်မှူးကြီး ဟီးယာရာမ ဦးစီး၍လည်းကောင်း၊ အတွင်းသူပုန်တော်လှန်ရေး တပ်ဖွဲ့ကို ဗိုလ်မှူးကလေး ဗိုလ်နေဝင်း (ယခု ဗိုလ်ချုပ်ကြီး)တို့က ကြီးမှူး၍လည်းကောင်း၊ အခြား ဆူဇုကီးတပ် ဖွဲ့နှင့် တာနာက တပ်ဖွဲ့များမှာ အမှတ် ၅၅ တပ်မကြီး နှင့် ဂျပန်အိုဟိတပ်ရင်းတွင် တွဲဖက်၍လည်းကောင်း၊ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ဗဟိုစစ်ဌာနချုပ်ရုံးအဖွဲ့ သည် ဗိုလ်မှူးကြီးကောတာဂျီမား၏တပ်မကြီးနှင့် ပူးပေါင်း၍ အသီးသီး ချီတက်လာခဲ့ကြသည်။

၎င်းတပ်များသည် ယိုးဒယားပြည်မှ ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နှင့် ၁၉၄၂ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့အတွင်း တောင်၍ ချီတက်လာကြသည်။ အမျိုးမျိုးသော တော တောင်လျှိုမြောင် မြစ်ချောင်းခရီး အတန်တန်ကို ကျော် လွှားလျက် ယိုးဒယားမြန်မာ နယ်စပ်ဒေသကို ဖြတ် ကျော်ချီတက်လာကြသည်။ (ဘီအိုင်အေ)ထားဝယ် ကြောင်းချီ တပ်မကြီးသည် ဇန်နဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ပီတိုရိယမှတစ်ဆင့် ထားဝယ်မြို့ကို စတင်သိမ်းပိုက်လိုက် လေသည်။ ထိုအချိန်တွင် (ဘီအိုင်အေ) စစ်ဗဟိုဌာနချုပ် ရုံးအဖွဲ့သည် ဇင်းမယ်မှတစ်ဆင့် မြန်မာပြည်တွင်းသို့ ချီတက်လာလျက် ရှိနေသည်။

ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်မှ ဗိုလ်မှူးကြီး တို ကုနာဝါး အုပ်ချုပ်သော တပ်ဖွဲ့သည် ဇန်နဝါရီလ ၁၆ ရက်နှင့် ၃၁ ရက်နေ့အတွင်းတွင် မြိတ်နယ်နှင့် ရေးနယ် များရှိ မြို့ရွာများကို တစ်မြို့ပြီးတစ်မြို့၊ တစ်ရွာပြီးတစ် ရွာ ချီတက်သိမ်းပိုက်လျက်ရှိကြလေသည်။ ထို့နောက် ဗိုလ်မှူးကြီး ဟီရာယာမ၊ ဗိုလ်မင်းခေါင်၊ ဗိုလ်ရန်နိုင်၊

ဗိုလ်တောက်ထိန်တို့ ကြီးမှူးသော ရေကြောင်းချီ တပ်မ နှင့် ဗိုလ်မှူးကြီး တိုကုနာဝါး၏တပ်တို့ ပူးပေါင်း၍ ကျိုက္ခမိအထိ ချီတက်သိမ်းပိုက်ထားလေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဗိုလ်မှူးကြီး ကောတာဂျီမား အုပ်ချုပ် သော မော်လမြိုင်ကြောင်းချီတပ်မကြီးမှာ ဘီအိုင်အေ ဗဟို စစ်ဌာနချုပ်နှင့်အတူပူးပေါင်းလျက် ဇင်းမယ်မှ မော်လမြိုင် ဘက်ဆီသို့ ဦးတည်လျက် အပြင်းချီတက်လာနေချိန်ဖြစ် သည်။ ဇန်နဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ၎င်းတပ်များသည် ဂျပန် ၁၅ တပ်မတော်မှ အမှတ် ၅၅ တပ်မကြီးကို ဘေးမှ ပန်းတက်ရုံမျှသာမက ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာဆီသို့ အလျင် အမြန် ချီတက်၍နေသော အမှတ် ၃၃ ဂျပန်တပ်မကြီး အား ဖြတ်ကျော်ချီတက်ကာ စစ်တောင်းမြစ်ဝှမ်းဒေသ တွင် ရန်သူစစ်ဦးကို စတင်ချီတက်တိုက်ခိုက်လေသည်။ (ဘီအိုင်အေ)၏စစ်ချီမှုမှာ ယန္တရားများ မပါဝင်လင့် ကစား ဂျပန်တပ်မကြီးများထက် ပိုမိုလျင်မြန်ခဲ့သည်။

(ဘီအိုင်အေ)ရေကြောင်းချီတပ်သည် မုတ္တမမှတစ် ဆင့် ကျိုက္ခမိစခန်းမှနေ၍ ရန်ကုန်သို့လည်းကောင်း၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသသို့လည်းကောင်း ဂျပန်တပ်မကြီး ထက် စောစွာချီတက်၍သွားသည်။ ဗိုလ်နေဝင်း ဦးစီး သော အတွင်းသူပုန်တပ်ဖွဲ့သည် ရန်ကုန်သို့ ဖေဖော်ဝါရီ လ ၂ ရက်နေ့တွင် လျှို့ဝှက်စွာ ရောက်ရှိလာသည်။

(ဘီအိုင်အေ)တပ်များ မြန်မာပြည်သို့ ချီတက်မလာ မီကပင် ဗမာပြည် ပြည်တွင်းတော်လှန်ရေးအဖွဲ့ (U.G) သည် တော်လှန်ပုန်ကန်ရေးအတွက် အစီအစဉ်များကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်နေပြီးဖြစ်သည်။ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်၌ ထိုပြည်တွင်းတော်လှန်ရေးအဖွဲ့ကို ခေါင်းဆောင်ကြသူ များမှာ တို့ဗမာအစည်းအရုံးဝင် သခင်အမည်ခံယူသော မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ကျောင်းသားသမဂ္ဂအသင်းများမှ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များတို့ပင် ဖြစ်လေသည်။ ပြည်တွင်းတော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်နေဝင်း မြန်မာပြည်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာပြီးနောက် ၎င်း အတွင်း သူပုန်တပ်၏လုပ်ငန်းများမှာ ပိုမို၍ လှုပ်ရှား လာခဲ့လေသည်။ အတွင်းသူပုန်တော်လှန်ရေးဌာနချုပ် အား ရန်ကုန်တွင် ဖွင့်လှစ်ထားပြီး အချို့ခေါင်းဆောင် များက ပဲခူးတွင် နေလျက် လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက် ကြသည်။ နောင်အခါတွင် အခြေအနေအရ ဌာနချုပ်

စခန်းကို ပဲခူးတွင် ခေတ္တဖွင့်လှစ်ထားခဲ့သေးသည်။

ထိုစဉ်က တိုင်းအလိုက်၊ ခရိုင်နယ်များအလိုက် တိုင်းပြည်တွင်း တော်လှန်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဦးစီးဆောင်ရွက်နေသူများမှာ ရှာဖွေတွေ့ရှိရသမျှ အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်သည်။

အထက်ဗမာပြည်

ဦးကျော်ငြိမ်း၊ သခင်သာခင်၊ ဗိုလ်မိုးဦး၊ ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေး၊ ဗိုလ်သိန်းမောင်၊ သခင်သိန်းဖေ (တက်ဘုန်းကြီး)၊ ကိုသိန်းအောင်၊ ကိုသိန်းတန် (စစ်ကိုင်း)၊ သခင်မြကလေး။

ပျဉ်းမနား၊ တောင်ငူ၊ ပဲခူးခရိုင်များ

သခင်ချစ်၊ ဗိုလ်တာရာ၊ သခင်တင်ထွန်း (ပျဉ်းမနား)၊ သခင်တင်၊ သခင်လင်း၊ သခင်ကြီးမြင့်၊ သခင်သန်းဖေ၊ သခင်ပါ (ဝေါ)။

မင်းဘူး၊ မကွေး၊ သရက်၊ တောင်တွင်းကြီး

သခင်ဗအေး၊ သခင်မင်းကျောက်၊ ကိုဘုန်းကျော် (နတ်မောက်)၊ သခင်မြဆိုင် (တောင်တွင်းကြီး)။

ဟင်္သာတ၊ ပြည်၊ သာယာဝတီ

ဗိုလ်နေဝင်း၊ ဗိုလ်အောင်ကြီး၊ သခင်ဟန်ထွန်း၊ ဗိုလ်လင်းယုန်၊ သခင်ဟန်ညွန့်။

မြစ်ဝကျွန်းပေါ်

ဗိုလ်မောင်မောင်၊ ဗိုလ်ဝင်း၊ သခင်ထိန်ဝင်း (နဂါးနီ)၊ သခင်သိန်းဖေ (ဝါးခယ်မ)။

တနင်္သာရီတိုင်း

ဦးဗဆွေ၊ သခင်တင်ထွန်း(ထားဝယ်)၊ ဗိုလ်တင်ထွန်း။

အင်းစိန်၊ ရန်ကုန်၊ ဟံသာဝတီ

သခင်မြ၊ သခင် ခင်မောင်၊ သခင်ကျော်ဒွန်း၊ ဦးလှမောင်၊ ဗိုလ်သူရ။

၎င်းပြည်တွင်း သူပုန်အဖွဲ့သည် ဆုတ်ခွာလျက်ရှိသော အင်္ဂလိပ်တို့၏ တပ်များအား လမ်းမှဖြတ်၍ ပြောက်ကျား ပစ်ခတ် နှောင့်ယှက်ခြင်း၊ အင်္ဂလိပ်တပ်များအတွင်းသို့ ဝင်၍ စိတ်ဓာတ်ပျက်ပြားအောင် ဝါဒဖြန့်ခြင်း၊ မီးရထားလမ်း၊ မော်တော်ကားလမ်းများအား ကြိုတင်ဖျက်ဆီးထားခြင်း၊ ရန်သူ၏ ဆုတ်ခွာရာလမ်းတစ်လျှောက်ရှိ တံတားများအား ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ကြေးနန်းကြီးများအား ဖြတ်တောက်ထားခြင်း အစရှိသော လုပ်ငန်းများကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။ ၎င်းအဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်မှုများမှာ ဆုတ်ခွာလျက်ရှိသော ဗြိတိသျှတပ်များအား များစွာ ထိခိုက်ဒုက္ခရောက်ရှိစေကြောင်းကို (The Retreat From Burma) ထောက်ထားခြင်း အစရှိသော စစ်သမိုင်းကျမ်းတွင် ဗြိတိသျှတို့က ဖော်ပြဝန်ခံထားသည်။

အချို့ (ဘီအိုင်အေ)တပ်များသည် ဂျပန်တပ်မတော်ထက် အချိန်စောစွာ ရန်ကုန်သို့ ဆိုက်ရောက်လာကြသည်။ ဗဟိုစစ်ဌာနချုပ်နှင့် ဗိုလ်မိုးကြိုး၊ ဗိုလ်တေးဗိုလ်မျိုးကြီး ကေတာဂျီမား စသည်တို့၏ တပ်ဖွဲ့များသည် ၃ ရောင်ခြယ် ဒေါင်းအလံကို ကိုင်ဆောင်လျက် ၁၉၄၂ ခု၊ မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့သို့ ထပ်မံဆိုက်ရောက်လာပြီး ယခု လက်နက်ကိုင် ရဲအဖွဲ့တည်ရှိရာနေရာရှိ စစ်တန်းလျားများနှင့် ဂေါ်ရာကုန်း စစ်တန်းလျားများကို တက်ရောက်သိမ်းပိုက်တပ်စွဲထားလိုက်ကြလေသည်။

ရန်ကုန်မြို့ကို သိမ်းပိုက်ပြီး ဘီအိုင်အေတပ်မတော်သည် အနားယူရင်း အင်အားဖြည့်တင်းလျက်ရှိနေသည့် ဗိုလ်မိုးကြိုးသည်လည်း ဘီအိုင်အေတပ်မတော်ကြီးအား စစ်ရေးအခမ်းအနားဖြင့် အရိုအသေပြုခြင်းကို ခံယူလေသည်။ ဗမာ့မျိုးချစ်သားကောင်း ဘီအိုင်အေတပ်မတော်၏ ကျေးဇူးကား ကြီးမားပါပေ၏။ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကြီးကား ဗမာတို့အတွက် အားတက်ရွှင်လန်းသွားစေသည်။ လွတ်လပ်ရေးရယူလိုသော စိတ်ဓာတ်များမှာ တဖွားဖွား တက်ကြွလျက်ရှိလေသည်။

၁၉၄၂ ခု၊ ဇန်နဝါရီလမှ စတင်တိုက်ခိုက်လာသော စစ်ပွဲမှာ မေလအလယ်လောက်တွင် ဗမာ့မြေပြင်၌ ရန်သူဟူ၍ ပြောပလောက်အောင် မရှိသည်အထိ တိုက်ခိုက်

အောင်မြင်ပြီးစီးခဲ့လေသည်။ ထိုအချိန်အခါသို့ ဆိုက်ရောက်သောအခါ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်၏ တံကြွမ္မာနှင့် အသွင်အပြင်အခြေအနေတို့မှာ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောင်းလဲ၍လာရန်အကြောင်း ဖန်တီး၍လာသည်။

ဂျပန်တပ်မတော်ကြီးများသည် ယိုးဒယားမှ မြန်မာပြည်အထိ လျင်မြန်စွာ ချီတက်လာနိုင်ခြင်း၊ လမ်းခရီး၌ ရန်သူတပ်များနှင့် တိုက်ခိုက်ရသည်မှတစ်ပါး အနောင်အယုက်များ မတွေ့ရခြင်း၊ မြန်မာပြည်သူ မြန်မာပြည်သားတို့က ဝမ်းသာအားရ လှိုက်လှဲစွာ ဆီး၍ကြိုဆိုကြခြင်း၊ စစ်အောင်နိုင်ရေးအတွက် အမျိုးမျိုးသော အကူအညီပေးခဲ့ခြင်း စသည့် အကျိုးတရားများမှာ (ဘီအိုင်အေ)တပ်မတော်နှင့် (အတွင်းသူပုန်အဖွဲ့)၏ လှုံ့ဆော်မှု၊ ကူညီမှုအကြောင်းတရားများကြောင့် ဖြစ်ထွန်းခံစားရခြင်းကို မည်သည့်ဂျပန်စစ်မှူးကြီးများကမျှ မငြင်းပယ်နိုင်ကြချေ။

(ဘီအိုင်အေ)သည် ဤစစ်ပွဲတွင် နာမည်ကြီးသော ဂျပန် အမှတ် ၃၃၊ အမှတ် ၁၅ တပ်မကြီးများနှင့် ရင်ဆိုင်တန်း ရဲဝံ့စွာ တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်းကိုလည်း ဝန်ခံကြသေးသည်။ သို့ရာတွင် ဗမာပြည်တွင်းရှိ စစ်ပွဲများကို အောင်နိုင်ပြီးကြသောအခါ၌ကား ဂျပန်စစ်အာဏာပိုင်များသည် (ဘီအိုင်အေ)အား အဖက်မလုပ်ကြတော့ချေ။ (ဘီအိုင်အေ)နှင့်တကွ မျိုးချစ်ဗမာဟူသမျှတို့ကလည်း ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးကို ချက်ချင်း မကြေညာသဖြင့် ဂျပန်အပေါ်၌ မကျေမနပ်ကြချေ။ အခြေအနေမှာ တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် တင်းမာ၍နေသည်။

ဤသို့ အခြေအနေမပြေမလည်ဖြစ်ပျက်နေကြစဉ်အတွင်း ဂျပန်ပြည်၊ တိုကျိုမြို့ရှိ ဗဟိုစစ်ဌာနချုပ်မှ ချမှတ်လိုက်သော အစီအစဉ်ကြောင့် ပိုမို၍ ဆိုးရွားသွားလေသည်။ ၎င်းအစီအစဉ်မှာ အခြားမဟုတ်၊ မူလ ပထမဇာတ် ဂျပန်သည် တရုတ်-မြန်မာ လမ်းမကြီးကို ပိတ်ပင် ခြိတ်တောက်ရန်နှင့် မြန်မာပြည်တွင်းရှိ စစ်နယ်မြေကို မီးနားမီးချိုကန်းအဖွဲ့ (သို့မဟုတ်) ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်အား တာဝန်ပေးထားရန်သာ ဖြစ်သည်။ ၎င်းစစ်နယ်မြေတွင် (ဘီအိုင်အေ)က တိုက်ခိုက်သိမ်းယူပြီး မိမိတို့၏ အမျိုးသားအစိုးရတည်ထောင်လိုက် တည်ထောင်

နိုင်ခွင့်ကိုလည်း စာချုပ်စာတမ်းဖြင့် မချုပ်ဆိုကြစေကာမူ သိပ်သည်း ခိုင်မြဲစွာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး နားလည်မှု ရှိထားကြသည်။ ဗမာပြည်စစ်တပ်ဖွဲ့များကို အောင်မြင်ပြီးသောအခါ၌မူကား ဗမာပြည်တွင်းရှိ ဂျပန်တပ်များက (ဘီအိုင်အေ)တပ်မတော်၏ အပေါ် မတရားပြုမှုရုံမျှမက ဂျပန်ဗဟိုစစ်ဌာနချုပ်ကပါ ယခင်က လျာထားချက်များကို ချိုးဖောက်လျက် ဗမာပြည်အား သိမ်းပိုက်ထားရန်နှင့် အခိုက်အတန့်အတွင်း စစ်အုပ်ချုပ်ရေးဖြင့် အုပ်ချုပ်ရန် ကြေညာလိုက်သည်။ ဤတွင် (ဘီအိုင်အေနှင့်တကွ မျိုးချစ်ဗမာမှန်သမျှမှာ အသည်းဆတ်ဆတ်ခါ နာကြည်းကြရလေသည်)

တရားမျှတမှုလည်းမရှိ၊ မိမိတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင်သို့မရောက်မီ လည်လှီးခံရမည်ကဲ့သို့ဖြစ်သော အခါ မီးနားမီးချိုကန်းအဖွဲ့နှင့် (ဘီအိုင်အေ)က ဂျပန်စစ်တပ်ကို စိတ်နာကြသည်။ ထ၍ တော်လှန်ရန် စီစဉ်ကြသည်။ သို့သော် အချိန်အခါ မဟုတ်သေးကြောင်းကို ပြောပြ နားချသော ဗိုလ်မှီးကြီးကြောင့် တော်လှန်ရန် အကြံကို ရွှေ့ဆိုင်းရပြန်သည်။ တိုင်းပြည်တိုင်းတွင် လူကောင်းချည်းလည်း ရှိကြသည်မဟုတ်။ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးကို မြတ်နိုးလေ့ရှိသော မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေချည်းလည်း ရှိကြမည်မဟုတ်။ ဆန်စေ့များထဲ၌ စပါးလုံးများ ရောနှောနေတတ်သကဲ့သို့ မျိုးဖျက်များ၊ အာဏာရူးများ၊ မျက်နှာလိုအားရပြုလေ့ရှိသည့် ကိုယ်ကျိုးရာသမားများလည်း ရောနှောနေလေ့ရှိသည်မှာ မမ္မတာဖြစ်သည်။ ဤဓမ္မတာအတိုင်းပင် ဗမာမျိုးချစ်တို့က ဇွဲ၊ သတ္တိ၊ ဝီရိယကြီးစွာဖြင့် တည်ဆောက်လာရသော (ဘီအိုင်အေ)တပ်မတော်အား ဗမာမျိုးချစ်၊ ဗမာမျိုးဖျက်များ၊ အာဏာရူးများ၊ မျက်နှာလိုအားရလုပ်လေ့ရှိသူများက မလိုလားကြချေ။ (ဘီအိုင်အေ)၏ ကောင်းသတင်းကို မကောင်းသတင်း ဖြစ်အောင် ပြောကြသည်။ (ဘီအိုင်အေ)၏ စေတနာဖြင့် မှားယွင်းသော အပြစ်များကို တစ်စိတ်တစ်အိတ်ဖြစ်လေအောင် ချဲ့ထွင်ဝါဒဖြန့်ကြသည်။ ဂျပန်တို့အား တွန်းခြင်း၊ တိုက်ခြင်း၊ တိုင်ခြင်းတည်းဟူသော တ (၄)လုံးဝါဒကို ယုတ်မာစွာ ကျင့်ဆောင်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဂျပန်စစ်အာဏာပိုင်များအဖို့ (ဘီအိုင်အေ)သည် ခေါင်းကိုက်စရာ ပြဿနာခဲကလေး ထင်မြင်လာ

ပြီးလျှင် ၁၉၄၂ ခု၊ ဩဂုတ်လထဲတွင် (ဘီအိုင်အေ)တပ်မတော်အား ဖျက်သိမ်းလိုက်လေသည်။ (ဘီဒီအေ)တပ်မတော် (ဝါ)ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်ကို ဩဂုတ်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်လိုက်ကြသည်။

(ဘီဒီအေ)ကို စတင်တည်ထောင်သောအခါတွင် ၎င်းတို့၏အင်အားမှာ တပ်ရင်းကြီး ၄ရင်းနှင့် အခြားဆေးတပ်ဖွဲ့၊ မြင်းတပ်ဖွဲ့၊ အမြောက်တပ်ဖွဲ့၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတပ်ဖွဲ့ကလေးများပါ ပါဝင်လေသည်။ လူအင်အားစုစုပေါင်း ၅၀၀၀ ပါဝင်သည်။ ၎င်းတပ်များသည် ရန်ကုန်၊ ပျဉ်းမနား၊ ပဲခူး၊ မင်္ဂလာဒုံ အစရှိသော နေရာများတွင် တပ်များဖြန့်ထားကြပြီး စစ်လေ့ကျင့်ခန်းများကို ဆက်လက်လေ့ကျင့်နေသည်။ ပင်ရင်းအဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ ဂျပန်တပ်မကြီးက စစ်မြေပြင်သို့ ဆက်လက်ချီတက်သောအချိန်တွင် ဘီဒီအေသည် ပြည်စောင့်တပ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန်ဖြစ်သည်။

၎င်းတပ်များအား ဦးစီးရန် အရာရှိ ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်းတစ်ခုကို မင်္ဂလာဒုံစစ်မြေပြင်၌ ၁၉၄၂ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် စတင်ဖွင့်လှစ်သင်ကြားလေသည်။ ဗိုလ်သင်တန်းသားပေါင်း ၃၀၀ တက်ရောက်သင်ကြားလေ့ကျင့်ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် ၁၉၄၃ ခု၊ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ဘွဲ့နှင်းသဘင်ခံယူပြီးနောက် ဖြန့်ချထားသော တပ်အသီးသီးသို့ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် ထွက်ခွာသွားကြသည်။ ၎င်းမင်္ဂလာဒုံဗိုလ်သင်တန်းပထမပတ် ကျောင်းဆင်းအရာရှိများ ဘီဒီအေ၏ ကျောရိုးများအဖြစ် တပ်များကို အပြင်းအထန် စစ်ရေးလေ့ကျင့်၍ ပေးကြလေသည်။

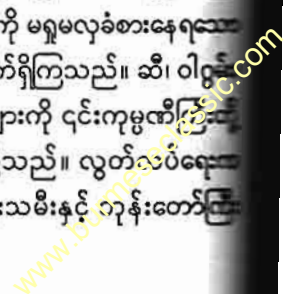
ထိုအချိန်က ဘီဒီအေတပ်မတော်မှ တပ်ရင်း (၁) သည် ပန်းတောင်း တောင်ကုတ်လမ်းတွင် တာဝန်ယူနေပေသည်။ တပ်ရင်း(၂)သည် ရန်ကုန်မြို့တွင် မြို့စောင့်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ တပ်ရင်း(၃)သည် အထက်ဗမာပြည်စစ်မြေပြင်တွင် ဂျပန်တပ်မကြီးများနှင့် ပူးပေါင်းတိုက်ခိုက်၍လည်းကောင်း၊ တပ်ရင်းအမှတ် (၄)၊ အမှတ် (၅)၊ အမှတ် (၆) စသည်တို့မှာ ပျဉ်းမနားစခန်းတွင် တပ်ချလျက် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြလေသည်။ တပ်အင်အားကို ၂၅,၀၀၀ အထိ တိုးချဲ့ရန် သတ်မှတ်ထား

သည့်အတိုင်း စစ်သားများကို ထပ်မံစုဆောင်း၍ တိုးချဲ့လိုက်ရာ ဘီဒီအေ၏ အင်အားမှာ တစ်နေ့တခြားအင်အားတိုးတက်လာလေသည်။ တပ်များမှာလည်း စနစ်ကျကျစည်းကမ်းသေဝပ်သော တပ်မတော်ကြီးဖြစ်၍လာသည်။

၁၉၄၃ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ဤအင်အားကောင်းလှသော ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်သည် ဂျပန်ပေးသော လွတ်လပ်ရေးအတုအယောင်နှင့် တစ်ချိန်တည်း (ဗမာ့တပ်မတော်)ဟူ၍ နာမည်ပြောင်းလွှဲလိုက်လေသည်။

ဗမာ့တပ်မတော်ဟူ၍ နာမည်ပြောင်းလွှဲပြီးနောက် စက်မှုလက်မှုတပ်ရင်းများ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတပ်များ၊ အမျိုးသမီးတပ်ဖွဲ့များနှင့် အခြား ဒေသဆိုင်ရာ ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့များကိုပါ တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ဤအချိန်၌ ဗမာ့တပ်မတော်၏ အင်အားမှာ ၁၀,၀၀၀ နှင့် ၁၅,၀၀၀ အတွင်း၌ ရှိသည်။ တပ်မတော်လက်အောက်ခံ ဒေသဆိုင်ရာ ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့များမှာ ရခိုင်တိုင်း၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်တိုင်းနှင့် သရက်ခရိုင်တို့တွင် ဖွဲ့စည်းထား၍ ရာ ၎င်းပြောက်ကျားစုစုပေါင်းအင်အားမှာ ၈၀,၀၀၀ ကျော်မျှရှိသည်ကို တွေ့ကြရသည်။ ဤမျှသော အင်အားဖြင့် ဗမာ့တပ်မတော်သည် ဗမာ့ရန်သူဟူသမျှအား ရင်ဆိုင်ရန် စစ်သွေးကြွကြွနှင့် အသင့်ပြင်ပြီးဖြစ်နေလေသည်။ ထိုစဉ်က ဗမာ့တပ်မတော်မှ ရဲဘော်များကို လူထုကြည်ညိုမှု၊ ယုယမှု၊ ချစ်ခင်လေးစားမှု၊ ကြင်နာမှုများမှာ စာဖွဲ့၍ပင် ကုန်ဆုံးနိုင်ဖွယ်မရှိ။ တပ်မတော်နှင့် လူထု၊ လူထုနှင့် တပ်မတော်အား ခွဲခြား၍မရချေ။

တိုင်းပြည်၏ အခြေအနေကား ချည်နဲ့ဆိုးရွားလှသည်။ ကင်ပေတိုင်ဟုခေါ်သော ဂျပန်စစ်ဗိုလ်နှင့် ဂျပန်စစ်သားတို့၏ ရမ်းကားယုတ်မာမှုများဒဏ်ကို မဂ္ဂဗဟိုအကြိတ်ကား ခံနေကြရသော်ဖြစ်သည်။ ဂျပန်အရင်းရှင်များဖြစ်သော ကာနီတို၊ ရိရှိ၊ မစ်ဆုဘီရှိ စသော ကုမ္ပဏီကြီးများကလည်း စစ်၏ဒဏ်ချက်ကို မဂ္ဂဗဟိုခံစားနေရသော ဗမာ့စီးပွားရေးကို သွေးစုပ်လျက်ရှိကြသည်။ ဆီ၊ ဝါဂွန်၊ ရေနံ၊ ရော်ဘာနှင့် ဆန်စပါးများကို ၎င်းကုမ္ပဏီကြီးတို့က လက်ဝါးကြီးအုပ်ထားကြသည်။ လွတ်လပ်ရေးလည်း အတုအယောင်၊ အမျိုးသမီးနှင့် ဂုန်းတော်ကြီး

ရောင့်၊ ရက်စက်ယုတ်မာမှုကလည်း တင်းကျပ်မိ။ ဗမာ့
ဦးပွားရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးမှန်သမျှ ဂျပန်တို့ ပြုသမျှ နှစ်
နေကြရလေသောဘဝကို ဗမာ့တပ်မတော်နှင့် မျိုးချစ်
ဗိုလ်မှန်သမျှက မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်လာကြသည်။

ထို့ကြောင့် ၁၉၄၅ ခု၊ မတ်လ ၁၇ ရက်နေ့၌ ဗမာ့
တပ်မတော်သည် ရန်ကုန်မြို့ ရွှေတိဂုံဘုရားအနောက်
ဘက်ရှိ ကွင်းပြင်ကြီး(ယခု ကပ္ပလီကွက်သစ်နေရာ)တွင်
စစ်ရေးပြ အခမ်းအနားနှင့် တပ်ထွက်ပွဲအခမ်းအနားကို
ကျင်းပကြလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကြီးမှူးသော ဗမာ့တပ်မတော်
သည် ဂျပန်တို့အား ထ၍ချရန် အတွင်းကျိတ်ကြိစည်
လျက် အင်အားမွေးလာခဲ့သည်။ အထက်ဗမာပြည်တွင်
ဗြိတိသျှတို့က အင်အားနှင့် ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်လာ
သော ဤအခြေအနေကို အခွင့်ကောင်းယူကာ ဗိုလ်ချုပ်
အောင်ဆန်းဦးစီးသော တပ်မတော်က စစ်မျက်နှာ
သတ်သတ်ဖွင့်၍ တိုက်ပေးမည်ဟု ဂျပန်တို့အား အယုံ
သွင်းလျက် ချက်ကောင်းကို ယူလိုက်ပြန်လေပြီ။

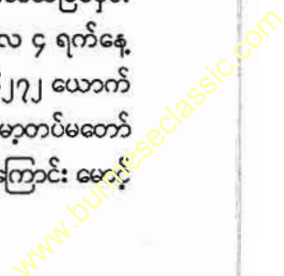
တပ်များသည် ဗမာ့တပ်မတော်မှ ရှေ့တန်းစစ်မျက်
နှာဟူ၍ သတ်မှတ်ထားသော ရေနံချောင်းဒေသ၊ သရက်
ခရိုင်ဒေသနှင့် ပျဉ်းမနားဒေသများဆီသို့လည်းကောင်း၊
ခြစ်ဝကျွန်းပေါ်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်းသို့လည်းကောင်း တပ်
များအသီးသီး ချီတက်၍သွားပြီး တပ်ဖျောက်၍ထား
ထိုက်ကြရာ ဂျပန်တို့မှာ ထိပ်ချမှ အောင်မလေး တနေကြ
ရသောအခါကြီးဖြစ်လေသည်။

၁၉၄၅ ခု၊ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဗမာ့တပ်
မတော်သည် ပြည်သူ့တပ်မတော်ဟူသောအမည်ကို ခံယူ
ကာ ဂျပန်တို့အား စစ်ကြေညာ၍ စတင်တိုက်ခိုက်လိုက်
ကြလေသည်။ ဗမာတစ်ပြည်လုံးတွင်ကား ဗိုလ်ချုပ်
အောင်ဆန်းဦးစီးသော ပြည်သူ့တပ်မတော်၏ ဖက်ဆစ်
ဂျပန်တို့အား တိုက်ခိုက်ချေမှုန်း၍နေသော သေနတ်သံ၊
ငြိမ်းတို့ ဆူညံစွာ မြည်ဟည်းထွက်ပေါ်လျက်ရှိသည်။
ပြည်သူ့တပ်မတော်သည် ရခိုင်ဘက်မှ ဖြတ်၍ ဆုတ်ခွာ
ထားသော ဂျပန်တို့အား သရက်ခရိုင်နှင့် ပြည်ခရိုင်
အတွင်းများမှလည်းကောင်း၊ အထက်မန္တလေး၊ မိတ္ထီလာ
ဘက်မှ ဆင်းလာသော ဂျပန်တပ်များအား ပျဉ်းမနား၊
ဘာင်ငူ၊ ပဲခူးခရိုင်နယ်မြေများ၊ ကြွင်းကျန်သော တပ်ကွဲ

တပ်ကျန်များကို မြစ်ဝကျွန်းပေါ်နှင့် ရခိုင်တိုင်းဒေသများ
တွင်လည်းကောင်း၊ ယိုးဒယားလမ်းမကြီးမှနေ၍ ခံစစ်
ကြောင်း တည်ဆောက်စပြုနေသော ဂျပန်တပ်များကို
တနင်္သာရီနယ်အတွင်းရှိ တိုင်းအမှတ် ၅ တို့ကလည်း
ကောင်း အသီးသီး ပြင်းပြင်းထန်ထန် တိုက်ခိုက်လျက်
ရှိလေသည်။ ဤတိုက်ပွဲများနှင့်ပတ်သက်၍ မဟာမိတ်
စစ်ဗိုလ်ချုပ် မောင့်ဘက်တန်က ...

“မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် (ပြည်သူ့တပ်မတော်)
ဗမာပြည်အမျိုးသားတပ်မတော်ဟူသော နာမည်ကို
ယူထားသည့် ဘီဒီအေတပ်များသည် ဗမာပြည်အလယ်
ပိုင်းနှင့် တောင်ပိုင်းနေရာအများအပြားတွင် ဂျပန်အား
လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ပုန်ကန်ကြပေတော့၏။ အမှတ်
၂၂၁ ကြောင်း တပ်မဟာသည် အမှတ် ၁၃၆ တပ်ဖွဲ့
မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော်နှင့် ပူပေါင်းတိုက်ခိုက်ခဲ့၏။
မြန်မာ အမျိုးသားတပ်မတော်ကို ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင်
မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော်ဟု အမည်ပြောင်းခဲ့သည်။
ယခုအခါ၌ ဗမာပြည်တောင်ဘက်ပိုင်းဒေသရှိ ရွာတိုင်း
လိုလိုပင် ပြောက်ကျားတပ်များရှိနေကြ၏။ အဖွဲ့ငယ်
ကလေးများဖွဲ့ပြီး ဂျပန်တပ်မှန်သမျှ ၎င်းပြောက်ကျား
များ၏ ခြံခိုတိုက်ခိုက်မှုများကို ခံကြရ၏။ လူစုလူဝေး
ကောင်းကောင်းနှင့် ထွက်ပြေးသော ဂျပန်တပ်များဆိုလျှင်
ဗမာပြည်တော်လှန်ရေးအင်အားစုများ၏ ဘေးမှ ကင်း
လွတ်စရာအကြောင်းမရှိပေ” ဟူ၍ ရေးသားခဲ့ဖူးလေ
သည်။ ထိုအချိန်အခါက မျိုးချစ်တပ်မတော်၏ တပ်ဖြန့်
ထားပုံမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

ဤသို့ တပ်ဖြန့်တိုက်ခိုက်ရာတွင် မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်
မတော်သည် ရန်သူဂျပန်တို့အား ပြင်းပြင်းထန်ထန် တိုက်
ခိုက်ခဲ့သည်။ ရန်သူဘက်၌ ကျဆုံးသူ ၁၀,၈၂၆ ယောက်၊
ဒဏ်ရာရသူ ၂,၃၀၄ ယောက်၊ သုံးပန်း ၂၀၅ ယောက်တို့
အဖမ်းခံရသည်အထိ တိုက်ခိုက်ခဲ့၏။ ရန်သူထံမှ ခဲယမ်း
မီးကျောက် လက်နက်ပေါင်းမြောက်မြားစွာတို့ကိုလည်း
ဖမ်းဆီးသိမ်းယူနိုင်ခဲ့လေသည်။ စစ်တောင်းဒေသမြစ်ဝှမ်း
တိုက်ပွဲ (ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့မှ ဩဂုတ်လ ၄ ရက်နေ့
စပ်ကြားကာလ)တွင် ရန်သူ ဂျပန်ပေါင်း ၆၂၇၂ ယောက်
ကျဆုံးခဲ့ရာ ထိုအထဲမှ ၃၂၀၀ခန့်မှာ မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော်
၏ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ဤမျှ ကျဆုံးသွားရကြောင်း မောင့်

ဘက်တန်က အထက်စစ်ဌာနချုပ်သို့ အစီရင်ခံခဲ့သည်။

မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော်သည် မဟာမိတ်တို့ထက် ရှေးဦးစွာ မေလ (၁)ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့ကို သိမ်းပိုက် မိကြသည်။ မေလ (၁)ရက်နေ့ကျခါမှ မဟာမိတ်တပ် များ ရန်ကုန်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်နေရာယူကြသည်။

ထို့နောက် မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော်အား ဆက်လက် ထားရှိရေး၊ မထားရှိရေး ပြဿနာမှာ ဗြိတိသျှစစ်အုပ် ချုပ်ရေးအာဏာပိုင်များရပ်ကွက်တွင် အငြင်းဖြစ်ပွားလာ သည်။ မြန်မာလူမျိုးအချို့ အပါအဝင် စစ်အုပ်ချုပ်ရေး အရာရှိများက ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အပေါင်းအပါ များအား စစ်တရားခံများအဖြစ် ဖမ်းဆီးရန် တိုက်တွန်း ကြသော်လည်း မောင့်ဘက်တန်က ၎င်းအကြံပေးချက် ကို လက်မခံခဲ့ချေ။

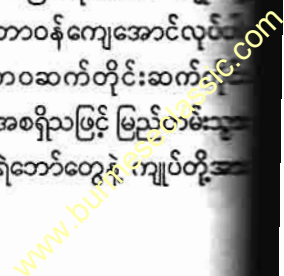
x x x လောလောဆယ်အားဖြင့် ဒုက္ခပေးနိုင်သူ များမှာ (ဖဆပလ)အဖွဲ့နှင့် မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော်အပါ အဝင် နိုင်ငံရေးနိုးကြားသော ပါတီများသာဖြစ်သော ကြောင့် ၎င်းတို့နှင့် အဓိကထားပြီး ဆွေးနွေးရန် လိုပေ သည်။ x x x ဂျပန်အား ခုခံတိုက်ခိုက်သူဟူသမျှ အားလည်း သိမ်းသွင်းထားသင့်သည်ဟု ယူဆမိ၏။ ထိုသို့မှ မဟုတ်လျှင်လည်း မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော်ကို မတရားအဖွဲ့အစည်းအဖြစ် ကြေညာရန် တစ်လမ်းတည်း သာ ရှိတော့သည်။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်သည် သူ့အရာရှိနှင့် သူ့တပ်ခွဲများ၊ တပ်ရင်းများအဖြစ် ဖွဲ့စည်းထားသော လက်နက်ကိုင်ဗမာလူမျိုး ၁၀,၀၀၀ ခန့်မျှနှင့် ရင်ဆိုင်ကြ ရပေလိမ့်မည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လိစ်၏ခန့်မှန်းချက်အရ မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော်သည် လက်နက်မချသေးသော ဂျပန်များနှင့် ပူးပေါင်းတိုက်ခိုက်နေခဲ့ပါက တပ်မကြီး ၂ တပ်မျှဖြင့် နှိမ်နင်းပေးရန် လိုလာလိမ့်မည်ဟု ဆိုပါ သည်။ တပ်မ ၂ တပ်ဆိုသည်မှာ လောလောဆယ်အား ဖြင့် ဗမာပြည်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ စစ်ဆင်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်ချ ထားသော တပ်များထက် အင်အားကြီးမားနေပေသော ကြောင့် ဗမာ့အမျိုးသားတပ်မတော်ကို နှိမ်နင်းနေရလျှင် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ လွန်စွာ ထိခိုက်နစ်နာဖွယ်ရာရှိပေ၏ x x ဟူ၍ မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုစစ်သေနာပတိချုပ် လော့ဒ် လူးဝစ္စမောင့်ဘက်တန်က ရှင်းလင်းရေးသားခဲ့သည်။

ဤအတွင်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဖဆပလအဖွဲ့

ခေါင်းဆောင်များသည် မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော် ဆင် လက်တည်တဲ့ရေးအတွက် အမျိုးမျိုး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက် ခဲ့ကြလေသည်။

“x x x နောက်ဆုံး မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့မှစပြီး တစ်ပြည်လုံးမှာ ကျွန်ုပ်တို့တပ်မတော်က ကြီးပျားပြီး ဂျပန် ကို တော်လှန်ခဲ့တယ်။ x x x ရခိုင်အမျိုးသားများက မဟာမိတ်များပေးထားတဲ့ လက်နက်များနဲ့ ဂျပန်ကို ဖန် ကန်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းရင်းသားများဖြစ်တဲ့ ကချင်တို့၊ ချင်းတို့ကလည်း ဂျပန်ကို တိုက်ခဲ့တယ်။ ကရင်အမျိုးသားများကလည်း ဒီကိစ္စမှာ စိုင်းပြင်းခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး သူတို့ဟာ တောင်ငူနယ်မှာ အထူးသဖြင့် အောင်အောင်မြင်မြင်နှင့် ဂျပန်ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်တို့တပ်မတော်မှာရှိတဲ့ ကရင်တပ်ရင်းကလည်း မြစ်ဝကျွန်းပေါ်အနောက်ပိုင်းကို တာဝန်ယူတိုက်ခိုက်ခဲ့ တယ်။ နောက် အထက်ဗမာပြည် မန္တလေးတစ်ဝိုက်မှာ ကွယ်လွန်သွားတဲ့ ဗိုလ်မှူးကြီးဗထူး ကြီးပျားပြီး ကျွန်ုပ်တို့ တပ်မတော်က ဂျပန်ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့တယ် x x x မိတ္ထီလာမှာရှိတဲ့ တပ်ရင်း ၅ ကလည်း ဂျပန်ကို တိုက်ခိုက် ခဲ့တယ်။ တစ်ပြည်လုံးမှာတော့ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့ကစပြီး တိုက်ခဲ့တယ် x x x ကျုပ်တို့ တပ်မတော်နဲ့ ပြောက်ထွက် တပ်တွေ တိုက်လိုက်တဲ့အတွက် ဂျပန်ပေါင်း ၂၀,၀၀၀ ထက်မနည်း ကျဆုံးခဲ့တယ်။ သုံးပန်းပေါင်း ၂၀၀၊ ၃၀၀ ခန့် ဖမ်းမိခဲ့တယ်။ ဂျပန်သုံးပန်း ဒီလောက် ဖမ်းနိုင်တာဆိုတာ တော်တော်ကို ထူးခြားတယ်။ တခြားလူမျိုးတွေနဲ့ စစ်တိုက်တဲ့အခါ သုံးပန်းရဖို့လွယ်သလောက် ဂျပန်တို့ သုံးပန်းရဖို့ မလွယ်ဘူး။”

“x x x ကျွန်ုပ်တို့ တပ်မတော်ကြီးတစ်ခုလုံးက အခုအခါ ကြိမ်မီးအုံးသလို ပူပန်နေတယ်။ စစ်တိုက်တာ မယုံဆဲဆဲမှာ၊ စစ်တိုက်လို့ ကျည်ဆန်သင့်မယုံဆဲဆဲမှာ ‘တို့တိုက်တာတွေ လွတ်လပ်ရေးမှ ရပါ့မလား၊ ဟေ့- ကျွန် တော့ဖြင့် သွားပြီ၊ တိုင်းပြည်မှာ ကျန်ရစ်မယ့်၊ ခေါင်း ဆောင်မယ့် လူကြီးတွေကို ပြောလိုက်ပါ။ ကျုပ်တို့ တာဝန်ကျေပြီ။ ခင်ဗျားတို့ တာဝန်ကျေအောင်လုပ်ပေး မလုပ်ရင်တော့ ကျုပ်တို့ ဘဝဆက်တိုင်းဆက်ဆံတဲ့ ဘာလုပ်မယ်၊ ညာလုပ်မယ်’ အစရှိသဖြင့် မြည်လာမိသွား တာတွေဟာ ကျန်ရစ်နေတဲ့ ရဲဘော်တွေနဲ့ ကျုပ်တို့အား

“စိတ်ကို အင်မတန်ထိခိုက်အောင်ဖြစ်တယ် x x x”

“x x နိဂုံးမချုပ်မီ တပ်မတော်ကိစ္စကိုလည်း ပြော
နိုင်ပါသေးတယ်။ အခု ကျွန်တော်တို့တပ်မတော်ကို
ဆည်းသားရှိတဲ့ ဗြိတိသျှအစိုးရရဲ့ မြန်မာပြည်တပ်မတော်
ဆိုတာလည်း သိမ်းသွင်းမယ်လို့ သာမန်ဆိုထားတယ်။
ဒါကို ကျွန်တော်တို့ မရှင်းတဲ့အချက်တွေ အများကြီး
ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ လိုလားချက်များ
အတိုင်း အဖွဲ့ချုပ်ကြီးက ဒီအစည်းအဝေးပွဲကြီးမှာ
တပ်မတော်နှင့်ပတ်သက်ပြီး တောင်းဆိုချက်တွေ တင်ပြ
နိုင်မယ်။ ဒီအတိုင်း တိုင်းပြည်က ထောက်ခံမယ်ဆိုရင်
ကျွန်တော်တို့ တပ်မတော်သားတွေဟာ ကျိတ်မှိတ်ပြီး
ဆီရောက်နိုင်မယ့်အခြေအနေကို ရနိုင်မယ်လို့ ယုံကြည်
တယ်။ ဒါပေမဲ့ (မလွတ်လပ်တဲ့ ဗမာပြည်ရဲ့) တပ်မတော်
ဆိုတဲ့ တပ်မတော်မှာရှိတဲ့လူ ၁၀၀ မှာ ၉၉ ယောက်က
ဖြစ်နိုင်ရင် အမှုမထမ်းလိုကြဘူးဆိုတာလည်း လေးလေး
စစ်နက် ခင်ဗျားတို့ကို သိစေချင်တယ်။ ဒါကြောင့်
သူတို့လုပ်တဲ့တိုင်းပြည်အောက် တပ်မတော် အမြန်ပြန်
ဆုတ်နိုင်အောင် ခင်ဗျားတို့က လွတ်လပ်ရေးကို အေး
အေးချမ်းချမ်း ရယူပေးနိုင်တဲ့ တိုင်းပြည်ညီညွတ်ရေးကို
ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ချုပ်ကြီးမှာ ဝင်ရောက်ပြီး
အောင်လုပ်ပေးကြပါဦးလို့ နောက်ဆုံး မှာချင်တယ်”

ဤသို့သောနည်းဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည်
ပြည်သူတို့၏ ဆန္ဒ၊ ပြည်သူ့တောင်းဆိုချက်များကို
ဆက်ခံမှုယူကာ ဗမာ့တပ်မတော် တည်တံ့ရေးအတွက်
အရေးကြီးစားခဲ့ရာသည်ကို လူတိုင်းက သိကြပြီး
ဖြစ်ပေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အပေါင်းပါ ခေါင်းဆောင်
အဖွဲ့၏ ကြိုးပမ်းမှုကြောင့် ၁၉၄၅ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁၁ ရက်
နေ့တွင် ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်များနှင့် မျိုးချစ် ဗမာ
တပ်မတော်မှ ကိုယ်စားလှယ်များသည် အမှတ် ၁၂ ဗြိတိသျှ
တပ်မတော်ဌာနချုပ်ရုံး၌ ဗမာ့တပ်မတော် ဆက်လက်
အရေးကိစ္စကို ဆွေးနွေးကြလေသည်။ ထိုအစည်း

အဝေးမှ စတင်၍ တပ်မတော်၏ ဦးစီးခေါင်းဆောင်များ
သည် ဗြိတိသျှတို့နှင့် အကြိမ်ကြိမ် ဆွေးနွေးခဲ့ကြရသည်။
တစ်ဖက်မှလည်း ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ကြီးက နိုင်ငံရေး
စည်းရုံးမှုများကို လက်ဝယ်ထားပြီး တပ်မတော် ပြန်လည်
ဖွဲ့စည်းရေးအတွက် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ထောက်ခံတောင်း
ဆိုနေလေသည်။ ဤသို့သော ပြည်သူ့ဆန္ဒ၊ ပြည်သူ့
လှုပ်ရှားမှုများသည် ဆွေးနွေးပွဲများ၌ အောင်မြင်စေသော
အကြောင်းအချက်များတွင် အရေးကြီးသော အချက်တစ်
ချက်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့လေသည်။ အထူးသဖြင့် နေသူရိန်
ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အရေးကြီး၏။

ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်နေ့ ညနေ ၆ နာရီတွင် ဘုရင်ခံ
အိမ်၌ အရှေ့တောင်အာရှတောင်ပိုင်း မဟာမိတ်တပ်
ပေါင်းစု စစ်သေနာပတိ လော့ဒ်မောင့်ဘက်တန်နှင့် ဗိုလ်
ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ ထပ်မံ ဆွေးနွေးကြပြန်သည်။
ထိုဆွေးနွေးပွဲ၌ ဗမာ့တပ်မတော် ဆက်လက် ထားရှိရေး
ကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက တင်ပြတောင်းဆိုရာ မောင့်
ဘက်တန်က လက်ခံလိုက်သည်။ မေဂျာဂျင်နရယ်စတော့
ဖို့ဒ်အား မောင့်ဘက်တန်က “ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
အလိုရှိသော ကိစ္စမှန်သမျှအား အကူအညီ အထူးပေးရ
မည်” ဟု ညွှန်ကြားထားလိုက်လေသည်။

နောက်ဆုံး၌ ၁၉၄၅ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၇ ရက်၊
သောကြာနေ့တွင် သီဟိုဠ်ကျွန်း၊ ကန္ဒီမြို့ရှိ လော့ဒ်မောင့်
ဘက်တန်နှင့် တပ်မတော်မှ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အမျိုး
ရှိသော ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေး ကျင်းပသည်။
ထိုအစည်းအဝေးမှ အချက်ကြီး ၉ ချက် ပါဝင်သော
သဘောတူညီချက်ကို ပြဋ္ဌာန်းဆုံးဖြတ်ကြကာ မျိုးချစ်
ဗမာ့တပ်မတော်အား အမြဲတမ်း စစ်တပ်ကြီးတစ်တပ်
အဖြစ် ဆက်လက်ထားရှိရေးကို အားလုံး သဘောတူညီ
ခဲ့သည်။ ။

(တပ်မတော်သမိုင်း စာစောင်မှ)

ပြည်သူ့ကြမ်း အမှတ် ၁၇ (၁၄-၁၉၈၀)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် တပ်မတော် ပြည်သူ့ကြယ် အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး

၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁ရက်နေ့က ဂျူဗလီဟော
တွင် မိန့်ကြားခဲ့သော ဂျပန်ပေးသည့် လွတ်လပ်ရေး
နှစ်ပတ်လည် အခမ်းအနားမိန့်ခွန်းမှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်
ဆန်း၏ အကောက်ပြောင်ဆုံး၊ အရဲရင့်ဆုံးမိန့်ခွန်းဖြစ်မည်
ထင်ရပါသည်။ ယင်းမိန့်ခွန်းတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
က ... ယခုရရှိထားသော လွတ်လပ်ရေးသည် စာပေါ်
က လွတ်လပ်ရေးသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်
တွင် စစ်တပ် အင်အားမတောင့်တင်းလျှင် လွတ်လပ်ရေး
မရနိုင်၊ လွတ်လပ်ရေးရလျှင်လည်း စစ်အင်အား (ကာ
ကွယ်ရေး) မတောင့်တင်းလျှင် ရပြီးသော လွတ်လပ်ရေး
ကို ကြာရှည်ထိန်းသိမ်း မထားနိုင်ကြောင်း၊ လွတ်လပ်
ရေးလိုချင်လျှင် ယခုရရှိနေသော ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်
မတော်ကို တောင့်တင်းအားရှိအောင် တိုင်းပြည်က ဝိုင်းဝန်း
အားပေးကြဖို့လိုကြောင်း၊ ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော်
သည် မည်သို့သော တပ်မတော်ဖြစ်ကြောင်းကို ...

“အခုရထားတဲ့ လွတ်လပ်ရေးဟာ ဒင်ပြည့်မဖြစ်
သေးသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့မှာ ရှေးကလို လက်နက်မဲ့၊
အင်အားမဲ့ လုံးလုံးတော့ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်ုပ်တို့မှာ အင်
အားရှိတန်သလောက်ရှိတယ်။ အဲဒီ ရှိတန်သလောက်ရှိ
တဲ့ စစ်တပ်ဟာလည်း ပြည်သူ့စစ်တပ်လို့ခေါ်နိုင်တဲ့

စစ်တပ်ပါပဲ။ ရှေးကလို ကြေးစားတပ်သဘောမျိုး မဟုတ်
ဘူး”

ဟု ထည့်သွင်း ရှင်းသွား၏။ သူ၏ဆိုလိုချက်မှာ
ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်သည် ရှေးယခင် ဗြိတိသျှ
ခေတ်ကရှိခဲ့သော တိုင်းပြည်အကျိုးထက် မိမိကိုယ်ထက်
ကို ဦးစားပေးသည့် လစာကြေးငွေ ရရှိခံစားရေးကိုသာ
အဓိကထားသောသူများ ပါဝင် ဖွဲ့စည်းထားသည့်
ကြေးစားတပ်မျိုးမဟုတ်၊ မျိုးချစ်စိတ်ကို အဓိကမူထား
ပြီးလျှင် တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးအတွက် (၀၁) ပြည်သူ့
လွတ်လပ်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်မည့်ပြည်သူ့တပ်မတော်
ဖြစ်ကြောင်း သရုပ်ဖော်သွားခဲ့၏။ “ပြည်သူ့တပ်မတော်
ဟူသည် မိမိတို့အကျိုးထက် ပြည်သူ၏အကျိုးကို အဓိက
ထားရသော တပ်မတော်၊ လစာကြေးငွေကို အဓိကမူ
သော (ကြေးစားမဟုတ်သော) တပ်မတော် ဟု အဓိပ္ပာယ်
ထွက်လာလေသည်။

၁၉၄၄ခု၊အောက်တိုဘာလ ၁၅ ရက် (တနင်္ဂနွေနေ့)
နံနက် ၈ နာရီအချိန်တွင် ကန်တော်ကြီး၊ ရန်ကုန် ရုပ်ရှင်
မြို့မ မြို့ဖများ၏ မြို့လုံးကျွတ် အစည်းအဝေးကြီး ကျင်းပ
ကြ၏။ အဆိုပါ မြို့လုံးကျွတ် အစည်းအဝေးသည် စစ်
တပ်မတော်အား ငွေကြေးပစ္စည်းများ ထောက်ပံ့ရန်

အတွက် ဆွေးနွေးရန် ခေါ်ထားသည့် အစည်းအဝေးကြီး ဖြစ်၏။ အစည်းအဝေးတွင် ဗမာ့တပ်မတော်သီချင်း ဆန်းကို နိုင်ငံတော် တူရိယာအဖွဲ့မှ တီးမှုတ်ဖြေဖျော် ၏။ ထို့နောက် စစ်ဝန်ကြီးနှင့် စစ်သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းက တပ်မတော်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မိန့်ခွန်း ခြောက်သွားလေရာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်လေသည်။

“ယနေ့ လူကြီးလူကောင်းများကို ဖိတ်ခေါ်ပြီး စည်းဝေးရခြင်းမှာ တိုင်းပြည်အတွက် ကာကွယ်ရေးနဲ့ ဗမာ့တပ်မတော်အတွက် ထိထိရောက်ရောက် ကူညီကြ ရန်အတွက် ဖြစ်ကြောင်း၊ အချုပ်ကတော့ ဆွယ်တရား သာဖို့ပါပဲ။

လွတ်လပ်ရေးရတဲ့နိုင်ငံဟာ အင်အားမရှိက အဘက် ဘက်က လွှမ်းမိုးခြင်း ခံရတတ်တယ်။ အားရှိမှ လုပ်နိုင် မှ လွတ်လပ်ရေးကို ရမယ်။ ဗမာများ တကယ်ကြီးပွား ထို့လျှင် အားရှိ ဂုဏ်ရှိအောင် လုပ်မှ စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ် မယ်”

“ဗမာ့တပ်မတော်ဟာ တိုင်းသူပြည်သားများအတွက် ကာကွယ်ရမယ်။ တိုင်းသူပြည်သားများက အားပေးသမျှ ကာကွယ်ပေးနိုင်လိမ့်မယ်”

ယင်းမြို့လုံးကျွတ် အစည်းအဝေးသို့ မရောက်ရှိ နိုင်ခဲ့သော မြို့သူမြို့သား ပရိသတ်များ၏ သတင်းစာ နားမှ ရေးသား မေတ္တာရပ်ခံချက်အရ နောက်ထပ် မြို့ ထုံးကျွတ် အစည်းအဝေးတစ်ခုကို အောက်တိုဘာလ ၂၉ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ကန်တော်ကြီး၊ အေးကျွန်းရိပ်သာ (အလယ်ကျွန်း) မြက်ခင်းပြင်တွင် ထပ်မံကျင်းပခဲ့ကြပြန် ၏။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက

“ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးရန်သူကို မြို့ဖျက်နိုင်မှ ဗမာ့ လွတ်လပ်ရေး တည်တံ့ပြီး အားရှိမယ်။ ဗမာ့တပ်မတော် က တိုင်းပြည်နဲ့ လူမျိုးအတွက် ရင်ကိုမြေကတုတ် လုပ် ငြီး ကာကွယ်ပေးဖို့ အဆင်သင့်ရှိပါတယ်။ တပ်မတော် အင်အားရှိအောင် တိုင်းပြည်က မြေတောင်မြှောက်ပေးရန် အာဝန်ရှိတယ်”

“ဗမာ့တပ်မတော်ဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ တပ်မတော်ဖြစ် တယ်။ ကြေးစား တပ်မတော် မဟုတ်ဘူး။ ဗမာပြည်မှာ တပ်မတော်ဟာ လက်နက်အကြီးဆုံးဖြစ်တယ်။ ဒီလက်

နက်ဟာ ဗမာတွေရဲ့ အကြီးဆုံး ကာကွယ်ဖို့လက်နက်ကြီး ပဲ”ဟု မိန့်ကြားသွားခဲ့လေသည်။ မြို့လုံးကျွတ် အစည်း အဝေးနှစ်ကြိမ်လုံးတွင်ပင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက တပ်မတော်သည် ပြည်သူတို့အထဲမှ (ပြည်သူ့လှုပ်ရှားမှု များမှ) ပေါက်ဖွားလာသော ပြည်သူ့တပ်မတော်ဖြစ် ကြောင်း၊ တိုင်းပြည်၏ တပ်မတော်ဖြစ်ကြောင်း၊ လစာ ရိက္ခာထောက်ပံ့မှုတို့ မက်မောနေသည့် ကြေးစားတပ်မျိုး မဟုတ်ကြောင်း၊ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုး အကျိုးကျေးဇူး အတွက် ကာကွယ်ပေးမယ့် တပ်မတော်ဖြစ်ကြောင်းများ ကို ရှင်းလင်း မိန့်ကြားသွားခဲ့သည်။

တပ်မတော်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ၏ ဂျပန်ခေတ်အတွင်း ပြောကြားချက်များထဲမှ ၁၉၄၄ ခု၊ မတ်လ ၁၃ ရက်နေ့၊ စစ်တက္ကသိုလ် ကျောင်းဆင်းပွဲ ပြောကြားသော မိန့်ခွန်းမှာ အထူးပင် ပြည့်စုံကောင်းမွန် သော မိန့်ခွန်းရှည်တစ်ခုဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရ၏။ ယင်း မိန့်ခွန်းမှ သက်ဆိုင်ရာအချက်များကို ထုတ်နုတ်၍ အောက်တွင် ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

“ပထမဆုံး ရဲဘော်တို့ကို မှာချင်တာက ငါတို့ အခု ဗမာနိုင်ငံဟာ ကိုယ့်မင်းကိုယ့်ချင်းနိုင်ငံဖြစ် တယ်။ ဒီနိုင်ငံဟာ တစ်နိုင်ငံ တစ်မျိုးသားလုံးရဲ့ အကျိုးအတွက်ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီနိုင်ငံရဲ့ အကျိုးကို ကာကွယ်ရမယ့် ဗမာ့တပ်မတော်ဟာ လည်း ဗမာ တစ်နိုင်ငံလုံး တစ်မျိုးသားလုံးအတွက် ဖြစ်တယ် ဆိုတာ နားလည်ရမယ်”

“ဒီတပ်မတော်ဟာ လူတစ်ဦးတစ်ယောက် အတွက် တည်ထောင်ထားတာ မဟုတ်၊ တစ်နိုင်ငံ လုံး၊ တစ်မျိုးသားလုံးအတွက် ဖြစ်တယ်။ ဒီတပ်မ တော်ဟာ တစ်ဖွဲ့တစ်ပါတီလူတစ်စုအတွက်တည် ထောင်ထားတာမဟုတ်၊ တစ်နိုင်ငံလုံးတစ်မျိုးသား လုံးအတွက် ဖြစ်တယ်”

“ဒီတပ်မတော်ဟာ ရှေးအင်္ဂလိပ်လက်ထက်က လို ကြေးစားတပ်မဟုတ်၊ နိုင်ငံနဲ့အမျိုးကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ဖို့၊ နိုင်ငံနဲ့အမျိုးကို (မ)တင်ပေးဖို့ဖြစ် တယ်။ ဒါကြောင့် တပ်မတော်ဟာ နိုင်ငံနဲ့အမျိုး ရဲ့ သစ္စာကို အမြဲ စောင့်ရမယ်။ ရှေးတုန်းကလို (မြီတီသျှခေတ်က ကြေးစားတပ်လို) တခြားနိုင်ငံ

အခြားလူမျိုးကို သစ္စာ စောင့်သိရတာ မဟုတ်။ အဲဒီလို စောင့်တဲ့သစ္စာဟာ ဝတ်ကျေတမ်းကျေ စောင့်တဲ့ သစ္စာဖြစ်တယ်။ အခု ငါတို့ဟာ ငါတို့ လူမျိုး၊ ငါတို့နိုင်ငံကို သစ္စာစောင့်ရမယ်။ ဒါကြောင့် ငါတို့စောင့်တဲ့သစ္စာဟာ တကယ့်သစ္စာဖြစ်ရမယ်။ အပေါ်ယံသစ္စာမဖြစ်ရဘူး။”

“x x တခြား မှာကြားလိုတဲ့ အချက်ကတော့ ပြောနေကျစကားပဲ။ ဒါပေမဲ့ အဓိပ္ပာယ်လေးနက် အောင် ထပ်ပြီးပြောပြလိုက်ဦးမယ်။ ငါတို့စစ်တပ် ဟာ နိုင်ငံသူနိုင်ငံသားတွေကို ညှဉ်းဆဲဖို့မဟုတ်။ လက်နက်အားကိုး တန်ခိုးပြဖို့မဟုတ်။ စစ်တပ်ဟာ နိုင်ငံရဲ့ အစေခံဖြစ်ရမယ်။ နိုင်ငံဟာ စစ်တပ်ရဲ့ အစေခံ မဖြစ်ရဘူး။ ဒါက စကားရိုင်းရိုင်းနဲ့ နားလည်အောင် ပြောပြတာပဲ။ ဒီစကားကို ကျုပ် ပြောတာဟာ စစ်တပ်ကို ပြန်နှိမ်ချင်တဲ့ သဘောနဲ့ ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ ငါတို့ဟာ လက်နက်ကိုင်ရှိ ကြတဲ့ လူတွေဖြစ်သော်လည်း မတရားမလုပ်၊ နိုင်ငံရဲ့ ရန်သူတွေမဟုတ်။ နိုင်ငံရဲ့ မိတ်ဆွေဆိုတာ အားလုံး သဘောပေါက်အောင် ပြောပြခြင်းပဲ။ အမှန်ပြောရရင် လူတွေဟာ ပုထုဇဉ်တွေပဲ။ အားရှိ တဲ့အခါအားနည်းတဲ့သူကို ညှဉ်းချင်စိတ်ရှိတယ်။ အားနည်းတဲ့ လူတွေကလည်း ကိုယ်အားနည်းတဲ့ အခါတုန်းကတော့ အားကြီးနေတဲ့လူကို လက်နက် အားကိုး၊ အာဏာအားကိုး လုပ်ချင်တယ် ပြောကြ တာပဲ။ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် အားကြီးတဲ့နေရာ အာဏာ ရှိတဲ့နေရာမှာရောက်တဲ့အခါကျတော့ အရင်တုန်း က ပြောထားတာတွေ မေ့ပြီး တစ်မျိုးလုပ်ကြတာ ပဲ။ ဒါ ထုံးစံပဲ”

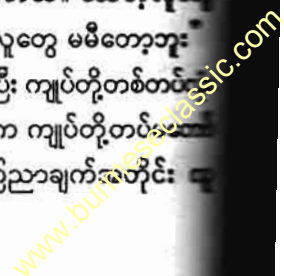
“ငါတို့က ဒီလိုမဟုတ်။ အားနည်းတဲ့အခါလည်း အားကြီးတဲ့လူကို မတရားရင် မကြောက်၊ အားကြီး တဲ့အခါမှာလည်း အားနည်းတဲ့လူကို မတရား မလုပ်ဆိုတဲ့အတိုင်း လုပ်ချင်တယ်။ ပြချင်တယ်။ ဒါကြောင့် စစ်တပ်ဟာ နိုင်ငံရဲ့ အစေခံဖြစ်တယ်လို့ ပြောရတာပဲ။ နောက်ဆုံးတစ်ခု မှာချင်တာက ငါတို့ သာ နိုင်ငံချစ်တယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်မထားကြဖို့ပဲ။ ဒီနိုင်ငံမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဒီပြင်နိုင်ငံမှာဖြစ်ဖြစ် စစ်သား

တွေချည်း နိုင်ငံချစ်တဲ့ လူရှိကြတာမဟုတ်ဘူး။ တခြားစစ်သားမဟုတ်ပေမဲ့ နိုင်ငံအတွက် အမျိုး မျိုးအနစ်နာခံ၊ အမျိုးမျိုး စွန့်စားလုပ်ကြတဲ့ လူတွေ လည်း ရှိတာပဲ။ အဲဒါကြောင့်စစ်သားမှ စစ်သား ဆိုတဲ့ စိတ်သဘောထားကို ပြောင်းကြရမယ်။ သို့ပေမဲ့ တစ်ခု နားလည်ထားစေချင်တယ်။ တစ်ဦး တစ်ယောက်ဟာ စစ်တပ်ကို မတရားနှိမ်မယ်၊ လူလည်လုပ်မယ်၊ စစ်တပ်ရဲ့ အခွင့်အရေးကို မတရားသဖြင့် ချိုးဖျက်မယ်ဆိုရင် ကျုပ် အစွမ်း ကုန် ကြိုးစားတိုက်ဖျက်မယ်ဆိုတာ ရဲဘော်တို့ သိစေချင်တယ်”

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အထက်ပါမိန့်ခွန်းမှာ ရှင်း လှပါသည်။ တပ်မတော်သည် ပြည်သူ့အကျိုးပြု တပ်မ တော်ဖြစ်ကြောင်း၊ ပြည်သူ့လူထုနှင့် တစ်သားတည်းနေ ကြရမည့် ပြည်သူ့တပ်မတော်ဖြစ်ကြောင်းကို ထောက်ပြ သွားခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်များကို တော်လှန်ပြီး နောက် ၁၉၄၅ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပ သော နေသူရိန် အစည်းအဝေးကြီး၌လည်း တပ်မတော် နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက အောက်ပါ အတိုင်း မိန့်ကြားခဲ့ပြန်သေး၏။

“ကျုပ် ခေါင်းဆောင်နေတဲ့ တပ်မတော်သား တွေက အစ ဒီလောက် အပင်ပန်းခံ တိုက်နေတာ လခလည်း တစ်ပြားမှမရသေးဘူး။ အဝတ်အစား လည်း ချို့တဲ့တယ်။ ဆေးဝါးလည်း ကောင်းကောင်း မလုံလောက်ဘူး။ လက်နက်ခဲယမ်း မီးကျောက် လည်း မပြည့်စုံဘူး။ အနားဆိုလို့လည်း မရဘူး။ မဟာမိတ်တွေဆီက အကူအညီဆိုတာလည်း ရသင့်သလောက် မရဘူး။ ဒို့ပြင်ဆိုရင်လည်း လူငယ်တွေလုပ်ရင် အထင်သေးချင်တဲ့ တချို့ လူကြီးတွေရဲ့ မသိမသာ နှောင့်ယှက်မှု၊ သိသိသာ သာနှောင့် ယှက်မှုကိုလည်း ခံရသေးတယ်။ အသက်လည်း စွန့်ရသေးတယ်။ သေတဲ့လူတွေ သေကုန်ပြီ။ လူစဉ်မမီတဲ့လူတွေ မမီတော့ဘူး”

“ဒီလောက်အပင်ပန်းခံပြီး ကျုပ်တို့တစ်တပ်လုံး တိုက်နေတာဟာ တစ်နေ့က ကျုပ်တို့တပ်မတော် ခေါင်းဆောင်တွေရဲ့ ကြေညာချက်အတိုင်း သူ

တစ်စုတည်း ကောင်းစားဖို့လည်းမဟုတ်ဘူး။ ကျုပ်တို့ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာကောင်းစားမှုအတွက် လည်း မဟုတ်ဘူး။ ကျုပ်တို့တိုက်နေတာဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ လွတ်လပ်ရေးနဲ့ တိုင်းပြည်လူထုကြီး တစ်ရပ်လုံး ကောင်းစားရေးကို ရှေးရှုပြီး ရည်ရွယ်ပြီး တိုက်နေ တယ်ဆိုတာကို တထစ်ချ သိစေချင်တယ်”

ဟု မိန့်ကြားသွားခြင်းကို တွေ့ကြရ၏။ ယင်း နေသူရိန်မိန့်ခွန်း၌ တပ်မတော်၏ ကဏ္ဍနှင့် တပ်မတော် ၏ ဝါဒဖြစ်သော (တစ်ဖွဲ့၊ တစ်ပါတီ၊ လူတစ်စု ထောင်းစားရေးအတွက် မဟုတ်ဘဲ) လွတ်လပ်ရေးနှင့် လူထုကောင်းစားရေးအတွက်သာ ဖြစ်ကြောင်းကို ချင်းလင်းပြီး ဖော်ပြထားလေသည်။

ဤဆောင်းပါးကို နိဂုံးချုပ်လိုက်သော် ... သူ၏

မိန့်ခွန်းများအရ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် တပ်မတော် နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လုပ်ငန်းနှင့် မူဝါဒ ငါးချက်မျှ သတ်မှတ် ပေးခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရ၏။ ယခုအခါ ဗမာ့တပ်မတော် သည် ပြည်သူ့တပ်မတော်အဆင့်သို့ ကူးပြောင်းနေလေ ရာ လက်ရှိတပ်မတော်မှ ရဲဘော်ညီနောင်များသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ မိန့်ကြား သတ်မှတ်ပေးခဲ့သော အချက်များကို သိရှိထားလျှင် ပိုမိုအကျိုးဖြစ်ထွန်းလိမ့် မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ယုံကြည်ထားပါသည်။ အဆိုပါ ယုံကြည်ချက်အရ ရှားပါးလှသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ၏ မိန့်ခွန်းများကို သုတေသနပြုလုပ်ဖော်ပြပေးခြင်း ဖြစ်ပါကြောင်း။ အနှစ်သာရကိုမူကား မိမိဘာသာ စူးစမ်း ထုတ်ဖော်ယူကြစေလိုပါကြောင်း တင်ပြပါသည်။ ။

ပြည်သူ့ကြွယ် အမှတ် ၂၂ (၁-၈-၁၉၇၀)

တစ်နှစ်တစ်ခါ ဆုံကြရဝယ် ကျောက်ဆည်-မောင်မောင်

ရဲဘော်တို့...

အကျယ်ချဲ့ပြီး ရှည်ရှည် မပြောချင်ဘူး။ အခု စစ် မြေပြင်ကို ထွက်ရမယ်။ ဆင်းရဲမယ်၊ ငတ်မယ်၊ အခက် အခဲတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ကြရမယ်။ ဗမာပီပီ ဗမာ့မွေးကို ပြပါ။ အထက် ဗိုလ်များရဲ့အမိန့်ကို နာခံကြပါ။ အထက်ဗိုလ် တွေကလည်း သာတူညီမျှ ရဲဘော်စိတ်ထားပါ။ ရဲဘော် တို့ကို ကတိပေးထားတဲ့အတိုင်း ကျုပ်ကိုယ်တိုင် ရဲဘော် တို့နဲ့အတူ ချီတက်မယ်။

ဗမာ့ရန်သူကို ချေမှုန်းကြ၊ အနီးကပ်ဆုံး ရန်သူကို ရှာပြီးတိုက်ကြ၊ ဒါပဲ။

[ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းများစာအုပ်မှ]

x x x

မတ်လ (၂၇)ရက်နေ့သို့ ရောက်သည့်အခါတိုင်း ကန်တော်ကြီး၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကြေးရုပ်၏ နောက် ဘက်ရှိ အလယ်ကျွန်းဟုခေါ်သော ကျွန်းငယ်တစ်ခုတွင် ပွဲတော်တမျှ စည်ကားလှသော လူစုလူဝေးများကို တွေ့ မြင်ကြရပေမည်။

အဆိုပါ စည်ကားလှသည့် လူစုလူဝေးကြီးများ သည်ကား ပွဲတော်ကြောင့်လည်းမဟုတ်၊ ရုပ်ရှင်မင်းသား

မင်းသမီးများ၏ မြေပဒေသာပြဇာတ်ကြောင့်လည်း မဟုတ်ဘဲ တစ်ချိန်က တိုင်းပြည်တာဝန်ကို အသက်ပေး ကာ ထမ်းဆောင်ခဲ့ရာမှ မသေ၍ ကျန်ရစ်ခဲ့ကြသည့် ရဲဘော်ဟောင်းများ၏ မိတ်ဆုံ ထမင်းစားပွဲကြီးကြောင့် ပင် ဖြစ်လေသည်။ ထမင်းစားပွဲကြီးဆိုသော်လည်း စားပွဲကြီးများပေါ်တွင် စားကောင်းသောက်ဖွယ်တို့ထီ ထင်ကာ အကျအနစ် စားသောက်ခြင်းမျိုးမဟုတ်။ မြေကြီး ပေါ်တွင် ဖက်ခင်းကာ စေတနာရှင် ရဲဘော်ဟောင်းများ ၏ ဇနီး၊ သားသမီးများက ကျွေးမွေးသော ထမင်းဟင်း နှင့် အချို့ယမကာများကို စကားပြောကြရင်း တဖန် တပါး စားသောက်ကြသော ထမင်းလက်ဆုံစားပွဲကြီး သာလျှင် ဖြစ်လေသည်။

ထမင်းစားပွဲသို့ တက်ရောက်ရန် မည်သူကမူ လည်း ဖိတ်ကြားခြင်း မရှိ၊ မိမိတို့အသိဖြင့် မတ်လ(၂၇) ရက်နေ့သို့ ရောက်တိုင်း ဤနေရာတွင် စုရုံးလေ့ရှိသည့် အသိဖြင့်သာ လာရောက်ကြခြင်းဖြစ်၏။ အစဉ်အလာ ကဲ့သို့ပင် ဖြစ်နေတော့၏။ ယင်းကဲ့သို့ လာရောက်ကြ တွင်လည်း ဇနီး၊ သားသမီး၊ မြေး၊ မြစ်များနှင့်အတူ စားသောက်ဖွယ်ရာများကိုပါ ယူဆောင် လာလေ့ရှိကြ ၏။ ရဲဘော်ဟောင်းများ ပြန်လည်ဆုံစည်းမိကြသည့်

အခါ ရှေ့ဖြစ်ဟောင်းများကို အောက်မေ့ဖွယ်ရာ အားပါး တရ စကားပြော၍ မဝအောင် ရှိကြ၏။ မိမိတို့၏ အသက်များသည် နှစ်ပေါင်း (၃၀)ခန့် ပြန်၍ ငယ်သွားသည်ဟု ထင်မြင်လာ၏။ အတိတ်သည်လည်း အရိပ် နှားပမာ ထင်ဟပ်လာပေတော့သည်။

ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်

၁၉၄၁-ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၈)ရက်နေ့ အရှေ့ အာရှစစ်ပွဲ စတင်ဖြစ်ပွား၏။ ဂျပန်နိုင်ငံ ဟိုက်နန်ကျွန်း တွင် စစ်သင်တန်း တက်နေသော သခင်အောင်ဆန်း ဆိုင်းဆောင်သည် ရဲဘော်သုံးကျိပ်သည် မိနာမိကီကန်း အဖွဲ့နှင့်အတူ ယိုးဒယားပြည်၊ ဘန်ကောက်မြို့သို့ ရောက်လာ၏။ မကြာမီ ဒီဇင်ဘာလ (၂၆)ရက်နေ့တွင် သခင်အောင်ဆန်းသည် ကာနယ်ဆူဇူးနှင့်အတူ၊ ယိုးဒယားရှိ မြန်မာအမျိုးသားများကို စုစည်းကာ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်ကို စတင် တည်ထောင်ကြသည်။ ရဲဘော် သုံးကျိပ်ဝင်တို့သည် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ဗိုလ် အမည်ခံယူ လျက် လက်မောင်းသွေး ဖောက်ကာ သစ္စာရေသောက်ခဲ့ ကြ၏။ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်သည် ဒီဇင်ဘာလ (၃၁)ရက်နေ့မှစ၍ စစ်ကြောင်း သုံးကြောင်း ခွဲဖြန့်ကာ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ချီတက်ခဲ့၏။

မော်လမြိုင်စစ်ကြောင်းကို ဗိုလ်မှူးကြီး ကေတာ ဇိုးမား ကွပ်ကွဲ၍လည်းကောင်း၊ ထားဝယ်စစ်ကြောင်းကို ဒု-ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကပါရိုးမား ကွပ်ကဲ၍ လည်းကောင်း၊ အကြောင်းချီတပ်အား ဗိုလ်မှူးကြီး ဟီရာယာမ ကွပ်ကွဲ၍ လည်းကောင်း၊ အတွင်းသူပုန် တော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့ကို ဗိုလ်မှူးကလေး ဗိုလ်နေဝင်းက ကွပ်ကဲ၍လည်းကောင်း အသီးသီး ချီတက်ခဲ့၏။

ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်သည် မြန်မာ့မြေ အတွင်းသို့ ချင်းနင်း ဝင်ရောက်မိသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ကြိုတင်စီမံထားချက်အရ ပိုမိုအင်အား ကြီးထွားလာ၏။ တောင်သူလယ်သမားများ၊ အလုပ်သမားများ၊ ပညာ ဇာတ် မျိုးချစ်လူငယ်များသည် သားပစ်၊ မယားပစ်၊ နှီးပစ်၊ အိမ်ပစ်နှင့် လုပ်ငန်းများကို ပစ်ခွာလျက် ရရာ ဇာန်နက် ဆွဲကိုင်ကာ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့၏။ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်သည်

ပင်ပန်း ဆင်းရဲခြင်းကြီးစွာ တော အထပ်ထပ်၊ တောင် အသွယ်သွယ်ကို ဖြတ်ကျော်ကာ နယ်ချဲ့ ဗြိတိသျှတို့အား တိုက်ထုတ်ခဲ့၏။ ဆင်းရဲငတ်ပြတ်ခဲ့၏။ အသက်ပေါင်း များစွာဖြင့် စတေးခဲ့ရ၏။

မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့အပြားကို သိမ်းယူထားပြီးနောက် ဆင်ကြံ ကြံနေသော ဂျပန် စစ်အာဏာရှင်တို့သည် ဗမာ့ လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်အား မရှုစိမ့် မနာလို ဖြစ်လာ ကြ၏။ မြန်မာပြည်သိမ်းစစ်ပွဲတွင် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်သည် နာမည်ကြီးလှသော ဂျပန်အမှတ် (၁၅) တပ်မတော်မှ အမှတ်(၃၃)နှင့် အမှတ် (၅၅) တပ်မကြီး များနှင့် ရင်ပေါင်တန်း၍ ရှေ့တန်းမှ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ သည်ကို ဂျပန်စစ်အာဏာပိုင်များ သိထားကြ၏။ ဗမာ့ လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကို ဆက်လက် ခွင့်ပြုထားလျှင် ဂျပန်တို့အဖို့ မြေပွေးကို ခါးပိုက်ထဲ ထည့်ထားသကဲ့သို့ ဖြစ်ချိမ့်မည်ကို သိလေသဖြင့် အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြကာ ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၂၇)ရက်နေ့တွင် ဗမာ့လွတ်လပ် ရေး တပ်မတော်အား ဖျက်သိမ်းလိုက်၏။

ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော်

ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော်ကို ၁၉၄၂ ခု၊ ဇူလိုင် ၂၇ ရက်နေ့မှာပင် ခြေလျင်တပ်ရင်းကြီး (၃)ရင်း၊ စစ်ဌာနချုပ်(၁)နှင့် ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်း (၁)ခုတို့ဖြင့် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ မကြာမီ တပ်များကြီးထွားလာကာ ဗမာ့ ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်မှ တပ်ရင်း(၁)သည် ပန်း တောင်း-တောင်ကုတ် လမ်းတွင်လည်းကောင်း၊ တပ်ရင်း (၂)သည် ရန်ကုန်မြို့စောင့်တပ် အဖြစ်လည်းကောင်း၊ တပ်ရင်း(၃)သည် အထက်မြန်မာပြည် စစ်မြေပြင်တွင် ဂျပန်တပ်မကြီးများနှင့်အတူ ပူးတွဲ၍ စစ်ဆင်လျက် လည်းကောင်း တာဝန်ပေးပြီး နောက် တပ်ရင်း (၄) (၅) (၆) စသည်တို့ကို တိုးချဲ့ ဖွဲ့စည်းကာ ပျဉ်းမနားတွင် သင်တန်းပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ထိုနောက် စက်မှု လက်မှုတပ်ရင်း (၁)ကို တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းပြန်ကာ အင်ဖာ စစ်မြေပြင်သို့ ဂျပန် ရှေ့တန်းတိုက်ခိုက်ရေး အမှတ်(၁၅) တပ်မလက်အောက်တွင် တွဲဖက် တိုက်ခိုက်ရန် တာဝန် ပေးအပ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ထိုနောက် စက်မှုလက်မှု တပ်ရင်း(၂)၊ ထောက်ပို့နှင့် လေ့ကျင့်ရေး တပ်ရင်းများ

စသည်တို့ကို တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်း၏။ ထိုအချိန်အတွင်းမှာပင် ဂျပန်တို့ပေးသော အတုအယောင်လွတ်လပ်ရေးကို ရရှိသည့်အခါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမှာလည်း စစ်ဝန်ကြီးနှင့် စစ်သေနာပတိ တာဝန်ကို ယူခဲ့ရ၏။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်၏ အမည်ကိုလည်း ဗမာ့တပ်မတော် ဟူသော အမည်သို့ ပြောင်းလဲခဲ့၏။

ဗမာ့ ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်သည် စနစ်ကျ၍ စည်းကမ်းရှိ၏။ စစ်ရေး လေ့ကျင့်မှု ပေးပြီးဖြစ်၏။ ဗမာ့ လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်နှင့် တစ်ဆက်တည်းဖြစ်သော ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်သည် ပို၍ ပို၍ စစ်ပွဲအတွေ့အကြုံ တိုက်ခိုက်ရေး စွမ်းရည် ပြည့်စုံလာ၏။ ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော်သည် ဂျပန်နှင့်လက်တွဲ၍ ရခိုင် အင်ဖာ စသည် စစ်မြေပြင်များတွင် ဗြိတိသျှနှင့် မဟာမိတ်တို့အား တိုက်ခိုက်ခဲ့ရသဖြင့် စစ်ပွဲအတွေ့အကြုံ ရရှိခဲ့၏။ ဆင်းရဲပင်ပန်းခဲ့၏။ ငတ်ပြတ်ခဲ့၏။ အသက်ပေါင်းများစွာ ပေးလျှံခဲ့ရ၏။

မျိုးချစ် ဗမာ့တပ်မတော်

ဖက်ဆစ်ဂျပန်၏ ဆိုးရွား ယုတ်မာမှု၊ ကတိမတည်မှု၊ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှု၊ အမျိုးသမီးများအား မတရားကျင့်မှု စသည်တို့ကို မြန်မာတို့ အတောမသတ် ကြံ့ခွဲရဆုံးခဲ့ရဖူးပြီဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ၁၉၄၅ ခု၊ မတ်လ (၂၇)ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ပါတီအဖွဲ့အစည်းများနှင့်တကွ မျိုးချစ်စိတ် ထက်သန်သော လုပ်သားပြည်သူ တစ်ရပ်လုံးကိုပါ စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို ရယူကာ တပ်မတော်က ဦးဆောင်ပြီး ဂျပန်တို့အား စစ်ကြေညာကာ တိုက်ခိုက်၏။ အထက်မြန်မာပြည်တွင် ဗြိတိသျှနှင့် မဟာမိတ်တို့က အင်အားနှင့် ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်လာသည်ကို အကြောင်းပြ၍ စစ်မျက်နှာ သစ်ဖွင့်၍ တိုက်ပေးမည်ဟု ဂျပန်တို့အား အယုံသွင်းကာ တပ်များကို မကွေး၊ ရေနံချောင်းနှင့် သရက်ခရိုင်များတို့ လည်းကောင်း၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ပဲခူး၊ တောင်ငူ၊ ပျဉ်းမနားနှင့် တနင်္သာရီစသည်နယ်များဆီသို့ အသီးသီးချီတက် သွားစေပြီး တပ်များ ဖျောက်ထားလိုက်၏။

ထိုသို့တပ်များ မထွက်ခွာမီ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဆောင်းပါး အဖွင့်တွင် ဖော်ပြထား

သည့် ရဲရဲတောက် မိန့်ခွန်းကို ပေးခဲ့၏။ ဗမာ့ တပ်မတော်တစ်ခုလုံး ဂျပန်အား မတော်လှန်မီ ၁၉၄၅ ခု၊ မတ်လ (၈)ရက် နေ့တွင် မန္တလေးတွင်ရှိသော ဗိုလ်ချုပ် ဗထူး ဦးစီးသည့် အနောက်မြောက်တိုင်းလက်အောက်ရှိ တပ်ရင်း တပ်ဖွဲ့များသည် အထက်ဗမာပြည်တွင် ဂျပန် တို့အား တော်လှန်တိုက်ခိုက်ခဲ့၏။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ညွှန်ကြားချက် ရယူ၍ တော်လှန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သော်လည်း ဂျပန်တို့မရိပ်မိစေရန် ဗမာ့တပ်မတော်မှ ခွဲထွက်၍ တောခိုသွားလေဟန်ဆောင်ခဲ့၏။ ထိုဟန်ဆောင်ကောင် မှ ပီရီသေသပ်မှုကြောင့်သာလျှင် မတ်လ(၂၇)ရက်နေ့ တွင် တပ်မတော်တစ်ရပ်လုံး ဂျပန်တို့အား အောင်မြင်စွာ တော်လှန်နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ဤကား ဗိုလ်မှူးကြီးဗထူး၏ ထူးချွန်သော ဂုဏ်သတ္တိနှင့် အကြံဉာဏ်များပင် ဖြစ်၏။

မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးတွင်ကား ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးစီးသော မျိုးချစ် ဗမာ့တပ်မတော်၏ သေနတ်သံ အမြောက်၊ ဗုံးသံတို့ဖြင့် ပွက်ပွက်ညံ့လေတော့သည့် မျိုးချစ် ဗမာ့တပ်မတော်သည် ရခိုင်ကိုဖြတ်၍ ဆုတ်ခွာလေ သော ဂျပန်များအား သရက်ခရိုင်နှင့် ပြည်ခရိုင်အတွင်းမှ လည်းကောင်း၊ အထက်မန္တလေး မိတ္ထီလာဘက်မှ ဆင် လာသော ဂျပန်တပ်များအား ပျဉ်းမနား၊ တောင်ငူ၊ ပဲခူး ခရိုင် နယ်မြေများမှလည်းကောင်း၊ ကြွင်းကျန်သော တပ်ပျက်များကို မြစ်ဝကျွန်းပေါ်နှင့် ရခိုင်ဒေသများမှ လည်းကောင်း၊ ယိုဒယား လမ်းမကြီးမှနေ၍ ခံစစ်စတင် တည်ဆောက်နေသော ဂျပန်တပ်များကို တနင်္သာရီနှင့် အတွင်းရှိ တိုင်းအမှတ်(၅)တို့ကလည်းကောင်း၊ အသီးသီး အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်လျက်ရှိလေသည်။ ဂျပန်တို့ အား ဦးစွာ တော်လှန်ခဲ့သော ဗိုလ်မှူးကြီးဗထူး ဦးဆောင် သော အနောက်မြောက်တိုင်းသည် ရှမ်းပြည်ဘက်သို့ ချီတက်ပြီး အောင်ပန်းနှင့် ကလောဒေသတို့မှ ဂျပန်တို့ အား ထိရောက်စွာ တိုက်ခိုက်ခဲ့၏။

မျိုးချစ် ဗမာ့တပ်မတော်သည် ဂျပန်တို့အား ပြေးပြင်းထန်ထန် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ယင်းစွမ်းဆောင်ရည် မှုအား မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစု စစ်သေနာပတိချုပ် လော့ လူးဝီ မောင့်ဘက်တန်ကပင် အသိအမှတ်ပြု မှတ်တမ်း တင်လာ၏။ မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော်၏ လက်ချက်ဖြင့် ဂျပန်(၁၀၈၂၆)ယောက် ကျဆုံးခဲ့သည်။ (၂၃၁၄)ယောက်

အင်္ဂရာရပြီး၊ သုံးပန်းအဖြစ် (၂၀၅) ယောက် ရရှိခဲ့သည်။
ဆက်နက်ခဲ့ယမ်း မီးကျောက်ပေါင်း မြောက်မြားစွာကို
သည်း သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။ (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
နိဒါန်းများစာအုပ် စာမျက်နှာ-၁၆)

ဗိုလ်မှူးကြီးနေဝင်း(ယခုတော်လှန်ရေးကောင်စီ
ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နေဝင်း) ဦးစီးသည့် စစ်ကြောင်းမှ
နန်ကုန်မြို့ကို မဟာမိတ်တို့ထက် ၃ ရက် စော၍ သိမ်း
ပိုက်ပြီး ရန်ကုန်မြို့အား မျိုးချစ် ဗမာ့ တပ်မတော်က
သိမ်းပိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း ကမ္ဘာသို့ အသံလွှင့် ကြေညာ
ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဂျပန်များ ဆုတ်ခွာထွက်ပြေးလက်နက်ချပြီး
နောက် မျိုးချစ်ဗမာ့ တပ်မတော်ဆက်လက် တည်ရှိနိုင်
အောင် တွက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းခေါင်းဆောင်သော
တပ်မတော်၊ စစ်ရေး ခေါင်းဆောင်များသည် လုံးပန်းလျက်
ဖြစ်၏။ နောက်ဆုံး ၁၉၄၅ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၇
ရက်နေ့တွင် သီဟိုဠ်ကျွန်း ကန္တီမြို့၌ မဟာမိတ် စစ်သေနာ
တပ်ချုပ် လော့ဒ်လူးဝီ မောင့်ဘက်တန်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်
အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သော နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေးခေါင်း
ဆောင်များ အစည်းအဝေး ပြုလုပ်ကြပြီး ဗမာ့မျိုးချစ်
တပ်မတော်အား စစ်သည်အင်အား၊ အရာရှိ ၂၀၀ နှင့်
အခြားအဆင့် ၅၂၀၀ အထိသာ ပြန်လည် ဖွဲ့စည်းမည့်
တပ်မတော်တွင် ဆက်လက်ပါဝင်ရန် သဘောတူညီမှု
ရရှိခဲ့သည်။ အကယ်၍ နောက်ထပ် လိုအပ်မှသာ အရာရှိ
အထုတ်သူ ၂၀၀ မှ ၃၀၀ အထိနှင့် အရာရှိ ၅၀ ခန့်
သာတို့ကို အနိုင်နိုင် လက်ခံ ခန့်ထားနိုင်မည့် အခြေ
အနေတွင် ရှိခဲ့ပါသည်။ ယင်းဖွဲ့စည်းမည့် တပ်မတော်
အဖွဲ့ ဗြိတိသျှ သစ္စာတော်ခံ သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်းများမှ
အရာရှိအရာခံ၊ အကြပ်၊ တပ်သား အားလုံးတို့ ထည့်သွင်း
အရလေသည်။ ထို့ကြောင့် မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော်
အဖွဲ့များ အားလုံးအတွက် နေရာ မရလိုက်ဘဲ ရှိခဲ့ရလေ
သည်။

သံသရာ ကြုံခဲ့ရာဝယ်

ဂျပန်ကို တော်လှန်ခဲ့သော ဗမာ့မျိုးချစ်တပ်မတော်
အဖွဲ့ အမာခံ တပ်ဖွဲ့ဝင် အင်အား (၁၂၀၀၀)ကျော်ခန့်
ရှိခဲ့၏။ ထိုအထဲတွင် ဦးညိုထွန်း ခေါင်းဆောင်သော

ရခိုင်ပြောက်ကျား၊ တောင်ငူခရိုင်မှ ဗိုလ်မြခေါင်းဆောင်
သော ပြောက်ကျားနှင့် ဌာနေပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့များ
မပါဝင်သေးချေ။

ယင်းအင်အား ၁၂၀၀၀ ကျော်ထဲမှ ကန္တီစာချုပ်
အရ မျိုးချစ်ဗမာ့ တပ်မတော်မှ အရာရှိမဟုတ်သော
တပ်မတော်သား ၅၂၀၀ နှင့် အရာရှိ ၂၀၀ အထိကိုသာ
အသစ်ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းသော တပ်မတော်တွင် လက်ခံခန့်
ထားနိုင်သည့်အတွက် ထက်ဝက်ကျော်မျှသာ မျိုးချစ်
ဗမာ့တပ်မတော်မှ အရာရှိ၊ အကြပ်တပ်သားတို့မှာ အပြင်
သို့ ရောက်သွားရ၏။ ထို့ကြောင့် ဗမာ့တပ်မတော်တွင်
ပါဝင်သင့်ပါလျက် မပါဝင်ကြရသော အရာရှိ၊ အကြပ်နှင့်
တပ်သားတို့မှာ ဝမ်းနည်းပက်လက် မျက်ရည်စက်စက်
ကျခဲ့ကြရ၏။

ယင်းကဲ့သို့ တပ်မတော်သစ်တွင် ပြန်လည်ပါဝင်
ခွင့် မရသော တပ်ဖွဲ့ဝင်များမှာ အပြင်လောကတွင်
ယောင်ချာချာဖြစ်သွားကြရ၏။ သို့ရာတွင် အမြော်အမြင်
ကြီးလှသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် များမကြာမီ
ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ကို ထူထောင်ကာ ရဲဘော်ဟောင်း
များကို သိမ်းသွင်းဖွဲ့စည်းခဲ့၏။ အပြင်မှ နိုင်ငံရေး တက်
ကြွမှုဖြင့် မျိုးချစ်စိတ် ထက်သန်သော လူငယ် လူရွယ်
များကိုလည်း ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့တွင် လက်ခံသိမ်း
သွင်းကာ တိုးချဲ့နေချိန်တွင် ဗမာပြည် တစ်ပြည်လုံး၌
ပြည်သူ့ရဲဘော်အင်အား တစ်သိန်းခန့်အထိရှိပြီး စစ်
အတွင်းက ရရှိထားသော လက်နက်အများအပြားကို
ကိုင်ဆောင်ထားကြသည်။ အကယ်၍သာ အလွယ်နှင့်
လွတ်လပ်ရေး မပေးပါက လက်နက်ကိုင် တိုက်ပွဲဝင်ရန်
အတွက် ဖွဲ့စည်းထားခြင်း ဖြစ်၏။ အသင့်လည်း ဖြစ်နေ
ကြ၏။

ယင်းအခြေအနေကို ရိပ်မိသော နယ်ချဲ့ဗြိတိသျှ
တို့က မတတ်သာ၍သာ လွတ်လပ်ရေးကို အသာ
တကြည်နှင့် ပေးအပ်ရန် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက တိပေးလိုက်ရ
ခြင်းဖြစ်၏။ ဤကား ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ခေါင်း
ဆောင်မှုနှင့် နောက်လိုက်များ ညီညွတ်မှု၏ အင်အား
ကြောင့်ပင်ဖြစ်၏။ စည်းရုံးညီညွတ်မှု၏ အကျိုးပင်ဖြစ်၏။
ထိုအချိန်တိုင်အောင် နယ်ချဲ့တို့၏ အိမ်တော်ပါ လက်ပါး
စေ ကျွန်တော်ရင်းအစိုးရက ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တကွ

မျိုးချစ်ဗမာ တပ်မတော်မှ တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့အား စစ်ရာဇဝတ် ကောင်အဖြစ်နှင့်လည်းကောင်း၊ လူသတ်မှု၊ ဓားပြမှု၊ ကျူးလွန်သူများအဖြစ်နှင့် လည်းကောင်း၊ ဖမ်းဆီး အရေးယူရန် ကြံစည်ကြိုးပမ်းလျက်ရှိကြဆဲပင် ဖြစ်၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် စစ်ရေးတွင်သာမက နိုင်ငံရေး ပရိယာယ်များကိုပါ ကျင့်သုံးပြီး အထွေထွေ သပိတ်ကြီး ပေါ်ပေါက်လာသည်အထိ နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှား မှု များပြုလုပ်ခဲ့ရာ နယ်ချဲ့တို့ကို မော်ရှပ်ပင် မကြည့်ဝံ့ခဲ့ သည့် လက်ပါးစေ ပုလိပ်တပ်ဖွဲ့များကပါ သပိတ်မှောက် လာသည့်အတွက် နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်တို့အနေဖြင့်မနေသာ တော့ဘဲ ဗိုလ်ချုပ်ကိုပင် အစိုးရဖွဲ့ပြီး ဆောင်ရွက်ပါရန် ထိုး၍အပ်ကာ အညံ့ခံလာသည့်အချိန်တွင်မှ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းသည် အစိုးရအဖွဲ့ကို တာဝန်ခံ၍ ဖွဲ့စည်းရန် လက်ခံလိုက်တော့သည်။ ။ ယင်းကဲ့သို့ ဗိုလ်ချုပ်အာဏာ ရသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ရဲဘော်ဟောင်းစစ်စစ်ကို မှုတည် ပြီး ၁၉၄၇-ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ဗမာပြည် သောင်းကျန်းမှု နှိမ်နင်းရေး တပ်ရင်း(၁)ကို စတင် ဖွဲ့စည်းခဲ့လေသည်။ ။ ထို တပ်ရင်းတွင် တပ်ရင်းမှူးမှာ ဗိုလ်မှူးအေးငွေဖြစ်ပြီး၊ တပ်ရေးဗိုလ်ကြီးလှမောင်နှင့် တပ် ထောက်ဗိုလ်ကြီးထွန်းတင်တို့ပါဝင်ကြ၏။ ။ အဆိုပါ ဗမာ ပြည် သောင်းကျန်းမှု နှိမ်နင်းရေး တပ်ရင်း(၁)ကို ဖွဲ့စည်း ခဲ့ပြီးနောက် များမကြာမီ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းကိုယ်တိုင် ရွှေတိဂုံဘုရားအနောက်ဖက်မုခ် ကွက်လပ်တွင် မိန့်ခွန်း ပြောကြားခဲ့လေသည်။ ။ ဗိုလ်ချုပ် မိန့်ခွန်းအကျဉ်းချုပ် ကောက်နုတ်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။ ။

“မိမိသည် သီဟိုဠ်နိုင်ငံ ကန္တိမြို့ မျက်နှာစုံညီ အစည်းအဝေးတွင် တက်ရောက်ဆွေးနွေးခဲ့ရာ မျိုးချစ် မြန်မာ့တပ်မတော်မှ အရာရှိ မဟုတ်သော အရေအတွက် ၅၂၀၀ အထိသာ မြန်မာနိုင်ငံကပ်မတော်သစ်တွင် စာရင်း သွင်း လက်ခံရန် အတိအလင်း သဘောတူညီချက် ရှိခဲ့ပါ သည်။ ။ သို့သော် ထိုအရေအတွက်ထက် ပိုပြီး မြန်မာ နိုင်ငံတပ်မတော်အတွင်းသို့ စာရင်းသွင်း ဝင်ရောက်လိုသူ မျိုးချစ် မြန်မာ့ တပ်မတော်သားများအား ကျန်းမာရေး အောင်မြင်၍ အရည်အချင်းနှင့်ပြည့်စုံပါက နောက်ထပ် ၂၀၀ မှ ၃၀၀ အထိကိုသာ လက်ခံနိုင်ပြီး ထိုသူများကို လေ့ကျင့်ရေးစခန်းတစ်ခုကို ပို့ထားရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

“အရာရှိများနှင့်ပတ်သက်ပြီး ယခုလောလော ဆယ်အတွက်လည်းကောင်း၊ နောက် ၂ နှစ်၊ ၃နှစ် အတွင်း၌ လိုအပ်သော နေရာများတွင် ဖြည့်စွက် ခန့်ထား ရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံတပ်မတော်တွင် မျိုးချစ်မြန်မာ့တပ်မတော် အရာရှိ ၂၀၀ အထိသာ လက်ခံ မည်။ ။ အခြားတိုင်းရင်းသားတပ်ရင်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ထိုတပ်ရင်းများတွင် အရာရှိခန့်ထားရန် ဘုရင်ခံ၏ ခြံ တမ်းဝင် (ဂျီစီအို)များရှိသည်ကို ထောက်၍ ထိုတပ်ရင်း များတွင် လိုအပ်သောနေရာများကို ဖြည့်စွက်ခန့်ထားရန် နောက်ထပ် ၅၀ ခန့် အထိသာ နေရာရရှိမည်ဖြစ်ပါ တယ်။ ။ ဤအတိုင်းဆိုသော် လွတ်လပ်သော အချိန် ကာလ၌ အလွန်သေးငယ်သော တပ်အင်အားသာဖြစ်၍ အမြောက်အမြား တိုးချဲ့ရန်လိုကြောင်း လွတ်လပ်သော ရသည့် အခြေရောက်မှ တိုးချဲ့မည်ဆိုလျှင် အရည်အချင်း အလွန်နောက်ကျနေပြီဖြစ်ကြောင်း။ သို့ဖြစ်၍ ယခုအခါ ဖြစ်ဆင်ထားရန်လိုကြောင်း၊ မိမိအနေဖြင့် ကာကွယ်လက် အောက်မှ ရှိသည့် မြန်မာ့ကာကွယ်ရေးကို တိုးချဲ့ချဲ့ အာဏာ မရရှိသေးကြောင်း၊ ပြည်ထဲရေးဌာနထုတ် အောက်မှာရှိသည့် ပြည်တွင်းလုံခြုံရေးအတွက် လက် နက်ကိုင်များ ဖွဲ့စည်းနိုင်သည့် အာဏာသာ ရှိသေး ကြောင်း။ သို့ဖြစ်၍ ရဲဘော်တို့၏ တပ်ဖွဲ့ကြီးကို ရှေ့ဆောင် အနေဖြင့်ဖွဲ့စည်းခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့နောက် အခါအခါ လျော်စွာ အလားတူတပ်ဖွဲ့များ အမြောက်အမြားတိုးချဲ့ ဦးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ရွေးမည့်ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအစားများကို လက်ရှိခရိုင် အသီးသီး၊ မြို့နယ် အသီးသီးရှိ ပြည်သူ့ ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ဝင်ထဲမှ ရဲဘော်ဟောင်းများကို အဓိကထား၍ ရွေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း။ ဘာကြောင့် ၎င်းတို့အား အဓိက ထားရသနည်းဆိုမူ သွေးပြီးသော စစ်ရည်ရှိသူ က တစ်ကြောင်း၊ မြင့်တင်ပြီးသော ရဲဘော်စိတ်ဓာတ်ထက် တစ်ကြောင်း၊ လောလောဆယ်အားဖြင့် ရပ်ရွာနယ်နိမိတ် များတွင် စေတနာ့ဝန်ထမ်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ရှိကြ၍ တစ်ကြောင်း၊ ထိုထက် အရေးကြီးဆုံးသော တွေးဆချက်မှာ ၎င်းတို့၏ စားဝတ်နေရေး တာဝန်ယူ ကြရသော ရပ်သူရွာသားများသည် ရေရှည်၌ တတ်နိုင်သ မည်မဟုတ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ အခြေအနေအထား မှန်မည့် ၎င်းတို့ ပြဿနာကိုပါ ဖြေရှင်းပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း။

“ထိုကဲ့သို့ အချိန်မီ ဖြေရှင်း မပေးနိုင်ပါက မူလ နည်းရွယ်ထားသော မိမိတို့အစီအစဉ်များလည်း ပျက်ပြီး ၎င်းတပ်ဖွဲ့ကြီးသည်လည်း ဖရိုဖရဲဖြစ်ကာ အဆိုးဆုံး သော အခြေအနေ ရောက်သွားနိုင်ကြောင်း။ ထို့ကြောင့် ရှေ့အတွက် အစီအစဉ်ရော ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ကြီး၏ ပြဿနာပါ ဖြေရှင်းရန်အတွက် ရဲဘော်တို့အား ယခုကဲ့ သို့ စုစည်းခြင်းသည် ရှေ့ပြေးအစီအစဉ်သာဖြစ်ကြောင်း။ ရဲဘော်တို့၏ စိတ်ဓာတ်ရော လေ့ကျင့်ဆောင်ရွက်ရေးက ဣန္ဒြေပုံဖွယ်ရာ ရှိမည်ဆိုလျှင် ပြောဆိုသည့်အတိုင်း ခန့်ခိုင်းအသီးသီး၊ မြို့နယ်အသီးသီးရှိ ထို သွေးထားပြီး ဖြစ်သော အရည်အသွေးရှိသည့် ပြည်သူ့ရဲဘော်များအား သိမ်းသွင်း၍ အလားတူလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ တိုးချဲ့ ဖွဲ့စည်းရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း။ သို့ဖြင့် ပြည်သူ့ရဲဘော်

တပ်ဖွဲ့ကြီးသည် ဖရိုဖရဲဖြစ်ခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကာ အစိုးရအတွက်လည်း တောင့်တင်း ကျင်လည်သော လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ၊ ဒေသအရပ်ရပ်တွင် အလွယ် တကူ အဆင်သင့်ရပြီး လွတ်လပ်ရေး ရသည့်အချိန်၌ တပ်မတော် အသွင်ပြောင်းကာ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ ကာ ကွယ်ရေး၊ တောင့်တင်းသော နိုင်ငံကြီး တစ်နိုင်ငံ တစ်မဟုတ်ခြင်းဖြစ်လာနိုင်စေကြောင်း။ သို့ဖြစ်၍ ရဲဘော် တို့သည် စည်းကမ်း သေဝပ်စွာဖြင့် သင်ကြားမည့် စစ် ပညာ အရပ်ရပ်ကို ဆည်းပူးကာ အစွမ်းကုန်ကြိုးစားကြ စေလိုကြောင်း” စသည်ဖြင့် သောင်းကျန်းမှု နှိမ်နင်းရေး တပ်ရင်း(၁) အဖွင့် မိန့်ခွန်းကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကိုယ်တိုင် မိန့်ကြားခဲ့လေသည်။ ။

ကောက်နုတ်ချက်

ဗိုလ်ချုပ်၏ စိတ်ထား မောင်သုတ

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ လူကြီးသူကြီးစိတ်ထားနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သာဓကနှစ်ခုကို တင်ပြလိုပါသည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ပါတီအဖွဲ့ပေါင်းစုံ၊ တိုင်းရင်းသားပေါင်းစုံ ပါဝင်၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းခေါင်းဆောင်သော ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ချုပ် (နောင် ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ချုပ်၊ ဖဆပလ)သည် ဗြိတိသျှမဟာမိတ်တို့နှင့် ပူးပေါင်း၍ ဂျပန်စစ်သည်တို့ကို မြန်မာ့မြေပေါ်မှ တော်လှန်တိုက် ထုတ်ခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် မြန်မာ့မြေပေါ်တွင် ခြေချ လာသော ဗြိတိသျှစစ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ပထမ ပြည်ပြေး ဘုရင်ခံ (ဆာဘွဲ့ ရှ) ဒေါ်မန်စမစ်၏ မြို့ပြအုပ်ချုပ်ရေး နှင့် ဒုတိယ ရင်ဆိုင် အရေးဆိုပြန်သည်။ ဖဆပလ၏ ရည်မှန်းချက်ကား တိုင်းတစ်ပါးလက်အောက်မှ လွတ် မြောက်ရေး၊ ကိုယ့်ကြမ္မာကိုယ် ဖန်တီးရေးဖြစ်၏။ ပြည်သူ့လူထုတစ်ရပ်လုံးကလည်း ဖဆပလနောက်တွင် ရပ်တည်လျက်ရှိ၏။

ဒေါ်မန်စမစ်သည် ဖဆပလ၏ အင်အားကို ရိပ်စား မိလေသည်။ ၁၉၃၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ အုပ်ချုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ (၁၃၉)အရ တစ်ချက်လွတ်အာဏာဖြင့် သူ အုပ်ချုပ်ရန် စီမံရာတွင် ဆာ(ဘွဲ့ ရှ)ပေါ်ထွန်း၊ ဆာ

(ဘွဲ့ ရှ)ဂျွန်ဂိုက် ... စသော နောက်လိုက်များသာမက ဖဆပလ ကိုယ်စားလှယ်များပါ ပါဝင်စေရန် အတိုင်ပင်ခံ အမှုဆောင်(ဝန်ကြီးအဖွဲ့) ဖွဲ့ရန် လိုလားပေသည်။ ရာထူး ကမ်းလှမ်းချက် စကား စသည်။

ဖဆပလသည် ဘုရင်ခံ၏စကားကို စည်းကမ်း ချက်ဖြင့် လက်ခံရန် ဆုံးဖြတ်လေသည်။ ပြည်ထဲရေး ရာထူးအပါအဝင် ရာထူး ၁၁ နေရာနှင့် ဝန်ကြီးစာရင်း ကို တင်သွင်းလိုက်သည်။ ဤတွင် ပြည်ထဲရေးဌာနကို ဆာပေါ်ထွန်းအား ပေးရန် ဘုရင်ခံက လျာထားပြီးဖြစ် ၏။ တစ်ဖန် ဖဆပလက တင်သွင်းသော ဝန်ကြီးဦးဆောင် ကို လျှော့သည့်အပြင် ဝန်ကြီး အမည်တစ်ခုကိုလည်း ပယ်ချ၏။ ဖဆပလသည် မိမိ၏ တင်သွင်း အဆိုပြုချက် ကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းလေသည်။ ဘုရင်ခံလည်း နောက် တော်ပါများနှင့် နိုင်ငံရေးသမားဟောင်းအချို့ကို စိတ် ကြိုက်ရွေးယူ၍ အစိုးရ ဖွဲ့ လေသည်။

၁၉၄၆ ခုနှစ် အစတွင် အရပ်ရပ် ကိုယ်စားလှယ် ပေါင်း (၁၂၀၀)ကျော်၊ လူထု သုံးသိန်းကျော် တက်သော ဖဆပလ ပြည်လုံးကျွတ်ညီလာခံကြီးက ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းကို ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တင်မြှောက်ခဲ့ပြန်သည်။

ဖဆပလနှင့် အစိုးရ နိုင်ငံရေးတိုက်ပွဲ စခဲ့လေပြီ။

စစ်အတွင်း သထုံနယ်ဘက်တွင် ရွာသူကြီးတစ်ယောက်
 တို့ ဗိုလ်ချုပ် သတ်ခဲ့သည်ဟု အစွပ်အစွဲလုပ်လာသည်။
 သူရင်ခံကလည်း ဗိုလ်ချုပ်ကို အစိုးရအိမ်တော်သို့ ဖိတ်
 ခေါ်မေးမြန်းသည်။ ဗိုလ်ချုပ်၏ အဖြေကား ဘီအိုင်အေ
 ဗဟုလွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့က
 ဗဟုသားများအပေါ် ရက်ရက်စက်စက် ပြုခဲ့သော ရွာသူ
 ကြီးအား စစ်ဆေး သေဒဏ်ပေးသည်ကို မိမိ လက်ခံခဲ့
 သည်။ ဤကိစ္စကို ယခု မိမိ လုံးဝ တာဝန်ယူသည်ဟူ၍
 ဖြစ်လေသည်။ တစ်ခုရှိသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို
 အရေးယူခဲ့သော် တစ်ပြည်လုံး ထကြွကြလိမ့်မည်။ စစ်
 ဘက်က နိမိတ်ခင်းရန် အင်အား မလုံလောက်၊ ပြည်ပမှ
 နောက်ထပ် စစ်ကူရန်လည်း မလွယ်ဟု မြန်မာနိုင်ငံရှိ
 ခြေတံ့သူစစ်ဘက်က ကန့်ကွက်လေသည်။ ထို့ကြောင့်
 အစိုးရ ပြည်ထဲရေးဌာနက မဖမ်းရဲ။

နိုင်ငံရေးတိုက်ပွဲကား ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေ၏။
 အစိုးရသည် ကာကွယ်ရေးပုဒ်မ သုံး၍ အရပ်ရပ်တွင်
 နိုင်ငံရေးသမားများကို ဖမ်းဆီး တရားစွဲဆို၏။ ဘီလပ်
 အစိုးရထံ သွားရောက်အရေးဆိုရန် ဖဆပလ၏ ကြိုးပမ်း
 ချက်ကို အလိမ္မာသုံး၍ ဖျက်၏။ ထန်းတပင်ဘက်၌
 အန္တရာယ်ရှိသော ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် လယ်
 သမားများကို သေနတ်နှင့် ပစ်ခတ်နှိမ်နင်း၏။ တစ်ပြည်
 နှစ် အကြံက နောက်ဆုံးတွင် အမှုထမ်းပေါင်းစုံ အထွေ
 သူပိတ်ကြီး ပေါ်ပေါက်လာတော့သည်။

အခြေအနေမှန်ကို သိလာသော ဘီလပ်အစိုးရ
 သည် ဘုရင်ခံ ဒေါ်မန်စမစ်နေရာ၌ ဆာ(ဘွဲ့)ရ)ဟူးဘတ်
 နေ့ ကို အစားထိုးရလေသည်။ ဘုရင်ခံ ရန် ကလည်း
 အမှုဆောင် (ဝန်ကြီး)အဖွဲ့ဟောင်းကို ဖျက်ပြီးလျှင် ဗိုလ်
 ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သော ဖဆပလ ကိုယ်စား
 ယူဆအများစုနှင့် သခင်ဗစိန်၊ ဂဠုန်ဦးစော ပါဝင်သော
 အစိုးရသစ် ဖွဲ့လေသည်။ ဤတွင် ရာထူးလက်ခံရေး
 သည် ဖဆပလ၏ ပန်းတိုင်မဟုတ်။ ပန်းတိုင်သို့ သွား
 နေ့ လမ်းစဉာ ဖြစ်သည်။ လောလောဆယ်တွင်ကား
 သပိတ်ကိစ္စ ဖြေရှင်းရသည်။ တိုင်းပြည်အတွက် အလုပ်
 ချုပ်နေကြသူ အချင်းချင်းအပေါ် ညီညွတ်ရေးပျက်ပြား
 ဆောင် လုပ်ဆောင်နေသော မြန်မာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ
 အဖွဲ့ချုပ်မှ ထုတ်ပစ်ရသည်။ ထို့နောက် တစ်နှစ်

အတွင်း လွတ်လပ်ရေး ပေးရေးအတွက် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊
 ဇန်နဝါရီလ ၃၁ ရက်နေ့ကို နောက်ဆုံးထား၍ ပြန်ကြား
 ရန် ဘီလပ်အစိုးရကို ရာဇသံပေးလေသည်။ နန်းရင်းဝန်
 (ဝန်ကြီးချုပ်) အက်တလီ ခေါင်းဆောင်သော ဘီလပ်
 အစိုးရသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သော
 မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို လန်ဒန်သို့ ဖိတ်ခေါ်ဆွေး
 နွေးရလေသည်။ ထို့နောက် သဘောတူညီချက်ရ၍
 ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် အောင်ဆန်း
 အက်တလီစာချုပ်(ဟု အမည်တွင်သော စာချုပ်)ကို
 နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ချုပ်ဆိုကြလေသည်။

စာချုပ်သဘောအရ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးဆောင်
 နေသော အမှုဆောင် ဝန်ကြီးအဖွဲ့သည် အမျိုးသား
 ကြားဖြတ်အစိုးရအဆင့်သို့ ရောက်လာတော့မည်။ တိုင်း
 ပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်အတွက် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပနိုင်
 တော့မည်။ ကာကွယ်ရေးနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဌာနကို
 အုပ်ချုပ်နိုင်တော့မည်။ နိုင်ငံခြားသို့ သံတမန် စေလွှတ်
 ခွင့် ရတော့မည်။

သံတမန် စေလွှတ်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဗိုလ်ချုပ်
 အောင်ဆန်း၏ သမိတို့ သဘောထားကို ဤနေရာတွင်
 မြင်လာရ၏။ ဗိုလ်ချုပ်သည် ဘီလပ်သို့ သံတမန် စေ
 လွှတ်ရေးတွင် သင့်လျော်မည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို စဉ်းစားကြည့်
 သည်ဆို၏။ ထိုသူကား အခြားမဟုတ်၊ ဆာပေါ်ထွန်း
 တည်း။ ဆာပေါ်ထွန်းသည် ဒေါ်မန်စမစ်၏ အမှုဆောင်
 ဝန်ကြီးအဖွဲ့တွင် ပြည်ထဲရေးဌာနကို ကိုင်၍ သူ့ကို ဖမ်း
 ဆီးရန် ကြံခဲ့သေးသည်မှန်၏။ သို့ရာတွင် ဆာပေါ်ထွန်း
 သည် ရှေးယခင် ဒိုင်အာစီ အုပ်ချုပ်ရေးခေတ်က ဝံသာနု
 နိုင်ငံရေးသမားဟောင်းကြီးလည်း ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏။ ၉၁ ဌာန
 (၁၉၃၇ ခုနှစ် အုပ်ချုပ်ရေး)ခေတ်တွင်လည်း ပြည်ထဲရေး
 ဝန်ကြီး၊ အခွန်တော်ဝန်ကြီး၊ နန်းရင်းဝန်(ဝန်ကြီးချုပ်)
 အဆင့်ဆင့် လုပ်ခဲ့ဖူး၏။ ထို့ပြင် အင်္ဂလန်ပြည်၌ ဥပဒေ
 ပညာသင်ခဲ့၍ အင်္ဂလိပ် ဓလေ့ထုံးစံကို သိ၏။ နိုင်ငံရေး
 ဗဟုသုတ၊ ပြည်ပ ဗဟုသုတ ကြွယ်ဝသော မြန်မာတစ်ဦး
 ကို ပြန်လည်တာဝန်ပေး၍ မဖြစ်နိုင်ပါသလော။ မဖြစ်နိုင်
 ဟု ကန့်ကွက်သူက ကန့်ကွက်လေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်
 အစိုးရကို မကြည်ညိုသူအား ယုံကြည်အားထား၍ မဖြစ်
 ဟု ကန့်ကွက်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်သည် မူလ

အကြံကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ရသည်ဟူ၏။ (နောင်အခါ သံအမတ် ဖြစ်လာသူမှာ ဆာ(ဘွဲ့.ရ)အမ်အေမောင်ကြီးဖြစ်သည်)

အောင်ဆန်း-အက်တလီစာချုပ်ကိစ္စကို ဆက်ရဦး မည်။ ထိုစာချုပ်ကို မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တွင် ပါဝင် ခဲ့သော သခင်ဗစိန်နှင့် ဂဠုန်ဦးစောတို့က လက်မှတ် မရေးထိုးခဲ့ပေ။ တစ်ဖန် မြန်မာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီက လည်း ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးသို့ ပို့နိုင်မည်မဟုတ်။ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းသည် ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့လက်ကိုင်တုတ် ဖြစ် သွားပြီဟု အပြင်းအထန် ဝေဖန်ခဲ့လေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးစီးသော ဖဆပလ အဖွဲ့ ချုပ်သည် လိုအပ်သော လုပ်ငန်းများကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်လေသည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလထဲ တွင် ရှမ်း၊ ကချင်၊ ချင်း စသော တောင်တန်းဒေသသား များနှင့် စည်းလုံးရေး ပင်လုံစာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့၏။ ဧပြီလ ထဲတွင် တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်အတွက် ရွေးကောက် ပွဲ လုပ်ခဲ့ရာ သခင်ဗစိန် စသူများက သပိတ်မှောက်၏။ ဖဆပလ ကိုယ်စားလှယ်များက အမတ်ပေါင်း ၂၅၅ ဦး အနက် ၁၇၀ အများစု ရခဲ့၏။ ရွေးကောက်ပွဲဝင်သော မြန်မာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီက (၆)နေရာ ရခဲ့၏။ မေလ

ထဲတွင် ဂျူဗလီဟောရုံ၌ ပဏာမ ညီလာခံ ကျင်းပ၍ အခြေခံမူကြမ်းကို ရေးဆွဲခဲ့၏။

ထို့နောက် ဇွန်လ ၆ ရက်နေ့တွင် ဆိုရန်တို ဗီလာ အဆောက်အအုံ၌ စစ်ဒဏ်ကြောင့် ပြာပုံဘဝ ကျခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအစည်းအဝေး ကျင်းပ ခဲ့၏။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ လူအများ နေထိုင်ရေး စရိတ်နှင့် အလုပ်လက်မဲ့ဦးရေ လျော့ပါးရေး၊ လမ်းပန်း ဆက်သွယ် ရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးတို့ ပြန်လည် ထူထောင်ရေး တိုင်းပြည်ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများ ဝိုင်းဝန်း ရေး ဆွဲရန် ဖြစ်သည်။ ထိုအစည်းအဝေးသို့ အစိုးရဌာန အသီး သီးမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ပါရဂူများ၊ နိုင်ငံရေးသမားများကို ဖိတ်ခေါ် ဆွေးနွေးစေခဲ့သည်။ ထိုအထဲတွင် အတိုက်အခံ သမားများဖြစ်ကြသော သခင်ဗစိန်နှင့် ကွန်မြူနစ်အမတ် များ တက်ရောက်စေရန် ဗိုလ်ချုပ်ကိုယ်တိုင်က ညွှန်ကြား ခဲ့သည်ဆို၏။ (သခင်ဗစိန်နှင့် ကွန်မြူနစ်အမတ်များက မတက်ကြ) ဤသည်မှာလည်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ သမိတိတ္တ သဘောထားဖြစ်လေသည်။ ။

(၅၃)နှစ်မြောက် အာဇာနည်နေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖွဲ့
(၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇူလိုင် ၁၅)

ကိုင်း-ကျွန်းမှ ကျွန်း-ကိုင်းမှ မိုးကြိုးဦးအုန်းခင်

ကျွန်း-ကိုင်းမှ။ ကိုင်း-ကျွန်းမှဆိုတဲ့စကားဟာ
အင်မတန်လှတဲ့စကားပဲ ခင်ဗျ။ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး အမှီ
သဟဲ ပြုခြင်း၊ အားကိုးအားထားပြုခြင်းကို အဓိပ္ပာယ်
ဆေးနက်အောင် တင်စားခိုင်းနှိုင်းပြောခြင်းဖြစ်တယ်။
အရာချင်းကပ်တယ်ဆိုတဲ့ စကားမျိုးပဲခင်ဗျ။

ကျွန်းဆိုတာက ဧရာဝတီမြစ်မျိုးထဲမှာ နှစ်စဉ် နှစ်
တိုင်း ပေါ်လှေရှိတဲ့ သောင်၊ ကျွန်းကို ဆိုလိုတယ်။ ကိုင်း
ဆိုတာကတော့ ကိုင်းပင်မျိုးဖြစ်တယ်။ ကျွန်းပေါ်လာတဲ့
အခါ ကိုင်းပင်ပေါက်လာတယ်။ ကိုင်းပင် ဒီလိုပေါက်
လာတဲ့အတွက် ကျွန်းဟာ အလွယ်တကူနဲ့ မပျက်စီးဘဲ
အရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲလာရတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်းရဲ့
အရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးဟာ ကိုင်းပင်ကို အမှီသဟဲ
ပြုရသလို အပြန်အလှန် ကိုင်းပင်ရဲ့ တည်တံ့ခိုင်မြဲမှုဟာ
လည်း ကျွန်းကို အမှီသဟဲပြုရတယ်ခင်ဗျ။

တချို့က ကျွန်းပင်နဲ့ ကိုင်းပင်၊ တစ်ခုကိုတစ်ခု
အမှီ ပြုပြီး ပေါက်တာကို တင်စားပြောတယ်လို့ ဆိုတယ်
ခင်ဗျ။ ကြိုက်သလို ယူကြပေါ့ခင်ဗျာ။

ကျွန်း-ကိုင်းမှ။ ကိုင်း-ကျွန်းမှ ဆိုတဲ့သဘော
အတိုင်း ဒီမိုကရေစီအနယ်ထိုင် အသားသေပြီးတဲ့ နိုင်ငံ
များမှာ အစိုးရနဲ့ သတင်းစာဟာ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး အမှီ

သဟဲပြုပြီး တိုင်းပြည်ရဲ့ တာဝန်ကို ဦးပုံထမ်းကာ ဆောင်
ရွက်နေကြတာကို တွေ့ရတယ်ခင်ဗျ။

ရဲဖန်ရဲခါလည်း အစိုးရနဲ့ သတင်းစာဟာ စကား
များကြတာ ရန်ဖြစ်ကြတာကို တွေ့ရတယ်။ လင်နဲ့
မယား လျှာနဲ့သွားလိုပေါ့ ... ဟဲဟဲဟဲ။ ဒါပေမဲ့ တစ်ဦး
ကိုတစ်ဦး အာဃာတ မထားကြဘူး။ အထင်မသေးကြ
ဘူးခင်ဗျ။

ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေးထဲမှာ (၁) ကိုယ်ကြိုက် နှစ်
သက်တဲ့အမတ်ကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် မကြောက်ရ
မလန့်ရဘဲ လျှို့ဝှက်မဲပေးပြီး ရွေးကောက်ရခြင်းနဲ့ (၂)
လွတ်လပ်စွာ သတင်းစာများက ရေးသားတင်ပြနိုင်ခွင့်
ရခြင်းဟာ အဆီအနှစ်ဖြစ်တဲ့ အခွင့်အရေးနှစ်ရပ်ပဲ ဖြစ်
တယ်ခင်ဗျ။

(၁) မဲဆန္ဒရှင်များက မိမိတို့ ကြိုက်နှစ်သက်တဲ့
အမတ်လောင်းကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် မကြောက်ရ၊
မလန့်ရဘဲ လျှို့ဝှက်မဲပေးခြင်းနဲ့ တင်မြှောက်လိုက်ပြီး
အမတ်ဦးရေ အများဆုံးရတဲ့အဖွဲ့က အစိုးရဖွဲ့ရတယ်။

(၂) ထိုအစိုးရအဖွဲ့ဟာ မဲဆန္ဒရှင်များထံက မဲ
တောင်းစဉ်က ဘာလုပ်ပေးပါ့မယ်၊ ဘာကိုပေးပါ့မယ်
နဲ့ ကတိဝန်ခံချက်တွေကို မစားရ ဝခမန်း၊ ရွမ်းရွမ်း

ဝေအောင် ပေးပြီး အစိုးရဖြစ်လာတဲ့အခါမှာ ထိုအဖွဲ့ဟာ မိမိတို့ပေးခဲ့တဲ့ ကတိအတိုင်း လုပ် မလုပ်။ လုပ်ခဲ့ရင် ချီးမွမ်းဖို့တာဝန်။ မလုပ်ဘဲ ကတိပျက်ရင် ဆော်တီးပေးဖို့တာဝန်။ ယမထာ ရွှေကြိမ်လုံးနဲ့ တို့ပေးဖို့ ... ဟဲဟဲဟဲ။ တာဝန်ဟာက တာဝန်သိသိနဲ့ ရဲဝံ့တဲ့ သတင်းစာများရဲ့ လုပ်ငန်းပဲဖြစ်တယ်ခင်ဗျ။

သတင်းစာများဟာ လွတ်လပ်စွာ ရေးသားခွင့်မရှိရင် အစိုးရရဲ့ အမှားကို မဲဆန္ဒရှင်များဟာ ဘယ်နည်းနဲ့မှ သိနိုင်မယ်မဟုတ်ဘူးခင်ဗျ။

ဒါကြောင့် ဒီမိုကရေစီ အခွင့်အရေးထဲမှာ သတင်းစာရဲ့ လွတ်လပ်စွာ ရေးသားခွင့်ဟာ အရေးကြီးတယ်လို့ ဆိုခြင်းဖြစ်တယ်ခင်ဗျ။

ထို့ပြင် စစ်ဖြစ်နေတဲ့အခါမျိုးမှာ နိုင်ငံခြား ရန်သူများ သိသွားပါက ကိုယ့်တိုင်းပြည်နစ်နာစရာရှိတဲ့ သတင်းမျိုးကလွဲရင် ဒီမိုကရေစီအစိုးရတို့ လုပ်သမျှ လုပ်ငန်းအားလုံးကို တိုင်းသူပြည်သား မဲဆန္ဒရှင်အားလုံးဟာ သိရမယ်၊ သိခွင့်ရှိတယ်ခင်ဗျ။

ဒါနဲ့ မိုးကြိုးတင်ပြချင်တာက ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနဲ့ မိုးကြိုး စကားများခဲ့တဲ့အဖြစ်အပျက် ရှေးဖြစ်ဟောင်းတစ်ခုပဲဖြစ်တယ်ခင်ဗျ။

အချိန်ကတော့ ၁၉၄၅ ခု၊ စစ်ပြီးစနစ်၊ ဩဂုတ်လ ကုန်ခါနီးဖြစ်တယ်။ အကြောင်းကတော့ အင်္ဂလိပ်နဲ့ ဗမာ သီဟိုဠ်ကျွန်း၊ ကန္ဒီမြို့မှာ ချုပ်ဆိုရမယ့် ကန္ဒီစာချုပ်နဲ့ သက်ဆိုင်တာဖြစ်တယ်ခင်ဗျ။

ကန္ဒီစာချုပ်ကို ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့မှာ ချုပ်ဆိုခဲ့တယ်။

ထို ကန္ဒီစာချုပ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သတင်းအနံ့ကို ရတော့ မိုးကြိုးရဲ့ ညီငယ်တမျှ ချစ်ခင်လှတဲ့ သခင်ဗဟိန်းနေတဲ့ မြေနုလမ်းကို မိုးကြိုးနဲ့ ဦးကိုကိုလေးတို့ သွားပြီး သတင်းအောက်ကြတယ်။ သခင်ဗဟိန်း ဒီသတင်းဟာ အင်မတန်အရေးကြီးပါတယ်။ ပြီးပြီးပြတ်ပြတ်လည်း မဖြစ်သေးပါဘူး။ ဒီတော့ ဒီသတင်းကို ဗမာ့ခေတ်က မထည့်ဘဲထားဖို့ ပြောတယ်။ မိုးကြိုးက ဒီလိုဆိုရင် တို့မထည့်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဒီကိစ္စ ပြီးပြတ်တဲ့အခါမှာတော့ မင်းတို့ကို သတင်းပေးရမယ်လို့ ပြောတယ်။ သခင်ဗဟိန်းက 'စိန်' ခေါ်လိုက်တယ်ခင်ဗျ။

ဒီလိုနဲ့ ၁၀ ရက်လောက်ကြာတော့ သခင်ဗဟိန်းဟာ ဗမာ့ခေတ်ကို ပေါက်လာပြီး သတင်းစုံပေးတယ်။ သူပေးတဲ့ သတင်းအတိုင်း ဗမာ့ခေတ်က မျက်နှာဖုံးကြီးမှာ စာလုံးမည်းကြီးတွေနဲ့ ထည့်လိုက်တယ်ခင်ဗျ။

ထို ဗမာ့ခေတ် ထွက်တဲ့နေ့၊ နေ့လယ် ၁၁ နာရီလောက်မှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနဲ့ သခင်သန်းထွန်းတို့ နှစ်ယောက် ၂၂၁၊ ရွှေဂုံတိုင်လမ်း၊ ဗမာ့ခေတ်တိုက်ဟောင်းကို ရောက်လာတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ဟာ အတော်ဒေါ့ပွလာပုံရတယ်ခင်ဗျ။

ဗိုလ်ချုပ်နဲ့ မိုးကြိုး တွေ့ကြပါရောခင်ဗျာ ... ဟဲဟဲဟဲ။ ဗိုလ်ချုပ်က 'ခင်ဗျားတို့ သတင်းစာဆရာတွေဟာ သတင်းထူးတယ်၊ သတင်းထူးတယ်ဆိုရင် ပြီးရော ဘာမှမစဉ်းစားဘဲ သတင်းစာထဲ ထည့်လိုက်ကြတာ။ ခု ဒီကန္ဒီသတင်းကြီးကြောင့် ကျွန်တော်တို့နဲ့ အင်္ဂလိပ်ဘက် စကားပြောနေတာ ပျက်သွားနိုင်တယ်' လို့ ဗိုလ်ချုပ်ပြောနေကျအတိုင်း မိုးကြိုးကို ဒေါနဲ့မောနဲ့ ဟောက်ခေါ်လေရော ခင်ဗျာ။ ဒီအချိန်မှာ သခင်သန်းထွန်းဟာ စကားတစ်လုံးမှမပြောဘဲ နားထောင်နေတယ်။ (အမှန်က ငါ့သတင်းဟာ သူသဘောတူလို့ သခင်ဗဟိန်းက ပေးတဲ့ သတင်းဖြစ်တယ်) မိုးကြိုးလည်း ဘာမှပြန်မပြောဘဲ နားထောင်နေတယ်ခင်ဗျ။

'ခင်ဗျား ဒီသတင်း ဘယ်ကရသလဲ' လို့ ဗိုလ်ချုပ်က ဆက်ပြီးမေးတော့မှ မိုးကြိုးက 'သတင်းစာရဲ့ လုပ်ငန်း၊ သတင်းစာရဲ့ တာဝန်ကို ခင်ဗျား အသိသားနဲ့ မေးခွန်းကို မေးတာကတော့ နေရာမကျဘူး။ ကျွန်တော်ကလည်း ခင်ဗျားကို ပြောမှာမဟုတ်ဘူး' လို့ ပြန်ပြောတယ်ခင်ဗျာ။

ဒီမှာတင် အချေအတင် ပြောနေကြစဉ်မှာ ဆိုရှယ်လစ်ပါတီရဲ့ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဟာ ဆိုရှယ်လစ်ပါတီဖွင့်တဲ့ သတင်းပေးဖို့၊ ဗမာ့ခေတ်ထဲသို့ ကံမကောင်းစွာ ဟဲဟဲဟဲ၊ ကုတ်ကုတ်ကုတ်ကုတ်နဲ့ ဝင်လာတယ်။ ဒီတော့ ဗိုလ်ချုပ်က 'ဟာ ... ဒီကောင်ဟာ ဗမာ့ခေတ်နဲ့ အဆက်ရှိနေတယ်၊ ဒီကောင်ပဲ ပြောမှာပဲ' လို့ ခရီးရောက်မဆိုက် ဖမ်းပြီး ဟောက်ပြန်တယ်။ ဒီလိုဟောက်တော့တိုခေါင်းဆောင်ဟာက ... 'ဟာ ... ကျွန်တော် သားမသိပါဘူးဗျာ' လို့ ပြောပြောဆိုဆို သူ ယူလားတဲ့ သတင်း

စာရွက်ကလေးကို စားပွဲပေါ်တင်ပြီး ပျာယိးပျာယာ ထွက် သွားတယ်ခင်ဗျ။

ဗိုလ်ချုပ်ဟာ ဒီလိုနဲ့ ဒေါအပွနည်းနည်းပြောသွား ပြီး 'တော်ပါသေးရဲ့ဗျာ ... ကန္ဒီသွားမယ့်လူစာရင်းဟာက ဇာစ်ယောက် မှားနေသေးလို့' ဟု ပြောတယ်။ မိုးကြိုးက 'တမင် မှားထည့်လိုက်တာ၊ အမှန်အမည်က ဘယ်သူ ဘယ်ဝါပဲ' လို့ ပြန်ပြောလိုက်တယ်။ ထိုအခါမှာ ဗိုလ်ချုပ် ဟာ အံ့အားသင့်နေတယ်။ ဒီလို အံ့အားသင့်နေချိန်မှာ မိုးကြိုးက ဆက်ပြီး ... 'ဒီမှာ သခင်အောင်ဆန်း (မိုးကြိုး နဲ့ ဗိုလ်ချုပ်မှာ သခင်ဘဝကပင် ခင်မင်ရင်းနှီးပါသည်) ခင်ဗျားတို့က ဗမာပြည်မှာ သတင်းစာဆရာနဲ့ တူတာ ချေဘူးထင်ပြီး ပြောသင့်ဆိုသင့်၊ တိုင်ပင်သင့်တာကို တိုင်ပင်ဘူးမဟုတ်လား။ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့က ထည်း သတင်းစာဆရာ ရှိမရှိတော့ မပြောချင်ဘူး။ သတင်းရအောင် လိုက်တတ်တဲ့ သတင်းလိုက် ခွေး ကောင်းကောင်းတော့ ရှိတယ်ဆိုတာကို ပြလိုက်တာပဲ။ ခင်ဗျားတို့ကသာ ကျွန်တော်တို့ကို လေးစားယုံကြည်ပြီး ဒီသတင်းမျိုးကို မထည့်ပါနဲ့လို့ ကြိုတင်မေတ္တာရပ်ထား လို့၊ ကျွန်တော်တို့က ထည့်ရင် ကျွန်တော်တို့ အဆိုးပေါ့' ဆို သူဟောကံသလို မိုးကြိုးကလည်း နဂိုသံကျယ်ကျယ် နဲ့ ပြန်ဟောကံတဲ့အခါမှာ ဗိုလ်ချုပ်ဟာ သဘောကျသွား ပြီး ပြုံးလာတယ်။ အဲဒါဟာ ဗိုလ်ချုပ်ရဲ့ ချစ်စရာ အကောင်းဆုံးအင်္ဂါတစ်ပါးပဲ ခင်ဗျ။

ဒါနဲ့ သခင်သန်းထွန်းကို လှမ်းပြီး 'ဟေ့ ... သခင် သန်းထွန်း ဖြေရှင်းချက်ရေးစမ်း' ဆိုပြီး သခင်သန်းထွန်း ကို ရေးဖို့ ဖြေရှင်းချက်ကို သူ့ကိုယ်တိုင် အနည်းငယ် ပြုပြင်ထားခဲ့ပြီး ဗမာ့ခေတ်ထဲက ထွက်သွားတယ်ခင်ဗျ။

ထိုအချိန်ကစပြီး မိုးကြိုး သိလိုသမျှကို ဗိုလ်ချုပ် ကို သွားမေးရင် ပြောတယ်။ သတင်းစာထဲမှာ မထည့် သင့်တာကို သူက မထည့်ဖို့ မေတ္တာရပ်တယ်။ ထည့် သင့်ပြီဆိုတော့ သူကပဲ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြောပြ အထည့် နိုင်တယ်။ ဒီလို နောက်ခံကားကို သိထားတဲ့အတွက် သတင်းဟာလည်း တန်ဖိုးရှိတယ်။ ဒီလို မိုးကြိုးနဲ့ ဗိုလ် ချုပ်ရဲ့ ဆက်ဆံမှုဟာ သူသေသည်အထိပါပဲခင်ဗျ။

လွတ်လပ်ရေး တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးနဲ့ ဒီမိုကရေစီ ညွန့် ကားရေးမှာ ဗိသုကာနဲ့တူတဲ့ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်

ကောင်းများ ပေါ်ထွန်းဖို့ဟာ အရေးကြီးသလို တိုင်းပြည် တစ်ပြည် ကောင်းစားရေးမှာလည်း သတင်းစာကြီးများ၊ သတင်းစာဆရာကောင်းကြီးများ ပေါ်ထွန်းဖို့ဟာ ညီတူ ညီမျှ အရေးကြီးတယ်ဆိုတာကိုလည်း သတိပြုသင့်ကြ တယ်ခင်ဗျ။

ထို့ပြင် ဒီမိုကရေစီ အစိုးရတို့ဟာ သတင်းနဲ့ ပတ် သက်ရင် လိုက်နာသင့်တယ်လို့ မိုးကြိုးထင်မြင်ယူဆတဲ့ အယူအဆတစ်ခုကို တင်ပြလိုတယ်ခင်ဗျ။ မိကျောင်း မင်းကို ရေခင်းပြတယ်။ ဆရာလုပ်ချင်တဲ့ ဝါသနာ အတိုင်း ... ဟဲဟဲဟဲ။ ဆရာလုပ်တယ်လို့တော့ မထင် စေချင်ဘူးခင်ဗျ။

မိုးကြိုးတင်ပြချင်တာက မိုးကြိုးဘာသာ သိတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အိန္ဒိယပြည်ကြီးရဲ့ ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာ နေရူးက သူ့သမီးကလေး အင်ဒီရာ ငယ်စဉ်က ဆုံးမ တာကို ဖတ်ဖူးလို့ စကားလက်ဆောင်ပါးခြင်းမျိုးပဲ ဖြစ် ပါတယ်။

ချစ်သမီး ... မည်သည့်အရာမှာမဆို ကောင်း သလား၊ မကောင်းဘူးလား၊ လုပ်သင့်သလား၊ မလုပ်သင့် ဘူးလားဆိုတာ မဆုံးဖြတ်တတ်ပြီး စိတ်ဒွိဟဖြစ်နေရင် မိမိလုပ်လိုတဲ့ အလုပ်ကို အလင်းရောင်အောက်မှာ လုပ်ရဲသလား မလုပ်ရဲဘူးလား ဆိုတာကို ဆုံးဖြတ်ပါ။ အလင်းရောင်အောက်မှာ လုပ်ဝံ့ရင် ထိုအလုပ်ဟာ မှန် သည်။ ကောင်းသည့်အလုပ်ပင် ဖြစ်လိမ့်မည် ... လို့ မစ္စတာ နေရူးက ဆုံးမတယ်ခင်ဗျ။ ဆိုလိုတာက လူသိ ရှင်ကြား လုပ်ရဲတဲ့ လုပ်ငန်းဟာ အမှားနည်းတယ်ဆို တာပဲ ခင်ဗျ။

ဒီတော့၊ ဒီမိုကရေစီ အစိုးရတို့ဟာ မိမိတို့ လုပ်တဲ့ လုပ်ငန်းမှန်သမျှကို သတင်းစာထဲမှာ စာလုံးမည်းမည်း ကြီးများနဲ့ ပါရဲသလား၊ မပါရဲဘူးလားဆိုတာ မိမိတို့ ဘာသာ မေးပြီး ပါရဲရင် မှန်တာ ကောင်းတာများမယ်၊ အမှားနည်းမယ်လို့ တစ်ထစ်ချ မှတ်ယူသင့်တယ်ခင်ဗျ။

တစ်ဖန် ဝန်ကြီးချုပ်တို့၊ ဝန်ကြီးတို့ဟာ သတင်း စာ စည်းဝေးပွဲများ လုပ်တဲ့အခါမှာ သတင်းစာဆရာများ ရဲ့ အမေးကို တတ်နိုင်သမျှ စိတ်ရှည်လက်ရှည် ဖြေဆို သင့်တယ်ခင်ဗျ။ သတင်းစာ ဆရာမေးနေတာဟာ မဲဆန္ဒ ရှင်များရဲ့ ကိုယ်စား မေးနေခြင်းဖြစ်တယ်ခင်ဗျ။ ဒီတော့

သတင်းစာဆရာရဲ့ အမေးကို မထီလေးစားပြုရင် မဲဆန္ဒ ရှင်များကို မထီလေးစားပြုရာရောက်တယ်ခင်ဗျ။ သတင်း စာဆရာရဲ့ အမေးကို လူပေါ်လူဇော်လုပ်ပြီး ကွေ့လည် ကြောင်ပတ် ဖြန်းကာ သန်းကာ ဖြေခြင်းမျိုးဟာ မဲဆန္ဒ ရှင်များကို မလိမ့်တပတ်လုပ်ခြင်းပဲ ဖြစ်တယ်ဆိုနေတာ ဝန်ကြီးချုပ်တို့၊ ဝန်ကြီးတို့ လုပ်စားနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ သိပြီးဖြစ်နေလို့ မိုးကြိုးက လူတွင်ကျယ်လုပ်ကာ သတိ မပေးလိုဘူးခင်ဗျ ... ဟဲဟဲဟဲ။

အာဏာရနိုင်ငံရေး ပါတီဝင်များနဲ့ ထိုပါတီရဲ့ ခေါင်းဆောင်များဟာလည်း သတင်းစာများကို ခုတုံး သဖွယ် ဘုရားပြီးရင် ဖျက်ပစ်ရတဲ့ ငြမ်းမျိုးလို သဘော မထားသင့်ဘူးခင်ဗျ။ အတိုက်အခံ သတင်းစာသုံးစောင် ဟာ စစ်တပ် သောင်းတပ်၊ သိန်းတပ်ထက် အင်အား ကြီး တန်ခိုးကြီးတယ်ဆိုတဲ့ လက်နက်အားကိုးပြုခဲ့တဲ့

နပိုလီယံ ဘုရင်ရဲ့ လက်သုံးစကားကိုလည်း ဂရုထား သင့်တယ်ခင်ဗျ။ မကြားဖူးသူများမှတ်ထားကြပေါ့ ခင် ဗျာ ... ဟဲဟဲဟဲ။

သတင်းစာလုပ်ငန်းဟာ ဝန်ကြီးလုပ်ရတာလောက် မလွယ်ဘူး။ ဝန်ကြီးရဲ့ အမှားဟာ နေ့စဉ် ပေါ်မနေဘူး။ သတင်းစာရဲ့ အမှား အမှန်ဟာသာ နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ပေါ် နေပြီး လူထုရဲ့ အဆုံးအဖြတ်ကို နေ့စဉ်ခံယူနေရတယ် ခင်ဗျ။

ဒီတော့ အစိုးရနဲ့ သတင်းစာဟာ ကျွန်း-ကိုင်းနီ ကိုင်း-ကျွန်းမှီ သဘောမျိုးနဲ့ အာဃာတ မထားကြဘဲ တိုင်းပြည်ရဲ့ အကျိုးကို ဦး-ပဲ့ ထမ်းဆောင်သွားနိုင်ကြ ပါစေလို့ ဆုတောင်းဆုယူပြုလိုက်ပါတယ်ခင်ဗျာ - ဟဲ ဟဲဟဲ။ ။

မိလ်ချပ်အောင်ဆန်း

အောင်ဆန်းနှင့်တွေ့စဉ်က ဟယုဂျင်းကင်း

ထိုနေ့က ကျွန်ုပ်၏ ရှုပ်အင်္ကျီအောက်တွင် ခြောက်
ဆုံးပြူးသေနတ်တစ်လက်ကို ဝှက်၍ ယူလာခဲ့မိသည်။
ခြောက်လုံးပြူးကြီးကလေး ရသည်တွင် ချွေးများရွဲ၍
အသားနှင့်ကပ်နေသောကြောင့် အနေရခက်လှဘိ၏။
ကျွန်ုပ်က ကားမောင်း၍ ဦးဘဂျမ်းက ထိုင်လိုက်လာ
သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ သွားရောက် တွေ့ဆုံမည့်သူကား
ဗြိတိသျှ စစ်ဘက်ဌာနနှင့် ပြုရိုက်ရက် အရာရှိတို့က
ထွန်မြိုနှစ် ဓားပြများ၊ လူဆိုးများ၏ ခေါင်းဆောင်တစ်
ယောက်သာသာ ယူဆထားသူတစ်ဦးဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်သည် အောင်ဆန်း၏ မိန့်ခွန်းတစ်ခုကို ဖတ်
ပြီး၍ သူ့ကို အတော်လေးစားခဲ့မိသည်။ ထို့ကြောင့် ဖက်
ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး၊ ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့မှ ထင်ရှား
သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးဘဂျမ်းမှတစ်ဆင့် အောင်
ဆန်းထံသို့ စာတစ်စောင် ပေးပို့ခဲ့ပေသည်။ ယခုအဆိုပါ
ဦးဘဂျမ်းက ကျွန်ုပ်အား အောင်ဆန်းနှင့် တွေ့ဆုံရန်
ခေါ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ဗြိတိသျှတို့ ဖော်ပြသည့်အတိုင်းဆို
လျှင် အောင်ဆန်းမှာ တောကြီးမျက်မည်းထဲတွင်သာ
တွေ့နိုင်သော ကြောက်စရာ ဓားပြဗိုလ်ကြီးတစ်ယောက်
ဖြစ်တန်ရာ၏။

သို့သော် ကျွန်ုပ်ရောက်ရှိသွားသည့်နေရာမှာ ရန်ကုန်

မြို့ ဆင်ခြေဖုံးရှိ သပ်ရပ်သော အိမ်ကြီးတစ်လုံးဖြစ်ရာ
ကျွန်ုပ်တွင် အကြောင်ကြောင်ကြီးဖြစ်သွားမိသည်။ ဂျစ်
ကားပေါ်မှ အဆင်းတွင် ကျွန်ုပ်ယူလာခဲ့သော ခြောက်လုံး
ပြူးသေနတ်ကို ဖင်ထိုင်ခုံအောက်တွင် ကြံဖန်၍ ထားပစ်
ခဲ့ရလေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ အိမ်အပေါ်ထပ်သို့ တက်သွားကြ၏။
အိမ်ထဲတွင် အစောင့်အရှောက်များ မရှိသောကြောင့်
စကားဝှက်နှင့် ဝင်ခွင့် တောင်းမနေရချေ။ ဤသို့ အစောင့်
အရှောက် အကာအကွယ်များ မရှိခြင်းမှာ အမှန်ပင်
ဝမ်းနည်းစရာဖြစ်ခဲ့၏။ အကယ်၍သာ ကိုယ်ရံအစောင့်
အရှောက်များ ပြည့်စုံခဲ့ပါမူ မြန်မာပြည်ကို သူ ယခုတိုင်
ခေါင်းဆောင်လျက်ပင် ရှိချေဦးမည်။ သူသာ အသက်
ထင်ရှားရှိနေခဲ့လျှင် ယနေ့ကမ္ဘာရေးရာတွင် သူသည်
အမှန်မူချ ကောင်းကျိုးဖြစ်အောင် ပါဝင် ဆောင်ရွက်နိုင်
ချေဦးမည်။

ကျွန်ုပ်တို့အား လူတစ်ယောက်က တံခါး ဖွင့်ပေး
သဖြင့် အခန်းထဲသို့ ဝင်၍သွားရာ အောင်ဆန်းနှင့် တွေ့ရ
လေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် သူ့လက်ကို ဆွဲ၍ နှုတ်ဆက်
လိုက်သည်။ ဦးဘဂျမ်းက သူနှင့်မိတ်ဆက်ပေးရာတွင်
ကျွန်ုပ်မှာ ရန်ကုန် အသံလွှင့်ဌာန၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ

ကဏ္ဍကို ခေတ္တ ကြီးကြပ်စီစဉ်နေသော လေတပ်အရာရှိတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်၏ ကိုယ်ကို ကျွန်ုပ်က ဆိုရှယ်လစ်တစ်ယောက်ဟု ဆိုကြောင်းနှင့် ပြောပြလေသည်။

မေဂျာဂျင်နရယ် အောင်ဆန်း၏ ခြေတွင် ဘွတ်ခြေ နင်းကြီးများ မရှိ။ ကိုယ်တွင် တံဆိပ်တွေလည်းမရှိ။ ယူနီဖောင်းလည်း မရှိချေ။ သာမန် အရပ်သားတစ်ဦးကဲ့သို့ပင် လုံချည်၊ ရုပ်အင်္ကျီနှင့် ပိန်းတန်းဖိနပ်ကလေးများ သာလျှင် သူ့ကိုယ်ကို တန်ဆာဆင်ထားချေသည်။ သူ့ကို ကြည့်ရသည်မှာ မြန်မာလူမျိုးတစ်ဦးအနေနှင့်ပင် အရပ်အတော်ပုသော လူတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ မျက်နှာအနည်းငယ် ချောင်၍ ဆံပင်တိုတို ညှပ်ထားသောကြောင့် သူ့မေးရိုးကြီးတွေမှာ ထင်ထင်ရှားရှားကြီး ပေါ်လွင်နေ၏။ သူက အနည်းငယ်ပြုံးပြီး ကုလားထိုင်ပေါ်တွင် ထိုင်ချလိုက်သည်။ ဘာစကားမျှ မပြောချေ။

ကျွန်ုပ်က ကျွန်ုပ်သည် လေဘာအစိုးရကိုထောက်ခံသူတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း၊ သူ့မိန့်ခွန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြောရမည်ဆိုလျှင် ဗြိတိသျှအစိုးရ ပြောင်းလဲသွားသဖြင့် သည်းညည်းခံ၍ စောင့်နိုင်ပါက အခြေအနေ တစ်မျိုး ပေါ်ပေါက်လာလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ပြောပြလိုက်လေသည်။

သူ့မေးရိုးကြီးများ ရှေ့သို့ ထွက်လာသည်။ မျက်မှောင်လည်း ကုပ်လျက် ...

“ဒီလိုအခြေအနေ ပြောင်းမယ်ဆိုတာ ဘာမှ သက်သေပြစရာမရှိဘူး”ဟု ဆို၏။

ကျွန်ုပ်က “ဟာ... ခင်ဗျားအမူအရာ ဒါလောက် ခက်ခက်ထန်ထန် မလုပ်ပါနဲ့ဗျာ၊ ကျုပ် မှုဆိုလီနီကို သတိရလွန်းလို့”ဟု ပြောလိုက်ရာ ပထမသော် သူက ရှိုးတိုးရှန်တန်ဖြစ်သွား၏။ နောက် ဟက်ဟက်ပက်ပက်ကြီး ရယ်ချလိုက်ရာ ကျွန်ုပ်လည်း မနေနိုင်တော့ဘဲ သူနှင့်ရော၍ ရယ်ရတော့သည်။ ထို့နောက် သူနှင့် စကားပြောရသည်မှာ အဆင်ပြေသွားလေသည်။

“ကျုပ် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒကို ယုံကြည်ပါတယ်။ တစ်ချိန်တုန်းကဆိုရင် ကျုပ် ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင်တစ်ယောက်တောင် ဖြစ်ခဲ့ဖူးတယ်။ ကျုပ် ဆိုဗီယက် ယူနီယံရဲ့ စေတနာကိုလည်း ယုံကြည်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားတို့

ဆိုရှယ်လစ်တွေကိုတော့ မယုံတယုံပဲ” ဟု သူကပြောပြလေသည်။

နောက် တစ်နှစ်ကြာသောအခါ လန်ဒန်မြို့တော်တွင် အောင်ဆန်းအက်တလီ စာချုပ်ကြီးကို လက်မှတ်ထိုး ချုပ်ဆိုလိုက်ကြလေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် အောင်ဆန်းအား သွားတွေ့၏။

“အခုထက်ထိ မယုံတယုံပဲလား” ဟု ကျွန်ုပ်က မေးသောအခါ သူက ...

“အင်း... အရင်ကလောက် မယုံမရှိတော့ပါဘူး။ ခင်ဗျားတို့ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒကို ယုံကြည်တာဟာ မှန်ကောင်းမှန်ပါလိမ့်မယ်”ဟု ပြန်ပြောပါသည်။

“ခင်ဗျား ယုံကြည်တာကကော”

“ဒါကတော့ ယုံကြည်တယ်။ မယုံကြည်ဘူးဆိုတာနဲ့ သိပ်မဆိုင်တော့ဘူးဗျ။ ခင်ဗျားတို့ အစိုးရက ကျုပ်တို့ကို လက်ပေးပြီး လိုက်လျောခဲ့တာကိုး၊ ဒီလိုမလိုက်လျောဘဲ အင်ဒိုချိုင်းနားမှာ ပြင်သစ်တွေလုပ်သလို ဥရောပတိုက်သားတွေကပဲ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်ရေးကို ဆက်လက်ပြီး တည်မြဲနေစေမယ်ဆိုပါတော့ ... အဲဒီလိုဆိုရင် ကျုပ်တို့ဟိုချီမင်းရဲ့လမ်းစဉ်ကို အမှန်ပဲလိုက်ရမှာပဲ”

“အင်း ... ဗြိတိသျှက ခြောက်လလောက်သာ စောပြီး လိုက်လျောခဲ့ရင် ခင်ဗျားတို့ဟာ ဓနသဟာယထဲက ထွက်ခဲ့မှာ မဟုတ်ဘူးနော်။ အခုတောင် တစ်နေ့ ခင်ဗျားတို့ ပြန်ဝင်ချင် ဝင်လာမှာပဲလား”ဟု ကျွန်ုပ်က မေးသောအခါ ...

“အို၊ ဒီကိစ္စကတော့ အကြောင်းအမျိုးမျိုး ရှိတယ်။ ခင်ဗျားတို့နဲ့ ပိုပြီး ဆိုင်ကောင်းဆိုင်နေလိမ့်မယ်ဗျ။ ဗြိတိသျှအစိုးရဟာ အခုထက်ထိ အင်ပီရီယယ်သက် (နယ်ချဲ့)အစိုးရပဲ ဖြစ်နေသေးတယ်။ ခင်ဗျားတို့ တာဝန်ကို ဓနသဟာယ အစစ်အမှန် လုပ်နိုင်ပါ့မလား။ ဆိုရှယ်လစ် ဓနသဟာယမျိုးကို ပြောတာလေ” ဟု သူက ပြန်၍ မေးနေပြန်၏။

ကျွန်ုပ်က “မသိပါ” ဟု အဖြေ ပေးလိုက်သည်။ ယခုထက်တိုင်အောင်လည်း ကျွန်ုပ် မသိသေးပါ။ သို့သော် ကျွန်ုပ်အမှန်သိသည်ကား အကယ်၍ ထိုစဉ်က ကွန်ဆာဗေးတစ် အစိုးရသာ အာဏာရှိနေခဲ့ပါမူ ထိုထက်တိုင်အောင် မြန်မာပြည်တွင် ဗြိတိသျှစစ်တပ်များ

နှစ် ၁၀၀ စာ ၁၀၀

၃၄၉

လက်နက်ကိုင်၍ စိုးမိုးနေဦးမည်ဟူသော အချက်ပင် တည်း။

(အထက်ပါ ဆောင်းပါးတိုကလေးမှာ လန်ဒန်မြို့၊ ဗြိတိသျှနှင့် အာရှဆိုရှယ်လစ် သဟာယ အသင်း "British Asian Socialist Fellowship Transport" မှ ထုတ်ဝေသည့် "အရှေ့နှင့် အနောက်" ခေါ် ဂျာနယ်တွင် ဟယုဂျင်းကင်း ဆိုသူတစ်ဦး ရေးသားသော ဆောင်းပါး

ကလေး ဖြစ်ပါ၏။ သွားလေသူ ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ပတ်သက် ၍ လေ့လာချက် ဖြစ်သောကြောင့် ဆီလျော်အောင် ဘာသာပြန် ဖော်ပြလိုက်သော စာပေဗိမာန်မဂ္ဂဇင်းမှ တစ်ဆင့် ပြန်လည် ဖော်ပြလိုက်ရပါသည်)

စာတည်းအဖွဲ့

ပြည်သူ့ကြွယ် အမှတ် ၃ (ဇူလိုင်လ-၁၉၆၈)

ဗိုလ်ချုပ် သခင်န

ကျဆုံးသွားတဲ့ ခေါင်းဆောင်ကြီးများရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ကျွန်တော် ရှင်းပြချင်ပါသေးတယ်။ ရှေးဦးစွာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဟာ ကျွန်တော်နှင့် ယူနီဗာစီတီကောလိပ်ကျောင်းမှာ ၁၉၃၄-၃၅ ခုနှစ်က စပြီး တွေ့ရပါတယ်။ အဲသည်အချိန်က ဆိုလျှင် ဗိုလ်ချုပ်ဟာ ကိုအောင်ဆန်းလို့ပဲ နာမည်တွင်ပါသေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တွေ့ကြပုံက အဲသည်အချိန်မှာ ကိုအောင်ဆန်းက အိုင်အေ အတန်းမှာ သင်တန်းပါပဲ။ ကျွန်တော်ကတော့ ဘီအေ အောင်ပြီး ဥပဒေတန်း တက်ပြီး တတိယအကြိမ် ကျောင်းပြန်ရောက်သွားတဲ့ အခါ ဖြစ်ပါတယ်။ သည်တော့ ကျွန်တော် ပြန်ရောက်သွားတဲ့ အချိန်အခါမှာ ကောလိပ်ကျောင်းမှာ နောင်ရာဇဝင်တွင်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် ရောက်နေတာ ကျွန်တော် သတင်းကြားရပါတယ်။ အဲသည်ပုဂ္ဂိုလ်တွေရှိတဲ့ အကြောင်းကို ယခု ဖ ဆ ပ လ ရဲ့ ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် ဘီလပ်မှာဆောင်ရွက်နေတဲ့ ကိုအုန်းက ပြောပါတယ်။ သည် လူသုံးဦးယောက်ဟာ လူထူးလူဆန်းတွေ၊ ခင်ဗျားနဲ့ မိတ်ဆွေဖွဲ့ပေးချင်တယ်။ လာပါဆိုပြီး လူထူးလူဆန်းတွေရဲ့ အခန်းကို ခေါ်သွားတာနှင့် ကျွန်တော်လည်း သွားပြီး တွေ့ပါတယ်။ တွေ့တဲ့အခါ ဘယ်သူ

နှင့်တွေ့ရသလဲဆိုတော့ ယခု ကျွန်တော်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကြီး ။ ထိုအခါက ကိုအောင်ဆန်းဆိုတဲ့ လူရယ် ယခု ပြည်ထဲရေးလုပ်နေတဲ့ ဦးကျော်ငြိမ်း၊ နောက် တိုင်းပြည်မှာ တက်ဘုန်းကြီး သိန်းဖေလို့ နာမည်ကျော်တဲ့ ကိုသိန်းဖေ၊ အဲသည်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တွေ့ရပါတယ်။ အဲသည်လိုတွေ့ရတဲ့အခါမှာ ကိုအောင်ဆန်းဟာ သူများနှင့်မတူအောင် ထူးခြားတဲ့ အမူအရာတွေကို စပြီး တွေ့ရတာပဲ။

ဥပမာ စပြီးတွေ့ကြတယ်ဆိုလျှင် တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် ဟက်ဟက်ပက်ပက် နှုတ်ဆက်ကြတယ်။ ပြောဆိုကြတယ်။ သူတစ်ယောက်တည်းကပဲ ဘာမှ မပြောဘဲ ငုတ်တုတ်ထိုင်နေတယ်။ သည်တော့ တော်ထူးဆန်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲလို့ အောက်မေ့ပြီး အဲသည်နေ့အချိန်ကုန်ပြီး ပြန်ခဲ့ရပါတယ်။ အဲသည်မှာ တွေ့တဲ့ အကြောင်းကို ပြုပြီး လမ်းမှာတွေ့တဲ့အခါ ဘယ်သူမှ မလိုလဲ၊ ဘယ်လာကြမလဲ၊ ဘာလုပ်မလို့လဲဆိုပြီး နှုတ်ဆက်ကြတယ်။ နှုတ်ဆက်တဲ့အခါမှာ ကိုအုန်း၊ ကိုတော်၊ ကိုသိန်းဖေ၊ ကိုကျော်ငြိမ်းတို့ကသာ အဲသည်လို နှုတ်ဆက်ကြတယ်။ ကိုအောင်ဆန်းကတော့ နှုတ်ဆက်ပေမည့် လှည့်မကြည့်ဘဲ လျှောက်သွားချင် သွား

ထာပဲ။ ပြန်ပြောချင်မှ ပြောတယ်။ ရပ်ကြည့်ပြီး လျှောက်
 သွားချင် သွားတာပဲ။ သူ မပြောဘူးဆိုပြီး သူ့ကို ဘာသိ
 ဘာသာ နေလိုက်ပေမည့် အဲသည်အခါမှာ အပိုမပါဘဲ
 ပြောစရာ ရှိတာလာပြီး ပြောတာပဲ။ ကျွန်တော်ကလည်း
 အကြောင်း မသိဘူး။ တွေ့တာလည်း နောက်ကျနေ
 တယ်။ တစ်နေ့ကျတော့ ကိုသိန်းဖေကို အဲသည် ကို
 အောင်ဆန်းဆိုတဲ့လူဟာ ဘယ်လို လူစားလဲ၊ လမ်းတွေ
 သွင် နှုတ်ဆက်လို့လည်း မရဘူး။ ပြုံးလို့လည်း မရ
 ဘူး။ သူ့ကို လူထူးလူဆန်း တစ်မျိုးပဲလို့ အဲသည်လို
 အမှတ်သညာ ထားလိုက်တယ်။ နောက် ၆ လ လောက်
 ကြာတော့ သူနှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး ပေါင်းကြည့်လိုက်တဲ့
 အခါကျတော့ ကိုအောင်ဆန်းဟာ အပိုတွေဆိုလျှင် ဘာမှ
 မလုပ်ချင်ဘူး။ လောကွတ်ဆိုတာ သူ့သာပြီး အယုံ
 အကြည် မရှိသေးတယ်။ လောကွတ်ပြောနေတဲ့ လူတွေ
 တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် ညာနေတဲ့လူတွေပဲ။

သည်တော့ကာ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် ချစ်ချစ်ခင်
 ခင် ရင်းရင်းနှီးနှီး ပေါင်းရမည့်လူတွေဟာ လောကွတ်တွေ
 ဘာတွေ အပိုအလုပ်တွေ ပြောနေဖို့မလိုဘူး။ ပြောစရာ
 ရှိတာတွေ ပြော၊ ဆိုစရာရှိတာတွေ ဆို၊ အရေးရှိတဲ့အခါမှာ
 ပြောဆိုဖို့၊ ဆွေးနွေးစရာရှိတာတွေ ဆွေးနွေးဖို့ ဒါပဲ။
 အဲသည်အခါမှာ သွားတွေ့တော့ ကိုအောင်ဆန်းဟာ
 ကျွန်တော်တို့ ထင်တဲ့အတိုင်း ကတ်သီးကတ်သတ် လူ
 တစ်မျိုးလိုမဟုတ်ဘဲ အတိအကျကို လိုလားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
 တစ်ယောက်ဆိုပြီး ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရပါတယ်။

(တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် ဒုတိယညီလာခံမှတ်တမ်း၊ ဇူလိုင်လ ၂၉ ရက်နေ့
 အစည်းအဝေးတွင် သခင်နု၏ ချီးကျူးထောပနာပြု၍ ဗိုလ်ချုပ်၏ ဂုဏ်ပုဒ်
 ဖော်ပြပြောဆိုပြီး ဝမ်းနည်းကြောင်းအဆိုသွင်းသည့် စကားရပ်များကို
 ဖော်ပြလိုက်ရပါကြောင်း။)

ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ် အပုတ် (၂)
 ကောက်နုတ်ချက်။

လွတ်လပ်ရေး နောက်ခံကား ဒဂုန်တာရာ

(က)

၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဗန်ကောက် မြို့၌ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ (ထိုအခါကတော့ ရဲဘော် သုံးကျိပ်ဟု မခေါ်သေး) ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်ဟူသော အကြောင်းကို သူတို့ ပြန် ရောက်လာသောအခါ ကျွန်တော် ကြားလိုက်ရသည်။ သူတို့သည် ငွေဖလားထဲတွင် လက်မောင်းသွေး ဖောက် ကာ သစ္စာရေ သောက်ကြသည်ဟု ကြားဖူးသည်။

ဤဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် ဖွဲ့စည်းခြင်း၏ အဖြစ်အပျက်ကိုတော့ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် တွေ့ရသည် မဟုတ်။ ကြုံတွေ့ရသည်မဟုတ်။ အကြားမျှသာဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်ကို 'အရေးတော်ပုံ ရာဇဝင်' ဟူသော စာအုပ် ကို ရေးရန် ကိုဘဟိန်းနှင့် တွဲဖက်၍ တာဝန်ပေးသော အခါ ကျွန်တော် သူတို့ထံမှ အဖြစ်အပျက်များကို ကြီး ကြားကြီးကြား ကြားလိုက်ရသည်။ သို့သော် ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင် သိသည်ကတော့ လွတ်လပ်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ကြရန် ကိုအောင်ဆန်းတို့ နိုင်ငံခြားထွက်သွား သည့် အဖြစ်အပျက်များမှ တချို့တစ်ဝက် ပုံကားချပ် များကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် သိနေသည်။

သခင်အောင်ဆန်းသည် တရုတ်ပြည်သို့ နိုင်ငံခြား

လက်နက် အကူအညီရယူရန် ထွက်ခွာသွားရင်း အကြောင်းကြောင်းကြောင့် ဂျပန်ပြည်သို့ ရောက်ရှိသွား ကာ ဟိုင်နန်ကျွန်းတွင် စစ်ပညာသင်သည်အထိ သင်တန်း အဖြစ်အပျက်များက မမျှော်လင့်သော အဖြစ်အပျက်များ ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဂျပန်ဝင်စခေတ်အခါ က 'ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် ... တပ်မတော်ဖွဲ့ဖို့ ဂျပန် ပြည်မှာကွယ် ... တကယ်ပဲ အသက်နဲ့လဲလို့ ဆင်နွှဲ ခုကွခံကာ ကြံစည်တယ် ... သူရဲကောင်းတဲ့ ဗိုလ်အောင် ဆန်းနဲ့ အာဇာနည်တွေရယ် ...' အစချီသော သီချင်း ထွက်ပေါ်လာခဲ့ရသည်။

ယင်းသည် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်၏ သမိုင်းကို ထင်ဟပ်ထားသော သီချင်းဖြစ်သည်။ ယခု တိုင်ပင် ခေတ်စားနေသော သီချင်းတစ်ပုဒ်ဖြစ်သည့် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် သိသည့် လွတ်လပ်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြသော ခေတ်ကာလ နောက်ခံကား လည်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်၏ ပထမဆုံးသော လုံးချင်းဝတ္ထု နှင့်လည်း ဆက်စပ်နေသည်။ ကိုလိုနီခေတ် ဆန်းစစ်ရေးအတွက် လျှို့ဝှက် နေထိုင်ကြသော အခါက ကျွန်တော် ကိုဘဟိန်းထံသို့ 'မေ' ဝတ္ထု အမှာစာရေး

သွားရှာရသည်။ ပုန်းအောင်းနေသောနေရာ လိပ်ကန်
နံနံခြံရှေ့ရှိ အိမ်တစ်အိမ်တွင်ဖြစ်သည်။

ထိုအိမ်မှာ ဂျပန်ပြည်သို့ လျှို့ဝှက်စေလွှတ်သော
ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ စခန်းချရာ နေရာဖြစ်သည်ကို
အောင်ကျွန်တော် သိသွားသည်။ ကျွန်တော်ရေးသည်
စာအုပ်စာတမ်းများ၊ အထောက်အထား မပါဘဲ ကျွန်
တော် မှတ်မိသရွေ့ အမှတ်တရ မှတ်တမ်းသဘောသာ
အောင်ရေးခြင်းဖြစ်သည်။ ဂျပန်များ ဝင်လာသောအခါ
ကျွန်တော် ရန်ကုန်သို့ ရောက်သွားသည်။ ဗမာ့လွတ်
တပ်ရေး တပ်မတော်၏ ရုံးတည်ရာသို့ ရောက်သွား
သည်။ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များမှာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂ၊
အာရှနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂနှင့် တက္ကသိုလ်
ကျောင်းသားသမဂ္ဂမှ မိတ်ဆွေများ၊ တို့ဗမာအစည်းအရုံး
မှ မိတ်ဆွေများ ဖြစ်နေကြသည်ကို ကျွန်တော် တွေ့ရ
သည်။ တချို့မှာ ကျွန်တော်နှင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၊
တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂတွင် တစ်နှစ်တည်း အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လုပ်
ဖော်ကိုင်ဖက်များ ဖြစ်ကြသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်က ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်
မတော်ကို နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းအဖြစ် မြင်နေခြင်းဖြစ်
သည်။ သူတို့ကို တစ်ခါမျှ ကျွန်တော် ကျောင်းသားဘဝက
တွေ့ရဖူးသော၊ သူတို့လည်း ဝတ်ဆင်စရာ အကြောင်း
မရှိသော စစ်ဝတ်စစ်စားနှင့် တွေ့ရသောအခါ တစ်မျိုး
အားရသည်။ သူတို့ မည်သို့ပင် ရာထူးအဆင့်အတန်း
မရှိ။ စစ်ဝတ်တန်ဆာများနှင့် ဆင်ယင်ထားစေကာမူ
ကျွန်တော့်မျက်စိထဲတွင်ကား ကျောင်းသားသမဂ္ဂမှ မိတ်
ဆွေများအဖြစ်သာ မြင်နေမိသည်။

ထို့နောက် ကျွန်တော်သည် ရွှေတောင်ကြားသို့
သွားရောက် နေထိုင်မိသည်။ အမြဲတမ်းနေသည်ကား
သူတို့။ ထိုအခါက ရွှေတောင်ကြားမှာ ဗမာ့လွတ်လပ်
ရေး တပ်မတော်မှ စစ်ဗိုလ်များနေထိုင်ရာ ရပ်ကွက်ကဲ့
သို့ ဖြစ်နေသည်။ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်မှ စစ်
ဗိုလ်များအပြင် ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၊ သခင်
အောင်၊ သခင်လေးမောင်၊ သခင်တင်ထွန်း၊ ကိုဘဟိန်း၊
ကျော်ငြိမ်း၊ ကိုတင်မောင်၊ ကိုလှမောင်၊ သခင်သန်း
လှိုင်၊ သခင်အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်လက်ျာ၊ ဗိုလ်စကြာ၊
အောင်န စသော ကျောင်းသားသမဂ္ဂနှင့် ဒို့ဗမာအစည်း

အရုံးမှ မိတ်ဆွေများ နေထိုင်ကြသည်ကို တွေ့နေရ
သည်။ သူတို့နှင့် ကျွန်တော် သိကျွမ်းခင်မင်ရသည်မှာ
စစ်ဗိုလ်များအဖြစ် လုံးဝမဟုတ်။ အမျိုးသားလွတ်မြောက်
ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ကြသော လူပုဂ္ဂိုလ်များအဖြစ်
သာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်က ဗမာ့လွတ်လပ်
ရေးတပ်မတော်၏ နောက်ခံကားကို ရေးဖွဲ့သောအခါ
လွတ်လပ်ရေးရရန်အတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြသူ
များနှင့် အထိအတွေ့ကိုပါ ရေးဖွဲ့မိခဲ့ရသည်။

[၁]

သူတို့ကို ကျွန်တော် အရင်ကျောင်းသားဘဝက
အတိုင်းပင် မြင်သည်။ ၁၉၄၃ ခုတွင် ဂျပန်စစ်အာဏာ
ပိုင်တို့က မြန်မာပြည်ကို လွတ်လပ်ရေးပေးသည်ဟု ကြေ
ညာသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်တို့၏ မိတ်ဆွေများမှာ
တပ်မတော်တွင် တချို့၊ အစိုးရအဖွဲ့ထဲတွင် တချို့ ဆောင်
ရွက်ကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဝန်ကြီးများ၊ စစ်ဗိုလ်ကြီး
များ ဖြစ်သွားသည်ကို တွေ့ရသည်။ သူတို့ မည်သို့ပင်
ရာထူးရာခံနှင့် ရှိနေကြသော်လည်း ကျွန်တော်က ယခင်
ကျောင်းသားဘဝက အတိုင်းပင် လွတ်လပ်ရေး ဆောင်
ရွက်သောသူများအဖြစ်သာ မြင်နေသည်။

ဂျပန်ပေးသော လွတ်လပ်ရေးက လွတ်လပ်ရေး
အစစ် မဟုတ်သည်ကို ကျွန်တော်တို့ သိနေကြသည်။
အဆောင်အယောင်အားဖြင့်တော့ လွတ်လပ်ရေး။ ယခင်
အင်္ဂလိပ်ဘုရင်ခံများ နေထိုင်သွားလော အရင်က အိမ်
တော်တွင် ဂျပန်ဘုရင်၏ စစ်သေနာပတိက နေထိုင်
လျက်ရှိနေသည်။ ယင်းအစိုးရအဖွဲ့တွင် စစ်ဝန်ကြီးနှင့်
စစ်သေနာပတိက ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ...။

ထိုအခါ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်၊ ထို့နောက်
ဗမာ့တပ်မတော် စသည်ဖြင့် အမည်များပြောင်းကာ ဖွဲ့
စည်းလျက် ရှိနေကြသည်။ လွတ်လပ်ရေးအတွက်
ဆောင်ရွက်လိုသူများ တပ်မတော်သို့ ဝင်ကြသည်။
လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ မပြီးဆုံးသေးသည်ကိုတော့ အား
လုံး သိနေကြသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ဆက်လက်၍ ဂျပန်
ဖက်ဆစ်များကို တော်လှန်ကြရသည်။ ဖက်ဆစ်ဆန့်
ကျင်ရေးအဖွဲ့ကြီး ဖွဲ့စည်းလိုက်ကြသည်။

အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ကို ဆန့်ကျင်ပြီး လွတ်လပ်ရေးရပေး

ရန် ဂျပန်ပြည်သို့ စစ်ပညာတော်သင်အဖြစ် သွားခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် တစ်ဖန် ဂျပန်ဖက်ဆစ်ကို ဆန့်ကျင်ခုခံရန်အတွက် မဟာမိတ် စစ်ဌာနချုပ်ရှိရာ သီဟိုဠ်ကျွန်းကန္ဒီသို့ သွားရောက်၍ လေထီးအတတ်သင်ရန် သွားကြသူများ ပေါ်ပေါက်လာရသည်။ ဂျပန်ခေတ်တွင် ကျွန်တော် သူတို့နှင့် အတူရှိနေစဉ် သူတို့ ဘယ်လိုနေထိုင်စားသောက်သည်ကို ကျွန်တော် သိနေသည်။ ဂျပန်၏ ဖောင်းပွသော ငွေစက္ကူ လခဖြင့် လုံလောက်ကြသည် မဟုတ်။ ကြိဖန်၍ နေကြရသည်။ ဇနီးဖြစ်သူများ၏ ရွှေငွေ အဝတ်အထည်များ ရောင်းစားကြသူများ ရောင်းစားကြသည်။ ကျောင်းသားသမဂ္ဂခေတ်၊ ဒို့ဗမာအစည်းအရုံးခေတ်ကဲ့သို့ပင် ကိုယ်ကျိုးမဖက်ဘဲ နေထိုင်ကြသည်မှာ အထင်အရှားပင် ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ဂျပန်ဖက်ဆစ်များ၏ ရှေ့မှောက်တွင်ပင် ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် နောက်ဆုံး ထိတွေ့ရသည်ကား သူ လက်ထပ်ခင်ကလေးတွင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် ဗိုလ်လက်ျာ၏ ဧည့်ခန်းတွင် စန္ဒရား တီးနေစဉ် သူ ကားနှင့်ရောက်လာသည်။ သူက ကိုဘဟိန်းကိုလည်း မေးသည်။ ကိုဘဟိန်း မရှိ၍ တွေ့မသွား။ ကျွန်တော့်ကို မဂိုလမ်းရှိ ပလာတာဆိုင်သို့ သွားစားကြရန် ခေါ်ရင်း သူ လက်ထပ်တော့မည့်အကြောင်းကို တတွတ်တွတ် ပြောနေသည်။ ထို့နောက် ဟိုအကြောင်း သည်အကြောင်း၊ တော်လှန်ရေးမှာလည်း အနုပညာ ART ရှိကြောင်း ပြောရင်း ပြုံးနေသည်။

စစ်ပြီးစ ရွှေတိဂုံအလယ်ပစ္စယံတွင် ကျင်းပသော ပထမဆုံးသော ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး၊ ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်ကြီး၏ ညီလာခံသို့ ရောက်သွားသည်။ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ သူ့ကို မြင်လိုက်ရသည်။ သူက ဖဆပလ ဥက္ကဋ္ဌ စားပွဲတွင် ထိုင်နေသည်။ သူနှင့် စကားမပြောခဲ့ရ။ ပြောရန် အခန့်မသင့်။ သူက အလုပ်ရှုပ်နေသည်။ ယင်းသည် သူ၏ ပုံကားချပ်ကို အဝေးမှ လှမ်းမြင်ရသော ပုံကားချပ်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအခါက ကန္ဒီစာချုပ်လက်မှတ်ထိုးပြီးကြပြီးနောက် အင်္ဂလိပ်အစိုးရလက်ထက်တွင် သူ့အား ဒုတိယစစ်သေနာပတိ D.I.G ခန့်ထားသည်ကို သူက မလုပ်။ နိုင်ငံရေး ဆက်လုပ်မည်ဆိုကာ

တပ်မှ ထွက်လိုက်သည့်အကြောင်းကို ကြားသိနေရသည်။

ဒါကိုတော့ ကျွန်တော်ကြိုက်သည်။

[၇]

စစ်ပြီးစခေတ်ကာလတွင်ကား ကျွန်တော်က ဂျာနယ်မဂ္ဂဇင်း ထုတ်ဝေရေးအတွက် စိုင်းပြင်းနေသည်။ သူတို့နှင့် မတွေ့ရတော့။ သူတို့က သူတို့အလုပ်နှင့် သူတို့ ရှုပ်နေသည်။ လွတ်လပ်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သော ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်မှ မိတ်ဆွေများ ကြေညာချက်ကို ဖတ်ရသည်။ ကြေညာချက်သည် ကျွန်တော်နှင့် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် (ဆိုပါတော့) နှင့် နောက်ဆုံးအားဖြင့် ဆက်သွယ်မှုအသံ ကြားရခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ သည့်နောက် လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ကျွန်တော့်စာပေအလုပ်နှင့် ကျွန်တော်၊ သူတို့နှင့် အထိအတွေ့ပင် မရှိတော့။ ကြေညာချက်မှာ ခေတ်ပြပါအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။

ပမာတပ်မတော် ခေါင်းဆောင်အရာရှိကြီးများအစည်းအဝေးက ထုတ်ပြန်ကြေညာချက်

၁၂-၈-၄၅

ယခုအခါ ဂျပန်ဖက်ဆစ်များသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ တပ်မတော်နှင့် နိုင်ငံပေါင်းစုံ မဟာမိတ်တပ်မတော်များ ဝန်းတိုက်ခိုက်သည်ကို ဖက်ပြိုင်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်တော့ဘဲ လက်နက်ချရန် စကားများပင် ကမ်းလှမ်းလေပြီ။ ကမ္ဘာစစ်ကြီးကား ပြီးတော့မည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများ၏ အရေးကား မပြီးသေး။ ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံ၏ အရေးတစ်ခုလုံးသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ တပ်မတော်နှင့် လွတ်လပ်ရေး လိုချင်သူအားလုံး သက်တန်းကြီးပမ်းထမ်းဆောင်လာခဲ့ရသည်နှင့်အမျှ ထိရောက်စွာ အောင်မြင်ရန်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံကို ခေါင်းဆောင်သူ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တိုင်းသူပြည်သားအပေါင်းတို့သည် လူမှုမရွေး၊ ဘာသာမရွေး၊ တညီတညွတ်တည်း ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် အထူးလိုပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ တပ်မတော်သားအားလုံးသည်လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးအတွက် စွန့်စွန့်

ဆား ဆောင်ရွက်ခဲ့သူအပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊
 ဤမျှ အပင်ပန်းခံ အဆင်းရဲ အနစ်နာ အသေအကြေ
 ခံကာ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်မှာ လက်တစ်ဆုပ်မျှ
 နှိမ့်သော လူတစ်စု၏ ကောင်းစားမှုကိုသာလည်းကောင်း၊
 ကျွန်ုပ်တို့၏ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ တိုးတက်မှုကိုသာလည်း
 ဆောင်း ရည်မှန်းလျက် ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည်
 မဟုတ်ဘဲ မြန်မာနိုင်ငံလူထုအပေါင်း လွတ်လပ်ရေး
 အတွက် ရည်စူးလျက် လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည့် အကြောင်း
 တို့ ခေါင်းဆောင်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် နိုင်ငံသူနိုင်ငံသား
 အပေါင်းတို့အား အထူးလေးနက်စွာ ဖော်ပြလိုပေကြောင်း။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ တပ်မတော်ခေါင်းဆောင်
 အရာရှိကြီးများ အစည်းအဝေးက မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း
 ခေါင်းဆောင်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တိုင်းသူပြည်သား
 အပေါင်းက စိတ်ဝမ်းကွဲပြားခြင်း အလျဉ်းမရှိဘဲ ဖက်ဆစ်
 ထိတ်ဖျက်ရေး၊ ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်အတွင်း
 သို့ ထိရောက်စွာ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကာ မြန်မာနိုင်ငံ
 လွတ်လပ်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းအရပ်
 ရပ်ကို တညီတညွတ်တည်း နှောင့်နှေးဆိုင်းငံ့ခြင်း
 အလျဉ်းမရှိဘဲ ဆောင်ရွက်ကြရန် ပြင်းထန်စွာ တိုက်
 ချွန်းလိုက်ပါကြောင်း။

- (၁) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း စစ်သေနာပတိ
- (၂) ဗိုလ်မှူးကြီးလကျာ ဒုတိယစစ်သေနာပတိ

- (၃) ဗိုလ်မှူးကြီးဇေယျာ စစ်ဦးစီးမှူး
- (၄) ဗိုလ်မှူးကြီးနေဝင်း ရှေ့တန်းစစ်ဌာနချုပ်မှူး
- (၅) ဗိုလ်မှူးမောင်မောင် တိုင်းအမှတ်(၁)မှူး
- (၆) ဗိုလ်မှူးအောင်ကြီး မြစ်ဝကျွန်းပေါ်တိုင်းမှူး
- (၇) ဗိုလ်မှူးကျော်ဇော တိုင်းအမှတ်(၄)မှူး
- (၈) ဗိုလ်မှူးရဲထွဋ် တိုင်းအမှတ်(၆)မှူး
- (၉) ဗိုလ်မှူးအောင် တိုင်းအမှတ်(၇)မှူး
- (၁၀) ဗိုလ်ကြီးအာဠာဝက အထက်ပြည်တိုင်းမှူး

x x x

[ဃ]

လွတ်လပ်ရေးမရမီနစ်က ကျွန်တော် ထုတ်ဝေ
 လျက်ရှိသော တာရာမဂ္ဂဇင်းကို ဗမာ့တပ်မတော်မှ အုပ်
 ရေ ၁၀၀ ဝယ်ယူသည်။ လစဉ်ဝယ်သည်။ ကျွန်တော်
 က ကိုယ်စားလှယ်နှုန်း ပေးရသည်။ လာရောက်ယူသူ
 မှာ ကျွန်တော်နှင့် သမဂ္ဂလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ဗိုလ်ကြီး
 ချစ်မြိုင်။ ယင်းသည် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်နှင့်
 နောက်ဆုံး ထိတွေ့မှုဟု ဆိုရပေမည်။ ကျွန်တော်ကတော့
 မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်ဟု
 သာ ခံစားမိသည်။ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ဟု
 သော ခံစားမှုဖြင့် ဖော်ပြလိုက်ရပေသည်။ ။

ရတနာသစ် ဟုဂင်း (၁၉၅၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ) ကောက်နုတ်ချက်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနဲ့ တွေ့ခဲ့တုန်းက အဘိုးကြီး

ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ် မဂ္ဂဇင်း ထုတ်ဝေမည်ဟု သိရသောအခါ ဝမ်းသာ၊ ဝမ်းနည်းဖြစ်၏။ ဝမ်းသာခြင်းမှာ ဗိုလ်ချုပ်လမ်းစဉ်ကို ပြောသာပြောကြသည်။ မည်သည့်လမ်းစဉ်ဟူ၍ မည်သူမျှ တကယ်မသိချေ။ ကျွန်ုပ်လည်း မသိပါ။ သို့သော် သူ၏လမ်းစဉ်ကို ဖော်ပြမည်ဆို၍ ကျွန်ုပ်ဝမ်းသာသည်။ သူ၏လမ်းစဉ်ကို ဖော်ပြမည်မဂ္ဂဇင်းကို ဝတ္တရားအတိုင်း ကူညီရမည်။ ကျွန်ုပ်မှာ အဘယ်ဝတ္တရားရှိသနည်း။ ဤမဂ္ဂဇင်းကို စီမံစီစဉ်သော သူတို့အား ကျွန်ုပ်ပြုရန်ဝတ္တရားမရှိ။ ဗိုလ်ချုပ်သာလျှင် ကျွန်ုပ်ပြုရမည့်ဝတ္တရားရှိပေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ကျွန်ုပ်နှင့် ချစ်ကျွမ်းဝင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။ မဟာမိတ်ဖြစ်သည်ကား အရေးမကြီး ကျွန်ုပ်အား ကျွန်ဘဝမှ လွတ် မြောက်စေသော လုပ်ငန်းကို တည်ထောင်ခဲ့ရာ ယခုအခါ ကျွန်ဘဝမှ လွတ်ပြီ။ သူ၏ကျေးဇူးသည် ကြီးပေသည် တကား။

ကျေးဇူးကို ထောက်၍ ကျွန်ုပ်ကလည်း တုံ့ပြန်အပ်သော ဝတ္တရားမရှိပေသလော။ ဤသို့ ဝတ္တရားကို ကျေပွန်စေရသည့်အတွက် ကျွန်ုပ်ဝမ်းသာသည်။ ကျွန်ုပ်ဝမ်းနည်းခြင်းကား သူ့ဆောင်ရွက်ခဲ့သော၊ အပင်ပန်းခံခဲ့သော အသက်သွေးနှင့် လဲခဲ့သော လွတ်လပ်ရေးအကျိုးကို သူ

မခံစားရလေ။ မြင်ပင် မမြင်လိုက်ရ။
အော် ... ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သင်၏ ဖြူစင်သော စိတ်ထားကို ငါကြည်ညို၏။ သင်၏ သူရသတ္တိကို ငါလေးစား၏။ သင်၏ အမြင်ကျယ်ခြင်းကို ငါချီးကျူး၏။ သင်၏ သေခြင်းကို ငါနမြော၏။ သင်၏ ဖြူစင်သော စိတ်ထားသည် သင့်အား မမြင်ဖူး၊ မကြားဖူးသော သူတို့၏ ချစ်ခင်ယုံကြည်လေးစားခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။ သင်၏ ဖြူစင်သော စိတ်၏ အရောင်ကြောင့် ထိုသူတို့သည် ညီညွတ်ခြင်း၏ အကျိုးကို မြင်နိုင်ကြလေသည်။ သင်၏ ဖြူစင်သော စိတ်၏ အရှိန်သည် ထိုသူတို့နှလုံးတွင်း၌ ဖြူစင်သော အမှိုက်များကို လောင်ကျွမ်းစေလေသည်။ သင်၏ သူရသတ္တိသည် ရန်သူတို့အား တုန်လှုပ်စေ၍ ထိုသူရသတ္တိ ထိခိုက်လေသမျှမှာ ရန်သူ၏ လက်နက်တို့သည် ကြေမွသွားကြလေသည်။ သင်၏ အမြင်ကျယ်ခြင်းကို ရန်သူတို့ မပေါ်ပေါက်ဘဲ နုနုအေးအေးနှင့်ပင် လွတ်လပ်ရေးကို ရခြင်းက သက်သေခံလေပြီ။ ဤအကြောင်းများကို ထောက်ထားလျှင် သင်၏ သေခြင်းသည် နိုင်ငံအတွက် မတိုင်းထွာနိုင်ကာ ဆုံးရှုံးခြင်းဖြင့် ဆုံးရှုံးရလေသော အော် ... ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သူပြုလုပ်ခဲ့သမျှကို ဖော်မိတိုင်း ကျွန်ုပ် ဝမ်းနည်းလျက်ပင်၊ အသည်းနာလျက်ပင်

ရိုပေတော့သည်။

အောင်ဆန်းသည် ကျွန်ုပ်၏ ငယ်ပေါင်း ကြီးဖော် မဟုတ်ပေ။ ရံဖန်ရံခါ တွေ့ကြသော မိတ်ဆွေသာ ဖြစ်၏။ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်မှာ ဘွင်းဘွင်းပြောတတ်သူများချည်း ဖြစ်ရာ၊ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် နားလည်ကြ၏။ အဘယ်ကိစ္စတွင်မဆို သဘောတူခြင်းသို့ ဆိုက်ရောက်ကြလေသည်။

အခါတပါး၌ ကျောင်းသားသပိတ်ကိစ္စတစ်ခုတွင် ဦးအောင်ဆန်းသည် ကျောင်းသားသမဂ္ဂ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဖြင့် ရောက်လာ၏။

“ဦး ကျွန်တော်အကြောင်းစုံ သိချင်ပါတယ်”

ဟူသော တုံးတံအပြောမျိုးနှင့် မေးသည်။ ကျွန်ုပ်က အဖြစ်အပျက်အလုံးစုံကို ရှင်းလင်းပြသောအခါ သူသည် ကောင်းစွာနားလည်၍ ကျွန်တော့်ကျောင်းသားများကို ကျောင်းသို့ ပြန်သွင်းခဲ့ပါမည်။ ဦးကလည်း ချထားသော အမိန့်ကို တစ်နည်းနည်းနှင့် အဆင်ပြေအောင် ပြုပါဟု ပြောပြီးလျှင် ကျောင်းသားများနှင့် တစ်ည သွားအိပ်သည်။ နံနက်၌ ကျောင်းသားများကို ကျောင်းသို့ ခို့၍ သူပြန်သွားသည်။ ကျွန်ုပ်လည်း နှစ်ယောက်တူညီသောနည်းနှင့် အားလုံးအဆင်ပြေအောင် စီမံလိုက်သည်။ အားလုံး အေးချမ်းသွားသည်။ ထိုအကြိမ်သည် ကျွန်ုပ်နှင့် ဦးအောင်ဆန်း ပထမတွေ့ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုမှစ၍ ဖိုးအောင်ဆန်းသည် အကြောင်းအကျိုးကို ကောင်းစွာစဉ်းစားလျက် “ငါ့အယူ မှန်သည်” ဟူသော တစ်ဖက်သတ်ဆုံးဖြတ်ချက် ချတတ်သောသူ မဟုတ်ကြောင်းကို ကျွန်ုပ်ယုံကြည်သောသည်။

အခါတပါးစဉ်းစားရာတွင် ...

“ဖိုးအောင်ဆန်း စစ်သေနာပတိအဖြစ်ဖြင့် စီမံခန့်ခွဲမှုမှာ ကျွမ်းကျင်ကြောင်းကိုတော့ အားလုံးဝန်ခံပါတယ်။ နိုင်ငံရေးကိုတော့ ကမ္ဘာလှည့်ပြီး သင်ယူဖို့ ကောင်းတယ် ဆင်တယ်” ဟု ကျွန်ုပ်က ပြောသည်။

“ဘာဖြစ်လို့လဲ” ဟု သူက ပြန်မေးသည်။

နိုင်ငံရေးမှာ ဗဟုသုတရှိကြတဲ့ လူတွေက လှည့်ကြွေးရင် မျက်စိမလည်အောင်ပေါ့ဟု ကျွန်ုပ်ပြောသည်။ သူသည် ပြန်မပြောခင် ဟက်ဟက်ပက်ပက် ရယ်မောသေးသည်။ ဦးဟာ နိုင်ငံရေးကို ဘာမှနားမလည်ဘူး။

ကျွန်တော်လည်း နားမလည်ဘူး။ ခင်ဗျားပြောတဲ့ ဗဟုသုတရှိတယ်ဆိုတဲ့လူတွေက ကလေးလို ခြေထိုးတမ်းကစားရင်တော့ ကျွန်တော် မှောက်ရက် လဲချင်လဲမယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒါကလည်း နိုင်ငံရေးပဲ။ နိုင်ငံရေးအစစ်အမှန်ကို နားလည်တဲ့လူ ဗမာပြည်မှာ မရှိပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် မကြောက်ပါဘူး။ ကမ္ဘာလှည့်တယ် ဆိုတာက အသိပညာတိုးမယ်ပေါ့လေ။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်နိုင်ငံကို ကိုယ်ကောင်းကောင်းနားလည်ဖို့ အရေးကြီးတယ် ဟု စိတ်ပါလက်ပါ ပြောသည်။ နောက်တစ်ဖန် ကျွန်ုပ်က လက်ရှိအစိုးရအဖွဲ့မကောင်းရင် မင်းတို့ဝင်လုပ်မှ ကောင်းမယ် မဟုတ်လားဟု ပြောပြန်ရာ သူက ကျွန်တော့်ကို အာဏာအပ်ရင် ဝင်လုပ်ဖို့ အဆင်သင့်ပဲ။ အာဏာမအပ်ဘဲ သူများ ခိုင်းတာလုပ်နေရရင် ဘာနိုင်ငံရေးအတွက် အသုံးကျမှာလဲ” ဟု ပြန်ပြောသည်။

ဖိုးအောင်ဆန်းကို အာဏာအပ်ရလေသည်။ အာဏာရသောအခါ သူဘယ်အရာကို ဘယ်နည်းလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သည်ကို နိုင်ငံက သိပေသည်။

အာဏာရပြီးနောက် တွေ့ကြသောအခါ ကျွန်ုပ်က အပြောကြမ်း စိတ်ကြမ်းများကို လျှော့သင့်ကြောင်း၊ လူထုကိုလည်း ပညာသင်ရန်အချိန်ရောက်ပြီဖြစ်ကြောင်းများကို ပြောသည်။ သူက ဤသို့ ပြန်ပြော၏။ “ဦးဟာ လူထုအကြောင်းမသိသေးဘူး ...။ သူတို့ကို စိတ်ဓာတ်ကြွအောင် မလုပ်ရင် ဘယ်ကိစ္စမှပြီးမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် တစ်ခါတစ်ခါ ဆဲဆဲပေးရတယ်။ ကျုပ်ကိုချည်း အားကိုးကြတယ်။ ကျုပ်တစ်ယောက်တည်း လုပ်လို့ မပြီး နိုင်တာကို ပြောပေမယ့် မရဘူး။ သူတို့ မလုပ်တတ်ရင် သင်ပေးရမယ်။ မလုပ်နိုင်ရင် ကူရမယ်။ အဲ ... မလုပ် ချင်ရင်တော့ လုပ်အောင် လုပ်ရမှာပဲ” ဟု ပြန်ပြောသည်။ သူ၏သည်းခံပုံ၊ သူ၏ရှေ့ဆောင်ပုံ၊ သူ၏ခွဲကြီးပုံကို ဤ စကားများနှင့်သိသာနိုင်ပေသည်။

အထက်ပါအချက်များကား ကျွန်ုပ်နှင့်တွေ့သော အချိန်များမှာ ပြောကြားဆွေးနွေးကြသော အချက်များမှ ကောက်နုတ်ချက်များ ဖြစ်ပေသည်။ ဖိုးအောင်ဆန်း၏ ဂုဏ်ပုဒ်များ ဖော်ပြသော ရည်ညွှန်းချက်များ ရှိပါသည်။ သို့သော် သေသူကို ချီးကျူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်မှာ အရသာမတွေ့ပါ။ ဝမ်းနည်းခြင်းသာ ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။ ထိုမှတစ်

၃၅၈

ပါး အရပ်သားပြော ပြောရမည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်ကို “ဖော်လံဖား” စားရင်းသို့ သွတ်သွင်းလိုက်မည်ကို ကျွန်ုပ်စိုးရိမ်မိပါသည်။

ကျွန်ုပ်ကား သူသေပြီးနောက် သူ၏ ရုပ်ကလာပ်ကို သွားရောက် အလေးမပြုပေ။ သို့သော် ဖိုးအောင်ဆန်း ပြုခဲ့သမျှတို့သည် ကျွန်ုပ်၏ဦးနှောက်ထဲတွင် လူးလာဆန်

ခတ်ရှိလျက်ပင်။ သူ၏မျက်နှာသည် ကျွန်ုပ်၏မျက်စိထဲမှာ လျှပ်လျက်ပင်။ သူ၏အသံသည် ကျွန်ုပ်၏ နားကို ရိုက်လျက်ပင် ရှိလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကား သူမတူသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဖြစ်သတည်း။ ။

၁၉၇၇ ဖေဖော်ဝါရီလ၊ ဗိုလ်ချုပ်လမ်း၌ (၁)

စာရေးဆရာ ဦးအောင်ဆန်း လှမြင့် (ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စစ်ရေး
ခေါင်းဆောင်ကောင်း၊ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်ကောင်း၊
နိုင်ငံနှင့် လူမျိုးအတွက် စွမ်းစွမ်းတမံ ဆောင်ရွက်ခဲ့သော
ခေါင်းဆောင်ကောင်း၊ ကမ္ဘာကပင် လေးစားချစ်ကြည်မှု
ရသော ခေါင်းဆောင်ကောင်း တစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း လူ
အသိအသိဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်သည် သူ့ကျွန်ဘဝမှ လွတ်
မြောက်ရေး၊ လွတ်လပ်ရေး ရရှိရေးတို့အတွက် စိတ်ရော
ကိုယ်ပါ နေ့မအား ညမနား ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံနှင့်
လူမျိုးအတွက် ပြည်သူလူထု တစ်ရပ်လုံး၏ စည်းလုံး
ညီညွတ်မှုနှင့်အတူ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ရှေ့တန်းမှ ပါဝင်
ဆောင်ရွက်ရုံမျှနှင့် အားမရသေး။ ပြည်သူလူထုအား စစ်
ရေး နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ လူမှုရေးဆိုင်ရာ
ဗဟုဗဟုသုတများ၊ မြန်မာ့ဗဟုသုတများ သိစပ်မြင်နဲ့
ဆန့်အတွက်လည်း ဗိုလ်ချုပ်သည် လေ့လာထားသမျှ
အားပေးလည်းကောင်း၊ တွေ့ကြုံနေသမျှ အဖြစ်
အကျက်များမှလည်းကောင်း၊ ကောင်းနိုးရာရာများကို
ဆောင်းပါး၊ စာတမ်းများ ပြုစုရေးသားလျက် အသိ
အတွေး ပြည့်စုံစေရန် ဝတ်တပ်တစ်အား ဆောင်ရွက်ခဲ့
သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ တစ်သက်တာခရီးကို
လေ့လာလျှင် နိုင်ငံချစ်စိတ်ဓာတ် ပြည့်ဝ ရင့်ကျက်မှုနှင့်

အတူ စာပေရေးသားခြင်းကို မွေ့လျော်သော စာပေစိတ်
ဓာတ် အပြည့်အဝရှိသူဖြစ်ကြောင်း အထင်အရှား တွေ့
နိုင်သည်။
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ရေနံချောင်းမြို့ အမျိုး
သားကျောင်းသားဘဝ ငယ်ရွယ်စဉ်အချိန်မှ စတင်၍
စာပေတွင် ပျော်မွေ့သူဖြစ်၏။ ကျောင်းသားအရွယ်ကပင်
အပေါင်းအဖော်များနှင့် နေထိုင်ခြင်းထက် စာရေး စာဖတ်
မှုဖြင့် တစ်ဦးတည်း အေးအေးဆေးဆေးနေခဲ့၏။ ၁၉၃၂
ခုနှစ်တွင် ရေနံချောင်းမြို့ အမျိုးသားကျောင်းမှ ဆယ်
တန်းစာမေးပွဲ အောင်မြင်ခဲ့သောကြောင့် ရန်ကုန်
တက္ကသိုလ်သို့ ရောက်ရှိလာ၏။ စာပေရေးရာတွင် စိတ်
ပါဝင်စားသူပီပီ ၁၉၃၅-၃၆ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်
ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ၏ စာစောင်ဖြစ်သော “အိုးဝေ
မဂ္ဂဇင်း” ၌ အယ်ဒီတာအဖြစ် တာဝန်ယူ လုပ်ဆောင်ခဲ့
၏။ ထိုအချိန်မှာပင် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ကိုအောင်
ဆန်းသည် “ဂန္ထလောက မဂ္ဂဇင်း” တွင်လည်း အင်္ဂလိပ်
ဘာသာဖြင့် ဆောင်းပါးများ၊ မြန်မာဘာသာ ဆောင်းပါး
များကို ရေးသားလျက်ရှိသည်။ ၎င်း၏ဆောင်းပါးတွင်
ကျောင်းသားများ၏ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုဆိုင်ရာ ဝေဖန်
ချက်များ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်နှင့်ဆိုင်သော အယူ

အဆ၊ အတွေးအခေါ် ဆောင်းပါးများ၊ ခေတ်စနစ် ပြုပြင်ရေး ဝေဖန်ချက် ဆောင်းပါးများ ပါဝင်သည်။

“အိုးဝေ မဂ္ဂဇင်း” တွင် အယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေချိန်တွင် “Hell Hound at Harge” အမည်ရှိ ဆောင်းပါးတစ်စောင်ကို ထည့်သွင်းဖော်ပြခဲ့၏။ ယင်းဆောင်းပါးသည် နယ်ချဲ့ကျောင်းသား အာဏာပိုင်လောကကို သိမ်သိမ်တုန်မူ ဂယက်ထစေခဲ့သောကြောင့် အယ်ဒီတာ ကိုအောင်ဆန်းအား စာရေးသူအမည်ကို ထုတ်ဖော်ပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့၏။ သို့သော် ကိုအောင်ဆန်းသည် အယ်ဒီတာတို့၏ ထားရှိအပ်သော၊ စောင့်စည်းအပ်သော စည်းကမ်းနှင့်အညီ ဆောင်းပါးရေးသူအမည်ကို ထုတ်ဖော်ခြင်း မပြုခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် နယ်ချဲ့အာဏာပိုင်တို့က ကိုအောင်ဆန်းကို ကျောင်းမှ ထုတ်ပစ်သည်။ စာရေးဆရာဖြစ်လိုသော ကိုအောင်ဆန်းသည် နိုင်ငံရေးလောကကို ခြေစုံပစ်ဝင်ကာ သခင်အောင်ဆန်းဖြစ်လာပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် နိုင်ငံနှင့် လူမျိုးအတွက် စွမ်းစွမ်းတမံ ဆောင်ရွက်မှုများ တိုး၍ တိုး၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် တစ်ဖက်တွင် နိုင်ငံနှင့် လူမျိုးအတွက် သူ့ကျွန်ဘဝမှ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ဦးဆောင်ကာ ရွက်ဆောင်နေသကဲ့သို့ ကျန်တစ်ဖက်မှလည်း ဝါသနာပါ၍ မြတ်နိုးသော စာရေးမှုကို အချိန်အားရသည်နှင့်အမျှ ရသမျှ အချိန်ကို လှူ၍ ဆောင်းပါးစာတမ်းများကို ရေးသားမှု ပြုခဲ့၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝမှသည် နိုင်ငံရေးလောကသို့ ခြေစုံပစ်ဝင်ရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှုကို ဗိုလ်ချုပ်ကိုယ်တိုင် ဗမာ့ခေတ်သတင်းစာ (၁၉၄၃ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့ထုတ်) ၌ ရေးသားခဲ့သော “ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး အရေးတော်ပုံ” ဆောင်းပါး၌ ဤသို့ အတိအလင်း ဖော်ပြထား၏။

“၁၉၃၈ ခု၊ အောက်တိုဘာလတွင် တို့ဗမာအစည်းအရုံးသို့ သခင်အဖြစ် စာရင်းသွင်းခဲ့၏။ ဥပဒေတန်း၌ စခန်းကုန် သင်ရန်ကိစ္စကိုလည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ်၏ ရှေးအလားအလာများကိုလည်းကောင်း တစ်ပါတည်း အပြီးသတ် စွန့်လွှတ်လိုက်သော ကျွန်ုပ်သည် ဩဂုတ်လအတွင်း နှစ်ဝက်ကျောင်းပိတ်ရက်

ရသည့်အခါမှစ၍ တက္ကသိုလ်ကျောင်းတော်ကြီးမှ ထွက်ခဲ့၏။ “ငါ့အတွက် ဖြစ်လိုရာဖြစ်စေတော့၊ နိုင်ငံရေး ဂယက်ဝဲအတွင်းသို့ ခြေစုံပစ်၍ ဇွတ်ဆင်းကာ ငါ၏နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးအတွက် မနေမနား စွန့်စား လုံးပန်းတော့အံ့” ဤ အဓိဋ္ဌာန်ကို သန်သန်ကြီး ပြုလိုက်မိ၏။”

ကျောင်းမှထွက်ပြီးနောက် သခင်အောင်ဆန်းသည် တွင် “ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်း” ၌ “နိုင်ငံရေးအမျိုးမျိုး” ဆောင်းပါးတို့ကို ရေးသားခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေးအမျိုးမျိုး ဆောင်းပါးများတွင် သခင်အောင်ဆန်း၏ နိုင်ငံရေးအမြင် ရှင်းလင်းမှု၊ အတွေးအခေါ်မြင့်မားမှုများကို တွေ့ရ၏။ နိုင်ငံရေးကို လောကဓာတ်နည်း (Scientific Method) အထင်မြင်လာရမည်ဟူ၍လည်း ဆိုထားခဲ့၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ရေးသားခဲ့သော ဆောင်းပါးစာတမ်းများတွင် စာပေရေးရာ အတွေးအခေါ် ဆောင်းပါးများကိုလည်း တွေ့ရ၏။ ၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် စစ်ဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေချိန်တွင် “သေသုတ (ဗိုလ်ကြီးဘသောင်း)” တည်းဖြတ်သော “သေသုတ ဗျူဟာ စစ်သမိုင်းနှင့် ဗျူဟာစက္ကိယျို” ၌ အမှာစာ ရေးသားခဲ့၏။ ယင်းအမှာစာတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ မြန်မာ့စာပေ ဗဟုသုတ ကုံလုံမှု၊ ကမ္ဘာ့စာပေ ဗဟုသုတ ပြည့်ဝမှု၊ မြန်မာ့သေနင်္ဂဗျူဟာ၊ ကမ္ဘာ့သေနင်္ဂဗျူဟာ အမြင်သစ်၊ အတွေးသစ်တို့ကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဖော်ရေးသားခဲ့၏။ မြန်မာ့စာပေနှင့် မြန်မာ့သေနင်္ဂဗျူဟာ၏ အဆင့်အတန်းမြင့်မားမှုကို...

“စစ်သူကြီး မဟာဗန္ဓုလအား အင်္ဂလိပ်ရန်သူများကပင် ‘စစ်ပါရဂူ စစ်ဇာတင် (Military Genius)’ ရသူ ခေါ်ခဲ့သည် မဟုတ်လော။ မဟာဗန္ဓုလ စစ်သူကြီး၏ ရခိုင်ပြည်အစွန်အဖျား ရှေးမြို့ (ပန်းဝါ) မှ သားရဲတိရစ္ဆာန်တို့ဖြင့် ထူပြောသော တောတောင်အတန်တန်တို့ကို လမ်း မရှိ ပန်း မရှိ ရန်ကုန် အရောက် ကျော်ဖြတ်ချီတက်လာခဲ့ပုံ မှာ ရန်သူများ လက်ဖျားခါ၍ ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်များ ရောမတိုင်း စစ်သူကြီး ဟန်နီဘော၏ ဗစ်နီ

ခြင်းကဲ့သို့ မော်ကွန်းတင်ထိုက်ပေသည် မဟုတ်လော။ ဗန္ဓုလ စစ်သူကြီး၏ ဓနုဖြူ ခံတပ်မှာ ချီးမွမ်းအပ်သော စစ်အင်ဂျင်နီယာ အတတ်အဖြစ် မော်ကွန်း မထိုးအပ်ပါလော” စသည်ဖြင့် ဗဟုသုတ အကိုးအကား စုံစုံ လင်လင်ဖြင့် ဖော်ထုတ်တင်ပြခဲ့၏။

ဗိုလ်ချုပ်၏ ကမ္ဘာစာပေနှင့် ကမ္ဘာ့သေနင်္ဂဗျူဟာ စင်ရာ ဗဟုသုတ အထွေထွေကိုလည်း အောက်ဖော်ပြ ရေးသားထားချက်များကို လေ့လာခြင်းဖြင့် မည်မျှ ထိုလှ ပြည့်ဝကြောင်း သိနိုင်သည်။

“နိပုန်နိုင်ငံတွင် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ စာအုပ် အချို့ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် တွေ့၍ ဖတ် ကြည့်၏။ ထိုစာအုပ်များအနက် "Roots Strategy" ခေါ် စာအုပ်တွင် ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ် မှ ထိပ်သီးစစ်သူကြီးနှင့် စစ်ပါရဂူတို့၏ မှတ် သားဖွယ်ရာ စစ်ဗျူဟာအကြောင်း ရေးသား ချက်များကို ဖတ်ရပေသည်။ ထိုစာအုပ်မှာ နှစ်ပေါင်း ၃၀၀၀ ကျော်က တရုတ်နိုင်ငံ 'ဆွန်ဇူး (Suntzu)' ခေါ် စစ်ပါရဂူကြီး၏ မိန့်မှာချက်များမှ အစပြု၍ ခေါ်မ၊ ရောမ၊ ဥရောပနိုင်ငံများ၏ စစ်ပါရဂူတို့ အဆိုအမိန့် များနှင့် တကွ နပိုလီယန်စစ်သူကြီး၏ ဥပဒေများဖြင့် အဆုံးသတ်ထားသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဟာသစာပေ၊ ဟာသ ဘာတို့၏ အနှစ်သာရ၊ အဓိပ္ပာယ်၊ အဆင့်အတန်းမြင့် သော ဟာသတို့၏ အရည်အသွေး စသော ဟာသပညာ၊ စာပေနှင့်ဆိုင်သည့် သိသင့် သိထိုက်သော ဗဟု သုတ အချက်အလက်များကို 'ဇေနဂျာနယ်၊ အတွဲ ၁၊ အမှတ် (၁)' တွင် ဤသို့ အကျယ်တဝင့် ရှင်းလင်း ရေး ခဲ့သည်။

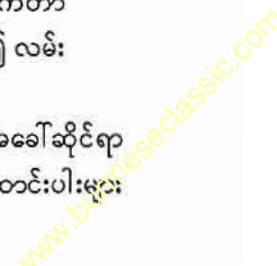
“ဟာသပညာသည် လူမျိုးတစ်မျိုး၏ ဘဝတွင် အရေးပါ အရာရောက်သော ပညာ ရပ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ သို့သော် ဟာသပညာ အစစ်နှင့် အတူကို ခွဲခြားရန် လိုသည်။ ဇာတ် ပွဲများတွင် ပါဝင်သော လူရွှင်တော်တို့၏ ပြက်လုံးများသည် အခါခပ်သိမ်း ဟာသ

ပညာ မဟုတ်။ ကျွန်တော်နားလည်သော ဟာသပညာကား လောကီလူ့ဘဝ လူ့ဇာတ်ခုံ တွင် ရှေ့နောက် မညီ၊ အဆင်မပြေသော အချက်အလက်များကို ထုတ်ဖော်၍ ရှင်လူ အပေါင်းတို့ကို ရယ်စရာသဘောဖြစ်စေရ မည်။ ဤသို့ဖြစ်စေရာတွင် စာရေးဆရာ၏ စိတ်ကူးဉာဏ်စွမ်းအလိုက် အသွင်အမျိုးမျိုး ထင်နိုင်လေသည်။ အချို့ ဟာသဆရာများ ကား မိမိတို့ပတ်ဝန်းကျင် ကမ္ဘာကြီးကို ဟက် ဟက်ပက်ပက် ရယ်မောကြသည်။ ပြောင် လှောင်ကြသည်၊ ခနဲကြသည်၊ ရွဲ့ကြသည်၊ စောင်းမြောင်းကြသည်။ ဤသို့လျှင် ဟာသ ပညာသည် အသွင်အမျိုးမျိုး ဆောင်ကာ လောကီလူသားတို့၏ ကြီးကျယ်မှု၊ ဟန် ဆောင်မှု၊ ဝင့်ဝါပလွှားမှု အရပ်ရပ်ကို ပြက် ရယ်ပြုနေကြသည်”

ဂျပန်ခေတ် စစ်ဝန်ကြီးဘဝတွင် ရေးသားခဲ့သည့် “ကျွန်ုပ်အကြောင်း” ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိတွင် စာမှ သိသော ပညာနှင့် လူ့ဘဝတွင် တွေ့ရှိ ထိတွေ့ရသော ပညာတို့သည် အပြောကျယ်လှကြောင်း၊ ပညာဟူသည် သင်၍လေ့လာ၍ မကုန်ဆုံးနိုင်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ပညာ ၏ သရုပ်နှင့် အနက်ကို ဘဝအတွေ့အကြုံနှင့်ယှဉ်ကာ

“ပညာဆိုသည်မှာ စာအုပ်စာတမ်းဖတ်၍ စာသိမှုကို ပညာဟု မဆိုပေ။ ပညာသည် အတိုင်းအဆမထင် အလွန်ကျယ်ပြော နက်နဲ သည်။ ကမ္ဘာရှိ အလုပ်သမား အားလုံးပင် လျှင် ပညာအားလုံးကို လောကပြင်ကျယ် တည်း ဟူသော ကျောင်းကြီး၌ ကျွန်ုပ်တို့ သည် ပုခက်တွင်းမှ မြေကြီးထဲသို့ ရောက် သည်အထိ ပညာသင်သားများ ဖြစ်နေကြ ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပညာသင်ကြားမှုသည် အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် လူ၏တစ်သက်တာ တွင် ကုန်ဆုံးသည်ဟု မဆိုနိုင်” ဟူ၍ လမ်း ညွှန်ခဲ့၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အတွေးအခေါ်ဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးများ၊ ဗဟုသုတပေး စာတမ်းဆောင်းပါးများ

အပြင် စစ်ရေး၊ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးများကိုလည်း မန္တလေး သူရိယသတင်းစာ၊ မျိုးညွှန်မဂ္ဂဇင်း၊ ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်း၊ ပညာစာစောင်၊ ဗမာ့ခေတ်သတင်းစာ၊ မြန်မာ့အလင်း သတင်းစာ၊ သူရိယသတင်းစာ၊ လက်ရုံးဂျာနယ်၊ သံတော်ဆင့်သတင်းစာ၊ ရဲဘော်စာစောင်၊ စီးပွားရေး သတင်းစာ၊ ပြည်သူ့အသံသတင်းစာ၊ သတင်းစုံဂျာနယ်၊ လွတ်လပ်ရေးသတင်းစာ စသည့် စာနယ်ဇင်းများတွင် အခါအခွင့်သင့်သည်နှင့်အမျှ ရေးသားခဲ့သည်။ ထိုသို့ ရေးသားနေသည့်ကြားမှပင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အပေါင်းအသင်းများကိုလည်းကောင်း၊ သတင်းစာ ဆရာများကိုလည်းကောင်း၊ မဟာမိတ် စစ်ဘက်အရာရှိ များကိုလည်းကောင်း လွတ်လပ်ရေးရလျှင် နိုင်ငံရေးမှ ထွက်ပြီး စာတွေရေးမယ်၊ နိုင်ငံရေး၊ ရာဇဝင်၊ အိမ်ထောင် ပြုပြင်ရေး၊ သားသမီးစောင့်ရှောက်ရေး၊ အချစ်ပြဿနာ

တွေနှင့် ပတ်သက်သော အယူအဆ သဘောထားများကို ရေးသားမယ်ဟူ၍ မကြာခဏ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ ကြောင်း သိရ၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် စာရေးဆရာဘဝကို နှစ် သက်မြတ်နိုးသူပီပီ နိုင်ငံနှင့်လူမျိုးအတွက် မအားမလပ် တာဝန်များပြားနေသော်လည်း ရသမျှအချိန်ကိုလှူ၍ စာများ ရေးသားခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကား နိုင်ငံရေးခေါင်း ဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် အောင်မြင်မှုရပြီး စာရေးဆရာ ဦးအောင်ဆန်းအဖြစ်နှင့် လွတ်လပ်ရေးရလျှင် ရပ်တည် မည်ဟူ၍ ဆန္ဒရှိခဲ့သော်လည်း သူ ချစ်မြတ်နိုး၍ မြင်ထို လှသော လွတ်လပ်ရေးကိုမူ မြင်မသွားခဲ့ရပေ။ သူ ငြိမ် နိုးသော စာရေးမှုကို ပြည့်ပြည့်ဝဝ လုပ်ကိုင်ခြင်း ပြုမသွား နိုင်ခဲ့ပေ။ ။

မြဝတီ အတွဲ ၂၃၊ အမှတ် ၉ (ဇူလိုင်-ဇူလိုင်)

စာရေးဆရာ ဦးအောင်ဆန်း မောင်ကျော်သာ

သူ၏မျက်နှာသွင်ပြင်မှာ အပူပိုင်းဒေသ အီကွေတာ
ဒေသရှိ ကျွန်းစုများတွင် နေထိုင်သော မွန်ဂိုလီယံအနွယ်
မျိုးမျက်နှာနှင့် တူသည်။ သို့မဟုတ် ချင်းတောင်မှ
ဘောင်ပေါ်ချင်းတစ်ယောက်နှင့်လည်း တူပြန်လေသည်
ထိုမှတ်တမ်းတင်ကြကုန်၏။

သူသည် လူမှုဆက်ဆံရေး၌လည်း ပြေပြစ်သိမ်မွေ့
ခြင်း ကင်း၍၊ နည်း၍၊ ရိုင်း၏၊ ကြမ်း၏။ သူသည်
နိုင်ငံရေးကိုသာ တစ်ခုတည်းလုပ်သောသူတစ်ဦး ဖြစ်၏။
တစ်ခုတည်းသော ယုံကြည်ချက်နှင့် တစ်ခုတည်းကိုသာ
လုပ်သော နိုင်ငံရေးသမားဖြစ်၏။

သူ့ကို အများက မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ကြသည်။
ယေဘုယျအားဖြင့် ကွယ်လွန်သူ အမျိုးသားလွတ်
မြောက်ရေးခေါင်းဆောင် ဦးအောင်ဆန်းကို ဤသို့ မြင်
ကြ၏။

သို့သော် ဦးအောင်ဆန်းကမူ ဤသို့ဆို၏။
“လွတ်လပ်ရေးရပြီးရင် ... ငါတော့ နိုင်ငံရေးက
လွတ်ပြီး စာတွေရေးမယ်။ နိုင်ငံရေးတွေ၊ ရာဇဝင်တွေ
အပြင် အိမ်ထောင်ပြုရေး၊ သားသမီးစောင့်ရှောက်ရေး၊
ပြိုင်ပွဲရေး၊ အချစ်ပြဿနာ၊ လိင်ပြဿနာ (Sex) နဲ့
ဆက်သက်လို့ ငါ့အယူအဆ သဘောထားတွေကိုပါ

စာအုပ်ရေးဦးမှာပဲ ...”
၁၉၄၇ ခု၊ ဧပြီလ၊ မေမြို့တွင် အနားယူစဉ်က
သူ၏ ကိုယ်ရံတော် ဗိုလ်ထွန်းလှ (တက္ကသိုလ်နေဝင်း)
အား ပြောခဲ့၏။

၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ စစ်ပြီးစက တော်လှန်ရေး မျိုးချစ်
ဗမာ့တပ်မတော် သေနာပတိ ဂျင်နရယ်အောင်ဆန်းအဖြစ်
၌လည်း နိုင်ငံခြားသတင်းစာဆရာများ၊ မဟာမိတ် စစ်
ဘက်အရာရှိကြီးများနှင့် တွေ့ဆုံသည့်အခါတိုင်း ..

“ခင်ဗျား ရှေ့ကို ဘယ်လိုကြံစည်စိတ်ကူးပါသလဲ၊
စစ်တပ်ကိုပဲ ဆက်လက်ဦးစီးမလား၊ သို့မဟုတ် နိုင်ငံ
ရေးကိုပဲ တစ်ရိုက်တည်း လုပ်သွားမလား” စသည့် အကဲ
ခတ် မေးခွန်းများ မေးကြလေသည်။

“ကျုပ်တော့ အခု စစ်လည်းပြီးပြီမို့ စစ်တပ်ကို
ဆက်လက်ဦးစီးရှေ့ဆောင် မလုပ်တော့ပါဘူး။ လွတ်လပ်
ရေးအတွက် နိုင်ငံရေးပါတီကိုပဲ ထိထိရောက်ရောက်
ဝင်လုပ်လိုက်ဦးမယ်။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးရင် နိုင်ငံရေးက
ထွက်ပြီး အေးအေးဆေးဆေး စာအုပ်လေးဘာလေးရေး
ဖို့ကြံတာပဲဗျာ ...” စသည့် သူ မစိုးပိုင်နိုင်သည့် အနာဂတ်
ကာလ စာရေးဆရာဘဝကို တမ်းတမက်မော စိတ်ကူး
ယဉ်သောအတွေးဖြင့် ဖြေဆိုခဲ့လေ့ရှိပေသည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် အများကထင်သလို နိုင်ငံရေး တစ်ခုတည်းကိုသာ လုပ်လိုသူမဟုတ်။

ပြည်ထဲရေးထက် ဝမ်းရေးခက်၏။

ဝမ်းရေးထက် လွမ်းရေးခက်၏။ စာဆိုဆိုသည့် အတိုင်း နိုင်ငံရေးထက် နက်နဲသိမ်မွေ့၍ နက်ရှိုင်းကျယ်ပြန့်သော လူမှုရေးရာ ပြဿနာများကိုပါ လေ့လာဖြေရှင်းပေးချင်သည့်ဆန္ဒဖြင့် စာရေးဆရာဘဝကိုတောင့်တမက်မောခဲ့ရာပေသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့ဘဝ ခရီးလမ်းဝယ် စာရေးဆရာဘဝကို ရယူရန်အတွက် ကြိုးပမ်းချက်များကိုလည်း တွေ့ရှိနိုင်ပေသေးသည်။

သူ့အား လူမှုဆက်ဆံရေး၌ ရိုင်း၏၊ ကြမ်း၏ဟု မှတ်တမ်းတင်သော စာရေးဆရာ ဒဂုန်တာရာ၏ တာရာမဂ္ဂဇင်းကိုပင် မအားလပ်သော နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုများကို ဦးဆောင်နေသည့်ကြားမှ အချိန်ကို ဖဲ့ယူကာ ဖတ်ရှုလေ့လာခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ဒဂုန်တာရာ၏ “အောင်ဆန်း၊ သို့မဟုတ် အရိုင်း” ဆောင်းပါးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကိုယ်ရဲတော် ဗိုလ်ထွန်းလှ(တက္ကသိုလ်နဝင်း)၊ ဇနီး ဒေါ်ခင်ကြည်တို့နှင့် စကားစပ်မိကြရာမှ ...

“ဌေးမြိုင် (ဒဂုန်တာရာ)ကတော့ ငါ့ကို အရိုင်းတဲ့ကွာ ... ဒါတော့ ကြမ်းလွန်းတယ်ထင်တာပဲ။ ငါ့မှာ မရိုင်းတဲ့အချက်အလက်တွေလည်း အများကြီးရှိပါသေးတယ်ကွာ မဟုတ်လား (What do you say?)”

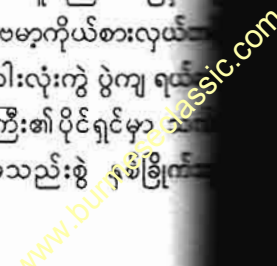
... ဟူ၍ ဇနီးသည် ဒေါ်ခင်ကြည်ကို အပြုံးနှော၍ အသောကလေးများပင်ဖောက်ကာ မေးခွန်းထုတ်ခဲ့ဖူးလေသည်။

ဤအချက်များကိုထောက်၍ သူသည် မရိုင်းလှ၊ ချစ်စဖွယ်သော ဟာသရှိပါသေး၏။ စာပေလောကကိုလည်း အလစ်မပေး၊ လေးစားသော သဘောရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံကြီးကို ဦးဆောင်ကြိုးပမ်း ထမ်းဆောင်နေရရာ သောကြောင့်သာလျှင် စာပေအနုပညာလောကနှင့် လက်ပွန်းတတီး ရင်းရင်းနှီးနှီးမနေခဲ့ရ။ ထို မနေရသည့်ကြားမှပင် ဂျပန်ခေတ် ဗမာ့တပ်မတော်တွင် စစ်ပန်းချီဌာနဟူ၍ သီးခြားဖွင့်လှစ်ကာ ဆရာကြီးဦးငွေကိုင် စသူတို့ကို ဦးစီးခန့်ထားစေခဲ့သည်များကို တွေ့ရပြန်သော် သူ၏ အနုပညာအပေါ် မြတ်နိုးလေးစားသော သဘောမှာ

စောကြောစစ်ဆေးဖွယ်ရာပင် လိုမည်မထင်မိပေ။

စာပေအနုပညာလောကနှင့် တစ်ဆက်တည်း ပေါင်းကူးရောယှက်နေသည့် တေးဂီတသဘင်လောကကိုလည်း သူသည် စွဲလမ်းခုံမင်သည်ကို တွေ့ရပြန်သည်။ သူသည် ဘိုင်သခင်ဘဝမှစ၍ ရုပ်ရှင်မှန်လွင်မလွတ်တမ်းကြည့်သူဖြစ်၏။ ဂျပန်ခေတ် စစ်ဝန်ကြီးဘဝတွင်လည်း ဗမာပြဇာတ်ဟူသရွေ့ ဗိုလ်ချုပ် မကြည့်ဘဲ သောပြဇာတ်ဟူ၍မရှိသလောက် ဆိုရပေမည်ဟု ရင်နှီးသူများက ပြောကြ၏။ ရုပ်ရှင်ပြဇာတ်များ၏ သောဇာတ်များတွင် ဘေးလူများ ဝိုင်းကြည့်ရသည်အထိ ကုန်လောင် ပွင့်လင်းစွာ ရယ်မောတတ်၏။ တေးဂီတ၌ တယ်တာ စွဲလမ်းတတ်ပုံကလေးများ၌လည်း စာရေးဆရာအနုပညာသည် ဉာဉ်ဟုပင် တင်စားနိုင်လောက်ပြန်သည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်ဆန်းက လွတ်လပ်ရေးအတွက် အသေဆိုရန် သွားကြသော ဗမာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဝင်များအား ဆွေးနွေးပွဲများအပြီး ဗမာပြည် မပြန်မီညတွင် ဆချက်စတာဟိုတယ်၌ ညစာစားပွဲ ကျင်းပစဉ်ခံလေသည်။ ထိုပွဲသို့ ဘီလပ်၌ ရောက်ရှိနေထိုင်လျက်ရှိသော ဦးသန်းအေး၊ ဗမာအဆိုကျော် (ဘီလပ်ပြန်သန်း)ပါ တေးဂီတရောက်စဉ်ခံလေသည်။ ထမင်းစားပွဲအပြီး ထုံးစံအတိုင်း ဒိုရာသန်းအေးအား သီချင်းဆိုရန် ဝိုင်း၍ပွဲတောင်းကြလေသည်။ ဒိုရာက သူ၏ ဖေးဘရိတ်သီချင်းများကို သော (မြပန်းရွှေ) x x x (မိဖုရားစော) x x x (သောနန်း)တို့ကို သီဆိုပြ၍ ပြီးဆုံး အနားယူမည်ကြံသောအခါ ရုတ်တရက် တစ်နေရာမှ အသံဝါကြီးဖြင့် “ဒိုရာက သီချင်းဟာလေ x x x ခုဝဲကြယ်မြေမှာခကြေ x x x အဲ-အဲ- သက်ဝေ သီချင်းဆိုစမ်းပါဦး” တိုက်တုတ်တောင်းသံ ပေါ်လာသဖြင့် ဒိုရာက သက်ဝေ ဆိုကြ၏။ သက်ဝေသီချင်း ဆိုရင်း ခုဝဲကြယ် မြေမှာခကြေ အပိုဒ်သို့ရောက်လျှင် စောစောက ပွဲတောင်းတိုက်တုတ် အသံဝါကြီးပိုင်ရှင်ကိုယ်တိုင်ပင် ခုဝဲကြယ် မြေမှာခကြေဟူ၍ သံပြိုင်ဝင်၍ဆိုလေရာ ဗမာ့ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဝင်များလုံး မပြုံးဘဲမနေနိုင်အောင် ဝါးလုံးကွဲ ပွဲကျ ရယ်မောကြရပေသည်။ ထိုအသံဝါကြီး၏ပိုင်ရှင်မှာ သက်ဝေသီချင်းကို အသေအလဲ အသည်းစွဲ ရှိမိခြင်းက

ကျွန်တော်တို့အချစ်တော် စာရေးချင်သူ ဦးအောင်ဆန်းပင် ဖြစ်လေသည်။ ဤအဖြစ်အပျက် သောကွက်၊ ရွှင်ကွက် လေးများသည်ပင်လျှင် သူ၏အတွင်းစိတ်၌ စာရေး ဆရာ အနုပညာဝိညာဉ် အတွယ်အတာကလေးများသည် သူ့အား စိုးမိုးဖုံးလွှမ်းထားသည့် တိုင်းရေးပြည်ရေးကြီး မှုကြားမှ အစဉ်ပေါက်ဖွား ပွင့်လှ်အန်ထွက် ယိုဖိတ် ချစ်ကျရင်း သက်သေသာဓက တင်ခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုရပါ မည်။

အတွင်းစိတ်၌ စာပေအနုပညာ ဝိညာဉ်တွယ်လျက် နိဗ္ဗာန် ဦးအောင်ဆန်း၏ စာရေးချင်သူဘဝ စာရေးဆရာ ဖြစ်ရန် ကြိုးစားနေသော ဘဝကလေးများကို သူ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ မှတ်တမ်းများ၌ ဖတ်ရှု၍လည်းကောင်း၊ သူ မှန် ရင်းနှီး ခင်မင်သူများမှလည်းကောင်း၊ ကြားနာ နှုတ်ဆောင်း၍လည်းကောင်း တွေ့ရှိသိမြင်နိုင်ပြန်လေသည်။ စာရေးချင်သူ အောင်ဆန်းကလေးသည် ကျောင်းသား ဘဝမှစ၍ အပေါင်းအဖော် သူငယ်ချင်းများနှင့် နေလေ့ မှုထ မရှိလှဘဲ အချိန်အားရလျှင် စာဖတ်၊ စာရေး၊ စာစစ်ကိုယ်တော် အတွေးသမား၊ အငေးသမားကလေး ဖြစ်သောကံဖြစ်၏။ ထို တစ်ကိုယ်တော် အတွေးသမား၊ အငေးသမား အောင်ဆန်းကလေးသည် ၁၉၃၆ ခု၊ ဘာလီပံသပိတ် အရေးတော်ပုံကြီး၏ မီးခိုးအူခါနီး ဘာလက တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂအသင်း၏ ကြွေးကြော်သံ ဖြစ်သော အိုးဝေမဂ္ဂဇင်းတွင် အယ်ဒီတာ ကိုအောင်ဆန်း ဖြစ်လာလေသည်။ ထိုအချိန်ကာလများအတွင်း ဂန္ထ သာကမဂ္ဂဇင်းတွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် သူရေးသား သော ဆောင်းပါးများကို လူကြိုက်များလျက်ရှိချေပြီ။ ထိုစဉ်ကပင် သူသည် ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်နှင့် ပတ် သက်သော ဆောင်းပါးများ၊ ကျောင်းသားများ အဝတ် အစား ဝတ်ဆင်ရေးပြဿနာ စသည့် ပြုပြင်ရေးစာမျိုးကို ရေးသားခဲ့ပေသည်။

ထို့နောက် ကျောင်းမှထွက်ပြီး ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းတွင် “နိုင်ငံရေးအမျိုးမျိုး” စသော ဆောင်းပါးများ ရေးခဲ့ပေ သည်။ တက္ကသိုလ်အိုးဝေမဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာဘဝသည် သူ၏ စာရေးချင်သူ အောင်ဆန်းအား နိုင်ငံရေးသမား အောင်ဆန်းဘဝသို့ ပို့ဆောင်လိုက်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါပေ သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကိုအောင်ဆန်း အယ်ဒီ

တာအဖြစ် တာဝန်ခံထုတ်ဝေသော အိုးဝေမဂ္ဂဇင်းတွင် (Hell Hound at Large) ခေါ် “ခွေးရှူးကြီးလွတ်နေ သည်” ဆိုသော ဆောင်းပါးတစ်စောင် ပါလာ၏။ ထို ဆောင်းပါးသည် ထိုစဉ်က တက္ကသိုလ် နယ်ပယ်တွင် သိမ်သိမ်တုန်ခဲ၍ ကျောင်းအာဏာပိုင်များက ဆောင်း ပါးရှင်ကို အရေးယူရန် ကိုအောင်ဆန်းအား အကျပ်ကိုင် ၏။ တာဝန်ခံစာတည်းဖြစ်သူ ကိုအောင်ဆန်းကလည်း စာတည်းလုပ်သူတို့ တာဝန်အတိုင်း ရေးသူကို ထုတ်ဖော် မပြောဘဲ မှုန်တေတေနှင့်ပင် နေခဲ့၏။ အာဏာပိုင်တို့ ကလည်း အလျော့မပေး၊ သမဂ္ဂနှင့် ကျောင်းအုပ်ကြီး အရေးဆိုပွဲအဆင့်သို့ရောက်အောင် ပြင်းထန်လာခဲ့ရာမှ ကိုအောင်ဆန်းအား ကျောင်းမှ ထုတ်ပယ်လိုက်၏။ သမဂ္ဂ ဥက္ကဋ္ဌ ကိုနုကိုလည်း အရေးယူလိုက်၏။ ထိုမှစ၍ မီးပုံ ကို ဓာတ်ဆီလောင်းလိုက်သည့်အလား ၁၉၃၆ ခု၊ သပိတ် ကြီးမှောက်သည်အထိ ရောက်ခဲ့ကြ၏။ သပိတ်ကြီးမှ အစပြု၍ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ကိုအောင်ဆန်း၊ စာ ရေးချင်သူ ကိုအောင်ဆန်းသည် တို့ဗမာအစည်းအရုံးသို့ ကူးပြောင်း၍ သခင်အောင်ဆန်းဘဝကို ခံယူကာ အမျိုး သားလွတ်မြောက်ရေးခေါင်းဆောင် ဦးအောင်ဆန်းအဖြစ် ရောက်လာခဲ့ရပေသည်။

ဘဝမှ ပေးအပ်လာသော အခြေအနေအရ တိုင်း ပြည်၏အထွတ်အထိပ် အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင်မြင်၍ လာ သည့်တိုင်အောင် သူဖြစ်ချင်သော လိုလားတောင့်တသော စာရေးဆရာ ဦးအောင်ဆန်းဘဝကိုသာ အဘယ်မျှ ခုံမင် တွယ်တာမြတ်နိုးကြောင်း သူပြောခဲ့သော “လွတ်လပ်ရေး ရပြီးရင် ငါတော့ နိုင်ငံရေးကထွက်ပြီး စာတွေရေးမယ်။ နိုင်ငံရေးတွေ၊ ရာဇဝင်တွေအပြင် အိမ်ထောင်ပြုရေး၊ သားသမီးစောင့်ရှောက်ရေး၊ ပြုပြင်ရေး၊ အချစ်ပြဿနာ၊ လိင်ပြဿနာ (Sex) နဲ့ပတ်သက်လို့ ငါ့အယူအဆ သဘောထားတွေကိုပါ စာရေးဦးမှာပဲ” ဟူ၍ အဲခဲပြီး ကြိုးဝါးပုံကလေးများကိုသာ ထောက်ရှု၍ သိသာနိုင်ပေ တော့သည်။

ဆန္ဒသာလျှင် ရှိခဲ့ပြီး အကောင်အထည်ဖော်မသွား နိုင်ရှာသည့် စာရေးဆရာ ဦးအောင်ဆန်းရေးမည့် နိုင်ငံ ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး၊ အချစ်ရေး၊ သားသမီးပြုပြင်ရေး

စာအုပ်များတွင် သူ ရည်ရွယ်ထားသည့် အကြမ်းဖျင်း မှတ်စုကလေးများဟုပင် တင်စားနိုင်မည့် အိမ်ထောင်ရေး၊ သားသမီးပြုပြင်ရေးများအပေါ် သူ့ယူဆထင်မြင်ချက် ကလေးကို တတ်အားသမျှ လက်လှမ်းမီသရွေ့ စုဆောင်း ရှာဖွေတင်ပြခြင်းဖြင့် စာရေးချင်သူ ဦးအောင်ဆန်းအဖြစ် ထင်ရှားစေလိုပါသည်။

သူနှင့် အိမ်ထောင်ရေး

“အဲဒီတုန်းက မိန်းမယူဖို့အရေးကို ဗိုလ်ချုပ် အကြာ ကြီး စဉ်းစားပြီးမှ ဆုံးဖြတ်လို့ရသလား ...”

ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ဥက္ကဋ္ဌ၊ အစိုးရအဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ၁၉၄၆ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလက ရှမ်းပြည်သွားရင်း မိတ္ထီလာမှ တောင်ကြီး သွား ကားလမ်းခရီးတွင် ချစ်ဇနီးဒေါ်ခင်ကြည်ပါ ခေါ်လာ သည့်အခေါက် ဗိုလ်ထွန်းလှ(စာရေးဆရာ တက္ကသိုလ် နေဝင်း)က ဗိုလ်ချုပ်အား မေးခွန်းထုတ်နေခြင်း ဖြစ်လေ သည်။

“ဘယ်ဟုတ်မလဲကွာ ... ငါက ကျောင်းနေတုန်း ကတော့ ကိုယ်ယူမယ့် စံပြုမိန်းမလောင်းကို အကြီး အကျယ် စိတ်ကူးယဉ်ပြီး တွေးခဲ့သားပေါ့။ ကျန်းမာရ မယ်၊ သဘောထားကြီးရမယ်၊ ရုပ်ရည်အသင့်အတင့် ချောမောရမယ်၊ မျိုးရိုးဇာတိကောင်းရမယ်၊ ငါ့မိဘဆွေမျိုး များနဲ့ သင့်တင့်ရမယ်၊ ဘာညာနဲ့ စုံလို့ပေါ့လေ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအချိန်ကတော့ ခေါင်းကလည်းရှုပ်ရှုပ်နဲ့၊ တခြား လူပျိုကြီးတွေလို ဟိုတယ်တွေတက်လည်း မပျော်ချင်တာ တစ်ကြောင်း၊ (ဟယ် တတ်နိုင်ပါဘူး ... နောင်ခါကျမှ ကွဲခါမှကွဲရော ... ခုတော့ မိန်းမယူမှပဲ)ဆိုပြီး ဇွတ်ယူ လိုက်တာပါပဲကွာ ... လူချင်းကြိုက်ပုံကလည်း မင်းတို့ ကောင်တွေလို သံသရာရှည်ကြီးလုပ်နေတာမဟုတ်ဘူး။ တိုတိုတုတ်တုတ် လိုရင်းသဘော ရောက်တဲ့ (Very Business Like) နည်းပဲကွ” ဟု သူ့လက်ဝဲဘက်ရှိ ချစ်ဇနီး ဒေါ်ခင်ကြည်အား ပြုံးကြည့်ရင်း မြိန်ရေရှက်ရေ ပြောပြလေသည်။

၁၉၄၅ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ။

ဗိုလ်ချုပ်သည် မဟာမိတ်သေနာပတိချုပ် မောင့် ဘက်တင်က ပေးအပ်သော စစ်ဗိုလ်တပ်မင်းကြီးရာထူးကို

လက်မခံဘဲ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဗမာ့လွတ် လပ်ရေးတပ်ဦးကို ပဲ့ကိုင်လျက်ရှိလေသည်။ သူ၏ကိုယ် ရံတော် ဗိုလ်ထွန်းလှ(တက္ကသိုလ်နေဝင်း)တို့မှာ ဗိုလ်မှူး အောင် ဦးဆောင်လျက် ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ကြီးကို တပင်တပန်း တည်ဆောက်နေကြဆဲဖြစ်သည်။ တစ်နေ့ သောနနက် ဗိုလ်ထွန်းလှသည် ဗိုလ်ချုပ်အိမ်သို့ ရောက် သွားလေသည်။

“ဟေ့ကောင် ... မင်း ငါ့အိမ်လာနေပါလားကွ”

“မဖြစ်ဘူးထင်တယ် ဗိုလ်ချုပ် ...”

“ဘာဖြစ်လို့လဲ ...”

“ကျွန်တော် အခု မိန်းမရနေပြီ”

“ဟေ ... ဟုတ်လား၊ ငါ့လခွေး မင်းဟာက မြန်သူ ချည်လား ... ဘယ်တုန်းက ရလိုက်တာလဲ။ တို့တော် မသိဘူး။ ဘယ်မှာလက်ထပ်သလဲ”

“လက်ထပ်တာမဟုတ်ဘူး ... ခိုးပြေးတာ”

စင်စစ် ဗိုလ်ထွန်းလှမှာ မိန်းမယူသည့်အတွက် ဗိုလ်ချုပ်က ကြိမ်းမှာကြောက်နေသည်။ လွန်ခဲ့သော ဇွတ် ကပင် သာယာဝတီ၊ နတ္ထလင်းမြို့ဝယ် ဗိုလ်ချုပ်သည် လူပျိုရဲဘော်တွေ မိန်းမ မယူကြသေးဖို့ ပြောခဲ့သည်။

“မင်းအသက် ဘယ်လောက်ရှိပဲလဲ”

“၂၆ နှစ် ...”

“ဟာ ... ဒါဖြင့် အောရိုက်ပဲ၊ အမှန်ကလေး စောစောအိမ်ထောင်ပြုတဲ့ (Early Marriage) စနစ်ကို ကိုယ့်မှာ အလုပ်အကိုင် အတည်တကျနဲ့ ဝင်ငွေမရှိဘဲ လို ဘိုင်ကျတာကလွဲရင် အဘက်ဘက်က ကောင်းစွာ ချည်းပဲ။ တို့မြို့ကြီး ပြုကြီးတွေမှာသာ ခွကျနေတာ၊ အရပ်ဒေသတွေမှာဆိုရင် ရှေးစနစ်အတိုင်း စောစော အိမ်ထောင်ပြုကြတာချည်းပဲ။ အဲဒါ သိပ်ပြီး ကျွန် သန့်ရှင်းပြီး အစစအရာရာ ကောင်းတဲ့နည်းပဲကွ။ မြို့ လူတွေမှာသာ အင်္ဂလိပ်ပညာသင်လို့ အချိန်ကုန်ရင် အထဲ အလုပ်အကိုင်နေရာကျဖို့ စောင့်ရ၊ ဟိုငဲ့ရ ဒီငဲ့ရ အချိန်တွေ ကုန်သထက်ကုန်ပြီး လူလည်းဟိုင်း... မဟုတ်တာဖြစ်ချင်တဲ့လူလည်း ဖြစ်ကုန်တော့... ဒါကြောင့်လည်း ငါလည်း သိပ်ရှည်ရှည်ထား... မနေဘဲ ဇွတ် မိန်းမယူလိုက်တာပဲ၊ ဟား ... ဟား”

ရယ်ရယ်မောမောနှင့် ဗိုလ်ချုပ်သည် အိမ်ထောင်ပြု
တရား ဟောခဲ့လေသည်။

“နောက်ပြီး ... ငါမကြိုက်တာရှိသေးတယ်၊ ဗမာ
ဆုံးစံဆိုပြီး မင်္ဂလာရွှေောင်အခမ်းအနား အကြီးအကျယ်
ထုပ်ပြီး ငွေတွေ နင်းကန်ဖြုန်းတာဟာ အပိုပဲ။ လက်
ထပ်တယ်ဆိုရင် ဘယ်သူမှ ရိုးရိုးနဲ့ကျဉ်းကျဉ်း မလုပ်ချင်
ကြဘူး။ ပိုက်ဆံဖြုန်းပြီးမှ လက်ထပ်မှ ဟုတ်တယ်ထင်
ကြတယ်။ ဒါကြောင့် ငါတော့ ခိုးယူတာ အကောင်းဆုံး
ပဲလို့ထင်တယ်။ ဘာမှ သိပ်မကုန်ဘဲ လိုရင်းရောက်တာပဲ
မဟုတ်လား။”

“ဒါတော့ဟုတ်ပါတယ် ဗိုလ်ချုပ်၊ ဒါပေမဲ့ လူတွေ
က ဒါလောက် ခေတ်မမီသေးတော့ ခက်တာပါပဲ။ အခု
ကျွန်တော် မိန်းကလေးအိမ်ကို လူကြီးများနဲ့ ပြန်အပ်ဖို့
မိခင်နေတယ်”

“ဟ ... ဒီပြန်အပ်တာလည်း ငါတော့ ပိုတယ်ထင်
တာပဲ။ မိန်းမနဲ့ ယောက်ျား နှစ်ဦးသဘောတူကြရင် လူသိ
နတ်ကြား လင်မယားအဖြစ် နေလိုက်ရင် ပြီးရောပေါ့ကွ”
ဟု ဗိုလ်ချုပ်တအားမူတ်နေသည်ကို သူ့ချစ်ဇနီး ဒေါ်ခင်
ကြည်က ပြုံးရင်း နားထောင်နေခဲ့ရပေသည်။

x x x

သူ၏သားသမီးပြုပြင်ရေး

တစ်ခါသော် တာဝါလိန်းလမ်းရှိ ဦးအောင်ဆန်း
အိမ်တွင် သူ၏သားများဖြစ်သည့် အောင်ဆန်းဦးနှင့်
အောင်ဆန်းလင်းတို့ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် ဆော့
ကစားကြရာမှ ကစားစရာလှကြရင်း ဆူညံစွာငိုယိုကြ
သည့်အခါ စိတ်မရှည်နိုင်သော မိခင်တို့ဘဝ ဗိုလ်ချုပ်
တော် ဒေါ်ခင်ကြည်က “တယ်ဆိုတဲ့ ကောင်လေးတွေ
ပဲ” ဟု ညည်းမိရာ ခုတင်ပေါ်တွင် လှဲရင်း စာဖတ်နေ
သော ကလေးများအား ဖခင် ဦးအောင်ဆန်းက “ငါ့သား
ကလေးတွေ ဆိုးချင်ဆိုးပါစေကွာ။ အရေးကြီးတာက

ကလေးဆိုတာ (Character) စိတ်ဓာတ်ကောင်းရှိဖို့
ရယ်၊ (Love of Truth) တည်ကြည်မြောင့်မတ်ခြင်း
လိုလားတဲ့စိတ် ရှိဖို့ရယ်၊ ဒါပဲ အရေးကြီးတယ်” ဟူ၍
မိန့်ကြား မှတ်ချက်ချခဲ့သည်ဆို၏။

x x x

သူနှင့် အတတ်ပညာ (Art)

၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ စာရေးဆရာ ဒဂုန်တာရာနှင့် ဦးအောင်
ဆန်းတို့ တွေ့ကြသည့်အချိန်က ဖြစ်၏။ သူတို့သည်
အတတ်ပညာ(Art)အကြောင်း စကားစပ်မိရာမှ ဦးအောင်
ဆန်းက သူ၏ထင်မြင်ယူဆပုံကို ပြော၏။ “အတတ်ပညာ
ဆိုတာ ရှိတာပဲ။ လင်မယားဘဝမှာလည်း အတတ်ပညာ
မြောက်အောင် လုပ်ရတာပဲ။ အတတ်ပညာမဲ့ရင် လင်
မယားကွဲမှာပေါ့ ... ဒီလိုပဲ တော်လှန်ရေးမှာလည်း အတတ်
ပညာရှိတာပဲ။ အတတ်ပညာမြောက်မှ တော်လှန်ရေး
ဟာလည်း တကယ့် တော်လှန်ရေးအစစ် ဖြစ်မှာပဲ” ဟူ၍
အတတ်ပညာနှင့် သူထင်မြင်ယူဆပုံကို ဖွင့်ဟခဲ့ပေသည်။

ဤသို့ စာရေးချင်သူ ဦးအောင်ဆန်းရေးမည့် လူမှု
ရေးရာပြဿနာရပ်များအပေါ် ထားရှိသည့် ထင်မြင်ချက်
များကို အပြည့်အစုံဖော်ပြရလျှင်ကား မဂ္ဂဇင်းစာမျက်နှာ
မပေးနိုင်မည်စိုး၍ ကောင်းနိုးရာရာ လက်လှမ်းမီသမျှ
ဟိုမှသည်မှ ဆွဲယူစုဆောင်းဖော်ပြရင်း ၁၉၄၇ ခု၊ ဇူလိုင်
၁၉ ရက်နေ့တွင် လက်နက်ကိုင် အာဏာလုသမားတို့
လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုကြောင့် ဗမာနိုင်ငံတော်အနေဖြင့်
တစ်ခေတ်တစ်ခါမှ ပေါ်လာတတ်သည့် စံပြမျိုးချစ်
အာဇာနည် ခေါင်းဆောင်ကြီးတစ်ဦး ဆုံးရှုံးရသည်
သာမက စာပေလောကအတွက်လည်း စာရေးဆရာ
ကောင်းဖြစ်မည့် စာရေးဆရာလောင်းတစ်ဦးလည်း ဆုံးရှုံး
ခဲ့ရချေပြီဟူ၍သာ တမ်းတဝမ်းနည်းစွာဖြင့် မှတ်တမ်း
တင်ရပါသတည်း။ ။

မြတ်၊ အတွဲ ၆၊ အမှတ် ၉ (ဇူလိုင်-၁၉၇၇)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဇာတ်သဘင် ဌေးမောင်

ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ပြီးစီးချိန် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ဖက်ဆစ် တော်လှန်ရေး ပြီးစီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင် စစ်ရေးဆိုင်ရာ တိုက်ပွဲခိုက်ပွဲများ ရပ်စဲသွားသော်လည်း နိုင်ငံရေးလှုပ် ရှားမှုများ၊ စည်းရုံးရေးလုပ်ငန်းများကား အရှိန်အဟုန် ကြီးမားစွာဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့လေသည်။

အမျိုးသား တပ်ပေါင်းစုကြီးဖြစ်သည့် ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်ကြီး၏ ဥက္ကဋ္ဌမှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဖြစ်ပါ သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဖဆပလ အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့၏ စစ်ခေါင်းဆောင်အဖြစ်နှင့် နိုင်ငံ ရေး၊ စည်းရုံးရေးလုပ်ငန်းများကို မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့ မနား မနေ သွားလာလျက် နေ့ရောညပါ အချိန်မရွေး လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်နေရပါသည်။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများနှင့် ချစ်ကြည်စည်းရုံးမှုရရှိရေး၊ လူထုလူတန်းစားအသီးသီး ၏ စည်းရုံးခိုင်မာသော အားကို ရရှိရေးအတွက် အပြင်း အထန် ဆောင်ရွက်နေရချိန်ဖြစ်ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအနေဖြင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ လူထုအစည်းအဝေးပွဲကြီးများ ကျင်းပဟောပြောရရုံမျှ မက၊ သတင်းစာဆရာများအသင်း၊ ကုန်သည်ကြီးများ အသင်း၊ ကျောင်းဆရာကြီးများညီလာခံ၊ မီးသတ် အစည်း အရုံးညီလာခံ စသည်တို့၌ မိန့်ခွန်းပြောကြားခြင်း၊

ရွှေတိဂုံဘုရားအနောက်မုခ် စက်မှုလက်မှုပြပွဲ၊ ယဉ်ကျေးမှု ပြပွဲ၊ မြန်မာ့ရုပ်ရှင် ၂၅ နှစ်မြောက် အထိမ်းအမှတ်ပွဲ စသည်တို့ ဖွင့်လှစ်သည့် မိန့်ခွန်းပြောခြင်း၊ ကျဆုံးသော ရဲဘော်များ ကျောက်တိုင်စိုက်ပွဲမိန့်ခွန်း၊ စစ်အတွင်း ဆုံးခွဲကြရသည့် ရွေးတပ်သားများအတွက် သံဖြူဇရပ်၌ မိန့်ခွန်းပြောကြားခြင်းအပြင် သရက်၊ မြင်းခြံထောင်များ အတွင်းမှ ထောင်ကျရဲဘော်များကိုပါ ဝင်ရောက်တွေ့ဆုံ သြဝါဒပေးခြင်းများ ရှိခဲ့လေသည်။

ဤသို့ လူတန်းစားပေါင်းစုံ၊ အလွှာပေါင်းစုံ အဘက်ဘက်မှ ထောင့်စုံအောင် စည်းရုံးနေသည့်အတွင်း မှ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဇာတ်သဘင်နှင့် ထိတွေ့ခဲ့ရာ ဇာတ်သဘင် အပေါ်၌ သဘောထားရှိခဲ့ပုံတို့ကို ဖော်ပြ ပါဦးမည်။

အချိန်မှာ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ကုန်ဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့၊ မြို့မကျောင်းရှေ့ မိုင်ဒါထုတ် ကြီးတွင်းရှိ ဇာတ်ရုံတွင် ဘုရားဒကာ ဦးဖိုးစိန်ကြီး၏ စိန်မဟာသဘင်ပွဲ ကပြလျက်ရှိသည်။ နံနက်အစောပိုင်းမှာပင် ထိုဇာတ်ရုံထဲ၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ တရားပွဲ ရှိလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်အတူ သခင်နု၊ ဗိုလ်ထွန်း

ဗိုလ်စကြာ၊ ဗိုလ်လရောင်နှင့် ဗိုလ်ရန်နိုင်တို့လည်း ပါကြသည်။ ညလုံးပေါက် ကပြအသုံးတော်ခံထားကြသော်လည်း ဇာတ်သူဇာတ်သားတို့မှာ မအိပ်နိုင်ကြဘဲ လူထုတရားပွဲကို စိတ်ဝင်စား နားစွင့်နေကြသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမှာ ထိုနေ့က ဟောပြောခြင်းအလုပ်တစ်ခုတည်း ပါလာသည်မဟုတ်။ အခြားအလုပ်တစ်ခုပါ ရှိနေသေးသည်။ ထိုအတွင်း ဗိုလ်ရန်နိုင်က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ပွဲကြည့်ချင်သေးတယ်ဟု ဦးဖိုးစိန်ကြီးကို ပြောပြသည်။ ဇာတ်ဆရာ ဦးဖိုးစိန်ကလည်း ဝမ်းပန်းတသာဖြင့် ကပြမည်ဟု ကတိပေးသည်။ ထိုစကားကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကြားရသောအခါ “ဦးဖိုးစိန်လို ဇာတ်ဆရာကြီးက ကပြမည်ဆိုလျှင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ကြည့်မှာပေါ့” ဟု ပြောသည်။

လူထုအစည်းအဝေး ပြီးသွားသောအခါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့လူစုကို ဇာတ်ဆရာ ဦးဖိုးစိန်က နှစ်ပါးသွားတစ်ခွင် တစ်နာရီကြာခန့် ကပြသည်။ သည့်နောက်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ လုပ်ငန်းပိုင်း စတင်လာသည်။

မကြာမီ ရွှေတိဂုံဘုရားအနောက်မုခ်၌ ယဉ်ကျေးမှုပြပွဲ ခင်းကျင်းဖွင့်လှစ်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုပွဲနှင့် ပတ်သက်၍ ပြင်ဆင် ဆောင်ရွက်သင့်သည်များ ဆွေးနွေးကြသည်။ ဦးဖိုးစိန် ကြွရောက်မိန့်ခွန်းပြောကြားဖို့လည်း ဖိတ်ကြားသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက မြန်မာပြည်မှာ မကြာမီ လွတ်လပ်ရေး ရတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ လွတ်လပ်သောနိုင်ငံတွင် ယဉ်ကျေးမှု ကျယ်ပြန့်မြင့်မားရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယဉ်ကျေးမှု သုခုမအနုပညာများမှာ ဇာတ်သဘင်တို့တွင် နားစွာ တည်ကြောင်း၊ ဇာတ်သဘင်တို့က ယဉ်ကျေးမှု ဘဝန်ပိုင်းကို ထမ်းဆောင်ကြရမည်ဖြစ်ကြောင်းတို့ကို ဖွင့်လင်းပြောပြသည်။

ရုံမှအထွက်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက အဝင်ဝင် ခုထိပ်မှ ဆိုင်းဘုတ်နှင့် တေးနံရံအပြင်အဆင်များကို ဂရုစိုက် ကြည့်ရှုပြီး ဇာတ်ရုံ၊ ဇာတ်ခုံ ပြင်ဆင် မွမ်းမံမှုများ ခေတ်မီတိုးတက်အောင် လုပ်ဆောင်ကြီးစားရမည့်အကြောင်းကို အကြံပေး ပြောပြသွားသေးသည်။

အနောက်မုခ် ယဉ်ကျေးမှုပြပွဲ အခမ်းအနား ဖွင့်လှစ်ရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကိုယ်တိုင် ဇာတ်ဆရာ

ဦးဖိုးစိန်အား ရင်းရင်းနှီးနှီး လက်မောင်းကိုင်၍ စင်မြင့်ပေါ်သို့ ဂရုတစိုက် ပို့ပေးသည်။ ဦးဖိုးစိန်က ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အကြောင်းရပ်များကို အဖွင့်အမှာစကား ပြောကြားခဲ့လေသည်။

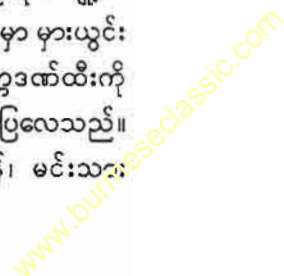
စိန်မဟာသဘင်သို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဒုတိယအကြိမ် ရောက်လာချိန်မှာ ထိုနှစ်ထဲ မေလတွင် ဖြစ်ပါသည်။ စိန်မဟာသဘင်က ရွှေတိဂုံဘုရားလမ်းရှိ ဂျူဗလီဟော၌ ကပြခိုက် မိုးကျတော့မည်ဖြစ်၍ မိုးမကျမီ ဤပွဲခွင်မှာ နောက်ဆုံးအစီအစဉ်ဖြစ်သည်။ ဂျူဗလီဟော၌ ခြောက်ည ကပြရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ လာရောက်သည်မှာ ဒုတိယည ဖြစ်လေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မန္တလေးပိုးလုံချည်အစိမ်းရောင်နှင့် အယ်လ်ပါကား အပေါ်အင်္ကျီအနက် ဝတ်ဆင်ထားသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်အတူ ဒီးဒုတ်ဦးဘချို၊ သခင်နု၊ ဦးဘဝင်း၊ ဦးတင်ထွတ်နှင့် ဗိုလ်ထွန်းလှတို့ ပါလာကြသည်။

ရုံဝင်ပေါက်တစ်လျှောက်တွင် တန်းစီနေရာယူထားကြသည့် ပြည်သူ့ရဲဘော်များကို တွေ့ရသောအခါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက “ရဲဘော်တွေကို တာဝန်ချထားသလား၊ ကိစ္စမရှိပါဘူး ... လွတ်လွတ်လပ်လပ် နေကြပါစေ။ သူတို့ကို ကျွေးလိုက်မွေးလိုက်ကြပါဦး” ဟု ပြောလိုက်ကာ သက်သောင့်သက်သာ နေစေလိုက်ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ လူကြီးများအတွက် ပွဲကြည့်ဖို့ ထိုင်စရာ ဆိုဖာများ ချထားပေးသည်။ သို့သော် ဆိုဖာနှင့်မကြည့်ကြ၊ ပွဲခင်းထဲမှ ဖျာနှင့်ပင်အများနည်းတူ ထိုင်ကြည့်ကြလေသည်။

ပွဲဦးပိုင်း မောရစကြာ ဒေါင်းအော်ပရာအက ပြီးသောအခါ ဦးဖိုးစိန်က ပွဲကြည့်ပရိသတ်ကြီးအား ယခုပွဲသို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ လာရောက်ကြည့်ရှုကြောင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုကို ထိန်းသိမ်းအားပေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မင်းသားကနက်စိန်ကိုလည်း ရွှေတံဆိပ်ချီးမြှင့်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကနက်စိန်အမည်ကို အချို့က အင်္ဂလိပ် အမည်ဟု ထင်မှတ်နေကြသည်မှာ မှားယွင်းကြောင်း၊ ပလ္လင်ရှစ်ခန်း၌ပါသော ကနက္ကဒဏ်ထီးကို အစွဲပြု မှည့်ခေါ်ပါကြောင်း ရှင်းလင်းပြောပြလေသည်။

ဇာတ်ခုံ၏တစ်ဖက်တွင် ဦးဖိုးစိန်၊ မင်းသား

အဝတ်အဆင်နှင့် ကနက်စိန်၊ စိန်ကြိုင်၊ တင်မြင့်စိန်တို့ လေးဦး စီလျက် ရပ်နေကြသည်။ အခြားတစ်ဖက်တွင် မင်းသမီးများဖြစ်ကြသည့် ရွှေခြေကျင်း မမြညွန့်၊ ကမ္ဘောဇစိန်ကြည်၊ သူရိယ မတင်ကြည်နှင့် ရွှေဘိုစိန်တို့ ရပ်နေကြသည်။ ဇာတ်ခုံနောက်ဘက်ပိုင်း၌ကား ကိုသန်းစိန် ခေါင်းဆောင်သည့် ယိမ်းမင်းသား လေးဦး။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ရှေ့မှ ဗိုလ်ထွန်းလှက နောက်မှ ဇာတ်ခုံပေါ်သို့ တက်လာကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဦးဖိုးစိန်ကို ဖက်လှဲတကင်း နှုတ်ဆက်သည်။ ပြီး၍ ကနက်စိန်ရှေ့အရောက်၌ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ရန် ကနက်စိန်က လက်ကမ်းလိုက်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက လက်ဆွဲ နှုတ်မဆက်သည့်အပြင် သူ့ လက်ကို ကျောဘက်ရုပ်ထားလိုက်ရာ ကနက်စိန်မှာ ရုတ် တရက် ကြောင်အမ်းအမ်းဖြစ်သွားလေတော့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ကနက်စိန်ကို ရင်းရင်းနှီးနှီး ပြုံးပြပြီး ပခုံးဖက်၍ ဇာတ်ခုံရှေ့ပိုင်း တွဲလာခဲ့ကြသည်။ အမှန်တော့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ကနက်စိန်မှာ သိကျွမ်း ရင်းနှီးပြီးသားဖြစ်သည်။ ဘီအိုင်အေခေတ်၌ ကနက်စိန်သည် စစ်မှုထမ်းခဲ့သေးသည်။ ထိုစဉ်က အမည်မှာ ဗိုလ်သမာမိ။

ဇာတ်ခုံပေါ်မှ ထူးခြားသော မြင်ကွင်းကို စူးစိုက်ကြည့်နေကြသော ပရိသတ်ကြီးအား ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဤသို့ပြောကြားလေသည်။

“လူမျိုးတိုင်းအဖို့ ယဉ်ကျေးမှုဟာ အရေးကြီးပါတယ်။ လွတ်လပ်တော့မယ့် မြန်မာပြည်အဖို့လည်း ယဉ်ကျေးမှုတိုးတက်ဖို့ လိုပါတယ်။ ယဉ်ကျေးမှုဆိုတာဟာ ဇာတ်သဘင်မှာ အများကြီး တည်ရှိပါတယ်။ ဇာတ်သဘင်ကို မြင်ရ၊ ကြားရတာနဲ့ ယဉ်ကျေးမှုသဘော သိနိုင် ပြန်ပွားနိုင်ပါတယ်။ အခု မြန်မာ့ဇာတ်သဘင်ပညာစစ်စစ်ကို ဆက်ခံထိန်းသိမ်းပြီး တီထွင်ကြီးစားနေတဲ့ ကနက်စိန်ကို ရွှေတံဆိပ် ချီးမြှင့်ပါမယ်။ ကျွန်တော်က ရွှေတံဆိပ် ချီးမြှင့်လိုက်လို့ ကနက်စိန်ဟာ နာမည်ပိုကြီးသွားဖို့၊ ဝင်ငွေပိုကောင်းသွားဖို့ မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့ပညာအတွက် ချီးမြှင့်တာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ကနက်စိန်ဟာ ခေတ်ပညာ အင်္ဂလိပ်စာ ကောင်းစွာ တတ်လျက်သားနဲ့ အစိုးရဝန်ထမ်း မလုပ်ဘဲ ဇာတ်သဘင်ပညာကိုပဲ ထိန်း

သိမ်းလုပ်ကိုင်တဲ့အတွက်လည်း ချီးကျူးစရာကောင်းပါတယ်။ မြန်မာ့ဇာတ်သဘင် အနုပညာကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းပါလို့ ကနက်စိန်ကို ပြောကြားလိုပါတယ်။ ဒါပါပဲ”

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဗိုလ်ထွန်းလှ၏ လက်ထဲရှိ ကပ်ဘူးကလေးထဲမှ ဖဲပြားစ အပြာနှင့် ရွှေတံဆိပ်ထုတ်ယူလိုက်သည်။ ရွှေပြား၌ ပြည့်သူ့ရဲဘော် ဒေါင်းခင်ထွင်းဖော်ထားလေသည်။ ကနက်စိန်က အလိုက်သင့် ခေါင်းညွတ်ပေးသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဖဲပြားကွင်းကို စွပ်ပေး ချီးမြှင့်လိုက်သည်။ ပရိသတ်ထဲမှ သြဘာသံကား တစ်ခဲနက်ပင်။

အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဇာတ်သဘင်၏ အရေးကြီးသော အခန်းကဏ္ဍကို ကောင်းစွာ သိမြင်လေသည်။ ဇာတ်သဘင်၏ အနုပညာဖြင့် တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုး အဆင့်အတန်း မြင့်မားလာအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်း ထောက်ပြခဲ့သည်။ ဘီအိုင်အေခေတ်မှလည်း ဇာတ်သဘင်များ ခေတ်မီ တိုးတက်နေဆဲ ဆန္ဒရှိခဲ့သည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလအတွင်းက ပြုလုပ်ခဲ့သော နတ်မောက်မြို့ လူထုတရားပွဲ၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဟောပြောရာတွင် “ဖိုးစိန်ပွဲထဲက ဗေဒါကြီး ပြက်သံထုတ်သလို” ဟု ထည့်သွင်းပြောကြားသွားခဲ့သည်။ ဇာတ်သဘင်၏ အက၊ အပြ အပြောအဆိုတို့မှာ လူထုကို ရင်းနှီးပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ လူထုက သဘောပေါက်ပြီးဖြစ်ကြောင်း သိရှိ၍ ယခုလို လွယ်ကူထိရောက်စွာ ပြောကြားသွားခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကျဆုံးကွယ်လွန်ခဲ့ရသည့် နှစ် ၄၀ အတွင်း ချဉ်းနင်း ဝင်ရောက်ခဲ့လေပြီ။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဆန္ဒပြင်းပြသလို မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ခံ့ထည်စွာ တည်ရှိနေပြီကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြေတွေ့ရတော့၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လိုလားခဲ့သော ဆိုရှယ်လစ်လူ့ဘောင် တစ်ခဲနက် ထူထောင်နေသည့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မသိနိုင်တော့။ ယဉ်ကျေးမှု မထွိုင်ကြီးဖြစ်သော ဇာတ်သဘင်ကဏ္ဍနှင့် ပတ်သက်နိုင်ငံတော်တွင် ပန်တျာအနုပညာကျောင်း ခုံညားစွာ နှိုးမြှားပြီ။ ယဉ်ကျေးမှု ကဇာတ်ဌာန ပေါက်ဖွား၍ နှိုးမြှား

စာ ၁၀၀ စာ ၁၀၀

၃၇၁

အင်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များကို ဆက်ခံထိန်းသိမ်းရင်း
ပျက်စီးသွားပြည်သူများကို တစ်တပ်တစ်အား အကျွေးပြု
အပြစ်။ အစဉ်အလာရှိသော ဇာတ်သဘင်ပညာရှင်ကြီးတို့
ကလည်း တန်ဖိုး မဖြတ်နိုင်သော ဇာတ်သဘင်ပညာကို
အစဉ်မြေးဆက် လက်ဆင့်ကမ်း၍ လမ်းရိုးဟောင်းတွင်
ဆင့်ကာ ထွင်လျက် အစဉ်တိုးတက်အောင် ကြိုးပမ်း

အားထုတ်နေကြသည်ကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသာ မြင်
သိနိုင်ခဲ့ပါလျှင် အဘယ်မျှ နှစ်သိမ့်ကြည်နူးဖြစ်ရှာလေ
မည်နည်း။ ။
(ဝိုင်းတော်တီး စိန်လှမြိုင်၏ အမှတ်အသားပေါ်
အခြေပြု ရေးသားပါသည်)

ဌေးမောင်

ဖေဖေမှတ်မိသေးတဲ့ မနူးမနပ် ကိုအောင်ဆန်း လူထု ဦးလှ

သားတို့၊ သမီးတို့ ...

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို သားကြီး ကိုစိုးဝင်းကတော့ ကောင်းကောင်းမှတ်မိမှာပဲ။ အကြိမ်ကြိမ်လည်း တွေ့ခဲ့ဖူးသားပဲ။ မင်းတို့မေမေနဲ့ ကျောင်းနေဖက် သူငယ်ချင်းပဲ။ အသက်လည်း အတူတူလောက်ပဲ။ ဖေဖေနဲ့ မေမေ အိမ်ထောင်ကျခါစ မန္တလေးရောက်ရင် ဖေဖေတို့ဆီ ကိုဗဟိန်းနဲ့ လာလေ့ရှိတယ်။ အဲဒီအခါတုန်းကတော့ သခင်အောင်ဆန်း၊ သခင်ဗဟိန်းပေါ့ကွယ်။ ဖေဖေတို့ကလည်း ထမင်းဖိတ်ဖိတ်ကျွေးလေ့ ရှိတယ်။ သူငယ်ချင်း မိတ်ဆွေဟောင်းတွေနဲ့ ဆုံမိပြီး စကားပြောရမယ်၊ အဲဒါထက် ထမင်း အတူစားပြီး စကားပြောကြရမယ်ဆိုရင် ဖေဖေက သာ သဘောကျတာ။ ဧည့်သည်လာရင် မေမေတို့က သာ ပင်ပန်းတာကလား၊ ဖေဖေတို့ကတော့ စတိုင်နဲ့ စားရုံပဲ။ ဧည့်သည်လာရင် ခါတိုင်းထက် ဟင်းလည်း ပိုကောင်းတာချည်းပဲ။

မင်းတို့ မေမေလည်း ပါတယ်

၁၉၃၇ ခုနှစ်တုန်းက ကိုအောင်ဆန်းက တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂမှာ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်တယ်။ မင်းတို့ မေမေမာတို့ကလည်း ကျောင်းသူခေါင်းဆောင် အစွာတွေ

ပေါ့။ အဲဒီနှစ် အမျိုးသားနေ့ဟာ အစည်ကားဆုံး လူထုဆန္ဒပြပွဲတစ်ရပ်ပဲ။ မျိုးချစ်စိတ် အလွန် ပြင်းထန်နေတဲ့ ကာလလို့ ဆိုရမှာပဲ။ ရွှေတိဂုံဘုရား အနောက်ဘက် ကွက်လပ်ကြီးမှာ အသင်းအဖွဲ့တွေ၊ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတွေ စုံကြတယ်။ နောက်ပြီး ဘုရားလမ်းအတိုင်း ဒါလဟိုဇီ(မူရင်း) လမ်းဘက်ချိုးပြီး ဆူးလေဘုရားအထိ လှည့်ကြတယ်။ မင်းတို့ မေမေလည်း ပါတာပေါ့။ မလွယ်လပ်သေးတဲ့ အဲဒီခေတ်က တော်တော်ကို ပျော်စရာ ကောင်းတယ်။

ဖေဖေအလှည့်

အဲဒီနေ့ည ၇ နာရီ ဗန္ဓုလပန်းခြံထဲမှာ ဖေဖေ တရားဟောရတယ်။ ဒီနောက် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို ဘဏ်ကားနဲ့ ပြေးရပြန်တယ်။ ကိုအောင်ဆန်းက သဘာဝအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြီး၊ ကျောင်းသားသမဂ္ဂ အဆောင်အအုံထဲမှာ ဟောပြောပွဲ စ နေပြီ။ အဲဒီနှစ် အမျိုးသားညနေ နှစ်ဌာန တရားပွဲမှာ ဖေဖေ ဟောပြောခဲ့တဲ့ အကြောင်းကတော့ “အရှေ့တိုင်းသားတို့ရဲ့ ဇာတိဇာတိ တဲ့။ အမျိုးသားနေ့ ကော်မတီက ဒီအကြောင်းအရာ တော်တယ်ဆိုပြီး ရွေးချယ်ပေးလို့ အချက်အလက်

ရှာဖွေပြီး ဟောပြောရတာပဲ။ မင်းတို့ဘကြီး စာရေးဆရာကြီး မဟာဆွေကတောင် ဖေဖေ ပြောပြချက်ကို သူ့အယ်ဒီတာလုပ်ပြီး ထုတ်နေတဲ့ ရဲသတင်းစာထဲမှာ ထည့်သေးတယ်။

တော်တော်ခက်တဲ့လူ

မင်းတို့ မေမေတို့ကိုလည်း နောက်တော့ ဖေဖေ မေးကြည့်တယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ခင်လို့ တရားမင်တာလားတော့ မပြောတတ်ဘူး။ အချက်အလက်တွေ စုံတယ်။ ပြောဟောတာလည်း ကောင်းတယ်လို့ ပြောတာပဲ။ အင်း - ဖေဖေကလည်း မဟာဗန္ဓုလ ပန်းခြံကြီးထဲ ကြံခဲ့ရတာတွေ၊ ဘာတွေလည်း ဂရု မစိုက်ဘူး။ မောတယ်။ ပန်းတယ်လည်း သဘော မထားဘူး။ ရင်နှစ်ခြမ်း ဖြန်းခနဲ ကွဲသွားပစေဆိုပြီး မေမေတို့ဆီမှာလည်း အစွမ်းကုန် ကြံလိုက်တာပဲ။ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ကိုအောင်ဆန်းကလည်း ခေါင်းပေါင်းကြီးနဲ့ လုံချည် ခဏခဏ ပြင်ဝတ်ရသေးသကဲ့။ စကားပြောရင်း လုံချည်ပြင်ဝတ်တာ ကိုအောင်ဆန်းရဲ့ နုနယ်သေးတဲ့ဘဝကို ပြနေခြင်းတစ်မျိုးပဲလို့ ဖေဖေတို့လည်း ကြီးလာတော့ ဆင်ခြင်မိတယ်။ ဒါ ဘာဟုတ်သေးသလဲ။ အဲဒီနှစ်မှာပဲ မစ္စတာနေရူးနဲ့ သူ့သမီးကလေး အင်ဒီရာ ဗမာပြည် လာတယ်။ မန္တလေးကို တက်သွားတော့ ကိုအောင်ဆန်းတို့လည်း သွားကြရတယ်။ အမျိုးသား ကျောင်းကြီးပေါ်မှာ အိန္ဒိယ ခေါင်းဆောင်ကြီး မစ္စတာ နေရူးလည်း စကားပြောတယ်။ အဲဒီတုန်းက လုံချည်ပြင်ဝတ်တာမှ ကံကောင်းလို့ ချောက် မကျတယ်။ သူ စကားပြောတာ ဘာတွေပြောပါလိမ့် ဆိုတာထက် လုံချည်ပြင်ဝတ်နေတဲ့ဆီကိုပဲ ဖေဖေတို့လည်း စိတ်ရောက်ပြီး ပူနေမိတယ်။ တော်တော်ကို ခက်တဲ့ လူပါပဲ။

နုနပ်လာပြီ

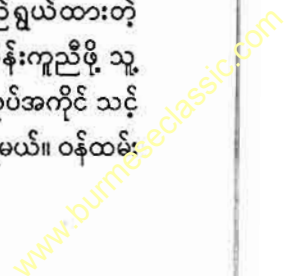
ဂျပန်တော်လှန်ရေးကြီး ပြီးလို့ ဖဆပလ ညီလာခံတွေမှာ ဖေဖေတို့နဲ့ ဆုံမိတော့ဖြင့် ကိုအောင်ဆန်းဟာ ဟိုကျောင်းသားဘဝတုန်းကလို နုနုနုနုနုနု မနူးမနပ် လူစားမျိုး မဟုတ်တော့ဘူး။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအဖြစ်လည်း ရောက်နေပြီ။ စစ်အတွေ့အကြုံ၊ တော်လှန်ရေးအတွေ့အကြုံ၊ အိမ်ထောင်ကျခြင်း စတဲ့ လူ့လောက

အတွေ့အကြုံတွေနဲ့ တိုင်းပြည်အတွက် ထမ်းဆောင်နေရ၊ ထမ်းဆောင်ရဦးမယ့် တာဝန်တွေကြောင့် တော်တော်ကို ရင့်ကျက်နေပြီ။ အစိမ်းကလေး ကိုအောင်ဆန်း မဟုတ်တော့ဘူး။ စစ်ဝတ်စစ်စား ဘောင်းဘီပဲ ဝတ်နေတော့တဲ့အတွက် စကားပြောရင် လုံချည်ပြင်ဝတ်နေတဲ့ အကျင့်လည်း မတွေ့ရတော့ဘူး။

အင်္ဂလိပ် ပြန်ဝင်ခါစ ရန်ကုန်မှာ ဖဆပလ ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စတင် ဖွဲ့စည်းတော့မယ်ဆိုတော့ ဆရာကြီး ရာဇဝတ်နဲ့ ဖေဖေကို အမြန်လာခွဲဖို့ လှမ်းမှာတာနဲ့ ဖေဖေတို့ ပြန်လာကြရတယ်။ မီးရထားလမ်းလည်း ပြန် မပေါက်သေးဘူး။ ကားတောင်မှ စစ်ကားတွေလောက်ပဲ သွားနိုင်ကြသေးတယ်။ ဗမာ့တပ်မတော် တော်လှန်ရေးစစ်တပ်တွေထဲက အဆင့်ဆင့် အကူအညီ တောင်းပြီး ရန်ကုန်အရောက် ဖေဖေတို့ လာကြရတာပဲ။ ဆွေးနွေးပွဲတွေ နေ့စဉ် လုပ်နေရာက တစ်နေ့တော့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက တာဝါလိမ်းက သူ့အိမ်ကို အဝေးဆုံးက ဧည့်သည် နှစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ဆရာကြီး ရာဇဝတ်နဲ့ ဖေဖေကို ထမင်းဖိတ်ကျွေးတယ်။ ဖေဖေတို့ အညာက အခြေအနေတွေကို ရင်းရင်းနှီးနှီး မေးလို့ ဖေဖေတို့ကလည်း ပြောပြတယ်။ ဒေါ်ခင်ကြည်နဲ့လည်း မိတ်ဆက်ပေးတယ်။ ကလေးတွေကိုလည်း ပြတယ်။

စာရေးဆရာ လုပ်စားမယ်တဲ့

အဲဒီတုန်းက သူ ရေးနေတဲ့ သူ့အတ္ထုပ္ပတ္တိကိုလည်း အပေါ်ထပ်မှာ လက်ဖက်ရည်သောက်ရင်း ဖတ်ပြသေးတယ်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာနဲ့ ရေးထားတယ်။ မိဘမျိုးရိုးဇာတိ၊ ဇာတာခွင်တွေပါ စုံအောင်ပါတယ်လို့ ဖေဖေမှတ်မိတယ်။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးရင် အေးအေးဆေးဆေးနေပြီး စာရေးဆရာ လုပ်စားမယ်လို့လည်း ပြောသေးတယ်။ စစ်တပ်ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းရာမှလည်း ပြန် မပါနိုင်၊ မပါချင်။ အလုပ်အကိုင်လည်း မရှိဖြစ်နေတဲ့ တပ်မတော်ရဲဘော်ဟောင်းတွေကို စနစ်တကျ ပြန်လည် စည်းရုံးပြီး “ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်” ဖွဲ့စည်းဖို့ ရည်ရွယ်ထားတဲ့ အကြောင်း၊ အဲဒီရဲဘော်တွေကို စောင့်ထိန်းကူညီဖို့ သူ့မှာ အများဆုံး တာဝန်ရှိနေကြောင်း၊ အလုပ်အကိုင် သင့်တော်ရာများ ရသလို ရှာကြံပြီး သွင်းပေးရမယ်။ ဝန်ထမ်း

အလုပ်တွေ လုပ်စေရမယ်။ ဒါမှ သူခိုးစားပြဘဝ မရောက်ကြဘဲ တိုင်းပြည်တာဝန် ထမ်းနိုင်ကြမယ် စသည်ဖြင့် သူ့စေတနာနဲ့ သူ့စီမံကိန်းကို ပြောပြပါတယ်။ ဖေဖေတို့နဲ့လည်း အဆိုးဘက်က ဘယ်လို၊ အကောင်းဘက်က ဘယ်လို ဆိုတာတွေကို ဆွေးနွေးကြပါသေးတယ်။ နိုင်ငံရေးအသိပညာ အရေးကြီးတဲ့အကြောင်းလည်း ဆွေးနွေးကြရာမှာ ပါပါတယ်။

ရောမ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး

ကဲ ... ကဲ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအကြောင်း ရေးမယ်ဆိုရင် ဘယ်ကုန်နိုင်မလဲ သားတို့ သမီးတို့ရယ်။ ရိုးပုံ၊ အပုံ၊ ဘုကျဘောက်ပြောပုံ အရည်အသွေးလည်း တစ်ပုံတစ်ခေါင်းကြီးပဲ။ ဘယ်လို ဘုကျ၊ ဘောက်ကျ ပြောပေမဲ့ ရာဇဝင်ကြောင်း နောက်ခံကလည်း ကောင်း၊ ရိုးသားခြင်း၊ စေတနာကောင်းခြင်းတွေကိုလည်း ပြည်သူတွေက ယုံကြည်တော့ နှစ်ပေါင်း တစ်ထောင်အတွင်း မြန်မာပြည်မှာ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သမျှ ခေါင်းဆောင်ကြီးတွေထဲမှာ အမြင့်ဆုံးအတန်းက တစ်ဦးအဖြစ်နဲ့ အသိအမှတ်ပြုခြင်းခံခဲ့ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ဘုကျဘောက်တော့ အပေါက်ဆိုး မှုတ်တိုင်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလို ဖြစ်တယ်။ ခေါင်းဆောင်မှုရတယ်လို့တော့ မမှတ်လေနဲ့။ အဲဒါက ဗိုလ်ချုပ်မို့ရတာ။ တခြားလူတွေက ဗိုလ်ချုပ်တု တုပြီး ဗိုလ်ချုပ်စတိုင် လုပ်ကြတော့ ကွယ်ရာကနေပြီး ပြည်သူတွေက ဆဲနေကြတော့တာပဲ။ ဘယ်သူတွေကမှ ဩဘာ မပေးဘူး။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သခင်ဘဝက ဘောက်ကျပုံကလေး ဖေဖေကိုယ်တွေ့ ပြောရဦးမယ်။ အဲဒီအခါက ၁၉၃၈-၃၉ ခုနှစ်လောက် ဖြစ်လိမ့်မယ် ထင်တယ်။ တို့ဗမာအစည်းအရုံး ဌာနချုပ်မှာ သူ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး လုပ်နေတယ်။ ဌာနကတော့ ရေကျော်ထဲမှာပဲ။ ညဦးမှာ ဖေဖေနဲ့ စကော့ဈေး(မူရင်း) အနောက်ဘက်တန်းက မင်းတို့ဘကြီး ဦးထွန်းရင်တို့၊ ဦးတင်ပွတို့ရဲ့ ဆန်းကဖီးမှာ ဆုံမိတယ်။ ဖေဖေက ဆန်းကဖီးမှာ အကြွေးလည်း ရတယ်၊ အလကားလည်း စားရတယ်။ ဆွေမျိုးလို ခင်နေတာကိုး။ သူငယ်ချင်းတွေ မင်္ဂလာဆောင်ရင် ရေခဲမုန့်တို့၊ ကိတ်မုန့်တို့ အကြွေးယူပေးရ

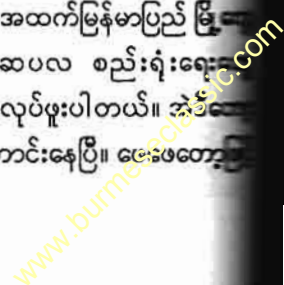
သေးတယ်။ အချို့လည်း အဲဒီအကြွေးကို ခုထိ ပြန်မဆပ်ကြသေးဘူး။ သခင်အောင်ဆန်းတို့ကိုလည်း ဦးထွန်းရင်နဲ့ သူ့အစ်ကို ဦးတင်ပွတို့က အင်မတန် ဂရုစိုက်ပါတယ်။ တစ်ခါတလေလည်း ထမင်းစားတဲ့အတွက် မယူလိုဘူး။ တစ်ခါတလေလည်း အပိုအမိုတွေ ထည့်ပေးလိုဘဲတယ်။ တစ်ခါတလေလည်း ပိုက်ဆံ လျှော့ယူပါတယ်။ အဲဒီခေတ်က လူငယ် လူရွယ်တွေ၊ နိုင်ငံရေးသမားပေါက်စတွေဟာ ဆန်းကဖီး ကျေးဇူးနဲ့ တယ် မကင်းကြဘူး။

ကပ်နှိပ်တဲ့လူ

တစ်နေ့တော့ ဖေဖေ ထမင်းမှာထားတုန်း ကိုအောင်ဆန်း ဆန်းကဖီးထဲကို ဝင်လာတယ်။ ဖေဖေက လှမ်းခေါ်ပြီး သူ ဘာဟင်းနဲ့ စားမလဲလို့ မေးပြီး ထပ်မှာလိုဘဲတယ်။ ဟိုစကား ဒီစကား ပြောနေရင်းက “ခင်ဗျာ ထမင်းကျွေးတာ ကျေးဇူးတင်စရာ မလိုဘူးနော်။ ကျွေးခင်ဗျားက ဝတ္တရား၊ ကျွန်တော်က နိုင်ငံရေးလုပ်နေတာ တိုင်းပြည်အတွက် တာဝန် ထမ်းနေတာ” လို့ ပြောတယ်လေ။ ဖေဖေက သူ့အကြောင်း သိနေလို့ မအံ့ဩပါဘူး။ “ဘာပြောဖို့ လိုသလဲဗျာ” လို့ပဲ ပြန်ပြောလိုက်တယ်။ သူက ရယ်သကိုး။ နောက်ပြီး မိုးကလေးတဖွဲဖွဲကြောင့် လန်ချား လုံအောင်ပိတ်ပြီး အရှေ့ကို ပြန်ကြတယ်။ သူ့လမ်းမှာ ဖေဖေကို ဝင်ချခဲ့ပြီး သူက ရေကျော်ကို ဆဲပြီး ပြန်တယ်။ လန်ချားခလည်း ပေးလိုက်ရတယ်။ အဲဒီလို နှစ်ယောက်ချင်းတောင် ကပ်နှိပ်တဲ့လူပဲ။

ဂျပန်တစ်ခေတ်လုံး ဖေဖေနဲ့ ကိုအောင်ဆန်း မဆွေကြဘူး။ ဂျပန်ခေတ်ဦးမှာ စာရေးဆရာကြီး အရှိဟော့ဆန်း ရေးတဲ့ “ရွှံ့နှင့် စစ်သား”၊ “ပန်းနှင့် စစ်သား” စာအုပ်တွေကို ဘာသာပြန်ပြီး ဖေဖေတို့ ပုံနှိပ်ရောင်းချလို့ရတဲ့ အမြတ်ငွေထဲက ထက်ဝက်ကို တပ်မတော်ကို ပေးခဲ့တာက လှူတယ်။ အဲဒီငွေများ ရတဲ့အခါတုန်းက သူ တစ်စောင် ပြန်လိုက်တာပဲ ရဖူးပါတယ်။

အာဏာမရမီအချိန်က အထက်မြန်မာပြည် မြို့တော်တော်များများမှာ ဖဆပလ စည်းရုံးရေးအဖွဲ့ ဖေဖေပါ လိုက်ပြီး အတူတူ လုပ်ဖူးပါတယ်။ အဲဒီအခါ အရှိန်အဝါက တော်တော်ကောင်းနေပြီ။ ဖေဖေတော့

သူ ကြီးပွားမှ တွေ့ရတဲ့ အခြေအနေတွေ၊ လုပ်ဟန် ပြောဟန်တွေကို ဒီလောက် သတိ မရလှပါဘူး။ ငယ် ငယ်က လုပ်ဟန် ပြောဟန်တွေကိုပဲ လွမ်းမိပါတယ်။

ဗိုလ်ချုပ်ရှိရင် ကောင်းမယ်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသာ နယ်ချဲ့သမားတို့ရဲ့ အလိုကျ လက်ပါးစေကြီး ဦးစောရဲ့ ပက်စက်တဲ့ လုပ်ကြံမှုကြောင့် မသေရဘဲ ယနေ့တိုင် နေရသေးရင် ဖေဖေတို့ တိုင်းပြည် ရဲ့ အခြေအနေဟာ အခုထက်တော့ အများကြီး ကောင်း မှာပဲလို့ ဖေဖေ ထင်တယ်။ ပြည်တွင်းစစ်ကြီးလည်း အခု လိုဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူး။ စစ်ဆိုတာ တကယ်ဆိုတော့ ဘယ် စစ်မှမကောင်းပါဘူး။ စစ်ပူလည်းမကောင်းဘူး။ စစ်အေး လည်း မကောင်းဘူး။ ကမ္ဘာစစ်လည်း မကောင်းဘူး။ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်နဲ့ တစ်ပြည်၊ လူမျိုးတစ်မျိုးနဲ့တစ်မျိုး တိုက်တာလည်း မကောင်းဘူး။ တိုင်းပြည်ငယ်တွေကို နယ်ချဲ့သမားတွေက သွေးစုပ်အဆီစုပ်ဖို့ တိုက်တဲ့ နယ်ချဲ့ စစ်၊ အခု မလေးကျွန်းဆွယ်မှာ တိုက်နေတဲ့ စစ်မျိုးက တော့ အဆိုးဆုံးထဲက အဆိုးတစ်ခုပဲ။

ပြည်တွင်းစစ် ဆိုးဝါးပုံ

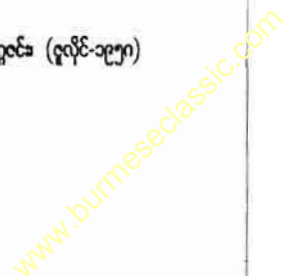
ပြည်တွင်းစစ်ဆိုတာလည်း ဖွတ်ဖွတ်ညက်ညက် အကြေဆုံး စစ်မျိုးမို့ အဆိုးဆုံးပဲ။ ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်နေ ရင် နယ်ချဲ့သမားတွေရဲ့ အာဏာစက် ရေစီးကြောင်းဟာ တစ်နည်းနည်းနဲ့ စိမ့်ဝင်တော့တာပဲ။ ဖေဖေတို့ မြန်မာ ခုခင်အရပ်ရပ်မှာပဲ ကြည့်ကြည့်၊ အခြားနိုင်ငံတွေရဲ့ ခုခင်မှာပဲ ကြည့်ကြည့် ဒီအဖြစ်မျိုးဟာ ထပ်တူပဲ။ အထင်ရှားဆုံးကတော့ တရုတ်ပြည်ကြီးပေါ့ကွယ်။ တိုင်း ပြည်ကြီးကလည်း ကြီး၊ လူအားကလည်း ကောင်း၊ ဝေသရာဇစ်စနစ်၊ မြေရှင်စနစ်ကလည်း ခြေကုပ်ခိုင်တော့ ဆီးပြိုင်နန်းပြိုင်တွေ ပေါ်ပြီး ရာဇဝင်တစ်လျှောက်လုံးမှာ ချစ်နဲ့ရဲခါသာ နားသလိုလိုရှိပြီး ပြည်တွင်းစစ်ကို အမြဲ အမ်း တိုက်နေ ခိုက်နေကြတာပဲ။ ဒီတော့ကာ အင်္ဂလိပ်၊ အမေရိကန်၊ ပြင်သစ်၊ ပေါ်တူဂီ၊ ဂျပန် စတဲ့ နယ်ချဲ့ သမားမျိုးစုံဟာ ဝင်တိုးပြီး တရုတ်အချင်းချင်း ပိုမို သွေး

ကွဲအောင် လုပ်တယ်။ တိုက်ပွဲ သတ်ပွဲတွေကြီးအောင် လက်နက်တွေ ရောင်းကြတယ်။ သူတို့ပိုင် နယ်မြေတွေ သတ်မှတ်ပြီး ခြေကုပ်ယူ အခြေစိုက်တယ်။ စီးပွားရေး မှာ ထိုးဖောက်လာပြီး လက်ဝါးကြီး အုပ်ထားကြတယ်။ တိုင်းရင်းသားတို့ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုကို သူတို့ ယဉ်ကျေးမှု တွေနဲ့ ဖုံးလွှမ်း ဖျက်ဆီးကြတယ်။ ကိုယ့်လူမျိုးကို ကိုယ် အထင်သေးစေပြီး သူတို့ကို အထင်ကြီးစေတဲ့ ပညာရပ် တွေကို ပေးကြတယ်။ တခြားမကြည့်နဲ့ ... တရုတ်ပြည်မ ကြီးနဲ့ ဖော်မိုဆာက ချန်ကေရှိတ်တို့ အခုတိုင် ပြည်တွင်း စစ် ဖြစ်နေသေးလို့ အမေရိကန်နယ်ချဲ့သမားဟာ ပြောင် ကျကျ မတရား ဝင်စွက်နေသေးတာပေါ့။ ပြည်တွင်းစစ် သာ မရှိရင် တစ်မျိုးသားလုံးက နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးမူနဲ့ သွေးစည်းရင် နယ်ချဲ့သမားတွေ သပ် ဝင်မလျှို့နိုင်ပါဘူး။

ဒါကြောင့် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်တာ

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး စ ဖြစ်တော့ သားကြီး ကိုစိုး ဝင်းဟာ မွေးစကလေးပဲ ရှိသေးတယ်။ မေမေနဲ့ ဘွားဘွား တို့က ကလေးတွေနဲ့ တောရွာမှာ ပြောင်းနေ၊ အဘိုးနဲ့ ဖေဖေက မြို့မှာ အလုပ် လုပ်ရ။ ဂျပန်ဗုံးတွေကြဲချလို တစ်မြို့လုံး သောက်သောက်လဲ သေကြတော့မှ ဖေဖေနဲ့ အဘိုး တောကို ပြေးခဲ့ကြရတယ်။ ဂျပန်တစ်ခေတ်လုံး လည်း တောမှာပဲ နေခဲ့ကြရတယ်။ သမီး သန်းရင်မာကို မန္တလေးမြောက်ဘက် ၆ မိုင်ကွာ၊ ကပိုင်၊ တောင်ငူစု ဘုန်းကြီးကျောင်းထဲက သရဖီပင်ကြီးအောက်မှာ မေမေ မျက်နှာမြင်ရတယ်။ မင်းတို့ အဘွားတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ မမရှေ့...အဲဒီကျောင်းထဲမှာပဲ ဆုံးတယ်။ အတူနေ အလုပ် သမားတွေလည်း ပလိပ်ရောဂါဖြစ်လို့ သေကြရသေး တယ်။ ဂျပန်ကို တော်လှန်ကြတော့ တောကောင်းတဲ့ ရွာငယ်တွေမှာ ပုန်းနေကြပြန်တယ်။ သေသူတွေ အနန္တထဲက ဖေဖေတို့ ကံကောင်းလို့ ကျန်နေတာပဲ။ ဒါကြောင့် စစ်တားဆီးရေး ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းတွေကို မေမေရော ဖေဖေပါ အဆင်းရဲခံ အမုန်းခံ အသက်ပေး ပြီး ဆောင်ရွက်နေကြတာပဲ။ ။

သင့်ဘဝပူဇော် (စုလိင်-၁၉၇၇)

ရိုးရိုးကုပ်ကုပ်နေတတ်တဲ့ဗိုလ်ချုပ် သူပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြည့်ရုံနှင့်သိနိုင်သည် ဗလာရီကူဒီနော့

နာမည်ကျော် ဆိုဗီယက် အမျိုးသမီး သတင်းစာ ဆရာနှင့် လူထုခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ အော် (လ်)ဂါချီချက် ကီနာ သည် ၁၉၄၇ ခုနှစ်က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ရဖူးလေသည်။

“ကျွန်မ မြန်မာနိုင်ငံကို ပထမအကြိမ် ရောက်ပြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနဲ့ တွေ့ခဲ့တဲ့ အချိန်ဟာ နှစ်ပေါင်း အတော်ကြာသွားပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ မနေ့တစ်နေ့က ဖြစ်ခဲ့ သလိုပဲ အမှတ်ရနေမိပါတယ်” ဟု ချီချက်ကီနာက ပြန် ပြောပြလေသည်။

ဒေလီမှာ ကျင်းပတဲ့ ပထမအကြိမ် အာရှပြည်သူ များရဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ကွန်ဂရက်ကို ကမ္ဘာ့ဒီမိုကရက်တစ် လူငယ်အဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်နဲ့ ကျွန်မတက်ခဲ့ ပါတယ်။ အဲဒီကွန်ဂရက်မှာ မြန်မာနိုင်ငံကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့နဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့ရပြီး သူတို့က ကျွန်မတို့ကို မြန်မာနိုင်ငံ လာလည်ဖို့ ဖိတ်ကြားကြပါတယ်။

ပြည်သူတွေရဲ့ စိတ်ဓာတ်တက်ကြွမှု အမျိုးသား လွတ်လပ်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ရန် အဆင်သင့်ဖြစ်နေ မှုတို့ဟာ အဲဒီခေတ်က ရန်ကုန်မြို့ ထူးခြားတဲ့အသွင် လက္ခဏာလို့ပဲ ထင်ပါတယ်။

ဗိုလ်ချုပ်က တွေ့ချင်လို့

ရန်ကုန်ကို ကျွန်မတို့ ရောက်တော့ ဖဆပ အဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ကျွန်မတို့ကို တွေ့ချင်နေတယ်လို့ သိရှိရပါတယ်။ ကျွန်မတို့အလှူခံ ဝမ်းသာသွားပါတယ်။ အဲဒီအချိန်က မြန်မာနိုင်ငံ နိုင်ငံတကာ အဆက်အသွယ် ယူစပြုနေတဲ့ အချိန်နဲ့ပဲ အဲဒီကိစ္စကို ဗိုလ်ချုပ်က အလေးထားပုံရပါတယ်။ အနည်းငယ်ကြာတော့ ကျွန်မတို့ကို ဗိုလ်ချုပ်က သူ့ လာဖို့ အကြောင်းကြားပါတယ်။

ဗိုလ်ချုပ်အိမ်ဟာ ရန်ကုန်မြို့လယ်မှာ ရှိပါတယ်။ သပ်သပ်ရပ်ရပ်ပါပဲ။ အစိုးရအစည်းအဝေးတွေ အဲဒီမှာ ကျင်းပပါတယ်။ ကျွန်မတို့ မရောက်ခင်မှာဘဲ အစည်း အဝေးပြီးလို့ပဲလားမသိပါ။ ချက်ချင်းဆိုသလိုပဲ ဗိုလ်ချုပ် က ကျွန်မတို့ကို လက်ခံတွေ့ဆုံပါတယ်။ ဝန်ကြီးမှူး အပါအဝင် အဲဒီခေတ်က နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်အချို့ လည်း ကျွန်မတို့ကို မိတ်ဆက်ပေးပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ် က ကျွန်မတို့ကို အခန်းတစ်ခန်းခေါ်သွားပြီး အဲဒီမှာ ပြောကြပါတယ်။ အဲဒီအခန်းဟာ ခမ်းခမ်းနားနား ဘူး၊ ရိုးရိုးသန့်သန့်ပါပဲ။ ကုလားထိုင်နဲ့ ခုံကလေးတွေ ချထားပါတယ်။ ပြတင်းပေါက်တွေမှာ လိုက်ကာ

ဆောင်တပ်ဆင်ထားပါတယ်။ ဖြစ်နိုင်သမျှလေးနဲ့ သပ်
သပ်ရပ်ရပ်လုပ်ထားတဲ့ သဘောပါပဲ။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်
ဆန်းဟာ ရိုးရိုးကုပ်ကုပ် နေထိုင်သူဖြစ်မှန်း သူ့ပတ်ဝန်း
ကျင်ကို ကြည့်ရုံနဲ့ သိသာပါတယ်။

ဖော်ရွေတဲ့ဗိုလ်ချုပ်

ဗိုလ်ချုပ်ဟာ ဖော်ရွေပါတယ်။ ရင်းနှီးပွင့်လင်းပါ
တယ်။ စကားပြောလို့ အလွန်ကောင်းတဲ့ လူမျိုးပါပဲ။
ကျွန်မတို့ကို လက်ဖက်ရည်၊ အချိုယမကာများနဲ့ ဖော်
ဖော်ရွေရွေ ဧည့်ခံပါတယ်။

နိုင်ငံသစ်တည်တာ ဗိုလ်ချုပ်

ကျွန်မတို့ လူငယ်အကြောင်းကို ဆွေးနွေးကြပါ
တယ်။ ကျွန်မကလည်း ကမ္ဘာ့ဒီမိုကရက်တစ် လူငယ်
အဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ ကိုယ်စားလှယ်၊ ဗိုလ်ချုပ်ကလည်း တစ်ချိန်
ထုန်းက ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှုကို ခေါင်းဆောင်လာခဲ့တဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး လှုပ်ရှား
မှုရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကြီးက သူ့လူငယ်တွေအပေါ် ဘယ်
သောက်အရေးထားကြောင်း ပြောပြပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံ
သစ်ကို တည်ဆောက်မယ့်သူတွေဟာ လူငယ်တွေဖြစ်
ကြောင်း ဗိုလ်ချုပ်က ပြောပြပါတယ်။ အခု မြန်မာနိုင်ငံ
သစ်ကို တည်ဆောက်နေသူတွေဟာ ဗိုလ်ချုပ်ပြောခဲ့တဲ့
လူငယ်တွေပါပဲ။ အလုပ်သမားလူငယ်၊ လယ်သမားလူငယ်
နဲ့ တိုးတက်တဲ့ ဒီမိုကရေစီစိတ်ဓာတ်ရှိတဲ့ ကျောင်းသား
လူငယ်တွေကို လေ့ကျင့်ပညာပေးဖို့ အရေးကြီးပုံကို
ဗိုလ်ချုပ်က အလေးအနက် ပြောပါတယ်။ ဒါ့အပြင်
လှုပ်ရှားမှုမှာ တစ်ယူသန်ဖြစ်လျှင် အန္တရာယ်ရှိကြောင်း
လည်း ဗိုလ်ချုပ်က သတိပေးပါတယ်။ အတွေ့အကြုံ
မရှိတဲ့ လူကြီးများရဲ့ ညွှန်ပြမှုကို လူငယ်များက နာယူဖို့
ပြောပါတယ်။ လူငယ်တွေဟာ စိတ်အားထက်သန်မှု

ရိုးသားမှုရှိပေမဲ့ လူကြီးတွေလို အတွေ့အကြုံ မရှိသေး
ဘူးလို့ ဗိုလ်ချုပ်က ပြောပြပါတယ်။

နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေး

ဗိုလ်ချုပ်က ဆိုဗီယက်ယူနီယံနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့
ဆက်ဆံရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့ကိစ္စကိုပဲ ပြောခဲ့ပါတယ်။
အဲ့ဒီအချိန်က မြန်မာနိုင်ငံဟာ လုံးဝလွတ်လပ်ရေးမရသေး
တော့ ကျွန်မတို့ နှစ်နိုင်ငံကြားမှ ဆက်ဆံမှုမရှိသေးပါဘူး။
မြန်မာနိုင်ငံတိုးတက်ရေးဟာ အဓိကအားဖြင့် ဆိုဗီယက်
ယူနီယံ အပါအဝင် နိုင်ငံတကာနဲ့ သံတမန်အရ ကူးလူး
ဆက်ဆံနိုင်ရေးအပေါ်မှာ တည်တည်လို့ ဗိုလ်ချုပ်က ပြောပြ
ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံအနေနဲ့ ဆိုဗီယက်ယူနီယံရဲ့ အတွေ့
အကြုံတွေကို ရယူဖို့လိုကြောင်း ဗိုလ်ချုပ်က ပြောပြပါ
တယ်။ ဒါကြောင့် မြန်မာလူငယ်တွေနဲ့ဆွေးနွေးတဲ့အခါမှာ
ဆိုဗီယက်ယူနီယံရဲ့အကြောင်း၊ ဆိုဗီယက်ယူနီယံမှာ ဆိုရှယ်
လစ်စနစ်တည်ဆောက်နေတဲ့အကြောင်းတွေကို များများ
ပြောပေးဖို့ ဗိုလ်ချုပ်က ကျွန်မတို့ကို တိုက်တွန်းပါတယ်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဟာ မြန်မာ-ဆိုဗီယက် သံတမန်
ဆက်ဖို့ အဲ့ဒီအချိန်က လုံးပန်းနေပါပြီ။ ကျွန်မတို့နဲ့ တွေ့
တဲ့အချိန်မှာ ဗိုလ်ချုပ် အင်္ဂလန်က ပြန်လာပါပြီ။ မြန်မာ
နိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရပြီးတဲ့အခါ သံတမန်ဆက်ဖို့ လန်ဒန်
မှာ ဗြိတိန်ဆိုင်ရာ ဆိုဗီယက်သံအမတ်ကြီး ဇာရူဘင်နဲ့
ဗိုလ်ချုပ်ဟာ ဆွေးနွေးခဲ့ပြီးပါပြီ။ ယခု ကျွန်မတို့ရဲ့ ထို
မျက်စိရှေ့မှာပဲ ကျွန်မတို့ နှစ်နိုင်ငံဟာ ဘက်ပေါင်းစုံ
ဆက်သွယ်နေကြပါပြီ။ ယနေ့မြန်မာတွေက ဆိုဗီယက်
ယူနီယံသွား၊ ဆိုဗီယက်တွေက မြန်မာနိုင်ငံ သွားနေကြ
တာဟာ အဆန်းမဟုတ်တော့ပါဘူး။ ဒါဟာ ကျွန်မတို့
နှစ်နိုင်ငံ တကယ့်ရင်းနှီးချစ်ကြည်နေတာကို ပြသတဲ့
ထင်ရှားတဲ့ သာဓကတစ်ခုပဲလို့ ထင်ပါတယ်။ ။

ပြည်သူ့ကြယ် အမှတ် ၂၀ (၁၇-၁၉၇၀)

သူတို့မြင်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မောင်နေညွန့်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ သားများသာမက အာရှတိုက်သား၊ ဥရောပတိုက်သား တို့ကပါ လေးစားကြည်ညိုကြလေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်း လုပ်ကြံခံလိုက်ရသည့်အတွက် လူတိုင်းပင် နှမြော တသ ယူကျုံးမရဖြစ်မိကြပေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နှင့် တွေ့ကြုံသိကျွမ်းဖူးသူ၊ ရင်းနှီးစွာ ပေါင်းသင်းဖူးသူ နိုင်ငံခြားသားတို့သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို သူတို့ မည်မျှလေးစားကြောင်း၊ ကြည်ညိုကြောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းအပေါ် မည်သို့ ထင်မြင်ယူဆမိကြောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး သူတို့ရေးသားခဲ့ ကြသော စာအုပ်စာဟမ်းများတွင် “သူတို့အမြင်” ကို ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြခဲ့ကြပေသည်။

ဂျပန်ခေတ်က ရန်ကုန်မြို့ရှိ “ယိုမီယူရီ” ဂျပန် သတင်းစာတိုက်တွင် သတင်းထောက်ဟန်ဆောင်ကာ လာရောက်အလုပ်လုပ်ရင်း ရဲဘော်သုံးကျိပ်အား ဂျပန် ပြည်တွင် စစ်ပညာသင်ကြားရေးအတွက် အကူအညီ ပေးခဲ့သည့် “ဗိုလ်မိုးကြိုး” ခေါ် ဂျပန်လူမျိုး ကေဂျီဆူဇူကီ ၏ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်ပတ်သက်သော မှတ်ချက်ကို ဦးစွာ တင်ပြလိုပါသည်။

“အောင်ဆန်းသည် တကယ့်ကို ဖြောင့်မတ်သော

သူဖြစ်၏။ သူသည် ရဲရင့်သတ္တိရှိသော၊ ကျွမ်းကျင်မှု လည်းရှိသော စစ်ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ သူသည် မျိုးချစ်စိတ် ပြင်းထန်သူတစ်ဦးတည်း။ ထို့ ကြောင့် သူ့ကို ဂျပန်ပြည်သို့ လာရောက်စဉ်ကလည်း လေးစားရသည်၊ တော်လှန်ရေးအတွက် အတူချီတက်ပြီး ကလည်း လေးစားရလေသည်” ဟူ၍ ချီးကျူးပြောကြား ခဲ့ဖူးသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ပြီးနောက် “ဗိုလ်မိုးကြိုး” ခေါ် “ဆူ ဇူကီ” ကို အင်္ဂလိပ်တို့က ဖမ်းပြီး ရန်ကုန်ထောင်သို့ ပို့ထားလိုက်လေသည်။ ဆူဇူကီ ရန်ကုန်ထောင်တွင်ရှိ စဉ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဆူဇူကီထံ တစ်ခေါင်း သွား၍တွေ့ပြီး “ခင်ဗျားကို တတ်နိုင်တဲ့ဘက်က အကူ အညီပေးပါ့မယ်။ နောက်တစ်ခေါက် လာတွေ့ပါဦးမယ်” ဟု ကတိပေးသွားသည်ဟု ဆို၏။ ဆူဇူကီလည်း ဗိုလ် ချုပ်အောင်ဆန်း နောက်တစ်ကြိမ် ပေါ်လာနိုးနှင့် တွေ့ နေမိလေသည်။ သို့သော် ရက်အတော်ကြာသော်လည်း ပေါ်မလာခဲ့ပေ။ ဆူဇူကီက ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ထံမှ ပြောသွားပြီလားဟုပင် ထင်မိလေသည်။

သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်သည် လိမ်တတ်သူမဟုတ် ကြောင်း ကောင်းစွာသိထား၍ “ဘာဖြစ်လို့ ပေါ်မလာမိ

မိခင်” ဟူ၍ တွေးနေမိလေသည်။ မကြာမီ ဗိုလ်ချုပ်
အောင်ဆန်း လုပ်ကြံခံလိုက်ရသည်ဟု ကြားသိရမှ သူ
ဆီမလာသည့် အဖြေမှန်ကို သိရှိရပေတော့သည်။
သူ့နားသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး
အထိုင်ခဲဖူးသူတစ်ဦးပီပီ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည်
သော့ကတိ တည်ကြည်ကြောင်း မှတ်ချက်ချခဲ့လေသည်။

x x x

ဗြိတိသျှစစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး “ဝီလီယံစလင်း” ကလည်း
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဖြောင့်မတ်တည်ကြည်သူ
တစ်ဦးဖြစ်၍ သူသည် ဗိုလ်ချုပ်နှင့်အတူ တွဲလုပ်၍ ဖြစ်
ပါသည်ဟူ၍ မှတ်ချက်ချခဲ့လေသည်။ ဗိုလ်ချုပ် ဝီလီယံ
စလင်း၏စစ်တပ်သည် မိတ္ထီလာမြို့တွင် တပ်စွဲနေစဉ်
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် စစ်ရေးကိစ္စနှင့် ဝီလီယံစလင်း
ထံ သွားရောက်တွေ့ဆုံလေသည်။ ထိုသို့ ဗိုလ်ချုပ်
အောင်ဆန်း သွားရောက်ရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်စလင်းက
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ပုံပန်းကို ...

“ဂျပန်ဓားရှည်ကိုလွယ်ကာ ဂျပန်ဗိုလ်ချုပ် စစ်
တပ်စုကိုဝတ်ဆင်လျက် ဝင်လာသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်
ဆန်းကို တွေ့ရသောအခါ ဗိုလ်ချုပ်လာမည်ကို ကြိုတင်
အသိမပေးထားမိသော ကျွန်ုပ်၏ ရဲဘော်အချို့သည်
အတော် လန့်ဖျပ်သွားကြသည်။ သို့သော် သူသည်
အသင့်ကျေးဆုံးသောအမှုအရာနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို ဆက်ဆံ
သည်။ သူသည် ကျွန်ုပ်တို့ထက် အရပ် ပုသည်။ ကိုယ်
အဖွဲ့ကြိုခိုင် တောင့်တင်းသည်။ သန်မာဖျတ်လတ်သော
သူလတ်ပိုင်းဖြစ်သည်။ သူ၏ရုပ်ရည်သည် စစ်သားမာန်
မိပြီး ဝတ်စားထားပုံမှာ သေသပ်သည်။ သူသည် အကင်း
မိသူဖြစ်ပြီး မြန်မာတို့လေ့အတိုင်း ရယ်စရာ မောစရာ
မည့်၍ စကားပြောတတ်သည်” ဟူ၍ ဖော်ပြခဲ့သည်။

ထိုမျှမက “သူသည် ဂျပန်ကိုသာ တော်လှန်လို
သည်မဟုတ်။ ဂျပန်ဖြစ်စေ၊ ဗြိတိသျှဖြစ်စေ မြန်မာ့လွတ်
တပ်ရေးအတွက် အနှောင့်အယှက်ဖြစ်လျှင် အားလုံးကို
ဆင်လှန်မည်သူဖြစ်သည်” “သူသည် စိတ်ထဲကရှိသည့်
အတိုင်း ရဲရဲရင့်ရင့် ပြောဆိုတတ်သည်။ ၎င်းအပြင်
အခြားမတ်တည်ကြည်သည်။ ထို့ကြောင့် အောင်ဆန်း
၏ ကျွန်တော်တွဲပြီး အလုပ်လုပ်၍ ဖြစ်ပါသည်” ဟူ၍

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ စိတ်နေသဘောထားကို ချီးကျူး
ခဲ့လေသည်။ သူ၏စိတ်ဓာတ်ကို နှစ်သက်ကြောင်းလည်း
ဖော်ပြခဲ့လေသည်။

x x x

မြန်မာပြည်တွင် လာရောက်နေထိုင်သွားပြီး မြန်မာ
ပြည်အကြောင်း အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ဝတ္ထုစာအုပ်များ
ရေးသားခဲ့သည့် အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာကြီး “မောရစ်
ကောလစ်” သည်လည်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို လွန်စွာ
လေးစားသူဖြစ်လေသည်။ သူရေးသားသော “နောက်ဆုံး
နှင့် ပထမဆုံးမြန်မာပြည်ဝယ်” စာအုပ်တွင် ...

“မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်းတွင် ၁၉၂၀ ခုနှစ်လောက်၌
နိုင်ငံရေးနိုးကြားမှု ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ အကယ်၍သာ
ဤသို့ နိုင်ငံရေးနိုးကြားမှု မဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော် မြန်မာပြည်
သည်လည်း လွတ်လပ်ရေးရလိမ့်မည်မဟုတ်။ ယခုကဲ့သို့
နိုင်ငံရေးနိုးကြားမှု ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
ပေါ်ထွန်းလာခြင်းသည်ပင်လျှင် မြန်မာ့သမိုင်းတွင်
ပြောင်းလဲမှုဖြစ်မည့် လက္ခဏာ ဖြစ်ခဲ့သည်” ဟူ၍
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ချီးကျူးထားလေသည်။

x x x

ဗြိတိန်နိုင်ငံမှ နာမည်ကြီး ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါး
ဖြစ်သော “ဂျီအက်ပယ်လ်တန်” ကမူ သူသည် ဗိုလ်ချုပ်
အောင်ဆန်း၏ တရားပွဲတစ်ခုတွင် ကိုယ်တိုင် တက်
ရောက် နားထောင်ခဲ့ဖူးကြောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
သည် စကားပြောကောင်းသူတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း ချီးကျူး
လေသည်။ ၁၉၄၈ ခု၊ ဇူလိုင်လထုတ် “အေးရှားတစ်ရီ
ဗျူး” စာစောင်တွင် ရေးသားဖော်ပြခဲ့သော ဘုန်းတော်
ကြီး အက်ပယ်လ်တန်၏ဆောင်းပါးတွင် ...

“အောင်ဆန်းသည် ကြီးမားသော ခံယူချက်ရှိသည့်
ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ သူဖြစ်လိုသည့်
ရည်ရွယ်ချက်များကို တိုင်းပြည်သို့ တင်ပြသော လူထု
အစည်းအဝေးပွဲတစ်ခုတွင် သူ မိန့်ခွန်းပြောသည်ကို
ကျွန်ုပ် ကြိုခဲ့ဖူးလေသည်။ ၁၉၄၆ ခု၊ ဇန်နဝါရီလတွင်
ရွှေတိဂုံစေတီတော်၌ ကျင်းပသည့် လူထုအစည်းအဝေး
ပွဲတစ်ခုတွင် လူနှစ်သောင်းခန့် တက်ရောက်ခဲ့သည့်

အနက် ကျွန်ုပ်လည်း တစ်ယောက်အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ အစည်းအဝေးတွင် မိန့်ခွန်းပြောရန် စဉ်မြင့်ကို ခမ်းနားစွာ ပြင်ဆင်ထားလေသည်။ တရားဟောပွဲ စတင်ရန် အချိန်ကျရောက်လာသောအခါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် လူထုကြားမှပင် မထင်မရှား ထွက်လာကာ စင်မြင့်ပေါ်သို့ တက်သွားပြီး စကား စတင်ပြောကြားလေတော့သည်။ သူသည် လူများ အထင်ကြီးခံရအောင်၊ သူ့ကို လူများ လှိုက်လှဲစွာ ထောက်ခံလာအောင် ကြိုတင်လေ့ကျင့်ပြင်ဆင်ထားပြီးမှ ဟောပြောပုံမရပေ။ သူ့စိတ်ထဲက ရှိသည့်အတိုင်း အသံခပ်မှန်မှန်နှင့် ပြောဆိုသွားခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သူ့မိန့်ခွန်းသည် သုံးနာရီခွဲခန့် ကြာလေသည်။ သူ့မိန့်ခွန်းတွင် သမိုင်းဟောင်းကို ပြန်လည်လေ့လာတင်ပြချက်၊ မျိုးချစ်စိတ် နိုးကြားလာအောင် လှုံ့ဆော် တိုက်တွန်းချက်နှင့် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ အတွေးအခေါ်များ ပါလေသည်။ မကြာမကြာဆိုသလို အောင်ဆန်းသည် သူဖတ်ပြောနေသည့် စာရွက်ကို ဘေးသို့ ဖယ်ကာ ဖယ်ကာ စိတ်အားထက်သန်စွာ အလွတ်ပြောတတ်လေသည်။ ဟူ၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့ပုံ သူ့ကိုယ်တွေ့ မျက်မြင်တို့ကို မှတ်တမ်းတင်ဖော်ပြခဲ့လေသည်။

x x x

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် သိကျွမ်းသော “မစ္စတာ ဒွန်နစ်ဆင်” ဆိုသူ စစ်ဘက် အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိတစ်ဦးကမူ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား “မြန်မာပြည်ကို စည်းရုံးပေးသူ” ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအနေနှင့် မြင်လေသည်။ ဒွန်နစ်ဆင်က ...

“သူ၏ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ မြန်မာ့တပ်မတော်ကို စည်းရုံးစည်းနိုင်ခဲ့သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ စစ်ရေးစွမ်းဆောင်ချက်များအရလည်းကောင်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မာနရှိသော မြန်မာလူထု၏ ကြည်ညိုလေးစားခြင်းကို ခံရခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာလူမျိုးများအဖို့ အောင်ဆန်းသည် မျိုးချစ်သူရဲကောင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာလူမျိုးများ အမျိုးသားစိတ် နိုးကြားရေး၊ မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရရှိရေး စသည်တို့သည်သာ သူ၏ တစ်ခုတည်းသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်

သည်။ အောင်ဆန်းသည်သာ ပြည်သူလူထုကို စည်းရုံးနိုင်သော၊ ပြည်သူလူထုကိုယ်စား စကားပြောရုံသောသူ ဖြစ်ပြီး နှစ်ပေါင်း နှစ်ရာလောက်က အလောင်းဘုရားကဲ့သို့သော စည်းရုံးနိုင်သည့် အရည်အချင်းမျိုးရှိသူ ဖြစ်လေသည်။ ဟူ၍ ဖရိုဖရဲဖြစ်နေသော မြန်မာနိုင်ငံ၏ စည်းရုံးကာ ပထမ ကုန်းဘောင်ခေတ်ကို ထူထောင်ခဲ့သည့် အလောင်းဘုရားနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအတတ်စားကာ ချီးကျူးရေးသားခဲ့လေသည်။

x x x

ထိုမျှမက ဗြိတိသျှပါလီမန်အမတ်တစ်ဦးဖြစ်သော “တွမ်ဒရိုင်ဘာဂ်” က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ယူဆစားဖီးယားနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးအတွက် တော်သူ၊ ရုန်းကန်ခဲ့သော ခေါင်းဆောင်ကြီး မာရှယ်တီးတို့နှင့် တင်စားကာ ချီးကျူးပြောဆိုခဲ့ဖူးလေသည်။ “ဒရိုင်ဘာဂ်” က ဗြိတိသျှအောက်လွှတ်တော် ပါလီမန်အစည်းအဝေးတစ်ခုတွင် စကားပြောကြားရာ၌ ...

“ယနေ့ မြန်မာပြည်တွင် တိုင်းပြည်က မျှော်ထားအားထားရမည့် အလားအလာရှိသော လူငယ် နိုင်ငံသမားများ ထွက်ပေါ်နေပေပြီ။ ၎င်းတို့အထဲတွင် အချို့သဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအကြောင်းကို ဖော်ပြလိုက်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကို စတင်တည်ထောင်သော၊ တပ်မတော်ခေါင်းဆောင်နေသော ခေါင်းဆောင်ကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး ‘မမာပြည်တီးတိုး’ ဟုပင် တင်စား ခေါ်ဆိုခဲ့သည်။ သူသည် ခေတ်ပညာတတ်၊ စစ်ပညာတတ် အသက် သုံးဆယ်၊ သုံးဆယ့်တစ်နှစ်ခန့်သာ ရှိသော လူလတ်ပိုင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်သည် လွန်ခဲ့သော တစ်နှစ်လက မြန်မာပြည်သို့ ရောက်ရှိပြီး အနယ်နယ် အရပ်ရပ် သွားရောက်လေ့လာကြည့်ရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအနေနှင့် တွေ့မြင်လုံးက လက်ခံ အားကိုးနေကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ မြန်မာပြည်အတွက် လွတ်လပ်သော ကိုယ်အစိုးရနှင့် အုပ်ချုပ်ခွင့်ပေးရေးကို စီစဉ် စဉ်းစားနေပေပြီ” ဟူ၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို မြန်မာတစ်ပြည်ချစ်ခင်ကြ၍ သူ၏ဦးဆောင်မှုနောက်လွှင့် စည်းရုံး

နေကြောင်း 'ဒရိုင်ဘာဂ်' က လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ချီးကျူး ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

x x x

ဤကဲ့သို့ မြန်မာလူထုသာမက နိုင်ငံခြားသားများ ကပါ ချစ်ခင်ကြည်ညို လေးစားခြင်းခံရသော ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း လုပ်ကြံခံခဲ့ရသည်မှာ ၂၃ နှစ်ပင် ကြာခဲ့ပြီ ဖြစ်သော်လည်း မြန်မာပြည်သားများ အမြဲသတိရ နှမြော စာသလျက်ရှိကြပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မြန်မာပြည်ထောင်စု သားများသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အာဇာနည်ခေါင်း

ဆောင်ကြီးများ၏ အသက်သွေးတို့ဖြင့် လဲ၍ အရယူပေး ခဲ့သော "လွတ်လပ်ရေး" ကို အသက်နှင့် ထပ်တူ မြတ်နိုး ထိန်းသိမ်းလျက်ရှိကြပါသည်။ လွတ်လပ်ရေးကို ထိပါး စေမည့် အန္တရာယ်ဟူသမျှကိုလည်း ဆန့်ကျင်တွန်းလှန် ပစ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မျှော်မှန်း သော၊ လူမှုဒုက္ခများမှ ကင်းသော၊ သာယာဝပြောသည့် ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် ပြည်သူလူထု သည် ညီညွတ်သော အင်အားနှင့် အောင်မြင်သည်အထိ တည်ဆောက်ကြမည်ဖြစ်သတည်း။ ။

မြဝတီ၊ အတွဲ ၁၇၊ အမှတ် ၉ (ဇူလိုင်-၁၉၇၁)

တော်လှန်ရေး ဗိုလ်ချုပ် ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင်

မြန်မာများသည် ဂျပန်တို့၏လက်အောက်၌ အလွန်အလွန် အနေအထိုင်၊ အစားအသောက်၊ အပြုအမူ ကျဉ်းမြောင်း ကျပ်တည်းကာ ဂျပန်တို့လက်အောက်မှ လွတ်မြောက် ရုန်းကန်ရန်အတွက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဗမာ့တပ်မတော်ကြီး၏ ခြေလှမ်းကိုသာ ကြည့်ရှု မျှော်ကိုးနေကြ၏။

တစ်ပြည်လုံး၏ မျက်စိသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အပေါ်တွင်သာ စူးစိုက်ကျရောက်လျက်ရှိ၏။ တစ်ပြည်လုံး၏ နားသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ စကားများ အစွန်းနိမိတ်တွင် တွဲလဲ မှီခိုလျက်ရှိ၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဗမာ့တပ်မတော်ကြီးသည် ၁၉၄၂ ခုနှစ်က အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့စနစ်ကို တိုက်၍ ထုတ်ခွဲဖူးသလို ယခုလည်း ဂျပန်ဖက်ဆစ်ဝါဒဆိုးကြီးကို တိုက်ထုတ်ပေးလိမ့်မည်ဟု အစဉ်အပြတ် ယုံကြည် ကိုးစားခဲ့ပြီးဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အရိပ်အခြည်ကိုသာ မပြတ် ကြည့်ရှုအကဲခတ်လျက်ရှိနေခဲ့ကြ၏။

ဤအတွင်းတွင် ဂျပန်တို့က လိုချင်ရာကို ယူချင်သလို အဆီးအတားမရှိ ယူငင်နေကြ၏။

ဗမာ့တပ်မတော်၏ ခြေလှမ်းကို လိုက်၍ ကြိုကြို

ကြားကြားမကျန် စုံစမ်းထောက်လှမ်းနေကြ၏။ တော်လှန်ရေးအတွက် ပြင်ဆင်နေသည်ဟူ၍ သတင်းအချက်အလက်ရသော ကွန်မြူနစ်ပါတီကို သဲလွန်စ လိုက်၍ ကောင်စီနေကြ၏။

‘မိလျှင် အသတ်’ ဟု ဆိုခြင်းကို လူတိုင်းသိကြ၏။
x x x

သို့သော် အနည်းငယ်မျှလောက်သော လူတစ်စုတစ်ပါး အများသော တိုင်းသူပြည်သားတို့ကမူ မိမိအောင် တောရွာ ကျေးလက်များမှ မကျန်စေရဘဲ ထုတ်ထက်သန်သော စိတ်နှင့် မည်သည့်အရိပ်အခြည်မှ မခင်းထွက်၊ မပေါက်ကြားရအောင် ကူညီဖုံးဖိပေးလျက် နေကြပေ၏။ တော်လှန်ရေးလုပ်ငန်းကြီးသည် အောက်ဆုံးမှစ၍ ခိုင်မြဲစွာ တစ်ရှိန်တည်း ထိုးထွက်လာရန် အယူလျက် စီစဉ်လျက်ရှိခဲ့၏။

ဂျပန်တို့သည် မြန်မာလူမျိုးဟုဆိုက စားသောက်မတတ်၊ ဝါးတော့မတတ် ကြည့်ရှုအကဲခတ်နေသော အချိန်ဖြစ်ခဲ့၏။

ထိုသို့ မပြတ်မလတ် ကြည့်ရှုစောင့်ကြပ် အကဲခတ်နေသည့် အကြားမှပင် ဗမာ့တပ်မတော် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး

အမိန့်အရဖြင့် မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့ညတွင် ဂျပန်တို့ကို တွေ့ရာနေရာ၌ ဗမာ့တပ်မတော်သားများ၊ ပြောက်ကျား တပ်သားများ၊ စစ်သားများသည် ရှိရာလက်နက်နှင့် တစ်ချိန်တည်း ထကြွတော်လှန်ပစ်ခတ်ခြင်းဖြင့် မြန်မာ ပြည်၏ ရွာများ၊ မြို့၊ မြစ်ချောင်း၊ တောတောင်များ၊ လယ်ယာသစ်တောများကို ဖက်ဆစ်ဂျပန် သင်္ချိုင်းများ အဖြစ်သို့ တစ်ရှိန်ချင်း ရောက်စေလျက်ရှိခဲ့၏။

၁၉၄၄ ခုနှစ်အကုန်တွင် ရခိုင်ပြည်၌ ဦးပညာသီဟ ခေါင်းဆောင်လျက် ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို တော်လှန်ခြားနား ခဲ့ပြီးသည့်နောက် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၈ ရက်နေ့တွင် တစ်ဖန် မြန်မာပြည်အတွင်း မန္တလေးမြို့ကြီးမှနေ၍ ဗိုလ် ဗူးကြီး ဗိုလ်ဗထူးက ဦးဦးဖျားဖျား ခြားနား တော်လှန် လိုက်သည်ကစ၍ ကျန်နေရာဒေသများ၌ ခြားနားထကြွ ရန် တရွရွဖြစ်နေကြသော တိုင်းချစ်ပြည်ချစ် ရဲဘော် ခုံခေါင် ပြောက်ကျားများသည် ဤ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့ ည ၇ နာရီအချိန်မှစ၍ ဂျပန်တို့ကို စိတ်ရှိသလို ဖိနှိပ် ပစ်ခတ်ခွင့်ရသောအခါ ဆင်းရဲဒုက္ခကို မဆိုထားဘိ၊ အသက်ကိုပင် ပမာမထားဘဲ တိုင်းသားပြည်သူတို့ ဖက်ဆစ်မင်းမူခြင်းမှ ကင်းလွတ်အောင် အသေခံ အရဲစွန့် သံသံမဲမဲကြီး တိုက်ခိုက်ခြင်း ပြုနေခဲ့၏။

ဂျပန်က လက်ဦးသွားသဖြင့် သေဆုံးသွားရှာသော ရဲဘော်များလည်း အများပင်ရှိ၏။ ဂျပန်တို့ကို အင်အား ကြီးမားသည်ကို သိလျက်နှင့်ပင် ရင်ဆိုင်ရှေ့တိုး အတင်း ဝင် အတင်းတိုက်စစ်ထိုး၍ ဂျပန်တို့က ရန်ငြိုးကြီးစွာ ဖြင့် ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ကျဆုံးသော ရဲဘော်များလည်း အများပင် ရှိနေခဲ့၏။

ဂျပန် အောင်ဆန်းခေါ်လာသည်ဆိုသော စွပ်စွဲချက်

မှန်သလား၊ မှားသလား၊ တရားခံအစစ် နည်းသူများနည်း။

ခေါင်းစဉ်နှင့် ဆောင်းပါးရေးရာတွင် လိုရင်း နောက်ဆုံးအချက်ကို ဖော်ပြရာ။

၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့တော်လှန်မှုကြောင့် ဂျပန် နေ့ မြန်မြန်ပြု၍ မဟာမိတ်တို့ စောစောအောင်နိုင်သကဲ့ သို့ ၁၉၄၂ ခုနှစ်က မြန်မာ့တော်လှန်မှုကြောင့် အင်္ဂလိပ် တို့ မြန်မြန်ထွက်ပြေးရ၍ ဂျပန်စောစော ဝင်နိုင်ခဲ့၏။

ထို တော်လှန်မှုမရှိလျှင် ထိုအခါက ဂျပန်အဝင်နေ့ရုံ သာ ရှိ၏။ ဝင်မည်ကား မုချဖြစ်၏။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အင်္ဂလိပ်တို့သည် စင်ကာပူ ကျတည်းက မြန်မာပြည်ကို အချိန်အခါကြည့်ပြီး လက် လွှတ်၍ အိန္ဒိယမှနေပြီး ခုခံရန် စိတ်နှလုံး ခုံးခုံးချပြီးဖြစ် သောကြောင့် ဖြစ်၏။

သို့ဖြစ်ရာ အချုပ်မှာ ဂျပန်ကို မြန်မာပြည်သို့ ရောက် အောင် ခေါ်လာခြင်းအတွက် အပြစ်ရှိသူကို ရှာလျှင် အင်္ဂလိပ်တို့တွင်သာ တရားခံအဖြစ် တွေ့ရှိရမည်ဖြစ်ပေ သတည်း။

ဂျပန်ကို ထပြီး တော်လှန်ကြခြင်းသည်

အင်္ဂလိပ် နိုင်ခါနီး၍သာဟု ဆိုခြင်းမှာ ဟုတ် သလော၊ လုံးဝမဟုတ်ဟူသော ဆောင်းပါးတွင် အောက်ပါအချက်ဖြင့် ရှင်းအံ့။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ မိန့်ခွန်း

ထိုသို့ ခင်းကျင်းလျက်ရှိရာ၌ ပြီးခဲ့သည့် ပြည်လုံး ကျွတ် ဖဆပလ ညီလာခံသဘင်ကြီးတွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက မိန့်ခွန်းစကား မြွက်ကြား သွားသည့်အတိုင်း 'နောက်ဆုံး၌ ကျွန်ုပ်တို့ အနိုင်ရမည် မှာ သေချာသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ သိသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အင်အားကို ကျွန်ုပ်တို့ သိသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ခြေလှမ်း မှားအောင် ဆွဲ၍ မဖြစ်နိုင်ချေ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အချိန်ကို ရွေး၍ ကျွန်ုပ်တို့၏ လူထုမကြိုးပမ်းသင့်သော နေရာ တွင် မကြိုးပမ်းစေဘဲ ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်း လွတ်လပ် ရေးပန်းတိုင်စခန်းသို့ ဆက်လက်ချီတက်မည်။ ကျွန်ုပ် တို့သည် လွတ်လပ်ရေးရဖို့ ကြိုးစားရာ၌ သတိပြုရမည် မှာ လွတ်လပ်ရေးသည် အကျိုးတရားမဟုတ်။ လွတ် လပ်ရေးသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆန္ဒအတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ကံကြမ္မာကို ဖန်တီးနိုင်သော အကြောင်းတရားသာ ဖြစ် ချေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် လွတ်လပ်ရေးကို ဟန်ပြအနေ ဖြင့် အလိုမရှိ။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တန်ခိုးအာဏာ အခွင့် အရေးမရှိသော (ဝါ) အနှစ်မရှိ၊ အကာအတိသာ ဖြစ် သော လွတ်လပ်ရေးကို ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ကြံတွေ့ဖူး သည်ဖြစ်၍ ၎င်း လွတ်လပ်ရေးအတုမျိုးအတွက် ကျွန်ုပ် တို့ ထပ်မံ ကြိုးပမ်းလိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။ ရဲဘော်တို့-

လွတ်လပ်ရေးဆိုသည့် ဝေါဟာရကိုသာ မကြည့်ရှုပါနှင့်။ ဤလွတ်လပ်ရေးကို ရသောအခါ လွတ်လပ်ရေးကို အကြောင်းပြု၍ လွတ်လပ်မှုအကျိုးတရားများကို ခံစားနိုင်အောင် ယခုကပင် ဤလွတ်လပ်ရေးကို ပရိယာယ်အမျိုးမျိုးဖြင့် မသိမသာ ချုပ်ချယ်မှုတို့ကို ကြီးစွာသော သတိနှင့် ကန့်ကွက်ရပေလိမ့်မည်။ ဤပြဿနာများကို ကျုပ်တို့ ယခုအခါ၌ တိုင်ပင်ဆွေးနွေး စဉ်းစားလျက် ရှိကြပေသည်။ သို့အတွက် ဘုရင်ခံသည် အဖြစ်သနစ်အစစ်ကို ရှောင်ရှား၍ ကျွန်ုပ်တို့၏ အဖွဲ့ချုပ်ကို နိုင်ငံရေး ပြောက်ကျားတိုက်ပွဲနည်းစနစ်ဖြင့် စစ်ဆင်လိုက် ဆင်ပါစေ။ စီးပွားရေးဖက်ဆစ်ဝါဒတိုက်နည်းကို သုံးလိုက် သုံးပါစေ။ သို့သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့မှာ မတုန်လှုပ် စိတ်ဓာတ် ခိုင်မြဲစွာနှင့် လွတ်လပ်ရေးပန်းတိုင်သို့သာလျှင် ရှေးရှုပြီး ချီတက်လျက် ရှိကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘုရင်ခံ၏ ပြောက်ကျားတိုက်ပွဲများ ရှုံးမည်ကို သေသေချာချာ သိပြီး ဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပြောက်ကျားတိုက်ပွဲနည်းစနစ်ကို လူထုက သောင်းသောင်းဖြဖြ အားမပေးဘဲ အောင်မြင်စွာ အသုံးမပြုနိုင်ချေ။ ဘုရင်ခံ၏ နောက်၌ လူမရှိ၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ အဖွဲ့ချုပ်နောက်၌သာ လူထုရှိသည်ကို သတိပြုကြလော့' ဟူ၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက သတိပေးခဲ့လေသည်။

မှန်သည်။ လူထုကြီးသည် ယခုသာမဟုတ်။ မြန်မာပြည်သို့ ဂျပန်မဝင်မီကလည်း ဘုရင်ခံ၏ နောက်၌ မရှိခဲ့ကြ။ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့စနစ်ဖြင့် အုပ်စိုးခြင်းကို မလိုလားခဲ့ကြချေ။

အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့စနစ်မှ လွတ်၍ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးကို တစ်သမတ်တည်း လိုလားခဲ့ကြ၏။ တော်လှန်ရေးလူငယ်များ၏ လုပ်ငန်းသည် ထို လိုလားချက်ကို ရအောင် တစ်သမတ်တည်း လုပ်ကြသော လုပ်ငန်းပင် ဖြစ်၏။

အင်္ဂလိပ်ကို မလိုလားခဲ့ခြင်းမှာ မြန်မာများအဖြစ်လား မဟုတ်မဟုတ် အနည်းငယ်မျှမဟုတ်။ အင်္ဂလိပ်တို့၏အပြစ်သာ။ ဆောင်းပါးကို ဤ နောက်ဆုံးအပုဒ်ဖြင့် ဖြေဆိုထား၏။

အင်္ဂလိပ်တို့၏ အပြောကောင်းခြင်းသည် အလုပ်ကောင်းခြင်းစခန်းသို့ မရောက်ခဲ့။ ရောက်မည့်လက္ခဏာ မရှိခဲ့။ ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဂျပန် မြန်မာပြည် မဝင်မီက မြန်မာများ အင်္ဂလိပ်တို့အပေါ်တွင် လိုလားမှု မပြသခဲ့ခြင်းမှာ လိုလားမှု မရှိခဲ့ခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်၏။ လိုလားမှု မရှိခဲ့ခြင်းမှာ လိုလားချင်အောင် လုပ်ဖို့ အင်္ဂလိပ်တို့ ကိုယ်တိုင်ကပင် ပျက်ကွက်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အင်္ဂလိပ်ကို ဂျပန်မဝင်မီက မလိုလားခဲ့ကြခြင်းမှာ မြန်မာများ၏ အပြစ်မဟုတ်။ အင်္ဂလိပ်တို့၏ အပြစ်သာဖြစ်၏။

တော်လှန်ရေးလူငယ်များက

အာဏာကျပ်ပြည့် ရယူလိုခြင်းမှာ အဆန်းလောဟူသော ဆောင်းပါးကို ဤစာစုဖြင့်ပင် ဖြေလည်လောက်အောင် ရေးသားဖော်ပြခဲ့ရာတွင် မြန်မာပြည်ကို ထူထောင်ရာ၌ ပြည်သူပြည်သားများ ကျပ်ပြည့် အာဏာရမှ ထိုအာဏာဖြင့် ထိရောက်ပေါက်မြောက်စွာ ထူထောင်ရမည်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဖဆပလ သည် ကျပ်ပြည့်အာဏာကို ရဖို့ လုံးပန်း၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နှိုးဆော်သကဲ့သို့ 'ရဲဘော်တို့၊ ခြေလှမ်းမှန်မှန်နှင့် သွားနိုင်ရန် စိတ်ရာကိုယ်ပါ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြလော့- ကျွန်ုပ်တို့၏ လွတ်လပ်ရေးကို ကျွန်ုပ်တို့ မကြာမြင့်မီ ရရှိမည်ဟု တထစ်ချ ယုံကြည်ကြလော့။

(ဦးချစ်မောင်၏ မသေခင် ၁၉၃၆ ခု၊ မတ် ၂၇ ရက်နေ့ တော်လှန်ရေးအထူးစာစောင်အဖြစ် ဂျာနယ်ကျော်တစ်အုပ်လုံးကို အားရပါးရ ဒိုင်ခံပေးဖော်ပြသည့် ဆောင်းပါးမှ ကောက်နုတ်ဖော်ပြချက်များ ဖြစ်ပါကြောင်း။)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဒေါ်ခင်ကြည်

ဒေါက်တာမြင့်ဆွေ

ဗိုလ်လက်ျာ နာလံထစပြုလာပြီးနောက် တစ်နေ့ သောအခါတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအောင်ဆန်း အသည်းအသန် ဖျားနေသဖြင့် တပည့် စစ်ဗိုလ်များက ဆရာကြီးဦးဘ သန်းအား လာခေါ်ကြပါသည်။ ထိုအချိန်က ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းမှာ ယခု အင်္ဂလိပ်သံရုံးဖွင့်ထားသည့် အလံပြ ဘုရားလမ်းရှိ တိုက်တွင် နေထိုင်ပါသည်။ ဗိုလ်လက်ျာ နာလံထစ ပြုလာသည့် အချိန်ပိုင်းမှာပင် ယခင်က ချာချို ထမ်းတွင်နေပြီး ဆေးရုံသို့ နေ့စဉ် အလုပ်ဆင်းလေ့ရှိ သည့် ဒေါ်ခင်ကြီးနှင့် ဒေါ်ခင်ကြည်တို့ ညီအစ်မမှာလည်း ဘီ-အိုင်-အေ ဆေးရုံကြီးအပေါ်ဆုံးထပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ ထားကြပါသည်။ ဒေါ်ခင်ကြည်တို့ ညီအစ်မနှင့် ခင်မင် ရင်းနှီးသည့် ဆရာမ မတင်ထွေးမှာလည်း ပြည်မြို့မှ ရောက်လာပြီး သူတို့ညီအစ်မနှင့်အတူပင် ဘီ-အိုင်-အေ ဆေးရုံကြီးတွင် ဆရာမအဖြစ် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ပါ သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းထံမှ အခေါ်ရောက်လာ သည့်အခါ ဆရာကြီးဦးဘသန်းသည် ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့် အတူ လိုက်သွားပြီး ကြည့်ရှုပါသည်။ ထိုအချိန်က ဗိုလ် ချုပ်မှာ အပြင်းဖျားလျက်ရှိရာ အပူရှိန်မှာ ၁၀၃ အထိ ဖြစ်နေပါသည်။ ဆရာကြီးသည် ဗိုလ်ချုပ်အား စမ်းသပ် ကြည့်ရှု၍ ဆေးရုံသို့ ပြန်လာပြီးနောက် အပူရှိန်များစွာ

ရှိနေသည့် ဗိုလ်ချုပ်အား အနားတွင် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှု ရန်အတွက် ဆရာမ မတင်ထွေးအား အထူးသူနာပြု ဆရာမအဖြစ် ဗိုလ်ချုပ်ထံ လွှတ်လိုက်ပါသည်။ အများ သိရှိပြီးဖြစ်ကြသည့်အတိုင်း ခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းမှာ မည်သည့်အမျိုးသမီးနှင့်မှ အရောတဝင် ပြီးရွှင်ရယ်မော၍ မနေတတ်ဘဲ အမျိုးသမီးများနှင့် ဆက် ဆံရာတွင် မျက်နှာထားတည်လွန်း တင်းလွန်းသဖြင့် ငယ်ရွယ်သေးသူ ဆရာမ မတင်ထွေးမှာ ကြောက် ကြောက် လန့်လန့်နှင့်ပင် ဗိုလ်ချုပ်အား ပြုစုခဲ့ရပါသည်။ အပူရှိန်များသည့် ဗိုလ်ချုပ်မှာ ချွေးများ အထမတန် ထွက် နေသည့်အတွက် အိပ်ရာတွင် ကန့်လန့်အောက်မှခံရန် "Draw-Sheet" ^၁ လိုလာပါသည်။ "Dear Dr. Myint, Draw-Sheet ပေးလိုက်ပါ" ဆိုသည့် စာတို လေးတွင် အောက်မှ 'အထွေး' ဟု လက်မှတ်ထိုးလျက် ကျွန်တော့်လက်ထဲသို့ ရောက်လာပါသည်။ ထိုစာလေး ရောက်လာသည့်အချိန်တွင် ကျွန်တော်သည် ဗိုလ်

၁။ Draw-Sheet ပိတ်အဖြူရှည်စကြီး လူနာအိပ်ရာပေါ်တွင် သွေး၊ ဆီး၊ ဝမ်း မပေကျအောင် ဖရောင်းပုဆိုးနှင့်အတူ ခင်းပေး ရသည်။

လှသမိန်၊ ကိုကျော့မောင်တို့နှင့်အတူ အို-ပီ-ဒီ အခန်းတွင် ရှိနေကြရာ ဗိုလ်လှသမိန်နှင့် ကိုကျော့မောင်တို့ကလည်း ဆရာမ မတင်ထွေးထံမှစာကို ဝိုင်းဖတ်ကြပါသည်။ စာဖတ်ပြီး ကျွန်တော်က စာလာပေးသူလက်သို့ Draw-Sheet ပေးမည်လုပ်ခိုက် ဖိုးကျော့မောင်က 'ဗျို-ကိုမြင့်ဆွေ ... ဒီစာကို သေသေချာချာ ဖတ်စမ်း။ ဒီးယားဒေါက်တာမြင့် ...တဲ့။ အောက်ကလည်း အထွေးလို့ လက်မှတ်ထိုးထားတယ်။ အဲဒါ ဘာသဘောလဲ။ ဒါဟာ ဘယ်နည်းနဲ့မှ ရိုးမှာမဟုတ်ဘူး။ ဒီလိုအချိန်ကြီးမှာ လာစွဲနေပါလား' ဟု ဝိုင်းစကြပါတော့သည်။ ကျွန်တော်လည်း Draw-Sheet ကို ပေးလိုက်ပြီးနောက် အထွေးရေးလိုက်သည့်စာကို အပြန်ပြန်အလှန်လှန်ဖတ်ရင်း ကျန်ရစ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုနေ့မှစပြီး အလုပ်လုပ်ရင်း အထွေးအကြောင်းမှာ မကြာခဏ ကျွန်တော်၏ခေါင်းထဲသို့ ပေါ်လာလေ့ရှိပြီး အထွေးမှာ မျက်နှာခပ်စုစုရှိသဖြင့် မျက်နှာကြော မတည့်သည့် စိတ်များလည်း တဖြည်းဖြည်း လွင့်ပါးပျောက်ကွယ်လာပါတော့သည်။

အထွေးသည် ဆရာကြီးဦးဘသန်းကိုလည်းကောင်း၊ အစံမသဖွယ်ဖြစ်သည့် ဒေါ်ခင်ကြည်ကိုလည်းကောင်း မလွန်ဆန်ဝံ့၍သာ ဗိုလ်ချုပ်အိမ်သို့ သွားရောက်ပြုစုနေရသော်လည်း ဗိုလ်ချုပ်၏ မျက်နှာထားကိုလည်း ကြောက်ရွံ့သဖြင့် အနားသို့ မကပ်ရဲဘဲဖြစ်နေရာ သို့နှင့် ပင် ညနေပိုင်းတွင် အထွေး ဆေးရုံသို့ ပြန်လာပါတော့သည်။ အထွေးက ဆရာကြီးအား 'ဆရာ ... ဗိုလ်ချုပ်ကို ဆေးရုံခေါ်ထားရင် ပိုကောင်းပါတယ်။ အိမ်မှာဆိုတော့ ဆေးရုံမှာလို အစစ ပြည့်စုံတာမဟုတ်လို့ လုပ်ရတာလည်း အဆင်မပြေပါဘူး။ ဆရာတို့၊ မမကြည်တို့ အနားမှာထားပြီး ကုသရင် ပိုကောင်းတာပေါ့' ဟု ပြောသဖြင့် ဆရာကြီးက ဗိုလ်ချုပ်အား ဘီအိုင်အေ ဆေးရုံကြီးသို့ တင်လိုက်ပါတော့သည်။ ဆေးရုံသို့ ရောက်ရှိပြီး ကြပ်ကြပ်မတ်မတ် ပြုစုကုသသည့်အခါ ဗိုလ်ချုပ်၏ ဝေဒနာမှာ သိသိသာသာကြီးပင် သက်သာပါသည်။ အဖျားကျသွားပြီး သက်သာလာသော်လည်း အားအင်ပြည့်တင်းရန် လိုနေသေးသဖြင့် ဆေးရုံမှ ဆင်းခွင့်မပေးသေးဘဲ ဆက်လက်ပြုစု၍နေခဲ့ပါသည်။ အားရှိရန် ကြက်ဥ၊ နွားနို့ စသည့် အာဟာရများကို ကျွေးမွေးခြင်း၊

ရေပတ်တိုက်ပေးခြင်း စသည့် ကိစ္စများကို လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် မျက်နှာထားတည်လွန်းသည့် ဗိုလ်ချုပ်အား အခြားဆရာမများ လုပ်ကိုင်၍ မပေးရဲကြသဖြင့် လူကြီးဖြစ်သူ ဒေါ်ခင်ကြည်ကိုယ်တိုင် တာဝန်ယူကာ ပြုစုပေးခဲ့ရပါသည်။ ဒေါ်ခင်ကြည်ကိုယ်တိုင်မှာလည်း ဆရာမကောင်းတို့၏ စိတ်ထားပြည့်ဝစွာထားပြီး စိတ်တိုတတ်သူ ဗိုလ်ချုပ်အား စိတ်ရှည်ရှည်နှင့် အတော်ပင် သည်းခံပြုစုခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ မိခင်စိတ်အပြည့်အဝရှိသည့် ဒေါ်ခင်ကြည်၏ ပြုစုယုယမှုအောက်တွင် ဗိုလ်ချုပ်၏ သံမဏိစိတ်ဓာတ်မှာ ဖော့ဖယောင်းပမာ ပျော့ပျောင်း၍ လာဝါတော့သည်။ ယခင်က အမြဲတမ်း မျက်နှာထားတင်းနေခဲ့သည့် ဗိုလ်ချုပ်မှာ ယခုအချိန်တွင် ပြုံးရိပ်သန်းလာသည်ကို တွေ့မြင်လာရပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ် နာလံထစအချိန်တွင် ဦးကျော်ငြိမ်း (ဖဆပလ ခေါင်းဆောင်ဟောင်း) သည်လည်း သွေးအားနည်းရောဂါဖြင့် ဆေးရုံသို့ ရောက်ရှိလာပြန်ပါသည်။ ဦးကျော်ငြိမ်းမှာ ဗိုလ်လက်ျာအခန်းတွင်ပင် အတူနေ၍ ဗိုလ်ချုပ်မှာမူ တစ်ဦးတည်း အခြားအခန်းတွင် နေပါသည်။

တစ်ညတွင် ကျွန်တော်သည် လရောင်အောက်တွင် ဝရန်တာသို့ထွက်ပြီး တယောလေးကိုထိုးရင်း 'စိန်ကြွကြွညောင်၊ လရောင်တွေလင်းပါလို့၊ မှန်ရွှေဖြူတင်းသမယ်ခုမျှော် ...၊ သုံးချက် စည်တော် စည်တော်၊ ရိုက်ဆော်ညှင်းတယ်လေး ...၊ လင်းမယ်ခုမျှော်' ဆိုသည့် စိန်ကြွကြွညောင်သီချင်းကို ဆိုနေမိပါသည်။ သံမဏိအသည်းပိုင်ရှင်ဘဝမှ ဖော့ဖယောင်းပမာ ပြောင်းလဲစပြုလာသည့် ဗိုလ်ချုပ်သည် ကျွန်တော်၏ သီချင်းသံတွင် နှစ်သက်ကြည်နူးသွားဟန်တူပါသည်။ နောက်နေ့ ဗိုလ်ချုပ် သူ့အိမ်သို့ ခဏပြန်ရန် အောက်ထပ်သို့ ဆင်းလာသည့်အခါ ကျွန်တော့်အား ပြုံးပြသွားပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်၏ အပြုံးကို မြင်ရသည့် ကျွန်တော်သည်လည်း 'ထူးဆန်းတည့် အံ့ရာသော်' ဖြစ်သွားမိပါတော့သည်။

မှတ်မိပါသေးသည်။ အချိန်မှာ ည ၇ နာရီခန့်လက်လည်း အလွန်သာနေပါသည်။ ဝရန်တာတွင် နေပြီး တယောလေးကို စမ်းနေခိုက် ဗိုလ်ချုပ်သည် အပြုံးဖြင့် ဗိုလ်စကြာနှင့်အတူ ပြန်လာပြီး ကျွန်တော်၏အခန်းတံခါးကို ခေါက်ကာ 'ဒေါက်တာမြင့်ဆွေ ... တယော

ချစ်ပေး လိုက်ခဲ့စမ်းဗျာ။ ဟို ဆရာမ မခင်ကြည်တို့ဆီ
 လယ်သွားရအောင်' ဟု ပြောသဖြင့် ကျွန်တော်လည်း
 အချစ်တော် တယောလေးနှင့်အတူ လိုက်သွားရပါတော့
 သည်။ ကျွန်တော်တို့ သုံးဦးသားသည် ဆေးရုံကြီး
 အပေါ်ဆုံးထပ်ရှိ ဒေါ်ခင်ကြည်တို့ အခန်းသို့ တက်လာ
 ကြပါသည်။ အပေါ်ဆုံးထပ် ကော်ရစ်ဒါတွင် လရောင်
 ဖြူကျနေပါသည်။ လေအေးလေးမှာလည်း သစ်ပင်များ
 ကို လှုပ်ရှားစေပြီးနောက် မြက်ခင်းပြင်ကို ကျော်ဖြတ်ကာ
 ကျွန်တော်တို့အား ဆီးကြိုနှုတ်ဆက်လိုက်ရာတွင် ကျွန်
 တော်တို့မှာ လွန်စွာမှ ချမ်းမြေ့ကြည်နူးနေမိပါသည်။
 ဗိုလ်ချုပ်သည် အစဉ်သဖြင့် တင်းမာခက်ထန်သော
 မျက်နှာထားရှိရာ ဗိုလ်ချုပ်ကို မြင်ဖူးသူများမှာ ထိုသို့
 တင်းမာခက်ထန်သော သွင်ပြင်ကိုသာ မြင်ဖူးကြပါလိမ့်
 မည်။ အေးမြကြည်သာလှသည့် မျက်နှာပေးကို မြင်ဖူး
 သူ ရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု ကျွန်တော် ထင်မိပါသည်။
 ဘီညကမူ ဗိုလ်ချုပ်၏ မျက်နှာမှာ နူးညံ့ပျော့ပျောင်း
 ညီမိမိစွာဖြင့် နှစ်သိမ့်ကြည်နူးစွာ ပြုံးနေသည်ကို
 ကျွန်တော် ကောင်းစွာ သတိထားခဲ့မိပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်
 ၏ ထိုမျက်နှာပေးမျိုးကိုလည်း ကျွန်တော်တစ်ယောက်
 သာ မြင်ဖူးလိမ့်မည်ထင်ပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်၏ မျက်နှာ
 ထားကို အစဉ်တင်းမာစေခဲ့သည့် တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုး
 အတွက် သေရေးရှင်ရေးကိစ္စများမှာ ထိုည ထိုအချိန်က
 ဗိုလ်ချုပ်ထံမှ အခိုက်အတန့်အားဖြင့် ရှောင်ခွာနေပေ
 လိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော် ယူဆမိခဲ့ပါသည်။

ဘီအိုင်အေ ဆေးရုံကြီးအပေါ်ဆုံးထပ် အနောက်
 အောင်ထောင့်ရှိ အခန်းလေးတွင် ဒေါ်ခင်ကြည်၊ ဒေါ်ခင်
 ကြီးနှင့် ဆရာမ မတင်ထွေးတို့ နေထိုင်ကြပါသည်။

'ဆရာမ ... ဧည့်သည်လာတယ်' အခန်းဝတွင်
 ချစ်ပြီး ဗိုလ်ချုပ်က အသံပြုလိုက်ပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အသံ
 ကြားသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဒေါ်ခင်ကြီးနှင့် ဆရာမ
 မတင်ထွေးတို့သည် ဧည့်ခန်းတွင် ထိုင်နေရာမှ အိပ်ခန်း
 သို့သို့ ဝင်သွားကြပါတော့သည်။ ဒေါ်ခင်ကြည်ကမူ
 နေထိုင်ခန်းတွင်

'ဗိုလ်ချုပ်တို့ အလည်လာကြသလား ... ထိုင်ကြ
 မှာ ထိုင်ကြပါ။ ဧည့်ခန်းထဲက အိုက်ပါတယ်။ ဝရန်တာ
 ချစ်ကြရအောင်'

ဒေါ်ခင်ကြည်က ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် ဧည့်ခန်းထဲမှ
 ကုလားထိုင်နှစ်လုံး ဆွဲထုတ်ပြီး ဝရန်တာတွင် ရှိနေသည့်
 စားပွဲဝိုင်းလေးကို ဝိုင်းပြီးချလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်
 လည်း အခြားကုလားထိုင်တစ်လုံး ဆွဲထုတ်ပြီး စားပွဲ
 လေးနားသို့ ပို့လိုက်ပါသည်။ လေးယောက်သား အသီး
 သီးနေရာယူပြီး စကားစပြောကြပါသည်။ ကျွန်တော်၏
 အချစ်တော် တယောလေးကိုမူ ဧည့်ခန်းတွင်းရှိ ခုံရှည်
 လေးတစ်ခုပေါ်တွင် တင်ထားလိုက်ပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်က
 စတင်၍

'ဘယ့်နယ်လဲ ဆရာမ ... အလုပ်လုပ်ရတာ ပျော်
 ရဲ့လား၊ အမှုထမ်းက နည်း၊ လူနာက တဖြည်းဖြည်း
 များလာ။ ဆေးရုံကလည်း နေသားတကျမဟုတ်သေး
 တော့ ပင်ပန်းမှာပေါ့။ ရွှေတောင်တိုက်ပွဲက ဒဏ်ရာရ
 လာတဲ့ လူနာတွေ ဘယ်အခန်းမှာ ထားသလဲ'

'အခုအချိန်မှာ အလုပ်လုပ်ရတာက ပင်ပန်းတော့
 ပင်ပန်းတာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ပင်ပန်းတာကိုချည်း ကြည့်လို့
 တော့လည်း မဖြစ်ဘူးပေါ့။ ကျွန်မတို့ သူနာပြုဆရာမ
 တွေလည်း ကိုယ်တတ်နိုင်တဲ့အပိုင်းကနေပြီး ကိုယ့်တိုင်း
 ပြည်အတွက် ဝင်ရောက်ကူညီဖို့ရာက ကျွန်မတို့ရဲ့ တာ
 ဝန်ပါပဲ။ ရွှေတောင်တိုက်ပွဲတွင် ဒဏ်ရာရလာတဲ့ လူနာ
 တွေတော့ အခန်းနံပါတ် (၂)မှာ ရှိပါတယ်။ အဲဒီလူနာ
 တွေကို ဒေါက်တာမြင့်ဆွေတို့ စောင့်ရှောက်နေတာပါပဲ'

'ဆရာမ ... ကျွန်တော်တို့တတွေဟာ လွတ်လပ်
 ရေးရဖို့ ကြိုးပမ်းတဲ့ ခရီးတစ်လျှောက်မှာ ဆရာမတို့လို
 ကြင်နာယုယစွာ ပြုစုခြင်းကို တကြိမ်တစ်ခါမျှ မခံစား
 ခဲ့ရပါဘူး။ ဒီဆေးရုံရောက်မှ အခုလို ပြုစုယုယတဲ့
 ဆရာမတို့နဲ့တွေ့တော့ စိတ်ထဲမှာ ချမ်းမြေ့ကြည်နူးမိ
 တယ်ဗျာ။ ကိုင်း ... ဆရာမ၊ သီချင်းတစ်ပုဒ်လောက်
 ဆိုစမ်းပါ။ ဒေါက်တာမြင့်ဆွေက တယောကိုင်ဗျာ'

'အို ... ဗိုလ်ချုပ်ကလည်း ရှက်စရာကြီး။ ဘယ်
 ဆိုတတ်ပါ့မလဲ'

'ဆိုသာဆိုပါ ... ရှက်စရာမရှိပါဘူး။ ကျွန်တော်
 တို့ချည်းပဲရှိတာပါ'

ကျွန်တော်သည် တယောလေးကို ထယူပြီး တို့ထိ
 လျက် အသံပေါ်အောင် ဖြည်းညှင်းစွာ ဆွဲလိုက်ပါသည်။
 ဗိုလ်စကြာက ကြားဝင်၍ 'ခင်ဗျား ... စိန်ခြူးကြာညောင်

ဆိုတတ်သားပဲ' ဟု ဒေါ်ခင်ကြည်အား ပြောလိုက်ပါသည်။ ဒေါ်ခင်ကြည်သည် ထိုအချိန်က ကြီးကျယ်ထင်ရှားလှသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးနှစ်ဦး၏ ခိုင်းစေမှုကို မလွန်ဆန်နိုင်တော့ဘဲ သီချင်းဆိုရန် ပြင်ပါတော့သည်။ ကျွန်တော်လည်း စိန်ခြူးကြာညောင်ကို ဘောလယ်ကွက်ဖြင့် စပြီး အသံပေးလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော် အသံပေးလိုက်သည့် ဘောလယ်ကွက်မှာ ဒေါ်ခင်ကြည်ဆိုမည့် စိန်ခြူးကြာညောင်မဟုတ်ပါ။ ဒေါ်ခင်ကြည်ဆိုမည့် စိန်ခြူးကြာညောင်မှာ စစ်ကြိုခေတ် နာမည်ကျော် ရုပ်ရှင်မင်းသမီး မေရှင်ဆိုခဲ့သော 'မယ်ခုမျှော်' သီချင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုအကြောင်းကို သိလိုက်သည့် ကျွန်တော်မှာ ဘောလယ်ကွက် တီးနေရာမှ သံဆန်းသို့ ပြောင်းလိုက်ပါသည်။ ဒေါ်ခင်ကြည်၏ အသံမှာ သာယာချိုအေးစွာ ထွက်ပေါ်လာခဲ့ပါသည်။

(မှန်ရွှေဖြူပြတင်းငယ်နော် ... ရော်ကာရမ်းလို့ ရွေးမျှော် ... အရုဏ်တော်ကျူးလို့ လင်းသော်၊ ပျိုမေ စောင့်လို့သာမျှော်)၊ (သန်းခေါင်ယံထဲက နော် ... ပေါ်လာမယ် စောင့်လို့မျှော်၊ တွန်ချိန်သံ ရောက်လို့ ပျို ဆွမ်းကပ်ချိန်ရောက်သော်၊ ကြက်ဖ တွန်ကျူးကျော်)၊

(စိန်ခြူးကြာညောင် လရောင်လင်းသော်၊ မှန်ရွှေဖြူပြတင်းကနော်၊ သန်းခေါင်ဦး မယ်ခုမျှော်)၊ သုံးချက် စည်တော်စည်တော်၊ ရိုက်ဆော်ညှင်းသော်၊ လင်းအောင် မယ်ခုမျှော်။

(စိမ်းကားလွန်းသော်၊ ဖိုးရွှေလကို ပြောလိုက်ပါနော်၊ ချစ်မိတဲ့သူအပေါ်၊ ဘယ်ဆီမှာမျှော်)၊ ခေါ်ပေးပါလားလို့နော်၊ တွေ့ရမှရွှင်ပျော်၊ စိတ်သက်သာမနော်။

(စိန်ခြူးကြာညောင် လရောင်လင်းသော်၊ မှန်ရွှေဖြူပြတင်းကနော်၊ သန်းခေါင်ဦး မယ်ခုမျှော်)၊ သုံးချက်စည်တော် စည်တော်၊ ရိုက်ဆော်ညှင်းသော်၊ လင်းအောင် မယ်ခုမျှော်။

နာမည်ကျော် အဆိုတော် မေရှင်၏ မယ်ခုမျှော် သီချင်းမှာ ဗိုလ်ချုပ်၏ နားထဲသို့ သာယာကြည်နူးစွာ စိန်ဝင်သွားစေခဲ့ပါသည်။ တောင်ဘက်မှ တိုက်ခတ်လာသည့် လေနုအေးလေးအရသာနှင့် သီချင်းသံ၏

အရသာမှာ မည်သည်က သာလွန်သည်ကို ကျွန်တော် မဆုံးဖြတ်နိုင်ပါ။ ကျွန်တော်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်သည် မျှော်ချင်းဆိုင် ထိုင်လျက်ရှိကြရာ ကျွန်တော်သည် တယောထိုးရင်း ဗိုလ်ချုပ်ကို စူးစိုက်ကြည့်ပြီး အမျိုးမျိုး အသံခပ်နေမိပါသည်။ ထိုအခိုက် သီချင်းသံမှာ ရပ်သွားတော့သည်။ သိပ်ကောင်းတာပဲဗျာ ... တစ်ခေါက်ထပ်ဆိုပြပါဦး။ ဗိုလ်ချုပ်က ခိုင်းသဖြင့် ဒေါ်ခင်ကြည်က ထပ်မံဆိုရပြန်ပါသည်။ တယောသံမှာလည်း ဒေါ်ခင်ကြည်၏ အသံကို မှေးလျက် အကွက်ကျ ဖြစ်နေပါတော့သည်။ 'ကိုင်း ... တော်ပါတော့' ဗိုလ်ချုပ်က ပြောကြားကျွန်တော်တို့ ရပ်လိုက်ကြပါသည်။ ထို့နောက် ဒေါ်ခင်ကြည် ဧည့်ခံသည့် ကော်ဖီနှင့် မုန့်များကို စားသောက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ ပြန်လာကြပါသည်။

ဤသို့ တစ်စတစ်စနှင့် ဗိုလ်ချုပ်သည် ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့် ရင်းနှီးခဲ့ပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်၏ စိတ်ဓာတ်မှာ ပြောင်းလဲလာသကဲ့သို့ပင် ဒေါ်ခင်ကြည်သည်လည်း ပြောင်းလဲလာသည်ကို ကျွန်တော် အကဲခတ်မိပါသည်။ အစ ပထမတွင် ဗိုလ်ချုပ်သည် ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့် ဆွဲဆန်သွားတိုင်းလိုလို ကျွန်တော် လိုက်ပါခဲ့ရသော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင်မူ ကျွန်တော် လိုက်ပါသွားရန် အကြောင်းမပေါ်ပေါက်တော့ပါ။ သို့သော် တစ်နေ့ ညနေ ၅ နာရီခန့်တွင် ကျွန်တော်၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ ပြီးဆုံးသွားသောအခါ ကျွန်တော်၏ အခန်းသို့ ပြန်ပြီး အနားယူနေခိုက် ဗိုလ်ချုပ်သည် ရွှေပေါက်ပင် ဦးဘသိန်း (ယခုကွယ်လွန်ပြီ) နှင့်အတူ ကျွန်တော်၏ အခန်းဝတွင် ပေါ်လာပါသည်။

'ပျို ... ဒေါက်တာမြင့်ဆွေ၊ လာဗျာ။ မိန်းမ သူတောင်းမလို့ လိုက်ခဲ့စမ်းပါ' ဟု ဆိုင်းမဆင့် ဗိုလ်ချုပ်က ပြုံးခနဲ ပြောလိုက်သဖြင့် ကျွန်တော့်မှာ လွန်စွာ အံ့အားသင့်သွားမိသော်လည်း ဗိုလ်ချုပ်က ခေါ်နေသော ကိုမူ မငြင်းနိုင်ဘဲ လိုက်သွားခဲ့ပါသည်။ ဒေါ်ခင်ကြည်တို့၏ အခန်းဝသို့ ရောက်သည့်အခါ ဗိုလ်ချုပ်က 'ဒေါ်ခင်ကြည်တောင်းရအောင် လာတယ်' ဟု အော်လိုက်ပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်၏ အသံကို ကြားသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဒေါ်ခင်ကြည်သည် ကြည့်ရက်ကုန်းနှင့် အခန်းထဲသို့ သွားပါသည်။ သို့သော် ကြာရှည်စွာ ပုန်းမနေနိုင်ဘဲ ဗိုလ်ချုပ်က အော်ခေါ်နေသဖြင့် ဒေါ်ခင်ကြည်သည်

အခန်းထဲမှ ထွက်လာရပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်က 'ကျွန်တော်
 အတာ တခြားအဟုတ်ဘူး။ မိန်းမတောင်းရအောင်
 အတာ' ဟု ထပ်မံပြောလိုက်ပြန်ရာ ရွှေပေါက်ပင် ဦးဘ
 ဦးနှင့် ကျွန်တော်မှာ ကြောင်နေကြပါသည်။ ဒေါ်ခင်
 ကြောင်မူ ပြုံးနေပါသည်။ ဒေါ်ခင်ကြည်ခမျာ နှင်းဆီ
 ချေး ဖြန်းနေသည့် မျက်နှာကို အောက်သို့ချလျက်
 ဆင်းမဖော်ဘဲ ရှက်ပြုံး ပြုံးနေရာပါသည်။ ဒေါ်ခင်ကြည်
 ချစ်မည်သို့မှ မပြောသဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်မှာ ထိုနေ့က သူလို
 သည့်အဖြေကို မရရှိဘဲ အခြားစကားများကို ပြောပြီး
 ကျွန်တော်တို့တတွေ ပြန်လာခဲ့ကြပါသည်။

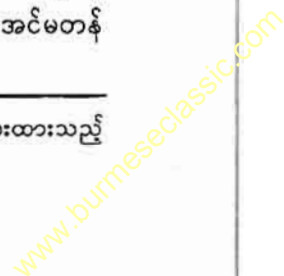
ထိုနေ့မှစပြီး ဗိုလ်ချုပ်လာတိုင်း ဒေါ်ခင်ကြည် ပုန်း
 လှေ့ရုံသည်ကို ကျွန်တော် တွေ့ရပါသည်။ မကြာမီ
 ဗိုလ်ချုပ်မှာ ရောဂါများ ပျောက်ကင်း၍ ဆေးရုံမှ
 ဆင်းသွားပါသည်။ ဆေးရုံမှ ဆင်းပြီးနောက် တိုင်းပြည်
 အတွက် ကြီးလေးလှသည့် တာဝန်များကို ဆက်လက်
 ဆောင်ရွက်နေရသည့် ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ဆေးရုံမှာ အတော်
 ကြာ အဆက်ပြတ်သွားပါသည်။ ထိုအချိန်က ကျွန်တော်
 နှင့် ဆေးရုံအမှုထမ်းများမှာလည်း တစ်နေ့တခြား များ
 ပြုလာသည့် လူနာများအား ပြုစုကုသရန် တာဝန် ပိုမို
 ထပ်ပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့တတွေမှာ မည်မျှ
 ထပ်ခန်းနေစေကာမူ ပျော်ရွှင်စွာဖြင့်ပင် လူနာများအား
 ကုသအားသမျှ အစွမ်းကုန် ပြုစုစောင့်ရှောက်ခဲ့ကြပါ
 သည်။ ဤသို့ ရှိသမျှ ဆရာဝန်၊ ဆရာမများနှင့် မနိုင်
 နိုင်ဖြစ်နေခိုင် ဘီအိုင်အေ ဆေးရုံကြီးသို့ ဆရာမ တော်
 များများ ဝင်ရောက်လာကြပါသည်။ ယခု BMH
 ဆေးရုံကြီးတွင် ဆက်လက်လုပ်ကိုင်လျက်ရှိကြသော
 သူနာပြုမှူး ဗိုလ်မှူး ဒေါ်ခင်စီ၊ ဒုသူနာပြုမှူး ဗိုလ်မှူး
 ဒေါ်တင်ကြည်၊ ဗိုလ်မှူး ဒေါ်ရင်နု၊ ဒေါ်ကယ်လီရာ၊
 ဒေါ်ခင်ဗိုလ်မှူးကြီး မောင်မောင်သန်း၏ (ဇနီး)၊ ဗိုလ်ကြီး
 ဒေါ်မြနှင့် ၎င်း၏ညီမဖြစ်သူ ဒေါ်ခင်ညွန့်၊ ဗိုလ် ဒေါ်တင်
 ဒေါ်ချစ်စီ (ယခု ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီး)၊ ဒေါ်မေမေစု၊
 ဒေါ်ရီရီဝင်း၊ ဒေါ်ခင်ခင်ရွှေ၊ ဒေါ်လွေးတင်၊ ဒေါ်ရှာလီ၊
 ဒေါ်သန်းစိန်၊ ဒေါ်လူစီ၊ ဒေါ်ခင်ညွန့် (ယခု အာရ်အေ)
 သည်တို့ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်လာကြပါသည်။

တစ်နေ့ ညနေ ၅ နာရီအချိန်ခန့်တွင် ဗိုလ်ချုပ်
 ဆင်းခန်းက ဒေါ်ခင်ကြည်အား ညစာထမင်းစားရန်

ဖိတ်ပါသည်။ ထို ထမင်းစားပွဲသို့ ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့်
 အတူ ဆရာမ မတင်ထွေး လိုက်ပါသွားရန် ဖြစ်သော်
 လည်း အကြောင်းတစ်ခုကြောင့် မတင်ထွေး မလိုက်ဖြစ်
 ဘဲ ဆရာမ မမြ လိုက်ပါသွားပါသည်။ ထိုညက ဗိုလ်ချုပ်
 ၏ ထမင်းစားပွဲမှာ သူ၏ဘဝကြင်ဖော် ရွေးချယ်သည့်
 ပွဲပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထမင်းစားပွဲအပြီးတွင် ဗိုလ်ချုပ်က
 ဒေါ်ခင်ကြည်အား သူ၏ဘဝခရီးဖော်အဖြစ် လက်တွဲ
 ရန် ခွင့်ပန်တော့ရာ ဒေါ်ခင်ကြည်လည်း မငြင်းသာတော့
 ဘဲ လက်ခံလိုက်ရပါတော့သည်။

နောက်တစ်နေ့ နံနက် ၇ နာရီအချိန်ခန့်တွင် ဒေါ်
 ခင်ကြည်သည် Pantry^၁ ထဲတွင် ဆရာကြီး ဦးဘသန်း
 နှင့်တကွ ဆရာဝန်များ သောက်ရန် ကော်ဖီဖျော်နေပါ
 သည်။ ကျွန်တော် ကော်ဖီသောက်ရန် Pantry ထဲသို့
 ဝင်သွားသည့်အခါ ဒေါ်ခင်ကြည်က 'ဒေါက်တာမြင့်ဆွေ
 ညက ထမင်းစားပွဲမှာ ဗိုလ်ချုပ်က သူနဲ့ လက်ထပ်ဖို့
 ပြောလို့ ကျွန်မတော့ ကတိပေးခဲ့ပါပြီ။ အဲဒါ ဒေါက်တာ
 မြင့်ဆွေ ဘယ်လိုသဘောရသလဲ' ဟု မေးပါတော့
 သည်။ 'ဘယ်လိုသဘောရမလဲ။ ဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးမျိုးကို
 ကြင်ဘက်အဖြစ်ရတာ ဆရာမအတွက် အင်မတန်
 ကုသိုလ်ထူးပါတယ်။ နောင်တစ်ခေတ်မှာ ဆရာမဟာ
 အင်မတန် ထင်ရှားတဲ့ အမျိုးသမီးကြီး ဖြစ်လာမှာပဲ'
 ဟု ကျွန်တော်က ပြန်ပြောလိုက်ပါသည်။ ကော်ဖီသောက်
 ပြီးနောက် ကျွန်တော်၏ အလုပ်ရုံရာ အောက်ဆုံးထပ်
 Basement Surgical ward သို့ ဆင်းလာခဲ့ပါသည်။
 ၁၀ နာရီခွဲ အချိန်ခန့်တွင် ကျွန်တော့်ထံသို့ သူနာပြု
 လက်ထောက် မောင်သန်းထွန်း ရောက်လာပြီး ဆရာကြီး
 ဦးဘသန်းက ခေါ်နေကြောင်း ပြောသဖြင့် ဆရာကြီး
 အခန်းထဲသို့ ဝင်သွားပါသည်။ အခန်းထဲတွင် ဒေါ်ခင်
 ကြည်မှာ ဗိုလ်ချုပ်နှင့် လက်ထပ်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း
 နှင့် လက်ထပ်ခွင့်ပေးပါရန် ဆရာကြီးအား ခွင့်ပန်နေ
 သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျွန်တော့်အား မြင်သည်နှင့်
 တစ်ပြိုင်နက် ဆရာကြီးက 'မောင်မြင့်ဆွေ ... ဆရာတို့
 တတွေ အခုအချိန်မှာ ဆေးရုံကြီးအတွက် အင်မတန်

၁။ Pantry အစားအသောက်များ၊ ပန်းကန်များထားသည့်
 အခန်း။

လိုအပ်နေတဲ့ ဆရာမကောင်းတစ်ယောက် ဆုံးရှုံးရဦး တော့မယ်။ 'ရှင်နည်းရတဲ့အထဲ အဂ္ဂလူထွက်ပြန်တာပေါ့'၊ မခင်ကြည် လက်ထပ်တော့မယ်လေ။ ဒါပေမဲ့ သူ့တစ် သက်တာ နောင်ရေးအတွက်မို့ ဆရာတို့ ခွင့်ပြုရမှာပေါ့'၊ 'ကဲ ... မခင်ကြည် ... ဆရာခွင့်ပြုပါတယ်။ မင်းလုပ် စရာရှိတဲ့ အစီအစဉ်သာ လုပ်ပေးတော့'။ 'မောင်မြင့်ဆွေ ... မင်းဟာ ဆရာရဲ့ညီဆိုလည်း ဟုတ်တယ်၊ တူဆို လည်း ဟုတ်တယ်' ခုလိုအချိန်ကြီးမှာ မခင်ကြည်လို ဆရာမတစ်ဦးကို လက်လွှတ်ရတာဟာ ဆရာတို့ ဆေးရုံ အတွက် ဆုံးရှုံးမှုတစ်ရပ်ပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဆရာတို့ ဝမ်းနည်း နေကြလို့ မပြီးသေးဘူး။ ဆရာတို့မှာ တာဝန်တွေအများ ကြီးရှိတယ်။ ကျန်ရစ်တဲ့လူနဲ့ ဖြစ်အောင်လုပ်ရမှာပဲ။ မောင်မြင့်ဆွေလည်း အားမငယ်ပါနဲ့။ အခုအချိန်မှာ ဆရာအနေနဲ့ မင်းရယ်၊ ဗိုလ်လှသမိန်ရယ်၊ မောင်စံမြင့် ရယ်၊ ဒီသုံးယောက်ကို အားကိုးနေရတာပဲ' ဟု ပြောပြီး ကျွန်တော့်အား လုပ်ရန်ရှိသည့် တာဝန်များ ဆက်လက်

ထမ်းဆောင်ရန် ပြောလိုက်သဖြင့် ကျွန်တော်လည်း ဆရာကြီး၏ အခန်းတွင်းမှ ဖြည်းညင်းစွာ ထွက်လာခဲ့ ပါသည်။ ဆရာကြီးမှာ ဆရာမကောင်းတစ်ဦး လင် လွတ်ရတော့မည်ဖြစ်၍ မျက်နှာမကောင်းလှဘဲ ကျန်ရစ် ရှာပါသည်။

ဆရာကြီးပြောသွားသည့်အထဲမှ 'မောင်စံမြင့်' ဆိုသူမှာ စစ်မဖြစ်မီက ဆေးပညာသင်တန်းနောက်ဆုံး နှစ်တွင် သင်ကြားနေစဉ် စစ်ဖြစ်၍ 'ဆင်ပြောင်ကြီး အခြေ ကျမှ တစ်' ဆိုသလိုဖြစ်ပြီး ကျွန်တော်တို့အား ဂျပန်များ ဖမ်းဆီးသွားပြီးနောက် မကြာခင်မှာပင် ဘီအိုင်ဆေး ဆေးရုံကြီးသို့ ရောက်ရှိလာသူဖြစ်ပါသည်။ ကိုစံမြင့်မှာ စိတ်သဘောထား နူးညံ့သိမ်မွေ့လှပြီး အလုပ်ကို ရိုသေ နှင့်မှန်မှန်လုပ်၍ လောကွတ်မလုပ်တတ်ရှာသူတစ်ဦး ဖြစ် ပါသည်။ ။

မှတ်မိသေးတယ် ဂျပန်ခေတ် ဆေးရုံကြီး၏ ကောက်ပုံတို့

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ မင်္ဂလာဆောင် သခင်အောင်ကြီး (ပေါင်းတည်)

အဲဒီနေ့ကိုတော့ ကောင်းကောင်း မှတ်မိပါပြီ။ ကျွန်တော် သတိရှိလို့ မှတ်ဉာဏ်ကောင်းလို့တော့ မဟုတ်ပါ။ သွားပြီးမေးလို့ ရဲရဲကြီးရေးဝံ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် မှတ်မိတာကတော့ စက်တင်ဘာလ နေသာသော နေ့တစ်နေ့လို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့ ဇနီးမောင်နှံရောက်တဲ့အချိန်မှာတော့ ဗိုလ်ချုပ် တော်ဟာ ပန်းခြံထဲက သစ်သားခေါက်ကုလားထိုင် တလေးပေါ်မှာ ထိုင်လျက်။ ခြံထဲမှာ ပေါင်းသင်နေတဲ့ ဗာလီအိုကြီးကို လိုအပ်သလို လမ်းညွှန်ပေးနေပါ တယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ကတော်ရဲ့ ကျန်းမာရေးအခြေအနေဟာ နိုင်ငံတော်အစိုးရရဲ့ ကောင်းမှုကြောင့် အများကြီး ကောင်းမွန်လာပါတယ်။ မနှစ်ကထက် တမြန်နှစ်က ထက် ကောင်းပါတယ်။ ဘီလပ်ကိုသွားပြီး မျက်စိနှစ် ဧကစလုံး အောင်မြင်စွာ ခွဲစိတ်ကုသခဲ့တာ ကောင်းစွာ အောင်မြင်ခဲ့ရုံမက အခြားအထွေထွေရောဂါတွေပါ စစ် ဆေးခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ အစားအသောက်တော့ ဂရ ဖိုက်ဆင်ခြင်ရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရောက်တဲ့အချိန် မှာတော့ မျက်မှန်တပ်မထားပါ။ စာဖတ်တာတို့၊ ရုပ် မြင်သံကြားကြည့်တာတို့၊ ဇာပန်းထိုးတာတို့တော့ ခေတ္တ ရပ်ထားပါတယ်။

ဆေးကုလာပြီးတဲ့နောက် တစ်စတစ်စ ခြံကြီးကို တဖြည်းဖြည်း ရှင်းရှင်းလာရာ ကျွန်တော်တို့ ရောက် တဲ့အချိန်မှာတော့ အိမ်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ တော်တော် လေး ရှင်းလာစပြုပါပြီ။ ပန်းမျိုးစုံလည်း တော်တော်များများ ပွင့်လျက်ရှိနေပါပြီ။ ဗိုလ်ချုပ်ကတော် ဆန္ဒကတော့ ပန်းတိုင်း ပွင့်စေချင်ပါတယ်။ သူ့ခြံအတွင်းက ပန်း ကလေးတွေသာ မဟုတ်။ တစ်ပြည်လုံးက ပန်းတိုင်း ပွင့်စေချင်ပါတယ်။ တစ်ပြည်လုံးသာမဟုတ်၊ တစ်ကမ္ဘာ လုံးက ပန်းတိုင်းလည်း ပွင့်စေချင်ပါတယ်။ နှစ်ဟောင်း ကြောင့်အချိန်၊ လာမည့်နှစ်သစ်မှာ ပန်းကလေးတွေ တဝေဝေနှင့် မြင်ချင်ဟန်တူပါတယ်။ သူ့ထံ ရောက်လာ တဲ့ ခရစ္စမတ်နှင့် နှစ်သစ်မင်္ဂလာ ဆန္ဒပြု ဆုတောင်း ကတ်ပြားကလေးတွေကို ပြည်တွင်းက လာတာကလေး တွေကို သတ်သတ်၊ ပြည်ပက လာတာကလေးတွေကို သတ်သတ် လှပစွာရက်ထားတဲ့ ဝါး လင်ဗန်းကလေး နှစ်ခုမှာ ခွဲခြားထည့်ထားပြီး တစ်ဦးစီထံကို သူ့လက်ရေး ကလေးတွေနှင့် မေတ္တာဆန္ဒ ပြန်လေ့ရှိပါတယ်။ ခရစ် ယာန်အဖွဲ့အစည်းတွေကလည်း ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ လာ ရောက်ပြီး မင်္ဂလာမေတ္တာ ဆန္ဒပြုကြပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းရဲ့ သားကြီး သမီးကြီးတွေဟာ နိုင်ငံခြားမှာ

ရှိနေကြတဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့မိသားစုနှင့် ရင်းနှီးတဲ့ ရဲဘော်ရဲဘက်တစ်စုဟာ သူ့အတွက် သားကြီး သမီးကြီးများ ဖြစ်နေကြပါတယ်။ ကျွန်တော့် စိတ်ထဲမှာတော့ ကြီးလာလေ ကြီးလာလေ မေတ္တာစိတ်၊ ကြင်နာတရား စိတ်တွေ၊ စာနာစိတ်တွေ များများလာတယ်လို့ ထင်မိပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ကတော်ရဲ့ ပြောစကားတိုင်းဟာ မေတ္တာလွှမ်းတဲ့ စကားတွေသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ သားကြီးတို့ သမီးကြီးတို့ သားငယ်တို့ဟာ ကန်တော့ ပြီးတိုင်း ပြီးတိုင်း ဗိုလ်ချုပ်ကတော်ရဲ့ နီရောင်သမ်းနေတဲ့ သွေးကြောကလေးတွေနဲ့ ပါးနီကလေးနှစ်ဖက်ကို တစ်ဖက် တစ်ချက်စီ နမ်း၊ နဖူးကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ကြီးကို တစ်ခါထပ်နမ်းတဲ့အချိန်မျိုးမှာ ပီတိတွေဖြာသွားပြီး မျက်ရည်တွေ ဝေ့လာကာ ဆုတွေ တသီကြီး ပေးလေ့ရှိပါတယ်။ အဲဒီလို အခါတိုင်းအခါတိုင်း သူ့သားကြီး၊ သမီးကြီးတွေနဲ့ မြေးကလေးတွေကို ဖျတ်ခနဲဖျတ်ခနဲ သတိရမှာ မှချဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အင်မတန် ဣန္ဒြေ သိမ်းဆည်းနိုင်ပါတယ်။ သူ့စိတ်ထဲမှာ ဘယ်လိုရှိရှိ ကျွန်တော်တို့ကိုတော့ လုံးဝ မသိစေခဲ့ပါ။ သူ့တစ်ယောက်ထီးတည်း လုံးဝ မညည်းမတွား အေးချမ်းခြင်းကို မရအရရှာပြီးနေပါတယ်။

ယခုနှစ် လွတ်လပ်ရေးဟာ အနှစ် လေးဆယ် မြောက်လွတ်လပ်ရေးနေ့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုဆိုတော့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကျဆုံးတာဟာ နှစ်ပေါင်းလေး ဆယ့်တစ်နှစ်တိုင်ပြီပေါ့ခင်ဗျာ။ အဲဒီ နှစ်ပေါင်းလေး ဆယ့်တစ်နှစ် ကာလပတ်လုံး ဗိုလ်ချုပ်ကတော် ဒေါ်ခင်ကြည်ဟာ လွတ်လပ်ရေးဖခင်ကြီးဖြစ်တဲ့၊ ဗမာ့တပ်မတော်(မြန်မာ့တပ်မတော်) ရဲ့ ဖခင်ကြီးလည်း ဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံတော်ခေါင်းဆောင်ကြီး သခင်အောင်ဆန်းရဲ့ဇနီး ပီသစွာ ဂုဏ်သိက္ခာရှိရှိ ရိုးသားစွာနေပြပြီး နောက်လာနောက်သား ခေါင်းဆောင်ကတော်များကို သင်ခန်းစာ ပေးလျက်ရှိပါတယ်။ သူ့မှာ ကားမရှိပါ။ ဘာ စိန်လက်ကောက်၊ ဘာစိန်နားကပ်၊ ဘာစိန်ဆွဲကြိုးမျှ မရှိပါ။ သူ့အိမ်မှာ ဘာပစ္စည်းမှ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် မရှိပါ။ ယခင်ကဆိုလျှင် လုပ်သက်ပင်စင်ကိုပင် စွန့်လွှတ်၍ (တိုင်းပြည်စီးပွားရေးအခြေအနေအရ ဆိုသည်) နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ နိုင်ငံရေးပင်စင်ငွေ တစ်ထောင်

ကျပ်သာ ယူပြီး ခြိုးခြံစွာနေပါတယ်။ ခြံထဲတွင် ပန်းပင်စိုက်၍ ရောင်းပါတယ်။ ပန်းပင်စိုက်တယ်ဆို၍ အထင်မကြီးစေချင်ပါ။ (နိုင်ငံခြားမှ မှာသည့် သစ်ခွမျိုး လုံးဝ မရှိပါ။ ရခိုင်ဘက်မှ အထူးမှာယူပြီး စိုက်ကြသည့် သင်္ဃန်းမပါပါ။) သာမန် ဘိသိက်ပန်းနှင့် နှင်းဆီပန်းမျိုးမျှသာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော့်စိတ်သည် ဗိုလ်ချုပ်ကတော်နှင့် စကားပြောရာ ဤအင်းလျားကန်စပ် တစ်နေရာမှ ဝေးကွာ သော တခြားအင်းလျားကန်စပ်တစ်နေရာသို့ ဗိုလ်ချုပ်တို့နေခဲ့သည့် အိမ်ကလေးကို အမှတ်ရမိပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်တို့နေခဲ့သည့် ထိုအိမ်ကလေးမှာ တစ်ထပ် တိုက် အိမ်သေးသေးကလေး ဖြစ်ပါတယ်။ ထိုအိမ်ကလေးမှာ ပြည်လမ်း တစ်နေရာက မြေနီလမ်းကလေးအတိုင်း နှစ်ထပ်တိုက်ကလေး သုံးတိုက်ကိုကျော်လျှင် ရောက်ပါတယ်။ အိမ်မှာ အင်းလျားကန်စပ်ဆိုပေမယ့် ကွေ့ကလေးတစ်ကွေ့အတွင်းမှာရှိပြီး ရေမျက်နှာပြင်၏ မျက်နှာစာတွင် ကျွန်းကလေးတစ်ခု ခနဲနေ၍ လှပသော ရှုခင်းကျယ်နှင့် အင်းလျားကန်ကြီးကိုတော့ မမြင်နိုင်ရှာပါ။ သို့ပေမဲ့ အေးချမ်းဆိတ်ငြိမ်သော အရသာကိုတော့ ခံစား၍ ရပါတယ်။ အိမ်ကလေးမှာ ခေါင်းရင်းဘက်တွင် အိပ်ခန်းနှစ်ခန်းရှိ၍ ခြေရင်းဘက်တွင် အိပ်ခန်းတစ်ခန်းနှင့် မီးဖိုခန်း၊ အလယ်တွင် ရှေ့ နောက် တိုးလျှိုပေါက် ထမင်းစားခန်းကလေးတစ်ခုနှင့် ဧည့်ခန်းငယ်တစ်ခု ရှိပါတယ်။ အလှအပဆို၍ အိမ်ခန်းကလေး နှစ်ခန်းအနက် တစ်ခန်းမှာသာ ဇာခန်းဆီးကလေး တပ်ထားတာကလွဲပြီး ဘာမှ မည်မည်ရရ မရှိပါဘူး။ အဲဒီအိပ်ခန်းဟာ ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော်ရဲ့ ဖခင်ဖြစ်တဲ့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရဲ့ အိပ်ခန်း ဖြစ်ပါတယ်။ မှန်တင်ခုံကလေးတစ်ခုလည်း ရှိပါတယ်။ သစ်သားဇိန်တစ်ခုလည်း ရှိပါတယ်။ အဲဒီဇိန်က နဂိုကရှိနေတဲ့ ဇိန်ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီ အိမ်ကလေးရော နောက်က တိုက်သုံးလေးလုံးရောဟာ ကျွန်တော်တို့၊ ဗိုလ်မောင်မောင်တို့ ထားတဲ့ တိုက်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဂျပန်ခေတ် ဘီအိုင်အေ ဖျက်သိမ်းပြီး ဘီဒီအေ (Burma Defence Army) ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် ဖွင့်စားချိန်လောက်မှာ

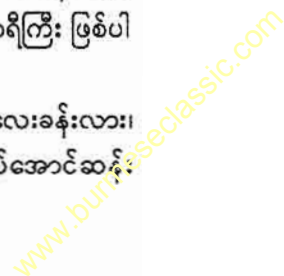
ရန်ကုန်ပြည်လမ်းမှာ ဌာနချုပ်တစ်ခု ဖွင့်ပါတယ်။ စဖွင့်ချိန်က ဂျပန်စစ်ဘက် အကြံပေး အရာရှိများနှင့် ဗမာ့ကွယ်ကွယ်ရေး တပ်မတော်ဌာနချုပ်ကို ပူးတွဲထားပါတယ်။ ယခင် စိန့်ဖလိုမီနာကျောင်းနှင့် ဓားလွယ်ခုတ်၊ စိန့်ဗင်းဆင့် ကျောင်းနေရာ ကုန်းမြင့်ကလေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘေးမှာတော့ ထမင်းစားရုံကို တဲတိုးထားပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ထိုစဉ်က ကာနယ်အဆင့်ပဲ ပေးထားတဲ့အတွက် ကာနယ်အောင်ဆန်းလို့ပဲ ဂျပန်တွေက ခေါ်ပါတယ်။ ဂျပန်ဘက်က အကြံပေးအရာရှိချုပ်မှာလည်း ကာနယ် အဆင့်ဖြစ်တဲ့ ဂျပန်စစ်ဦးစီးမှူး ကာနယ်ဖူးကွီးဆိုသူ ဖြစ်ပါတယ်။ ကာနယ်အောင်ဆန်းအောက် လက်ဖတ် နင်ကာနယ်များအဖြစ် ဗိုလ်စကြာနှင့် ဗိုလ်လကျာတို့ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ရဲဘော် သုံးကျိပ်ထဲက သဲကုန်းသား ဗိုလ်မြင့်ဆွေ (ဗိုလ်ကြီးအဆင့်) တစ်ဦးသာ ရှိပါတယ်။ ကျန်အရာရှိတွေထဲကတော့ ဗိုလ်မှူးအဆင့်တစ်ယောက် ဗိုလ်မှူးသိန်းဟန် ဆိုတာ ရှိပြီး ဗိုလ်ကြီးမောင်မောင်တို့၊ ဗိုလ်ကြီးခင်မောင်ကလေးတို့၊ လက်နက်ဘက်က ဗိုလ်သူရိန်၊ မြင်းဘက်က ဗိုလ်တင့်ဆွေ၊ ဗိုလ်အေးငွေ စသည်တို့ ရှိကြပါတယ်။ စောစောပိုင်းက ဗိုလ်ကြီး မောင်ဝင်းကို ဘဏ္ဍာရေးမှူး၊ (နောက်ပိုင်း ထောက်ပံ့ ရေးဌာနကြီးမှူး)အဖြစ် ထားရှိပြီး သူ့လက်အောက်မှာ ဗိုလ်ဗတင် (သံတွဲသား ကွန်မြူနစ်ဆက်စု ကိုသိန်းဖေကြောင့် ကင်ပေတိုင် အဖမ်းခံရသူ သခင်ဗတင်) စတဲ့ သူတွေနဲ့ ဗမာ့တပ်မတော်ဌာနချုပ်ကို ကြေတာဖြစ်ပါတယ်။ စောစောပိုင်းမှာ ဘီအိုင်အေနှင့် အတူ ပါလာတဲ့ ကပ္ပတိန်ဆဝါရှိမားဟာ ဦးစီးဌာနအကြံပေးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရာက ခဏအကြာမှာ မင်္ဂလာဒုံ ဗိုလ်သင် တန်းကျောင်းအုပ်အဖြစ် ရွှေ့ပြောင်းသွားပြီး နောက် ကပ္ပတိန်အော့စဘူဟာ ဦးစီးဌာနမှူးအဖြစ် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ပါတယ်။ ယခင် ဘီအိုင်အေမှ ပါလာသော ဂျပန်များကို အကြံပေးအရာရှိအဖြစ် ခြွေလျင်တပ်ရင်းတွေမှာ တပ်ရင်းလေ့ကျင့်ရေးပြီးသည် ထိထားပြီး တစ်စတစ်စ ရုပ်သိမ်းသွားပါတယ်။

ဗိုလ်မောင်မောင်ဟာ ကာနယ်အောင်ဆန်းရဲ့ ထိုက်ရံတော်လည်း ဟုတ်၊ အတွင်းရေးအတွင်းဝန် (သို့မဟုတ်) စက္ကတေရီလည်း ဟုတ်သည့် တာဝန်ယူ

ရပါတယ်။ တော်လှန်ရေးလုပ်သည့်အချိန်ထိ တောက်လျှောက် ထိုတာဝန်ယူခဲ့ရပါတယ်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်ဟာ ပျဉ်းမနားရှိ တပ်ရင်း (၁) မှာ ဘဏ္ဍာရေးမှူးတာဝန်ယူရန် ဖြစ်သော်လည်း ခေတ္တရန်ကုန်တွင် နေနေရပါတယ်။ သင်တန်းလား၊ လစ်နေတာလားတော့ မမှတ်မိတော့ပါ။ ကျွန်တော် ဗိုလ်မောင်မောင်နှင့် အတူတူ အလံပြဘုရားလမ်း ခုဗြိတိသျှ သံအမတ်ကြီးအိမ်မှာနေချိန်မှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဟာ တော်တော်လေးများတဲ့အတွက် ဆေးရုံတင်ရတဲ့ အခြေအနေ ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ နေခဲ့ရတဲ့ အလံပြဘုရားလမ်းက အိမ်ကြီးဟာ ရန်ကုန်မှာ အကောင်းဆုံးသော ဗြိတိသျှလူမျိုးများပိုင် အိမ်များအနက် အကောင်းဆုံးတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။

အလွန်ကျယ်သော ပန်းခြံနှင့် ဝင်းခြံကြီးအလယ်တွင် အိမ်ထောင်ပရိဘောဂ အပြည့်အစုံ နဂိုအတိုင်း ကျန်ရစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဧရာဝတီသင်္ဘောကုမ္ပဏီ မန်နေဂျာချုပ်၏အိမ် ဖြစ်ပါတယ်။ အလွန်ကျယ်သော ဖဲကတ္တီပါကြီးတွေနှင့် ခန်းဆီးကြီးများ တစ်အိမ်လုံးမှာ တပ်ထားပါတယ်။ ဧည့်ခန်းတွင် ခန်းလုံးပြည့် ကော်ဇောကြီးများ ခင်းထားပြီး ပန်းဆိုင်ကြီးများ၊ ပိုးသားကုလားထိုင်ကြီးများ ရှိနေပါတယ်။ ဧည့်ခန်းနှင့်ကပ်လျက် စာကြည့်ခန်းကြီးမှာ စာအုပ်အပြည့် မှန်မီရီကြီးများ ထားရှိပြီး သားရေဆိုဖာကြီးများဖြင့် ဆင်ယင်ထားပါတယ်။ ထမင်းစားခန်းမှာလည်း ဖိတ်ဖိတ်တောက်နေသော ကျွန်းစာပွဲခုံကြီးနှင့် ၂၄ ယောက်စာလား၊ ၁၂ ယောက်စာလား မမှတ်မိသော ကုလားထိုင်များ၊ ပန်းချီကားချပ်ကြီးများ၊ ငွေအစစ်လား၊ ငွေရောင်တင်တွေလား မမှတ်မိတော့သော ဇွန်းခက်ရင်း ငွေထည်များ၊ ကြွေထည်များ၊ ပန်းအိုးကြီးများနှင့် အလွန်ခမ်းခမ်းနားနား ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော် မှတ်မိတာကတော့ ကျယ်ပြန့်လှသော ကျွန်းသားအနက် လှေကားထိပ်တွင် လူတစ်ရပ်ကျော်ကျော် မြင့်သော ဖန်ပေါင်းချောင်ကြီးနှင့်ထားရှိသော ချိန်သီးနှင့် နာရီကြီး ဖြစ်ပါတယ်။

အိမ်အပေါ်ထပ်ခန်းတွင် အိပ်ခန်း လေးခန်းလား၊ ငါးခန်းလားမသိ ရှိပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

အိမ်ခန်းကျယ်ကြီး အလယ်ကောင်တည့်တည့်မှာ နှစ်ယောက်အိပ်ခုတင်ရှိပြီး ခြင်ထောင်မှာ သံကြိုးသေးသေးကလေးများနှင့် ကြိုးတန်းဆွဲပြီး နံရံကပ်ထားရပါတယ်။ ခြင်ဆန်ခါရှိသော်လည်း ခြင်ထောင်ကိုတော့ ရှေးပိုင်ရှင် သုံးခဲ့ပုံ ပေါ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရဲဘော်တစ်စုက နောက်ဖေးဘက်ခန်းမှာ အိပ်ကြပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မရောက်မီ ဗိုလ်မှီးကြီးကိုယ်တိုင် ဤအိမ်ကြီးမှာ တခမ်းတနား နေခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလို အိမ်ကြီးမျိုးမှာ မနေလို။ အေးအေးဆေးဆေး အိမ်ငယ်ကလေး (Cottage) ကလေးတစ်ခုနှင့် နေလိုပါသည် ဆို၍ ကိုမောင်မောင်နှင့် ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် ရန်ကုန်တစ်ခွင် ပြုစင် အိမ်လိုက်ရာကြပါတယ်။ ထိုစဉ်က ရန်ကုန်ရှိ အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်းများမှာ မြန်မာပိုင်အိမ် ဟူ၍ မရှိသလောက်ဖြစ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် မျက်နှာဖြူပိုင် ကုမ္ပဏီများမှ အရာရှိများ၊ မျက်နှာဖြူအစိုးရ အရာရှိများ၊ တရုတ်သူဌေးအချို့ပိုင် အိမ်များသာ များပါတယ်။ အင်းလျားကန်စောင်းရှိ အရာရှိအိမ်များမှာ ဂျပန်အရာရှိများက နေနှင့်ကြပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်လမ်း ၆ မိုင်ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကိုမောင်မောင်နှင့် ကျွန်တော်တို့ နေရာဦးလိုက်ကြပြီး ဂျပန်အကြံပေး အရာရှိချုပ်ထံမှ စာရွက်များယူ၍ ထိုနေရာတစ်ဝိုက်ကို ယူလိုက်ကြပါတယ်။ အဲဒီ မြေနီလမ်းကလေးအဆုံးရှိ တစ်ထပ်တိုက်ကလေးကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ နောက် ဖေးကပ်လျက် တိုက်ကို ဗိုလ်မောင်မောင်၊ နောက်တစ် တိုက်ကို ဗိုလ်ရှိန်း၊ နောက်တစ်တိုက်ကို ဂျပန်ပြန် ဗိုလ်မြင့်ဆွေတို့ နေကြပါတယ်။ ထိုလမ်းနီကလေးထိပ် ဝင်ပေါက်ဝတိုင်တွင် ဂရပ်စ်မေယာအဲဒင်းဗယူးလို့ အင်္ဂတေမှာ ရေးထားတာကို ယခုထိ တွေ့နိုင်ပါတယ်။

ထိုလမ်းနှင့်ကပ်လျက် နောက်ကျောဘက်တွင် အခြားလမ်းနီကလေးတစ်ခုရှိပြီး ပထမတစ်ထပ်အိမ်ကလေးတွင် တစ်ဦးနေပြီး ဒုတိယအိမ်တွင် ဗိုလ်လင်းယုန် (ရဲဘော်သုံးကျိပ်) တို့ နေပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအိမ်နှင့် ဗိုလ်လင်းယုန်အိမ်ကြားတွင် သစ်သားနှစ်ထပ်အိမ်ကြီးပဲရှိ၍ နောက်ပိုင်း ဗိုလ်မောင်မောင်၏ မိဘများဖြစ်သော ဦးကြို့နှင့်အိမ်သားများ ရောက်လာသောအခါ ကျွန်တော်တို့က သစ်သားအိမ်ကြီးသို့

ပြောင်းရွှေ့နေကြပါတယ်။ ထိုလမ်းနီကလေးအဆုံးတွင် သစ်သားဘန်ဂလိုလေးရှိ၍ အင်းလျားကန်စပ်ရောက်သွားပါပြီ။ ထိုအိမ်တွင် ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေးနှင့် နှမများ နေကြပါတယ်။

အဲဒီလမ်းနှင့်ကပ်လျက် လမ်းတစ်လမ်းမှာတော့ မည်သည့်အိမ်မျှ မရှိဘဲ ကန်စပ်ရောက်မှ အလွန်လှပသောရှုခင်းနှင့် အိမ်တစ်လုံး ရှိပါတယ်။ ပန်းဥယျာဉ်နှင့် ဖြစ်ပါတယ်။ ရဲဘော်သုံးကျိပ် ဗိုလ်စကြာနေသော အိမ်ကြီးမှာ ရှေးဟောင်းအိမ်ပုံစံမျိုးဖြစ်ပြီး ဧည့်ခန်းအလယ်လောက်တွင် အလွန်ကြီးမားသော စန္ဒရာကြီးရှိပါတယ်။ ဗိုလ်စကြာမှာ ထိုစဉ်ကပင် တခမ်းတနားနေလေ့ရှိပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့အနေနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဆန္ဒကို လိုက်လျောတာဆိုရင်လည်း ဟုတ်တယ်။ တမင်ရွံ့ကြတာဆိုရင်လည်း ဟုတ်တယ်။ ရွံ့တဲ့အကြောင်းကတော့ ဆေးရုံတက်နေစဉ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမှာ ငှက်ဖျားရောဂါနှင့်အတူ မိန်းမယူလိုသောရောဂါပါ ခွဲကပ်လာပါတော့တယ်။ ဂျပန်ခေတ်ဆေးရုံမှာ ယခု စစ်ရုံးချုပ်နေရာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ယခု ဆင်ဝင်နှင့်အတူ ဆုံးတည့်တည့်တွင် အခန်းတစ်ခုရှိ၍ တစ်ခန်းတွင် ဖုန်ဖြင့် ကာရံထားပါတယ်။ ထိုအခန်းတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တက်ရပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းထံ ပြုစုရန် တာဝန်ကျသူကတော့ ဒေါ်ခင်ကြီး (သခင်သန်းထွန်း၏ ဇနီးဟောင်း) ဖြစ်ပါတယ်။ အလွန်မျက်နှာထားချိုသာပြီး လူနာကို အလွန် အလိုလိုက်ချော့မော့လေ့ရှိပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမှာ ကလေးဆိုးကြီးသဖွယ် နွဲ့ဆိုးဆိုးလေ့ရှိပါတယ်။ နှုတ်ခမ်းထူးထူးပြီး ဆေးမသောက်ဘဲ ငြင်းဆန်လေ့ရှိပြီး ဒေါ်ခင်ကြည် (ဗိုလ်ချုပ်ကတော်လောင်း) တိုက်မှ သောက်မည်ဟု ဂျစ်ကန် ဂျစ်ကန် လုပ်လေ့ရှိပါတယ်။ ဤသည်ကို ဗိုလ်မောင်မောင်တို့၊ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် အထူးမကျေမနပ် ဖြစ်ကြရပါတယ်။ ဒီလောက် မိန်းမပိုးထရန်ကောဟု ပွစ်ပွစ် လုပ်ကြပါတယ်။ လုပ်သားအခါတိုင်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ရယ်ဖြဲရယ်ဖြဲလေ့ရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကိုလည်း “ဟေ့ ... မင်းရော မိန်းမ မယူသေးဘူးလားကွ။ ယူရင် ဝဝဖြိုးဖြိုး

ယူ။ ဒါမှ ဖက်လို့ကောင်းတယ်” ဟု ပြောလေ့ရှိပါတယ်။ ဒါကိုပဲ ကျွန်တော်တို့ မကျေမနပ် ဖြစ်ရပြန်ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်ထိ သူဟာ သိပ်ပြီး လူပျိုမသိုးသေးပါ။ အသက် ၂၇ နှစ်လောက်ပဲ ရှိပါသေးတယ်။ အောင့်လို့ရသေးတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့တစ်တွေဟာ မလိမ်မိုး မလိမ္မာ လူပျိုမပေါက်တပေါက်အရွယ်မှာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂ စာနေပြီး နိုင်ငံရေးထဲ အူကြောင်ကြောင် ရောက်လာကြသူတွေ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ လွတ်လပ်ရေးအတွက် အသက်အသေခံ အသက်ပေးပြီး လုပ်ကြရမယ်ဆိုလို့ တကယ် လိုက်လုပ်ကြတဲ့သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘီအိုင်အေတွေ ရန်ကုန်ဝင်စ ရှိပါသေးတယ်။ ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက် ဖြစ်တဲ့ ကိုလှမောင်ဟာ ဖျာပုံသွားပြီး သေနန်းရင်ဆိုတဲ့ ကျောင်းသူဟောင်းတစ်ယောက်ကို ယူလာပါတယ်။ လွတ်လပ်ရေးဟာ ဘယ်မှာနေမှန်း သိသေးဘူး။

အဲ ... သူမိန်းမယူပြီး ဂိုးဒင်းဗယ်လီဆိုတဲ့ ရွှေ ဆောင်ကြားရပ်ကွက်မှာ ဧည့်ခံပွဲလုပ်ပါတယ်။ မြို့ထဲ ထဲ ဖောက်လို့ရတဲ့ အရက်တွေ မိုးမွန်အောင် သောက်ကြ ပျော်ကြနှင့် ဘီအိုင်အေတပ်တွေက အညာတောင် မတက်ရသေးဘူး။ ဟော ... ဗြဲန်းဆို ခေါင်းဆောင် ဆရာချစ်က ကျောင်းသူတပည့်မလေး မသန်းညွန့်ကို ယူပြီး အဲဒီအိမ်နှင့် ဓားလွယ်ခုတ်တိုက်တစ်လုံးမှာ ဧည့် ခံကြပြန်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဘီအိုင်အေတပ်တွေ ထဲ အထက်ချီတက်ဖို့ စုတုန်းရှိပါသေးတယ်။ နောက် ကြာခင် သခင်လူအေးဆိုတဲ့ ဒုတိယပိုင်းတစ်ယောက် မိန်းမ ထပ်ယူပြန်ပါတယ်။ နောက် တပ်တွေတက်ပြီး အပြန် မန္တလေးမှာ ဘီအိုင်အေတပ်တွေ ဖျက်ကြရပါတယ်။ ငိုကြ ယိုကြနှင့်၊ ဂျပန်တပ်တွေကလည်း ဗမာ ဆွကို ညှဉ်းပန်း၊ ကင်ပေတိုင်တွေကလည်း နိုင်ငံ ဆေးသမားတွေ၊ ဘီအိုင်အေတွေဖမ်း၊ ကျွန်တော်တို့လူ ငယ်တွေ အံတကြိတ်ကြိတ် ဖြစ်နေချိန်မှာ ရဲဘော်သုံး ညီပဲ ဗိုလ်ဇေယျဟာ မန္တလေး ဘီအိုင်အေရုံးနေရာ ဂူ ဂူတီကျောင်းမှာ မန္တလေးက ကျောင်းသူ မခင်တင့် နှင့် လက်ထပ်၊ အငြိမ့်တွေ ဘာတွေနှင့် ရဲဘော်သုံးကျိပ် ဆွက ကြည့်ကြ၊ မူးကြ၊ ရူးကြဖို့ ကျွန်တော်တို့ လူ

လတ်ပိုင်းတစ်စုဟာ ကြိတ်မနိုင်ခဲမရ ဆဲကြ ဆိုကြနှင့် ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ လွတ်လပ်ရေးက ဘယ်မှာနေမှန်းမသိ၊ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းက မိန်းမတွေယူ၊ တိုက်ကြီးတွေပေါ် တက်နေကြ၊ ဇိမ်ယူကြနှင့်နေရမလားဟု အမျက်အကျ ကြီး ကျခဲ့ပါတယ်။

စိတ်ပျက်လက်ပျက်နှင့် ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ ရန်ကုန်တပ်ခေါက်ပြီး လာကြလို့ ရန်ကုန်ရောက်တဲ့ အချိန်မှာ ကိုကျော်ငြိမ်းတစ်ယောက် မော်လမြိုင်သွား ပြီး တက္ကသိုလ်ကျောင်းသူ မနွယ် (နောင် ဒေါ်နွဲ့ရီ)ကို လက်ထပ်ပြန်လာခဲ့တယ်။ နောက် အဲဒီ ဂိုးဒင်းဘယ် လီတိုက်တစ်တိုက်မှာ အစွေ့သားနေနေတာ တွေ့ရပြန် ပါတယ်။ ဟော ... အခုတော့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တစ်ယောက် သူနာပြုဆရာမကြီး မခင်ကြည်ကို မရ လျှင် မနေနိုင်ဖြစ်နေပြန်တော့ ကိုမောင်မောင်တို့ ကျွန် တော်တို့ လူသိုက်အနေနှင့် သည်းမခံနိုင်လောက် အောင် ဖြစ်တာကို အဆိုးမဆိုသင့်ဘူးလို့ ဆိုပါတယ်။

ဘယ်လောက်ပဲ နိုင်ငံကို အသက်နှင့် လဲပါမည် ဆိုဆို ဇနီးသံယောဇဉ်၊ သားသမီးသံယောဇဉ်တွေ ပါ လာတော့ ငဲ့စရာတွေဖြစ်လာပြီး ထိုသံယောဇဉ်တွေကို ဂျပန်က ကိုယ့်ရှေ့မှာ လက်သည်းခွဲခွာ၊ အရေပြား တွေ လှီးလျှင်တော့ ဇာမဏီစိတ်ထားနိုင်မည့်သူ ရှားမည်ဟု ယုံကြည်တယ်။ ကိုယ့်အနေနှင့် မည်မျှလောက် ခံနိုင် ရည်ရှိပါစေ။ ဇနီးသားသမီးများ ကိုယ့်ရှေ့မှာ အညှဉ်း ဆဲခဲရတာ မြင်နေလျှင်တော့ ခံနိုင်စွမ်းရှိဖို့ မလွယ်။ သို့အတွက် တော်လှန်ရေးသမားတွေ လွတ်လပ်ရေး မရမီတော့ မိန်းမမယူဘဲ အောင့်ထား တောင့်ထားရ မည်ဟု ကျွန်တော်တို့ လူသိုက်က ယူဆထားတယ်။

သို့အတွက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအတွက် အိမ်ရှာ စဉ်က အိမ်ထောင်ပရိဘောဂတွေ အိမ်ဟောင်းက တစ် ခုမှ မယူခဲ့ဘဲ အရွဲတိုက်သည့်အနေဖြင့် စမ်းချောင်း မင်္ဂလာလမ်း အိမ်နံပါတ် ၄၆ မှ ခုတင်ဟောင်းတစ်လုံး၊ သစ်သားလက်ရန်းနှင့် ဆိုဖာဟောင်းသုံးခုကို အဲဒီ မင်္ဂ လာလမ်းမှာရှိတဲ့ ဒေါ်ဂျမ်းစိန်(ရုပ်ရှင်ပညာသည်)ရဲ့ ခင်ပွန်း၊ ဦးလှဖေ(သတင်းထောက်)ရဲ့ စီစဉ်ပေးမှုအရ ငွေတစ်ရာတစ်ဆယ်နှင့် ဝယ်ပြီး ထားရှိခဲ့ပါတယ်။ ချက်ဗလက် (ဗီလပ်စ်) ကား အနီကြီးကို ဗိုလ်မိုးကြီး

က ပေးခဲ့သော်လည်း ဂျပန်အကြံပေးအရာရှိများက ဂျပန် အကြံပေးအရာရှိချုပ် ကာနယ်ဖူဂျီကို ပေးရန် တောင်း သည်ကို ကိုမောင်မောင်နှင့် ကျွန်တော်တို့က မပေးသဖြင့် လာတောင်းသူ ဗိုလ်ရန်နိုင်တပ်မှ အကြံပေးအရာရှိ အီနာ မူရာနှင့် အကြီးအကျယ် စကားများပြီး ယခု ဗြိတိသျှသံ အမတ်ကြီးလမ်းကြားရှိ ဆက်သွယ်ရေးရုံးတွင် အကြံပေး ဦးစီးများနေရာသို့ သွားရောက်ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည့် အခြေ အနေပင် ရောက်ခဲ့ရပါတယ်။ ထိုစဉ်က ဂျပန်အရာရှိကြီး ကပွတ်နီကားဝါးရှိမားက ကျွန်တော်တို့ဘက်မှလိုက်ပြီး 'ဟုတ်တာပေါ့၊ သူတို့လည်း သူတို့ ဗိုလ်ချုပ်စီးတဲ့ကား ကို ဘယ်ပေးချင်ပါ့မလဲ' ဟု ဖျန်ဖြေသောကြောင့် ထို ကားနီကြီးကို ကျွန်တော်တို့ ပြန်ရခဲ့ပါတယ်။

နောက်ဆုံးတော့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် သူနာ ပြုအမျိုးသမီးကြီး မခင်ကြည်တို့ မင်္ဂလာပွဲကို ပြည်သူ့ ဆေးရုံကြီးတွင် ဒေါက်တာဘသန်းက ကမကထပြု လုပ်ပြီး လက်ထပ်တော့မည့်အကြောင်း သိကြသော အခါ ကျွန်တော်တို့ လူငယ်တစ်စု ယမ်းပုံမီးကျ မျောက် မီးခဲကိုင် ပွစိပွစိ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ထိုကိစ္စကို အလွန် လျင်သည့် ဗိုလ်စကြာက ချောသည့်အနေနှင့် ရေညှိ စိမ်းရောင် သက္ကလတ်စအပါးများကို စစ်ဝတ်စုံချုပ် ရန် ဗိုလ်ရဲထွဋ်၊ ဗိုလ်လင်းယုန်၊ ဗိုလ်မိုးညို၊ ဗိုလ်မောင် မောင်၊ ဗိုလ်ဝင်းနှင့် ကျွန်တော်တို့ကို တစ်စုံစာစီပေး ချောခဲ့ပါ တယ်။

မင်္ဂလာဆောင်ကိစ္စကိုတော့ ကျွန်တော့်ဆောင်းပါး တစ်စောင်တွင် အကြမ်းဖျင်းရေးခဲ့ပြီးပြီ ထင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လူငယ်ပိုင်းတစ်စု မသွားစတမ်း သပိတ် မှောက်ကြဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြတယ်။ တကယ်တော့ ကျွန်တော်တို့တစ်စု သွားကြသည်ဖြစ်စေ၊ မသွားသည် ဖြစ်စေ ထူးတော့ထူးမည် မဟုတ်ပါ။ မင်္ဂလာဆောင်က တော့ ဆောင်မြဲဆောင်မည် ဖြစ်ပါတယ်။ ဗိုလ်စကြာ ကတော့ ချောပါသေးတယ်။ ကိုမောင်မောင်တို့ ကျွန် တော်တို့ကတော့ မပျော့ပါ။ မင်္ဂလာဆောင်နေ့မှာ တော့ ကပျက်ယပျက် တစ်ခုခုတော့ လုပ်ကိုလုပ်မည် ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့ပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်လိုတော့ (ဆပ် ကောကပ်ချ်)ပေါ့ခင်ဗျာ။ အနည်းဆုံး လက်သည်း ကလေးနှင့်ဖြစ်စေ ခြစ်လိုက်ရမှ ကျေနပ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မင်္ဂလာဆောင်နေ့ ရောက်ပါပြီ။ ဗိုလ်မောင်မောင် တစ်ယောက် သံစူး၍ အိပ်ရာက မထနိုင်ပါ။ ကျွန် တော်တို့နှစ်ယောက် တစ်ကျိတ်တည်း တစ်ညဏ်တည်း လုပ်၍ ဂျပန်ထံမှ ရန်ဖြစ်ပြီး ရယူထားသည့် ချက်လက် ဆလွန်းကားနီကြီးကို ဆေးကြောရန်နှင့် ငြိမ် ဆင်ရန်ဆိုပြီး ကားပြင်ဆိုင်သို့ လွှတ်လိုက်ပါတယ်။ သုံးနာရီခွဲ လေးနာရီမှ ပြန်လာရမည်ဟု တိတိကျကျ အမိန့်ထုတ်လိုက်ပါတယ်။ အိမ်မှ ထမင်းချက် မောင်သန်း ကြီး၊ ဒုအရာခံဗိုလ်မင်းအောင် (အငြိမ်း) ကိုလည်း အပြင်ဘက်သို့ လျှောက်လည်ခိုင်းပြီး ညဘက်မှ ငြိမ် လာခိုင်းပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အိမ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းပဲ ရှိ၍ ကျွန်တော်တို့ နောက်ဖေးဘက်အိမ်တွင် ကိုမောင်မောင်နှင့်ကျွန်တော်သာ ရှိတယ်။ မင်္ဂလာ ဆောင် နီးလေလေ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဖင်တကြွကြွ ဖြစ်လေလေ။ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် ကျိတ်ဝမ်းသား လေလေဖြစ်ပြီး ကျေနပ်နေကြပါတယ်။ တော်တော် ငြိမ် ဗိုလ်ချုပ်က ကားမလာသေးဘူးလားဟု ကင်းဆောင့် ရဲဘော် လွှတ်မေးပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း မလာ သေးဘူးဟုသာ ဖြေလိုက်ပါတယ်။

မင်္ဂလာဆောင် အခမ်းအနားကျင်းပသည့် သူနာ လည်း သတို့သား ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ရောက်မလာ ၍ တမျှော်မျှော်၊ ဘာများဖြစ်ကြပါလိမ့်ဟု စိုးရိမ်သူ စိုးရိမ်နေဟန် တူပါတယ်။ နောက်ဆုံး မနေနိုင်သည့် အဆုံး ဗိုလ်စကြာက စက်ဆန်း သခင်အောင်ကြီးနှင့် စေလွှတ်ပြီး လိုက်ကြည့်စေခိုင်းပါတယ်။ သခင်အောင် ကြီး သူ့ဘေဘီအော်စတင် ကားစုတ်ကလေးနှင့် ဇွတ် ချက်ဖွတ်ချက် ရောက်လာပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းလည်း ရဲဘော်တစ်ယောက်အား ကျွန်တော့်ကို လွှတ်ပြီး အခေါ်ခိုင်းပါတယ်။ ကျွန်တော် လိုက်သူ တော့ 'မင်္ဂလာဆောင် လိုက်ခဲ့' ဟု ဆိုပါတယ်။

ကျွန်တော်က 'အဝတ်အစား မဝတ်ရသေးဘူး' ဆိုတော့ သူက 'သွားဝတ်ချေ' ဟု ဆိုပါတယ်။ ကျွန်တော်က 'ဟုတ်ကဲ့' ဟု ဆိုကာ အိမ်ပြန်လာ။ စစ်ဝတ်စုံဝတ်ပြီး ပြန်လာပါတယ်။ ဗိုလ်စကြာ မောင် ဆောင်ဆုံး ရေညှိစိမ်းဝတ်စုံ အသစ်စက်စက်ကြီး မြင်းစီးဘွဲ့တံဖိနပ်ရှည်၊ မြန်မာလုပ် ဂျပန်နားရှည်

ပိုက်ကျကျ၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဘေးမှာကပ် လျက် သတို့သားရဲ့ လူပျိုရုံ ကိုယ်ရံတော်အဖြစ် ပြုံးစေ့စေ့ကြီးနဲ့ ဝါသွားတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကတော့ ခပ်တည်တည်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုမောင်မောင်နှင့် ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက် သက်သက်ပညာပြုကြမှန်း သူသိပါတယ်။ လုံးဝမသိဘိသကဲ့သို့ ဣန္ဒြေဆောင်လျက် ဖွတ်ချက်ဖွတ်ချက်နှင့် ကားကလေးခေါ် ဆောင်ရာကို ပါခဲ့ကြပါတယ်။ သခင်အောင်ကြီး မလာမလာနှင့် ကြာနေသည့်အတွက် ဗိုလ်စကြာက နောက်ထပ် သူ့ကားကြီးနှင့် လူတစ်ယောက်ကို ထပ်လွှတ်လိုက်ပြန်ပါတယ်။ သူ့ကားကြီးကို ဖတ်ဆင်ကားကြီးလို့ပဲ မှတ်မိပါတယ်။ ဦးဝိစာရလမ်း ခော်ကွန်းတိုက် အကွေ့ထောင့်တွင် ကျွန်တော်တို့ ကားနှင့် ဆုံမိပြီး 'ဟ ... ဘယ်လိုဖြစ်လာကြတာတုံး' ဟု ဆိုကာ ကားချင်း လဲလှယ်စီးရန် ပြောပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက 'နေပါစေ' ဟု တစ်ခွန်းတည်း ပြော၍ သခင်အောင်ကြီး(စက်ဆန်း) အား ဆက်မောင်း နှိုင်းပါတယ်။ ဆုံဆည်းပုံကတော့ သခင်အောင်ကြီးတစ်ယောက်က ကားမောင်း။ ဗိုလ်သခင်အောင်ကြီးတစ်ယောက်က လူပျိုရုံလုပ်ပြီး သတို့သားကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းခေါ် ကာနယ်အောင်ဆန်းဟာ မင်္ဂလာဆောင်ရာ ဆေးရုံနေရာ မင်္ဂလာဂေဟာ (ယခု စစ်ရုံးချုပ်) သို့ ဆာဘီအော် စတင်ကားစုတ်ကလေးကိုစီးကာ နောက်ပါ ဖတ်ဆင်ကားကြီးက အရန်အဖြစ် လိုက်ပါလျက် ဖွတ်ချက် ဖွတ်ချက်နှင့် ကားနှစ်စီးပေါ်တီကိုအောက် ဆိုက်ရောက်လာသောအခါ လည်ပင်းတရှည်ရှည်နှင့် ဝရီသတ်များမှာ 'ဟယ် ... ဘယ်လိုဖြစ်လာပါလိမ့်' ဟူသော အာမေဇိုတ်နှင့်အတူ သူတို့မျက်စိအောက်တွင် အပေါက်ဝမှ စည်တန်းထားသည့် ရွှေကြိုးကို ဗိုလ်ချုပ်သည် ခါးမှာ ချိတ်ထားသော ဂျပန်ဓားစစ်စစ်ကြီးကို ချွတ်ကာ ဓားအိမ်နှင့်ရိုက်ချပြီး ဆောင့်ဆောင့်နှင့် ထက်သွားသည်ကို တွေ့လိုက်ရပါတယ်။

ထိုနေ့ကိုတော့ ကောင်းကောင်းမှတ်မိပါတယ်။ ၁၉၄၂ ခု၊ စက်တင်ဘာလဆန်း တစ်ရက်ရက်တွင် ဖြစ်မှန်းတော့ သိနေပါတယ်။ သို့အတွက် ကျွန်တော်၏ မိတ်ကူးနှင့်အတူ အင်းလျားကန် ရေပြင်ပေါ်သို့ ကျော်ပြီး မြင်ယောင်နေသော တောင်ထန်းပင်ကလေး သုံး

ပင်နှင့် တစ်ထပ်တိုက်ဟောင်းကလေးဆီမှ ပျံ့လွင့်နေသောစိတ်ကို ပြန်ခေါ်လိုက်ပြီး ဗိုလ်ချုပ်ကတော် ဒေါ်ခင်ကြည်ကို မေးမိပါတယ်။ 'ဗိုလ်ချုပ်တို့ လက်ထပ်တဲ့ ရက်က ဘယ်ရက်လဲ' ဟု ဖြစ်ပါတယ်။ စက်တင်ဘာလ ၆ ရက်ပါတဲ့ ခင်ဗျား။

နောက်ဆက်တွဲကလေး တစ်ခုလောက်တော့ ထပ်ရေးချင်လိုက်ပါတယ်။ အဲဒီည ထမင်းချက် မောင်သန်းကြီးကို တခြားလွှတ်ထားတဲ့အတွက် 'ညစာချက်ထားပြီးသား မရှိ' ဆိုတာ ဖြစ်ပါတယ်။ မောင်သန်းကြီးဟာ ယခုတော့ မြေနီကုန်းဈေးနားမှာ အငြိမ်းစား အရာခံ ဗိုလ်မင်းအောင်အဖြစ် အငြိမ်းစားလျက်ရှိပါတယ်။

အဲဒီညစာကိုတော့ ဗိုလ်စကြာကပဲ လသာလမ်း တရုတ်တန်းကို ချိုင့်တွေနှင့်လွှတ်ပြီး ဝယ်ခိုင်းက ပျားရည်ဆမ်း ဇနီးမောင်နှံသစ်နှင့်အတူ လိုက်လံပို့ကြသူများကို ကျွေးမွေးပြုစုပါသတဲ့ ခင်ဗျား။

'စားပါစေ၊ စားပါစေ'

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ချဉ်ပေါင်ကြော်တို့၊ ပဲကြီးအိုးကပ်တို့ စတဲ့ အညာစာတွေ ကြိုက်ပါတယ်။ အိမ်ထောင်မကျမီအထိ သူ့ရဲ့ နေရေးထိုင်ရေး၊ စားရေးသောက်ရေး၊ အဝတ်အစားတွေကအစ ဘာကိုမှ ဂရုစိုက်ခဲ့သူ မဟုတ်ပါ။ ကိုမောင်မောင်တို့၊ ကျွန်တော်တို့က ကြည့်ရှုဝယ်ပေး၊ ဆင်ပေးရသူ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုမောင်မောင်နှင့် ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်မှာလည်း ကျွန်တော်က ကုန်သည်သားသမီး၊ ကိုမောင်မောင်က အစိုးရအရာရှိ သားသမီးဖြစ်နေတော့ ကျွန်တော်ကပဲ ဝယ်ခြမ်းပေးရပါတယ်။

ဂျပန်ခေတ်တစ်လျှောက်လုံး မြန်မာစစ်ဗိုလ်တွေ မှာ ဂျပန်စစ်ဗိုလ်တွေနည်းတူ စစ်ဝတ်စုံတစ်စုံ၊ သက္ကလတ်ရေညှိရောင် အစိမ်းတစ်စုံ၊ ရုပ်အင်္ကျီအဖြူ လက်တိုတစ်ထည်၊ စွပ်ကျယ်နှစ်ထည်၊ သုံးထည်သာ ရှိကြပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမှာလည်း လက်ထပ်သည်အထိ ၎င်းအတိုင်းသာ ရှိပါတယ်။ ပိုပြီး တိတိကျကျ ပြောရလျှင် ယူနီဖောင်း ရေညှိရောင်တစ်စုံ၊ ရုပ်အင်္ကျီနှစ်ထည်၊ စွပ်ကျယ်လက်စက သုံးထည်၊ ချည်လုံချည်နှစ်ထည်လောက်ပဲ လက်ထပ်ခါနီးမှာ ရှိပါတယ်။ အသေရရ အရှင်ရရ မိန်းမယူကိုယူတော့မယ်

ဖြစ်လာတဲ့အခါမှာတော့ သတို့သားအတွက် ပိုးလုံချည်လေး၊ တိုက်ပုံအင်္ကျီလေး လိုလာပါတယ်။

ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ကိုမောင်မောင်နှင့် ရန်နိုင်ဈေး (ယခု ဗိုလ်ချုပ်ဈေး) သွားပြီး သတို့သားအတွက် ဘန်ကောက်ပိုးလုံချည်တစ်ထည် ဝယ်ပါတယ်။ အရောင်ရွေးတဲ့အခါမှာ ထော်လော်ကန့်လန့်အဖြစ်ဆုံး ဖြစ်ပေ့ဆိုတဲ့ အရောင်ရှာပြီး သင်္ကန်းရောင် ဝါဝါထိန်ကြီးတစ်ထည်၊ ကတ္တီပါ ပိန်းတန်းဖိနပ်သစ်နက်ပြာရောင်တစ်ရံနှင့် အဲဒီ ရန်နိုင်ဈေးထဲမှာပဲ စက်ချုပ်တဲ့ သူကို သူတို့ဆိုင်နားက ခပ်ပိန်ပိန်၊ အရပ်မနိမ့်မမြင့် တစ်ယောက်ကို ရှာပြီး ဗိုလ်ချုပ်နှင့်ရွယ်တူလောက်ဆိုပြီး ရှုပ်အင်္ကျီ ကော်လာမပါတစ်ထည်နှင့် တိုက်ပုံတစ်ထည် ချုပ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဘန်ကောက်လုံချည်ကို ဆယ့်တစ်ကျပ်တိတိ ပေးခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီလုံချည်ကို တာဝါလိန်းပြတိုက်မှာ တွေ့နိုင်မည် ထင်ပါတယ်။ သူက အဲဒီအရောင်ကို မြိန်ရည်ရှက်ရည်သဘောကျပုံပေါ်ပါတယ်။

နောက် သူ ချဉ်ပေါင်ရွက်ကြော် ကြိုက်တယ်ဆိုပြီး မင်္ဂလာဆောင်ပြီးတဲ့အချိန်ကစပြီး နေ့စဉ်လိုလို မောင်သန်းကြီးကို ချဉ်ပေါင်ရွက်ကြော်ချည်း ဆက်တိုက် ချက်ပို့ခိုင်းပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း မသက်သာပါ။ ချဉ်ပေါင်ကြော်ပဲ ကိုယ်ပါ စားရပါတယ်။ ကျွန်တော်မှတ်မိသလောက်တော့ သုံးလေးရက်လောက်ပဲ ကြာတယ်ထင်ပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ကတော်က ထမင်းအိုး၊ ဟင်းအိုးတွေ ဝယ်ပြီး ကိုယ့်ဘာသာ ကိုယ်ချက်ပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်

ကတော်ကတော့ အမှတ်ရချင်မှ ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကတော့ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် တမင်လုပ်တာဖြစ်လို့ မေ့မရပါ။

ကျွန်တော်တို့ကိုယ်တိုင်က အဲဒီလို အရွဲ့တိုက်လုပ်လေတော့ တစ်နွယ်ငင် တစ်စင်ပါ ဆိုသလို အိမ်စောင့် ရဲဘော်တွေရော၊ ထမင်းချက်တဲ့ ရဲဘော်က မကျွန်ဗိုလ်ချုပ်ကတော့ ဒေါ်ခင်ကြည် ခိုင်းလျှင် ကလန်ကဆန်တော်တော်လေး လုပ်လေ့ရှိတယ်ဆိုတာကို နောက်ပိုင်း ဒေါ်ခင်ကြည်ကိုယ်တိုင် အကျပ်ကိုင်ပြီး ခပ်တင်းတင်း တပ်ပြန်ခိုင်းတာတွေထိဖြစ်ပြီး ဗိုလ်ချုပ်ကိုယ်တိုင် စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်သလောက် ဖြစ်ခဲ့ရဖူးတယ်ဆိုတာ အခုနှစ်ပေါင်းလေးဆယ်လောက် ရောက်မှသိရပြီး ကျွန်တော်တို့ဘာသာ ကျိတ်ပြီး နောင်တရမိပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် တတ်နိုင်သမျှ ကြိုးစားပြီး ကိုယ်ပြုမိတဲ့ အကုသိုလ်ထို့ပြေလည်လို ပြေလည်ငြား သဘောထားကာ စောင့်ရှောက်နိုင်သမျှ စောင့်ရှောက်ခြင်းဖြင့် ကိုယ့်စိတ်ထို့ကိုယ်ကျိတ်ပြီး ဖြေရပါတယ် ခင်ဗျား။

မိခင်ဗိုလ်ချုပ်ကတော် ဒေါ်ခင်ကြည် သက်တော်ရာကျော် ရှည်ပါစေလိုလည်း ဆုတောင်းကြပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ကတော် ဒေါ်ခင်ကြည်ကို တိုက်ရိုက်တွေ့ခွင့် မကြုံနိုင်သေးသူများအတွက် အလွမ်းပြေ ကြည့်ခွင့်ရန် ဗိုလ်ချုပ်ကတော် လက်ရေးနှင့် စာကလေးကို နောက်ဆက်တွဲလိုက်ပါတယ်ခင်ဗျား။

လှိုင်စုာ များ

ကျွန်တော်မသိသော ဗိုလ်ချုပ် ငွေဥဒေါင်း

[၁]

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ကျွန်တော်မသိပါ။ ကျွန်တော်က မသိခဲ့လျှင် ကျွန်တော်လို ပါချည်ပါချဲ့အကောင်အစားကောင်က ဗိုလ်ချုပ်လို ကမ္ဘာကျော်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ယောက်က အဘယ်ပုံ သိနိုင်ပါအံ့နည်း။

သို့ရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကို ကျွန်တော်သိပါသည်။ သို့သော် ဖူးပါသည်။ အမှတ်မထင်သော ကိစ္စကလေးတစ်ခု ဖြစ်ပတ်သက်၍ ဗိုလ်ချုပ်အား သိမှတ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ ကိစ္စကလေးများမှာ ဗိုလ်ချုပ်အဖို့ ဘယ်လောက်မျှ အရေး မကြီးသော သာမန်ကိစ္စ အသေးအမွှားကလေးများ ဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော့်အဖို့မှာမူ ဘဝတစ်သက်အဖို့ မေ့ပျောက်၍ မရနိုင်သော ကိစ္စကြီးများဖြစ်ကြောင်း မှတ်တမ်းတင်လိုက်ရပါသည်။ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က မှားယွင်းစွာ ပြောပြပေးပါလေပြီ။ ။

[၂]

၁၉၃၈ ခုနှစ် ဗိုလ်အောင်ကျော်ကိစ္စ၊ ကျောင်းအရေးတော်ပုံ မီးတောက်နေချိန်ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်က ကျွန်တော်သည် ဆူးလေဘုရားစာအုပ်များနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် ၃၂ လမ်း၊ အခန်းတစ်ခန်း

တွင် ဘားမားအေဂျင်စီ ဟူသောအမည်ဖြင့် ဆိုင်းဘုတ်တပ်ကာ တွေ့ကရာ ကုန်များ ရောင်းချနေ၏။ မြန်မာအဆွေ တိုက်နောက်ဖေး ရှေးက နာမည်ကျော် အဒေါ်ကြီး ထမင်းဆိုင်အောက်ထပ်ရှိ လန်ဘားလက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ ပုလိပ်ရုံး၊ ဟိုက်ကုတ်၊ မြန်မာ့အလင်း သတင်းစာတိုက် စသော ရုံးပေါင်းစုံ၊ တိုက်ပေါင်းစုံမှ စာရေးစာချိများ တို့ နေ့လယ် လက်ဖက်ရည်သောက်ဆိုလျှင် စုရုံးဆုံစည်းရာ နေရာဖြစ်၏။

တစ်နေ့ခင်း လက်ဖက်ရည်သောက်နေချိန်တွင် ဆိုင်တွင်းသို့ ကျောင်းသားတစ်သိုက်ဝင်လာ၏။ သူတို့ လက်ထဲတွင် တချို့ငွေဖလား၊ တချို့ ကွမ်းအစ်ဖုံး၊ တချို့ လက်ကိုင်ပဝါများကိုင်ကာ ကျောင်းသားအရေးတော်ပုံ ရန်ပုံငွေအတွက် ပိုက်ဆံ အလှူခံကြ၏။ ထိုကျောင်းသားများအနက် အခြားသူများမှာ ရိုးရိုးဝတ်စားထားသည်ဖြစ်သော်လည်း မြင်လျှင်မြင်ချင်း မျက်စိစပါးမွှေးစူးချင်စရာ ကိုးရိုးကားရား လုပ်၍ လာသော ကျောင်းသားတစ်ယောက်ပါ၏။ ထိုကျောင်းသားမှာ ပုဆိုးတိုတိုနှင့် ဦးခေါင်းတွင် ဂန္ဓိဦးထုပ်၊ ယခုအခါ နေရူးတို့ဆောင်းသော ကုလားဦးထုပ်ကလေးကို ခပ်စောင်းစောင်းဆောင်းထား၏။ သူ့ရည်ရွယ်ချက်တွင် မည်သို့ရှိမည်မသိသော်လည်း

ကျွန်တော်တို့ မျက်စိတွင်မူ အတော် ကလန့်ကျ၏။ အကြောင်းမူကား ကုလား-ဗမာ ရိုက်ပွဲမှ ဆူခဲ့သောသွေး မှာ မအေးသေးသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

အချို့သောသူများက ၂ ပြားစီ တစ်ပဲစီ ထည့်ကြ ပြီးနောက် ကျွန်တော့်ဆီသို့ ရောက်သောအခါ ... ကျွန် တော့်မှာ ဦးထုပ်ကို ချဉ်နေသော်လည်း သူ့ခေါင်းပေါ်တွင် သူ့သဘောအတိုင်း လွတ်လွတ်လပ်လပ် လုပ်ချင်ရာလုပ် လာခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ပြောပိုင်ခွင့် မရှိသဖြင့် နှုတ်လျှာ ပေါ့သူပီပီ ဦးထုပ်ကို ငြိုးကာ ... “ခင်ဗျားတို့ အလှူခံ တာက ပုံးကလေး ... ဘာကလေးနဲ့ ခိုင်ခိုင်လုံလုံလည်း မဟုတ်ပါလား။ ထည့်တဲ့လူ ယုံကြည်အောင်လည်း လုပ် ကြဦးမှပေါ့ဗျ” ဟု ပြောလိုက်၏။

ထိုအခါ ကုလားဦးထုပ်ဆရာက သူ၏သုံးခေါက် ချိုးမျက်နှာဖြင့် ဆတ်ခနဲ ကျွန်တော့်ကို မော့ကြည့်ပြီးလျှင် “ခင်ဗျား မယုံရင် မထည့်ဘဲ နေနိုင်တယ်။ ကျုပ်တို့မှာ ပုံးရှာနေဖို့အချိန် မရှိတူး။ ပြီးတော့ နိဗ္ဗာန်မဂ်ဖိုလ်အတွက် အလှူခံနေတဲ့ နိဗ္ဗာန်ဆော် မဟုတ်ဘူးဗျ။ ကျုပ်တို့ကျောင်း သားတွေ သုံးဖို့ပါလို့ ပြောပြီး အလှူခံတာ ထည့်ချင် လည်း ထည့်နိုင်တယ်။ မထည့်ချင်လည်း နေနိုင်တယ်” ဟု ဘုကျကျပြန်ပြောလေရာ သူ့ပြောပုံမှာ ဟုတ်နေသဖြင့် ပိုက်ဆံတစ်ပဲ ထည့်ကာ ပြုံးနေရတော့၏။

ထိုကုလားဦးထုပ်ကျောင်းသားမှာ မည်သူမည်ဝါ မှန်း ထိုစဉ်က မသိခဲ့ရ။ ကိုအောင်ဆန်းမှာ ထိုအချိန်က မထင်ပေါ်လှသေးပေ။ နောက်အတန်ကြာမှ အိုးဝေ မဂ္ဂဇင်းတွင် ကုလားဦးထုပ်မောင်မောင်၏ ဓာတ်ပုံကို ကျောင်းသားများ ပိုက်ဆံ ခံစဉ်အတိုင်း တွေ့ရလေရာ ထိုအခါကျမှ ကိုအောင်ဆန်း ဟူ၍ သိရတော့သည်။ ဒါက တစ်ခု။ အရေးမကြီးလှသေး။ ။

[၃]

ဂျပန်ခေတ်တွင် ရွှေတိဂုံဗဟန်းစောင်းတန်း၌ ကျွန် တော်က စာအုပ်ဆိုင်ရှင်ဖြစ်၏။

ထိုခေတ်က ထုတ်ဝေသော ဂျပန်အစိုးရ၏ အာဘော် ‘ဂရိတ်တားအေးရှား’ အင်္ဂလိပ် သတင်းစာတွင် ဗိုလ်အောင်ဆန်း ဓားသိုင်းလေ့ကျင့်နေသည့် ဓာတ်ပုံ မြင်းစီးနေသည့် ဓာတ်ပုံ စသည်ဖြင့် ပုံအမျိုးမျိုးပါ၏။

တစ်ချို့တွင် (၄၃-ခုနှစ်ထင်၏) ‘သားဦးကလေး အောင် ဆန်းဦး’ ကို ဗိုလ်ချုပ်က ချိုင်းနှစ်ဖက်မှ ချိမြောက်ထား ရိုက်ထားသော ပုံတစ်ခုပါလာ၏။ ဓာတ်ပုံအောက်ထဲ (Like father like son) ဟု ရေးထား၏။ ထိုအချိန်၌ ကျွန်တော့် စာအုပ်ဆိုင်တွင် ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်း အဟောင်း များ ရောင်းချရန် ရရှိရာ မရောင်းချမီဝါသနာအတိုင်း အားရအောင် ဖတ်ဦးအံ့ဟု တစ်အုပ်ပြီးတစ်အုပ် ငွေ ရောင်းရင်း ဖတ်နေရာ မဂ္ဂဇင်းတစ်အုပ်၏ စာသား မျက်နှာအလယ်တွင် ယခု မီးရထားဝန်ထောက် ဖြစ်သော ဓာတ်ပုံဆရာ ကဗျာဆရာ တက္ကသိုလ်ခင်ဆေး မောင် ရေးသည့် ကဗျာတစ်ပုဒ်ပါလာ၏။

ထိုကဗျာမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်လေသည်။

“ဖေဖေသား၊ ဖေဖေသား
ဒါမှ ဖေဖေသား။
ဖေဖေသားကြီး လူဖလံ
ကြောက်စိတ် မြူ မဆန်။
ဇေယျယံတစ်ကောင် ဘွား
ဒါမှ ဖေဖေသား။

ထိုကဗျာကို ဖတ်မိသောအခါ စိတ်ကူးတစ်ခု ပေါ်လာ၏။ ပေါ်လာသည့်အတိုင်း ‘မောက်’ စက္ကူကြီးကြီး တစ်ချပ်ကို ရှာ၍ အထက်ဖော်ပြပါ ‘ဂရိတ်တားအေးရှား’ မှ ဓာတ်ပုံကို ကတ်ကြေးနှင့် ကိုက်ဖြတ်ပြီးလျှင် အထက် ကပ်၏။ အောက်က အထက်ပါ ကဗျာကို လက်ရေးနည်း ပိုင်းနှင့် လှလှပပ ကူးရေးကာ ‘တက္ကသိုလ်ခင်ဆေးမောင်’ ဟု ဆိုင်းထိုးလိုက်၏။ ၎င်းအောက်မှ “ဝန်ကြီးဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း၏ သားဦးကလေး ‘အောင်ဆန်းဦး’ အထူး ရွှေတိဂုံ ဗဟန်းစောင်းတန်း စာအုပ်သည် မောင်ကြီးသား၏ မင်္ဂလာလက်ဆောင်” ဟု ကမ္မည်းထိုးလိုက်၏။ နောက် ပေါင်သွင်းရန်အတွက် မှန်ပေါင်ဆိုင်သို့ သွား ပါသော်လည်း မှန်ပေါင်ဈေးမှာ အဆမတန်ဖြစ်နေသောကြောင့် လက်လျှော့လိုက်ရကာ ခဲတံအနီအပြာနုနု လှမည်ထင်သလို ပေါင်ခတ်ပြီးလျှင် စက္ကူနှင့် ပတ်၍ စစ်ဝန်ကြီးရုံးသို့ လာခဲ့သည်။ ရုံးရောက်သောအခါ ဗိုလ်ချုပ်နှင့်မတွေ့ ရဘဲ ဗိုလ်တစ်ယောက်က လာ၍ ထားလိုက်၏။

နောက်တစ်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်ထံမှ ငွေတစ်ထောင်

သရာ ကျွန်တော့်လက်ဆောင်အတွက် ဗိုလ်ချုပ်မှာ အဘယ်မျှလောက် ဝမ်းသာသည်ကို ကျွန်တော် ခန့်မှန်းနိုင်စေကာမူ ဗိုလ်ချုပ်၏ ပြန်စာအတွက်မူကား ကျွန်တော့်မှာ ပီတိဖြစ်၍ မဆုံးဖြစ်ရတော့သည်။

စာ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ “လူကြီးမင်းထံမှ ပေးပို့လိုက် သော ကျွန်တော့်သား အောင်ဆန်းဦးအတွက် မေတ္တာ ထက်ဆောင်ကို လက်ခံရရှိပါသဖြင့် များစွာ ကျေးဇူး ဥပကာရတင်ရှိရပါကြောင်း။ အထူးဖော်ပြလိုသည်မှာ ထား အောင်ဆန်းဦးအတွက် ရရှိသောမေတ္တာလက်ဆောင် များအနက် လူကြီးမင်း၏ လက်ဆောင်မှာ ကျွန်တော် အနှစ်သက်ဆုံးတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း” ဟူ၍ ဖြစ်၏။ ဒါက အစ်ခုရှိစေဦး ...

[၄]

ကျွန်တော်နှင့်ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ မေတ္တာလက် ဆောင် ကူးလူး ဆက်ဆံလိုက်ပုံကို အခြားစစ်ဗိုလ် စစ်မှူး များ သိသွားကြလေသလားမသိ။ ထိုလက်ဆောင်ပို့ပြီး သည့်နောက်တွင် စစ်ဗိုလ်၊ စစ်မှူးများ ကျွန်တော့်ဆိုင် တွင် အဝယ်အခြမ်းများလာ၏။ ကျွန်တော့်ဆိုင်တွင် မရ နိုင်ဘဲ အခြားဆိုင်များတွင် ရနိုင်သော စာအုပ်စာတမ်းများ ကိုပင် ကျွန်တော့်ဆိုင်မှတစ်ဆင့် ဝယ်ယူကြ၏။ သို့ဖြစ် သော စစ်ဝန်ကြီးရုံးနှင့် ကျွန်တော့်ဆိုင်မှာ ရင်းနှီး ဆက် ဆံမှု များသည်ထက် များလာ၏။

ဂျပန်ခေတ်က စာအုပ် ရောင်းရပုံမှာ ယခုခေတ်လို ထုတ်ဝေသူများထံမှတစ်ဆင့် ဖောက်သည်ခံ၍ရောင်းချရ ခြင်းမဟုတ်။ စက္ကူများ မင်များ ရှားချင်တိုင်းရှားနေ သဖြင့် ထုတ်ဝေသူတွေ ပွဲစား လုပ်ကာ စာရေးဆရာတွေ ချွန်းကြီးကျောင်း ကပ်နေရသည့်အချိန်ဖြစ်လေရာ စာအုပ်ဆိုင်ဖွင့်၍ ရောင်းချနိုင်လောက်အောင် စာအုပ်များ ရှေးအတွက် သိမ်ကြီးဈေး၊ တရုတ်တန်း၊ ကြည့်မြင်တိုင် ဈေး စသော တစ်မြို့လုံးရှိ ဖြစ်ချင်သလိုဖြစ်၊ ရောက်ချင်ရာ ထုတ်နေသော စာအုပ်အဟောင်းအမြင်းများကို ရှာကြံ မိမိစီ စုဆောင်း၍ ရောင်းချရ၏။

တစ်ချို့တွင် တရုတ်တန်းဘိန်းခန်းတစ်ခုအတွင်း ထုတ်ထားသော စာအုပ်ပုံကြီးတစ်ခုအတွင်းမှ စာအုပ်ရွေးရင်း ဆင်းမလားမြို့၊ အင်္ဂလိပ်စစ်ရုံးမှ ထုတ်သည့် စစ်ဘက်

ဆိုင်ရာတွင် များစွာအသုံးဝင်သော စာအုပ်စာတမ်းများ အတော်များများ ရရှိခဲ့ရာ ထိုစာအုပ်စာတမ်းများမှာ အရပ် သူ အရပ်သားများလက်သို့ ရောက်သည်ထက် အစစ အရာရာတွင် ရှားပါးနေသော တည်ထောင်ခါစ ငါတို့စစ် ဝန်ကြီးရုံးသို့ ရောက်လျှင် အထူး ကျေးဇူးများဖွယ်ရှိသည် ဟု ယူဆပြီး ထိုစာအုပ် အကုန်လုံးကို စစ်ဝန်ကြီးရုံးသို့ ကိုယ်တိုင် သွားရောက် လှူဒါန်းလေသည်။ ထိုအချိန်က လည်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် မတွေ့ခဲ့ရပေ။ သို့ရာ တွင် နောက်တစ်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်ထံမှ စာတစ်စောင်ရရှိ ရာ ထိုစာမှာ စာအုပ်များရရှိ၍ ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ရိုး ရိုးမျှမျှကား ကျွန်တော့်အဖို့ ထိုအချိန်က သိန်းထိပေါက် သည်ထက် အဖိုးတန်သော စာနှစ်တန်း ပါလာ၏။ ထိုစာနှစ်တန်း၏အဓိပ္ပာယ်မှာ ‘မောင်ကြီးမောင် စာအုပ် ဆိုင်ပိုင်ရှင် ဦးကြီးမောင်သည် စစ်ဝန်ကြီးရုံးအတွက် ကျေးဇူးများစွာပြုသူဖြစ်သောကြောင့် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ် များသည် ဦးကြီးမောင်အား အကူအညီပေးနိုင်သော ကိစ္စ များ၌ အကူအညီပေးကြစေလိုကြောင်း’ ဟူ၍ ဖြစ်၏။ ကျွန်တော့်မှာ ထိုစာရွက်ကြီးကို လူလာတိုင်းပြရသည်မှာ အမောဖြစ်တော့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်၏ အမည်မှာ ထိုအချိန်ကလည်း လျှမ်း လျှမ်းတောက် ပြောင်လက်ကျော်ကြား လူချစ်လူခင်များ နေပြီဖြစ်လေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်၏စာတစ်ကြောင်း လက်မှတ် တစ်ခု ရရှိထားခြင်းမှာ အဘယ်မျှကြီးကျယ်သော ဂုဏ် ထူးကြီးတစ်ခု ဖြစ်သည်ကို အထူးပြောဖွယ်မလိုပေ။ ဗိုလ် ချုပ် မြင့်တက်သလောက် ဗိုလ်ချုပ်၏ လက်မှတ်ဂုဏ်မှာ မြင့်တက်လာရပေမည်မှာ မေ့တာဖြစ်ပေရာ ဗိုလ်ချုပ် ကွယ်လွန်ပြီးနောက်မှ ဗိုလ်ချုပ်၏ လက်မှတ်တစ်ခုကို တစ်ရာနှင့်ဝယ်သည်၊ နှစ်ရာနှင့်ဝယ်သည် ဟူသော သတင်းများ ထွက်ပေါ်လာသည့်အထိ ဖြစ်၏။ ဗိုလ်ချုပ် အိုးဝေ မဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာလုပ်စဉ်က စာမူတောင်းသော လက်မှတ်တစ်ခု စာရေးဆရာကြီး ဒဂုန်ရွှေမျှားထံတွင် တရိုတသေ သိမ်းဆည်းထားသည်ကို တွေ့ရပေရာ ကျွန် တော့်မှာ အင်မတန်ကို မလွဲမကင်းသာသဖြင့် စွန့်လွှတ် လိုက်ရသော ဗိုလ်ချုပ်လက်မှတ်များကို စဉ်းစားလိုက် တိုင်း ရင်ထုမနာဖြင့် နှမြောတသမိပါတော့သည်။ ။

[၅]

တော်လှန်ရေးနေ့ ၁၉၄၅ ခု မတ်လ ၂၇ ရက်။

ကျွန်တော်တို့မှာ အတွင်းလူ မဟုတ်သောကြောင့် ဟိုတုန်းကတော့ တော်လှန်ရေးနေ့မှန်း ဘာမှန်းမသိ။ မြေနီကုန်းကွင်းကြီးမှ ဗမာ့တပ်မတော်ကြီး စစ်ရေးပြု၍ ထွက်ကြသည်ကို ရိုးရိုးစစ်တိုက်ထွက်ကြတာပဲဟုသာ သိမှတ်ခဲ့ရ၏။ အချို့ မေတ္တာသက်ဝင် သံယောဇဉ်မကင်း ကြသော အတွင်းသိ စစ်ဗိုလ်များကမူ အရိပ်နိမိတ်စကား ပြောကြားကြပါ၏။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော့်မှာ နားရောဂါ အကြီးအကျယ် စွဲကပ်ကာ ဇနီးဖြစ်သူမှာလည်း ကိုယ်ဝန် အရင့်အမာနှင့် ဖြစ်ရာ တောပြန်နေဖို့ သင့်ကြောင်းသွယ် ဝိုက်၍ ပြောကြပါ၏။ ကျွန်တော်ကသာ လူအဖြစ်၍ အရိပ်ပြရုံနှင့် အကောင် မထင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်က တော်လှန်ရေးကို ကြိုတင်ခန့်မှန်းသူတို့ ၏အမြင်တွင် တော်လှန်ရေးနှင့် မရေးမနှောင်းတွင်ပင် အင်္ဂလိပ်ရေတပ်က ရေကြောင်းမှ တရကြမ်းဝင်ပြီးလျှင် ရန်ကုန်ကို အမြောက်နှင့်ပစ်၊ ဗုံးနှင့်ကြဲလိမ့်မည်ဟူ၍ ဖြစ် ၏။ တော်လှန်ရေးသမားများ၏ လျင်မြန်ကျွမ်းကျင်မှု ကြောင့် ကံကောင်း ကံမ ထိုအခြေသို့ မရောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

တော်လှန်တာတွေ ဘာတွေမသိ။ နားရောဂါ အတွက် အနားယူရန်နှင့်ဇနီးကိုယ်ဝန်အတွက် လှေတစ် စင်းငှားကာ ဟင်္သာနယ်၊ ဇာတိရွာ အဖျောက်သို့ ပြန်ခဲ့ ရ၏။ စာအုပ်များကို သေတ္တာနှင့်ရိုက်ကာ ချစ်ဆွေကြီး ဦးရန်အောင်ထံတွင် ထားခဲ့ရ၏။ လှေပေါ်တွင် အလွယ် တကူ သုံးဖို့မလိုသော သေတ္တာနှင့် ပစ္စည်းအချို့ကို လှေ ဝမ်းထဲထည့်ကာ အပေါ်က ကပ်ခင်း၍ လူစီး၏။ အလွယ် ကကူ သုံးဖို့မလိုသော ကျွန်တော့်အဝတ်အစား မိန်းအဝတ် အစားများကို ရောနှောကာ သားရေသေတ္တာတစ်လုံးတွင် ထည့်၍ အလွယ်တကူထား၏။ ဝါးရုံဆိပ်တွင် တစ်ညအိပ် ပြီး နောက်တစ်နေ့ နေ့လယ်ပိုင်း ငှက်ပျောကျွန်းအရောက် တွင် ဒီရေကို စောင့်ရင်း ကုက္ကိုပင်ရိပ်တစ်ခုတွင် လှေဆိုက် ကာ ရေချိုးကြ၏။ ရေချိုးအပြီးတွင် လျှော်ထားသော ကာကီလက်တိုအင်္ကျီကိုထုတ်၍ ဝတ်လိုက်မိရာ ဘယ်က ဘယ်လိုပေါ်လာသည်မသိ။ ကမ်းနားတွင် ဂျပန်စစ်သား လေးယောက်တန်းစီ၍ ရောက်နေကြသည်ကို တွေ့ရ

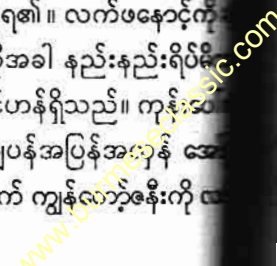
တော့၏။

ချက်ချင်းပင် လှံစွပ်တွေကို သေနတ်တွင် တပ်လိုက် ၏။ သေနတ်မောင်း တင်လိုက်၏။ ထိုနောက်ကား ဇနီး တို့၏ပုံသေမျက်နှာ ရှစ်ခေါက်ချိုးနှင့် ကျွန်တော်တို့အား (အထူးသဖြင့် ကျွန်တော့်အား) စူးစူးဝါးဝါး ကြည့်ကာ ဂျပန်နှစ်ယောက်က လှေဆီသို့ ဆင်းလာ၏။ ကျွန်နှစ် ယောက်က ကုန်းပေါ်မှနေ၍ သေနတ်နှင့်ချိန်ထားသော သည်။

ခက်ကပြီ။ ဘာ မသင်္ကာကြတာပါလိမ့်။ ဘယ်လို နှောင့်ယှက်ကြမလို့လဲ။ ဒီကောင်တွေက နည်းနည်းမျှ စိတ်မချရ။ ကျွန်တော်တို့မှာလည်း တစ်ယောက်မှ ဂျပန် စကားမတတ်ကြ။ သူတို့မေးလျှင် ဘယ်လို ရေလည် အောင် ပြောရပါ။ သူတို့ ထင်ရာ လုပ်သွားရင် ဒုက္ခ ထင်သလို အလုပ်ခံရပေါင်းလည်း များလှပြီမဟုတ်လော့ လှေသမားနှစ်ယောက်မှာ တုန်တုန်လှုပ်လှုပ် ဖြစ်နေ၏။ ဇနီးဖြစ်သူမှာကား မျက်လုံး အဝိုင်းသားနှင့် မျက်ညှော် ကလေး စို့နေရာတော့သည်။ ကျွန်တော်တစ်ယောက်သာ ဟန်ကိုယ့်ဖို့ လုပ်နေရသည်။ စိတ်ကတော့ တုန်လှုပ် လှပြီ။

ဂျပန်များသည် ကာကီအင်္ကျီကို မသင်္ကာဟု တွေး ၏။ ကာကီအင်္ကျီကို ဝတ်လိုက်မိသည်မှာ မှားလေပြီ ဟဲ့ ... ဟဲ့ နို့ပေမဲ့ ဘာကြောက်စရာရှိသလဲ။ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း လက်မှတ်ကြီးနဲ့ အကောင်ပဲ။ ငါ့ကို နှာ နှယ်ရမှတ်လို့၊ သင်းတို့ ယီးတီးယားတားလုပ်ရင် ငါ့ကို ဗိုလ်ချုပ် လက်မှတ်ကြီး ထုတ်ပြလိုက်မှာပေါ့။ သင်း ဆဲလ်တိုက်ပြန်ရမယ့် အကောင်တွေ။

ဂျပန်တစ်ယောက်က ကျွန်တော့်ကို ကမ်းသို့ဆင်း ရန်ခေါ်၏။ ဆင်းသွား၏။ သူတို့ပြောတာတွေ နား လည်သဖြင့် အမူအရာဖြင့် ပြရသည်။ နားရောဂါကြောင့် ခေါင်းတုံးဆံတောက်ရိတ်ထားရာ ခေါင်းတုံးဆံတောက် ကို လက်ညှိုးထိုးပြီး ပြော၏။ ကျွန်တော်က နားရောဂါ ရှိကြောင်း နားလည်အောင်ပြရ၏။ လက်ဖောင့်ကို ပြော ကြည့်၏။ ပွတ်ကြည့်၏။ ထိုအခါ နည်းနည်းရိပ်မိခဲ့ ၏။ စစ်သားလူထွက်ဟု ထင်ဟန်ရှိသည်။ ကုန်းပေါ်မှ ဂျပန်နှင့် ကုန်းအောက်က ဂျပန်အပြန်အလှန် အေး စကားပြောကြသည်။ ထိုနောက် ကျွန်တော့်ဇနီးကို ထ

ညှိုးထိုးမေးသည်။ ကျွန်တော်က လင်မယားဖြစ်ကြောင်း သရုပ်ပေါ်အောင် ပြရသည်။ လှေသမားများကို မေးပြန်ရာ လှေခတ်ပြရသည်။ ဒါနှင့်မပြီးသေး။

သေတ္တာကို ယူပြရမည်ဟု လက်ညှိုးထိုးပြန်၏။ ထိုအခါ ကျွန်တော်က နည်းနည်း ရှည်ချင်သူဖြစ်ရုံမက ငါဘာကောင်လဲဆိုတာကို ဗိုလ်ချုပ်လက်မှတ်ဖြင့် ထုတ်ကြားလိုက်ချင်သူဖြစ်ရာ လှေကပ်ကိုဖွင့်ပြီးလျှင် ခဲခဲယဉ်းယဉ်းထားသော ဗိုလ်ချုပ်လက်မှတ် ထည့်ထားသည့် သံသေတ္တာကို ထုတ်ရန် ကြိုးစားတော့၏။ သို့ရာတွင် လှေကပ်ကို ခဲခဲယဉ်းယဉ်း ဖွင့်ရမည်။ ဒီအောက်တွင် လှေပစ္စည်းများ၊ အခြားကုန်များ ရှိသေးသည်။ ထိုအောက်တွင်မှ သေတ္တာရှိရာ အပေါ်က ပစ္စည်းများကို ထုတ်၍ ကုန်းပေါ် ယူချရဦးမည်။

မည်သို့ပင် ခက်ခဲစေကာမူ ရအောင်ယူကာပြမည်ဟု ကိုယ့်ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကိုယ် ကြိုးစားနေစဉ်မှာပင် ဂျပန်က အော်ဟစ်၍ အပေါ်က သေတ္တာကို ယူခဲ့ရမည်ဟု အတင်းခိုင်းသောကြောင့် ယူပေးလိုက်ရလေတော့ရာ သေတ္တာကို ဖွင့်ကြည့်သည့်အခါတွင် ကျွန်တော့်ပုဆိုး၊ ခုတ်အင်္ကျီ၊ မိန်းမထဘီ၊ ဘော်လီ၊ ပေါင်ဒါဘူး၊ မှန်နှင့် ထွန်တော်တို့တို့ရိုက်ထားသော ဓာတ်ပုံတစ်ပုံတို့ကို တွေ့ရှိသောကြောင့် တစ်ခုပြီးတစ်ခု ထုတ်ရင်းအပေါ်က ဂျပန်တို့ပြကာ ပြကာ ဂျပန်လေးယောက်သား ရယ်ပွဲကြီးဖြစ်သွားလေတော့သည်။ 'ဘီလူးသွားကိုလဖြတည်း။' (မောင်ထင်၏ 'ငဘ' ဝတ္ထုမှ)

ထို့နောက်ကား တစ်ခုပြီးတစ်ခု သေတ္တာထဲသို့ ပစ်

၍ ထည့်ပြီးလျှင် ပေါင်ဒါဘူးနှင့် ဆေးတံကို ယူထားကာ သွားနိုင်ပြီဟု လက်ပြရင်း ပြန် တက်သွားပါလေတော့သည်။ စစ်ဝန်ကြီးရုံးတံဆိပ် ရိုက်နှိပ်ထားသော ဗိုလ်ချုပ်လက်မှတ်ကိုမှ မပြလိုက်ရပေ။

ကျွန်တော့်တို့လည်း ပျာပျာသလဲ လှေကိုပြင်ဆင်ကာ ရေတက်အောင်မှ မစောင့်နိုင်တော့ဘဲ အတင်းလှော်ခတ်၍ ထွက်ခဲ့ကြရ၏။ ဓနုဖြူသို့ ရောက်သောအခါမှ တော်လှန်ရေး သတင်းကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ကြားရတော့လေရာ "အောင်ဆန်း မကောင်းဘူး၊ အောင်ဆန်း လူလိမ်၊ အောင်ဆန်း တွေ့ရင် သတ်မယ်" ဟူသော ဂျပန်တို့ပြောစကားများကိုလည်း ဂျပန်စစ်တပ်မှ ထွက်ပြေးလာကြသူများထံမှ ကြားရတော့၏။ ထိုအခါ "ငှက်ပျောကျွန်းတွင် ဗိုလ်ချုပ်လက်မှတ်စာရွက်ကို အလွယ်တကူ ထုတ်ပြလိုက်နိုင်ပါက ..." ဟု တွေးလိုက်တိုင်း ရှေ့ကို ဆက်မတွေးဝံ့လောက်အောင် ကြက်သီးမွေးညင်း ထမိပါတော့သည်။

အဖျောက်မှာ ဂျပန် စစ်လမ်းဖြတ်၍ ဖောက်ထားသည်ဟု သိရလေရာ လှေသမားများမှာ အဖျောက်သို့ ရောက်အောင် မလိုက်ဝံ့ကြတော့သဖြင့် ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ့်မိဘရပ်ရွာကို မသွားမဖြစ်သော ကျွန်တော်တို့မှာ အဆမတန် လှေခပေးပြီးလျှင် ဓနုဖြူမှ ထွက်ခဲ့ကြသည်တွင် ထိုအချိန်က အသက်အန္တရာယ်ကို အလွယ်တကူနှင့် ပေးနိုင်သော ဗိုလ်ချုပ်၏ စာရွက်နှစ်ရွက်ကို နှမြောဝမ်းနည်းလှစွာပင် အစိတ်စိတ် အမြွှာမြွှာ ဆုတ်ဖြဲကာ ရေသို့ မျှောခဲ့ရပါသတည်း။ ။

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ၁၉၇၃ မတ်လ

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဗိုလ်အေးမောင်

ဇွဲသတ္တိ

မြန်မာနိုင်ငံ မြေလတ်ဒေသရှိ နတ်မောက် ခေါ် မြို့ငယ်တစ်မြို့တွင် ဝင်းကြီးတစ်ခုအတွင်း၌ အိမ်တစ်ဆောင် ရှိလေသည်။ ထိုအိမ်ရှေ့တွင် အသက် ၄၀ ကျော် ၅၀ ခန့်ရှိပြီဟု ခန့်မှန်းရသော လူကြီးတစ်ယောက်သည် သားငယ်နှစ်ယောက်ကို ခေါင်းရိတ်ပေးနေလေသည်။ ခေါင်းရိတ်ဓားသည် သင်တုန်းဓားမဟုတ်။ ရိုးရိုးသာမန် ဓားသာဖြစ်သဖြင့် သင်တုန်းဓားလောက် မထက်လှချေ။ ထို့ကြောင့် ခေါင်းရိတ်ရာတွင် ခပ်ကြမ်းကြမ်းဖိ၍ရိတ်မှသာ ဆံပင် ပြတ်လေသည်။ တစ်ဖန် ခပ်ကြမ်းကြမ်း ဖိ၍ ရိတ်ရသဖြင့် ခေါင်းရိတ်ခံသူမှာ လည်း အလွန်နာကျင်စွာ ခံစားရလေ သည်။

ခေါင်းရိတ်သူ ဖခင်သည် ရှေးဦးစွာ သားကြီးကို ခေါင်းရိတ်ပေးလေသည်။ သားကြီးသည် နာကျင်လွန်းလှသဖြင့် တကျည်ကျည် အော်မြည်

ကာ ငိုယို၍သာ နေလေသည်။ ပြီးသောအခါ ဖခင်သည် သားကြီးအား သူ့နည်းရန်ကောက္ခာဟု ခေါင်းကို ပုတ်ကာ မြည်တွန် တောက်တီးလေသည်။ ထို့နောက် သားငယ်ကို ခေါ်၍ ထိုဓားဖြင့်ပင်လျှင် ခေါင်းရိတ်ပေးပြန်လေသည်။ ဆံပင်ပြတ်ချေသဖြင့် ဓားကို ဖိ၍ဖိ၍ ရိတ်ပြန်လေသည်။ သို့ရာတွင် သားငယ်သည် သားကြီးကဲ့သို့ ငိုယိုခြင်းမပြု။ အံ့ကြိတ်၍ ခံလေသည်။ ထိုသားငယ်သည် အခြားသူမဟုတ်။ နောင်အခါတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဖြစ်လာသော ကိုအောင်ဆန်းကလေးပင် ဖြစ်လေသည်။

ရွှေလရောင်အဘိုး
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဖခင်သည် ဦးဖာဖြစ်၍ အမိမှာ ဒေါ်စုဖြစ်သည်။ အဘိုးမှာကား နာမည်ကျော် ရွှေလရောင်ဘွဲ့ခံ မြို့လုလင်သူဖြစ်

ဦးမင်းရောင် ဖြစ်လေသည်။ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၄၇ နှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်တို့ အထက်မြန်မာနိုင်ငံကို သိမ်းပိုက်သောအခါ ဦးမင်းရောင်သည် အင်္ဂလိပ်တို့၏ ကျွန် မခံလိုသဖြင့် ၃ နှစ်တိုင်တိုင် တောင်တွင်းကြီးနှင့် ပုပ္ဖားမြောက်ဘက်တစ်ခွင်တွင် အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်ကို အကြိတ်အနယ် တိုက်ခိုက်ခဲ့လေသည်။ ၃-၄ နှစ် ခန့်ကြာသောအခါ လက်နက်အင်အား နည်းသဖြင့် နတ်မောက်မြို့ဘက်သို့ ပြောင်း၍ နတ်မောက် အရှေ့ဘက် မိုင် ၂၀ ခန့်ခရီးရှိ မြင်းမင်္ဂလာ တောင်တန်း၌ စစ်တပ်တည်ပြီးလျှင် အန်တုနေပြန်လေသည်။

အင်္ဂလိပ် စစ်တပ်များလည်း ထိုစစ်တပ်ရှိရာသို့ လာ၍ တိုက်ပြန်လေသည်။ လက်နက်အင်အားချင်း မမျှသဖြင့် ဦးမင်းရောင်၏ စစ်တပ်များသည် နတ်မောက်မြို့မှ ၂၂ မိုင် ခရီးတွင်ရှိသော လေးတိုင်စင်ရွာသို့ ပြောင်း၍ အန်တု နေပြန်လေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် အင်္ဂလိပ် စစ်တပ်၏အင်အားက ကောင်းလာသဖြင့် ဦးမင်းရောင် သည် မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးအတွက် မိမိ၏ အသက် ကို ပေးလိုက်ရလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် လွတ်လပ်ရေးအတွက် အသက်ပေးခဲ့ဖူးသော ဗိုလ်လရောင် ဘွဲ့ခံ ဦးမင်းရောင်၏ မြေးဖြစ်ပြီး မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၇၆ ခု၊ တပေါင်းလဆန်းတစ်ရက်(ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၁၅ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃ ရက်) စနေနေ့တွင် ဖွားမြင်လာသူ ဖြစ်လေသည်။

ကိုအောင်ဆန်း၏ကရုဏာ

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ငယ်နာမည်မှာ မောင်ထိန်လင်း ဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် နောင်အခါ၌ မောင်အောင်ဆန်းဟု တွင်လာလေသည်။ ကိုအောင်ဆန်းသည် သုံးလေးနှစ်သား အရွယ်သို့ ရောက်လာ၍ စကားပြောတတ်ပြီ ဖြစ်သော်လည်း စကား အလွန်နည်းသူ ဖြစ်လေသည်။ ဣန္ဒြေကြီးနှင့် နေတတ်သူလည်း ဖြစ်လေသည်။

တနေ့သ၌ ဖခင်ဖြစ်သူ ဦးဖာသည် စာရင်းများကို ရေးမှတ်နေလေသည်။ ပိခင်ဒေါ်စုသည် ကြွေးလာဆပ်သော ဧည့်သည်များနှင့် စကားပြောနေလေသည်။ မိခင်ဖြစ်သူ ဒေါ်စုက ကြွေးလာဆပ်သူများအား ကျန်ငွေများကို မြန်မြန် ပြန်ဆပ်ကြစေလိုကြောင်း၊ ပြန် မဆပ်လျှင်

မိတ်ပျက်သွားစရာရှိကြောင်း ပြောလေသည်။ ထိုစကားကို ကြားသောအခါ စကားနည်းလှသော ကိုအောင်ဆန်းသည် “အစ်မရာ ... သူတို့မှာ ပိုက်ဆံရှိမှလည်း ပြန်ပေးနိုင်တော့မပေါ့ဗျာ”ဟု ကြားမှဝင်၍ ပြောဖူးလေသည်။

ကိုအောင်ဆန်း၏သစ္စာ

တစ်ကြိမ်တွင် ကိုအောင်ဆန်းကလေး၏ အိမ်သို့ တောမှ စပါးဝယ်သူများ ရောက်လာကြလေသည်။ မိခင်ဒေါ်စုက စပါးလာဝယ်သူများအား “ကိုင်း... မင်းတို့ဝယ်ချင်ရင်လည်း ဝယ်သွားကြတာပေါ့။ ငါ ဝယ်တုန်းက ခြောက်ဆယ်ဈေးနဲ့ ဝယ်ခဲ့ရတယ်။ မင်းတို့ယူချင်ရင် ငါးဆယ်ဈေးအထိ လျှော့ပေးမယ်”ဟု ပြောရာ အိမ်လှေကားအနီးတွင် ကစားနေသော ကိုအောင်ဆန်းသည် “အစ်မကလည်းဗျာ... မဟုတ်တာပြောရော့မယ်။ အစ်မစပါးကို ငါးဆယ်ဈေးနဲ့ဝယ်ထားတာ ကျုပ်လည်း အသိသားပဲ။ ဟုတ်တာပြောမှ ဥစ္စာပေါတော့မပေါ့။ လိမ်ပြောတာ မကောင်းပါဘူးဗျာ”ဟု ဝင်ပြောလိုက်လေသည်။

ထိုအခါ ကြားကြရသူအပေါင်းမှာ အံ့ဩရယ်မောကြရလေသည်။

ဧည့်သည်များ ပြန်သွား၍ မိခင်ဒေါ်စုက ကိုအောင်ဆန်းအား ပေါင်တွင်းကြောကို ဆွဲလိမ်ကာ “လူကြီးတွေပြောတဲ့အထဲ မင်း ဘာဖြစ်လို့ ဝင်ပြောရတာလဲ”ဟု ဆိုရာ ကိုအောင်ဆန်းက “အစ်မတို့က လိမ်ပြောတာကိုးဗျ”ဟု ပြန်ပြောလေသည်။

ပညာလိုလားသူ

ဒေါ်ဒေါ်စု၏ သားသမီးများအနက် ကိုအောင်ဆန်းသည် အထွေးဆုံး ဖြစ်လေသည်။ အစ်ကိုဖြစ်သူများကို ရှင်ပြုရန် ရှင်လောင်းအဝတ်အစားများ ဆင်ယင်ပေးနေခိုက်တွင် ကိုအောင်ဆန်းသည် အနီးသို့လာ၍ သူလည်း ရှင်လောင်းကဲ့သို့ ဆင်ချင်လှပါသည်ဟု ပူဆာလေသည်။ ထိုအခါ မိခင်ဒေါ်စုက ရှင်လောင်းဖြစ်လိုသူသည် ပညာတတ်မှဖြစ်နိုင်သည်ဟု ပြန်ပြောလိုက်လေသည်။ ထိုအခါမှစ၍ ကိုအောင်ဆန်းသည် ပညာသင်ချင်ပါသည်ဟု ပူဆာ လာလေရာ ရှစ်နှစ်သားအရွယ်တွင် ကျောင်းနေခွင့်ရလေသည်။

ကိုအောင်ဆန်းသည် ဉာဏ်ကောင်းသူ ဖြစ်လေသည်။ အသက် ၁၂ နှစ်သားအရွယ်တွင် မြန်မာ လေးတန်းသို့ ပေါက်ခဲ့၏။ ထိုအခါ အင်္ဂလိပ်- မြန်မာစာသင်ကျောင်း၌ စာသင်နေကြပြီဖြစ်သော အစ်ကိုများကို အားကျလာပြန်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ကိုအောင်ဆန်းအား အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ စာသင်ကျောင်းသို့ ပို့ရလေသည်။ ကျောင်းတွင် လေးတန်း စကောလားရှစ်ကို ဝင်ရောက်ဖြေဆိုရန် ကြိုးစားလေသည်။ သို့ရာတွင် အသက်မမီသောကြောင့် စာမေးပွဲ ဝင်ခွင့်မရခဲ့ချေ။

ထမင်းမစားဘဲနေသူ

ကိုအောင်ဆန်း၏ အစ်ကိုအကြီးဆုံးဖြစ်သူ ဦးဘဝင်းသည် ရေနံချောင်းမြို့ အမျိုးသားကျောင်းတွင် အထက်တန်းပြဆရာအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေလေသည်။ တစ်နေ့သ၌ ဦးဘဝင်းသည် ရေနံချောင်းမြို့မှ နတ်မောက်မြို့သို့ ခေတ္တပြန်လာလေသည်။ ထိုအခါ ကိုအောင်ဆန်းသည် ဦးဘဝင်းရေနံချောင်းသို့ အပြန်တွင် တစ်ပါတည်းလိုက်၍ အမျိုးသားကျောင်း၌ နေချင်သည်ဟု အမိအဘတို့အား ပူဆာလေတော့သည်။

အမိအဘတို့သည် အထွေးဆုံးသားဖြစ်သူ ကိုအောင်ဆန်းနှင့် မခွဲလိုကြသဖြင့် ရေနံချောင်းမြို့သို့ ယခု မလိုက်သင့်သေးကြောင်း၊ အသက်အရွယ်ကြီးလာမှသာ သူများရပ်ရွာ၌ စာသင်ခွင့်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ချောတစ်ခါ၊ ခြောက်တစ်လှည့် ပြောကြလေသည်။ ကိုအောင်ဆန်းကလည်း ရေနံချောင်းမြို့ အမျိုးသားကျောင်း၌ နေလိုကြောင်း မရမနေ ပြောပြန်လေသည်။ နောက်ဆုံး မိဘထံမှ ခွင့်မရသောအခါ ကိုအောင်ဆန်းသည် သုံးရက်တိုင်တိုင် ထမင်းမစားဘဲ ဆန္ဒပြုလေတော့သည်။ ထိုအခါကျမှ အမိနှင့်အဘတို့သည် ကိုအောင်ဆန်း၏ ဇွဲကို မခံနိုင်သဖြင့် ခွင့်ပြုကြလေသည်။ ထိုအခါကသော် ကိုအောင်ဆန်းသည် တစ်ဆယ့်လေးနှစ်သား အရွယ်၌သာ ရှိသေး၏။

ရေနံချောင်းမြို့ အမျိုးသားကျောင်းတွင်

ကိုအောင်ဆန်းသည် ရေနံချောင်းမြို့ အမျိုးသားကျောင်း၌ စာသင်နေစဉ် အစ်ကိုကြီး ဦးဘဝင်း၏ အိမ်၌ နေထိုင်၍ ကျောင်းတက်လေသည်။ ပညာလိုလားသူဖြစ်

သောကြောင့် အတန်းထဲတွင် ထူးချွန်သည်။ ခုနစ်တန်းစာပေးပွဲတွင် အမှတ်အများဆုံးရသဖြင့် တံဆိပ် ချီးမြှင့်ခြင်း ခံရလေသည်။ ကိုအောင်ဆန်းသည် အတန်းထဲမှာပင် ဖြစ်စေ၊ အိမ်မှာပင်ဖြစ်စေ၊ စာအုပ်နှင့် မျက်နှာ မခွာဘဲ စာဖတ်၍သာ နေတတ်လေသည်။ ကိုအောင်ဆန်း ဖတ်လေ့ရှိသော စာအုပ်များမှာ မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်းနှင့် ပျို့ကဏ္ဍလင်္ကာ စသည်တို့ ဖြစ်လေသည်။ အချို့အချို့သော ပျို့ကဏ္ဍ လင်္ကာများကို အာဂုံဆောင်ထားတတ်လေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကိုအောင်ဆန်းသည် မည်သူနှင့် စကားမပြော တစ်ယောက်တည်း တွေ့၍ နေတတ်လေသည်။

တစ်နေ့သ၌ ကျောင်းသားအစည်းအဝေးတစ်ခုတွင် ကိုအောင်ဆန်း ထ၍ ကျွန်ဘဝသို့ ရောက်နေရသော မိမိတို့၏ တိုင်းပြည် လွတ်မြောက်ရေးအတွက် စဉ်းစား၍ အချိန်တန်ပြီဟု ပြောရာ ကျောင်းသား အားလုံးဝင်နှစ်သက် သဘောကျကြလေသည်။ ရေနံချောင်းမြို့ အမျိုးသားကျောင်း၌ စာသင်နေတုန်းမှာပင် ကိုအောင်ဆန်းသည် လုံချည်အနီ၊ ပင်နီအင်္ကျီတို့ကို ရေနံချောင်းအမျိုးသားကျောင်းဝတ်စုံအဖြစ် တီထွင်ခဲ့လေသည်။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝ

ကိုအောင်ဆန်းသည် ဆယ်တန်း စာမေးပွဲအောင်၍ ၁၉၃၂ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်သို့ ရောက်လာလေသည်။ သူနေထိုင်သော ကျောင်းဆောင်သည် ဝဲနုကျောင်းဆောင် ဖြစ်လေသည်။ ထိုအခါကသော် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသည် ကြော့ကြော့မော့မော့ ဝတ်စားကာ နေတတ်ကြလေသည်။ သို့ရာတွင် ကိုအောင်ဆန်းမှာကား ပင်နီအင်္ကျီ၊ ပိန်းတန်းဖိနပ်၊ ခေါင်းစုတ်ဗွားနှင့် ရိုးရိုးသားသား ဝတ်စားနေထိုင်ခဲ့သည်။ ခေါင်းငိုက်စိုက်နှင့် လမ်းလျှောက်တတ်သည်။ တစ်စုံတစ်ခုကို စဉ်းစားနေတတ်လေသည်။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းတွင် ကိုအောင်ဆန်းသည် ကျောင်းစာသက်သက်ကိုသာ လေ့လာ ကျက်မှတ် မဟုတ်။ ဗဟုသုတပေးနိုင်သော အခြားစာများကိုလည်း ဖတ်ရှုလေ့လာသူ ဖြစ်လေသည်။ အထူးသဖြင့် သူ့အဖေထဲတွင် နိုင်ငံရေးကျမ်းများကို တွေ့မြင်နိုင်လေသည်။

ကိုအောင်ဆန်းသည် ထို နိုင်ငံရေးကျမ်းများကိုဖတ်၍ မြန်မာနိုင်ငံသည် လွတ်လပ်ရေးကိုရမှသာ တိုင်းသူ ပြည် သားအားလုံး အကျိုးခံစားခွင့်ရကြမည်ဟု ယူဆခဲ့လေ သည်။ ထို့ကြောင့် ကိုအောင်ဆန်းသည် အခန်းနီးချင်း မိတ်ဆွေများအား လွတ်လပ်ရေးတရားများကို ဟောစ ပြုလာလေသည်။

ကျောင်းဆောင်တွင်ဖြစ်စေ၊ တက္ကသိုလ် သမဂ္ဂတွင် ဖြစ်စေ၊ ဟောပြောပွဲ တရားပွဲများ ရှိလျှင် ကိုအောင်ဆန်း သည် ထိုဟောပြောပွဲ တရားပွဲများသို့ မလွတ်တမ်း တက် ရောက် နားထောင်လေ့ ရှိလေသည်။ တရားပွဲပြီး၍ တရား ပွဲ သဘာပတိက ပရိသတ်အား စကားပြောခွင့်ပေးတိုင်း ကိုအောင်ဆန်းသည် မိမိနေရာမှ ထကာ မိမိ၏ ထင်မြင် ချက်ကို ပရိသတ်အား တင်ပြလေ့ ရှိလေသည်။ စကား ပြောရာတွင် စကားကို မှန်မှန်လေးလေး တစ်လုံးစီ တစ် လုံးစီ စဉ်းစား၍ပြောလေ့ရှိလေသည်။ ပရိသတ်က ကြိုက် သည်ဖြစ်စေ၊ မကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊ မိမိ၏ ယုံကြည်ချက် ကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ နောက်မတွန့်ဘဲ ဖွင့်ပြောလေ့ ရှိလေသည်။ ထို့ကြောင့် ကိုအောင်ဆန်းကို မကြိုက်သော ပရိသတ်ပင် ဖြစ်စေကာမူ ထိုပရိသတ်သည် ကိုအောင်ဆန်း၏ စကား ကို ဂရုပြု၍ နားထောင်ကြလေသည်။

အိုးဝေတာဝန်ခံ

၁၉၃၄-၃၅ ခုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂ အမှုဆောင် လူကြီးများ အတွက် ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရာ ကိုအောင် ဆန်းသည် အရွေးခံရလေသည်။ ထို့နောက် တက္ကသိုလ် သမဂ္ဂ၏ မဂ္ဂဇင်းဖြစ်သော အိုးဝေမဂ္ဂဇင်းတွင် တာဝန်ခံ အယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရလေသည်။ မဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာအဖြစ်ဖြင့် မိမိ အနှစ်နှစ် အလလက လေ့လာ နှုတ်သားခဲ့သော နိုင်ငံရေး စာပေဗဟုသုတများကို အိုးဝေ မဂ္ဂဇင်းတွင် ဆောင်းပါးများ ရေးသားခြင်းဖြင့် ဖြန့်ချိ လေတော့သည်။ ကိုအောင်ဆန်းသည် အိုးဝေမဂ္ဂဇင်း ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအမြောက်အမြားကို လုပ်ဆောင်ရာသဖြင့် ကျောင်းစာကို လေ့လာရန် အချိန်နည်းသွားသော်လည်း ထိုနည်းသွားသော အချိန်ကို စနစ်တကျ အသုံးပြုတတ် သဖြင့် ကိုအောင်ဆန်းသည် အတန်းထဲ၌လည်း လူတော် တစ်ယောက်သာ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

တာဝန်ခံတို့၏ သတ္တိ

တစ်ခါသော် တာဝန်ခံအယ်ဒီတာအဖြစ်ဖြင့် ကိုအောင် ဆန်းကိုယ်တိုင် တည်းဖြတ် ထုတ်ဝေလိုက်သော အိုးဝေ မဂ္ဂဇင်းစာစောင်တစ်ခုတွင် ဆောင်းပါးတစ်စောင် ပါလာ ခဲ့လေသည်။ ထိုဆောင်းပါးတွင် ကျောင်းအုပ်ချုပ်ရေး အပေါ်၌ မကျေမနပ် ပုတ်ခတ် ရေးသားချက် ပါလေ သည်။ ထိုရေးသားချက်ကြောင့် ကျောင်းအုပ်ကြီးက ထိုဆောင်းပါးရှင်၏ အမည်ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရန် ကိုအောင်ဆန်းအား တောင်းဆိုလေသည်။ ထုတ်ဖော် ပြောဆိုခြင်းမပြုလျှင် အရေးယူမည်ဟုလည်း ပြောလေ သည်။ ကိုအောင်ဆန်းသည် တာဝန်ခံ အယ်ဒီတာပီပီ ဆောင်းပါးရှင်၏ အမည်ကို ထုတ်ဖော်ခြင်းမပြုဘဲ ကျောင်း မှ ထုတ်ပစ်ခြင်းကို ခံယူလိုက်လေသည်။ ထို့နောက် ၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ်သပိတ်ကြီး ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။ သပိတ်ပြန်လှန်သောအခါ ဂိုဏ်းဆန်းသည် ဝိဇ္ဇာအထက် တန်း၌ ပညာဆက်လက် သင်ကြားခွင့်ကို ပြန်၍ ရလေ သည်။ ထိုနှစ်၌ပင် ကိုအောင်ဆန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံလုံး ဆိုင်ရာကျောင်းသားသမဂ္ဂကို တည်ထောင်နိုင်လေသည်။

သခင်အောင်ဆန်း

ကိုအောင်ဆန်းသည် နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးကို မျှော် မှန်းသူဖြစ်သဖြင့် ကျောင်းထွက်သောအခါ တို့ဗမာ အစည်းအရုံးသို့ဝင်၍ သခင်အမည်ကိုယူကာ နိုင်ငံလွတ် လပ်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းလေတော့သည်။ ထိုအခါက သော် တို့ဗမာ အစည်းအရုံးသည် အခြားအခြားသော နိုင်ငံရေးပါတီ အသင်းအဖွဲ့များလောက် အင်အားတောင့် တင်းခြင်း မရှိချေ။ အခြားအသင်းများတွင် အချို့အသင်း များသည် ခေတ်ပညာတတ်များဖြစ်၍ အချို့လည်း လူလတ်တန်းစား ကုန်သည်ပွဲစားများသာ ဖြစ်လေသည်။ ငွေကြေး အင်အားလည်း တောင့်လေသည်။ တိုင်းပြည်၌ ဩဇာ ရှိသင့်သလောက်လည်း ရှိလေသည်။ တို့ဗမာ အစည်းအရုံး၌ကား အများအားဖြင့် လူငယ်လူရွယ်တို့ သာ များလေသည်။ ထိုလူငယ် လူရွယ်များမှာလည်း အများအားဖြင့် မိဘအိုးအိမ်ကို စွန့်လွှတ်၍ အနေ ဆင်းရဲ ခြင်း၊ အစားဆင်းရဲခြင်းစသော ဒုက္ခများကိုလည်း ကောင်း၊ ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့အစိုးရ၏ နှိပ်ကွပ်ခြင်းလည်း

ဟူသော ဘေးကို လည်းကောင်း ရင်ဆိုင်ကာ နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေကြသူများ ဖြစ်လေသည်။ ကိုအောင်ဆန်းသည် တို့ဗမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်လျှင် ဆင်းရဲပန်းမည်ကို သိလေသည်။ သို့ရာတွင် တို့ဗမာ အစည်းအရုံးသာလျှင် လွတ်လပ်ရေးအတွက် တကယ်ထိထိရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်နိုင်သော အစည်းအရုံး ဖြစ်သည်ဟုလည်း သိသဖြင့် တို့ဗမာအစည်းအရုံးသို့သာ ဝင်လိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး

အစည်းအရုံးသို့ ဝင်ပြီးနောက် သခင်အောင်ဆန်းသည် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဖြစ်လာလေသည်။ ထိုအခါမှစ၍ သခင်အောင်ဆန်းသည် အစည်းအရုံးအင်အားကောင်းလာအောင် ဆောင်ရွက်လေတော့သည်။ တောင်သူလယ်သမားများကို စည်းရုံးပေးနိုင်ခဲ့သည်။ အလုပ်သမားများကို စည်းရုံး ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် လူများစု ပြည်သူလူထု၏ အင်အားသည် တစ်စတစ်စ တောင့်တင်းလာလေသည်။ ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့အစိုးရနှင့် နယ်ချဲ့ ကြီးကိုင် ဓနရှင်များ၏ မတရားပြုမှုများကိုလည်း ကောင်း၊ မျှမျှတတ မပြုဘဲ ဓနမှုများကိုလည်းကောင်း၊ တော်လှန်လိုသဖြင့် ရေနံမြေ အလုပ်သမားတပ်ကြီးကို ရန်ကုန်မြို့သို့ ချီတက်စေခဲ့လေသည်။ ထိုအခါမှစ၍ တို့ဗမာ အစည်းအရုံး၏ အင်အားသည် ယခင်အခါများကထက် ပို၍ တောင့်တင်းလာလေသည်။ နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးပန်းတိုင်နှင့်လည်း နီးသည်ထက် နီးလာလေသည်။

ထိုအခါကသော် သခင်အောင်ဆန်းသည် အစည်းအရုံး၏ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးပင် ဖြစ်သော်လည်း သူ့ဘဝတွင် အဆင်းရဲအခံနိုင်ဆုံး ဖြစ်လေသည်။ ရန်ကုန်မြို့ ပုဇွန်တောင် ရေကျော်လမ်းရှိ တို့ဗမာ အစည်းအရုံးဌာနချုပ်တွင် အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး သခင်အောင်ဆန်းသည် အခန်းငယ်တစ်ခုတွင် နေလေသည်။ ထိုအခန်းငယ်တွင် ဖျာတစ်ချပ်၊ မှိုပေါက်ထွက်နေသော ခေါင်းအုံးတစ်လုံး၊ အညာစောင်တစ်ထည်နှင့် နေထိုင်လေသည်။ အိပ်ရာပတ်လည်တွင် စာအုပ်များ ဝိုင်းရံလျက် ရှိလေသည်။ အဝတ်တစ်ထည် ကိုယ်တစ်ခုနှင့် နေသည်။ မစားရတစ်နပ်၊ စားရတစ်နပ် ထမင်းဝယ်စား၍

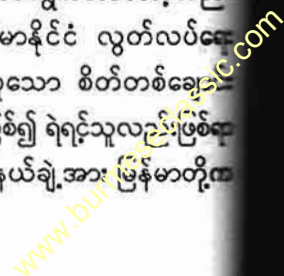
နေသည်။ ခေါင်းစုတ်ဖွားနှင့်နေသည်။ နယ်ကိုယ်စားလှယ်များ ရောက်လာသောအခါ စည်းရုံးရေး အစရှိသော အလုပ်ကိစ္စများကို ဆွေးနွေး၍ ညွှန်ကြားချက်များကို ပေးသည်။ ပြီးလျှင် စာတစ်အုပ်နှင့်သာ နေလေတော့သည်။

သခင်အောင်ဆန်းသည် တောင်အမေရိကတိုက်ရှိ မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ၏ လွတ်လပ်ရေးကို အဆင်းရဲခံကာ အရယူပေးနိုင်ခဲ့သော ဟွာရက် ခေါ် မက္ကဆီကို လူမျိုးခေါင်းဆောင်ကြီးကို အားကျခဲ့လေသည်။ လွတ်လပ်ရေးအတွက် ထိုခေါင်းဆောင်ကြီး ကြိုးပမ်းပုံ၊ အဆင်းရဲခံပုံ၊ သစ္စာသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံပုံ၊ ပြည်သူလူထု နင်းပြားများအတွက် သနားတတ်ပုံ၊ အသက်စွန့်ပုံတို့ကို ရိုက်ကူးထားသော ရုပ်ရှင်ကားတစ်ကားသည် ရန်ကုန် ရုပ်ရှင်ရုံတစ်ရုံ၌ ပြခဲ့ရာ သခင်အောင်ဆန်းသည် ထိုရုပ်ရှင်ကားကို နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်မက ထပ်ကာ ထပ်ကာ ကြည့်လေသည်။ ထိုကဲ့သို့သော ရုပ်ရှင်ကားမျိုးတွင် သခင် အောင်ဆန်းသည် စိတ်ဝင်စား၍ နှစ်သက်လေသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး

၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် ဥရောပ၌ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်ပွားလေသည်။ ထိုစစ်ကြီးတွင် အစကနဦး၌ ဗြိတိသျှနှင့် ပြင်သစ်တို့ကတစ်ဘက်၊ ဂျာမနီနှင့် အီတလီတို့ကတစ်ဘက် တိုက်ခိုက်ကြလေသည်။ ထိုအခါ မြန်မာနိုင်ငံရှိ အချို့ ခေါင်းဆောင်များသည် စည်းဝေးတိုင်ပင်၍ မြန်မာနိုင်ငံကို ဗြိတိသျှလက်မှ လွတ်မြောက်အောင် ဆောင်ရွက်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက် ချပြီးလျှင် “ဗမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်း” ဟုခေါ်သော နိုင်ငံရေးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်လေသည်။ လွတ်လပ်ရေးကိုသာ တောင့်တနေသော သခင်အောင်ဆန်းသည် မည်သို့ပြုမူမည်နည်း။

ထူးထူးထွေထွေ တွေးတောနေစရာ မလိုပါ။ သခင်အောင်ဆန်းသည် ထို ဗမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်းတွင် အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်ဖြင့်ပင် ဆောင်ရွက်လေတော့သည်။ သခင်အောင်ဆန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးအတွက် အသက်စွန့်ရမည်ဟူသော စိတ်တစ်ချောင့်တည်းကိုသာ ထားရှိသူလည်းဖြစ်၍ ရဲရင့်သူလည်းဖြစ်ရာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်တွင် ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့အား မြန်မာတို့က

အကူအညီမပေးသင့်ကြောင်း တရားဟောတော့သည်။ ထိုအခါ ဗမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်း ခေါင်းဆောင်အချို့ကို ဗြိတိသျှအစိုးရက ဖမ်းဆီး၍ ထောင်ချလေသည်။

သခင်အောင်ဆန်းသည် အဖမ်းခံရသည့်ဘေးမှ မလွတ်ခဲ့ချေ။ သို့ရာတွင် မကြာမီ ပြန်လွတ်လာလေသည်။ ပြန်လွတ်လာသော်လည်း သခင် အောင်ဆန်းသည် နောက်မဆုတ်ဘဲ နောက်တစ်ကြိမ် ဟင်္သာတမြို့၌ တရား ဟောပြန်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဟင်္သာတ ရာဇဝတ်ဝန်က သခင်အောင်ဆန်းကို ဖမ်းဆီးပေးလျှင် ဆူငွေ ငါးကျပ် ပေးမည်ဟု ပြက်ရယ်ပြုကာ ကြေညာလိုက်လေသည်။ သခင်အောင်ဆန်းသည် မိမိအား ဖမ်းဦးတော့မည်ဟု ဧကန် သိလေသည်။ မိမိ အဖမ်းခံရလျှင် ထွက်ရပ်ဂိုဏ်း၌ ခေါင်းဆောင်ရှိ တော့မည်မဟုတ်ဟုလည်း သိလာသည်။ ခေါင်းဆောင်မရှိလျှင် လွတ်လပ်ရေးလုပ်ငန်း အရှိန်ပျက်သွားစရာ အကြောင်းရှိသည်ဟုလည်း သိလာလေသည်။ ထို့ကြောင့် သခင်အောင်ဆန်းသည် ယာယီအားဖြင့် တိမ်းရှောင်ခဲ့လေသည်။ သို့ရာတွင် လွတ်လပ်ရေးအတွက် အငြိမ်နေသည်တော့မဟုတ်။ ကုပ်၍ ကြံနေလေသည်။

သခင်အောင်ဆန်း၏ခြေလှမ်း

၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် ဩဂုတ်လဆန်းလောက်တွင် တရုတ်ဘောင်းဘီ တရုတ်အင်္ကျီတို့ကို ဝတ်ဆင်ထားသဖြင့် တရုတ်နှင့် အလွန်တူသော လူငယ်တစ်ဦးသည် ခုန်ကုန်မြို့ဆိပ်ကမ်း၌ ကပ်ထားသော ပင်လယ်ကူးသင်္ဘောကြီးတစ်စင်းပေါ်သို့ တက်သွားလေသည်။ ထိုနောက် သင်္ဘောထွက်လေသည်။ လူငယ်သည် အခြားသူမဟုတ်၊ သခင်အောင်ဆန်းပင် ဖြစ်လေသည်။ သခင်အောင်ဆန်း ဘယ်သို့သွားရန် ကြံစည်သနည်း။ အကူအညီပေးရန် လက်ကမ်းလာသော ဂျပန်နိုင်ငံသို့ သွားရန် ကြံစည်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ရောက်လျှင် စစ်အတတ်သင်၊ စစ်လက်နက်အမြောက်အမြား ရရှိရေး ထိုဆောင်ရွက်၊ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကို ဖွဲ့စည်း၊ ဆို့နောက် မြန်မာပြည်သို့ ဝင်လာကာ ဗြိတိသျှအစိုးရကို တော်လှန်ရန် ဖြစ်လေသည်။

သခင်အောင်ဆန်းသည် ရှေးဦးစွာ တရုတ်နိုင်ငံသို့

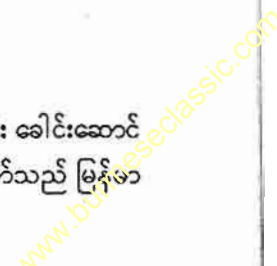
ရောက်သွားသည်။ ထို့နောက်မှ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ရောက်လေသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် သက်ဆိုင်ရာ ဂျပန် စစ်ဘက်နှင့် တိုင်ပင်ပြီးနောက် မြန်မာပြည်သို့ ပြန်လာ၍ အဖမ်းမခံရသေးသော သခင်ခေါင်းဆောင်များနှင့် တိုင်ပင် ပြန်လေသည်။ ထိုနောက် ရုပ်ဖျက်ကာ ဂျပန်သင်္ဘောနှင့်ပင် မြန်မာနိုင်ငံမှ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ပြန်လည် ထွက်ခွာသွားပြန်လေသည်။ သခင်အောင်ဆန်း ပြန်လည်ထွက်ခွာသွားပြီးနောက် ပြည်တွင်းတွင် ကျန်ရစ်ခဲ့သော သခင်ခေါင်းဆောင်များသည် သခင်လူငယ်များထံမှ သင့်တော်သူများကို ရွေး၍ တစ်သုတ်ပြီးတစ်သုတ် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ စေလွှတ်တော့သည်။

ရဲဘော်သုံးကျိပ်

ထို သခင်လူငယ် ဦးရေသည် သခင်အောင်ဆန်းအပါအဝင် သုံးဆယ်ဖြစ်သဖြင့် နောင်အခါတွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဟု တွင်လေသည်။ သခင်အောင်ဆန်းနှင့် ရဲဘော်တို့သည် ရှေးဦးစွာ ဟိုက်နန်ကျွန်း၌ ဂျပန်စစ်ဗိုလ်များထံမှ စစ်ပညာကို သင်ကြားကြလေသည်။ ထိုနောက် ယိုးဒယားနိုင်ငံသို့လာကြ၍ ယိုးဒယားနိုင်ငံ၌ နေထိုင်ကြသော မြန်မာများ၏ အကူအညီဖြင့် ဘီ-အိုင်-အေ ခေါ် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကို ဖွဲ့စည်းကြတော့သည်။ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်စစ်တပ်က မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဗြိတိသျှအစိုးရကို တိုက်ခိုက်ရန် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ ဝင်လာသောအခါ သခင်အောင်ဆန်းဦးစီးသော ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်သည်လည်း စစ်ကြောင်းလေးကြောင်းဖြန့်၍ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ ဝင်လာခဲ့သည်။ သခင်အောင်ဆန်းကို ထိုအခါက ဗိုလ်တေဇဟု ခေါ်ကြလေသည်။ စစ်ကြောင်းတစ်ကြောင်းသည် ဟင်္သာတအထိ ရေကြောင်းချီခဲ့သည်။ စစ်တစ်ကြောင်းသည် မြိတ်နယ်ကို သိမ်းသည်။ စစ်တစ်ကြောင်းသည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသကို သိမ်းသည်။ ကျန်စစ်တစ်ကြောင်းသည် အထက်မြန်မာနိုင်ငံသို့ ချီတက်နိုင်ခဲ့လေသည်။

အောင်ဆန်း နင်းဆုတ် အင်္ဂလိပ်ပြုတ်

ဗိုလ်ချုပ်အဖြစ်ဖြင့် သခင်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်လာသော ဗမာ့ လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်သည် မြန်မာ

နိုင်ငံတွင်းသို့ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၀၃ ခုနှစ်တွင် ဝင်လာလေသည်။ အောင် ဟူသော စကားသည် တနင်္ဂနွေနံ ၁ ဖြစ်လေသည်။ ဆန်း ဟူသော စကားသည် အင်္ဂါနံ ၃ ဖြစ်လေသည်။ နင်း ဟူသော စကားသည် စနေနံ ၀ ဖြစ်လေသည်။ ဆုတ် ဟူသော စကားသည် အင်္ဂါနံ ၃ ဖြစ်လေသည်။ ၁၃၀၃ ခုနှစ်တွင် သခင်အောင်ဆန်း ဝင်လာ၍ အင်္ဂလိပ်အစိုးရ ပြုတ်သွားသည်ဖြစ်ရာ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကလေး လူကြီးတို့သည် “အောင်ဆန်း နင်းဆုတ်၊ အင်္ဂလိပ်ပြုတ်” ဟူသော တဘောင် စကားကိုပင် ဆိုခဲ့ကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာတိုင်းသူပြည်သားများသည် သခင်အောင်ဆန်းအပေါ် ထိုအခါမှ စ၍ ထိုမျှပင် ကြည်ညိုခြင်း၊ အားကိုးခြင်း ရှိလာကြသည်မှာ ထင်ရှားလေသည်။

စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်၏ အကူအညီဖြင့် ဂျပန်စစ်တပ်သည် ဗြိတိသျှအစိုးရကို မြန်မာနိုင်ငံမှ မောင်းထုတ်နိုင်သောအခါ၌ မြန်မာနိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်လေသည်။ မြန်မာဝန်ကြီးများသာ ပါသော မြန်မာအစိုးရအဖွဲ့ကိုကား ဖွဲ့စည်းခွင့် ပေးပါ၏။ သို့ရာတွင် ဂျပန်စစ်တပ်ကသာလျှင် အာဏာကုန် ယူထားလေသည်။ သခင်အောင်ဆန်းနှင့်တကွ မြန်မာ ခေါင်းဆောင်များသည် ဂျပန်စစ်တပ်အပေါ်တွင် ကျေနပ်ခြင်း မရှိကြချေ။ သို့ရာတွင် ဂျပန်စစ်တပ်၏ ခြေလှမ်းကိုသာ စောင့်ကြည့်နေကြလေသည်။ ထိုအတောအတွင်းတွင် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် အမည်ကို ရုပ်သိမ်း၍ ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော်အမည်ကို ပြောင်းမှည့်လိုက်လေသည်။ သခင်အောင်ဆန်းသည် မိမိ၏ တပ်မတော်နှင့် မခွဲချင်သဖြင့် မြန်မာ အစိုးရအဖွဲ့တွင် စစ်ဝန်ကြီးရာထူးကို လက်ခံ၍ ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော်ကို ဦးစီးကာ ဆောင်ရွက်လေသည်။

သခင်အောင်ဆန်းသည် စစ်ဝန်ကြီးပင် ဖြစ်လင့်ကစား တပ်မတော်သားကလေးများအား ကိုယ်နှင့်ထပ်တူချစ်ခင်တတ်သူ ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် တပ်မတော်သားတိုင်းသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ဖခင်ကြီးပမာ ချစ်ကြောက် ရိုသေကြလေသည်။ တပ်မတော်သားများ

ကသာမက မြန်မာနိုင်ငံသူ နိုင်ငံသား ကလေး၊ လူကြီးကျား၊ မ မဟူ လူတိုင်းကလည်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ သစ္စာ၊ သမာဓိ၊ သတ္တိ တို့ကို ယုံကြည်၍ အားကိုးကြလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကလည်း မူ မပြောင်း။ ရိုးစိုင်းနေ၊ ရိုးရိုးစား၊ ရိုးရိုးစတ်၊ ရိုးရိုးကျင့်၊ ရိုးရိုးကြံလျက်သာ နေထိုင်လေသည်။ သူနေသော အိမ်တွင် ခုတင် ဟူ၍လည်း မရှိ။ အိပ်ရာခင်းဟူ၍လည်းမရှိ။ စောင်၊ ခြင်ထောင်၊ ခေါင်းအုံး စသည်တို့ပင် မရှိသောကြောင့် အမြင်မတော်သူများသည် နီးရာ အိမ်များမှ စောင်၊ ခြင်ထောင်၊ ခေါင်းအုံး စသည်တို့ကို ရှာဖွေပေးကြရလေသည်။

တစ်ကြိမ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အပြင်းအထန် ဖျားသဖြင့် အလံပြ ဘုရားလမ်းရှိ စစ်ဆေးရုံသို့ တက်ရောက်ကုသရလေသည်။ ထိုစဉ်က စစ်ဆေးရုံ၌ နောင်အခါ ဗိုလ်ချုပ်ကတော်ဖြစ်လာသော ဒေါ်ခင်ကြည်သည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်လျက် ရှိနေလေသည်။ ထိုအခါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဒေါ်ခင်ကြည်၏ စိတ်ဓာတ်ကို နှစ်ခြိုက်လာသည့်အပြင် နဖူးစာ ရွာလယ်ဟူသော စကားအတိုင်း ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့် ချစ်ကျွမ်းဝင်ကြလေသည်။ နောင်အခါ ဒေါ်ခင်ကြည် ဗိုလ်ချုပ်ကတော်ဖြစ်လာသောအခါ၌ တပ်မတော်သားများသာမက တစ်တိုင်း တစ်ပြည်လုံးကပင် နှစ်ခြိုက်ဝမ်းမြောက်ကြလေသည်။

ဖက်ဆစ်ဝါဒကိုမှန်းသူ

ဂျပန်စစ်တပ်များ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ဝင်လာ၍ ဖက်ဆစ်အာဏာရှင်ဆန်ဆန် မင်းမူသည်အခါမှ စ၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဂျပန်ဖက်ဆစ်ကို တော်လှန်ရန် ကြံစည်ရပြန်လေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်၏ စိတ်ထဲတွင် ဗြိတိသျှလက်မှ လွတ်မြောက်သွားသော်လည်း ဂျပန်ဖက်ဆစ်လက်တွင်း၌ ကျရောက်နေသော မိမိ၏ နိုင်ငံအတွက် အမြဲတွေးနေလေသည်။ ထို့ကြောင့် စစ်ဝန်ကြီးအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်ကို တကျ ဖွဲ့စည်း၍ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးအတွက် ဦးဆောင်မှုများကို ပြုလျက်နေလေသည်။ ဂျပန်စစ်တပ်ကလည်း ဗိုလ်ချုပ်၏ ခြေလှမ်းကို အမြဲ စောင့်ကြည့်နေလေသည်။

သို့ရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မကြောက်မရွံ့ နောက်မတွန့်ဘဲ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ပိပိပြားပြား ဆောင်ရွက်လေသည်။ တပ်မတော်သားများနှင့် တိုင်းသူပြည်သားများ တလည်း ဗိုလ်ချုပ်၏ သစ္စာနှင့်သတ္တိတို့ကို ယုံကြည်သဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အား အကူအညီပေးခဲ့ကြသည်။

ဤသို့ဖြင့် ၁၉၄၄ ခုနှစ်အတွင်းသို့ ရောက်လာသော အခါ မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးအတွက် ဖ-ဆ-ပ-လ ခေါ် ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး ပြည်သူ့ လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ ချုပ်ကြီးကို တိတ်တဆိတ် ဖွဲ့စည်းပြီးမြောက်လေသည်။ ထို့နောက် တော်လှန်ရေးလုပ်ငန်းများကို လျှို့ဝှက်စွာ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ပြန်လေသည်။ ထိုလုပ်ငန်းမှာ အခြားမဟုတ်။ ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်နှင့် ပြည်သူ့ လူထုတို့ ပူးပေါင်းကာ ဂျပန်ဖက်ဆစ်ကို လက်နက်ကိုင် တော်လှန်၍ မြန်မာနိုင်ငံတွင်းမှ မောင်းထုတ်ရန် စီစဉ်သော လုပ်ငန်းများပင် ဖြစ်လေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်၏အမြော်အမြင်

ထိုအခါမှ စ၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းခေါင်းဆောင်သော ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်သည် ဂျပန်ကိုပြန်တိုက်ရန် အိန္ဒိယ နိုင်ငံ၌ ပြင်ဆင်မှုများပြုနေသော ဗြိတိသျှ စစ်ဘက် အရာရှိကြီးနှင့် တိတ်တဆိတ် ဆက်သွယ်၍ လက်နက် ကောင်းများကို ရအောင် ယူလေသည်။ ထိုအခါကသော် ဂျပန် ဖက်ဆစ်ကို တိုက်ထုတ်ရာ၌ ဖ-ဆ-ပ-လ က အကူအညီပေးမည်ဟု စကား ကမ်းလှမ်းသော်လည်း စစ်ကြီးပြီးသောအခါ မြန်မာနိုင်ငံအား အခွင့်အရေးပေး မည်ဟူသော ကတိကို ဗြိတိသျှတို့က မပေးချေ။ ထို့ ကြောင့် ဗြိတိသျှအပေါ်၌ သံသယ ဖြစ်နေကြသေးလေ သည်။ သို့ရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်က "အို ... ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်ဗျာ မဟာမိတ်တွေဆီက ဘာ အခွင့်အရေးမှ မရချင်နေပါစေ။ ကျုပ်တို့ဟာ ကျုပ်တို့ ဂျပန်ဖက်ဆစ်ကို တော်လှန်ကြ မယ်။ ဒါမှလည်း ကမ္ဘာက ကျုပ်တို့ကို တကယ့် ဖက်ဆစ် ဆန့်ကျင်ရေးသမားတွေဆိုတာ သိလာလိမ့်မယ်"ဟု ပြတ် သားစွာ ပြောလေသည်။ ထိုအခါ ဗိုလ်ချုပ်၏ အမြော် အမြင်ကြီးပုံကို ယုံကြည်ကြသဖြင့် ဗြိတိသျှနှင့် ပူးပေါင်း ကာ တော်လှန်ရေးကိစ္စတို့ကို ဆက်လက်၍ အင်တိုက် အားတိုက် ဆောင်ရွက်ကြလေသည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ် မတ်

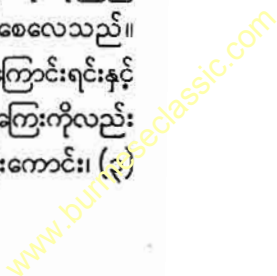
လသို့ ရောက်သောအခါ ဂျပန်ဆက်ဆစ်ကို တော်လှန်ရန် အချိန်ရောက်ပြီဖြစ်သဖြင့် ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် သားများနှင့် ပြည်သူ့လူထုသည် ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ ချုပ်၏ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း ဂျပန်ဖက်ဆစ်ကို မြန်မာ နိုင်ငံအတွင်းမှ တော်လှန် မောင်းထုတ်နိုင်ခဲ့ကြလေ သည်။

ဗိုလ်ချုပ်နှင့် နောက်တစ်ကွေ့

လွတ်လပ်ရေးပန်းတိုင်သို့ ဦးချီနေသော ခရီးတွင် အကွေ့တစ်ခုကိုကား ကျော်ခဲ့လေပြီ။ သို့ရာတွင် နောက် တစ်ကွေ့ ကျန်ပေသေးသည်" ထို နောက်တစ်ကွေ့မှာ အခြားမဟုတ်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန် ရောက်လာသော စစ်ပြေး ဗြိတိသျှအစိုးရ ဖြစ်လာလေ သည်။ ထိုအစိုးရသည် မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်သူ့လူထု၏ ဆန္ဒအရ ရွေးချယ်ကောက်တင်မြှောက်ခြင်း ခံရသော အစိုးရမဟုတ်ချေ။ သို့ရာတွင် ထိုအစိုးရကပင် မြန်မာနိုင်ငံ ကို သုံးနှစ်မျှ မိမိ၏ သဘောအတိုင်း စီမံ အုပ်ချုပ်ချင် သေးသည်။ ထိုနောက်မှ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးအတွက် တစ်စတစ်စ ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်လေသည်။ ကိုယ်ပိုင် အုပ် ချုပ်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရာမှာလည်း ချင်း၊ ကချင်၊ ရှမ်း အစရှိသော တောင်တန်းသားများနှင့် ခွဲထား ချင်သေးသည်။ ထိုအကွေ့သည် ယခင်က လက်နက် လက်ရုံး သုံး၍ ဂျပန်ဖက်ဆစ်ကို တော်လှန်ရသော အကွေ့ထက်ပင် ပို၍ ခက်ခဲလေသည်။ ထိုအကွေ့ကို ကျော်နိုင်လျှင် လွတ်လပ်ရေး ရမည်မှာ သေချာလေ သည်။ ထိုအကွေ့ကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မည်သို့ ကျော်ခဲ့ပါသနည်း။

ဉာဏ်၊ ခန္ဓိ၊ သစ္စာ၊ သမာဓိ

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ် ၏ အင်အားကို စနစ်တကျ ပြန်လည် ဖွဲ့စည်းလေသည်။ ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်ကလည်း ဗိုလ်ချုပ်ကို ယုံကြည် သဖြင့် ဥက္ကဋ္ဌအရာကို ပေး၍ ဆောင်ရွက်စေလေသည်။ တိုင်းပြည်က ထိုမျှ ယုံကြည်ကြခြင်း၏ အကြောင်းရင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဗိုလ်ချုပ်က "ကျွန်ုပ်မှာ (၁) ငွေကြေးကိုလည်း ကောင်း၊ (၂) ရာထူးနှင့် အာဏာကိုလည်းကောင်း၊ (၃)

ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ဘဝစည်းစိမ်ကိုလည်းကောင်း လုံးဝ မက်မော သာယာခြင်း မရှိသောကြောင့် ကျွန်ုပ်အား လေးစားကြဟန်တူပေသည်” ဟု သူ၏ မှတ်တမ်း၌ ရေးခဲ့ ပူးလေသည်။

ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ၏ လုပ်ငန်းစဉ်တွင် အရေးကြီးသော လုပ်ငန်းနှစ်ခု ရှိလေ သည်။ တစ်ခုမှာ မြန်မာနိုင်ငံသည် လွတ်လပ်ရေးရ၍ ဒီမိုကရေစီဝါဒအရ (ဝါ) ပြည်သူလူထုများ ရာစု၏ ဆန္ဒ အရ အုပ်ချုပ်ခွင့်ရသော နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်လာအောင် ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်လေသည်။ ကျန်တစ်ခုမှာ မွန်-မြန်မာ-ရခိုင်-ရှမ်း-ချင်း-ကရင်-ကချင်-ကယား အစရှိသော မြန်မာနိုင်ငံ တိုင်းရင်းသားတို့ စည်းစည်း လုံးလုံးရှိ၍ တရားမျှတသော အခွင့်အရေးများကို ခံစား နိုင်သည့် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံကြီးဖြစ်လာအောင် ဆောင် ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်း ဖြစ်လေသည်။

ထိုလုပ်ငန်းနှစ်ခုသည် ဗိုလ်ချုပ်၏ အသည်းစွဲ လုပ် ငန်းများပဲ ဖြစ်လေသည်။ အသည်းစွဲ လုပ်ငန်းဖြစ်သည့် အတိုင်းလည်း ဗိုလ်ချုပ်သည် မနားမနေ ဆောင်ရွက် လေသည်။ မြို့တကာ ရွာတကာသို့ လှည့်လည်၍ လွတ် လပ်ရေးတရားကိုလည်းကောင်း၊ စည်းလုံးရေး တရား ကိုလည်းကောင်း ဟောကာ ပြည်သူလူထု၏ အင်အားကို စည်းရုံးလေသည်။ ထိုအခါ ရှမ်း- ချင်း-ကရင်- ကချင်-ကယား စသော တိုင်းရင်းသားတို့သည်လည်း ဗိုလ်ချုပ် ၏ စေတနာကို ယုံကြည်လာကြ၍ မြန်မာနိုင်ငံ လွတ် လပ်ရေးအတွက် ပူးပေါင်းလာကြလေသည်။ ဤသို့ဖြင့် လွတ်လပ်ရေးကို လိုလားကြသော ပြည်မ လူထုနှင့် တောင်တန်း လူထုတို့သည် ဖ-ဆ-ပ-လ အလံအောက်တွင် သွေးစည်းမိလာကြလေသည်။

နိုင်ငံတော်ခေါင်းဆောင်ကြီး

ထိုအခါ ဗိုလ်ချုပ် ဦးစီးသော ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ ချုပ်သည် လွတ်လပ်ရေးပေးရန် အင်တင်တင် လုပ်နေ သော ဗြိတိသျှ အစိုးရကို ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် သပိတ်မှောက် ခိုင်းရာ ထိုနှစ်တွင် အထွေထွေအစိုးရ အမှုထမ်းတို့သည် ဗြိတိသျှအစိုးရကို သပိတ်မှောက်လိုက်ကြလေတော့ သည်။ ထို့နောက် ရဲအဖွဲ့အမှုထမ်းများကလည်း ထိုနည်း

တူစွာ သပိတ်မှောက်လိုက်ကြရာ ဗြိတိသျှ အစိုးရသည် ကိုင်းပြည်၏ ဆန္ဒအပေါ်သို့ လိုက်လျောလာရတော့ သည်။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်သည် တိုင်းပြည်လူထု၏ ခေါင်းဆောင်ကြီးအဖြစ်ဖြင့် ဗြိတိသျှ(ဘိလပ်) နိုင်ငံသို့ သွား၍ လွတ်လပ်ရေးအတွက် အစီအစဉ်များကို ဗြိတိသျှ အစိုးရနှင့် ဆွေးနွေးခွင့် ရခဲ့လေသည်။

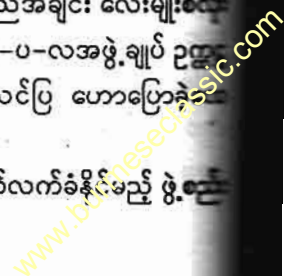
ပြည်ထောင်စုဗိသုကာ

ဗြိတိသျှနိုင်ငံမှ ပြန်လာသောအခါ ဗိုလ်ချုပ်သည် အထူးသဖြင့် တောင်တန်းဒေသရှိ တိုင်းရင်းသားများနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး၍ စည်းလုံးမှုကို ဆောင်ရွက်လေသည်။ တောင်တန်းသားများသည် ဗိုလ်ချုပ်၏ စေတနာ၊ သနား သမာဓိ၊ သတ္တိ တို့ကို ယုံကြည်ရင်းစွဲရှိကြသူများ ဖြစ် သဖြင့် ပြည်မ နှင့်ပေါင်း၍ လွတ်လပ်ရေးကို ယူမည်ဟု ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ရှမ်းပြည် နယ် ပင်လုံမြို့၌ ကျင်းပသော တောင်တန်းသား ပေါင်းစုံ အစည်းအဝေးကြီးတွင် ကတိပေးလေသည်။ ဤသို့ဖြင့် “ပြည်ထောင်စု” ဟူသော နိုင်ငံတော် ဘဝသစ်လမ်း အ သည် ပေါ်လာလေတော့သည်။

လွတ်လပ်ရေးဗိသုကာ

ထို့နောက် ဗိုလ်ချုပ်သည် ဗြိတိသျှအစိုးရနှင့် ဆွေး နွေးခဲ့သော လွတ်လပ်ရေးအစီအစဉ်များကို မနားမနေ ဆောင်ရွက်လေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်သောအခါ တိုင်းပြည်ကို ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ရန် ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ရေး စနစ်တစ်ခုရှိရမည် ဖြစ်လေသည်။ ထိုစနစ်သည် ပြည် မ သား၊ တောင်တန်းသားအားလုံး နှစ်ခြိုက်လက်ခံနိုင်မည့် စနစ်မျိုး ဖြစ်သင့်လေသည်။ ထိုစနစ်မျိုးကို ရရှိနိုင်ရန် ဉာဏ်ကြီးခြင်း၊ ကိုယ်ကျိုးစွန့်ခြင်း၊ မျှတတတ်ခြင်း သည်းခံတတ်ခြင်းတို့ လိုလေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်တွင် ဤ အရည်အချင်း လေးမျိုးစလုံး ရှိလေသည်။ တိုင်းသူပြည် သား အားလုံး၌လည်း ထိုအရည်အချင်း လေးမျိုးစလုံး ရှိကြရန် ဗိုလ်ချုပ်သည် ဖ-ဆ-ပ-လအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်ဖြင့် တိုင်းပြည်အား သင်ပြ ဟောပြောနှိုးဆော် သည်။

ထို့နောက် အများနှစ်ခြိုက်လက်ခံနိုင်မည့် ဖွဲ့စည်း

အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကို တီထွင်ရန် ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ပြည်မ၌လည်းကောင်း၊ တောင်တန်း ဒေသများ၌လည်းကောင်း တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပစေလေသည်။ ရွေးကောက်ပွဲပြီးသောအခါ တိုင်းပြည် ပြုလွှတ်တော်၏ ပထမ ညီလာခံ အစည်းအဝေးကို ထိုနှစ် ဇွန်လထဲ၌ ကျင်းပစေလေသည်။ ထို တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်၌ ဗိုလ်ချုပ်သည် ပြည်မ ကိုယ်စားလှယ် အမတ်များနှင့် တောင်တန်းဒေသ ကိုယ်စားလှယ်အမတ် တို့၏ မျက်နှာစုံညီတွင် အနာဂတ် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ရေး ဓနစ်အတွက် လမ်းစဉ်များ ချပေးခဲ့လေသည်။ ထိုလမ်းစဉ် များကို ကိုယ်စားလှယ်အမတ်အားလုံးက သဘောကျ ထောက်ခံ၍ ထိုလမ်းစဉ်များနှင့် ညီညွတ်သော အခြေခံ ဥပဒေ ရေးဆွဲရေးကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်စ ပြုလာ တော့သည်။

၎င်းကိစ္စများကို ဗိုလ်ချုပ်ကိုယ်တိုင် ဦးစီးဦးကိုင်ပြု၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့တွင် ထိုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့၌ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနှင့်တကွ အပေါင်းပါ ဝန်ကြီးတချို့သည် လူ မသမာတို့၏ လက်ချက်ဖြင့် အသက် ဆုံးရှုံးကြရလေ သည်။ ဤသို့ဖြင့် ပြည်ထောင်စု ဗိသုကာလည်းဖြစ်၍ လွတ်လပ်ရေး ဗိသုကာလည်းဖြစ်သော နိုင်ငံတော် ခေါင်း ဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် နိုင်ငံအတွက် အသက်စွန့်သွားခဲ့ရ၍ ကျွန်ုပ်တို့၏ မျက်မှောက်မှ ကွယ် သွားရရှာလေသည်။

သို့ရာတွင်

သို့ရာတွင် ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်သည် ဗိုလ်ချုပ် ၏ လမ်းစဉ်အတိုင်း ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွား၍ တိုင်းပြည်ကလည်း ဗိုလ်ချုပ်၏ လမ်းစဉ်ကို ဆက်လက် ထောက်ခံကြသည်ဖြစ်ရာ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် လွတ်လပ်သော ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံကြီး သည် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ကမ္ဘာ့ ပွဲလယ်၌ တင့်တင့်တယ်တယ် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာ လေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်မသေ

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် လူလားမြောက်သည့် အရွယ်မှစ၍ မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးကိုသာ အာရုံ စိုက်၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ ဖြစ်လေသည်။ သခင်ခေါင်း ဆောင်အဖြစ်ဖြင့် လွတ်လပ်ရေး၏ ရန်သူဖြစ်သော နယ်ချဲ့ တို့နှင့် အကြိတ်အနယ်အား ပြိုင်ခဲ့သည်။ ဗမာ့လွတ်လပ် ရေး တပ်မတော် ဗိုလ်ချုပ် ဗိုလ်တေအေဖြစ်ဖြင့်လည်း လွတ်လပ်ရေး၏ ရန်သူဖြစ်သော ဖက်ဆစ်တို့နှင့် အကြိတ် အနယ် အားပြိုင်ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် လွတ်လပ်ရေး နှင့် စည်းလုံးရေးတို့ကို ရတော့မည်ဟု မိမိကိုယ်တိုင် သိ၍ တိုင်းပြည်အကျိုးရှိရာ ရှိကြောင်းတို့ကို ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန် အားယူနေဆဲတွင် အသက် ခန္ဓာ စံသွားရရှာလေသည်။

သို့ရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ စိတ်ဓာတ်သည် ကား စံသွားသည် မဟုတ်ချေ။ ရှင်လျက်ပင် ရှိလေသည်။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသည် ဤကမ္ဘာမြေပေါ်၌ ရှိနေ သမျှကာလပတ်လုံး ထိုစိတ်ဓာတ်သည် ရှင်လျက်သာ နေမည် ဖြစ်လေသည်။

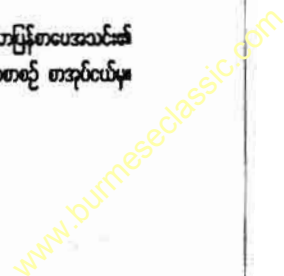
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် သူ၏ မိန့်ခွန်းများတွင် သူ၏စိတ်ဓာတ်ကို အောက်ပါအတိုင်း ထုတ်ဖော်ခဲ့လေ သည်။

“ဒီမိုကရေစီဝါဒသာ လွတ်လပ်ရေးနဲ့ ဆီလျော် တယ်။ ဒီဝါဒသာ ငြိမ်းချမ်းရေးကို အားပေးတယ်။ အဲဒါ ကြောင့် ဒီဝါဒကိုသာ ကျွန်တော်တို့ ရည်ရွယ်ရမယ်”

“ဗမာက တစ်မျိုး၊ ကရင်က တစ်ဖုံ၊ ရှမ်း၊ ကချင်၊ ချင်း၊ ကရင်နီ(ကယား)တို့က တခြား ... အကွဲကွဲအပြား ပြား လုပ်နေကြရင် အကျိုးရှိမှာ မဟုတ်ဘူး။ စုပေါင်းလုပ် ကြမှသာ အကျိုးရှိနိုင်မယ်”

ထိုစိတ်ဓာတ်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ပြည်ထောင်စုတွင် တစ်ခါတစ်ရံ မိုးဟိန်းသကဲ့သို့ ဟိန်းလျက် တစ်ခါတစ်ရံ တူရိယာ တေးဂီတကဲ့သို့ သာသာယာယာ မြည်လျက်နေ မည်မှာ မှချဖြစ်လေသည်။ ။

စာပေဗိမာန်ကာသပြန်စာပေအသင်း၏
၁၉၉၆ ခုနှစ်ထုတ် ပြည်တော်သာစာစဉ် စာအုပ်ငယ်မှ

ဗိုလ်ချုပ်ဆန္ဒနှင့် ဆရာဝါသနာ မင်းသုဝဏ်

လွတ်လပ်တော့မည်။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်တော့မည်။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းသားများ လွတ်လပ်တော့မည်။ သည်တစ်ခါ တကယ်ပင် လွတ်လပ်တော့မည်။ ကျွန်တော်တို့ မျက်မှောက်တွင်ပင် လွတ်လပ်တော့မည်။ ကျွန်တော်တို့ ကံကောင်းလေစွ။

ကျွန်တော်၏ မိဘက်ဘက် အဘိုးအဘွား လေးဦး တွင် တစ်ဦးသော အဘိုးသာလျှင် လွတ်လပ်သောဘဝ တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ ကျန်သုံးဦးကား ကျွန်ဘဝတွင် မွေးဖွား၍ ကျွန်ဘဝတွင်ပင် အရိုးထုတ်ကြရရှာသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော့်မိဘများကား သခင်ဘဝကို တွေ့ကြရတော့မည်။ ကျွန်တော်နှင့်တကွ ကျွန်တော့် သား မယားတို့သည်လည်း သခင်ဘဝကို တွေ့ကြရတော့မည်။

ဤအတွေးမျိုးကို ကျွန်တော် နေ့စဉ်လိုလိုပင် တွေး၍ပီတိဖြစ်မိသည်။ ပီတိဖြစ်သောအခါတိုင်း ဝမ်းနည်းချက်တစ်ခုဖြင့် အဆုံးသတ်ရသည်။ ထိုဝမ်းနည်းချက်မှာကား ကျွန်တော်နှင့် ခင်မင်ရုံတွင်မျှမက ကျွန်တော် ယုံကြည်ကိုးစားသော ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ဆရာတို့အပြင် အခြားခေါင်းဆောင်တို့သည် ခါးတောင်းကျိုက်မှ မဖြုတ်ရသေးခင် အသေဆိုးဖြင့် အာဇာနည်ဗိမာန်သို့ ကူး

ပြောင်းသွားရသည်ကို သတိရမိသောအချက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အကြောင်းကို တွေးမိလိုက်လျှင် ရယ်လည်း ရယ်ချင်မိသည်။ အားလည်းကိုးမိသည်။ ကြည့်လည်း ကြည့်ညိုမိသည်။ သူ့ကို စ၍သိရစဉ်အခါက သူ့မှာ ကျောင်းသား။ ကျွန်တော်က နည်းပြဆရာပေါက်စ။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက် ပဲခူးကျောင်းဆောင်တွင် အတူနေကြသည်။ သူက နိုင်ငံရေးဝါသနာပါသော ကျောင်းသား။ ကျွန်တော်က စည်းကမ်း ရိုသေသော ကျောင်းဆရာ။ တစ်နေ့သောအခါတွင် သူနှင့်ကျွန်တော် တွေ့ကြရတော့သည်။

တစ်ညတွင် စာကြည့်ခေါင်းလောင်း ထိုးပြီးနောက် ကျွန်တော်သည် အခန်းစေ့ ကျောင်းသားများ ရှိမရှိ လိုက်ကြည့်စစ်ဆေးရသည်။ ကိုအောင်ဆန်းကား သူ့အခန်းတွင် မရှိ။ ထို့ကြောင့် မရှိသည့်အကြောင်းကို ဒုတိယအဆောင်မှူးထံသို့ အစီရင်ခံလိုက်သည်။ နာရီဝက်ခန့် ကြာသောအခါ ဒုတိယအဆောင်မှူး ဦးခင်ဇော်သည် ကျွန်တော့်အခန်းသို့ အူယားဖားယား ပြေးလာသည်။

“ဟေ့ ... မောင်အောင်ဆန်းတစ်ယောက် မလာဘူးလား” ဟု သူက မေးသည်။ ကျွန်တော်လည်း စာကြည့်

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း (အတိတ်နှင့်ပစ္စုပ္ပန်)

မသိ၍ဆို၊ မလို၍ပြော။
 သူ့စိတ်မှာ အလွန်ယဉ်လို့
 သူ့ညာဉ်မှာ အလွန်သန့်တယ်
 ထူးချွန်သဘော။
 မသိ၍ထင်၊ မမြင်၍ပြော။
 သူ့ဝိညာဉ် မသေပျောက်ပါဘူး
 မိုးပေါက်လို အစဉ်ကြည်လို့
 နေခြည်လို အစဉ်လန်းကာ
 ဖျန်းဆွတ်စိတ်စော။ ။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကဏ္ဍများ (၁၉၆၄ ခုနှစ်)

စားပွဲမှထ၍ မလာကြောင်း ပြောသည်။ “အေး ... ကောင်းပါလေရဲ့ကွာ။ သူ့ရှိလျက် မရှိဘူးလို့ မင်းက အစီရင်ခံတယ်ဆိုပြီး ဒေါတွေ မောတွေနဲ့ထွက်သွားလို့ မင်းကိုများ လာပြီး ထိုးနေမလားလို့ဆိုပြီး လိုက်လာခဲ့တာ။ လမ်းမှာတင် စိတ်ကျေသွားဟန်တူပါတယ်” ဆို၍ ဒုတိယအဆောင်မှူး ပြန်သွားလေသည်။

အမှန်အားဖြင့်ကား ကိုအောင်ဆန်းမှာ ထိုအခါက ကျောင်းဆောင်တွေကိုလှည့်၍ နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးနေလေ့ ရှိသဖြင့် အချိန်လွန် ညဉ့်နက်မှ အခန်းသို့ ပြန်လာလေ့ရှိသည်။

ထို့နောက် ကျွန်တော်လည်း ဘိလပ်သွား၍ ပညာသင်သည်။ ကိုအောင်ဆန်းလည်း သခင်ဖြစ်၍ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာလေသည်။ ကျွန်တော် တက္ကသိုလ်သို့ ပြန်ရောက်သောအခါ သူသည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တွင် လူကြီးတစ်ဦး ဖြစ်နေလေပြီ။ ထိုအခါက ကျွန်တော့်အိမ် (ပုဂံလမ်း၊ အမှတ် ၁၄) တွင် သခင်သိန်းအောင် လာနေလေသည်။ သခင် သိန်းအောင်ကို အကြောင်းပြု၍ ကျွန်တော့်အိမ်သို့ နိုင်ငံရေးသမား မိတ်ဆွေများ အတော် အဝင်အထွက်လုပ်ကြသည်။

ကျွန်တော်နှင့်ကား စာမူပေမူ ယဉ်ကျေးမှုလောကကိုသာ ပြောကြ၍ သူတို့အချင်းချင်းကား ဘာတွေပြောနေကြမှန်းမသိ။ ကိုသိန်းအောင်အခန်းတွင် တကျိတ်ကျိတ် ရှိနေကြသည်။ ကျွန်တော်လည်း သူတို့ ခေါင်းချင်း ရိုက်သောအခါ ရှောင်၍သာပေးလိုက်သည်။ တစ်ညသောအခါ သခင်အောင်ဆန်း ရောက်လာသည်။ ကောလိပ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ အစည်းအဝေးက ပြန်လာသည်ဟု ပြောကာ ကိုသိန်းအောင်နှင့်သာလျှင် တတိုးတိုး တိုင်ပင်တော့သည်။

ကျွန်တော်လည်း ကျွန်တော့်ဘာသာ အိပ်ရာဝင်လေသည်။ မနက်ကျမှ သခင်အောင်ဆန်း ပြန်သွားလေသည်။ ထိုအခါက ဂျပန်စစ်ဖြစ်ခါနီးနေပြီ။ ကျွန်တော်နှင့် ဘိလပ်တွင် ကျောင်းအတူတူနေဘက်ဖြစ်သော အင်္ဂလိပ် မိတ်ဆွေတစ်ဦးမှာ ဘုရင်ခံအိမ်တော်တွင် အရေးပါသော အရာရှိတစ်ဦး ဖြစ်နေသည်။ သူလည်း မကြာခဏ ကျွန်တော့်ဆီ အလည်လာသည်။ ထို့ကြောင့် တစ်နေ့သောအခါ ကိုသိန်းအောင်က ထိုအရာရှိနှင့် သူ့ကို

မိတ်ဆက်ပေးရန် ခိုင်းသည်။

မိတ်ဖြစ်လိုသောအကြောင်းကတော့ နိုင်ငံရေးပင် ဖြစ်သည်။ သခင်လူငယ်ကလေးများကို အရေးပေးလျှင် ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို အင်နှင့်အားနှင့် ခုခံတိုက်ခိုက်ပေးမည် ဟူသော အရောင်းအဝယ်ကိစ္စဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အိမ်တော်သို့ သွား၍ စကား အရောင်းအဝယ်လုပ်ကြသေးသည်။ သို့သော်လည်း မအောင်မြင်ချေ။ သခင်လူငယ်ကလေးတွေကို အစိုးရက ဝေးလို့ မြန်မာလူကြီးပိုင်းကပင် အယုံအကြည်မရှိချေ။ ဤအကြံပျက်၍ မကြာမြင့်မီပင် သခင်အောင်ဆန်း ပျောက်သွားပြီဆိုသော သတင်းကို သတင်းစာတို့တွင် တွေ့ရလေ သည်။

“ဘယ့်နယ်လဲ ကိုသိန်းအောင် ... ကိုအောင်ဆန်း တစ်ယောက် ဘယ်ရောက်သွားသလဲ” ဟု ကျွန်တော်က မေးသောအခါ “မသိပါဘူး ဆရာ” ဟု ကိုသိန်းအောင်က ပြန်ပြောသည်။ သူတို့ကား ဤမျှ လျှို့ဝှက်ကြသည်။

ဤသို့ သခင်အောင်ဆန်းအကြောင်းများကို တွေးလိုက်လျှင် တစဉ်တတန်းကြီး ပေါ်လေ့ရှိသည်။ ဆရာဦးဘချိုအကြောင်းကို တွေးလိုက်ပြန်လျှင်လည်း ဤသို့ပင် တစဉ်တတန်းကြီး ပေါ်လေ့ရှိသည်။ သို့သော်လည်း နောက်ဆုံးအကြိမ် သူတို့နှင့်တွေ့လိုက်ရသည့်အကြောင်း မျှကိုသာ ကျွန်တော် ပြောပါအံ့။

ဗိုလ်ချုပ်တို့တစ်တွေမှာ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် အနိစ္စရောက်ကြရှာသည်။ ၁၄ ရက် တနင်္လာနေ့က ကျွန်တော်သည် ဆရာနှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကို တွေ့သေးသည်။ တစ်နာရီကျော်ကျော်ခန့် ဟိုဟိုသည်သည် ပြောဆို ဆွေးနွေးကြသေးသည်။ ထိုနေ့က ကျောင်းဆင်းသောအခါ ဦးခင်ဇော်၊ ကိုထင်ဖတ်နှင့် ကျွန်တော် ၃ ယောက် သား အတွင်းဝန်များရုံးသို့ သွားကြသည်။ အကြောင်းမှာ စစ်မဖြစ်ခင်က ကျွန်တော်တို့ ရှာဖွေစုဆောင်းထားသော စာပေဗဟုသုတဆိုင်ရာစာစုများ စစ်အတွင်းတွင် ပျောက်ဆုံးခဲ့ရာ အတွင်းဝန်ရုံးရှိ မိတ်ဆွေတစ်ဦးက သဲလွန်စရထားသည်ကြား၍ လိုက်သွားကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ရှေ့သို့ ရောက်သောအခါ ဝန်ရံတာတွင် ဆရာနှင့် ဗိုလ်ချုပ်တို့ ၂ ယောက် စကားပြောနေကြသည်ကိုတွေ့၍ ကျွန်တော်တို့လည်း ဝင်စွက်

ပြောဆိုကြပါသည်။ ထိုအခါက ဗိုလ်ချုပ်မှာ ဘန်ကောက် လုံချည် နဲ့သာရောင်နှင့် ပိုးအင်္ကျီရင်စေ့ ဝတ်ထားသည်။ ညှပ်ဖိနပ်စီးထားသည်။ ဥပုသ်တစ်ပတ်သားခန့် မှတ်ဆိတ်နှင့် နှုတ်ခမ်းမွှေး ကျိုးတိုးကျဲတဲကို ဆင်မြန်းထားသည်။ လုံချည်ကို ပင့်ကာ မကာ တစ်မျိုး၊ ပါးလွှာသော နှုတ်ခမ်းတို့ကို စုကာ ထော်ကာတစ်မျိုး စကားပြောသည်။ ကောလိပ်ကျောင်းရောက်ခါစ ကျောင်းသားနှင့် အလွန် တူသည်။

လွန်ခဲ့သောနေ့(တနင်္ဂနွေ)က သူပြောသော မိန့်ခွန်းကို အသံလွှင့်ရုံက တစ်ဖန်လွှင့်သည်နှင့်စပ်၍ စကားစပြော ကြသည်။ သူ လက်တန်းပြောသမျှတွင် ထိုနေ့က ပြော သောစကားကို သူ အကြိုက်ဆုံးဖြစ်သည်ဟု ပြောသည်။

“ကျွန်တော်က လိုရမယ်ရ မှတ်သားထားတဲ့ ဖိုင်တွဲ တွေကို ဆွဲလာပြီးပြောတာကို စီစဉ်ပြီးသားစကားကို ပြောတယ်လို့ ထင်ကြမှာပဲ။ အလုပ်ရှုပ်နေလို့ မစီစဉ်အား ပါဘူး။ ရေးဖို့တော့ဝေးရော။ ပြောချင်တဲ့ အချက်ကလေး တွေကိုသာ တွေးပြီးယူလာခဲ့ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ မနေ့က စကားကို ကျွန်တော် လက်တန်းပြောသမျှမှာ အကောင်း ဆုံးလို့ထင်တာပဲ။ ခင်ဗျားတို့ ဘယ်လို အသံလွှင့်ကြ သလဲ ” ဟု ကိုထင်ဖတ်ကို ဗိုလ်ချုပ်ကမေးသည်။ “ကြမ်း တဲ့ အပိုင်းတွေကိုဖြတ်ပြီး ကောင်းတာတွေကို လွှင့်ပါ တယ်” ဟုပြန်ဖြေသောအခါ ဗိုလ်ချုပ်က “အို... အဆီ အသားတွေကို ချန်ခဲ့တာကိုးဗျ၊ ဟိုဟာတွေမှ အဆီ အသားတွေပဲ။ ဒီလိုပြောမှ သိတယ်၊ မိတယ်” ဟု ဆိုကာ သူငယ်စဉ်က တရားဟောခဲ့ရုံတွေကို ပြောပြလေသည်။

“တစ်ခါတော့ ဆရာကြီးရယ် (ကိုယ်တော်မှိုင်း)၊ သခင်စိုးရယ်၊ ကျွန်တော်ရယ် မန္တလေးမှာ တရားဟော ကြတယ်။ မန္တလေးသဘောကိုလည်း ကျွန်တော်တို့က မသိဘဲကိုး။ သည်တော့ ကျွန်တော်တို့က အသံချဲ့စက် ကြီးနဲ့ ဟောတာပေါ့။ ဆရာကြီးတို့ သခင်စိုးတို့ ဟော ပြီးမှ နောက်ဆုံးမှ ကျွန်တော်က ဟောရတယ်။ ကျွန် တော်လည်း စိတ်ရှိလက်ရှိဟောတာပေါ့။ ပြီးခါနီးလို့ ပရိသတ်ကိုကြည့်လိုက်တော့ ကျိုးတိုးကျဲတဲ နည်းနည်းပဲ ရှိတာကို တွေ့ရတယ်။ နောက်မှ မန္တလေးသားတစ်ဦးက ပြောလို့ မန္တလေးသဘောကို သိရတယ်။ မန္တလေးမှာ တရားပွဲစလျှင် အသံချဲ့စက်နဲ့ မစရဘူး။ ရိုးရိုးပဲ ပြောရ

သတဲ့။ သည်တော့မှ ပရိသတ်တွေက တရားဟောတဲ့ လူနားကိုစုပြီး ဝိုင်းလာကြတယ်။ ဝိုင်းလာတဲ့အခါကျမှ အသံချဲ့စက်နဲ့ ဖိပြီး ဟောရသတဲ့။

“စ စချင်း အသံချဲ့စက်နဲ့ ဟောလျှင် နေရာတကာ က ကြားရတော့ အဝေးကို ထွက်သွားပြီး အိမ်ကြို အိမ် ကြား အိမ်ပေါ်အိမ်တွင်းမှ နားထောင်ကြတော့ တရားပွဲ မှာ လူမစည်ဘူးတဲ့။ အဲသည်တုန်းက ဆရာကြီးကတော့ စိကာပတ်ကုံးနဲ့ ဖွဲ့ဖွဲ့နဲ့နဲ့ ပြောသွားတော့ ပွဲသိပ်ကျတာ ပေါ့။ သခင်စိုးနဲ့ ကျွန်တော်ကတော့ လေ့လာထားတဲ့ အချက်တွေကို ရိုးရိုးပဲပြောကြတော့ ပွဲမကျပါဘူး။ တရားပွဲပြီးတော့ လူတစ်ယောက် လာပြောသတဲ့။ သခင် အောင်ဆန်းတို့ သခင်စိုးတို့ ကောင်းတယ် ကောင်းတယ် ဆိုပြီး ဘာများ ကောင်းတာပါလိမ့်လို့ ပြောသတဲ့။ အဲဒါ နဲ့ နောက်တစ်နေ့တော့ မန္တလေးနားက ခပ်ခေါင်ခေါင် အရပ်တစ်ခုကိုသွားပြီး တရားဟောကြပြန်တယ်။ ကျွန် တော် အလှည့်ကျတော့ ပရိသတ် ငြိမ်ချက်သား ကောင်း လွန်းလို့ ပျင်းနေပြီထင်ပြီး ကျွန်တော်က ပျက်လုံးထုတ် လိုက်တယ်။ ဘယ်နှယ်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်ဟာ သည် အရပ်ကို မရောက်တာ အတော်ကြာသွားပါပြီ။ ဘယ် လောက်ကြာပဲလဲဆိုရင် မွေးကတည်းကပါပဲလို့ ပြောပြီး ပွဲကျမလားလို့ ပရိသတ်ကို ကြည့်ပါတယ်။ ဘယ်သူမှ ရယ်ဖော်မရပါဘူး” ဟု ဗိုလ်ချုပ်က ပြောသည်။

ဤတွင် ဆရာဦးဘချိုက ဝင်၍ “ဗိုလ်ချုပ် ပျက်လုံး ထုတ်တာက ကျင်ခဲပြောသလိုများ ဖြစ်နေပါလား။ ရွာ တစ်ရွာမှာ အရပ်သားတွေဟာ အင်မတန်ဆိုးသတဲ့။ ပွဲက လျှင် ဆူကြ ပူကြ လုပ်တာနဲ့ ပွဲပျက်သွားသတဲ့။ အဲသည် ရွာကို ကိုကျင်ခဲတို့ အငြိမ့်ရောက်သွားတော့ကို ကျင်ခဲက ကာလသားခေါင်းကို ပြေးကပ်ပြီး ပွဲကို ငြိမ်အောင် ထိန်း ပေးဖို့ တောင်းပန်သတဲ့။ ကာလသားခေါင်းကလည်း အရပ်သားတွေကို မင်းတို့ ပွဲကြည့်တဲ့အခါ တုတ်တုတ်မျှ မလှုပ်ကြနဲ့။ လှုပ်လျှင် ငါ့အကြောင်းကို သိရမယ်လို့ ကြိမ်းထားသတဲ့။ ညကျတော့ လူပျက်တွေက ပျက်ကြ တာပေါ့။ တစ်ခါပျက်လည်း မရယ်ကြဘူးတဲ့။ နှစ်ခါ ပျက်လည်း မရယ်ကြဘူးတဲ့။ တစ်ညလုံး တစ်ချက်မှ မရယ်ကြဘူးတဲ့။ ဒါနဲ့ အငြိမ့်အဖွဲ့လည်း စိတ်ပျက်ပြီး မနက်ကျတော့ စုံစမ်းကြည့်တော့ ကာလသားခေါင်းကို

ကြောက်တာနဲ့ ရယ်ချင်လျက် အောင့်ထားရတယ်လို့ ပြောကြသတဲ့။ ဗိုလ်ချုပ် ပျက်လုံးထုတ်တုန်းကလည်း ဒီလိုများ ဖြစ်နေရောသလား” ဟု ပြောရာ ဗိုလ်ချုပ်က ပြုံးနေလေသည်။

ထို့နောက် ဆရာက ဗိုလ်ချုပ်ကို ရှေးရှု၍ “ဆရာလည်း နိုင်ငံရေးကထွက်ပြီး ပညာရေးတို့၊ ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို လိုက်စားချင်ပါတယ်။ (ကျွန်တော်တို့ကို လက်ညှိုးထိုး၍) သူတို့ တစ်တွေနဲ့ အာရှအရှေ့တောင်ပိုင်းမှာ လှည့်ပြီး ယဉ်ကျေးမှုလေ့လာချင်ပါတယ်” ဟု နှုတ်ဖြင့် ထွက်စာတင်ရာ ဗိုလ်ချုပ်က နှုတ်ခမ်းထော်၍ လက်ကာပြသည်။ ယဉ်ကျေးမှုကို မနှစ်သက်၍များ လက်ကာလေရောသလားဟု တွေးမိခိုက် ဗိုလ်ချုပ်က ဆက်၍ “ကျွန်တော်လည်း နိုင်ငံရေးက ထွက်မှာပါပဲဆရာ။ ထွက်ပြီးတော့ စာရေးမယ်ကြတယ်။ ကျွန်တော် ကျောင်းမှာနေတုန်းက ပါဠိရော မြန်မာစာကိုပါ ယူခဲ့တယ်။ မြန်မာစာမှာ ကျွန်တော် အမှတ်ကောင်းကောင်းရတယ်။ ကျွန်တော် ကြိုးစားလျှင် ဒစ်စတင်းရှင်းတောင် ရမှာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဟိုတုန်းကတော့ အိုင်စီအက်တို့ ဘာတို့ မှန်းနေတာမို့ အင်္ဂလိပ်စာကိုပဲ ဖတ်တာပဲ။ ကျွန်တော်လည်း စာပေပညာကို ဝါသနာပါပါတယ်။ အရိုင်းသက်သက် မဟုတ်ပါဘူး” (ထိုအခိုက်တွင် တာရာရေးသော ဆောင်းပါးကို သူ တွေးမိဟန်တူသည်) ဟုဆိုကာ သခင်ဘသောင်း၏ ပန်းသာ မစာဥ၊ မောင်ထင်၏ ငဘ၊ ရွှေဥဒေါင်း၏ ရတနာသိုက် စသည်တို့အကြောင်းကိုပြော၍ ချီးမွမ်းလေသည်။ နောက် “ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ဘာသာပြန်တွေ အများကြီးလိုတယ်။ ဘိုင်အိုဂရပ်ဖီ (အတ္ထုပ္ပတ္တိ) တွေလည်း လိုတယ်။ ဘာကြောင့် မရေးကြသလဲ မသိဘူး” ဟု ဗိုလ်ချုပ်က ပြောရာ ဆရာက ဝင်၍ “ဗမာ ခက်တာက ဘုန်းကြီးတွေ ပျံတော်မူရင် ထေရုပ္ပတ္တိရေးရတယ်။ သည်တော့ ဘိုင်အိုဂရပ်ဖီဆိုရင် လူသေမှ ရေးရတယ်လို့ အထင်ရောက်နေကြတယ်” ဟု ပြောလေသည်။

ထိုအခါ ဗိုလ်ချုပ်က “ကျွန်တော့် အကြောင်းကို ရေးကြတာ အလွဲချည်းပဲ၊ အေးမိလ်လုဒွစ်တို့လို ရေးတတ်တဲ့လူများရှိလျှင် သိပ်ကောင်းမှာပဲ” ဟုဆိုကာ အနောက်နိုင်ငံ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများအကြောင်းကို ဆွေးနွေးကြလေသည်။

ထိုအခိုက် ဦးသိန်းဟန်နှင့် အမတ် ဦးဘသီတို့ ရောက်လာကြသည်။ ဦးဘသီက ဆရာ ဦးဘချိုဘက်သို့ လှည့်၍ “အစ်ကိုကြီးမှာလိုက်တဲ့ လုံချည်ကို အိမ်က ရက်ပေးလိုက်ပြီ၊ ကိုဘချိုကြိုက်တဲ့ မတ်တတ်စင်းပဲ” ဟုပြောရာ ဆရာက ကျွန်တော့်ဘက်သို့ လှည့်၍ “ဆရာက အသက်ကြီးတော့ ငယ်ငယ်က ကြိုက်တတ်တဲ့ အဆင်ကလေးတွေကို ပြန်ပြီးအောက်မေ့တယ်။ အနက် မတ်တတ်စင်းမှာ ဘေးကအဖြူ စင်းကလေးတွေညှပ်ပြီး ရက်တာကို ဆရာက အင်မတန်ကြိုက်တယ်” ဟု ပြောလေသည်။

ထို့နောက် ဗိုလ်ချုပ်က “သည်နေ့ ထမင်းစားပြန်တော့ ဂျာနယ်ကျော်မှာပါတဲ့ မန်းတင်ရဲ့ ဆောင်းပါးထို ဖတ်ရလို့ သဘောကျနေတယ်။ ဖဆပလအမတ်တစ်ယောက် တောကို ပြန်ရောက်တော့ မြို့အုပ် မောင်ပြုံးချိုက မေးသတဲ့၊ သည်တော့ အမတ်က ကြီးကျယ်ခမ်းနားတဲ့ တွေကို လျှောက်ပြောသတဲ့။

နောက်ပြီး ဥက္ကဋ္ဌကလည်း မိန့်ခွန်းပြောတယ်သာ ဆိုတယ်။ စာကို ဖတ်ပြတာပဲလို့ ပြောသေးသတဲ့။ အဲဒါနဲ့ မောင်ပြုံးချိုက ဘာတွေများ ဆုံးဖြတ်လိုက်သလဲလို့ မေးတော့ ဒါတွေကို ကျုပ်မသိဘူး။ ဟောသည်ထဲ စာရွက်စာတမ်းတွေသာ ဖတ်ကြည့်ပေတော့လို့ ပြန်ပြောသတဲ့” ဟု ဆိုကာ လုံချည်ကို မ၍ ရယ်လေသည်။ ထိုအခိုက် ဆရာဦးဘချိုက ဦးခင်ဇော်ဘက်သို့ လှည့်၍ “ဗိုလ်ချုပ်အိမ်က ရေဒီယိုက ပျက်နေလို့ ကောင်းကောင်း မကြားရဘူးတဲ့။ ရေဒီယိုတစ်လုံးလောက်တော့ပေးမှပဲ” ဟု ပြောလေသည်။

မိုးလည်း သည်းလာလေသည်။ ခဏ အကြာတွင် ဝန်ကြီးပျော်ဘွယ်ဦးမြ ကားနှင့်ပေါက်လာ၍ ဗိုလ်ချုပ်အနားသို့ကပ်ကာ “ပြောစရာရှိတယ်” ဟု ပြောသဖြင့် လိုက်သွားလေသည်။ နောက်အခန်းထဲမှ ထွက်လာ၍ “သခင်နု ရှိသလား” ဟု မေးသည်။ သခင်နုမှာ ဘီလီက ပြန်ရောက်ခါစ နေမကောင်းသဖြင့် ရုံး မတက်နိုင်။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်လည်း ကားစီးကာ ထွက်သွားလေသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း လူစုခွဲလိုက်ကြတော့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ဗိုလ်ချုပ် တက္ကသိုလ်ဘာ

၁၉၄၇ ခုနှစ်ဦးက ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ ဘိလပ် သို့ သွားရောက်အရေးဆိုကြစဉ် ဗြိတိသျှ သတင်းဖြန့်ချိရေးဌာနမှ သတင်းထောက် C. Harcourt Robertson စီ-ဟာကုတ် ရော်ဘတ်ဆန်' သည် ဗိုလ်ချုပ် တည်းခိုရာ ဒေါ်ချက်စတာဟိုတယ်သို့လာ၍ ဗိုလ်ချုပ်နှင့် တွေ့ဆုံ အကဲခတ်ပြီးလျှင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် တောင် အာဖရိကသမဂ္ဂနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်စမတ်နှင့် နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းချင်း၊ ထင်ရှားကျော်စောလာပုံချင်း တူကြောင်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်ချီးကျူးကာ ကမ္ဘာသို့ သတင်းပို့လိုက်၏။ ထိုနှိုင်းယှဉ် ချီးကျူးချက်ကို စာပဒေသာ ဗရိသတ်တို့ လွယ်လင့်တကူ လေ့လာနိုင်စေရန် ရည်ရွယ်၍ ဤ 'ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်' နှိုင်းယှဉ်ချက် ဆောင်းပါးကို 'တက္ကသိုလ်ဘာ' အား အထူး ရေးသားစေ၍ ထည့်သွင်းဖော်ပြပါသည်။

စာပဒေသာအဖွဲ့

x x x

ဤဆောင်းပါးမှာ နှိုင်းယှဉ်ချက်သက်သက်သာသာ ဖြစ်၍ အပိုအလိုမရှိ တိကျစွာရှိစေရန် ရေးသား ရာတွင် လိုအပ်သော အချက်အလက်များကို (၁) မြဒေါင်းညိုရေး

'ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အတ္ထုပ္ပတ္တိ' (ရဲဘော်သုံးကျိပ်)၊ (၂) ဒဂုန်တာရာရေး 'အောင်ဆန်း သို့မဟုတ် အရိုင်း' ဆောင်းပါး (တာရာမဂ္ဂဇင်း)၊ (၃) 'ဗိုလ်ချုပ်စမတ် အတ္ထုပ္ပတ္တိ' (ဗြိတိသျှစွယ်စုံကျမ်း)၊ (၄) နိုဝယ်ဘွက်(ချ်)ရေး 'တောင် အာဖရိကနိုင်ငံပြု သုခမိန်ကြီး' ဆောင်းပါး (လိုက်ဖ် မဂ္ဂဇင်း)၊ (၅) 'ဗိုလ်ချုပ်စမတ် အတွင်းရေး' (ဂျန်ဘူး မဂ္ဂဇင်း) နှင့် (၆) ဝီလျံဆန်ရေး 'ဗြိတိသျှ စီးပွားဖက် နိုင်ငံစုံ' သမိုင်းများကိုမှီး၍ စုဆောင်း ရေးသားပါသည်။ ဤဆောင်းပါးမှာ ဝေဖန်ချက်ဆောင်းပါး မဟုတ်ပါကြောင်း။

တက္ကသိုလ် ဘာ

x x x

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် နတ်မောက်မြို့ ဒုတိယ တန်းရှေ့နေ ဦးဖာ'၏ သားရတနာတစ်ဦးဖြစ်၍ ၁၉၁၅ ခုနှစ်တွင် ဖွားမြင်သည်။ အဘိုးဖြစ်သူမှာ မြို့လုလင် သူကြီး 'ဦးမင်းရောင်' ဖြစ်၍ သီပေါမင်း ပါတော်မူပြီးစ အခါက သုံးနှစ်တိုင်တိုင် နတ်မောက်၊ ပုပ္ပါး အစ ရှိသော တောင်တွင်းကြီး မြောက်ဘက်တစ်ခွင်၌ 'ရွှေလရောင် မင်းသား' ဘွဲ့ခံကာ အင်္ဂလိပ်များကို ခုခံ တိုက်ခိုက်နေခဲ့

သည်။ နောက်ဆုံးတွင် အတွင်းလူများ၏ စနက်မီးကြောင့် မြန်မာ့ဦးစွန်း ပြန်၍လုခွင့် မရတော့ဘဲ ပျက်စီးစေရလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်စမတ်ကို ၁၈၇၀ ပြည့်နှစ်၊ မေလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် တောင်အာဖရိကတိုက် ကိပ် ကိုလိုနီနယ် မယ်ဗက်စ် ဗြူးဒေသတွင် ဖွားသည်။ အမည်အပြည့်အစုံမှာ Jan Christian Smuts 'ဂျန်ခရစ္စတီယန် စမတ်စ်' ဖြစ်၏။ ဖခင်မှာ 'ဂျေ-အေ-စမတ်စ်' ဆိုသူ မြေပိုင်ရှင်ဖြစ်၍ မိခင်မှာ 'ကက်သရင်းနာဒီဗရိုင်းစ်' ဖြစ်သည်။ မျိုးရိုးအားဖြင့် ဟော်လန်ပြည်သား ဒတ်ချ်လူမျိုးအနွယ် ဘိုးဝါးလူမျိုးဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ရေနံချောင်းမြို့ အမျိုးသား အထက်တန်းကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြား အောင်မြင်ပြီးနောက် ၁၉၀၈ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကို ရသည်။ မဟုတ်မခံစိတ်ကို မွေးသဖြင့် 'မီးခဲ' ဟု တွင်ခဲ့သည်။ ၁၉၁၆ ခုနှစ်၊ ကျောင်းသားသပိတ်ကြီးတွင် ကြိုးကိုင် ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့၏။ ၁၉၁၆-၁၇ ခုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၁၇-၁၈ ခုနှစ်၌ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လာပြီးလျှင် ကမ္ဘာကျောင်းသားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်သွယ်ခဲ့သည်။ အမျိုးသားနေ့၊ ပါတော်မူနေ့ စသည်တို့ကို ခေါင်းဆောင်ကျင်းပခဲ့သည်။ ရိုးရိုးကျင့်၍ မြင့်မြင့်ကြံသူတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ၁၉၁၈ ခုနှစ်တွင် ဥပဒေပညာ သင်ကြားနေရာမှ ကျောင်းထွက်ခဲ့သည်။ ဌာနချုပ် ဒို့ဗမာ အစည်းအရုံး၏ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်လာကာ သခင်အမည် တပ်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်စမတ်သည် ရှေးဦးစွာ စလားတင်တော့ချ်မြို့၊ ဝိတိုရိယတက္ကသိုလ်သို့ဝင်၍ စာသင်သည်။ ထို့နောက် စကောလားရှစ် ဆုရ၍ အင်္ဂလန်ပြည် ကင်းဘရစ်ချ်တက္ကသိုလ်သို့ တက်၍ ပညာသင်ကြားရာ ၂ နှစ်သင်တန်းကို တစ်နှစ်တည်းနှင့် အပြီးအပြတ် ဖြေဆို အောင်မြင်သည်။ ဥပဒေ သင်ကြား တတ်မြောက်သောအခါ ၁၈၉၅ ခုနှစ်တွင် တောင်အာဖရိကတိုက် ကိပ်တောင်းမြို့သို့ ပြန်လာပြီးလျှင် ရှေ့နေလိုက်ရင်း နိုင်ငံရေးတွင်ဝင်စပြုသည်။ (ဤအချိန်၌ တောင်အာဖရိကတိုက်တွင် ကိပ်

ကိုလိုနီ၊ နေတယ်၊ အော့ရိန်ချ် ဖရီးစတိတ်နှင့် ထရန်ဆာဗာ(လ်) ခေါ် ပြည်ကြီး လေးပြည်ရှိသည်။ ထိုပြည်များကို ဒတ်ချ်လူမျိုးအနွယ် ဘိုးဝါးတို့က စတင်တည်ထောင်၍ နေထိုင်လာခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် ဗြိတိသျှတို့က တိုက်ခိုက်သိမ်းယူသောကြောင့် ကိပ်ကိုလိုနီနှင့် နေတယ်ပြည်နှစ်ပြည်သည် ဗြိတိသျှ လက်အောက်ခံ ဖြစ်သွားသည်။ အော့ရိန်ချ် ဖရီးစတိတ်နှင့် ထရန်ဆာဗာလ်ပြည်များကိုမူ ဘိုးဝါးလူမျိုးတို့က သမ္မတနိုင်ငံများအဖြစ်ဖြင့် လွတ်လပ်စွာ အုပ်စိုးနေကြသည်။) ဗိုလ်ချုပ်စမတ်သည် နိုင်ငံရေးဝင်ကာစ၌ ဗြိတိသျှနှင့် ပူးပေါင်းဆက်ဆံနေဆန္ဒရှိသည်။ သို့သော် ၁၈၉၆ ခုနှစ်တွင် ဗြိတိသျှတို့က အော့ရိန်ချ်ဖရီးစတိတ်နှင့် ထရန်ဆာဗာလ် သမ္မတနိုင်ငံများကိုပါ တိုက်ခိုက်သိမ်းယူရန် ကြံစည်သောကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်စမတ်သည် စိတ်ထားပြောင်း၍ ဗြိတိသျှတို့မှန်းကာ ထရန်ဆာဗာလ်နိုင်ငံ၊ ဂျီဟာန်နက်စဘတ်မြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ကာ ရှေ့နေလိုက်ရင်း ထရန်ဆာဗာလ်နိုင်ငံသမ္မတ Paul Kruger 'ပေါကရုဂါ' နှင့် တွဲဖက်ဆောင်ရွက်မှုကို ဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ထရန်ဆာဗာလ်နိုင်ငံအစိုးရရှေ့နေချုပ်ကြီး ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ဗြိတိသျှ အစိုးရက ဝန်ထောက် ရာထူးပေးကာ နိုင်ငံရေးနယ်မှ ထွက်စေရန် ဖြားယောင်းသော်လည်း မရချေ။ ၁၉၁၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ရန်ကုန် အရေးတကြီး လုံခြုံရေး အက်ဥပဒေအရ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ဖမ်းဆီး၍ ထောင်ဒဏ် ၁၅ ရက် ကျခံရလေသည်။ ရန်ကုန်တွင်လည်း လှုပ်ရှားသူများ၏ ၁၉၁၉ ခုနှစ်၊ မော်လမြိုင် သခင်ညီလာခံကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့၍ တိုင်းပြည်အတွက် စွန့်စားရန် ရည်ရွယ်ကာ မီးတုတ်ဖိုလ်သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်လေသည်။ ထို့နောက် အကယ်၍ စစ်ဖြစ်လာခဲ့လျှင် ဗြိတိသျှကို မြန်မာတို့မကူညီဘဲ ဗြိတိသျှထမ်းပိုးကို တွန့်လှန်ပစ်ရန် ဆော်ဩခဲ့သည်။ ဒို့ဗမာအစည်းအရုံးဆင်းရဲသား ဝံသာနုအဖွဲ့များပါဝင်သော ဗမာ့ထွက်ကုန်ကို ဖွဲ့စည်းသောအခါတွင် နိုင်ငံရေးကို အပြစ်အထန် ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်သည်။ အိန္ဒိယအမျိုးသားကွန်ဂရက် ညီလာခံသို့လည်း ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် တက်

သေးသည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဝင် လူကြီးအဖြစ်လည်း ရွေးချယ်ခြင်း ခံရသည်။ ထို့နောက် ၁၉၄၀ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် ဇေလွန်မြို့၌ ဟောပြောမှုကြောင့် အစိုးရက ပုဒ်မ ၁၂၄ (က) အရ ဖမ်းဆီးရန် စိုင်းပြင်းရာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမှာ ပျောက်သွားလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ် စမတ်သည် ရှေ့နေချုပ်ကြီး ဖြစ်၍ မကြာမီ ဘိုးဝါးလူမျိုးတို့၏ အောရိန်းဖရီး စတိတ်နှင့် ထရန်ဆဗာလ် သမ္မတနိုင်ငံများကို ဗြိတိသျှက သိမ်းယူ ရန် ကြိုးစားပြန်ရာ ၁၈၉၉ ခုနှစ်၌ ဘိုးဝါးလူမျိုးတို့နှင့် ဗြိတိသျှစစ်ဖြစ်၏။ ဤစစ်အတွင်း၌ ဗိုလ်ချုပ်စမတ်သည် ပြောက်ကျားစနစ်ဖြင့် ဗြိတိသျှတပ်များကို အကြီးအကျယ် ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံတွင်လည်း သူရဲကောင်းတစ်ဦး အဖြစ်ဖြင့် ထင်ရှားလာခဲ့တော့သည်။ ၁၉၀၂ ခုနှစ်တွင် ဘိုးဝါးလူမျိုးတို့ စစ်ရှုံး၍ ပြေငြိမ်းရလေရာ အောရိန်းဖရီး စတိတ်နှင့် ထရန်ဆဗာလ်သမ္မတ နိုင်ငံများကို ဗြိတိသျှ က သိမ်းယူသည်။ သို့သော် ပြည်တွင်း ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ် ရေး ပေးထား၏။ ဤတွင် ဗိုလ်ချုပ် စမတ်သည် Het Volk ခေါ် နိုင်ငံရေးအဖွဲ့ကို တည်ထောင်သည်။ နောက် ထရန်ဆဗာလ်ပြည် အစိုးရအဖွဲ့တွင် အတွင်းဝန် ဖြစ် လာသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် အောက် တိုဘာလတွင် တိုင်းပြည်အတွက် အသက်စွန့်ကာ တရုတ်ပြည်သို့ ထွက်သွားရာ ဂျပန်များနှင့် ဆက်သွယ် မိ၍ ၁၉၄၁ ခု၊ မတ်လတွင် မြန်မာပြည်သို့ တိတ်တဆိတ် ပြန်လာသည်။ နောက် ရဲဘော်သုံးကျိပ်တို့ ဂျပန်သို့ သွား ၍ စစ်ပညာများ သင်ကြားကြသည်။ ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ဂျပန်က ဗြိတိသျှအမေရိကန်တို့ကို စစ် ကြေညာတိုက်ခိုက်ရာ ၁၉၄၂ ခုနှစ်ဦးတွင် မြန်မာမြေကို ချဉ်းနင်း ဝင်ရောက်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သည် ဗိုလ်တေဇ အမည်ခံ၍ ယိုးဒယားတွင် စတင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သော ဗမာ့တပ်မတော်ကို ဦးစီးကာ ပါ၍လာခဲ့ သည်။ စစ်ပွဲများတွင် ရှေ့ဆောင်ခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် ပေါ်ပေါက် လာရာ ဗိုလ်တေဇသည် ဗိုလ်ချုပ်ကလေး ဖြစ်လာသည်။ ထို့နောက် မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရသောအခါ အစိုးရ ဖွဲ့စည်းရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် စစ်ဝန်ကြီးနှင့်

ဗမာ့တပ်မတော်၏ စစ်သေနာပတိလည်း ဖြစ်လာသည်။

ဗိုလ်ချုပ်စမတ်သည် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး အဖြစ် ဖြင့် ဘိုးဝါးလူမျိုးတို့ကို သွေးစည်းပေးခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ် စမတ်၏ ကြိုးစားမှုကြောင့် ၁၉၁၀ ခုနှစ်တွင် ကိပ်ကိုလိုနီ၊ နေတယ်၊ အောရိန်ချ် ဖရီးစတိတ်နှင့် ထရန်ဆဗာလ် လေးပြည်ထောင်ကို ပူးပေါင်းကာ တောင်အာဖရိက သမဂ္ဂနိုင်ငံဟူ၍ နိုင်ငံကြီးတစ်နိုင်ငံ တည်ထောင်နိုင်ခဲ့ သည်။ ဗြိတိသျှ အစိုးရကလည်း ဒိုမီနီယံ အုပ်ချုပ်ရေး စနစ် ပေးအပ်လာရသည်။ ၁၉၁၂ ခုနှစ်၌ ဗိုလ်ချုပ်စမတ် သည် ပြည်ထဲရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လာ သည်။ ကာကွယ်ရေးတပ်များ ဖွဲ့သည်။ ၁၉၁၄ ခုနှစ်၌ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်လာရာ ပြည်တွင်းသူပုန်များကို လည်းကောင်း အာဖရိက အရှေ့ပိုင်းရှိ ဂျာမန်နယ်ပယ် များကိုလည်းကောင်း၊ ကိုယ်တိုင် ဦးစီး၍ တိုက်ခိုက် နှိမ်နင်းခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဗမာ့တပ်မတော်ကို ဖွဲ့စည်း အင်အားဖြည့်ပြီးလျှင် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့အား ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် စတင် တော်လှန်လိုက်ရာ ဂျပန်တို့ ဆုတ်ခွာပြေးရ၍ ဗြိတိသျှတို့ မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ ပြန် ဝင်လာနိုင်ခဲ့သည်။ ဤတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဗြိတိသျှစစ်အာဏာပိုင်တို့နှင့် စေ့စပ်၍ ဗမာ့တပ်မတော် ကြီးကို ဖရိုဖရဲ မဖြစ်စေရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ စစ်ဘက် တွင် အမှု မထမ်းသော ရဲဘော်များကို ပြည်သူ့ရဲဘော် တပ် ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်ကြီးကို တည်ထောင်၍ နိုင်ငံကို သွေးစည်းပြီး လျှင် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် ဗြိတိသျှနှင့် အရေးဆို တော့သည်။ ဗြိတိသျှတို့ အလျှော့ပေးရကာ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၆ ရက်နေ့၌ ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့အား အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာများကို တိုးချဲ့ကာ အပ်နှင်းရသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အစိုးရအဖွဲ့ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ကာကွယ်ရေးနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လာသည်။

ဗိုလ်ချုပ်စမတ်အား ၁၉၁၆ ခုနှစ် ကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်နေဆဲ၌ ဗြိတိသျှအစိုးရက အင်္ဂလန်သို့ ဖိတ်ခေါ်၍ စစ်ဦးစီးအဖွဲ့တွင် ပါဝင်စေကာ တိုင်ပင် နှီးနှောသည်။ စစ်အပြီး၌ ဗိုလ်ချုပ်စမတ်သည် နိုင်ငံပေါင်းချုပ်အသင်း ကြီး တည်ထောင်ရေးအတွက် အထူးတလည် ကြိုးပမ်းခဲ့

လေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ရာထူး လက်ခံသော်လည်း ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် အပြင်းအထန် အရေးဆိုရာ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ဗြိတိသျှအစိုးရက လန်ဒန်သို့ ဖိတ်ခေါ် ဆွေးနွေးရ၏။ ထို့နောက် 'အောင်ဆန်း-အက်တလီ' စာချုပ်ကို ချုပ်ဆို၍ ၁၉၄၇ ခု၊ ဧပြီလတွင် တိုင်းပြုပြည်ပြုလွတ်တော် ရွေးကောက် ဖွဲ့စည်းကာ မြန်မာ့ကံကြမ္မာကို မြန်မာတို့ ဆုံးဖြတ်ခွင့်ပေးရတော့၏။

ဗိုလ်ချုပ်စမတ်သည် ၁၉၁၉ ခုနှစ် တောင်အာဖရိက သမဂ္ဂနိုင်ငံ၏ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်လာပြီးနောက် ၁၉၃၉ ခုနှစ် အထိ နိုင်ငံရေးသံသရာတွင် နိမ့်တုံမြင့်တုံ ကျင်လည်နေခဲ့၏။ ၁၉၃၉ ခုနှစ် ၌ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်ပွားရာ ဗိုလ်ချုပ်စမတ်သည် ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာပြန်ပြီးလျှင် ဗြိတိသျှတို့အား ထိရောက်စွာ ကူညီခဲ့၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ကျောင်းသား ဘဝက အစ ယခုအထိ စာ အလွန်ဖတ်သည်။ ၁၉၃၈ ခုနှစ်တွင် နယူးဘားမား သတင်းစာ အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။ မျိုးညွန့်၊ ဂန္ထလောက၊ ဟုန် စသော မဂ္ဂဇင်းများတွင်လည်း ဆောင်းပါးများ ရေးခဲ့ဖူးသည်။

ဗိုလ်ချုပ်စမတ်သည် နိုင်ငံရေးအဘိဓမ္မာနှင့် ရုက္ခဗေဒ၊ သတ္တဗေဒများတွင် ဝါသနာပါသည်။ ၁၉၂၆ ခုနှစ်က Holism and Evolution ခေါ် အဘိဓမ္မာကျမ်းတစ်ကျမ်းကို ရေးခဲ့သည်။ မြက်အမျိုးမျိုးကို စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးလေ့ရှိသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ပြုံးခဲ့သည်။ အစဉ်လိုပင် နိုင်ငံရေးကို တွေးနေဟန်တူသည်။ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် စိတ်ပူပိုရသည်။ သူ့တွင် သိမ်မွေ့ခြင်းမရှိ။ အလှအပ ယဉ်ကျေးခြင်း ထုံးစံများကို ဂရုမထား။ သူ၏ နိုင်ငံရေးဝိညာဉ်ကား ပြင်းထန်လှ၏။ တစ်ခုတည်းကိုသာ

လုပ်သော နိုင်ငံရေးသမားသက်သက်ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်စမတ်သည် အမြဲ သုန်မှုန်နေတတ်သည်။ အဘိဓမ္မာဆန်သော ဥပေက္ခာတရား လက်ကိုင်ထားပုံရသည်။ ကစားခုန်စားမှုကိုလည်း ဂရုမထား။ ဧည့်ခံပွဲ မိတ်ဆက်ပွဲများကို ရှောင်နိုင်သမျှ ရှောင်၏။ မတော်သာ၍ သွားရလျှင် စိတ်နှင့်မတွေ့က တုံ့ကိုဘာဝေနေတတ်၍ စကားပြောရာမှ ထ သွားတတ်သည်။ သွားလာနေထိုင်ပုံကား ခပ်ကြမ်းကြမ်းပင်ဖြစ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ရယ်စရာ မောစရာပြောတတ်သည်။ သို့သော် သူ့ ရယ်စရာများ၏ အောက်တွင် နက်နဲသော ပြောင်လောင်ချင်များ ပါလာတတ်သည်။ ကိစ္စကြုံလျှင် ဇွဲနှင့်လုပ်ကိုင်းတတ်သည်။ လူရွေး ကောင်းသည်။ နိုင်ငံအတွက်ဆိုလျှင် မည်သူမျှ မကြိုက်သော်လည်း ဇွတ်လုပ်တတ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ အထက်ပိုင်းမှ ဗြိတိသျှတို့ကို မောင်းထုတ်ရာမှအပြန်တွင် ငှက်ဖျားရောဂါရ၍ ဆေးရုံတက်ရသည်။ ကျန်းမာလာသောအခါ ဆေးရုံ ဆရာမကြီး ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့် လင်ဆက်ခဲ့သည်။ ယခု သားသမီး ၃ ယောက် ရှိနေလေပြီ။

ဗိုလ်ချုပ်စမတ်သည် စတယ်လင်ဘော့ရှ်မြို့ ဝိတိုရိယာတက္ကသိုလ်သို့ ဝင်စက လူတောမတိုးပုံအောင် ရှက်တတ်၏။ သူနေသော ကျောင်းဆောင်နှင့် လမ်းတစ်လမ်းသာ ခြားသော အိမ်တွင်နေသူ 'စီဘယ်လာ မာဂရက်သာ ကရိုက်' ဆိုသူ အမျိုးသမီးကလေး၏ အားပေးမှုကြောင့် စင်မြင့်ပေါ်သို့ တက်ပုံလာသည်။ စကားရည်လှပွဲများတွင် ဗိုလ်စွဲခဲ့သည်။ ၁၈၉၆ ခုနှစ်လောက်က ထိုအမျိုးသမီးကလေးနှင့် အိမ်ထောင်ပြုခဲ့ရာ ယခု သားသမီး ၆ ယောက်၊ မြေး ၁၂ ယောက် ရှိနေလေပြီ။ ။

၈၀၃၃၃

သူ့အကြောင်း ကျွန်တော် မှတ်မိသမျှကလေး တက်တိုး

တစ်ပတ်လည်လာပြန်ပြီ။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် တကွ အာဇာနည်ကြီးများ ကျဆုံးရသောအကြောင်းများကို ပြန်ပြောင်း သတိရကြလေပြီ။ လုပ်ကြံမှုကြီး ဖြစ်ခဲ့သည်မှာ နှစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် ရှိသွားလေပြီ။ နှစ်လည်တိုင်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အကြောင်းများနှင့် အခြားပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများအကြောင်းတို့ကို ရေးသား ဖော်ပြကြသည်။ ကျွန်တော့်အဖို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ကြုံတွေ့ရသည့် အခိုက်အခါကလေး အချို့ကို မမေ့နိုင်ဖြစ်ခဲ့ရသော်လည်း ရေးသားဖော်ပြမှု မပြုခဲ့မိချေ။

တစ်နေ့က အိုးဝေတွင် ဗမိုးက ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အင်္ဂလိပ်စာလေ့လာမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ရေးသော ဆောင်းပါးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း တက္ကသိုလ်ကျောင်းသို့ ရောက်စက ကျောင်းသား သမဂ္ဂအသင်းတွင် ကျင်းပသော စကားရည်လှပွဲတစ်ပွဲ၌ ထ၍ အင်္ဂလိပ်လိုပြောရင်း ပါဠိရွတ်ပုံကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးအောင်သန်း၏ စာအုပ်မှ ကောက်နုတ်ချက်ဟစ်ခုကို ထုတ်ပြထားသည်။

အောင်ဆန်းက ပရိသတ်ထဲတွင် အင်္ဂလိပ်လို ပြောပြီး ပါဠိအညွှန်းကလေးတစ်ခုကို ရွတ်ပြလိုက်သောအခါ ပရိသတ်က ရယ်မောကြသည်။ ထိုပရိသတ်ထဲတွင် ရှေ့ဆုံး၌ထိုင်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား အခြားသူများ

မဟုတ်ပေ။ ဒေါက်တာဘမော်၊ ဒေါက်တာဘဟန် အမျိုးပြုသော 'တွဲရေးသမား'နှင့် ဦးဘဘေအမျိုးပြုသော 'ခွဲရေးသမားများ' ဖြစ်ကြသည်။ ၁၉၃၂ ခုနှစ်ဟု ထင်မိပါသည်။ သမဂ္ဂဥက္ကဋ္ဌသစ်၏ ကတိသစ္စာ ခံယူပွဲကျင်းပလေ့ရှိရာ ထိုပွဲတွင် ဥက္ကဋ္ဌသစ်က ရာထူးလက်ခံ မိန့်ခွန်း ပြောကြားပြီးသည့်နောက် အခမ်းအနားတစ်ရပ်အနေဖြင့် စကားရည်လှပွဲတစ်ပွဲကျင်းပလေ့ရှိသည်။ ထိုနှစ်အတွက် အခမ်း အနားဝင် စကားရည်လှပွဲ၌ ပြောဆို ချေပကြရမည့် အကြောင်းအရာကို သမဂ္ဂလူကြီးများက ရွေးကြရသည်။ ပြီးလျှင် ပြောဆိုချေပမည့်သူများကို ရွေးကြရသည်။

ထိုနှစ် ထိုအခိုက်တွင် အဓိကရ အဖြစ်အပျက်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်လေသည်။ ယင်းသည်ကား ဂျူဗလီဟောခန်းမဆောင်တွင် ခွဲရေးတရားဟောပွဲတစ်ခု ကျင်းပနေစဉ် ပရိသတ်ထဲမှ စင်မြင့်ပေါ်သို့ ပျံတက်ရောက်ရှိလာသော အရာသည်ကား ဘုန်းကြီးဖိနပ်တစ်ဖက် ဖြစ်လေသည်။ ထိုအခါက ဗြိတိသျှတို့က အုပ်ချုပ်ပုံ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးပြုရန် စီစဉ်နေကြသည်။ မြန်မာပြည်ကို အိန္ဒိယပြည်မှ ခွဲထုတ်၍ သီးသန့် အုပ်ချုပ်ရေးစနစ် ပေးသင့်သလော။ သို့တည်းမဟုတ် မြန်မာပြည်သည် အိန္ဒိယပြည်နှင့်အတူ ပူးတွဲ၍ အိန္ဒိယပြည်အတွက် လေး

သော အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်အတိုင်း ခံယူသင့်သလော။ ဤ မေးခွန်းပြဿနာသည် မြန်မာ့နိုင်ငံရေး လောကတွင် အကြီးမားဆုံး ဖြစ်နေလေသည်။

မြန်မာ့နိုင်ငံရေးသမားများတွင် 'ခွဲရေးသမား' နှင့် 'တွဲရေးသမား' ဟူ၍ အုပ်စုကြီးနှစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဒေါက်တာဘမော်သည် ဆရာစံ၏အမှုကို လိုက်ပေးသော ရှေ့နေအဖြစ် လူထုက အသိများလာသည် အလျောက် နိုင်ငံရေးအကွက်ဆိုင်ရာဖြင့် နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်အသွင်ကိုယူကာ တွဲရေးဘက်မှ လှုပ်ရှားနေလေသည်။ သမားရိုးကျ ခေါင်းဆောင်ကြီးများဖြစ်သော ဦးဘဘော၊ ဦးပု၊ ဦးသိမ်းမောင် စသည်တို့သည် ခွဲရေးဘက်မှ လှုပ်ရှားကြသည်။

ထိုပဋိပက္ခကယက်သည် တစ်နိုင်ငံလုံး အနှံ့အပြား ရိုက်ခတ် ပျံ့နှံ့လေရာ တစ်အိမ်ထဲ၌ အိမ်သူအိမ်သားများတွင် အချို့က ခွဲရေး၊ အချို့က တွဲရေးဟူ၍ ကွဲနေကြပြီးလျှင် ကတောက်ကဆ ဖြစ်ကြသည်ဟူ၍လည်း ကြားဖူးလိုက်ရလေသေးသည်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းတွင်လည်း ခွဲရေး တွဲရေး အငြင်းပွားကြသည်။ များစွာသော ဘုန်းတော်ကြီးတို့သည် ဒေါက်တာဘမော် အပြောကောင်းမှုကြောင့် တွဲရေးဘက်သို့ လိုက်ကြသည်။ အချို့မှာ အတော်ပြင်းထန်ကြသည်။

ဂျူဗလီဟော ခန်းမဆောင်တွင် ခွဲရေးတရားပွဲ ကျင်းပခိုက် ဘုန်းကြီးဖိနပ်တစ်ဖက် စင်မြင့်ပေါ်သို့ ပျံတက်လာခြင်းသည် သတင်းထူးတစ်ရပ်ဖြစ်သည့်အလျောက် နောက်တစ်နေ့တွင် သတင်းစာများက ဖိနပ်ပျံကြီး၏ ဓာတ်ပုံနှင့်တကွ သတင်းကို ဝေဝေဆာဆာရေးကြသည်။ နောက်နေ့များတွင် ဘုန်းကြီးများ နိုင်ငံရေးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် မသက်ဆိုင်သည့် ဟူသောအချက်ကို သတင်းစာများတွင် ရေးလာကြသည်။ ထိုအခိုက် 'ရန်ကုန်ဂေဇက်' အင်္ဂလိပ် သတင်းစာတွင် 'ဘုန်းကြီးများ နိုင်ငံရေးတွင် မပါဝင်သင့်' ဟူသော ခေါင်းစဉ်တပ် 'အယ်ဒီတာထံ ပေးစာ' တစ်စောင် ပါလာသည်။ နောက်နေ့များတွင် ထိုသတင်းစာ 'အယ်ဒီတာ ထံ ပေးစာ' ကော်လံတွင် အချေအတင် ရေးကြသည်။

ကျောင်းဆောင်တွင်လည်း တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားအချို့သည် ထိုအကြောင်းကို ငြင်းကြ ခုံကြသည်။

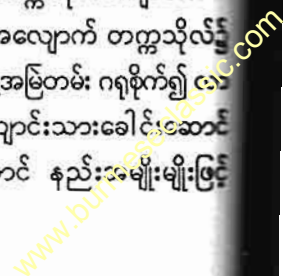
ထိုစဉ်က ကျွန်တော်သည် ပုဂံဆောင်မှ ပြောင်း၍ အင်းဝဆောင်တွင် နေလျက်ရှိ၏။ ကျွန်တော့်အနီးအနားတွင် ကိုအောင်သန်း(ဗိုလ်ချုပ်အစ်ကို)၊ ကိုဘတင်(ယခု ရှေ့နေကြီး ဒေါက်တာဘတင်)၊ ကိုဟန်ထော် (အငြိမ်းစားအတွင်းဝန်)၊ မစ္စတာရာရှစ်၊ ကိုအေးချို (အငြိမ်းစားတိုင်းပညာဝန်)နှင့် အခြား မိတ်ဆွေများ အခန်းအသီးသီး၌ နေကြသည်။ ညစာစားပြီး အခန်းသို့ပြန်လာပြီးနောက် ဝရန်တာတွင် ထိုင်လျက် ထလျက် အမျိုးမျိုးနေရင်း ထိုအကြောင်းကို ထင်ရာမြင်ရာ ပြောဆိုငြင်းခုံနေကြသည်။

ထိုသို့ ငြင်းခုံနေကြရာ နှစ်ရက် သုံးရက်လောက် ကြာသောအခါ ကိုဟန်ထော်က "ဒီ အကြောင်းကို ယူနီယံမှာ ဒီဗိတီလုပ်လိုက်ရင် ကောင်းမယ်" ဟု အကြံပြုသည်။ ထိုအကြံကို သဘောကျကြသဖြင့် သမဂ္ဂအမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် ကျောင်းသားအချို့ကို ပြောပြကြလေရာ သူတို့လည်း နှစ်သက်ကြသဖြင့် သမဂ္ဂဥက္ကဋ္ဌသစ် ကတိသစ္စာခံယူပွဲတွင် အခမ်းအနားဝင် စကားလှပွဲအတွက် ထိုအကြောင်းအရာကို ရွေးချယ်လိုက်ကြသည်။

ရွေးချယ်ရာ၌ ထူးခြားသည့် အချက်ကလေးတစ်ခု ရှိသည်။ စကားရည်လှပွဲများတွင် အဆိုဘက်က 'သင့်သည်' ဟူသော ဖြောင့်ချက်အဖြစ် ထားပြီးလျှင် အချေဘက်က 'မသင့်' ဟူသော ငြင်းချက်အဖြစ် ထားလေ့ရှိကြသည်။ ယခု၌မူ ပြောင်းပြန်ပြု၍ 'ဘုန်းကြီးများ နိုင်ငံရေးတွင် မပါဝင်သင့်'ကို အဆိုအဖြစ်ထားကာ 'ပါဝင်သင့်သည်'ကို အချေအဖြစ် ထားလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ပြောမည့်သူများကို ရွေးချယ်မှုမှာ မခက်ခဲလှပေ။ 'ကိုယ်ဖော်တဲ့ဆေး ကိုယ်အရင်စား' ဆိုသလို အကြံပြုသူများထံမှ ရွေးလိုက်ကြသည်။ အဆိုရှင်များအဖြစ် ကိုအောင်သန်းနှင့် ကျွန်တော်။ အချေရှင်များအဖြစ် ကိုဘတင်နှင့် ကိုအေးချိုတို့ဖြစ်ကြလေသည်။ အင်္ဂလိပ်လို ပြောကြရမည်ဖြစ်သည်။ သဘာပတိ၊ သမဂ္ဂဥက္ကဋ္ဌသစ်မှာ ကိုစံဖော်အောင် ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံရေးသမားတို့သည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ၏အားကို ယူလိုကြသည့်အလျောက် တက္ကသိုလ်၌ ဖြစ်ပေါ်သော ကိစ္စများတွင် သူတို့အမြဲတမ်း ဂရုစိုက်၍ လာကြသည်။ ပါဝင်ကြသည်။ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များကို အကျွမ်းတဝင်ဖြစ်အောင် နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့်

ကြီးပမ်းကြသည်။ တက္ကသိုလ် သမဂ္ဂတွင် ထိုအကြောင်းကို စကားရည်လှပွဲ ကျင်းပမည် ဆိုလိုက်သည်နှင့် နိုင်ငံရေးသမား အုပ်စုများသည် သမဂ္ဂအဆောက်အဦသို့ စုပြုံတက်ရောက်ကြလေသည်။ ထိုအကြောင်းအရာမှာ စင်စစ်အားဖြင့် ခွဲရေးတွဲရေး ပြဿနာပင်ဖြစ်လေရာ အုပ်စုနှစ်ခုလုံးက အင်အားပြဖို့ ပြင်ဆင်ထားကြသည်။ ပရိသတ်ထဲမှ ဝင်ရောက်ပြောဆိုခွင့်ကိုယူ၍ သူတို့၏ဝါဒကို ဖြန့်ဖို့ အသင့်ရှိကြသည်။ ထိုနေ့ည အစည်းအဝေးပွဲသည် အလွန် လူစည်လေတော့သည်။

ထိုပွဲတွင် ပရိသတ်ထဲမှ ကတုံး(ခေါင်းတုံး) ဆံတောက်နှင့် လူငယ်တစ်ယောက် ထ၍ အင်္ဂလိပ်လို အနည်းငယ်ပြောပြီး ဘုန်းကြီးများမှာ အမှုကိစ္စ မများအပ်ဟူသော 'အပ္ပကိစ္စောစ' ပါဠိပိုဒ်ကို ရွတ်ပြလေသောအခါ နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များက ထိပ်တန်းက နေ၍ ရယ်မောကြလေသည်။ သူတို့သည် ထိုစဉ်က 'ဒီကောင်လေး' သည် တစ်နေ့သောအခါတွင် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးဖခင်ကြီး ဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု ယောင်၍ပင် မတွေးမိကြချေ။ ထိုသူငယ်၏ စကားကို ဂရုမထားမိသော်လည်း သူ ပါဠိရွတ်ပြပုံကိုကား မှတ်မိကောင်း မှတ်မိကြပေလိမ့်မည်။ အင်္ဂလိပ်လို ပဏာမချီစဉ်က ထစ်ထစ်ငေါ့ငေါ့ဖြစ်သလောက် ပါဠိ ရွတ်ရာတွင် မြန်သောကြောင့် ထူးခြားမှုပေါ်လွင်လာလေသည်။

အောင်ဆန်းသည် ထိုအချိန်အခါမှစ၍ တက္ကသိုလ်တစ်ခွင်တွင် ခပ်ဆန်းဆန်းလူတစ်ယောက်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခြင်း ခံရသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ထို့နောက် အောင်ဆန်း၏ အကြောင်းကို ပို၍ ပို၍ သိလာကြ၏။

ကျွန်တော် သိရသလောက်မှာ အောင်ဆန်းသည် အင်္ဂလိပ်လို ပြောရာတွင်သာ ထစ်ထစ်ငေါ့ငေါ့ ရှိသော်လည်း အရေးအသားတွင် တော်ပေသည်။ ဂန္ထလောက မဂ္ဂဇင်းတွင် ပန်းတနော်ဦးသန့် (ယခုကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးသန့်)နှင့် ကျောင်းဝတ်စုံအကြောင်းကို အချေအတင် အင်္ဂလိပ်လို ရေးသည်။ အင်္ဂလိပ်စာကိုလည်း များစွာဖတ်ကြောင်း သိရပါသည်။

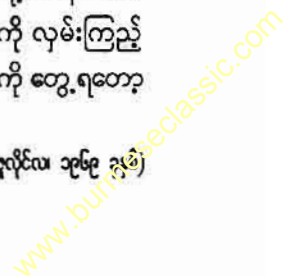
အောင်ဆန်းနှင့်ပတ်သက်သည့် အခြားအကြောင်းရပ်ကလေးတစ်ခု ပြောပြချင်ပါသေးသည်။ အောင်ဆန်းသည် တို့ဗမာအစည်းအရုံးတွင် အထွေထွေအတွင်းရေး

မှူးအဖြစ်ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကျွန်တော်သည် ကိုထွန်းတင် ('တိုလီမိုလီ ထွန်းတင်' ဗိုလ်မှူးဟောင်း) နှင့်အတူ သမဂ္ဂအဆောက်အဦ အောက်ထပ် ဦးကံသိန်း၏ ဆံပင်ညှပ်ဆိုင် အခန်းနှင့် ကပ်လျက်အခန်းတွင် ခိုကပ်နေသည်။ ကိုထွန်းတင်၏ ဦးလေးနှင့် အဒေါ်တို့က ကျွန်တော်တို့ကို ထမင်းဟင်း ချက်ကျွေးသည်။ ကျွန်တော်တို့ အခန်းသည် ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များ မကြာခဏလာ၍ လေကန်သော နေရာဖြစ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကြံကြိုက်သလို စားစရာ သောက်စရာရှိလျှင် ဝင်စားကြ သောက်ကြသော နေရာလည်း ဖြစ်သည်။ အောင်ဆန်းသည် မြို့ထဲတွင်နေသော်လည်း ကျွန်တော်တို့အခန်းသို့ မကြာခဏ ဝင်လာတတ်သည်။

တစ်နေ့တွင် အောင်ဆန်းသည် ည ၁၀နာရီလောက် ရောက်လာသည်။ ရောက်ရောက်ချင်းပင် "ဟေ့... ထမင်းစားချင်တယ်၊ ကျန်သေးသလား" ဟု ဆိုသည်။ ကျွန်တော်နှင့် ကိုထွန်းတင်တို့က မရှိတော့ကြောင်း ပြောပြသည်။ "ကျန်တာပဲပေး" ဟု သူက ဆိုပြန်လေသောအခါ ကိုထွန်းတင်၏ ဦးလေးက အိုးထဲမှ ကျန်သော ထမင်းခဲကလေးနှင့် ပစ်လိုက်ဖို့ထားသော ငါးဟင်းအကျန် အရိုးအရင်းတို့ကို ထုတ်ပြသည်။ ကျွန်တော်က သမဂ္ဂဆိုင်မှာ ခေါက်ဆွဲဝယ်ကျွေးမည် ကြိုလိုက်သေး၏။ အချိန်က နှောင်းနေပြီ။ သို့သော် အောင်ဆန်းက "ဝယ်မနေပါနဲ့" ဟုဆိုကာ ထမင်းကျန် ဟင်းကျန်တို့ကိုပင် အားလုံး စားပစ်လိုက်သည်။ စားပြီးနောက် ဘယ်သူ့ကိုမျှ ဘာမျှ မပြောဘဲ ကျွန်တော့် ခေါက်ဆွဲတင်စုတ်ကလေးပေါ်တွင် လှဲလိုက်သည်။ နောက် မိနစ်ပိုင်းတွင် အိပ်မောကျသွားလေသည်။

ကျွန်တော့်အဖို့ ထိုညတွင် အိပ်ရာပြဿနာ ပေါ်လေတော့သည်။ တစ်ဖက်ခန်းက ဆံပင်ညှပ်မှန်တင်ခုံ တစ်ပေလောက်အကျယ်တွင် လိမ့်မကျအောင် သတိထား၍ ခြင်ကိုက်ခံရင်း မှေးခနဲမျှသာ ပျော်ရလေသည်။ နံနက် မိုးလင်းစတွင် ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော်တို့အခန်းဘက်သို့ ကူးဝင်လာပြီးလျှင် ကျွန်တော့်စုတ်ကို လှမ်းကြည့်လိုက်ရာ ဟာလာဟင်းလင်း ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရတော့သည်။ ။

မြတ်မူရင်၊ အဖွဲ့ ၁၇၊ အမှတ် ၉ (ရုဂိုင်းလ ၁၉၆၉ ခုနှစ်)

ဝါရီဝေဂဗျူဟာ တက္ကသိုလ်မောင်မောင်ကြီး

(၁) ဒွီဇာမိပ

ဂဗျန်တောင်ကဲ့သို့ စစ်ထိုးခြင်းကို ဆိုသည်။ အလယ် တပ်မ၌ ဘုရင်နေလျက် လက်ဝဲလက်ျာ ဂဗျန်တောင်ဖြန့် သကဲ့သို့ ဖြန့်၍ တိုက်ခြင်းကို ဆိုသည်။

(၂) ဝါရီဝေဂ

ရေယဉ်ဆင်းသကဲ့သို့ စစ်ထိုးခြင်းကို ဆိုသည်။ ရန် သူစစ်တပ်ရှိရာသို့ လေ၏လျင်ခြင်းဖြင့် တစ်လုံးတစ်ခဲ တည်း မကွဲမပြား ဖိဖိစီးစီး ထိုးခြင်းကိုဆိုသည်။

(၃) ဥဿာ

နွား လား ဥဿဘကဲ့သို့ စစ်ထိုးခြင်းကို ဆိုသည်။ နွား လား ဥဿဘသည် ဦးတည်မိရာ တစ်ဟုန်တည်းလိုက် ၍ ဝှေ့သကဲ့သို့ စစ်ဦးတည်မိရာသို့သာ တစ်ဟုန်တည်း မရပ်မဆိုင်း လိုက်၍ စစ်ထိုးခြင်းကို ဆိုသည်။

တစ်နည်း

(၄) ဓနက

လေးပြင်းထန် လေးညှို့ ဖြန်းသကဲ့သို့ စစ်ထိုးခြင်းကို ဆိုသည်။ လေးကိုင်းများ ညွတ်သည့်သဏ္ဍာန်စစ်ထိုးခြင်းကို ဆိုသည်။

(၅) မကရ

မကန်းကွက်ကဲ့သို့ စစ်ထိုးခြင်းကို ဆိုသည်။ မကန်းကွက်ကဲ့သို့ လေးတောင့်လေးစု အလယ်တွင် တပ်မပြုပြီးလျှင် စစ်ထိုးခြင်းကို ဆိုသည်။

တစ်နည်း

(၆) ဘုဏ

မြွေတွားသကဲ့သို့ စစ်ထိုးခြင်းကို ဆိုသည်။ မြွေများသည် ကောက်ကောက်ကျွေ့ကျွေ့ တွားသကဲ့သို့ စစ်ထိုးခြင်းကို ဆိုသည်။

ကျွန်တော့်တူမ ဆန်းဆန်းဦးသည် နံနက်စောစော စီးစီး ကျွန်တော့်အိမ်သို့ ပေါက်လာပါသည်။ သူ့လက်ထဲတွင် ပင်ရင်းစကားပြေလက်ရွေးစင်စာအုပ် ကိုင်လာသည်ကို မြင်ကတည်းက စာမေးရန်လာကြောင်းကို ကျွန်တော် အတတ်သိပါသည်။ သူ့အကျင့်အတိုင်း စကားဖောင်ဖွဲ့ပြောဆိုပြီးသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်။

အန်ကယ်။ ။ ဝါရီဝေဂ ဗျူဟာဆိုတာ ဘာလဲဟု တိုက်ရိုက်မေးပါတော့သည်။ သူမေးသော အမေးသည် ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် သေနာပတိဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဥယျောဇဉ် ရေးခဲ့သော သေနင်္ဂဗျူဟာ စစ်သမိုင်းမှ ဖြစ်ကြောင်းကို သိပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ထိုဥယျောဇဉ်ကို ၁၃၀၅ ခု၊ ဝါဆိုလဆန်း ၆ ရက်နေ့က ရေးခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်လည်း မသိကျိုးကျွန်ပြု၍ နင်တို့ဆရာက ဗျူဟာတွေ သင်မပေးဘူးလားဟု သူ့ကို မေးပါသည်။ သူကလည်း တဟဲဟဲ ရယ်လျက် ဆရာမက အန်ကယ်ကို အမေးခိုင်းလို့ လာမေးတာပါဟု ရိုးရိုးသားသားပင် ဖြေပါသည်။ ကျွန်တော်လည်း ဘာမျှ ထပ် မရှည်တော့ပါ။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက စစ်ဗျူဟာအကြောင်းတွေ ရေးခဲ့တာ မှတ်သားစရာကောင်းတယ်။

အထူးသဖြင့် ကမ္ဘာ့စစ်ဗျူဟာနှင့် ဗမာ့စစ်ဗျူဟာတို့

နှိုင်းယှဉ်ပြတာပိုပြီး မှတ်သားစရာကောင်းတယ်။ စစ်သူကြီး မဟာဗန္ဓုလကို ရန်သူများကပင် စစ်ပါဂူလို့ ခေါ်ခဲ့ပုံကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ရှင်းပြတာ ဂုဏ်ယူစရာ၊ အားတက်စရာတွေ။ ဓနုဖြူခံတပ်ကို ချီးမွမ်းအပ်သော စစ်ဗိသုကာအတတ်အဖြစ် မော်ကွန်းထိုးသင့်ကြောင်း ဗိုလ်ချုပ် တင်ပြတာလည်း ဂုဏ်ယူစရာပေါ့ကွယ်။

ဘုရင့်နောင် စိတ်ဓာတ်နဲ့ ဆင်ဖြူရှင်တို့ရဲ့စိတ်ဓာတ်တွေကို ဖော်ပြတာလည်း ဗမာ့စစ်ဓာတ် ကြံ့ခိုင်ပုံ၊ ရဲရဲတောက်ပုံတွေပေါ့ကွယ်။

သူ့ဥယျောဇဉ်ရဲ့ အနှစ်ကတော့ တိုက်ပွဲတွေနဲ့ စစ်ဆင်ပုံတွေပေါ့ကွယ်။

မြေကတုတ် (Trench) တိုက်ပွဲတွေကို ဗမာက စတင်ခဲ့တယ်လို့ ရေးခဲ့တာဟာ အားတက်စရာပေါ့ကွယ်။

ဗိုလ်ချုပ်ဟာ ကမ္ဘာ့စစ်ပညာအရပ်ရပ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာသည်နှင့်အမျှ သုခနုဇာတ်၊ ဟိတောပဒေသ ဘာသာပြန်၊ သေနင်္ဂဗျူဟာ၊ ဗျူဟစက္ကိပျို့တွေကိုလည်း ဖတ်ကြောင်း သိရတာအားကျစရာမကောင်းဘူးလား။

နင်တို့တစ်တွေ နင်တို့ကျောင်းစာအပြင် ဘာစာများ ဖတ်သလဲဟု ကျွန်တော့်တူမကို စေတနာဒေါသောဖြင့် မေးပါသည်။

သူလည်း ကြောက်ချင်ယောင်ဆောင်လျက် ခေါင်းငုံ့နေပါသည်။ နီရဲအောင်ဆိုးထားသော သူ့ကြောင်လက်သည်း အရှည်ကြီးဖြင့် ကုလားထိုင် လက်ရန်းကို ခြစ်နေပါသည်။ ကျွန်တော်လည်း ထပ် မမေးတော့ပါ။ စာအကြောင်းသာ ဆက်ပြောပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဗမာ့စစ်လျင် စစ်ဖျားချီဇာတ်နည်းကို လေတပ်၊ စက်ယန္တရား အပေါ့စား၊ မော်တော်ကား မြင်းတပ် စတဲ့ စစ်ချီတက်နည်းတွေနဲ့ ယှဉ်ပြတယ် မဟုတ်လား။ အခုခေတ် အခြေခံစစ်ထိုးပုံကို ဂဠုန်စောင်စစ်ထိုးပုံနဲ့ ယှဉ်ပြတယ် မဟုတ်လား။ ဟစ်တလအစို့သုံးခဲ့တဲ့ (Infiltration Tactics) တိုက်

နည်းကို ဥသဘ ဗျူဟာနဲ့ ယှဉ်ပြတယ်မဟုတ်လား။

ကဲ နင်မေးတဲ့ ဝါရီဝေဂဗျူဟာကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကိုယ်တိုင် ဘယ်လိုရှင်းပြထားသလဲ ... ဖတ်စမ်းဟု ပင်ရင်းစကားပြေလက်ရွေးစင်စာအုပ်ကို သူ့ထံ ထိုးပေး၍ အဖတ်ခိုင်းပါသည်။

ယခု ဟစ်တလာ အသုံးပြုနေသည့် (ကလစ်(စ်)ခရီး) လျှစ်စစ်ကဲ့သို့ လျင်မြန်စွာ စစ်ထိုးခြင်းမှာ အမည်ဆန်း၍ နည်းကောင်းလာသော်လည်း ရှေးက ရှိရင်း စစ်ဗျူဟာ တစ်မျိုးပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဝါရီဝေဂဗျူဟာနှင့်သဘောဆင်ပေသည်ဟု ဖတ်ပါသည်။

ကဲ ဒါဖြင့်ရင် ... ဝါရီဝေဂဗျူဟာဆိုတာ ဘာလဲဟု သူ့ကိုပင် ပြန်မေးပါသည်။

လျှပ်စစ်ကဲ့သို့ လျင်မြန်စွာ စစ်ထိုးခြင်းပေါ့ အန်ကယ်ဟု ပြုံးလျက် ဖြေပါသည်။

ဒါနဲ့များ နင့်ဆရာမက ငါ့ကို အမေးခိုင်ရသေးလား နင်ကိုယ်တိုင်စာဖတ်ပြီး ဖြေလိုက်ပြီးရောပေါ့ ဟု သူ့ထံ ချီးမွမ်းလိုက်ပါသည်။

သူလည်း ခိခနဲ အသံထွက်အောင် ရယ်ပါသည်။ အန်ကယ်က ချည်တုပ်ပြီးညှစ်မေးမှ ဖြေနိုင်တာပဲဟု ကျွန်တော့်ဘက်ကို စကားပြန်လွှဲလိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော်လည်း သူ့ကို ပြန် မချေတော့ပါ။ ဗိုလ်မှူးဘသောင်း ပြုစုခဲ့သော သေနင်္ဂဗျူဟာ စစ်သမိုင်းကို ထုတ်ပေးပြီးနောက် စစ်ထိုးခြင်း ခြောက်ပါးကို အကူးခိုင်းပါသည်။

သူလည်း ကူးပြီးသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ကျွန်တော့်ကို နှုတ်ဆက်ပြီးလျှင် ပြန်သွားပါသည်။ သူပြန်သွားသော်လည်း သူကဲ့သို့ ဗဟုသုတ ဆည်းပူးလိုသော ကျောင်းသားများအတွက်လည်းကောင်း၊ ဆရာများ ဖတ်ချင်ဖတ်နိုင်ရန်အတွက်လည်းကောင်း စစ်ထိုးခြင်းခြောက်ပါးကို ဤဆောင်းပါးတွင် ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။ ။

အသုံးပြုမှုမပြုစာ စာပေဆောင်းပါးများ (၁၂-၁၁-၁၉၉၅)

ဗိုလ်ချုပ်ဆုံးဖြတ်သော ရဲဘော်၏တန်ဖိုး မောင်ယဉ်ခန့်

တစ်ကြိမ်က ကျွန်တော်သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား အကြည်ညိုလျော့သွားခဲ့ဖူးသည်။ အကြည်ညိုပျက်ခြင်းနှင့် အကြည်ညိုလျော့ခြင်းမှာ မတူကြပါ။

အကြည်ညိုလျော့ခြင်းမှာ ခါတိုင်းလောက် မကြည်ညိုတော့သော်လည်း ကြည်ညိုမှုကား ရှိသေးသည်။ အကြည်ညိုပျက်သည်ဆိုခြင်းမှာ လုံးဝ ကြည်ညိုလို့ မရတော့ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ်မှစ၍ မြန်မာနိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များ အနက် ဗိုလ်ချုပ်ကို လူငယ်အများက အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး အစစ် ဟု ယုံကြည်သည်။ နိုင်ငံရေးတွင် သာမက စစ်ရေးတွင်ပါ ခေါင်းဆောင်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အင်္ဂလိပ် ကျွန်တစ်ခေတ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်တစ်ဦးသာ ရှိသည်ဟု ပို၍ ကြည်ညိုလေးစားခဲ့ကြသည်။

၁၉၃၅ ခု နောက်ပိုင်းက ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်တွင် မလွတ်လပ်သော နိုင်ငံများ လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းရာ၌ အင်္ဂလိပ်ကိုမှန်းသောကြောင့် ဂျာမနီကို ကြည်ညိုအားကိုးခဲ့ကြသည်။ ထိုအခါက ဟစ်တလာ၏ ဝါဒကို ဖက်ဆစ် ဝါဒ၊ အာဏာရှင်ဝါဒဟု ဝေဖန်ခြင်းထက် အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးကို လုပ်ပေးနိုင်သော အာဇာနည်ဟု ဝါဒရေးထက် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရသာ ကယ်တင်နိုင်လျှင်

လူစွမ်းကောင်းဟု နားလည်ခဲ့ကြ၏။

အနောက်တွင် ဂျာမနီကို အားကျကြည်ညိုသလို အရှေ့ဘက်တွင် အင်္ဂလိပ်စသော ဥရောပသားများမှာ စီးပွားရေး၊ စစ်ရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ အာဏာမြင့်တက် ထောင်လွှားနေသော ဂျပန်၏ တိုးတက်မှုမှာ နဂါးနက်ဂိုဏ်းခေါင်းဆောင်ကြီးကြောင့်ဟု ယူဆခဲ့ပေသည်။

နဂါးနက်ခေါင်းဆောင်ကြီး ကိုယ်ကျိုးမဖက်သလို စည်းစိမ် မခံသလို၊ သတ္တိကောင်းသလို ကျွန်တော်တို့ ဗိုလ်ချုပ်ကိုလည်း ကိုယ်ကျိုးမဖက်သူ၊ အမျိုးအတွက် အသက် ပေးရဲသူအဖြစ် ကြည်ညိုခဲ့ရာ စစ်ဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်ခန့်ညားညား သွားလာနေခြင်း၊ ကန်တော်ကြီးစောင်း ရှိ သူ့အိမ်တွင် အစောင့်များ ချထားခြင်းတို့ကြောင့် တို့ဗိုလ်ချုပ်လည်း အရင်ကလို မဟုတ်တော့ဘူး။ စည်းစိမ်ယစ်သွားပြီဟု အကြည်ညိုလျော့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော့်ထံသို့ ညီအစ်ကိုတစ်မျှ ချစ်ခင်၍ အချိန်ရလျှင် ဝင်ထွက်နေသော ရိုးရိုးရဲဘော်ကလေး ဘလိုင်သည် မြေအောက်တော်လှန်ရေး စာရွက်စာတမ်းများကို ယူ၍ ကျွန်တော်နေသော ဗဟန်းရှိ တဲကလေးသို့ ပေါက်လာသည်။

“ဟ ... မင်းတို့က တစ်ခါ ဂျပန်ကို တော်လှန်ဦး

မယ်လား” ဟု အတူနေဦးကြီးက မေးရာ “မတော်လှန် ရင် အင်္ဂလိပ်ကျွန်ဘဝထက် ဂျပန်ကျွန်ဘဝက ပိုဆိုး သွားမှာပေါ့ ဦးကြီး ... အင်္ဂလိပ်က စီးပွားရေးမှာ ရေနံ၊ သစ်တောလောက် ချုပ်ကိုင်တာ၊ ဂျပန်က ငါးပိရော၊ မရမ်းသီးဆားစိမ်ပါ လက်ဝါးကြီးအုပ်နေပြီ” ဟု ပြောပါ သည်။

“အေးလေကွာ ... မင်းတို့ခေတ်ကိုး ... ဂျပန်ကို ခေါ်လာတော့လည်း မင်းတို့ပဲ။ ခုတစ်ခါ ဂျပန်ကို မောင်း ချင်တော့ အင်္ဂလိပ်ကို မဟာမိတ်တဲ့။ ငါဖြင့် မျက်စိများ လည်သွားပါပြီကွယ်” ဟု ဦးကြီးသည် ခေါင်းကိုကုတ်၍ ထွက်သွားပါသည်။

“ကဲ ... အစ်ကို၊ ဒီလိုနေလို့တော့ မဖြစ်ဘူး ... ခင်ဗျား တစ်နေရာရာက ပါမှဖြစ်တော့မယ်” ဟု ဘလှိုင် က ဆိုရာ

“မင်းတို့လည်း မင်းတို့အထက်က အရာရှိကြီးတွေ၊ ခေါင်းဆောင်ကြီးတွေ ကောင်းစားဖို့ ဓားစာခံလို့ မပြီး သေးဘူးလားကွာ ... ငါ့ကို ဆွဲထည့်မနေပါနဲ့။”

“အစ်ကို ဘယ်သူတွေအပေါ် ဘယ်လိုမြင်သလဲ၊ ကျွန်တော်တို့ဟာ တိုင်းပြည်အတွက်သာ စတေးခံမှာပါ။ အထက်တန်းစားတွေ ကောင်းစားဖို့လုပ်တာ မဟုတ်ပါ ဘူး။”

“ဟ ... အဓိပတိကြီးဆို အခမ်းအနားရှိရင် ထွက် စည်ဝင်စည်နဲ့၊ စမျောင်ကတိတ်စေအော်ပြီး ရှေးတုန်းက ဘုရင်မင်းမြတ် ကြွတော်မူလာပြီ၊ ဝပ်ခစားကြ ဆိုတာမျိုး ကျနေတာပဲ။ ဗိုလ်ချုပ်တို့ သိပ် စမတ်ကျနေတာ ... ကားကြီးမှာ အလံကြီးထိုး၊ ဓားကြီးကိုင်၊ ကန်တော်ကြီး နားက အကောင်းဆုံးအိမ်မှာ ဖိမ်နဲ့ဗျား ... မင်းတို့က ဒီလူတွေအတွက် ဓားစာခံကြမှာ၊ သူတို့က မင်းတို့ ရှိမှန်း တောင် သိမှာမဟုတ်ပါဘူး။ ငါတော့ စိတ်မပါဘူး ရဲဘော် ရာ ...” ဘလှိုင်သည် အားရပါးရ ရယ်ပါလေတော့ သည်။ ပြီးမှ “အစ်ကို .. ဗိုလ်ချုပ်အိမ် ဘယ်နှခါ ရောက် ဖူးသလဲ”

“တစ်ခါမှလည်း မရောက်ဖူးဘူး၊ သွားလည်း မသွားချင်ဘူး။ အဆောင်အယောင် အခမ်းအနားတွေထဲ ဝင်လို့လည်း ရမှာမဟုတ်ဘူး။”

“အစ်ကိုက မရောက်ဖူးဘူးလည်းဆိုရဲ့ ... အဆောင်

အယောင် အခမ်းအနားတွေထဲ မဝင်ချင်ဘူးလည်း ပြော ရဲ့ ... ဘာ အဆောင်အယောင်ရှိလို့လဲ”

“မြင်ဘူးလားကွ .. သူ့အိမ်မှာ ရဲဘော်တွေ ဆေး နတ်ထမ်းပြီး နေ့ညမပြတ် စောင့်နေတာ။ အိမ်ထဲမှာ ဘယ်လောက် ဟိတ်ဟန်များမယ်မှ မသိဘဲ”

“ဪ ... အစ်ကိုကလည်း နိုင်ငံရဲ့တာဝန်ကို ဒါလောက်ကြီးကြီးထမ်းနေရတဲ့ စစ်ဝန်ကြီးရဲ့ လုံခြုံရေး တော့ တပ်က လုပ်ပေးရမှာပေါ့။ ဗိုလ်ချုပ်ကတော့ ဘာမှ မလိုချင်ဘူး ... ဝင်ချင်တဲ့လူ ဝင်၊ ထွက်ချင်တဲ့လူ ထွက်။ သူက ဒီလိုပဲ လွတ်လပ်တာကြိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ သေရေးရှင်ရေးဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ ကံကြမ္မာမို့ ဒါကို ထိန်း သိမ်းနေရတာပါ”

“ဒါဖြင့် အထဲမှာ အဆောင်အယောင် ရှိ မရှိကော မင်းက ဘယ်နှခါများ ရောက်ဖူးလို့ သိတာလဲ”

“ကျွန်တော်လား ... ဝင်ချင်တဲ့အခါ ဝင်နိုင်တယ်။ ညဉ့်အိပ်ချင်လည်း အိပ်နိုင်တယ်။ စားချင်တာရှိရင် ဝင် စားနိုင်တယ်”

“ဒါကတော့ မင်းတို့ရဲဘော်ကလေးအချင်းချင်း သိနေကြတော့ ဝင်ရ ထွက်ရမှာပေါ့။ အထက်က စစ်ဝန် ကြီးကတော့ မင်း ဘာလုပ်နေတယ် သိမှာမဟုတ်ပါဘူး”

“အစ်ကိုကလည်း ကြာလေခက်လေဖြစ်နေပါပြီ။ ကျွန်တော်ပြောတာက ဗိုလ်ချုပ်ကိုယ်တိုင်က ကျွန်တော် တို့ကို သဘောတရားရေးနဲ့ နိုင်ငံချစ်လို့ စစ်ထဲဝင်လာ တဲ့ ဓာတ်သိရဲဘော်ဆိုရင် သူနဲ့ တစ်တန်းတည်း သဘောထားတယ်။ စစ်ဘက်တာဝန်အရသာ တာဝန် ကြီးသူကို တာဝန်ငယ်သူက လေးစားရတာကိုး ... သဘောတရားရေးအရတော့ အလုပ်ချိန်မဟုတ်တဲ့အခါ ရဲဘော်နဲ့ ဗိုလ်ချုပ်ဟာ ကွန်မရိတ်တွေချင်းပဲလို့ အမြဲ တမ်း နေရာပေးတယ်”

“ဒါဖြင့် မင်း ဗိုလ်ချုပ်အိမ်တော့ ခဏခဏရောက် နေ ပေါ့ ... တိုင်းသူပြည်သားတွေ မဝတ်ရလို့ အစုတ်စုတ် အပြတ်ပြတ်ဖြစ်နေတဲ့ ဒီအချိန်မျိုးမှာ ဗိုလ်ချုပ်တို့အိမ် မျိုးမှာတော့ မလိုချင်အဆုံး အဝတ်တွေ ပေါမှာပဲ ကွာ”

“ခက်ပြီ ... အစ်ကိုဟာ လူတစ်ယောက်ကို နီးနီး ကပ်ကပ် မလေ့လာဘဲနဲ့ အရမ်း အထင်လွန်ပြီ။ ဒီသူ

ဟာ တိုင်းပြည်နဲ့ လူမျိုးအရေးကို နေ့ရော ညရော အိပ်
တဲ့အချိန်ကလွဲရင် ဒါပဲစဉ်းစားတယ်။ ကျွန်တော် သူနဲ့
ခဏခဏ ဆွေးနွေးတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်မှာ ကျွန်တော်တွေ
တိုင်း စွပ်ကျယ်နှစ်ထည်ကို တစ်လှည့်စီ ဝတ်နေတာဗျ”

“ဟေ ... တကယ်လားကွ”

“မယုံမရှိပါနဲ့အစ်ကို ... တကယ်ပါ။ ဟန်မဆောင်
တတ်ဘူး၊ ပြတ်သားတယ်။ သူ့ကိုယ်ရေးထက် တိုင်းပြည်
ရေးကို ဦးစားပေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မို့ ကျွန်တော်တို့ရဲဘော်တွေ
ဗိုလ်ချုပ်က မင်း ဒီလမ်းသွားဆိုရင် သေမယ့်လမ်းတောင်
ကျွန်တော်တို့ မငြင်းဘူး။ ဗိုလ်ချုပ်ကို ကျွန်တော် မနေ့
ကပဲ ဆွေးနွေးခဲ့သေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့တပ်မတော်
ဟာ ရဲဘော်တွေကို အထက်အရာရှိက ပါးချည်းချနေ
တာ ဒီလိုပဲသွားတော့မလားဆိုတော့ ...

‘ငါ့ကိုယ်တိုင်လည်း ဒါကိုမကြိုက်ဘူး။ အခြေအနေ
အရ တစ်နေ့တော့ ဒါကို လုံးဝ ပြောင်းလဲပစ်ရမယ်။
အရာရှိတွေကလည်း ဒီလိုပဲ သဘောရတယ်’လို့ ပြောပါ
တယ်”

“ရဲဘော်တွေကို ဗိုလ်ချုပ်က ဘယ်လောက်များ တန်
ဖိုးထားပြီး ဆက်ဆံသလဲကွာ ... မင်းကိုယ်တွေ့ ပြော
စမ်းပါ”

“တစ်ခါက သူ့ဆွေမျိုးမကင်း အမျိုးသမီးကို အိမ်
စောင့်ရဲဘော်ကလေးက စာပေးသတဲ့။ ဒီတော့ စိတ်ဆိုး

ပြီး ဗိုလ်ချုပ်ကို သွားတိုင်တာပေါ့။ ကျွန်တော်လည်း
စောင့်ကြည့်နေတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ဘာလုပ်မလဲလို့။ နောက်
တော့ ရဲဘော်က စာပေးတယ်ဆိုတာ ဂုဏ်ယူစရာကြီးဟာ၊
လူတစ်ထောင်မှာတစ်ယောက်၊ တစ်သောင်းမှာ တစ်
ယောက်လောက် တိုင်းပြည်ကိုချစ်ပြီး အသက်စွန့်တဲ့
ရဲဘော်အလုပ်လုပ်တာ ... ဒီလူတွေမှာ ရှေ့ကို ဝမ်းသာ
ဖို့ မျှော်လင့်ချက်လည်းမထားနိုင်ဘူး၊ သေမင်းကို သစ္စာနဲ့
ရတဲ့အလုပ်ကို လုပ်ရတာ သူ့ရဲကောင်းကွဲ့။ သူ့ရဲကောင်း
ရဲ့အချစ်ခံရတယ်ဆိုတာ ဂုဏ်ယူစရာကြီးလို့ ပြောသတဲ့။
အစ်ကိုနဲ့မကို ရဲဘော်က စာပေးရင် အစ်ကို ဒီလိုသဘော
ထားနိုင်မလား”

ရဲဘော်ဘလှိုင်၏ စကားများသည် ကျွန်တော်၏
နှလုံးသားကို ကြည်နူးခြင်းဖြင့် တိုးရောသွားရာ ခေတ္တမျှ
ငိုနေလိုက်မိပါသည်။ ကျွန်တော်သည် စည်းစိမ်ယစ်
နေပြီဟု ထင်ခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကား ... ကိုယ်ကျိုး မရှာသည့်
တကယ့်မျိုးချစ်အာဇာနည်ပါကလားဟု နောင်တရမိကာ
ပို၍ ကြည်ညိုလာပြီး

“ကဲ ... ဘလှိုင်၊ ငါ နားလည်ပါပြီကွာ။ ဗိုလ်ချုပ်
က ချမှတ်ပေးတာဆိုရင် မင်းခိုင်းချင်တာ ငါ့ကို တာဝန်
ပေးပါတော့” ဟု ကျွန်တော်သည် မိမိ၏အမှားကို
အလုပ်ဖြင့် အကြွေးဆပ်လိုက်ရပါသတည်း။ ။

မြတ်၊ အစုံ ၉၊ အမှတ် ၅ (ဖတ်-၁၉၆၁)

အောင်ဆန်း၏ ကမ္ဘာ့အမြင် မင်းနွယ်ဆွေ

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အသက်အရွယ်အား ဖြင့် ငယ်သေးသော်လည်း နိုင်ငံရေး အတွေးအခေါ် ယူဆပုံများသည် နိုင်ငံရေးသမားလက်ဟောင်းများကို ကိုယ်တိုင်လက်ဖျား ခါရလောက်အောင် ရင့်ကျက်ပြည့်ဝမှု ရှိသူဖြစ်သည်။

လက်ဟောင်း နိုင်ငံရေးသမားကြီးများသည် “ဟုမ္မရူး” (ခေါ်) ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးလောကနှင့် မြန်မာပြည်ကို အုပ်ချုပ်ရန် ကျေနပ်ခဲ့ကြသော်လည်း သခင်အောင်ဆန်း (ခေါ်) အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် (မြန်မာပြည် လုံးဝလွတ်လပ်ရေးနှင့် ကာယဉာဏ အလုပ်သမား၊ လယ်သမား)တို့၏ ဘဝလွတ်မြောက် လွတ်လပ်ရေးကိုပါ အဓိကထားသူဖြစ်သည်။

၁၉-၈-၁၉၄၅ ရက်နေ့တွင် “နေသူရိန်” ရုံတွင် ကျင်းပခဲ့သော ရန်ကုန်မြို့လုံးကျွတ် အစည်းအဝေးကြီးတွင် ပြောကြားသည့် သူ၏ မိန့်ခွန်းကို ပြန်လေ့လာပါက

“ကနေ့ မြို့လုံးကျွတ် အစည်းအဝေးခေါ်ရတဲ့ အကြောင်းကတော့ ကျွန်တော်တို့ ဗမာ့တပ်မတော် အပါအဝင် ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေး

အဖွဲ့ချုပ်ကြီးအကြောင်းကို မြို့သူမြို့သားများနှင့် တိုင်းသူပြည်သားများအား ရှင်းလင်းပြောပြချင်လို့ပဲ။ ပထမဆုံး ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ချုပ်ကြီးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရှင်းလင်းချင်တဲ့ အချက်ကတော့ ဒီအဖွဲ့ချုပ်ဟာ သခင်အဖွဲ့လို အများသိနေတဲ့ တို့ဗမာအစည်းအရုံးနဲ့လည်း မတူဘူး။ တို့ဗမာ အစည်းအရုံးက တို့ဗမာအစည်းအရုံး သက်သက်။ အရင်တုန်းက တို့ဗမာအစည်းအရုံးထဲ ကျွန်တော်တို့ပါခဲ့တယ်။ ကျွန်တော် အခု မပါတော့ဘူး။

ဒုတိယ ကျွန်တော် ပြောချင် ရှင်းပြချင်တဲ့ အကြောင်းကတော့ ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ချုပ်ကြီးဟာ “ကွန်မြူနစ်ပါတီ” မဟုတ်ဘူး။ ကွန်မြူနစ်ပါတီက လူတွေဟာ ဒီအဖွဲ့ချုပ်ကြီးမှာ ဝင်လုပ်နေတာ မှန်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ပိုင် အဖွဲ့မဟုတ်ဘူး။ ဒီအဖွဲ့ချုပ်ကြီးကို ဂျပန်လက်ထက်မှာ ဂျပန်တွေက တိုင်းသူပြည်သားတွေအပေါ် အမျိုးမျိုး စော်ကား၊ အမျိုးမျိုးနှိပ်စက်ပြီး ဘာမှ အဆီအသား မရှိတဲ့ လွတ်လပ်ရေးကို ဗန်းပြ သွေးစုပ်နေတော့ ကျုပ်တို့က တကယ်လွတ်လပ်ရေးကို ရအောင် တကယ် လိုချင်တဲ့သူတွေ၊ တကယ်တိုက်ခွင့်တဲ့ လူတွေကို ပါတီ မရွေး၊ လူမျိုး မရွေး၊ ဘာသာ မရွေး တစ်တိုင်းတစ်ပြည်လုံး သွေးစည်းပြီးလုပ်မယ်ဆိုတဲ့

ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ၁၉၄၄ခု၊ ဩဂုတ်လ အစလောက်မှာ တည်ထောင်လာခဲ့တယ်။ အဲဒီလို အဖွဲ့ချုပ်ကြီး မဖွဲ့ခင် ကတော့ ဟိုတစ်စု ဒီတစ်စု ကျုပ်တို့က ကျုပ်တို့ချည်း၊ ကွန်မြူနစ်တွေက ကွန်မြူနစ်တွေချည်း၊ ပြည်သူ့ တော်လှန်ရေးအဖွဲ့က ပြည်သူ့တော်လှန်ရေးအဖွဲ့ချည်း သက်သက်ဆောင်ရွက်နေကြလို့ ကျုပ်က စတင်ပြီး အကြံ ပေးတဲ့အတိုင်း အားလုံး စည်းလုံးပြီး ဂျပန်ကို တိုက်ကြရ အောင်လို့ နှိုးဆော်လို့ ဒီအဖွဲ့ကြီးဖြစ်ပေါ်လာခဲ့တယ်။ ဒီအဖွဲ့ကြီးကို ဘယ်လိုဖွဲ့စည်းရမယ်၊ ဘာရည်ရွယ်ချက် တွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းရမယ်ဆိုတဲ့ အချက်တွေကို ကျုပ်ကပဲ စတင် စီမံပေးခဲ့တာပဲ။ အဲဒီအဖွဲ့ကြီးကို လုပ်တဲ့အခါ ဘယ်အဖွဲ့၊ ဘယ်ပါတီရဲ့ မူဝါဒသဘောမျိုးအဖြစ်နဲ့မှ ဖွဲ့ခဲ့ တာမဟုတ်ဘူး။ တစ်တိုင်းပြည်လုံးရဲ့ လွတ်လပ်ရေးကို အဓိကထားပြီး သွေးစည်းဖို့အတွက် ဖွဲ့စည်းခဲ့တာပဲ။ သို့ပေမဲ့ တစ်ခုတော့ ရှိတယ်။

ကွန်မြူနစ်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်သူပဲဖြစ်ဖြစ် အလုပ်လုပ် ရင် အလုပ်လုပ်တဲ့ လူ တွင်ကျယ်မယ်ဆိုတာကိုတော့ အားလုံးနားလည်ဖို့လိုတယ်။

ဒါဖြင့် ဒီအဖွဲ့ကြီးဟာ ဘာလုပ်ခဲ့သလဲ ...။ အိန္ဒိယ ပြည်၊ တရုတ်ပြည်မှာရှိတဲ့ တချို့ မျိုးချစ် လူငယ်တွေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ အဆက်ရပြီး မဟာမိတ်တွေနဲ့ အဆက်ရ နိုင်သမျှရအောင် လုပ်တယ်။ ပြီးတော့ ဘာ နိုင်ငံခြား အဆက်အသွယ် ရရ မရရ၊ ဂျပန်ဖက်ဆစ်ကို အမြန်ဆုံး တိုက်နိုင်အောင် စီမံခိုင်းပြင်းခဲ့တယ်။ နောက်ဆုံး မတ်လ (၂၇)ရက်နေ့ကစပြီး တစ်ပြည်လုံးမှာ ကျုပ်တို့တပ်မတော် က ကြီးမှူးပြီး ဂျပန်ကို တော်လှန်ခဲ့တယ်။ အဲဒီအရင် ကလည်း ရခိုင်ပြည်မှာရှိတဲ့ အရင် ၁၉၃၆ခုနှစ်၊ ကျောင်း သား သပိတ်တုန်းက သပိတ်မှောက်အဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ လူကြီး တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့တဲ့ ကိုညိုထွန်းက ကမကထ လုပ်လို့ ဦးပညာသီဟ က ခေါင်းဆောင်ပြီး ရခိုင်ပြည်အမျိုးသား ချားက မဟာမိတ်များပေးတဲ့ လက်နက်များနဲ့ ဂျပန်ကို ပုန်ကန်ခဲ့ကြတယ်။

ကျွန်တော်တို့ တိုင်းရင်းသားများဖြစ်တဲ့ ကချင်တို့၊ ချင်းတို့ကလည်း ဂျပန်ကို တိုက်ခဲ့တယ်။ ကရင်အမျိုး သားများကလည်း ဒီကိစ္စမှာ စိုင်းပြင်းခဲ့တယ်။ နောက်ဆုံး သူတို့ဟာ တောင်ငူမှာ အထူးသဖြင့် အောင်အောင်မြင်

မြင်နဲ့ ဂျပန်ကို တိုက်ခဲ့ကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တပ် မတော်မှာရှိတဲ့ ကရင်တပ်ရင်းကလည်း မြစ်ဝကျွန်းပေါ် အနောက်ပိုင်းကို တာဝန်ယူ တိုက်ခဲ့တယ်။

နောက် အထက်ဗမာပြည် မန္တလေးတစ်ဝိုက်မှာ ကွယ်လွန်သွားတဲ့ ဗိုလ်မှူးကြီး ဗထူးကြီးမှူးပြီး ကျုပ်တို့ တပ်မတော်က ဂျပန်ကို တိုက်ခဲ့တယ်။ ဗိုလ်မှူးကြီး ဗထူး တိုက်ပေးတဲ့အတွက် မန္တလေးတိုက်ပွဲဟာ လျင်မြန်စွာ အောင်မြင်ရတယ်ဆိုတာကို ဟိုတုန်းက ဗမာ့တိုက်ခိုက် ရေးကို ကြီးမှူးအုပ်ချုပ်ရတဲ့ မဟာမိတ် တပ်မတော် အမှတ် (၁၄) တပ်မှူး၊ လက်(ဖံ)တင်နှင့်ဂျင်နရယ် ဆာ ပီလျံ ဆလင်းကိုယ်တိုင် ရေဒီယိုက ချီးကျူးပြောခဲ့တယ်။ နောက်ကိုလည်း ဗိုလ်မှူးကြီး ဗထူးဟာ မြို့တွေ ရွာတွေ အမြောက်အမြားကို သိမ်းပြီး ရှမ်းပြည်ဘက် တက်တိုက် ခဲ့တယ်။ ဗိုလ်မှူးကြီးဗထူးကို မဟာမိတ် ဒီပီစီ တပ်မမှူး တိုင်းလိုလို သိကြတယ်။ ချီးကျူးကြတယ်။

၄ နံပါတ် တပ်ကြီးမှူးဖြစ်တဲ့ လက်(ဖံ)တင်နှင့်ဂျင် နရယ်မက်ဇာဒီက ဗိုလ်မှူးကြီး ဗထူးရဲ့အကြောင်း (Despatches) လန်ဒန်ဂေဇက် (ဘီလပ်အစိုးရဂေဇက်)ထဲမှာ ထည့်ပြီး ကြေညာမယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်။ နောက်မိတ္ထီလာ မှာ ရှိခဲ့တဲ့ တပ်ရင်း (၅)ကလည်း ဂျပန်ကို တိုက်ခဲ့တယ်။ တစ်ပြည်လုံးမှာတော့ မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့ကစပြီး တိုက်ခဲ့ တယ်။ အဲဒီလို တိုက်တဲ့အခါ တောင်ငူဘက်မှာ ပြည်သူ့ လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ခွဲနှင့် ကျုပ်တို့တပ်မဟာက ဗိုလ် အကြွမ်(၃၀) လောက် ကြီးမှူးပြီး ပြောက်ကျားတပ်များ သီးခြားဖွဲ့ပြီး တိုက်ခဲ့တယ်။ ကျုပ်တို့ တပ်မတော်နှင့် ပြောက်ကျားတပ်တွေ တိုက်ခဲ့တဲ့အတွက် ဂျပန်နှစ်သောင်း ထက်မနည်း ကျဆုံးခဲ့တယ်။ သုံးပန်းပေါင်း နှစ်ရာ သုံး ရာလောက် ဖမ်းမိခဲ့တယ်။ ဂျပန်သုံးပန်းဒီလောက် ဖမ်း နိုင်တယ်ဆိုတာ တော်တော်ထူးခြားတယ်။ တခြား လူမျိုး တွေနဲ့ စစ်တိုက်တဲ့အခါ သုံးပန်းရဖို့ လွယ်သလောက် ဂျပန် သုံးပန်းရဖို့ မလွယ်ကူဘူး။ ဒီ အချက်ကို မဟာမိတ် တွေ ကိုယ်တိုင်က အသိအမှတ်ပြုကြတယ်။ နောက် ကျွန် တော်တို့တပ်တွေသိမ်းတဲ့ မြို့တွေ ရွာတွေ တိုက်ပွဲတွေ အကြောင်းအစုံအလင်ကိုတော့ နောက်မှ စာအုပ်စာတမ်း ကျကျနန ထုတ်တဲ့အခါ ခင်ဗျားတို့ သိကြမှာပဲ။ ထူးခြား တဲ့ အချို့အချက်အလက်တွေ ဖော်ပြရရင် ဂျပန်လက်(၆)

တင်နှင့်ဂျင်နရယ်တစ်ယောက်၊ မေဂျာဂျင်နရယ် နှစ်ယောက်နဲ့ အခြားအရေးကြီးတဲ့ ဂျပန်အရာရှိ အမြောက်အမြားကို သတ်ဖြတ်ခဲ့တယ်။ တောင်ငူနယ်မှာ ပြောက်ကျားတပ်များက ကူညီတိုက်ခိုက်ခဲ့တဲ့အတွက် မဟာမိတ်တပ်များ ရန်ကုန်အရောက်မြန်ခဲ့တယ်ဆိုတာကိုလည်း မဟာမိတ်တပ်များက အသိအမှတ်ပြုခဲ့တယ်။ မှော်ဘီလေယာဉ်ပျံကွင်းမှာ ဂျပန်လေယာဉ်ပျံ သုံးစီးကို ဖျက်ဆီးခဲ့တယ်။ ဂျပန်တွေသိမ်းထားတဲ့ စပါးအမြောက်အမြား၊ ပစ္စည်းအမြောက်အမြားတွေကို အပြေးမြန်တဲ့အတွက် မီးမရှို့နိုင်ဘဲ ထားပစ်ခဲ့ရတယ်။ ဒါတွေထဲက အမြောက်အမြား ပစ္စည်းတွေကို စနစ်တကျ နယ်သူနယ်သားတွေကို ဝေပေးနိုင်ခဲ့တယ်။ ပေါင်းတည်ဘက်မှာ ချွေးတပ် ရှစ်ထောင်လောက်ကို ဂျပန်တွေဆီက ထွက်ပြေးသွားနိုင်အောင် လုပ်ခဲ့တယ်။ ရန်ကုန်မှာဆိုရင်လည်း ထောင်ကိုဖောက်၊ ဖမ်းထားတဲ့ ရဲဘော်တွေလွှတ်ပစ်လုပ်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်တို့ထဲတိုက်တဲ့အတွက်၊ ရန်ကုန်မြို့က ဂျပန်တွေ အပြေးမြန်ပြီး ဂျပန် အဖျက်အဆီးနည်းသွားတယ်။ နောက်ဆုံး စစ်တောင်းမြစ်ဝှမ်းတစ်လျှောက်မှာ ရွပ်ရွပ်ခွံခွံ တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြတယ်။ ဒီလို ကျွန်တော်တို့တိုက်တာတွေကို ဘီလပ်မှာရှိတဲ့ သတင်းစာကြီးတွေက ရော၊ ဥရောပတိုက်၊ အမေရိကန်၊ အိန္ဒိယ၊ တရုတ်ပြည်မှာရှိတဲ့ သတင်းစာကြီးတွေက ရော ချီးကျူးရေးသားရတယ်။

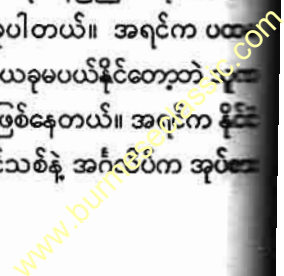
အထူးဖြင့် ဘီလပ်မှာရှိတဲ့ နာမည် အကြီးဆုံး လန်ဒန်တိုင်းသတင်းစာကြီးက ခေါင်းကြီးပိုင်းကနေပြီး ကျကျနနရေးသားရတယ်။ အရင်တုန်းက မမာပြည်ရဲ့ အကြောင်းကို ဒီသတင်းစာခေါင်းကြီးပိုင်းက သာမညလောက်ရေးသားဖူးရုံပဲရှိတယ်။ ဒီတစ်ခါပဲ ကျွန်တော်တို့ တပ်မတော်ကို ကျကျနန ချီးကျူး ရေးသားတယ်။ ဘီလပ်ပါလီမန်မှာ သူတို့ထုတ်တဲ့ စက္ကူပြာတို့၊ စက္ကူဖြူတို့မှာရော ကျုပ်တို့ ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ကြီးနဲ့ တပ်မတော်တို့အကြောင်းကို အရေးတယူ ရေးသားပြောဆိုရတယ်။ ဒါတောင် သူတို့ ... ကျုပ်တို့ တိုက်ခဲ့တာတွေ အကုန်မပြောသေးဘူး။ ထိန်းနိုင်သလောက် ထိန်းထားသေးတယ်။

“ဒါဖြင့် ... ကျုပ်တို့ ဘာအမြတ်ရသလဲဆိုရင် မူလအစ ကျုပ်တို့ ဂျပန်ကို ထ ချတုန်းက ဘာကတိမှ ဗြိတိသျှ

အစိုးရဆီက မရခဲ့ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်တို့က ဘာမှမမျှ မဆစ်ဘဲ မှန်တယ် ထင်တဲ့ဘက်က ထွက်တိုက်ခဲ့တယ်။ ထင်တဲ့အတိုင်းလည်း ဟုတ်တယ်ဆိုတာ အခုဖြစ်တဲ့ အဖြစ်အပျက်များက သက်သေခံနေတယ်။

ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံး ဒီလို ကျုပ်တို့ ဂျပန်ကိုတိုက်တဲ့ အကြောင်း သိတော့ ကမ္ဘာမှာရှိတဲ့ မဟာမိတ်နိုင်ငံပေါင်းနဲ့ အကြည်ညိုလည်း မပျက်ရအောင်၊ ဘီလပ်တိုင်းသူ ပြည်သားတွေကလည်း အပြစ် မတင်နိုင်အောင်၊ ပြီးတော့ ဗမာပြည်ကိုလည်း လုပ်ချင်တိုင်းလုပ်လို့ မရဘူးဆိုတာ သိတော့ ဗြိတိသျှအစိုးရက ခင်ဗျားတို့ချင်းသာ ညီညွတ် ပြီးပြောကြ၊ လွတ်လပ်ရေးလိုချင်ရင်တောင် ပေးမယ်ဆိုတဲ့စကားမျိုးတွေ ပြောနေရပြီ။ အခု ကမ္ဘာကြီးရဲ့ အခြေအနေဟာ သိပ်ကောင်းနေတယ်။ ကမ္ဘာကြီးဟာ အများပြည်သူတို့ဆန္ဒအရ တိုင်းပြည်တိုင်း တိုင်းပြည်တိုင်း ကိုယ်အရေး ကိုယ်ဆုံးဖြတ်နိုင်တဲ့ အခွင့်အရေးကို အရင် ခေတ်ကြီး ပြီးစကထက် ပိုခရီးရောက်ရောက်နဲ့ အသိအမှတ်ပြုနေရတယ်။ လမကြာခင် ဆန်ဖရန်စွကိုကွန်ဖရင့်မှာ ရုရှားက လက်အောက်နိုင်ငံဟူသမျှ လုံးဝ လွတ်လပ်ရေးရမယ်၊ မလေးနိုင်ငံသေးတဲ့ တိုင်းပြည်တွေကို နိုင်ငံပေါင်းနဲ့ သမာဓိအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က အုပ်ချုပ်ရမယ် အစရှိသဖြင့် ပြောခဲ့တယ်။

အင်္ဂလိပ်၊ အမေရိကန်တို့က ဒီလောက် မလုပ်ပါနဲ့ လုံးဝ ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေးလောက်ပဲ လုပ်ပေးပါလို့ လိုက်လျောပြောရတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အရင်ကမ္ဘာခေတ်ကြီးတုန်းက နိုင်ငံပေါင်းချုပ် အသင်းကြီးတုန်းက ဒီစကားမျိုး မပါဘူး။ အခုပါလာရပြီ။ ဆန်ဖရန်စွကိုကွန်ဖရင့်မှာ တရုတ်ပြည်က ကိုယ်စားလှယ်များက မမာပြည်ရဲ့အရေးကို ထောက်ခံအားပေးစကား ပြောကြားတယ်လို့ သိရတယ်။ အရင်နိုင်ငံပေါင်းချုပ်အသင်းထက် အခုနိုင်ငံပေါင်းချုပ်အသင်းက လုံးဝ ခိုင်မာတယ် မဆိုနိုင်တော့ ပိုခိုင်မာတယ်ဆိုတာ ကမ္ဘာသတင်းစာကြီးများက ရောပြောကြတယ်။ အရင်က အမေရိကန်ပြည်ဟာနိုင်ငံပေါင်းချုပ်အသင်းမှာ မပါဘူး၊ အခုပါတယ်။ အရင်က ပထမရုရှားကို ဝိုင်းပယ်ထားတယ်။ ယခုပယ်နိုင်တော့ဘဲ သူ့လူစွာတစ်ဦး အကြီးအကျယ်ဖြစ်နေတယ်။ အင်္ဂလိပ်က နိုင်ငံပေါင်းချုပ်အသင်းကြီးကို ပြင်သစ်နဲ့ အင်္ဂလိပ်က အုပ်စော

မယ်ဆိုတဲ့ သဘော လုပ်ထားတယ်။ အခု ဘယ်သူမှ အုပ်စားချင်ပေမဲ့ အုပ် မစားနိုင်အောင် အားချင်းမျှနေ တယ်။ ရုရှားကလည်း အားတောင့်တာပဲ။ အမေရိကန် ကလည်း တစ်မျိုးတောင့်တာပဲ။ အင်္ဂလိပ်နှင့် အမေရိကန် ပေါင်းပြီး အုပ်စားမယ်စိတ်ကူးတောင် ရုရှားနဲ့ နိုင်ငံက လေးပေါင်းများစွာက ထ ပေါင်းပြီး ဖျက်လိုက်ရင် တစ်ဦး အပေါ်တစ်ဦး လွှမ်းမိုးဖို့ အင်မတန်ခဲယဉ်းမယ်။ ဘီလပ် မှာ ရှိတဲ့လူတွေ၊ ဥရောပတိုက်မှာရှိတဲ့လူတွေ၊ ကမ္ဘာမှာ နေတဲ့ လူတွေကလည်း အားလုံးနီးကြားပြီး ရှေးက ညာစား ကြတဲ့လူတွေ အကုန်လုံး ဖြုတ်ချပြီး ဥရောပတိုက်မှာ ဆိုရင် ပိုလန်ပြည်မှာပိုလန်ပြည်သူ ပြည်သားများအတွက် စကယ်လုပ်တဲ့သူတွေဟာ တွယ်ကျယ်နေတယ်။

အစတုန်းကတော့ ဘီလပ်ကို ပြေးသွားတဲ့ ပိုလန် ပြည်သူပြည်သားတွေကို အုပ်စားတဲ့ လူညာအစိုးရ (ပိုလန်ပြည်မှာ ဒီပြင်လူတွေက တိုက်နေတုန်း သူတို့က ဘီလပ်မှာထိုင်နေပြီး ညာနေကြတာပဲ) အဲဒီ လူညာအစိုး ရကို ဖျက်ပြီး တကယ်လုပ်တဲ့လူတွေနဲ့ ပေါင်းပြီး အစိုးရ သစ်ဖွဲ့ရတယ်။

ဘယ်(လ်)ဂျီယန်မှာဆိုရင် လူတွေဟာ ရှင်ဘုရင်ဆို တဲ့ မျောက်ပြသန်တောင်းတဲ့စနစ်ကို မကြိုက်တော့ဘဲ၊ အရေးကျတော့ ရှင်ဘုရင်တွေက ဘာမှ ခေါင်းဆောင် ခေါင်းရွက် မလုပ်နိုင်တော့ ရှင်ဘုရင်စနစ်ကို ဖြုတ်ချ လိမ့်မယ်လို့ ယူဆတယ်။ ဂရိတ်ပြည်မှာလည်း အဲဒီအတိုင်း ဝဲ။ ယူဂိုဆလပ်ပြည်မှာတော့ မုချပြုတ်မှာပဲ။ အဲဒီမှာ မာရှယ်တီးတိုးဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက လူမျိုးပေါင်းစုံကို ခေါင်းဆောင်ပြီး ဂျာမန်တွေကို အင်မတန် အောင်အောင် မြင်မြင် တိုက်နိုင်တဲ့အတွက် ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကြီးနဲ့အဖွဲ့တွေပဲ စက်မှာပဲ။ ပြင်သစ်ပြည်မှာဆိုရင် လက်ဝဲဂိုဏ်းသားတွေ စက်နေကြပြီ။ မြူးနီစီပယ်ရွေးကောက်ပွဲတွေမှာဆိုရင် သည်း သူတို့က အားများတယ်။ ဘီလပ်မှာတော့ ခင်ဗျား တို့ သိပြီးတဲ့အတိုင်း လေဘာပါတီက တက်တယ်။ အရင်တုန်းက တိုင်းပြည်အုပ်စားပြီး သူတို့ဖျင်းလို့ ဂျာမန် နာဇီဂိုဏ်းတို့ အိတ်လီဖက်ဆစ်ဂိုဏ်းတို့ အားကြီးသွားခဲ့ တယ်။ နောက်ဆုံး သူတို့မွေးတဲ့မျောက်က သူတို့ကို ပြန် မြောက်ခဲ့တယ်။ အဲဒီတော့တောင် ပထမ ကောင်း ကောင်း မတိုက်ဘူး။ ဒါကြောင့် ပထမ အကြီးအကျယ်

ရှုံးခဲ့တယ်။ စစ်မရှည်သင့်ဘဲ ရှည်ခဲ့တယ်။ အဲဒီလို ညာစား ခဲ့တဲ့ ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီ ပြုတ်သွားပြီး လေဘာပါတီ ဟာ အင်္ဂလိပ် ရာဇဝင်မှာ ဒီတစ်ကြိမ်ပဲ အပြတ်အသတ် ရွေးကောက်ပွဲနိုင်ဖူးတယ်။ အရင်တုန်းက နှစ်ခါနိုင်ဖူးပါ ရဲ့၊ ပြတ်ပြတ်သတ်သတ် မနိုင်လို့ ကောင်းကောင်း မလုပ် နိုင်ခဲ့ဘူး။ ကြာကြာ မခံဘူး။ အခုတော့ အပြတ်အသတ် နိုင်တယ်။ ဒါတင်မကဘူး... ရှေ့ကို လေဘာပါတီက လူကြီးတွေ သိပ်မရှေ့ရင် တစ်တက်တည်းတက်ဖို့လမ်းပဲ မြင်တယ်။ အလားအလာရှိတယ်။ အဲဒီလို ... ကမ္ဘာကြီး အခြေအနေက သိပ်ကောင်းနေတယ်။

ဗမာပြည် အခြေအနေကတော့ ကျုပ် အခုနက ပြောခဲ့သလိုပဲ ... ကျုပ်တို့လုပ်ငန်းတွေဟာ ခြေရာလက် ရာ အကောင်အထည်ရှိပြီးသားပဲ။ ကျုပ်တို့ဟာ ဘယ်သူ ဘယ်သူမှ ပုတ်ခတ်တာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်ရည် သွေးပြောတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ကျုပ်ပြောရဲတယ်။

“ဒီဗမာပြည်မှာ ... တိုင်းပြည်အတွက် ပိုလုပ်တဲ့ လူ အနစ်နာခံတဲ့လူ မရှိဘူးဆိုတာ ကျုပ်ပြောရဲတယ်”

ကျုပ်ဆိုလို့ရှိရင် ... ဂျပန်လက်ထက်မှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အခုဖြစ်ဖြစ်၊ ကျုပ်လိုချင်ရင် လိုချင်တဲ့ရာထူးရဖို့ မခဲယဉ်း ပါဘူး။ ဂျပန်ခေတ်တုန်းက မင်းတောင် ရှင်ဘုရင်ဖြစ်နိုင် သားပဲဆိုတဲ့ စကားမျိုး အပြောခံရတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ် ဒီလို ရာထူးတွေကိုသာ ရည်ရွယ်ပြီး နိုင်ငံရေး လုပ်ချင် ရင် အစကတည်းက ဒီလောက် ခဲယဉ်းပင်ပန်းတဲ့ နိုင်ငံ ရေး မလုပ်ဘူးမှတ်ပါ။ အခုလောက် ခဲယဉ်းပင်ပန်းပြီး ဘေးများတဲ့အလုပ် (အခုဟန်လို့သာ အသက်ရှင်နေတာ၊ မဟန်ရင် ကြာပြီ ကျုပ်သေတာ။ အဲဒီလိုဆိုရင် ခင်ဗျား တို့ ကျုပ်နာမည်တောင် ကောင်းကောင်း ပြောရဲမှာ မဟုတ် ဘူး)

ကျုပ် လုပ်တယ်ဆိုတာ တိုင်းပြည် လွတ်လပ်ရေးကို လိုချင်လို့ပဲ။ ကျုပ်တင်လား... ကျုပ်ခေါင်းဆောင်နေတဲ့ တပ်မတော်သားတွေကအစ ဒီလောက် အပင်ပန်းခံတိုက် နေတာ လခလည်း တစ်ပြားမှ မရသေးဘူး။ အဝတ် အစားလည်း ချို့တဲ့တယ်။ ဆေးဝါးလည်း မလုံလောက် ကောင်း မလုံလောက်ဘူး။ လက်နက်ခဲယမ်းပိုမို ချွတ် လည်း မပြည့်စုံဘူး။ အနားဆိုလို့လည်း မရဘူး။ ဗမာ မိတ်တွေဆီကအကူအညီဆိုတာလည်း ရသင့်သလေသလေ

မရဘူး။ ဒီပြင်ဆိုင်ရင်လည်း လူငယ်တွေလုပ်ရင် အထင်
သေးချင်တဲ့ အချို့လူကြီးတွေရဲ့ မသိမသာ နှောင့်ယှက်မှု၊
သိသိသာသာ နှောင့်ယှက်မှုကိုလည်း ခံရသေးတယ်။

အသက်လည်း စွန့်ရတယ်။ သေတဲ့လူလည်း သေ
ကုန်ပြီ။ လူစဉ်မမီတဲ့လူတွေလည်း ရှိကြတယ်။ အဲဒီ
လောက် အပင်ပန်းခံပြီး၊ ကျုပ်တို့တစ်တပ်လုံး တိုက်နေ
တာဟာ တစ်နေ့ ကျုပ်တို့တပ်ခေါင်းဆောင်တွေရဲ့
ကြေညာချက်အတိုင်း လူတစ်စုတည်းကောင်းစားဖို့
မဟုတ်ဘူး။ ကျုပ်တို့တိုက်နေတာဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့
လွတ်လပ်ရေးနဲ့ တိုင်းပြည်လူထုကြီး ကောင်းစားရေး
ကိုသာ ရည်ရွယ်ပြီး တိုက်နေတယ်ဆိုတာ တထစ်ချ
သိစေချင်တယ်။

အခု ကျုပ်တို့ တိုင်းမှူး၊ တပ်မှူးအချို့ကလည်း
စစ်မြေပြင်မှာ စစ်သားတွေစိတ်ထားကို ကျုပ်တို့ထက်ပို
စုံစုံလင်လင် ပြောပြပါလိမ့်မယ်။ ကျုပ်တို့တပ်မတော်
တစ်ခုလုံးဟာ အခုအခါ ကြိမ်မီးအုံးသလို ပူပန်နေတယ်။
စစ်တိုက်တော့မယ့်ဆဲဆဲ စစ်တိုက်လို့ ကျည်ဆန်သင့်
သေမယ့်ဆဲဆဲမှာ တို့ တိုက်တာလွတ်လပ်ရေးရမှရပါ
မလား ဟေ့ ... ကျုပ်တော့ဖြင့် သွားပြီ၊ တိုင်းပြည်မှာ
ကျန်ရစ်မယ့် ခေါင်းဆောင်မယ့် လူကြီးတွေပြောလိုက်ပါ။
ကျုပ်တို့ တာဝန်ကျေပြီ။ ခင်ဗျားတို့တာဝန်ကျေအောင်
လုပ်ပါ။ မလုပ်ရင်တော့ ကျုပ်တို့ဘဝအဆက်ဆက်
တိုင်းက ဘာလုပ်မယ်၊ ညာလုပ်မယ် အစရှိသည်ဖြင့်
မြည်တမ်းသွားတာတွေဟာ ကျန်ရစ်နေတဲ့ ရဲဘော်တွေနဲ့
ကျုပ်တို့ အားလုံးစိတ်ကို အင်မတန်ထိခိုက်အောင် ဖြစ်
တယ်။ ဒါကြောင့် တစ်နေ့က ပဲခူးနဲ့ရန်ကုန်မှာလုပ်တဲ့
တိုင်းမှူးတွေနဲ့ ကျုပ်တို့ရန်ကုန်စစ်ဌာနချုပ်မှာရှိတဲ့
အရာရှိကြီးတွေ အစည်းအဝေးက ကျုပ်တို့တိုင်းပြည်
ညီညွတ်ရေးကို အလုပ်ထင်ရှားဖြစ်နေပြီ။ ကမ္ဘာကသိတဲ့
ပြည်သူလွတ်လပ်ရေး အဖွဲ့ချုပ်ကြီးကို ဗဟိုပြုပြီး
ညီညွတ်ရေးရအောင် လုပ်ပါဆိုတဲ့အတိုင်း ဒီအဖွဲ့ချုပ်မှာ
လည်း အခု ကျုပ် ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်တဲ့အတိုင်း အခု ဒီအစည်း
အဝေးခေါ်တာပဲ။ အင်္ဂလိပ်ကလည်း အလိမ္မာစကားသုံး
ထားတယ်။

“ခင်ဗျားတို့သာ ပြောကြ... ပြောကြဆိုတာက ညီညီ
ညွတ်ညွတ် ပြောဖို့ဆိုလိုတာ။ ခင်ဗျားတို့လွတ်လပ်ရေး

လိုချင်သပဆိုရင် ရစေမယ်လို့ ဆိုထားတယ်”

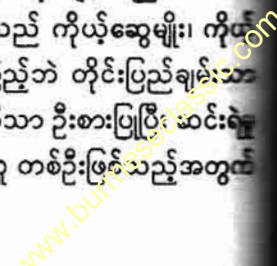
ဒါဟာ အလိမ္မာစကားပဲ။ သူတို့တိုးချင်ရင် တိုးနိုင်
ပြီး လျော့ချင်ရင် လျော့နိုင်တဲ့စကားပဲ။ ဒါကြောင့် အခု
အစည်းအဝေးခေါ်ပြီး ဒီရန်ကုန်မြို့မှာရှိတဲ့ တိုင်းပြည်
သားတွေကစပြီး တိုင်းပြည်တစ်ပြည်လုံးကို ဘယ်သူက
ယုံမှားသံသယမရှိအောင် ကမ္ဘာလည်းသိ အလုပ်အားဖြင့်
ထင်ရှားဖြစ်နေတဲ့ ပြည်သူလွတ်လပ်ရေး အဖွဲ့ချုပ်ကြီးကို
တညီတညွတ်တည်း ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ပြီး ကျုပ်တို့နဲ့
ပြင်းပြတဲ့ ဆန္ဒဖြစ်တဲ့ လွတ်လပ်ရေးနဲ့ လူများစုကောင်း
စားရေးကို ဖြစ်မြောက်အောင် ကူညီ လုပ်ကိုင်ပေးပါလို့
တိုက်တွန်းတာပါပဲ။

ဒီပြင်လည်း တိုင်းပြည်ကို လိမ်နေကြတဲ့ လူညာ
တွေ၊ အကျင့်ပျက်တွေ၊ သတ္တိကြောင်တွေဟာကိုယ့်အစွမ်း
ကို အားမကိုးဘဲ လူတွေက ကြည်ညိုတန်ကောင်းခဲ့
ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးကို ဗန်းပြုပြီး လာစေကာမူ
ဘယ်နည်းနဲ့မှ အားမပေးကြပါနဲ့။ ခင်ဗျားတို့ လည်ပင်း
ခင်ဗျားတို့ ကြိုးတပ်ချင်ရင်ဖြင့် ကျုပ်ဘာမှမပြောလိုတော့
ဘူး။ သို့သော်လည်း ခင်ဗျားတို့ ဒါမျိုး အလုပ်မခံချင်ရင်
ခင်ဗျားတို့အကျိုးဖြစ်စေချင်ရင် ဒီလူညာတွေ၊ အကျင့်
ပျက်တွေ၊ သတ္တိကြောင်တွေကို ရှောင်ရှားကြပါ။
တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ပြီး ခင်ဗျားတို့အကျိုးတွေကို ထင်ထင်
ရှားရှား ဘယ်သူမှ လက်တစ်လုံးခြား မလိမ်နိုင်အောင်
စိမ်နိုင်မှ ခင်ဗျားတို့အကျိုးရှိနိုင်မှာပဲ။ ကျုပ်နောက်ဆုံး
သတိပေးချင်တာက ...

“တိုင်းပြည်မှာ လူကြီးဖြစ်ဖြစ်၊ လူငယ်ဖြစ်ဖြစ်
ဘယ်လိုလူမှ စိတ်မချပါနဲ့။ သူတို့မလိမ်နိုင်အောင် ကြီး
ချည်ထားပါလို့ ပြောချင်တယ်”

အထက်ပါ မိန့်ခွန်းပြောစဉ်က သခင်အောင်ဆန်း
ခေါ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အသက်သည် ၃၀လောက်
ပင်ရှိသေးသည်။ အောင်ဆန်း အသက်ငယ်သော်လည်း
အသိဉာဏ်ကြွယ်ပြီး ဗမာ့အရေးနှင့် ကမ္ဘာ့အရေးကို
တင်ပြ၍ လူညာများကိုစွဲကို အပုပ်ချခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ကိုယ့်ဆွေမျိုး၊ ကိုယ်
အုပ်စု ချမ်းသာရေးကို မကြည့်ဘဲ တိုင်းပြည်ချမ်းသာ
ကြွယ်ဝ လွတ်လပ်နိုင်ရေးကိုသာ ဦးစားပြုပြီး ဆင်းရဲ
ဒုက္ခအမျိုးမျိုးကို ရင်ဆိုင်ခဲ့သူ တစ်ဦးဖြစ်သည့်အတွက်

တိုင်းပြည်လူထုက ကြည်ညိုလေးစားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။
 ထို့ကြောင့်လည်း စစ်ပြေးဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်
 (Sir Reginald Dorman Smith) က အိန္ဒိယပြည်နှင့်
 မြန်မာပြည်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီး ပက်သစ်လောရင့် (Baron
 Pethick Lawrence) ထံ ရေးသည့် အစီရင်ခံစာတစ်
 စောင်တွင် ...

“ယနေ့မြန်မာပြည်တွင် အောင်ဆန်းသည် အရေး
 ကြီးဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့လက်ခံရပေမည်။
 လူတိုင်းက သူ့ကို ယုံကြည် လေးစားသည်။ သူ၏ တပ်

သားများသည် သူ့ကို အလွန်ကြည်ညို၍ သူခိုင်းသမျှကို
 လုပ်ရဲကြသည်။ သူသည် ရာထူး စည်းစိမ် ဂုဏ်ကို
 မက်မောသူ မဟုတ်။ သူ၏ရိုးသားမှုသည် ဘမော်၏
 မရိုးသားမှုနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်။ ယနေ့ မြန်မာ
 ပြည် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပလျှင် အောင်ဆန်းခေါင်း
 ဆောင်သော ပါတီက အပြတ်အသတ်နိုင်ပေမည်” ဟူ၍
 ရေးထားသည်။ ။

သုခိတာဟောထ၊ ဒုက္ခာမုဉ္ဇထ။
 ရွှေဘို၊ တွဲဒု၊ အမှတ် ၄ (၁၅-၇-၁၉၆၈)

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ နိုင်ငံတော်တရား မောင်မောင်ကျော်

ဗမာစကားတွင် အစိုးရဟူ၍ နိုင်ငံရေးစကား ရှိ၏။ အစိုးရဆိုသည်မှာ ဆယ်အိမ်ခေါင်းမှအစ ရှင်ဘုရင်အထိ အုပ်ချုပ်သူများဟုသာ သိကြ၏။ အစိုးရမဟုတ်သည့် တိုင်းသူပြည်သားများမှာအကြောင်း သေသေချာချာ မသိပင် မသိလင့်ကစား အစိုးရဆိုတာ သူတို့မဟုတ်ဟုကား သိကြမည်ပင်ဖြစ်၏။

“အစိုးရသည် ပြည်သူတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်၊ ပြည်သူ့ဆန္ဒအရ ဖြစ်ရသည်” ဆိုသော သဘောမှာ ကြာလေပျောက်လေ ဖြစ်လာသည်။

“လူတို့စိတ်တွင် သူ့အမျိုးနှင့်သူမှ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ထင်မှတ်၏။ သာကီဝင်တွေမှ မင်းမျိုးဟုထင်မှတ်၏။ ဤကား စသည့်လူတွေတုန်းက နားလည်နည်းမျိုးမဟုတ်တော့။

စသည့်အခါတုန်းက အစိုးရမှာအကျိုးခံစားရသော အတန်းအစားက မခံစားရသော အတန်းအစားကို သူမသိ ငါမသိ လှည့်ပတ်လိုက်သော အလိမ်မှာ သေသေချာချာကြည့်လျှင် ပေါ်ပေမည် ...”

ကန်ဒိုးအာဏာ

“ဤသို့လျှင် လူတွေပေါ်လာပြီး လူ့ကိစ္စတွေ တွေ့လာတော့ နိုင်ငံရေးဆိုတာ ဖြစ်လာ၏။ စတိတ်ဆိုတဲ့

နိုင်ငံရေး အဆောက်အအုံကြီး ဖြစ်လာတော့ အမှန်မှာ တော့ တစ်တန်းစားက တစ်တန်းစားကို အုပ်စိုးချုပ်ချယ်သည့် စနစ် အရင်းခံပင် ဖြစ်လေသည်။

သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း မောဟတွေ ဖုံးလွှမ်းနေတဲ့ ဤလောကကြီးမှာ လူတွေအများမှာ မသိနိုင်၊ မမြင်နိုင်လွန်းတော့ စတိတ် ဆိုတာပဲ အကောင်းချည်းထင်ကြတယ်။

ထင်ကြတော့ သည် စတိတ်ဆိုတဲ့ တန်ခိုး အာဏာ ကိရိယာကြီးကို သူ့အတန်းအစားလက်က ကိုယ့် အတန်းအစားလက် ရောက်အောင်၊ ကိုယ့် အတန်းအစားအဖို့ အတွက် လုယူလာလိုက်တာ ယခုဆိုလျှင် လူတစ်ဦးထဲ တစ်ဦး၊ တစ်တန်းစားက တစ်တန်းစား နှိမ်ရုံတင် မဟုတ်ဘဲ တစ်တိုင်းပြည်က တစ်တိုင်းပြည် နှိမ်၍လာ၏။

“အစိုးရဆိုတာကို လူတွေက တင်မြှောက်တယ်၊ တင်မြှောက်တုန်းကတော့ လူတွေကပဲ၊ ဒါပေမဲ့ နောက်ကျတော့ လူ့အထက် ရောက်သထက် ရောက်သွားပြီး လူတွေအထက် ပေါ်ခဲ့တဲ့ဟာ၊ မိုးကျရွာကိုယ်ဘဝ ရောက်သွားတယ်။ အဲဒီဘဝကစပြီး အစိုးရဆိုတာ လူတွေက အာဏာအပ်လို့ ဖြစ်တာပါလားဆိုတဲ့ သဘာဝဟာ လုံးလုံးပျောက်သွားတာပဲ”

ဘုရင်စနစ်အစိုးရ

“ရှင်ဘုရင်စနစ်လို၊ သားစဉ်မြေးဆက် ဆက်ခံခဲ့တဲ့ အစိုးရမျိုးကြံတော့လည်း ဘာပြောစရာ ရှိတော့မလဲ။ တစ်ခါတည်း အစိုးရဆိုတာ ဘုန်းကံကြောင့် (Divine Rights of King) ဆိုပြီးတောင် တစ်ခါတုန်းက အယူဖြစ် တဲ့အထိ အစိုးရဘဝဟာ ပျောက်ခဲ့တာပဲ။

အဲဒီမှာ ပြောချင်ကြလိမ့်ဦးမယ်။ ဒါက ရှေးဘုရင် တွေပါ။ အခု ရှင်ဘုရင်တွေကတော့ အာဏာလည်း မရှိ တော့ပါဘူး။ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ ဥပဒေအတိုင်း အုပ်ချုပ် တာပါလို့ ပြောကြလိမ့်မယ်။

ကောင်းပြီ ... ရှင်ဘုရင်ဆိုရင် သားစဉ်မြေးဆက် ဆက်ခံရလိမ့်မယ်။ အဲဒီတော့ မျိုးတွေမတ်တွေ ရှိရလိမ့် မယ်။ အင်္ဂလန်မှာဆိုရင် ဒီအတိုင်းပဲမဟုတ်လား။

မျိုးတွေ မတ်တွေဆိုပြီး အချောင် ပွနေသလောက် ပွနေကြတာ။ House of Lords မျိုးတွေ၊ မတ်တွေ(ရဲ့) လွှတ်တော်ဆိုပြီး အဆာကျယ်နေကြတာ။ သူတို့တစ် တွေပဲ၊ အာဏာ ရှိတာ၊ မရှိတာကို အပထားပြီး သူတို့ တစ်တွေ ဒီလိုရှိတာဟာ လူလူချင်း အတူတူပဲဆိုတဲ့ သဘောတရားကို ဖုံးလွှမ်းနိုင်သမျှ ဖုံးလွှမ်းအောင်လုပ်ပြီး နောက်ဆုံးကျတော့ လူတွေက ပေးထားတဲ့ အစိုးရ အာဏာကို အချောင် ကော်နိုင်အောင် စီစဉ်ထားတာ တွေပဲ။

အာဏာဆိုတာလည်း မရှိဘူးမဟုတ်ပါဘူး၊ မြောင် သာ သိပ်မရှိတယ်။ သွယ်ဝိုက်သောနည်း၊ စီးပွားရေး နည်း၊ ဟိတ်လုံး ဟန်လုံးနည်းတွေနဲ့ အများကြီးပဲ။ သူတို့ အာဏာရှိနေကြတာပဲ။ ပြီးတော့ ဒီရှင်ဘုရင်စနစ် ဆို တာမျိုးဟာ အချောင် တိုင်းပြည် ပိုက်ဆံကုန်တဲ့ ရာထူး တွေ တော်တော်ပဲရှိတယ်။

အစိုးရဆိုတာ

ဒီတော့ လူတွေက တင်မြောက်တဲ့အစိုးရ ဆိုတာ ဟာ လူတွေရဲ့အစိုးရ၊ ပြည်သူတွေရဲ့ အစိုးရ၊ ပြည်သူ တွေနဲ့ အလှမ်းမဝေးဘဲ အမြဲလက်တွဲနေတဲ့ အစိုးရဖြစ်မှ သာလျှင် သဘောတရားအတိုင်း ကိုက်ညီမယ်လို့ ကျွန် တော် ထင်တယ် ....”

“အစိုးရဆိုတဲ့အာဏာဟာ အင်မတန် အဖိုးတန်

အသုံးဝင်တယ်။ အဲဒီအာဏာကိုလည်း ပစ္စည်းအင်အား ကောင်းတဲ့ လူတွေ အချင်းချင်း လုကြတယ်။ ရှင်လည်း လက်မလွှတ်ချင်ဘူး။

တိုင်းသူပြည်သားတွေ ဆိုတာကတော့ အဲဒီအထဲမှာ ငုတ်တုတ် အရိုက်ခံရမယ့်အခါကျမှ ပါရတာပဲ။ ဒီလို အာဏာလုကြတဲ့အခါ ဒီမိုကရေစီဆိုပြီး ပြည်သူ့ဆန္ဒ၊ ပြည်သူ့အာဏာလို့ ကြွေးကြော်ဟစ်အော်ပြီး ညာတဲ့စနစ် တွေလည်း ရှိတယ်။

လူတွေက ... တိုင်းသူပြည်သားတွေက ... အစိုးရ အာဏာ အပ်လိုက်တုန်းက ကျုပ်တို့အတွက် ကောင်း အောင်လုပ်ပေးပါဆိုပြီး အာဏာအပ်လိုက်တာပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်တို့ကို ခင်ဗျားတို့ အုပ်စိုးတဲ့လူတွေအတွက် နှိပ်ကွပ် အုပ်ချုပ်ပါဆိုတဲ့အချက်သာ ဖြစ်နေတာပဲ။

လူတွေက တင်မြောက်ပြီး လူတွေရဲ့အကျိုးကို လုပ် တဲ့ လူတွေရဲ့အစိုးရသာလျှင် ဒီမိုကရေစီ ဖြစ်နိုင်မယ်။ အခြားဟာတွေ ဒီမိုကရေစီအစစ် မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ အတုတွေ သာ ဖြစ်တယ် ...”

အရင်းရှင်အစိုးရ

“အခု ဒီမိုကရေစီတွေလို့ ခေါ်နေတဲ့ တိုင်းပြည်တွေ အများဟာ တကယ့်ဒီမိုကရေစီ မဟုတ်သေးဘူး။ ငါးမူး၊ သုံးမူး၊ တစ်ပဲလောက်ပဲ ဒီမိုကရေစီတွေ ဖြစ်ကြသေးတယ်။

အဲဒီ ဒီမိုကရေစီတွေဟာ အရင်းစစ်လိုက်တော့ အရင်းရှင်ခေါ်တဲ့ ပစ္စည်းရှင်၊ အရင်းရှင်တွေ စီးပွားရေးခြယ် လှယ်တဲ့စနစ် အခြေခံတဲ့ ဒီမိုကရေစီတွေ ဖြစ်တယ်။ တစ် နည်းအားဖြင့် အရင်းရှင်တွေရဲ့ အာဏာရှင်စနစ်အုပ်ချုပ် ရေးကို ဒီမိုကရေစီဆိုပြီး ဗန်းပြပြီးထားတဲ့ အုပ်ချုပ်ရေး”

“အခု အချို့နိုင်ငံတွေမှာ ကျုပ်တို့ ကြားသိ တွေ့မြင်ရ တဲ့ ဒီမိုကရေစီဆိုတာတွေဟာ အမှန်ကတော့ Oligar- chy ခေါ်တဲ့ အရင်းရှင်ဖြစ်ဖြစ်၊ အရင်းရှင် လူတန်းစား တွေဖြစ်ဖြစ် လူတစ်စုလောက်သာ ကြီးကိုင်ထားတဲ့ အာဏာရှင်လုပ်နေတဲ့ စနစ်တွေဖြစ်တယ်”

ပြည်သူ့အစိုးရ

“ကျုပ်တို့ လိုချင်တာကတော့ Greatest Hap- piness of Greatest Number လူ အများဆုံး”

အကောင်းဆုံး၊ ချမ်းသာသုခ ရအောင်၊ အဲဒီလို အများဆုံး က ကြီးကိုင်တဲ့ အာဏာရှင် လုပ်တဲ့ ဒီမိုကရေစီမျိုးကိုသာ လိုချင်တာပဲ။

အကုန်လုံး အကျိုးရှိတဲ့ ဒီမိုကရေစီဆိုတာတော့ ခုလို အရင်းရှင် အလုပ်သမား၊ လယ်ရှင် လယ်သမား အစရှိတဲ့ လူတန်းစား ကွဲပြားမှုတွေ ရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး မဖြစ်နိုင်သေးဘူး။

လယ်ရှင် အကျိုးရှိတိုင်း လယ်သမား အကျိုး မရှိ နိုင်ဘူး။ အရင်းရှင် အကျိုးရှိတိုင်း အလုပ်သမား အကျိုး မရှိနိုင်ဘူး။

သူတို့အချင်းချင်း အကျိုးတွေဟာ တစ်ခါ တစ်ခါ စေ့စပ်လို့မရနိုင်ဘဲ တစ်ဦးအကျိုးရှိရင် တစ်ဦးထိမယ်ဆို တဲ့ အခြေမျိုး ဖြစ်လာတဲ့အခါကျတော့ အစိုးရဟာ တစ်ဘက်ဘက်က ပင်းမှ ဖြစ်မယ်။

အဲဒီတော့ကာ ဒီမိုကရေစီစနစ်သစ်ဆိုတာ အစိုးရ က လူများစုဖြစ်တဲ့ လူဆင်းရဲတွေဘက်က --- အတိုင်း တော့၊ ပင်းမယ်ဆိုတဲ့သဘောပဲ”

လူများစု အာဏာပိုင်ရမည်

“ဒီမိုကရေစီသစ်အရ လုပ်မယ့် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ ဥပဒေမျိုးဟာ ဘယ်လိုဖြစ်ရမလဲဆိုရင် တိုင်းသူပြည်သား လူအများစုတွေ အာဏာပိုင်အဖြစ် အုပ်ချုပ်နိုင်အောင်၊ သူတို့ ရွေးကောက်တဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တွေဟာ အောက် ကနေပြီး ထိပ်အထိ၊ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ရေး တိုင်းပြည် အစိုးရအာဏာကို ကိုင်ထားရမယ်။

သူတို့ ရွေးကောက်လိုက်တဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တွေထံ မကြိုက်လို့ရှိရင် ပြန်ခေါ်နိုင်ရမယ်။

ဒီတော့ အခု ဗမာပြည်မှာရှိနေတဲ့ ဗျူရိုကရက် အုပ်ချုပ်ရေးမျိုး မရှိနိုင်တော့ဘူး။ တိုင်းပြည် သနား မဖောက်တဲ့ တိုင်းကြီး ပြည်ကြီးသားဟော ပြည်သူ လွတ်လပ်ခွင့်တွေကို အများ အကျိုးအတွက် လုပ်မယ့် နေရာတွေမှာ ရရှိလိမ့်မယ်။

ဒီနေရာမှာ လူများစုလိုဆိုတာဟာ ပစ္စည်း အခြေ အနေ၊ ရာထူး အခြေအနေကို အကြောင်းပြုပြီးသား လူများစု၊ လူနည်းစုဖြစ်ကြတဲ့ လူတွေကိုသာ ဆိုလိုတယ်။ လူမျိုးရေး ကွဲပြားနေတဲ့လူများစု လူနည်းစု ကိစ္စတွေမှာ တော့ လူများစု လူမျိုးများက လူနည်းစု လူမျိုးတွေအပေါ် လွှမ်းမိုးမှု မရှိစေမှ ဒီမိုကရေစီ မှန်မယ်”

အဓိက ပြဿနာ

“တော်လှန်ရေးရဲ့ နောက်ဆုံးအဆင့်ဟာ အာဏာ လက်ရ သိမ်းပိုက်မှုပဲ။ အာဏာလက်ရ သိမ်းပိုက်မှုဆိုတာ လည်း ကနေ့အာဏာရပြီး နက်ဖြန် ပြန်လွတ်သွားတာနဲ့ မဟုတ်ဘူး၊ ရပြီးတဲ့အာဏာကို ထိန်းထားနိုင်အောင် စီစဉ် ပြီးသိမ်းပိုက်မှ တကယ့်အာဏာသိမ်းပိုက်ရာရောက်မယ်”

“ကျွန်တော်တို့အဖို့မှာ ဘယ်သူ ဘာပဲပြောပြော အကြမ်း မကိုင်ဘဲနဲ့ လွတ်လပ်ရေး အာဏာ သိမ်းနိုင် အောင် လုပ်မှာပဲ။ သို့ပေမဲ့ ဒီလို မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုရင်တော့ ချရမှာပဲ”

ရွှေထွန်းကျယ်၊ အမှတ် ၂၂ (လေ့လာရေးအဖွဲ့)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ နိုင်ငံရေးအတွေးအခေါ်များ ထက်ဇော်

ဗိုလ်ချုပ်၏ဘဝသည် တော်လှန်ရေးဘဝ။ ပကတိ ရိုးသားဖြောင့်မတ်၍ ဖြူစင်ပွင့်လင်းလှသည်။ ပြည်သူတို့၏ရှေ့မှောက်ဝယ် အချိန်မရွေး အစစ်အဆေးခံရသည်။ လိပ်ပြာသန့်သူပီပီ တိုင်းပြည်အကျိုးစီးပွား၊ ပြည်သူ့အကျိုးစီးပွားအတွက် တွေးရဲ၊ လုပ်ရဲ၊ စွန့်စားရဲသည်။ “ရဲဘော်မသေ-သေသော် ငရဲမလား” ကို အရင်းတည်ထားပါသည်။

စိတ်ကူးယဉ်သမား မဟုတ်မူ၍ လှပသောဘဝ ရည်မှန်းချက်အတွက် အရုပ်ဆိုးသောဘဝကို ဖျက်သိမ်းပစ်ရမည်ဟု ခံယူသော တိုက်ပွဲဝင်သူရဲကောင်း ဖြစ်ချေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဘဝကို မြင်ရဲသည်၊ ရင်ဆိုင်ရဲသည်။ “အကောင်းဆုံးကို မျှော်လင့်ထားသလို အဆိုးဆုံးအတွက်လည်း အသင့်ပြင်ထားသည်” ဟူသော ဗိုလ်ချုပ်၏ စကားသည် တိုက်ပွဲဝင်သူရဲကောင်း၏ စိတ်ဓာတ်ကို ထင်ထင်ရှားရှားကြီး ပြဆိုသည်။ လုံ့လ ဥဿာဟာ ထုတ်ရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်သည် သားကောင်ငယ်သည်။ ကြီးသည်မရွေး တူညီသောလုံ့လ စိုက်ထုတ်သည့် ခြင်္သေ့ကို ခံထားသည်။

တိုက်ပွဲဝင်နည်းနာနိသျှအနေဖြင့်မူ ပြည်သူ့အကျိုးစီးပွား၊ တိုင်းပြည်အကျိုးစီးပွားအတွက် တရားသော နည်း

လမ်းမှန်သမျှ မီးကုန်ယမ်းကုန် သုံးမည်သာ ဖြစ်၏။ နုလျှင် နုသည့်အလျောက်၊ ကြမ်းလျှင် ကြမ်းသည့်အလျောက်ပင်တည်း။ သို့သော် ဤအယူအဆသည် “တရားသည်ဖြစ်စေ၊ မတရားသည်ဖြစ်စေ၊ ခြိတ်ခွားပါလျှင် ပြီးစတမ်း” ဟူသော အယူအဆမျိုး မဟုတ်ပါချေ။ ပြည်သူတို့အတွက် စစ်မှန်သော၊ တရားသော အကျိုးစီးပွားနှင့် ယှဉ်၍ သုံးသည့် နည်းဗေဒ သာတည်း။

အကြောင်းမူ ... ဗိုလ်ချုပ်သည် ပကတိဖြူစင်သော သစ္စာတရားကိုသာ ခံယူသည်။ ကိုယ်တိုင်ကျင့်သုံးသည်။ “ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ရိုသေသောသူ သစ္စာမပျက်” ဟု ဗိုလ်ချုပ်က အခိုင်အမာဆိုထား၏။

လူ့ဘဝနှင့်ပတ်သက်၍လည်း ဗိုလ်ချုပ်၏အမြင်မှာ ကြည်လင်လှသည်။ လူ့ဘဝကို တန်ဖိုးထားသည်။ လူသားတို့၏ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုစွမ်းပကားနှင့် လူသားတို့၏ ပဓာနကျသော အခန်းကို အလေးအနက် ခံယူသည်။ ဖန်ဆင်းရှင် တန်ခိုးရှင်ဝါဒ၊ ကံယုံဝါဒ၊ ပြဋ္ဌာန်းခံဝါဒတို့ကို မခံယူပါချေ။ ဗိုလ်ချုပ်သည် သင်္ခါရနိယာမကို ခံယူသည့်အားလျော်စွာ တန်ဖိုးထားလှသောဘဝ၌ ဘဝနှင့် ကိုက်ညီသည့် မွန်မြတ်သော လုပ်ငန်းများကိုသာ အစဉ်တစိုက် ပြုလုပ်စေလိုပါသည်။ မပျင်းမရဲ၊ မငွေ့

မလျော့သော သတိဖြင့် ဘဝ၏ရည်မှန်းချက် ပြည့်ဝအောင် ကြိုးပမ်းနေစေလိုပါသည်။

ထို့ကြောင့် “အပ္ပမာဒေဒ ဝသမ္ဘာဒေထ” ဟူသော စကား ဗိုလ်ချုပ်သည် နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်ကြီး ရွတ်ဆိုလေ့ရှိပါသည်။ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း ထိုအချိန်က မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဘဝရည်မှန်းချက် ပြည့်ဝရေးအတွက် ကျားကုတ်ကျားခဲ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော။

အပြောနှင့်အလုပ် ညီညွတ်လှသော ဗိုလ်ချုပ်သည် ဘယ်အရာကိုပဲကြည့်ကြည့်၊ ဘယ်အရာကိုပဲလုပ်လုပ် သိပ္ပံနည်းကျမှု (ဗိုလ်ချုပ်တို့ခေတ်က အသုံးအနှုန်းအတိုင်းဆိုလျှင် “လောကဓာတ်နည်း” ကျမှု) ကိုသာ အခြေပြုပါသည်။ ပုံသေကျသော ဆင်ခြင်မှု၊ လုပ်ဆောင်မှုတို့ကို ပယ်၍ အကြောင်းအကျိုးတို့ အပြန်အလှန် ဆက်စပ်လျက် ရှင်သန်တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်နေရသည်ဟူသော ခံယူချက်ကိုသာ အခိုင်အမာ ပြုထားပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်၏ အတွေးအမြင်တို့သည် မည်မျှ ရိုးသားရှင်းလင်း၍ သစ်လွင်ထက်မြက်ပါသနည်း။ ဤသို့သော တွေးခေါ်ရှင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ...

x x x

မြန်မာနိုင်ငံ၏ သမိုင်းရေးလို့အပ်ချက်အရ ထက်မြက်သော တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် ပေါ်ထွက်လာရသူပီပီ လူ့သမိုင်းစဉ်တရားကိုလည်း အနှစ်သာရသို့ ပေါက်အောင် ထိုးဖောက်မြင်နိုင်စွမ်း ရှိချေသည်။

လူ့သမိုင်းစဉ်၏ ဧကန်သဘောဆောင်မှုကို ပကတိတရားအဖြစ် ပြက်ပြက်ထင်ထင် ခံယူပါသည်။ ဤတရားကို တားဆီး၍မရ၊ သို့သော် လူသား၏လုံ့လဝီရိယ ပယောဂစွမ်းပကားဖြင့် မိမိတို့ တည်ဆောက်လိုသည်ကို တည်ဆောက်နိုင်စွမ်းရှိသည်ဟု ယုံကြည်၏။ လူသားတို့၏ ဖန်တီးရာဌာနလည်း အရမ်းမဲ့ ဖန်တီးခြင်းကို မဆိုလို။ နိယာမသဘောကို အမှန်အတိုင်း သိမြင်ပြီး နိယာမတရားအတွင်းမှ လွတ်မြောက်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

အရာခပ်သိမ်းကုန်သည် ပြောင်းလဲ၏။ ထို့ကြောင့် လူ့သမိုင်းလည်း ပြောင်းလဲ၏။ မည်သို့ ပြောင်းပါ

သနည်း။ သည်အခါ ဗိုလ်ချုပ်က လူ့သမိုင်းအဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲလာခဲ့ရမှုကို ခေါင်းပုံဖြတ်သူနှင့် ခေါင်းပုံအဖြတ်ခံတို့၏ အချင်းများလာမှု (လူတန်းစား ပဋိပက္ခ) ဟူသော လူတန်းစားအမြင်ဖြင့် သုံးသပ်ပြခဲ့သည်။

ဤသို့ဖြစ်ရသည်မှာလည်း “မူလတရားတည်းဟူသော စီးပွားရေးစနစ်အခြေခံကြောင့် ဖြစ်၏။ စီးပွားဖြစ်သည့်နည်းပြောင်းလျှင် စီးပွားရေးစနစ်လည်း ပြောင်း၏။ စီးပွားရေးစနစ်ပြောင်းလျှင် လူမှုဆက်ဆံရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ ရာဇဝင်အဆင့်အတန်းပါ ပြောင်းလဲလာပေ၏။ ဤသို့လျှင် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အညမညပစ္စည်း ဆက်သွယ်နေ၏ဟူ၍ သိပ္ပံနည်းကျသော ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒအမြင်ကို ပီပြင်စွာ ခံယူခဲ့၏။

ဗိုလ်ချုပ်သည် ဤအခြေခံအမြင်များဖြင့် သူ့ခေတ်က တိုင်းပြည်နှင့် ကမ္ဘာနှင့်ချီ၍ ရင်ဆိုင်နေရသော နယ်ချဲ့အရင်းရှင်စနစ်နှင့် ဖက်ဆစ်စနစ် စသည့် လူမှုစီးပွားရေးစနစ်ဆိုးများကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်ပြခဲ့သည်။ လူ့လောကကြီးတွင် အနိဋ္ဌာရုံများ ဖြစ်ပွားနေခြင်းသည် “ဤအဓမ္မမှုကြောင့်၊ ‘ဝါဒဆိုးကြောင့်’ ဟု တရားခံအစစ်အမှန်ကို ထောက်ပြပြီး ဤစနစ်များ မလွဲမသွေ ကျဆုံးရမည်။ “ထို မတရားမှုအတွက် အပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုကို မုချမလွဲ ခံရစေ” ဖြစ်သည်။ ဤစနစ်ဆိုးများကို မလိုလားရုံနှင့်မပြီး၊ ပျောက်ကွယ်ပါစေဟူ၍ ဆုတောင်းနေရုံနှင့်မပြီး၊ “ကမ္ဘာမြေပြင်ပေါ်က အမြစ်ပါမကျန် ပျောက်ပျက်သွားအောင် တော်လှန်တိုက်ဖျက်” ပစ်ရမည်ဟု အလေးအနက် ညွှန်ပြခဲ့ပါသည်။

လူသားတို့၏ စွမ်းပကားဖြင့် လူမှုအနိဋ္ဌာရုံများကင်းရှင်းသော သမိုင်းသစ်၊ လောကသစ်၊ လူနေမှုစနစ်သစ်ကို တည်ဆောက်နိုင်သည်ဟု ယုံကြည်သည်။ ဤသို့သော လူမှုစီးပွားရေးစနစ်မျိုးကား အဘယ်နည်း။ ဗြဟ္မစိုရ်တရားကို အခြေပြုသော “ဆိုရှယ်လစ်ဇင်း” ခေါ် လူအများကောင်းစားရေးဝါဒကို ကျင့်သုံးတည်ဆောက်မည့် လူနေမှုစနစ်ဖြစ်သည်။ ဤစနစ်ကို အောင်မြင်စွာ တည်ဆောက်နိုင်မှသာလျှင် “အဇ္ဈတ္တသန္တာန် မြင့်မြတ်နှင့် ဗဟိဒ္ဓသန္တာန် တိုးတက်မှုတို့ ကိုက်ညီသောဆခါကျွန်ုပ်တို့ မျှော်မှန်းရာဖြစ်သော ကမ္ဘာအိမ်ထောင်စုဖြစ်လာမည်မှာ မလွဲဧကန်” ဟု တိတိပပ ညွှန်းဆိုထား

ခဲ့ပါသည်။

ပဒေသာပင်ခေတ်ကို အလုပ်လုပ်မှ ရနိုင်မည်ဟု ခံယူထားသော ဗိုလ်ချုပ်အဖို့ တော်လှန်ရေးဘဝနှင့် အလွန် ဓာတ်သားကျနေပါသည်။ သည်အခါ ဗိုလ်ချုပ်က လူသမိုင်းအမြင်ကို အခြေခံ၍ တော်လှန်ရေး သဘောတရားကို ဖော်ထုတ်ခဲ့ပါသည်။

တော်လှန်ရေးဆိုသည် အဘယ်နည်း။ အကြမ်းပတမ်းလုပ်တိုင်း တော်လှန်ရေးလော၊ မဟုတ်။ တော်လှန်ရေး၏ နိယာမများရှိသည်။ ပညိုနည်း။

တော်လှန်ရေးဟူသည် “အကြောင်းအကျိုးဆက်ပြီး အရေအတွက် အသေးစိတ်သဘောက အရည်အချင်း အစိုင်အခဲသဘောသို့ ပြောင်းလဲနေတာပဲ”။ “...ဘွားခနဲ ဘွားခနဲ အရေအတွက်ကနေပြီး အရည်အချင်းပြောင်းလဲမှုကြီးတွေ ဖြစ်တာကို တော်လှန်ရေးလို့ ဆိုတာပဲ...” “လက်ရှိစနစ်ဟောင်းကို တော်လှန်ပြီး စနစ်သစ် ဘွားခနဲ ပေါ်ပေါက်လာတာကို ဆိုတာပဲ ..” ဟူ၍ အလေးအနက် ဖွင့်ဆိုပြခဲ့သည်။ တော်လှန်ရေးဟူသည် အလိုအလျောက် မဖြစ်။ လူသား၏ ပယောဂနှင့်ယှဉ်၍ ပြင်ဆင်လုပ်မှု အောင်မြင်မည်ဟု ခံယူသည်။

လူသား၏ ပယောဂဟု ဆိုရာ၌လည်း “တော်လှန်ရေး”၏ အခြေခံရည်ရွယ်ချက်သည် ပြည်သူလူထု၏ လွတ်လပ်မှု၊ တော်လှန်ရေးအောင်မြင်ဖို့ အခြေခံသည့် ပြည်သူလူထု၏ နိုးကြား ထကြွမှုအပေါ် တည်သည့် စသဖြင့် လုပ်သားပြည်သူတို့၏ ပဓာနကျသော အခန်းနှင့်ယှဉ်၍ သုံးသပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ တော်လှန်ရေး ဆင်နွှဲရာတွင် အကျိုးစီးပွားခြင်း ဆန့်ကျင်သော လူတန်းစားတို့အကြား ရင်ကြားစေ့သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး သမားတို့၏ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်ကို မခံယူပါချေ။

ပြည်သူ့အကျိုးစီးပွားနှင့် ယှဉ်၍ တော်လှန်ရေးဆင်နွှဲရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်သည် သမိုင်းကို တရားသူကြီးအဖြစ် ခံယူထားပြီး ဖောက်ပြန်သော သမိုင်းပေးတာဝန် မကျေသူတို့သည် “ရာဇဝင်တည်း ဟူသော မညွှာတမ်း တရားသူကြီး၏ မပျက်နိုင်သော အပြစ်ပေးမှု” ကို ခံရမည်ဟု အလေးအနက် သတိပေးခဲ့သည်။ “ရာဇဝင်ကို အိုးမည်း သုတ်တဲ့၊ အောက်တန်းကျတဲ့ အညံ့စားတွေ အဖြစ်ခံလား” ဟု တပ်လှန်ခဲ့သည်။ ပြည်သူနှင့် ခေါင်းဆောင်

တို့၏ အပြန်အလှန် အညမည သဘောကို ခံယူပြီး သမိုင်းပေးတာဝန် ကျေပွန်သော ခေါင်းဆောင်များ၊ ပြည်သူများအဖြစ် မှတ်ကျောက်တင်ခံနိုင်အောင် အချိန်နှင့်အမျှ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားရမည်ကိုလည်း ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ကျင့်သုံးလျက် လမ်းညွှန်ပြခဲ့ပါသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ လူသမိုင်းစီးကြောင်းကြီးထဲဝယ် ကျွန်တော်တို့ လူသားများ၏ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှု အစုစု မှန်သမျှသည် ...

x x x

တစ်နည်းဆိုသော် နိုင်ငံရေးဘဝကြီးပေတည်း။ သို့ဖြစ်လျှင် နိုင်ငံရေးဟူသည် အဘယ်နည်း ... ဗိုလ်ချုပ်သည် ဖြူစင်သန့်ရှင်းသော နိုင်ငံရေးဘဝကို တည်ဆောက်လို၏။ ထို့ကြောင့် “နိုင်ငံရေး”၏ တရားကိုယ်သဘော၊ အနှစ်သာရသဘောကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်သည်။

“နိုင်ငံရေးဆိုတာ အင်မတန်ညစ်ပတ်တဲ့အလုပ်”။ “နိုင်ငံရေးဆိုတာ ကုသိုလ်တစ်ပဲ ငရဲတစ်ပိဿာ” စသည့် အတွေးအခေါ်တို့ကို ဗိုလ်ချုပ် လက်မခံ။ “အမည်ခံ နိုင်ငံရေးသမားများ”။ “ဖောက်ပြန်သော နိုင်ငံရေးသမားများ” နှင့် ယင်းတို့၏ အတွေးအခေါ် အယူအဆများ၊ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များကို အလွန် ရွံမုန်းသည်။ သူ ယုံကြည်ကိုးစားသော ပြည်သူတို့အား အမြင်ကြည်လင်စေချင်သည်။

သို့ဖြစ်၍ ဖြူစင်သန့်ရှင်းသော နိုင်ငံရေးနှင့် “ယုတ်မာညစ်ထေးသော” နိုင်ငံရေးတို့ကို ပြတ်သားစွာ စည်းခြားခဲ့သည်။ လိမ်ခြင်း၊ စားပေါက်ထွင်ခြင်း၊ နေရာရဖို့ အတွက် အကွက်ထွင်ခြင်း၊ မသိနားမလည်သူတို့၏ အားနည်းချက်ကို နင်းလျက် အပေါ်ယံ သကာလောင်းသောစကားလုံးများ၊ အနှစ်မပါသော ဟန်ရေးပြမှုများဖြင့် မိမိကောင်းစားရေးကိုသာ လုပ်ခြင်းသည် နိုင်ငံရေးမဟုတ်။ လူပြိန်းကြိုက် အပေါစားအလုပ်မျိုးဟု ပယ်ပယ်နယ်နယ် ထောက်ပြခဲ့သည်။

“ပြည်ထဲရေး၊ ပေါက်နှင့်ကျေး၊ ကြက်ဥအရောင်၊ တိမ်တောင်သဖွယ်၊ မင်ရေးကျယ်” ဟူသော အစဉ်အလာဆိုရိုးစကားကို “ကောင်းလည်း ကောင်း၏၊ ဆိုးလည်း ဆိုး၏။ ကောင်းပုံကား နိုင်ငံရေး၏ ခက်ခဲ နက်နဲသော

အဓိပ္ပာယ်၊ ကျယ်ဝန်းသောအဓိပ္ပာယ်၊ သိမ်မွေ့သော အဓိပ္ပာယ်တို့ကို ဆောင်၏။ ဆိုးပုံက ကြားရသူများအား လမ်းစရုမတွေ့စေဘဲ လူများများ ဆိုင်းတွင်တီးလိုက် တိုင်း မြည်သည့်စည်ကြီးကဲ့သို့ ပညာရှိကြီးသဖွယ် လူများ အထင်ကြီးအောင် ပြောကောင်းပြောလိုရသည့် စကား လည်းဖြစ်၏။ ဟု ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ဆန်းစစ်ပြခဲ့ သည်။

တစ်ဖန် နိုင်ငံရေးသည် လောကီရေး၊ ဘာသာရေး သည် လောကုတ္တရာအရေးဟူ၍ ပြတ်သားစွာ စည်းခြား ထားသော ဗိုလ်ချုပ်သည် ဘာသာရေးနှင့် နိုင်ငံရေး ရောထွေးယှက်တင်ပြုလုပ်မှုကို လုံးဝလက်မခံ။ ယင်းသို့ ရောထွေးမှုပြုခြင်းသည် “ယုတ်မာ ညစ်ထေးသော နိုင်ငံ ရေးသမားများ” ကျင့်သုံးသည့် “တစ်နပ်စားနိုင်ငံရေး” ပင် ဖြစ်သည်ဟု အတိအလင်းဆိုခဲ့၏။

တကယ်တွင်မူ နိုင်ငံရေးကို သန့်ရှင်းအောင် ညစ် ထေးအောင်လုပ်ကြသည်မှာ လူတို့၏အမှုပင် ဖြစ်သည်။ တရားကိုယ်သဘောမှာ နိုင်ငံရေးဟူသည် လူသားတို့၏ “မတန်မရာ” မဟုတ်။ လူသားတို့နှင့် မကင်းကွာနိုင်သော လူအသီးသီးနှင့်လည်း ပတ်သက်၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် လည်း စပ်ယှက်နေသည့် “လူမှုရေးဘဝ”၊ “လူ့ကိစ္စ” ပင် ဖြစ်သည်ဟု ဗိုလ်ချုပ်က ဆိုသည်။

လူသားတို့၏ စစ်မှန်သော “လွတ်လပ်မှု ရယူလို ခြင်း” သည်ပင် နိုင်ငံရေးဖြစ်ပါ၏။ ပကတိ ရိုးရိုးရှင်းရှင်း လေး ရှိနေသော အရှိတရားသာဖြစ်၏။ ဤတရားကို ရှုပ်ထွေးအောင်၊ စွန်းထင်းအောင်လုပ်သူတို့သည် “ယုတ် မာညစ်ထေးသော နိုင်ငံရေးသမားများ” သာလျှင် ဖြစ်ဘိ ၏။ သည်လိုလူမျိုး၊ သည်လိုလုပ်နည်း လုပ်ဟန်မျိုးကို ဆက်လက်ခွင့်ပြုထားမည်လော။

ဤတွင် ဗိုလ်ချုပ်က ‘ဒါကြောင့် နိုင်ငံရေးဟာ ဒီလိုပဲ အင်မတန် မွန်မြတ်ပါတယ်။ ဒီအဆောက်အဦကြီးပေါ် မှာ ခွေးတက်အိပ်သလို လူယုတ်မာတွေလည်း အလစ်မှာ နိုင်ငံရေးလောကထဲ ဝင်လာတတ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ဝင်လာတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံရေးသမားစစ်စစ် တွေက ဒီလူယုတ်မာတွေကို မျက်ခြည်မပြတ် ဟန့်တား ပိုင်းပယ်နိုင်သည်နှင့်အမျှ နိုင်ငံရေးလောကကြီးဟာ သန့် ရှင်းစင်ကြယ် မွန်မြတ်လာပါလိမ့်မယ်’ ဟူ၍ “နိုင်ငံရေး

ဆိုတာ လူယုတ်မာတို့၏ ခိုကိုးရာဒေသဖြစ်တယ်” ဟု သော အဆိုကို ထိမ်စွာ ထိုးနှက်လိုက်ရင်း သူ၏အတွေး အခေါ်ကို ပီပြင်စွာ ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ပကတိရှိနေသော နိုင်ငံရေးအနှစ်သာရ သဘောကို တကယ်ပေါက်ရောက်ပြီး ထမြောက်အောင် မြင်အောင် နိုးကြားတက်ကြွသော အသိနှင့်ယှဉ်၍ ဖြူစင် စွာလုပ်ဆောင်စေချင်သည်မှာ ဗိုလ်ချုပ်၏ ဆန္ဒပေတည်း။ သူကိုယ်တိုင်လည်း ကျင့်သုံးခဲ့၏။ ထို့အတူ သူ အားထား သော ပြည်သူတွေကိုလည်း “တစ်တိုင်းပြည်လုံးမှာရှိတဲ့ လူတွေဟာ နိုင်ငံရေးသမားတွေဖြစ်လာအောင် နိုင်ငံရေး စိတ်ဝင်စားလာအောင်” ဟူသော ခံယူချက်ဖြင့် အားသွန် ခွန်စိုက် ကြိုးပမ်းခဲ့ပေသည်။

ဤသို့ ပကတိဖြူစင်သော နိုင်ငံရေးအသိ၊ နိုင်ငံ ရေးအလုပ်ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်သည် လွတ်လပ်သော နိုင်ငံတော် တည်ဆောက်ရေး၊ လွတ်လပ်သော ပြည်သူတို့အတွက် သာယာဝပြောသော လောကသစ်တည်ဆောက်ရေးတို့ ကို ပြုစုပျိုးထောင်ရန် လုံ့လစိုက်ထုတ်သည့်အခါ—

နိုင်ငံတော်(သို့မဟုတ်) နိုင်ငံတော်အာဏာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မည်သို့သော နိုင်ငံတော်မျိုးကို တည် ဆောက်မည်နည်း၊ မည်သို့ တည်ဆောက်မည်နည်းဟူ သော ပြဿနာများနှင့်ပတ်သက်၍ အဖြေမှန်များကို ထုတ်ပြသွားခဲ့ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်သည် ကိုယ့်ကြံမြှာကိုယ် ဖန်တီးနိုင်သော အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်သော သမ္မတနိုင်ငံတော်အဖြစ် တည်ဆောက်လိုသည်။ “တပည့်ကျွန်” နိုင်ငံတော်မျိုး “နယ်နိမိတ်ခြားပေးရုံလောက်ဖြစ်တဲ့” နိုင်ငံတော်မျိုးကို မလိုချင်။

ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတော်အာဏာ၏ သဘောကို ဖော် ထုတ်ရာ၌ နိုင်ငံတော်အာဏာ၏ မူလအစပြဿနာမှစ၍ ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့သည်။ နိုင်ငံတော်အာဏာဟူသည် ‘ဘုန်းကံကြောင့်’ ဖြစ်ရသည်။ ‘မိုးကျရွှေကိုယ်’ တို့က ပိုင်စိုးမှုဖြစ်သည်ဟူသော အယူအဆကို လက်မခံ။ နိုင်ငံတော်အာဏာသည် လူတို့၏ ပယောဂကြောင့်ပင် ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်။ လူ့သမိုင်းအရ ‘သ’ပစ္စည်း

ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်းသို့ ပြောင်းလဲမှုကြောင့်၊ 'လူတန်းစား
ခြားနားလာခြင်းကြောင့်၊ ယင်းသို့ ခြားနားလာရာမှ အကျိုး
ချင်း ကွဲပြားပြီး ပဋိပက္ခဖြစ်မှုကြောင့် နိုင်ငံတော်အာဏာ
ပေါ်ပေါက်လာရသည်ဟု ခံယူပါသည်။

ဤသို့ ပေါ်ပေါက်လာရာတွင် သူ့အကျိုး ကိုယ့်
အကျိုးညှိရန်အတွက် အများသဘောတူ တင်မြှောက်ခြင်း
ဟူသော အကျိုးတူ လူနေမှုဘဝ အယူအဆ သဘောကို
လည်း တွေ့ရသည်။ သို့သော် ကြာလာသောအခါတွင်
"အစိုးရသည် ပြည်သူတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်၊ ပြည်သူ့
ဆန္ဒအရ ဖြစ်ရသည်ဆိုသော သဘောမှာ ကြာလေ
ပျောက်လေဖြစ်လာသည်" "အစိုးရမှာ ပြည်သူတို့နှင့်
အလှမ်းကွာနေ၏" "အကျိုးခံစားရသော အတန်းအစား
က မခံစားရသော အတန်းအစားကို သူမသိ၊ ငါမသိ
လှည့်ပတ်လိုက်သော အလိမ်ကြီးဖြစ်လာသည်။ ထို့
ကြောင့် အကျိုးခံစားရသည့် မင်း၊ သူဌေးသူကြွယ်တို့မှာ
လည်း ထိုကုသိုလ်ကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ပြောလာ၏။
အကျိုးမခံစားရသောသူတို့ကလည်း ခင်ဗျားတို့ ကုသိုလ်
ကြောင့်မဟုတ်ဘဲ ခင်ဗျားတို့ စီမံလာသော အဓမ္မစနစ်
ကြောင့်ဟု မသိဘဲ ငါတို့ကံကြောင့်ဟု ထင်လာ၏" ဟု
ဗိုလ်ချုပ်က ဆိုသည်။

ထို့ကြောင့် ဤအစဉ်ကို အသေအချာကြည့်လျှင်
အများပြည်သူတို့ အကျိုးစီးပွားကို ဖော်ဆောင်သော
နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးအတွက် "တိုင်းသူပြည်သား
တွေသာ အစိုးရဖြစ်တယ်" "တိုင်းသူပြည်သားတွေသာ
လျှင် အရင်းခံမူလ ဘူတဖြစ်တယ်" "နိုင်ငံတော်သူ
နိုင်ငံသားတို့ဟာ အဲဒီနိုင်ငံမှာရှိတဲ့ အချုပ်အခြာ အာဏာ
ကို ပိုင်ဆိုင်တဲ့လူတွေ" "အဲဒီလို ပိုင်ဆိုင်တဲ့လူတွေက
နေပြီး လွှဲပေးလို့သာ နိုင်ငံတော်အာဏာဖြစ်ရသည်။
သူတို့ မလိုချင်လျှင် မလိုသည့်အလျောက် တားဆီးနိုင်
သည့်အခြေအနေရှိရမည်" စသဖြင့် ဖွင့်ဆိုပြ၍ ဤသို့
သော အရည်အချင်းများနှင့် ပြည့်စုံမှ စစ်မှန်သော
အကျိုးတူ လူနေမှုဘဝကို တည်ဆောက်နိုင်မည့် နိုင်ငံ
တော်မျိုးဖြစ်မည်ဟု ယုံကြည်သည်။

ဤသို့သော နိုင်ငံတော်မျိုးကို မည်သို့ တည်

ဆောက်မည်နည်း။ ဒီမိုကရေစီကျင့်စဉ်ကိုသုံး၍ တည်
ဆောက်မည်။ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်က အမည်ခံဒီမိုကရေစီ
နှင့် စစ်မှန်သော ဒီမိုကရေစီတို့ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ပြခဲ့
ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်က "ဒီမိုကရေစီကို ကျင့်သုံး
ရာတွင် တိုင်းသူပြည်သားတွေသာလျှင် အာဏာပိုင်
အစစ်ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောတရားကို ခိုင်ခိုင်မာမာဖြစ်
အောင် စီစဉ်ရမည်" ဟု ဆိုခဲ့ပါသည်။

သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်သည် "ဒီဗမာပြည်မှာ လူတန်းစား
မရှိတဲ့ အခြေအနေရောက်အောင်လုပ်မှ" ဟု ဆိုခဲ့သည့်
အတိုင်း လူတန်းစားအမြင် ပီပြင်သူရှိသည့်အလျောက်
သူတည်ဆောက်လိုသော နိုင်ငံတော်အာဏာ၊ ကျင့်သုံး
မည်ဖြစ်သော ဒီမိုကရေစီပုံစံနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါ
အတိုင်း ပြတ်ပြတ်သားသား လူတန်းစားလက္ခဏာ
ဆောင်၍ ညွှန်ပြသွားခဲ့ပါသည်။

"ကျုပ်တို့ လုပ်ချင်တာကတော့ လူ အများဆုံး
အကောင်းဆုံး ချမ်းသာသုခရအောင်၊ အဲဒီလို လူအများ
က ကြိုးကိုင်တဲ့ အာဏာရှင်လုပ်တဲ့ ဒီမိုကရေစီမျိုးကိုသာ
လိုချင်တာပဲ။ အကုန်လုံး အကျိုးရှိတဲ့ ဒီမိုကရေစီဆိုတာ
ကတော့ ခုလို အရင်းရှင်၊ အလုပ်သမား၊ လယ်ရှင် အစရှိ
တဲ့ လူတန်းစားကွဲပြားမှုတွေ ရှိနေသမျှကာလပတ်လုံး
မဖြစ်နိုင်သေးဘူး။ လယ်ရှင်အကျိုးရှိတိုင်း လယ်သမား
အကျိုးမရှိနိုင်ဘူး။ အလုပ်ရှင်အကျိုးရှိတိုင်း အလုပ်သမား
အကျိုး မရှိနိုင်ဘူး။ အဲဒီတော့ ဒီမိုကရေစီသစ်ဆိုတာ
ဟာ အစိုးရက လူများစုဖြစ်တဲ့ လူဆင်းရဲတွေဘက်က
ထုံးစံတော့ ပင်းမယ်ဆိုတဲ့သဘောပဲ"

x x x

ဤကား အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်
အောင်ဆန်း၏ အနှစ်သာရကျသော နိုင်ငံရေးအတွေး
အခေါ်များပေတည်း။

ဗိုလ်ချုပ်လက်ဆင့်ကမ်းပေးခဲ့သော သမိုင်းပေးတာဝန်
ကြီးသည် ကျွန်တော်တို့၏ စွမ်းရည်သတ္တိကို တည်ကြည်
လေးနက်စွာ မှတ်ကျောက်တင်နေပြီဖြစ်ပါသည်။ ။

မြတ်၊ အတွဲ ၂၊ အမှတ် ၉ (ဇူလိုင်-၁၉၇၃)

IS AUNG SAN A GENIUS?

Theippan Soe Yin

Many books have been written on Bogyoke Aung San and many articles come out in the Papers and periodicals yearly on Independence Day, Resistance Day and Union Day. Many more will be written in days to come. Most of them are threadbare and mere repetitions on the same theme. A penetrating and serious study of Bogyoke is long overdue. One is tempted to entertain the notion that a great biographer is yet to be born to tackle the life of our beloved Bogyoke.

As a matter of fact it is a difficult task to delineate the character of Bogyoke and to bring out the significance of his achievements: his personality also demands a pen which is not only able but deep and understanding.

It is my unshakeable belief that Aung San is a genius in the highest sense of the word. I have been at pains to delve into his life and works, his mode of thinking, his ideas, his thoughts, his attitude to life etc. so as to substantiate my claim that he is truly a genius. From what could be gathered from the available

sources I can say without bias, national or otherwise, that he is above all other Asian leaders in mental and moral calibre. The other Asian leaders in the wake of World War II had no doubt successfully wrenched their countries from foreign dominations. But the subsequent life histories of most of them show that they had come down in the public estimation after their ascendancy to political power. Bogyoke's fight for freedom was unique in that he had to tackle both the Asian Fascist and Western dominance. His *modus operandi* is not stereotype nor is it based on any rules of the Book. It is entirely the product of his brilliant brain.

He is the national leader and liberator of his mother country. More than that he is the great architect of modern Burma.

In the later phase of his fight for freedom he has shown his political sagacity and mental acumen by preferring to fight the topflight politicians of the British government in their chosen field of politics. He refuses to make recourse to the common, easy expedient of force

He has shown himself to be a leader of unbounded confidence in himself and in his people. The people has also implicit faith in their leader's ability, courage and integrity. He has exalted the position of the Eastern leaders in the estimation of the west. That is no mean achievement.

One of the finest grains in his character is the absence of animosity towards his adversaries with whom he can associate on warm and sincere terms. He knows that if he fails he cannot expect any quarter and yet he is able to evince. Friendly feelings towards them and it is not mere gestures put on for show but genuine as is shown by the reciprocal friendliness and respect demonstrated by the opposite camp. Bogyoke's faith in human dignity and integrity is invigorating.

Genius is the combination of exalted ability with a great deal of drive and energy. The brilliant man, whose mind is twice as good as the average, may be a potential genius, but he will never be a real one unless he had sufficient energy to force him on to great achievement. That is the consensus of opinions of the great thinkers and eminent psychologists.

It is common knowledge that our Bogyoke has been an indefatigable worker, he can be completely lost in his work forgetting others and himself. While working in the Dobama Asiayone he would go without meals for days, forgetting even to brush his teeth. He has nothing in his mind except the work in hand which is to find ways and means to fight the mighty British Raj. His capacity to concentrate is terrific.

He has no longyi and shirt which he can call his own. He takes any dress he finds on the clothline in the room. His preoccupation is reading all relevant political literature on the subject of resistance and thinking deeply. Since he is a man of action intent to rebel he cannot

keep copious notes like Karl Marx. And he can be completely detached, forgetting himself. A detached man is a genius. Look at Einstein, Jesus, and Gautama.

There are many instance in his life where he has shown non-attachment. He went out into the totally unknown when he needed assistance for his mission, without any consideration for himself. At the time he went out of the country he knew not where and to whom he was going. It was a leap in the dark but the leap was very necessary. He was the pioneer who had to strike a trail for others to follow in comparative safety.

Again, when the British came back and when Bogyoke had successfully repulsed the machination of the British officers to incarcerate him, he was offered a high post in the Army. Bogyoke promptly turned it down. To those who knew him it was no surprise at all because while a student leader involved in the freedom movement he was offered a post in the much coveted. I.C.S but, he had refused it pointblank. He had set himself the task of liberating the motherland from the yoke of the British and personal gains could never distract him from his self-imposed work. He was completely engrossed in it. He dedicated his life to the service of the people and the country. That is the mark of a detached man.

As president of the AFPFL Bogyoke worked untiringly hard. It is evident from his diary of activities. Almost all the days in the week were crowded with meetings, interviews, discussions which could cause a lesser man fall down on the job. His capacity to work is really astounding. One wonders from where he could summon this monumental energy and drive.

According to the findings of modern psychology we can trace all the energy that motivates a person to the basic instincts, particu-

larly the sexual instinct. This instinct can energize one to undertake great work if properly sublimated. Sir Isaac Newton was known to have completely obstructed the sexual outlet and he came out the great genius of science. In the case of Bogoyoke Aung San from what we have known regarding his sex life we believe that he had completely suppressed the sexual outlet till his marriage. We are told in his autobiography that when he was in Nippon negotiating with the Nippon Army officials for assistance in his mission, one day he was asked if he would like to have a woman. Bogoyoke was very bashful when the Nippon official explained that it was not a matter for shame but that it was quite natural and common to have a woman. Bogoyoke resolutely refused the offer. This suppression of sexual outlet had the effect of energizing him to enable to work with terrific drive and efforts.

One of the traits of character of a genius is the bulldog tenacity in the pursuance of his objective and his implicit faith in the set purpose. It may take years or his lifetime to realize his aim but he never wavers; there is no place in his mind for any doubt as regards the justice or success of the cause.

Aung San had set himself the task of liberating the mother country and he was dead earnest about it. He never looked over his shoulder once he was set on the trail. He forged

ahead.

The eminent Polish Psychologist Zbigniew Pietrasinski has observed: "Genius is the highest grade of creative ability. Those people are regarded as geniuses whose works have an exceptional historical value for society. A genius usually opens a new era in his field. The basic criterion of a genius is the social utility of his works. Works of genius usually require an enormous amount of labour. That is why one is inclined to regard as a genius only that individual endowed with great qualities of character, as well as high qualities of mind."

Now if we apply this description of a genius to Bogoyoke Aung San we will find that it completely fits him. His work was the creation of the Union of Burma. He has opened a new era in the history of Burma: more than that he has entirely brought about a new, different entity out of the old feeble downtrodden backward subject colony. That work of creation entailing high qualities of mind and character is of no mean magnitude. It is comparatively common that a subject nation has been liberated but it requires enormous amount of labour, great qualities of mind and character to breathe a new life into and regenerate a people.

Bogoyoke Aung San is truly a genius.

The Guardian (July-1972)

AUNG SAN: HERO OF BURMA'S VICTORY

Dr. Maung Maung

ADULATION of Aung San has almost become a habit in Burma, but will a clam assessment of him ever be attempted? Assessment cannot be easy when understanding him was itself so difficult. The one bronze monument raised to his memory in Rangoon shows him raising a hand of caution-or is it admonition?- and controversy has been raging as to whether

that could be the real Aung San. For he neither cautioned nor admonished, some people say, but marched mightily on, a general leading his troops to victory. None, however, will challenge Aung San's title of "architect of Burma's freedom." Every nation which has travelled the long and painful road of servitude and struggle to be free must have had its leaders and heroes, but when the moment of fulfilment rises there comes one leader, one hero, who concentrates in him the hopes and aspirations and sacrifices of the nation and reaches out to claim the cherished prize for all. That one man in Burma's contemporary history was Aung San.

Born in February 1915 in a small village of Natmauk of a family which had the tradition of resistance to British rule, Aung San grew up as an intelligent and honest boy. He loved to learn and went to school early. He was inclined to be silent and morose, but was not incapable of flashes of wit and humour. He was determined, and would with deliberate effort, try to force himself to take part and excel in school social activities. He arrived at the Rangoon University when he was 16 and worked for an arts degree. He liked to read on serious subjects and political science had special fascination for him. He wrote many essays on politics which he managed to get published but few were read, and fewer registered. He lived simply, a self-sufficient student. Among his contemporaries were students like Thein Pe, Ko Ohn, Kyaw Nyein, and M.A Raschid; Ko Nu was senior student and a big brother. These few young men were to change the life at the University and stir up the political life of the country. They discovered each other and teamed up; they easily captured the control of the hitherto tranquil and respectable club of the Student's Union and made it a nerve centre of student's extra-curricular activities. And

there too by discussion and debate new thoughts were born and nourished, new values and goals were set.

The group engineered the students' strike of 1936 now looked upon as distinct landmark on the road to independence. Ko Nu led and the rest organized. Aung San at the strikers' camp on the Shwedagon Pagoda alternated between fits of energy and outbursts of temperament including tears. On the page the future leaders of Burma spent their time organizing a movement which daily grew bigger than they ever dreamed, reading and talking politics, making poses to the camera for the benefit of posterity. Some loved and emulated Mussolini, some Hitler; some called themselves Fabians, some Socialists and Marxists; Aung San admired Mustapha Kemal of Turkey, Armstrong's "Grey Wolf". But for all loved Burma and yearned for her freedom.

After the strike Aung San took his degree and read law for a year. But politics had already got him and soon he left to take a leading part in the young radical "Thakin" (Our Own Masters) movement. He soon became secretary of the Dohbama Asiayone. He was always poor and hungry, shabby and uncouth, but in the shifting, sharp world of politics, his sincerity and dedication shone. When war broke out, the young Thakins decided that "Britain's difficulty was Burma's opportunity" and some of them played with the idea of inviting foreign military aid. Young students began to form "Steel corps" and train and drill with bamboo staffs. Aung San was active in the "Freedom Bloc" which strived to be a united front of nationalism. The British broke the Bloc by liberally jailing the leaders, and Aung San was soon in hiding with a reward of five kyats for his arrest. He decided he could not do much in jail and an emergency council of the "Burma Revolutionary Party" - the group

of Thakins who wanted to fight the British—decided that he should slip out of the country and seek military aid abroad.

Aung San smuggled himself out and reached Amoy in China. His objectives were vague, the available contacts were uncertain. Some of the BRP had wanted to contact the Communist Chinese Eighth Route Army of whose exploits they had dimly heard; some looked to the Japanese rising sun for hope. Aung San wandered about in Amoy for some time and was finally found by Japanese army officers who had received word from Rangoon. He was taken to Tokyo to meet the "Minami Kikan," a semi-official group of Japanese militarists who were secretly preparing for war. Aung San was tested thoroughly. He was tempted with women and wealth: neither moved him. Tests were made to find out if he was a Communist, results were negative. He was asked to write a blue print for free Burma, and that he did, writing forcefully, pouring out his heart, gathering together the dreams he had always dreamt. His plan for Burma's government was an enlightened but absolute rule by one or a few for the good of the many; he had not much hopes for democracy. But he meant well, and the Japanese grew to believe in him and respect his patriotism and his truth.

Aung San came back to Burma to smuggle out with him to Japan some young men who would train and lead a freedom army home. There were boys who went with him, and politicians; they were thirty odd; and these "thirty comrades" led back into Burma the Burma Independence Army which they gathered on the march from Thailand. The army swelled on its northward march. It was a revolutionary army in its typical form: patriots and bad hats, politicians and schoolboys, all joined under one banner, carrying assortments of weapons, dragging useless cannon over dusty

roads for prestige.

General Aung San was unexcited all along the march. He saw much and kept his silence. The Japanese had promised to launch the BIA into Burma and stay out; now they were behaving as conquerors. The Burmese themselves were confused. Most of the "Thakins" wanted jobs on the administration committees in order to show off and bully, to settle old scores and fill their pockets. Many of the politicians were prepared to wait on the Japanese hoping for small gifts. Here and there on the road Aung San broke out in anger to urge "Thakins" to march with him, to rough it and learn to fight, for the war for freedom was just begun. Some came, some stayed behind. Aung San himself was no brilliant or dashing field commander. War swept him along and he went, wearing the same dust-covered green tunic all through; he did not bathe sometimes for weeks on end.

The Japanese cut the BIA to 3,000 strong, renamed it the "Burma Defence Army" and made Aung San its commander with the rank of colonel. Dr Ba Maw, the dashing ex-Premier, was brought out from Mogok jail and installed as chief administrator, later "Head of State".

Aung San went his way, building the army, raising a family. For he was now a respectable married man, having found his mate in a nurse, Daw Khin Kyi, who looked after him in hospital when he was sick. He loved, and could neither woo nor wait and proposed while he was yet half-recovered. The family was successful; children arrived yearly, and Aung San who had always flung the accusation of disloyalty to those of his comrades who chose to marry now went about recommending marriage to all.

General Aung San gradually became a hero to the people without having to perform heroic deeds. People were looking for a hero

on whom they could place their hopes in those gloomy war years, and Aung San with his patent sincerity and his utter lack of pomp was the ideal choice. But Aung San was the patient planner, not the bold and reckless hero who dashed about breathing fire and fury. He tried to forge unity among the peoples, bringing the suspicious and sulky Karens into the army. He tried to keep calm the young red-blooded officers who were crying out for a war against the Japanese. Sometimes, to keep those restless boys out, he had to lock his bedroom door and post a sign outside: "Do not disturb; husband and wife are in bed".

The resistance further enhanced Aung San's prestige, but it was just the beginning of his glory. His era really began after the liberation. Then, impatient nationalism stood poised against the old regime which returned in the person of the old refugee British Governor who brandished the old formula of guided gradual steps to ultimate dominion status within the British Commonwealth. Just as the Governor personified the old regime, Aung San personified the new unity of the peoples and the resurgent nationalism. He rose to his full stature then, and the peoples united behind him. He became president of the Anti-Fascist People's Freedom League; he grew larger than that: he was "the" national leader. At tender 29, he was hero, leader, unifier, statesman. His fame spread into the remote hill areas which had

always been kept apart from the Burmese—now the Kachins, Chins and Shans heard about Aung San, came to meet and believe in him and to pledge themselves to the Union of Burma. Older colleagues like U Nu willingly served as his lieutenants. Senior civil servants unreservedly gave him their allegiance. Rivals found it more profitable to go along behind him than to oppose him. Aung San was unique. People poured their wealth at his feet and at the great meetings where tens of thousands came to hear him drone endlessly on his political theories, girls took off their gold and gave them to him.

Aung San rode the rising tide and swept everything that stood in the way, including the British Governor and his ancient counsellors. Soon a new Governor came to work with Aung San and prepare for Burma's freedom; soon Aung San as Burma's Premier in effect, though not yet his name was in London to negotiate and sign a treaty with Labour Government's Clement Attlee. Thus a young man of 30 unschooled in diplomacy and statecraft, did seal a solemn document which returned to his peoples their lost nationhood.

With that the era ended. The rest could be but an anticlimax, and of that Aung San was mercifully spared. On July 19, 1947, assassins blasted for him a brave exit, and he was his duty done.

The Guardian (Feb-1948)

A HUMBLE ACT OF MEMORY TO AUNG SAN THE WILD Thakin Hla Kun

We were appealing for the revival of the national united front of communists and the AFPFL at a political meeting for the ward of Lethmatgon area, a suburb of Yenangaung, when the news came over the radio.

On the way back from the meeting sponsored by the district organizing committee of the Communist Party of Burma, we were asked by U Hla Maung, one of our friends then serving in the Yenangaung Police Force as a detective SIP, if we had heard the news.

He shouted out the question from his house by the roadside with a voice apparently hoarse with grief. We were perplexed and could not make out what he meant. So, we asked him for a clarification.

He was on the verge of breaking down when he tried to give us the answer. "The radio... news came about ... assassination of our... our ... Bogyoke ... and some other ... leaders," were his words mingled with sobs.

So the builder of the national united front had died while we were making our appeal

and after he had held preliminary talks with communist representatives for a possible reunification with the latter within the united front.

* * *

The person who broke the tragic news to us was a member of the Police Union which had played an important role in the general strike of September 1946. That strike had opened his eyes and awakened in him a faith in the power of national unity led by the Bogyoke. He held on to the idea that a revived unity between the communists and the AFPFL would give the people more political successes. He was unhappy for his role of shadowing the communists, especially when the secretary of his own union was a known communist and a devoted freedom fighter.

Despite his wishes, the communists and the AFPFL were locked in a violent political conflict, and as a result, the national political forces were weakened. A vacuum was created for the saboteurs and conspirators who

would resort to the vilest means without any scruples to serve the alien masters and preserve their vested interests. The reactionary sections of British imperialism were out for the earliest opportunity to drown the country in a blood bath in an attempt to salvage what little colonial loot they could out of the catastrophe.

Sir Dorman Smith was shedding crocodile tears then. He went so far as to make veiled threats to the effect that they the so called friends of Burma would do something to prevent us hurting the landlords and capitalists in our effort to build a socialist state.

Tullochs and Campbells, those past masters in conspiracy were moving in the dark, hatching plots and causing bad blood among brother racial groups of the Would be Union.

The stage was set for a national tragedy. Villains were not lacking for the black conspiracies, ready to play their desperate parts as befit the left-overs of the system that had gone to the point of no return.

* * *

We raced down the road towards downtown area. People were milling round in groups in front of the tea-shops with radios blaring out condolences or governmental orders or some other things.

They wore anger and frustration on their faces. Heavy sighs and occasional sobs betrayed their pent-up feelings. They tried to ease their suffering by resorting to all kinds of comments. A few of them directly accused the communists as murderers.

The atmosphere was unbearably tense. Some among the crowd turned fierce eyes towards us. Something must be done on our part or else our silence would surely lend credence to their accusations and cause explosion of one kind or another as the climax of the situation.

"Blood brothers who fought shoulder to shoulder against the British imperialist and Japanese fascist rulers would never think of doing such a dastardly act. Communists would be the last persons to stab in the back fellow fighters for independence in the midst of a life-and-death struggle against the common enemy. Wait and see the culprits who would be exposed by the people's anger and the mass sympathy for the beloved martyrs. Their crime will come to light in no time."

I let out these words in a rush, with firm conviction in my statement and out of imperative necessity to break the tension.

My words might be more of a sentimentality than a statement of hard facts. Nevertheless, they produced results. Fierce eyes turned into understanding stares. Taut faces relaxed. Quiet reappraisal overwhelmed the minds of these people.

An unhappy situation filled with rancor which needed only an impetuous reaction stuffed with sectarianism to touch off a mob lynching ended in a silent dispersal.

It was really an irony of fate. I can say that, through marriage, I am related to the now Immortal Bogyoke. Yet, destiny had placed me on the brink of nearly being lynched as one involved in the assassination. And that in the very town where he went to school and where, some years later, I attended the same school from where he matriculated. God forbid such a catastrophe befalling me in my future lives ever!

* * *

Image of the Bogyoke lying dead in a pool of blood brought back to my memory his portraits as a student revolutionary, a Thakin nationalist agitator, a young commander-in-chief of the national liberation army, a unifier of the nation, and a seasoned statesman. These por-

traits came to life in quick succession in my imagination with their eternal powers to fire in all his compatriots an urge for freedom; mirth in labour and spirit of sacrifice in struggle.

Even though these portraits belong to the dead, I do not think it is a sad thing to recall them. As a matter of fact, Bogyoke as the father of the nation has never died. No bullet of an assassin could take such a powerful life as his. He lives for ever in the heart of the nation.

His portraits will serve as a source of inspiration for all eternity. An inspiration to unite to achieve the consummate victory the victory of Socialism he cherished and laid the foundation.

* * *

His name on the horoscope signified 'bright light' and his name in everyday, life meant 'new with victory'. His name itself attracted one and all.

His name made an indelible imprint on our young minds when he was punished by the Rangoon University authorities for his refusal to identify the author of a satirical article published in the Students' Union's magazine 'Oway' (The Call of the Peacock). His name was struck off from the register. He acted as a truly responsible editor of the English language section of the magazine and he let it be known that he shared the views of the author who made a scathing criticism of a bureaucrat on the University staff.

That act of responsibility in defense of the interests of the student body and of journalist ethics earned our respect and admiration. Nay, it earned him the love and faith of his nation for the first time.

* * *

The period of widespread national awakening coming in the wake of the Great Peas-

ant Uprising, and the nation-wide Student's Strike found Ko Aung San engaged in national politics as the General-Secretary of the popular 'Dobama Asiayone', after founding the secret Communist Party of Burma while on the campus.

His influence soared and put him at the helm of a wider national united front- a coalition of Thakins and Damas, followers of Dr. Ba Maw, and so called because their organizational insignia was peasants' all-purpose knife.

Clouds of a new world war gathered on the horizon. Nazism had stretched its paws and began to strike down its first preys. John Bull was sacrificing small nations in Europe in an attempt to avert the threat against his colonial possessions as if the insatiable tiger could be pacified. Rising Sun of Asia was generating its hellishly scorching heat to cover the British colonies. The first workers' state in the world, the Soviet Union, had been earmarked by the Nazis as their final target of pillage and plunder, to trample down all traces of the idea of a workers' state, once and for all.

Ordinary people in the island imperialist country were beginning to be disillusioned with the policy of appeasement vis-a-vis the German Nazism. The need for a united stand in face of the barbarians of modern times had begun to dawn on them. Their leaders were clinging to the idea of defending the colonial empire with the conscript Army of the enslaved peoples. In the military strategies of these imperial generals the colossal mass of land under their heels must form a rear to fall back upon in their 'successful retreats', to draw inexhaustible resources and man-power for the counter-offensive and to serve as a base for an eventual victory through all-out offensive.

Men like Aung San do not count in their plans. People behind national leaders like him

were just only innumerable pawns in the game of manoeuvres for the maintenance of their empires.

Naturally, the interests-of the imperialists on the one hand and those of the people led by Aung San on the other-clashed.

Our Bogyoke raised the slogan 'the woe of the British is our promise of happiness'. This slogan, although it did not correspond with the wider interests of a universal people's war against international fascism, was a natural product of patriotism and bitterness against age-old slavery, It was essentially correct in the early part of the new world war. The phenomenon of universal people's war was yet to take shape.

With this slogan Thakin Aung San sought foreign contacts. He slipped out to join hands with the communists in China. His self-assigned mission took him to Amoy, a Chinese port, already an occupied territory in the hands of the Japanese. There the Japanese military intelligence traced him through the good offices of one of their agents back in Burma. Circumstances compelled him to play a co-operator, in spite of his knowledge about the Japanese.

He became the head of the 'Liberation Mission' and leader of the 'Thirty Comrades'.

* * *

He arrived in Amarapura, the seat of the Upper Burma Headquarters of the Burma Independence Army, one day towards the middle of May, 1942.

The C.O of the UB Command, Maj-Gen. Let Ya, detailed an officers' team to welcome him and I was included in that team. It was then that I met him for the first time.

He came in an unpretentious car. He wore a crumpled uniform. He was sunk in the thoughts of military plans to be carried out. So he was unmindful of a detail of welcoming of-

ficers, tense with all sorts of imaginations about a general coming to inspect the advancing troops, and in a flurry, checking and rechecking the preparations for his comfort and convenience.

He did not wait for an officer to open the door to alight from the car, as light as a feather after a long journey on war-scarred roads. He did not care who gave him the salute. He had no pleasantries to exchange. But his mien betrayed an unsuppressable joy over the reunion with his comrades and his troops after separation for some time.

He asked where the latrine was, in a shout.

It was apparent that he wanted to relieve himself before doing anything else. That done at the rest house, he plunged into lively discussions with his comrades. Severe frown and sharp pout on his face that distinguished him from all other men I knew in my whole life were conspicuous by their absence when he was in a lively mood the conversation had generated. His face was lighted up with hearty laugh and youthfulness and enthusiasm radiated from his gestures.

Next morning he set out for the fronts up north.

* * *

The second time I saw him was on the day he married Daw Khin Kyi. The gaunt look with sunken eyes was no more on his face. The unique pout and the ever-present frown gave way to radiant smiles. With mixed with contentment dominated his exchange of words with his comrades. True love had worked wonders and changed the tiger into a lamb, infinitely adorable.

I am quite certain that the satisfaction in winning the love of Daw Khin Kyi was as great as a military success for General Aung San. I have more than sufficient reasons to say this.

In about the early part of 1944, my god-mother Daw Khin Gyi went to his house to meet her younger sister, Mrs. Aung San. I accompanied my god-mother on that visit. At about five o'clock in the afternoon, having stayed with Daw Khin Kyi the whole afternoon, my god-mother and her companion Ma Tin Htwe came out of the drawing room and were ready to board the car I was wheeling round to head for the gate.

Instantly, Bogyoke Aung San arrived in his car and joined his family and his sister-in-law under the portico. Apparently, the gathering of sisters, including the youngest sister of Daw Khin Kyi had affected him with mirth. Collecting his son to his breast, he called out to me, "Hey, Thakin Hla Kun, don't go yet, I have a lesson to share with you."

I came down from the car and stood ready to receive his sermon.

He was beaming profusely when he said, "Why are you remaining single when your god-father Thakin Than Tun and myself have learnt the advantages of being married to sweet nurses like your Ma Ma Khin and Ma Ma Kyi? All men should have nurses as wives if they want to be successful in life. Now, you take my words, they are so sweet that you must be careful not to let those nightingales catch you alone at corridor corners. They will rub their noses on your cheeks. To avoid such a sweet annoyance, you take Ma Tin Htwe as your companion. I, as her Akogyi, give her away to you now."

The womenfolk blushed and laughed. Bogyoke Aung San's uncontrolled laughter rang out and filled the air.

And he ended his joke with "Now dismiss, you young dandy with your Florence personified in Ma Tin Htwe".

No finer tribute to our nurses in the medical profession could be made by any other man

on earth!

No greater gratitude to and love for the noble mistress of the household could be shown by any other thing than his little joke!

* * *

World War II ended and established the sway of Bogyoke Aung San over the national liberation forces. The whole nation followed him to a man in the struggle for national identity. Thakin Soe was replaced as leader of the national united front by his own narrow sectarianism.

Thakin Than Tun remained co-leader of the gigantic national organization by virtue of being a leader of a party that fought valiantly with other forces in the anti-Japanese Resistance. But he and his party had also begun to succumb to the affliction of that 'infantile disorder' of which V.I Lenin had said much with scorn.

Governor Hubert Rance, sensing the change of wind that obviously denied favour to the British White Paper for Dominion status of Burma, has invited the AFPFL to form an interim government. The EC of the League, Thakin Than Tun included, had already agreed to it. An instrument of instructions to the representatives of the League to be followed by those EC members joining the Interim Government had even been adopted.

On the next day after the adoption of that Instrument the EC members were in assembly at the AFPFL Head quarters to which Thakin Than Tun must come in his capacity as the League's Secretary-General. But, at seemed, a PB resolution adopted the previous night demanded his absence at the assembly of EC members who would go to the Governor to form the interim government.

Thakin Than Tun Sent me to tell Bogyoke that he was unable to be together with the lat-

ter.

I met Bogyoke with other leaders on the stairway of the Headquarters, waiting impatiently for Thakin Than Tun. When I conveyed Thakin Than Tun's message, Bogyoke fumed.

"What has gone wrong with this Thakin Than Tun? Such a sudden change! What had caused it? Really, it is hard to understand," he complained.

"Never mind, we continue our work according to the resolution," he decided.

Yes, he continued on his set course until the assassins of the die-hard imperialists took his life.

He could not understand his brother-in-law who took a twist-and-turn course until a disenchanted follower ended his (Thakin Than Tun's) life.

* * *

My pen carries a rich store of reminiscences of the olden days. But I have yet to arrange them in order and be content with this humble act of memory to the immortal martyr-Aung San the Wild, as one poet friend of his had called him.

The Guardian (August-1968)

THAKIN AUNG SAN

Commander-in-Chief, Burma Defence Army

Mya Doung Nyo

Froth crested waves rolling rhythmically in frothy Yellow Sea keep lashing the rocky coast line of China. The Black Kiroso Stream that comes circling around the Japanese Islands roars on with its own inner turbulence. The moon and the stars have begun to fade out of the night sky with its bluish mantle. Huge fish and sea reptiles keep frolicking and chase amidst huge ocean swells under the fading moon-light. Dawn is breaking.

A Chinese ship is seen swiftly skimming the sea in the direction of Amoy on the Chinese coast. In the eastern sky, the Red Star, the herald of the Sun, keeps radiating its brilliance in full dignity. A silhouette of a man can be seen faintly on the bow of the ship's deck. The man whose heart is apparently thumping in time with the ship's engines, keeps pacing up and down the deck with his head bent in some deep concentration. The glow that accompanies the Red Star has now turned bright yellow. The sun begins to rise out of the eastern horizon awakening the whole natural world.

The man on the ship is now bathed in the first rays of the sun. He is a man of about five feet five inches, dressed in shabby Chinese clothes. His strong jaw bones and bright eyes indicate him to be a man of iron will and a firm determination. He does not appear to be a common man: he looks like someone who is prepared to wilt or wither or get his bones crushed in pursuit of his lawful objectives. The north wind comes teasingly through the billowing waves and ruffles the unkempt hair falling on the person's brow. Who is he?

He is Thakin Aung San, whose arrest wherever found has been ordered by the British tyrant, a revolutionary leader and a political refugee, the Number Five on the CID Wanted List.

Thakin Aung San was born in 1916 in Natmawk, Magwe district. His father was Second Grade Pleader U Phar. His grandfather was no ordinary person: he was U Min Yaung, headman of Myo Lulin, a true Myanmar Hero. When in 1247 Myanma Era, King Thibaw was

exiled by the British, loathing to become a slave, U Min Yaung collected brave patriots, took the title of Prince Shwe La Yaung, opened a White Umbrella, made himself King of Natmauk and Poppa in the northern stretches of Taungdwin and defied the British for three years.

After three or four years of active resistance Prince Shwe La Yaung exhausted his store of provisions and ammunition. His force withdrew to the Myin Mani Mountain range in the Bago Yomah, built a stockade there and stood firm. As they were planning an attack on the British Post, Shwe La Yaung had a dream one night. In his dream he saw his headscarf exploding into flames and he saw himself re-designating the Nga Myet Hnar Pagoda as the Nga Marn Aung Pagoda.

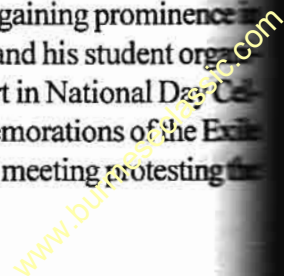
But the English, with a superior force and superior armament, attacked and destroyed the stockade. Prince Shwe La Yaung on his royal elephant withdrew towards the west of Taungdwingyi and came to Laydaingzin village twenty miles away from Taungdwingyi where, as a result of lack of provisions and a betrayal from inside he was captured and decapitated.

Thakin Kodaw Hmaing, in his "Thakin Tikar" has composed the following Laycho verse in praise of Shwe La Yaung:

“မြို့လှလင်သာတဲ့ကွန်းဆီသို့၊ တို့သခင် စာဖွဲ့လို့
ညွှန်းလိုက်တဲ့ (ကေသာရယ်) ဒါနဲ့ လွမ်းကြပေ
တော့ကွာ။ ခြေ ... မြို့သူကြီးရယ်လို့၊ တို့ ထီး
'နေ' တမျှပေပ၊ ရွှေလရောင် ဘွဲ့သတင်းရယ်နဲ့၊
ဦးမင်းရောင် ဗိုလ်ဝင်ခံလို့၊ ဟိုအရင် ယမန်စစ်
အင်ကျင်းတယ်ကွယ်၊ ခင်းတဲ့ဗျူဟာ။ ။ မြတ်
လောကီ သဘာဝတွင်ဖြင့်၊ ဓာတ်ကောလီ ခါမရ
တာမို့၊ မြန်မာများ ဘုန်းသမ္ဘာ။ အို ရှုံးမှာပေါ့ ကံ
တစ်မျိုး။ ။ မန်းပျက်မှာ စန်းလက်မသာမယာမို့၊
ဗမာ ဗမာချင်းတောင်မှ အတင်းရန်မူလို့၊ ရန်သူ
ရန်သူဟူ၍ မမှတ်တဲ့ပြင်၊ ကိုယ့်တပ်ကိုယ်ပြန်နင်း

ကြတယ်၊ ဖျင်းလှတဲ့ ကမြင်းမကောင်တချို့ ရယ်
ကိုယ်ဖို့ အလွတ်ရုံးတော့မလို့၊ တောင်ကုန်းသာ
သာယာယာ၊ မြင်းမဏိစခန်းဆီက၊ တရှောင်ရှောင်
ပုန်းကာအတွင်းသိတဲ့၊ မင်းအမိဖမ်းချင်ကြတဲ့အပြင်
ပရမ်းပတာ တော်ရာပျော်ရာပြေးကြတော့၊ အ
ရှင် အကြိသာသနနှင့်၊ ကံကြမ္မာ ရှေးဝင်ကြေး
ထင့်၊ လေးတိုင်စင်ရွာအတွင်းတွင်ဖြင့်၊ အင်္ဂလိပ်
တွေကို အတင်းကြိတ်မလေလို့စမ်းတဲ့၊ ခြေ
တဖောင်ဖောင်သတင်းတွေနဲ့၊ တပြောင်ပြောင်
လင်းခဲ့တယ်၊ တောင်တွင်းက သခင်ကို၊ အောင်
ကြင်းမရခင် ဖမ်းတဲ့ပြင်၊ အကြမ်းပတမ်း မလှေ
ကောင်းသော်လည်း၊ ဥက္ကောင်းဖြတ်ကာ အ
သတ်ကြသတဲ့၊ မကျေနပ်ရှာသူ ချောင်တပည့်
တို့ရဲ့၊ ပြည်ရပ်မှာ တဘောင်နှင့်လွမ်းရပါ
(အမယ်မင်း) ... တောင်တမန်မြို့၊ နေလနှစ်
အညှိုးတွင်ဖြင့်၊ ပြေမြန်မာဘောင်မစိုးရရှာတဲ့
ခြေ အခေါင်မမြန်း၊ အမှောင်သန်းသမို၊ အောင်
ညှိုးခဲ့တဲ့၊ အောင်ဆန်းတို့ ရွှေလရောင်အဘိုး။

Thakin Aung San matriculated from the Yenangyaung National High school and graduated in Arts in 1938 from the Yangon University. At the University he was nicknamed Meekhe for his love of justice. He always sided with students when they were mistreated by University authorities. He led the 1936 (Second) Student's Strike in cooperation with Thakin Nu. He was elected Vice-president of the Rangoon University Student's Union in 1936-37: and was elected President of the All Burma Student's Union in 1937-38 and in this capacity gained contacts with student unions from England, Switzerland, Belgium and France. He also came into contact with Thakin Organization that was gaining prominence in Myanma Politics. He and his student organizations took active part in National Day Celebrations, and Commemorations of the Expulsion of King Thibaw and in meeting protesting the

new constitution. He coined the slogan "Dare Devils Wanted". At public meetings he made denunciations of imperialism and capitalism.

At the University, Thakin Aung San lived an honest, simple and austere life in keeping with the Motto "Live honest, aim high." He was very simple in his dress and in his conduct. At one time, we visited him in his room at the hostel and found him absorbed in a book. His hair was dishevelled, his cotton vest was gaping at the neck, his cotton longyi was in tatters. It was as if he took no notice of his environment. Unlike the rooms of other hostel students, his room was undecorated though his book rack placed at one corner of the room was heaped with books on politics. I still remember the title of one of the books: it was "The Republic" authored by Plato, the Greek Philosopher.

On 31st September 1938 Thakin Aung San left the Law Class where he was reading after his graduation and he also resigned as President of the All Burma Students Union.

In a statement sent to the press on this occasion he said he left the University because he wanted to devote day and night to politics.

In fact he left the campus to become a politician under the teachings of Thakin Kodaw Hmaing. He became Joint Secretary of the Doh Bama Asi Ayon headquarters. In 1938 he was elected General Secretary. He began to take the title of 'Thakin'.

The British Government then offered him an appointment as an Extra Assistant Commissioner which post Thakin Aung San regarded as a mere blotch of spit. In 1938 he came to work for a short while with us in the editorial team of the New Burma published in English. In January 1939, the British Government detained him in custody for fifteen days under the Emergency Power Act and this caused a stir in Yangon.

Thakin Aung San took charge of all ar-

rangements of an all-Myanmar conference of Thakin held in Mawlamyaing from 6th to 9th April 1939. He drafted and proposed resolutions were passed by the conference. A resolution of non-cooperation with the British in the event of war was proposed and passed. The same conference re-elected Thakin Aung San as General Secretary. One month after the conference, that is, in May, Thakin Aung San organized a leadership training course known as "Meedok Bo Training". The aim of the training course was to disseminate nationalism and instil patriotism.

After about a month, on 29th June, Thakin Aung San in concert with Thakin Nu and Thakin Than Tun, called for cooperation with Dr Ba Maw's Sinyetha Wunthanu Party for the purpose of bringing down U Pu Administration on 14th August he issued instructions to district branches to launch campaigns to topple U Pu Administration. On 17th August he issued statements calling for non-cooperation with the British in the event of War and to overthrow the British rule.

At a meeting held on 29th August at head-quarters, a resolution forbidding recruitment of Myanmar into the army was passed. Beginning September, Thakin Aung San concentrated his attention on formation of Bama Let Yon volunteer forces across the whole country.

Thakin Aung San was a leader of the 1300 ME Student's and peasants' Civil Disobedience Movement. Thakin Aung San took part in a national convention attended by Thakin Khin Maung, the Doh Bama Asi Ayon, the Sinyetha Wunthanu Party and the Nga Bwint Saing Party. This convention demanded British recognition of the right of Myanmar to govern their own country.

On 23rd October, he attended a meeting of Myanmar Freedom Bloc whose members

were Thakin Kodaw Hmaing and Doh Bama Asi Ayon. On 24th October the Freedom Bloc empowered Thakin Aung San, Thakin Nu, Dr Ba Maw and Mandalay U Ba Oo to write a constitution for the Free Burma.

From December 1940 to January 1941 Thakin Aung San went on a speaking tour during which he categorically stated that the "British difficulty was Myanma opportunity".

At the Peasants' Conference held on 13th and 14th January 1941, Thakin Aung San declared the main aim of the Doh Bama Asi Ayon was to achieve sovereign independence. From 26th to 30th January and 1st February Thakin Aung San attended the unity meetings of all sects of monks who came down from Mandalay. The Doh Bama Asi Ayon, not satisfied with the programme of this group, withdrew from it.

On 25th February Thakin Aung San attended a mass rally supporting the Freedom Bloc and read out a Charter exhorting the people to march forward from minor revolutions to a major revolution.

On 22nd March, Thakin Aung San, Thakin Than Tun, Thakin Khin Aung, Thakin Tin Maung, Thakin Sen Gupta and University student leaders Ko Tun Shein (now Bo Yan Naing) and Ko Ba Hein (later Thakin Ba Hein) attended the Ramgrah Conference of the Indian National Congress. After the conference, Thakin Aung San went on a speaking tour of India.

On 29th March, at the Hindu University in Benares, Thakin Aung San declared that he had come to India to coordinate with Indian leaders an India-Myanmar anti-imperialist programme. On 30th March, Thakin Aung San arrived at Peshawar, a major city in the North West Frontier Province of India and lauded the intense patriotism of Indians in eliminating Sir Michael O Dyer who had persecuted the

Indian people. On 2nd April at Lahore, he called for sacrifice of blood for independence. On 1st May the whole Myanmar delegation returned to Yangon.

On 1st June, in a speech made in Zulia, Hinthada District, Thakin Aung San said that British imperialism had impoverished Myanmar, that the British were the true enemies of Myanmar, that Germans would win the war and that Funds were being collected 'to make hay while the sun shines'. For this speech, the British government opened a court case against Thakin Aung San under Section 124 A of the Penal Code. On 3rd June, at Daunggyi, he denounced the arrest of Chinese patriots by the British government in Kanpetlet. On 5th June the Rangoon University Students Union elected Thakin Aung San, unopposed, to the University Governing Body.

In connection with the transfer of the Black Dragon Society from Myingyan to Mandalay, Thakin Po Hla Gyi (Chauk) and Thakin May Aung (Myingyan) sent a note to Thakin Lay of Mandalay. In the note they stated: "We wanted a man prepared to give his life for the nation: we have been looking for such a man and have now found him: He is Thakin Aung San. Thakin Aung San guaranteed fifty student members for the society. When the British returned to Britain because of the War that would be the time for Myanmar to rise in rebellion."

On 29th June, Thakin Aung San issued instructions to district branches to organise protest meetings during the first week of July against the government arrest of Thakin leaders and also to recruit one thousand volunteers for the Tharrawaddy conference banned by the government. He also urged recruitment to the Bama Let Yon Force, to collect Independence Funds and to organise leadership training courses.

No. 76, Yegyaw Road, Yangon, was Thakin Aung San's political home. It was headquarters of Thakin Kodaw Hmaing's Faction of the Doh Bama Asi Ayon. On both sides, in front and at the back of that house lived Police Detectives, informers, spies and stooges. It was a spot for hectic Police activity where detectives kept noting down on what hour, which day, in what dress, which Thakin went in which direction in what gait and what strides. Time was when Thakin Aung San was practicing severe austerities, wearing the same longyi for fifteen days, leaving his hair untrimmed for months and eating at the roadside food stalls. Comrades would find him absorbed in his work in that guise, would drag him away to a barber shop, have his hair cut and chide him: "What, man, with flowing hair and unshaven chin?" Are you going into recluse?" His comrades also occasionally found him raging and fuming in Hitler or Mussolini fashion when he was in some sort of frustration.

He who spoke bluntly, curtly and frankly at headquarters meeting was Thakin Aung San: he who occasionally remained moping, mute and tongueless as a fish, putting his hands on his thighs, head dropped, absorbed in deep concentration whatever others might be saying or doing at that moment, was Thakin Aung San.

His closest comrades living in such half-starving condition were Thakin Nu (Chief of Headquarters of Doe Bama Sinyetha Asi Ayon) and Thakin Than Tun, now a minister.

Thakin Aung San was never seen dejected or in a state of despair. He was always active and spirited. Nobody must then have imagined that such a disorderly, unkempt, awkward and stern-looking Thakin Aung San would become commander-in-chief of the Burma Defence Army in two years' time. In those days only those young men who did not

care getting on the Police List and who regarded prison as a mere mosquito net dared to visit 76, Yegyaw Road, Yangon.

Thakin Aung San did not go for fun but he went to movies when political, war and resistance films were being screened. At one time I saw Thakin Aung San, Thakin Than Tun and group in the four-anna stalls of a cinema house. Thakin Aung San was sitting on the front-most bench viewing the picture not caring a whit about others around him. I again ran into Thakin Aung San and group the next week at the same cinema hall viewing the same picture. The picture was "Juarez" that depicted the Mexican people's revolution, led by Juarez, against the Austrian usurper. The US President, Abraham Lincoln helped the rebels with men, money and materials. Rebels staged guerrilla warfare against government forces. A train of hay carts skirted around an army post: In a lighting move farmers loitering nearby suddenly took arms out of the hay carts and attacked the army post. Thakin Aung San went and viewed this picture two or three times and he still wanted to see it again and again.

Thakin Tun Ok and Thakin Nyi (now Deputy Headquarters Assistant at the Doe Bama Sinyetha Asi Ayon) were also noticed coming to view the same film from their office on Pansodan. They also went to the four-anna stalls. How the thirty comrades founded the Burma Independence Army with Japanese help was exactly like that movie. Perhaps Thakin Aung San and Thakin Tun Ok were convinced even at that time that Myanmar would regain their independence only with outside help like Mexico.

Thakin Aung San looked like an impetuous man but where national politics was concerned he could go on speaking for hours without food or drink. For instance, he talked to me at the corner of Thwin Cinema Hall from 4

p.m. till it was dark and could see each other only under dim street lamp. Even then the talk was not properly concluded: the subject was the death of Bo Aung Gyaw.

On 28th June, the Hinthada district additional magistrate issued a warrant to arrest Thakin Aung San for the speech he gave at Zalun on 1st June. Thakin Aung San disappeared. Thakin Nu and Thakin Than Tun got arrested. Hinthada District Superintendent of Police offered a Reward of five kyats for capture of Thakin Aung San. An uproar at the University and in the whole country compelled the government to close the case. In November 1941 Thakin Aung San resigned from the University Governing Body. In a statement he sent to the press on 26th November, Thakin Aung San said he resigned because he was very busy with politics. Myama Police Detectives searched for Thakin Aung San during the whole of 1940. But they could not find him. On 6th November 1941, the Yangon Commissioner of Police reported to the government that he had gathered intelligence from Thakin circles that Thakin Aung San had been arrested by the Japanese at Amoy as a Chinese spy.

Soon after Thakin Aung San disappeared I learnt that he was in hiding somewhere in West Yangon. I called Thakin Hla Pe who was then living in Thakin Nu's house who was in jail and told Thakin Hla Pe that I got information from our men in the CID that the Police knew where Thakin Aung San was hiding. They moved Thakin Aung San from West Yangon to some other place the same day. Thakin Aung San had to stay in hiding at a house near Kyi-myindaing Zegyi Market.

How Thakin Aung San and Thakin Tun Ok tricked the Myanmar detectives was like how the Irish Michael Collins tricked the Irish Police. They lived in dingy attics of houses

confined more rigorously than in a jail. They lived in fear of their lives. Their only companions were their books.

At about sun set on certain full-moon day of Kason I met Thakin Tin Maung (formerly President of Doe Bama Asi Ayon) coming in a rickshaw. On seeing me he stopped the rickshaw, asked me to get in and we proceeded to the Shwe Dagon Pagoda. We turned into the Pagoda Road at the corner of Yan Naing market and went along the tram line. It was getting dark but I saw a shadow lurking at the gate of the Jubilee Hall under a very brilliant full moon. "Wait a moment Thakin Tin Maung" a sharp and clear voice emerged from the gate. Thakin Tin Maung ordered the rickshaw man to stop as the owner of the voice, wearing a black blazer, came out puffing on a big cheroot for the glow it gave. He came sideways to avoid sparks flying out of his cheroot falling on his chest. He was Thakin Aung Than (Bo Setkya). We greeted him and talked with him about Thakin Aung San. He told us that Thakin Aung San was in Amoy and added rumours about his being arrested there by the Japanese as a Chinese spy and that the Thakin Group in Yangon was worried about him. He kept puffing his cheroot as he gave all the answers we asked. He did not show any worry on his face which was as bright and clear as the moon up above. He then hailed an empty rickshaw got into it and followed us to the pagoda.

Thakin Aung San and Thakin Hla Myaing (Bo Yan Aung) left Myanmar for Japan in October 1940 and returned to Myanmar in March 1941. Thakin Aung San left Myanmar to evade arrest and to seek foreign help for Myanmar rebellion. Along with a Chinese opium smuggler he and Thakin Hla Myaing went on a Chinese ship bound for Amoy under the Nanking Administration.

As Myanmar Thakin leaders became more and more worried about Thakin Aung San, one day in March 1941, a bespectacled Chinaman with protruding teeth made his appearance in one of the Thakin quarters of Yangon. He was soon made out to be Thakin Aung San in disguise and there was jubilation all round. Thakin Aung San had lived starving in the town of Kulausi in China when he succeeded in contacting the Japanese. He had now come back to organize a rebellion. Not long afterwards he went back to Japan with the first batch of the thirty comrades.

Thakin Hla Pe (Bo Letya), Thakin Aye Maung (Bo Moe), Thakin Ba Gyan (Bo La Yaung) and Ko Tun Shein (Bo Yan Naing) went along with Thakin Aung San. Thakin Aung Than (Bo Setkya) and Ko Saung (Bo Htein Win) had already arrived in Japan as forerunners of thirty comrades.

In Tokyo, Thakin Aung San and his comrades had to move about in disguise. They were not kept for long in Tokyo but sent on to Taiwan and to Hainan. The Japanese were then not at war with the British and British agents and spies were still active in Japan. Should the British Ambassador in Tokyo find the Japanese harbouring fugitives from British territory that might lead to complications. They feared a premature discovery and had to secure military training in secrecy before War was declared. But Thakin Aung San and Thakin Tun Ok made a broadcast speech to the Myanmar from the Tokyo Broadcasting Service.

Thakin Aung San took arduous military training together with the thirty comrades in Taiwan and in Hainan. He was elected by the thirty comrades as their leader.

On 26th December 1941, the Burma Independence Army (BIA) was founded at the residence of a Myanmar patriot U Lun Pe in

Bangkok. Thakin Aung San, now Bo Teza (Japanese name Omoda) and the thirty comrades pledged to sacrifice their lives for independence and drank blood as an oath. Thakin Aung San, Thakin Tun Ok and Bo Moe entered Myanmar along the Myawaddy Papun road at the rear end of invading forces leaving Thailand.

With the help of the Japanese Army, the BIA drove the British out of Myanmar.

On 27th July 1942 the BIA was reorganized as the BDA (Burma Defence Army) with Colonel Thakin Aung San as its Commander-in-Chief. Within a month, the Commander-in-Chief of Japanese Forces in Myanmar promoted Thakin Aung San to the rank of a Major-General.

Major-General Thakin Aung San is now a member of the independence Preparatory Committee. It is now very obvious that the BIA facilitated the easy Japanese conquest of Myanmar.

Thakin Tin Maung, Secretary of Doe Bama Sinyetha Asi Ayon of Taikkyi Township told this writer how Thakin Aung San, leading the BIA fought to capture Taikkyi. Thakin Tin Maung, who played an important role in that engagement, said:

"On March 1942, a man with a top-knot came and gave me a note from Thakin Aung San asking me to come to him. I was then Commander of the Town Guards. I changed my uniform with blue pants, grey shirt, a silk longyi and went to the Leinmaw Chan (Organe Grove) on a bicycle. There, I was told that Thakin Aung San had gone to attack Taikkyi and I followed him that way. I caught up with him two miles away from Leinmaw Chan and told him I came in response to his call. Thakin Aung San was bearded, wearing khaki hat, khaki shirt and khaki breeches with two gold braids on his chest: there was a Japanese of

ficer with him. He asked me my name and when I told him my name he asked me how many men from Taikkyi were going to join the BIA. I told him that a British troop train with 3110 troops would be coming into Taikkyi. He and the Japanese Officer asked me about location of bridges on the railway line to Pyay. I showed them where they were by scratching out a rough plan on the ground. A villager came driving a firewood cart and about forty or fifty of us had to hide ourselves in a ditch covered with bushes. The cart left only at about 6:30 or 7:30 p.m.

"It was pitch dark when Thakin Aung San and we went to the Min Kyaung bridge at the entrance to Taikkyi railway station. It was very dark and squad leader Bo Lun Tin, the Japanese Officer and four or five soldiers got separated from Thakin Aung San's group. We halted after about half an hour's cautious advance and waited for Thakin Aung San's group but it did not appear. The Japanese officer had only dynamite with him and no detonator. He asked me, Bo Lun Tin and two soldiers to go back to Leinmaw Chan and get detonators.

"By then Thakin Aung San's group had already tried to blow up the bridge at East Min Kyaung. One of Thakin Aung San's men went into Taikkyi swarming with enemy troops to buy a bottle of kerosene. They piled straw on the bridge, drenched it with kerosene. Put dynamite sticks on it and set it on fire. The dynamites shot up into the sky like flares. Thakin Aung San's group therefore came back. I went after his group but missed him on the way and had to come back. Soon after, Thakin Aung San's group appeared.

"Only then did we all go back to Min Kyaung Bridge with explosives fetched from Leinmaw Chan. It was then about 2 a.m. We blew up the bridge at 3 a.m. A Japanese taught a Myanmar soldier how to do it. The rail tracks

were seriously damaged. I told Bo Lun Tin I would have to go back to town, and returned to Taikkyi by about 4:30 a.m. I had no difficulty entering the town as the guards were my own men.

On hearing the loud explosions the enemy fled from Taikkyi to Okkan.

"The next day, the English repaired the rail road. A Myanmar soldier in disguise came to me and told me that Thakin Aung San had asked me to collect men and provisions and to follow him. On that same day fifty Gurkha troops arrived in Taikkyi. In the early morning, Ko Chit Tin (now Land Records Department) came and told me that Gurkhas were having their meal and that we should attack them with grenades. I went to Thakin Aung San to take orders but on arrival at Leinmaw Chan I was told that he had gone to attack Phugyi. I returned to Taikkyi and found Thakin Aung San's note asking me to follow him to Phugyi. I went after him with four or five men but learnt that Thakin Aung San had gone on to Yangon. We came back. "In the meantime, some English spies went to English troops in Okkan and asked them to come to Taikkyi to arrest Japanese spies. A man from Phalon heard about this in Okkan and came to us the same night on horse back to warn us. Sixty eight of us with two rifles, two double-barrel guns and a lot of ammunition left the town at 11 p.m. after asking town elders to keep provisions ready. At 4 a.m. we arrived at Wantchaung where we were told Thakin Aung San had gone on to Yangon. We came to Yangon, met Thakin Aung San and received his orders to attack Taikkyi. We got eleven veteran soldiers, including Bo Lun Tin, from Bo Yan Naing and together with them the six eight of us returned to Taikkyi. We captured Taikkyi without firing a single shot. On March we hoisted the tri-colour flag at our office

building. I was appointed Township Officer and Defence Chief.

"Thakin Aung San did not talk very much. He was usually stern. His actions were resolute. He would endure hardships. He always stood in front of his company. He however conversed with me intimately and cordially ..."

The above is Thakin Tin Maung's reminiscences on his association with Thakin Aung San.

At the end of Upper Myanmar campaign Thakin Aung San had caught malaria and returned for treatment at the BIA Hospital (later General Hospital) in Yangon under the charge of Dr. Ba Than. He met Sister Ma Khin Kyi at the Hospital and fate decreed that Thakin Aung San should marry Daw Khin Kyi in the presence of elders after his discharge from the Hospital. This was another victory for Thakin Aung San.

At the invitation of the Japanese government, Thakin Aung San, Prime Minister Dr. Ba Maw, Minister Thakin Mya and Minister Dr Thein Maung went to Japan. He came back from Tokyo bringing back with him Orders and Decorations bestowed upon him by the Japanese Emperor, Tenno Haika. At a welcoming party given in their honour at 11 a.m. on 9th May at the Kandawmeik Clup, Maj-Gen Aung San gave a stirring speech. The Sun Daily reported his speech as follows:

"I am not in the habit of attending dinners and receptions. I came here because I could not avoid it but I am still ashamed of myself. You have sponsored this reception in the belief that your national leaders had achieved outstanding success for this nation in Japan, but I have not yet done anything special for the nation and would not yet eat the food you offer. I would neither like to be praised as a hero or as a military leader. I belong to no

party, my BDA belongs to no Party: we belong only to the whole nation."

This speech reflects Thakin Aung San's present policy and sentiments.

Subhas Chandra Bose has now become a very important person in the fight for Indian Independence. Thakin Aung San had met Mr. Bose during his tour of India and Thakin Aung San's assessment of Mr. Bose at this critical juncture is noteworthy. Writing in Greater Asia an English language newspaper, Maj-Gen Thakin Aung San had observed:

"I studied Indian politics with interest and came to notice the Indian leader Subhas Chandra Bose. As a sophomore I studied Indian leader Mahatma Gandhi whose life story was absorbing for me. His story gave courage to face the world, a determination to pursue the right path and a desire to do what is correct and honourable. But I had my reservations on his policies of Satya Graha and Ahimsa.

"I met S.C Bose the next year and I made honest enquiries about his policy, his programme and himself. I read his biography, his speeches and his writings, his views on Mahatma Gandhi and his "The Awakening and Striving of Indians", a book banned in India.

" I admire S.C Bose's courage to speak out the truth. S.C Bose's Presidential Speech delivered at the Yarpura conference of the Indian National Congress was most militant throughout. He is a very militant revolutionary political worker. He kept planning only for a revolution. He is not interested in conducting protracted debates with western political ideologies, neither is he interested in communism, socialism or fascism. He is interested only in revolutionary theories and is a politician whose primary objective is freedom

and progress of India.

"Bose's policy is too radical and may therefore be unacceptable to some students and certain sections of Indians led by Nehru and his group. But a majority of Bengalis like his policy. Even Miss Sarojini Naidu has lauded his intense patriotism.

S.C. Bose is not a politician who, motivated by self-interest and self security, sits at a desk in an office and goes on issuing orders to others. He is a very manly leader, honest and courageous, with a strictly national outlook.

"I led a delegation of Thakins to the Ramgarh conference of the Indian National Congress in March 1940. Only Mahatma Gandhi and S.C Bose inspired me with their exemplary conduct. We had a discussion with S.C. Bose in Calcutta. I sought his view on the world situation in

the context of attainment of high class independence for India and Myanmar. He did not want to waste time in doing politics with lengthy lectures and speeches and frequent meetings. He was dissatisfied and was very angry with the Congress Working Committee deliberating for twenty hours in the issue of a press statement.

"S.C. Bose is the only leader for Indians in South East Asia. May India prosper, may she be victorious in war, may she gain independence, may leader S.C. Bose's objectives be achieved."

On 13th June 1941 (1943?) a son was born to his wife of Maj-Gen Thakin Aung San. The father is now very happy saying very proudly that he has now a son who will follow his foot-steps.

The Thirty Comrades (January-1992)

AUNG SAN'S EFFORTS: TO BUILD A NEW BURMA IN THE NEW WORLD

by Ye Htun (Sitpyinnya)

After the Third Anglo-Burmese War of 1885, Burma lost her right to shape her own destiny. Lord Dufferin's proclamation that "Burma has become a part of Her Majesty's Dominions, and during Her Majesty's pleasure be administered by such officers as the Viceroy and Governor-General of India may from time to time appoint" heralded the complete loss of her identity.

It was only 38 years after Lord Dufferin's proclamation that a start toward representative government was made in 1923. Under an Act passed in 1935 which separated Burma from India two Houses were set up and a Council of Ministers responsible to them was instituted.

The 1935 Constitution which became operative in Burma on April 1, 1937 fell short of Burmese aspirations, for it lacked sovereign power. When the British declared war on Germany, Burma too was committed to war without her consent.

The man-in-the-street did not know much

about the First World War but it was a very different matter with regard to the Second World War. He knew what was happening to his country and the full implications of the war. Both the British and the Japanese used scorched earth policy when they retreated from Burma. Burma's mines, oil fields, and plantations were deliberately destroyed and the instruments of production both in agriculture and industry were completely ruined.

Productive capacity of Burma fell to about two-thirds. Burma's economic situation as described by Lord Louis Mountbatten in his Report to the Combined Chiefs of Staff was: "It was not until Rangoon had fallen, and the major part of Burma had been reconquered that we were able to appreciate the extent of the financial and economic collapse of the country".

The post-war Burma's immediate task was obvious. There was an urgent need to restore the productive capacity of the country. The increase of home production, and the re-

duction of imports that were not essential for boosting the production were required as part of a sound economic policy. For the task of rehabilitation and reconstruction, there was one fundamental condition of success: the cooperation of all sections of the community.

With these in mind, the AFPFL under the leadership of Bogyoke Aung San, evolved a plan of National Reconstruction just before the arrival of the British Burma Government from Simla.

The Plan known as "*Programme of National Reconstruction through National Service*" consisted of ten parts. Under *Organization of the Peasants' Union*, the programme was:

- (a) Cultivation drive- especially co-operative farming of paddy;
- (b) Cultivation of deficient crops-ground nuts, etc;
- (c) Advising the cultivators in fixing the price of agricultural products;
- (d) Collection of military supplies from agricultural products;
- (e) Promotion of livestock breeding;
- (f) Dissemination of Agricultural Education with the help of Agricultural Officers.
- (g) Seeking assistance from Government regarding agricultural loans, cattle loans, implements, seeds, housing materials.
- (h) Distribution of agricultural implements and other relief materials through this organization.

Under *Organization of Labour*, the programme was:

- (a) The recruit labour for National Reconstruction Programme and Military Necessities.
- (b) To educate the labourers on the supreme necessity and paramount importance of labour in National Reconstruction through

reading-clubs, etc;

- (c) To promote the interest of labour, regarding wages, working hours, etc.

There were also plans with regard to *Organization of Teachers and Students*, *Organization of Co-operative Associations*, *Organization of Technicians*, *Organization of Health Units*, *Hospital*, and so on.

When the Government in exile returned, Bogyoke Aung San, urged that national forces, regular and irregular, be reorganised as Troops, Police, and Rehabilitation Brigades.

There was plenty of work to be done by organized efforts. But, the Government, intent on restoring capitalist interests under the White Paper, did not accept Bogyoke's suggestion.

Thus, both the Government's work of rehabilitation and Bogyoke Aung San's Plan of Reconstruction suffered. It was only after the formation of the Interim or Provisional Government, that Bogyoke Aung San's effort to build New Burma in the New World could be started.

On 6 June 1947, Bogyoke Aung San, convened the first of a series of Rehabilitation and Planning Conferences at the Sorrento Villa in Rangoon. Discussing eight major economic and social problems, he advised the planners not to waste time and energy in attacking and blaming imperialism, but to try to solve the immediate problems through mutual co-operation.

The problems were:

- (1) To reduce the cost of living back to normal;
- (2) To reduce and, if possible, to eradicate unemployment;
- (3) To restore and extend communications;
- (4) To provide housing facilities;
- (5) To rehabilitate education;
- (6) To provide public health-facilities;
- (7) To reorganise administration with a view to secure, clean, willing and efficient ad-

ministrative service;

(8) To restore law and order.

He urged the people to try and solve their own problems. For this he rightly pointed out co-operation, as the classic method of the people. Bogyoke Aung San, in the task of building a New Burma, mobilized all sections of the people to work. The people responded to the call, singing the Song of Rehabilitation.

But on 19 July, 1947, Burma's greatest tragedy was enacted in the Secretariat. At 10.37 a.m. Bogyoke Aung San and his col-

leagues were assassinated. The father of the country, Bogyoke Aung San, together with Thakin Mya, Sao San Htun, U Ba Cho, U Razak, Mahn Ba Khaing and U Ba Win - all great leaders of Burma, were killed.

It is now 28 years since our great leaders have fallen. We still recall that they were assassinated while they were discussing measures to re-construct the country and build a New Burma in a New World.

The Guardian (September-1975)

AUNG SAN'S WAY TO NATIONAL UNITY

Ye Htun (Sitpyinnya)

BOGYOKE AUNG SAN, the founding father of our country was also the founder of the Anti- Fascist People's Freedom League (A.F.P.F.L).

The two main aims and objects of the League now defunct were: (1) to fight Fascism with or without outside help, and (2) to win back Burmese independence.

After the conclusion of the Russo-Japanese War in 1905, Japan was, quite naturally, looked upon in the East as the champion of Asian countries. It was thought, not without good reason, that Japan would help Burma attain her cherished goal.

When the Second World War broke out in South-East Asia on 8th December 1941, the thirty burmese young men abroad started coming into Bangkok from October 1941. These young men popularly known as the Thirty Comrades formed the burma Independence Army which fought the British side by side with the Japanese Army.

TRUE FASCIST COLOURS

The Japanese, first of all, posed themselves as friends of the Burmese but no soon had they occupied Burma, with the support of the Burmese, than they began to show their true Fascist colours. The Burmese independence recognized by Japan and other Fascist countries as also by their satellites was, to say the least, an eyewash.

So the whole Burmese people, whose cherished goal was complete national independence, began to resist the Japanese in numerous ways. The Burma National Army, the Communist Party, the Socialist Party, the East Asia Youth League, a considerable section of the Mahabama Organization, the Myochit Party, the Fabian Party, the Thakin Party, the Sangha Asiayone, and members of the Kachin, Chin, Arakan and other national groups began to struggle each in its own way against the Japanese Fascists.

UNITY OF ACTION

Bogyoke Aung San realized the necessity for unity of action among the parties and national groups. Bogyoke Aung San stated, "At the beginning of August, I think 4th to 7th August in Pegu, after months of exchange of views, the communist representatives and I met together, discussed and approved my proposal for the Anti-Fascist People's Freedom League and the draft of its first manifesto and evolved a plan of action together."

Thus, in August 1944, under Bogyoke's leadership, the Anti-Fascist People's Freedom League was formed and coordinated action against the Japanese became possible.

If we considered how the Anti-Fascist Forces of the whole country were organized into one Anti-Fascist People's Freedom League, we would clearly see the organizational skill and sense of unity of our fallen leader Bogyoke Aung San. It was with this organizational skill and sense of unity that Bogyoke Aung San led the Anti-Fascist Forces of our country to defeat the Japanese Fascists and to also get the whole nation poised for the coming struggle for independence against the British Imperialists.

The following proposal put forward by Bogyoke Aung San himself at the A.F.P.F.L. Conference, held at the middle terrace of the Shwedagon Pagoda on January 23, 1946, will serve as an illustration of his leadership quality and qualifications:

UNITY FOR COMMON GOAL

"For Burma, national unity is of paramount importance. It is through national unity that the people of Burma will be able to exercise their right of self-determination and determine their constitution by the convention of a Constituent Assembly. Unity can only be achieved on the basis of common interest, common 'goal' and common work or programme. The work-

ing people should unite themselves on the principles of unity. There should be only one organization for the workers here in Burma. All peasants and farmers of various hues, based on the aforesaid principles of unity, are to be united as members of the single organization of the peasants' union. Likewise, the people from all walks of life (for example, traders, brokers, clerks, technicians, pleaders, etc.) forming their respective organizations and cooperative societies, need to be united.

"All the indigenous racial groups of the country are also to be united with their respective communities.

MERGER OF PARTIES

The Political parties of the same ideology and programme should be merged so as to enhance their political status and national unity. So also the racial and mass organizations of workers, peasants and so forth are to build up the national unity collectively.

"The above mentioned political parties, racial communities, mass organizations of workers and peasants that have common interest, common goal, common work or programme are now to join the A.F.P.F.L and strengthen the national unity in the noble task of liberating our country from the British colonial rule and win our birthright of freedom and independence."

The Conference accepted Bogyoke Aung San's proposal. Bogyoke explained his proposal in detail. He made it clear that the unity he wanted must not merely be of a party or racial group's unity. It must be the whole nation's unity. It was only through such unity that our national aspiration of complete independence for Burma could be accomplished.

PERSONAL GROUPS

He made an impartial remark on the old

political parties of the past. He said these were not political parties, but personal groups. In future all political parties of the same ideology and programme should be merged so that only one political party of international standard could emerge here in Burma, Bogyoke em-

phasized.

If we now review Bogyoke Aung San's proposal, it will serve not only as an illustration of his great leadership but also as a clear indication of his way to national unity.

The Guardian (Aug-1972)

BOGYOKE

Maung Aung

Undoubtedly the greatest disaster that has befallen the nation is the passing away of U Aung San in the way he did. As yet, he is too near us in time for his true form to be perceived amidst the dazzle which our hopes and our fears have arrayed him. But even now, certain achievements of his stand out. He has, by his personal strength and integrity, achieved what no other leader of modern Burma has ever achieved—given coherence and direction to the confused mass of Burmese sentiment. This may not, at first sight, seem a very great achievement in a country where, traditionally, personalities rather than policies have dominated the political scene. But the appearance, perhaps for the first time in Burmese history, of parties dedicated to the pursuance of definite policies must have sent him the way of the high quavering prophets of old, if he had merely been one.

Moreover, he had become the symbol of

Burmese freedom. Symbolism may have its detractors, and where their attacks may else where have been justified, there is no denying the fact that the first, though not necessarily the prime, need of society is for a symbol. This being so, Bogyoke's untimely death, disastrous to the nation in all other ways, may yet be utilised in the national interest, as no doubt he would have desired, so that where that dynamic personality and that hard worked brain have been laid to rest, his death-less spirit may still be guiding the helm of state. And it may well be that Bogyoke, dead, may even be more potent than Bogyoke, alive, divested as he now is of the frail vesture that clothes humanity.

Some people live long by dying late, but he he will live the life time of the Burmese nation.

ရန်ကင်းတက္ကသိုလ် နှစ် ၅၀ (၁၉၂၀-၁၉၇၀)

လွတ်လပ်မှုအရသာ ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ကျွန်တော် မဂိုလမ်း ပလာတာဆိုင်မှာ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ဗိုလ်မင်းခေါင် (ရွှေတူ)

မှတ်မိပါသေးသည်။ ကန်တော်ကြီးစောင်းရှိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ နေအိမ် အပေါ်ထပ်ရုံးခန်းမှ ...

ကလင်... ကလင် ... ကလင် ဟူသော မြည်ဟည်းထွက်ပေါ်လာသည့် အရေးတကြီး ခေါင်းလောင်း အချက်ပေးသံသည် ကျွန်တော် (ဗိုလ်မင်းခေါင်)၏ ရုံးခန်းတွင်းသို့ ခုန်ပေါက်ဝင်လာသည်။

(၄) နာရီခွဲ ရှိနေပြီဖြစ်၍ ရုံးဆင်းရန် ရုံးခန်းတွင်း အလုပ်များကို လက်စသတ် သိမ်းဆည်းနေဆဲဖြစ်သည်။

အားလပ်ချိန်ရောက်တော့မည်ဖြစ်၍ ပေါ့ပါးနေသော ကျွန်တော်၏စိတ်သည် အရေးပေါ်ခေါင်းလောင်းသံကြောင့် ခေါင်းနားပန်းကြီးသွားပါသည်။ ထိုခေါင်းလောင်းသည် အထူးအရေးကြီးမှခေါ်ရန်၊ အချက်ပေးရန် တပ်ဆင်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် အခန်းဝတွင်ရှိနေသော “တပ်ကြပ်ကြီးမောင်ဖေ” ကို လိုအပ်လျှင် အဆင်သင့်ရှိနေစေရန် တပ်စိတ် (၂)စိတ်ကို အသင့်ပြင်ပြီး စောင့်နေပါဟူသော အမိန့်ကိုပေးရင်း ဗိုလ်ချုပ်ရှိရာ အပေါ်ထပ် ရုံးခန်းသို့ အပြေးအလွှားတက်သွားပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမူကား အေးဆေးစွာဖြင့် လက်စ မပြတ်သေးသည့် အလုပ်များကို စိတ်ဝင်စားစွာ

ဖြင့် လုပ်နေဆဲပင်ရှိနေသေးသည်။

အထူးအရေးကြီးခေါင်းလောင်းသံကြောင့် အခြေတက်လာရသူ ကျွန်တော်ကား အမောမပြေ စိတ်အိုဏ်မောနေလင့်ကစား သူကတော့ လှည့်ကြည့်ပေါ်ပင် ရေးသေးပါ။

ကျွန်တော်လည်း အကြောင်းမထူးတဲ့ “အထူးအချက်ပေး ခေါင်းလောင်း” ကို နှိပ်ပြီး အေးစက်လှပုံတို့ မကျေနပ်နိုင်၍ ဗိုလ်ချုပ်က စကားစသည်ကို မစောင့်နိုင်တော့ဘဲ ...

“ကိုကြီး ... ဘာများ အရေးကြီးလို့ အထူးအချက်ပေးခေါင်းလောင်းကို နှိပ်ရတာလဲ၊ ကိုကြီးကြည့်တော့လည်း ဘာအကြောင်းမှမရှိသလို အလုပ်လုပ်နေတာပဲ” ထိုအချိန်မှ ကျွန်တော့်ကို မော့ကြည့်၍ ပြောလျှင်...

“အေး...ငါလည်း ရိုးရိုးခေါင်းလောင်း တီးလိုက်တာပဲ ... လက်က မှားပြီး အချက်ပေးခေါင်းလောင်းကို နှိပ်လိုက်မိလို့ကွ၊ ခေါ်ပြီးသားဖြစ်နေလို့ တယ်လီဖုန်းထပ်ပြီး မဆက်တာဘဲ ... မင်းအပြေးတက်လာတိုင်း အတော် မောသွားသလား” ဟုပြောရင်း ထပ်၍ မှားမိပြီးလိုက်ပါသေးသည်။

“ဒါပေါ့ဗျာ ... ခင်ဗျားကတော့ မောသွားသလား မေးတာပဲ၊ ကျွန်တော့်မှာတော့ မောရုံဘယ်ကမလဲ ... ဘာများဖြစ်ကုန်ပြီလဲလို့ ... အတော့်ကို စိတ်ပူသွား တာပဲ”

“ဆောရီးကွာ ... ဆောရီးပဲ”ဟု ပြောရင်း ကျွန် တော့်ကို စိုက်ကြည့်လိုက်ကာ ...

“ကဲ ... ကဲ အမောပြေ ထိုင်လိုက်ပါဦး၊ ငါလည်း အလုပ် လက်စသတ်လိုက်ဦးမယ်”ဟု ပြောရင်း အလုပ် ဆက်လုပ်နေပြန်သေးသည်။

ကျွန်တော်လည်း အမောထိုင်ဖြေရင်းက သူ့အလုပ် လုပ်ဟန်ကို ငေးကြည့်နေမိသည်။

ဗိုလ်ချုပ်လည်း အလုပ်ကို အစ သတ်လိုက်ပြီး နောက် ...

‘ဟေ့ ... ဒီညနေ မင်းမှာ ချိန်းထားတာများ ရှိသေး သလား’ဟု ပြုံးရင်းမေးသည်။

‘ဘာမှ ချိန်းထားတာတော့ မရှိပါဘူး။ ဒီနေ့အား လို့ လျှောက်ပြီး မိတ်ဆွေတွေအိမ်လည်မလားလို့’

‘အေး ... ငါလည်း ဒီနေ့ဘာမှ မလုပ်ဘဲ နားမလို့ စိတ်ကူးထားတယ်၊ ကောင်းတဲ့အစားအစာတစ်ခုလည်း ထွက်ပြီးစားရင်း မြို့ထဲလျှောက်ငေးမလို့ ... မင်းလိုက်ခဲ့ ပါလား။’

‘ကိုကြီးသွားရင်တော့ ... ကျွန်တော့်ဝတ္တရားပဲ လိုက်ရမှာပေါ့’

‘ဒါတော့ ဒါပေါ့ကွာ ...

လူကြီးဆိုတာ ကိုယ့်လူငယ်အတွက်လည်း အလိုက် သိစွာ လွတ်လပ်ခွင့်တော့ ပေးဦးမှပေါ့’

‘ဒီလိုစိတ်ထားရှိလို့ ဝမ်းသာပါတယ်ဗျာ ... ဒါပေမဲ့ ကိုကြီးတစ်ယောက်တည်း စိတ်မချတော့ ဒီပြင်လူတွေနဲ့ မလွတ်ချင်ဘူး။’

‘ဟုတ်ပြီဟေ့ ... မင်းအပြောလေးကြိုက်သွားပြီ၊ ကဲ ... အဆင်သင့် လုပ်ထားကွ၊ အရပ်ဝတ် အရပ်စားနဲ့ အပြင်သွားမှာ ... ယူနီဖောင်းချွတ်ခုံ’ဟု ပြောပြောဆိုဆို သူလည်း သူ့အိပ်ခန်းဘက်သို့ ကူးသွားလျက် အဝတ် များ လဲနေသဖြင့် ...

ကျွန်တော်လည်း ရုံးခန်းသို့ ပြန်ဆင်းလာကာ အသင့်ရှိပြီးသော ရုပ်လက်တို၊ ချည်လုံချည်များကို

လဲလိုက်သည်။

အပြင်ထွက်သည့်အခါ အရေးတကြီး လိုလျှင် သုံးနိုင်ရန် မောင်းပြန် မော်စာသေနတ်ကို လက်ဆွဲအိတ် တွင်းထည့်၍ ပြင်ဆင်လိုက်ပြီးနောက် ...

ကျွန်တော်နှင့် အဖော်အဖြစ်အတူ လိုက်ပါရန် တပ်ကြပ်မောင်ဖေနှင့် ရဲဘော်ချစ်လှိုင်အား အရပ်ဝတ်များ လဲခိုင်းလိုက်သည်။

ဗိုလ်ချုပ် ကား၏အလံတိုင်ကိုလည်း ဖြုတ်လိုက် သည်။ အဆင်သင့်လိုလျှင် သုံးနိုင်ရန် ကားနောက်ပိုင်း တွင် စက်သေနတ်ငယ်(၂) လက်ကို ယူဆောင်ရန် ရဲဘော် ၂ ဦးအား အမိန့်ပေးလိုက်ပါသည်။

များမကြာမီ ရုပ်အင်္ကျီလက်ရှည်ကို လက်ခေါက် လျက် မန္တလေးပိုးလုံချည်တစ်ပတ်နွမ်းကို ဝတ်၍ ပြုံးရွှင် စွာ ဆင်းလာသည့် ဗိုလ်ချုပ်က ...

‘ဟေ့... ဗိုလ်မင်းခေါင်ရှေ့... အဆင်သင့်ဖြစ်ပြီလား’

‘ဟုတ်ကဲ့ ကိုကြီး...သွားနိုင်ပါပြီ’ဟု ပြန်ဖြေလိုက် ကာ သူ့အား လေ့ကားမှ ကြိုဆိုလိုက်သည်။

ဆင်ဝင်အောက်တွင် ရပ်ထားသည့် သူ၏ကားနီ ကြီးပေါ်သို့တက်ရန် ကားတံခါးကို ဖွင့်ပေးလိုက်သည်။ သူသည် ပေါ့ပါးစွာ ကားတွင်းသို့ ဝင်ထိုင်လိုက်သည်။ ကျွန်တော်လည်း သူ၏ဘေးဘက်တွင် ဝင်ထိုင်လိုက်ပါ သည်။ ကျွန်တော် နေရာယူပြီးသည့်အခါ...

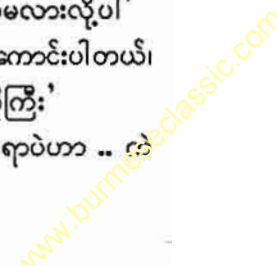
‘ရဲဘော်တွေ ဘာလို့ခေါ်လာတာလဲ ...’ဟု ကျွန်တော့်ဘက်သို့ လှည့်၍မေးလိုက်ပါသည်။ ရဲဘော် များပါလာသည်ကို သူ ကြိုက်ဟန် မတူပါ။ သူ လွတ် လပ်စွာ သွားလိုစိတ်ရှိပုံရပါသည်။ သူ့သဘောကို သိ သော်ငြားလည်း သူ၏လုံခြုံမှုမှာ ကျွန်တော်၏ တာဝန် ဖြစ်နေ၍ သူ့ကို ပြုံး၍ကြည့်လိုက်ပြီး ...

‘ကိုကြီးကလည်း ... ဒါ ကျွန်တော့်တာဝန်ပဲဟာ၊ ကိုကြီး စိတ်ကြိုက်သလိုနေပါ၊ စိတ်အနှောင့်အယှက် မဖြစ်ပါနဲ့’

‘အေးလေ .. ဒီလိုဆိုလည်း ပြီးရောပေါ့၊ ငါက တိုနှစ်ယောက်တည်းဆိုပိုပြီး လွတ်လပ်မလားလို့ပါ’

‘လွတ်လွတ်လပ်လပ်ဆိုတာတော့ ကောင်းပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ လုံခြုံမှုရှိမှ ကောင်းတာပေါ့ ကိုကြီး’

‘အေး ... ဒါကတော့ မင်းက ဆရာပဲဟာ .. ငါ့

သွားစို့၊ ကားကို ကန်တော်ကြီးတစ်ပတ်လျှောက်မောင်း ပြီးတော့ ... အင်းလျားတစ်ပတ်၊ အဲဒီကမှ မဂိုလမ်း ဗလီကြီးအောက် သွားရအောင်ဟု သူ့စိတ်အလိုကျ ဖွင့်ဟ လိုက်ပါသည်။

ကားမောင်းရဲဘော်သည် သူ့စိတ်ကြိုက်အတိုင်း ကားကို ဖြည်းညင်းစွာ မောင်းလျက် အပန်းဖြေပွဲကြီး စတော့သည်။

သာယာသော ညနေခင်း၏ ဤတိမ်လိပ်တို့သည် ကန်တော်ကြီးအား လွမ်းမိုးခါ၊ အုပ်ဆိုင်းပြေးလွှားနေဆဲ ဗိုလ်ချုပ်သည် လေညင်းခံရင်း အသက်ကို မှန်မှန် ရှုရှိုက် လုပ်ကာ သူ့ခေါင်းကို နောက်ပိုင်း ကူရှင်ပေါ်မှိုရင်း ... တစ်နေ့လုံး စိတ်မောလက်မောဖြစ်နေခဲ့ရသည်ကို ဖြေ နေဟန်ရှိသည်။

ထို့ကြောင့် သူ့အား စိတ်အနှောင့်အယှက် မဖြစ်စေ ရန် သူ၏စိတ်ကြိုက်အတိုင်း လွတ်ပေးထားလိုက်သည်။

သွားလိုရာခရီး ပတ်ဝန်းကျင်၏ ရန်ကင်းရှင်းမှုရှိ အောင်သာ ကျွန်တော်တို့၏ မျက်စိ နားများကို အလုပ် ပေးထားကြပါသည်။

ကားနီကြီးလည်း များမကြာသော အချိန်ပိုင်းတွင် ဆူးလေဘုရားကြီးကို ပတ်လျက် မဂိုလမ်းရှိ ဗလီကြီး အောက် ကုလားဆိုင်ကြီးသို့ ဆိုက်ရောက်သွားပါသည်။

ကျွန်တော်ကားပေါ်မှ အရင် ဆင်းလိုက်ပြီးလျှင် သူ့အား တံခါးဖွင့်ပေးလိုက်သည်။

သူလည်း ကားပေါ်မှ ဆင်းရင်း “တို့ ငါးယောက် အတူတူ စားနိုင်မယ့် ချောင်ကျတဲ့ စားပွဲတစ်ခုရွေးကွ...”

သူက ရဲဘော်စိတ် ပီသသည့် အမူအရာကို ပြလိုက် သည်။ ဗိုလ်ချုပ်စိတ်ကြိုက်နှင့် ကိုက်ညီအောင် သင့်လျော် သောနေရာစားပွဲတစ်ခုကို ကျွန်တော် ရွေးလိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ရဲဘော်ငါးဦးဝိုင်းထိုင်လိုက်ချိန်၌ စား သောက်ဖွယ် စာရင်းကို ယူသော ကုလားလေးသည် ရောက်လာသည်။ စားသောက်ဖွယ် စုံလင်စွာ ငါးဦး အတွက် လောက်အောင် ကျွန်တော် မှာလိုက်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်သည် သူ၏ဆန္ဒအလျောက် လွတ်လပ်မှု ရရှိပြီး သူ့စားသောက်လိုသည့်ဆိုင်တွင် လွတ်လပ်စွာ ရောက်ရှိနေသဖြင့် အတော်ပီတိဖြစ်နေဟန်ရှိသည်။

သူ ကျေနပ်နေဟန် ပီတိဝေဖြာ နေပုံများကြောင့်

ကျွန်တော်တို့ ရဲဘော် ၄ ဦးမှာလည်း ဝမ်းသာမဆိုး ရှိနေဆဲမှာပင် ...

မှာယူထားသော စားကောင်းသောက်ဖွယ်များသည် အစီအရီ စားပွဲပေါ်သို့ရောက်ရှိလာသည်။

ကျွန်တော်တို့ ၅ ဦးလည်း စိတ်၏ပျော်ရွှင်မှု၊ လွတ် လပ်မှု၊ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် အေးချမ်းမှုတို့ကြောင့် စားသောက်ဖွယ်တို့သည် ပိုလို့ပင် အတော်ခံတွင်းတွေ့စွာ နှင့် စားသောက်မိကြသည်။

ရဲဘော် ၃ ဦးလည်း ဗိုလ်ချုပ်၏စိတ်ရင်းကို သိပြီး ဖြစ်သဖြင့် ရှက်ဟန် ကြောက်ဟန် မရှိကြဘဲ ရဲဘော်ပီတိ စားနေသည်ဟု ယူဆထားကြပြီးဖြစ်၍ သူတို့လည်း ခဲရဲ ရင့်ရင့် အားမနာ၊ လက်မရှက် စားသောက်ကြပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်သည် ရဲဘော်တို့၏ ကျေနပ်ပျော်ရွှင်စွာ စားသောက်ပုံများကို တွေ့နေရ၍ ပိုလို့ပင် စိတ်ကျေနပ် နေသည်။ သူလည်း အားပါးတရ တဝစားရုံတင်မထ လိုအပ်နေသော အစားအစာများကို ထပ်မံ၍ပင် ကျွန် တော်အား မှာခိုင်းပါသည်။

စားပွဲထိုး ကုလားငယ်ကို လှမ်း၍ ခေါ်လိုက်ခါ သည်။

ကုလားငယ်ရောက်လာသည့်အခါ လိုအပ်သော စားသောက်ဖွယ်များကို ထပ်မံ မှာယူလိုက်သည်။

စားဖွယ်များ စားပွဲတွင် ပြည့်သွားပြန်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်က ကြက်ကင် ရင်အုပ်သားကို ဖဲ့ရင်း - “ဟေ့ ... အဝသာစားကြ၊ အိမ်ကြ ထမင်းလွတ်ပေါ့ကွ” ဟု ပြောရင်းပင် ဆက်လက်စားသောက်နေသည်။

ရဲဘော်များဖြစ်ကြသည့်အလျောက် လက်ကျည်ထု ပါသည်။ မကြာသောအချိန်တွင် မှာယူထားသော စား သောက်ဖွယ်များ ကုန်ပါပြီ။

‘ကဲ ... ဖာလူဒါ ကောင်းကောင်းလေးများလည်း မှာဦးမှပေါ့ဟု ...’ ဗိုလ်ချုပ်အသံကြောင့် နံဘေးရှိ ဖာလူဒါဆိုသို့ စပါယ်ရှယ် ဖာလူဒါကို မှာပေးရန် ကုလားလေးကို ပြောလိုက်သည်။

ကုလားလေး ယူဆောင်လာသည့် လက်ဆေးခွေ များဖြင့် ဆေးကြော သုတ်သင်ပြီးလျှင် လာလတ္တံ့ဆေး ဖာလူဒါကို စောင့်မျှော်နေကြသည်။

ဖာလူဒါလည်း စပါယ်ရှယ်မှာခိုင်းသဖြင့် ရိုးရိုး

စာလူဒါထက်ကောင်းလှသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် နောက်
တစ်ခွက်စီလောက်မှ ဗိုက်ပြည့်သွားမှာ ဗိုလ်မင်းခေါင်ရ
ဟု ဗိုလ်ချုပ်၏ ရေလာမြောင်းပေး စကားကြောင့် ထပ်မံ
မှာယူရလေသည်။

စားသောက်ပြီး၍ အားလုံးတော့ အဆီယစ်ကုန်ကြ
ပါပြီ။

ပျော်ရွှင်မှု၊ လွတ်လပ်မှု၊ ပတ်ဝန်းကျင်၏ သွားလာ
လှုပ်ရှားမှုများကြောင့်လည်း စိတ်ချမ်းသာဆဲပင်ဖြစ်ပါ
သည်။

စားသောက်ပြီးသောအခါ ဗိုလ်ချုပ်လည်း
ဆိုင်ရာမှ ထ၍ ...

'ကဲ ... ဒီလောက်ဆို တော်ပြီ၊ ကမ်းနားဘက်က
ထုည့်ပြီး အိမ်ပြန်ကြစို့ ...' ဟု ပြောပြောဆိုဆို ထိပ်ချွန်
လေးကို ပွတ်ရင်း ကားဘက်သို့ လျှောက်သွားသည်။

ရဲဘော် အောင်ဖေ၊ ရဲဘော်ချစ်လှိုင်နှင့် ကားမောင်းရဲ
ဘော်တို့လည်း ကပ်၍ လိုက်ပါသွားသည်။

ကျွန်တော်သာ စားပွဲတွင် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကို လှမ်း၍ ကြည့်မိသည်။ ကားမောင်း

ရဲဘော်သည် ရှေ့မှ အပြေးလေးသွား၍ တံခါးဖွင့်ပေး
သည်။

ရဲဘော်အောင်ဖေနှင့် ရဲဘော်ချစ်လှိုင်လည်း ကား
တစ်ဖက်စီမှ ရပ်စောင့်နေသည့် ရှုကွင်းကို မြင်တွေ့ရ
သည်။ ထိုဖက် ရှုကွင်းမှ ဆိုင်ဘက်တူရူသို့ လှည့်ကြည့်
ဆိုက်စဉ် ...

အေးနေသော ခေါင်းသည် ပူလာသည်။ တခြား
တော့ မဟုတ်ပါ။

ကျွန်တော် အိပ်ကပ်ကို စမ်းကြည့်မိ၍ ဖြစ်ပါသည်။
အိပ်ကပ်တွင် ပိုက်ဆံအိတ် မတွေ့၊ အသပြာများလည်း
တစ်ချပ်မှ မစမ်းမိ။ ပိုက်ဆံပေးချေဖို့ အခက် တွေ့နေ၍
ဖြစ်ပါသည်။

စားသောက်ထားသည့် ကျသင့်ငွေ ဘယ်လိုပေးရ
မည် မသိ ...၊ ဗိုလ်ချုပ်တွင်လည်း ပိုက်ဆံပါလာဟန်
မတွေ့၊ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်အား မပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ခေါင်း ပို၍ ပူလာသည်။ မျက်လုံး ကစားရင်း
ညှစ်နီ ညှစ်နက် ထုတ်နေရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်လည်း 'ကျွန်တော်ဘာများလုပ်နေသလဲ'

ဟု လှမ်းကြည့်နေသည်။

'သူကတော့ ဘာမျှမသိရ အေးအေးပင်'

စားပွဲထိုး ကုလားငယ်က ကျသင့်ငွေစာရင်း စာရွက်
ကို ယူလာပါသည်။

သူ့အတွက် ဘောက်ဆူးပါ များများပေးဖို့ စကား
စ လိုက်သည်။

'သူပေးလာသည့် ငွေစာရင်းကို ယူ၍ စားပွဲတွင်
ထိုင်နေသော ဝဝဖိုင့်ဖိုင့် ငွေသိမ်းသည့် အရာကြီးနား
ကပ်၍ ...'

'ကျွန်တော့်နာမည်ကို ပြောပြလိုက်ပြီးနောက် ငွေမေ
ကျန်ရစ်သည့်အတွက် စိတ်မရှိဖို့ တောင်းပန်လျက် ...'
လက်တွင်ပတ်ထားသည့် 'အိုမီဂါ' နာရီကို အရာကြီး၏
ကောင်တာပေါ်သို့ တင်လိုက်ကာ ...'

'ခဏ ... ယူထားလိုက်ပါ' ဟု တောင်းပန်ရင်း
ကားဆီသို့ လာခဲ့ပါသည်။ ဆိုင်ထိုင် အရာကြီးသည်
ကျွန်တော် ဗိုလ်မင်းခေါင်ပါဟု ပြောခဲ့သဖြင့် သူ့နံနား
ရှိ ဆိုင်ပိုင်ရှင်အား လှမ်း၍ အကျိုးအကြောင်း ပြောပြ
လိုက်ရာ ...

ဆိုင်ပိုင်ကုလားကြီးသည် ကျွန်တော့်ကို သိဟန်တူ
ပါသည်။ ကျွန်တော် ထားခဲ့သော နာရီကို ယူ၍ ကားဆီ
သို့ လိုက်လာပါသည်။

ကားနားသို့ ရောက်သောအခါ လှမ်း၍နာရီကို
ပေးရင်း ...

"ကိစ္စမရှိပါဘူး ဗိုလ်ကြီး၊ လမ်းကြိုတော့လည်း
ပေးပေါ့ ... ကျွန်တော် ဆပ်ကို သိပါတယ်" ဟု ပြောလာ
သည်။

ကြာနေမည်စိုး၍ စကားကြော မရှည်တော့ဘဲ နာရီ
ကို လှမ်းယူလိုက်ပြီးနောက် ကားကို ကမ်းနားလမ်း
ဘက်ဆီသို့ မောင်းရန် ရဲဘော်အား ပြောလိုက်ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကား ဖြစ်ရပ်များကို ကြည့်လျက် တွေးနေ
ဆဲ ငေးနေတုန်းပင် ... ကျွန်တော်လည်း ကြုံတွေ့ဖြစ်ခဲ့
ရပုံကို ကျိတ်၍ ဝမ်းထဲတွင်ပင် ရယ်နေမိသည်။

ဗိုလ်ချုပ်သည် ကျွန်တော်ကို လှည့်ကြည့်လိုက်ရာ
မှ ...

'ဟေ့ ... ဗိုလ်မင်းခေါင် မင်း ပိုက်ဆံပေးခဲ့ရဲ့လား'
ဟု မေးပါတော့သည်။

သူကား ရိုးသားသည်။ သူများလောက် အရိပ်အကဲကို ဂရုမစိုက်။

ကျွန်တော်က ပြုံးရယ်ရင်း ... 'ဘယ် ပေးခဲ့ရမလဲ ကိုကြီး ... ကိုကြီးကလည်း ပိုက်ဆံမပေး၊ ကျွန်တော်ကလည်း အင်္ကျီလဲခဲ့တော့ ပိုက်ဆံအိတ်ကို စားပွဲပေါ်တင်ထားခဲ့မိတယ်။ ဒါကြောင့် ခုနက နာရီကို အပေါင်အဖြစ်ပေးခဲ့တာပေါ့ ...'

'ဟုတ်လား ... မင်းကတော့ လုပ်ကရော့မယ်၊ ငါကလည်း မင်း ပိုက်ဆံ ယူလာမလားဆိုပြီး ဒီအတိုင်း ထွက်

လာတာကွ'

'ကဲပါ ... ဒါတွေ မေ့လိုက်ပါတော့၊ ပြီးမှ ကျွန်တော် လာရှင်းပါ့မယ်။ ကောင်းတဲ့ ညနေခင်း အရသာခံစားမှုတွေ ပျက်ကုန်ပါဦးမယ်' ဆိုမှ မအောင့်နိုင်တော့သော ရယ်ခြင်းဖြင့် အားလုံးသည် ရယ်မောလိုက်ကြသည်။

ကားနီကြီးကား တာဝန်သိသိ ကမ်းနားဘက်သို့ မောင်းနှင်နေတုန်းပင်။ ။

ပြည်သူ့ကြွယ် အမှတ် ၂၂ (၁၉၅၅)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဓနသဟာယ ဗိုလ်ဥက္ကဋ္ဌမကျော်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ “လော့ဒ် အက်တလီ” ၏ ပြောကြားသော စကားတစ်ခွန်းကို ကျွန်တော် အနည်းငယ် သံသယရှိမိပါသည်။ “လော့ဒ် အက်တလီ” က သူ၏ “ဓနသဟာယအဖွဲ့မှ နိုင်ငံများ” အပုပ်တွင် သူ၏လောဘာအစိုးရ တက်လာပြီးနောက် မြန်မာပြည်အား လွတ်လပ်ရေး ပေးရတော့မည်ဖြစ်၍ မြန်မာနိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များကို ထိုကိစ္စအတွက် ဆွေးနွေးရန် ဗြိတိန်သို့ ဖိတ်ကြားခဲ့ကြောင်း၊ ထို့နောက် သူက မြန်မာကိုယ်စားလှယ်များအား မြန်မာပြည်သည် ဗြိတိသျှ ဓနသဟာယပြည်ထောင်စုအတွင်းမှာ နေလိုသည်ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ်) လုံးဝလွတ်လပ်ရေးကို ရရှိအောင် ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်သွားလိုသည်ဖြစ်စေ ကြိုက်နှစ်သက်သလို ပြုမူကြရန် လမ်းဖွင့်ပေးထားပါသည်ဟု ပြောဆိုခဲ့ပါကြောင်း၊ ကိစ္စပြီးစီး၍ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်များ ပြန်သွားကြကြောင်း၊ ထို့နောက် သူတို့၏ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဝန်ကြီးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့လုံးနီးပါး လုပ်ကြံတတ်ဖြတ်ခံကြရကြောင်း၊ ဘုရင်ခံက ချက်ချင်း နောက်ဆုံးရသစ်ဖွဲ့၍ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးရအောင် ထိန်းသိမ်းခဲ့ကြောင်း စသည်များကို ဖော်ပြပြီးနောက် အောက်ပါ သံသယရှိဖွယ်ကောင်းသော စကားကို ဆက်လက်ရေး

သားဖော်ပြထား၏။

“သို့ရာတွင် အစိုးရအဖွဲ့မှာ အတွေ့အကြုံနည်းပါး ပုံရသူများလက်တွင်း ရောက်ရှိသွားသဖြင့် မြန်မာပြည်သည် ဗြိတိသျှဓနသဟာယအဖွဲ့မှ ခွဲထွက်၍ လွတ်လပ်သော သမ္မတနိုင်ငံ ထူထောင်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြလေသည်။ အောင်ဆန်းသာ အသက်ရှင်နေသေးမည်ဆိုလျှင် (ထိုကိစ္စ) အဖြစ်အပျက်များသည် တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောင်းလဲသွားဖွယ်ရာအကြောင်းများစွာ ရှိသည်ဟု ကျွန်ုပ် ထင်ပါသည်”

အထက်ပါ “လော့ဒ်အက်တလီ” ၏ ဖော်ပြချက်ကို တွေ့ရသောအခါ “အောင်ဆန်းသာ အသက်ထင်ရှား ရှိနေသေးမည်ဆိုလျှင် အခြေအနေတစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောင်းလဲဖွယ်ရာရှိသည်” ဆိုသောစကားကို ကျွန်တော်တို့ စဉ်းစားဆင်ခြင်မိပါသည်။ သူ့စကားအတိုင်းဆိုလျှင် “ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသာ မသေဆုံးခဲ့လျှင် မြန်မာပြည်သည် ဓနသဟာယအဖွဲ့ထဲမှ ခွဲထွက်မည်မထင်” ဟု တိတိလင်းလင်း မဆိုလိုက်သော်လည်း ဆိုဘိသကဲ့သို့ ရှိနေသောကြောင့် သွားလေသူ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအတွက် စိတ်မကောင်းဖြစ်သွားမိပါသည်။ သို့ရာတွင် လော့ဒ်အက်တလီ၏ ရေးသားဖော်ပြချက်၌ ထိုသို့ ယူဆ

နိုင်လောက်အောင် အထောက်အထားသက်သေတစ်ခု ကိုမျှ မတင်ပြနိုင်ကြောင်း တွေ့မိပြန်သဖြင့် စိတ်အေးရ ပြန်ပါသည်။ ဤအယူအဆ ဖော်ပြချက်သည် ပေါ့ပေါ့ တန်တန်ကိစ္စ မဟုတ်ခြင်းကြောင့် လက်လှမ်းမီသမျှ အထောက်အထားများကို ရှာဖွေ၍ ဟုတ်နိုင်၊ မဟုတ်နိုင် ကို စူးစမ်းဆင်ခြင်ကြရန် လိုလာပါသည်။

ပထမဦးစွာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဦးစီးသော (ဖဆပလ)အဖွဲ့ချုပ်ကြီး၏ ၁၉၄၆ ၊ ဇန်နဝါရီလ အလယ် ပစ္စယံညီလာခံ ဆုံးဖြတ်ချက်များကိုလည်းကောင်း၊ အဆို ပါ ညီလာခံ၏ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ မိန့်ခွန်းကို လည်းကောင်း လေ့လာကြည့်လျှင် မြန်မာပြည်သည် ဒိုမီနီယံအုပ်ချုပ်ရေးကို လုံးဝ လက်မခံနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြ ထားခြင်းကို တွေ့ရ၏။ ထို့နောက် ၁၉၄၆ ခု၊ ဒီဇင်ဘာ လ ၈ ရက်နေ့၊ မြို့တော်ခန်းမတွင် ကျင်းပသော အင်္ဂလိပ် မြန်မာ ကပြားများအသင်းအစည်းအဝေး၌ ပြောကြား သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ မိန့်ခွန်းပါ စကားအချို့ကို လည်း သက်သေထူရန် လိုပါသည်။ ယင်းအစည်း အဝေး၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ...

“လွတ်လပ်သော ဗမာပြည်သည် အကျိုးတူ ကောင်းစားရေး၊ အကျိုးတူ လုံခြုံရေးအတွက် အခြား တိုင်းပြည်များနှင့် ပူးပေါင်းစီစဉ်ရန် အသင့်ရှိပါသည်။ ဤစီစဉ်ရာ၌ ဗမာပြည်သည် ဗြိတိသျှ ဓနသဟာယ အတွင်းသို့ပါရန် သင့်၊ မသင့် ဆိုသည့်ပြဿနာမှာ ပထမ ဆုံးစဉ်းစားရမည့် ပြဿနာတစ်ရပ်အဖြစ် ပေါ်ထွက်လာ မည်ဖြစ်သည်။ ဗြိတိသျှဓနသဟာယ ဆိုရာ၌ ယနေ့ တည်ရှိနေသော ဓနသဟာယမျိုးကို ကျွန်တော် ဆိုလိုခြင်း မဟုတ်ဘဲ ပြောင်းလဲနေသော အခြေအနေများနှင့် အဝင် ခွင့်ကျဖြစ်နိုင်သည့် ပိုမိုကျယ်ပြန့်စွာ တည်ဆောက်ထား သော ဓနသဟာယကို တွေးမြင်၍ ပြောခြင်းဖြစ်ပါသည်။”

ဟု ပြောသွားလေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ စကား၌ လွတ်လပ်သောဗမာပြည်သည် ဗြိတိသျှဓန သဟာယထဲသို့ မချပါဝင်မည်ဟု ဆိုထားသည်ကို မတွေ့ ရပါ။ စဉ်းစားသင့်သည်ဟု နိုင်ငံရေးပရိယာယ်အနေဖြင့် စကားကြိုတင်ပစ်ထားကြောင်း တွေ့ကြရ၏။ သူဆိုလို သော ဗြိတိသျှ ဓနသဟာယအဖွဲ့ ဆိုသည်မှာလည်း လက်ရှိအချိန်ကာလက တည်ရှိနေသော ဓနသဟာယ

အဖွဲ့ကို ဆိုလိုသည် မဟုတ်ဟု ဆုတ်သတ်တတ် အောင် ချင့်ချိန်ပြောဆိုသွားကြောင်း တွေ့ရ၏။

ထိုစကားကို ပြောဆိုသောအချိန်တွင် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း ဦးဆောင်သော (ဖဆပလ)ခေါင်းဆောင် အချို့သည် အစိုးရအဖွဲ့ထဲ ဝင်ရောက် တာဝန်ယူ ရွက်နေပြီဖြစ်၏။ နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း ကြီးမှူးသော အစိုးရအဖွဲ့သည် “ဗြိတိသျှ အစိုးရအဖွဲ့က မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း ကွဲကွဲပြားပြားကြေညာရန်၊ မကြေညာပါက ၁၉၄၇ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် အစိုးရတစ်ဖွဲ့လုံး နုတ်ထွက် မည်” ဟူသော ကြေညာချက်ကို (ဖဆပလ)အဖွဲ့ချုပ် ညွှန်ကြားချက်အရ ထုတ်ပြန်လိုက်ပါသည်။

ဒီဇင်ဘာ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဗြိတိသျှအစိုးရအဖွဲ့ ဝန်ကြီးချုပ် လော့ဒ်အက်တလီသည် ဗြိတိသျှပါလီမန် အောက်လွှတ်တော်အစည်းအဝေး၌ “မြန်မာပြည် ဗြိတိသျှဓနသဟာယအတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ အပြင်တွင် ဖြစ်စေ လွတ်လပ်သောနိုင်ငံအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုမည်” ကြေညာလိုက်ရပါသည်။ ထိုလွတ်လပ်ရေးကိစ္စအတွက် အသေးစိတ် ဆွေးနွေးရန် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့အား လန်ဒန်သို့လာရန် လော့ဒ်အက်တလီ က ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ ခဲ့လေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းခေါင်းဆောင် သော ဘီလပ်သွား ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ဇန်နဝါရီလ ၂ ရက်နေ့တွင် မြန်မာပြည်မှ စတင်ထွက်ခွာသွား ခဲ့၏။

လန်ဒန်သို့ မထွက်ခွာမီ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့ တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အသံလွှင့်ရုံမှ အပြည်ပြည်သူလူထုအား အောက်ပါအတိုင်း အသံလွှင့် ကြားကြားသွားသေး၏။

“အဲဒီလိုမြင်လို့ အကြည်အသာနဲ့ အာထာပတ် ပြောင်းနိုင်ကြတယ်ဆိုရင် နှစ်ပြည့်တစ်ပြည့် ရွှေလန်း လမ်းဖောက်နိုင်မှာမို့ သူတို့(ဗြိတိသျှ)အတွက် တော်တော် ကောင်းသေးတယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့ (ဗြိတိသျှ) လည်း အကြည်အသာနှင့် ကျုပ်တို့လက်ကို အာထာပတ် လွှဲအပ်တန်ကောင်းရဲ့လို့ အောက်မေ့ရတာပဲ။ သူတို့ လည်း ယခုတော့ ကျုပ်တို့ ဗြိတိသျှအင်ပိုင်ယာနဲ့ ကွန်မြူနစ် ဝှံလ်နိုင်ငံစုထဲမှာ မနေချင်တဲ့ ဘယ်လူမျိုးကိုမဆို အထက်

ဆက်ထားဖို့ မရည်ရွယ်ပါဘူးလို့ ပြောထားတယ်။ ဒီ ပြောဆိုချက်ဟာ ဘာမှမဟုတ်ဘူးလို့ ဆိုချင်လည်း ဆိုနိုင် တာပဲ။ တကယ်လက်တွေ့ကြတော့ လက်နဲ့ရေး၊ ခြေနဲ့ ဖျက်သလိုလုပ်မှာပဲလို့ တွေးထင်နိုင်တာပဲ။”

အထက်ပါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ပြောကြား ချက်၌ ဗြိတိသျှဓနသဟာယအဖွဲ့ထဲမှ ခွဲထွက်၊ ခွဲမထွက် ဆိုသော ပြဿနာကို အထူးအလေးအနက် မထား ကြောင်းနှင့် ကွန်မွန်းဝဲလ်(ဓနသဟာယ)ထဲမှာ မနေချင် ရင် ဆက်မထား၊ ခွဲထွက်နိုင်တယ်ဟုပြောသော ဗြိတိသျှ တို့၏ စကားကို သံသယဝင်နေကြောင်း သိသာနိုင်၏။

တစ်ဖန် ဘီလပ်သို့အသွား ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သည် အိန္ဒိယတွင် တစ်ထောက်နားပြီး ပဏ္ဏှစ်နေ့ရှေးနှင့် ဆွေးနွေး၏။ ဇန်နဝါရီလ ၅ ရက်နေ့တွင် ဒေလီအသံလွှင့် ဌာနမှနေ၍ အသံလွှင့် ပြောကြားသည်။ သူ၏ ပြောကြား ချက်၌ “ဒီမိုကရေစီ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဘာမှ ပြဿနာ ဖြစ်စရာမရှိ။ ဗမာပြည်သည် လုံးဝ လွတ်လပ်ရေးကိုသာ အလိုရှိသည်” ဟု အတိအလင်း ပြောသွားခြင်းကိုထောက် လျှင် ဗြိတိသျှ ဓနသဟာယထဲတွင် နေရန်ကိစ္စကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် (ဖဆပလ)အဖွဲ့ချုပ်က အဓိက ထား၍ မစဉ်းစားကြသေးဟု ယူဆနိုင်စရာရှိနေ၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သော မြန်မာ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် လန်ဒန်သို့ ၁၉၄၇ ခု၊ ဇန်နဝါရီ လ ၉ ရက်နေ့ညတွင် ရောက်ရှိသွား၏။ ၁၃ ရက်နေ့ တွင် ဆွေးနွေးပွဲ စတင်ကြ၏။ ဆွေးနွေးပွဲတွင် လော့ဒ် အက်တလီက “မြန်မာပြည်ကို အမြန်ဆုံး လွတ်လပ်ရေး ပန်းတိုင်သို့ အရောက်ပို့ဆောင်ပေးရန်မှာ မိမိတို့အစိုးရ၏ ရည်ရွယ်ချက်ပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ မြန်မာပြည်သည် ဗြိတိသျှ ဓနသဟာယအဖွဲ့အတွင်းမှာ နေလို၊ မနေလို ဟူသောကိစ္စ မှာ မြန်မာတို့၏ သဘောအတိုင်းပင် ဖြစ်ကြောင်းဟူသော ဒီဇင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့က ပါလီမန်တွင် မိမိပြောကြား ခဲ့သော စကားကို ထပ်မံ သတိပြုကြစေချင်ကြောင်း၊ ဗြိတိန်နှင့် မြန်မာပြည်၏ နောင်အရည် ဆက်ဆံနိုင်မည့် ချစ်ကြည်ရေးကို မိမိလိုလားပါကြောင်း” ဟု ပြောကြား လေ၏။ လော့ဒ်အက်တလီ၏ စကား၌ ဗြိတိသျှ ဓန သဟာယအတွင်း နေရန် အတိအလင်း မဆွဲဆောင်သော် လည်း အဖွဲ့အတွင်း၌ပင် နေစေလိုသော အရိပ်လက္ခဏာ

များ သက်ဝင်နေပုံရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ပြန်ကြားချက်တွင် “ဝန်ကြီးချုပ်က ဒီဇင်ဘာ ၂၀ရက်နေ့ ပါလီမန် အောက် လွှတ်တော်တွင် ပေးခဲ့သည့်ကတိကို ထပ်လောင်းကြေညာ သည်ကို ကြားရသည့်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့ အားရ ဝမ်း မြောက်ပါသည်။ မြန်မာပြည်အား ဗြိတိသျှဓနသဟာယ အတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ အပြင်တွင်ဖြစ်စေ မိမိသဘော အတိုင်း လွတ်လပ်ရေးကို ရွေးချယ်ခွင့် ပေးရန်လည်း ကောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ လိုလားချက်များကို လျင်မြန်စွာ ရရှိရေးအတွက် ကူညီရန်လည်းကောင်း ကြံရွယ်ကြောင်း ပြောဆိုသည့်အတွက် ဘုရင်မင်းမြတ်၏ အစိုးရကို ကျွန်ုပ် တို့က ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ အမြင့်မြတ်ဆုံးသော ရည် ရွယ်ချက်များနှင့် ကျယ်ပြန့်သော ကျင့်စဉ်များပင်လျှင် လက်တွေ့ကျင့်သုံး အကောင်အထည်ဖော်ရာ၌ တစ်ခါ တစ်ရံ မအောင်မြင်တတ်သည်ကို သမိုင်းတွင် တွေ့မြင် ရပါသည်” ဟု ပြောဆိုလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက “မြင့်မြတ်သော ရည်ရွယ် ချက်နှင့် ကျယ်ပြန့်သော ကျင့်စဉ်များပင်လျှင် လက်တွေ့ ဆောင်ရွက်ကြသောအခါ၌ တစ်ခါတစ်ရံ မအောင်မြင် တတ်ပါ” ဟု ဗြိတိသျှတို့က မြန်မာပြည်အား ကွန်မွန်း ဝဲလ်(ဓနသဟာယ)ထဲတွင် နေစေလိုသောဆန္ဒသည် လက်တွေ့တွင် ဖြစ်မြောက်ရန်ခဲယဉ်းကြောင်း စောင်းပါး ရိပ်ခြည်ပြောကြားလိုက်၏။ တိုက်ရိုက် မငြင်းဆိုသော် လည်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ စကားမှာ ဓနသဟာယ အဖွဲ့ထဲတွင် ဝင်ရန် အလေးအနက် ယတိပြတ် စဉ်းစား ခြင်းမရှိသေးကြောင်း ပေါ်လွင်နေ၏။ ဓနသဟာယထဲ သို့ ဝင်မည်လည်း မပြော၊ မဝင်ဟုလည်း မဆိုဘဲ လှည့် ပတ်၍ စကားသုံးနှုန်းပြောဆိုလိုက်ပုံမှာ အလွန်“တာ” သွားကြောင်း တွေ့ရလေသည်။

ဆွေးနွေးပွဲမှာ အပေးအယူ သင့်မြတ်ကြပြီးလျှင် ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် အင်္ဂလိပ်မြန်မာစာချုပ်ကို လော့ဒ်အက်တလီနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ လက်မှတ် ရေးထိုးပြီးစီးသွားလေ၏။ ဇန်နဝါရီ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ဗြိတိသျှစာရေးဆရာကြီး (မြန်မာပြည်အရေးပိုင်ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦး) မောရစ်ကောလစ်သည် ဗိုလ်ချုပ်နှင့်အတူ ပါရှိ သူ ဦးတင်ထွတ်က ဖိတ်ကြားသဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်

ဆန်း တည်းခိုနေသော “ဒေါ်ချက်စတာ” ဟိုတယ်သို့ ရောက်ရှိလာပြီး ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ညစာအတူစားကြ၏။ ညစာ စားနေစဉ် မောရစ်ကောလစ်က “မြန်မာပြည်သည် ဗြိတိသျှဓနသဟာယထဲမှာ နေမှာလား၊ မနေဘူးလား” ဟု မေးမြန်းကြည့်၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက “ကျွန်တော်တစ်ဦးတည်း အနေနဲ့ပြောရရင် ဗြိတိသျှဓနသဟာယ အဖွဲ့ထဲနေရင် အကျိုးအမြတ်ရှိနိုင်မယ်လို့ မြင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီကိစ္စ မှာ မြန်မာလူထုက တခြားလမ်းကို ရွေးကြလိမ့်မယ်။ မြန်မာလူထုက အင်္ဂလန်ကို ဒိုမီနီယံနိုင်ငံများ ပြုမူသလို ကိုယ့်အမိနိုင်ငံလို့ သဘောထားကြမယ်မဟုတ်ဘူး။ ဗြိတိသျှအင်ပိုင်ယာထဲ နေရခြင်းကြောင့် လုံခြုံစိတ်ချမှု အတွက် အာမခံချက်မရှိဘူးဆိုတာက မြန်မာပြည်ကို ဂျပန် ဝင်တိုက်ခဲ့ခြင်းက သက်သေထူနေတယ်။ ဓန သဟာယထဲနေဖို့ မနေဖို့ဆိုတာကတော့ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွတ်တော်က ဆုံးဖြတ်ပေးပါလိမ့်မယ်” ဟု ပြန်ပြော လေသည်။

ဤနေရာတွင် ပရိယာယ်မရှိ တဲ့တိုးပြောတတ်လေ့ ရှိသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဗြိတိသျှအမျိုးသား တစ်ဦးဖြစ်သူ မောရစ်ကောလစ်၏ ခံစားရချက်ကို ထောက်ထားစာနာ၍ စကားကို ခံသာအောင် ဆင်ဆင် ခြင်ခြင်ပြောကြောင်း ထင်ရှား၏။ ဗြိတိသျှအုပ်စိုးမှုလက် အောက်မှ ရုန်းကန်ထွက်နေသော နိုင်ငံတစ်ခု၏ ခေါင်း ဆောင်တစ်ဦးအနေအားဖြင့် ထိုကိစ္စအတွက် ဗြိတိသျှ လူမျိုးတစ်ယောက်အား စိတ်ထိခိုက်ခြင်းမရှိအောင် ပြော ကြားရသည်မှာ လွယ်ကူလှသည်မဟုတ်ပါပေ။ လော့ဒ် မော့ဒ်ဘက်တန်ကလည်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် တွေ့ သောအခါ ဤမေးခွန်းမျိုးပင် မေး၏။ ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းကလည်း သူတစ်ဦးတည်းအနေဖြင့် လိုက်လျော လိုကြောင်းမျှသာ အဆင်ပြေလည်အောင် ပြောခဲ့၏။ လူထုက ဒိုမီနီယံကို လက်ခံစေရန် မိမိ သွေးဆောင် ဖျောင်းဖျံခဲ့လျှင် မိမိအား မိမိ၏(ဖဆပလ)အစိုးရက ဆန့်ကျင်လာပေလိမ့်မည်ဟု ပြောပြ၏။

ခြံ၍ စဉ်းစားလိုက်သောအခါ လော့ဒ်အက်တလီ ထင်မြင်ခြင်းမှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အတိအကျ ကတိပေးမှုကို ရရှိထားခြင်း (၀၁) ရရှိခဲ့ခြင်းမဟုတ်

ကြောင်း သိသာနိုင်ပါသည်။ ထိုထက်ပို၍ သေချာရန် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဘီလပ်မှ ပြန်လာပြီးနောက်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပြောကြားခဲ့သော (က)ဖေဖော်ဝါရီ ၂၆ လ ၃ ရက်သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲ (ခ) ဖေဖော်ဝါရီ ၂၇ ရက် ဘီလပ်ပြန်မိန့်ခွန်း (ဂ) ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၈ ရက် မြို့တော်ခန်းမ ဧည့်ခံပွဲမိန့်ခွန်း (ဃ) ဧပြီလ ၁၇ ရက် နှစ်သစ်ကူးမိန့်ခွန်းများနှင့် ဂျူဗလီပဏာမညီလာခံမိန့် ခွန်းများကို ဆက်လက် လေ့လာသောအခါ၌ ဗြိတိသျှ ဓနသဟာယထဲနေရန်ထက် လွတ်လပ်သော သမ္မတနိုင်ငံ ထူထောင်ရန်ကိုသာ ပြောသွားကြောင်း တွေ့ရလေသည်။ သူသည် ထိုပြောကြားချက်များကို (ဖဆပလ)ဥက္ကဋ္ဌ အနေဖြင့် (ဖဆပလ)လမ်းစဉ်များအရ ပြောကြားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပါမည်။

ထိုပြောကြားချက်များတွင်ပင် လွတ်လပ်သော ဓန ပြည်သည် မိမိ အထီးတည်းရပ်နေနိုင်ဖို့ ခဲယဉ်းကြောင်း အင်အားကြီးနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံနှင့် မိတ်ဆွေဖြစ်ထားရန် ထို ကြောင်း၊ ပေါင်းချင်းပေါင်းလျှင် အင်္ဂလိပ်နှင့် ပေါင်းချင် ကြောင်း ... စသည်များကိုလည်း ပြောကြားခဲ့ခြင်းကို တွေ့ရပါသည်။ ယင်းသို့သော ပြောဆိုချက်များ၌ မိမိ ဆွေဖြစ်ရန် ပေါင်းသင်းခြင်းဟုသာ ဆိုထားပြီး ဗြိတိသျှ ဓနသဟာယထဲ ဝင်ကြဟု အတိအလင်း တိုက်တွန်း ချက် မရှိသည်ကိုလည်း ဆင်ခြင်စဉ်းစားကြရန် ရှိပြန်ပါ သည်။

မောရစ်ကောလစ်က ခိုင်လုံသော စာရွက်စာတမ်း အထောက်အထားများအရ (ဖဆပလ)သည် လွတ်လပ် သော သမ္မတနိုင်ငံထူထောင်ရန် အစဉ်တစိုက် ဆုံးဖြတ် ထားခြင်းကို မိမိတို့တွေ့ရကြောင်း၊ ဗြိတိသျှနိုင်ငံရေး သမားများက မြန်မာများ ဓနသဟာယအတွင်း နေနိုင် ရန် စောစောစီးစီးက သင့်မြတ်အောင် မဆက်ဆံသည့် အတွက် အခွင့်အရေး ဆုံးရှုံးရကြောင်းများကို ရှင်းလင်း ရေးသားခဲ့သည်ကိုလည်း တွေ့ရ၏။

ထို့ကြောင့် မူလစကားကို ပြန်ကောက်ရလျှင် ကျွန်တော်တို့ ရှာဖွေသိရသမျှ အထောက်အထားများအား လော့ဒ်အက်တလီ၏ “ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသာ အသိရှိနေသေးလျှင် အခြေအနေ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောနိုင်မည် လာမည်” ဟု ထင်မြင်ခြင်းမှာ ကျွန်တော်တို့ ညက်မိသမျှ

တိကျမှန်ကန်ရန် ခဲယဉ်းသည်ဟု ထင်မိပါသည်။ ထို ပြဿနာအတွက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက် ရဲဘော်များသည် အတွင်းရေးအနေဖြင့် သိတန် သလောက် သိကြမည်ဖြစ်ရာ နောင်လာနောက်သားများ အတွက် ဖြေရှင်းပေးခဲ့ကြပါရန် မေတ္တာရပ်ခံပါကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် ထိုစဉ်က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်အတူ

ဘိလပ်သို့ ပါရှိကြသော ဘကြီးဘခေါ၊ ဦးကျော်ငြိမ်း၊ ဦးအုန်း(သံအမတ်ဟောင်း)တို့သည် ယခုအခါ အသက် ထင်ရှား ရှိနေကြရာ မိမိတို့ သိရှိသမျှကို တိုင်းပြည်သို့ တင်ပြကြပါရန် ဤစာရေးသူက အနူးအညွတ် မေတ္တာ ရပ်ခံပါကြောင်း။ ။

စုဖောင့် အမှတ် ၃၂ (၁၅-၇-၁၉၇၀)

အောင်ဆန်း၏ ခေါင်းဆောင်မှု ဗိုလ်ဥက္ကဋ္ဌမကျော်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအကြောင်းကို ပြန်လှန် စဉ်းစားလျှင် သူ၏အံ့ဩလောက်သော ခေါင်းဆောင်မှုကို တွေ့ကြရလိမ့်မည်။ အသက် ၂၅ နှစ်သာသာတွင် လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ပုန်ကန်ရေးအတွက် နိုင်ငံခြား အကူအညီရနိုင်ရန် မြန်မာပြည်မှ တိတ်တဆိတ် ထွက်ခွာသွားခဲ့၏။ ထို့နောက် သူ့ရဲဘော်များနှင့်အတူ စီစဉ်စရာရှိသည်များကို စီစဉ်ပြီး နိုင်ငံခြားတွင် စစ်ပညာ သင်ကြားကြသည်။ ဗြိတိသျှတို့ကို တိုက်ခိုက်ရန် “ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်” ကို စစ်ဦးစီး ဗိုလ်ချုပ် အဖြစ် ခေါင်းဆောင်ကွပ်ကဲ၍ မြန်မာပြည်တွင်း ချီတက်လာချိန်တွင် သူ့အသက်မှာ ၂၆ နှစ်ရှိပြီ။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်များကို တပ်မတော်နှင့် ပြန်၍ တော်လှန်တိုက်ခိုက်စဉ်က သူ့အသက် ၃၀ ရှိပြီ။

မြန်မာနိုင်ငံရေးလောကတွင် မကြုံစဖူးသော အမျိုးသားညီညွတ်ရေးတပ်ဦးဖြစ်သည့်(ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ကြီး) ကို တောင့်တင်းကြီးမားအောင် တည်ဆောက်စည်းရုံးခဲ့၏။ သူ့တိုင်းပြည် လွတ်လပ်ရေးအတွက် နိုင်ငံရေးနယ်တွင် ကမ္ဘာဝါရင့်နိုင်ငံရေးသမားကြီးများ ဖြစ်သော ဗြိတိသျှအစိုးရအဖွဲ့၊ ဗြိတိသျှ ဘုရင်ခံတို့နှင့် ဉာဏ်ကစားကြစဉ်က သူ့အသက် ၃၁ နှစ်၊ ဗြိတိသျှတို့နှင့် အကြိတ်

အနယ် အင်အားပြိုင် အရေးဆိုခဲ့ပြီးနောက် “တစ်နှစ်အတွင်း လုံးဝလွတ်လပ်ရေး ရရမယ်” ဟု ကြုံးဝါး ငြိမ်းပေးစဉ် ...

သူ့အသက် ၃၂ နှစ်၊ ပထမဆုံး တိုင်းပြုကြွေကွဲလွတ်တော်ခေါ်ယူ ကျင်းပပြီးလျှင် လွတ်လပ်သော သမတ မြန်မာနိုင်ငံကို စတင် အုတ်မြစ်ချပေးခဲ့သော သူ့အသက် ၃၂ မျှသာ ရှိသေး၏။ လွတ်လပ်ရေးခေါ်ကြီးကို အုတ်မြစ်ချတည်ဆောက်ပေးပြီး၍ မသမာသူများ၏ လုပ်ကြံမှုခံရသဖြင့် သူ့ကျဆုံးသွားရချိန်၌ အောင်ဆန်း၏ အသက်မှာ ၃၃ နှစ်မျှသာရှိချေ၏။ ဤအသက်၌ သူ့ဖြင့် သူ့လုပ်သွားခဲ့သော ...

ဆောင်ရွက်သွားခဲ့သော လုပ်ငန်းများကို ကြည့်မိအောင်ဆန်းသည် ဘယ်လိုလူဖြစ်သည် ... ဘယ်လိုခေါင်းဆောင်မှု ပေးသွားသည်တို့ကို ရိပ်မိတန်တောင့်ပါသည်။

အောင်ဆန်း၏ ခေါင်းဆောင်မှုကားအဘယ်သည် ခေါင်းဆောင်ကောင်း ဆိုသည်မှာ ပြောဆိုရန် တိကျပြတ်သားရမည်။ ပွင့်လင်းရမည်။ “မောင်ကြီးကျားကိုက်စေတော့” ဟူသော နားထောင်ရသည့် မှုလည်စေမည့် စကားမျိုး မပြောသင့်။ ပြဿနာတို့

ဆွေးနွေးရာတွင် “ဟုတ်တယ်၊ မဟုတ်ဘူး” တိုတိုတုတ်တုတ် ကွဲပြားရ၏။

အောင်ဆန်းသည် စကားကို ဝေလည်ကြောင်ပတ်မပြော၊ ရှင်းရှင်းပြတ်ပြတ် ပြောတတ်၏။ ထို့ကြောင့် သူ့စကားကို ပညာရှိရော၊ ပညာမဲ့သူရော၊ လယ်သမား၊ အလုပ်သမား၊ လမ်းပေါ်က လူများကအစ ရှင်းရှင်းကြီး နားလည်ကြ၏။

(ဂျပန်ခေတ် တစ်ခေတ်လုံး ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သော ဂျပန်စစ်ပုလိပ်၊ ဂျပန်စစ်သားများကို ကြောက်ရွံ့နေရချိန် ဂျပန်ဓားကို လူတိုင်းကြောက်နေကြချိန်။ ထိုအချိန်တွင် သူများ မပြောရသော စကားကို အောင်ဆန်းပြော၏။ ရှင်းရှင်းပြတ်ပြတ် ပြော၏။ ဂျပန်ပေးသော လွတ်လပ်ရေး နှစ်ပတ်လည်နေ့တွင် ဂျူဗလီဟော လွတ်လပ်ရေး အခမ်းအနားပွဲ၌ အောင်ဆန်းက ...

(လွတ်လပ်ရေးရတယ်ဆိုပေမဲ့ ကျုပ်တို့ဝန်ကြီး တစ်တွေနဲ့ ကပ်ပါးရပ်ပါးတွေလောက် လူတစ်စုလောက်သာ လွတ်လပ်ရေး အရသာကို နည်းနည်း ခံစားရတယ်။ လူထုကြီးမှာ ဘာမှ မခံစားရသေးဘူး။ ခင်ဗျားတို့က စိတ်ပျက်လှတယ်လို့ ညည်းညူနေကြတယ်။ လာပါလိမ့်ဦးမယ် စောင့်နေပါ။ ဒီထက် စိတ်ပျက်စရာကောင်းတာတွေ ...)

ဟု ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောလိုက်၏။ ထိုအခါ လူထုကြီးက တို့ရထားတဲ့ လွတ်လပ်ရေးဟာ “အတုကြီးပဲ” ဟု နားလည်သွားကြလေ၏။

ဂျပန်တော်လှန်ရေးစဉ်အတွင်း ဗြိတိသျှ စစ်သူကြီး ဆာဝီလျံဆလင်းနှင့် အောင်ဆန်းတို့ မိတ္တူလာတွင် တွေ့ဆုံစကားပြောကြ၏။ နှစ်ဦးစလုံး စစ်သားပီပီ စကားပြောရာ၌ ပြောင်ကျကျ ပွင့်လင်းကြ၏။

“အောင်ဆန်းရာ ... ဒီစစ်ပွဲမှာ တို့အောင်မြင်နေတာတွေလို့ မင်း တို့ဆီလာတာပါ” ဟု ဗိုလ်ချုပ်ဆလင်းက ခနဲ့၏။ အောင်ဆန်းသည် ပရိယာယ်မနှော ရှင်းရှင်း ပြောတတ်သော သူ့ဝင်္ဂအတိုင်း ပြန်ပြောလိုက်၏။

“ခင်ဗျားတို့ မအောင်မြင်ဘဲနေရင် ကျုပ်လာလို့ ကော ဘာအကျိုးရှိမှာမို့လဲ”

ပွင့်လင်း ရိုးသား မှန်ကန်လွန်းသော ထိုစကားကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆလင်းသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

ကို နှစ်သက်လေးစားသွားကြောင်း ဝန်ခံထားလေသည်။ “ကျုပ်အောင်ဆန်းနဲ့ တွဲလုပ်နိုင်ပါတယ်” ဟု ဆလင်းက သူ့အထက် စစ်ဦးစီးချုပ်များထံသို့ အစီရင်ခံလိုက်လေသည်။

၁၉၄၆ ခု ဖေဖော်ဝါရီလ အတွင်းတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအပေါ် သူ၏ ရဲဘော်ရဲဘက် တစ်ဦးက လူသတ်မှုတစ်ခုဖြင့် စွဲချက်တင်၏။ မြန်မာဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် တွေ့ဆုံပြီးလျှင် ထိုကိစ္စ ဟုတ် မဟုတ် နှစ်ကိုယ်ကြားမေး၏။ အောင်ဆန်းက မဟုတ်ပါဘူးလို့လိမ်ပြောသလား။ အောင်ဆန်း လိမ်ညာမပြောတတ်ပါ။ “ဟုတ်တယ်၊ အဲဒီတုန်းက ကျုပ်စစ်သေနာပတိဖြစ်တယ်။ ဒီကိစ္စ ကျုပ် တာဝန်ယူတယ်” ဟု ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောပြလိုက်ရာ ဆာဒေါ်မန်စမစ် ကိုယ်တိုင်ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ပွင့်လင်းမှုနှင့်မြေငုံ့မတ်မှု နှလုံးရည်ကို ချိုးကျူး လေးစားမိကြောင်း ဝန်ခံခဲ့ရလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်အတူ စစ်မဖြစ်မီမှ ဂျပန်ခေတ်ပြီးဆုံးကာနီးအချိန်အထိ အတူပူးတွဲလုပ်ကိုင်လာခဲ့သူ တစ်ဦးဖြစ်သော နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်ကြီးဟောင်း ဒေါက်တာ ဘမော်က သူ၏ “ဗမာ့ထွက်ရပ်လမ်း” ခေါ် စာအုပ်၌ “အောင်ဆန်းသည် လူတစ်ဖက်သား ကျေနပ်အောင် ပရိယာယ်နှော၍ ပြောလေ့ရှိတတ်သူ မဟုတ်။ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပြောတတ်သူဖြစ်သည်” ဟု ဖော်ပြထားခြင်းကို တွေ့ရ၏။ အောင်ဆန်းကိုယ်တိုင်ကလည်း ...

(ကျွန်တော်ကတော့ ယုံကြည်တဲ့အတိုင်း လုပ်မှာပဲ။ (နောက်လိုက်တွေကို) ထိန်းလို့ရရင်ရ မရရင် ကျွန်တော့်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်မှု ရှုံးတာပဲ။ ကျွန်တော့်လို လူမျိုးဟာ နိုင်ငံရေးသမားတော့ ဖြစ်မှာမဟုတ်ဘူး။ နိုင်ငံရေးသမားဆိုတာက ဝမ်းထဲမှာ ဘယ်လောက်စိတ်ဆိုးပေမဲ့ ဖုံးထားနိုင်ရမယ်။ ကျွန်တော်တို့က စိတ်ဆိုးလျှင် ဆိုးတဲ့အလိုက် ဖုံးလို့မရဘူး ...)

ဟု ပြောခဲ့၏။ ဟန်မဆောင်တတ်ဘူး၊ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပြောတတ်တယ် ဟု ဝန်ခံလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ လွတ်လပ်ရေးကိစ္စအတွက် ဘိလပ်သို့ သွားရောက် စကားပြောပြီး ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ရန် စီစဉ်ကြရသည်။ ထိုရွေးကောက်ပွဲအတွက် ၁၉၄၇ခု မတ် ၁၇ရက်နေ့တွင်

မော်လမြိုင်မြို့၌ လူထုတရားပွဲ ကျင်းပရာ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းသည် ...

(လူထုကြီးဟာ ညီပြီး တောင့်ခံထားမယ်ဆိုရင် ဒီကောင်တွေ (ဗြိတိသျှ)နဲ့ ကျုပ်တို့စေ့စပ်လို့ မရတဲ့နေ့ မှာ တခြားလမ်းတော့ မရှိဘူး။ ဂျပန်ကို ချသလို “ချ” ဖို့ပဲ ရှိတော့တယ်...)

သူ့ဝင်္ဂအတိုင်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း လူထုနားလည် အောင် ပြောပြလိုက်လေသည်။ ဘိလပ်သို့အသွား အိန္ဒိယ တွင် ခေတ္တနားနေစဉ် သတင်းထောက်တစ်ဦးက “လွတ် လပ်ရေးကိစ္စအတွက် ဘိလပ်သွားပြီး ဆွေးနွေးတာ ကျေနပ်လောက်သည်အထိ ခရီးမရောက်ဘူးဆိုရင် ဘယ် နယ်လုပ်မလဲ” ဟု မေးရာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက “ကျုပ် တို့အကောင်းဆုံး မျှော်လင့်ထားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဆိုး ဆုံးအတွက်လည်း ပြင်ဆင်ထားပါတယ်” ဟု ဖြောင့်ကျ ကျ ဖြေကြားလိုက်၏။ ထိုကဲ့သို့ ပရိယာယ်မရှိ ပွင့်လင်းမှု အတွက် ကြားရသူတိုင်းက ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို လေး စားကြလေ၏။ ဤကား ပရိယာယ် မနေ့၊ မှန်ကန် ပွင့်လင်းစွာပြောတတ်သည့် အောင်ဆန်း၏ခေါင်းဆောင် မှု ဂုဏ်အင်္ဂါတစ်ရပ်။

ဆင်မြူရယ် စမိုးလ်က “ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် တန်ဖိုး ထား လေးစားတဲ့သူဟာ အခြားလူတွေကိုလည်း တန်ဖိုး ထား လေးစားလေ့ရှိမြဲဖြစ်တယ်” ဟု ရေးသားခဲ့၏။ အောင်ဆန်းသည် သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း တန်ဖိုးထား၏။ လူထုကြီးကိုလည်း တန်ဖိုးထား၏။ ဗိုလ်ချုပ် အောင် ဆန်း... ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဟူ၍ ကျော်ကြားထင်ရှားနေ ရခြင်းမှာ လူထုအင်အားကြောင့် “ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း” ဖြစ်နေရသည်ကို သူသိပါသည်။ အောက်ခြေ မလွတ်ပါ။ မာန်မာန နှိမ်ချတတ်၏။

“ပညာတတ်သည် ထောင်လွှား၏။ ပညာရှိသည် နိမ့်ချလေ့ရှိ၏” ဟု ဝီလျံကူးပါးဆိုသူ ပညာရှိကြီးက မိန့်ကြားခဲ့သည်။ အောင်ဆန်းသည် ထောင်လွှားသူလား နိမ့်ချသူလား ...။

ပြည်သူ့ လွတ်လပ်မှု ချုပ်ချယ်ခြင်း ကန့်ကွက်ပွဲ မိန့်ခွန်း၌ ...

“ကျုပ်တို့ခေါင်းဆောင်တဲ့အချိန်မှာ ကျုပ်တို့ရဲ့ ညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ကြပါ။ ဒါမှ

မကျေနပ်ရင် ခင်ဗျားတို့သဘောကျသူကို ခေါင်းဆောင် တင်ပြီး ခိုင်းကြပါ။ ကျုပ်ဖယ်ပေးပါ့မယ်”

ဟူ၍လည်း ကောင်း ...

အစိုးရအဖွဲ့ထဲ ဝင်၍ ဝန်ကြီးရာထူး လက်ခံခဲ့ ခြင်းအကြောင်းကို ပြောရာ၌ ...

“အခု လောကီ ရာထူးနဲ့ အာဏာတွေ ရလာတာ တောင် ခင်ဗျားတို့အင်အားအရှိန်အဝါ တန်ခိုးကြောင့် ဖြစ်လာရတာပဲ”

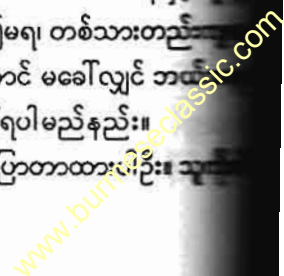
ဟူ၍လည်းကောင်း။

(ကျုပ်အကြောင်းကို ခင်ဗျားတို့နည်းနည်း ချစ် ချင်တယ်။ ကျုပ်ဟာ ဘုရားလည်းမဟုတ်၊ မှော်ဆရာ မျက်လှည့်ဆရာလည်းမဟုတ်၊ နတ်လည်းမဟုတ် ထူး လူလောက်ပဲ အစွမ်းရှိမှာပဲ။ ကျုပ်အသက်ဟာ အင်အား ငယ်တယ်။ ကျုပ်ထမ်းရတဲ့ တာဝန်ဟာလည်း တစ်လျှောက် တစ်ပြည်လုံးရဲ့ တာဝန်ကို ရှေ့ဆုံးကနေပြီး ထမ်းဆောင် တယ်။ ကျုပ်ကိုယ်ကို ဒီတာဝန်တွေ ထမ်းနိုင်အောင် အရည်အချင်းပြည့်စုံတယ်လို့ မယူဆဘူး။ ပြီးမှသာ ကျုပ်စိတ်တိုတတ်တယ်ဆိုတာလည်း လူအများ သိကြ တာပဲ။ ဒါ ကျုပ်နဂို အလုပ်ရှုပ်ပြီး အနှောင့်အယှက်များစွာ ဖြစ်တတ်တတ်တယ်။ ဒါကို ပြုပြင်နိုင်သမျှ ပြုပြင်ဖို့ ကြိုး ကြိုးစားမယ်) ...

ဟူ၍လည်းကောင်း

(အမှန်စင်စစ် အခုအချိန်အထိ လူထုကြီး၏ ချစ် ချင် တွင် ကျွန်တော် မားမားမတ်မတ် ရပ်နေနိုင်ခြင်းမှာ ကျွန်တော် ကျွန်တော် တော်လှန်းလှလို့မဟုတ်ပါ) ဟူ၍လည်း ကောင်း။

ဤသို့ပြောကြားခဲ့သော သူ၏မိန့်ခွန်းများကို ကြား လျှင် အောင်ဆန်းသည် ခေါင်းဆောင်နာမည်ခံသူ ဘဝင်ကိုင်နေသူမဟုတ်၊ သူ့ကိုယ်သူ လူထုထံက လူထု ကြောင်း သိမြင်ထားသူဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှားသော အထိ ကြောင့် လူထုကြီးသည် အောင်ဆန်းကို တစ်သက်လုံး ချစ်မြတ်နိုးကြခြင်း ဖြစ်တန်ရာ၏။ အောင်ဆန်းနှင့် လူထု လူထုနှင့်အောင်ဆန်း ခွဲခြား၍မရ၊ တစ်သားတည်း ဖြစ် တာပဲ။ ဒါကိုမှ လူထုခေါင်းဆောင် မခေါ်လျှင် ဘယ်လို ကို “ခေါင်းဆောင်” ဟု ခေါ်ရပါမည်နည်း။ သူ့ထက် ကဲ ... တခြားသူတွေ ပြောတာထားပါဦး။ သူ့ထက်

တိုင်ပြောခဲ့တဲ့ “ခေါင်းဆောင်မှု” အကြောင်းကလေး ပြောကြဦးစို့။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ပြည်သူ့လွတ်လပ်မှု ချုပ်ချယ်ခြင်း ကန့်ကွက်ပွဲ အစည်းအဝေး၌ ...

“ကိုယ့်နောက် လိုက်လာတဲ့သူ ထမင်းဝအောင် မကျွေးနိုင်ရင် ဒီခေါင်းဆောင်ဟာ အလကားပဲ”

ဟူ၍လည်းကောင်း။

၁၉၄၇ ခု ဖေဖော်ဝါရီ ၂၈ ရက်နေ့က မြို့တော် ခန်းမ ဂုဏ်ပြုထမင်းစားပွဲတွင် ပြောကြားသော သူ၏ မိန့်ခွန်း၌ ...

(ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံရေးလုပ်ကြတဲ့နေရာမယ် အထူး သဖြင့် ခေါင်းဆောင်လုပ်တဲ့လူဟာ နောက်လိုက်လူတွေ ထက် ပိုပြီး အမြင်ကျယ်ရမယ်။ ခေါင်းဆောင်ဟာ ဟို လူပြော ဟုတ်နိုးနိုး၊ ဒီလူပြော ဟုတ်နိုးနိုး၊ ယောင်ချာချာ လုပ်ရင် ခေါင်းဆောင်မဟုတ်ဘူး)

(ခေါင်းဆောင်လုပ်တဲ့လူတွေဟာ ကိုယ်ယုံကြည်တဲ့ ကိစ္စကို တိုင်းသူပြည်သားတွေကို ပြောရဲရမယ်။ ရှင်းပြ နိုင်ရမယ်။ အသက်စွန့်သင့်တဲ့နေရာမယ် စွန့်ရဲရမယ်။ အများယောင်လို့ ယောင်ရတယ်။ အမောင် တောင်မှန်း မြောက်မှန်းမသိဆိုရင် ခေါင်းဆောင်မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့် ကိုယ်ကို မယုံတဲ့လူဟာ တိုင်းသူပြည်သားကိုလည်း မယုံ ဘူး။ ကျွန်တော့်အဖို့ ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် ယုံ စာယ်။ ခင်ဗျားတို့လည်း ယုံကြည်တယ်” ...။

၁၉၄၇ ခု၊ ဧပြီလ ၅ ရက်နေ့ညက အသံလွှင့်ရုံမှ နေ၍ တိုင်းပြည်သို့ ပြောကြားသော အသံလွှင့်မိန့်ခွန်း ၌ ...။

(“ခပ်ရှင်းရှင်းပြောရရင်...ယနေ့အထိ ကျွန်တော်တို့ တစ်တွေ ‘ဖဆပလ ခေါင်းဆောင်များရဲ့’ လုပ်ပုံကိုင်ပုံတွေ ဟာ ဘာမှ ကျေနပ်စရာမရှိသေးဘူး။ အတိအကျ ဆုံးဖြတ် နဲ့ အရေးကြီးနေတဲ့အခါ တွေဝေနေကြတယ်။ ပြတ်ပြတ် သားသား လုပ်စရာရှိတဲ့အခါ ချီတံချီတံ ဖြစ်နေကြတယ်။ ဒါတွေထက် ဆိုးဝါးတာက မှန်တယ်ထင်ရာကို မလုပ်ရဲ တာပဲ။ ကိုယ့်စိတ်ထဲက အလုပ်တစ်ခုဟာ ဘယ်လောက် ဖင် မှန်တယ်လို့ ထင်နေပေစေ၊ ဘယ်သူက ဘယ်လို ထင်မလဲ၊ ဘာပြောကြမလဲ ... ဆိုတာတွေ တွေးပြီး ဆိုကြည်တာကတစ်မျိုး၊ လုပ်တာကတစ်မျိုးဖြစ်နေကြ

တယ်။ အဲဒါတွေဟာ ခေါင်းဆောင်လုပ်ရမယ့်လူတွေနဲ့ တော့ ပြဒါးတစ်လမ်းသံတစ်လမ်းပဲ ...)

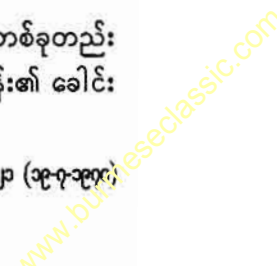
(အဲဒီတော့ ... ကျုပ်တို့ဟာ လူထုရဲ့ ခေါင်းဆောင် လုပ်မယ်ဆိုရင် လူထုရဲ့ အကျိုးကို တကယ်တမ်း ဆောင် ရွက်နိုင်အောင် ကြိုးပမ်းကြရပေလိမ့်မယ်။ ပြတ်ပြတ် သားသား လုပ်ရဲကြရပေလိမ့်မယ်။ ချီတံ ချီတံအဖြစ်မျိုးကို စွန့်ပစ်ကြရလိမ့်မယ်။ နိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်တယ်ဆိုတာ ကြောက်လွှဲ၊ ရဲ မင်းဖြစ်ဆိုတဲ့အတိုင်း ရဲနိုင်မှ ဖြစ်မယ်။ ကျွန်တော်တို့တော့ ရှေ့အဖို့ကို ရဲရဲကြီးလုပ်တော့မယ်။ ပြတ်ပြတ်သားသားလုပ်တော့မယ်။ ဟိုအကြောင်းထောက်၊ ဒီအကြောင်းထောက်ပြီး ချီတံချီတံဖြစ်နေမှုကြောင့် လူထု မနစ်နာစေချင်တော့ဘူး” ဟူ၍လည်းကောင်း)

၁၉၄၇ ခု မေလ ၃၀ ရက်နေ့က ကျင်းပသော သတင်းစာဆရာများနှင့် တွေ့ဆုံရှင်းလင်းပွဲ၌ ...

(“လွတ်လပ်ရေးရတဲ့ အချိန်အထိ ကျုပ် နိုင်ငံရေး လုပ်ဦးမှာပဲ။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးလို့ ပါတီတိုက်ပွဲတွေ ဖြစ်တဲ့အချိန်မှာ ကျုပ်က မပါချင်ဘူး။ ဘေးဖယ်နေမယ်။ သူများတွေ လုပ်တာထိုင်ကြည့်ပြီး စာအုပ်ရေးမယ်။ ကျုပ် ‘ခေါင်းဆောင်’ လုပ်နေတဲ့ အချိန်အတွင်းမှာတော့ ကျုပ် တို့ရဲ့ ယုံကြည်ချက်အတိုင်း အနိုင်မခံ အရှုံးမပေးဘဲ နောက်ဆုံးအထိ လုပ်မှာပဲ ...”)

ဟူ၍လည်းကောင်း ပြောကြားသွားခဲ့လေသည်။ ဤဆောင်းပါး တစ်ခုလုံးကို ခြုံ၍ အောင်ဆန်းနှင့် လူထု၊ လူထုနှင့်အောင်ဆန်းကို ဘာကြောင့် ခွဲခြားမရ သနည်း၊ အောင်ဆန်းသွားလေရာ အဘယ်ကြောင့် လူထု ရှိရသနည်း။ အောင်ဆန်း ခိုင်းစေရာ ကိစ္စကို လူထုက ဘာကြောင့် အသက်စွန့်၍လုပ်ကြသနည်း။ အောင်ဆန်း ကို လူထုကြီးက ဘာကြောင့် ယနေ့တိုင် လွှမ်းဆွတ်တမ်း တနေကြပါသနည်း။ အောင်ဆန်းကို လူထုကြီးက ဘာကြောင့် ယုံကြည်မြတ်နိုးကြသနည်း။ သနည်း သနည်း သနည်းပေါင်းများစွာကို လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားကြပါလေ။

အဖြေကား တစ်ခုတည်း ရမည်။ ထိုတစ်ခုတည်း သော အဖြေမှာ အခြားမဟုတ် “အောင်ဆန်း၏ ခေါင်း ဆောင်မှုဆိုတာ ဒါပဲ” ဟူသတည်း။ ။

မျက်ရည်မိုးဖွဲ မစဲသောနေ့ ဗိုလ်ဥက္ကမကျော်

၁၉၄၇ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့

နံနက်ခင်းအချိန်မှစ၍ ရန်ကုန်မြို့၏ မိုးကောင်းကင်မှာ ညိုမှိုင်းအုံ့ဆိုင်းလျက်ရှိနေလေသည်။ မိုးသေးမိုးဖွားများလည်း ရွာလိုက်၊ စဲလိုက်ဖြင့် ရှိနေသည်။ မိုးသားမိုးရိပ်များ အုံ့ဆိုင်းနေသဖြင့် နေရောင်မှာ မှန်ပျံ့သာလင်းနေလေသည်။ ကောင်းကင်တစ်ခုလုံး၌ပင် သာသာယာယာ မရှိလှချေ။

နံနက် ၈ နာရီခွဲခန့်အချိန်တွင် စစ် တာလပတ်စများ မိုးထားသည့် နံပါတ် အာရ်အေ ၃၁၂၃ ဖို့ဒ်ဆင် သုံးတန်ကားကြီးတစ်စီးသည် အင်းယားကန်စောင်း၊ အေဒီလမ်းရှိ ခြံဝင်းကျယ်ကြီးတစ်ခုထဲမှ ရုတ်တရက် ထွက်လာပြီး နောက် ပြည်လမ်းမကြီးအတိုင်း ရန်ကုန်မြို့ထဲဆီသို့ မောင်းနှင်သွားလေသည်။ အဆိုပါခြံဝင်းနှင့် ကပ်လျက်ရှိသော လမ်းတစ်ဖက်ရှိ ခြံအတွင်း ရေတွင်းပေါင်ကို မှီရပ်နေသည့် အရပ်သားဝတ် ဝတ်ဆင်ထားသော စုံထောက်ရဲတပ်ကြပ်တစ်ဦးသည် ထရပ်ကားနံပါတ်နှင့် ကားပေါ်ပါ လူစာရင်းကို စာရွက်လွတ်တစ်ခုတွင် ရေးမှတ်ထားလိုက်လေသည်။ စုံထောက်တပ်ကြပ်သည် ဇွဲကောင်းကောင်းဖြင့် တစ်ဖက်ခြံဝင်းမှ အဝင်အထွက်များကို စောင့်ကြည့်မြဲ စောင့်ကြည့်လျက်ပင် ရှိနေသည်။

နံနက် ဆယ်နာရီ ငါးမိနစ် အချိန်တွင် နံပါတ် အာရ်အေ ၁၈၁၄ အစိမ်းရောင်ဂျစ်ကားတစ်စီးသည် ထိုခြံဝင်းကြီးမှပင် ထွက်လာပြန်ကာ ပြည်လမ်းမကြီးပေါ်သို့ ရောက်ပြီး မြို့ထဲဘက်ဆီသို့ ခပ်သုတ်သုတ် မောင်းနှင်သွားပြန်သည်ကို တွေ့ရပြန်သည်။ ထိုဂျစ်ကားပေါ်တွင် စစ်မိုးကာ အင်္ကျီစိမ်းကြီးများ ခြုံထားသည့် လူငါးယောက်တို့သည် လက်နက်ကိုယ်စီဖြင့် စီးနင်းလိုက်ပါသွားလေသည်။ ဤဂျစ်ကားပေါ်တွင် ပါရှိသွားသော လူငါးယောက်သည် မြန်မာပြည်သူပြည်သားတို့အား အကြီးဆုံးသော ပရိဒေဝမီး မွှေးပေးမည့်သူများဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း စုံထောက်ခမျာ မသိရှာသေးချေ။

မကြည်မလင် အုံ့ဆိုင်း သုန်မှုန်နေသော မိုးကောင်းကင်သည် မကြာမီကာလအတွင်း ဖြစ်ပွားမည့် တစ်ခုခု ပြည်လုံး၏ အသည်းနှလုံးကို ယူကျုံးမရ အပူလုံးဖြင့် မည့် ဖြစ်ရပ်ကြမ္မာဆိုးကို ကြိုတင်၍ သိမြင်နေသော ရောသလားမသိ။ သူ၏ မည်းမှောင်နေသော နှုတ်တိုက်များမှ မိုးမျက်ရည် တဖွဲဖွဲကို မစဲအောင် သွန်သိုင်းကြွေးနေရှာလေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ... အတွင်းဝန်များရုံးရှိ ... အဝေးခန်းမကြီးအတွင်း၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ...

အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်ကြီးတစ်စုတို့သည် တိုင်းပြည်အတွက် အရေးကြီးသော ကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးနေကြလေသည်။ စားပွဲရှည်ကြီးထိပ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ထိုင်နေ၏။ ဘေးတစ်ဖက် ကုလားထိုင်တန်းတွင် ဦးအောင်စံဝေ၊ ဦးဘဂျမ်း၊ ပျော်ဘွယ်ဦးမြ၊ မိုင်းပွန်စော်ဘွားကြီးတို့ ထိုင်နေကြသည်။ ကျန် မျက်နှာချင်းဆိုင် နေရာများ၌ သခင်မြ၊ မစ္စတာရာဇတ်၊ ဒီးဒုတ်ဦးဘချို၊ ဦးဘဝင်းနှင့် မန်းဘခိုင်တို့ ထိုင်နေကြလေသည်။

နံနက် ဆယ်နာရီခွဲခန့်တွင် ယခင်က ဖော်ပြခဲ့သည့် လူငါးယောက် စီးလာသော ဂျစ်ကားစိမ်းသည် စပတ်လမ်းဘက်ရှိ အပေါက်မှ အတွင်းဝန်များ ရုံးဝင်းထဲသို့ အပြေးမောင်းနှင် ဝင်ရောက်လာလေသည်။ အတွင်းဝန်များရုံးအနောက်ဘက် မုခ်ဝလှေကားအနီးတွင် ဂျစ်ကားရပ်သွားပြီး တော်မိစက်သေနတ်များနှင့် စတင်းဂန်း စက်သေနတ်သမား ၄ ဦးတို့သည် အဆိုပါ ဂျစ်ကားပေါ်မှ ခုန်ဆင်းပြီးလျှင် လှေကားမှ ခပ်သုတ်သုတ် ပြေးတက်သွားပြီးနောက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဝန်ကြီးများ စည်းဝေးနေသည့် စည်းဝေးခန်းမဆီသို့ အထက်ထပ်စကြိုအတိုင်း ပြေးသွားကြ၏။ ထို့နောက် အစည်းအဝေးခန်းမကြီး၏ တံခါးကို ဇွတ်အတင်း တွန်း၍ ဖွင့်လည်းဖွင့်၊ သေနတ်များဖြင့်လည်း ဆက်တိုက် ပစ်ခတ်လိုက်လေသည်။ အခန်းထဲသို့ သေနတ်ဖြင့်ပစ်ရန် ရှေ့က လူနှစ်ယောက်က သေနတ်များကို မြှောက်၍ ချိန်လိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ကုလားထိုင်မှ မတ်တတ်ထရင်း လက်ကာလျက် 'ဟေ့ ... နေကြဦး... ငါပြော...' ဟူ၍ ပြောဆိုစဉ်မှာပင် ရှေ့ဆုံးမှ လူနှစ်ဦးက ပစ်လိုက်သည့် စက်သေနတ်ကျည်များ ထိမှန်ကာ ကြမ်းပြင်ပေါ်သို့ လဲကျသွားရှာလေသည်။ စက်သေနတ်သမားနှစ်ဦးသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကိုပင် နောက်တစ်ခါ ထပ်မံချိန်ရှယ် ပစ်ခတ်ပြီးလျှင် ကျန်ဝန်ကြီးများကိုပါ လျှပ်တစ်ပြက်အတွင်း ဆက်တိုက် ပစ်ခတ်လိုက်လေရာ ဝန်ကြီးများမှာ သွေးအလူးလူးဖြင့် ကြမ်းပြင်ပေါ်သို့ အတုံးအရုံး လဲကျသွားကြလေကုန်၏။ ဤအဖြစ်အပျက်မှာ စာဖြင့် ရေးပြနေသည်လောက် အချိန်ကြာသည်မဟုတ်။ တစ်မိနစ်ခန့်အတွင်းမှာ တဒုံးဒုံး တဒိုင်ဒိုင် သေနတ်သံများ ဆူညံသွားပြီးလျှင် အခန်းတစ်ခုလုံး

တွင်လည်း ယမ်းငွေ့များ ဖုံးလွှမ်းသွားလေ၏။

ယမ်းခိုးယမ်းငွေ့များ ဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိသော အခန်းထဲ၌ သွေးအိုင်များထဝယ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် သူ၏ ရဲဘော်ရဲဘက်များဖြစ်ကြသော သခင်မြ၊ မန်းဘခိုင်၊ ဦးဘဝင်း၊ ဦးရာဇတ်၊ အတွင်းဝန် ဦးအုန်းမောင်တို့မှာ လူသတ်သမားများ၏ လက်ချက်ကြောင့် ကျဆုံးသွားလေတော့သည်။ ဒီးဒုတ်ဦးဘချိုနှင့် မိုင်းပွန်စော်ဘွားကြီးတို့မှာ သတ်ရတစ်ချက်၊ မရတစ်ချက်ဖြင့် ဆေးရုံကြီးသို့ တင်ပို့ခံအပြီး နေ့လယ်ပိုင်းတွင် သေဆုံးသွားကြရပြန်တော့သည်။ သက်တော်စောင့်ကိုထွေးမှာလည်း လူသတ်သမားများလက်ချက်ဖြင့် ကျဆုံးခဲ့ရရှာသည်။ လွတ်လပ်ရေး မဝေးတော့သည့် အချိန်ကလေးမှာ တိုင်းပြည်အတွက် အသက်ကို အစတေးခံသွားကြရရှာလေသည်။

သွေးအိုင်များကြားထဲတွင် မရှုမလှ ဖရိုဖရဲ လဲကျနေကြသော ခေါင်းဆောင်ကြီးများအား ရှင်လိုရှင်ငြားမျှော်ကိုးချက်ဖြင့် ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးသို့ အချိန်မီ သယ်ဆောင် တင်ပို့ခဲ့သော်လည်း ဆေးရုံအထိ အသက် မပါခဲ့ကြရှာပေ။ အပစ်ခံရသော အခန်းတွင်းမှာကတည်းက အသက်ပျောက်ခဲ့ကြပြီးဖြစ်လေသည်။ ဤနည်းဤပုံဖြင့် ပင်လျှင် 'ငါ့မှာ ရန်သူ မရှိ'ဟု အစွဲအမြဲ ယုံကြည်နေခဲ့သည့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ခေါင်းဆောင်ကြီးများမှာ ရေတိမ်တွင် နစ်မွန်းခဲ့ရှာလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ခေါင်းဆောင်ကြီးများ လုပ်ကြံခံရ၍ ကျဆုံးသွားကြရှာပြီဟူသော သတင်းမှာ တောမီးပမာ အဆင့်ဆင့် ပြန့်ပွားသွားလေ၏။ သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်တို့က ကြပ်ကြပ်တည်းတည်း ဖုံးဖိထားသည့်အကြားမှပင် သတင်းမှာ ပျံ့နှံ့သွားပြီးလျှင် ကြက်ပျံဓာကျ စည်ကားလှသော ရန်ကုန်မြို့မှာ ရုတ်တရက် တိတ်ဆိတ်သွားလေတော့၏။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် သွားလာပြေးဆွဲနေကြသော ဘတ်စ်ကား၊ မြင်းရထား၊ ဆိုက်ကား၊ လန်ဒြား စသည့် ယာဉ်များမှာ ဝမ်းနည်းတိတ်ဆိတ်စွာ ရပ်စဲထားကြလေ၏။ အရောင်းအဝယ် ဈေးဆိုင်ဟူသမျှ ပိတ်၊ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ ရပ်ရှင်ရုံများလည်း အလိုလို ပိတ်လိုက်ကြလေရကား တစ်မြို့လုံးမှာ လမ်းသွားလမ်းလာမျှပင် မရှိတော့ဘဲ ခြောက်ကပ် ငြိမ်သက်၍ သွားလေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အာဇာနည်

ကြီးများ ကျဆုံးသွားသည်ကို ဝမ်းနည်း နှမြောသည့် အလား အုံ့ဆိုင်းသုန်မှုန်နေသည့် မိုးနတ်သားသည် မိုး မျက်ရည်ပေါက်များကို တဖြောက်ဖြောက် ကျဆင်းစေ လျက် ငိုပွဲဆင်နေတော့၏။ တစ်မြို့လုံးရှိ အိမ်တိုင်း၊ တိုက်တိုင်း၊ အခန်းတိုင်းရှိ ပြည်သူလူထုကြီး၏ ပူဆွေး ကျိတ်ငိုနေသော ငိုသံ ရှိကံသံများသည် တဖြောက် ဖြောက် ကျဆင်းနေသော မိုးမျက်ရည်ကျဆင်းသံတို့ဖြင့် ရောထွေးသွားလေ၏။

ဗိုလ်ချုပ်၏ဇနီး ဒေါ်ခင်ကြည်သည် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း၏ ရုပ်ကလာပ်ကို တာဝါလိန်းရှိ နေအိမ်သို့ ယူဆောင်လာခဲ့ပြီးလျှင် အသုဘ ထုံးစံအတိုင်း ပြင်ဆင် ထားလေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းခံရာ လူသေသော် လည်း စိတ်မသေသေးသို့ပုံနယ်၊ လွတ်လပ်ရေးပန်းတိုင် အရောက် ချီတက်ရန် အဓိဋ္ဌာန်ချမှတ်ထားသည့် မျက်နှာ ထားမျိုးဖြင့် အိပ်ပျော်နေသယောင် ထင်မှတ်ကြရလေ သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ သားငယ် သမီးငယ်များ မှာ သူတို့ချစ်လှသည့် သူတို့၏ ဖခင်ကြီးသည် သူတို့ကို အပြီးတိုင် စွန့်ခွာသွားလေပြီဖြစ်ကြောင်းကို မသိ နား မလည်ရှာကြ။ သတင်း လာရောက်မေးမြန်းကြသည့် ဧည့်သည်များကိုပင် 'ဖေဖေ မောလို့ အိပ်နေပါတယ်' ဟု မပီကလာ ပီကာလနှင့် စီကာရီကာ ဆီးကြိုပြောကြ ရှာလေသည်။ ထိုအဖြစ်ကို မြင်ကြရသူတိုင်းမှာ မျက်ရည် မထိန်းနိုင်ဘဲ ငိုပွဲဆင်ကြရပြန်လေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းနှင့် ခေါင်းဆောင်ကြီးများ လုပ်ကြံခံရ၍ ကျဆုံးသွား ပြီ ... ဟု သတင်းသေချာ သိရှိသွားသည့်အချိန်ဝယ် ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ မစစည်ကား ဈေးဆိုင်ကနွား အသွားအလာ ဟူသမျှ ရပ်ဆိုင်းသွားပြီးလျှင် သုဿန်တစ်ပြင်ကြီးပမာ သွေ့ခြောက်တိတ်ဆိတ်နေလေ၏။ အိမ်တိုင်းအိမ်တိုင်း နှင့် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများပါမကျန် ဝမ်းနည်းခြင်း အထိမ်းအမှတ်ဖြင့် အလံနက်ကို တိုင်တစ်ဝက်နှင့် လွှင့် ထူထားကြသည်မှာ တစ်မြို့လုံး မည်းနက်၍နေလေ သည်။ အိမ်တိုင်း အိမ်တိုင်းမှ ကျိတ်၍ ငိုရှိက်နေကြသံ များကိုလည်း တဖြောက်ဖြောက် ကျဆင်းနေသော မိုးသံ များအတွင်းမှပင် ညင်သာစွာ ကြားနေရလေသည်။ ဘုန်း တော်ကြီးများလည်း ဝမ်းနည်းခြင်းကြောင့် သင်္ကန်း

ခေါင်းမြီးခြံ၍ အိပ်ရာထဲတွင် လျောင်းနေကြရကား ဘုန်း တော်ကြီးကျောင်းတိုင်းမှာပင် အခါတိုင်းကဲ့သို့ စာတင် စာအံကြသံများကိုပင် မကြားရဘဲ တိတ်ဆိတ်နေသေ ၏။

ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့ ညဉ့်ဦးတွင် နိုင်ငံတော် အသံလွှင့်ဌာနမှ 'ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ခေါင်းဆောင် ကြီးများ လုပ်ကြံခံရ၍ ကျဆုံးသွားပြီဖြစ်ကြောင်း' သတင်းကို ဝမ်းနည်းစွာ ကြေညာလိုက်၏။ မြန်မာပြည် တစ်ဝန်း မြို့တိုင်းရွာတိုင်းရှိ ပြည်သူလူထုကြီးမှာ ဓမ္မ ခေါင်ခေါင် မိုးကြိုးပစ်ခံရသကဲ့သို့ အံ့ဩချောက်ချာအံ့ သွားကြကုန်သည်။ ဝမ်းနည်းပူဆွေးခြင်းကြောင့် ပျော်ပွဲ ရွှင်ပွဲများ ရပ်ဆိုင်းသွားကြပြီးလျှင် မြို့တိုင်းရွာတိုင်း ငြိမ် သက်တိတ်ဆိတ်သွားကြလေတော့၏။

မိမိတို့ ဖခင်ကြီး လုပ်ကြံခံရ၍ ကျဆုံးသွားကြောင်း ကြားသိရသောအခါ အမြို့မြို့ရှိ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ထံ အပေါင်းတို့သည် မိမိတို့နားကိုပင် မယုံနိုင်ကြ။ ကြီး သည့်အဖြစ်ဆိုးကြောင့် ခိုကိုးရာမဲ့ဖြစ်ပြီးလျှင် ပြင်းထန် စွာ ငိုကြွေးပူဆွေးကြလေသည်။ လောင်းဝစ္စလမ်း (ယခု မင်းကွန်းဝိဟာရလမ်း)ရှိ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ဌာနချုပ် တွင်လည်းကောင်း၊ အမြို့မြို့ရှိ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ များတွင်လည်းကောင်း ပြည်သူ့ရဲဘော် တပ်ဖွဲ့ဝင်များ သည် မည်သို့သော အခြေအနေဆိုးကိုမဆို ပြတ်သားစွာ ရင်ဆိုင်နိုင်စေခြင်းငှာ လက်နက်များကို ကိုင်စွဲကြလေ၏။ 'အသင့် အနေအထား' ပြင်ဆင်ထားကြလေသည်။ လူအများတို့သည် တစ်တိုင်းပြည်လုံး၏ ချစ်ခင်မြတ်နိုး ခြင်းကို ခံရသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ခေါင်းဆောင် ကြီးများ လုပ်ကြံခံရသည်ဆိုခြင်းအတွက် ရုတ်တရက် နားမလည်နိုင်အောင် ဖြစ်သွားကြရသည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်သူ့ရဲဘော်တို့သည် ရန်သူကို ကလဲ့စားချေမည် သော လူငယ်စိတ်ဖြင့် လက်နက်များကို ပြင်ဆင်နေကြ ခြင်းဖြစ်လေသည်။ သို့သော် နိုင်ငံရေးအခြေအနေကို မျက်ခြည်မပြတ် လေ့လာနေသော ပြည်သူ့ရဲဘော် တပ်ဖွဲ့ ဌာနချုပ်သည် နယ်ရှိရဲဘော်များ ခြေလွန်လက်ထွက် ဘာမျှ မပြုလုပ်နိုင်စေရန် အချိန်မီ ညွှန်ကြားချက်များ ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့၏။ လှည်းနေလှေအောင်း မြှင်းတောင် မကျန် အမြို့မြို့အရွာရွာရှိ လူကြီးလူငယ်များသည် ကြေ

ပြုတ်ဆိုး ကြံ့ခွဲရသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ခေါင်းဆောင်ကြီးများကို တန္ခမ်းလျာလျ တမ်းတကာဖြင့် မအိပ်နိုင်။ မစားနိုင် ငိုပွဲကြီးဆင်၍ နေကြရှာလေသည်။

ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ရုပ်ကလာပ်ကို တာဝါလိန်းရှိ နေအိမ်မှ နိုင်ငံတော်ပြည်သူ့စာပေအဖြစ် ကျင်းပသဖြင့် ပြုတ်နိုင်ရန် ဂျူဗလီဟောသို့ ရွှေ့ပြောင်းထားရန်အတွက် သယ်ယူခဲ့ကြလေသည်။ ရန်ကုန်မြို့ရှိ မြန်မာ၊ တရုတ်၊ ကုလား စသော လူမျိုးမရွေး လူထုကြီးသည် ထိုအကြောင်းကို သိရှိရသောအခါ သူတို့ချစ်မြတ်နိုးသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ရုပ်ကလာပ် ရွှေ့ပြောင်းရာတွင် ကြိတ်ကြိတ်တိုးမျှ လိုက်လံပို့ဆောင်ကြကုန်၏။ ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့၏ နေရောင်ခြည်သည် မိုးကောင်းကင်ထက်ရှိ မိုးတိမ်များအကြားမှ မလင်းတစ်ချက် လင်းတစ်ချက်ဖြင့် ညှိုးချုံးပူဆွေးနေဟန် ရှိလေသည်။ ရန်ကုန်မြို့တစ်မြို့လုံးသည် တိတ်ဆိတ်လျက်ရှိနေ၏။ လူတိုင်းလူတိုင်း၏ မျက်နှာများ၌ ကြေကွဲဝမ်းနည်းသောအသွင်ကို ဆောင်နေကြလေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ရုပ်ကလာပ်သယ်ယူလာမည့် လမ်းတစ်လျှောက်တွင်လည်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို စောင့်ဆိုင်း အလေးပြုရန် အသင့်စောင့်ဆိုင်းနေကြသည့် လူထုပရိသတ်ကြီးမှာ လမ်းတိုင်းလမ်းတိုင်း၌ ကြိတ်ခဲ ပြုတ်သိပ်လျက်ရှိနေ၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ရုပ်ကလာပ်ကို တာဝါလိန်းလမ်းရှိ သူ၏ နေအိမ်မှ ဂျူဗလီဟောသို့ သယ်ယူလာခဲ့ရာတွင် ရုပ်ကလာပ်၏ ရှေ့မှ အသံချဲ့စက် တပ်ဆင်ထားသော ကားတစ်စီးက လမ်းရှင်းရှင်း နှိုးဆော်လာလေသည်။ အသံချဲ့စက်မှ တစ်ခွန်းချင်း ကြေကွဲပြတ်သားစွာ ထွက်ပေါ်လာသည့် နှိုးဆော်သံသည် လမ်းတစ်လျှောက်လုံးသို့ ပျံ့နှံ့လွှမ်းမိုးသွား၏။

‘လူထုပရိသတ်ကြီးခင်ဗျား ... ခင်ဗျားတို့ ချစ်မြတ်နိုးတဲ့၊ ခင်ဗျားတို့ အသက်ပေးပြီး ကြည်ညိုလေးစားတဲ့ ခင်ဗျားတို့ခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရဲ့ ရုပ်ကလာပ်ကို ယူလာခဲ့ပါပြီ။ ကျေးဇူးပြုပြီး ဦးထုပ်များကို ချွတ်ထားကြပါ။ ထီးများကို ပိတ်ထားကြပါ။ ခင်ဗျားတို့ ချစ်ခင်မြတ်နိုးတဲ့ ခေါင်းဆောင်ကြီးကို နောက်ဆုံး အလေးပြုခြင်း

အဖြစ်နဲ့ လေးလေးနက်နက် အလေးပြုကြပါ။ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လာနေပါပြီ’

ဟူသော အသံသည် လူထုပရိသတ်ကြီးကို လွှမ်းခြုံ၍သွားလေသည်။ ထိုအခါ လိုက်ပါပို့ဆောင်နေသူများ၊ လမ်းဘေးမှ စောင့်ဆိုင်းကြိုဆိုနေကြသူများ၊ အိမ်များ၊ တိုက်များပေါ်တွင် ကျိတ်၍ ပူဆွေးနေကြသူများပါ မကျန် မျက်ရည်များ ကျဆင်းကြပြီးလျှင် ရှိက်၍ရှိက်၍ ငိုကြွေးကြလေတော့၏။ နှိုးဆော်ထားသည့် အတိုင်း ဗိုလ်ချုပ်ကို အလေးပြုသောအားဖြင့် လူထုပရိသတ်ကြီးသည် မိုးရွာနေသော်လည်း ဦးထုပ်များချွတ်၊ ထီးများကို ပိတ်ကာ ခေါင်းညွတ်အလေးပြုကြရှာသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ရုပ်ကလာပ်ကို ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ဝင်များက ပခုံးပေါ်ထမ်းဆောင် သယ်ယူလာကြသည်။

ဗဟန်းလမ်းမကြီးသို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ရုပ်ကလာပ် ရောက်ရှိလာချိန် တွေ့မြင်ရသော ရှုမြင်ခင်းတစ်ခုမှာ ရယ်ဖို့လည်းကောင်း၏၊ ကြေကွဲဖွယ်လည်းကောင်း၏။ သို့သော် ... ထိုရှုမြင်ခင်းကြောင့် မည်သူမျှ မရယ်နိုင်ကြ၊ စိတ်ထိခိုက်ကြပြန်သည်။

လမ်းဘေးရှိ သစ်ပင်ထက်သို့တက်၍ ကြည့်ရှုနေသော ဦးပဉ္စင်းငယ်အချို့သည် အနီးသို့ ရောက်ရှိလာနေသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ရုပ်ကလာပ်ကို လှမ်းမျှော်ကြည့်နေရင်းမှ စိတ်မထိန်းနိုင်ကြဘဲ ချုံးချင်ကြပါလေတော့သည်။ လက်မောင်းတွင် ‘တာဝန်’ လက်ပတ်ပတ်ထားသူ ပြည်သူ့ရဲဘော်တစ်ဦးသည် သစ်ပင်ခြေရင်းလမ်းမပေါ်မှနေ၍ ‘အရှင်ဘုရားတို့ ... သင်္ကန်းကြီးနဲ့ ငိုနေလို့ မတော်ပါဘူး ဘုရား ...’ ဟု လှမ်းလျှောက်ထားလိုက်၏။ ထိုအခါ ငိုနေသော ဦးပဉ္စင်းတစ်ပါးမှာ အရှိက်ကို အထိုးခံလိုက်ရသကဲ့သို့ အခဲရခက်သွားပုံရလေသည်။

‘ဟေ့ ... မင်းက ဘာကောင်လဲ။ ဘုန်းကြီးမို့ မငိုဘူးလို့ မင်းအမေလင်က ပြောသလား။ အမယ်လေး ... ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရယ် ... ရေတိမ်နစ်ပါပေါ့လား’ ဟု ဟစ်၍ ငိုလိုက်ပြန်လေရာ အောက်က အော်၍ပြောမိသူ ရဲဘော်မှာလည်း သူပါရော၍ ငိုကြွေးနေသည်ကို တွေ့မြင်ကြရလေသည်။ လမ်းဘေး တစ်ဖက်တစ်ချက်စီမှ ကြည့်နေကြသည့် လူထုကြီးအတွင်း၌လည်း စိတ်မထိန်း

နိုင်ဘဲ ငိုကြ၊ ရင်ထဲကြ၊ မူးမေ့လဲကျသွားကြသူများကို စိတ်ထိခိုက်စရာ၊ ဟိုနားဒီနားတွင် မကြာခဏ တွေ့မြင် နေကြရလေသည်။

ဤသို့နှင့်ပင် တရွေ့ရွေ့ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ရုပ်ကလာပ်မှာ ဂျူဗလီခန်းမသို့ ရောက်ရှိခဲ့ရလေသည်။

အာကာတခို၊ ပြာပြာညို၊ ဘယ်မှန်းမာန်ပိုလို့ ... ရွာမလိုဟန်ဘဲနှင့် ထန်သည်းစွေဖြိုး၊ မင်းလွင်ကပျိုး .. အို... ညှိုးအောင်ဖန်လာသကိုလေး ... မှိုင်းအုံ့ဖွဲ့မိုး ...။

မပြန်လမ်းသို့ မြန်းကြရရှာသော ခေါင်းဆောင်ကြီးများရှိရာ ဂျူဗလီဟောသို့ လာရောက် အလေးပြုကြသူများသော ပရိသတ်လူထုကြီးသည် တဖွဲဖွဲနှင့် မစဲဘဲ ရောက်ရှိနေကြလေသည်။

ကံမခိုင်၊ သံတိုင်ကို အိမ်ဆောက်တော့၊ ကံမှောက်လျှင် ကျိုးရတတ်ပါသေးသည်။ ခံကြရသူများလည်း ကြမ္မာဆိုး၊ ပြုကြရသူများမှာလည်း ကြမ္မာဆိုး၊ ခိုကိုးစရာဘယ်မမြင်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ခေါင်းဆောင်ကြီးများကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုကြောင့် ဂဠုန်ဦးစောနှင့် အပေါင်းပါ တို့သည် ပြည်သူလူထု၏ တုံ့ပြန်ချက်အရ အထူးခုံရုံးတင်၍ စစ်ဆေးအပြစ်ပေးခြင်းကို ခံသွားကြရလေသည်။

ခေါင်းဆောင်ကြီးများ၏ ရုပ်ကလာပ်ကို ဂျူဗလီဟော ခန်းမကြီးတွင် တခမ်းတနား ပြည်သူ့ဈာပနအဖြစ် ထားရှိစဉ်အတွင်း မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်မှ လာရောက် အလေးပြုလျက် လွမ်းသူပန်းခွေများ ချကြသည်မှာလည်း ဈာပနအချိန် ၁၀ လကျော်အတွင်း နေ့စဉ် ကြိတ်ကြိတ်တိုး စည်ကားနေသည်သာ ဖြစ်လေသည်။

၁၉၄၇၊ ဧပြီလ ၁၁ ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့

နံနက်ပိုင်းတွင် ကျဆုံးသွားလေပြီးသော ခေါင်းဆောင်ကြီးများကို ရည်မှန်း၍ ဂျူဗလီဟောတွင် သံဃာတော်အပါး ၁၀၀ တို့အား ဆွမ်း ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ထို့ထို့ကပ်လှူပူဇော်ပြီး ၉ နာရီတွင် သရဏဂုံတင်ကာ အမှုပေးဝေကြ၏။ နေ့လယ် ၁ နာရီ ၁၅ မိနစ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ခေါင်းဆောင်ကြီးများ၏ ရုပ်ကလာပ်များကို ဂျူဗလီဟောမှ အာဇာနည်ကုန်းသို့ ရွှေ့ပြောင်းရန် စတင် ထွက်ခွာ ပို့ဆောင်ကြသည်မှာ လူထုပရိသတ် ၅ သိန်းကျော် လိုက်ပါပို့ဆောင်ကြလေသည်။

နေ့လယ် ၂ နာရီ ၁၅ မိနစ်အချိန်တွင် အာဇာနည်ကုန်းသို့ ရောက်ရှိကြလေသည်။ ညနေ ၄ နာရီခွဲအချိန်တွင် ခေါင်းဆောင်ကြီးများအား နောက်ဆုံးအလေးပြုသောအားဖြင့် 'နောက်ဆုံးအချိန်' သီချင်းကို စစ်တီးဗိုင်းစစ်ခရာသံများက ငြိမ့်ညောင်းညင်သာစွာ ဆွဲဆွဲငင်ငင် တီးမှုတ်အလေးပြုလိုက်ရာ ပရိသတ်များ၏ စိတ်မထိန်းနိုင်ကြဘဲ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် ငိုကြွေးကြသံများသည် အာဇာနည်မြေပြင်ဝယ် တသိမ့်သိမ့် လွမ်းခြုံသွားဆောင်တော့သည်။ ရုပ်ကလာပ်များကို ညနေ ၄ နာရီ ၂၀ မိနစ်တွင် အသီးသီး ဂူသွင်းလိုက်ကြလေသည်။ ဤနည်းဖြင့် ပြည်သူတို့ ချစ်မြတ်နိုးသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ခေါင်းဆောင်ကြီးများမှာ လွတ်လပ်ရေး ယခင်ပလ္လင်ဝယ် သူတို့၏ အသက်ကို အစတေးခံ၍ သွားရောက်လေတော့သတည်း။ ။

ရွှေ့ဖို့ အံ့ ၁၃ အမှတ် ၄ (၁၅-၄-၄၇)

ကျွန်ုပ်တို့ မမေ့နိုင်သော ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ပြည်သူ့ကြယ်အယ်ဒီတာအဖွဲ့

၁၃၀၉ ခု၊ ဝါခေါင်လဆန်း ၂ ရက်၊ စနေနေ့။
ကြည် မမေ့နိုင်ဘူး၊ သည်အဖေတွက်တာ၊ သည်
ယနေ့ ရက်ခါဝယ်၊ ပြည်ထွက်ကာ တောင်ခြေသို့၊ ချောင်
ရွှေ့ လှမ်းချင်တော့တယ်လေး။

ဪ... လမြတ်ဝါခေါင်၊ မျှော်ယောင်သာ ပန်း
တော့၊ သောင်ကမ်းတဲ့ပြည့်လျှံ၊ နဒီငယ်ခြံသည်၊ ပြည်
မင်းစံရွှေဘုံက၊ အကုန်ကူးတဲ့ လပေပ။

နေမိန္ဒရ၊ ဝါခေါင်လမို့၊ ခါသမယ သည်ချိန်ခါမှာ၊
ပန်းခတ္တာခိုင်ညာပွင့်တို့သည်လည်း ဖူးကြလေပြီ။

တိုင်းပြည်သူတို့ လှူစာရေးတံ သဘင်စုံခံဆဲမို့
လွမ်းရန်ပွဲ သည်အချိန်ကို ဒေဝရိန်ပဇ္ဇန်မျိုးကလည်း
မြူးလှပါပေ၏။

ရာသီဘာဝ၊ ထူးလှ ဖူးကြ မြူးကြအားသော်
လည်း၊ နှောင်းခဲ့သည် ဆယ့်နှစ်နှစ်က ဗမာတစ်မျိုးလုံး
မီးအုံးကြိမ်အသွင်သို့၊ ဖြေမရွှင်ဆီးစေဖို့၊ အရေးတော်
ကြုံခဲ့ရပေသည်။

ခရစ်သက္ကရာဇ်အားဖြင့် ဆိုသော် ၁၉၄၇ ခု နှစ်၊
ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက် ဖြစ်၏။ ထိုနေ့သည်ကား ဗမာ့သမိုင်း
ဧည့်တွင် နေလုံးကွယ်ပျောက် အမှောင်ကြီး ဆိုက်ရောက်
သော နေ့ပေတည်း။

နံနက်ခင်းအချိန်မှစ၍ ရန်ကုန်မြို့၏ အထက်
ကောင်းကင် အာကာဘုံမှာ သုန်မှုန် အုံ့ဆိုင်းလျက်ရှိနေ
လေသည်။ မိုးရေပေါက်များကလည်း မကြည်တစ်လှည့်၊
ကြည် တစ်လှည့်နှင့် ရွာလိုက်စဲလိုက် ရှိချေသည်။

နံနက် ရှစ်နာရီခွဲအချိန်ခန့် အင်းလျားကန်စောင်း
(အေဒီ) လမ်းရှိ ခြံဝင်းတစ်ခုထဲမှ စစ်တာလပတ်များ
မိုး၍ထားသည့် နံပါတ် (အာရ်အေ ၃၁၂၃) သုံးတန်
ထရပ်ကားတစ်စီး ရုတ်တရက်ထွက်လာကာ ပြည်လမ်းမ
ကြီးပေါ်သို့ မောင်းနှင်သွားလေသည်။ ထိုခြံဝင်းနှင့်
ကပ်လျက်ရှိသော တစ်ဖက်ခြံအတွင်းရှိ ရေတွင်းပေါင်
တွင် မှီရပ်နေသော အရပ်ဝတ်နှင့် စုံထောက်အရာရှိ
တစ်ဦးမှာ ထိုသုံးတန် ထရပ်ကားပေါ်တွင် လမ်းလျှောက်
ရင်း စကားပြော သတင်းပို့သည့် ဝိုင်ယာလက်စက်
အငယ်စားလေးတစ်ခုနှင့် ဝိုင်ယာလက်သမားနှစ်ဦး
ပါသွားသည်ကို ရိပ်မိသိရှိလိုက်ခြင်း မရှိရှာပါပေ။

စုံထောက်အရာရှိကား ဇွဲကောင်းကောင်းနှင့် စောင့်
ကြည့်မြဲ စောင့်ကြည့်နေ၏။ နံနက် ၁၀:၀၅ မိနစ် အချိန်
တွင် နံပါတ် အာရ်စီ ၁၈၁၄၊ အစိမ်းရောင် ဂျစ်ကား
တစ်စင်းသည် ထိုခြံထဲမှပင် ထွက်လာပြန်ကာ ပြည်
လမ်းမကြီးပေါ်သို့ တက်ရောက်ပြီး မြို့ထဲဘက်ဆီသို့

ခပ်သုတ်သုတ် မောင်းနှင်သွားသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ထိုဂျစ်ကားပေါ်တွင်ကား မိုးကာအင်္ကျီများကို ခြုံထားသည့် လူငါးယောက်တို့ ပါရှိသွားလေသည်။ ဤဂျစ်ကားနှင့် လူတစ်စုသည် မြန်မာပြည်တစ်ပြည်လုံးအား အကြီးဆုံးသော ပရိဒေဝမီးမွှေးသည့်သူများဖြစ်သည်ကိုလည်း ထိုစုံထောက်များ မသိရှာသေးချေ။

နံနက် ၁၀ နာရီ ၃၅ မိနစ်ရှိလေပြီ။ အတွင်းဝန်များရုံး၊ ဒုတိယထပ်၊ အနောက်ဘက် မျက်နှာစာဘက်မှ သေနတ်သံတို့သည် တဒက်ဒက်၊ တဒိုင်းဒိုင်းနှင့် ပဲ့တင်ထပ်သွားတော့၏။ သေနတ်သံတို့၏ နောက်ကွယ်၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တကွ ရဲဘော်ရဲဘက် ဝန်ကြီးများ ဖြစ်ကြသော သခင်မြ၊ မန်းဘခိုင်၊ ဦးရာဇတ်၊ ဦးဘဝင်း၊ မိုင်းပွန်စော်ဘွားကြီး၊ ဒီးဒုတ်ဦးဘချိုအပြင် ဦးအုန်းမောင်၊ ကိုထွေးတို့သည် လကွယ်နေ၌ ညဉ့်နက် သန်းခေါင်ကျင်းခုနစ်တောင် နက်အောင်တူး၍ မိုက်ငွေ့လူလူ၊ ဖွားတော်မူသည့် ငစောတိရစ္ဆာန် ငရမန် အကြိပက်စက်၊ ဆန်ကောလောက်မှ ဇောက်မနက်သော၊ မသမာညဏ်၊ အယုတ်တမာ အကြံကြောင့် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ ယဇ်ပလ္လင်တွင်၊ အသက်သွေးတို့ဖြင့် အစတေးခံသွားရရှာလေသည်။

ယမ်းခိုး ယမ်းငွေ့များ ဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိသော အခန်းထဲ၌ သွေးအိုင်များအကြားဝယ် ဖရိုဖရဲ လဲကျနေသော ခေါင်းဆောင်ကြီးများအား ရှင်လိမ့်နိုးနှင့် မျှော်ကိုးကာပင် ငိုပွဲဆင်လျက် မပစ်ရက်စွာ မခွာရက်ဘဲ တအားခဲကာ ဆေးရုံကြီးသို့ သယ်ဆောင်ခဲ့ကြသော်လည်း မရဏ ရှင်သေမင်းရယ်က ကိုယ်ချင်းမှ မစာနာ မျိုးမြန်မာ အပူပွားအောင် ဖန်အားလေတော့သည်။ ကဝိတစ်ဆူ ဆေးပါရဂူများကလည်း မကူနိုင်ဘဲ မချီတင်ကဲ အံ့ကိုခဲ၍ ဝမ်းနည်းနုမြောတသစွာနှင့်ပင် လက်လွတ်ကြရရှာပေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အာဇာနည်များမှာလည်း ဘဝနိဂုံးချုပ်သည်နှင့်။

x x x

ကြက်ပျံမကျ စည်ကားလှသော ပြည်မ ရိပ်မြို့၊ မြို့ရွှေဂုံလည်း သဇီဝသဘောမှ နိဇီဝသဘောသို့ ရွှေ့လျော့သည့်အလား၊ မြို့၏ နှလုံးသွေးကြောများ ရပ်တန့်သွား

တော့၏။

အံ့မှိုင်းသန်းယုက် လူးလျှောက်ခက်လိမ့်၊ မိုးတိမ်လွှာလည်း၊ နဘံချာမှ မှောင်လာဆင့်ပိုင်း၊ ရင့်ရင့်ဆိုင်လျက်၊ သင်တိုင်းပမာ လွှမ်းခြံရှာတော့၏။

ရောင်ခြည်တစ်ထောင် အလင်းဆောင်သည့်၊ ဖန်ခဲနေဝန်းလည်း ထွန်းလင်းခြင်းငှာ မကြည်သာဘဲ ဝဋ္ဋတိမ်မိုး နောက်ကွယ်လျှိုးသည့် ညှိုးသည့်မူရာ ပြတော့၏။

မိုးနတ်ရှင် စည်တော်နှိုးပါလို့ ငွေမိုးတွေ ဖြိုင်သော်လည်း ပူမီးကဖြာ၊ လူမီးစာ မအေးနိုင်ဘဲ သောက်သော်လို့လျက်ရှိတော့၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ရုပ်ကလာပ်ကို တာဝန်လိန်းနေအိမ်သို့ ယူဆောင်ကာ ပြင်ဆင်ထားသည့်အခါ ဗိုလ်ချုပ်ခမာမှာ လူသေသော်လည်း စိတ်မသေသော သကဲ့သို့ လွတ်လပ်ရေးပန်းတိုင်ကို မှန်းမျှော်နေသည့် အလား ထင်မှတ်ရ၏။

လူမမည် သားသမီးကလေးများမှာ သူတို့၏ အကြီးသည် သူတို့အား အပြီးတိုင် စွန့်ခွာသွားပြီဖြစ်သည်ကို မသိနားမလည်ရှာဘဲ သတင်းမေး လာရောထိခြင်းသည် ဧည့်သည်များအား “ဖေဖေ မော့လို့ အိပ်နေတယ်ဟု တိတိတာတာ ပီကလာနှင့် စိကာရိကာ ဆီးကြိုခြင်းကြံရှာလေသည်။ ဖခင်ကြီးကား သည်းချာရင်နှစ် သားသမီးချစ်တို့အား မျက်ကွယ်ပြု၍ သွားချေပြီတကား။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ခေါင်းဆောင်ကြီးများ လုပ်ကြံခံရ၍ ‘ဆုံးပြီ’ ဟူသော သတင်းကို မည်သို့သိလျှင်လျှင် ထားသော်လည်း လျှို့ဝှက်မရဘဲ တောထဲသို့ တစ်မဟုတ်ချင်း ပျံ့နှံ့သွားသည်။ ခြိမ့်ခြိမ့်အုန်းအုန်းရွှင်ပြုံးသာယာ၊ ကျက်သရေဖြာသည့် မြို့ရွှေဂုံလည်း တုန်ရင် ငေးမှိုင်း၊ အဆွေးလှိုင်၍ သွားတော့၏။ တစ်ပြည်လုံးလည်း ဝမ်းနည်းပက်လက် အလံနက်ကို တိုင်တိုင်ထက်ထူ၊ ပူပုံနယ်ပန်း၊ သဲကြွေကျွမ်းတော့၏။ ဗုဒ္ဓလူအပေါင်းတို့သည် ကြီးငယ်မဟု ဆင်းရဲချမ်းသာချေရင်သွေးတစ်ယောက်၏ ယူကျုံးမရ ပူလုံးကြွမို့၊ သူတို့မလှ ဖြစ်ရမည့်အရေး အတွေးနှင့်မို့ အငိုနှင့်လို့ ရှိုက်ငင်လိုက်ကြသည့် အသံမှာ နဘံတက်၍ ကလေးတို့တော့၏။ ဇူလိုင်လ ဆယ့်ကိုးရက် ညဉ့်ဦးတွင် နိုင်ငံ

အသံလွှင့်ဌာနမှ 'ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အပေါင်းပါတို့ လုပ်ကြံခံရပြီဖြစ်ကြောင်း' အမင်္ဂလာသတင်းကို အသံလွှင့်ကြေညာချက် ကြားလိုက်သည့် အဆုံး၌ ဗမာပြည် တစ်ဝန်းလုံး မချုန်းဘဲ ရွာလိုက်သည့် မိုးကဲ့သို့ မှောင်အတိကျသွားလေတော့၏။ အာကာတစ်ခွင် သာယာပြင်လည်း ကြင်နာသနား မရှုအား၍ တိမ်သားနောက်ဝယ် ပုန်းကွယ်တော့၏။

ဖခင်ဗိုလ်ချုပ် လုပ်ကြံခံရကြောင်း ကြားရသည့် သားလှမျက်ဖျော် ရဲဘော်အပေါင်းတို့သည် နားကိုပင် မယုံ၊ ကြုံရသည့် အခင်းကြောင့် ပြင်းစွာငိုကြွေး ပူဆွေးဗျာပါ ပွားရရှာ၏။ အချို့မှာမူ ဘယ်ရန်သူကို ကျူးငုတ်မကျန်၊ ခုတ်လိုဟန်ဖြင့်၊ ဓားလှံကိုဆွဲ၊ သေနတ်ဆွဲလျက်၊ မျက် မဲမှောင်မိုက်၊ လိုက်၍ရှာ၏။ ကိုယ့်အရိပ်ကိုပင် ရန်သူထင်လျက် တအင်တအား ခုတ်များခုတ်မိ ကြောက်ဖွယ်လိ၏။

အချို့မှာမူ တိုင်ကို ခေါင်းနှင့် မချင့်မရဲ တိုက်ကာ ခွဲ၏။ အချို့မှာမူ ဘဇာလူကို ရန်သူဟူ၍ ငြူစုခြင်းငှာ ဓခွမ်းသာတိုင်း မျက်ရည်ဝိုင်းလျက် ဖြိုင်ဖြိုင်မျက်ရည်ကျရှာ၏။ လူကြီးပိုင်းလည်း မဆိုင်းမတွ အုပ်ထိန်းကြလျက် ဒေါသလောင်မီး ချုပ်တီးပေးကြလေသည်။

လောက၌ ဘုရားပြီးမှသာ ငြမ်းဖျက်သည်ဟု ကြားဖူးပါ၏။ သို့သော် ယခုမူ ဘုရားမပြီးမီ ငြမ်းဖျက်သကဲ့သို့ လွတ်လပ်ရေးရခါနီးမှ လွတ်လပ်ရေးမိသကား ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ဆိုးယုတ်ညစ်ပတ် အဓာတသတ် ဇာတ်ခင်းလိုက်သဖြင့် လူထုကြီးမှာ အပူမီးပိုင်း အရူးတစ်ပိုင်းဖြစ်ကာ ကျန်ခဲ့ရလေသည်။

ဇူလိုင်လ နှစ်ဆယ်ရက်နေ့၊ နံနက်ခင်းကား နေမင်းသည် မိလ္လာရီဆိုင်း၊ အုံပြာမှိုင်းလျက် ရှစ်တိုင်းနယ်တစ်ခွင် ဖူးရေးငင်လျက် ရှိတော့၏။

မိုးနတ်သျှင်လည်း ဝဠာခွင်ဝယ် ဟန်ပင်ခုပျိုး ရွာတော့မည်လို မညိုတညိုနှင့် ဆို့ကာငိုင်ကာ မှိုင်နေရှာ၏။

တိမ်တောင်တိမ်လိပ်တို့သည်လည်း တရိပ်ရိပ်နှင့် နျိုတ်ကာ မှိတ်ကာ အပူမီးဖြာလျက်ရှိသော လူထု၏ အသည်းနှလုံးကြားမှ အဆွေးဓာတ်နှင့်အတူ တလိပ်လိပ် ထက်လျက်ရှိတော့၏။

သာမျိုးစုံသည် မြို့ရန်ကုန်လည်း သုသာန်တစ

သချိုင်းဝသို့ ခြောက်ကပ်တိတ်ဆိတ်လျက် ရှိ၏။

ထိုအချိန်ဝယ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ရုပ်အလောင်းကို တာဝါလိန်းဂေဟာမှ ပြည်သူ့ဈာပန ဂျူဗလီဟောဆီသို့ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခဲ့လေရာ စခန်းမထောက်၊ လမ်းတစ်လျှောက်လုံး လူထုပရိသတ်တို့သည် သည်းအူပျက်မျှ အပူဓာတ်ဖြင့် မြတ်နိုးသဒ္ဓါ ချစ်သံညွှာကို လွမ်းသူ့မျက်ရည်ဖြင့် အရိုအသေပြုကြသည်မှာ မြင်ရသူနှလုံးပြုန်းမတတ် ရှိတော့၏။

အသံချဲ့စက် တပ်ဆင် ထားသော ဂျစ်ကားပေါ်မှ တစ်ခွန်းချင်း ကြေကွဲပြတ်သားစွာ ပေါ် ထွက်လာသော "လူထုပရိသတ်ကြီးခင်ဗျား ... ခင်ဗျားတို့ မြတ်နိုးတဲ့၊ ခင်ဗျားတို့ ကြည်ညိုတဲ့ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရဲ့ ရုပ်ကလာပ်ကို ယူလာပါပြီ။ ဦးထုပ်များ ချွတ်ထားကြပါ။ ထီးများ ပိတ်ထားကြပါ။ နောက်ဆုံး အလေးပြုခြင်းအနေနဲ့ အလေးပြုကြပါ" ဟူ သော ဟစ်ကြွေးသံသည် တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်လျက်ရှိသော လောကဓာတ်ကြီးကို ထိုးဖောက် တုန်ဟည်းစေကာ လူထုမိဘအပေါင်းအား မချိနှလုံး မပြုံးမျက်ရည် မဖြေမဆည်နိုင် မှိုင်ကာငေးလို့ ဆွေးစေတော့၏။

မင်းလွင်က မြိုး၊ အို ... ညှိုးအောင် ဖန်လာသကို လေး၊ မှိုင်းအုံဖွဲ့မိုး။

မှိုင်းတဖွဲ့ဖွဲ့၊ သိုင်းချဲ့ချဲ့နှင့် ငိုမလို၊ ရယ်မလို၊ ယောင်ကာမဲ့သည်၊ အမွန်မိုးသည်၊ တဖွဲ့ဖွဲ့ ရွာလေပြီ။

ဒေါသကို ချုပ်၊ မာန်ကို အုပ်လျက် ဦးထုပ်ကို ချွတ်၊ ထီးကိုပိတ်ကာ အလေးပြုရှာသူတို့သည် ငွေမိုးနှင့်ပြိုင် မျက်ရည်ဖြိုင်၏။

မပြန်လမ်းသို့ မြန်းကြရရှာသော ခေါင်းဆောင်ကြီးများအား ဂျူဗလီဟောအတွင်း၌ လာရောက် အလေးပြုကြသော ပရိသတ်တို့သည် မိုးနှင့်အတူ တဖွဲ့ဖွဲ့နှင့် မစဲဘဲ ရှိလေသည်။

သေသူကို ရှင်သူက တရိုး အတိုင်း ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ရေတိမ်တွင် နစ်၍ ကျဆုံးသွားရသည့်နောက် မြန်မာပြည်တစ်လွှားဝယ် မြို့တိုင်း ရွာတိုင်း ဆွမ်းသွတ်အမျှဝေခြင်း၊ ချီးကျူးပွဲများ ကျင်းပခြင်းပြုကြသည်မှာ လွတ်လပ်ရေး ပန္နက်သဲကို ခိုင်မြဲစေသကဲ့သို့ ရှိတော့၏။

"နိုင်ငံရေးတွင် မိတ်ဆွေမရှိ" ဟူသော ဆိုရိုးစကား

သည်ပင် မှားယွင်းသကဲ့သို့ ခေါင်းဆောင်ကြီးတို့၏ တိုင်းပြည်ရေးတွင်ကား မိတ်ဆွေပေါများကြောင်း ကွယ်လွန်မှ တွေ့ရ၏။

သို့သော် တရားကို နတ်စောင့်ပါ၏။ “ခွေးရူးကောင်းစားလျှင် တစ်မွန်းတည်း” ဟူ၍ပင် ရှိငြားလည်း တစ်မွန်းတည်းမျှပင် မကောင်းစားလိုက်ရသော ခွေးရူးများလည်း လောကသမိုင်းတွင် ရှိပါ၏။

ဂြိုဟ်ဆိုးကြမ္မာ ဓမ္မသောခါမူ လူသူခပင်း ခန္ဓာယွင်းတတ်၏။ သို့သော် ပလ္လင်ဟူသည် ခွေးတက်ရိုး ထုံးစံမရှိရကား တိုင်းပြည်အတွက် ရက်စက်ယုတ်မာ ဗလာကိုယ်ကျိုး မျှော်ကိုးစီမံ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ် အဇာတသတ် ငဠုန်ဦးစောနှင့် ကြိရာပါ နောက်ပိတ်ခွေးတို့သည် လူထုမေတ္တာ၏ စူးရှချက်ကြောင့် ရုံးတင်စစ်ဆေး အပြစ်ပေးကာ စတေးခံရလေသည်။

ဝဋ်ကြွေးငယ်တင်၊ လွတ်သေးတယ် ပျိုမထင်နှင့်၊ ကိုယ်ကျင့်တရား။ ။ မသိသူ၊ သတိကလေးတစ်ခါမူတော့၊ ဝိဋ္ဌဋ္ဌုသာကီ သတ်စဉ်က၊ စောမြတ်စွာ ကိုယ်တော်တိုင်ပ၊ မကယ်နိုင် ထုံးရှိထားတယ်၊ (ကွယ်) ဘုန်းအသိသား။

ဝဋ်ကြွေးတင်မည်ဆိုမှဖြင့် ဘုရားရှင်တော်မှ မကယ်နိုင်၊ ရှင်မောဂ္ဂလာန် ရဟန်းသည်ပင်လျှင် ခိုးသားငါးရာ၏ လက်ချက်ဖြင့် အသက်ထွက်ခဲ့ရသည်ကို သိပါ၏။ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တကွ ခေါင်းဆောင်ကြီးတို့အား တိရစ္ဆာန်လောက်မှ ကျေးဇူး မသိတတ်သော အသိဉာဏ် ကင်းမဲ့သည့် မသေခင် အရှင်လတ်လတ်က သရဲသဘက်ဖြစ်နေသော လူပြိတ္တာ ချေးပိုးထိုးတို့၏ မသတိစရာ လက်ချက်ဖြင့် အသက်ပေးသွားရသည်ကို ကား ကမ္ဘာပင် ကြေသော်လည်း ဥဒါန်းကား မကျေနိုင်ပါ။

၁၉၄၈ ခု၊ ဧပြီလ ၁၁ ရက်နေ့သည်ကား ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တကွ ခေါင်းဆောင်ကြီးများအား နိုင်ငံတော် ဈာပနအဖြစ်ဖြင့် အာဇာနည်တို့ ကိန်းအောင်းရာ အာဇာနည်ကုန်းဘက်သို့ ငါးသိန်းကျော်မျှ လူထုကြီးက လိုက်လံ ပို့သသောနေ့ပေတည်း။

အာဇာနည်ကုန်းသို့ ရောက်ပြီးသည့်နောက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တကွ အပေါင်းပါ ခေါင်းဆောင်ကြီး

တို့အား ကောင်းရာသုဂတိသို့ လားပါစေသော် စိတ်မနှောင့်ဖြင့် သရဏဂုံတင်ကာ အမျှအတန်းဝေသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဝမ်းနည်းပက်လက် စက်လက်မျက်နှာလွမ်းမိုးစွေစေတော့၏။ တကြူကြူ ရှိုက်ငို၊ လိုက်သလည်း အာဇာနည်ကုန်းဝယ် သောသောကြွယ်၏။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့အား စစ်အခမ်းအနားနှင့် သေနတ်ပစ်ဖောက်၍ နောက်ဆုံး အလေးပြုသည့်အခါ ရင်တွင်းနုလုံး ဖုံး၍ ထားသမျှ ပူလုံးကြွကာ ပရိသတ်ခများမှာ မျက်ရည်ဖြာကြရတော့၏။ သာရကာကျေးဇူးတင်ကလေးများပင် ပင်ထက်ပျော်မြူး ပလူးရာမှ ဂါဝေဖြင့် ပင်မှဆင်းသက်ကာ ဝဲကာအလေးပြုရှာကြ၏။

လွမ်းသူခရာသံများ သာယာညွှင်းပျောင်း ကြေညီဖွယ်ရာ နောက်ဆုံးနှုတ်ဆက်ခြင်းဖြင့် လေးလေးတွဲတွဲ သဲ့သဲ့သံသာ ကျူးရင့်သည့်အခါဝယ် ရှစ်ခွင်တိုင်းနာညှိညှိငယ်ရှိုင်းပြာ ညှိရွှေတိမ်ခြေဆိုင်းလို့ ဝိုင်းအုံ့မှောင်၍ လာပါတော့သည်။ သည်းဘဝင်ဖိုလှိုက် ငိုနှိုင်းသံတို့ကား လွမ်းခရာသံနှင့် ပြွမ်းရောတော့၏။

ရုပ်ကလာပ်တို့ကား ဂူအတွင်းသို့ သွတ်သွင်းပြီး ချေပြီ။ လေးဆူဓာတ်ပုံ ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီးသည် အာဇာနည်ကြီးများအား မိမိ၏ အရိပ်တော်အောက်ဝယ် ပိုက်ထွေးယုယ ဘဝခြားမို့ ထိန်းသိမ်းထားလိုက်ရှာမည်။ လွမ်းသူပန်းခွေတို့သည်လည်း ဂူအထက်ဝယ် ဝက်ဝက်ကွဲမျှ ပုံလျက်ရှိ၏။

ပြည်သူ့ခပင်းလည်း ရှိုက်ဖိုငိုရင်း သံသာညွှင်းလျှင် မိမင်းမြန်မာ ကြမ္မာရိုင်းမူ တိုင်တည်ခြင်းပြုသည်မှာ နဝယ်ပြည့်လုခမန်းပင်။

ပြည်သူ့ခပင်း ပြည်သူ့ဈာပနကဏ္ဍ၏ အဆုံးသတ် နိဂုံးရောက်ချေပြီ။

ပြည်ပေါ်ကျော်ကြား၊ ဩရသများနောင် ဗိုလ်ချုပ်ခေါင်ချုပ်၊ သားဗိုလ်ချုပ်၏ သိမ်းအုပ်မြန်ပြည်၊ စားထူးသည်၊ မြေလူးသွေးအိုင်၊ ခန္ဓာယိုင်ပြီ၊ သည်းဆိုင်ကြွေလုတ်တဲတည်း။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ ကျဆုံးသည်မှာ နှစ်ဆယ်တစ်နှစ်ပင် တိုင်ခဲ့သော်လည်း နှစ်ဆယ့်တစ်စက္ကန့် မကြာသေးဟု ထင်ယောင်မိ၏။ ပြန်ကာလန်ကာ နောက်တွေး၊ ရေးရေးခုဖြင့် ရွှင်ပါနိုင်ပြီဘဲ ဟူသော

တေးသံသည် လေဟုန်ထဲတွင် ဝဲ၍ ဝဲ၍ ငြိမ်ညောင်းသာ
ယာ ပေါ်လာပါသည်။ စေ့စေ့တွေး ရေးရေးပေါ် ဆိုသကဲ့
သို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား ရော်ရမ်း မျှော်မှန်း အလွမ်း
တွေပို ရင်၌ဖိုလျက် ဆိုငိုမှိုငံငေး ဆွေးခဲ့ရပါသည်။

အောင်ဆန်းကြိုက်ကြိုက်၊ တောဇပင်ဆိုဆို၊ နောင်ချို
လို့ပင် သမုတ်သမုတ်၊ ဖိုးတုတ်ပင် ချိုးချိုး၊ ငမိုးပင် ဟူဟူ
ယနေ့တိုင် မမေ့နိုင်သူကား ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပင် ဖြစ်
ပေသည်။ ထိုထက် မိုးနှင့် မျက်ရည်ရောသောနေ့၊ သွေး
နှင့်မျက်ရည် ရောသောနေ့ကိုကား ပို၍ပင် မမေ့နိုင်ပါပြီ။

သွေမဖီ မျိုးချစ်တစ်ခါညီလို့၊ အတည်တည်လျှင်၊
လူများငယ်သို့၊ လိုလားအာသီကြောင့်၊ ရဲဇာနည် ခေါင်
ကြငန်းပါဘဲ၊ မိုက်မှောင်ကို တန်ဆောင်ထွန်းသည့်နှယ်၊
အောင်ဆန်းအမည်ပြောင်လို့ ဗိုလ်မင်းရောင် သူ့အဘိုး

လို့ပ၊ မြန်ပြည်ကို ပြန်လည်ကြိုးသော်ကြောင့်၊ လူဆိုး
မသမာ မှန်တဲ့၊ မိန်းမဉာဏ်တစ်ခါမှီးပါလို့၊ ဝန်ကြီးတွေ
အသက်ဆုံးခဲ့ရ၊ မြန်ပြည်လူထုအလုံးမှာဖြင့်၊ ယူကျုံးဖွယ်
မရသည့်ပြင်၊ သည်းဆွ ဗလောင်ဆူ၍၊ ကိုးစားသူ လူအများ
မှာဖြင့်၊ နွမ်းရွှေကာ မှန်းခြေနှင့် မကြားနိုင်ဘူး၊ မတစ်ထောင်
တစ်ကောင်ဘွားတို့ကြောင့်၊ ဂုဏ်ရောင်ကို ပုံဆောင်ငြား
ပေမဲ့၊ ရှည်လျား ဘယ်မဆုံးမှာကြောင့်၊ မြန်ဗဟို သံချိုနှင့်
နှုန်းလိုက်ရတယ်(ကွယ်) ချိုးချကြကွဲ။ ။

(တပ်မတော်မော်ကွန်းတိုက်မှ ကျေးဇူးပြုပါသည်)

ပြည်သူ့ကြမ်း အမှတ် ၃ (ဇူလိုင်လ ၁၉၆၈)

မိုးသက်မုန်တိုင်း ကျသည့်နေ့ ဦးဗဆွေ

သခွတ်ပင်က မီးတက်ကျိကျိ

ပင်လယ်ထဲတွင် လှိုင်းလေငြိမ်ချက်သားကောင်းနေလျှင် လေပြင်းမုန်တိုင်းဆင်၍ လှိုင်းလေထန်မည့်နိမိတ်ဟု ယူဆကြသည်။ မမျှော်လင့်ဘဲ မိုးသက်လေပြင်းကျပြီး လှိုင်းလေထန်တတ်သည်။ အန္တရာယ်ဖြစ်ပေါ်တတ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ဗမာပြည် နိုင်ငံရေး ရာသီဥတုကို ဆန်းစစ်လျှင် ပင်လုံကွန်ဖရင့်အထိ နယ်ချဲ့တို့၏ ခြေရှုပ်မှု၊ ခြေထိုးမှုများ ပြင်းထန်ခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် အလံနီကွန်မြူနစ်ပါတီက ရိက္ခာလုပွဲ၊ သီးစားခတိုက်ပွဲ၊ အမတော်ကြေးပြန်မဆပ်ရေးတိုက်ပွဲများကို ပြောက်ကျားပြောက်ကျား ဆင်နွှဲလျက်ရှိသည်။ သိန်းသန်း ကွန်မြူနစ်ပါတီက တစ်ဘက်တွင် ညီညွတ်ရေးကို ကြွေးကြော်၍ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်အတွင်း အခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရာတွင် အပြုသဘောပါဝင်သလိုပြုပြီး တစ်ဘက်တွင် တောခိုလူသတ်လုပ်ငန်းများကို ဟိုနေရာဒီနေရာလုပ်လျက်ရှိသည်။ စော-စိန်-မော် ဂိုဏ်းကလည်း တရားပွဲများ ကွက်ကြားကွက်ကြားလုပ်၍ ဖဆပလကို ဆဲရေးပုတ်ခတ်လျက်ရှိသည်။ နယ်ချဲ့တို့၏ တိုက်ရိုက် လှုပ်ရှားမှုများကိုကား မမြင်ရ၊ မတွေ့ရ။ ငြိမ်ချက်သားကောင်းလျက်

ရှိသည်။ မမျှော်လင့်ဘဲ မိုးသက်မုန်တိုင်းကျမည့် နိမိတ်ပင်လော။

ရန်သူခြေလှမ်း

ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်ကြီးသည် နယ်ချဲ့ကို ဆန့်ကျင်၍ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲများကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဆင်နွှဲလျက်ရှိသည့်အတိုင်း ရန်သူ၏ ခြေလှမ်းလှုပ်ရှားမှုများကို မျက်ခြည်မပြတ်လေ့လာနိုင်ရန် ကိုယ်ပိုင်ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ ထားရှိပါသည်။ ထို့အတူ လက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သော ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ၊ ပြည်သူ့ရဲတော်များကလည်း သီးခြား ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့များ ထားကြပါသည်။ အရေးကြီးသော သတင်းများကို ဖဆပလအဖွဲ့ကချုပ်သို့ တင်ပြ အစီရင်ခံကြရပါသည်။ ဖဆပလထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့မှာ နယ်ချဲ့ကိုသာ ဦးတည်၍ ထောက်လှမ်းရေးဆိုင်ရာ ပြည်သူ့ရဲတော်တို့ထက် တခြားနိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အန္တရာယ်ပြုနိုင်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်များကိုပါ မျက်ခြည်မပြတ် ထောက်လှမ်းမှု ပြုကြပါသည်။

တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် ကျင်းပ၍ အလုပ်များဆင်ခြင်အချိန်များတွင် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီနှင့် ပြည်သူ့ရဲတော်

များက ဂဠုန်ဦးစောနှင့်ပတ်သက်၍ လှုပ်ရှားမှုများကို အဆက်မပြတ် တင်ပြလာကြသည်။ သတင်းများကို စုပေါင်းဆက်စပ်လိုက်က 'ဂဠုန်ဦးစောသည် အင်္ဂလိပ် အရာရှိတစ်ဦးနှင့် အဆက်အသွယ်ပြုလျက်ရှိသည်။ နယ်မှ မျိုးချစ် လူငယ်များကို ရန်ကုန်သို့ ခေါ်ယူ၍ လျှို့ဝှက်လက်နက်သင်တန်း၊ နိုင်ငံရေးသင်တန်းများ ပေးလျက်ရှိသည်။ ပုလိပ်အရာရှိဟောင်း ထိပ်တင်မောင် လေးကလည်း ရဲအဖွဲ့မှ မိမိ၏ တပည့်ဟောင်း လူယုံများ ကို စည်းရုံးလျက်ရှိသည်။ 'ဖဆပလ ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်များကို လုပ်ကြံ၍ ဆူပူမှုများ ဖန်တီးမည့် လက္ခဏာရှိသည်' ဟု ဖော်ပြကြသည်။ ကျွန်တော်လည်း ထိုသတင်းများမှာ အရေးကြီးသည်ဟု ယူဆသည့်အတိုင်း ဗိုလ်ချုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဦးနုကိုလည်းကောင်း တစ်ဦးချင်း တင်ပြသည်။ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တွင်လည်း အစီရင်ခံသည်။ သို့သော် ပုဂ္ဂိုလ်ခပ်များများက အလေးအနက် သဘော မထားကြ။ ယခုလိုအချိန်မျိုးတွင် 'ဤသို့ မိုက်ရှူးရဲအကြံ၊ မိုက်ရှူးရဲအလုပ်မျိုးကို မည်သူမှ ကြံရဲလုပ်ရဲမည်မဟုတ်။ အင်္ဂလိပ်ကလည်း လက်ခံမည်မဟုတ်။ အင်္ဂလိပ်က ညစ်ချင်လျှင် သူတို့ ပါလီမန်သို့ အခြေခံဥပဒေရောက်မှ ညစ်လိမ့်မည်' ဟု ပေါ့ပေါ့ယူဆကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကလည်း 'ဒီသတင်းတွေ ဟာ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ခင်ဗျားလူတွေ သတင်းမရှိ၊ သတင်းလုပ်ကြံ ပေးကြတာဖြစ်မှာပဲ' ဟု ခါးခါးသီးသီး ဆိုခဲ့သည်။

မီးကိုရှာခြင်း

သို့သော် မီးခိုးတွေက မီးကိုရှာရမည်မဟုတ်ပါလော။ သတင်းထွက်လာမှ ဟုတ် မဟုတ်၊ မှန် မမှန် အထင်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်းထက် ရှာကြည့်၊ တိုက်ကြည့် သင့်သည်မဟုတ်ပါလော။ အပြင်မှလိုက်၍ ထောက်လှမ်းခြင်းထက် အတွင်းသို့ ဝင်နိုင်က ပို၍ခရီးရောက်၊ ပို၍ တိကျသော သတင်းများကို ရနိုင်မည် မဟုတ်ပါလော။ ထို့ကြောင့် ဟုတ်သည် မဟုတ်သည် အပထား၍ မီးခိုးတွေမှ မီးကိုရှာရမည့် ဝတ္တရားအတိုင်း ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့များကိုလည်း ထိုသတင်းကို ဆက်၍လိုက်ကြရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်လည်း ထိပ်တင်

ဦးမောင်ကလေး၏ လူရင်းများထဲမှ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် စိတ်ချယုံကြည်ရသူ ရဲအရာရှိများကို ရှာဖွေ၍ အတွင်းသို့ ဝင်နိုင်ရန် စီစဉ်လုံးပန်းခဲ့သည်။

ဦးစော

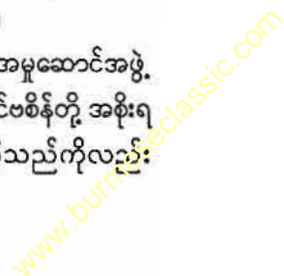
ဤတွင် စာဖတ်သူတို့ သိရှိထားရန်လိုသော ဦးစောနှင့်ပတ်သက်သည့် နောက်ကြောင်းဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို တင်ပြဖို့ လိုသည်။

ဒေါက်တာဘမော်၊ ဂဠုန်ဦးစော၊ သခင်ဗစိန် အစရှိသော အဝေးရောက် နိုင်ငံရေးသမားများ၊ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ရ၍ ဗမာပြည်သို့ ပြန်ရောက်လာကြသော အခါ စော၊ စိန်၊ မော် ဂိုဏ်းဟူ၍ ဖဆပလနှင့် အတိုက်အခံဂိုဏ်းတစ်ခု ပေါ်ခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုအဖွဲ့တွင် ဒေါက်တာဘမော်၊ ဗိုလ်ရန်နိုင်၊ သခင်ဗစိန်တို့သာ ရှေ့တန်းထွက်၍ တရားပွဲများ ကျင်းပခြင်း၊ အတိုက်အခံ လုပ်ခြင်းများ လုပ်ကြသော်လည်း ဂဠုန်ဦးစောမှာ ရှေ့တန်းသို့မထွက်ဘဲ သူရိယသတင်းစာကို ဦးစီး၍ သတင်းစာမှသာ အတိုက်အခံ လုပ်ခဲ့သည်။

ထိုအတောအတွင်း တစ်နေ့သော ညနေပိုင်းတွင် ဦးစောသည် သူရိယသတင်းစာတိုက်မှ မိမိနေအိမ်သို့ ကားနှင့်အပြန် ပြည်လမ်းမကြီးပေါ်တွင် နောက်မှ ကားတစ်စင်းက လိုက်၍ သေနတ်နှင့် ပစ်ခတ်ခံရပါသည်။ ကံအားလျော်စွာ ကားမှန်များ တင်ထားသဖြင့် ကျည်ဆန်များမှာ မှန်ကိုသာ ထိမှန်ပြီး ထိုမှန်ကွဲအစအနများ လွင့်စင်၍ မျက်လုံးတစ်ဖက်ကိုသာ ထိခိုက်ခြင်းခံရလေသည်။ လူတွင်ကား ဘာမှ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှု မရှိခဲ့ပေ။ ထိုကိစ္စနှင့် ဆေးရုံသို့ တက်ရသည်။ မျက်စိ ခွဲစိတ်ကုသရသည်။

ထိုသတင်းကို ကြားသိသောအခါ ဖဆပလခေါင်းဆောင်များကိုယ်တိုင် သတင်းမေးသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ သခင်မြတို့ကိုယ်တိုင် ဆေးရုံသို့ သွား၍ ကြည့်ရှုကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဖဆပလမှာ ဘာ အာဏာမှ မရှိသေး။ နယ်ချဲ့တို့နှင့် ပွဲကြီးပွဲကောင်းကို အပြင်းအထန် ဆင်နွှဲနေတုန်းအခါသာ ဖြစ်လေသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ဖဆပလမှ ဘုရင်အမှုဆောင်အဖွဲ့ သို့ ဝင်ရောက်သည့်အခါ ဦးစောနှင့် သခင်ဗစိန်တို့ အစိုးရအဖွဲ့တွင်ထည့်ရန် ဘုရင်ခံက အရေးဆိုသည်ကိုလည်း

အသာတကြည်ပင် လိုက်လျောခဲ့ကြသည်။ ဘီလပ်သို့ ကိုယ်စားလှယ်လွှတ်သောအခါလည်း ဦးစောနှင့် သခင် ဗစိန်ပါဝင်မှုကို သဘောတူခဲ့ကြသည်။ အောင်ဆန်း အက်တလီစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးရာတွင်မှ ၎င်းတို့ က အတိုက်အခံလုပ်ခဲ့ကြသဖြင့် နောက် ကြားဖြတ် အမျိုး သားအစိုးရဖွဲ့စည်းရာတွင်သာ ၎င်းတို့ကို ဖြုတ်ထားခဲ့ရ လေသည်။

ဂဠုန်ဦးစောကား မိမိအား လုပ်ကြံသူများမှာ ဖဆ ပလမှဖြစ်သည်ဟု စွဲစွဲမြဲမြဲ ယုံကြည်ခဲ့သည်။ ထိုအတွင်း ဖဆပလ ခေါင်းဆောင်များနှင့် ဆက်ဆံခြင်းမှာ ဟန် ဆောင်သာဖြစ်သည်။ လက်စားချေရေးအတွက် သံသ မဲမဲ အခဲမကျေ အမြဲကြံစည်လျက်ရှိသည်မှာ နောက် ပိုင်းတွင် ထင်ရှားလာပါတော့သည်။

*

တာဝန်သိသိ

ကျွန်ုပ်တို့သည် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၉ ရက်နေ့ တွင် တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲကြီးကို ကျင်းပ ပြီးစီးခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုနေ့တွင် တိုင်းပြုပြည် ပြုလွှတ်တော်ဖြစ်ပေါ်လာသည် မဟုတ်သေး။ ထိုတိုင်းပြု ပြည်ပြုလွှတ်တော်အတွက် ကိုယ်စားလှယ်များ ရွေးပွဲသာ ဖြစ်သည်။ ထိုကိုယ်စားလှယ်များ စုံစုံညီညီ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၀ ရက် စုဝေးပြီးမှ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် ဆိုတာ တရားဝင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။ ယခုအခါ ပထမဆုံးအကြိမ် တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ကို တရား ဝင် ကျင်းပ၍ အခြေခံ ဥပဒေရေးဆွဲရေးအတွက် အရေး ကြီးသည့် လမ်းညွှန်မှုများကို ဆွေးနွေးပြဋ္ဌာန်းပြီး ဖြစ်ကြ သည်။ အခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရေးအတွက် ဗဟိုကော်မတီ ကြီးနှင့် ကော်မတီအသီးသီးကိုလည်း ဖွဲ့စည်းပြီးဖြစ်ကြ သည်။ ထိုကော်မတီများ အလုပ် လုပ်နေချိန်တွင် လွှတ် တော်ကိုလည်း ခေတ္တရွှေ့ဆိုင်းထားချိန်ဖြစ်လေသည်။

ဤသို့ အစိုက်အတန့် ရရှိသောအချိန်ကလေးကို ပင် ဖဆပလသည် အလဟဿ အကုန် မခံနိုင်ပေ။ အချိန်ကို လု၍လုပ်နေကြသည်မဟုတ်ပါလော။ နောက် ဆုံးအဆင့်၊ နောက်ဆုံးအပိုင်းအတွက်လည်း ပြင်ရ ဆင်ရ ပေဦးမည်။ ပြည်သူလူထုသို့လည်း လုပ်ပြီးသမျှ အသိ

ပေးရ၊ အစီရင်ခံရပေဦးမည်။ လွတ်လပ်ရေး၏ နောက် ဆုံးအဆင့်အတွက် ပြင်ဆင်သည့်သဘော၊ လမ်းဆင် သည့်သဘောဖြင့် ဦးနုအမှူးပြုသော မိတ်ဆက်အဖွဲ့ကို ဘီလပ်သို့ စေလွှတ်ခဲ့သည်။ နယ်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ များကိုလည်း မိမိတို့ဆိုင်ရာ နယ်ပယ်သို့ တစ်လှည့်စီ ပြန်၍ အခြေအနေ အရပ်ရပ်နှင့် လုပ်ပြီးသမျှ လုပ်ငန်း များ၊ ရင်ဆိုင်ရမည့် ပြဿနာများကို လူထုသို့ အစီရင် ခံရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ နယ်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကိုလည်း မိမိတို့ဆိုင်ရာ နယ်ပယ်များသို့ပြန်ကာ နိုင်ငံ ရေး ရှင်းလင်းပွဲများလုပ်လျက်ရှိကြသည်။ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်အနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရန်ကုန်မှ ရွေးကောက် ခံရသော ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့်လည်းကောင်း တိုင်းပြည်နှင့် ရန်ကုန်လူထုသို့ အစီရင်ခံရန် တာဝန်ထူး လျက်ရှိသည်။

နောက်ဆုံးမှာတမ်း

ထို့ကြောင့် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့ တွင် ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမ၌ ဖဆပလမှ ကြီးမှူး၍ နိုင်ငံ ရေးရှင်းလင်းပွဲကြီးတစ်ရပ်ကို ကျင်းပခဲ့လေသည်။ လူထု ကလည်း ဝက်ဝက်ကွဲမျှ စည်ကားလှသည်။ ထိုတရား၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက 'ယနေ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ နိုင်ငံ ရေးရှင်းတမ်းက ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်ဥက္ကဋ္ဌအနေဖြင့်သာ မဟုတ်ဘဲနဲ့ ဒီရန်ကုန်မြို့နယ် တစ်နယ်ကနေပြီးသော တင်မြောက်လိုက်တဲ့ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်အဖွဲ့ အနေနဲ့ ဒီတိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ထဲမှာ ဘာလေး လုပ်နေလို့၊ ဘာတွေလုပ်ခဲ့တယ်ဆိုတာတွေကို နယ်နယ် နယ်သားတွေ ပြန်သိအောင် အစီရင်ခံဖို့ ရည်ရွယ်ချက် က အဓိက ရည်ရွယ်ချက်အဖြစ်နဲ့ ထားပြီးတော့ ကျွန်တော် အခုစကားပြောဆိုပါတယ်' ဟု ဆိုခဲ့သော် လည်း တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ရေးရာ တစ်ခုတည်း သက်သက်လို့သာ ရှင်းလင်းခဲ့သည်မဟုတ်ပေ။ လွတ် လပ်ရေးနှင့် ပတ်သက်သည့်ရေးရာများ၊ လွတ်လပ်ရေး တည်မြဲမှုနှင့် ပတ်သက်သည့် ရေးရာများ၊ နိုင်ငံထူထောင် ရေးနှင့်ပတ်သက်သည့် ရေးရာများ၊ နိုင်ငံထူထောင် နှင့်ပတ်သက်သည့် ရေးရာများကိုပါ အကျယ်တဝင့် တင်ပြခဲ့သည်။ ပြည်သူလူထုကိုလည်း လွတ်လပ်ရေး

ထိုက်တန်သော လူမျိုးပီသရန်၊ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့် ပြုပြင်ရေး၊ စည်းကမ်းရှိရေးများကိုလည်း မညာမထောက် ဆေဖန်ညွှန်ကြားခဲ့လေသည်။

ထိုနေ့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ မိန့်ခွန်းကား အဘက်ဘက်မှ အပြည့်စုံဆုံး၊ ဗမာနှင့် ပြည်သူတို့ အတွက် ဘယ်တော့မှ မရိုးနိုင်ဆုံး မိန့်ခွန်းတစ်ရပ်ဟု ဆိုရပေမည်။ ကျွန်ုပ်တို့အား သင်ခန်းစာ ယူစရာ၊ လိုက်နာ ကျင့်ကြံစရာအမြဲညွှန်ကြားနေမည့် မှာတမ်းကြီးလည်း ဆိုနိုင်သည်။ ဤမိန့်ခွန်းမှ သိစရာ၊ မှတ်စရာ၊ လိုက်နာ ကျင့်သုံးစရာများကို ကောက်ချက်ထုတ်လျှင် မကုန်နိုင်၊ ခခန်းနိုင် မြားမြောင်လှသည်။ ဗမာတွေ စိတ်ဓာတ်ပြုပြင် ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အနည်းငယ်မျှ ကောက်နုတ်ပြရ သော် ...

‘ဗမာတွေ စိတ်ထက်သလေး ဘာလေးနဲ့ တလွဲ ဆံပင်ကောင်းနေကြတယ်။ ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရေးရ အောင် လုပ်ရမယ့်တိုက်ပွဲမျိုးမယ် အသုံးမချဘူး။ ဗမာ ပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးမှာ အသုံးမချဘူး။ ဗမာချင်း ချစ်ဖို့မှာ လုပ်ချင်တယ်။ ဒါမျိုးတွေလုပ်ချင်လို့ ဘယ်တော့မှ အကျိုးမရှိဘူး’ ဟူ၍လည်းကောင်း၊

‘ဒီတော့ကာ ခင်ဗျားတို့ဟာ လွတ်လပ်ရေးကို လို ချင်ရင် လွတ်လပ်ရေးရနိုင်လောက်တဲ့ စည်းကမ်းကို ရှိကြ ပါ။ လွတ်လပ်ရေးကို လိုချင်ရင် လွတ်လပ်ရေးကို ရနိုင် တဲ့ ညီညွတ်မှုကို ထိန်းသိမ်းထားပါ။ လွတ်လပ်ရေးကို လိုချင်ရင် လွတ်လပ်ရေးကို ရနိုင်တဲ့ ထူထောင်မှုကို လုပ် ကြပါ။ အဲဒီလို လုပ်ပြီးတဲ့နောက် ရှေ့ကို လွတ်လပ်ရေး အရသာကို ခံစား စံစားချင်တယ်ဆိုရင် အလုပ်လုပ်ကြဖို့၊ စည်းကမ်းရှိကြဖို့ ယခုကတည်းက ခင်ဗျားတို့ ကိုယ့်ကို အကျင့်ဆိုးတွေ၊ အကျင့်ဟောင်းတွေ၊ စောက်ကျင့်တွေ ကို ပြင်ကြဖို့လိုပြီဆိုတာ ကျွန်တော် ယနေ့ ပြောခဲ့ချင် တယ်’ ဟူ၍လည်းကောင်း ပြောစရာရှိသည်များကို ဘွင်း ဘွင်းရှင်းရှင်း တိတိလင်းလင်းပဲ ဆိုခဲ့လေသည်။

ဤမိန့်ခွန်းကို ကြားနာရစဉ်က မည်သူတစ်ဦးတစ် ယောက်မျှ ဤမိန့်ခွန်းသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ နောက်ဆုံးမိန့်ခွန်းဖြစ်လိမ့်မည်ဟု မမျှော်လင့်ခဲ့၊ မမှတ်ယူ ခဲ့။ သို့သော်လည်း ယနေ့အဖို့ဆိုလျှင် ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်း၏ နောက်ဆုံးမိန့်ခွန်းကြီးဖြစ်လျက်ရှိလေပြီ။ မမျှော်

လင့်ဘဲ ဗမာပြည်နှင့် ဗမာလူထုအတွက် အဘက်ဘက် မှ ပြည့်စုံလှသော နောက်ဆုံးမှာတမ်းကြီးဖြစ်လျက်ရှိလေ ပြီ။ ကြည်ညိုအပ်သည်၊ လေးစားအပ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး များ၏ နောက်ဆုံးစကား၊ နောက်ဆုံးမှာကြားချက်များကို လေးလေးနက်နက်ထား၍ လေးစားကြမြဲဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်၏ ဤနောက်ဆုံးမိန့်ခွန်းကို နောက်ဆုံးမှာတမ်း အနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ဗမာပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး အလေးအနက်ထား၍ လေးစားလိုက်နာ ကျင့်သုံးအပ်လှ သည်မဟုတ်ပါလော။

ဝိပါက်ရယ် ကြမ္မာငင်တော့

လေပြင်းမုန်တိုင်းကျရောက်ပါပြီ။ ယခု ဆက်လက် ၍ ရင်နာဖွယ်၊ တရားရ သံဝေဂယူဖွယ်ကောင်းလှသည့် သမိုင်းဖြစ်ရပ်ကြီးတစ်ခုကို တင်ပြရပါတော့မည်။ ‘သိလျက်ကယ်၊ ဝိပါက်ရယ် ကြမ္မာငင်တော့’ ဟူသည့် တေးသွားအတိုင်း ယူကျုံးမရဖြစ်ရသည့် ဖြစ်ရပ်ကြီး လည်းဖြစ်သည့် ဗမာပြည်တည်သမျှ မေ့မရသည့်ဖြစ်ရပ် ကြီးလည်းဖြစ်သည်။ ကိုယ်တွေ့ကြုံခဲ့ရသူများ ယနေ့ တိုင် တွေးမိတိုင်း အံကြိတ်ရ၊ မျက်ရည်ကျရသည့် ဖြစ် ရပ်ကြီးလည်းဖြစ်လေသည်။ လွတ်လပ်ရေးရောင်ခြည် သန်းချိန်တွင် ပြည်သူ့အသည်းစွဲ၊ တစ်ခေတ်တွင် တစ် ယောက် ရခဲလှသော အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် အပေါင်းပါ နိုင်ငံနှောင်တော်ကြီး တချို့ကို လူမသမာတစ်စုက ရက်ရက်စက်စက် လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်လိုက်လေပြီ။

ဤဖြစ်ရပ်ကြီးကား လွတ်လပ်ရေးသမိုင်း၊ ဗမာ့ နိုင်ငံရေးသမိုင်းတွင် သီးခြားကဏ္ဍတစ်ရပ်အနေဖြင့် ရှိအပ်၊ မှတ်တမ်း တင်အပ်သော ဖြစ်ရပ်ကြီးဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် မည်သူမျှ ယနေ့တိုင် ပြည့်ပြည့်စုံစုံဖြင့် တစ် ကဏ္ဍဖွဲ့၍ မှတ်တမ်းမတင်သေး။ ကျွန်ုပ်လည်း ဤ ဆောင်းပါးတွင် တင်ပြနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ဤဆောင်း ပါးမှာ သမိုင်းစစ် သမိုင်းမှန်ကို ကွက်ဆက်မှတ်မှန်ဖြင့် ပုံကြမ်းသွန်း၊ ပုံကြမ်းလောင်းပေးနေခြင်းသာဖြစ်ရာ ဖော်သင့်သလောက် အနည်းအကျဉ်းသာ ဖော်ပြနိုင်မည် ဖြစ်လေသည်။ (ဤဖြစ်ရပ်ကို သမိုင်းတွင် တစ်ကဏ္ဍ ဖော်နိုင်ရန် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရေးသားဖို့ သီးခြားကြိုးစားပါ

မည်ဟု ကတိပြုပါသည်။ ဤဖြစ်ရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ ပြင်အမြင်၊ ပြင်အသိဖြင့် များစွာ ရေးသားခဲ့ကြပါပြီ။ သင်ခန်းစာယူဖွယ်၊ တရားရဖွယ်၊ အတွင်းမှ မြင်ရသိရပုံ ကို တိုတိုပဲ တင်ပြပါရစေ။

လောကတွင် လူတိုင်းကို မိမိနှင့် နှိုင်း၍ စဉ်းစား ခြင်းမှာ မမှန်ပေ။ မိမိမကြံ မိမိမလုပ်ဆိုသည်ကို ကြံမည့် လူတွေများစွာ ရှိလေသည်။ မိမိကိုယ်ကို အထင်ကြီးလွန်း၊ ရန်သူကို အထင်သေးလွန်းခြင်းသည် မှားပါသည်။ မိမိ ကိုယ်ကို အထင်ကြီး၍ ပျက်စီးခြင်း၊ ရန်သူကို အထင် သေး၍ ဆုံးရှုံးခြင်းများလည်း သာကေများစွာ ရှိလေ သည်။ ဝဋ်နှင့် ကြမ္မာ ငင်လာက သိလျက်နှင့် မတားနိုင်၊ မဆီးနိုင် ခံလိုက်ရသည့်ထုံးများလည်း ရာဇဝင်တွင် ဒုနဲ့ ဒေး၊ မျက်မြင်လောကတွင်လည်း အမြဲတွေ့နေရလေ သည်။ ဤသင်ခန်းစာများသည် ဤဖြစ်ရပ်ကြီးတွင် တစ်စိတ်တစ်ဒေသ အကျုံးဝင်လျက်ရှိလေသည်။

ဆင်ကြံကြံခံရခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေကို အချိန်မီပြီးစီးရန် ကြိုးပမ်းရာ လွတ်လပ်ရေးနောက်ဆုံး အဆင့် နောက်ဆုံးအပိုင်းအတွက် ပြင်ဆင်ရ လမ်းခင်းရ ဖြင့် အချိန်လု၍ အလုပ်ရှုပ်နေချိန်တွင် မသမာသူ အကြံ သမားတစ်စုက ဆင်ကြံကြံလျက်ရှိခဲ့သည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ဒုတိယပါတ်အတွင်း ရဲ ထောက်ပံ့ရေးဌာန (ဘီအိုဒီ)လက်နက်ဂိုဒေါင်မှ ရဲဝန် လက်မှတ် အတုဖြင့် ဘရင်းဂန်း ၂၀၀ နှင့် ကျည်ဆန်များ ထုတ်ယူမှုတစ်ခုဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၅-၇-၄၇ နေ့ထုတ် ဗမာ့ ခေတ်သတင်းစာတွင် ထိုသတင်းကို အကျယ်တဝင့် ဖော် ပြခဲ့သည်။ မူလက ဂဠုန်ဦးစောတို့လူသိုက် အကြံပက် ပက်စက်စက် ကြံစည်နေပုံရသည်ဟု သတင်းပေးစဉ်က မယုံမကြည် ခါးခါးသီးသီးဖြစ်ခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းက 'ကိုဗဆွေ ... ခင်ဗျားသတင်း မှန်နေပြီထင် တယ်' ဟု ပြောကြားခဲ့သည်ကို ကြားယောင်မိသေး သည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဂဠုန်ဦးစော၏ လျှို့ဝှက်လှုပ်ရှားမှု များနှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းရရှိသည့်အချိန်မှစ၍ ရဲအဖွဲ့ သို့လည်း မျက်ခြည်မပြတ် စောင့်ကြည့်ရန် ညွှန်ကြားစေခဲ့

သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်လည်း အတွင်းကျကျ သိရှိ ရန် လူသွင်းဖို့လည်း စီစဉ်ခဲ့သည်။ ဦးစောအထံ ဆို ရောက်နိုင်အောင် လူယုံမသွင်းနိုင်သေးသော်လည်း ဘီအို ဒီက ဦးစောအတွက် စည်းရုံးရေး လုပ်နေသော ထိပ်ထိပ် ဦးမောင်ကလေး၏ အသိုင်းအဝိုင်းသို့ကား လူသွင်း နိုင်သည့်အဆင့်သို့ ရောက်ခဲ့ပါသည်။ အင်္ဂလိပ်အစိုးရ ကြီးအချို့နှင့် ဆက်သွယ်၍ အကြံကြီးတစ်ခု ကြံစည် လုပ်ဆောင်နေသည်ကို သေချာသလောက် သိရှိခဲ့ပါ သည်။

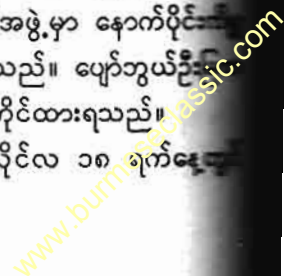
အခါတောင်းပြီးသော်

ဤအတောအတွင်း ဂဠုန်ဦးစောက ဗေဒင်ဆရာ တစ်ဦးကို ခေါ်၍ အခါ တောင်းသည်။ ဗေဒင်ဆရာက ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့၊ နံနက်ပိုင်း ၁၀ နာရီ မိနစ် ၁၀ နောက်ပိုင်းကို အခါပေးသည်။ ထိုနေ့ ထိုအချိန်မှစ၍ တစ်ခုခုတော့ လုပ်လိမ့်မည်ဟု ယူဆသည်ဟု အလွန် ရောက်နေသူများက သတင်းပေးကြသည်။ (ထိုအခါ ဆရာနှင့် သတင်းပေးသူများကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဆန္ဒကို ကြိုတင်ရယူခြင်း မရှိသေးသဖြင့် ဤဆောင်းဝါသွား မဖော်ပြလိုသေးပါ) ဤသတင်းနှင့်ပတ်သက်၍ သတင်း ဖြစ်နိုင်၊ လုပ်နိုင်မည်ကို ဆန်းစစ်ကြသည်။ သတင်း ပေးသူများရော၊ ဌာနချုပ်မှ ပုဂ္ဂိုလ်အချို့ကပါ ထိုနေ့ထုတ် ထိုအချိန်တွင်း အတွင်းဝန်များရုံး၌ အစိုးရအဖွဲ့ ဝန်ကြီး များအစည်းအဝေးရှိသဖြင့် လုပ်ကြံမှုတစ်ခု ဖြစ်နိုင်သည် ဟု ယူဆကြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းက ချက်ချင်း တင်ပြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ' ဝါသွား လောက် မြောင်ကျ အတင့်ရဲတဲ့ အကြံမျိုး၊ အလုပ်မလုပ် ဒီအချိန်မှာ မကြံရဲ၊ မလုပ်ရဲပါဘူး ' ဟု ဆိုခဲ့သည်။

ဗိုးမှောင်ကျချိန်ဝယ်

ထိုအချိန်တွင် ဦးနုတို့လည်း ဘိလပ်ပြန်ရောက်လာ ပါပြီ။ ကံဆိုးချင်၍လားမသိ၊ ထိုစဉ်က ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဖြစ်သူ ဦးကျော်ငြိမ်းနှင့်အဖွဲ့မှာ နောက်ပိုင်းက ဖမ်းပြတ်သေး၍ ကျန်နေခဲ့သည်။ ပျော်ဘွယ်ဦးစောက ပြည်ထဲရေးဌာနကို ယာယီ ကိုင်ထားရသည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ဇူလိုင်လ ၁၈ ရက်နေ့ထုတ်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနေအိမ်၌ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ် အလုပ် အမှုဆောင် အရေးပေါ်အစည်းအဝေးတစ်ရပ်ကို ကျင်းပ သည်။ ဘီလပ်မှ ပြန်ရောက်လာသော ဦးနုက မိမိတို့ အတွေ့အကြုံနှင့် ဆောင်ရွက်ချက်များကို တင်ပြ အစီရင်ခံ သည်။ ဦးနု၏ အစီရင်ခံချက်များကို ဆွေးနွေးပြီးသော အခါ ကျွန်တော်က အထက်ပါ သတင်းကို အလုပ်အမှု ဆောင်သို့ တင်ပြသည်။ ဟုတ်သော်ရှိ၊ မဟုတ်သော်ရှိ ကြိုတင်ကာကွယ်သည်ကား မမှားနိုင်။ ဒါကြောင့် ဇူလိုင် လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် အတွင်းဝန်ရုံးတွင် ချိန်းဆိုထားသော ဝန်ကြီးများအစည်းအဝေးကို ဗိုလ်ချုပ်နေမကောင်း၍ဟု အကြောင်းပြ၍ ရွှေ့ဆိုင်းပါ။ ဒါမှမဟုတ် ဗိုလ်ချုပ်၏ အိမ်သို့ ပြောင်း၍လုပ်ပါဟု အကြံပေး တိုက်တွန်းခဲ့ သည်။ ဗိုလ်ချုပ်က ထိုအကြံပေးချက် နှစ်ခုစလုံးကို လက်မခံ။ 'ခင်ဗျားက ဒီလူတွေကို ဒီလောက်ပဲ အထင် ကြီးနေသလား။ ဒီလောက် အတင့်ရဲ့၊ ပြောင်ကျတဲ့ အလုပ်ကို မလုပ်ရဲပါဘူး။ ကျုပ်က ခင်ဗျားအကြံပေး သလိုလုပ်ရင် သူတို့ကို ကြောက်ရာ ရောက်မှာပေါ့' ဟု ဆိုခဲ့သည်။ ကျန်လူများကလည်း တစ်ယောက်တစ် ပေါက် ပြောကြဆိုကြသေးသော်လည်း မရခဲ့ပေ။

ကြိုတင်ကာကွယ်ခဲ့သော်လည်း

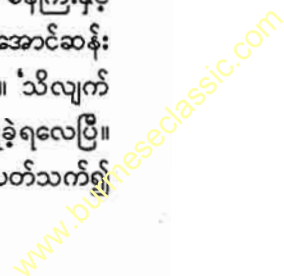
ဖဆပလ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ အစည်းအဝေး ပြီးဆုံးသောအခါ ပြည်သူ့ရဲဘော်ခေါင်းဆောင်များနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ အမှုဆောင်အချို့ ထိုင်၍ ဆက်လက်တိုင်ပင် ဆွေးနွေးကြသည်။ ဟုတ်သော်ရှိ၊ မဟုတ်သော်ရှိ ကြို တင်ကာကွယ်မှုတော့ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာ လုပ်ထား သင့်သည်ဟု ယူဆကြသည်။ ထို့ကြောင့် (၁) ယာယီ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ပျော်ဘွယ်ဦးမြက အတွင်းဝန်များ လုံခြုံရေးကို တာဝန်ယူ၍ ရဲဝိုင်ယာလက်ကားကို ခေါ် ထားရန်။ (၂) ပြည်သူ့ရဲဘော်ဌာနချုပ်က (က) လက် ရွေးစင်အသေခံရဲဘော်နှစ်ဦးကို ရွေးချယ်၍ ဗိုလ်ချုပ်နှင့် အတူ ထည့်ပေးရန်။ (ခ) ထိုနေ့ ဝန်ကြီးများအစည်း အဝေးချိန်တွင် အတွင်းဝန်များရုံး ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အရပ်ဝတ်အရပ်စားဖြင့် ရဲဘော်များ စေလွှတ်၍ စောင့် ကြပ်ရန် တာဝန်ခွဲယူကြသည်။ (ထိုစဉ်က အတွင်းဝန် များရုံးတွင် အစောင့်အကြပ် အတားအဆီးမရှိ။ လူတိုင်း

လွတ်လွတ်လပ်လပ် ဝင်ထွက်နိုင်သည်။ ဝန်ကြီးများတွင် လည်း သက်တော်စောင့် မထား။ အပါးတော်မြဲတစ် ယောက်နှင့်သာ သွားလာကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မှာ ကိုယ်ရံတော်အစောင့်အရှောက်ရှိသော်လည်း ဘယ် တော့မှ သွားရာကို ခေါ်သွားလေ့မရှိချေ။ အပါးတော်မြဲ ဗိုလ်ထွန်းလှတစ်ဦးသာ လိုက်ပါရသည်။)

မမေ့နိုင် ဇူလိုင် ၁၉

ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့သို့ ရောက်ပါပြီ။ ထိုနေ့ နံနက် ၉ နာရီကျော်ကျော်လောက်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းသည် အတွင်းဝန်များရုံးသို့ ထွက်ခွာရန် အိမ်ပေါ်မှ ဆင်းလာသည်။ ကားပေါ်တွင် ပြည်သူ့ရဲဘော်ဌာနချုပ် မှ စေလွှတ်ထားသော ရဲဘော်နှစ်ဦးကိုတွေ့သော် 'မင်းတို့ ဘာကောင်တွေလဲ၊ ဘာလာရှုပ်တာလဲ' ဟု ကြိမ်းမောင်း တော့သည်။ ဗိုလ်ထွန်းလှနှင့် ရဲဘော်များက ရှင်းပြသော် လည်း 'မလိုချင်ဘူး ... ဆင်းခဲ့ကြ' ဆို၍ ရဲဘော်များ ဆင်းနေခဲ့ကြရသည်။ အတွင်းဝန်များရုံးသို့ ရောက်လေ ပြီ။ ရုံးအတက်အဆင်းတွင် ရဲဝိုင်ယာလက်ကား ရပ်ထား သည်ကို တွေ့ရသည်။ 'ဒီမှာမင်းတို့ အလုပ်မရှိဘူး၊ သွား ကြ' ဟု နှင်လွှတ်ပြန်သည်။ အစည်းအဝေးခန်းမကြီး တွင် ရန်ကုန်ရှိ ဝန်ကြီးများ စုံစုံညီညီ ရောက်လျက်ရှိ သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ရောက်ပြီး မကြာမီပင် စည်း ဝေးပွဲလည်း စတင်ပါပြီ။ ပြည်သူ့ရဲဘော်ဌာနချုပ်တွင် စုရုံးထားသော ရဲဘော်များမှာလည်း ကားအခက်အခဲ၊ လူမစုံသေးသည့် အခက်အခဲများဖြင့် အချိန်မီမရောက်ရှိ ကြသေး။

ထိုနေ့နံနက် ၁၀ နာရီ ၃၇ မိနစ်တွင် ဗမာပြည် နိုင်ငံရေးသမိုင်းတွင် မိုးသက်မှန်တိုင်းကြီး ကျရောက်ခဲ့ရ လေပြီ။ ဗမာပြည်တစ်ပြည်လုံး ယူကျုံးမရဖြစ်ရသည့် ဖြစ်ရပ်ကြီး၊ တစ်ကမ္ဘာလုံး တုန်လှုပ်သွားရသည့် ဖြစ်ရပ် ကြီး ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေပြီ။ လူမဆန် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ် သည့် လူသတ်ကောင် (မောင်စိုး၊ သက်နှင်း၊ စိန်ကြီးနှင့် ရန်ကြီးအောင်)တို့၏လက်ချက်ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နှင့် ရဲဘော်ကြီးများ ရေတိမ်နစ်ခဲ့ကြလေပြီ။ 'သိလျက် ကယ်-ဝိပါက်ကြမ္မာငင်ရသည့်ကိန်း' ကြုံခဲ့ရလေပြီ။ ထိုနေ့ထိုအဖြစ်အပျက်၊ ထိုလုပ်ကြံမှုကြီးနှင့် ပတ်သက်၍

ရေးသူများပြီး လူတိုင်းသိနေပြီဖြစ်၍ မရေးသားလိုတော့။

(၁) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ (၂) သခင်မြ၊ (၃) ဒီးဒုတ်ဦးဘချို၊ (၄) ဦးဘဝင်း၊ (၅) မန်းဘခိုင်၊ (၆) ဦးရာဇတ်၊ (၇) မိုင်းပွန်စော်ဘွားကြီး၊ (၈) အတွင်းဝန်ဦးအုန်းမောင်နှင့် (၉) ရဲဘော်မောင်ထွေးတို့မှာ မသမာလူတစ်စု၏ လုပ်ကြံမှုနှင့် ကျဆုံးခဲ့ရလေသည်။ အစည်းအဝေးပွဲတွင် ရှိနေသူများမှ သေကံမရောက် အသက်မပျောက် ကျန်ခဲ့သူများမှာ (၁) ဝန်ကြီးဦးဘဂျမ်း၊ (၂) ဝန်ကြီးပျော်ဘွယ်ဦးမြ၊ (၃) ဝန်ကြီးဦးအောင်ဖံဝေ၊ (၄)

အတွင်းဝန်ဦးရွှေဘော်တို့ ဖြစ်ကြလေသည်။ ဝန်ကြီးဦးကျော်ငြိမ်းမှာ နိုင်ငံခြားရောက်နေ၍လည်းကောင်း၊ ဝန်ကြီးဦးဝမ်းကိုဟော၊ ဝန်ကြီး ဆမားဒူးဝါးဆင်ဝါးမောင်နှင့် ဝန်ကြီး စောစံဖိုးသင်တို့မှာ နယ်ထွက်နေကြသဖြင့် ကံကောင်းသူများဖြစ်ခဲ့ကြလေသည်။ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့ကား ဗမာပြည်နိုင်ငံရေးသမိုင်းတွင် အမည်းကွက်ကြီးစွန်းထင်းသည့်နေ့၊ မိုးသက်မုန်တိုင်းကျသည့်နေ့ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ။

ရွှေတူ အတွဲ ၁ အမှတ် ၂ (၁၅-၁၅-၁၉၅၅)

ပိုလ်ချုပ်နှင့် ဆုငွေ ၅ ကျပ် သခင်တင်မြ

နောက်တစ်နေ့။

ညက မိုးတဖွဲဖွဲ ရွာခဲ့သဖြင့် လူထုအစည်းအဝေးကြီးအား မိုးဖျက်မည်ကို စိုးရိမ်နေခဲ့ရသည်။ သို့သော် မိုးနတ်သားက အလိုက်သိလှသည်။ အမျိုးသား လှုပ်ရှားမှုသမိုင်းတွင် အရေးပါသော ကဏ္ဍတစ်ခုအဖြစ် ပါဝင်ရမည့် ဤ သာယာဝတီညီလာခံ၏ 'စစ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် လုံးဝလွတ်လပ်မှုအရယူရေး' ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လူထုအစည်းအဝေးကြီးတွင် တိုင်းပြည်သို့ ထုတ်ဖော်တင်ပြမည့် အရေးအခင်းကို မိုးနတ်သား သည် ရိပ်စားမိဟန်တူသည်။ ညက ကောင်းကင် တပြင်လုံးသို့ လွှားတင်ဖြန့်ကျက်ထားခဲ့သော မိမိ၏ မိုးဝတ်ရုံကို တစ်စတစ်စ ရုတ်သိမ်းယူပြီး နေမင်းအား လက်တို့ခွဲသဖြင့် အရှေ့ဆီက နေဝန်းပြုထွက်လာခဲ့ပြီဖြစ်၏။

နံနက်ပိုင်းတွင် ပြင်ကြဆင်ကြနှင့် အားလုံး အလုပ်များကြသည်။ နေ့လယ်တစ်နာရီတွင် လူထုအစည်းအဝေးကြီးကို တို့ဗမာသီချင်းဖြင့် ဖွင့်လိုက်သည်။ မျက်နှာတွင် ကျောက်ပေါက်မာ ထူသလောက် အသံဩဇာကောင်း၍ အဆိုတွင် စည်းဝါးကိုက်လှသော မြင်းခြံသခင်မင်းခေါင်သည် 'အရှေ့ကနေဝန်း ထွက်သည့် ပမာပ ဒို့ခေတ်ကိုတော့ ရောက်ရမည်မှာ မလွဲပါ...

ဒို့ဗမာဟေ့ ဒို့ဗမာ' ဟူသော တို့ဗမာသီချင်းဖြင့် သာယာဝတီညီလာခံလူထုအစည်းအဝေးကြီးကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ညီလာခံမဏ္ဍပ်ကြီးအပြင်သို့ ရောက်သည့်တိုင် အံ့ထွက်နေသော လူထုကြီးသည် ကြိတ်ကြိတ်ခဲနေသည်။ သုံးရောင်ခြယ်အလံများဖြင့် ဝိုင်းရံထားသော တရားဟောစင်မြင့်သည် မဏ္ဍပ်အလယ်တွင်ဖြစ်သည်။ စင်မြင့်တွင် သခင်လေးမောင်၊ သခင်အောင်ဆန်း၊ သခင်မြ၊ သခင်သန်းထွန်း၊ သခင်စိုး၊ သခင်နု၊ သခင်လှဘော်ကြီး စသော ဌာနချုပ်ခေါင်းဆောင်များနှင့်အတူ နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ အမှုဆောင်များ ရှိကြသည်။

ကိုယ့်မင်းကိုယ့်ချင်းအဖွဲ့၏ ဥပဒေပြုလွှတ်တော်အမတ် သခင်မြသည် လူထုအစည်းအဝေးကြီး၏ သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ သခင်လေးမောင်၊ သခင်အောင်ဆန်း၊ သခင်သန်းထွန်း၊ သခင်စိုး၊ သခင်လှဘော်တို့သည် တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် တရားဟောပြောကြသည်။ ခေါင်းဆောင်များ၏ ဟောပြောချက်များကိုအားလုံးပေါင်း၍ ကျွန်တော်သည် အောက်ပါအတိုင်း အကြမ်းဖျင်း နားလည်မှတ်သားခဲ့ရပေသည်။

[ယခုကျင်းပနေသော သာယာဝတီညီလာခံကို

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး စတင်ဖြစ်ပွား၍ ရှစ်လအကြာတွင် ကျင်းပနေခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ နယ်ချဲ့နိုင်ငံအချင်းချင်း ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကို စတင်ခဲ့ကြသည်။ အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ် နယ်ချဲ့သမားတို့သည် ဗမာပြည်အပါအဝင် မိမိတို့၏ ကျွန်နိုင်ငံများနှင့် စီးပွားရေးလွှမ်းမိုးရာ နယ်ပယ်များကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းထားရန်အတွက် စစ်ထဲဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။

နာဇီဂျာမနီသည် ပထမကမ္ဘာစစ်က မိမိဆုံးရှုံးခဲ့သော ကိုလိုနီများကို ပြန်လည်ရယူရန်နှင့် အင်္ဂလိပ် နယ်ချဲ့နှင့် ပြင်သစ်နယ်ချဲ့လက်အောက်မှ ကျွန်နိုင်ငံများကို လုယူရန် ဤနယ်ချဲ့စစ်ပွဲကြီးကို စတင်မီးမွှေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အမေရိကန်အစိုးရက နယ်ချဲ့သမားအချင်းချင်း ဖြစ်ပွားနေသည့် စစ်တွင် ကြေလည်ပြေအေးကြရန် ကြားဝင်စေ့စပ်မှုလည်း ပျက်ပြားသွားသည်။ စစ်ကြီးသည် အီလည်နေရာမှ ပြင်းထန်လာတော့မည်။ ယခု (မေလ-၁၉၄၀) အတွင်းပင် ဗြိတိသျှအင်ပါယာ၏ အကျိုးစီးပွားများကို ကာကွယ်ရာတွင် ပျော့ညံ့လွန်းသော ချိန်ဘာလိန်အစိုးရအား ဘီလပ်ပါလီမန်က ဖြုတ်ချပြီး ဗြိတိသျှအင်ပါယာ ကာကွယ်မှုတွင် နယ်ချဲ့သူရဲကောင်းကြီးဖြစ်သည့် မစ္စတာချာချီခေါင်းဆောင်သော အစိုးရအဖွဲ့ တက်လာတော့မည်။ တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် မီးကုန်ယမ်းကုန် တိုက်ကြတော့မည်။ စစ်ကြီးသည် ဥရောပတိုင်းငယ် ပြည်ငယ်ကလေးများ၏ နယ်မြေအပေါ်တွင် ဆင်ယင်နေကြ ရာမှ ပြင်သစ်၊ အင်္ဂလန်၊ ဂျာမနီနယ်မြေများပေါ်သို့ ပြောင်းလဲဖြစ်ပွားလာတော့မည်။

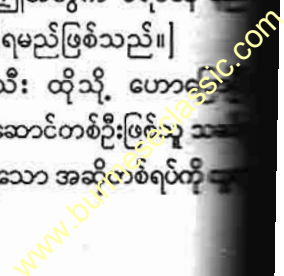
မြန်မာပြည်သည် ဤနယ်ချဲ့စစ်ပွဲတွင် မိမိနှင့် မည်သို့မျှ မသက်ဆိုင်ဘဲ ဆွဲသွင်းခြင်း ခံနေရသည်။ ဗမာပြည်သူတို့ဆန္ဒ လုံးဝမပါဘဲ ဘီလပ်ဘုရင်အစိုးရ၏ ညွှန်ကြားချက်အရ မြန်မာပြည်ဘုရင်ခံ ဆာအာဗီဘော(လ်)ကော့ကရိန်းသည် မြန်မာပြည်နှင့် ဂျာမနီစစ်ဖြစ်နေပြီဟု ကြေညာခဲ့သည်။ ဤကြေညာချက်ကို တို့ဗမာအစည်းအရုံးက မထောက်ခံနိုင်ပါ။ လက်ရှိအခြေအနေသည် ဗမာပြည်အတွက် အရေးအကြီးဆုံးအချိန်အခါဖြစ်သည်။ ဗမာပြည်၏ လုံးဝလွတ်လပ်ရေးအရယူရမည့် အချိန်အခါဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်

နယ်ချဲ့သမားလက်အောက်မှာ လုံးဝ လွတ်မြောက်မှု ရရှိရေးတိုက်ပွဲတွင် ဗမာပြည်တစ်ပြည်လုံး အထီးတည်းမဟုတ်။ အိန္ဒိယပြည်ကြီးသည်လည်း လုံးဝ လွတ်လပ်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်နေကြပြီဖြစ်သည်။ မတ်လအတွင်းက အိန္ဒိယပြည် ကွန်ဂရက်အသင်းကြီး၏ ရန်ဂါညီလာခံကြီးသို့ တို့ဗမာအစည်းအရုံးမှ သခင်အောင်ဆန်း၊ သခင်သန်းထွန်း၊ သခင်ခင်အောင်၊ သခင်အုန်းဖေတို့ ဧည့်သည်အဖြစ် တက်ရောက်ကြသည်။ ကွန်ဂရက်ခေါင်းဆောင်ကြီးနေရူးတို့နှင့် လွတ်မြောက်ရေး တိုက်ပွဲတွင် ပူးတွဲဆောင်ရွက်ကြရန် သဘောတူညီမှု ရခဲ့ကြသည်။

ဗမာပြည်တွင်လည်း အလုပ်သမား၊ လယ်သမား၊ ကျောင်းသားများကို တို့ဗမာအစည်းအရုံးက အားသွန်စည်းရုံးနေသည်။ ဤခွန်အားဖြင့် လုံးဝ လွတ်မြောက်ရေးကို အရယူမည်။ ကွဲပြားနေသည့် နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းများကို စုစည်းညီညွတ်စေရန် ဒေါက်တာဘဏော်ခေါင်းဆောင်သည့် ဆင်းရဲသား ဝံသာနုအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း၍ 'ဗမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်း' ကြီးကိုလည်း ဖွဲ့စည်းထားပြီးဖြစ်သည်။ ဤသို့ တစ်မျိုးသားလုံးက မြန်မာပြည်လုံးဝလွတ်လပ်ရေးအတွက် ချီတက်ကြိုးပမ်းနေစဉ် ၁၃၀၀ ပြည့် အရေးတော်ပုံ ကျောင်းသားပြည်သူ ရဟန်းရှင်လူတို့၏ သွေးချွေးတို့ကို ခုတုံးလုပ်၍ ရာထူးတစ်ယူခဲ့သော ဦးပုနှင့် ဦးစောတို့ ပူးပေါင်းဖွဲ့ထားသည့် ဌာန အုပ်ချုပ်ရေးအစိုးရ၏ ဝန်ကြီးတစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးဘသီက မတ်လ ၁၉၄၀ အတွင်း ကျင်းပခဲ့သော ဥပဒေပြုလွှတ်တော်တွင် 'ဒိုမီနီယံအုပ်ချုပ်ရေး အဆင့်အတန်းပေးပါ' ဟု တောင်းဆို ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းကို တို့ဗမာအစည်းအရုံးကြီးက လက်မခံနိုင်ပါ။ ဗမာပြည်သူလူထုကြီးကလည်း လက်ခံမည်မဟုတ်ပါ။

တို့ဗမာအစည်းအရုံးကြီးနှင့် 'ဗမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်း' ၏ တောင်းဆိုဆုံးဖြတ်ချက်မှာ 'မြန်မာပြည် လုံးဝ လွတ်လပ်ရေး' ပင် ဖြစ်သည်။ ဤအတွက် မရမနေ နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် တိုက်ပွဲဝင်ကြရမည်ဖြစ်သည်။

ခေါင်းဆောင်အသီးသီး ထိုသို့ ဟောပြောနေသော ဌာနချုပ်အလုပ်အမှုဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူ သခင်အောင်ဆန်းအားလက်ခံသော အဆိုလစ်ရပ်ကို

အစည်းအဝေးကြီးတွင် တင်သွင်းလေသည်။

အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့သမားများက ယခု ကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းမှာ တိုင်းကြီးပြည်ကြီးအချို့က လက်နက်အားကိုးနှင့် တိုင်းငယ်ပြည်ငယ်ကလေးများကို နိုင်ထက်စီးနင်းလုပ်ကြသည့်အတွက် တိုင်းငယ်ပြည်ငယ်များ၏ လွတ်လပ်ရေးအတွက် ကာကွယ်ပေးရန် ဝင်ရောက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ကြေညာခဲ့သည်။ ဤကြေညာချက်အတိုင်း မှန်ပါက မြန်မာနိုင်ငံသည်လည်း တိုင်းငယ်ပြည်ငယ်ကလေးများသာဖြစ်သဖြင့် မြန်မာပြည်အား လုံးဝ လွတ်လပ် ရေးခံရပြီးစွာပေးပါ။ ယခုစစ်အတောအတွင်း ပေးရန် ခက်သည်ဆိုပါက စစ်ကြီးပြီးဆုံးသည်နှင့် ပေးမည်ဟု ကြေညာပါ။ ဤသို့ကြေညာပါက တိုင်းငယ်ပြည်ငယ်ကလေးများ၏ လွတ်လပ်ရေးကို ချိုးဖဲ့ဖျက်ဆီးရန် စတင်တိုက်ခိုက်လာမည့် ဖက်ဆစ်ဓားပြများကို အင်္ဂလိပ်နှင့် မဟာမိတ်များဘက်မှ ဒို့ဗမာအစည်းအရုံးက ကူညီတိုက်ခိုက်ပေးပါမည်။ ဤသို့ လုံးဝလွတ်လပ်ရေး ပေးမည်ဟု ကြေညာခြင်းမပြုပါက ဒို့ဗမာအစည်းအရုံးကြီးသည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရ၏ စစ်တိုက်ခိုက်မှုများကို တတ်နိုင်သည့်နည်းများဖြင့် အနှောင့်အယှက်ပေးသွားမည်။ လုံးဝလွတ်လပ်ရေးကိုလည်း ရနိုင်သည့် နည်းများကို ကျင့်သုံး၍ အရယူသွားမည်’

ဤ ‘စစ်ဆန့်ကျင်ရေး’ ‘လုံးဝလွတ်လပ်ရေး’ အဆိုကို နယ်ကိုယ်စားလှယ်အသီးသီးက ဟောပြောချက်များနှင့် ထောက်ခံကြသည်။ ရဟန်းသံဃာတော်များ၏ ကိုယ်စား ညီလာခံ ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်သော အရှင် ဦးသုမနကလည်း ထောက်ခံကြောင်း ဟောပြောပြီး လူထုကြီး၏ တစ်ခဲနက်ထောက်ခံမှုဖြင့် အဆိုကို အတည်ပြုလိုက်လေသည်။ သာယာဝတီညီလာခံက ချမှတ်ပေးလိုက်သော ကြွေးကြော်သံဆောင်ပုဒ်ကား ‘အင်္ဂလိပ်အခက် ဗမာ့အချက်’ ဟူသတည်း။

ဤဆောင်ပုဒ်ကို ဦးထိပ်ထက်ပန်ဆင်၍ ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များ မိမိတို့နယ်အသီးသီးသို့ တက်ကြွစွာဖြင့် ပြန်ကြသည်။ ညီလာခံတွင် ဓနုဖြူ၊ အဖျောက်၊ ဇလွန်တို့မှ တက်ရောက်လာကြသော ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်အားလုံးမှာ ပြန်စရိတ်ပင် မရှိကြတော့ပြီဖြစ်

၍ မီးရထား၊ သင်္ဘောတို့ဖြင့် သက်သက်သာသာ မပြန်နိုင်ကြတော့။ ကျွန်တော်တို့အားလုံး စံရွေးဖိုးခေါင်ဘက်မှတစ်ဆင့် အဖျောက်သို့အရောက် ခြေလျင်လျှောက်၍ ပြန်ခဲ့ကြရသည်။ အဖျောက်တိုင် ညအိပ်ပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် ဓနုဖြူအရောက် ခြေလျင်လျှောက်ရပြန်သည်။

သခင်အောင်ဆန်းနှင့် ဆုငွေ ၅ ကျပ်

မြို့ပြန်ရောက်သည်နှင့် မြို့နယ်ညီလာခံကျင်းပနိုင်ရန် ကြိုးစားကြ၏။ သို့ရာတွင် ငွေကြေးက မပြည့်စုံသဖြင့် ညီလာခံမလုပ်တော့ဘဲ သာယာဝတီ ညီလာခံဆုံးဖြတ်ချက်များကို ပြန်လည်အစီရင်ခံ အစည်းအဝေးလုပ်ရန်သာ စီစဉ်ရတော့၏။

ငွေကြေးတတ်နိုင်သော ဇလွန်ကမူ မြို့နယ်ညီလာခံကို မကြာမီပင် ပြုလုပ်လေသည်။ မေလတတိယပတ်တွင် ပြုလုပ်သော ဇလွန်မြို့နယ် ညီလာခံသို့ ဌာနချုပ်အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး သခင်အောင်ဆန်း၊ ဌာနချုပ် လယ်သမားအစည်းအရုံးမှ တရားဟောရာတွင် နာမည်ကြီးလှသော ကျုံမငေးသခင် တင်မောင်နှင့် ရုံးအဖွဲ့ဝင် သခင်တင်အောင်တို့ တက်ရောက်ကြသည်ဟု ကြားရသည်။

တစ်ညနေတွင် ဟင်္သာတ-ရန်ကုန် သင်္ဘောဖြင့် သခင်အောင်ဆန်းတို့ ရန်ကုန်ပြန်ကြမည်ဟု သတင်းကြားရသဖြင့် အစည်းအရုံးဥက္ကဋ္ဌ သခင်ဗဟိန်းနှင့် ကျွန်တော် သင်္ဘောဆိပ်သို့ ဆင်းစောင့်ကြသည်။ ၇ နာရီခွဲလောက် ဟင်္သာတသင်္ဘော ဆိုက်ကပ်လာ၍ သင်္ဘောပေါ်သို့ တက်ကြရာ ကုန်းပတ်တစ်နေရာရှိ သခင်တင်အောင် ထိုင်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ သူ့ဘေးတွင် မဲညစ်ညစ် ခရီးဆောင်အိပ်ရာလိပ်တစ်ခုပေါ်တွင် ခွေခွေကလေး အိပ်နေသော သခင်အောင်ဆန်းကို တွေ့ရသည်။

သခင်တင်အောင်က ပိုက်ဆံလည်းမပါ။ ညစာထမင်းလည်းမစားရသေးဟု ပြောသဖြင့် ကျွန်တော်သည် ကုန်းပေါ်သို့ အမြန်ပြန်တက်ပြီး သင်္ဘောဆိပ်ရှိ အသိထမင်းဆိုင်မှ ထမင်းနှစ်ထုပ်ကို အကျွေးဝယ်ယူ၍ ပြန်ပြေးလာခဲ့သည်။ သခင်အောင်ဆန်းကား အိပ်

နေတုန်းပင်။ သခင်တင်အောင်နှင့် သခင်ဗဟိန်းတို့ တတွတ်တွတ် စကားပြောလျက်နေရာမှ ကျွန်တော့်အား သခင်တင်အောင်က 'ခင်ဗျားတို့ သခင်မြသန်းလည်း ဇလွန်ညီလာခံမှာ တရားဟောပြီးတာနဲ့ ပုလိပ်က ဝင်ဆွဲ သွားပြီ။ ကျုပ်တို့လည်း လက်မတင်ကလေး လွတ်လာ တယ်။ အကြောင်းစုံတော့ သခင်ဗသိန်း မေးကြည့်ပေါ့'

ဤသို့ပြောနေဆဲ သင်္ဘောထွက်ရန် အချက်ပေး သဖြင့် သခင်တင်အောင်ကို နှုတ်ဆက်ပြီး ဆိပ်ခံပေါ် သို့ ပြန်တက်ခဲ့ကြသည်။ လမ်းတွင် သခင်ဗဟိန်းက ဇလွန်ညီလာခံနှင့် ဒေါင့်ကြီးတရားပွဲအကြောင်းကို ပြန် လည်ဖောက်သည်ချသည်။

ဇလွန်ညီလာခံသို့ လူထု တော်တော်ကလေး တက်ရောက်လာကြသည်။ သခင်မြသန်း အဖမ်းခံရ ပေမယ့် ညီလာခံ အောင်မြင်သည်။ ဒေါင့်ကြီးရွာက သခင်အောင်ဆန်းတို့ကို တရားလာဟောဖို့ ဖိတ်သည့် အတွက် မနေ့ညက ဒေါင့်ကြီးမှာ သခင်အောင်ဆန်း တို့ တရားသွားဟောသည်။ ဒေါင့်ကြီးတရားပွဲတွင် သခင်အောင်ဆန်း တရားဟောနေစဉ် ဟင်္သာတ ရာဇဝတ်ဝန် ဇေဗီးယားက ချင်းတောင် ချင်းအမျိုးသား များ၏ လှုပ်ရှားမှုအကြောင်းကို မဟောပြောရန် တား မြစ်သည့် စာကို သခင်အောင်ဆန်းထံ ပေးသည်။ သခင်အောင်ဆန်းက ထိုစာ ရကားမှ ချင်းတောင်တွင်

အုံကြွနေသော ဦးဝမ်းသူမောင် ခေါင်းဆောင်သည့် ချင်းအမျိုးသားလှုပ်ရှားမှုများကို တရားနာလူထုအား အသေးစိတ် ရှင်းပြသည်။ မနက်က ပုလိပ်များ သခင် အောင်ဆန်းကို လိုက်ရှာနေသည့်အတွက် ယခု ပုလိပ် တွေကို တစ်ပတ်ရိုက် မျက်ခြည်ဖြတ်ပြီး ထွက်လာခြင်း ဖြစ်ကြောင်းများ ပြောပြလေသည်။

ကျွန်တော်က သခင်ဗသိန်းအား 'ဘယ့်နယ် - သခင်အောင်ဆန်းကလည်း အိပ်လှချည့်လားဗျား။ အ နီလဲ နေမကောင်းလို့လား' ဟု မေးရာ သခင်ဗဟိန်း က 'မဟုတ်ပါဘူး ... သူ့ခမျာ ကောင်းကောင်းမခင် ရတာ နှစ်ညရှိပြီတဲ့' ဟု ပြန်ရှင်းပြသည်။

၃ ရက်ခန့်အကြာတွင် ရန်ကုန်မှ ပြန်လာသော သခင်တစ်ယောက်က 'ဌာနချုပ်တွင် သခင်အောင် ဆန်းကို ဒေါင့်ကြီးတရားပွဲအတွက် ဖမ်းရန် ပုဒ်မ ၁၂၄ (က) အစိုးရအကြည်ညိုပျက်မှု ဝရမ်းဖြင့် လိုက်ဆွဲ သည့်အတွက် ရှောင်တိမ်းပြီး အလုပ်ဆက်လုပ်နေ ကြောင်း ကြားသိခဲ့ရသည်' ဟု ပြောသည်။ ထိုနှင့် မရှေးမနှောင်းပင် သခင်အောင်ဆန်းအား ဟင်္သာတ ရာဇဝတ်ဝန် ဇေဗီးယားက ဖမ်းဆီးရမိရန်အတွက် ဆူလှေ ၅ ကျပ် ထုတ်လိုက်ပြီဟု သတင်းစာများတွင် သတင်း ကြေညာချက် ပါလာလေတော့သည်။ ။

သခင်တင်မြင့် ဘုံဘဝမှာဖြင့် ကောင်းမှု

ဘုံဘဝမှာဖြင့် သမိုင်းအတုပြဿနာ

အလုပ်တွေကမ္ဘာ

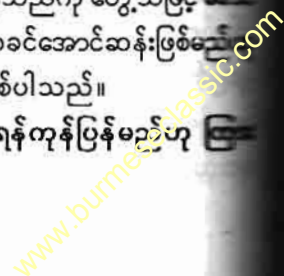
'စောင့်ကြည့်' ဂျာနယ် ၆-၁-၂၀၀၈ နှင့် ၁၃- ၁၁-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်နှစ်စောင်တွင် ကိုသက်ပြင်း (ရမည်း သင်း)၏ 'ဘုံဘဝမှာဖြင့်နဲ့ သမိုင်းအတု ခြေရာခံတွေ့ ပြီ' ဆောင်းပါးနှစ်စောင်ကို ကျွန်တော် ဖတ်ရသည်။ ဟောင်ကောင်ခရီးပတ်(စ်)ကိစ္စ အလုပ်များနေသဖြင့် ယခုမှ ဤဆောင်းပါး ရေးနိုင်ပါတော့သည်။

ပထမကိစ္စဖြစ်သည့် ရမည်းသင်း ကိုစိုးသိင် အမည် ကို 'ဘုံဘဝမှာဖြင့်' တွင် ကျွန်တော် မှားရေးခဲ့မိကြောင်း ယခင်ဆောင်းပါးများတွင် ဝန်ခံခဲ့ပြီးဖြစ်သဖြင့် ဤကိစ္စ

မှာ ကိုသက်ပြင်း (ရမည်းသင်း)ရေးသလို ပြီးပြတ် ဖြစ်ပါသည်။

ဒုတိယကိစ္စမှာ သခင်အောင်ဆန်း ဧရာဝတီသတင်း ဖြင့် ပါလာခြင်း ဟုတ် မဟုတ် ပြဿနာဖြစ်သည်။ 'သခင်အောင်ဆန်းတို့ ရန်ကုန်ပြန်မည်ဟု ကြေညာ သဖြင့်' ဧရာဝတီသင်္ဘောပေါ်တွင် သခင်တင်အောင် (ဌာနချုပ်ရုံးအဖွဲ့ဝင်) ထိုင်နေသည်ကို တွေ့သဖြင့် ဆေး ခေါင်းမြီးခြုံ အိပ်နေသူမှာ သခင်အောင်ဆန်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် မှန်းရေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

'သခင်အောင်ဆန်း ရန်ကုန်ပြန်မည်ဟု ကြေ

ရသဖြင့် ' ဤသတင်းပြောသူကို မလိုဟုထင်သော ကြောင့် ကျွန်တော် တမင်ချန်ထားခဲ့ပါသည်။ ဤ သတင်းပြောသူမှာ လွန်လွန်လွန်လွန် ပြန်လာသူ ဓနဖြူ တို့ဗမာအစည်းအရုံး အတွင်းရေးမှူး သခင်အေးငြိမ်း ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ထိုင်နေသူမှာ သခင်တင်အောင်ဖြစ် သဖြင့် စောင်ခေါင်းမီးခြုံအိပ်နေသူမှာ သခင်အောင်ဆန်း ဖြစ်မည်ဟု အတပ်တွေ့ပြီး ကျွန်တော် ရေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကိုသက်ပြင်း၏ မှန်းဆချက်

ကိုသက်ပြင်း၏ အခန်းဆက် ဆောင်းပါးနှစ်စောင် ကို အသေအချာဖတ်ကြည့်ရာ သခင်အောင်ဆန်းမဟုတ် ဘဲ လူတစ်ယောက်က သခင်အောင်ဆန်း အယောင် ဆောင်ခဲ့သည်ဟု ရေးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ကိုသက်ပြင်း၏ မှန်းဆချက်ကို အောက်ပါ သူ၏ အရေးအသားက ထင်ရှားစေပါသည်။

'ဒီဇာတ်လမ်းကို တီထွင်သူက သခင်တင်အောင် တစ်ယောက်တည်း မဟုတ်ဘူးထင်ပါတယ်။ သခင် အောင်ဆန်း၊ သခင်တင်မောင် (ကျုံမင်း)နဲ့ H.Q.A ရာဇဝတ်ဝန်ထောက် ဦးလှတော့တို့က D.S.P ရာဇဝတ် ဝန် သံသယမဝင်ရန်နှင့် သခင်အောင်ဆန်း ထွက်သွားတဲ့ လမ်းကြောင်း အပိတ်ဆို့မခံရအောင် လမ်းလွှဲဝါဒဖြန့် ရန် စီစဉ်ပေးသမျှကို 'သခင်တင်အောင်က လက် တွေ့ လုပ်ရပုံရပါတယ်' ဟု သက်ပြင်း (ရမည်းသင်း) က ရေးခဲ့ပါသည်။

သခင်တင်အောင်က လုပ်ရပုံရပါတယ် ဟု တိုသက်ပြင်း ရေးခဲ့သဖြင့် မှန်းဆချက်ဖြစ်သည်ဟု တွက်တော် ယူဆပါသည်။

သခင်အောင်ဆန်း၏ ပုလိပ်များကို မပူပူများ

ကျွန်တော်၏ ယခင်ဆောင်းပါးတွင် သခင်အောင် ဆန်း ပုလိပ်များကို မပူပူအကြောင်း ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ မတ် ၈ ၃ ရက်နေ့တွင် သခင်အောင်ဆန်း ဂျပန်ပြည်မှ အပြန် ပုသိမ်မှတစ်ဆင့် ရန်ကုန်ပြန်လာပုံ၊ သခင်မြနှင့် ထမ်းမတော်မြို့နယ်၊ လှည်းတန်း အိမ်အမှတ် ၅၇ ၌

နေ့လယ်တွင် တွေ့ဆုံစဉ် သခင်မြက စိုးရိမ်ပြီး 'သခင် အောင်ဆန်း အတင့်မရဲပါနဲ့' ဟု ပြောရာ သခင်အောင် ဆန်းက 'ပုလိပ်တွေ ဒီလောက် မလည်ပါဘူး ဆရာ' ဟု ကျွန်တော် ရေးခဲ့ပါသည်။ ဦးဘဆွေ (ထားဝယ်) ၏ သား နေညွန့်ဘဆွေ၏ ဘွဲ့ယူစာတမ်းကို ကျွန်တော် အထောက်အထားပြု ရေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အထောက်အထား နောက်တစ်ခုမှာ ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ နောက်ဆုံးပတ်အတွင်း သခင်အောင်ဆန်း တိတ်တဆိတ် သူ့မိခင်ရှိရာ နတ်မောက်သို့ ရောက်ခဲ့ သည်။ မိခင်အိမ်တွင် မတည်းဘဲ နတ်မောက်မြို့ အရှေ့ ဘက် အသိယာတဲတွင် တည်းပြီး ညမှောင်ကာမှ နတ် မောက်မြို့တွင်းဝင်၊ မိခင်ကို တွေ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သခင် အောင်ဆန်း၏ ဝမ်းကွဲအစ်မ ဒေါ်ညွန့်ကြည်က ပြောပြ ကြောင်း၊ သခင်အောင်ဆန်း အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးရန် အချက် အလက်များ ရှာဖွေစဉ် ကျွန်တော် ဖတ်ရသည်။

ဤအချက်မှာလည်း သခင်အောင်ဆန်း ပုလိပ် များကို အရေးမထားပုံတစ်ချက်ဖြစ်ပါသည်။ ဤတွင် ကိုသက်ပြင်း၏ မှန်းဆချက်ကို စာဖတ်ပရိသတ်က ယုံမယုံ အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် ရှိပါတော့သည်။

ကိုသက်ပြင်း၏ ယထာအများ

'ဘုံဘဝမှာဖြင့်နဲ့ သမိုင်းအကုခြေရာခံတွေ့ပြီ' ဆောင်းပါးတွင် ကိုသက်ပြင်းက အောက်ပါအတိုင်း ရေး ခဲ့သည်။

'ကိုလိုနီခေတ် ပုလိပ်အဖွဲ့မှာ မြန်မာလူမျိုးကို ရာထူးအကြီးဆုံးပေးထားတာ ရာဇဝတ်ဝန်ထောက် ရာထူးပါ'

ကိုလိုနီခေတ် (၁၉၄၀ ခုနှစ်မှ ၄၂ ခုနှစ်၊ မေလ) အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ ဘုရင်ခံ ဒေါ်မန်စမစ် အိန္ဒိယပြည်သို့ ထွက်ပြေးသွားသည်အထိ ဘုရင်ခံနှင့်အတူ လိုက်ပါ မသွားသူ လက်ထောက်ပုလိပ်မင်းကြီး (Assistant Police Commissioner A.P.C) မြန်မာလူမျိုးတစ်ဦး ရှိခဲ့ပါသည်။ ညောင်းတုန်းမြို့ဇာတိ၊ တို့ဗမာအစည်းအရုံး ခေါင်းဆောင် သခင်ဗိုလ်၏ ဦးလေး ဦးအုန်းကျော်ဖြစ် သည်။ ဘုရင်ခံ ဒေါ်မန်စမစ်နှင့် ရင်းနှီးသူဖြစ်သည်။ ဦးအုန်းကျော်သည် အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ပုလိပ်မင်းကြီး

(Chief Police Commissioner) ပရက်စကော့၏ လက်အောက်တွင် အမှုထမ်းခဲ့သူဖြစ်သည်။ ပရက်စကော့က ဦးအုန်းကျော်အား ရာထူးတိုးပေးမည်ဟု ဆွယ်သော်လည်း စစ်ပြေးအစိုးရနှင့်အတူ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ လိုက်မသွားဘဲ နေခဲ့သူဖြစ်သည်။ ဦးအုန်းကျော်သည် ဟင်္သာတမှ ရာဇဝတ်ဝန်ထောက် ဦးလှတောထက် ရာထူးကြီးမြင့်သူ ဖြစ်ပါသည်။

ဒုတိယအမှား

ကိုသက်ပြင်းက 'ဒါကြောင့် ရာဇဝတ်ဝန်ထောက် ဦးလှတော အကူအညီဟာ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲမှာ ပုလိပ်သပိတ်လောက် အရေးကြီးပါတယ်လို့ သက်ပြင်း ထင်မိပါတယ်' ဟု ရေးခဲ့သည်။

ကိုသက်ပြင်း ညွှန်ပြခဲ့သော ပုလိပ်သပိတ်မှာ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် စတင်ခဲ့သော ရာဇဝတ်အုပ် ဦးဝမ်းမောင် ဦးဆောင်ခဲ့သည့် ပုလိပ်သပိတ် ဖြစ်ပါသည်။

ဤပုလိပ်သပိတ် အရေးတော်ပုံတွင် ကရောင်း (ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့ဘုရင်၏ အမှတ်အသား) ပုလိပ်မှ ဒေါင်း (လွတ်လပ်သော မြန်မာတို့၏ တံဆိပ်) ပုလိပ်သို့ ပြောင်းခဲ့သည့် လှုပ်ရှားမှု၊ ဤလှုပ်ရှားမှုကို အရင်းခံ၍ အတွင်းဝန်ရုံးစာရေးများ၊ မီးရထားအလုပ်သမားများ၊ သန်လျင်မှ ဘီအိုစီ ရေနံချက်အလုပ်သမားများ၊ ဒလသင်္ဘောကျင်း အလုပ်သမားများ၊ ဗိုလ်တထောင်နှင့် အလုံရို သစ်စက်အလုပ်သမားများ ပါဝင်သည့် အထွေထွေ သပိတ်ကြီး ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ သို့ဖြင့် အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ သမား၏ အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားကြီး မောင်းမရ၊ ရပ်စဲသွားတော့သည်။ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့သမား၏ ကိုယ်စားလှယ်၊ ဘုရင်ခံ ဆာဟူးဘတ်ရန်(စ်)သည် အခက်ကြုံကာ ဖျားနေသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအိမ် (တာဝါလိန်း ယခု

ဗိုလ်ချုပ်ပြတိုက်) သို့ နှစ်ညတိုင် လူမမာမေးသော ဆောင်၍ အစိုးရဖွဲ့နိုင်ရန် ညှိနှိုင်းခဲ့ကြသည်။ အင်္ဂလိပ်ပြန်သွားခဲ့သော ဘုရင်ခံ ဒေါ်မန်စမစ် မလိုက်လျော့သည့် ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်၏ တောင်းဆိုချက်များကို မလိုက်လျော့ခဲ့ရပြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဒုဥက္ကဋ္ဌ အကြံပေးကော့ကွယ်ရေးနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဌာနကို ပူးတွဲတာဝန်ယူခဲ့သည့် ဘုရင်ခံအမှုဆောင်ကောင်စီအစိုးရ ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ဤအောင်ပွဲကို ပုလိပ်သပိတ်မှစတင်ခဲ့သော စတင်ဘာ အထွေထွေသပိတ်ကြီးကို အကြောင်းပြု၍ ရေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

သမိုင်းတွင် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်၏ အခန်းကဏ္ဍသည်။ လူတစ်ယောက်၏ အခန်း မည်မျှကြီးကျယ်စေကာမူ လူအများပါဝင်သော လူထုလှုပ်ရှားမှုအခန်းကဏ္ဍ နှိုင်းစာပါက သေးငယ်သွားပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဟင်္သာတရာဇဝတ်ဝန်ထောက် (H.Q.A) ဦးလှတော၏ အောင်ဆန်းကို ပေးခဲ့သော အကူအညီသည် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲတွင် အထောက်အကူမျှသာဖြစ်ပြီး သတ္တုစုနှစ် အထွေထွေသပိတ်ကြီးတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆင်နွှဲခဲ့ကြသော ပုလိပ်သပိတ်သည် အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့သမားက မြန်မာတို့၏ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲကို အထောက်အပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ဟင်္သာတ ရာဇဝတ်ဝန်ထောက် ဦးလှတော၏ သခင်အောင်ဆန်းအား ပေးခဲ့သည့် အကူအညီမှာ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲကို အထောက်အကူသာ ဖြစ်စေခဲ့ပါသည်။ ပုလိပ်သပိတ်သည်သာ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲကို အဆုံးအဖြတ်ပေးသည့် (Determining Factor) အရာဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

စောင့်ကြည့်ရှုမယ် (အထွေထွေ)

တော်လှန်ရေးသို့ နတ်မောက်ဘုန်းကျော်

[၁]

“စည်နှယ်ရွှမ်းပြောက်၊ ရဲမာန်ပေါက်က
လမ်းထောက်မလပ်၊ အထပ်ထပ်လျှင်
ကြာချပ်အသွင်၊ မွမ်းမွမ်းဖြင်မျှ
စစ်လျင် စစ်မ၊ ချီလတ်ကြ၍ ...”

- သံဝရပျို့ -

၁၉၄၄ ခု၊ သြဂုတ်လအတွင်းဝယ် ...

စုံခြေမြင့်ကန္တာဝယ်၊ ရွှေယင်းမာလှိုင်မွှေး၍ ၎က်
ကျေးမောင်နှံ၊ ချစ်တုံ့ပြန်သည့်၊ ကန်ရာသီ တော်သလင်း
မှ၊ ကြာငါးပွင့်မုံလှဲတွင်၊ ကံကုမံကြိုင်ဆွတ်သည့်၊ သီတင်း
ကျွတ်လဆီသို့ ပြောင်းလုလုကာလဖြစ်လေသည်။

ကန်တော်ကြီးအရှေ့ဘက်ကျွန်းစွယ်ရှိ သရက်ပင်
အုပ်များတွင် မိုးရေဖျန်းသဖြင့် စိမ်းလန်းစိုပြည် ရွက်သစ်
တွေ တဝေဝေနှင့် တစ်တောလုံး မြရည်လိမ်းလျက်နေ
လေပြီ။ ကန်တော်ကြီးရေပြင်မှ ရှပ်တိုက်ပြေးဝင်လာသော
လေညင်းနဲ့နဲ့တွင် ပျားရည်လဲ့နေသော သရက်ပင်နဲ့မှာ
သင်းပျံ့ကြိုင်လှိုင်လျက် ရှိပေသည်။ အနောက်ဘက်ဆီ
သို့ စောင်းမျှော်ကြည့်လိုက်လျှင် ပြာမှိုင်းသော ကောင်း
ကင်ယံ၏ နောက်ခံဝယ် ရွှေသင်္ကန်းရောင်တပြောင်ပြောင်

ဖြင့် တည်ငြိမ်ရင့်ကျက်စွာ စံပယ်၍နေသော တိဂုံ
ဆံတော်ရှင်မြတ်ကြီးအား ဖူးတွေ့ရပေသည်။ ထို ဖော်ပြခဲ့
သော ကြည်နူးအေးဆေးစရာ ရှုခင်းတို့သည် ပတ်ဝန်း
ကျင်တစ်ဝိုက်အား လွှမ်းခြံ၍ထားဟန်ရှိ၏။

သို့သော် ယင်းသို့သော ကြည်နူးအေးငြိမ်ဖွယ်ရာ
ကောင်းလှသည့် ပတ်ဝန်းကျင်လောင်းရိပ်အောက်တွင်
မကြည်နူးနိုင်၊ အေးဆေးစွာ မနေနိုင်သော လူတစ်စုကို
ကား လူတိုင်း သတိမူမိကြမည်မထင်ပေ။ ထိုလူတစ်စု
ကား အခြားမဟုတ်၊ ကန်တော်ကြီးပတ်လမ်း (ယခု နတ်
မောက်လမ်း)နှင့် ဦးထွန်းမြတ်လမ်းထောင့် ခြံဝင်းကျယ်
ကြီးတစ်ခုထဲရှိ နှစ်ထပ်အိမ်ကြီး၏ အပေါ်ထပ်တွင် စုဝေး
လျက်ရှိပြီး လေးနက်စွာ တွေးတောဆွေးနွေးနေကြသော
သူများပင်ဖြစ်သည်။ သုံးလိုင်းကြယ်တစ်ပွင့် ရာထူး
တံဆိပ်ကို တပ်ဆင်ထားသည့် ဗမာ့တပ်မတော်မှ အရာ
ရှိတစ်ဦးသည် အသင့် မောင်းတင်ထားသော ပစ္စတို သေ
နတ်ကို ခါးတွင်ထိုးလျက် အိမ်မကြီး၏ ဆင်ဝင်အောက်
တွင် အရှေ့နှင့်အနောက် လူးလားပြန်ခေါက် လမ်း
လျှောက်ရင်း အိမ်ပေါ်ထပ်ရှိ လူတစ်စုအတွက် ကင်း
စောင့်၍နေခြင်းကိုထောက်လျှင် ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက်ဆွေး
နွေးပွဲ ကျင်းပနေကြောင်း ရိပ်မိတန်လောက်ပေ၏။ ထို့

လူတစ်စု ဆွေးနွေးပွဲကျင်းပနေသောအိမ်ကား စစ်ဝန်ကြီး နှင့် စစ်သေနာပတိ 'ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း' ၏ အိမ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုသို့ အပူတပြင်း လျှို့ဝှက် ဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပနေ သူများကား အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပေ မည်။

- ၁။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
- (စစ်ဝန်ကြီးနှင့် စစ်သေနာပတိ)
- ၂။ ဗိုလ်နေဝင်း
- ၃။ ဗိုလ်လကျာ
- ၄။ ဗိုလ်ဇေယျ
- ၅။ ဗိုလ်အောင်ကြီး
- ၆။ ဗိုလ်မောင်မောင်
- ၇။ ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေး
- ၈။ ဗိုလ်ကြာခို
- ၉။ ဗိုလ်ဖိုးကွန်း
- ၁၀။ ဗိုလ်ကျော်ဇော
- ၁၁။ ဗိုလ်ရန်အောင်
- ၁၂။ ဗိုလ်မှူးအောင်
- ၁၃။ ဗိုလ်ဗထူး
- ၁၄။ သခင်သန်းထွန်း
- ၁၅။ သခင်စိုး
- ၁၆။ သခင်ချစ်
- ၁၇။ ဦးကျော်ငြိမ်း

၎င်းတို့ ဆွေးနွေးနေကြသော ကိစ္စမှာ ဗမာတစ်မျိုး သားလုံးအပေါ် ရက်စက်စွာ ညှဉ်းပန်းအုပ်စိုးနေသော ဂျပန်တို့အား အမြစ်မှ တွန်းဖြိုတော်လှန်ပစ်ရန်အရေးကို ဆွေးနွေးနေကြခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဂျပန်တို့၏ ရက်စက်ယုတ်မာမှုများကို မခံမရပ်နိုင် သော မြန်မာမျိုးချစ်မှန်သမျှတို့သည် ၎င်းဂျပန်တို့အား လက်နက်ဖြင့် တော်လှန်တိုက်ခိုက်ရန် အသီးသီး စိုင်း ပြင်းခဲ့ကြလေသည်။ ထိုသို့တော်လှန်ရန် စိုင်းပြင်းကြရာ တွင် ရှိသမျှ မျိုးချစ်အဖွဲ့အစည်းများသည် မိမိတို့ဘာ သာ အတွင်းကျိတ်စိမ့်နေကြသည်မှတစ်ပါး တစ်စုတစ် ပေါင်းတည်း ခိုင်မာသောလမ်းစဉ်၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ မရှိ ကြသေးချေ။ ဤသို့ တသီးတခြားစီ ဆောင်ရွက်နေ ကြမည့်အစား ရှိသမျှအဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်းဆောင် ရွက်ကြလျှင် ကောင်းမည်ဟူသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ၏အကြံပေးချက်ကို အားလုံးက လက်ခံပြီး ဤသို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြခြင်းဖြစ်လေသည်။

ထိုစဉ်က ဂျပန်ကို တော်လှန်ရန် လျှို့ဝှက်ဖွဲ့စည်း ထားကြသော အဖွဲ့အသီးသီးမှာ

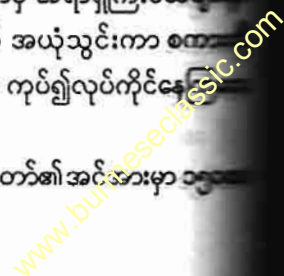
(၁) ဗမာ့တပ်မတော်

(၂) ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီ (ယခုဆိုရှယ်လစ်ပါတီ)

(၃) ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဟူ၍ သုံးစုသုံးမည်ဖြစ်ကြ သ်၏။ ထိုသို့ ကွဲပြားနေသော မျိုးချစ် အင်အားစု သုံးခုလုံး သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ နေအိမ်တွင် အထက်ဆီ အတိုင်း တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးကြပြီးသည့်နောက် "ဖက်ဆစ် တိုက်ဖျက်ရေး ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေး အဖွဲ့ချုပ်ကြီး" ဟု စတင်ပေါင်းစည်း တည်ထောင်လိုက်ကြလေတော့သည်။ ဗမာ့တပ်မတော်အတွင်းရှိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ၎င်း၏ တပ်မတော်အရာရှိများမှာ ဂျပန်နှင့် နဖူးတွေ့ နှ တွေ့ ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံရသူများဖြစ်၍ ဂျပန်၏ ယုတ်မာရက်စက်မှုများကို အတွင်းကျကျ သိရှိရသူများ ပီပီ ဂျပန်ကို တော်လှန်တိုက်ခိုက်ရန် စိတ်ဓာတ်အပြင်း ထန်ဆုံး ရှိကြသူများဖြစ်လေသည်။

ဗမာ့တပ်မတော်မှာ လူထု၏ ရှေ့မှ မားမားမတ်မတ် ရပ်လျက် ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့၏ ယုတ်မာရက်စက်မှုများကို အမြဲတမ်း ခုခံကာကွယ်ပေးလျက်ရှိကြသဖြင့် ပြည်သူ လူထု၏ ချစ်ကြည်မှုကို အများဆုံး ခံယူခဲ့ရလေသည်။ စည်းစနစ်ကျနပြီ လူထု၏ ချစ်ခင်ကြည်ညိုမှုကို ခံယူရ သော ဗမာ့တပ်မတော်အား ဂျပန်တို့က မယုံကြည်ကြ ပေ။ ဗမာ့တပ်မတော်က ၎င်းတို့အား တော်လှန်တိုက်ခိုက် ခြင်းမပြုနိုင်စေခြင်းငှာ ဂျပန်အကြံပေးအရာရှိများ ဦးစီး စေလျက် တပ်များကို တစ်နေရာနှစ်နေရာ စသည်တို့ တွင် စုစည်း၍ မထားရှိစေဘဲ နေရာအနှံ့အပြားတွင် တစ်ကွဲတစ်ပြားစီ တပ်စွဲထားနေစေခဲ့သည်။ ဤသို့ ထား များအား တကွတပြားစီ ထားရှိခြင်းအတွက် အင်အား ကောင်း မကောင်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ သဘော ထားကို သိရှိလို၍ ဂျပန်တို့က တီးခေါက်စုံစမ်းသော် လည်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် တပ်မတော်အရာရှိများ ကမူ မိမိတို့၏ ဝမ်းတွင် အကြံအစည်ကို ဂျပန်တို့ မသိစေရန် ကျစ်လျစ်သိပ်သည်းစွာ ဆက်ဆံပြောဆိုနေခဲ့ ကြလေသည်။ ဗမာ့တပ်မတော်မှ အရာရှိကြီးငယ်များမှာ ဂျပန်တို့အား တစ်ဖက်သတ် အယုံသွင်းကာ စကား များစွာမပြော၊ အလုပ်ကိုသာ ကုပ်၍လုပ်ကိုင်နေကြခဲ့ သည်။

ထိုအခါက ဗမာ့တပ်မတော်၏အင်အားမှာ ၁၅၀၀၀

တစ်သောင်းငါးထောင်ခန့် ရှိသည်။ တပ်မတော်၏ လက်အောက်ခံဒေသဆိုင်ရာ ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့များကို လည်း ရခိုင်တိုင်း၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်နှင့် သရက်ခရိုင်တို့တွင် ဖွဲ့စည်းထားခဲ့လေရာ ၎င်းပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့များ၏ စုစုပေါင်းအင်အားမှာ (၈၀၀၀၀) ရှစ်သောင်းကျော်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရလေသည်။ လက်နက် အသင့်အတင့် တပ်ဆင်ပြီးဖြစ်သည့် ဤမျှ အင်အားရှိနေသော ဗမာ့ တပ်မတော်သည် ဂျပန်တို့အား တော်လှန်တိုက်ခိုက်ရန် အသင့် ပြင်ဆင်ထားခဲ့ပြီးဖြစ်ချေသည်။

အခြားသော အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သည့် ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီ (ယခုဆိုရှယ်လစ်ပါတီ)၊ ကွန်မြူနစ်ပါတီ၊ အာရှလူငယ်များ အစည်းအရုံး စသော အဖွဲ့အစည်းများကလည်း မိမိတို့၏ အဖွဲ့အစည်းအလိုက် လူထုအား တော်လှန်ရေးခရီးလမ်းပေါ်သို့ ရောက်ရှိလာစေရန် စည်းရုံးသိမ်းသွင်းလျက် ရှိကြပေသည်။ အထူးသဖြင့် ဗမာ့တပ်မတော်၏ နောက်ပိုင်းမှနေ၍ “ဒုတိယ တပ်မတော်” ဟုပင် ခေါ်နိုင်လောက်သည့် ဦးဘဂျမ်းကြီးမှူးသော “အာရှလူငယ်များ အစည်းအရုံး” သည် ဂျပန်တော်လှန်ရေးအတွက် လျှို့ဝှက် စည်းရုံးရာတွင် အထက်မြက်ဆုံး၊ အလှုပ်ရှားဆုံးအပိုင်း ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။

ဤသို့ တသီးတခြားစီဖြစ်နေသော တော်လှန်ရေးအင်အားစုများသည် ၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ အထက်ပါ ဆွေးနွေးပွဲမှ စတင်၍ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ကြီး၏ အလံတော်အောက်တွင် စုရုံးပေါင်းစည်းမိကြလေသည်။ တော်လှန်ရမည့်အချိန်အခါကိုသာ အသင့်စောင့်ဆိုင်းရင်း ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများကိုသာ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်နေကြပေ၏။

ဆွေးနွေးနေကြသော အထက်ပါလူတစ်စု၏ မျက်နှာများတွင်ကား လေးနက်တည်ငြိမ်သော အသွင်များဖြင့် ၎င်းတို့၏မျက်လုံးများမှာလည်း ဇာတိမာန်ကြောင့် စူးရှတောက်ပြောင်လျက်ရှိကြလေသည်။

ပတ်လမ်းမကြီးဘက်နှင့် ကန်တော်ကြီးတစ်ဝိုက်တွင်ကား လဆန်း (၆)ရက် လကလေး၏ မှုန်မွှားမွှားအလင်းရောင်အောက်တွင် တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်လျက် ရှိ၏။ ဤသို့သော အချိန်တွင် ထိပ်တွင် အလံကလေးများ တပ်ဆင်ထားသည့် မော်တော်ကားကလေး လေး

ငါး စီးခန့်သည် အဆိုပါ အိမ်ဝင်းကြီးထဲမှ တစ်စီးပြီး တစ်စီး ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် ထွက်လာကြကာ ပတ်လမ်းမ တစ်လျှောက် အနောက်ဘက်ဆီသို့ တစ်ရှိန်ထိုး မောင်းနှင်သွားကြလေသည်။

x x x

၂၂

“တိုက်ရိုက်မပြေး၊ မြေဝေးမရွေ၊ ရှေ့နှင့်နောက်တည်း၊ အုပ်စည်းမပျက် ရဲမက်မယို၊ ကိုယ်လွတ်ရာရာ ဘေးမဲ့ခွာသည်၊ သေနာပတိ၊ စစ်စွဲချိုသို့။”

- စတုဓမ္မသာရပျို့ -

တစ်ပြည်လုံး တစ်ပြိုင်တည်း တော်လှန်ရန် ပြင်ဆင်နေကြရင်းနှင့်ပင် ၁၉၄၅ ခုနှစ်အတွင်းသို့ ချင်းနင်းရောက်ရှိလာခဲ့ပေသည်။ မဟာမိတ်တို့၏ မြန်မာပြည်ထိုးစစ်မှာလည်း တဖြည်းဖြည်း ပြင်းထန်၍လာလေပြီ။ မြစ်ကြီးနား၊ ကသာ၊ ဗန်းမော်နှင့် ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းဘက် စစ်မျက်နှာများတွင် မဟာမိတ်တို့၏ တပ်များ ဝင်ရောက် တပ်စွဲနေကြချေပြီ။

ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေး အဖွဲ့ချုပ်ကြီးသည် စစ်အခြေအနေနှင့် မိမိတပ်များ အစီအစဉ်၊ စည်းရုံးရေးအင်အားတို့ကို တွက်ချက်၍ ဂျပန်တို့အား စတင်တော်လှန်ရန်အချိန်ကို မူလ ၁၉၄၅ခု၊ ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့ဟု သတ်မှတ်ပြီး အခြေအနေအရ ၁၉၄၅ ခု၊ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့ဟု အတိအကျ သတ်မှတ်ထားလိုက်လေ၏။

ရခိုင်ပြည်ဘက်၌မူကား အခြေအနေအရ ဦးပညာ သီဟနှင့် ကိုညိုထွန်းတို့ ကြီးမှူး၍ အဆိုပါ မတ်လ မတိုင်မီကပင် ဂျပန်တို့အား အတိအလင်း တော်လှန်လျက် ရှိကြလေသည်။ ဤအတွင်း မဟာမိတ်တို့၏ ထိုးစစ်မှာ ရွှေဘိုခရိုင်ကို သိမ်းယူပြီး စစ်ကိုင်း၊ မန္တလေး နယ်မြေများဆီသို့ လှိမ့်ဆင်းခါစ ပြုနေကြသည်။ ဗိုလ်မှူး သောင်းကြည် ဦးစီးသော အမှတ်(၅) ခြေလျင်တပ်ရင်း (မိတ္ထီလာ)မှာလည်း ၂၈-၂-၄၅ နေ့ကပင် အခြေအနေအရ ကြိုတင်၍ တော်လှန်ခဲ့သည်။ အထက်ဗမာ

ပြည်တွင်ရှိသော ဗိုလ်မှူးဗထူး ကြီးမှူးသည့် ဗမာ့တပ် မတော်မှ တပ်ရင်းတပ်ခွဲများမှာ (ဖဆပလ)ဗဟိုဌာနချုပ် မှ သတ်မှတ်ထားသော ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့အထိ စောင့်ဆိုင်းနေလျှင် မဟာမိတ်နှင့် ဂျပန်တို့စစ်ကြားတွင် ငုတ်တုတ် ခံလိုက်ရတော့မည့် အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိနေသည်။ ဤသို့မဖြစ်စေရန် ဗိုလ်မှူးဗထူးသည် စစ်သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းထံ အခြေအနေကို အစီရင်ခံပြီး နားလည်မှုဖြင့် မတ်လ ၈ ရက်နေ့တွင် ဂျပန်တို့အား စစ်ကြေညာ၍ စတင် တိုက်ခိုက်ခဲ့၏။

ဤရက်များအတောအတွင်းတွင် မဟာမိတ်တို့ ထိုးစစ်မှာ ပိုမိုပြင်းထန်လျှင်မြန်လာလေသည်။ အခြေအနေအရ ရန်ကုန်တစ်ဝိုက်ရှိ ဗမာ့တပ်မတော်မှ တပ်များအား တပ်ဖျောက်ထားရန် လိုအပ်လာလေ၏။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် တပ်မတော်အရာရှိကြီးအချို့တို့သည် ဂျပန်အကြံပေးအရာရှိများ၏ အကူအညီဖြင့် အင်္ဂလိပ်-အမေရိကန် တပ်များအား ခုခံတိုက်ခိုက်ရန် စစ်မျက်နှာတစ်ခု သီးသန့်ဖွင့်ပေးရန် ဂျပန်စစ်ဌာနချုပ်သို့ တောင်းဆိုကြလေသည်။

အရူးမီးပိုင်းပမာ ကြုံတွေ့နေရသော ဂျပန်စစ်ဌာနချုပ်ကလည်း ဗမာ့တပ်မတော် အကူအညီကို ဝမ်းသာအားရ လက်ခံခဲ့သည်။ လိုအပ်သော လက်နက်ခဲယမ်း မီးကျောက်များကိုလည်း အလွယ်တကူပင် ထုတ်ပေးကြပြီး စစ်ပြေပြင်သို့ ချီတက်ခါနီး ချီးကျူးဂုဏ်ပြုပွဲများပင် ကျင်းပရန် စီစဉ်ပေးလေသေးသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် တပ်မတော်အရာရှိကြီးများမှာလည်း ဂျပန်တို့ထံမှ နားလည်မှုတစ်မျိုး ရရှိပြီးနောက် တပ်များထွက်ခွာရန်နှင့် စစ်နယ်မြေများ ခွဲခြားရန်အတွက် မြေပုံများကို ရှေ့ချထားလျက် အလုပ်များပြားနေကြလေ၏။ ထို့နောက် တော်လှန်ရေးအတွက် စစ်နယ်များကို အောက်ပါအတိုင်း ခွဲဝေနေရာချထားလိုက်ကြသည်။

တိုင်း (၁) ။ ပြည်-သာယာဝတီ-အင်းစိန်။

၎င်းတိုင်းကို ဗိုလ်လွန်းတင်က အုပ်ချုပ်၍ ဗိုလ်သိန်းတုတ်၊ ဗိုလ်သိန်းမောင်၊ ဗိုလ်သီဟန်၊ ဗိုလ်အောင်မင်းတို့ ပါဝင်သည်။ ၎င်းတပ်များကို “မင်းလှစည်သူတပ်ဖွဲ့” ဟု ခေါ်တွင်စေသည်။

တိုင်း (၂) ။ ဟံသာဝတီ-ဖျာပုံ-မအူပင်။

၎င်းတိုင်းကို ဗိုလ်မှူးကြီးနေဝင်းက အုပ်ချုပ်၍ “ကျော်ခေါင်ဗလတပ်ဖွဲ့” ဟု သတ်မှတ်ထား၏။ ၎င်းတပ်ဖွဲ့တွင် ဗိုလ်မှူးအောင်ကြီး၊ ဗိုလ်တင်ဖေ၊ ဗိုလ်ကြည်ဝင်း စသူများ ပါဝင်သည်။

တိုင်း (၃) ။ ပုသိမ်၊ ဟင်္သာတ၊ မြောင်းမြ။

၎င်းတိုင်းကို ဗိုလ်မှူး စောကြာဒိုးက တာဝန်ယူရပြီး “ရဲကျော်သူရတပ်ဖွဲ့” ဟု ခေါ်စေသည်။ ဗိုလ်စောထွန်းစိန်နှင့် ဗိုလ်စောစံဖိုးသင်တို့ ပါဝင်သည်။

တိုင်း (၄) ။ ပဲခူး၊ ရွှေကျင်၊ သထုံ။

၎င်းတိုင်းကို ဗိုလ်မှူးကျော်စောက ဦးစီး၍ “လက်ပံကျော်ထင်တပ်ဖွဲ့” ဟု ခေါ်တွင်စေသည်။ ၎င်းတိုင်းတွင် ဗိုလ်မှူးအောင်ရွှေ၊ ဗိုလ်အေးမောင်၊ ဗိုလ်သိန်းတန် စသူများ ပါဝင်သည်။

တိုင်း (၅) ။ မော်လမြိုင်၊ ထားဝယ်၊ မြိတ်။

၎င်းတိုင်းကို တပ်မှူးတင်ထွန်းက ဦးစီး၍ “ဇေယျကျော်သူတပ်ဖွဲ့” ဟု သတ်မှတ်လိုက်သည်။ ၎င်းတိုင်းတွင် ဗိုလ်လှဖေကြီး၊ ဗိုလ်ကျော်ထွန်းတင်တို့ ပါဝင်သည်။

တိုင်း (၆) ။ ပျဉ်းမနား၊ တောင်ငူတောင်ပိုင်း၊ ရှမ်းပြည်။

၎င်းတိုင်းကို ဗိုလ်မှူးရဲထွဋ်က ဦးစီး၍ “ဘယကျော်ထင်တပ်ဖွဲ့” ဟု ခေါ်တွင်စေသည်။ ဗိုလ်တောင်ထိန်၊ ဗိုလ်တာရာ၊ ဗိုလ်မှူးသောင်းကြည်၊ ဆေးမှူးကြီးဗိုလ်လွင်၊ ဗိုလ်ထွန်းမြိုင် စသူများ ပါဝင်သည်။

တိုင်း (၇) ။ သရက်၊ အာလံ၊ မကွေး၊ မင်းဘူး။

၎င်းတိုင်းကို ဗိုလ်မှူးအောင်က ဦးစီး၍ “သီရိကျော်ထင်တပ်ဖွဲ့” ဟု ခေါ်တွင်စေသည်။ ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေး၊ ဗိုလ်မောင်ကလေး၊ ဗိုလ်စိန်ဝင်း၊ ဗိုလ်မိုးညို စသူများ ဦးစီးသည့်တပ်များ ပါဝင်သည်။ ဗိုလ်မှူးရန်အောင်က ရှေ့တန်းစစ်ဌာနမှူးအဖြစ် တာဝန်ယူရသည့် ၎င်းတိုင်း (၇)နှင့်အတူ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဝန်ထူးချုပ် ပူးတွဲပါရှိလေသည်။

အဆိုပါ စစ်နယ်မြေအလိုက် တာဝန်ယူထားသော တပ်များသည် မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့မတိုင်မီ မိမိတို့ တာဝန်ယူထားသည့် နယ်မြေသို့ ကြိုတင်ရောက်ရှိနေစေရန် လိုလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဂျပန်တို့အား အယုံသွင်းထားကာ စစ်မြေပြင်သို့ တပ်များထွက်ခွာရမည့်နေ့ကို သတ်မှတ်၍ ဂျပန်စစ်ဌာနချုပ်သို့ အကြောင်းကြားလိုက်လေသည်။

ဂျပန်တို့ဘက်မှလည်း စစ်မြေပြင်သို့ထွက်၍ ဗမာ့တပ်မတော်က တိုက်ခိုက်မည်ကို ချိုးကျူးနှုတ်ဆက်ပွဲများကျင်းပရန်ကိုပင် စီစဉ်၍နေကြပေသည်။

x x x

[၃]

၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၁၇) ရက်နေ့။

ဦးဝိစာရလမ်းရှိ စစ်ဝန်ကြီးရုံးတစ်ဝိုက်မှ မရမ်းပင်များနှင့် ဥဒုပင်ကလေးများမှ ရွက်ဝါများသည် နွေဦး၏လေပြည်ထဲတွင် ဝဲကာလွန်ကာနှင့် လိုက်ပါ၍နေကြလေသည်။ ကုက္ကိုပင်၊ သစ်တိုပင်ကြီးများဆီမှလည်း ဥဩငှက်များသည် လေးလေးတွဲတွဲဖြင့် တွန်ချီကြွေးကာ နွေဦး၏တေးကိုသီ၍ပင် နေကြပါလေပြီ။ ဦးဝိစာရလမ်းတစ်လျှောက်ရှိ သင်္ဘော တည်ပင်များမှာ ရွက်နုကလေးများပင် စီရီရီထွက်ပြုနေကြလေပြီ။

ထိုမျှ သာယာကြည်နူးဖွယ်ကောင်းသော ရာသီ၏ နံနက်ခင်းဝယ် ဘောင်ဒရီလမ်းနှင့် ဦးဝိစာရလမ်းတို့ ဆုံရာထောင့် (ယခုတော်လှန်ရေးပန်းခြံ)တွင် ရှိသော ကွင်းပြင်ကြီးတွင်ကား စစ်မြေပြင်သို့ ချီတက်မည့် ဗမာ့တပ်မတော်များ၏ တပ်ထွက်အခမ်းအနားကို ကျင်းပ၍နေလေ၏။

ရန်ကုန်တစ်ဝိုက်တွင် စခန်းချထားသော ဗမာ့တပ်မတော် တပ်များသည် နံနက်စောစော ဝေလီဝေလင်းကပင် အဆိုပါကွင်းပြင်ထဲသို့ တစ်တပ်ပြီးတစ်တပ် ချီတက်၍ လာကြသည်။ ဗိုလ်မှူးမောင်မောင် ဦးစီးသော စစ်ဝန်ကြီးရုံး၊ ဗိုလ်မှူးတင် ဦးစီးသောတပ်ရင်း (၁)၊ ဗိုလ်မှူးသိန်းမောင်ဦးစီးသော တပ်ရင်း (၄)၊ ဗိုလ်မောင်ကလေး ဦးစီးသော တပ်ရင်း(၇)၊ ဗိုလ်စောတီဖိုးကျော်နှင့် ဗိုလ်မှူးထွန်းစိန်တို့ဦးစီးသော ကရင်အမျိုးသားတပ်ရင်း (၁)နှင့်

(၂)၊ ဗိုလ်သိန်းတန်ဦးစီးသော စစ်လေ့ကျင့်ရေးတပ်၊ ဗိုလ်လွန်းတင်ဦးစီးသော စစ်သားစုဆောင်းရေးတပ်၊ ဗိုလ်မှူးခင်မောင်ကလေး ဦးစီးသော စစ်ပစ္စည်းတပ်၊ ဗိုလ်မှူးကြီးမောင်မောင်ကြီးဦးစီးသော စစ်ဆေးရုံတပ်၊ ဗိုလ်မှူးရှိန်းဦးစီးသော အချက်ပြ ဆက်သွယ်ရေးတပ်၊ ဗိုလ်မှူးဝင်းဦးစီးသော ထောက်ပံ့ရေးတပ်၊ ဗိုလ်အေးမောင်ဦးစီးသော အင်ဂျင်နီယာတပ်နှင့် လားတပ်၊ ဗိုလ်မှူးခင်ညို ဦးစီးသော အမြောက်ကြီးတပ်နှင့် စက်အမြောက်တပ်၊ စစ်ဝန်ကြီးရုံးကင်းတပ်၊ ဗိုလ်မှူးအောင်ရွှေ ဦးစီးသော စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်ရုံး အစရှိသော တပ်များမှာ ကွင်းပြင်ထဲတွင် အသီးသီး အရှေ့ဘက်သို့ မျက်နှာမူ၍ နေရာယူထားကြလေသည်။

တပ်တိုင်း တပ်တိုင်း၏ ထိပ်တွင် ဆိုင်ရာတပ်ဗိုလ်များမှာ စားလွတ်ကိုယ်စီကိုင်ထားလျက်ရှိကြပြီး ရဲဘော်များမှာ သေနတ်ကို မြေတွင်ထောက်၍ “သက်သာ” အနေအထားဖြင့် ရပ်လျက်ရှိကြ၏။ ကွင်းပြင်တစ်ခုလုံးကား တပ်များဖြင့် ပြည့်နှက်သွားတော့၏။ ကွင်း၏ အရှေ့ဘက်အလယ်လောက်တွင် စားပွဲတစ်လုံးကို စင်မြင့်သဖွယ်အသုံးပြုရန် ချထားလေသည်။ စားပွဲတစ်ဖက်တစ်ချက်တွင်ကား ဗမာ့တပ်မတော်၏ သုံးရောင်ခြယ်ကဒေါင်းအလံနှင့် ဂျပန်တို့၏ တက်နေတံဆိပ်အလံကို ပြိုင်တူလွှင့်ထူထားလေသည်။

ကွင်း၏ပတ်ပတ်လည်နှင့် ဦးဝိစာရလမ်းပေါ်တွင်လည်းကောင်း၊ ၎င်းမှ ချိုးသွားသော ထရန်စပိုလမ်းမပေါ်တွင်လည်းကောင်း တပ်ထွက်ပွဲ အခမ်းအနားမှ ရဲဘော်များအား လာရောက်အားပေးသည့် ပရိသတ်များမှာ နှစ်သောင်းကျော်မျှ ရှိလေ၏။

လာရောက်ကြည့်ရှုနေသော ပရိသတ်တို့၏ မျက်နှာများတွင်ကား ဇာတိမာန်စိတ်လျှမ်း ကြည်လင်လန်းဆန်းလျက်ရှိလေ၏။

နံနက် ၇ နာရီခန့်တွင် အဓိပတိ ဒေါက်တာ ဘမော်၊ ဂျပန်အကြံပေးအရာရှိချုပ် မေဂျာဂျင်နရယ် ဆကူရိုင်း၊ စစ်ဝန်ကြီးနှင့် စစ်သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ ရောက်ရှိလာကြသည်။ နိုင်ငံတော်အဓိပတိကြီး ဒေါက်တာဘမော်နှင့် မေဂျာဂျင်နရယ်ဆကူရိုင်းတို့က အင်္ဂလိပ်အမေရိကန်တို့အား ဗမာ့သတ္တိကိုပြ၍ ရဲရင့်စွာ ချေမှုန်း

ကြရန် စစ်ထွက်သည့် ဗမာ့တပ်မတော်အား မှာကြားပြီး လျှင် စစ်ထွက်ဗမာ့အောင်လံတော်ကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လက်သို့ အပ်လေသည်။ ထို့နောက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက အောက်ပါအတိုင်း မိန့်ခွန်းပြောကြားပြန်သည်။

“ရဲဘော်တို့ ...

အကျယ်ချဲ့ပြီး ရှည်ရှည်မပြောချင်ဘူး၊ အခု စစ်မြေပြင်ကို ထွက်ရမယ်၊ ဆင်းရဲမယ်၊ ငတ်မယ်၊ အခက်အခဲတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရမယ်။ ဗမာပီပီ ဗမာ့သွေးကို ပြပါ။ အထက်ဗိုလ်များရဲ့ အမိန့်ကို နာခံကြပါ။ အထက်ဗိုလ်တွေကလည်း သာတူညီမျှ ရဲဘော်စိတ်ထားပါ။ ရဲဘော်တို့ကို ကတိပေးထားတဲ့အတိုင်း ကျုပ်ကိုယ်တိုင် ရဲဘော်တို့နဲ့အတူ ချီတက်မယ်။

ဗမာ့ရန်သူကို ချေမှုန်းကြ။

အနီးကပ်ဆုံး ရန်သူကို ရှာပြီးတိုက်ကြ၊ ဒါပဲ...”

ဗိုလ်ချုပ်မိန့်ခွန်းပြောပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဘေးမှ ရပ်ပြီးနားထောင်နေသော လူထုပရိသတ်ကြီး၏ အားရကျေနပ်သော လက်ခုပ်တီးသံများ၊ အရေးတော်ပုံအောင်ပါစေ ဟူသော ကြွေးကြော်သံများမှာ ဆူညံ မြည်ဟည်း၍ ပဲ့တင်ထပ်လျက် ရှိနေလေသည်။

မိန့်ခွန်းပေးပြီး စစ်ထွက်မည့်တပ်များသည် ရွှေတိဂုံစေတီတော်မြတ်အား တစ်ပတ်ပတ်၍ ချီတက်အလေးပြုရန် အစီအစဉ်အတိုင်း ချီတက်ကြလေသည်။ ပထမတွင် ဘေးမှပရိသတ်ကြီးမှာ ရင်ထဲတွင် ဝမ်းသာခြင်း၊ အံ့အားသင့်ခြင်း၊ အားရတက်ကြွခြင်းတို့ဖြင့် ပြည့်နေပြီး အသံ မထွက်နိုင်ဘဲ ဝိုင်း၍ကြည့်နေရာမှ ရုတ်ခြည်းအသက်ဝင်လာသကဲ့သို့ “တို့ဗမာဟေ့ -တို့ဗမာ” ဟူသော ကြွေးကြော်သံများဖြင့် ဆူညံစွာ အော်ဟစ် အားပေးကြသည်မှာ ဟိန်း၍သွားလေသည်။

ချီတက်ရာလမ်းတစ်လျှောက်၌ အမျိုးသမီးများက အောင်သပြေပန်းများကို ရဲဘော်များ၏ အင်္ကျီအိတ်ကပ်တွင်လည်းကောင်း၊ ဦးထုပ်များတွင်လည်းကောင်း စိုက်ပေးပြီး “စစ်ပွဲကို နိုင်အောင်တိုက်ခဲ့ပါ” ဟု နှုတ်ခွန်းဆက်ကြလေသည်။ အချို့ကလည်း ချီတက်နေသော ရဲဘော်များအပေါ်သို့ ပန်းပွင့်ပန်းကုံးများ ကြံချကာ ဝမ်းသာအားရ ချီးကျူးကြ၏။ အဘိုးအို အဘွားအိုများက

လည်း ရေချမ်းအိုးထဲမှရေကို သပြေခက်ဖြင့် ပက်ကာ ဖျန်းကာ အောင်ပါစေကြောင်း ဆုမွန်ကောင်း တောင်းဆိုရင်း ဝမ်းသာလုံးဆိုပြီး မျက်ရည်များပင် ကျသည်တို့တွေ့ရ၏။

ဗမာတစ်မျိုးသားလုံး၏ ဂုဏ်ယူအားထားစရာကား ဤရဲဘော်များပါဝင်နေသည့် ဗမာ့တပ်မတော်ကြီးသာ ဖြစ်သည်ဟူသော အသိတရားမှာ လူထုကြီး၏ အသည်းနှလုံးတွင် စွဲမြဲသိရှိ၍နေသည်။ ထို့ကြောင့် လူထုကြီးမှာ စစ်မြေပြင်သို့ ချီတက်မည့် ဤရဲဘော်များအား သွေးရင်သားရင်းပမာ ကြင်နာစိတ်၊ ခင်မင်တွယ်တာစိတ်များ တဖွားဖွားဖြစ်ပေါ်နေလေသည်။

တပ်များ ဤသို့ ချီတက်၍နေစဉ် ဂျပန်ပုံးကြီးသေယာဉ်တပ်စုနှင့် တိုက်လေယာဉ်တပ်စုမှ လေယာဉ်ပျံ ၁၂ စင်းတို့က ဗမာ့တပ်မတော်၏ ချီတက်ရာ လမ်းတစ်လျှောက်ပေါ်မှ ပန်းများ ကြံချခြင်း၊ ကျွမ်းထိုး၍ အလေးပြုခြင်းများကို ပြုလုပ်ချီးကျူးကြလေသည်။ ဂျပန်ရေတပ်မတော်၏ ကင်းစောင့် တိုက်သင်္ဘောအချို့နှင့် မြို့စောင့်အမြောက်တပ်များ၊ ဂျပန်လေယာဉ်ပစ်အမြောက်ကြီးတပ်များကလည်း စစ်ထွက်မည့် ဗမာ့တပ်မတော်အား အရှိအသေပြုသည့် အမြောက်ပစ်ဖောက်သံများနှင့် တဒိန်းဒိန်းမြည်ဟည်း၍နေလေသည်။

ချီတက်လှည့်လည်လာသော တပ်ထိပ်တွင် ဗမာ့တပ်မတော်ကြီး၏ အောင်လံတော်မှာ စစ်တီးပိုင်းတပ်မှ မှ ဘင်သံ၊ ခရာသံများနှင့်အတူ လေထဲတွင် တစ်ခုထပ်ဖျတ် လွင့်၍ ဝင့်၍နေလေ၏။ ၎င်းနောက်မှ စစ်ဝတ်အင်္ကျီဖြင့် စစ်မြင်းကြီးများကို စီးနင်းလိုက်ပါလာသော တပ်မတော်ကြီးများ၊ ၎င်းတို့၏ နောက်မှ ကျောပိုးလွယ်အိတ်၊ စစ်ဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်၍ သေနတ်များကိုထမ်းကာ ချီတက်လာသော တပ်များမှာ တစ်တပ်ပြီးတစ်တပ် တစ်တန်းကြီး မဆုံးနိုင်၊ မပြီးနိုင် ရှိလေသည်။ ရဲဘော်များ၏ မျက်နှာထားများမှာလည်း တောင့်တင်းကြော့ကြော့၍ နေပေသည်။ ဗမာ့ရန်သူမှန်သမျှကို ရင်မြေကတည်းက လုပ်၍ ချေမှုန်းသုတ်သင်မည်ဟူသော မျက်နှာထားများ ယနေ့တိုင် မမေ့နိုင်အောင်ပင် ရှိတော့သည်။

ဗမာ့တပ်မတော်ရဲဘော်များ၏ စစ်ချီသံမှာ နီလာရောင်လမ်းတစ်လျှောက်၌ မိုးလုံးပဲ့တင်ထပ်ဟော့၏။ ဤ

နံနက် ၈ နာရီကျော်ခန့်မှ စတင်၍ ရွှေတိဂုံစေတီတော် မြတ်ကြီးအား လက်ျာရစ် တစ်ပတ်ပတ် ချီတက် အရို အသေ ဦးခိုက်ကြသော တပ်များမှာ နံနက်(၁၁)နာရီ ကျော်ခန့်ကျမှ ဘုရားကြီးအား ဂါရဝပြုပြီး မိမိတို့ တပ်စခန်းများဆီသို့ အသီးသီးပြန်သွားကြလေသည်။

x x x

၁၉၄၅ ခု၊ မတ်လ (၂၃) ရက်နေ့။

တိတ်ဆိတ်နေသော အရုဏ်ဦးဝယ် ပတ်လမ်းနှင့် ဦးထွန်းမြတ်လမ်းထောင့် စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အိမ်မှ ဝက်(စ်)လေ နက်ပြာရောင် ဆလွန်းကား(ခ- ၂၇၈၄) သည် အိမ်ဝင်းထဲမှလိုမ့်ထွက်လာပြီးလျှင် ပိတုန်းကလေး ပမာ ပတ်လမ်းမကြီးတစ်လျှောက် အနောက်ဘက်ဆီသို့ မောင်းနှင်သွားလေသည်။ ပတ်လမ်းမှတစ်ဆင့် ကိုယ့်မင်း ကိုယ်ချင်းလမ်း၊ ကုက္ကိုင်းလမ်း၊ တက္ကသိုလ်ရိပ်သာလမ်း များအတိုင်း တောက်လျှောက်ပြေးသွားနေရာမှ ပြည်လမ်း မကြီးပေါ်သို့ ရောက်ရှိသွားလေ၏။ ကမာရွတ်ဂတ်တဲ အနီးမှ အသင့်စောင့်ဆိုင်းနေသော အော်စတင် ကားနက် ကလေးနှင့် ဗမာ့တပ်မတော်ရဲဘော်များပါရှိသော သုံး တန် ကားကြီးတစ်စီးတို့သည် ရောက်ရှိလာကာ အလံဝါ နှင့် ဝက်(စ်)လေကားကို စောင့်ကြိုနေကြ၏။ ထို့နောက် အော်စတင်ကားကလေးက ရှေ့ဆုံးမှ လမ်းပြရင်း စတင် ထွက်ခွာသွားလေရာ ၎င်းနောက်မှ အလံဝါ ဆလွန်းကား ရောက်လာသည်နှင့် အော်စတင်ကားကလေးက ရှေ့ ဆောင်ကာ ရဲဘော်များ ပါရှိသော နစ်ဆန်း သုံးတန်ကား ကြီးနှင့်ညှပ်လျက် ပြည်လမ်းမအတိုင်း မြောက်အရပ် ဆီသို့ စက်ကုန်နှင့်၍ မောင်းသွားကြခြင်းကို တိတ်ဆိတ် သောနံနက်ခင်းအချိန်ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ လူတိုင်း သတိမထားမိလိုက်ကြချေ။

နံနက် ၉ နာရီခန့်တွင် ဗမာ့တပ်မတော်ကြီး၏ ဂျပန် အကြံပေးအရာရှိချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကလေး ဆကူရိုင်း တိုကူ တာရိုသည် စစ်ရေးအခြေအနေနှင့်ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေး ရန်အတွက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏အိမ်သို့ ရောက်ရှိ လာလေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏အိမ်တွင်ကား အိမ်စောင့်ရဲဘော်ကလေး ဥဦးမှလွဲ၍ မည်သူ့ကိုမျှ မတွေ့ ရတော့ပေ။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တကွ ၎င်း၏ကိုယ်ရံ

တော်တပ်တစ်ခုလုံး ပျောက်နေသည်ကို တွေ့ရှိသွားသော အခါ ခေါင်းမီးလောင်သကဲ့သို့ ထူပူ၍သွားလေသည်။ အကျိုးအကြောင်းကို အိမ်စောင့်ရဲဘော်ကလေးများအား မေးမြန်းသော်လည်း ၎င်းတို့ ဘာမျှမသိဟူသောအဖြေကို သာ ရရှိ၏။

နောက်ဆုံး၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အာလံ(ယခု အောင်လံ)ဘက်ဆီသို့ ထွက်သွားကြောင်း သတင်းအစ အနုရရှိသဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ကလေး ဆကူရိုင်းသည် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း၏နောက်သို့ ထက်ကြပ်လိုက်သွားလေသည်။ မင်္ဂလာဒုံ ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်းကို ကျော်လွန်သွားသော အခါ ၎င်း၏မော်တော်ကားမှာ အမည်မသိသူများက လမ်းကို ဒိုင်းနမ့်ကုံးနှင့် ခွဲဖျက်ထားခဲ့သဖြင့် ရှေ့သို့ ဆက်လက် မသွားနိုင်တော့ဘဲ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား မျက်ခြည်ပြတ်၍သွားလေသည်။

ဂျပန်စစ်ဌာနချုပ်သည် ဤသတင်းကို ရလျှင်ရချင်း အခြေအနေကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်အတွက် “ဗိုလ်မှူးကြီး ဆာကီး”အား တပ်ပျောက် အရှာလွှတ်လိုက်လေသည်။ ဆာကီးသည် ဂျပန်စစ်ပုလိပ် ကင်ပေတိုင် အကူအညီဖြင့် ပျောက်ကွယ်သွားသော ဗမာ့တပ်မတော်အား လိုက်လံ ရှာဖွေပြန်လေသည်။ သို့သော်လည်း တပ်များ၏အစအန ကိုပင် ခြေရာခံ၍မရတော့ချေ။ ဤအတွင်း ဗမာ့တပ် မတော်က ၎င်းတို့အား တော်လှန်လိမ့်မည် ဟူသော သတင်းကိုကား ခိုင်မာစွာ ရရှိလိုက်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဆာကီးသည် ပျောက်သွားသော ဗမာ့တပ်များအား ဆက် လက်၍ လိုက်မရှာတော့ဘဲ စစ်ဌာနချုပ်သို့ ပြန်လာခဲ့၏။

မီးနားမီး-ခိကန်း အဖွဲ့ဝင် ဂျပန်အကြံပေးအရာရှိ များကမူကား “ဗမာ့တပ်မတော် ဖော်လှန်လိမ့်မည်” ဟူ သော သတင်းကို မယုံကြည်ကြချေ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့ သည် ဂျပန်စစ်ဌာနချုပ်၏ သဘောတူခွင့်ပြုချက်ကို ရယူ ကာ ဗမာ့တပ်မတော် ချီတက်သွားခဲ့သည့် ရှေ့တန်းစစ် မျက်နှာများသို့ ဖျောင်းဖျသိမ်းသွင်းရန် လိုက်ပါသွားကြ ပြန်လေသည်။

မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ဂျပန်အကြံပေးအရာရှိ ချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကလေး ဆကူရိုင်းသည် အာလံမြို့ ဗမာ့ တပ်မတော်အနောက်တိုင်း စစ်ဌာနချုပ်လက်အောက်ရှိ တပ်များကို စစ်ဆေးပြီး ရန်ကုန်သို့ ပြန်လာခဲ့၏။ သူ

ရန်ကုန်ဘက်ဆီသို့ ပြန်၍လာစဉ်မှာပင် ၎င်းဗမာတပ်များ မှာ ဧရာဝတီမြစ်တစ်ဖက်ကမ်း သရက်ဘက်သို့ ကူး သွားကြပြီး တပ်ဖျောက်ပစ်လိုက်ကြခြင်းကို လုံးဝ မရိပ်မိ လိုက်ရှာပေ။ ဗိုလ်ချုပ်ကလေး ဆကူရိုင်းက ဂျပန်စစ်ဌာန ချုပ်သို့ သတင်းပေးပို့ရာ၌ “ကျုပ် စစ်ဆေးတွေ့ရှိခဲ့သမျှ တော့ဖြင့် တော်လှန်ရေးလုပ်မယ်ဆိုတာ ယုတ္တိမရှိဘူး။ တပ်တွေလည်း အစုံအလင်ရှိနေတာကို တွေ့ခဲ့ရတယ်” ဟု ပြောပြလေသည်။ သူပြောဆို၍ အသံမတိတ်သေးမီ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့ ညဦး ၇ နာရီအချိန်တွင် “ဗမာတပ် မတော်က ဂျပန်ကို တော်လှန်နေပြီ” ဟူသော သတင်း သည် ပေါက်ကွဲထွက်ပေါ်၍ လာခဲ့လေသည်။

မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့ညတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးစီးသော ဗမာတပ်မတော်သည် “ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်” ဟူသည့်အမည်ကို ခံယူကာ ဖက်ဆစ်ဂျပန် တို့အား စစ်ကြေညာခဲ့၏။

စစ်ကြေညာ၍ တော်လှန်ရေး စတင်သော ညတွင် ဗမာတပ်မတော် အနောက်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်လက်အောက် တွင်ရှိသော တပ်များသည် အာလံ(ယခု အောင်လံမြို့) နှင့် ပြည်မြို့အကြားတွင်ရှိသော ဂျပန်တို့(ဆာကူဘူတိုက်) တပ်မ ဌာနချုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဓာတ်ဆီ စက်ဆီ၊ ခဲယမ်း မီးကျောက် သိုလှောင်ရာ စခန်းများကို လည်း ကောင်း၊ အာလံမြို့အနီးရှိ လေယာဉ်ပျံကွင်းနှင့် ဂျပန် စစ်တန်းလျားများကိုလည်းကောင်း ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက် ဖျက်ဆီးပစ်ကြလေသည်။ တကွတပြားစီ ကွဲပြားနေ သော ၎င်းတို့နှင့် နီးစပ်ရာ တပ်စခန်းများကိုလည်း ဗမာ တပ်များက ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်သွားကြသေးသည်။

မင်္ဂလာဒုံဗိုလ်သင်တန်းကျောင်းသားများနှင့် ရန်ကုန် မြို့ပေါ်တွင် တပ်ဖျောက်ထားသော ဗိုလ်ကြီးခင်ညိုဦးစီး သည့် လေယာဉ်ပစ်အမြောက်ကြီးတပ်၊ ဗိုလ်ဘုန်းကျော် ဦးစီးသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ကိုယ်ရံတော်တပ်၊ အင်းစိန်အနီးတစ်ဝိုက်ရှိ မင်းလှစည်သူတပ်မှ အချို့သော တပ် အစရှိသည့် တပ်များသည် ထိုညမှစတင်၍ ရန်ကုန် ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ဝိုက်တွင် လှုပ်ရှားတိုက်ခိုက်၍နေကြသည်။

ကျန်တိုင်းအသီးသီးတွင်ရှိ အခြားသောတပ်များ လည်း ထို မတ်လ (၂၇)ရက်ညမှစတင်၍ လက်လှမ်းမီ ရာ ဂျပန်တပ်များကိုလည်းကောင်း၊ အထက်စစ်မြေပြင်

မှ ဆုတ်ခွာလာသော ဂျပန်တပ်များကိုလည်းကောင်း အသီးသီး လိုက်လံတိုက်ခိုက်ချေမှုန်းလျက်ရှိလေသည်။ တစ်ပြည်လုံးရှိ တော်လှန်ရေးအင်အားစုကိုကား သရက် ခရိုင်အတွင်းသို့ ရောက်ရှိနေသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမှ ၎င်း၏စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်က ကြီးကိုင် အုပ်ချုပ်လေသည်။

ဤတော်လှန်ရေးတွင် ဂျပန်အကြံပေးအရာရှိအချို့ သုတ်သင်ခြင်းကို ခံကြရသည်။ ဗမာတပ်မတော်အောက် တွင် အလွန် သံယောဇဉ်ရှိသူများကိုမူကား မသတ်ဘဲ ဗမာတပ်များက ခေါ်ဆောင်သွား၍လည်းကောင်း၊ နှင့်ခွဲထုတ်၍လည်းကောင်း သက်ညှာခွင့်များကို ပေးခဲ့ သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ မတ်လ (၂၅) ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်သောအမိန့်အရ အနောက်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ် လက်အောက်တွင်ရှိသော တပ်ရင်းအမှတ်(၆)၊ တပ်ရင်း အမှတ် (၂)၊ စက်မှုလက်မှုတပ်ရင်း အမှတ် (၂)၊ ဗိုလ်မှူး မြင့်အောင် ဦးစီးသော စက်အမြောက်တပ်ခွဲ၊ တပ်ရင်း အမှတ် (၇)တို့သည် မတ်လ (၂၇)ရက်နေ့ဦးမှ စတင်၍ လှုပ်ရှားတိုက်ခိုက်ကြသည်။

အချို့တပ်များမှာ မတ်လ (၂၇)ရက်နေ့တွင် စစ် ကြေညာထားသော်လည်း တပ်ဖျောက်ခြင်း၊ နယ်ချဲ့ စည်းရုံးခြင်း စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်နေ၍တစ်ကြောင်း မိမိတို့တပ်ဖျောက်ရာဒေသအနီးတွင် ရုတ်တရက် ထိုက် ခိုက်ရန် ဂျပန်တပ်စခန်းများ မရှိ၍တစ်ကြောင်း၊ မတ်လ (၃၀) ရက်နေ့လောက်မှ စတင် စစ်ဆင်ရလေသည်။

တပေါင်း၊ တန့်ခူး ပိတောက်တွေဖူးလျှင် ဥဥကြား ကြားရလေပြီ။ ဤလ ဤအချိန်အခါ ရောက်ရှိသော် တစ်မျိုးသားလုံး ညီညွတ်စွာ စုရုံးတော်လှန်ခဲ့ရသော “ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး အရေးတော်ပုံ” ကို အသိအမှတ် နှလုံးကြားမှ တစ်မိမိမိဖြင့် ပြန်ပြောင်းအောက်မေ့ခဲ့မိ တော့သတည်း။ ။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တကွ ကျဆုံးသွားလေပြီးသော ရဲဘော်များအား ဦးညွတ်ပါ၏။
နတ်မောက်ဘုန်း

အာရှနှင့် အောင်ဆန်း မောင်ထင်

အနောက်ဥရောပနိုင်ငံသားတို့သည် နယ်သစ်ရှာဖွေရေးအတွက် အာရှတိုက်နိုင်ငံများအပါအဝင် ကမ္ဘာနိုင်ငံအရပ်ရပ်တို့သို့ ရောက်ရှိလာကြသည်။ ထို့နောက် နယ်ချဲ့လောဘဇော ထကြွလာပြီးလျှင် နယ်သစ်ရှာဖွေသူတို့အများချင်း ဗိုလ်လုပွဲများကို ဆင်နွှဲကြလေသည်။ ထိုဗိုလ်လုပွဲတွင် နှစ်ဖက်သော အပြိုင်အဆိုင် နယ်ချဲ့နိုင်ငံတို့သည် နယ်ချဲ့ခံရသော တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း၊ နိုင်ငံအချင်းချင်းကို ရန်တိုက်ပေးသော ဗေဒဥပါယ်ကို သုံးကြသည်။ နောက်ဆုံးတွင် နယ်ချဲ့သူများအသီးသီးအသက အသက နယ်မြေများကို ရကြသောအခါ သူ့ဩဇာနယ်ပယ်၊ ငါ့ဩဇာနယ်ပယ်ဟု ပိုင်းခြားပြီးလျှင် အနိုင်နှင့်ပိုင်း၍ သူတို့ချင်း သင့်မြတ်ကြလေသည်။ အာရှဒေသတို့၏ သမိုင်းကား နယ်ချဲ့သမားတို့ ဝေစားမျှစားလုပ်ကြသော သမိုင်းဖြစ်သတည်း။

အာရှတိုက်သားမှန်လျှင် ဤနယ်ချဲ့တို့၏ ဗေဒဥပါယ်ထဲ၌ ကျရောက်ဖူးခဲ့သူချည်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်သည် အာရှအကြောင်းကို ပြောချင်၍ အာရှဟုသာ ဆိုပါသည်။ စင်စစ် နယ်ချဲ့ခံရသော နိုင်ငံများမှာ အာရှနိုင်ငံများအပြင် အာဖရိက၊ တောင်အမေရိက စသော နိုင်ငံများလည်း ပါဝင်၏။

ပေါ်တူဂီ၊ ဒတ်ချ်၊ ပြင်သစ်၊ အင်္ဂလိပ်တို့ မြန်မာနိုင်ငံသို့ မရောက်မီ ကျွန်ုပ်တို့၏ မြန်မာနိုင်ငံသည် အာရှတိုက်၏ သဘာဝအတိုင်း တည်ခဲ့သော နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ထိုခေတ်က အာရှတိုက်သည် အလယ်ခေတ် ဥရောပတိုက်ကဲ့သို့ ပဒေသရာဇ်စနစ်မှ မကင်းလွတ်သေးသော ဒေသဖြစ်သည်။ ရှေးခေတ်က အိန္ဒိယ နိုင်ငံသည် သောဠဿတိုင်း (ဝါ)တိုင်းကြီး ၁၆ တိုင်း တည်ရာ မဇ္ဈိမဒေသဟု ကျွန်တော်တို့ အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြ၏။ တိုင်းကြီး ၁၆ တိုင်းကို အုပ်စိုးကြသော သင်းတို့သည် အချင်းချင်း စစ်ထိုးခဲ့ကြ၏။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း ဤသဘာဝ ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘိုးဘွားအစဉ်အဆက်တို့သည်လည်း အမျိုးမျိုးသော မင်းနေပြည်များကို တည်ထောင်ကာ ပြည်ထောင်အချင်းချင်း စစ်ထိုးခဲ့ကြ၏။

အလားတူပင် ယနေ့ ထိုင်းနိုင်ငံဟု ဖွဲ့စည်းထားသော နေရာဒေသ၌လည်း ယိုးဒယားပြည်၊ ဇင်းမယ်ပြည်၊ ယွန်းပြည် စသည်ဖြင့် ပြည်ထောင်ချင်းချင်း အကွဲကွဲရှိ၍ ကျွန်ုပ်တို့ကဲ့သို့ပင် စစ်ထိုးခဲ့ကြ၏။ ယခု မလေးရှားပြည်ထောင်စုတည်ရာ၌လည်း မာလာယုဒေသ လူမျိုးပေါင်းများစွာတို့သည် မိမိတို့၏ ပဒေသရာဇ်နယ်ပယ်

များတည်တဲ့ရေးအတွက် စစ်ထိုးခဲ့ကြ၏။

ဤကဲ့သို့ မိမိဒေသအတွင်း မိမိတို့သည် အချင်းချင်း စစ်ထိုးခဲ့ကြသည်မှာ ဤမျှနှင့် မပြီးခဲ့ချေ။ အိန္ဒိယ တောင်ပိုင်းသည် သီဟိုဠ်ကျွန်းနှင့် မကြာခဏ စစ်ထိုး၏။ အိန္ဒိယ အနောက်မြောက်တွင် အိန္ဒိယဘက်၌ရှိသော မဟာရာဇာတို့သည် အာသံ၊ မဏိပူ၊ ဂျိန္ဒိမာတောင်တန်း၊ ဆိလဟယျက် တောင်တန်းဒေသရှိ မဟာရာဇာတို့နှင့် စစ်ထိုးခဲ့ကြ၏။ မလေးကျွန်းဆွယ်သမိုင်းကို ကျွန်တော် နားမလည်၍ မည်သည့်လူမျိုးများ၊ မည်သူနှင့် စစ်ထိုးမည်ကို မပြောတတ်ပါ။ သို့သော် ထိုဒေသမှာလည်း ပဒေသရာဇ်၏ သဘာဝအတိုင်း စစ်ပွဲအမျိုးမျိုးရှိခဲ့သည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။

သို့သော် ထိုကဲ့သို့ တိုက်ခဲ့ကြသော စစ်ပွဲများသည် နယ်ချဲ့စစ်ပွဲများ မဟုတ်ချေ။ အာရှတိုက်သားတို့၏ အတွေးအခေါ်အတိုင်း မိမိတို့၏ ဘုန်းတန်ခိုး အာဏာကို အသိအမှတ်ပြုစေခြင်းငှာ 'အကြောင်းပြကြသော စစ်ပွဲများဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ဆင်ဖြူတော်ကို အကြောင်းပြ၍ စစ်တိုက်ကြသည်လည်း ရှိ၏။ သို့သော် ဆင်ဖြူတော် ဆိုသောအမည်မှာမတွင် ကပ်လျက် ပါနေသော တန်ခိုးတေဇော်အာနုဘော်သည် စစ်ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း၏ အရင်းခံဖြစ်သည်။

တစ်ခါတစ်ရံ သမီးရည်းစားကိစ္စ၊ လင်ခန်းမယားခန်းကိစ္စဟူသည်တို့ကို အကြောင်းပြ၍လည်း စစ်တိုက်ခဲ့ကြ၏။ တစ်ခါတစ်ရံ အိမ်တော်ပါကျွန်တို့အချင်းချင်း မသင့်မတင့်ဖြစ်ရာမှ ရှင်ဘုရင်ကပါ ရန်ပွဲထဲဝင်၍ စစ်တိုက်ကြသည်လည်းရှိ၏။ သို့သော် မည်သို့တိုက်တိုက်၊ နယ်ချဲ့တည်းဟူသော လောဘအရင်းခံ မရှိသောကြောင့် ရန်ဖြစ်ပြီးလျှင် ပြန်၍သင့်ကြ၏။ အချင်းချင်း သမီးကညာ အလဲအလှယ်ပေးကြ၏။ ဥရောပတိုက်၏ ဓလေ့ဖြစ်သော ဩဇာနယ်ပယ်သတ်မှတ်ခြင်းကိစ္စမျိုးသည် အာရှနိုင်ငံရေးတွင် တွေ့ရခဲဘိခြင်း။

ထိုခေတ် သမယက အာရှတိုင်းနိုင်ငံတို့သည် တစ်ဦးက တစ်ဦးကို နယ်မြေကျူးကျော်စရာအကြောင်း အလွန်နည်းပါးသည်။ အာရှတိုက်ကြီးသည် အလွန်ကျယ်ဝန်းသည်။ လူနေအိမ်ခြေ ကျပ်တည်းကျဉ်းမြောင်းမှုမရှိခြင်းကြောင့် သူတစ်ပါးတိုင်းပြည်များတွင် ဝင်

ရောက်ကျူးကျော်နေထိုင်ရန်အကြောင်း မရှိချေ။ အာရှတိုင်းနိုင်ငံတို့တွင် လူဝင်လူထွက်ဥပဒေတို့ဖြင့် ဟန့်တားထားသော အကြောင်းကိစ္စများလည်း မရှိချေ။ အာရှတိုင်းနိုင်ငံတို့တွင် သယံဇာတပစ္စည်းများလည်း ပေါများသည်။ အာရှတိုင်းနိုင်ငံတို့တွင် မှီတင်းနေထိုင်ကြသူတို့သည် ရုပ်ဝတ္ထု၌ ကပ်ငြိသော စိတ်ဆန္ဒ၌ အနောက်တိုင်းနိုင်ငံသားတို့ကဲ့သို့ ပြင်းပြခြင်းမရှိချေ။

ဤအခြေအနေတွင် အာရှတိုက်နိုင်ငံသားတို့သည် မိမိတို့အချင်းချင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်သောအခါ သို့မရောက်ခဲ့ကြချေ။ ဤအတွင်း အနောက်တိုင်းသားတို့ ဝင်ရောက်ချင်းနင်း၍ တစ်မြေရပ်ခြား အင်ပိုင်သားများ ထူထောင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအင်ပိုင်ယာနိုင်ငံသားတို့သည် မိမိအား လာရောက် စိုးမိုးသူတို့ကို အဖေ ဟုလည်း မခေါ်နိုင်။ မိမိ၌လည်း အဖေအရင်းဟူ၍ မရှိတော့ပြီ။ မိသားစုချင်းမှာလည်း အဆက်အစပ် မရှိတော့ကြောင့် အင်္ဂလိပ်စိုးမိုးရာ၌ အင်္ဂလိပ်စနစ် တစ်ဝက်တစ်ပျက်ကိုလည်းကောင်း၊ ပြင်သစ်စိုးမိုးရာ၌ ပြင်သစ်စနစ် တစ်ဝက်တစ်ပျက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒတ်ချ်တို့ စိုးမိုးရာ၌ ဒတ်ချ်စနစ် တစ်ဝက်တစ်ပျက်ကိုလည်းကောင်း ခံလျှင်လျှင် မိမိတို့၏ ပင်ရင်းဇာတိ ယဉ်ကျေးမှု အတွေးအခေါ်အမြော်အမြင်တို့၌မူကား ခိုင်ခိုင်မာမာ မရှိဖြစ်ကြရသည်။

ဤအချက်သည် နယ်ချဲ့တို့အတွက် ဧရာမအကျိုးကောင်းကြီးဖြစ်ခဲ့သည်။ ယနေ့တိုင် နယ်ချဲ့စနစ်ကို လှုပ်လှန်ဖြိုဖျက်လိုက်ပြီဟု ဆိုရငြားသော်လည်း အာရှတိုင်းနိုင်ငံတို့တွင် နယ်ချဲ့ခေတ်က အမူအကျင့်တို့ မလျော့သေးချေ။ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ ကျွန်ုပ်တို့က နယ်ချဲ့ဗေဒဥပါယ်ကို နောက်ကြောင်းပြန်၍ မကြာမကြာ သမားပေး နှိုးဆော်နေကြသော်လည်း ထိုဗေဒဥပါယ်ကို များသော နိုင်ငံတို့သည် ရှောင်ကွင်း၍မရနိုင် ဖြစ်၍နေသည်။

ဤအကြောင်းကြောင့် ယနေ့ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံငယ်များတွင် လူသတ်ပွဲကြီး ဆင်နွှဲနေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ မချီတင်ကဲမြင်နေကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဦးစွာ နမ့်၊ လော၊ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံတို့မှ နေ့စဉ်သတ်သတ်ကို နားထောင်လိုက်လျှင် လူသတ်စာရင်းကိုချည်း ကြည့်

သည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံကား သူတစ်ပါး၏ အကုသိုလ်ထဲတွင် အဆစ်ပါလိုကြသည်မဟုတ်။

၁၇ ရာစုနှစ်ကစ၍ မွေနှောက်ခဲ့သော နယ်ချဲ့၏ ဗေဒပုဂ္ဂိုလ်သည် ယနေ့တိုင် လွတ်မြောက်စ အမျိုးသား နိုင်ငံများကို ဒုက္ခပေးနေသည်။ ဤသို့ ဒုက္ခပေးနေသည် ကို မသိကြသည်လည်း မဟုတ်။ သိလျက်နှင့်ပင် ခံနေ ကြရသည်။ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း။

အတိုချုံး၍ပြောရလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ အာရှအစရှိသော နယ်ချဲ့ခြင်းခံရသည့် နိုင်ငံများတွင် လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးအရ ပေါင်းစည်းထားသောဝါဒဟူ၍ မရှိခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ယခု လွတ်မြောက်သောအခြေသို့ ရောက်သည့်တိုင်အောင် အာရှတိုက်သားတို့အတွက် လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးဝါဒဟူ၍ အခိုင်အမာ မရှိ ကြချေ။ ဥရောပတိုက်၌ ဥရောပလူမျိုးများ၏ အခြေခံ အရ ကြီးပမ်းခဲ့သော ဝါဒကိုသာ ကျွန်ုပ်တို့ ခံယူ၍နေကြ ရ၏။ ဝါဒကောင်း ဝါဒမြတ်မှန်လျှင် ကမ္ဘာသူကမ္ဘာ သားတို့ ပိုင်အပ် ဆိုင်အပ်သည်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခ အပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ရာ လွတ်မြောက်ကြောင်း ဝါဒ ကို ကျွန်ုပ်တို့ ခံယူခြင်းသည် မသင့်လျော်ဟု မဆိုလို။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့၌ အာရှတည်းဟူသော အစည်း အပေါင်း သဘောတရားဓာတ်ခံမရှိဖြစ်သောအခါ ကျွန်ုပ် တို့မှာ မူလဝါဒရှင်တို့၏ ကြီးဆွဲရာကိုသာ ခံကြရန် ရှိလေ သည်။

ဤသဘောတရားတို့ကြောင့် ဝါဒကို လက်ခံကျင့် သုံးသည့်နေရာ၌ မိမိတို့၏ ရေမြေဇာတိကိုလိုက်၍ ကျင့်သုံးကြရန် ယနေ့ ကျွန်ုပ်တို့ ကြီးပမ်းနေကြခြင်းဖြစ် ၏။ ဤကြီးပမ်းခြင်း၌လည်း ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံအဖို့ဆိုလျှင် သမိုင်းအထောက်အထားရှိနေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အတွေးအခေါ် အမြော် အမြင်တို့ကိုပြန်ကြည့်လျှင် တို့ဗမာအစည်းအရုံးခေတ်က စ၍ လေ့လာစဉ်းစား တွေးတောကြံဆလာသော ဆိုရှယ် လစ် သဘောတရားတို့ကို မြန်မာဇာတိနှင့် ကိုက်ညီ အောင် ဖန်တီးမည်ဆိုသောအချက်တို့ကို တွေ့ကြရပေ လိမ့်မည်။ ယခုခေတ်၌ ဤအချက်တို့သည် ထူးဆန်း သည်မဟုတ်တော့ချေ။ ထိုစဉ်က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နှင့်တကွသော ခေတ်လူငယ်တို့၏ ဦးနှောက်ထဲတွင်

ကလလရေကြည် တည်လာသည့်အတွေးအခေါ်တို့သည် အနည်ထိုင်စပြုပြီဖြစ်၍ ယခုခေတ်၌ မြန်မာနည်း မြန်မာ့ ဟန်ဖြင့် အလုပ်လုပ်ကြရမည့် မြန်မာဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ် ဟု ပေါ်လာခဲ့လေပြီ။

ဤအကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်ခေတ်အကြောင်း ကို ပြောကြသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းကို သတိရကြခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ဗိုလ်ချုပ်သည် လွတ် လပ်ရေးဖခင်လည်း ဖြစ်၏။ လွတ်လပ်ပြီးသော ကာလ အတွက် လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးအတွေးအခေါ် တို့ကိုလည်း အုတ်မြစ်ချခဲ့သူလည်း ဖြစ်၏။ ဤအကြောင်း ခြင်းရာတို့ကို မြန်မာတိုင်းရင်းသားအပေါင်းတို့ နှစ်စဉ် နှစ်စဉ် ဟောကြ ပြောကြ၊ ရေးသားကြသဖြင့် ကျွန်တော် က အထူးအကျယ်တဝင့် ပြောရန်ပင်လျှင် မရှိချေ။

သို့သော် ဗိုလ်ချုပ် မကွယ်လွန်မီက ရှေ့သို့မျှော်၍ ကြည့်ထားသော အချက်တစ်ရပ်ကို ကျွန်တော်ပြန်၍ သတိရမိသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအချက်ကို စဉ်းစားရန် တင်ပြလိုပါသည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်က လွတ်လပ်ရေးတစ်နှစ်အတွင်း ရရမည်ဟူသော ကြွေးကြော်သံဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အမျိုးပြုသော ခေတ်လူငယ်တို့ ကြီးပမ်းကြရာတွင် လွတ်လပ်ရေး လမ်းစကို မြင်လာသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဗြိတိသျှနှင့် မြန်မာတို့ နှစ်ဦးသဘောတူ စာချုပ် ချုပ်ဆိုရန် အရေး လည်း ပေါ်လာခဲ့ပြီ။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်သည် လန်ဒန်မြို့ သို့ ခရီးထွက်ရန် စီစဉ်လေသည်။

ဤအခိုက်အတန့်တွင် ဗိုလ်ချုပ်သည် အာရှ ကွန် ဖရင့် ခေါ်ရန်အလိုငှာ အိန္ဒိယအမျိုးသားခေါင်းဆောင် ရှင်နဲရှေးနှင့် တိုင်ပင်လေသည်။ ဤသို့ တိုင်ပင်ရာမှာ အာရှယဉ်ကျေးမှု နှီးနှောဖလှယ်ပွဲကြီးကို နယူးဒေလီမြို့ ၌ကျင်းပသောအခြေသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်။

ထိုစဉ်က ဗိုလ်ချုပ်သည် ဒီးဒုတ်ဦးဘချိုနှင့်တကွ သော အပေါင်းအသင်း၊ ရောင်းရင်းများကိုခေါ်၍ တိုင် ပင်သည်။ ဤသို့ တိုင်ပင်ရာ၌ ယဉ်ကျေးမှုတည်းဟူ သော အဆောက်အအုံကြီးကို အမှီပြု၍ အာရှတိုက်သား တို့အချင်းချင်း အတွေးအခေါ် အမြော်အမြင်တို့ကို ညှိနှိုင်း ပြီးလျှင် ညီညွတ်ရေး တည်ဆောက်ရန်ဟူသော ရည်ရွယ် ချက်ကို ပြောပြခဲ့လေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်၏ အမြင်မှာ အာရှတိုက်သားအားလုံးတို့ ၏ ယဉ်ကျေးမှုအခြေခံကိုကြည့်လျှင် အဆင်အမျိုးမျိုး ရှိမည်ဖြစ်သော်လည်း အသားမှာ တစ်သားတည်းဟု မြင် သည်။ ဘန်ကောက်လုံချည်ဆိုသည်မှာ ရွှေဖလားရောင်၊ နံ့သာရောင်၊ ရေနံရောင် အမျိုးမျိုးရှိမည်။ ကွက်စိတ်၊ ကွက်ကျဟူ၍လည်း အမျိုးမျိုးရှိမည်။ သို့သော် အသား မှာကား ဘန်ကောက်ပိုးပင် ဖြစ်သည်။

ဤသဘောကြောင့် ဤယဉ်ကျေးမှုအခြေခံမှအစ ပြု၍ကြိုးပမ်းလျှင် အာရှညီညွတ်ရေးဟူ၍ ဖြစ်ပေါ်လာ နိုင်စရာအကြောင်းရှိသည်။ ထိုခေတ် ထိုအခါက အိန္ဒိယ၊ သီဟိုဠ်၊ မြန်မာ စသည်တို့၏ လွတ်လပ်ရေးသည်ပင် လျှင် တိုင်းရင်းသားတို့၏ လက်ထဲ မရောက်သေး။ လွတ် လပ်ရေးရလျှင် မည်သည့်အုပ်ချုပ်ရေးပုံစံဖြင့် စခန်းသွား ရမည်ဆိုသည်ကိုပင်လျှင် မပိုင်းဖြတ်နိုင်ကြသေး။ မြန်မာ၊ အိန္ဒိယ လွတ်လပ်သော်လည်း ဗီယက်နမ်၊ မလေး၊ အင်ဒို နီးရှား စသည့်နိုင်ငံတို့မှာ တိုက်ပွဲဝင်ဆဲပင်ဖြစ်နေသေး သည်။ ဤကဲ့သို့သော အချိန်အခါမျိုးတွင် အာရှညီညွတ် ရေးကို လှမ်း၍ကြည့်သည်မှာ နိုင်ငံရေး အမြော်အမြင် ကြီးမား၍သာလျှင် လှမ်း၍ကြည့်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်သည် များမကြာမီ မသမာသူ တို့လက်ချက်ကြောင့် သူချစ်သော မြန်မာနိုင်ငံကြီးကို မျက်နှာလွှဲခဲ့လေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကွယ်လွန်ပြီး မကြာမီ အိန္ဒိယတွင် မဟတ္တမကနီလည်း လုပ်ကြံခံလိုက်ရလေ သည်။ ဤတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၌လည်း အရေးအခင်းများ ရှုပ်ထွေးပွေလီဘိသကဲ့သို့ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌လည်း အရေး အခင်းများ ရှုပ်ထွေးပွေလီလာသည်။ ဤကြားထဲမှာပင် တစ်ခါတစ်ခါ ရှိနေရူးက အာရှညီညွတ်ရေးဟု လေသံ ပေးခဲ့ပါ၏။ သို့သော် မလေးကျွန်းဆွယ်၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ဗီယက်နမ် စသော နိုင်ငံများရှိ ခေါင်းဆောင်များသည် သူတို့၏ အရေးအခင်းနှင့် သူတို့ ချာလည်လျက်ရှိနေကြ လေသည်။

ကျွန်တော်တို့မှာ မျက်မှောက်သမိုင်းကို ကိုယ်တွေ့ မြင်ကြရသောအခါ ကျမှပင်လျှင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အမြော်အမြင်ကို သဘောပေါက်မိကြသည်။ အကယ်၍ သာ လွတ်မြောက်စ အာရှနိုင်ငံတို့ လွတ်မြောက်ပြီးလျှင်

လွတ်မြောက်ချင်း အာရှညီညွတ်ရေး မမျှော်မှန်းနိုင်သေး သည့်တိုင်အောင် အရှေ့တောင်အာရှ ညီညွတ်ရေးကို တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ကြပါလျှင် အရှေ့တောင်အာရှဒေသ ထဲ၌ မဆိုသည့် ဝင်သည်တို့ကို တညီတညွတ်တည်း နှစ် ကာကွယ် တိုက်ခိုက်နိုင်ကြမည်ဖြစ်သည်။

ယခုမှာမူ အာရှတိုက်သားတို့သည် ရာဇဝင်က ဆေး ခဲသော သင်ခန်းစာဟုဆို၍ ဗေဒဥပါယ်ကို မကြာခဏ ရှုတ်ချပြောဆိုနေကြသော်လည်း ယင်းသို့ ရှုတ်ချပြောဆို သူတို့ကပင်လျှင် နိုင်ငံခြားစစ်တပ်များကို ဝင်တော်မူပါဟု ချည်း ဖိတ်ခေါ်နေဘိသကဲ့သို့ ပြုကျင့်နေကြသည်။ တစ်ခါသေဖူးလျှင် ပျဉ်ဖိုးနားလည်ဖို့ ကောင်းပါ၏။ သို့သော် အာရှတိုက်သားအများစုသည် ဗေဒဥပါယ်ကို မမှတ်ကြသေး။ ပါးစပ်က အနုလုံပဋိလုံ မြည်တမ်းရင်း နှင့်ပင် ထိုဗေဒဥပါယ်ကြီးကို ငှက်ပျောပွဲအုန်းပွဲနှင့် ဖိတ် ခေါ်နေကြသည်။

ပြောမယုံ ကြိုးဖူးမှ သိဟူသော စကားရှိ၏။ ဤ ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့မှာ ခံဖူးမှ သိကြလိမ့်မည်။ ရာဇဝင် ပြန်ကြည့်လျှင် ကျွန်ုပ်တို့ အာရှတိုက်သားများသည် ခံရ ပေါင်း များလှပါပြီ။ သို့သော် မေ့လွယ်လွန်းသည် ထင် ၏။

သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် မျှော်လင့်ချက်ကို ဆက် လက်ထားကြရပေဦးမည်။ တစ်နေ့သောအခါ အာရှ တိုက်သည် ဗိုလ်ချုပ်စဉ်းစားခဲ့သော အာရှညီညွတ်ရေး သဘောတရားသို့ ပြန်၍ စိတ်လည်လာစရာအကြောင်း ရှိသည်။ အာရှညီညွတ်ရေးဆိုရာမှာလည်း အာရှတိုက် သားတို့၏ နှလုံးသည်းပွတ်ထဲမှထွက်လာသော ညီညွတ် ရေးမှသာ မူမှန်မည်။ မိမိတစ်နိုင်ငံတည်းက ခြယ်လှယ် ဖို့ရာ နိုင်ငံအများကို ညီညွတ်ပါဟု တိုက်တွန်းနေသူ မှကား ဘာမျှအရာရောက်လိမ့်မည်မဟုတ်။ အများ သဘောတူရာ အခြေခံကိုရှာကြလျှင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပြောခဲ့သည့်အတိုင်း အာရှယဉ်ကျေးမှုကိုအခြေခံ၍ ညီညွတ် ရေးကို တည်ဆောက်ရန်သာရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း၏ အာရှညီညွတ်ရေးသဘောတရားကို ကျွန်ုပ်တို့ အစဉ် မျက်မှန်းတန်းကြရလိမ့်မည်။

မြတ် (ဗိုလ်ချုပ်)

ဗိုလ်ချုပ်၏ စိတ်ကူးနှင့် လက်တွေ့ မောင်ထင်

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး ဗိသုကာဖြစ်သည်။ လွတ်လပ်ရေးဗိမာန်ကို တည်ဆောက်ပေးသူဟု ဆိုလိုသည်။

သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် လွတ်လပ်ရေး ဗိမာန်ကို တည်ဆောက်ပေးရုံမျှသာ ပေးခဲ့သည်မဟုတ်။ ထိုဗိမာန်ကြီး အခွန်ရှည်စွာ တည်မြဲစေရန်အလို့ငှာ အနာဂတ်ကိုမျှော်၍ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးစနစ်တို့ကိုပါ ချမှတ်ပေးခဲ့သူဖြစ်သည်။ ယခုခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးတွင် လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးတို့ကို တည်ဆောက်နေကြသည်ဖြစ်ရာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အမြော်အမြင် မည်သို့ရှိသည်ကို ဆင်ခြင်၍ ဗိုလ်ချုပ် တီထွင်ပေးခဲ့သော လမ်းစဉ်ကို ကောင်းစွာ လိုက်နာရန် နှလုံးသွင်းကြရဖို့ ရှိနေလေသည်။

တစ်ရံရောအခါက ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဆိုရန်တိုဗီလာ စီမံကိန်းဟု မကြာခဏ ပြောခဲ့ကြ၊ ဆိုခဲ့ကြသည်။ ထိုစီမံကိန်း၏ အစဉ်ကို လိုက်၍ လေးနှစ်စီမံကိန်း၊ ငါးနှစ်စီမံကိန်း စသည်တို့ကိုလည်း ချမှတ်ခဲ့ကြပါ၏။ သို့ရာတွင် ကိုယ်ထံ လက်ရောက်ဆောင်ရွက်ကြသောအခါ စီမံကိန်း၏ ရည်ရွယ်ချက်က တခြား၊ မိမိတို့ လုပ်ချင်ရာက တခြားနှင့်မို့ ငါးသိုင်း

များ ဟင်းဟုံ ဖြစ်ကုန်ကြရသည်သာမက နောက်ဆုံး၌ ဝိဝါဒ အမျိုးမျိုး ပေါ်ပေါက်၍ ပြည်ထောင်စုတည်းဟူသော အစုအပေါင်းကြီးမှာ အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာ ဖြစ်ရတော့မည်သို့ ရှိခဲ့လေသည်။

ယင်းအဖြစ်အပျက်ကို ကောင်းစွာ ဆင်ခြင်၍ ယခုအခါ ရည်မှန်းချက်တို့ကို အခိုင်အမာ ချမှတ်ပြီးလျှင် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးတို့ကို ပြန်လည်ထူထောင်လျက် ရှိနေပေရာ ဗိုလ်ချုပ်၏အမြော်အမြင်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ လုပ်ပုံလုပ်နည်းများ စနစ်ကျအောင် လမ်းညွှန်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၆ ရက်နေ့တွင် ယခု ပြည်လမ်း စာပေဗိမာန်တည်ရာ ဆိုရန်တိုဗီလာ အဆောက်အဦ၌ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အစိုးရ အရာရှိများနှင့် အရာရှိမဟုတ်သူ လူထုခေါင်းဆောင်များကို ဖိတ်ကြား၍ မြန်မာနိုင်ငံ ပြန်လည် ထူထောင်ရေးအတွက် အစည်းအဝေးကြီးတစ်ခုကို ဦးဆောင်ပြီးလျှင် ကျင်းပခဲ့လေသည်။ ထိုအစည်းအဝေးကြီးကို ခေါ်ရခြင်းအကြောင်းမှာ လွတ်လပ်စ မြန်မာနိုင်ငံကို နှစ်နှစ်တာ ကာလအတွင်း မူလအခြေအနေသို့ ပြန်ရောက်လေအောင်၊ နိမ့်ကျသော စီးပွားရေးအခြေအနေကို မည်သို့ မြှင့်တင်ရမည်ဆိုသော

ပြဿနာကို စဉ်းစားကြဖို့ဖြစ်သည်။ ယင်းပြဿနာကို စဉ်းစားရာ၌ ရှေးဦးစွာ ...

(၁) မြန်မာနိုင်ငံ စီးပွားရေးအခြေအနေကို တိတိကျကျ သိရှိရလေအောင်၊ စာရင်းအင်း အချက်အလက်များ ရှာဖွေရန်။ (၂) ထိုအချက်အလက်များကို မိမိ၏ အကြံဉာဏ်ပေးသော စီးပွားရေးစီမံကိန်းများကို ရေးဆွဲရန်။ (၃) စီမံကိန်းများတွင် သုံးစွဲဖို့ရာ ဘဏ္ဍာ ငွေကြေး ရှာဖွေရန်။ (၄) စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်စေဖို့ရာ နည်းလမ်းများကို ရှာဖွေရန်။ (၅) ထိုထိုသော စီမံကိန်းများကို စုပေါင်းစစ်ဆေးညှိနှိုင်း၍ အတည်ပြုဆုံးဖြတ်ရန် ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ အဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းကြမည်ဟု သဘောတူကြလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း သူ၏ ကျောင်းနေဖက် သူငယ်ချင်းများက အတွေးသမား၊ အငေးသမား ဟုသာ ယူဆခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်သည် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးကို ရည်စူး၍ တော်လှန်ရေးလုပ်ငန်းကြီးကို ကိုယ်ထိလက်ရောက် တီထွင်ဆောင်ရွက်လာခဲ့လေရာ ဗိုလ်ချုပ်၏ အတွေးအကြံတို့သည် ဗိုလ်ချုပ်အား လက်တွေ့သမားကြီးဖြစ်အောင် ဖန်တီးခဲ့လေပြီ။ ထို့ကြောင့် ထိုနေ့ ထိုရက်က နှစ်နှစ် စီမံကိန်းကြီးအတွက် စိတ်အားထက်သန်စွာဖြင့် စကားအချီးများကို ပြောဆိုနေသော ဗိုလ်ချုပ်သည် လက်တွေ့သမားကြီးဖြစ်၍နေချေပြီ။

ကျွန်တော် ယခု သတိရသမျှ ပြန်၍ တွေးကြည့်လိုက်သောအခါ အစည်းအဝေးစရန် လူစုံပြီဟု ဆိုသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဂျပန်ခေတ်အတွင်းက အခက်အခဲမျိုးစုံကို ကြုံတွေ့ခဲ့ရဖူးသော အရာရှိကြီးငယ်အပေါင်းတို့မှာ ခဲမှန်ဖူးသော စာသူငယ်ကဲ့သို့ ရှိကြလေရာ နောက်ထပ်တွေ့ကြုံရမည့် အခက်အခဲများကို မည်သို့ ခုန်ပျံကျော်လွှားနိုင်ပါမည်နည်းဟု တွေးတောနေကြပုံရပါသည်။ ခါချဉ်ကောင် မာန်ကြီး၍ တောင်ကြီးဖြူမည့်ကြ၊ ခါးကမသန် ဟူသော စကားကို လက်သုံးစကားပြု၍ ပြောဆိုနေကြသည်။

ဂျပန်ခေတ်အတွင်း ဗိုလ်ချုပ်နှင့်အတူ ဆက်ဆံ၍ အလုပ်လုပ်ခဲ့ကြသူ အရာရှိကြီးများသည် ဗိုလ်ချုပ်၏ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်ကို များစွာ လေးတားကြသည်။ သို့သော် အချို့ အချို့မှာမူကား ဂျပန်ခေတ်အတွင်းက ဗိုလ်ချုပ်

လုပ်ပုံကိုင်ပုံကို ကိုယ်တွေ့ တွေ့ရသူများ မဟုတ်ချေ။ အချို့ကား ဂျပန်ခေတ်အတွင်း ဆင်းမလားမြို့၌သာ နေထိုင်ခဲ့ကြသည်ဖြစ်ရာ မြန်မာ့ဒုက္ခဟူသည်ကို တစ်ဆင့်စကားသာ ကြားဖူးကြသည်။ ဂျပန်ခေတ်၌ ကျွန်တော်တို့ ဆင်းဆင်းရဲရဲ ငတ်ငတ်ပြတ်ပြတ်နှင့် အန္တရာယ်အသွယ်သွယ်အကြားတွင် စွန့်စွန့်စားစား လုပ်ခဲ့ရပုံကို သူတို့သည် ဒဏ္ဍာရီစကားကဲ့သို့သာ အောက်မေ့နေကြပါလိမ့်မည်။ အချို့ကလည်း ဗိုလ်ချုပ်သည် သူတို့မျှထက် အောက်၌သာ ကြီးပြင်းလာသူဖြစ်၍ ရုတ်တရက်အားဖြင့် အထင်မကြီးနိုင်ကြပါ။ ဤအခြင်းအရာများကို ထောင့်ကြားမှနေ၍ အကဲခတ်နေရသူ ကျွန်တော့်အဖို့မှာ သည်းထိတ်ဖို့လိုက် ရိုက်ကူးထားသော ရုပ်ရှင် ဇာတ်လမ်းတစ်ခုကို ကြည့်နေရသူကဲ့သို့ ဤတစ်ခန်းပြီးလျှင် နောက်တစ်ခန်း မည်သို့လာလိမ့်မည်ကို တထင့်ထင့်နှင့် စောင့်မျှော်နေပါသည်။ သို့သော် ယေဘုယျ ပရိသတ်မှာကား ဗိုလ်ချုပ်အပေါ် မျှော်လင့် အားကိုးလျက် ရှိကြသည်မှာ အမှန်ပင်။

ဗိုလ်ချုပ်က ရှေးဦးမိန့်ခွန်းကို ပြောကြားလိုက်သော အခါ၌မူကား အရာရှိကြီးငယ်မရွေးတို့သည် လှုပ်လှုပ်ရွံ့ရွံ့နှင့် စိတ်အားတက်ကြွလာသော အမူအရာကို ပြုလာကြပါသည်။ စောစောပိုင်းက သို့လော သို့လောဖြစ်နေသော စိတ်တို့သည် လွင့်ပါးသွားခဲ့ဟန် တူပါသည်။ ကျွန်တော်လည်း ခင်မင်သူ အရာရှိကြီးငယ်တို့အား ချဉ်းကပ်၍ သူတို့၏ သဘောထားကို မေးမြန်းမိသည်။ လောကုတ္တရာစကားပင် မပြောတတ်သူတစ်ဦးက သူ၏ ပကတိ တည်ငြိမ်သော အမူအရာဖြင့် “ကျုပ်တို့ဟာ ဗိုလ်ချုပ်ရဲ့ အခြေအမြင်တွေကို အထင်သေးစရာလို သဘော မထားနိုင်ဘူး။ ဗိုလ်ချုပ်ဟာ ငယ်ပင်ငယ်သော်လည်း အတွေးအကြံက ကျုပ်တို့ထက် စုံတယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ကို လက်တွေ့သမားတစ်ဦးရယ်လို့ဆိုပြီး လေးစားပါတယ်။ သူ့ကို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ရှေ့က ထားပြီး လုပ်ရရင် ကျုပ်တို့ လူအားရှိပါတယ်” ဟု ပြောပါသည်။ အစ ပထမက စိတ်အားလျော့တော့မည်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေကြသော အမူအရာ တာဝန်ရှိသူ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် စိတ်အားထက်သန်သော အမူအရာဖြင့် လန်းဆန်းလာကြပါသည်။ ဖျတ်ဖျတ်လတ်လတ် ရှိလာကြပါသည်။

သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်ပြောစကားထဲတွင် ထိုထိုသော အရာရှိ ကြီးငယ်တို့အား မြှောက်ထိုးပင့်ကော်နှင့် ပြော သွားသည် စကားမျိုး မပါပါ။ မည်သူအား မည်သို့ ချီး မြှင့်မည်ဆိုသော ဘဝင် လေဟပ်စေမည့် စကားများ လည်း မပါပါ။ ဗိုလ်ချုပ် နိဒါန်းချီသော စကားမှာ လွတ် လပ်ရေးရပြီးလျှင် ခေတ္တ အနားယူဦးမည်ဟု စိတ်ကူး ထားသူများကိုပင်လျှင် အနားမယူကြပါနှင့်ဦး၊ လုပ်စရာ ရှိသည်တို့ကို လုပ်ကြပါဦး၊ ခွင့်စာ တင်ထားမိသော် ထို ခွင့်စာများကို နတ်သိမ်းပေးကြပါဦး၊ ယခုအချိန်ဟာ သေရေးရှင်ရေးကဲ့သို့ အရေးကြီးနေပါသည် ဟူသော ဖုတ်ပူမီးတိုက် စကားမျိုးသာ ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် သူတို့ အထူးသဘောကျမိသော စကား များစွာ ပါပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်က ပါရဂူတို့နှင့် စပ်လျဉ်း ၍ “ပါရဂူဆိုတိုင်း ဘယ်တော့မှ မမှားနိုင်ဘူးလို့လည်း မထင်ပါနဲ့၊ ပါရဂူဆိုတာလည်း ကျုပ်တို့လို လူတွေပါ ပဲ။ ကျုပ်တို့ကြည့်ရမှာက သာမန်လူတွေရဲ့ အခြေအနေ ကို ကြည့်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ပါရဂူတို့ရဲ့ ထင်မြင်ချက်ကို လေးစားရပါတယ်။ သာမန်လူတွေ ဆိုတာကလည်း သူတို့ရဲ့ ထင်မြင်ချက်ကို အများကြီး အထင်ကြီးကြပါ တယ်။ ဒါပေမဲ့ လက်တွေ့က အရေးကြီးတယ်။ သာမန် လူတွေရဲ့ အကျိုးတရားနဲ့ ကိုက်ညီတဲ့ လက်တွေ့လုပ် ငန်းကိုသာ ကျုပ်တို့ ဦးစားပေးရဖို့ ရှိပါတယ်” စသဖြင့် အဓိပ္ပာယ်ရှိသော စကားတို့ကို ပြောကြားပါသည်။ ထို့ နောက် စာရင်းအင်းများကောက်ရန် ကိစ္စ၌လည်း စာရင်း အင်း၌ တွေ့ရှိချက်တိုင်းသည် လက်တွေ့နှင့် ညီညွတ် ချင်မှ ညီညွတ်ပါသည်။ စာရင်းအင်းဆိုသည်မှာ များ သောအားဖြင့် ပျမ်းမျှကြေးကို ရှာလေ့ရှိသည်။ ပျမ်းမျှ ကြေးအားဖြင့် စာရင်းမှန်ပင် မှန်မည်ဖြစ်သော်လည်း လက်တွေ့၌မူကား ပျမ်းမျှကြေးထဲ၌ ပါနေသည့်အတိုင်း ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်တတ်သည်ဆိုသော အချက်ကိုလည်း ပြော ဆိုသွားလေသည်။

ကျွန်တော်၏ အတွေ့အကြုံမှာ ဗြိတိသျှခေတ်၌ နိုက်ပျိုးရေး ပါရဂူတို့သည် ခရစ်နှစ် ၁၈၉၀ လောက်မှ ၍ တောင်သူလယ်သမားဘဝ အခြေအနေ တိုးတက် ခေဖို့ရာ ကြံဆကြသည့် သဘောတရားအမျိုးမျိုးတို့ကို စာရင်းအင်း ဇယားများ၌လည်းကောင်း၊ အစီရင်ခံစာ

များ၌ လည်းကောင်း၊ စာရွက်စာတမ်းများ၌လည်း ကောင်း၊ ကျမ်းကြီးကျမ်းခိုင်များ၌လည်းကောင်း ရေး သား တင်ပြခဲ့ကြပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စေတနာ အရင်းခံကို ကျွန်တော် ယုံမှား သံသယ မဖြစ်မိပါ။ သို့သော် ထိုထိုသော ပါရဂူတို့ ပေးသွားကြသည့် အကြံ အစည်တို့မှာ အင်္ဂလိပ်ပြေးသော ၁၉၄၂ ခုနှစ်အထိ လက် တွေ့အားဖြင့် အကောင်အထည် မပေါ်ခဲ့ပါ။ ထိုခေတ်က နိုင်ငံခြား အရင်းရှင်၊ မြေရှင်တို့၏ အတိုက်အခံ အင် အားကြောင့် ပါရဂူတို့၏ အကြံ မအောင်သည်လည်း ရှိပေမည်။ သို့သော် တောင်သူလယ်သမားတို့ သက်သာ ချောင်ချိရေးအတွက် ပါရဂူတို့ စီစဉ်ခဲ့သော အမတ်တော် ကြေး အက်ဥပဒေ၏ သဘောသွားတို့မှာ ကျွန်တော်တို့ ကဲ့သို့ လက်တွေ့ ဆောင်ရွက်ပေးနေရသော မူထမ်း ရာထမ်းတို့အဖို့ ရည်ရွယ်ရင်းရောက်အောင် ဘာမျှ လုပ်၍ မရသည်ကို ကိုယ်တွေ့ တွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပါရဂူတို့ ကြံဆတိုင်း လုပ်၍ ကိုင်၍ ရပြီဟု မဆိုနိုင် သည်ကို ကျွန်တော် ကောင်းစွာ နားလည်ခဲ့ရပါသည်။ အရာရှိပိုင်းတွင် မိမိလုပ်ငန်းကို မိမိနားလည်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ များစွာရှိသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ပါရဂူတို့၏ အကြံဉာဏ်ဆိုသည်မှာ တုတ်ပြီးဆေး၊ ဓား ပြီးဆေးများကဲ့သို့ အရေးကျလျှင် ထိပ်ကွဲ ခေါင်းပြတ်တတ် သော သဘောကို ကောင်းစွာ ရိပ်စားမိကြပါသည်။ ထို့ ကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့က ဗိုလ်ချုပ်၏ အဆိုကို အလွန် သဘောကျကြပါသည်။

သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်သည် ပါရဂူတို့ကို ပြက်ရယ်ပြု နေသည်လည်း မဟုတ်ပါ။ ရှုတ်ချနေသည်လည်း မဟုတ်ပါ။ ဖယ်ထုတ်နေသည်လည်း မဟုတ်ပါ။ တကယ့်အခြေအနေကို ပြဆိုသော စာရင်းအင်းနှင့်တကွ အကြောင်းခြင်းရာများကို ဗိုလ်ချုပ်သည် မထီလေးစား မပြုတတ်ပါ။ တတ်သိနားလည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကြံ ဉာဏ်ကို ဗိုလ်ချုပ်သည် ဖယ်ရှားလေ့ မရှိပါ။ ဗိုလ်ချုပ် ပြောဆိုနေသော အဓိပ္ပာယ်မှာ သဘောတရားနှင့် လက်တွေ့ ကိုက်ပါစေဟူသော သဘောအဓိပ္ပာယ် ဖြစ်ပါ သည်။ အစိုးရအရာရှိဆိုသည်မှာ အောက်သက်ကျေသူ လည်း ရှိပါသည်။ မကျေသူလည်း ရှိပါသည်။ အချို့ အောက်သက် မကျေသူတို့သည် သဘောတရားရေးရာ

ကို ခြံ၍ မကြည့်တတ်ပါ။ သစ်တောကို ကျွမ်းကျင်သည် ဆိုသော်လည်း သစ်ပင်တစ်ပင်စီ တစ်ပင်စီကိုသာလျှင် မြင်တတ်ကြသည်။ သစ်ပင်အပေါင်းအစုတည်းဟူသော အဖြစ်သနစ်ကို မမြင်တတ်ကြချေ။ အချို့ အောက်သက် မကျေသူတို့ကား ကံအားလျော်စွာ ရာထူးကြီးတို့ကို ရရှိ နေကြပါသော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးသဘောတရား အဆီ အနှစ်တို့ကို နားလည်ကြသူများ မဟုတ်ပါ။ အချို့မှာ မိမိတို့ လက်ဝယ်ရရှိနေသော အုပ်ချုပ်ရေး အာဏာဆို သည်မှာ မည်သည်က ဆင်းသက်လာသည်ကို မသိပါ။ မိဘ၊ ယောက္ခမ၊ ညာတိ၊ အပေါင်းအသင်း အရှိန်အစော် တို့ကြောင့် အာဏာရနေသည်ဟူသာ ယူဆတတ်ကြပါ သည်။

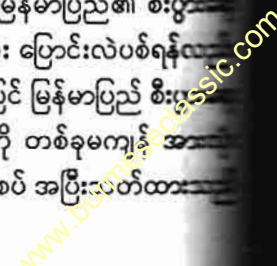
ဤကဲ့သို့ အထွေထွေ အထူးထူးသော သဘောရှိ သည့် အရာရှိလောကတွင် ရုံးတွင်းစာ အမှတ်ဖြင့်သာ စက္ကူပေါ်တွင် အမိန့်ချ၍ စီမံကိန်း ထုတ်တတ်လာသော သူတို့လည်း ရှိပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သူ့ထံ တက် လာသော အစီရင်ခံစာများကို ကြည့်၍ အားလုံး လုပ် ငန်းချောမောစွာ အောင်မြင်နေပြီဟူသာ ယူဆတတ်ပါ သည်။ ဤကား သဘောတရားနှင့် လက်တွေ့ကို ဟပ်၍ မကြည့်တတ်ခြင်း သာဓကတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်။ ယင်း သဘာဝတို့ကို ဗိုလ်ချုပ်သည် ကောင်းစွာ ရိပ်စား နား လည်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အချို့က ဗိုလ်ချုပ်အား ကပ်၍ မရဘူးဟု ပြောကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်သည် ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်ကို မကြည့်ဘဲ၊ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကိုသာ ကြည့်တတ်သည်။ လုပ်ငန်း နေရာ မကျလျှင် ဗိုလ်ချုပ်အား မည်သို့မျှ ကျလောက် အောင် နှူးသော်လည်း မရနိုင်ချေ။ ဤသည်ကို ရည်၍ ထိုသို့ဆိုကြခြင်းဖြစ်သည်။ အလုပ်ကို မှန်မှန်ကန်ကန် ရိုးရိုးတန်းတန်း လုပ်တတ်သူတို့ကား ထိုအကြောင်း ကြောင့်ပင် ဗိုလ်ချုပ်ကို ကြည်ညိုလေသည်။

ဂျပန်ခေတ်၌ အတွင်းဝန်ရုံးတွင် အလုပ်လုပ်ခဲ့ဖူး သူတို့က မကြာခဏ အတွင်းဝန်ရုံး လုပ်ထုံး (Secretary Procedure) ဆိုသည်ကို ပြောလေ့ပြောထရှိကြ သည်။ ထိုသူတို့တွင် အချို့သည် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ရုံးထုံးစံတို့ကို သူတစ်ပါးအား ရစ်ပတ်ချည်နှောင်၍ လူ မလှုပ်နိုင်အောင် ခြေမန်းကွင်းစွပ်သလို စွပ်ပေးတတ်ကြ သည်။ လူက မလှုပ်နိုင်သောအခါ အလုပ်လည်း ဘာမျှ

မဖြစ်ပါ။ ထို့ကြောင့် လုပ်သမျှမှာ ရေဖြစ်ရသည်သာ များပေသည်။ ဤသဘောတရားတို့ကို ဗိုလ်ချုပ် နား လည်သည်။ ထို့ကြောင့် ရုံးလုပ်ထုံးလုပ်နည်းဆိုသည် မှာ လုပ်ငန်းတွင်အောင် တီထွင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့ သော် ၎င်းရုံးထုံးစံများသည် လုပ်ငန်းတွင်ကျယ်မှုထို နှောင့်ယှက်နေပါလျှင် ပယ်ရပါမည်ဟု ပြောဆိုခဲ့သေး သည်။ ထိုအချိန်ကစ၍ ကြိုးနီစနစ် ဆိုသော စကားကို အရာရှိ အရာခံလောကထဲတွင် အတော်များများ ပြောလာ ကြသည်။

ဗိုလ်ချုပ်က လုပ်ငန်း လောဘ မကြီးဖို့ရာလည်း ပြောဆိုခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အလုပ်လုပ်ရာ၌ တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့် လုပ်သွားကြရပေလိမ့်မည်။ စိတ်အားထက်သန် ပါသည်ဆို၍ လောဘတကြီး လုပ်လျှင် တွင်ကျယ်နိုင် မည် မဟုတ်ချေ။ ကျွန်ုပ်တို့စီမံသော ကိစ္စမှန်သမျှသည် လက်တွေ့နှင့်ညီ၍ အလုပ်လုပ်ရာ၌လည်း လွယ်ကူပေ လိမ့်မည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရှေ့သို့ တစ်လှမ်းမှ နှစ်လှမ်းမှ သုံးလှမ်းတိုး၍ ချီတက်ရပေမည်။ သို့သော် ယင်းသို့ ခြေလှမ်းများများလှမ်းတိုင်း လှမ်းတိုင်း ခြေလှမ်းတစ်လှမ်းမှ လဲ မကျရလေအောင် မြေပေါ်၌ အခိုင်အမာ စိုက်ထူထားသော ခြေလှမ်းမျိုး ဖြစ်ရပေလိမ့် မည်။ ဤကဲ့သို့သော စကားကိုလည်း ဗိုလ်ချုပ်ပြောဆို သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ပြောစကားကို မိုး၍ နှစ်နှစ်စီမံထိန်း နိဒါန်းတွင် ဤသို့ ဆိုထားသည်။

“ဤစီမံကိန်းသည် ခါချဉ်ကောင် မာန်ကြီးသည့် တောင်ကြီးဖြိုမယ့်ကြံ၊ ခါးကမသန် ဆိုသည့် လောဘကြီး စိတ်ကူးယဉ်ပြီး ရေးဆွဲထားသော စီမံကိန်းမဟုတ်။ မြန်မာပြည်၌ရှိသော လူအင်အား မြေ၊ လယ်ယာ၊ သတ္တုပစ္စည်းအင်အားတို့ကို သူ့ဆီ သို့သော် တန်ရုံနှိုင်းချိန်ပြီး ရေးဆွဲထားသည်။ လူ့ လုပ်ရေးရပြီးနောက် ၂ နှစ်အတွင်းတွင် အကျိုးကြီး ထွန်းနိုင်သမျှ ဖြစ်ထွန်းစေမည့်အပြင် နောင်အတွက် လူမွဲများ ကောင်းစားဖို့ မြန်မာပြည်၏ စီးပွားရေး အခြေအနေကို အမြန်ဆုံး ပြောင်းလဲပစ်ရန်လည်း ကြံရွယ်ထားသည်။ ထို့ပြင် မြန်မာပြည် စီးပွားရေး အတွက် စီမံကိန်းများကို တစ်ခုမကျန် အောင် ထည့်သွင်းပြီး စေ့စေ့စပ်စပ် အပြီးသတ်ထားသည်။”

ဟုလည်း မဆိုသာပေ။ ကြွင်းကျန်ချက်များ အများ ပင် ရှိပါသေးသည်။ ဤကြွင်းကျန်ချက်များမှာ ပြဆိုခဲ့သော လူအင်အား၊ ပစ္စည်းအင်အား ချို့တဲ့ခြင်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ စီးပွားရေးနှင့်ပတ်သက်သော အကြောင်းအရာများ၊ အချက်အလက်များကို ဂဃနဏ ရှာဖွေစုံစမ်းသော သုတေသနလုပ်ငန်းများကို ယခုမှစ၍ လုပ်ကိုင်ရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဤသုတေသနလုပ်ငန်းများ ကျကျနန ပြီးဆုံးနိုင်ရန် လုပ်ဖို့အချိန် အတော်ကြာပေးဦးမည်။ သို့သော် လွတ်လပ်သော မြန်မာနိုင်ငံကြီးသည် အားကြီးမာန်တက်နှင့် လက်ထိလက်ရောက်လုပ်ဖို့ အားခဲနေစဉ် ဤမျှလောက် အချိန်ကြာကြာကြီး မစောင့်နိုင်။ လက်ရှိ လူ၊ ပစ္စည်း၊ ပညာအင်အားများနှင့် ဖြစ်နိုင်သမျှ ဖြစ်အောင် လောလောဆယ် လုပ်မည်”

(မူအတိုင်း)

ထိုကဲ့သို့ နိဒါန်းတွင် သန္နိဋ္ဌာန်ချမှတ်ခဲ့သည့်အတိုင်း ဗိုလ်ချုပ်ကွယ်လွန်ခဲ့သည့်တိုင်အောင် ကျန်ခေါင်းဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့က အဖွဲ့ပေါင်း ငါးဖွဲ့ဖွဲ့၍ ၁၉၄၇ ခု၊ နိုဝင်ဘာတွင် စီးပွားတိုးတက်ရေး စီမံကိန်းကို စတင်ရေးဆွဲလေသည်။ အချောရေးဆွဲပြီးသော စီမံကိန်းကို အစိုးရအဖွဲ့က ဒီဇင်ဘာလအတွင်းတွင် သဘောတူညီခဲ့လေသည်။

အဆိုပါ ၂နှစ် စီမံကိန်းတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကထား၍ စက်မှုလက်မှု ထူထောင်ရေးကို ရှေ့ရှုခဲ့သည်။ ယနေ့ ကျွန်တော်တို့ တောင်သူလယ်သမား၊

အလုပ်သမား အခြေခံလူထုကြီးကို ဦးတည်၍ စီမံကိန်း ထုတ်ကာ လုပ်ဆောင်နေကြသည်မှာ ဗိုလ်ချုပ်၏ အမြော်အမြင်အတိုင်း လိုက်နာလုပ်ဆောင်နေကြခြင်းဖြစ်သည်။ ယနေ့အဖို့၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် လက်တွေ့ဗဟုသုတများ တိုးပွားလျက်ရှိပြီ။ မူဝါဒနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ၏ မူဝါဒဟူ၍ အတိအကျ ရှိနေပြီ။ ၂ နှစ် စီမံကိန်းတွင် “လုပ်ငန်း စကြစို့” ဟု ဆိုထားသည့်အတိုင်း လုပ်ငန်းကိုလည်း စ၍ လုပ်နေကြပြီ။ ဗိုလ်ချုပ် ကြိုတင် တွက်ဆထားသော အခက်အခဲ ဟူသမျှတို့ကို ကျွန်ုပ်တို့က မြင်အောင်ရှု၍ မြန်မာတို့၏ ဒိဋ္ဌဓမ္မ အခြေအနေတို့ကို သိရှိနားလည်အောင် ကြိုးစားဆောင်ရွက်ကာ “လက်တွေ့” အတိုင်း လုပ်ဆောင်သွားကြမည်ဆိုလျှင် ရက်တိုတိုနှင့် လိုရာခရီးသို့ ရောက်ရဖို့သာ ရှိပေလိမ့်မည်။ အကယ်၍ အထစ်အငေါ့များ ရှိနေသည်ဆိုပါလျှင် ဗိုလ်ချုပ်၏ အတွေးအခေါ်တို့နှင့် ညှိနှိုင်း၍ ထို ထစ်ငေါ့နေသော အကြောင်းတရားတို့ကို ဖယ်ရှားကြရဖို့ ရှိသည်။

ထို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်တို့ ကျဆုံးသော အထိမ်းအမှတ်ဖြစ်သည့် ဤ အာဇာနည်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်၏ စိတ်ဓာတ်သည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံကြီး၏ ကြီးပွားတိုးတက်ကြောင်းကို ရည်စူး၍ လုပ်ဆောင်နေကြသော တောင်သူလယ်သမား၊ အလုပ်သမားလူထုကြီးနှင့်တကွ မကွဲမပြား တစ်သားတည်းရှိသော အမျိုးကောင်းသားတို့ အပေါ်၌ ပျံ့နှံ့၍ တည်ပါစေသတည်း ဟု ဆုတောင်းလိုက်ပါသတည်း။ ။

မြတ် အံ့ ၁၅ အုတ် ၉ (ဇူလိုင်-၁၉၆၇)

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဒေါ်ခင်ကြည်တို့၏ လက်ထပ်ပွဲ ဒေါက်တာမြင့်ဆွေ

၁၉၄၂ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့၊ နေ့လယ် ၂ နာရီအချိန် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဒေါ်ခင်ကြည်တို့၏ လက်ထပ်ပွဲ ကျင်းပပါတော့သည်။ ညက လူသိုက်မှာ မည်မျှလောက်ကြာအောင် အိပ်ပျော်သွားသည်မသိရပါ။ ကျွန်တော် အိပ်ရာမှ နိုး၍ မျက်လုံးဖွင့်ပြီး လက်မှ နာရီကို ကြည့်လိုက်သည့်အခါတွင် နံနက် ၉ နာရီထိုးနေပေပြီ။ ကျွန်တော်လည်း အိပ်ရာမှ လူးလဲထကာ ရေချိုးအဝတ်အစားလဲရပါတော့သည်။ မျက်လုံးများကား ကျိန်းစပ်နေပါသည်။ ကျွန်တော် ဆာဂျင် ကိုကျော့မောင်နှင့်တကွ ဆေးရုံရှိ သူနာပြု ဆရာမများ၊ အလုပ်သမားများလည်း ဆေးရုံကြီး အရှေ့မြောက်အစွန်ဆုံးရှိ အခန်းကျယ်ကြီးထဲတွင် စားပွဲ၊ ကုလားထိုင်များ ခင်းကျင်းပြင်ဆင်ကြပါသည်။ စင်မြင့်ပေါ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ဒေါ်ခင်ကြည်တို့အတွက် နှစ်ယောက်ထိုင် ဆိုဖာကြီးတစ်လုံး ခင်းထားပါသည်။ စင်မြင့်၏ အောက်နားတွင် စစ်ဗိုလ်ကြီးများ၊ ထင်ရှားသော နိုင်ငံ၏ ခေါင်းဆောင်ကြီးများအတွက် နေရာသီးသန့် ထားလိုက်ပါသည်။ အလယ်ပိုင်းနှင့် နောက်ပိုင်းမှာ ဆေးရုံအလုပ်သမားများနှင့် ပြင်ပမှ မိတ်သင်္ဂဟများအတွက် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်မှတ်မိသလောက်ဆိုလျှင် ထိုစဉ်က ခင်းကျင်းထားပုံမှာ

ယနေ့ ထင်ရှားသော မင်္ဂလာဇည့်ခံပွဲများအတွက် စထရင်းဟိုတယ်ကြီး၌ ခင်းကျင်းပြင်ဆင်ထားပုံများနှင့် အသွင်သဏ္ဍာန် တူပါသည်။
ဆေးရုံအလုပ်သမားများအတွက် ထိုနေ့မှာ အဆွေရွှင်ဆုံးသော နေ့တစ်နေ့ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုခေတ်တွင် ထင်ရှားသော ဗိုလ်မှူးများ၊ ဗိုလ်ကြီးများဖြစ်နေကြသည့် (ထိုစဉ်က) သူနာပြုဆရာမလောင်းလေးများမှာလည်း မမောနိုင် မပန်းနိုင် မင်္ဂလာအခမ်းအနားကို မလှည့်အောင်၊ မယဉ်ယဉ်အောင် အမျိုးမျိုး ပြုပြင်မွမ်းမံနေကြပါသည်။ စင်မြင့်ပေါ်၌ မဟော်ဂနီရောင် ပြောင်လက်သည့် စန္ဒရားတစ်လုံးနှင့် ခန်းမကြီး၏ အနောက်ဘက် နံရံ၌လည်း စန္ဒရားတစ်လုံး ပြင်ဆင်ထားပါသည်။ ထက်ထပ်ပွဲအတွက် ဆေးရုံအလုပ်သမားအားလုံးလိုလို အလုပ်များနေကြသော်လည်း ကျွန်တော်နှင့် ကိုစံမြင့်တို့အဖွဲ့ဝတ္တရားမပျက်ရအောင် လူနာများအား လိုအပ်သလို ခြားကုသပေးနေကြရပါသည်။ အထွေးမှာမူ ဒေါ်ခင်ကြည်ဖီးလိမ်းဝတ်စား ပြင်ဆင်ရာတွင် ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးပါသည်။ နေ့လယ် ၁ နာရီခွဲအချိန်၌မူ ကားကြီးတစ်စီး ငယ် အသွယ်သွယ်တို့ အလံပြတုရားလမ်းတစ်လျှောက်မှ ဆေးရုံရှိရာသို့ ရောက်လာကြပါသည်။ သစ်လျှင်

တောက်ပြောင်သည့် ဝတ်ကောင်းစားလှများနှင့် ဧည့်သည်တော်များမှာလည်း ကားများပေါ်မှဆင်းကာ မင်္ဂလာဧည့်ခန်းမသို့ အသီးသီး ဝင်ရောက်နေရာယူကြပါသည်။ လှပခန့်ငြားသည့် စစ်ဝတ်စုံများကို ဝတ်ဆင်ထားသည့် စစ်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများမှာလည်း သတို့သမီးနှင့် သတို့သားတို့၏ ရှေ့နားတွင် နေရာယူပြီးကြပါပြီ။

(သစ္စာမဏ္ဍိုင် မြဲခိုင်ခဲ့ပေ၊ မေတ္တာမိုးတွေ သွန်းဖြိုး ရွာစွေ၊ အသည်းမှာစွဲမက် အသက်ကို ပုံတယ်လေ)။ တစ်ကိုယ်လုံး သိမ်းကျုံးလိုရာသုံး သက်ဝေ၊ အပြုံးမပျက်ပေါင် စိတ်လက်ရှည်ရှည်၊ အချစ်အတွက်ဖြင့် အသက်ပင်သေသေ၊ အသွေးယူ၊ အသားကိုလှူလှူ စိတ်တူတယ်၊ ရယ်ရယ်ပြုံးပြုံး မဒွီဒေဝီ ဝေဿန်ထုံးလို နှလုံးပြုကာ ကြည်ဖြူမှာတွေ၊ သက်ဝေ အလိုကျ ဆိုသမျှ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ လိုက်လျောရပါမယ်လေ။

(ရူဝံကြယ် မြေမှာခကြွေ၊ ကောင်းကင်မှာ နေလတွေ ကွယ်စေ၊ မြဲမြင်မိုရ် ပြိုအက်ကာကြွေ၊ သွေကွက်မယ် စိတ်ဝယ်မသွေ)။ ချစ်တဲ့သူ အမူတုံးကလေးက တိမ်စင်လနယ် အလှကြွယ်ရှာပေ၊ ကြာကြာလေ မရိုးတဲ့အပြင် ဆတပိုး တိုးမယ့်အချစ်တွေ၊ ကမ္ဘာမြေ အသင်္ချေလဲတောင် မကွဲအောင် တောင်းဆိုကိုဈေး၊ သက်ဝေ ချစ်မက်မပြေတယ်လေ။

ခိုင်းတော့ သက်ဝေ၊ အချစ် စမ်းချင်စမ်း၊ မစမ်းချင်နေ၊ ထူးတဲ့ ခင်မင်တာတွေ၊ အသက်ကို စွန့်ရတောင်ပင် မငြိုငြင်ဘူးရှင် အသင့်လိုရာစေ။

မခိုင်းရက်ဘူးကွယ် ဒီကိုယ့်လည်ဆွဲ ပုလဲသွယ်ရေ၊ ရှေ့က မောင်သာ အစဉ်နေ၊ အသက်နဲ့ ထပ်တူ ကြင်မလေ၊ ရင်ကိုခွဲလို့ အသည်းကင်ပါစေ၊ ချစ်သက်ဝေနှမ စိတ်တိုင်းကျကျ ပျော်သလိုနေ၊ လှသထက် လှမယ်ဆိုရင် ဆေးဘက်ဝင်ပါသလားလို့ မောင့်အသားတွေ၊ မောင့်အသွေးတွေ၊ မောင့်အသည်းတွေ၊ မောင့်နှလုံးတွေ အသုံးပြုပါလေ၊ ကြည်ဖြူပါတယ် လိုရာကိုယူစေ။

(ရူဝံကြယ် မြေမှာခကြွေ၊ ကောင်းကင်မှာ နေလတွေ ကွယ်စေ၊ မြဲမြင်မိုရ် ပြိုအက်ကာကြွေ၊

သွေကွက်မယ် စိတ်ဝယ်မသွေ)။ ချစ်တဲ့သူ အမူတုံးကလေးက တိမ်စင်လနယ် အလှကြွယ်ရှာပေ၊ ကြာကြာလေ မရိုးတဲ့အပြင် ဆတပိုး တိုးမယ့်အချစ်တွေ၊ ကမ္ဘာမြေ အသင်္ချေလဲတောင် မကွဲအောင် တောင်းဆိုကိုဈေး၊ သက်ဝေ ချစ်မက်မပြေတယ်လေ။

စစ်မဖြစ်မီခေတ်က အဝမ်းရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီမှ နာမည်ကျော် အဆိုတော် ပြည်လှဖေနှင့် မေရှင်တို့ သီဆိုခဲ့ပြီး လူတိုင်းနှုတ်ဖျားတွင် သီး၍ ရေပန်းစားခဲ့သည့် 'သက်ဝေ' သီချင်းသံလေးသည် ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ဒေါ်ခင်ကြည်တို့၏ မင်္ဂလာလက်ထပ်ပွဲတွင် သာယာပြိုင်ညောင်းစွာ ထွက်ပေါ်လာခဲ့ပါသည်။ သီဆိုသူကား အခြားသူမဟုတ်။ ကျေးဇူးရှင် ဆရာကြီး ဦးဘသန်းကိုယ်တိုင်ပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။ သီချင်းဆုံးသွားလျှင် ဩဘာလက်ခုပ်သံများ ခန်းမကြီးတစ်ခုလုံး ဆူညံသွားပါတော့သည်။ ထိုအခိုက်တွင်ပင် ခမ်းနားလှသည့် စစ်ဝတ်စုံကို ဝတ်လျက် ဂျပန်စစ်ဦးထုပ်ကို ဆောင်းထားသည့် သတို့သား ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် သတို့သမီး ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့် ယှဉ်တွဲကာ အပျိုရုံ လူပျိုရုံများ ခြံရံလျက် အခန်းဝတွင် ပေါ်လာပါတော့သည်။

ဧည့်ပရိသတ်များလည်း အားလုံးထပြီး သတို့သားနှင့် သတို့သမီးတို့အား အရိုအသေ ပြုကြပါသည်။

အခန်းဝတွင် ရပ်လာသည့် သတို့သားနှင့် သတို့သမီးတို့အား အခန်းထဲသို့ မဝင်မီ ဆေးရုံမှ ကိုကျော့မောင်နှင့် အခြားတစ်ဦးက အပေါက်ဝမှ ဆီးပြီး ရွှေကြိုးဖြင့် တားတော့သည်။ ဖြစ်ပျက်ပုံမှာ လျင်မြန်လွန်းလှပါသည်။ တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးအတွက် အစဉ်တစိုက် အာရုံပြုပြီး အခြားဘာကိုမှ စိတ်မဝင်စားခဲ့သည့် ဗိုလ်ချုပ်၊ လောကဝတ်ထုံးတမ်းအမှားများကို လုံးဝ ဂရုမစိုက်ခဲ့သည့် ဗိုလ်ချုပ်၊ တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရန် အရေးကလွဲပြီး အခြားသော အမှုကိစ္စများကို အာရုံမပြုနိုင်ခဲ့သည့် ဗိုလ်ချုပ်သည် သူ့ရှေ့တွင် တားလာသည့် ရွှေကြိုးကို သူ၏ညာလက်ဖြင့် ဆောင့်ဆွဲယူလိုက်ကာ ဘေးသို့ လွင့်ပစ်လိုက်ပါတော့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်၏ အပြုအမူကို အားလုံး အံ့အားသင့်ပြီး ကြည့်ရှုနေမိကြသော်လည်း ဗိုလ်ချုပ်မှာမူ ဘာမျှမဖြစ်သလိုပင် သတို့သမီး၏လက်

ကို ဆွဲပြီး တည်ကြည်သော မျက်နှာပေးနှင့် လူ့ခြေရေရ ခြေလှမ်းမှန်မှန်နှင့်ပင် စင်မြင့်ဆီသို့ ဆက်လက်လျှောက် သွားပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်တို့ စင်မြင့်ပေါ်တွင် နေရာယူ ပြီးသည့်နောက်မှာမှ ဧည့်ပရိသတ်များလည်း အသီးသီး ပြန်ထိုင်ကြပါသည်။

ကစ်တီဘသန်း (ယခု ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နေဝင်း၏ ဇနီးဒေါ်ခင်မေသန်း) သည် စင်မြင့်ပေါ်ရှိ စန္ဒရားရှေ့တွင် ထိုင်ရင်း တီးကွက်စမ်းကာ ဖခင်ဖြစ်သူ ဆရာကြီး ဦးဘ သန်း၏ သီချင်းသံကို စောင့်နေပါသည်။ စင်မြင့်ပေါ်ရှိ သတို့သား ဗိုလ်ချုပ်မှာ တည်ငြိမ်စွာဖြင့် ရှေ့သို့သာ အာရုံစိုက်ပြီး ကြည့်နေပါသည်။ ကျွန်တော် အပါအဝင် ဧည့်ပရိသတ်အပေါင်းမှာကား ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည် သီဆိုနေသည့် ဆရာကြီးနှင့် သမီးဖြစ်သူ ကစ်တီတို့၏ 'သက်ဝေ' သီချင်းသံကို အာရုံစိုက်နေမိကြပါသည်။ ဘီအိုင်အေ ဆေးရုံကြီးနှင့် ဆေးရုံအမှုထမ်းများကိုသာ မက လူနာများအားလုံးအပေါ်တွင်လည်း သံယောဇဉ် ကြီးလှသည့် သူနာပြုဆရာမကောင်း၊ သတို့သမီး ဒေါ် ခင်ကြည်မှာမူ ငေးမော တွေးတောနေဟန်ရှိပါသည်။ 'ငါတော့ ဒီနေ့ကစပြီး ဘီအိုင်အေ ဆေးရုံကြီးနှင့်တကွ ရဲဘော်ရဲဘက်တွေကို ခွဲခွာရတော့မယ်' ဆိုသည့် ဆွေး စိတ်ကလေးများ ဝင်ရောက်နေမည်လား မသိပါ။

ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်မှာလည်း သတို့သမီးဖြစ်သူ ဒေါ်ခင်ကြည်၏ မျက်နှာကို ငေးမောကြည့်ရှုနေမိရင်း ယခင်က ကျွန်တော်တို့သည် မောင်နှမအရင်းသဖွယ် သွားလာလုပ်ကိုင်နေထိုင်ခဲ့ကြပုံများကို မျက်စိထဲတွင် တရေးရေး မြင်ယောင်လာခဲ့ပါသည်။

တစ်ကြိမ်က ဗိုလ်လက်ျာ၏ ဖခင်ကြီး ပဉ္စင်းတက် ရာတွင် လိုအပ်သည့် ပစ္စည်းများ ဝယ်ခြမ်းရန် ကျွန်တော် နှင့် ဒေါ်ခင်ကြည်တို့ တာဝန်ယူခဲ့ကြရပါသည်။ ထိုနေ့ က ဘီအိုင်အေ ဆေးရုံကြီးမှ ထွက်လာကြပြီး ဆင်းဒဝစ် လမ်းတစ်လျှောက်မှ လျှောက်လာကြကာ စကော့ဈေး ကုန်းတံတားလေးကို ကျော်ပြီး ထိုစဉ်က စကော့ဈေး (ယခု ဗိုလ်ချုပ်ဈေး) ဘက်ဆီသို့ လျှောက်လာကြပါ သည်။ ထိုမှတစ်ဖန် သိမ်ကြီးဈေးသို့ ကူးသွားကြပါသေး သည်။ သိမ်ကြီးဈေးမှတစ်ဆင့် မြင်းလှည်းလေးတစ်စီး ငှားပြီး ကြည့်မြင်တိုင်ဘက်သို့ ခရီးဆက်ကြရပြန်ပါ

သည်။ လမ်းတွင် မိုးရွာလာသဖြင့် မြင်းလှည်းပေါ်တွင် မိုးလွတ်ရာနေရာတွင် တိုးကာဝှေ့ကာ ထိုင်လိုက်သွား ကြရပါသည်။ ကြည့်မြင်တိုင်ရောက်သည့်အခါ ကိုသိန်း မပု သင်္ကန်းပရိကူရာဆိုင်မှ သင်္ကန်းတစ်စုံ ဝယ်ယူကြ ပါသည်။ သင်္ကန်းဆိုင်မှ ထွက်လာသည့်အခါ လမ်း ဘေးတွင် ချရောင်းနေသည့် လက်သုပ်စုံသည်ကို လှည့် သည့်အခါ ဒေါ်ခင်ကြည်က လက်သုပ်စုံစားရန် ခြံ့ ပါသည်။ ကျွန်တော်က ဒီလိုနေရာမျိုးတွင် မထိုင်ရန် မစားရန် ကန့်ကွက်ခဲ့သော်လည်း မရပါ။ ဒေါ်ခင်ကြည် သည် ပတ်ဝန်းကျင်ကို လျစ်လျူပြုကာ စားချင်သည့် လက်သုပ်စုံကို ငရုတ်သီးစပ်စပ်ထည့်ပြီး ဟင်းချိုလှ လေးသောက်လိုက်၊ လက်သုပ်စပ်စပ်လေးစားလိုက်နှင့် တရူးရှူးတရဲရှဲနှင့် မြိန်ရေရှက်ရေ စားနေပုံများ။

ဘီအိုင်အေ ဆေးရုံအတွက် လိုအပ်သည့် ရိက္ခာ များကို ဂျီအက်စ်အို ရုံကြီးသို့ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် သွားရောက်ထုတ်ယူခဲ့ရပုံများ။

ဒေါ်ခင်ကြည်မှာ တာဝန်ကျေပွန်လှသည့် ဆရာမ ကောင်းတစ်ဦးဖြစ်ရာ ဒေါ်ခင်ကြည်၏ လုပ်ကိုင်သော ရွက်ပုံများကို သဘောကျလှသဖြင့် ဆရာကြီးဦးဘသန်း က ဆုချသည့်အနေနှင့် ဒေါ်ခင်ကြည်အတွက် နေ့စဉ် လုံချည်ဝယ်ရန် ငွေ ၃၀ ပေးပြီး ကျွန်တော့်အား ဝယ်နိုင် ခဲ့ပုံများ။

ထိုဖြစ်စဉ်များကို တွေးတောရင်း ကျွန်တော်တို့၏ တိုင်မှာလည်း ဒေါ်ခင်ကြည်ကို နှမြောသယောင် ခွဲ ခွာကြရတော့မည်ကို ဝမ်းနည်းသယောင်နှင့် စိတ်လှုပ်ရှား နေမိပါသည်။

တပည့်မ၏ မင်္ဂလာပွဲကို ချီးမြှင့်သည့်အခါ သက်ဝေသီချင်းကို ကိုယ်တိုင်သီဆိုနေသည့် ဆရာမ မျက်နှာမှာလည်း မသာယာလှဘဲ ရှိနေသည်ကို ကျွန် တော် သတိထားလိုက်မိပါသည်။ ကျွန်တော်ဝင်သည့် ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့် ခွဲရမည်ကို နှမြောသယောင်၊ ဝမ်းနည်း သယောင်ဖြစ်နေသေးရာ ဒေါ်ခင်ကြည်အပေါ်တွင် သမီး ရင်းပမာ ခင်တွယ်အားထားခဲ့သည့် ဆရာကြီးအဖို့ ကျွန်တော့်ထက်ပိုမို၍ ဒေါ်ခင်ကြည်ကို နှမြောစေမည် မည်။ ပို၍ စိတ်ထိခိုက်ပေလိမ့်မည် မလွဲပင်။

ကစ်တီ၏ စန္ဒရားသံနှင့် ဆရာကြီး၏ သီချင်း

နစ် ၁၀၀ စာ ၁၀၀

၅၃၁

တို့ကိုမူ ဧည့်ပရိသတ်အပေါင်းက ဆူညံစွာ သြဘာပေး လက်ထပ်ပွဲကား ပြီးဆုံးခဲ့ပါသည်။ ။
လျက် ရှိနေကြပါသည်။

မှတ်ပေးအောင် ဂျပန်ခေတ် ဆေးနိဂြိုဟ်ပယ်မှ
ကောက်နှုတ်ချက်။

ဤသို့နှင့်ပင် ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ဒေါ်ခင်ကြည်တို့၏

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အတွေးအခေါ်များ

မြတ်မော်

နိုင်ငံရေးအတွေးအခေါ်များ

နိုင်ငံရေးသည် လူမှု-သူမှုကိစ္စအားလုံးပင် ဖြစ်၏။ လူဟူ၍ ကမ္ဘာတွင် ဖြစ်လာသည့်အခါမှစ၍ လူ၏ အတန်းအစားအလျောက် လူလိုနေ၊ လူလိုဝတ်၊ လူလိုစား၊ လူလိုသောက် လူလို လုပ်လာ၏။ လူလိုလုပ်ချင်လာ၏။ လူလိုလုပ်ရန် ကြိုးစားလာ၏။ အထမြောက်လာ၏။ ပိုမိုကျယ် ပြောလာ၏။ လူနှင့် တိရစ္ဆာန်ကွဲပြား မှာ လူက တီထွင်တတ်သည့် အစွမ်း၊ မြင်တတ်သည့် အရည်အချင်းရှိခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုအရည်အစွမ်းမှာ အသိဉာဏ်ပင်ဖြစ်၏။ ထိုလူ၏ အသိဉာဏ်ဖြင့် လူ၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို ဆောင်ရွက်ကြရာ ပိုမိုများပြားရှုပ်ထွေးလာသောအခါ နိုင်ငံရေးတည်းဟူသော လူ ပင်မတရား ပေါ်ပေါက်လာ၏။ ဥပမာအားဖြင့် ဂဏန်းသင်္ချာတွင် အပေါင်းအနုတ်က အမြောက်အစားထက်၊ အမြောက်အစားက ဘုံညှိတိုင်းတို့ ဘုံသုံးကိန်းတို့ထက် ကွာသည်။ တတ်၍တတ်၍ သွားသည့်အခါ ရိုးရိုးဂဏန်းမှ ဆန်းဆန်း၊ ဆန်းဆန်းမှ ရှုပ်ရှုပ်ဖြစ်လာသကဲ့သို့ပင် ထိုအတိုင်း အကွရာသင်္ချာ အစရှိသဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာသကဲ့သို့ဖြစ်၏။ အမြောက်အစားသည် အပေါင်းအနုတ်မှ တစ်ဆင့် တက်ခြင်းဖြစ်သကဲ့သို့ အမြောက်သည် အပေါင်းများစွာ

လုပ်ရသည်ကို အလွယ်နည်း၊ ပိုမိုကောင်းသောနည်း ဖြစ်သကဲ့သို့၊ အစားသည် အနုတ်များစွာ လုပ်နေရသည့် ကိစ္စကို ပြုပြင်သကဲ့သို့ လူမှုကိစ္စများမှာလည်း ဗမာ့အလင်းအရ ပဒေသာပင်ခေတ်မှ သမ္မတမင်းခေတ် (အစိုးရခေတ်) တည်းဟူသော နိုင်ငံရေးဘဝ ရောက်လာ၏။ အခြား အကွရာတွေ အယူအဆမူကား လူနိုင်သလောက် လူယဉ်ခေတ်ရောက်လာသည့်အခါ နိုင်ငံရေး ပေါ်လာတော့မည်ဟု ဆို၏။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ လူဟူသောအချက်အလက်များ လူမှု-သူမှုကိစ္စများ ထွေပြားနက်နဲလာသည့်အခါ တစ်ဦးတည်း၊ တစ်အိမ်ထောင်တည်း၊ တစ်မျိုးတည်း၊ ဘာသာတည်း တစ်နိုင်ငံလုံးဆိုသည့်ကိစ္စမျိုးမရှိတော့ဘဲ တစ်ဆင့်ထက် တစ်ဆင့် တက်လာ၏။ ထိုသို့အခါ အတန်းမှ နိုင်ငံရေးတည်း ဟူသော ပင်မသည် ပေါ်လာ၏။

(၁၉၄၀-ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလထုတ် ဒဂုံမဂ္ဂဇင်း)
x x x

လူတွေပေါ်လာပြီး လူကိစ္စတွေ တွေ့လာသော နိုင်ငံရေးဆိုတာ ဖြစ်လာ၏။ (စတိတ်)ဆိုတဲ့ နိုင်ငံရေးအဆောက်အအုံကြီးဖြစ်လာသည်။ အမှန်အတိုင်း တစ်

စားက တစ်တန်းစားကို အုပ်စိုး ချုပ်ချယ်သည့်စနစ် အရင်းခံပင်ဖြစ်လေသည်။ သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း မောဟ တွေ ဖုံးလွှမ်းနေတဲ့ ဤလောကကြီးမှာ လူတွေအများမှာ မသိနိုင်၊ မဖြစ်နိုင်လွန်းတော့ စတိတ်ဆိုသမျှပဲ အကောင်း ချည်း ထင်ကြလေသည်၏။ ထင်ကြတော့သည်။ (စတိတ်) ဆိုတဲ့ တန်ခိုး အာဏာ စက်ကိရိယာကြီးကို သူ့အတန်း အစား လက်က ကိုယ့် အတန်းအစားလက်ရောက်အောင် ကိုယ့်အတန်းအစားအဖို့အတွက် လူယူကြလာလိုက်တာ ယခုဆိုလျှင် လူတစ်ဦးကတစ်ဦး၊ တစ်တန်းစားက တစ် တန်းစား နှိမ်ရုံတွင်မဟုတ်ဘဲ တစ်တိုင်းပြည်က တစ်တိုင်း ပြည် နှိမ်လာ၏။

(၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလထုတ် ဒဂုံမဂ္ဂဇင်း)
x x x

အမှန်မှာ နိုင်ငံရေးမှာ လောကီရေးပင် ဖြစ်၏။ နိုင်ငံရေးမှာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရား မဟုတ်ပေ။ သို့သော်လည်း လောကီမှာလည်း လောကုတ်ရှိနိုင်၏။ လောကီ တည်နိုင်၏။ အူမတောင့်မှ သီလစောင့်နိုင်၏။ ထို့ ကြောင့် နိုင်ငံရေးကား ပင်မပင်တည်း။

(၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ဒဂုံမဂ္ဂဇင်း)
x x x

အများအားဖြင့် စင်မြင်ပေါ်တက်၊ အသံကျယ်ကျယ် အော်၊ ဟိုဆဲ၊ သည်ဆဲဆိုလျှင် နိုင်ငံရေးဟုထင်၏။ ဤအရာမျိုးကား နိုင်ငံရေးမဟုတ်၊ ဒစ်(စ်)ကွန်တက်စီ ခေါ် လူပြိန်းကြိုက် လူ အပေါစား အလုပ်မျိုးဖြစ်၏။

(၁၉၄၀-ခုနှစ်၊ မတ်လထုတ် ဒဂုံမဂ္ဂဇင်း)
x x x

နိုင်ငံရေးသည် လူတိုင်းနှင့်ဆိုင်၏။ လူတိုင်းလုပ်မှ ဖြစ်မည်။ မင်းလောင်း မျှော်နေစရာမဟုတ်။ ဘယ် နေရာကမှ မင်းလောင်းပေါ်မည် မဟုတ်။ (စကြာမင်း) ဆိုသော်လည်း မရှိ၊ လာမည်မဟုတ်၊ ပေါ်လျှင်လည်း သူလိုငါလိုထဲမှ ရာဇဝင် ကိန်းခန်းအလျောက် (ဝါ) အရေးပေါ်ပေါက်သည့်အခါ အခါအလျောက် ဆောင် ရွက်ရန် စွမ်းရည်သတ္တိရှိသူသည် မုချဆက်ဆက်

တကယ့် ခေါင်းဆောင်ဖြစ်မည်။ ထိုသူသည် သင်လည်း ဖြစ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် သင်၏စိတ်ဝယ် ကိန်းအောင်းနေ သော လူညံ့စိတ်ကို ဖျောက်ပြီး နိုင်ငံရေးကို လိုက်စား လိုက်စမ်းပါ။ “ယောက်ျားတံခွန်လူရည်ချွန် ကောင်း ကင်တမ္မတ် ကြယ်ကိုဆွတ်လည်း မလွတ်စတမ်း ရမြဲ လမ်း” ဒါဟာ ဒါမျိုးကို ဆိုတာပဲ။

(၁၉၄၀-ခုနှစ်၊ မတ်လထုတ် ဒဂုံမဂ္ဂဇင်း)
x x x

နိုင်ငံရေးအကြောင်းတွေးလျှင် ဝါဒ ပါစမြဲဖြစ်၏။ ဝါဒမရှိသည့် နိုင်ငံရေးဟူ၍ ဘယ်ကမ္ဘာတွင်မှ မရှိ၊ ဝါဒ မလိုပါဘူး။ ဗမာဆိုလျှင် ဗမာစိတ်ရှိတာပဲ။ ဗမာကောင်း စားဖို့ဆိုလျှင် လူတိုင်း လိုချင်တာပေါ့။ ဝါဒဆိုတာ ဝါဒပဲ ပေါ့။ ဘာ ဓနရှင်ဝါဒ၊ ဘာဝါဒနှင့် ဇာချဲ့နေစရာလိုသလဲ စသည်ဖြင့် ပြောကြ၏။ တစ်ရံရောအခါ ပဲခူးမြို့တွင် ဓနရှင်ကြီးတစ်ယောက် ပြောသည်ကို မှတ်လိုက်ရဖူး၏။ အမှန်မှာ နိုင်ငံရေး နားမလည်၍တစ်ကြောင်း၊ သူ၏ အတန်းစား စိတ်အမြင်နှင့် ဆန့်ကျင်၍တစ်ကြောင်း၊ ဝါဒ မလိုဟု ပြောလိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ဝါဒ မရှိလျှင် ဘယ် နိုင်ငံရေးမျိုး လုပ်နိုင်မလဲ။

(၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ မတ်လထုတ် ဒဂုံမဂ္ဂဇင်း)
x x x

မိမိကိုယ်ကို နာမည်ကြီးအောင်၊ ကြွယ်ဝအောင် လုပ်တတ်သည်မှာ နိုင်ငံရေးမဟုတ်။ တိုင်းပြည်ကောင်း အောင် လုပ်တတ်မှ နိုင်ငံရေးဖြစ်၏။

(၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ မတ်လထုတ် ဒဂုံမဂ္ဂဇင်း)
x x x

နိုင်ငံရေးသည် ယုတ်မာညစ်ထေးသည်ဟုဆိုရမည် လော ... စင်စစ်မှာ နိုင်ငံရေးသည် ယုတ်မာ ညစ်ထေးစမြဲ မဟုတ်၊ နိုင်ငံရေးကို ယုတ်မာ ညစ်ထေးအောင် လုပ်သူ တို့သာလျှင် ယုတ်မာခြင်းသာ ဖြစ်ပေ၏။

(၁၉၄၆-ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသော မိန့်ခွန်း။)

x x x

နိုင်ငံရေးဆိုတာဘာလဲဟု မေးဖွယ်ရာရှိပြန်၏။ ကျွန်ုပ်သည် သာမန်ပုထုဇဉ်များဖြစ်သောကြောင့် နိုင်ငံရေးကို မလုပ်သင့်။ နိုင်ငံရေးသည် အလွန် မြင့်မြတ်သည့်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် မတန်မရာ၊ လေးမြတ်စွာ ရှုမျှော်ရန်သာလျှင် ရှိသည်ဟူ၍ဆိုရမည်လော။ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံရေးသည် အချို့သော လူညာလူလိမ်တို့သည် တောအုံ့နားက ကျေးတောသား လူရိုးလူအ တို့ကို အတိတ်၊ တဘောင်၊ စနည်း၊ ဘဝ တို့ကို တွင်တွင်ကြီးဟောပြော၍ ထိုသူတို့၏ မနောအကြိုက်ကိုလိုက်၍ အငိုက်ကို ဖမ်းပြီးနောက်၊ စားပေါက်ထွင်ကြသည့်ကိစ္စဟု ဆိုရမည်လော။ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံရေးသည် ကန္တာရခရီးပမာ ကြောက်မက်ဖွယ်သော အန္တရာယ်များစွာ ရှိသော အရေးကိစ္စဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် မတတ်လျှင် ရှောင်ရှားသင့်သည်ဟု ဆိုရပေမည်လော။ သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံရေးသည် ကျွန်ုပ်စသည့် ကျွန်ုပ်တို့ ပြောလေ့ပြောထ ရှိသည့်အတိုင်း အမျိုး၊ ဘာသာ သာသနာရေးဟူ၍ပင် ဆိုရဦးမည်လော။ နိုင်ငံရေး သဘောအမှန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ လူသားတို့နှင့် မတန်မရာ မြင့်မြတ်လွန်းသည် မဟုတ်၊ နိမ့်ကျလွန်းသည်လည်း မဟုတ်၊ မျက်လှည့်ဗေဒင်လည်းမဟုတ်၊ အဂ္ဂိရတ်လည်း မဟုတ်၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော ကန္တာရခရီးလည်း မဟုတ်၊ ဘယ်သူသေသေ ငတေမာပြီးရော စိတ်ဇောနှင့် လုပ်သော အရေးကိစ္စလည်းမဟုတ်၊ ကျွန်ုပ်တို့ ပတ်ဝန်းကျင်၌ ပေါ်ပေါက်ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသော အခြေအနေပေါ်တွင် မျှော်ခေါ်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သော အရေးကိစ္စသာလျှင် ဖြစ်ပေ၏။ အချုပ်ဆိုရလျှင် နိုင်ငံရေးဆိုသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ လူ့လောကတွင် တွေ့ကြုံနေကြရသောကိစ္စပင် ဖြစ်ပေသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုသော် နိုင်ငံရေးဆိုသည်မှာ လူ့ကိစ္စဟု ဆိုရပေမည်။ ကျွန်ုပ်တို့စားမှု၊ သောက်မှု၊ နေမှု၊ ထိုင်မှု၊ သွားလာမှု အစုစုသည် နိုင်ငံရေးပင် ဖြစ်၏။

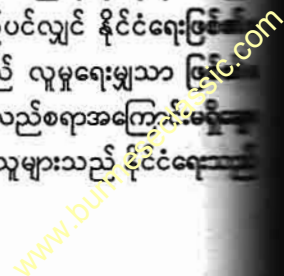
(၁၉၄၆-ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ် ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသောမိန့်ခွန်း။)
x x x

ကျွန်ုပ်တို့သည် နိုင်ငံရေးကို မဆင်ခြင် မတွေးတော

မိစေကာမူ နိုင်ငံရေးသည် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အမြဲတစေ ဆက်သွယ်နေ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် နိုင်ငံရေးကို ရှောင်ရှားမိစေကာမူ နိုင်ငံရေးသည် ကျွန်ုပ်တို့၏အိမ်၊ ရုံး၊ အလုပ်၊ စသည်တို့၌ ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိ၏။ ဤဌာနများ၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ နိုင်ငံရေးကိုပင် လုပ်နေကြရသည်။ အလုပ်သမားသည် အခကြေးငွေအတွက် အလုပ်လုပ်ရ၏။ တောင်သူလယ်သမားသည် အခကြေးငွေဝမ်းစာ အတွက်အလုပ်လုပ်၏။ စာရေးစာချီ အမှုထမ်းသည်လည်း လစာငွေအတွက် အလုပ်လုပ်ရ၏။ ဗုဒ္ဓသည်ပွဲစား စသည်တို့သည်လည်း အသီးသီးပင် ဝင်ရရန် အလုပ်လုပ်ကြရ၏။ အချုပ်မှာ စားသောက်နေထိုင်ရေးအတွက်ပင် ဖြစ်၏။ အလုပ်သမားသည် အခကြေးငွေကို တိုးတက်၍ ရပြီးလျှင် စားသာသောက်သာ အခြေအနေကို ရလို၏။ တောင်သူလယ်သမားသည် လယ်မြေတို့ကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေ၍ သက်သာချောင်ချိလို၏။ စာရေး စာချီ အမှုထမ်းတို့သည်လည်း ရုံး၌တကုပ်ကုပ်လုပ်နေရသည်ထက် လွတ်လွတ်လပ်လပ်ချောင်ချောင်လည်လည်ရှိသော အခြေအနေသို့ ရောက်လိုကြ၏။ ကုန်သည် ပွဲစားတို့သည်လည်း လွယ်လွယ်ကူကူ တိုးချဲ့၍ ကူးသန်းရောင်းဝယ်လိုကြ၏။ ဤတို့သည် လူတိုင်းလူတိုင်း မိမိတို့၏ အခွင့်အရေးကို ရယူလိုခြင်း ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးပင် ဖြစ်၏။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသောမိန့်ခွန်း။)
x x x

လွတ်လပ်ရေးဆိုရာ၌ နေရေး ထိုင်ရေး လွတ်လပ်မှု လူတစ်ဦးတစ်ယောက်အနေနှင့်လည်းကောင်း၊ တစ်ချို့လုံးအနေနှင့်လည်းကောင်း တိုးတက်ကြီးပွားအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်အောင် လွတ်လပ်မှု၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ ကာမဉာဏ၊ စာရိတ္တအဆင့်အတန်း တိုးမြှင့်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လွတ်လပ်မှု စသည်တို့ကို ဆိုလိုပေသည်။ ဤလွတ်လပ်မှု ရယူမှုသည်ပင်လျှင် နိုင်ငံရေးဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရကား နိုင်ငံရေးသည် လူမှုရေးမျှသာ မဟုတ်။ နိုင်ငံရေးကို ကျွန်ုပ်တို့ နားမလည်စရာအကြောင်းမရှိဘဲ သို့ပါလျက်နှင့် အချို့သော သူများသည် နိုင်ငံရေးသည်

ယုတ်မာညစ်ထေးသည်ဟု ဆိုကြ၏။ အချို့ကလည်း နိုင်ငံရေးသည် ကိုးကွယ်ရာ ဘာသာတစ်ရပ် ဖြစ်သကဲ့သို့ ဆိုကြပြန်၏။ ထိုသူတို့၏ အယူအဆတို့မှာ အလွဲလွဲ အမှားမှား အကွဲကွဲ အပြားပြား ရှိကြပေ၏။ နိုင်ငံရေးကို ဘာသာတရားဖြစ်သကဲ့သို့ ပြောဆိုကြသော သူများမှာ ယုတ်မာညစ်ထေးသော နိုင်ငံရေးသမားများပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသူတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဤကဲ့သို့ ကြီးကြီး ကျယ်ကျယ် လီဆယ်၍ ပြောခြင်းအားဖြင့် ပြည်သူလူထု၏ စိတ်ကို ရှုပ်ထွေးစေ၍ အကြောင်းအကျိုးအကောင်းအဆိုးကို ဝေဖန်ခြင်းငှာ မစွမ်းဆောင်နိုင်အောင် လုပ်ဆောင်နေသည့် လက်ချက်မျှသာ ဖြစ်ပေ၏။ အမှန်မှာ ထိုသူတို့ ပြုလုပ်သမျှသည် နိုင်ငံရေးမဟုတ်။ မိမိတို့ အကောက်ဉာဏ်သုံး၍ မိမိတို့ ကြီးပွားရေးအတွက် လုပ်သော တစ်နပ်စား နိုင်ငံရေးပင် ဖြစ်၏။

(၁၉၄၆-ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသောမိန့်ခွန်း။)

x x x

ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာရေးမှာ လူအသီးသီးတို့၏ သက်ဝင်ယုံကြည်မှုဖြစ်၏။ နိုင်ငံရေးမှာကား လူအသီးသီးတို့၏ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှု သိပ္ပံအတတ်သာ ဖြစ်၏။

(၁၉၄၆-ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ ၂၀ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်၏ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသော ၂၂၅၅မိန့်ခွန်း။)

x x x

နိုင်ငံရေးသည် လူအသီးသီးတို့၏ အခွင့်အရေးကို စောင့်ရှောက် ရပေလိမ့်မည်။ အခွင့်အရေးများတွင် လွတ်လပ်စွာ ဘာသာကိုးကွယ်နိုင်မှုလည်း ပါဝင်လေသည်။ ဤအခွင့်အရေးပေးရာ၌ပင်လျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် နိုင်ငံရေးနှင့် ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာရေး နှစ်ဌာနစပ်ကြားတွင် စည်းတားရပေလိမ့်မည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုနိုင်ငံရေးနှင့် ဘာသာရေးမှာ သဘောမတူ တစ်မူကွဲပြား တခြားစီ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ဘာသာရေးနှင့် နိုင်ငံရေးကို ရောစပ်ပါမူ ဘာသာရေး၏သဘောတရားကို ဆန့်ကျင်ရာ ရောက်ပေ၏။ အကြောင်းမူကား ဘာသာရေးသည် နောက်တမလွန်ဘဝများကို (ဝါ) လောကုတ္တရာ

ကို ရှေးရှုသည်ဖြစ်သောကြောင့် လောကအရေးများနှင့် များစွာမသက်ဆိုင်ချေ။ နိုင်ငံရေးမှာမူကား လောကီရေးရာသာ ဖြစ်ပေ၏။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ် ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသောမိန့်ခွန်း။)

x x x

စင်စစ်မှာ နိုင်ငံရေးမည်သည် ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ပြီဟူ၍ မရှိနိုင်ချေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်ုပ်တို့ သံသရာ၌ လည်နေရ၍ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ် တရားတော်မြတ်အတိုင်း အကြောင်းနှင့် အကျိုး၊ အတိတ်နှင့် ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန်နှင့်အနာဂတ် ဆက်စပ်၍ မရပ်မနား ရှည်လျားလှသောစရိုးကို တစ်သွားတည်း သွားနေရပေမည်။ ဤကဲ့သို့ အကြောင်းတရား၊ အကျိုးတရား အမျိုးအစားကို လိုက်၍ ဖြစ်ပျက်နေခြင်းသည်ပင်လျှင် နိုင်ငံရေး ဖြစ်၏။

(၁၉၄၆-ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ရက်နေ့၊ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ် ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသောမိန့်ခွန်း။)

x x x

နိုင်ငံရေးနှင့် ဝါဒ ခွဲလို့မရ။ ဝါဒ ရှိမှရမည်။ ဝါဒဆိုသည်မှာလည်း မိုးပေါ်က ကျမလာ။ ဘယ်ကျောက်စာ ဘယ်သိုက်ကမှ တူးဖော်၍ ကြည့်စရာ မလို။ ထာဝရဘုရားသခင်ကလည်း ဖန်ဆင်း မပေး။ ဝါဒဆိုသည်မှာ သူ့ခေတ် သူ့ဒေသ သူ့ကိန်းအလျောက် ပေါ်လာရ၏။

(၁၉၄၀-ခုနှစ်၊ မတ်လထုတ် ဒဂုံမဂ္ဂဇင်း)

x x x

လောကမှာ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း အရင်းခံ၍ ဘာသာ အမျိုးမျိုးရှိ၏။ သူ့ဝါဒ သူ့အယူနှင့်ရှိ၏။ သည်ဝါဒအယူတွေအနက် ဘယ်သင်းလိုက်မလဲ။ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဗုဒ္ဓဝါဒကြိုက်သူ ဗုဒ္ဓဘာသာလိုက်။ မဟာမေဒင်ဘာသာ၊ မဟာမေဒင်ဝါဒကြိုက်သူ မဟာမေဒင် လုပ်ကြ။ ဤအတိုင်း နိုင်ငံရေးတွင် ထပ်တူဖြစ်၏။ ဝါဒတူနှင့် ဘာကြောင့် နိုင်ငံရေးဂိုဏ်းတွေ ကွဲနေစရာ လိုနေသလဲ။ ဝါဒမတူလို့သာ ကွဲသည်ဟုမှတ်။

(၁၉၄၀-ခုနှစ်၊ မတ်လထုတ် ဒဂုံမဂ္ဂဇင်း)

လူတွေသည် ပြုပြင်၍ရ၏။ ပြုပြင်လို၏။ တိုးတက်လို၏။ ဤအချက်မှာ ထင်ရှားနေပေပြီ။ စင်စစ် နိုင်ငံရေးမှာ တိုးတက်လိုသည့် ပင်မတရားကြီး တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်၏။ ထိုတရားကား လောကီနိဗ္ဗာန်ကို နောက်ဆုံး ရည်မှန်းလေသည်။

(၁၉၄၀-ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလထုတ် ဒဂုံမဂ္ဂဇင်း။)

x x x

အစိုးရမှာမူဖြစ်ပေါ်လာစဉ်ကပင် လူတွေ တရားမစောင့်နိုင်၍ ဖြစ်၏။ လူတွေသာ တရားစောင့်နိုင်လျှင် အစိုးရဟူ၍ ရှိတော့မည်မဟုတ်။ ဤကား ဗမာကျမ်းဂန် တွေ၌ ရှိ၏။ လူတွေက တရား မစောင့်သောအကြောင်း မှာလည်း လောဘကြောင့် ဖြစ်၏။ လောဘတရား ဖြစ်လာခြင်းမှာလည်း ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်း ဖြစ်ပေါ်လာ သဖြင့် ငါ့ဟာ၊ ငါ့အိမ်၊ ငါ့ခြံ စသည်ဖြင့် ငါ တည်းဟူသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အရင်းခံသည့် လောဘ၊ ထိုလောဘ ကြောင့် ဖြစ်သော ဒေါသ၊ ထိုလောဘ ဒေါသမီးတို့ ကြောင့် မောဟတည်းဟူသော မသိ မလိမ္မာ မိုက်မဲမှု ဖြစ်လာ၏။ ထိုအခါ လူများမှာ အကျိုးချင်း မတူသော အမျိုးမျိုးကြောင့် အချင်းဖြစ်ရ၏။

(၁၉၄၀-ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလထုတ် ဒဂုံမဂ္ဂဇင်း။)

x x x

စစ်ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းရင်းကို စဉ်းစားလျှင် လူတစ်ဦးကတစ်ဦး၊ တစ်တန်းစားက တစ်တန်းစား၊ တစ်နိုင်ငံက တစ်နိုင်ငံကို အနိုင်ကျင့်နေသော သွေးစုပ်နေသော ဝါဒ(ဝါ)ခန့်ရှင်ဝါဒ လွှမ်းမိုးသမျှ စစ် ဖြစ်မြဲဖြစ်မည်ပင်။

(၁၉၄၀-ခုနှစ်၊ မတ်လထုတ် ဒဂုံမဂ္ဂဇင်း။)

x x x

ဗမာပြည်ရဲ့ ကာကွယ်ရေးဟာ ဗမာပြည်သစ် ထူထောင်ရေးစနစ်မှာ ဗဟို အချက်အချာဖြစ်ရမည်။ ဖြစ်မှလည်း ဗမာပြည်ဟာ တကယ် ကြီးပွားနိုင်မည်။ ကာကွယ်ရေးအတွက် နှစ်စဉ် ဗမာပြည်အစိုးရရဲ့ ဝင်ငွေ ထွက်ငွေ ခန့်မှန်းချက်တွင် အများဆုံး ပေးရမယ့်အပြင် ကာကွယ်ရေးကို အထောက်အပံ့ ဖြစ်စေဖို့ တခြားဌာန

များကို စီစဉ်လုပ်ကိုင်ရမယ်။ ဥပမာ ...ဗမာပြည်ရဲ့ ကာကွယ်ရေးအတွက် လူဦးရေ လိုတယ်။ လူဦးရေများမှသာ စစ်သားများများ ရနိုင်မည်။

(၁၃၀၄ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ် လဆုတ် ၈ ရက်နေ့ မြို့တော်ခန်းမ၌ ကျင်းပသော ခေတ်သစ် ဆရာတို့ သင်တန်းတွင် ဗမာ့ ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် ဗိုလ်မှူးကြီးအောင်ဆန်း၏ သေနင်္ဂဗျူဟာစစ်ညွှန်း ဟောပြောချက်)

x x x

တိုင်းပြည်တစ်ပြည်မှာ ပထမဆုံး လွတ်လပ်ရေးရဖို့ဟာ ဒါလောက် မခဲယဉ်းဘူး။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးသော ရတဲ့လွတ်လပ်ရေးကို ထိန်းသိမ်းဖို့ပဲ ခဲယဉ်းတယ်။

(၁၃၀၄ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ် လဆုတ် ၈ ရက်နေ့ မြို့တော်ခန်းမ၌ ကျင်းပသော ခေတ်သစ်ဆရာတို့ သင်တန်းတွင် ဗမာ့ ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် ဗိုလ်မှူးကြီးအောင်ဆန်း၏ သေနင်္ဂဗျူဟာ စစ်ညွှန်း ဟောပြောချက်)

x x x

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံက အခြားတစ်နိုင်ငံအား သိမ်းပိုက်ဖို့ ဖိုခြင်းသည် မည်သည့်နည်းနှင့်မှ တရားနည်းလမ်း မတူနိုင်။

(ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးသမိုင်း)

x x x

ကျွန်ုပ် ကိုယ်တိုင်၏ သဘောအရ ဆိုလျှင် ဗမာ့ လွတ်လပ်ရေးအတွက် နိုင်ငံခြား အကူအညီနှင့် ဗမာပြည်ပသို့ ဝါဒဖြန့်ရေး လိုအပ်သည်မှာ မှန်သော်လည်း တကယ် အဓိက လုပ်ငန်းဖြစ်သော ပြည်သူ့လှုပ်ရှားမှုအား လွတ်မြောက်ရေး လှုပ်ရှားမှုအတွက် စနစ်တကျ စည်းရုံးရေးကိုမူ ဗမာပြည်တွင်းမှာ အင်တိုက်အားတိုက် လုပ်ကြရမည်ဟု ထင်မြင်ခဲ့မိလေသည်။

(ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးသမိုင်း)

x x x

အကြောင်းမူကား ကျွန်ုပ်အနေနှင့် သက်တမ်း

ဘုရင်အုပ်စိုးခြင်းစနစ်ကို မည်သည့်နည်း၊ မည်သည့်နည်း ပုံမျိုးပင်ဖြစ်စေ လုံးဝ နှစ်သက် သဘောကျခြင်း မရှိသော ကြောင့်ပင်တည်း။

(ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးသမိုင်း)

x x x

ခင်ဗျားဟာ ကွန်မြူနစ်တစ်ယောက်လား ဟူသော မေးခွန်းကိုမူ ကျွန်ုပ်က နိုင်ငံခြားမှ နည်းစနစ်ပုံစံတစ်ခုကို အခြားနိုင်ငံတစ်ခု၌ တိုက်ရိုက် ကူးယူ အသုံးချခြင်းကို ကျွန်ုပ် မယုံကြည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ နိုင်ငံ အသီးသီးမှ နည်းစနစ်မျိုးစုံကို သေချာစွာ လေ့လာ သုံးသပ်ပြီးမှ ကျွန်ုပ်တို့ တိုင်းပြည် အခြေအနေနှင့် ဆီလျော်အောင် ပြုပြင်သုံးယူ သင့်ကြောင်း၊ ကွန်မြူနစ်ဝါဒနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်တို့ မနှစ်သက်စရာ အချက်အလက်တွေ ရှိစေကာမူ ကွန်မြူနစ်တို့၏ စနစ်ကျသော စီးပွားရေးစီမံမှုမှာ တကယ်ချီးကျူးစရာ ကောင်းကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် (ဂျပန်အပါအဝင်) အခြားနိုင်ငံများကပင် ထိုစနစ်ကို အတုယူပြီး ကျင့်သုံးနေကြောင်း စသည်ဖြင့် မြေကြားခဲ့ပါသည်။

(ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးသမိုင်း)

x x x

လွတ်လပ်ရေးကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ကြ၊ ကျုပ်တို့ မှာ ရှေးကလို လက်နက်မဲ့ အင်အားမဲ့ လုံးလုံးတော့မဟုတ်ဘူး။ ကျုပ်တို့မှာ အင်အား လက်နက် ရှိတန်သလောက် ရှိတယ်။ အဲဒီ အင်အား လက်နက်ရှိတန်သလောက်ရှိတဲ့ စစ်တပ်ဟာလည်း ပြည်သူ့စစ်တပ်လို့ခေါ်နိုင်တဲ့စစ်တပ်ပါပဲ။ ရှေးကလို ကြေးစားစစ်တပ်သဘောမျိုး မဟုတ်ဘူး။ ဒါတွင်လားဆိုရင် မဟုတ်သေးပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ရှေးတုန်းက တိုင်းရင်းသားစုဖြစ်ကြတဲ့ ဗမာ၊ ရှမ်း၊ ကရင်၊ ကချင်၊ ချင်း အစရှိတဲ့အမျိုးသားများဟာ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး တွေ့ဆုံ ရင်းနှီး ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံဖို့ အခွင့်အလမ်း သိပ်မရခဲ့ကြဘူး။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး သွေးစည်းဖို့ အခွင့်အရေး မရကြဘူး။ ခုတော့ ဒီအခွင့်အရေးတွေ ရလာကြပြီ။ ဒီဟာ အင်မတန် အဖိုးတန်တဲ့ အချက်တစ်ချက်ပဲ။

(၁၉၄၇-ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့၊ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးနေ့၊ စစ်ဝန်ကြီး၏မိန့်ခွန်း)

အဲဒီ နန်းရင်းဝန်ကြီး တို့ဂျီ၏ ကတိအတိုင်း မြန်မာပြည်တော့ လွတ်လပ်တော့မယ့်ပဲဆိုကြပါစို့။ လွတ်လပ်ပြီ ကိုင်း...ဘာက ကျုပ်တို့ တိုင်းပြည် စကြမလဲ။ ဘယ်လို တိုင်းပြည်အသစ် ထောင်မလဲ။ ယခုအစိုးရအဖွဲ့က အတော်အတန် မြန်မာပြည် ခေတ်သစ် ထူထောင်ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တွေ ပြောဆိုတာကြားလိုက်ပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့ ဒီ အစီအစဉ်တွေကို လုပ်ဖြစ်ပါပြီတဲ့ ... တစ်နေ့ ဒီဟာတွေကို ကာကွယ်ဖို့ အား မရှိရင် ဘယ်မှာ အသုံးကျတော့မလဲ။ ဒါကြောင့် မြန်မာပြည်ရဲ့ ကာကွယ်ရေးသည် ပထမ၊ မြန်မာပြည်ရဲ့ လွတ်လပ်ရေးသည် မြန်မာကာကွယ်ရေးအပေါ် တည်၏။ ထို့ကြောင့် မြန်မာ့ ကာကွယ်ရေးသည် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးနှင့် ညီမျှ၏။ ဒီအချက်ကို ဘယ်သူမှ မငြင်းနိုင်ဘူး။ မြန်မာ့ အဓိက ပြဿနာဟာ မြန်မာ့ကာကွယ်ရေးပဲလို့ တထစ်ချ မှတ်လိုက်ပါ။

(မြန်မာပြည်ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်သို့ ဝင်ရောက်စစ်မှုထမ်းရန်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ် ၂ ရက်နေ့က မြန်မာပြည် အသံလွှင့်ရုံမှ နေ၍ မြန်မာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် သေနာပတိကြီး ကာနယ်အောင်ဆန်း၏ အသံလွှင့်ချက်)

x x x

ယခုလက်ရှိအချိန်ဟာ အတိတ်ကာလက ရက်တွေနဲ့ မတူဘူး။ နိုင်ငံအားလုံးဟာ ဆက်စပ်နေကြတယ်။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဟာ သီးခြား ကင်းလွတ်ပြီး မနေနိုင်ဘူး။ နိုင်ငံတိုင်း နိုင်ငံတိုင်းဟာ တစ်လမ်းမဟုတ် တစ်လမ်း၊ တစ်ခုမဟုတ် တစ်ခု၊ ဆက်စပ်နေတယ်။ တစ်နိုင်ငံဟာ ဒီအကြောင်းကို နားမလည်ရင် တခြားနိုင်ငံတွေ အရင်ပျက်စီးမှာပဲ။

(၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ဗမာပြည် ကာကွယ်ရေးသည် အရှေ့အာရှ ကာကွယ်ရေးဖြစ်သည်ဟူသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အသံလွှင့်ပြောကြားချက်)

x x x

ကျွန်တော်တို့ ဘာကြောင့် ဗြိတိသျှအောက်ကို ကျရောက်ခဲ့ရသလဲ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ တစ်ကိုယ်တည်း

တစ်ဦးတည်း နေခဲ့တဲ့အကြောင်းကြောင့်ပဲ။ ကျွန်တော် တို့ ဘိုး၊ ဘေး၊ ဘီ၊ ဘင်တွေဟာ ဒီအကြောင်းကို တွေးလည်း မတွေးခဲ့ဘူး၊ လုပ်လည်း မလုပ်ခဲ့ဘူး။ ဒါကြောင့်လည်း ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံဟာ ဗြိတိသျှ အောက်ကို ကျရောက်ခဲ့ရတာပဲ။

(၁၉၄၄ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ဗမာပြည် ၏ ကာကွယ်ရေးသည် အရှေ့အာရှ ကာကွယ်ရေး ဖြစ်သည်ဟူသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အသံလွှင့် ဟောကြားချက်)

x x x

ငါတို့ စစ်တပ်ဟာ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတွေကို ညှဉ်းဖို့မဟုတ်။ လက်နက် အားကိုး တန်ခိုးပြဖို့ မဟုတ်။ စစ်တပ်ဟာ နိုင်ငံရဲ့ အစေခံဖြစ်ရမယ်။ နိုင်ငံဟာ စစ်တပ် ရဲ့ အစေခံ မဖြစ်ရဘူး။

(၁၉၄၄ ခု၊ မတ်လ ၁၃ ရက်နေ့၊ မင်္ဂလာဒုံဗိုလ်သင် တန်းကျောင်းဆင်းပွဲ၌ ဗမာတပ်မတော်စစ်သေနာ ပတိနှင့် စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပြောကြား သော မိန့်ခွန်း)

x x x

ဗမာပြည်ရဲ့ အဓိက လုပ်ငန်းဟာ ကာကွယ်ရေး ပထမ၊ ကာကွယ်ရေး ဒုတိယနဲ့ ကာကွယ်ရေး နောက်ဆုံး ဖြစ်တယ်။ ကာကွယ်ရေးကို အခြေခံပြီး ကျွန်တော်တို့ တစ်တွေ ဗမာနိုင်ငံတော်သစ်ကို တည်ဆောက်ကြရမယ်။ အဲဒီ နောက်ဗမာပြည်ဟာ တောင့်တင်းခိုင်မာတဲ့ ပထမ တန်းစား နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်လာမယ်၊ ဒီအကျိုးကျေးဇူး တွေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ အမြဲတမ်း ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် ခံစား နေနိုင်ကြမယ်။

(၁၉၄၄ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ဗမာပြည် ၏ ကာကွယ်ရေးသည် အရှေ့အာရှ ကာကွယ်ရေး ဖြစ်သည်ဟူသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အသံလွှင့် ဟောပြောချက်)

x x x

လွတ်လပ်ရေး ရတနာသည်ကား လူတစ်ဦးကောင်း၊

တစ်ဖွဲ့ကောင်း၊ လူစွမ်းကောင်း အကြမ်းပတမ်း သဘော အားဖြင့် ရရှိရိုးထုံးစံမရှိ။ လွတ်လပ်ရေး ရတနာသည်ကား တိုင်းပြည် လူ အားလုံး(ဝါ)လူထု တစ်ခုလုံး၏ လူ့ အခွင့်အရေး (လူ့စည်းစိမ်)ပစ္စည်းဥစ္စာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်သာ လျှင်ဖြစ်ရာ ငါတို့တစ်မျိုးလုံး တစ်ပြည်လုံးက တော် လှန်မှုတွင် ပါဝင်ဆင်နွှဲ၍ လူထုကိုယ်တိုင် ဖန်တီးရမည့် လုပ်ငန်းပင် ဖြစ်သည်ဟု ငါတို့ ယုံကြည်ကြသည်။

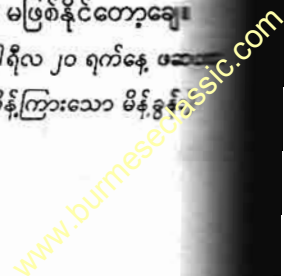
(၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မတ်လအတွင်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ၏ နေအိမ်တွင်ကျင်းပသော လျှို့ဝှက်အစည်းအဝေး တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဖတ်ကြားသော လွှတ် လပ်ရေး ကြေညာချက်)

x x x

ယခုခေတ်အခါ၌ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတို့ ရင်ဆိုင် တွေ့ကြုံနေရသော ပြဿနာအပေါင်းတို့သည် တစ်ခုနှင့် တစ်ခု ရောထွေးယှက်တင် ခွဲခြားခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိလျက်နေပေသည်။ တစ်နည်း အားဖြင့်ဆိုသော် ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးသည် ရုန်းရင်းဆန် ခတ် နေရာမလပ်အောင် လှုပ်ရှားပြောင်းလဲလျက်ရှိနေ သည်။ အမျိုးသားရေး၊ လူမျိုးတစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုး ဆက် သွယ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ ကြီးပွားရေး၊ ယဉ်ကျေး ရေး၊ ဘာသာရေး၊ အကျင့်ကောင်းရေးစသော ထိုထိုသော အရေးတို့သည် စင်စစ်မှာ ဤရောထွေးယှက်သန်းလျက် ရှိသော ကမ္ဘာ့ပြဿနာကြီး၏ အစိတ်အပိုင်းများရှိသည့် အားလျော်စွာ ခေတ်ကာလနှင့် ကိုက်ညီ၍ အစဉ်တန်ဆီ သဘော သဏ္ဍာန်ပြောင်းလဲလျက် ရှိကြပေသည်။ သို့ ပြောင်းလဲလျက်ရှိသောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤအရေး ဤကိစ္စများကို အသီးသီး အဿက အဿက တစ်ခုနှင့် တစ်ခု မဆိုင်သကဲ့သို့ မဆင်ခြင် မစဉ်းစားခြင်းငှာ မဖြစ် နိုင်တော့ချေ။ ဤကိစ္စဥသည့် အလုံးစုံကို ဆင်ခြင် စဉ်းစား သောအခါ၌လည်း ကျွန်ုပ်တို့သည် ခေတ် မမီသော အတွေးအခေါ် နောက်ကျ ကျန်ရစ်ခဲ့သော ဥပဒေတို့ကို လျှော့နည်းထစ် လိုက်နာခြင်းငှာ မဖြစ်နိုင်တော့ချေ။

(၁၉၄၆-ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့ ဗမာ့ အဖွဲ့ချုပ် ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

အရင်းရှင်ဝါဒီတို့သည် မိမိတို့ တစ်ကိုယ်ကောင်း အတွက် တိုးတက်၍ အမြတ်များများကို နည်းအမျိုးမျိုး၊ ပရိယာယ် အသွယ်သွယ်တို့ဖြင့် ရယူဖို့ကိုသာ ရှေ့ရှု လုံးပန်းနေကာ အများ ကောင်းစားရေး၊ ကမ္ဘာကောင်းစား ရေးကို မလိုလားနိုင်ကြချေ။ သို့အတွက် မိမိတို့ဝါဒ အဆောက်အဦ ယိုင်လဲပြိုပျက်လျက် ရှိသည်ကို ဉာဏ်နိ ဉာဏ်နက်တို့ဖြင့် ကျားကန်လျက် ရှိနေကြပေပြီ။ ဤသို့ ဝိုင်းပြင်းမှုကို ကျွန်ုပ်တို့က နယ်ချဲ့ဝါဒဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဖက်ဆစ်ဝါဒ ဟူ၍လည်းကောင်း အမည်နှစ်မျိုး ခေါ်ရိုး ရှိကြပေသည်။ သို့စဉ်လျက် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးတွင် အဘယ်ကြောင့် နယ်ချဲ့ဝါဒီတို့နှင့် ဖက်ဆစ်ဝါဒီ တို့သည် ရင်ဆိုင်၍ ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ကြပါသနည်းဟု မေးဖွယ် ရာရှိပေ၏။ ဤအချင်းချင်း စစ်မက်ဖြစ်ပွားခြင်းပင်လျှင် အရင်းရှင်ဝါဒ သဘောအတိုင်းပင် ဖြစ်၏။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ် ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသောမိန့်ခွန်း)
x x x

နယ်ချဲ့ဝါဒသည် ဖက်ဆစ်ဝါဒကို လူထုအင်အား နှင့် ဖြိုဖျက်ခဲ့၏။ ထိုသို့ဖြိုဖျက်ရာတွင် မိမိလည်း ယိမ်း ယိုင်တော့၏။ လူထုဒီမိုကရက် အင်အားမှာကား ကမ္ဘာ ပေါ်တွင် တစ်နေ့တခြား ဒီရေအလား တိုးတက်ကြီးမား လာပေတော့၏။ လူထုတို့သည် စစ်ကိုသာ နိုင်အောင် တိုက်ခိုက်သည်မဟုတ်။ ငြိမ်းချမ်းရေးအကျိုး ကျေးဇူးများ ကိုလည်း ခံစားရန် လုံးပန်းလျက်ရှိကြပေသည်။ ဤ သည်ကား ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးသောအချိန်တွင် တွေ့မြင်ရသော အခြေအနေပင်တည်း။

ဖက်ဆစ်ဝါဒတို့သည် ဤစစ်ကြီးတွင် ဆုံးရှုံးကြ ကုန်၏။ သို့သော်လည်း ဖက်ဆစ်ဝါဒသည် အမြစ်တွယ် လျက် ရှိသေးသောကြောင့် အသက်ရှင်လျက်ပင် ရှိသေး ၏။ ဖက်ဆစ်ဝါဒသည် စပိန်ပြည်တွင် ခိုင်မြဲလျက်ပင် ရှိသေး၏။ အခြားအခြားသောနိုင်ငံများတွင်လည်း ဖက် ဆစ်ဝါဒ၏ အရိပ်နိမိတ်များသည် ပေါ်လွင်လျက်ပင် ရှိသေး၏။ ဒီမိုကရေစီ စတင်ပေါ်ထွန်းလာရာ ဗြိတိသျှ နိုင်ငံ၌ပင် ဆာအော်စတပ်မိုစလီ ခေါင်းဆောင်လျက်ရှိသော ဖက်ဆစ်ဝါဒသမားများ ရှိသေး၏။ အတိုင်းတိုင်း အပြည်

ပြည် စီးပွားရေး လက်ဝါးကြီးအုပ်သောသူများအဖြစ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ မြောက်မြားစွာသော အသားညို၊ အသား မည်းလူမျိုးတို့ကို ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်သူများအဖြစ်ဖြင့်လည်း ကောင်း တွေ့ရပြန်လေသည်။

စင်စစ်မှာ ဖက်ဆစ်ဝါဒ၏ ရေသောက်မြစ်များကို လုံးဝ မသုတ်သင်နိုင်သေးသရွေ့ကာလပတ်လုံး(ဝါ)ကမ္ဘာ ပေါ်တွင် အားလုံးသော လူမျိုးတို့သည် လွတ်လပ်စွာ နေထိုင်ပူးပေါင်း ဆက်ဆံမှု မပြုနိုင်သရွေ့ကာလ ပတ်လုံး ငြိမ်းချမ်းရေးကို တည်မြဲအောင်လုပ်နိုင်ခြင်းငှာ စွမ်းဆောင် နိုင်ကြမည် မဟုတ်ချေ။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ် ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသော မိန့်ခွန်း)
x x x

အမျိုးသား ညီညွတ်ရေးဆိုတာ ဘယ်ကဲ့သို့သော ညီညွတ်ရေးကို ခေါ်ပါသနည်းဟု မေးရပေလိမ့်မည်။ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးဆိုသည်မှာ ခေါင်းဆောင်များသာ ညီညွတ်ခြင်းကို မဆိုလို။ လူမျိုး၊ ဘာသာ၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမ ဂိုဏ်းဂဏမရွေး တစ်နိုင်ငံလုံး ပြည်သူပြည်သား လူထုတစ်ခုလုံး အပြောမဟုတ်။ အလုပ်နှင့်တကွ အမျိုး သားတို့၏ အလိုဆန္ဒများကို ပြည့်ဝနိုင်ရန် အမျိုးသား တို့၏လုပ်ငန်းများတွင် သောင်းသောင်းဖြူ စိတ်ရောကိုယ်ပါ ညီညွတ်ကြသည်ကို ဆိုလိုသည်။

(၁၉၄၆-ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ် ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသောမိန့်ခွန်း)
x x x

ပါတီဝင်များ၏ လုပ်ငန်းသည် ပါတီသဘောနှင့် ပါတီကိစ္စလုပ်ရန် မဟုတ်။ ဝါဒပြန်ပွားမှုကိုသာ ပြုသင့်ပေ ၏။

(၁၉၄၆-ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ် ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသောမိန့်ခွန်း)
x x x

နယ်ချဲ့ဝါဒ၊ အရင်းရှင်ဝါဒတို့ကို လိုက်နေသရွေ့ ကာလပတ်လုံး အလုပ်လက်မဲ့ ပြဿနာ၊ နေထိုင်ဇာ

သောက်မှု၊ ရောင်ချိရေးပြဿနာစသော စီးပွားရေး၊ ကြီးပွားရေးပြဿနာတို့ကို ဖြေရှင်းနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။

(၁၉၄၆ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသော ဥက္ကဋ္ဌမိန့်ခွန်း)

x x x

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကံကြမ္မာကို ကျွန်ုပ်တို့ ဖန်တီးဖို့အရေးသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ လက်တွင်းမှာပင် ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်တို့အင်အားကို ကျွန်ုပ်တို့ ယုံကြည်လျှင် ကောင်းကင်တမ္မတ်ကြယ်ပင်ဆွတ်နိုင်ကြပေမည်။ ကြယ်ကိုပင် ဆွတ်နိုင်ကြလျှင် ကမ္ဘာမြေပေါ်မှာ အဘယ်ကြောင့် လွတ်လပ်ရေးအောင်ပန်းကို မဆွတ်နိုင်ဘဲ ရှိအံ့နည်း။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသော ဥက္ကဋ္ဌမိန့်ခွန်း)

x x x

အလုပ်သမားတွေ သပိတ် မှောက်ကြရတာက ကြောင်းကျိုး မဆီလျော်တဲ့ တောင်းဆိုချက်ကို ဖန်တီးပြီး တောင်းချင်လို့မဟုတ်ပါဘူး။ သူတို့အဖို့ စားရေး၊ နေရေး ဖူလုံစေမည့် လုပ်ခတွေ၊ ထောက်ပံ့ကြေးတွေရဖို့အတွက် အကျပ်ကိုင်နိုင်တဲ့ တစ်ခုတည်းသော လက်နက်ကို အားကိုးအားထားပြုတာပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် အလုပ်သမားတွေဘက်က အကြောင်းအကျိုး မဆီလျော်ဘူးဆိုတဲ့ ပြဿနာဟာ မရှိပါဘူး။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၆ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်၏ ဒုတိယမြောက် ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ အစည်း အဝေးတွင် ပြောကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

ဒါပေမဲ့ တတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးဟာ မရှောင်မလွဲသာဘဲ ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့တော့ မဆိုလိုပါဘူး။ အခုရက်အနည်းငယ်အတွင်းမှာ တရုတ်ပြည်မှ ရောက်လာတဲ့ ဆိုးဝါးတဲ့ လက္ခဏာရှိတဲ့ သတင်းတွေနဲ့ရော၊ သဘောထားအချို့နဲ့ပါ ကျုပ်အနေနဲ့ ဖိလာဖြစ်နေတယ်။ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် တိုက်ကြမယ့် စစ်ပွဲမျိုးဟာ တော်တော်နဲ့ ဖြစ်လာ

မယ် မဟုတ်ပါဘူးလို့ ကျုပ် အခိုင်အမာ ယူဆတယ်။ အနုမြူဓာတ်အားကို လက်ကိုင်ပြုပြီး၊ စားနပ်ရိက္ခာ၊ စီးပွားရေးကို လက်ကိုင်ပြုပြီး ပုတ်ခတ်တာကို လက်ဆုပ်လုပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံနဲ့တစ်နိုင်ငံ သံတမန်နည်းအရ ဆက်ဆံခြင်းအားဖြင့် ယေဘုယျအနေနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် သစ်လွင်ပြီး အဓိပ္ပာယ်ပိုလေးနက်တဲ့ နိုင်ငံရေးပရိယာယ်တွေ၊ စည်းရုံးသိမ်းသွင်းမှုတွေသာ ရှိနေလိမ့်မယ်လို့ ကျုပ်အခိုင်အမာ ယူဆနေပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်တို့အကျပ် ကြိုတင် နိမိတ်ဖတ်နိုင်တဲ့ လူရယ်လို့တော့ မဆိုပါဘူး။ နိုင်ငံတကာအရေးကိစ္စတွေမှာ ဒီအတိုင်း ဖြစ်သိမ့်မယ်လို့လည်း အာမ မခံနိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်အဖို့ မြင်နိုင်တဲ့ဟာကတော့ ဒီသဘောပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လတွင် ကျင်းပသည့် ဖဆပလ ဦးစီးအဖွဲ့အစည်းအဝေး၌ ပြောကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

နယ်ချဲ့စနစ်ရဲ့ သေနင်္ဂဗျူဟာနှင့် နည်းပရိယာယ်တွေဟာ ဘာဖြစ်မလဲ၊ တိုးတက်လာနေတဲ့ ကမ္ဘာ့ နိုင်ငံကရေစီအသစ်ကို ဖျက်ဆီးပစ်ဖို့ မျှော်မှန်းထားပါသလား။ မထားတာ အမှန်ပါပဲ။ နယ်ချဲ့ဂိုဏ်းထဲမှာရှိတဲ့ ချိုင့်ဝှမ်းနေတဲ့ တချို့နယ်ချဲ့သမားတွေကသာ ဒီလို စိတ်ထူးချွန်အတိုင်း စခန်းသွားကြလိမ့်မယ်။ ဒါပေမဲ့ နယ်ချဲ့သမားအတော်များများကတော့ ဒီလိုလုပ်ဖို့ မမျှော်မှန်းကြဘူး။ ဒီလမ်းကြောင်းအရ အနိုင်ယူဖို့ မမျှော်မှန်းကြဘူးလို့ ယုံကြည်တယ်။ ဒါဖြင့်ရင် နယ်ချဲ့စနစ်ရဲ့ တကယ့်အဆုံးမှန်းချက်နဲ့ အဓိကရည်မှန်းချက်က ဘာလဲ။ အဓိကရည်မှန်းချက်ကတော့ တခြား မဟုတ်ပါဘူး ... ကိုယ့်နိုင်ငံကိုယ် ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်ဖို့ပဲ ဖြစ်တယ်။ ရှေးကတည်းက အတိုင်း မပျောက်မပျက် ထိန်းသိမ်းထားဖို့ပဲ ဖြစ်တယ်။ ကမ္ဘာလွှမ်းမိုးရေးကို ဆက်လက်ရှည်လျားအောင် ထုချိတ်ပဲ့ဖြစ်တယ်။ နောက်ပြီးတော့ ကမ္ဘာ့ရှေးဟောင်း အကျိုးသွေးထွက်သံယိုအဖြစ်ဆုံး စစ်၊ သေခြင်းနှင့် ရင်ဆိုင်ရမယ့် စစ်မျိုးကို တိုက်ရတဲ့အထိ ဒီကမ္ဘာကြီးမှ လုံးဝ ပျောက် မသွားဖို့အတွက် နယ်ချဲ့စနစ်အနေနဲ့ ဘယ်အထိ နဲ့ဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ခုခံ ကာကွယ်

ဖို့ပဲ ဖြစ်တယ်။ နယ်ချဲ့စနစ်ဟာ ကမ္ဘာကြီးကို ဆက်လက် လွှမ်းမိုး နေသေးရေးဆိုတဲ့ မျှော်မှန်းချက်ကို သဘောကျ လက်ခံနေတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဝါဒဖြန့်ချိရေး လက်နက်ဖြစ်တဲ့ အကြီးဆုံးလက်နက်ကို လက်ဝယ် ရရှိ ထားလို့ပဲ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ လက်နက်ကိုကိုင်ပြီး ကမ္ဘာကြီး ရဲ့ ကြီးမားတဲ့အစိတ်အပိုင်းနဲ့ သူ့ရဲ့ တိုင်းသူပြည်သား တွေကို ယာယီအားဖြင့် အနည်းဆုံးအနေနဲ့ တစ်စုံတစ်ရာ ကာလအထိ လမ်းမှားလိုက်မိအောင် လုပ်နိုင်လိမ့်မယ်လို့ နယ်ချဲ့စနစ်က မျှော်လင့်ထားလို့ပဲ။ အနုမြူနဲ့ အကျပ် ကိုင်တာတို့၊ အစားအစာနဲ့ အကျပ်ကိုင်တာတို့၊ စီးပွားရေး နဲ့အကျပ်ကိုင်တာ တို့ကို လုပ်မယ်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှာရှိကြတဲ့ ဖောက်ပြန်ရေးသမားတွေ၊ သတ္တိမရှိတဲ့လူတွေ၊ တွေဝေယိမ်းယိုင်နေတဲ့ အစိတ်အပိုင်း တွေ၊ အထူးထူးသော တိုင်းရင်းသား အရင်းရှင်တွေနဲ့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အရင်းရှင်တွေရဲ့ ဂိုဏ်းအတွင်းမှာ ရှိတဲ့ မဟာမိတ်အသစ်တွေ ပိုများလာအောင် ရှာဖွေတာ တွေလုပ်မယ်။ ဒီလိုလုပ်တဲ့အတွက် ကာလအပိုင်းအခြား နဲ့ အားထားစရာ အင်အားသစ်တွေ ထပ်ပြီးရလာမယ်လို့ နယ်ချဲ့စနစ်က မျှော်မှန်းထားပြန်တယ်။ အထူးသဖြင့် ဖြစ်နိုင်တဲ့နေရာဆိုရင် ဘယ်မှာပဲဖြစ်ဖြစ် သွေးခွဲ အုပ်ချုပ် တဲ့ နည်းဟောင်းကြီးကိုပဲ ပြန်သုံးဖို့ မျှော်မှန်းထားတယ်။

ဒီလိုနဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုးကိုဆောင်ပြီး သူ့ကိုယ်သူ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ဖို့ မျှော်မှန်းထားတယ်။ ပုံသဏ္ဍာန် အနေနဲ့ အနည်းအကျဉ်းတော့ လစ်ဘရယ် ဖြစ်လာမယ်။ ဒါပေမဲ့ နယ်ချဲ့စနစ်ရဲ့ အခြေခံကျတဲ့ ဒါမှမဟုတ်၊ မရှိ မဖြစ် အရေးကြီးတဲ့ အကျိုးစီးပွားနဲ့ အနေအထားကို ထိခိုက်စေမယ့် အတိုင်းအတာအထိ လစ်ဘရယ်ဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူး။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ သြဂုတ်လတွင် ကျင်းပသည့် ဖဆပလဦးစီးအဖွဲ့ အစည်းအဝေး၌ ပြောကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

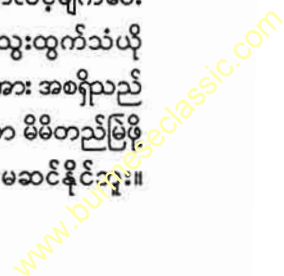
ကျုပ်တို့ သတိပြုမှတ်သားဖို့ကတော့ နယ်ချဲ့စနစ် ဟာ ကွယ်ပျောက်စရာရှိရင် အားကြီးမာန်တက် ခုခံ တိုက်ခိုက်ပြီးမှ ကွယ်ပျောက်သွားမှာ ဖြစ်တယ်။ ခုချိန်ဟာ

နယ်ချဲ့စနစ် အနေနဲ့ ချက်ချင်းလက်ငင်း သေဘေးနဲ့ ခြိမ်းခြောက်ခံနေရတာမဟုတ်သေးဘူးဆိုတဲ့အချက်ပဲ။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ သြဂုတ်လတွင် ကျင်းပသည့် ဖဆပလဦးစီးအဖွဲ့ အစည်းအဝေး၌ ပြောကြားသည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

ကမ္ဘာကြီးကို ဆက်လက်စိုးမိုးရေးအတွက် ကြီးကျယ် တဲ့ စစ်ရေး တိုက်ပွဲကို နယ်ချဲ့စနစ်ဟာ မဆင်နွှဲဘဲ နေ လိမ့်မယ်ဆိုတာ ဘာကြောင့်လဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဆင်နွှဲနိုင်တဲ့ အခြေအနေမှာ မရှိလို့ဘဲ။ အပြင်ပန်း အနေနဲ့ စီးပွားရေးအရ အင်အားရှိတယ်လို့ ဆိုရတဲ့တိုင်အောင် (ကျုပ်ဆိုတာက အထူးသဖြင့် ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့စနစ်ကို ပြောတာမဟုတ်ဘူး၊ ယေဘုယျအားဖြင့် နယ်ချဲ့စနစ်ကို ပြောနေတာပဲ ဖြစ်တယ်) ယခုအခါမှာ နယ်ချဲ့စနစ်ဟာ စစ်ပြီးကာလရဲ့ အတိုက်အခံဖြစ်မှုတွေ၊ ကိုက်ညီအောင် မညှိနိုင်မှုတွေ၊ အံ့ချော်မှုတွေ အစရှိတဲ့ ဖြေရှင်း မရနိုင်တဲ့ ဝဲဂယက်ထဲကျနေတယ်။ နယ်ချဲ့စနစ်ဟာ အမှန်အားဖြင့် ဆိုရရင် စီးပွားရေးအရ သေနေရတဲ့အကြားမှာ လူးလွန် အသက်ရှင်နေရတယ်။ တစ်နည်းဆိုရရင် ချူချာနေတဲ့ ဘဝမှာ ရှိနေတယ်။ ဒါပေမဲ့ အထူးသဖြင့် ... အဆုံးစွန် ပြောရရင် သူ့ တိုင်းပြည်တွင်းမှာရှိတဲ့ ပြည်သူတွေနဲ့ ကမ္ဘာ့ပြည်သူတွေဟာ သူ့ကို အကြီးအကျယ်ဆုံး အဆီး အတားပြုနေကြတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ပြည်သူ တွေဟာ ယခုအခါမှာ စစ်ကြောင့် ပင်ပန်း နွမ်းနယ်ပြီး စစ်ကို ငြီးငွေ့နေကြလို့ပဲ။ အပြိုင်အဆိုင် ရန်ပြုတာကို ငြီးငွေ့နေကြလို့ပဲ။ ရုတ်ရုတ်သံသံ ဆူဆူပူပူဖြစ်တာကို ငြီးငွေ့နေကြလို့ပဲ။ ငြိမ်းချမ်းရေးကို လိုချင်ပြီး ငြိမ်းချမ်း ရေး ရမယ်ဆိုရင် ဘယ်နည်းနဲ့ဖြစ်ဖြစ် ရယူချင်နေကြလို့ ပဲ။ ကမ္ဘာဟောင်းကို ထိန်းသိမ်းထားဖို့ လုံးဝ စိတ်မဝင် စားဘဲ သူတို့ကို အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမယ့် (ဒါမှမဟုတ်) သူတို့ကို လူလူသူသူ ပြန်ဖြစ်အောင် မျှော်လင့်ချက်ပေး နိုင်ဖို့ပဲ။ ကမ္ဘာဟောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သွေးထွက်သံယို မဖြစ်လိုကြတော့ဘူး။ ဒီတော့ အနုမြူဓာတ်အား အစရှိသည် တို့ကို ရှာဖွေတွေ့ရှိနေပေမဲ့ နယ်ချဲ့စနစ်ဟာ မိမိတည်မြဲဖို့ အတွက် ကြီးမားတဲ့ စစ်ရေးတိုက်ပွဲကို မဆင်နိုင်ဘူး။

ဆင်မှာလည်း မဟုတ်ဘူး။ နယ်ချဲ့စနစ်ဟာ အထက်က ဖော်ပြခဲ့တဲ့ အထူးထူးသော ပရိယာယ်တွေနဲ့ တိုင်းပြည် အချင်းချင်းဆက်ဆံပြောဆိုမှု ပုံသဏ္ဍာန်တွေအရ ဆောင်ရွက်သွားနိုင်စွမ်းရှိတယ်ဆိုတဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လိမ်လည်နေတဲ့ ဘဝင်မြင့်မှုအပေါ်မှာ အဓိကအားဖြင့် မျှော်လင့်အားကိုးပြုနေတယ်။ တစ်နည်းဆိုရရင် တတိယကမ္ဘာစစ်ဖြစ်လာဖို့ မသေချာပါဘူး။ ဘယ်နည်းနဲ့ဖြစ်ဖြစ် အဝေးကြီး ဝေးပါသေးတယ်။

ဒါပေမဲ့ သမိုင်းကတော့ နယ်ချဲ့စနစ်ကို ဒဏ်ခတ်လိုက်ပြီ။ နယ်ချဲ့စနစ်ရဲ့ ကြံ့မြဲမှုကို မပြုပြင်သာ၊ မပြောင်းလဲသာအောင် ချိပ်တံဆိပ် ခတ်နှိပ်လိုက်ပါပြီ။ ဒီအလားအလာကို ဆင်ခြင်မိတဲ့အတွက် (လောလောဆယ်ဖြစ်မယ့် အလားအလာတော့ မဟုတ်ဘူး) နယ်ချဲ့သမားဟာ ကြောက်ရွံ့တုန် နေရတယ်။ သွေးလေ ချောက်ချားလာတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ မတွေးတော မဆင်ခြင်နိုင်အောင် ဖြစ်ပြီး မိုက်မဲမှုတွေ ကျူးလွန်လာတယ်။ အားလွန်ပြီး ကိုယ့်ဟာကိုယ် မထိန်းနိုင်ဖြစ်လာတယ်။ ဒီလိုနဲ့ သူ့အလွန် ကြောက်လန့် စိုးရွံ့နေတဲ့ သူ့ဇာတ်သိမ်းရမယ့် အချိန်ကို မြန်ဆန်အောင် လုပ်နေတာ ဖြစ်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒါဟာ ပုံကားချပ်ရဲ့ မျက်နှာတစ်ဘက်သာ ဖြစ်တယ်။ တခြားဘက်မှာတော့ တိုးတက်လာနေတဲ့ တိုက်ပွဲဝင် ကြိုးပမ်းနေတဲ့ ကမ္ဘာဒီမိုကရေစီသစ်တွေဟာလည်း အမှားလုပ်နေကြတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ ကြီးမားတဲ့ အမှားတွေကိုလည်း လုပ်နေကြတယ်။ ဒါဟာ သူတို့ကို နယ်ချဲ့အလစ် ဝင်ဖမ်းနိုင်အောင် အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးပေးနေတာပဲ။ ဒီလိုနဲ့ နယ်ချဲ့စနစ်ဟာ တည်ငြိမ်မှု၊ ဒါမှမဟုတ် စိတ် မချွတ်ယွင်းမှုကို ပြန်ရလာတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ နယ်ချဲ့စနစ်ဟာ သူ့ညစ်ညမ်းပညာအမြော်အမြင်ရဲ့ ကြီးမားတဲ့ အစိတ်အပိုင်းကို ဆက်လက် ကိုင်ထားနိုင်သေးတာကို တွေ့ရတယ်။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လတွင် ကျင်းပသည့် ဖဆပလဦးစီး အဖွဲ့အစည်းအဝေး၌ ပြောကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

ယခုအခါမှာဆိုရင် ဒီမိုကရေစီသစ်တွေအဖို့ ကိုယ့်

ဘာသာကိုယ် အကြောင်းညီညွတ်ညွတ်နဲ့ ...လျင်လျင် မြန်မြန်နဲ့ ငြိမ်းချမ်းစွာ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်ဖို့ ဖြစ်နိုင်စရာ ရှိနေတယ်။ ဒီမိုကရေစီသစ်တွေအဖို့ မိုက်မဲတဲ့ အမှားအယွင်းတွေ မကျူးလွန်မိရင် ... ဘယ်နည်းနဲ့ဖြစ်ဖြစ် နှုံးနိမ့်စရာ မရှိပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ပြည်တွင်းပြည်ပ နိုင်ငံရေးစည်းရုံးရေး အခြေအနေတွေဟာ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ပြည့်ဝတဲ့ (ဒါမှမဟုတ်) လျင်မြန်တဲ့အောင် ပွဲတွေကို ရနိုင်စေတဲ့အခြေခံများဖြစ်ပြီး တကယ်လို့ ဒီလိုအောင်ပွဲတွေကို ရနိုင်စွမ်း မရှိသေးတဲ့တိုင်အောင် အရေးနိမ့်မှုကို ရှောင်တိမ်းနိုင်မှာ ဖြစ်လို့ပဲ။ အရေးနိမ့်မှုကို ရှောင်နိုင်၊ မရှောင်ဆိုတဲ့ကိစ္စဟာ တခြားသူအပေါ် မတည်ဘဲ ကိုယ့်အပေါ်မှာ တည်လို့ပဲဖြစ်တယ်။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လတွင် ကျင်းပသည့် ဖဆပလ ဦးစီးအဖွဲ့အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသော မိန့်ခွန်း။)

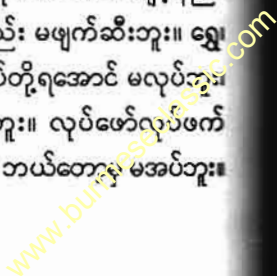
x x x

ကျုပ်နိုင်ငံရေးလုပ်တာဟာ ကြွားချင်လို့ ထ လုပ်နေတာမဟုတ်ဘူး။ ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရေး ရစေချင်လို့၊ ဗမာတွေကောင်းစားစေချင်လို့ လုပ်တာပါ။ ကျုပ်က နိုင်ငံရေးမလုပ်ရလို့ ထမင်းငတ်သွားမယ့်လူမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ နိုင်ငံရေးလုပ်တာ ကျုပ်အဖို့မယ် မြတ်တယ်လို့ကို မထင်ဘူး။ အရှုံးကြီးနဲ့ချည်း လုပ်နေရတာပဲ။

(၁၃၀၈ ခုနှစ် သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်နေ့၊ နံနက် ၈ နာရီခွဲ အချိန်တွင် ရွှေတိဂုံစေတီတော် အနောက်ဘက် ခြေတော်ရင်း၌ ပြောကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

ကျုပ်ကတော့ ခင်ဗျားတို့ကို မလိမ်ဘူး၊ ရှေးကလည်း မလိမ်ဘူး၊ အခုလည်း မလိမ်ဘူး၊ နောင်ကိုလည်း မလိမ်ဘူး။ သခင်စိုးတို့လို ဘုရားငဆောင် ကျင့်နည်းသူများ သားပျို သမီးပျိုတွေလည်း မဖျက်ဆီးဘူး။ ရွှေငွေ၊ စိန်ကျောက်တွေလည်း ကျုပ်တို့ရအောင် မလုပ်ဘူး။ နိုင်ငံရေးနဲ့ စီးပွားရှာဖို့ မလုပ်ဘူး။ လုပ်ဖော်လုပ်ဖက် အချင်းချင်းကိုလည်း ရန်သူလက် ဘယ်တော့မှ မအပ်ဘူး။

အဲဒါတွေကို ကွန်မြူနစ်တွေက လုပ်တယ်။ ကွန်မြူနစ်တွေဟာ တိုင်းပြည်အပေါ်၊ အလုပ်လုပ်တဲ့ လူအချင်းချင်းအပေါ် ညီညွတ်ရေးပျက်ပြား ရာပျက်ပြားကြောင်း၊ လွတ်လပ်ရေး ကြန့်ကြာရာ ကြန့်ကြာကြောင်းလုပ်ခဲ့တယ်။ သဘောတူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တဲ့ အချက်တွေကို သစ္စာဖောက်ဖျက်ပြီး အတွင်းဆွေးနွေးတာတွေအပြင် ထုတ်ပြော၊ မဟုတ်မမှန်တာတွေ လုပ်ပြော၊ အချင်းချင်း ပေါ်ပုတ်ခတ်၊ သူတို့ခေါင်းဆောင်ဖြစ် ပြီးရောဆိုပြီး သူတို့ပါတီ ကြီးစိုးရေးကိုသာ ပထမ လုပ်တယ်။ ကျုပ်တို့က (ဖဆပလ)ဟာ ညီညွတ်ရေး အင်အားစုကြီး၊ ဒီ အင်အားစု ကြီးတည်တဲ့မှာ တိုးတက်မှ ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရေးမြန်မြန်ရမယ်၊ ကောင်းကောင်းရမယ်၊ အဲဒီလို ကျုပ်တို့ယူဆတယ်။ သူတို့ အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန် သူတို့ရဲ့ အယူအဆတွေကို မလျှော့ဘူး။ ဘာဆုံးဖြတ်ချက်ရှိတယ်လို့ သူတို့သဘောတူထားထား၊ သူတို့လုပ်ချင်ရာ လုပ်တယ်။ အဲဒီတော့ ကျုပ်တို့က သူတို့ကို ထုတ်ပစ်ရုံကလွဲလို့ တခြား ဘာနည်းလမ်းမှ မရှိတော့ဘူး။

(၁၃၀၈ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်နေ့၊ နံနက် ၈ နာရီခွဲအချိန်တွင် ရွှေတိဂုံစေတီတော် အနောက်ဘက်ခြေတော်ရင်း၌ ပြောကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

လူအချင်းချင်း ဖိနှိပ်မှု၊ သွေးစုပ် ချယ်လှယ်မှု၊ လူမဆန်မှုစသည့် အဖြစ်မျိုးကို တည်မြဲစေမယ့် ဖက်ဆစ်စနစ်ဆိုးဟာ မည်သို့သော အသွင်မျိုးနဲ့ပဲ ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ ကမ္ဘာမြေပြင်ပေါ်က အမြစ်ပါမကျန် ပျောက်ပျက်သွားအောင် တော်လှန်တိုက်ဖျက်ကြဖို့ အလေးအနက် အဓိဋ္ဌာန်ပြုကြပါစို့။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့၊ ကျိုက္ခမိခရိုင်၊ သံဖြူဇရပ် စစ်သင်္ချိုင်းဖွင့်ပွဲ၌ ပြောကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

ငါတို့ရသော လွတ်လပ်ရေးသည် ခိုင်ခံ့ ပြည့်ဝမှသာလျှင် ယခု ငါတို့ ခံစားနေရသော အဝတ်အစား

မရှိသော ဆင်းရဲ၊ အစစအရာရာ ချို့တဲ့သော ဆင်းရဲ၊ ရောဂါအန္တရာယ်ထူပြောသော ဆင်းရဲ၊ ပညာ မသင်ရ၊ ပညာ မတိုးတက်ရသော ဆင်းရဲ စသည်ဖြင့် ဒုက္ခဆင်းရဲအပေါင်းမှ ကျော်နင်းနိုင်၍၊ ငါတို့လိုရာလောက နိဗ္ဗာန်စခန်းသို့ ရောက်နိုင်ပေမည်။

(စစ်တက္ကသိုလ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ပြောကြားချက်)

x x x

လောကတွင် ရှိရှိသမျှသော ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့တွင် လူတည်းဟူသော ဝတ္ထုပစ္စည်းသာလျှင် အဖိုးအတန်ဆုံးဖြစ်ပေသည်။ လက်နက်ခဲယမ်းရှိကွာ တို့သည် လူကဖန်တီး၍ လူက ပြုပြင်လုပ်ထားသော ပစ္စည်းများ ဖြစ်၏။ လူသုံးရန်အတွက် ပစ္စည်းများ ဖြစ်၏။ လူ၏ အရှင်သခင်များ မဟုတ်၊ လူ၏ အခိုင်းအစေကျေးကျွန်များသာ ဖြစ်၏။

(စစ်တက္ကသိုလ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ပြောကြားချက်)

x x x

တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေး လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ရရန် ငါတို့ဗမာနိုင်ငံနဲ့ လူမျိုးတို့ ဒီစစ်ကြီးကို ငါတို့ အနိုင်ရအောင် တိုက်ရမယ်။ ဤကဲ့သို့ ငါတို့ အနိုင်ရရှိအောင် တိုက်နိုင်ရန် ငါတို့အားရှိမှ ဖြစ်မယ်။ အားရှိမယ်ဆိုရာ၌ ငါတို့သည် အများအစားအရေအတွက်ကို အဓိက မထား၊ အများအစား အရေအတွက်သည် ခိုင်ခိုင်မာမာ ရနိုင်က ကောင်းသော်လည်း၊ မခိုင်မမာ၊ မထိန်းနိုင် မသိမ်းနိုင် ရရှိသော အများအစား အရေအတွက်မှာ တကယ်အားကို ဆုတ်ယုတ်ပျက်ပြားစရာအကြောင်းပင် ဖြစ်သည်။ လူများ ပွဲမစည်ဆိုသည့် ဗမာစကားကို သတိပြုကြလေ။ ငါတို့ဆိုလိုသော အားမှာ အမျိုးအစားအားဖြင့် ခိုင်မာတောင့်တင်း အဆင့်အတန်းမြင့်သော အင်အားများကို ဆိုလိုပေသည်။

(စစ်တက္ကသိုလ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပြောကြားချက်)

x x x

ရာဇဝင်မှာ ကြည့်ရင် တိုင်းပြည်တစ်ပြည်က အခြား
တိုင်းပြည်တစ်ပြည်ကို သိမ်းပိုက်ထားတာဟာ စေတနာ
ရှိလို့ မဟုတ်ဘူး၊ လိုချင်လို့ သိမ်းပိုက်ထားတာ ဖြစ်တယ်။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့ ညောင်ရွှေ
မြို့၌ ကျင်းပသော လူထုတရားပွဲကြီး၌ ပြောကြား
ချက်)

x x x

တော်လှန်ရေးဆိုတာ ဘာလဲ ... ကျုပ်အမြင် ပြောရ
မယ်ဆိုရင် ... တော်လှန်ရေးဆိုတာ အကြမ်းပတမ်း တိုက်
ခိုက်တဲ့ ကိစ္စကိုမှ တော်လှန်ရေးလို့ ဆိုလိုတာ မဟုတ်
ဘူး။ လက်ရှိ စနစ်ဟောင်းကို တော်လှန်ပြီး စနစ်သစ်
ဘွားခနဲ ပေါ်ပေါက်လာတာကို ဆိုလိုတာပဲ။ အဲဒီတော့
တော်လှန်ရေးဆိုတာ တစ်စပ်တည်း ဖြစ်နေတာပဲ။
တစ်ချက်တစ်ချက်ကျမှ ဘွားခနဲ ဘွားခနဲ အရေအတွက်
ကနေပြီး အရည်အချင်း ပြောင်းလဲမှုကြီးတွေ ဖြစ်တာကို
တော်လှန်ရေးလို့ ဆိုတာပဲ။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့ည ၇ နာရီ၊
မိနစ် ၄၀ အချိန်တွင် ရေဒီယိုမှ အသံလွှင့် ဟော
ပြောချက်)

x x x

နယ်ချဲ့သမားကို တကယ် တိုက်မယ်ဆိုတဲ့ လူ
အချင်းချင်းဟာ အချင်းချင်းတိုက်ခိုက်နေဖို့ မလိုဘူး။
တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဘယ်လိုပဲ သဘောကွဲလွဲပေမဲ့ နယ်ချဲ့
သမား တိုက်ခိုက်တဲ့တပ်ဦး ဟိုဘက်လွန်ပြီး နယ်ချဲ့
သမား ထောက်ခံတဲ့လမ်းတွေ မလိုက်ရန် သတိပြုဖို့လို
တယ်။ ကွန်မြူနစ်၊ အလံနီ၊ အလံဖြူတို့ဟာ နယ်ချဲ့
သမားတွေကို ထိထိရောက်ရောက် တိုက်ခိုက်မယ့်အစား၊
အချင်းချင်းကို ခြိမ်းခြောက်အကြမ်းပတမ်း ကိုင်တာဟာ
အင်မတန်ပဲ ဝမ်းနည်းစရာ ကောင်းတယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့ ည ၇ နာရီ၊
မိနစ် ၄၀ တွင်ရေဒီယိုမှ အသံလွှင့်ဟောပြောချက်)

x x x

တိုင်းသူပြည်သား လူအများဟာ ဥမကွဲ့၊ သိုက်

မပျက် တညီတညွတ်တည်း စည်းကမ်းတကျ ရှိဖို့လို
တယ်။ မလိုတဲ့လူတွေက ဘယ်လိုတိုက်တိုက်၊ ရှို့၊ ရှို့၊
စစ၊ မိမိတို့ အဓိက ပန်းတိုင်ကို မျက်ခြည်ပြတ်မခံဘဲ၊
လမ်း မလွဲအောင် ကြိုးစားဖို့လိုတယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့ည ၇ နာရီ၊
မိနစ် ၄၀ တွင် ရေဒီယိုမှ အသံလွှင့်ဟောပြောချက်)

x x x

အချင်းချင်း သဘောကွဲလွဲမှုမျိုး ဆိုတာကတော့
နည်းနည်းပါးပါးတော့ ရှိမှာပဲကို ဒါပေမဲ့ သူတစ်ပါးနိုင်
က ကိုယ့်နိုင်ကို လာရောက် စော်ကားလို့ အသက်စွန့်
ပြီး မလျော့တမ်း ကာကွယ်တိုက်ခိုက်တာကတော့
အားလုံးနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ အလုပ်မျိုးဖြစ်တာပဲ။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့ည၊
ပင်လုံစော်ဘွားများ ထမင်းစားပွဲတွင် မိန့်ကြားချက်)

x x x

ဗမာက တစ်မျိုး၊ ကရင်က တစ်ဖုံ၊ ရှမ်း၊ ကချင်၊
ချင်းတို့က တခြား၊ အကွဲကွဲ အပြားပြား လုပ်နေကြရင်
အကျိုးရှိမှာ မဟုတ်ဘူး။ စုပေါင်းလုပ်ကြံမှသာ အကျိုးရှိ
ကြောင်း သိနိုင်တယ်။

(၁၉၄၇ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့ည၊ ပင်လုံ
မြို့၊ စော်ဘွားများ ထမင်းစားပွဲတွင် မိန့်ကြားချက်)

x x x

တောင်သူလယ်သမားတွေဟာ ဗမာပြည်မှာ လူ
များစုဖြစ်တယ်။ လွတ်လပ်ရေးရတဲ့အခါမှာ ခင်ဗျားတို့ရဲ့
လွတ်လပ်ရေး ပါလာမယ်။ တောင်သူလယ်သမား
လူများစုရဲ့ အခွင့်အရေး မပါဘဲ လွတ်လပ်ရေးဟာ
အဓိပ္ပာယ် မရှိဘူးလို့ ယူဆတယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့၊ တောင်သူ
လယ်သမားညီလာခံတွင် မြက်ကြားသည့် မိန့်ကြားချက်)

x x x

နိုင်ငံရေး လုပ်ကြံတဲ့ နေရာမယ် ... အထူးသဖြင့်
ခေါင်းဆောင်လုပ်တဲ့ လူဟာ နောက်လိုက် လုပ်တဲ့

လူထက် ပိုပြီး အမြင်ကျယ်ရမယ်။ စစ်တိုက်တဲ့ နေရာမှာ စစ်သားတွေ နေရာတကာ ပြုလုပ်ပေမဲ့ စစ်ဗိုလ်က စစ်သားလုပ်တိုင်း မဖြစ်ဘူး။ ခေါင်းဆောင်ဟာ ဟိုလူ ပြော ဟုတ်နိုးနိုး၊ ဒီလူပြော ဟုတ်နိုးနိုး ယောင်ချာချာ လုပ်ရင် ခေါင်းဆောင် မဟုတ်ဘူး။

(၁၉၄၇ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမ၌ မြက်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)
x x x

စစ်ကြီးပြီးတော့ နယ်ချဲ့သမား အားနည်းလာပြီး၊ လက်အောက်ခံ နိုင်ငံတွေ အားတောင့်လာကြတယ်။ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတွေ နိုးကြားလာတယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမ၌ မြက်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)
x x x

လွတ်လပ်ရေးဆိုတာ တောင်းလို့ မရဘူး။ လုပ်ယူမှ ရမယ်။ တိုက်ယူတာနဲ့အခါ တိုက်ယူရမယ်။ အင်အားကို အမှီအစွဲပြုပြီးမှ ရနိုင်တယ်။

(၁၉၄၇ခု၊ မတ်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော နိုင်ငံရေး ရှင်းလင်းပွဲ၌ မြက်ကြားချက်)
x x x

အင်အား မရှိဘဲနဲ့ စာရွက်စက္ကူပေါ်မှာ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်နှင့် လွတ်လပ်သောနိုင်ငံကို ဘယ်လိုကြီး ရေးထားပေစေ၊ ကိုယ့်နောက်မှာ အင်အားကောင်း မရှိလျှင် ဘာမှ အဓိပ္ပာယ်မရှိဘူး။

(၁၉၄၇ ခု၊ မတ်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော နိုင်ငံရေး ရှင်းလင်းပွဲ၌ မြက်ကြားချက်)
x x x

မည်သည့်တိုင်းပြည်မဆို၊ တိုင်းသူပြည်သားတို့က တိုင်းချစ်၊ ပြည်ချစ်၊ မျိုးချစ် ပုဂ္ဂိုလ်ပီပီ ဤအခြေခံ ပြည်သူ့ဝတ္တရားဖြစ်သော အကောက်အခွန် ပေးဆောင် ရေး တာဝန်ကို ထမ်းရွက်ချင်စိတ် မရှိလျှင် ထိုတိုင်းပြည် သည် လွတ်လပ်ရေး မရနိုင်။ တည်တံ့သော ဘဏ္ဍာရေး

တည်းဟူသော ခိုင်လုံသည့် အုတ်မြစ်ပေါ်တွင် မတည် ဆောက်ဘဲလည်း မည်သည့်လွတ်လပ်ရေးမျှ မြဲနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့ ၂၈ နာရီခွဲ အချိန်တွင် ရေဒီယိုမှ အသံလွှင့်မိန့်ခွန်း)
x x x

မိမိတိုင်းပြည်၏ အခွန်ဘဏ္ဍာငွေကို အားမကိုးဘဲ နိုင်ငံခြားသားတို့၏ ထောက်ပံ့ချေးငှားမှုကို အားကိုး အားထားပြုနေသမျှ ကာလပတ်လုံး မည်သည့်နိုင်ငံမျှ တကယ့် လွတ်လပ်ရေးကို မရရှိနိုင်ပေ။ ကျပ်ပြည့် တင်းပြည့် လွတ်လပ်ရေးကို လိုချင်လျှင် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်ကသာ အားထုတ်ကြရပေမည်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့ ၂၈ နာရီခွဲ အချိန်တွင် ရေဒီယိုမှ အသံလွှင့်မိန့်ခွန်း)
x x x

တော်လှန်ရေးဟာ ယခုမှသာ ဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူး။ စစ်ကြီး မဖြစ်ခင်ကလည်း တော်လှန်ရေးဖြစ်တဲ့သဘော တရားတွေ ဖြစ်နေတာပဲ။ ယခု စစ်ကြီးဖြစ်ပြီးမှ တော် လှန်ရေးဟာ သိသိသာသာကြီး ပြောင်းလဲနေတယ်။ လူတွေက သတိ မထားဘဲ အမှတ်မဲ့နေကြလို့ တော်လှန် ရေးသဘောတရားများဟာ အရေအတွက် အသေးစိတ် သဘောက အရည်အချင်း အစိုင်အခဲ သဘောသို့ ပြောင်း နေတာကို မမြင်ကြဘူး။

ခေတ်ကြီးတစ်ခေတ် ခြားပြီး အစိုင်အခဲဖြစ်ပြီး ဖြစ် ပေါ်လာတော့မှသာ မြင်ကြတယ်။ ဥပမာ-ကိုယ့်ရွာမှ လူပျိုပေါက် ကလေးတစ်ယောက် ကြီးထွားလာသော် လည်း အမှတ်တမဲ့နေကြလို့ ကြီးလာတယ် မထင်ကြဘူး။ ဒီလို လူပျိုပေါက်ကလေးဟာ တခြားတစ်မြို့တစ်ရွာသို့ သွားနေပြီး ရွာပြန်လာတဲ့အခါ တယ်ကြီးပါကလားလို့ ထင်ကြ၊ ပြောကြတယ် ။ ဒီသဘောအတိုင်းပဲ ... နေ့စဉ် မျက်မြင်လို သတိ မထားကြဘူး။ အမှန်တော့ တော်လှန် ရေး သဘောတရားများဟာလည်း အကြောင်းအကျိုး ဆက်ပြီး အရေအတွက် အသေးစိတ်သဘောက အရည် အချင်း အစိုင်အခဲ သဘောသို့ ပြောင်းလဲနေတာပဲ။

လှန်ရေးဟာ သွေးထွက်သံယိုရှိတဲ့ တော်လှန်ရေး၊ သွေးထွက်သံယို မရှိတဲ့ တော်လှန်ရေးရယ်လို့ ၂ မျိုးရှိတယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့၊ အာလံမြို့၌ ကျင်းပသော တော်လှန်ရေးနေ့ အခမ်းအနားတွင် မြွက်ကြားသည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

တော်လှန်ရေး သဘောအားဖြင့်ကြည့်လျှင် တော်လှန်ရေး သဘောတရားများ အသေးစိတ် သဘောက အစိုင်အခဲသဘောသို့ ပြောင်းလဲပြီး ပေါက်ကွဲလာတာ အမျိုးမျိုးတွေ့ရတယ်။ ဥပမာ- ရှေးအခါက ပြင်သစ်ပြည်ဟာ လယ်ရှင်စနစ်အရ စီမံပုံ ဆိုင်းဝါးလွန်းလို့ တိုင်းသူပြည်သားတွေဟာ အမျိုးမျိုး ညှဉ်းပန်းမှုခံကြရတယ်။ ဒီအခါမှ တိုင်းသူပြည်သား၏ မကျေနပ်မှု၊ မခံနိုင်မှု အသေးစိတ်သဘောတရားများသည် အစိုင်အခဲသဘောသို့ ပြောင်းလဲပြီး တော်လှန်ရေးပေါက်ကွဲလာတယ်။ ရုရှားပြည်မှာလည်း ဇာဘုရင်၏ အုပ်ချုပ်ပုံစနစ်ကို အလုပ်သမားတွေရော၊ တောင်သူလယ်သမားတွေရော၊ ပညာတတ်တွေရော နောက်ဆုံးစစ်တပ်ကပါ မကျေနပ်မှု အစိုင်အခဲကြီး ဖြစ်လာတဲ့အတွက် အကြီးအကျယ် ပေါက်ကွဲခဲ့တယ်။ ပထမတော့ သွေးထွက်သံယို မရှိတဲ့ တော်လှန်ရေးဖြစ်သော်လည်း နောက်ဆုံးတော့ သွေးထွက်သံယို တော်လှန်ရေးဖြစ်လာတယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့၊ အာလံမြို့၌ ကျင်းပသော တော်လှန်ရေးနေ့ အခမ်းအနားတွင် မြွက်ကြားသည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

ဥပမာ ... စီးဆင်းလျက်ရှိတဲ့ ရေအလျဉ်ကို ဟန့်တားပိတ်ဆို့လိုက်တဲ့အခါ ပြန်စီးလာတဲ့ရေဟာ အတင်းရင့်လည်း တိုးထွက်ရမယ်... (သို့မဟုတ်) ပြည့်လျှံအန်ထွက်ပြီး ဆီးမနိုင်၊ တားမရရင်လည်း ဖြစ်ရမယ်။ တစ်နည်းရေနွေးငွေ့များကို ထွက်နေကြ မထွက်စေဘဲ ပိတ်ထားလိုက်လျှင် ပေါက်ကွဲ သွားရတယ်။ ဒီသဘောအတိုင်း နိုင်ငံရေးအားဖြင့် တော်လှန်ရေးသဘောတရားများဟာလည်း မပြတ်အစဉ်အဆက် ဖြစ်နေကြတယ်။ ဒီလို

အဖြစ်အစဉ်ကို ဟန့်တားလျှင် ပေါက်ကွဲလာမှာပဲ။ မည်သည့်တိုင်းပြည်မှာမဆို သူတိုင်းပြည်မှာ သူ့အကြောင်းနှင့်တော်လှန်ရေးဖြစ်စဉ်များ ရှိကြတာပဲ။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့၊ အာလံမြို့၌ ကျင်းပသော တော်လှန်ရေးနေ့ အခမ်းအနားတွင် မြွက်ကြားသည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

ဗြိတိသျှ အင်ပါယာရဲ့ အခြေအနေကို ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်လျှင် စစ်နိုင် တိုင်းပြည်ဖြစ်နေပေမဲ့ တုတ်ပြီး၊ ဓားပြီးသမားတွေ အတွင်းကြေ ကြေသလို စီးပွားရေးအားဖြင့် အတွင်းကြေ ကြေနေတယ်။ စစ်ကြီးမဖြစ်ခင်က အင်္ဂလိပ်က မြီရှင်၊ အိန္ဒိယက မြီစား၊ စစ်ကြီးပြီးတော့ အိန္ဒိယက မြီရှင်၊ အင်္ဂလိပ်က မြီစားဖြစ်လာရတယ်။ စစ်ကြီးမဖြစ်ခင်က အိဂျစ်က မြီစား၊ အင်္ဂလိပ်က မြီရှင်၊ စစ်ကြီးပြီးတော့ အိဂျစ်က မြီရှင်၊ အင်္ဂလိပ်က မြီစားဖြစ်လာရတယ်။ သူတို့ အားနည်းနေတဲ့အခါမှာ ကိုယ်က အားကြီးအောင် လုပ်ရမယ်။ နယ်ချဲ့သမားတွေချင်းပေါင်းပြီး အာရှတိုက်ကို မနှိမ်နင်းနိုင်အောင် ကြိုးစားကြရမယ်။ သူက အားနည်းပြီး ကိုယ်က အားကြီးတဲ့အခါမျိုး ဖြစ်လာရင် လွတ်လပ်ရေး လွယ်လွယ်နဲ့ ရနိုင်မယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့၊ အာလံမြို့၌ ကျင်းပသော တော်လှန်ရေးနေ့ အခမ်းအနားတွင် မြွက်ကြားသည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

လွတ်လပ်ရေးကိုရအောင် ကျွန်တော်တို့ ကြိုးပမ်းနေကြတာဟာ ဗမာတွေ လွတ်လပ်ပြီဟေ့လို့ ပြောကောင်းရုံကလေးအတွက် ကြိုးပမ်းနေကြတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ခပ်တိုတိုပြောရရင် ဗမာတွေ လူတန်းစေ့နေနိုင်အောင် လုပ်ပေးဖို့ လွတ်လပ်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းနေကြတာ။ အဲဒီတော့ ဗမာတွေ လွတ်လပ်ပြီးတဲ့နောက် လူတန်းစားစေ့စေ့ နေနိုင်ဖို့ အလုပ်တွေကို မလုပ်ရဘဲ ကဖျက်ယဖျက်သမားတွေနဲ့ နှောင့်ယှက်မှုတွေကို တုံ့ပြန်နေရတာနဲ့သာ အချိန်ကုန်နေကြရမယ်ဆိုရင် လွတ်လပ်ရေး ရတာဟာ အဓိပ္ပာယ်ကိုရှိမှာ မဟုတ်ဘူး။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၅ ရက်နေ့ည ၆ နာရီ၊ ၃၃ မိနစ် အချိန်တွင် ရေဒီယိုမှ အသံလွှင့်ချက်)

x x x

ကျုပ်တို့ဟာ လူထုရဲ့ ခေါင်းဆောင် လုပ်မယ်ဆိုရင် လူထုရဲ့အကျိုးကို တကယ်တမ်း ဆောင်ရွက်နိုင်အောင် ကြိုးပမ်းကြရပေလိမ့်မည်။ ပြတ်ပြတ်သားသား လုပ်ရ ကြရပေလိမ့်မယ်။ ချီတံ့ချီတံ့အဖြစ်မျိုးကို စွန့်ပစ်ကြရ လိမ့်မယ်။ နိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်တယ်ဆိုတာ "ကြောက်လွှဲ- ရဲမင်းဖြစ်" ဆိုတဲ့အတိုင်း ရဲနိုင်မှ ဖြစ်မယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၅ ရက်နေ့ည ၆ နာရီ၊ ၃၃ မိနစ် အချိန်တွင် ရေဒီယိုမှ အသံလွှင့်ချက်)

x x x

အစိုးရဆိုတာ လူပဲ၊ လူတွေဖြစ်နေတော့ မကျေနပ် ချက်တွေတော့ ရှိမှာပဲ။ အစိုးရ အရာရှိဘက်ကနေ မကြည့်ဘဲနဲ့ ပြည်သူဘက်ကနေ ကြည့်မယ်ဆိုလျှင် အများကြီး ပြောစရာတွေ ရှိတာပဲ။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလအတွင်း နတ်မောက်မြို့၌ ပြောကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

လွတ်လပ်ရေးရပြီး ရတဲ့လွတ်လပ်ရေးကို ဆက် လက် တည်တံ့အောင် လုပ်နိုင်ရမယ်။ ရတဲ့လွတ်လပ်ရေး အရသာကို မြန်မြန်ခံစားရအောင် လုပ်ရမယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၇ ရက်နေ့၊ နှစ်သစ်ကူး မိန့်ခွန်း)

x x x

လူတွေက တင်မြောက်တဲ့ အစိုးရ ဆိုတာဟာ လူတွေရဲ့ အစိုးရ၊ ပြည်သူတွေရဲ့အစိုးရ၊ ပြည်သူတွေနဲ့ အလှမ်းမဝေးဘဲ အမြဲလက်တွဲနေတဲ့ အစိုးရဖြစ်မှသာ လျှင် သဘောတရားအတိုင်း ကိုက်ညီမယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်တယ်။ အဲဒီသဘောတရားနဲ့ ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ဆန့်ကျင်တဲ့ သားစဉ်မြေးဆက် ဆက်ခံသွားတဲ့ ရှင်ဘုရင် စနစ်ကို မလိုချင်ဘူး။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့် ဖဆပလပဏာမပြင်ဆင်မှုညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

ဒီမိုကရေစီဆိုတာဘာလဲ။ လူလူချင်း၊ လူတန်းစား အချင်းချင်း၊ လူမျိုးအချင်းချင်း အစရှိသည်အားဖြင့် အခွင့်အရေး တန်းတူ ကျပ်ပြည့်တင်းပြည့် မရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး ဒီမိုကရေစီ ကျပ်ပြည့်တင်းပြည့် မဟုတ် သေးဘူး။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့် ဖဆပလပဏာမပြင်ဆင်မှုညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

အခု ဒီမိုကရေစီတွေခေါ်နေတဲ့ တိုင်းပြည်တွေ အများဟာ တကယ့် ဒီမိုကရေစီ မဟုတ်သေးဘူး။ ငါးမူး၊ သုံးမူး၊ တစ်ပဲလောက်ပဲ ဒီမိုကရေစီ ဖြစ်ကြသေးတယ်။ အဲဒီ ဒီမိုကရေစီတွေဟာ အရင်းစစ်လိုက်တော့ အရင်းရှင် ခေါ်တဲ့စွည်းရှင်၊ အရင်းရှင်တွေ စီးပွားရေး ချယ်လှယ် တဲ့စနစ်အခြေခံတဲ့ ဒီမိုကရေစီတွေ ဖြစ်တယ်။ တစ်နည်း အားဖြင့် အရင်းရှင်တွေရဲ့ အာဏာရှင် စနစ်အုပ်ချုပ် ရေးကို ဒီမိုကရေစီဆိုတဲ့ ဗန်းပြပြီးထားတဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးပဲ။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့် ဖဆပလ ပဏာမ ပြင်ဆင်မှုညီလာခံ၌ မိန့်ကြား သည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

နိုင်ငံရေးဟာ စီးပွားရေးအခြေခံပေါ်မှာ တည်တယ်။ နိုင်ငံရဲ့ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေတွေကလည်း စီးပွားရေးသဘောတရားတွေနှင့်ကင်းလို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ အရင်းရှင် ဒီမိုကရေစီသမားသက်သက် မျက်စိနဲ့ ကြည့် ပြောရင်တော့ ဒါမမှန်ဘူးလို့ ပြောရမှာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကမ္ဘာ အရပ်ရပ်မှာရှိတဲ့နိုင်ငံ အသီးသီးဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ ဥပဒေ တွေကို အတွင်းကျကျ လေ့လာရင် စီးပွားရေးသဘော တရားတွေ မူတည်ပြီး လုပ်တာကို တွေ့ရလိမ့်မယ်။

အရင်းရှင် ဒီမိုကရေစီသမားတွေအဖို့ဆိုရင် အရင်းရှင် စနစ်သာလျှင် စီးပွားရေးစနစ်မှန် ဖြစ်တယ်။ ဒီစနစ်သာ လျှင် တည်တံ့ရမယ်။ အဲဒီစနစ်ဟာ အမြဲတည်တံ့ သလိုလို ယူဆပြီး အလုပ် လုပ်ကြတယ်။ အမှန်မှာတော့ ဘယ်နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးစနစ်မှ အမြဲတမ်းတည်တံ့တာ မရှိဘူး။ သူ့အချိန် သူ့အခြေအနေအလိုက် ဖြစ်လာကြ တာပဲ။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၉ ရက်နေ့၌ ကျင်းပသည့် ဖဆပလ ပဏာမ ပြင်ဆင်မှု ညီလာခံ၌ မိန့်ကြား သည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

တကယ့် ဒီမိုကရေစီဆိုတာ နိုင်ငံရေးသဘောတရား အရ ပြည်သူတွေရဲ့ အကျိုးအတွက် ပြည်သူတွေက တင်မြောက်တဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ အစိုးရဖြစ်ရုံနဲ့ မပြီးသေး ဘူး။ အဲဒီအစိုးရဟာ ပြည်သူတွေရဲ့ စီးပွားရေး အဆင့် အတန်းကို အခွင့်အရေး တန်းတူ ရနိုင်တဲ့အခြေအထိ မြှင့်တင်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးမှ တကယ့်ဒီမိုကရေစီ အထိ တက်လှမ်းနိုင်မယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၉ ရက်နေ့၌ ကျင်းပသည့် ဖဆပလ ပဏာမ ပြင်ဆင်မှု ညီလာခံ၌ မိန့်ကြား သည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

အဲဒီ ဒီမိုကရေစီ အဆင့်အတန်းရောက်အောင် ဘယ်လို အခြေခံတွေ ချရမလဲ။

- ၁။ အရေးကြီးတဲ့ စက်မှုလက်မှုပစ္စည်း လုပ်ငန်း တွေကို အစိုးရက သိမ်းနိုင်ရမယ်။ သို့မဟုတ် သိမ်းနိုင်အောင် အခြေခံမျိုးထားရမယ်။
- ၂။ အလုပ်သမားတွေရဲ့ နေရေး၊ ထိုင်ရေး၊ စား ရေး၊ သောက်ရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စည်းရုံးရေး၊ အိုနာစာအရေး အစရှိသဖြင့် အခွင့်အရေး တွေ ရှိရမယ်။
- ၃။ လယ်လုပ်တဲ့လူတွေရဲ့လက်ထဲ လယ်ရောက် အောင် စီစဉ်နိုင်ရမယ်။ လယ်အမြောက် အမြားကို တစ်သီးပုဂ္ဂလပိုင်ဆိုင်တဲ့စနစ်ကို

ပယ်ဖျက်နိုင်ရမယ်။

- ၄။ လူမျိုးအသီးအသီးဟာလည်း သူတို့ ရထိုက်တဲ့ အခွင့်အရေးတွေရအောင် စီစဉ်ထားရမယ်။
- ၅။ တိုင်းသူပြည်သားတွေသာလျှင် အာဏာပိုင် အစစ်ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောတရားကို ခိုင်ခိုင်မာမာဖြစ်အောင် စီစဉ်တတ်ရမယ်။
- ၆။ လူမျိုး ဘာသာမရွေး၊ လိင်မရွေး၊ တိုင်းပြည် ကြီးသားတိုင်း ရသင့် ရထိုက်တဲ့ အခွင့်အရေး တွေ ပါရမယ်။
- ၇။ တိုင်းပြည် ကာကွယ်ရေးဟာ ပြည်သူ့အစိုးရ တာဝန်ဖြစ်တယ်။ အခု ကျွန်ဘဝမှာလို ရှေးကလည်း ရဲအဖွဲ့အစရှိတဲ့ အခုပြည်သူ့ ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ဆိုတဲ့အဖွဲ့တွေကို တစ်သီး တခြား တည်ထောင်ရတဲ့ အခြေအနေမျိုး မရှိစေရဘူး။
- ၈။ တိုင်းပြည် ဥပဒေတရားရုံး စနစ်ဟာလည်း ပြည်သူတွေရဲ့အကျိုး ရှေ့ရှုမယ့် ပြည်သူ တရားရုံးစနစ်မျိုး ဖြစ်ရမယ်။

အဲဒီအချက်တွေ ပါမှသာလျှင် တကယ့် ဒီမိုကရေစီ အခြေခံတွေ ချရာရောက်မယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၉ ရက်နေ့၌ ကျင်းပသည့် ဖဆပလ ပဏာမ ပြင်ဆင်မှု ညီလာခံ၌ မိန့်ကြား သည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

အကုန်လုံး အကျိုးရှိတဲ့ ဒီမိုကရေစီ ဆိုတာကတော့ ခုလို အရင်းရှင်၊ အလုပ်သမား၊ လယ်ရှင် အစရှိတဲ့ လူတန်း စား ကွဲပြားမှုတွေရှိနေသမျှကာလပတ်လုံး မဖြစ်နိုင်သေး ဘူး။ လယ်ရှင်အကျိုးရှိတိုင်း လယ်သမား အကျိုးမရှိ နိုင်ဘူး။ အရင်းရှင်အကျိုးရှိတိုင်း၊ အလုပ်သမားအကျိုး မရှိနိုင်ဘူး။ သူတို့ အချင်းချင်း အကျိုးတွေဟာ တစ်ခါ တစ်ခါ စေ့စပ်လို့မရနိုင်ဘဲ တစ်ဦးအကျိုးရှိရင် တစ်ဦးထိ မယ်ဆိုတဲ့အခြေမျိုးဖြစ်လာတဲ့အခါ အစိုးရဟာ တစ်ဖက် ဘက်က ပင်းမှ ဖြစ်နိုင်မယ်။ အဲဒီတော့က ဒီမိုကရေစီ စနစ်သစ်ဆိုတာ အစိုးရက လူများစုဖြစ်တဲ့ ဆင်းရဲသားတွေ ဘက်က ထုံးစံအတိုင်းတော့ ပင်းမယ် ဆိုတဲ့သဘောပဲ။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၉ ရက်နေ့၌ ကျင်းပသည့်
ဖဆပလပဏာမပြင်ဆင်မှုညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသည့်
မိန့်ခွန်း)

x x x

လူမျိုးအရ၊ ဘာသာအရ၊ လိင်အရ အခွင့်အရေး
ခွဲခြားမှု၊ နှိမ်ချမှုတွေကို ဥပဒေအရ ပယ်ဖျက်ပြီး၊ ဒီလို
နှိမ်နင်းတာမျိုးတွေရင် ဥပဒေအရ အပြစ်ပေးတာ ပျိုး
ထောင် စီမံရမယ်။ ဒါမှ ဒီမိုကရေစီ ပီသမယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၉ ရက်နေ့၌ ကျင်းပသည့်
ဖဆပလပဏာမပြင်ဆင်မှုညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသည့်
မိန့်ခွန်း)

x x x

ဖက်ဆစ်စနစ်ဆိုတာ ဘာလဲ ... ကြမ်းသင့်လို့
ကြမ်းတာကို ဖက်ဆစ်စနစ်လို့ မခေါ်ဘူး။ ကိုယ်နှင့်
စိတ် မသင့်တာ လုပ်သမျှကို ဖက်ဆစ်စနစ်လို့ ခေါ်တာ
မဟုတ်ဘူး။ ငွေပင် ငွေရင်းရှင် (Finance Capi-
tal) ကြီးတွေက လက်ကိုင်တုတ် လုပ်ထားတဲ့ တပည့်
တွေနဲ့ တိုင်းသူပြည်သား လူအများကို အကြမ်းပတမ်း
ဖိနှိပ်ပြီး အင်မတန် ကျဉ်းမြောင်း မှားယွင်းတဲ့ လူမျိုးရေး
တရား လက်ကိုင်ထားတဲ့ဝါဒဟာ ဖက်ဆစ်ဝါဒပဲ။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၉ ရက်နေ့၌ ကျင်းပသည့်
ဖဆပလပဏာမပြင်ဆင်မှုညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသည့်
မိန့်ခွန်း)

x x x

ဘာလဲ တော်လှန်ရေး ... အကြမ်းပတမ်း လုပ်တာ
တိုင်း တော်လှန်ရေးလား မဟုတ်ဘူး။ အဖျက်လုပ်ငန်းဆို
တာတိုင်း တော်လှန်ရေးလား ... မဟုတ်ဘူး။ လုပ်ချင်
တိုင်း လုပ်လို့ရသလား ... မဟုတ်ဘူး။ ဘာရည်ရွယ်
ချက်နဲ့လဲ၊ ဘယ်လိုလဲ၊ လဲ-လဲ-လဲ၊ အဲဒီလို လဲတွေ
အမျိုးမျိုးနဲ့ ကျွန်တော်တို့ စဉ်းစားကြစို့။ တစ်ခါတစ်ရံ
အခါက ဒီမေးခွန်းတွေကို ကျွန်တော် ဒီလိုဖြေခဲ့တယ်။

Revolution is direct participation of masses
themselves to shape their own destiny funda-

mentally by all possible means, historically in-
evitable and necessary and inadmissable of all
forms of dry schematisation unrelated to given
historical conditions, and of blind, negative,
spontaneous, destructive character, and there-
fore reative in the highest degree.

Its fundamental object is the emancipation
of all toilers, its basis mass participation, its guaran-
tee of victory mass consiousness. (In other words,
the degree to which the toiling mass in organi-
sed and those consionsness of its role and
power.)

တော်လှန်ရေးဆိုတာ လူထုက လူထုရဲ့ ကံကြမ္မာကို
အခြေခံကနေပြီး ဖန်တီးရာမှာ ဘယ်လိုပဲ ဖြစ်ဖြစ်ဆိုပြီး၊
လူထုကိုယ်တိုင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်တယ်။
ရာဇဝင်ကြောင်းအရ မလွဲမရှောင်သာလို့ဘဲ လိုတယ်။
ဖြစ်ပျက် ပေါ်ပေါက်နေတဲ့ ရာဇဝင်အခြေအနေ အချက်
အလက်တွေနဲ့ အခြား တစ်လမ်းဖြစ်တဲ့ အခြောက်တိုက်
စိတ်ကူး စီမံကိန်းမျိုးနဲ့တော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ပြီးတော့
မျက်စိစုံမှိတ်ပြီး အကန်းလို ရမ်းလို မဖြစ်ဘူး။ တစ်ဖက်
တွင်သာ လုပ်တဲ့အလုပ်၊ အလိုအလျောက် လူထု ထကြွမှု
ပျက်စီးရုံ အလုပ်ကိုလည်း လက်မခံနိုင်ဘူး။

အဲဒါတွေကြောင့် တော်လှန်ရေး ဆိုတာ အကြီး
အကျယ်ဆုံး ပြုပြင်ဖန် တီးတတ်တဲ့ သတ္တိရှိပါတယ်။
တော်လှန်ရေးရဲ့ အခြေခံ ရည်ရွယ်ချက်ကြီးကတော့
လုပ်စားကိုင်စား လူထုကြီး လွတ်လပ်မှု ဖြစ်ပါတယ်။

တော်လှန်ရေးနဲ့ အခြေခံအုတ်မြစ်ကတော့ လူထု
ပါဝင်အောင် ဆောင်ရွက်ရေး ဖြစ်ပါတယ်။ တော်လှန်
ရေးအောင်မြင်ဖို့ အခြေခံကတော့ လူထုကြီး နိုးကြား
ထကြွမှု တစ်နည်းအားဖြင့် လူထုကြီးဟာ ဘယ်အထိ
ဖွဲ့ဖွဲ့စည်းစည်းရှိလို့ ဘယ်အထိ မိမိရဲ့တာဝန်နှင့် တန်ခိုး
အာဏာကို သိရှိနားလည် နိုးကြားသလဲဆိုတဲ့အပေါ်မှာ
တည်ပါတယ်။ အဲဒီလို ကျွန်တော်ဖြေခဲ့တယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၉ ရက်နေ့၌ ကျင်းပသည့်
ဖဆပလ ပဏာမ ပြင်ဆင်မှုညီလာခံ၌ မိန့်ကြား
သည့် မိန့်ခွန်း)

ကျုပ်တို့ အခုလုပ်နေတာ အားလုံးတွေဟာ ဘာကို လုပ်နေတာလဲ ... ကျုပ်တို့တိုင်းပြည်ကြီးကို တော်လှန် ပြောင်းလဲနေကြတာပဲ မဟုတ်လား။ အဲဒီလို တော်လှန် ပြောင်းလဲနေတဲ့အခါ ကြမ်းသင့်တဲ့အခါလည်း ကြမ်းခဲ တယ်။ ကြမ်းစရာ လိုသေးရင်လည်း ကြမ်းရဦးမှာပဲ။ သို့သော်လည်း ကြမ်းရမယ်ဆိုတာတော့ ကျွန်တော် နား လည်သလောက် တကယ့်တော်လှန်ရေး သဘောတရား မဟုတ်ဘူး။

အဓိက ဖွားမြင်လာသော ကလေးဟာ မမွေးခင်က ပဋိသန္ဓေ တည်ရတယ်။ နေ့ရက်စေ့မှ မွေးဖွားရတယ်။ အဲဒီမတိုင်မီ မွေးဖွားရင် သေရင်လည်းသေမယ်။ လျှော့ရင် လည်း လျှော့မယ်။ ချည့်နဲ့ရင်လည်း ချည့်နဲ့မယ်။ အင်မတန် ကောင်းခဲတယ်။ ပြီးတော့ မွေးဖွားတဲ့အခါမှာလည်း ပြင်းပြင်းထန်ထန်နဲ့ ဖွားရတာရှိတယ်။ သက်သက် သာသာနဲ့ ဖွားရတာရှိတယ်။ အမေ အဖေရဲ့ ကျန်းမာ ရေး၊ လက်သည်လုပ်တဲ့သူ ကျင်လည်မှု အစရှိတဲ့ အခြေ အနေတွေအရပဲ ဖြစ်တာပဲ။

အခုလည်းပဲ ဒီအတိုင်း တော်လှန်ရေးကို စဉ်းစား မယ်ဆိုရင် တချို့လူတွေက ကြမ်းမှ အာဏာသိမ်းရ မယ်ဆိုပြီး ပြောကြတယ်။ ကိုင်း...ရုရှားပြည်မှာ တော် လှန်ရေးဖြစ်တုန်းက အာဏာသိမ်းယူတဲ့အခါ ကြမ်းခဲရ သလား၊ ခြုံကြည့်ရင် မကြမ်းခဲရဘူး။ သိမ်းပြီးအာဏာကို နောက်ကျတော့ကာ ပြန် ကာကွယ်တဲ့အခါမှာ ကြမ်းတာ တွေလုပ်ရတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ အာဏာသိမ်းတဲ့ နေရာမှာ မကြမ်းခဲရသလဲ။

တော်လှန်ရေးလုပ်တဲ့လူတွေက ကြမ်းချင်လို့လည်း မဟုတ်ဘူး။ မကြမ်းချင်လို့လည်း မဟုတ်ဘူး။ ကြမ်းစရာ ကို မလိုလို့ မကြမ်းရတာဘဲ။ တော်လှန်ရေးရဲ့ နောက်ဆုံး အဆင့်ဟာ အာဏာ လက်ရ သိမ်းပိုက်မှုပဲ။ အာဏာ လက်ရ သိမ်းပိုက်မှုဆိုတာလည်း ကနေ့အာဏာရပြီး၊ နက်ဖြန် ပြန် လွတ်သွားတာမျိုး မဟုတ်ဘူး။ ရပြီးတဲ့ အာဏာကို ထိန်းထားနိုင်အောင် စီစဉ်ပြီး သိမ်းပိုက်မှ တကယ့်အာဏာ သိမ်းပိုက်ရာ ရောက်မယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၉ ရက်နေ့၌ ကျင်းပသည့် ဖဆပလ ပဏာမပြင်ဆင်မှုညီလာခံ၌ မိန့်ကြား သည့် မိန့်ခွန်း)

လွတ်လပ်ရေးရတယ်ဆိုတဲ့ ကိစ္စဟာ လွယ်တဲ့ကိစ္စ မဟုတ်ဘူး။ လွတ်လပ်ရေး ရရုံနှင့် ကျုပ်တို့ ပြဿနာ တွေ ပြေရှင်းသွားကြရမှာ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီအခါကျမှ တကယ့်ပြဿနာတွေ ပေါ်လာလိမ့်မယ်။ လွတ်လပ်ရေး ဟာ လမ်းဆုံး မဟုတ်ဘဲ လူတွေရဲ့ ကောင်းစားရေးကို ရောက်စေမယ့် လမ်းကြောင်းသာ ဖြစ်တယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၉ ရက်နေ့၌ ကျင်းပသည့် ဖဆပလ ပဏာမ ပြင်ဆင်မှု ညီလာခံ၌ မိန့်ကြား သည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

တိုင်းပြည်ကာကွယ်ရေးမှာ စစ်တပ်က လူတွေနဲ့ လုံလောက်အောင် ကာကွယ်နိုင်တဲ့ခေတ် မဟုတ်ဘူး။ တိုင်းပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းမှာလည်း အစိုးရဘက်က လူတွေနဲ့ မလုံလောက်ဘူး။ ယခု ခေတ်မယ် ဘယ်ဟာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကာကွယ်ရေး လုပ်ငန်းမှာပဲဖြစ်ဖြစ် လုပ်တဲ့အခါမယ်၊ တိုင်းပြည်လူထုနှင့် ယှဉ်၍ ကိုယ်ထိ လက်ရောက်ပါဝင်ကူညီဖို့ သဘောတရား တစ်နေ့တခြား ပိုမို ထင်ရှားလာတယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လဆန်း၊ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ မီးသတ်အစည်းအရုံးကြီးတွင် မိန့်ကြားချက်)

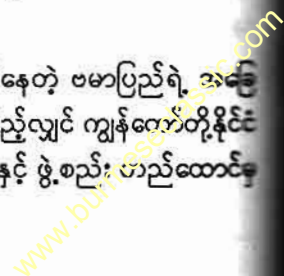
x x x

အခြား တစ်တိုင်းတစ်နိုင်ငံက နိုင်ငံချဲ့ စနစ် လွှမ်းမိုးခြင်း ခံရလျှင် မည်သည့် နိုင်ငံမျိုးမှ အဟုတ် တကယ် မကြီးပွားနိုင်ပါဘူး။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာအဆောက်အအုံ၌ မြန်မာ ပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေး ကွန်ဖရင့် အစည်း အဝေးတွင် မြက်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

ကျွန်တော်တို့ အခုဖြစ်နေတဲ့ ဗမာပြည်ရဲ့ အခြေ အနေတွေကို ထောက်လို့ ကြည့်လျှင် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ ကို ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအဖြစ်နှင့် ဖွဲ့စည်း ဟည်ထောင်မှု

သာလျှင် သင့်လျော်လျောက်ပတ်ပါလိမ့်မယ်လို့ ယူဆတဲ့ အတိုင်း သည် အခြေခံသဘောကို သည်အဆိုထဲမှာ ထည့်သွင်းပြီး သည်လွတ်တော်ကြီးမှာ တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ဦးအောင်ဆန်း အမည်ဖြင့်တင်သွင်းသော ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေနှင့် ပတ်သက်သည့် လမ်းညွှန်ပြဋ္ဌာန်းချက်)

x x x

ဘယ်နိုင်ငံဘက်မှာဖြစ်ဖြစ်၊ ယခုခေတ်မှာ ဘယ် တိုင်းနိုင်ငံမှကမ္ဘာကြီးမှာ ဖြစ်နေတဲ့ ဝါဒနှင့် ကမ္ဘာကြီးမှာ ဖြစ်နေတဲ့အရေးကိစ္စတွေရဲ့ ဂယက်အရိုက်ကို မခံရတဲ့ နယ်ရယ်လို့ ရှိမှာမဟုတ်ဘူး။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ဦးအောင်ဆန်း အမည်ဖြင့်တင်သွင်းသော ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေနှင့် ပတ်သက်သည့် လမ်းညွှန်ပြဋ္ဌာန်းချက်)

x x x

ဒီမိုကရေစီဝါဒ၊ ဒီမိုကရေစီစနစ်၊ ဒီမိုကရေစီ သဘောတရားတွေ ခေတ်စားနေတဲ့ သည်ကမ္ဘာကြီးမှာ ဒီမိုကရေစီသဘောထား မထားနိုင်တဲ့ နယ်ဟာ အနေနဲ့ နှင့်အမြန် အဲသည်နယ်မှာရှိတဲ့လူတွေ နီးကြားထကြွ လာပြီး သည်လို ကမ္ဘာကြီးရဲ့ သဘောတရားတွေနှင့် ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ခေတ်သဘောတရားတွေနှင့် ဆန့် ကျင်ဘက် သဘောတရားတွေကို တွန်းလှန်ပစ်ကြမှာပဲဆို တာ ကျွန်တော် နိမိတ်ဖတ်ထားချင်တယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ဦးအောင်ဆန်း အမည်ဖြင့် တင်သွင်းသော ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေနှင့် ပတ်သက်သည့် လမ်းညွှန်ပြဋ္ဌာန်းချက်)

x x x

ကျွန်တော်တို့ လိုချင်တာကတော့ နိုင်ငံကြီး နှစ်နိုင်ငံကြားမှာ နယ်နိမိတ် ခြားပေးရုံလောက်ဖြစ်တဲ့ (Buffer State) မျိုးလို နယ်ခြားနိုင်ငံကလေးမျိုးလည်း မဖြစ်ချင်ဘူး။

နောက်ပြီးတော့ နိုင်ငံကြီး တစ်နိုင်ငံရဲ့ ဩဇာ

လွှမ်းမိုးမှု အထူးတလည် ခံရတဲ့ (Vassal State) မျိုး လည်း မဖြစ်ချင်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဖြစ်ချင်တာကတော့ ဆန်မရှိ စောက်စားကြီးပဲ ခေါ်ခေါ်(ရယ်သံများ)၊ ကျွန် တော် တို့ ဖြစ်ချင်တဲ့နိုင်ငံကတော့ လွတ်လပ်ပြီး အချုပ် အခြာအာဏာပိုင်တဲ့ နိုင်ငံတော် ဖြစ်စေချင်တယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ဦးအောင်ဆန်း အမည်ဖြင့်တင်သွင်းသော ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေနှင့် ပတ်သက်သော လမ်းညွှန်ပြဋ္ဌာန်းချက်)

x x x

အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် လွတ်လပ်သော သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်နှင့်တကွ အပါအဝင်ဖြစ်သည့် ပြည်နယ် များနှင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်း အားလုံးတို့၏ အခွင့်အာဏာ ဟူသမျှတို့သည် တိုင်းသူပြည်သားတို့ထံမှ သက်ဆင်း စေရမည်။ ဒါကတော့ ကျွန်တော် ယခုတွင်က ပြောခဲ့တဲ့ အတိုင်း လွတ်လပ်တဲ့ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် နိုင်ငံ တော်လို့ ဖွဲ့စည်းလိုက်တဲ့အခါမှာ အဲသည် နိုင်ငံတော် ပိုင်တဲ့၊ အဲသည် နိုင်ငံတော်လက်ထဲမှာရှိတဲ့ အချုပ်အခြာ အာဏာဟာ ဘယ်သူတွေရဲ့ လက်ထဲမှာ ဘယ်သူတွေက သာလျှင် ပိုင်ဆိုင်သင့်တယ်ဆိုတဲ့ ပြဿနာ သဘော တရားကို ကျွန်တော်တို့ ဖြေရမယ်ဆိုလို့ရှိလျှင် တိုင်းသူ ပြည်သားတွေသာလျှင် မူလဘူတအားဖြင့် နိုင်ငံတော်ရဲ့ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်တဲ့ လူတွေဖြစ်တယ်လို့ ကျွန် တော်တို့ ယူဆတယ်။ ယုံကြည်တယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ဦးအောင်ဆန်း အမည်ဖြင့်တင်သွင်းသော ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေနှင့် ပတ်သက်သော လမ်းညွှန်ပြဋ္ဌာန်းချက်)

x x x

ရာဇဝင်အကြောင်းကိုပဲကြည့်ကြည့်၊ ဘယ်လိုပဲ ကြည့်ကြည့်၊ နိုင်ငံတော် အချုပ်အခြာအာဏာတွေဆို တာ မူလဘူတလိုက်ကြည့်မယ်ဆိုလျှင် တိုင်းသူပြည် သားတွေလက်ထဲမှာ ရှိတယ်ဆိုတာကို တွေ့ရပါလိမ့် မည်။ ကျွန်တော်တို့ အယူအဆမှာဆိုလျှင် ကမ္ဘာအစ သမ္မတမင်းကဆိုတဲ့အတိုင်း သမ္မတမင်းကို လူတွေက တင်မြှောက်ခဲ့တာပဲ၊ အဲသည်အတိုင်း ရှေ့လျှောက်ပြီး

ဖြစ်ရမှာပဲ။ အဲသည်အတိုင်း ကျွန်တော်တို့ဟာ အချုပ် အခြာအာဏာပိုင် လွတ်မြောက်သော သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ တော်နှင့်တကွ အပါအဝင်ဖြစ်သည့် ပြည်နယ်များနှင့် အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းအားလုံးတို့၏ အခွင့်အာဏာဟူသမျှ တို့သည် တိုင်းသူပြည်သားတို့ထံမှ သက်ဆင်းစေရမည် လို့ ဆိုခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အဲသည်တော့ သည်သဘောကို ကျွန်တော်တို့ ချထားလိုက်တဲ့အခါ မြန်မာနိုင်ငံတော်ရဲ့ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေကို ရေးဆွဲတဲ့အခါမှာ တိုင်းသူပြည်သားတွေဆီက အခွင့်အာဏာရတယ် ဆိုတဲ့ မူအတိုင်းသာလျှင် အချက်အလက်တွေ ပါရလိမ့်မည်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ဦးအောင်ဆန်း အမည်ဖြင့်တင်သွင်းသော ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေနှင့် ပတ်သက်သော လမ်းညွှန်ပြဋ္ဌာန်းချက်)

x x x

နိုင်ငံရေးမှာ ဆိုလိုရှိလျှင် ဘယ်သူကတော့ဖြင့် မဲ မရထိုက်ဘူး၊ ဘယ်သူကတော့ဖြင့် မဲ ရထိုက်တယ် စသည်ဖြင့် နိုင်ငံရေးညှဉ်းဆဲမှုတွေ၊ ချုပ်ချယ်မှုတွေ မရှိစေရဘူး။ နောက်ပြီးတော့ ဘယ်သူဟာ ဘယ်လို ရာထူးမျိုးကို မရစေရဘူး၊ ဘယ်သူသာလျှင် ရရမယ်ဆိုတဲ့ အဲသည်လို ချုပ်ချယ်မှု တွေဟာ နိုင်ငံရေး တရားမျှတမှုကို ထိခိုက်တယ်။ အဲသည်တော့ နိုင်ငံရေးမှာ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံ သားဖြစ်တဲ့လူတိုင်း မိမိအရည်အချင်းကြောင့် အခွင့် အရေး ရသွားနိုင်ဖို့ပါပဲ။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ဦးအောင်ဆန်း အမည်ဖြင့်တင်သွင်းသော ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေနှင့် ပတ်သက်သော လမ်းညွှန်ပြဋ္ဌာန်းချက်)

x x x

လွတ်လပ်ရေးဆိုတိုင်း ပဒေသာပင် မြေက မပေါက် နိုင်ဘူး ဆိုတာကို ... ခင်ဗျားတို့စိတ်ထဲမှာ လွတ်လပ်ရေး ရတော့မယ်ဆိုလို့ရှိရင် ... စိတ်ကူးက ဘယ်လို စိတ်ကူး ကြသလဲဆိုလို့ရှိရင် ပဒေသာပင်ကြီး ချက်ချင်း နေချင်း ညချင်း ပေါက်လာကြတော့မလို ခင်ဗျားတို့ ထင်ကြတဲ့ လူတွေများကြတယ်။ တချို့လည်းပဲဟာ... လွတ်လပ်ရေး ရပြီ ဆိုပြီးတော့ ဘာလုပ်ချင်သလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်

အရင်တစ်ခါတုန်းက တွေ့ခဲ့တယ်။

ဂျပန်ခေတ်တုန်းက၊ ဂျပန်ခေတ် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး ဘုရားစူးစေ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတုန်းက ... အဲသည်တုန်းက ဆိုလိုရှိလျှင် လွတ်လပ်ရေးရပြီ ဆိုတော့ကာ ... ဟင်္သာတ နယ်ထဲမှာ ကျွန်တော်တွေ့ခဲ့တယ်။ ဘာတွေ တွေ့ခဲ့ သလဲဆိုရင် လမ်းမပေါ်မှာ ဆေးလှန်းတယ်။ ဟာ... လွတ်လပ်ရေးရပြီကွဆိုပြီးတော့ လူတကာသွားတဲ့ လမ်းမ ပေါ်မှာ ထွက်ပြီး ဆေးတွေလှန်းတယ်။ အဲသည်တော့ လမ်းသွားလမ်းလာလုပ်တဲ့လူတွေ အတော်ခွဲကျသွားတယ်။

အဲဒါဟာ လွတ်လပ်ရေးမဟုတ်ဘူး။ လွတ်လပ်ရေး ဆိုတဲ့အဓိပ္ပာယ်က ဘာလဲ၊ လွတ်လပ်ရေးဆိုတာဟာ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကောင်းစားဖို့ဖြစ်စေ၊ တစ်မျိုးလုံး ကောင်းစားဖို့ဖြစ်စေ လုပ်တဲ့နေရာမှာ အခြားတစ်ဦး တစ်ယောက်ရဲ့ အကျိုးကို မထိခိုက်ဘဲနဲ့၊ အခြားလူတွေရဲ့ အကျိုးကို မထိခိုက်ဘဲနဲ့ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ကိုယ့် တိုင်း တက်မှုအတွက် လုပ်နိုင်တာဟာ လွတ်လပ်ရေးပဲ။

ဥပမာ-ခင်ဗျား စီးပွားရေးဖြစ်ထွန်းအောင် လုပ်တဲ့ နေရာမှာ အနှောင့်အယှက်မရှိစေရဘူး။ အခြားလူတွေနဲ့ အကျိုးကို မထိခိုက်လို့ရှိလျှင် အနှောင့် အယှက်မရှိစေရ ဘူး။ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်လုံးရဲ့ အကျိုးကို မထိခိုက်စေရ ဘူး။ အားလုံးလူတွေရဲ့ အကျိုးကို မထိခိုက်စေရဘူး။ ခင်ဗျားလွတ်လွတ်လပ်လပ် လုပ်ကိုင်နိုင်တဲ့အခြေအနေ ရှိရမည်။ သို့သော်လည်း အခြားနိုင်ငံရဲ့ လွတ်လပ်ရေးထံ သွား နှောင့်ယှက်တဲ့ လွတ်လပ်ရေးဟာ လွတ်လပ်ရေးလို့ မဟုတ်ဘူး။ ရမ်းကားမှုမျှသာ ဖြစ်တယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် မြို့တော် ခန်းမကြီး၌ နောက်ဆုံးမိန့်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

လွတ်လပ်ရေး အဓိပ္ပာယ်ဟာ စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ သဘောမျိုး မဟုတ်ဘူး။ စည်းနဲ့ကမ်းနဲ့ သဘောမျိုးသာ ဖြစ်တယ်။ စည်းနဲ့ကမ်းနဲ့ ရှိမှသာလျှင် လွတ်လပ်ရေး ဆိုတာ ရှိနိုင်တယ်။ အဲသည်တော့ လွတ်လပ်ရေးဆိုတာ ကို ကျွန်တော်တို့ရတဲ့အခါမှာလည်း နားလည်ရအောင် ငါတို့ တိုင်းပြည်ဟာ ပိုပြီး စည်းကမ်းရှိဖို့လိုတယ်။ ငါတို့ တိုင်းပြည်ဟာ လွတ်လပ်ရေးရအောင်လည်းပဲ စည်းကမ်း

ရှိရှိနဲ့ လုပ်ရမည်။ အဲဒီလိုအားဖြင့် စည်းကမ်းသဘောတွေကို နားလည်ပြီး စည်းနဲ့ကမ်းနဲ့အလုပ်လုပ်ကြမှ လွတ်လပ်ရေးဆိုတာ တကယ်ရတယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် မြို့တော် ခန်းမကြီး၌ နောက်ဆုံးမိန့်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

လွတ်လပ်ရေးရတဲ့အခါမှ လွတ်လပ်ရေး အခွင့်အရေးတွေ ရတယ်။ လွတ်လပ်ရေးရတဲ့အခါမှာ ခင်ဗျားတို့အခွင့်အရေးတွေ ပိုရတာလည်း ရှိတယ်။ အခွင့်အရေးတွေ ပိုရသလိုပဲ တာဝန်တွေလည်း ပို လာလိမ့်မယ်။ ဘယ်လိုတာဝန်တွေ ပို လာမလဲဆိုလျှင် ဒီတိုင်းပြည်ကို အင်္ဂလိပ်က အုပ်ချုပ်နေတုန်းက ဒီဗမာပြည်ကို ကာကွယ်ဖို့ တာဝန်ဟာ အင်္ဂလိပ်ရဲ့တာဝန်သာ ဖြစ်တယ်။ သို့သော်လည်း ဒီဗမာပြည်ကို ကျုပ်တို့ လွတ်လပ်ရေးရတဲ့အခါမှာ ကျုပ်တို့ဗမာတွေကသာလျှင် ဗမာပြည်ကို ကာကွယ်ရမယ့် တာဝန်ဟာ အဓိက ဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ အရင်တုန်းကလို ခင်ဗျားတို့ အေးအေးဆေးဆေးနေလို့ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး။ ကျုပ်တို့ တိုင်းပြည် အစိုးရလုပ်တဲ့ လူတွေက တိုင်းပြည် ကာကွယ်ဖို့အတွက် ဗမာပြည်မှာ စစ်သားတွေ နည်းနေတယ်ဆိုလို့ရှိရင် ဗမာတိုင်း ဗမာတိုင်း အရွယ်ရောက်တဲ့လူမှန်သမျှ ကျန်းမာတဲ့လူမှန်သမျှ စစ်မှုမထမ်း မနေရ ဆိုပြီးတော့ အတင်းဥပဒေနဲ့စစ်ထဲကို ထည့်ရလိမ့်မယ်။ အဲဒါမျိုးတွေ လုပ်တန် လုပ်ရလိမ့်မည်။ နှစ်နှစ်တန်သည် သုံးနှစ်တန်သည် စစ်ထဲ ဝင်ရမယ်။ ဝင်ပြီးတဲ့နောက် စစ်ဖြစ်တဲ့အခါမှာ ဝင်တိုက်ရမယ်ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ တိုက်ချင်တိုက်ချင်၊ မတိုက်ချင် မတိုက်ချင် ဝင်တိုက်ရမှာပဲ။ အဲဒါကလည်း တာဝန်ပဲ။ ဒါဟာ လွတ်လပ်ရေးရတဲ့အခါမှာ ဖြစ်ရမယ့် တာဝန်မျိုးပဲ။ လွတ်လပ်ရေးရတဲ့အခါမှာ ဖြစ်ရမယ့် တာဝန်တွေပဲ။ အဲဒီအတိုင်းပဲ။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် မြို့တော် ခန်းမကြီး၌ နောက်ဆုံးမိန့်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

ကျွန်တော်တို့ ဒီတိုင်းပြည်မှာ လွတ်လပ်တဲ့အခါ

မှာလည်း ယိုးဒယားပြည်လို ဖြစ်ချင်သလား၊ တူရကီပြည်လို ဖြစ်ချင်သလား၊ အိုင်ယာလန်ပြည်လို ဖြစ်ချင်သလား၊ ယူနိုက်တက်စတိတ် အမေရိကန်ပြည်လို ဖြစ်ချင်သလား၊ အင်္ဂလိပ်ပြည်လို ဖြစ်ချင်သလား၊ ဆိုဗီယက်ယူနီယံလို ဖြစ်ချင်သလား၊ ဖြစ်ချင်တာတွေအပေါ်မှာ မှီပြီးတော့ ခင်ဗျားတို့ အလုပ်မလုပ်ဘဲနဲ့တော့ဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ကျွန်တော်ပြောပြချင်တယ်။ အလုပ်မလုပ်ဘဲနဲ့ မဖြစ်ဘူး။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် မြို့တော် ခန်းမကြီး၌ နောက်ဆုံးမိန့်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

ဆိုဗီယက်ယူနီယံဆိုတဲ့ တိုင်းပြည်ကြီးဟာ တော်လှန်ရေးတွေဖြစ်ပြီးတဲ့နောက် ပထမရေးဦးစွာ စစ်အတောအတွင်းမှာတော့ ဝါးကွန်မြူနစ်ဇင် War Communism ဆိုတာ ဒီအတောအတွင်းမှာလုပ်တဲ့ ကွန်မြူနစ်ဆိုပြီး တော့ လုပ်တယ်။ အဲဒီပြီးတဲ့နောက် စစ်ပြီးတဲ့အခါမှာလည်း (New Economic Policy) ခေါ်တဲ့ စီးပွားရေးစနစ်သဘောမျိုးပဲ လုပ်နေတယ်။ အဲဒီလို လုပ်ပြီးတဲ့နောက်မှ တစ်ခါ ၅ နှစ်စီမံကိန်းတွေဆိုပြီးတော့ ဆိုဗီယက်ယူနီယံမှာ လုပ်ခဲ့တယ်။

အဲဒီလို ၅ နှစ် စီမံကိန်းတွေ ပထမစီမံကိန်းတွေ လုပ်စဉ်အခါတုန်းက ဒီတစ်နိုင်ငံလုံးရဲ့ အခြေအနေအားလုံးကို ခြုံကြည့်ပြီးတော့ တစ်တိုင်းတစ်ပြည်လုံးကောင်းဖို့၊ အမြဲတမ်းကောင်းဖို့ကို ရှေ့ရှုကြည့်ပြီးတော့ လုပ်ရတဲ့အခါ ဖြစ်တဲ့အတွက် လူတွေဟာ စားချင်တိုင်း ပထမ မစားရဘူး၊ ဝတ်ချင်တိုင်း မဝတ်ရဘူး၊ နေချင်တိုင်း မနေရဘူး။ အဲဒီလို ဖြစ်ရတယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ကို ပြန်လည်ထူထောင်ကြမယ်ဆိုလို့ရှိရင်လည်း (National Planning) ခေါ်တဲ့ အဲဒီစီမံကိန်းမျိုးတွေနဲ့ မလုပ်ဘဲနဲ့ ဘယ်နည်းနဲ့မှ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ဟာ မကြီးပွားနိုင်ဘူး။ မထူထောင်နိုင်ဘူးဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ သတိရှိစေချင်တယ်။ အဲဒီတော့ ပဒေသာပင်ဟာ မြေကပေါက်လာမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ပဒေသာပင်ပေါက်အောင်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ အလုပ်လုပ်မှဖြစ်မယ်ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ နားလည်စေချင်

တယ်။ အဲဒီတော့ လွတ်လပ်ရေးပင် ရသော်ငြားလည်း လွတ်လပ်ရေးရဲ့ တာဝန်တွေကို ကျွန်တော်တို့က မထမ်းဆောင်ချင်ဘူးဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ရတဲ့ လွတ်လပ်ရေးဟာ ဒီကနေ့ရပြီး မနက်ဖြန်ကာ တခြားလက်ပြန်ပါသွားမှာပဲ ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ သိစေချင်တယ်။ ဒီတော့ အဲဒီ လွတ်လပ်ရေးရတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ အခုတင်က စီမံကိန်း အမျိုးမျိုးနဲ့ လုပ်ဆောင်မှ အနှစ် ၂၀ လောက်၊ ကျွန်တော်တို့ စကား ခပ်ရိုင်းရိုင်းပြောရရင် ... စကား ခပ်ရိုင်းရိုင်း ပြောရတယ်ဆိုတာ စကားခပ်ရိုင်းရိုင်းပြောမှ လူတွေက မှတ်မိတယ်။ စကားခပ်ရိုင်းရိုင်းဆိုရင် အတော့ကို ပြီးအောင် ကြိုးစားနိုင်မှ၊ လုပ်နိုင်မှ အဲဒါအတော့ကို ကုန်းလုပ်နိုင်မှ ... ရုန်းလုပ်နိုင်မှ အနှစ် ၂၀ လောက်ရှိတဲ့ အခါမှာ တော်ကာကျမယ်။

အဲဒီလိုမဟုတ်ဘဲ ... ခင်ဗျားတို့ အလုပ်မလုပ်ဘဲနေ မယ်ဆိုလို့ရှိရင် ယိုးဒယားပြည်ရဲ့ အဆင့်အတန်းတောင် မိမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ယိုးဒယားပြည်ဆိုလို့ရှိရင် လွတ်လပ်တဲ့ နိုင်ငံတည်းမှ ညံ့ညံ့ပဲ။ ညံ့ညံ့ပင်ဖြစ်ပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည်နဲ့ စာလိုက်ရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရင် လွတ်လပ်ချင်းပဲ ယိုးဒယားပြည်က ကျွန်တော်တို့ထက်တော့ သာတာပဲ။ ဘယ်လိုသာမလဲဆိုရင် စစ်တပ်တွေဆိုလို့ရှိရင်လည်း ကောင်းကောင်းရှိတယ်။ ရေတပ်တွေလည်း ရှိတယ်။ လေတပ်တွေလည်း ရှိတယ်။ အခြားစစ်တပ်တွေလည်း တော်တော်များများရှိတယ်။ အဲဒီလိုအားဖြင့် ယိုးဒယားက ရှိတယ်။

ကျွန်တော်တို့မှာ အဲဒီလို မရှိသေးပါဘူး။ ဒီတော့ ကျွန်တော်က တကယ်ပဲ သုညကစပြီး အကုန်လုံးပြန်ပြီး တော့ အုတ်မြစ်ချပြီး အလုပ်လုပ်ရမှာဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့က အခြားနိုင်ငံတွေကခြေလှမ်း တစ်လှမ်းလှမ်းရင် ကျွန်တော်တို့က ခြေလှမ်း ၄-၅-၁၀ လှမ်း လှမ်းလိုက်နိုင်မှ၊ အဲဒီလိုလိုက်နိုင်တဲ့အခါကျမှ နောက် ၁၀ နှစ်၊ အနှစ် ၂၀ တန်သည်အားဖြင့် အဲဒီလို တန်းတူညီတူဖြစ်သွားမယ်။ တန်းတူညီတူ မဖြစ်သမျှကာလပတ်လုံး ဒီတိုင်းပြည်ကြီးဟာ လွတ်လပ်တယ်ဆိုပေမဲ့ ဟိုလူမြင်တဲ့အခါမှာ မျက်နှာချိုသွေးရ၊ ဒီလူမြင်တဲ့အခါမှာ မျက်နှာချိုသွေးရနဲ့ ဖာသည်လိုနိုင်ငံမျိုး ဖြစ်နေမှာပဲဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ အတိအလင်း နားလည်ထားချင်တယ်။

(ဩဘာသံများ)။ အားမှ မရှိသေးတော့ အဲဒီလိုပဲ ဖြစ်နေမှာပဲ။ အဲဒီတော့ကာ အင်မတန်ကို ကျွန်တော်တို့ တစ်ခါတည်း ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်မှာရှိတဲ့ လူတွေ စည်းစည်းရုံးရုံးနဲ့ ရှိပါမှ ဖာသည်သဘောမျိုး နိုင်ငံမဖြစ်ဘဲ နေမှာ...။

အဲဒီတော့ တိုင်းရင်းသား အချင်းချင်း ညီညွတ်ရေး၊ တိုင်းသူပြည်သား လူထုညီညွတ်ရေး၊ စားဖားသမားတွေ ညီညွတ်တာ ကျွန်တော် မလိုချင်ပါဘူး။ တိုင်းရင်းသား အချင်းချင်း ညီညွတ်ရေး၊ တိုင်းသူပြည်သားလူထု ညီညွတ်ရေး၊ အဲဒီညီညွတ်ရေးနှစ်ခု မရှိသမျှကာလပတ်လုံး ဒီတိုင်းပြည်ဟာ လွတ်လပ်ပင် လွတ်လပ်ငြားသော်လည်း ဘယ်ပါတီတက်တက်၊ ဘယ်အစိုးရ လုပ်လုပ်၊ ဖာသည်တိုင်းပြည် ဖြစ်နေမှာပဲလို့ ကျွန်တော်ပြောချင်တယ်။ အဲဒီတော့ကာ ဒီနှစ်ခုကို ခင်ဗျားတို့ မပျက်ပြားပါစေနဲ့၊ ဘယ်သူကဘာလုပ်လုပ် မပျက်ပါစေနဲ့၊ အဲဒါ အင်မတန် အရေးကြီးပါတယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် မြို့တော် ခန်းမကြီး၌ နောက်ဆုံးမိန့်ကြားသည့် မိန့်ခွန်း)
x x x

ယခုဖြစ်နေတဲ့ အခြေအနေမှာဆိုရင် လွတ်လပ်ရေးဟာ ရဖို့အခြေအနေကတော့ တော်တော်ကလေး များပါတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် ပြောချင်ပါတယ်။ သို့ပေမယ့်လည်း ကျွန်တော်တို့ ဗမာစကားလည်း ရှိတယ်။ အင်္ဂလိပ်စကားလည်းရှိတယ်။ အင်္ဂလိပ်စကားကတော့ (Don't follow till you are out of the Wood) အရင်တစ်ခါလည်း ကျွန်တော်ပြောသွားပြီးပါပြီ။ စစ်ပွဲကြီးအတွင်းက တောကြီးမျက်မည်း အတွင်းက မထွက်မိခင် ငါတော့ ဘေးလွတ်ပြီလို့ မအော်ပါနဲ့ဆိုတဲ့သဘောမျိုးပဲ။ အဲဒီအတိုင်းပဲ ကျွန်တော်က တစ်ခါ ခြင်္သေ့မင်း ဥပမာကို ပြောရမယ်ဆိုရင် ... ခြင်္သေ့မင်းများဟာ တောကောင်ကို လိုက်တဲ့နေရာမှာ ကြီးတာငယ်တာ ပဓာန မထားဘဲနဲ့ ကြီးကြီးငယ်ငယ် လုံ့လစိုက်တဲ့နေရာမှာ အဲဒီအတိုင်းပဲ လုံ့လစိုက်သွားတယ်။ အဲဒီလို ထုံးစံအတိုင်းပဲ။ ကျွန်တော်တို့က ပန်းတိုင်ရောက်တဲ့အထိ အောင်မြင်လာတဲ့တိုင်အောင် ကျွန်တော်တို့က ကြိုးစားမှု၊ အားထုတ်မှုကို

လျှော့လို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ လုံ့လဝီရိယကို လျှော့လို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဆတက်ထမ်းပိုးသာ ကျွန်တော်တို့ လုပ်ဖို့ လိုတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ဗမာတွေမှာ စောက်ကျင့် တစ်ခုရှိတယ်။ ဘာစောက် ကျင့်တစ်ခုရှိသလဲဆိုရင် ဒါကလည်း ကျွန်တော်တို့ ကျွန်ဖြစ်ခဲ့ကြရတဲ့အတွက် ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ ဘာလဲဆိုတော့ ကျွန်တော် ဂျပန်ခေတ်တုန်းက ပုသိမ်ဘက်ကို သွားတဲ့အခါ လှေပြိုင်ပွဲတစ်ခုရှိတယ်။ လှေပြိုင်ပွဲလုပ်ခဲ့တယ်။ လှေပြိုင်ပွဲလုပ်တဲ့အခါမှာ ဘာဖြစ်သလဲဆိုတော့ လှေတွေ ပြိုင်လိုက်တာ ၂ စင်းပြိုင်တဲ့အခါ နိုင်တဲ့အစင်းက ပန်းတိုင်မရောက်သေးဘူး။ ရှေ့ကို နည်းနည်းရောက်တယ်ဆိုရင်ပဲ တက် ထောင်တယ်။ ကြားတယ်။ တစ်ခါရုံးတဲ့ နောက်ကနေတဲ့ လှေကလည်းပဲ ပန်းတိုင်မရောက်သေးဘူး။ ကြိုးစားချင် ကြိုးစားနိုင်သေးတယ်။ မကြိုးစားချင်တော့ဘူး။ ရုံးတော့မှာပါပဲကွာဆိုပြီး ခြေပစ်လက်ပစ်နဲ့ တက်မခတ်ချင်တော့ဘူး။

ဒါဟာ ဘာလဲဆိုရင် တကယ်တိုင်းပြည်ထူထောင်တဲ့နေရာမှာ လွတ်လပ်တဲ့လူမျိုးနဲ့ ထိုက်တန်တဲ့ စိတ်ဓာတ်မျိုးမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီစိတ်ဓာတ်မျိုးဟာ ကျွန်ရဲ့စိတ်ဓာတ်မျိုး။ အဲဒီစိတ်ဓာတ်မျိုးရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ကျုပ်တို့ ဗမာတွေ ကျွန်ဖြစ်နေမှာပဲ။ လွတ်လပ်ရေးရရင်လည်း မြန်မြန်ပြန် ကျွန်ဖြစ်မှာပဲ။ နောက်ဆုံးတစ်နေ့ မရုံးတဲ့တိုင်အောင်၊ ကျွန် မဖြစ်တဲ့တိုင်အောင် ခုနကလို ဖာသည် လွတ်လပ်ရေးဖြစ်နေမှာပဲ။ ဘယ်လိုလဲဆိုရင် အကျင့်က အဲဒီလိုနည်းနည်းလေး နိုင်လာတယ်။ ရှေ့က သာလာတယ်ဆိုရင် တက်ထောင်ချင်တဲ့ အကျင့်ရှိတယ်။ လှေတစ်စင်းဟာ အဲသည်လို ရှေ့ကသာလာလို့ တက်ထောင်မိတာနဲ့ ပွဲတစ်ပွဲမှာ ရုံးကို သွားတယ်။ အဲဒီလို ဖြစ်တယ်။

ပြီးတော့ ဘောလုံးပွဲကိုကြည့် ... ကျွန်တော်တို့ ဗမာတွေ ဘောလုံးပွဲမှာ ကန်ကြတဲ့အခါမှာဆိုရင် ကိုယ်က ပထမ စဂိုးသွင်းရတယ်ဆိုရင် အတော် အားတက်လာတယ်။ အားတက်လာတာနဲ့ ကန်တာနဲ့ ပြုတာနဲ့ နောက်တစ်ခါ အဲဒီလိုဖြစ်တဲ့အခါမှာ တော်တော်လေး ဂိုးလေးများ လာတယ်ဆိုရင် လျှော့လျှော့ပေါ့ပေါ့ ကန်ချင်လာတယ်။ ငါနိုင်မှာပဲဆိုပြီး အဲဒါနဲ့နေပြီး တစ်ဖက်ကနေပြီး နောက်ဆုံး အပြီးသတ်မှာ ကပ်ပြီး ပြန်ပြီးတော့ ဂိုးသွင်း

သွားလို့ သရေဖြစ်ဖြစ်၊ ရုံးတာဖြစ်ဖြစ်၊ ဖြစ်သွားတာမျိုးလည်း ကျွန်တော်တို့ ဘောလုံးရာဇဝင်မှာ ခင်ဗျားတို့ ပြန်စဉ်းစားရင်တော့ တွေ့မှာပဲ။

ဒါတင်မကသေးဘူး ... ဒီ ရုံးသွားတဲ့လူကလည်း ဘောလုံးကန်လို့ရှိရင် ပထမပိုင်းမှာ နာရီဝက်မှာ ကန်လို့ ရုံးသွားရင်တော့ တော်သေးရဲ့။ ကျန်သေးတဲ့ ဒုတိယနာရီဝက်မှာ ကန်လို့ ၁၀ မိနစ်လောက်ကြာတော့ ကိုယ့်ဘက်က စ ဂိုးမသွင်းဘူးဆိုရင် အဲဒီအခါကျရင် လူကိုချတယ်။ ဒါကို ကျွန်တော်တို့ ဗမာ ဘောလုံးကန်တဲ့ ဘောလုံးပွဲအကျင့်ပဲ။ အဲဒါ (Sporting Spirit) မရှိဘူး။ ဒါ ဘာလဲဆိုလို့ရှိရင် ဗမာတွေစိတ်ထဲမှာ ဗမာတွေဟာ စိတ်ဓာတ်ထက်တယ်၊ ဘာညာနဲ့ တလွဲ ဆံပင်ကောင်းနေတယ်ဆိုတာနဲ့ အတူတူပဲ။

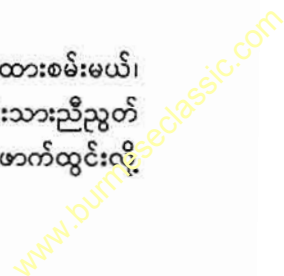
ဒီစကားဟာ ဒီဇန်ရာမှာ သုံးဖို့ဟာတွေပဲ။ ဗမာတွေ စိတ်ဓာတ်က မဟုတ်တဲ့နေရာမှာ သွားပြီး ကောင်းနေတယ်။ တကယ့်နေရာတွေကျတော့ အသုံး မကျဘူး။ ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရေးရအောင်ဆိုတာမျိုးမှာ အသုံးမချတတ်ဘူး။ ဗမာပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးလုပ်တဲ့နေရာမျိုးမှာ အသုံးမချတတ်ဘူး။ ဗမာ-ဗမာချင်း ချဖို့မှာ လုပ်ချင်တယ်။ အဲဒါမျိုးတွေ လုပ်ချင်တယ်။ ဒါမျိုးတွေ လုပ်ချင်လို့ ဘယ်တော့မှ အကျိုး မရှိဘူး။ ဒီတိုင်းပြည် ဘယ်တော့မှ မလွတ်လပ်နိုင်ဘူး။ လွတ်လပ်ရင်လည်း ဘယ်တော့မှ ကျကျနန လွတ်လပ်ရေးမဖြစ်နိုင်ဘူး။

အဲဒီတော့ကာ ကျွန်တော်တို့ အဲဒီစိတ်ဓာတ်မျိုးကို လုံးဝ ဖျောက်ပစ်ဖို့လိုတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘာအလုပ်ပဲ လုပ်လုပ်၊ နောက်ဆုံးတစ်နေ့ ပြီးတဲ့အချိန်မှာ ရုံးမယ်ထင်တယ်ဖြစ်စေ၊ နိုင်မယ်ထင်တယ်ဖြစ်စေ၊ မလျှော့ တမ်းဖွဲ့နဲ့လုပ်သွားရမယ်၊ စစ်တိုက်တဲ့နေရာမှာလည်း ဒီအတိုင်းသွားရမယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် မြို့တော်ခန်းမကြီး၌ နောက်ဆုံးမိန့်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

ကျွန်တော် တိတိလင်းလင်း ပြောထားစမ်းမယ်။ ဗမာပြည်မှာ လူထုညီညွတ်ရေး၊ တိုင်းရင်းသားညီညွတ်ရေးတွေဟာ မပြိုကွဲဘဲနဲ့ ဘယ်သူမှ ဖောက်ထွင်းလို့

မရလိုရှိရင် ... နောက်ပြီးတော့ကာ လက်ဝဲသမားဆိုတဲ့ လူငယ် နိုင်ငံရေးသမားတွေ ညီညွတ်သည်ထက် ညီညွတ်ရင် ... အဲဒီဟာ ကြီး ကြီးသလောက် ခင်ဗျားတို့ လွတ်လပ်ရေးဟာ ပို ကောင်းလာမယ်။ အဲဒီဟာ ငယ် ငယ်သလောက် ခင်ဗျားတို့ရဲ့ လွတ်လပ်ရေးဟာ ရတယ်ဆိုပေမဲ့ နည်းနေမယ်။ အခွင့်အရေး နည်းနေမယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် မြို့တော်ခန်းမကြီး၌ နောက်ဆုံးမိန့်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

တိုင်းပြည်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော် အနည်းငယ် ပြောပြချင်ပါသေးတယ်။ ဒီတိုင်းပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီးတော့ကာ ယခု ကျွန်တော်တို့ ရှိနေကြတဲ့အခြေအနေမှာ အင်မတန်ပဲ ဆိုးနေတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည်ဟာ ဒီစစ်ကြီးပြီး တဲ့နောက်၊ ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ နိုင်ငံတွေထဲမှာ မိအေးနှစ်ခါနာဖြစ်တဲ့ ဗမာနိုင်ငံလို မရှိသေးပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ဟာ ဂျပန်ဝင်လာတုန်းကလည်း စစ်မြေပြင်ပဲ။ အင်္ဂလိပ်ပြန်ဝင်လာတော့လည်း စစ်မြေပြင်ပဲ။ အဲဒီလို မိအေး နှစ်ခါနာဖြစ်တဲ့ ဗမာပြည်ဟာ အင်မတန်ပဲ စီးပွားရေးမှာ ပျက်စီးတယ်။ အင်္ဂလိပ်ပြည်မှာလည်းပဲ စီးပွားပျက်စီးတယ်။

အင်္ဂလိပ်ပြည်မှာ စီးပွားရေးပျက်စီးတော့ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတွေကတော့ စိမ့်ကိန်းတွေ ဘာတွေနဲ့ သိပ်ပြီးတော့ ကျကျနနတော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့လေ ... ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်နဲ့စာလျှင် အင်မတန်ကို စနစ် ပိုကောင်းတယ်။

အဲဒါတွေလုပ်ပြီး ချွေချွေတာတာနဲ့ နောင် ၄-၅-၁၉ နှစ်ကြာတဲ့အခါမှာကျလို့ရှိရင် တကယ်ချောင်လည်လာအောင်ဆိုပြီး ကြိုးစားနေကြတယ်။ အဆင့်အတန်း မြင့်သထက်မြင့်အောင် ကြိုးစားနေကြတယ်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံဆိုရင် စစ်ကြီးပြီးလျှင်ပြီးချင်း ၅ နှစ် စိမ့်ကိန်းဆိုတာ လုပ်ပြီးတော့တာ။ တစ်ခါတည်း ယခု မြို့မြို့တွေ လုပ်နေကြတယ်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံမှာ ရှေးကလို စားရ၊ သောက်ရ၊ နေရ၊ ထိုင်ရတာ မရှိတော့ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုရင် စစ်ကြောင့် အင်မတန်ပဲ ပျက်စီးတဲ့အတွက် ပြန်ပြီးတော့ ချွေတာရတဲ့အခြေအနေမျိုး ပြန်ရောက်လာ

တယ်။ အဲဒီလို ဖြစ်နေတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည်မှာတော့ ဒါနိုင်ငံခြားထွက်ကြည့်၊ ခင်ဗျားတို့ သိမယ်။ စစ်ဖြစ်နေတုန်းက ကျွန်တော် ဂျပန်ပြည်ရောက်ဖူးတယ်။ ဂျပန်ပြည် ရောက်ဖူးလို့ ဂျပန်ပြည်က လူတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည်လို ဝဝလင်လင် ပေါပေါများများ မစားရဘူး။ အဝတ်အထည်တွေမှာလည်း ပေါပေါများများ မဝတ်ရဘူး။ အစားစားတဲ့နေရာမှာလည်း ဝဝလင်လင် ပေါပေါများများ မစားရဘူး။ နေရတဲ့ နေရာမှာတော့ သပ်သပ်ရပ်ရပ် နေရတယ်။ ဒါတော့မှန်တယ်။ ဒါတော့ နှစ်ရှည်လများ လုပ်ထားတဲ့ အတွက် သပ်သပ်ရပ်ရပ် နေရတယ်။

ကျွန်တော်တို့ပြည်ကတော့ အဲသည်လို မဟုတ်ဘူး။ ဗုံးပေါလအော စားသောက် နေထိုင်နေကြတာပဲ။ ကျပ်ကျပ်တည်းတည်းဆိုတဲ့အထဲကနေ...၊ ပြီးတော့ အဲဒီလို နေကြတာပဲ။ ဟိုတုန်းက ဂျပန်ပြည်ဟာ စနစ်မကောင်းလို့ ဒီလိုကျပ်တည်းနေရတယ် ထင်တယ်လို့ ကျွန်တော် စိတ်ထဲမှာ အောက်မေ့နေတယ်။ အခု ဒီစစ်ကြီးပြီးတော့ ကျွန်တော်လိုက်ကြည့်တယ်။ စာထဲမှာလည်း ဖတ်ရတယ်။ ကိုယ်တိုင်လည်း မြင်ရတဲ့နိုင်ငံတွေလည်း ရှိတယ်။

အိန္ဒိယပြည်ကို သွားကြည့်ပါ။ ဥပမာ ... ဟိုတယ်ခေါ်သွားရင် ကိုယ့်မိတ်ဆွေတွေခေါ်ပြီး ကျွေးချင်တိုင်း မကျွေးနိုင်ဘူး။ တစ်ခါဆို ၂၄ ယောက်ထက် ပိုပြီး မကျွေးနိုင်ဘူး။ ပေါင်မုန့်မရဘူး။ အာလူးတစ်ခုရတယ်။ ထမင်း အလျှင်မရဘူး။ နောက်ပြီးတော့ တစ်ခါတည်း ဟင်းလည်း တစ်မည်ထက် ပိုမရဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ဆန်းကဖေးကို သွားစားတဲ့လူတွေက ဟင်းတစ်မည်မထဘူး။ နှစ်မည် မကဘူး။ သုံးမည်မကဘူး။ လေးမည် မကဘူး ... စားချင်သလောက်စား၊ ဘာအကန့်အသတ်မှ မရှိဘူး။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်မှာ ဖြစ်နေတယ်။ ပေါင်မုန့်ဆိုရင် အရင်ကထက် လျော့ရတယ်။ အခြားတိုင်းပြည်တွေမှာ အဲဒီလို ချွေချွေတာတာကြီးပမ်းပြီးတော့ အခုနေအခါမယ် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းတွေ လုပ်နေကြတယ်။

ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်က ကျပ်ကျပ်တည်းတည်း နေရတဲ့အထဲက ဒီလို ဗုံးပေါလအောသုံးကြတုန်း။ စွဲကြ

တုန်းပဲ။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ဗမာတွေက ဆီမရှိ မစားနိုင်ဘူးလို့ ပြောတယ်။ ဆီမရှိ မစားနိုင်တာကတော့ မှန်ပါတယ်။ သို့သော် ဒီဆီတွေဟာ ဘာအတွက် သုံးနေကြတာလဲ။ ဗုံးပေါလအောသုံးသလား၊ မသုံးဘူးလား၊ ဈေးတွေသွားကြည့်စမ်းပါ။ အိမ်တွေသွားကြည့်ပါ။ ဗုံးပေါလအောသုံးသလား၊ မသုံးဘူးလား။ တခြား တိုင်းပြည်တွေ သွားကြည့်ပါ။ ဆီကို ဒီလို ဗုံးပေါလအောသုံးနိုင်သလား မသုံးနိုင်ဘူးလား၊ ခင်ဗျားတို့ ဆီတွေကို ဗုံးပေါလအောသုံးနေတာ ခင်ဗျားတို့စိတ်ထဲမှာ ဘာမှ အရေးမကြီးဘူးလို့ ထင်တယ်။ အဲဒီ ဗုံးပေါလအော သုံးတဲ့အတွက် ကုလားပြည်ကနေပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ဟာ နှစ်စဉ်နှစ်စဉ် ဆီတွေအမြောက်အမြား သွင်းပြီးနေရတယ်။

အဲဒါကြောင့် ခင်ဗျားတို့ ဈေးကြီးတယ်၊ ကြီးတယ်ဆိုတာ အကြောင်းပြချက်မှာ ခင်ဗျားတို့ ဗုံးပေါလအောသုံးနေလို့ ဒီဆီတွေကို တခြားနိုင်ငံက သွင်းနေရတဲ့အတွက် အပိုသွင်းနေရတဲ့အတွက် ဈေးကြီးတဲ့နေရာမှာ အကြောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာတစ်ခု-အကြောင်းတစ်ရပ်ကိုတော့ ကျွန်တော်ပြောပြမယ်။ ငရုတ်၊ ကြက်သွန်ကြည်၊ ဗမာပြည်မှာ ငရုတ်၊ ကြက်သွန် ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်စိုက်ရင် မရနိုင်ဘူးလား... ကျွန်တော်ဆိုရင် ကျွန်တော့်အိမ်မှာ ကျွန်တော် စိုက်ထားတယ်။

အဲဒီကိုယ့်ဘာသာ ကိုယ့်အိမ်ရာ ကွက်လပ်ရှိတဲ့ လူတွေက စိုက်ကြပါလား၊ မစိုက်ကြဘူး။ ဈေးမှာ ကိုယ်တော်မြတ်တွေက ဝယ်စားချင်ကြတယ်။ ဈေးမှာဝယ်စားတော့ အဲဒီငရုတ်၊ ကြက်သွန် ဘယ်ကလာတယ် မှတ်သလဲ၊ အိန္ဒိယပြည်က လာတယ်။ အိန္ဒိယပြည်ကလာတော့ ခင်ဗျားတို့ အိန္ဒိယပြည်ကို ခင်ဗျားတို့ ပိုက်ဆံပေးနေရတယ်။ အဲဒီလို ပေးရတဲ့အတွက် ဒီတိုင်းပြည်မှာ ရနိုင်တဲ့ပစ္စည်းကို တခြားနိုင်ငံက ဝယ်နေရတဲ့အတွက် ခင်ဗျားတို့မှာ အခု ဈေးကြီးကြီးတယ်ဆိုတာတွေ ဖြစ်တာပဲ။

အကြောင်းတစ်ရပ်က ဆန်စားတဲ့နေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ ဆန်စားတဲ့အနေနဲ့ ဒီအာဟာရဓာတ်ကျမ်းတွေကို နားလည်တဲ့လူတွေနဲ့ သေသေချာချာကြည့်မယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်မှာ စားရတဲ့အာဟာရဟာ

အကုန် ပျမ်းမျှခြင်းတွက်ကြည့်မယ်ဆိုရင် တခြားနိုင်ငံတွေထက် ပိုနေတယ်။ ပိုနေတော့ အခု ကျွန်တော်တို့ပြည်မှာ ဆန်ကတော့ လုံလောက်တယ်၊ လုံလောက်ရုံတင်မကဘူး ပိုနေတယ်။ နိုင်ငံခြားတင်ရတယ်၊ တင်ရောင်းရတယ်။ နိုင်ငံခြားရောင်းပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ စစ်မဖြစ်ခင်က လောက် မပိုဘူး။ ပိုပိုလျှံလျှံ မရှိဘူး။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ ကုန်တွေစားတာကလည်း ရှေးကထက် လျော့လည်းမစားဘူး၊ အရင်ကလိုပဲ ဗုံးပေါလအော စားတုန်းပဲ။ အပိုတွေ အများကြီးရှိတုန်းပဲ။

အဲဒီတော့ကာ ယခုဖြစ်နေတာက စစ်မဖြစ်ခင်က လောက် ဆန် မထွက်ဘူး။ ဆန် မထွက်၊ ဆန် မထွက်တဲ့အထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ လျော့စားကြသလားဆိုတော့ လျော့မစားဘဲ ဗုံးပေါလအော စားနေကြတုန်းပဲ။ အဲဒီအထဲမှာ ဆန်လုတဲ့အတွက် ငွေတစ်ကုဋေကျော်ဖိုးလည်း ဆုံးသေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်က ဝင်ကုန်နဲ့ ထွက်ကုန်မယ်၊ ထွက်ကုန်မှာ အရင် စစ်မဖြစ်ခင်တုန်းက များတယ်။ အဲဒီများတဲ့နေရာမှာလည်း ဆန်ကုန်ကူးတဲ့အတွက် အမြတ်အများဆုံးရတယ်။

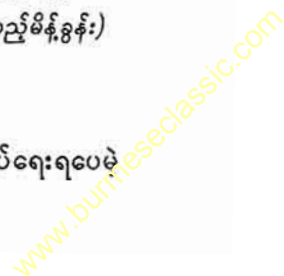
ယခု ဆန်ကိုသာလျှင် ကျွန်တော်တို့ အများဆုံးအားကိုးရတယ်။ အဲဒီလို ဗမာတွေရဲ့ အသက်သခင်ဖြစ်တဲ့ ကိစ္စမှာ စစ်ပြေးတော့ ပျက်စီးနေတဲ့အတွက် နွားတွေလုသွား၊ နောက်ပြီးတော့ သူခိုး၊ ဓားပြတွေ သောင်းကျန်းမှုတွေကြောင့် လယ်ယာတွေ ကောင်းကောင်းမလုပ်ရတဲ့အတွက်ကြောင့် ရှေးကလောက်လည်း မထွက်ဘူး၊ ရှေးကလောက်လည်း မလုပ်နိုင်ဘူး။ အဲဒီအထဲမှာမှ ခင်ဗျားတို့က ဗုံးပေါလအော စားတုန်းပဲ၊ အဲဒီအထဲမှာ ဆန်လုတဲ့လူက လုကြတယ်၊ ငွေတစ်ကုဋေကျော်ဖိုး ဆုံးသွားတယ်။

အဲဒီလိုဖြစ်တော့ကာ ဒီလိုဖြစ်နေတာတွေ ခင်ဗျားတို့ ကျပ်တယ် ... ကျပ်တယ်ဆိုတာ၊ ဒါ ဘာအံ့ဩစရာရှိသလဲ၊ ကျပ်မှာပဲလို့ ကျွန်တော်တို့က ပြောချင်တယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် မြို့တော်ခန်းမကြီး၌ နောက်ဆုံး မိန့်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

အလုပ်မလုပ်ဘဲနဲ့တော့ လွတ်လပ်ရေးရပေမဲ့

၅၅၈

ပိုလ်ချပ်အောင်ဆန်း

ဘယ်နည်းနှင့်မှ ခင်ဗျားတို့ လွတ်လပ်ရေးအရသာကို ကျပ်ပြည့် တင်းပြည့် စံစား၊ ခံစားရမှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ဘယ်လိုအစိုးရပဲတက်တက်၊ ကွန်မြူနစ်အစိုးရပဲ တက် တက်၊ ဆိုရှယ်လစ်အစိုးရပဲတက်တက်၊ ဘာအစိုးရပဲ တက်တက်၊ အဲဒီအလုပ်မလုပ်ဘဲနဲ့တော့ ခင်ဗျားတို့ မဖြစ် ဘူးဆိုတာကို ကျွန်တော် တထစ်ချ ရဲ့ကြီးပြောရတယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် မြို့တော် ခန်းမကြီး၌ နောက်ဆုံး မိန့်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

ခင်ဗျားတို့ဟာ လွတ်လပ်ရေးကို လိုချင်ရင် လွတ်လပ်ရေး ရနိုင်လောက်တဲ့ စည်းကမ်းကို ရှိကြပါ။ လွတ်လပ်ရေးကို လိုချင်လို့ရှိရင် လွတ်လပ်ရေးကို ရနိုင်တဲ့ ညီညွတ်မှုကို ထိန်းသိမ်းထားပါ။ လွတ်လပ်ရေးကို လို ချင်ရင် လွတ်လပ်ရေးရနိုင်တဲ့ ထူထောင်မှုကို လုပ်ကြ ပါ။ အဲဒီလို လုပ်တဲ့နောက် ရှေ့ကို လွတ်လပ်ရေးအရသာ ကို ခံစား၊ စံစားချင်တယ်ဆိုရင် အလုပ်လုပ်ကြဖို့၊ စည်းကမ်းရှိကြဖို့ ယခုကတည်းက ခင်ဗျားတို့ အကျင့် ဆိုးတွေ၊ အကျင့်ဟောင်းတွေ၊ စောက်ကျင့်တွေကို ပြင်ကြ ဖို့ လိုပြီဆိုတာ ကျွန်တော်ကနေ ပြောခဲ့ချင်တယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် မြို့တော် ခန်းမကြီး၌ နောက်ဆုံးမိန့်ကြားသည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

တောင်တန်းဒေသဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ်များအား မိတ်ဆွေသဘောမျိုးသာမက၊ သွေးချင်းသားချင်းများ အနေနှင့်ပြောလိုတာက ကျွန်တော်တို့ဟာ တောင်တန်း ဒေသ ပျားနှင့်ဆိုင်လို့ လွန်ခဲ့တဲ့ ၄-၅ လကတည်းက အခြေအနေကျအောင်လုပ်ခဲ့ပြီး၊ ကူညီခဲ့ပြီး အမှောင်ထဲက အလင်းရောက်အောင် ဝတ္တရားရှိတဲ့အတိုင်း ကျေပြန် အောင် လုပ်ခဲ့ပြီ။

အဲဒီအထဲမှာ နယ်တစ်နယ်က အင်္ဂလိပ် လက် အောက်နေချင်တယ်လို့ ကြားရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အဖို့မှာ အင်္ဂလိပ် လက်အောက်မှာလည်း မနေချင်၊ ဘယ်သူ့လက်အောက်မှာလည်း မနေချင်၊ လွတ်လွတ် လပ်လပ်ပဲ နေချင်တယ်။ အဲဒီတော့ အလင်းရောင်ထဲက

အမှောင်ထဲ သွားချင်တဲ့လူများရှိလျှင် ကျွန်တော်တို့အဆို ကို မထောက်ကို မထောက်ခံဘဲ နေနိုင်ခွင့်ရှိပါတယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၈ ရက်နေ့၊ လုံးဝလွတ်လပ်ရေး အဆိုကို တင်သွင်းရာ၌ မိန့်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

စီးပွားရေးအတွေးအခေါ်များ

တိုင်းပြည် ကောင်းစားအောင် အပြောကား လွယ် ၏။ အလုပ်ကား ခက်၏။ ဥပမာ-ဆင်းရဲသားတွေ လယ်မဲ့နေတယ်၊ လယ်ရအောင် လုပ်ပေးမယ်ဆိုလျှင် ပထမ ဗမာပြည်မှာ ဘယ်နှစ်ယောက် လယ်ယာမဲ့နေ တယ်ဆိုတာကို သိရမည်။ ဒုတိယ- လိုသလောက် လူတွေကို ပေးစရာမမြေ မရှိ၊ ရှိလျှင်လည်း ဘယ်လိုလုပ်၍ ဘယ်လောက်စီ ဝေပေးရမည်ကို သိရမည်။ သစ်တော တွေထွင်၍ပဲ မြေရအောင် လုပ်မလား၊ ချစ်တီးတွေ လက်ထဲကပဲ အတင်း လှမလား၊ လုပ်ပြီတဲ့ ချစ်တီးတွေ မရှိလို့ လယ်သမားတွေလက် စိုက်ဖို့၊ ပျိုးနုတ်ဖို့၊ လယ် စရိတ်တွေ မရှိလျှင် ဘယ်သူက ပေးမလဲ၊ လယ်တွေဖွံ့ဖြိုး အောင် ခေတ်သစ်နည်းတွေနှင့် လုပ်ဖို့ ဘယ်သူတွေက လာသင်ပေးမလဲ၊ ဘယ်လိုကိရိယာမျိုး ဘယ်ကယူမလဲ၊ ဝယ်ယူမလား၊ နိုင်ငံခြားက လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး အတတ် ကျွမ်းကျင်တဲ့လူတွေ ခေါ်ယူမလား၊ သည်လို ဆိုလျှင် ငွေတွေ တက်တက်စင်ကုန်မည်။ ကုန်လျှင် ဘယ်က ရမလဲ၊ တိုင်းပြည်က ရတဲ့ အခွန်တွေကလည်း သုံးစရာတွေများလွန်းလို့ မလောက်ဘူးတဲ့။ ဘယ်သူ ဆီက ချေးမလဲ။ ဗမာတွေဆီကလား၊ နိုင်ငံခြားအစိုးရ တွေနှင့် မဟာမိတ်လုပ်ပြီး သူတို့ဆီက ချေးရမလား၊ ချေးတယ်ဆိုရင်ပဲ အလကားရမှာမဟုတ်။ အခုဟာ သူတို့လိုချင်တဲ့ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး အဆက်ဆက်တွေကို ပေးရလိမ့်မယ်၊ ဤကဲ့သို့ တမျှော်တခေါ်ကြီး စဉ်းစားရ ၏။ ငှက်ပျောသီးအခွံခွာစား ရသလို မလွယ်။

(၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလထုတ် ဒဂုံမဂ္ဂဇင်း)

x x x

ဗမာနိုင်ငံသည် သဘာဝအလျောက် တည်ရှိနေ သော ဥစ္စာရတနာ အပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံသည့်နိုင်ငံ

ဖြစ်လေသည်။ ရာသီဥတု အခြေအနေကလည်း ထိုဥစ္စာ ရတနာအပေါင်းတို့ကို တိုးတက်အောင် ဖြည့်စွမ်းနိုင် သော အခြေအနေဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အသင်တို့သည် အထွေထွေပညာရေးနှင့်တကွ စက်မှုလက်မှုပညာတို့ကို အားပေးအရေးယူသင့်လေသည်။ သို့မှသာ ဗမာအပေါင်း တို့သည် ထိုဥစ္စာရတနာအပေါင်းတို့ကို တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရာတွင် မိမိတို့ တတ်သိသော ပညာတို့ကို စူးဆောက်ပမာ အသုံးချနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ တစ်ဖန် အလုပ် လုပ်လိုသော စိတ်ဓာတ်ကို သွင်းပေးခဲ့သော်၊ ဗမာ့ဥစ္စာရတနာအပေါင်းတို့သည် တိုးတက်မည် အမှန် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့တိုးတက်လျှင် ဗမာတစ်မျိုးလုံး ချမ်း သာ၍ ဗမာတစ်မျိုးလုံး၏ အင်အားလည်း ကြီးမားလာ လိမ့်မည် ဖြစ်သည်။

(ဂျပန်ခေတ် လွတ်လပ်ရေး ကြေညာသော အခမ်း အနား၌ မိန့်ဆိုသော စစ်သေနာပတိမိန့်ခွန်း)

x x x

ဖက်ဆစ်ဝါဒ ဆိုသည်မှာ အရင်းရှင်ဝါဒ၏ အဆိုး သွမ်းဆုံးသော ဘဝသို့ ရောက်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

အရင်းရှင်ဝါဒဆိုသည်မှာ ငွေပင်ငွေရင်းအမြောက် အမြား စိုက်ထုတ်နိုင်သော သူတို့သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကြီးနိုင် ငယ်ညှဉ်းဆဲလိုသည့် ယုတ်မာ ညစ်ဆိုး အသားစားဘီလူးမျိုးနှင့် နယ်ချဲ့၍ နှိပ်စက်ကလူ ရန်မူ သော တစ်ကိုယ်ကောင်း အယူဝါဒကို ယူသူများ၏ ဝါဒ ဖြစ်ပေသည်။

အဘယ်ကြောင့် ဤကဲ့သို့ ယုတ်မာညစ်ဆိုးဝါဒမျိုး သည် ကျွန်ုပ်တို့ လူ့လောကတွင် ပေါ်ပေါက်လာရပေ သနည်းဟု မေးဖွယ်ရာရှိ၏။ အဖြေမှာကား အရင်းရှင် တို့၏ ဝိသမလောဘ လှုံ့ဆော်မှုကြောင့် စီမံဖန်တီး သော အဓမ္မ မတရားမှုများကြောင့်ဟု ဆိုလိုပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤကမ္ဘာလောကတွင် ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတို့သည် သက်သာချောင်ချိ လွတ်လပ်စွာ

နေထိုင်စားသောက်နိုင်အောင် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာ အမျိုးမျိုးရှိပါလျက်နှင့် ဝေနေယျတို့၏ ချမ်းသာသူခကို မထောက်မထား၊ စီးပွားလာဘ်လာဘ တို့ကို မိမိတို့ ချည်းသာ အဓမ္မ ယူလိုကြသောကြောင့် ဆူကြူနိမ့်မြင့် အစဉ်အသင့် မဟုတ်ဘဲ မိုးနှင့်မြေထဲ ခြားနားကွဲလွဲလျက် ရှိပေသည်။

နောက်ဆုံး၌ မှောက်ပြန် ကျွမ်းထိုး အမျိုးမျိုးသော ပြဿနာများ ပေါ်ပေါက်လာပြီးလျှင် မရှူနိုင်မရှိုက်နိုင် ဟိုက်ယိုင်၍ ပြိုလဲတော့၏။ ဤအဓမ္မ ဝါဒကြောင့်သာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် လူတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး၊ လူမျိုးတစ်စုနှင့် တစ်စု၊ နိုင်ငံတစ်ခုနှင့်တစ်ခု မေတ္တာဓာတ် မကူးနိုင်ဘဲ၊ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ ဟေတုတရားတို့ကိုသာ ပွား များ၍ လာကြသည်။ ဤဝါဒဆိုးကြောင့် တစ်ဖက်က ကြည့်ပြန်လျှင် လောကဓာတ်ပညာတိုးတက်လာခဲ့၏။ လောကဓာတ်ပညာ တိုးတက်လေလေ၊ ဤယုတ်မာသော ဝါဒကို လက်ကိုင်ထားသူတို့ အလွဲသုံးစားပြု၍ ယုတ်မာ လေလေဖြစ်လေသည်ကို မြင်တွေ့ရပေ၏။ အရင်းရှင် ဝါဒသမားတို့သည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး၊ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု၊ တစ်မျိုး နှင့်တစ်မျိုး၊ တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ တုပ ယှဉ်ပြိုင်သောကြောင့် တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ပပဉ္စတရား သုံးပါး တွင်တွင်ကြီး ချဲ့လေတော့၏။ နောက်ဆုံး၌ အရင်းရှင်၊ အလုပ်သမား၊ နယ်ချဲ့သမားနှင့် လက်အောက်ခံ နိုင်ငံများ၊ အရင်းရှင် အချင်းချင်း၊ နယ်ချဲ့သမားအချင်း ချင်း၊ ရန်ခပင်းတိုးပွား၍ ကမ္ဘာတစ်ခုလုံး ကိုးရီးကာရား ကမောက်ကမ ဖြစ်လေတော့၏။

ဤသို့သောအကြောင်းတရားကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဤခေတ်ဆိုးကြီး၌ မကြာခဏလှုပ်လှုပ် ရှားရှား စစ်မက်များပွားများလျက် ရှိနေရပေ၏။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

ဤအရင်းရှင်ဝါဒ ကမ္ဘာပေါ်ပြန့်နေသရွေ့ ကာလ ပတ်လုံး တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုသော် ဤအရင်းရှင်ဝါဒ ပပျောက်ပြီးလျှင် ဗြဟ္မစိုရ်တရားတို့ အခြေပြုသော ဆိုရှယ်လစ်ဇင်းခေါ် လူအများ ကောင်းစားရေးဝါဒ၊ လူထု

ကောင်းစားရေးဝါဒ မပြန့်ပွား မစည်ကားသရွေ့ကာလ ပတ်လုံး ကျွန်ုပ်တို့ ကမ္ဘာမြေပြင်တွင် အထွေထွေသော ကပ်ကြီးများ ဆိုက်ရောက်လျက်ပင် ရှိကြပေလိမ့်မည်။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

နယ်ချဲ့ဝါဒ၊ အရင်းရှင်ဝါဒတို့ကို လိုက်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး အလုပ်လက်မဲ့ပြဿနာ၊ နေထိုင် စားသောက်မှု ချောင်ချီရေး ပြဿနာစသော စီးပွားရေး၊ ကြီးပွားရေး ပြဿနာတို့ကို ဖြေရှင်းနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသော ဥက္ကဋ္ဌမိန့်ခွန်း)

x x x

စီးပွားရေးလွတ်လပ်မှု မရှိရင် နိုင်ငံရေးလွတ်လပ်မှု ဆိုတာဟာ ပြက်ရယ်ပြုစရာဖြစ်မယ်။ အသားလွတ် ဟန်ပြတာဖြစ်မယ်။ ဒါ့အပြင် တခြားမဖြစ်နိုင်ဘူး။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၆ ရက်နေ့၊ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်၏ ဒုတိယမြောက်ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး အပြီးမှာ တစ်ကမ္ဘာလုံး အထင်ကရ ရရှိလိုက်တဲ့ သင်ခန်းစာ တစ်ရပ်ကတော့ 'ဘယ်နယ်ချဲ့ကျူးကျော်ရေးသမား' နိုင်ငံကမှ စစ်နိုင်အောင် တိုက်ခိုက်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ ငြိမ်းချမ်းရေးရအောင် လုပ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ ငြိမ်းချမ်းရေးရအောင် လုပ်နိုင်ဖို့ဆိုရင် ပိုဝေးလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ အချက်ပဲ။ နောက်ပြီး တိုင်းပြည်ကြီးတစ်ခုခု၊ ဒါမှမဟုတ် တိုင်းပြည်ကြီး တချို့ရဲ့ အကူအညီ အထောက်အမ တစ်ခုခုကို မရဘဲ၊ (ဒါမှမဟုတ်) တိုင်းပြည်ကြီးတချို့ကြားနေမယ်ဆိုတာကို မသိရဘဲ ဘယ်တိုင်းပြည်ကမှ စစ်ပြုတာကို အားကိုးအားထားပြုမှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာဟာလည်း သင်ခန်းစာ တစ်ရပ်ပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဒီလိုအချက်တွေမရှိတဲ့

စစ်တိုက်မိရင် အဲဒီ စစ်တိုက်တဲ့တိုင်းပြည်ဟာ စစ်ရေးအရ ရော၊ နိုင်ငံရေးအရပါ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတ်သေတာမျိုး ဖြစ်မှာကြောင့်ပဲ။ တကယ်တော့လည်း တိုင်းငယ်ပြည်ငယ် ကလေးတွေ အချင်းချင်း စစ်ဖြစ်တာမျိုးကတော့ သူ့အချိန်နဲ့သူ့ မှန်မှန်ရှိနေမှာပဲ။ ဒီလို စစ်ဖြစ်ရတာဟာလည်း တိုင်းပြည်ကြီးတစ်ပြည်ပြည်ရဲ့ အလိုကျ လိုက်လုပ်တာပဲ ဖြစ်ရမယ်။ ကြားဝင်ဖျန်ဖြေတာကို ခွင့်ပြုကြရလိမ့်မယ်။

ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ နာမည်ကိုခံပြီး ဒိုင်လူကြီးလုပ် လာဖွယ်ရာရှိပါတယ်။ အားနည်းတဲ့ တိုင်းပြည် တစ်ပြည် ပြည်ရဲ့ နယ်စပ်ဒေသကို ဝင်တိုက်တဲ့ စစ်လုပ်ကြံမှုမျိုး ရှိချင်လည်း ရှိလိမ့်မယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလို ဝင်တိုက်တာဟာ အရေးကြီးတဲ့စစ်ရေးကိစ္စထက် အတိုက်အခံရတဲ့ တိုင်းပြည်ထဲမှ (ဒါမှမဟုတ်) တခြားတိုင်းပြည်ထဲမှ လိုက်လျော့ချက်တစ်ခုခုရရှိဖို့အတွက် နိုင်ငံရေးလှည့်ကွက် ပုံသဏ္ဍာန် တစ်ခုအနေနဲ့ တွက်ချက်တာက ပိုက်ပါလိမ့်မယ်။ အမှန်ကတော့ ကျုပ်တို့ဟာ ဒီလို "ကြုံကြိုက်မှု" မျိုးကို တိုက်ဖျက်ပစ်ဖို့ အသင့်ပြင်ထားရလိမ့်မယ်။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၆ ရက်နေ့၊ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်၏ ဒုတိယမြောက်ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသော မိန့်ခွန်း။)

x x x

တိုင်းပြည်အနှံ့အပြားမှာ သမဝါယမလုပ်ငန်းတွေ ဆောင်ရွက်ဖို့ အချိန်သင့်နေပါပြီ။ လုံးလုံးလျားလျား လျော်ကန်နေပါပြီ။ ဒီလုပ်ငန်းဟာ ကျုပ်တို့ ပြည်သူတွေရဲ့ နှလုံးသားထဲကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လိုစိတ်၊ စည်းစည်းလုံးလုံး နေထိုင်လုပ်ကိုင်လိုစိတ်တွေ သွင်းပေးပါလိမ့်မယ်။ ဒါတွင် မကသေးဘူး၊ ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ် သုံးစွဲတတ်မှု၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထလုပ်မှု၊ တီထွင်ဖန်တီး ကြိုးပမ်း တတ်မှုတွေ ရှိလာအောင်လည်း အားပေးအားမြှောက် ပြုပါလိမ့်မယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျုပ်တို့ တိုင်းပြည်မှာ အရင်းအနှီး သိပ် ရှားပါးနေချိန်မှာ သမဝါယမ လုပ်ငန်းဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ သာယာဝပြောရေးကို ခြေတင်ဖို့အတွက် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းပဲ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်း ... အဆုံးမှာတော့ အရင်းအနှီးကို ဖန်တီးပေးတဲ့နေရာဟာ လုပ်အားပဲ ... တို့ရဲ့လုပ်အားပဲဖြစ်တယ်။

ဆိုတဲ့ အကြောင်းတွေကို ပြည်သူတွေဟာ အလုပ်လုပ်ရင်း သိလာ နားလည်လာမှာ ဖြစ်လို့ပါပဲ။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၆ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်၏ ဒုတိယမြောက်ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသောမိန့်ခွန်း)

x x x

လူကို လူက ကျွန်ပြုမှု၊ ခေါင်းပုံဖြတ်မှုတို့ ဘယ်လိုပုံစံမျိုးနဲ့မှ ကမ္ဘာ ပေါ်မှာ နောက်ထပ် ပေါ်မလာပါစေနဲ့လို့ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ဆန္ဒပြုကြဖို့လိုပါတယ်။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့၊ ကျိုက္ခမီခရိုင်၊ သံဖြူဇရပ် စစ်သင်္ချိုင်းဖွင့်ပွဲ၌ ပြောကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

မြန်မာပြည်၌ အရေးကြီးသော စက်မှုလုပ်ငန်း အရပ်ရပ်ကို ပြည်သူပိုင်လုပ်ရန် ကျွန်ုပ်ကြံရွယ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ပြုလုပ်မှသာ လူတို့ စိတ်ကျေနပ်၍ ပျော်ရွှင်စွာ နေနိုင်သော အဆင့်အတန်းကို ရရှိမည်ဟု ကျွန်ုပ် စွဲမြဲစွာ ယုံကြည်ကြောင်း။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁ ရက်နေ့တွင် မြန်မာပြည် အင်္ဂလိပ်ကုန်သည်ကြီးအသင်း နှစ်ပတ်လည်အစည်းအဝေးတွင် မြှောက်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

အရင်းရှင်ဝါဒသည် အခါခပ်သိမ်း လိုလားအပ်သည်ဟု ကျွန်ုပ် မထင်ကြောင်း။ အချိန်ကာလအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့မှာ ရှေ့သို့ တစ်လှမ်းမတက်နိုင်မီ ထိုအရင်းရှင်ဝါဒထံမှ ဝင်လုပ်ကိုင်သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း။ သို့သော် အရင်းရှင်စနစ်ကို အခြားအနောက်နိုင်ငံများကဲ့သို့ တရားလွန် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာရန် မလုပ်သင့်ကြောင်း။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁ ရက်နေ့၊ မြန်မာပြည် အင်္ဂလိပ်ကုန်သည်ကြီးအသင်း နှစ်ပတ်လည်အစည်းအဝေးတွင် မြှောက်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

ကျွန်ုပ်တို့၏ နိုင်ငံရေးရောဂါမှာ ဆေးချက်မှန်ပြီ ဖြစ်သော်လည်း စီးပွားရေးလောကမှာကား ကုသရန် ကျန်ပေးသေးသည်။ စီးပွားရေး မကောင်းသမျှ ကာလပတ်လုံး ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မြန်ဖြစ်စေချင်သော ငြိမ်းချမ်းသာယာရေး မရနိုင်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁ ရက်နေ့၊ မြန်မာပြည် အင်္ဂလိပ်ကုန်သည်ကြီးအသင်း နှစ်ပတ်လည်အစည်းအဝေးတွင် မြှောက်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

အခွန်ဘဏ္ဍာကို တိုင်းသူပြည်သားတို့ မပေးဘဲ ငြင်းဆန်ခြင်းသည် တိုင်းပြည်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးကို အစိတ်စိတ်အမြှောမြှောဖြစ်အောင် ဖြေရှင်း ဖျက်ဆီးပစ်ခြင်းပင် ဖြစ်၍ ဤသို့ နိုင်ငံစီးပွားရေးပြိုကွဲသွားပါက နောက်ဆုံး၌ အများဆုံး အနစ်နာခံရမည့်သူတို့မှာ တိုင်းသူပြည်သား လူထုပင်ဖြစ်သည်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့၊ ၈ နာရီခွဲ အချိန်တွင် ရေဒီယိုမှ အသံလွှင့်မိန့်ခွန်း)

x x x

ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ မထူထောင်နိုင်သမျှကာလပတ်လုံး လယ်ရှင်နဲ့ လယ်သမားဆိုတာ ရှိနေဦးမှာပဲ။ အဲဒီလိုရှိနေသမျှ လယ်သီးစားခပေးတဲ့ ကိစ္စမျိုးဟာ ရှိနေဦးမှာပဲ၊ ပေါ်နေဦးမှာပဲ။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၇ ရက်နေ့၊ နှစ်သစ်ကူး မိန့်ခွန်း)

x x x

(Monopoly) လက်ဝါးကြီးအုပ် အရင်းရှင်ကုမ္ပဏီကြီးများဖြစ်ကြတဲ့ (Cartels, syndicate, Trusts) အစရှိတဲ့ တစ်သီးပုဂ္ဂလပစ္စည်းလုပ်ငန်းကြီးတွေကိုတော့ ကျုပ်တို့ရဲ့ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေမှာ အတိအလင်း ပိတ်ပင်ထားရလိမ့်မယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့် ဖဆပလ ပဏာမပြင်ဆင်မှုညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

နိုင်ငံခြား ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ကိစ္စဆိုရင် အစိုးရ အုပ်ချုပ်နိုင်အောင် စီစဉ်ရမယ်။ ဒီဟာတွေကို ဘာပြုလို့ အခြေခံချမလဲဆိုရင် ပြည်သူတွေအများအကျိုး ရှိနိုင်ဖို့ပဲ။ ဒီလိုမဟုတ်ရင် အရင်းရှင်တွေက ချယ်လှယ်ချင် တိုင်း ချယ်လှယ်တဲ့အဖြစ်မျိုးရောက်ပြီး၊ တိုင်းသူပြည် သားတွေအပေါ် အရင်းရှင်တွေက လက်ဝါးကြီးအုပ် သွေးစုပ်နိုင်တဲ့ အခြေအနေမျိုး ရောက်သွားမယ်။ အဲဒီလို အရင်းရှင်တွေ ကြီးစိုးရုံတင်မက တစ်သီးပုဂ္ဂလ အရင်းရှင် ပိုင် ကုမ္ပဏီကြီးတွေ (Mono poly) တစ်ဦးတည်းပိုင် သဘောမျိုးဖြစ်သွားပြီး၊ ဈေးနာ အရပ်ရပ်နဲ့ နိုင်ငံစီးပွားရေး အရပ်ရပ်ကို သူတို့စီမံရာ ခံရမယ်ဆိုတဲ့စနစ်မျိုး လာမယ် ဆိုရင် ...ကျွန်တော်တို့ ဒီကမ္ဘာကြီးဟာ တစ်နေ့မနေ့က အလွန်အော့နှလုံးနာပြီး ရွံမုန်းစရာဖြစ်တဲ့ ဖက်ဆစ်စနစ် ကြီး ပြန်ပေါ်လာဖို့ စီးပွားရေး အခြေခံကြီးကို ခွင့်ပြုရာကျ တယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၉ ရက်နေ့၌ ကျင်းပသည့်
ဖဆပလပဏာမပြင်ဆင်မှုညီလာခံ၌ မိန့်ကြား
သည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

အရင်းရှင်စနစ်ထက် နောက်တစ်ဆင့်ကျတဲ့ စီးပွား ရေးစနစ်မှာ ကျုပ်တို့ ရောက်နေတယ်။ ဒီတော့ ကျုပ်တို့ ဟာ အရင်းရှင်စနစ်ကို မလွဲမရှောင်သာလို့ ခွင့်ပြုသင့် သလောက် ခွင့်ပြုရမှာပဲ။ အရင်းရှင်စနစ်ကို ခွင့်ပြုထား တော့ ကိုယ်ပိုင် တစ်သီးပုဂ္ဂလ ပစ္စည်းကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း တွေ ရှိဦးမှာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ဟာ အရင်းရှင် စနစ်ကို မတတ်သာလို့ ခွင့်ပြုပေမဲ့ တတ်နိုင်သမျှ ချုပ် ချယ်ရလိမ့်မယ်။ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း၊ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းတွေ ဆိုရင် အများအကျိုးကို မထိခိုက်စေရဘူး။ ကိုယ်ပိုင် ပစ္စည်း၊ ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်းတွေကို လိုတဲ့အခါ အစိုးရက တိုင်းပြည်ကိုယ်စား သိမ်းနိုင်မယ့် အခြေခံမျိုးတွေ ဖွင့် ထားရလိမ့်မယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၉ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့်
ဖဆပလ ပဏာမပြင်ဆင်မှုညီလာခံ၌ မိန့်ကြား
သည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှုကိစ္စဆိုလည်း လယ်ယာမြေ လုပ်တဲ့လူတွေ လယ်ယာမြေရအောင် အခြေခံတွေချရ လိမ့်မယ်။ လယ်မြေဧက အမြောက်အမြားပိုင်တဲ့ လယ်ရှင် ကြီးစနစ်ကိုတော့ ဥပဒေအရ ကန့်သတ်ချုပ်ချယ် ပယ် ဖျက်ရလိမ့်မယ်။ နောက်ပြီး ဘယ်လို ကိုယ်ပိုင်လယ်ယာ မြေမျိုးဖြစ်ဖြစ် ဘယ်နှဧကထက် မပိုစေရ အစရှိသည် အားဖြင့် ဥပဒေအရ ကန့်သတ်ရလိမ့်မယ်။ ဒီလိုမှ မလုပ် ရင် လယ်ပိုင်ရှင်စနစ်ကြီးဟာ ရှိနေတာကို မပယ်ဖျက် နိုင်ရုံတင်မဟုတ်ဘူး။ ပြန်ဖြစ်အောင်လုပ်တာ ဖြစ်လိမ့် မယ်။ လယ်ယာမြေများကို အမှန်အားဖြင့်ဆိုရင် နောက် ဆုံး တိုင်းပြည်ပိုင်(အစိုးရနှင့် သမဝါယမအဖွဲ့ပိုင်) လုပ် နိုင်ရင် ကောင်းမှာပဲ။ သို့သော်လည်း အဲဒီဟာ မလုပ်မီ လယ်ယာမြေလုပ်သူတိုင်း မြေ လက်ရှိရအောင် လုပ်နိုင် ရမယ်။ ဒီအခါမျိုးမှာ အစိုးရက အလယ်အလတ်တန်းနှင့် အောက်တန်းကျတဲ့ တောင်သူလယ်သမားကို တတ်နိုင် သမျှ ကူညီရလိမ့်မယ်။

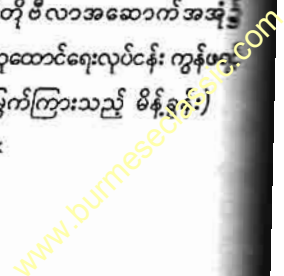
(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၉ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့်
ဖဆပလ ပဏာမ ပြင်ဆင်မှုညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသည့်
မိန့်ခွန်း)

x x x

လူကြီးမင်းတို့ ရေးဆွဲပြုလုပ်မည့် အစီအစဉ်သည် လွန်မင်းစွာ ကျပ်တည်းခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ လှေနှံ ဓားထစ်သော်လည်းကောင်း မဖြစ်စေရ။ ဖြစ်ပေါ်လာ သောအကြောင်းတရားအားလျော်စွာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ၍ ရနိုင်သော အစီအစဉ်ဖြစ်ရပါမည်။ လှေနှံဓားထစ် အစီ အစဉ်မျိုးမှာ များသောအားဖြင့် ကောင်းသော အစီအစဉ် မျိုးမဟုတ်။ တိုင်းပြည်၏ ပေါ်ပေါက်ဆဲ ပေါ်ပေါက်လတ္တံ့ သောအကြောင်းတရားအမျိုးမျိုးနှင့် သင့်လျော်ပြေပြစ် အောင် ရေးဆွဲသော အစီအစဉ်မျိုးသာလျှင် ကျေနပ် လောက်သော အစီအစဉ်ဖြစ်ပါသည်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့
ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာအဆောက်အအုံ၌
မြန်မာပြည်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်ဖရင့်
အစည်းအဝေးတွင် မြှောက်ကြားသည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

လူကြီးမင်းတို့၌ ရှေ့မှောက်သို့ ရောက်လတ္တံ့သော ပြဿနာအရပ်ရပ်တို့ကို ကျွမ်းကျင်သူ အနေမျိုးမဟုတ်ဘဲ သာမန်လူစားအနေမျိုးဖြင့် စစ်ဆေး စောကြောစေလိုပါသည်။ ကျွမ်းကျင်သူ၏ ထင်မြင်ချက်ဆိုလျှင် လူအများမှာ မလွန်ဆန်ဝံ့ဖြစ်နေတတ်ကြပါသည်။ လုပ်ငန်းအမျိုးမျိုးဆိုင်ရာဘက်က ကျွမ်းကျင်သူများစွာကို ကျွန်တော် တွေဖူးပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များဟာ များစွာပင် အသုံးကျပါသည်။

တိုင်ပင်လည်း တိုင်ပင်ထိုက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း လူကြီးမင်းတို့ကို သတိပေးလိုသည်မှာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်ဟာ အမှားမရှိနိုင်ဘူးဟု မထင်ကြစေရန် ဖြစ်ပါသည်။ လူထုကို စကားပြောတိုင်း ပြောတိုင်း ကျွန်တော် ဤကဲ့သို့ သတိပေးဖူးပါသည်။ ယခုလည်း ထပ်မံ သတိပေးရန် လိုပါသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်များဟာလည်း သာမန် ပုဂ္ဂိုလ်တွေပါပဲ။ ထိုကြောင့် သူတို့ ထင်မြင်ယူဆချက်တွေဟာ အမှားဖြစ်ချင်ဖြစ်မှာပဲ။ အမှန်ကတော့ အဆိုးအကောင်း ဝေခွဲတတ်သော သာမန်လူစားတို့၏ အတွေ့အကြုံ အကြံဉာဏ်၊ ဗဟုသုတများသည်လည်း ကျွန်တော်တို့ လုပ်ရမည့် အမှုကိစ္စအတွက် အရေးကြီးပါသည်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာ အဆောက်အအုံ၌ မြန်မာပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်ဖရင့်အစည်းအဝေးတွင် မြက်ကြားသည် မိန့်ခွန်း)

x x x

ကျွန်တော်တို့ သတိထားရမည့်အချက်မှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ အကြောင်းတစ်ခုကို စာရင်းအင်းနှင့် အမြင်အားဖြင့် အခိုင်အမာ သဘောသက်ရောက်အောင် ပြောလာပြီဆိုရင် ယုံလွယ်တတ်ကြသည့် အန္တရာယ်ဖြစ်ပါသည်။ စာရင်းအင်းများကို ကျွန်တော်လေ့လာခဲ့ဖူးသည်။ ကိုယ်တွေ့ဗဟုသုတအရ ပြောရမည်ဆိုလျှင် ၎င်းတို့ကိုကြည့်၍ များစွာနားလည် အကူအညီရသော်လည်း ပထမက ထင်မြင် စိတ်ကူးထားချက်တွေ အခိုင်အမာဖြစ်အောင်

စုဆောင်းပြုလုပ်ထားသည့် စာရင်းအင်းမျိုးနှင့် တွေ့ကြုံနေကြရမည့် အချက်ကို သတိပြုထားကြဖို့ လိုပါသည်။

ကျွန်တော် ပြောခဲ့သည့်အတိုင်း စာရင်းအင်းအထောက်အထားနှင့် ပြောဆိုခြင်းဟာ အကျိုးရှိသည့် အလေ့အထမျိုးဖြစ်သော်လည်း ထို စာရင်းအင်းနှင့် အထောက်အထား ပြုလုပ်ထားသည့် ရည်ရွယ်ချက် သဘောလက္ခဏာများကို စောကြောစစ်ဆေးဖို့ရန် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ သို့သော်လည်း အရေးကြီးဆုံးမှာ ကား ကျွန်တော်တို့သည် ၎င်းတို့ကို အထောက်အထားပြု၍ လမ်းမှန်အတိုင်း ထင်မြင်ယူဆနိုင်ဖို့ရန် အရေးကြီးပါသည်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာအဆောက်အအုံ၌ မြန်မာပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်ဖရင့်အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြက်ကြားသည် မိန့်ခွန်း)

x x x

ရှေးဦးစွာ လုပ်သင့်သည့် လုပ်ငန်းများကို ရှေးဦးစွာ လုပ်ကိုင်သွားသော နည်းစနစ်ကို လိုက်နာရန်အကြောင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ကိစ္စ အမြောက်အမြားကို တစ်ကြိမ်တည်း စဉ်းစား ဆွေးနွေးသည့်အလုပ်ကို မပြုလုပ်ရန် သတိထားရပါလိမ့်မည်။ အရေးမကြီးလှသော ကိစ္စများကို အရေးကြီးသော ကိစ္စများအလျင် တင်ကူး၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုအပ်ပါ။ မိမိကိုယ်တိုင် တင်ကူး နှစ်ခြိုက်လျက်ရှိသော အကြောင်းခြင်းရာများကို ပထမဦးစွာ အရေးယူလိုသော စိတ်ဆန္ဒများ ပေါ်ပေါက်လာတတ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤသို့ မဖြစ်စေရန် သတိမူရန်လိုပါသည်။ မည်သည့်ကိစ္စသည် ပထမဦးဆုံးဆောင်ရွက်အပ်သည့်ကိစ္စ စသည်ကို သဘောတူညီချက် ရယူပြီးလျှင် ထိုကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်သွားရပေလိမ့်မည်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာအဆောက်အအုံ၌ မြန်မာပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်ဖရင့်အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြက်ကြားသည် မိန့်ခွန်း)

အရိုးအစဉ် လုပ်နည်းကိုင်နည်း၊ အရိုးအစဉ် ယူနည်း ဆနည်းတို့ကို လိုက်နာလိုသောစိတ်များလည်း ပယ်ဖျောက် ပစ်ကြစေလိုပါသည်။ တစ်နေရာတွင် သုံးရန် သတ်မှတ် ထားသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း စည်းကမ်းချက်မျိုးမှာ လုံးဝ ခေတ်နောက်ကျနေရသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ဖြစ်နေ တတ်ပါသည်။ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်သတ်မှတ်ခြင်းမှာ အလုပ် ကို လျင်မြန် တွင်ကျယ်စေရန် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ငြား သော်လည်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်းသည် အကျိုးကျေးဇူး မဖြစ် ရုံတွင်မက အလုပ်မတွင်ကျယ်ဘဲ အလုပ်ကို လေးလံ နှောင့်နှေးစေမည်ဖြစ်လျှင် ထိုထုံးနည်းကို ဖျက်ပယ်ပစ်ရန် သာ သင့်တော်သည်။ အချို့သော အစိုးရဌာနရုံးများနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ဤနည်းပင် ပြောရပေလိမ့်မည်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာအဆောက်အအုံ၌ မြန်မာ ပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်ဖရင့် အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြွက်ကြား သည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

ယခု လုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြောကြားလိုသော အခြားအကြောင်းတစ်ရပ်မှာ တစ် ကြိမ်လျှင် ကိစ္စတစ်ခုကိုသာ ဆောင်ရွက်၍ ဆောင်ရွက် ရာ၌လည်း မကြောက်မရွံ့ရဲ့ဝံ့စွာဖြင့် လုပ်ကိုင်ကြရန် တိုက်တွန်း လိုပါသည်။ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်း ကို ရေးဆွဲရာ၌ အရှုပ်အထွေး မရှိ၊ လုပ်ကိုင်၍ ဖြစ်နိုင် သော စီမံချက်တို့ကို ပြုလုပ်ရန်လိုပေသည်။ သို့ရာတွင် တကယ်ဖြစ်ထွန်းမည်ကို ရှေ့ရှုမြင်မြင်နိုင်သော စိတ်ကူး ဉာဏ် ရှိရပေလိမ့်မည်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာ အဆောက်အအုံ၌ မြန်မာပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်ဖရင့်အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြွက်ကြားသည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

အရေးကြီးသောကိစ္စများတွင် တတ်စွမ်းသမျှ တစ်ခု

ပြီးတစ်ခု လုပ်ရပေလိမ့်မည်။ တစ်ပြိုင်နက် အကြံအစည် များလွန်းက ဘေးဥပါဒ်အန္တရာယ်များ ဆိုက်ရောက်တတ် ပေသည်။ မိမိတို့တိုင်းပြည်အတွင်း အစွမ်းကုန် ဆောင် ရွက်လိုသော စိတ်ဆန္ဒထက်သန်ခြင်းကြောင့် စီမံချက်များ ပြုလုပ်ရာတွင် လိုဘာ ကြီးလွန်းသော စီမံကိန်းများ မပြု လုပ်မိရန်အတွက် ဂရုပြုရပေလိမ့်မည်။ အစီအမံကောင်း သူ မှန်လျှင် တစ်စခန်းပြီးမှ တစ်စခန်းသို့ တက်လှမ်းကြမြဲ ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသောအချက်မှာ တစ်ကြိမ်တစ်ခါတည်း တွင် တစ်လှမ်းတည်းသာ လှမ်းရမည်ဟူ၍ မဟုတ်ပေ။ လိုအပ်၍ ဖြစ်နိုင်လျှင် တစ်ကြိမ်တည်း တစ်လှမ်းတွင် မက နှစ်လှမ်း၊ သုံးလှမ်း တက်လှမ်းရန် အသင့်ရှိရမည့် အပြင် သို့ပြုလုပ်ရန် အရည်အချင်းလည်း ရှိရပေလိမ့်မည်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာအဆောက်အအုံ၌ မြန်မာ ပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်ဖရင့် အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြွက်ကြား သည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

ပထမဦးဆုံးလိုအပ်သည့်အချက်က စီးပွားရေး ဘက်မှ အခြေခံကောင်းကောင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင် ရေးအတွက် လုပ်ငန်းစဉ် ရေးဆွဲထားဖို့ဖြစ်ပါသည်။ အချို့က စီးပွားရေးအခြေခံ ကောင်းကောင်းပြန်လည် ထူထောင်သလို နိုင်ငံရေးဘက်ကလည်း အခြေခံ ကောင်းကောင်းနှင့် ပြန်လည် ထူထောင်ရန် လိုသည်။ စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေးမှာ အချင်းချင်း အညမည ဆက် သွယ်နေသည့်အတွက် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု သီးခြားခွဲခြားထား ၍ မရနိုင်ပါ။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာအဆောက်အအုံ၌ မြန်မာ ပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်ဖရင့် အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြွက်ကြား သည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

နေထိုင်ရေး စရိတ်စက လျှော့ကျဖို့ လိုစွနှင့် ပတ်

သက်၍ဆိုလျှင် ယခုကဲ့သို့ စရိတ် ကြီးမြင့်နေရသည့် အကြောင်းရင်း ပထမအချက်မှာ အရေးမကြီး၊ မရှိလည်း ဖြစ်နိုင်သော ကုန်စည်များကို ဈေးကြီးကြီးပေး၍ ဝယ် နေခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့ အရေး မကြီးလှသော ကုန်စည်များကို နိုင်ငံခြားမှ အတင်အသွင်း လျှော့ရန်၊ (သို့မဟုတ်) လုံးဝ ရပ်စဲပစ်ရန် လိုပါသည်။ နိုင်ငံခြားမှ အဆိုပါကုန်ပစ္စည်းတွေကို ဝယ်ယူနေရသည် မှာ နိုင်ငံ၏ ငွေကြေးဘဏ္ဍာ မကုန်သင့်ဘဲ အလဟဿ ကုန်နေရပါသည်။

ဤကဲ့သို့ စီးပွားရေးဘက်က ကျွန်တော်တို့ နစ်နာ ဆုံးရှုံး၊ ဖြန့်ပြီးနေသည့်အချက်ကို ရပ်စဲ ဖြတ်တောက်ပစ် ရန် နည်းလမ်းများကို ရှာကြပါလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်တို့ ငွေတွေ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည် အပြင်ဘက်ကို ထွက်နေ ရပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ထွက်နေခြင်းကို ကျွန်တော်တို့ စစ်ဆေးကြည့် ရှုရပါလိမ့်မည်။ ယခုလက်ရှိ အုပ်ချုပ်ရေး မှာ တိုင်းပြည်က စရိတ်မတတ်နိုင်လောက်သော အုပ်ချုပ် ရေးဖြစ်နေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့က ချက် ချင်း လက်ငင်းပင် အသုံးစရိတ်ကို လျှော့ပစ်ရပါသည်။ ထိုနောက် နေထိုင်ရေး လျှော့ပေါ့ သက်သာလာစေအောင် ရာရှင်ပေးနည်းကို သုံးသင့်၊ မသုံးသင့် စဉ်းစားရပေ လိမ့်မည်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာအဆောက်အအုံ၌ မြန်မာ ပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်စရင့် အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြှောက်ကြား သည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

နေထိုင်ရေးစရိတ်လျှော့ပေါ့ သက်သာရေးကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထည့်သွင်းပြောပြခဲ့ပြီးဖြစ်သော အဆိုပါ ကိစ္စများကို ကျွန်တော် အကျယ်ချဲ့ ပြောရမည်ဆိုလျှင် ကျွန်တော်တို့မှာ မရှိမဖြစ်၊ အရေးကြီးသည့် ကုန်တွေ အကြီးအကျယ်ရှားပါးနေသည့်အချိန်တွင် စည်းစိမ်ခံ ကုန်၊ အရေးမကြီးသည့်ကုန်များကို သွင်းယူ စည်းစိမ်ခံနေ ကြရန် မလိုဘူးဆိုသည့်အချက် ဖြစ်ပါသည်။ တိုင်းသူ ပြည်သားများမှာ မရှိမဖြစ်၊ အရင်းခံလိုအပ်သည့် ကုန်

ပစ္စည်းများ ပြည့်စုံမှု လိုပါသည်။ အဆိုပါကုန်ပစ္စည်းမျိုး ကိုသာ ကျွန်တော်တို့က ရအောင် စီမံပေး၍ စည်းစိမ်ခံ ကုန်များကို လုံးဝ ထုတ်ပစ်ဖို့ လိုပါသည်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာအဆောက်အအုံ၌ မြန်မာ ပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်စရင့် အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြှောက်ကြား သည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်အတွင်း အကြီးအကျယ် ဖြန့်တီးမှုများကို လူကြီးမင်းများ ကိုယ်တွေ့ ဖျတ်မြင် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ရာရှင်စနစ်ကို အသုံးပြုနေသည့် အခြား အခြားသော တိုင်းပြည်များမှာ ဆိုခဲ့သည့် ဖြန့်တီးမှုများ အဟောသိက်ဖြစ်မှုများ မရှိပါ။ ရာရှင်ပေးမှု၏ ရည်ရွယ် ချက်တစ်ရပ်မှာ တိုင်းသူပြည်သားအားလုံး ညီညီမျှမျှ ရကြစေရန် ဖြစ်ပါသည်။

ရာရှင်ပေးခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံခြားသို့ တင်ပို့ရောင်းချ ရန်အတွက် အဖိုးတန်ပစ္စည်းများ ကုန်ခန်းခြင်းမှလည်း သက်သာစေပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည် နဂို အခြေအနေသို့ပြန်လည်ရောက်ရှိရေးအတွက် တိုင်းပြည် ၏ ဓနအင်အား စီးပွားရေးအင်အား ပြန်လည်ဖြည့်တင်း စေရန်မှာ ထွက်ကုန်တစ်ခုသာလျှင် ရှိပါသည်။ စီးပွား ရေးအခြေအနေမှာ မြန်မာပြည်ထက် များစွာ ကောင်းမွန် တောင့်တင်းသော တိုင်းပြည်ကြီး များစွာတို့မှာ ရာရှင် စနစ်ကို သုံးနေဆဲပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုတိုင်းပြည်ကြီးမှာ ခြီးခြံချွေတာရတုန်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်း ပြည်မှာကား ခြီးခြံခြင်း မရှိသလောက်ဖြစ်ရာ စီးပွားရေး တောင့်တင်းမှုအတွက် အနည်းငယ်မျှ ခြီးခြံမှုကို မပြုနိုင် ရန် အကြောင်း မရှိပါ။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာအဆောက်အအုံ၌ မြန်မာပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်စရင့် အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြှောက်ကြားသည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

ဆီ၊ ငရုတ်၊ ကြက်သွန် အစရှိသည်တို့ကို ဝယ်ယူ သုံးစွဲကြရသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ငွေအလွန် ကုန်ကျနေပါ သည်။ ၎င်းကုန်ပစ္စည်းများမှာ မိမိတို့ တိုင်းပြည်၌ မိမိတို့ စိုက်ပျိုးနိုင်ပါလျက် ဤကဲ့သို့ အခြားနိုင်ငံများမှ မှာယူ သုံးစွဲရသည်ဆိုသည်မှာ ကျွန်တော်တို့ ငြင်းဆိုခြင်း မပြု နိုင်သည့် စွပ်စွဲချက်ဖြစ်၍ များစွာရှက်ဖွယ် ကောင်းလှ ၏။ ထိုနည်းတူစွာ လူတို့၏ အရေးကြီးလှသော အသုံး အဆောင်ဖြစ်သည့် နွားနို့ကိုလည်း သွင်းယူလျက်ရှိ၏။

ကျွန်တော်တို့ လုံလုံပြုလုပ်လျှင် ထိုပစ္စည်းကိုလည်း နိုင်ငံတွင်းမှာ လိုသလောက်ရနိုင်ပါသည်။ ယခင်က စီးပွားရေးအခြေအနေကို ပြန်လည် ရရှိစေရန်အတွက် ကျွန်တော်တို့သည် ဤကဲ့သို့ ကြက်သွန်၊ ငရုတ်၊ ဆီ အစရှိသော ပစ္စည်းများ တန်ချိန်မည်ရွေ့မည်မျှသာ ဝင်လာစေသင့်သည်ကို ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်ရန် လို၊ မလိုကို စဉ်းစားရန် လိုပေသည်။ ၎င်းကုန်များ ဝယ်ယူ သုံးစွဲခြင်း ကို မရပ်ဆိုင်းဘဲနေခဲ့ပါက ကျွန်တော်တို့သည် ၎င်းအသီး အနံများကို လိုသလောက် ရအောင် စိုက်ပျိုးဖြစ်ကြတော့ မည် မဟုတ်ပါ။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာအဆောက်အအုံ၌ မြန်မာ ပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်ဖရင့် အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြွက်ကြား သည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

စုပေါင်းရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့များလိုလည်း ဖြစ်နိုင် သည့် နေရာတိုင်းတွင် ဖွဲ့စည်းရန်လိုပါသည်။ ရှေးက မြန်မာပြည်မှာ စုပေါင်းရောင်းဝယ်ရေး အသင်းများ ပျက်ပြားခဲ့ရသည်မှာ ထိုအဖွဲ့အသင်းများကို တိုင်းသူ ပြည်သားတို့က စေတနာဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အပေါ်တွင် ခိုင်မြဲအောင် မ တည်ခဲ့ကြခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါ သည်။

တိုင်းသူပြည်သားတို့က ထိုအဖွဲ့များ၏ အကျိုး သည် ငါတို့၏ အကျိုးပင်ဖြစ်ပါတကားဟု သဘောပိုက် ကြသည့်အရပ်များတွင်ကား ထိုအဖွဲ့များမှာ စည်ပင်ဖွံ့ဖြိုး လျက် ရှိကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်မှာဆိုလျှင်

စုပေါင်းရောင်းဝယ်ရေး မရှိသည့် အရပ်များ၌ ကုန်စည် များ ဝေငွေကို စီမံပေးမှုအတွက် အစည်းအရုံးအမျိုးမျိုး ပါဝင်သည့် တိုင်းသူပြည်သား ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းထား ရန် ဖြစ်နိုင်မည့်အရေးကို စဉ်းစားကြည့်ရန် လိုပါသည်။ စုပေါင်းရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့များအတွက် စစ်ဆေးကြည့်ရှု ရေးအဖွဲ့များ လိုမည်ဖြစ်ရာ ထိုအဖွဲ့မျိုး ထားရှိရေးကိုစွ ကိုလည်း စုံစမ်းကြည့်ရန် လိုပါသည်။ အချင်းချင်း စုပေါင်း ပြီး သတင်း အပြန်အလှန် ရယူရေးနှင့် စုံစမ်း ရှာဖွေရေး သည်လည်း လိုပါသည်။ ဤကိစ္စအတွက် အသင်းအဖွဲ့ များက လိုသော သတင်းများကို ပေးနိုင်ပါလိမ့်မည်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာအဆောက်အအုံ၌ မြန်မာ ပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်ဖရင့် အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြွက်ကြား သည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

ငွေရင်း နိုင်ငံအပြင်ဘက်သို့ ထွက်မသွားစေရန် အချို့သောနိုင်ငံများ၌ တတ်နိုင်သမျှကာကွယ်ရန် ကြိုး စားထားကြပါသည်။ ငွေရင်းနိုင်ငံပြင်ပသို့ ထွက်သွား လျှင် ကျွန်တော်တို့၏ ဝယ်အားကို စွန့်ပစ်လိုက်သကဲ့ သို့သာ ဖြစ်ပေမည်။ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံခြားမှ ငွေချေးယူ ရခြင်းကို တတ်နိုင်သမျှ လျော့ပေါ့ သက်သာသွားအောင် ငွေစုရေးကို အားပေးရပေလိမ့်မည်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာအဆောက်အအုံ၌ မြန်မာ ပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်ဖရင့် အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြွက်ကြား သည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

အလုပ်လက်မဲ့ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ဆိုလျှင် ယခုလို စီးပွားရေး၏ အလိုက်အထိုက် အခြေအနေများ အတိုင်းဆိုလျှင် အလုပ်လက်မဲ့ပြဿနာ ဖြေရှင်းသွား လိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်တို့ မြင်နိုင်ရန် အကြောင်းမရှိ။ တိုင်းပြည်နှင့် အစိုးရက ကူညီရပေလိမ့်မည်။ အလုပ်

လက်မဲ့ဖြစ်ခြင်းသည် တိုင်းပြည်အတွက် အကြီးဆုံး ကံဆိုးမိုးမှောင်ဖြစ်လျက် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် တကွ တိုင်းပြည်တွင် မကောင်းကျိုး ဖြစ်ပေါ်စေတတ်သည့် အလုပ်လက်မဲ့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် လုပ်သားများ၏ ကျွမ်းကျင်မှုကို ယုတ်လျော့စေပြီး ၎င်းတို့၏ နေရေးထိုင်ရေး အဆင့်အတန်းကို ညံ့ဖျင်းစေပါသည်။ အလုပ်လက်မဲ့ ပြဿနာသည် အမျိုးသားအတွက် ဂြိုဟ်ဆိုးဖြစ်သည့် အလျောက် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို စီမံ ပြုလုပ်ရာတွင် ကျွန်တော်တို့သည် သေချာကျနစွာ ပြုလုပ်မှ သာလျှင် အခြေအနေတိုးတက်လာပြီး အလုပ်လက်မဲ့ ပြဿနာ ဖြေရှင်းသွားနိုင်လိမ့်မည်။ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ အိမ်ထောင်စုတွင် ပါဝင်သောသူများအတွက်သော်လည်းကောင်း အလုပ်ရ နိုင်စေရန် ကျွန်တော်တို့ နည်းလမ်းများကို ရှာဖွေရပေ လိမ့်မည်။

ထိုသို့ပြုလုပ်ရာ ကျွန်တော်တို့သည် အချို့သော သူများကို အလုပ်မှ ရပ်စဲရန်လိုလျှင် ရပ်စဲရလိမ့်မည်။ ပြဿနာကို ဖြေရှင်းသွားနိုင်စေရန် နည်းလမ်းကောင်းမှာ နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် အရေးပါ၍ အပြောကျယ်သော လုပ်ငန်းများကိုသာ လက်ထဲ၌ အဆင်သင့်ရှိစေရမည်။ ထိုအလုပ်များမှာလည်း လုပ်သားပေါင်း အရေအတွက်ကို လိုက်၍ မြန်လိုက မြန်နိုင်သော၊ နှေးလိုက နှေးနိုင်သော အလုပ်မျိုးဖြစ်စေရမည်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာအဆောက်အအုံ၌ မြန်မာ ပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်ဗရင့် အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြွက်ကြား သည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

လမ်းပန်းဆက်သွယ် ချဲ့ထွင်ရေးကိစ္စမှာဆိုလျှင် မြန်မာပြည်သည် စစ်မဖြစ်မီကပင် သယ်ယူပို့ဆောင် ရေးများစွာ မရှိခဲ့ချေ။ ယခုအခါ မည်သည့် နေရာမဆို လူများအသုံးပြုနိုင်သည့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှုများမှာ နည်းပါး ဆိုးဝါးသည်ဟုသာ ဆိုနိုင်သည်။ ယခုတိုင်းပြည် တွင် ရင်ဆိုင်တွေ့ နေရသော ပြဿနာအရပ်ရပ်တို့တွင်

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လုံလောက်စွာ မရှိမှုလည်း ပါဝင် နေလေသည်။ ထို့ကြောင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကို အမြန်ဆုံး ပြန်လည် ထူထောင်ရန် လိုနေသည့်ကိစ္စကို အထူးဖော်ပြရန်မလို။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာအဆောက်အအုံ၌ မြန်မာ ပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်ဗရင့် အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြွက်ကြား သည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

ယခုအိမ်ရာ ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပြောလို ပါသည်။ အရိပ် အာဝါသရဖို့ လိုနေသည့် လူတွေ၊ ကိုယ် ပိုင် အိမ်ဆောက်နိုင်သည့် လူတွေကို ကျွန်တော်တို့က ခိုကိုးနေထိုင်စရာ ပေးရမည်။ ပြီးတော့ အုပ်ချုပ်ရေး၊ ရုံးတွေ၊ ကျောင်းတွေ၊ ဆေးရုံတွေ အစရှိသဖြင့် ဤကဲ့သို့ ရုံးတွေအတွက်လည်းပဲ အဆောက်အဦတွေ ရှာဖွေပေး ရဦးမည်။ လိုအပ်တဲ့ကိစ္စတွေကို ဖြည့်စွမ်းပြီးမှသာ အိမ်ရာတွေ ဆောက်ဖို့ကိစ္စအတွက် လှမ်းနိုင်မည်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာအဆောက်အအုံ၌ မြန်မာ ပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်ဗရင့် အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြွက်ကြား သည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်၏ အခြေခံထွက်ကုန်သည် ဆန်စပါးပင် ဖြစ်ပါသည်။ ရှေးဦးစွာ လယ်ယာ ကိုင်း ကျွန်း ဆန်စပါး စိုက်ပျိုးမှုတွင် စက်ကိရိယာ အသုံးပြု ရေးကို တီထွင်ရမည်။ ထိုကိစ္စအတွက် စုပေါင်းဆောင် ရွက်ရေးစနစ်ကို သုံးရန်လိုလျှင် သုံးရလိမ့်မည်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာအဆောက်အအုံ၌ မြန်မာ ပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်ဗရင့် အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြွက်ကြား သည့် မိန့်ခွန်း)

ကုန် အထွက်တိုးတက်လာအောင်ပြုလုပ်ခြင်းသည် ဆင်းရဲခြင်းအတွက် မလွန်နိုင်သော ဆေးမျိုး မဟုတ်သည် ကို ကျွန်တော်သိပါသည်။ မလိုသည့် ကုန်ထွက်ပစ္စည်းများကို တိုးတက်ထွက်အောင် လုပ်ခြင်းလည်း အရေးကြီးသော ပစ္စည်းများ လိုနေသူများအတွက် အကျိုးမများသည့်ပြင် အဆိုးပင် ဖြစ်တတ်ပါသည်။ ကျွန်တော်ဆိုလိုသည်မှာ အများအပြား ထွက်အောင် လုပ်သည့် ပစ္စည်းသည် ကောင်းမွန်ဖို့လည်း အရေးကြီးပါသည်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာအဆောက်အအုံ၌ မြန်မာပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်ဗရင့် အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြှောက်ကြားသည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကို သင့်မြတ်စွာ ထွက်ရှိမှု သဘောဖြင့် စီမံသင့်ပါသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးမှု တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖြစ်ဖြင့် လယ်သမားများ ကြွေးမြီ ပြဿနာနှင့် အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် လယ်ယာ လုပ်ကိုင်ရေးအတွက် ငွေချေးငှားနည်း စနစ် စသည်တို့ကို စဉ်းစားရပါလိမ့်မည်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာအဆောက်အအုံ၌ မြန်မာပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်ဗရင့် အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မြှောက်ကြားသည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

လူမှုရေးအတွေးအခေါ်များ

ငါ့အားဖုံးလွှမ်းထားသော လက္ခဏာသန်းခေါင် ဤ မှောင်မိုက် အတွင်းမှနေ၍ အနိုင်မခံ၊ အရှုံးမပေးတတ်သော ငါ၏စိတ်ကို ဖန်ဆင်းပေးသည့် နတ်သိကြားတို့အား ငါကျေးဇူးဆိုပါ၏။ လောကဓံတရား၏ လက်ဆုပ်တွင်းသို့ ဘယ်လိုပင် ကျရောက်နေရသော်လည်း၊ ငါမူကား မတုန်မလှုပ်၊ မငိုကြွေး။ (ကံ)တရား၏ ရိုက်ပုတ်ခြင်း ဒဏ်ချက်တို့ကြောင့် ငါ၏ ဦးခေါင်းသည် သွေး၊

သံတို့ဖြင့် ရဲရဲနီ၏။ ညွတ်ကားမညွတ်။ ဤလောဘ၊ ဒေါသတို့၏ ကြီးစိုးရာဌာန၏ အခြားမဲ့ဥွန်းကား သေခြင်းတရားသည် ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ ငုံ့လင့်လျက်ရှိ၏။ သို့ပင်မူ ငါ့အား မတုန်လှုပ်သည်ကိုသာ တွေ့ရအံ့။ နောင်ကိုလည်း ဘယ်တော့မျှ မကြောက်သည်ကိုသာ တွေ့ရအံ့။ သုဂတိသွားရာ တံခါးဝသည် မည်မျှပင် ကျဉ်းမြောင်းသည်ဖြစ်စေ ယမမင်း၏ ခွေးရေပရိုက်၌ ငါ၏ အဖြစ်တို့ကို မည်မျှပင် မှတ်သားထားသည်ဖြစ်စေ၊ ငါကား ဂရုမပြု၊ ငါသာလျှင် ကံ၏ အရှင်သခင်ဖြစ်၍ ငါသာလျှင် ငါ့စိတ်၏ အကြီးအကဲ ဖြစ်တော့၏။

(အိုးဝေမဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာဘဝက ရေးသည်)

x x x

ဤလောကတွင် (၀၁) ကျွန်တော့်အယူအရ ဤ ဓနရှင်လောကတွင် အမှန်ကိုပြောလျှင် မခံချင်ကြ။ ဘုရားတရား ကြည်ညိုကြသည်ဆိုသော ဤ ဓနရှင်လောကသားတို့သည် စကားကြီးခြောက်ခွန်းအနက် စကားကြီး နှစ်ခွန်းကို နှုတ်များအားဖြင့်သာ သဘောတူကြ၏။ တကယ်ကြားလျှင် မခံချင်။ သူသာလျှင် မှန်၏။ ဒီအကောင် တယ်ဘုကျတာပဲ။ ဒီအကောင် စကားပြောတာ တကယ်မိုက်ရိုင်းတာပဲ ... ဒီအကောင် တကယ် အာကျယ်တာပဲ၊ ဒီအကောင်က ဘာလဲ၊ မျက်နှာပေါက် ဆိုးဆိုး အောက်သိုးသိုးနဲ့ သူ့ကိုယ်သူ ဟစ်တလာထင်နေလို့လား၊ ဘာလားနှင့် မအိသံမအဲ့သံများ ကြားရဖူး၏။ အဆိုးကို အဆိုး ထင်ကြသည်ကား အရေးမကြီးလှ။ အကောင်းပြောကြသည်ကို အဆိုးထင်ကြခြင်းသည်ကား ဆိုး၏။ အမှန်ဆိုလျှင် အကောင်းပင် ပြောစေ အဆိုးထင်ကြသည်ကားများ၏။ ပါးစပ်က ဘယ်လောက် အမှန်ကြားချင်တယ်ပြောပြော၊ ဘယ်သူမှ ကိုယ်နှင့်ဆိုင်လျှင် အမှန်မကြားချင်ကြချေ။ ကျွန်တော်လည်း အပါအဝင်၊ ကျွန်တော် မငြင်း၊ မကြားချင်။ သို့သော် ကြားရမည့် အချိန်တွင် ကြားရ၏။ ဝန်ခံသင့်သည်ထင်လျှင် ဝန်ခံရ၏။ ဦး မလေး။ ထို့အတူ ပြောချိန်တန်လျှင် ပြောရ၏။ လူမုန်းမှာ မကြောက်။

(၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ မတ်လထုတ် ဒဂုံမဂ္ဂဇင်း)

x x x

ဤရာဇဝင်ဆိုသော စကားပင် အဓိပ္ပာယ် မပြည့်စုံ။ ရာဇဝင်၊ ရာဇဝံသ၊ ဤအဓိပ္ပာယ်စင်စစ်မှာ မင်းဆွေ မင်းမျိုး ဇာတ်ကြောင်းကို ကြည့်ခြင်းဖြစ်၏။ ဤကဲ့သို့ ဗမာစကားလာသည်မှာလည်း မထူးဆန်း၊ မဗာဇာတ် ကြောင်းတစ်လျှောက်တွင် ရာဇဝင်ကို(မင်း)ကသာ စီရင် ၏။ နိုင်ငံရေးကို (မင်း)ပိုင်၏။ ဆင်းရဲသားများ မပိုင်ခဲ့။ သို့ဖြစ်ရကား ရာဇဝင်ဆိုသည်မှာ လူဇာတ် လူ့အတ္ထုပ္ပတ္တိ အကြောင်းစဉ်ဟု မခေါ်ခဲ့။ ရာဇဝင်အကြောင်းကို ကြည့် လျှင် ရှေးလူတွေ ဘယ်လိုနေသည်၊ ထိုင်သည်၊ ဘာလုပ်ကြ သည်၊ ဘယ်လိုကြီးပွားလာကြသည် စသည်ဖြင့် ကျကျနန မတွေ့ရ။ ဘယ်မင်းလက်ထက်၊ တိုင်းပြည်သာယာဝပြော သည်။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးသည်၊ ဘယ်နှနှစ် နန်းစံ၊ အိမ်နိမ့် ဘယ်နှနှစ်၊ သက်တော်ဘယ်လောက်မှာ ကံကုန်သည်၊ ကံတော်ကုန်သည့်အခါ နန်းတော်ထိပ်တွင် ကျီးအာ သည်၊ တော်လဲသည် စသည်ဖြင့် သာမညတို့ကိုသာ တွေ့ ရသည်သာ များသည်။ တိုတိုနှင့်ရေး၍ အဓိပ္ပာယ်ပေါ် မည်ကို ရှည်ရှည်ဝေးဝေး အတွန့်အတက်တွေနှင့် ရေး စရာ မရှိတိုင်း ချဲ့ထွင်ထားလေသည်။

(၁၉၄၀ခုနှစ်၊ မတ်လထုတ် ဒဂုံမဂ္ဂဇင်း)
x x x

ကျွန်တော် သက်ဝင်ယုံကြည်သော ဝါဒအရ၊ နည်း အရဆိုလျှင် ရာဇဝင်ဆိုသည်မှာ လူ့ဇာတ် လူ့အတ္ထုပ္ပတ္တိ အကြောင်းမျှသာမဟုတ်။ ဤကား သာမညသာ ရှိသေး ၏။ ယခု အများဖတ်ကြသော ခေတ်ရာဇဝင် စာအုပ်များ သည်ပင်လျှင် ရာဇဝင်သဘော မဟုတ်လှ။ ကျောင်း စာအုပ်ဖတ်ပြီး အထင်ကြီးကြသော ခေတ်ပညာတတ်များ သည် ရာဇဝင်စာအုပ်ကြီးကိုပေးပြီး၊ ရာဇဝင် သဘောတရား ကို အရိပ်အမြွက်မျှ သိကြသူများမှာ ရှားသည်ကို တွေ့ရ ပေသည်။ စာအုပ်ထဲပါသည့်အချက်အလက်တွေကိုကား သွက်သွက်ကြီးပြော နိုင်ရေးနိုင်ကြပါပေသည်။ သို့သော် လည်း ရာဇဝင်သင်ပြီး ရာဇဝင် သဘောပေါက်ပြီးလျှင် ရာဇဝင်စိတ်ကူး ကူးတတ်မှ အနာဂတ်ရာဇဝင်ကို ဖန်တီး မည့် ခေတ်လူငယ်တွေ (ဝါ) တက်လူတွေ ပီသပေမည်။

(၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ မတ်လထုတ် ဒဂုံမဂ္ဂဇင်း)
x x x

မည်သည့် ကျမ်းဂန်စာပေမဆို ရာဇဝင်ဖြစ်စေ၊ တခြားစာပေပင် ဖြစ်စေ၊ ထိုစာပေကို သင်အံ့လေ့လာရင်း အကြောင်းရင်းသည် (ဝါ)ပရမတ် တရားသည် ထိုစာပေ ၏ အနက်၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်သဘောကို ပေါက်မြောက် ရန်ပင် ဖြစ်လေသည်။ သို့မှသာ သင်အံ့လေ့လာကျိုး နပ်ပေမည်။ စာအုပ်တစ်ခုကိုဖတ်လျှင် စာအုပ်ကို ကျော် လွန်၍ မြင်နိုင်ရမည်။ သို့မှသာ ပညာတည်း ဟူသော အဆီအနှစ်ကို ရပေမည်။

(၁၉၄၀ခုနှစ်၊ မတ်လထုတ် ဒဂုံမဂ္ဂဇင်း)
x x x

ပညာတတ်တာနှင့် စာတတ်တာဟာ တခြားစီဟူ၍ ဗမာများ ပြောလေ့ ရှိလေသည်။ ပိဋကတ်သုံးပုံကို နှုတ်ငုံ ၍ ဘယ်လောက်တတ်ထားသော ပထမကျော် ဘိုးအေ ဖြစ်စေကာမူ သဘောမပေါက်လျှင် ပရမတ်မခွဲတတ် လျှင် ရပ်လမ်းမမြင်၊ ဝိမုတ္တိရသကိုလည်းမတွေ့။ သံသရာ ကျင်လည်သကဲ့သို့ ရာဇဝင်စာအုပ်တွေ တစ်ပုံတစ်ခေါင်း ကြီး လေ့လာထားသည့် ရာဇဝင် ဝိဇ္ဇာ၊ ဇော်ဂျီ၊ တပသီ ပင် ဖြစ်လင့်ကစား၊ သာမညရာဇဝင် ပညတ်နှင့် ရာဇဝင် ဖြစ်ကြောင်း တရားဖြစ်တဲ့ ပရမတ်ကို ခွဲခြားမသိခဲ့လျှင် ရာဇဝင်သင်ရကျိုးမနပ်။ ထိုသူသည် လောက၏ ပြဿနာ များကို မဖြေရှင်းနိုင်။ ထိုသူသည် ရာဇဝင်ဖြစ်အောင် မစီမံ တတ်။ ရာဇဝင်မှာ အတိတ်က ဖြစ်ခဲ့သည့် အကြောင်း အရာ ဖြစ်ရကား၊ အတိတ်ရာဇဝင် သိကာမျှနှင့် အကျိုး အလျှင်းမရှိ။ အချိန်ကုန်လှပန်းဖြစ်သည်။ ရာဇဝင် သင် သည်မှာ အတိတ်ကြောင်း သိလောက်ရုံ သင်သည်ဆို လျှင် မသင်ဘဲ နေသည်က ကောင်းပေသည်။ အချိန် အချည်းအနီး ဖြစ်ရုံသာရှိ၏။

(၁၉၄၀ခုနှစ်၊ မတ်လထုတ် ဒဂုံမဂ္ဂဇင်း)
x x x

ယခု ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိသည့် စာအုပ်အားလုံးသည် အရင်းစစ်လျှင် လောက၏ အကြောင်းကို အမျိုးမျိုးမှတ် သားချက်များသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုမှတ်သားချက်များကို ရေးသူ၏အာဘော်၊၎င်းတို့ရေးရာဒေသ၊ ရေးသည့်အချိန် ကာလ စသည်တို့ကို ကြည့်၍ ဝေဖန်ပြီးလျှင် လောက

အလုပ် ဝတ္တရားတွင် သုံးစွဲတတ်မှသာ စာတတ် အမှန် ဖြစ်ပေသည်။

(၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ မတ်လထုတ် ဒဂုံမဂ္ဂဇင်း)

x x x

ဗမာပြည်တွင် ဘုန်းကြီးများနှင့် ရှေးလူကြီးများ၏ အချို့အယူအဆများကို ခေတ်နှင့်လျော်ညီအောင် ပြုပြင် သင့်ပေသည်။ သို့မဟုတ်လျှင် ဗမာပြည်နှင့် ဗမာလူမျိုး တို့ အခြေအနေသည် တိုးသင့်သလောက် တိုးတက်မည် မဟုတ်ချေ။

(ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပင်ကိုရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ)

x x x

လူတစ်ယောက်၏ သက်တမ်းတွင် အစ ပထမက သိမြင်လာသော စိတ်နေစိတ်ထား ဝါဒတို့သည် အမှန် ချည်းမဟုတ်၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရမည်သာတည်း။

(ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပင်ကိုရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ)

x x x

သမာဓိဆိုသည်မှာ လောက၏ အကောင်းအဆိုး၊ အကျိုး၊ အဖြစ်အပျက် သနစ်စုံကို ပိုင်းခြားထင်ထင် သိ မြင်၍ ဆင်းရဲလည်း ဝမ်းမနည်း၊ ချမ်းသာလည်း ဝမ်းမသာ၊ ပကတိစိတ်ထား ဉာဏ်အမြင်အရ လူချီးမွမ်း၊ လူကဲ့ရဲ့မှု ဘေးဒုက္ခ အန္တရာယ်တို့ကို မထိတ်မလန့်၊ တစ်သမတ် တည်း တည်ငြိမ်စွာရှိခြင်းကို ဆိုလိုလေသည်။ ဘုရားအစ ရှိသော သူတော်ကောင်းတို့၏ စိတ်တည်နေပုံမျိုးတည်း။

(ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပင်ကိုရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ)

x x x

အမှားသိမှ အမှန်မြင်လေသည်။ အမှားတစ်ခါ လုပ်မိ လျှင် အမှားနှစ်ခါ လုပ်မိသောအခါ မှန်လာပေလိမ့်မည်။

သို့သော်လည်း မှားပင် မှားစေကာမူ မိမိဉာဏ် အမြင်အလျောက် ပြောင်းလဲမှုမှာ ရှိသင့်သည်သာတည်း။ လှေခင်းထစ်ဆိုသော အလုပ်၊ အပြော၊ အတွေးတို့မှာ ပညာ၏ အဓိပ္ပာယ် ဆန့်ကျင်ဘက်ပေတည်း။

(ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပင်ကိုရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ)

ပညာရေး ဘက်တွင်လည်း ကာကွယ်ရေးကို ထောက်ပံ့စေရန် ကျောင်းသားများအား အလုပ်မရွေး တတ်သောနည်း၊ ရိုးရိုးကျင့်၊ ရိုးရိုးနေ၊ ကျဉ်းကျဉ်း လုပ်တတ်သော စိတ်၊ ခံရဲစံရဲစိတ်၊ တိုက်ရဲခိုက်ရဲသတ္တိ၊ အနိုင်မခံသော စွဲ၊ တိုင်းပြည်ကိုချစ်သောစိတ်၊ တာဝန်ကို နားလည်သောစိတ်စာတတ်၊ တိုင်းပြည်၏တာဝန်ကို ထမ်း ရာ၌ မိမိကိုယ်ကို ထောက်ခံလိုသော စိတ်၊ တာဝန် မကျေပွန်က မိမိကိုယ်ကို သတ်သေလောက်အောင် ရှက် သည့်စိတ်မျိုးကို မွေးကတည်းက သင်ပေးရမည်။

(၁၃၀၄ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ် လဆုတ် ၈ ရက်နေ့၊

မြို့တော်ခန်းမ၌ ကျင်းပသော ခေတ်သစ်ဆရာဖြစ် သင်တန်းတွင် ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် ဗိုလ်မှူးကြီးအောင်ဆန်း၏ သေနင်္ဂဗျူဟာ စစ်ပညာ ဟောပြောချက်)

x x x

လူဦးရေတိုးအောင်လုပ်ရမယ်။ ယောက်ျားမှန်သမျှ အသက် ၁၈ နှစ် ကစပြီး ဘယ်နှစ်အထိ စစ်မှုထမ်းရမယ်။ ကျောင်းတွေမှာ စစ်စိတ် မွေးရမယ်။ ရေဒီယိုတို့၊ ပြဇာတ် တို့၊ ဇာတ်ပွဲတို့နဲ့ ဝါဒဖြန့်ရမယ်။ ဥပဒေလုပ်ရမယ်။ လူတွေကို ဥပဒေနဲ့ချည်း အုပ်ချုပ်ရင်လည်း မဖြစ်နိုင်ဘူး။ လူတွေနားလည်အောင် ပညာနဲ့ အမျိုးမျိုးအုပ်ချုပ်ရမယ်။

(၁၃၀၄ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လဆုတ် ၈ ရက်နေ့၊

မြို့တော်ခန်းမ၌ ကျင်းပသော ခေတ်သစ်ဆရာဖြစ် သင်တန်းတွင် ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော် ဗိုလ်မှူးကြီးအောင်ဆန်း၏ သေနင်္ဂဗျူဟာ စစ်ပညာ ဟောပြောချက်)

x x x

လူဦးရေ တိုးဖို့ (၁) ဗမာပြည်ရှိ ယောက်ျားတိုင်း၊ မိန်းမတိုင်း ကျန်းကျန်းမာမာ သန်သန်စွမ်းစွမ်း ရှိကြရ မယ်။ (၂) ဗမာပြည်ရှိ မိန်းမ၊ ယောက်ျားတိုင်း လူဇေ သက်စေ အရွယ်ရောက်သည်နှင့် အိမ်ထောင်ပြုစေရမယ်။ ဒီအချက် ၂ ချက်ကို ဆောင်ရွက်ဖို့အတွက် ...

(က) ဗမာပြည်ရှိ လူငယ်လူရွယ်များကို ပကောင်း တဲ့ ရောဂါမျိုးမှ ကာကွယ်နိုင်ရန် နည်းလမ်း

များ ရှာပေးရမယ်။

(ခ) ရှိသူများကိုလည်း ပျောက်ကင်းရန် စီမံပေးရမယ်။

(ဂ) နောက် မရှိသေးသူများနဲ့ ပျောက်ပြီးသူများကို ယခုထက် ပိုမို သန့်စွမ်းအောင် လေ့ကျင့်စေရမယ်။ ဒီဟာလည်း မကောင်းတဲ့ မိန်းမရောဂါ(ဝါ)ပြည်ပျက်ရောဂါများ ပျောက်ကင်းဖို့အတွက် အာဏာနဲ့လည်း ကွပ်၊ စီးပွားရေးနဲ့လည်း လိုက်၊ ပညာရေးဘက်ကလည်း လုပ်၊ ကျန်းမာရေးဘက်ကလည်း ပြုပြင်ပေးရမယ်။

(၁၃၁၄ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လဆုတ် ၈ ရက်နေ့၊ မြို့တော်ခန်းမ၌ ကျင်းပသော ခေတ်သစ် ဆရာဖြစ်သင်တန်းတွင် ဗမာ့ ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် ဗိုလ်မှူးကြီးအောင်ဆန်း၏ သေနင်္ဂဗျူဟာ စစ်ပညာဟောပြောချက်)

x x x

ပြည်သူ့တပ်မတော်သည် ပြည်သူများတွင် အခြေခံထား၍ ပြည်သူများနှင့်အဆက်မပြတ်၊ ကွဲပြားခြားနားခြင်း မရှိ၊ အမြဲဆက်စပ်နေ၍ ပြည်သူတို့နှင့် တစ်သားတည်းရှိသည့် ပြည်သူ့တပ်မတော်သည် ပြည်သူတို့နှင့် တစ်သားတည်းရှိသည်။ ပြည်သူ့တပ်မတော်သည် ပြည်သူတို့ လက်ရုံး လက်သီး၊ ပြည်သူများ၏ ဓားသွားဖြစ်စေရမည်။ ထိုလက်သီး၊ လက်ရုံး၊ ဓားသွားသည် ပြည်သူများ၏ ရန်သူကို တွန်းလှန်ရန် ဖြစ်သည်။ ထိုလက်ရုံး၊ လက်သီး၊ ဓားသွားသည် ပြည်သူများ၏ အကျိုးကို ကာကွယ်ရန် ဖြစ်သည်။

(၂၄-၁၂-၄၄ နေ့စွဲဖြင့် စစ်ဝန်ကြီးရုံးတော်မှ ထုတ်ပြန်ချက်)

x x x

ကျွန်တော်တို့ဟာ ဂျပန်ရဲ့စိတ်ဓာတ်ကို အတုယူရမယ်။ အင်္ဂလိပ်ရဲ့ အလေ့အလာကို အတုယူရမယ်။ ကျွန်တော်တို့ သေသေချာချာ တတ်စွမ်းတဲ့ အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံအောင် လုပ်ကြရမည်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့

လူငယ်တွေ အားကိုးရမယ်။ လူငယ်တွေ ဘယ်မလဲ၊ လူငယ်တွေ ထိပ်က ထွက်စမ်းပါ။ တောကြိုတောင်ကြားတွေထဲ သွားရမယ်။ မိန်းမတော့ ရချင်မှရမယ်။ တိုင်းပြည်တော့ အမှန်ကောင်းစားမှာပဲ။ ဘယ်သူ စွန့်စားရဲတဲ့လူတွေ ရှိသလဲ။ ခေါင်းဆောင်တွေ အများကြီးလိုတယ်။ အရည်အချင်းရှိရမယ်။ စိတ်ဓာတ်ခိုင်မာရမယ်။ အလှမ်းကျော်တဲ့အလုပ်တွေ မလုပ်ဘဲနဲ့ လှမ်းတဲ့ခြေ လှမ်းနေချင်နေပါစေ ... အလှမ်းကျယ်ကျယ် လှမ်းပါ။ အလှမ်းကျော်တဲ့အလုပ်တွေ မလုပ်ပါနဲ့။

(ရန်ကုန်နေပြည်တော် အရှေ့အာရှတိုက်လူငယ်များ အစည်းအရုံးဌာနတွင် ၁၃၀၆ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း ၅ ရက် (၁၈-၁၁-၄၄)နေ့က စစ်သေနာပတိနှင့် စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

လွတ်လပ်ရေးရတဲ့အချိန်အထိတော့ ကျုပ်နိုင်ငံရေးလုပ်ရဦးမှာပဲ။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးလို့ ပါတီတိုက်ပွဲတွေ ဖြစ်တဲ့အချိန်မှာ ကျုပ်က မပါချင်ဘူး။ ဘေးဖယ်နေမယ်။ သူများတွေလုပ်တာ ထိုင်ကြည့်ပြီး စာအုပ်ရေးမယ်။ ကျုပ်လုပ်နေတဲ့ အချိန်အတွင်းမှာတော့ ကျွန်တော်ရဲ့ ယုံကြည်ချက်အတိုင်း အနိုင်မခံ အရှုံးမပေးဘဲ နောက်ဆုံးအချိန်အထိ လုပ်မှာပဲ။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၃၀ ရက်နေ့၊ သတင်းစာဆရာများ အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားချက်)

x x x

ဤနေရာတွင်လည်း ကျွန်ုပ် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးသလို ကျွန်ုပ်တို့၏ အရင်းရှင်ပေါက်စ လူတန်းစား ဉာဉ်က ကျွန်ုပ်တို့၏အတွေးအခေါ်ကို လွှမ်းမိုးဆွဲဆောင်လျက် ရှိလေသည်။ လူတန်းစားအတွေးအခေါ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘာကိစ္စမဆို သေချာမှ လုပ်ချင်ကြသည်။ မသေချာဘဲ ချွတ်ယွင်းပျက်စီးနိုင်မည့် အလားအလာ ဟူသမျှကိုလည်း တတ်နိုင်သမျှ ရှောင်ကြဉ်ကြလေသည်။

(ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးသမိုင်း)

ဟာသပညာသည် လူမျိုးတစ်မျိုး၏ ဘဝတွင် အရေးပါ အရာရောက်သော ပညာရပ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဟာသပညာအစစ်နှင့် အတူကို ခွဲခြားရန် လိုသည်။ ဇာတ်ပွဲများတွင် ပါဝင်သော လူရွှင်တော်များ၏ ပြက်လုံးများသည် အခါခပ်သိမ်း ဟာသပညာမဟုတ်ပေ။

ကျွန်တော် နားလည်သော ဟာသပညာကား၊ လောကီ လူ့ဘဝ၊ လူ့ဇာတ်ခုံတွင် ရှေ့နောက်မညီ အဆင်မပြေသော အချက်အလက်များကို ထုတ်ဖော်၍ ရှင်လူအပေါင်းတို့အား ရယ်စရာသဘော မြင်စေရမည်။

(စေနက္ခနယ်)

x x x

ပညာဆိုသည်မှာ စာအုပ် စာတမ်းဖတ်၍ စာသိမှုကို ပညာဟု မဆိုပေ။ ပညာသည် အတိုင်းအဆ မထင်၊ အလွန် ကျယ်ပြော နက်နဲလှပေသည်။ လောကပြင်ကျယ် တည်းဟူသော ကျောင်းကြီး၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် ပုခက်တွင်းမှသည် မြေကြီးထဲသို့ ရောက်သည်အထိ ပညာသင်သားများ ဖြစ်နေကြသည်။ ထို့ကြောင့် ပညာသင်ကြားမှုသည် အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် သူ၏ တစ်သက်ပန်တွင် ကုန်ဆုံးသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ပညာတတ်သူသည် လောကရှိ အရာရာကို အခွင့်အလမ်းလိုက် ဆင်ခြင် သုံးသပ်နိုင်စွမ်းသော ဉာဏ်အားကို လည်းကောင်း၊ မိမိဉာဏ်အမြင်အရ စိတ်နေစိတ်ထား စိတ်ဓာတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပြုပြင် ပြုစုစီမံထားခဲ့သူသာလျှင် ဖြစ်သည်။ ဘီ-အေပင် အောင်စေကာမူ၊ ပါရဂူဘွဲ့ကြီးပင်ရစေကာမူ၊ ပထမကျော်ကြီးပင် ဖြစ်စေကာမူ၊ အသက် အရွယ် မည်မျှပင်ကြီးရင့်စေကာမူ ပညာဆိုသော သဘာဝအဓိပ္ပာယ်ကို ကောင်းစွာ သုံးသပ် နားလည်ခြင်း မရှိခဲ့သော် တကယ် အရာမရောက်၊ အသုံး မဝင်နိုင်ပေ။

ပညာသည် စာအုပ်များထဲ၌သာ ရှိသည်မဟုတ်၊ စာအုပ်များကို ကျော်၍ မြင်စွမ်းနိုင်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရပေမည်။ ပညာသည် လူ၏ ဉာဏ်ကိုသာ ပြုပြင်တိုးချဲ့ရုံသာမဟုတ်၊ လူ၏စိတ်နေစိတ်ထား အယူအဆများကိုလည်း တိုးတက်စေရမည်။ လူထု၏ဆန္ဒအား၊ လုပ်အားကို နူးညှိစေရမည်။ ရာဇဝင်သိရုံသာမဟုတ်၊ ရာဇဝင်ကို ဖန်တီးနိုင်စေရမည်။

လောကဓာတ်ပညာကို တိုးချဲ့နိုင်စေရမည်။ ပထမပညာကို သိရုံသာမဟုတ်၊ မြေသစ်၊ ရေသစ်၊ တောတောင်တို့ကို ရှာဖွေ စုံစမ်းနိုင်စွမ်း ရှိစေရမည်။ လောကအကြောင်းကို နားလည်စေရုံသာ မဟုတ်၊ သည်ထက်ကောင်းသော လောကကို ဖန်ဆင်းနိုင်စေရမည်။ ဤကား ပညာ၏ သရုပ်အကျဉ်းမျှပင်တည်း။

(ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပင်ကိုရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ)

x x x

ပညာသည် ကာလ၊ ဒေသ၊ ပယောဂနှင့် ယှဉ်ရမည်။ ပညာတွင် သညာလည်းပါသည်။ ဉာဏ်နှင့်လည်း ယှဉ်ရမည်။ ဉာဏ်ချည်းသာ တိုးတက်၍ “သညာ” မရှိပါမူလည်း ဤမျှ ပိုမိုဆန်းကျယ် အပြောကျယ်လှသော ခေတ်သစ် အကြောင်းကို နား မလည်နိုင်ပေ။ လောကဓာတ်ပညာကို မတတ် မသိဘဲ လောကဓာတ်ပညာဉာဏ်ကိုသာလျှင် လောကဓာတ်ပညာ၏ တန်ဖိုးကို တင်းပြည့်မသုံးနိုင်ပေ။ တိုင်းပြည်အခြေအနေ ပြဿနာ၊ ခေတ်၏အခြေအနေနှင့် မယှဉ်ပါမူ တိုင်းပြည်ထောင်ခြင်း၊ ခေတ်ပြင်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ မွေးကတည်းက သေသည်အထိ အယူဝါဒ အပြောင်းအလဲ မရှိသူသည် ပညာတတ်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

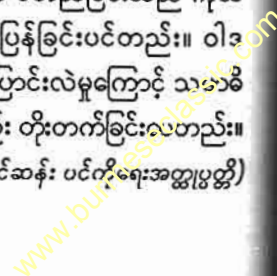
(ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပင်ကိုရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ)

x x x

လူတစ်ယောက်၏ သက်တမ်းတွင် အစ ပထမ သိမြင်လာသော စိတ်နေစိတ်ထားဝါဒတို့သည် အမှန်ချည်းမဟုတ်၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရမည်သာတည်း။

ယနေ့ အယူအဆနှင့် နက်ဖြန်အယူအဆ တို့မှာ တူချင်မှ တူပေမည်။ အမှန်ကား လူတစ်ဦး၏ ဘဝတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် အယူဝါဒပြောင်းလဲခြင်းများကို တွေ့သောအခါ ထိုလူသည် သမာဓိ မတည်၊ ရှေ့နောက် မညီဟု ထင်မှတ်မှားလေသည်။ သမာဓိ မတည်ခြင်းသည် ကိုယ်ကျင့်တရား ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန်ခြင်းပင်တည်း။ ဝါဒပြောင်းမှုမှာ ဉာဏ်အမြင်၏ ပြောင်းလဲမှုကြောင့် သမာဓိ မတည်ခြင်းမဟုတ်ပေ။ တစ်နည်း တိုးတက်ခြင်းပင်တည်း။

(ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပင်ကိုရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ)

သမာဓိဆိုသည်မှာ လောက၏ အကောင်းအဆိုး အကျိုးအပြစ် အပျက်သနစ်စုံကို ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်၍ ဆင်းရဲလည်း ဝမ်းမနည်း၊ ချမ်းသာလည်း ဝမ်းမသာ၊ ပကတိစိတ်ထားဉာဏ်အမြင်အရ လူချိုမွမ်း၊ လူကဲ့ရဲ့မှု ဘေးဒုက္ခအန္တရာယ်ကို မထိတ်မလန့်၊ တစ်သမတ်တည်း တည်ငြိမ်စွာရှိခြင်းကို ဆိုလေသည်။

(ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပင်ကိုရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ)

x x x

အင်္ဂလိပ်တို့၏ စိတ်နေစိတ်ထား၊ နေနည်းထိုင်နည်းတို့သည် အသင်တို့၌ ကိန်းအောင်းနေသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ဗမာနိုင်ငံ၏ ကြီးပွားတိုးတက်ရေးကို မျှော်မှန်းနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

(ဂျပန်ခေတ် လွတ်လပ်ရေးကြေညာသော အခမ်းအနား၌ မိန့်ဆိုသော စစ်သေနာပတိ၏ မိန့်ခွန်း)

x x x

ထကြွလုံ့လရှိသောစိတ်၊ သူရသတ္တိရှိသောစိတ်၊ အလုပ်၌ စိတ်ဝင်စားသောစိတ်၊ အကျိုးဆောင်လိုသောစိတ်တို့ကို ပြုစုပျိုးထောင်၍ အားပေးကြရမည်။

(ဂျပန်ခေတ် လွတ်လပ်ရေးကြေညာသော အခမ်းအနား၌ မိန့်ဆိုသော စစ်သေနာပတိ၏ မိန့်ခွန်း)

x x x

ဗမာတို့သည် ပင်ကိုကပင် သူရသတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသော လူမျိုးဖြစ်သည်။ ထကြွလုံ့လရှိ၍ တိုးတက်ကြီးပွားလိုသောလူမျိုးလည်း ဖြစ်သည်။ လူတစ်မျိုးတစ်မျိုး၏ တိုးတက်ခြင်း၊ လျော့ကျခြင်းတို့သည် ထိုလူမျိုး၏ ပစ္စည်းအင်အားအပေါ်မှာသာ တည်ရှိနေသည်မဟုတ်၊ စိတ်ထားအင်အား အပေါ်မှာသာတည်ရှိနေသည်။ ဗမာ့သမိုင်းကို ပြန်လှန်၍ ကြည့်လျှင် ဗမာတို့၏ စိတ်ဓာတ်အင်အားကြီးမားကြောင်းကို ထင်ရှားစွာ တွေ့မြင်ရလိမ့်မည်။ အသင်တို့သည် ဗမာတို့သတ္တိကို ပြန်လှန်၍ ခေါ်ပါလော့။ ပေါ့ပေါ့ဆဆ မနေဘဲ၊ ပျင်းရိစွာ မနေစေဘဲ၊ အကျိုးဆောင်လိုသော စိတ်ဓာတ်၊ အလုပ် လုပ်လိုသော စိတ်ဓာတ်တို့ကို သွင်းပေးသင့်လေသည်။ ယင်းသို့ စိတ်ဓာတ်

သစ် သွင်းပေးနိုင်လျှင် ဗမာနိုင်ငံသည် အမှန်မှချကြီးမားတိုးတက်မည်ဖြစ်သည်။

(ဂျပန်ခေတ် လွတ်လပ်ရေး ကြေညာသော အခမ်းအနား၌ မိန့်ဆိုသော စစ်သေနာပတိ၏ မိန့်ခွန်း)

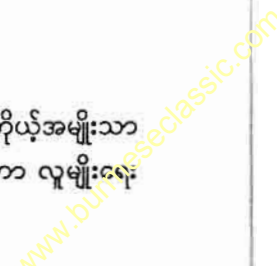
x x x

ဗမာပြည်ကို တည်ဆောက်နေတာ အုန်းပင်၊ ထန်းပင်စိုက်တာနဲ့ တူတယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ နားလည်ကြရမယ်။ အုန်းပင်က အချိန်အကြာကြီး ပင်ပင်ပန်းပန်းလုပ်ပြီးတဲ့နောက်မှ အကျိုးခံစားရမယ်။ ကျွန်တော်တို့ အလုပ်ဟာ ငှက်ပျောပင်စိုက်သလို အချိန်တိုတိုလေးနဲ့ အသီးစားရတာမျိုး မဟုတ်ဘူးဆိုတာလည်း ကျွန်တော်တို့ နားလည်ကြရမယ်။ ကျွန်တော်တို့ အလုပ်ဟာ ကျွန်တော်တို့ ဘဝသက်တမ်းအတွင်း အကျိုးခံစားရမှာ မဟုတ်ဘူးလို့ ထင်ရင်၊ လွယ်လွယ်ချောင်ချောင်ကလေး ဆက်နေကြမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ရာဇဝင်ကြွေးမကျေဘဲ ကျန်ရစ်မှာပဲ။ ဒီအတိုင်း လုပ်ရင်တော့ ဒုစရိုက် ၅ ပါး ကျူးလွန်သူများ ကမ္ဘာတည်သရွေ့ နောက်ဆုံး အချိန်အထိ အကုသိုလ် အပြစ်ဒဏ် ခံနေကြရသလို ရာဇဝင်က ကျွန်တော်တို့ကိုလည်း ဒဏ်ခတ်မှာပဲ။ ကျွန်တော်တို့လည်း ဘယ်လိုလဲ ... ကျွန်တော်တို့ကိုလည်း အဂတိ မလိုက်စားတဲ့ ရာဇဝင် တရားခံရုံးက ပြည်သူတွေကို ကျဆုံးပျက်စီးအောင် လုပ်တယ်ဆိုတဲ့ စွဲချက်နဲ့ အကုသိုလ် အပြစ်ဒဏ်ပေးတာ ခံရမှာပဲ။ ဒီတော့ ရာဇဝင်မှာ ရဲရင့်တဲ့ ဗမာအမျိုးသားကြီးတွေအဖြစ် ခံယူနိုင်တဲ့ ဒီလို အောက်တန်းကျတဲ့လူတွေအဖြစ်ခံမလား၊ ရာဇဝင်ကို အိုးမည်းသုတ်တဲ့ အောက်တန်းကျတဲ့ အညံ့စား လူတွေအဖြစ်ခံမလား၊ ဗမာအမျိုးသားတို့ ဒါကို စဉ်းစားကြပါ။

(၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ဗမာပြည်၏ ကာကွယ်ရေးသည်အရှေ့အာရှ ကာကွယ်ရေးဖြစ်သည် ဟူသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အသံလွှင့်ဟောပြောချက်)

x x x

လူမျိုးရေးတရားဆိုတာဘာလဲ ... ကိုယ့်အမျိုးသာချစ်ပြီး၊ ဒီပြင် လူမျိုးတွေကို မုန်းထားတာ လူမျိုးရေး

တရားပဲလား... မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်အမျိုး ချစ်ရုံနှင့် ဒီပြင်
လူမျိုးကိုလည်း မုန်းဖို့ မလိုဘူး။ သို့သော်လည်း ကိုယ့်
အမျိုး အကျိုးကို လာထိတဲ့လူတွေကိုတော့ အတွင်းက
လူဖြစ်ဖြစ်၊ အပြင်ကလူဖြစ်ဖြစ် တိုက်ခိုက် နှိမ်နင်းရ
မှာပေါ့။ ဒါက ငါတို့အမျိုးရဲ့ ရန်သူအဖြစ်ဖြင့်သာ နှိမ်
နင်းခြင်း ဖြစ်တယ်။

(၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၃ ရက်နေ့၊ မင်္ဂလာဒုံ
ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်းဆင်းပွဲ၌ ဗမာ့တပ်မတော်
စစ်သေနာပတိနှင့် စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
ပြောကြားသောမိန့်ခွန်း)

x x x

ပညာဟာ ဘယ်တော့မှ ကုန်တယ်မရှိဘူး။ လူမျိုး
ဖြစ်ဖြစ်၊ နိုင်ငံဖြစ်ဖြစ်၊ လူတစ်ဦးတည်းဖြစ်ဖြစ် တိုးတက်
မှုဟာ လက်ရှိအခြေအနေနှင့် အားမရဘဲ။ တင်း မတိမ်
နိုင်ဘဲ ရှေ့ဆက်လက် ကြိုးစားမှသာ တိုးတက်မှုဖြစ်
နိုင်တယ်ဆိုတာ ရာဇဝင်သမိုင်းတွေက ကောင်းကောင်း
ပြထားသတယ်။ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နှင့် စဉ်းစားကြည့်လည်း
သိနိုင်တာပဲ။ ဒါကြောင့် ဘယ်ဟာကိုမှ လှေ့နုစားထစ်
မယူပါနဲ့။ အသင်မကြီးပါနဲ့။ ဒီထက် တိုးတက်အောင်
လုပ်ကြပါ။

(၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၃ ရက်နေ့၊ မင်္ဂလာဒုံ၊
ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်းဆင်းပွဲ၌ ဗမာ့တပ်မတော်
စစ်သေနာပတိနှင့် စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
ပြောကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

ကျွန်တော်တို့ အမြင်အရဆိုရင် တိုင်းပြည်ရဲ့ ခေါင်း
ဆောင်မှုဟာ လူတစ်ဦးတည်းက ခေါင်းဆောင်မှုမျိုး
မဟုတ်ဘဲနှင့် အဖွဲ့နှင့်ခေါင်းဆောင်မှုမျိုး ဖြစ်ရမည်။
အဖွဲ့ရဲ့ဆန္ဒ မဟုတ်ဘဲ။ ငါ့ ဆန္ဒ၊ ငါ့ သဘော လုပ်တဲ့
ခေါင်းဆောင်မှုမျိုးမဟုတ်ဘဲ။ အဖွဲ့ရဲ့ဆန္ဒယူပြီး အဖွဲ့ရဲ့
အုပ်ချုပ်မှုအောက်မှာရှိတဲ့ ခေါင်းဆောင်မှုမျိုးဖြစ်ရမယ်။

(၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ စတုတ္ထ အကြိမ်မြောက်
နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ အစည်းအဝေးတွင် ပြော
ကြားသော မိန့်ခွန်း)

လူမျိုးရေးတရားဟာလည်း ငါ့လူမျိုးမှ ငါ့လူမျိုး၊
တခြားလူမျိုးတွေဟာ ငါ့လောက် မမြတ်၊ ငါ့လူမျိုးသာ
ကမ္ဘာမှာ ကြီးစိုးရမယ်ဆိုတဲ့ ကျဉ်းမြောင်းသေးသိမ်တဲ့
လူမျိုးရေးတရား မဟုတ်ဘဲ။ ကိုယ့်လူမျိုးကိုယ်ချစ်ခင်
သော်လည်း တခြားလူမျိုးများကို မုန်းတီးခြင်း၊ အထင်
သေးခြင်း မဖြစ်တဲ့ ... ကမ္ဘာမှာ တိုင်းပြည်အချင်းချင်း
သင့်မြတ်စွာ တစ်ဦးအကျိုးတစ်ဦး ဖြစ်ပွားစေအောင်
ဆောင်ရွက်တဲ့လူမျိုးရေးတရားမျိုးလည်း ဖြစ်ရမယ်။

(၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ စတုတ္ထအကြိမ်မြောက်
နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ အစည်းအဝေးတွင် ပြော
ကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

ဘုရင်ကို ဘုရားလိုကြည်ညိုဖွယ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ဖြစ်
တယ်လို့ ဂျပန်တွေယုံကြည်သလို ကျုပ်အနေနဲ့ မယုံကြည်
ဘူး။ ဘယ်လိုပုံသဏ္ဍာန်မျိုးနဲ့ပဲရှိရှိ၊ ဘုရင်စနစ်ကို ကျုပ်
မကြိုက်ဘူး။

(၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင်
ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမ၌ ကျင်းပသော ရန်ကုန်မြို့
ရှိ၊ မဟာမိတ်တပ်သားတို့၏ အရှေ့နှင့် အနောက်
အသင်းအစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

လူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မိမိ၏ သတ္တိ ဗျတ္တိကို
သော်လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါး၏ သတ္တိဗျတ္တိကိုလည်း
ကောင်း၊ ယုံကြည်အားကိုးမှသာလျှင် ကြီးကျယ်ခမ်းနား
အကျိုးများအောင် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ကိုလည်း
သိရှိနားလည်ပါ၏။ သို့သော်လည်း သတ္တိဗျတ္တိရှိသူကို
အရမ်းမဲ့ ဘုရားတစ်ဆူ ဂူတစ်လုံးလုပ်ကာ အားထား
လေးစားကိုးကွယ် မြှောက်စားသည့်အဖြစ် ရောက်ရှိစေခဲ့
လျှင် ဘုရားအတုများ ပေါ်ပေါက်စေတတ်သည်။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ
ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

ယခုအခါ၌ လွတ်လပ်ရေးပန်းတိုင်သို့ မရောက်သေးချေ။ ပန်းတိုင်သို့အရောက် ကျွန်ုပ်တို့သွားကြရပေလိမ့်မည်။ ရဲဘော်တို့သည် ကျွန်ုပ်အား ဤခက်ခဲသော လမ်းတွင် ရှေ့ဆောင်စေလိုကြ၏။ ကျွန်ုပ်ကို ဤကဲ့သို့ ယုံကြည်အားထားမှုကြောင့် ကျွန်ုပ်ကျေးဇူးတင်ပါ၏။ သို့သော်လည်း မကွယ်မထောက် ဖြောင့်မတ်စွာ ပြောရမည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်ရှေ့ဆောင်မှုကြောင့် မြန်မြန်ထက်ထက်ပင် လွတ်လပ်ရေးပန်းတိုင်သို့ နီးကပ်ခြင်းကို ရောက်လိမ့်မည်ဟု ကတိပေးခြင်းကို မပြုလိုပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မည်မျှလောက်စွမ်းပကားရှိစေကာမူ လူထု၏ အားပေးရိုင်းပင်းမှ မရှိဘဲ လျက် ရာဇဝင်တွင်လောက်သော လုပ်ငန်းမျိုးကို ဖြစ်မြောက်အောင် မဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်တွင် အလွန်ထက်မြက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများ ရှိခဲ့ဖူးပါသည်။ သို့ရာတွင် အနည်းငယ်သော လူတစ်စုက ရာဇဝင်ကို မပြောင်းလဲ မပြုပြင်နိုင်ခဲ့ချေ။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

လုပ်ငန်းသဘောမှာ လူမှုတိုးတက်ရေးနှင့် ဘာသာရေးတို့သည် အခြေခံသဘောအားဖြင့် ဆန့်ကျင်စရာအကြောင်း မရှိဟုယူဆမိပေသည်။ ဘာသာတရားက သစ္စာ၊ မေတ္တာနှင့် သမ္မာအာဇီဝ၊ သမ္မာသမ္မန္တစသည်တို့ကို ဓမ္မအနေနှင့် ဟောကြားခဲ့ရာ လူမှုတွင်လည်း ဤဓမ္မတို့ကို လေးစားကြပေသည်။ သို့ပါလျက်လည်း ဘာသာတရား၏ နာမကို အလွဲသုံးစားပြုကြပြီးလျှင် လူတစ်ဦးသည် တစ်ဦး၏ ဆင်ခြင်တုံတရား ကင်းမဲ့ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ မတရားသော အမှုတို့ကိုပြုသည်ရှိသော် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူစုသည် ထိုမတရားမှုကို လျစ်လျူရှုခြင်း ဘယ်နည်းနှင့်မျှ ပြုမည်မဟုတ်ပေ။ အကယ်၍ ဘာသာကို အမှီပြု၍ အသက်မွေးသူတို့သည် ဘာသာ၏ အမည်ဟုသုံးလျက် တရားဓမ္မဖြစ်လေဟန် ဟောပြောချက်တစ်ခုကိုပြုလျှင် လူအများကို နစ်နာစေမည် ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် လူအများချမ်းသာမှုကို လိုလားသည့်အားလျော်စွာ တားမြစ်ရပေလိမ့်မည်။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

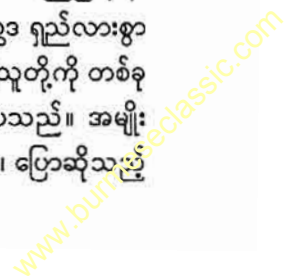
x x x

ဘုန်းကြီးပဲ ခေါ်ခေါ်၊ ရဟန်းပဲ ခေါ်ခေါ် နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိ၏။ တစ်မျိုးမှာ ဘာသာတရားကို မှီ၍ အသက်မွေးသူများသာဖြစ်၍ ဘာသာတရား ပြန့်ပွားတိုးတက်မှုကို သတိပြုခြင်း၊ အားထုတ်ခြင်း မရှိချေ။ ဘာသာတရားနှင့် ဆန့်ကျင်သော အမှုမျိုးကိုပင် ပြုကြ၏။ တစ်မျိုးမှာကား ဘာသာတရား တိုးတက်ပြန့်ပွားမှုကို လေးစား၍ လောကီသားတို့၏ အမှုကို ရှေ့ရှုခြင်း မရှိချေ။ ကျွန်ုပ်တို့တိုင်းပြည်တွင် သံဃာတော် အရှင်သူမြတ်များသည် ရာဇဝင်တစ်လျှောက်လုံး ကျွန်ုပ်တို့ လူမျိုး၏ ရှေ့ကမားမားမတ်မတ်ရပ်လျက် မြင့်မြတ်သော အမှုမျိုးကိုသာ ပြုခဲ့ကြပေသည်။ ရှေးခေတ်များ၌ သံဃာတော် အရှင်သူမြတ်များသည် ကျွန်ုပ်တို့ တစ်မျိုးသားလုံးကို ပညာသင်ပေးရန် တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြပေသည်။ ယခုခေတ်၌ပင် တောရွာများတွင် သံဃာတော် အရှင်သူမြတ်များ ပညာသင်ပေးလျက် ရှိသောကြောင့် မြောက်မြားစွာသော အမျိုးသားတို့သည် စာပေတတ်မြောက် ကြပေ၏။ အချုပ်မှာ သံဃာတော်အရှင်သူမြတ်များ၏ စေတနာလုံလောက်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ စိတ်ဓာတ်မြင့်မြတ်မှု၊ အသွင်အပြင် ယဉ်ကျေးမှု တို့သည် အထူးသဖြင့် တိုးတက်ခဲ့ဖူးလေသည်။ ထိုအကြောင်းများကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ သံဃာတော် အရှင်သူမြတ်များသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ထူးကဲသော ကျေးဇူးဥပကာယများကို ခံတော်မူထိုက်ကြပါပေ၏။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ ညီလာခံ၌ ဥက္ကဋ္ဌမိန့်ခွန်း)

x x x

လူမျိုးဆိုသည်မှာ သုခ၊ ဒုက္ခ အတူခံစားကြ၍ နီးနီးစပ်စပ်အကျိုးချင်း ထပ်ပြီးလျှင် နှစ်ပရိစ္ဆေဒ ရှည်လားစွာ တစ်မျိုးတစ်စားတည်းဟုပင် စိတ်ထားရှိသူတို့ကို တစ်ခုတည်း ပေါင်း၍ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသာဖြစ်ပေသည်။ အမျိုးအနွယ်၊ ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာတရား၊ ပြောဆိုသည့်

ဘာသာစကားတို့ကို အရေးထားရမည်ဖြစ်သော်လည်း စင်စစ်မှာ အေးအတူပူအမျှ ကောင်းတူဆိုးဖက် ပေါင်းဖော်လျက်နေလိုသော အစဉ်အလာ ဆန္ဒအပေါ်တွင် ဝံသာနုရက္ခိတတရားသည် တည်နေပေ၏။

- (၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)
x x x

ဘယ်လို ဥပဒေခြောက်လုံးတွေနှင့်ဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်လို မြူလုံး မက်လုံးတွေနှင့်ဖြစ်ဖြစ် ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ကား နကမ္မတိ မတုန်လှုပ်။ ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်၏ တစ်ခုတည်းသော ဝတ္တရားအဖြစ် အမှုတော်ထမ်းရွက် နေသည့် တိုင်းသူပြည်သားတွေ၏ တရားရုံး အစီအရင် ကိုသာလျှင် တရားသည်။ မှန်သည်ဟု ယခု ကျွန်ုပ် ယူဆ သည်။ နောက်အခါတွင် ကျွန်ုပ် တကယ်ရလိုသော အစီ အရင်ကား ရာဇဝင်တည်းဟူသော ခုံသမာဓိ၏အစီအရင် ပင်တည်း။ အခြားအစီအရင်ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကို တကယ့် အစီအရင် ဆုံးဖြတ်ချက် မဟုတ်ဟု ကျွန်ုပ်ယူဆသည်။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၂ ရက်နေ့ထုတ် သတင်းစုံ ဂျာနယ်တွင် ရေးသားခဲ့သည့် “ကျွန်ုပ်၏လိပ်ပြာမှာ အမြဲသန့်ရှင်းလျက်” ဆောင်းပါးမှ)
x x x

ဗမာပြည်ကဲ့သို့သော လက်အောက်ခံ ကျွန်နိုင်ငံ မျိုးတွင် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်တိုင်း တရားမှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်။ တကယ့်တရားကိုသဘောနှင့် ပြောရမည်ဆို လျှင် ကျွန်ုပ်၏ “လိပ်ပြာ” ကား အမြဲရှင်လျက်နေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် မည်သူ့ကိုမျှ တမင်သက်သက် မတရား မလုပ်ခဲ့။ ကျွန်ုပ်သော်လည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ်ဦးစီး ခေါင်း ဆောင်ခဲ့သော အဖွဲ့အစည်း(ဝါ)ခေါင်းဆောင်လျက်ရှိ သော အဖွဲ့အစည်းသည်လည်းကောင်း၊ မတရား မမျှတ ဘဲ အမှုကြီးများကို မှောက်မှားခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်းဖြင့် တိုင်းသူပြည်သားများကိုပင် တိုင်တည်ရပေလိမ့်မည်။ ဤ တွင် ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့အုပ်ချုပ်ရေး ဗမာပြည်သို့ လာပြီးမှ ပင် မမှန်ကန်သော တရားစီရင်မှုများ မလုပ်ဟု မဆိုနိုင် ပေ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်၏ “လိပ်ပြာ” ကား လုံးဝ သန့်ရှင်း

လျက်ရှိသည်။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၂ ရက်နေ့ထုတ် သတင်းစုံ ဂျာနယ်တွင် ရေးသားခဲ့သည့် “ကျွန်ုပ်၏လိပ်ပြာမှာ အမြဲသန့်ရှင်းလျက်” ဆောင်းပါး)

x x x

ဖြစ်နိုင်စရာရှိခြင်းဆိုတာဟာ ဖြစ်ရန်ရှိခြင်းမဟုတ် ဘူး။ သူ့ဘာသာ သူ တကယ်ဖြစ်လာဖို့ သေချာမှာမဟုတ် ဘူး။ ဖြစ်နိုင်စရာရှိခြင်းအပေါ်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ မျှော်မှန်း ချက်ကို အခြေပြုနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ကျုပ်တို့ရဲ့ အောင်ပွဲ အတွက်သာမက ကျုပ်တို့ကိုယ်တိုင် အရေးနိမ့်မယ့်အရေး ကို ရှောင်ရှားနိုင်ဖို့အထိပါ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည် အားကိုးရမယ်။ ကျုပ်တို့ရဲ့ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်နဲ့ ကြိုးပမ်း အားထုတ်မှု၊ ကျုပ်တို့ရဲ့ အင်အားနဲ့ အဆင်သင့် ပြင်ဆင် ထားမှုတွေကို ယုံကြည်အားကိုးရမယ်။ အမျိုးသားရေးနဲ့ နိုင်ငံတကာရေးအရ ကမ္ဘာပိုင်းနဲ့ ကတ္တားပိုင်းအရ ကိုယ့် လုပ်ငန်းတာဝန်တွေဟာ ဘာ ဖြစ်သင့်တယ်၊ ကိုယ့်အင် အား ဘယ်လောက်ကြီးတယ်၊ ကိုယ့် အင်အား ဘယ် လောက် ပျော့ညံ့တယ်ဆိုတာကို ကြီးမားတဲ့အသိတရားနဲ့ သိရှိနားလည်ပြီး ကိုယ့်အင်အားကြီးမားမှုနဲ့ ချို့တဲ့မှု ဘယ် လောက်ရှိတယ်၊ ကိုယ့်ကိုယ် ဆန့်ကျင်မယ့် အကြောင်း ခြင်းရာ၊ ထောက်ကူမယ့် အကြောင်းခြင်းရာ၊ ဘာတွေ ရှိတယ်ဆိုတာကို သိရှိနားလည်ရုံသာမက အဲဒီလို သိရှိ နားလည်သမျှကို အကောင်းဆုံး အကျိုးဖြစ်ထွန်းအောင် အသုံးချတဲ့ တကယ့် လက်တွေ့နဲ့ စိတ်အား ထက်ထက် သန်သန် အသုံးချတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေသာလျှင် အရေးနိမ့်မှာကို ရှောင်နိုင်ရည်ရှိပြီး အောင်ပွဲအတွက် အဆင်သင့်ပြင်ဆင်ထားနိုင်ရည် ရှိကြမှာပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါဟာ ကျုပ်တို့ပြောဆိုနေကြပါရမီထူးကဲ သူ ဆိုတာရဲ့ အဓိပ္ပာယ်အစစ်ပဲ။ ဒါနဲ့ပတ်သက်လို့ “သဘာဝအလျောက်” ဖြစ်တဲ့ ထူးကဲတဲ့ အရည်အချင်းမျိုး (ဒါမှမဟုတ်) “နတ် သိကြားပေးတဲ့” ထူးကဲတဲ့ အရည်အချင်းမျိုးဆိုတာ မရှိပါဘူး။ ကျုပ်တော့ မယုံကြည်ဘူး။

ဒီမင်္ဂလာနဲ့ပြည့်စုံတဲ့ မျက်လှည့် စကားလုံးနဲ့ ပဏ် သက်ပြီး အမျိုးမျိုး အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ထားကြတယ်။ “အဟိုင်း အဆမရှိ၊ ဒဏ်ခံနိုင်တဲ့အား” လို့ ဆိုတာလည်း ရှိတယ်။

ပါရမီထူးကဲတယ်ဆိုတာဟာ တခြားလူတွေ အမှတ်မဲ့ဖြစ်နေတာကို မြင်တတ် တွေ့တတ်တာလို့ ဆိုတာလည်း ရှိတယ်။

(၁၉၄၆ ခု၊ ဩဂုတ်လတွင် ကျင်းပသည့် ဖဆပလ ဦးစီးအဖွဲ့အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

လူရဲ့ ဖန်တီးရေးစွမ်းအားက သာလျှင် သူ့ကိုယ်သူ၊ သူ့နက္ခတ် တာရာတွေ၊ သူ့သမိုင်း၊ သူ့ကမ္မတွေဖြစ်အောင် ဖန်တီးပေးတာပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့အနေနဲ့ သူ့ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ရှိနေတဲ့ အကြောင်းခြင်းရာတွေရဲ့ အင်အားစုတွေကိုတော့ ပစ်ပယ်လို့မရ၊ ထည့်တွက်ရ မယ်ဆိုတာကတော့ သံသယ ရှိစရာမလိုပါဘူး။ အလုပ်၊ သုပ်လုပ်၊ လှုပ်ရှား၊ လှုပ်ရှား။ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး။ ဒါဟာ လူ ဖန်တီးလို့ ပေါ်ထွက်လာတဲ့ ဘယ်လိုအောင်ပွဲအတွက် မဆို ရှိအပ်တဲ့ တင်းကျပ်တဲ့၊ အဖိုးတန်တဲ့၊ အချိန်မရွေး မှန်ကန်တဲ့ ဥပဒေပဲ ဖြစ်တယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုရရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အားကိုးသူကိုသာ ဘုရားသခင်က ကူညီမစပါလိမ့်မည်။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လတွင် ကျင်းပသည့် ဖဆပလ ဦးစီးအဖွဲ့အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ဟာ အခြားလူတစ်ဦး တစ်ယောက်အပေါ် နှိပ်စက်ကလူပြုတယ်၊ သွေးစုပ်ချယ်လှယ် ဘယ်၊ တရားမျှတမှုကို မျက်ကွယ်ပြုတယ်ဆိုရင် (ဒါမှ မဟုတ်) နိုင်ငံတစ်ခုအပေါ် ဖိနှိပ်ခြင်း၊ ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်း၊ ဘုရားမျှတမှု အဝဝကို ချိုးဖောက်ခြင်း ပြုမယ်ဆိုရင် ထိုလူ (သို့မဟုတ်) ထိုနိုင်ငံဟာ ထိုမတရားမှုအတွက် အပြစ် ၃၀၀ဝက်မျှကို မချမလွဲ ခံရမမြဲပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့ ကျိုက္ခမီ ခရိုင်၊ သံဖြူဇရပ် စစ်သင်္ချိုင်းဖွင့်ပွဲ၌ ပြောကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

လူတစ်ဦးက တစ်ဦးအပေါ်မှာဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတစ်ခုက နိုင်ငံတစ်ခုအပေါ်မှာပဲ ဖြစ်စေ၊ ဖိနှိပ်ချယ်လှယ်မှုတွေ၊ ခေါင်းပုံဖြတ်မှုတွေ ပြုလုပ်ခဲ့ကြလို့လည်း ဒီကမ္ဘာကြီးမှာ ဒုက္ခတွေ ပင်လယ်ဝေခဲ့တာဟာ အကြိမ်ကြိမ်ရှိပါပြီ။ တရားမဲ့ခြင်း၊ ဖိနှိပ်ချယ်လှယ်ခြင်း၊ ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်းတို့ ဆက်လက် တည်ရှိနေသရွေ့ တုံ့ပြန်လက်စားချေမှုဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ မကြာခဏပေါ် ပေါက်နေဦးမှာပါပဲ။ ဒီအချက်ဟာဆိုရင် ကမ္ဘာရေးရာ အဖြစ်အပျက် အတွေ့အကြုံများထဲမှ ပေါ်ထွက်လာတဲ့ လောကပါလတရားလို့ ကျွန်ုပ်တို့အနေနဲ့ မှတ်သား ခံယူပါတယ်။

(၁၉၄၆ ခု ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့ ကျိုက္ခမီခရိုင် သံဖြူဇရပ် စစ်သင်္ချိုင်းဖွင့်ပွဲ၌ ပြောကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

သာသူ စံ၊ ညံ့သူ ခံ ဖြစ်နေသော ဒီကမ္ဘာလောက ကြီးတွင် ငါတို့အစွမ်းဖြင့် ငါတို့အားကို ငါတို့မွေး၊ ငါတို့လုပ်မှသာလျှင် ငါတို့အောင်ပန်းကို ရရှိနိုင်မည်ဆိုသည် ကို မမေ့မလျော့၊ အမြဲအမှတ်ရ၍ ရဲဘော်တို့၏ စစ်လေ့ကျင့်ခန်းများကို နေ့ရောညဉ့်ပါ အပြင်းအထန်ပေး သည့်အခါ မညည်းမညူ ဗမာပီပီ၊ ယောကျ်ားပီပီ၊ စစ်သားပီပီ၊ အာဇာနည်ပီပီ၊ သူရဲကောင်းပီပီ ကြိုးစား ကြရမည့်အကြောင်း နောက်ဆုံး မှာကြားလိုက်သည်။

(စစ်တက္ကသိုလ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပြောကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

ကျုပ်တို့ အားရှိမှ အခွင့်အရေး ရမယ်၊ အား ပိုရှိ လေလေ အခွင့်အရေး ပိုရလေလေပဲ။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့ ည၇နာရီ၊ မိနစ် ၄၀ အချိန်တွင် ရေဒီယိုမှ အသံလွှင့် ဟောပြောချက်)

x x x

ခေါင်းဆောင်လုပ်တဲ့ လူတွေဟာ ကိုယ်ယုံကြည်တဲ့ ကိစ္စကို ဘိုင်းသူပြည်သားတွေကို ပြောရဲရမယ်၊ ရှင်းပြ

www.burmeseclassic.com

နိုင်ရမယ်။ အသက်စွန့်သင့်တဲ့နေရာမယ် စွန့်ရဲရမယ်။ ပရိယာယ်သုံးသင့်တဲ့နေရာမယ် သုံးရမယ်။ အချိန်အခါ လိုက်ပြီး လုပ်ရမယ်။ အများယောင်လို့ ယောင်ရတယ် အမောင်တောင်မှန်းမြောက်မှန်း မသိဆိုရင် ခေါင်းဆောင် မဟုတ်ဘူး။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမ၌ မြက်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မယုံကြည်တဲ့လူဟာ ဘယ်အခါမှ တခြားလူကို မယုံဘူး။ ကိုယ့်တိုင်းသူပြည်သားကိုလည်း မယုံဘူး။ ကျွန်တော်အဖို့ ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် ယုံတယ်။ ခင်ဗျားတို့ကိုလည်း ယုံကြည်တယ်။ ဗမာ့ လွတ်လပ်ရေးလည်း ယုံကြည်တယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမ၌ မြက်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

ဘယ်ကိစ္စမဆို လုပ်ရင် မှားတယ်။ မှန်တယ် ဆိုတာ ရာဇဝင်က ဆုံးဖြတ်လိမ့်မယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမ၌ မြက်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

ကျားနှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့နေရသည့် အခါမျိုးတွင် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး စိတ်ကောက်ပြီး ထိုင်နေ၍ မဖြစ်သကဲ့ သို့ ဗမာ့ သေရေး၊ ရှင်ရေးကြီးနှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့နေသည့် အခါတွင်လည်း မကျေနပ်မှု အသေးအဖွဲကလေးတွေကို ရိုးမယ်ဖွဲ့၍မနေကြနှင့်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၇ ရက်နေ့ည ၆ နာရီ၊ ၃၈ မိနစ်အချိန်တွင် ရေဒီယိုမှ အသံလွှင့်ချက်)

x x x

လူထုကိုနားလည်အောင်ပြောဖို့ဟာ ကျုပ်တို့ ဝတ္တရားပဲ။ စစ်မရောက်ခင် မြားကုန်တဲ့စကားမျိုးပြောတဲ့ လူတွေဟာ တော်လှန်ရေးသမားတွေမဟုတ်ဘူး။ ဘယ်လို ခက်ခဲခက်ခဲ

မလျှော့တမ်း၊ ကျုပ်တို့ နိုင်အောင်တိုက်မယ်။ လူခိုက် လုပ် မယ်ကြဲတဲ့ရန်သူတွေကို လူခိုက်နည်းနဲ့ တုံ့ပြန်တိုက်ရမယ်။ လူလိမ္မာလုပ်ပြီးလိမ်မယ့်ရန်သူတွေကို လူလိမ္မာနည်းတွေ နဲ့ပဲ ပြန်တိုက်ရမယ်။ နိုင်ငံရေးဟာ နိုင်ငံရေးပဲ။ နိဗ္ဗာန် ရောက်အောင် လုပ်နေကြတာမဟုတ်ဘူး။ သို့သော် ငါတို့ ကစပြီး မညစ်ပတ်ပါနဲ့၊ မခိုက်ကြပါနဲ့။ မမှု့လောက်တဲ့ နေရာ မှာလည်း အရေးမစိုက်နဲ့...လျစ်လျူရှုထားကြဖို့လိုတယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၃ ရက်နေ့၊ ည ၇ နာရီ၊ မိနစ် ၃၀ အချိန်တွင် ရေဒီယိုအသံလွှင့်ချက်)

x x x

အစိုးရ အမှုထမ်း အရာထမ်းဆိုတာ အမှန်စင်စစ် တော့ ကိုယ့်ဝတ္တရား ကိုယ်ကျေပွန်အောင်ထမ်းဖို့ပဲ။ ဟိုလူ ကို ကြောက်သလိုလို၊ ဒီလူကို ကြောက်သလိုလို ဟိုလူ မျက်နှာချို သွေးချင်သလိုလို၊ ဒီလူကို မျက်နှာချိုသွေး သလိုလို ဒီလိုလုပ်လို့မရဘူး။ ကိုယ့်ဝတ္တရားကိုယ်ကျေပွန် ရင် ဘယ်သူမှလည်း ကြောက်ဖို့မလိုဘူး။ ဘယ်သူကမှ လည်း လက်ဖျားနဲ့မတိုနိုင်ဘူးဆိုတာ မှတ်ထားကြပါ။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၅ ရက်နေ့ည ၆ နာရီ၊ ၃၃ မိနစ်အချိန်တွင် ရေဒီယို အသံလွှင့်ဟောကြားချက်)

x x x

နိဗ္ဗာန်ရောက်စေချင်လျှင် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားကိုကျင့်၊ လွတ်လပ်ရေးလိုချင်လျှင် လွတ်လပ်ရေး ရရာရကြောင်း ကျင့်ထားကြပါ။

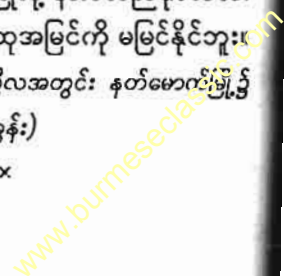
(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလအတွင်း နတ်မောက်မြို့၌ ပြောကြားသောမိန့်ခွန်း)

x x x

ကျုပ်ဟာ လူထုထဲကထွက်လာတဲ့လူဖြစ်လို့ ဒီနယ်မှာ ဘာဖြစ်တယ်ဆိုတာ ကျုပ်နားလည်သလို ဒီနယ်က အရာရှိ တွေ နားမလည်နိုင်ဘူး။ ဘာပြုလို့ နားမလည်နိုင်သလဲ၊ လူထုဘဝနှင့်မနေခဲ့ရလို့ လူထုအမြင်ကို မမြင်နိုင်ဘူး။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလအတွင်း နတ်မောက်မြို့၌ ပြောကြားသောမိန့်ခွန်း)

x x x

ရဲရဲရင့်ရင့် သစ္စာသမာဓိနှင့် လုပ်လျှင် အောင်မြင်မှာပဲ။ ခေါင်းဆောင်ပီပီ၊ ရှေ့က ခေါင်းဆောင်ဟာ မခိုမကပ်ဘဲ လုပ်မယ်ဆိုလျှင် အောင်မှာပဲ။ ကိုယ့်တပ်လုံလျှင် တခြားက လာ မတိုက်နိုင်ဘူး။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလအတွင်း နတ်မောက်မြို့၌ ပြောကြားသောမိန့်ခွန်း)

x x x

လွတ်လပ်မယ့် ဗမာပြည်ကြီးမှာ အခု အစိုးရအရာထမ်း၊ အမှုထမ်းတွေ၊ လောကဓာတ်ဆရာ၊ ပညာသည်၊ စက်ဆရာ၊ ဆေးဆရာအစရှိတဲ့လူတွေကို မလိုလားတော့ဘူးလားဆိုရင် သူတို့ကို လိုလိမ့်မယ်။ သူတို့အထဲက Technicians ခေါ်တဲ့အထူး သင်ကြားမှုတတ်တဲ့ လူတွေဆိုလို့ရှိရင် အစိုးရက ကောင်းကောင်းမြှောက်စားရမှာပဲ။

ဒါပေမဲ့ သူတို့ဟာ ပြည်သူ့အစိုးရ၊ ပြည်သူ့မိတ်ဆွေတွေ ဖြစ်ရမယ်။ ပြည်သူတွေကို ဂရုမစိုက်ဘဲ အထက်လူကြိုက်ပြီးရောလုပ်တဲ့ လူစားတွေ မဖြစ်ရဘူး။ တိုင်းပြည်နဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ သစ္စာကို စောင့်ထိန်းတဲ့လူတွေ ဖြစ်ရလိမ့်မယ်။ အဲဒီလူတွေ အမှန်မှာတော့ တချို့လခတွေ၊ ဘာတွေမှာ နည်းချင် နည်းလာနိုင်ပေမဲ့ လွတ်လပ်မယ့် ဗမာပြည်မှာ ပိုပြီး အခွင့်အရေးတွေ ပေးလာနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ယခုအခါ အင်္ဂလိပ်တွေသာ လုပ်နေရတဲ့ နေရာမျိုးတွေ၊ ကျွန်နိုင်ငံ ဖြစ်နေလို့ သခင်နိုင်ငံလုပ်ရတဲ့နေရာမျိုးတွေမှာ သူတို့ဝင်ခွင့်လုပ်ခွင့်ရှိလာကြမှာပဲ။ သို့သော်လည်း ရှေးက အရာရှိစနစ်အတိုင်း ပြည်သူတွေနှင့်တခြားစီနေလို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့် ဖဆပလပဏာမညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသည့် မိန့်ခွန်း)

x x x

လူမျိုးများနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်တို့၏ သဘောထားကို အကျဉ်းအားဖြင့် ဖော်ပြရသော် အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

၁။ မည်သူမဆို ဘာသာ၊ သာသနာ၊ တရား အရေးတွင် လွတ်လပ်စွာ မိမိတို့ ကိုးကွယ်လိုရာ ဘာသာကို ကိုးကွယ်ခွင့် ရှိရမည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် ဘာသာရေးတွင် ကြားနေရမည်။

၂။ လူမျိုးကွဲပြားမှုကိုလည်းကောင်း၊ ဘာသာကွဲပြားမှုကိုသော်လည်းကောင်း၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမကွဲပြားမှုကိုသော်လည်းကောင်း အခြေပြုကာ နိုင်ငံတော်အတွင်း ရာထူးဌာနန္တရ အလုပ်အကိုင်များ ရရှိရေးတွင် ချုပ်ချယ်မှုများ မရှိစေရ။

၃။ အလုပ်သမားများသည်လည်းကောင်း၊ လယ်သမားများသည်လည်းကောင်း၊ အင်းသမားများသည်လည်းကောင်း၊ လူမျိုးဘာသာမရွေး အခွင့်အရေးတန်းတူရရှိရမည်။ အလုပ်သမားများသည် ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သော အလုပ်ချိန်ကိုသာ လုပ်ရ၍ နားခွင့်ရက်များ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုံလောက်သော အခကြေးငွေများ စသည်တို့ ရရမည်။ လူမျိုးဘာသာကွဲပြားသူများအတွက် နေ့ထူးနေ့မြတ်များကို အစိုးရက ရုံးပိတ်ရက်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုရမည်။ လယ်သမား၊ အင်းသမားများတွင်လည်း သီးစားခပေးခြင်းကိစ္စ၊ နွားစားကျက်နေရာများ အခမဲ့သုံးစွဲခွင့်ကိစ္စ၊ အိမ်သုံးထင်းဝါး အိမ်ရာဆောက်လုပ်မည့် သစ်ဝါးများ အခမဲ့ရရှိခွင့်ကိစ္စ၊ အိမ်သုံးစားရန် သားငါး ဖမ်းဆီးနိုင်ခွင့် ကိစ္စတို့အတွက် ဆင်းရဲသား၊ လယ်သမား၊ အင်းသမားများသည် လူမျိုးမရွေး ရရှိရမည်။

၄။ ပညာများကို လူမျိုးမရွေး၊ ဘာသာမရွေး၊ ကျားမရွေး သင်ကြားပိုင်ခွင့် ရရှိရမည်။

၅။ လူမျိုးကွဲပြားသူများသည် မိမိတို့ သီးသန့်ယဉ်ကျေးမှုကိုသာ ပိုင်ခွင့်ရှိရမည်။ ဥပမာ- ကရင်အမျိုးသားများအတွက် ကရင်ကျောင်းများ၊ ရှမ်းများအတွက် ရှမ်းကျောင်းများ၊ ကရင်များအတွက် ကရင်နေ့များ၊ ရှမ်းများအတွက် ရှမ်းနေ့များ၊ ကရင်များအတွက် ကရင်ဘာသာကို အစိုးရသုံး၊ ရုံးသုံး၊ ကျောင်းသုံးဘာသာအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခြင်း၊ ကရင်အမျိုးသားအဝတ်၊ ကရင် စရိုက်လေ့ ထုံးစံကို အသိအမှတ်ပြုခြင်း၊ ကရင်စာပေယဉ်ကျေးမှုများကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းအစ ရှိသည်တို့ပင် ဖြစ်ပါသည်။

၆။ လူမျိုး၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုဆက်ဆံရေး၊ (Social) နှင့် ပတ်သက်သော အခွင့်အရေးများကို တတ်နိုင်သမျှ ဥပဒေအားဖြင့် အသိအမှတ်ပြုရမည်။

၇။ ဗမာများထက် အဆင့်အတန်းနိမ့်သော လူမျိုးများ၏ အဆင့်အတန်းကို မြှင့်တင်ရန် အထူး ကြိုးစားဆောင်ရွက်ပေးပြီးလျှင် ဗမာများနှင့်အတူ ကမ္ဘာ့အဆင့်အတန်း (World Level) သို့ အမြန်ဆုံး တက်လှမ်းနိုင်ရမည်။ လူမျိုးအချင်းချင်း နှိမ့်ချသည့် အသုံးအနှုန်း၊ အခေါ်ဝေါ်၊ စာပေအမှတ်အသား၊ အထိမ်းအမှတ်၊ အလံ အစရှိသည်တို့ကို အစိုးရက ဥပဒေဖြင့် တားမြစ်ပေးရမည်။ လူမျိုးများ ညီညွတ်မှုကိုသာ ရှေ့ရှုသော အမှတ်အသား အထိမ်းအမှတ် စာပေများကိုသာ သုံးရမည်။

(၁၉-၂-၄၅ နေ့စွဲဖြင့် စစ်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ လူမျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်၍ လိုက်နာရန် ကရင်အမျိုးသား ရဲဘော်အပေါင်းထံ ပေးပို့သော သဝဏ်လွှာ)

x x x

ကျွန်တော်တို့ လက်မှုပညာသင် ကျောင်းတွေများလာအောင် ပိုပြီး ကြိုးစားရလိမ့်မယ်။ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပညာ၊ အထွေထွေ လက်မှုပညာတွေကို ပိုပြီးအားပေးရမယ်။ စာအုပ်တွေ ထုတ်တဲ့နေရာမှာလည်း လူအများအတွက် အရေးတကြီး လိုအပ်သည့် စာအုပ်တွေ၊ အသုံးကျမည့် စာအုပ်တွေကို ဘာသာပြန်ပြီး ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေဖို့ကို စိတ်ထဲမှာ စွဲထားရမယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာအဆောက်အအုံ၌ မြန်မာပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်ဖရင့် အစည်းအဝေးတွင် မြွက်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

ဘာသာပြန် ဌာနကြီးကြီး တစ်ခုကို ဖွင့်ရမယ်။ နိုင်ငံခြားကို ပညာတော်သင်တွေ လွှတ်ရမယ်။ သို့သော်လည်း ၎င်းတို့ပြန်လာလျှင် တိုင်းပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးအတွက် လုပ်နိုင်ကိုင်နိုင်အောင် အသုံးကျတဲ့ ပညာမျိုးတွေကို ကျကျနန ယူလာနိုင်အောင် လုပ်ရမယ်။ အဆိုပါ ပညာတော်သင် ဌာနအတွက် သင်ကြားဖို့ရာ ပညာရပ်တွေ ရွေးချယ်သည့်နေရာမှာ တိုင်းပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေး အသုံးကိုကြည့်ပြီး ရွေးချယ်ရမယ်။ အသုံးကျမည်မဟုတ်သော ပညာရပ်တွေကို ယခု

အခါမှာ ချန်ပစ်ခဲ့ရလိမ့်မယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာအဆောက်အအုံ၌ မြန်မာပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်ဖရင့် အစည်းအဝေးတွင် မြွက်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

လူထုကျန်းမာရေးကိစ္စအကြောင်းကို ပြောရတော့မယ်။ မီးကို မလောင်ခင်က တားရမည်ဆိုတဲ့ စကားသည် ဆိုရိုးစမြဲစကားပါပဲ။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော်တို့၏ နေ့စဉ်အရေးတွေထဲမှာ ဒီစကား၏ မှန်ကန်ချက်ကို မမြင်ခဲ့ကြသည်မှာ များပါမယ်။ ကာယဗလ ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ သန့်ရှင်းရေး၊ ကျန်းမာရေးနဲ့ ညီညွတ်စွာ နေထိုင်ရေးတွေအတွက် စီမံကိန်းတွေ ထုတ်ရမယ်။ ဆရာဝန်၊ သူနာပြု၊ ဆရာမ၊ ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားရေး ဆရာများ သင်တန်းဖွင့်ဖို့ကိုလည်း ဆောင်ရွက်ရလိမ့်မယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တိုဗီလာအဆောက်အအုံ၌ မြန်မာပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်ဖရင့် အစည်းအဝေးတွင် မြွက်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

ယခုလက်ရှိ အုပ်ချုပ်ရေးကို လူကြိုက်များလာအောင် ဗျူရိုကရက်တစ်စနစ်က အများကြိုက် စနစ်သို့ ပြောင်းဖို့ကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ပြောရမည်ဆိုလျှင် အစိုးရက နောက်ဆုံး ဒီစကြိုက်နှင့် မြို့နယ်ဆိုင်ရာ အကြံပေး အဖွဲ့တွေဖွဲ့ဖို့ တင်သွင်းထားတယ်။ ဤကဲ့သို့သော အဖွဲ့မျိုးတွေကို ဖွဲ့ခြင်းအားဖြင့် အုပ်ချုပ်ရေးမှာ ပိုမိုကောင်းမွန်လာရမယ်။ အုပ်ချုပ်ရေးကို အခြေခံ ကျယ်ဝန်းစွာ ဖွဲ့စည်းထား၍ တိုင်းသူပြည်သားများ ပါဝင်သည့် အဖွဲ့တွေကို အာဏာတွေ ဖြန့်ဝေလွှဲအပ်ပြီး တစ်နေရာတည်းမှာ အာဏာ စုနေခြင်းကို ဖျက်ရမယ်။ နောက်ပြီး တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ တွေ့ဆုံခြင်း၊ ဆွေးနွေးပွဲတွေ ခေါ်ခြင်းများဖြင့် အုပ်ချုပ်မှုသည် ပိုမိုကောင်းလာမယ်။ အကုန်အကျလည်း သက်သာလာလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ရတယ်။ ထို့အပြင် အစိုးရရုံးတွေမှာ ကြီးနံ့စနစ်

ပျောက်ပြီး အဟုတ်တကယ် ကျကျနန မျက်ဝါးထင်ထင် ပြဿနာအရပ်ရပ်တွေကို ရှင်းကြ၊ လင်းကြ၊ လုပ်ကြ၊ ကိုင်ကြ ဖြစ်လာကြမယ်လို့လည်း မျှော်လင့်ရပါတယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆိုရန်တီဇီလာအဆောက်အအုံ၌ မြန်မာပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ကွန်ဗရင့် အစည်းအဝေးတွင် မြှောက်ကြားသည့်မိန့်ခွန်း)

x x x

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ တိုင်းသူပြည်သားမှန်သမျှသည် လူမှုရေးရာ၌လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးရာ၌လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေး၌လည်းကောင်း တရားမျှတမှုရှိစေလျက် အဆင့်အတန်းအခွင့်အရေးနှင့် ဥပဒေသက်ရောက်မှုတို့တွင် ဆူကြဲနိမ့်မြင့်မရှိ၊ ပကတိ တူညီစေရမည့်ပြင် တရားဥပဒေနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ အများပြည်သူတို့ စောင့်စည်းအပ်သော အကျင့်သိက္ခာနှင့်သော်လည်းကောင်း မဆန့်ကျင်သမျှ လွတ်လပ်စွာ ကြံစည်ပိုင်ခွင့်၊ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုပိုင်ခွင့်၊ ယုံကြည်ပိုင်ခွင့်၊ ဘာသာတရား ကိုးကွယ်ပိုင်ခွင့်၊ ဝတ်ပြုပိုင်ခွင့်၊ ပရိယေသန ရှာမှီးပိုင်ခွင့်၊ စည်းရုံးပိုင်ခွင့်၊ ပြုမူဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်တို့ ရရှိတည်မြဲစေရန်အတွက် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေတွင် အခိုင်အလုံ သတ်မှတ်ထားရှိစေရမည်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ဦးအောင်ဆန်း အမည်ဖြင့်တင်သွင်းသော ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်ပတ်သက်သည့် လမ်းညွှန်ပြဋ္ဌာန်းချက်)

x x x

အဆင့်အတန်းမှာတူညီရမယ်ဆိုတဲ့ သဘောကတော့ကား၊ သူဌေးရယ်၊ ဆင်းရဲသားရယ်၊ ဘာရယ် အစရှိသည်ဖြင့် သည်လိုကွဲပြားထားတာမရှိဘဲနှင့် သူဌေးရယ်၊ ဆင်းရဲသားရယ်ဆိုတာက ပစ္စည်း အခြေအနေအလျောက်၊ ရှိတန်ရှိနေပေမည့်အဆင့်အတန်းမှာဆိုလို့ရှိလျှင် တူညီစေရမယ်။

အဆင့်အတန်းမှာ တူစေရမယ်ဆိုတဲ့ သဘောဟာ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်နေရာမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သူဌေးဆိုလျှင်တော့ ဘယ်လိုပိုပြီးတော့ အခွင့်အရေးရမယ်၊ ဆင်းရဲသားဆိုလျှင်တော့ ဘယ်လိုမရဘူး စသည်ဖြင့် သည်လို

မရှိစေရဘဲနှင့် အဆင့်အတန်းတွင် အားလုံး၊ ဆူကြဲနိမ့်မြင့်မရှိ၊ ပကတိတူညီစေရမယ်ဆိုတဲ့အချက် ဖြစ်ပါတယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ဦးအောင်ဆန်း အမည်ဖြင့်တင်သွင်းသော ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်ပတ်သက်သည့် လမ်းညွှန်ပြဋ္ဌာန်းချက်)

x x x

အခွင့်အရေး (Equality of opportunity) မှာလည်း

တန်းတူရမယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်က ပညာသင်ကြားကြတဲ့ နေရာမှာ ဥပမာဆိုလျှင် ဉာဏ်အရည်အချင်းချင်း အတူတူဖြစ်လို့ရှိလျှင် ဉာဏ်ရှိသလောက် သူ့ပညာအလိုက် ရဖို့ဆိုတဲ့သဘောမျိုးပဲ။ ဆင်းရဲတဲ့လူတော့ ဆင်းရဲတယ်ဆိုတယ်လို့ အခွင့်အရေး မရဘူး၊ ချမ်းသာတဲ့လူသာလျှင် အခွင့်အရေးရမယ်ဆိုတဲ့ သည်လို သဘောမျိုး မဟုတ်ဘဲနဲ့ အားလုံး အခွင့်အရေးရမှာ (Opportunity) အခွင့်အရေးပေးတဲ့နေရာမှာ မယူတတ်လျှင်၊ ယူတတ်တဲ့လူမှန်သမျှ အချုပ်အချယ် မရှိဘဲနှင့် ယူနိုင်တဲ့ အခွင့်အရေး ရှိရမယ်ဆိုတဲ့သဘောတရား ဖြစ်ပါသည်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ဦးအောင်ဆန်း အမည်ဖြင့်တင်သွင်းသော ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်ပတ်သက်သည့် လမ်းညွှန်ပြဋ္ဌာန်းချက်)

x x x

ဥပဒေသက်ရောက်မှု (Before the Law) ဥပဒေသက်ရောက်မှုမှာ ညီတူရမယ်ဆိုတဲ့ သဘောကတော့ ဥပဒေရှေ့မှောက်၌ ဘယ်သူမဆို သမ္မတပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ တောသားပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်သူပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဥပဒေစည်းမျဉ်းကို ဖောက်ဖျက်လို့ရှိရင် ဖောက်ဖျက်တဲ့အလျောက် အပြစ်ဒဏ်ခံရလိမ့်မယ်။ ကောင်းတာလုပ်လျှင်လည်း ကောင်းတဲ့အလျောက် ဥပဒေရဲ့ ချီးမြှင့်ခြင်းခံရမယ်။ အဲသည်လို ဥပဒေ ရှေ့မှောက်မှာဆိုလျှင် ဘယ်သူမဆို မင်း ဖြစ်ဖြစ်၊ ဆင်းရဲသား ဖြစ်ဖြစ်၊ သူဌေးဖြစ်ဖြစ် အားလုံးဟာ တန်းတူဖြစ်ရမယ်ဆိုတဲ့ သဘောပဲ။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ဦးအောင်ဆန်း အမည်ဖြင့်တင်သွင်းသော ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်ပတ်သက်သည့် လမ်းညွှန်ပြဋ္ဌာန်းချက်)

ကျွန်တော်တို့ လူတုံးစံမှာ မလုပ်သင့် မလုပ်အပ်တဲ့ သဘောတရားတွေ ရှိသေးတယ်။ အများပြည်သူတို့ စောင့်စည်း အပ်သော အကျင့်သိက္ခာနှင့် သော်လည်းကောင်း၊ မဆန့်ကျင်သမျှ ဥပမာဆိုလို့ရှိလျှင် လွတ်လပ်ရေး ရပြီဆိုပြီးတော့ကာ လွတ်လပ်စွာ ပြုမူဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်တို့ကို ရရှိတယ်ဆိုပြီးတော့ လူတစ်ယောက်က နေပြီး ကိုယ်တုံးလုံးနှင့် လမ်းမမှာ သူလျှောက် ပြီးတော့ ပြေးချင်တိုင်းပြေးလို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဒါဟာ အများပြည်သူတို့ စောင့်စည်းအပ်တဲ့အကျင့်သိက္ခာနဲ့ ဆန့်ကျင်နေတယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ဦးအောင်ဆန်း အမည်နှင့်တင်သွင်းသည့် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေနှင့်ပတ်သက်သည့် လမ်းညွှန်ပြဋ္ဌာန်းချက်)

x x x

နောက်ဆုံးတစ်နေ့မှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စိတ်စေတနာအရင်းနဲ့ လုပ်ကိုင်သွားတာကို ရှုပ်ချင်တဲ့လူတွေ ရှိလျှင် သဘောအတိုင်း ရှုပ်နိုင်တယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ကျွန်တော်တို့ သဘောအရ ပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့အတိုင်း သွားမှာပဲ။ အဲဒီလိုသွားတဲ့အခါမှာလည်း ဘယ်လို အခက်အခဲတွေနဲ့ တွေ့တွေ့၊ အခက်အခဲတွေကို ကျော်နင်းပြီး သွားမယ်၊ ခြောက်လျှင် ကျွန်တော်တို့ မကြောက်ဘူး။ မြောက်လျှင်လည်း မမြောက်ဘူး။ ချောလျှင်လည်း မပျော့ဘူး။ လမ်းမှန်အတိုင်း မှန်မှန်သွားမယ်။ ကျွန်တော်တို့ လိုလားတဲ့ပန်းတိုင်ထိအောင် ကျွန်တော်တို့သွားမယ်။

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ဦးအောင်ဆန်း အမည်နှင့်တင်သွင်းသည့် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေနှင့်ပတ်သက်သည့် လမ်းညွှန်ပြဋ္ဌာန်းချက်)

x x x

စစ်ရေးအတွေးအခေါ်များ

ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည် ကာကွယ်ရေးအတွက် လေတပ်၊ ရေတပ်၊ ကုန်းတပ် တည်ထောင်ရလိမ့်မယ်။ အမှန်ကတော့ တညီတညာတည်း တည်ထောင်လို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ တစ်ခုတော့ ချန်ထားရလိမ့်မယ်။ အကုန်လုံး အကောင်းချည်းလုပ်ရင် မရဘူး။ ဘယ်တိုင်းပြည်မှ အကုန်လုံး အကောင်းမရှိဘူး။ ဥပမာ ... အင်္ဂလိပ်ရေတပ်၊

ဣန္ဒြေကုန်းတပ်၊ လေတပ် ... ဒီလိုဟာမျိုး အားကိုးရတယ်။ ဣန္ဒြေပြည်ကတော့ ရေတပ်၊ ကုန်းတပ် တောင့်တင်းတယ်။ ဘယ်တိုင်းပြည်မှ အကုန်လုံး သူတို့စိတ်တိုင်းကျ မထားနိုင်ဘူး။ အင်္ဂလန်ပြည်မှာ ကုန်းတပ် ဘာမျှ မတောင့်တင်းဘူး။ ရေတပ်ကိုသာ အားကိုးတယ်။ ကျွန်းဖြစ်နေတော့ ရေတပ်နဲ့မှ ကာကွယ်နိုင်တယ်။ ခုထက်ထိ ခံနေနိုင်တာ ရေတပ်ကလေးကြောင့်ပဲ။ ဒီတော့ ကိုယ့်တိုင်းပြည် အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ကြည့်ပြီး စီမံရမယ်။ ဒီတော့ အရေးကြီးဆုံးကတော့ ကုန်းတပ်၊ ရေတပ်၊ လေတပ် ရှိရမယ်။

(၁၉၀၄ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လဆုတ် ၈ ရက်နေ့၊ မြို့တော်ခန်းမ၌ ကျင်းပသော ခေတ်သစ်ဆရာဖြစ်သင်တန်းတွင် ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် ဗိုလ်မှူးကြီးအောင်ဆန်း၏ သေနင်္ဂဗျူဟာ စစ်ပညာဟောပြောချက်)

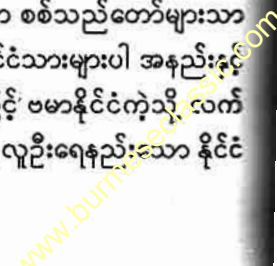
x x x

ဒီအထဲမှာ အရေးကြီးဆုံးကတော့ ကုန်းတပ်ဟာ အရေးကြီးဆုံးပဲ။ ရေတပ်ရှိပေမဲ့ တိုင်းပြည်ကို သွားမသိမ်းနိုင်ဘူး။ သူ့အလုပ်က စစ်သားတွေ ပို့မယ်၊ ရန်သူ သင်္ဘောတွေဖျက်ရမယ်၊ ကိုယ့်တိုင်းပြည်မှာ စစ်သားတွေ သုံး နိုင်အောင် ရိက္ခာတွေ ပို့ရမယ်။ နောက် လေတပ်ဟာလည်း ကုန်းတပ်နဲ့ ရေတပ်တို့ကို အကူအညီ ပေးတာပဲ။ လေတပ်ကသွားပြီး တိုင်းပြည်ကို မသိမ်းနိုင်ဘူး။ အရေးကြီးဆုံးက ကုန်းတပ်ပဲ။

(၁၉၀၄ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လဆုတ် ၈ ရက်နေ့၊ မြို့တော်ခန်းမ၌ ကျင်းပသော ခေတ်သစ်ဆရာဖြစ်သင်တန်းတွင် ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် ဗိုလ်မှူးကြီးအောင်ဆန်း၏ သေနင်္ဂဗျူဟာစစ်ပညာဟောပြောချက်)

x x x

ယခုအခါ စစ်တိုက်ခိုက်ကြခြင်းတွင် ရှေးကကဲ့သို့ စစ်မျက်နှာတွင် စစ်ပြင်ရသော စစ်သည်တော်များသာ မက စစ်နောက်ပိုင်း နိုင်ငံသူနိုင်ငံသားများပါ အနည်းနှင့်အများ ပါဝင်လာရပြီဖြစ်သဖြင့် ဗမာနိုင်ငံကဲ့သို့ လက်နက် စစ်အင်အား ချို့တဲ့နေ၍ လူဦးရေနည်းသော နိုင်ငံ

အဖို့မှာ စစ်ရေးကိစ္စတွင် ရှေ့တန်း စစ်သည်တော်တို့ နှင့်သာ လွှဲအပ်ထားဘဲ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများ ပါဝင် ရောက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အသင့်ရှိသင့်ကြပေသည်။

(သေနင်္ဂဗျူဟာ စစ်ပညာဆောင်းပါး)

x x x

တို့ဗမာတိုင်း ကိုယ့်အတွက် တာဝန်ကိုလည်းကောင်း၊ ကိုယ့်ရွာအတွက် တာဝန်ကိုလည်းကောင်း၊ ကိုယ့်နိုင်ငံ နှင့်ဆိုင်ရာ တာဝန်ကိုလည်းကောင်း၊ ကိုယ့်ဘာသာ တွေးဆထားပါလေ။ အရေးကြီးလျှင် ကိုယ့်တာဝန်ကို ကျေပွန်ရန် အသင့်ရှိပါစေ။

ဤသို့ စည်းလုံးမှု၊ ကူညီရိုင်းပင်းမှုရှိသော လူမျိုး သည် ဓားပြဆေးရန်လောက်ကိုသာမဟုတ်။ ကိုယ့်နိုင်ငံ ကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မည့် ရန်သူများကိုသော်မှ ခုခံနိုင်စွမ်း ရှိမည်ဖြစ်ကြောင်းကို နယ်တစ်နယ်ကို တိုက်ခိုက်သိမ်း ယူရန် လွယ်ကူသော်လည်း၊ လူမျိုးတစ်မျိုးကို သိမ်းသွင်း ရန်မလွယ်ကူ ဟူသော သေနင်္ဂဗျူဟာကျမ်းတွင် အတိ အလင်းပါရှိသည့် ဆိုရိုးစကားတစ်ခုက ထင်ရှားစေလေပြီ။

(၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့ထုတ် အစိုးရ သတင်းစာတွင် ရေးသားသည့် "ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး အရေးတော်ပုံ" ဆောင်းပါး)

x x x

ယခုခေတ် စစ်ပွဲက ရှေးခေတ်က စစ်ပွဲနဲ့ မတူဘူး။ ရှေးခေတ်ကတော့ လူတစ်ထောင်လောက် စစ်မြေပြင် ဆင်းပြီး အမိန့်အတိုင်း တိုက်ရုံပဲ။ ဒီခေတ်ကတော့ ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာလွှတ်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ လူတွေ အမြောက်အမြားရှိရမည်။ လူသန်းပေါင်းများစွာ ရှိရမယ်။ ပြည်သူလူထုကလည်း နောက်ပိုင်းကနေပြီး စစ်အသိ၊ စစ်သတိနဲ့ စစ်နိုင်ဖို့ ကိုယ်နဲ့သက်ဆိုင်တဲ့ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်တဲ့တာဝန်တွေကို ထမ်းဆောင်ကြရမယ်။ ဒီလို အခြေအနေကို ကျွန်တော်တို့ ကြိုက်တာ မကြိုက် တာက အကြောင်းမဟုတ်ဘူး။ ဒီအခြေအနေကြည့်ပြီး ကျွန်တော်တို့ တွေးရမယ်၊ လုပ်ရမယ်။ ဒါမှ ကျွန်တော်တို့ အသက်ရှင်နေနိုင်မယ်။ ဒါကို ကျွန်တော်တို့ အမြဲသတိ ရှိနေရမယ်။

(၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ဗမာ ပြည်၏ ကာကွယ်ရေးသည် အရှေ့အာရှကာကွယ် ရေးဖြစ်သည်ဟူသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အသံလွှင့်ဟောပြောချက်)

x x x

ဗမာပြည်ဟာ ဘာကြောင့် အရှေ့အာရှမှာ အရေး ကြီးသလဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဗမာပြည်ဟာ အနောက် ဘက်တံတိုင်းဖြစ်လို့ပဲ။ ဗမာပြည်ဟာ စစ်ပရိယာယ်အား ဖြင့် အရေးကြီးတဲ့ လမ်းတွေ၊ ရေတပ် အခြေခံစခန်းတွေနဲ့ ဆက်သွယ်နေတယ်။ တကယ်လို့ ဗမာပြည်ကျသွားရင် ကျန်တဲ့ အရှေ့အာရှနိုင်ငံတွေ ထိခိုက်ကုန်လိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် တောင့်တင်းတဲ့ဗမာပြည် ဖြစ်ဖို့လိုတယ်။ ဗမာ ပြည်ဟာ မကြာခင် ဒီအဆင့်ကိုရောက်အောင် လုပ်ရမယ်။ ဒီလိုဖြစ်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ တခြားနိုင်ငံတွေထက် နှစ်ဆ သုံးဆ ကြိုးစားကြရလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရှုံးရင် ကျွန်တော်တို့ အကုန်လုံး ပျက်သုဉ်းမှာပဲ။

(၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ဗမာ ပြည်၏ ကာကွယ်ရေးသည် အရှေ့အာရှ ကာကွယ် ရေးဖြစ်သည် ဟူသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အသံလွှင့်ဟောပြောချက်)

x x x

ဒီခေတ်ကြီးမှာ စစ်ပွဲတွေဟာ ရုတ်တရက် ပေါက်ကွဲ လာနိုင်တယ်။ ထုံးစံအတိုင်း စစ်ကြေညာမှုတွေဟာ မရောဘူး။ ဒီတော့ လူ၊ လက်နက်၊ ခဲယမ်းမီးကျောက်နဲ့ အခြားစစ်နဲ့သက်ဆိုင်တဲ့ ပစ္စည်းတွေ အသင့်ရှိကြရမယ်။ ငြိမ်းချမ်းတဲ့အချိန်မျိုးမှာတောင် ဒါတွေဟာ အသင့်ရှိထား ဖို့ လိုတယ်။ စစ်ဖြစ်နေတဲ့အချိန်မှာဆိုရင် ဘယ်လိုနှုန်းနဲ့ ဖြစ်ဖြစ်၊ ကျွန်တော်တို့ ဖြစ်နိုင်သလောက် ကြိုးပမ်းအား ထုတ်ပြီး ဒါတွေလုပ်ကြရမယ်။ ငြိမ်းချမ်းတဲ့ ကျွန်တော်တို့ ကာလမှာတောင် အေးအေးဆေးဆေး၊ ချောင်ချောင် ကလေး မနေနိုင်ဘူး။ ဒါအမှန်ပဲ။ အချမ်းသာဆုံးဖြစ်တဲ့ အမေရိကန်နဲ့ အကြီးဆုံး အင်ပိုင်ယာရှင်ဖြစ်တဲ့ ဗြိတိန်တို့ ဟာ အေးအေးဆေးဆေး၊ လွယ်လွယ်ချောင်ချောင်ကလေး နေခဲ့ကြလို့ လွန်ခဲ့တဲ့ ၂ နှစ်အတွင်း ကျဆုံးခဲ့ကြရတယ်။

မဟုတ်လား။ လက်တွေ့အားဖြင့် စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်း မရှိ၊ လူဦးရေ နည်းနည်းကလေးရှိတဲ့ ဗမာနိုင်ငံလို နိုင်ငံ ငယ်ကလေးအဖို့ ကျွန်တော်တို့ အစွမ်းရှိသလောက် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ကြရမယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ နားလည် ကြရမယ်။ ဒီလိုမှ မဟုတ်ရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ တစ်နည်းနည်းနဲ့ ကျဆုံးပျက်စီးခြင်းနဲ့ ရင်ဆိုင်ကြရမှာပဲ။

(၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ဗမာ ပြည်၏ ကာကွယ်ရေးသည် အရှေ့အာရှကာကွယ် ရေးဖြစ်သည် ဟူသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အသံလွှင့်ဟောပြောချက်)

x x x

ပြောက်ကျားတိုက်ပွဲနည်းစနစ်ကို လူထုက သောင်း သောင်းဖြဖြအားမပေးဘဲ အောင်မြင်စွာအသုံးမပြုနိုင်ချေ။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ ညီလာခံ၌ မိန့်ကြားသော ဥက္ကဋ္ဌမိန့်ခွန်း)

x x x

ဒီနေရာမှာ ကျုပ်တို့အနေနဲ့ နားလည်ထားဖို့ကတော့ ဒီအနုမြူခေတ်မှာ စစ်ဖြစ်လာမယ်ဆိုရင် ကြေညာပြီးမှ တိုက် တဲ့စစ်မျိုးဖြစ်မှာမဟုတ်ဘူး ဆိုတာပဲ။ စစ်ဟာ မရေမရာ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ ဖြစ်လာပြီးမှ ကြေညာရတာမျိုးပဲဖြစ်မယ်။

(၁၉၄၆ ခုနှစ် မေလ ၁၆ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်၏ ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

အင်မတန်ခေတ်မီတိုးတက်နေတဲ့ တိုက်ပုံတိုက်နည်း တွေ ပေါ်ပေါက်နေတဲ့ အခုလို ကာလမှာ ဗြိတိန်ပြည်ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ မြန်မာပြည်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်တိုင်းပြည်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်သဘာဝပုံသဏ္ဍာန်ဆောင်တဲ့ ခံတပ်မျိုးကိုမှ မှီခို အားထားလို့ မရနိုင်ပါဘူး။ နောက်ဆုံးမှာတော့ သဘာဝ အတားအဆီးကို ဖြတ်ကျော်လို့မရဘူးဆိုတာဟာ မဟုတ် ပါဘူး။ လူတွေရဲ့ ခုခံတိုက်ခိုက်အားဟာ သဘာဝ

အတားအဆီးတွေထက် ပိုပြီး အားကောင်းတယ်လို့ ဆိုထားတဲ့ စစ်သေနင်္ဂဗျူဟာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ လူတိုင်းသိ ဆိုရိုးစကားတစ်ခုတောင် ရှိတယ်မဟုတ်ပါလား။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၆ ရက်နေ့၊ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်၏ ဒုတိယ အကြိမ်မြောက် ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသောမိန့်ခွန်း)

x x x

တကယ်လို့သာ တတိယကမ္ဘာစစ်ဖြစ်လာပြီး၊ အာရှ တိုက်ဟာ အထူးသဖြင့် တရုတ်ပြည်ဟာ စစ် စတင်ရာ အဓိက စစ်မြေပြင်ဖြစ်လာမယ်ဆိုရင် ကျုပ်အဖို့ အံ့ဩ စရာရှိမယ် မဟုတ်ပါဘူး။ အာရှတိုက်သာ မဟုတ် အထူး သဖြင့် တရုတ်ပြည်ဟာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးရဲ့ အစဖြစ် တယ်။ ဒီတစ်ခါဆိုရင်တော့ စစ် စတင်တဲ့နေရာမှာသာ ဖြစ်မှာ မဟုတ်တော့ဘူး။ အဓိက စစ်မြေပြင်တောင် ဖြစ်ချင်ဖြစ်လာလိမ့်မယ်။

(၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လအတွင်းတွင် ကျင်းပသည့် ဖဆပလဦးစီးအဖွဲ့အစည်းအဝေး၌ ပြောကြားသော မိန့်ခွန်း)

x x x

ယခုစစ်မျိုးတွင် ရှေးကကဲ့သို့ မလှုပ်ရှားနိုင်သော အမှားကြီးများ တိုက်လို့မဖြစ်တော့။ ထထကြွကြွ လှုပ်လှုပ် ရှားရှား တိုက်နိုင်သော စစ်သူကြီးတပ်မှူးမျိုးနှင့်သာ သင့်လျော်လေသည်။ ထိုမျှမက ယခုစစ်မျိုးတွင် အငယ် ဆုံး တပ်မှူးကအစ စည်းကမ်း အဆင့်အတန်းမြင့်ကာ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ဦးဆောင်တတ်သော အရည်အချင်း ရှိရန် အထူးလိုလာလေပြီ။ အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် တပ်သား များပင်လျှင် ထိုအရည်အချင်းများ ရရှိနိုင်က အကောင်း ဆုံးပင် ဖြစ်သည်။ ရှေးကလို ဆင်ကန်းတောတိုး ခိုင်းရာလှုပ် တတ်သောတပ်မျိုးနဲ့ ယခုစစ်မျိုးတိုက်လို့မဖြစ်တော့။

(စစ်တက္ကသိုလ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပြော ကြားသော မိန့်ခွန်း)

၁၉၇၀ ဖွဲ့လင်စာပေထုတ်၊ ပထမအကြိမ် လုံးပန်းစာအုပ်

www.burmeseclassic.com

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏
ဓာတ်ပုံအတ္ထုပ္ပတ္တိ

[ပထမပိုင်း]

နိုင်ငံရေးဘဝ

ငယ်စဉ်ဘဝ (၁၉၁၅-၃၂)

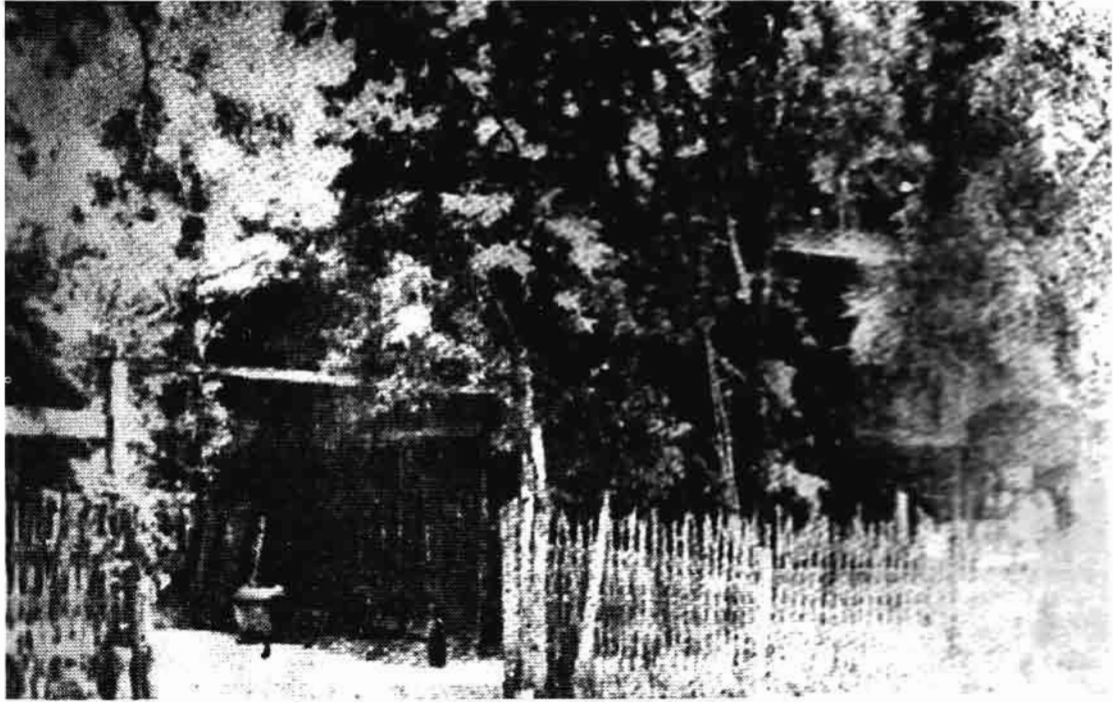
မောင်အောင်ဆန်းသည် ၁၉၁၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃ ရက်၊ စနေနေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။ ဇာတာအမည်မှာ မောင်ထိန်လင်း ဖြစ်သည်။ နတ်မောက်ဇာတိဖြစ်သည်။ ဖခင်မှာ ရှေ့နေ ဦးဖာဖြစ်၍၊ အမိမှာ ဒေါ်စု ဖြစ်သည်။ ၁၉၃၂ ခုနှစ်တွင် ရေနံချောင်း၊ အမျိုးသားကျောင်းမှ ဆယ်တန်း အောင်မြင်လေသည်။ ငယ်စဉ်ကတည်းက နိုင်ငံရေးစိတ်ဓာတ်လည်း ရှိသည်။

မင်္ဂလာတောင်ညွန့်တက္ကသိုလ်တွင် ပထမတန်းမှ ဒုတိယတန်းအထိ ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီးနောက် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရရှိခဲ့သည်။ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရပြီးနောက် ဝိဇ္ဇာကျောင်းဆရာအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

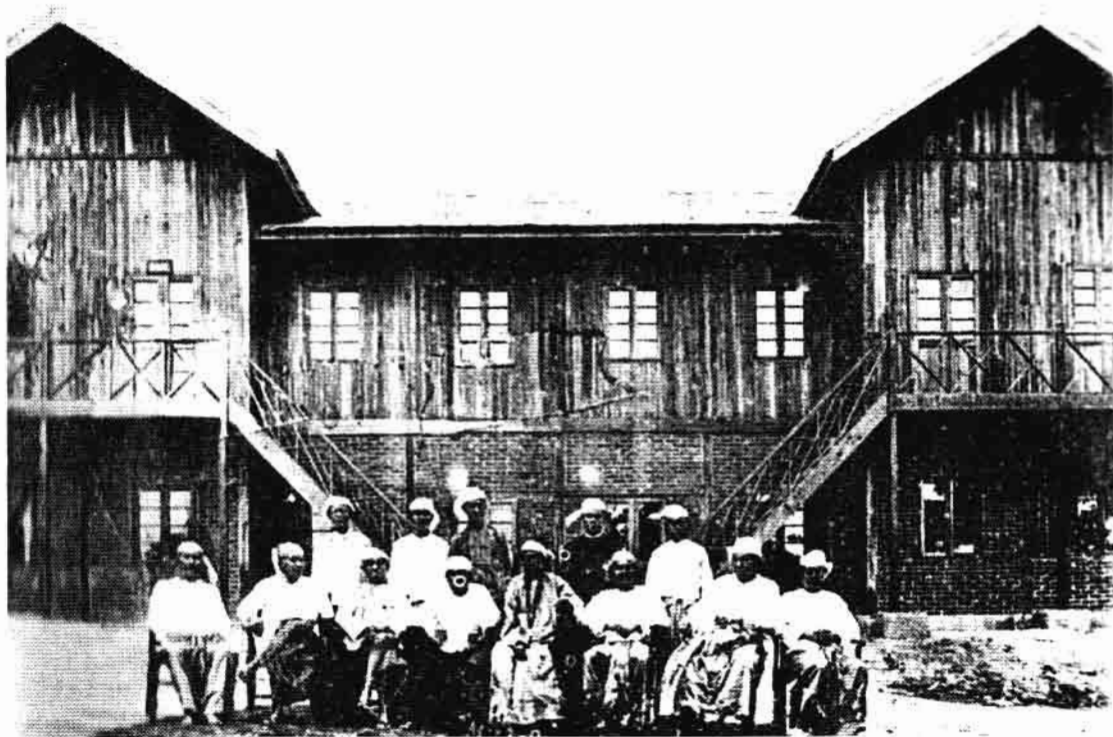
မောင်အောင်ဆန်း၏ ဇာတာ

မိုင်ချုပ် အောင်ဆန်း

နတ်မောက်နေအိမ်

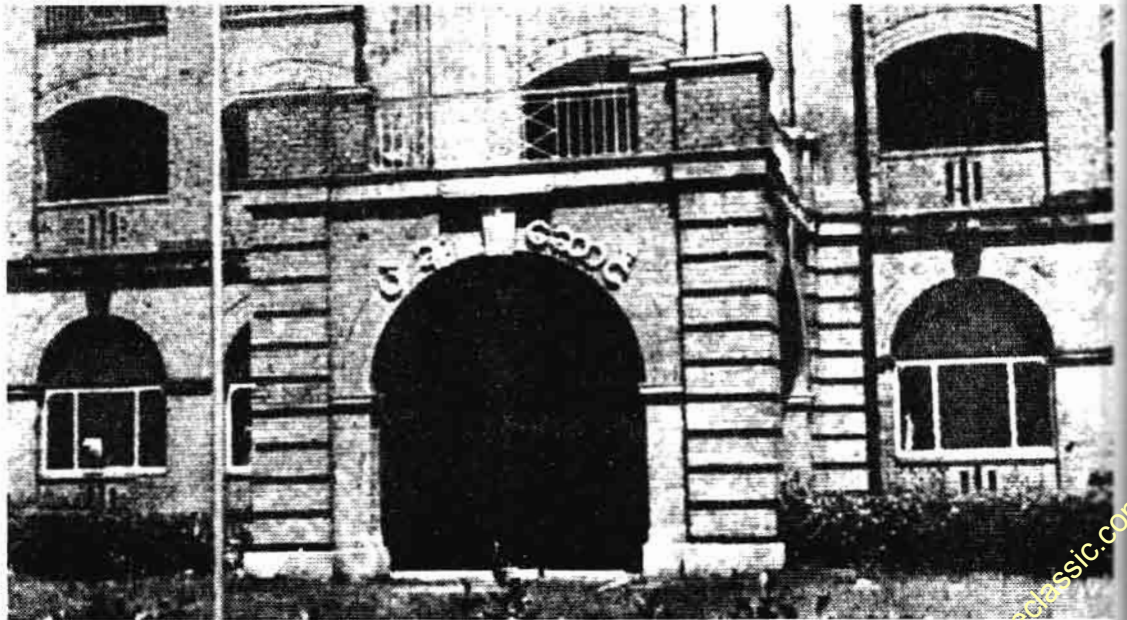
ရေနံချောင်း အပျိုးသားကျောင်း

အိမ်စာကြည့်ခန်း

တက္ကသိုလ်ရောက်သော် (၁၉၃၂-၃၈)

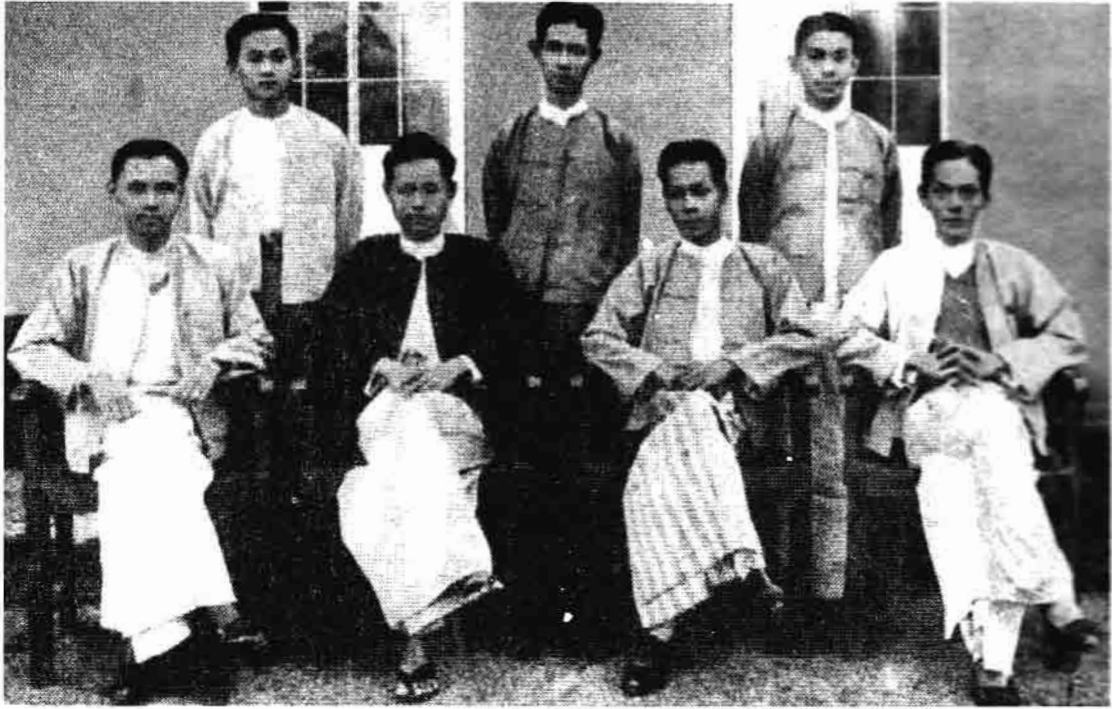
ကိုအောင်ဆန်းသည် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တွင် စာဆက်လက်သင်လေသည်။ သူ့နေထိုင်ခဲ့သော ကျောင်းဆောင်မှာ ပဲခူးကျောင်းဆောင် ဖြစ်သည်။ ဤတွင် အများကျောင်းသားများထက် ထူးခြားစွာ တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးနှင့် နိုင်ငံသားရေးစိတ်သာ ဝင်စားနေတတ်သည်။ ကျောင်းစာသာမက အပြင် ဗဟုသုတစာပေ အများအပြားကိုလည်း ဖတ်ရှု လေ့လာလေ့ ရှိသည်။ တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂ လုပ်ငန်း များ၌ အလွန်တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၃၅-၃၆ ခုနှစ်တွင် သမဂ္ဂထုတ် “အိုးဝေ” မဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာ ဖြစ်လာသည်။ ထိုမဂ္ဂဇင်းပါ ဆောင်းပါး တစ်ခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တက္ကသိုလ်အာဏာပိုင်များက ဆောင်းပါးရှင်အမည်ကို ဖော်ထုတ်ပေးရန် တောင်းဆို သည်ကို မလိုက်လျောသဖြင့် ကျောင်းထုတ်ခံရသည်။ ထိုအရေးမှစတင်၍ တက္ကသိုလ်သပိတ်လည်း ဖြစ်ပေါ် လာလေသည်။ သပိတ်တိုက်ပွဲပြီးသောအခါ တက္ကသိုလ်

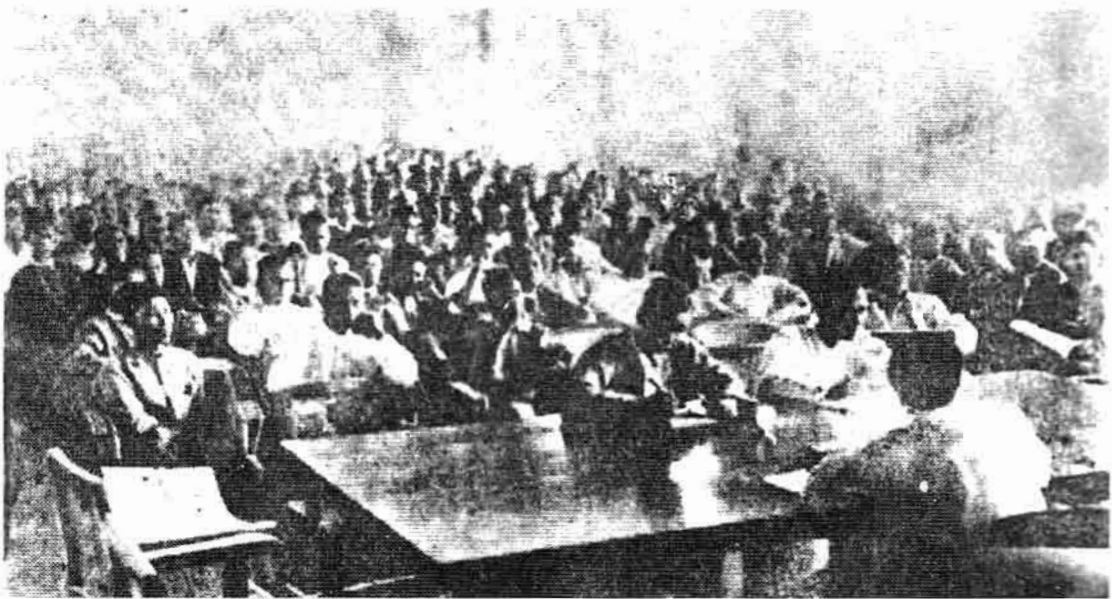
ပဲခူးကျောင်းဆောင်

အာဏာပိုင်များက ကိုအောင်ဆန်းကို ကျောင်းပြန် နေခွင့် ပေးရသည်။ ကိုအောင်ဆန်းသည် ၁၉၃၇-၃၈ ခုနှစ်၌ တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂတွင် ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်

လည်းကောင်း၊ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသား သမဂ္ဂတွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက် သည်။ ၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် ဝိဇ္ဇာတန်း အောင်မြင်သည်။

အိုးဝေမဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာအဖွဲ့ (၁၉၃၅-၃၆)

တ-က-သ အစည်းအဝေး (၁၉၃၆)

ဝ-က-သ ဥက္ကဋ္ဌ (၁၉၃၇-၃၈)

သခင်ဘဝ (၁၉၃၇-၄၀)

ကိုအောင်ဆန်းသည် ၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် ကျောင်းမှ ထွက်၍ တို့ဗမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်သည်။ သခင်အောင်ဆန်း အမည်ဖြင့် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်းလည်း ခံရသည်။ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးအဖြစ်ဖြင့်၊ အလုပ်သမား လယ်သမားများကို စည်းရုံးနိုင်ခဲ့သည်။ ရေနံမြေ အလုပ်သမားတပ်ကြီးကို ရန်ကုန်သို့ ချီတက်စေခဲ့သည်။ ၁၃၀၀

ပြည့်အရေးတော်ပုံကို ခေါင်းဆောင်မှု ပေးခဲ့သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်လာချိန်၌ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကို မျှော်မှန်း၍ တည်ထောင်သော "ဗမာ့ထွက်ရပ်ဂိုဏ်း" ၌လည်း အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်လေသည်။ ဗြိတိသျှ အာဏာပိုင်များလည်း နိုင်ငံရေးတွင် ခေါင်းဆောင်မှုရရှိကာ တက်ကြွစွာ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်နေသော သခင်အောင်ဆန်းကို ဖမ်းဆီးရန် ဝရမ်းထုတ်လေသည်။

Photographed in —1940.

No. 5

(Date of issue—1st January 1942.)

Adden. the History Street of Burma List No. 5
Thakin Aung San.

Thakin Aung San's whereabouts cannot yet be ascertained although it has been reported that he is in Japan.

(2)

Names of Officers who can identify.—U Soe Myint, Inspector Ngazun, E. Ford, Maung Maung Tun and Maung Hla Su inspectors of Police and Maung Than Nyunt, Head Constable, C.I.D. Division.

Writers and friends.—Maung Hla Shway, Maung Ba Hein, Thakin No and Thakin Kyaw Sein.

Short History.—Thakin Aung San, son of U Pha, Lower Grade P born in 1916 at Natogyi, Magway District. He graduated from U College, Rangoon, in 1938. While he was studying in the University, he led the students in agitations against the authorities. He was selected to have engineered the strike of the University in 1936. He was Vice-President of the University Students' Union for 1936-37 and of the All-Burma Students' Union in the following year. During his office he got into touch with students' organizations in England, Belgium, France, etc., and came into close contact with those with whom he co-operated in many political demonstrations such as the 1st Day and 15th Constitution Day. Condemnation of Imperialism was the usual subject of his speeches. On the 30th September 1938, he left University College where he was a law and resigned the Presidency of the All-Burma Students' Union. He issued a press statement to the effect that he left the University to work more effectively in the interests of the country. He

သခင်အောင်ဆန်းအတွက် စုံထောက်ပုဂ္ဂိုလ်တမ်း

ရန်ကင်းမြို့ အမှတ် ၇၆၊ ရေကျော်လမ်းရှိ တိုဗဟအစည်းအရုံး

အစည်းအရုံးဝင်စာရင်းအမှတ်

၇၆၆၆၆

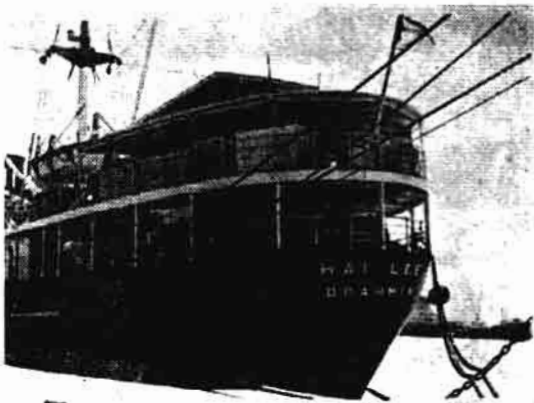
တိုဗဟအစည်းအရုံး၏ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးလက်မှတ်

ရေနံမြေသပိတ်

မြေအောက်တော်လှန်ရေး (၁၉၄၀-၄၂)

သခင်အောင်ဆန်းသည် အဖမ်းအဆီးမခံ။ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် နိုင်ငံခြားအကူအညီ ယူနိုင်ရန် ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၈ ရက်နေ့တွင်

ဟိုင်လီသင်္ဘော

ရန်ကုန်မှ တိတ်တဆိတ် တရုတ်နိုင်ငံသို့ ရှေးရှု ထွက်ခွာလာလေသည်။ သို့ရာတွင် အခြေအနေအရ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့ရပြီး မြန်မာမျိုးချစ်များကို စစ်ပညာသင်နိုင်ရန် အစီအစဉ်ပြုလုပ်သည်။

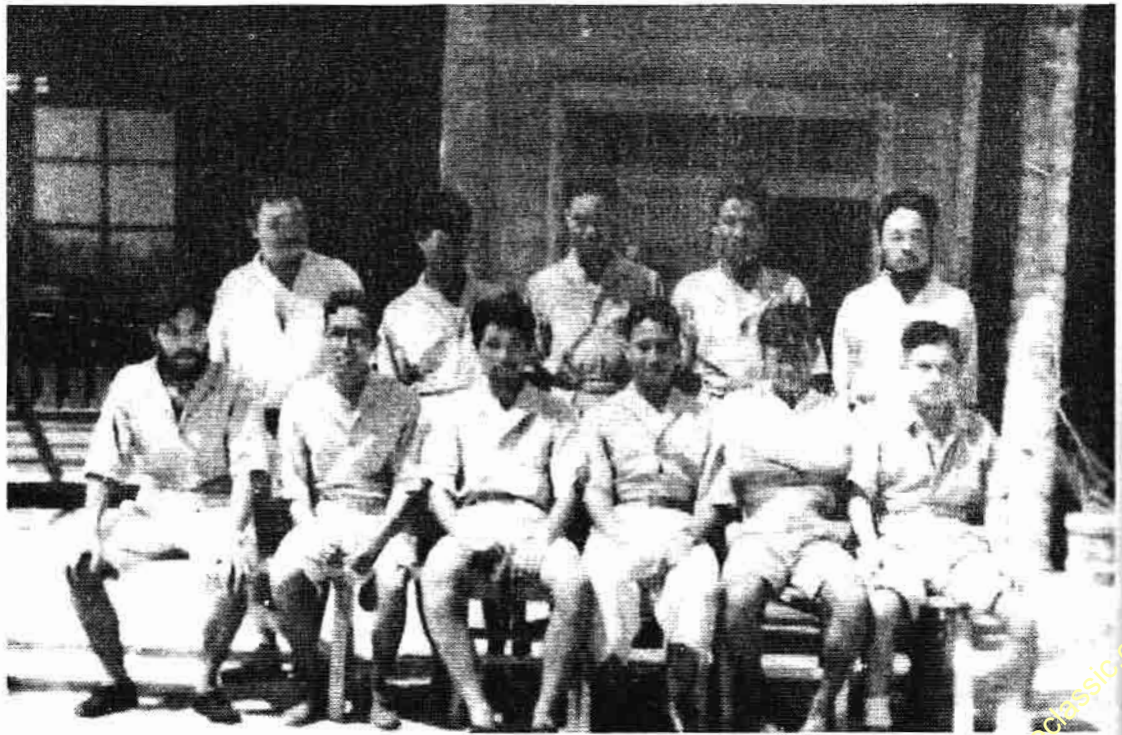
ထိုအစီအစဉ်အရ သခင်အောင်ဆန်းသည် တိတ်တဆိတ် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လာပြီး လူငယ်မျိုးချစ်များကို တစ်သုတ်ပြီးတစ်သုတ် ဟိုင်နဲကျွန်းနှင့် ဖော်မိုဆာကျွန်းတို့၌ စစ်ပညာ သင်ကြားစေသည်။ သခင်အောင်ဆန်း အပါအဝင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်သည် ယိုးဒယားနိုင်ငံသို့လာ၍ ယိုးဒယားနိုင်ငံ၌ နေထိုင်ကြသော မြန်မာများကို စုစည်းလျက် ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ဘီ-အိုင်-အေ (ခေါ်) ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်ကို ဖွဲ့လေသည်။ ထိုအချိန်ကစ၍ သခင်အောင်ဆန်းသည် ဝိုင်းတေဇ အမည်ကို ခံယူပြီးနောက် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်ကို ခေါင်းဆောင်လေသည်။

ကိမိုနိုဝတ်ဆင်ထားသော သခင်အောင်ဆန်း

သွားတုတ်ပ်၍ ဝတ်ဆင်ထားသော သခင်အောင်ဆန်း

ဟိုင်နိုကျွန်းတွင် စစ်ပညာသင်နေကြသော မျိုးချစ်လူငယ်များ

ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ

ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်၏ ရွှေပြေးအလံကိုင်အဖွဲ့

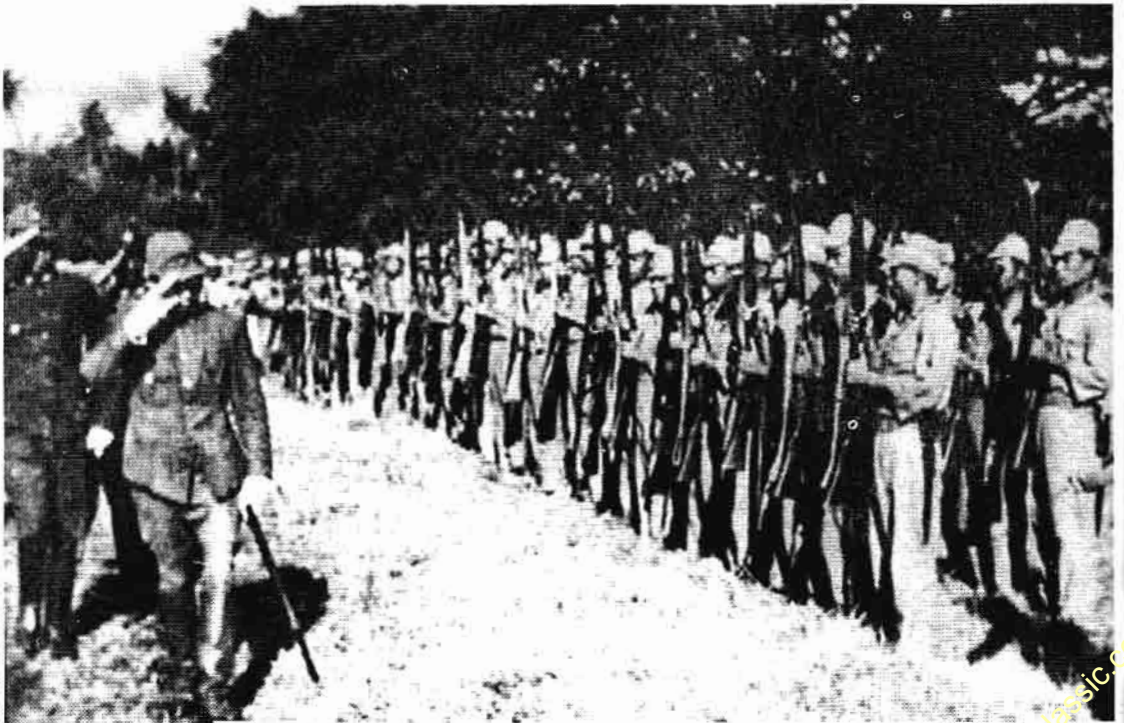
စစ်အတွင်း (၁၉၄၂ - ၄၅)

၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်စစ်တပ်က မြန်မာနိုင်ငံ ရှိ ဗြိတိသျှအစိုးရကို တိုက်ခိုက်ရန် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း သို့ ဝင်လာသောအခါ ဗိုလ်ချုပ်တေဇ ဦးစီးသော ဘီ-အိုင်-အေ တပ်လည်း စစ်ကြောင်းလေးကြောင်း ဖြန့်၍ မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ ဝင်လာသည်။ ဗြိတိသျှ အစိုးရသည်လည်း မြန်မာနိုင်ငံမှ ဆုတ်ရလေတော့ သည်။ မြန်မာအစိုးရ ဖွဲ့စည်းချိန်၌ ဘီ-အိုင်-အေ အမည်ကို ရုပ်သိမ်းကာ ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် ဟု အမည်ပြောင်း၍ ဖွဲ့စည်းသည်။

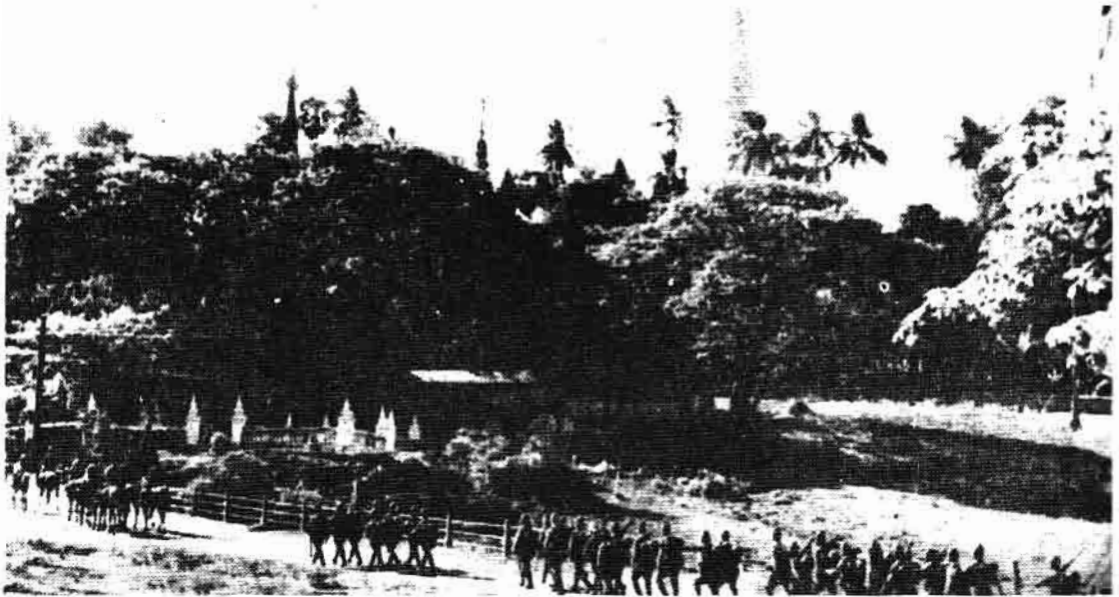
ဗိုလ်တေး

ထိုအချိန်မှစ၍ ဗိုလ်ချုပ်တေးသည် မူလ နာမည်ရင်းဖြစ်သော ဗိုလ်အောင်ဆန်းအမည်ဖြင့် စစ်သေနာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၄၃ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့တွင် စစ်ဝန်ကြီးအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ သို့ဆောင်ရွက်ရင်း ဂျပန်ဖက်ဆစ်ကို တော်လှန်နိုင်ရန် ပြင်ဆင်သည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ်အတွင်း၌ ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေး အဖွဲ့ချုပ် (ဖ-တ-ပ-လ)ကို လျှို့ဝှက်စွာ ဖွဲ့စည်းသည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို ပြည်သူ့လူထုနှင့်အတူ လက်တွဲ၍ တော်လှန်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပျဉ်းမနားမြို့ရှိ တပ်ရင်း ၁ ကို စစ်သေးနေစဉ်

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးအတွက် တပ်မတော်စစ်ထွက်ပုံ

တော်လှန်ရေးအပြီး ဆက်လက်ကြိုးပမ်းမှု (၁၉၄၅ - ၁၉၄၆)

ဖက်ဆစ်ဂျပန် တော်လှန်ရေးအပြီးတွင် ဗြိတိသျှ အစိုးရသည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်အုပ်စိုးသည်။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် ဆက်လက် ကြိုးပမ်းရပြန်သည်။

နယ်ချဲ့ အင်္ဂလိပ်တို့ကို အထင်မကြီးသော်လည်း အင်္ဂလိပ်စာ ကျွမ်းကျင်စွာ ရေးနိုင်သူ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

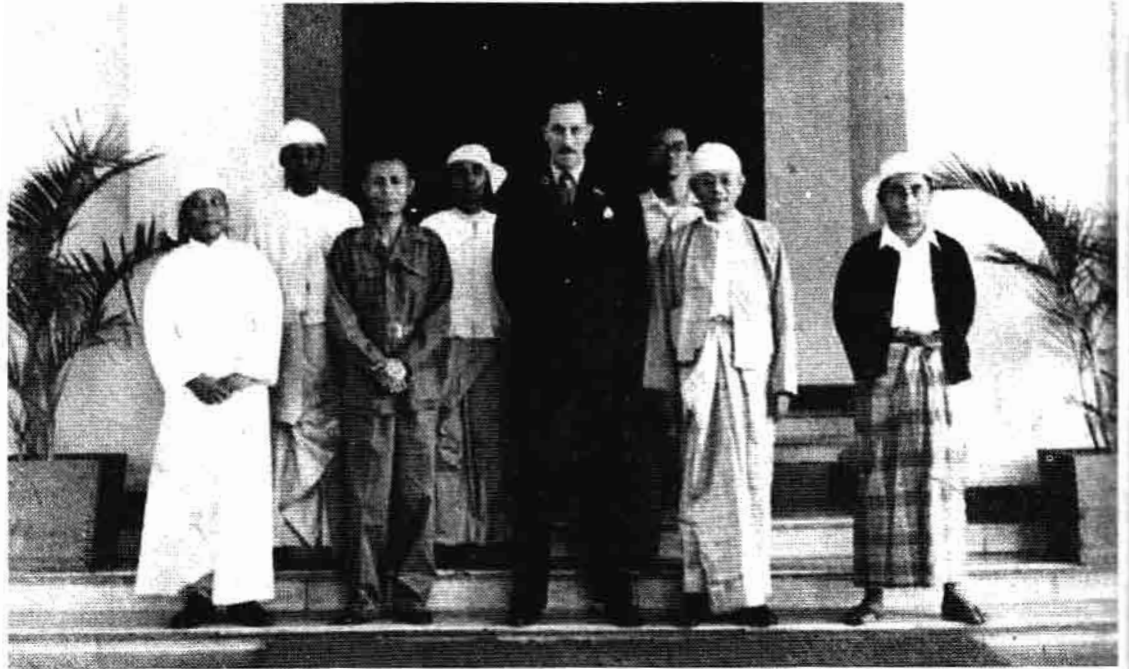
၁၉၄၅ ခု၊ သြဂုတ်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ဖ-ဆ-ပ-လ က ကြီးမှူး၍ ရန်ကုန်မြို့၊ နေသူရိန်ရုံကြီး၌ ကျင်းပသော ညီလာခံတွင် လွတ်လပ်ရေး တောင်းဆိုချက် အဆိုကို တင်သွင်းဆုံးဖြတ်ခဲ့လေသည်။ လူထုတစ်ရပ်လုံးကို ကြည်ညိုလေးစားသော ဗိုလ်ချုပ်သည် ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ရွှေတိဂုံအလယ်ပစ္စယံ၌ ကျင်းပသော ဖ-ဆ-ပ-လပြည်လုံးကျွတ် ညီလာခံကြီး၌ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တင်မြောက်ခံရသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ဦးစီးသော ဖဆပလသည် အထွေထွေအစိုးရအမှုထမ်းများနှင့် ပုလိပ်အဖွဲ့ အမှုထမ်းများ သပိတ်မှောက်မှု အပါအဝင် ဗြိတိသျှဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုများဖြင့် ဗြိတိသျှ အစိုးရကို အရေးဆိုလေသည်။ ၁၉၄၆ ခု စက်တင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်သည် ဘုရင်ခံ၏ အမှုဆောင်ကောင်စီ၌ ဒု-သဘာပတိ အဖြစ်ဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းသည်။ ဖွဲ့ပြီး၍ မကြာမီ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို ခေါင်းဆောင်ကာ လန်ဒန်ရှိ အာဏာပိုင်များနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးလျက် လွတ်လပ်ရေး၏အကြံဖြစ်သော အောင်ဆန်း-အက်စလီစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုသည်။

လူထုအစည်းအဝေး

ဘုရင်ခံ၏ အမှုဆောင်ကောင်စီ

ဘီလပ်သွား မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် လော့ဒ်ပီတစ်လော့ရန်စ်တို့အား လန်ဒန်၌ အတူတကွ တွေ့မြင်ရပုံ

အိန္ဒိယခရီးစဉ်အတွင်း ဝန်ကြီးချုပ် နေရူးနှင့်အတူ တွေ့ရသည့် ဝိလ်ချပ်အောင်ဆန်း

မေယု အခမ်းအနား၌ တပ်မှူးများဖြစ်သော ဝိလ်ချပ်၊ ခင်မောင်ဘို၊ ဝိလ်ထွန်းလှတို့နှင့်အတူ တွေ့ရသည့် ဝိလ်ချပ်အောင်ဆန်း

ပင်လုံစာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးနေသော ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦး

ပြည်ထောင်စု စည်းလုံးရေး

ဗိုလ်ချုပ်သည် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ ဆွေးနွေးပွဲမှ ပြန် ရောက်လာပြီးသည့်နောက် ဗမာ၊ ကရင်၊ ကချင်၊ ချင်း စသောတိုင်းရင်းသားများ မပါဝင်သည့် နိုင်ငံ လွတ် လပ်ရေးသည် အချည်းနှီးဟူ၍ ယုံကြည်ချက်ရှိသည့် အတိုင်း တစ်နိုင်ငံလုံး၏ စည်းလုံးမှုကို ကြိုးပမ်းလေ သည်။

ယင်းကဲ့သို့ ကြိုးပမ်းသည့်အတိုင်း တောင်တန်း သားများသည် ပြည်မနှင့် တစ်စည်းတစ်လုံးတည်း ပေါင်း၍ လွတ်လပ်ရေးကို ယူမည်ဟု ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ရှမ်းပြည်တောင်ပိုင်း၊ ပင်လုံမြို့၌ ကျင်းပသော ပင်လုံညီလာခံတွင် ကတိပြု ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ပြည်ထောင်စုလမ်းစ ပေါ်လေ သည်။

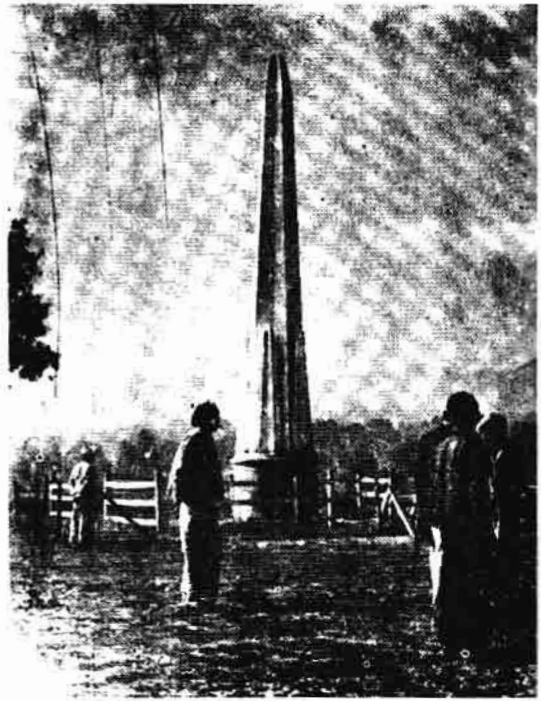
ပင်လုံညီလာခံ၌ ဗိုလ်ချုပ်ကို မစ္စတာ ဘော်တွန်လေးနှင့်အတူတွေ့ရပုံ

ညီညွတ်ရေးဝိသုကာ ဝိလ်ချပ်အောင်ဆန်း

နောက်ဆုံးခရီး

ဗိုလ်ချုပ်သည် လွတ်လပ်တော့မည့် မြန်မာနိုင်ငံ အတွက် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကို ပြင်ဆင်လေ တော့သည်။ ၁၉၄၇ ခု၊ ဧပြီလတွင် တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပစေသည်။ ရွေး ကောက်ပွဲပြီးသောအခါ တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်၌ အနာဂတ်အုပ်ချုပ်ရေးအတွက် လမ်းစဉ်ချပေးကာ အခြေခံဥပဒေကို ရေးဆွဲသည်။ ထိုသို့ ဗိုလ်ချုပ်ကိုယ် တိုင် တိုင်းပြည်အတွက် ဦးစီး ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလအတွင်းတွင် ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့၌ ဗိုလ်ချုပ် နှင့် အပေါင်းပါ ဝန်ကြီးအချို့သည် မသမာသူတို့၏ လက်ချက်ဖြင့် အသက်ဆုံးရှုံးကြရလေသည်။

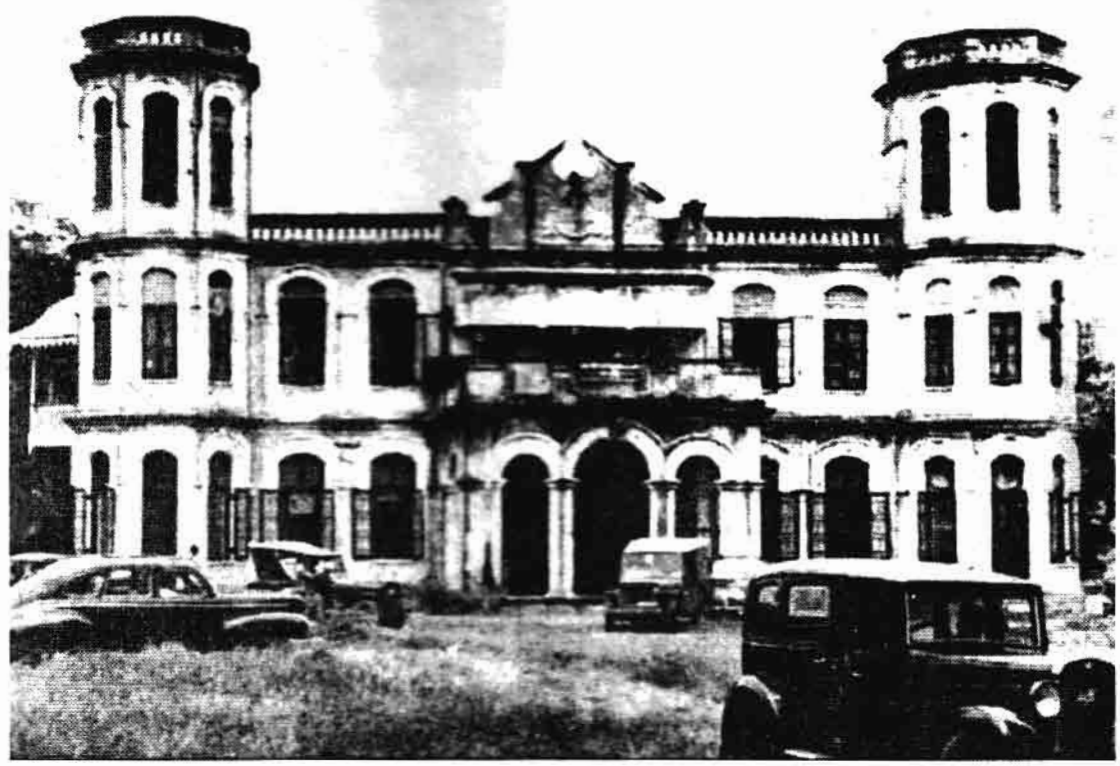
ပင်လုံကျောက်တိုင်

ဂျူပလီဟော့၌ ကျင်းပသော ဗ-ဆ-ပ-လ ပဏာမ ညီလာခံကြီး

အခြေခံကျောင်း ဆရာဝန်ကြံ့

ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်း ပဏာမကျွန်းဒဂုံကျင်းပရာ ဆိုရှယ်တီပီလာ

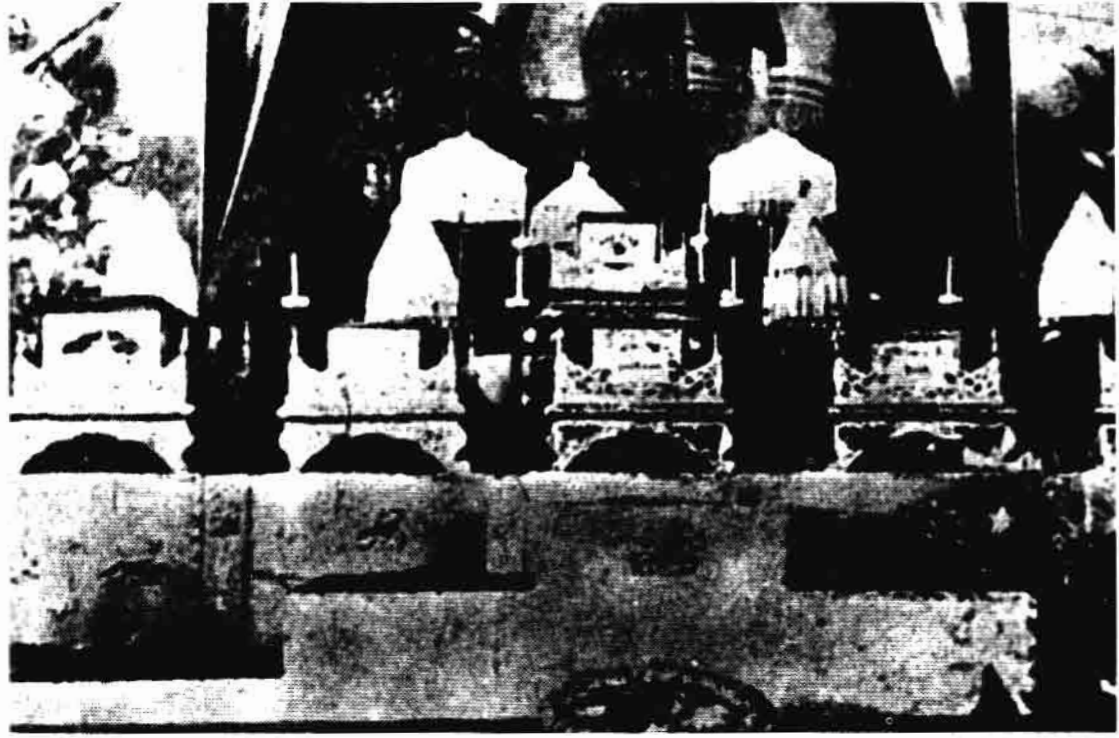
၁၉၄၇ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၀ ရက်နေ့က
အမျိုးသားကွန်ဂရက်မှာ ပိန်ဒွန်းပြောစဉ်

BURMESE
CLASSIC

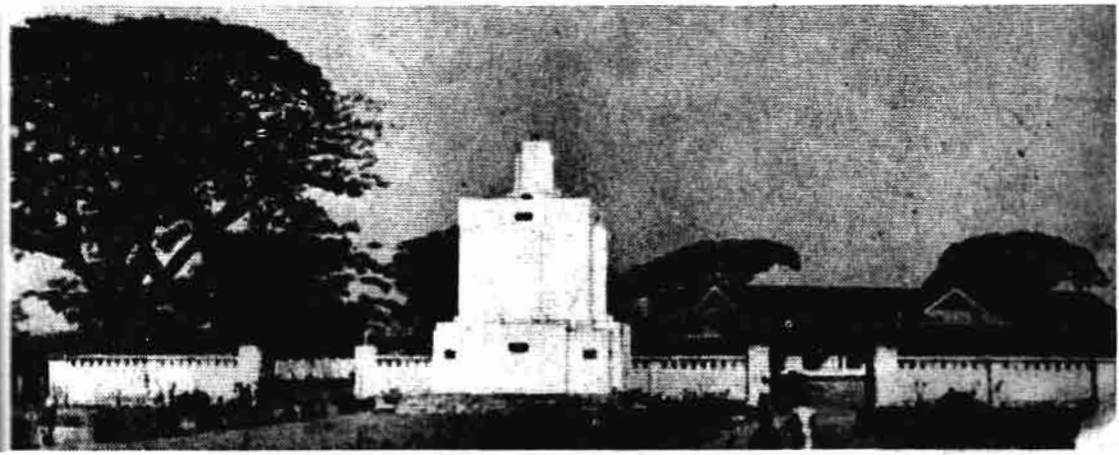

မြို့တော်ခန်းမ တရားပွဲ

ဂျူဗလီဟောတွင် အလောင်းများ ပြင်ဆင်ထားပုံ

အာဇာနည်ပိဟန်

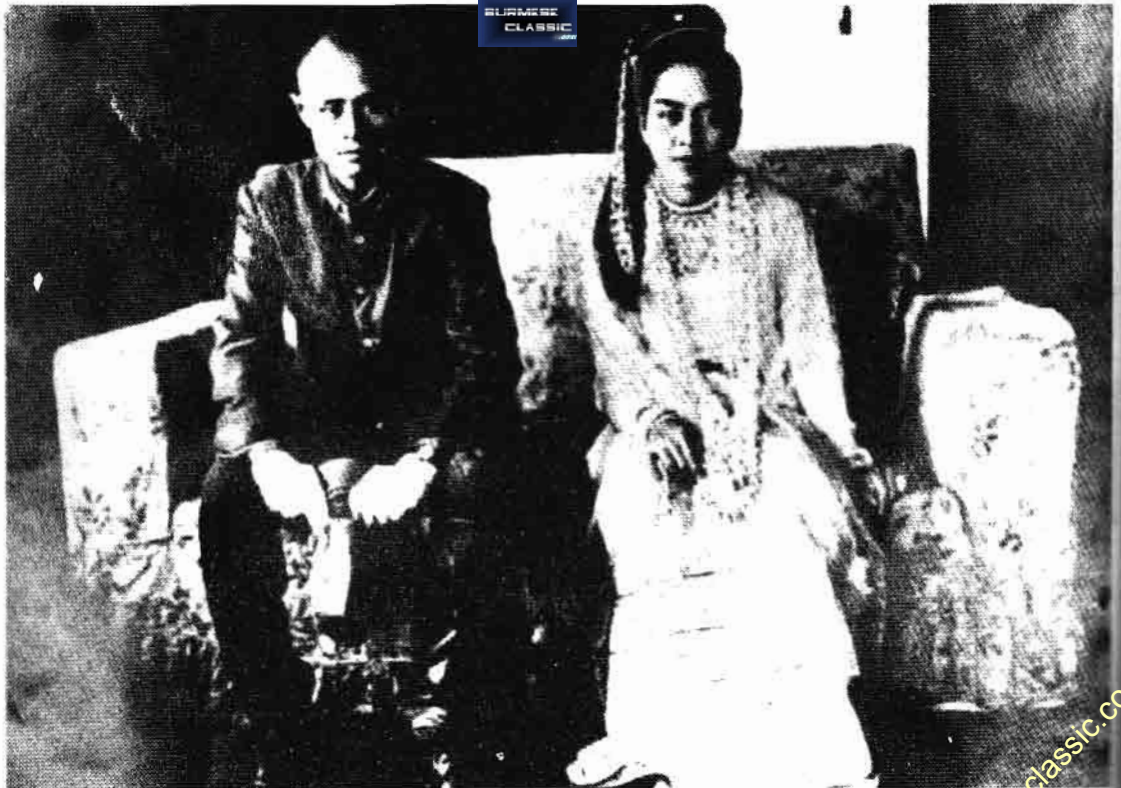
[ဒုတိယပိုင်း]

အိမ်ထောင်ရေးဘဝ

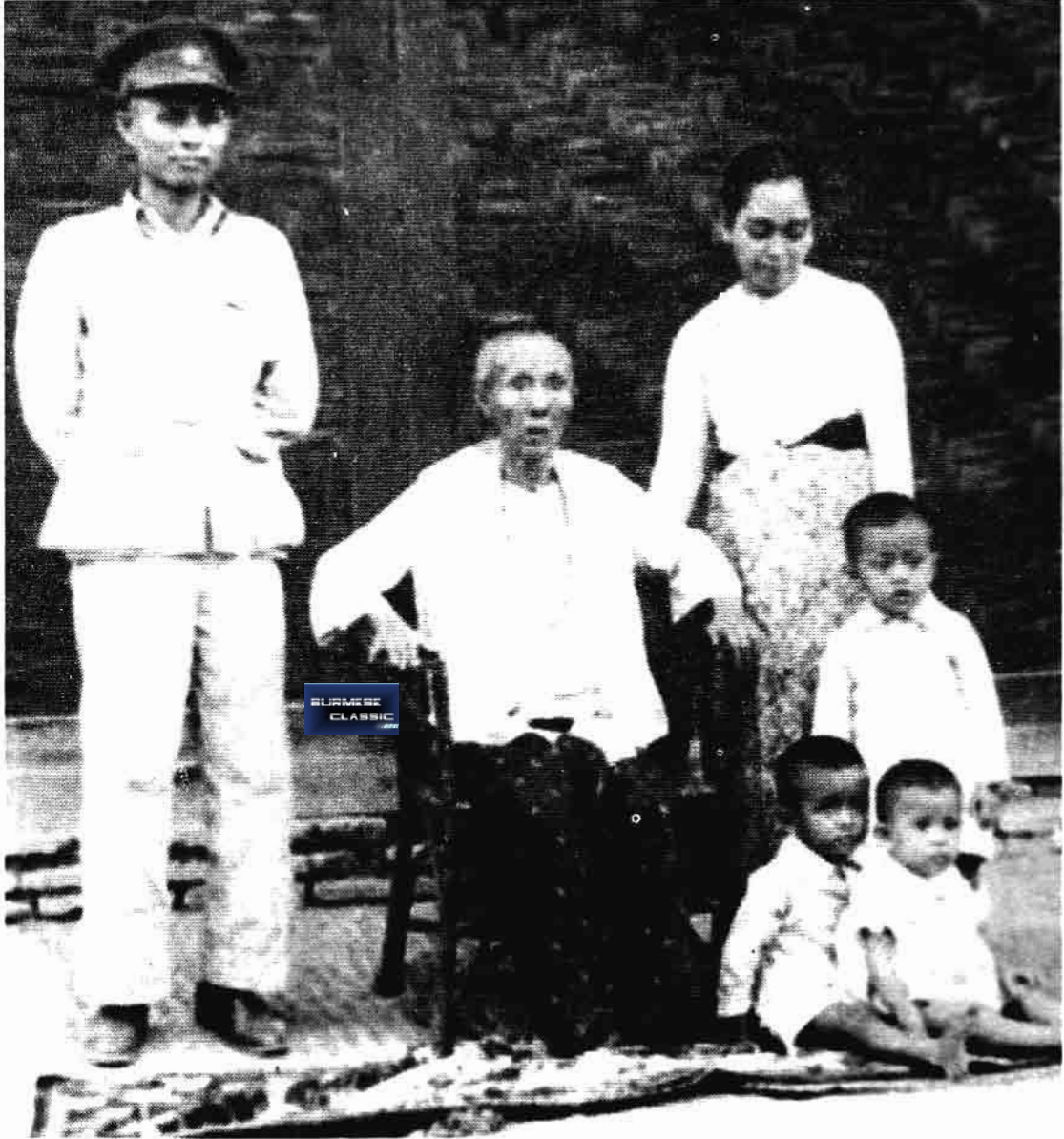
အိမ်ထောင်ရှင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

ဗိုလ်ချုပ်သည် ၁၉၄၂ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့တွင် ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့် လက်ထပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၃ ခုနှစ်၌ အောင်ဆန်းဦးကို လည်းကောင်း၊

၁၉၄၄ ခုနှစ်၌ အောင်ဆန်းလင်း (၁၉၅၃ ခုနှစ်က ကွယ်လွန်)ကို လည်းကောင်း၊ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၌ သမီး အောင်ဆန်းစုကြည်ကို လည်းကောင်း ထွန်းကားခဲ့သည်။ (၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် စတုတ္ထသမီးကလေး မွေးဖွားခဲ့သည်။ ၅ ရက်အကြာတွင် သေဆုံးရှာသည်။)

ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့် လက်ထပ်စဉ်က

ဒေါ်စုနှင့် ဝိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ အိမ်သားတစ်စု

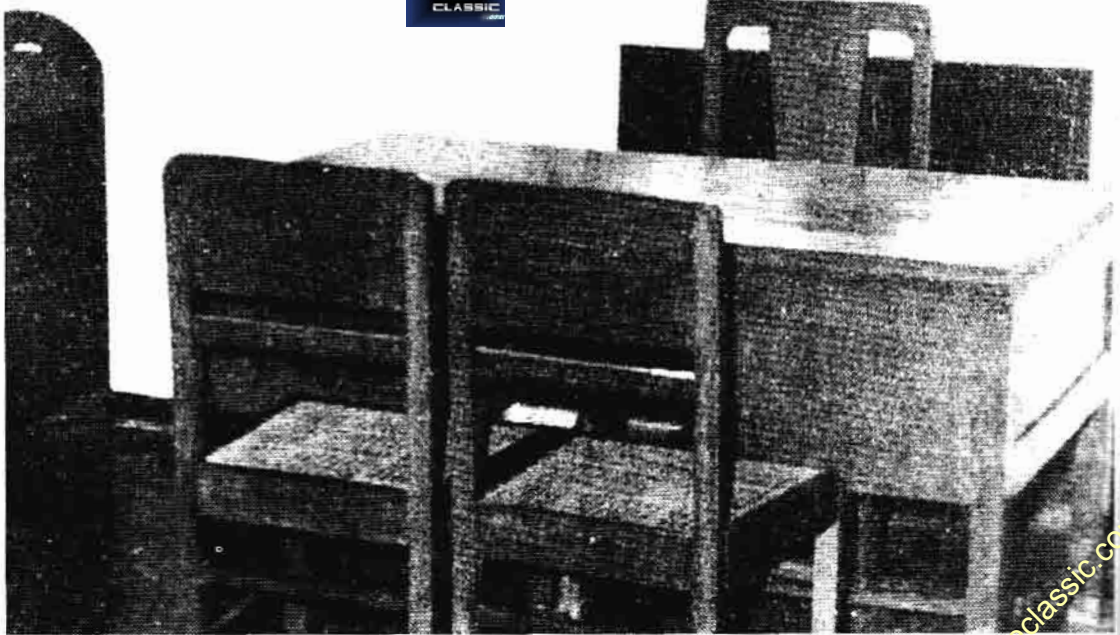
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ အိမ်သားတစ်စု

ရန်ကင်းမြို့ တာဝါလိန်းရှိ နေအိမ် (ယခု ဝိလ်ချပ်အောင်ဆန်း ပြတိုက်)

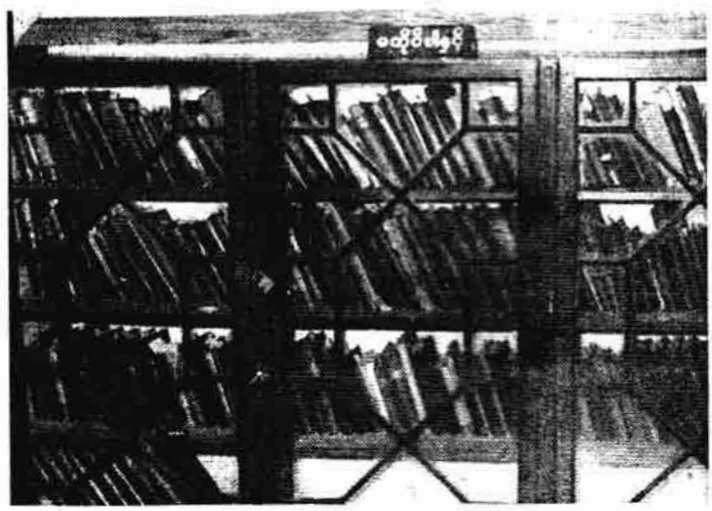
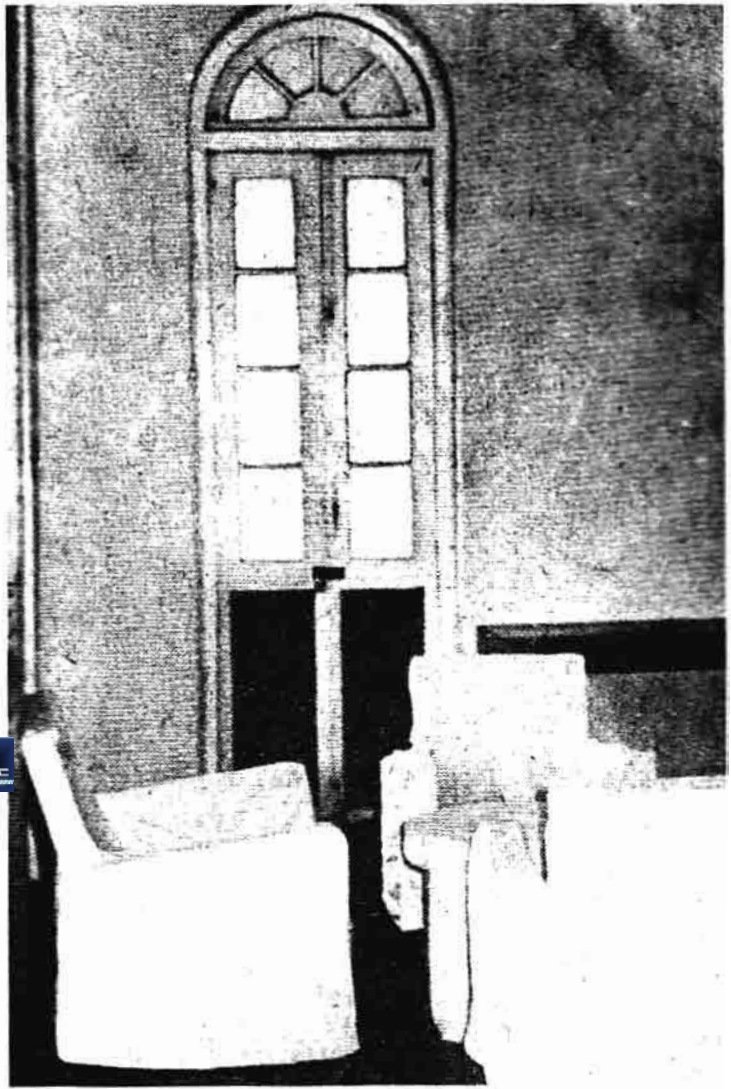
ပိယားစုဝင်နဲ့ ဧည့်သည်များအတွက် ထမင်းစားခန်း

စာသင်ခန်း

အထူးအစည်းဝေးခန်း

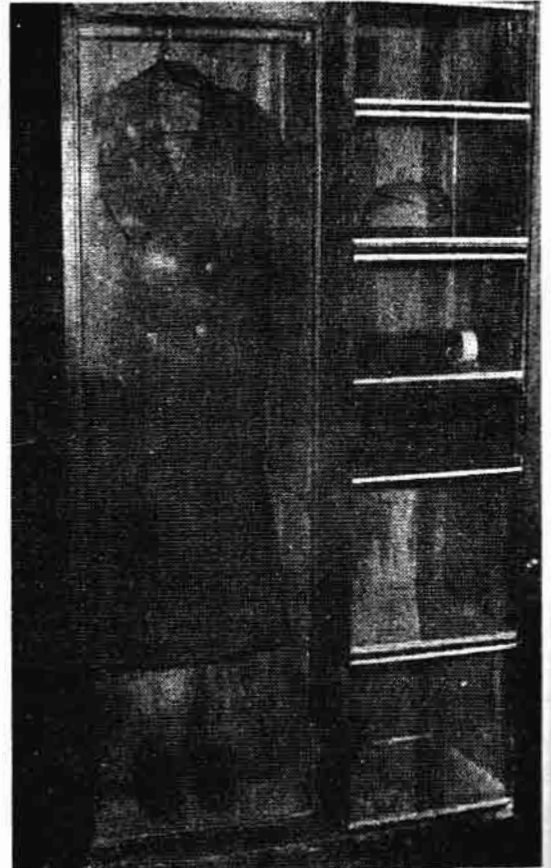
BURMESE CLASSIC

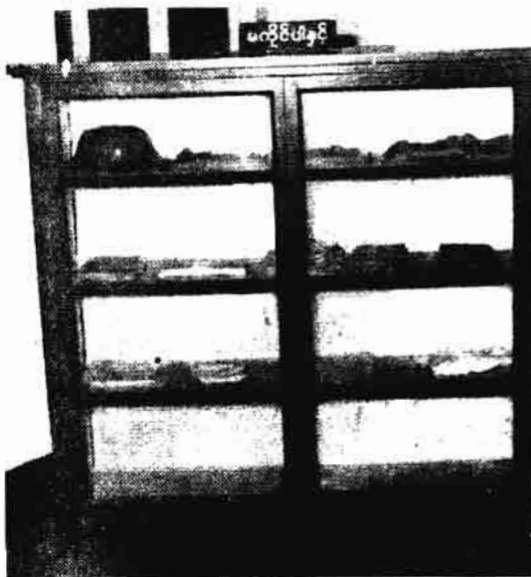
ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း စာကြည့်တန်းရှိ
လူမှုရေး စီးပွားရေးနှင့် စစ်ရေး
ပိုဒြမ်းစာအုပ်များ

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရဲ့ စစ်ဝတ်စုံများ ခင်းကျင်းထားပုံ

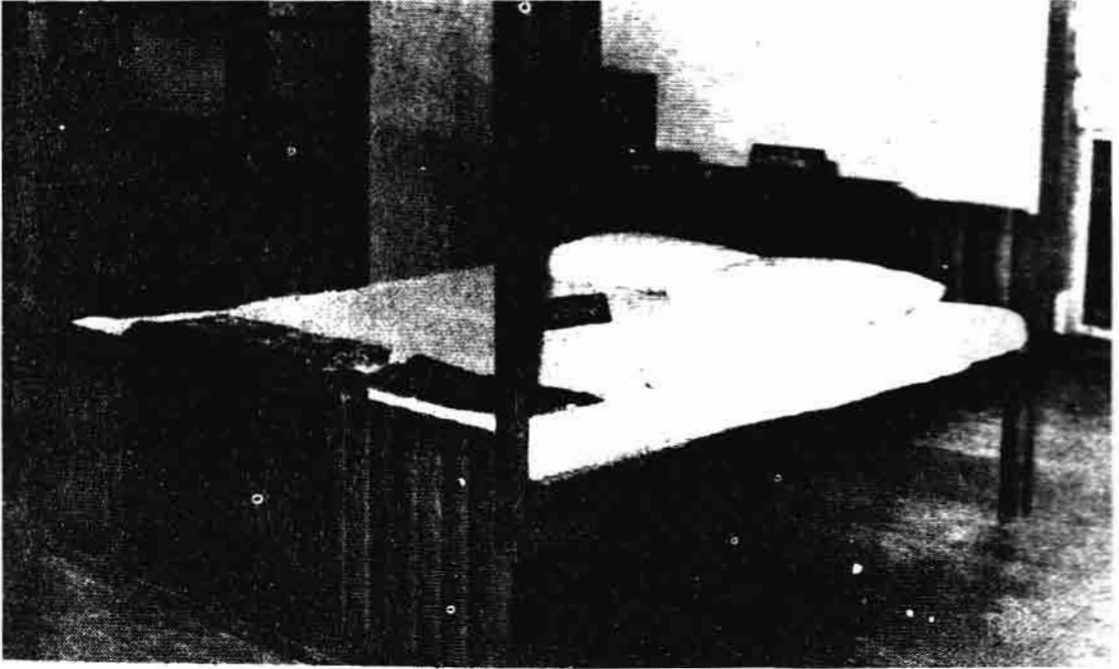

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အဝတ်အစားစီရို

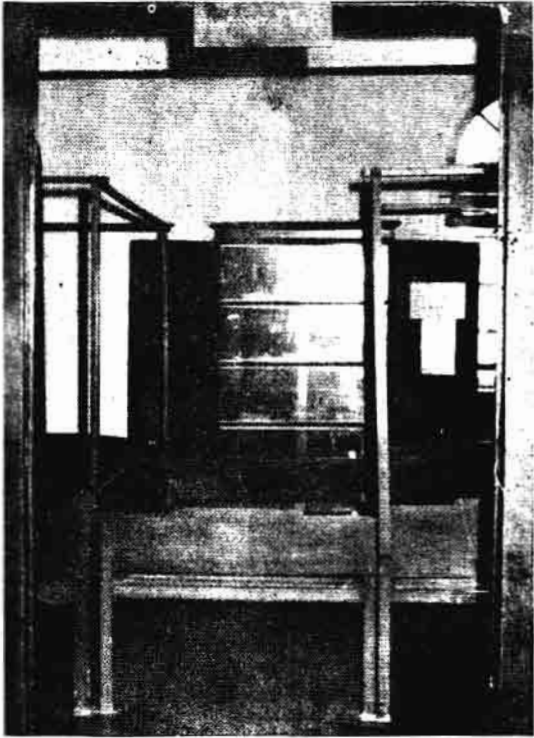

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရဲ့ ပီရိုတစ်လုံး

လုပ်ကြံခံရပြီးနောက် ဝိုလ်ချုပ်ရုပ်ကလာပ်ထားရှိရာ အိပ်ယာ

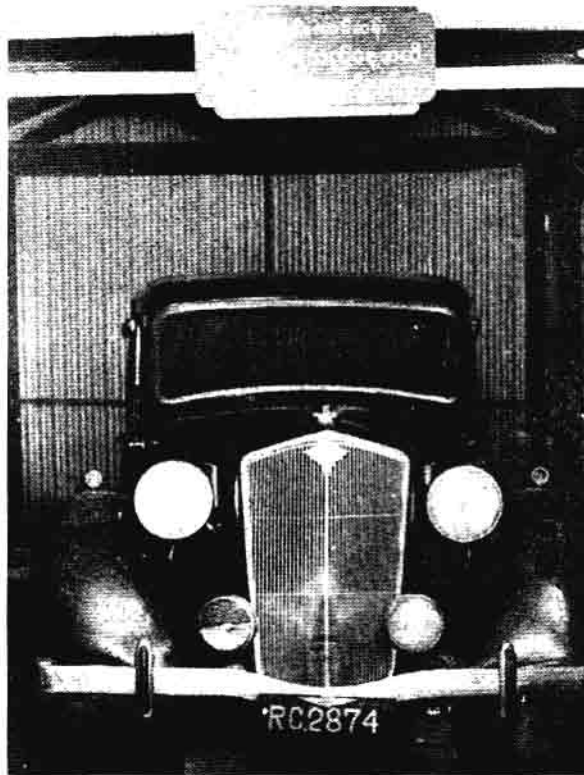

ကလေးများ အိပ်ခန်း

ဝိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဓာတ်ပုံအတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်ငယ်နှင့် ပုံများကို ဆရာစိုးမြင့်လတ်မှ ကျေးဇူးပြုပါသည်။

အာဇာနည်နေ့က အာဇာနည်ကုန်း လွမ်းသွယ်ပန်းခွေချအခမ်းအနား၌ စစ်ခရာသံပေး၍အလေးပြုစဉ် ဗိုလ်ချုပ်ကတော် ဒေါင်ကြည့်သည် ပုံပါအတိုင်း မျက်လည်များမဆည်နိုင်ဘဲ ငိုကြွေးနေစဉ်

BURMESE
CLASSIC

လုပ်ကြံခံရချိန်အထိ စီးနင်းခဲ့တဲ့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရဲ့ ဖော်တော်ကား

တပ်မတော်ပြတိုက်ရှိ ဝိုလ်ချုပ်ဘဝဖြစ်စဉ် ပြသနဲ့ အိမ်ကြည် သွားရောက်ပြီး ဝိုလ်ချုပ်ကြေးရုပ်ထုလုပ်ခဲ့သော ပုံစံဟောင်း ဖယောင်းဓာတ်ပုံကို ကြည့်ရှုနေစဉ်

တာဝါလိန်းလမ်း၊ ဝိုလ်ချုပ်ပြတိုက်သို့ အိမ်ကြည် လာရောက်ပြီး ဝိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ပစ္စည်းများကို အသက်ရှိစဉ်ကကဲ့သို့ ပြင်ဆင်ထားရှိစေရန် ညွှန်ပြပေးနေပုံ

ဂန္ထီမြင်သော ဂျင်နရယ်အောင်ဆန်း

ပါရဂူ

“မြန်မာနိုင်ငံလည်း အိန္ဒိယကဲ့သို့ လွတ်လပ်ရေး ရတော့မည်။ မြန်မာနိုင်ငံခေါင်းဆောင် ဂျင်နရယ် အောင်ဆန်းသည် ခေတ်သစ်မြန်မာနိုင်ငံကို မွေးဖွားသူဖြစ်ပြီးလျှင် မြန်မာနိုင်ငံကို လွတ်လပ်ရေးတံခါးဝ၌ ထားပစ်ခဲ့သည်။ ဂျင်နရယ်အောင်ဆန်းသည် သူ့ရဲကောင်းလုလင်ဖြစ်သည်။ သူ့ကြောင့် ယနေ့ မြန်မာ နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေး ရတော့မည်။ လက်နက်ကိုင်တစ်စုက သူနှင့် သူ့ရဲဘော်များကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ် လိုက်သည်။ ယင်းမှာ သေးငယ်သောအဖြစ်အပျက်မဟုတ်ပေ။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ဘယ် လောက်ပင်ဝေးဝေး ယင်းအဖြစ်အပျက်သည် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် စိတ်မချမ်းမြေ့ဖွယ်ပင် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ယင်းအဖြစ်အပျက်မျိုး ဖြစ်ပျက်နေခဲ့သော် ကမ္ဘာကြီး၏ အခြေအနေ ဘယ်လိုဖြစ်သွား မည်နည်း။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျွန်ုပ် အတော်ကြာအောင် နေခဲ့ဖူးသည်။ ရန်ကုန်၊ မန္တလေးမြို့များ အားလုံးလိုလို ကျွန်ုပ် ရောက်ဖူးသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ဗုဒ္ဓဘာသာထွန်းကားသည့်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်သူပြည်သားတို့သည် များသောအားဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကိုးကွယ်ကြသူများဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓ ဘာသာ ထွန်းကားသည့်နိုင်ငံ၌ ဘာကြောင့် ယခုလို သွေးထွက်သံယိုအဖြစ်မျိုး ပေါ်ပေါက်လာရသနည်း။ လွတ်လပ်ရေးတံခါးဝ၌ ခြေချနေစဉ် ယခုလိုဖြစ်ရသည်မှာ အလွန်တရာဝမ်းနည်းဖွယ်ကောင်းသည်။

“အိန္ဒိယသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖြစ်ပျက်သော အဖြစ်အပျက်မှ သင်ခန်းစာယူလိမ့်မည်ဟု ကျွန်ုပ် မျှော်လင့်သည်။ အကြောင်းမူကား ယင်းအဖြစ်အပျက်သည် မြန်မာနိုင်ငံအတွက်မျှသာမက အာရှတိုက် တစ်ခုလုံးအတွက် ကြေကွဲဝမ်းနည်းဖွယ် အဖြစ်ဆိုးတစ်ရပ်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ဘုရားသခင်သည် ကျွန်ုပ်တို့ကဲ့သို့ပင် လွတ်လပ်ရေးအတွက် ဗျာများနေသော မြန်မာပြည်သူပြည်သားတို့အား ယခုလို ပူဆွေးဒုက္ခရောက်နေချိန်၌ နှစ်သိမ့်မှုပေးပါစေရန် လည်းကောင်း၊ ကွယ်လွန်သူ ခေါင်းဆောင်များ၏ မိသားစုများအား သောကပရိဒေဝ ခံနိုင်စွမ်းရှိအောင် စွမ်းရည်သတ္တိပေးပါစေ ဟူ၍လည်းကောင်း ကျွန်ုပ် တို့ ဆုတောင်းပတ္တနာပြုလိုက်ပါသည်။”

၂၀-၇-၄၇ တွင် ပြုလုပ်သော ဆုတောင်းပတ္တနာပွဲ၌ ဂန္ထီ၏ ဆုတောင်းစကား
ကျွန်ုပ်၏ ဆော်ပြင်ပျား...

www.burmeseclassic.com